

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

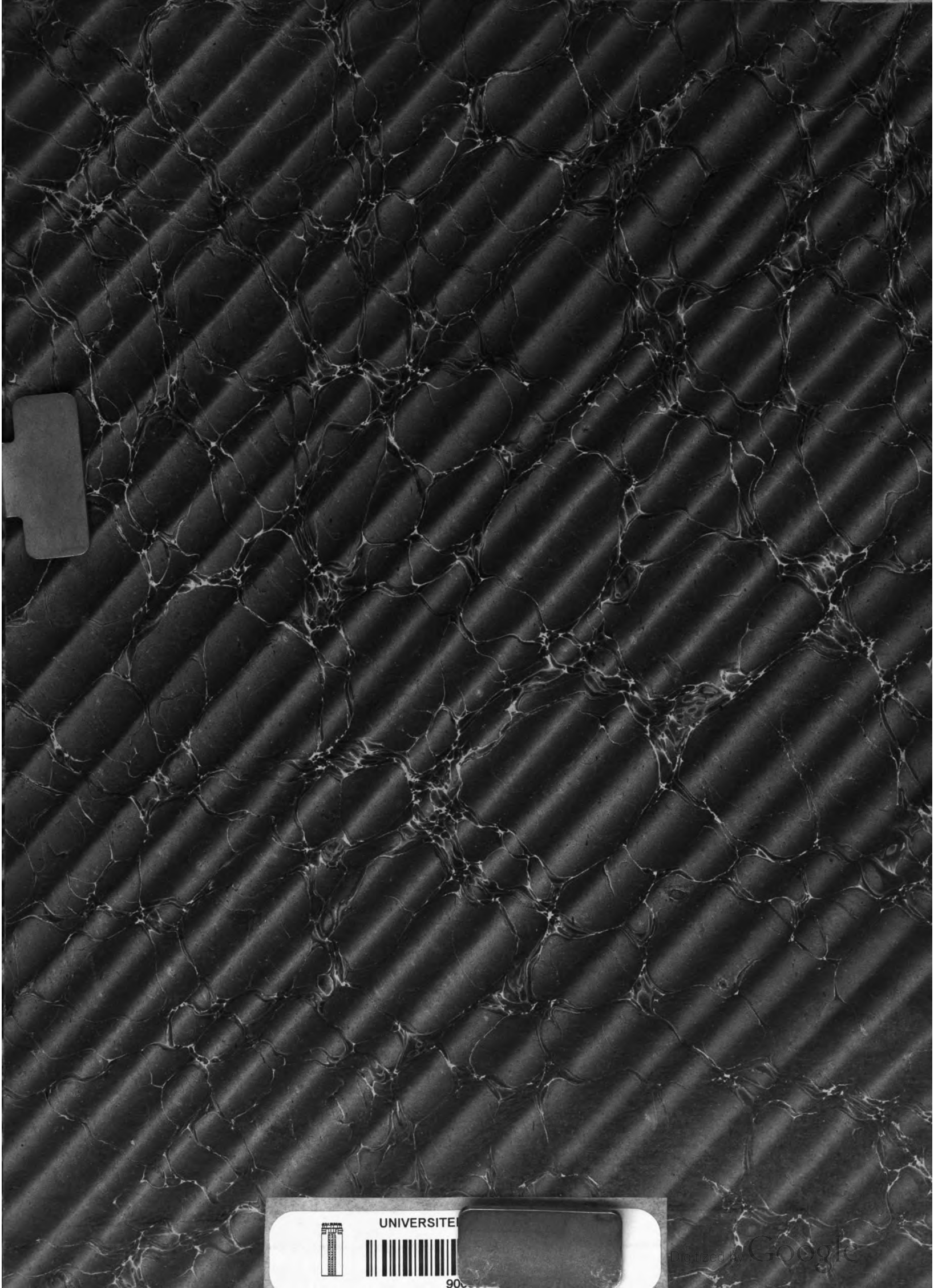
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

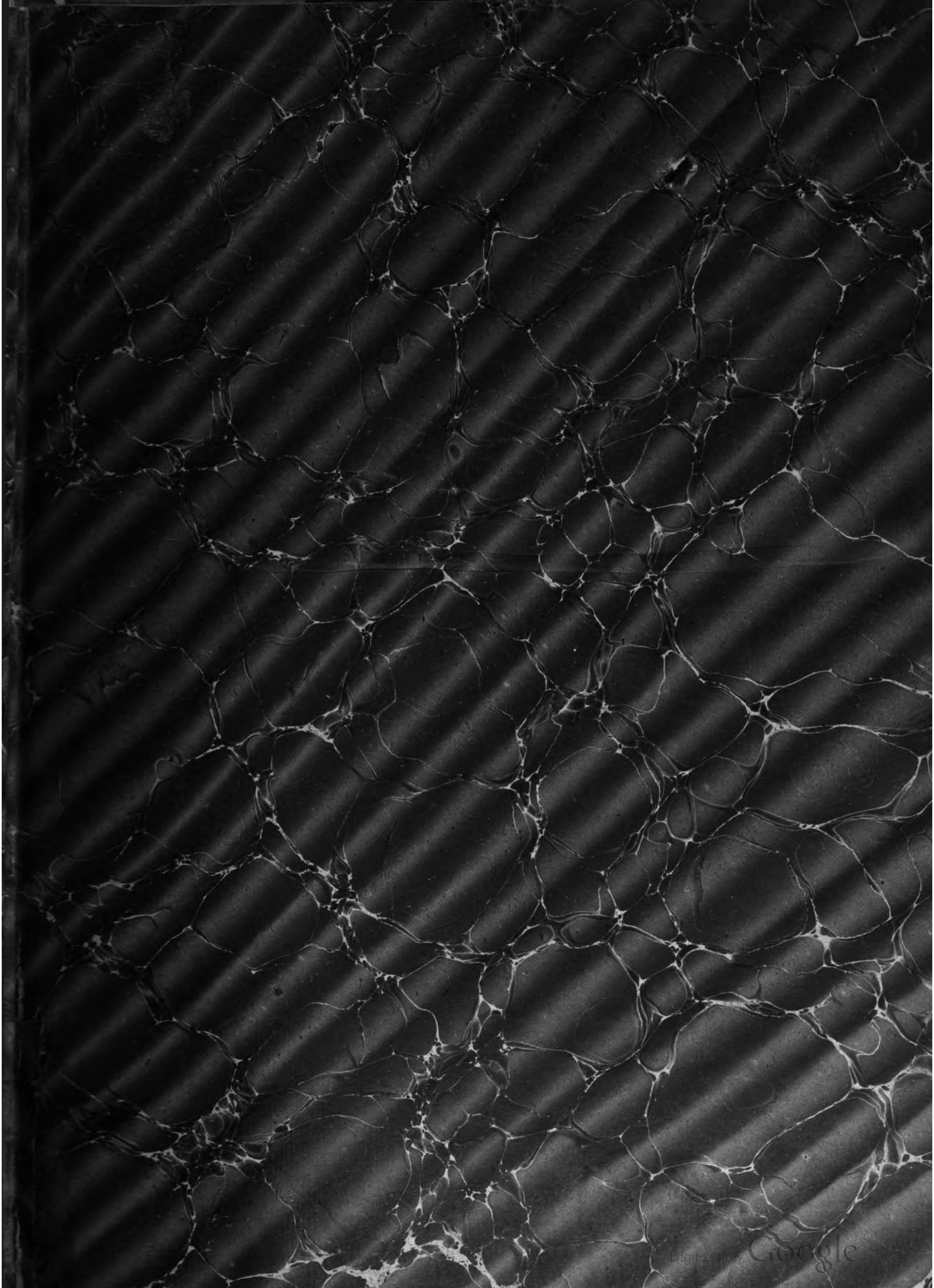

Digitized by Google

Acc. 52080.

45

SYLLABUS
GRAECARUM MEMBRANARUM

SYLLABUS GRAECARUM MEMBRANARUM

QUAE

PARTIM NEAPOLI IN MAIORI TABULARIO ET PRIMARIA BIBLIOTHECA
PARTIM IN CASINENSI COENOBIO AC CAVENSI ET IN EPISCOPALI TABULARIO NERITINO
IAMDIU DELITESCENTES ET A DOCTIS FRUSTRA EXPETITAE

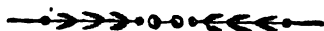
NUNC TANDEM ADNITENTE IMPENSIUS

FRANCISCO TRINCHERA

NEAPOLITANIS ARCHIVIS PRAEFECTO

IN LUCEM PRODEUNT

HS QUOQUE NON PRAETERMISSIS QUARUM VETUS LATINA TANTUM VERSIO SUPEREST
CUM QUORUNDAM CHARACTERUM ET SIGILLORUM ECTYPIS
RERUMQUE ET VERBORUM INDICE LOCUPLETISSIMO

NEAPOLI
TYPIS JOSEPHI CATANEO
—
MDCCCLXV

R 81300

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

- I. De Graeca origine, qua tot oppidis et urbibus in extrema hac Italiae regione positis licet gloriari.—II. De Graecismo ibidem vigente sub Romanorum, ac deinde Gothorum dominatione. — III. Quid de Graecismo Neapolitano senserint Mazochius et Martorellius. — IV. Utrum in iis oris, quae olim Magna Graecia nuncupatae sunt, Graecismus sequioris aevi fuerit Graecorum Byzantinorum, an indigenarum.—V. De Graecismo sub Byzantina dominatione.—VI. De Graecismo sub Regibus Nortmannicis, Svevis et Andegavensibus.—VII. Aegre ferendum est, quod postquam Graecarum litterarum studia revixerunt, ratio nulla sit habita Graecismi nostratis ad deteriora tempora spectantis. — VIII. Quid actum hoc saeculo ab Archivi Neapolitani Praefectura, ut Graecarum Membranarum Syllabus inchoaretur ac perficeretur. — IX. De ratione, qua Syllabus hic contextus est.—X. Cur attexenda fuit Appendix.—XI. De Notis Chronologicis. — XII. De Characterum et Sigillorum ectypis.—XIII. Quid utile ex hoc Syllabo possit hauriri.

I.

Divinus ille Plato, quia non Barbarus, sed Graecus fuisset procreatus, sibimetipsi magnopere gratulabatur, et beneficium hoc numerabat inter reliqua pulcherrima, quae Diis immortalibus accepta referebat. Hanc sapientissimi philosophi sententiam prae oculis habens Antonius Galateus unus multorum ingenio doctrinaque excellentium, qui Aulam nostrorum ex Aragonensi prosapia Regum mire honestarunt, laetatus ipse quoque fuit (1), quod non a Morinis aut Lingonibus, non ab Allobrogibus aut Sicambris, verum a Graecis repeteret stirpis suae primordia, Graecorumque proavorum seriem quam longissimam recenseret. Non absimili ratione nostro vel aevo gloriari fas est compluribus quidem oppidis et urbibus in extrema hac Italiae regione positis, quas genus a Graecis ducere nulli omnino dubitationi est obnoxium. Cuinam enim ex hac origine parum aut dignitatis et decoris, aut incitamenti et alacritatis ad praeclara et ardua quaeque capessenda in posteros redundare videri potest? Ullane seu vetustiorum gentium, seu recentiorum tanta praestitit humanitate simul et bellica virtute, ut Graiae sit anteferenda? Hacc

(1) *De Situ Iapygiae* in *Delectu Scriptorum Rerum Neapolitanarum* pag. 616.

singulari mentis sagacitate, haec exquisito pulchri sensu, haec mirifica ubertate venustateque orationis, haec liberalissimis institutis, et temperatione rerum felicissima caeteris omnibus anteivit; huic ingens vis obfirmavit pectus, tanquam inexpugnabile munimentum adversus hostiles excensus, et impressiones, quibus propter naturam regionis ipsa patebat. Nec vero tot praeconia laudum magis tribuenda sunt Graeciae transmarinae, quam nostrae, cui Magnae nomen ex suarum Rerumpublicarum potentia, et Pythagoricae sapientiae splendore fuit arcessitum. Heic leges a Zaleuco et Charonda latae, quae omnium saeculorum praedicatione dignae haberentur; heic artes sive ad iuvandam, sive ad ornandam hominum societatem concitatissimo studio et progressu excoltae; hinc primum litterae politiores Romam commearunt, ineunte sexto ab urbe condita saeculo, suamque elegantiam et concinnitatem cum rustico et imperioso Latii sermone communicarunt. Nihil porro nos, ad alia properantes, et veriti ne actum agere videamur, cum tot nobilissimi scriptores (1) argumentum hoc probatissimis lucubrationibus exhausserint, nihil memoramus de fortitudine, qua nostrates iidem Graeci adversus immanem Syracusarum Tyrannum depugnarunt, et insignia reliquerunt posteris documenta virtutis nullum periculorum aut morlis genus pro patria reformidantis.

II.

Quod magis ad rem nostram pertinet, in eo positum est, quod post adventum non modo Coloniarum Roma deductarum, sed etiam Septentrionalium Gentium per sequiora tempora non omnis Graecismus apud nos diem supremum obivit. Sub Augusteae quidem aetatis exitum Strabo aegre ferebat, et conquerebatur (2) graecanicas nostras civitates universas praeter Neapolim, Rhegium et Tarentum ad mores institutaque Romanorum descivisse. Hinc nonnulli arguerunt ea tempestate sermonem quoque Romanum huc fuisse invectum. At qui hoc sibi tam facile persuaserunt, videntur non satis advertisse, qua polissimum ratione interdum fiat, ut populorum sermones extinguantur. Id enim accidit, prout sensere viri doctissimi, qui ortum, vices et penitiorem reconditamque vim linguarum pervestigarunt (3), si aut populi victoris lingua populo devicto subditoque per edictum imponatur, aut utriusque populi linguae inter se consuetudine diuturna collidantur, et tertius inde sermo enascatur. At enimvero nostris Graecis nec Romani suam imposuerunt linguam, nec illud obtigit collisionis genus, quo sermo novus oboriretur. Graeciae captae sermoni nullo non tempore Romani victores tantum honoris habuerunt, ut

(1) Tiraboschius, *Storia della Letteratura Italiana*, tom. I, parte II. — Winkelmannius, *Histoire des Arts — Micalies*, *Storia d'Italia avanti il dominio de' Romani*, parte I. c. XX.

(2) *Geograph. lib. VI. sub initium.*

(3) De Brosses, *Formation mécanique des langues*, chap. 9, n. 162 — Cesarottius, *Ragionamento preliminare al Corso di Letteratura Greca*.

sedulo alacriterque eum colerent, et quam libentissime usurparent; caeterarum vero provinciarum, quibus potiti fuerunt, linguas abolendas iudicarunt, illato sermone latiori, cuius maiestati et elegantiae nihil quod comparari posset inerat gentium debellatarum sermonibus.

Post ipsam quoque Romani Principatus in urbem Byzantium migrationem Hellenismus haudquaquam iussus inde fuit exulare. Verumtamen diffitendum non est, quin Graecanica lingua plurimum depravationis ea tempestate pertulerit. Nam cum in Principum palatiis Romanus, ut inquit Cangius (1), apud Romanos vero Graecus semper vigeret sermo, necesse fuit, ut Romani Graecum, Graeci Romanum addiscerent, quo in commerciis et familiaribus alloquiis sese vicissim intelligerent. Sed dum Romani Graecae, et Graeci Romanae linguae cognitionem inchoatae dumtaxat consequerentur, suam dedidicerent Romani linguam, suamque Graeci corrumpere vocibus perperam a Latinis, quibuscum quotidie versabantur, petitis, et inconcinne invenusteque confectis.

Ut apud Byzantinos, ita et apud nostros Graecos contigisse dicendum est. Abolita quidem non fuit Coloniarum Romanarum adventu lingua, cui Roma victrix fasces submiserat; sed vetustioris formae pulchritudinem ac nitorem amisit, quippe quae locutionibus advenarum quotidie foedabatur. Huic vero corruptioni non aequae pagi, atque urbes, obnoxii fuerunt. Namque in urbibus, ubi coloniae consederant, civesque Romani non pauci diversari et rusticari consueverunt, Graeco sermoni amplius depravationis importatum est, quam in pagis, qui commoratione et commercio exterorum minus celebrabantur.

Cum porro barbarae nationes, e regionibus hyperboreis profectae, Italiam petiverunt, et haec olim praepotens et inclita totius prope orbis terrarum dominatrix in Gothorum potestatem venit, nostrae quidem Graecae urbes linguam institutaeque sua perinde, ac reliqua Italia, retinuerunt. Gothorum enim Reges, ac praesertim Theodericus consilia et hortationes Cassiodori romanarum rerum propugnatoris acerrimi non aspernati sunt, et gentis suae barbariem, non Italorum urbanitatem profligandam esse statuerunt.

III.

Compertum quidem nobis est non defuisse antiquitatum nostrarum vestigatores, quibus ambiguum visum est quod haec nos adfirmavimus, Hellenismum scilicet nostrum vitam protraxisse per omne aevum, quod hactenus persecuti sumus. Nam Mazochius (2), et Ignarra (3) huic suo insigni magistro summa veneratione et amore devinctus pro certo

(1) *Praefat. ad Gloss. Med. et Inf. Graec.* § IV.

(2) *De Neapolitana Cathedrali semper unica*, p. II. c. II.

(3) *De Phratriis primis Graecorum politicis societatibus*, pag. 151.

habuerunt Neapolim sub primi Christiani saeculi finem ob comparata sibi Coloniae Romanae iura non solum ad omnimodam Quiritium civilitatem, sed etiam ad principis urbis eloquium sese conformasse, etsi Graiae linguae studium, immo et institutorum Graiorum vestigia aliquandiu adhuc tertio saeculo nonnulla servaverit; sexto autem saeculo, cum Neapolis a Ducibus sub Constantinopolitanae Aulae tutela regi coepisset, coepisse simul nonnihil de graecis Byzantinorum moribus adspergi Latinorum moribus, quibus iamdiu assueverat, praesertim cum etiam ab illo tempore Graeci frequentes huc ventitarent. At opinionem, a qua laudati duoviri steterunt, Martorellius (1) binis iisque longiusculis dissertationibus elevavit, contenditque posteriori aevo a Tiberio Augusto per octingentorum fere annorum cursum rem Neapolitanam Graece se gessisse ac perdurasse, allatis inscriptionibus tum privatis, tum publica auctoritate positis, quarum sermo Graecus eius sententiae robur et fidem conciliabat. Huic plane scriptori Pelliccia (2) aliique non inferioris subsellii viri adstipulati sunt. Quisque vero non magis tot hominum doctissimorum auctoritate, quam rationum momentis sibi persuadebit vero similis esse quod Martorellius autumavit, modo consulat quae Michael Baffius Artis Diplomaticae Antecessor de hoc argumento enucleavit in opere (3), quo Neapolitanum Archivum illustrandum suscepit. Ibi enim ab auctore, qui sese ab adolescentia contulit ad perscrutanda vetera monumenta, et in laborioso hoc vitae genere consenuit, animadversa de Neapolitano Graecismo permulta scitissime fuerunt, et prae reliquis illud, scilicet graecas subscriptiones, quae in latinis nostris saeculi X et XI membranis occurrunt, palam omnibus facere Graecos homines, a quibus exaratae fuerunt, non Byzantinos Neapoli degentes, sed cives Neapolitanos fuisse, nec illud ob stare, quod Marinius (4), et Savignyus (5) edixerunt de graecis subscriptionibus quorundam Ravennatium monumentorum, eas nempe Graecis non Ravennatibus, sed Ravennam aliunde profectis esse tribuendas; nam quod Ravennae latinae originis urbi convenit, non item convenit Neapoli, quae suis a primordiis Graeca fuit, et ab institutis Graecorum serius, quam reliquae urbes Italicae, ad latina commigravit.

IV.

Utrumque autem libeat aliis quaestionem de Neapolitani Hellenismi vicibus diiudicare, eiusdem generis quaestio quoad Hellenismum Magnae Graeciae certe quidem habet quo facilius et stabilius definiatur. Nos haud latet Assemanium (6) de Calabriae Grae-

(1) *Thec. Calam.*, lib. II. cap. V. parte IV et V.

(2) *Istituzioni Diplomatiche*, pag. 41.

(3) *Ordinamento del Grande Archivio Napoletano*, pag. 57 a 67.

(4) *Papiri diplomatici* pag. 253, n. 47.

(5) *Storia del Drillo Romano nel Medio Evo*, t. I, § VI. Del dominio dei Greci in Italia, pag. 226.

(6) *De Rebus Neapolitanis*, t. IV. pag. 91.

citatem idem illud statuisset, quod Ioannes de Ioanne (1) quoad Siculam Graecitatem statuerat, nimirum utramque sub Romanorum dominatione a latino sermone attritam fuisse. Si de attritu solummodo locus uterque fuit, cui non patet eos non edixisse Graecorum linguam linguae Romanorum omnino cessasse? Mazochius ipse (2), cum aeneas tabulas Heracleenses commentario prope aureo explanaret, quodam usus diverticulo ad persequendam controversiam, de qua nos heic mentionem iniicimus, ait sese vereri, ut posset de Magna Graecia confirmare, quod de Graecitate Neapolitana ex vero defensitasse putabat. Observavit enim vir omnigena eruditione spectatissimus in Magnae Graeciae remotae ac sepositae latebris facile se Graecismum lueri potuisse, quominus infusa peregrinitate excluderetur. Ad haec ubi novit (3) sententiam Galatei ab aevo vetustiore repetentis originem Graecorum aevo suo in Neapolitano Regno superstitem, exceptis tamen coloniis, quae sub eiusdem Galatei tempora ex Albania in nostras oras sese contulerunt (4), graecoque ritu, at Albanensi idiomate utebantur, parum abfuit quin huic non aspernando scriptori adsentiretur. Id enim vetuit dubitatio, quae sibi iniiciebatur, an non sequioribus saeculis Graecorum, qui trans mare degebant, migrationes in neapolitanas oras accidissent. Huiusmodi vero dubitatio manabat ex eo, quod animadvertibat Calabrensis Graecismi naturam et ingenium magnam partem ad Byzantinum vernaculum idioma deflectere, et quamdam praesferre analogiam in nominibus et verbis inclinandis. At quoniam complures e nostris provinciis et omnium maxime Apulia, Iapygia et Calabria, quina circiter saecula Byzantino Imperio paruerunt, mirumne videbitur quod ibi graecanae voces ad naturam, ingenium et inclinationem vocum Byzantarum magnam partem accesserint? Mirum foret, si non ita evenisset tum ex alternis quotidianis inter Graecos indigenas, advenasque colloquiis, tum ex usu et familiaritate librorum, qui Byzantino idiomate conscripti nostras in oras commeabant, sive Liturgici, sive Nomici, sive Iatricsi, sive alterius generis. Hinc revera factum est, ut lingua nostrorum Graecorum, quae a puriore illa veteri post Romanorum in nostras oras adventum iam desciverat, particeps quoque evaserit corruptionis, quam Graecitas Constantinopolitana subiverat, variis invecis vocum terminationibus, et litteris modo ademptis, modo additis, modo commutatis perinde, atque adimi, addi et commutari apud Byzantinos consueverunt.

Sed quamvis Graeci advenae in causa fuerint, cur indigenarum Graecorum sermo amplius depravaretur, non est tamen obliviscendum Byzantinos saepenumero viros in nostras confluxisse provincias, qui harum Graecismo aliqua ratione profuerunt, uti patebit ex iis, ad quae persequenda gradum facimus.

(1) *De Divinis Siculorum Officiis*, cap. VI, n. 3, pag. 42.

(2) *Diatriba I de Magna Graecia*, cap. IX, pag. 62 et 63.

(3) *Op. cit.* pag. 123, n. VII.

(4) *De migrationibus Graecorum in nostras oras ab Epiro saeculo XV sub Regibus Aragoniis, et ab urbe Corone saeculo XVI. sub Carolo V, si lector plura doceri concupiverit, consulat opusculum Angeli Masci inscriptum « Discorso degli Albanesi del Regno di Napoli » necnon opusculum uberiori eruditione referentum Laurentii Bianchi ex Oppidi S. Ioannis Toparchis graecarum rerum studiosissimi, quod praefert titulum « Raggiunglio della Gente Albanese, e delle sue Colonie » ubi de lingua et moribus Albanensium plurima scitu digna offeruntur.*

V.

Cum saeculo sexto Cassiodorus secessum et otia sibi quaereret a publicis negotiis, quibus gerendis diu, nec sine maximo Italorum emolumento vacaverat, prope Scyllacium ab inchoato excitavit Vivariense Coenobium, quo Graecos prae reliquis viros ingenio et eruditione insignes arcessivit, qui secum in excolendas sacras profanasque litteras ac praesertim Graecas tota animi contentione et sedulitate incumberent, uti Garellius fuse tradidit in Commentario de vita Cassiodori. Inter eos eminebant Dionysius Exiguus, et Epiphanius graecis disciplinis apprimè imbuti. Horum quidem Coenobitarum labores effecerunt, ut per ea tempora, quibus barbaries et ignorantia quoquoersus apud reliquas Occidentis incolas grassabantur, in Calabria non parum pristinae humanitatis incolume perennaret.

Octavo autem saeculo alii complures abeuntes ex Imperio Byzantino Monachi, ut Leonis Isaurici ad exterminandum sacrarum imaginum cultum debacchantis sese crudelitati eriperent, partim Neapoli, ut testatur Ubaldus (1), partim in Calabria suum domicilium collocarunt. Quicquid litterarum secum attulerunt, id ultro manciparunt usui Graecorum incolentium loca, ubi summa benignitate fuerant excepti. Hinc vergente eodem saeculo Marcus Hydruntinus Episcopus Graeca Hymnographia, aliisque plurimis ingenii monumentis editis in Graecorum Officiis immortalitatem nominis sibi comparavit. Sub eiusdem saeculi exitum Anglia quoque sermonis Graeci non ignara extabat; quare Carolus Magnus inde accivit, qui graecas litteras apud Germanos publice doceret. Sed postquam Princeps hic sapientissimus e vita migravit, studia litterarum omnium, graecarumque imprimis in Germania et Anglia prorsus obsoleverunt, et mentes hominum ad pristinam relapsae sunt rerum ignorance et socordiam. At secus in Calabria sese res habuit. Illic enim saeculo nono sermo graecus non detrimentum, sed incrementum accepit ope aliorum Sodalium Ordinis Basiliani, quos Patriarcha eo Constantinopoli proficisci iubebat, ut amoliendae Romanorum Pontificum auctoritati, et Graeco ritui latius propagando operam navarent. Horum non paucos excepit Iapygia, ubi Neritina in urbe Graecanicum gymnasium instituerunt, in quo studiosa iuventus graecis litteris atque disciplinis imbueretur. Quamquam vero eodem saeculo modo Saraceni, modo Longobardi potiti fuere urbibus, quae Graecis Imperatoribus parebant, ex alienigenarum illorum dominatu Graeca lingua non aliud passa fuit, nisi quod in eam aliquot Saracenica et Longobardica vocabula inrepserunt. Neque sub ipsorum potestate ea loca diu fuerunt; nam Graeci Principes missis militibus inde Saracenos ac Longobardos expulerunt, Apuliamque, Iapygiam et Calabriam in suam ditionem receperunt.

Saeculo decimo Apulia et Calabria truculentissimis vexatae bellis fuerunt, quibus Othones Germanorum Imperatores delere conati sunt dominationem Graecorum Principum in nostris regionibus. Otho I, ut cladem ulcisceretur suis militibus Proceribusque illatam

(1) *Chronicon Ducum Neapolis apud Pratillum Tom. II. pag. 401.*

a Graecis per prodicionem, cum de nuptiis inter suum filium, et Theophaniam Graeci Imperatoris filiam ageretur, misit huc Gualtherium et Sigibertum belli duces. Graecorum copiis in insidias pertractis, et partim trucidatis, partim post truncatas ad contumeliam nares Constantinopolim dimissis, Apulia et Calabria Occidentis Imperio submissae fuerunt, et Graecis Italiotis ingens impositum est tributum. Sed anno 979 Basilius et Constantinus Graeci Imperatores turpe rati se vetere tot annorum Apuliae et Calabriae possessione deiectiones, Saracenis, quos nuper Creta exegerant, magna mercede conductis, Italiam invaserunt, et Bario ac Matera urbibus expugnatis, Apuliam primum, deinde nemine prohibente Calabriam receperunt, arma longius etiam promoturi, nisi vis maior aliqua obstitisset. Obstitit quidem alter Otho, qui e Germania cum exercitu huc advolavit; sed fusus et fugatus vix natando vitam servavit. Satis constat hanc cladem tantam fuisse, ut si Graeci protinus inde in reliquam Italiam exercitum adduxissent, eam universam, ut ait Sigonius (1), haud magno admodum negotio in potestatem fuerint adducturi.

Iam vero si regiones illae saeculo decimo non longo temporis intervallo Occidentis Imperio paruerunt, et Graecum deinde Imperium apud eas latius propagatum est, cuinam ambiguum esse potest, quin ibi Graecismus nihil detrimenti ceperit, immo ex amplificata postmodo Graecorum Moderatorum potestate maiorem ipse vim et dignitatem sit adeptus? Et sane per ea tempora apud Calabros S. Nilus Graeco eloquio sese omnibus probavit, hymnumque de S. Benedicti laudibus, et epistolas graece conscripsit, quae non contemnenda ingenii monumenta pientissimi eius Coenobitae nomen posteritati commendarunt.

Nec minus celebritatis eodem aevo sibi peperit Ioannes Philagathus, cui Rossani apud Calabros ex obscura stirpe prognato non vulgare ingenium, graecarumque litterarum cognitio ad honores amplissimos iter muniverunt. Legati ad Graecum Imperatorem munia demandata ei fuerunt; verum hinc nemo arguat eum tantum modo graeci sermonis novisse, quantum graeco interpreti satis esset, cuiusmodi fuerunt plerique eorum, quos Gradenigus (2) recensuit, ut italicum aevi deterioris Graecismum adsereret; quamobrem eum falsum esse non iniuria Schoellius (3) notavit. Philagathus non lingua solum, sed disciplinis quoque graecanicis, quantum ea tempora ferebant, instructus erat, quo doctrinae apparatu factum est, ut Principibus viris in aula tum Orientis, tum Occidentis placuerit, et dignitate primum Abbatis Nonantulani, dein Episcopi Placentini fuerit condecoratus.

(1) *De Regno Italiae lib. VII, pag. 451.*

(2) *Della Letteratura Italo-Greca Lettera al Cardinal Quirini.*

(3) *Histoire de la littérature grecque profane. Tom. VII, pag. 278, n. 1.*

VI.

Saeculo autem XI, condito apud nos Nortmannorum Principatu, qui saeculo insequenti evasit in Siciliae Regnum, et rerum nostrarum maiestatem atque gloriam redintegavit, non ereptus sermo graecus fuit civibus, qui tot saeculorum intervallo eum servaverant. Principes ipsi Nortmanni a Graecismo quidem non abhorruerunt, idque testatissimum faciunt diplomata graece conscripta, quibus Coenobia et Ecclesias Graecorum subditorum privilegiis, donationibus, et aliis munificentiae ac pietatis significationibus prosequuti fuerunt.

Svevi porro, post extinctam Regum Nortmannorum stirpem, utraque Sicilia potiti graeco sermoni honorem ipsi quoque habuerunt. Exploratissima res est Federicum Siciliae Regem et Romanorum Imperatorem edidisse Constitutiones Regum praecessorum et suas non solum latina, sed graeca etiam lingua, nimirum quia consulendum esse vel Graecis sibi subditis partim ultra, partim citra Siciliense fretum providentissimus ille publicae incolumitatis adsertor probe intellexit.

Heic vero nobis temperare non possumus, quin moderatorem hunc populorum tanta laudatione cumulandum esse dicamus, quanta insectandos vituperatione remur latinos Imperatores, qui Constantinopolim eodem aevo tenuerunt. Istorum enim maxima fuit despiciatio, qua graecas litteras intuebantur. Quamvis ab anno MCCIV ad annum MCCLXIII urbem monumentis graecanicae sapientiae ditissimam moderati sunt, nihil tamen inde in eorum patriam advectum est, quod Occidentis barbariem imminueret, ac praeclarum foret trophaeum susceptae expeditionis. Auro, argento et reliquae pretiosae suppellectili Byzantinorum inhiabant, eaque per summum scelus expilarunt, quemadmodum a Niceta Choniate, et Villharduino proditum memoriae fuit. Quod si Federicus noster, qui eodem saeculo in Orientem transfretavit, non coactus esset celerrime inde redire ob Italorum inopinas defectiones, et non solum Hierosolyma, sed etiam Constantinopolim suo adiecisset imperio, ex hoc triumpho longe praestantiores, quam Franci, cepisset fructus. Non enim divitias hausisset Graecorum, sed libros, qui apud eos extabant, et Occidenti erudiendo, bonisque artibus excitandis poterant mancipari. Tanto flagrabat amore litterarum et praesertim graecarum! Tantum aberat ut Graecos Byzantinos despiciatui haberet is, qui non mediocrem gessit curam Graecorum neapolitanas et siculas ditiones incolentium!

Sed ut e semita in viam redeamus, quid testimonio graecarum Constitutionum, quas commemoravimus, opus est nobis ut perennitas graeci sermonis in regionibus nostris per ceteriora saecula palam fiat, si plerasque daturi sumus heic membranas, quae non Principum modo Svevorum, sed Andegavensium quoque temporibus conditae fuerunt, et diuturnitatem eius sermonis luculentissime testantur? Illud potius notatu dignum ac nemini silentio praetereundum arbitramur, admirabilem Dei immortalis Providentiam, cuius arcana consilia res hominum, et reliquam naturam universam moderantur, ita res nostras aevo deteriore comparasse, ut eloquium antiquitus e Graecia in nostras oras in-

vectum, diutius in eisdem perduraret, quo ipsum olim deserviret excitandis apud Italos ingenuis artibus, et pene ab orco revocandis. Nam saeculo XIV ex oppidis Calabriae prodierunt Barlaamus et Pilatus, quorum prior Petrarcham, alter Boccacium graecas litteras docuerunt, fontesque uberrimos Atticae venustatis utrique aperuerunt. Ita factum est, ut hetrusci illi duoviri post Aligherium praeclarissima italicarum litterarum lumina et ornamenta evaserint. Accitus praeterea Florentiam Pilatus, tam eius urbis, quam urbium finitimarum cives incredibili quadam cupiditate addiscendi graecanici sermonis inflammavit. Quamobrem optimo iure gloriari Calabriae licet, quod antequam ab exciso Constantinopolitano Imperio, nimirum medio fere saeculo XV, doctissimus quisque Graecorum in Italiam sese recepisset, per urbes italicas e Calabriae latebris graecae litterae iam a saeculo proxime superiore sese propagaverant, ut a Ioanne Andresio (1) primum animadversum fuit, et auspicalissimis conatibus squallorem situmque barbaricae aevitatis detergere occoeperant.

VII.

Iam vero si tam praestabile beneficium dimanavit e Graecitate in nostris regionibus tanquam Sacro Igne aut Palladio adservata, par aequumque fuisset, ut renatis litteris docti viri de congerendis eius monumentis ac serae posteritati mandandis aliquam iniissent rationem. Per ea quidem tempora seges ingens conquiri potuisset graecarum membranarum, quae in tabulariis Coenobiorum, Ecclesiarum et Municipiorum, nec non intra privatarum domorum parietes tunc extabant, et dilabentibus subinde saeculis evanuerunt. Sed qui studiis humanioribus indolgebant, repudiabant et aversabantur chartulas et diplomata ceterioris aevi, utpote barbariem redolentia; codices vero, quibus elegantiora graecanicae urbanitatis et sapientiae monumenta fuerant commissa, in deliciis et amoribus habebant. At si genus hoc litterarum magni aestimandum erat, alterum illud contemni et explodi non oportebat, cum inde posset abunde hauriri, quo praeteritorum temporum illustraretur memoria. Ianus Parrhasius Calabrensium graecarum latinarumque litterarum ea tempestate callentissimus e patriis Coenobiis permultos quidem corrogavit graecos codices, qui post eius obitum primum ad Seripandum Romanae Ecclesiae Cardinalem, deinde ad Neapolitanum Monasterium S. Ioannis ad Carbonariam spectarunt (2); deterioris vero aetatis diplomata caeterasque membranas, quibus eadem Coenobia affluebant, nullo dignatus est intuitu.

(1) *Origine e progresso d' ogni letteratura. Tom. I. cap. XII. §. 204.*

(2) *Catalogus horum codicum anno MDCCLXXXIV a Paschali Baffio graecarum litterarum laude cum paucis comparando, et Neapolitanae principis Bibliothecae Praefecto concinnatus atque missus fuit ad Christophorum Harles, qui tunc Hamburgi emendatiorem auctioremque Fabricii Bibliothecam Graecam edebat, quique litteris ad eundem Baffium, et Caietanum de Ancora datis ac praepositis parti secundae tomi posterioris eiusdem Bibliothecae, ait: « illustris Baffi, qui in Graecia habitas, lubenter suscepisti id negotii, ac diligentissime composuisti illum catalogum, tuaque ipsius manu nitide curateque scripsisti. Quem quum acceperissem, quanto perfusus sim gaudio, dicere non possum. Atque ego nescio, num raram tuam humanita-*

Ex obiurgationibus, quibus tamquam censoriis notis scriptores longe gentium nos inurendos putarunt, non omnino refelli posse videtur ea, qua edixerunt maiores nostros in veteribus monumentis aestimandis secutos esse rationem causidicorum, qui ea duntaxat magni faciunt et commentantur, quae causarum ab ipsis agendarum defensionem suffragantur. Et re sane vera si graecum aliquod documentum nostri scriptores in suis lucubrationibus per anteacta saecula attulerunt, non alia mente hoc facitarent, nisi ut ex eius auctoritate rei cuiusdam peculiari, de qua disserebant, fides compararetur.

Nec solum Neapolitanis scriptoribus, sed etiam Siculis id moris fuit. Nam Rocchus Pyrrhus, Ioannes de Ioanne, et, ne recentiores missos faciamus, Morsus et Mortillarius, quamvis tot vetustiora graeca monumenta satis explorata et prope in numero haberent, tamen vix ea pauca ediderunt, quibus suum quisque argumentum fulciri, aut luculentius apparere existimavit. Nudius tertius ex Panormitanis typis prodiit Graecum Chartarium concinnatum, ditatumque italica versione et adnotationibus a Iosepho Spada. In eo tamen editae sunt vix quinque et quadraginta graecae membranae, nimirum eae, quas sollerti eruditoque collectori obtulit Regium Archivum Panormitanum. Cum vero in reliquis eius Insulae tabulariis procul dubio delitescant alia quamplurima Graecitatis Siculae monumenta, Chartario iam edito factum satis nondum est tot eruditae reliquorum editionem flagitantibus.

Neapoli vero saeculo proxime praeterito non defuit, qui consilium iniverit graecanicas undequaque membranas eruendi, et cum latina interpretatione in lucem emittendi. Fuit is videlicet Paschalis Baffius, pagina proxime superiori a nobis laudatus, qui rogante Coenobii Cavensis Praesule grave admodum subiit onus interpretandi graecas chartulas, quae in eiusdem Benedictinae Sodalitatis pluteis sepositae, iamdiu, sed frustra interpretem desideraverant. Id muneris strenue diligenterque obeuntem vehementior incendebat cupiditas obeundi muneris longe gravioris, scilicet contexendi edendique Chartarium Graecum copia membranarum quanta maxima locupletatum. At inauspicato anno MDCCXCIX saevientibus rerum civilium turbinibus egregius hic Graecitatis nostrae vindex et explinator acerbo elatus est funere, eoque interempto spes occidit Chartarii, quod impense omnes deposcebant.

VIII.

Nostra porro aetate cum Gallorum acies longe lateque victrices neapolitanis ditioribus potitae fuerunt, et inter nova eaque bene multa ab ipsis advecta instituta prodiit hoc nostrum ingens Tabularium, in quod publica omne genus acta convectarentur, depositae haec fuere simul cum latinis copiosioribus monumentis graecanicae aliquot membranae, quae superiore saeculo ex coenobio Calabrensi sub titulo S. Stephani de Nemore Neapolim fuerant delatae, ut earum incolumitati consuleretur adversus pericula impen-

tem, miramque promptitudinem, an singularem curam et incredibile litterarum iuvandarum studium in illo concinnando magis admirer et praedicem. »

dentia ob terrae motus qui anno MDCCCLXXXIV Calabriam miserandum in modum afflictarunt. Silentio praetereundum non est monumenta haec fuisse hausta ex eo Tabulario, cui Vargas Macchiucca medio fere saeculo XVIII bellum diplomaticum indixit, et eius auctoritatem ac fidem labefactare ac subvertere conatus fuit. Verum ex pugnis ab eo pugnatis factum aliud non est, quam ut memoratum Tabularium maiorem celebritatem, illustriusque nomen et decus indipisceretur. Nam viri diplomaticarum rerum satis periti, cuiusmodi fuerunt Trombyus (1), Franchius (2), et Anonymus Chartusianus (3), suscepto eius patrocinio, tot et tanti ponderis argumenta congesserunt in adversarium, virum caeteroquin ornatissimum, ut neapolitanae Curiae Iudices, ad quos controversae rei cognitio spectavit, impetitam diplomatum ingenuitatem lata sententia confirmarint, et potius veritati ac iustitiae litaverint, quam opinioni, quae vulgo per ea tempora adversus Monasticas Sodalitates increbuerat.

Graeca haec cimelia non satis multa videbantur; quapropter viri praestantissimi, Archivo subinde praepositi, solliciti fuerunt de graecarum membranarum accessione. Et sane huius rei satagit Antonius Spinellius e Scalae Principibus de Neapolitanis omnibus Archivis benemerentissimus, coemptis aliquot graecis membranis a Caietano Graeco eximio Neapolitano Iurisconsulto. Angelus deinde Granitus Castri Abbatis Marchio ad Archivorum Praefecturam evectus velificatus ipse fuit aliquantulum Graecitati. Sub hoc Praefecto nonnullae membranae Graecae sunt traditae a Michaelae Baffio, qui suam ultro contulit symbolam, quo nostri Archivi tum graecanicae opes, tum fama et decus amplificaretur. Coenobita vero Kalephatus, qui Casinensis Tabularii curam gerebat, Codicem Italo-byzantinum pollicitus fuit, de quo tamen fidem oppigneratam, uti mox dicturi sumus, haud liberavit.

Ventum erat ad annum MDCCCLX, cuius memoria ob inauditam rerum publicarum apud nos commutationem nulla temporis diuturnitate delebitur. Archivorum tunc Praefectura demandata fuit Francisco Trincheræ, qui omnium quidem monumentorum, maxime vero graecorum, sibi habendam esse rationem statuit, eaque ut lucis usura donarentur, vix adsequi verbis licet quanta ille constantia et alacritate adlaboraverit.

Constituta olim fuerat sub Spinellio desuper laudato quaedam in hoc Archivo societas, quae latina monumenta illustraret ederetque. Ipsa quidem spartam huiusmodi ornandam suscepit, et anno MDCCCXLV in lucem emisit primum volumen latinarum antiquiorum membranarum, quod ab eruditissimorum hominum comitiis ad litteras, scientiasque promovendas Neapoli eodem anno habitis exceptum non sine commendatione fuit. Eadem porro societas sub Archivorum Praefecto Granito advocata ab eo munere, nullam prope partem habuit in quinque reliquis voluminibus, quae per insequentes annos in publicum prosiluerunt. At Trincheram minime latuit quam necesse foret, ut exsoluta illa societas iterum coalesceret; quocirca Michaellem Baffium supra memoratum, et Ianuarium Seguinum humaniorum litterarum Professoremeritum, qui antea cooptati ambo fuerant in eam societatem, ad pristina munia revocavit, addiditque Gabrielem Iordanum Palaeographiae Pro-

(1) *Risposta alla scrittura del cav. Vargas.*

(2) *Difesa degli antichi diplomi normannici spediti a favore di S. Stefano del Bosco.*

(3) *Risposta al signor Vargas.*

fessorem, Vincentium Battium ab Epistolis Praefecturae Archivorum, et Federicum Margiottium huius Archivi Officialem graecanicae litteraturae non mediocriter peritum. Instauratam hoc pacto societatem iussit graecis monumentis animum intendere, et eisdem posthabere monumenta latina, quorum cum edita iam fuissent quotquot Regni Siciliae a Nortmanno Rogerio conditi aetatem praeiverant, caetera omnia, quae publicanda supererant, non inconsulto procrastinari usque adeo poterant, donec graecorum absolveretur editio.

Ut primum eidem Archivorum Praefecto innotuit extare in maiori Bibliotheca Neapolitana nonnullas graecas membranas apographas, illuc delatas post interitum nuper hic laudati Paschalis Bassii, ad quem pertinuerant, utrarumque exempla habere curavit. In spem ingressus fore, ut ex provinciis neapolitanis, ubi graecum eloquium diutius perduravit, corrogari alia possent documenta graecanica, viros amplissimos publicis ibi rebus administrandis praepositos semel atque iterum hortatus fuit, ut si quid Graecitatis apud Provinciales adhuc deprehenderetur, huc transmitterent ad nostrae rei litterariae incrementum; illic vero nihil huiusmodi deprehensum fuisse praeter aliquot Episcopalis Archivi Neritini membranas, de quibus mox sermo habebitur, vehementer indoluit. Huc accessit quod certior factus fuit Kalephatum valetudine singulos in dies ingravescente a contexendo Codice, quem pollicitus erat, supersedissee. Quamobrem ab eo petivit ut graeca Casinensis Archivi monumenta exscribenda curaret, et Neapolim mitteret, ubi mandata typis cum reliquis quantocyus edendis Graecismi reliquiis in lucem conspectumque doctorum hominum prodirent. Multum diuque tergiversationibus oblectandum fuit; sed flagitationi tandem obsecundatum est, devicta ac perdomita illaudata quadam zelotypia, quae membranas Casinenses cum Neapolitano Archivo communicari moleste ferebat. Allatis igitur Casinensium documentorum apographis volupe fuit tenere demum et conspiciari quod frustra iamdiu desideratum fuerat; nisi quod interpretationes latinaeque versiones a Kalephato confectae, et simul cum apographis huc missae, longe pauciores et minus elimatae visae sunt, quam quae ab eiusdem Coenobitae eruditione et sollertia expectabantur. Quominus plura ille castigatioraque praestaret, impedimento fortasse fuit valetudo, qua paulo post factum est, ut nondum devexa in senium aetate e vivis demigraverit.

Itaque mittendus fuit ad Coenobium Casinense unus ex Archivi nostri Officialibus, qui apographa huc a Kalephato missa cum autographis inibi exstantibus quam diligentissime conferret. Is fuit nimirum Federicus Margiottius in Graeca Palaeographia admodum versatus, qui deprehensis et emendatis compluribus tum sententiis, tum vocibus fidei autographorum repugnantibus, ad nos recensionem attulit, quoad eius fieri poterat, absolutam et perfectam. Mandatum eidem Margiottio fuit munus haud perleve conficiendi exempla ex membranis graecis Tabularii Cavensis, et ex latinis earum versionibus, quas Paschalis Bassius, ut supra diximus, concinnavit.

Tum vero cura omnis et cogitatio conversa fuit ad graecas huius Neapolitani Tabularii membranas. Harum vix paucae donatae iam fuerant interpretatione et latina versione, quarum utraque adhuc castigationibus indigebat. Altera haec documentorum copia multo quidem maior erat prae reliquis ex Archivo tum Cavensi, tum Casinensi, et ex Regia Bibliotheca, ut nuper diximus, exscriptis ac recensitis. Scriptura porro in omnibus

fere occurrebat lectu difficillima, et animum omni spe deicere videbatur. Hinc quantum laboris, et quamdiu fuerit adeundum, facile est unicuique per se intelligere. Nemo autem sibi persuadeat nos haec omnia commemorasse ad ostentandum laborem ipsum, quo defuncti sumus, et ad conciliandum eius exaggeratione pretium huic Syllabo. Fucata huiusmodi commendatione Syllabus hic non eget. Quod si quantopere fuerit insudandum, enarravimus, necessum id habuimus, ne quis fortasse arbitraretur nos nactos esse membranas ita iam paratas, ut nihil aliud praeterea fieri oportuerit, quam typographicis eas praelis submittere. Hoc enim pacto iudicari de re nostra posset ab iis praesertim, qui ephemerides quasdam lectitarint, ubi nuntiatum anno MDCCCLX perperam fuit iam iam in lucem datum iri Chartarium Graecum ab Archivo Neapolitano, et Codicem Italo-Byzantinum a Kalephato. Ibi enim, nisi propositum esset vacuis pollicitationibus fucum facere, nuntiandum erat Chartario vix manum admotam esse, de Codice vero solum cogitari, de quo post obitum Kalephati nihil allatum ad nos fuit praeter ea, quorum supra mentionem inieciimus.

IX.

Res nunc postulat, ut qua ratione Syllabus hic sit contextus lectori palam faciamus. In primis monere iuvat nos scripturam membranarum tanta fidelitate exhibendam curasse, ut nihil nec ademptum, nec additum, nec aliquatenus immutatum fuerit in orthographia, tametsi litterae, diptongi, accentus et interpunctiones plerumque emendationem postularent, aut desiderarentur. Has igitur aliasque complures a praeceptionibus grammaticis aberrationes nemo tribuat nostrae, aut typographorum nostrorum oscitantiae, cum tribuendae omnino sint earumdem membranarum conditoribus. Si quando necesse omnino fuit, ut sententia constaret, aliquod vocabulum graecum addere, hoc uncis inclusimus.

Fidelitas in repraesentandis veteribus monumentis usque adeo servanda nobis visa est, ut quamvis pleraeque harum membranarum vix quidquam discriminis inter se praeferrent, non idcirco eas in compendium redigere, sed totum earum contextum, qualiscumque demum esset, edere in animum induxerimus. Neque ex hac sententia nos dimoverunt lectores delicatiores, quibus frequentior earumdem formularum repetitio fastidium sit allatura. Nam membranae ipsae, quarum formulae nihil propemodum inter se discrepant, et propterea satietatem gignere videntur, aliquid semper habent quod antiquitatum vestigatores dignum animadversione censeant, nisi aliud nomina personarum et locorum, in quibus varietas dominatur.

Eiusdem fidelitatis observantia nobis suasit, ut perpauca illa fragmenta, quae in aliquot membranis edacitate temporis plurimum deletis supererant, ipsa quoque in hoc Syllabo suum locum sortirentur. Item non praetermittendas duximus versiones antiquitus rudi latinitate conditas nonnullorum diplomatum, quorum autographa partim supersunt, partim deperierunt; superstitem vero additae quoque sunt versiones modo Paschalis Baffii, modo nostrae, quas *Recentium* appellatione donavimus, ut ab antiquis distingueren-

tur; ipsas autem addi non visum est prorsus inutile, siquidem antiquae graecum contextum aut non fideliter, aut obscure reddebant, et idcirco lectoribus, quibus sermo graecus non satis esset familiaris, vix quidquam profuturæ videbantur.

Ex veteribus autem latinis versionibus locum insigniorem illae obtinent, quas posteris servavit in Casinensi Tabulario Petri Diaconi Regestum, de quo proderit audire, quae Kalephatus ad nos scripsit:

« Est hoc Regestum volumen membranaceum in folio minori inter MSS. Codices Ar-
« chivi Casinensis signatum numero 902 characteribus longobardicis minusculis sae-
« culi XII, utpote procul dubio exscriptum sub oculis ipsius collectoris; in quo tamen
« non paucas postea adiectiones intulerunt, qui Petrum in officio sunt subsequuti. To-
« tum, quod continent, opus, ut ipsiusmet Petri verbis in Praefatione ad Seniorectum Ca-
« sinensem Abbatem utar, dividitur in sex decisiones; in Privilegia, in Praecepta, in Obla-
« tiones, in Libellos, in Renuntiationes, in Sacramenta. Exorditur insigne hoc Casinense
« Chartarium ab huius Sacri Coenobii primordiis ea tantum monumenta complectens,
« omni veritate et diligentia exemplata, quae auctoris aetate ob vetustatem temporum-
« que iacturas ruinam proximumque interitum pro certo minitabantur. Porro his omni-
« bus exemplis, seu apographis, quam maximam fidem augent diplomata non pauca, quae
« hodie in suis originalibus membranis supersunt, quaeque cum exemplis a Petro
« in suo Regesto exaratis ad litteram conveniunt.

« In secunda autem huius Chartarii divisione, ubi proponit praecepta Imperatorum,
« Regum, caeterorumque Dynastarum huic Coenobio concessa pro iurium suorum ac
« possessionum securitate, prudens Bibliothecarius illa etiam adiecit, quae ab Impera-
« toribus Byzantinis, suisque Officialibus data repperit, quando hae Italiae Meridiona-
« lis provinciae, diversa bellorum sic disponente fortuna, illis parebant. Pauca vero haec
« sunt, nempe sexdecim, ut dixi, a IX saeculo ad XII, quibus Byzantini Augusti, eorum-
« que nomine Protospatharii, Patricii et Catapani privilegia, donationes caeteraque huius-
« modi concedebant sive sacro huic Monasterio, sive Cellis, Ecclesiis et Grangiis ab hoc
« Casinensi, velut a capite membris, dependentibus, sitis in provinciis Adriaticum sinum
« respicientibus a mari Thermularum in Trentanis usque Tarentum.

« Attamen in latinum versa dicto Regesto nobis Petrus ea conservavit, nec eorum-
« dem graeca autographa inter huius Archivi chartas invenire potuimus, si duo tantum
« excipias, quae bilingua sunt, idest prius graece scripta, quibus postea immediate sub-
« sequitur latina versio, quae eadem cum illa est, quam in laudato Regesto legimus. Ex
« quo mihi persuadeo plerosque illorum Principum, vel Ducum in morem habuisse vertere
« in latinum eorum publica acta graeca, quae italicas personas respicerent, ad hoc ut re-
« ctius ab istis intelligerentur. Unde procul dubio manavit, quod hodie in invenimus huius
« generis scripturas in membrana, quae diploma aliquod in una pagella tibi exhibeat,
« prius graece, postea latine scriptum. Quae omnia ideo ita exposui, ut omnis suspi-
« cionis ansam his praecidam, qui ultro possent Petrum nostrum barbarissimae illa-
« rum versionis auctorem praedicare. Qua enim ratione Petrus, qui in caeteris suis lu-
« cubrationibus castigatum et saepe non inelegantem se praebeuit scriptorem, in his porro
« versionibus ignorantiam atque barbariem affectaret? »

X.

Necesse fuit, ut Appendice in binas partes distributa hic Syllabus donaretur. Inchoatus enim iampridem ipse fuerat, cum praeter expectationem octo et decem graecanicae membranae ex Episcopali Archivo Neritino huc delatae fuerunt, quas Sanfelicius Praesulum Neritinorum doctissimus exeunte saeculo XVIII recuperare et custodire sategerat, cum scilicet Rege annuente in eius Seminarii potestatem venerunt bona et chartulae Basiliani Monasterii Civitatis Gallipolis sub titulo S. Mauri, quod iamdiu abolitum in Regii Iuris Abbatiam fuerat commutatum. Huiusmodi membrandarum duae quidem suam ob aetatem in Syllabo collocari potuerunt; ex reliquis vero conflata est pars prior Appendicis. Huic addita praeterea sunt tria diplomata, quae, utcumque Constantinopoli condita, neque ad Graecos nostrates spectantia, paucisque abhinc annis edita et illustrata singulari lucubratione a Paschale Placido tunc Archivi Neapolitani alumno, nunc causarum patrono haud poenitendo, visa tamen sunt edenda quoque in hoc Syllabo, ubi graeca universa eiusdem Archivi monumenta comprehendere propositum fuit.

Ad alteram vero partem Appendicis omnes reliquae amandatae sunt membranae, in quibus notae chronologicae desiderantur, neque ex earum contextu argumentum aliquod satis certum eruitur, unde citra omnem dubitationem statui possit annus, quo exaratae fuerunt.

XI.

Quod spectat ad notas chronologicas, monendum inprimis est nos in subducendo anno aerae christianae ab anno in autographis graecis consignato eam seculos esse methodum, quae ad inveniendam graecorum monumentorum epocham anno aerae christianae respondentem detrahit annos 5509, si monumenta condita fuerint in aliquo ex quatuor extremis anni mensibus, qui apud Graecos novam indictionem, novumque annum secum ferebant; detrahit vero annos 5508, si ad aliquem praecedentium octo mensium monumenta pertineant. Novimus quidem Leonem Allatium in opusculo de Graecorum Hebdomadis docuisse in annorum detractioe, de qua loquimur, utendum semper esse anno 5508, nec aliter Cangium, Muratorium et Assemanium sensisse. At compertum quoque nobis est Mabillonium, Montfauconium, Scaligerum, Petavium et Pagium magna, ne dicamus maxima rei chronologicae lumina, satis demonstrasse positum in more fuisse apud Ecclesiam Constantinopolitanam, ut annus 5509 ab orbe condito coniungeretur cum anno Christi Natali, ex quo vulgarem Aeram Latina Ecclesia fuit auspicata. Ab hac methodo non discesce-

runt de Meo (1) et Morsus (2) in referendis ad christianam aeram annis Graecorum diplomatum, de quibus sermonem instituerunt. Nos itaque talium virorum auctoritatem habuisse potiore nemo iure coarguet.

Ubi praetermissus a Notario fuit annus, vel indictio, aut in horum alterutro erratum esse nobis constitit, emendavimus, aut adiecimus annum, vel indictionem; et huiusmodi notas unciis inclusimus, ut adiectionis, aut emendationis a nobis appositae lector commonefieret. Heic vero paucis rationes exponimus, quibus ducti non alia sive indictione, sive anno erroribus aut omissionibus obviam iverimus.

Membrana I. — Huius annum ut inveniremus, facem praetulit mentio tum Gregorii Primicerii et Baiuli Imperialis, qui membranae ipsius auctor fuit, tum indictionis tertiae. Quonam anno Gregorius in nostras regiones ex Aula Byzantina advenerit, Chronographi haud meminerunt. Lupus Protospatha in suo Chronico ad annum 876 eum Hydrunto potitum esse testatur. Iam vero si ante annum 876 indictio III supputari velit, incidit in annum 871. At quominus hunc annum tribueremus membranae, illud praecipue suavit, quod ea tempestate in Apulia et Calabria dominabantur non Graeci, sed Longobardi, prout constat ex litteris, quas anno 871 Imperator Ludovicus Basilio Graecorum Imperatori per Autprandum familiarem suum misit, quasque Anonymus Salernitanus in suo Chronico (3) recitat. Quaerenda igitur indictio III fuit post annum 871.

Gregorium quidem Strategum munere functum esse usque ad annum 880 liquet ex Chronographis, quibus accedit epistola, qua Pontifex Ioannes VIII eodem anno Graecum hunc Ducem ad exterminandos Saracenos vehementer fuit cohortatus. Post annum 880 Chronica de nostro Gregorio conticescunt. Erchempertus ad annum 883 Chasanum Strategum commemorat, et ad annum insequentem tradit eum post multa facinora strenue gesta adversus Aionem Principem Beneventanum abiisse Constantinopolim, atque post eius discessum ab Augustali Stratego, cuius nomen reticet, mandatum fuisse Ioanni Candidato, vulgo Ioannicio appellato, ut opem ferret Athanasio Neapolitanae Reipublicae Duci. Cangius (4) inter Apuliae Strategos, quos enumerandos ordine temporum suscepit, recenset Ioannicium, vademque dat Erchempertum. Sed hic Chronographus locus fuit de Ioannicio non ut Apuliae Stratego, sed ut ductore militum, qui Neapolim a Stratego nobis ignoto mittebantur. Alexander de Meo vel ipse (5) hac notione interpretatus fuit verba Erchemperti.

Post annum 884 nullius Strategum occurrit mentio usque ad annum 887, quo Theophylactus eo nomine Apuliam venit, cognominatus *Trapezis*, quippe qui Triclinio Imperiali

(1) *Apparato Cronologico, articolo terzo, pag. 20*: Questo è stato sempre il sistema de' Greci e questo solo si praticò costantemente in Napoli, Gaeta, Amalfi, Puglia e Calabria, ed altri luoghi soggetti ai Greci... onde trovandosi in questi luoghi qualche pubblica carta notata di altro sistema, dee condannarsi di spuria, o interpolata. È incredibile la confusione, che si è portata nella Storia, e nella Cronologia per non essersi riflettuto a questo sistema.

(2) *Descrizione di Palermo antico, pag. 136.*

(3) *Apud Pratillum, tom. IV, pag. 169.*

(4) *Gloss. Infimae Latinitatis. V. Catapani.*

(5) *Annali Diplomatici, anno 884.*

praefuerat, quod cognomen Cangius perperam habuit pro nomine alterius Strategii, quem uti praecessorem Theophylacti recensuit, vocavitque *Tradezim* pro Trapezi.

Ex allatis patet anno 885, quo indictio III numerabatur, nullum a Chronographis Strategum Apuliae nominari. Nostra vero membrana, cum neque ad annos, qui praeciverunt, neque ad insequentes, in quibus alii Strategii Apuliae praefuerunt, possit amandari, quid velat, ut anno 885 conditam esse statuamus? Nullone pacto fieri potuit, ut post Chasandum Gregorio sit iterum Strategii munus delatum? Si cui porro videatur tanti habendum esse Chronographorum de Gregorio post annum 880 silentium, ut eius Strategii reintegrationem excludat, nihil tamen obstat, quin idem Gregorius tanquam privatus anno 885 Trani degens membranam condiderit, eique suum nomen subscripserit non sine titulis, quibus honoris causa privatus adhuc salutabatur. Nec porro subit animum suspicari erratum fuisse quoad indictionem, et pro tertia scribi oportuisse decimam tertiam, quae ad annum 880 pertinet. Nam quamvis annus tum congrueret cum mentione facta a Chronographis de Gregorio adhuc apud Appulos imperitante, videri tamen posset nos fecisse temere, quod nullo satis certo argumento membranam erroris insimulare ausi fuisset.

Membrana II. — Annum, qui in calce huius membranae legitur, in errore cubare, inde manifesto eruitur, quod ex aera Constantinopolitana, quae in his regionibus unice obtinuit, annus 6459 (mense februario, indictione IX) anno aerae christianae 951 responderet, qui minime competit anno imperii Leonis VI Philosophi nuncupati. Hic enim ab anno 870 ad annum 886 primum cum patre Basilio, deinceps etiam cum fratre Alexandro regnavit, cum fratre vero tantum ad annum usque 911, cum eorum pater antedicto anno 886 obierit. Habita igitur ratione tum indictionis, tum nominis Imperatoris, hanc membranam consignandam duximus anno graeco 6399, qui anno aerae christianae 891 respondit, quo annus XXI imperii Leonis VI decurrebat.

Membrana III. — Symbaticus Praefectus fuit Thematis Longobardiae. Is a Leone VI in has nostras meridionales provincias in id missus fuit, ut Beneventum Longobardis eriperet, suamque sub potestatem redigeret. Et re quidem vera Symbaticus, ut Chronographi nostri testantur, die xii iulii anno 891 Beneventum obsidione cinxit, et insequenti anno 892 eo potitus est, inibique substitit tribus annis, donec Guido Spoleti Dux et Marchio ope Guaimarii I Salerni Principis Graecos Benevento eiecit. Itaque cum rationem habuerimus nedum indictionis X, qua haec membrana signatur, verum etiam temporis, quo Symbaticus Beneventi commoratus est, eidem membranae annum 892 appinximus.

Membrana IV. — Annus XIII imperii Leonis eiusque fratris Alexandri anno aerae christianae 899 respondet. Cum enim Basilius eorum pater, quicum antea imperitarunt, anno 886 e vita migrasset, soli insecutis annis imperii gubernaculis adsederunt, adeo ut antedicto anno 899, cuius mense maio indictione II, quae a septembri praecedentis anni inceperat, conscripta fuit praesens membrana, annus XIII ipsorum dominationis decurreret.

Membrana V. — Cum haec membrana anno XXV Imp. Leonis eiusque fratris Alexandri, ac indictione XIV signetur, inde palam fit annum, quo fuit exarata, fuisse 911. Nam si anno 866 cum iidem Augusti soli a patris Basilii obitu imperitare coeperunt, addantur anni XXV, annus efficitur 911, in quo XIV indictio decurrebat, quique tempori re-

spondet, quo Leo, cuius inferius habetur mentio, Monasterio Casinensi praeerat. Leonem enim ab anno 900 ad annum 915 ipsius Coenobii Abbatem fuisse testatur Gattula (1), in quam temporis intercapedinem semel indictio XIV, nempe in annum 911 incidit.

Membrana VI. — Marianus Anthypatus quandonam Longobardiae Thema adiverit, testatur Lupus Protospatha his verbis: *Anno 955 descendit Marianus Patricius in Apuliam* (2). Ex Chronico vero Arabo-Siculo a Muratorio edito (3) patet eundem Anthypatum saltem tres annos in his nostris provinciis fuisse commoratum, nempe usque ad annum 958. Cum autem haec membrana indictione XV et mense decembri signetur, manifestum est eam indictionem incidere non posse, nisi in annum 956, in cuius mense septembri decurrere coepit indictio XV. Huiusmodi chronologica supputatio confirmatur ex eo, quod concessio facta dicitur Aligerno, qui Coenobio Casinensi praefuit ab anno 949 ad annum 986, uti liquet ex Chronico Leonis Ostiensis qui et mentionem habet (4) diplomaticis, de quo locuti sumus, et ex Gattula nuper laudato.

Membranae X et XI. — Cum hae duae membranae nomen praeseferant Gregorii Trachaniotae Protospatharii et Catapani Italiae, is autem ab anno 989 ad annum 1000 Catapani munere functus sit, patet indictionem XIII mensibus novembri et decembri, quibus ipsae exaratae fuerunt, incidere non posse nisi in annum 999 quem membranis assignavimus; nam undecim annis, quibus Gregorius provinciis nostris praefuit, anno 999 tantum indictio XIII recurrit, quae more Constantinopolitano a septembri eiusdem anni inceperat.

Membrana XVI. — Indictio XIV (mense augusto), qua membrana consignatur, in annum 1016 incidit, cum Basilius Mesardonites Catapanus Italiae ab anno 1010 ad annum 1017 harum provinciarum praefecturam gesserit.

Membrana XVII. — Basilius Boianus, quem alii Bugianum, Bobanum, et Boianum appellarunt, Italiae Catapanus fuit ab anno 1018 ad annum 1024; et in sex annorum decursu semel tantum indictio I recurrit, nempe anno 1018. Idcirco hic annus membranae tribuendus fuit.

Membrana XIX. — Quoniam in hac membrana mentio habetur eiusdem Basilii Boiani, qui in proxime superiori memoratur, habita ratione indictionis IV, anno 1021 eam signari oportuit.

Membrana XXI. — Cangius in Catapanorum serie duos memorat Leones, nempe Leonem Potum, et Leonem Opum, quorum alter anno 1027 (qui una cum indictione X septembri praecedentis anni inceperat), alter vero anno 1037 provinciis nostris praefuerunt. Cum autem diploma nostrum indictione X et mense novembri consignetur, palam fit ipsum Leoni Poto, qui Spatharocandidati titulo se membranae nostrae subscribit, esse tribuendum. Nam Leo Opus duobus annis, scilicet ab anno 1037 ad annum 1039 imperium suum in Apulia et Calabria exercuit; ideoque memorata indictio X duobus his annis competere

(1) *Hist. Coenobii Casinensis saec. V.*

(2) *Chronicon apud Pratillum tom. II.*

(3) *Script. Rer. Ital. tom. I, pag. 247.*

(4) *Lib. II, cap. II, n. 839.*

nequaquam potest. Eiusdem diplomatis Gattula edidit latinam tantum versionem, quam nos ad fidem graeci exemplaris nonnullis in locis refinximus, cum plumbea bulla duplici inscriptione, graeca nempe et latina consignata, quae hodie desideratur.

Membrana XXV. — Ex instrumento, quod haec membrana complectitur, elicitur venditionem domus factam fuisse Nicolao de Sancta Æcaterina a Basilio de Crommyda per id temporis, quo Potus Italiae Catapanus fuit. Is vero huiusmodi munere functus est annis quinque, nempe ab anno 1027 ad annum 1032. Nos hanc XXV membranam extremo Poti anno signandam duximus, cum desit quaevis chronologica nota, quae suadere nobis possit, ut eam ad aliquem praecedentium quatuor annorum amandaremus, et venditae domus donatio, quam Basilius Boianus eidem Crommydae fecerat, confirmata a Poto dicatur anno 1031, in quo indictio XIV, quae in membrana legitur, decurrebat.

Membrana XXVIII. — Constantinus Opus cum ab anno 1033 ad annum 1037 Catapani munus in his nostris provinciis obiverit, nostrum diploma ab ipso datum indictione III mense novembri conscribi non potuit, nisi anno 1034 membranae a nobis praefixo, cuius anni mensis november Constantinopolitana tertia indictione notabatur.

Membrana XLII. — Diploma in hac membrana exaratum, anno 1822 seorsim editum fuit a doctissimo viro Angelo Antonio Scottio (1), et omnium Sociorum Herculaneum suffragiis comprobatum. Anno 1054 conscriptum fuisse visum fuit, quia non ante annum 1042 Argyrus diplomatis auctor assecutus erat titulos honorificentissimos, quibus ibi compellabatur, et post annum 1068 ipse quidem in Italia non debebat. Hoc utrumque argumentis constabat, quae nullo pacto refelli, aut in dubium revocari poterant; quamobrem indictio septima, et mensis maius, cuiusmodi notis chronologicis diploma erat consignatum, necesse omnino erat, ut invenirentur in anno 1054 ad quem memorata indictio pertinuit. In hanc eruditissimi interpretis sententiam nobis eundem esse rati sumus non magis eius auctoritate, et doctrina permoti, quam quod nihil vero magis consonum afferri posse persensimus.

Membrana XLIV. — Iosephus Genuensis olim Palaeographiae apud nos Antecessor anno 1813 edidit non sine comite commentario hanc membranam, et scriptam fuisse anno 1060 pro certo habuit. Verum ex indictione XIII et mense novembri in eadem membrana expressis eruitur eam ad praecedentem annum 1059 pertinere, quia memorata indictio more Constantinopolitano a septembri eiusdem anni 1059 supputanda est, quod omnibus sane compertum est. Erratum quoque a Genuensi fuit in hoc, quod Stephanum non pro Legato Antiochi Catapani, sed pro Catapano Antiochi filio accepit contra ac denotatum fuerat vocibus *αντιπροσωπου του Αντιοχου*, et *ex προσωπου του Αντιοχου*, quibus Notarius diserte significavit Stephanum tunc temporis vices Antiochi Catapani obivisse. De Antiocho hoc nullam Chronographi mentionem fecerunt; sed ne alium quidem Catapanum eodem anno commemorarunt. Quid igitur velat opinari per ea tempora, quibus bellum gerebatur cum Nortmannis Graecorum apud nos imperium delere conititibus, Antiochum missum huc fuisse cum Stephano, cognomento Patriano, sive Paterano? Huic Stephano vel anno 1071 munia Legati, uti Beatillus testatur (2), demandata

(1) *Memorie della Regale Accademia Ercolanese* vol. I, pag. 279.

(2) *Storia di Bari* pag. 68.

fuerunt apud Argyricium Catapanum, qui praeterea misit eum Constantinopolim, ut suppetias inde arcesseret Graecis in Apuliam adversus Nortmannos; et revera eas attulit cum Gotzolino de Orenco Catapani auctoritate insignito. Fatendum tamen est ipsum quoque Stephanum ad Catapani dignitatem fuisse evectum, uti patet ex sigillo, de quo non multo post heic loquemur; verum id accidit sub annum 1071, quo, prout testantur Gulielmus Appulus (1) et Lupus Protospatha (2), cum Roberto Guiscardo Nortmannorum invictissimo Duce decertavit, et praelio fusus et captus a victore Argos dimissus fuit. Post dictum annum 1071 nulla occurrit praeterea mentio de Stephano nec uti Legato, nec uti Catapano; ipse vero iam senior tunc exlabat, ut Gulielmus Appulus item tradidit, et credibile est ante annum 1075, qua iterum decima tertia numerabatur indicio, ad plures abiisse. Hinc elucet, cur nostram membranam ad annum 1075 non amandaverimus.

Membrana XLVII. — Cum haec membrana conscripta fuerit Michaeli VII Imperatore Constantinopolitano, qui ab anno 1071 ad annum 1078 regnavit, indictionem IV, quae in diplomatis calce legitur, falsam esse luce meridiana clarius est, cum septem fere annis, quibus Imperium Byzantinum Michaeli paruit, nunquam ea indicio recurrerit. Quamobrem indictionem IV in XIV refingendam putavimus, quae anno aerae christianae 1076 huic nostrae membranae praefixo respondet. Adde in hunc annum 1076 incidere annum XIX, quo Desiderius, cuius in membrana mentio habetur, Coenobio Casinensi praeerat, ut docet Gattula.

Membrana LII. — Numeri graeci ι et δ' , quibus in apographo huius membranae indicio denotatur, et quorum ectypum visitur in tabula specimina characterum exhibente sub numero IV, possent quidem haberi pro XI, eo quod secundus numerus videtur potius α' , quam δ' . Verum Paschalis Bassius habuit pro δ' , et in suis manuscriptis apud Neapolitanam Maiorem Bibliothecam extantibus haec scripta reliquit: *Monasterium S. Adriani de Rossano Provinciae Calabriae Citerioris cum omnibus Metochiis, Ecclesiis, vassallis, bonis, iuribus et pertinentiis donatum iam fuerat S. Petro Abbati a Rogerio Principe Italiae, Calabriae et Siciliae anno 1088 mense augusto XI indictione (arc. 5, n. 38). Postea confirmatum fuit praesenti diplomate, ac postremum anno 1106 mense martio Monasterium istud idem Dux Rogerius repetiit una cum Castro Stragulae, quorum vice obtulit Casale S. Ioannis de Fabrica in Apulia cum toto territorio, et omnibus suis iuribus.*

Fide adhibita, uti per aequumque erat, testimonio viri doctissimi, qui prae oculis habuit alterum diploma anni 1088, ab indictione XIV non recessimus, et anno 1091 membranam consignavimus. In hanc sententiam a nobis ilum est eo libentius, quod cum Provincia Consentina in Rogerii potestatem, a qua inita seditione desciverat, bello revocata fuerit, ut legere est apud Muratorium (3), magis sit probabile Abbatem Cavensis Coenobii confirmationem praecedentis diplomatis efflagitasse.

(1) *De Gestis Nortmannorum lib. II. ubi cecinit:*
Canitiem Stephani tractare misertus ut hostis
Noluit; immo suae, de qua tractaverat ille,
Oblitus caedis, studet hunc tractare benigne.

(2) *Chronicon ad annum 1071.*

(3) *Annali d' Italia, anno 1091.*

Membrana LXI. — Alexius Comnenus Imperator Byzantinus septem et triginta annis regnavit, nempe ab anno 1081 ad annum 1118, quibus ter indictio V recurrit, scilicet annis 1082, 1097 et 1112. Cum vero diploma ab Imperatore concessum sit Oderisio Abbati Coenobii Casinensis, et indictio V competere non possit, nisi anno X, quo, ut idem Gattula testatur, memoratum Coenobium Oderisius moderabatur, liquido patet hoc diploma, quod Tostius quoque edidit (1), anno 1097 fuisse conditum.

Membrana LXII. — Cum haec membrana, non secus ac proxime praecedens, eiusdem Imperatoris Alexii Comneni nomine, eademque indictione signetur, par fuit ut idem annus 1097 ei appingeretur. Ipsam quoque edidit Tostius (2).

Membrana LXIV. — Quoniam Odonis Marchisii mentio habetur in membrana anni 1126 a nobis edita sub num. XCVIII, in qua Sichelgaita vidua dicitur eiusdem Odonis, atque in Rogerii diplomate anni 1098 a Vargas-Macciucca edito (3) inter testes ipse Odo se subscribit, ideo nos hanc membranam anno 1097, in cuius mense septembri indictio VI decurrebat, et Odonem in vivis egisse ex memorata subscriptione regii diplomatis constat, signandam coniecimus.

Membrana LXVI. — Habita ratione tum annorum, quibus Oderisius Abbas fuit Coenobii Casinensis, tum indictionis VI quae in calce membranae legitur, Imperialis Epistola exarari debuit anno XVIII Imperatoris Alexii Comneni, qui anno 1081, uti supra innuimus, imperare coepit. Idcirco huic membranae annum 1098tribuendum censuimus.

Membrana LXIX. — Annum 1102, qui in membranae initio legitur, in annum 1101 refingendum duximus eo quod IX indictio, quae est altera chronologica diplomatis nota, mense iunio, in annum quem refinximus incidit. Adde Rogerium magnum Siciliae Comitem mense iulio eiusdem anni e vita migrasse, ideoque praesens diploma post eius obitum exarari non potuisse.

Membrana LXXVII. — Quia membrana haec dicitur scripta temporibus domini Rogerii eiusque matris dominac Adelitzae, factum est ut ea primo visa sit pertinere ad tempora Rogerii secundi Comitis Siciliae eiusque matris Adelasiae, et notata fuerit anno 1114, ad quem spectavit indictio VII per ea tempora, quibus Rogerius cum matre quae obiit anno 1118, Siciliae Comes fuit. Sed fatendum est in eo prorsus erratum fuisse, nam membrana certe quidem mentionem habet Rogerii filii Roberti domini Cagiani eiusque matris Adelitzae, prout ex tribus membranis insequentibus sub num. XC, CII, CIII luculentissime patet. Hic Rogerius post obitum patris, anno 1127, Dynastes Cagiani esse coepit, ut apparet ex priore earundem membranarum; postrema vero eius mentio habetur in membrana CXLVII, nempe anno 1149. Iam vero ab anno 1127 ad annum 1149 indictio VII incidit in annum 1129 et 1144. Membrana, male anno 1114 consignata, videtur pertinere ad priorem eorundem annorum, quia mentionem habet etiam Adelitzae, quam tunc temporis vitam adhuc egisse probabilius est, quam si hoc idem de anno 1144 adfirmare libuerit.

(1) *Storia della Badia di Montecassino tom. II. pag. 95.*

(2) *Op. cit. pag. 94.*

(3) *Esame delle carte e diplomi di S. Stefano al Bosco, Documenti pag. XVIII.*

Membrana LXXVIII. — Diploma in hac membrana scriptum non est autographum, sed informe quoddam apographum, in quo annus et subscriptiones desiderantur. Indictio, quae non praetermissa fuit, nihil prodesse nobis poterat ad annum expiscandum, nisi prius exploratum haberemus, cuinam ex tribus Nortmannis Principibus nomine Rogeriis diploma tribuendum esset. Id vero ut divinarem, nihil aliud nobis auxilio fuit praeter titulum, quem diploma suo conditori tribuit, nempe Comitis Calabriae, Siciliae et omnis Italicae Regionis. Huiusmodi titulus usurpari non potuit neque a Rogerio Roberti Guiscardi filio, ad quem titulus Ducis pertinuit, neque a Rogerio eius patruo, qui Comes salutabatur Siciliae et Calabriae, numquam vero et Italiae, sive Apuliae, quae per ea tempora dici quoque Italia consuevit, et ad eius nepotem ex fratre spectabat. Nullum enim bellum inter utrumque exarsit, quo fieri potuisset, ut alteruter titulum non suum usurparet. Haec vero concordia non perduravit inter eorum filios itemque successores, nempe Rogerium Secundum Comitem Siciliae, et Guilelmum Tertium Ducem Apuliae. Horum prior amplificandae suae potestatis ab ineunte aetate cupidus alteri molestus fuit, et vix anno 1122 inter utrumque inita pax fuit, quae Comiti Siciliae incrementum attulit ditionis, ut legere est apud Muratorium (1). Iam vero si Rogerio Secundo fuit tanta latius regnandi cupido, ut cum patruelis sui filio simultates exercuerit, eiusque avitae ditioni inhiaverit, fieri potuit, ut Comes appellari non modo Siciliae, et Calabriae, sed omnis quoque Italicae Regionis, sive Apuliae non detrectaverit. Argumentum hoc nos perpulit, ut eidem Rogerio adiudicarem diploma, cuius annum quaerebamus. Habita porro ratione tum temporis universi, quo Rogerius titulo Comitis, nondum vero Regis imperitavit, tum indictionis octavae, et mensis Augusti nostrae membranae, huic annum 1115 assignavimus.

Membrana LXXXVI. — Haec membrana quavis chronologica nota caret, nisi quod Imperator Alexius Comnenus donationem XX librarum, et novem palliorum Gerardo Abbatu Casinensi fecisse dicitur. Iam vero Gerardus, uti testatur Gattula (2), Coenobio Casinensi praefuit ab anno 1111 ad annum 1123, Alexius vero Imperator anno 1118 diem supremum obivit. Itaque intra annos septem huius membranae epocha coercenda est, h. e. ab anno 1111 ad annum 1118. Cum vero in eadem membrana fiat mentio facinorum, quae primis antedicti anni 1118 mensibus Romae patrata fuerunt, nempe Pontifici Gelasio II ab Henrici V factione nefariam vim fuisse illatam, ideo memoratum annum 1118 membranae tribuere non absurdum nobis visum est.

Membrana CXIII. — Non improbabili coniectura ducti, annum 1133 huic membranae assignandum putavimus. Nam eo anno Rogerius, qui in membrana appellatur Dominus Siciliae, Calabriae et Longobardiae, bello devicit non paucos Dynastas, qui ab eo defecerant, quique primum ab anno usque 1128 provinciarum, quarum hereditatem ex Guilelmi Apuliae Ducis morte adiverat, dominium, postea vero Regis titulum ei contenderant.

Membrana CLIII. Cum haec membrana nulla alia chronologica nota signetur, praeter indictionem III et mensem decembrem, Guilelmus Rex, qui diploma largitur, vel Primus, vel Secundus, esse posset. Quapropter aut anno 1154, si Guilelmo I, aut anno 1169 aut

(1) *Annali d' Italia*, ann. 1121 e 1122.

(2) *Op. cit. saec. VII.*

denique anno 1184, si Gulielmo II tribuatur, exarari debuit. Nos diploma a Gulielmo I fuisse concessum anno 1154 ex eo coniecimus, quod, cum hoc anno e vita migraverit Rogerius Rex, et ad regnum eius filius Gulielmus I fuerit evectus, monachi ut suis possessionibus consulerent, a novo Rege petierunt, ut iis pácate frui sibi liceret, eo magis quod quaestiones inter Regem et Apostolicam Sedem prohibebant, quominus sua bona sarta et tecta ab omni incommodo, detrimento ac molestia servarent.

Membrana CCLXXXVII.— Praesens membrana non secus ac proxime superior indictione VI et mense septembri signata conspicitur. Nos quovis alio indicio destituti, ut veram eius epocham statueremus, cum animadverterimus inter testes, qui contractui, de quo agit membrana, interfuerunt, eundem Constantinum Mandilum humilem presbyterum se chartulae subscribere, qui proxime superiori contractui se subscripserat, eundem annum 1232 insequenti etiam membranae tribuendum censuimus.

Membrana IV prioris partis Appendicis — Ex quatuor graecis literis, quibus membranae annus denotatus fuerat, vix duae priores, nempe, quae annum 6600 indicant, edacitatem temporis effugerunt. Hae tamen, et mentio tum indictionis primae, tum tabularii Petri Augerini filii Nicolai, suadent membranam anno aut 1167, aut 1182 fuisse conscriptam. Magis vero prior eorumdem annorum nobis arrisit, quia tum ex membrana insequenti anni 1181, tum ex aliis aevi posterioris patet non adhuc Petrum Augerinum, sed alios notarios fuisse Tabularios Gallipolis; ex quo argui potest ipsum Petrum ante annum 1181 mortem obiisse.

XII.

Ectypa characterum in tabulis septem excusa fuerunt. Eorum nonnulla cuique, velit nolit, illico testantur, quod supra innuimus, scilicet non parum difficultatis superandum fuisse in assequendis vocabulis, quorum litteras aut Notarius exaravit formis salebrosioribus et plurimum a scriptione consueta et familiari abhorrentibus, aut temporis inexplebilis voracitas, cui vel monumenta longe solidiora non obsistunt, maximam partem exedit. Minus periti, qui in eas inciderent, forsitan existimarent obversari sibi non Graecum characterem, sed Oscum, Sabinum, aut aliarum longe gentium, quemadmodum invisentibus vetera quaedam papyracea monumenta aliquando evenisse Winkelmannius (1), ac Marinius (2) tradiderunt. Omnia vero a nobis exhibita characterum specimina, quisquis Palaeographiae studio detinetur, maximi habiturum non dubitamus, praesertim quia Montfauconius

(1) *Lettre au Comte Bril sur les découvertes d'Herculanum pag. 85.* Huius epistolae auctor male habuit nostrum Martorellium, qui nonnullas graecas papyros in effossionibus Herculaney repertas tanquam Sabinae Linguae monumenta salutavit, et pacta conventa inter Herculanenses et Sabinos inibi contineri fuit hariolatus; iram vero doloremque rix concoquebat, quod eadem legere atque evolvere salorum iniquitate non polis esset.

(2) *Papiri diplomatici, Prefazione.*

vix, aut ne vix quidem aliquid attulit quod ectypis nostris persimile videatur. Auctor ille, cuius ope falemur Palaeographiam conspicuum inter archaeologicas disciplinas locum sibi vindicasse, graecos characteres Codicum manu scriptorum et Diplomatum impensius, quam privatarum chartularum aucupatus fuit; in prioribus enucleandis, et discriminandis totus prope fuit; quamobrem etsi Romae in Basiliano Coenobio graecas complures invisit Calabriae membranas, pauca tamen inde characteris specimina deprompsit.

Tres membranae in Syllabo editae sub numeris LII, LXXX et LXXXVIII exscriptae fuerunt ex apographis earumdem confectis et traditis Coenobio Cavensi a Paschale Baffio, quia pro deperditis habita fuerant ipsarum autographa. Haec vero reperta ibidem postea sunt in pluteis, ubi vestigantis diligentiam effugerant. Quia vero in autographo, cuius apographum editum fuerat sub numero LII nostri Syllabi, characteris forma notatu digna visa est, ex eo desumptum est ectypum cusum in IV tabula characterum.

Sub primo specimine characterum, quos tabula I exhibet, visitur ectypum quoque sigilli, quod in Archivio Casinensi pendet ex membrana, unde primum illud specimen est depromptum. Ex reliquiis litterarum, quae nunc vix inspiciuntur, facile conici potest consuetudo talium sigillorum inscriptio, videlicet in facie antica: ΚΤΙΕ ΒΟΗΘΕΙ ΤΩ ΣΩ ΔΟΥΔΩ : idest, Domine auxiliare servo tuo. In postica vero facie : ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ ΚΑΤΑΠΑΝΟΣ ΙΤΑΛΙΑΣ : Michael Anthypatus Patricius Catapanus Italiae.

Ad tabulas specimina characterum exhibentes accedit octava, ubi prostant sex ectypa sigillorum. Duo quidem ex istiusmodi sigillis, nempe primum et sextum asservantur in Archivio Casinensi, ubi visitur quoque alterum sigillum impressum in calce autographae membranae, cuius apographum habes in hoc Syllabo sub numero VII una cum sigilli ectypo. Membrana vero, ad quam spectat sigillum primum, consignata heic occurrit numero XII. Cuius vero membranae fuerit sextum sigillum, non constat.

Ex quatuor reliquis sigillis tria, scilicet secundum, quartum et quintum exstant in Archivio Neapolitano, et nihil compertum habetur de membranis, ad quas unumquodque pertinuit; tertii vero superfuit tantum ectypum a Iosepho Genuensi, quem supra meminimus, editum in calce dissertationis (1) ab eo lucubratae de Diplomate, quod noster Syllabus exhibet sub numero XLIV. Eorundem vero sex sigillorum inscriptiones, quarum litterae pleraeque ob vetustatem prope evanuerunt, interpretati sumus in haec verba :

1. ΚΕ ΡΟΗΘΗC ΤΩ CΩ . . . idest ΚΤΙΕ ΒΟΗΘΗΣΟΝ ΤΩ ΣΩ (ΔΟΥΔΩ) : Domine auxiliare servo tuo — † ΓΡΗ. ΟΡ R A . . . Ο Κ ΚΑ . . . ΑΝΩ Ι . . . ΙΑC Ο . . . ΑΝΗΙ . . . ΗC : idest ΓΡΗΓΟΡΙΩ ΒΑCΙΑΙΚΩ ΑΣΠΑΘΑΡΙΩ (πρωτοσπαθάρῳ) ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΑΝΩ ΙΤΑΛΙΑC Ο ΤΡΑΧΑΝΙΟΤΗΣ : Gregorio Imperiali Protospathario et Catapano Italiae Trachanioti.

2. † ΔΕCΠΟΙΝΑ CΩΖΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΝ CΙΝ Θ . . . (Θεῶ) : Regina una cum Deo servet Theodorum.

3. † ΚΕ ΡΟΗΘΗ ΤΩ CΩ ΔΟΥΔΑ : idest ΚΤΙΕ ΒΟΗΘΗ ΤΩ ΣΩ ΔΟΥΔΩ : Domine auxiliare servo tuo — † CTE † ΚΑ ΠΡΘΣ CΤΡΑΤΗΓ' ΔΟΓ'ΙΡΑ . . . ΙΑC : idest ΣΤΕΦΑΝΩ ΚΑΤΑΠΑΝΩ ΠΡΩΤΟΣΠΑΘΑΡΙΩ ΣΤΡΑΤΗΓΩ ΔΟΓ'ΙΒΑΡΔΙΑC : Sthephano Catapano Protospathario Stratego Longobardiac.

(1) *Illustrazione di un Greco Diploma che si conserva nell' Archivio Generale del Regno.*

4. ΜΡ ΘΤ — † ΚΕ ΡΟ ΡΩΝΤΕΡΙ ΚΟΜΙC ΚΑΑΑΤΡΗΑC ΚΕ CΗΚΗΑΙΑC ΚΕ ΤΩΝ ΧΡΗCΤΗΑΝΩ ΡΟΗΘΩC: idest ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ—ΚΤΡΙΕ ΒΟΗΘΗΣΩΝ ΡΩΝΤΕΡΙΩ etc. Mater Dei — Domine auxiliare Rogerio Comiti Calabriae et Siciliae et Christianorum adiutori.

5. Inscriptio est eadem, quam exhibet antecedens sigillum.

6. ΧΡΤΣ ΒΒ—ΤΩ CΩ ΔΟΤΑΩ ΙΑΑΡΗΩ: idest ΧΡΙCΤΕ ΒΟΗΘΗΣΩΝ ΤΩ ΣΩ ΔΟΤΑΩ ΙΑΑΡΗΩ: Christe auxiliare—Servo tuo Hilarioni.

Nostra tertii sigilli interpretatio quoad vocem *Longobardiae* discrepat ab interpretatione tum viri doctissimi Francisci Avellini (1), tum Genuensis modo laudati, et Salvatoris Cirilli (2). In litteris Λογ eorum prior legendum esse Λοχρου, reliqui duo Λογιώ sibi persuaserunt. At eorum interpretationi coniectura quaedam, nostrae vero suffragatur auctoritas monumentorum, quae heic habes edita, ubi diserte nuncupati Strategii aut Catapani Longobardiae occurrunt Graecorum Duces, quibus nostrae olim provinciae obtemperarunt, idque Peregrinius, Troylus, alique rerum nostrarum scriptores probe adnotarunt.

XIII.

Superest demum, ut de earundem membranarum utilitate aliquid praemoneatur. Id argumenti ne primoribus quidem labris, ut dici solet, delibandum nobis foret, si habenda esset ratio dumtaxat eorum, qui hoc aevo apud nos antiquitatis studia consecantur ea prope cupiditate, qua Muratorius saeculo superiore, et Pertzius saeculo nostro in ea incubuerunt. At longe plures numero sunt, qui hodie nihil antiquum amplexantur et fovent, nisi condocerfacti prius sint aliquid inde fructuosum posse comparari.

Non ita quidem nos perperam iudicamus, ut omnibus hisce membranis eam tribuamus praestantiam et utilitatem, quibus praeditae sunt tot aliae vetustatis reliquiae, unde non parum lucis saeculis tenebrosis affunditur. Nam perpauca heic occurrunt diplomata, quibus Imperatores Graecorum, aut nostri Reges et Toparchae donationes et privilegia in Ecclesias, et Coenobia contulerunt. Reliquae membranae exhibent donationes privatorum hominum, testamenta, tabulas nuptiales, venditiones sive aedium, sive praediorum, et sententias, quibus Iudices lites modo inter privatos, modo hos inter et Monasteria obortas diremerunt. At perperam iudicaverit qui ex huiusmodi diplomatis et chartulis nihil erui, quod aevi sequioris historiam queat aliqua ratione illustrare, obstinate contendat. Secus omnino sese rem habere nuper testatus est Ioseph de Blasiis *Historiae Antecessor in Regio Neapolitano Archigymnasio*, qui cum aliquot membranas vix a nobis editas inspexisset, nactus ibi est pleraque scriptoribus antehac ignota, eaque usurpavit (3), ut iisdem exornaret historicam lucubrationem suam de Barensium adversus Graecum Imperium seditione, et de adventu Nortmannorum.

(1) *Biblioteca analitica* anno VII. num. IV. pag. 104.

(2) *Lettera sopra un molibdobullo Greco.*

(3) *La Insurrezione Pugliese e la Conquista Normanna nel secolo XI, vol. 1. pag. 26 et alibi.*

Qui temporum praeteritorum annalibus evolvendis animum advertunt, eos magis delectat ediscere rerum publicarum vicissitudines, ancipitem bellorum fortunam, acies praelio fusas, aut internecione deletas, urbes modo expilatas, modo a fundamentis erutas, seditiones civium in cruenta luctuosaque bella intestina erumpentes, Reges e solio miserandum in modum deturbatos. At spectacula haec et alia id genus, quae in monumentis historiarum quam saepissime occurrunt, solane digna sunt, quorum commemoratione posterius delineantur? Vitane, quam maiores privatim exegerunt, nihil habet, quod doceri cupiamus? Certe quidem aevo, quo nos in vivis agimus, genus illud scriptionum, cui Romanensium Historiarum nomen inditum fuit, non mediocri voluptate perfundit lectitantes ea potissimum de causa, quod privatarum rerum narrationibus affluat, et interiorem vitam hominum, domesticaque palam facit negotia. Iam vero tabulae, quibus contractus, conventiones, bonorum alienationes, aliaeque huiusmodi committebantur, non exiguum profecto exhibent partem rerum, quae privatam vivendi rationem respiciunt. Quamobrem nemo eas iure contemnet, ac repudiabit eo magis, quod in his quicquid de vita privata edocemur, non commentitium est, neque ex poetica fingendi arte proficiscitur, sed e documentis quae ineluctabili praesidio veritatis innituntur. Heic vero e re nata aliud nobis obversatur momenti longe gravioris argumentum, cur omnibus sit persuasum nostras membranas haudquaquam accensendas vetusti aevi quisquiliis, quas non immerito quisquam explodat, aut exsibilet. Constat enim nullam Historiae de rebus Neapolitanis partem magis carere monumentis, quam quae ad Graecos nostrates pertinet, toto eo temporis spatio, quod Aevum Medium vocitatur. Fatemur quidem non defuisse Chronographos aliquot, qui per ea tempora rerum nostrarum aliquid posteritati prodiderunt, et a Muratorio inter rerum italicarum Scriptores et ab aliis veterum annalium Collectoribus editi fuerunt. Sed qui cupidus addiscendae Historiae Graecorum in nostris regionibus eos evolverit, tam pauca inveniet, ut quanto uberiore rerum notitia pascere animum sperabat, tanto iciunior inde discedere sibi videatur. In tanta igitur monumentorum inopia fasne cuiquam erit aspernari graecanicas hasce membranas? Ecquis tam inimicum vetustati, et communi sensu tam destitutum animum geret, ut eas censeat deferendas, ut ait ille, *in vicum vendentem thus, et amomum, Et piper, et quidquid chartis amicitur ineptis?* At longe aliter sentiet Iurisperitus, qui heic dignoscet ac meditabitur, quoniam apud Graecos Calabrenses ratione consueverint lites dirimi, nuptiae contrahi, testamenta exarari, praedia vel donari vel divendi praesertim a Graecis mulieribus, quae sub perpetua et ipsae tutela vitam agebant, emphyteuticae aliaeque iniri stipulationes ad provehendam culturam agrorum et inprimis olivarum, quod arborum fructiferarum genus in lapygia et Calabria ea tempestate insigniter accuratum fuit, et a posteris deinceps maiorum suorum vestigia consecretantibus ita excultum propagatumque fuit, ut opes inde cumulationes in eos redundarint. Rei porro nummariae studioso erit sane periucundum expendere nomina et aestimationem nummorum, quorum multiplex genus sibi haec monumenta perlegenti occurrit, ac praecipue *Michelati*, nummi byzantini ab Imperatore Michaelae nomenclationem mutati, qui vel sub Nortmannorum principatu, prout ex membranis sub numeris I, II et III partis prioris Appendicis fit testatissimum, inter Graecos nostrates obtinuerunt perinde, atque nummi Arabum ad Syevorum aetatem usque recus

et usurpali vulgo fuerunt, quamvis Graecorum Principum et Arabum dominationi finis iamdiu fuisset impositus. Exploratio vero huiusmodi nummorum iis, qui Oeconomica hoc aevo praestantissimae cuique disciplinae optimo iure aequiparata persequuntur, viam muniet expeditiorem ad ineundam temporum nostrorum comparationem cum velustioribus de pretio tum praediorum, tum aliarum rerum, quas membranae commemoraverunt.

Chartulae spectantes ad Coenobia, quarum maior est numerus, habent praeterea quiddam omnino peculiare, cur magni faciendae sint. Primum quidem non pauca inde licet haurire, quibus instituta Graecorum Coenobiorum illustrantur. Deinde consulendo huiusmodi chartularum perennitati, fiscalibus quoque consulitur rationibus. Nam cognitissima res est, quicquid olim eorumdem Coenobiorum fuit, postquam ea fuerunt vacuefacta, aut abolita, Fisco adiudicatum esse, et pleraque Coenobia in Abbantias evasisse, quae arbitratu Regis impartirentur, idcirco subiectae potestati, quae vulgo *Patronatus Regius* appellatur. Non semel contigit, ut bona Abbatiarum homines avidi dolo malo sibi adroga-verint. Ubi vero haec usurpatio innotuerit, quo tandem pacto iura fiscalia praevalere in iudiciis, et possessiones ab usurpatoribus vindicari poterunt, nisi documenta afferantur? Tum vero fieri potest, (et revera saeculo proxime praeterito factum est plerumque), ut chartulae, de quibus verba facimus, tela quodammodo suppeditent, quibus sua Fiscus iura tueatur, et bona iniquis possessoribus crepta postliminio ad se revocet. Quamobrem dubium esse nemini potest, quin Coenobiorum monumenta, a quibus fortasse nonnulli abhorreant, sarta tecta servanda sint, et non parum detrimenti ex eorum interitu Fisci rationibus sit pertimescendum.

Utcumque vero genus hoc utilitatis, de quo locuti sumus, aestimari velit, illud quidem ambiguum non est, nempe plurimum emolumenti posse ex hoc Syllabo ad disciplinam philologicam dimanare. Nos quidem fatemur exotica et barbara vocabula, soloecismos, aliaque dictionum portenta in plerisque membranis coacervari. At sermo quantumvis inficetus et horridus nunquam est eiusmodi, ut in eo philologis non sit immorandum. Primum enim iuvat inde addiscere quantum discriminis, quoad dicendi perspicuitatem, latinas inter et graecas nostras chartulas intercedat. Illarum enim sententiae tanta plerumque obvolvuntur caligine, ut, quibus ibi de rebus sermo sit, nemo nisi magno labore assequatur. Contra e chartulis graecis facile eruitur, quid sibi velint. Graecanico igitur ingenio vel per deteriora saecula non omnis defuit perspicuitas illa, quae in sexcentenis litterarum monumentis ex vetustiorum graecorum ingenio profectis immane quantum ex-plendescit.

Nec vero exigua aut contemnenda vocabulorum accessione noster hic Syllabus Glossarium mediae et infimae Graecitatis potest locupletare. Cangius optimo sane iure conquestus fuit, quod sibi Lexicon eius Graecitatis contextenti defuissent diplomata et privata documenta. Huic doctissimo et indefesso deterioris aevi exploratori e nostratibus graecis eorumdem temporum monumentis vix innotuit unum modo Diploma Rogerii Siciliae Regis, quod apud Ughellium deprehenderat. Inde haustam suo in Glossario retulit vocem *Εὐρίστιχον*, cui *damni* significationem cum Ughellio tribuit; sed uterque perperam. Nostrates enim Graecos eo nomine denotasse oppidum Calabriae *Briaticum* liquet ex compluribus haec membranarum, ut in Syllabi huius Indice adnotatum est sub voce *Briaticum*,

quam consule. Quod si ob oculos universa haec nostra documenta habere Cangio licuisset, certe quidem quantivis ipsa pretii aestimasset, utpote incremento doctrinae philologicae non mediocriter profutura, et praesertim quod ex hoc membranarum genere graeca dialectus Calabriae posset internosci, et a dialectis caeterarum Graeciae Transmarinae provinciarum discriminari. Non de veteribus nos heic loquimur dialectis, nimirum Attica, Ionia, Dorica, et Aeolica. Quanquam enim prior earum Neapoli, tertia vero in Calabria obtinuerit, id quidem aevo contigit antiquiore, uti patet ex Martorellio (1), Mazochio (2) et Iuvene (3), quorum prior de Neapolitano Atticismo, alter de Dorismo Heracleensi, tertius de Dorismo Tarentino disseruerunt, et duo postremi ex Dorismi reliquiis suum quisque Lexicon non ita magnum posteris tradiderunt. Sed postquam Romani Graecia tum Magna, tum Transmarina potiti fuerunt, omnes veterum dialectorum varietates, ut ait Salmasius (4), abolefactae sunt, et graeci sermonis facies unam tantummodo faciem, eamque magis magisque in dies corruptione tabescentem induit. Tum vero aliae prodierunt dialecti, quarum Simeon Cabasilas aevo suo septuaginta numerabat apud Cangium (5). Inter has sequiorum temporum dialectos recensetur Graeca Calabriae dialectus, quam nos arbitramur posse ex hac membranarum collectione dignosci.

Licet vero decessent omnia, quibus nos hunc Syllabum non sinistre exceptum iri confidimus, nemo tamen inficias ire posset, quin ipse demum habendus sit tanquam egregium monumentum, quo graecarum litterarum studia praesertim in hac extrema Italiae regione nefas esse intermitteri meminerimus. Nam per ea tempora, quae barbararum nationum irruptiones migrationesque subsecuta sunt, facula quaedam Graecitatis, ut supra dictum est, utque series haec ipsa graecarum membranarum testatur, apud nos extincta omnino non fuit, immo ceteriori aevo profectum hinc fuit, ut passim Itali ad memoriam et cogitationem veteris graecanicae urbanitatis et gloriae revocarentur. Quae sane res excitare nos vehementer, et maiori quadam cupiditate inflammare debet, ne quemadmodum maioribus nostris pulcrum fuit hoc decus quaerere ac tueri, sic nobis turpissimum sit aspernari et amittere. Ad commendationem enim posteritatis, et ad amplificationem rerum italicarum nihil potest excogitari, aut animo fingi accommodatius prae litteris atque disciplinis veterum Graecorum, quae, ut Boucheroni (6) verbis utamur, ab illustri populo profectae non solum mentes ad elegantiam, et venustatem informant, sed animis etiam sunt incitamento ad praeclara quaecumque suscipienda.

(1) *Thec. Calam. cap. V, part. V, § VI.*

(2) *Comm. in Tabulas Heracleenses p. 119 et 120.*

(3) *De antiquitate et varia Tarentinorum fortuna, in Delectu scriptorum Rerum Neapolitanarum pag. 374 ad 382.*

(4) *Lib. de Hellenistica pag. 215.*

(5) *Praefat. ad Glossarium Graecitatis p. VII.*

(6) *Oratio de Litteris Graecis anno MDCCCXXXVII habita in Auditorio Maximo Regii Taurinensis Athenaei.*

I.

(An. Chr. 885) — Mense Martio — Indict. III — Trani.

Gregorius Imperialis Protospatharius ecclesiastica praedia posita in agro Barensi, Uriensi, Tarentino, aliisque in locis Principum Longobardorum imperio subiectis, et tradita sibi a Casinensi coenobio libellaria novem et viginti annorum concessione, eidem coenobio reddit.

Preceptum gregorii primicerii imperialis Sancto Benedicto.

Gregorio primicerius imperiali protospathario. et baiulo. clarifico me. hemptam habere rebus qui fuit ecclesie beatissime dei genitricis Mariae quae sita est in loco. cannito. et per loca pertinentibus prenominate ecclesiae. seu et rebus sancti vincentii. quam et iterum beate dei genitricis mariae quae est aedificata orietane finibus. ut ista quas rebus haberet super nominato gregorio primicerio et bajulo omnibus diebus vitae suae et rebus sancti Benedicti prefati nostri cenobii ubicumque habuerit aut inventa fuerit sive in bari. aut in orie. seu et in taranto. sive per singula loca ut ipse qui superscriptus gregorius primicerius simulque bajulo haberet et dominaret illam usque ad viginti novem anni. sed ipse qui supra gregorio primicerio et bajulo simulque imperiali protospathario pro redemptione et salute animae suae reddidit insuper nominate quattuor ecclesie ipsa

super nominatis rebus quomodocumque illam habuisset. sine sua qui supra vel cuiuscumque contradictione. et si qualiscumque homine voluerit contradicere aut retornare vel remove haec quae secundum dei timore egerat vel fecerat haberet iudicium cum illo in diem iudicii ante tribunal superni iudici et sit particeps iude traditori et haberet maledictionem a trecenti decem et octo patres et pro confirmandum ipso suo brevislegium predictum gregorium primicerium et bajulo qualiter reddiderat ipsa rebus insuper nominata venerabilia loca. fecerat bullare ipso brevislegio cum plumbo bulljtyrio suo. fuerat fuerat scriptum mense martio. indictione III. et taliter vidi et scripsi. ut supra hanc recordationem ego landolfus diaconus atque notari et interfui in super nominata civitas que supra trane.

Ego qui supra gregorius primicerius imperiali protospatharius et bajulus. in hanc carta me subscripsi.

Ego gaiderisi imperialis protospatharius ita novi.

(Ex Regesto Petri Diaconi in Archivo Casinensi — Fol. LXV, n.º 137.)

II.

(891) — Mense Februario — Indict. IX.

Leo VI Imperator Casinensi coenobio universas confirmat possessiones, quas in Longobardiae themate idem coenobium obtinebat.

Preceptum leonis Imperatoris de omnibus rebus Sancti Benedicti.

Sicut nunc et de hinc sit ea imperialis secundum et ante quam regnarem nobis annuntiatum est. ut observetur ea cum omnibus in circuitu habentibus et tenentibus suis. et quantis sub ea vero villis subsistunt sint sine calumnia atque sine damno. et ex ipsa angustia servientium imperialium atque damna sive participatione et monachi qui ibidem degunt. sine contrarietate et cogitatione sint. ut orationes quas pro imperio nostro fundunt cotidie ad deum pergant. Nemo enim ex his omnibus qui pro tempora debent esse in langobardia stratjgy. sive propriis seu trumarchis vel protospathariis. archiepiscopis, episcopis et reliquis in ea provincia

habitantibus. Sive pro quocumque servitio imperiali veniunt ut sint sine timore. sive potestatem habeant in ipso habitaculo et in circuitu ejus. et res que sub ea est. Et monachi per nullum modum injustum habeant. sive temptandi vel damnandi. sive angustandi. seu diminuandi. aut in ea applicandum. Volumus autem sicut dictum est modum. ex omnibus et de omnibus quae damnantur ex imperialibus beneficiis et angustis. nisi ut ea observetur libera sine impedimento. Sufficiant omnes solum monstrandum. et ostensum nostrum fidelem sigillum. factum per mensem februarium. nona indictione. In anno sex milium quadrigenti quinquaginta novem. In quo et nostrum fidelem deo missum assignatum est dominium.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXVII verso, n.º 149).

III.

(892) — Mense Iunio — Indict. X — Beneventi.

Symphaticius Imperialis Protospatharius, in aula Beneventana degens, Ragemprando coenobii Casinensis abbati confirmat monasteria tum S. Sophiae una cum rebus eiusdem in S. Ioanne de valle Polluci extantibus, tum S. Mariae de Plumbariola, et S. Mariae de Cingla prope flumen Volturnum.

Preceptum simbatjicii imperialis protospatharii de rebus S. Benedicti. et monasterio S. sophiae in benevento. Ragemprando abbati.

In nomine domini. Ego simbatjcio imperialis protospatharius. et stratjgo. macedonie, tracie. cephalonie. atque longibardie. Dum residerem in dei nomine intus palatio beneventi. Entilma facio tibi ragemprando venerabili abbati monasterii S. Benedicti qui aedificatum est castro casino. Insimul et tibi erisso medico et preposito. monasterii sanctae sophiae qui aedificatum est intus beneventum qui subjecta est cenobio sancti Benedicti. Similiter et monasteria puellarum. Sancta maria de plumbariola. Simul et sancta maria

de cingla. qui residet juxta fluvium volturnum. Ubicumque fuerit de ista predicta quattuor monasteria. rebus servos. vel ancillas. Non sit quicumque homo qui audeat aut presumat facere aliquit contrarietatem. aut lesionem causam de predictis monasteriis. Simulque et res sanctae sophiae que habet in sancto iohanne de valle polluci. et similiter de asculo. vel in quacumque terra seuque civitates habuerit rebus et loca dominatio sanctorum imperatorum. Ut nullam applicationem. aut fortiam faciant ibidem servi de sanctorum imperatorum. nec in monasterio. seu cellis. vel cellulis. sive curtis et omnibus pertinentiis vestris. neque de cunctis. servis. et ancillis. Aut de vestris

subjectis. quibus in casis de vestris pertinentiis se-
deunt. Et nullam dationem. aut tributum. sive porta-
ticum. aut portunicum. vel ripaticum. a vobis. vel
a monachis vestris. atque servis. et ancillis vestris. Si-
ve ab omnibus hominibus qui in vestris monasteriis
subditi vel commenditi sunt. ut nullus hoc presumat
ex idem aliquit tollere vel contrare res. domos. ser-
vos. vel ancillas. tam omnia et in omnibus quibus in
predictis monasteriis concessa sunt a regibus franco-
rum. sive a principibus longobardorum. vel per pre-
cepta signata. et omnia que per cartis vel offeritionis.
sive per emptionis. seu qualitercumque concessum ha-
betis. vel amodo et in autem quocumque modo fuerit
concessum. ut amodo et semper pro statu sanctorum
imperatorum et illorum mercedem. vos et vestri suc-
cessores. omnia que superius legitur. firmiter possi-
deatis et securiter. Et nullus homo presumat de sua
civitate monachos qualicumque a maiore usque ad
minimum. de predictis monasteriis de suis habitatio-
nibus foras eos ejcere. aut qualibet nova consuetudi-
ne in eosdem monachos. vel in ipsa cenobia. et earum

pertinentiis facere pro eo quod vos die noctuque pro
sanitate et prosperitate sanctorum imperatorum. et
pro omnium illorum exercitum in mercede eorum do-
minum deum exoratis. et innotescimus vobis christia-
nis omnibus qui fideles estis et honoratis. sanctissimis
imperatoribus. episcopos omnes domino servientes. A
protospathariis. spathariis candidatis et spathariis. car-
tulariis. et protonotariis thomarcis. armeni. greci.
seu et longibardi. gastalldeis. seuque omnibus homini-
bus a maiore usque ad minores qui fideles sunt deo et
sanctorum imperatorum. videntes et cognoscentes
istam nostram entilmam et sic ipsa pleniter deserve-
tis et firmiter adimpleatis sicut supra continet. et quo-
modo pro statu sanctorum imperatorum ad haec per-
scripta quattuor monasteria firmavimus. et qui istam
entilmam non observaverit eam non adimpleverit. sciat
se esse damnatum. contemptor et offensor deo et san-
ctorum imperatorum. et dei ira. et nostra super se
induceret. et magnum patibulum. quod vero hanc en-
tilma nostra bullamus cum bulla nostra plumbea. Men-
se junio. decima iudictione.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXV, n.º 136)

IV.

(899) — Mense Maio — Indict. II — Cupersani.

*Medalspus Imperialis Spatharius, dum Cupersani ad causas definiendas degeret, controversiam, inter Theodi-
num S. Benedicti praepositum et Maigelgarium obortam de quodam horto et duobus puteis S. Benedicto a
Pandone donatis, diiudicat.*

Praceptum medalspi spatharii de terris in coper-
sano.

In nomine domini nostri iesu Christi dei eterni ter-
tiodecimo anno imperii domni leoni et alexandri san-
ctissimis imperatoris nostris. Mense maio secunda in-
dictione. Dum quadam resedente diem medalspus im-
periali spatharius candidatus casale copersano ad cau-
sis diffiniendum; tunc quidem nostra venit presentia
prepositus sancti benedicti nomine teodinus una cum
anningo suus advocator et ceperunt causare adversus
hominem nomine maigelgari ex uno hortale et duo
putea propinquo casale compersano pertinentes sancti
benedicti quibus pandone; ante os annos pro redemptione
suae animae in eo superius nominato loco offeruit

tunc ego qui supra imperiali spatharius candidatus
statim interrogavi is dictus magelgari quid loqueris
de hac re ille quidem respondit et dixit domine non
facio deus nisi pandone que superius nominat iste pre-
positus et dicens quod ipsum hortale cum ipsa putea
offero tunc habuisset in supradicto monasterio. veri-
tas est quia habios meus magelgari ipsum hortale cum
ambo ipsa putea et datum habui hoc ordine usque
dum spatium ipsius fuerit frugiare ilud pos discessum
vero illius revertere ad heredem abii mei hoc gestum
elegerunt sibi pariter pugnam et sancta dei evangelia
ibidem astabat ut sacramenta resivi. de hac re multi
quidem exiebam et dicebat nos scimus quia causa mo-
nasterii huius est; dum ego praedictus imperiali spa-

tharius candidatus sum locutus fui ipsius magelgari non audis quae isti adversus te testificat. ille statim manifestavit et dixit veritas et negare non possum; quia causa superdicti monasterii est dum hoc intelleximus per nostrorum supradictorum iudicium retradere fecimus ipsius praepositi una cum suis advocatus ipsum hortale cum ipsa putea secundum ipsius magelgari manifestationem. qui finis habet ipse hortale de

duobus lateribus causa vel monasterium tertio latere terra fere quarta quidem pars via pergit publica; et unde pro securitate beati benedicti quam et de teodinus prepositus hoc nostrum edemimus iudicatum; quam te ermecausus diaconus et notarius scribere demandavimus intus casale cupersano. Signum † manualisponi imperialis spatharius candidati qui in supra.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXVI verso, n.º 143.)

V.

(911) — Mense Maio — Indict. XIV.

Ioannacius Imperialis Protospatharius Wamelfrido praeposito, vices Leonis abbatis obeunti, confirmat quicquid in civitate et finibus Asculi ad S. Benedicti monasterium pertinebat.

Praeceptum joannacii imperialis protospatharii de rebus S. Benedicti in asculo. Leoni abbati.

In nomine dei salvatori nostri iesu christi vicesimo quinto anno imperii domni leoni et domni alexandri sanctissimis imperatoribus mense majo. quartadecima indictione. entelma facta a me johannacio imperiali protospathario et stratigo langobardie. et data a nobis tibi wamelfrid monachus et prepositus. ut per istam nostram entelma liceat te abere et dominare inclita rebus et proprietate sancti benedicti confessoris christi quantam abet pertinentem in civitate asculo et in finibus ejus ubi ordinatus es ab ipso venerabile abbate domnum leonem. tam infra ipsa civitate casis et casiljs vel terris quam et a foras. vinee. et territorie. et omnia ex predicto monasterio pertinentes ut ubi exindem dederis case ad residendum aut terre ad terratjcum. aut ad pastinare. sic tibi det justitiam tuam sicut tibi placitum fecerit. et si aliquis sine tua voluntate aut casam

edificaverit in terram vestram aut vineam plantaverit. aut seminaverit. liceat te illum incljtum tollere et revocare in potestate predicti monasterii sancti Benedicti. sine omne contradictione cujuscunque et vos exindem oretis ad sanctos imperatores per quem omnia vestra abetis concessam. et precipio vobis omnibus protospathariis. spathariis candidatis. et spathariis. quam et castaldeis. et comites curtis et domestici et omnibus honorati et cunctis iudicibus qui hanc nostram entelma cognoveritis ut firmiter eam opservetis et de omnia eorum iudicetis. quiscumque eorum injustus fecerit. et qui aliter facere presumpserit et in quocumque eorum causa contrarietatem fecerit sciant se esse periturus et malum a nobis patere qualem non potet sustinere. et obligamus eos componere ad sanctos imperatores auro libre due et pro confirmandum ista nostra entelma bullavimus ipsa cum bullotirio nostro plumvio. mense majo. indictione quartadecima.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXV verso, n.º 138.)

VI.

(956) — Mense Decembri — Indict. XV.

Marianus Calabriae et Longobardiae Strategus Aligerno abbati S. Benedicti facultatem tribuit perquirendi atque sibi vindicandi res, quae eius coenobio ereptae in alienam migraverant potestatem.

Sigillum mariani antjpatj patricii imperialis; Aljger-
no abbati.

Sigillum factum a mariano anthipato patricio. et stra-
tjgo calabrie et langobardie. Et datum vobis Aljgerno
venerabilj abbati sancti benedicti. Liceat te ambulare
in tota thema langobardie. et perquirere omnem ere-
ditatem predicti monasterii. et nullam contrarietatem

patiaris a quolibet iudice de ipsa thema. sed perquire
ipsius monasterii hereditatem. et recollige eam justa
et pertjnente ratione ad ampliam vero certificationem
omnium et firmitatem. cum plumbea bulla nostra,
istum presentem sigillabimus sigillum nostrum. et con-
cessimus predicto abbati. In mense decembrio indi-
ctione quintadecima.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXIX, n.º 153.)

VII.

973 — Mense Maio — Indict. III.

*Michael Catapanus Italiae monachis S. Petri in civitate Tarenti, qui conquerebantur de Ursoleone et Ioanne tran-
situm per illorum domos sibi arrogantibus, confirmat privilegium olim datum a Constantino Imperiali Spatha-
rio et Stratego Longobardiae, ne quis monasterium illud vexare auderet.*

† Μιχαὴλ ἀνθύπατος πατρικίος καὶ κατεπάνω ἰτα-
λίας ἀπελθὼν προεὔξασθαι εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐπονόματι
τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων πέτρου τὸν
ἐν τῷ κάστρῳ τάραντος εἰς μοναστήριον ἀφιερωμένον
προσηλθὼν ἡμῖν οἱ μοναχοὶ τῆς τοιαύτης μονῆς. δικαίω-
ματά τε καὶ ὑπομνήματα ἐπιφερόμενοι Κωνσταντίνου βα-
σιλικου σπαθαρίου ἐπὶ τοῦ χρυσοτρικλίνου καὶ στρατη-
γοῦ λαγουαρδίας καὶ μιχαὴλ πατρικίου καὶ κατεπά-
νω ἰταλίας, τοῦ ἀειδύλου· περὶ τῶν πλησιαζόντων τῷ
μοναστηρίῳ οἰκιδίων ἀπόρων καὶ δοθέντων παρὰ τῶν
δηλωθέντων ταῦτα στρατηγοῦ καὶ τοῦ πατρικίου τῇ
αὐτῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ. διακαλοῦντες ὡς ἐνο-
χλοῦνται παρὰ τοῦ οὐρσολόντος, καὶ ἰωάννου τοῦ
ἀκογενοῦ τῆς μοναχῆς κἀνδίδας εἰς τοιαῦτα ἄπορα οἰ-
κίδια· ἃ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ οἰκείοις ὀφθαλμοῖς ἐθεασάμε-
θα. καὶ εὔρομεν ὅτι μάλιστα ἐνοχλοῦνται καὶ προστάτ-
τομεν τοῦ λοιποῦ μηδένα τῶν ἀπάντων παρενοχλεῖν τοὺς
μοναχοὺς ὡς καλῶς τὰ ἄπορα εἰληφότας παρὰ τῶν
πορευμάτων τινων καὶ ἡμεῖς τὰ δικαιώματα ἐπικυροῦν-
τες τὸ παρὸν ὑπόμνημα ἐξεθέμεθα εἰς πίστωσιν καὶ
συναιεὶ ἀσφάλειαν τῶν ἐντυγχανόντων. καὶ δικαίωσιν

† Michael Anthypatus, Patricius et Catapanus Ita-
liae quum venissem, ut orarem, in templum, quod
sub titulo sancti et principis Apostolorum Petri prope
monasterium est consecratum in civitate Tarenti, ac-
cesserunt ad nos monachi eiusdem monasterii, afferen-
tes privilegia et praecepta Constantini Imperialis Spa-
tharii ab aureo triclinio et Stratego Longobardiae, nec
non Michaelis Patricii et Catapani Italiae semper illu-
stris, de propinquis monasterio domunculis transitus
servituti non obnoxiiis, et oblatis eidem sanctae Dei ec-
clesiae ab hic memoratis Stratego, et Patricio; conquere-
rentes se turbari ab Ursoleone, et Ioanne verna monia-
lis Candidae in praedictis domunculis transitus servituti
non obnoxiiis. Quae (privilegia) et nosmetipsi propriis
oculis inspeximus, et invenimus quod iniuste vexaren-
tur, et mandamus ne deinceps iidem monachi a quo-
quam perturbentur, quandoquidem rite easdem habi-
tationes omni transitus servitute immunes acceperant.
Nos vero privilegia ipsa confirmantes, praesens con-
didimus praeceptum ad fidem et firmam securitatem
legentium, ac monachorum iustificationem, signatum

τῶν μοναχῶν· σφραγισθὲν τῇ διαμολύνῳ καὶ συνήθει
σφραγίδι ἡμῶν μηνὶ μακρίῳ ἡδικτιῶνος τρίτης ἔτους
ϡυπγ'.

nostro plumbeo et consueto sigillo, mense maio, indi-
ctione tertia, anno 6483.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 1.)

VIII.

984 — Mense Aprili — Indict. IX — Tarenti.

*Leo Aechmalotus, eiusque filii Christophorus et Calocyrys donant monasterio SS. Petri et Pauli in civitate
Tarenti dimidium vivarii, quod a vivario Curticis protopapae non aberat.*

† σιγγον χειρος λεοντος αιχμαλωτου υιου ιαννητζη.
† σιγγον χηρος χριστοφορου.
† σιγγον χηρος καλοκυρου.
† Εν ονοματι του πατρος και του υιου και του
αγιου πνευματος. ἡμεῖς οἱ προγεγραμμένοι ὅ τε λεων
αιχμαλωτος. ἅμα συν τοῖς δυσὶ μου τέκνοις χριστοφῶρῳ
καὶ καλοκυρῳ ἀνταδέλφοις κληρικοῖς, οἱ τοὺς τιμίους
καὶ ζωοποιούς σταυρούς ἰδιοχειρὸς πύξαντες. ἐκουσία
ἡμῶν βουλῇ καὶ οἰκεῖα προαιρέσει. καὶ οὐκ ἐκ τινος τῆς
οἰας δηποτ οὐν ἀνάγκης ἢ υἱας. ἢ δούλου φάκτου ἀγνοίας
καὶ δικολογίας πάσης ἐκτός· ἀλλὰ καθὼς προέγρα-
πται. τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν γνώμῃ. ἀφιερῶμεν εἰς τὴν πάνσεπτον
μονὴν τῶν αγίων καὶ πανευφημῶν ἀποστόλων πέτρου
καὶ παύλου. τῆς εἰδον κάστρου τάραντος. ὑπὲρ λύτρου
καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἅμα καὶ τῶν προκοιμη-
θέντων γονέων ἡμῶν· τοῦ βιβαρίου τὸ ἥμισυ τὸ ὃν καὶ
διακείμενον. πλησίον τοῦ βιβαρίου τοῦ πρωτοπαπα κουρ-
τίκη καθὼς ἐστὶν ἀποκεχωρισμένον ἀπὸ τῆς λίμνης. μέ-
χρι τῆς μεγάλης θαλάσσης. εἰσὶν δὲ τὰ σύνορα αὐτοῦ οὕ-
τως· ἐπὶ μὲν τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσης αἱ δύο θα-
λάσσαι· ἐπὶ δὲ ἄρκτου. τὸ βιβαρίον τοῦ κουρτίκη τοῦ προ-
ρηθέντος πρωτοπαπα. καὶ ἐπὶ μεσημβρίας. ἕτερον βιβα-
ρίον ἰωάννου υἱοῦ εὐρυσολόντος· εἰς τὸ εἶναι τὸ αὐτὸ βιβα-
ρίον ἀπὸ τῆς παρουσίας ἡμέρας καὶ ὥρας ἀφιερῶμενον κα-
θὼς καὶ ἀνωτέρῳ εἴρηται εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν τῆς
μονῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων πέτρου καὶ παύλου εἰς τὸ
ἀπὸ τοῦ παρόντος ἔχειν ἐπεξουσίως ἢ αὐτὴ μονὴ εἰς
τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηγεκίς χρόνους· ἐὰν δὲ βουλῇ-
δῶμεν ἡμεῖς οἱ προγραφέντες λέων καὶ χριστοφορος καὶ
καλοκυρος ποτε καιρῷ ἢ χρωρῳ. ἢ τις τῶν ἡμῶν κλη-
ρονόμων καὶ διαδοχῶν. ἀνατρέψαι τὴν τοιαύτην ἀφιέρω-
σιν ἐν πρώτοις ἐσόμεθα καταδικασμένοι παρὰ πατρος

† Signum manus Leonis Aechmaloti filii Iannetzae.
† Signum manus Christophori.
† Signum manus Calocyri.
† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
suprascripti Leo Aechmalotus una cum duobus filiis
meis Christophoro et Calocyro germanis fratribus cle-
ricis, qui honorandas ac vivificas cruces propria manu
exaravimus, spontanea nostra voluntate, et propria de-
liberatione, neque ex alicuius unquam coactione, vel
vi, vel dolo, absque omni facti ignorantia et contentio-
ne, sed, sicut suprascriptum fuit, propria nostra senten-
tia, offerimus venerabili monasterio sanctorum, omni-
que praedicatione dignorum Apostolorum Petri et Pau-
li, quod situm est intus civitatem Tarenti, pro redem-
ptione ac remissione peccatorum nostrorum, et insimul
praemortuorum parentum nostrorum, dimidium viva-
rii, quod extat et positum est iuxta vivarium protopapae
Curticis, sicut est seiunctum a lacu usque ad magnum
mare. Sunt autem fines ipsius huiusmodi: a parte qui-
dem orientis et occasus duo maria; a septentrione viva-
rium Curticis supradicti protopapae; et a meridie alte-
rum vivarium Ioannis, filii Ursileonis. Ut sit ipsum vi-
varium a praesenti die et hora oblatum, sicut et supe-
rius dictum est, venerabili templo monasterii sancto-
rum Apostolorum Petri et Pauli; ut a praesenti ipsum
monasterium in sua potestate habeat in omne posterum
et perpetuum tempus (*praedictum vivarii dimidium*). Si
vero voluerimus nos antedicti Leo et Christophorus et
Calocyrys aliqua occasione vel tempore, vel aliquis ex
meis heredibus et successoribus, talem oblationem sub-
vertere, primum erimus condemnati a Patre, et Filio, et
Spiritu Sancto, et a domina nostra et sancta Dei Genitrice,

και υιου και αγιου πνευματος· και παρὰ τῆς δεσποίνης
 ημων και αγίας Θεοτόκου. και παρὰ τῶν ἀγίων τρια-
 κοσιων δεκαοκτῶ αγίων πατρῶν. ἔξιν δὲ και ἀντιδι-
 κους ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως τοὺς αγίους ἀποστόλους και τὴν
 κατὰ κρίσιν ἰσθμὸν τοῦ ἰσχυριωτου· δίδειν δε και εἰς τὴν
 υασιλικὴν σάκελλαν χρυσοῦ νομίσματα λς' διὰ τὸ αὐτὸ
 προσκομισθῆν ἡμῖν υιυάριον τὸν ελαχίστον τοῦ μέρους
 ἔπερ ἡμερήσαμεν μετὰ τοῦς ἐγκληρονόμους μου, ἐκ τῶν
 πραγμάτων αουλου ἰωάννου εἰς τὴν προρηθεῖσαν ἐν-
 γεστατήν μονήν κατὰ παρυσίαν ἀξιοπιστων μαρτυ-
 ρων ἐπὶ τῆς υασιλειᾶς υασιλείου και κωνσταντινου με-
 γαλων υασιλειωνημων και αυτοκρατορων και πρὸς ἀσφα-
 λειαν ἡμῶν ἐποιήσαμεν τὴν παρούσαν και παρ ἡμων γει-
 ναμένην ἀφιερωσιν. γραφειν δια χειρος γρηγορίου κατεπι-
 τρέπου κορτική πρωτοπαπα ταυουλαριου καστρου τά-
 ραντος μηνὶ ἀπρηλίῳ ἰνδικτιωνος θ'. ετους ςυπθ'.

† Ἐγὼ ἀρτικός πρωτοπαπα παρρυρεδεις ἐπὶ τὴν
 τοιαυτὴν ἀφιερωσιν και ἀναγιους μαρτυρ υπέγραφα
 ἰδιοχειρός.

† σήγιον στεφάνου υιοῦ ἰωάννου ἱερέως μαρτυρ εἰπε-
 γραφα ἡδιοχειρί.

† υωαννης υος ουρσηλεοντος μαρτυρον υπεγραφα υδιο-
 χειρος.

† Κωνσταντίνος ἔλκει Θεοῦ πρεσυυτερος μαρτυρ υπε-
 γραφα ἰδιωχειρος.

† ἰωαννης ἐλεη Θεοῦ πρεσυυτερος μαρτοῖς υπεγραψάν
 ἰδιοχειρος.

† ἀρεσκῆς κληριξ μαρτυρ υπέγραφα ἰδιοχειρος.

(Ex originali membrana Archivii Casinensis — n.º 2.)

et a trecentis decem et octo sanctis Patribus; et habea-
 mus etiam adversarios in die iudicii sanctos Apostolos,
 et condemnationem Iudae Iscariotae: nec non dare de-
 beamus Imperiali Camerae sex et triginta aurea numis-
 mata obpraedictum vivarii dimidium, quod obtigit an-
 tedito venerabili monasterio ex parte bonorum avi
 Ioannis, quam divisimus cum meis coheredibus, prae-
 sentibus fide dignis testibus, imperantibus Basilio et
 Constantino magnis imperatoribus nostris et autocratoribus;
 et pro securitate nostra condidimus praesentis
 et a nobis factae oblationis instrumentum. Scriptum
 manu Gregorii procuratoris Corticis protopapae tabu-
 larii civitatis Tarenti, mense aprili, indictione IX, an-
 no 6489.

† Ego Articus protopapa qui interfui huic dona-
 tioni, et cognitus testis propria manu subscripsi.

† Signum Stephani filii Ioannis presbyteri testis
 propria manu subscripsi.

† Ioannes filius Ursileonis testis subscripsi propria
 manu.

† Constantinus divina misericordia presbyter testis
 propria manu subscripsi.

† Ioannes divina misericordia presbyter testis pro-
 pria manu subscripsi.

† Aresces Clericus testis propria manu subscripsi.

IX.

984 — Mense Ianuario — Indict. XII.

*Munsurus, Nicolaus et Ioannes partiuntur cum Simeone monasterii S. Petri praeposito vivarium,
 cuius dimidium a Domnella moniali fuerat eidem monasterio donatum.*

† σείγιον χειμὸς νηκολάου μούνσουρι.

† σείγιον χειμὸς ἰωάννου υιοῦ μούνσουρι.

† σείγιον χειμὸς νηκολάου γαμυρος μούνσουρι. ἀμφω-
 τεροι οἰκειτωρες και κληρωνύμοι κάστρου τερεντοῦ. Ἐν
 ονοματι τοῦ πατρος και τοῦ υιοῦ και τοῦ αγίου πνεύμα-
 τος. ἡμῖς οἱ πρῶτῶν ἀφιερωμένοι· ὁ τε μουνσουρις, και ἰωαν-
 νης, και νηκωλαος, οἱ τοῦς τημήρους, και ζωόποιους σταυ-
 ροὺς ἡδῆα χειρὴ πῆπτηξαντες. τὴν παρούσαν ἔγγραφον
 σὺνυευαστηκὴν ἀσφάλεια. ἀλλήλεγγυῶς και τελῆαν ἀπο-

† Signum manus Nicolai Munsuri,

† Signum manus Ioannis filii Munsuri.

† Signum manus Nicolai generi Munsuri, amborum
 inhabitantium et heredum in civitate Tarenti. In nomi-
 ne Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos praedicti
 Munsurus, et Ioannes, et Nicolaus, propria manu exa-
 rantes venerabiles ac vivificas cruces, praesentem
 scripturam securitatis inter nos initam et perfectam
 partitionem conficimus a praesenti die et hora cum Si-

κῶπην φενόμεθα ποιῶντες ἀπο τὴν σήμερον ἡμέρας καὶ
δρας. μετὰ συμῶν τοῦ θεῶφειλεστάτου οἰγουμένου μῶ-
νεις τοῦ ἀποστῶλου πετρου. ὑπὲρ τὸ καθύμῃσοι ἡγοῦν
τοῦ νευναρη τοῦ ἀπερ καὶ ἦν πρῶτῶφειρῶσα ἡ μο-
ναχεὶ δωμνέλλα ἡς τον πανσεπτὸν ναῶν μονῆς. τοῦ κῶ-
ριφαίου πετρου· τὸ καὶ ἐκλειρωνόμῃσεν ἡ αὐτὴ μοναχὴ
δωμνέλλα ἐκ τοῦ μακαριωτάτου μερκουρίου τοῦ θειου
ἡμῶν. τοῦ μὴ ἐχην ἡμᾶς τους πρωγαφεντας ἐξουσία
ποτε κερῶ ἡ χρόνω ποιήσε ἐκκλησην ἡ τε ἀγωγην
ζητῶν τὴν οἶαν αὖν· ὑπὲρ τὸ ὕμῃσοι τοῦ αὐτοῦ προριθέν-
τος καὶ πρῶγαφεντος ὑἱαρίου· ἡ δὲ πολλάκις φῶρα-
δωμεν ἡμῆς ὅ προανᾶφερωμενοι ἀνὰτρέψῃ τὴν παρούσαν
καὶ τελῆαν ἡμῶν συμνευασην. ποτε καὶ ῶ ἡ χρῶν. καθ
οἰμῶν ἡγοῦν τὸ θεῶφειλεστάτο ἡγουμένῳ. τὸ κυρῶ συ-
μῶν ἡ κατα της μονῆς τῷ κῶρυφῷ πέτρῳ. ἵνα πρῶ
μὲν πάντων ἐσμὲν καὶ κατήραμενοι. παρὰ πατρος υἱου
καὶ ἀγίου πνευματος. καὶ ἐς παρανατε των τημιων καὶ
ζωποῖων σταυρῶν. ἦν περ καὶ τη ἡμῶν ουλεῖ· καὶ ἰδῆα
γνωμὴ ἰδιαῖς χερσὶν ἐποιήσαμεν· ὅσαυτος ὁμῶλῶγου-
μεν ἵνα ποτε καὶ ῶ ὁφείλῃ τῆς τὸν ἐμῶν κληρῶνωνων.
ἡ δὲ ἀδόχων ἡ κατηρόντων ἡ τε τὸν ἐναῖτερώντον· ἡ
ὑπουλημέος τῆς· ἡ τε τοῦ παρανίμου ἰοῦ δῆπεται τρῶ-
πο. ζητὸν, ἡ ἐνεγκαλῶν. καὶ οὐ δὲ ἡδῆκῆσωμεν καὶ
δηᾶφενδῆσωμεν ὑπὲρ τὸ ὕμῃσοι τοῦ ὑἱαρίου. συμῶν τὸ
ριθεντα ἡγουμενον ἡγουν καὶ την τοιαύτην μονην, ἥνα
ζημητούμεθα εἰς τὸν δημωσιον νῶμῆσματα τρῆᾶκωντα
ἔξ. ἀπόλλη ἡμας καὶ το ὕμῃση τοῦ αὐτοῦ πρόδῶμα-
σθεντος νευναρίου· δὴ τὸ οὗτος ἀρεσθῆναι καὶ σύννευα-
σθῆναι ἡμᾶς. κατὰ παρουσίᾳ τῶν παρευρέθεντων μαρτύ-
ρων. ἐγράφη ἡ τοιαύτη συμνεύασης δὴα χειρὸς κουρτήκη
πρωτοπαπᾶ καὶ ταουλαρίου κάστρου τερენტῶ. μνηεῖ
ἱαννουάριῳ ἰνδικτιῶνος δῶδεκάτης ἔτους σϋζυ'.

† νηκῆτεις μαρτηρον υπεγραφα υδροχηρος.

† στέφανος πρεσυτερος μαρτυρ υπεγραφα ηδια χειρη.

† σίγνον χειρος γεωργίου ἐκ πρωσωπου τερენტος πα-
ρευρεθεντος ἐπὶ τῇ τῇ τοιαυτῇ συνηυάση τον μεν τῇ-
μῃον σταυρον ἐποίησα ἡδία χειρι το δε ὕφος δια χειρος του
γραφοντος.

† λεων ἐλεεῖ θεοῦ πρεσυτερος παρευρεδεις εἰς την
τοιαυτην συμνευασιν υπεγραφα μαρτυρ.

† Κωνσταντίνος ἐλεεῖ θεοῦ πρεσυτερος παρευρεδεις
εἰς την τιαυτην συμνευασιν υπεγραφα μαρτυρ.

† σίγνον χειρος καλοκυρου κληρηκου μαρτυρος.

† σίγνον χειρος λεοντος υιος καλοκυρου κτειτωρος
της ταραντος παρευρεδεις ἐπὶ την τοιαυτην ἀσφαλειαν

meone piissimo praeposito monasterii Apostoli Petri,
de medietate videlicet vivarii, quam monialis Domnel-
la obtulerat venerabili templo monasterii principis (A-
postolorum) Petri, et quam ipsa monialis Domnella a
beatissimo Mercurio avunculo nostro in hereditatem
acceperat: ut nos antescripti nunquam facultatem ha-
beamus occasione vel tempore aliquo revocandi, vel
qualemcumque abductionem quaerendi de medietate
ipsius antedicti et suprascripti vivarii. Si vero saepe de-
prehensi fuerimus nos supradicti subvertentes praesen-
tem et perfectam nostram conventionem, occasione vel
tempore aliquo, ex nostra videlicet parte adversus piis-
simum praepositum, aut ex parte monasterii adversus
Petrum (Apostolorum) principem, primum omnium
maledicti simus a Patre, Filio et Spiritu Sancto, utpote
qui venerandas ac vivificas cruces violaverimus, quas
nostra voluntate et proprio consilio propriis manibus
fecimus. Item declaramus ut si qua occasione quis e
meis heredibus vel successoribus vel posteris vel extra-
neis vel suppositis, illicita quavis ratione, litem inten-
derit vel in iudicium vocaverit, et nos non defenderi-
mus et protexerimus de medietate vivarii praedictum
Simeonem praepositum ipsumque monasterium, mul-
ctemur Publico Aerario sex et triginta numismatis, a-
mittamus et medietatem eiusdem antedicti vivarii, cum
ita nobis placuerit pactumque inter nos fuerit. Coram
testibus qui forte interfuerunt scripta est haec conven-
tio manu Curticis protopapae et tabularii civitatis Ta-
renti, mense ianuario, indictione XII, anno 6492.

† Nicetes testis subscripsi propria manu.

† Stephanus presbyter testis subscripsi propria manu.

† Signum manus Georgii, qui personaliter Tarenti
interfui supradictae conventioni, venerandam quidem
feci crucem propria manu, textum autem (scripturae)
per notarium.

† Leo divina misericordia, qui supradictae conven-
tioni interfui, subscripsi testis.

† Constantinus divina misericordia presbyter, qui
huic conventioni interfui, subscripsi testis.

† Signum manus Calocyri clerici testis.

† Signum manus Leonis filii Calocyri municipis Ta-
renti, qui supradicto securitatis instrumento interfui,
venerandam quidem feci crucem propria manu, textum
autem (scripturae) per notarium.

τὸν μὲν τμηιον σταυρον ἐποίησα ἰδία χεὶρι το δε ὕφος
δια χειρος του γραφοντος.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 3.)

X.

(999) — Mense Novembri — Indict. XIII.

Gregorius Imperialis Protospatharius et Catapanus Italiae Trachaniotes donat monasterium S. Petri Christophoro Spatharocandidato pro rebus ab eo strenue gestis adversus Agarenos, ut ipse eiusque filius Theophilus hac donatione, donec in vivis agent, perfruantur, et monasterium exornandum curent.

Σιγίλλειον γενόμενον παρὰ γρηγορίου βασιλικού πρω-
τοσπαθαρίου καὶ κατεπάνω ἰταλίας τοῦ τραχανιώτου
καὶ ἐπιδόθεν ὑμῶν· χριστοφόρῳ· σπαθαροκandidάτῳ· τὸ
καλουμένῳ βοχμαάκη· μηνὶ νοεμβρίῳ· ἰνδικτηῶνος, τρεῖς-
καὶ δεκάτης.

† ἐπειδήπερ· εὖρωμεν· σὲ τὸν εἰριμένον χριστοφόρον·
πιστὸν καὶ εὐγνώμονα δούλον τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ
ἁγίου καὶ ἡμῶν· καὶ εἰς τὰς δουλείας τῆς ἁγίας αὐ-
τοῦ βασιλείας ὑπεράγονιζομένου καὶ... πολέμων τοῦς
ἄθλείους ἀγαρηνοῦς· καὶ πολλὰς καινοτομίας· καὶ ζη-
μίας ὑποστάντα· καὶ μέχρη θανάτου σεαυτὸν πρωηνό-
μενον... ἡμεῖς υλέποντά σοι τοιούτον ἵνα ἱκανὸν κατὰ
πάντα· δέδωκαμὲν εἰς ἀνταμιψίαν... μοναστήριον τὸν
ἅγιον πέτρον· καθὼς ἐστὶν ἐξ ολοκλήρου μετὰ καὶ
τοὺς ἐξουσάτους αὐτοῦ· καὶ τῶν τριῶν πλυαριῶν καὶ
τα υνιάρια τοῦ κατέχειν· καὶ δεσπόζην αὐτῷ μέχρη
τέλους ζωῆς σου τῆ χριστοφόρου καὶ θεοφίλου μο-
ναχῶν· τοῦ σου γνησιου· ἡοῦ, καὶ περιποιήσαι· καὶ
καλλιεργῆς αὐτῷ· καὶ ἔχης αὐτῷ εἰς διοίκησιν· καὶ
χρεῖαν ὑμῶν ἀπερικίπως· γράψωμεν δὲ καὶ πρὸς τὸν
κραταῖον καὶ ἅγιον ἡμῶν βασιλέαν περὶ τούτους ἔπως
τὴν παραδοσιν τοῦ τοιούτου μοναστηρίου δέξαι τμηείω-
να χρυσουούλλειαν, ἵνα υλέποντες καὶ ἕτεροι· τὸ ὁμῶν
ζήλω· πρωπορεύονται, καὶ εἰς τὰς δουλείας τῆς ἁγίας
αὐτοῦ βασιλείας ὑπεραγονίζονται. Ὅθεν εἰς περισσω-
τέραν πίστῳσιν καὶ ἀσφάλειαν τῶν ἐντιγχανόντων, τὸ
παρὸν ἡμῶν σιγίλλειον υουλύσαντες διὰ μολύνδου βούλῃ
τῷ ἰδίῳ υουλότηρίῳ· καὶ τῇ οἰκείᾳ χεὶρὶ ὑπογράψαν-
τες ἐπιδέδωμέθα μηνὶ καὶ ἰνδικτηῶνῃ τῇ προγραμμένη.

† γριγωριῳς πρωτοσπαθαριῳς καὶ κατεπανος ητα-
λιας ο τραχανιωτης.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 4.)

Sigillum factum a Gregorio Imperiali Protospatha-
rio et Catapano Italiae, Trachaniote, et datum vobis
Christophoro Spatharocandidato, vocato Bochomace,
mense novembri, indictione decimatertia.

Quandoquidem invenerimus te dictum Christopho-
rum fidelem et probum servum sancti nostri Impera-
toris et nostrum, quippe qui pro sancto eius Imperio
decertaveris, et.... pugnaveris adversus aerumnosos
Agarenos, multasque rerum novarum molitiones et
damna sustinueris, et mortis discrimen adieris,... nos,
videntes te talem esse ad omnia aptum, dedimus in re-
munerationem.... monasterium sancti Petri, prout est
ex integro, cum excusatis, et tribus naviculis, et viva-
riis ipsius; ut illud possideas atque inibi domineris us-
que in finem vitae tui ipsius Christophori et Teophili
monachi, tui filii legitimi, illudque tuearis, et pulcre
ornes, atque administres, coque sine molestia utaris.
Scribemus autem et ad potentem et sanctum nostrum
Imperatorem de his, ut donatio huiusmodi monasterii
recipiat honorandam auream bullam, ut et ceteri vi-
dentes (hanc remunerationem) pari antecellant alacrita-
te, et strenue in famulatum sancti eius imperii decer-
tent. Unde ad pleniorē fidem et securitatem legen-
tium, praesens nostrum sigillum cum bulla plumbea
bullatum proprio bulloterio, et propria manu subscri-
ptum, dedimus, mense et indictione suprascripta.

† Gregorius Protospatharius et Catapanus Italiae,
Trachaniotes.

XI.

(999) -- Mense Decembri — Indiet. XIII — Asculi.

Gregorius Protospatharius Imperialis, adstantibus sibi in consilium Trifilio Imperiali Topoterite et quibusdam Turmarchis atque Iudicibus, lata sententia, vindicat monasterio S. Benedicti quamdam in oppido Asculi domum.

Praeceptum gregorii Imperialis protospatharii de domo in asculo.

Secundum decembri mensis; tertiadecima indictione agentem, inveniēte nos in civitate asculensis, astantes nobis trifilius imperiali topoterti, et leo turmarcha. filio romualdi; et argyro turmarcha; musandi et maraldi iudices, hos predictos de civitate bari; et rossemanus de civitate asculo; et petrus de civitate benusia. Compellatio fecit ademari prepositus de monasterio Sancti Benedicti, quod situm est in montem casinum super iohanne nepti abellari de civitate asculo dicentem; ut haberet una casa laborata super et subter pertinentiis ejusdem venerabili loci Sancti Benedicti intus civitatem asculo pro quo habemus in ecclesia receptionis ejusdem cenobii. et quod fuit in prepositum ab ipso prenominato monasterio ordinatus annis plurimis quemdam muscatus nomine; et vendidit is dicta casa super et subter quomodo est fabricata ad accepta nepote sua. Accepit ab ea libre argenti duas sicut scriptum emptionis ejus continet, quem his dictus muscatus ipsius firmatum habuit. et non emat antjre in prefato loco. Et ipsa predicta monacha iterum vendidit ipsa predicta casa ad supernominatus iohanni nepote belari in solidos XV. Continet ita quae subtiliter et ipsa cartula comparationis prenominati

muscatus quod ad ipsa. accepta abuit facta. ut propter inopia maxima ubi cecidit ipso prefato monasterio pertinentiis Sancti Benedicti; propter hoc illam venundamus nos itaque facientes legere ipsa cartula; et sic de ea cognoscentes veritatem; ut ipsa predicta casa pertinentia esseret prefati loci venerabilj et absque legem hec venundasset. his dictus muscatus atque proprietatis causa venundasset illa ad his dicta nepote sua; abstulimus eam odie a iohanne nepote belari. Et tradidimus ipsa ad aldemarium prepositum Sancti Benedicti; Confirmantes nos ipsa; ad sancta dei ecclesia. ad tenendam illam et dominandam absque contrarietate cujusque sicutj proprium fuit de ipsa sancta ecclesia. et quod proprietatj causa venundasset ipsam his dictus muscatus ad accepta nepote sua. secundum antio legis ita est ut ecclesie cause nemo audeat vendere pro nulljs modis minuendi eorum cause; Maxime cum nec aliquid antire in ipso prefato monasterio admisisset ipse predictus muscatus ut secundum legem hec faceret. sed ista prefata securitate; emisimus. Ego gregorius imperiali protospatharius et catepano Italje trachaniotj; Et pro firmissima credulitate bullavimus illam tibi cum bulla plumbea cum proprio nostro bullotjrio, et propriis meis manibus subnexi. Mense et indictione supra nominata.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXVI, n.º 140.)

XII.

1000 — Mense Februario — Indiet. XIII.

Gregorius Protospatharius Imperialis possessionem praediorum in civitate Lesinae prope flumen Lauri, in civitatibus Asculi, Canusii et Minervii, et in agro Tranensi, coenobio Casinensi confirmat.

Κατα τῶν Φεβρουάριον μήνα, τῆς ἐννεστήμιας τρισεκαίδεκάτης ἰνδικτιωνος, ἐν ἑτὶ ςΦη', ἔγκλησεν ἐποιήσατο πρὸς ἡμᾶς. μαύρος πρεπίσιτος, ὁ καὶ οἰκονόμος μονῆς τοῦ ἁγίου νεεδύττου του μοῦντε κασσίνου του

† Secundum februarj mensis cum tertiadecima indictione. Anni sex milia quingentos octo. Compellatio fecit nobis maurus monachus ex monasterio sancti benedicti de monte casinum juxta Capuanam urbem,

κάτα κάποιους; λέγον οὗτος, ὅς ἐστι εἰς διάφορα κάστρα
τα ὑπο τοῦ θέρματος ἰταλίας κατέχει· καὶ δεσπόζει· ἔκ
παλαι τον χρόνον, ἡ εἰρημένη ἡμῶν μονὴ ὁ ἅγιος νενε-
δίττος, καὶ κατακρατοῦσιν αὐτὰ τυραννικῇ χειρὶ διά-
φορα πρόσωπα; ἐν ᾧ καὶ χαρτῶας δικεμάτον ἐνὸς ἐκα-
στου ἡμῶν ὑπεδίδκονεν, ὑπὲρ καὶ αποστείλαντες, πέτρον
κόμιτα κόρτης τῆς τάξεως ἡμῶν, εἰς το κάστρον λύσεν·
ἐν ᾧ κατύχεν ἔξοθεν τῆς πόρτης, ἡ εἰρημένη μενὴ ναὶν
τῶν ἁγίων νενεδίττον, συν καὶ τῆς διακρατίσεως
αὐτοῦ· καὶ τοῦ καταλοῖματος οσπιτίου ἔσοθεν τοῦ
αὐτοῦ κάστρου λυσένων· καὶ ἐριμάμπελα καὶ χωρα-
φιαίους τόπους: ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ποταμῶν τον κα-
λοῦμενον λάυρη, το νιυάριον ἐν ᾧ ἐκίσαι εἴστανται, ἀλλὰ
καὶ τὸ ἕτερον νιυάριον τὸ λεγόμενον τοῦ ἁγίου νενεδίτ-
του, καὶ ὑπο την διακράτισιν τοῦ κάστρου ἀσκούλου εἰς
το χωρίον το καλοῦμενον λαννιάον περιαύλοια χωρα-
φίειοι τύποι, καὶ πιγάδιον, καὶ εἰς τὸν τόπον τῆς μαλσά-
νας ἕτερα περιαύλοια χωραφιαίοι τύποι· καὶ εἰς τὸν τό-
πον τὸν λεγόμενον τοῦ ἁγίου ἰωαννου, το ρούττα, πε-
ριαύλοια χωραφιαίοι τοποιοι· καὶ εἰς τὸν τόπον τοῦ ἁγίου
δεκουρετζίου χωραφιαίοι τύποι· καὶ ἔσοθεν τοῦ κάστρου
ἀσκούλου, αὐγῶν κατόγειον ἡχοῖμα, ὑπὲρ καὶ ἀπε-
χαρίσατο εἰς τὴν εἰρημένην μονὴν τοῦ ἁγίου νενεδίτ-
του ὁ μωσχάτος, ὁ τοῦ ρότρου, ὁ ἀσκούλίτης, ὑπὲρ ψυ-
χητῆς αὐτοῦ σωτηρίας; ὁμοίως καὶ εἰς το κάστρον καιοῦ-
σιον, εἰς το παλαιὸ κάστρον πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας
μεγαλομάρτυρος εὐφημίας· ναὶν των ἁγίων νενεδίττον;
καὶ ὑδρόμυλον, καὶ χωραφίους τοπους· καὶ εἰς τὴν δια-
κράτισιν τοῦ κάστρου, μενερίνου σπῆλεον καὶ ἐκκλησίαν,
τον ἁγίον σόστην· καὶ χωραφιαίους τοπους; καὶ ὑπο τοῦ
κάστρου τράνας, εἰς το χωρίων ἄνδρας ἐριμάμπελα ἔχων
καὶ ἐλαιὰς δένδρι κέ, καὶ εἰς το ρυάκην τὸ καλοῦμενον
των καλογήρον, χωραφίους τοπους; διὰ τοῦτο, καὶ ὅς
ταῦτα πάντα, ἀκρινὸς καὶ νομίμος ἐφειμνίσαντες, καὶ
εὐρόντες ὅτι ἔκ παλαι τῶν χρόνων, τῆς ριθείσης μωνῆς
τοῦ ἁγίου νενεδίττου κατακρατοῦντε· καὶ δεσπόζοντε.
καὶ ἐνὸς ἐκάστου ἐγγραφον δικέσμα ἡ τοιαύτη μωνὴ κα-
τέχη· καὶ ὅτι δυνάτῃ χειρὶ εφευρότες σίμερον, ὅτι κα-
τεκρατοῦσαν αὐτὰ· διὰ τοῦτο καὶ ἀνελαυμέδα, ἀπὸ τὸν
τοιούτων προσώπων καὶ ἐπαρεδώκαμεν προς την τοιαύτην
μονὴν· τοῦ κατέχην καὶ δεσπόζην ταῦτα πάντα, κατα-
την ἐξαρχῆς αὐτὸν διακράτισιν καὶ δεσποτίαν, καὶ την
δύναμιν τῶν χαρτῶν δικαιομάτων αὐτῶν. ἔθεν πρὸς πε-
ρισσοτέραν πίστασιν, καὶ νευίαν ἀσφάλειαν τῶν ἐντυγα-
νόντων, τὸ παρὸν ὑπόμνημα ἡμοῦ γρηγορίου βασιλικου

dicendum, ut a plures homines et civitates que sunt
pertinentiis italie predicto monasterio hereditates ha-
bet, et per veteres annos dominavit. his dictus mona-
sterius. et modo tenunt illas plures. homines injuste
et per vim unde et per singulos quosque cartulas no-
bis monstravit. Quam et direxit de presentiis nostris
petrum komis curti. dignitati nostre. In civitate Ijsi-
na. ut a portas civitatis a foras ubicumque dominium
abuit, his dicto templo sancti benedicti. Cum quanto
dominio illuc abet. et de intus ipsa civitate casas di-
rutas et vineas desertas. et territorie. et in flumine
qui nominatur lauri ipsa piscara que ibi abuit, et alia
piscara qui nominatur sancti benedicti. Et in perti-
nentiis de Civitate ascuto in villam que cognominatur
lanniano Clausurie territorie putea. Et in locum qui
dicitur melessecna clausurie et territorie et putea. Et
in locum qui dicitur Sancti iohanni in ruliana clausu-
rie et territorie. et in locum qui dicitur sancto decu-
rentio terrjtorie. et intus ipsa civitate ascuto casa so-
lariata que ante hos annos donatam abuit muscatus
filio rotari in ipso prefato monasterio pro redemption-
is anime sue. Similiter et in civitate Canusia in ipsa
civitate que veterem videtur esse juxta ecclesiam beate
eufimie martjrjs templum beati benedicti. Et molinum
da aqua. et territorie. et in pertinentiis de civitate mi-
nervine speluncam ubi est ecclesiam sancti salvatoris et
territorie; et in civitate tranensis. et in villam que est
de civitate ipsa que cognominatur andre. vinee deserte
et olivetalie biginti septem. et in ipso rivo qui voca-
tur de ipso monacho territorie; propterea hec omnia
subtiliter nos perquirentes et per legem. invenimus
quod antiqua esset dominatio prefati monasterii. et
pro unaquaque dominatio cartula ostendebat. et ut
dixi qui ipsas res possidebant per vim ipsas tenebant
pro inde astulimus ab ipsis et tradidimus ipsas ad ipso
prefato monasterio. ut dominet hec omnia sicut ab
antiquitus dominavit. et secundum textum ipsius car-
tule. Et pro securitate. et veritati textum kartule
hujus. A me gregori imperiali protospathari et kate-
pano italie trachanioti hunc nostrum emisimus judica-
tum bullantes eum cum bulla nostra plumbea quam
et manibus nostris no subscripsimus et rescrivere il-
lum fecimus pro hopus sancti monasterii latinum in
mense et indictione supranominata.

πρωτοσπαθarioυ καὶ κατεπάνω ἰταλίας τοῦ τραχα-
νίου. συλλέξαντες διαμολύδου συλλεῖ το ἴδιο συλ-
λοτηριο, καὶ τῇ εἰσείᾳ μου χειρὶ καθυπογράφας, καὶ ἐρ-
μηνεύαντες αὐτὸ κάτωθεν λατῆνα, εἰς δικέσσην τὴν πολ-
λάχρῃς ριθείσαν μονῆν ἐπέδωκαμεν μὴνι καὶ ἰνδικτιωνί τῇ
πρωτογεγραμμένῃ.

† ἐγὼ γρηγοριος πρωτοσπαθarios καὶ κατεπάνω ἰτα-
λίας ο τραχανηωτῆς.

(Ex originali membrana bilingui Archivi Casinensis — n.º 5.)

EIUSDEM RECENS VERSIO

Februarii mense, instante decimatertia indictione, anno 6508, querelam fecit coram nobis Maurus prae-
positus et oeconomus monasterii S. Benedicti Montis Ca-
sini prope Capuam, dicens quod dictum nostrum mona-
sterium S. Benedicti ab antiquis usque temporibus ha-
beat in diversis civitatibus thematis Italiae (*possessio-
nes*) earumque sit dominus, et ipsas detineant tyranni-
ca manu nonnulli homines; et insimul chartulas in-
strumentorum pro unaquaque nobis ostendit. Quam-
obrem misimus Petrum Comitem Cortis ordinis no-
stri in civitatem Lesinae, in qua dictum monasterium
possidebat extra portam templum S. Benedicti cum eius
pertinentiis, et hospitali diversorio intus eandem civi-
tatem Lesinae, et vineas desertas et praedia: similiter
et ad flumen, quod vocatur Lauri, vivarium unum
quod inibi extat, sed et alterum vivarium quod no-
minatur S. Benedicti: et in pertinentiis civitatis As-
culi, in agro qui vocatur Lannianus, septa, praedia
et puteum: et in loco Malsanae alia septa (*et*) praedia:
et in loco dicto S. Ioannis de Rutta septa (*et*) praedia:
et in loco S. Decurrentii praedia: et intus civitatem
Asculi domum cum aedibus superioribus et inferiori-
bus, quam Moscatus, filius Rotri Asculanus, pro spiri-
tuali salute ipsius dicto monasterio S. Benedicti dona-
vit: similiter et in civitate Canusii, in Castro veteri,
iuxta templum magnae martyris S. Euphemiae, eccle-

siam S. Benedicti, et molendinum aquarium, et prae-
dia: et in pertinentiis civitatis Minervii speluncam
et ecclesiam S. Salvatoris, et praedia: et apud civitatem
Tranensem, in agro Andrae, vineas desertas habentes
arbores olivarum quinque et viginti: et ad rivum no-
minatum Calogerorum praedia. Propterea haec omnia
diligenter et ex lege investigantes, et invenientes quod
ab antiquis usque temporibus a dicto S. Benedicti mo-
nasterio (*ea*) possidentur, ac in eius sunt potestate,
et pro unoquoque (*praedio*) scriptum instrumentum
idem monasterium habet, et insuper deprehendentes
quod praepotenti manu ea nunc detineantur, idcirco
ipsis detentoribus abstulimus, et praedicto monasterio
reddidimus, ut habeat et possideat haec omnia, sicut
ab initio possedit et tenuit et ex vi instrumentorum.
Unde ad pleniorē fidem et firmam securitatem legen-
tium, praesens monumentum mei Gregorii Imperialis
Protospatharii et Catapani Italiae, Trachaniotae, bul-
latum plumbea bulla, proprio bulloterio, et propria
mea manu subscriptum, et latina donatum interpreta-
tione, quae inferius legitur, in iustificationem saepius
nominato monasterio concessimus, mense et indictione
suprascriptis.

† Ego Gregorius Protospatharius et Catapanus Ita-
liae, Trachanictes.

XIII.

1005 — Mense Aprili 15 — Indict. (III).

*Constantinus presbyter ecclesiae S. Nicolai Theodoro Cenapiari filio praedium infra monasterium
S. Nicolai trans torrentem situm vendit tarenis aureis duobus.*

† σηγνο χηρος Κωνσταντίνος πρεσβύτερος του αγίου
νικολαου.

Εν ονόματι τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνευματος, ο προγεγραμμένος Κωνσταντίνος πρεσβύτερος
ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωποιον σταυρον ἰδιοχείρως ποιήσας
σὺν τῷ οἰκῷ μου ὀνόματι, τὴν παρῶσαν ἔγγραφον
ἀπλὴν τε καὶ ἄδολον, υευαῖαν τε καὶ τελεῖαν διά-
πρασιν ποιῶμαι, εἰς ἡμᾶς θεοδώρον τοῦ κηναπιᾶριν,
δι ᾧστε ἐμολόγησα καὶ ἐμολογῶ πεπρακαῖνε αὐτό
ἀπεντεῦθεν ἡδεὶ τὸ χωράφιον τὸ διὰ καὶ διακειμέ-
νον ἐπικατωθεν τῆς μονῆς, τοῦ ἁγίου νικολαου πέ-
ραν τοῦ χειμάρρου τοῦ ἐξερχοντος ἵσα τῆς αὐτῆς, μο-
νῆς, εἰς χρεισοθαρία δύο, τὸ ἅπερ καὶ ἔχω ἀγωρασμέ-
νον ὑπο τοῦ δωρωδέου του υωφωνήτου ἔστιν δὲ ὁ περιό-
ρισμός τοῦ αὐτοῦ, χωραφίου, κατὰ μὲν, ἀνατολὰς, τὸ
ρυακὴν τον καταναίνοντα ἕως τοῦ προειρημέου χειμάρ-
ρου, κατὰ δε δυσμᾶς ἡ ὁδὸς ἡ καταναίνουσα, ἕως τοῦ
αὐτοῦ χειμάρρου· κατὰ δὲ ἀρκτρον ο προγραφῆς χει-
μαρρος, καὶ κατὰ μεσημυρίαν εἰς τὴν κωρυφὴν τοῦ
χωραφίου ὁ σῆκος· πέπρακα δὲ αὐτο το χωραφίον
του προειρημένου θεοδώρου εἰς τάρια δύο σὺν ἡμερω-
δέιδρων, καὶ ἀγριωδένδρων, καὶ πάσης εἰσόδου καὶ
ἐξόδου, οἰκεία μου βουλῇ, καὶ ἰδίᾳ τῇ προαίρεσει, καὶ
οὐκ ἐκ τινος ἀνάγκης, ἡ υἱας, ἡ δόλου, ἡ χλεύης ἡ....
ἡ ἐκ στρατιωτικῆς δουλείας, ἡ τοῖς οἷας.... τοῦ ἔχειν
ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ εἰς τὸ διήναι, πωλεῖν, χαρί-
ζειν, καὶ εἰς ἰδίους κληρονομους διαδιδῶναι εἰ δὲ ποτὲ και-
ρῷ, ἡ χροιο φωρεθῇ τι κατὰ τῶν ἐμῶν συνακλήρονό-
μον..... γραφὴν δια χειρὸς νικητα..... μηνὶ
ἀπριλίου ιε' ἔτους ς'φίγ' παρουσία . . . αξιοπιστων
μαρτυρων † ἰψαιτος μαρτυρ υπεγραψα ἡδία χειρι †
Κωνσταντίνος τριυλλης μαρτυρ υπεγραψα τὸν τί-
μιον σταυρον.

† Signum manus Constantini presbyteri sancti Ni-
colai.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego
suprascriptus Constantinus presbyter, qui veneran-
dam ac vivificam crucem propria manu exaravi, simul
cum proprio meo nomine, hanc scriptam, simplicem,
puram, firmam et perfectam venditionem facio tibi
Theodoro Cenapiari filio, qua declaravi et declaro ven-
didisse tibi ipsi iam nunc praedium situm et positum
infra monasterium sancti Nicolai trans torrentem prae-
tereuntem idem monasterium, pretio tarenorum au-
reorum duorum; quod (*praedium*) emi a Dorotheo
Boroniti filio. Fines vero eiusdem praedii sunt: ad
orientem est rivus qui descendit usque ad praefa-
tum torrentem; ad occidentem via, quae pergit usque
ad eundem torrentem; ad septentrionem torrens su-
prascriptus; et ad meridiem, praedii summitatem ver-
sus, Sicnus. Vendidi autem ipsum praedium praedicto
Theodoro pretio tarenorum duorum cum arboribus
sativis et agrestibus, et omni ingressu et exitu, pro-
pria mea voluntate, propriaque deliberatione, et a ne-
mine coactus nec vi, nec dolo, nec fraude, nec.....
nec militari servitio, nec qualicumque..... ut pos-
sideat ipsum iam nunc et in perpetuum, vendat, donet
et suis heredibus tradat. Si vero olim aliqua occasione
vel tempore deprehensum fuerit aliquid a meis cohe-
redibus..... Scriptum manu Nicetae.... mense aprili,
die 15, anno 6513, coram.... testibus fide dignis.

† Hipsantus testis propria manu subscripsi.

† Constantinus Trulla testis subscripsi venerandam
crucem.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 1.)

XIV.

1011 — Mense Octobri — Indict. X — Salerni.

Basilijus Protospatharius et Catapanus Italiae Casinensibus coenobitis cum Salerni commorantem adeuntibus confirmat possessionem hereditatum, quae eorundem coenobio obvenerant Lesinae, Canusii, Minervii et in aliis Apuliae civitatibus, ac vindicatae fuerant ab iniquis possessoribus auxilio Catapani Gregorii Trachaniotae.

Preceptum basijlii imperialis protospatharii de possessionibus Sancti benedicti in apulja. et Sancto Benedicto in canusia.

Basilijus protospatharius et catepano italje, de mesardonia. Cum esset me in terram principibus atque in civitate salerno applicatum; venerunt ad me monachi de monte cassenum; de monasterio sancti benedicti. et monstraverunt mihi traditionem de diversis hereditatibus; qui sunt in terram apulie. que ante multos annos in suis tenebat dominibus; predicto monasterio. unde ab ipso antecessori nostro trachanioti catepano; fuerunt liberate ipse hereditates; ab his qui per fortia tenebant eas. et tradidit eas ad partem predictj monasterii. sicut ipsa carta traditionis renuntiat. In quo videntes quia pro justo judicio tradite sunt ipse hereditates ad monasterio; prosecutavimus ipsa lege trachanioti, et firmamus quod bene axit. et precipuit atque tradidit. Sunt enim ipse hereditates posite in civitate ljsena; foris urbis. ecclesiam sancti benedicti cum sua pertinentja. et vineas desertas et territorie et de intus ipsa civitate casas dirutas. et flumine qui nominatur lauri. ipsa piscara qui ibi abuit. et alia piscara qui nominatur sancti benedicti. Et in pertinentiis de civitate asculo. in billam qui cognominatur lanuano. clausurie territorie putea. et in locum qui dicitur me-

lessecna. clausurie et territorie et putea. et in locum qui dicitur sancti iohannis in ruliana. clausurie et territorie. et in locum qui dicitur sancto decorentio territorie. et intus ipsa civitate asculo casa solariata. que ante hos annos donatam habuit muscatus filius rotri in ipso prephato monasterio. pro redemptionis anime sue. Similiter et in civitate canusa. in ipsa civitate que vetere videtur esse juxta ecclesiam beate euphimie martiris templum beati benedicti. et molinum de aqua. et territorie. et in pertinentiis de civitate minervine speluncam ubi est ecclesiam sancti salvatoris. et territorie et in civitate tranensis in villam que est de ipsa civitate qui cognominatur andre vinee deserte et oljvetalje vigintjseptem. et in ipso rivo qui vocatur de ipso monacho territorie propterea hec omnia precipimus nos ut teneat et dominet ipso predicto monasterio in incessabile et cotjdiano dominio. a nullo homine impredientj seu retjgentj aljquit et pro securitate et veritatj textum hunc nostri firmamentum propriis nostris manibus subscripsimus quam et cum bulla nostra plumbea signavimus eum et rescribere illum fecimus pro quibus sancti monasterii de greco in latino. et dedimus mense octuber. Indictione decima. Anni ab initjo mundi sex milja quingentos vigintj.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. L. n.º 112.)

XV.

1015 — Mense Ianuario 12 — Indict. XIII.

Nicon monachus et Ursulus Turmarcha eius filius aliique donant castrum, dictum Petram Coeci, et S. Ananiae monasterium Lucae eiusdem praeposito, et statuunt ut in ipsius castri suburbio seculares possint aedificare, et habeant perfugium adversus Ethnicorum incursiones.

σιγμαιον χειρος νικονος μοναχου και τυφλου ο επιλε-
γμενος....

† σιμιον χηρος ουρσουλου τουρμαρχου υιου του νι-
κονος μοιαχου.

† σιμειον χηρος νικητου υιου του μακαριωτατου αρ-
χιδιακονος....

† σιγνον χειρος νικολαου υιου ουρσουλου....

† σιγνον χηρος μιχαηλ υιός του μακαριωτατου παν-
τολεοντος.

† Ἐν οὐνοῖς τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πνεύματος τῆς τριῦς ὑποστάτου παντοδυνάμου·
θεοῦ τοῦ μὴ ἐξουσίας καὶ βασιλείας τῆς παναρχίας
τοῦ δεσποῦντος ἡμῶν θεοτοκοῦ καὶ παντῶν τῶν ἁγίων
βασιλευντων των θεοστερικτων βασιλειων ημων υασι-
λειου καὶ κονσταντινου καὶ σεργίου τοῦ ἁγιωτατου
καὶ οἰκουμενικοῦ πατριαρχου. καὶ βασιλειου τοῦ πανευ-
φρομου υασιλικου πρωτοσπαθαριου καὶ κατεπανου ἱτα-
λίας του μεσαρδωνιτου· τούτων ἁπάντων ε.... ὅτα-
τον πνευματι μὲν. οὐ σαρκικός δε. φενομεθα ἡμῖς νί-
κων μοναχος· καὶ ουρσουλος τουρμαρχης ὁ υἱος μου·
καὶ οἱ λυκοι. οἱ τῆς καὶ τοὺς τιμίους σταυρους συν
τοῖς ὁμῶσιν ἀνωτέρω ὑπεγραψαμεν παραδίδωντες ἐκ
τὸν θεόν καὶ ἡσέ σσαι λουκαν κυβερνητην· καὶ εἰγου-
μενον τοῦ ἁγίου ἀναγίου. ὡπὲρ ἐστὶν τοῦ κυρ ζαχα-
ρία· ὃς ἱριται ἀφ'ηρουμέδα τὴν πέτραν τὴν λεγομέ-
νην του τυφλου μετὰ καὶ χωραφίων· ὧν ἐξ αρχης
καὶ ἀνωθεν ἐδεσπόσαμεν· ἐκ προγόνων ἡμῶν ἐστὶν δὲ ὁ
περίορισμός τῶν χωραφίων· ἀπὸ τὸν χήμαρρων τῶν
μέγαν τὸν πρὸς δίσμας τοῦ ριδέντος καστελλίου· καὶ
ὡς ἀνέρχεται τὸν μηκρὸν ρυακίτζιν του ἁγίου πέτρου·
καὶ ἀποδίδει εἰς τὸν ἅγιον ἄγγελον· καὶ κωπτη ὁ δρω-
μος της χέτης· καὶ ἀποδίδει ἡς τὸ δέυν βουνὴν ἀπάνω
του βαρβουτζουλου· καὶ κατέρχεται ὁ χήμαρρος πλη-
σιάζων εἰς τὸ ἀμπέλην τοῦ κυρ ουρσουλου καὶ ἀπόπλη-
ρουτε τῶ δρωδεσίον εἰς τὸ προγεγραμμενον μέγαν ρυά-
κειων. ὁμοίως δὲ καὶ τον ἅγιον ἀναγίαν τῶ μοναστήριον·
μετὰ τῶν ὁρωδεσίων αὐτου· ὡπὲρ ἐξ αρχης ἐδέσποζεν καὶ

Si † gnum manus Niconis monachi et coeci cogno-
mento...

† Signum manus Ursuli Turmarchae filii Niconis
monachi.

† Signum manus Nicetae filii beatissimae memoriae
archidiaconi.

† Signum manus Nicolai filii Ursuli (Turmarchae).

† Signum manus Michaelis filii Pantaleonis beatis-
simae memoriae.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, trium
personarum, omnipotentis divinitatis, unius potestatis
et regni, purissimae Dominae nostrae Deiparae, et
omnium Sanctorum. Regnantibus piissimis Imperato-
ribus nostris Basilio et Constantino, temporibus Ser-
gii sanctissimi et oecumenici Patriarchae, et Basilio
inclyti imperialis Protospatharii et Catapani Italiae Me-
sardonitae. Nos omnes.... Nicon scilicet monachus et
Ursulus Turmarcha meus filius, et reliqui qui et san-
ctae crucis signa cum nominibus supra subscripsi-
mus, spiritus non carnis ductu, concedimus Deo et tibi
Lucae gubernatori et praefecto (monasterii) S. Ananiae,
quod est domini Zachariae, ut dictum est, offerimus
Petram quae dicitur Coeci cum eius tenimentis, quae a
principio et antiquitus possedimus, tradita nobis a
nostris maioribus. Sunt vero eorum fines: a torrente
magno qui est ad occidentalem partem dicti castelli, et
ut ascendit parvus torrens S. Petri, et vadit ad S. An-
gelum, et dividitur a via Serrae, et pergit ad montem
Acutum supra Barbutzulum, et descendit torrens iuxta
vineam domini Ursuli, et desinunt termini ad supra-
scriptum torrentem magnum. Similiter et S. Ananiae
monasterium cum positis ipsius terminis, quod a prin-
cipio possedit et tenuit, ut, Deo volente, prospere agat
ecclesia, et divinis officiis vacet, pro remissione pecca-
torum nostrorum. Situm est autem hoc monasterium
a regione maris. Praeterea offerimus et praedictum
castellum, ut etiam et seculares tecum aedificent et

εκρατη. ἵνα Θεοῦ καλεῦντος εὐθραστῇ ἡ ἐκκλησία καὶ λειτουργήται· ὑπὲρ ἀφέσεως τὸν ἀμαρτιῶν ἡμῶν· ἐστὶν δὲ τῷ τοιοῦτων μοναστηρίῳ εἰς τὸ προσωποῦν τῆς θαλάσσης· ὁμοίως δὲ καὶ τῷ ριδεῖν καστὲλλιον· ἵνα οἰκωδωμῶσις· καὶ οἱ κοσμικοὶ μετὰ σοῦ· καὶ ἵνα ἔχουσιν τοῦ ἐξω-κάστελλον καταφύγιον· ὡτὰν δὲ καρέλθῃ ἡ ἐπιδρωμὴ τὸν ἐθνῶν, ἵνα εἰσέρχωνται· καὶ κατοικοῦσιν ὅπου ἂν εἰς ταχὺς ἀφικανταί· ἐποὶ δὲ ὁ ριδῆς κυβερνήτης καὶ ἡγουμένος ἱναντηεῖς καὶ ἐκκλησίαν ἧς τὸ αὐτῶν καστὲλλιον· καὶ συνάξεως καὶ καλογήραις ὡς οὖς θέλεις καὶ βουλεύσι· ἵνα ψάλλουσιν καὶ δωξολογούσιν καὶ ὑπερέχωνται· καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς γονεῖς ἡμῶν ἐμὲ δὲ τὸν γεροντα... ἀβλεπον καὶ μόνον ἀπὸ τῆς ἐν χριστῷ ἰδὴ μελλούσης οἰσιεῖναι ἰνδικτιῶνος· ὥταν ἀγειρὶς καὶ συνάξεως καὶ καταστάσεις· καὶ ἀδελφούς ἵνα ἡμῇ καὶ ἐγὼ ὅς εἰς τὸν ἀδελφῶν· καὶ ἀποτροφουμὶ μέχρι οὗ ζωεῖς μου· τὰυτα δὲ πάντα ἵνα καὶ ἡμῆς οἱ προγεγραμμένοι στέργωμεν καὶ φυλάττωμεν· ἀδιάπτωτα καὶ ἀπαρασάλευτα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διίνεκέῃς χρόνους· ἧς ἀναφύεσθαι σου δεσποτίαν τοῦ ἔχῃ σε ἐξουσίαν καθιστάναί ἡγούμενον καὶ διάδωχον ὡς ἂν θελῇ καὶ βούλῃ· ὁμοίως τῷ αὐτῷ καὶ ὁ μετὰ σὲ καὶ ἕως συντελείας· ἡ δὲ καὶ ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν τις ἀποκαρῇ εἰς τὸ αὐτῷ μω-ιαστῆριον· καὶ εὐδωκῆσαι ἐργῶ καὶ λόγῳ· καὶ ὑπὸ τὸν ἀδελφῶν ἀγαπιδῇ ἐστὶ ἐν προτομῇ ταῦτα δὲ πάντα πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἧς σὲ λουκᾶν κυβερνήτην παραδίδωμι· ἔαν δὲ τίς ποτε φανεῖ τοῦ μέρους ἡμῶν ἢ ἰδίου ἀνατρέπων ταῦτα ἵνα διεκδικούμεν ἐμῆς καὶ ποιοῦμεν τὸν λόγον ὅτι οὐ καταβίαν· ἡ δὲ ἄλλῃ ἰδία ἡμῶν προσέρσει καὶ οὐκ ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ παράπαν· ἡ ραδιουργίας· ἡ φάκτου ἀγνοίας ὡς μὴ δῶ ὁ κυριος πεποιήκαμεν· ἔσθῃ δὲ τὸν ἀμφοταίρων μερῶν ἡμῶν μετὰ μελὸς γένι-ται· εἰς τὴν καλὸς ἐκτεθῇ τὴν ταύτην ἡμῶν ἀφτέρωσιν· ἵνα παρέχει ἧς το βασιλικὸν υἱστηρίον νομίσματα λ'· καὶ τὰς ἐξόδους καὶ τὰς κενωτομίας εἰς τὸ δηπλάσιον εἰδ οὕτως στέργῃ καὶ ἐμμενῇ τὴν τοιαύτην δωρεάν ἀπαρασάλευτον εἰς τὸν Θεόν· καὶ εἰς τὸν ἅγιον νικολαὸν τὸν μελλωντα ἐκτρε οἰκωδωμῆσθαι· καὶ ἦσε σσε λου-κᾶν τὸν ἀνοτέρω προρηθέντα ἐγράφη παρουσιᾷ καὶ ἐπό-ψῃ ἐξιοπιστῶν μαρτυρῶν ὃν καὶ τὰ ὀνόματα μετὰ τὸν ἰδίῳν ὑπόγραψιν καὶ σημείων διλωθήσονται· διὰ χειρὸς ἐμοῦ λεοντος νταριου καστρου οὐρτζουλου ετους 574· ἰνδικτιῶνος γ'· μηνὶ ἰαννουαριῳ ιβ' ἡμέρα †.

† Ἰωάννης ταξιαρχὴς τοῦ καπηγρᾶσα μαρτυρῶν ὑπεγράψα ἰδρυχτῆρος.

habeant confugium in suburbio; cum autem gentium incursiones fiant, intrent et habitent quocumque pro- perantes advenerint; et insuper ut tu dictus guberna- tor et praepositus aedifices etiam ecclesiam in eodem castello, et congreges quoque monachos quotquot volueris, qui sacra officia et laudes Deo concinant, et preces fundant pro nobis et nostris genitoribus; et ut etiam ego senex... oculis captus et solus, ab indictio- ne, quae, Deo dante, iam appropinquat, cum con- gregati fuerint fratres tua opera, et, rebus bene consti- tutis, simul habitare coeperint, tunc sim tamquam unus ex fratribus, et cum ipsis convivam toto meae vi- tae tempore. Haec omnia nos suprascripti confirmamus et rata habemus, firma et inconcussa, amodo et in per- petuum in tua potestate nunquam auferenda, ut liceat tibi monasterii praefectum et successorem constituere quemcumque volueris, idemque liceat futuris monaste- rii praefectis in perpetuum. Quod si quis ex nostra ge- neratione in praedicto monasterio in monachum tonsus fuerit, et probitatem et re et verbis praeseferat, et a fratribus diligatur, is potior habeatur. Atque haec qui- dem omnia Deo et tibi Lucae monasterii praefecto con- cedimus. Si autem, tempore procedente, quisquam ex nostra cognatione aut privatus (*aliquis*) irrita haec fa- cere praesumpserit, nos tuam defensionem teneamur sus- cipere, et huiusmodi concessionem tibi vindicare, quam non vi aut dolo, sed sponte, nullaque necessitate addu- cti, aut fallacia, aut facti ignorantia, quod Deus aver- tat, fecimus. Quemcumque autem nostri ex utraque parte huius bene constitutae nostrae oblationis poeni- tuerit, solvat Imperiali Vestiario solidos aureos tri- ginta, et sumptus et innovationes in duplum; et nihilo- minus rata, firma et inviolabilis maneat huiusmodi con- cessio facta Deo et S. Nicolai ecclesiae in dicto castello construendae, et tibi Lucae suprascripto. Scriptum praesentibus et adstantibus fide dignis testibus, quo- rum nomina ex propriis subscriptionibus et signis ap- parebunt, manu mea Leonis notarii civitatis Urzuli, anno 6523, indictione XIII, die 12 mensis ianuarii.

† Ioannes dux militaris manipuli de Capigrasa pro- pria manu subscripsi.

† Constantinus locumtenens Capigrasa propria ma- nu subscripsi.

† Paschalis locumtenens Capigrassa testis propria manu subscripsi.

† κονσταντίνος τοποτηρητής ο καπηγρασσης τη ηχη
 χείρι υπεγραφα.
 † πασχαλιος τοποτηρητής ο καπηγρασσης μαρτυρ
 υπεγραφα ιδιοχειρος.
 † υιος υιος κανδιδου μαρτυρ υπεγραφα ιδιοχειρος.
 † θεοδωρος τουρμαρχης..... πολιτης μαρτυρων υπε-
 γραφα ηδιοχειρος.
 . . . . . νηχοδμος . . . . .

† Bonus filius Candidi testis propria manu subscri-
 psi.
 † Theodorus Turmarcha... civis testis propria ma-
 nu subscripsi.
 . . . Nicodemus . . .

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 2.)

XVI.

(1016) — Mense Augusto — Indict. XIV.

Basilius Mesardonites Catapanus Italiae declarat accepisse nummos aureos sex et triginta a Cinnamo Calligrafo pro tributo castelli Pelagiani.

† βασίλειος πρωτοσπαθαριος καὶ κατεπανος ἰταλίας
 ὁ μεσαρδονίτης ἔλαβον παρὰ σοῦ κινάμου καλλιγράφου·
 τὴν συνήθειαν καστελλίου πελαγιάνου τῆς τεσσαρες
 καὶ δεκάτης ἰνδικτιωνος χρυσία διαχαραγματα νομι-
 σματα τριακοντα ἑξ· καὶ ταῦτα τὰ τριακοντα ἑξ νο-
 μίσματα λαυῶν· καὶ τελείως πληρωθεὶς τὴν συνήθειαν
 καστελλίου πελαγιάνου τῆς τεσσαρες καὶ δεκάτης ἰνδι-
 κτιωνος· ἐποίησά σοι τὴν παροῦσαν τελείαν καὶ πληρε-
 στάτην ἀπόδειξιν· τῇ οἰκείᾳ μου χεὶρὶ ὑπογραφεῖσαν·
 καὶ τῇ διὰ μολύβδου συνήθει υούλλη σφραγισθεῖσαν·
 μηδὲ ἀυγούστῳ ἰνδικτιωνος δέ·
 † Βασίλειος πρωτοσπαθαριος καὶ κατεπανος ἰταλίας
 ὁ μεσαρδονίτης.

† Basilius Protospatharius et Catapanus Italiae,
 Mesardonites, accepi a te Cinnamo Calligrafo tribu-
 tum de castello Pelagiano indictionis decimae quartae
 (nempe) numismata sex et triginta ex auro cusa; et
 cum haec triginta sex numismata acceperim, et mihi
 omnino satisfactum sit de tributo castelli Pelagiani in-
 dictionis decimae quartae, feci tibi praesentem perfe-
 ctam et plenissimam apodixam, mea propria manu
 subscriptam, et consueta bulla plumbea signatam,
 mense augusto, indictione quartadecima.

† Basilius Protospatharius et Catapanus Italiae Me-
 sardonites.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 6.)

XVII.

(1018) — Mense Februario — Indict. 1.

Boianus Italiae Catapanus ex iussione Constantini Imperatoris praecipit, ne quis auferat bona ecclesiarum, et praecipue S. Benedicti, praeceptaque ab aliis Anthypatis et Protospathariis in eandem rem data confirmat.

Confirmatio omnium preceptorum que patricii et protospatharii fecerunt. Ex jussu constantini Imperatoris.

Per scriptum imperialis iussionis preceptum recepimus nos boiano observandum a sanctissimis imperatoribus constantino. ut non eamus ad auferenda bona ecclesiarum et precipue sancti benedicti sicut scripta sigilla kalokyri antipatj patricii simbatjci patricii. gregorii. medalspi. falci. pothi. delfina. genesii. romani antipatj patricii. iohannis antipatj patricii ammiropolj. theodori protospatharii. alexii protospatharii. xifi. et reliquorum. sed magis ex precepto imperatorum interdiximus et confirmamus omnibus qui sub sancto imperio sunt. ut nemo potestatem habeat quamcumque temptationem. aut diminutionem. sive damnum seu ingardiam. vel imitatum ad preferenda tollenda. aut

molestiam aliquam inferendam amodo et in antea in eodem monasterio sancti benedicti et omnibus possessionibus ejus. Hec et nos sicut a sancto imperatore preceptum est observamus, et ut ab omnibus observetur precimus. Ut illic deo servientes; sine turbine pro magnitudine sancti imperii deum exorent. Si quis pro uno solo verbo vult os aperire. sive adducere contrariam locutionem presumptionis aut damni seu ex rebus ejus diminuere temptaverit; et non cum timore et tremore observaverit, ut contemptor sancti imperii durissimas penas et capitis excidium sustineat. ut hec pena sustineant qui sine doctrina sunt. Illi vero qui prudentes sunt. vigilent ut custodiant preceptum sancti imperii. quem fecit de prephato monasterio. et nos dedimus mense februario. Indictione prima.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXIX verso, n. 156.)

XVIII.

1019 — Mense Iunio — Indict. II.

Finium agri Troiani descriptio facta a Basilio Boiano Protospathario Catapano Italiae.

† Τῶν ἀπὸ τῆς δεσποτίας τῶν ἀρειανιτῶν κομητῶν εὐπροαιρέτως ἀποσπασθέντων Φραγγῶν. καὶ τῶν μερῶν τοῦ κραταίου καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλείως προσρυσθέντων. καὶ εἰς τὸ ἐξ ἀμνημονευτῶν χρόνων συμπτῶθεν. παρ' ἡμῶν τε ἀνακαινισθέν καὶ κατοχυρωθέν καστρόν ὁ Φασί τρωάς τῇ ἐνοῦσῃ ἡμῖν σπουδῇ καὶ ἐντρεχέῃ κατασκηνοθέντων. ἐξαιτησάμενων ἀπὸ τῶν πλησιαζόντων αὐτοῖς λοιπῶν. τὰ τοῦ τοιοῦτου καστρου συνορὰ ἐκκοπῆναι. καὶ τὸ οὖς αὐτοῖς ὑπεκλινάμεν. καὶ παρόντος ἰωάννου πρωτοσπαθarioῦ τοῦ τῆς ἀλφεράνας· βυζαντίου τοποτηρητοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. λεοῦτος τοῦ μαρχαλδοῦ. στεφάνου χαρτουλαρίου τοῦ ματερίτου. πασσαρι καὶ βυζαντίου τῶν κομήτων τῆς κορτῆς. μαρχαλδοῦ δομεστικοῦ τοῦ δεμάτος καὶ ἑτέρων πολλῶν.

Quum Franci, qui de dominatu erant Comitum Arianensium, ab iisque sponte desciverant, partes potentis et sancti nostri Imperatoris secuti, in civitatem, ab antiquissimis temporibus destructam et a nobis magno studio et celeritate restauratam et bene munitam, quae Troia vocatur, transmigraverint, petierintque ut a reliquis eorum finitimis praedictae civitatis termini discriminarentur, aures iis praebuimus, et praesentibus Ioanne de Alferana Protospathario, Byzantio eiusdem Protospatharii fratre et vicario, Leone de Maralda, Stephano Chartulario Materae, Passare,

τον τοπον καταστοχασαμενοι. οὕτω τα συνορα καὶ τὴν
τούτων διαιρεσιν ἐποίησαμεθα. Καθως ἀπαρχεται ἡ
καμάρα τοῦ ἁγίου ἐλευθερίου καὶ ἀπερχεται εἰς το τρα-
βιέλλον καὶ κατερχεται εἰς το μεντίνον. ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ
βρύσις τοῦ γοργάνου. καὶ καταναίνει το καταπόταμον.
ἕως τοῦ ἀμπέλω του βωμάνου. καὶ καμπτεὶ ὄρθα ὑπὸ
το μονοτεράτον. καὶ περὰ μεχρι τῆς στρατὰς τῶν βι-
βινῶν εἰς τὸ βυάκιον. καὶ κρατεῖ τὴν στρατὰν μεχρὶς
ὄργυιῶν εἴκοσιν. ἕως τῶν δένδρων τῆς τε πελέας καὶ
συκέας. καὶ καταναίνει τὸ βυάκιον ἐξ ἀνατολῶν. καὶ
ἀποδίδει εἰς τὴν τῶν κατευχαρίων ὁδόν. καὶ κατέρ-
χεται τὸ κατωρύακον. καὶ ἔρχεται εἰς τὸ βουνὶν τοῦ
βαβιάνου. καὶ καταλιμπάνει ἐξ ἀριστερῶν τὸ σπήλαιον.
καὶ περὰ εἰς τὸ βουνίτζιν. μέχρῃ τῶν δύο ἀγριαπι-
δέων. καὶ διαναίνει εἰς τὴν μίαν ἀπιδέαν. ἕως τῆς δι-
χαλῆς δρυός. καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἁγίαν
αὐγοῦσταν ἐν ᾧ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ τορνικίου πρω-
τοσπαθαρίου καὶ κατεπάνου γεγονότος ἰταλίας τοῦ κον-
τολέοντος. καὶ κατὰ τὴν ἰσότηρα αὐτῆς κατέρχεται
ἕως τοῦ συνόρου τῆς σηπενδοῦ. ἀπεκείθεν τὴν ἀνακάμ-
πτει. καὶ ἔρχεται τὸ αὐχένιον εἰς τὸ πηγάδιον τὸ βρυτόν.
μέχρῃ τοῦ αὐχενίου τοῦ ὑψηλοῦ. καὶ καταναίνει τὸ λι-
βάδιον. καὶ ἀπέρχεται εἰς τοὺς τρεῖς δρυς. οὓς εἰσιν ἐγκε-
χαρμμένοι σταυροί. καὶ ἕως τῆς μεγάλης δρυός τῆς
εχούσης σταυροὺς τρεῖς. κατὰ τὴν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ
σανδοῦρι. καὶ ἀνατρεχει τον ποταμον. καὶ ἀπερχεται
μεχρι του πορου του λεγομένου μουγκαράδα. καὶ ἐκ-
νίει ἀριστερὰ καὶ ἀπέρχεται μέχρῃ βουνοῦ μεγαλου κορ-
φων τοῦ μασλογου ἀποδίδει εἰς τὸ βυάκιον τὸ λεγύ-
μενον λαβέλα. καὶ ἐκναίνει πρὸς δυσμὰς εἰς τὸν νουνόν
τὸν φιλίτην. καὶ ὑπάγει εἰς τὴν στρατὰν τοῦ μουντε-
περιγιού. καὶ ἀναναίνει εἰς τὸ ἐπάνω μουντεκαλβέλλον.
καὶ ἀποδίδει ἐπάνω τῆς καρέας. καὶ ἀπεκεί εἰς τὸ βυά-
κιον. ἤτοι τὴν κεφαλὴν ποταμοῦ κερυάρι. καὶ ἀπέρ-
χεται εἰς τὸν τορέλουπον. καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν βηδεῖ-
σαν καμάραν τοῦ ἁγίου ἐλευθερίου. οὕτω τῶν συνό-
ρων κάστρου τρωάδος. παρόντων τῶν ἀναγραφέντων
ἀρχόντων παρὰ βασιλείου πρωτοσπαθαρίου κατεπάνου
ἰταλίας τοῦ βοϊάνου ἐκκοπέντων. οἰκονομήθη παρ' αὐ-
τοῦ. ὡς ἕως μὲν τῆς ἁγίας αὐγοῦστης ἐνδοθεν τῶν
ἀναγραφέντων συνόρων. τοὺς οἰκίτορας τρωάδος δε-
σπόζειν. ἀπὸ δὲ τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας. καὶ ἕως τοῦ
συνόρου σηπενδοῦ. κοινὴν τὸν τόπον τοὺς οἰκίτορας
τρωάδος καὶ βακαρίτζας κατέχειν. νεμομένων ἀμφοτέ-
ρων τοῦτον. καὶ ὑπὲρ τῶν οἰκείων κτηνῶν. μηδὲν τὸ

et Byzantio Comitibus Curiae, Maragdo Domestico
thematis, et multis aliis, loco diligenter designato, ta-
liter terminos distinximus et stabilivimus. Sicut incipit
a Camera S. Eleutherii, et vadit ad Travicellum, et
descendit ad Mentinum, ubi surgit fluvius Gorgani, et
inde iuxta fluvium descendendo vadit usque ad vineam
Romani, et deflectit recta infra montem Aratum, et
transit usque ad stratam Bivini ad flumen, et tenet
stratam ad passus viginti usque ad fraxinum et ficum,
et descendit flumen ad orientem, et ferit ad oratorii
viam, et descendens iuxta flumen vadit ad collem Ra-
biani, et relinquit ad sinistram antrum, et transit ad
parvum collem usque ad duas pyros silvestres, et
pergit iuxta unam pyrum usque ad bifurcam quercum,
et pervenit ad ecclesiam S. Augustae, ubi praelium fuit
sub Tornicio Contoleone Protospathario et Catapano
Italiae, et pergit iuxta ipsam ecclesiam ad terminos Si-
ponti, unde deflectens procedit serra ad locum ubi sur-
git fons usque ad serram altam, et descendit per pratum
usque ad tres quercus, quibus insculptae sunt cruces,
et usque ad maiorem quercum quae habet tres cruces
insculptas, ubi caput est fluvii Sandurii, et decurrit flu-
vius et ducit usque ad transitum qui dicitur Muncarada,
et vergit sinistrorsum, et vadit usque ad collem magnae
summitatis, et tendit ad flumen dictum Lavella, et
exscendit ad occidentem ad collem Carpineti, et vadit
ad stratam montis Persigii, et ascendit supra montem
Calvellum, et descendit ad nucem, et inde ad fluvium
sive ad caput fluvii Cervarii, et ferit ad Torelupum, et
coniungitur cum praedicta Camera S. Eleutherii. Di-
visis ita finibus civitatis Troiae in praesentia supra-
dictorum principum a Basilio Boiano Protospathario
Catapano Italiae, constitutum ab ipso fuit, ut intra hos

ἐν κάστρῳ τῷ ἐτέρῳ κάστρῳ ἐπιδύτω. ὑπὲρ δὲ τῶν ἀπὸ ξένης παρὰ τινων τῶν οἰκητόρων βακαρίτζας καὶ τρωάδος εἰς αὐτὸν νέμεισθαι κτηνῶν συγχωρουμένων, τρεῖς μοίρας τὸ ὑπὲρ αὐτῶν λόγῳ νομίστρου καταναλίσμενον ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας γενέσθαι εὐδοκοῦμεν. τῶν δύο μὲν ἐκ τούτων μεριδίων. τοῖς τρωαδίταις παρεχομένων. τῆς τρίτης δὲ μερίδος. τοῖς βακαριτζιώταις παραχωρουμένης. μηδεὶς αὐτῶν ἔχοντος ἄδειαν πλέον τῶν εὐλόγως παρ' ἡμῶν τυπωθέντων. τὸ οἰοῦν ἀναλαμβάνεισθαι. καὶ πρὸς πιστωσιν τῶν ἐντυγχανόντων. ἀσφαλείαν δὲ τῶν τρωαδιτῶν καὶ βακαρυτζιωτῶν τὸ παρὸν ἐγγράφον ἐξετέθη. καὶ τῇ διὰ μολὺβδου συνήθει ὑολλη πιστωθὲν αὐτοῖς ἐπεδόθη. μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος δευτέρης. ἔτους ς φκζ'.

† ego Johannes de alfarana protospatrii testor.

† ego Bisantius ejusdem protospatrii custos ejusdem civitatis interfui.

† ego leo de maralda baiulus domini Imperatoris sum testis.

† ego stephanus cartularii matere testis sum.

† ego maraldus dapiferi provincie me subscripsi.

(Ex Paschalis Baffii Graeco apographo et latina interpretatione in maiori Neapolitana Bibliotheca adservatis.)

fines habitatores Troiae dominantur usque ad S. Augustam; sed a praedicta ecclesia usque ad terminos Si-
ponti habitatores Troiae et Vaccaritiae communem pas-
cendi animalia habeant locum, ita quod nec Vaccari-
tienses Troianis, nec Troiani Vaccaritiensibus herbati-
cum vel dent vel accipiant; et de omni herbatifico extra-
neorum, quibus animalia pascere ibidem Troiani et
Vaccaritienses concesserint, a praesenti die tres partes
fieri volumus, quarum duas Troiani accipiant, et ter-
tia Vaccaritiensibus cedat, et nemo audeat quicquam
exigere ultra quam a nobis iuste stabilitum est. Et
ad fidem legentium et ad securitatem Troianorum et
Vaccaritiensium haec chartula condita, et assueto
plumbeo nostro sigillo munita, illis tradita fuit, men-
se iunio, indictione II, anno 6527.

XIX.

(1021) — Mense Iunio — Indict. IV — Trani.

Falco Turmarcha et Episceptiles civitatis Trani nomine Basilii Bugyani Catapani Italiae tradit coenobio Casinensi omnia bona, quae ad Maraldum Tranensem rebellem pertinebant.

Preceptum Falci turmarche de terris in trane at-
nullo abbati. Ex precepto basilij protospatrii.

In nomine domini quinquagesimo octavo anno im-
perii domni basilij et domni constantini sanctissimis
imperatoribus nostris. Mense iunio quarta indictio-
ne. Ideoque ego falcus turmarcha. et episkeptij ex
civitate trane. Clare facio quia domni basilij imperialj
protospatharii. et catepano jtalie qui et bugyano dici-
tur. demandavit mihi ut darem jn ipso sancto monaste-
rio cujus vocabulum est sanctus Benedictus de monte
casino. cui regimen tenere videtur domnus atenolfus
gratia dei abbas omne rebus stabile que fuit maraldi
rebellatorem falconi monachi ex predicta civitate quas
ei pertinuit a supradicto genitori ejus et pro ipsa ge-
nitrice ejus. tam de intus civitate traue quam et de

foras eadem civitate seu ubicumque. Unde ego qui
supra falcus turmarcha secundum preceptionem de ipso
domno catepano seniori nostro per hoc scriptum para-
dosin. dedi atque tradidi. vice de jam dicto monaste-
rio. Ad andreas monachus ex predicto sancto cenovio.
omnem hereditate stavile quae fuit supra dicti maraldi
quas ej pertinuit a supradicto genitori. et per ipsa ge-
nitrice ejus. tam intus civitate trane quam et de foras
eadem civitate. seu ubicumque cum trasitis et exitis
suis. et cum omnia infra se habentibus sicut illud mihi
disposuit atque demandavit ipse domno catepano se-
niori nostro. Quam hac scriptum traditionis in supra-
dicta ratione jussi scribere tibi disilo diacono et nota-
rio. Actu mense et indictione supranominata. Falcon
qui supra turmarcha.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXV verso, n. 139.)

XX.

1024—Mense Iannario — Indict. VII.

Finium agri Troiani descriptio facta a Basilio Boiano Protospathario Catapano Italiae, ubi pleraque occurrunt, quae in altera descriptione edita heic sub n°. XVIII desiderantur, ac praesertim mentio de immunitatibus, et de tributo centum scyphatorum Imperiali Curiae quotannis persolvendo.

Illis qui sunt de potestate et dominatu comitum Arianensium. voluntate predictorum comitum a francis se dividantibus. et ad partem victoriosi et sanctissimi imperatoris currentibus. hec civitas per multos et innumerabiles annos destructa. a nobis baiulis domini imperatoris restaurata et bene munita est. que civitas troia vocatur. et cum magno studio et velocitate eam habitare fecimus. Tunc vero rogati a concivibus civitatis sumus. ut fines et terminos tante civitati terrarum stabiliremus. et prefiguraremus. quorum petitionibus fidelissimis nostras aures applicantes. in presentia Iohannis de Alferana protospatarii. et bisantii eiusdem protospatarii fratris. qui est custos eiusdem civitatis troie. et leonis de maralda baiuli domini imperatoris. et stephani cartularii matere. et passeris. et bizantii comitum curie. et maraldi dapiferi provincie. et multorum virorum. ante quorum presentiam. taliter terminos troie prefiximus. Sicut incipit a camera. sancti eleuterii. et vadit ad locum. qui vocatur bitrascellum. et descendit ad aventinum montem. ubi surgit fluvius qui vocatur burganum. et inde iuxta fluvium descendendo. vadit usque ad locum qui dicitur trium virginum. et inde ascendit usque ad caput montis albani. et tendit ad montem aratum. et transit usque ad stratam bivini. et inde. usque ad fraxinum et ficum. sicut descendit et ferit ad viam francigenam. inde descendendo ad viam que ferit ad sanctam mariam de terenzano. et rediens ad sinistram usque ad flumen aquilonis. descendit usque ad transitum colounelli. et descendens per flumariam. pervenit usque ad civitatem que dicitur arpum. et a pede arpi. ferit ad caput faceoli. ubi est copia stincorum. et vadit usque ad locum qui vocatur antique ecclesie. ubi maxima petra est ficta. in loco ubi surgit fons. et tendens ad serram de stincis iuxta virgineolum ubi surgit aqua. et inde transit ad vadum fici ad flumen cervarii. et ascendens iuxta ipsum fluvium. vadit usque ad locum ubi lavella iungit se cum cervario. et ferit in media carpeneta in

strata montis ylaris in presignata quercu. et inde ascendens ad caput mallani descendit ad lavellam. et inde vadit ad caput montis maioris. et ferit ad speluncam ursarie. et descendit ad transitum nucis. et inde descendens ad valoncellum qui est caput fluvii cervarii. et ferit ad locum qui vocatur relupum. inde transiens. coniungitur cum predicta camera sancti eleutherii. Ita nos baiuli domini imperatoris divisimus fines civitatis troie. in presentia supradictorum dominorum principum. et basilii protospatarii italie de buiano. ut inter hos fines et divisa habitatores troie dominantur. Et hoc ideo tam benigne et large fecimus. propter bonam et rectam fidem quam habuerunt erga dominum imperatorem. et pro bono servitio quod ipsi exhibuerunt sub sanctissimo et victoriosissimo imperatore nostro firmiter concessimus. et dedimus supradicta loca et fines illis. quando vero hos fines et loca stabiliebamus. et. prenominata civitas a nobis cum comitibus fabricaretur. stratigoti per invidiam accusantes troianum populum dicebant nobis. Populus iste cui vos datis hos fines. fortis et durus est. qui omnes suos vicinos debellabit. et etiam principes sancti imperii interficiet. Verum nos cognoscentes eorum accusatorum malitiam. diximus quod troiani nec fecerunt nec facient contra voluntatem imperii sanctorum imperatorum nostrorum. sed potius pro amore imperii se morti tradiderunt. quando rex francorum cum toto exercitu suo venit et obsedit civitatem illorum. et ipsi fidelissimi ita obstiterunt regi. quod rex nichil eis nocere valuit. bene civitatem eorum defendentes. sicut servi sanctissimi domini imperatoris. et licet omnes res suas de foris perdidissent. propter hoc servitium domini imperatoris non dimiserunt. nec ab eius fidelitate discesserunt. Ob hanc igitur fidelitatem et bonum servitium. precepto domini imperatoris. dedimus eis largitatem hanc. ut ubicumque ipsi volunt in tota longobardia. que est sub nostra potestate. vendere vel emere aliquid sine plateatico. et commercio.

vendant et emant. et nunquam reddant aliquod tributum. frumenti. sive alicuius rei. neque faciant angariam. neque pro placito dent aliquid in curia. sed posita pace inter litigantes. nichil ab eis exigatur. et quia consuetudo est. ut fideles recognoscant dominum suum. et honorent. de suis bonis per unumquemque annum. centum skyphatos imperiali curie persolvant. et animalia illorum per longobardiam sine herbatico ubicunque volunt pascant infra prenomatos terminos. et troiani cum vacariensis usque ad terminos et fines siponti. comunem pascendi animalia habeant locum. ita quod nec vacarienses troianis. nec troiani vacariensis herbaticum vel dent vel accipiant. et quicumque extraneus sive troie sive vacaritie ad habitandum venit. sit sub eodem iure. et de omni herbatico extraneorum quod est comune inter troianos et vacaritienses. si fuerint cepta de herbatico quinque anima-

lia vel plus. semper ubi troiani habent quatuor animalia. vacaritienses habeant.... hec a nobis iuste imperio domini imperatoris stabilita et ordinata. nullus audeat mutare vel rumpere. et ad credulitatem legentium. hanc cartam. et ad firmamentum troianorum. et vacaritiensium hec scripta ordinavimus. et assueto plumbeo nostro sigillo sigillavimus. et firmavimus. et illis concessimus. mense Ianuario septima indictione. annis sex milibus quingentis triginta duobus. Constantino et Basilio fratribus regnantibus.

† ego Johannes de alfarana protospatrii testor.

† ego Bisantius ejusdem protospatrii custos ejusdem civitatis interfui.

† ego leo de maralda baiulus domini Imperatoris sum testis.

† ego stephanus cartularii matere testis sum.

† ego maraldus dapiferi provincie me subscripsi.

(Ex manuscriptis Paschalis Baffii in maiori Neapolitana Bibliotheca adservatis.)

XXI.

(1026) — Mense Novembri — Indict. X — Tarenti.

Leo Spatharocandidatus a secretis et iudex Longobardiae et Calabriae Bartholomaeo monacho et rectori monasterii S. Petri addicit praedium nuncupatum Muru Vetere, quo Cubuclisius per vim potitus fuerat.

† Ο εὐλαύστατος μοναχὸς ναρθολομαῖος καὶ καθηγούμενος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου πέτρου παρόντων ἡμῶν ἐν τῷ κάστρῳ ταραντῆς κατὰ τὸν νομέμριον μῆνα τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος ἐνεκάλεσεν, ὅτι χωράφιον τῆς ἐπ' αὐτὸν μονῆς ἀνάρχω καὶ νιαία χειρὶ κατεκράτησε τὸ μέρος τοῦ κοινουκλεισίου ἐκείνου, ὅπερ καὶ νέμεται χρόνους οὐκ ὀλίγους· ἡγάγομεν δὲ καὶ τὸν κάμητα κύρτης εὐδόκιμον τὸν υἱὸν τοῦ κοινουκλεισίου· καὶ ἀπελογεῖτο ὡς ἴδιον τοῦτο κατέχειν, ἀλλ' ὁ καθηγούμενος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μοναχοὶ φανερώς ἤλεγξαν αὐτὸν, προκομίσαντες καὶ τὴν ἀφιέρωσιν τοῦ χωραφίου μὴ εἶναι ἴδιον τοῦ κοινουκλεισίου ἀλλὰ τῆς ἐκκλησίας τυγχάνειν διασφαῦσαν, καὶ κατὰπειθῆς γενόμενος ὁ εὐδόκιμος. καὶ μήτε δικαιωμα περὶ τούτου προκομίσας, μήτε εὐλογον τί ἔχων εἰς ἀντίρρησιν τοῦ τοιοῦτου χωραφίου ἀπέλαυνον οἱ μοναχοὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας τόπιον ὅπερ λέγεται μύρου ὑέτερε, τὸ κεῖμενον κατὰ ἀνατολὰς πλησίον τῆς σούδας, εἰς δὲ τὸ ὑβρεῖον μέρος πλησίον τῆς μικρᾶς θαλάσσης. καὶ δια τοῦτο τὸ παρὸν ἔγγραφον ἐπεδόθη τῇ μονῇ εἰς δικαίωσιν τῇ ὑπογραφῇ καὶ σφραγίδι ἡμῶν υἱαιωθὲν μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος δεκάτης.

† Religiosissimus monachus Bartholomaeus et rector monasterii S. Petri, praesentibus nobis in civitate Tarenti, mense novembri, decima indictione, conquestus est, quod territorium, subiectum ipsi monasterio, praepotenti ac violenta manu ex parte Cubuclisii usurpatum, diuque possessum fuit. Vocavimus autem in iudicium et Comitem Cortis Eudocimum filium Cubuclisii, et verbis se defendit, quod tamquam proprium illud possideret. Sed rector et cum eo monachi manifeste eum redarguerunt, afferentes etiam donationem territorii, qua ostendebatur illud minime esse Cubuclisii, sed ad ecclesiam pertinere. Et cum Eudocimus hoc sibi persuasisset, neque contra hoc instrumentum aliquod protulisset, nec habuisset quod opponeret de ipso praedio controverso, receperunt monachi illum ecclesiae locum, qui dicitur Muru Vetere, positum ab oriente prope Sudas, et a boreali parte iuxta mare parvum. Et propterea praesens scriptum in controversiae decisionem monasterio datum est, subscriptione et sigillo nostro roboratum, mense novembri, indictione decima.

† Λεων σπαθαροκανδηδάτος ἀσηκητῆς καὶ κριτῆς
λαγγουαρδίας καὶ καλαυρίας οἰκείᾳ χειρὶ ὑπέγραψα καὶ
ἐσφράγισα.

† Leo Spatharocandidatus a secretis et iudex
Longobardiae et Calabriae propria manu subscripsi et
sigillavi.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n°. 7.)

XXII.

1029 — Mense Aprili — Indict. XII.

*Ursenandus monachus presbyter monasterii Tarentini SS. Philippi et Nicolai vendit duobus aureis numismatis
Ioanni Petri et Gemmae filio vineam desertam in loco dicto Monte Frese positam.*

† Signum manus ursinando mon. — Ἐν ὀνόματι τοῦ
πατρος, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προ-
γεγραμμένος οὐρσενάνδος ἀναπρεσυντερος τῆς μονῆς τοῦ
ἁγίου Φιλίππου καὶ τοῦ σοτηρίου πατρος ἡμῶν νικο-
λάου· ἡ διακειμένη ἔνδον κάστρον τάραντος. ὁ τὸν τί-
μιον καὶ ζωοποιὸν σταυρον σὺν τῷ οἰκείῳ ὀνόματι ἰδιο-
χείρως ποιήσας· ἐκουσία μου τῇ γνῶμῃ καὶ οἰκείᾳ προαι-
ρέσει πιπράσκω πρὸς σέ· ἰωάννη τὸν υἱὸν πέτρου καὶ γέμ-
μα τῶν ἀποικομένων· τὸ ἀμπέλιον ὅπερ ἀγώρακα πρὸ
χρόνων εἰς τὸ μέρος τοῦ μόντεφρεσε ἀπὸ τῶν σῶν γο-
ναίων· νυνὶ δὲ ἐρημάντελον ὑπάρχων διδωκίτος μου
πρὸς σέ· καὶ τὸν ἀγῶρέον μου χαρτίον· εἰς τιμᾶς τὰς
μεταξὺ ἡμῶν συμφωνηθείσας καὶ ἀρεσθείσας χρυσίου
διαχαράγματα νομίσματα δύο σωτηρία ὀλβιότραχα·
τὰ δὲ σύνορα καὶ ὁ περιωρισμὸς αὐτοῦ ἀμπελίῳ ὑπάρ-
χει, καθὼς ἀγῶρές· χαρτὴ περιέχει ὃ δέδωκα πρὸς σέ.
..... ἐγὼ δὲ δηλωθεὶς οὐρσενάνδος εἰς χεῖρας μου
παρὰ χειρῶν σῶν τοῦ προῤῥηθέντος ἰωάννου δικαίαν καὶ
συμφωνηθείσαν τιμὴν ἢ τοι τὰ τοιαῦτα δύο νομίσματα,
δεδωκά σοι τὸ τοιοῦτον ἄμπελον καθὼς ἐστὶν ἐρημάδον
ἂν μετὰ πάσης τῆς διακρατήσεως αὐτοῦ καὶ περιοχῆς
σὺν εἰσόδῳ ἐξόδῳ καὶ δικαίῳ αὐτοῦ, εἰς τελείαν δεσπο-
τείαν καὶ ἀναφαίρετον ἐξουσίαν σου τε καὶ τῶν σῶν κλη-
ρονόμων. ὥστε ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ ὥρας ἔχειν
σε ἐπ' αἰδίας πωλεῖν· χαρίζειν προῖξιν ἑναπογράφειν· καὶ
εἰς ἰδίους κληρονόμους καὶ διαδόχους ἐκπέμπειν· καὶ ἐν
αἷς ἂν προσῶποις βουλῇθεῖς δωρεῖσαι αὐτὸν ὡς κύριος
καὶ ἐξουσιαστῆς. καὶ ὡς παρ' ἐμοῦ τοῦ προῤῥηθέντος
οὐρσενάντου ἀναπρεσυντεροῦ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ τοιοῦτου
ἐρημαπέλου εἰληφότος σου· μὴ δυναμένου τινὸς τῶν
ἀπάντων πρὸς τούτῳ ἀντιλέγειν, ἢ ἀντιπίπτειν· μήτε
ἐμὲ· μήτε οἱ μετ' ἐμοῦ διάδοχοι· μήτε οἷος δέποτε ἄν-

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Su-
prascriptus Ursenandus abbas presbyter monasterii san-
cti Philippi et servatoris patris nostri Nicolai, siti in
civitate Tarenti, qui venerabilem ac vivificam crucem
cum proprio nomine manu propria feci, spontanea
mea voluntate et proprio consilio vendo tibi Ioanni, fi-
lio Petri et Gemmae defunctorum, vineam, quam annis
elapsis a tuis parentibus emi, sitam in loco Monte Fre-
se, nunc desertam extantem, exhibente me tibi etiam
emtionis chartulam, pro pretio inter nos convento
et placito duorum aureorum numismatum asperorum
signoque sanctae crucis inscriptorum. Fines et limites
huius vineae sunt, sicuti continet emtionis chartula,
quam tibi dedi. (Accipiens igitur) ego supradictus Ur-
senandus in manus meas a tuis supradicti Ioannis ma-
nibus iustum et conventum pretium, scilicet haec duo
numismata, tradidi tibi ipsam vineam, sicuti est, de-
sertam, cum omnibus pertinentiis et continentiis suis,
cum introitu, exitu et iuribus ipsius, in perfectam
dominationem et irrevocabilem potestatem tuam tuo-
rumque heredum; ut ab hodierna die et hora eam
possideas cum facultate vendendi, donandi, in dotem
inscribendi, et in proprios heredes et successores trans-
mittendi, et illam personis quibus volueris donandi,
tamquam dominus et arbiter. Et ita a me praedicto
Ursenando abbate presbytero dominium huiusmodi de-
sertae vineae accepisti, ut nemini omnino liceat in hoc
contradicere vel obsistere, nec mihi nec meis heredi-
bus nec cuiquam unquam homini. Si autem, quod de-
precor, aliquando, vel aliquo modo vel occasione, sub-
vertere voluero praesentem venditionem, sive ego
ipse, sive qui post me suscepturi erunt praeposituram

ἄρῳπος· εἰ δὲ ὅπερ καὶ ἀπεύχεται καθ' οἷον δίοτε τρέπον ἐν οἷῳ δίοτε καιρῷ θελήσω ἀνατρέψαι τὴν παροῦσαν πράσιν· εἴτε ἐγὼ αὐτὸς· εἴτε οἱ μετ' ἐμοῦ ὀφείλοντες ἄρχειν ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ δηλωθείσῃ μονῇ, κατὰτίθεμαι ζημιωθῆναι ἐγὼ τε καὶ οἱ ἐμοὶ διάδοχοι πρὸς σε καὶ πρὸς τοὺς σοὺς κληρονόμους· τὴν ῥηθείσαν τιμὴν ἐν διπλῇ ποσότητι· καὶ τὰς μελλούσας γειέσθαι ἐξόδους παρὰ σοῦ πρὸς τὸ εἰς υελτίονα ἔψιν ἀγαγεῖν αὐτον· καὶ εἴθ' οὕτως ὀχυρὰν καὶ νεβαίαν εἶναι τὴν παροῦσαν καὶ παρ' ἐμοῦ γηγονυῖαν ἔγγραφον πρᾶσιν· διὰ τὸ οὕτως ἀρσενθῆναι με· ἔγγραφει προτροπῇ ἐμῇ διὰ χειρὸς βασιλείου πρεσυυτέρου, μηνὶ ἀπριλίῳ ἰνδικτιωνος δωδεκάτης ἐν τῷ ςϜλζ' ἔτει παρουσίᾳ τῶν εὐρεθέντων καὶ ὑπογραφάντων μαρτύρων.

- † ἀναστασιος μαρτιρὼν υπεγραψα εἰκία χειρι.
- † ἰωαννης κήμης κορτης μαρτυρ υπεγραψα ἰδια χειρι.
- † λεον υιος υονη του βυγκοναλου μαρτηρον υπεγραψα.
- † νικολαος υιος πατολεστος τοποτεριτη μαρτηρον υπεγραψα.
- † κοσμας νικολαου κλιλσουριαρχο υιος μαρτυρ υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 8.)

sancti et praefati monasterii, mulctabimur, et solve-
mus ego et successores mei tibi et heredibus tuis dictum pretium in duplam quantitatem, et expensas quas ipse facturus sis ut in meliorem aspectum vineam adducas. Et sic deinde validum et firmum maneat praesens venditionis instrumentum a me factum, propterea quod ita mihi placitum est. Scriptum rogatu meo manu Basilii presbyteri, mense aprili, indictione XII, anno 6537, coram testibus qui interfuerunt et se subscripserunt.

- † Anastasius testis subscripsi propria manu.
- † Ioannes Comes Cortis testis subscripsi propria manu.
- † Leo filius Bone de Bynconalo testis subscripsi.
- † Nicolaus filius Pantaleonis Topoteritae testis subscripsi.
- † Cosmas Nicolai Clilsuriarchi filius testis subscripsi.

XXIII.

1032 — Mense Martio — Indict. XV.

Pothus Protospatharius et Catapanus Italiae ex Argyrorum stirpe confirmat Basilio monacho Casinensi et praeposito coenobii Capuani possessionem praediorum in ambitu thematis Longobardiae, quae Basilius Mesardonites Italiae Catapanus et ipse olim praedicto coenobio confirmaverat, uti patet ex privilegio huius edito sub num. XIV.

† σιγίλλιον γενόμενον παρὰ ποδοῦ πρωτοσπαθario καὶ κατεπάνου ἰταλίας τοῦ ἀργυρίου· καὶ ἐπιδόθεν ὑμῖν βασιλείῳ· τῷ εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ τῆς εὐαγεστάτης μονῆς τοῦ ἀγίου βενεδίκτου· τοῦ μουντε κασίνου· καὶ οἰκονόμῳ τοῦ ἀγίου βενεδίκτου τοῦ ἐνδοθεν καπύης· μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιωνος ιε'.

Ἐπιπερ ὁ προδηλωθεὶς εὐλαβεστάτος μοναχὸς καὶ οἰκονόμος βασιλείος· σιγίλλιον προέκμισεν ἡμῖν βασιλείου πρωτοσπαθario καὶ κατεπάνου χρηματίσαντος ἰταλίας τοῦ μεσαρδονίτου εἰκονικῶς περιέχον τοὺς τε τύπους καὶ μετόχια αὐτοῦ ἅπερ δηλοῦντι εἰς τὴν διακράτησιν τοῦ κραταίου καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλείως λέγω δὴ ὑπὸ τὴν περιοχὴν δέματος λαγκυαρδίας ἐκράτει παρακαλὼν ἡμᾶς καὶ δεόμενος ἀπὸ τε ἑαυτοῦ, καὶ τῆς ἀδελφότητος τῆς

Sigillum factum a potho protospathario et catepano Italiae, qui et argyrio, et datum vobis basilio religioso monacho sacratissimo monasterio sancti benedicti ex monte casino, et preposito sancti benedicti qui est in-tus capue. mense martio, indictione XV. Quoniam qui-dem predictus religiosissimus monachus et prepositus basilius sigillum optulit nobis basilii protospatharii et catepani qui fuit italie mesardoniti, specialiter conti-nens loca et obedientia ejus que videlicet in pertinen-tia potentis et sanctissimi nostri imperatoris, dico nunc que sub circuito langobardie tenebat, exortans nos et

μονῆς πάσης, ὥστε ποιῆσαι καὶ ἡμῶν αὐτοῖς ἐπικυροτικὸν
σιγίλλιον τῶν τοιούτων τοπίων καὶ μετοχιῶν, ὡς ἀκκα-
ταπαύστωσι ὑπερευχομένους αὐτοὺς ὑπέρ τε τοῦ κραταιοῦ
καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ φιλοχρί-
στου στρατοῦ αὐτοῦ· ἐπὶ τουτοῦ κἀγὼ ἐν τῇ ζωῇ καὶ
χαρᾷ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, ἐπικυρῶ
τὸ τοιοῦτο σιγίλλιον αὐτῶν· ὡς ἂν καθὼς ἐκράτουν τῶν
τοιούτων τοπίων ἐπὶ τε τοῦ μεσαρδονίτου καὶ τοῦ νοῦ-
αῦ, πάλιν ὁμοίως κρατῶσιν αὐτῶν ἀπερικόπως καὶ ἀπὸ
τοῦ νῦν, ὑπερευχόμενοι ὑπὲρ τῆς βασιλικῆς μεγαλειότη-
τος· ἡμῶν δὲ ἐν τῷ ρηθέντι σιγίλλῳ ρητῶς οὕ-
τως· εἰς τὸ κάστρον τὰ λύσανα ἔξωθεν τοῦ αὐτοῦ κά-
στρου ἐκκλησίᾳ ὁ ἅγιος βενεδικτος σὺν καὶ τῇ διακρα-
τήσει αὐτοῦ· ἐρημάμπελα· καὶ χωραφιαῖοι τόποι, καὶ
ἐξοδεῖν τοῦ αὐτοῦ καστρου, κατάλυμα οἰκίματος· ὁμοί-
ως καὶ εἰς τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον λάβριν, τὸ βιουά-
ριν ἐν ᾧ ἐκείσε ἴσταται· σὺν καὶ τῷ ἐτέρῳ βιουαριῷ τῷ λε-
γομένῳ τοῦ ἁγίου βενεδικτου· πρὸς ἐπὶ τούτοις καὶ ὑπὸ
τῇ διακράτησιν τοῦ κάστρου ασκουλου εἰς τὸ χωριον τὸ
καλούμενον λαϊνιάνον, περιαύλια, χωραφιαῖοι τόποι, καὶ
πηγάδιον· καὶ εἰς τὸν ποταμὸν τῆς μαλσάνας, ἕτερα
περιαύλια· καὶ χωραφιαῖοι τόποι· καὶ εἰς τὸν τόπον τὸν
λεγόμενον τοῦ ἁγίου ἰωαννου τοῦ ρούττα, περιαύλια
χωραφιαῖοι τόποι· καὶ εἰς τὸν τόπον τὸν λεγόμενον τοῦ
ἁγίου δεκορετζίου, χωραφιαῖοι τόποι· καὶ ἔξωθεν τοῦ
κάστρου ασκουλου, ἀνωγο κάτω οἶκημα· ὅπερ ἀπεχα-
ρίσατο εἰς τὴν εἰρημένην μονὴν τοῦ ἁγίου βενεδικτου μο-
σχάτος ὁ τοῦ ρούττου ὁ ασχουλιτης, ὑπερ ψυχικῆς αὐτοῦ
σωτηρίας· ὁμοίως καὶ εἰς τὸ κάστρον κανουσίου εἰς τὸ
παλαιὸν καστρον, πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας μεγαλο-
μαρτυρος εὐφημίας, ναὸν τὸν ἅγιον βενεδικτον καὶ ὑδρό-
μυλον, καὶ χωραφιαῖους τόπους· καὶ εἰς τὴν διακράτη-
σιν τοῦ καστελλοῦ μενερβίνου σπήλαιον καὶ ἐκκλησίαν
τὸν ἅγιον σῶζοντα καὶ χωραφιαῖους τόπους· ὁμοίως καὶ
ὑπὸ τῇ διακράτησιν τοῦ κάστρου τρανῶν εἰς τὸ χωριον
τὸ καλούμενον ἄνδρας, ἐρημάμπελα, ἔχοντα καὶ ἐλαίας
δένδρα κς', καὶ εἰς τὸ ρυάκιν τὸ λεγόμενον τῶν καλογέ-
ρων, χωραφιαῖους τόπους· ταῦτα πάντα εὐρηχότες αὐ-
τω διαλαμβάνοντα ἐν τῷ δηλωθέντι σιγίλλῳ τοῦ
μεσαρδονίτου, ἐξεδέμεθα καὶ ἡμεῖς τὰ ὅμοια· ὅθεν καὶ
πρὸς ἀσφαλεῖν τῆς δηλωθείσης εὐαγοῦς μονῆς, πίστω-
σιν δὲ τῶν ἐντυγχανόντων, τὸ παρὸν σιγίλλιον ἡμῶν, τῇ
διαμολύβδῳ νολλῇ ἡμῶν σφραγίσαντες, ἐπιδιδώκαμεν
αὐτῇ, μηνὶ καὶ ἡμερᾷ τῇ ρηθείσῃ, ἔτους 596'.

obsecrans per se quidem et per fraternitatem mona-
sterii cunctam, Ut faceremus et nos eis robustiorem
sigillum hujuscemodis locis et obedientie eo quod in-
deficienter abundant orantes pro potente et sancto no-
stro imperatore, et pro universo exercito ejus a chri-
sto dilecto Idcirco et ego in vita et gaudio potentis et
sancti nostri imperatoris, affirmo hunc sigillum eorum.
Ut quemadmodum tenebant hoc locorum sub mesar-
donite et bujano rursum similiter teneant eas absque
sectatione, et amodo, orantes pro imperiale magnitu-
dine. leguntur autem in predicto sigillo clare ita. in
civitate lisene foras ejusdem civitate ecclesiam sancti
benedicti cum pertinentia sua, vinea deserta, et ter-
ra, et intus ipsius civitatem. Casalimum domui, et in
fluvio laurum, piscaram que ibi stat. cum ipsa alia
piscaria que dicitur de sancto benedicto, insuper et
sub pertinentia de asculu. in casale de lanniano, cur-
ti. terre. et fontanam. et in amnem malsanam alie
curti, et terre. et in sancto johanne de rutta, curti,
terre, et in sancto decoritie. terre et intus de asculu,
casam super orreum et sub orreum, quam donabit ad
eandem ecclesiam sancti benedicti moschatus filius ro-
tari, pro anima sua. et in canusio ad civitatem vete-
rem. juxta sancta eufimia. ecclesiam sancti benedicti,
et molinum aquarium et terre, et sub menerbino, spi-
luncam et ecclesiam sancti salvatoris et terre. et sub
trane in loco andre. vinee deserte habentes et olive
arvorea XXVII. et ad riale quod dicitur de mona-
chis, terre. hec omnia repperientes ita continentem in
predicto sigillo de mesardoniti, fecimus et nos simili-
ter. Unde et pro securitate illorum.

(Ex originali membrana bilingui Archivi Casinensis—n.º 9.)

EIUSDEM RECENS VERSIO

† Sigillum factum a Potho Protospathario et Catapano Italiae ex Argyrorum stirpe, et datum vobis Basilio religiosissimo monacho sacratissimi monasterii sancti Benedicti in Monte Casino, et oeconomo sancti Benedicti intus Capuam. Mense martio, indictione XV.

Quoniam praedictus religiosissimus monachus et oeconomus Basilius protulit nobis sigillum Basilii Protospatharii et Catapani Italiae, Mesardonitae appellati, peculiari descriptione continens loca et metochia ipsius, quae videlicet in ditione sunt potentis et sancti Imperatoris nostri, nempe ea, quae (*dictum monasterium*) possidebat in ambitu thematis Longobardiae, advocans nos et orans, nomine suo et pro fraternitate totius monasterii, ut eis faceremus et nos confirmationis sigillum de ipsis locis et metochiis, eo quod indesinenter orant pro potente et sancto nostro Imperatore, et pro omni suo exercitu Christi studioso; idcirco et ego pro gaudio et vita potentis et sancti nostri Imperatoris confirmo hoc ipso sigillum, ut quemadmodum possederunt praedicta loca sub Mesardonite et Boiano, iterum similiter possideant ea sine molestia et a praesenti die, orantes pro magnitudine Imperiali, cum afferrent in praedicto sigillo haec diserte expressa: in civitate Lesina, extra eandem civitatem, ecclesiam sancti Benedicti, etiam cum pertinentia sua, vineas desertas et prae-

dia; et intus eandem civitatem diversorium ad hospitandum: similiter et in fluvio, qui dicitur Laurus, vivarium inibi extans, cum altero vivario, quod dicitur sancti Benedicti: insuper et in pertinentia civitatis Asculi, in loco dicto Lanniano, stabula, praedia et puteum: et apud flumen Malsanae alia stabula et praedia: et in loco qui dicitur sanctus Ioannes Ruttae, stabula (*et*) praedia: et in loco qui vocatur sancti Decurrentii, praedia; et intus civitatem Asculi domum cum parte superiori et inferiori, quam praedicto monasterio sancti Benedicti donavit Moschatus filius Rotti de Asculo, pro salute animae suae: item et in civitate Canusii, in Castro veteri, prope templum magnae sanctae martyris Euphemiae, ecclesiam sancti Benedicti, et molendinum aquarium, et praedia: et in pertinentiis civitatis Minervini speluncam et ecclesiam sancti Salvatoris, et praedia: item et in pertinentiis civitatis Tranensis, in loco dicto Andra, vineas desertas habentes olivarum arbores septem et viginti: et in rivo dicto Calogerorum praedia. Haec omnia cum invenissemus ita comprehensa in praedicto sigillo Mesardonitae, edidimus et nos aliud simile. Quamobrem et pro securitate dicti sancti monasterii, et ad fidem faciendam lectoribus, praesens sigillum nostrum, signatum plumbea bulla nostra, dedimus eidem (*monasterio*), mense et indictione praedicta, anno 6540.

XXIV.

1032 — Mense Iulio — Indict. XV.

Ursus Benenatus donat legati nomine Mariae libertae praedium vocatum Unianum, positum in loco Lini prope hospitium ecclesiae S. Donati.

† σιγνον οὔρου τοῦ υνενάτου. Ἐν ἐνύματι τοῦ πατρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὁ προγεγραμμένος οὔρος ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρον ἰδιοχείρως προτάξας· ἔκουσί μου τῇ γνώμῃ καὶ οἰκείᾳ προῶρεσει παρέχω ἀπ' ἐντεύθεν ἤδη ὑπὲρ ψυχῆς μου σωτηρίας εἰς μαρίαν τὴν ἀπελεύθερόν μου γενομένην ἀπὸ τῆς ἐμῆς διαπρατήσεως εἰς τὸ χωρίον οὐνιάνον λόγῳ λεγόμενον αὐτῆς τοποθέσειον λινοῦ πρὸς τὸ δισικὸν μέρος τοῦ ὁσπητίου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου δωνάτου. . . Ἰσα τοῦ

† Signum Ursi Benenati. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Superscriptus Ursus, qui venerandam ac vivificam crucem propria manu praeposui, mea sponte et proprio consilio, iam nunc trado, pro spirituali salute mea, Mariae, quae mea liberta facta est, ex mea in agro Uniani possessione, pro eius legato, locum (*dictum*) Lini, ad occasum hospitii ecclesiae sancti Donati... secus ipsum hospitium a meridie ad boream, usque in publicam viam; et ab orien-

ταούτου ἐσπητίου ἀπὸ νότου πρὸς νορῶν. καὶ μέχρι τῆς
 δημοσίας ὁδοῦ καὶ ἀπὸ ἀνατολῆς πρὸς δύσιν μέχρι τῆς
 χώρας ἰωάννου τοῦ ἀνεψιῦ μου· παρέχω δὲ πρὸς αὐτῇ·
 καὶ μορίαν. . . . αὐτὸ χωρίον οὐνιάον τὸ ἐν εἰς τὸν κῆπον
 τῆς συκῆς τῆς λαμπαδαρίας· τὸ δὲ ἄλλο πλεσίον τοῦ
 ὁσπητίου του μεγάλου· ἔχουσα τοῖνυν ἀπ' ἐντεῦθεν ἤδη
 ἐπεξουσίως κτᾶσθαι χρᾶσθαι νέμεσθαι πωλεῖν χαρίζειν
 νελτιοῦν· προεῖν ἐναπογράφειν, καὶ εἰς ἰδίους κληρονόμους
 καὶ διαδόχους αὐτῆς καταλιπεῖν· καὶ πάντα πράττειν
 ἐπ' αὐτοῖς κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ καὶ . . . . . τρόπου.
 εἰ δέ τις ἀπὸ τῶν ἐμῶν κληρονόμων νουληθῇ ἀνατρέψαι
 τὴν τοιαύτην ψυχοφελὴ ὀφέλειαν· ἵνα ἔχει τὴν ἀρὰν
 τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ἑκτὼ ἀγίων καὶ θεοφύρων πα-
 τρῶν ζημιούσθω δὲ οὗτος καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν νεσπηά-
 ριον λογῶ προστήμῳ καὶ παρανάσει τοῦ τιμίου σταυ-
 ροῦ, χρυσοῦ διάχαράγματα νομισματα δώδεκα· ἔστω
 καὶ ὁ παρὼν χαρτίον κεκυρωμένον· διὰ τὸ οὕτως ἀρεσθῆ-
 ναι με· ἐγράφει προτροπῇ ἐμῇ καὶ χειρὶ βασιλείου πρε-
 συτέρου μητρί ἰουλίου ἰνδικτιωνος ιε'. ἐν τῷ ςΦμ' ἔτει
 παρουσίας τῶν εὐρεθέντων καὶ υπογραψάντων μαρτύρων.

† κοσταντίνος υἱὸς πετρου μαρτυρ υπεγραφα ἰδία
 χηρι.

† ἰωάννης ἀνεψιος Θεοδωρου τοῦ Θεριου μαρτυρ υπε-
 γραφα.

† ego niciforo diaconu teste sum.

† αχανυς υἱος ασχουνυ μαρτυρ υπεγραφα.

† κωνσταντίνος υἱὸς σισιννιου μαρτυρ υπεγραφα ἰδία
 χηρι.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 10.)

te ad occasum usque ad territorium Ioannis consob-
 rini mei. Trado insuper ipsi sycomoros (*consitas in*)
 ipso agro Uniani, unam in horto ficus de Lampa-
 daria, et aliam prope hospitium maius. Habeat igitur
 iam hinc potestatem possidendi, fruendi, colendi,
 vendendi, donandi, in melius provehendi, in dotem
 constituendi, et suis heredibus et successoribus re-
 linquendi, et omnia ibidem faciendi prout ei visum
 erit, et (*quavis alia*) ratione. Si quis vero ex meis
 heredibus voluerit subvertere huiusmodi chartam
 spiritualis utilitatis, habeat maledictionem a trecentis
 decem et octo sanctis et divinis Patribus, mulctetur
 vero iste et apud Imperiale Vestiarium, ratione
 poenae et ob contemptionem venerabilis crucis, aureis
 inscriptis numismatis duodecim. Sit et praesens instru-
 mentum firmum, propterea quod ita mihi placuit.
 Scriptum rogatu meo et manu Basilii presbyteri,
 mense iulio, indictione XV, anno 6540, coram testi-
 bus qui interfuerunt et subscripserunt.

† Constantinus filius Petri testis subscripsi propria
 manu.

† Ioannes consobrinus Theodori de Therio testis
 subscripsi.

† Achanis filius Ascuni testis subscripsi.

† Constantinus filius Sisinnii testis subscripsi pro-
 pria manu.

XXV.

(1032) — Bari.

*Basilius de Crommyda miles loricatus et primus mandatorum Imperialis exercitus vendit solidis quatuor et viginti
 Nicolao de Sancta Aecaterina domum in civitate Barensi positam.*

† σιγγον χιρος βασιλίου. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος
 καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προαναφερό-
 μενος βασιλεὺς ὁ του κρομμυδοῦ ὁ λορικᾶτος· καὶ πρω-
 τομνηδατωρ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν ἀρμαμένων· ἀπὸ τῆς
 Θεοφυλακτου πόλεως ἐρμώμενος· ὁ τον τίμιον καὶ ζω-
 οποιον σταυρον συν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι, ἰδιοχειρῶς ποιή-
 σας· τὴν παρούσαν ἐκούσιον κατὰ θέσιν καὶ τελίαν διά-

† Signum manus Basilii. In nomine Patris, et Fi-
 lii, et Spiritus Sancti. Ego praefatus Basilius de Crom-
 myda, loricatus miles et primus mandatorum Impe-
 rialis exercitus, ex urbe a Deo protecta profectus,
 qui honorandam et vivificam crucem meumque no-
 men propria manu signavi, praesens instrumentum
 perfectae venditionis de mea voluntate facio et tra-

πρασιν ἐκτίθηναι καὶ ποιῶ πρὸς σὲ νικολαον τὸν ἐπι-
 γόμενον τῆς ἀγίας ἀκατερινῆς ἐπὶ ὑποδεσει τοιαύτη·
 ἐπὶ περ ἐκ θεοῦ ὀδηγουμένος υἱοῦ βασιλῆος πρωτοσπαθαρῖος
 κατεπανος χρηματίτας ἰταλίας ὁ βοιω, ἡλέτρε με καὶ
 χάριν μικρῆς παραμυθίας πρὸς ἀντιστήκωσιν δηλονότι
 πασῶν μου τῶν δουλιῶν ὧν. ἐποίησάμην. ἐπὶ τῆς πρά-
 ξεως αὐτοῦ πρὸς τὸ μέρος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡ-
 μῶν υἱοῦ βασιλέως· ὃ τε καὶ καιρὸς ταῦτα ἡπαίτει, ἔδωρή-
 σατό μοι καὶ ὡς καὶ τὸ σιγίλλιον αὐτοῦ περιέχει, τὸ
 καλῶν τὸ ἐν ἔνδοθεν τοῦ καστρου νάρεος· ἀντικρὺ τῆς
 παναγίας τῆς μετίξεως καὶ σύνεγγυς τοῦ λουτροῦ τῆς
 αὐτῆς· καὶ ἐκράτησα αὐτοῦ μέχρι τῆς ἰδ' ἰνδικτιονος·
 κατὰ δὲ ταύτην ὁμοίως ἐκ θεοῦ ὀδηγηθῆς καὶ ποθος ὁ
 υπερευγενεστάτος πρωτοσπαθαρῖος κατεπανος ἰταλίας
 ὁ ἀργυρος καὶ ἀυθεντῆς ἡμῶν πρόσπεκίρυσέ μοι καὶ
 αὐτὶς διὰ τιμίου σιγίλλιου αὐτοῦ τὸ δηλωθὲν πρωτο-
 τυπὸν μου σιγίλλιον· καὶ ὡσαύτως ἐκράτησα αὐτοῦ καὶ
 ἔδωκα κυρίως καὶ ἀυθεντῶς ἀπὸ τῆς ε' ἰνδικτιωνος
 καὶ μέχρι τοῦ παρόντος ἀπερικύπως καὶ ἀνεπιφωνή-
 τως, καὶ ὡς ἐστὶ περιεκτικῶς καὶ ἐξ ολοκληρου, ἔχον
 εἰς μὲν τὸ πλατὸς πηχεῖς ἑπτὰ· εἰς δὲ τὸ μᾶκρος πηχεῖς
 ἑξ· ἐπὶ τούτῳ νυν· διὰ τὸ δοῦναι μοι ἀνελεῖν με εἰς τὴν
 ἐνεγκάμην, τούτου χάριν ἀπαμύνησα τὸ τοιοῦτον
 ὅλον καλῶν μου πρὸς σὲ τὸν δηλωθέντα νικολαον εἰς
 τιμὰς τὰς μεταξὺ ἡμῶν συμφωνηθεῖσας καὶ ἀρεσθεῖσας
 νομισματὰ ἑικοσι τέσσαρα σωτήρια, ἃ τίνα καὶ ἀνελα-
 βήμην ἀπὸ χειρὸν σου εἰς χεῖρας μου ἐνωπιον τῶν υπο-
 γραφάντων μαρτυρῶν ἐπὶ τελεῖα ὡς εἴρηται πράσει καὶ
 ἀποκοπῇ· ὥστε ἀπο τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας
 καὶ διηγεῖς χρόνους, ἔχῃν σὲ τὸν δηλωθέντα νικολαον
 καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις ἐπ' αἰεὶς τῆς τοιαύτης κα-
 λήβης κρατεῖν καὶ δεσπόζειν· πωλεῖν χαρίζῃν ἐναλλάσ-
 σειν προεῖν ἐγκαταγράψῃν, ἐν ἱεροῖς τοποῖς προσενέγκαι·
 καὶ ἀπαξ ἀπλῶς πάντα ποιεῖν ἐξ αὐτῆς ὡς ἀργυρω-
 νήτου ἤδη ὄντος σου, καὶ ὡς παρ' ἐμοῦ τοῦ κυρίου
 αὐτῆς τὴν ἐξουσίαν εἰληφωτος σου· μήτε παρ' ἐμοῦ
 καὶ τὸν κληρονόμων μου ἢ τοῦ ὅλου μέρους μου ἐκζη-
 τοῦμενος ἢ περικοπτόμενος εἰς αὐτό· εἰ δὲ γε ποτε
 καιρῶ· ἢ χρόνῳ· εἴτε ἐγὼ αὐτὸς εἴτε τις τοῦ μέ-
 ρους μου πρὸς διαστροφὴν τῆς παρούσης ἐκουσίῃ μου
 διαπράξεως φανῶμεν κίνησιν ποιοῦντες ἢ ὅλως ἀνα-
 τρέψαι αὐτὴν βουλόμενοι, ἢ μὴ ὅλην τὴν τιμὴν αὐ-
 τῆς ἀπολαβεῖν ἡμᾶς παρὰ σοῦ λέγοντες, εἰ τί τινα
 ἐτέραν πρόφασιν κατ' αὐτῆς προσράπτοντες, εἴτε δι'
 ἡμῶν αὐτῶν, εἴτε δι' ἐτέρων ὑποβολιμαίων προσώπων

do tibi Nicolao, dicto de S. Aecaterina, hac de
 causa. Quoniam divinitus adiutus Basilius Boio, Pro-
 tospatharius Catapanus Italiae, mei misertus est, ut
 aliquod solatium mihi afferret, scilicet ob remunera-
 tionem omnium servitiorum, quae ipsi praestiti, in
 munere quod ille gerebat, pro parte potentis et sancti
 nostri Imperatoris, quum temporis ratio id postulabat,
 concessit mihi, ut continetur in eius diplomate, do-
 mum, quae est intra civitatem Barri e regione eccle-
 siae Sanctissimae Deiparae de Metizzia, et iuxta eius-
 dem ecclesiae Baptisterium; eamque domum possedi
 usque ad XIV indictionem. Hac autem eadem in-
 dictione currente, Pothus Argyrus nobilissimus Pro-
 tospatharius Catapanus Italiae et dominus noster,
 similiter et ipse a Deo afflatus, praedictum meum pro-
 totypum diploma venerando suo diplomate mihi con-
 firmavit; ac pariter ipsam domum tenui ac possedi
 tamquam dominus et proprietarius a V indictione
 usque ad praesentem diem, nemine impediante aut
 reclamante, integram, et hoc ambitu comprehensam,
 habentem scilicet in latitudine cubitos septem, in lon-
 gitudine cubitos septem et decem. Nunc vero quia
 statui in patriam reverti, ideo integram huiusmodi
 domum vendidi tibi praedicto Nicolao pro pretio in-
 ter nos pacto et convento quatuor et viginti solidorum
 labarum excusum habentium, quos de tuis in meas
 manus recepi in praesentia subscriptorum testium pro
 perfecto pretio, ut dictum est, venditionis et ces-
 sionis, ut amodo et in omne deinceps futurum tem-
 pus tu praedictus Nicolaus simul cum tuis here-
 dibus habeas in tua potestate huiusmodi domum, cum
 facultate tenendi, possidendi, vendendi, donandi, per-
 mutandi, in tabulis dotalibus scribendi, piis locis of-
 ferendi, et, uno verbo, omnia de eadem faciendi,
 utpote qui pecuniae solutione ipsam comparasti, et
 a me ipsius domino proprietatem accepisti; nec de
 eadem domo sive a me ipso, sive a meis heredi-
 bus, sive a quocumque de mea cognatione impe-
 dimentum aliquando aut molestia tibi exhibeatur.
 Quod si unquam aut ego ipse, aut aliquis de mea
 cognatione, ad labefactandam praesentem a me sponte
 factam venditionem quidquam moliamur, aut ipsam
 omnino rescindere velimus, sive integrum ipsius pre-
 tium abs te recepisse negantes, sive quemcumque
 alium praetextum obtendentes, sive per nos ipsos,

ἀσφαλιζομαι ἡμεῖς καὶ τὸ πατ' ἡμεῖς μέρος τὴν μὲν τοιαυ-
τὴν τιμὴν αὐτῆς τῶν καὶ νομισμάτων ἀντιστρέφειν
ἡμᾶς πρὸς ὑμᾶς ἢ τὸ καὶ ἡμᾶς μέρος εἰς τὸ διπλά-
σιον· καὶ ἀπαιτῶμαι καὶ χάριν προστίμου λόγῳ μὲν
ἡμῶν νομίσματα τριάκοντα· λόγῳ δὲ τοῦ βασιλικοῦ
πραυτωρίου ἕτερα νομίσματα τριάκοντα· παρέχοντας
ἡμῖν καὶ τὰς ὀχλήσεις πάσας· καὶ τὰς ὑπὲρ τούτων
ἑξέδους, εἰδ' οὕτως πάλιν στερεὰ καὶ εὐπρόσδεκτος πα-
ρὰ τῷ δικαστηρίῳ ἢ παροῦσα μου ὑπαρχει· ἐκούσιος
καὶ βέβαιος καὶ ἀσφαλὴς διάπρασις· ὡς προστάζει τοῦ
προδηλωθέντος αὐθέντου ἡμῶν πωλήσας σοι αὐτό,
τοῦ καὶ οἰκείῳ στόματι αὐτοῦ περὶ γείλαντός σε ἀ-
γοράσαι τὸ δηλωθέν καλὴν ἀφάβως καὶ ἀσκέπτως,
ὡς ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐ' ἰνδικτιωνος ἀπὸ τοῦ βοιωῶ ἀπε-
ρικοπῶς κρατησαντος μου αὐτό· καὶ ὡς ὁμοίως προσ-
τάζει αὐτοῦ ἀναχωρήσας ἀπὸ τῶν ὧδε εἰς τὴν πα-
τριδα μου· ὅθεν καὶ πρὸς πληροφορίαν πάντων τῶν
ἐντυγχανόντων, τὴν τοιαυτὴν καθάραν καὶ τελείαν
μου διάπρασιν γράφειν ἔδεχθην διὰ χειρὸς ὀρίστου βα-
ρεὸς ἐνωπιον τῶν παρακλητῶν ἡμῶν υπογραφάντων ἀρ-
χόντων μαρτύρων.

† κωνσταντίνος προξένος οπαζήτης παρὶν ἐπὶ τῇ
δοσι τῶν καὶ νομισμάτων καὶ μαρτυρὴν υπεγράφα ἰδιω-
χειρῶς.

† πετρος υἱὸς γρομάλδου πρωτοπαπᾶς υπεγράφα.

† ευσταθίος τοποκηρυχτής ὁ γρομάλδου παρὶν ἐπὶ
τῇ δώσει τῶν καὶ νομισμάτων· μαρτυρὴν υπεγράφα ἰδιο-
χειρῶς.

† ego petrus imperiali criti.

† νηκολαὸς κομῆς κορτῆς μαρτύρων υπεγράφα.

† στεφάνος κομῆς κορτῆς υπεγράφα ἰδιοχειρῶς.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 95.)

sive per alias supposititias personas, praesenti in-
strumento ego ipse et mea cognatio cavemus de du-
plo ipsius pretii quatuor et viginti solidorum tibi
tuaeve cognationi reddendo, ac poenae nomine sol-
vere debeam tibi solidos triginta, et Imperiali Prae-
torio tantundem, tum etiam omnes lites litiumque
expensas praestare, et nihilominus rata et firma in iu-
dicio permaneat huiusmodi spontanea, certa et explo-
rata venditio, utpote quam tibi feci de mandato prae-
dicti domini nostri, qui et tibi ore proprio manda-
vit, ut praedictam domum sine timore aut dubita-
tione emereres, quandoquidem ab ipsa V indictione
ineunte, nemine reclamante, illam possederim ex
Boii concessione, ac similiter de eiusdem Argyri man-
dato potestas mihi facta sit in patriam remigrandi.
Quapropter ad maiorem fidem omnium qui lecturi
sunt, hoc purae et perfectae venditionis instrumen-
tum rogatu meo scripsit Orestes de Bario coram sub-
scriptis proceribus testibus a nobis requisitis.

† Constantinus Proximus Opazenus, praesens in
traditione XXIV solidorum, testis propria manu sub-
scripsi.

† Petrus filius Grimaldi protopapae subscripsi.

† Eustathius Topoterites filius Grimaldi, praesens
in traditione XXIV solidorum, testis propria manu
subscripsi.

† Ego Petrus Imperialis Iudex.

† Nicolaus Comes Cortis testis subscripsi.

† Stephanus Comes Cortis propria manu subscripsi.

XXVI.

1033 — Mense Februario — Indict. I.

*Leo Tarentinus filius Ischanacii Comitis quinque numismatis aureis vendit Theophylacto dicto Chimariae duo
praedia vinealia sub Rascla posita, quae eidem Leoni obtigerant ex paterna hereditate.*

† σίγνον λέοντος υἱοῦ ἰσχανακίου κόμητος.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος λέων υἱὸς ἰσχανακίου κόμη-
τος τοῦ ἀπὸ τοῦ καστρου ταραντός· ὁ τὸν τίμιον καὶ
ζωοποιὸν σταυρὸν συν τῷ οἰκείῳ ὀνόματι ἰδιοχείρως

† Signum Leonis filii Ischanacii Comitis.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Su-
prascriptus Leo filius Ischanacii Comitis de civitate
Tarenti, qui venerandam ac vivificam crucem cum
proprio nomine manu mea exaravi, sponte mea et

ποιήσας· ἐκουσία μου τῇ γνώμῃ καὶ οἰκείᾳ προαίρεσει
πιπράσκω προς σέ· θεοφύλακτον τὸ γένει τῶν ἑβραίων
τὸν λεγόμενον χιμαρίαν· χώραν υἱιαλίων δυὼν τῶν ἀνα
πεντήκοντα ὀρδίων τετραχῶς ἀπὸ τῆς ἐμῆς μερίδος ἐκ
πατρικῆς μου κληρονομίας εἰς τὴν διάκράτησιν τοῦ ἁ
γίου ἀγγέλου τοῦ ὑπο τὴν ράσκλαν διακειμένης· εἰς τι
μᾶς τὰς μεταξὺ ἡμῶν συμφωνηθείσας καὶ ἀρετθείσας
χρυσίου διάχραγματα νομίσματα πέντε ρομανάτα ὁ
λότραχα· τὰ δὲ σύνορα τῆς τοιαύτης χώρας τῶν δύο
υἱιαλίων πεντητητάρων, εἰσὶν οὕτως· ἐξ ανατολῶν τὸ λα
χὸν λωρίον τῆς χώρας τῶν κληρονομίων τοῦ ἀποικομέ
νου κωνσταντίνου τοῦ γνησίου μου θεοῦ· ἐκ δυσμῶν καὶ
νορέαν ἡ λαχούσα χώρα τῶν κληρονομίων τῶν ἀποικομέ
νον κωνσταντίνου δομεστίκου καὶ μαίας τῶν ἀμφωτέρων
γεγονότων συζύγων· ἐκ νότου τὸ ὑπόλοιπον τοῦ τοιού
του λωρίου, ὅτι ἔμεινεν εἰς μοῖραν τοῦ γνησίου μου πα
τρος, καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ τέκνων· λαυῶν οὖν ἐγὼ
ὁ δηλωθεὶς λέων εἰς χεῖρας μου παρὰ χειρῶν σῶν τοῦ
προφθρθέντος χιμαρία ἑβραίου δικαίαν καὶ συμφωνηθείσαν
τιμὴν ἤτοι τὰ τοιαύτα πέντε νομίσματα, δέδωκά σοι
τὴν ῥηθείσαν χώραν τῶν δύο βινιαλίων πεντητητάρων ὡς
καθὼς ἐστι μετὰ πάσης τῆς διακρατήσεως αὐτῆς καὶ
περιοχῆς σὺν εἰσόδῳ ἐξόδῳ καὶ τῶν δικαίων αὐτῆς· εἰς
τελείαν δεσποτείαν καὶ ἀναφαίρετον ἐξουσίαν σοῦ τε καὶ
τῶν σῶν κληρονομίων· ὡς τε ἀπο τὴν σήμερον ἡμέρας καὶ
ὥρας ἔχειν σε ἐπ' ἀδείας πολεῖν υἱελτιοῖν· χαρίζειν προεῖν
ἐναπογράφειν καὶ εἰς ἰδίους κληρονόμους καὶ διαδόχους
ἐκπέμπειν· καὶ ἐν οἷς ἂν προσώποις νουληθῆις δωρεῖ
σαι αὐτήν· ὡς κύριος καὶ ἐξουσιαστῆς· καὶ ὡς παρ ἐμοῦ
τοῦ προγραφθέντος λέοντος, τὴν ἐξουσίαν τῆς τοιαύτης
χώρας εἰληφώς· μὴ δυναμένου τινὸς τῶν ἀπάντων πρὸς
τούτῳ ἀντιλέγειν ἢ ἀντιπίπτειν· μήτε ἐμὲ μήτε κλη
ρονόμους ἐμοὺς καὶ διαδόχους, μήτε οἷος δίποτε ἀνθρω
πος· εἰ δ' ὅπερ καὶ ἀπέυχου καὶ καθ' οἷον δίποτε τρέπον ἐν
οἷῳ δίποτε κειρῷ θελήσω ἀνατρέψαι τὴν παροῦσαν πρά
σιν· ἢ τοὺς λέγοντας οὐκ ἐπιστωμήσω· καὶ ἀποπαύσω·
καὶ ἀυλαῇ καὶ ἀζύμιον σε διατηρήσω· ἀπὸ τε τῶν
συγκληρονομίων μου καὶ συνοριτῶν· καὶ ἀπο πάσης
ἐπηρείας καὶ ἀπὸ παντὸς ἀνθρώπου, κατὰ τίθεμαι ζη
μιωθῆναι ἐγὼ τε καὶ οἱ ἐμοῦ κληρονόμοι πρὸς σέ τε καὶ
πρὸς τοὺς σοὺς κληρονόμους τὴν τοιαύτην ρηθείσαν τι
μὴν ἐν διπλῇ ποσότητι· καὶ τὰς μελλούσας γενέσθαι
ἐξόδους παρὰ σοῦ πρὸς τὸ εἰς υἱελτίονα ὄψιν ἀγαγεῖν αὐ
τήν· καὶ εἰδ' οὕτως ὀχυρὰν καὶ νεαλίαν εἶναι τε καὶ δια
μένειν τὴν παροῦσαν καὶ παρ ἐμοῦ γεγονυῖαν ἔγγραφον

proprio consilio vendo tibi Theophylacto, de genere
Hebraeorum, dicto Chimariae, praedium duorum vi
nealium quinquaginta ordinum quadrifariam partito
rum, de mea portione hereditatis patris mei, positae
in pertinentia sancti Angeli sub Rascla, pro pretio in
ter nos convento et rato habito aureorum numisma
tum inscriptorum quinque romanorum asperorum
que. Confines autem huiusmodi duorum vinealium
quinquagenariorum sunt hi: ab oriente corrigium ter
rae quod contigit heredibus defuncti Constantini filii
legitimi patris mei; ab occasu et borea terra, quae
obtigit heredibus defunctorum coniugum Constantini
Domestici et Maiae; a meridie reliquum eiusdem
corrigii, quod mansit pro parte legitimi patris
mei, ceterorumque ipsius filiorum. Accipiens ita
que ego praedictus Leo in manus meas a manibus
tuis supradicti Chimariae Hebraei iustum et conven
tum pretium, scilicet haec quinque numismata, dedi
tibi praedictum praedium duorum vinealium quinqu
agenariorum, sicuti extat, cum omni eius pertinentia
et ambitu, cum introitu, exitu et iuribus ipsius, in per
fectam dominationem et a nemine auferendam potesta
tem tui tuorumque heredum; ut a praesenti die et
hora possideas illud cum facultate vendendi, praesta
bilis reddendi, donandi, in dotem scribendi, et in
proprios heredes et successores transmittendi, et qui
bus volueris personis largiendi, velut dominus et ar
biter, et ut qui a me suprascripto Leone accepisti fa
cultatem in praedicta praedia; nec ullus omnino valeat
in hoc tibi contradicere vel obstare, neque ego, neque
heredes mei et successores, nec quivis alius. Si vero,
quod et absit, ulla unquam ratione vel occasione vo
luero subvertere praesentem venditionem, et os oblo
quentibus non clausero et impediero, neque te inde
mnem et immunem adseruero a coheredibus meis et
conterminis, et a quocumque incommodo, et a quovis
homine, solvam pro mulcta ego et heredes mei tibi
tuisque heredibus ipsum dictum pretium in duplam
quantitatem, et expensas, quas facturus sis ut ipsi prae
dio melior aspectus concilietur. Et ita firmum et stabile
sit et permaneat praesens instrumentum venditionis a
me factae, propterea quod ita mihi placuit. Scriptum
ex mandato meo, manu Basilii presbyteri, mense fe
bruuario, indictione prima, anno 6541, coram testibus
qui forte interfuerunt et se subscripserunt.

πράσιν· διὰ τὸ οὕτως ἀρεσθῆναί με· ἐγράφει προτροπῇ
ἡμῇ διὰ χειρὸς υασιλείου πρεσυυτέρου μηνὶ Φεβρουαρίῳ
ἰνδικτιωνος πρώτης ἐν τῷ 576 μ' ἔτει παρουσίᾳ τῶν ἐν-
ρεθέντων, καὶ υπογραψάντων μαρτύρων.

† Ἰσχανακῆς κομῆς μαρτυρὴ υπογράψα.

† ἰωαννῆς τορμαρχῆς μαρτυρὸς υπογράψα.

† ρενδακῆς μαρτίρον υπογράψα.

† νηκηζορος υὸς νηκολαου ταβραμεντου μαρτυρων
υπογράψα.

† . . . . ἐνδακίου· μαρτυρων υπογράψα.

† Ischanacius Comes testis subscripsi.

† Ioannes Turmarcha testis subscripsi.

† Rendacis testis subscripsi.

† Nicephorus filius Nicolai Tauromenti testis sub-
scripsi.

† . . . . endacii testis subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—nº. 11.)

XXVII.

1033 — Mense Novembri — Indict. II.

*Sardus filius Chrysanthi declarat Bartholomaeo praeposito monasterii S. Petri Imperialis se tempore obitus
sui traditurum eidem monasterio chartulam cuiusdam donationis, et interim se dicti monasterii famulatui
devovet.*

† σίγγον σάρδου υἱοῦ χρυσάνθου. Ἐν ὀνόματι τοῦ
πατρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προγε-
γραμμένος σάρδος· ὁ τὸν τίμον καὶ ζωοποιὸν σταυρον ἰδιο-
χειρῶς ποιήσας, τὴν παρῶσαν ἐγγράφον μετὰ ὄρκον ἀ-
σφάλειαν τίθῃμι καὶ ποιῶμαι πρὸς σέ βαρδολομαῖον τὸν
καθηγούμενον τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου πέτρου·
ἡ τις βασιλικῇ. καὶ πρὸς πάντα ἄλλον. τὸν μετὰ σέ
μέλλοντα τὴν ἡγουμενίαν τοῦ τοιοῦτου μοναστηρίου δέ-
ξασθαι· ἐπειδὴ ἐγγράφον ἀφίερωσιν πρὸς τὴν εὐαγεστά-
την ἐκδέμενον μονήν. οὐκ ἐνεχείρισά σοι αὐτὴν διὰ τὸ δια-
λαμβάνειν μετὰ θάνατόν μου τέλος ταύτην λαβεῖν, διὰ
τοῦτο. ὦμνυμι σοὶ τῷ νυνὶ καθηγουμένῳ καὶ πᾶσι τοῖς
μέλλουσι διαδέχασθαι τὴν ἡγουμενίαν μετὰ σέ τοῦ βασι-
λικοῦ τούτου μοναστηρίου. τὸν θεὸν προβαλλόμενον μάρ-
τυρα καὶ πέτρον τὸν μέγαν ἀπόστολον· καὶ νικόλαον
τὸν . . . . ἰῶα . . . . φθάσω ἐν ἐσχάτῃ ἀναπνοῇ ἐγχει-
ρίσω τὴν ἐγγράφον ἀφίερωσιν τῷ ἐγκεχειρισμένῳ τότε
τὴν ἡγουμενίαν· φυλάττοντι αὐτήν. καὶ . . . . ἀξοντι
πάντων τῶν ἀφιερωθέντων· διὰ τοῦτω γὰρ ἀφίερωσα
τῷ μοναστηρίῳ τὸν κόπον μου. ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα διαμέ-
νων ἐν αὐτῷ. σωτηρίαν εὔρωμι τῆς ψυχῆς. καὶ συγχώ-
ρησιν τῶν πολλῶν μου κακῶν· ἀπολαύσουσι γὰρ οἱ τῇ
μονῇ προσεδρεύοντες μοναχοὶ τοῦ καμάτου μου. καὶ εὐ-

† Signum Sardi filii Chrysanthi. In nomine Patris,
et Filii, et Spiritus Sancti. Suprascriptus Sardus, qui
venerandam ac vivificam crucem propria manu exara-
vi, praesentem in scriptis cum iuramento securitatem
condo et facio tibi Bartholomaeo praeposito venera-
bilis monasterii sancti Petri Imperialis, et ceteris
omnibus, qui post te praeposituram eiusdem monaste-
rii suscepturi sint. Quoniam instrumentum donationis
pro sanctissimo praedicto monasterio in manus tuas
non tradidi, quia statui ut post mortem meam tandem
illam accipias, propterea iuro tibi nunc praeposito et
omnibus post te suscepturis praeposituram huius Im-
perialis monasterii, Deum producem testem, et Pe-
trum magnum Apostolum, et Nicolaum.. ut (cum) per-
venero ad extremum spiritum, tradam chartulam dona-
tionis in manus eius qui tunc eandem praeposituram
exerceat ac tueatur, et (curet) omnia oblata: nam id-
circo monasterio dicavi operam meam, ut, perpetuo
in eo manens, animae salutem nanciscar et veniam
pro peccatis meis multis. Sic enim monachi in dicto
monasterio degentes fruentur opera mea, et Deo pre-
ces offerent pro me, qui voluntarie et alacriter mona-
sterio (eam) dicavi; etenim nec vi nec tyrannico impe-

χὴν τῷ θεῷ οἷον ὅτι ὑπὲρ ἐμοῦ προσενέγκωσι. τοῦ ἐκα-
σίως καὶ προδίμως ἀναθεμένου τῷ μοναστηρίῳ· οὐδὲ
γὰρ βία οὔτε μὴν τυρανία συναπὴχθη εἰς ταῦτο· ἀλλὰ
θελήσει καὶ βουλῇ, καὶ ἐλπίζων σωτέριαν τυχεῖν. τ...
εἰ μὴ ἐμμένω ἐν τούτοις. ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὸν
θάνατον τολμήσω μετατρέψαι τὴν ἀφιέρωσιν. καταφρο-
νῶν ἀνοχῆς θεοῦ. καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ. πέτρου λέγω τοῦ
ἀποστόλου. πρὸς ὃν ἡ ἀνάθεσις καὶ νικολάου τοῦ ἁγίου.
ὅς ἀφιέρωσις. ἢ ἐλθὼν εἰς θάνατον. μὴ ἐγχειρίσω τῷ
ἡγουμένῳ τὴν ἑγγράφον ἀφιέρωσιν, ἵνα πρὸ παντός ἄλλ.
..... θεοῦ καὶ τοῦς ἁγίους αὐτοῦ μαχητὰς ἐπισπάσω-
μαι. καὶ ἐμφανιζομένης τ..... τῆς τῆς μεθ' ὅρχου ἀσφα-
λείας. νομίσματα πρὸς τοὺς δουλεύοντας τῇ μονῇ εὐδο-
μηκόντα δύο καταβάλωμαι. καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν νε-
στιριον ἄλλα τσαυτα εἴτα. αὐθεντῶς δρᾶξονται τῶν
ἀφιερωθέντων. καὶ μὴ βουλομένου μου παρέχοντος τὴν
ἑγγράφον ἀφιέρωσιν πρὸς αὐτούς· οὐδὲ γὰρ ἐξουσίαν ἔχω
μετατρέψαι αὐτήν· οἶκειο προαιρέτως γὰρ ταύτην ἐξέ-
δεικα· διὸ καὶ πέρας λάβοι τότε· ἑγγραφῇ ἡ ἀσφάλεια
αὕτη· ἐμὴ ἀξιώσει χειρὶ τοῦ κουρκουσιου ἰωαννου· μηνὶ
νοεμβρίῳ, ἰνδικτιωνος β'. ἔτους ςφμβ'. παρουσία μαρ-
τύρων.

† Δάνιηλ τοῦ ἀναστασιου μαρτυρ υπέγραφα οἰκεία
χειρὶ.

† Θεοφυλακτος ὁ μολυακος μαρτυρ υπεγραφα ἰδιο-
χειρως.

† Λεο τορμαρχης.

† νεοφητος τρουμαρχης μαρτυρ υπεγραφα.

† ego michaili Fileni turmarcha teste.

rio ad hoc compulsus fui, sed voluntate et consilio, et
sperans assequuturum salutem. Nisi igitur perman-
sero in iis, sed ante mortis adventum ausus fuero
rescindere donationem, despiciens tolerantiam Dei, et
Sanctorum ipsius, Petri Apostoli inquam, ad quem
(spectat) donatio, et sancti Nicolai, cui fit oblatio, aut
morti proximus in manus praepositi donationis char-
tulam non tradidero, prae ceteris omnibus Deum et
Sanctos eius infensos habeam, et ostensa hac securita-
tis charta iuramento obfirmata, inservientibus mona-
sterio numismata duo et septuaginta solvam, totidem-
que alia Imperiali Vestiario: deinde propria auctoritate
quae oblata sunt apprehendant, etsi nolim ipsis scri-
pturam donationis tradere; neque enim facultatem
habebo illam mutandi, quoniam propria voluntate eam
feci, ob idque tunc effectum sortiat. Scriptum est
hoc securitatis instrumentum iussione mea, manu
Ioannis Curcusi, mense novembri, indictione secun-
da, anno 6542, coram testibus.

† Daniel filius Anastasii, testis subscripsi propria
manu.

† Theophylactus Molbacus testis subscripsi propria
manu.

† Leo Turmarcha.

† Neophytus Turmarcha testis subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 12.)

XXVIII.

(1034) — Mense Novembri — Indict. III.

*Constantinus Opus Patricius et Catapanus Italiae Blasio praeposito monasterii sub titulo Deiparae, in mon-
tis Arati pertinentiis positi, confirmat immunitates quas Catapani eius praecessores eidem monasterio con-
cesserant.*

† σιγιλλιον γενομενον παρὰ κωνσταντινου πατρι-
κιου καὶ κατεπανου ιταλιας του ωπου καὶ επιδοθεν
σοι βλασιῳ τῷ ευλαβεστατῷ μοναστῇ καὶ καθηγου-
μένῳ τῆς ευαγεστατῆς μονῆς τῆς επονοματι μεν τῆς
θεοτοκου επονομαζομένης ἀπο δε τὴν τοποθεσίαν μο-

† Sigillum factum a Constantino Opo Patricio et
Catapano Italiae, et traditum tibi Blasio piissimo mo-
nacho et praeposito sanctissimi monasterii nomine
Deiparae insigniti, in montis Arati pertinentiis posi-
ti, mense novembri, indictione III.

νυτερατου διαχειμενης μηνι νοεμβριω ινδιχτιωνος τριτης.

Επειδη περ ο δηλωθεις ευλαυστατος βλασιος και καθηγουμενος σιγιλλιον ημιν προκομισαμενου των προ τμων χρηματισαντων εν ιταλια κατεπανων, πολλην εξουσειαν και υλανευσιν αγαδοτητων εργων διελαμνα-
νον τη αυτου μονη, Ενθεν ουν και ημεις τας τουτου ιχνηλατούντες αγαδοτριυείας, και το καθαρον και σε-
μνον του ανδρος ευλαυτηθεντες επεκυρωσαμεν αυτω τα εκτεθεντα, ως α τε του θεου δουλός υπαρχων ενου-
στατος, και των αυτου εντολων πληρωτης ακραιφνε-
στατος υπερευχομενος αδιαλειπτως υπερ τε του κρα-
ταιου και αγιου ημων βασιλεως τοις κατα την ημε-
ραν ενδοξοτατοις κατεπανοις διωριζομεθα δια του πα-
ροντος ημων εγγραφου, ινα η τοιαυτη μονη η προρη-
θεισα καθως προωρισται υπαρχει εν τη ζωη και χαρα
του κραταιου και αγιου ημων υασιλεως ελευθερον απο
παντος δημοσιακοῦ τελεσματος, ως εξ αργυριου ιδιου
αυτου ταυτην ανοικοδομησας προς ψυχοφέλειαν αυ-
του τε και των τουτου αδελφων, και απλως επιειν
απο πασης και παντοιας επηρείας εστω ανωτερω ως εκ
παλε των καιρων. Εστι δε μην και της λεγομενης
ωνής ηγουν πλατζας, ως μηκέτι τις κατατολμησει
τουτων ενεκα ταυτη προσφασται, αλλα ακολυτως και
τα τουτου δραμματα και κτηνη νμεσθαι εν οις αν
ουλοιντο τοποις παρα τινος των τρωϊατων, νακα-
ριτζιτων, η ετερων τινων προσωπων αρχοντων εμπο-
διζομενα. ει δε τις του ημετερου προσταγματος φορα-
δειη τις εξελθειν, ου φημων την ημετερην, ο δ . . .
την του θεου αγανακτησιν επισπασεται. επι τουτο γαρ
καὶ το παρον εγγραφον τη διαμολυδω ημων ουλλα
επισφραγισαμεν μηνι και ινδιχτιωνι τοις προγεγραμ-
μενοις.

Cum praenominatus piissimus Blasius et praepo-
positus sigillum nobis exhibuisset eorum, qui ante
nos in Italia Catapanorum munere functi fuerunt ,
non paucas immunitates et remunerationes optimorum
operum continens pro suo monasterio; idcirco et nos
indagantes huius viri egregias occupationes, et inte-
gritatem dignitatemque reveriti, ei confirmavimus quae
(in eodem sigillo) continentur, utpote qui Dei servus sit
benevolentissimus, et praeceptorum eius perquam ala-
cer executor, assiduas effundens preces pro potente et
sancto nostro Imperatore, (et) futuris gloriosissimis
Catapanis mandamus praesenti nostro scripto, ut prae-
dictum monasterium, sicut ante definitum est, sit ad
vitam et laetitiam potentis et sancti nostri Imperatoris
liberum ab omni publico tributo, quippe quod sua ipse
pecunia condidit pro utilitate animae suae suorumque
fratrum, et uno verbo omnis et qualiscumque mo-
lestiae sit (expers) in posterum, quemadmodum fuit
anteactis temporibus. Sit vero etiam (immune) ab
onere dicto plateatico, ut nemo unquam audeat
hac de causa ipsi molestiam afferre, sed libere eius
pecora iumentaue pabulentur ubicumque voluerint,
nemine Troianorum, Vaccaritiensium, sive ceterorum
officialium publicorum impediante. Si quis autem
nostrum mandatum praetergressus, ipsumque haud
veritus deprehensus fuerit. . . . indignationem Dei
nanciscetur. Nam propterea praesentem scripturam
plumbea nostra bulla consignavimus, mense et in-
dictione praedictis.

(Ex graeco exemplo inter manuscripta Paschalis Baffii in Maiori Neapolitana Bibliotheca adservato.)

XXIX.

1034 — Indict. II.

*Helena monialis filia Leandri cum consobrino Nicolao Portarita Casanensi donat ecclesiae S. Theodori et
Theodoro praeposito monasterii S. Mariae de Zosimo quaedam praedia supra Appium posita.*

† σηγνος χηρος λεα μοναχη θυγατερα του λιανδρου.
† σηγιος χειρος νηκολαου ανηφιου αυτης. απο του
κασανου. πορταριτης. του εν μακαρια τη μνημη. 'Εν ο-
νοματι του πατρος και του υιου και του αγίου πνευ-

† Signum manus Helenae monialis filiae Leandri.
† Signum manus Nicolai eius consobrini Casa-
nensis filii Portaritae beatae memoriae. In nomine
Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti

ματος. οἰμοις οἱ προγεγραμμένοι τοὺς τιμίους καὶ ζο-
ποιούς σταυρούς. ο ἅς λέα μοναχὴ θυγατέρα τοῦ ἐπονο-
μαζομένου λιανδρου. καὶ νικολαὸς ἀνιψίος αὐτῆς. ἀπο-
τοῦ κασανου. τοῦ ἐπονομαζομένου πορταρίτου. οἰδίων
χειρὸν ποιήσαντες. ἐποιδὶ καὶ οἱ πνευματικὴ νόμοι ἀκο-
λουθώντας στασιν ἀταραχόν. καὶ ἀνεπεραστόν διαφυ-
λαγτεῖν οφίλμεν καὶ πᾶσιν τα αὐτῆς συντηρήσιν ὡ σην-
κρατούσαν. καὶ περιεπούσαν τα ἡμετέρα. καὶ πολλὴ ἐπι-
σπώμενη τῇ ἀπο τοῦ Θεοῦ ροπήν τε καὶ εὐμενίαν ἡς
ἡμᾶς. ἐπηδηπὲρ καὶ εἰμῆς οἱ προρηθέντες ο ἅς λέα μο-
ναχὴ καὶ νικολαὸς ἀνιψίος αὐτῆς. Φενώμεθα ἀφιερον-
νόντα τα χωράφια τα ἀπὲρ καὶ ἔχομεν ἀπανοῦ τοῦ ἀπ-
πίου τοῦ ἐπονομαζομένου λιανδρου. ἐν το πανσέπτο ναὸ
τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδορίου. καὶ τοῦ εὐλαυέ-
στατου ἡγουμένου Θεοδορίου μονῆς τοῦ ζοσημου. ἀφιε-
ρονόμεν αὐτῇ. ὅσα ἦσιν ἡδίας μᾶς νουλὴ εἰδία προερεσει.
εἰκία γνόμοι. οὐκ ἐκ τίνος το παραπαν ἀναγκῇ. εἰ τε δο-
λου εἰ φακτοῦ ἀγνεία ραδιουργία. οὐτε διὰ χρεὸς. οὐτε
διὰ τιποτέ ἀναγκῇ. ἀλλ. ὑπὲρ λυτροῦ καὶ ἀφθεσος ἀμαρ-
τιὸν τὸν γόνον μᾶς. καὶ ὑπὲρ τοὺς προλεχθέντας υἱούς.
καὶ ὑπὲρ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς. ἡσιν. δε τα σινора τον αυ-
τον χωράφιον. ὅς καταυεῖνη ἡ πρίονία. καὶ ἀπανδίδι ὅπου
σμηγῇ εἰ στρατὰ τῆς Φικαρομας κατὰ ἀνατολάς. καὶ ὅς
καταυεῖνη κατὰ ἀκτροῦ εἰς τοῦ ρουακεί. σμηγορῇ τῆς
τοῦ μάλια. κατὰ μεσυμυρία δὲ. καταυεῖνη ξηρορουακῇ
καὶ ἀποδίδι εἰς το ξηροποταμό. τοῦ εἶχειν αὐτὰ ἐξουσίαν
πολὴν χαρίζη. ὅς λαοντοῦς το κυρος καὶ τὴν δεσποτείαν
παρ ἡμᾶς. ἐν δε ποτε καῖρο φανομέν εἰμῆς εἰ τε εἰδῖος
μᾶς εἰ τε υἱὸς μᾶς. καταξείτοτα ὑπὲρ τα τιαντα χωρά-
φια. καὶ ἐνοχλόντα τον εὐλαυέστατον Θεοδoron. ὡνα
παρεχουσιν εἰς το διμυσίον ἐν λογο προστίμου νομισματα
λ' καὶ εἰδ' αὐτο εἶνα κληρονομήσουν το ἀναθέμα καὶ το
καταθέμα καὶ το μέρος το λεγοντων ἀρον ἀρον σταύρο-
σον. καὶ εἰδ' αὐτος στεργεῖν καὶ ἐμμετῇ τὴν παρούσαν
ἀφείροσιν. ἐν παρουσίᾳ τον παρευρέθεντον μαρτυρῶν †
ιωάννης τῆς κουρζαλεας μαρτυρ ὑπεσῖμανα † ἰωάννης υἱὸς
που κανδίδου τοῦ ξενου μαρτυρ ὑπεσῖμανα † νηκηφορος
τοῦ ταυρολεο μαρτυρ ὑπεσῖμανα † ἰωάννης τοῦ σινεσι
ἀπο το ροσκινου μαρτυρ ὑπεσῖμανα † υεινταλιος μονα-
χος τοῦ νονομίαι μαρτυρ ὑπεσῖμανα. γραφὴν διὰ χειρὸς
Θεοδορίου ἱερέως. μονῆς τοῦ ζοσημου. ἐτους ςΦμβ'. ἰνδι-
κτιωνος.β'. † κονσταντίνος πρεσβυτερος τοῦ σκανδαλου
μαρτυρ ὑπεσῖμανα † κονσταντίνος ἡος ἰωαννου τῆς κουρ-
ζαλιας μαρτυρ ὑπεσῖμανα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 4.)

Helena monialis filia prænominati Leandri et Nico-
laus eius consobrinus Casanensis filius cognominati
Portaritae, propriis manibus signa sanctae et vivificae
crucis exaravimus. Quoniam spiritualibus legibus ob-
temperantes ecclesiae statum ab omni molestia et vexa-
tione immunem praestare debemus, et omnia, quae ad
eam pertinent, conservare, quod ipsa nostras res fo-
veat atque complectatur, et multam Dei misericor-
diam atque clementiam nobis conciliet: et quoniam
nos supradicti Helena monialis filia Leandri et Nico-
laus eius consobrinus declaramus offerre territoria,
quae habemus supra Appium, venerabili ecclesiae san-
cti magni martyris Theodori, et Theodoro piissimo he-
gumeno monasterii de Zosimo; offerimus ipsa de pro-
pria nostra sententia et consilio et libera voluntate,
nulla omnino necessitate compulsi, neque dolo, nec
facti ignorantia, aut mala fide, neque propter debitum,
nulla demum necessitate coacti, sed pro redemptione
et remissione peccatorum nostrorum parentum, et pro
supradictis eorum filiis, et pro animabus nostris. Fi-
nes autem eorumdem territoriorum sunt: ut descendit
Serra et pervenit ubi iungitur via Ficaromae ad orien-
tem, et ut descendit ad septentrionem usque ad rivu-
lum, ubi sunt fines Maliae; ad meridiem vero descen-
dit parvus torrens et pervenit ad magnum torrentem.
Ut facultatem habeat praedicta territoria vendendi,
donandi, utpote qui dominium et potestatem a nobis
accepit. Si vero aliquando contigerit, ut sive nos ipsi,
sive filii nostri litem intendere de huiusmodi territo-
riis, et molestiam afferre praesumpserimus piissimo
Theodoro, solvere debeamus poenae nomine publico
Fisco solidos triginta, et nihilominus pro hereditate
habeamus execrationem et maledictionem, et partem
cum illis qui dixerunt: Tolle tolle, crucifige; verum-
tamen rata deinceps et firma remaneat praesens obla-
tio facta coram testibus qui interfuerunt. † Ioannes
de Curzalea testis subsignavi. † Ioannes filius Candidi
hospitis testis subsignavi. † Nicephorus de Tauroleo
testis subsignavi. † Ioannes filius Sinesii Roscinensis
testis subsignavi. † Vitalis monachus de Bonohomine
testis subsignavi. Scriptum manu Theodori sacerdotis
monasterii de Zosimo, anno 6542, indictione II. † Con-
stantinus presbyter filius Scandali testis subsignavi.
† Constantinus filius Ioannis de Curzalea testis subsi-
gnavi.

1035 — Mense Augusto — Indict. III.

Chrysanthus, Sardus, Falco et Bonus ad medietatem in emphyteusim accipiunt a Theodosio praeposito monasterii S. Petri Imperialis hortos octo prope ipsum monasterium extantes.

† Singu manu grisanto fili atanasi.

† σίγγον σάρδου τοῦ καὶ αὐταδέλφου αὐτοῦ.

σίγγον Φαλκονος υἱοῦ σεργίου.

† σίγγον βόνου υἱοῦ φωτεινοῦ.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ αἵου πνεύματος. ἡμεῖς οἱ ἀναφερόμενοι καὶ διὰ τῶν δικαίων ὀνομάτων δεδηλωμένοι· (οἱ τὰ σίγγα τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ) ἐκτὸς τῶν προσηγοριῶν τῇ αὐτοχειρίᾳ προτεταγμένοι. τῇ παροῦσαν ἀγαθὴν καὶ ἀπλὴν ἔγγραφον ἀσφάλειαν τιθέμεθα καὶ ποιούμεν (πρὸς σέ) Θεοδόσιον ἐξαδέλφον τῶν βασιλικῶν μοναστηρίων καὶ καθηγούμενον τῆς τοῦ ἀποστόλου πέτρου μονῆς· καὶ ἐπὶ τῇ τῆς μονῆς μέρῃ ἐκουσία γινώμητε ἡμῶν καὶ ἀγαθὴν προαιρέσει ὡς δεδῆλωται· Ἐπειδήπερ ἰκετικῶς παραγρόναμεν πρὸς σέ τὸν δηλωθέντα καθηγούμενον Θεοδόσιον αἰτούντες τὸ καὶ ἐπιδέοντες τοῦ εἰς ἡμῶν πρὸς ἐμφύτευσιν ἐπιδιδόναι ἡμῶν ἀπὸ τῶν τῆς αὐτῆς μονῆς χωρῶν τῶν οὐδ' ὡς οὐ ποσοῦν ἀπεσεῖσω ἡμᾶς· ἀλλ' ἔστι προσίξας ἡμῖν καὶ ἀνεκαλέσας καὶ ἔδωκας ἀπὸ τῶν σύνεργων ἀμπελώνων τῆς αὐτῆς μονῆς τῶν ἐνεγεοδισίων ἀνακειμένων τῇ ἐκκλησίᾳ χώραν..... εἴσαν κήπους ὁκτώ τῶν ἀπὸ πεντήκοντα ὀρδίων ὡς ἐν ἐκάστῳ ἡμῶν... κήπων δύο, τρύπων, λόγῳ καὶ συμφῶν προσέστυτι τῷ τοιοῦτῳ ὡς μὲν ὑλοκοπεῖν καὶ καλλιεργεῖν καὶ ἐμφυτεύειν αὐτὴν καὶ εἰς δικαίαν καὶ ἰκανὴν ἐπικαρπίαν ἄγειν. καὶ οὕτως διὰ νόμον. ἕκαστος φερόμενος ἔστι ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ οἱ ἡμέτεροι κληρονόμοι. πρὸς σέ τε καὶ ἅπαν τῷ τῆς μονῆς μέρῃ· ὡς εἴπερ ἀπὸ τῆς νυνὶ ἡμέρας καὶ ὥρας μήτινα ἄδαν ἢ ἀμέλειαν ἢ ραδιοργάναν προσποιησόμεθα τοῦ ὑλοκοπεῖν καὶ καλλιεργεῖν καὶ ἐμφυτεύειν καὶ εἰς ἐπικαρπίαν ἄγειν τοιαύτην ἡμῶν τὴν εἰληφοῦσαν τῶν . . . . . κήπων χώραν. ἀλλ' ἔστι μᾶλλον εὐπρόθυμοι καὶ ἐντρεχεῖς καὶ ἐπίπονοι, ὡς ἐν ἰδιοῖς τόποις κοπιῶντες καὶ οὐχ ἐν ἐτέροις· εἰ δέ γε ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἕξῃς ἀμέλειαν τοῖς φωραδῶμεν ποιῆσαι καὶ ἐπιδείξασθαι καὶ οὐκ ἰσταμέθα . . . . . καὶ ἐν τύπῳ ἀμπελώνων Θεοῦ εὐδοκοῦντος καθιστᾶναι. ἵνα ζημιώμεθα ἡμεῖς τὸ καὶ οἱ ἡμέτεροὶ κληρονόμοι πρὸς σέ τε καὶ τῷ

† Signum Sardi fratris germani ipsius.

Signum Falconis filii Sergii.

† Signum Boni filii Photini.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti et propriis nominibus declarati, signa venerandae et vivificae crucis sine compellationibus propria manu conficientes, praesens bonum et simplex securitatis instrumentum condimus et facimus tibi Theodosio Imperialium monasteriorum fratri et praeposito monasterii Apostoli Petri, ceterisque monachis, voluntaria nostra sententia et bona deliberatione, ut dictum est. Quoniam supplices accessimus ad te praedictum praepositum Theodosium petentes et orantes, ut ad medietatem nonnulla ex praediis eiusdem monasterii in emphyteusim nobis traderes, et nequaquam nos repulisti, quin imo nos compellasti et arcessivisti et dedisti ex vineis, quae extant prope antedictum monasterium in locis ecclesiae adiacentibus, agrum. . . . qui constat octo hortis et quinquaginta ordinibus, ut nobis singulis (obtingerent) duo horti, modo, ratione et pacto convento, ut inutilem quidem materiem caederemus, ipsumque probe excoleremus, positisque plantariis, ad iustam et idoneam fructificationem adduceremus, et sic ex lege. Insuper nos nostrique heredes pollicemur tibi ceterisque monachis a praesenti die et hora nulla libertate vel incuria vel fraude usuros in caedendo materiem, et probe excolendo, et plantando, et provehendo ad fructificationem hoc quod (a te) nos praedicti accepimus praedium; sed potius futuros alacres et sollicitos et operosos, tamquam in propriis locis et non in alienis laborantes. Si vero ab hoc tempore et in posterum deprehensi fuerimus incuriose agentes, et non perstiterimus . . . . . et ad vinearum instar, Deo volente, adducere, mulctemur nos et nostri here-

τῆς μονῆς μέρει ἀνὰ νομισμάτων τριακοντα ἕξ. ὡς ὁμοῦ
διὰ τῶν τεσσάρων ἡμῶν προσώπων ἐν ἑκάστῳ . . . .
κατὰ τέσσαρα. καὶ εἶθ' οὕτως διώκεσθαι τε ἡμῶς καὶ ἀ-
πὸ τῶν τῆς τοιαύτης μονῆς χωροφιαίων τέκνων νελτιω-
μένων τε ἀφ' ἡμῶν ὄντων ἢ ἀβελτιώτων διὰ τὸ οὕτως
ἡμῶς ἀρεσθῆναι καὶ πρὸς σὲ καὶ τὸ μέρος τῆς μονῆς τὴν
ἐγγράφον προσιουμένην ἀσφάλειαν λισθῆναι. ἐγγράφῃ
οὖν ἡ παρούσα ἀσφάλεια τῇ ἡμῶν πα(ρα)κλήσει δια-
χειρὸς νικολαου νοταρίου. καὶ ὑπεγράφη διὰ τῶν εὐρε-
θέντων μαρτυρῶν μηνὶ αὐγουστῶ Ἰνδικτιωνος γ' τοῦ
ϡΦμγ' ἔτους.

† ἀναστασιος μαρτυρῶ ὑπεγράφα οἰκεία χειρὶ.

† πανμόλος προτραπείς παρὰ τῶν ἀνωτέρω γραφεν-
των μαρτυρῶν ὑπεγράφα οἰκεία χειρὶ ὑπεγράφα.

. . . . . ἀναστασίου τουρμαρχοῦ μαρτυρῶν
ὑπεγράφα.

. . . . . μαρτυρῶν ὑπεγράφα οἰκεία χειρὶ.

. . . . . προτραπείς παρὰ τῶν ἀναφερομένων
χρισίου καὶ σάρδου φαλκονος καὶ νοτίου ἢ καὶ ὑπογρά-
φας μαρτυρῶν οἰκεία χειρὶ.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 13.)

des tibi ceterisque monachis numismatis sex et trigin-
ta, ut (huiusmodi mulctae) unusquisque nostrum qua-
tuor sit in solidum obnoxius, atque ita deinde ex
praediis memorati monasterii, sive fuerint in melio-
rem statum, sive non fuerint a nobis restituta, ex-
pellamur, quoniam ita inter nos convenit, et a te
tuisque monachis constituta securitatis chartula abro-
getur. Praesens igitur securitatis instrumentum rogatu
nostro scriptum est manu Nicolai notarii, et subscri-
ptum a testibus qui interfuerunt, mense augusto, in-
dictione III, anno 6543.

† Anastasius testis subscripsi propria manu.

† Pammolus, rogatus a suprascriptis, testis pro-
pria manu subscripsi.

. . . Anastasii Turmarchae testis subscripsi.

. . . testis subscripsi propria manu.

. . . rogatus a suprascriptis Chrisio et Sardo, Fal-
cone et Bono, adfui et testis subscripsi propria
manu.

XXXI.

1039 — Mense Ianuario — Indict. VII.

*Leo Tarentinus filius Ischanacii Comititis et Flavia coniuges vendunt Theophylacto Hebraeo vineam positam in
agro S. Angeli de Rascla aureis nummis romanatis tribus et nonaginta.*

† σῖγνον † λέοντος υἱοῦ Ἰσχανακίου κήμητος κάστρου
ταράντου.

† σῖγνον † φλάβιας συζύγου αὐτοῦ τοῦ δηλωθέντος
λέοντος.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος· οἱ προγεγραμμένοι συζοῖγοι οἱ τοὺς τιμίους
καὶ ζωοπιούς σταυροὺς ἰδιοχείρως ἡμῶν προτάξαντες·
ἐκουσία ἡμῶν γνῶμη καὶ οἰκεία προαίρεσις πιπράσκωμεν
πρὸς σὲ θεοφύλακτον ἑυραῖον χώρα ἀπο κληρονομίας ἡ-
μετέρας ὑπὸ τὴν διακράτησιν τοῦ ἁγίου ἀγγέλου τῆς
ῤωσκλας... ὅζων ἀνα πεντήκοντα ὁρδίνων τετραχῶς. εἰς
τιμῆς τὰς μεταξὺ ἡμῶν συμφωνηθείσας καὶ ἀρεσθείσας

† Signum Leonis filii Ischanacii Comititis civitatis
Tarenti.

† Signum Flaviae coniugis ipsius nominati Leo-
nis.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
suprascripti coniuges, qui venerandas ac vivificas cru-
ces propria manu nostra praefiximus, spontaneo no-
stro consilio et proprio arbitrio vendimus tibi Theo-
phylacto Hebraeo territorium ex nostra hereditate in
pertinentia sancti Angeli de Rascla, consitum quinqu-
aginta ordinibus quadripartitis, pro pretio inter nos con-
vento et placito aureorum inscriptorum numismatum

χρυσίου διάχαράγματα νομίσματα τρία ρωμανάτα. τὰ δὲ σύνορα τῆς τοιαύτης χώρας εἰσὶν οὕτως· ἐξ ανατολῶν χώρα τῶν κληρονόμων τοῦ ἀποικημένου κωνσταντίνου δομεστίκου τῶν ἐξαδελφῶν ἡμῶν. ἐκ δυσμῶν φύτευμα τοῦ εἰρημένου ἑυραίου· ἐκ βορέας χώρα ἰωαννου τοῦ ἀδελφοῦ μου· ἐκ νότου χώρα σου τοῦ εἰρημένου θεοφυλάκτου ἑυραίου. καὶ ὡς τὰ τοιαύτα τρία νομίσματα παρα χειρῶν σὺν ἡμεῖς οἱ ἀναγεγραμμένοι συζοῖγοι εἰληφώτες δώκαμεν σοὶ τὴν ῥηθείσαν καὶ συνοριασθείσαν χώραν τοῦ πεντητηταρίου βινιαλίου ὡς καδῶς ἐστὶ μετὰ πάσης τῆς διακρατήσεως αὐτῆς καὶ περιοχῆς σὺν εἰσόδῳ ἐξόδῳ καὶ τῶν δικαίων αὐτῆς ἅμα καὶ τῆς ἐκείσε διακειμένης ἡπιδεως εἰς τελείαν δεσποτείαν καὶ ἀναφαίρετον ἐξουσίαν σου τε καὶ τῶν σὺν κληρονόμων ὥστε ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ ὥρας ἔχειν σὲ ἐπ' ἀδείας πολεὶν νελτιοῖν χαρίζειν προεῖν ἑναπογράφειν· καὶ εἰς ἰδίους κληρονόμους καὶ διάδοχους ἐκπέμπειν· καὶ ἐν οἷς ἂν προσώποις υὐληθῆεις δωρεῖσαι αὐτήν. ὡς κύριος καὶ ἐξουσιαστῆς καὶ ὡς παρ ἡμῶν τῶν ἀναγεγραμμένων συζύγων τὴν ἐξουσίαν ταύτην εἰληφώς· μὴ δυναμένου τινὸς τῶν ἀπάντων πρὸς τούτῳ ἀντιλέγειν ἢ ἀντιπίπτειν· μήτε ἡμεῖς μήτε κληρονόμοι ἡμῶν καὶ διάδοχοι μήτε οἷος δίκποτε ἄνθρωπος εἰ δ' ὅπερ καὶ ἀπέυχομεθα καθ' οἷον δίκποτε τρόπον ἐν αἷῳ δίκποτε καιρῷ θελήσωμεν ἀνατρέψαι τὴν παροῦσαν πράσιν ἢ τοὺς λέγοντας οὐκ ἐπιστομήσωμεν καὶ ἀποπαύσωμεν· καὶ ἀυλαῦ καὶ ἀξίμῳ σε διατηρήσωμεν ἀπο τε τῶν συγκληρονόμων ἡμῶν καὶ συνοριτῶν καὶ ἀπο πάσης ἐπηρείας. καὶ ἀπο παντὸς ἀνθρώπου, κατὰ τιθεμεδα ζημιωθῆναι ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἡμέτεροι κληρονόμοι πρὸς σὲ τε καὶ πρὸς τοὺς σου κληρονόμους τὴν τοιαύτην τιμὴν ἐν διπλῇ ποσότητι καὶ τὰς μελλούσας γενέσθαι ἐξόδους παρὰ σου πρὸς τὸ εἰς νελτίονα ὅψιν ἀγαγεῖν αὐτήν καὶ εἶδ' οὕτως ὀχυρὰν καὶ νεβαίαν εἶναι τε καὶ διαμένειν τὴν παροῦσαν πράσιν διὰ τὸ οὕτως ἀρεσθῆναι ἡμῶν. ἐγράφη προτροπῇ ἡμῶν διὰ χειρὸς βασιλείου πρεσυυτέρου μηνὶ ἰανουαριῳ ἰνδικτιωνος ζ' τῆς ἐν τῷ ςΦμζ' ἔτει, παρουσία τῶν εὐρεθέντων καὶ ὑπογραφάντων μαρτύρων.

† λέων υἱὸς ἰωαννου τουμάρχου ὁ τοῦ τυράννου προτραπῆς παρα τῶν ἀναγεγραμμένων μαρτυρ ὑπεγράφη.

† κωνσταντίνος ὁ ψωμῆς ὁ ριαρδ. . . . προτραπῆς παρὰ τῶν ἀναγεγραμμένων μαρτυρ ὑπεγράφη οἰκείᾳ χειρὶ.

† νικόλαος εὐτελῆς πρεσυύτερος προτραπῆς παρα τῶν ἀναγεγραμμένων μαρτυρ ὑπεγράφη.

† ἰλίας υἱὸς λεοντος του παννεου μαρτυρ.

trium romanorum. Confines autem huiusmodi territorii sunt ita: ab oriente territorium heredum defuncti Constantini Domestici patruelium nostrorum; ab occasu plantarium dicti Hebraei; a borea territorium Ioannis fratris mei; a meridie territorium tui ipsius Theophylacti Hebraei. Et ita cum ipsa tria numismata a manibus tuis acceperimus nos supradicti coniuges, dedimus tibi dictum et conterminatum praedium vineale quinquaginta ordinum, sicuti extat, cum omnibus ad ipsum pertinentibus, suoque ambitu, cum introitu, exitu et iuribus ipsius, una cum posito ibidem equili, in perfectam dominationem et inviolabilem potestatem tuam tuorumque heredum; ita ut a praesenti die et hora habeas illud cum facultate vendendi, meliorandi, donandi, in dotem constituendi, et in proprios heredes et successores transmittendi, et quibus volueris personis largiendi, velut dominus et arbiter et ut qui a nobis suprascriptis coniugibus huiusmodi potestatem acceperis; nec omnino quisquam praedictis possit contradicere et repugnare, neque nos neque heredes nostri et successores, nec ullus unquam homo. Si vero, quod quidem et nos deprecamur, qualicumque modo et occasione voluerimus subvertere praesentem venditionem, vel obloquentibus os non clausurimus, et impedimento fuerimus, neque te illaesum et indemnem servaverimus a coheredibus nostris et conterminis, et a quocumque damno, et ab omni homine, solvemus pro mulcta nos nostrique heredes tibi tuisque heredibus dictum pretium in duplam quantitatem, et expensas quas facturus sis ut ipsum (praedium) in meliorem aspectum adduceretur; et ita firmum et stabile sit atque permaneat praesens venditionis instrumentum, propterea quod sic nobis placuit. Scriptum est rogatu nostro, manu Basilii presbyteri, mense ianuario, indictione VII, anno 6547, coram testibus qui forte interfuerunt et subscripserunt.

† Leo filius Ioannis Turmarchae filii Tyranni, rogatus a suprascriptis, testis subscripsi.

† Constantinus Psomas Riard. . . . rogatus a suprascriptis, testis subscripsi propria manu.

† Nicolaus humilis presbyter, rogatus a suprascriptis, testis subscripsi.

† Elias filius Leonis de Panneo testis.

† νικόλαος νοτάριος ὁ τοῦ ἀποικομένου ἰωάννου προ-
τραπίς παρὰ τῶν ἀναγεγραμμένων συζύγων αἰεὶ χειρὶ
μου υπέγραψα μάρτυρ.

† Nicolaus notarius filius demortui Ioannis, roga-
tus a suprascriptis coniugibus, propria manu subscripsi
testis.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 14.)

XXXII.

1040 — Mense Aprili — Indict. VIII.

Leo et Flavia coniuges donant ecclesiae S. Memnonis partem praedii positi ad occasum eiusdem ecclesiae, et partem quam a Ioanne fratre in permutationem acceperant.

† σίγνον λέοντος υἱοῦ τοῦ ἀποικομένου ἰσχανακίου κό-
μητος χάστρου ταραντου.

† σίγνον φλαβίας συζύγου αὐτοῦ.

ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευ-
ματος· οἱ προγεγραμμένοι σύζοιγοι λέων καὶ φλάβια οἱ
τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιὺς σταυροὺς ἰδιοχείρως ἡμῶν
προτάξαντες τὴν παροῦσαν ἐγγράφον ἀμετάτρεπτον,
ἀμεταμέλητόν τε καὶ καθαρὰν ψυχωφελῆ προσέτιζον καὶ
ἀφιέρωσιν, τιθέμεθα καὶ ποιούμεν εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν
τοῦ σοτηρίου πατρὸς ἡμῶν μέμνωνος· ἐκουσία ἡμῶν γνῶ-
μη καὶ οἰκεία προκίρῃσει· δι' ἧς καὶ ὁμολογοῦμεν ἅπ' ἐντεύ-
θεν ἥδη τῆς παροῦσης ἡμέρας καὶ ὥρας ἐκδίδοντες εἰς ἀ-
φιέρωσιν εἰς τὸν ναὸν ἁγίου μέμνωνος τὴν ἐπελθούσαν εἰς
ἡμᾶς μοῖραν ἐξ ὁλοκληρίου ἀπο τῆς χώρας ἡμῶν τὴν
πρὸς τὸ δυσικὸν μέρος διακειμένα τοῦ κλεισματος τοῦ
ναοῦ τοῦ σοτηρίου πατρὸς ἡμῶν μέμνωνος. ἔτι δὲ καὶ
ἦν ἀνελευθέρως μερίδα ἐκ τῆς τοιαύτης χώρας λόγῳ
ἀνταλλαγῆς ἀπο ἰωάννου τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, δεδοκί-
τες πρὸς σε κίνησον τὴν ἀνταλλαγὴν τῆς μερίδος ἰωαν-
νου ἣν ἐπάδωμεν ἐξ αὐτοῦ· καὶ οὐχ ἀπλῶς καὶ ὥς εἴ-
χεν. ἐκδεδώκαμεν εἰς ἀφιέρωσιν εἰς τὸν δηλωθέντα ναὸν
τοῦ σοτηρίου πατρὸς ἡμῶν μέμνωνος τὰς τοιαύτας δύο
μοῖρας τῆς χώρας τὴν τε τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ἰωάννου
καὶ τὴν ἡμετέραν ἀλλὰ πρῶ μὲν πάντων ὑπὲρ ψυχῆ-
κῆς ἡμῶν σωτηρίας· ἔπειτα δὲ ἵνα ὅτε ἐξ ἀνθρώπων
γενόμεθα ἡμεῖς οἱ ἀμφότεροι σύζοιγοι ἐνταφιασθῶμεν
ἀπὸ τῆς διακρατίσεως τοῦ σοτηρίου πατρὸς ἡμῶν
μέμνωνος ἔχοντός σου ἅπ' ἐντεύθεν ἥδη σὺ ὁ δηλωθεὶς,
κίνησας ἐπ' ἀδείας ὡς κληρονόμος τῆς τοιαύτης ἐκκλη-
σίας συγκλῆναι καὶ συνάξιν τὰς δύο μοῖρας τῆς χώρας
τὰς παρ' ἡμῶν ἀφιέρωσας ἀπὸ τῆς μάνδρας τῆς
ἐκκλησίας σου· καὶ ποιῆν ἐξ αὐτῶν κατὰ τὸ δοκοῦν σοὶ

† Signum Leonis filii demortui Ischanacii Comitis
civitatis Tarenti.

† Signum Flaviae uxoris ipsius.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
suprascripti coniuges Leo et Flavia, praefigentes ho-
norandas et vivificas cruces propriis nostris manibus,
praesentem in scriptis irrevocabilem, nec poeniten-
dam, sinceramque et animae salutarem oblationem at-
que donationem condimus et facimus spectabili eccle-
siae servatoris patris nostri Memnonis, spontaneo no-
stro consilio et propria deliberatione, quo (scripto) affir-
mamus iam inde a praesenti die et hora donare ec-
clesiae sancti Memnonis integram, quae nobis obvenit,
partem territorii nostri, quod ad occasum clausurae
ecclesiae servatoris patris nostri Memnonis constitu-
tum est; praeterea et partem huius praedii, quam in
permutationem recepimus a Ioanne fratre nostro, dan-
tes tibi Cinnamo instrumentum permutationis partis
Ioannis, quod cum eo fecimus. Et non simpliciter
et absolute donavimus praedictae ecclesiae servatoris
patris nostri Memnonis ipsas duas partes territorii,
videlicet illam fratris nostri Ioannis, et nostram; sed
primum omnium pro animarum nostrarum salute,
deinde, ut quando e vivis migraverimus nos ambo con-
iuges, sepeliatur intus loca pertinentia ad servatorem
patrem nostrum Memnonem. Habeas tu dictus Cinna-
mus iam hinc facultatem, uti heres ipsius ecclesiae, con-
cludendi et adnectendi duas partes territorii, per nos
oblatae, intra clausuram ecclesiae tuae, et faciendi ex
ipsis quidquid tibi collibuerit, et quacumque ratione
existimaveris, velut dominus et arbiter, et ut a no-
bis suprascriptis coniugibus facultatem super duas

καὶ νομιζόμενον τρόπον· ὡς κύριος καὶ ἐξουσιαστὴς καὶ ὡς παρ' ἡμῶν τῶν ἀναγεγραμμένων συζύγων τὴν ἐξουσίαν τῶν δύο μερίδων τῆς χώρας εἰληφούσα ἡ τοῦ σοτηρίου πατρός ἡμῶν μέλωνος ἐκκλησία· μὴ δυναμένου τινὸς τῶν ἀπάντων πρὸς τοῦτο ἀντιλέγειν ἢ ἀντιπίπτειν μήτε ἡμεῖς μήτε κληρονόμοι ἡμῶν καὶ διάδοχοι μήτε οἷος δέποτε ἀνδρωτός· εἰ δ' ὅπερ καὶ ἀπευχομεθα καθ' οἷον δέποτε τρόπον ἐν οἷῳ δέποτε καιρῷ θελήσωμεν ἀνατρέφαι τὴν παρούσαν παρ' ἡμῶν γενομένην ἀφ' ἑρῶσιν· ἢ τοὺς λέγοντας οὐκ ἐπιστομήσωμεν καὶ ἀποκαύσωμεν· καὶ ἀυλαῇ καὶ ἀξημίαν διαφυλάξωμεν ἅπαν τὸ κατ' αὐτῆς πρόσωπόν τε καὶ μέρος ἀπὸ τε τῶν συγχληρονόμων ἡμῶν καὶ συνοριτῶν καὶ ἀπὸ πάσης ἐπηρείας καὶ ἀπὸ παντὸς ἀνθρώπου, κατὰ τιθέμεθα ἐν πρώτοις ἵνα ἐσμὲν κεκατηραμένοι παρα πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἀγίου πνεύματος· εἰδ' οὕτως ζημιούσθω ἡμῶν καὶ ἅπαν τὸ καθ' ἡμῶν μέρος πρὸς τὴν δηλωθεῖσαν ἐκκλησίαν ὑπερ παραουσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ, χρυσοῦ διαχαράγματα νομισματα τριακοντα ἑξ· καὶ οὕτως ὁ χρυρὴν καὶ υβρίαν εἶναι τε καὶ διαμένει τὴν παρούσαν καὶ παρ' ἡμῶν γενομένην ἐγγράφον προσέτιζιν· διὰ τὸ οὕτως ἡμᾶς ἀρεσθῆναι· ἐγράφῃ προτροπῇ ἡμῶν διὰ χειρὸς βασιλεῖος πρεσυτέρου μηνὶ ἀπριλίῳ ἰνδικτιωνος ἢ τῆς ἐν τῷ ςφμῇ ἔτει παρουσίας τῶν εὐρεθέντων καὶ ὑπογραφάντων μαρτύρων.

† λέων υἱὸς ἰωάννου τουρμαρχου ο τοῦ τυράννου προτραπείς παρὰ τῶν ἀναγεγραμμένων μαρτυρ υπεγραφα.

† Κωνσταντῆνος υἱος ἀργηρου προτραπης παρα των αναγεγραμμένων μαρτυρ υπεγραφα.

† Καλοχυρης ελεω θεου πρεσυτερος μαρτυρ υπεγραφα.

† νικολας νοταριος προτραπεις παρα των αναγεγραμμένων συζυγων τῇ αυτοχειρία υπέγραφα μαρτυρ.

† λέων υἱος ἰωάννου του πιτζη προτραπης παρα των αναγεγραμμένων μαρτυρ υπεγραφα.

partes territorii accepit ecclesia servatoris patris nostri Memnonis : nec omnino cuiquam liceat in hoc contradicere vel repugnare, neque nobis, neque heredibus et successoribus nostris, nec alicui unquam homini. Si vero, quod et deprecamur, aliquo unquam modo vel occasione voluerimus destruere praesentem oblationem per nos factam, vel os obloquentibus non clausurimus et impedierimus, atque illaesus et indemnem non servaverimus omnem eiusdem (ecclesiae) personam et partem a coheredibus nostris et conterminis, omnique a damno, et a quocumque homine, adsentimur in primis ut simus maledicti a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, deinde pro multa solvamus nos et omnis pars nostra antedictae ecclesiae, ob violationem honorandae crucis, aurea inscripta numismata sex et triginta, et ita firma et stabilis sit et permaneat praesens per nos factae donationis chartula, quia sic nobis placuit. Scriptum rogatu nostro manu Basilii presbyteri, mense aprili, indictione VIII, anno 6548, coram testibus qui interfuerunt et subscripserunt.

† Leo filius Ioannis Turmarchae filii Tyranni, rogatus a suprascriptis, testis subscripsi.

† Constantinus filius Argyri, rogatus a suprascriptis, testis subscripsi.

† Calocerus divina misericordia presbyter testis subscripsi.

† Nicolaus notarius, rogatus a suprascriptis coniugibus, propria manu testis subscripsi.

† Leo filius Ioannis de Pitza, rogatus a suprascriptis, testis subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 15.)

1042 — Mense Iulio — Indict. X.

Maria uxor demortui Falci vendit Cinnamo terram sitam prope ecclesiam S. Memnonis aureis numismatis quinque et miliarisio uno.

† σίγνον χειρὸς μαρίας γαμέτης. . . . . τοῦ μακαρίτου Φαλκῶ. . . . . Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. . . . . μαρία ἡ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν τῇ αὐτοχειρίᾳ προτάξασα πιπράσκω πρὸς σὲ κίναμον . . . . τὸν λαχώντα. . . . τύπον ἐν μερίδι τοῦ μακαρίτου ἀνδρὸς μου σύνεγγυς κείμενον τῆς διακρατήσεως. . . . . (ἐκκλη)σίας τῆς ἐπονόματι τιμωμένης τοῦ ἐσίου μέμονος εἰς τιμὴν τὴν ἀναμεταξὺ ἡμῶν συμφωρηθεῖσαν καὶ ἀρεθεῖσαν χρυσοῦ διαχαραγματα νομίσματα πέντε καὶ ἐνὸς μιλλίου ἅτινα καὶ λαβὼν εἰς χεῖρας ἡμᾶς ἀπὸ τῶν σῶν χειρῶν παρέσχον σοι τὴν κατὰσχῃ τῆς χώρας ἀπάσης τῆς ἐν μερίδι λαχούσης τῷ μερίδι ἡμῶν. ὡς ἂν ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας ἔχῃς αὐτὴν εἰς ἰδίαν σου ἐξουσίαν ἀναφαιρέτως δεσπότης δεικνύμενος ταύτης οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐνχειρίσθη πρὸς σὲ ἡ τοιαύτη παρ' ἐμοῦ χῶρα ἀλλ' ὡς σὺν ἐφαντιμῇ τυγχάνουσα χώρας τῆς σῆς τῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ρηθεῖσαν ἀγίαν ἐκκλησίαν σου οὔσης ἀλλ' ὡς αὐτὴ καὶ παρὰ τοῦ μακαρίτου ἀνδρὸς μου παραγενάμενος ἔχουσα μὴδὲ ξενώθη ταύτης τῆς ἐκκλησίας τῆς σῆς. . . . κληρονόμοις. . . . ἐμοῖς μάχην προξενούσης μᾶλλον αὐτοῖς ἢ ἀγάπην. ἐραστοτάτην τυγχάνουσαν ὅτου χάριν τὰ πέντε νομίσματα λαβὼν παρὰ σοῦ καὶ τὸ ἐν μιλλίον. παρεχώρησα ταύτην ὑπὸ τὴν διακρατησιν τοῦ τρισολβίου μέμονος ὡς ἂν αὐτὸς τε ὁ ἐμὸς γενόμενος σύνευνος. καγὼ ἡ αὐτοῦ γαμέτη. μισθὸν ἐκ ταύτης ληψάμεθα. ἐπ' ἀδείαν ἔχοντός σου τὴν ἔρη ρηθεῖσαν χῶραν πωλεῖν χαρίζειν ἀντικαταλλάττειν. χάριν ὠφελείας τῆς ἐκκλησίας, καὶ πάντα δρᾶν ὅσα δεσπότης ἐν ἰδίοις διαπράττεται. μὴ δυναμένου τινὸς τῶν ἀπάντων ἀντιλέγειν πρὸς τοῦτο ἢ ἀντιπίπτειν. μήτε ἐμὲ μήτε κληρονόμους ἐμοὺς καὶ διαδόχους ἀλλ' οὔτε τινα τῶν ἡμῶν συγγενῶν καὶ ἰδίων. οἷ' ἔγω σοι τὴν κατὰσχῃ παραχωρήσασα πάσης τῆς χώρας τῆς ἐπερχομένης ἐν μερίδι ἡμῶν ἐκ τοῦ μακαρίτου ἀνδρὸς μου. ἐξ οὗ ἐξουσιαστὴς κατελοίφθη ἐν ἐγγράφῳ διαθήκῃ αὐτοῦ. εἴπερ αὖθις μετὰ μέλος γε-

† Signum manus Mariae.....uxoris defuncti Falci . . . . . In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti . . . . . Maria quae honorandam ac vivificam crucem propria manu exaravi, vendo tibi Cinnamo. . . . . praedium quod (mihi) obtigit pro portione a defuncto viro meo, positum prope pertinentias . . . . . ecclesiae, quae colitur sub titulo S. Memnonis, pro pretio inter nos convento et rato aureorum inscriptorum numismatum quinque et unius miliarisii, quae et accipiens in manus meas a manibus tuis tradidi tibi possessionem totius praedii, quod pro portione nobis obtigit, ut a praesenti die habeas illud in propria tua potestate inviolabiliter, dominus eiusdem factus; et non solum apprehendatur a te praedictum praedium meum, sed videatur pertinere ad praedium tuum situm sub pertinentias beatissimi Memnonis, ut meus defunctus vir et ego ipsius uxor mercedem ex hac (venditione) accipiamus. Habeas iam dictum praedium cum facultate vendendi, donandi, permutandi pro utilitate ecclesiae, et omnia faciendi quae dominus in propriis bonis perficit; neque ullus omnino huiusmodi (contractui) obsistere vel adversari possit, neque ego, neque heredes mei et successores, neque quisquam e meis consanguineis sive propinquis. Sic tibi possessionem tradidi totius praedii, quod pro portione obtigit nobis ex defuncto viro meo, qui me dominam instituit in suo scripto testamento. Si vero rursus mutato consilio tentavero praedium, iam datum tibi et ecclesiae tuae, auferre a te, atque adversarii et huiusmodi animum habentis vim omnem non repulero, ab omni nequitia eius, omni molestia,

ναμένη δοκιμάσω τὴν ἥδη δωθεῖσαν χῶραν σοὶ καὶ τῇ σῇ ἐκκλησίᾳ λαβεῖν ἀπὸ σοῦ. καὶ οὐχὶ τον ἐναντίον καὶ τὸν οὕτως ἔχοντα γνώμην ἀδύνατον ἀναδείξω. πάσης κακίας αὐτοῦ. πάσης ὀχλήσεως πάσης ἐπηρείας. πάσης ἐγκλήσεως ἀπολυτρομένη σε κληρονόμων ἐμῶν· συγκληρονόμων. καὶ ἰδίων συγγενῶν καὶ παντός ἀνδρώπου. ἵνα καγὼ καὶ ἐμὸς κληρονόμος πρὸς σε καὶ πρὸς τὸ σὸν μέρος νομίσματα τριάκοντα ἕξ καταβάλωμεν καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν νομιστῆρι ἕτερα νομίσματα εἴκοσι· κληρονόμος δὲ ἐμὸς τοῦτο τολμῶν μητρικὴν (ἐπισ)τρέψαι πειρώμενος βούλησιν αὐτῇ ζημία καὶ κατάραν γοναίων ἐφ' ἑαυτῷ ἐπισπῆσεται. ἔσεται γὰρ εἰς αἰῶνας ἐρρωμένη ἡ παρούσα τῆς χώρας διάπρασις ἣτις ἀξιώσει ἐμῇ ἐγράφῃ χειρὶ τοῦ νοταρίου ἰωάννου μητρί ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ι'· ἔτους ς'φν'. παρουσία μαρτύρων τῶν ὑπογραψάντων.

† Κοσμάς νοῦς πολήτης μαρτυρ ὑπεγράψα.

† ἰωάννης υἱὸς κωνσταντίνου μαρτυρ ὑπεγράψα.

† στεφάνος τουρμαρχῆς μαρτυρ ὑπεγράψα.

† Κωνσταντίνος ὡρὸς ὁ ψωμᾶς μαρτυρῶν ὑπεγράψα οἰκείᾳ χειρὶ.

† λέων ὁ τε γαμυρὸς τοῦ καλδαρᾶριου μαρτυρῶν ὑπέγραψα τῶν τέμιον σταυρὸν τοῦ δὲ ὕψος διὰ τοῦ νοταρίου.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 16.)

omni damno, omni criminatione, meorum heredum, coheredum et consanguineorum, et cuiuslibet hominis incolumem te praestans, tum ego tum heres meus tibi et parti tuae numismata sex et triginta solvamus, et viginti alia Imperiali Vestiario. Heres autem meus, ausus et adnissus subvertere maternam voluntatem, eandem mulctam et maledictionem parentum in se ipsum attrahat; firma enim in perpetuum erit haec praedii venditio; quae rogatu meo scripta est manu notarii Ioannis, mense iulio, indictione X, anno 6550, coram testibus qui se subscripserunt.

† Cosmas Nohae civis testis subscripsi.

† Ioannes filius Constantini testis subscripsi.

† Stephanus Turmarcha testis subscripsi.

† Constantinus Orus Pistor testis subscripsi propria manu.

† Leo gener Caldararii testis subscripsi honorandam crucem (propria manu), verba autem manu notarii.

XXXIV.

1045 — Mense Aprili — Indict. XIII.

Georgius Constantini Domestici filius, eiusque soror germana Maria Cinnamo episcopo et domino ecclesiae S. Memnonis donant duas portiones materni praedii, ut post obitum in atrio dictae ecclesiae tumulentur.

† σίγνον γεωργίου υἱοῦ κονσταντίνου δαμεστίκου τοῦ ἀποικομένου.

† σίγνον μαρίας ἀδελφῆς γνησίας γεωργίου τοῦ προγεγραμμένου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· οἱ ἀνατεταγμένοι γεώργιος καὶ μαρία αὐτῶν ἀδελφοί· οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς σταυροὺς ἰδιοχείρως προτάξαντες, καθαρᾷ καρδίᾳ, ἀφιερῶμεν τὰ δύο μέρη ἡμῶν τῆς χώρας τῆς μητρικῆς. ἕξ ἧς καὶ διομίδης ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν τὸ ἑαυτοῦ ἀφιέρωσεν ἅπαν. εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μέμνωνος· ἐν ᾧ κακείνος παρέχοντες ἔξουσίαν σοὶ κιννάμω ἐπισκόπῳ τῷ δεσποζοντι τὴν ἐκκλη-

† Signum Georgii filii Constantini Domestici defuncti.

† Signum Mariae sororis germanae Georgii antescripti.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Suprascripti Georgius et Maria fratres germani, qui honorandas et vivificas cruces propria manu exaravimus, puro corde offerimus duas portiones nostras praedii materni, ex quo vel Diomedes frater noster omne suum obtulit, ecclesiae sancti Memnonis, ubi et ille (sepultus fuit); dantes licentiam tibi Cinnamo episcopo, domino dictae ecclesiae, adiungendi et claudendi

σίαν ταύτην προσενοῦν καὶ συγκλεῖν ταῦτα τῷ κήπῳ σου· φυτεύειν τὲ καὶ κατέχειν εἰς διηνεκῇ χρήσιν καὶ οἰκονομίαν καὶ περιποίησιν αὐτῆς· ταῦτα γὰρ τὰ δύο μέρη· τὸ μὲν μιμούμενοι τὸν ρηθέντα διομίδην· τὸ δὲ ταφῆναι ἐν τῷ περιουλίῳ τῆς ἐκκλησίας ἐπιθυμοῦντες, ἀποδεδώκαμεν· καὶ εἴπερ ἐπὶ τῷ καλῷ τούτῳ μεταμελόμενοι· θελήσομεν ἀνοήτως καταπολεμῆν ποτὶ τὴν ἀκαταμάχτην ἐκκλησίαν· προφάσεις πλάττοντες, καὶ αἰτίας προτιθέμενοι οἷας οὖν· καὶ οὐχὶ καὶ κληρονομίαν ἡμῶν καὶ συγκληρονόμων· καὶ συγγενῶν· καὶ πάντα ἀνδρωπον διαμαχώμενον καὶ ἐναντιούμενον τελείως τρέψομεν· αἰετὶ τὴν νίκην τοῖς ἀντιποιοιμένοις υραβεύοντες ἵνα τὴν τοῦ Θεοῦ μὲν ὀργὴν ἐπισπασώμεθα τὴν κατάραν δὲ τῶν ἀγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατρῶν, καὶ μέμνωνος τοῦ ἀοιδίλου κληρωσώμεθα· εἴτα καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐκκλησίας νομίματα εἴκοσι καταβάλωμεν· καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν βεστιάριον ἑτέρα τσσαῦτα· ἔπειτα ὄχυράν καὶ βευαίαν εἰς τὸν αἰῶνα τὴν ἀφίερωσιν τηρήσωμεν· καὶ οὐ μόνον ἡμεῖς ἀλλὰ καὶ κληρονόμοι ἡμῶν· ἡ καὶ ἐγράφη ἡμῶν ἀξιώσει χειρὶ τοῦ Κουρκουσιου ἰωαννου· μετὰ ἀπριλλίῳ ἰνδικτιωνος ιγ' ἔτους ςΦνγ'. παρουσία μαρτυρων.

† υυζάντιος ἐλέω Θεοῦ πρεσυτερος μαρτυρ υπεγραφα ἰδια χειρὶ.

† νικόλαος υἱος ἀνδρεου μαρτυρ ηπεγραφα.

† Θεοδωρος ἐλέω Θεοῦ πρεσυτερος μαρτυρ ἰδια χηρι υπεγραφα.

† Κορτεικας υἱος κυριτζη μαρτυρ υπεγραφα ἰδια χηρι.

† λεον υἱος ἰωαννου μαρτυρ υπεγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 17.)

cas intra hortum tuum, plantandi, et habendi in perpetuum usum et administrationem, ipsiusque (ecclesiae) accessionem. Has igitur duas partes tradidimus, imitantes quidem dictum Diomedem, tumulari vero nos in atrio ecclesiae desiderantes. Quod si huiusce operis honesti nos poenituerit, et voluerimus aliquando inconsulto adversus invictam ecclesiam depugnare, praetextus commentu, causasque qualescumque praetendentes, nec heredem nostrum, et coheredem, et consanguineum, et alium quemvis hominem repugnantem et adversantem omnino averterimus, semper victoriam tribuentes contententibus occupare, (in nos) Dei quidem iram attrahamus, maledictionem vero a trecentis decem et octo Patribus sanctis et a semper illustri Memnone sortiamur, praeterea parti ecclesiae solvamus numismata viginti, et Imperiali Vestiario totidem alia: deinde firmam et stabilem in perpetuum tueamur hanc oblationem, non solum nos, sed etiam heredes nostri; quae scripta est nostro rogatu, manu Curcusi Ioannis, mense aprili, indictione XIII, anno 6553, coram testibus.

† Byzantius divina misericordia presbyter testis subscripsi propria manu.

† Nicolaus filius Andreae testis subscripsi.

† Theodorus divina misericordia presbyter testis subscripsi propria manu.

† Cortices filius Cyritzae testis subscripsi propria manu.

† Leo filius Ioannis testis subscripsi.

XXXV.

1047 — Mense Aprili — Indict. XV.

Martinus et Donata coniuges permutant cum Cinnamo episcopo praediolum iuxta hortum ecclesiae S. Memnonis, recepta ab eo parte praedii prope puteum S. Ioannis.

† σίγνον μαρτίνου γαμυροῦ κοισταντίνου δομεστίκου.

† σίγνον δονάτας συνένου μαρτινου τοῦ προγεγραμμένου.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· οἱ προγεγραμμένοι σύνοικοι μαρτίνος καὶ δονάτας οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοπιούς σταυρους

† Signum Martini generi Constantini Domestici.

† Signum Donatae uxoris Martini suprascripti.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Suprascripti coniuges Martinus et Donata, praefigentes propria manu honorandas et vivificas cruces, permutamus tecum Cinnamo episcopo parvam terram

τῇ αὐτοχειρίᾳ προτάξαντες ἀντικαταλλάσσομεν μετὰ
 σοῦ κινάμου ἐπισκόπου· χώραν ὀλίγην τὴν ἐγγὺς τοῦ
 κήπου τῆς ἐκκλησίας σου τοῦ ἁγίου μένωνος, παρέ-
 χοντές σοι. καὶ ἀντιδεχόμενοι ἀπὸ τῆς χώρας σου τῆς
 εἰς τὸ Φρέαρ τὸν ἅγιον ἰωάννην. ὡς ὁκτὼ ὀρδίνων. μέρος·
 ἀντικαταλλάττοντες οὖν, καὶ ἅπαν τὸ μέρος ἡμῶν.
 τέλειον καὶ ἀνελλειπές. τὸ πλησίον τοῦ κήπου σου
 παρεσχηκότες σοι· ἀντιλαύοντες ὡς εἴρηται ὀλίγον ἀπὸ
 τῆς χώρας σου ὅσον ὀρδίνους ὁκτὼ. δίδωμεν ἀπὸ σῆ-
 μερον ἐξουσίαν σοι. ἐν ὧσαι τῷ κήπῳ σου. πωλῆσαι
 οἷς νούλεσαι, ἀφιεῖναι τῇ ἐκκλησίᾳ σου· ἐν ᾗ καὶ
 τάφοι δέδωκας εἰς ἐνταφίαισιν ἡμῶν· πάντα τὲ πράτ-
 τειν ἄλλα. ἔσα σοι παριστάμενα· ἡ δοθεῖσα σοι παρ
 ἡμῶν χώρα ἐγγὺς μὲν τοῦ κήπου σου τυγχάνει· καὶ
 ὁδὸν δὲ διάκειται· ταύτην τοίνυν τὴν χώραν. τουτεστί
 τὸ μέρος ἡμῶν ὅλον. ὃ ἐκ γονέων ἄχρι ταύτης ἡμέ-
 ρας ἐκεῖ που ἐγγὺς τοῦ κήπου σου εἴχομεν δόντες σοι·
 ἀντιδεχόμενοι τὴν ὡσεὶ ὀρδίνων ὁκτὼ χώραν σοῦ. . .
 . τὴν ἐπὶ τῷ Φρέατι, εἴπερ ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ.
 μετὰ γνώσεϊς τις ἡμᾶς λαβοῦσα. φιλονεικήσομεν ἀφελεῖν.
 μὴ τὴν ἀνταλλαγωγὴν δυσωπούμενοι. μὴ τὴν κατὰ-
 κρισιν τὴν ἐκ τοῦ νόμου εὐλαοῦμενοι. καὶ οὐχὶ τὸ ἀ-
 νάπαλιν. καὶ κληρονόμους ἡμῶν. καὶ συνκληρονόμους.
 καὶ συγγενεῖς. καὶ πάντας ἀνθρώπους κατεπανισταμέ-
 νους καὶ ἀφελεῖν φιλονεικοῦντας, παύσομεν· ρυζόμενοι
 καὶ σὲ καὶ τοὺς κατὰ σέ. ἐγκλήσεως αὐτῶν. ὀχλήσεως
 τε καὶ προσυλλῆς. καὶ πάσης ἄλλης ἐπηρείας ἐπερχο-
 μένης. ἵνα καὶ πρὸς σέ καὶ πρὸς τοὺς σοὺς κληρονόμους
 καὶ διαδόχους. νομίσματα καταβάλωμεν δώδεκα· καὶ
 πᾶσαν ἀνάλωσιν ἢ ἀναλώσεις υελτιῶν· καὶ πρὸς τὸ
 βασιλικὸν νεστιάριον ἕτερα νομίσματα δώδεκα ἀπο-
 δώσωμεν· εἴτα σὺν τοῖς κληρονόμοις ἡμῶν. ἀσάλευτον
 εἰς τὸν αἰῶνα τὴν παροῦσαν ἀνταλλαγωγὴν διατηρή-
 σωμεν. ἡ καὶ ἐγράφη ἡμῶν ἀξιώσει χεὶρ ἰωαννου τοῦ
 κυρκουσιου. μηνὶ ἀπριλλίῳ. ἰνδικτιωνος ιε'. ἔτους
 ςΦνέ. παρουσία μαρτύρων.

† υυζάντιος ἐλέω θεοῦ πρεσυτερος μαρτυρῶν υπε-
 γραψα ἰδίᾳ χεὶρ.

† ταρασιος πρεσβειτερος μαρτυρ υπεγραψα.

† θεοφανης υιος λεοντος αρχιερεος μαρτυρ υπε-
 γραψα.

† νικολαος υιος ανδρεου μαρτυρ υπεγραψα.

† φιλαδελφος υιος χρυσομενου μαρτυρ υπεγραψα.

prope hortum ecclesiae tuae S. Memnonis, quam
 damus tibi, et vicissim recipimus ex praedio tuo,
 (*posito*) ad puteum S. Ioannis, partem octo ordi-
 num (*vinealium*). Permutantes igitur, et dantes ti-
 bi omnem portionem nostram integram et sine ulla
 diminutione, sitam prope hortum tuum, et vicis-
 sim recipientes a te, sicut dictum est, tantum e
 praedio tuo, quantum octo ordinibus (*vinealibus con-
 tinetur*), damus tibi ab hodierna die in huiusmodi
 horto tuo facultatem vendendi quibus volueris, dicandi
 ecclesiae tuae, in qua locum dedisti, ubi sepeliremur,
 aliaque omnia faciendi quae tibi placuerint: quae ter-
 ra, tibi a nobis data, prope hortum tuum posita est,
 et viae contermina. Huiusmodi igitur terram, idest
 integram partem nostram, quam a parentibus usque
 ad hanc diem habuimus illic iuxta hortum tuum,
 damus tibi, vicissim accipientes octo ordines (*vine-
 les*) e praedio tuo . . . . . prope puteum. Si qua
 vero occasione vel tempore, mutata sententia adnisi
 fuerimus auferre (*terram praedictam*), permutatio-
 nem nihili facientes, nec condemnationem ex lege
 reveriti; et e contrario si heredibus nostris, et cohe-
 redibus, et consanguineis, et omnibus hominibus con-
 tra insurgentibus et adimere conantibus non obstite-
 rimus, defendentes et te, et successores tuos ab eo-
 rum criminatione, et molestia, et offensione, et omni
 alio damno superveniente, solvamus et tibi, et tuis he-
 redibus et successoribus numismata duodecim et o-
 mnes expensas, quas pertuleris ut (*eam*) meliorem
 efficeres, Imperiali autem Vestiario alia duodecim
 numismata: deinde cum heredibus nostris inconcus-
 sam semper praesentem permutationem conservabi-
 mus; quae scripta est rogatu nostro, manu Ioannis
 Curcusi, mense aprili, indictione XV, anno 6555,
 coram testibus.

† Byzantius divina misericordia presbyter testis
 subscripsi propria manu.

† Tarasius presbyter testis subscripsi.

† Theophanes filius Leonis archipresbyteri testis
 subscripsi.

† Nicolaus filius Andreae testis subscripsi.

† Philadelphus filius Chrysomeni testis subscripsi.

1049 — Mense Novembri — Indict. III.

Phantinus Abbas vendit Cinnamo episcopo partem cuiusdam domus numismatis octo, e quibus quatuor ei donat ut pro mortuis ipsius oret, et quoad cetera quatuor tres libros accipit.

† Σιγνον χιρος Φαντινου μοναχου ἱγουμενου.

ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος Φαντῖνος ἡγούμενος ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιόν σταυρόν σὺν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι καὶ τῷ ἁξίωματι τῇ αὐτοχειρίᾳ προτάξας τὴν υἱοαίαν ταύτην καὶ ἀμετάστρεπον πράσιν. Φαιδρῶς καὶ περιχαρῶς. πρὸς σέ κίνοαμον ἐπίσκοπον. καὶ πρὸς ἅπαν τὸ κατὰ σέ πρόσωπόν τε. καὶ μέρος. ἐκτίθηναι· ἐπεὶ δὴ οὐ προ πολλῶν τῶν χρόνων. συνεργία σου ἀγαθῇ. ἀπὸ νικηφόρου οἰκονόμου. ἅπαν τὸ μέρος. ὅπερ ρωμανὸς ἀπὸ τῶν οἰκημάτων σου πάλαι ἐξωνήσατο, ἐπηγόρασα· δούς αὐτῷ ὁκτὼ καὶ μὴνα νομισμάτα· τοσαῦτα γὰρ ἕτερα ὑπὲρ τοῦ προσεύχεσθαι σε ὑπὲρ τῶν νεκρῶν αὐτοῦ σοὶ παρεχώρησεν ὡς δηλοῖ τὸ πρὸς ἐμέ αὐτοῦ ἔγγραφο. τοῦτο τὸ διὰ σε. καὶ ἐν τοσαύτῃ μοι πραθέν τιμῇ. πιπράσκω νῦν πάλιν. πρὸς σέ. οὐ νομισμάτα. ἀλλὰ υἱολία τρία, τὰ τριάδιν ἀπὸ σοῦ λαβὼν ἀντὶ νομισμάτων τεσσαρῶν. κατέλιπον γὰρ σοὶ τὰ ἕτερα τέσσαρα νομισμάτα. διὰ τὴν πρὸς ἐμέ σου καλὴν διάδοσιν καὶ εὐεργεσίαν· καὶ δίδωμι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης σοὶ ἐξουσίαν. δυνατόν σε ἀποδεικνύουσιν πρὸς τὸ πιπράσκειν τὸ μέρος τοῦτο ὅπερ ἡγόρασα· πρὸς τὸ χαρίζειν. πρὸς τὸ ἀντικαταλλάττειν διαδόχοις σου καταλιπεῖν καὶ κληρονόμοις σου· καὶ ἄλλα πάντα ποιεῖν. τὰ δεδογμένα σοὶ καὶ ἵνα ταῦτά σοι δυνατό ἐνεχείρισα καὶ τὴν ἔγγραφον ἀγορασίαν μου. ἣν ἔχων, μήτε αὐτὸς ζήτησιν τινα νομισμάτων ὣν ἐγνωμένως κατέλιπέν σοι ὑποπτεύειν ἔχοις. μήτε πάλιν ἐγὼ, ἀφαίρῃσιν τῶν ὡν τριῶν παρέσχες υἱολίων μοι· συγκατάνασις γὰρ αὐτοποραίματος μέσον ἡμῶν γέγονεν· δι' ὃ σὺ μὲν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τὸ δοκοῦν σοὶ ἐν τῷ καλῶς σοὶ πραθέντι ἀνύσεις· ἐγὼ δὲ παραπληρίως ἐν τοῖς δοθεῖσι υἱολίοις μοι· οὕτω πράσα σοὶ ἀπὸ σήμερον τὸ μέρος ὅλον ὅμοια τῶν οἰκημάτων σου νικηφόρος ὁ οἰκονόμος μεσιτεία σου διεπώλησεν. ἀναφαίρετον τὴν ἐξουσίαν σοὶ δούς, εἴπερ ποτὲ ἀφελῆσθαι ἐγκλήσει ἢ μηχανῇ πειράσομαι, καὶ οὐχὶ τὸν ἐναντίον. καὶ διάδοχόν μου καὶ ἐγκάτοχον. καὶ πάντα ἄνθρωπον τὸν ἐκ τοῦ μέ-

† Signum manus Phantini monachi abbatis.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Suprascriptus Phantinus Abbas, qui honorandam ac vivificam crucem, cum proprio nomine et dignitate, mea ipsius manu exaravi, hanc stabilem et irrevocabilem venditionem hilari lubentique animo tibi Cinnamo episcopo tuisque personis omnibus et singulis facio. Quum non multo abhinc tempore, te benevole adiuvante, a Nicephoro oeconomo totam partem, quam Romanus e domibus tuis quondam mercatus fuit, emissem, tradens ei tantum octo numismata, nam totidem alia (Romanus) tibi tradidit, ut orares pro eius mortuis, prout patet ex instrumento inter nos inito; eandem partem ope tua et tali pretio mihi venditam iterum tibi vendo, non numismata, sed tres libros, eosque pro quatuor numismatis accipiens; reliqui enim tibi alia quatuor numismata pro egregia tua in me voluntate et beneficentia. Et do tibi ab hac die facultatem, qua patet te posse vendere hanc partem, quam emi, donare, permutare, relinquere successoribus et heredibus tuis, et alia omnia facere quae tibi visa fuerint. Et ut haec tibi facere liceat, tradidi (tibi) emptio- nis quoque meae chartulam; quam habens, nec tu aliquam requisitionem numismatum, quae benevole tibi reliqui, nec rursus ego trium librorum, quos mihi dedisti, ablationem verituri erimus. Haec enim conventio deliberate inter nos est inita: quamobrem tu quidem ab hac die, quod tibi videtur de re a te rite empti, itemque ego de libris mihi datis faciemus. Sic a praesenti die vendidi tibi partem integram eodem modo quo Nicephorus oeconomus e domibus tuis interventu tuo vendidit, dans tibi irrevocabilem potestatem. Si quando conabor (eam) auferre criminatione vel machinatione, nec adversarium, et successorem meum, et detentorem, et omnem hominem, qui sit ex parte eius qui mihi vendidit, (eam) eripere volentem omnino avertam, eximens te,

ρους τοῦ πράσαντός μοι. ἀφελεῖν θέλοντά τελείως καταπαύσω. λυτρούμενος σέ τε καὶ κληρονόμους καὶ διαδόχους τοὺς σούς κακίας αὐτοῦ. ὁχλήσεως. ἐγκλήσεως. ζημίας καὶ πάσης ἄλλης ἐπιπτώσης ἐπηρείας ἵνα πρῶτον μὲν μαχητὴν τὸν θεόν ἐπισπάσωμαι ἔπειτα δὲ καὶ τὴν ἀρὰν τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ πατρῶν κληρώσωμαι· εἴτα καὶ πρὸς σέ καὶ πρὸς τοὺς κατὰ σέ διαδόχους, νομίσματα τριακοντα εἴς. καταυά-
λω· καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν υἱστίαριον ἄλλα τοσαῦτα· εἴτα σὺν πᾶσι τοῖς μετ' ἐμὲ. ἀσάλευτον εἰς αἰὲ καὶ ἑδραῖον τὸ ἐγγράφον τοῦτο τῆς πράσεως, διατηρήσω· ὃ καὶ ἐγράφη ἐμοῦ ἀξιώσει χειρὶ ἰωαννοῦ τοῦ κουρ-
κουσιου. μηνὶ νοεμβρίῳ. ἰνδικτιωνος γ'. ἔτους ςΦνθ'.
παρουσία μαρτυρῶν.

† πανκαλος υἱος νικολαι καὶ μαρτυρον υπεγραφα.

† βάρδας υἱὸς λέοντος τοῦ αἵλου παρακληθῆς, μαρτυρῶ διὰ τοῦ σταυρου. τὸ γὰρ ὕφος διὰ τοῦ νο-
ταρίου.

† γρηγοριος υἱος υασηληρου μαρτιρον υπεγραφα.

† συζάντιος ἐλέω θεου πρεσυυτερος μαρτυρ υπεγρα-
φα ἰδια χειρὶ.

† θεοφανης υἱος λεοντος αρχηπρεσυυτερου μαρτυρ
υπεγραφα. ἰδια χειρὶ.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 19.)

et heredes et successores tuos ab ipsorum impro-
bitate, molestia, accusatione, damno et omni alia
superveniente iniuria, primum quidem infensum Deum
experiar, et deinceps maledictionem tercentorum de-
cem et octo sanctorum Patrum sortiar, tum tibi tuisque
successoribus numismata sex et triginta, totidemque
alia Imperiali Vestiario solvam. Deinde cum omnibus
qui post me fuerint inconcussum semper et stabile in-
strumentum hoc venditionis servabo, quod rogatu meo
scriptum est manu Ioannis Curcusi, mense novem-
bri, indictione tertia, anno 6558, coram testibus.

† Pancalus filius Nicolai Caia testis subscripsi.

† Bardas filius Leonis filii Avari rogatus, testis
per crucem subscripsi, nam verba per notarium.

† Gregorius filius Basilii testis subscripsi.

† Byzantius misericordia Dei presbyter testis sub-
scripsi propria manu.

† Theophanes filius Leonis Archipresbyteri testis
subscripsi propria manu.

XXXVII.

1050 — Mense Ianuario 16 — Indict. III.

*Lucas frater defuncti Theodori praefecti monasterii de Zosimo cedit eiusdem monasterii praefecturam Theophylacto
presbytero, cum id munus ad ipsum pertineat ex fratris ipsius Lucae testamento.*

† σιγνον χειρος λουκάς ἀδελφός τοῦ μακαριωτατοῦ
θεοδору καλὴ γουμένου μονῆς τοῦ ζωσήμου· Ἐν ονο-
ματι τοῦ πατρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευμα-
τος, τῆς τρισύποστατου θεότητος καὶ ἀδιαίρετου τριά-
δος ἐν ᾧ πέποιθα καὶ πιστεύω καὶ τὴν ἐλπίδα ἔχω
καὶ πᾶς χριστιανός, καὶ δια πρεσβείας τῆς ὑπερευλο-
γημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτοκου καὶ τῶν ἁγίων ἀρ-
χαγγέλων καὶ ἀγγέλων προφητῶν ἀποστολῶν μαρ-
τύρων καὶ δικαίων ἱεραρχῶν ὁσίων καὶ διὰ τῆς ἀντι-
λήψεως τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλεως καὶ
ἁγιωτατοῦ καὶ πανευφύμου ἡγουμενικοῦ ἡμῶν πα-
τριάρχου καὶ τοῦ πάνευφύμου καὶ ευλαβεστατοῦ καὶ
ἁγιωτατοῦ ἐπισκοποῦ ἡμῶν μηχαηλ, σίναξις γέγω-

† Signum manus Lucae fratris Theodori praefe-
cti monasterii de Zosimo felicissimae memoriae. In
nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, Trinae
Deitatis ac Individuae Trinitatis, in qua confido et
credo et spem habeo, sicut et omnes Christiani, et
per intercessionem benedictae Dominae nostrae Dei-
parae, et sanctorum Archangelorum et Angelorum,
Prophetarum, Apostolorum, Martyrum et Iustorum,
Hierarcharum, Sanctorum, et sub protectione po-
tentis et sancti nostri Imperatoris, et sanctissimi ac
gloriosissimi oecumenici nostri Patriarchae, et glo-
riosissimi, piissimi ac sanctissimi Episcopi nostri
Michaelis, synaxis celebrata est in omnino venera-

ην ἐν τῷ πεισέπτῳ καὶ τοῦ ἁγίου νικολαοῦ ἡ ἐκ-
κλησία τοῦ ἀρχιμανδρίτου. ἡ τε ἱεραίων καὶ ἀρχόν-
των καὶ του δωμειστικου καὶ του ἑτέρου δωμειστικου
γαμυροῦ αὐτοῦ. καὶ ἐτέρων πλήθος πολὺ του λαοῦ
τοῦ καὶ τρου, μετὰ τὴν ἐξωδον τοῦ μακαριωτάτου
ἀδελφοῦ μου ἐξήγαγον καὶ τὴν διὰ θείων του μακαρίου
ἀδελφοῦ μου καὶ ἀναγνούς αὐτὴν κατενοπιον παντων
διήγορευσεν λεγων, ὅτι ἔπαφίω τὸν εὐλαυέστατον πρε-
σβυτερον θεοφύλακτον καθήγοῦμεν καὶ προὔχον τῶν
ἀδελφῶν καὶ πνευματικῶν τῶν τέκνων ὥστε ἐκ νε-
αίας ἡλικίας πολλὰ κωπιάσας ὑπὲρ τὴν ἁγίαν ἐκκλη-
σίαν τῆς τοιαύτης μωνῆς ὡς πιστὸν καὶ ὀρθόδοξον,
ἀκλόπως ἀδύλως, ἀφιληργύως ἀλλ ἡ τι ἐκωπίασεν
εἰσὶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, εἰς μνημοσυνον πάντων· καὶ ἐνεκεν
τοῦτο ἔπαφίω αὐτὸν ἐξουσιαστὴν καθήγοῦμεν καὶ
κύριον ἀπο τε κινήτων ἀκινήτων καὶ αυτοκινήτων τῆς
τοιαύτης μωνῆς, τὸν προριθέντα πρεσβυτερον τοῦ ἐπι-
μελεῖσθαι τοὺς ἀδελφούς καὶ ἵνα γειρωτροφῇ καὶ
ἐπιμελῇ τὸν ἀδελφόν μου ὥσπερ οἰκίον πατρι· ἐγὼ
δὲ ὁ προριθείς λουκάς ταυτα ἀκούσας καὶ ἤρπεν μοι
τα τοιαῦτα ριθέντα τοῦ μακαρίου ἀδελφοῦ μου, ἐνύ-
στα κατενόησον λέγων, ὅτι ἐπεὶ ὁ ἐμὸς ἀδελφός ἐδιδέ-
ταξάτω, θέλω καγὼ τοῦ εἶναι ὁ προριθείς πρεσβυτερος
θεοφύλακτος καθήγουμενος καὶ προὔχος καὶ ἐξουσία-
στὴν, ἐπὶ ἐγὼ ἀδυνατῶ καὶ οὐκ ισχύω καθήγουμένους
τοὺς ἀδελφούς, ἢ ἐπιμελεῖσθαι, ἥτε εἰς τὰς ἐτέρας δου-
λίας τῶν επικρατούντων ἡμᾶς, καὶ ἐστύτων πάντων εἰς
τὸν πεισέπτον καὶ τοῦ ἁγίου νικολαοῦ καὶ εἰς ἐμὲ ατε-
νίζόντων παρελαυνον τὴν διὰ θείων τοῦ μακαρίου ἀδελ-
φοῦ μου ἐκ τοῦ διυσιαστήριον του ἁγίου νικολαοῦ καὶ
ἐπαρεδοκα αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ εὐλαυέστατου ἱερέως
θεοφύλακτου, τοῦ εἶναι ἐξουσιαστὴν καὶ καθήγοῦμε-
νον τῆς τοιαύτης μωνῆς, καὶ ὡς ἐδιδέταξάτο ὁ μακάριος
ἀδελφός μου καὶ ἵνα με ἐπιμελείσῃ καὶ γειρωτροφῇ
ὥσπερ οἰκίον πατρι καγὼ δὲ, ὥσπερ σαρκικόν μου
υἱόν, ὡς πολλὰ κωποπιακῶς ὑπὲρ τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ
ἐκκλησίας, καὶ ὡς ἀνωτέρω ἵριται παρεδωκα αὐτὸ
τὸ χάρτιον καὶ τὴν υακτηρίαν τοῦ προλαύτος κα-
θήγουμένου ἐθέμιν αὐτὸν εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ὡς τις ἂν
ἔχει ευρεθῇ μετὰ τρέπων καὶ διὰ σείων, ἢ μετὰ μελὸς γε-
νιτο ἐκ τῆς τοιαύτης διὰ θείων καὶ παραδύσεως, ἥτε
ἐγὼ ὁ προριθείς λουκάς, ἥτε ἴδιος, ἥτε τίς ἐκ τῆς
μωνῆς, ἔστω ἀναδεματισμένος παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ
καὶ ἁγίου πνεύματος. καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ μετὰ τῶν
κράξαντων ἄρων ἄρων σταυρωσιν καὶ ἔστω ὑπεροῦμενος

bili archimandritali ecclesia S. Nicolai, in quam
convenerunt sacerdotes, et magistratus, et Domesti-
cus, et alter Domesticus eius gener, et alii quam-
plurimi de civitate, post obitum mei fratris beatis-
simae memoriae; et producto eiusdem testamento,
lectum est coram omnibus, quo ita cavebatur: Re-
linquo piissimum presbyterum Theophylactum hegu-
menum et priorem fratrum et spiritualium nostro-
rum filiorum, qui ab ipsa adolescentia multos labores
sustinuit pro sancta ecclesia huius monasterii, ut fide-
lem ac orthodoxum decet, sine dolo, fraude, aut ava-
ritia se gerendo; eiusque laborum monumenta extant
in ecclesia, quae omnibus fidem faciunt. Quapropter
relinquo ipsum hegumenum, eique dominium et po-
testatem trado de rebus eiusdem monasterii mobili-
bus, immobilibus et semoventibus, ut praedictus pre-
sbyter fratrum curam habeat, et meum fratrem,
propter eius senectutem, alac ac gubernet tanquam
proprium patrem. Quam vero ego praedictus Lucas
haec audivissem, mihi que placuissent huiusmodi dicta
mei fratris felicitis memoriae, in omnium praesentia
magna voce respondi his verbis: Quoniam ita mei fra-
tris testamento cautum est, volo et ego, ut praedictus
presbyter Theophylactus monasterii praefecturam, et
prioratum, et dominationem habeat, quia impotens
ego sum, nec valeo praeesse fratribus, eorumque cu-
ram gerere, aut alia munera, quae a nostris principi-
bus imponuntur, obire. Cumque omnes starent in
omnino venerabili ecclesia S. Nicolai, et fixis oculis
in me respicerent, sumpsit testamentum fratris mei
beatae memoriae, quod erat super altari S. Nicolai,
ipsumque tradidi in manus piissimi sacerdotis Theo-
phylacti, ut ipse dominationem et praefecturam eius-
dem monasterii haberet, sicut cautum erat testamento
mei fratris felicitis memoriae, et propter meam senectu-
tem me curaret et aleret tanquam proprium patrem,
sicut ego eidem, tanquam vero meo filio, quippe qui
multum laboraverat pro sancta Dei Ecclesia, ut supra
dictum est, chartulam tradidi, et praedecessoris hegu-
meni baculum in eius manus posui. Et si quis surre-
xerit infringere aut mutare volens huiusmodi testa-
mentum et traditionem, aut contravenire proponat,
sive ego praedictus Lucas, sive privatus, sive quis-
quam de monasterio, maledictionem habeat a Patre
et Filio et Spiritu Sancto, et sit pars eius cum iis

ἐκ πάντων ὧν ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν· μετὰ δὲ ζημιούσῳ καὶ εἰς τὸ βασιλικῷ σακελλίῳ νημισματὰ οὐβ'. καὶ ἡθ' οὕτως στέργῃ καὶ ἐμμένῃ τῇ παρ' ἐμοῦ γενομένην παράδωσιν σὺν καὶ ἀπαρασάλευτος, διὰ τὸ οὕτω ἐξ ιδίας μου υἱολῆς ἀρεσθῆναι, παρ' οὐσίας καὶ ἐκώφεσιν τῶν παρευρεθέντων χρηστίμων μαρτυρῶν.

† νικολαὸς δομestικός μαρτυρῶν ὑπεγράψα ἰκία χειρὶ.

γραφῆσα δὲ διὰ χειρὸς ἰωαννοῦ πρεσβυτέρου καὶ ταβουλαρίου ἐν τῷ εἰς ἑφθῆ μῆνι ἰαννουάριω 15' ἰνδικτιωνὸς τρίτης.

qui clamarunt: Tolle, tolle, crucifige, et expers sit omnium quae praeparavit Deus iis qui diligunt illum, ac inde poenae nomine solvat Imperiali Sacello solidos duos et septuaginta, et nihilominus rata, integra et firma permaneat huiusmodi traditio a me facta, quia ex propria mea voluntate ita mihi placuit, in praesentia et ante oculos proborum testium qui interfuerunt.

† Nicolaus Domesticus testis propria manu subscripsi.

Scriptum manu Ioannis presbyteri et tabularii anno 6558, mense ianuario, die 17, indictione III.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 5.)

XXXVIII.

1051 — Mense Martio — Indict. IV.

Basilius faber ferrarius et Ioannes filius Constantinæ dividunt inter se duo praedia ad Palos posita.

† σιγνον χειρὸς βασιλείου τοῦ τῇ τέχνῃ χαλκεύς.

Ἐν σήμερι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος βασιλεὺς ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ἰδιοχείρως ποιήσας. ἐπεὶ καὶ ἐτι ζώντας τῆς πνευματικῆς μου μητρὸς κωνσταντίνης ἔλαβον παρ' αὐτῆς καὶ παρὰ σοῦ ἰωαννοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ πνευματικοῦ ἀδελφοῦ. τὴν φυτίαν ἣν ἔχεται ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῶν παλίων ὑπερ' ἐξωνίσασθαι παρὰ τοῦ προηθέντος βασιλείου, ὅστε καλληργήσας ταύτην καὶ φέρειν εἰς τὰς ἐκείνης ἀμύξας καὶ τὸ διακείμενον ἐκτῆς ἀργὸν χωράφιον ἵνα φυτεύσω καὶ αὐτῷ καὶ ἀπο μὲν τῆς εἰρημένης φυτῆρας ἣν ἔλαβον παρ' ἡμῶν ἵνα ἔχεται ἡμεῖς μοίρας δύο. καγὼ μοίραν μίαν. καὶ ἀπο τὴν ἐφύτευσα ἐγὼ ἵνα μοιράσωμεν αὐτῷ ἐξ ἡσὶς· καὶ ἐπὶ χάριτι χριστοῦ τὸ ἔργον εἰς πέρας ἡγάγον καὶ τὰ ἀμφοτέρω ἐκατέστησεν ὡς δέεται. ἀρτίως εἰδὼς υἱολῆς ἡμῶν ἐδημερίσαμεν αὐτὰ καδῶς ἀνωτέρω εἰρηται· καὶ εἶδον ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἀμπελίου τὴν ἐφαρμόζουσαν μοι μοίραν μίαν· καὶ σὺ ὁ ῥηθεὶς ἰωαννης τὰς δύο μοίρας καὶ ἔλαχεν σοὶ εἰς τὰ ἀρκυῖα μέρη· καὶ ἀπὸ τῆς φυτῆρας ἣν ἐφύτευσα ἐγὼ καδῶς ἐμοιράσαμεν ἐξ ἡσὶς ἐλαχέν σοὶ εἰς τὰ μεσημυρῆνα πλησίον τοῦ πρεσβυτέρου βασιλείου καὶ ὁμολογῶ ἵνα καὶ διαμείνῃ ἡ

† Signum manus Basilii fabri ferrarii.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Basilii venerandam et vivificam crucem propria manu signavi. Quoniam dum adhuc inter vivos ageret Constantina mater mea spiritalis, accepi ab ea et abs te Ioanne eiusdem filio meoque spiritali fratre plantationem quam habebatis in loco ubi dicitur ad Palos, quam enistis ex me supradicto Basilio, ut vestro labore in bonum ordinem, ut decet, redigeretis; et (accepi) territorium incultum, quod ibi est, ut in eo plantationem facerem; et de praedicta plantatione quam a vobis accepi, ut vos haberetis duas portiones, et ego unam; et de plantatione quam ego feci, ut ipsam in aequalem partem divideremus; ac Christi gratia adiuvante, utrumque opus ad finem perduxim, et ad ordinem, qui decebat, redegi: nuper de propria nostra voluntate supradictam divisionem inter nos fecimus, ita scilicet, ut de maiori vinea una pars ad me pertineat, et reliquae duae, quae septentrionem spectant, ad te praedictum Ioannem. Similiter et plantationem, quam ego feci, ex aequo inter nos divisimus: et tibi obtigit pars quae me-

τοιαύτη μοιρασία μεχρι τέλους μη παρασλεύμενος
παρ ουδενός, ἡ δὲ Φοραδῶ μετατρεπόμενος τουτο ο-
μολογῶ μὴ εἰσακούεσθαι ἀλλὰ καὶ πρὸς παράουσιν
τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ ζημιούσθαι με ἐν
τῷ δημοσίῳ νομίσματα λς'. καὶ ἡδ' οὕτως ἰσχυρὰν
καὶ νεύαιαν διαμινέτο ἡ παρ ἐμοῦ γεναμένη μοιρασία
παρουσία μαρτυρων. γραφὲν χειρὶ νικολάου νοταρίου
μηρὶ μαρτίῳ ἰνδικτιωνος δ'. ἔτους ςφνδ'.

† ἰωαννης πρεσβυτερος τῆς παναγίας μαρτυρω.

† σεργιος του πρεσβυτερου τῆς παναγίας μαρτῦρω.

† λεων του πρεσβυτερου μαρτυρω.

† νικολαος πρεσβητερωσ μαρτυρω.

† σεργιος υἱος ευπτακαλλης μαρτυρων ηπεγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 3.)

ridiem spectat, iuxta possessionem Basilii presbyteri.
Quapropter volo ut huiusmodi divisio usque ad finem
permaneant, sine ullius impedimento aut molestia; quod
si contravenire proponam, declaro me non esse au-
diendum, immo propter praevaricationem venerandae
et vivificae crucis poenae nomine solvere teneat Fi-
sco publico solidos sex et triginta, et nihilominus
ratum ac firmum permaneat huius divisionis instru-
mentum a me factum in praesentia testium. Scriptum
manu Nicolai notarii mense martio, indictione IV,
anno 6559.

† Ioannes presbyter SS. Deiparae testis.

† Sergius filius presbyteri SS. Deiparae testis.

† Leo filius presbyteri testis.

† Nicolaus presbyter testis.

† Sergius filius Euptacallis testis subscripsi.

XXXIX.

1052 — Mense Maio — Indict. V.

*Ursus filius Gregorii presbyteri tradit Bartholomaeo abbati monasterii sanctorum Apostolorum terram sitam
ad puteum Abbatissae, ex testamento cuiusdam Cali, qui sub adventum mortis iusserat hanc donationem
feri, ut suum corpus in eodem monasterio sepeliretur.*

† σίγωνν χειρὸς οὐρσου υἱου γρηγορίου πρεσβυτερου.
Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος. Ο' προγεγραμμένος οὐρσος· ὁ τὸν τιμίον
καὶ ζωοπιὸν σταυρὸν σὺν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι τῇ αὐτο-
χειρίᾳ προτάξας, τὸ παρὸν ἔγγραφον πρὸς σὲ βαρθε-
λομαῖον τον καθηγούμενον τῆς εὐαγεστάτης μονῆς τῶν
ἁγίων ἀποστόλων καὶ διὰ σοῦ πρὸς τοὺς μετὰ σοῦ
μέλλοντας τὴν ἡγουμένην διαδέξασθαι ταύτην. τίθη-
μι· Ἐπειδοιπερ τελευτῶν καλὸς ταφῆναι μὲν τὸ σῶμα
αὐτοῦ παρὰ τὸ μοναστήριον. ἐξητήσατο· ἀφιερωθῆναι
δὲ ἐν αὐτῷ πᾶσαν τὴν χώραν ἣν ἐκράτει εἰς τὴν ἀβ-
βατίσσαν. ἐν διαθήκῳ ὥρίσατο· τυχὼν τῆς παρὰ τὸ
μοναστήριον. νέυσει σοῦ, ταφῆς, ἰδοὺ κατὰ τὴν ἐπι-
ταγὴν αὐτοῦ. δίδωμι ἀφιέρωμα τῇ ἀγιωτάτῃ τῶν
ἀποστόλων μονῇ. πᾶσαν τὴν χώραν τὴν κατὰ τὸ φρέαρ
τῆς ἀββατίσσης κεμένην· τουτέστιν ἣν ἐκ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ ἐδέσποζε καὶ ἐκράτει· παρέχων ἐξουσίαν τοῖς
τοῦ μοναστηρίου ἀντεχομένοις οἷα ἐκείνου ἐπίτροπος.
ἀεὶ δεσπόζειν, εἰς περιποίησιν αὐτῶν . . . ἐν αὐτῷ τε-

† Signum manus Ursi filii Gregorii presbyteri.
In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Su-
prascriptus Ursus, praefigens venerandam ac vivifi-
cam crucem cum proprio nomine mea ipsius manu,
praesentem scripturam tibi Bartholomaeo praeposito
admodum venerabilis monasterii sanctorum Aposto-
lorum, et per te iis, qui post te suscepturi erunt
eamdem praeposituram, trado. Cum ad vitae finem
accedens Calus petierit ut suum corpus prope mo-
nasterium sepeliretur, dicari vero ipsi omnem ter-
ram, quam possidebat Abbatissae, testamento statuis-
set, et sepulturam, te annuente, prope monasterium
sit consecutus; ecce ex eius mandato offero sanctis-
simo Apostolorum monasterio omnem terram ad Ab-
batissae puteum sitam, eam videlicet, quam ex patre
suo possidebat et tenebat, dans facultatem moderato-
ribus monasterii, ut eiusdem (Cali) procurator, sem-
per faciendi quicquid eam in melius provehere possit
. . . . . in ipso degentium monachorum. Fines

λαόντων μοναχῶν· ἀλλὰ τὰ ὁροθεσία αὐτῆς Φανερά ποιήσαι. . . ἐξ ἀνατολῶν, χώρα οὐρσιλέοντος τοῦ καρ-
υότσα· ἐκ δυσμῶν χώρα ἀργυροῦ πρεσβυτέρου. ἐκ νό-
του. χώρα... ἐκ βορέας, ὁδός· καὶ τὸ Φρέαρ τῆς ἀβ-
βατίσσης· ταύτην πᾶσαν τὴν χώραν σὺν εἰσόδῳ ἐξόδῳ
καὶ πᾶσιν αὐτῆς δικαίοις ἀφιέρωμα τῇ σεβασμῷ μο-
νῇ· ἐν ἣ καὶ τεύσσεται τὸ νεκρὸν καλοῦ ἀπὸ σήμερον
δεδῶκα· ἀφιέρωμα μηδέποτε ἀφαιρούμενον μηδὲ τῆς
ἐκκλησίας ἀποξενούμενον· ἀναφανείς γὰρ ποτὲ τίς δι-
φθαμένην ἔχων ψυχὴν καὶ διάνοιαν, προσκρούσει τοῖς
μοναχοῖς καὶ τῷ προσετῶτι· μᾶλλον δὲ· οὐ τοῖς μο-
ναχοῖς· οὐ τῷ προσετῶτι· ἀλλὰ τῇ ἱερᾷ μονῇ. ἥ οὐ δι
ἀντιυλεφαι θελ . . . εἴτα πειράσεται καὶ μέρος ὅσον
σμικρότατον τῆς χώρας ταύτης ἐκπαῖσαι. καὶ ὑπ' ἐ-
ξουσίαν ὑπαγογεῖν τὴν ἑαυτοῦ, οὗτος ἐπικατάρτος
παρὰ πατρός υἱοῦ καὶ ἀγίου πνεύματος· ἀλλότριός τε
τῶν εὐσεβῶν· καὶ τῆς χριστιανῶν μοίρας· ἀπόκλητος
εἴτα καὶ ζημίας ἀξίος τῆς ὑπὲρ ἐκκλησίας ἀγίας παρὰ
τῶν δικαστῶν εἰσπραττομένης· ἐνδύνας μὲν γὰρ δώσει
τῆς ἀναιδείας νικηθῆσεται δὲ παρὰ τοῦ μοναχικοῦ συλ-
λόγου. καὶ τοῦ φροντιστηρίου· ἐγγράφη τὸ παρὸν ἐγ-
γραφον τῆς ἀφιερώσεως ἐμῇ ἀξίῳσει. χειρὶ ἰωάννου τοῦ
κουρκουσίου· μηνὶ μαΐῳ ἰνδικτιωνος ε'. ἔτους ςφξ'. πα-
ρουσία μαρτυρων.

† λέων ἱερεὺς μαρτυρ ὑπεγραφε αἰκία χειρ.

† πετρος ἐλὲό θεοῦ πρεσβύτερος μαρτυρ ὑπεγραφε.

† λεων εὐτελῆς πρεσβύτερος μαρτυρ ὑπεγραφε.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 20.)

autem ipsius palam facio. . . . . Ab oriente terra
Ursileonis Carbotzæ; ab occidente terra Argyri pre-
sbyteri; ab austro terra. . . . a borea via et pu-
teus Abbatissæ. Omnem hanc terram cum introitu
et exitu et omnibus iuribus suis in oblationem ve-
nerabili monasterio, in quo sepultum fuit cadaver
Cali, a praesenti die trado, oblationem nullo qui-
dem tempore auferendam, nec ecclesiae eripiendam.
Nam si quando apparuerit aliquis, qui, corruptum
habens animum et mentem, monachos et praepo-
situm, immo vero non monachos, non praeposi-
tum, sed venerabile monasterium molestia affecerit,
aut non obsistere voluerit, deinde conatus fuerit vel
quantulumcumque eiusdem terrae arripere, et id in
suam ipsius potestatem abducere, maledictus sit a
Patre, Filio et Spiritu Sancto, et extraneus reiicia-
tur a consortio beatorum et christianorum: deinde
et poena dignus (*habeatur*) irroganda a iudicibus pro
sancta ecclesia; poenas enim dabit suae impudentiae,
et evincetur a monastico conventu et collegio. Scri-
ptum est praesens instrumentum donationis rogatu
meo, manu Ioannis Curcusi, mense maio, indi-
ctione V, anno 6560, coram testibus.

† Leo presbyter testis subscripsi propria manu.

† Petrus Dei misericordia presbyter testis sub-
scripsi.

† Leo humilis presbyter testis subscripsi.

XL.

1053 — Indict. VI.

*Lucas Tromarchus cum fratribus Pancratio, Nicolao, et Candido, monasterium S. Andreae desertum in
Calabria, quod ad ipsos pertinebat, donat Leontio abbati monasterii SS. Trinitatis Cavae.*

† σίγνον χειρὸς λαυκά τρωμάρχου.

† σίγνον χειρὸς πανκρατίου ἀδελφὸς αὐτοῦ.

† σίγνον χειρὸς νικολάου ἀδελφὸς αὐτοῦ.

† σίγνον χειρὸς κἀνδίδου υἱοῦ τοῦ κλέπτη.

Εν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου
πνεύματος. ἡμεῖς οἱ πρωτογεγραμμένοι λουκάς καὶ παν-
κράτιος καὶ νικόλαος καὶ κἀνδίδος οἱ ἀντ'ἀδελφοί. οἱ
τὰ σίγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ ἰδιοχειρὶ ποιήσαντες τὰ

† Signum manus Lucae Tromarchi.

† Signum manus Pancratii fratris ipsius.

† Signum manus Nicolai fratris ipsius.

† Signum manus Candidi filii Cleptae.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Nos suprascripti Lucas, et Pancrati, et Nicolaus,
et Candidus germani fratres, qui signa venerandae
crucis propria manu exaravimus, quae sequuntur

παρακατίοντα εντελλώμεθα. ἔχομεν μοναστήριον καὶ τόπον τινὰ ἐκ γονικῆς ἡμῶν κληρονομίας· εἰς τὴν διακράτησιν τῆς κάλυρας· ὅπερ ἀμεληθόντες ἐν τῆς ἡμέραις ταύταις τῶν Φράγκων καὶ πῶς κρατῶμεν αὐτὸν Φράγκων καὶ ἐλεύθερον· καὶ παντελὸς ἡφανισθαι· καὶ πυρίκαυστον γέγονεν· καὶ παντελὸς ἡρίμωται καὶ ἡφανισθαι. καὶ ἡ ἀγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία κεχάλασμιχός ἐκειτο καὶ ἀλητούργητος. εἰδῶτες δὲ ἡμεῖς τὴν κατὰπτωσιν τοῦ τόπου. καὶ φουούμενοι διὰ τοῦ θανάτου· σοὶ τῷ ἐυλαβεστάτῳ καθευομένῳ λεοντίῳ τῆς μονῆς τῆς ἀγίας τριάδος τῆς κάνας. καὶ τοῖς σοῖς διακατοχοῖς, ἴδει ἀπεντεύθεν παραδίδομεν καὶ ἀφιέρωμεν τὸ εἰρημένον μοναστήριον· λέγωμεν δὲ τὴν μονὴν τοῦ ἀποστόλου ἀνδρέου σὺν πᾶσιν τῇ διακράτησιν αὐτοῦ· ἐστὶν δὲ ὁ περιορισμός τῆς ἀγίας μονῆς ταύτης· ἀπὸ μὲν ἀνατολᾶς ἄρχεται ἀπὸ τῆς Φούρκας τῶν ποταμῶν καὶ ἀναυένει καὶ ἀποδίδει τὸν μέγαν κρημνὸν καὶ ἀπὸ τῶν κρημνῶν ἀναυένει ἕως τὴν κεφαλὴν τοῦ μεγάλου ἄτζου. καὶ ἀπὸ τοῦ ἄτζου ὡς κρατεῖ τὰ εἶσα καὶ ρέει εἰς τὴν μεγάλην ὁδόν. καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σκελλίζει καὶ ρέει εἰς τὴν βαθείαν τὴν μεγάλην· καὶ ἀπὸ τοῦ ἄρκτου μέρος ἄρχεται ἀπὸ τὴν στράταν τὴν μεγάλην· καὶ ὡς ὑπάγει ἡ στράτα ἕως τὴν ἀλώνην τοῦ σικέλου καὶ ὡς καταυένει τὴν ἀλώνην καὶ δίδει εἰς τὸ σήφωνα. καὶ ἀπὸ τοῦ σήφωνα ἀποδίδει εἰς τὸ ρυάκιν τοῦ γαννουλούτου καὶ ἀπὸ τοῦ ρυάκιν ὡς καταυένει καὶ δίδει εἰς τὸ ρυάκιν τοῦ μαύρουου· καὶ ἀπὸ τοῦ ρυάκιν τοῦτου ρέει εἰς τὴν μεγάλην τύνπαν τῆς καθούσα· καὶ ἀπὸ τῆς καθούσα σκελλίζει τὸν νοτὸν καὶ δίδει εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν· καὶ ὡς κατένει ὁ ποταμός ἕως τοῦ ποταμοῦ ὃς καταυένει ἀπὸ τοῦ κεραμίδι καὶ κλύη. δῶμεν καὶ ἀφιέρωμεν σοὶ τῷ προσημένῳ οἰγουμένῳ καὶ τοῖς σοῖς διακατόχοις ἵνα ἔχειτε ἐξουσίαν ἐν αὐτῷ τῷ πρωιρημένῳ μοναστηρίῳ· ὡς κυριοὶ καὶ αὐθένται ὡς παρ' ἡμῶν ἡλειφῶτες τὴν ἐξουσίαν, τοῦ ἔχειν ἐξουσίαν σὺ καὶ οἱ ἐπὶ σοὶ προυαλλομενοὶ πάντοτε ποιεῖν ἐν αὐτῷ, ὅσα οἱ θεοὶ νόμοι παρακελεύοντε ἵνα εὐχασθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτήχοις ὑπὲρ ἡμῶν μὴ τολμῶμεν δε ἡμεῖς ἀπὸ σήμερον ὀρίζην· ἡ ἐνοχλῆν ἐν τινὶ ἡμῶν. ἀν δὲ φάνωμεθα ποτὲ καιρῷ ζήτισιν. ποιοῦμενοι ὑπὲρ τοῦ παρ' ἡμῶν σοὶ ἐγγράφῳ παραδοθέντος μοναστηρίου. ὁμολογοῦμεν ἐν πρωτοῖς ἵνα ἡμεῖς ἀρνητὶ τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ. καὶ ὑπόκληνῶμεν ζημιούσθαι εἰς τὸ δημόσιον νόμισμα. ιζ'. καὶ πρὸς σὲ τὸν ἐνο-

praecipimus. Monasterium habemus, et locum quemdam ex paterna nostra hereditate in pertinentiis Calabriae: quod (*monasterium*), derelictum hisce Francorum diebus, possidemus immune et liberum, et omnino deletum et exustum, et prorsus desertum atque vastatum; sanctumque Dei templum eversum, divinoque cultu destitutum extabat. Nos autem, videntes loci vastationem, interitumque metuentes, tibi piissimo Leontio praeposito monasterii Sanctae Trinitatis Cavensis et successoribus tuis iam hinc tradimus et offerimus dictum monasterium, scilicet monasterium Apostoli Andreae, cum omnibus eius pertinentiis. Sunt autem fines huiusce sancti monasterii: ab oriente incipit a Furca fluminum, et ascendit et iungitur magnae rupi, et a rupe ascendit usque ad caput magni Atzi, et ab Atzo imminet locis iuxta positis, et vergit in magnam viam, et a via progreditur atque tendit ad vallem magnam; et a septentrionis parte incipit a via magna, et ut pergit via usque ad aream Siceli, et ut descendit per aream et pergit ad caulem, et a canali vadit ad rivum Gannuluti, et a rivo descendit et iungitur rivo Maurubue, et ab hoc rivo vadit ad magnum tumulum Catthusae, et a Catthusa pergit iuxta collem, et iungitur magno flumini, et ut descendit fluvius usque ad fluvium qui descendit e Ceramide, et (*his finibus*) circumscribitur. Concedimus et offerimus tibi praedicto praeposito et tuis successoribus (*omnia praedicta*), ut habeatis dominium in supradictum monasterium, tamquam possessores et domini, quippe qui accepistis a nobis (*praefatum*) dominium, ut et tu et qui praepositi a te fuerint potestatem habeatis faciendi in eo quovis tempore quidquid divinae leges praecipunt, et in sacra diptycha nomen nostrum referatis. Ne vero nos audeamus cuiquam vestrum ab hac die imperare, vel molestiam inferre: sin autem aliquando quaestionem instituerimus de hac monasterii concessione a nobis tibi facta, declaramus in primis proditores nos esse venerandae et vivificae crucis, et poenae nomine Fisco publico solve-
re teneamur nummos septem et decem, tibi que praefato Leontio alios septem; et rata ac firma remaneat praesens concessio in perpetuum. Totum instrumentum rogatu nostrum intervenientium scriptum est manu Teophylacti protopapae civitatis sancti Cyrici, an-

μασθέντα λεόντιον διδῆν αλλα. ζ'. καὶ αὐτο στέργειν καὶ ἐμμένειν τὸ παρὸν παραδωτικὸν εἰς αἰὼνα αἰώνος. ἔγγραφη καὶ τὸ ὅλον ἦχος παρακλήσει ἡμῶν τῶν παρευρεθέντων ἀνδρωπῶν· δια χειρὸς Θεοφειλάχτου προτοπάπα τοῦ αστεος ἁγίου κύριου. ἐν ἔτει ς' Φξά' Ἰνδικτίωνος ς'. παρουσία τῶν παρευρεθέντων μαρτύρων.

† νικολαὸς ἡγουμένος τοῦ κεραμηδοῦ μαρτυρ υπέγραφα.

† Θεόδωρος προτομανδρίτης τῆς καλαυρας μάρτυρ υπέγραφα.

† ἀναστάσιος υἱὸς λουκά τρωμάρχου μάρτυρ υπέγραφα.

† λούκας ἀδελφὸς αὐτοῦ μάρτυρ υπέγραφα.

† λίκαστος τοῦ οὐρσίνου μάρτυρ υπέγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 6.)

no 6561, indictione VI, coram testibus qui interfuerunt.

† Nicolaus praepositus Ceramidi testis subscripsi.

† Theodorus Protomandrita Calabriae testis subscripsi.

† Anastasius Lucae Tromarchi filius testis subscripsi.

† Lucas frater ipsius testis subscripsi.

† Licastus Ursini filius testis subscripsi.

XLI.

1054 — Mense Aprili — Indict. VII.

Sellitta, Georgius et Theodorus vendunt numismate uno Bartholomaeo praeposito monasterii sanctorum Apostolorum duas terras vineales in loco qui dicitur Ponta sitas.

† σίγγον χειρὸς σελλίττας θυγατρὸς ἰωαννίου τοῦ σαρανταρου.

† σίγγον γεωργίου πρεσυτερου.

† σίγγον Θεοδώρου υἱοῦ λεοντος τοῦ πετρωνᾶ.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· οἱ ἀνατεταγμένοι σελλίττα καὶ γεωργίος πρεσυύτερος ὁ πάππος αὐτῆς πρὸς δὲ καὶ γὼν Θεόδωρος ὁ λέοντος τοῦ πετρωνᾶ, υἱὸς οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς τῇ αὐτοχειρίᾳ προτάξαντες, ὁμονοοῦντες, οὐχὶ διχονοοῦντες, πιπράσκομεν πρὸς σὲ βαρδολαμῶν τὸν καθηγούμενον τῆς μονῆς τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τὰ δύο ἀμπελότοπα. ἃ εἰς τὸ μέρος τῆς πόλεως. κληρονομοῦντες ἀπὸ νικολάου πρεσυτερου τοῦ γέγοντος. ὡς κληρονόμοι αὐτοῦ φαινόμεθα ταῦτα δύο τὰ ἀμπελότοπα πιπράσκομεν σοι. ἐγγυώμενος ἐγὼ Θεόδωρος τὴν μὴ παροῦσαν ἀδελφὴν μου εἰρήνην, εἰς τιμὴν τὴν ἀνάμεταξὺ ἡμῶν συνφωνηθεῖσαν καὶ ἀρεσθεῖσαν χρυσοῦ διὰ χαράγματος. νόμισμα ἐν. σκυφάτον. καλὸν. σταμένον. καὶ ἀρεστόν· ὅπερ νόμισμα λαυόντες ἀπὸ χειρὸς σου ἐν ταῖς χερσὶ ἡμῶν ἐξουσίαν σοι ἀπὸ σήμερον τὴν ἐπὶ τῶν ἀμπελοτόπων τούτων (αναφαι)-

† Signum manus Sellittae filiae Ioannis de Sarantaro.

† Signum Georgii presbyteri.

† Signum Theodori filii Leonis de Petrona.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Supra constituti Sellitta et Georgius presbyter avus eiusdem, praeterea et ego Theodorus filius Leonis de Petrona, praefigentes honorandas ac vivificas cruces propria manu, unanimes nec dissidentes, vendimus tibi Bartholomaeo praeposito monasterii sanctorum Apostolorum duas terras vineales, quae sunt in loco dicto Ponta, quasque a Nicolao presbytero seniore uti ipsius heredes accepimus. Vendimus tibi praedictas duas terras vineales, spondens ego Theodorus pro Irene sorore mea non praesente, pretio inter nos convento et placito aurei inscripti numismatis unius, scyphati, boni ponderis et iusti: quod numisma a manibus tuis accipientes in manus nostras, dominium non auferendum tibi a praesenti die in huiusmodi terras vineales tradidimus, facultatem concedentes plantandi, permutandi, offerendi (et)

ρετον, ἐνεχειρίσαμεν· παρασχόντες δύναμιν φυτεύειν ἀντικαταλλάττειν· ἀφιεροῦν τῷ κατὰ σὲ μοναστηρίῳ καταλιπεῖν· σύνορα τῶν ἀμπελοτόπων τούτων οὕτως· ἐξ ἀνατολῶν ἐρημίμπελον των κληρονόμων σεβέστου. ἦν πρὸς τινα ἔπρασαν· ἐκ δυσμῶν χώρα ἰωαννου τοῦ βυζαντίου· ἐκ νότου. χώρα τοῦ κατὰ σὲ μοναστηρίου. ἐκ βορέας χώρα. . . . πτου· καὶ ἀμπελότοπον στεφάνου υἱοῦ ἰωαννου τοῦ πασχάλη· ταυτὰ τὰ ἀμπελότοπα οὕτως ἔχοντα σύνορα. καλῶς ἡμεῖς πρὸς σὲ πράσαντες. εἰσοδοῦ ἐξοδὸν δόντες, καὶ πάντα τὰ δίκαια, εἴπερ ποτὲ ἀφελῆσθαι ταῦτα ἢ ἀπὸ σοῦ, ἢ ἀπὸ τῆς ἱερᾶς μονῆς θελήσομεν· καὶ οὐχὶ τουναντίον καὶ κληρονόμους ἡμῶν· καὶ συγκαληρονόμους. καὶ συγγενεῖς. καὶ οἰκείους. καὶ πάντας ἄλλους πρὸς τοῦτο ἐπειγομένους· ἀπράκτους ἐναποδείξομεν καὶ ἀνεργήτους· χοιρουμένοι. σέ τε καὶ τὸ σύστημα τῶν μοναχῶν. ὀχλήσεως αὐτῶν ἐγκλήσεως· ζημίας, καὶ πάσης ἄλλης ἐπαγομένης ὀποσοῦν ἐπηρείας ἵνα πρὸς σὲ τε καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῷ μοναστηρίῳ. τιμὴν ἣν ἐλάβομεν ἐπταπλὴν καταυάλωμεν· πᾶσαν τε τὴν ἀνάλωσιν ἣν ἀναλώσεις νελλιῶν· καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν υἱοστασίον νομίσματα ἐξ. ἀποτίσωμεν· εἴτα τὴν παροῦσαν πράσιν. ἀσάλευτον εἰς αἰεὶ μετὰ τῶν κληρονόμων ἡμῶν διαφυλάξωμεν· ἢ καὶ ἐγράφη ἡμῶν ἀξιώσει. χεὶρ ἰωαννου τοῦ κουρκουσιου, μηνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδικτιωνος ζ'. ἔτους 5462. παρουσία μαρτύρων.

† μιχαηλ υἱὸς στεφάνου διακόνου καὶ πενθεροῦ θεοδώρου τοῦ πράσαντος, παρακληθεὶς, ὑπέταξα τὸν σταυρον. τὸ γὰρ ὕψος διὰ τοῦ νοταριου.

† θεόδωρος ευτελεῖς πρεσβύτερος μαρτυρ υπεγραφα.

† βωμανος κλήρηκος μαρτυρ υπεγραφα.

† ἰωαννης ιερωμενος καὶ βασιλικὸς κληρικὸς ἐπικυρῶτα δόξαντα τη γυναικί μου καὶ τοῦ πάππου μου.

† ἰωαννης ἐλέει θεοῦ πρεσβύτερος μαρτυρ υπεγραφα ιδιοχίρος.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 21.)

relinquendi tuo monasterio. Fines harum terrarum vinealium tales sunt : ab oriente vinea deserta heredum Sebesti, quam (h) cuidam vendiderunt; ab occasu terra Ioannis Byzantii; a meridie terra monasterii tui; a borea terra . . . et terra vinealis Stephani filii Ioannis de Paschale. Huiusmodi autem terras vineales, ita suis finibus descriptas, honeste nos vendimus tibi, dantes introitum et exitum, et omnia iura. Si vero aliquando voluerimus ipsas a te, vel a sacro monasterio auferre, et e contraria parte heredum nostrorum, et coheredum, et consanguineorum, et domesticorum, et quorumlibet hoc tentantium operam irritam et inefficacem non reddiderimus, indemnem praestantes et te et monachorum conventum ab eorum molestia, criminatione, detrimento, omnique alio damno quovis modo illato, tibi et iis qui in monasterio degunt pretium, quod accepimus, in septuplum persolvamus; nec non omnes impensas, quas ob provehendas in melius (*dictas terras*) pertuleris, et Imperiali Vestiario numismata sex rependamus. Deinceps praesentem venditionem inconcussam semper cum heredibus nostris tuebimur; quae scripta est rogatu nostro manu Ioannis Curcusi, mense aprilii, indictione VII, anno 6562, coram testibus.

† Michael filius Stephani diaconi et soceri Theodori venditoris, rogatus subscripsi crucem; verba enim per notarium.

† Theodorus humilis presbyter testis subscripsi.

† Romanus Clericus testis subscripsi.

† Ioannes presbyter et imperialis clericus confirmo quae uxori meae meoque avo placuerunt.

† Ioannes miseratione divina presbyter testis subscripsi propria manu.

(1054) — Mense Maio — Indict. VII.

Argyrus Magister, Vestis et Dux Italiae, Calabriae, Siciliae ac Paphlagoniae, confirmat Ambrosio praeposito monasterii S. Nicolai de Monopoli publica instrumenta, quibus Sasso eiusque heredes ac successores fidem suam obstrinxerant, se nullo unquam tempore molestiam praedicto monasterio illaturos ex eo quod in ipsum dudum habuerant dominium: concedit eidem monasterio exemptionem et immunitatem ab omnimoda molestia ac damno, quibus affici per quemvis possit: denique sinit ut eius praepositus praedictum monasterium queat amplificare.

† Σιγίλλιον γενόμενον παρ ἐμοῦ ἀργυροῦ μαγίστρου υἱοῦ τοῦ καὶ δουκὸς ἰταλίας καλαβρίας· σικελίας παφλαγονίας, τοῦ μέλητος. καὶ ἐπιδόθεν ἀμβροσίῳ μοναχῷ καὶ καθηγουμένῳ μονῆς τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεράρχου νικολάου· τῆς ἐν τῷ καστρῷ μονοπόλεως οὐσῆς· μὲν μαίῳ ἰνδικτιῶνος ἐβδόμῃς †.

Ἐπειδὴ περ ὁ τετελευτηκὺς σάσσαν ὁ τοῦ καλολέοντος τοῦ μονοπολίτου· ἐστὶ τῷ υἱῷ περιῶν, ἔφθασεν ἐξωνίσασθαι μονὴν ἐπωνόματι τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεράρχου νικολάου τιμωμένην· μετὰ πάσης τῆς διακρατήσεως αὐτῆς καὶ περιοχῆς, ἀπὸ τινων διαφθῶν προσώπων μονοπολιτῶν διακειμένην ἐνδοθεν τοῦ καστρου μονοπόλεως, εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ ἀκροτηρίου· ἐν ᾗ ὁ τοιοῦτος ἀποκαρεῖς καὶ μοναχος γενόμενος, ἐγγράφον δικαίωμα ἐξέδετο ἐλευθερίας ἐν αὐτῇ· τοῦ μὲν τοῦς κληρονόμους αὐτοῦ ποτὲ, δεσποτείαν ἔχειν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἄλλ' εἶναι εἰς μνήμην ἀληκτον καὶ σωτηρίαν τῆς αὐτοῦ ψυχῆς, ἐλευθερίαν ἐξ αὐτοῦ δὴ καὶ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ πάντα καιρόν· Εἴτα αὐτοῦ τὸν υἱὸν ἀπολειπόντος, οἱ ἐξ αὐτοῦ προσήκοντες κληρονόμοι· ὅτε βούστος πρωτοσπαθάριος ὁ χαρξανίτης ὁ ἐπὶ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ υἱξαντία γαμβρός· καὶ ὁ ταύτης ἀνταδελφὸς πέτρος· τὴν αὐτοῦ παρρηγγελίαν καὶ ἐντολὴν εἰς οὐδὲν θέμενοι, τὴν τοιαύτην μονὴν εἰς ἰδίαν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν ἰδιοποιήσαντο· μὴδ' ὅλως τὴν τοῦ πεπραχῶτος ἀτοπίαν ἐν νῷ φέρουτες· τὸ γὰρ ἅπαξ ἀφιερῶν τῷ θεῷ κοινοῦσθαι ἀσύμφορον· ἐκμετρήσαντος δὲ καὶ τοῦ βούστου τὸν υἱόν· ἀμφοτέρων οἱ κληρονόμοι, τὴν τῆς ἀγίας μονῆς μὴ θέλοντες εἰς τὸ μέλλον κατάκρισιν ἔχειν, αἰεὶ αὐτῇ καὶ αὐθαιρέτῳ γνώμῃ κινηθέντες· ὅτε σέργιος ὁ υἱὸς πέτρου ἐκείνου· καὶ τουσάκιος σπαθαροκανδιδάτος καὶ ἐπὶ τοῦ πανθέου· καὶ νικολάος ὁ τούτου ἀδελφός· προσήλθον τῷ προμνημονευθέντι καθηγουμένῳ τῆς αὐτῆς

† Diploma factum a me Argyro Magistro, Vesti et Duce Italiae, Calabriae, Siciliae, Paphlagoniae, Meli filio, et traditum Ambrosio monacho et antistiti monasterii sancti Patris nostri et archiepiscopi Nicolai de civitate Monopolis, mense maio, indictione VII.

Quoniam defunctus Sasso filius Caloleonis de Monopoli, dum adhuc inter vivos agebat, a diversis quibusdam civibus Monopolitanis in animum induxit redimere monasterium, sancto Patri nostro et archiepiscopo Nicolao nuncupatum, cum omnibus eius iuribus et pertinentiis, situm intra civitatem Monopolis in loco ubi dicitur Promontorium, in eodem detonsus et monasticam vestem suscipiens, conditum libertatis instrumentum ibidem reposuit, quo cavuit ne ullo unquam tempore ipsius heredes in praedictum monasterium ius haberent; sed in perpetuam memoriam et eius animae salutem liberum esset et immune omni tempore tam ab ipso, quam ab ipsius heredibus. Eo deinde e vivis sublato, ipsius heredes, Rusus scilicet Protospatharius Charzanites, eius gener ob ipsius filiam Byzantiam sibi nuptam, huiusque frater germanus Petrus, eius mandato et interdicto posthabito, praedictum monasterium in propriam dominationem et potestatem vindicarunt, nulla omnino tam absurdi facinoris ratione habita: quod enim semel Deo oblatum sit, in communes usus redigi nefas est. Quum vero et Rusus ex hac vita migrasset, utriusque heredes, nolentes in posterum a sancto monasterio condemnari, propria moti sententia et libera voluntate, Sergius filius Petri praedicti, et Tubacius Spatharocandidatus et Pantheo praefectus, eiusque frater Nicolaus, supradictum ipsius monasterii praepositum Ambrosium adie-

μονῆς ἀμβροσίῳ· καὶ ἀπευάλοντο τὴν δεσποτείαν δι' ἐγγράφων δικαιωμαίων αὐτῶν· ὅρκοις Φρικτοῖς καὶ ἀραις καὶ προστίμοις τούτοις ἐμπεδύσαντες, ἵνα μὴ τοῦ λοιποῦ κατατολμήσωσι προσφῶσαι τῇ τοιαύτῃ μονῇ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ· εἴτε οὗτοι· εἴτε οἱ κληρονόμοι αὐτῶν· ἀλλ' εἰς τὸ διηγεῖσθαι διαμένειν ἐλευθέραν· εἰς μνημόσυνον αὐτῶν δὴ καὶ τῶν γονέων αὐτῶν· πρὸς τοῦτο δὲ καὶ οἱ μονοπολῖται πάντες ἀπιδόντες, προσῆλθον καὶ αὐτοὶ τῷ εἰρημένῳ καθηγουμένῳ καὶ ἐγγράφον ἀσφάλειαν ἐξέδεντο· τοῦ μὴ ἐπιρίπτειν τῇ τοιαύτῃ ἀγία μονῇ πώποτε, ἐπήρειάν τινα τῷ κάστρῳ αὐτῶν ἐπερχομένην· ἀλλὰ καὶ ἐκ ταύτης ἀνωτέρα διατηρεῖται αἰεὶ· τὰ τοιαῦτα οὖν δικαιώματα ὁ καθηγουμένος ἐπὶ χεῖρας λαβὼν, πρὸς ἡμᾶς ἐπεφοίτησε τὴν ἐπικύρωσιν ἐκκλησιάρχῳ· ὅπερ ἀναγνόντες αὐτοὶ καὶ τὸν αὐτὸν σκεπὸν εὐρηκότες διαγορεύοντα· ἔτι δὲ καὶ τὴν αἴτησιν τοῦ αὐτοῦ εὐλαβοῦς ἀνδρὸς ὡς ψυχωρελῇ αὖσαν προσδεξάμενοι, ἐπικυροῦμεν καὶ ἐπιβεβαιοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν σιγίλλου καὶ ἡμεῖς· ἐν τῇ ζωῇ καὶ χαρᾷ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν υασιλέως ἀπὸ τοῦ παρόντος καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηγεῖσθαι χρόνους· εἶναι ἐλευθέραν τὴν τοιαύτην ἀγίαν μονήν· ἀπὸ παντός ἀνθρώπου τοῦ πειρομένου πρὸς δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν ταύτην καθελεῖν· καὶ ἀνεπηρέαστον καὶ ἀνενόχλητον τῶν ἐπιχειρῶν πασι, μετὰ πάντων τῶν αὐτῇ δικαίων καὶ ἐκδουλεύοντιν μοναχῶν· καὶ μετέρχεσθαι τὴν κυριότητα ταύτης, ὅπο ἡγούμενον εἰς ἡγούμενον, τὸν ἐπ' εὐλαβείᾳ καὶ ἀρετῇ μαρτυρούμενον· ὃν ἂν οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ καστρηνοὶ πάντες, κοινῇ συλῇ προκρίνουσι καὶ ἐκλέξωνται· καὶ μὴ ἐξεῖναι τινὰ τῶν ἀρχιεπισκόπων ἢ ἐπισκόπων τῆς ἐνορίας τῆς αὐτῆς ἀγίας μονῆς, μεθιστᾶν τῆς ἡγουμένης τὸν ὄντα καὶ ἐκδιώκειν· καὶ ἕτερον ἀντικαθιστᾶν· εἰ μὴ ἄραγε αἰτία τίς προφανὴς ἐναντιούμενη τῷ ἐκκλησιαστικῷ κανόνι εὐρεθῇ ἐν αὐτῷ· τούτου δὲ ἴσως εὐρισκομένου τηνικαῦτα πάλιν οἱ μοναχοὶ τὲ καὶ οἱ καστρηνοὶ, ὃν ἂν νοῦλονται προκρίνωσι καὶ προίστωσι, τῆς αὐτῆς ἀγίας μονῆς· ἀλλὰ μήτε μὴν ἐπ' ἀδείας ἔχειν τὸν αὐτὸν ἀρχιεπίσκοπον ἢ ἐπίσκοπον· χεῖρα ἐπιχειρηστικὴν κατὰ τῆς τοιαύτης μονῆς ἐπιυάλλειν· παρεγγυώμεθα γάρ καὶ ἐξασφαλιζόμεθα καὶ πᾶσι τοῖς ἐφ' ἡμᾶς· ἀπὸ τε τοιμαρχῶν· ἐκπροσώπων· κομητῶν· κέρτῆς· δημοστίων τῆς τάξεως· καὶ λοιπῶν τῶν τὴν οἰανοῦν δουλείαν μεταχειριζομένων· τοῦ μηδένα τῶν ἀπάντων κατατολμᾶν· μιτάτου υαρύτητα ἐπιρίπτειν αὐτῇ ἐγγαρείας παροχὴν· καστροκτισίαν· χρεῖων καὶ

runt, et conscriptis instrumentis sese dominatione exuerunt, horribilibus sacramentis et execrationibus et mulctis de more propositis se obstringentes, ne deinceps auderent monasterium praedictum eiusque bona omnia attingere, nec ipsi, nec ipsorum heredes; sed ut perpetuo maneret immune et liberum in monimentum ipsorum eorumque parentum. Quod cum Monopolitae omnes vidissent, accesserunt et ipsi ad dictum antistitem, et securitatis instrumentum condiderunt, (*quo cautum est*) nullum unquam incommodum, quod eorum civitati obvenisset, in praedictum sanctum monasterium recasurum; sed perpetuo deinceps supradicta servatum iri. Huiusmodi igitur instrumenta in manus sumens ad nos accessit antistes eorum petens confirmationem: quae cum ipsi legissemus, eorumque tenorem praedictis consonum comperissemus, et insuper eiusdem pii viri postulationem, utpote quae animae nostrae salutarem utilitatem affert, benigne excepissemus, praesenti nostro diplomate etiam nos (*praedicta*) confirmamus et corroboramus, per vitam et felicitatem potentis et sancti nostri Imperatoris, ut a praesenti in omne deinceps futurum tempus praedictum sanctum monasterium, cum omnibus eius iuribus et inservientibus monachis, liberum sit ab omni persona, quae tentaverit in suam dominationem et potestatem ipsum adducere, exemptum et immune ab omni molestia, et ipsius dominatio ab antistite deveniat in antistitem, quem pietas et virtus commendet, et monachi et cives omnes communi voto potiore habuerint et selegerint. Nec liceat cuiquam archiepiscopo aut episcopo de districtu ipsius sancti monasterii aliquem a praesenti antistitis dignitate remove ac deturbare, et alium loco ipsius constituere, nisi forte causa quaedam manifeste contraria canonibus ecclesiasticis in ipso reperiatur; quam causam si forte reperiri contigerit, tunc rursus monachi ac cives quem velint pro arbitrio seligant, et eidem sancto monasterio praeficiant. Sed nec facultatem habeat idem archiepiscopus aut episcopus molestas manus eidem monasterio inferre: iubemus enim et praecipimus omnibus nostris subiectis, Turmarchis, Vicariis, Comitibus Cortis, Domesticis Comitatus Imperatorii, et aliis quibuscumque Officialibus, ne ullo unquam modo audeant metatorum onus ipsi imponere, angariae praestationem, auxilium pro

χορτασμάτων ἀπαίτησιν· κοντούρων καὶ κονταράτων ἐκβολὴν καὶ ἑτέραν τινὰ βλάβην καὶ συντριβὴν· εἰδῶς, ὡς εἰ πείραδεῖται τις παραβῆναι τὰ τῇδε γεγραμμένα· καὶ κάκωσιν ἢ ζημίαν τῇ μοιῇ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πάντα ἐπάξειεν, ἐπισπάσεται μὲν, καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Θεοῦ· ἔχει δὲ, καὶ τὸν ἐν ἱεράρχοις νικύλαον ἀντιδικούντα αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· πρὸς τούτοις δὲ πᾶσι παραχωρῶμεν τῷ εἰρημένῳ καὶ ἀθρομένῳ, καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ ἄδειαν ἔχειν ἀνοικοδομεῖν τὴν τοιαύτην ἀγίαν μονήν, καὶ ἐνυχωροτέραν ποιεῖν· καὶ ἀπερικόπως ἕως τοῦ ἀκροτηρίου κτίζειν· καὶ μὴ παρὰ τινος ἐπὶ τούτῳ κωλύεται· οὐδέμια γὰρ βλάβη τῷ κάστρῳ γενήσεται ἐκ τοῦ τοιούτου τόπου. ὡς ἀχρήστου καὶ ἀνωφελοῦς ὄντος, ἢ τῷ ἡμετέρῳ. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιον τῷ συνήθῃ σουλλωτηρίῳ σφραγισθὲν· καὶ τῇ αὐτοχείρῳ ὑπογραφῇ υβαιωθὲν, ἐπεδόθη αὐτῷ· μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις.

† ἀργυρός. προνοία Θεοῦ. μάγιστρος. βέστης. καὶ δοῦξ. ἰταλίας. καλαβρίας. σικελίας. καὶ παφλαγονίας ὁ μὲλῆς.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 1.)

castello aedificando, rerum necessariorum et com-
meatum requisitionem, conturorum et contaratorum
expulsionem, et quodcumque aliud damnum et ve-
xationem inferre; sed noverint, quod si quis con-
tra ea, quae hic scripta sunt, ire tentaverit, et no-
xam aut damnum monasterio et omnibus in eo con-
tentis intulerit, divinam indignationem incurret, et
adversarium sibi experietur in die iudicii S. Nico-
laum. Ad haec omnia praedicto antistiti eiusque mo-
nachis licentiam concedimus idem sanctum monaste-
rium instaurandi et amplificandi, et sine molestia usque
ad Promontorium proferendi, absque ullo impedimen-
to; nam ex huiusmodi loci concessione, utpote qui
nulli commodo aut utilitati inservit, nihil detrimenti
civitati aut rei nostrae importatur. Qua de causa
praesens diploma consueto sigillo signatum, et pro-
priae manus subscriptione munitum, ipsi datum est
mense et indictione suprascriptis.

† Argyrus divina providentia Magister, Vestis et Dux
Italiae, Calabriae, Siciliae et Paphlagoniae, Meli filius.

XLIII.

1058 — Indict. XI.

*Ioannes presbyter et eius filius Argentus, Niceta et Basilius filii Ursini Comitis aliiue donant monasterio
S. Mariae de Zosimo terras in loco dicto Marathosa.*

† σιγνον χειρὸς ἰωάννου πρεσβυτέρου ο τοῦ καφύρου
ἱερός του ἐν μακαρία τῇ λίξῃ. † σίγνον χειρὸς ἀναστασοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς ἀργεντοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
† σιγνον χειρὸς νικητοῦ ο τοῦ νανδοφοροῦ. † σιγνον
χειρὸς νασίλειου υἱοῦ οὐρσίνου τοῦ καμιτᾶ. † σιγνον χει-
ρὸς σοφία συμβίου αὐτοῦ. † σιγνον χειρὸς δάφνης. † σι-
γνον χειρὸς μουλαὶ γαμβρὸς τοῦ πρεσβυτέρου δανιηλ. † σι-
γνον χειρὸς φίληππος γαμβρὸς σεργίου τοῦ νανδωφό-
ρου. † σιγνον χειρὸς μαρίας συμβίου αὐτοῦ. † σιγνον
χειρὸς δόμνας θυγάτηρ υἱοῦ σεργίου τοῦ νανδοφοροῦ.

Ἐν ὀνοματί τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος. ἐπεὶ καὶ πνευματικοῖς νόμοις ἀκολουθουν-
τες προτο μὲν τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατὰστασιν ἀτά-
ραχον καὶ ἀνεπερέστον διαφυλάττειν ὠφίλωνται συγ-
κρωτοῦσαν καὶ περιέπουσαν τὰ ἡμέτερα· καὶ πολλὰ

† Signum manus Ioannis presbyteri filii Caphyri
beatae memoriae. † Signum manus Anastasii fratris
eius. † Signum manus Argenti eius filii. † Signum
manus Nicetae Vexillarii. † Signum manus Basilii
filii Ursini de Comita. † Signum manus Sophiae eius
uxoris. † Signum manus Daphnes. † Signum manus
Mulae generi presbyteri Danielis. † Signum manus
Philippi generi Sergii Vexillarii. † Signum manus
Mariae uxoris eius. † Signum manus Domnae filiae
Sergii Vexillarii.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Quo-
niam divinis legibus inhaerentes primum quidem ec-
clesiae constitutionem ab omni molestia et damno
immunem praestare debemus, utpote quae res no-
stras tuetur et conservat, ac divinam miserationem

επισπομένη την ἀπο τοῦ θεοῦ ρωπὴν καὶ ἐννοίαν ἡς ἡ-
μῶν, δέων ἡλικρινοί τη καρδίᾳ τοὺς δια τον θεόν εὐαρε-
στησάσιν καὶ γνησίως λατρεύουσιν το αυτο κινδυνων
ἐχέτω διῶτι ταῦτα καὶ ἡμεῖς οἱ προγεγραμμένοι ἡ τους
τιμίους καὶ ζωοποιους σταυρους ποιήσαντες· φενομεδα
ἀφιερόντωντες τα χωραφια τα ἅπερ καὶ ἐχωμεν ἡς τό-
πον λεγομένης μαραθῶσας τὴν αναμυρίαν μας· εν τῷ
πανσέπτο νῶν τῆς υπεραγίας θεοτοκου καὶ του ευλα-
υεστατου καθηγουμενου κυρου θεοφυλακτου μονης του
επιλεγμενου ζωσίμου· υπερ λυτρου καὶ αφεσεως τὸν
γωνάων μας· τοῦ εν μακαρία τη λῆξη τοῦ ουρσίνου καὶ
σεργίου· καὶ νικολαου καὶ δανιήλ ἱερεως καὶ ιωαννου πρε-
σβυτερου· καὶ απελατου καὶ κοσταντινου καὶ κολουμνα
καὶ σιγτα· μαρια και υασιλειου φιλιππου σεργιος· απε-
λατου υασιλου· αγγα· καὶ ελενη· κἀνδιδα καὶ λεῶ· καὶ
ιωαννης καὶ νικολαος καὶ υπερ ἐμᾶς τους αμαρτολους·
καὶ ουρσα· ἡ δε περιορησμοῦ τοῦ αυτοῦ χωραφίου ἡσιν
αυτοι κατα μεν ανατολᾶς του ευλαυεστατου καθηγου-
μενου θεοφιλακτου· κατα μεν δυσμᾶς ως ἐκγεννᾶται τὸ
τέρμονα καὶ κρίπτῃ ἡς τα κρυμνὰ τῆς μαραθῶσας τα μι-
κρᾶ θπου δὲ καὶ τὸ σταυρω ἐπιζαμεν ἡς το δένδρων· και
ανευένῃ ἡς την ὀλιδα· καὶ απανδίδῃ ἡς τα κρυμνὰ τῆς
μεγάλῃς μαραθῶσας· τοῦ μι ἔχειν μας ἐξουσίαν ἀπο τη
σήμερον ἡμεραν ἐπιζητῆῖν το τοιοῦτο χωραφίον μῆτε ἡ-
μεῖς οἱ προγεγραμμενοι μῆτε υἱος μου· μῆτε ἴδιος μῆτε
ἄλλος τίς ἄλλα ἀπο του νῦν ξενῇ γενομεδα εκ τα τι-
αυτα χωραφια και οστις φανῇ ζητησιν τα τιαυτα χω-
ραφια τα ἅπερ καὶ αφιερωσαμεν εις την αγίαν τοῦ θεοῦ
ἐκκλησίαν τῆς υπεραγίας θεοτοκου και τοῦ αγίου με-
γαλομαρτυρος θεοδώρου ας ἐχη τουτο υπεραγίαν θεο-
τοκον καὶ του ἁγίου θεοδώρου διαδικαν και των αγίων
τί· και ἡ αγίων θεοφορων πατρων καὶ ἔστω αφορισμεγος
εκ τῆς αγίας τοῦ θεοῦ κοινωνίας και ἐχει μέρος εκ της
αγχόνῃς του προδοτου Ἰουδα· καὶ τὴν λέπραν γιῆξῃ του
πεδαρίου καὶ το μέρος τον κραζόντων ἄρων ἄρω σταυ-
ρωσον· ως ἐξομίσσαμεν τὴν του θεου παντωκράτορος
καὶ τῆς υασιλικῆς σωτηρίας· καὶ τοῦ υασιλαιοις ἡμων
τοῦ αγίου· εν ᾧ τους τιμίους και ζωοποιους σταυρους
καθυπογράψαμεν· κατενοπιον των παρευρεθεντων α-
ξιόπιστων μαρτυρων· γραφὲν δια χειρὸς χρησαφίου ἱε-
ριως ἐκ προσταξῆως χρυσωιωαννου καὶ ταυουλαριου ε-
τει 566' η' η' δικτιωνος ια'.

- † θεοδοτος ο του σινάτωρ μαρτυρ.
- † νικολαος ο του γεμιλλου μαρτυρ.
- † ανδρέας ο του πόδου μαρτυρ.

et benevolentiam nobis ubertim conciliat ; idcirco
necesse est, ut qui puro corde Deo placuerunt, ei-
que sincere serviunt, ab omni periculo vindicentur.
Quare nos suprascripti, qui signa sanctae et vivifi-
cae crucis exaravimus, offerimus venerabili ecclesiae
sanctae Deiparae, et piissimo domino Theophylacto
praefecto monasterii dicti de Zosimo, terras, quas ha-
bemus in loco, ubi dicitur Marathosa, pro sua quisque
portione, pro redemptione et remissione genitorum no-
strorum beatae memoriae Ursini, et Sergii, et Nicolai,
et Danielis presbyteri, et Ioannis presbyteri, et Ape-
lati, et Constantini, et Columbae, et Sigtae, Mariae,
et Basilio, Philippi, Sergii, Apelati, Basilio, Annae,
et Helenae, Candidae, et Leonis, et Ioannis, et Ni-
colai, et pro nobis peccatoribus, ac Ursa. Sunt vero
fines eiusdem territorii: ad orientem piissimus mona-
sterii praefectus Theopylactus ; ad occidentem ut in-
cipit terminus et desinit in praerupta parvae Mara-
thosae, ubi crucem in arbore signavimus, et ascen-
dit ad saxa, et pergit ad praerupta magnae Mara-
thosae. Ut ex hac die nullam potestatem habeamus
repetendi huiusmodi territorium, nec nos suprascripti,
neque filii aut coniuncti nostri aut quisquam alius;
sed a praesenti tempore extranei reputemur in huius-
modi praediis: et quicumque petiturus sit haec prae-
dia, quae obtulimus sanctae Dei ecclesiae (*sub titulis*)
SS. Deiparae ac sancti martyris Theodori, ipsam SS.
Deiparam et sanctum Theodorum ultores experiatur,
sanctosque tercentos octo et decem divinos Patres, et
separatus sit a sancta Dei communione, et habeat la-
queum Iudae proditoris, et lepram Giezi puellae, par-
temque cum iis qui clamaverunt: Tolle, tolle, cruci-
fige eum ; quemadmodum nos iuravimus per Deum
omnipotentem, et per Imperatoris salutem, ac ipsum
nostrum sanctum Imperatorem, simulque sanctas et
vivificas cruces signavimus, in praesentia fide digno-
rum testium, qui forte interfuerunt. Scriptum manu
Chrysaphii presbyteri de mandato Chrysoioannis ta-
bularii, anno 6566, indictione XI.

- † Theodotus filius Senatoris testis.
- † Nicolaus filius Gemelli testis.
- † Andreas filius Pothi testis.
- † Tornices testis.

† ο τορνίκης μαρτυρ.
 † λέο υιος νικολαου νοταρης μαρτυρ.
 † λεο της καννιτιάνας υιος μαρτυρ.
 † κοσταντινος του χαρζαλεγαμβιος μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 7.)

† Leo filius Nicolai notarii testis.
 † Leo Cannitianae filius testis.
 † Constantinus de Charzalegambi testis.

XLIV.

(1059) — Mense Novembri — Indict. XIII — Styli.

Stephanus vicarius Antiochi Imperialis Protospatharii et Strategi Calabriae vindicat Cosmae praeposito monasterii S. Leontii in civitate Styli molendinum, ex cuius possessione per filios Senatoris Protospatharii fuerat idem Cosmas iniuste deturbatus.

† Κατὰ τον νῶεμβριον μηνά τῆς ἐνῆσταμένης γ' ἰνδικτιωνος τὰς διατριβάς ποιοῦμενου ἐν τῷ θέματι καλὰβρίας καὶ ἐν τῷ θεωσόστο κάστρον στύλου παράγε-
 νῶμένου μου. ἔγκλησιν ἐπὶ τοῦ κριτηρίου ἡμῶν ἐποιή-
 σατω κοσμάς μονάχος καὶ ἡγούμενος τοῦ ἁγίου λε-
 ωντίου ἐν τῷ κάστρον στύλου· ὡς ὅτι τὸν μήλον τῆς
 ἁγιοπάτης τοῦ θεοῦ ἐγκλησίας τὸν ὅντα εἰς τὸν πο-
 ταμόν του στύλου τὸν πανάριν τυραννηκὸς εἰσελθόντες
 υιοὶ συνάτορος πρωτοσπαθarioυ ἀφείλαντω καὶ ἐπι-
 κρατῶσιν αὐτῶν· καὶ δὴ ἀγάγῶτες οὐκ ἔχοντες ἡμῶν τὸν
 τε νικολαον σπαθαροκανδιδάτον τὸν υἱὸν συνάτορος· καὶ
 ἐρωτῆθεις παρ ἡμῶν· διελεγεν ὅτι τὸν τοιοῦτον μή-
 λον ἀντικαταλλάξωγῇν ἔχω αὐτῶν μετὰ τὸν πρῶτον
 ἡγούμενον τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας· καὶ διόρησάμεθα
 αὐτὸν ὅπως ἐπιδίξει ἡμῖν τὴν τοιαύτην καταλλάξω-
 γῇν καὶ εὐρωμεν το ἀληθες ὥστε τοῦτω ὑποδίζε οὐκ
 ἤσχυσεν ἡ μη καὶνὰς καὶ ματαίας ἀπολογίας ἐποιοῦ-
 τω· ὅθεν καὶ ὁ μοναχος κοσμάς ἐπροσεκόμην ἡμῖν
 κρήσιν γέγωνέναι ἀπο στεφάνου μαλεῖνου τοῦ καὶ γε-
 γνωτός ἐκ προσώπου ἐν τῷ θέματι καλὰβρίας καὶ
 ἀνάγνους αὐτῇν εὐρωμεν δικαίως περιέχοντα τὰς συν-
 ορίας τοῦ τοιοῦτου μήλου ὡς περιῆχεν καὶ το βρέειον
 τῆς μετροπόλεος του ριγρου ὅστε καὶ το ἔταιρον βρέ-
 βιον τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας τα ὅμοια περιείχεν· καὶ
 ἐκέισε ἐπὶ τοπίον ἀπελθὼν μετὰ καὶ νικολαον σπαθα-
 ροκανδιδάτον τὸν υἱὸν του πρωτοσπαθarioυ καὶ ἔταί-
 ρον λέγω δη ἰωαννην ἀξίάρχον· καὶ νικολαον μοσχάτον
 καὶ νικολαον βουκαλουμπι καὶ αὐτωψὴ θεῖσάμενοι
 εὐρωμεν τὸν μήλον ὅντα εἰς τὸν τόπον του ἁγίου λε-
 ωντίου· καὶ ὡς ἐδήλη ἐγγράφον τὰς συνορίας ὁ κὸδιξ
 τῆς ἐκκλησίας· ἀπο τὴν ἀρχὴν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀ-

† Mense novembri praesentis XIII indictionis, quum
 morarer in themate Calabriae, et civitatem Styli a
 Deo custoditam adissem, criminationem apud no-
 strum tribunal instituit Cosmas monachus et praepo-
 situs S. Leontii in civitate Styli: quod filii Senatoris
 Protospatharii molendinum sanctissimae Dei eccle-
 siae, situm ad flumen Styli dictum Panari, violenter
 ingressi usurparunt, et illud possident. Quum igitur
 coram nobis adductus fuisset Nicolaus Spatharo-
 candidatus filius Senatoris, et interrogatus a me re-
 spondisset: Huiusmodi molendinum possideo ex per-
 mutatione facta cum praecessore praeposito eiusdem
 ecclesiae; ipsi indiximus, ut exhiberet nobis hanc per-
 mutationem; et invenimus revera, quod hoc nobis
 ostendere non valeret, ac vanas et futes defensiones
 faceret: unde et monachus Cosmas attulit nobis sen-
 tentiam conditam a Stephano Malino, qui vel ipse obiit
 vicaria munia in themate Calabriae, et cum legissem
 illam, inveni eam fines praedicti molendini iuste sta-
 tuentem, quemadmodum instrumentum metropolis
 Rhegii continebat; et quemadmodum alterum instru-
 mentum memoratae ecclesiae similia praeseferebat. Et
 inde ad locum me contuli cum Nicolao Spatharo-
 candidato filio Protospatharii, et aliis, scilicet Ioanne
 Axiarcha, et Nicolao Moschato, et Nicolao Bucca-
 lumpi; et nostris oculis cum inspexissemus, inveni-
 mus molendinum situm in terra S. Leontii, sicut de-
 monstrabat codex ecclesiae, qui describit confines a
 principio fluminis, et vadit ad molendinum Arsaphiae,
 et ad acutum collem, et ad rivum S. Phantini, et abit
 idem rivus in finem Spatharii Ioannis, et devenit ea-

ποδείδει εἰς τὸν μῆλον τῆς ἀρσαφίας καὶ εἰς το ὄξυν
βουνίτζιν καὶ εἰς το ράκην του ἀγίου Φαντίνου καὶ
ἀπέρχεται το αὐτω ράκην εἰς το σύνορον του σπα-
θαρίου ἰωαννου· καὶ ἀπέρχεται ἡ αὐτὴ ὁδὸς καὶ ἀ-
ποδείδῃ εἰς τον κάρατρον· πλοισίον του σακκέλλου·
καὶ σύνκλῃ τὴν βαθείαν ὅλην· ευρόντες οὖν ἔγγραφον
αὐτος εἰς τὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας· ἀπεδόκαμεν το
μοναχῶ κοσμὰ καὶ ἡγουμένῳ τὸν τοιοῦτον μῆλον·
καθὼς ἔγγραφον καὶ ὁ κώδιξ περνεῖχεν· κατένοπιον ἰω-
αννου ἀξιαρχου καὶ νικολαου μωσχάτου καὶ νικολαου
νουνκαλουμπι καὶ οὔρσου του λεὺπάρδου· καὶ ἰωαν-
νου πρεσυυτερου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ πρὸς πε-
ρισωτέραν πίστοσιν καὶ ἀσφάλειαν τῶν ἐντυχανόντων
το παρον ὑπομνημα ἐκτέδῃ παρ ἐμοῦ στεφάνου του
ἀντιπρωσωπουντος του ἀνβασιλικου πρωτοσπαθαρίου
στρατηγου καλαβρίας κυρ ἀντίδου καὶ τῇ ἡμετέρα
υπογραφῇ πιστοθεν καὶ τῇ συνηθεὶ βουλλῇ σφρα-
γισθεν μὲν καὶ ἰνδικτιωνι τῇ προγεγραμμένῃ.
στεφάνος ἐκ προσωπου καλαβρίας οικεία χεὶρι ὑπε-
γραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 2.)

dem via, et vadit ad Caratrum, prope Sacellum, et
concludit totam vallem. Invenientes igitur ita scri-
ptum in codice ecclesiae, tradidimus Cosmae mona-
cho et praeposito huiusmodi molendinum, sicut scri-
ptura et codex continebat, coram Ioanne Axiarcha,
et Nicolao Moschato, et Nicolao Buccalumpi, et Urso
Leopardi filio, et Ioanne presbytero maioris ecclesiae:
et ad ampliorem fidem et securitatem legentium, prae-
sens instrumentum editum est a me Stephano vicario
Imperialis Protospatharii (et) Strategi Calabriae domi-
ni Antiochi, nostra subscriptione roboratum, et so-
lito sigillo munitum, mense et indictione suprascripta.

Stephanus vicarius Calabriae propria manu sub-
scripsi.

XLV.

1061 — Mense Februario — Indiet. XIV.

*Ioannes grammaticus, archidiaconus et scriniarius maioris Tarentinae ecclesiae tradit monasterio S. Petri
terram positam supra Paludem cum quinque numismatis, et vicissim recipit vineam desertam olim dona-
tam eidem monasterio a Melito filio Domnelli.*

† Archidiaconus hoc signum confirmo iohannes.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἀγίου
πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος ἰωαννης ὁ γραμματικὸς·
καὶ ἀρχιδιάκονος καὶ σκρινιάριος τῆς μεγάλης ἐκκλη-
σίας κάστρου ταράντου· ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν
σταυρον σὺν τῷ οἰκείῳ ὀνόματι καὶ τοῖς ἀξιώμασι τῇ
αὐτοχειρίᾳ προτάξας, τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἀνταλ-
λαγωγῇ· πρὸς σέ οὔρσον καθηγούμενον τῆς εὐαγεστά-
της μονῆς τῶν ἀποστόλων· μᾶλλον δὲ πρὸς αὐτὴν ἐκ-
τίθῃ τὴν μονὴν· ἐπεὶ δὴ τὴν ἀμπελον ἐκείνην τὴν ἀ-
φιερωθεῖσαν πάλαι τῇ μονῇ παρὰ μέλητος υἱοῦ δομ-
νέλλου ἀνεψιοῦ γεωργίου τοῦ καλδαράρη· διὰ τὸ κει-
σθαι μακρὰν τῶν ἀμπελῶν τοῦ μοναστηρίου καὶ πα-
σῶν τῶν χώρων αὐτοῦ· καὶ μὴδεῖαν ἐξ αὐτῆς ἔχειν
ὠφέλειαν εἰς συνεισφορὰν· ἀντικατήλλαξας ἐμοὶ ἔγγρα-

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Su-
prascriptus Ioannes grammaticus et archidiaconus
et scriniarius maioris ecclesiae civitatis Tarenti, qui
honorandam ac vivificam crucem cum proprio nomi-
ne et dignitatibus manu mea praefixi, praesentem
permutationis scripturam tibi Urso praeposito san-
ctissimi monasterii Apostolorum, vel potius ipsi mo-
nasterio trado. Quoniam vineam illam, olim oblatam
monasterio a Melito filio Domnelli, consobrini Geor-
gii Caldarari, propterea quod posita est longe a vineis
monasterii et ab omnibus terris ipsius, nec ullam ex
ea utilitatem habes, in mutuam collationem mecum
permutasti, tradens mihi potestatem super eam in
scriptis, ecce et ego vicissim trado tibi terram meam
extantem supra Paludem, et propinquam terris mona-

Φως τὴν ἐπ' αὐτὴν ἐξουσίαν μοι παρεχόμενος ἰδοὺ ἀν-
τιπαρέχω καὶ γὰρ σοὶ τὴν χώραν μου τὴν πρὸς τὰ
ἀνωκειμένην τῆς παδούλας· καὶ πλησιάζουσιν ταῖς
χωραῖς τῆς μονῆς· ἐπιτηδεύαν οὖσαν καὶ εἰς ἄμπελον
χρήσιμον· καὶ δὴ καὶ προσηρξεν· παρέχω σοὶ
καὶ τὴν προσδήκην· τὰ πέντε τουτέστιν νομίσματα·
δίδωμι δὲ καὶ ἐπὶ τὴν χώραν ἀναφαίρετον τὴν ἐξου-
σίαν· τοῦ πάντα ἐξ αὐτῆς ποιῆσαι τὸ μέρος τῆς μονῆς·
ὅσα αὐτῷ παριστάμενα ἔσται· σύνορα δὲ τὰ περὶ κύκλῳ
τῆς χώρας μου· ἥτις καὶ τοιχοκεκλεισμένη ἔστιν,
ταῦτα· ἐξ ἀνατολῶν ἄμπελον τῶν ἀνεψιῶν μου· ἐκ
δυτικῶν· ἄμπελον συμῶνος τοῦ ἀσισκῆς· ἐκ νότου· καὶ
τῶν ἀνεψιῶν μου ἐρμηδάμπελον· καὶ τοῦ συμῶνος αὐδῆς·
ἐκ νορῆας δημοσίᾳ ὁδῶς· καὶ χώρα τοῦ μοναστηρίου·
οὕτω τὴν χώραν μου τὴν ὑπὸ τῶν γνωρισμάτων τού-
των γνωριζομένην· ἀπὸ σήμερον πρὸς τὸ μέρος δούς
τῆς μονῆς διὰ σοῦ· πρὸς σὲ τὰ πέντε παρῆσχατος νο-
μίσματα· εἴπερ προφάσει τιτὶ ἀντροπὴν ἐπινοούμενος
τῆς ἀνταλλαγῆς· ἢ μὴ τοῦτο ἐπινοούμενος· ἀδύ-
νατον γὰρ κατὰ τινα τρόπον σπουδάσω τὴν χώραν
ὑπὸ τὴν ἐμὴν αὐδῆς ἐξουσίαν ἀγαγεῖν· καταφρονῶν ὥσπερ
τοῦ γενομένου· ἵνα καὶ ἐγὼ καὶ οἱ κληρονόμοι οἱ ἐμοὶ
πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς· νομίσματα καταυάλωμεν
εἴκοσι καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν νομιστάριον· ἄλλα ἀπο-
τίσωμεν τούτοις· τηροῦντες μετὰ ταῦτα, τὴν ἀνταλ-
λαγὴν εἰς αἰῶνα ἀπαρσάλευτον· ἥτις ἐγράφη τῇ
ἀξιῶσει μου· χειρὶ ἀνδρέου τοῦ ἀρχιμεινδρίτου· μηνὶ
Φεβρουαρίῳ ἰνδικτιωνος ἰδ'· ἔτους 5959· παρουσία
μαρτύρων.

- † His ego sum testis petrus levita loquellis.
- † Ego Iohanne diaconus testis sum.
- † Ego papassy subdiaconus testis sum.
- † Ego eustasius presbyter testis sum.
- † ego georgius diaconus testis sum.
- † Θεοφυλακτος ὁμολογητῆς καὶ μάρτυρ ὑπεγραφεα
οἰκία χειρὶ.
- † ἀναστασιος υἱος λεοντος τουρμαρχου λυνακου μαρ-
τυρ ὑπεγραφεα.
- † ουρσος υἱος γρηγορίου πρεσβυτερου ὑπεγραφεα μαρ-
τυρ.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 22.)

sterii, quae est apta et accommoda vitibus serendis,
prout et ante fuit; trado etiam tibi pro maiore rei tuae
pretio quinque numismata; do item monasterio super
praedicta terra non auferendam potestatem faciendi
omnia, quae ipsi placuerint. Confines autem in cir-
cuitu terrae meae, quae muro clauditur, sunt: ab
oriente vinea consobrinorum meorum; ab occasu vi-
nea Simeonis de Asisco; a meridie vinea deserta eo-
rumdem consobrinorum meorum, et Simeonis rursus;
a borea via publica et terra monasterii. Sic terram
meam, his finibus designatam, a praesenti die do
monasterio per te, praebens tibi quinque numismata.
Si vero praetextum aliquem ad subvertendam permu-
tationem excogitans, aut non excogitans, quia fieri
nequit, quadam ratione contendero rursus abducere
sub meam potestatem hanc terram, velut transactae
rei contemptor, ego et heredes mei solvamus mona-
sterio numismata viginti, et totidem alia rependamus
Imperiali Vestiario, servantes posthac inconcussam
semper hanc permutationem: quae scripta est rogatu
meo, manu Andreae Archimandritae, mense februa-
rio, indictione XIV, anno 6569, coram testibus.

† Theophylactus approbator et testis subscripsi
propria manu.

† Anastasius filius Leonis Turmarchae Lybaci te-
stis subscripsi.

† Ursus filius Gregorii presbyteri testis subscripsi.

Domna vidua Ioannis, Nicolaus, et Leo eiusdem cognati, alique donant ecclesiae S. Theodori et Theophylacto praeposito monasterii de Cyr-Zosimo terras positas prope ecclesiam S. Pancratii in loco nuncupato Appio.

† σιγνον χειρος δόμνα γυνή του απηχωμένου ιω-
αννου υιος κανδιδου του εν μακαρία τη λήξει. † σί-
γνον χειρος νικολαου συγγενῆς αὐτου. † σιγνον χει-
ρος λεον ἑτερος συγγενῆς αὐτοῦ. † σίγνον χειρος νι-
κολαου γαμυροῦ τῆς μακαριωτάτης ἀγάθης. † σι-
γνον χειρος φίληππος ο τοῦ σκρινιτζει. † σιγνον χειρος
λεοπαρδου ανηψιος αυταδελφου πρεσβυτερου θεοφάνη.
† σίγνον χειρος λεον υιος πρεσβυτερου ουρσίνου του εν
μακαρία τη μνημη.

Εν ονοματι του πατρος και τοῦ υιου και του α-
γιου πνευματος· επιδῆ και πνευματικοῖς και θείοις νο-
μοῖς ἀκολουθουντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατὰστασιν
ατάραχον και ἀνεπερέαστον διαφυλαγτειν και συγκρω-
τοῦσαν τα ἡμέτερα και πολλὰ επισπομενοι τὴν ἀπο
τοῦ θεου ρωπήν και ἔννοιαν δέον εἰς ἡμᾶς ἡληκρηνοῖ
τη καρδιά τῆς τῶν θειων εὐαρεστηρασιν και γνησίως
λατρεύουσιν τῷ αὐτῷ κινδύνῳ ἐχέτω· χρι οἶν και
ἡμῆς η τους τιμίους και ζωώπιους σταυρους ἱκίεσ χερ-
σιν καθυπογραφαντες· δι ἧς ομολογοῦμεν αφιερωνωμεν
τα χωραφια τα απερ εχωμεν εκ γωνικῆς ἡμῶν κλη-
ρονομιας ἐξ ὅλης ψυχῆς και ἀπλῆ καρδιά εἰς τὸν πάν-
σεπτον ναὸν του ἀγίου και ἐνδόξου και μεγαλομαρτυ-
ρος θεοδору και τοῦ κυροῦ και ευλαυστάτου και
καθηγουμενου πρεσυυτερου θεοφιλαχτου μοιης του κυρ
ζωσάμου υπερ λυτρου και ἀφέσεως τον γονεων μου
και υπερ τας ἡμετέρας ψυχὰς· και ἵνα μας μνημω-
νευσει πασας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. και ὡς α-
νωτέρω ἤρητε ἐστὶν δὲ τα χωράφα τα ἔντα και διακῆ-
μενα εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν του αἰγιου παγκρατιου εἰς
τόπον λεγόμενον ἄππιον· ἐστιν δὲ ο περιόρημός τοῦ
χωράφιου ὡς ανεύειναι η πριόνία της πετρας ἄλυσ και
στρέφεται εἰς τον ρουάκην τὸ μέγα και πάλιν ανα-
στρέφεται εἰς τὸν λίδαριν τὸν μέγαν τὸ διακῆμενον και
ὄντα προς κεφαλου του κάμππου του αππίου· και
εγερνη· ει υαδεία και παλιν απανδιδι εἰς το ρουακιν
του λιάδρου· και ὡς ἤρητε τα χωραφι του λια δρου
τα απερ αφιερωσασιν η πρωλαμωτες εἰς τὸ αὐτῷ παν-

† Signum manus Domnae uxoris demortui Ioannis
filii Candidi beatæ memoriae. † Signum manus Nico-
lai ipsius cognati. † Signum manus Leonis alterius
ipsius cognati. † Signum manus Nicolai generi Aga-
thae beatissimæ memoriae. † Signum manus Philippi
de Scribitzi. † Signum manus Leopardi fratris con-
sobrini Theophanis presbyteri. † Signum manus Leo-
nis filii presbyteri Ursini beatæ memoriae.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Quo-
niam et spiritualibus et divinis legibus obtemperantes,
ecclesiasticum ordinem ab omni molestia et damno
immunem praestare debemus, utpote qui res no-
stras adauget, et magnam Dei misericordiam et gra-
tiam nobis conciliat; oportet, ut qui sincero cor-
de Deo placere student, eumque rite colunt, ab
omni periculo vindicentur. Ideo et nos, qui signa ve-
nerandæ et vivificæ crucis propria manu exaravi-
mus, toto animo, et puro corde offerimus terras,
quas de paterna hereditate habemus, venerabili ec-
clesiæ sancti et gloriosi et magni martyris Theodori,
et domino Theophylacto presbytero piissimo prae-
fecto monasterii de Cyr-Zosimo, pro redemptione ac
remissione nostrorum peccatorum et parentum nostro-
rum, et ut in omnibus diebus vitæ suæ nostri com-
memorationem faciat. Sitæ autem sunt supradictæ
terrae iuxta venerabilem ecclesiam S. Pancratii in
loco, ubi dicitur Appium, earumque fines sunt huius-
modi: ut ascendit Serra Petrae Albae, et deflectit ad
rivum magnum, et rursus deflectit ad saxum ma-
gnum, quod est in capite campi Appii, et vadit ad
vallem, iterumque iungitur cum rivo Liandri et
cum terris Liandri, ut dictum est, quas qui antea
habuerunt eidem venerabili ecclesiæ S. Theodori ob-
tulerunt, qui rivus interfluit inter terras nostras et
vestras, et iterum ascendit et iungitur supra cum Petra
Alba, et ut vadit Serra, et deflectit et descendit ad tor-
rentem; ad meridiem nos ipsi suprascripti finitimos ha-

σεπτόν νχον του αγίου θεοδωρου τον ρουάκιν το εχωμεν αναμεταξύ ημών και υμών και πάλιν ανευενει και άπαντιδη άνωθεν εις την πετρα άλυσά υπαγειν η περιόνια και στρεφεται και κατευεννη εις τον χειμαρρον επι το μέρος της μεσιμυρίας εχωμεν τας συνοριτάς ημοίς αυτή ημής οι προγεγραμμένοι ότε φιλιππος ο του σκρινιτζει και λσον του πρεσβυτερου ουρσινου· και λσοπαρδος αδελφος πρεσβυτερου θεοφανου. και άπάξ άπλως λεγωμεν ξένοι και παρεπίδημοι γενόμεθα απο την σύμερον ήμέραν εκ τα προλεχθέντα χοραφια έτερον δέ του εχειν ο ριθεις καθιγουμενος τα τιαυτα χοραφια του νυν και εις τους απαντας και διηγεκοίς χρόνους έόνας έώνων ής εξουσιαν αύτων ως ίδιος αυθεντης ποιησαι ως δ αν θελει και νουλεται· η δε και παλιν φανουμεν ποτέ καιρίω χρόνω ητε ημής η τους τημιους και ζωοποιους σταυρους άνοτερω επεγραψαν ητε υιος ημών ητε τίς καθ ημών μέρος ητε αλλος ίνα στίκωμεν και εκδικήσωμεν αυτον απο παντος εναντιου προσωπου· η δε και τουτω ου πιουμεν αλλα και προς διαστρωφην πηραδωμεν· πρώτον μεν εσωμε αρνιτής του τημιου σταυρου και την αράν τον αγιον θεοφόρων πατρων· επιτα δε και παρέχην μας έν το εύσειή νασιλει νομισματα εκατόν· και ηθ ουτος στεργειν και εμμέειν την παρ ημών γεναμενην τελειαν και πληρεστατην και ασαλευτον αφιέρωσιν παρουσία μαρτυρων γραφέν δια χειρός χρησαφίου πρεσβυτερου και ταυουλαριου ετους 580α' ινδιχτιωνος α'.

† ιωαννης πρεσβυτερος ό του καθίρου μαρτυρων υπεγραφα ιδιωχειρως.

† νικολας σφούντζαρης μαρτυρων υπεγραφα.

† πετρος υιος πασχαλιου.

† υασίλειος τζοκαλό μαρτυρων υπεγραφα.

† κοσταντινος λατρονικιτης μαρτυρων υπεγραφα.

† λεο ανηφιος του καπητηνου μαρτυρων υπεγραφα.

† χρησαφιος της κανης μαρτυρων υπεγραφα.

† νικολας οδο μαρτυρων υπεγραφα ηκια χειρι.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 8.)

bemus nosmetipsos Philippum de Scribitzi, et Leonem filium presbyteri Ursini, et Leopardum fratrem presbyteri Theophanis. Et uno verbo declaramus a praesenti die nos extraneos esse et exclusos a praedictis terris; easdemque possidere te praedictum monasterii praefectum modo et in omne deinceps futurum tempus et in secula seculorum, et potestatem habere, ut earum proprium dominum, faciendi quodcumque voveris. Et si aliquo tempore surrexerimus aut nos ipsi suprascripti, qui venerandas et vivificas cruces supra exaravimus, aut filii nostri, aut aliquis de parte nostra, aut quicumque alius, antestare debeamus, teque defendere ab omni contraria persona: et si hoc facere noluerimus, sed contravenire proponamus, primum quidem tanquam praevaricatores venerandae crucis maledictionem habeamus a sanctis divinis Patribus, et deinde solvere debeamus pio Imperatori solidos centum, et nihilominus ratum et firmum permaneat huius absolutae et plenissimae oblationis a nobis in praesentia testium factae instrumentum, quod quidem scriptum est manu Chrysaphii presbyteri et tabularii, anno 6571, indictione I.

† Ioannes presbyter Caphiri filius testis propria manu subscripsi.

† Nicolaus Sfuntzaris testis subscripsi.

† Petrus filius Paschalis.

† Basilius Tzocalo testis subscripsi.

† Constantinus de Latronico testis subscripsi.

† Leo consobrinus Capeteni testis subscripsi.

† Chrysaphius de Cana testis subscripsi.

† Nicolaus Odo testis propria manu subscripsi.

XLVII.

(1076) — Mense Aprili — Indict. XIV.

Michael Imperator concedit coenobio Casinensi annuas libras auri quatuor et viginti, et quatuor pallia, ut pro pace inter christianos constituenda monachi attentius orent.

Preceptum michaelis constantini imperatoris ; ut omni anno Sanctus Benedictus accipiat auri libras XXIII. et pallia III.

In provectum extollere ad jacentia deo ; et in majorem perfectumque inde ornatum perducere ; optabile quid est esset satis probabile. Sanctis quoque et religiosis locis largiri ea quae ad augmentationem et exaggerationem sunt monachorum in eisdem manentium et incessantem glorificationem deo omnium afferentium equum est et rationabile. Ea propter nostrum imperium pro certa..... quoniam benefacere et quoque ut dicitur die misereri deo est congruum et imperatoribus una quidem natura substitutum . alteri vero positione propter adiacentem beatitudinem participantibus hanc virtutem. Verum celeberrima et famosissima ecclesia constructa in nomine beatissimi patris nostri Benedicti sita italica finibus propter esse

eam admodum venerantissimam ac sacerrimam non solum in oris occiduus verum etiam in eo laudatur propagatur et excolitur. nec ornatu et divitiis tantum. verum potius virtutibus abbatis nunc in ea existentis desiderii ; patris nostri imperi discipulorumque ejus utpote deo placide et competenter conviventium et verum dictu spiritu viventium et domino servientium indigentibus necessaria exhibens statuit nostrum imperium concedere ipsi cenobio annualiter pro salute animae nostrae ex palatio nostro pensionis gratia auri libras XXIII. et pallia quatuor. Ad monachorum sustentationem. ut attentius orent pro constitutione pacis Christicolarum. Quam ob rem praesens auri bullam manu propria nostri imperi minio subscripsi mense aprilis Indictione III.

Michael in christo deo fidelissimus imperator romanorum qui et dux.

(Ex Reg. Petri Diac.—Fol. LXVII, n. 145.)

XLVIII.

1084 — Mense Februario — Indict. VII.

Stratelatus filius Ioannis Nicolao Patricio tradit speluncam positam loco vulgo dicto Cava, ut in ea trapetum impensis ipsius Nicolai extruatur, uterque vero tum spelunca tum trapeto communi iure utantur.

† σίγνον χειρὸς στρατηλάτη. υἱοῦ ἰωάννου τοῦ υἱοῦ νικολάου ἀποικομένης τοῦ ἐκ προσώπου. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ὁ ἀνατεταγμένος στρατηλάτης. ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ἰδιοχείρως χαράξας, τὸ παρὸν τῆς συμμυσσεως ἐγγράφον. ὃ πάγιον καὶ ὀχυρὸν εἰς αἰὲ διαμενεῖ ποιῶμαι ἰδιοδελῶς καὶ αὐτοπροαιρέτως. πρὸς σὲ νικολάον πατρίκιον τὸν τοῦ μακαρίου λεοντίτζη, καὶ πρὸς ἅπαν τὸ κατὰ σὲ μέρος, οὕτως· Ἐπειδὴ τὸ περὶ τὴν ἐγχωρίως λεγομένην κάβαν σπῆλαιόν μου παραδίδωκά σοι ἐν τοιοῦτῳ τρόπῳ· ὥς ἂν ἐν αὐτῇ ἐξ οἰκίου σου κόπου καὶ ἀναλώματος. ἐλαιο-

† Signum manus Stratelati filii Ioannis, filii Nicolai demortui vicarii. In nomine Patris , et Filii , et Spiritus Sancti. Supra constitutus Stratelatus, qui honorandam ac vivificam crucem propria manu exaravi , praesentem scripturam conventionis, quae firma et stabilis semper permanebit, facio propria voluntate et deliberatione tibi Nicolao Patricio , filio defuncti Leontitzi , et universae parti tuae , tali modo. Quoniam tradidi tibi speluncam meam in loco vulgo dicto Cava , hoc pacto , ut in ipsa proprio tuo labore et impensa trapetum extrueres , et affabre reliqua opera ad hoc necessaria efficeres ;

τριυιον κατασκευάσης καὶ καλῶς καταστήσης ἀνελ-
λειπή τὰ χρειώδη εἰς τοῦτο ἔργα καὶ εἶδη ὑπὸ σοῦ
ἐργαζόμενα καὶ κατασκευαζόμενα. ἐμοῦ εἰς ταῦτα μὴ-
δοτιοῦν υαλεῖν μέλλοντος τὰ νῦν. εἰ μὴ μόνον τὸ δη-
λωθὲν σπήλαιόν μου. σὺν τῇ διακρατῆσει αὐτοῦ· μετὰ
δὲ τὸ ἀπαρτισθῆναι τελείως. ἔξωμεν αὐτό τε τὸ σπή-
λαιον. καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ὑπὸ σοῦ ποιηθὲν ἔλαιοτριυίον
κοινὰ εἰς τὸ διηγεῖς. κοινὴν καὶ τὴν τούτου εἴσοδον
καὶ συνεισφορὰν. ἐγὼ τε καὶ σὺ. καὶ κληρονόμοι μου.
μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων. μέλλοντες ἐφεξῆς μετὰ τὴν
κατασκευὴν ταύτην ἣν σὺ μόνος ἐποιήσω. εἴ τι δ' ἂν
καὶ χρειώδες ὑπάρξῃ εἰς αὐτό τε φημί τὸ σπήλαιον·
ἢ εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ἔλαιοτριυίου. ἀμφοτέρω ἀ-
ναεῦσαι καὶ κατασκευᾶσαι. καὶ οὐχὶ μόνος σὺ καθὼς
νῦν ποιῇ. παραπλησίως καὶ οἱ κληρονόμοι ἡμῶν ποιή-
σουσιν. ἀμφοτέρων τῶν μερῶν κοινῶς ὑποκτίζοντες.
εἴ τι ἂν ἐνδεῶς ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ τῷ ἔλαιοτριυίῳ
φοραδεῖ. ὡς οὖν οὕτω συνεφωνήθη καὶ ἡρέσθη ἡμῖν
ταῦτα. ἰδοὺ ἐγγράφως ἐπικυροῦντες. ἔκασφαλίζομαι
ἐγὼ καὶ οἱ κληρονόμοι μου. πρὸς σὲ καὶ πρὸς τοὺς
σοὺς κληρονόμους. ὡς ἂν ποτὲ. μὴ ἐν τούτοις μεί-
ναντες. τοῖς ἐμοὶ ἐδελουσίως δόξασι πειρασώμεθα ἀ-
νοήτως κατὰ τι ἀκυρῶσαι τὸ παρὸν τῆς καθαρᾶς ἡ-
μῶν συμμινάσεως ἐγγράφον. καὶ οὐχὶ μάλιστα. ἐκ
παντὸς ἀνθρώπου διεκδικῶμεν τὸ σπήλαιον ἀφαιρή-
σειν θρασυνομένου τὸ σὸν ἀπολυτρούμενοι μέρος. πάσης
ἐπηρείας. ἐγκλήσεως καὶ παντοίας ζημίας αὐτοῦ. ἵνα
πρὸς μὲν σὲ καὶ τοὺς μετὰ σὲ κληρονόμους. ἐγὼ τε
καὶ οἱ ἐμοὶ κληρονόμοι νομίσματα ἀποτίσωμεν τρι-
κοντα ἑξ. καὶ ἄλλα τοσαῦτα πρὸς τὸ βασιλικὸν υε-
στιάριον. τελοῦντες ἢ ἀνύοντες οὐδαμῶς τί πλέον· ἀλλὰ
καὶ μετὰ ταῦτα διατηρήσωμεν καὶ ἄκοντες παγίον
καὶ ὀχυρόν εἰς αἰεὶ. τὸ παρὸν τῆς συμμινάσεως ἐγγρά-
φον· ἥ τις γεγραπταὶ ἀξιῶσει καὶ παρακλήσει τῇ ἐμῇ·
χειρὶ παγκάλλιου υἱοῦ ἰωάννου τοῦ κουρκουσίου. μηνὶ
Φεβρουαρίου. ἰνδικτιωνος ζ'. ἔτους ςΦιβ'. παρουσία
μαρτύρων.

† ἀργυρὸς υἱος μιχαήλ μαρτυρ υπεγραφα.

† νεόφυτος υἱὸς Θεοδώρου μαρτυρῶν οἰκεία χειρὶ
υπεγραφα.

† Leo iohannis episcopi testis sum.

† μαγιουρελλῆς πρωτοσπαθαρῖος υἱος νικολαου
μαρτυρ υπεγραφα ἡδία χειρι.

† τραχαχάνη του ταγματοφυλαξ υἱος νεοφυτου
μαρτυρ υπεγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—nº. 23.)

et cum iam a te elaborata et extracta fuerint, nec
ego in praesens aliud conferre debeam ad haec, nisi
tantum speluncam supradictam cum suis pertinen-
tiis, cumque (omnia) perfecta et absoluta reddita
fuerint, in commune perpetuo habebimus ipsam spe-
luncam, et trapetum a te in ea factum, communes
pariter huius redditus et contributiones, ego et tu et
heredes mei cum heredibus tuis. Deinceps post huius-
modi constructionem, quam tu solus fecisti, si quid
aliud necessarium fuerit, in ipsa inquam spelunca, vel
in trapeti instauratione, uterque renovabimus et com-
parabimus, et non tu solus, sicut nunc facis; similiter
et heredes nostri facient, utraque parte in commune
aedificante, si quid oportere in spelunca et trapeto
deprehensum fuerit. Cum igitur de hoc ita conventum
et placitum fuerit nobis, nunc in scriptis confirmantes,
tutum reddimus ego et heredes mei tibi tuisque heredi-
bus. Quod si aliquando non manentes in iis, quae a me
non invito statuta sunt, stulte conabimur in aliquo
irritam reddere praesentem conventionis sinceram
scripturam nostram, et non potius defendamus ab
omni persona audacter conante auferre hanc spelun-
cam, redimentes te ab omni molestia, criminatione
omnique damno, persolvemus quidem tibi tuisque
heredibus ego et heredes mei numismata sex et tri-
ginta, et totidem alia Imperiali Vestiario, aliquid aliud
nullo pacto efficientes, sive perpetrantes, verum et
posthac servabimus vel inviti firmam et stabilem sem-
per praesentem conventionis scripturam, quae rogatu
et postulatione mea scripta est manu Pancalli filii Ioan-
nis Curcusi, mense februario, indictione VII, anno
6592, coram testibus.

† Argyrus filius Michaelis testis subscripsi.

† Neophytus filius Theodori testis subscripsi pro-
pria manu.

† Magiurelles Protospatharius filius Nicolai testis
subscripsi propria manu.

† Trachachaneus Tagmatophylax filius Neophyti
testis subscripsi.

1086 — Mense Novembri — Indict. X.

Helena Monialis, Melito eius filia, et Eustathius Maravilia cum uxore Eudocia donant pro salute animarum suarum monasterio SS. Trinitatis Cavae paternum ipsorum monasterium sub titulo S. Martyris Mennae, situm in loco dicto Goffone in territorio Rusiani, cum omnibus eius possessionibus.

† σιγνον χειρος ελένης μοναχῆς. † σίγνον χειρὸς μελητῶ τῆς γνησίας εγγόνης τῆς προγραφήσης ελένης μοναχῆς. † σιγνον χειρὸς εὐσταθίου μαρραυιλίας. † σιγνον χειρος ευδοκίας γνησίας νυμφῆς τοῦ προγραφέντος ευσταδίου.

† Εν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος. ἡμεῖς αἱ προγεγραμμεναι, ὅτε ελένη μοναχή ἡ ἀγκηναρίεσσα καὶ μελιτῶ ἡ αὐτῆς γνησία εγγόνη καὶ εὐσταθίου μαρραυιλίας ὁ τούτης γνησιος ἐγγον καὶ ευδοκία ἡ αὐτοῦ γνησια νύμφη ἡ τοὺς τιμίους καὶ ζωόποιους σταυροὺς οἰκειαῖς χερσὶν πίξαντες· τὴν παρουσιν ἔγγραφον ἀφίερωσιν εἴτοι· πρόσένεξην ποιούμεθα οἰκία ἡμῶν γνώμη καὶ βουλῇ ὑπὲρ λύτρου τῶν ἡμετέρων ἀμπλακημάτων εἰς τὴν μονὴν τῆς ἁγίας καὶ ἀδιαίρετου τριάδος, τῆς οὐσῆς καὶ διακειμένης εἰς τὴν διακράτησιν κάστρου σκληροῦ εἰς το ἐπάνω μέρος ἀπεξω τοῦ κάστρου. δι' ἧς φενόμεθα ἀφιερῶντες ἐν αὐτῇ τὴν γονικὴν ἡμῶν μονὴν τὴν οὔσαν καὶ διακειμένην εἰς τοπον ἐπιλεγόμενον γοφφώνους τὴν ἐπωνυμαζομένην τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος μεννα, εἰς τὴν διακράτησιν τοῦ ρουσιάνου· μετὰ παντῶν τῶν διαφερόντων αὐτῇ ἡγούν ζεύγων νοῦν δῶν καὶ οἰκοῦ. καὶ προύτων κεφαλίων τρίακοντα καὶ ἀμπελίου ἔχωντος χιλιάδας τέσσαρης· καὶ χοράφια ζευγαρίων πέντε εἰς τοπον ἐπιλεγόμενον λαγοδρομίων· καὶ νοτιὰ πέντε, τοῦ εἶναι τὰυτα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας ἀφιερωμένα ἐν τῇ δηλωθείσῃ μονῇ τῆς ἁγίας καὶ ἀδιαίρετου τριάδος, ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως τῶν πολλῶν ἡμῶν ἀμαρτιῶν, ἔχουσα ταύτην ἐξουσίαν, εἴ τι δ' ἂν θέλῃ ποιῇ ἐν αὐτῇ· μὴ ἐναντιουμένη παρα οἰοῦ δύποτε προσώπου μίτε παρ ἡμῶν μίτε παρ τῶν ἡμῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων. εἰ δὲ πειραδῶμεν ποτὲ καίρῳ ἢ χρόνῳ εἰς διαστροφὴν ἔλθειν τοῦ ἀνατρέψαι ταύτην τὴν καθαρὰν ἀφίερωσιν, ὑπάρχειν ἡμᾶς κεκατηραμένους παρ αὐτοῦ εἴτοι παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνευματος· καὶ πᾶρα τῶν τῆς ἁγίων θεοφύων πατέρων. κληρονομούντας καὶ τὴν μερίδα ἰουδα

† Signum manus Helenae Monialis. † Signum manus Melitonis legitimae filiae praedictae Helenae Monialis. † Signum manus Eustathii Maraviliae. † Signum manus Eudociae legitimae uxoris suprascripti Eustathii.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Helena Monialis de Ancinaria, et Melito legitima eius filia, et Eustathius Maravilia huius legitimus filius, et Eudocia huius legitima uxor, qui venerandae et vivificae crucis signa propriis manibus exaravimus, de propria nostra sententia et voluntate, pro remissione nostrorum peccatorum, facimus praesentis oblationis sive concessionis instrumentum monasterio sanctae et individuae Trinitatis, quod situm est in pertinentiis civitatis Salerni in parte superiori extra civitatem; quo ei offerimus paternum nostrum monasterium sub titulo sancti et magni martyris Mennae, quod situm est in loco dicto Goffone in pertinentiis Rusiani, cum omnibus eius possessionibus, nempe boum duobus paribus, et asino, et ovium capitibus triginta, et vinea, in qua consitae sunt vites quatuor mille, item agri iugeribus quinque in loco, ubi dicitur Cursus leporum, et doliis quinque; ut haec omnia a praesenti die sint oblata praedicto monasterio sanctae et individuae Trinitatis pro redemptione et remissione multorum nostrorum peccatorum, in eiusque potestate sit facere de eo (monasterio) quodcumque voluerit absque ullo omnino cuiuscumque personae impedimento, nec nostro, nec nostrorum heredum et successorum. Quod si aliqua occasione vel tempore poenitentia ducti tentaverimus hanc puram oblationem rescindere, maledicti simus a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus, et hereditatis partem habeamus cum Iuda proditore: et nihilominus ratum et firmum remaneat praesentis purae oblationis a nobis factae instrumentum vigore canonis, quo dicitur: Quod semel Deo obtuleris, non licet im-

τοῦ προδότου. καὶ εἰδὼς οὕτως στέργειν καὶ ἐμμένειν τὴν
 παρουσία καὶ παρ' ἡμῶν γεναιμένην ἔγγραφον καθαρὰν
 ἀφιερωσιν δια τὸν κανόνα τὸν λέγοντα, τό ἀπαξ ἀ-
 φιερωθὲν τῷ θεῷ οὐ χρὶ κινήσειν ἔγγραφη ἢ παρουσία
 καθαρὰ ἀφιερώσεις ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς βασιλείας ἀλεξίου
 μεγάλου βασιλέως τοῦ κομνηνοῦ. χειρὶ ἀνδρέου σπα-
 θαρίου καὶ νοταρίου μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδικτιωνι ε' ἐτους
 594' παρουσία μαρτυρῶν.

† Θεόδωρος ὁ εὐτελής πρεσβύτερος καὶ εὐδαμARIOS
 υπεγραψα ἰδιοχειρος.

† στεφανος ὁ εὐτελής πρεσβύτερος καὶ δευτερευων
 ο μελιδα μαρτυρ υπεγραψα ἰδιοχειρος,

† Θεόδωρος κανονάρχης υπεγραψα ἰδιοχειρος.

† νικολαος μαρτυρίας μαρτυρ υπεγραψα.

† ἐυφύμιος τρουμαρχης ὁ ἀγκηναρίσις μαρτυρ υπε-
 γραψα ἰδιοχειρος.

† πετρος της κριτενης μαρτυρ υπεγραψα.

† γρηγοριος εὐτελής πρεσβύτερος υπεγραψα.

† κονσταντινος πρεσβύτερος καὶ εὐδαμARIOS του αρ-
 χιεπισκοπου ἡμων ἐκκλησιας μαρτυρ υπεγραψα ἰδιο-
 χειρος.

† νικολαος μαρτυρίας τα ἀνοτέρω υἱων υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 9.)

mutare. Scripta est haec pura oblatio sub Alexio
 Comneno magno et pio Imperatore, manu Andreae
 Spatharii et notarii, mense novembri, indictione X,
 anno 6595, praesentibus testibus.

† Theodorus humilis presbyter et hebdomadarius
 propria manu subscripsi.

† Stephanus humilis presbyter et deuterarius fi-
 lius Melidae testis propria manu subscripsi.

† Theodorus Canonarcha propria manu subscripsi.

† Nicolaus Maravilia testis subscripsi.

† Euphemius Turmarcha de Ancinaria testis pro-
 pria manu subscripsi.

† Petrus de Critena testis subscripsi.

† Gregorius humilis presbyter subscripsi.

† Constantinus presbyter et hebdomadarius ar-
 chiepiscopi nostrae ecclesiae testis propria manu sub-
 scripsi.

† Nicolaus Maravilia suprascripta confirmans sub-
 scripsi.

L.

1087 — Mense Octobri — Indict. XI — Tarenti.

*Boamundus Tarenti Princeps Ioanni praeposito monasterii S. Petri confirmat instrumentum, quo Leo Davidis
 filius nonnulla bona eidem monasterio obtulerat.*

† σιγίλλιον γενόμενον παρ' ἐμοῦ βοαμουνδου υἱοῦ τοῦ
 πᾶνπερλάμπρου δουχὸς καὶ ἐπιδωθὲν ἡμῖν κυρῷ ἰωάν-
 νη. τῷ εὐλαβεστάτῳ προσεστῶτι τῆς πανσέπτου μονῆς
 τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων πέτρου· μηνὶ ὀκτω-
 βρίῳ. ἰνδικτιωνος ια'.

Ἐπειδὴ σὺ ὁ δηλωθεὶς εὐλαβεστάτος ἰωάννης προσ-
 ῥλδες μοι εἰς τάραντα διατρίβοντι. καὶ ὑπέδειξας ἔγ-
 γραφον ἀφιερώσεως γεγεννημένον πάλαι παρὰ λέοντος
 τοῦ δαυίτη πρὸς τὴν εὐαγῇ μονήν. ἧς προσεστὼς τυγ-
 χάεις ὡς ἤδη εἴρηται ὑπαγορεύον καὶ δηλοῦν τοῦ εἶναι
 εἰς ἀφιερώσειν αὐτῇ. εἰς τὸ διηγεῖς καὶ ἅπαντα αἰῶνα
 ταῦτα ἃ κατὰ μέρος λέγω. ἐκ τῆς αὐτοῦ τυγχάνοντα
 ἀκινήτου ὑποστάσεως. ἥτοι τὸ τέταρτον ἀνελλιπές

† Sigillum factum a me Boamundo filio illustris-
 simi Ducis, et datum vobis domino Ioanni religiosis-
 simo rectori venerabilis monasterii principis Aposto-
 lorum Petri, mense octobri, indictione XI.

Postquam tu praedictus piissimus Ioannes ad me
 accessisti Tarenti commorantem, et ostendisti scriptu-
 ram oblationis, olim a Leone Davidis filio conditam
 pro sancto monasterio, cui praecees ut modo dictum
 est, quae edicit et declarat oblata fuisse eidem (mona-
 sterio) in perpetuum et in omne aevum, quae singilla-
 tim expono, ex ipsius bonis immobilibus; videlicet
 quartam reliquam partem vivarii dicti de Gaitza; item
 speluncam positam ad parvulam portam, imo vero

μέρος τοῦ βιναρίου τοῦ λεγομένου τῆς γαίτης. ἀλλὰ καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἐστὶν εἰς τὸ παραπόρτιον. μᾶλλον δὲ ὑποκάτω αὐτοῦ τοῦ παραπορτίου τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ σὺν τούτοις καὶ τὴν ἄμπελον τὴν τοῦ σκαλτζατίτζου καλουμένην. καὶ τὴν ἄλλην ἄμπελον τὴν εἰς παρίτας. καὶ τὴν ἡμίσειαν πάλιν ἄμπελον τῆς καβετζούλας. μετὰ καὶ τῆς ἐκῆς ἀπλῆς καὶ ἀκαλιεργήτου κειμένης χώρας. εἴτα καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ ἅπαν τοῦ δηλωθέντος λέντος. τὸ τῶν κολωνίων τῶν γυμνῶν. ἐπεὶτα καὶ τὰς ἐλαίας πᾶσας τὰς κεκλεισμένας ἔξωθεν. καὶ τὰς ἔσωθεν ὀρωμένας. πρὸς δὲ καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ ὅλον τῆς τάρας. ἀπὸ τε χωμαφίων. κήπων, βραχιόνων τῶν καὶ τῆς κατῶνας τοῦτο ἐπὶ τὸ ἔγγραφον ὑπέδειξάς μοι. δηλοῦν ταῦτα εἶναι εἰς ἀφίερωσιν τῆς μονῆς ἡξίωσας δὲ με τοῦ ἐπικυρωθῆναι καὶ παρ' ἐμοῦ εἶσας ἀγῶν τῇ ἀξιώσει σου παραχωρῶ σοι ταῦτα καὶ καταλιμπάνω. ἵνα εἴη εἰς τὸ διήγεκός ὑπὸ τὴν σεουασμίαν μονὴν πώποτε ὑπ' αὐθένος ἀφαιρούμενα. οὔτε παρὰ στρατηγῶν. οὔτε παρὰ τουρμαρχῶν. οὔτε πρὸς κουρατόρων. οὔτε ὑπ' αὐθένος ἄλλου τὴν οἶαν οὖν δουλείαν ἡμῶν ἐκπληροῦντος· ἔστις γὰρ ἔν τινι ἀκυρῶσαι ταῦτα σπουδάσοι ἢ ἐγὼ ἐκύρωσα τῇ βουλῇ μου. Θρασυτόμος ἀνοήτως κατὰ τοῦ ἡμετέρου ἐντέλματος. ἢ τί ἕτερον ἐπιζητήμιον. καὶ ἐπιυλαβὲς ἐργαζόμενος. ὁ τοιοῦτος. τὴν ἐσχάτην ὑποπίσεται ἐνδίκως ποινὴν· τῆς ἀγανακτήσεως ἡμῶν ἐν πείρᾳ γενόμενος. ἀνύτει δὲ πλέον οὐδὲν· ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα. καὶ εἰς αἰὲν τὸ παρὸν σιγίλλιον ἡμῶν κεκυρωμένον καὶ πάγιον διαφυλαχθήσεται· ὃ καὶ γραφέν. καὶ τῇ ὑποκειμένη ἐκ κηροῦ βουλλα σφραγισθὲν. σοὶ τῷ προδηλωθέντι προσπῶτι τῆς ῥηθείσης μονῆς ἀξιοπρεπῶς ἐγκεχειρίκαμεν μὴν καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις· ἔτει σφλς· τοῦτο δὲ ἐποίησάμεν. διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὡδὲ τὸ ἐκ μολύδου σφράγισμα.

infra ipsam parvulam portam monasterii S. Ioannis Baptistae; simul cum his et vineam dictam de Scaltzattitzo, et alteram vineam sitam ad Paretas; rursus et dimidiam vineam de Cabetzula, etiam cum agro illic posito rudi, nec bene culto; deinde et omnem partem ipsius praedicti Leonis de Coloniis pauperum; insuper et omnes olivas positas et comprehensas intus et extra; ad haec etiam partem ipsius totam de Tara ex terris, hortis, armillis et supellectilibus: cum mihi exhibuisses hoc instrumentum, quod declarat praedicta ad monasterium spectare ex oblatione, petisti a me ut confirmaretur, et me convenisti. Ego vero ex petitione tua haec tibi concedo et relinquo; ut sint perpetuo penes venerabile monasterium a nemine unquam auferenda, non a Strategis, non a Turmarchis, neque a Curatoribus, nec ab ullo alio quaecumque servitium nostrum obeunte: nam quicumque tentaverit aliquid ex his imminuere, quae ego voluntate mea confirmavi, ausus temere obstare iussioni nostrae, vel aliquid aliud damni aut noxae peragere, in eo conamine prehensus extremam merito subibit poenam indignationis nostrae, et nil amplius assequetur: sed et posthac praesens sigillum nostrum confirmatum et stabile semper servabitur; quod scriptum et sigillatum, subposita bulla cerea, uti decet, tradidimus tibi antedicto rectori praefati monasterii, mense et indictione suprascriptis, anno 6596. Id autem fecimus eo quod non haberemus hic sigillum plumbeum.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 24.)

1089 — Mense Februario — Indict. XII.

Hyacintha filia demortui Pamphili donat monasterio SS. Apostolorum speluncam sitam prope parvam portam, cui nomen ab Etaeriota, ut post obitum in ambitu ecclesiae tumuletur.

† σίγνον χειρὸς υακίνθης θυγατρὸς παμφίλου ἀποιχομένου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡ ἀνατεταγμένη υακίνθα· ἡ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρον τῇ αὐτοχειρίᾳ προτάξασα, ἀφιερῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ προθυμίας εἰς τὴν εὐαγγελιστάτην μονὴν τῶν ἁγίων ἀποστόλων τὴν ἐν ταράντῃ, ἐν ἣ ἔφορος καὶ προσεστὼς ὁ κύριος ἰωάννης τυγχάνει ἔρτι τὸ σπήλαιον ὅλον. ὃ πλησίον ὑπάρχει τοῦ σπηλαίου ὡς περὶ πρὸ καιροῦ ὀλίγου βασιλείας ὃ υἱὸς νικολάου ἐκ προσώπου. εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν μονὴν ἀφιερώσας ἐστὶ δὲ τὸ παρ' ἐμοῦ νῦν ἀφιεράμενον. ἔγγιστα καὶ τοῦ παραπορτίου τοῦ λεγομένου τοῦ ἐταιρειώτου. ἐκ κλήρου τυγχάνον μοι τοῦ πατρικοῦ. ἀφιερῶ δὲ τοῦτο τὸ σπήλαιον ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν δηλωθεῖσαν ἁγίαν τῶν ἀποστόλων μονὴν. ὑπὲρ ἀφίσσεως σφαλμάτων τῶν μακαρίων γονέων μου. καὶ λύτρου τῶν ἐμοὶ ἐπταισμένων. πιστεύσασα καὶ τῇ ἀφειδεῖ ἐπαγγελίᾳ καὶ ὑποσχέσει τοῦ δεδηλωμένου προσεστῶτος κυροῦ ἰωάννου· ἐπαγγελλαμένου μοι ἀποθανούσης μου τὸ νεκρὸν μου ἔν τινι θάψαι τῶν περὶ τὴν ἐκκλησίαν μνημάτων· ἐπὶ τοιούτῳ τοίνυν τῷ τρόπῳ τὴν ἀφιερώσω ταύτην ἐποιτριάμην ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν μονὴν. καὶ..... γνώμην ἀναλαμβάνουσα ἐναντίαν τῆς πρώτης ὕστερον. μετὰ τρεπὲν πῶς π.... τὴν ἀφιερώσω ἐπισπουδάσω. ὃ πάντῃ ἀδύνατον. ἢ ἐγὼ, ἢ τίς τῶν περὶ ἐμὲ. ἵνα πρὸ μὲν πάντων τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ ἐφ' ἐαυτοὺς ἐπισπώμενοι. τὴν ἀγανάκτησιν τε κληρούμενοι τῶν ἀποστόλων. πρὸς δὲ καὶ τὴν κατάραν τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατρῶν. ὕστερον καταβάλωμεν πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς νομίματα δώδεκα· καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν νεστήριον ἄλλα δώδεκα. καὶ ὕστερον διαφυλάξωμεν καὶ μὴ βουλομενοι τὸ ἔγγραφο τῆς ἀφιερώσεως ἀπαρασέλευτον εἰς αἰῶνα. ὃ καὶ ἐγράφη τῇ ἀξιώσει μου. χειρὶ ἀνδρέου τοῦ ἀρχιμανδρίτου. μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιωνος ιβ'. ἔτους ςφλζ'. παρουσία μαρτύρων.

† ἀναστασιος ω του ἀποιχομένου παντολεοντος μαρτυρ υπεγραφα.

† Signum manus Hyacinthae filiae Pamphili demortui.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Supra constituta Hyacintha, quae venerandam ac vivificam crucem propria manu praefixi, toto promptoque animo offero sacratissimo monasterio sanctorum Apostolorum, quod est Tarenti, in quo nunc praeses et antistes est dominus Ioannes, integram speluncam, quae extat prope speluncam, quam parvo abhinc tempore Basilius filius Nicolai vicarii obtulit eidem monasterio. Quae vero nunc a me offertur, proxima est parvulae portae, cui nomen ab Etaeriota, et mihi contigit ex paterna hereditate. Offero itaque hanc speluncam ab hodierna die praedicto sancto monasterio Apostolorum, pro remissione peccatorum demortuorum parentum meorum, et absolutione culparum mearum, fidem habens sinceræ denunciationi et promissioni memorati antistitis domini Ioannis, qui pollicitus est mihi, cum supremum diem obiero, cadaver meum humatum iri in aliquo ex sepulcris in ecclesiae ambitu: hac igitur conditione feci monasterio ipsam oblationem a praesenti die, et (si aliquando) in posterum, iniens consilium priori contrarium, subvertere quoquo modo (hanc) oblationem studuero, quod fieri omnino non potest, sive ego, sive aliquis ex meis, in primis quidem super nos ipsos iram Dei attrahemus, et Apostolorum indignationem consequemur, insuper et maledictionem a tercentis decem et octo Patribus sanctis; postea solvemus monasterio numismata duodecim, et totidem Imperiali Vestiario; deinde etiam nolentes servabimus firmam semper huiusmodi oblationis chartulam, quae rogatu meo scripta est manu Andreae Archimandritae, mense februario, indictione XII, anno 6597, coram testibus.

† Anastasius filius demortui Pantaleonis testis subscripsi.

† Byzantius filius Leonis propria manu subscripsi.

† βυζάντιος υἱὸς λέοντος οἰκεία χεὶρὶ ὑπεγράφη.
 † Θεοφυλάκτος υἱὸς οὐρσίου μαρτυρῶν ὑπεγράφη
 οἰκεία χεὶρ.
 † ἰωάννης ο λεοντίου πρεσβύτερος ὑπεγράφη οἰκεία
 χεὶρ.
 † νικολαός. . . . . οἰκεία χεὶρ.

† Theophylactus filius Ursi testis subscripsi propria manu.
 † Ioannes filius Leontii presbyter subscripsi propria manu.
 † Nicolaus . . . . propria manu.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 25.)

LII.

(1091) — Mense Augusto — Indict. XIV.

Rogerus Dux Italiae, Calabriae et Siciliae donat Petro abbati Cavensis coenobii SS. Trinitatis monasterium S. Hadriani positum in Calabria in pertinentiis Rossani, et Romanus archiepiscopus Rossanensis, de mandato eiusdem Ducis, diploma donationis sua roborat subscriptione.

† Σιγίλλιον γεναμένον παρ ἐμοῦ βουκερι δαυκός ἰταλίας καλαβρίας καὶ σικελίας. καὶ ἐπιδόδεν εἰς σε κϋρ πέτρον τὸν ἐυλαυέστατον μοναχὸν καὶ καθηγουμένον μονῆς τῆς ἁγίας τριάδος τῆς ἐν τοῦ ὠρεῖ. καὶ πλησίον τοῦ ἀστυος σαληρηνου διακειμένης ἐν τοῦ ὠρεῖ οὐ καὶ μετῆλειανον καλεῖτε μηνὶ ἀυγουστῶ ἰνδικτιωνος ἰδ'.

Ἀξίον ὄντος ἐστὶν καὶ δίκαιον καὶ τῷ θεῷ ἐὺἀπόδεκτον πολλὸν καὶ ἀνθρώποις. τοῖς τῷ θεῷ ἀεὶ ἐξῆπειρέτωσιν. καὶ ἀέντως λατρεύωνταις οὐ διαλήμπαυουσιν, ἐκκληπαρουνταῖς ἀπὸ τῶ καθεκάστην ὑπὲρ τῶν παντῶν ἀνθρώπων σωτηρίας καὶ ψυχῆς μάλλόν ὀφελείας ἀγωνιζωμένοις. καὶ ἀδιστάκτος νυφῶντας οὐ παυομένοις. προσπαθεῖν πάντοτε καὶ ἀεὶ διακραθεῖν καλῶς καὶ τὰς τοῦτων ἐτήρης ἐκπληρῆν. χωρὶς πάσης ἀντιλογίας καὶ προφάσεως, καὶ οὕτως ὑπὲρ ψυχῆς σωτηρίας ὑπάρχωντα διὰ δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐυλαυέστατον μοναχὸν κϋρ πέτρον τῆς προσηρυμένης μονῆς τῆς ἁγίας τριάδος τὴν ἡμέτεραν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν στησαμένον. ὑπὲρ προσενέξεως τῆς αὐτῆς μονῆς ἧς καὶ προῖστατε. ἡμεῖς δυνάμενως ἐπακούσαντες. τῇ τοῦτων ἐτία ἐν πρώτοις μὲν διὰ τὸν τοῦ θεοῦ φῶνον. ἔπειτα δὲ καὶ ὑπὲρ ψυχῆς σωτηρίας τοῦ ἐμοῦ πατρός. ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἡμῶν ἁμαρτιῶν. δοροῦμεν καὶ ἀποχαρίζομεν. εἰς τὴν μονὴν τῆς ἁγίας τριάδος. τὴν τοῦ ἁγίου ἀδριάνου μονήν. τὴν αὐτὴν καὶ διακειμένην εἰς καλαβρίαν εἰς τὴν διακράτησιν ρωσιάνου. σὶν τὸν διακρατησῶν καὶ μετοχεῖον αὐτοῦ πάντων. τοῦ ἔχειν αὐτὴν ἐκ ἐξούσιω καὶ δεσπόζῃ καὶ τὴν τοῦτοῖς φέρειν ὑπόταγην πρὸς τὴν ριθεῖσαν τῆς

† Diploma factum a me Rogerio Duce Italiae, Calabriae et Siciliae, et datum tibi domino Petro piissimo monacho et abbati monasterii S. Trinitatis, quod iacet in monte et prope civitatem Salerni in loco dicto Metiliano, mense augusto, indictione XIV.

Dignum quidem et iustum est, quin etiam Deo et hominibus gratum, eos qui Deo iugiter inserviunt, eumque indesinenter colunt, quotidie precantes pro communi hominum salute, atque adeo pro animarum utilitate enixe operam dantes, et assiduas nec intermissas vigilias agentes, amice semper complecti et benevolentia prosequi, eorumque petitiones explere nulla mora interposita aut excusatione. Quapropter cum talem te geras in spiritualis salutis negotio tu, domine Petre piissime monache praedicti monasterii S. Trinitatis, quod est sub nostra ditione et potestate, idcirco nos pro benevolentia, qua idem monasterium, cui tu praees, prosequimur, tuas petitiones, quantum in nobis est, benigne excipientes, primum propter Dei timorem, deinde propter spiritualem salutem patris nostri, et propter remissionem nostrorum peccatorum, damus et concedimus monasterio S. Trinitatis monasterium S. Hadriani, quod positum est in Calabria in pertinentiis Rossani, cum omnibus eius possessionibus et obedientiis, ut ipsum habeat in sua potestate et dominio, et suffraganeum sit eidem monasterio S. Trinitatis amodo et in perpetuum, et faciat in ipso quaecumque monastica regula et apostolicae constitutiones statuunt. Ad haec praecipimus etiam

ἀγίας τριάδος μονήν. ἀπό γε τὴν σήμερον καὶ ἰς αἰ
τοῦ πράττην ἐν αὐτῇ ὅσα καὶ ἰὰ ὃ τῶν μοναχῶν
πανῶν καὶ ἐ ἀποστόλων διακελεύονται προστάξεις.
σὺν τούτοις δὲ καὶ τῆς ἡμετεροῦς πάσιν διακελευομένην
ἐνδοξοτάτοις στρατηγοῖς ἐξουσιασταῖς καὶ τραπάρχοις
καὶ ἀπλῶς ὑπὲρ πάντων τῶν τῶν ἡμετερας δουλείας ἐγ-
χειριζομένων τοῦ μὴ ἐμποδίσῃ ἢ κατακλαπτεῖν αὐ-
τοὺς ἀλλὰ μᾶλλον συνεργεῖν καὶ περιθαλπεῖν αὐτούς.
πρὸς δὲ περισσώτεράν πίστῳσιν καὶ ἀσφάλειαν τῶν
ἐντηγχανόντων πάντων τὸ παρὸν ἡμῶν σιγίλλιον τὸ
διὰ μολύβδῳ συνηθεῖ συλλωπτηρίῳ ἡμῶν σφραγισθὲν
ἐπέδωκεν αὐτῷ μὴ καὶ ἰνδικτιωνί τῆς προγεγραμ-
μενοῖς.

† ρωμανὸς ὁ ἁμαρτωλὸς μοναχὸς εὐτελὲς ἀρχιεπι-
σκοπὸς ρουσιάνων το παρὸν σιγίλλιον προστάξει τοῦ
υπερλαμπροῦ δουκὸς κυρ ρουκερῆ υπεγραψα καὶ ἐκυ-
ρωσα †.

omnibus gloriosissimis nostris Strategis, Potestatibus,
Turmarchis, et uno verbo, omnibus nostrae ditionis
administratoribus, ne ullum impedimentum aut da-
mnum afferant ipsi, quin imo ut illud adiuvent et fo-
veant. Ad maiorem autem fidem et firmamentum eo-
rum omnium qui lecturi sunt, praesens hoc diploma,
nostra consueta bulla plumbea munitum, ipsi datum
est mense et indictione suprascriptis.

† Romanus peccator monachus, humilis archiepi-
scopus Rossani, praesens diploma de mandato prae-
clarissimi Ducis domini Rogerii subscripsi et robo-
ravi.

(Ex apographo graeco et latina interpretatione inter manuscripta Paschalis Baffii in Maiori Neapolitana Bibliotheca adservatis.)

LIII.

1091 — Mense Decembri 7 — Indict. XV.

Antzerius archiepiscopus ecclesiae metropolitanae Rhegii confirmat privilegium, quo Theodorus episcopus Scyllacensis concedebat Brunoni, Lanuino ceterisque eorum sodalibus praedium, montem et molendinum Scyllacii sita, sine onere solutionis vel decimarum vel cuiuscumque vectigalis.

† Θεόδωρος ἔλεω Θεοῦ ἐπίσκοπος κάστρων σκύλλα-
κιου στύλου καὶ ταυρίνων καὶ προτοσύγκελλος· ὁ μεσι-
μέριος· κατὰ τὴν ἐτήσιν τοῦ υπερλάμπρου κήρυτος καὶ
αὐθέντου ἡμῶν, ἥνπερ κατεξίωσε παρακληθεῖν με ὁ αὐ-
θέντης ἡμῶν ὑπερ τοῖς τιμιωτάτοις μοναχοῖς καὶ ἐρη-
μίταις· λέγω δὲ τὸ κυρῷ υρούνο καὶ λαμυήρους· οὐχ
ὡς τυραννὸς με τούτο πεποιήκως. ἀλλ' ὡς προεῖπον
παρακληθεῖν με κατεξίωσε ὑπερ τῶν προγραφέντων
μοναχῶν, ὄντων ἐν τῷ Θεοδόστῳ τόκῳ το καλουμένο
τούρρες. ἐν τῷ πανσέπτῳ νεῷ τῆς υπερἐνδόξου δεσποί-
νης ἡμῶν Θεοτοκου καὶ τοῦ προδράκου καὶ ναπτι-
στοῦ ἰωαννοῦ ἔπερ καὶ τὰς ἐρεῖμους τόπους διατρί-
φοντας χρόνους οὐκ ολίγους καὶ μετ' ἡλδοντας ἐν ταύ-
θα εἰς τὰ μέρη στύλου ἐν τῇ ἐρεῇ ἐνωρία. καὶ ὡς καὶ
ὁ αὐθέντης ἡμῶν ὁ κήρυς ἐδωρισάτο τότε χωραφίον·
ὁρίον υδρωμῆλον παρέξῃ τῆς ἐκκλησίας ἄχρι μιλίων
ν' τοῦ ἔχειν σας αὐτὰ εἰς τὸ διένεκαῖς. οἱ μὲν οἱ προα-

Ego Teodorus mesimerius dei gratia episcopus de
Squillacio et de stilo. et de taberna. prothosinquillos.
dono gratis non coactus sed comitis Rogerii precibus
et consilio plurimorum procerum suorum adquiescens,
terram de turribus scilicet duo miliaria circa eccle-
siam in monte constitutam ex omni parte donno Bru-
noni et Lanuino sociisque eorum, eorumque successo-
ribus illum montem inhabitantibus eo modo et tenore
ut in vita sua libere habeant et possideant, et post

ναφερόμενοι καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοὶ πάντες, οἱ μέλλον-
τες κατικεῖν ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ ἄχρι τερματῶν
εὐνῶν· μὴ κολυζόμενοι ἢ ἐμποδιζόμενοι παρὰ τινος μητε
τέλος μὴτε δεκάτον· μητε εἴτεράν τινα ἐνόχλησιν επα-
γειν εἰς υἱὰς καὶ εἰς τοὺς δε λοιποὺς ἀδελφοὺς, μητε ε-
μὲ, μὴτε τοὺς μετ' ἐμὲ μέλλοντας προχειρίζεσθαι ἐπι-
σκόπους· ἀλλ' ἔστω· ὅς ἐφημεν, ἐλεύθερος παντελεύθερος.
ἐκ πάσης ὑδύσεως. ὅστις δ' ἂν τόλμῃ φερόμενος· παρα-
υλέψαι τὸ ἡμετέρον σιγίλλιον, σχεῖ τὸ ἀνάθεμα παρα-
πατρός υἱοῦ καὶ αἰγίου πνεύματος τῶν τῆς αἰῶνι θεο-
φύρων πατρῶν· καὶ τὸ τοιοῦτο σιγίλλιον ὑπάρχει
απαρσάλευτον ἄχρι τερματῶν αἰώνων· ἐπὶ τοῦτο γὰρ
καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιον αὐτῶν οὐλή πεποιηκώς· ἐπεδί-
δει τοῖς προγραφῆσι μοιαχοῖς συλλωσας δὲ καὶ σφρα-
γεῖσας τῇ ἐμῇ μολυσουλλῇ· μηνὶ δεκεμβρίῳ εἰς τας
ξ'· ἡδικτιῶνι ἐ' τοῦ ςχ' ἔτους † ἐγὼ ἀντζέρης διὰ
τὸν φόβον τοῦ θεοῦ καὶ ἐκλεκτός ἀρχιεπίσκοπος τῆς
αἰῶνις ἐκκλησίας μετροπολεως ρηγίου τὸ παρὸν σιγι-
λλιον ἐπεκύρωσα το παρ' ἀδελφου παντοτε καὶ ὡς ὑ-
πάρχει γεγραμμένον· ὅτι αὐτοὶ ἢ δούλοι τοῦ θεοῦ ἢ
ἀνοστέρῳ γεγραμμένοι υρούνος καὶ λαμυίνος καὶ ἢ δε
ληποὶ ἀδελφοὶ τοῦ ἔχειν αὐτο στερεὸν καὶ ἀπαρ-
σαλευτον καὶ ἡ μετ' ἐμὲ μέλλοντας ἐλθεῖν ἵνα καὶ αὐτο
κράτει ἄχρι τερματῶν εἶον †.

eorum discessum successores eorum, similiter libere
possideant montem et terram et boscum infra fines
supradictorum duorum miliariorum ab omni parte
circa ecclesiam in supradicto monte constitutam. Nec
non episcopo Squillacii, nec comiti, neque cuilibet
personae aliquod servitium persolventes. Et si ordi-
nationem aliquam facere voluerint aut consacratio-
nem prout libuerit agant. his autem quicumque con-
traire voluerit, cum iuda proditore pereat, nisi ad
satisfaccionem et emendacionem fratribus ecclesiae
venerit. Ego regius electus nomine Rungerius hanc
cartulam confirmo, et laudo.

(Ex originali membrana bilingui Archivi Neapolitani — n.º 3.)

EIUSDEM RECENS VERSIO

Theodorus, miseratione divina, oppidorum Scylla-
cii, Styli et Tabernarum episcopus et Protosyncellus,
Mesimerius. Ad petitionem illustrissimi Comitis et do-
mini nostri, (dignatus est enim me dominus noster
orare pro honorandissimis monachis et eremitis,
dominis inquam Brunone et Lanuino, non tamquam
tyrannus hoc faciens, sed, ut dixi, me orare di-
gnatus est pro praedictis monachis eommorantibus
in loco Deo sacro, qui vocatur Turres, in vene-
rabili gloriosissimae dominae nostrae Deiparae et
praecursoris Ioannis Baptistae templo, qui cum com-
morati essent pluribus annis in locis solitariis, in
partes Styli positas in mea dioecesi transmigrarunt),
(tribuo vobis facultatem), ut, quemadmodum et Comes
dominus noster statuit, praedium, montem, molendi-
num in ambitu ecclesiae ad duo milliaria, habeatis in
perpetuum, vos qui praenominati estis et alii fra-

tres omnes in hoc loco ad finem usque seculorum in-
habitaturi, sine cuiuspiam molestia vel impedimento,
neque vectigal, neque decimae aut aliud onus vobis
et aliis fratribus imponantur, neque a me neque ab iis
qui post me electi fuerint episcopi; sed sint, uti dixi-
mus, libera, prorsus libera ab omni vinculo. Si quis
vero nostrum hoc diploma audacia permotus laeserit,
anathemati subiaceat Patris, Filii et Spiritus Sancti,
et tercentorum octo et decem sanctorum divinorum-
que Patrum, et praesens privilegium in omne poste-
rum tempus firmum remaneat; propterea enim ipsum
sponte nostra factum supra nominatis monachis con-
cessum fuit, bulla meoque plumbeo sigillo munitum,
mense decembri, die septima, indictione XV, anno
6600. † Ego Antzeris, ob timorem Dei electus ar-
chiepiscopus sanctae ecclesiae metropolitanae Rhe-
gii, praesens sigillum confirmavi ab (episcopo) fratre

(nostro) prorsus uti iacet conscriptum, ut ipsi Dei servi Bruno et Lanuinus, qui suprascripti sunt, et ceteri fratres habeant illud firmum atque immuta-

bile, et qui post me venturi sunt ratum habeant ad seculorum usque consummationem.

LIV.

1092 — Mense Martio — Indict. XV.

Robertus dominus Caciani eiusque fratres pro redemptione animarum suarum donant monasterio S. Mariae de Pertusia territorium situm in loco dicto Strata Consina.

† σήμερον χειρὸς ρομυέρτος αὐθεντῆς τοῦ κακιάνου υἱὸς γουηδέλμος τοῦ καυκιγιάνου· σὺν καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀδελφοῖς γουηδέλμος καὶ ὁμφρήδας ἀμφηαίρο ἐγὼ ρομυέρτος χωράφιον εἰς τὴν παναγίαν θεοτοκον τῆς πέρτουσας καὶ ἐμον μοναστήριν· τὴν λεγόμενὴν εἰς τὴν στράτα κονσίνα περὶ ψυχῆς τοῦ πατρὸς μου καὶ τῆς μητρὸς μου καὶ τοῦς ἐμοῖς ἀδελφοῦς· καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν· τοῦ ἔχειται ἐξουσίαν τὸ αὐτὸ χωράφιον γεηπονῆν. καὶ ὥς καὶ τὸ ἄλλον τοῦ ἐχειται εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον. αἰὼς τέρας τοῦ αἰῶνος ἔσται δὲ περὶ ῥήρησμός τοῦ αὐτοῦ χωράφίου ἀπὸ τὴν στράταν κόνσίνα ὡς καταναίνει τὸ ριάκη τοῦ ὑάδου μάλου ἕως ὅλου τοῦ χωράφίου τοῦ μάνουφραδδα κονσταντίνου· καὶ ὡς ἀναναίνει εἰσαν εἰς τὰ τοῦ αἰγίου ἀγγέλου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἰγίου ἀγγέλου· δῆδι εἰς τὴν πέτρα στερεῖαν ὅπου ἔχει τὸν λεντίσκον καὶ δῆδι εἰς τὰ μέσο· εἰς τὴν στράτα δεμοσίαν· καὶ καταναίνει εἰς στράτα καὶ κλῆνει εἰς τὸ αὐτὸ ριάκη τοῦ ὑάδου μάλου· καὶ εἰς ποτὶ καὶρὸν φανῇ τίς ἐπενοχλῇ τὰ τοιοῦτα χωράφια τὰ ἐγὼ ἀμφηαίρωσαν εἰς τὸ μοναστήριν· ἐν πρώτῃς ἔχει τὸ ἀναθεμα παρὰ (πατρός καὶ υἱοῦ) καὶ αἰγίου πνεύματος καὶ τῶν ἁγίων (ιβ' ἀποστόλων καὶ τῶν) τῆς θεοφόρων πατρῶν. καὶ (ἔστω ξένος τῶν χριστιανῶν καὶ δια τιμορίαν . . . . . ζημιούσθω ἱμισματὰ ρ'. σκιφάτα . . . . . ἐν παρουσίᾳ μαρτυρῶν. † ὁμφρίδας ὁ ἀδελφός ρομυέρτου τοῦ αὐθεντοῦ μαρτυρ. † ἐλίας ὁ αὐτ(ἀδελφός τοῦ αὐτοῦ) αὐθεντοῦ μαρτυρ. † ὁ πρεσβύτερος . . . . . λέο υἱοκομῆς ἀπὸ κορνητοῦ υἱός . . . . . μος θεοδῶσι μαρτυρ. † ἐγραφή χειρὶ (Νικήτου) . . . . . ἱερέος καὶ νοταρίου μηνὶ μαρτίῳ εἰς τας . . . . . ἡμέρας γ'. τοῦς 54. ἰνδικτιωνος 15. †.

† Signum manus Roberti domini Caciani filii Guilielmi Caucigiani, simul cum meis fratribus Guilielmo et Omfrida. Offero ego Robertus Sanctissimae Deiparae de Pertusia meoque monasterio territorium situm in loco, ubi dicitur Strata Consina, pro anima patris mei et matris meae meorumque fratrum et mea ipsius, ut habeat potestatem ipsum colendi, quemadmodum facit de aliis quae possidet idem monasterium, usque ad finem seculorum. Fines vero eiusdem territorii sunt, a Strata Consina, ut descendit torrens de Vado malo iuxta territorium Constantini Manufraddae, et ut recta ascendit Serra S. Angeli, et supra S. Angelum vadit ad Petram firmam, ubi est Lenticus, et ducit ad medium viae publicae, et descendit ad viam, et clauditur in eodem torrente de Vado malo. Quod si tempore procedente molestiam quis inferre tentaverit de huiusmodi territorio, quod ego monasterio obtuli, in primis maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, a XII Apostolis et a tercentis octo et decem divinis Patribus, et separatus sit a christianorum communione, et poenae nomine, ob praevariationem sanctae crucis, solvat centum scyphatos. . . . Praesentibus testibus. † Omfridas frater domini Roberti testis. † Elias frater ipsius domini Roberti testis † Presbyter . . . . Leo Viceromes de Corneto filius. . . . . Theodosius testis. † Scriptum manu Nicetae presbyteri et notarii, mense martio die . . . . . feria tertia, anno 6600, indictione XV.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 10.)

LV.

1092 — Mense Iunio 15 — Indict. (XV).

Guilielmus de Fabali et frater eius Rogerius donant ecclesiae SS. Trinitatis Cavae templum S. Michaelis cum vineis ceterisque ipsius pertinentiis.

††† Εν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος. σιγγον χυρος γουδελμος τῶν Φαυαλόν καὶ ο ἄδελφός αὐτοῦ ρουκερυος ο τον τη μῖρον καὶ ζωοπήρον σταυρων ἴδια χύρου καθαζένομαι τη σημερον ημερα μυνῖ ιουνυο ης τας ιε'. καὶ φενομεν ἱμον αφιεροννω τον πανσεπτῶν ναόν τοῦ αρχυστρατι- γου μιχαηλ ης τον πανσεπτον ναον τις αγιας τρια- δος της καυας μετα σι τὰ ἀμπέλυα καὶ τὰ χῳρά- φία καὶ τα ἱμερῶδενδρία καὶ ολον τω κράτος αὐ- τοῦ απο τῆς σημερων ἡμερα ηγα τα εχυ ω εγοιμε- νας καὶ να τα εχυ οἷς την εξουσίαν αὐτοῦ νῦν καὶ οἷς τους απαντας και διηγεκεις χρονους, καὶ ἐγὼ γοί- δελμος τον Φαυαλον ηγα τον νοηθίσω το μοναστηρῶ ος τον πλεον δινομε πασας τας ἡμερας της ζωης μου καὶ εαν αρα φανω πωτε καιρῶ καὶ χρονω ζυτοῦντα το μοναστυρίον ὅτε εγο ηγε ἀδελφον υτε αλλος της πρῶτος εστω αναθεμα παρα πατρος καὶ υἱοῦ καὶ α- γίου πνευματος. καὶ των δωδεκα αποστῶλων καὶ τον τρίακῶσιον ι' καὶ οκτω θεοφορων πατερων κλυ- ρονομῶ καὶ την αγχωνα του νουδα παρρουσιαν μαρ- τυρων. γραφεν δια χυρος λουκαῖδού υἱου ανδρεου ηε- ρος της μυρομανῆς † λεος υισκομης μαρτυρ † γροσ- σος ηερεῖς μαρτυρ † ιωαννης ω κρυτπος μαρτυρ † χαρ- υερτος μαρτυρ † ιωαννης του κυλентου μαρτυρ † υασιλυνος της κυριας κυλουμυας μαρτυρ ετει 5χ' ηη- διχτιωνος β'.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 12.)

††† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Signum manus Guilielmi de Fabali et fratris eius Ro- gerii. (Nos), qui sanctam et vivificam crucem effinximus propria manu hac die XV mensis iunii, declaramus offerre venerabilem ecclesiam supremi Ducis Michaelis venerabili ecclesiae S. Trinitatis de Cava cum vineis et terris et arboribus fructiferis et omnibus pertinentiis eius ab hodierna die; ut ea possideat he- gumenus, habeatque in sua potestate amodo et in per- petuum, et ego Guilielmus de Fabali monasterio sub- veniam pro meis viribus omnibus diebus vitae meae. Si vero aliquando apparuero monasterio litem illatu- rus sive ego, sive frater meus, sive quisquam alius, primum maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a duodecim Apostolis, et a tercentis octo et decem divinis Patribus, et pro hereditate habeat laqueum Iudae. Praesentibus testibus, scriptum ma- nu Lucidi filii Andreae sacerdotis de Myromanna. † Leo Vicecomes testis. † Grossus presbyter testis. † Ioannes Crispus testis. † Charbertus testis. † Ioan- nes de Cilento testis. † Basilius de domina Columba testis. Anno 6600, indictione II.

LVI.

1093 — Mense Ianuario — Indict. (I) — Styli.

Comes Rogerius declarat Theodotam filiam Gannadei legitime possidere nonnulla praedia, quae iniuste sibi vindicasse a Simeone ceterisque eius fratribus accusabatur.

† Κατα ἱαννουαριον μηνα, τοῦ ἔτους 5χ' ηηδιχτιω- νος ε'. Ὅντος χαμῶν χάμενιος (ρουκερίου) εἰς τὸ στυλόν ἦλθον πρὸς με ὅτε σειμίον καὶ ὁ χαμενίας σὺν των ἀδελ- φῶν αὐτῶν ἐνάγωντες ἡμῖν τὴν θυγατέρα γανναδέου

† Mense ianuario, anno 6601, indictione V. Cum ego Comes Rogerius degerem Styli, ad me accesserunt Simeo et Chamenias cum fratribus suis, nobis accu- santes filiam Gannadei Theodotam, quod iniuste ipsa

τὴν Θεόδωτην ὥς ἔτι ἀδίκως ἐκατήρπαξεν αὐτῶν ἡ αὐ-
τῇ Θεόδωτῃ τὴν ὑποστασιν τοῦ πιλλικκηάνου. Ὅθεν
ἐκ τούτου ἐπροσταῖα καγὼ κἀμὴτα ρουκέριον τὴν θυ-
γατέρα γαιναδέου τὴν Θεόδωτην τῶ κριτηρίῳ ἡμῶν
ἀχθῆναι· ἀχθέντος δὲ αὐτῆς καὶ ἐρωτιδέντος παρ ἐμοῦ
καὶ τῶν ἀρχόντων μου ἡ ἄρα οὕτως ἔχη ὡς ἡ ἐνάγωντες
φασκουν· ὅτι ἐκατήρπαξε ἐπ αὐτῶν τὴν τιαυτήν ὑπό-
στασιν τοῦ πιλλικκηάνου. ἥ δὲ γυνὴ ἀντέφη λέγων μὴν
ἐν τῇ αὐθεντίᾳ μου οὐτε μίαν δυναστείαν οὐτε κατ-
αρπαγμα ἐπ αὐτῶν εἰς τὰ τηρῶτα χωραφία μενῶν·
ὁ πατήρ μου ὁ γαιναδέου ἔχεινος αὐτὰ ἐπροδεσποσεν
καὶ ἐκρατήρην ὥς αὐθέντης καὶ ἀρχων καὶ εἰς προί-
κην μοι αὐτὰ ἀπέδωκε· ταῦτα δὲ αὐτῆς εἰπόντος ἐπώ-
ρισάμεθα τὸν σειμίον τοῦ ὑποδείξει ἡμῖν μαρτυρας
ὅτι μετὰ τὴν θανάτην γαιναδέου ἐκατήρπαξε ἡ Θεοδώ-
τη τὰ τηρῶτα αὐτῶν χωραφία καὶ ἵα χαῖνῃ ἡ
γυνὴ. οὗτοι δὲ οἱ ἐνάγωντες οὐκ ἴσχυσαν τοιοῦτο ὑπο-
δείξει. οὐτε ἐγγράφω οὐτε ὑπο μαρτυρῶν. τοῦτων δὲ ἀ-
πορισάντων. ἐπροσέφερεν ἡ Θεοδῶτη τοὺς ἀρχωντάς
μου ἐνόμιον ἐμῷ κλητῶς ρουκερίου. λέγω δὲ τὸν ἐ-
πισκοπον τὸν μεσημεριον. καὶ τὸν μαλέϊον πρωτοσπα-
θαρion καὶ τὸν ἐρμινῶν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀρχοντας
στύλου καὶ ἐρώτησα αὐτοὺς καὶ ὠρκισαν ἵνα ἡμῖν
εἴπω τὴν ἀλήθειαν τοτὶ γυνώσκωσι ἐκ τὰ τηρῶτα
χωράφια τὰ λεγόμενα τοῦ πιλλικκηάνου αὐτῇ δὲ ἀπο-
κριθέντες μοι ἕξ ἐνος στόματος εἶπον ἐν ἀληθείᾳ καὶ
φανερῶς τὰ τηρῶτα χωράφια ἔκπαλε τῶν χρόνων
ἐκράτησε καὶ ἐδεσποζεν αὐτὰ ὁ γαιναδέος καὶ οὐ δε-
σποτας ἡκούσαμεν τοὺς θυγατέρας ἐναγοντας ὁ ταῦτα
ἀκούσας καγὼ κλητῶς ρουκέριος καὶ μαδῶν τὴν ἀ-
λήθειαν πᾶρα τῶν ἐμῶν ἀρχόντων ἀπέδωκε τὰ τηρῶτα
χωραφία πρὸς τὴν Θεοδῶτην τὴν θυγατέρα γαιναδέου
καὶ ὑπὲρ τούτου προστάττω ἀπαντας τοὺς ὑπο τὴν
ἐξουσίαν μου στρατηγούς καὶ υεσκριμάτας· ἵνα ὅπου δ
ἀν εἰσιν τὰ κρητήματα γαιναδέου πᾶρεξ τῶν ἐμῶν
κουλτουρῶν καὶ τῶν ἀρχόντων μου. ἵνα ἐχωσιν αὐτὰ
ἡ θυγάτηρ γαιναδέου ἡ Θεοδῶτη καὶ ἡ ἀλφάρα ἐξῆς
λέγω δὲ τῆς δι᾿ ἀκρατησεως μου καλαυρίας ὅπου δ ἀν
εἰσιν. καὶ διὰ τούτου καὶ προστάττω ἐποίησῃς τῶ πα-
ραποδωτικῶν δικαίωματι καὶ σιγιλλίῳ του μίτινα τον
εἶπο τὴν χεῖρα μου ἐξουσιάζωντον ἐνόχληριν ποιησοί-
σι· καὶ οὐ μικρὰν τὴν ἀγανάκτησιν παρ ἐμοῦ ὑποστεί-
σεται μή νι τινα κλειουτῶ ἀπο παροῦσαις αὐτάδελφαις
χωραφία καὶ ἀμπελα μίαν ἡμέραν καὶ μίαν νύκτα ἵνα
ἔχουν αὐτάς παροῦσαις ἀδελφαὶ τὸν σειμίον καὶ τοὺς

Theodota ab eis usurpaverit possessionem Pillicciani.
Quamobrem ego Comes Rogerius iussi filiam Ganna-
dei Theodotam ad meum tribunal adluci. Cum au-
tem ipsa adducta et interrogata fuisset a me meis-
que proceribus, num ita se res haberet uti accusatores
asserebant, quod ab ipsis huiusmodi possessionem
Pilicciani usurpaverit, mulier respondit dicens coram
me domino: Pater meus Gannadeus, cum nullo prae-
potenti imperio, nec usurpatione (*rerum*) ad eos (*accu-
satores spectantium*) in antedictis praediis maneret,
eadem tenuit et possedit ut dominus et arbiter, ac
mihi pro dote tradidit. Haec autem cum ipsa dixisset,
mandavimus Simeoni, ut per testes demonstraret, post
mortem Gannadei Theodotam usurpavisse praedicta
eorum praedia, ut mulier convinceretur. Accusato-
res vero non potuerunt id probare neque scripto ne-
que testibus; sed cum carerent his, Theodota addu-
xit proceres meos coram me Comite Rogerio, nempe
episcopum Mesimerium, et Maleinum Protospatha-
rium, et Erminnum, et reliquos proceres Styli; et
interrogavi eos, et iurarunt se nobis dicere verita-
tem de eo quod cognitum haberent quoad praedia
quae dicuntur Pilicciani. Illi autem mihi respon-
dentes una voce pro veritate et luculenter dixerunt:
Praedicta praedia ab antiquis usque temporibus pos-
sedit et tenuit Gannadeus, et numquam audivimus
accusatores filiae fuisse dominos (*eorumdem praedio-
rum*). Hisce auditis ego Comes Rogerius, cum ve-
ritatem a meis proceribus cognovissem, reddidi haec
praedia Theodotae filiae Gannadei, et propterea man-
do omnibus, qui sub nostra sunt iurisdictione, Stra-
tegis et Vicecomitibus, ut ubicumque extant pos-
sessiones Gannadei extra praedia mea meorumque
procerum, ea in posterum habeant filia Gannadei Theo-
dota et Alphara, nempe in ditione mea Calabriae
ubicumque sunt. Quare item praecipio hac ad iudica-
tionis sententia et sigillo, ne quis meorum officialium
molestiam tibi inferat, in indignationem nostram vehc-
mentem (*si secus fecerit*) incursurus; neque quisquam
sibi vindicet a praedictis sororibus praedia et vineas,
ne una quidem die et nocte, quae ipsae sorores pos-
sideant, et potestatem habeant expellendi Simeonem

αὐτοῦ ἀδελφοὺς ἀπεδιόξοντα αὐτοὺς ἐκ τῆς τριαῦτης ὑπόστατews. ἔστερξα δὲ καὶ ἐκύρωσα τῇ διὰ μολιδω μου βούλλῃ. μηνι καὶ ἰνδικτιωνι τοῖς προγεγραμμένοις.

† ρουκερίου κάμης καλαβρίας καὶ συκελίας.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 4.)

et fratres eius a supradictis bonis. (*Hanc*) autem (*sententiam*) confirmavi et roboravi mea plumbea bulla, mense et indictione antedictis.

† Rogerius Comes Calabriae et Siciliae.

LVII.

1093 — Mense Maio — Indict. I.

Rogerus Calabriae et Siciliae Comes describit fines cuiusdam praedii prope Stylum positi, quod Leoni Catananci donaverat.

μηνι μαιω ἰνδικτιωνος α' ετους ςχα'.

† Σιγίλλιον γενόμενον παρ ἡμου ρουκερίου κομητος καλαβρίας καὶ συκελίας. Καὶ ἐπιδωθὲν εἰς σέ· λεοντα κατανανγκη· ἐπιδι ἐτίθῃσαμεν· τοῦ σινοριάσιν σοι χωραφίον ὅπερ σὶ δέδωκα ἐπικάτω του στύλου. διὰ τὸ μὲ ἔχιν ὡς φίλον· καὶ ἀμπέλους. Ὁ καὶ πεπείει· κα. ἔστιν δὲ ὁ σινδριάσμὸς· ἀντὶ σίνονρον τοῦ ἀγίου λεοντιου· ἐκ τῶ ὄνβριτον πιγάδιν καὶ καταβέει τὸ ριάκι. καὶ ἀποδίδῃ εἰς τὸν πόρον τοῦ ἀγίου λεοντιου· καὶ ὑπὸ τὸ μονοπατιον κητὰ ἀνατολὰς καὶ ἀπανδιδῇ ὑποκάτω τὸν χοραφίον τοῦ ἀρέθου· ὅπου ὑπαρχει ἡ ἀμπέδια· εἰς τὴν στράταν καὶ ἀναβένει το σινονρον τοῦ ἀρέθου· εἰς τὸ νουνίτζην καὶ συνκλ εἰς τὸ λιθαρί σου συν το ἀγρίλλιον εἰς τὸ ἀντισύνονρον τοῦ ἀγίου λεοντιου καὶ καταβένει τὸ ριάκι κατὰ ἄρκτρον· ἄχρι εἰς τὸ ἀμπέλι τοῦ ἀγίου λεοντιου· καὶ συνκλή εἰς τὸ οἰμυριτον πιγάδιν· οὗτος δὲ διεχορίστη ὄντος μου εἰς το λιναδι τῆς μαγιδας ἀπερχομένου μου· εἰς κουσεντιαν· καὶ ἐσφραγισθῇ τι δια σινιδη μου κηροβούλλη μηνι καὶ ἰνδικτιωνι τοῖς ἀνωτέρω γεγραμμένοις † ρουκερίου

πιτῆν δὲ σε καὶ τὴν ἐκκλησιαν· εἰς τα τιαυτα χωραφια καθως σε ἐπροσταξαν ὅσους δὲ ξένους δυνηθης συναθροισιν ὀθνεῖους να μι εχειν ἀνεγκλημα εχειν σὲ καὶ αὐτοὺς ἀκολίτως ἀπο των στρατηγων· καὶ υἱσκομητων· καὶ τρ·μαρχων ταυτα σὶ ἀπεχαρισάμην· ἐνόπιον ρουμβέρτου βοῦρελλου.

† σιγίλλιον γενόμενον terra de Catananchi.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 5.)

Mense maio, indictione I, anno 6601.

† Sigillum factum a me Rogerio Calabriae et Siciliae Comite, tibi que Leoni Catananci traditum. Cum statuissem fines ponere praedio, quod una cum vineis dedi tibi in parte Styli inferiore, quia te ut amicum habeo, quod et feci, fines sunt: e regione finium sancti Leontii, iuxta aquae pluvialis receptaculum, et descendit rivulus et vadit ad transitum sancti Leontii, et ducit semita ad orientem, et pergit infra praedia Arethi, ubi est vineola secus viam, et ascendit finis Arethi ad collem, et clauditur ad saxum tuum cum oleastro ad oppositos fines sancti Leontii, et descendit rivulus ad septentrionem usque ad vineam sancti Leontii, et clauditur ad aquae pluvialis receptaculum. Sic igitur divisum est, cum essem in prato Maidae profecturus Consentiam; et signata fuit (*haec chartula*) consueto meo cereo sigillo, mense et indictione suprascriptis. † Rogerius.

(*Cura*) autem tu et ecclesia ut in hisce praediis, sicut praecepi, quotquot potueris peregre advenientes congreges, (*qua in re*) culpa non sis obnoxius, eosque habeas sine molestia Ducum et Vicecomitum et Turmarcharum. Haec tibi gratiose concessi coram Roberto Burello.

† Sigillum factum.

LVIII.

1093 — Mense Septembri — Indict. (II).

Alexander de Claromonte eiusque frater Riccardus offerunt Deo et S. Mariae de Zosimo monasterium S. Onuphrii in agro civitatis Nohae.

† συγνος χειρος αλεξανδρου κληρομοντε.

† συγνος χειρός ρικάρδου αδελφου αυτοῦ.

Εν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υιοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος· ἡμεῖς οἱ προγεγραμμενοὶ ὅτε ἀλέξανδρος καὶ ρικάρδος αδελφοὶ μου. οἱ τὸν τυπον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ καθύπογράψαντες τὰ δε ὀνόματα υμῶν καὶ τὰ ἐπὶ ὄνομα γραφέντα δια τοῦ νοταρίου φενώ-μεθα ἀφιερῶντες εἰς τὸν θεον καὶ εἰς τὴν παναχραντον αὐτοῦ μητέρα εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκον τοῦ κυρ ζώσιμου· τὴν μνην τοῦ ἁγίου ονουφρίου τὴν ἐκονομαζομένην τοῦ καινοσύρτου τὴν ἀπερ κεῖται εἰς τὴν διακράτησιν τοῦ θεοτρεῖτου κάστρου νοῶν. εἰς τὴν τοπωθεσίαν τοῦ ποταμοῦ σαρμεντου καὶ πᾶσαν τὴν διακράτησιν τῆς προλεχθῆσης μονῆς τοῦ ἁγίου ονουφρίου τῶν τε ἀμπελιων χωραφίων μύλων. ἐστὶν δὲ ὁ περιορισμός τοῦ ἐπι-κρατίματος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου ονουφρίου κατὰ μὲν ἀνατολᾶς ἡλίου ἐστὶν ὁ ποταμὸς τοῦ σαρμεντου καὶ ἀνα-δίδει εἰς τὸ βυακὴν τοῦ φαρκλιῦ καὶ ἀναυενει τὸ ἴσον καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν πηγὴν τῆς πλάκας· καὶ ἀπὸ τῆς προρηθῆσης πηγῆς ἀναυαίνει τὸ ἴσον καὶ ῥύπτει εἰς τὴν σέρρα τῆς παλουμβάρας καὶ βαίνει τὸ ἴσον καὶ ῥύπτει εἰς τὸν ποδὰ τοῦ ὄρους κοσπιλλινγγου καὶ ἀπορύπτει ἀπεκείθεν εἰς τὸν βυακὴν τοῦ κλατζα μαλα καὶ κατὰ-υαίνει εἰς τὸν προρηθεντα ποταμὸν τοῦ σαρμεντου. τὴν ἐπικράτησιν καὶ ὡς προεγράψαμεν ταύτην διδωμεν εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκον τοῦ κυρ ζώσιμου. καὶ βοσκειν δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν ἀκολῦτως εἰς πᾶσαν ἀλλτὴν ἐπικράτη-σιν χωρας νοῶν. καὶ κατακόπτειν ταῦτα δὲ ἀφιερῶμεν περὶ ψυχῆς ἡμῶν σωτηρίας καὶ τῶν ἡμετέρων γωνιῶν καὶ πάντων τῶν χριστιανῶν ἵνα ἡμᾶς ἔχουν ἐν ταῖς προσευχαῖς τῶν μοναχῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν πάντων μεχρι τερματων αἰωνων καὶ ἵνα καλίστησιν τὴν ἁγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν καὶ σικίσουν τὴν ἁγίαν τοῦ θεοῦ μνην· καὶ εἰς δὲ φανῇ τις ποτε καίρω ἡ χροίω ἵνα τοὺς ἐναντιῶσι καὶ κκοποιήσῃ ἢ καταλῦ-σαι τὸ τοιοῦτον χαρτίον ἢ ἐμποδιάδῃσαι τὴν τοιαυτὴν ἀφιέρωσιν τὸ ἀπερ ἀφιέρωσαμ· ἡμεῖς εἰς τὸν θεον καὶ εἰς τὴν πανάχραντον αὐτοῦ μητέρα μὴ γένοιτο ἵνα πλη-

† Signum manus Alexandri de Claromonte.

† Signum manus Riccardi fratris eius.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Alexander, et Riccardus frater meus, qui signum venerandae et vivificae crucis exaravimus, nostra vero nomina et cognomina manu notarii, offerimus Deo, eiusque purissimae Matri Sanctissimae Deiparae de Cyr-Zosimo, monasterium S. Onuphrii dictum de Camposyrto, quod est in pertinentia civitatis Nohae a Deo servatae iuxta flumen Sarmenti, cum omnibus possessionibus ad praedictum monasterium S. Onuphrii pertinentibus, vineis, agris, molendinis. Sunt autem fines pertinentiae monasterii S. Onuphrii huiusmodi: ad orientem flumen Sarmenti, et vadit ad rivum Pharacli, et ascendit recta, et pergit ad fontem de Placa, et a praedicto fonte ascendit recta, et declinat in Serram Palumbarae, et vadit recta, et iungitur cum radicibus montis Cospillingi, et deinde adiacet rivo dicto Clatza Mala, et descendit ad praedictum flumen Sarmenti. Hanc possessionem, ut supra diximus, concedimus S. Deiparae de Cyr-Zosimo, itemque (potestatem damus) lignandi et sua armenta pascendi sine impedimento in omni alia pertinentia agri Nohae. Huiusmodi autem oblationem facimus pro salute animae nostrae nostrorumque parentum, et omnium christianorum, ut nostri commemoratio fiat in orationibus monachorum ipsorum, et omnium fratrum usque ad seculorum finem; et ut pulcrius exornent sanctam Dei ecclesiam, et amplificent sanctum Dei monasterium. Et si quis aliqua occasione vel tempore apparuerit, qui eis adversetur et male faciat, aut hoc instrumentum infringere velit, aut esse impedimento huiusmodi concessioni, quam nos fecimus Deo eiusque purissimae Matri, absit ut Deus eius voluntatem impleat, sed sit ut Dathan et Abiron et Core, quos terra dehiscens absorbit, et sit maledictus a Deo omnipotente, et a tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus, et habeat laqueum Iu-

ρῶσει κύριος τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀλλ' ἔστω ὡς δαδάμ καὶ
 ἀνὴρ καὶ κορέ οὗς χάριτας ἡ γῆ κατέπειν αὐτοὺς καὶ
 ἔστω ἀναθέμα παρὰ θεοῦ παντοκράτορος καὶ τῶν τιμῶν
 ἁγίων θεοφορῶν πατέρων καὶ τῆν ἀγχοῆν ἰουδα τοῦ
 προδοτοῦ καὶ ἔχει μέρος μετὰ τοὺς πράζοντας τὸ ἀρῶν
 ἀρῶν σταυρωσὸν καὶ ἔστω ξένος ἐκ τῶν ἀγαθῶν ὡς ἡ-
 τοιμάσεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν. καὶ εἰδ' οὕτως
 μένει ὡχὺρα καὶ βεναία καὶ ἀπαρσαλευτός ἡ παρ' ἡμῶν
 γενάμενη ἀφίέρωσις καὶ ἡ γραφὴ ἥ τις ἐγένετο κατένω-
 πιον τῶν ευρεθέντων αξιοπιστῶν μαρτυρῶν ἐγραφή ἡ
 τιαύτη ἀφίέρωσις διὰ χειρὸς νικολαοῦ νοταρίου υἱοῦ
 χρυσοιωαννοῦ ἐν εἵκει εἰς χβ' ἰνδικτιωνί γ' μηνί σεπτεμ-
 υρίῳ εἰς τὴν σαββάτου ἡμέραν ὥρα ε' ἰνδικτιωνος τῆς
 προγραφείσης·

† ἀλφείρις ἐξουσιαστής κυρ ἀλεξάνδρου μαρτυρῶ
 τὸν τιμιὸν σταυρὸν.

† χαρυστος τοῦ μαρωλλοῦ μαρτυρῶ τὸν τιμιὸν
 σταυρὸν.

† γοττωφρεδὸς μαρτυρῶ διὰ τὸν σταυρὸν.

† ἀργήρος κρητῆς μαρτυρῶ τὸν τιμιὸν σταυρὸν.

† κανδίδος γαμβρὸς χρυσοιωαννοῦ μαρτυρῶ διὰ τὸν
 σταυρὸν.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 13.)

dae proditoris, et partem cum iis, qui clamaverunt:
 Tolle, tolle, crucifige eum; et expers sit honorum
 quae praeparavit Deus diligentibus ipsum; et nihilo-
 minus rata, firma et inconcussa permaneat haec no-
 stra concessio et instrumentum, quod conditum est in
 praesentia fide dignorum testium qui interfuerunt.
 Scripta est haec oblatio manu Nicolai notarii filii
 Chrysoioannis, anno 6602, indictione III, mense se-
 ptembri, die sabati, hora VI, indictione suprascripta.

† Alferis ex proceribus domini Alexandri testis
 sum per venerandam crucem.

† Charbertus de Marollo testis sum per veneran-
 dam crucem.

† Gothofredus testis sum per crucem.

† Argyrus Iudex testis sum per venerandam cru-
 cem.

† Candidus gener Chrysoioannis testis sum per
 crucem.

LIX.

1094 — Mense Septembri 15 — Indict. III.

Comes Rogerius donat Brunoni ceterisque eius sodalibus eremitis tum homines, quorum indiculus in hac membrana consignatur, tum Gannadei molendinum in Arsaphiae territorio situm.

† τοῦτο ἐστὶν τοῦ κατόντα τὸν ἀνδρῶν στυλι-
 των οἷς δεδοκα ἐγὼ κομῆς ρουκεριος εἰς τὸν πνευματι-
 κὸν μου πατὴρ κυρίον υρούνουν καὶ εἰς τοὺς λυκοὺς ἀδελ-
 φους τοῦς ἐριμιτῆς τοῦ γραφῆν σεπτεμυρίου εἰς τὰς 15 ἰν-
 δικτιωνος γ' ἔτους εἰς χγ'. — βασίλειος μακρίδων — ὀγι-
 τζους — ὀλίνας — ὁ λεντυτζις — γεώργιος ἀρδιναστος
 — γρηγόριος καλογερίτζης — βασίλειος τῆς κομητοῦς
 — θεωδωρος ἀδελφὸς αὐτοῦ — νικολαὸς ὁ νοκοστας
 — καὶ γαλατος ὁ τουρνιχος εἰσι 1' ταυτος τοὺς ἀν-
 δρωπους στερῶ εἰς τὴν ἁγίαν ἐκλυσίαν καὶ εἰς τοὺς ἀ-
 δελφους μετὰ πάντα τὰ δεσποζόμενα αὐτοῖς τὴν σήμερον
 κυνιτὰ καὶ ακυνιτὰ καὶ ὅς κελὼς εἰσὶν τὴν σήμερον γι-
 νῆξιν καὶ τέκνις αὐτὸν ἐν μίτῃς πὸς ἐνοχλίσι μίτε ἐν γ-

† Hic est indiculus hominum Styli, quos ego Co-
 mes Rogerius dedi spirituali meo patri domino Bru-
 noni et ceteris fratribus eremitis, scriptus die quin-
 ta decima septembris, indictione III, anno 6603 —
 Basilius Macedo — Ogitzus — Olivas — Lentytzis
 — Georgius Ardibastus — Gregorius Calogeritza —
 Basilius de Comite — Theodorus frater eius — Ni-
 colaus Bucottas — et Galatus Turnichus, sunt de-
 cem. Hos homines confirmo sanctae ecclesiae et fra-
 tribus cum omnibus rebus ad ipsos nunc pertinenti-
 bus, mobilibus et immobilibus, et sicuti nunc extant,
 cum mulieribus et filiis ipsarum, eo quidem pacto, ne
 quis unquam vobis molestiam, damnum vexationeni-

γίσι μιτε παρασαλευσι καὶ ο μικραν τὴν ἀγανακτυσιν
παρ ἐμοὶ σχὺ δυδουμὶ δὲ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ τὸν μύλον
τοῦ γανναδέου ἐπὶ ἐκ τιν διακρατησιν τὴν ἀσάφους ἐστὶν
πρὸς δὲ περισσοῦτεραν ἀσφάλειαν ἐσφραγίσθη τῇ δια-
μουλιυδο μου νολλη μηνι καὶ ἰνδικτιωνι τοῖς προγε-
γραμμένοις.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 6.)

que inferat; et (si hoc fecerit) non parum indignationis
a me feret. Dono insuper dictis fratribus etiam mo-
lendinum Gannadei, quippe quod extat in agro Ar-
saphiae. Ad maiorem vero securitatem signata est
(*praesens scriptura*) mea plumbea bulla, mense et
indictione suprascriptis.

LX.

1097 — Mense Februario — Indict. V.

Indiculus hominum, quos Comes Rogerius donat Eremitis Styli commorantibus Arsaphiae.

† τούτο ἐστὶν τοῦ κατονομαν τὸν ἀνδρῶπων οἷς
ἐδοκα ἐγὼ κομῆς ρουκέριος εἰς τοὺς ἐρημίτας τοῦ στυ-
λου οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν ἀρσαφίαν. μηνὸς φεβρουά-
ριου ἰνδικτιωνος ε'.

ιωάννης μακρὶς — γεόργιος ἀδελφός — σισίνιος ἀδελ-
φός — νουλεντος υἱός. σισινη — γεοργιος ἀδελφός —
παῦλος τοῦ μαΐσουρι — κόνστας τοῦ πρεσβυτέρου μο-
λου σὺν τοῦ ἀδελφου — τα παῖδια ἰωαννου ἀτζημαννου
— θεόδωρος οἰγίτζος — πέτρος ἀτζημαννας σὺν τοῦ ἀ-
δελφου — κόνστας ἀτζημαννας — λεων νουκύντιας —
ο πρεσβύτερος νικόλαος τοῦ καραμαλου — πανταλέων
γαλιανός — νοστίλειος σικελός — νικόλαος υἱός αὐτοῦ
— νικόλαος καραμαλος — λεων ὁ κανήτζας — ἰωαννης
ἀρδαβαστος — λεων πουμαρίση — λεων ὁ ἀρδαβαστος
ἰωαννης υἱός αὐτοῦ — οἱ πεδες μάνδαρην — οὔρσα τοῦ
κοφορινου σὺν τὸν παιδων αὐτῆς — οἱ πεδες τοῦ λι-
καστου — πέτρος σκόγκτος — θεοφανίος τοῦ μασκού-
λτσου — νικόλαος ὁ μαγλουφας — ἡ χήρα τοῦ μου-
σέρη — σεργίος υἱός τοῦ ἀρκαμεινου — χρίσοντας τοῦ
μουσουρη — ἡ χήρα τοῦ ἀργίλλου μετὰ παιδίων — ἡ
χήρα τοῦ σικελού μετὰ παιδίων — ἡ χήρα τοῦ σικ-
λαρη — ἡρίνη τοῦ σκοτου μετὰ παιδίων — μαρία τοῦ
νικιτου μετὰ παιδίων — οἱ παῖδες τῆς δεκτιστής —
μαρία μοναχη — μαρία νουκντισα μετὰ παιδίων — βα-
σιλοῦ σὺν τὸν παιδίων — ὁ πρεσβύτερος καλός σὺν τοῦ
ἀδελφου τοῦ θεόδωρου — γρίγοριος καλογέριτζης —
κόνστας ληνάς — θεοδόρος ἀρδαβαστος — γεοργίος ἀ-

Anno ab incarnatione. domini. Millesimo. nona-
gesimo. VI. indictione. V. Ego rogerius calabrie co-
mes et siciliae deo et beatae mariae semper virgini.
et. Magnifico. Brunoni. et fratri lanuino. et ceteris
fratribus de heremo eorumque successoribus ibi deo
famulantibus concedo imperpetuum possidenda ea
que in superiori grega Karta posita sunt. pro dei
amore atque pro peccatorum meorum remedio. do-
no ad habendum villanos in territorio stili. No-
mina vero villanorum grece suprascriptorum quos
fratribus supradictis dono haec sunt. Iohannes ma-
cri. Georgius frater eius. Sisinnius frater eius. Vo-
lentas filius Sisinni. Georgius frater eius. Paulinus.
Costa de presbytero mule cum fratre suo. filii io-
hannis de achimanna. Theodorus gicius. Petrus a-
cimanna cum fratre suo. Costas acimanna. Leo bu-
cutias. Presbyter nichola caramallo. Pantaleos ga-
lianos. Basilius sicelos. Nicholaus filius eius. Nichola
caramallo. Leo canicia. Iohannes ardavastos. Leo
pumarisis. Leo ardavastos Iohannes filius eius. fi-
lii mandarani. Ursa de copsorino cum filiis suis.
filii de licasto. Petrus de scoto. theophani masculi-
stius. Nichola manglufas. Vidua de mosura. Sergius
filius arcumannui. Grisonas de musuri. Vidua de ar-
gilla cum filiis suis. Herini de sicelo cum filiis suis.
Basilius de scolari. Herini de scoto cum filiis suis.
Maria de nuchita cum filiis suis. filii theoctisti. Ma-
rina monachi. Maria bucutilla cum filiis suis. Basi-
la cum filiis suis. Presbyter calo cum fratre suo
theodoro. Gregorius calogericius. Costa livas Theo-
dorus ardavastos. Georgius frater eius. Nichola bu-

δελφός — νικόλαος βουκουτίας — βασιλείος τοῦ μακε-
δου μετὰ ἀδελφου — θεόδωρος λεντιτζής σὴν του α-
δελφου — αρκουδῖος γιτζο σὴν τον παιδων — βασιλείος
κουφός — μιχαήλ τοῦ περδικαρου — βασιλείος ο κόν-
ταρατος — ἀρκουδῖος κίλλαριος — γαλατος σὴν τοῦ
αδελφου — κονστας νηλατης — αρκουδῖος ἀδελφός
τοῦ ηγουμένου τοῦ αγίου γεωργίου — μολές με τους
υἱοὺς αὐτου — αρκουδῖος πλατζαρὰς με τον ἀδελφον
θεόδωρον — στέργω δε συ καὶ μετὰ τοῦτον ολούς τούς
ξέτους τοῦς ἐρχαμένους εἰς τὴν χοραν τὸν ἐρημιτων τοῦ
ἐχην σὰς αὐτοῦς ἀκολιτως. διότι ἐχουν ἀκοῦμανδευ-
θῆν γρε σας· τοῦτου παντος ἔδοξα εἰς τοὺς ἐριμιτας
στύλου ὑπερ ψυχικῆς μου σωτηρίας καὶ τὸν γονεον μου
καὶ οἶδιον μου· ἔχην σας αὐτοῦς ἀκολιτως· ου ποτε
στρατηγων υἱσκομητων τουρμαρχων· καὶ λιπων παν-
των ἐξουσιαστὸν πρὸς δε περισσοῦτεραν ἀσφάλειαν· εὐουλ-
λωθῇ τὸ διαμολυνδο μου νοῦλλη μηνι καὶ ἰνδικτιωνι
τοῖς ἀνοτέρω γεγραμμένοις. Ἐν εἴη ἤχῃ· εἴη.

cutias. Basilius machedo cum fratre suo arcudio.
Theodorus lenticus. Arcudius gicio cum filiis suis.
Basilius cufo. Michael perdicaris. Basilius conte-
ratus. Arcudis de cellari. Galat cum fratre suo leo.
Costa niblat. Mule cum filiis suis. Arcudi plastara
cum fratre suo theodoro. Concedo etiam eis adve-
nas qui se voluerint eis commendare. Quod actum
est teste et concedente. Adelaide. coniuge. mea et
Malgerio filio meo. Willelmo. de alta villa. Iosber-
to de luciaco. Roberto borrello. Pagano de gorgiis.
Rogerio de stilo. Iohanne prothonotario de tragi-
niis. Nichola de mesa. Giraldo capellano meo. et
Fulcone fratre eius capellano meo. Hugone de mel-
fia. Jeremia de sancto egidio capellano meo. Hanc au-
tem donationem meam si ego aut comitissa post
mortem meam aut aliquis heres meus aut quilibet
alia persona violare aut decurtare temptaverit. nisi
ad condignam satisfactionem venerit coram heremitis.
anathemate feriaturs insanabili.

(Ex originali membrana bilingui Archivi Neapolitani—n.º 7.)

BIUSDEM RECENS VERSIO

† Hic est catalogus hominum, quos ego Comes Ro-
gerius donavi Eremitis Styli qui habitant Arsaphiae,
mense februario, indictione V.

(Quum in antiqua versione nihil immutatum sit quoad
hominum datorum nomina, ipsa heic omittuntur.)

Confirmo autem vobis vel praeter hoc omnes adve-
nas venientes in regionem Eremitarum, ut eos ha-
beatis sine cuiusquam impedimento, quia commendati

vobis fuerunt. Haec omnia tradidi Eremitis Styli pro
spirituali salute mea meorumque parentum et pro-
pinqorum, ut ipsa habeatis sine molestia Strate-
gorum, Vicecomitum, Turmarcharum, ceterarumque
omnium potestatum. Et ad maiorem securitatem (*hoc
privilegium*) meo plumbeo sigillo signatum est, mense
et indictione supradictis, anno 6605.

LXI.

(1097) — Mense Iunio — Indict. V.

*Alexius Comnenus mittit ad Oderisium abbatem Casinensem libras octo solidorum michelatorum et pallium
triacontasimum pro precibus, quibus eius incolumitatem a Deo deposcebat.*

Epistola eiusdem imperatoris (*Alexii ad Oderisium
abbatem*).

Quae per praesentes nuntios vestros misse sunt lit-
tere vestrae. allate sunt imperio meo. honorantissime
abbas cenobi Sancti benedicti de monte casino, et per-
lecte sunt ei, et ea quae continebant scripta intellexi,

et dilexi circa eum vestram bonam dispositionem,
quoniam dum non vidissetis imperium meum, sum-
mopere oratis pro eo. Viscera habentes circa eum. et
in hoc aspicitur vestra virtus quae extat in vobis,
quoniam et pacem praecepto dei observatis. cum im-
perium meum quem numquam vidistis. taliter ex

intimo cordis diligitis. et oratis; quanto magis in illis quos vidistis atque cognoscitis. pacem proximi observatis. imperium meum debebat in hac praesenti estate descendere apud durachium. ad videndum comites qui in laggobardia sunt. et pactum ponere cum eis. de his quae scripserunt imperio meo atque mandavere. ipsi vero atque romani. sed accedit imperio meo infirmitas maxima. Idcirco prolongatum est aptum tempus. et ad praesens dimisit descendere apud du-

rachium. Si dederit deus incolomitatem imperio meo; ibit in alio tempore. in principio aestatis. deo prosperante. Sed tamen vos orate imperio meo. et deus dispensabit quod proficuum est imperio meo. ac vobis omnibus. Missae sunt vobis causa memoriae ab imperio meo libre octo solidorum michalatorum. et pallium triacontasimum super altare vestrae ecclesiae. Missa est Mense junio. iudictione quinta a constantinopoli.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXVII verso, n.º 148.)

LXII.

(1097) — Mense Augusto — Indict. V.

Alexius Imperator laudat abbatem Casinensem ac reliquos coenobitas, et preces, quibus sospitatem eius a Deo flagitant, sibi pergratas esse declarat.

Epistola eiusdem imperatoris. ad eundem abbatem.

Et ab omnibus qui de ipsis partibus veniunt nobilibus ac virilissimis comitibus atque ducibus immo et ab ipsis honorandis praesulibus; certificatum est imperium meum serve dei propinque prudentissime ac sapientissime abbas de monte casino; de vestris maximis virtutibus. Et qualiter semper indesinenter opus habes operari omnia quae deo acceptabilia sunt. et non solum vester labor talis est; sed disciplinae atque ammonitiones vestrae circa eos tales sunt; acceptabiles deo et homines illuminantes. et quamvis minime te specialiter aspexit imperium meum. et satiatum est de vestris sanctis orationibus; sed ita dispositum est circa vestram venerabilita-

tem; quasi vos propriis oculis aspexisset cotidie. et loqueretur vobiscum indefinite. Et vult quatinus ad memoriam eius veniam cum vestras sanctas atque venerabiles orationes funditis ad deum. Et per vestras honorabiles literas sepius scribite nobis declarantes de vestris actibus et de his qui sub vobis sunt atque de ipsis partibus. De his autem quae de peregrinis dicendum est; qualiter deus prospere se habuit circa nos et circa illos usque ad praesens; novit imperium meum quod audistis a plurimis. Audiens autem apertius et ab istis nuntiis nostris. Missa est. Mense augusto, iudictione quinta a sanctissima urbe constantinopoli.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXVII verso, n.º 147.)

LXIII.

1097 — Indict. V.

Dotali instrumento denotantur bona mobilia et immobilia, quae ex parte Alpharanae et Ioannis inter se nubentium datum iri spondebatur.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. παναγία θεοτοκε, σὴν τὸ μωνογενεῖ σου υἱῷ καὶ θεῷ ἡμῶν εὐτυχὲς βοῖθῇ ἡμῖν. ἵσιν τὰ ὀφείλοντα δοθῇαι παρ' ἡμῶν βασιλίου πρὸς τὴν ἐκ

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Sanctissima Deipara simul cum unigenito tuo Filio et Deo nostro feliciter nos adiuva. Haec sunt, quae ego Basilius daturum me spondeo divinitus mihi concessae

Δεοῦ δῶθεντα μοὶ συγγενόισσα ὀνομαζτι ἀλφαράνα· δι-
δωμι δὲ αὐτῇ ὀδωνῇ καὶ μοναπλῶ. καὶ σκουλαρι-
κοιον. καὶ καλλιγία. καὶ μανδιλῇ. καὶ λογων μὲν
θεορεθρου β' μοδια χωραφίων εἰς τὴν τόπωνθεστηαν
τοῦ καλαυροῦ. πλησίον πρεσβυτέρου σπανοῦ. τὸ δὲ
ἐμῷ ἀδελφῷ ἀπο οσπιτίων χωραφίων ἀμπελίων· ἡ-
μεροδενδρίων ορούς μυλων τὴν μερίδα ἐκ τῆς πατρι-
κης καὶ μητρικῆς κληρονομίας κατ' ἀδελφόν. καὶ τὰ
ἐλεῃ του Δεοῦ.

† (παναγία τριάς ὁ θεὸς ἡμῶν βοήθει ἡμῖν. εἰσιν
τὰ ὀφειλοντα δοθῆναι παρ' ἐμοῦ) . . . . . πρὸς τὸν (ἐκ
θεοῦ μέλλοντα γενέσθαι γαμ)βρων ὀνομαζτι ἰωάννην δι-
δωμι δὲ αὐτῷ κρευαντοστρῶσιν ἐχοντα σαγίδας β' καὶ
προσ(κε)φαλαιον . . . . . σαγκοιν. καὶ στεγνατον καὶ
τιγαντῇ καὶ πελεκῆν ὁμοίως. . . . . (δια φρεσῆσαις
καὶ ἀπο) οσπιτίων χωραφίων ἀμπελίων ἡμεροδενδρίων
. . . . . (τὴν μερίδα) ἐκ τῆς πατρικῆς καὶ μη-
τρικῆς (κληρονομίας κατ' ἀδελφόν. καὶ τὰ ἐλεῃ του
θεοῦ· ἐγγραφῇ) ὃ παρῶσα πρὶξ δια χεῖρος. . . . .
πρεσβυτέρου θεοφάνιου προσταξάμενος του κυρίου ευ-
στρατίου καὶ κρίτου. . . . . ἰνδικτιωνος ε'. ἐτους
εχ'. . . . .

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 15.)

mei fratris uxori nomine Alphananae. Do ipsi tuni-
cam, et indusium, et inanes, et calceos, et mantile, ac
ratione donationis ante sponsalia praedium duorum
modiorum, situm in loco ubi dicitur de Calabro, iu-
xta bona presbyteri Spani. Do autem meo fratri
de aedibus, agris, vineis, arboribus fructiferis, mon-
te et molendinis fraternam portionem paternae et ma-
ternae hereditatis, et Dei misericordiam.

† Sanctissima Trinitas, Deus noster adiuva nos.
Haec sunt quae ego . . . . . daturum me spondeo Io-
anni, qui divinitus mihi futurus est gener. Do ipsi
lectum habentem duo stragula, et cervical, ... et cul-
citam, et patinam, et sartaginem, et securim; similiter
. . . . . pro indumentis, et de aedibus, agris,
vineis, arboribus fructiferis. . . . . portionem
paternae et maternae hereditatis sororiam, et Dei mi-
sericordiam. Scriptum est praesens dotale instrumen-
tum manu. . . . . presbyteri Theophanii de mandato
domini Eustratii et Iudicis. . . . . indictione V, anno
6605. . . . .

LXIV.

(1097) — Mense Septembri — Indict. VI.

*Odo Marchisius Sergio monacho donat ecclesias sancti Phantini et sanctae Cyriacae, cum facultate
aedificandi ibidem monachorum domos.*

† Σιγίλλιον γενναῖον παρ' αἵμου οἱ τοῦ μαρκαῖ-
και ἐπιδωθέν πρὸς σε μωναχόν σεργιόν μινι σεπταίν-
υριω εἰς τὰς ια' ἰνδικτιωνος ε'

Ἐπιδὶ ἐβρόν σε ἀνδρὰ πιστόν καὶ φρονιμόν ὦντα καὶ
ἐν ταῖς τοῦ θεοῦ ὁδῖς περὶ πολέως νοστατοῦ· ἀγγελί-
κο σχηματὶ ευκλείζομενός κατὰ τῶν ἀποστῶλων παύ-
λον τὸν λεγόντα τις ἀγαπῶσθ' τῶν θεῶν πάντα
συνεργεῖς εἰς ἀγαθόν ἀγλαοφειγῶς περιεπὸν καὶ ἀπαξ ἀ-
πλὸς πᾶσαν ἀρετὴν ἀγαθὴν ἐν σὶ ὡ φιλαγαθὸς θεὸς
ἐδορίσατο νοῦ τε καὶ πράξῃ καὶ θαιορίᾳ ὡς ἐντεταλταὶ
ἐν τοῖς τοῦ ευαγγελίου λογισμῶν τε καὶ διδάσκειν
σιλλιυδῇ δα μίτην ἐν σὶ τὰ πάντα πεπληροῦνται·
καὶ θαιον ἐσθὴν τοὺς τῶς ἐκκλησίας τροφίμους ἐπα-
γριπνὴν καὶ φιλαττῇν ἀνεπιμύκτον· πᾶσις ἀκαθάρτου ἐ-

† Sigillum factum a me Odone Marchisio et tradi-
tum tibi monacho Sergio, mense septembri, die XI,
indictione VI.

Cum exploratum mihi sit te esse virum fidelem ac
prudentem, et in viis domini in ambitu civitatis Bo-
nati monastica vita celebrari, secundum Apostolum
Paulum, qui disertè ait: Diligentibus Deum omnia
cooperantur in bonum; et uno verbo cum omnem
eximiam virtutem tibi Deus bonis amicus elargitus
fuerit, ut mente, actionibus et disciplina, quemad-
modum praescriptum est in sermonibus evangelicis,
opereris et sacras ad populum conciones habeas; in
universum cum omnia in te sint perfecta, et cum
oporteat pro ecclesiae alumnis advigilare, eosque

πινής οπὸς υλαστανον κατα θεον αξιὰ πληθορον α-
ποδωσι τω κυριω τον καρπον τουτοις ουν τις υχναιστη
τον ευσευων μοναχον ευρόν σε επακολουθουντα τι του
θεου υμον προνοια και τι πραιβουια της αχραντου θεο-
τοκου και απαρθενου μαριας και παντων των αγιῶν
και υπέρ παρακλησεος ετισιν και τον εμόν αρχοντων
και δουλειοντων· εγδιδομαι προς σε των πανσεπτον
ναον του οσιού πατρος ημον φαντινου του σκηδόῦ και
τόν πανσεπτών ναον της αγίας καλλινίκου μαρτυρος
κυριακης τον φιταλιτην του πεισει εν αυτες κατικυμα
τον μοναστών οσαυτος διδομαι σε αυτες συν των
προαυλων αυτον ος τον αγίον φαντινόν απο του σουρ-
υανου τον ὄντα ις τήν επανου μερίαν τῆς εκκλησιᾶς
και καταυενι ει υαδια οπου υπαρχει τω αγιον ειδῶρ
και κατερχεται εις την μιξήν τον νερόν· και αναυενι
ο αρμος και ανερχεται μαίχρι τῆς ροπας και υπαγι
τα εισα το χαιταριν και συνκλυι εις το προγραφεν
σουρυανον· ομιός και ις την αγίαν κυριακήν ἀπο τη
ἀγριμιλιαν ατινουςαν εις το ἐπάνοθαιν μέρος τις εκκλη-
σιᾶς και καταυενι τα ἴσα μεχρι του ποταμου και
αναυενη τᾶ εισα του ἰκού της φιλλης της ταγγά-
ριᾶς. και ανερχεται εις τοὺς αυουκκους ανω και σὶν-
κλει εις την προγραφεισαν σαγριμιλιαν· ταυτα δορουμαι
προς σε υπερ λιτρου και αφαισεος τον εμόν αμαρτιῶν
και τον εμόν γονεον σιγγεγον τε και αδελφων και τεκνίς
τεκνον μου ομιός δορουμαι σε και τουτο οσσους δ
αν εχυσ νοδιους φερειν εκ τας περιέξυς χωρᾶς ανθρω-
πους λαϊκοὺς μοναχους ἱερίς τε και καλογραιᾶς του ιναί
αυτους ανεπαφούς εν τι αγια του θεου εκκλησιᾶ· ομιος
καὶ εκ τους μοναχους τους οντας εκ την εμην χωρᾶν
οσσους δινιθῆς φῶρην εχῆς σαυτους απερικοπός διχα
πασίς καινοτάμιᾶς μεχρι υιου ζοις σου του μι εχην
ἐξουσιαν τινα του επαῖται τι προς σε· ει εις τοὺς μετα
σαι μιτλλοντας ιναί μιτε πεδον μου μιτε τις εκ του
κατ εμου μεροῦς μιτε στρατιγος μιτε υισκομῆς μιτε
τουρμαρχῆς· μιταὶ ποιησε . . . . . μεχρι
ουλου ενῶς· ει μι εις οημας και εις τους εμοὺς διαδο-
χους τελλῆν σε τρυτῶ· του μνιμῶνευειν μας εν τοις ειερίς
διπτιχῆς και ετερον αυθεντην μι γνωριζην ει μι αιμῆ
και τους εμοὺς διαδοχους· ου πραιπειν μοναχῆς γνω-
ριζήν λαίχην αυθεντιαν. ἐπίδι προς περισσώτερην πι-
στωσιν και ασφαλειαν αποδιζην ἐποιησα σοι τω πα-
ρον σιγγηλλιον του εχην σε αυτῶ προς ενδιζην παντον
ανθρωπον τεκνα τεκνων μου αχρι υιου ζοις σου ωστις
δε φοραθη καιτατρεπων το παρον σιγγιλλιον ου μίχραν

tueri immunes ab omni impura cogitatione, ut digna
Deo germinantes, copiosum edant Domino fructum;
cumque haec vestigia piorum monachorum te con-
sectantem invenerim, providentia Dei nostri et au-
xilio immaculatae Deiparae et semper Virginis Ma-
riae Sanctorumque omnium, et rogatu ac postula-
tione meorum procerum et famulorum, trado tibi
venerabile templum sancti patris nostri Phantini de
Scido, et venerabile templum sanctae et invictae mar-
tyris Cyriacae de Phitali (*cum facultate*) aedificandi
ibidem monachorum domos. Item dono tibi praedicta
(*templa*) cum suo utriusque ambitu; quorum qui ad
sanctum Phantinum spectat (*incipit*) a Surbiano extan-
te ad partem superiorem ecclesiae, et descendit val-
lis, ubi occurrunt Sancti Latices, et vadit ad con-
fluentem Nigri, et ascendit Armus usque ad vir-
gulta, et recta ducit ad verticem, et clauditur ad
praedictum Surbianum. Ambitus vero sanctae Cyria-
cae (*incipit*) ab Agrimilia, quae respicit superiorem
partem ecclesiae, et descendit recta usque ad flumen,
rectaque ascendit domum Phillae de Tangaria, et per-
git ad Abuccos superiores, et clauditur ad praedi-
ctam Agrimiliam. Haec dono tibi pro redemptione
et remissione peccatorum meorum meorumque pa-
rentum et consanguineorum ac fratrum, et pro natis
natorum meorum. Item dono tibi quotquot potueris
peregrinos ad lucere ex circumposita regione homines,
seculares, monachos, presbyteros et moniales; ut
illaesi degant in sancta Dei ecclesia. Item et ex mo-
nachis qui sint ex mea iurisdictione, quoscumque ar-
cessere potueris, habeas ipsos, amota omni molestia
et detrimento, usque ad finem vitae tuae; et nemo
habeat potestatem te tuosque successores vexandi, nec
filii mei, nec aliquis ex parte mea, neque Strate-
gus, neque Vicecomes, neque Turmarcha, nec facien-
di . . . . . usque ad unum obolum, nisi mihi
meisque successoribus hoc tu feceris: et nostri com-
memorationem facias in sacris diptychis, nec alium
agnoscas dominum praeter me, meosque successores;
nam dedecet monachos recognoscere seculare domi-
nium. Ad pleniorum vero fidem et securitatis ar-
gumentum feci tibi praesens sigillum, ut habeas il-
lud pro documento apud omnes homines, natosque
natorum meorum, usque ad tuae vitae exitum.
Si quis vero deprehensus fuerit eversor praesentis

τιν ἀγανακτισὴν ἀφ' ἐμοῦ υποστίσεται· εἰ δὲ τις φω-
 ραθῇ ἐκ τοῦ κατ' ἐμοῦ μαίρους· ἐκ τῶν ἐμῶν διαδοχῶν
 ἀκυρώσει νουλλόμενος τὸ παρῶν σιγίλλιον ἔστω κει-
 κατυραμένους παρὰ κυρίου Θεοῦ παντοκράτωρος· καὶ
 παρὰ τὸν ἅγιον καὶ Θεοδιδεῖον ἀγγέλων ἀποστόλων
 μαρτύρων προφίτων ὧσι διδασκαλῶν καὶ αἰδίων γί-
 νεκον· κληρονομίαν δ' αὐτὸν καὶ τῷ ἀναθέμα παρὰ πα-
 τρος καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ παρὰ τὸν τῆς
 ἁγίων πατρῶν τὴν λεπτὰν καρπούμενος γιεξί του παι-
 δαρίου γενναῖον κληρὸς αὐτοῦ μαῖτα του ἰουδα του
 προδοτοῦ καὶ τὸν κραξάντων ἀρον ἀρον σταυρωσῶν
 χανί· εἰ γίς καὶ καταπιῇ αὐτοὺς ὡς δαδαν καὶ αὐρῶν·
 καὶ ἐξοριστὸς τῆς ἁγίας του Θεοῦ ἐκκλησίας. . . . .
 . . . . . εἰδ' οὕτω στεργῇ καὶ ἐμμένειν τὸ παρὸν
 σιγίλλιον νεύαιον. . . . .

sigilli, non parum indignationis a me foenerabitur;
 quod si ex parte mea, aut meorum successorum
 fuerit qui infirmare voluerit hoc privilegium, ma-
 ledictus sit a Domino Deo omnipotente, a sanctis
 et divinis Angelis, Apostolis, Martyribus, Prophetis,
 venerandis Doctoribus et Mulieribus in omne aevum
 sanctitate praeclaris, nec non sortiatur anathema a
 Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, a tercentis octo et
 decem sanctis Patribus, lepram lucratus Giezi puel-
 lae, et consors sit Iudae proditoris, et eorum qui
 clamaverunt: Tolle, tolle, crucifige; dehiscat sibi tel-
 lus, et absorbeat ipsum, sicut Dathan et Abiron, et
 seiunctus sit a sancta Dei Ecclesia . . . . .
 et nihilominus firmum et stabile permaneat praesens
 sigillum. . . . .

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 8.)

LXV.

1098 — Mense Iunio 24 — Indict. VI.

*Robertus, Guilelmus et Umfridas fratres de Caucigiano donant monasterio S. Mariae de Pertusia
 praedium situm subtus viam Consinam.*

† σῆμεῖον χεῖρος ρομυέρτος † σῆμεῖον χεῖρος γοῦ-
 δέλμος † σῆμεῖον χεῖρος ὀφρῆδα εἰοῖ τοῦ γοῦδέλ-
 μος του καῦκιγιάου· καὶ αὐθέντις τοῦ κακιάου· ὁ
 τὸν τίμιον καὶ ζωόποιον σταυρον ἐποιήσαμεν ἰδία ἡ-
 μῶν νοῦλῃν· ἀμφήρωςιν ἡμεῖς εἰ τρεῖς εἰς τὴν ἁγίαν
 Θεοτοκον τῆς περτοῦσας· τὸ χωράφιον τὸ ἦτον τοῦ
 ἰωαννου τοῦ ἀλητῆ καὶ τὴν στράτα κόνσινα· περὶ
 ψυχῆς τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου· καὶ τῆς
 ἐμῆς ψυχῆς· τοῦ ἔχεται ἐξουσίαν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ δοῦ-
 λέου· εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτοκου· γέηπο-
 νῆν· ὡς τὴν δεσποτίαν καὶ ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν ἡλῖφο-
 ται· ἔστιν δὲ περιόρησμός τοῦ αὐτοῦ χωραφίου· ἀνα-
 τόλικόν μέρος εἰ στράτα· ἡ δεμόσια· καὶ ρίκτην ἡ σέτα
 τῆς ὀλιδας· καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ λάγκου· καὶ ἡπαῖ
 το συνόρι τοῦ ὀκλιφάου· καὶ ρίκτην εἰς τὸν λίθον μέ-
 γα· καὶ ἡπαῖ περὶ τὸ δρόμ· καὶ δεξιὰ ἀλλῇ λίθον στε-
 ρέον· καὶ δεξιὰ εἰς τὸν λίθον μέγα τὴν στράτα· καὶ
 ἀνακαίνει ἡ στράτα· ἕως εἰς τὴν στράτα κόνσινα· ἡ δ' ὀ-
 περ οὐκ ἡγοῦμεν φοραθῇ τίς ἐπενοχλῇ ἡμῶς περὶ τὸ
 τιούτω χωραφίου· ἐν πρώτῃς ἐχει τὸ ἀνάθεμα παρὰ
 πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· καὶ τῶν ἱε-
 ρῶν.

† Signum manus Roberti. † Signum manus Gui-
 lelmi. † Signum manus Umfridae filiorum Guilelmi
 de Caucigiano et domini Caciani. Nos tres, qui ve-
 nerandam et vivificam crucem signavimus, de pro-
 pria nostra voluntate offerimus S. Mariae de Pertusia
 praedium, quod erat Ioannis de Alitza, situm subtus
 viam Consinam, pro anima nostri patris, et nostrae
 matris, ac nostra ipsorum; ut fratres qui mona-
 sterio SS. Deiparae inserviunt, potestatem habeant
 terram colendi, utpote qui dominium et potestatem
 a nobis acceperunt. Sunt vero fines eiusdem terri-
 torii: ad orientem via publica, quae pergit ad Ser-
 ram Olithae, et ad partem inferiorem vallis, et
 incipiunt fines Oclifabae, et pergunt usque ad saxum
 magnum, et inde usque ad quereum, ubi se offert
 aliud saxum stabile, et vadit usque ad saxum ma-
 gnum, quod est iuxta viam, et ascendit via usque ad
 viam Consinam. Si vero, quod fore non putamus,
 molestiam quis afferre vobis quoad hoc praedium prae-
 sumpserit, in primis maledictus sit a Patre, et Filio,
 et Spiritu Sancto, a duodecim Apostolis, a tercentis

ἀποστόλων· καὶ τῶν τῆς Θεοφύλων πατρῶν· καὶ
ἔστο ξένος τῶν χριστιανῶν· καὶ ζῆμιουσθω εἰς τὸ πρε-
τόρι νομισματα λς· καὶ ἀκων σιδῶν. Ἐν παρουσίᾳ
μαρτυρῶν † ελία υἱος ὅτου του σάσσου μαρτυρ †
γιάκωνου μαρχλδου μαρτυρ † κοντίνου μαρτυρ † πρε-
σβυτερος κονσταντίνος του πρεσβυτερου δαμίνικου μαρ-
τυρ † παπα λεὸ υἱσκομης μαρτυρ † εγράφη χειρὶ
νικητῆτος ἱερέος καὶ νοταρίου μηνι ἰουνίος εἰς τὰς κδ·
ἡμερα πεμπτή· ετους ςχς· ἰνδικτιωνι ς· τὸ αὐτῶ
χρόνο ἐκάλει ὁ κομης ρουγγέρης ἀπάνο τῆς κάπουας †.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 16.)

octo et decem divinis Patribus, et separatus sit a chri-
stianorum communione; tum poenae nomine solvat
Praetorio numismata sex et triginta, et invitus ta-
ceat. Actum coram testibus: † Elias filius Oti de
Sasso testis. † Iacobus Maraldus testis. † Conti-
nus testis. † Presbyter Constantinus filius presbyteri
Dominici testis. † Presbyter Leo Vicecomes testis. †
Scriptum manu Nicetae presbyteri et notarii, die
XXIV mensis iunii, feria V, anno 6606, indictione
VI, quo tempore Comes Rogerius obsidebat Capuam.

LXVI.

(1098) — Mense Iunio — Indict. VI — Constantinopoli.

*Alexius Comnenus Imperator spondet Oderisio abbati Casinensi se, non secus ac superioribus temporibus,
opem laturum Francis, eique suum epiloricum deauratum ut pignus benevolentiae mittit.*

Epistola alexii jmperatoris. ad oderisium abbatem
primum.

Quanta imperio nostro scripsistis venerabilissime
ac sapientissime serve dei abbas cenobi casinensis; di-
dici. Declarabat autem vestra epistola honorem atque
laudem imperi mei. et omnipotentis quidem atque
misericordis dei nostri est in me et in subiectis no-
stris propitiatio maxima. et beneficia eius innumerabi-
lia. Et ipse quidem per eius misericordiam honoravit
imperium meum. atque exaltavit gratis. Ego autem
non solum quod nil boni habeo in me. sed maxime
quia super omnes homines pecco ad eum cotidie. ut
longanimis atque misericors miseretur atque sustinet
meam infirmitatem. vos autem ut boni atque virtute
pleni indicatis me peccatorem sicut bonum. et vos
quidem habetis proficuum adeo imperium meum cum
laudatur dignum laudis opus non habens; in condem-
nationem suam laudes possidet. ut autem adiutorium
praebeatis forte rogo; exercitui francorum designabat
vestrae prudentissime apices. sit inde certa vestra ve-
nerabilis sanctitas. quoniam ita dispositum fuit super

eos imperium meum. et ita omnibus modis adiuva-
bit atque consiliabit eos; et secundum posse suum coope-
ratum est in eis; non ut amicus vel cognitus sed ut
pater. et tale expendium fecit in eis. quem non po-
test aliquis numerare. Et nisi imperium meum ita
apertum fuisset in eis. et adiuvasset eos post deum.
quis alter adiutorium praebuisset eis; et neque ite-
rum piget imperium meum auxilium dare eis. et gra-
tia dei bene prosperantur usque hodie in servitio quo
in ceperunt. et in antea prosperabuntur quousque
bona intentio praecedat eos. Multitudo ex equitibus
atque pedestribus ivit ad eterna tabernacula. horum
alii interempti alii mortui sunt; beati quidem sunt ut
in bona intentione somnum mortis dantes. propterea
minime oportet nos illos habere ut mortuos sed ut vi-
vos. Et in vitam aeternam atque incorruptibilem
transmigratos. In exemplum vere fidei atque bone
dispositionis circa vestrum monasterium imperii mei;
misit unum epiloricum de dorso suo oxydeauratum.
Missa est mense junio indictione sexta. A sanctissima
urbe constantinopoli.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXVII, n. 146.)

1099 — Mense Februario 19 — Indict. VII.

Robertus Caciani dominus fundum donat monasterio S. Mariae de Pertusia.

† σήμερον χειρὸς ραμυέρτος αὐθέντι τοῦ κακιάνου. ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ἐποίησαν ἰδίᾳ ημῶν βουλῇ· ἔδωκάν ἐγὼ ραμυέρτος εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκὸν τὸ μοναστηρὶον τῆς περτοῦσας· τὸ χωράφιον τῷ ἵπτον του ἰωαννου τοῦ αλύτζη· περὶ ψυχῆς μου· ἐν στιχίμα τιούτω· τοῦ ἔχεται οἱ ἀδελφοὶ τοῦ δουλεύειν εἰς τὴν μονήν· γένηποντήν· πολλήν· χαρίζην· ὡς τὴν δεσποτίαν παρ ἐμοῦ ἡλίφατε· ἐστὶν δὲ περιόρτισμός· τοῦ αὐτοῦ χωράφίου· ανατολικὸν ἢ στράτα ἢ δαιμσία· καὶ ἀπὸ ἀρκτρο οἱ αὐτοὶ μοναχοὶ· καὶ δίδη περὶ τὸ σινόρη τοῦ ὀκλοῖφάνα σέργι· καὶ ἀναυαίνει τὸ ριάκι ἕως το λιθον μέγα τὸ ριάκι· καὶ ἀναυαίνει περὶ τὴν δρίει καὶ ἀναυαίνει τα λιθάρια σιναξαμέναι· καὶ δίδη περὶ τὰ δύο λιθάρια· τὸ ἐν λίθον κατὰ τὴν στράτα· καὶ ἀναυαίνει καὶ κλίνη τὸ αὐτὸ χωράφιον τῆς μοναχοῖς· ἡ δ ὅπερ οὐκ ἠγρυμνεν φωραδὴ τίς ἐπενοχλῇ ἡμῶς περὶ τὸ τιούτω χωράφιον· ἐν πρώτῃς ἔχει τὸ ἀνάδεμα· παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· καὶ τῶν τριῶν θεοφόρων· πατρῶν· καὶ ἐστὼ ξένων τῶν χριστιανῶν· καὶ εἰς τὸ διμύσιον νομισματα λς· καὶ ἄκον σιδῶν· ἐν παρουσίᾳ μαρτυρῶν † γουήδέλμος ὁ ἀδελφὸς τοῦ αὐθέντι † ἐνφρῆδα ἀδελφὸς αὐτοῦ μαρτυρ † ἐλία υἱὸς ὁτου τοῦ σάσσου μαρτυρ † πρεσβυτερος κωνσταντίνος τοῦ πρεσβυτερου δομίνικου μαρτυρ † παπα λεο βισκόμης μαρτυρ † λεο ἀπο κορνητου μαρτυρ † νικολαος υἱὸς κύρσου κουσεντινου μαρτυρ.

† ἐγράφη χειρὶ νικητου ἱερέος καὶ νοταρίου μηνᾶ φεβρουαρίου εἰς τὰς 19 ἡμέρα σαββατου εἰς 585· ἰνδικτιωνος ζ· †

† Signum manus Roberti domini Caciani. Ego Robertus, qui venerandam et vivificam crucem signavi, de propria mea voluntate concedo pro anima mea monasterio S. Mariae de Pertusia territorium, quod erat Ioannis Alitzi, hac conditione, ut fratres, qui monasterio inserviunt, habeant potestatem (*illud*) colendi, vendendi, donandi, utpote qui huiusmodi facultatem a me acceperunt. Termini autem eiusdem territorii sunt: ad orientem via publica; ad septentrionem ipsi monachi, et vadit usque ad terminos Sergii Oclifabae, et ascendit rivus usque ad saxum magnum rivi, et pergit usque ad quercum, et ad maceriam lapidum, et erumpit ad duo saxa, quorum unum est iuxta viam, et ascendit ac claudit praedictum monachorum territorium. Si quis vero, quod fore non putamus, ausus fuerit vos molestare de huiusmodi territorio, primum maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a tercentis octo et decem divinis Patribus, et separatus sit a christianis; solvat etiam Fisco publico numismata sex et triginta, et invitus sileat. Praesentibus testibus: † Gulielmus frater domini. † Umfridas eius frater testis. † Elias filius Oti Sassi testis. † Presbyter Constantinus filius presbyteri Dominici testis. † Presbyter Leo Vicecomes testis. † Leo de Corneto testis. † Nicolaus filius Ursi Consentini testis.

† Scriptum manu Nicetae presbyteri et notarii, die sabbati XIX mensis februarii, anno 6607, indictione VII.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 12.)

1099 — Mense Februario — Indict. VII.

Rogerus Italiae, Calabriae et Siciliae Dux donat monasterio Sanctissimae Deiparae de Turre nonnullos homines de Sancta Severina, Tropaea et Rocca Nicephori.

† σιγίλλιον γεγάμενον παρα ρουκερίου δουκὸς ἰταλίας καλαβρίας καὶ σικελίας· καὶ ἐπιδοθὲν τῷ ἁγιοτάτῳ καθηγουμένῳ τῆς ὑπεράγιας θεοτοκοῦ τῶν ἐπονομαζωμένων τῶν τοῦρρων τῷ κατηχητιρίῳ τῶν ἐρημιτῶν κυρῷ υροῦνο καὶ τοῖς ἀδελφοῖς τῆς ρηθείσης μονῆς μῆνι Φεβρουαρίῳ ἰνδικτιωνος ζ'.

τῷ τῶν ἐνἀρέτων ἀνδρῶν ἐπακοῦν· καὶ τὰς αὐτῶν. ἐτίσους ἐκπληροῦν, σευάσμιόν τε καὶ θεῖον· καὶ τῷ θεῷ ἑναπόδεκτον καὶ λύαν παρα πάσυν ἀρμοδιότατον δι' ὃ δι' καὶ ὁ προλεχθῆς υροῦνος ὁ καθηγούμενος τῆς προγραφίσης μονῆς τῶν ἐρημίτων, ἡτίσαστο τὴν ἡμέτεραν ἐξουσίαν τοῦ δορήσασθαι εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεράγιας θεοτοκοῦ τῆς τοῦρρης· ἀνδρῶπους εἰς τῷ ἐκδουλεῦν αὐτῇ καὶ εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ μοναχοῦς· δι' αὐν ὑπερ λύτρου καὶ ἀφéseως τῶν ἐμῶν γονέων δοροῦμε καὶ ἀποχαρίζομε· προς τὴν προλεχθῆσαν μονὴν καὶ εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ ἀδελφους ἀνδρῶπους ὧν καὶ τὰ ονοματὰ ἐνταῦθα λέξομαι· λέγο δι' εἰς τὴν ἐπαρχίαν σκήλλακος· ἰωάννης πλάκιδας· τοὺς υἱοὺς γαύδιλα· αὔρσον του χρύσανθου· ἰωάννης ὑπομνήσκιος· λέων τοῦ ἁγίου φλόρου· οὔρσον τοῦ χρυσοῦ· λέον σευηριτάνος· ευσταδιος ἀδελφὸς λέοντος μακρῇ· οἱ πέδαις μουλὲ· αὐτοὶ οἱ προγραφένταις, ὠρμούνται ἐκ τῆς διακρατῆσεως ἁγίας σευηρινας· καὶ οὗτοι εἰσὺν ἐκ τῆς διακρατῆσεως τροπαίας· Κωνσταντίνος τοῦ παγκάλλου· νικηφωρος τοῦ περδεοῦα· νικόλαος παρτζελλοῦτζης· οὔρσος μανδιδάς συν τῶν τεκνῶν αὐτοῦ· νικόλαος τοῦ διάκου· τοὺς παῖδας τοῦ αλεκτοράκη· ἰωάννης ρογός· Κωνσταντίνος μανδιδάς συν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ αὐτοὶ ὑπῆρχον ἐκ τῆς διακρατῆσεως ρῶκκας νικη-

Anno ab incarnatione domini nostri iesu christi millesimo nonagesimo nono. Ego Rogerius Dux Apulie. calabrie. sicilie. cognoscens. quod quicquid uni ex minimis domini servis pro ipsius amore impenditur ipse dominus non servo sed sibi factum acceptumque protestetur. dicens. quod uni ex minimis meis fecistis michi fecistis. unde etiam beato martino apparens. ut elemosinam quam pauperi martinus tribuerat. se ipsum accepisse monstraret; non in nitore glorie sed in eadem paupertina veste astitit dicens. martinus adhuc catecuminus ac me veste contextit. simulque confidens me nullo modo perditurum sed in eterna retributione recepturum. si quid ecclesiis donavero maxime illis in quibus religiosorum fratrum conventum deo placide servientem cognovero; Anno ducatus mei quartodecimo. dedi ecclesie Sanctae Mariae quae in heremo sita est loco qui ab incolis turris dicitur. villanos quos apud squillatium habebam. maxime pro Dei amore. et partim pro donni ac magistri Brunonis qui tunc monasterio praeerat. reverentia et dilectione. quod ut ad peccatorum meorum remissionem. simulque ad patris mei matrisque meae et omnium parentum meorum salvationem proficeret. hanc inde scribere cartam feci. et nomina singulorum villanorum hic annotari precepi. hec sunt nomina illorum. Iohannes placidus. filii gadile. Ursus de crisanto. Iohannes epominisco. Leo de sancto flore. Ursus de criso. Leo soveritanus. Eustati frater leonis macri. filii mule. Hi in antea apud Sanctam Severinam manebant. Ceteri sequentes de torpeia fuerunt. Constantinus de pancallo. Nichiforo de perdevio. Nicolaus de sparhelutis. Ursus mandilat cum suis filiis. Nico!aus de diaco. filii alleptorache. Iohannes robus. Constantinus mandilas cum suo fratre. Sequentes vero de Nichifola fuerunt Iohannes platogeni. Basilius scapu de horio cum suis infantibus. Cosmas cum suo filio. Hoc etiam presente Archiepiscopo regitano. Rogerio. sigillo meo et subscriptis testibus

Φωρου· Ἰωαννης πλατογένης· υασιλεις καπεδεχορίου
 συν τῶν παιδῶν αὐτοῦ κοσμάς συν του υἱοῦ αὐτοῦ·
 τοῦτου του προγραφέντος απεχαρίσαμεν προς τὴν μο-
 νὴν τῆς ὑπεράγλας θεοτοκοῦ τῆς τοῦρρης καὶ εἰς τὸν
 καθηγουμενον κυρον υροῦνον καὶ εἰς τους ἀδελφους τῆς
 ρηθρητης μονῆς· καὶ ὑπέγραφα ἰδία μου χειρῇ καὶ ε-
 μαρτυρίῃ δια τῶν ὑπογραφαντων αρχοντων μου καὶ
 ἐνουλλοθῇ τῇ διαμολύδῳ μου συνηθῇ νουλλη μηνι
 καὶ ἰνδικτιωνι τοις προγραφεισι ετους ςχζ'.

auctoritari precepi. et ego ipse post subscriptionem
 archiepiscopi raegitani subscripsi. † Ego Rogerius
 archiepiscopus subscripsi. † Ego Rogerius dux me
 subscripsi.

† Ego arnulfus cusentinus archiepiscopus interfui
 et subscripsi.

† Ego Sasso cassanensis episcopus et pape vica-
 rius subscripsi.

† Ego tristenus tropeanus episcopus subscripsi.

† Ego Guido Roberti ducis filius hoc signum cru-
 cis feci.

† Signum hugonis de claro monte.

(Ex membrana bilingui Archivi Neapolitani — n.º 9.)

EIUSDEM RECENS VERSIO

† Sigillum factum a Rogerio Italiae, Calabriae Si-
 ciliaeque Duce, ac traditum sanctissimo abbati (mona-
 sterii) SS. Deiparae, quod dicitur de Turre, (et) ab E-
 remitis inhabitatur, domino Brunoni dictique mona-
 sterii fratribus, mense februario, indictione VII.

Virtute praeditos exaudire homines, eorumque pe-
 titionibus satisfacere pium ac divinum est, nec non
 Deo gratum, et nihil hoc est congruentius. Quapro-
 pter praedictus Bruno suprascripti monasterii Eremitarum
 abbas a mea petiit potestate, ut monasterio SS.
 Deiparae de Turre donarem homines, qui tum mona-
 sterio, tum monachis in eo degentibus servirent. Ob
 redemptionem igitur et remissionem meorum paren-
 tum praedicto monasterio fratribusque in ipso com-
 morantibus homines dono ac largior, quorum nomina
 heic dicam: videlicet de Scyllacii provincia, Ioannem
 Placidum, filios Gaudilae, Ursum de Chrysantho, Ioan-

nem Hypomniscium, Leonem de Sancto Flore, Ursum
 de Chryso, Leonem Severitanum, Eustathium fratrem
 Leonis Macri, filios Mulae. Hi suprascripti ad Sanctae
 Severinae agrum pertinent; qui autem sequuntur, ex
 Tropaeano sunt agro. Constantinus de Pancallo, Ni-
 cephorus de Perdebua, Nicolaus Partzellutza, Ursus
 Mandilas cum suis filiis, Nicolaus de Diaco, filii Ale-
 ctoracii, Ioannes Rogus, Constantinus Mandilas cum
 suo fratre. Hi autem de agro Roccae Nicephori erant:
 Ioannes Platogenes, Basilius Capodechorii cum suis fi-
 liis, Cosmas cum suo filio. Hoc autem suprascriptum
 (*privilegium*) monasterio SS. Deiparae, atque abbati do-
 mino Brunoni dictique monasterii fratribus concessi, et
 propria mea manu subsignavi, coram testibus subscri-
 ptis proceribus meis; et consueta mea plumbea bulla
 fuit roboratum, mense atque indictione supradictis,
 anno 6607.

LXIX.

(1101) — Mense Iunio 16 — Indict. IX.

*Rogerus Siciliae et Calabriae Comes donat Brunoni ceterisque monachis monasterii S. Mariae de Ere-
 mo tres pagos in agro Scyllacensi positos, videlicet Aruncium, Metaurum et Libianum cum hominibus inibi
 habitantibus.*

† Κατὰ τὸν ἰουγιον μῆνα τῆς θ' ἰνδικτιῶνος εἰς τὰς
 ις' εδουκα ἐγὼ κόμης ρουκέριος προς σε τὸν κυρον
 μρούνον καὶ εἰς τους λυπὸς ἀδελφους τοὺς ερυμιτας
 μπερ ψυχης μου σωτηρίαν εἰς τιν διακρατησιν σκυλ-

ANNO AB INCARNATIONE DOMINI Millesimo
 centesimo. II. indictione nona.

EGO ROGERIUS calabriae comes et siciliae pro
 dei amore et animae meae remedio et fratris mei et

λακος το χωριὸν τοῦ ἀρῶνγκιν μετα πασὸν τῶν ἀνδρῶπων οὖν ἐγὼ ἐμοῦς ἐκυσε πλοοιμοὺς καὶ ἐκτοραυ-
τας μετὰ τῆς αὐτοῦ διακρατῆσαιος ἐδουκα σας καὶ
οσοὶ ἀνδρῶποι μου κατοικοῦν εἰς το χωριον μεταῦριν
καὶ εἰς τὸ λιμιᾶνον οὖν κατοικοῦν ἐκίσε ἐμοὶ οἰκα εἰς
τὰ τιὰντα χωρία πλοοιμοὺς καὶ ἐκτουρίας καὶ οἱ μὲν
εἰς τὰ ττηὰντα γ' χωρία οὐκ ἐχει του πληροῦμα τον
ρ' ἀνδρῶπων ἐνα σας πλοοισῖν ἐκ τον λαων μου ἀχρυσ
αν γενισοῦνται ρ' καὶ τοῦτο δυδου καὶ στέργου ὑπερ
ψυχικῆς μου σωτηρίας καὶ τὸν γονεον μου καὶ τον
τε κλοιρονομων μου καὶ τῆς ἐμῆς συμυιου κομιτίσσης
αδυλασίας καὶ ἀπεδωκα τον χαρτίον εἰς χεῖράς του
κυρου λαυιου ἐνοπιον ρονκεριου ἐπισκοπου συρακου-
σιου καὶ ρουμυέρτου δε παρις καὶ ρουμυέρτου νου-
ρελλου καὶ γιούσυέρτου καὶ λούτζι † καὶ νικολαου
μεσῶν.

omnium filiorum et filiarum meorum atque pro o-
mnium parentum meorum Karitate dono et concedo
ad habendum in perpetuum absque omni servicio tem-
porali et omni remota calunnia; sanctae mariae de he-
remo et magistro brunoni et domino Lanvino et cete-
ris fratribus qui ibidem deo deserviunt vel post eorum
obitum deservituri sunt dono inquam casale aruncia-
ni cum omnibus suis pertinentiis. et omnes villanos
pertinentes ad aruncium. et ad mentaurum. et olivia-
num qui sunt in meo dominio quicumque sint. cuius-
cumque sint negotii vel artis vel marinarii et si centum
villani in predictis locis inventi non fuerint; ex meis
aliis villanis numerus perficiatur centesimus. Quod
feci presentibus his. Comitissa adelaide. et roberto
borrello et iosberto de luciaco. et roberto electo meli-
tensi atque Rogerio siracusano episcopo. et nicolao
canberlario. Insuper concedo ecclesie beate marie et
suprascriptis fratribus nostris molendinum sub-
tus squillacium constitutum ad fontem de alexi. Si quis
hoc donum fregerit anathema sit.

(Ex membrana bilingui Archivi Neapolitani—n.º 10.)

EIUSDEM RECENS VERSIO

† Mense iunio indictione nona die decimasexta.
Ego Comes Rogerius dedi tibi domino Brunoni et ce-
teris fratribus Eremitis pro salute animae meae in
agro Scyllacii pagum Aruncii cum omnibus homini-
bus, quos ego illic (*habeo*), nautis et artificibus, et cum
eius pertinentiis. Concessi etiam vobis quotquot ho-
mines ad me spectantes incolunt pagum Mentauri et
Libiani, et quotquot ad me pertinentes habitant in
hisce agris, nautas et artifices. Si vero qui degunt in

iisdem tribus pagis non constituunt centum homines,
(*praecipio*), ut de reliquo meo populo numerus cen-
tenarius expleatur. Et huiusmodi donationem facio et
confirmo pro salute animae meae ac parentum et he-
redum meorum, et uxoris meae Comitissae Adelasiae;
atque hanc chartulam tradidi in manus domini Lanui-
ni, coram Rogerio Syracusano Episcopo, et Roberto de
Paride, et Roberto Borello, et Giusberto, et Lutzi †
et Nicolao cubiculariis.

LXX.

1101 — Mense Augusto 27 — Indict. IX.

*Leontius episcopus Locrensis tradit monachis ordinis S. Basilii possessionem monasterii S. Philippi, quod
Adelasia Comitissae Rogerii uxor, eiusque filius Rogerius de integro aedificari iusserant, et concedit immu-
nitates et praedia, imposita dumtaxat nummi aurei unius et octo librarum cerae annua praestatione.*

† λεοντιος ὁ ἀμαρτωλὸς μοναχὸς ἐντελὴς ἐπίσκο-
πος λόκρης προτάξας τὸ οἰκτεῖον ὄνομα ἐντέλλεται τὰ (ὑ-
πογεγραμμένα).

† Leontius peccator monachus, humilis episcopus
Locrensis praeponens proprium nomen, quae sequun-
tur praecipio.

† ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, τῆς ἁγίας καὶ ζωοποιοῦ καὶ ὁμοουσίου τριάδος, τῆς ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι καὶ μιᾷ τῇ ὑπερουσίῳ καὶ παντοδυνάμῳ θεότητι προσκυνουμένης καὶ σεβωμένης ἀμήν † Ἐπεὶ δὲ θεοῦ γενέσκει καὶ τῇ τῆς θεομήτορος πρεσβεΐᾳ καὶ τοῦ ἁγίου Φιλίππου, ἦλθεν ἐν τῇ χώρᾳ λόκρης ὁ ἡμέτερος αὐθέντης κύριος ρωκερίος κύριος τῇ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μαΐου μηνὸς τῆς ἰνδικτιωνος· ἡ μετὰ τῆς ἀειμνήστου αὐτοῦ μητρὸς κυρὰς ἀδελφασίας κωμιτίσεως· καὶ τῇ αὐτῶν ἐτήσει ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Φιλίππου τῆς ἀνωτέρω πόλεως τῇ ἡμέρᾳ τῆς αὐτοῦ ἑορτῆς εἰς προσκύνησιν τῷ θεῷ καὶ τοῦ ἁγίου Φιλίππου· ἰδὼν δὲ αὐτὸς τὴν αὐτὴν μονὴν εὐτελεῖ οὖσαν καὶ ἐν τόπῳ ἀπρεπεῖ πεποιημένην παρα τοῦ πατρὸς τοῦ κράτους αὐτοῦ, περιβλεψάμενος ὁδε κακείσε, εὔρεν ἐκείσε πλησίον τόποιον ἄχριστον καὶ πετρώδη ὡς ἐπὶ δυσμᾶς. ἐν ᾧ καὶ διάσκεψάμενος τοῦ ἀνεγείραι ἐκείσε ἐκ βαθροῦ τὴν εἰρημένην ἁγίαν μονὴν βελτιότεραν καὶ χρητοτέραν· εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τοῦ ἁγίου Φιλίππου· ἣν τῇ συνεργείᾳ τοῦ τα πάντα περιέποντος καὶ οἰκονομοῦντος χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, τὴν ταύτης φροντίδα καὶ οἰκοδομὴν ἀνελάβωμεν παρὰ τοῦ εἰρημένου εὐτυχιστάτου καὶ κραταίου ἡμῶν κύριου ρωκερίου· ἀνάγκη γὰρ ἡμῖν ἐστὶν πάντοτε ὑπακούειν καὶ πράττειν τὰς ἐτήσεις καὶ δεήσεις τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχριστῶν δεσπότην, τῶν μάλιστα παρὰ βλεπομένων τὰ ἐπίγια καὶ ἀπουλεπόντων εἰς τα οὐράνια, πρὸς σωτηρίαν τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν εαυτῶν ψυχῶν· ἀργύρια δὲ οὐκ ολύγα ἡμεῖς λαβόντες παρ' αὐτοῦ εἰς ἀνοικοδομὴν τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ παρεῖδυσ ἔσον εἰς δύναιμι ἡμῶν οὐκ ἡμελήσαμεν· ἄλλα πάσαν σπουδὴν ἐθέμεθα ἐν αὐτῇ, ὅπως ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκλεξε, τὴν αὐτὴν μονὴν ἀνοικοδομηθῆναι διέσπεισα. καὶ ἰδὼν τερπνότατον τῆς θεομήτορος ἀνείγηρα· καὶ κέλλια ἱκανὰ τῇ τοῦ θεοῦ βοήθειᾳ πεποίηκα καὶ εἰς ἐμφάνειαν ἐτελείωσα τῇ ἡκοστῇ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ ἰουλίου μηνὸς τῆς ἰνδικτιωνος· θ'· καὶ τὸν ἐν τῷ προλεχθέντι ναῷ τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἡγουμένον κύριον βαρλαάμ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ὄντας τρεῖς μοναχοὺς τῆς τάξεως τοῦ ἁγίου βασιλείου ἐπισωρεύσας καὶ ἑτέρους ὁσίους ἄνδρας οὐκ ὀλίγους, ἐν τῇ ναισστῇ μονῇ αὐτοῦς μετοίκησαμεν· τοῦ εἶναι ἀδιάλύπτως προσεύχομένους ὑπὲρ πάντων τῶν χριστιανῶν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ χρηστοῦ καὶ τῶν ὑποδιέδοχων

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, sanctae et vivificae et consubstantialis Trinitatis, in tribus personis et una incomprehensibili et omnipotente divinitate adoratae et veneratae. Amen. † Postquam Dei nutu, eiusque Genitricis et sancti Philippi intercessionem in Locrensem regionem venit dominus noster dominus Rogerius Comes nona die mensis maii, indictionis octavae, cum eius semper memoranda matre domina Adelasia Comitissa, et ex eorum petitione perrexi cum ipsis in templum sancti Philippi, quod situm est in superiori parte civitatis, die eius festo, Deum ac sanctum Philippum adoraturus; cumque ipse (*Rogerus*) vidisset idem monasterium humile et in indecoro loco conditum a patre suo, ibi circumspiciens, locum invenit propinquum inutilem ac petrosum occidentem versus, in quo dictum sanctum monasterium pulcrius atque decentius ad sancti Philippi gloriam et laudem a fundamentis aedificare statuit. Cuius (*monasterii*) curam et aedificationem, auxilio Christi veri domini nostri omnia tuentis et aedificantis, a dicto felicissimo et potente domino nostro Comite Rogerio suscepimus; necesse enim nobis est semper obedire et exequi petitiones ac preces piissimorum et Christi amantium dominorum, illorum praesertim, qui ob christianorum suarumque animarum salutem terrestria despiciunt ac caelestia intuentur. Nos autem nummos non paucos ab eo accipientes ad excitandum idem monasterium, statim pro viribus nostris (*id operis*) non negleximus, sed omni cellato studio, ut in ipsomet loco, quem ille significavit, idem monasterium conderetur, satagemus: templumque decorum Dei Genitrici aedificavimus, et cellas idoneas opitulante Deo extruximus, et perfecimus vicesima nona die mensis iulii indictionis nonae; et praepositum praedicti templi sancti Philippi dominum Barlaam, et tres monachos qui cum eo erant ordinis sancti Basilii, aliosque pios homines non paucos cum congregavissemus, in novum (*eos*) monasterium transtulimus, ut pro omnibus christianis, et pro faustitate ipsius (*Comitis*), tamquam patroni tantique boni auctoris, eiusque successorum, iugiter orarent. Praedictum autem sancti Philippi templum novo coniunximus monasterio, cum inibi proximum non esset alterum monasterium, sicuti divini canones praecipiunt, ac dominus noster edixit. Et (*statuimus*), ut nemo ex

αὐτοῦ, ὡς προστάται καὶ τοιοῦτου ἀγαθοῦ τὴν ἀρχὴν ποιήσασθαι· τὸν δὲ προλεχθέντα ναὸν τοῦ ἁγίου Φιλίππου, ἐν τῇ ναιοστῇ μονῇ ἐνώσαμεν διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐκεῖσε πλησίον δηλοῦν μοναστήριον καθὼς οἱ θεοὶ κανόνες διάκειλεύουσιν, καὶ καθὼς ὄρησεν ὁ ἡμέτερος αὐθέντης. Καὶ ἵνα μηδεὶς τῶν ἀλλογόνων ἡγουμένους ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ εἰ μὴ ἀπὸ τῶν γρεκῶν· μήτε ἀρχεῦσιν ἐν αὐτῇ οὔτε ἐπίσκοπος, οὔτε ἀρχιεπίσκοπος· ἀλλ' ἵνα ἐλεύθερα ἔστω καθότι καὶ ὑπῆρχεν ἐκ παλαιῆς καὶ παλαιᾶς μονῆς. Καὶ διότις ἡ αὐτῇ μονῇ ὑπάρχει ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ, ὄρησεν ὁ ἡμέτερος αὐθέντης ἵνα ἡ αὐτῇ μονῇ ἐπιτελεῖ ἐτουςίος πρὸς τὴν ἡμετέραν καθολικὴν ἐκκλησίαν χρυσῶν νομισμάτων ἑν, καὶ πλῆθος οὐδὲν, καθότι καὶ ἐπιτελεῖ ἡ παλαιὰ μονὴ· οὕτως μὲν ταύτη· Καὶ ἐν τοῖς φαινόμενοις πραγμασίαις ἡ βεβαίωσις. ὅθεν καὶ ἡμεῖς θέλοντες παρα τῶν ἐκεῖσε πρὸς δρευνόντων μοναχῶν ἀναφέρεισθαι ἡμᾶς ἐν τοῖς ἀγίοις καὶ ἱεροῖς δυπτύχοις ἔσον καὶ τοὺς ὑποδιαδόχους ἡμῶν, ἀπὸ τῶν δικαίων διακρατιμάτων τῆς ὑπὲρ ἀγιωτάτης καθολικῆς ἐκκλησίας ἐν αὐτῇ τῇ ἀγίᾳ μονῇ ἀφιερωθῆναι διόρησα· χωράφια. λέγω δὴ καὶ ὄρη· τὰ ἐπιλεγόμενα τοῦ ἁγίου λέοντος συν τῇ εἰρημένῃ ἐκεῖσε ἐκκλησίᾳ. ἃ καὶ περιόρῃζονται οὗτος· ἀπὸ μὲν ανατολῶν βουνός ὁ λεγόμενος τοῦ ταυρίνου· καὶ χωράφια τῆς αὐτῆς μονῆς τὰ λεγόμενα τῆς ἀγίας δυνάμεως. τὰ ἅπερ ἀφίερωσεν ὁ εἰρημένος κύριος· ἐκ δὲ δίσσεως· ἡ μεγάλη χεῖρ τοῦ βουνου ἡ κατερχομένη ἐκ τὸ δυτικὸν μέρος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἁγίου λέοντος· ἀπὸ δ' ἀρκτου ἑτέρα χεῖρ καὶ ἡ παράδος. ἐκ δὲ νότου καὶ μεσημβρίας ποταμός ὁ λεγόμενος τῆς τροπῆς καὶ συγχεῖ· Ταῦτα πάντα ἔστω ἀπὸ γε καὶ εἰς το ἐξῆς ἀφιερωμένα ἐν τῇ προλεχθείσῃ ἀγίᾳ μονῇ· τελεῖν δὲ ὑπὲρ αὐτῶν ἐτουςίος ἐν τῇ ἀγίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, κήρας λίτρας ὀκτὼ καὶ πλῆθος οὐδὲν. μὴ ἔξῃστω δὲ τι, ἀφελῖν τί ἀπὸ τῶν ἀνοτέρω προγραμμένων εἰ μὴ τὸ τυποδὲν παρ ἡμῶν τέλος καὶ μόνον· ὅστις δὲ πολὺ χρυσάμενος ἀφελῖ τί παρ ὧ ἐτυπωσάμεν χωρὶς ἡδύσεως τοῦ ἡγουμένου· εἴτε ἐπίσκοπος· εἴτε ἀρχιεπίσκοπος· εἴτε ἀπὸ τῶν κληρικῶν, ἢ κοσμικῶν προσώπων, εἴη τὸ ἀνάθεμα παρα πατρὸς υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· σχῆι δὲ καὶ τὴν ἀρὰν τῶν ἁγίων τῆς θεοφωρῶν πατρῶν τῶν ἐννικῶν ἔστω καὶ ἔξω τῆς ἀγίας ἐκκλησίας καὶ ξένος καὶ ἀλλότριος τῶν ἁγίων μυστηρίων· καὶ τῆς καθολικῆς καὶ ἀμωμητοῦ πιστεύσεως τῶν χριστιανῶν κτώμενος τὴν ἀγίαν θεοτο-

alienigenis, nisi Graecus, eidem monasterio praesit, neque in ipsum vel episcopus vel archiepiscopus iurisdictionem exerceat, sed liberum sit, prout ab antiquis usque temporibus fuit vetus monasterium. Et cum idem monasterium sit in nostra dioecesi, statuit dominus noster, ut ipsum monasterium solvat quotannis nostrae catholicae ecclesiae nummum aureum unum, et nihil amplius, ut vetus monasterium pendebat. Sic igitur dicta confirmantur. Quare etiam volentes, ut monachi illic inhabitantes nos, perinde ac successores nostros, in sancta et sacra diptycha referant, ex iustis possessionibus sanctissimae et catholicae ecclesiae, quae sub nostra iurisdictione est, quaedam cum suis finibus praedia eidem sancto monasterio elargiri statuimus. Dico igitur et fines. (*Praedia*) nuncupantur sancti Leonis, et additam habent dictam ecclesiam ibidem extantem; fines vero sunt huiusmodi: ab oriente collis dictus Taurini, et praedia eiusdem monasterii, quae vocantur Sanctae Potestatis, per dictum Comitem donata; ab occidente magnus vertex collis, qui descendit ab occidentali parte eiusdem ecclesiae sancti Leonis; a septentrione alter vertex et via; a noto et meridie flumen dictum de Trope, et clauditur. Haec omnia a praesenti tempore et in posterum sint dicata praedicto sancto monasterio, (*hoc pacto*), ut quotannis solvantur pro iis sanctae catholicae ecclesiae cerae librae octo et nihil amplius; neque liceat alicui a suprascriptis aliquid exigere nisi statutum a nobis solummodo tributum. Quisquis autem audacter aliquid praeter ea quae statuimus invito praeposito exegerit, sive episcopus, sive archiepiscopus, sive ex clericis aut secularibus aliquis, maledictus sit a Patre, Filio et Spiritu Sancto, atque in tercentorum octo et decem sanctorum Patrum maledictionem incurrat; quoniam sit etiam excommunicatus, et expers sanctorum mysteriorum et catholicae inculpataeque fidei christianorum, nactus vindices sanctam Dei Genitricem, sanctumque Philippum praesenti fu-

κον και τον αγιον Φίλιππον διαδίκους εν το νιν αιωνι
και εν τω μέλλοντι· Ταύτα δὲ πάντα τα ἀνοτέρω γρα-
φέντα και λαληθέντα ἀνέδημεν τῷ θεῷ και τῷ μα-
καρίῳ πέτρῳ και τη ἀγία αὐτοῦ ἀποστολικῇ ἐκ-
κλησίᾳ καὶ ἀγάγε και δηλοῦ τὸ ἐσφραγισμένον ἔγγραφον
ὑπερ ἐποίησε πρὸς τὴν αὐτὴν μονὴν ὁ ἡμέτερος αὐ-
θέντης κυρος ρωπέριος κύμης. *Οθεν και πρὸς ἀσφά-
λειαν κήρῳσιν τε και υἱβαίῳσιν τῶν γραφέντων και
λαληθέντων τη αὐτῇ χειρῳ μου ὑπέγραψα προέταξα
και ὑπέταξα τὸν τίμιον σταυρὸν και τὸ οἰκον ὄνομα·
και τη διάμολύβῳ βουλλῇ συνήθη ἐσφάγισα τὸ πα-
ρὸν ἐκδοτηρὸν χαρτίον ἐπιδέδωκα πρὸς τὴν προμνη-
μονευθεῖσαν ἀγίαν μονὴν τὴν ναίαν και πρὸς τοὺς εν
αὐτῇ προεδρεύοντας ἡγοούμενον και ἀδελφους· τη ἡ-
κωστῇ εὐδόμῃ ἡμέρᾳ του αὐγούστου μηνὸς της ἰνδι-
κτιῳνος. θ'. ἐν ἔτει κόσμου. ςχθ'. † ἔγραψα ἡ τοιαύ-
τη ἀφιέρωσις τη προστάξει του σεβασμιωτάτου και ἀ-
γίου ἡμῶν ἐπισκοπου. λοκρης κυρου λεοντιου διὰ χειρος
ἐμου βαρσακιου εὐτελοῦς ἀρχιδιακονου βασιλικου κλη-
ρικου της ἀγίας καθολικῆς ἐκκλησίας λοκρης. † λεων
ὁ εὐτελής πρωτοπαπᾶς της μεγάλης ἐκκλησίας μαρ-
τυρ ὑπέγραψα. † Ἰωάννης ἀναγνώστης και κουρου-
κλεισιος της μεγάλης ἐκκλησίας λοκρης μαρτυρ ἰδιο-
χειρι: † θεώδωρος εὐτελής πρεσβύτερος και σκευοφυ-
λαξ της καθολικῆς ἐκκλησίας λοκρης μαρτυρ: † λεων
ὁ εὐτελής ἀναγνώστης ἐκκλησιαρχῆς της μεγάλης ἐκ-
κλησίας λοκρης μαρτυρ ὑπέγραψα: † λεων πρεσβυ-
τερος ἐκδικος της ἐκκλησίας λοκρης μαρτυρ ὑπεγρα-
ψα: † ἀναστασιος εὐτελής πρεσβύτερος και χαρτου-
λarios της μεγάλης ἐκκλησίας λοκρης μαρτυρ: † βα-
σιλειος διακονος και διοικητῆς της μεγάλης ἐκκλησίας
λοκρης μαρτυρ ὑπεγραψα. † πασχαλιος εὐτελής πρω-
τοπαπᾶς του ἐξοπίλου ἰδία χειρὶ ὑπεγραψα μαρτυρ:
† λεων ὁ εὐτελής πρεσβύτερος και κληρικος της με-
γάλης ἐκκλησίας λοκρης μαρτυρ ὑπεγραψα: † Κων-
σταντινος ὁ εὐτελής δευσερτικος της καθολικῆς ἐκκλη-
σίας λοκρης ὑπεγραψα. † λεοντιος ὁ ἀμαρτωλὸς μο-
ναχος εὐτελής ἐπισκοπος λοκρης προέταξα και ὑπέ-
ταξα.

turoque seculo. Haec omnia suprascripta et dicta
Deo et beato Petro eiusque sanctae apostolicae ec-
clesiae obtulimus, sicuti demonstrat hoc scriptum
sigillo munitum, quod dominus noster dominus Ro-
gerius Comes pro eodem monasterio fecit. Quare et
ad suprascriptorum ac dictorum securitatem, com-
probationem et firmitatem, manu mea subscripsi prae-
ponens et subsignans venerandam crucem et pro-
prium nomen, atque consueta plumbea bulla praesen-
tem donationis chartam signavi, et memorato sancto
novo monasterio, et praeposito ac fratribus in eo
habitantibus tradidi vicesima septima die mensis au-
gusti, indictione IX, anno mundi 6609. † Scriptum
est praesens donationis instrumentum iussu reveren-
dissimi et sancti nostri Locrensis episcopi domin.
Leontii, manu mei Barsacii humilis archidiaconi, im-
perialis clerici sanctae catholicae Locrensis ecclesiae.
† Leo humilis protopapa maioris ecclesiae testis sub-
scripsi. † Ioannes lector et cubicularius maioris Lo-
crensis ecclesiae testis propria manu. † Theodorus
humilis presbyter et sacrista catholicae Locrensis ec-
clesiae testis. † Leo humilis lector ecclesiarcha ma-
ioris Locrensis ecclesiae testis subscripsi. † Leo pre-
sbyter defensor Locrensis ecclesiae testis subscripsi.
† Anastasius humilis presbyter et chartularius ma-
ioris Locrensis ecclesiae testis. † Basilius diaconus
et oeconomus maioris Locrensis ecclesiae testis sub-
scripsi. † Paschalis humilis protopapa de Exopilo
propria manu subscripsi testis. † Leo humilis pre-
sbyter et clericus maioris Locrensis ecclesiae testis
subscripsi. † Constantinus humilis domesticus catho-
licae ecclesiae Locrensis subscripsi. † Leontius pec-
cator monachus humilis episcopus Locrensis praesi-
gnavi et subsignavi.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 11, quae per Paschalem Baffium a primo versu usque ad verba λίγω
δῆ και ὅρη exscripta fuit.)

1106 — Mense Octobri 19 — Indict. XV.

Leontius episcopus Locrensis donat monasterium SS. Deiparae Bucetorum templo Deiparae semper Virginis Mariae, et monasterium S. Ioannis Baptistae dictum Eremitarum Lavino praeposito eiusdem, sub annua praestatione trium librarum thuris.

† Εν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνεύματος. ΛΕΟΝΤΙΟΣ ὁ ἁμαρτωλὸς μοναχὸς εὐ-
τελής ἐπίσκοπος λοκρης † † †

† Οὐκ οἶδα πῶς οἱ προ ἑμοῦ ἐπίσκοποι τὰ παρὰ
τῶν ἀδελφῶν ἀγαθῶν ἀφανισθέντα παλαιᾷ μοναστή-
ρια, ἤτε ραθυμία ἤτε ὄκνησιν υαλλόμενοι, ἢ ἐνδία ταῦτα
ἀνορθώσαι οὐκ εἰδέλυσαν. καὶ ἐν ἀπέμνησιν ἐως τῆς
ἡμῶν ἀφ᾽ ἧς ἐρημομένη καὶ ἀδιώρρωτα. τοίνυν ἐλ-
θόντος ἑμοῦ τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος ἐπισκοποῦ οὐ μι-
κρὰ φροντίς μοι περὶ τούτων ἐγένετο. Ὅθεν θεοῦ κε-
λεύσει καὶ υιοθεΐα τῆς ὑπερένδοξου δεσποίνης ἡμῶν
θεοτοκου καὶ ἀειπαρθενου μαρίας καὶ πάντων τῶν
ἀγίων. ἐδὴ μὲν ἐξ αὐτῶν βάρων, μοναστήρια δύο·
λέγω δὴ τῆς ἀγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος τοῦ χρι-
στοῦ παρασκευῆς ἧς ὁ καὶ πλήθος ὁσίων γυναικῶν
συνήλεξα. εἰς δὲ τὸ ἕτερον ναὸν περιδοξὸν ἀνέγρηα ἦγον
τῆς ὑπερέμνητος δεσποίνης ἡμῶν θεοτοκου καὶ ἀει-
παρθενου μαρίας, ἐν ᾧ χωρὸν μοναζόντων ἀνδρῶν οὐ
μικρὸν κατέστησα. τὰ δὲ ἀνωτέρω ῥηθέντα παλαιᾷ
μοναστήρια ἐκτέλεσθαι ἀδιοίκητα, δια δὲ τὸ μὴ
ἰσχύειν με ταῦτα ἀνορθώσαι ἐκδίδωμι ἐξ αὐτῶν τῶν
προγραφέντων παλαιῶν μοναστηρίων. ἦγον τὸ ἐπι-
λεγόμενον τῆς ὑπεράγιας θεοτοκου τῶν νοικήτων σὺν
καὶ τοῦ ἀγίου ἀναλίου τὰ τελούντα ὑπὸ τὰ δίκαια
τῆς ὑπὲρ ἡμᾶς ἀγιωτάτης καθολικῆς ἐκκλησίας λοκρης·
εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν τῆς ὑπερένδοξου δεσποίνης ἡμῶν
θεοτοκου καὶ ἀειπαρθενου μαρίας, καὶ τοῦ ἀγίου ἰωαν-
νου τοῦ προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ τὴν εὐα-
γγελιστάτην μονὴν τὴν λεγομένην τῶν ἐρημητῶν καὶ εἰς σὲ
φὸν ταύτης προΐστωρα καὶ πνευματικὸν ἡμῶν ἀδελφόν
κυρον λαυῖνον καὶ εἰς τοὺς μετὰ σὲ πάντας ἀδελφούς,
μετὰ πάντων τῶν διαφερόντων αὐτοῖς τελικῶν πραγμα-
των, καθὼς οἱ ἐκδοτικοὶ χάρτες τῶν ταῦτα κτωμένων
περιέχουσι· τοῦ ἐπ᾽ εἶναι αὐτὰ ἢ τοιαύτη ἀγία μονή
καὶ οἱ ἐν αὐτῇ ἀδελφοὶ ἀπὸ γε καὶ εἰς τὸ διηνεκές·
μὴ ἀσχολούμενοι ὑπὸ τινος. μήτε παρ ἑμοῦ μήτε παρα-
των μετ ἡμᾶς μελλοντων προχειρίζεται ἐπισκοπῶν ἐν

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Leontius peccator monachus, humilis episcopus Lo-
crensis † † †.

† Nescio quomodo antecessores mei episcopi, ever-
sa ab impiis Agarenis antiqua monasteria, sive ne-
gligentia, sive pigritia, sive inopia ducti, restaurare
noluerint, et reliquerint usque ad meum adventum
deserta et non refecta. Cum igitur venerim ego su-
pradictus episcopus, non parva cura me de iisdem
incessit. Quapropter iussu Dei et auxilio gloriosis-
simae dominae nostrae Deiparae et semper Virginis
Mariae, et omnium Sanctorum, a fundamentis duo
monasteria excitavi, unum nempe sanctae et invictae
martyris Christi Parasceves, in quo sanctarum vir-
ginum coetum congregavi: in altero admodum con-
spicuum templum exegi, scilicet gloriosissimae do-
minae nostrae Deiparae et semper Virginis Mariae,
in quo chorum non parvum monachorum constitui.
Supradicta autem vetusta monasteria ordine ac regi-
mine destituta sunt; et cum eadem restaurare non
valeam, dono ex ipsis suprascriptis veteribus mo-
nasteriis unum cognominatum templum sanctissimae
Deiparae Bucetorum, cum redditibus sancti Ananiae
spectantibus ad sanctissimam ecclesiam catholicam
Locrensem meae iurisdictionis, venerabili templo glo-
riosissimae dominae nostrae Deiparae et semper Vir-
ginis Mariae, et sanctissimum monasterium sancti
Ioannis Prophetae, Praecursoris et Baptistae, quod
dicitur Eremitarum, tibi ipsius praeposito et spirituali
fratri nostro domino Lavino, omnibusque fratribus
tuis successoribus, cum universis redditibus ad eadem
(monasteria) pertinentibus, sicut donationum char-
tulae eorum qui haec possidebant continent; ut ipsum
sanctum monasterium et fratres inibi degentes ea-
dem habeant nunc et in perpetuum, nec a quoquam
turbentur, neque a me, neque ab episcopis, qui post
me delecti fuerint in catholica ecclesia. Vos autem

τῇ τοιαύτῃ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. τελευτῶν δὲ ἡμᾶς ὑπὲρ αὐτῶν ἐν τῇ ὑπὲρ ἡμῶν ἀγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ κατ' ἐνιαυτὸν λίτρας τρεῖς. λιυανου καθαρῶν· καὶ ὑπερῷχεσθαι ὑπὲρ τῶν ταῦτα ἀφιερωσάντων· ὅστις δὲ τόλμῃ χρησάμενος σκοληθεῖν παρασλεύσῃ τὸ ἡμῶν σιγίλλιον ἔστω ἀνάθεμα παρὰ πατρὸς υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ ἀκωνιότητος τῆς καθαρᾶς καὶ ἀμωμότητος πίστεως τῶν χριστιανῶν· ἐπὶ τοῦτω καὶ τὸ τίδε ἐκδοτικὸν χαρτίον γράψαντες ἀπεδώκαμεν σοὶ τῷ πνευματικῷ ἡμῶν πατρι κυρῷ λαυίνῳ καὶ τοῖς μετὰ σὲ ἀδελφοῖς, μνηστωριῶν. εἰς τὰς δεκαένεα· ἰνδικτιωνος μὲν· ἔτους ς'· χι'· ἐνωπιον τῶν κατ' οὐνομα ὑπογράφαντων τιμιωτάτων ἡμῶν κληρικῶν. προτάξας ἐν αὐτῷ καὶ ὑποτάξας τὸ οἰκεῖον ὄνομα σὺν τῇ τάξει καὶ ἀξίᾳ †

† ἔγραψεν τὸ παρὸν ἐκδοτικὸν χαρτίον χειρὶ ναρσακίου ἀρχιδιάκονου τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας λόκρης προστάξας τοῦ ἀγιωτάτου μου δεσπότης εἰ δὲ καὶ φανῇ ἀρνούμενος τὴν ἐκκλησίαν ἢ τὸν ταύτης προϊστάμενον ἢ κολύων τὸ τυπωθὲν τέλος ἵνα δώκω σε ὡς ἀρνητῆς τῆς ἁγίας ἐκκλησίας.

† παγκρατίος εὐτέλης διάκονος χαρτοφύλαξ καθολικῆς ἐκκλησίας λόκρης ὑπέγραψα.

† εὐστρατίος εὐτέλης πρεσβύτερος καὶ δευτερός τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας λόκρης μαρτυρ ὑπέγραψα.

† Κωνσταντῖνος ὁ εὐτέλης δομέστικος τῆς αὐτῆς ἁγίας ἐκκλησίας ὑπέγραψα.

† Λεων ὁ εὐτέλης πρεσβύτερος καὶ κληρικὸς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας λόκρης ὑπέγραψα.

† Ego Henricus episcopus neocastrensis hoc donum me presente me vidente me testante afirmo ut testis.

† Λέων ὁ εὐτέλης ἐκκλησιάρχης μαρτυρ ὑπέγραψα.

† Νικόλαος ἀναγνώστης ὁ στραυτος.

† Θεόδωρος ὁ εὐτέλης ἀναγνώστης ὑπέγραψα.

† Θεόδωρος εὐτέλης ἀναγνώστης ὁ πυρῆχος ὑπέγραψα.

† Νικόλαος εὐτέλης ἀναγνώστης ὑπέγραψα.

† Λεοντίος ὁ ἁμαρτωλὸς μοναχὸς εὐτέλης ἐπίσκοπος λόκρης πρόεταξα καὶ ὑπέταξα † † †

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 12.)

solvere debetis pro ipsis (monasteriis) sanctissimae ecclesiae meae singulis annis libras tres thuris puri, et orare pro his qui haec obtulerunt. Quicumque autem audacter hoc meum sigillum violare voluerit, maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et interdicatur ei communio purae et inculpatae christianorum fidei; ideoque hanc donationis chartulam scriptam tibi tradidimus spirituali nostro patri domino Lavino, fratribusque successoribus tuis, mense octobri, die XIX, indictione XV, anno 6615, coram honorabilibus nostris clericis, qui se proprio nomine subscripserunt, praesignando et subsignando meum nomen, prout ordo et dignitas postulabat †.

† Scripta est haec donationis chartula manu Barsacii archidiaconi catholicae ecclesiae Locrensis, iussu sanctissimi domini mei. Si quis autem apparuerit ecclesiam vel huius praepositum non recognoscens, sive impedimentum afferens statutae pensitationi, tamquam proditor sanctae ecclesiae persecutionem nanciscatur.

† Pancratius humilis diaconus tabularius catholicae ecclesiae Locrensis subscripsi.

† Eustratius humilis presbyter et secundicerius sanctissimae maioris ecclesiae Locrensis testis subscripsi.

† Constantinus humilis domesticus eiusdem sanctae ecclesiae subscripsi.

† Leo humilis presbyter et clericus maioris ecclesiae Locrensis subscripsi.

† Leo humilis ecclesiarcha testis subscripsi.

† Nicolaus lector Strabotus.

† Theodorus humilis lector subscripsi.

† Theodorus humilis lector Pyrichus subscripsi.

† Nicolaus humilis lector subscripsi.

† Leontius peccator monachus humilis episcopus Locrensis praesignavi et subsignavi † † †.

1106 — Mense Novembri — Indict. XV.

Nicodemus, Antonius et Pancratius monachi monasterii S. Angeli de Battipede tradunt Andreae Spetzanito vineas in agro civitatis Circlarii pro sacra suppellectile, quam ab eodem Andrea accipiunt.

† σίγνον χειρος νικοδημος μοναχος μονῆς του αγιου αγγελου του βάγτεπαϊδε.

† σίγνον χυρος αντόνιος μοναχος της αυτῆς μονης.

† σίγνο χυρος πανκρατιος μοναχος τῆς αυτης μονης.

† Ἐν ονοματι του πατρος και του υιου και του αγιου πνευματος· αἰμοῖς οἱ προγεγραμμένοι μοναχοί αἱ τοῦς τιμιοις και ζωοποιοις σταυρους οικείαις χερσιν καθύπογράψαντες την παρουσαν ἔγγραφον. απλην αποχην και καθαραν. και τελειαν ψυχικην δωρεαν ποιουμεθα εκουσία ἡμῶν τη γνώμοι· και παντός απηγωρευομενου τρωπου· εἰς σαῖ ανδρεαν ο του επιλεγομενου σπετζανιτου και τοις σοις κληρονομοις και διαδοχοις· και παντέοις διάκατοχοις. δι εἰσπερ εν αλίδεια και ευδειτιτι ομωλογοουμεν χαρηζειν σει την τοιαυτην ψυχικην δωρεαν κατα τελειαν νομην και δεσποτην δικαιαν αμπελιου ρίζες τ'. και ολιγοστον χωραφιον επι απανωθεν μερος του αυτου αμπελιου αργον ενδωθεν του φραγμου ὡς χωρήσεις ἄλλα τ' ριζες. και επεκυνα εν τη διακρατησει ἄστει κηρκαριου εις τοπον λεγουμενον της κανικέλλας· οπερ ανέλαβον καγῶ νικοδημος μοναχος ψυχικην δωρεαν αφιερωσιν πάρα του προγεγραμμενου αντονιου μοναχου· οπερ αφιερώσατο ὁ τιοτος αντόνιος μοναχος εις την μονην του αγιου αγγελου του βάγτεπαϊδε. αιν ὦ και το αγγελικον σχῆμα ανέλαβεν· καγῶ δε νικοδημος· δια το μη εχην τι δοῦναι ἐκ της τοιαύτης μονης διότι εν πενία διαγωντώς μου εβουλευσαμεν την τοιαυτην αφιερωσιν του αμπελιου συν και το ολιγοστον χωραφίτζη και το υμερωδενδρηων δοῦναι και απολαβῆν σκευει της αγιας εγκλησιας· ὦ και γεγωνα· και απέλαβον παρα του εριμενου ανδρεω σπετζανιτου ευαγγελιον καλον εχον του ενιαυτου ολων. ου μην, ἄλλα και ἄλλας πολλας ευεργεσιας· ουκ επαύσατο ποιῆν εις την αγιαν ταυτην μονην και υπερ τουτου ουκ εἰσχησαν τι δοῦναι αυτω αντηχαρισμα δεδοκα αυτω· το τιοτο πενιχωρῶν δωρημα του αμπελιου του ἐχην αυτα απο του νυν και μεχρι τερματων αιῶνος· πουλιν χαρήζην ανταλαγτην και εις προικας τεκνων σου καταγράφεσθαι

† Signum manus Nicodemi monachi monasterii S. Angeli de Battipede.

† Signum manus Antonii monachi eiusdem monasterii.

† Signum manus Pancratii monachi eiusdem monasterii.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti monachi, qui venerandas et vivificas cruces propria manu signavimus, de libera nostra voluntate et sine modo aliquo vetito, praesentis acceptae, purae, simplicis et absolutae concessionis pro animae nostrae salute instrumentum facimus tibi Andreae filio cognominati Spetzaniti, tuisque heredibus et successoribus, et quibuscumque tuorum bonorum possessoribus; quo in veritate et iustitia confitemur, nos tibi facere huiusmodi concessionem animae salutarem cum perfecto iure et iusto dominio, vineae scilicet in qua tercentae vites consitae sunt, et parvi territorii inculti, siti supra vineam praedictam, et sepi-
bus clausi, in quo aliae vites tercentae et amplius recenseri possunt, in pertinentiis civitatis Circlarii, ubi dicitur Cannicella, quam concessionem recepi ego Nicodemus monachus a suprascripto Antonio monacho, is vero pro animae suae salute obtulit huic monasterio S. Angeli de Battipede, ubi monasticam vestem induit. Ego autem Nicodemus, quod darem de praedicto monasterio non habens, quoniam in paupertate vitam ago, statui hanc concessionem memoratae vineae, et praedioli cum arboribus fructiferis, tradere, et sanctae ecclesiae suppellectilem acquirere, quod et feci, atque accepi a praedicto Andrea Spetzanito pulcrum evangelistarium, in quo totius anni lectiones conscriptae sunt. Ad haec quum a compluribus aliis beneficiis in hoc sacrum monasterium conferendis ipse non destiterit, nosque parem pro his gratiam ei referre non valeamus, tenui hac vineae concessionem ipsum remuneramur, ut eam habeat amodo et usque ad seculorum finem, (cum facultate) venden-

και παντα πραγτειν αυθεντως. ως τω κυρος και την εξουσιαν παρ εμου ελλειφος· εστιν δε ο περιορησμος του τιουτου αμπελιου· κατα μεν ανατολᾶς· ο περιβολης του πρεσβυτερου λεοντος νοταριου· και κατα δυσμᾶς και ἄρκτος και μεσύμβριας το σινορον τὸν χωραφίων του αυτοῦ ανδρου και οι αδελφοι αυτοῦ· ταυτα συν δωρουμαι· και στέργω συ αυτω βεβέαν και απαρασάλευτον· και μη εστώ εν τούτῳ ο παρενοχλων εἰ παρεμποδίζων σε. εἰ τε ημοῖς δῆλονότι οὔτε το καθ' ημων· ἢ ξένου προσωπου. η δ' ὡπερ οὐκ ἡγοίμεν επέλθῃ τις εκ τῶν τιουτων· και ζητίσιν κήνησιν ἢ αγωγήν τινα κατα σου χρήσασθε· ειστάσθε· ημᾶς και δεφεντευδεύειν υπερ του παροντος χαρτίου· και σὲ αζήμιον διαφυλάγτεσθαι· ἰ δὲ παλιν ημεῖς οἱ μοναχοι μεταμειλουμεθα· ειναι ημας κατυραμενους· παρα κυριω θεω παντωκρατορι την ἀρὰν επισπομενοι των τιῆ· αγίων θεωφορων πατρων. και την λέπραν γιέξῃ· και τω μερος αυτου μετα ιουδα του προδωτου· ζημιουσθωσαν και υπερ παραβασίας του τιμιου και ζωοποιου σταυρου νομισματα λς'. και εκ το δῆμοσιον ετερα τωσχυτα· και εἰδ ουτως μενέτω κυρια και απαρασάλευτος. η τιωτη ημων δωρεα. γραφὲν δια χειρὸν εμου ευστρατιου νοταριου και στρατηγου κηρχλαριου εν μηνι νοεμβριον της ιε' ινδικτιωνος ετους ςχιε'. παρουσια μαρτυρων.

† παπᾶς γεόργιος υιος γριγοριου του χανγγέλλου μαρτυρ υπεγραφα.

† παπας βασιλειος γανβρος του πρεσβυτερου σινεσι μαρτυρ.

† ιωαννης υιος πρεσβυτερου νικητου ο του τζιτζι κρούδου μαρτυρ υπεγραφα.

† ιωαννης της ουρσας μαρτυρ υπεγραφα.

† βασιλειος μυλυνάρις μαρτυρ υπεγραφα.

† νικηφορος της σεργους μαρτυρ υπεγραφα.

† καγῶ νικολαος του δειδασκαλου και στρατηγου κυρου μιχαηλ των ρειδων· ἐν τῷ κηρχλαριω στεργω τα ανωτερω γεγραμμενα ως εκ στοματος κυρου μιχαηλ του προγραφεντος.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 18.)

di, donandi, permutandi, in tabulis dotalibus suorum filiorum inscribendi, et quidlibet faciendi iure perfecti dominii, utpote qui potestatem et auctoritatem a nobis accepit. Sunt autem ipsius vineae termini huiusmodi: ad orientem est hortus presbyteri Leonis notarii; et ad occidentem, septentrionem ac meridiem sunt fines terrarum ipsius Andreae eiusque fratrum. Haec tibi concedo, et volo, ut rata firmaque sint, nec quisquam tibi impedimentum inferat, nec nos scilicet, nec quisquam de nostro monasterio, nec alia extranea persona. Si vero, quod fore non putamus, horum aliquis insurgat volens tibi negotium facessere, aut actionem vel petitionem adversus te instituere, nos debeamus obstandere, et huiusmodi concessionis instrumentum defendere, teque ab omni damno immunem praestare. Quod si nosmetipsos monachos huius concessionis poenituerit; maledictionem a Deo omnipotente et a tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus, lepramque Giezi habeamus, et pars nostra sit cum Iuda proditore; praeterea ob praevaricationem venerandae et vivificae crucis poenae nomine solve-re teneamur solidos sex et triginta, et Fisco publico tantundem; et nihilominus ratum firmumque permaneat huiusmodi nostrae concessionis instrumentum, quod quidem scriptum est manu mea Eustratii notarii et Strategii civitatis Circlarii, mense novembri, indictione XV, anno 6615, praesentibus testibus.

† Presbyter Georgius filius Gregorii Cancelli testis subscripsi.

† Presbyter Basilius gener presbyteri Synesii testis.

† Ioannes filius presbyteri Nicetae Tzitzicrudi testis subscripsi.

† Ioannes de Ursa testis subscripsi.

† Basilius Molinaris testis subscripsi.

† Nicephorus filius Sergiae testis subscripsi.

† Ego Nicolaus filius Magistri et Strategii domini Michaelis de Arintha in civitate Circlarii confirmo suprascripta, uti mandavit oretenus mihi praedictus dominus Michael.

Epiphanius Mandator vendit numismatis duobus Lavino ceterisque monachis, degentibus in Monte, praedium situm in loco dicto Lardaria.

† Σίγγον χειρὸς ἐπιφανίου μακράτωρος ὁ προγεγραμ-
μένος ἐπιφάνιος· ὁ τὸ σίγγον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶ
σταυροῦ. οἰκία χειρὶ ποιήσας. τὴν παροῦσαν ἐγγρα-
φον ἀποχτὴν. ἀποταγὴν καὶ τελείαν διάπρασιν· τίθημι
καὶ ποιῶ ἐκουσία μου τῇ γνώμῃ· οἰκία προαίεσει·
καὶ οὐκ ἐκ τινος τὸ παραπὰν ἀνάγκης· ἢ υἱας· ἢ δό-
λου· εἴ χλεύης· ἢ ῥαδιουργίας· ἐκτὸς φάγτου ἀγνοίας·
καὶ τῆς οἰας οὖν περιστάσεως. εἰς σὲ κύρον λαυῖνον
ὃς κατοικεῖ εἰς τὸ ὄρος· καὶ εἰς σὲ σίρη ῥαϊιέρην· καὶ
εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοῦ ὄρου· πεπρακὰ ἡμῖν
χωράφιον. τὸ ὄντα καὶ διακοίμενον εἰς τόπον ἐπιλε-
γόμενον λαρδαρίαν πλησίον τῆς ἀγίας Θεοτοκου· ὡς
καταναίνει ἡ ὁδὸς· ἀπο τὸν τείχον τῆς ἀγίας Θεοτο-
κου τὸ χανδάκην, καὶ μίγῃ εἰς τὸ σίνωρον τοῦ κυροῦ
ἀρκουδῆ τοῦ ὀροφύλακος· καὶ ἀναναίνει αὐτὸν τὸ συν-
όρη· καὶ ἀποδίδῃ εἰς τὸ ἀμπέλην ὅπερ ἀμφιαίρῳσεν
ὁ σκουλλανδὸς αὐτῶν τῶν καλογήρων· κατὰ ἄρκου·
καὶ διαναίνει τὸ σίνωρον ἰωάννου τοῦ πούλαρη καὶ
υποκείμετος κατὰ ἀνατολᾶς. καὶ συγκαλεῖ εἰς τὸν αὐ-
τὸν ἀγκύνα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Θεοτοκου, καὶ
συγκαλεῖ· πέπρακὰ ἡμῖν τὸ τοιοῦτον χωράφιον εἰς
νομίσματα υ'. ἅτινα λαυῶν ἀπο τὰς σᾶς χεῖρας· τοῦ
ἐντιώχου ὠνησαμένου εἰς τὰς ἡμῶν χεῖρας· καὶ ταῦτα
λαυῶν παρα σοῦ πεποίηκά σοι τελείαν καὶ πληρεστά-
την διάπρασιν, καθαρωτάτῳ νοί· καὶ ἀμετατρέπτῳ
λογισμῷ. ὅτι ὁ πουλῶν, ἐκδικὸς ἐστίν. καὶ ὁ ἀγο-
ράζων. ἀνὲν μὲν ἀμφιβολίᾳ. ἀγοράζει ἐκ τοῦ πολύν-
τος· καὶ ἴδου τοῦ ἔχειν αὐτὸ ἐξουσίαν ἀπο τῆς σή-
μερον, καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς καὶ διήνεκαῖς ἅπαντας χρό-
νους· κτᾶσθαι. χρᾶσθαι. νέμεσθαι. τοῦτ' ἐστίν. που-
λῶν. χαρίζειν. ἀνταλλάττειν. καὶ εἰς τοὺς ἐπερχομέ-
νους καὶ μέλλοντας ποιμένειν τὴν μονὴν κατὰλειμ-
πάντη· ὡς τὸ κῆρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμοῦ εἰλη-
φός· μὴ ἐνοχλούμενος· ἢ ἐμποδιζόμενος παρὰ τινος· ἄλ-
λ' ἐὰν ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ φωραθῇ μετὰμελούντα.
ἐκ τοῦ κατ' ἡμῶν μέρους· εἴτε ἔγω ὁ προγεγράμμενος.
ἢ τε παιδὴν μου· εἴ ἀδελφὸς μου· εἴτε τίς ἐκ τοῦ
κατ' ἡμῶν μέρους· ἰδίου καὶ κληρονόμου· ζήτησιν·

† Signum manus Epiphanii Mandatoris. Praedi-
ctus Epiphanius, qui signum venerabilis et vivificae
crucis propria manu exaravi, praesens acceptilatio-
nis, renunciationis et perfectae venditionis instru-
mentum condo et facio libera mea sententia, propria
deliberatione, nulla omnino necessitate, vel vi, vel
dolo, vel fraude, vel astutia, sine facti ignorantia
et qualibet circumventionem, tibi domino Lavino, qui
habitas in Monte, et tibi domino Raynerio, et omni-
bus fratribus eundem Montem incolentibus. Vendidi
vobis agrum, extantem et positum in loco dicto
Lardaria, prope ecclesiam sanctae Deiparae, sicut de-
scendit via e parietibus ecclesiae sanctae Deiparae
de Chandace, et tangit fines (praediorum) domini Ar-
cudi Orophylacis, et ascendit per ipsum finem, et fe-
rit in vineam, quam Scullandus iisdem monachis
donavit, a septentrione, et transit per fines Ioan-
nis Pulare et Vicecomitis ab oriente, et concluditur
ad ipsum latus ecclesiae sanctae Dei Genitricis, nec
pergit ulterius. Vendidi vobis hunc agrum numisma-
tis duobus, quae accepi in manus meas a manibus
vestrum qui bona fide emistis, eaque accipiens fe-
ci vobis perfectam et plenissimam venditionem, pu-
rissima mente et inconcusso consilio, quoniam ven-
ditor rem divenditam praestat, emptor vero sine frau-
de emit a venditore; ut habeatis facultatem nunc et
omni futuro tempore possidendi, utendi, disponen-
di, id est vendendi, donandi, permutandi, et suc-
cessoribus futurisque monasterii moderatoribus relin-
quendi, utpote qui dominium et facultatem a me ac-
cepistis, nemine molestiam aut impedimentum afferen-
te. Si qua vero occasione vel tempore aliquem ex
parte mea poenituerit (huius venditionis), sive me
ipsum antescritum, sive filium fratremque meum,
sive aliquem ex mea cognatione et successione, et
quaestionem instituerit, aut (vos) turbaverit, vel in iu-
diciu[m] vocaverit propter hunc agrum, in primis ma-
ledictus sit a Deo omnipotente, et anathemate tercen-

ποιήσει. ἡ κίνησιν. ἡ ἀγωγὴν. εἰς τὸ τοιοῦτον χω-
ράφιον. ἐμπρώτης. ὑπάρχῃ αὐτὸν κεκατηραμένον. παρα-
θεῶ παντοκράτωρος. τῶν τιῇ ἀγίων θεοφόρων πα-
τρῶν τὸ ἀνάδεμα. τὴν ἀγκύλην τοῦδα τοῦ Ἰσκαριότου.
καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τῶν κραζόντων ἄρον ἄρον σταυ-
ρων. ζημιούσθω δὲ εἰς τῷ μὲν ἀγορακτί παρ' αὐτοῦ
ἐν διπλῇ ποσότητι. καὶ εἰς τὸ διμύσιον νομίσματα λς'
καὶ εἰδ' οὕτως στέργειν, καὶ ἐμμένειν ἢ τοιαύτη κύρωσις.
νευαία καὶ ἀπαρασάλευτος. ἄχρι τεματίων αἰῶνων.
Ἐνώπιον τῶν παρῑυρεθέντων ἀξιολόγων πιστῶν μαρ-
τυρων. † πρεσβύτερος λέος μαρτυρ. † πρεσβύτερος νι-
κολας ἀδελφος αὐτοῦ μαρτυρ. † πρεσβύτερος ευστά-
θιος μαρτυρ. † λέον τοῦ μανδάτωρος μαρτυρ. † χρυ-
σίως τοῦ μελισσάρη μαρτυρ. † πάνκαλος τοῦ πίρτη
μαρτυρ. † παπα ἰωάννης τοῦ δωμα μαρτυρ. † ἡ-
λίας υαρούνης μαρτυρ.

† γραφὴν δια χειρὸς νικολάου πρεσβυτερου τοῦ σαγ-
κούλλου ἔτους ςχιγ' ἰνδιχτιῶνος γ'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 13.)

torum octo et decem sanctorum Patrum feriat, et
laqueum Iudae Iscariotae (sortiatur), partemque habeat
cum illis qui clamabant: Tolle, tolle, crucifige; et te-
neatur solvere emptori duplum quantitatis, atque Fi-
sco numismata sex et triginta; et sic deinceps firma
et inconcussa maneat haec confirmatio usque ad finem
seculorum. Coram testibus honestis et fide dignis,
qui interfuerunt. † Presbyter Leus testis. † Presby-
ter Nicolaus frater eius testis. † Presbyter Eustathius
testis. † Leo de Mandatore testis. † Chrysus de Me-
lissare testis. † Pancallus de Pitza testis. † Presbyter
Ioannes de Thoma testis. † Elias Barunes testis.

† Scriptum manu Nicolai presbyteri Sanculli, an-
no 6618, indictione III.

LXXIV.

1112 — Mense Maio 13 — Indict. (V).

*Ubus de Claromonte eiusque fratres Alexander et Riccardus donant monasterio Cavensi SS. Trinitatis, atque
ecclesiae Beatissimae Virginis de Cyr-Zosimo praedia in agro Nohae posita, in loco nuncupato Bonohomine.*

Sigillum factum a nobis Ubo de Claromonte,
et Alexandro, et Riccardo fratribus eius, quod dede-
runt Deo et SS. Trinitati de Cava, et S. Virgini Dei
Genitrici de Chirozosimo, et Regenti Petro, et tibi
Sire Guilielme Gubernator dictae ecclesiae de Zosimo,
et aliorum fratrum, pro salute animarum avorum no-
strorum, et avorum mei domini Ubi, et dominae Gi-
marchae, et patris nostri Alexandri, et dominae A-
vennae, et nostrum, dedicamus clausuras quae sunt
in tenimento Noae in loco dicto Bonohomine, quarum
circuitus hic est: a capite canal, qui dicitur Lube-
tranus, et vadit ad caput de canale dicto Bonohomine,
et vadit ad cruces quas fecimus nos, et sicut descendit
canalis a Bonohomine ad locum, ubi dicitur Capillus,
et vadit ad flumen Salmiantum, et descendit per flu-
men praedictum usque ad canalem S. Ioannis, et sic
clausimus clausuras ex nostra spontanea voluntate et

simplici corde. Et si aliquo tempore poeniteret ali-
quem, et facere vellet ultra praesens sigillum, sit
anathematizatus a Deo Patre, et Filio, et Sancto Spi-
ritu, et non inveniat misericordiam peccatorum suo-
rum, et habeat maledictionem trecentorum decem et
octo sanctorum patrum, et habeat catenam Iudae. Et
in hoc posuimus praesens sigillum ex ordine Osmun-
di munitoris et custodis civitatis Noae praesentis tem-
poris, quod datum fuit vobis in praesentia subscri-
ptorum testium fide dignorum, die 13 mensis maii,
anno 6620, indictione IV.

† Uvo testis subscripsi. † Candidus iudex de Noe
testis. † Leo Petri testis. † Nicolaus de Monclaro te-
stis. † Milo Briccone testis. † Floro testis. † Fabius
sacerdos testis. † Ioannes de Polle testis. † Rao filius
Ioannis Ferrari testis. † Constantinus Cura testis. †
Ioannes de Ollico testis. † Calo de Siri Rego testis.

† Michael de Terni testis. † Ego Vitalis Dei gratia Cassanensis. † Alferius de la Sicella testis. † Uvo de Philitristiano testis. † Claravertus de Marvela testis.

Concordat licet aliena manu cum originali in Archivio SS. Trinitatis Cavae salva etc. et in fidem hic

me subscripsi et signavi solito signo dicti Archivi die prima octobris 1705.

D. Petrus Ursinus a Neapoli Archivista Notarius Apostolicus.

(Ex apographo authentico exarato a supradicto Archivista Cavensi, inter manuscripta Paschalis Baffii in Maiori Neapolitana Bibliotheca adservata.)

LXXV.

1113 — Mense Decembri — Indict. VII.

Charbertus filius Argyri Iudicis donat monasterio Cavensi SS. Trinitatis et ecclesiae S. Mariae de Cyr-Zosimo quasdam terras positas supra S. Paulum in agro civitatis Nohae.

† σιγνον χειρος χαρυέρτος υἱὸς ἀργυρου κριτου ἄσση νοῶν. Ἐν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἐπιδῆ καὶ πνευματικοῖς καὶ θεοῖς νόμοις ἀκολουθούντες, τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατὰστασιν ἀτάραχον καὶ ἀνηπερέαστον διὰ φυλαττεῖν ὀφείλωμεν· καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ὡς σύγκρωτούσαν καὶ περιέπουσαν τὰ ἡμέτερα· καὶ πολλὴν ἐπισπωμένη τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ῥωπὴν τῇ καὶ ἐννοίαν, δέον εἰς ἡμᾶς· εἰληκρινῇ τῇ καρδίᾳ· τοῖς πρὸς τὸν θεὸν εὐαρεστήσασιν καὶ πιστῶς λατρεύουσιν· τοῖς πρὸς τὸν θεὸν το ἀκίνδυνον ἔχέτω δια τούτου καγὼ ὁ προοριθεὶς χαρυέρτος, ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωδοποιὸν σταυρὸν ἐξ ἰδιοχειρὸς μου ποίξας τὸ δὲ ὄνομα καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ ὑπὸ τοῦ ὕψους τοῦ νοταρίου φαίνωμαι ἀφιέρωνωντα εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν τῆς ἁγίας τριάδος τῆς ἐπιλεγμένης κάνας, καὶ εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν τῆς ὑπεράγιας θεοτόκου τοῦ κυρ ζωσίμου, τὰ χωράφια τὰ ἦχεν κρατώνταν ὁ πατὴρ μου ὁ προοριθεὶς ἀργύρος, ἀπαυθεὶν τοῦ ἁγίου παύλου· ὅτι πρὶν τῆς θανάτου, ἦχεν αὐτὰ ἀφιερωμένα, εἰς τὴν πρωριθήσαν μωνὴν τῆς ἁγίας τριάδος καὶ εἰς τὴν ὑπεράγιας θεοτόκου· καὶ οὐκ ὑπώρισεν ἐκ τούτου ποιῆσαι τότε σύστασιν, καὶ ὅταν τὸ τέλος τοῦ υἱοῦ ἐχρίσατο ἐπρόσταξέν μοι, ἵνα ποιήσω καὶ πληρώσω τὴν ἀφιέρωσιν, τανὺν δὲ στέργω καὶ ἐμμένω καὶ ἀφιερώνω τὰ τοιαῦτα χωράφια, καθὼς πρόλελεται εἰς τὴν προοριθήσαν μωνὴν τῆς ἁγίας τριάδος καὶ τῆς ὑπεράγιας θεοτόκου τοῦ κυροῦ ζωσίμου, περὶ ψυχῆς τοῦ μακαριοτατοῦ πατρὸς μου κυρ ἀργυροῦ μάλλον καὶ κεῖται τὸ σκήνος αὐτοῦ, εἰς τὴν τοιαύτην μωνὴν, καὶ περὶ ψυχῆς ἐμῆς τοῦ προοριθέντος χαρυερτοῦ. καὶ ἵνα μᾶς μνημωεύσῃ ἐν τοῖς ἱεροῖς δυπτύχοις αὐτῶν παντες οἱ ἱερεῖς οἱ μέλ-

† Signum manus Charberti filii Argyri Iudicis civitatis Nohae. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Quoniam spiritualibus et divinis legibus obsequentes Ecclesiae statum ab omni perturbatione et damno immunem praestare debemus, et omnia quae ad eam pertinent, utpote quae nostra fovet et amplectitur, ac magnam Dei miserationem et benevolentiam nobis conciliat; idcirco necesse est non fucata religione nos operam dare, ut qui Deo placent fideliterque serviunt, absque periculo sint. Quapropter ego praedictus Charbertus, qui venerandam et vivificam crucem propria manu signavi, nomen vero et cognomen manu notarii, offero venerabili ecclesiae S. Trinitatis, quae dicitur de Cava, et venerabili ecclesiae SS. Deiparae Cyr-Zosimi terras, quas tenebat praedictus pater meus Argyrus supra S. Paulum, et priusquam vita decederet, in animo quidem habebat praedicto monasterio S. Trinitatis et SS. Deiparae offerre; sed non potuit de hoc instrumentum oblationis tunc conficere, et cum ad vitae finem accessisset, mandavit mihi, ut conficerem et absolverem oblationem. Propterea ego ad confirmandam et constabiliendam eius voluntatem offero easdem terras, quemadmodum dictum est, praefato monasterio S. Trinitatis et SS. Deiparae de Cyr-Zosimo, pro anima beatae memoriae patris mei domini Argyri, et eo magis quia eius corpus iacet in eodem monasterio, et pro anima mea praedicti Charberti; ut omnes sacerdotes, qui vitam acturi erunt in monasterio S. Trinitatis et Cyr-Zosimi, commemorationem nostri faciant in sacris diptychis. Sitae vero sunt huiusmodi terrae in pertinentiis civitatis Nohae, ut dictum est, supra S. Paulum, his terminis desti-

λωντες μίμαι· εἰς τὴν μωνὴν τῆς ἁγίας τριαδὸς καὶ τοῦ κυροῦ ζωσίου. τὰ δὲ χωράφια· κεῖται εἰς τὴν διακράτησιν τοῦ κάστρου νοῶν καὶ δὲ πρὸς ἐλέκται ἀπανωθεν τοῦ ἁγίου παύλου, εἰσὶν δὲ τὰ συνόρια ἐκ τὰ τοιαῦτα χωράφια, ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸν μέρος ἡ ὁδὸς ἡ δημοσία, ἡ ἀναυένουσα ἀπὸ τὸ λογωδετοῦ ἀπὸ τὴν δρὶν ὅπου στέκει σιμὰ τῆς τοιαύτης ὁδοῦ ὅπου τὸν σταυρὸν ἐχαράξαμεν καὶ ἡπάει καὶ ρίκτη, εἰς τὸ συνόριον τοῦ ἰωαννου καπίστρη, ἐπὶ τὰ ἀκτῶνα μέρει, καὶ καταυένει καὶ ρίκτη, εἰς τὴν κεφαλὴν του ὅχθου, καὶ ὡς ἡπάει ὁ ὅχθος ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρει, καὶ ρίκτη εἰς τὸ ρουάκιν τῆς λέουκας, καὶ ὡς ἀνευένει τὸ ρουάκιν ἐπὶ το μεσιμυρινὸν μέρος καὶ ρίκτη ἄχρι τῆς πρόριθῆσης ὁδοῦ τὴν ἀναυένουσαν καὶ εἰπάει εἰς τὸ τζίμαροκαίικω· ἰδοὺ ἐκλυσσα καὶ ἡσφάλησα τὰ τοιαῦτα χωράφια ἀπὸ πάσέου μέρος. τοῦ ἔχειν αὐτὰ χωρισμένα καὶ ἀφιερωμένα τα τοιαῦτα χωράφια, με-
 χρι τέματος αἰῶνων, ἀνευ δόλου καὶ τρωποῦ τινός· ὅστις δὲ ἐπαναστῇ ποτε καιρῷ χρόνῳ, ἐκ τῶν ἡμῶν διὰδόχων, καὶ κληρονόμων καὶ παντοίων διάκατόχων, ζήτησιν κήνησιν ποιῶν ὑπὲρ τὰ τοιαῦτα χωράφια ἥτε ἀδελφός μου ἥται τις ἐκ τὸ κατ' ἐμοῦ μέρος καὶ οὐλὴν κατ' ἀλῶσει τὴν παρουσαν ἀφιέρωσιν, μῆτε τὴν αὐτοῦ πληρῶσει κυριὸς οὐλῆν, ἀλλ' ἐστω. ὡς δαδὰν καὶ κορὲ καὶ ἀνιρῶ ὡς χάνασα ἡ γῆ καὶ κατεποιεν αὐτοὺς καὶ ἐστω ἀναθεμα παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνευ-
 ματος καὶ τῶν τριῶν ἁγίων θεοφόρων πατρῶν καὶ ἔχει μέρος με τοὺς κράζοντας τὸ ἄρων ἄρων σταύρωσον· καὶ ἡθ' οὕτως μενέτω ἡ παρούσα ἀφιέρωσις ἰσχυρὰ καὶ νευαῖα καὶ ἀπαρασαλευτος διὰ τὸ οὗτος μοι ἀ-
 μεσθῆναι ἐν παρουσίᾳ τῶν παρευρεθέντων ἀξιόπιστων μαρτυρῶν.

† ἰωαννης τοῦ οὐλλάνου ὡ κατὰ τον καιρὸν φύλαξ τῶν νοῶν μαρτυρ υπεγραφα † κανδηδος κριτης μαρ-
 τυρ υπεγραφα.

† ὁσμουνδος δουλευτης μαρτυρ υπεγραφα † νηχο-
 λαος χαλκευς μαρτυρ.

† μήλος διαγώντα του κύρ ζωσιμου μαρτυρ υπε-
 γραφα.

† falcus sacerdos testes. † Guidelmus sacerdos
 testes.

† Ἐγγραφη ἡ παρούσα ἀφιέρωσις διὰ χειρὸς νιχο-
 λαου νοταρίου μηνὶ δεκεμβριῳ εἰς τὰς 19' ἡμέρα σαβ-
 βατου ἰνδικτιωνος 9' ἔτους 574β'.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 20.)

natae: ad orientem via publica, quae ascendit a Lo-
 gotheta a quercu, quae plantata est secus hanc viam,
 ubi crucem signavimus, et vadit et iungitur cum
 terminis Ioannis Capistri septentrionem versus, et
 descendit et iungitur cum capite montis, et sicut va-
 dit mons occidentem versus, et iungitur cum rivo
 Leucae, et ut ascendit rivus meridiem versus, et
 iungitur cum praedicta via, quae ascendit et ducit ad
 torrentem Caecum. Atque his quidem terminis clausi
 et designavi praedictas terras ex omni parte, ut sic
 definitas et oblatas habeat (*monasterium*) in perpetuum
 sine dolo et fraude. Si quis autem ex meis successoribus
 et heredibus, ac quibuscumque meorum bonorum
 possessoribus, aliqua occasione vel tempore, surrexerit
 litem aut molestiam illaturus de praedictis terris, sive
 frater meus fuerit, sive quicumque alius ex parte mea,
 et voluerit hanc oblationem irritam facere, ipsius vota
 Dominus non secundet, sed sit sicut Dathan et Core
 et Abiron, quos terra dehiscens absorbuit, et sit ma-
 ledictus a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a san-
 ctis tercentis octo et decem divinis Patribus, et ha-
 beat partem cum illis qui clamaverunt: Tolle, tolle
 crucifige; et postea nihilominus firma, stabilis et in-
 concussa remaneat praesens oblatio, quia ita mihi
 placuit. Coram fide dignis testibus, qui interfuerunt.

† Ioannes de Ullano custos Nohae pro tempore,
 testis subscripsi. † Candidus Iudex testis subscripsi.

† Osmundus famulus testis subscripsi. † Nico-
 laus Ferrarius testis.

† Melus habitator Cyr-Zosimi testis subscripsi.

† Scripta est praesens oblatio manu Nicolai no-
 tarii, die sabbati XIX mensis decembris, indictione
 VII, anno 6622.

1114 — Mense Ianuario — Indict. VII.

Philippus filius Vicecomitis Caballarii Gulielmi Grantemani donat monasterio Cavensi SS. Trinitatis eiusque suffraganeo monasterio Apostoli Petri de Barychalla praedium positum in agro civitatis Ursuli loco Stuppa nuncupato.

† σιγνον χειρος Φιλίππου του ποτε υισκάμητος και
καβαλλαριου του κυρ γουδελμου γραντεμανι.

† εν ονοματι του πατρος και του υιου και του αγιου
πνευματος: ο προγεγραμμενος Φιλίππος ο το σιγνον του
τιμιου και ζωοποιου σταυρου ιδιοχειρως ποιήσας· τὸ δὲ
ὑφος διὰ του νοταρίου. φένωμαι διδωντα και ἀφιερω-
νωτα εἰς τὴν ευαγεστατην μονην της ἀγίας τριαδος της
κάβας· και εἰς τὴν ὑπ αὐτὴν ευαγεστατην μονην του ἀ-
ποστολου πέτρου του βαρυχαλλα· και εἰς τὸν ευλαβε-
στατον καδυγοῦμενον του ἀποστολου πέτρου κυρ μα-
ῖον· χωραφίτζιν· ἐν τῇ περιοχῇ του αστειος κυρζούλου
εἰς τὴν τοπωδεσιαν στοῦππά· ὡς ὑπάη η δος ἀπο του
πιγαδίου μέχρη το λιθάριον τὸ μέγα· και ἀπο του λί-
θαρίου ως καταυέννη η χαίτη· και ρικτι κατω· εἰς το
αμμον το αληθινον· και ἀπο του αληθινου αμμου· στρέ-
φεται ἐπὶ τον ποταμον και φέρει εἰς τον ρίχκιτζιν· και
αναβέννη το ρυακίτζιν· μέχρη του προγραφέντος πιγα-
δίου· τουτο διδῶ και ἀφιερώνω εἰς ὑμῖν τὸν ευλαβεστα-
τον μοναχὸν κυρ μαῖον· και εἰς τὴν ευαγεστατην μονην
του ἀποστολου πέτρου ὑπερ λύτρου και ἀφ᾽ ἑσεως τῶν
ἡμῶν αμαρτιῶν και των γοναίων μου· και ὑπερ λυτρου
και ἀφ᾽ ἑσεως του προἀπιχομενου αυθέντου ἡμων κυρ
γουδελμου γραντεμανῆ· ὅπου τὸν χωραφιον μου ὕτριγευ-
σεν και ἐδώκεν· του ἀναφέρειν ἡμας και ὑπομνίσκιν· ἐν τοῖς
ἱεροῖς δυπτυχοῖς πρωτον τὴν τον εμων αυθέντην κυρ
γουδέλμον και ουτως ἐμὲ και τοῦς γονέους μου· του ἀπο
του παρόντος και εἰς τους ἐξῆς ἀπαντας και διηνεκεῖς
χρόνους ἐπεξουσιον ἔχειν τὴν τοιαυτην μονην το τοιοῦτο
χωραφιον εἰς ἅπασαν ἐξουσian και κυριώτητα· των εν
αὐτῇ ησιωντων καδηγουμενων· ὡς το κύρως και τὴν
ἐξουσian παρ εμοῦ ἡλιφωτα· μη ἔστω ὁ παρενοχλων· η
παρενοδιζον τὴν τοιαυτην μονην εἰς το τοιοῦτο χωρα-
φιον ἥπερ καγὼ χαρίζω και ἀφιερώνω· εἰς τοιαυτην
μονην· ἡ δε και φανή τις ζιτώντα τὴν τοιαυτην μονην εκ
το τοιοῦτο χωραφιον· ἥπερ καγὼ ἀφιερώνω ὑπερ λυ-
τρου και ἀφ᾽ ἑσεως τῶν ἡμῶν αμαρτιῶν και της συμβιου
μου και των γοναίων ἡμῶν· και ἡ τις νολεται αντι-

† Signum manus Philippi filii quondam Viceco-
mitis et Caballarii domini Gulielmi Grantemani.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascriptus Philippus, qui signum sanctae et
vivificae crucis propria manu effinxi, nomen vero
manu notarii, concedo et offero venerabili monaste-
rio S. Trinitatis Cavae, eiusque suffraganeo venera-
bili monasterio Apostoli Petri de Barychalla, ac piis-
simo monasterii Petri Apostoli praefecto domino Maio,
praediolum in pertinentiis civitatis Ursuli, in loco ubi
dicitur Stuppa, ut vadit via a puteo ad saxum ma-
gnum, et a saxo ut descendit serra, et iungitur in in-
feriori parte cum Armo vero, et ab Armo vero flecti-
tur ad flumen, et ducit ad rivum, et ascendit iuxta
rivum usque ad praedictum puteum. Hoc trado et of-
fero tibi piissimo monacho domino Maio, et venerabili
monasterio Petri Apostoli, pro redemptione et remis-
sione meorum peccatorum, meorumque parentum, et
pro redemptione et remissione quondam domini nostri
Gulielmi Grantemani (qui territorium praedictum mihi
donavit et concessit), ut in sacra diptycha referatis et
commemoretis primum ipsius domini Gulielmi nomen,
ac deinde nomen meum et meorum parentum; ut
amodo et in omne deinceps tempus et in perpetuum
monasterium praedictum huiusmodi territorium pos-
sideat in omnimoda potestate et dominio omnium,
qui eidem monasterio praefuerint, utpote quod facul-
tatem et auctoritatem a me accepit. Nec sit qui mo-
nasterio molestiam vel impedimentum inferre praesu-
mat de hoc territorio, quod ego trado et consecro ei-
dem monasterio. Si vero apparuerit aliquis, qui litem
intendat eidem monasterio de hoc praedio, quod ego
offerō pro redemptione et remissione peccatorum
meorum, et uxoris meae meorumque parentum, aut
infringere voluerit ea quae rite oblata sunt a me Phi-
lippo, maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu San-
cto, a tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus,

στρεφειν τα καλῶς ἀφιερωθέντα παρ εμου Φιλιππου· σχή τὸ ἀναθεμα παρὰ πατρός υιου καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ τὴν ἄρραν· των τῆς ἁγίων θεοφόρων πατρων· καὶ των ἰβ' αποστολων· καὶ ἡδ' οὕτως μενετω στεραία καὶ ἀπαρσάλευτος· ἡ παρ εμου γενομένη ἀληθεστάτη ἀφιερωσις· παρουσία τῶν ευρεθέντων αξιοπιστων μαρτυρων γραφεν δια χειρος γοτζουλίνου νοταριου μηνι ἰαννουαρίῳ ἰνδικτιωνι ζ'. εν ετει ς'χβ'.

† ρουκεριος στρατηγος ουρζουλου μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρόν· το δε υφω του νοταριου.

† καλωχυρης κριτης μαρτυρ υπεγραφα.

† ἰωαννης υισκωμητος της πετρας μαρτυρ υπεγραφα τον σταυρον,

† γοδινης μαρτῦρ υπεγραφα ἰδιοχειρως.

† παπα νηκολας δηακονου οτου αποσκεπου μαρτυρ υπεγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 19.)

et duodecim Apostolis; et nihilominus firma et stabilis remaneat haec oblatio a me verissime facta in praesentia fide dignorum testium, qui interfuerunt. Scriptum manu Gotzulini notarii, mense ianuario, indictione VII, anno 6622.

† Rogerius Strategus Ursuli testis subscripsi sanctam crucem, nomen vero manu notarii.

† Calocyris Iudex testis subscripsi.

† Ioannes Vicecomes de Petra testis crucem subscripsi.

† Godinus testis propria manu subscripsi.

† Presbyter Nicolaus filius Diaconi Oti Aposcepi testis subscripsi.

LXXVII.

(1114) — Mense Maio 14 — Indict. VII.

Pancallus, filiiue eius Rupertus et Costarellus donant monasterio S. Mariae de Pertusia praedium dictum de Vado Malo.

† σημειον χειρός πάνκαλλου καὶ ρουπέρτου· καὶ κοσταρελλου υιος (ἡμοῦ) πανκαλλου· ὁ τὸν τιμιον καὶ ζωόποιόν σταυρον ἐποιήσαμεν διὰ ἡμῶν βουλὴν καὶ ἀγαθὴν προερίσιν· ἐχαρίσαμεν καὶ πρόσφέρωμεν χωράφιον καὶ ὀρος λεγομενον εἰς τὸ υαδου μαλου· ἀπὸ τὴν φόρκα της τοῦ ριάκης εἰς ἄνω σὺν ἡσόδῳ καὶ ἐξόδῳ αὐτου· εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας μαρίας της περτουσα (τοῦ ἐπ' αὐτὴν) ἁγίαν τερνιτάτε της καυα· δια τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός ἡμῶν καὶ της μητρος ἡμῶν καὶ περὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν· τοῦ ἔχης ἐξουσίαν τὴν ἁγίαν τερνιτάτε της καυα καὶ τὴν ἁγίαν δεοτύκον μαρίαν της περτούσα· τοῦ ἔχην ἐξουσίαν ὁ μοναστήρι τοῦ αὐτοῦ χωράφι καὶ ὀρος· καὶ τα δεινδρια της οὔσιν ἐν αὐτῇ ἡμερᾷ καὶ ἀγρικὰ· γέην· ποτὴν· πουλὴν χαρίζην· ἀνταλλάττιν· . . . . . καὶ εἰ τι δ' ἀν' θέλης καὶ οὐόλεσεν· ἐστὶν δὲ περιορισμός τοῦ αὐτοῦ χωραφίον καὶ ὀρος· ἀπὸ ἀνατολικός μέρος πολίτε καὶ πρεσβυτερος πετρου τοῦ παῦλου· καὶ δισικος τὸ ρηάκη μεγα τοῦ καντατορες καὶ ἀπο ἀκτρον· κοσταντίνου μαγουφρίδδας· καὶ ἀπὸ μεσιμβρίας τὸ ριά-

† Signum manus Pancalli et Ruperti et Costarelli filiorum mei Pancalli. Nos qui sanctam et vivificam crucem signavimus de nostra voluntate et recto consilio, donamus et offerimus monasterio S. Mariae de Pertusia, suffraganeo monasterii S. Trinitatis de Cava, territorium cum monte, qui dicitur de Vado Malo, a furca torrentis sursum, cum ingressu et egressu, pro anima parentum nostrorum et nostra ipsorum; ut monasterium S. Trinitatis de Cava et S. Deiparae Mariae de Pertusia possideat ipsum territorium et montem, omnesque arbores ibi consitas, tam cultas quam incultas, et possit arare, vendere, donare, permutare . . . . . et facere quidquid libitum et placitum fuerit. Hi vero sunt fines praedicti territorii et montis: ad orientem (*territorium*) publicum, et (*praedium*) presbyteri Petri de Paulo; ad occidentem rivus maior Cantatoris; ad septentrionem Constantinus Manufridda; ad meridiem rivus Cancelli. Si vero, quod fore non putamus, de huiusmodi territorio et monte molestiam quis inferre praesumpse-

κη τοῦ κάγκελλου· ἡ δὲ οὐκ ἔχουσα φωραδὴ
της ἐπεωχλοῦσεν περὶ τῶν τοιούτων χωραφίου καὶ τό-
ρος ἦτε ἡμῶν· ἦτε υἱοὺς ἡμῶν· ἢ ἐκ τῆς συγγενείας
ἡμῶν· ἦτε τίς· ἐμπρώτως ἔχης τὸ ἀναθεμα παρὰ πα-
τρος καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· καὶ τῶν ἱβ'. α-
ποστόλων· καὶ τῶν τιῆ· θεόφωρων πατέρων καὶ ἐστω
ξένος τῶν χριστιανῶν· καὶ περὶ τα μωρὰ τοῦ κόσμου·
πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ μοναστήρι τῶν δυκλῶν καὶ
εἰς τὸ διμύσιον λς νομισματα καὶ ἀκω σιωπᾶν καὶ
μὴ συζητῆσθαι ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων παπα λέο τοῦ
παπα ἰωαννου μαρτυρ λέο τοῦ κορνίτου μαρτυρ δι-
μήτρι τοῦ μοντάνου μαρτυρ βασίλει του θεόδοσι μαρ-
τυρ καὶ δημητριος νικολαου πεδεμόλλε· εἰς τὸν χρό-
νον τοῦ πρίορε γαυδιλέτου μοναχοῦ καὶ ἱερέος ἐγράφη
διὰ χειρὸς νικολαου ἱερέος. διμήτρι τοῦ λαγί μαρτυρ
περὶ πρόσταξιν τοῦ αὐθδέντι· μηι μαῖον εἰς τας ἰδ'.
ἡμερα γ' ὡρα γ' ετους ςχλζ' ἰνδικτιωνος ζ' ἐν τες
ἡμέρες αὐθδέντι ρουκέρη καὶ ἡ μητήρ αὐτοῦ ἀδελίτζα
κυρία· καὶ υἱοὶ καὶ τοῦ κασιάνου κοσταντίνου τοῦ
κριτου. †

rit, sive nos ipsi, sive filii nostri, sive quisquam de
nostra cognatione, sive quicumque alius, maledictus
in primis sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, a
duodecim Apostolis, et a tercentis octo et decem di-
vinis Patribus, et separatus sit a christianorum com-
munionem, ac inter stulta mundi computetur, et poe-
nae nomine duplum solvat ecclesiae ac monasterio,
et solidos sex et triginta publico aerario, ac invitus
nolensque taceat. Praesentibus testibus presbytero
Leone filio presbyteri Ioannis teste, Leone de Cor-
neto teste, Demetrio de Montano teste, Basilio de
Theodosio teste, et Demetrio filio Nicolai Pedemolle,
tempore Prioris Gaidileti monachi et sacerdotis.
Sriptum manu Nicolai presbyteri, Demetrius de Lago
testis, de mandato Domini, die XIV mensis maii,
feria III, hora III, anno 6637, indictione VII, tem-
poribus Domini Rogerii, et matris eius dominae A-
delasiae, et Vicecomitis Caciiani Constantini iudicis. †

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 29.)

LXXVIII.

(1115) — Mense Augusto — Indict. VIII — Styli.

*Rogerus Siciliae et Calabriae Comes donat templo SS. Apostolorum nonnullos homines, et confirmat monasterio
SS. Deiparae de Arsaphia possessiones, quarum fines describuntur.*

† σιγῆλλον γενόμενον παρ ἐμοῦ κτήματος ρωγερίου
καλαβρίας καὶ σικελίας, καὶ πάσης ἡτάλικης χώρας,
καὶ τῶν χριστιανῶν βωιδου· Ἐπιδὶ ἐλθόντος μου εἰς
τὴν θεόχαρακτον πολιν στύλιν βουλῇν δεῖξαστον καὶ
καλὴν, ἀναβὰς καὶ διανοηθεὶς, ἐπὶ τῇ ἐμῇ καρδίᾳ,
τοῦ ἀνοικνωσάμεν ναοὺς τῶν ἁγίων, καὶ πρὸς τοῦτο
μοναστηρία, εἰς δόξαν, καὶ ἄλλον τοῦ τῶν ὅλων θεοῦ,
ἐὼς δὲ ἐξ αὐτῶν ὑπάρχει τῶν ἁγίων καὶ πανευφύμων,
ἀποστόλων, καὶ τοῦ δυνε ἐκείσε χάριν εὐλογίας, λό-
γω δὲ ἀμφοτέρωθεν, ἀνδρωπόριαν, τοῦ δουλεύειν πρὸς
τῇ παρούσῃ ἐκκλησίᾳ, πρῶτος κοσταντίνος, παρ-
μαλλος, καὶ νικολαος γίτζος. καὶ ἀρχάδιος, μενδάρ-
ιος· καὶ ἰωάννης ἀγλαός, καὶ οὐαδίπατος, καὶ κοσταν-
τίνος γαλλιάρδος, καὶ υἱοὶ σγουρῶς, καὶ ἐπιφά-
σιος μακεδῶν, καὶ ἰωάννης πωρτέρος, καὶ κοσταντι-

† Sigillum factum a me Rogerio Comite Calabriae
et Siciliae, et omnis Italicae regionis, ac christiano-
rum adiutore. Cum venerim in civitatem Styli Deo
acceptam, et consilium inierim decorum Deoque gra-
tum, meoque in animo statuerim instaurare tem-
pla Sanctorum, et insuper monasteria, ad gloriam
et laudem Dei rerum universarum Auctoris, uni
ex iisdem templis sub titulo sanctorum et glorio-
sissimorum Apostolorum trado, ut benedictionem lu-
crificiam, donationis ratione, vassallos, qui inserviant
praedictae ecclesiae, nempe in primis Constantinum
Caramallum, et Nicolaum Gitzum, et Arcadium Man-
darinum, et Ioannem Aglaum, et Anthypatum, et
Constantinum Galliardum, et Basilium Sgurum, et
Epiphanium Macedonem, et Ioannem Porterum, et

νος, ἑκδυκος. καὶ πέτρος ἀργγύλλος, καὶ νικόλαος ἀρ-
δόβαστος, καὶ ἰωάννης βουκουττήας, καὶ μετ' αὐτοὺς
σὺν πάσης τῆς ὑποστάσεως αὐτῶν καὶ δεσποτείας,
ὁμιός στέργω καὶ τὴν πράσιν λεοντος τοῦ ὀρφανοῦ,
καὶ τὴν ἀμφιέρωσιν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὡς ἐπράσε
πρὸς τὴν μονὴν τῆς ὑπεράγιας θεοτόκου τῆς ἀρσαφίας,
ὁμιός στέργω καὶ πρὸς αὐτὴν πάντα τὰ κρατήματα,
αὐτῆς, καὶ πράσεις καὶ ἀγωράσεις, πρὸς τοῦτω δὲ ἐγὼ
εἰς τὸ ὅρος, ἀπὸ τὸν ἀμμίτζην ὡς ἀνέρχεται, ὁ ριάξ
τοῦ στραβοριάκλου μέχρι εἰς τὸν ἅγιον σαλβατωρα,
καὶ κατερχεται ἡ πριονία βλέπει ἐπὶ λυβανον ἕως τὸν
ποταμὸν εἰς τὸ ἀνω περρούκιον καὶ περὰ τὸν ποταμὸν
καὶ ὑπάγει, ἐκ τῶ ἐπάνω μέρος τοῦ μουσιτρακλά, καὶ
διαβενεῖ ἐκ τῆν ἀγραππηδιᾶν καὶ χήνει εἰς τὸν ἕτερον
ποταμόν, καὶ ὑπάγει εἰς τὸ πέρα μέρος ὡς ἀνέρχεται
ἡ βαθέα, ἄχρι εἰς τὰ κανάλια εἰς τὸν δρόμον τοῦ
πάνδου, καὶ ὑπάγει ὁ δρόμος ἕως τῶ τζπανον καὶ ἀ-
ναβένει ἐκ τὸν λύθον τὸν τριπιτῶν εἰς τῆν ὑπεράγιαν
θεοτόκον τοῦ τραμουντάνου, καὶ διαβενεῖ τῶ ἴσον τῶν
καστελλήνων, ἕως ἐπάνω τῆς ὑπεράγιας θεοτόκου τῆς
γωργῆς, καὶ κατέρχεται ἄχρι εἰς τῆν μεγάλην πύρ-
ταν, καὶ ὑπάγει, ὁ μέγας δρόμος, ἕως τοῦ κριμνοῦ τῶν
περισσίων, πρὸς δὲ περισσώτεραν πίστωσιν τῶν ἐν-
τύγχανόντων, ἐπὶ τῶ παρὸν σιγίλλων, διόριστι-
κῶν, τοῦ μὴ ἔχην ἀδιαν τυνᾶ, τῶν ὑπὸ τῆν ἡμετέραν
ἐξουσίαν, καὶ χείρων, τοῦ ἐνοχλῆν τῆν ἀγίαν ἐκκλησίαν
πρὸς τὰ καλὸς μοι δώξαντα, τῶ ἴδον αἶν, ἀλλ' ἐστὶν
ἀνενόχλητον καὶ ἀπαρσάλευτον, μέχρι τερματός αἰώ-
νων, καὶ τοῦ ευχεσθαι ὑπερ' ἐμοῦ ἀδιαλύπτως, καὶ τῶν
ἐμῶν γεννητορῶν, ὑπερ' ψυχικῆς ἡμῶν σωτηρίας, πρὸς
δὲ περισσώτεραν πίστωσιν ἐπεδωδη τῶ παρὸν σιγίλ-
λων πρὸς τῆν παρούσαν ἀγίαν ἐκκλησίαν, καὶ τῇ σοι-
νίδει ἡμῶν βούλλῃ, τῇ διακύρῳ ἐσφραγίσθῃ μηνί αυ-
γούστῳ τῇ ἰνδικτιωνί η'.

Constantinum Ecdicum, et Petrum Argillum, et Ni-
colaum Ardobastum, et Ioannem Bucuttiam, cum
omnibus eorum bonis, et dominio. Item confirmo
et venditionem Leonis Orphani, et donationem fra-
trum ipsius, prout vendidit monasterio SS. Dei-
parae de Arsaphia; nec non et confirmo eidem
monasterio omnes possessiones suas, et venditiones,
et emptiones. Praeterea gradum egomet facio ad
finium descriptionem: ab Ammitze ut ascendit ri-
vus Straboriacii usque ad sanctum Salvatorem, et
descendit serra, prospicit Libanum usque ad flu-
men in parte superiori Perrucii, et praetergredi-
tur fluvium, et vadit e parte superiori Musitra-
clae, et procedit e pyro silvestri, et protenditur ad
aliud fluvium, et vadit in ulteriorem partem, si-
cut ascendit vallis usque ad canales in viam Pan-
di, et vadit via usque ad Tzpanum, et ascendit e
saxo Tripitorum ad SS. Deiparam Tramuntani, re-
ctaque procedit ad castellum usque ad partem su-
periore SS. Deiparae de Gorga, et procedit usque
ad maiorem portam, et vadit via maior usque ad
iugum columbarum. Ad pleniorē vero legentium
fidem feci praesens sigillum definitivum, ne quis ex
meis officialibus vel subditis facultatem habeat mo-
lestiam quomodocumque inferendi sanctae ecclesiae
in ea, quae recta mihi visa fuerunt; sed sit inconcus-
sum et stabile usque ad terminos seculorum; et
pro me assiduis precibus orent, et pro meis paren-
tibus, ac spirituali nostra salute. Ad maiorem autem
securitatem traditum est praesens sigillum memora-
tae sanctae ecclesiae, consueta nostra cerea bulla
signatum, mense augusto, indictione VIII.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 14.)

1116 — Mense Augusto — Indict. IX.

Bernardus praepositus monasterii S. Petri Imperialis in emphyteusim partiarum tradit Ioanni filio Byzanthii duo praedia vinealia quinquagenaria, posita ad Aquaram.

† Ego Bernardus praepositus.

† κωνσταντῖνος λεοντίτζης ὁ καὶ ἀντιστάτωρ τῆς μ(ονῆς) ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος βερνάρδος πρεπόσιτος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου τοῦ βασιλικῷ τῆς ἐν ταράντῃ. ἔτι δὲ καὶ γὰρ κωνσταντῖνος ὁ ἀντιστάτωρ τῆς αὐτῆς μονῆς. οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιους σταυρους οἰκείαις χερσὶ προτάξαντες. παρέχω ἐγὼ ὁ πρεπόσιτος βερνάρδος πρὸς σὲ ἰ(ωάννην). τὸν υἱὸν βυζαντίου δύο ἀμπελότοπα πεντηκοντάρια ἐκ τῆς χώρας τῆς αὐτῆς μ(ονῆς) διακειμένης εἰς ἀκκουάραν, καὶ ἐξ ἡμισείας εἰς ἐμφύτευσιν. ἵνα κόπο ἴδῃ σου καὶ ἀναλώσει φυτεύων αὐτὰ καὶ βελτιῶν καὶ εἰς καρποφορίαν ἀγών, μερίσωμεν αὐτὰς ἐξ ἡμισείας (ὑπέρ) σοῦ τοῦ γεωργῷ μεριζομένης ὡς ἔθος ἐστὶ. καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τῆς μονῆς τὴν μίαν πεντηκονταρίαν λήψομαι· σὺ δὲ ὁ γεωργὸς τὴν ἐτέραν πεντηκονταρίαν. εἴτα, μετὰ τὸ ἀπολαβεῖν σε αὐτήν. ἵνα σὺ καὶ κληρονόμοι σου δουλεύσητε ὑπὲρ αὐτῆς κατ' ἔτος τῇ μονῇ, οἷου λαγύνια ἐξ· καὶ ἐὰν γάνηται πραθῆναι ἡ γῆ φυτεία, προτιμηθῇ εἰς τὸ ἀγοράσαι ἡ μονή· ἢ καὶ εἰς ἐρήμωσιν μεταπεσοῦνται. ἡ χώρα παλιν ἵνα ἐνέμοιμένη τῇ μονῇ· σύνορα δὲ τῶν δύο τούτων πεντηκονταρίων, οὕτως εἰσιν. ἐξ ἀνα(τολῶν)... τῆς αὐτῆς μονῆς. ἐκ δυσμῶν· ἀμπελότοπα τὰ δοθέντα νικολάω τῷ ἀφιερω(θέντι) τῆς) μονῆς κατὰ τοῦτον τὴν τρόπον ὥσπερ καὶ σὺ. ἐκ νότου πάλιν καὶ ἐκ βορέας (χώρα τῆς) αὐτῆς μονῆς· οὕτως αὖν ἀπὸ σήμερον τὰ δύο ταῦτα ἀμπελότοπα (πεντηκοντάρια) δούς σοι ἐξ ἡμισείας ὡς εἶρηκα εἰς ἐμφύτευσιν, εἴπερ ἐφ' ὅτε μηχαῖν τινὶ (ἢ προ)φάσει. θείλω ταῦτα ἀφελεῖν ἀπὸ σοῦ ἢ ἀπὸ κληρονόμων σου πρὸ τῆς ἐμφυτεύσεως). ἢ μετὰ τὴν ἐμφύτευσιν καὶ μετὰ τὸν μερισμὸν τὴν φυτείαν σου ἀφελεῖν θε(λήσωμεν) ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ κληρονόμων σου. ἐγὼ ἢ διάδοχος τῆς μονῆς μετ' ἐμὲ· καὶ οὐχὶ μαλιστα διέκδικῃς ταύτην σοὶ καὶ τοῖς κληρονόμοις σου ἐγὼ καὶ διάδοχοί μου ἀπὸ παντός ἀνθρώπου, ἵνα πρὸ μὲν πάντων. τὴν ὀργὴν τοῦ

† Constantinus Leontitza antistes monasterii. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Supra-scriptus Bernardus praepositus monasterii S. Apostoli Petri Imperialis, quod est Tarenti, insuper et ego Constantinus antistes ipsius monasterii, venerandas ac vivificas cruces propriis manibus praefiximus. Trado ego praepositus Bernardus tibi Ioanni filio Byzanthii duo praedia vinealia quinquagenaria ex agro eiusdem monasterii sito ad Aquaram, et pro medietate ad plantationem, ut, cum inibi tuo proprio labore et expensa plantaveris, et meliora ea reddideris, atque ad fructificationem adduxeris, dividamus eadem pro medietate cum te agricola, ut moris est, et accipiamus, ego pro monasterio unum quinquagenarium, tu vero agricola alterum quinquagenarium. Deinde, postquam id acceperis, tu et heredes tui teneamini pro eo solvere quotannis monasterio vini lagenas sex; et si placuerit hanc plantationem vendere, praeferatur in emptione monasterium. Si vero hoc praedium denuo desertum evaserit, iterum ad monasterium revertatur. Fines autem huiusmodi duorum quinquagenariorum sunt hi: ab oriente. . . . . ipsius monasterii; ab occidente terrae vineales Nicolao, qui sese monasterio dicavit, traditae eadem ratione, qua et tibi; a meridie idem finis; et a borea terra ipsius monasterii. Ita igitur tradens tibi a praesenti die duo haec vinealia quinquagenaria pro medietate, ut dixi, ad plantandum, si quando posthac machinatione aliqua vel praetextu voluero ea auferre abs te tuisque heredibus, ante vel post plantationem, et post divisionem voluerimus eripere tibi tuisque heredibus tuam plantationem, ego vel meus in monasterio successor, et noluerimus maximopere adserere eam tibi tuisque heredibus ego et successores mei a quovis homine, in primis Dei iram et Apostoli maledictionem nanciscamur, deinde mulctemur parti tuae numismatis viginti, totidemque aliis Fisco publico, servantes

θεοῦ. καὶ τὴν ἀρὰν τοῦ ἀποστόλου κληρωσάμεθα· εἴτα ζημιωθῶμεν τῷ μέρει σου νομίσματα εἴκοσι· καὶ ἄλλα ποσαῦτα τῷ δημοσίῳ· φυλάττοντες μετὰ ταῦτα τὸ παρὸν ἔγγραφον ὀχυρὸν εἰς αἰ. ὅπερ ἐγράφη ἀξιώσει ἐμῇ καὶ τοῦ ἀντιστάτορος τῆς μονῆς· χειρὶ καλοῦ υἱοῦ δομάνδου. μηνὶ αὐγούστῳ ἰνδικτιωνος δ΄. ἔτους ςχλδ'. παρουσία μαρτύρων.

† βασιλείος υἱὸς πέτρου πρεσβυτέρου οἰκεία χειρὶ ὑπέγραφα μαρτυρῶν.

† ἰωάννης υἱὸς πέτρου τοῦ καπρίου μαρτυρῶν ὑπέγραφα.

† κωνσταντῖνος υἱὸς ἰωάννου κανδήλα μαρτυρῶν ὑπέγραφα.

deinceps semper inconcussam praesentem scripturam, quae exarata fuit, rogatu meo et antistitis monasterii, manu Cali filii Domnandi, mense augusto, indictione IX, anno 6624, coram testibus.

† Basilius filius Petri presbyteri propria manu subscripsi testis.

† Ioannes filius Petri Caprii testis subscripsi.

† Constantinus filius Ioannis Candela testis.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis—n.º 26.)

LXXX.

1116 — Mense Novembri 3 — Indict. X.

Alexander dominus Clarimontis, Iuditha uxor eius et Riccardus frater praedicti Alexandri donant terras in agro Nohae sitas ecclesiis SS. Trinitatis Cavensis, et SS. Deiparae de Cyr-Zosimo, atque confirmant donationes pro eodem monasterio factas ab Alexandro et Hugone de Claromonte eorum patre et avo.

† σιγνὸ χειρὸς ἀλεξάνδρου υἱοῦ ἀλεξάνδρου προνοῖα θεοῦ αὐθέντης τοῦ κλερεμόντε.

† σιγνὸ χειρὸς ἰουδέττα συνεύμου αὐτοῦ τοῦ πρό-λεχθέντος ἀλεξάνδρου.

† σιγνὸ χειρὸς ριγκάρδου ἀδελφὸς τοῦ πρώριθεντος κῦρ ἀλεξάνδρου.

Εν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἡοῦ καὶ τοῦ α-γίου πνευματος. ἐπειδὴ καὶ πνευματικοῖς καὶ θείοις νόμοις ἀκολουθοῦντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστα-σιν ἀταραχὸν καὶ ἀνεπερέαστον διαφυλάττειν ὀφειλω-μεν, καὶ πασῶν τὰ αὐτῆς σὺντηρίν, ὡς σὺνκρατούσαν καὶ περιέχουσαν τὰ ἡμέτερα, καὶ πολλὴν ἐπισπωμε-νὴν τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ρωπήν ται καὶ ἐννοίαν. δέον εἰς ἡμᾶς ἡλικρηγῇ τῇ καρδίᾳ. τοῖς πρὸς τὸν θεὸν εὐ-αρεστήσασιν καὶ γνησίως λατρεύουσιν, τοῖς πρὸς τὸν θεὸν το ἀκινδύνον ἐχέτω, χρῆ οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ἀνω-τερω προγραφθέντες ἀλεξάνδρος καὶ ἰουδέττα συνεύμνω αὐτοῦ καὶ ριγκάρδου ἀδελφὸς αὐτοῦ, οἱ τὸν τιμίου καὶ ζωοποιὸς σταυροῦς οἰκείαις χερσὶν ποιήσαντες καὶ σιμωθέντες το δὲ ὄνομα ἡμῶν καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ ὑπὸ τοῦ ἔφους τοῦ νοταρίου, Φινῶμεθα, ἀφιέρωνωνταν,

† Signum manus Alexandri filii Alexandri divina providentia domini Clarimontis.

† Signum manus Iudithae uxoris praedicti Ale-xandri.

† Signum manus Riccardi fratris praedicti domini Alexandri.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Quo-niam spiritualibus et divinis legibus obtemperantes ecclesiasticum ordinem tranquillum et inoffensum custodire debemus, eiusque res omnimode tueri, utpote qui nostra omnia fovet et comprehendit, ac divinam opem et benevolentiam nobis conciliat; ideo oportet, simulatione amota, eos, qui Deo inserviunt eumque rite colunt, ab omni periculo quoad divina immunes praestare. Inde est, quod nos suprascripti Alexander et Iuditha uxor mea, et Riccardus frater meus, qui venerandas et vivificas cruces propriis manibus exara-vimus, nostrumque nomen et cognomen manu no-tarii, concedimus venerabili ecclesiae S. Trinitatis de Cava, et SS. Deiparae de Cyr-Zosimo terras, quas tenemus et possidemus in ditione nostra et in per-

εις τὸν πανσεπτὸν ναὸν τῆς ἁγίας τριάδος τῆς καύας καὶ εἰς τὴν υπεραγίαν δεστοκοκ του κυρ ζωσίμου χωραφια ἀπερ κρατοῖται καὶ δεσπόζωμεν ἐκ τὴν επαρχίαν ἡμῶν καὶ διακράτῃσιν τοῦ κάστρου νοῶν. περὶ ψυχῆς του ἀπηχωμένου ἡμῶν αὐθεντου καὶ πρωτινοῦ ἀδελφοῦ κυρ οὐνοῦ τοῦ κλερεμόντε, υἱοῦ ἀλεξάνδρου, του ἵνα αὐτὰ τὰ τοιαῦτα χωραφια κεχορισμενα εἰς τὴν τοιαυτὴν μονὴν τῆς υπεραγίας δεστοκοκ του κυρ ζωσίμου. μεχρι τερματων αἰώνων. ἀρχεται δὲ ἡ διακράτῃσις ἐκ τα τοιαυτα χωραφια. ἀπο τα χωραφια τὰ ἀπερ κρατεῖ ἡ παρούσα αὕτη ἁγία μονὴ του κυρ ζωσίμου. εἰς τὸ νοτινὴν τῆς νοῦδας ὡς ἡπάει ἀπεκείθεν ἡ μεγάλη ὁδὸς ἡ ἀπαγουσα εἰς τὸ τζιμαρο καίκο, ἡ πριωνία πριωνία. ἄχρι εἰς τὸ λεγόμενον τοπον οὔγα, καὶ ἀπεκείθεν ὡς κατευένη ἡ μεγάλη υαδιά, ἐπὶ τα ανατολικά μέρει, καὶ ρίπτει προσκέφαλα τὸ αναρύακον τοῦ μάρκου, καὶ ὡς κατευένη ὁ αὐτὸς ἀναρύακος, ἀχρι εἰς τα χωραφια τα ἀπερ κρατεῖ ἡ αὕτη μονὴ, εἰς τὸ ἀπποιον, καὶ ἀπεκείθεν ὡς ἀναυένη ἐπὶ τα ακτῶνα μερει, ἀχρι εἰς το νοτινὴν τῆς ριθρητῆς νοῦδας καὶ εἰς τὴν μεγαλὴν ὁδὸν. καὶ κλύει. καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν ἐστῶσαν τα τοιαῦτα χωραφια, εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἁγίας μονῆς του ὑλοκοπίσαι καὶ γεωργίσαι καὶ πράττειν ἥ τι δ' ἂν θέλουν καὶ υἰάωνται ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡλιφωτα μὴ παρὰ τινος κολυμένη ἡ ἐνοχλῶν αὐτὴν. καὶ τουτο στεργομεν παλιν καὶ ὀτριγεύωμεν, ἵνα πᾶν πράγμα ὃν ἀφιέρωσεν ὁ πατήρ ἡμῶν ὁ κυρ ἀλέξανδρος, καὶ ὁ προπάτορος ἡμῶν ὁ κυρ οὐνοῦ τοῦ κλερεμόντε, καὶ ὁ πρωτινὸς ἡμῶν ἀδελφὸς ὁ κυρ οὐνοῦ ἡ ἀφιέρωσεν ἢ ὀτριγευσεν ἢ τῆ χωραφια, ἢ ἀμπελια, ἢ ἄλλω τί, ὁμολογοῖμεν. τοῦ εἰσὶν ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὴν ἁγίαν μονὴν ἀνέπαφα ἀνεπεραστα ἐξ ἐπάσης αὐτῆς ἐξουσίας. ὁμῶς καὶ πᾶν ὃν ἐδεσποζεν καὶ ἐκράτει ἡ ἁγία μονὴ ἀπὸ ἑκπαλαι, ἵνα μὴ ἔστιν ὁ ἐμποδίζων αὐτὴν, καὶ τὸ συνολον, καὶ ἐποιήσαμεν αὐτῶν τελίαν καὶ πληρεστάτην ἀφιέρωσιν, ὅστις δ' ἂν ἐπαναστῇ ποτε καιρῶ χρονῶ, καὶ νοῦλη καταλύσαι τὴν παρ ἡμῶν γενομένην ἀφιέρωσιν, ἔστω ἀναθεμα παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ τοῦ τιῆ. ἁγίων θεοφορων πατέρων καὶ τὴν ἀγχῶνιν ἰοῦδα τοῦ προδότου. καὶ ἔστω ὑστερευμενος ἐκ τῆς τῶν χριστιανῶν ὀρθόδοξου πίστεως καὶ μὴ τυχεῖ ἔλαιος ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐχοι μέρος μετὰ κραζόντων το ἀρον ἀρον σταύρωσον. καὶ ἢ οὕτως μενέτω ἡ παρούσα ἀφιέρωσις, ἰσχυρὰ καὶ νευρία καὶ ἀπρασάλευτος, διὰ τὸ

tinentiis Civitatis Nohæ, pro anima defuncti domini nostri et maioris natu fratris nostri Hugonis de Claromonte filii Alexandri, hoc pacto, ut sint assignatæ prædicto monasterio SS. Deiparae de Cyr-Zosimo usque ad seculorum finem. Incipiunt autem earumdem terrarum termini a terris, quas possidet idem sanctum monasterium de Cyr-Zosimo in monte Nudæ, ut vadit exinde via maior, quæ ducit ad torrentem Caecum per serram usque ad locum dictum Ooga, et exinde ut descendit vallis magna orientem versus, et iungitur cum capite rivi de Marco, et ut descendit prædictus rivus usque ad terras, quas possidet prædictum monasterium in Appio, et illinc ut ascendit septentrionem versus usque ad prædictum montem Nudæ et ad viam maiorem, et clauditur. In his autem terris amodo potestas sit sancto monasterio lignandi, colendi, et faciendi quodcumque voluerit, nemine impediante aut molestiam afferente, quoniam potestatem a nobis accepit. Concedimus vero et confirmamus omnia quaecumque obtulit et concessit pater noster dominus Alexander, et avus noster dominus Hugo de Claromonte, et noster maior natu frater dominus Hugo, sive terras, sive vineas, sive quodcumque aliud, eaque assentimur ex hac hora esse in omnimoda potestate sancti monasterii libera, et ab omni damno immunia; similiter omnia, quæ ab antiquo tenuit ac possedit sanctum monasterium, statuimus nullum omnino impedimentum ab aliquo pati, cum nos demum fecerimus eorum plenam et perfectam oblationem. Quod si olim quisquam ad-surrexerit, volens hanc nostram oblationem irritam facere, maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus; laqueum habeat Iudæ proditoris, et excludatur ab orthodoxa christianorum fide, nec suorum peccatorum remissionem consequatur; sed habeat partem cum iis qui clamaverunt: Tolle, tolle, crucilige: et nihilominus firma, stabilis et inconcussa maneat præsens concessio, quoniam ita vobis placitum est. Praesentibus fide dignis Caballariis et probis testibus, qui forte interfuerunt, scripta est præsens oblatio manu Nicolai notarii filii Chrysostomi Ioannis de civitate Nohæ, die tertia mensis novembris, indictione X, anno 6625.

οὗτος ἡμῖς ἀρεσθῆναι, ἐν παρουσίᾳ τῶν παρευρεθέντων
ἀξιόπιστων καυαλλαριῶν καὶ κληρικών μαρτυρῶν. ἐγράφη
ἡ παρούσα ἀφίερσις διὰ χειρὸς νικολάου νοταρίου υἱοῦ
χρυσωστομοῦ ἰωάννου ἁσπὴ τοῦ μηνὸς νοεμβρίου εἰς τὰς
γ' ἡμέρας καὶ ἰνδικτιωνί ἰ' τοῦ ἐτους ςχκϛ'.

† ἀλέξανδρος τοῦ κληρμύντε μαρτυρὶ ἐπέγραψα.

† οὐβος υἱοῦ τρουσταίνου μαρτυρὶ ἐπέγραψα.

† ριγκάρδος υἱοῦ ἀλέξανδρου μαρτυρὶ ἐπέγραψα.

† χούαρδος τοῦ λατρονίκου μαρτυρὶ ἐπέγραψα.

† σαρλος ἀδελφῶν μυχαήλ μαρτυρὶ ἐπέγραψα.

† ἀλέξανδρος τοῦ σαμπάρου μαρτυρὶ ἐπέγραψα.

† ego basilus presbyter testimonium.

† ρομυέρτος υαλλεμε ὡ κατὰ τὸν τότε καιρὸν ἐξου-
σιαστῆς τῆς κωρτῆς τῶν νοῶν ἐπέγραψα τὸν τιμὸν
σταυρὸν τοῦ δεῦρος τοῦ νοταρίου.

† Alexander de Claromonte testis subscripsi.

† Hugo filius Tristaini testis subscripsi.

† Riccardus filius Alexandri testis subscripsi.

† Chuardus de Latronico testis subscripsi.

† Sarlus frater Michaelis testis subscripsi.

† Alexander de Samparo testis subscripsi.

† Robertus Balleme pro tempore Potestas Cu-
riae Nohae subscripsi sanctam crucem, nomen au-
tem notarius.

(Ex graeco apographo et latina interpretatione inter manuscripta Paschalis Baffii in Archivo Cavensi adservatis.)

LXXXI.

1116 — Indict. (IX).

*Lenita filia Theoctisti de Fagone cum filiis Leone et Anna donat monasterio S. Nicolai de Peratico
possessiones, quas ha'e'bat in loco nuncupato Mostaci.*

† Signum crucis Lenitae filiae Theoctisti de Fagone.

† Signum crucis Nicolai filii eius.

† Signum crucis Annae avae eius.

In nomine Patris, et Filii, et Sancti Spiritus.
Amen. Ego antedicta Lenita una cum filiis meis de-
dicamus pro salute animarum nostrarum et maiorum
nostrorum S. Nicolao de Peratico, et monacho Can-
dido, qui eidem ecclesiae S. Nicolai inservit, pos-
sessiones, quarum circuitus est eiusdem possessionis
ubi dicitur ad Mostaci, incipit a via, et vadit usque
ad aream de Bonace, inde ascendit ad flumen, et
exinde descendit ad dictam viam. Hoc sit semper
in potestate et servitio dictae ecclesiae in secula se-
culorum, et nemo sit qui det impedimentum; et si
aliquis ferret impedimentum, habeat maledictionem

Patris, et Filii, et Sancti Spiritus, et habeat cate-
nam Iudae. In praesentia subscriptorum testium.

† Papa Basilus de Constantino testis.

† Chumbertus de Fagone testis.

† Ioannes de Leone testis.

† Andrianus testis.

† Leo de Cicali testis.

Scripta per manum Ioannis presbyteri et notarii
anno 6624.

Concordat licet aliena manu, salva etc. cum ori-
ginali in Archivo SS. Trinitatis Cavae, et in fidem
ego infrascriptus Archivista me subscripsi et signavi
solito sigillo dicti Archivi die 25 novembris 1705.

D. Petrus Ursinus a Neapoli Archivista Notarius
Apostolicus.

(Ex authentico apographo exarato, ut indidem patet, ab Archivista Cavensi, et inter manuscripta Paschalis Baffii in maiori
Neapolitana Bibliotheca adservato).

1117 — Mense Martio — Indict. X.

Philippus Caballarius et Geofridus eius consobrinus donant templo S. Petri de Barichalla praedium in ambitu civitatis Ursuli.

† σιγνον χειρός Φιλίππου καυαλλαρίου † σιγνον
χειρός γεοσφρίδου ανιψιος αυτου.

Εν οιοματι του πατρος και του υιου και του αγιου
πνευματος. Εγώ ο προγεγραμμένος Φίλιππος· σιν τω
εμῷ ανιψίῳ κυρῷ γεοσφρίδῳ· ο τον σίγνον του τιμίου
και ζοοποιου σταυρου σιν τι εμὶ χειρὶ πηρσας· το δὲ
ύφος υπο χειρος του νοταριου· φένομαι διδόντα και
ἀφιερώνοντα· χωραφιον ης τω πάνσεπτων ναῶν του
αγιου αποστολου πέτρου τοῦ βαρυχαλλά· ης την πε-
ριοχην του κάστρου οὔρζουλου· ης την τόποδεσίαν
τοῦ ἀρχολύκου υπερ λίτρου και αφεσεος των αμαρ-
τυῶν μου και τῶν ἐμῶν γωναιῶν· και της ἐμης γυ-
νεκός· οὐδὲ λειτουργοὶ της αγιοτάτης εκκλησίας· του
αναφέρτην και υπομνήσκην ἡμᾶς· ἐν τες ἐσπεριναὶς ευχαίς·
καὶ ορθρίαις λιτουργίαις· ὅπως εὔρομεν ἑλεος ἐν ἡμερα
κρίσεως· παρα του μισθαποδοτου χριστου· ἡσὶν δὲ και
τα συνορα τοῦ τοιούτου χωραφίου· ὡς κατέρχετε το
μωνοπατην· ἀπο τω τριῳδον της διμοσίας οδοῦ· και
ἡπάη τω μωνοπάτην ἐκ τὸ μέρος ανατολικον· ἀχρι ης
το ρυάκην ης το σίνορον τα χωραφια του κυρου ου-
νου υιου ρικχαρδου· και αναυεννη τὸ σίνορον του κυρου
ουνου· και φθάνει τω ἴσα ἀχρι ης το βουνήν· ης
την διμωσίαν οδον· η ἀπάγουσα· ης την υπεραγίαν
θεοτοκον της διστωμου· και στρέφεται η διμωσία οδος
ἐπὶ το μέρος του καστρου οὔρζουλου· και ἐρχετὲ η οδός·
ἀχρι ης τον προγεγραμμένον σίνορον· ης τω τριῳδον· ἡδού
ἐσινκλίσσαμεν τω τιούτο χωραφίον ἐκ παντοῦ· και ὁμο-
λογῶ ἀπο την σημερον ἡμέραν και ὅραν ταυτην τοῦ ἐχην
η αγιοτατη εκκλησία ταυτα· των τοιουτον χωραφίον
ης ἀπασαν αυτου ἐξουσίαν και κυριότητα μεχρι τερμά-
των εἰνός· μὴ ἔστω ο παρενοχλῶν ἢ ο παρέμποδίζων ἢ
αγιοτατη εκκλησία ταυτα ἐκ τον τιουτων χωραφίῳν·
και εἰν ποτε κερῶ φανὶ τῆς ἐκ του ἐμοῦ μερους· ἦτε ἐγώ·
ἦτε ἄλλος τῆς· πρὸς ταύτην τὴν αγιοτατην εκκλησίαν
ἐκ τον τοιουτον χωραφίον· ἡπερ ἐγώ ἀφιερώνο· ἦτε
μεταμελιθῶ· σχῇ τω ἀνάδεμα παρὰ πατρος και υιου
και αγιου πνευματος· και των τινῶν αγίων θεωφώρων
πατρῶν· και των ἰβ' αποστολων και του αποστο-

† Signum manus Philippi Caballarii. † Signum
manus Geofridi consobrini ipsius.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego
suprascriptus Philippus cum meo consobrino domino
Geofrido, qui signum venerandae et vivificae cru-
cis mea manu feci, verba autem manu notarii, dono
et offero praedium venerabili templo sancti Apostoli
Petri de Barichalla, quod est in ambitu civitatis
Ursuli in loco dicto Arcolico, pro remissione et ve-
nia peccatorum meorum, et parentum meorum ac
meae uxoris, ut ministri sanctissimae ecclesiae re-
ferant et commemorent nos in orationibus vesperti-
nis et matutina liturgia, quo nanciscamur misericor-
diam in die iudicii apud Christum remuneratorem.
Sunt autem fines huius praedii: ut descendit semi-
ta a trivio publicae viae, et vadit orientem versus
usque ad rivum, ad confinium praediorum domini
Hugonis filii Riccardi, et ascendit confinium domi-
ni Hugonis, et vadit recta usque ad collem ad pu-
blicam viam, quae ducit ad sanctissimam Deiparam
de Dystomo, et vertitur publica via ad partem ci-
vitatis Ursuli, et vadit via usque ad praescriptum
confinium, ad trivium; et clausimus hoc praedium
quoquoversus. Praeterea declaro, ut a praesenti die et
hora sanctissima ecclesia possideat hoc praedium in
omni eius potestate et dominio usque ad seculorum
finem. Neque sit, qui molestiam vel impedimentum
afferat sanctissimae ecclesiae in huiusmodi praedii
possessione; et si quis aliquo tempore apparuerit ex
parte mea, sive ego, sive alius, contra hanc sanctis-
simam ecclesiam propter hoc praedium a me obla-
tum, sive sententiam mutavero, maledicti simus a
Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a tercentis octo
et decem sanctis divinis Patribus, et a duodecim A-

λου πετρου του κοριφείου· και ηθ αυτω των οβ' αποστολων· δια το ουτως αρέσε μοι παρουσία και (πόψει των) παρευρεθεντων αξιοπιστων μαρτυρων· γραφεν δια χιρος γωδίνου νοταριου και ταουλαριου . . . . . μηνι μαρτιω ινδικτιωνι ι' του έτους ςχκε'.

† καλωκυρος κορας μαρτυρ υπεγραφα. † ιωαννης πρεσβυτερος του κκακου ηπεγραφα μαρτυρ. † ιωαννης βισικομηγτος μαρτυρ † θεοδωρος μαρτυρ υπεγραφα † ιωαννης ερετζογραφου μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani— n.º 15.)

postolis, et a Petro Apostolorum Principe, itemque a duobus et septuaginta Apostolis, propterea quod ita mihi placuit. Coram testibus fide dignis, qui interfuerunt, scriptum manu Godini notarii et tabularii. . . . mense martio, indictione X, anno 6625.

† Calocyros Coras testis subscripsi. † Ioannes presbyter Canaci testis subscripsi. † Ioannes Vicecomes testis. † Theodorus testis subscripsi. † Ioannes Eretzographus testis.

LXXXIII.

1117 — Mense Septembri — Indict. XI.

Mabilia Comitissa vidua Gulielmi Grantemanil et Gulielmus eius filius donant monasterio Cavensi SS. Trinitatis templum S. Petri de Bragalla cum ipsius casali et pertinentiis.

† σίγνον χειρὸς μαβήλιας κομητίσσης συμυίου τοῦ ἀπηχωμένου γουλλιέλμου γραντεμανήλ τοῦ πρωτοσεβαστοῦ.

† σίγνον χειρὸς γουλλιέλμου γραντεμανήλ υἱοῦ αὐτῆς.
Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος. σιγίλλιον γενόμενον· παρ' ἐμοῦ μαβήλιας κομητίσσης· κυρία τοῦ ὀρξούλου. καὶ γουλλιέλμου γραντεμανήλ υἱοῦ μου· καὶ ἐπιδωθὲν πρὸς τὸν εὐαγέστατον καθηγούμενον τῆς περιφῆμου εὐαγεστάτης μονῆς τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος τῆς κάυας. μηνί. σεπτεμβρίω. ινδικτιώνος ια'. Ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν σιγιλλίου· ἐπικηροῦμεν καὶ στέργωμεν εἴ τι ἀφιεροῦμεν. ἐν ταῦτῃ τῇ εἰρημένῃ μονῇ τῆς ἀγίας τριάδος τῆς κάυας. καὶ εἰς τὸν κατακαιρὸν ὑπάρχοντα καθηγούμενον κυρον πέτρον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀδελφοὺς. τὴν ἐνυπάρχουσαν ἡμῖν ἐκκλησίαν ἐν τῇ περιοχῇ ἀστειος ἡμῶν οὐρξούλου. ἔχουν τὸν πάνσεπτον ναὸν τοῦ ἀγίου πέτρου τοῦ βραγαλλᾶ μετὰ τοῦ χωρίου καὶ σὶν τῆς διακρατίσεως ἡπερ ἐποιήσαμεν ἐν αὐτῇ. λέγω δὴ οἰκων. ἀμπελων. καὶ χωραφίων. καὶ ὕλεως. ἐπερ λύτρου καὶ ἀφέσεως τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν. καὶ τοῦ μακαριωτάτου κύρου γουλλιέλμου τοῦ γραντεμανήλ τοῦ ἐμοῦ σύνευνου. καὶ τῶν ἡμετέρων γεννητόρων. τοῦ ἔχειν τὴν ρηθῆσαν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου πέτρου μετὰ τοῦ χωρίου σὶν τῇ διακρατίσῃ

† Signum manus Mabiliae Comitissae uxoris defuncti Gulielmi Grantemanil Protosebasti.

† Signum manus Gulielmi Grantemanil filii eius.
In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Sigillum factum a me Mabilia Comitissa domina Ursuli, et Gulielmo Grantemanil filio meo, et traditum piissimo abbati inclyti sanctissimi monasterii sanctae et consubstantialis Trinitatis Cavae, mense septembri, indictione XI. Quoniam praesenti nostro sigillo roboramus et ratum habemus quidquid offerimus praefato monasterio sanctae Trinitatis Cavensis, eiusque abbati pro tempore domino Petro, ceterisque fratribus, ecclesiam (eidem donamus), quam possidemus in ambitu civitatis nostrae Ursuli, scilicet venerabile templum S. Petri de Bragalla cum casali et pertinentiis, quas inibi comparavimus, id est domos, vineas, agros et silvam, pro redemptione et remissione peccatorum nostrorum ac beatae memoriae domini Gulielmi Grantemanil viri mei, et nostrorum parentum; ut habeant dictam ecclesiam S. Petri cum praedio et pertinentiis et iuribus eius in omni po-

αὐτῆς καὶ δικαίοις. εἰς ἅσας ἐξουσίαν τοῦ καθηγουμένου καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν ἄχρη τερμάτων αἰώνων. ἀκολύτως καὶ ἀνεμποδίστως ἐχέτωσαν. ἵνα καὶ τὰ κτήνη τοῦ προλεγομένου μοναστηρίου τῆς καύας καὶ τῶν ἀνδρώπων τοῦτ' ἐστὶν τοῦ προλεγομένου χωρίου τοῦ ἁγίου πετρου ἀκωλύτως ποίμνια καὶ ὕδατα λαύετωσαν ἐν πάσῃ τῇ διακρατίῃ τοῦ ὀρξούλου ὥσπερ τὰ κτήνη τῶν ἀνδρώπων τοῦ λεγομένου ὀρξούλου. μὴ κολυόμενοι μήτε παρ' ἡμῶν μήτε παρὰ τῶν ἡμετέρων ἐξουσιαστῶν. ἡ δὲ τις Φορὰ δῖει. οὐ μηκρῶν τὴν ἀγανάκτησιν παρ' ἡμῶν καὶ τοῦ υἱοῦ μου ὑποστῇ. ἡ δὲ ἡμεῖς αὐτοῖς ὅπερ οὐκ ἡγοῦμεθα εἰς μεταμέλιον εἴτε εἰς παρακοπὴν Φορὰ δῖαι ποιῶντες ὑπάρχειν ἡμῶν κατηραμένους παρὰ Θεοῦ παντοκράτορος. τῶν τ' ἰ' καὶ ὀκτῶ Θεοφώρων πατέρων. Ἔστιν οὖν ὁ διαχωρισμὸς τῆς τοιαύτης μονῆς καὶ τῆς διακρατίσεως τοῦ ἁγίου πέτρου καὶ τοῦ χωρίου. καθὼς ἄρχεται ἀπὸ ἀνατολικὸν μέρος ἀπὸ σταυροῦ τοῦ ἁγίου ἰπασίου καὶ καταναίνει ὁρῶς εἰς τὸ ρυάκιν τοῦ ἁγίου υἱταλίου. ὅπου ἐστὶν ἡ πέτρα πιζζούτα καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον ἀναναίνει εἰς τὸν κρεμνὸν τῆς ἀρίας. ὅπου ἐστὶν πηγὴ ψυχροῦ ὕδατος. καὶ ἀπ' ὅδε ὑπάγει ὁρῶς δια τοιοῦτου μετέπου καὶ ἀναναίνει εἰς τὴν χέτην εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου ἀγγέλου τοῦ ἀναστάσι· καὶ ἀπὸ αὐτῆς ἐκκλησίας ἀναναίνει ὁρῶς διὰ τὴν χέτην εἰς τὸ μέσπον τῆς ροτοῦνδας. καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ μεσηυρηγνὸν μέρος εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀλυθῶν. καὶ καταναίνει διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ εἰς τὴν κόλλαν τῆς παλουμυράς εἰς τὸ δυσικὸν μέρος καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἔλθει εἰς τὴν πυγὴν τῆς πουτέιτε· ἡ ἐστὶν ἐν ὁδῷ. καὶ ὑπάγει εἰς τὸ μέσπον λευκὸν τοῦ σεγία. καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀναναίνει διὰ τοῦ μετοπικαίου εἰς τὸ πυγάδιον τοῦ διδασκάλου οὐρσου. καὶ καταναίνει διὰ τὴν υαθίαν καὶ ρήκτει εἰς τὸν κρεμνὸν ὁ ἐστὶν ἐπάνω τῆς πυγῆς τοῦ ἀππιου. καὶ διὰ τῆς αὐτῆς πυγῆς καταναίνει εἰς τὸ διφούρικον τοῦ ρυακίου ὁ καταναίνει ἀπὸ τοῦ λούμπουλου. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ρυακίου καταναίνει ὁρῶς εἰς τὸ ἄκτροον μέρος ἕως εἰς τὸν ποταμὸν μέγα τοῦ ὀρξούλου καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ καταναίνει ὁρῶς ἕως εἰς τὸν κρεμνὸν ἐρυθρὸν ὁ ἐστὶν ἐγγὺς τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ καὶ καταναίνει διὰ τὸν αὐτὸν ποταμὸν εἰς τὸ πυγάδιον τῶν Φράσσων ὁ λέγεται τοῦ πρητῆ ἐγγὺς τοῦ προλεγομένου ποταμοῦ. καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πυγαδίου ὑπάγει διὰ τὴν ὁδὸν ἴσον εἰς τὸν λήθον τῆς στοῦππα καὶ ἀπὸ τὸν αὐτὸν λήθον ὑπάγει καὶ κρούει εἰς τὸν

testate abbas ceterique fratres usque ad finem seculorum, ac sine molestia et impedimento possideant; et iumenta praedicti monasterii Cavensis et hominum memorati casalis S. Petri libere pabulentur et aquentur in omni agro Ursuli, quemadmodum iumenta hominum dicti Ursuli, nemine impediante, neque nobis, neque officialibus nostris. Si quis vero deprehendatur (*qui voluntati huic nostrae adversetur*), non parvae mei meique filii indignationi subiiciatur. Si autem, quod minime futurum putamus, nosmetipsi consilium mutaverimus, vel (*hanc donationem*) infringere voluerimus, maledicti simus a Deo omnipotente, et a tercentis octo et decem divinis Patribus. Fines vero huiusmodi monasterii et pertinentiae S. Petri et casalis sunt: ut incipit ab orientali parte a cruce S. Hypatii, et recta descendit ad rivum S. Vitalis, ubi est petra Pizzuta, et ab huiusmodi petra ascendit ad rupem de Aria, ubi est fons aquae frigidae, et dehinc recta progreditur per hoc latus, et ascendit ad verticem ad ecclesiam S. Angeli de Anastasio, et ab ipsa ecclesia ascendit recta per verticem ad frontem Rotundae, et vergit ad partem meridiionalem prope viam Albidoni, descenditque per ipsam viam ad Collam de Palombara occidentalem partem versus, et per ipsam viam venit ad fontem de Putenta, qui est in via, et pergit ad frontem albam de Segia, et inde ascendit per Metopicium ad puteum magistri Ursi, descenditque per vallem et vadit ad rupem, quae est supra fontem Appii, et per eundem fontem vadit ad locum, ubi bifariam dividitur rivus, qui descendit a Luppulo, et per ipsum rivum descendit recta ad partem septentrionalem usque ad flumen magnum Ursuli, et per ipsum flumen recta descendit usque ad rupem rubram, quae est prope ipsum flumen, et descendit per ipsum flumen ad puteum Frassorum, qui dicitur de Prete prope supradictum flumen, et ab ipso puteo recta vadit per viam ad saxum de Stuppa, et ab ipso saxo descendit et erumpit ad supradictam crucem S. Hypatii, et illic quadrifariam clauditur. Dictam

προλεγόμενον σταυρὸν τοῦ ἁγίου Ἰσακίου καὶ κλύει ἐκεῖ τετραμερῶς. ταῦτην οὖν τὴν ἁγίαν ρηθῆσαν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου πέτρου τοῦ υραγαλλᾶ σὺν τῷ χωρίῳ καὶ τοῖς ἀνθρώποις καὶ διακρατήσῃ σὺν τῷ προρηθέντι διαχωρισμῷ ἀφιεράσασμεν καθὼς προέφημεν ἐν τῇ περιφῆμῳ μονῇ τῆς ἁγίας τριάδος τῆς χάρας καὶ εἰς τὸν ρηθέντα καθηγοῦμενον κύρον πέτρον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς ἄχρη περιμάτων αἰώνων ὑπερέχουσιν αὐτοὺς ἐπὲρ παντὸς χριστιανικωτάτου γένους. καὶ τῶν ἡμετέρων γεννητόραν καὶ ἡμῶν αὐτῶν. ὅπως γένηται ἡμῖν ἴλεος ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρήσεως. πρὸς δὲ περισσοτέραν πιστοσιν καὶ ἀσφάλειαν τῇ συνήθει ἡμῶν νούλλῃ. τῇ διαμολύδῳ ἐνουλλῶν. καὶ ἐπεδῶθη πρὸς στεργώτητα τῆς εὐαγεστάτης μονῆς. μὴ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις· γραφὴν χειρὶ μηχαήλ νοταρίου τῆς ἐνδοξοτάτης κομητήσεως καὶ γουλιέλμου γραντεμανήλ ἔτει 5745.

† ραὸς πρεσβύτερος καὶ καππελλάνος μαρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν εἰδία χειρὶ.

† γουλιέλμος καρούκις μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν.

† ραὸς δε νορρέ μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν.

† γρεγόριος υιστιαρίτης μαρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν.

† ροπέρος δὲ υαλς μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν.

† οὔνος υἱὸς ρηκαάδου μάρτυρ ὑπέγραψα οἰκείᾳ μευ χειρὶ τὴν τιμιον σταυρὸν.

† φίληπος ὁποτε υισκόμητος τοῦ ορζούλου μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν.

† καλοκύρος κριτής μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 16.)

igitur sanctam ecclesiam S. Petri de Bragalla cum casali et hominibus et pertinentiis, memoratos inter fines descriptis, obtulimus, sicut praediximus, venerabili monasterio S. Trinitatis Cavensis, et praedicto abbati domino Petro, ceterisque fratribus, usque ad finem seculorum, ut ipsi orent pro universo christianorum genere, ac pro nostris parentibus, et pro nobis ipsis, ut fiat nobis propitius Deus in die iudicii. Ad maiorem vero fidem et cautelam consueta nostra bul'a plumbea signavimus, et tradidimus pro securitate sanctissimi monasterii, mense et indictione antedictis. Scriptum manu Michaelis notarii gloriosissimae Comitissae et Gulielmi Grantemanil, anno 6626.

† Rhaus presbyter et capellanus testis subscripsi crucem propria manu.

† Gulielmus Carucius testis subscripsi crucem.

† Rhaus de Norre testis subscripsi crucem.

† Gregorius Vestiarites testis subscripsi crucem.

† Robertus de Vals testis subscripsi crucem.

† Hugo filius Riccardi testis subscripsi venerandam crucem propria manu.

† Philippus olim Vicecomes Ursuli testis subscripsi crucem.

† Calocyrus iudex testis subscripsi crucem.

LXXXIV.

1118 — Mense Februario 19 — Indict. XI.

Gulielmus de Monte donat monasterio S. Nicolai de Peratico partem vineae sitam prope ecclesiam in agro Peraticorum, exiguo accepto pretio ob monasterii paupertatem.

† σιγνον χηρος γουδέλμου του μοντου.

Εν νοματι του πατρος καὶ του υιοῦ καὶ του ἁγίου πνευματος· ἐγὼ ὁ προρηθὴς γουδέλμος ὁ τὸν τιμιον καὶ ζωοποιον σταυρὸν ἰδία μου χειρὶ πιξας· ἀφιερώνω εἰς τὸν ἅγιον νικολαον του περατίκου πετζιν ἀμπελιου εἰς τὴν διακρατισιν τῶν περατίκων καὶ πλει-

† Signum manus Gulielmi de Monte.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego supradictus Gulielmus, qui venerandam et vivificam crucem propria manu effinxi, offero sancto Nicolao de Peratico portionem vineae in pertinentiis Peraticorum, (sitam) prope ecclesiam, quae antea fuit

σίον τῆς ἐκκλησίας ὅπερ προ ἤ του κωνσταντινου τῆς
μοναστρίας κυρ Φιλῶμένου· τοῦ εὐχέσθαι . . . . . εἰς
τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν πρὸς τὸν περὶ σωτηρίας ψυχῶν
τῶν κληρονόμων καὶ γοναίων αὐτῶν· καὶ ἐμοῦ· τοῦτο
εἶχε συ κυρ ἰωαννης πρεσβυτερος εἰς διακρατησιν τῆς
αὐτῆς μονῆς ἐωνος αἰώνων· δια το καὶ μελλεῖς . . .
. . . . . καὶ καρτερεῖν καὶ προυχῆζειν ἐκίσει·
ἐν ποτε Φανη ἀνάτρεπον πῖος ἀνδρῶπος τὴν αὐτὴν
ἀφιερῶσιν τοῦ ἀγίου νικολαου καὶ ψυχῆκην δωρεᾶν·
μᾶλλον καὶ ἐκ τὴν πτηχίαν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου
ἐδεξάμεν τιμὴν μέρος τι . . . κριθαρῖον κέ· καὶ ὅς τα-
ρία γ'· ἄς ἐχῇ το ἀνάδεμα παρὰ θεοῦ παντοκράτο-
ρος· καὶ πάντων ἀγίων ταγματῶν· οὐρανοῦ καὶ γῆς
ἐν παρουσίᾳ μαρτυρῶν γραφὴν χερὴ ἰωαννου πρεσβυ-
τερου καὶ νοταρίου εἶπει ἔχχ· ἰνδικτιωνι ἐκ' μηνι Φε-
βρουαριῳ ἰθ'. υἱάλλανανου κιταὶ το ἰδιοχειρὸς σταυ-
ρον γαλτεριος κουλουμπος υπεγραψα μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 21.)

Constantini de Monacho filii domini Philomeni . . .
. . . . . ut in eadem ecclesia preces fiant pro salute
animarum heredum ac parentum meorum, ac mei.
Hanc habeas tu dominus Ioannes presbyter inter ce-
teras eiusdem monasterii possessiones usque ad finem
seculorum; et idcirco . . . . . omnem auctoritatem
ac dominium inibi exerceas. Quod si quis aliquan-
do apparuerit subvertere volens hanc oblationem et
spiritualem donationem, quam S. Nicolao fecimus
(potius ob eiusdem monasterii paupertatem accipien-
tes, ut partem pretii, hordei. . . . . quinque et
viginti, et tarenos tres) maledictus sit a Deo omni-
potente et omnibus Sanctorum caeli terrarumque or-
dinibus. Coram testibus scriptum manu Ioannis pre-
sbyteri et notarii, anno 6623, indictione XI, mense
februuario, die XIX. Vallanani crux propria manu
exarata. Gualterius Columbas testis subscripsi.

LXXXV.

1118 — Mense Maio 4 — Indict. XI.

*Grossus Ursini filius vendit Falco presbytero praedium situm in agro civitatis Nohae sex tarenis aureis
et duobus denariis.*

† σιγνὸ χερὸς γρόσσος υἱος τοῦ κυρ οὐρσίνου γαμ-
υροῦ πέτρου τοῦ δεσπολλιάτου· Ἐν οἰοματι τοῦ πα-
τρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος, ἐγὼ
ὁ πρόγεγραμμένος γρόσσος, ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωῶποιόν
σταυρόν· ὑπὸ τῇ ἰδίᾳ μου χερὶ σιμνωθὲν καὶ ὑπὸ
τοῦ ἔφους τοῦ νοταρίου ποίεας, φαίνωμαι ἀπεντεύδειν
πουλῶνταν τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτερου κυρ Φάλ-
κου ἔπου διάγει εἰς τὸ κυρ ζωσίμον· χωράφιον· ὅπερ
ἔχεν ὁ πατήρ μου ὁ πρόριθεις οὐρσίνος ποίασμα ἀπὸ
ἐκπαλαι καὶ ἐκρατεῖ καὶ ἐδέσποζεν ἄχρι τῆς θανά-
του ἀκολύτως καὶ μετὰ τὴν θανάτῳ ἐκράτισα
καὶ ἐδέσποζα ἄχρι τοῦ νῦν τοῦτ ἐστίν εἰς τὴν διά-
κρατησιν τοῦ κάστρου νοῶν· εἰς τὸ μεσιμυρινόν μέρος
τοῦ κάστρου, εἰς τὸν ἅγιον πάλυον, πουλῶ αὐτῶ
ὡς ἥριται τοῦ μυσταγωγῶ κυρ Φάλκου εἰς χρυσοῦ
ς· τάρια καὶ β'· δυναρία, καὶ λαυῶν ἐγὼ γρόσσος τὴν
τιμὴν τοῦ αὐτοῦ χωραφίου, εἰς χεῖρας μου παρὰ χερὸς
τοῦ ριθέντος κυρ Φάλκου τὰς μεταξὺ σύμφωνηθήσε-
ις καὶ ἡρεσθήσης καὶ παντελῶς πληρωθῆς, ἐποίησα αἰ-

† Signum manus Grossi filii domini Ursini, ge-
neri Petri de Despoliato. In nomine Patris, et Filii,
et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Grossus, qui
sanctam et vivificam crucem mea manu signavi, et (no-
men meum) manu notarii, declaro ex hac hora ven-
dere piissimo presbytero domino Falco habitatori Cyr-
Zosimi territorium, quod possedit pater meus Ursinus
multo abhinc tempore acquisitum, et in ipsum
dominatus fuit usque ad obitum suum sine ullo im-
pedimento, et post eius obitum ego tenui ac possedi
usque ad hanc diem. Situm est autem in pertinentiis
civitatis Nohae ad meridionalem partem eiusdem ci-
vitatis, ubi dicitur S. Paulus; ipsumque vendo, ut
dictum est, eidem presbytero domino Falco sex aureis
tarenis, et duobus denariis. Et cum accepissem ego
Grossus pretium eiusdem territorii de manibus praedi-
cti domini Falci in meas manus, ex pacto inter nos
convento et rato, et cum satisfactum omnino mihi fuis-
se, condidi eidem perfectam et plenam venditionem.

τοῦ τελείαν καὶ πληρεστάτην πρᾶσιν, εἰσὶν δὲ οἱ περιέ-
ρισμοὶ τοῦ αὐτοῦ χωραφίου κατὰ μὲν ἀνατολᾶς ἀπὸ
τῆν ὁδὸν τῆν ἄπερ ἐρχεται ἀπὸ τὸ κυρ ζῶσιμον καὶ
ἵππαι εἰς τὸν ἅγιον παύλον, καὶ ἀπὸ τῆν δρὴν πῶθεν
τὸ σταυρον ἐποιήσαμεν, κατενένη ἡ πριωνία, ἐπὶ τὰ
αὐτὰ ἀνατολικά μέρει, ἄχρι εἰς τὸ ἀλῶνιν τὸ ἔστιν
μετα ταῖς β' πριωνίαις, καὶ ἀπὸ τὸ ἀλῶνιν ὡς ἡπάει
πάλιν ἡ πριωνία, ἐπὶ τὰ ἀκτῶνα μέρει, καὶ ρίκτη
κάτου εἰς τῆν ὁδὸν τῆν ἄπερ ἔρχετον ἀπὸ τὸν ἅγιον
πέτρον τῆς μαλλίας εἰς τῆν δρὴν ὅπου τὸν σταυρον
ἐποιήσαμεν, εἰς τὸ πύδωμαν τοῦ χωραφίου, καὶ ὡς
ἐρχεται ἡ προριθίσα στράτα ἀπὸ τῆν δρὴν ἄχρι ὅπου
ὁ ἐξακλίζει ὀλίγον ἐπὶ τὰ δυτηκὰ μέρει, καὶ στρέ-
φεται ὁμίος τὰ δυτηκὰ μέρει τὸ πλαγιον τῆν κάτου
καὶ ρίκτη εἰς τῆν δρὴν ὅπου τὸ ἕτερον σταυρὸν ἐποιή-
σαμεν, εἰς τὸ πύδωμα τοῦ χωραφίου τοῦ ἀδελφοῦ
μου κονσταντίνου, καὶ ὡς ἐρχεται ἀπὸ τῆν δρὴν τὸ
ριακίτζην. ἀχριν τοῦ σπαρτιου, ὁμίος ἐπὶ τὰ δυτηκὰ
μέρει, καὶ ἀπὸ τὰ σπαρτια ὡς ἀνευενή ἄχρι εἰς τὸν
φράξον, ὅπου τὸν σταυρον ἐποιήσαμεν, καὶ ἀπὸ τὸν
φράξον ὡς ἀνευενή τὸ συνόριν ἐπὶ τὸ μεσιμυρινὸν μέρος
τὸ ἔστιν ἀναμεταξὺ τοῦ αὐτοῦ χωραφίου καὶ τοῦ
χωραφίου τοῦ ἀδελφοῦ κονσταντίνου· ἄχρι πρόσκε-
φαλα τοῦ χωραφίου ὅπερ κρατεῖ ὁ σερεμήλος καὶ ρίκτη
εἰς τῆν προριθίσαν ὁδὸν τῆν ἀπέρχετον εἰς τὸν ἅγιον
παύλον καὶ εἰς τῆν πρότινὴν δρὴν ὅπου τὰ συνόρια ἀρ-
χίσσαμεν, καὶ κλίνει τὸ χωραφίον ἀπὸ πασέου μέρος,
τοῦ ἔχειν σε αὐτῶξουσίαν ὁ πρόριθεις κυρ φάλκως τῶ
τοιούτων χωραφίον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς
χρόνους αἰῶνας αἰώνων, καὶ παντα πραττειν ὡς ἴδιος
αὐθεντης, ὡς τὸ κύρος καὶ τῆν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ
ἡλιφῶς καὶ ἐάν δὲ Φανή τίς τῶν ἰδίων μου ποτὲ καιρῶ
χρῶνι τοῦ ζητᾶν σε ὑπὲρ τοῦ τοιούτου χωραφίου,
καντε υἱος μου καντε ἀδελφος μου καντε τίς ἐκ τὸ
κατ' ἐμοῦ μέρος, ἵνα στίκω καὶ ἐκδικήσω σε ἀπὸ παν-
τὸς ἐναντιου πρόσωπου, ἥπερ καὶ τουτο οὐ ποίω, ἀλλὰ
καὶ πρὸς διαστροφὴν πειράω τὸ ὅπερ μὴ γενητο ὁ-
μολογῶ τοῦ ζημιουσθαι εἰς τοὺς βασιλικὸν νομίσματα ε'
καὶ εἰς σε ἡ τῆν τιμὴν ἐν δύπλασι καὶ ἡδ' οὕτως
μενέτω ἡ παρούσα ἀγωγὰ ἰσχυρὰ καὶ νευαία καὶ ἀ-
παρσάλευτος δια τὸ οὕτως με ἀρεσθῆναι ἐν παρουσίᾳ
ἀξιόπιστων παρευρεθέντων μαρτυρῶν.

† ράος υἱος ἰωάννου χαλκεὺς μαρτυρ ὑπεγραφα.

† ἀνδρεας ἀδελφος αὐτοῦ μαρτυρ ὑπεγραφα. † Φι-
λίππος υἱος πρεσβυτέρου θεόδωρου ἀντιόχου μαρτυρ

Sunt vero fines eiusdem praedii: ad orientem via quae
venit e Cyr-Zosimo, et pergit ad S. Paulum, et a
quercu, ubi crucem fecimus, ut descendit serra ad eam-
dem partem orientis aream usque, quae est post duas
serras, et ab area ut rursus vadit serra septentrionem
versus, et iungitur deorsum cum via, quae venit
a S. Petro de Mallia, ad quercum, ubi crucem feci-
mus in inferiori parte territorii, et sicut vadit dicta
via a quercu usque ad locum, ubi deflectit parum
ad partem occidentis, et vergit ad eamdem partem
occidentis oblique deorsum, et ducit ad quercum
ubi et aliam crucem fecimus in parte inferiori ter-
ritorii fratris mei Constantini, et sicut descendit a
quercu rivulus usque ad Spartum similiter occidentem
versus, et a Sparto ut ascendit usque ad fraxinum,
ubi crucem fecimus, et a fraxino ut ascendunt ter-
mini meridiem versus, qui dividunt ipsum territo-
rium a territorio fratris Constantini usque ad superio-
rem partem territorii quod possidet Seremelus, et
iungitur cum praedicta via, qua itur ad S. Paulum,
et cum priori quercu, unde termini incipiunt, et
clauditur territorium ex omni parte. Ut tu supradic-
tus dominus Falcus ex hac hora, et in omnes inse-
quentes annos et secula seculorum, habeas in potestate
tua praedictum territorium, et omnia facias tamquam
dominus, utpote qui dominium et potestatem a me ac-
cepisti. Quod si qua occasione vel tempore quisquam
ex meis consanguineis molestiam de hoc territorio in-
ferre tentaverit, sive filius meus fuerit, sive frater,
sive quisquam ex parte mea, teneat obstare et vin-
dicare te ab omni contraria persona: si vero hoc
facere neglexero, sed, quod absit, facti me poeni-
tuerit, teneat poenae nomine solvere Fisco solidos
sex, et tibi emptori duplum pretii; et nihilominus
praesens venditio firma, stabilis et inconcussa rema-
neat, quoniam sic mihi placuit. Praesentibus fide di-
gais testibus, qui interfuerunt.

† Rhaus filius Ioannis faber ferrarius testis sub-
scripsi.

† Andreas frater eius testis subscripsi. † Felix
filius presbyteri Theodori Antiochi testis subscripsi.

† Leo consobrinus presbyteri Ursini de Noha tes-
tis subscripsi.

υπεγραφα.

† λεων ἀνηψιος τοῦ πρεσβυτέρου οὐρσίνου τῶν νοῶν μαρτυρ υπεγραφα.

† ραος της λαμυρδας μαρτυρ υπεγραφα. † πετρος της ἀλτρονδας μαρτυρ υπεγραφα. † εγραφη ἡ παρούσα ὀνισία δια χειρος νικολαιου νοταρίου εκ πρόσταξεως τοῦ κυρ ἡμοῦν στρατηγου μηνι μαιω εις τας δ' ἡμέρα. . . . ζ' ἰνδικτιωνος ια' του ς'χ'ς' ετους.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 22.)

† Rhaus de Lambarda testis subscripsi. † Petrus de Altronda testis subscripsi. † Scriptum est prae-sens instrumentum venditionis manu Nicolai notarii de mandato domini Ivonis Strategi, die IV mensis maii, feria... (hora) VII, indictione XI, anno 6626.

LXXXVI.

(1118 — Indict. XI.) — Constantinopoli.

Alexius Comnenus Imperator mittit libras XXV (sic), et pallia novem ad Gerardum abbatem Casinensem, cuius et reliquorum monachorum laudes innuit.

Epistola alexii imperatoris. Girardo abbati.

Notum est sancto imperio nostro venerabili et laudabili domino abbas monti casini eo quod sit repletus multa benignitate. et omnes fratres congregationis tuae etiam omnes laici veniunt ad consilium tuum et ad bonitatem tuam. et gratias deo qui in istis malis diebus invenitur tantam bonitatem in te. at laudabiles inveniuntur in te omnes qui voluntatem dei faciunt. Et in vestris partibus inveniuntur homines intellectuales. qui sunt in adiutorio anime et corporis. auditum est nostro imperio quod nobilis-

simus rex fecit cum nobiles homines de roma. et quod fecit ad sanctum papa et ad clero ejus. et cum hoc audisset factum angustiatum sum. sed quod placuit deo hoc factum est. Ipse inde iudicet. sed credimus quia de tam grandis causa deus aliquod iudicium debet ostendere. Ad salvationem omnium animarum et corporum quia deus intellegit omnia et gubernat totum mundum ipse faciat quod ei placet. Misi vobis casa memorie ab imperio nostro pallia octo. libbras XXV. et pallium super altare vestrae ecclesiae missa a sanctissima civitate constantinopoli.

(Ex Reg. Petri Diac. — Fol. LXIX, n.º 154.)

LXXXVII.

1121 — Mense Aprili — Indict. XIV.

Nicolaus Mauroleo Iudex Sanctae Severinae sententiam confirmat, qua bona aviae cuiusdam Callutzi inter heredes dividebantur, et in quam idem Callutzi actionem instituerat.

† ὡς ἐπροσέκριθη τότε καὶ κατὰ νόμον ἰδικαιο-
γιᾶς, ἡ γενναίη δίκη καὶ ἐγκληρὴς παρὰ τοῦ καλ-
λούτζη τοῦ ἀρτίως πρὸς ἡμᾶς πάλιν ἐγκαλοῦντος·
καλῶς ἔκριναν καὶ καλῶς αὐτῷ ἀπέδωκαν μετ' ἐγγρά-
φου δικαιοῦματος τοῦ ἔχειν τὸ ἡμέσω μέρος τῆς κυ-
ρῶδους τῆς γυναικο προμάμης αὐτοῦ· ἀλλὰ τότε
μὲν, οὐχ ἐπῆρχεν ἡ τῶν κοφορίων ἰπὸστασις καὶ

† Quemadmodum olim iudicatum fuit, et ex lege fuit lata sententia in lite et accusatione facta a Cal-lutzi, qui nuper apud nos iterum actionem instituit, recte quidem iudicatum fuit, recteque ipsi scripta sententia concessum, ut haberet medietatem Cyra-
rodi mulieris aviae ipsius; sed tum quidem nondum Copsorinorum bona et hereditas divisa erant, et de-

κληρονομία μοιρασμένη· καὶ ὀνόμασαν καὶ ἐτύποσαν
πρώτην μοῖραν τῆς κυραρωδούς ἐν τῷ δικαίωματι καὶ
τὰς ἀδελφικὰς ἄλλας μοῖρας καθεξείς· μετέπειτα δὲ,
ἐμοιρασθῇ ἡ ἐπίκοινος αὐτῶν ὑπόστασις, καὶ ἐν τῷ
κόδικι τοῦ μοιρογραφίου ὀνόμασαν καὶ ἔγραψαν πρό-
την μοῖραν τῆς τοῦ θηλάκη γυναικὸς ἥθ' οὗτος ἐτύπο-
σαν καὶ ἔγραψαν ἄλλην μοῖραν τῆς κυραρωδούς· καί
τω τῶν ἐτέρων ἀδελφῶν μέρει καθὼς ἐγράφησαν καὶ
ἐτάχθησαν· δι' οὗ καὶ ἡ σειμήωσις αὐτῇ σημένη τὴν
καταλογὴν τοῦ προτέρου δικαίωματος· δι' ὅτι ὀνομα-
ζεται ἐκεῖ πρώτη μοῖρα τῆς κυραρωδούς· τοῦ επαλι-
θεύειν τῷ δικαίωμα καὶ μὴ ψεκτον φανέσεται ὁ ρη-
θῆς καλλούτζιος ἐκ τοῦτε ἀδικούμενος καὶ ἐναντιούμε-
νος εἰς τὴν δικαίαν μερίδα τῆς γυνῆς αὐτοῦ. παρὰ
τοῦ μέρους τῆς κυρᾶς ἀνῆς· πρὸς ἡμὲ κύνσταν νοτά-
ριον καὶ στρατιγὸν ἀγίας σευηρίνας καὶ κροτόνης, καὶ
πρὸς νικόλαον μαυρολεοντα τὸν κριτὴν καὶ πρὸς τοὺς
συνόντας ἡμῖν ἄρχοντας· τὸν τε κυρὸν νικόλαον τὸν
γουργούτον· καὶ τὸν κυρὸν νικόλαον τὸν ἐλαδὰν καὶ
τὸν κυρὸν λέων τοῦ μαγίστρου. μιχαήλ νοτάριον τοῦ
μικέδου, ἀλέξιον τοῦ μαλακιανοῦ καὶ λυποῖς· ἐν ταύ-
τῃ πᾶσι τῇ τάξει τῆς προκαθεδρείας ὁ καλλούτζιος
ἐγκάλεσεν ἡμῖν ἣν ἀδικίαν πέπονθε. ἡμεῖς δὲ τὴν ἐγ-
κλησίαν αὐτοῦ ἀκούσαντες, καὶ το προέκτεδὲν αὐτῷ
δικαίωμα ἐπὶ χεῖρας ἡμῶν δεδωκὼς τοῦτω ἀναγνώ-
σαντες, ἐγνώσαμεν κατὰ δικαιοσύνην αὐτῷ πεφυῶτα·
τῷ αὐτῷ καὶ ἡμεῖς ἐστέρξαμεν καὶ ἐμμείναμεν. διὰ τι.
καὶ ἡ τῶν ἀρχόντων τάξεις. μετ' ἐμοῦ τοῦ κριτοῦ
ἐξήλθωμεν, εἰς τὴν ἔξω τῶν κοφορίων κληρονομίαν,
καὶ τῷ μέρος τῆς κυραρωδούς ἐμοιράσαμεν εἰς μέρει
δύο, καὶ το κατὰ δυσμὰς μέρος το συνεγγύζωντα τοῦ
θηλάκη ὡς κατέρχεται το μέσα ραχώνην τῶν δύο
υαθύων καὶ δῆδη εἰς τὸν οὐμβρον καὶ εἰς τὸ δεῖδρον
ἔπου το ἐκ λίθου τερμόνην ἐπὶ χεῖρας καὶ ἀπ' αὐτοῦ
κάτω εἰς τὸν κάμπον ἐν ᾧ τὸ ἕτερον τερμόνην καὶ δι-
ἀπερὰ ταῖς ἴα καὶ δῆδη εἰς τὴν μικρὰν καριδίαν ἔπου
το ἐκ λίθου τερμόνην ἐπὶ χεῖρας τοῦτω το μέρος ἔλαυν
ὁ καλλούτζιος. το δ' ἄλλο ἡμῆσις μέρος ἐξ αὐτοῦ τοῦ
μερους τῆς κυραρωδούς ἐλαυν οἱ τοῦ κυροῦ δανιήλ παί-
δες καὶ οὗτος ἐσημεῖωθη καὶ ἐμοιρασθῇ εἰς δύο μέ-
ρει ἡ τῆς κυραρωδούς μερίς· δι' οὗ καὶ το παρὸν ἀπο-
δοτικὸν ἐκτέθη παρ' ἐμοῦ νικολάου μαυρολεοντος καὶ
κριτοῦ ἀγίας σευηρίνης ἐν ᾧ καὶ πρὸς ἐπικύρωσιν καὶ
νευαίωσιν τοῖς μετεπειτα αὐτοχειρί μου ὑπέγραφα καὶ
ἐσφράγισα τῇ δια κυρίου ἡμῶν υούλλη. μηνι ἀπριλ-

signata in sententia atque constituta fuerat prima
pars Cyrarodi, ac deinceps ceterae partes fraternae.
Divisa porro fuerant bona eorum communia, et in
chartula divisionis designata et descripta fuit prima
pars uxoris Thelacis; et ita reliqua pars Cyrarodi
constituta et designata fuit ceteris quoque fratribus,
sicut describebatur ac disponebatur, et prout ipsa acta
iudicii ostendunt recensionem bonorum in priore sen-
tentia: quapropter designatur ibi prima pars heredita-
tis, ita ut vera et non mendax appareat sententia.
Praedictus vero Callutzi ab eo tempore iniustitiam et
adversationem passus, quoad partem ad eius uxorem
spectantem, partem nempe dominae Annae, apud
me Constam notarium et Strategum S. Severinae et
Crotonis, et Nicolaum Mauroleonem Iudicem, et
proceres qui nobiscum erant, dominum Nicolaum
Gurtutum, dominum Nicolaum Eladan, et dominum
Leonem de Magistro, Michaelem notarium de Ma-
cedo, Alexium de Malaciano et ceteros, apud omnem
hunc consessum questus est de memorata iniustitia,
quae ipsi illata fuit. Nos vero cum audivissemus que-
relam ipsius, et eandem sententiam nobis traditam
legissemus, cognovimus ipsam ex iure latam fuisse,
eamque nos quoque confirmavimus, et comprobavi-
mus. Quare et procerum ordo et ego Iudex una ac-
cessimus ad hereditatem positam extra praedia Co-
psorinorum, et partem Cyrarodi bifariam divisimus:
partem, quae ad occasum posita est prope Thelacem,
ut descendit per dorsum duarum vallium, et per-
venit ad Umbrum et ad arborem, ubi saxeus ter-
minus positus fuit, et ab eo descendit ad campum,
ubi alius est terminus, et vadit recta et pervenit
ad parvam nucem, ubi lapideus terminus positus
fuit, accepit Callutzi; alteram vero medietatem ex
ipsa parte Cyrarodi acceperunt domini Danielis fi-
lii: et sic bifariam designata et divisa fuit pars Cy-
rarodi. Quamobrem praesens iudicatum conditum
fuit a me Nicolao Mauroleone Iudice Sanctae Seve-
rinae; quod ad firmamentum et securitatem poste-
riorum mea manu subscripsi, et cereo sigillō signa-

λίω ἰνδικτιώνι ἰδ', ἔτους ς'χ'κδ', καὶ ἰδωθῇ τῷ εἰρ-
μῶν καλλούτζι εἰς δικαίωσιν.

† νηκολαος μαβρολεος τα ἀνοτερος βευσον υπεγρα-
ψα η̅κτα χηρι.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 17.)

vi, mense aprili, indictione XIV, anno 6629, et
traditum fuit dicto Callutzi pro eius documento.

† Nicolaus Mauroleo suprascripta confirmands pro-
pria manu subscripsi.

LXXXVIII.

1121 — Mense Iulio — Indict. XIV.

*Alexander de Claromonte et Riccardus frater eius donant ecclesiae S. Mariae de Cyr-Zosimo
quaedam praedia prope flumen Sarmentum posita.*

† σιγνον χειρός αλεξανδρου ο του κλυρμωντι.

† σιγνον χειρος ριγκιαρδου ο αδελφος αυτου. Εν
ονοματι του πατρος και του υιου και του αγιου πνευ-
ματος. Ημεις οι ανωτερω γεγραμμενοι. ο τε αλεξαν-
δρος του κλυρμωντε. και ριγκαρδος ο αδελφος αυτου.
οι τα σιγνα των τιμιων και ζωοποιων σταυρων οι-
κοιοχειρως καθυπογραψαντες. τα δε υφει των ονο-
ματων και επονυμιων. δια χειρος μινά του ημετερου
νοταριου φενάμεθα ἀφιέρντα εν το πάνσεπτο ναω της
δεσποινις ημων θεοτοκου και αειπαρθενου μαριας του
επονομαζωμενου κυρ ζοσίμου. χοραφια εξ ὧν υ περιό-
ρισμοι τῶν χοραφιων εἰσὶν οὗτοι. ἐμπρότοις ἀρχεται
απο της τοπαδεσίας της καλουμενης νούδας καὶ ανα-
βέννη ὅς ἀπερχεται ἰ ὁδὸς την βαδίζουσιν ἐπι του
τζιμαρου κακου την ἄνω ἐπι δεξιᾶς. καὶ κατα δυσμᾶς.
καὶ σμύγναιτε εἰς τα λεγόμενα πουτζίρρα. ἐκεῖθεν ἀ-
πάγετε καὶ ἀπανδίδοι ἐν το ριάκει του μέλισσου. καὶ
ὡς καταβεννη το ριάκειν του μέλισσου. καὶ ρίκτη
εἰς τον ποταμὸν του λεγομένου σαρμέντου καὶ ὡς
καταβεννῇ το σαρμεντον ποταμὸν. καὶ ρίκτη εἰς το
ποδα του ριακείου του καπιλλου. καὶ σμύγναιτε. συν
τα ἕτερα χοραφια της αγίας εκκλησίας του κυρ ζο-
σιμου. καὶ κλειζωντε. ταύτην τήν διάκρατησιν των
χοραφιων ἀφιερώνωμεν καὶ στεργομεν ἐν το προγρα-
φεντι ναὸ της δεσποινις θεοτοκου. του κυρ ζοσιμου.
καὶ προς τους ἀδελφους τους ἱερουργοῦντας καὶ θαλ-
ποντας την ἀγίαν εκκλησίαν. ὑπερ λυτρου καὶ ἀφε-
σεως των ημετερων γεννιτῶρων. καὶ της ἡμετέρας ἀ-
ναξιδότητος. τοῦ ἑυρεῖν ἡμᾶς ἔλεως. ἐν ἡμερα της κρι-
σεως. ἐμολογουμεν δὲ μὴ ἀποκυρῶσε ἐκ τοις τοιαύτης
ημετερας δορεᾶς ἢ αγία εκκλησία παρα τινως. μήτε

† Signum manus Alexandri de Claromonte.

† Signum manus Riccardi fratris eius. In nomine
Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti
Alexander de Claromonte et Riccardus frater eius,
qui signa venerandae et vivificae crucis propria ma-
nu exaravimus, sed nomina et cognomina manu no-
tarii nostri Mennae, offerimus venerabili ecclesiae
Dominae nostrae Deiparae et semper Virginis Mariae
de Cyr-Zosimo possessiones his terminis comprehen-
sas: principium fit a loco dicto Nuda, et ascendit
sicut vadit via, quae ducit ad torrentem Caecum sur-
sum ad dexteram et ad occidentem, et iungitur loco
dicto Putzirra, et inde vadit et erumpit ad rivum
Melissi, et ut descendit Melissus et effunditur in
flumen Sarmentum, et sicut descendit flumen Sar-
mentum, et erumpit prope finem rivi Capilli, et iun-
gitur aliis possessionibus sanctae ecclesiae Cyr-Zosimi,
et clauduntur. Harum vero possessionum tenimen-
tū offerimus et confirmamus supradictae ecclesiae
S. Mariae de Cyr-Zosimo et fratribus, qui sacrum
ministerium praedictae ecclesiae obeunt et exercent,
pro redemptione et remissione nostra nostrorumque
parentum; ut invenire valeamus misericordiam in
die iudicii. Mandamus autem, ut nemo infirmare
audeat hanc nostram oblationem, nec nos ipsi, nec
Strategus, nec Turmarcha, nec alius quisquam no-
strae ditioni subiectus; et qui praesumpserit irritam

παρ ἡμῶν. μίτε παρ στρατηγού. μίτε παρ τουρ-
μαρχου. μίτε παρ ετέρου τινός. ἐκ πᾶν το ἡμετερον
κρατος. ὑφορουμένῃ του κατατολμίσαντος ἀκείρῃ
ταυτην τὴν παγγέραστον δορεάν. εἰν δορουμένῃ ἐν το
προγραφέντι πανσέπτο ναύ. τῆς παναγίας Θεοτοκου.
ἔστο κατιραμένως. παρ κυρίου Θεου του παντοκρά-
τορος. των τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἀγίων Θεοφώρων
πατερων. καὶ ἡ μερὴς αὐτου μετὰ του ἰουδα σκαρίβτου.
ἔσσης κατα του κυρίου καὶ διδασκάλου αὐτοῦ ἐμεγά-
λυνεν περνητῶν. ἡ δὲ φανώσεν οἱ ἡμετεροι ὑπουργοί.
ἡγον οἱ ἐξουσιαστὰδες ἡμῶν τουτο πράτοντα. του τολ-
μῆν διατείσει. ἡ ἀπέξουσίσει τὴν αγίαν ἐκκλησίαν. περὶ
τῆς τοιαύτης δορεᾶς ἀξίας ἐξ αὐτοῦς. να εἰσπραξωμεν
τας δίκας. ως παραβας των ἡμετερων ἐντολῶν. καὶ
τῆς γραφῆς. προς δὲ διαβέβραν πίστωσιν καὶ ισχύν.
τῇ ἡμῶν συνήθει βουλλῇ δια κηρου ἐσφραγίσαμεν.
μηνι ἰούλιῳ ἰνδικτιωνι τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἐτει ς'χλδ'.
καὶ ἐν τουτο το μηνι το προγεγραφέντι ἰούλιῳ. ἐγ-
κεῖσθῃ ὁ ἅγιος ναὺς τῆς ἀρχάντου Θεοτοκου καὶ αει-
παρθένου μαρίας. παρ τοῦ ἐπισκόπου ἰουαννου τῆς
τουρμας τοῦ τουρσίκου. καὶ παρ βιτάλιως ἐπισκό-
που κασσιάνου. ὑπερ παρακλήσεως ἡμῶν. ἐξ ὧν καὶ
τας τοιαύτας δορεᾶς ὑπερ τουτο δορούμεν ἐν τι αγία
ἐκκλησία ὡς περ προγέγραπτε. ἐνώπιον τῶν ὑπογρα-
ψάντων ἀξιοπίστον μαρτυρων.

† Ἰωαννης τοῦ ουλλανου παρὸν ὑπεσιμιναμένη χειρὶ
ἐμεῖ τον τιμιον σταυρον μαρτυρῶν.

† σαρλος τοῦ ματτολλίου καβαλλαριος καὶ οἰκοι-
τωρ τοῦ συνεσιου ὑπεσιμιναμένη χειρὶ ἐμεῖ τον τιμιον
σταυρον μαρτυρῶν.

† πῆτρος καμβριλλίγγος καὶ οἰκοιτωρ τοῦ κλερε-
μοντε ὑπεσιμιναμένη χειρὶ ἐμεῖ τον τιμιον σταυρον μαρ-
τυρῶν.

facere hanc nostram gratuitam concessionem, quam
offerimus supradictae ecclesiae Sanctissimae Deipa-
rae, maledictus sit a Domino Deo omnipotente, a
tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus, et
pars eius sit cum Iuda Iscariota proditore sui Do-
mini et Magistri. Et si ministri nostri, sive nostri
magistratus tentaverint hanc oblationem infringere, et
sanctam ecclesiam his possessionibus exturbare, digna
poena eos mulctabimus, tamquam violatores nostro-
rum praeceptorum et instrumenti; quod ad firmam
fidem et robur nostra solita bulla cerea munivimus,
mense iulio, indictione XIV, anno 6629. Hoc eodem
mense suprascripto dedicata est sancta ecclesia Im-
maculatae Deiparae et semper Virginis Mariae a Ioan-
ne de Turma episcopo Tursici, et a Vitale episcopo
Cassiani ad nostram requisitionem; et ideo hanc con-
cessionem, ut supra dictum est, obtulimus praedi-
ctae sanctae ecclesiae, praesentibus subscriptis fide
dignis testibus.

† Ioannes de Ullano testis praesens subsignavi
manu propria venerandam crucem.

† Sarlus de Mattollio Caballarius et habitator Sy-
nesii testis subsignavi manu mea venerandam cru-
cem.

† Petrus Cambrillingus et habitator Clarimontis
testis subsignavi manu propria venerandam crucem.

(Ex graeco apographo, et interpretatione latina Paschalis Baffii in Cavensi Archivo adservatis.)

LXXXIX.

1121 — Indict. (XIV).

*Gulielmus de Tivillia et Rogerius frater eius donant ecclesiae SS. Dei Genitricis et S. Ioannis Baptistae
vineam et praedium situm prope flumen Nigrum.*

† Ἐν ὀνόματι του πατρος καὶ του υἱου καὶ του
αγίου πνευματος· σίγγον χειρὶς γουλιέλου δαι τιυήλ-
λια. σίγγον χηρος· ρωκεριου ἀδελφου αὐτου· φένώματι-

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Signum manus Gulielmi de Tivillia. Signum manus
Rogerii fratris ipsius. Nos suprascripti Gulielmus

θαν ἑμῆς ὁ προεγγράμμενος ἔτε γουλιάλμος καὶ ρω-
κέριος· ἐποιδιδώντες εἰς τὸν θεόν· καὶ εἰς τὴν ἀχραν-
τον αὐτοῦ μητέρα· καὶ εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν
ναπτιστὴν· καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν τὸν κυρον λανυερτον·
καὶ εἰς τοὺς δὲ λιπούς ἀδελφούς· το ἀμπελον τὸ ὄν-
τα καὶ διακείμενον· πλισίον του ἀμπελου του πρε-
σβυτερου σεργιου· καὶ ἀποδίδει εἰς το ὑπόδαμιν του
νουνιου· καὶ ἀπο το ποδώνουνον· καὶ ἀπερχεται το
υπόδειμαν του νουνίου καὶ ἀποδίδει εἰς το χανδάκην·
ὅπου υπαρχει μαῖσα τῶν δίων ἡμπελων· καὶ ἀνέρχε-
ται τω χανδάκην· καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν στράταν·
καὶ ἀπέρχεται ἡ στράτα· καὶ ἀποδίδει εἰς το σίνωρον
του πρεσβυτερου σεργήου· ὅπου καὶ οἱ ἀρχὶ ἐγένετο·
διδόμεναι καὶ τὴν κουλτσυραν τιν ἐχῶ εἰς τὸ ἀσπρον
λιθαρινώλιν· ὅς καὶ οἱ οἰμης ἐκρατουμαν αὐτὴν· ὅς
καταυένει το νερον εκ του κασσάνητι· καὶ ὑπαγι εἰς
το πάντανον· καὶ ἀπο το πάντανον ὑπαγι εἰς το πόρον
τον παλέον· καὶ ἀπο τὸν παλαιὸν πόρον· υπαγι ἡ ὁδος
ἡ μεγαλη εἰς το νοῦνιν εἰς τὸν θεόδωρον καὶ ἡπαγι
εἰ στρατα ἡ μεγαλη ἀχρι εἰς το νερόν καὶ σινκλιει ταυ-
τα παντα ἐδόσαμεν εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκον· καὶ εἰς
τον ἅγιον Ἰωάννην· περι ψυχῆς σωτηρίας του πατρος
μου· καὶ τις μητρος μου· καὶ τις ἀδελφης μου ἀτρου-
λινας· καὶ σοτηρίας τις ἐμῆς ψυχῆς· καὶ ἡ τις φανη
του κατ' ἐμου μαίρους ἡ τε ἐγὼ αὐτός μου· τα καλο-
δέλως ἀφιεροθέντα εἰς τὴν ἁγίαν του θεου ἐκλίσαν·
ἵνα ἔχη το ἀνάθεμαν παρὰ πατρος· καὶ νιου· καὶ
ἁγίου πνευματος· τὸν τιῆ ἁγίον θεοφώρον πατρῶν·
ζιμιούτο καὶ εἰς τὴν κόρτην του κόμητος νομισματα
ρ'. παρυσία μαρτυρων· † πρεσβυτερος λεων μαρτυρ·
† γεώργιος πρεσβυτερος μαρτυρ· † χριστοφορος κρι-
της μαρτυρ· † Ἰωαννης προτοκάρανος μαρτυρ· † νι-
κολαος ἀνκιναλίτης μαρτυρ· † χρίστολεων υἱος τοῦ
Φουκα μαρτυρ· μίλος πορτερος μαρτυρ † ρομνέρτος
υουγιάνος μαρτυρ· γραφει τι ἐμὶ χίρι πάνκάλλου νεοκά-
στρίτου του ετους 5788' ἰνδικτιωνος 51' (sic). † ἀδάμος
δε τιυήλλιας μαρτυρ· † γουλιάλμος δὲ σανταμαρίας
μαρτυρ.

et Rogerius tradimus Deo et Immaculatae ipsius Ma-
tri, et S. Iohanni Baptistae, et fratri domino Lamber-
to, ceterisque fratribus vineam extantem et positam
prope vineam presbyteri Sergii, et vadit ad radi-
ces collis, et a radicibus collis procedit et vadit ad
Chandacem, qui extat inter duas vineas, et ascen-
dit Chandacem, et vadit ad viam, et procedit via,
et vadit ad confinium presbyteri Sergii, unde ini-
tium factum est. Offerimus etiam culturam, quam
habemus ad Asprum Litharinoli, quemadmodum et
nos possedimus ipsam, sicut descendit Nigrum ex Cas-
sanite, et vadit ad Pantanum, et ex Pantano procedit
ad antiquum transitum, et ab antiquo transitu va-
dit via maior super collem ad Theodorum, et pro-
cedit via maior usque ad Nigrum, et clauditur. Haec
omnia dedimus S. Deiparae, et S. Iohanni pro animae
salute patris mei matrisque meae, et sororis meae
Atruliniae, et salute animae meae. Et si quis apparue-
rit ex parte mea, vel ego ipse, (*adversus hanc*) oblatio-
nem, quam bona voluntate feci sanctae Dei ecclesiae,
habeat anathema a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto,
et tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus, et
solvat pro mulcta curiae Comitum numismata centum.
In praesentia testium. † Presbyter Leo testis. †
Georgius presbyter testis. † Christophorus iudex te-
stis. † Ioannes Protocarabus testis. † Nicolaus An-
cinalites testis. † Chrysoleo filius Fucae testis. Mi-
lus Porterus testis. † Robertus Bugianus testis. Scri-
ptum manu mea Pancalli Neocastriti, anno 6629, in-
dictione (XIV). † Adamus de Tivillia testis. † Guliel-
mus de Santamaria testis.

(Ex membrana Archivi Neapolitani. n.º 18.)

1121 — Mense Septembris 12 — Indict. XV.

Robertus dominus Caciali cum uxore Adilitza et filio Rogerio donat SS. Trinitati Cavensi et S. Mariae de Pertusia ecclesiam S. Nicolai de Pertusia et terras in eiusdem ecclesiae ambitu positas.

† πρίκπτιον γενόμενον. ἐγὼ ροῦμυέρτος αὐφθέντας
τεῦ κακιάου. σὺ καὶ ἡ γυνὴ μου κυρία αδιλίτζα.
καὶ τοῦ υἱοῦ μου ρουκαίρι· ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωόποιον
σταυρον· ἐποίσαν· ἡδὶα ἡμῶν σουλῆν καὶ ἀγαθὴ
προέρεσι· ἐχάρισται· καὶ πρόσφέρωμεν· εἰς τὸν Θεὸν καὶ
εἰς τὴν ἀγία περνίτατε τῆς κάνα· καὶ εἰς τὴν ἀγίαν
Θεοτοκον μαρίαν τῆς περτοῦσα· πρόσφέρωμεν. τοῦ ἀγίου
νικολάου τῆς πέρτοῦσα· καὶ τὰ χωράφια τῆς οὔσιν
εἰς τὸ γύρος· τὴν ἐκκλησίαν· δια λούτραυ καὶ ἀφέσεως
τῶν ἀμαρτιῶν μου· καὶ περὶ ψυχῆς τοῦ πατρὸς μου
καὶ τῆς μητρὸς καὶ περὶ ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ μου ελία
καὶ ἡ γυνὴ μου αδιλίτζα· καὶ τοῦ υἱοῦ μου ροῦκέρι·
τοῦ ἐχῆς ἐξουσίαν τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ χωράφια
ὅσα πρόσφέρει· γέην· πᾶσιν· σὺν ἰσῶδο καὶ ἐξῶδο
αὐτοῦ· ἐστὶν δὲ περιόρησμός τοῦ χωράφια· ἀπὸ τῆς
χωράφια τοῦ υασίλι· καυαλλέρι· τα κείμενον τὴν στρά-
τα μεγάλι τοῦ ἐρχι ἀπο τοῦ μοναστήρι· καὶ ρίκτι
εἰς τὴν λίμνη ὅς ἰπάη τὴν λίμνη καὶ ρίκτι εἰς τὸ
Φραγμόν τα χωράφια τοῦ ἐναὶ ἀμπέλι· καὶ ὅς ἰπάη
τὸ Φραγμόν τα ἀμπέλια· καὶ ρίκτη εἰς τοῦ ριάκη με-
γάλη τῇ περτῦσα· καὶ ἐρχι εἰς ἀνω· καὶ ρίκτι εἰς
τὸ μόνιπατίτζι τοῦ ἐρχι ἀπὸ ὕδωρ ζῶην· καὶ ὅς ἰπάη
τὸ μόνιπατίτζι· καὶ ρίκτι· εἰς τὴν στράτα μεγάλη
τοῦ ἐρχι ἀπὸ κακιάων· καὶ ὅς ἐρχι ἀπὸ μεγάλης στρά-
τα καὶ ρίκτι· εἰς τὸ πῶδι τῆς χωράφια τῆς μοναχῆς
καὶ ἀπο τῆς χωράφια τῆς μοναχῆς· καὶ ρίκτι εἰς τὴν
κεφαλὴ τῆς σέτα τῇ χωράφια τοῦ λέο καυαλλοῦρα·
καὶ ἀπὸ τῆς σέτα τῇ κεφαλὴ τοῦ καυαλλοῦρα· καὶ
ρίκτι εἰς τὸν Φραγμόν τοῦ οκλιφάου· καὶ ἀπὸ τῆς
σέτα τοῦ οκλιφάου· καὶ ρίκτι τὴν στράτα τοῦ ἐρχι
ἀπὸ μάσαυέτερε· καὶ ὅς ἰπάη τῆς σέτα· καὶ ρίκτι
εἰς τὴν πῶδι τοῦ χωράφια τοῦ υασίλειου καυαλλέρι·
καὶ ὅλο τῆς δένδροις τῆς οὔσιν ἐν αὐτῇ· ἡμέρᾳ καὶ
αγρίκα· χωρὶς τοῦ ορους· ἐμπάροῦσία μαβτύρω· γοῦ-
αρίνου καυαλλέρι μαρτυρ· υασίλι στρατιότε μαρτυρ.
παπα λέο μαρτυρ· πρεσβύτερος κατάκι μαρτυρ· ἰωαννης
τοῦ πιπίνου μαρτυρ· καὶ υασίλι τοῦ Θεοδοσι μαρτυρ.
καὶ ἐὰν ποτε ρῶ φόραθὴ τῆς ἐπενόχλοισεν περὶ τὸ

† Praeceptum factum. Ego Robertus Dominus Ca-
ciali, et uxor mea domina Adilitza, et filius meus
Rogerius, qui venerandam et vivificam crucem exa-
ravimus, de propria nostra voluntate et recto consilio
concedimus et offerimus Deo, et S. Trinitati Cavensi,
et S. Deiparae Mariae de Pertusia ecclesiam S. Nico-
lai de Pertusia, et terras quae circa ecclesiam sitae
sunt, pro absolutione et remissione meorum peccato-
rum, et pro anima patris mei et meae matris, et
pro anima fratris mei Eliae, et uxoris meae Adili-
tzae, et filii mei Rogerii; ut in eorumdem (monaste-
riorum) potestate sint ecclesia et terrae, quas offeri-
mus (cum facultate) colendi, et cum introitu et exitu
earum. Sunt vero ipsarum terrarum fines: a ter-
ris Basili Caballarii, quae sunt iuxta viam magnam,
quae venit a monasterio et erumpit in paludem, et
ut vadit palus et iungitur cum clausura terrarum,
ubi est vinea, et ut vadit clausura vineae, et iun-
gitur cum rivo magno Pertusiae, et pergit sursum,
et iungitur cum semitula, quae venit ab Aqua
Viva, et ut vadit semitula, et erumpit in viam
publicam, quae venit a Caciali, et ut vadit via
publica, et iungitur cum inferiori parte terrarum
de Monacha, et a terris de Monacha iungitur cum
principio serrae, ubi sunt terrae Leonis Cullurae, et
a principio serrae Cullurae iungitur cum clausura
de Oclifaba, et a serra Oclifabae iungitur cum via,
quae venit a Masa Vetere, et ut vadit serra et iun-
gitur cum inferiori parte territorii Basili Caballarii.
Et (offerimus) omnes arbores, quae in ipsis terris con-
sistae sunt, cultas et incultas, excepto monte. Prae-
sentibus testibus, Guarino Caballario teste, Basilio
Stratiota teste, Leone presbytero teste, presbytero
Cataci teste, Ioanne Pipini filio teste, et Basilio Theo-

ταύτων· ἐμπρῶτ' ἔχης τὸ ἀνάθεμα παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ τῶν ἱβ'. ἀποστόλων· καὶ τῶν τ' καὶ ὠκτῶ θεοφῶρον πατέρων· καὶ ἔστο ξένος τὸν χριστιανῶν· ἐταί· ἡχλ' ἰνδικτιωνι ἱε'. μηνί σεπτεμβρίῳ εἰς τὰς ἱβ'. ἡμέρα β'. ὥρα ε'. ἐν τῇς ἡμέραις τοῦ πριόρε πρεσβυτέρου ἰωαννοῦ τοῦ φλορεντίνου· ἐγράφη διὰ χειρὸς νικολαοῦ ἱερέως καὶ νοταρίου· ἐν τῇς ἡμέραις υἱσκάμης νικολαοῦ κονσεντίνου † amen· amen· εἰς τὸ χρόνον· ὅτε ἐκάθι· ὁσέδιου· τοῦ σαντουρικανδρου.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 23.)

dosii filio teste. Quod si quis aliquando tentaverit de his molestiam inferre, primum maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, a duodecim Apostolis, a tercentis octo et decem divinis Patribus, et eiiciatur a christianorum communione. Anno 6630, indictione XV, mense septembri, die XII, feria II, hora V. Temporibus prioris presbyteri Ioannis Florentini. Scriptum manu Nicolai presbyteri et notarii sub Vicecomite Nicolao Cusentino. Amen amen. Tempore quo obsidebatur Sanctus Nicander.

XCI.

1122 — Mense Martio 15 — Indict. (XV).

Nicolaus presbyter et notarius, et Leo frater eius donant monasterio SS. Trinitatis de Cava et S. Mariae de Pertusia terram posita in loco dicto Alitzi.

† σήμερον χειρὸς πρεσβυτέρου νικολαοῦ νοτάρου καὶ λέο ἀδελφὸς αὐτοῦ. ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρον. ἡκεῖα ἡμῶν γνόμεν καὶ βουλῇ αὐφθέρετον ἐχάρισamen καὶ προσφερομε πρῶτον τῇ τῷ θεῷ καὶ εἰς τὴν ἁγίαν τερνιγάτε τῆς κάνα καὶ τῇς τὴν ἁγία θεοτοκοῖ τῆς περτοῦσα διὰ ψυχὴν τοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ τῆς μητρός ἡμῶν καὶ διὰ τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ἐν πέτῃ χωράφιν καὶ τὰ δένδρια τῆς οὔσῃ ἐν αὐτῇ σὺν ἡρώδω καὶ ἐξῶδω αὐτοῦ· τοῦ ἐχὺς ἐξουσία τὸν μοναστήρι τῆς ἁγίας μαρία τῆς περτοῦσαν τὴν χῳράφι καὶ τὰ δένδρια τῆς οὔσῃ ἐν αὐτῇ γένη ποιήν· πολλὴν· χαρίζην· ανταλλάττιν· καὶ εἰ τι δ' ἂν θέλῃς καὶ οὐλῇσε· καὶ τὸν χῳράφι ταῦτῃν κειμένην εἰς τὴν ἀλίτση. πλησίον τοῦ λέο ἀλνου· καὶ οὐρσου κουσεντι καὶ πρεσβυτέρου ἰωαννοῦ . . . . . ἀπάνω τῆς χῳράφι τοῦ μοναστηρι. ἐστὶν δὲ περιορισμὸς τοῦ αὐτοῦ χῳράφι ἀπὸ ἀνατολικὸς μέρος ἰωαννοῦ πιπίνου καὶ ἀπὸ δυτικὸς μέρος πρεσβυτέρου ἰωαννοῦ μητζουρικι καὶ ἡλλι τοῦ μαυρου· καὶ ἀπὸ ἀκτρον· ἡλλοι τοῦ ἀλνου λέο· καὶ ἀπὸ ἀκτρον πρεσβυτέρου ἰωαννοῦ. καὶ οὐρσου κοῦσεντίου καὶ πρατ. . . ἡ δ' ὅνπερ οὐκ ἰγόμεν φῶρα· θη τις ἐπενώχλοισεν περὶ τὸ τοῖοντον χῳράφίου. ἦτε ἡμέες· ἦτε υἱοὺς ἡμῶν· ἦτε τίς· ἐμπρῶτ' ἔχης ἀναθεμα παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ τῶν ἱβ'. ἀποστόλων καὶ τῶν τιῇ. θεοφῶρον πατέρων. καὶ ἐστω ξένος τῶν χριστιανῶν καὶ περὶ τα μωρα

† Signum manus presbyteri Nicolai notarii, et Leonis fratris eius. Nos qui venerandam et vivificam crucem de propria nostra sententia et libera voluntate (*exaravimus*), donamus et offerimus primum Deo et S. Trinitati de Cava et S. Mariae de Pertusia pro anima patris nostri et matris nostrae, et pro nostra ipsorum anima, unam portionem terrae cum arboribus, quae ibi consitae sunt, cum ingressu et egressu; ut monasterium S. Mariae de Pertusia potestatem habeat ipsam atque arbores quae in ea sunt colendi, vendendi, donandi, permutandi et faciendi de his quidquid voluerit. Sita vero est praedicta terra in loco dicto Alitzi, iuxta terram Leonis Albi et Ursi Cusentini, et presbyteri Ioannis..... supra terram monasterii; his autem finibus comprehenditur: ad orientem Ioannes Pipinus; ad occidentem presbyter Ioannes Mitzurici et filii Mauri; ad septentrionem filii Albi Leonis; et ad meridiem (*filii*) presbyteri Ioannis et Ursi Cusentini, et clauditur. Si quis vero, quod non putamus, molestiam inferre tentaverit de praedicta terra, sive nos ipsi, sive filii nostri, sive quisquam alius, primum maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a duodecim Apostolis, et a tercentis octo et decem divinis Patribus, et a christianorum communione seiungatur, et in mundi vanitatibus marcescat; solvat

του κοσμου προς την εκκλησίαν τῶν δυπλων καὶ εἰς τῶν
 διμύσιον λς' νομισματα καὶ ἀκῶ σιωπαν ἐν παροισία.
 μαρτυρων . . . . .

Εἰς γραφὴν διὰ χειρὸς νικολαου ος καὶ νοταρίου διὰ
 προστάξιν του αὐφθεντι ρουπέρτου μηνὶ μαρτίου εἰς
 τὰς 14. σαββατῶν. ὥρα. γ'. εἴτε 5χλ' ἰνδικτιωνι. α'.
 ἐν ταῖς ἡμέραις αὐφθεντι ρουπέρτος καὶ νικομήτης νικο-
 λαου κουσεντίνου ἐν ταῖς ἡμέραις αὐφθεντι αὐτὰ καὶ
 πρίορ πρεσβυτέρου καὶ μέναχου δόνηου γαδελέτου.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 24.)

autem ecclesiae duplum pretii, ac publico aerario so-
 lidos sex et triginta, et invitus sileat. Praesentibus
 testibus. . . . .

Scriptum manu Nicolai notarii de mandato do-
 mini Roberti, die sabbati, decima quinta mensis
 martii, hora tertia, anno 6630, indictione I, tem-
 poribus domini Roberti, et vicecomitis Nicolai Cu-
 sentini, et domini abbatis et prioris presbyteri et
 monachi domini Gadeleti.

XCII.

1122 — Mense Octobri — Indict. I.

*Nicolaus notarius et Strategus Mesorum dirimit controversiam obortam inter Theodulum praepositum monasterii
 S. Nicolai et Theodorum presbyterum de Chalco quoad permutationem quorundam praediorum.*

† Νικολάος νοταριος καὶ στρατηγὸς τῶν μεσῶν.
 Εἰς τὸν ὀκτώβριον μηνᾶ τῆς ἐνισταμένης ἰνδικτιωνος
 α'. Καθεζομένη μου ἐν τῷ νεῷ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
 νικολάου τῆς καθολικῆς. μετὰ τοῦ κυροῦ κωνστατι-
 νου πατρος κυροῦ παένου. καὶ μετὰ ἀνδρεου μιτζουρίκα.
 καὶ νικηφόρου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ μουλιν βεντίας.
 καὶ μαργαρίτου ἐγίδου. καὶ ἐτέρων πλίστων ἦλθεν
 πρὸς με ὁ κατήγουμενος θεόδουλος μονῆς τοῦ ὁσίου
 πατρος ἡμῶν νικολάου μετὰ καὶ τοῦ ἱεροῦ ζήγου βλα-
 σίου τοῦ αὐτοῦ ἐξάδελφου, λέγας· ὅτι ὄντως μου εἰς
 τὸν ἅγιον ἰωαννῆν ἱγούμενον ἡτισάμην παρὰ τοῦ αὐ-
 θέντου χωραφίον εἰς τὸν ποταμὸν τοῦ γαλλικοῦ τὸ
 ἐπὶ ὀνοματι τῆς υαρυάρας. τοῦτο τὸ χωραφίον ἠλλαξεν ὁ
 ἐμὸς ἀξάδελφός βλάσιος μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου θεοδώρου
 τοῦ χαλκού καὶ ἀνέλαβεν ἀπ' αὐτοῦ χωραφίον εἰς τὸν
 ποταμὸν τοῦ μόρου τὸ μοιράδιον αὐτοῦ ὃ εἶχεν μετὰ τὸν
 κοινὸν καὶ τοῦτο ἐγὼ οὐκ ἤθελον· μήπως τὸ μάθη ὁ
 αὐθέντης καὶ ἐξω ἐξ αὐτοῦ κατάρχησιν· ὅπερ καὶ γέ-
 γονεν· οὐ μόνον τὸ χωραφίον ἀφείλατο ἡμῶν. ἀλλὰ
 καὶ κατάρχησιν εἶχον παρ' αὐτοῦ. ὥστερον πάλιν ἐποίη-
 ῃς δευτέραν ἀλλαγὴν μετ' αὐτοῦ τοῦ πρεσβυτέρου
 θεοδώρου ἀντὶ τὸ χωραφίον ἐκείνῳ· ἔδωκε αὐτῷ τὸ
 χωραφίον τὸ λεγόμενον τοῦ ράμνα· ὅπερ ἡμεῖς ἐφυτεύ-
 σαμεν ἀμπέλους. ὑπάρχει καὶ αὐτὸ αὐθέντου καὶ τοῦ-
 το ἐγὼ οὐ θέλω· μήπως ἔξωμεν πάλιν δευτέραν κατάρ-
 χησιν καὶ ζημίαν ταῦτα τοῖνυν ἡμεῖς ἀκούσαντες ἀπο-

† Ego Nicolaus notarius et Strategus Mesorum,
 mense octobri praesentis primae indictionis, cum se-
 derem in templo sancti nostri patris Nicolai de Catho-
 lica cum domino Constantino patre domini Paëni, et
 Andrea Mitzurica, et Nicephoro fratre ipsius, et Mulo
 Bentia, et Margarito Egido, et compluribus aliis, ad
 me accessit Theodulus praepositus monasterii sancti
 nostri patris Nicolai cum presbytero caelibe Blasio
 nepote ipsius, dicens: Cum ego essem praepositus
 sancti Ioannis, petii a domino praedium positum ad
 flumen Gallici, cui nomen Barbara. Hoc praedium
 nepos meus Blasius permutavit cum presbytero Theo-
 doro de Chalco, et accepit ab eo praedium ad flumen
 Mori, idest parvam ipsius partem, quam habebat post
 Conicum; atque id ego nolebam, ne qua ratione
 dominus id cognosceret et me damnaret, quod sane
 accidit; ac non modo praedium nostrum nobis ademit,
 sed etiam me damnavit. Deinceps ille alteram per-
 mutationem fecit cum ipso presbytero Theodoro; pro
 illo praedio ei dedit praedium dictum de Ramua,
 quod nos vineis plantavimus, et ipsum pertinens ad
 dominum; et hanc permutationem ego recuso, ne de-
 nuo altera condemnatione et poena afficiar. Haec igitur
 cum nos audivissemus, arcessendum ac ducendum
 ad nos curavimus presbyterum Theodorum, qui a nobis
 rogatus, respondit: Ego quidem huiusmodi permuta-

στειλαμεν καὶ ἡγαγαμεν τὸν πρεσβυτερον Θεόδωρον καὶ παρ' ἡμῶν ἐρωτιθεῖς ἀπεκρίθη· ἐγὼ μὲν οὐ τυραννίᾳ ἐσυνάλλαξαν τοῦτο· ἀλλ' οἰκεία νουλή καὶ γνώμη τοῦ ἱεροῦ ζύγου υλασίου· καὶ οὐ θέλω καταλίεσθαι τὴν συναλλαγὴν ταύτην· ἀλλὰ καὶ τὰ στιχήματα ἃ ἐποίησεν υλάσιος πρὸς με ἐκπληρωθῆναι· καὶ τὸ σίγνον τοῦ καθηγουμένου Θεοδούλου ἐν τῷ χαρτίῳ μου γραφῆναι· ὁ δὲ ἡγουμενος οὐ κινέσχετο· καὶ ταῦτα ἡμεῖς ἰδῶτες· καὶ τὴν πτῶσιν κατανόησαντες· παρεκλιδομεν τὸν πρεσβυτερον Θεόδωρον ἀντιστρεφαι πρὸς αὐτὸν τὸν βλάσιον τὸ ἀμπελον αὐτοῦ· καὶ ἀπολαβεῖν αὐτὸν τὰ ἴδια αὐτοῦ· καὶ οὕτως ποιήσαντες· ἐκατήλωμεν ἐκεῖσε ἐπὶ τοπίῳ· καὶ ἐσυναρεσθησαν ἀμφότεροι ἵνα εἰς ἕκαστος ἀπολάβῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ καθὰ τοῖν ὑπάρχουσιν· τοῦτο δὲ γέγωνεν· κατενωπιον ἡμοῦ νικόλαου στρατηγῶ· καὶ νοταρίου νικόλαου σουράκου· καὶ ἀνδρέου μιτζουρίκα· καὶ ἐτέρων πλίστων· σὺν καὶ τῷ καθηγουμένῳ Θεοδούλῳ· καὶ υλασίου ἱεροζύγου καὶ ἀπεδώκαμεν τῷ πρεσβυτέρῳ Θεοδώρῳ· ἅπαντα τὰ ἴδια αὐτοῦ σὺν καὶ τῆς χορᾶς ὁ δὲ υλάσιος ἀπολάβῃ τὸ ἀμπελον τὸ τῆς μονῆς· καὶ εἰς ἕκαστος ἀπέκχευστάθη εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ· καλοθελῶς· καὶ ἀγαπτικῶς· ταῦτ' αὖ οὕτως ἐκρίθη καὶ ἐβεβαιώθη παρ' ἡμῶν· πρὸς δὲ περισσώτεραν πίστωσιν τῶν ἐντυγχαιόντων· τῇ διάκηνῳ συνιθῇ βουλλῇ μου ἐσφράγηται τὸ παρὸν χαρτίον· καὶ ἀπεδῶθῃ πρὸς αὐτοὺς μηνι καὶ ἰνδικτιωνι τοῖς προγραφείοις ἐν ἔτει ςχλδ'.

† νικηφορος μητζουρικα μαρτυρ.
 † μουλος βεντίας μαρτυρ.
 † νικηφορος ἀδελφος αὐτου.
 † κωνστας πρεσβυτερος παγανου.
 † νικολαος σουράκ παρευρέδεις υπεγραφα.
 † νικόλαος ξανθός μαρτυρ υπεγραφα.
 † μαργαρίτος ἐγίδος μαρτυρ.
 † νικόλαος νοτάριος καὶ στρατηγός μεσῶν τὰ ἀντέρῳ ἐπειχυρῶ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 19.)

tionem non coactione stipulatus sum, sed propria voluntate et consilio presbyteri caelibis Blasii; et nolo hanc permutationem rescindi; sed volo, ut pacta, quae mecum iniit Blasius, adimpleantur, ac signum praepositi Theoduli in mea chartula imprimatur. Praepositus vero a sua sententia non recessit. Quae cum nos vidissemus et rem expendissemus, iussimus presbyterum Theodorum reddere eidem Blasio praedictam vineam et recipere praedium suum. Et cum ita fecissemus, accessimus illuc supra locum, et ambobus placuit, ut suum quisque praedium acciperet, prout quidem nunc utrumque extat. Hoc factum est coram me Nicolao Stratego, et notario Nicolao Suraco, et Andrea Mitzurica, et compluribus aliis, una cum praeposito Theodulo, et presbytero caelibe Blasio, et reddidimus presbytero Theodoro omnia, quae ad illum pertinebant, simul cum praedio; Blasius vero accepit vineam monasterii, et in suis quisque bonis redintegritus est benevole et hilariter. Haec ita iudicata firmataque a nobis fuerunt, et ad maiorem fidem legentium, meo solito cereo sigillo praesentem chartulam signavi, et illis tradidi, mense et indictione supradictis, anno 6631.

† Nicephorus Mitzurica testis.
 † Mulus Bentias testis.
 † Nicephorus frater ipsius.
 † Constas presbyter Paganus.
 † Nicolaus Suraca praesens subscripsi.
 † Nicolaus Xanthus testis subscripsi.
 † Margaritus Egidus testis.
 † Nicolaus notarius et Strategus Mesorum suprascripta rata facio.

XCIII.

1123 — Mense Martio 13 — Indict. I.

Gulielmus Comes Bulcini donat Urso de Sadriano praedii partem extantem infra Fossam.

† συμεῖον χειρός γουδέλμου χάριτι Θεου καμης του
ουλλκίνου ο τον τιμιον· καὶ ζωοποιῶν σταυρον πιξας
ἰκία μου γνώμει καὶ ουλί αυθαίρετω· φαίνωμαι ἐγὼ
ὁ προριθεις γουδέλμος· χαρίσω εἰς τὸν οὔρσον τοῦ
σαδριάνου τὸ μέρος εκ του χωραφίου το κηται επι-
κάτο τὴν φόσσα με το μέρος τα δένδρια ὅσα εστιν
ἰδημοσεῖα· ἐστὶν δὲ ὁ χορισμός απο ὅλου του χωρα-
φίου ανατολικον μέρος ιωαννης του γρόνφουλι· καὶ
τζίτα του σειμήρ· δισεικόν μέρος ἰοῖ του γουσταύιλε·
ἀκτρον μέρος ο ποταμος· απο μεσειμβρέας ἰ οδος διμο-
σία· καὶ ἐπεισα τουτο ἐγγραφο ἵνα τα ἔχει ἐξουσίαν
πουλεῖν· χαρίζειν· ανταλλαγτιν· καὶ ἐν πριξ γράφε-
ος κυρίο καὶ ἐξουσιαστής· εἰν φνι ποται καίρῳ τις
ζητῶντα· ἰ δῆκας πύοντα ἵνα δόσει ης το δημοσιον
νομισματα λς· κε ἀκον συχάσε· ἐν παρουσια καλων
μαρτυρων μειχάιλ του πρεσβυτερου δημητρίου μαρ-
τυρ † κονσταντινος υἱος δῆμητρίου μαρτυρ † βιτά-
λη του καλλέο μαρτυρ † ἐγγραφη δια χειρος βασι-
λειου νοταριου ετει σχλδ· ἰνδικτιωνι α· μαρτιου εἰς
τας ιγ·· ἡμερα γ·· ὡρα γ··

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 25.)

† Signum manus Gulielmi Dei gratia Comitis Bul-
cini. Ego supradictus Gulielmus, qui venerandam et
vivificam crucem signavi de propria mea sententia
et libera voluntate, concedo Urso de Sadriano eam
portionem territorii, quae est infra Fossam, cum
portione arborum consita iuxta viam publicam. Fi-
nes vero totius territorii sunt: ad orientem Ioannes
de Gronfula, et Tzita de Simeone; ad occidentem filii
Gustabilis; ad septentrionem flumen; ad meridiem
via publica. Et condidi praesens instrumentum, quo ei
tanquam hero et domino potestatem facio (*ipsum ter-
ritorium*) vendendi, donandi, permutandi et in dotem
assignandi. Si quis autem aliquando praesumpserit
molestiam aut controversiam ei inferre, solvat publi-
co aerario solidos sex et triginta, et invitus sileat.
Praesentibus probis testibus. Michael filius presby-
teri Demetrii testis. † Constantinus filius Demetrii
testis. † Vitalis filius Callei testis. † Scriptum manu
Basilii notarii, anno 6631, indictione prima, die XIII
mensis martii, feria III, hora III.

XCIV.

1124 — Indict. II.

Robertus filius Isnardi vendit Ioanni Nucarrotae praedium situm iuxta Areas solidis duobus.

† σίγον χειρός ρομβερτου υἱού ἰσνάρδου καβαλλα-
ριου του κωλοβραριου οἰκοιτωρ.

Ἐν ονόματι τοῦ πατρος καὶ του υἱοῦ καὶ του ἁ-
γίου πνευματος· ὁ προγεγραμμένος ρομβέρτος· ὁ των
τίμιων καὶ ζωοποιῶν σταυρον· τῇ εὐλ χειρὶ καδυ-
πογράφας· φένομαι πιπράσκωντα ης σὲ ιωαννην νου-
κλρωται· χωραφιον τω διάκουμενον ἰς την περιόχτην
των αλωνιῶν· ὕγουν τω χωράφιον της μάλθας ης
τίμιμα νομισματων β·· ἐστὴν δὲ ὁ περιορισμος τού τοιού-
του χωραφίου κατὰ μὲν ανατολὰς τω μεγαν ριᾶν·
καὶ ρικτι τα ἴσα ἰς το φράξων· καὶ ἀπο τω φρά-

† Signum manus Roberti filii Isnardi Caballarii in-
colae Colubarii.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego
suprascriptus Robertus, qui sanctam et vivificam cru-
cem manu mea signavi, declaro vendere tibi Ioanni
Nucarrotae territorium situm iuxta Areas, vocatum
Maltham, pretio solidorum duorum. His autem fini-
bus comprehenditur: ad orientem est rivus magnus, et
recta iungitur cum fraxinis, et a fraxinis descendit
usque ad collem Scini, et flectit ad inferiorem territo-
rii partem et vadit iuxta verticem, et iungitur cum

ξων κατεβένη ἕως τῶ βουνῶν τοῦ σκίνου· καὶ στρέ-
φεται τῶ ποδα ποδα τοῦ χωραφίου· καὶ ἀπέρχεται
εἰς ἀχαιτὴν ἐχαιτὴ· καὶ ρικτὴ ἧς το ποδα τοῦ χω-
ραφίου ἧς το σίνωρον τῶν καλωγίρον τοῦ αγίου νικο-
λάου τοῦς παρατικούς· καὶ ἀπο τῶν τοιοῦτων συνήρων
ἀπέρχεται τα ἴσα ἄχρι τῶ προγραφέν μεγα ριῶκην·
καὶ συνκλῆει· λαβὼν οὖν ἐγὼ τας συμφωνιδείσας τιμας
παρὰ σοῦ ποιῶ σοι τὴν παροῦσαν ἐγγραφὼν ταιλοῖαν·
καὶ πληρεστάτην τοῦ ἔχτην αὐτὴν τῶ τοιοῦτο χω-
ράφιον· εἰς ἀπαταν σου ἐξουσίαν· πουλεῖν· χαρίζην·
ἀνταλλάγτην· πριξὴν γράφην υἱῶν σου καὶ θυγατε-
ρων· ὥς τὴν κυρίαν παρ ἐμοῦ εἰλιφέισε ἑστῆς οὖν ἀναστῆ
ζιτῆσιν εἰ ἀγωγὴν ποιεῖσει σε· περὶ τοῦ τοιοῦτου
χωραφίου· ἤστασθαι μέ καὶ διέκδικαν σε· εἰ δέ προς
ἀνατροπὴν χρισώμεθα· ἐμολογὸ ζιμιούσθαι με ἐν το
φίσκῳ νομισματὰ λς· καὶ ἰδ' οὗτο στέργιν καὶ ἐμμένη
σοι, τῶ παρ ἐμοῦ πραχθὲν σοι χωράφιον. † παροντων
ἀξιοπιστῶν μαρτυρῶν. † γραφὲν χειρὶ θωμά νοταρίου
τοῦ κολόβραριου. ἔτους 574β'. ἰνδικτιωνος β'. † ἀρ-
σάφιος τοῦ πῖτζιλεο οὗ τῶτε βισκαμῆς τοῦ κολοβραρίου
μαρτυρ υπεγραψα. † κονσταντίνος τοῦ σιμεῶν μαρτυρ
υπεγραψα. † ἰωαννῆς τοῦ κυρ γεννάκει μαρτυρ υπε-
γραψα. † ἰωαννῆς τοῦ πρεσβυτέρου νικολαου μαρτυρ
υπεγραψα. † ἰωαννῆς σαρκιζλίνου ὁ καὶ τζωγκαλα
μαρτυρ υπεγραψα. το δὲ ὕφος τοῦ νοταρίου.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 26.)

inferiori parte territorii, ubi sunt fines (agri) mona-
chorum S. Nicolai de Peratico, et ab huiusmodi fi-
nibus pergit recta usque ad suprascriptum rivum ma-
gnum, et clauditur. Cum ergo accepissem abs te pre-
tium inter nos conventum, facio tibi praesentis plenae
et perfectae venditionis instrumentum, ut habeas prae-
dictum territorium in omnimoda tua potestate ven-
dendi, donandi, permutandi et in tabulis dotalibus fi-
liorum filiarumque tuarum scribendi, utpote qui do-
minium a me habuisti. Si quis vero surrexerit litem
aut controversiam de huiusmodi territorio tibi illatu-
rus, teneat ego suprascriptus refragari tuamque defen-
sionem suscipere. Quod si huius venditionis me poeni-
tuerit, mulctae nomine solvere debeam Fisco publico
solidos sex et triginta; et nihilominus rata sint omnia,
et tibi remaneat hoc territorium a me tibi venditum.
† Praesentibus fide dignis testibus. † Scriptum manu
Thomae notarii Colubrarii, anno 6632, indictione II.
† Arsaphius de Pitzileo olim Vicecomes Colubrarii
testis subscripsi. † Constantinus filius Simeonis testis
subscripsi. † Ioannes filius domini Gennaci testis sub-
scripsi. † Ioannes filius presbyteri Nicolai testis sub-
scripsi. † Ioannes de Sarcialino dictus Tzongala testis
subscripsi (crucem), nomen vero manu notarii.

XCV.

1124 — Indict. II.

*Gulielmus Carburnerius donat ecclesiae S. Mariae de Turribus et S. Stephano Protomartyri
templum S. Theodori situm ad Praetoria una cum eius pertinentiis.*

† ἐν ὀνοματι τῆς ὑπερφότου· καὶ αἰωοῦσίου αγίας
τριαδος πατρός υἱοῦ καὶ αγίου πνευματος. τοῦ ἔτους
574β'. ἰνδικτιωνος υ'.

ἐγὼ γουλλιάλμος καρβανῆρις· σιγίλλιον καὶ ἐν-
ταλμα γενόμενον· καὶ φένωμαι αὐτοβουλή μου ἀπο-
διδόνταν καὶ ἀφιέροντα· ἐκ τὰ χωραφία τῆς ἐμῆς
χωῶρας. τον ναὸν τοῦ αγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομαρτυ-
ρος θεοδόρου· καὶ μετὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τῆς αὐτῆς
διακρατίσεως εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης
ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας τῶν τοῦρρων·
καὶ εἰς τὸν πρωτομάρτυρα στέφανον· ὑπερλύτρου καὶ

† In nomine splendidissimae et consubstantialis Tri-
nitatis Patris, Filii, et Spiritus Sancti, anno 6632, in-
dictione II.

Ego Gulielmus Carburnerius, sigillo et praecepto con-
dito, sponte mea dono et dedico ex praediis regionis
meae templum sancti et gloriosi magni martyris Theo-
dori una cum eiusdem pertinentiis ecclesiae glorio-
sissimae Dominae nostrae Deiparae semperque Virgi-
nis Mariae de Turribus, et Protomartyri Stephano, pro
redemptione et remissione meorum parentum, mea,
et uxoris meae, et filii mei domini Riccardi, et soceri

αφ'εσέως τόν ἑμῶν γονέων· καὶ ἑμοῦ· καὶ τῆς ἑμῆς συν-
βίου· καὶ τοῦ ἑμοῦ υἱοῦ κυρου μιγκαρδου· καὶ τοῦ ἑμοῦ
πενθεροῦ κυρου ρωκερίου κουγκυπέττα· καὶ τῆς αὐτῆς
συμβίου κυρας ὀρέγγιας· τοῦ ἀπ' ὅλων ἄφ'εσιν ἀμάρ-
τιῶν ὁμωπτέρων· παρα τοῦ ἐσπλαχνου· καὶ ἐλεήμονος
Θεοῦ· ἐν ἡμέρᾳ τῆς δίκης· τοῦ δοῦναι ἡμῖν λύτρον ἅμα
τῶν ἑμῶν ἀδελφῶν· ὁ δὲ παῖς τοῦ ἀγίου Θεοδωρου
κεῖται εἰς τὰ πρετόρια· καὶ ὁ διάχορισμός τῶν χωρα-
φίων· ἀπάνω τῆς ἐκκλησίας τὸ χονδρόν συνόρον· τοῦ
αναλίου· καὶ χεῖνι τὴν υαθειαν· τὴν δεξιάν καὶ ἀριστεραν
τὴν τοῦ ναοῦ· ἄχρι τῆς στρατὸς τῆς μεγάλης καὶ
ἀποκατου τοῦ δρόμου· ὡς ὑπάρχει τὸ σῆμα τοῦ ἀδα-
νάσι· καὶ ἀπανδίδη· εἰς τὸ σῆμα τῶν παιδων τοῦ
παπᾶ πέτρου τοῦ στεφάνου· καὶ ὑπάρχει τὸ σῆμα τοῦ
στεφάνου· ἄχρι τῶν πλουππων· καὶ ἀκοντίζει εἰς τὸν
ποταμὸν· καὶ ἀναβίνει ὁ ποταμὸς ἄχρι τοῦ ἀγίου δη-
μητρίου καὶ στρεφει τὸ χονδρόν συνόρον· καὶ ὑπάρχει ἄχρι
τοῦ οὐμβριλλια· εἰς τὸ ρυάκι· καὶ χεῖνι τὸ ρυάκι· ἀπὸ
τὸ σῆμα τοῦ καρβουνεριου ἄχρι εἰς τὴν θάλασσαν·
καὶ στρεφει τὴν θάλασσαν· ἄχρι εἰς τὸ σῆμα τοῦ
χρυσιοιωαννου τοῦ σιμερου· καὶ ἀναβίνει ἄχρι τῆς στρα-
τὸς· τοῦτω ἐγίνετον· ἐν καιρῷ τοῦ μακίστορος ραού·
καὶ ἐμολογῶ καὶ προστάττω· ἥ τις Φοραδῆ· ἡ Φανὶ
ποτε καιρῷ βουλόμενος μετατρέψαι· τὸ πάντα ἀφίερω-
μενον· ὅπερ ἐπίοισα ὑπερ ψειχηκῆς μου καὶ γουλλιαλ-
μος καρβουνεريس καὶ τῶν ἑμῶν γονέων· καὶ ἰδίων μου·
τοῦ ὑπάρχειν καττηραμένον· παρὰ κυρίου Θεοῦ παντο-
κράτορος· τῶν τιῆ ἀγίων πατρῶν καὶ τὰ ἑξῆς· ἐν
παρουσία καὶ ἐπὶ φέσιν τῶν ἑμῶν χριστῶν ἀνδρῶπων
τοῦ ὑπάρχειν νευκία καὶ ἀπαρμολέπτος· ἡ τιαῦτι ἀφίε-
ρωσις· μέχρι τέμματος αἰῶνος· † τριστιάνο παῖδα λαυ-
ρεντιον μάρτυρ ὑπέγραψε· καὶ παρευρεθη καὶ σάρουλ-
λος βλοίνδος· καὶ γιράλδος ἀμγιίνος· καὶ γουλιάλ-
μος φερέττος· καὶ γεόργιος καπρίλος· καὶ ρωπέρτος
γουραφος· καὶ ἰωάννης ὁ ποτε στρατηγος· καὶ καρβου-
νερις· καὶ ρωκέρτος υριάτις· καὶ ρωπέρτος πισκαλου-
πος· καὶ παῖς υἱὸς καρβουνέρις· καὶ υασιλειος νοταριος·
καὶ καπρίλος· καὶ ἰωάννης τοῦ σπανοῦ· καὶ ἀνδρεῖς
κριτῆς· καὶ ὁ πρεσβυρος κυρος παῖς τοῦ ὄρους ἀθανάσιος
καὶ ὁ κυρος σιχερος καὶ ὁ κυρος ὅτος· καὶ κυρος γαλ-
φρὲς· ἡ παρόντες ἀδελφοὶ παρευρεθέντες μαρτυρὲς † μὴνι
ἰνδικτιῶνι τοῖς προγραφείοις.

† Γουλλιαλμος Καρβουνερις· ὑπέγραψεν τὸν σταυ-
ρον εἰς αἰῶνα χειρὶ.

mei domini Rogerii Cunciprettæ, et uxoris ipsius
dominae Orenge; ut scilicet nos fratresque nostri
ab omnibus nostrum utrorumque peccatis absolutio-
nem et redemptionem obtineamus apud benignum et
misericordem Deum in die iudicii. Templum vero
sancti Theodori ad Praetoria situm est; et praedio-
rum (*quae donantur*) fines hi sunt: a superiori parte
ecclesiae est lapideus terminus Ananiae, et descendit
per vallem dexteram laevamque templi usque ad viam
publicam, et subtus viam ut pergit finis Athanasii,
et iungitur finibus filiorum presbyteri Petri de Ste-
phano, et vadit finis Stephani usque ad populos, et
tangit flumen, et ascendit iuxta flumen usque ad san-
ctum Demetrium, et revertitur per terminum lapi-
deum, et pergit usque ad Umbrelliam ad rivum, et
descendit rivus a finibus Carbuneri usque ad mare,
et revertitur a mari usque ad fines Chrysoioannis de
Simero, et ascendit usque ad viam. Haec autem con-
cessio facta est tempore magistri Rhai, et ipse (*eam*) fir-
mam ratamque habeo, ac praecipio, ut si quis aliqua
occasione vel tempore infringere voluerit omnem hanc
oblationem, quam feci ego Gulielmus Carbuneri pro
spirituali salute mea meorumque parentum et propin-
quorum, maledictus sit a Domino Deo omnipotente, et
a tercentis octo et decem sanctis Patribus, et reliquis
sortiatur poenas. Praesentibus et inspectantibus viris
meis probis (*scripta est*) haec donatio, quae firma et in-
violabilis maneat usque ad finem seculorum † Tri-
stianus filius Laurentii testis subscripsit, et interfuit,
et Sarullus Blundus, et Giraldus Amgigenus, et Guliel-
mus Pherettus, et Georgius Caprilus, et Robertus Gu-
raphus, et Ioannes olim Strategus, et Charbuneri, et
Rogerius Briatis, et Robertus Piscialupus, et Rhaus
filius Carbuneri, et Basilius Notarius, et Caprilus, et
Ioannes de Spano, et Andreas Iudex, et Prior domi-
nus Rhaus de Monte, Athanasius, et dominus Siche-
rus, et dominus Otus, et dominus Galphres, praesentes
fratres interfuerunt testes. † Mense et indictione su-
prascriptis †.

† Gulielmus Carbuneri subscripsit crucem pro-
pria manu.

† Domina Einma uxor mea subscripsit honoran-
dam crucem propria manu.

† κυρα ἔμμα σύμβιός μου ὑπέγραψε τὸν τίμιον σταυ-
ρον εἰκείᾳ χειρὶ.

† ριγκάρδος Φᾶλλκος· ὑπέγραψε εἰκείᾳ χειρὶ.

† γουλλιάλμος υἱὸς αὐτοῦ υπεγράψε εἰκείᾳ χειρὶ.

† ἔμμα θυγατὴρ αὐτοῦ εἰκείᾳ χειρὶ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 20.)

† Riccardus Phalcus subscripsit propria manu.

† Gulielmus filius eius subscripsit propria manu.

† Emma filia eius propria manu.

XCVI.

1125 — Indict. III.

Petrus Ranerus Iudex Comitís (sic) divisionem bonorum inter Eremitas et uxorem Rhai fratresque ipsius conficit.

† εἰσιν οἱ μοῖράσια τῆν ἀπὲρ καὶ ἐπιοῦσασιν οἱ ἐρε-
μίτες με τὴν γῆνεκαν τοῦ ραυ καὶ τοὺς ἀδελφούς
αὐτοῦ ἐν προτῆς ἀπολαβὸν οἱ μοναχὴ εἰς τὴν ἐπικα-
τοῦ μερίαν τῆς ἀγίας θροτοκου τῆς αὐτοῦ εἰς τὸ ἀνα-
τολικὸν μέρος ἀχρι τῆς φράκτῆς τοῦ ἀνπελιου τοῦ
χαλτέρι· πλίσιον τοῦ χοραφίου τοῦ καπανοῦ καὶ εἰς
τὴν υαθήαν τοῦ χοραφίου πλίσιον τοῦ καητζανου ἀ-
που τὸ χανδακὴν σιν τοῦ ἀνπελιου· καὶ ποδιδι εἰς
τὴν φρακτὴν καὶ ἀποτρεχὴ ἡ φρακτὴ καὶ ἀποδιδι
εἰς τὸ ἀνπελὴν τοῦ καητζανου· καὶ ἑτερον πετζῆν εἰς
τὴν ἐπανοῦ μερίαν τῆς ἐκλίσιας καὶ μεδίου ἐνος χο-
ραφίου μέσα τὸν ἀνπελιων πλίσιον τοῦ ἀγριλλου κα-
τενοπηὸν τὸν ἀξιοτητον μαρτυρων. † Κωνστας μα-
γου μαρτυρ. † μαρίνος τῆς φρανκηκας μαρτυρ. † πε-
τρος πολητῆς μαρτυρ. † πανκαλλος υἱος πρεσβυτέρου
κωνστα τοῦ πανταλεοντος τοῦ μευτέρου. κατὰ πρὸς-
τάξεος πετροῦ ρανέρου κριτοῦ κομιτος ἐτους ρχλγ/
ινδικτιωνος γ' ἐγγραφὴ τοῦ χαρτίου ὑπο χειρὸς πετροῦ
πρεσβυτέρου υἱοῦ ἰωαννου καπανου.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 21.)

† Haec est divisio quam fecerunt Eremitae cum
uxore Rhai et fratribus ipsius. In primis acceperunt
monachi ad inferiorem partem Sanctae Mariae supe-
rioris (portionem territorii) orientem versus usque ad
sepem vineae Gualterii prope praedium Capani, et ad
vallem praedium prope Caëtzanum de Chandace cum
vinea, et vadit ad sepem, et procedit sepes et vadit ad
vineam Caëtzani; et alterum praediolum in parte su-
periori ecclesiae; et praedium unius modii inter vi-
neas prope Agrillum. Coram fide dignis testibus. †
Constas filius Magi testis. † Marinus de Francica te-
stis. † Petrus Politus testis. † Pancallus filius pre-
sbyteri Constae filii Pantaleonis de Mutera. Ex man-
dato Petri Raneri Iudicis Comitís, anno 6633, indi-
ctione III, scripta est chartula manu Petri presby-
teri filii Ioannis Capani.

XCVII.

1125 — Mense Septembri — Indict. IV.

*Alexander de Claromonte eiusque frater Riccardus confirmant Nilo praeposito monasterii sancti martyris Ana-
stasii privilegia, quibus Riccardus Sinescalcus et Albereda coniuges, Petrus Boitus et Boamundus eidem
donaverant monasterium Polychori cum praediis et ecclesia S. Mariae de Scanzana.*

† σίγγον χειρὸς ἀλεξάνδρου ὁ τοῦ κληρομόντου.

† σίγγον χειρὸς ριγκάρδου ἀδελφοῦ αὐτοῦ †.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
αγίου πνεύματος.

† Signum manus Alexandri de Claromonte.

† Signum manus Riccardi fratris ipsius.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus San-
cti.

Σιγίλλιον γενόμενον παρ εμοῦ αλεξάνδρου τοῦ κλε-
ρεμοντου· καὶ ριγαράδου εμου ἀδελφοῦ· καὶ ἐπιδωδέν
τῷ πσιπέτῳ καὶ θείῳ ναῶ τοῦ σοτηρίου μάρτυρος
αναστασίου τὸ εἰς τὴν καρβουνι λεγομένῳ καὶ σὺ τῷ
ιεροτάτῳ καὶ θεολήπτῳ τῆς ταῦτης μονῆς καθηγου-
μένῳ κυρῷ νεῖλῳ· καὶ τοῖς μετὰ σὲ ἐν αὐτῷ διαδόχοις
σου μηνος Σεπτεμβρίου ἰνδικτιωνος δ'. ἔτους ςχλδ' †.

Ἐπὶ δεῖ. εἰς τὴν ἡμετέραν ἐξουσίαν τὸ πολλυκῶριον
παραλαβῶντες παρὰ τοῦ αὐθέντου κυροῦ βαϊμοῦνδου.
πρόσηλθες ἡμῖν σὺ ὁ ευλαβέστατος ἡγούμενος κυρος νεί-
λον. ἔτησεν ἡμῖν ἐτοιμὸς τοῦ ἐπικυρῶσαι καὶ βαι-
βεῦσαι σὲ, καὶ τοὺς μετὰ σὲ διαδόχους σου. ἐκ τῆς γέ-
φειρας τοῦ πολλυκωρίου. σὺν τῇ ευαγγελτάτῃ καὶ θείᾳ
μενῇ τῆς θεομήτωρος καὶ τῶν δικαιοματίων αὐτῶν.
ἔτη δὲ καὶ τῆς ἐγκλήσιας τῆς πανάγου καὶ θεομή-
τωρος τῆς εἰς σκαντζαίας. σὺν τῇ διακράτῃσιν αὐ-
τῆς. οὐ μὲν· ἀλλὰ καὶ σιγίλλια ἐπιφερόμενος τῶν μα-
καρίτων ὁμοζύγων ριγκαρδου συνεσκάλλου καὶ τῆς κυ-
ρας ἀλβερίδας τῆς ἡμετέρας θείας· καὶ τοῦ πετροῦ
βοίτου καὶ λαμπροτάτου αὐθέντου, κυροῦ βαϊμοῦν-
δου· περιέχωντα τὴν παρ ἐκείνων σὺ δεδομένων ἐπι-
τοῖς προρῆθήσεσι τόποις κυρῶσθῃσαν κυριότητι. πολ-
λὴν ὡς ἀληθῆς ἐσχικότες ἀσφάλειαν σου δὲ δικαίως·
καὶ παναγίως τὰς προρηθῆσας μονὰς κρατούντος καὶ
δεσπόζοντος καὶ περιθάλλοντος. καὶ εἰς ἐμφάνειαν καὶ
πρόκοπὴν αὐτὰς διεγείραντος. ὡς ἐπὶ τοῖς τιούτοις χαί-
ρι θεος καὶ οἱ αὐτοῦ θεράποντες ἅγιοι. Οὐ δίκαιον ἡγι-
σάμεθα τὰς σὰς παριδὴν ἀξιώσεις καὶ παρακλήσεις, τὰς
ὑπὲρ ταύτης τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐτησαιῶς ψυχοφε-
λοῦς. καὶ δεῖ· ἡξάντες τῷ σῶ θελήματι καὶ τῇ δι-
καίῳ ἐτυθήσει ἐτήσει. τοῦτο μὲν ποιοῦμεν καὶ στέρ-
γωμεν διὰ ψυχικὴν καὶ σωματικὴν ἡμῶν σωτηρίαν τε
καὶ κατευδῶσειν· καὶ ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῶν
ἡμετέρων γονέων τὰ παρ ἐκείνων σοι βραβεύοντα πρὸς
σὲ καὶ τοὺς διαδόχους σου. καὶ ἡμεῖς οἱ ἀδελφοὶ
ὁλοφύχως καὶ εὐγνωμόνως επικυρῶμεν καὶ στέργωμεν·
ἵνα ἀπὸ τοῦ παρίντος εἰς τὸ ἔξῃς. τὴν τῶν προριθέ-
των μοιῶν διέκδικήσῃν. τὸ ἀνεπερεαστόν τε καὶ ἀφρόν-
τιστον ὡς εἶδε παρ ἡμῶν προσδεζόμενοι, σὺ καὶ οἱ μετὰ
σὲ. μὴ ἐξεῖναι τοίνυν τῶν ὑφ' ἡμῶν. εἰ ἄλλων τινῶν.
οἰοδύποτε προσώπῳ, ἢ τρόπῳ· ἢ προφάσει καὶ μη-
χανῇ· ἐπερεάζειν ἢ ἐνοχλεῖν αὐτὸν ἐν τινι· τούτο γὰρ
δίκαιον εἶναι καὶ ψυχοφελῆς ἐννοήσαντες. τὴν προρι-
θείσαν γέφυραν τοῦ πολλυκωρίου σὺν τῇ ἐκτὶ ευαγε-
στάτῃ μονῇ τῆς θεομήτορος, καδῶς ὁ κυρος ριγκαρ-

Sigillum factum a me Alexandro de Claromonte
et Riccardo fratre meo, et datum venerabili ac divi-
no templo sospitatoris martyris Anastasii in loco di-
cto Carbuni, et tibi sanctissimo Deoque accepto huius
monasterii praeposito domino Nilo, tuisque inibi suc-
cessoribus, mense septembri, indictione IV, anno 6634.

Cum in nostram potestatem Polychorum accepisse-
mus a dynasta domino Boamundo, accessisti ad nos tu
religiosissimus praepositus dominus Nilus, petens a no-
bis, ut assereremus et confirmaremus tibi tuisque suc-
cessoribus planitiem Polychori cum sanctissimo et di-
vino monasterio Matris Dei et iuribus ipsorum, insu-
per et ecclesiam sanctissimae Deiparae, quae est Scant-
zanae, cum eius possessionibus; nec non et afferens
privilegia coniugum beatae memoriae Riccardi Sine-
scalci, et dominae Alberedae amitae nostrae, et Petri
Boiti, et clarissimi dynastae domini Boamundi, quae
continebant dominium super praedicta loca confirma-
tum ab iisdem donationis auctoribus, multum certe
quidem securitatis habentia. Cum tu autem praedi-
ctum monasterium rite sancteque possideas et mode-
reris ac tuearis, et ad celebritatem et incrementum
excites, quibus sane rebus tum Deus, tum Deo famu-
lantes Sancti gaudent, nefas putavimus tuos asper-
nari rogatus et postulationes animae salutare. Tuae
igitur voluntati iustaeque petitioni obsecundantes,
id quidem facimus, et confirmamus, pro spirituali
et corporali nostra salute et prosperitate, et pro re-
missione peccatorum nostrorum parentum, res ab
illis tibi tuisque successoribus donatas. Et nos fra-
tres germani toto animo et bona voluntate ratum
habemus et comprobamus, ut a praesenti die in po-
sterum, nobis praedictorum monasteriorum defensio-
nem suscipientibus pro te tuisque successoribus, a da-
mno et molestiis liberi sitis prout oportet, nec liceat
cuiquam ex nostris subditis vel extraneis vel cuilibet
personae quovis modo vel praetextu vel dolo turbare
aut vexare ipsa (monasteria) in aliqua re. Id enim
iustum esse et animae utile reputantes, praedictam
planitiem Polychori cum sanctissimo monasterio Ma-
tris Dei ibi posito, sicut dominus Riccardus Sinescal-
cus filius Drogonis Comitum, et amita nostra domina
Albereda dederunt et confirmarunt ipsum cum omni
eiusdem tenimento monacho Tristaino, sic ratum ha-
bemus et confirmamus tibi tuisque successoribus, nec

δος σινεσκαλκος υἱὸς δρόγου του κόμητος καὶ ἡ θεία ἡμῶν κυρα αλβερέδα ἔδωκεν καὶ ἔστερξαν αὐτὴν σὺν πάσῃ τῇ διακρατήσῃ αὐτῆς τῷ μοναχῷ τριστάινω. οὕτως ἐπικυροῦμεν καὶ στέργωμεν σοι καὶ τοῖς μετὰ σέ. ἔτη δὲ καὶ τὴν ἐγκλησίαν τῆς παναγίας καὶ θεωμήτορος τῆς εἰς σκαντζάαν. μετὰ τῶν δικαιοματίων αὐτῆς ἔχουν τὸ χωρίον μετὰ τῶν χωραφίων τῶν περιουσιζομένων. διὰ τῶν συνόρων τοῦτων τῶν ὑπογεγραμμένων ὡς προσέφημεν, ἐπικυροῦμεν καὶ στέργωμεν. πρῶτον μὲν· ἀπὸ ἀνατολῆς ἡ θάλασσα ἕως τῆς ἐγκλησίας τοῦ ἁγίου γεοργίου· καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐγκλησίας τοῦ ἁγίου γεοργίου πρὸς μεσιμβρίαν ἀνεῖσιν εἰς τοὺς δ' ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν τὴν ἐρχομένην ἀπὸ ταραντου· καὶ ἡ ὁδὸς ἀπέρχεται ἀχρι εἰς τὸν βουνὸν τῆς ἀγριελαίου, κακείθεν τὰ εἰσα ἀνεῖσιν εἰς τὴν βαθείαν τῶν ἀγκυτάνων· καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς βαθείας ἀνεῖσιν εἰς τὴν πηγὴν τοῦ κρομιδᾶ· καὶ ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ κρομιδᾶ πρὸς δυσμὰς, ὡς ἀπέρχονται τὰ λεγόμενα ζυγοῦνι καὶ μέτοπα εἰς τὸν ποταμὸν τῆς χελάνδρας· καὶ ὡς κατεῖσιν ὁ ποταμὸς μέχρι τῆς θαλάσσης ἀπο ακτῶν μέρους ταῦτα πάντα ὡς ἔφημεν. σοῦ δικαίως κρατοῦντος τε καὶ δεσπόζοντος καὶ ἡμῶν στεργόντων. τὴν προλεχθῆσαν μονὴν τῆς γεφυρας πολλυχορίου· σὺν πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν αὐτῇ πράγμασι κεινητοῖς ἀκοινήτοις καὶ αυτοκεινήτοις. καὶ τῆς εἰς τὴν σκαντζάαν νυχθήμερον ἐκράτησαν καὶ ἔδωσαν. εἰς τὸ ἔξῃς κρατὴν καὶ δεσπόζειν ἡ προγεγραμμένη μονὴ τοῦ ἁγίου μαρτυρος ἀναστασίου καὶ ὁ ταύτης προεστὼς κυρὸς ἰεὺς καὶ οἱ τοῦτου διάδοχοι εἰς αἰὲ ἀκολούτως καὶ ἀνενοχλήτως ἐπιβραβεύομενοι· εἰ δὲ τις τῶν ὑπὸ τῇ ἡμετέρᾳ ἐντυγχαινόντων χεῖρα· καβαλλαρίων λέγω στρατιῶν καὶ παντοίων υπηρετῶν ἢ ἑτέρον τι ξένον πρῶτον καὶ τὸ κοινὸν τοῦ λαοῦ ἡμῶν. τὰ ἑφ' ἡμῶν κυρωθέντα καὶ βεβαιωθέντα εἰωδήποτε τῷ παρὰ σαλευσθῆναι ἢ ἀκυρῶσαι πηράσεται. ἢ ἡμοῖς αὐτοῖς ἢ κληρονόμοις ἡμῶν ὑπὲρ μὴ γένοιτο. μέτοχος ἔστω· τῆς ἀρὰς τῶν τιμῶν θεοφύρων πατρῶν ζημιούμενος ἐν τῷ βεστιαρίῳ ἡμῶν χρυσῶν λίτρας πεντήκοντα· καὶ ἄλλας τοσαύτας τῇ ἁγίᾳ ἐγκλησίᾳ καὶ τῷ ταύτης προέδρῳ. οὐ μὲν ἄλλα καὶ τὴν ἡμετέραν ὁργὴν οὐ μικρὰν ὑποστήσονται. τὸ γὰρ παρὸν σιγίλλιον ἄθραυστον καὶ ἀμετακινήτον εἰς αἰῶνα διαμενέη. ὑπὲρ πρὸς περισσοτέραν πίστωσιν καὶ βεβαίωσιν. τῇ διαμολέμῳ βουλῇ ἡμῶν ἐσφραγίσαμεν. γραφὴν τῇ ἡ-

non ecclesiam sanctissimae Matris Dei, quae est Scantzanae, cum possessionibus ipsius, agrum scilicet cum praediis per subscriptos terminos definitis, ut praediximus, ratam habemus et confirmamus. Primum quidem ab oriente est mare ad ecclesiam usque S. Georgii, et ab ipsa ecclesia S. Georgii ad meridiem ascendit ad quatuor lapides; illinc recta ascendit ad viam publicam quae venit e Tarento, et via vadit usque ad clivum oleastri; illinc similiter progreditur ad vallem Ancitanorum, et ab ipsa valle ascendit ad fontem Cromidae, et a fonte Cromidae occasum versus, ut vadunt (loca) quae vocantur Zygunia posita e regione ad fluvium Chelandrae, et ut descendit fluvius usque ad mare a parte septentrionali. Tibi haec omnia, ut diximus, iuste possidenti et in tua potestate habenti nos confirmamus praedictum monasterium Polychori cum omnibus rebus in eo extantibus, mobilibus, immobilibus et semoventibus, et cum illis quae Scantzanae perpetuo possedit et habuit; ut in posterum praedictum monasterium sancti martyris Anastasii, et ipsius praepositus dominus Nilus eiusque successores, ea, quae donata sunt, libere et sine molestia in perpetuum possideant et in potestate habeant. Si quis autem e subditis nostrae ditioni, Caballariis inquam, Strategis, cunctisque ministris vel aliis extraneis personis, et ex universitate populi nostri, a nobis rata habita et confirmata aliquo modo turbare vel infirmare tentaverit, vel nos ipsi vel heredes nostri, quod absit; particeps sit maledictionis tercentorum octo et decem divinorum Patrum, et mulctetur Fisco nostro auri libris quinquaginta, et totidem sanctae ecclesiae eiusque antistiti, nec non et nostram indignationem non parvam incurrat: verumtamen praesens privilegium inviolatum et inconcussum in perpetuum maneat; quod ad maiorem fidem et firmitatem nostro plumbeo sigillo signavimus. Scriptum nostro mandato manu notarii nostri Menae, et datum religioso praeposito domino Nilo, mense et indictione supradictis, coram subscriptis testibus.

† Hugo filius Raneri et Comestabulus praesens testis subsignavi honorandam crucem.

† Hugo filius Ascintini de Claromonte testis propria manu subsignavi venerandam crucem.

μῶν προστάξει χειρὶ τοῦ ἡμετέρου νοταρίου μηνά. Ἐπεδύθη τῷ ευλαβεῖ ἡγουμένῳ κυρῷ νεύλῳ· μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνί τοῖς προγραφῆσι παρουσία τῶν ὑποκειμένων μαρτύρων.

† οὖβος υιοῦ ρανέρου καὶ κομισταύλου παρῶν ὑπεσημηνάμην τὸν τίμιον σταυρὸν μαρτυρ.

† οὖβος υιοῦ ασκιντίνου τοῦ κλερεμόντου. εἰκία χειρὶ ὑπέγραφα τὸν τίμιον σταυρὸν μαρτυρ.

† ἀνδρέας τοῦ μαρτίνου. εἰκία χειρὶ ὑπέγραφα τὸν τίμιον σταυρὸν μάρτυρ.

† οὖβος υιὸς γιλλιέλμου Φιλφενάλδου μάρτυρ ὑπέγραφα.

† ράος δονάτος ὁ τότε στρατηγὸς τῆς χώρας τοῦ αὐθέντου μου κυρῷ ἀλεξάνδρου μαρτυρ †.

† γιλλιέλμος σανγιλιάνος οικεῖτωρ καστρου νόβου μαρτυρ ὑπέγραφα.

† ἰωάννης βαρινοῦ. μάρτυρ ὑπέγραφα τὸν τίμιον σταυρὸν.

† πέτρος καμβρίλλιγγος· ὑπεσημηνάμην τὸν τίμιον σταυρὸν εἰκία χειρὶ· τὰ δὲ ὕφει τῶν ὀνομάτων καὶ ἐποnymίων διὰ χειρὸς τοῦ νοταρίου †

† Andreas Martini filius testis propria manu subsignavi venerandam crucem.

† Hugo filius Gulielmi Filrenaldi testis subscripsi.

† Rhaus Donatus olim Strategus ditionis domini mei domini Alexandri testis.

† Gulielmus Sangilianus incola Castri Novi testis subscripsi.

† Ioannes Barini filius testis subscripsi venerandam crucem.

† Petrus Cambrillingus subsignavi venerandam crucem propria manu, nomen autem et cognomen manu notarii.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 22.)

XCVIII.

1126.— Mense Iulio — Indict. IV.

Sichelgaita uxor defuncti Odonis Marchisii confirmat S. Mariae de Turribus et Leoni praeposito Eremitarum donationem quorumdam praediorum.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐν ἔτη ςχλδ' ἰνδικτιωνος τῆς εἰσόδου δ'. ἐν το μηνὶ ἰουλίῳ, οὐσης καμοῦ σηκληγαῖτης μαρκησῆ καὶ γυνῆς τοῦ ἀπεχωμένου αὐτοῦ μαρκησου· εἰς τὸν ἔμῳν καστέλλιν ἁγίας εἰσκατερίνας, ἔσπερξα ἐν τῇ ὑπεραγίᾳ δευτέρῳ των τοῦρρων, καὶ εἰς τὸν ἅγιον στέφανον, καὶ εἰς τὸν ἅγιον λαυρέντιον, καὶ εἰς τὸν ἅγιον υλάσιον, καὶ εἰς τὸν κυρὸν λέοντα τὸν μαῖστορα τῶν ἐρεμιτῶν, καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὑπερ ψυχικῆς σωτηρίας, τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ κόμητος ρωκερίου, καὶ αὐθεντοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ κόμητος ρωκερίου, καὶ αὐθεντοῦ ἡμῶν· καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, καὶ ὑπερ ψυχικῆς σωτηρίας τῶν προπαελδοτων ἡμῶν γοναῖων, καὶ τοῦ ἡμοῦ αὐθεντοῦ κυροῦ αὐτοῦ καὶ ἡμῆς, καὶ τῶν ἡμετέρων τέκνων, χωράφια ἐκ τῆν ἡμοῖν κοιν-

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Anno 6634, praesente indictione IV, mense iulio. Cum ego Sichelgaita Marchisia et uxor defuncti Odonis Marchisii degerem in meo castro Sanctae Ecaterinae, confirmavi sanctae Dei Genitrici de Turribus, et sancto Stephano, et sancto Laurentio, et sancto Blasio et domino Leoni priori Eremitarum, eiusque sodalibus, pro spirituali salute felicis memoriae Comitis Rogerii domini nostri, et ipsius filii comitis Rogerii domini nostri, et filiorum eius, et pro spirituali salute defunctorum parentum meorum, et Odonis domini mei, et mea, et filiorum nostrorum, praedia de mea cultura dicta Matremona, (quae incipiunt) a via, quae dividit alia praedia a me donata huic sanctae Dei ecclesiae, et vadit via ad rivum, qui descendit infra sanctum

τουραν τῆς ματρεμόνας, τα ἀπο τῶν ὁδων τὴν διάχωρί-
ζοντα τὰ ἑτέρα χώραφια τα ἐπροεδωκα ἐν ταῦτες, τὲς
ἀγίες τοῦ Θεοῦ ἐγκλησίες, καὶ ἀποδίδει ἡ ὁδὸς εἰς τὸ
ριᾶκην τὸ καταβένον ἀπόκατο τοῦ αἰγίου παύλου ἐπὶ
ἀνατολῆς ἄχρι τῆς θαλάσσης καὶ ἀπέρχεται τα πα-
ραπλήσια τῆς θαλάσσης ἄχρι τοῦ βουρβουροῖσσου, καὶ
ἀνέρχεται ταύτος ὁ ριάξ τοῦ βουρβουροῖσσου, ἐπὶ
δισμάς, ἄχρι εἰς τὸ σύνορον τῆς κουντουρας ναρθωλο-
μεου δε λουτζή, καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν ὁδὸν καὶ σὺν-
κλήη ταῦτα δὲ ἔστερξα κατενοπιον των ἀπευρεθεντων
ἐν τοῦτοις χριστιμον ἀνθρώπων.

† Ego Dominicus Squillatinus episcopus huius car-
tulæ testis sum.

† petrus cappellanus testis sum.

† Ego leo cappellanus testis sum.

† ράος υἱὸς γαλλου ὑπέγραφα τὸν τήμιον σταυρόν.

† πρεσβυτερος γριγοριος προτοπαπα μαρτυρ ἠπέ-
γραφε.

† νικολαως ηγεράς παρευρεθης μαρτυρ ἠπεγραψεν
ἠχη χειρι.

† νικολαος ἀδελφος νοταριου κωνστας του οπιδου
μαρτυρ ὑπεγραφα τον τιμιον σταυρον.

† πρεσβυτερος ιωαννης τη επονηα του καφικου.

† νικολαος κρομμυδα μαρτυρ ὑπέγραφα τὸν τιμιον
σταυρον.

† ἀρεθος κοντζηλλιος μαρτυρ ὑπεγραφα τὸν τήμιον
σταυρον.

† ἐγραφη τὸ παρὸν χαρτιον χεῖρι ἡμοῦ ἀρχιδιου
νοταριου κατα προσταξέως τῆς ἐμῆς αὐθεντης κυρας
σηγληγαίτας μαρκήσι.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 23.)

Paulum ab oriente usque ad mare, ac protenditur
ad loca mari propinqua usque ad Burburussum, et
iuxta hunc rivum Burburussi adscendit occidentem
versus usque ad confinium culturae Bartholomaei de
Lutzi, et pervenit ad viam et clauditur. Hanc vero
donationem ratam habui coram probis hominibus qui
eidem interfuerunt.

† Rhaus filius Galcli subscripsi venerandam cru-
cem.

† Presbyter Gregorius protopapa testis subscripsit.

† Nicolaus presbyter testis interfuit, et propria
manu subscripsit.

† Nicolaus frater notarii Constae de Oppido te-
stis subscripsi venerandam crucem.

† Presbyter Ioannes cognomento Cafirus.

† Nicolaus Crommida testis subscripsi venerandam
crucem.

† Arethus Contzillius testis subscripsi veneran-
dam crucem.

† Scripta est praesens chartula manu mei Arcadii
notarii ex iussu dominae meae dominae Sichelgaitae
Marchisiae.

XCIX.

1126 — Mense Septembri — Indict. V.

Theogno vidua Gregorii Trasimundi donat monasterio S. Ioannis de Calveto nonnulla praedia.

† σίγνον χειρὸς Θεογνοῦς τῆς καὶ γνησίας συζήγου
γρηγορίου τοῦ τη επονομία τρασιμουῦνδου του μακά-
ριωτάτου.

† Ἐν οἰκονομίᾳ τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
αἰγίου πνεύματος. Ἡ προγεγραμμένη Θεογνῶ η τὸ σί-
γνον του τιμιου καὶ ζωοποιου σταυρου ἴδια χειρι πῆ-
ξασα· οὐδὲν οὕτω θεῶ ευαπόδεκτον καὶ ἀγγέλοις ε-

† Signum manus Theognus legitimæ uxoris Gre-
gorii cognomine Trasimundi felicitis memoriae.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascripta Theogno, quæ signum venerandæ
et vivificæ crucis propria manu exaravi, cum ni-
hil tam Deo acceptum et Angelis iucundum et ho-
minibus laudabile et beatum sit, quam pro salute

δέξιμον καὶ ἀνδρωποῖς ἐπαινετὸν καὶ μακαριστὸν· ὡς τὴν
εὐποιῇ ὑπὲρ ψυχῆς αὐτοῦ σωτηρίας καὶ ἀφίερω-
σης εἰς ναοὺς ἁγίων δια τὸ ἀναφέρεισθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς
δυπτύχοις εἰς τὸ διεναικαῖς· δια τοῦ τοῦτου· τὴν πα-
ροῦσαν ἐγγράφον ἀφίερωσιν ποιῶ· πρὸς τὴν σευασμίαν
μονὴν· τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου τοῦ καλυπτήτου·
ἐν ᾗ ἀφίερῶ ὑπὲρ ψυχῆς σωτηρίας τοῦ ἐμοῦ συνευ-
νοῦ γρηγορίου τραπεζινοῦ τοῦ μακαριωτάτου· τα-
χωράφια τὰ πατρικά αὐτοῦ· τὰ λεγόμενα τῶν ρε-
κῶν· καὶ τα χωράφια τὰ ὄντα εἰς τὸν ἀλμυρὸν ἄ-
νευ μὲν τὸ ἐπέδωκεν εἰς τὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν τοῦ τα-
ξιάρχου μιχαήλ· καὶ τὸ χωράφιον τῆς παλαιᾶς ἀλη-
κῆς· καὶ τὸ χωράφιον τῆς κρυφάνης τοῦ ἀφασανήτι-
κον τὸ ὄντι εἰς τὸν ἅγιον χριστοφόρον· καὶ τὸ χω-
ράφιον τοῦ μεσσημίου· καὶ ὅλον τὸ μέρος αὐτοῦ
ὅπουδ' ἀνέκειται κληρονομίαν ἐκ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ
ὑπόστασεως ἐπακολουθεῖν ἡ τοιαύτη μονὴ τὸ μέρος
αὐτοῦ κατὰ συνμοιρᾶσιν μετὰ τῶν συνκληρονόμων αὐ-
τοῦ· καὶ ἔχειν ταῦτα τὴν ὑπόστασιν τῆς κληρονο-
μίας αὐτοῦ ἡ αὐτὴ σευασμία μονὴ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς
κατὰ καιρὸν ἡγουμενεύοντες καὶ διοικηταὶ καὶ οἰκονό-
μοι εἰς ἰδίαν ἐξουσίαν καὶ δεσποτίαν ἀπο τῆς ἡμέρας
ταύτης καὶ εἰς αἰωνίαν κατέσχεσιν· διὰ τοῦ κατὰ
καιρὸν οἰερούργουντες εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν· εἵχεσθαι
καὶ ἀναφέρειν αὐτὸν ἐν τοῖς ἱεροῖς δυπτύχοις γρηγο-
ρίου τοῦ μακαριωτάτου μου συζήγου καὶ ἐμοῦ αὐτῆς
ἀχρη τέρματος αἰῶνων· καὶ ἔχειν ἐξουσίαν οἱ αὐτοῖς εἰς
τὴν τοιαύτην κληρονομίαν· καὶ εἰς τὰ ρηθέντα χω-
ράφια· πάντα ποιῇ καὶ πράττει ἐν αὐτοῖς ὥσα τοῖς
οἰκείοις δεσπόταις οἱ δῖοι καὶ φιλευσευεῖς νόμοι δια-
κελεύουσιν· ὡς το κυρῶς καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ
εἰληφούσα ἡ τοιαύτη μονὴ· καὶ ὅτι ἀνελευμένη· τὴν
τοιαύτην ὑπόστασιν τὸ μέρος τῆς πατρικῆς κληρονο-
μίας τοῦ ἀνδρός μου· διὰ τὸ καταγραφέν μοι παρ'
αὐτοῦ θεωρετρον δια διαφορῶν εἰδῶν νομίσματα ἐκ-
τόν· καὶ ὡς μὴ ἔχων τί δούναι ἀνιλαυνωμένη ταῦτα· οὐ
μὴν δὲ μόνον περὶ τοῦτου· ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κατα-
λημὸν τοῦ κάστρου διὰ τὸν πιασμὸν αὐτοῦ δέδωκα
εἰς τὴν κύρτην νομίσματα σκυφάτα πλέον παρα ἐξή-
κοντα· ἅτινα ὑπάρχων ἀπὸ τῆς προικὸς μου κοσμία
χρυσᾶ καὶ ὑγλάρια ἡσθαρωμεταξα καὶ διαφορὰ ρούχα
ἀπὸ τε χαλκοῦ σιδήρου καὶ τῶν ἱματίων μου· καὶ
ταῦτα ἐπιδίδω πᾶσιν ὑπὲρ ψυχῆς αὐτοῦ σωτηρίας
καὶ τῆς ἐμῆς εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν· μὴ ἐναντιούμε-
νη παρὰ τῶν συνκληρονόμων ἡμῶν καὶ ἀδελφῶν· μή-

animae propriae beneficiis et donationibus cumula-
re templa Sanctorum, ut (*donantis nomen*) in sacra
diptycha in perpetuum referatur, idcirco praesen-
tem donationem facio venerabili monasterio sancti
patris nostri Ioannis de Calveto, cui concedo pro
salute animae viri mei Gregorii Trasimundi felicitis
recordationis praedia paternae eius hereditatis dicta
Reccorum, et praedia quae sunt ad Almirum, prae-
ter illud quod ipse ecclesiae suae Archangelo Mi-
chaeli dicatae concessit; et praedium Veteris Salinae;
et praedium cui nomen de Crypsana Aphasaniticum,
positum ad Sanctum Christophorum; et praedium
Mesocampi; et integram partem paternae heredita-
tis ipsius ubicumque ei contigerit, quam partem
consequatur idem monasterium iuxta divisionem cum
eius coheredibus. Haec vero bona hereditatis ipsius
praedictum venerabile monasterium, et eius pro tem-
pore praepositi, administratores et oeconomi ha-
beant in suum dominium et potestatem a praesenti
die in omne aevum. Quapropter, qui sacra in hoc
monasterio pro tempore obierint, orent et mentionem
faciant in sacris diptychis Gregorii viri mei beatis-
simae memoriae et mei ipsius usque ad finem se-
culorum; et facultatem iidem habeant in dictam he-
reditatem et in memorata praedia omnia peragendi
et faciendi, quae propriis dominis divinae piaequae
leges praecipunt, quippe auctoritatem et ius a me
hoc monasterium acceperit, prout haec bona habui,
partem (*nempe*) paternae hereditatis viri mei ex nu-
ptiali multiplici dono ab ipso mihi destinato, atque
aestimato centum numismatis; quae cum mihi trade-
re non posset, (*pro iis*) accepi praedicta (*bona*); et non
solum propter haec, sed etiam propter occupationem
possessionemque castri dedi Curiae scyphatos plusquam
sexaginta. Item aurea ornamenta dotalia, et velamina
serica acu picta, et variam suppellectilem aeneam ac
ferream, et vestes meas dono praedicto monasterio
pro salute animae ipsius (*mei viri*) et meae; nec op-
positio fiat a coheredibus et fratribus meis, neque a
me ipsa. Si vero quavis occasione vel tempore con-
siliū mutasse deprehendar, et non potius tuear et
defendam ipsum a quocumque adversario, maledictio-
nem incurram Domini Dei omnipotentis, et ob trans-
gressionem venerandae crucis mulctari adsentior poe-
nae nomine numismatis sex et triginta. Et sic dein-

τε παρ εμου αὐτῆς· εἰ δὲ φωραδῶ ποτὲ καὶ ρῶ ἢ χρο-
νω του γενεσθαι μετὰ μελλον· μάλλον δὲ οὐκ ἦσταμαι
καὶ διεκδικῶ αὐτὰ ἐκ παντὸς ἐναντιουμένου ὑπάρχου-
μαι καὶ κατηραμένη παρα κυρίου θεοῦ παντοκράτορος·
ὁμολογῶ ζημιουσθαι ὑπερ παραβάσεως του τιμίου
σταυροῦ καὶ λογω προστιμου νομίσματα λς· καὶ ἡθ-
ουτω στέργειν καὶ ἐμμενιν τὴν τοιαύτην ἀφίερωσιν· ἣν
πεποίηκα ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς βασιλείας ἰωαννου βασιλέως
τοῦ κομνηνου χειρὶ μιχαὴλ ἱερέως καὶ ταβουλαρίου
τουρανοῦ μηνι Σεπτεμβριῳ ἰνδικτιωνι εἴ ετους ἑχλὲ πα-
ρουσία μαρτύρων †

† Θεοδότος ὁ εὐτέλης πρεσβύτερος ὁ ἱράκλεις μαρ-
τυρων ὑπεγραφα ἰδία χειρὶ †

† κοιμῆτος γενεπιος ὑπεγραφα ἰδία χειρὶ †

† πασχαλιος παπαδρέας μαρτυρ ὑπεγραφα τον τι-
μιον σταυρον καὶ γραμματα γ'

† γρηγοριος μαξιμας μαρτυρ ὑπεγραφα τον τιμιον
σταυρον:

† ασκητινος ζημαρχης μαρτυρ ὑπεγραφα τον τι-
μιον σταυρον †

† νικητας κασανήτης μαρτυρ ὑπεγραφα τον τιμιον
σταυρον καὶ ονομα †

† Μιχαὴλ πρεσβύτερος. . . . . ταβουλαριος τουρα-
νου την παρουσσαν ἀφίερωσιν ἐτέλεσα. . . . .

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 24.)

ceps firma ac stabilis permaneat huiusmodi donatio,
quam feci, imperante pio imperatore Ioanne Comne-
no, manu Michaelis presbyteri et tabularii Turani,
mense septembri, indictione V, anno 6635, coram
testibus.

† Theodotus humilis presbyter cognomento Hercu-
les testis subscripsi propria manu.

† Comittus Genepius subscripsi propria manu.

† Paschalis Papandrea testis subscripsi veneran-
dam crucem et litteras tres.

† Gregorius Maximus testis subscripsi veneran-
dam crucem.

† Ascintinus Zemarchus testis subscripsi veneran-
dam crucem.

† Niceta Casanitis testis venerandam crucem et
nomen subscripsi.

† Michael presbyter..... tabularius Turani prae-
sentem oblationem confeci. . . . .

C.

1127 — Mense Iulio — Indict. V — Circlarii.

*Nicolaus de Patello et Helena uxor Gregorii Patelli vendunt Leoni de Crinaro vineam sitam
in loco, qui dicitur Fons Ariae, solidis duobus.*

† σίγγον χειρὸς νικολάου ὁ του πατέλλου. σιγγον
χειρὸς λέας σύμμιος του γρηγορίου πατέλλου.

† ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνεύματος. ἡμεῖς οἱ ἀνοτέρω προγεγραμμένοι. Ὁ
τὸν σίγγων των τιμιόν καὶ ζωποίων σταυρον· ἰδείαις
ἡμῶν χερσὶν ποιήσας· τὸ δὲ εἶφως τοῦ ἀνώματος ἡ-
μῶν καὶ ἐπωνήμητων διὰ του νοταρίου προτάξας, Φε-
νώμεθα πρὸς σέ λεοντα ὁ του ἐπιλεγῶμένου της κρυ-
ναρου πιπράσκοντες πρως σαί· ἀμπέλια ἐκ τῆς γο-
νηκῆς ἡμῶν κληρωνομίας. εἰς την περιωχέϊ ἀστεος κήρ-
κλαριου εἰς τοπον λεγόμενων ἢ πηγῇ της ἀρίας. πλη-

† Signum manus Nicolai de Patello. † Signum
manus Helenae uxoris Gregorii Patelli.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Nos suprascripti, qui signa venerandae et vivificae
crucis propriis manibus exaravimus, nomina autem
et cognomina manu notarii, vendimus tibi Leoni co-
gnomento Crinaro vineam, quam habemus de pater-
na nostra hereditate, sitam in agro civitatis Circla-
rii in loco, ubi dicitur Fons Ariae, iuxta alias vi-
neas nostras, quae constat vitibus ducentis septem
et quadraginta, et ficu, cum omnibus eiusdem perti-

σιων τὸν λοιπὸν ἀμπέλιον ἡμῶν. τοῦτ' ἐστὶν ρίζας
 σμξ' καὶ σικεα. δ. καὶ ἡ τι διαφέρει λοιπὸν ἐνδῶθεν τοῦ
 τοιοῦτου ἀμπελίου. δι' ὡπερ ἀπο χηρῶν σου ἐδεξάμε-
 θα. εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν τίμημα νομισματα. β'. ταύ-
 τα σοι πίπρασκωμεν ἵνα ἔχῃς αὐτὰ μέχρι τερμάτων
 αἰῶνων· σὺ καὶ υἱοὶ σου καὶ παντοίοις διακατόχοις·
 καὶ κληρονομοῖς κρατεῖν καὶ δεσπόζειν· πούλιν χαρί-
 ζειν· ἀνταλλάγτειν· καὶ οἷς προῖκας τέκνων σου κα-
 ταγράφαισθε· καὶ πάντα πράγτειν σε ἐν τοῦτω αὐ-
 θέντως καὶ κυρίως· ὥς το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ
 ἡμῶν εἰλειφῶς ὡς ἡ εὐσεβιστατοι καὶ δεῖντατοι βα-
 σιλεῖς ἐν τοῖς θείῃς νόμοις παράκελεύεται· καὶ μὴ πα-
 ρα τοῖνος κολυμμένος· ἢ ἐμποδίζόμενος· ἢ τε ἡμῶν.
 ἢ τε τέκνων ἐμῶν· ἢ κληρονομῶν· ἢ ξένου προσώπου·
 εἰ δ' ὡπερ οὐκ ἡγοῦμεν ἐπελθοι τις τὸν τοιοῦτον· καὶ
 ζητίσιν κίνισιν· ἢ ἀγῶγῃν τινὰ κατὰ σοῦ χρήσασθε
 περὶ τοῦ τοιοῦτου ἀμπελίου εἶναι καὶ αὐτῶν κάτυ-
 ραυμένων καὶ ἀναθεματισμένων παρὰ κυρίῳ θεῷ πάν-
 τῶν κρατορι· τὴν ἀρὰν ἐπισπόμενος. τὸν τινὲ ἀγίων θεω-
 φώρων πατρων. ζῆμειούσθωσαν καὶ ὑπερ παράνοσιας
 τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιου σταυροῦ· νομισματα, β'.
 καὶ εἰς τὸ διμῶσιον ἄλλα β'. ἡδ' οὕτως διαμενέτω
 προ σὲ ἡ τιαύτη τελίαν καὶ πλυρεστάτην διάπρασιν·
 ἢ καλωθελως ἐποιήσαμεν· οὐδεὶν βαιβεάν· καὶ ἀπά-
 ρασάλευτον· δια το οὔτος με ἀρεσδεῖναι. γραφὲν δια
 χεῖρος ἐμοῦ ἰωαννου νοταρίου καὶ ταυούλαρίου ἄσκει
 κηρχλαριου ἐν μηνί ἰουλίῳ τῆς ε'· ἰνδικτιωνος τοῦ σ'·
 ἔτους· παρουσία ἀξίοπιστων μαρτυρων.

† γουαρίνος υἱος λέοντος προῦντος μαρτυρ υπεγρα-
 φα ἰδιοχειρὸς τὸν τιμιον σταυρων.

† γριγόριος κλερεμοντε μαρτυρ υπέγραφα ἰδιοχει-
 ρὸς τὸν τίμιον σταυρων.

† νικηφώρος τοῦ κουμου μαρτυρ υπέγραφα ἰδιο-
 χειρὸς τὸν τίμιον σταυρων.

† ἰωαννης τοῦ μιζωτερου μαρτυρ υπεγραφα ἰδιο-
 χειρὸς τὸν τίμιον σταυρων.

† ἰωαννης τοῦ δανητῆλ μαρτυρ υπεγραφα ἰδιοχει-
 ρὸς τὸν τιμιον σταυρων.

† ζαῆ υἱος εὐστρατιου νοταριου μαρτυρ υπεγραφα
 ἰδιοχειρὸς τὸν τίμιον σταυρων τῷ δὲ ἴφῳ δια τοῦ νο-
 ταριου.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 27.)

nentiis. Quapropter de manu tua in nostras manus
 recepimus pretium solidorum duorum. Haec tibi ven-
 dimus, ut ea habeas tu et filii tui, omnesque tui
 heredes et successores usque ad seculorum finem,
 (cum facultate) tenendi, possidendi, vendendi, donan-
 di, permutandi, in tabulis dotalibus tuorum filiorum
 scribendi, omnia denique de eadem vinea faciendi
 iure pleni et absoluti dominii a nobis accepto, quae
 piissimi et divinissimi imperatores suis augustis legi-
 bus constituerunt, nemine vetante aut impediante, nec
 nobis nec nostris filiis, aut heredibus, nec aliqua extra-
 nea persona. Si vero, quod non putamus, horum ali-
 quis surrexerit, litem, quaestionem, aut actionem de
 huiusmodi vinea tibi intendere volens, maledictionem
 et anathema habeat a Domino Deo omnipotente, et
 a tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus,
 et propter praevaricationem venerandae et vivificae
 crucis poenae nomine solvat solidos duodecim, et Fi-
 sco publico tantundem: et nihilominus praesentis
 venditionis instrumentum absolutae et plenissimae,
 quam sponte tibi fecimus, ratum, firmum et in-
 concussum permaneat, quia ita nobis placuit. Scri-
 ptum manu mea Ioannis notarii et tabularii civita-
 tis Circlarii, mense iulio, indictione V, anno 6635,
 praesentibus fide dignis testibus.

† Guarinus filius Leonis Prunti testis propria ma-
 nu venerandam crucem subscripsi.

† Gregorius de Claromonte testis propria manu
 venerandam crucem subscripsi.

† Nicephorus de Cumno testis propria manu ve-
 nerandam crucem subscripsi.

† Ioannes de Mizotero testis propria manu vene-
 randam crucem subscripsi.

† Ioannes Danielis filius propria manu veneran-
 dam crucem subscripsi.

† Zaë filius Eustratii notarii testis propria manu
 venerandam crucem subscripsi, nomen vero per no-
 tarium.

CL.

1127 — Indict. (V).

Leo filius Theodori Agarinei vendit praedium situm in loco dicto de Buchorta presbytero Leoni filio presbyteri Constae pretio unius numismatis.

† σίγνον χειρὸς λέοντος υἱοῦ Θεοδώρου ἀγαρινέου. ὁ το σίγνον τοῦ τημεῖου καὶ ζωοπηρῷ σταυροῦ· ἡκία μου χειρὶ ποιήσας ἀναλαμναιόμενος καὶ τοὺς ἡμετέρους ἡμῶν ἀδελφούς καὶ πάσαν ὀχλήσιν τὴν παρούσαν ἐγγραφον ἀπλὴν καθαράν πρᾶσιν τήθημι καὶ πῶ ἐκουσία μου τῇ γυνῇ καὶ ἡκία μου προαίρεσει ἀδύλος καὶ ἀνιδότος ἐκτὸς πάσης ὑποκρίας· πρὸς σὲ τὸν πατέρα λέοντα υἱὸν πρεσβυτέρου κωνστα τὸ ἡμέτερον χοράφιον ἔπερ ἦλθεν ἡμῖν ἐκ μητρικῆς μου ὑποστάσεως· τὰ ἐπιλεγόμενα τοῦ σώμα· περιόριζετε μὲν οὗτος· κατὰ μὲν ἀνατολὰς· τὸ μέρος τῆς λουκίας· κατὰ δὲ δισμὰς εὐδοκίας τῆς θείας μου· καὶ κατὰ μεσύνυριαν ὁ ριᾶξ κατὰ μὲν ἄρτρου ἰὸδός ἡ μεγάλη· καὶ σινκλῆ· τὸ ἐντα καὶ διακείμενον εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ νουχορτά· εἰς τὸ ἀναμεταξὴ ἡμῶν σὺμφωνηθὲν τμήμα ἐν νόμισμα· ἔλαυνον αὐτὸν ἀπὸ τα σὰς χεῖρας εἰς τὰς ἡμετέρας· τοῦ ἔχην σε τὸ τηρούτον χοράφιον ἀπειντεῦθεν ἰδὴ καὶ ἔταεῖ κυρίως καὶ αὐθεντὸς ἀκολήτος καὶ ἀνεμποδίστος· σὴ τε καὶ ἡ μετα σου κληρονόμοι· καὶ διαδόχῃ σου ποιῇν τε ἀπ αὐτοῦ καὶ ἡς αὐτὸν καὶ ὅσα τήπος καὶ ἔδος τοῖς ἰδιοῖς δεσπότες πράττην διακελεύετε· μὴ κολῆμειος ἢ ἐμποδοξόμενος παρὰ τήνος οὐ παρ ἡμῶν αὐτῶν οὐ παρα τῶν ἡμετέρων παιδῶν ἢ κληρονόμων ἢ ξένου προσώπου τὸ σίνολον. ἰ δὲ ποτε καιρῷ χρόνῳ φορανθῶ μετὰτρέπον τηγῇ ταῦτα ἢ ἀκηρόσε νουλόμενος· μὴ ἱσακουέσθω ἀλλ' ἔσθω ξένος καὶ ἀλλότριος τῆς καθαρὰς καὶ ἀμωμήτου τὸν χριστιανῶν πίστεως ζητηοῦσθω καὶ εἰς τὸ δεμῶσιν ὑπὲρ παραυάσεως τοῦ τημεῖου σταυροῦ ναιήσματα λς' ἡθ οὗτος στέργην καὶ ἐμένην σε ἄχρη τερμάτων αἰῶνων· ἡγης ἐγράφῃ χειρὶ Θεοδώρου ἱερέως τῆς τερράτας· ἔπει σελέ' ἐνδικτιωνι γ'· ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων. † νοταριος υἱὸς λέοντος καπάντονα μάρτυρ· † νικολαος γαμυρὸς υασιλείου Φράνκου μάρτυρ· † κωνστας υἱὸς νονάκη τοῦ προφητου μάρτυρ· † νικολαος γαμυρὸς Θεοδώρου ἀγαρινέου μάρτυρ· † παπὰ κωνστας υἱὸς φλάυιας μάρτυρ· † υἱὸς υἱὸς πέτρου μουτέρου μάρτυρ· † λέων υἱὸς κωνστα μακρὶ μάρτυρ.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 25.)

† Signum manus Leonis filii Theodori Agarinei. Qui signum honorabilis et vivificae crucis propria mea manu exaravi, respondens pro meis fratribus et pro omni molestia, praesentem in scriptis simplicem et puram venditionem condo et facio voluntaria mea sententia et propria deliberatione, sine dolo et vi, citra omnem suspicionem, tibi presbytero Leoni, filio presbyteri Constae, praedii mei, quod mihi obvenit a maternis bonis, quae dicuntur de Saba, et sic circumscribitur: ab oriente portio Luciae, ab occidente Eudociae amitae meae, et a meridie rivus, a septentrione quidem via maior, et clauditur; quod situm et positum est in loco dicto de Buchorta, pro convento inter nos pretio nummi unius accepti a tuis in meas manus. Habeas vero dictum praedium amodo et in perpetuum dominus et arbiter, et nulli impedimento vel molestiae obnoxius, tu et tui post te heredes et successores; et facias de ipso et in ipso quaecumque proprii domini facere consuescunt, neque impediaris vel molestiam patiaris ab aliquo, neque a nobis ipsis, neque a nostris filiis, vel heredibus, vel quovis extraneo in universum. Si qua vero occasione vel tempore quis haec subvertere vel infirmare voluerit, non exaudiat, sed extraneus et alienus sit a pura et inculpata christianorum fide, et mulctetur Fisco publico propter violationem honorabilis crucis numismatis sex et triginta, et nihilominus (haec chartula) firma permaneat usque ad finem seculorum, quae scripta est manu Theodori presbyteri de Terrata, anno 6635, indictione III, coram testibus. † Notarius filius Leonis Capantonae testis. † Nicolaus gener Basilii Franci testis. † Constas filius Bonaci de Propheta testis. † Nicolaus gener Theodori Agarinei testis. † Presbyter Constas filius Flaviae testis. † Bonus filius Petri Muteri testis. † Leo filius Constae Macri testis.

CH.

1127 — Mense Novembri 13 — Indict. VI.

Rogerus dominus Caciani et mater eius Adelitza donant monasterio SS. Trinitatis et SS. Deiparae de Pertusia ecclesiam S. Nicolai de Pertusia, et bona, quae possedit presbyter monachus et abbas Canaci.

† Εν ονόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· σήμερον χειρὸς ρουκαίρι αὐφθάνει τοῦ κακῆάνου καὶ τῆς μητρὸς μου ἀδελίτζα· ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωῶποιόν σταυρον ἐποίησαν· ἡδία ἡμῶν νοῦλῃν καὶ ἀγαθὴν πρόερεσιν· προσφέρωμεν καὶ ἐχαρίσαμε εἰς τὸν θεόν καὶ εἰς τὴν ἁγίαν τερνιτάτε· καὶ εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκον μαρίαν τῆς περτοῦσαν· περὶ ψυχὴν τοῦ μακαρίου ρουπέρτου αὐφθάνει τοῦ κακιάνου· τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου νικολάου τῆς περτοῦσα· ὅσα ἐκράτει πρεσβύτερος κανάκι μοναχὸς καὶ αὐτὰς· μία ἡμέρα καὶ ἅ' νύκτα· χωράφια καὶ ἀμπέλια καὶ δένδρια· ἡμερὰ καὶ ἀγρηκά· χωρὴς τοῦ ὄρους· ἐν τούτῳ τρόπῳ τοῦ δουλεύει ἡ μοναχοῖς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου νικολάου τῆς περτοῦσα εἰς ἓνα ζεύγη νοῶν καὶ εἰς μοναχοῖς καὶ εἰς ἓνα πρεσβύτερον καὶ ἐλεημοσίνι ποιῇ· καὶ δουλεύει τὸ ἱερὴ ευχῇ· περὶ ψυχῇ τοῦ μακαρίου αὐφθάνει ρουπέρτου καὶ περὶ ψυχῇ τοῦ αὐφθάνει ρουκέρι καὶ περὶ ψυχῇ τῆς κυρία ἀδελίτζα καὶ περὶ ψυχῇ τοῦ μακαρίου ελία ἵνα ἐλευθερία ἔχη τὴν ψυχὴν τοῦ μακαρίου ρουπέρτου περὶ τὸ ἔργῳ καὶ τὰς λειτουργίας τοῦ θεοῦ ποιῇ περὶ τὴν ψυχὴν τοῦ μακαρίου ελία· εἰν τῆς ἐπενώχλοισεν περὶ τὸ τούτον τα γωνικά· ὅσα λέγει ἡ χάρις· ἡ τε τῆς ἀνθρωπίνου τοῦ κακιάνου· ἐμ πρώτης ἔχης τὸ ἀνάθεμα παρὰ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος καὶ τῶν δωδεκά ἀποστόλων καὶ τὸν τιμὴ θεωφόρων πατρῶν καὶ ἐστὼ ξένος τὸν χριστιανῶν· ἐμ παρουσία μαρτύρων· σέρε ἀλεξάνδρου ἀδελφὸν κυρία τοῦ αὐιλλανου μαρτυρ· παπα λέον του παπα ἰωαννου μαρτυρ ρουκέρι στρατιγοῦ μαρτυρ λέο του κορνητου μαρτυρ διμίτρι του μοντάνου μαρτυρ· πρεσβυτερου ἰωαννου ἀρχιεπισκοπῆ μαρτυρ πρεσβυτερου ραου καπέλλάνου μαρτυρ πρεσβυτερου ἀσκιτίνου μαρτυρ ἰωαννου πιπίνου μαρτυρ φιλιππου σεργωνα μαρτυρ πρεσβυτερου μέλε μαρτυρ οὔρσου κουράτορε μαρτυρ οὔρσου του πρεσβυτερου γεοργίου μαρτυρ ἐγράφι χειρὴ νικολάου ἱερέος καὶ νοταρίου μηνί νοεμβρίε εἰς τας 13 ἡμέρας κυριακῇ ὥρᾳ ἑννάτῃ καὶ νισκομητος νικολάου τοῦ κοσταντίνου κορμισέρι ετους 636 ἰνδικτιονος 6 εἰς το χρόνο ὅτε ἀπεθάνει ὁ ἐμὸς αὐφθάνει ρουπερτος.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 28.)

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Signum manus Rogerii Domini Caciani, et matris meae Adelitzae. Nos qui sanctam et vivificam crucem fecimus, de propria nostra sententia et bona voluntate offerimus et donamus Deo, et S. Trinitati, et S. Deiparae Mariae de Pertusia, pro anima beatae memoriae Ruperti Domini Caciani, ecclesiam S. Nicolai de Pertusia, et quaecumque possedit presbyter Canaci monachus et abbas unum diem et unam noctem territoria, vineas et arbores fructiferas atque silvestres, excepto nemore; hoc pacto, ut monachi inservire faciant ecclesiae S. Nicolai de Pertusia unum par boum, unum monachum et unum presbyterum, et eleemosynam distribuant, et sacris precibus vacent pro anima beatae memoriae domini Ruperti, et pro anima domini Rogerii, et pro anima dominae Adelitzae, et pro anima beatae memoriae Eliae, ut liberationem consequatur anima beatae memoriae Ruperti, qui eleemosynas ad missarum celebrationem fieri voluit pro anima beatae memoriae Eliae. Si quis molestiam inferre tentaverit contra ea, quae praesenti instrumento continentur de huiusmodi patrimonii oblatione, aut quisquam ex hominibus Caciani, in primis maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, duodecim Apostolis, et tercentis octo et decem divinis Patribus, et eiiciatur a christianorum coetu. Praesentibus testibus: sere Alexandro fratre dominae de Avillano teste, presbytero Leone filio presbyteri Ioannis teste, Rogerio Stratego teste, Leone de Corneto teste, Demetrio de Montano teste, presbytero Ioanne (cognomento) Archiprevete teste, presbytero Raone Cappellano teste, presbytero Ascitino teste, Ioanne Pipino teste, Philippo Sergona teste, presbytero Mele teste, Urso Curatore teste, Urso filio presbyteri Georgii teste. Scriptum manu Nicolai presbyteri et notarii die dominica XIII mensis novembris, hora IX, quum esset Vicecomes Nicolaus filius Constantini Corviseri, anno 636, indictione VI, quando obiit dominus meus Rupertus.

CHH.

1129 — Mense Aprili 28 — Indict. VII.

Instrumenti fragmentum, ex quo eius argumentum propter non paucas lacunas, quae in membrana occurrunt, eruere non licuit.

.....
 .....
 δια το ενι αφιερον εις το μοναστηριον συν τω εισω-
 δω και εξωδω αυτοῦ ση και τα δενδρια κειμενι εν αυ-
 της ημερᾱ και αγρικᾱ . . . . .
 τουτου ιωαννου ουρσουλου κειμενι . . . . .
 . . . . . του αυτου χωραφιου . . . . .
 το ριακι του μαυριτανου και . . . . .
 πρεσβυτέρου ιωαννου λόγγου και απο ακτρον . . .
 . . . . . σπανου και
 απο μεσιμυριας . . . . .
 . . . . . τὸ ἄλλον πετξι χωραφιου . . . . .
 . . . . . απο νωτσυ
 .....
 και εις την οδον ανω και ρυκτι εις τὴν τουλαχι και
 τὸ ἄλλω πετξι κειμενον εις τὸ αρκούρου νελλου α-
 πάνω τὴν στρατα και κατων τὴν στρατα εστιν δε
 περηδρῆσμός του χωραφιου απο ανατολικον μέρος.
 τὴν οδῶν του ερχι απανω τοῦ ἀμπέλου τοῦ φιλι-
 ιωαννου και αρκούρου νελλου και δυσέος τὸ χωράφι
 του καμπουλόγγου του εχι ρουπερτος λαπετρα και
 απο ἀκτρον ἡλλι τοῦ Φίλιωαννου και απο μεσυμ-
 υρία ιωαννης πιδέτε τοῦ ἐχῃ εξουσία τὴν εκκλησια τοῦ
 μοναστήρη. τοῦτων τῶ χωράφι και τὰ δενδρια . . .
 εν αυτη το μέρος τοῦ αυφθεντι ημερᾱ και αγρηκά
 . . . . . πουλειν
 χαρηξη ανταλλαντην και η τί . . . . .
 ι δ οπερ οὐκ ιγαῖμεν Φωραθη . . . . .
 . . . . . τω τιουτου χωραφιου και των δενδρων
 . . . . . ημερα και αγρικα. ητε
 τις απο τοῦ κακιάνου. εμ πρωτῆς εχῆς τὸ ἀνάθε-
 μα παρὰ πατρός και υιοῦ και ἁγίου πνευματος και
 τῶν ιβ' αποστολων και τῶν τιν' θεοφόρων πατρων
 και εστω ξένος τῶν χριστιανῶν και περι τὰ. μορὰ
 τοῦ κόσμου πρὸς σέ το δυπλῶν και εις τὸ δυμοσιον
 λς' νομισματα και ακω σιωπᾶν και μη βουλωμενως
 εμ παρουσία μαρτύρων παπα λέον του παπα ιωαν-

.....
 .....
 oblatum monasterio cum introitu et exitu eius, et
 cum arboribus, quae inibi extant, fructiferis et in-
 fructiferis . . . . . huius Ioan-
 nis Ursuli, positum . . . . .
 eiusdem praedii . . . . . rivus Mauritani
 et . . . . . presbyteri Ioan-
 nis Longi; et a septentrione . . . . .
 . . Spani; et a meridie . . . . .
 . . . . . alia portio ter-
 rae . . . . .
 . . . . . a noto . . . . .
 .....
 . . . . . et ad viam su-
 periolem, et ferit ad Tulachum; et alia portio po-
 sita ad Arcurum Vellum supra viam et subtus viam.
 Sunt autem fines praedii: ab oriente via Erchi su-
 per vineam Filiioannis et Arcuri Velli; ab occi-
 dente praedium Campilongi, quod possidet Ruper-
 tus Lapetra; a septentrione filii Filiioannis; et a
 meridie Ioannes Pidete. Ut ecclesia monasterii fa-
 cultatem habeat haec praedia et arbores . . . . .
 in eis ad dominum pertinentes, fructiferas et infru-
 ctiferas . . . . .
 vendendi, donandi, permutandi, et quidquid . . .
 . . . . . Si autem, quod fore non
 putamus, deprehensus fuerit . . . . .
 . . . . . huiusmodi praedii et arborum . . . . .
 . . . . . fructiferas et infructiferas,
 sive quis a Caciano, in primis maledictus sit a Pa-
 tre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a duodecim
 Apostolis, et a tercentis octo et decem divinis Pa-
 tribus, et seiungatur a christianorum communione, et
 in mundi stultitiis marcescat; et tibi duplum pretii, ac
 Fisco publico numismata sex et triginta solvat; et
 invitus nolensque sileat. Coram testibus: presby-
 tero Leone filio presbyteri Ioannis teste, Leone de

νου μαρτυρ λεων του κορνίτου μαρτυρ διμήτρι του
μοντανου μαρτυρ βασιλειος του θεοδοσι μαρτυρ ιωάν-
νης του πιπινου μαρτυρ ιωαννης πιδετε μαρτυρ υι-
ταλι του μοντανου μαρτυρ παπα αύρου του πρε-
σβυτερου γεωργι μαρτυρ ιωαννης του σιμεον μαρτυρ
τόδαρι πολιτης μαρτυρ καὶ μωδιος ρουκερί μαρτυρ
καὶ αδριανος στρατιώτα καὶ κόσταν την άγίαν σταυ-
ρον . . . . . στρατιοτε υιος του σερε βασιλειου
εγραφι δια χειρός νικολαου ιερεος καὶ νοταρίου περι
προσταξιν του αυφθεντι μηνι απριλίω εἰς τὰς κη΄
ημερα κυριακη ωρα θ΄ ετει ςχλξ΄ ινδικτιωνι ζ΄ ἐν
τες ἡμέρες αυφθέντι ρουκερι καὶ υισκομιτος κοσταν-
τινου του κριτου.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.° 26).

Corneto teste , Demetrio de Montano teste , Basi-
lio Theodosii filio teste , Ioanne Pipini filio teste ,
Ioanne Pidete teste , Vitale de Montano teste , pre-
sbytero Urso filio presbyteri Georgii teste , Ioanne
filio Simeonis teste , Todaro Polita teste , et Modio
Rogerio teste , et Hadriano Stratiota , et Consta de
Sancta Cruce . . . . . Stratiota filio domini Basilii.
Scriptum manu Nicolai presbyteri et notarii ex man-
dato Domini , mense aprili XXVIII , die dominica ,
hora IX , anno 6637 , indictione VII , temporibus
domini Rogerii , et Vicecomitis Constantini Iudicia.

CIV.

1129 — Mense Decembri 20 — Indict. VIII.

Vitalis filius Petri de Cicere donat monasterio S. Andreae vineam positam in loco nuncupato Pettinari.

† σιμίον χειρός υιταλίου υιος πέτρου του κυχερε·
ο τόν τίμιον καὶ ζωόποιον σταυρων πίξαντες· ἡκού-
μου γνῶμι καὶ βουλεῖ αυθερετο· φαίνομε ἐγὼ ὁ προ-
ρηθῆς υιταλίου· ἐνεγχο εἰς τον άγιον άπόστολον άν-
δρέου· καὶ κῦτε εἰς τόν υουνόν ἐπάνο του μαύρου πο-
ταμιου την αμπελην την γέρα· τὸ κοῖτε εἰς τόπον
καλοῦμενον πεττινάρην διὰ την ἐμή ψυχῇ· ἐστιν δὲ
ὁ χορισμός· ἀνατολικόν μέρος συνορί· λανδόλφου του
ιωαννου σαρχκῦνου· δυσικόν μέρος υιβουλος με τοῦς
ἰουῦς αυτοῦ· ἀπό άκτρου μέρος ὁ αὐτός υιταλίου του
κύχερε· απο μεσιβρια μέρος· υιοῦ του πρευιτε λεο του
δονελλου· καὶ ἐνεγχο εἰς τον άγιον άπόστολον ανδρέου
ὁ πρόγεγραμμένος ταύτην την αμπελην· συν εσοδω·
καὶ εξοδω· καὶ με τες σικέας το κοῖτε ἐσω εἰς τὴν
αμπελην· καὶ ἐγὼ υιταλίου ἐποίησα ταυτο παρον ἐγ-
γραφο καὶ ἀληθινὴ χαρτῇν εἰσδίξαι· του ἔχειν αυ-
τοῦς οιογούμενοι εξουσία· καλιεργάζει· ανταλλάττει·
καὶ ποιῆσαι ὡς αν υούλοντε διὰ τὸ κέρδος δια την
αγίαν του θεου ἐκκλησία· ἔαν φανῇ ποτε κερῶ τις
ξιτόντα ἢ δίκας ποιῶντα· ἵνα δυπλόνη τὸ αμπελιον
εἰς την αγίαν του θεου ἐκκλησία· καὶ εἰς τὸ διμόσιον
ιουμισματα λς· καὶ ἄκον σιχάσε· εν παρουσια καλων
μαρτυρων μιχαηλ του πρεσβυτερου διμήτρι μαρτυρ
† βασιλειος του διμήτρι μαρτυρ † βιταλης του καλ-

† Signum manus Vitalis filii Petri de Cicere. Ego
supradictus Vitalis, qui venerandam et vivificam cru-
cem signavi de propria mea sententia et libera vo-
luntate, offero S. Andreae Apostolo, posito in colle
qui flumini Nigro imminet, pro anima mea, vineam
veterem sitam in loco dicto Pettinari, his finibus
comprehensam: ad orientem finitimus est Landolfus
filius Ioannis Saraceni; ad occidentem Bibulus cum
suis filiis; ad septentrionem ipse Vitalis de Cicere;
ad meridiem filii presbyteri Leonis de Donnello. Et
dono ego suprascriptus S. Andreae Apostolo hanc
vineam cum ingressu et egressu, et insimul ficus ibi
consitas. Et ego Vitalis feci hoc instrumentum et
sinceram chartulam, qua declaro eiusdem ecclesiae
praepositos habere potestatem arandi, permutandi et
faciendi quicquid voluerint ad utilitatem sanctae Dei
ecclesiae. Quod si quis aliquando surrexerit volens
litem aut molestiam inferre, duplum vineae (*pretium*)
poenae nomine rependat sanctae Dei ecclesiae, et pu-
blico aerario solidos sex et triginta, et invitus sileat.
Actum in praesentia proborum testium, Michaelis

λέο μαρτυρ. Εγγραφή δια χειρός πέρου ἱερέος εκ τῆν
πρόσταξιν του βασιλείου νοταρίου· ετει σ'χλη' η'ηδι-
κτιωνι ή μνην δ'εκαμβρίο εἰς τας κ' ημερα ε' ωρα γ'.
εν τοις καιροις του ενδοξου ημων κομητος νικολαου·
και στρατιγὸ γουδέλμου πίπε· και βισκομητος ούρσου
του απάτε και εν αυτω καιρὸ ην τον ιγουμενον ο κύρη
ρουμαλδος ἱερέος και μοναχου εἰς την αγίαν του θεου
τερνιτάτε.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 31.)

fili presbyteri Demetrii testis, † Basili filii Demetrii
testis, † Vitalis de Calleo testis. † Scriptum manu
Petri presbyteri de mandato Basili notarii anno 6638,
indictione VIII, mense decembri, die XX, feria VI,
hora III, temporibus gloriosi nostri Comitiss Nicolai,
et Strategii Gulielmi Pepe, et Vicecomitiss Ursi de Apa-
te; et iisdem temporibus dominus Romualdus sacer-
dos et monachus erat abbas sanctae Dei Trinitatis.

CV.

1129 — Mense Decembri 20 — Indict. VIII.

*Ioannes filius Christophori de Picceno donat monasterio S. Andreae territorium et vineam positam
ad ecclesiam S. Parasceves.*

† σημίον χειρός ιωαννου υος χριστοφόρου του πίκ-
κενου· ο τὸν τίμιον και ζωόποιων σταυρον ποίξας· ή-
κοῖα μου γνωμη κε ουλει αὐδερέτο· φαίνωμε ἐγὼ ο
προφητῆς ιωαννης· ἐνέγκο εἰς τον ἅγιον ἀποστολον ἄν-
δρέου· χωραφίον κὲ ἀμπέλιον· μετὰ ημεροδευδρίων· κὲ
αγρίων· κὲ καστανέτον· συν εσσοδω· κὲ ἐξοδω· κὲ κοῖ-
τε τὸ χωράφην τούτα· εἰς την αγίαν παρασκευῆν· και
αὐτὴ τὴν αγίαν εκκλησίαν· ἐστὶν δὲ ο χορισμός του
αυτου χωραφίου ἀνατολικὸν μέρος· συνορὶ· ρικαάρδου·
υιος νικολάου του βιτζιούσου· κὲ ἡ οδὸς δημοσία· ἀπο
δίσικὸν μέρος· ο αὐτὸς ιωαννης· του πίκκενου· κε νι-
κολαος του τίποτε· ἄκτρον μέρος· ο αὐτὸς ιωαννης τοῦ
πίκκενου· ἀπο μεσιμβρία ἡ οδὸς δημοσία· και ρίπτει
εἰς τὴν αλλην οδον δημοσία· κὲ την ἀμπελην με τον
αργὸν χωράφην· ἀπο τὰ μέρι τῆς ἀνατολῆς· συνορὶ·
νικολαος του γράνκα και ο αὐτὸς ιωαννης τοῦ πίκκε-
νου· και τὴν ἀμπελην τὸ ἦτον του ιωαννου του λι-
βάνι· δυσικὸν μέρος· ἡ οδὸς δημοσία· κὲ ἀπὸ ἄκτρον
μέρος· ἡ οδὸς δυμοσία· ἀπὸ μεσιμβρία· ο αὐτὸς ιωαν-
νης του πίκκενου· κὲ τὸν καστανέτον τὸ κοῖτε εἰς τὴν
σέρραν της λιμπιδάνις· ἐστὶν δὲ ο χορισμός τὸν καστα-
νέτον τοῦτον· ἀνατολικὸν μέρος· συνορὶ· οἶοι του βουτ-
τάριν· δυσικὸν μέρος· οἶοι του καρουῶνι· ἄκτρον μέ-
ρος· οἶοι του τίποτε, ἀπὸ μεσιμβρία ο αὐτὸς ιωαννης
του πίκκενου· κὲ ἐγὼ ιωαννης ἔγγεγκαν τῶν κληρονο-
μῶν ταύτην· εἰς τὴν αγίαν του θεοῦ εκκλησίαν· εἰς
τέπτιν στίχημα· ἐὰν ἀνέξινις τὸς υοῦς μου· και θέ-
λουσιν δουλεύειν διὰ ταύτην τὴν κληρονομίαν· εἰς την

† Signum manus Ioannis filii Christophori de Pic-
ceno. Ego praedictus Ioannes, qui venerandae et vivi-
ficae crucis signum exaravi de mea sententia et libera
voluntate, offero S. Apostolo Andreae territorium et
vineam cum arboribus cultis et incultis, et castane-
tum, cum ingressu et egressu. Iacet hoc territorium
ad sanctam Parascevem, sanctamque eius ecclesiam,
his finibus comprehensum: ad orientem finitimus est
Riccardus filius Nicolai Vitziusi, et via publica; ad
occidentem ipse Ioannes de Picceno, et Nicolaus de Ni-
hilo; ad septentrionem idem Ioannes de Picceno; ad
meridiem via publica, et erumpit in aliam viam pu-
blicam. Vineam vero cum territorio inculto (*his definitur
terminis*): ad orientem finitimus est Nicolaus de Gran-
ca, et idem Ioannes de Picceno, et vinea quae erat
Ioannis Libani; ad occidentem via publica; ad septen-
trionem via publica; ad meridiem idem Ioannes de
Picceno, et castanetum quod situm est in serra Limpi-
danae. Castanetum autem his terminis clauditur: ad
orientem sunt finitimi filii Buttari; ad occidentem filii
Carbuni; ad septentrionem filii Nihili; ad meridiem
idem Ioannes de Picceno. Et ego praedictus Ioan-
nes obtuli hanc hereditatem sanctae Dei ecclesiae
ea lege, ut si mei filii adoleverint, et voluerint
propter hanc hereditatem sanctae Dei ecclesiae in-
servire eiusque praepositis, quemadmodum homi-
nes de casali sanctissimae Deiparae de Pertusia in-
serviunt sanctae Dei ecclesiae et monasterio, hanc

αγίαν του Θεου ἐκκλησίαν· τὴν πρόγεγραμμένην· καὶ τοὺς οἰγουμένους τῆς ἐκκλησίας· καθὼς δουλεύουσιν οἱ ἄνθρωποι· ἐκ του χορίου· τῆς παναγίας· της περ τοῦσας· ἰς τιν αγίαν του Θεου ἐκκλησίαν εἰς το μοναστήριν· ἵνα ἔχουσιν τὴν κληρονομίαν· εἰπερ καὶ μὴ θέλουσιν δουλεύειν καθὼς λέγει τοι χάριτιν ταυτα· ἵνα μένη τὴν κληρονομίαν εἰς τον ἅγιον μονάστηριν του αποστολου ἀνδρέου· τὸ κοῖτε ἐπάνο του μαύρου ποταμου εἰς τὸν βουνό· καὶ ἵνα του ἔχων οἰγουμένους τῆς ἐκκλησίας ἐξουσίαν· ἐργάζει ἀνταλλάττει· διὰ τὸ κέρδος τῆς ἐκκλησίας· καὶ ποιήσαν ὥς ἂν βουλετε· ἐν παρουσία καλων μαρτυρων μιχαηλ του πρεσβυτερου διμητρι μαρτυρ + βασιλειος του δημίτρι μαρτυρ + βιταλις του καλλέο μαρτυρ + σέργι της βαλλες μαρτυρ + γραφέν διὰ χειρος πέτρος ἱερεως ἐκ τῆν προσταξην του βασιλειου νοταρίου ετει σ'χλ'η' ἐνδικτιωνι ἡ μὴν δεκεμβρι εἰς τας 4' ἡμερα 5' ὡρα 9' ἐν τῆς κερῆς τοῦ ἐνδόξου ἡμῶν κομητος νικολαου· καὶ στρατίγῳ γουδέλμου πίπε· καὶ βισκομης· ουρσου υἱος οὔρσου τοῦ ἀπάτε καὶ ἐν αὐτω κερῶ· ὅτε ἦν προπύσιτος ο κυρι ραυμαλδος ἱερευς καὶ μοναχός.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 32.)

hereditatem habeant: quod si inservire noluerint eo modo, quo in praesenti instrumento dicitur, huiusmodi hereditas teneatur a sancto monasterio Andreae Apostoli, quod situm est supra flumen Nigrum in colle, et ecclesiae praepositi potestatem habeant arandi, permutandi, si id ecclesiae utilitas postulet, et faciendi quodcumque voluerint. Praesentibus probis testibus: Michaeli filio presbyteri Demetrii teste, + Basilio filio Demetrii teste, + Vitali de Calleo teste, + Sergio de Valle teste. + Scriptum manu Petri presbyteri de mandato Basilii notarii, anno 6638, indictione VIII, die XX mensis decembris, feria VI, hora IX, temporibus gloriosi nostri Comitis Nicolai, et Strategii Gulielmi Pepe, et Vicecomitis Ursi filii Ursi de Apate, quo tempore erat praepositus dominus Romualdus sacerdos et monachus.

CVI.

1130 — Mense Maio — Indict. VIII — Messanae.

Rex Rogerius confirmat abbati monasterii Novae Hodegetriae Patris privilegia omnia et donationes terrarum in valle Crathis antea factas eidem monasterio.

Τὸ κατὰ πάντα ἰσοδύναμον τοῦ χρυσοβούλλου τῆς μονῆς τῆς νέας ὁδηγητρίας τοῦ πατρὸς.

Ρ'ογέριος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ εὐσεβὴς, κραταιὸς ρίξ· + εἰσευῶς διανοίας καὶ βασιλικῆς φιλοφροσύνης ἐστὶ τὸ πᾶ τῶν ψυχικῶν φροντιστήρια, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς θείοις καὶ πανιέροις σηκοῖς πανηγύχαις στάσεσι, καὶ ἀδιαλείπτῃς ἐντεύξεσιν ὑπὲρ τοῦ τῶν χριστιανῶν γένους, καὶ τοῦ θεοφρουρήτου κράτους ἡμῶν· διηγεκῶς τὸ θεῖον ἐξιλεωμένους καθαρὰς καὶ υαθείας ὑπὸ τὴν δεσποτείαν ἡμῶν ἀπολάβειν γαλήνης, καὶ μηδωποσῶν ἐπὶ τινων καινοτομεῖσθαι ἢ βλάπτεσθαι, ἢ ἐν οἰοδιποτοῦν ἐπερεῖζεσθαι. πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὰ πρὸς τῶν πρὸ ἡμῶν ἐν αὐτοῖς ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας ἀφιερωθέντα καὶ παρ' ἡμῶν δωρηθέντα ἢ καὶ ἄλλως πῶς ὑπ' αὐτοῖς ὑποκτησθέντα, ἢ κατασχεθέντα, καὶ

Apographum in omnibus aequae pollens ac chrysobulla monasterii Novae Hodegetriae Patris.

Rogerus in Christo Deo pius et potens Rex. + Piae mentis est et regiae munificentiae coetus spirituales, et eos, qui in divinis et sacratissimis claustris nocturnis stationibus et non intermissis precibus pro christiano genere et nostra potentia sub Dei tutela posita, assidue Divinitatem propitiam reddunt, pura et alta tranquillitate frui sub nostra dominatione, et nullatenus aliqua novitate, damno, aut alia quavis iniuria affici. Insuper res a nostris decessoribus pro animarum salute eisdem (monasteriis) oblatas et a nobis donatas, vel quas alia qualibet ratione acquisiverint, occupaverint, possederint, administraverint et in suam potestatem

κατεχόμενα, καὶ νεμώμενα, καὶ δεσποζόμενα, κυροῦν καὶ τὸ ἀσφαλὲς αὐτοῖς πάσιτοθεν προνοεῖν, καὶ ἐπιβραβεύειν, οὐ τῆς τυχερῆς σωτηρίας καθέστηκεν πρόξενον. ἐνθένδε καὶ τὸν ἐντιμώτατον, καὶ θεοφιλῆ κα-
θηγούμενον τῆς ἀγίας μονῆς τῆς ἀχράντου δεοτόκου καὶ νέας ἐδηγιτριάς τοῦ πατρὸς κυρὸν λουκᾶν, τὸν καὶ νεωστὶ τὴν προστάσιαν δεξάμενον παρὰ τοῦ κράτους ἡμῶν ἐν ταύτῃ τῇ σεουασμῇ, μονῇ, ἐλθόντα πρὸς τὸ γαλήνιον κράτος ἡμῶν ἡγήτο λυτανεύων τοῦ καὶ αὐτῷ κυρῶσαι δι' ἐντάλματος τὰ παρ' ἡμῶν καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν δωρηθέντα καὶ οἰωδῆποτε τρόπῳ δοθέντα πα-
ρίκων τε καὶ χωρίων καὶ ἐτέρων πραγμάτων· ἡμῖς οὖν ὡς ἔσιν ἡγησάμεθα μὴ τὴν δέησιν τοῦ τηλικούτου ἀνδρὸς ἐκπληρῶσαι, τοίνυν οὗς εὐμενῶς τῇ ταύτου δέήσει ὑποκλήναντες ταῖς ἰκετηρίαις αὐτοῦ τυχεῖν ἡ-
ξιοκαμεν καὶ τὰ τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ φιλοθέως ἐκπε-
πληρώκαμεν. δι' ὃ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡμῶν χρυσοβούλ-
λῳ αὐτῷ στέρῳ, ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἅμα τῶν ἡμῶν τέκνων, καὶ ἐμῆς, ὡς καὶ τὰ ἡμᾶς ἕτερα σιγίλλα τὸν τόπον καὶ τὸν τρόπον ἐνὶ ἐκαστῷ δηλοῦν ἅπαντά φημι, ἅπερ ἐκράτει ὁ Φραμουν-
δος ἀπὸ τῶν χωραφίων, βιλλάνων, ὠρων, μηλίων, καὶ ἅ προσῆπον ἅπαντα ὅσα ὁ προβήτης Φραμουνδος ἐπὶ πάσῃ τῇ βασιίᾳ τοῦ Γράτου ἐδέσποσεν, καὶ τῷ ἡμῶν πιστοτάτῳ Ἀμιρᾷ ἐπόλησε· τῷ αὐτῷ δὲ ἔστερ-
ξα καὶ τὸ χορίον τοῦ Ἀσκηττήνου Πορτζέλλης ἐν ᾧ ἐποίησατο τὸν ἅγιον Ἀπολληγάριον σὺν πάσῃ τῆς διακρατήσεως αὐτοῦ, καὶ ἐτέρων χωραφίων, καὶ ἀμ-
πελίων, μηλίων, παροίκων, καὶ ἡ τῇ ἄλλο ἐπεκράτει παρὰ τοῦ δουκὸς, ὃ ἡγώρασεν καὶ αὐτὰ ὁ πρωτονοτά-
ριος Χριστόδουλος καὶ Ἀμιρᾶς, σὺν τῶν τοῦ Φουλκ δὲ Βασολζερῆς κατὰ τὰ αὐτῆς σιγίλλα δηλοῦν, στέρ-
γω δὲ καὶ τὰ ἐκ τοῦ Χοῦν δε Κληρεμοῦντος, καὶ τοὺς αὐτοῦ, δύο ἀνηψίους, Χοῦν, καὶ Ἀλέξανδρος δοθέντα ἀνελλιπῶς, σὺν καὶ πάσι τῶν δοθέντων παρὰ Γουλ-
λέμου Γρανδεμανῆλ. τῷ αὐτῷ δὲ καὶ τοὺς ἀνδρώ-
πους οὗς ἐπεκράτει ἐκ τῶν ρο . . . . ἀγίας σευηρί-
νης, σὺν καὶ τῆς ὑποστάσεως αὐτῶν, χωράφια, ἀμ-
πέλια, οἴκους, καὶ ἡ τι ἄλλο, σὺν καὶ τοῦ αὐτοῦ οἰκείου πράγματος ἐπὶ τὸν Ρουσιανόν, καὶ ἅγιον Μαύ-
ρον, ὡς κατηγόρασεν καὶ αὐτό ὁ προβήτης πρωτο-
νοτάριος Χριστόδουλος καὶ Ἀμιρᾶς καὶ ἀπλῶς στέρ-
γω ἅπαντα ὃ ἐπεκράτει ἐπὶ πάσαν τὴν βασιίαν τοῦ Γράτου καὶ Ρουσιανῶ καὶ ἅγιον Μαῦρον, δωρηθέντα τε παρὰ τοῦ δουκὸς τῷ πιστοτάτῳ Ἀμιρᾷ, καὶ

habuerint confirmare, et omni meliori modo earum securitati consulere omnique ex parte providere, id salutem conciliare potest. Hinc est quod cum ad sere-
nissimam potentiam nostram accessisset venerandus et Deo charus abbas sancti monasterii intemeratae Dei Matris et Novae Hodegetriae Patris dominus Lu-
cas, qui nuper a dominatione nostra huius venerandi monasterii praefecturam accepit, et supplex petiisset, ut decreto sibi confirmarem rursus ea, quae tum a me tum a meis decessoribus donata, vel quocumque alio modo concessa fuerunt, videlicet colonos, terras aliasque res; nefas duximus tanti viri petitioni non satisfacere. Quare auribus benignis ad eius preces adhibitis, supplicem ipsum dignum putavimus qui voti compos fieret, et eius optata religiose explevi-
mus. Propterea hac nostra aurea bulla denuo con-
firmo, pro salute animae patris mei simulque meo-
rum filiorum et meae, (donationes) loco et modo quos pro unaquaque cetera omnia mea sigilla declarant: (confirmo) inquam universa quae possidebat Phramun-
dus ex fundis, colonis, horreis, ovilibus, et omnia, quae dixi, quotquot praedictus Phramundus posside-
bat per totam Vallem Crathis, quaeque fidelissimo meo Amirae vendidit; eidem autem confirmavi et ter-
ritorium Ascettini Portzellae, in quo S. Apollinarem fundavit, cum omnibus suis possessionibus, aliisque praediis et vineis, ovilibus, colonis, et si quid aliud a Duce habuit, quae emit Protonotarius Christodulus et Amiras cum possessionibus Phulci de Basolzeris, sicut eius sigilla declarant. Confirmo pariter bona Hugonis de Claromonte, et duorum eius consobrinorum Hugonis et Alexandri, quae sine exceptione collata sunt, cum omnibus etiam rebus donatis a Gulielmo Grandtemanel: itemque homines, quos habebat de Rocca S. Severinae cum omnibus eius possessionibus, agris, vineis, domibus et quibuscumque aliis rebus suis propriis in Rusiani et S. Mauri agro, quemadmodum emit prae-
fatus Christodulus et Amiras; et in universum con-
firmo omnia, quae possidebat in tota Valle Cra-
this, et Rusiani, et S. Mauri, et res a Duce col-
latas fidelissimo Amirae, praecipue quae ab ipso empta fuerunt: item res quas ipse Dux obtulit, vi-
neas scilicet, fundos, horrea, divisiones aquarum, homines, septa, domos, ovilia, et quidquid ad hunc

τὰ ἀγνωσθέντα μᾶλλον παρ' αὐτοῦ, σὺν καὶ ᾧ αὐ-
 τὸς ὁ δουλὸς ἀφιέρωσε· λέγω δὲ ἀμπέλια, χωράφια,
 ὦρη, νημέας ὑδάτων, ἀνδράπους, περιβόλους, οἴκους,
 μήλια, καὶ ἥ τι ἄλλο ἐδέσπωσεν πρηνὴ ταύτης τῆς
 ἡμέρας στέργω ταύτη τῇ βηθείσῃ ἀγία μονῇ τῆς νέας
 ἐδηγητρίας. σὺν τούτοις δὲ καὶ τὴν μονήν, ἣν ἔχετε
 εἰς τὴν διακράτησιν Μηλήτου καὶ Μεσογαίου, τὴν
 ἀγίαν θεοτόκον Σκαλίτων, ἔχουν τοῦ Ἀπράξη μετὰ
 πάντων τῶν αὐτῆς σιγίλλων τε καὶ διακρατήσεων,
 βιλάνων Φηγι, χωράφια, ἀμπέλια καὶ ἀπλῶς ἔσα
 καὶ αὐτὴ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας ἐκράτησε καὶ ἐδέ-
 σπασεν. στέργω δὲ καὶ τὸ μετοχίον, ὃ ἔχει ἡ ἀγία
 μονὴ εἰς τὸ περὶ χορον Κρότου, ἔχουν τὸν ἅγιον Κων-
 στάντιον ἀσίλον, μετὰ πάντων τῶν αὐτῶν δικαιωμά-
 των, καὶ σιγίλλων τε καὶ διακρατήσεων, καὶ νέμων
 πάντων, κτήνων, ἔχειν ἀκολύτως, ἀλλὰ καὶ πάντα
 τὰ ζῶα καὶ τὰ κτήνη διάφορα τῆς ἀγίας μονῆς τοῦ
 Πατρὸς, εἰς ἅπασαν τὴν τοῦ κράτους μου χῶραν ἀπό-
 λυτα καὶ ἐλευθέρους νέμεσθαι, ἡμῶν καὶ τῶν παροί-
 κων αὐτῆς, ὡν καὶ τὴν χρῆσιν ἰδίως ταῦτα ἔχειν στέρ-
 γομεν. ἐπὶ τούτοις δὲ ἐπικυροῦντες στέργομεν ἅπαντα
 τὰ ἀφιερωθέντα ἢ αἰωδήποτε τρόπῳ δοθέντα παρ' ἡ-
 μῶν τε καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν, καὶ παρὰ πάντων προ-
 σέπων ηδωρηθησώμενα, καὶ ἀφιερωθησώμενα ἐν τοῖς
 ἐξῆς, χωράφια, ὦρη, πεδιάδας, ὕλας, δάσους, κομᾶς,
 μήλιά τε, καὶ παροίκους, καὶ ἱερὰ τεμένη θείων ναῶν
 καὶ ὥσα τεσπρὸ ἐκράτησε καὶ ἐς ὕστερον κρατήσει ἡ
 τριακὴ ἀγία μονή, καὶ πάντα ὅ, τρόπῳ ἐν αὐτῇ δω-
 θέντα καὶ δωρηθησώμενα παρὰ τε μικρῶν καὶ μεγάλων
 καὶ διαφόρων προσώπων, ὡς ἔρηται, ἀπ' ἐντεῦ-
 θεν καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ὥρας βέβαια, καὶ στερεὰ,
 καὶ κεκυρωμένα παρὰ τοῦ θείου κράτους μου ἔστω-
 σαν. καὶ μὴ ἐξεῖναι τινὰ τῶν ἡμετέρων παίδων καὶ
 διαδόχων, ἢ καὶ ἀρχόντων καὶ ἐξουσιαστῶν, ἢ ἐκκλη-
 σιαστικῶν προσώπων διασεῖσαι, ἢ ἐπεσεῖσαι τῷ οἴον-
 ῶν, ἢ ἀφελεῖν ἀπ' αὐτῆς ἄχρι καὶ τοὺς μικροτά-
 τους, διὰ τοῦ εἶναι ταύτην τὴν βηθείσαν ἀγίαν μονήν
 βασιλικήν, καὶ ἰδίως ἡμετέραν. ταῦτα πάντα τὰ ἀ-
 νωτέρω ἔσπεξα, καὶ ἐκύρωσα. εἴ τις δὲ εὐρεθῇ καρὰ
 τὴν τοῦ παρόντος σιγίλλου ἡμῶν δύναμιν ποιῶν ἢ
 πράττων τι ἐναντίον, ἢ ζημίαν, ἢ καινοτομίαν, ἢ ἀ-
 φαιρέσεις εἰς τὴν εἰρημένην ταύτην ἡμῶν δωρεάν, ἡμᾶς
 αὐτοὺς καὶ τοὺς ἡμῶν υἱοὺς καὶ κληρονόμους ἀντιμά-
 χους καὶ ἐκδικητὰς ἔξ. πρὸς δὲ ταῦτοις καὶ τὴν ἀ-
 ράν ἔχειν αὐτῶν τῶν τιμῶν ἀγίων θεοφύρων πατέρων.

usque diem possedit, confirmo eidem praedicto san-
 cto monasterio Novae Hodegetriae: praeterea et mo-
 nasterium, quod habetis in territorio Mileti et Me-
 sogiani, S. Deiparam Scalitorum, sive Apraxe, cum
 omnibus eius privilegiis et possessionibus, villanis in-
 quam, fundis, vineis, et in summa quaecumque
 ad hunc usque diem ipsum tenuit et possedit. Item
 confirmo obedientiam, quam habet sanctum mona-
 sterium in agro Crotonensi, idest sanctum Constan-
 tium Asylorum cum omnibus suis instrumentis, sigil-
 lis et possessionibus, et cum omnibus pascuis et iu-
 mentis, ut iis sine impedimento fruuntur; immo ut o-
 mnia animalia et iumenta diversa sancti monasterii Pa-
 tris in quolibet dominationis meae loco libere et absque
 ullo impedimento pascere possint ductu colonorum
 eius, quorum etiam usum proprium eidem confir-
 mamus. Insuper rata facimus et confirmamus omnia
 quae fuerunt dicata, aut quocumque modo oblata
 a nobis vel nostris decessoribus, et a quocumque
 alio, aut quae tradentur et consecrabuntur in poste-
 rum, terras, horrea, campos, silvas, fruticeta, vi-
 cos, ovilia, colonos, et sacras accessiones divinatorum
 templorum, et quaecumque antea possedit et in po-
 sterum possidebit hoc sanctum monasterium, et o-
 mnia quolibet modo ipsi data vel danda a parvis
 et magnis, et a diversis personis, ut dictum est.
 Hinc et a praesenti hora sint certa, solida et con-
 firmata per auctoritatem nobis a Deo collatam; et
 nemini liceat nostrorum filiorum et successorum, vel
 principum, magistratuum aut ecclesiasticarum per-
 sonarum, perturbare aut quovis modo molestiam af-
 ferre, sive ab illo auferre vel minima quaeque, cum
 hoc sanctum monasterium sit regium et omnino no-
 strum. Haec omnia praedicta confirmavi et aucto-
 ritate roboravi. Si quis autem contra praesens no-
 strum privilegium vim inferens aut peragens aliquid
 contrarium, sive damnum, vel innovationem, vel
 ablationem adversus hanc nostram donationem, nos-
 metipsos, nostrosque filios et heredes inimicos et
 vindices habebit; praeterea maledictionem tercento-
 rum octo et decem Patrum nanciscetur; nihilomi-
 nus deinde manebit haec donatio firma et inconcussa

εἶθ' οὕτω μένειν ταύτην τὴν δωρεὰν βεβαίαν, καὶ ἀ-
διάσειστον μεχρι τέρματος αἰώνων. ἐπὶ τούτῳ ἐγρά-
φη καὶ τὸ παρὸν σίγιλλον συνήδη, πιστωθὲν, σφρα-
γισθὲν τῇ διὰ χρυσοῦ βούλλῃ ἡμῶν. ἐπεδύθη τῇ τοῦ
Πατρὸς ῥηθείᾳ ἁγία μονῇ, καὶ σοὶ τῷ πατρὶ καὶ κα-
θηγουμένῳ, καὶ πάσῃ τῇ ἀδελφότητι. ἐγράφη ἐν τῇ
παρὰ τοῦ κράτους ἡμῶν πόλει Μεσσήνη, μηνὶ Μαΐου,
ἰνδικτιῶνος η'. ἐν τῷ σκληρῷ.

† Ρογέριος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ εὐσεβὴς κραταῖος
ῥῆξ καὶ τῶν χριστιανῶν βοηθός.

In adversa pagina.

† Κοσμᾶς εὐτελὴς μοναχός, καὶ ἀρχιεπίσκοπος πό-
λεως Ροσσάνης ἀναγνούς τὸ κύριον τὸ ἰσοδυνάμῳ ἐπέ-
γραψεν.

† Ο' Τουρουσανός εὐτελὴς πρωτοπαπῆς Πασχάλιος,
ἀναγνούς τὸ κύριον, τὸ ἰσοδυνάμῳ ἰδιοχειρὸς ἐπέγρα-
ψεν.

† Ο' Τουρουσανός λουκίφερος ἀναγνούς τὸ κύριον τῷ
ἰσοδυνάμῳ ἐπεγράψεν.

† Ροπέρτος τῆς Ἀρκίας ἀναγνούς τὸ κύριον, τῷ
ἰσοδυνάμῳ ἐπέγραψε.

† Βασίλειος τῆς Κρητόνης καὶ κριτῆς ἀναγνούς τὸ
κύριον τῷ ἰσοδυνάμῳ ἐπέγραψεν.

† Συνάτωρ Μαλίνος τὸ σίγιλλον τοῦ ἀειμνήστου
ρίγος Ρογερίου ἀναγνούς, τῷ κατὰ πάντα ἰσοδυνάμῳ
ἐπέγραψεν.

usque ad finem seculorum. Idcirco scriptum est prae-
sens sigillum, uti mos obtinet, auctoritate munitum
et aurea bulla nostra instructum; et datum est prae-
fato sancto monasterio Patris, et tibi patri et cathe-
gumeno, totique sodalitati. Scriptum fuit in civitate
nostrae ditionis Messana, mense maio, indictione VIII,
anno 6638.

† Rogerius in Christo Deo pius potens Rex et
Christianorum adiutor.

† Cosmas humilis monachus et archiepiscopus ci-
vitatiss Rossani, lecto autographo, apographo subscri-
psit.

† Paschalis Turusanus humilis protopapa, lecto
autographo, apographo propria manu subscripsit.

† Turusanus Lucifer, lecto autographo, apographo
subscripsit.

† Robertus de Arcia, lecto autographo, apographo
subscripsit.

† Basilius de Crotone et iudex, lecto autographo,
apographo subscripsit.

† Senator Malenus, lecto sigillo semper memorandi
Regis Rogerii, apographo per omnia simili subscrip-
sit.

(Ex apographo graeco et latina interpretatione Paschalis Baffii, in Maiori Neapolitana Bibliotheca adservatis, quae a nobis
collata fuerunt cum editis a Montfauconio, *Palaeographia graeca* p. 397.)

CVII.

1130 — Indict. VIII.

*Gregorius Philippi Sophi filius donat Maleno ex fratre nepoti nonnulla praedia
'pro beneficiis a Maleno in eum collatis.*

† σῖγγον χειρὸς γριγορίου υἱοῦ Φιλίππου τοῦ σω-
φοῦ.

ὁ προγραφεὶς γριγόριος ὁ τὸ σῖγγον τοῦ τιμίου καὶ
ζωῶπιος σταυροῦ ἡγία μου τι χεῖρὶ προτάξας ἀναλαυν-
νόμενος καὶ τοὺς δι' λυποῦς μου ἀδελφούς. δι' ἧς θαι
ἐν ἀληθία ἐμολογῶ διδόντα καὶ τελίως χαρίζωντα σὺ
τῷ ἐμῷ ἐξαδελφῷ κυρῷ μαλίνῳ τὰ ἐμὰ χωράφια ἀ-
περ' ἐχω ἀνταλλάγῃν ἐκ τοῦς ἐμοῦς ἐξαδελφοῦς βα-
σίλειον τὸν Φαυέλλον καὶ ἰωάννην τὸν αἵτου ἀδελφόν.

† Signum manus Gregorii filii Philippi Sophi.

Ego suprascriptus Gregorius, qui signum vene-
randae et salutiferae crucis propria manu feci,
comprehendens quoque reliquos meos fratres, pro
rei veritate declaro concedere et omnino donare tibi
meo ex fratre nepoti domino Maleno praedia mea,
quae habeo ex permutatione facta cum meis ex fra-
tre nepotibus Basilio Phabello, et Ioanne fratre eius,
et Ioanne filio Georgii Phabelli, ad partem superio-

καὶ ἰωάννην υἱὸν γεωργίου Φαυελλου εἰς τὸ ἐπάνω με-
ρος χωρίου τῶν παννάκων τα πλησιάζοντα τῶν
χωραφίων τοῦ δρογγάρι καὶ τῶν χωραφίων σου
κυρίου μαλίου ἔσα ἂν καὶ ἔχω ἀλλοτρίαν εἰς τὴν αὐ-
τὸν τόπον ἐκ τοῦς ἀνοτέρω εἰρημένους μοι ἐξαδελφους
ταῦτα εἰς προΐφην δίδωμι καὶ τελίος χαρίζωμε σὺ
τῷ ρηθέντι κυρῷ μαλένω διὰ τὰς πλήστας ευεργε-
σίας αἷς αἰετῶν στήν παρα σου ὁ μόνον δὲ υπερ-
τούτῳ ἀλλ ἔλαβον καὶ παρα σου λόγῳ ἀντιχάρι-
τος τὸ ἐπιλαχάνωντά σε μυράδιον εἰς τα ἀμπελα
τα ἅπερ ἔχω ἐκ τῶν ἐμὸν πενθερὸν κυρον λεοντα τοῦ
ἐξάρχου εἰς τὸ χωρίον τοῦ ἀγίου πολυχάρπου ταύ-
της ἕνεκα τῆς προφάσεως καὶ ἀρεσκίας καὶ καλοδε-
λίας δίδωμι σὺ τα ρηθέντα χωραφια τοῦ ἔχην σε αὐ-
τῷ ἐξουσίαν ἀπὸ τὴν σήμερον ἡμέραν καὶ ὥραν εἰς
τοῦς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηλεκτῆς χρόνους πολὺν χαρί-
ζην ἀνταλλάγτην καὶ ἡς προίκας τεκνῶν σου κατὰ-
γράφην ὡς το κύρος καὶ τὴν δεσποτίαν παρ ἐμοῦ εἰ-
λιφὸς μὴ ἐναντιοῦμενος παρα ἰδίου πωτὲ προσώπου
τὸν ταῖ ἐμοῦ κληρονομίῳν ἢ ξένων καὶ οὐ κατὰ νόμων
σὺ τούτῳ διεκδικήσω ἢ μετὰ μελὸς γενέσθαι βουλη-
θῶ ἵνα μὴ ἰσακούωμαι μάλλον δὲ ζημιούσθωμαι εἰς
τὸ διμύσιον νομισματα λς καὶ ἡθ οὗτος στέργην καὶ
ἐιμένην ἢ παρ ἐμοῦ γεναιμένη τιᾶντη καλοδέλη χα-
ριστικήν ἢ καλοδελὸς ἐπίησα ἐνώπιον τὸν εὐρεθέντων
ἀξιολόγων καὶ πιστῶν μαρτυρῶν.

† Ἰωάννης κοτρὸς καὶ υἱὸς γαλατου παπα του ἀ-
πελατου μάρτυρ υπέγραφα οικια χειρὶ †

† Κωνσταντίνος χαμαλὸς νοτάριος τοῦ ἡεπακτῆρος
τοῦ πεδείσου μάρτυρ υπέγραφα οἰδία χειρὶ.

† ρωκέριος υἱος λεωντος του κορμιδου μάρτυρ υ-
πεγραφα οικια χειρὶ †

† ἀρχοῦμενος του κατὰ κάλλου μάρτυρ εποίησα τὸν
τίμιον σταυρον.

† ἀρχάδιος ἀνεψιος νικολάου γαρακιτανου μάρτυρ
εποίησα τὸν τιμιον σταυρον.

† λέων υἱὸς πετρου νοταριου και αμηρου μάρτυρ υπε-
γραφα.

† ἐγράφη χειρὶ ἐμοῦ λέοντος ευτελους πρωτοπαπᾶ
καὶ ταβουλαρίου ἐβριaticου ἐν ἐτὶ σκληρῇ ἰνδικτιωνι ἡ †

rem regionis Pannaconum, prope praedia Drongarii,
et ea quae ad te dominum Malenum pertinent, et
quotquot habeo ex permutatione in ipso loco facta
cum supradictis meis nepotibus. Haec, ut praedixi,
trado planeque dono tibi dicto domino Maleno ob
plurima beneficia, quibus me semper prosequutus es;
nec solum propter hoc, sed etiam quia accepi a te grati
animi ergo partem, quae tibi forte contigit prope
vineas, quas ego habeo a meo socero domino Leo-
ne Exarcha in regione S. Polycarpi. Propter hanc
causam et beneplacitum et spontaneam voluntatem
tibi do dicta praedia, ut ea habeas in tuo dominio
ab hac die et hora in omne et perpetuum poste-
rum tempus, et vendas, dones, permutes, et in
dotem filiabus tuis constituas, utpote qui proprie-
tatem et dominium a me acceperis, neque mole-
stiam unquam ab aliquo patiaris, quicumque sit,
sive ex meis heredibus, sive extraneus. Quod nisi ex
lege te defendero, vel (*huius donationis*) me poeni-
tuerit, minime exaudiar, immo vero mulcter Fisco
nummis sex et triginta; et nihilominus firma deinde
et stabilis sit haec a me sponte mea facta donatio,
coram probis et fide dignis testibus, qui interfue-
runt.

† Ioannes Cotrus et filius Galati, presbyter de
Apelato, testis manu propria subscripsi.

† Constantinus Chamalus notarius Iepactri de Pe-
diso testis manu propria subscripsi.

† Rogerius filius Leonis Cormidi testis manu pro-
pria subscripsi.

† Arcumenus filius Catacalli testis venerandae cru-
cis signum feci.

† Arcadius consobrinus Nicolai Hieracensis testis
venerandam crucem exaravi.

† Leo filius Petri notarii et Strategi testis sub-
scripsi.

† Scripta manu mei Leonis humilis protopapae et
tabularii Briatici, anno 6638, indictione VIII.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 27.)

1130 — Mense Decembri 9 — Indict. IX.

Nicolaus de Dardano vendit tarenis viginti Leoni de Cornisano vineam cum medietate territorii inculti sitam trans flumen Nigrum.

† σιμίον χειρὸς νικολαου υἱος σεργίου του δάρδανου. ὁ τον τίμιον καὶ ζωοποιῶν σταυρον ποίξας ἡκολά μου γνῶμι· καὶ νουλὴ αὐθερέτο· φαίνμε ἐγὼ ὁ πρόριθίς νικολαος. πουλῶ εἰς τὸν λέο υἱος τοῦ μολεγάννι. του κορνισάνου. την ἀνέλι καὶ με τὴν χωράφην ἀργῶ. τὸ ἡμίσι του αὐτου χωραφίου· τὸ εχο πέραν του μαύρου ποταμοῦ το ἴτον του θεοδωρου του γρήσα· μετα ἡμεροδέδρια· καὶ ἀγρία. συν εσσοδῶ· καὶ ἐξοδῶ. εἰς ταρία εικοσι μετα του φραγμοῦ το μέρος μου· καὶ κοίτε την ἀμπελην ταύτη μετα χωραφίου ἐπάνο του γεφίρίτζι· ἐστιν δὲ ὁ χορισμός την αὐτὴν ἀμπελη· καὶ το χωράφη. ἀνατολικὸν μέρος συνορή· ἰωαννης υἱος υἰόν του πέργα· δυτικὸν μέρος μιχαηλ ἰέρως· υἱος κον-σταντίνου της καλίμερι· καὶ νικολαος ἰέρως υἱος λέο τοῦ νύκυτεύτε· ἀκτρον μέρος· οἱοὶ του νικολάου του θεοφυλάκτου· καὶ οἱ ἄλλοι ἡ γονίς αὐτοῦ· ἀπο με-σιμβρία· ἡ ἐδὸς διμοσια· καὶ ἐγὼ νικολαος. ὅτε ἀπὲ-λαβον τα ταρία εἰς χεῖρας ἡμας· ἐποιήσα τὸντο πα-ρὸν ἐνγράφω· καὶ ἀλιθινὴ χαρτὴν εἰσδεῖξαι· τοῦ εχην αὐτο· ἐξουσία· πούλῃ· χαρίζην· ἀνταλλάττει· καὶ ἐν πρίξ γράφαι· ὡς κυρίο καὶ ἐξουσιαστῆς· ἐὰν Φανί ποτε καίρῳ τίς ζητόντα· ἡ δίκας ποιῶντα· ἵνα δώσι εἰς τὸν ἀγωραστῆν δυπλοῦν καὶ εἰς το διμόσιον νο-μισματα λς· καὶ ἀκον σιχάσε· ἐν παρουσια καλῶν μαρτυρων μιχαηλ του πρεσβυτερου δημητριου μαρ-τυρ † βασιλεις του δημητριου μαρτυρ † βιταλης του καλλέο μαρτυρ † γραφειν δια χειρος πετρος ἰε-ρεως μετα παρακλίσεως νικολαου κριτοῦ· εἰτε, ςχλθ' ηνδικτιωνι θ' μηνὶ δεκεμβρίο εἰς την θ' ἡμερα γ' ὡρα δ'. ἐν τοις καιροῖς του ἐνδεξου ἡμων κάμης νικολαος· καὶ μεῖστρο ἐκ την ἀσση της ὀλιδας ἀργιρου· καὶ βισκομης· ἰωαννης υἱος βοι του πέργα.

† Signum manus Nicolai filii Sergii de Dardano. Ego suprascriptus Nicolaus, qui venerandam et vi- vificam crucem de propria mea sententia et libera voluntate exaravi, vendo Leoni filio Moleganni de Cornisano vineam cum territorii inculti medietate, quam possideo trans flumen Nigrum, quaeque erat Theodori de Grisa, cum arboribus fructiferis et sil- vestribus, cum ingressu et egressu, et cum mea portione sepis, tarenis viginti. Sita autem est haec vinea cum territorio supra pontem, his finibus com- prehensa: a parte orientis (est) Ioannes filius Boni de Perga; a parte occidentis Michael presbyter filius Constantini de Calimera, et Nicolaus presbyter filius Leonis Niciteutae; a parte septentrionis filii Nicolai Theophylacti, et alii propinqui eius; a parte meridiei via publica, et ego Nicolaus; qui cum accepissem in manus meas praedictos tarenos, feci praesens instru- mentum et sinceram chartulam, quae declarat te (prae- dictam vineam et territorium) posse vendere, donare, permutare, et in dotem constituere, iure pleni et li- beri dominii. Quod si quis aliquando surrexerit litem aut controversiam intendens, det emptori duplum pre- tii, et Fisco numismata sex et triginta, et invitus si- leat. In praesentia proborum testium, (nempe) Mi- chaelis filii Demetrii presbyteri testis, † Basilii De- metrii filii testis, † Vitalis Callei filii testis. † Scri- ptum manu Petri presbyteri, rogatu Nicolai iudicis, anno 6639, indictione IX, die IX decembris, feria III, hora IV, temporibus gloriosi Comitis Nicolai, et Ar- gyri Magistri civitatis Olidae, et Vicecomitis Ioannis filii Boni de Perga.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 33.)

CIX.

1131 — Mense Ianuario — Indict. IX.

Siconolfus instrumento cavet se quotannis daturum monasterio S. Petri Imperialis numisma unum pro hortulo, quem ab eodem monasterio acceperat.

(† Σίγνον χειρὸς σικονόλφου ἀδελφοῦ νανδόγερου ἱατροῦ. (Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος (σικονόλφος ὁ τὸν) τίμιον καὶ ζωοποιον σταυρον ἰδία ποιήσας χειρὶ (τὴν παρούσαν ἔγγραφον ἀσφάλειαν πρὸς σέ) βερνάρδον προέπιστον τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου (πέτρου) τοῦ βασιλικοῦ· καὶ πρὸς πάντα διδάχην σου (ποιῶ καὶ) ἐκτίθῃμι· Ἐπειδὴ μοι τὸ κειπὶον τὸ πρὸς δυσμὰς τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου μέμνωνος ἐδωρήσω μοι καθὼς καὶ ἔγγραφον ὑπὲρ αὐτοῦ μοι ἐξέδικας διεξείσιν. ἰδοὺ ἀσφαλίζομαι τῆς μὲν ρειτῆς μονῆς· ἵνα κατὰ χρόνον ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς ἱπαπαντῆς. ὡς τὸ ἔγγραφον περιέχει. ἐγὼ καὶ κληρονόμοι μου. νόμισμα ἐν. δουλεύσωμεν τῇ μονῇ· ἢ ἔσον ἀξιάται νόμισμα ἐν. εἰ δὲ τοῦτο οὐ ποιήσωμεν. ἀλλ' ἀντιστήσωμεν. ἵνα τὸ κηπεῖον αὐτοῖς στραφῇ τῇ μονῇ. ἀνύων πλέον οὐδὲν. εἰδ' οὖν ἵνα τῷ μέρει αὐτῆς. νομίσματα εἴκοσιν ἀποτίσωμεν καὶ ἄλλα τοσαῦτα τῷ δημοσίῳ. διὰ τὸ οὕτως ἀρεσθῆναί με. ἐγράφη τὸ παρὸν ἔγγραφον ἀξιώσει ἡμῶν χειρὶ καλοῦ πρωτοπαπᾶ τοῦ υἱοῦ δομνάνδου. μηνὶ ἰανουαρίῳ. ἰνδικτιωνος δ'. ἔτους ςχλδ'. παρυσία μαρτύρων.

† γοσφρίδος υἱὸς γκυλιέλου φέλνιέλη ὑπέγραφα μαρτυρῶν διὰ τοῦ σταυροῦ.

† ρουμβέρτος τοῦ μουντέμελιου· καὶ γὰρ μαρτυρῶν διὰ τοῦ σταυροῦ.

† καλὸς πρεσβύτερος υἱὸς νικόλαου ὑπέγραφα οἰκείῳ χείρως.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 27.)

† Signum manus Siconolfi fratris Nandogeri medici. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Suprascriptus Siconolfus, qui venerandam et vivificam crucem propria manu exaravi, praesens securitatis instrumentum tibi Bernardo praeposito monasterii sancti Petri Imperialis, et omnibus successoribus tuis, facio et condo. Quoniam donasti mihi hortulum ad occidentem ecclesiae sancti Memnonis, sicut ex scriptura, quam mihi tradidisti, ad hanc rem spectante patet; ecce huic monasterio caveo, me et heredes meos quotannis in festo Purificationis Beatae Mariae Virginis, prout continet instrumentum, numisma unum, vel eiusdem pretii rem soluturos. Si vero hoc non fecerimus, sed obstiterimus, ipse hortulus denuo praedicto monasterio restituatur, nec aliud amplius assequamur, et insuper eius parti numismata viginti, totidemque Fisco solvamus, propterea quod ita mihi placuit. Scripta est praesens chartula rogatu meo, manu Cali protopapae filii Domnandi, mense ianuario, indictione IX, anno 6639, coram testibus.

† Gosfridus filius Gulielmi Felnieli testis per crucem subscripsi.

† Robertus de Montemelio et ego testis per crucem.

† Calus presbyter filius Nicolai propria manu subscripsi.

CX.

1131 — Indict. IX.

Riccardus de Claromonte, Polychori dominus, monasterio S. Nicolai de Peratieo confirmat vineae possessionem in pertinentiis Polychori.

† σίγνο χειρὸς ρηκαρδου τοῦ κλερωμούντε ὁ καὶ αὐθεντῆς τῆς ἐνταυθα χώραπολλης.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος σίγιλλιον γεγαμενον παρ ἐμοῦ ρικάρ-

† Signum manus Riccardi de Claromonte Domini Polychori.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Diploma factum a me Riccardo de Claromonte et datum

δοῦ τοῦ κληρομουντε καὶ ἐποιδωθῆν πρὸς σὲ τὸν ευ-
λάβέστατον ηγούμενον κυρ νικόδημον τῆς ἀγιωτάτης
μονῆς τοῦ ὁσίου πατρός ἡμῶν καὶ ἀρχιερέος νικόλαου
τῶν περατεῖκον τῆς διὰκράτσεως κολοβράρου· Ἐπιδὴ
διὰ τοῦ ἀρόντος σιγίλλου ἐποικύρῳ καὶ στέργῳ σὺ
τῶ παρῶν· καὶ ὅλῳ ἀνέλιον τῷ ἀπερ καὶ εἶτον τοῦ
ἐμοῦ ἀνδρωπου πέτρου υἱοῦ τοῦ ἀποίχωμενου γάρή-
νου τῷ ἀπερ καὶ κείται εἰς τὴν διὰκράτησιν του θεο-
σωστου κάστρου πολλικορίου εἰς τῶπον λεγόμενον
ἡρεβολτα τοῦ μέλει πλησίον τοῦ ἀνελίου τῷ ἀπερ
ἐστὶν τοῦ ἀπείχωμενου νικηφόρου καλφούνῃ ἵνα ἀπο
τοῦ παρωντος καὶ εἰς τῷ διόινεκες ἔχῃν σε ἐπεξοίστιαν
το ρῖθῆν ἀνελιον εἰς ἀπασάν σου ἐξουσίαν καὶ κύ-
ριωτιτα μέχρι τερματον αἰῶνός ἐστιν δὲ ὁ περιόρισμος
του τοῦτου ἀνελίου κατὰ μὲν ἀνατολας κύκλῳ
νὲι ὁ ποταμος ἀκρί· καὶ κατὰ δυσμας ὁ καλαμῖ-
νος ὡς καθέρχεται ὁ αὐτος καλαμῖων καὶ κύκλῳ
αὐτόν ἐκ τῷ ἀκτροῦ μερος· καὶ κατὰ μεσημβρία τῷ ἀν-
ελίον τοῦ προγραφέντος κλφούνῃ καὶ εἰ τις δὲ φα-
νῇ ἐκ τῶν ἐμῶν ἐξουσιαστῶν τοῦ μετατρέφαι τῷ
παρῶν σίγίλλῳ οὐ μίκράν τὴν ἀγανάκτησιν παρ ἐμοῦ
ἵπσῳτῃ ἐν παρουσίᾳ μαρτυρῶν πρὸς δὲ περισσῳ-
τῶν πίστωσιν καὶ ἀσφαλειαν τῇ σίνειδαι ἡμῶν βουλ-
λῇ τῇ διὰκίρῳ ἐβουλλωθῇ καὶ ἐπεδωθῇ πρὸς σὲ
τόν τρῖμεσον καθηγουμένον ἐτεὶ ςχλθ' ἰνδικτιωνι θ' †.

† ἰωάννης ὁ καὶ κορατῳρ ἐν τῷ καίρῳ ἐκεῖνῳ μαρτυρ.

† ἰωάννης γαρραμοῖνε μαρτυρ.

† ἰωάννης καβαλλάριος πολλικορίου ὁ ἐποικεγω-
μενος υἱος υἱζαντιου του γαρραμουε μαρτυρ.

† κουστάντζου υἱοῦ καλοκυρου σεργέτη ὁ καὶ κα-
βαλλάριος μαρτυρ.

† εἰ τις δὲ φαῖν ἐκ τῶ ἐμῶν μερος εἴτε δυσκαμῆς
εἴτε στρατηγός εἴτε ἄλλος τείς σχεῖ τῷ ἀνάθεμα παρὰ
πατρός υἱοῦ καὶ ἀγίου πνεύματος τῶν τιῇ ἀγίων πα-
τρῶν. ζῆμιουσθω ἐν τῷ δημοσίῳ νημισματῶν οὐβ'· καὶ
εἰδ' οὕτως στεργῇ καὶ ἐμμενῇ τῷ παρῶν ἡμῶν σιγίλ-
λιον.

† γριγόριος υἱοῦ καλὲ μαρτυρ.

† γιληππερτος καβαλλάριος υἱοῦ πρεσβυτερου ἀύ-
σου μαρτυρ.

† κωνσταντίνος καλλούτζη μαρτυρ.

† ἐγράφῃ χειρὶ ἰωάννου νοταρίου καὶ ταβουλλαρίου
αστεως πολλικορίου ἐτεὶ ςχλθ' ἰνδικτιωνι θ'.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 34.)

tibi domino Nicodemo piissimo praeposito venerabi-
lis monasterii sancti Patris nostri ac Pontificis Nicolai
de Peratico in pertinentiis Colobrari. Quoniam prae-
senti diplomate confirmo tibi dominium integrae vi-
neae, quae erat mei hominis Petri filii quondam Ga-
rini, et sita est in pertinentiis civitatis Polychori a
Deo custoditae, in loco ubi dicitur Irebolta de Melo,
iuxta vineam quondam Nicephori Calphuni, amodo
et in perpetuum habeas supradictam vineam in omni-
moda tua potestate et dominio usque ad finem seculo-
rum. Fines autem eiusdem vineae sunt hi: ad orien-
tem circumfluit flumen Aciris; ad occidentem arundi-
netum, ut descendit dictum arundinetum, et ambit
ipsum e parte septentrionali; ad meridiem vinea prae-
dicti Calphuni. Si quis vero ex meis officialibus prae-
sens diploma infringere tentaverit, meam haud parvam
indignationem sustinebit. Praesentibus testibus. Ad
ampliolem autem fidem et firmamentum nostra con-
sueti bulla cerea munitum dedimus tibi praedicto mo-
nasterii praeposito, anno 6639, indictione IX †.

† Ioannes pro tempore Curator testis.

† Ioannes Garramune testis.

† Ioannes Caballarius Polychori cognomento filius
Byzanthii de Garramune testis.

† Constantius filius Calocyri Sergenti, qui et Cabal-
larius, testis.

† Si quis vero adversabitur ex parte mea, sive Vi-
cecomes, sive Strategus, sive quisquam alius, maledi-
ctus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, a terceni-
tis octo et decem sanctis Patribus, et poenae nomine
solvat Fisco solidos duos et septuaginta, et nihilominus
firmum et stabile remaneat praesens meum diploma.

† Gregorius filius Cali testis.

† Gilibertus Caballarius filius presbyteri Ursi te-
stis.

† Constantinus Callutzius testis.

† Scriptum manu Ioannis notarii et tabularii civi-
tatis Polychori, anno 6639, indictione IX.

1131 — Mense Octobri — Indict. X.

Geofridus filius Rhai Comitis Loritelli confirmat Radulfo praeposito monasterii S. Stephani de Nemore donationes, quas ipse et mater eius Berta pro eodem monasterio fecerant, aliaque non pauca donat praedia.

† Σιγίλλιον γενῶμενον παρ εμοῦ κόμητος ιοσφρί-
ου κόμητος ράου του λωριτέλλου· και ἐπιδόθῃν προς
σέ ραδόλφον μαίστορα τῶν ἐριμητῶν τῆς ὑπερχίας
θεοτοκου και του αγιου προτομάρτυρος στεφάνου του
βύσκου. μηνι ὀκτωβρίῳ τῆς ινδικτιωνος ι'. ἔτους 594μ'.

Ἐπειδὴ σοὶ ὁ προριθεὶς ραδοῦλφος· και οἱ μετα σοῦ
ἀδελφοί. ὁ τε ὄτος. και ἀρανάλδος. και γίδος μενη. και
ρωκέριος δὲ ἀρένες ὁ ἐλθὼν μεθ' ὑμῶν. ἤλθεται προς
με ἐν τῷ καστέλλῳ τῶν ἀσύλων. ὅταν ἐγὼ καρτερίσας
ἐκείσαι διὰ τὸ καράβι τῶν γενουίσων τὸ ἐλθόντα ἀπὸ
ἀλεξανδρίας· και ρέξας εἰς τον λημαίνω· και θλασθεῖς.
αἰτίσαντες μοι αἴτισην του ἐπιδούναι και στέρξει πρὸς
ὑμᾶς τα χωράφῃα και ἀμπέλα, και κουλτούρας. τὰ
ἅπερ οἱ ἐμοὶ μητήρ. οἱ κυρα βέρτα κοιμητησση· και
ἐγὼ συν αὐτῇς πρὸς ὑμᾶς ἀπέδωκα, ὅθεν και τα σι-
γίλλια πρὸς με ἐπιδείξεται, καγῶ δὲ τη παρακλήσει
ὑμῶν συναλλαχθεῖς ἀπέδωκα και στέργω πρὸς ὑμᾶς
πάντα καθὰ και τα σιγίλλια δεῖλα ποιήσαντες, οἱ δὲ
οἱ συνωριασμοὶ εἰσιν οὗτος, ἐν πρότοις· χωράφῃ ζευ-
γαρίων β'. ἀπο το ρηακη τῆς ἄγκουας σάλτζας, και
ἰπάγει ὁ δρόμος ὁ βασιλεικὸς ἄχρι του σταυροῦ· και
ἀνεβήνῃ τὸ ἴσον του σταυροῦ τὴν πριωνίαν και ἀποδι-
δὴ εἰς τὸ σύνωρον του γαληύτου· και ἀνεβήνῃ εἰς τὸ
μονοπάτη, και εἰσέρχεται εἰς τὸ ριάκη του κρεπατζου-
νου· και ἀνεβήνῃ το ρηάκη ἄχρι εἰς τὸ ποδόβουνον· και
καθατὶ ἰπάρχει τὸ ποδόβουνον ἄχρι εἰς το ληθάρις-
σον εἰς το ἀπικατω μέρος του ἀλῶνος τρισταίνου, και
κατεβήνῃ τὸ ἴσον τῆς πριονίας ἄχρι του μονοπατῆου
και εὐγένῃ εἰς το σκῆνον και χήνῃ τον οὔμβρον ἄχρι
του ριάκος· και κατεβήνῃ τὸ ριάκιν του κρεπατζουνου
ἄχρι τῆς ἄγκουας σάλτζας εἰς τὸν δρόμον και κλείει. ἐπι-
δείδωμαι δὲ και ἀμπελον το του κουσταύλου και παν-
δόλφου τῷ ὄντα εἰς τὴν γούργιλαν. ἐπιδίδω δὲ και
τὴν κουλτούραν τὴν ἐμὴν πρόπιαν τὴν οὔσαν ἀπικά-
τω του τιμηου σταυροῦ. ὡς κατερχεται ὁ δρόμος κα-
τα μεσημβρίας. ἄχρι του ριακος, και κατερχεται τὸ
ρίακην ἄχρι του αἰγιάλου. ταύτην δὲ τὴν ἐμὴν προ-
ποϊαν κουλτουραν του τιμηου σταυρου τὴν ὄντα ἐν τῇ

† Sigillum factum a me Comite Geofrido filio
Comitis Rhai de Loritello, et datum tibi Radulfo
magistro Eremitarum SS. Virginis et S. Protomar-
tyris Stephani de Nemore, mense octobri, indictio-
ne X, anno 6640.

Quoniam tu praedictus Radulfus, et fratres tui
Odo, et Arnaldus, et Gidus Mena, et Rogerius de A-
rena, qui vobiscum aderat, venistis coram me in ca-
strum Asylorum, cum ego morarer ibidem propter
navem Genuensium Alexandria profectam, quae prope
portum illisa scopulis perfracta fuerat, et petiistis
a me, ut donarem et confirmarem vobis praedia et
vineas et culturas, quae mater mea domina Berta
Comitissa et ego cum ea vobis dederam, quare osten-
distis mihi etiam diplomata; ego vestrae petitioni
obsecundans, dono et confirmo vobis omnia quae
et sigillis diserte denotantur. Fines autem sunt hi:
in primis duo agri iugera a parte rivi Aquae Salsae,
et ab ita regia usque ad crucem, et ascendit recta
e cruce per serram, et vadit ad fines Galeoti, et
ascendit ad semitam, et ingreditur rivum Crepat-
zuni, et ascendit per rivum usque ad Podobunum
(radices collis), et quatenus pergit Podobunum usque
ad lapidicinas in areae Tristaini inferiorem partem,
et descendit iuxta serram usque ad semitam, et
vadit ad lentiscum, et ad receptaculum aquae plu-
vialis usque ad rivum, et descendit rivus Crepatzuni
usque ad Aquam Salsam in viam, et clauditur. Dono
etiam vineam Constabilis et Pandulfi, quae est ad
Gurgillam. Do insuper meam propriam culturam si-
tam in inferiori parte venerabilis Crucis, ut descen-
dit via a meridie usque ad rivum, et descendit rivus
usque ad litus. Hanc autem meam propriam cultu-
ram venerabilis Crucis, sitam in pertinentiis oppidi
Badulati, dono monasterio Omnium Sanctorum. Do
etiam vobis vineam, quae fuit Grabuni, cum praedio
inculto eiusdem Grabuni, et alterum praediolum prope
Grabunum, prout vadit usque ad Chandacium A-

διακρατίση πολυχνεος βαδουλατου. ἐπιδίδω προς την
μοῆν τῶν ἀγίων πάντων. Ἐπιδίδω δὲ ὑμῖν καὶ τὸ
ἀμπέλον τὸ ὑπῆρχε του γραβούνου συν του χωραφίου
του χέρσου του αὐτοῦ γραβουνου, καὶ τὸ αἵτερον χω-
ραφίτην τὸ πλησίον του γραβούνου. ὡς ἀπάγη ἄχρι
του χανδακην ἀδουάλδου· καὶ τὸ ἀμπέλον τοῦ αὐτοῦ
ἀδουάλδου, ἵπερ ἐφύτευεν ὁ αὐτὸς ἀδουάλδος εἰς τὸ βα-
δουλάτον· καὶ τὸν ἄγ. ον μνηα τῆς καλαβρίας εἰς τὴν δια-
κράτισιν βαδουλάτου· συν καὶ ἀμπέλων, καὶ χωρα-
φίων, καὶ δένδρων ἀγρίκόν τε καὶ ἡμερῶν καθά καὶ
ὁ μακαρίτης του πατρος μου ο κομης ράος· ἀποδωκε
του ἀπηρχομένου ἀββὰ ἰωάννου. Ἐπροσθεσα ὑμῖν καὶ
τὸν αἰγίαλον τοῦ προριθέντος χωραφίου τὴν ἐπικάτω
τοῦ τιμίου σταυρου. τῆς ἐμῆς πρόπιας κουλτούρας
τῆς προγεγραμμένης, του μηδεὶς ἔστω ἀλγεῶν ἐκεί-
σαι χωρας προσταξέως αὐτῶν, ἀνεὺ μὲν τῶν ἐμῶν προ-
πιων ἀλγῶτον καὶ ἡ ἐξαίωσις τί οἱ θαλάττα ὅσον
δαι ἐπικρατῇ οἱ παρεγιαλῆα τῆς αὐτῆς κουλτούρας
του ἔσσεσθαι ἐμὸν καὶ εἰς τὴν ἐμὴν δεσποτίαν· δέδω-
κα δὲ ὑμῶν καὶ ὅταν ἐθρωνήσῃ οἱ ἐκκλησία τῶν α-
γίων παντων, βελλάνους γ'. ὅν τα ὀνοματα εἰσὶν ταυ-
τα, ἰωαννης γρίκος. ἰωαννης ταβερνήτης συν του νι-
κολαου ἀδελφου αὐτοῦ. καὶ νικολας συν του λεοντος
ἀδελφου αὐτοῦ. δέδωκα δὲ ἐμὴν του ποιήσαι καὶ ἀ-
πληχεύσαι χωρήων εἰς τοὺς ἀγίους πάντας· του ἔχην
σας αὐτὸν ἐκδόως· του μη στρέφειν τοινὺ ἀνδράπῳ
ἀπολογία. ἀνεὺ τῶν ἐμῶν δικαίων τῆς μέσης. καὶ του
ἐστῶσαι πρὸς βοίθειαν τῆς ἐμῆς χωρας καὶ πρὸς ἐμοί.
καὶ πρὸς τοὺς ἐμοὺς κληρονόμους. κατὰ τὰ ἱδὴ τῆς
χώρας. ταῦτα πάντα τα ἀνωτέρω γεγραμμένα. ἐπι-
κυρῶ καὶ στέργω πρὸς ὑμᾶς· καὶ εἰς τὴν υπεραγίαν
θεοτοκον καὶ εἰς τοὺς ἀγίους πάντας. ὑπερ ἀφέσεως
τῶν ἁμαρτιῶν του ἐμοῦ πατρος κομητος ράου του ἐν
μακαρια τη λήγῃ, καὶ ὑπερ ψυχικῆς σωτηρίας τῶν
ἐμῶν ἀδελφῶν· καὶ παντὸς χριστιανῶν, καὶ τῆς ἐμῆς·
ταῦτα πάντα ἀπεδωκα πρὸς ὑμᾶς του ἔχειν σας αὐτὰ
ἀπο την σήμερον ἡμέραν καὶ εἰς τὸ ἐξείς. λέγω δι ἵνα
ἀπο την τιαντὴν ἡμέραν καὶ ὥραν ἵνα μητις παρασαλεύ-
σῃ ὑμᾶς. ὁ δὲ παραβλεπόμενος τὴν ἐμὴν προσταξιν καὶ τὸ
παρὸν ψυχικόν, ἦται οἱ ἐμοί κληρονόμοι. ἦτε οἱ συνελ-
θῶντες ἀπο ἡμῶν αὐθενται· οἱ ἄλλος τις ἐξ ἡμῶν τῶν
χριστιανῶν. ἐστῶσαν ἐπικατάρατη παρὰ πατρός καὶ
υἱου καὶ αἰοιου πνευματος. καὶ τῶν τιῆς αἰοιων θεοφω-
ρων πατρων· καὶ τον ἀγχώνα ἰουδα. πρὸς δὲ περισσω-
τέραν πιστωσιν καὶ ἀσφάλειαν τη οἰδῃ μου βούλλῃ

dualdi, et vineam eiusdem Adualdi, quam planta-
vit ipse Adualdus ad Badulatum et Sanctum Menam
Calabriae in pertinentiis Badulati, una cum vineis
et praediis et arboribus silvestribus et fructiferis,
quemadmodum beatae memoriae pater meus Comes
Rhaus donavit defuncto abbati Ioanni. Addidi vobis
etiam litus praedicti praedii extantis subter vene-
randam Crucem memoratae meae propriae culturae,
hoc modo, ut nemo inibi piscari audeat ex vestrum
mandato, praeter meos piscatores; et si quid eiece-
rit mare, quatenus litus meae culturae protenditur,
id meum meaque in potestate sit. Dedi etiam vobis
tempore dedicationis ecclesiae Omnium Sanctorum
tres villanos, quorum haec sunt nomina: Ioannes
Graecus, Ioannes Tabernita cum Nicolao ipsius fra-
tre, et Nicolaus una cum Leone eius fratre. De-
di etiam vobis facultatem faciendi et adiciendi di-
versoria ecclesiae Omnium Sanctorum, ut ipsa li-
bere possideatis; nec quemquam hominem defen-
datis nisi persolutis meis iuribus medietatis, et ut
parati sitis ad opitulandum meae regioni, et mihi
meisque heredibus iuxta loci consuetudines. Haec
omnia suprascripta rata habeo et confirmo vobis,
et Sanctissimae Dei Genitrici, atque omnibus Sanctis
pro remissione peccatorum patris mei Comitis Rhai,
qui beatorum requie fruitur, et pro salute anima-
rum meorum fratrum et omnium christianorum et
mea. Haec omnia dedi vobis, ut ea habeatis a
praesenti tempore et in posterum, et nemo ab hac
die et hora vos molestia afficiat. Si quis vero con-
tempserit meum mandatum et praesens animae sa-
lutiferum sigillum, vel mei heredes vel quibus pu-
blica a nobis demandata fuerint officia, vel quivis
alius e christianis, percutiatur anathemate Patris,
Filii et Spiritus Sancti, et tercentorum octo et decem
sanctorum divinorum Patrum, et laqueo Iudae plecta-
tur. Ad maiorem vero fidem et securitatem mea pro-
pria plumbea bulla signavi, mense et indictione supra-

μολτίβδω ἐσφράγισα. μὴν καὶ ἰνδικτιωνι τοῖς ἀνωτέρω,
ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων. † μαίστωρ βερνάλδος τοῦ α-
γίου πνεύματος μαρτυρ. † μαίστωρ πέτρος μαρτυρ.
† ρωπερτος σημήλλος μαρτυρ. † ἰδοφρὲς μαλακου-
βουιάττος μαρτυρ. † γιλλιαλμος τολουμερος μαρτυρ.
† γιλλιαλμος δὲ ρουνδδελλο μαρτυρ.

† μαῖμων υἱος κυρου νικολαου τι προστάξει τοῦ
αυθέντου ἐκηρσαν το παρον σειγιλλιον τι ἀντι τοῦ
ἐμοῦ ἀδελφου.

† ἐγγράφη δὲ χειρὶ ἐμοὶ λέοντος νοταρίου τῆς κόρ-
της τη προστάξει του αυθέντου. †

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 28.)

dictis, coram testibus. † Magister Bernaldus de San-
cto Spiritu testis. † Magister Petrus testis. † Ruper-
tus Simellus testis. † Geofridus Malacubunattus tes-
tis. † Gulielmus Tolumerus testis. † Gulielmus de
Rundello testis.

† Maimon filius domini Nicolai de mandato Dyna-
stae roboravi praesens sigillum pro fratre meo.

† Scriptum est manu mei Leonis notarii Curiae
de mandato Domini.

CXII.

1132 — Mense Iulio — Indict. X.

*Leo presbyter cognomento Mauroleo, Philippus filius Calocyri Iudicis, aliique de Comitoleone donant ecclesiae
S. Nicolai de Cofina praedia nuncupata de Phota in agro civitatis Orgili.*

† σύγνος χιρος ὁ πρεσβύτερος λέοντος ὁ ἐπιλεγεόμενος
μαυρολέοντος † σιγνον χειρὸς Φιλίππου ὁ υἱος καλω-
κυρου τοῦ κριτου † σιγνον χειρὸς νικήτου ὁ υἱος κων-
σταντινου του ἐπιλεγωμέου κοιμιτῶλεοντος † σίγνον
χειρὸς καλωκῦρου ὁ ἀδελφὸς νικήτου τοῦ κοιμιτῶλεον-
τος λεγωμέου † σίγνον χειρὸς ἀνας οἱ καὶ θύγατῆρ
νικολαου τοῦ κοιμιτῶλεοντος † σιγνον χειρὸς ἡρήνης οἱ
ἀδελφὴ ἀνας τοῦ κοιμιτῶλεοντος † σίγνον χειρὸς νι-
κητου ὁ ἐγγονος τῆς ἀνας καὶ ἡρήνης, ὁ υἱος νικο-
λαου τοῦ καϊτοῦ: † σιγνον χειρὸς κωνσταντου ἡ σύμμιος
τοῦ ἀπηρχομένου μαυρικίου καὶ ἀνιψία τοῦ κοιμιτῶ-
λεοντος † σιγνον χιρος λεοντος ὁ υἱος πετρου τοῦ
κοιμιτῶλεοντος: † Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ
υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, οἱ μὲν πάντες οἱ ἀνω-
τέρω προγεγραμμένοι, ἔτ' ἐπρεσβύτερος λεων ὁ ἐπιλε-
γεόμενος τοῦ μαυρῶλεου καὶ μετ' ἐμοῦ οἱ οἰδιοὶ ἔτε
Φιλίππος ὁ υἱος του καλωκυρου τοῦ κριτου, καὶ νι-
κήτας καὶ καλωκυρης καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ νικήτας
του κοιμιτῶλεου: καὶ ἀναν καὶ οἱ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ-
ρήνη ὁμῶς καὶ νικήτας ὁ ἐγγονος αὐτῶν, καὶ κω-
στοῦ οἱ συμμιος του μαυρικίου, καὶ πέτρου ὁ υἱος
λέον λεγομενοι οἱ πάντες ἐκ τῶ γένος τοῦ κοιμιτῶλεου:
Φενωμεθα οἱ μὲν πάντες οἱ ἀνωτέρω τῶν οἰφους προγε-
γραμμενοι οἱ τὰ σίγνα τῶν τιμῶν καὶ ζωόποιων σταυ-
ρῶν οἰδιοχειρὸς καὶ ἀπογραφάντες, τὴν παρουσαν ἐγγρα-

† Signum manus presbyteri Leonis cognomento
Mauroleonis. † Signum manus Philippi filii Calocyri
Iudicis. † Signum manus Nicetae filii Constantini
cognomento Comitoleonis. † Signum manus Calocyri
fratris Nicetae cognomento Comitoleonis. † Signum
manus Annae filiae Nicolai Comitoleonis. † Signum
manus Irenes filiae Annae Comitoleonis. † Signum
manus Nicetae nepotis Annae et Irenes, filii Ni-
colai Caiti. † Signum manus Constantiae uxoris
quondam Mauricii et consobrinae Comitoleonis. † Si-
gnum manus Leonis filii Petri Comitoleonis. † In
nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
omnes suprascripti, scilicet Leo presbyter dictus
de Mauroleone, et una mecum mei consanguinei
Philippus filius Calocyri Iudicis, et Nicetas, et Calo-
cyrus eiusque frater Niceta de Comitoleone, et
Anna eiusque soror Irene, similiter et harum nepos
Niceta, et Constantia uxor Mauricii, et Petrus fi-
lius Leonis, qui omnes dicimur de genere Comi-
toleonis, et propria manu signa venerandae et vi-
vificae crucis supra exaravimus, nulla necessitate

Φον απλην και καθαραν ἀφηρεῶσιν πιῶμεθα, πρὸς τὸν πανσέπτον νᾶν και ἅγιον τοῦ οἰοῦ πατρὸς και ἀρχιερέως νικολάου τοῦ επιλεγόμενου τοῦ κοφινᾶ, ἐκτὸς πασης αναγκῆς και βίας και οὐκ ἀρχοντικῶς και ἐξουσία τιρανικῇ, ἀλλὰ αγαθῇ ἡμῶν προερέσοι και ὑπὲρ ψυχῆς και ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν ἡμῶν γενιτέρων και ὑπὲρ λυτροῦ και ἀφέσεως τῶν ἡμῶν ἀμαρτιῶν, δι ἧς ὁμολογοῦμεν ἅπαντες οἱ ἀνωτερῶ προγεγραμμένοι ἀφίερωντες τα χωράφια ἡμῶν τα επιλεγόμενα τοῦ φωτᾶ τα περιελθοντα ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κληρονομίας, εἰς τὴν διακράτησιν τοῦ θεοῦ σου αὐτοῦ ὁργίλου ὑπάρχει μὲν τὰ συνώρια τῶν τριούτων χωραφίον, και οἱ κρατιστῆς αὐτῶν, κατα μὲν ἀνατολᾶς τῷ πιγαδῇ τῷ επιλεγωμένου τοῦ μετζονᾶ, ὁ και σινορεῖ τοῦ μοναστηρίου, και ὡς ἀνέρχεται μέχρι τοῦ οἰσᾶ ἕως τοῦ νοῦν, κατα τῆς δίσσεως, και ὑποστρέφεις τριούτος νοῦν, κατα ἄκρου μέχρι τοῦ ὄν νοῦν, και ἡδ οὕτως κατερχομένου τοῦ στρογίλου νοῦν, ἀριστερᾶ μέχρι τῆς λιόπετρίδας, και μέχρι τοῦ ριακού τοῦ κατα ἴσα τῆς λιόπετρίδος, και ὡς κατερχεται τῷ τριούτῳ ριάκῃ, και κρούη εἰς τὸν πύρον ἀπανῶν τοῦ καστέλλου τοῦ λεγόμενου τοῦ μυροῦ και ἡδ οὗτος ὑποστρέφει αἱ ὁδὸς τοῦ μοναστηρίου, κατα μὲν ἀνατολᾶς μέχρι εἰς το ριακὴν το μέγα ὑπὲρ ἐστὴν τῷ σινώριον τοῦ μοναστηρίου, και ἀνέρχεται ὁ ριάξ ὁ τριούτος, μέχρι εἰς το πιγαδῇ τοῦ μετζονᾶ τῷ προγεγραμμένῳ, και οὗτος ὁ περιόρησμός αὐτῶν τῶν χωραφίων, τα δὲ ἕτερα γωράφια τα ἀπομινῶντα ἀπο τῷ ριάκῃ τῆς λιόπετρίδος τα λεγόμενα τοῦ φωτᾶ ἡμῶν ἐμᾶ, και τῶν ἡμῶν κληρονομῶν, και ταῦτα μὲν ὡς ἐφῆμεν ἐστὶν τοῦ περιορισμοῦ χωραφία ἀφιερούμενα εἰς τὸν ἅγιον νᾶν τοῦ οἰοῦ πατρὸς ἡμῶν νικολάου και εἰς τὸν οἰοῦμενον κυρ κοσμᾶν και πνευματικὸν ἡμῶν πατέρα, ὑπὲρ λύτροῦ και ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν ἡμῶν γενιτέρων, και ἡμῶν πάντων τῶν σὺν κληρονόμων και ἀναφέρειν ἡμᾶς ἐν τῇ ἀγίᾳ ἀνιμακτῷ δις και ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις οἱ δὲ μετέπιτα ἐν κερῷ, ἡ χρῶν μεταμελοῖ γενῶμεθα οἱ ἐμεῖς οἱ ἐν τοῖς ἡμῶν κληρονόμοις οἱ καταδοχοῖς, οἱ προβλημένοι προσώπου, ἵνα ὑπάρχη και κατηρᾶμενος παρὰ κυρίου θεοῦ παντοκράτωρος και τῇ ἀρᾷ και τῷ ἀνάθεματι τῶν τῇ ἁγίων θεόφρων πατρῶν και κληρονομῇ δὲ τὴν και τὴν μερίδα ἰουδα τοῦ πρωτότου, και ζημιούσθαι πρὸς τῷ διμύσιον νομισματὰ σκυφάτα χρυσοῦ λς, και οἱδ οὗτος μὴ ἀκουέστωσαν, ἀλλ ἐχῆτω ὁ ἅγιος νᾶς

vel vi, aut aliqua tyrannica potestate et imperio compulsi, sed de libera nostra voluntate et pro salute animae ac remissione peccatorum nostrorum parentum, et pro redemptione ac remissione nostrorum peccatorum, praesens instrumentum facimus purae et simplicis oblationis sanctae ac venerabili ecclesiae sancti patris nostri et archiepiscopi Nicolai dicti de Cofina, quo declaramus nos omnes suprascriptos offerre terras nostras dictas de Phota, quas de paterna hereditate possidemus in agro civitatis Orgili a Deo custoditae. Sunt autem eorundem praediorum fines et pertinentia: ad orientem puteus qui dicitur de Metzona, et finitimus est monasterio, et ut ascendit recta usque ad collem occidentem versus, et deflectit idem collis septentrionem versus usque ad Acutum Collem, et ut descendit sinistrorsum collis in rotundum verticem desinens usque ad Liopetram, et usque ad rivum, qui decurrit iuxta Liopetram, et ut descendit idem rivus usque ad vadum, quod est supra castrum dictum de Myro, unde deflectit via monasterii ad orientem usque ad rivum magnum, qui est finis monasterii, et ut ascendit hic rivus usque ad puteum supradictum de Metzona. Atque hi sunt praedictorum praediorum fines; reliquae vero terrae, quae dicuntur de Phota, posita trans rivum Liopetrae, in mea meorumque hereditate potestate remaneant. Hi quidem, ut diximus, sunt fines terrarum, quas offerimus sanctae ecclesiae sancti patris nostri Nicolai, et domino Cosmae hegumeno, et spirituali patri nostro, pro redemptione ac remissione peccatorum nostrorum parentum nostrorumque omnium coheredum, et ut nostri commemoratio fiat in sancto et incruento sacrificio, et in sacris diptychis. Si vero deinceps aliqua occasione vel tempore huius oblationis poenituerit, aut nos, aut aliquem ex nostris heredibus et successoribus, aut quamcumque personam, maledictionem habeat a Deo omnipotente, ac maledictionem et anathema a tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus, et partem cum Iuda proditore, et poenae nomine solvere debeat Fisco publico aureos solidos scyphatos sex et triginta, et nihilominus nequaquam audiat, sed a praesenti die ac hora in omne deinceps futurum tempus sancta ecclesia dominium et potestatem habeat, quam per hanc o-

τω κύρος ὡς τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀφιέρωσιν παρ μῶν
ὀλιφῶς ἀπο τῆς παρουσῆς ἡμέρας καὶ ὥρας εἰς τοὺς
ἐξῆς ἀπαντας καὶ διηγεκῆς χρόνους, πῆν καὶ πρῶ-
τειν ὁ καθῆς οἰγοῦμενος τῷ κέρδους τοῦ μοναστηρίου,
καὶ ἥς ἐμφάνειαν ἐπιδικνουῖν, ἐγραφή δὲ οἱ παρῶσα
ἀφιέρωσις δια χειρὸς λεοντος νοταρίου καστέλλιου ὀρ-
γίλου καὶ διακρατίσεως τοῦ ἀγίου αὐθεντοῦ ἡμῶν καὶ
εὐσεβοῦς ρωγερίου ριγῶς μῆνι ἰουλίῳ τῆς ἰνδικτιωνος ἰ',
ετους ἑχμ', παρουσία τῶν ἀξιόπιστων μαρτυρῶν †††

† γόδινης στρατιγῶς, παρακληθεῖς ὑπο τῶν τιου-
τῶν κληρονόμων μαρτυρῶν ὑπεγράψα οικείᾳ χειρὶ.

† κοστα ραββίου μαρτυρῶν.

† ἰωάννης ἱερέως υἱὸς γοδίνου στρατηγὸς μαρτυρῶν.

† νικητᾶς ὁ υἱὸς τοῦ μαυρικίου τοῦ ἀπηχομένου
μαρτυρῶν καὶ στέρῳ τὴν τιαυτὴν κληρονομίαν εἰς τὸν
ἅγιον νόον †.

† γουλλιάμος τοῦ καρρικᾶτου μαρτυρῶν ὑπεγράψα
τὸν τιμιον σταυρῶν.

† νικητᾶς τοῦ μουκατοῦ μαρτυρῶν ὑπεγράψα τὸν τί-
μιον σταυρῶν.

† ἡλίας τοῦ φηλωκαλου μαρτυρῶν τὸν τιμιον σταυ-
ρον.

† στέφανος τοῦ μύρου τοῦ λούμπουλου μαρτυρῶν
τὸν τιμιον σταυρον.

† πετρος τοῦ κυβεργιώτου μαρτυρῶν τὸν τιμιον
σταυρον.

† λεων νοταριος τὴν παρῶσαν ἀφιερωσιν ἐπῆξα μεν
καὶ ἐτῆ εἰμῆ μαρτυρῶν †††.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 35.)

blationem a nobis accepit, et unusquisque monaste-
rii praepositus faciat de supradictis terris quod uti-
litas eiusdem monasterii requiret. Et ut omnibus
notum id fiat, scriptum est praesens oblationis in-
strumentum manu Leonis notarii castelli Orgili, et
ditionis sancti domini nostri et pii regis Rogerii,
mense iulio, indictione X, anno 6640, in praesentia
fide dignorum testium †††.

† Godinus Strategus, requisitus ab huiusmodi he-
redibus, testis propria manu subscripsi.

† Consta Rabiosus testis.

† Ioannes presbyter filius Godini Strategi testis.

† Niceta filius quondam Mauricii testis sum, et
roboro huiusmodi hereditatis oblationem factam san-
ctae ecclesiae †.

† Gulielmus de Carricato testis venerandam cru-
cem subscripsi.

† Niceta de Mucato testis venerandam crucem sub-
scripsi.

† Elias de Philocalo testis sum per venerandam
crucem.

† Stephanus filius Myri de Luppulo testis sum
per venerandam crucem.

† Petrus de Cibertiota testis sum per veneran-
dam crucem.

† Leo notarius praesentem oblationem scripsi et
insuper testis sum †††.

CXIII.

(1133 — Indict. XI.)

*Enumeratio furtorum, quae monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo eiusque territorii hominibus facta sunt
a Roberto filio Riccardi per latrones ab eo in castro Nohae constitutos.*

† καὶ τοῦτῳ ἐστὴν τὸ πρᾶγμα· τῷ ἄπαιρ ἐποίη-
σιν κλέψιν ρωυέρτος υἱὸς ριγκάρδου ἐκ τῶ μωνασή-
ριν τοῦ κῆρ ζωσίμου· ἀπὸ τῆς ἐπείασεν τὴν χώραν·
ὁ παντὶ ὑπέρλαμπρος καὶ ἅγιος ἡμῶν δεσπότης· ὁ μέ-
γας ρίγας· κύριος ρωκέριος· δεσπότης σὺκελίας· καὶ
κἀλαυρίας· καὶ λωγγευαρυίας· καὶ πάσης τῆς οἴκου-
μένης, κύριος ὁ θεὸς δώσει αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ·
διὰ τὸ δίκαιον τῷ κρατεῖν πανταχοῦ· ἀπὸ τοῦ ἑχλῆς

† Latrociniorum enumeratio, quae auctore Ro-
berto Riccardi filio facta sunt monasterio Cyr-Zo-
simi, ex quo regionem occupavit clarissimus et san-
ctus dominus noster magnus rex dominus Rogerius
Dominus, Siciliae Calabriae et Longobardiae et to-
tius orbis, quem det ei Deus possidendum, ut iu-
stitia ubique gentium dominetur, ab anno 6636,
indictione VI. Latrones primum constituit in ca-

ετους ινδικτιωνος ε'. εν πρώτοις ἔθεσεν κλέπταις· εἰς τὸ καστέλλιον τῶν νύων· ὅπου ἔκλεψαν τα νοῖδρα τῆς μονῆς· νικολαον τῶν φαβάλων· καὶ ρωυέρτον μετ-ζαμέσαν· καὶ υαλδουήον του πρεσβυτέρου· χαριυέρτου· καὶ ιωαννην μετζαρούζαν· ιωαννην τρογκελλίτην· καὶ ἀναστάσιον τοῦ ἀργύρου· τουτοὶ οἱ προγεγραμμένοι οἱ σὶν οἱ κλέπταις τῶν νοιδίων· του μοναστηρίου του κυρ ζωσίμου· καὶ τῶν ἀνδρώπων τοῦ μοναστηρίου τῆς ὑπεραγίας θεοτοκου τοῦ κυρ ζωσίμου· καὶ ἐν πρώτοις· ἔκλεψαν του ἀνδρωπου του μοναστηρίου· ὁνόματι γιλιυέρτου· νοῖδια κεφαλαία· ἔσον ἔχρηξεν νομισματα γ'· καὶ του πρεσβυτέρου λεοντος νοῖδια α'. ὅσον ἐχρηξεν νομισματα β'· ἡμισι· γουλλιελμυ μαλου ποῦνγτου νοῖδια α'. νομισματα γ'· καὶ πέτρου τῆς πύλλας νοῖδιον ἓνα· νομισματα γ'· καὶ πρῶπεια του μοναστηρίου καὶ φαλαία γ' ὅσον ἔχρηξασιν νομισματα η'· καὶ ιωαννου κτειστι νοῖδιον α'. ὅσον ἐχρηξεν νομισματα β'· ἡμισι· καὶ τούτοι οἱσὶν οἱ κλέπταις τῶν χοιριδίων του μοναστηρίου· καὶ τῶν πρωνάτων· ιωαννης ὀλλιόντ'εστας· καὶ ἔτος· καὶ ρωκέριος του νοιδέλει· καὶ λανδρίς· υἱος ιωαννου του ρουγτούνδου· τούτα οἱσὶν τὰ πρῶματα· του δωμεστίκου ἀνδρωπου του μοναστηρίου ἔκλεψανσιν κεφαλαία ε'. καὶ τοῦ ἀργύρι κεφαλαία γ'. τοῦ μοναστηρίου κεφαλαία ε'. καὶ τούτα οἱσὶν τα χοιριδία τα ἐκλέψασιν ἐκ τοῦ μοναστηρίου κεφαλαία ρν'· καὶ ἐκ τα ρν'· ἔστρεψαν κεφαλαία ρί'. καὶ τα ἄλλα κρατούσι· καὶ τῶν ἀνδρωπων τοῦ χωρίου κεφαλαία δ'. τοῦ πρεσβυτέρου λέοντος· καὶ οὔρου πιθήκου α'. καὶ νασιλείου φλωρίτου α'. τούτα εσφαξεν καλωκυρις χωράκις· καὶ ἰωρδάνης του πρεσβυτέρου χαριυέρτου· ὅταν ὑπῆρχον ἐξουσιασταί· ὁμοίως καὶ τοῦ καλοῦ ἀνδρωπου του μοναστηρίου ἔκλεψεν ὁ χρηστωγένης· καὶ ὁ ἀδελφὸς γεόργιος υἱοὶ του κραυαρα νοιδίων κεφαλαία ι'. ἔσον ἐχρηξασιν νομισματα η'· ταῦτα πάντα ἔχασεν τὸ μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου του κυρ ζωσίμου παρὰ του κυρ ρωυέρτου υἱου ριγκάρδου· καὶ τῶν κλεπτῶν αὐτοῦ τῶν προλεχθέντων ἀπὸ του προγραφέντος ἔτους· καὶ ινδικτιωνος· ἄχρη του νῦν.

stello Nohae, ubi boves abstulere monasterii, Nicolaum de Fabalibus, Robertum Metzamesam, Baldwinum filium presbyteri Chariberti, Ioannem Metzarusam, Ioannem Troncellitam, et Anastasium Arguri filium: hi sunt, qui monasterii Cyr-Zosimi boves abegerunt, et hominum monasterii Sanctissimae Deiparae de Cyr-Zosimo. Et in primis Giliberto homini monasterio addicto abstulere bovem unum aestimatum numismatis tribus: presbytero Leoni bovem unum aestimatum numismatis duobus et dimidio: Gulielmo Malopuncto bovem unum numismatis tribus: et Petro de Polla bovem unum numismatis tribus: monasterio boum capita tria numismatis octo: et Ioanni Ctistae bovem unum numismatis duobus cum dimidio. Praedones vero suum et ovium monasterii hi sunt: Ioannes Olliontesta, Otus, Rogerius filius Bideli, et Landrus filius Ioannis Rotundi. Atque oves quidem sunt, Domestici hominis monasterio addicti capita quinque, Argenti tria, et monasterii quinque. Sues vero, quos monasterio abriperunt, sunt capita centum quinquaginta, quorum centum ac decem restitutis, reliqua adhuc detinent. Hominibus de casali (Cyr-Zosimi) abstulere quatuor capita, presbytero Leoni, et Urso Simio unum, et Basilio Florito unum, quae iugulaverunt Calocyus Coraces, et Iordanes presbyteri Chariberti filius, quando in potestate erant constituti. Similiter et Calo, qui monasterio addictus erat, Christogenes eiusque frater Georgius Cravarae filii boum capita decem surripuerunt, quae aestimata sunt numismatis octo. Haec sunt omnia damna, quae monasterio Sanctissimae Deiparae de Cyr-Zosimo intulerunt dominus Robertus filius Riccardi, et praedicti eius latrones, ab anno et indictione superscriptis ad hanc diem.

1133 — Mense Octobri — Indict. XII.

Philippus Protospatharius et Strategus Hieracii et Styli constituit fines inter praedia Stephani Maleini et Eremitarum.

† τὸν οκτουρίον μηνά της ιβ' ἰνδικτιωνος· ἀπὸ τῶν κατὰ Φίλιππος πρωτοσπαθαρῖος καὶ στρατηγὸς ἱεράκος καὶ κάστρου στύλου μετὰ τοῦς ἀρχοντας της χῳρας, λέγω δὲ, κυρον ροπερτον μουσχατόν· καὶ τουσταίου. νικύλαον δούρρη· καὶ νικύλαον ουρσον λέοντα· νοτάριον ροκέριον του σκλαβωπάτρου· πέτρον τοῦ γούσσιας· καὶ πέτρον μονώσκυλλον· εἰς τὸ ἰδεῖν τα σύνωρα τῶν χωραφίων που κυρου στεφάνου μαλείνου· ἀπερ ἐκράτει ἵπο σιγίλλιον, ὁ αὐτοῦ πενθηρὸς, κύρος χαρτουλάριος· καὶ ἀπ' αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς κύρος στέφανος· καὶ υπέδειξαν ἡμῖν τα σύνωρα. ὅτε νοταριος ροκέριος ὁ σκλαβωπέτρου· καὶ πέτρος γούσσιας· καὶ βασίλειος ριτζος· καὶ πέτρος μόνοςκυλλος· λέγοντες ὅτι ἐν τῷ κερῶ νοταριου ἰωαννου του μηνά, ὅντος αὐτοῦ στρατηγού στύλου· ἀπέστειλε τοὺς γέροντας ταύτης της χῳρας, πρὸς τὸ ἀναστρωθῆσαι τα σύνωρα των πρωριντων χωραφίων· τα τὲ της ματρεμόνας, καὶ του αἰγιου ἀνδρέου· υπήρχον δὲ. χρῖστωφόρος μονώσκυλλος· καὶ νικύλαος τζαγγαρώπωλλος· λέων γεννάρωπολλος, καὶ νοτάριος θεόδωρος καρβούνης ἀσκιнос ριτζος. οἵτινες υπέδειξαν τα σύνωρα οὕτως· ἀπο μὲν ἀνατολᾶς. ὁ μέγας ρίαξ, ὡς χωρίζουν τα δύο βουνίτζια καὶ ἐρχεται ἡ ἰσῶτης τῶν δύο βούνων καὶ σκίβη τὸ ὦρος, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸν μέγα ρίακα, τὸν καταβέοντα ἐκ τῶ πιλικιαίνον· κακεῖθεν ἀνέρχεται τὸν αὐτὸν ρίακαν ἀχρι εἰς τὸν δρώμον, ἐνθα ἐστίν, ὁ παλῆς φραγμός· καὶ υποστρέφει ὁ δρωμος, ἀχρι του στενεῦ, του αἰγιου ἀνδρέου κακεῖθεν ἀνέρχεται το βουνί, καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν κεφαλὴν του βουνοῦ, ἐνθα τὴν ἐναρξιν ἐποιήσαμεν· καὶ σὺνκλεῖ τα δὲ της ματρεμόνας ἐχώρισαν οὕτως. ἀπο μὲν ἀνατολῆς, ὁ ἀνω βουνός, καὶ κατέρχεται ἡ πριονεία τὸ ἴσω, ἀχρι του ποταμοῦ της ματρεμόνας, καὶ ἀνέρχεται ὁ αὐτὸς ποταμός. ἀχρι εἰς τὸ πῶδα του μεγάλου βουνοῦ· κακεῖθεν ἀνέρχεται μέσῳδεν της πλαγίας καὶ ἀποδίδει εἰς το βουνίτζι· κακεῖθεν ἀνέρχεται τὸ ἴσον ἀχρι του μεγάλου βουνοῦ, του λεγομένου κασπελλου βέτερου· καὶ ἀπέρχεται τὸ αὐτὸ βουνί, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸν πρω-

† Mense octobri, XII indictione. Cum ego Philippus Protospatharius et Strategus Hieracii et civitatis Styli ivissem una cum proceribus regionis, videlicet domino Ruperto Muschato, et Tustaino, Nicolao Durre, et Nicolao Ursoleone, notario Rogerio de Sclavopetro, Petro de Gussia et Petro Monoscillo ad inspiciendos fines praediorum domini Stephani Maleini, quae ex diplomate possidebat ipsius socer dominus Chartularius, et ex ipso (acceperat) idem dominus Stephanus; ostenderunt nobis fines notarius Rogerius de Sclavopetro, et Petrus Gussia, et Basilius Ritzus, et Petrus Monoscillus, dicentes quod, tempore notarii Ioannis Menae, cum ipse esset Strategus Styli, misit seniores ipsius regionis, ut describerent fines dictorum praediorum, quae erant Matremonae et Sancti Andreae: hi autem fuerunt Christophorus Monoscillus, et Nicolaus Tzangaropollus, Leo Gennaropollus, notarius Theodorus Carbuna et Ascinus Ritzus, qui fines tales esse retulerunt: ab oriente extat magnus rivus, ut dividunt duo clivuli, et vadit iuxta duos colles, et descendit per montem, et vadit ad magnum rivum, qui descendit a Pilicciano, et illinc ascendit idem rivus usque ad viam, ubi est antiqua sepes, et revertit via usque ad angustum transitum S. Andreae, et illinc ascendit collis et vadit ad verticem collis, unde initium duximus, et clauditur. Quae autem (praedia) erant Matremonae sic diviserunt: ab oriente collis superior, et serra descendit recta usque ad flumen Matremonae, et ascendit iuxta ipsum flumen usque ad radicem magni collis, et illinc ascendit per medium Plagiae, et vadit usque ad clivulum, et illinc ascendit recta usque ad magnum collem dictum Castrum Vetus, et procedit idem collis, et vadit ad praedictum collem, qui est ad orientem, unde principium sumpsimus, et clauditur. Hos autem omnes dictos fines confirmavit magister Eremitarum dominus Sicheris, et qui secum interfuerunt Eremitae.

ριθέντα βουνόν, τὸν κατὰ ἀνατολῆς, ὡς τὴν ἐναρξίν ἐποιήσαμεν; καὶ συναλεῖ· τὰ αὐτὰ τα πρῶριθεντα σύνωρα ἅπαντα ἐστέρξε ὁ μακίστωρ τῶν ἐριμύτων κύρος σύχρις· καὶ οἱ σὺν αὐτῷ εὐρεθέντες ἐριμύτες· λέγω δεῖ, ὁ γέρων κύρος ροκέριος· καὶ ὁ πρεσβύτερος ἀλβερὶς· γουῖδος μανιακῆς· καὶ βρούνος ὁ κελλεράριος· ἐνόπιον καμοῦ Φιλίππου στρατηγού καὶ πέτρου μαϊστρου στύλου· καὶ κύρου τοιστάινου· ἐπιμένειν οὗτος ἀναμεταξὶ αὐτῶν καὶ τοῦ κυροῦ στεφανοῦ· μὴ ἐναντιούμενος, μήτε ἵπ' αὐτῶν· μήτ' ὑπο τῶν αὐτῶν ἀνδρῶπων· διότι ὁ κύρος στέφανος ἐγογγήξεν κατ' αὐτῶν, ὅτι κατέλαβον τὰ αὐτοῦ σύνωρα· καὶ κατήρπαξαν ἀπὸ τῶν αὐτοῦ χωράφίων· δια τοῦτο ἀνιστορηθῆσαν τὰ σύνωρα ὑπο τῶν παζευρεθέντων γερώντων τῆς χώρας καὶ ἐστέρχθησαν ὡς δεδεῖλωται ἐκ τὰ ἀμφοτέρω μέρει καλωδεῶς· μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνὶ τοῖς προγραφείσι· ἔτει ς'χμβ'.

† τοῦσταῖος καβαλλάριος στύλου μαρτυρ υπεγραφα τῶν τίμιον σταυρόν. † πέτρος μαϊστὼρ καστελλοῦ στύλου μάρτυρ υπέγραφα τὸν τίμιον σταυρόν. † ρωπέρτος μουσχατος μάρτυρ υπέγραφα τὸν τίμιον σταυρόν. † νικολαὸς δουρρὶς μαρτυρ. † πέτρος μονωσκηλλος μαρτυρ υπεγραφα. † ρωκεριος σκλαυοπετρος εὐρεθεῖς ἐν τῇ τοιαυτῇ διαχορίσει τῶν χωραφίων μαρτυρ υπεγραφα οικιοχειρως. † Φιλίππος ριθφυκτὸς πρωτοσπαθάριος καὶ στρατηγὸς ἱέρακος υπέγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 29.)

tae, videlicet, senex dominus Rogerius, et presbyter Alberis, Guido Maniaces et Brunus Cellerarius, coram me Philippo Stratego, et Petro Magistro Styli, et domino Tustaino, ut sic maneant inter (praedia) ipsorum et domini Stephani, nemine ex ipsis vel hominibus eorum adversante, quia dominus Stephanus contra eosdem querebatur, propterea quod in eius fines invaserant, et partem praediorum occupaverant. Ideo statuti sunt fines a senibus regionis qui interfuerunt, et confirmati, prout declaratum est, utrinque bona voluntate, mense et indictione suprascriptis, anno 6642.

† Tustanus Caballarius Styli testis subscripsi venerandam crucem. † Petrus Magister Castri Styli testis subscripsi venerandam crucem. † Rupertus Muschatus testis subscripsi venerandam crucem. † Nicolaus Durre testis. † Petrus Monoscillus testis subscripsi. † Rogerius Sclavopetrus, qui interfui huiusmodi praediorum terminationi, testis subscripsi propria manu. † Philippus Rithphycetus Proto-spatharius et Strategus Hieracii subscripsi.

CXV.

1134 — Mense Novembri 20 — Indict. XIII.

Leo Tabernise, Leo Thepente et Nicolaus filius Michaelis ex mandato demortui Michaelis de Cicere tradunt monasterio S. Mariae de Pertusia fundum situm prope ipsum monasterium.

† σημεῖον χηρὸς λέων ταβερνήσε υἱὸς τοῦ Φοτῆ.
† σημεῖον χηρὸς λέων υἱὸς τοῦ Θέπεντε.
† σημεῖον χηρὸς νικολαοῦ υἱὸς μιχαὴλ τοῦ πρεσβυτέρου διμητρί· οἱ καὶ ἐπίτρωποι τοῦ μακαριωτάτου μιχαὴλ υἱὸς τοῦ βιταλῆ τοῦ κίκερε· τοὺς τιμῆρους σταυροὺς ποίξαντες, οἰκίαν ἡμῶν γνωμῇ καὶ ἀγαθῇ πρόεσση· φαίνωμαιδὰ οἰμεῖς, οἱ προγεγραμμένοι· καὶ ἐνέγκωμεν καὶ πρόσφέρωμεν ἐν χοραφίον εἰς τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας μαρίας τῆς περτοῦσας τὸ ἔτος

† Signum manus Leonis Tabernise filii Photi.
† Signum manus Leonis filii Thepente.
† Signum manus Nicolai filii Michaelis filii presbyteri Demetrii. Nos suprascripti de mandato beatissimae memoriae domini Michaelis filii Vitalis de Cicere, qui venerandas cruces exaravimus de nostra sententia et recta deliberatione, concedimus et offerimus sanctae ecclesiae S. Mariae de Pertusia territorium, quod erat eiusdem Michaelis Ci-

του μακαριστατου μίχαηλ του κίερε ὅτη, ἔκρινεν διὰ τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ὅτι αὐτὸς ὁ μίχαηλ ἔκρινεν, ἵνα ἐκάμνωμεν χαρτὴν εἰς τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν. τῆς περτουσας· καὶ καίται τὸ χωραφίον τοῦτο· ἐπικάτω τὰ ἀμπέλια· τοῦ χορήου τῆς ἀγίας μαρίας τῆς περτουσας· ἔστιν δὲ ὁ περιόρισμος τοῦ αὐτοῦ χωραφίου ἀπο μέρος ἀνατολικὸν συνορῇ μαρήνος υἱος ἰωαννου φασανήσε· καὶ ἀπὸ δύσε· σέργι τῆς βάλλες· καὶ ἀπο ἄκτρον ὁ αὐτὸς σέργι τῆς βάλλες· καὶ ἀπὸ μεσσυμβρία ὁ αὐτὸς σέργι τῆς βάλλες· καὶ ἡμεῖς οἱ προγεγραμμένοι ἐπίτροποι· ἐποιήσαμεν τῷ παρὸν ἐγγράφον καὶ ἀλιδιγγὴν χαρτὴν εἰσδιῆαι· ἵνα ἔχει, ἐξουσίαν· ἡ ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας μαρίας τῆς περτουσας· γένην ποιήν· πουλῆν· χαρίζην ἀνταλλάττειν· καὶ ποιῆσαι ὡς βούληται ὡς κύριος καὶ ἐξουσιαστής. ἐὰν δὲ φανή ποτε καιρῷ χρόνῳ τίς ἀνθρώπος ζιτοντα ἡ δίκας βάλλη ζημιωθῇτω εἰς τὸ διπλουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸ διμοσιον λς νομισματα· καὶ ἄκον συχαση καὶ μὴ βουλωμένος. Ἐν παρουσίᾳ καλῶν μαρτυρῶν μαρτυρ + βιτάλης υἱος τοῦ καλλέο. μαρτυρ + ρικκαρδος υἱος νικολαου βιτζιούσου. μαρτυρ + ρικκαρδος βουρρε ἐγραψεν διὰ χειρὸς βασιλείου νωταρίου υἱος τοῦ κωμήτος τοῦ πρεσβυτέρου ἀνανία εἰτε, σχμγ'. ἰνδικτιωνι ιγ'. μηνι νομβριῳ εἰς τὰς· κ'. ἡμέρα γ' ὥρα γ'. ἐν τοῖς κερκοῖς τοῦ ἐνδοξοῦ κομήτος νικολαου καὶ μαῖστόρος τῆς ολιδας· λέον υἱος νικιφορου· καὶ πρηγῆρης ὁ ἐστὶν ἡγουμένος· τῆς ἀγίας μαρίας τῆς περτουσας γα-
δηλέτους +.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 37.)

cere beatae memoriae, qui pro animae suae salute mandavit, ut instrumentum huius oblationis conficeremus sanctae ecclesiae de Pertusia. Situm vero est huiusmodi territorium infra vineas casalis S. Mariae de Pertusia, his finibus comprehensum: ad orientem finitimus est Marinus filius Ioannis Phasanise; ad occidentem Sergius de Valle; ad septentrionem et meridiem idem Sergius de Valle. Nos autem suprascripti, ut ipse nobis mandavit, fecimus praesentem chartulam et verum instrumentum, ut ecclesia S. Mariae de Pertusia, tanquam hera et domina, habeat potestatem arandi, vendendi, donandi, permutandi et faciendi de ipso territorio quodcumque voluerit. Quod si occasione vel tempore aliquo quisquam surrexerit volens illud repetere, aut litem intendere, poenae nomine duplum solvat ecclesiae, et publico Fisco numismata sex et triginta, et invitus nolensque sileat. Praesentibus probis testibus. Testis + Vitalis filius Caloleonis. Testis + Riccardus filius Nicolai Vitziusi. Testis + Riccardus Burre. Scriptum manu Basilii notarii filii Comitum filii presbyteri Ananiae, anno 6643, indictione XIII, die XX mensis novembris, feria III, hora III, temporibus gloriosi comitis Nicolai, et magistri Olithae Leonis filii Nicephori, et prioris seu praepositi S. Mariae de Pertusia Gadileti +.

CXVI.

1135 — Indict. XIII.

Maria Phongiola donat ecclesiae S. Mariae de Cofna vineam positam prope civitatem Ursuli in loco nuncupato Feraviva.

+ σίγγον χειρὸς μαρίας θυγατέρος τοῦ σερ φονγγιδόλου.

+ Ἐν ὀνοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἐγὼ ἡ προγραφῆσα μαρία ὁ το σίγγον τὸν τιμιον καὶ ζωοπιδὸν σταυρον τῇ εἰκοῖᾳ μου χειρὶ ποιήσας το δε ὕφος διὰ χειρὸς τοῦ νοταρίου τὴν παρουσαν ἐγγράφον καὶ τελίαν ἀφῆρῳσιν ποιῶ εἰς τὸν πάνσεπτον παῖδ' τοῦ ἁγίου νικολαου κοφινὰ ὑπερ

+ Signum manus Mariae filiae domini Fongioli.

+ In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascripta Maria, quae signum venerandae et vivificae crucis propria mea manu exaravi, nomen vero manu notarii, praesenti instrumento plenam concessionem facio venerabili ecclesiae S. Nicolai de Cophina pro redemptione ac remissione peccatorum

λυτρον και ἀφέσεως των αμαρτιων των εμων γω-
ναίων και τῆς αμαρτωλῆς μου ψυχῆς ἀμπελιον ἄπερ
εχω εκ πατρικῆς μου κληρονομίας εις τὴν περιοχὴν
του αστρος ορξουλου εις τὴν τοποθεσίαν του Φεραβίνα
ὅσον και οἶον ἐστὶν τὴν μυραν του πατρος μου συν
τα ἡμεροδένδρια τα ὡντα ἐκεῖσε· πλησίον του ἀμπέ-
λιου του δὲ χαρχου και του κυρὸ γιωσφρεδου πρω-
τοπαπα τουτο δὲ ἀφειρόνω καὶ ἀπόταξομε· ἵνα απο
του παρόντος και εἰς τοὺς ἐξῆς ἀπαντας και διοινε-
κῶς χρωνοὺς ἔχω οὗτος οὗτος του αἰγιου νικολαιου το
προγεγραμμενον ἀμπελιον συν κε τα ἡμεροδένδρια εις
ἀπασαν ἐξουσίαν και κυριότητα συν τῷ δῶ και ἐξῶδῳ
πούλῃν· χαρίζειν· ἀνταλλάγτιν· ὡς το κυρος και τὴν
αυθεντιαν παρ εμου λαυῶν· και εἰ πωτε κερω φα-
νη τῆς ζειτῶντα· εἰ ἐνοχλῶντα· ταυτη τη αἰωτα-
τη ἐγκλῆσια εκ το ἀμπελιον ἡνπερ ἐγὼ ἀφειρῶν-
νω· λέγω δὲ του πρῶτος με και διεκδικᾶν αυτο
απω παντος ἐναντιουμένου πρῶτος· εἰ δὲ τουτο συ-
ποιήσω· ἀλλὰ προς διαστροφὴν χρήσωμαι· ἐστὸ με
ἀλλοτριος τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως· σχῶ και τὴν
ἀρὰν τῶν τιῆ αἰων πατρων· ἐπειτα ζημιωσθὲ εἰς
τὴν κῆρυττῃ ὑ' νομισματα· δια τῷ οὕτως ἀρέσε με ἐν
παρουσία μαρτυρων γραφειν διὰ χειρος μιχαηλ νοτα-
ριου παρουσία μαρτυρων ετους ς'χιμ' ἰνδικτιωνος ιγ'.

† λεων νοτάριος ρουσιανιτης μαρτυρῶν υπεγραφα
οἰκεια χειρὶ †

† γρηγοριος καυαλλάριος υἱοῦ πανγκάλου μαρτυρ
υπεγραφα

† γόδινης στρατηγος μαρτυρ υπεγραφα οἰκεια χειρι

† ἰωαννης ἱερεὺς υἱος γοδινου στρατηγος μαρτυρ.

† μιχαηλ νοτάριος υἱοῦ χρισονα του κόμιτος μάρ-
τυρ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 36.)

meorum parentum et peccatricis animae meae. (*Con-
cedo igitur*) vineam, quam de paterna mea heredi-
tate possideo in pertinentiis civitatis Ursuli, ubi dicitur
Feraviva, quanta et qualis est portio patris mei,
cum arboribus fructiferis ibi existentibus, iuxta vi-
neam Decarchi et domini Geofridae Protopapae. Hu-
iusmodi autem oblationem atque cessionem facio, ut
a praesenti die in omne futurum tempus ecclesia
S. Nicolai possideat praedictam vineam cum arbori-
bus fructiferis in omoimoda potestate et dominio,
cum ingressu et egressu, cum facultate vendendi,
donandi, permutandi, utpote quae potestatem et au-
ctoritatem a me accepit. Quod si quando quis appa-
ruerit, litem aut molestiam praedictae sanctissimae
ecclesiae illaturus propter vineam, cuius concessio-
nem ego facio, promitto me adfuturam, et eius de-
fensionem suscepturam ab omni contraria persona.
Si vero non solum id facere neglexerim, sed et facti
me poenituerit, extranea sim a christianorum fide, et
maledictionem habeam a tercentis octo et decem san-
ctis Patribus, ac deinde poenae nomine solvere teneat
Curiae numismata duodecim, quoniam ita mihi vi-
sum est coram testibus. Scriptum manu Michaelis
notarii, praesentibus testibus, anno 6643, indictione
XIII.

† Leo notarius de Rusiano testis propria manu
subscripsi.

† Gregorius Caballarius filius Pancali testis sub-
scripsi.

† Godinus Strategus testis propria manu subscripsi.

† Ioannes presbyter filius Godini Strategi testis.

† Michael notarius filius Chersonae Comitum testis.

CXVII.

1136 — Mense Aprili 28 — Indict. (XIV).

*Rex Rogerius donat Adelinae, quae filii sui Henrici nutrix fuerat, eiusque viro Adamo praedium nuncupatum
Rachala Exames in agro Boici positum, quinque paria boum et totidem villanos.*

† Ρογερῖος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ εὐσεβὴς κραταιὸς ρηξ.
Ὡς περ οἰκοδόμος οἰκίαν οἰκοδομῶν, οὐ μόνον διὰ
μεγίστων καὶ τετραγωνιαίων λιθῶν ἀλλ' ἐστὶν ὅτε καὶ

† Rogerius in Christo Deo pius potens Rex.
Sicut opifex, qui domum condit, non tantum maio-
ribus et quadrangularibus lapidibus, verum etiam mi-

μικροῖς καχληῖ πρὸς τὴν οἰκοδομὴν αὐτῆς κέχρηται. οὕτω καὶ βασιλεὺς ἀγαθὸς τὸ υποίκων εὐεργετῶν καὶ οἷον ἢ τοῦτο ἐπιχοδομῶν οὐ μόνων μεγίσταις δωρεαῖς ἀλλὰ καὶ μικροῖς ἀποθεραπεύει τοῦτο χαρίσματος διὰ τι τοῦτο καὶ ἀδελφὰ ἢ συμβίος ἀδὰμ θηλάσασα το γνήσιόν μου υἱὸν χερὴν ἐπέδωκε αὐτῇ μικρὰ δωρεὰ. ἐν τῇ διακρατῇ τῆς χώρας ἡμῶν βοίκου. τὸ ἡμέτερον κράτος ἐδωρήσατο αὐτῇ καὶ τῶν αὐτῆς κληρονομίων καὶ διαδόχων χωρίον τὸ λεγόμενον ῥαχάλα ἐξάμες· σὺν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ. μετὰ ζευγαρίων πέντε· καὶ βελλανῶν πέντε· καὶ εἰσιν οὗτοι μοῦσες υἱὸς σωλὶμὲν νέμες ἀδελφός αὐτοῦ ἰσες ἀδελφός αὐτῶν μουλεάσων ἀδελφός αὐτῶν μουχάμμουτ υἱὸς ἀβδερχαμέτ βουληπτις. Οἱ δὲ περιορισμοὶ τοῦ ῥηθέντος χωρίου ἱπαρχει οὕτως. ὡς ἀρχεται κατὰ ἀνατολὴν ἐκ τὸν μέγαν ποταμὸν τὸν κατέρχομενον ὑποκάτω τοῦ βοίκου ἐκ τὸν λίθον τὸν σχιστὴν ἀναβέροντες τὸ ῥυάκην ἕως εἰς τὸν ἐγκρυμνὸν τὸν γνωρίζομενον ἐλεγζήλ. καὶ ἐκτῆθεν ἀναβέτη ἕως τοῦ ὑψιλοῦ βουνοῦ ἐξ οὗ φέρεται ἡ ζενδούπε· καὶ ἐκεῖθεν περὰ ἐκ τὴν πύρταν καὶ κατέρχεται ἕως τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπερχομένης ἐκ τοῦ βοίκου εἰς τὸ πυρίζειν. ἐκ δὲ μεσιμυρίας καθὼς ὑπάγει ἡ ῥηθεῖσα ἐδὺς ἐκ τὸν βόικον εἰς τὸ πυρίζειν ἕως εἰς τὸ ῥυάκην ὅπερ ἐστὶν ἱπκῆτω τοῦ χωρίου σουμῆς· καὶ ἀναστρέφεται ἐκ τὸ ῥηθὲν ῥυάκην ῥυάκην ῥυάκην ἕως εἰς τοὺς ἄσπρους λίθους. καὶ ἐκεῖθεν ἀνέρχεται εἰς τὸ ῥηθὲν ῥυάκην ἕως εἰς τὴν χέτην ὅπου ἐστὶν ὕδωρ λεγόμενον μίντενε. ἐκ δὲ δυσμᾶς ἀρχόμενον ἐκ τὸ ῥηθὲν ἔδωρ μίντενε ὡς ἀρχεται ὁ περιορισμὸς τοῦ γουλλητλαμου βουιελλου· καὶ ἐκεῖθεν ὑπάγει ὁ περιορισμὸς ἕως εἰς τοὺς λίθους βουλκούφ διαβένωντα ἐκ τοὺς λίθους τῶν σικίων· καὶ ἐκεῖθεν περὰ ὀρθὴν ὁδὸν ἕως εἰς τὴν χέτην ὅπου ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἐξ ἧς ὑπάγει ἐκ τοῦ πυρίζειν εἰς τὴν πάνορμον, ἕως εἰς τοὺς λίθους λεγομένους σαρακινιστί χάγαρ ἐλγουράπ· καὶ ἐκ τοὺς ῥηθέντας λίθους διέρχεται ἕως εἰς τὸ ῥυάκην ὅπερ λέγεται τῶν βαλάτων· καὶ ἐκ τὸ ῥηθὲν ῥυάκην κατέρχεται τὸ ῥυάκην ῥυάκην ἕως εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν. ἀπὸ δὲ ἄρκτροῦ ὑπάγει τὸν ποταμὸν ποταμὸν περιωρίζων σὺν τῇ διακρατῇσι Φιτάλης ἕως εἰς τὸν σχιστὸν λίθον ὅθεν τὴν ἐναρξιν ἐποιήσαμεν. δι' οὗ καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιον συνήθως πιστοδὲν ἐπέδωκε τῇ εἰρημένῃ ἀδελφῇ καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοῦ

noribus interdum utitur, ita et bonus princeps, qui subditos benefactis prosequatur, et hoc pacto quamdam veluti domum aedificet, non solum maximis muneribus, verum et parvis gratificationibus eorum rationibus consulit. Propterea Adelinae Adami uxori, quae legitimum meum filium Henricum suis aluit uberibus, impartita a nobis fuerunt munuscula. In pertinentiis nostrae ditionis Boici potestas nostra donavit ei suisque heredibus et successoribus praedium dictum Rachala Exames una cum iuribus ipsius, quinque paribus boum et quinque villanis, quorum haec sunt nomina: Moyses filius Solimen, Nemes, Ises et Muleasen fratres eius, et Muchammut filius Abderrachmet Buliptis. Fines autem memorati praedii sunt hi: ut incipit ad orientem a maiore flumine delabente infra Boicum a lapide scisso, et ascendit per rivum usque ad rupem dictam Elegzel, et illinc ascendit usque ad collem altum, unde apparet Zendupe, et inde praetergreditur Portam, et descendit ad viam quae ducit a Boico ad Pyrizin; ad meridiem ut pergit praedicta via a Boico ad Pyrizin, usque ad rivum, qui subterlabitur praedium Sumes, et divertit a memorato rivo secus rivum usque ad asperos lapides, et hinc ascendit ad praedictum rivum usque ad verticem, ubi extat aqua dicta Mintene; ad occidentem incipit a memorata aqua Mintene, unde initium ducunt fines Gulielmi Bunelli, et illinc protenditur usque ad lapides Bulchups, et pergit ad lapides ficuum, et inde recta transit viam usque ad verticem, ubi est via quae a Pyrizin Panormum ducit, usque ad lapides saracenice dictos Chagar Elgurap, et a praefatis lapidibus pergit usque ad rivum, qui dicitur Balatorum, et ab eodem rivo descendit secus rivum usque ad flumen magnum; ad septentrionem autem ducit iuxta flumen, et finitimus est agro Phitaliae usque ad lapidem scissum, unde initium sumpsimus. Quare praesens sigillum ex more roboratum traditum est praedictae Adelinae

ἔχειν αὐτοῖ τε καὶ οἱ αὐτῶν κληρονόμοι. μηνὶ ἀπριλ-
λίῳ ἰνδίκτου δ' τῷ ς' χυμδ' ἔτει † † †.

† Ρ'ογέριος ἐν χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσευῆς κραταιὸς
ῥήξ καὶ χριστιανῶν βοηθός.

eiusque viro, ut apud eos eorumque heredes maneat,
mense aprili, indictione IV, anno 6644 † † †.

† Rogerius in Christo Deo pius potens Rex, et
christianorum adiutor.

(Ex graeco apographo et italica versione Paschalis Baffii in Maiori Neapolitana Bibliotheca adservatis, quibus innuitur occur-
rere in autographo nomina villanorum litteris tum graecis, tum arabicis conscripta, sex versus litteris tantum arabicis
exaratos praeceuntes subscriptionem, et fila serica rubra, unde sigillum pendeat.)

CXVIII.

1138 — Mense Maio — Indict. I.

Guido de Paschale donat monasterio S. Georgii Martyris praedium situm in loco dicto Gemello.

† γουῖδος σιγνῶ χειρὸς αὐτοῦ, τοῦ ἐπονυμίας υἱὸς
τοῦ γεῶργι τοῦ πασχαλίου.

† ἐν ὀνοματί τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ α-
γίου, πνεύματος, ὁ πρὸ γεγραμμένος, γουῖδος ὁ τὸ σίγνον
ταῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυροῦ, ἰδιοχείρως ποιήσας,
σὺν τῷ ὀνοματί μου καὶ τῇ πατρὶ καὶ ἐπονυμίας, τὴν πα-
ροῦσαν ἔγγραφον ἐκοίσιον· ἀπλὴν ἀποχτήν· ἀμετάνοή-
τον· ἀπερίεργον· καὶ καθαρὰν ἀφιέρωσιν· τίθυμοι καὶ
ποιῶ ἐκουσία μου τῇ γνώμῃ αὐτωπρεσβετω νουλεύσιν·
ἐκτὸς βίας ἀνάγκης καὶ πάντος, ἀπηγωρεμένου τρο-
που, εἰς σὲ καθηγούμενον κύρ αββα ἰωσήφ καὶ εἰς τοὺς
υποσὲ ἐναγεστάτους μοναχοὺς τοῦ αἱεροῦ, ἱερομόνυ-
ρος γεοργίου, δι' ἧσπερ, ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐδυντησί· ἐμο-
λογῶ ἀπέντευθεν ἡδὲ δωρίσασθαι καὶ ἀφιέρωσασθαι
ἱερὸν λυτροῦ καὶ ἀφέσαιως τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν λεγῶ
δὴ χωραφία μωδιῶν σιτου δ' σὺ χωρίσαιοις· τὸ ὄντα
καὶ διακείμενον εἰς τὴν ποδῆσιν τοῦ γέμιλλου, πλη-
σιῶ τοῦ λεοντος τοῦ γέμιλλου, τὸ περιελθόν μοι ἐκ
τῆς πατρικῆς μου κληρονομίας· τοῦτο μὲν ἐδωρίσασθαι,
καὶ ἀφιέρωσασθαι· εἰς τὴν προλεχθῆσαν ἐναγεστάτη μονή
τοῦ αἱεροῦ μαρτυροῦ γεοργίου· οὐχ ἀπλῶς μὲν ὡς τῇ
καὶ ὡς ἔττηκεν, ἀλλὰ διὰ τὸ υπερεῦχεσθαι, ἐν ταυ-
τῇ τῇ ἀγία μονῇ· ὡς ἀνωτέρω δέδειλοται· τοῦ ἀπο-
τοῦ παρόντος καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας· καὶ διήγε-
κοῖς χρόνους ἐπεξουσιῶς εἶναι τὴν τοιαύτην μονή· τὸ
τοιοῦτον χωραφίον ἀπὸ τῆς σημερινῆς ἡμέρας καὶ μέχρι
τερματῶν αἰῶνων· τοῦ ἔχειν ἐξουσίαν ἐν τούτῳ· ἢ
ἰδίον· ἢ κληρονόμον· ἢ συγκαληρονόμον· ἢ ξένου προσω-
που· ἢ δ' ἔπερ οὐκ ἡγοῦμαι ἐπελθόντις τῶν τοιού-
των· καὶ ζητήσιν κηρῆσιν· ἢ ἀγωγὴν οφίλει ποιήσε·
ἀνδιστάσθαι με καὶ διεκδικᾶν αὐτῶν ἀπὸ πάντ' ἐναν-

† Guido. Signum manus eiusdem filii Georgii de
Paschale.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego Guido suprascriptus, qui propria manu signum
venerandae et vivificae crucis exaravi simul cum
meo nomine et paterno cognomine, hoc praesenti in-
strumento voluntariae, simplicis, irrevocabilis, non
extortae et purae oblationis, de propria sententia
et libera voluntate, nulla vi, necessitate, aut alio
velito modo coactus, donationem et concessionem fac-
cio tibi praeposito domino abbati Iosepho, et piis-
simis monachis S. Martyris Georgii tibi subiectis :
quo instrumento in veritate et iustitia declaro iam
a praesenti die donasse et obtulisse, pro redemptione
ac remissione nostrorum peccatorum, praedium ca-
pacitatis quatuor modiorum frumenti, situm in loco
ubi dicitur Gemellus, iuxta (*territorium*) Leonis de
Gemello, quod ex paterna hereditate mihi obvenit.
Huiusmodi autem praedium donavi et concessi prae-
dicto sanctissimo monasterio S. Martyris Georgii non
simpliciter, temere et inconsulto, sed ut orationes
ac preces fiant in eodem sancto monasterio, quem-
admodum supra declaratum est ; et a praesenti in
omne futurum tempus huiusmodi praedium sit in
potestate eiusdem monasterii ab hac die usque ad
finem seculorum, nec in ipsum potestatem habeat ali-
quis de mea cognatione, aut ex meis heredibus,
aut successoribus, aut aliqua extranea persona. Si
vero, quod non putaverim, horum aliquis surre-
xerit, litem, quaestionem, aut molestiam illaturus,
debeam ego contra insurgere, ac tui defensionem

τισιμειον προσώπου· καὶ σε ἀξιμιον ἀταραχον καὶ αἰετόχλητον διαφυλάττει, ἢ δὲ καὶ τοῦτο οὐ ποιήσω, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐπιστροφὴν υὐληθῶ γενεσθαι· πρῶτον μὲν ἐν δικαστηρίῳ, μὴ εἰσακουσθαι μου, ἀλλ' ἵνα με κατ' ἔραμενω παρα κυρίῳ θεῷ παντοκράτορος· τῶν τῆς ἁγίων θεοφορων πατρων· ζημιουμένος νομισμα-
τα μ'. ἵπερ παρυασίας του τιμιου καὶ ζωσπιῶ σταυ-
ρου· καὶ εἰς τὸ διμοσιον ἑτερα νομισματα μ'. ἐγγρα-
φη ἣ παρῶσα ἀφίερωσης δια χειρὸς ἐμου λεοντος νο-
ταριου καὶ ταβουλαριου ἀστεος πισκωπου τῷ μηνι μαιῷ
της πρώτης ἡδικτιονος του ἔτους ς'χμς'.

† λεων του υασταρούχου μαρτυρ υπεγραφα τὸν τι-
μιον σταυρον.

† κῶστα παπα ἰωαννου μαρτυρῶ τον τιμιον σταυ-
ρον.

† λεων τοῦ γεμηλλεου υπεγραφα τὸν τίμιον σταυ-
ρον μαρτυρων.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 39.)

suscipere ab omni contraria persona, et te immu-
nem ab omni vexatione ac molestia praestare. Quod
si non solum id non fecerim, sed facti me poenitue-
rit, primum quidem in iudicio neutiquam exaudiar,
deinde maledictus sim a Domino Deo omnipotente,
et a tercentis octo et decem sanctis divinisque Pa-
tribus, et poenae nomine, ob violationem venerandae
ac vivificae crucis, solvere tenear solidos quadragin-
ta, et publico Fisco tantundem. Scriptum est praesen-
tis concessionis instrumentum manu mea Leonis no-
tarii et tabularii civitatis Piscopii, mense maio, in-
dictione I, anno 6646.

† Leo de Bastaruchio testis subscripsi venerandam
crucem.

† Consta filius presbyteri Ioannis testis sum per
venerandam crucem.

† Leo filius Gemelli testis venerandam crucem
subscripsi.

CXIX.

1138 — Indict. (I).

Hugo filius Ranerii vendit ecclesiae S. Georgii Martyris vineam pretio unius equi.

† σίγνο χειρὸς οὐβῳ υιου ρανεριου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υιοῦ, καὶ του
αγίου πνευματος ὁ προγεγραμμένος οὐβῳ ὁ τὸ σῦγ-
νον τοῦ τημιου καὶ ζωσπιου σταυροῦ· ἰδιώχειρός σιν
τῷ ὀνόματι· καὶ τῇ πατρῶα ἐπονυμία ποιήσας· τὴν
παρῶσαν διάπρασιν τέλειαν ἀπαλλάγην· τήθημι καὶ
ποιῶ ἐκουσία μου τῇ γνώμῃ, εἰκῆα προαίρεσει ἐκτὸς
πάσης ἀνάγκης καὶ βίας· καὶ δίχα παντὸς ἀπηγορευο-
μένου τρώπου· εἰς τὴν αγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν τοῦ
αγίου μαρτυρος γεώργγιου ἀντικρυς τοῦ πισκωπιου,
καὶ εἰς σὲ τῷ οἰκονόμῳ του προρηθεντος αγίου· τού-
νομα ἰωσήφ· δι' εἰς ὁμολογῶ πεπραχέναι σοι· καὶ ἀ-
πόταξασθαι κατὰ τέλειαν νομὴν καὶ δεσποτίαν, ἀμπέ-
λιον ρίζας ἐπτακωσίας καὶ εὐδωμίντα σὺν τον ημερο-
δενδρίων τὸ ὄντα καὶ διακημένῳ εἰς τοπον λεγόμενον
στοῦ ζαρβου περωθεν τοῦ ποταμοῦ· παραδέδωκα αὐτῶν
τῶν τοιουτον ἀμπελώνα καθαρός καὶ ἑμφανός, μὴ ὑ-
ποκειμένων, ἐν δ' ἡδίποτε ἀχλὺς δι' ἀπολαβὴν με ὑπὲρ
σου τοῦ ἀγωραστου, ἡπαρην ἐν· εἰς το ἐπέξουσίως

† Signum manus Hugonis filii Ranerii.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego
Hugo suprascriptus, qui signum venerandae et vivi-
ficae crucis simul cum meo nomine et paterno co-
gnomento propria manu exaravi, de propria mea
sententia et deliberatione, nulla vi aut necessitate
compulsus, et sine alio vetito modo, facio et tra-
do hoc venditionis et integrae cessionis instrumen-
tum sanctae ecclesiae Dei sub titulo S. Martyris
Georgii, quae est e regione Piscopii, et tibi prae-
dicti Sancti oeconomio nomine Iosepho, quo instru-
mento declaro tibi vendidisse, et cum perfecto iu-
re et dominio cessisse vineam habentem vites se-
ptingentas septuaginta cum arboribus fructiferis,
quae sita est in loco, ubi dicitur Zarbus, trans
flumen. Et tradidi tibi eandem vineam sincere et
aperte, nullique prorsus circumventioni obnoxius,
quia accepi abs te emptore equum unum, ut a prae-
senti die et hora in omne futurum tempus habeas

ἔχιν αὐτῷ ἀπο τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ ὥρας· εἰς τοὺς ἑξῆς ἅπαντας, καὶ διηγεκῆς χρόνους· πολεὶν χαρίξην· καὶ ἀνταλλάγτη· καὶ πάντα ποίῃν, ὅσα τῆς οἰκείοις δεσπότε παρακελευονται ὁ νόμος, ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμοῦ ἡλιφὺς μὴ ἐναντιούμενος παρά τινος· ἢ τὸν ἡμῶν υἱὸν ἢ ἀνέψιω ἰδίῳ μήτε ξένον προσώπῳ ὑδὲ φοραδίῳ ποτε ἢ χρόνῳ μετὰ μελός, οὐκ ἴσταμέν δὲ μάλλον, καὶ διεκδυκῶν αὐτῷ ἐκτός ἐναντιούμενου προσώπου, ἐν πρώτης ἐμολογῶ ὑπαρχειν με κἀτηραμένους, παρά κυρίου Θεοῦ παντοκράτορος, καὶ γιέξην λέπρα τοῦ ἰουδα τοῦ προδότου· ζημιούμενος καὶ ὑπερ παραβασίας τοῦ τημίου καὶ ζωοποιου σταυροῦ νομισματα λς· καὶ ἡθ οὗτος στέργειν καὶ ἐνμμενῆν τὴν παρουσᾶν καὶ παρ ἐμοῦ γενάμενῃν ἀπλὴν καὶ καθαρὰν διάπρασιν· ὅχυρὰ ἀρραγῆ καὶ ἀπαρασάλευτος· ἐγράφη δὴ χεῖρς ἐμοῦ λεοντος νοταρίου ταβουλαρίῳ, τοῦ ἀστῆς πισκωπίῳ· περυσια τῶν ἀξιολύστων μαρτύρων τοῦ ἔτους ςχμς· καὶ ἐν ἴσταμένης ἰνδικτιωνος.

† λεοντος βουφάρδου μαρτυρ υπεγραφα τὸν τιμιον σταυρον.

† πέτρος τοῦ κοῦμβαρῆ μαρτυρ υπεγραφα τὸν τίμιον σταυρον.

† ἰωαννης βισκώμητος μαρτυρ υπεγραφα τὸν τιμιον σταυρον.

† νικόλαος τοῦ βιγγιανητοῦ μαρτυρ υπεγραφα τὸν τιμιον σταυρον.

† ὁ πρεσβυτερος ἰωαννης γαμβρός του πρεσβυτερου ἰωαννου τοῦ γεμιλλου μαρτυρ υπεγραφα τὸν τίμιον σταυρον.

potestatem vendendi, donandi, permutandi, et omnia faciendi (*de eadem vinea*), quae propriis dominis leges permittunt, sicut dominium et auctoritatem a me accepisti, sine ullo impedimento sive meorum filiorum, aut consobrinorum, sive alicuius extraneae personae. Si vero temporis progressu contravenire proponam, et non potius antestare, ac te defendere ab omni contraria persona, primum quidem maledictionem habeam a Deo omnipotente, et lepram Giezi, et laqueum Iudae proditoris, et poenae nomine, propter praevaricationem venerandae et vivificae crucis, solvere debeam solidos sex et triginta, ac deinde ratum, firmum, stabile et inconcussum permaneat huius simplicis et purae venditionis a me factae instrumentum, quod scriptum est manu mea Leonis notarii et tabularii civitatis Piscopii, praesentibus fide dignis testibus, anno 6646, indictione ineunte.

† Leo Bufardus testis venerandam crucem subscripsi.

† Petrus de Cumbari testis venerandam crucem subscripsi.

† Ioannes Vicecomes testis venerandam crucem subscripsi.

† Nicolaus de Viggiano testis venerandam crucem subscripsi.

† Presbyter Ioannes gener presbyteri Ioannis Gemelli testis venerandam crucem subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis n.º 38.)

CXX.

1139 — Mense Maio — Indict. (II).

Leo Gemellus eiusque filius Michael donant monasterio S. Georgii nonnulla praedia posita in loco dicto Gemello.

† σιγνῳ χεῖρς λέοντος του γέμηλλου.
† σίγνῳ χεῖρς μηχαηλ ἡς αὐτου του προριθεντος λεοντος του γέμηλλου.

† ἐν οἰόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος λεων· ὃ τι ἐπονεία τοῦ γέμηλλου· καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ οἰοματι μηχαήλ. ὃ το σίγνον του τιμιου καὶ ζωόποιου σταυρου·

† Signum manus Leonis de Gemello.

† Signum manus Michaelis filii praedicti Leonis de Gemello.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego Leo superscriptus cognomento de Gemello, cum filio meo, cui nomen Michael, qui signum venerandae et vivificae crucis propria manu exaravimus

οἰκτιροῦντες ποιήσας· σὺν τῷ ὀνοματί μου καὶ τῇ πα-
τρὶα ἐπωνυμίᾳ, τὴν παροῦσαν ἐγγράφον ἐκούσιον· ἀ-
μετανόητον ἀπερίεργον ἀμετάτρεπτον· ἀπλὴν ἀπόχλην
καὶ καθάραν τελείαν ψυχικὴν ἀφίέρωσιν· τιθεῖται καὶ
ποιῶ ἐκούσιᾳ μου τῇ γνώμῃ καὶ αὐθερέτῳ βουλήσει
ἐκτὸς βίας ἀνάγκης· καὶ παντὸς ἀπηγορευμένου τρό-
που· δι' ἡσπερ ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτῃ· ἐμῶλογῶ
ἀπεντευθεὶς ἡδὴ δωρήσασθαι καὶ ἀφιεράσασθαι· τὰ γο-
νίκα μου χωράφια τὰ περιελθῶτα μοι ἐκ πατρικῆς
μου κληρονομίας· εἰς τὴν εὐαγεστάτην μονὴν· τοῦ α-
γίου ἱερομάρτυρος γεόργιου καὶ εἰς τὸν ἡγουμένον κύρι
ἰωσήφ· ἄσσυ χειρίσεως μωδιῶν σιτου ἐ· καὶ ὡς κά-
τευθ' οὐρανῆς εἰς ἐπικάτου εἰς τὸν λάκκον τῆς ἐν-
τελής, ἐστὴν δὲ περιορισμὸς κατὰ μὲν ἀνάτολάν· ὅ-
λεος τοῦ ἀρμενίου, ταῦτα μὲν πάντα τα προλεχθέν
χωράφια· ἐδωρησάμην καὶ ἀφίέρωσα, οὐχ ἀπλῶς
μὲν καὶ ἡκεῖ καὶ ὡς ἔτιχεν ἄλλ' ὑπὲρ ψυχικῇ μου
σωτηρίας· τοῦ ἀπὸ τοῦ παρόντος καὶ εἰς τοὺς ἔξαις
καὶ διηέκεις χρόνους, ἐπεξουσιῶς ἔχειν τὴν τηρού-
την ἀγίαν μοιῇ· εἰς τὰ τοιαύτα χωράφια ποιεῖ τι θε-
λήσει καὶ βούλεται· ὡς παρ' ἐμοῦ τὴν ἐξουσίαν καὶ
κρηνώτητα λαβούσα· μηδεὶς ἔστω ὁ παφροχλῶν, ἡ πα-
ρεμποδίζων τὴν τοιαύτην ἀγίαν μονήν· ἡ τοῦ μεροῦς
μου· ἡ ξένου προσώπου· εἰ δ' ὅπερ οὐκ ἡγοῦμέν· ἐπέλ-
θοι τις, τῶν τειοῦτων· καὶ ζήτισιν κίνησιν· ἡ ἀγω-
γῇ· ὁφείλει ποιεῖσαι, ἀνδίσταμιν· καὶ διεκδικᾶν αὐτῷ
ἀπὸ πάντος, ἐναντιούμενου προσώπου· καὶ σὲ ἀζημιῶν
ἀτάραχον καὶ ἀνενόχλητον διαφυλάττει· ἴδε καὶ τοῦ-
το οὐ ποιήσων ἄλλ' καὶ εἰς ἐπιστροφὴν βουληθῶ γε-
νέσθαι· πρῶτον μὲν ἐν δικαστηρίῳ· μὴ εἰσακουεστέ
μου· ἀλλ' ἡγὰρ με κατηραμένων παρὰ κυρίῳ θεῷ παν-
τοκρατορί· των τιῇ ἁγίων θεοφορῶν πατρῶν ζημιου-
μενος εἰς το δημοσίον νομισματα οὐ· ἐγράφη ἡ πα-
ροῦσα ἀφίέρωσις δια χειρὸς ἐμοῦ λεοντος νοταρίου καὶ
ταβουλάρου ἀστέως πισκωπης. τῷ μηνί μαιῳ τῆς
πρωτῆς ἰνδικτιωνος τοῦ ἔτους ς'χμζ'. τὸ ὄντα δια-
κειμένα τὴν προριθείσαν χωράφιν εἰς τόπον λεγόμενον
τοῦ γεμηλλοῦ· ἐν παρουσίᾳ των ἀξιωπιστων μαρτυρων.

† ἰωαννης ἱερέως γαμβρός τοῦ πρεσβυτέρου ἰωαν-
νου γέμηλλου μαρτυρ ὑπεγράφη τὸν τιμιον σταυρόν.

† λεων νομφάρδος μαρτυρ ὑπεγράφη τὸν τιμιον σταυ-
ρόν.

† κώστας τοῦ παπα ἰωαννου μαρτυρ ὑπεγράφη τὸν
τίμιον σταυρόν.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 40.)

simul cum nomine et paterno cognomento, praesenti
chartula liberae, irrevocabilis, absolutae, immu-
tabilis et simplicis donationis ac purae, perfectae
et spiritualis oblationis, de propria sententia et
spontanea voluntate, nulla vi, aut modo vetito ad-
ductus, in veritate et rectitudine declaro amodo do-
nare et offerre venerabili monasterio S. Martyris
Georgii eiusque praefecto domino Iosepho paterna
praedia, quae mihi ex paterna hereditate obvenerunt,
capacitatis quinque modiorum tritici; ut descendit
rivus deorsum usque ad puteum Inopiae. Eius vero
fines sunt: ad orientem Leo de Armetano. Integra
autem memorata praedia donavi et obtuli non sine
causa, neque frustra, neque fortuito, sed pro sa-
lute animae meae, ut venerabile monasterium a prae-
senti tempore et deinceps in perpetuum habeat fa-
cultatem faciendi de huiusmodi praediis quidquid vo-
luerit, utpote quod dominium et potestatem a me
accepit: nec quisquam sit de mea cognatione, aut
quaecumque alia extranea persona, quae molestiam
vel impedimentum praedicto monasterio afferat. Si
vero, quod non putamus, eorum quisquam surrexe-
rit, et molestiam, litem, aut actionem intenderit,
nos teneamur antestare et vindicare ab omni con-
traria persona, et te immunem ab omni damno, per-
turbatione et molestia praestare. Quod si non solum
hoc facere neglexero, sed et facti me poenituerit,
primum quidem in iudicio me ne audiat, immo
maledictus sim a Domino Deo omnipotente, a ter-
centis octo et decem sanctis divinisque Patribus, et
poenae nomine solvam Fisco numismata duo et se-
ptuaginta. Scripta est praesens oblatio manu mei Leo-
nis notarii et tabularii civitatis Piscopii, mense maio,
indictione I, anno 6647. Sunt autem memorata prae-
dia in loco dicto de Gemello. Praesentibus fide dignis
testibus.

† Ioannes presbyter gener presbyteri Ioannis Ge-
melli testis venerandam crucem subscripsi.

† Leo Bufardus testis venerandam crucem sub-
scripsi.

† Consta filius presbyteri Ioannis testis veneran-
dam crucem subscripsi.

1139 — Mense Maio — Indict., II.

Hugo SS. Trinitatis Venusinae abbas Leoni notario S. Nicodemi tradit nonnulla praedia ad monasterium S. Phantini pertinentia sub annuis olei praestationibus.

† Signum proprie manus Hugonis venusini Abbatidis.

τὸν μαίῳ μίνα· τῆς ἰνδικτιωνος β' τοῦ ἔτους, σχιζ' ὀντος ἐμοῦ χοῦ καθηγουμένου ἀγίας τριάδος βενούσας· εἰς τὸν ἅγιον Φαντίνον τοῦ πρετοριατου· ἡλθες πρὸς με σοὶ κυρος λεων νοταριος ὁ τοῦ αἰγίου νικοδήμου καὶ ἐτῆθης μοι τοῦ δοῖναι σοι ἀπο τὸν δηκεῖον διακρατιμάτων τῆς μονῆς αἰγίου Φαντίνου· ἵγουν ἀπο τον ἀγρηλαιον τοῦ ἐκκεντρώσε αὐτούς πρὸς τὴν ὑπερσείαν. ἐγὼ δὲ ἤξας τῇ σῇ παρακλήσει διὰ τὰς πλῆστας δουλίγας καὶ ἐυεργεσίας, ἃς ἐποίησας πρὸς τὴν μονὴν καὶ πρὸς ἡμᾶς· δεδοκαμέν σοι τὸν ἀγριελαιόνα τὸν πλησιζόντα τοῦ εὐκτήρηου αἰγίου Φαντίνου τοῦ παλεου ὑπαρχῆς δὲ ὁ περιόρησμός αὐτοῦ ἀπο μὲν ἀνατολᾶς ὁ Φραγμός τοῦ χωραφίου τοῦ προρηθέντος αἰγίου Φαντίνου καὶ κατέρχεται τὸ ἦσον τῆς Φρακτῆς τοῦ περβολέου ἄχρη τῆς οδοῦ· κατὰ δὲ δυσμοῦ τὸ χοχλάκην το κατερχόμενον ἐκ τὸ ὕρες καὶ ὁ κριζᾶς· ἀπο δὲ ἄρκτρου ἡ δὺο ἄρμοι· ἀπο δὲ νότου ἡ ἐδὸς καὶ ὁ ἀγριλλος ὁ μεγας· τέλλην σε δὲ ἀπο τοῦ προρηθέντος κατ' ἐνιαυτὸν εἰς τὴν μονὴν αἰγίου Φαντίνου καννατὴν ἐλαδὴν καὶ πλέον οὐδέν· ἐμὸς δεδοκαμέν σοι καὶ το χοραφίτην το ὄντα πλησίον τοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐλμίτου· ὑπάρχει ὁ περὶ ὁρησμός του προρηθέντος χοραφίου· κατὰ ἀνατολᾶς ὁ ποταμός· καὶ ἡ Φρακτὴ καὶ ὁ ἄρμος ἔπου ὑπαρχῆς ἡ ἀγριοσηκῆς· κατὰ δυσμοῦ τὸ ρηάκην τὸ πλησίον ἀμπελήου τοῦ μανδிலου τὸ ἄπερ ἔχουν εἰς τέλος ἐκ τὴν αὐτὴν ρηθίσαν μονὴν· ἀπο δὲ νότου τὸ βουνὴν καὶ ἡ ρηζοτηληθῆ· καὶ σηνκλῆ· τέλλην σε δὲ κατ' ἐνηαυτον ἀπο τοῦ τηουτου χοραφίω· εἰς τὴν μονὴν αἰγίου Φαντίνου· ἵμηση καννατῆς ἐλαδὴν· ἐλαβαν δὲ ἀπο σοῦ τοῦ προρηθέντος νοταριου λέοντος ταμία ἵκροση διὰ κλητούργην τὸν μοναχον ὅς ἐκ τοῦτο ἐπιδόκαμέν σοι αὐτῶ τοῦ ἔχην σε αὐτὰ ἄχρη πτασεως κόσμου ἧς σε καὶ εἰς τοὺς σοῦς κληρονόμους καὶ διαδόχους· καλὸς δὲ σου κάμνοτος καὶ του τελους μη ἀρνούμενου· ποιὴν σε ἐξ αὐτὰ ἢ τη καὶ βούλεσε· ὅς τὸ κύρος παρ' ἡμῶν ἡληφός· καλὸς δὲ σου τέλλον-

Mense maio, indictione II, anno 6647. Cum ego Hugo abbas sanctae Trinitatis Venusinae essem in (monasterio) S. Phantini Praetoriati, venisti coram me tu dominus Leo notarius S. Nicodemi, et petisti a me, ut traderem tibi ex legitimis possessionibus monasterii S. Phantini, videlicet (aliquod) ex agrestibus olivetis, ut oleastros insereres sub praestatione. Ego autem tuis precibus motus ob servitia et beneficia quamplurima, quae praestitisti monasterio et nobis, dedi tibi agreste olivetum proximum oratorio S. Phantini veteris. Ipsius autem fines sunt: ab oriente sepes praedii praedicti S. Phantini, et descendit recta per sepem horti usque ad viam; ab occidente vero glarea, quae descendit a monte, et Criza; a septentrione duo Armi; a meridie via et oleaster maior. Solvere vero ipse tenearis pro memorato (praedio) quotannis monasterio S. Phantini cannatam olei et nihil amplius. Dedi tibi similiter et praediolum situm prope flumen Elmitum. Sunt fines praedicti praedioli: ab oriente flumen, et sepes, et Armus, ubi extat marisca; ab occidente rivulus prope vineam Mandili, quam sub praestatione tenet ab eodem dicto monasterio; a meridie collis et Rizotelithe, et clauditur. Solvas autem quotannis pro ipso praediolo monasterio S. Phantini dimidium cannatae olei. Accepi autem a te praedicto notario Leone tarenos viginti pro cultura, (quae dicitur) Monachus. Huius rei causa concessi tibi ipsi tuisque heredibus et successoribus, ut habeatis haec (praedia) usque ad finem mundi. Si vero strenue in iis laboraveris, nec unquam censusolvere recusaveris, tibi (facultatem damus) faciendi de illis quidquid volueris, utpote qui dominium a me accepisti. Quod si diligenter censusolveris, et ab ecclesia non

τος καὶ τὴν ἐκκλησίαν μὴ ἀρνούμενου μὴ ἔχην μὰς ἁ-
 δθαν του δίδωκεν σε ἀπ' αὐτῶν· ἡ δὲ Φοραδὸς ἦτε ἐγὼ
 ἡ τοὺς μέλλοντας ἡγουμειβεῖν ἡ ἡχοινομέβην εἰς τὴν ρη-
 θήσαν μονὴν ἡ αλλος τῆς ἀκηρῶσε τὸ παρὸν χαρτῆον·
 σχῆ τὸ ἀναδεμα παρὰ πατρός υἱοῦ καὶ ἁγίου πνευμα-
 τος καὶ τὴν ἀραν τῶν τιμῶν ἁγίων θεοφορῶν πατρῶν
 καὶ τὴν ἀγχόνην ἰούδα τοῦ προδοτοῦ· πρὸς δὲ περὶ
 σσοτεραν πιστοσην ἐκυρῶσα αὐτὸ τῇ σηνήθῃ ἡμῶν βουλ-
 λῃ τῇ δηακηρο μῆτι καὶ ἰνδικτιωνι τῆς προγραφῆσης·
 γραφὴν χειρὶ σπαθαρίου τοῦ Φουκατζάρη ἐν παρουσίᾳ
 μαρτυρῶν.

† Φιλίππος βακκέρης μαρτυρὴν υπεγραψα τὸν σταυ-
 ρον ἡκεια χειρὶ· † βόνος γαμβρός νίκολαιου ασβεσταρου
 μαρτυρὴν υπεγραψα τὸν σταυρον· † λεων κοράτορας
 αἰοῦ μῆνα μαρτυρὴν υπεγραψα τὸν σταυρον· † λεων
 πολυχρόνης μαρτυρὴν υπεγραψα τὸν σταυρον.

† Robertus monacus interfui. † Petrus. Monacus.
 interfui. † Iohannes capellanus testis sum. † Gual-
 terius diaconus. testis sum. † Bartholomeus mona-
 cus. Testis sum. Robertus Sancti Quintini. Mona-
 cus. testis sum. † Ego goffridus regis cappellanus
 hoc concedo.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 30.)

defeceris, nulla mihi sit potestas te illinc expellendi.
 Si autem vel ego, vel qui huius monasterii prae-
 fecturam sive administrationem suscepturi erunt, seu
 quicumque alius, praesentem chartulam infirmaveri-
 mus, habeamus anathema a Patre, Filio et Spiritu
 Sancto, et maledictionem tercentorum octo et decem
 sanctorum divinorumque Patrum, et laqueum Iudae
 proditoris. Ad maiorem autem fidem solita nostra
 cerea bulla signavimus hoc (*instrumentum*), mense
 et indictione supradictis. Scriptum manu Spatharii
 de Fucatzari coram testibus.

† Philippus Baccaris testis propria manu crucem
 subscripsi. † Bonus gener Nicolai Asbestari testis
 crucem subscripsi. † Leo Curator Sancti Menae te-
 stis crucem subscripsi. † Leo Polichronus testis cru-
 cem subscripsi.

CXXII.

1140 — Mense Maio — Indict. III.

*Constantinus Tzampia eiusque frater Ioannes Leoni Valinaco presbytero et sacellario maioris ecclesiae Lareti
 vendunt praedium positum in loco dicto Ilupi, numismatis sex et tarenis tribus.*

† σίγνον χειρὸς κονσταντίνου υἱοῦ γεοργίου ὁ τι ε-
 πονομα τζάμπια †

† σίγνον χειρὸς ἰωάννου ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ἀναλαμ-
 βανόμενοι καὶ πάσαν οὐλήσῃν. †

† ἐν ὀνοματί τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ
 ἁγίου πνεύματος. ἡμῶν ἡ ἀνοτερος γεγραμμένη· ἡ τοὺς
 τιμήτους καὶ ζωοποιούς σταυρούς· ἡ κήτες χαίρσῃν καθε-
 πογράφαντες· ἐκτὸς πάσης υἱίας τε καὶ ἀνάγκης· φενό-
 μεδα πίπρασκοντες τὸ ἑμετερον χοράφειν ὅπερ κτόμε-
 δα ἐκ μητρικῆς ἡμῶν κληρονομίας οὐρσου λέου του η-
 μετέρου τοῦ ελαδα τοῦ παππου μας. τῆς τύπον λεγό-
 μενον μὲν υλοπιν πῆπρακαμεν αὐτὸ ὅς προέφυμεν ἡς σὲ
 λέοντα πρεσυυτερον καὶ σακκελάρην τῆς μεγάλης
 ἐκκλησίας τὸν υαληνάκην· καὶ κληρονόμους καὶ δίδω-

† Signum manus Constantini filii Georgii cogno-
 mine Tzampia †.

† Signum manus Ioannis fratris ipsius, qui in
 nos omnem molestiam suscipimus †.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
 Nos suprascripti, qui venerabiles et vivificas cruces
 propriis manibus exaravimus, extra quamcumque
 vim et necessitatem vendimus nostrum praedium,
 quod possidemus ex hereditate matris nostrae, (*cui
 obvenit*) ab Urso Leone de Elada nostro avo, in loco
 dicto Ilupi; et venditionem hanc facimus, ut antea
 diximus, tibi Leoni Valinaci presbytero et sacella-
 rio maioris ecclesiae, et heredibus ac successoribus
 tuis, nummis sex et tarenis tribus. Hi vero sunt

χους σου· διὰ νομισματα ἕξ· καὶ ταρία τρία· ἐστὶν δὲ ὁ περιήρησμός τοῦ τιούτου χοραφίου οὗτος· ἀπο μὲν ἀνατολὸν χοράφειον τοῦ αὐγεργηνοῦ· καὶ ἀπο δίσσεος χοράφειον τοῦ τοῦ ἀγέραςτου· ἀπὸ δὲ ἀρκτρου· χοράφειον τῶν πεδῶν μηχαλ τοῦ προτοσπαδαρίου· ἀπο δὲ μεσσηνίας ἡ ὁδὸς καὶ χωράφειον σου τοῦ αγοραστοῦ καὶ σὺγκλη· ἐλάναμεν δὲ τὴν σὺνφονηθήσαν τημὴν ἕξ ἡμῶν ἀπο χυρόν σου· ἡς χύρας ἡμετέρας· καὶ ἐπηήσαμεν σὶ τελήαν· καὶ πληρεστάτην πράσιν· ἀπο τὴν σήμερον· καὶ ἐχην σε τὸ τρύτον χοράφειον τεκνα τεκνῶν· πολλὴν· χαρήξην· ἀνταλλάγτιν· καὶ ἐν πρῆξην ἀπογράφου· καὶ οὐα ὁ θῆος νόμος· τῆς ἰκίους δεσπότης παρακελεύετε ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρμῶν ἰληφός· μὴ κοληόμενος ἢ ἐνποδηζόμενος παρά τινος τὴν ἰκίον ἀδελφῶν καὶ κληρονομίων ἡμῶν· ἡ δὲ ποτε καίρο χρονο φανὴ τῆς· ἐνοχλοῦντα σε· ἡσασθε ἱμῶς καὶ διέκδικαν ἀπὸ παντός προσοπου ξενου τε καὶ ἡδίου ἢ δ οὐ μὴ σταδίμεν καὶ διέκδικήσομεν· ἀλλὰ καὶ μαλλων πρὸς ἀποστροφὶν νουληθόμεν ἔλθειν· ἐμολογοῦμεν τοῦ στρέφην μᾶς τὰ ἕξ νομισματα καὶ τα τρία ταρία τοῦ δίπλου καὶ ἡ τη κοπου καὶ ἐξόδους ἐπιδίξεως ἐν αὐτό· ἐν τρίπλου· καὶ ἐπὲρ παραυασεος τοῦ τιμήου σταυροῦ νομισματα λ' ἕξ· καὶ ἡθ οὗτος· στέργην καὶ ἐμμένην ἢ παροῖσα πράσης τοῦ τιούτου χοραφίου πρὸς σὲ τὸν εὐτιχὺ ἀγόρακοτα λεοντα πρεσυτερον τὸν προγεγραμμένον καὶ ἡς τοὺς σοὺς κληρονομους καὶ διάδοχους· ἀχρη τεμμέτον ἐόνον· ὁθεν ἐγραφη τὸ παρον χαρτίον τι ἡμῶν νουλὴ καὶ ἀρεσκήα τὸν πεπρακτόν· ἡ καὶ τα σίγνα γράφαντες ἡκίης χερσὶν· τὸ δὲ ἔλιν ὕφος χυρὴ ἐμοῦ ἰωαννου εὐτελους προτοπαπα καὶ ταυουλαρίου του μερους τοῦ λαρέτου μηνι μαῖο ἰνδικτιωνι γ' τοῦ ετους σχμη' ἐνοπιον μαρτυρων.

† γεοργιος υἱὸς ἰοάννου τη ἐπονυμια πίρριακος μαρτυρ υπεγραφα † νικολαος ὁ σκιμινας μαρτυρ υπεγραφα † γρηγόριος εὐπτελής πρεσβυτερος υἱὸς νηκολαου τη ἐπονυμια στηληγα μαρτυρ υπεγραφα † θεόφιλος ὁ εὐτελής δομέστικος κληρικος της μεγαλης εκκλησίας υπεγραφα † νηκτηης εὐτελης πρεσβυτερος υπεγραφα † πετρος πρεσβυτερος του αγίου αθινογενους μαρτυρ † λεος χαλβίς μαρτυρ υπεγραφα.

† ἰωαννης εὐτελής πρωτοπαπὰ καὶ ταυουλάριος τον μερον τοῦ λαρέτου· τὸ παρον χαρτίον υπεγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 31.)

finis eiusdem praedii : ab oriente praedium Auge-rini ; ab occidente praedium ad te emptorem spectans ; a septentrione praedium filiorum Michaelis Protospatharii ; a meridie via et praedium tui ipsius emptoris, et clauditur. Accepimus autem conventum inter nos pretium a tuis in nostras manus, et fecimus tibi perfectam et plenissimam venditionem ab hodierna die; ut habeas hoc praedium tu, tuorumque filiorum filii, (*cum potestate*) illud vendendi, donandi, permutandi, in dotem constituendi, et (*faciendi*) quidquid divina lex propriis dominis concedit, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti, neque prohibearis vel impediaris a quolibet ex nostris fratribus et heredibus. Si quis autem quacumque occasione vel tempore apparuerit molestiam tibi illaturus, nos adversabimur, et te ab eo defendemus, quicumque sit vel extraneus vel propinquus. Nisi vero obstiterimus et defenderimus, sed potius consilium mutare voluerimus, assentimur nos tibi restituere duplum pretii sex numismatum et trium tarenorum, ac triplum laborum et expensarum, quas impenderis in praedio, et pro violatione venerabilis crucis numismata sex et triginta ; attamen firma deinceps ac stabilis maneat praesens venditio huius praedii tibi suprascripto fortunato emptori presbytero Leoni, tuisque heredibus et successoribus usque ad finem seculorum. Quare condita est praesens charta, nobis venditoribus ita volentibus et acquiescentibus, qui signa scripsimus propriis manibus, totum vero instrumentum manu Ioannis humilis protopapae et tabularii regionis Lareti, mense maio, indictione III, anno 6648, coram testibus.

† Georgius filius Ioannis cognomine Pirriacus testis subscripsi. † Nicolaus Sciminas testis subscripsi. † Gregorius humilis presbyter filius Nicolai cognominati Stiliga, testis subscripsi. † Theophilus humilis domesticus clericus maioris ecclesiae subscripsi. † Niceta humilis presbyter subscripsi. † Petrus presbyter sancti Athenogenis testis. † Leo Chalvis testis subscripsi.

† Ioannes humilis protopapa et tabularius regionis Lareti praesentem chartam subscripsi.

*

Irene vidua Ioannis Franci cum filiis Basilio et Hugone vendit septem tarenis presbytero Constae praedium positum in loco dicto Mutero.

† σίγνον χειρὸς εἰρήνης γυνὴς τοῦ ἀπικουμένου πρε-
συτερου ἰωάννου τοῦ φράγκου † σίγνον χειρὸς βασι-
λειου υἱου αὐτῆς: † σίγνον χειρὸς χοῦ ἀδελφου αὐτοῦ·
φενόμεθα οἱμὶς ἡ προγεγραμμένοι ἡ τοῦς τήπους τῶν τι-
μιων καὶ ζωποῖων σταυρῶν οἰδιωχείρος γράψαντες φε-
νόμεθα καὶ πούλομεν τῷ ἡμέτερον χωραφίων ὥπερ ηγο-
ρασάμεν ἐκ τιν παρα ἰωάννου μαγγεαβόε τῷ ὄντα καὶ
διακοίμενον εἰς το χωρίον μουτέρου περιορῶμενον οὐ-
τος· κατὰ μὲν ανατολὰς ὁ μέγας δρόμος ὡ ἐπαγόμε-
νος εἰς τον μέδημαν καὶ κατὰ ανατολῆς ἄμφω ἀκτρον
καὶ δίσσεως το χωραφίον τοῦ σελίμου· καὶ κατὰ μεσημι-
βριαν το μέρος τοῦ σάβα καὶ συγκλή· τοῦτο ἐπράσα-
μεν πρὸς σὲ τον παπα κωνσταν· υἱον τῆς κυρας φλά-
βιας εἰς τὸ ἀναμέταξὺ ἡμῶν συμφωνηθῆν τιμίμαν· τα-
ρία ἐπτά σταμένα καλὰ· ἀτίνα λαβόν· ἀπὸ τὰς ἡμετε-
ρας χεῖρας εἰς τὰς ἡμῶν χεῖρας· πεποιέκαμεν συ τὴν πα-
ρούσαν καθάραν καὶ πληρεστάτην· διέπρασιν· τοῦ ἐχτη
σαυτό ἐξουσίαν ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέραν καὶ ὥραν· ἐξου-
σίαν πουλεῖν χαρίζην ανταλλαττειν καὶ εἰς πικα τε-
κνων· καταγράψην· ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ
ἡμῶν ἡλύφός· μὴ ἐνοχλούμενος· ἡ ἐμποδῆζωμενος· πα-
ρά τινος· ου παρ ἡμῶν αὐτῶ· συ παρὰ των ἡμετέρων
παίδων ἡ ξενου προσόπου το συνόλον ἡ δὲ τῆς φανή
ποτε καίρῳ χρόνῳ· μετατρέψῃς βούλούμενος· μι εἰσα-
κουεσθω ἀλλ εἰσθω ξένος καὶ ἀλλωτριος τῆς καθαρὰς
καὶ ἀμομητου των χριστιανῶν πίστεως· ζειμιουσθω
καὶ εἰς το βασιλικον σαγκελλον ὑπερ παραυσεως των
τιμιων σταυρῶν νομισματα λς· καὶ πρὸς σὲ τὸν ἀγω-
ρακοτα το τιμιμᾶν ἐπὶ τῷ δυπλὸν οικουμέδα καὶ
τῇ νομικῇ δεφενσίονα· ἡ τις καὶ ἐγγραφῇ χεῖρὶ ἰωαννου
νοταριου υἱου νοταριου χριστοφορου του σουφραγαρου·
ἐν ετει ἑχμη ἰνδικτιωνι ἡ ἐνοπιον μαρτυρων † θεο-
δορος πρεσβυτερος λαμπας μαρτυρ ὑπεγραψα τοιομα.
† βοнос μουτερος μαρτυρ. † γεωργιος λογκισανος
μαρτυρ. † πετρος ἀδελφος αὐτου μαρτυρ. † κωνστας
υἱὸς παπα λεοντος τοῦ προφίτου μαρτυρ ὑπεγραψα.
† κωνστας υἱὸς πετρου μουτερου μαρτυρ ὑπεγραψα
τῶν σταυρῶν.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 32.)

† Signum manus Irenes uxoris defuncti presby-
teri Ioannis Franci. † Signum manus Basilii filii
ipsius. † Signum manus Hugonis fratris ipsius. Nos
supraſcripti, qui venerandas ac vivificas cruces pro-
priis manibus exaravimus, vendimus praedium no-
strum, quod emimus a Ioanne Mangeaboe, situm ac
positum in regione Muteri, quod hos habet fines: ab
oriente quidem via maior, quae ducit ad Medimam,
et ab oriente, septentrione, et occidente est praedium
Selimi, a meridie vero est portio Sabae, et clauditur.
Hoc vendidimus tibi presbytero Constae filio domi-
nae Flaviae pretio inter nos convento tarenorum
septem bonorum, quod cum acceperimus a tuis in
nostras manus, fecimus tibi praesentem puram et
plenissimam venditionem, ut habeas potestatem ab
hodierna die et hora vendendi, donandi, permutandi
et in dotem filiarum constituendi, utpote qui domi-
nium et facultatem a nobis accepisti. Neque sit aliquis
qui tibi negotium vel impedimentum facessat, neque
nos ipsi, neque quisquam ex nostris filiis, aut quicum-
que extraneus in universum. Si quis autem aliqua oc-
casione vel tempore (*hanc venditionem*) subvertere ve-
lit, ne audiatur, sed extra communionem sit purae
et immaculae christianorum fidei, et pro poena sol-
vat regio Fisco propter violationem venerandae cru-
cis numismata sex et triginta, et tibi emptori pre-
tium duplum, ac legitimam defensionem praestabimus.
Haec autem chartula scripta est manu Ioannis nota-
rii filii notarii Christophori de Sufragaro, anno 6648,
indictione VIII, coram testibus. † Theodorus presby-
ter Lampas testis nomen subscripsi. † Bonus Muterus
testis. † Georgius Longisanus testis. † Petrus frater
ipsius testis. † Consta filius presbyteri Leonis de
Propheta testis subscripsi. † Consta filius Petri Ma-
teri testis crucem subscripsi.

1141 — Mense Aprili 9 — Indict. (IV).

Nicolaus Condilus eiusque frater Leo vendunt Andreae magistro Eremitarum vineam positam ad rivum Cavurum tarenis aureis duodecim.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνεύματος· Σιγνον χεῖρος νικολαοῦ κονδிலου.
Σιγνον χεῖρος λειτοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. † ἡ τα σήγνα
τοῦ † τεμῆου καὶ ζωῶπρου σταυροῦ· ἡ κήες χερσὴν
πήσαντες. ἀναλαμνάνομενοι καὶ τοὺς ἑμοῦς ἀδελφοὺς
καὶ ἡδῆους καὶ κληρονόμους· Φερόμεθα ἡμεῖς οἱ προ-
γεγραμμένοι πολόντες ἡς σαὶ κυρον ἀνδρεαν μαῖστορα
τὸν ἑραμῆτον. καὶ ἡς πάσας ἑτέρους ἀδελφοὺς. τὸ ἀμπε-
λιον ἡμῶν τὸ ἄπερ ἔχομεν ἡς το καουρο ρήαξ· ἀπου
τῆς καρήες· καὶ ἀπέρχεται ἡς το σήγορον τοῦ ἀμπελίου
τῆς μαρίας τῆς λαγγουαρδίας. καὶ ἀνέρχεται κατα
ἀνατολᾶς τὸ σήγορον· ἀχρη τοῦ ἀμπελίου τοῦ κυρου
κόνστα τοῦ συγγενῆ ἡμῶν. καὶ σὴνκλῆ, ἡς τὸ ἀμπε-
λιον τὸν ἑραμῆτον. πεπράκαμῃ ση αὐτὸν ἡς χρησοῦν
ταρια ἰβ'· ἄτηνα λαυὸν ἐκ τᾶς χήρας τᾶς ημετέρας.
προς τὰς χήρας τᾶς ἡμῶν. πεπράκαμῃ ση αὐτῶ τῇ
ἡδῆα μας σουλή· καὶ ἡδῆα προέρεση. καὶ οὐκ ἐκ
τηνος τὸ παράπαν ἀνάγκης· ἡ χλεύης, ἡ ραδρυργίας·
μὴ ἑμποδηζόμενος παρά τηνος· μήται παρ ἡμῶν· μήται
παιδῶν. μήτε κληρονόμων. μήται τῆς ἐκ τοῦ κατ
εμοῦ μέρος ἡ δὲ φοραθῇ τῆς μετατρέπον την τῆαῦτη
τελῆαν καὶ πληρεστάτην πράσιν· σχή τὸ ἀνάθεμα
παρὰ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἀγίου πνεύματος· τὸν τρηζ-
κοσίον ἰ' καὶ ἡ ἀγίων θεοφόρον πατρων· καὶ τα ἐξῆς·
ζημιῶστο καὶ ἡς το υασηληκὸν σαικακούληον νομισμα-
τα λς'· καὶ ἡς τὸν ἀγοραστὴν τρηπλὴν τὴν τμηὴν·
καὶ ἡδῆ αὐτῶ στέργην καὶ ἑμμένην ἡ τηαῦτη πράσης
ἀπαρσάλευτες· μέχρη τερμάτον αἰῶνον· ἐν παρουσίᾳ
τὸν ἀξήρηστον μαρτύρων † ἀνδρέας υεσκομης οὗ τη
ἑπονίμα τοῦ καφῆρου μαρτυρ υπεγραψα. † παπᾶς
Φήλληππος μαρτυρ υπεγραψα. † καλωκνοῦρης τοῦ
ποῦλαρη μαρτυρ υπεγραψα. † νικολας σκρήυος· μαρ-
τυρ υπεγραψα. † θύρσος πῆτζης μαρτυρ υπεγραψα. †
λέων τοῦ λεοπάρδου μαρτυρ υπεγραψα. † νικολας
πλασταρᾶς μαρτυρ υπεγραψα. † θύρσος γερακάρης μαρ-
τυρ υπεγραψα. † ἰωαννης υἱὸς παπᾶ νηκηφορου που-
λαρη μαρτυρ υπεγραψα. † παπᾶς νηκολας υἱὸς πρε-
σβυτερου λεοντος μαρτυρ υπεγραψα. † νηκολας υἱὸς

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Signum manus Nicolai Condili. Signum manus Leonis
fratris eius. † Nos qui signa venerabilis et vivificae
crucis propriis manibus fecimus, comprehendentes (in
praesenti stipulatione) fratres nostros et affines et he-
redes, vendimus tibi domino Andreae magistro Ere-
mitarum, et ceteris tuis fratribus, vineam nostram,
quam habemus ad rivum Cavurum, quaeque incipit a
nucibus prope fines vineae Mariae de Longobardia, et
ascendit finis ab oriente usque ad vineam domini Con-
stae consanguinei nostri, et clauditur in vinea Ere-
mitarum. Hanc (*vineam*) tibi vendidimus tarenis au-
reis duodecim, quos cum acceperimus e tuis in no-
stras manus, eam tibi vendidimus proprio nostro
consilio et voluntaria deliberatione, nullaque omnino
necessitate, vel dolo, vel mala fide; nemo autem
molestiam tibi afferat neque nos, neque filii nostri,
neque heredes, neque quisquam alius ex parte no-
stra. Quod si quis subverterit hanc perfectam et
plenissimam venditionem, habeat maledictionem a
Patre, Filio et Spiritu Sancto, et tercentis octo et
decem sanctis divinisque Patribus, et praeterea solvat
regio Fiseo numismata sex et triginta, atque emptori
duplum pretium; et sic firma deinceps et inconcussa
maneant haec venditio usque ad finem seculorum. Co-
ram fide dignis testibus. † Andreas Vicecomes, cui
cognomen de Cafiro, testis subscripsi. † Presbyter
Philippus testis subscripsi. † Calocnures de Pulari
testis subscripsi. † Nicolaus Scribus testis subscripsi.
† Thyrsus Pitza testis subscripsi. † Leo de Leopardo
testis subscripsi. † Nicolaus Plastaras testis subscripsi.
† Thyrsus Geracares testis subscripsi. † Ioannes fi-
lius presbyteri Nicephori Pulari testis subscripsi. †
Presbyter Nicolaus filius presbyteri Leonis testis sub-

καλωκνοῦρη τοῦ πουλαρη μαρτυρ υπεγραφα. παπα
νηκηφορος πουλαρη μαρτυρ. † Εγράφη χηρὴ πρεσβυ-
τέρου καλλιγράφου ἔτους ςχμθ' μηνὶ ἀπρηλλιω εἰς τας
δ'. ἡμέρα δ'. αρκαδισ πουλαρη μαρτυρ. † πάπᾱς
θιωδωρος ἐξηπολιτης μαρτυρ υπεγραφα τῶν τίμιων
σταυρον † παπᾱς λεων υἱὸς πουλαρη μαρτυρ υπεγρα-
φα † θιωδωρος υἱὸς νηκολαου κονδολεοντος μαρτυρ.
† ιωαννης υἱὸς λεοντος κονδολεοντος μαρτυρ.

† ιωαννης νοτάριος τα ανωτέρω ἐκύρωσα. † ανδρέας
μαΐστωρ καστελλου αἵτου μαρτυρ υπεγραφα τῶν τί-
μιων σταυρον.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 33.)

scripsi. † Nicolaus filius Calocnuri de Pulari testis
subscripsi. Presbyter Nicephorus Pulari testis. † Scri-
ptum manu presbyteri Calligraphi, anno 6649, mense
aprili, die IX, feria IV. Arcadius Pulari testis. † Pre-
sbyter Theodorus Exipolita testis subscripsi veneran-
dam crucem. † Presbyter Leo filius Pulari testis sub-
scripsi. † Theodorus filius Nicolai Condoleonis testis.
† Ioannes filius Leonis Condoleonis testis.

† Ioannes notarius suprascripta roboravi. † An-
dreas Magister Castri Aëtae testis subscripsi veneran-
dam crucem.

CXXV.

1141 — Mense Aprili 9 — Indict. (IV).

*Leo filius Nicolai Pulari, Constantina et Nicolaus eius uxor et filius vendunt Andreae magistro Eremitarum
vineas positas ad Donacam, tarenis aureis decem et quinque pecoribus.*

† Σηγγον χειρος λεοντος υἱοῦ νικολάου πουλαρη.
† Σηγγον χειρος κονσταντίνης· σημίου αὐτοῦ. † Ση-
γγον χειρος νηκολαου υἱοῦ αὐτοῦ.

†††† Ἐν ονόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνευματος· Σηγγον χειρος πρεσβυτέρου γρηγό-
ρη· τῆς μακρήας. Σηγγον χειρὸς νικολάου ἀδελφοῦ
αὐτοῦ. Σηγγον χειρος νικολαου δούου αὐτοῦ. Σηγγον
χειρος δούρου υἱοῦ αὐτοῦ. Φερόμεθα ἡμεῖς ἡ τα σή-
γνα τοῦ τημίου καὶ ζωῶπιου σταυροῦ. ἡ χάρις χερσὶν
πηΐσαντες. ἀναλαμνανόμεθα καὶ τοὺς ἐμοὺς ἀδελφοὺς·
καὶ ἡδύτους καὶ κληρωνόμους. πουλόντα ἡς σαὶ κυρον
ανδρέαν μαΐστορα τὸν ἐρεμιτὸν καὶ ἡς πάσας τοὺς
ἐτέρους ἀδελφοὺς· τὸ ἀμπέλιον ἡμῶν τὸ ἅπερ ἔχουμεν
εἰς τὸ δονακὴν, ἀπο το σήγορον τοῦ νηκολαου κον-
δολεοντος. καὶ ἀνευέννη κατὰ ἀνατολᾶς τὸ σήγορων
του κονστα τοῦ κονδολεόντος. ἄχρη τὸ σήγορων του
λεοντος του μανδάτορα· καὶ σὺν κλη. πεπράκαμε ση
αὐτὸν ἡς χρυσοῦν ταρια ἰ'. ἅτηνα λαυὸν ἐκ τὰς χήρας
τὰς ἡμετέρας· πρὸς τὰς χήρας τὰς ἡμῶν πεπράκαμε
σὴ αὐτὸν τῇ ἰδία μας νουλῇ· καὶ ἡδύα προῆρση·
καὶ οὐκ ἐκ τῆνος το παράπαν ἀνάγκης· ἡ χλεύης· ἡ
ραθυρυργίας· μὴ ἐποδηζόμενος παρὰ τῆνος· μήται παρ
ἡμῶν. μήται παιδῶν. μήται κληρωνόμων· μήτε τῆς
ἐκ τοῦ κατ ἐμοῦ μέρος. ἡ δὲ Φοραδὴ τῆς μετατρέπον
τὴν τηαῦτη τελίαν καὶ πληρεστάτην πρασιν. σὺ τὸ

† Signum manus Leonis filii Nicolai Pulari. †
Signum manus Constantinae uxoris eius. † Signum
manus Nicolai filii eius.

†††† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus
Sancti. Signum manus presbyteri Gregorii de Ma-
cria. Signum manus Nicolai fratris eius. Signum
manus Nicolai patruis eius. Signum manus Thyrsi
filii eius. Nos qui signa venerabilis et vivificae crucis
propriis manibus fecimus, pro parte quoque nostro-
rum fratrum, propinquorum et heredum, vendimus
tibi domino Andreae magistro Eremitarum, et re-
liquis omnibus tuis fratribus vineam nostram, quam
habemus ad Donacam, quaeque incipit a finibus Ni-
colai Condoleonis, et ascendit a parte orientis per
fines Constae Condoleonis usque ad fines Leonis de
Mandatore, et clauditur. Vendidimus eam tibi tarenis
aureis decem, quos cum acceperimus e tuis manibus
in nostras, eam tibi tradidimus nostro proprio consi-
lio et propria deliberatione, nullaque prorsus necessi-
tate, vel vi, vel mala fide; nemo autem tibi mole-
stiae sit, neque nos, neque filii nostri, nec heredes,
nec quisquam ex parte nostra. Si quis autem hanc
perfectam et plenissimam venditionem subvertere vo-
luerit, feriatur anathemate Patris, et Filii, et Spiritus
Sancti, et tercentorum octo et decem sanctorum divi-

ἀνάθεμα παρα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· τὸν τρηλκοσίον ἰ' καὶ ἡ' ἁγίων θεοφόρον πατρῶν. καὶ τὰ ἐξῆς. ζημιούστο καὶ ἡς το εἰσηληκὸν σανακοῦληρον νομισματα λς' καὶ ἡς τὸν ἀγοραστὴν τρηπλὴν τὴν τιμὴν· καὶ ἡδ οὗτο στέρῃην καὶ ἐμμένῃ ἡ τηαῦτη πράσις ἀπαρασάλευτος, μέχρη τεμαχτόν αἰῶνιν· ἐν παρουσία τὸν ἀξήόπηστον μαρτυρων. † ἀνδρέας υεσχύμης οὗ τη ἐπονάμα τοῦ καφήρου μαρτυρ υπέγραψα. † παπας φήλληππος μαρτυρ υπεγραψα. † καλωκνούρης του ποῦλαρη μαρτυρ υπεγραψα. † νικολας υἱὸς αὐτοῦ μάρτυρ υπέγραψα. † νηκολας σκρήμος μαρτυρ υπεγραψα. † θύρσος πήτζης μαρτυρ υπεγραψα. † λεων τοῦ λεοπάρδοῦ μαρτυρ υπεγραψα. † νηκολας πλασταραῖς μαρτυρ υπεγραψα. † θύρσος γερακάρης μαρτυρ υπεγραψα. † ιωάννης υἱὸς παπᾶς νηκηφόρου ποῦλαρη μαρτυρ υπεγραψα. † παπᾶς νηκολας υἱὸς πρεσβυτέρου λέοντος μαρτυρ υπεγραψα. † ἐγράφη χηρὴ πρεσβυτέρου λεοντος καληγραφου ετους ς'χμθ'. μνη ἀπρηλλιω εἰς τας δ' ἡμερας δ'. † παπᾶς ιωαννης θωμᾶς μαρτυρ υπεγραψα παπα νηκηφορος ποῦλαρη μαρτυρ. αρκαδιος ποῦλαρη μαρτυρ. † νικολας υἱὸς ποῦλαρη μάρτυρ υπεγραψα. † παπᾶς λεων του ποῦλαρη μαρτυρ.

† ιωάννης νοταριος τᾶ ἀνωτέρω ἐκύρωσα. † ἀνδρεας μαηττωρ καστέλλου αετου μαρτυρ υπεγραψα τῶν τίμιων σταυρόν.

† Ἐδόκαν καγῶ τοῦ λέοντος υἱοῦ νικολαιου ποῦλαρη. ὅς δηὰ το ἀνάμερος του ἀμπελίου αὐτοῦ· τὸ ἄπερ ἔδοκεν αὐτόν ἡ πενθερὰ αὐτοῦ πέντε κεφαλαια πρῶατα. τα δ' πρῶατα. καὶ τὸ ἐν ἐγγήδιον. εἰς τελέαν πράσιν τοῦ ἀμπελίου.

(Ex antedicta membrana Archivi Neapolitani — n.º 33.)

numismata sex et triginta, et emptori triplum pretium, et nihilominus firma deinceps et inconcussa maneat praesens venditio usque ad finem seculorum.

Coram fide dignis testibus. † Andreas Vicecomes, cui cognomen de Cafiro, testis subscripsi. † Presbyter Philippus testis subscripsi. † Calocnures de Pulari testis subscripsi. † Nicolaus filius eius testis subscripsi. † Nicolaus Scribus testis subscripsi. † Thyrsus Pitza testis subscripsi. † Leo de Leopardo testis subscripsi. † Nicolaus Plastaras testis subscripsi. † Thyrsus Geracares testis subscripsi. † Ioannes filius presbyteri Nicephori Pulari testis subscripsi. † Presbyter Nicolaus filius presbyteri Leonis testis subscripsi. † Scriptum manu presbyteri Leonis Calligraphi, anno 6649, die nona mensis Aprilis, feria IV. † Presbyter Ioannes Thomas testis subscripsi. Presbyter Nicephorus Pulari testis. Arcadius Pulari testis. † Nicolaus filius Pulari testis subscripsi. † Presbyter Leo de Pulari testis.

† Ioannes notarius suprascripta roboravi. † Andreas Magister castri Aëtae testis subscripsi venerandam crucem.

† Dedi etiam ego Leo filius Nicolai Pulari pro portione eiusdem vineae, quam donavit ei socrus eiusdem, quinque capita pecorum, nempe quatuor oves et unum haedum in absolutam vineae venditionem.

CXXVI.

1141 — Mense Aprili 9 — Indict. (IV).

Gregorius presbyter eiusque patruus Nicolaus vendunt numismate uno et tribus ovibus Andreae magistro Eremitarum vineam sitam prope alteram, cuius mentio est in proxime superiore membrana.

† Σηγιον χειρος πρεσβυτέρου γρηγορίου. † Σηγιον χειρος νικολάου θύου αὐτοῦ. Φειόμεθα ἡ ἀνότεροι γεγραμμένοι. ὅς το ἀμπελίον ἔχωμεν ἐγγῆς τῆς πράσιως τῆς προγεγραμμένης. καὶ ἤχασιν αὐτόν ἡ ἐρεμηται ἐνα χύρον· ὅς δηὰ ἐν νόμισμα. ἄχρη τῆς ὡδὲ καὶ ἤλθομεν

† Signum manus presbyteri Gregorii. † Signum manus Nicolai patruus eius. Declaramus nos suprascripti possidere vineam prope memoratum praedium dividitum, et habuisse eam hactenus Eremitas pro sue aestimato uno numismate (a nobis solvendo). Et

ἐν ἀπορίᾳ πολλῇ. καὶ οὐκ ἠσχίσαμεν στρέψαι πρὸς αὐτοὺς τὸ νομισμα. καὶ ἀρτήρον ἔδοκεν ἡμᾶς γ' πρόστα. καὶ ἀποδόκαμεν αὐτοῦ τελήαν ἀπόπρξιν ὅς και τα ληπὰ τὰ γεγραμμένα ἐν το χαρτίον τουτο. μάλλον δαὶ καὶ το αὐτὸν ἀμπέλιον ὑπάρχει ἐγγὺς τὸν ἑτέρον. καὶ ἐπειψαμεν αὐτοῦ τὸ παρον χαρτίον του μηκέτι ζητησιν ἐνοχλυσιν τῆς ἐξ ἡμῶν· μήτε ἀδελφῶν· μήτε παιδῶν· ἀλλὰ πάντα στερεὰ καὶ ἀπαρασάλευτα μέχρη αἰῶνας ἑῶνον. ἐν παρουσίᾳ τὸν ἀδελφῶν καὶ παιδῶν. καὶ κληρονόμων τὸν ἐνθάδαι γεγραμμένων †

cum in eam egestatem incidissemus, ut numisma solvere nequiremus, dederunt nobis tres oves, et nos fecimus ipsis perfectam eiusdem vineae venditionem, ut et reliquorum, quae in praesenti instrumento continentur, eo magis quod haec vinea sita est prope alteram; et condidimus propterea instrumentum, ut numquam quaestio neque molestia inferatur eis ab aliquo ex parte nostra, neque fratrum, neque filiorum nostrorum, sed omnia firma et inconcussa maneant in perpetuum. In praesentia fratrum, et filiorum, et heredum ibidem inscriptorum †.

(Ex eadem membrana Archivi Neapolitani — n.º 33.)

CXXVII.

1141 — Mense Aprili — Indict. IV.

Leo Armentanus et Riccardus eius filius donant monasterio S. Georgii Martyris praedium situm in loco dicto Gemello.

† σίγνω χειρὸς λεοντος τοῦ αρμεντάνου. † σίγνω χειρὸς ριγκαρδου υιοῦ τοῦ προριθεντος λεοντος.

Ἐν ονοματι του πατρὸς καὶ τοῦ υιοῦ καὶ του αγίου πνευματος, οἱμεῖς ἡ προγεγραμμένοι ὅ τε λεων καὶ ριγκαρδὸς ὁ τὸ σιγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιου σταυροῦ, ἰδιωχειρὸς ποιήσας, σὺν τὸ ονοματί μου καὶ τὴν πατρῶαν ἐπονημίαν, τὴν παροῦσαν ἔγγραφον, ἐκοῖσιον, ἀπλὴν ἀποχίν· ἀμετανόητον, ἀπεριεργων· καὶ καθαρὴν, ἀφίερωσιν· τίθυμοι καὶ ποιῶ ἐκυσία μου τη γνώμῃ· αὐτωπροερετω βουλήσιν, ἐκτὸς υἱας ἀνάγκης καὶ πάντῃς ἀπηγωρευμενου τρόπου εἰς σὲ τὴν ευαγγελστατὴν μονίῃ τοῦ αγίου μαρτυρος γεοργίου καὶ εἰς σὲ οἰκονόμον, ονοματι ἰωσήφ, δι ἧσπερ ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐδότητι, ὁμολόγῳ ἀπεντεύθεν, ἡδὶ δωρισασθαι καὶ ἀφίερῶσασθαι, ὑπερ λύτρου καὶ ἀφεισεως των αμαρτιων ἡμων. λέγω δὴ χωραφία μωδιων, ἡ τὸ ὄντη καὶ διακειμένῳ εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ γέμηλλου πλησιον τῷ χωραφίῳ τὴν προριθειςαν μονην, ὃ τινεῖ σιγορί· κατὰ ἀνατολᾶς ὁ πρεσβύτερος ἰωαννης του γέμηλλου τούτον μὲν ἔδωρησαμεν καὶ ἀφηρώσαμεν εἰς τὴν προλεχθεῖσαν ευαγγελστατὴν μονην του αγίου μαρτυρος γεοργίου οὐχ ἀπλὸς μὲν ὡς ἡκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ δια τὸ ὑπερεῦχασθαι ἐν ταυτῇ τῇ αγία μονῃ, τοῦ ἀπὸ του παρόντος καὶ εἰστερον ἑξοῖς ἀπαντας, καὶ διηναίκοις χρόνοις ἐπεξουσῖος ἔχειν τὴν τηαύ-

† Signum manus Leonis de Armentano. † Signum manus Riccardi filii praedicti Leonis.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Leo et Riccardus, qui sanctam et vivificam crucem propria manu signavimus simul cum nostro nomine et paterno cognomento, de propria nostra sententia et libera voluntate, nulla vi, necessitate, aut alio vetito modo compulsi, praesenti instrumento facimus hanc voluntariam, simplicem, irrevocabilem, sinceram et puram donationem sanctissimo monasterio S. Martyris Georgii, et tibi oeconomio Iosepho, quo instrumento in veritate et iustitia declaramus a praesenti hora iam donasse et concessisse, pro redemptione et remissione nostrorum peccatorum, territorium modiorum octo situm in loco dicto de Gemello iuxta territorium praedicti monasterii, et ad orientem habens finitimum presbyterum Ioannem de Gemello. Memoratum vero territorium donavimus et concessimus praedicto monasterio S. Martyris Georgii haudquaquam simpliciter, temere et inconsulto, sed ut sacrae preces in eodem sancto monasterio pro nobis fiant. A praesenti autem hora in omne futurum tempus huiusmodi e rritorium sit in dominio praedicti monasterii usque tad finem seculorum, nec amplius sit in potestate

τη μονη, τὸ τηρυτω χωραφιον απο τη σήμερον ημεραν καὶ μέχρη τεματίων αἰώνων· τοῦ μι ἔχειν· ἐξουσίαν ἐν τουτω, ἢ ἰδίον ἢ κληρονομον ἢ ξενον πρῶσωπον· ἢ δ' ὅνπερ οὐκ ηγουμεαι· ἐπελθοι τις τὸν τιούτον καὶ ζήτησιν κήνην, ἢ ἀγῶγῃν ὀφείλει ποιῆσαι ἀνδισταμι καὶ ἐκδοῦν αὐτῷ, ἀπὸ παντός ἐναντιουμένω πρῶσωπο, καὶ σε ἀξυμίον καὶ ἀνένυχλιντον διαφυλάττειν, ἢ δὲ καὶ τουτο ου ποιησῶ ἀλλὰ καὶ εἰς ἐπιστροφὴν γενέσθαι, πρότο μεν ἐν δικαστηρίῳ μὴ ἴσκαουσθαι μι ἀλλὰ κίμενον κατγγραμμενον παρα κυριῳ θεῳ παντοκρατορι των τιῆ' αγίων θεοφορων πατρων. ἐγράφη ἡ παρῶσαν ἀφίέρωσιν δι' ἐμου λεοντος νοταρίου καὶ ταβουλαριῳ αστιος πισκύπῳ τῷ μηνι ἀπριλλίῳ της δ' ἰνδικτιωνος τοῦ ετους ἡ' χμδ'.

† ἰωαννης ἱερέως ὁ γαμβρος του γεμηλλου μαρτυρ υπεγραψα τὸν τιμιον σταυρον.

† λεων χαλκεος μαρτυρ υπεγραψα τον τιμιον σταυρον.

† καλωκυρης τοῦ βαστάχρουχου μαρτυρ υπεγραψα τον τιμιον σταυρον.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 42.)

alicuius de mea cognatione, aut nostrorum heredum, aut alterius extraneae personae. Si vero, quod fore non arbitramur, horum aliquis surrexerit litem, actionem, aut controversiam illaturus, debeamus antestare, et tui defensionem suscipere ab omni contraria persona, ac te immunem a quocumque damno molestiaque tueri. Quod si et hoc facere neglexerimus, aut facti nos poenituerit, in primis ne audiamur in iudicio, ac deinde maledicti simus a domino Deo omnipotente, et a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus. Scripta est haec concessio a me Leone notario et tabulario civitatis Piscopii, mense aprili, indictione IV, anno 6649.

† Ioannes sacerdos gener Gemelli testis venerandam crucem subscripsi.

† Leo Ferrarius testis venerandam crucem subscripsi.

† Calocyrus de Bastachrucho testis venerandam crucem subscripsi.

CXXVIII.

1141 — Indict. IV.

Leo et Columba eius uxor Gaudileto priori monasterii S. Mariae de Pertusia territorium et vineam posita prope ipsum monasterium tarenis octo vendunt.

† Ἐν ὀνοματι του πατρος καὶ τοῦ υἱου καὶ του (ἀγίου πνεύματος· σήμερον) λέον ὁ υἱος ἱλίας· σημειον κολευνβα (ἢ γυνὴ αὐτοῦ· οἱ τὸν) τίμιον σταυρον ποίξαντες· ἱκία ἡμῶν (γνώμη καὶ ἀγαθῇ) προαιρέσει· φαίνουμεθα ἡμῖς οἱ πρόγεγραμμένοι (ἀπεντεῦθεν) καὶ πουλάμεν εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκον μαρίας τῆς περτουσας ἔλον το χωράφην τὸ ἔχουμεν γράπτὸν ἐν πριξ, καὶ τὸ ἔριμον ἀνπέλιν καὶ τα ἕμεροδένδρια καὶ ἀγρια· ἔλον, ἔσον ἔχουμεν ἐπάνω τῆς στράτας, δημοσίας· καὶ ἐμολογοῦμεν, ὅτι ἀπελάβωμεν ἐκ χειρὸς τοῦ πρώτης γαυδιλέτου· τίμιμα παρια, ἢ, κίτε δε την κληρονομίαν ταύτην· ἐπικάτω του μοναστηρίου τῆς ἁγίας θεοτοκου τῆς περτούσας, ἐγγῆς τοῦ ἱκολάου δαλφίου· ἐποιήσαμεν δὲ τὴν παρούσαν ἀπόσταγῆν· ἵνα ἐχέτω· την κληρονομίαν ταύτην τὸ μοναστήριον, ἀπὸ

† In nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti. Signum manus Leonis filii Eliae. Signum Columbae eius uxoris. Nos suprascripti, qui sanctam crucem signavimus, de propria nostra sententia et libera voluntate amodo vendimus monasterio S. Mariae de Pertusia totum territorium, quod habemus scriptum in tabulis dotalibus; item vineam incultam cum arboribus fructiferis et silvestribus, quae omnia possidemus supra viam publicam, et declaramus accepisse de manu prioris Gaudileti pretium tarenorum octo. Sita vero est huiusmodi hereditas in parte inferiori monasterii S. Mariae de Pertusia, iuxta Nicolaum Dalphium. Fecimus autem praesentem renunciationem, ut huiusmodi hereditas sit in potestate monasterii iam nunc et in perpetuum. Si qua vero occasione vel

τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ δύνεικός· ἐὰν δὲ Φανῇ ποτὲ περὶ χρόνων· ἦτε ἡμῖς, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας ἡμῶν ἢ ἄλλος τις ἀνδρῶπος ζητοῦντα· ἢ δίκας ποιῶντα· πρότερον τὴν ἀρὰν ἐπισπόμενος· παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ αἰοῦ πνεύματος· καὶ τῶν ἰβ'· ἀποστόλων, καὶ τῶν τινῶν θεοφόρων πατρῶν καὶ μετὰ Ἰούδα τοῦ ἰσκαριότου ἐχέτω τὴν μερίδα. καὶ περὶ τα μωρὰ τοῦ κόσμου. εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας θεοτοκοῦ εἰς τὸ διπλοῦν ζημιώσῃτω καὶ εἰς τὸ δημοσίον λς' νομισματα· καὶ ἄκον συχάσι· ἐποίησα δὲ τὸ παρὸν ἐγγράφον. ἐν παρουσίᾳ καλῶν καὶ αξιοπιστῶν μαρτυρῶν.

μαρτυρ + βιταλῆς κριτῆς· μαρτυρ + λέων τοῦ καγιάνου· μαρτυρ + λέων μάστωρ ὁ υἱὸς νικίφορου. ἐγγράφῃ δια χειρὸς βασιλείου νοταρίου· ὁ υἱὸς κομητὸς τοῦ πρεσβυτέρου ἀνανία ἐν εἰσι γ'· ἡμερῶν δ'· μηνί εἰς τὰς ιζ'. ἡμέρα σαββάτου· ὥρα δ' ἐν τῷ κερῶ τοῦ ἐνδοξοῦ κομητὸς ἡμῶν νικολάου· καὶ μάστωρ τῆς οὐλιδας· νικολάος ὁ υἱὸς λεοντος θεπέιτη· καὶ πριῶρης τῆς ἁγίας μαρίας ὁ μοναχὸς γαυδιλέτης.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 43.)

tempore, sive nos ipsi, sive ex nostra cognatione quisquam, aut quicumque alius praesumpserit molestiam aut litem inferre, incurrat primum maledictionem Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et duodecim Apostolorum, et tercentorum octo et decem divinorum Patrum, et habeat partem cum Iuda Iscariota, et in mundi vanitatibus marcescat, ac poenae nomine solvat ecclesiae S. Deiparae duplum pretii, et publico Fisco solidos sex et triginta, atque invitus sileat. Fecimus autem praesentem chartulam coram probis et fide dignis testibus.

Testis + Vitalis Iudex. Testis + Leo de Cagiano. Testis + Leo Magister filius Nicephori. Scriptum manu Basilii notarii filii Comitum presbyteri Ananiae, anno 6649, indictione IV, die sabbati XVII mensis, hora IX, temporibus gloriosi Comitum nostri Nicolai, et Magistri Olithae Nicolai filii Leonis Thepenti, et prioris S. Mariae monachi Gaudileti.

CXXIX.

1141 — Indict. IV.

Testamentum Ioannis filii Nicolai Tangarelli.

+ Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἐπὶ τῇ περὶ ἀδελφῶν θάνατον κατέδικασται ὁ τῶν ἀνθρώπων γένος· καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκάς ἀπὸ φωνῶν λέγει· ἔτι οὐκ ἤδωκεν τὴν ἡμεραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἣ ὁ θάνατος ἐρχέται· διὰ τοῦτω καγὼ Ἰωάννης ὁ τοῦ νικολάου τανγαρέλλου υἱός· ἔσος οὐ ἔχω τῷ νῦν σὶν τὰς φρένας βυλάμε ὑπὲρ ἐκ τῆς πενηχράς μου ὑποστάσιος· ἐν προτῆς ἀφ' ὅρου περὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ τρακτουρον· ἐν μέτα τοῦ ἱνοῦ ἵγουν λ' λαγήνη· καὶ τὴν μίραν τοῦ ἐμοῦ . . . . . τῷ ἀπερ ἔχω μετὰ τῆς θεοδωτῆς· τῷ ἐν ἐστὶ πλησιον θεόδωρου τοῦ χριατοῦ· καὶ τὴν φήτην τῆς . . . . . τῷ ἐν ἐστὶν εἰς τοῖς χριατοῦς ἀφ' ὅρου τῇ ἐμῇ γινεκή ἐαν εὐρεθῇ ἐγγαστρήμενη· ἢ δ' οὐχέι· ἔστω τῇ ἐμῇ ψυχῇ ὕγουν τ' πωδάρια καὶ περὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ τρακτουρα· β'· καὶ τῇ νηριον· ἐν· καὶ . . . . . α'· καὶ ἐγγιδων καὶ φάλα τρία διὰ τοῦ ἐξωδου· ὁμῶς καὶ σιτου μωδία· β'· καὶ ἐκ τῶν κανῶν ἐκάστου τῇ νηδου

+ In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Quoniam humanum genus incerta morte mulctatum est, prout Evangelista Lucas diserte ait, quia nescimus diem et horam qua mors advenit; propterea et ego Ioannes Nicolai Tangarelli filius, donec mentis et animi sum compos, de mea exigua re familiari testari volo. In primis relinquo pro anima mea tractoriam unam triginta vini lagenis plenam, et portionem mei . . . . . quod habeo cum Theodota, ac positum est prope Theodorum de Criato, et plantationem . . . . . extantem ad Criatos, relinquo uxori meae, si praegnantem ventrem ferat, si secus, sint pro anima mea, nempe tercentos pedes, et pro anima mea tractorias duas et tinarium unum et . . . . . unum, et haedorum capita tria propter expensas, item et frumenti modios duos, et ex agris uniuscuiusque. . . . . partem. Relinquo filio meo Nicolao duas vineae portiones ad Criatos prope vineam

μίραν· αφιο και του εμου υιου νικολαου αμπελιου πέ-
τζη· β'· εις τους κριατους πλήσιον· του αμπελιου
του ιωαννου ριτζψιτου· και μιαν αγελαδαν ίγαν ι
τηφλήτινα και τω μούσχάρην· και βούτη· β'· και
τή·αριεν· εν· και αμκλειδιν· εν· έπου ησιν τα πάν-
νη· και εκ τω ρω . . . . . και αν πη παιδα·
και ζήσι· ας εχει τω εν μερος· και υιος μεν νικολας
τά δύο μερη· ι' δ ουχι· ας εχει του αυτου νικολαου·
ομειως δε και εκ την γνήαν και του νικολαου· αφιο
αξίναρα· και ίνον· και σκίπαριον· και τριπανον· και
τα παντα όλα τα εσωπίσια· ει τή· δ αν έστιν . . .
του νικολαου· χρώστω δ'· και εις την πρωτην ήμων
γνή· μιλλιαρισια τρια· ας πουληθεί εκ τών κρᾶσῃ·
. . . . . έπου εχη γουμαρια· ι'· αφιο δ'· και ις των
αυθεντην μιλλιαρισια τρια· ας δωθη εκ τῆς παλαταις·
διοτι εκρατει την έξουσιαν . . . . . του νικολαου εγη-
δια· τρια και ις την προτην ή γνή· μου εγηδια· β'·
και τηκαλή· εγηδια· β'· χρώστω δ'· μιλλιαρισιν· εν·
του εμου σινγενου· ας έγληθει εκ τών κρᾶσῃ· χρώστω
δ'· και τή· εμι γνή· κή· δια τω μακτον μιλλιαρισια 5'
ασέ· τή· αγελαδην· και μιλλιαρισια γ'· χρωστω αυτή·
δια το σκουλαρον· άς εγλήσι εκ τω κρᾶσῃ . . . . . κη-
πουρον· πᾶσαν τή· ημιν ίπωστασειον· εστώ του εμου υιου
νικολαου και εαν πη παιδα η τηαυτη γεινή· ι' τ ουχι
εστω παιτα του εμου υιου νικολαου· παρουσια των α-
ξιόπιστων μαρτυρων· Επαφίω δε επί· τρωπους και εκ-
διτήγηταδως· περι τή· εμι ψυχῇ· τόν κυρον· ροδιάνου υιου
του παπα νικολαου· και θεοδώρου του κριατου· και
λεοντος του κριατου· και γρή· γωρίου του βιτζητζήου·
ία· πiousιν· περι τή· εμι ψυχη· δὲ αὐτους· ο κυριος· εν
ήμερα της κρισεως· έστις· δε φανή· αντιτασσόν· τή·ν· αίν-
διαδέσιν· σχει· τό· αναθεμα· παρα πατρος υιου και α-
γιου πνευματος· ζημιουστω δ'· και εν τω διμῶσιο νο-
μισματα λς'· Εγγραφη δε η τηαυτη δια· δεσις· δια χει-
ρος θεοφανους· ίερεως· και ταβουλαριου· ετει 5· χμδ'· ιν-
δικτιωνι· δ'· † βασιλειος του παπα γεοργιου· ο τᾶ· τε
κριτης· μαρτυρ· υπεγραφα· † βασιλειος· μαλώ· μή·νε· μαρ-
τυρ· υπεγραφα· † μιχαήλ· του ζαφά· ραρρό· μαρτυρ·
υπεγραφα· † νικολας· του κυρου· σέ· ργει· μαρτυρ· υπε-
γραφα· † ρωκεριος· του τέ· πενδε· μαρτυρ· υπεγραφα·

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 41.)

Ioannis Ritzpsiti, et vaccam unam, videlicet Typhli-
tinam, cum vitulo, et dolia duo ac tinarium unum,
et arcam unam, ubi extant panni, et . . . . . et
si pepererit filium, et is vixerit, habeat partem unam,
meusque filius Nicolaus partes duas, secus vero habeat
(eam quoque partem) idem Nicolaus. Item et inter
res ad Nicolaum spectantes relinquo dolabellas, et
urceolum, et asciam, et terebram, et reliqua omnia
fabrilia instrumenta si qua sint . . . . .
Nicolai. Debitor vero sum praedictae uxori meae
trium milliarisiorum, quae ex vini venditione ha-
beantur . . . . . ubi sunt arbuti decem. Re-
linquo autem etiam Authentae milliarisia tria, quae
dentur ex aedibus pro eius dominio . . . . .
Nicolao haedos tres, et memoratae uxori meae haedos
duos, et totidem Theocalae. Debeo autem consanguineo
meo milliarisium unum, quod solvatur ex pretio
vini. Sum item debitor uxori meae milliarisiorum
sex pro indumento, quae solvantur ex pretio vac-
cae, et milliarisiorum trium pro inauribus, quae
e pretio vini solvantur. . . . . hortulus
et reliqua omnia mea bona spectent ad meum filium
Nicolaum, sive uxor mea pepererit filium, sive
non. Coram testibus fide dignis. Relinquo vero cu-
ratores et administratores, qui saluti animae meae
consulant, dominum Rodianum filium presbyteri Ni-
colai, et Theodorum de Criato, et Leonem de Criato,
et Gregorium de Bititzio, et de eo, quod fecerint
pro anima mea, Dominus remuneretur ipsos in die
iudicii. Quicumque autem insurrexerit contra hoc
testamentum, maledictus sit a Patre, a Filio et Spi-
ritu Sancto; solvat autem et Fisco numismata sex
et triginta. Scriptum manu Theophanis presbyteri et
tabularii anno 6649, indictione IV. † Basilus filius
presbyteri Georgii olim Iudex testis subscripsi. †
Basilus Malomine testis subscripsi. † Michael de
Zafararro testis subscripsi. † Nicolaus filius domini
Sergii testis subscripsi. † Rogerius de Tepende testis
subscripsi.

Presbyter Leo de Mutero cum filiis et Theodoro eius genero vendit Andreae magistro Eremitarum praedium, situm in loco dicto Buchorta, tarenis duobus et triginta.

† σίγνον χειρὸς παπα λέοντος τοῦ μουτερου † σίγνον χειρὸς κοσταντίνου υἱοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς βωνίου υἱοῦ αὐτοῦ † σίγνον χειρὸς γουληθαλμου υἱοῦ αὐτοῦ † σίγνον χειρὸς μέλχηρι υἱοῦ αὐτοῦ † σίγνον χειρὸς δέσδορου γράμβως τοῦ ανοτέρω γαίγραμειοῦ.

Εν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ α-
γίου πνευματος φενωμεθα ἡμεῖς ἡ αντερεῖ γεγραμε-
νοι ἡ τὰ σίγνα τῶν τιμωίων καὶ ζωπηῶν σταυρῶν·
γχοῖες χερσὶν καθοικογραφάσαντες τὴν παρουσάν ἐγγρά-
φω· ἀπλὴ καθαράν καὶ τελήν διὰ πρᾶσιν τὸ χῶ-
ραφῶν τῶν μουταρῶν· το ἀπερ ἐχὸ ἡς τὰ πλαγῶν
τὰ ἐπιλεγόμενα τοῦ βουχορτά· πούλὸ δε αὐτὸν το
χοραφῶν· τοῦ μαστροῦ ἀδριᾶ· καὶ τὸν δε ληπὸ ἀδελ-
φόν· τὸν ἐποιοντὰ τὸν ἐρεμήτων· ἡς το ἀναμεταξὺ·
ἡμὸν σινφονηθέν τιμωίαν γγόν τάρτα λ' β' ἐστὶ δὲ
καὶ ὁ πηρηρησμός τὸν τιουτὸν χοραφῶν· κατὰ μὲν
ἀνατόλῃς το χόραφῶν· ἰάανου τοῦ ρούχαρη ἡ ἐπου-
λησε κηρῶν ροκερῇ υἱοῦ ἰστόρη βονοῦ πρότοιομβελ-
λησιμῶ· καὶ κατὰ δέσμας· παπα νηκολας τοῦ κά-
πάντοιαν· το ἀπερ ἐποῦλησε τοῦ κυρῶν ραυ· καὶ κα-
τὰ ἀρχτρῶ ἡ ὠδὸς τοῦ μουτάρῃ· καὶ κατὰ μεσι-
νρῆς ὁ ρακας· καὶ σινκλή· τῶν ἐχῆν σας ἀπο τῆν
σιμέρον καὶ ἡς τοῖς ἐξοῖς ἀπάντας χοροῖς κληρονο-
μῆν καὶ δεσπόζοιν· ὅς τὸ κηρὸς καὶ τιν ἐξουσιᾶν παρ
ἐμῶν ἐιληφος μὴ ἐνέχλουμενὲς παρὰ τῆνδὸς μῆτε παρ
ἐμοῦ μῆτε τὸν ἐμοῖ τεκνὸν μῶτε κληρονομῶν· ἡ σιν-
κληρονομῶν· ἡ ξένου ἀιδρῶπεῦ το σινολέν ἀλλ ὥσπερ
φάτη ἐνὼχλιν σε· ἡγα στικὸ· καὶ διευφῆιβὸ αὐτῶν·
ἡ δὲ οὐ στάθῃ καὶ διέφενδεφὸ αὐτὸν καὶ ἡς διασπρό-
φῆν ἐλθὸ ὡμολογὸ ζῆμῶι· μῆδ' ἀ υπὲρ παρὰ νασὸς τὸν
τιμωίων· καὶ ζωπηῶν σταυρὸν νομίσματα λς· Καὶ
ἡδ οὐτὲς ἐμενῆσε ἡ τιαῦτι πρᾶσις ἀχρη τεφματων ἐο-
νὸν ἐν πάρουσια μαρτυρων· τῶν ἐτους ̅ϡ̅ϣ̅ϣ̅ϛ̅ ἡνδι-
κτιονῆς δ'

† πανκαλλὸς κομῆς τοῦ δρογγαρη μαρτυρ υπε-
γραψε τὸν σταυρον † καλοκυρις κομῆς τοῦ δρογγά-
ρη μαρτυρ † πρεσβυτερος πετρος υἱὸς πρεσβυτερου ἡ-
μερι μαρτυρ

† Signum manus presbyteri Leonis de Mutero.
† Signum manus Constantini filii eius. † Signum
manus Boni filii eius. † Signum manus Gulielmi fi-
lii eius. † Signum manus Melchisii filii eius. † Si-
gnum manus Theodori generi supradicti.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Nos suprascripti, qui signa venerandae et vivificae
crucis propriis manibus exaravimus, praesentem
scripturam (*condidimus*) simplicis, purae et perfectae
venditionis praedii Mutari, quod habemus in loco
dicto Buchorta. Vendidimus autem hoc praedium ma-
gistro Andreae et ceteris fratribus cognominatis Ere-
mitis, pro pretio inter nos convento tarenorum duo-
rum et triginta. Fines vero memorati praedii sunt
huiusmodi: ab oriente praedium Ioannis Ruchari, quod
ille vendidit domino Rogerio filio notarii Boni Proto-
nobilissimi; ab occidente praedium presbyteri Nicolai
de Capantona, quod dudum vendidit domino Rao;
a septentrione via de Mutari; et a meridie rivulus,
ac clauditur. Ex hac autem die et in posterum illud
habeas ac possideas, quippe qui a nobis dominium et
potestatem accepisti; neque quisquam, sive ego, sive
filii mei, sive heredes vel coheredes, sive in univer-
sum extranea quaevis persona tibi molestiam inferat;
sed si quis adversus te insurrexerit, antestabimus te-
que tuebimur; si vero nec obstiterimus nec defenderi-
mus, et consilium mutaverimus, assentimur, ut ob
violationem venerandae et vivificae crucis numismatis
sex et triginta mulctemur; et nihilominus huiusmodi
venditio usque ad finem seculorum manebit. Coram
testibus. Anno 6649, indictione IV.

† Pancallus Comes Drongari testis crucem sub-
scripsi. † Calocyros Comes Drongari testis. † Pre-
sbyter Petrus filius presbyteri Imeri testis.

† ἰωάννης υἱος νηκολαου του επικηγλη μαρτυρ
† γραφέν δια χειρὸς πρεσβυτέρου νηκολαου του μα-
γυλου.

† πέτρος λαγγαύβαδος μαρτυρ υπαιγραφεν τὸν τη-
μιον σταυρόν.

† ἰωάννης υἱὸς νοταρίου χριστοφορου μαρτυρ υπε-
γραψα οἰδιοχειρος. † στεφανος συλλυχας μαρτυρ ε-
γραψα τον σταυρον

† Ioannes filius Nicolai de Epiciglo testis.

† Scriptum manu presbyteri Nicolai de Magulo.

† Petrus Longobardus testis subscripsit veneran-
dam crucem.

† Ioannes filius notarii Christophori testis manu
propria subscripsi. † Stephanus Villicus testis cru-
cem scripsi.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 34.)

CXXXI.

1141 — Indict. IV.

*Cala uxor demortui presbyteri Nicetae de Suraco cum filiis suis vendit notario Andreae de Isca
praedia, posita ad Capita Argillorum, aureis tarenis octo et triginta.*

† Σίγγον χειρὸς καλῆς γυναικὸς του ἀπικαμένου νη-
κητου περὶ τῶν σουρακου. † σίγγον χειρὸς κωνσταν-
τίνου υἱοῦ αὐτῆς. † σίγγον χειρὸς σεργίου υἱοῦ αὐτῆς.
σίγγον χειρὸς λέωντος υἱοῦ αὐτῆς. † σίγγον χειρὸς σι-
δανου υἱοῦ αὐτῆς. † σίγγον χειρὸς ἀνδρεου υἱου αὐτῆς.

ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω ἐγκαρτέρησαντες οἰκείαις ἡμῶν χει-
ρὸν τῶν τύκων τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιου σταυροῦ·
ἐν τῷδε τῷ ἔφει· Φαινόμεθα ἐκουσία ἡμῶν βουλή καὶ
ἄρεσκά· ἐκ τῶν πάσις ἀπὸ γορευμενῆς αἰτίας· πεπρά-
σκοντες πρὸς σὲ νοταριον ἀνδρῆν τὸν τοῦ ἱσκι ἄστου·
τὰ χωρὰ ἡμῶν ἃ ἔχουμεν ἀγωρᾶν. εἰς τὰ κεφα-
λαίματα τῶν ἀργυλλων· εἰς τὸ μέσον τῶν χωρὰ φων
σου· ὧς καὶ τοῖς ἀγωρέουσιν ἡμῶν χάρτους οὓς ἔχω-
μεν ἐξ αὐτῶν· ἐπεδώκαμέν σοι αὐτοῖς. ὑπαρχει δὲ καὶ
ὁ περίορισμός αὐτῶν οὕτως· ἀπὸ μὲν ἀνατολῆς καὶ δύ-
σεως· τὰ χωρὰ σου τοῦ αὐτοῦ ἀνητοῦ ὑσαῦτως
ἐκ το βόρειον μέρος· τὰ ἄκρῃ τοῦ πλαγίου· ἀπὸ δὲ τοῦ
νοτίου μερὸς ὁ δρόμος ὁ βασιλικός· ταῦτα τὰ χω-
ρὰ ὡς εἴρυνται καὶ περιόριζονται κατὰ καὶ οἱ ἀ-
γωρᾶς ἡμῶν χάρτοι δὴ λῶσιν· πεπράκαμέν σοι αὐ-
τὰ διὰ παρία χρῆσιν· τρεῖς καὶ ὀκτὼ· ἀπὸ λα-
βώτες οὖν ἀπὸ χειρῶν σου εἰς χεῖρας ἡμῶν τα ριθεν-
τα παρία· τελεῖα καὶ ἀελλοῖπα· ἐποιῆσαμέν σοι τε-
λειαν καὶ πληρεστάτην δι᾽ ἡμῶν. τοῦ ἔχειν σε αὐ-
τὰ· ἀπὸ τῆς σημερον ἡμεραν τε καὶ ὥραν εἰς ἰδίαν ἐ-
ξουσίαν καὶ κυριότητα· τέκνα τεκνῶν σου· ποιεῖν ἐξ
αὐτὰ εἴ τι καὶ βούλῃ· ὡς τὴν κυριότητα καὶ ἐξου-
σίαν παρ ἡμῶν εἰληφῶς· οἰκουμεθα δὲ σοι καὶ τῇ

† Signum manus Calae uxoris defuncti Niceti
presbyteri Suraci. † Signum manus Constantini filii
ipsius. † Signum manus Sergii filii ipsius. Signum
manus Leonis filii ipsius. † Signum manus Sidani
filii ipsius. † Signum manus Andreae filii ipsius.

Nos suprascripti, qui propriis manibus signa ve-
nerabilis et vivificantis crucis exaravimus in hac
chartula, spontanea nostra voluntate et beneplacito,
absque omni vetita causa vendimus tibi notario An-
dreae, civitatis Iscae, praedia nostra, quae emi-
mus, ad capita Argillorum (*posita*), in medio prae-
diorum tuorum; quare instrumenta nostra emptio-
num, quae habemus, tibi tradidimus. Circumscriptio
vero ipsorum haec est: ab oriente et occidente
praedia, quae ad te emptorem pertinent, et item
ex septentrionis latere extrema planities, a meridie
autem via regia. Haec praedia, uti dictum est, me-
moralis confiniis descripta, prout nostrae emptionum
chartulae ostendunt, vendidimus tibi aureis tarenis
octo et triginta. Hos igitur tarenos integri et iu-
sti ponderis cum acceperimus a tuis in nostras ma-
nus, fecimus tibi perfectam et plenissimam vendi-
tionem, ut eadem (*praedia*) habeas ab hodierna die
et hora in propria potestate et dominio tu et filii
filiorum tuorum, et facias de iis quidquid volueris,
utpote qui dominium et auctoritatem a nobis acce-
pisti; et promittimus tibi a quacumque persona extra-
nea et propinqua legitimam defensionem, qua aute-

ιομικην δεφενδεσίωνα· ἀπὸ παντός ἀνδρωπου ξένου τε καὶ ἰδίου· του ἀνδῆστασθαι καὶ διέκδικάν σε· εἴ τις δὲ φανῇ ποτε κερῶ ἢ χρόνῳ· ἐκ τοῦ καθ' ἡμῶν μερους· ἢ κατὰ σάρκα συγγενων· ἢ ἀδελφων· ἢ τέκνων· ἢ ξένων προσώπων τοινῶν ζητῶν ἢ ἐγκαλῶν ὑπὲρ ἀνατροπῆς τῆς παρ' ἡμῶν ἰδιόβουλης· καὶ αὐτοπροερέτως· γεναμενης καθαράς καὶ βευαίας διὰπράσεως· ἵνα μὴ εἰσακουηται ἀλλ' ἵνα ζημιούται εἰς τὸ δημῶσιν ἰομίσματα λς· καὶ εἰδ' οὕτω στεργει καὶ ἐμμεῖει ἢ παροῖσα ὡν ἢ ἀμετάτρεπτος· εἴ τις καὶ ἐγραφή· διὰ χειρὸς σεργίου εὐτελους· καὶ ταβουλαρίου ἄστεως μεσῶν· παρόντων μαρτυρων· ἐν τῷ σχμῶ' ἐτη· ἰνδικτιῶνος δ'.

† Θεόδωρος σπαθίτης μαρτυρ υπεγραφα. † νίκολας μαύρικος μαρτυρ υπεγραφα τὸν τίμιον σταυρον. † βασιλείος υἱὸς ἡλία δαμασκινὸς μαρτυρ υπεγραφα. † Θεόδωρος υἱὸς ὁ τοῦ ἀπηχομένου βασιλῆως σπαστρίκευ μαρτυρ υπεγραφα. † ἀνατολῆς μαρτυρ. † νίκολας μάγλαβητης μαρτυρ υπεγραφα τὸν σταυρον †

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani. n.º 35.)

stabimus teque tuebimur. Si quis vero quavis occasione vel tempore apparuerit ex parte nostra, vel ex nostris consanguineis, vel fratribus, vel filiis, vel quibuslibet extraneis personis, qui tibi litem intenderit, vel te in ius vocaverit ad subvertendam hanc puram et stabilem venditionem, nostra voluntate et propria deliberatione tibi factam, ne exaudiatur, sed mulctetur Fisco numismatis sex et triginta; et nihilominus deinceps firma et immutabilis maneat praesens emptio, quae scripta fuit manu Sergii humilis tabularii civitatis Mesorum, coram testibus, anno 6649, indictione IV.

† Theodorus Spathitza testis subscripsi. † Nicolaus Mauricus testis subscripsi honorabilem crucem. † Basilius filius Eliae Damasceni testis subscripsi. † Theodorus filius defuncti Basilii Spastrici testis subscripsi. † Anatoles testis. † Nicolaus Mag'abeta testis crucem subscripsi.

CXXXII.

1142 — Mense Maio — Indict. (V).

Ioannes Buttillerus vendit Petro Molinari praedium, positum in loco dicto Spelunca Molendinorum Caggiani, tarenis undeviginti Salernitanis.

† σίγιον χειρὸς ἰωαννου ὁ υἱὸς νικηφόρου βουττιλ-
λέρι.

Ἐν οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος. ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω πρὶ γεγραμμένος τὸν σίγιον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυρὸν ποιῆσας, ἰδίᾳ μου βουλή φαίνωμαι πράσκωντα εἰς σὲ πέτρον ὁ υἱὸς αὐρσίου μιλουάρης, τὸ χωράφιον, ὑπὲρ ἔχω εἰς τὸ τῶπωνπωδεσιαν τοῦ σπιλέου τῶν μύλων του καγγιά-
νου· διὰ τάρια σαλέρνου, ἰδ' ἐπάνω τοῦ πέραν τῶν ἀλόγων· μετὰ ὑμερωδενδρια καὶ ἀγρια, μετὰ τοῦ τρίτου μέρους, τῶν ἀπιδίων, καὶ καριδίων, καὶ ἐκ τὸ πωταμοῦ ἔσον κρατεῖ τὸ χωράφιον· ὅλον τὸ ἱμισί. ἐπικάτω τῆς ὁδοῦ μετὰ τὰ ζήντα ἱερὰ ὅλα· εἰσὶν δὲ τὰ συνορια τοῦ χωραφίου ἀπὸ μέρος ανατο-
λικόν· οἱ τοῦ βαρλέον· καὶ ἀπὸ δυσμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ λέον τῆς μούδας· καὶ ἀπὸ ἀρκτρος. ὁ πωταμὸς ἀ-
χρη τὸ ἱμισί· καὶ ἀπὸ μεσημβρίας, ὁδὸς δημοσια· ἐγὼ

† Signum manus Ioannis filii Nicephori Buttil-
leri.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus, qui signum sanctae et vivificae crucis exaravi, de propria mea voluntate vendo tibi Petro filio Ursi Molinari possessionem, quam habeo in loco, ubi dicitur Spelunca Molendinorum Caggiani, pretio tarenorum Salernitanorum undeviginti, supra Traiectum equorum, cum arboribus fructiferis et silvestribus, cum tertia parte pyrorum et nucum, cum medietate fluminis, quae dictam possessionem alluit subtus viam, et cum omnibus aquis vivis. Sunt autem termini praedictae possessionis: ad orientem filii Baraleonis; ad occidentem filii Leonis Mundaе; ad septentrionem flumen usque ad medietatem; et ad meridiem via publica. Atque ego suprascriptus Ioannes, acceptis tarenis de manibus Pe-

δὲ ἰωαννης ὁ ἀνωτέρω πρόγεγραμμενος, μετὰ τὸ ἀπολαβεῖν τὰ ταρία ἐκ χειρὸς πέτρος μυλινάρης, ἐποίησα, αὐτῷ τὴν παρούσαν γραφὴν ἵνα ἐχέτω ἐξουσίαν τὸ χωραφίον· καὶ τὰ ζώντα ὕδατα ὅλα τὰ ἐπικείμενα τῆς ὁδοῦ· καὶ τὸ ὕμισι τοῦ πωταμοῦ, ἔσον κράτει τὸ χωραφίον, ποιεῖν ὅ βούλεται καὶ πουλεῖν, καὶ χαρίζειν, ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ ἐλπιφωτα ἐὰν δὲ Φανῇ πωτὲ καιρῷ, ἢ ἐγὼ, ἢ υἱός μου, ἢ ἄλλος τις, ἄνθρωπος ζητούντα, ἢ μίχης ποιῶν, περὶ τοῦ χωραφίου, ἢ ἐκ τῶ ὕμισι τοῦ πωταμου, ἢ ἐκ τὰ ζώντα ὕδατα· ζημιόθῃτω εἰς τὸν αγοραστὴν εἰς τὸ διπλάσιον· καὶ εἰς τὸ δημοσίον νομισματα λς' καὶ ἀκον συχάσι, ἐγράφη τὸ παρὸν συγγραμμα δια χειρὸς βασιλείου νοταριεῦ ὁ υἱός· του κομηγτος· ἐν εἰσι, σ'χ' ἰνδικτιωνι ἰ' μηνὶ μαίῳ ἐνὰ πιον καλῶν καὶ ἀξιοπιστων μαρτυρον· † βιταλῆς κρητης· μαρτυρ † πέτρος δε βαρалеον μαρτυρ † μαρτυρ λειον τοῦ ἰωαννου, μουνδα ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ ευλαβεστατου ἡμων κωμματος νικολάου· καὶ μαιστρω ὀλεττας ὁ υἱός νικιφορου ὁ αὐτὸς δεσκωμης.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 44.)

tri Molinari, feci eidem praesentem chartulam, ut habeat in sua potestate praedium cum omnibus aquis vivis infra viam publicam, et cum medietate fluminis, quae eandem possessionem alluit, cum potestate a me accepta faciendi quodcumque voluerit, sive vendendi, sive donandi. Quod si quis aliquando praesumpserit, sive ego, sive filius meus, sive quicumque alius molestiam aut litem inferre sive de possessione, sive de medietate fluminis, sive de aquis vivis, solvat emptori duplum pretii, et publico aerario solidos sex et triginta, et invitus sileat. Scriptum est praesens instrumentum manu Basilii notarii filii Comitum, anno 6650, indictione X, mense maio, praesentibus probis et fide dignis testibus. † Vitalis Iudex testis. † Petrus de Baraleone testis. † Leo filius Ioannis Mundae testis. Temporibus piissimi nostri Comitum Nicolai, et Magistri Olettac filii Nicephori Vicecomitis.

CXXXIII.

1142 — Mense Septembri — Indict. VI.

Adelasia filia demortui Roberti Comitum de Basabillia donat monasterio Eremitarum de Driene vineam in agro de Driene positam.

† Σίγνον χειρὸς ἀδελασίας.
† Σίγνον χειρὸς μαχαλδᾶς.
† Εἰκότος ἄρα καὶ ἀρμοδίως· οἱ ἀπίστολοι καὶ θεοὶ νόμοι· καὶ κανόνες διάκεινται ἡμῶν· ἀόκνως καὶ ἀδιαλείπτως ἀγωνίζεσθαι καὶ ἀναπληρῆν τὰ ἐντάλματα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς· ἀλλ' ὁ μοισόκαλλος καὶ πονηρώτατος ἐχθρὸς· εἰς ἀκηδίαν καὶ ραθυμίαν τοῦ πράγματος δείγῃ ἡμᾶς· καὶ ἀδιμονοῦμεν τῆς τοῦ Θεοῦ οἰκείσεως· πάντα γὰρ τὰ κτήματα καὶ τὰ ἔδαιμα καὶ ἡ δόξα τοῦ παρόντος μέτανα ἰδοῖσα οὖν καὶ διανοηθεῖσα· καγὼ ἀδελασία ἡ τοῦ μακαριωτάτου κτήματος ροπέριου βαταβύλλια θυγάτηρ· μικρὸν τι δώριμα ποιήσας δεηθὲν ἐν ὑπὸ μακαρίᾳ κοιμήσει τῶν γονάων μου· καὶ περὶ ψυχικῆς μου σωτηρίας. διὸ καὶ τοῦ πράγματος ἐκπληροῦσα ὁ κληροβούλος ὁλφύχος γένωμει· καὶ δὲ φείνωμε ὡς

† Signum manus Adelasiae.
† Signum manus Machaldae.

Iure quidem ac merito Apostoli divinaeque leges et canones nos sedulo atque indesinenter certare, ac Dei Patrisque mandata adimplere iubent: inimicus vero osor honesti ac scelestissimus ad incuriam concordiamque nos allicit, ut a Dei amicitia deterreamur. Quapropter cum ego Adelasia, filia beatissimae memoriae Comitum Ruperti de Basabillia, animadvertirem atque cogitarem quam fluxae sint possessiones omnes, epulae, ac praesentis temporis gloria; cumque parvum quidem, Deo volente, munus obtulerim propter beatam parentum meorum requiem, animaeque meae salutem, propria voluntate ac toto animo id operis perfeci. Ideoque ego, quae mea manu signum venerandae et vivificae crucis propria sententia ac de

ἀνοτέρως τὸ σῖγγεν τοῦ τιμοῦ καὶ ζαλόποιου σταυ-
ροῦ· οἰκία μου τῇ χειρὶ· καὶ οἰκία τῇ διανοίᾳ καὶ
τῇ προεσεί χαράξασα· ἀφιερώνοντα· καὶ ἀπλῶς ἐπι-
δείδοντα χάρισμα δοραϊᾶς· τῆς ἀγίωτάτης καὶ θε-
φρουρίτης ἀγίας μονῆς τῶν ἐραιμήτων δριῖνης· ἐμπέ-
λιον ἐμὴν οἶκειον τό αὐγασθὲν ὑπὸ τοῦ μακαριωτά-
του συζύγου μου κυροῦ γιοτζουλὶν δὲ δῖναντ ἐκ τὸν
τρουστάϊνον τὸν υἱὸν γουλιάλμου ἐγκουμβρῆ· καὶ ὅντα
τῇ αὐτῇ χώρᾳ δριῖνης· ὁ γὰρ διορισμός αὐτοῦ ἐστίν,
κατὰ μὲν ἐνατολὰς τὰ ἀμπέλια τοῦ κραταιοτάτου
ριγός· ἐκ δὲ δυσμῶν ὁ μέγας δρόμος· ἐκ δὲ ἄρκτρου
ἐπάρχει τὸ χωρίον· ἐκ δὲ μεσημβρίας χωράδιον κοι-
νόν· καὶ ἄρχεται ὡς προεῖπομεν το ὁμοίως· καὶ συν-
κλήρι· τουτο δὲ στέργω καὶ ἐμμένω ὡς ἀνοτέρως
πρὸ ἔγραφα τῆς ριθίσης ἀγίας μονῆς· μή τις οὖν τῶν
ἐμῶν κληρονόμων· ἢ ἐξουσιᾶστων· φηῖσεται ἐνοχλῶν
ἢ ἐμποδίζων τὸ ψυχικὸν παρὼν δόρημα· ἢ δὲ τις πο-
τὲ φθορὰ περικύπτειν τοῦτο καὶ μεταλλάττειν· ἐχέ-
το τὸ ἀνάθεμα παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἀγίου πνεύ-
ματος· καὶ τὴν ἀρὰν τῶν διδόντων καὶ ἀγίων τινέ
πατρῶν· συγγενήσετε δὲ ἢ μερὶς αὐτοῦ· μετὰ Ἰούδα
τοῦ προδότου· τὴν δὲ λέπραν γίεζεν τοῦ παιδαρίου
κληρωθήσεται ἀλλὰ καὶ ἡς τὸ βασιλικὸν δαιμόσιον·
ζημοιοῦσθω· λίτρας χρυσοῦ, σ'· εἴθ' οὕτως δὲ στέρ-
γιν καὶ ἐμμένειν τὸ παρὼν ψυχικὸν δόρημα· πρὸς δὲ
περισσοτέρην πίστωσιν καὶ ἀσφάλειαν, ἔγραφα τὸ πα-
ρὸν σιγίλλιον καὶ ἐσφράγισα τῇ οἰκίᾳ μου ταύτῃ
σφραγίδι· καὶ ἀπέδωκα ἐξ οἰκίῶν χειρῶν πρὸς τὰς
χείρας σου τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ ἐσιοτάτου καθιγου-
μένου· τῆς ἀνοτέρας προγεγραμμένης ἀγίας μονῆς τῶν
ἐραιμήτων μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τοῦ ἔτους ςχνα' Ἰνδικτιῶ-
νος ς'· καταινώπιον πάντων τῶν εὐρεθέντων παρόν-
των ἀξιολύτων μαρτύρων.

† γαλτέριος φρεστολος μάρτυρ † γιλῆνυέρτος φαλ-
πος μαρτυρ † γουλιάλμος πέρζτῃ μάρτυρ ἐπέγρα-
ψα † βραχέρης μάρτυρ υπεγράψα † γουλιάλμος πρᾶγ-
ματεύτης μαρτυρ υπεγράψα † γουλιάλμος τερχει-
ρας μαρτυρ υπεγράψα † ρανάλδος φρεστολος μαρτυρ
υπεγράψα † ροκέριος χαλκεύς † ροβέρτος ἐκοῦρις †
μαυρικὸς δριανὰς μάρτυρ † ροῦκεριος στρατιγος δρι-
ανὰς μάρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 36.)

liberatione exaravi, offero, et donationis nomine sin-
cere trado sanctissimo defensoque a Deo monasterio
Eremitarum de Driene vineam ad me pertinentem,
quam emit vir meus beatissimae memoriae, dominus
Giozulinus de Dinant a Trustaino, filio Gulielmi En-
cumbre. Huiusmodi autem vinea posita est in eodem
agro de Driene, atque hisce finibus circumscribitur:
ab oriente quidem vineae potentissimi regis; ab occi-
dente via maior; a septentrione ager; et a meridie
praedium commune, ac prout diximus incipit et clau-
ditur. Hanc autem vineam, ut superius praescripsi,
dicto sancto monasterio dono ac confirmo, neque ul-
lus ex meis heredibus atque officialibus hoc spirituale
donum infirmare vel impedire audeat. Quod si quis
unquam ipsum imminuerit et mutaverit, maledictio-
nem habeat a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a
tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus,
nec non partem cum Iuda proditore, atque lepram
sortiatur Giezi puellae; insuper mulctetur Fisco regio
libris auri ducentis; atque ita deinceps firma sit ac
maneat praesens spiritualis donatio. Ad maiorem
autem fidem et securitatem hoc sigillum scripsi, mea-
que propria bulla roboravi, atque ex meis manibus
tradidi in manus tuas sanctissimi ac pientissimi prae-
positi suprascripti sancti monasterii Eremitarum,
mense septembri, anno 6651, indictione VI, coram
omnibus qui interfuerunt testibus fide dignis.

† Galterius Frestolus testis. † Gilibertus Fal-
pus testis. † Gulielmus Pertius testis subscripsi. †
Bracherius testis subscripsi. † Gulielmus Curialis te-
stis subscripsi. † Gulielmus Terchira testis subscri-
psi. † Ranaldus Frestolus testis subscripsi. † Roge-
rius Ferrarius. † Robertus Ecubris. † Mauricius de
Driene testis. † Rogerius Strategus de Driene testis.

1143 — Indict. VI — Piscopii.

Hugo filius Ranerii et Ata eius nurus cum Rogerio eius filio offerunt SS. Trinitati Cavensi eiusque suffraganeo monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo monasterium S. Georgii Martyris de Piscopio.

† σίγνο χειρὸς οὐβω υἱὸς ρανέρι.

† σίγνων χειρὸς ἄτα ἡ γυναῖκα τὸ ἦτο του κυρ στεφάνος υἱὸς του κυρ ουβου υἱὸς ρανερι.

† σίγνον χειρὸς ρωκέρι υἱὸς αὐτοῦ.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· αἱμεῖς ὁ πρόγεγραμμένος οὐβὸς υἱὸς ρανερι καὶ ἄτα οἱ γαμβρὴ αὐτοῦ καὶ ρωκερης υἱὸς αὐτοῦ ὁ τὸν σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωσιω σταυροῦ· ἰδίος χειρὸς ποιήσας, σὺν τῷ ονοματῇ μου καὶ ἐποιήσας τὴν παροῦσαν ἐγγραφὸν ἑκούσιον· ἀπλῆν· ἀποχὴν ἀμετανοήτου ἀπερίεργον καὶ καθαρὰ ἀμφιέρωσιν· τίθειμι καὶ ποιῶ ἐκουσία μου τῇ γνώμῃ· αὐτοπροσέρτω βούλησιν ἐκτὸς βίας ἀνάγκης καὶ παντὸς ἀπηγωρευμένου τρόπου εἰς σὲ τὸν εὐλαβέστατον καθηγουμένον κυρ φάλκου, καὶ εἰς τὴν ὑπὸ σὲ ἐνανγεστάτη μονὴ τῆς ἁγίας τριάδος τῆς κάβας δη ἡσπερ ἐν ἀληθεῖα καὶ ἔυδότητῃ· ἐμολογῶ ἀπέντευθε ἡδὶ δωρίσασθαι καὶ ἀφιέρουσας ὑπὲρ λύτρων καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν ἐμοῦ τε καὶ τῶν τέκνων μου κυρ στεφάνου καὶ ρωκερη· λέγω δὲ τοῦ ἁγίου μάρτυρος γεόργιου τῆς πiscoπης καὶ παντὸς τα κράτη αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ὑπὸ σὲ τῆς ἁγίας θεοτοκου τοῦ κυρ ζωσιμου καὶ τὸ ἀπολαβεῖν οἰκονομον κυρ λάδδον τουτο μὲν ἐδωρίσαμεν καὶ ἀφηρῶσαμεν εἰς τὴν προλεχθῆσαν μονὴν τῆς ἁγίας τριάδος καὶ εἰς τὴν πάναχράντο του κυρ ζωσιμου οὐχ ἀπλῶς μὲν ὡς οἰκῇ καὶ ὡς ἔτιχεν ἀλλα δια το ὑπερευχέσθαι ὥς ἀνώτεροι δέδειλωτε του ἀπο τοῦ παρόντος καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηγεῖς χρόνοις ἐπεξουσὶος χρόνός εἶναι τὴν τῇ μονῇ τὸ τηρυτον τὴν μονὴν του ἁγίου μάρτυρος γεοργίου ἀντικρυς τῷ πiscoπης ἀπὸ τῆς σημερον ἡμέραν καὶ μέχρι τερματων αἰώνων του μή ἔχειν ἐξουσίαν ἐν ταῦτω ἰδίῳ· ἢ κληρωνάμῳ ἢ τέκνῳ ἢ ξενῷ προσώπῳ· ἢ ὡπερ οὐκ εἰγουμεν ἐπελθεῖ τῆς τῶν τῶντον καὶ ζητηρίν κοινῆς ἢ ἀγωγῆς ὀφείλει ποιῆσαι· ἀνδισταμεν καὶ κεκδικάν αὐτῷ ἀπὸ παντὸς ἐναντιουμένου προσώπου καὶ σε ἀξήμιον ἀτάραχον καὶ ἀνεῶχλητον διαφυλάττει· ἢ δὲ καὶ τουτο οὐ ποιῶσω ἀλλὰ καὶ

† Signum manus Hugonis filii Ranerii.

† Signum manus Atae uxoris quondam domini Stephani, filii eiusdem domini Hugonis filii Ranerii.

† Signum manus Rogerii eius filii.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Hugo filius Ranerii, et Ata nurus eius, et Rogerius eius filius, qui signum venerandae et vivificae crucis propriis manibus effinximus cum nomine et cognomento nostro, praesens instrumentum spontaneae et simplicis cessionis, atque irrevocabilis, purae et non supervacaneae oblationis, de propria nostra sententia et libera voluntate, nulla vi, necessitate aut quocumque alio modo vetito coacti, condimus et facimus tibi piissimo abbati domino Falco, et venerabili monasterio S. Trinitatis Caven-sis, cui praees; quo (*instrumento*) in veritate ac rectitudine declaramus a praesenti hora concedere et offerre pro remissione et redemptione peccatorum nostrorum, nostrorumque filiorum domini Stephani et Rogerii monasterium S. Martyris Georgii de Pi-scopio cum omnibus eius pertinentiis tuo suffraganeo monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo, eiusque oeco-nomo domino Lando. Atque hanc quidem concessio-nem et oblationem fecimus praedicto monasterio S. Trinitatis et purissimae Deiparae de Cyr-Zosimo non frustra, temere et inconsiderate, sed, quemadmodum supradictum est, ut supplicationes fiant; et ex hac hora et in omne futurum tempus idem monaste-rium S. Martyris Georgii, situm e regione Pisco-pii, in eorum potestate sit, ex hac (*inquam*) die usque ad seculorum finem; et nemo ex propinquis, he-redibus aut filiis nostris, aut alia extranea per-sona in illud potestatem habeat. Si vero, quod non putamus, contigerit, ut eorum aliquis quaestio-nem, litem aut actionem intentare velit, nos de-beamus obstare et te vindicare ab omni contraria persona, immunemque a quavis noxa, molestia et perturbatione praestare. Quod si et hoc facere ne-

εις επιστροφῇν σουληθῶ γενέσθαι προτον μεν εν δικαστηριω μη εισακουεσθῆ μου αλλ ηναι μεν κατηραμένων παρα κυριω θεω παντοκρατορι των τιῇ αγιων θεοφορων πατρων ζημιουμενον νομισματα τουτ εστιν ριάλεις λς' υπερ παραβασίας του τιμιου και ζωοποιου σταυρου και εις το δημοσιον ετερας τωσας ἐγγράφη η παρουσα αφιερωσης· χειρι λεοντος νοταριου του αστης πισκωπίω του ετους εχνα· και ινδικτιῶνος ε'.

† βιτάλιος καβαλλαριος μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρον.

† γουλλιέλμος καβαλλάριος του ρουβίου μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρον.

† λεων βουφαρδος της πισκωπης μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρον.

† λεων του καριατου μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρον.

† λεων βαλλάκαντα μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρον.

† καλοκύρης μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρον.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 51.)

glexerimus, aut huiusmodi oblationis nos poenituerit, primum quidem ne exaudiamur in iudicio, immo maledicti simus a domino Deo omnipotente, a tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus, et poenae nomine solvamus ob praevaricationem venerandae et vivificae crucis numismata, hoc est regales sex et triginta, et Fisco tantundem. Scripta est praesens oblatio manu Leonis notarii civitatis Piscopii, anno 6651, et indictione VI.

† Vitalis Caballarius testis subscripsi venerandam crucem.

† Gulielmus Caballarius de Rubio testis subscripsi venerandam crucem.

† Leo Bufardus de Piscopio testis subscripsi venerandam crucem.

† Leo de Cariato testis subscripsi venerandam crucem.

† Leo Ballacanta testis subscripsi venerandam crucem.

† Calocyris testis subscripsi venerandam crucem.

CXXXV.

1143 — Mense Septembri — Indict. VII.

Nicolaus Hyacinthellae filius monasterio S. Petri Imperialis promittit se quotannis praestitutum libram thuris pro plantatione in vallo, quod inter vineas monasterii et suam extabat.

† σίγγον χειρὸς νικολάου του της υάκινθέλλας.
'Εν ὀνόματι του πατρός· και του υιού· και του αγίου πνεύματος· ὁ προγεγραμμένος νικολαος· ὁ τον τιμιον· και ζωοποιον σταυρον· ιδία χειρι προτάξας· τὸ παρὸν ασφαλιστικὸν ἐγγραφον τῇ μονῇ του αγίου πέτρου του βασιλικου· οὕτως ἐκτίθημι· 'Επειδὴ ἀναμεταξὺ τῶν ἀμπελίων τῆς μονῆς· και τῆς ἀμπέλου μου χαράκωμα ἦν και φραγμός· διὸ σὺ ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν οἰκονόμος ἰωάννης· ἠθέλησας δι' ἐγγράφου ἔχειν σε τὴν δουλείαν τῆς μονῆς· ὑπὲρ του φυτευθέντος παρ' ἐμοῦ ἐν τε τῷ χαράκωματι και τῷ φραγμῷ καθὼς και τὸ ἐγγραφον δηλοῖ· ὕπερ ἐξετέθη μοι παρὰ του προ σου πρεποσίτου ἀντωνίου· ιδού· κατὰ τὴν του ἐγγράφου περιοχὴν· ἀσφαλιζομαι τῇ μονῇ· ἵνα κατὰ χρόνον δουλεύσω αὐτῇ, ἐγὼ και κληρονόμοι μου ὑπὲρ τούτου· λίτραν μίαν λιβάνου· ἐν τῇ εορτῇ τῶν βα-

† Signum manus Nicolai filii Hyacinthellae.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Nicolaus, qui venerandam ac vivificam crucem manu propria exaravi, praesentem securitatis chartulam monasterio S. Petri Imperialis in haec verba condo. Quoniam inter vineas monasterii et vineam tuam erat vallum et septum, quapropter tu Ioannes in praesens oeconomus ex scriptura obtinere volebas servitutem monasterio debitam de plantatione a me facta in eodem vallo et septo, prout ex ipso instrumento patet, quod praepositus Antonius tuus praecessor mihi fecit, ecce, iuxta huiusce chartulae continentiam, securitatem praebeo, me meosque heredes soluturos esse quotannis monasterio pro huiusmodi servitute libram unam thuris in festo Palmarum. Idcirco nisi libram

ἴον· ὅθεν· εἰ μὴ τὴν λίτταν τοῦ λιβάνου· δουλεύσο-
μεν καταχρόνιον τῇ μονῇ· ἐγὼ καὶ κληρονόμοι μου·
ἵνα τῷ μέρει αὐτῆς· νομίσματα τρία καταβάλωμεν·
καὶ ἄλλα τοσαῦτα τῷ δημοσίῳ· φυλάττον μετὰ ταῦ-
τα τὸ παρὸν ἐγγράφον ὀχυρὸν εἰς αἰεὶ· ὃ ἐγράφη ἀ-
ξιώσει ἡμῶν· χειρὶ κουρκουσίου υἱοῦ ἰωάννου· μηνὶ σε-
πτεμβρίῳ· ἰνδικτιῶνος· ζ' ἔτους, ςχγβ'. παρουσία μαρ-
τύρων.

† λέων ὁ τοῦ κωνσταντίνου υἱὸς παρακληθεὶς ὑπὲρ
γραφα μαρτυρῶν οἰκειοχείρως.

† μέμπετζης υλαττωνος ὁφφουλου γόνος ὡς μάρ-
τυρ ὑπέγραφα τῶν γεγραμμένων.

† Hoc Melis natus scriptum firmat Nicolaus.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 28.)

thuris quotannis monasterio praestiterimus ego he-
redesque mei, parti eiusdem numismata tria et to-
tidem Fisco publico persolvemus, servantes nihilo-
minus in posterum firmum hoc instrumentum, quod
scriptum fuit rogatu meo manu Curcusi filii Ioan-
nis, mense septembri, indictione VII, anno 6652,
coram testibus.

† Leo filius Constantini rogatus testis subscripsi
propria manu.

† Mempetza Blattonus Offuli filius testis subscripsi
hoc instrumentum.

CXXXVI.

1144 — Indict. (VII).

*Rogierius eiusque filii donant templo SS. Deiparae de Turribus et sanctis Stephano
et Ioanni de Cuculo vineam Cuculi positam.*

† μαῖτα δαι τυς σινκαταβάσαιως του κυριου και
σοτιρος ἡμῶν υἱου χριστου ετους α' ρ' μ' δ' κ'·
γδ κυρος ρόκαιρ'ς και..... υἱὸς κυρος δοναίμα υἱος κυ-
ρου ραναλδου και παντα τα εμα ταικνὰ εκδιδόμαιδα
περι ψυχικης ἡμῶν σοτιρίας και τον ἡμαιοτερων γο-
ναίων υς τον ιαόν της ὑπαιραγίας θεοτοκού τῶν τουρ-
νῶν και υς τον αγιον σταιφῶνον και υς τον αγιον ιω-
αννην του κουκούλου το ἡμαιοτερον ἀνπαιλιον τὸ ἀπερ
εχαμεν ὑς τὸ κούκούλόν το πλισιαζον του αγαπιτου
το ἀπερ και υτον πρόουδοσον τουτον ὃ ἡμῶς πατιρ
κυουρίδς ραναλδός υς την αυτην υπεραγιαν θεοτοκον
ομιος στέργομεν αυτο εμεις και παντα τὰ ἡμαιοτερα
ταικνα εν παρουσια των μαρτυρων νοταριος υασιλιος
μαρτυρ παπας γαιοργιος του προτοκαρπου μαρτυρ
χουβερτος πρεσυτερος μαρτυρ † ρουβερτος βουγια-
νης μαρτυρ. κοστας σινες καλχος μαρτυρ † πιτζουν
μαρτυρ.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 37.)

† Ab Incarnatione Domini et Salvatoris nostri Ie-
su Christi anno 1144. Ego dominus Rogierius et...
... filius, dominus Donnema filius domini Ranal-
di, et omnes mei filii offerimus pro salute animae
nostrae et parentum nostrorum templo sanctissimae
Deiparae de Turribus, et sancto Stephano, et sancto
Ioanni Cuculi nostram vineam, quam habemus Cu-
culi prope Agapitum, quamque antea donavit pater
meus dominus Ranaldus eidem sanctissimae Deiparae.
Item confirmamus ipsam (*donationem*) nos et omnes
filii nostri in praesentia testium. Notarius Basilius
testis. Presbyter Georgius Protocarabi filius testis.
Chubertus presbyter testis. † Robertus Bugianus
testis. Consta Sines faber ferrarius testis. † Pitzus
testis.

1145 — Mense Iunio 15 — Indict. VIII — Roncae.

Malgerius Altavilla confirmat monasterio S. Nicolai de Camato praedium, acceptis ducentis tarenis, sub annua praestatione sex arietum duorumque suculorum.

† σιγίλλιον γενόμενον παρ εμοῦ μαλγερίου ἀλταβήλλα καὶ ἀπογόνου τοῦ ἐν μακαρία τῇ μνήμῃ κυροῦ χοῦ ταυριάκου καὶ πέρας δωδέν καὶ ἐπιδωδέν εἰς σὲ τῷ καθιγουμενῷ κυρῷ φιλαρέτῳ μονῆς τοῦ σοτηρίου πατρος ἡμῶν νικολάου τοῦ καματώ καὶ τῶν ἐκείσαι προκαθιμένων μοναχῶν· μηνί ἰουνίῳ εἰς τας 15 ἡμερῶν τοῦ ἔτους 653.

Ἐπεὶ δὲ ἵππερ καγῶ μαλγέριος ἀλταβήλλα ὁτως μου ἐν τῇ ἐμῇ χόρᾳ ῥόγκας· ἤλθες πρὸς με συ ὁ ἀνωτέρω ριθεῖς καθιγούμενος ἀγίου νικολάου· ἐτοῦμενός μοι· τοῦ στέρξε σοι τῷ χωράφιον ἐν ὑπέρχῃ ρινκάρδου σαρακιανῶν· περιόριζεται δὲ οὕτως· ἐκ μὲν τῷ ανατολικῶν μέρος· ὡς ὑπᾶει ἡ ὁδὸς ἡ βασιλικὴ ἀχρι τοῦ πωταμοῦ· καὶ ἀναβέννη ὁ πωταμὸς ἀχρι τοῦ βουνικάρδου· καὶ κατερχεται ἀπὸ δύσεως μεχρι εἰς τὴν στρατὸν τὴν βασιλικὴν καὶ σὺν κλειῖ ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν ἐποιήσαμεν· καγῶ δὲ τῇ συνβουλῇ τῶν ἐμῶν ἀρχόντων· μάλλον καὶ τοῦ ἐμοῦ μαῖστορος κυροῦ πέτρου· καὶ τῇ συ παρακλήσει ἔξας· οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἐδωρήσω ἡμῖν ἀπὸ τοῦ σοῦ πράγματος ταρία διακῶσια καὶ ὑπερ τοῦτω ἐστέρξαν σοι τῷ χωράφιον ἐν ὑπέρχῃ τοῦ ρινκάρδου σαρακιανῶν· εἰς σαί· καὶ τοὺς ἐκείσε προκαθιμένους μοναχοὺς μέχρι ταιματος αἰῶνων· σὺ δὲ ἵνα μου τέλλῃς τῶν πάσων ἐνίαυτῶν ἡγῶν τῷ ἁγίῳ πασχα κίους ἔξαι· καὶ τὰ χριστοῦ γένηα κατὰ ἐνίαυτον χοιρίδια δύο· καὶ οἱ μετὰ σαί προκαθιμένη μοναχοί καὶ οἱ μελλωντες ἡγοί· ἐνοὶ ἐνχειρίσασθαι ταύτην τὴν μονὴν ταῦτα ἵνα τέλλῃς πρὸς με καὶ εἰς τοὺς ἐμοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους· καὶ ἵνα ταῦτω κρατήσῃ ἡ ἀγία· οὐ θεοῦ ἐκκλησία ὡς ἀνωτέρω ἔφικεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ τέλλῃ μοι τοῦτο καὶ διὰ τοῦ παρόντος μου σιγίλλου· ἐρρίσταττω πάσῃ καὶ ἐστέρξαν ἵνα μή τίς ἐστω ὁ ἐμποδίζων σε· ἢ ἐνοχλῶν σοι ἀπὸ ταύτης τῆς στέρξεως ἐν ἐκλήσῃ σοι καὶ εἰς τὴν ἀγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν καὶ τῶν ἐκεῖ προκαθιμένων μοναχῶν· μήται μὲν ἐμαὶ αὐτὸν ἢ τοὺς μετ' ἐμαὶ κληρονόμους ἢ διαδόχους μετατρέπειν ταῦτα τρώπῳ τυγῇ ἢ ἀκείρῃ· ὁ γὰρ τοῦτω φωραθῇ ποιή-

† Sigillum factum a me Malgerio Altavilla, ex progenie domini Hugonis Tauriaci, beatae memoriae, et insuper datum ac traditum tibi domino Philareto, praeposito monasterii servatoris patris nostri Nicolai de Camato, et monachis ibidem commorantibus, mense iunio, die XV, indictione VIII, anno 6653.

Cum ego Malgerius Altavilla essem in meo Roncae oppido, venisti ad me tu supradictus praepositus S. Nicolai, petens a me, ut confirmarem tibi praedium, quod fuit Riccardi Saraciani, et his limitibus circumscribitur: ex parte orientis, ut ducit via regia usque ad flumen, et ascendit secus flumen usque ad Bunciardum, et descendit ex parte occidentis usque ad viam regiam, et clauditur in eo loco unde initium duximus. Ego autem consilio meorum procerum, et praesertim magistri mei domini Petri, tuaeque obsecundans petitioni, nedum ob ducentos tarenos, quos mihi dedisti de re tua, idcirco confirmavi praedium, quod fuit Riccardi Saraciani, tibi et monachis illic commorantibus usque ad finem seculorum. Tu vero dabis mihi singulis annis, id est in sancto festo Paschatis, arietes sex, et in Natali Christi porcellos duo, et monachi et praepositi, qui eiusdem monasterii suscepturi erunt administrationem, eadem persolvent mihi meisque heredibus et successoribus; ac sancta Dei ecclesia, ut superius diximus, possidebit dictum praedium a me traditum, nec a praestatione absistet. Ad haec praesenti meo sigillo omnibus stabili ratione mando, ne quis tibi sit impedimento aut molestiae post hanc confirmationem, quam feci tibi et sanctae Dei ecclesiae et monachis inibi degentibus; ac mihi meisque heredibus et successoribus nefas sit aliquo modo eam subvertere aut infirmare;

σε ἵστω ἐπάρατως παρα κυρίου Θεοῦ πάντοκράτορος· ἡδ' οὕτω μένων τῷ παρὸν σιγίλλιον ἀπαρσάλευτον ὅπερ εἰς πίστωσιν περισσωτέραν γραφεῖν καὶ τῇ διαχειρῶ ἡμῶν βούλλα σφραγισθὲν ἐπεδώθη σὺ τῷ ἡγουμένῳ μονῆς τοῦ αἱεροῦ νικολάου μηνὶ τοῦ ἔτους καὶ ἰνδικτιῶνος τοῖς προγεγραμμένοις.

† πέτρος μάλιστα παρευρεθείς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ στέρξῃ μαρτυρὶ ὑπέγραψα τῶν τέμιον σταυρῶν οἰκεία χηρῇ.

† γουλιέλμος κυλάς μαρτυρὶ ὑπέγραψα τῶν τέμιον σταυρῶν οἰκεία χηρῇ.

† βωγέριος υἱὸς χρυστοφόρου τοῦ καταντζαρίου μαρτυρὶ ὑπέγραψα.

† γουλιέλμος υἱὸς γρημοάλδου παρευρεθείς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ στέρξῃ μαρτυρὶ ὑπέγραψα τῶν τέμιον σταυρῶν οἰκεία χηρῇ.

† ἐγράφη τῷ παρὸν σιγίλλιον δια χειρὸς βασιλείου καὶ καμβριλλίου τοῦ αὐθέντου ἡμῶν κυροῦ μιλγερίου ἀλταβίλλα παρα προσταξέως αὐτοῦ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani n.º 38.)

nam si quis facinus hoc admiserit, maledictus erit a domino Deo omnipotente ; et nihilominus deinceps manebit praesens sigillum inconcussum, quod ad pleniorē fidem scriptum, et mea cerea bulla signatum, traditum est tibi praeposito monasterii S. Nicolai, mense, anno et indictione supradictis.

† Petrus magister, qui interfui huiusmodi confirmationi, testis subscripsi venerandam crucem propria manu.

† Gulielmus Celas testis subscripsi venerandam crucem propria manu.

† Rogerius filius Christophori de Catacio testis subscripsi.

† Gulielmus filius Grimoaldi, qui interfui praedictae confirmationi, testis subscripsi venerandam crucem propria manu.

† Scriptum est praesens sigillum manu mei Basilii Cambrillungi nostri Dynastae domini Malgerii Altavillae de mandato ipsius.

CXXXVIII.

1145 — Mense Iulio 30 — Indict. VIII.

Nicolaus oeconomus S. Menae tradit praedium de Umbrosa Leoni Mauropego et Ioanni Calcenī sub annua pensatione unius tarenī.

† σίγνον χειρὸς νικολάου οἰκονόμου ἁγίου μηνου· φαίνεται ἐγὼ ὁ προριθεὶς νικολάος οἰκονόμος· διδόντα πρὸς σὰς λέοντα μαυρωπηγον· καὶ ἰωάννην καλκένη· τὸ χωράφιον τῆς ὁμωῶσας· σινοροῦντος τοῦ μαυρωπίγου, τοῦτο χωράφιον ἐστὶν ὁ περιόρησμος αὐτοῦ. κατὰ μὲν ἀνατολὴς τὸ ριᾶκην καὶ τὸ συνόρη τοῦ κλῆμη· καὶ δύσεως τὸ ἔτερον ριᾶκην ἄχρι τοῦ ποταμοῦ· ἀπὸ δε ἄκρου ὁ μέγας λιθός· καὶ ἀπὸ δὲ εἰς τὸ σύνορον τοῦ κλῆμη· ἀπὸ δὲ νότου ὁ ποταμός· καὶ σὺν κλῆ· τούτο τὸ χωράφιον· ἀποδίδεται πρὸς σὰς τοὺς ἀνοτέρω γεγραμμένους· τέλλην δὲ σὰς κατενιαύτων εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου μηνου· τέλος ταρίων ἀ τέκνα ἐπὶ τεκνῶν σας· ἄχρι στάσεως κόσμου. τοῦ μὴ ἔχειν τινὰ ἄδιαν· τοῦ παρσάλεσσε σας εἰς τὸ τιοῦτον χωράφιον. μήται ἐγὼ μήται ὁ μέλλων οἰκονομεῦειν· τοῦτο γέγωνε κατενόπιον τῶν ἐμῶν πνευματικῶν ἀδελφῶν· καὶ κατενόπιον ἀξιολόγων καὶ

† Signum manus Nicolai oeconomi Sancti Menae. Ego praedictus Nicolaus oeconomus trado vobis Leoni Mauropego et Ioanni Calcenī praedium de Umbrosa. Conterminum idem est Mauropegi praedio, eiusque fines sunt : ab oriente rivus, et confinium Clementis ; ab occidente alius rivus usque ad flumen ; a septentrione magnus lapis, et vadit ad confinium Clementis ; ab austro fluvius, et clauditur. Hoc praedium do vobis suprascriptis, ut solvatis quotannis monasterio Sancti Menae tributum tarenī unius de filiis in filios vestros usque ad finem mundi. Nemo vero potestatem habeat turbandi vos in huiusce praedii possessione, neque ego, neque futuri oeconomi. Actum coram meis spiritualibus fratribus, et fide dignis ac fidelibus testibus. † Ba-

πιστῶν μαρτύρων : † βασιλῆιος υραχὸς μαρτυρ. † ρωμαῖος υἱὸς αὐτοῦ μαρτυρ : † παπα Θεόδωρος ποταμὸς μαρτυρ : † μαρτυρ Θεόδωρος κονταρας. μαρτυρ ὑπέγραψα. † θαλασσιανὸς μαρτυρ † ἰωάννης κήλωνος μάρτυρ : † λεων κοράτορας μάρτυρ.

† Ἐγγραφή τὸ παρὸν χαρτίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ ἁγίου Θεωδώρου· Ἰουλίου λ'. τὸ ἔτος ςχγγ' ἰνδικτιωνος ἡ'.

† Ego. Peregrinus. regii: canonicus.

† σπαθάριος ὁ τοῦ Φουκατζάρι μαρτυρ ὑπεγράψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 39.)

silius Brachus testis. † Romanus filius ipsius testis. † Presbyter Theodorus Potamus testis. † Testis Theodorus Contara testis subscripsi. † Thalassianus testis. † Ioannes Cilabus testis. † Leo Curator testis.

† Scripta est praesens chartula manu mei Constantini sacerdotis Sancti Theodori, die XXX iulii, anno 6653, indictione VIII.

† Spatharius filius Fucatzari testis.

CXXXIX.

1145 — Mense Martio 20 — Indict. VIII. — Panormi.

Rogierius rex Celsio Scyllacensis ecclesiae episcopo designato confirmat tria diplomata, quorum uno Rogierius primus Siciliae Comes donaverat eidem ecclesiae nonnulla praedia nonnullosque homines, inter quos non pauci presbyteri; reliquis duobus Rogierius dicti Comitum filius eiusque mater antedictae ecclesiae tradiderant ac postmodo confirmaverant ecclesiam Roccellae cum rebus et hominibus ad hanc pertinentibus.

† Ρογέριος ἐν χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβὴς κραταιὸς ρῆξ. καὶ βοηθὸς τῶν χριστιανῶν.

Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιυλέψει. διαφέρει πάσας τὰς ὑποθέσεις επαναγαγεῖν ἐπὶ τὸ κρίττον καὶ τὸ διπλῶν τα τῶν Δείων τῶν διαφερόμενα· μετὰ προθυμίας ἐπισφαλῆσαι καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐνδυναμῶσαι ἐν ταύτῃ τῇ εἰρηνικῇ καταστάσει. Ἐνθὲν τῇ κελεύομεν, ἵνα πάντα τὰ συγγίλλια τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν λοιπῶν πιστῶν τοῦ κράτους μου, ἀναιεῶσαι καὶ ἐπιδείξαι εἰς ἐμφάειαν καὶ ἵνα ἐσοῖται ἀσφαλισμένα ὑπὸ τῆς δυνάμει τοῦ ὑψιλοτατοῦ κράτους μου. Ὅθεν κατὰ τον μαρτίον μῆνα εἰς τας κ' τῆς ἰνδικτιῶνος ἡ', ἔτος ςχγγ', διαγοντὶ μου ἐν τῇ πόλει παιόρμου, καὶ ἐν πόσῃ εἰρήνῃ καὶ γαλήνῃ, τῇ παντοδυνάμει τοῦ παντοδυναμοῦ Θεοῦ διατυρομένῳ μετὰ τῶν κομήτων καὶ ἀρχόντων τοῦ κράτους μου· πρόσῃλθες ἐνώπιον ἡμῶν σὶ κέλσιος ὁ ὑποφίφιος σκύλλακος, καὶ οἱ κανωνικοὶ σου, καὶ ὑπέδειξας ἡμῖν συγγίλλιον λατίνικον μοληβδόβουλλον ἔχοντα χρόνον ἰνδικτιῶνος παρὰ τοῦ ἀειδύμου καὶ μακαριωτάτου πατρὸς τοῦ κράτους μου· δορούμενον εἰς τὴν τιαυτήν ἐπισκοπὴν σκύλλακος, χωράφια ἔχοντα καὶ τὸν περιόρισμόν καὶ ὅρος καὶ πρεσβυτέρους γραίκους σὺν τῶν τέκνων αὐτῶν, καὶ ἀνδράποους εἰς τὸ σκύλλαξ καὶ εἰς τὸ στύλον καὶ εἰς

† Rogierius in Christo Deo pius potens Rex, et Christianorum adiutor.

Ad nostram providentiam spectat omnia praecepta in melius revocare, maximeque illa, quae ad divina templa pertinent, alacriter confirmare, et quamplurimum corroborare in hoc pacato rerum statu. Idcirco praecipimus, ut omnia sigilla ecclesiarum et reliquorum fidelium potestati meae subditorum renoventur, et in apertum proferantur, roborataque sint auctoritate summi principatus mei. Quare mense martio, die XX, indictione VIII, anno 6653, dum commorarer in civitate Panormi, et omnino in pace ac tranquillitate, auxilio omnipotentis Dei me servante, cum comitibus et proceribus meae ditionis, accessisti ad nos tu Celsius designatus episcopus Scyllacensis, tuique canonici, et ostendisti nobis latinum praeceptum plumbeo sigillo consignatum habens indictionis notam, a parente meo perillustris ac beatissimae memoriae conditum, quo donantur praedicto Episcopatu Scyllacensi nonnulla praedia suis finibus comprehensa, et nemo, et presbyteri graeci cum suis filiis, et homines de Scyllacio, Stylo et Alari, quorum haec sunt nomina: Consta notarius cum eius filiis — Nicolaus Rodo-

τὸν ἄλλον. ὡς τα ὀνόματα εἰσι ταῦτα. κώνστας νοτα-
ριος σὺν τῶν παιδῶν αὐτοῦ. — νίκολας ροδοκάλλος
σὺν τῶν παιδῶν αὐτοῦ. — βασίλειος πλατοπόδος σὺν
τῶν παιδῶν αὐτοῦ. — ιωάννης πλατοπόδος σὺν τῶν
παιδῶν αὐτοῦ. — ἀρκάδιος παραπονήμιος σὺν τῶν παί-
δων αὐτοῦ — κοσμάς τοῦ τραύλου σὺν τῶν τέκνων
αὐτοῦ. — χρύσιος σὺν τῶν παιδῶν αὐτοῦ. — οἱ παί-
δες κόνδου νικολας λεον. καὶ πέτρος. — παῖδες ιωάν-
νου πρεσβυτέρου θεόκτιστος νικήτης καὶ μιχαήλ. —
κώνστας αστροπήρος σὺν τῶν παιδῶν αὐτοῦ — νικο-
λαος τορνάτωρ σὺν τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν παιδῶν
αὐτοῦ — πέτρος καπρاريος σὺν τῶν παιδῶν αὐτοῦ. —
ιωάννης χρύσηλος σὺν τῶν ἀνεψιῶν αὐτοῦ. — ἀρκάδιος
καὶ κώνστας σὺν τῶν παιδῶν αὐτῶν — βασίλειος κα-
τίλλος σὺν τῶν ἀδελφῶν καὶ τέκνων. — οἱ παῖδες
κομιτοῦ λέων καὶ πέτρος. — νικολας καλοκυρίκαλλος
σὺν τοῦ βασιλεῖος ἀδελφοῦ καὶ παιδῶν. — οἱ παῖδες
γρηγορίου καλλῆ. — βασίλειος ἀφλαμῆς σὺν τῶν τέκνων
αὐτῶν. — λέων ἀδελφός αὐτοῦ σὺν τῶν παιδῶν αὐ-
τοῦ. — οἱ παῖδες γρηγορίου μελῆτσάρι. — ἀνδreas χον-
δίνος σὺν τῶν τέκνων. — ιωάννης κοδαλός σὺν τῶν
τέκνων. — λέων κοδαλός σὺν τῶν τέκνων αὐτοῦ. — δεω-
δωρος σὺν τῶν τέκνων. — κώνστας καπράριος σὺν τῶν
τέκνων. — μαλοφάγος σὺν τῶν τέκνων. — ιωάννης
χρυσῆς σὺν τῶν παιδῶν καὶ πέτρου ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
— οἱ παῖδες ἡλία πινιατήρου κωνστας ιωάννης νικολας
σὺν τῶν παιδῶν. — ιωάννης φράγκος καὶ νικολας ανε-
ψιός αὐτοῦ. — χρυσόλεων ὁ υἱὸς παπᾶ κωνστα. — οἱ
παῖδες τῇ δικτῆ βασιλείος καὶ ιωάννης. — οἱ παῖδες
τῇ δικτῆ, βασίλειος καὶ κωνστα. — οἱ παῖδες τῇ δι-
κτῆ κοσμάς λεων ρομανός δεωδωρος νικηφόρος πέτρος
καὶ κώνστας. — λέων τῆς σοφίας σὺν τῶν τέκνων. —
οἱ παῖδες κώνστα τῆς σοφίας σὺν τῶν τέκνων. — ἀνδreas
φράγκος σὺν τῶν τέκνων. — ιωάννης τραῖτούρος σὺν τῶν
τέκνων. — οἱ παῖδες οὔρσου κακονικητοῦ μιχαήλ καὶ
οὔρσος σὺν τῶν τέκνων. — ἀνδreas κοσχινος σὺν τῶν
τέκνων. ιωάννου βασιλείου καὶ λεοντος σὺν τῶν τέ-
κνων. — ιωάννης σχολάριος σὺν τῶν τέκνων. — πάν-
καλλος σὺν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ — ἰωάννης φράγκος ὁ
υἱὸς νικηφόρου. — ιωάννης κουσεντίνος σὺν τῶν παί-
δων αὐτοῦ. — λέων σκύλλακος. — ιωάννης σικελίος
σὺν τῶν τέκνων αὐτοῦ. — νικολας σικελιός σὺν τῶν
τέκνων αὐτοῦ. — λέων σπανός σὺν τῶν παιδῶν αὐ-
τοῦ. — βασίλειος τῆς μαμμῆς. — λέων δεμεγεήτης
καὶ νικήτης λήστουρος σὺν τῶν παιδῶν. — σουτήραις. —

callus cum eius filiis — Basilius Platopodus, cum
eius filiis — Ioannes Platopodus cum eius filiis —
Arcadius Paraponimius cum eius filiis — Cosmas
de Traulo cum eius filiis — Chrysus cum eius fi-
liis — Filii Condi Nicolaus, Leo et Petrus — Filii
Ioannis presbyteri, Theoctista, Niceta et Michael —
Consta Astropirus cum eius filiis — Nicolaus Tor-
nator cum fratribus eius et filiis — Petrus Caprarius
cum eius filiis — Ioannes Chrysilus cum eius con-
sobrinis — Arcadius et Consta cum eorum filiis —
Basilius Catillus cum fratribus et filiis — Filii Co-
mitis Leo et Petrus — Nicolaus Calocyricallus cum
Basilio fratre et filiis — Filii Gregorii Calli — Basi-
lius Aflamas cum eius filiis — Leo frater eius cum
filiis suis — Filii Gregorii Melissari — Andreas Con-
dinus cum filiis — Ioannes Codalus cum filiis — Leo
Codalus cum eius filiis — Theodorus cum filiis —
Consta Caprarius cum filiis — Malophagus cum filiis —
Ioannes Chryses cum filiis et Petro eius fratre —
Filii Eliae Pinniateri Consta, Ioannes, Nicolaus cum
filiis — Ioannes Francus et Nicolaus eius consobrinus
— Chrysoleo filius presbyteri Constae — Filii Dicezæ
Basilius et Ioannes — Filii Dicezæ Basilius et Con-
sta — Filii Dicezæ Cosma, Leo, Romanus, Theo-
dorus, Nicephorus, Petrus et Consta — Leo de So-
phia cum filiis — Filii Constae de Sophia cum filiis —
Andreas Francus cum filiis — Ioannes Traiturus cum
filiis — Filii Ursi Caconiceti, Michael et Ursus cum
filiis — Andreas Coschinus cum filiis Ioanne, Basi-
lio et Leone cum filiis — Ioannes Scholarius cum
filiis — Pancallus cum eius filio — Ioannes Francus
filius Nicephori — Ioannes Cusentinus cum eius
filiis — Leo Scyllacensis — Ioannes Sicelius cum eius
filiis — Nicolaus Sicelius cum eius filiis — Leo Spa-
nus cum eius filiis — Basilius de Mamma — Leo De-
megeneta et Niceta Listurus cum filiis — Butires —
Siderus — Ioannes Magister cum filiis — Anastasius —
Niceta de Hypato — Filii Anastasii — Nicolaus de
Hypato cum eius filiis — Consta Spanochus — Pre-
sbyter Andreas — Philippus de Mamma — Nicolaus
de Mamma — Nicolaus de Megalo cum filiis — Basilius
gener Cusentini — Nicolaus Cusentinus — Andreas
Cusentinus — Leo de Traulo — Leo de Monacha cum
eius filiis — Filius presbyteri Leonis Calandri — Filii
presbyteri Alexii — Filii presbyteri Ursi Leonis —

σίδερος. — ιωάννης μάλιστα συν των τέκνων. — ἀναστάσιος. — νικήτας τοῦ ὑπατη. — οἱ παῖδες ἀναστάσι. — νικόλαος τοῦ ὑπατη συν των τέκνων αὐτοῦ. — κώνστας σπανοχος. — παπᾶς ἀνδρέας. — φίλιππος τῆς μαμμῆς. — νικόλαος τῆς μαμμῆς. — νικόλαος μεγαλοῦ συν τῶν τέκνων. — βασιλεῖος γαμυρὸς κουσεντίνου. — νικόλαος κουσεντίνος. — ἀνδρέας κουσεντίνος. — λέων τοῦ τραυλοῦ. — λέων τῆς μοναχῆς συν τῶν παιδων αὐτοῦ. — ὁ υἱὸς πρεσβυτέρου λέοντος καλάνδρου. — οἱ παῖδες πρεσβυτέρου ἀλεξίου. — οἱ παῖδες πρεσβυτέρου οὐρσου λέοντος. — οἱ παῖδες Θεοδότου πρεσβυτέρου τοῦ βότι. — οἱ παῖδες πρεσβυτέρου βοιέλλου. — οἱ παῖδες πρεσβυτέρου βασιλείου καριοτου νικήφορος καὶ καλόκερος. — οἱ παῖδες πρεσβυτέρου γρηγορίου κονδίου λεων νικόλαος υασιλειος καὶ ἀρκαδῖος. — ὁ πρεσβύτερος νικήφορος γαμυρὸς μῆξη-δερου συν των παιδων. — ὁ πρεσβύτερος κώνστας λαρόδφορος συν τῶν παιδων. — μαύρικιος πρωτοπαπᾶς συν των παιδων. — υασιλεῖος ἀρχιδιάκονος συν τῶν τέκνων. — αὔρσος πρεσβυτέρου τζαππακουνης συν τῶν παιδων. — οἱ παῖδες πρεσβυτέρου σπαρνήτου γρηγόριος ιωάννης στέφανος. — λέων πριμηκέριος συν τῶν τέκνων. — βασιλεῖος πρεσβυτέρου Φραξιτάνου συν τῶν τέκνων. — οἱ παῖδες πρεσβυτέρου ἀνδρέου γεώργιος καλύκος. — νικόλαος πρεσβυτέρου μαρροσφάκτου συν τῶν παιδων. — νικόλαος πρεσβυτέρου δαγγέλλου συν τῶν παιδων. — νικόλαος πρεσβυτέρου υιυίλλου συν τῶν παιδων. — κελώκιος πριμηκέριος συν τῶν παιδων. — πρεσβύτερος ἀρκαδῖος ταβουλαριος συν τῶν παιδων λεοντος καὶ μιχαήλ. — μῆξηθης πρωτοπαπᾶς συν τῶν παιδων. — πρεσβύτερος βασιλεῖος ρωμαῖον συν τῶν παιδων. — λέων Φιγούλης συν τῶν παιδων. — λέων πρεσβυτέρου κρούζης συν τῶν παιδων. — λέων δέκρχος συν τῶν παιδων. — σέργιος πολήτης συν των παιδων αὐτοῦ. — βασιλεῖος ἀρό-λυκος συν τῶν παιδων αὐτοῦ. — οὔρσος βοσχος. — οἱ παῖδες γρηγορίου δαμστικου. — οἱ παῖδες λέωντος υύσικου. — νικόλαος πρεσβύτερος νουνέλλη. — λέων γαμβρὸς πυρροῦ. — ιωάννης γαλλάνδος. — Δεώδωρος κονταράτος. — ιωαννης ἀρετής. — βασιλεῖος δρογγάρης. — νικόλαος σκεπαστός. — ἡ χῆρα τοῦ σκληροῦ. — λέων ηλασοῦλαδος. — εὐστάθιος τοῦ σακχῆ. — βασιλεῖος κονδολούκου. — παπα γρηγοριος καριοτης συν τῶν παιδων. — Ομως διόματοι ριβ'. — Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ συγίλιον διάγορεύει, ἵνα ἔσους ξενους δηγηθης σω-

Filii Theodoti presbyteri de Boto — Filii presbyteri Bonelli — Filii presbyteri Basilio Carioti, Nicephorus et Calocerus — Filii presbyteri Gregorii Condili Leo, Nicolaus, Basilius et Arcadius — Presbyter Nicephorus gener Mizitheri cum filiis — Presbyter Consta Lardoforus cum filiis — Mauricius protopapa cum filiis — Basilius archidiaconus cum filiis — Ursus filius presbyteri Zappacunnes cum filiis — Filii presbyteri Sparniti, Gregorius, Ioannes, Stephanus — Leo Primicerius cum filiis — Basilius filius presbyteri Fraxitani cum filiis — Filii presbyteri Andreac, Georgius, Calibcus — Nicolaus filius presbyteri Marrosfacti cum filiis — Nicolaus filius presbyteri Dagelli cum filiis — Nicolaus filius presbyteri B.illi cum filiis — Calocyrus Primicerius cum filiis — Presbyter Arcadius tabularius cum filiis, Leone et Michaele — Mizitherus protopapa cum filiis — Presbyter Basilius Romaeus cum filiis — Leo Figulus cum filiis — Leo filius presbyteri Cruxae cum filiis — Leo Decarchus cum filiis — Sergius Polita cum eius filiis — Basilius Arcolicus cum eius filiis — Ursus Boscus — Filii Gregorii Domestici — Filii Leonis Bisici — Nicolaus filius presbyteri Bunelli — Leo gener Pyrrhi — Ioannes Galandus — Theodorus Contaratus — Ioannes Aretes — Basilius Drongarus — Nicolaus Scepastus — Vidua Scleri — Leo Elasoeladus — Eustathius de Sacca — Basilius de Condoluco — Presbyter Gregorius Cariota cum filiis. Sunt insimul nomina duodecim et centum. Et in ipso sigillo edicitur, ut quotquot extraneos potueris aggregare, modo ne sint ex (*ditione mea*), nec pertineant ad terrarios et procures meos, eos aggregates et addicas territorio ecclesiae. Oстерunt etiam alterum sigillum latinum a potestate mea, et semper memorandae matris meae conditum, et plumbea bulla munitum, anno ab hinc tricesimo sexto, quo donatur antedicto Episcopatui Scyllacensi Roccella cum omnibus pertinentiis eius, eodem modo, quo eam possidebat Gerasimus Cathegumenus, etiam cum villanis, qui sunt in ea, quorum haec sunt no-

ρεῦσαι, οἵτινες μι ἐστῶσαν ἀπὸ τῆς (sic) μήται ἀπὸ τῶν τερρεριων καὶ ἀρχάντων μου σουρεῖν αὐτοὺς, καὶ ἀπλικεύειν εἰς τὴν χώραν τῆς ἐκκλησίας. *Εἰδὲξαν καὶ ἑτερον συγίλλιον λατίνον παρα τοῦ κρατους μου καὶ τῆς ἀειμνήστου μου μητρος μολυβδόβουλλον ἔχοντα χρονους λς', δορούμενον εἰς τὴν τιαῦτην ἐπισκοπήν σκυλλακὸς τὴν ρόγκελλαν σὺν πασης τῆς διακρατήσεως αὐτῆς καθάπερ ἐπεκράτι αὐτὴν, γεράσιμος ὁ καθηγούμενος σὺν καὶ των ἐν αὐτῇ υελλάνων· ὧν τὰ ὀνόματα εἰσὶν ταῦτα. γρηγόριος τῆς κουλούμβης. — οἱ παῖδες σαρδοῦ. — ὁ πύρριος. — νικήφορος τοῦ τιγάνι. — ὁ μακρῶ ἰωαννης. — γουρρούφης. — ἰωάννης σεργωνᾶς. — καλοκύρις. — λέων χόνδρις. — οἱ παῖδες παπὰ σεργίου. — βουλφάρακος. — Θεόδωρος πελεκανός. — μαύρος ἀδελφός αὐτοῦ. — λεων βουραυνῆς. — βασιλεῖος μορκλής. — ἰωαννης τοῦ πρεσβυτερου κωιστα. — βόνος. — βασιλεῖος μιτζέτης. — Θεόδωρος τοῦ καθάριου. — μοναχῇ τιγάνησσα. — νίκολας τοῦ ανατολίου. — Θεόδωρος του γενάκου. — ὁ γαμβρός αὐτοῦ. — υασιλεῖος σικωτάκει. — λέων τοῦ τιγάνη. — ἰωάννης τοῦ μουρκλή. — λέων τοῦ χάσκαρη. — ὁ χαμοδράκον. — λέων τοῦ κουσουλου. — ὁ κόρμος. — γαλατις χαλκός. — ὁ νοταριος βασιλῆος. — τοῦ κακόκοσμου. — ὁ μιτζετής. — αμως καὶ οὔτοι λδ'. — καὶ γέγονται πάντες σὺν τῶν ἀνωτέρω γεγραμμένων ἑκατὸν τεσσεράκοντα ἕξ. *Εἰδὲξαν καὶ ἕτερον συγίλλιον καὶ μολυβδόβουλλον παρὰ τοῦ κράτους μου καὶ τῆς ἀειμνήστου μου μητρος. *Εἰτι σχιζ' στέργοντα καὶ ἐπικυρουντα. . . . τὴν ἐκκλησίαν ρογκέλλας· μετὰ πρεσβυτέρων διαγορευομένων ἀνωτέρω. . . . ταῦτα τὰ ἀνωτέρω . . . . ἀεὶ ἐπ' αὐτῶν καὶ διαγορεύει, στέργει καὶ ἐπικυροῖ τὸ κράτος μου πρὸς τὴν ἀγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν τῆς ἐπισκόπης· καὶ τὰ πράγματα τῶν πρεσβυτέρων. . . . τοῦ κράτους μου ὡς ἐλπίζων εἰς τὴν ἀγίαν καὶ πάννυχον οἰκείαν τὴν ἐν αὐτῇ ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν πάντων τῶν ἡμετέρων γεννητόρων καὶ ἡδίων ἡμῶν. καὶ ἡμεῖς ἔξωμεν ἀντιμνηστήσαν ἔλεος παρὰ κυρίου Θεοῦ παντοκράτορος. Ἐγράφη ἐν μηνὶ καὶ ἡδικτιῶνι καὶ ἔτι τοῖς προγεγραμμένοις. καὶ δια μολύβδου σφραγισθὲν καὶ κυρωθὲν ἐπέδωκε σοι.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 40.)

mina : Gregorius de Culumba — Filii Sardi — Pyrrhias — Nicephorus de Tigani — Macro Ioannes — Gurrufa — Ioannes de Sergona — Calocyros — Leo Chondris — Filii presbyteri Sergii — Bulfaracus — Theodorus Pelecanus — Maurus eius frater — Leo Buravithes—Basilius Morcla—Ioannes presbyteri Constaе filius — Bonus — Basilius Mitzeta — Theodorus de Cathario — Monacha Tiganissa — Nicolaus de Anatolo — Theodorus de Gennaco — Gener ipsius — Basilius Sicotacus—Leo de Tigani—Ioannes de Murcla — Leo de Chascari—Chamodracon—Leo de Cunsulo — Cormus — Galatus Chalcus—Notarius Basilus de Cacocosmo — Mitzeta—Sunt insimul et hi quatuor et triginta. Et sunt omnes cum supra memoratis centum quadraginta sex. Ostenderunt etiam aliud sigillum plumbea et ipsum bulla munitum, et datum a potestate mea, ac matris meae nunquam obliviscendae, anni 6617, quo confirmata fuit et rata habita donatio. . . . ecclesiae Roccellae cum presbyteris suprascriptis. Quae antedicta. . . . . semper ab eis; et potestas mea recenset, comprobat et confirmat sanctae Dei episcopali ecclesiae et bona presbyterorum. . . . . de mea dominatione, sperans in sancta et nocturna deprecatione, quae in eadem ecclesia fiat pro redemptione et remissione peccatorum omnium nostrorum parentum et propinquorum. Et nos pro remuneratione misericordiam apud dominum Deum omnipotentem nanciscamur. Scriptum est mense et indictione et anno supradictis, et plumbea bulla signatum atque roboratum tibi datum est.

Ioannes praepositus monasterii S. Petri Imperialis tradit Theophylacto regis Rogerii medico quatuor sexagenaria vinealia acceptis ducatis sexaginta, et sub annua praestatione octo librarum cerae.

† Ego Johannes prepositus. † Ego Beringerius monasterii antistator.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὁ προγεγραμμένος ἰωάννης πρεπόσιτος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου πέτρου τοῦ βασιλικοῦ. ἔτι δὲ καὶ γὰρ νερεγγεῖς ὁ ἀντιστάτωρ τῆς αὐτῆς μονῆς, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοπιούς σταυροὺς οἰκείαις χερσὶ προτάξαντες. μετὰ τῶν ὀνομάτων καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐμοῦ τοῦ πρεποσίτου τὸ παρὸν ἔγγραφον πρὸς σὲ θεοφύλακτον ἱατρὸν τοῦ κραταιοῦ βῆγος τὸν καὶ υἱὸν νικολαοῦ μαγίστρου. οὕτως ἐγὼ ὁ πρεπόσιτος ἐκτίθην. Ἐπειδὴ χρεῖαν ἔχουσα ἡ μονὴ. πρὸς διοικήσιν αὐτῆς καὶ περιποίησιν τέσσαρα ἐξηκοντάρεια ἀμπελότοπα ἀλσώση· εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ ὅρτε κείμενα· πρὸς σὲ διαπράσαι διέγνωκα. καὶ δὴ, λαβὼν παρὰ σοῦ δουκάτα ἐξήκοντα. ἐξελύσαν σοι ἐπὶ τὰ δηλωθέντα τέσσαρα ἐξηκοντάρεια ἀμπελότοπα· καὶ παρρησίαν ἐγχειρίζομαι. πωλεῖν αὐτὰ εἰ βούλει. δωρεῖσθαι. ἀντικαταλλάττειν. γράφειν προῖξ. ὑλοκοπεῖν. καὶ περικαθαίρειν. φυτεῖν καὶ βελτιοῦν. κληρονόμοις σου ἰδίῳις καὶ διαδόχοις καταλιπεῖν. καὶ πᾶν ἄλλο ἀνέειν εἰς αὐτὰ. ὅσον τὸ καταδέλθωσιν· σύνεργα δὲ τῶν τεσσάρων τούτων ἐξηκονταρίων οὕτως εἰσὶν· ἐξ ἀνατολῶν ἡ ὁδὸς ἡ πρὸς τὸν ἅγιον ἄγγελον τῆς γραβίνας ἀπάγουσα· ἐκ δυσμῶν, φυτεῖται τῶν κληρονόμων λούπου λεγομένου γρανούλλου· ἐκ νότου φυτεῖται κώνστα τοῦ σεππόππα καὶ ἰωάννου τοῦ υἱοῦ νικολάου μαγίστορος, ἐκ βορέα, ἡ μεγάλη στράτα· ταῦτα οὖν τὰ τέσσαρα ἐξηκοντάρεια ἀμπελότοπα διάπρασα σοι, μέλλων σὺ καὶ κληρονόμοι σου. εἰς καρποφορίαν ἐρχόμενα, δουλεύσαι τῇ μονῇ ταύτῃ, κατ' ἔτος ὑπὲρ αὐτῶν, λύτρως ὁκτὼ χιρῶν. καὶ εἰ συμβῇ ὅφελ' ὅποτε ἐρημωθῇ καὶ παντελῶς. ἵνα ἡ χώρα αὐτῆς ἀπομείνῃ τῇ μονῇ. καὶ εἴπερ ὅφελ' ὅποτε μεταμελούμενος κατὰ τινὰ μηχανήν. καὶ πρόφασιν ἀφελεῖν ταῦτα θελήσω ἀπὸ σοῦ. ἢ ἀπὸ κληρονόμων σου· ἐγὼ ἢ διάδοχοί μου· καὶ οὐχὶ μάλιστα διεκδικῆσαι ταῦτα τὰ ἐξηκοντάρεια ταῦτα ἀμπελότοπα σοὶ καὶ κληρονόμοις σου ἀπὸ παντὸς ἀν-

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Suprascriptus Ioannes praepositus monasterii S. Petri Imperialis, insuper et ego Berengerius antistes eiusdem monasterii, venerandas ac vivificas cruces manibus propriis exaravimus cum nominibus et mea praepositi dignitate; praesens vero instrumentum tibi Theophylacto medico potentis Regis et filio Nicolai Magistri hoc pacto ego praepositus trado. Cum monasterium necessitate premeretur, propter administrationem et conservationem suam, statui tibi vendere quatuor vinealia sexagenaria silvescentia in loco dicto Orte; et cum a te acceperim ducatos sexaginta, dominium tibi tribuo in praedicta sexagenaria quatuor vinealia, et facultatem vendendi ea si volueris, donandi, permutandi, in dotem scribendi, lignandi, purgandi, plantandi et meliorandi, heredibus tuis propriis et successoribus relinquendi, et perficiendi cetera omnia quae tibi placuerint. Fines vero huiusmodi quatuor sexagenariorum ita sese habent; ab oriente via, quae ducit ad S. Angelum de Gravina; ab occidente plantationes heredum Lupi cognomento Granulli; a meridie plantationes Constae de Seppoppa et Ioannis filii Nicolai Magistri; a septentrione via maior. Haec igitur vinealia quatuor sexagenaria vendidi tibi hoc pacto, ut cum ad fructificationem pervenerint, tuique heredes quotannis solvatis eidem monasterio pro hisce praediis libras octo cerae; et si labentibus annis olim contigerit, ut omnino deserta evaserint, rursus ad monasterium loca haec redeant: et si quando in posterum mutato consilio, machinatione aliqua et praetextu auferre haec tibi vel heredibus tuis voluero ego aut successores mei, et non potius de-

δράκου, ἵνα πρὸς ἅπαν τὸ μέρος σου. ἐγὼ καὶ διάδοχοί μου. τοῖς μὲν ῥηγᾶτα εἴκοσι ἀποτίσωμεν. πᾶσαν καὶ ἀνάλωσιν, ἣν ἀναλώσῃς εἰς αὐτὰ βελτιούντες. καὶ φυτεύοντες. καὶ ἄλλα εἴκοσι ῥηγᾶτα τῷ δημοσίῳ. φυλάττοντες μετὰ ταῦτα τὴν παρούσαν πρᾶσιν, ὅχυράν εἰς αἰ. ἥτις ἐγγράφῃ ἀξιῶται ἐμῇ. καὶ τοῦ ἀντιστάτῳρος τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ τὴν δηλωθεῖσαν δουλείαν τούτων τῶν ὀκτὼ λίτρων τοῦ κηροῦ ὡς εἴρηται, ἵνα δουλεύσῃ καὶ σὺ καὶ κληρονόμοι σου τῇ μοιῇ. ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ἀγίου πέτρου ἡρίσα τοῦ ἰουνίου μηνὸς χειρὶ κουρκουσίου υἱοῦ ἰωάννου. μηνὶ νοεμβρίῳ. ἰνδικτιωνος θ'. ἔτους ς' χιδ'. παρουσία μαρτύρων.

† Hoc Melis natus scriptum firmat Nicolaus.

† ἀρχοντίτζης υἱὸς λεοντος μαρτυρῶν ὑπέγραψα οἰκείᾳ χειρὶ.

† μιχαήλ ὁ υἱὸς κωνσταντίνου τοῦ κοδίνου ὑπέγραψα. μαρτυρῶν οἰκείᾳ χειρὶ.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 29.)

fendere praefata sexagenaria vinealia tibi et heredibus tuis a quovis homine, omnibus e parte tua ego et successores mei solvamus nummos regales viginti, et omnes expensas quas feceris, ut eadem meliores ac plantares, et totidem alia Fisco, servantes nihilo minus praesentem venditionem firmam in omne aevum; quae scripta fuit rogatu meo et antistitis eiusdem monasterii (et memorata praestatio octo librarum cerae, uti praedictum est, solvatur a te tuisque heredibus monasterio in festo S. Petri, videlicet mense iunio) manu Curcusi filii Ioannis, mense novembri, indictione IX, anno 6654, coram testibus.

† Archontitza filius Leonis testis subscripsi propria manu.

† Michael filius Constantini Codini testis subscripsi propria manu.

CXLI.

1145 — Mense Decembri — Indict. (IX).

Irene uxor quondam Mule cognomento Troglari donat monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo territorium tercentorum modiorum, Nohae situm in loco dicto S. Euplo.

† σύγνον χειρὸς εἰρήνης τῆς ποτε σήμεριος μουλε ὁ τῆς ἐπώνυμια τοῦ τρογλαρου †

† ἐν οὐνοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος. ἡ προγεγραμμένη καὶ εἰρήνη ὁ τῆς ἐπωνυμίας τοῦ τρογλαρου ὁ το σύγνον τοῦ τίμιου καὶ ζωπιῶν σταυροῦ οἰκείᾳ χειρὶ καδυπογράφας· τὸ δὲ ἴφος τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνυμιῶν. διὰ τοῦ νοταρίου προτάξας φένωμαι πρὸς σὲ κυρ ρογερίον ὁ τῆς ἐκείνοις προσεστῶς τῆς μονῆς τῆς ἀγίας θεοτοκου τοῦ κυρ ζωσίμου καὶ σὴν σοί, παντας τοὺς ὑπο σε ἀδελφους, ἀφιερῶ σοι τους χωράφης· ὅση χορήγῃς μωδιων· τ'. ἅπερ ἔχω ἐκ τῆς μητρικῆς μου ὑποστάσεως· καὶ κεινὰ μὲ τοὺς ἄλλους μου ἀδελφους· τὴν ἐμὴν μύραν τοῦ σιτα καὶ διακειμενον εἰς τὴν περιοχὴν. ἅστι τοῦ νό· εἰς τοπον λεγόμενον του αγίου εύπλου· ὡν καὶ διορίζεται· οὕτως· κατα μὲν ανατολας· αρχόμεθα· ὡς ἰδι ἔχει· παλαιαν ἀπλήχεμα· καὶ απ ἐκείνης η ἦσα εως εἰς το ριάκει· καὶ κατάβη το ξέρω ριάκη· καὶ

† Signum manus Irenes uxoris quondam Mule cognomento Troglari.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascripta Irene cognomento Troglari, quae signum sanctae et vivificae crucis propria manu exaravi, nomen vero et cognomen per notarium praefixi, offero tibi domino Rogerio praeposito monasterii S. Deiparae de Cyr-Zosimo, et uua tecum omnibus fratribus, quibus praees, territorium capacitatis modiorum tercentorum, quod ex maternis bonis mihi obtigit, et commune habeo cum aliis meis fratribus, meam scilicet portionem. Situm vero est huiusmodi territorium in pertinentiis civitatis Nohae, ubi dicitur S. Euplus, his finibus comprehensum: ad orientem incipit a loco, ubi nunc est vetus diversorium, et inde vadit recta usque ad rivum, et descendit torrens et procedit ad flumen magnum Sarmenti, et inde recta pergit ubi fines sunt territorii Ursini filii pre-

ρίκτη εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν τοῦ σαρμέντη. καὶ ἔρ-
χεται ἡ αὐτὴ ἡσα· καὶ συνορίζει με τὸν χωραφίον
εὐρσῆνον· τοῦ πρεσβυτέρου Φιλαρέτου· καὶ συνκλήζῃ
με τὸ χωραφίον τὰ ἄνω ἀφ' ἑξῆς βασιλείας τοῦ
πρεσβυτέρου εὐσταθίου εἰς τὸ μοναστηριὸν· ἔχει ἐν
αὐτῇ σηκε· δ'. ἐκ τούτου τοῦ χωραφίου ἀφ' ἑξῆς τὴν
ἐμὴν μίραν· εἰς τὸν ὑγμένον πάνσεπτον ναὸν τῆς ὑπερ-
αγίας Θεοτοκου· καὶ ἡς σε κυρ ρωγερῖον ὁ τῆς ἐκείνης
καιροῦ προσέτω· ἵνα ἐχῇ αὐτῆς ἡ ἐκκλησία ἡ πᾶν-
τοτε· καὶ συνκυριεύσῃ αὐτὴν μετὰ τῶν αἰώνων
καὶ ἐπέκεινα· ἡ δὲ φανόσιν ποτὲ καιρῶν εἰς χρόνων τοῦ
ἐπιζητήσε ἡ ἀγία ἐκκλησία ἐκ τοῦ τιούτου χωρα-
φίου· εἰ ἀγωγὴν τυνα κατὰ τῆς ἐκκλησίας χρεῖσα-
σθαι βουλόμενος, μήτε ἐγὼ μήτε τῆς ἐκ τοῦ κατ' ἐμοῦ
μέρους εἰς κληρωνομίας. εἰ ἐξέου προσόπου· ἔστω αὐτῷ
ἀνάδεμα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἀγίου· πνευμα-
τος· τὸν τί· καὶ ἡ· ἀγίων Θεοφύλων πατρῶν. κλη-
ρωνομεῖν καὶ τὴν ἀρὰν ἰούδα τοῦ προδότη. ζημιούσθω
δὲ, καὶ ὑπερ παραβάσεως τοῦ τημίου καὶ ζωποιοῦ
σταυροῦ νομισματὰ λς'. ἡ δὲ οὕτως διαμένεται κατὰ
τῆς ἐκκλησίας, ἡ τιαύτη τέλια καὶ πληρεστάτη ἀ-
φ' ἑξῆς· ἡ καλωθέλως ἐπ' ἡσά σοι στερεὰ βευαία
καὶ ἀπαρασάλευτος δια τὸ οὗτο· μετὰ ἀρεσθῆναι
† γραφὴν δια χειρὸς κωνσταντίνου νοταρίου ὁ τοῦ ἐπι-
κλῆν τὸν κληρονομεῖ κατ' ἐπιτροπῆς ρωγερῖου τῆς ἐ-
κείνης κείρης προσέτω· ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ· τῆς ἡ' ἰν-
δικτιωνος· τοῦ ἔτους ς'χγδ'. παρόντων ἀξιοπιστῶν
μαρτυρῶν.

† βασιλεὺς τοῦ πρεσβυτέρου εὐσταθίου μαρτυρ
υπεγραφα οἰκεία χειρὶ τὸν τήμιον σταυρῶν τοῦ δὲ ἴφους
δια τοῦ νοταρίου καὶ ταβουλαρίου.

† δουραντῆς τῆς νοκάρας μαρτυρ υπεγραφα. †
ιωάννης ἱερεὺς μαρτυρ υπεγραφα.

† ἰωάννης τοῦ κυρ δάμεστηκου καὶ κρητῆς τρυ κυρ
ζωσιμου μαρτυρ υπεγραφα.

† στεφανὸς τῶν κυρ εὐσταθίου μαρτυρ υπεγραφα.

sbyteri Philareti, et clauditur cum territorio, quod
obtulit monasterio Basilius filius presbyteri Eustathii;
sunt vero ibidem ficus quatuor. Huius autem territorii
portionem, quae mihi obvenit, offero praedictae ve-
nerabili ecclesiae SS. Deiparae, et tibi domino Ro-
gerio, qui eidem nunc praefectus es, ut ipsum pos-
sideat ecclesia in perpetuum, et dominium habeat
usque ad finem seculorum et ulterius. Si quis vero
aliquando repetere voluerit praedictum territorium
a sancta ecclesia, aut ipsi litem intentare, sive ego,
sive quisquam ex meis consanguineis aut heredibus,
sive alia persona extranea, maledicti simus a Patre,
et Filio, et Spiritu Sancto, a tercentis octo et de-
cem sanctis divinisque Patribus, et heres sit male-
dictionis Iudae proditoris, et ob sanctae ac vivificae
crucis violationem solvat poenae nomine solidos sex
et triginta, et nihilominus deinceps ecclesia retineat
istiusmodi plenam et perfectam oblationem, quam de
bona voluntate feci tibi, firme, stabiliter et incon-
cusse, quoniam ita mihi visum est. † Scriptum manu
Constantini notarii cognomento Clarimontis de man-
dato Rogerii pro tempore monasterii praepositi, mense
decembri, indictione VIII, anno 6654, praesentibus
fide dignis testibus.

† Basilius filius presbyteri Eustathii testis propria
manu subscripsi honorabilem crucem, nomen vero
per notarium et tabularium.

† Durantès de Nucara testis subscripsi. † Ioannes
presbyter testis subscripsi.

† Ioannes filius domini Domestici et Iudex Cyr-
Zosimi testis subscripsi.

† Stephanus filius domini Eustathii testis subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 46.)

Gulielmus de Fabalibus in filii locum adoptat Philippum Nicolai filium.

† Εν ονόματι του πατρός του υιου και του αγίου πνευματος· επιδήπερ εξ αρχής και ανωθεν εί θήρι νωμοι· και ἱερὶ κανωνες διακαλέουσιν ἴτε εκ θεου ἴτε εξ ἡδίας προερεσεως υιους πνευματικούς γίνεστε· ὁθεν καγὼ γουλλιελμος, τῶν Φαυάλων ἰωδετηζω τῶν υιον του νικολαιου υιος του κυρ ούρσου του κυρ σινέσιου· του δουλεύσαι μὴ ὁ υιος σάρκῃκώς· ἀδελος· ἀκλωπος· και απὼ παντός κακού πράγματός ὁ υιος πιστως και αν· . . . . . εἶνα επιδωσω αυτων γυνή και εκ τω πραγματων μου επιδωσω αυτου ος του εμου υιου· και εαν πάλη ευρεθῇ ὁ αυτως πνευματικός μου υιος Φίληππος· εν κλωπία· και εν κακῃ και μὴ πίσῃ τῷ δελτημα μου· ὡς καδώς εστιν τω δικαιον και αποχωριστῇ απ' ἐμου ἐκ του εμου ἔκου ἵνα μὴ επιδωσω αὐτου τηρωτε· και απολαμβανω τῶν παροντα υιον μου δια χειρος του πατρος αυτου ενοπιον του γουαλτεριου βαλτερινου· και ιωαννου του πρεσβυτερου γεωργιου και ιωαννου του αγίου αρχαγγελου· ὁ και εγγήγῃτάδες· παροντων ἀξιωπιστων μαρτυρων· γραφέν δια χειρος θεοφυλακτου ἱερεως ἱοταριου ετους ςχγδ'· της δ'· ἰνδικτιωνος· † ιωαννης της δωνναλεας τωτε κριτης μαρτυρ υπεγραφα· † ιωαννης του πρεσβυτερου γεωργιου μαρτυρ υπεγραφα· † ιωαννης του αγίου αρχαγγελου μαρτυρ υπεγραφα· † καρμερτος τω μαριανου μαρτυρ υπεγραφα· † γουαλτεριος υαλτερινος μαρτυρ υπεγραφα· και ἰς τουτο απολαμβανω αυτου τὸν παροντα υιον μου ζωντα και νεκρών· και ἰς την εξουσιαν μου και των υιον ἡμῶν παντωτε εῶνας εῶνων·

† In nomine Patris, Filii et Spiritus Sancti. Quoniam ab initio et antiquitus divinae leges et sacri canones statuunt, sive ex divina, sive ex sua cuiusque voluntate, filios adoptivos adscribi; ideo ego Gulielmus de Fabalibus adopto filium Nicolai filii domini Ursi de domino Synesio, ut loco carnalis et germani filii mihi inserviat, et sit sine dolo et fraude, atque ab omni malo opere abstineat, ut fidelem filium decet . . . . . dabo quidem ipsi uxorem, et bonorum meorum consortium faciam, ac si meus esset filius. Quod si quando ipse adoptivus meus filius Philippus in furto aut aliquo flagitio deprehendatur, nec, ut par est, mihi obtemperare velit, et a me, meaque domo secesserit, non tenebor quicquam ei dare. Recipio autem hunc meum filium de manibus proprii eius patris coram Gualterio Balterino, et Ioanne filio Georgii presbyteri, et Ioanne de S. Archangelo, qui et fideiussores sunt, praesentibus etiam fide dignis testibus. Scriptum manu presbyteri Theophylacti notarii, anno 6654, indictione IX. † Ioannes de Donnalea pro tempore Iudex testis subscripsi. † Ioannes filius presbyteri Georgii testis subscripsi. † Ioannes de S. Archangelo testis subscripsi. † Charbertus filius Mariani testis subscripsi. † Gualterius Balterinus testis subscripsi. Ac proinde agnosco hunc praesentem filium vivum et defunctum et in potestatem meam recipio meorumque filiorum in secula seculorum.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 45.)

1147 — Mense Augusto 24 — Indict. X.

Nicolaus Ciconia, et Nicolaus de Licastro vendunt tarenis sex et viginti Nicolao filio Meli de Licastro, eiusque fratribus vineam positam ad Umbrecem.

† Εν οιοματι του πατρος και του υιου και του
αγίου πνευματος· σήμιον χειρος πρεσβυτερου νικολαου
νικωνια· και νηκολα δε λεικαστρου ομοῖς επιτροποι
ὁ τον τημηρον και ζωοπιον σταυρον· ειδυοχειρον μου
προταξον οικηα εἰμῶν γνῶμοι· και ημῆς προαίρετος δι
της φειῶμεθα κε ομολωγουμεν πρσχωμεν το αμπε
λιον τῷ οντα και διακίμενον εἰς τω ούμβρεκαι· εἰς τον
νικολαον υιου μελε δε ληκαστρου και τοῦς ἀδελφούς
αυτου λέο· και ρῶνέρτου· τὸ ἔχουσιν εἰς ἐξοῦσίαν·
κλαδέυσε· αρωτρευσε· τριγίσε· πουλεῖν· χαρίζειν· αν
ταλλαττειν· και υς πρίκα των υιων αυτου διδῶναι·
και εἰ τι δ αν ουλεται ὅς το κυρος και τι αυφεντία
παρ ημῆς ἔλαυεν· ἀπο του νῦν και εἰς τοῦς ἐξῆς χρο
νους· εστιν δὲ μετρος οργίς του αυτου αμπελιου· μέ
ρος ανατολικον οργίς κζ' δίσι· οργιες λδ' και β'·
αγκονάρια· μεσυμυρία· οργιες ιε' και β' αγκονάρια·
μερος ἀρκτος οργιες κ' σην σῶδω και ἐξῶδω· και μιαν
σικειαν· και οἰμοῖς ἐπίτρωπη· ὁμωλῶγοῦμεν· ὅτι εἰλεί
φμεν εκ τας χεῖρας του νικολα· και τον ἀδελφῶν αυ
του· ταρία κς'· και οἰμοῖς εἰ πίτροπι εἰ προγεγραμ
μένοι· ἐδῶκαμεν περι την ψυχὴν του λεο δε ληκα
στρου· περ ἀφίσεος τας αμαρτίας αυτου· εαν φανῆς
ποταῖ καιρω χρονω· εἰται οἰμοῖς εἰ προγεγραμμένη
ηται εκ του γένους αυτον· ἡ ται υιος αυτου· ζιτουν
τα· η εγκαλουντα· εἰ δικωλογοῦντα· ἀπάνο του
γ' ἀδελφούς· περι του αμπελο· τουτο· ὁμολογῶ εἰνα
δῶσι εἰς τῷ σακκελλιον του ριγός ριγαλη κ'· και
σύνπαν ἀκον και μη ουλων· και τῷ εἰνε ακολυτον
παιτων· υπο βαδιμοσιου αλφάνου μάγριε· εν παρουσία
ἀξιοπιστων μαρτυρων λεο παλμενταίρι μαρτυρ· † να
σιλειος ριτικαίλλα μαρτυρ· † νικολαος ουλταίλλα
μαρτυρ· † εγραφη δια χειρος ιωαννου ἱερεως τη κέ
λευσην του κριτου του μιναδα· μηρι αυγουστου εἰς
τας κδ' ημερα· κυριακη· ωρα θ'· ετους 655· ἰνδι
κτιωνος ι'· εν τοις καιροις ρουκερίου ροιγός· μιναδα
κριτης· ρουγεριου σισινηάνου στρατιγῶ· ἐξουσιάστα
δε ιωαννην ουλταίλλα υιος λέο πρωτοπαπα·

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Signum manus presbyteri Nicolai Ciconiae, et Nicolai
de Licastro. Nos curatores, qui venerandam et vi
vificam crucem propria manu exaravimus, de pro
pria nostra sententia et libera voluntate declaramus
et confitemur vendere Nicolao filio Meli de Lica
stro, eiusque fratribus Leoni et Roberto vineam, quae
sita est in loco dicto Umbrece, ut amodo et in per
petuum habeant potestatem putandi, arandi, vinde
miandi, vendendi, donandi, permutandi et in dotem
suorum filiorum constituendi, et quidquid voluerint
faciendi, utpote qui dominium et facultatem a nobis
acceperint. Haec autem est mensura ulnarum eiusdem
vineae: ad orientem ulnae septem et viginti; ad occi
dentem ulnae undequadragesima et duo cubiti; ad me
ridiem ulnae quindecim et duo cubiti; ad septentrio
nem ulnae viginti, cum ingressu et egressu, et una fi
cu. Et nos curatores declaramus accepisse de manibus
eiusdem Nicolai eiusque fratrum tarenos sex et viginti;
et nos suprascripti curatores dedimus eos pro anima
Leonis de Licastro, et pro redemptione eius peccato
rum. Si qua vero occasione vel tempore apparue
rit aliquis, aut nos ipsi suprascripti, aut ex cogua
tione nostra, aut filius noster, contra memora
tos tres fratres petitionem, actionem, aut accusatio
nem de supradicta vinea movere volentes, solvere
debeamus Fisco regio regales viginti, et inviti ac no
lentes silere; illi autem a nemine impediri aut mole
stari possint. Scriptum sub fideiussione Alphani Magi
ri, praesentibus fide dignis testibus. † Leo Palmenteri
testis. † Basilius Riticella testis. † Nicolaus Vul
tella testis. † Scriptum est manu Ioannis presbyteri
de mandato Minadae Iudicis, die dominica XXIV men
sis augusti, hora IX, anno 655, indictione X, tem
poribus Rogerii Regis, Iudicis Minadae, Rogerii Si
siniani Strategi, et Magistratus Ioannis Voltel lae fili
Leonis protopapae.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 47.)

1147 — Mense Novembri — Indict. XI — Circlarii.

Testamentum Alpheranae de Caralea.

† Εν οἰοματι του πατρος καὶ του υἱου καὶ του
 αγίου πνευματος· ἐπεὶδεῖπερ καγὼ ἀλφερανὰς υπαρ-
 χων υἱος του ἀπιχμενου ἰωαννου του παπα νικολαου
 της καραλεας ἐν νοσῷ βαρυντατῷ κατακλινεῖς κληγη-
 τε κατασχεθεῖς τον νοῦν δὲ καὶ τὰς φρενας ἐρρωμι-
 νας ἔχω καὶ ἐπὶ νοῦν ἔχω τῷ του θανατου ἀδειλον
 τέλος· κατὰ τὴν φάσκον ριτον· οτι οὐκ ἐστὶν ἀνθρω-
 πος ὃς ζήσεται· καὶ οὐχ ὥφαιτε θάνατον τούτο· οὖν
 πλειων· ἐνθυμουμενος τὰ προσδόντα μοι ἐκ τῆς πενή-
 χρας μου οὐσίας διατηρηθῆμι· Ἐν πρωτοις θέλω καὶ
 βούλωμαι· ἵνα δοθῇτω ὑπερ ψυχῆς μου σωτηρίας τῷ
 ἐμῷ μερὸς του ἀμπελίου ἐκ τὰ ἀμπελία του κάλαυρου
 ὃν μοῖ ἔλαχεν μύριον· ταύτην προριθμισαν ἀμπελον τῷ
 ἐμῷ μερὸς ὃν· ἐμοῖράσαμην συν του ἐμοῦ υἱου λάνδου
 καὶ του γάμβρου μου δουράντη ἐπαφίω αὐτὰ τοῦ
 ἐμοῦ υἱου λάνδου· ἅμα καὶ τον ἀπιδον ὃν ὑπάρχει
 μεσὸν τῷ ἀμπελίῳ ὃν ἐστὶν πλησίον τῷ ἀμπελίῳ τῆς
 καρικιάτας· καὶ σικαίαν μίαν ορδώσικ· ὃν ὑπάρχει
 εἰς την κατῶ ἀμπελὶ ὃν ἔιχεν θεωρετρον ὑ θυγατρὸς
 βασιλείου του κάλαυρου· διότι ἐκύκευσέ με· εἰς τὴν
 ἐμην ἀδιναμίαν· καὶ μέλλει μὴ δουλεύσαι· ἀπο της
 ἐμης ἐκ κωσμου ἀφ᾽ ἧς ὑπερ ψυχῆς μου σωτη-
 ρίας· καθὼς ἔθος ἐστὶν περὶ τῶν τεθνήσκόντων μεχρι
 οὗ ζῶντος αὐτοῦ· ἐμοῖός ἐπαφίω αὐτῷ του υἱου μου
 λάνδου ὑπερ ψυχῆς μου σωτηρίας ἐκ τῷ ἐμῷ μερὸς
 τῷ χωράφιον ὃν ὑπάρχει ἐπικατω μερὸς τῷ σπύλαιον
 τῆς αγίας ελενης πλησίον τῷ χωράφιον του κῆρ σαλα-
 μὸν υἱου γουλλιελμου ρουσιτου ἐκ τῷ δυσικὸν μερὸς·
 τῷ δὲ ἀπὸ τῷ δυσικὸν μερὸς ὑπάρχει τῷ χαλκί της
 αγίας ελαίνης· ἐπαφίω δὲ του ἐμοῦ γάμβρου δουράντη
 τῷ ἀργὸν χωράφιον ὃν ὑπάρχει πλησίον του αὐτοῦ
 μύριαν του ἀμπελίου· την δὲ ἀμπελὶν ὡς καθὼς ὑ-
 πέρχει μοιρασμινον ἐπιτρέπω ἵνα οὗτος ὑπάρχει μέχρι
 τελευτῶν ἐώνων· τὰ δὲ χωράφια καὶ ὑμεροδενδρία·
 ὅσα δ' ἂν ὑπάρχει· ἐπαφίω του ἐμοῦ υἱου λάνδου
 καὶ τῆς ἐμῆς θυγατρὸς ἀννης· οὗτος θέλω καὶ βού-
 λωμαι ἀπαντὰ γενέσθαι· ὥστις δὲ εὐρεθῇ ἐναντιου-
 μενος κακωπραγμῶν· ἐκ ταύτης τῆς ἐμῆς διατάξεως
 σὺ τῷ ἀναδύμῃ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ αγίου

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
 Quoniam ego Alpheranas filius defuncti Ioannis filii
 presbyteri Nicolai de Caralea, morbo gravissimo cor-
 reptus, lecto detineor, sanam autem habeo mentem
 animumque, et incertum mortis finem recogito iuxta
 illud dictum, quod non est homo, qui vivet et non
 videbit mortem, eo magis haec recolens, de tenui pa-
 trimonio, quod possideo, ita statuo. In primis volo
 et cupio, ut detur pro animae meae salute pars vi-
 neae Calabri, quae mihi obligit ex divisione eiusdem
 vineae, quam fecimus cum meo filio Lando, et meo
 genero Duraute: et relinquo ipsam meo filio Lando
 simul cum una pyro, quae est in medio vineae iuxta
 vineam de Carricata, et unam ficum orthosycam,
 quae est in inferiori parte vineae, quam post nu-
 ptias in donum obtinuit filia Basilii Calabri, quo-
 niam curam mei habuit in aegrotatione mea, et post
 meum obitum inservire debet saluti animae meae
 toto vitae suae tempore, ut mos est pro defunctis.
 Item relinquo eidem filio meo Lando pro salute ani-
 mae meae partem meam de terra, quae sita est ad
 inferiorem partem speluncae S. Helenae: ad occi-
 dentem iuxta terram domini Salomonis filii Guliel-
 mi Rusiti; nam quae occidentem spectat, est Fer-
 rarii S. Helenae. Relinquo autem genero meo Du-
 ranti terram incultam sitam iuxta illam partem vi-
 neae, quae ipsi obligit. Volo autem ut huiusmodi
 divisio vineae sic permaneat usque ad finem secu-
 lorum. Terras vero, et arbores fructiferas, in quo-
 cumque loco fuerint, relinquo filio meo Lando, et
 meae filiae Annae. Ita volo et cupio omnia fieri.
 Si quis autem improbus impedimentum afferre
 audeat huic meo testamento, maledictionem ha-
 beat a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et

πνευματος. ζημιούσθω δὲ καὶ εἰς τὴν δημοσίον νομι-
ματά λς· ἔγραφη ὁ παρὼσα διατάξης δια χεῖρας
ἐμοῦ νικολαοῦ νοταρίου καὶ ταβουλариου κληκλარიου·
ἐν μηνὶ νοεμβριῳ τῆς ια' ἰνδικτιωνος τοῦ ςχλς' ἐταῦς·
παρουσία ἀξιωπιστων μαρτυρων.

† ἰωαννης δοξιότης μαρτυρ υπεγραφα οἰκεια χειρι
τον σταυρων.

† ρωγεριος υἱος του πρεσβυτερου δούραντη μαρτυρ
υπεγραφα οἰκεια χειρι των σταυρων.

† γρηγοριου βετρισανου μαρτυρ υπεγραφα οἰκεια
χειρι των σταυρων καὶ το ὕφος.

† χαρτουλариος μαρτυρ υπεγραφα οἰκεια χειρι των
σταυρων.

† νικολαος κουμήνου μαρτυρ υπεγραφα δια των
σταυρων· καὶ τὴν ὕφος δια του νοταριου †

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 48.)

poenae nomine solvat Fisco solidos sex et triginta.
Scriptum est praesens testamentum manu mea Ni-
colai notarii et tabularii civitatis Circlarii, mense
novembri, indictione XI, anno 6656, in praesentia
fide dignorum testium.

† Ioannes Doxiotes testis propria manu crucem
subscripsi.

† Rogerius filius presbyteri Durantis testis pro-
pria manu crucem subscripsi.

† Gregorius Betrisanus testis propria manu cru-
cem et nomen subscripsi.

† Chartularius testis propria manu crucem sub-
scripsi.

† Nicolaus de Cumino testis crucem subscripsi,
nomen vero per notarium †.

CXLV.

1148 — Mense Februario 3 — Indict. XI.

*Petrus filius Alpherii et Ioannes eiusdem Petri filius cum sua quisque uxore Sica et Marsilia vendunt Leoni
de Mule Salernitanis tarenis viginti vineam cum parte arborum ad eos spectantium, quarum reliqua pars
venditur eidem Leoni a Nicolao Bono tarenis duobus.*

† σύγγον χειρὸς πετρος ὁ υἱος ἀλφῆριου † σύγγον
χειρὸς ἰωαννου ὁ υἱος αὐτοῦ † σύγγον χειρὸς σίκα ἡ
γηνὴ αὐτοῦ † συγγον χειρὸς μαρσίλια ἡ γηνὴ τοῦ
ἰωαννου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ
αγίου πνευματος, ἡμῆς οἱ ἀνωτέρω γεγραμμένοι τὸν
τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρον ποίξαντες· οἰκεια ἡμῶν
βοηλῇ καὶ ἀγαθῇ πρόβηται· φαινόμεθα ἡμῆς οἱ ἀνω-
τέρω γεγραμμένοι πράσχωντες τὸ ἀμπέλην μετὰ ἀν-
φοδον μετὰ τὸ μέρος μας τῶν ἡμεροδεδριῶν καὶ ἀγρίων·
πράσχωμεν τούτω τῷ λέῳ του μουλε ἰωαννου· διὰ
ταρία σαλερινά κ', καγωγὴ νικολαος, ὁ ἐπικληθῆς τοῦ
βωνη ἐπαυλῆσα τὸ αὐτῷ λέῳ τοῦ μουλε ἰωαννου,
τὸ μέρος μου τῶν ἡμεροδεδριῶν καὶ ἀγρίων ὅπερ καὶ
εἶχον εἰς τὸ ἀμπέλην τοῦ πρόρηθέντος πέτρου τοῦ
αλφῆρη ὁ καὶ πρᾶστις διὰ ταρία σαλερινά, β', σὺν τῷ
ἰσοδῶ καὶ ἰσοδῶ· μετὰ τῶν φραγμαῶν· καὶ στρεφω-
ματὰ τῶν βοηθίων· εἰσὶν δὲ τὰ σινόρια τοῦ ἀνπελίου.
ἀπὸ μέρος ἀνατολικον στήνορη τὸ ἀμπέλην τοῦ αὐβου
τῆς τροττας, καὶ ἀπὸ μέρος δυσμᾶς, ἀμπέλιον τοῦ

† Signum manus Petri filii Alpherii. † Signum
manus Ioannis filii eius. † Signum manus Sicae ux-
oris eius (Petri). † Signum manus Marsiliae uxoris
Ioannis.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
suprascripti, qui venerandam et vivificam crucem
exaravimus, de propria nostra sententia et bona
voluntate vendimus vineam cum ingressu et egressu,
et cum parte nostra arborum tam fructiferarum quam
silvestrium; eamque vendimus Leoni de Mule filio
Ioannis pretio tarenorum Salernitanorum viginti. At-
que ego Nicolaus cognomento Bonus vendidi Leoni
de Mule filio Ioannis meam partem arborum fructi-
ferarum et silvestrium, quas habebam in vinea prae-
dicti Petri de Alpherio, et vendidi tarenis Salernitanis
duobus, cum ingressu et egressu, cum sepibus et
humbili. Sunt vero fines praedictae vineae huiusmodi:
ad orientem vinea Hugonis de Trotta; ad occidentem
vineae eiusdem Leonis emptoris, et territorium Pe-
tri de Mammana; ad septentrionem vineae eiusdem

αὐτοῦ λέον, ὁ καὶ ἀγωραστής. καὶ χωράφη τοῦ πέ-
τρου τῆς μιχμάνας, καὶ ἀπὸ μέρος ἀρκτρο ἀνπέλιον
τοῦ αὐτοῦ οὐβος τῆς τροττας, καὶ ἐριμον ἀμπελιον
τῶν υἱῶν οὐρσου τοῦ μελιτοῦ, καὶ ἀπὸ μέρος μεση-
υρινον τῆς οὐδὸς διμοσία· ἡμῆς δὲ οἱ ἀνωτέρω γεγραμ-
μένοι μετὰ τὸ ἀπολαβεῖν τὰ ταρία· ἐποιήσαμεν τὴν
παρούσαν γραφὴν δια χειρὸς τοῦ νοταρίου ἵνα ἐχέτω
ὁ λέων ὁ καὶ ἀγωραστής ἐξουσίαν τὸ ἀνπέλιν καὶ
τὰ δένδρα τοῦ πουλεῖν καὶ χαρίζειν, καὶ εἰς προίκιον
γράφαι καὶ ποιεῖν ὅσα βούλεται, ὡς κυρὸς καὶ τὴν
ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡλιφός· ἐάν δὲ Φανὴ πωτὶ καιρῶ-
ν ἡμεῖς, ἡτε ἐκ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς, ἢ ἄλλος τις
ἀνδρῶπιος ζητόντα, ἢ μάχας ποιῶν. ζημιόθῃτω· εἰς
τον ἀγωραστὴν εἰς τὸ διπλουν. καὶ εἰς τὸ δημόσιον
λς. ρυγάτα· στέρως δὲ ἐχέτω ὁ ἀγωραστής τὸ ἀμ-
πέλιον, καὶ τὰ δένδρα· ἐποιήσαμεν δὲ καὶ τὴν πα-
ρούσαν γραφὴν· ἐνώπιον κελῶν μαρτυρῶν. μαρτυρ
† βιτάλη κρητῆς. μαρτυρ † νικολαὸς ὁ υἱὸς τοῦ
κρητοῦ. μαρτυρ † νικολαὸς λαυρουφρέδη. ὁ υἱὸς ρω-
μῆλδου. Ἐγγραφὴ δια χειρὸς βασιλείου νοταρίου ὁ υἱὸς
κομητος, ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ εὐλαβεστάτου αὐθεντοῦ
ἡμῶν ρογέρι ριξ καὶ στρατηγὸς ολεττας ρικκαρδος
βουρρέρι. Ἐν ετει ςχνς' ἰνδικτιωνι ια'. μηνί Φεβρουα-
ριῳ εἰς τας γ'. ἡμέρα γ'.

Hugonis de Trotta et vinea inculta filiorum Ursi de
Melito; et ad meridiem via publica. Nos autem su-
prascripti, acceptis tarenis, condidimus hoc instru-
mentum manu notarii; ut idem Leo emptor ha-
beat potestatem vendendi praedictam vineam et ar-
bores, donandi, dotis causa assignandi, et quicquid
ei libitum fuerit faciendi, utpote in quem ius et
dominium transtulimus. Si vero temporis progressu
quisquam apparuerit litem aut molestiam illaturus,
sive nos ipsi, sive quisquam de nostra cognatione,
sive alius quilibet, poenae nomine solvat emptori
duplum pretii, et Fisco regales sex et triginta, et
nihilominus ipse emptor firmiter retineat vineam et
arbores. Fecimus autem praesens quoque instrumen-
tum coram probis testibus. † Vitalis Iudex testis.
† Nicolaus filius Iudicis testis. † Nicolaus Laurofre-
di filius Romaldi testis. Scriptum manu Basilii no-
tarii filii Comitum, temporibus piissimi domini nostri
Rogerii Regis, et Strategii Olettae Riccardi Burre-
ri, anno 6656, indictione XI, die III mensis fe-
bruarii, feria III.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 49.)

CXLVI.

1149 — Indict. XII — Cyr-Zosimi.

Constantinus Pelegrinus donat ecclesiae SS. Trinitatis et S. Mariae de Cyr-Zosimo portionem suorum bonorum et equam.

† συγγον χειρὸς κυρ κωνσταντίνου ἀδελφου του
νικολαου πελεγρίνου.

† ἀφιερῶσις ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· φενωμαι καὶ γῶ κωνσταν-
τίνος ὁ τῶν τύπων τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυ-
ρου καδυπογραφας με. καὶ ἀφιερῶσθαι διὰ πολλας
μου ἀμαρτίας εἰς τὴν ἁγίαν τριάδα τῆς χάβας καὶ
εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκον τοῦ κυρ ζωσιμου. καὶ εἰς τας
χειρας τοῦ κυρ λεοντος πριουλου καὶ εἰς τοὺς ἄλ-
λους ἀδελφους δια πνευμα μου διὰ σὴνχόρισιν των
ἀμαρτιῶν μου ὁμοίως καὶ δια τὴν ὑπόστασιν μου ὁ-
μολογῶ καὶ προστάγτω τουτο, ἀπο γὰρ τὴν σίμε-

† Signum manus domini Constantini fratris Ni-
colai Pelegrini.

† Oblatio in nomine Patris, et Filii, et Spiritus
Sancti. Ego Constantinus, qui signum venerandae et
vivificae crucis exaravi, pro multis meis peccatis
oblationem facio S. Trinitati de Cava, et S. Dei-
parae de Cyr-Zosimo in manibus domini Leonis
prioris et aliorum fratrum, pro anima mea et pro
remissione meorum peccatorum, et de meis bonis
ita volo et mando, ut ex hac die et hora tradatur
ecclesiae tuae fulva equa pulcherrima ex iis quas
habeo; et de aliis bonis, quae possideo, totam meam

ρον ἡμεραν καὶ ὥραν ἐπιδίδωμι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν
σιν Φοραδὰ Φάλβα τὸ κάλλιστον ὄνπερ ἔχωμεν· καὶ
ἐκ τῶν ἀλλων ὑπαρχόντων μου το μέρος μου ὅλα εἰς
τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν· καὶ εἰς τὴν ζωὴν μου ἐκ τὰ
πουλαδιτζια ὄνπερ μέλλουσιν γέννησι τοῦ πιάσωμαι
διὰ εὐτρεπισμον τοῦ σώματος μου. καὶ τὴν πουλαδὴ
ὄνπερ καβᾶλλιεύσωμαι εἰς τὴν ἀποβίωσιν μου, κελε-
σωμαι τοῦ ἀσὲν εἰς τὸν ἅγιον γεόργιον. εἰ δὲ ἡμῖν
τίς καὶ μέλλι καθάλιθῆναι τὴν ἐμὴν ἀφίερωσιν, ἐστὼ
κατιραμένος παρὰ κυρίῳ θεῷ παντοκράτορι. τῶν τῆς
ἁγίων θεωφωρῶν πατρῶν. καὶ τὴν ἡμῖν ἀφ᾽ ἑρῶσιν
στερεὰν καὶ ἀπαρσαλευτὸν παρουσία τῶν ἀξιοπιστῶν
μαρτυρῶν. γραφὴν διὰ χειρὸς ἰωάννου ἱερέως ταβουλα-
ρίου τοῦ κυρ ζωσίμου ἐτους 657 Ἰνδικτιωνος β΄.
† περρωνη μαλίσκαλκου μαρτυρ † ἰωάννης τοῦ δω-
μεστίκου μαρτυρ † νικολάος λουμβαρδος καὶ νισκω-
μης μαρτυρ † οὐβου σωναντὴ καὶ κριτῆς μαρτυρ †
ἰωάννης διγτωρ μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 50.)

portionem offero sanctae ecclesiae, et dum vixero, ex
pullis equinis nascituris, eos mihi sumam, qui cor-
poris mei commoditati inserviant; sed post meum
obitum volo ut ecclesia S. Georgii habeat equuleum,
quo vehi solitus fuero. Si quis vero aliquando in-
fringere velit hanc meam oblationem, sit maledictus
a domino Deo omnipotente, a tercentis octo et decem
sanctis divinis Patribus; et nihilominus huiusmodi
oblatio firma et inconcussa permaneat. Coram testi-
bus fide dignis scripta est manu presbyteri Ioannis
tabularii de Cyr-Zosimo, anno 6657, indictione XII.
† Perroni Maliscalcus testis. † Ioannes filius Dome-
stici testis. † Nicolaus Lombardus et Vicecomes te-
stis. † Hugo Sonante et Iudex testis. † Ioannes
Dictor testis.

CXLVII.

1149 — Mense Decembri 13 — Indict. XIII.

*Rogerus Caciani dominus vendit Urso Pagani filio praedium situm in colle Cesinae pretio unius bovis
et duorum tarenorum.*

† σίμιον χειρὸς τοῦ ἐνδόξου καὶ κλιμῆ· καὶ εἰσὶνε
καὶ υψιλῆ· καὶ δυνατὸν· καὶ ἀλιθινὸν ἀνφ᾽ ἐντὶ ἡμῶν
ρουκερι τοῦ κακιδίου· ὁ τὸν τῆμιον καὶ ζῶσποϊόν σταυ-
ρον ἐποίησαν οἰκία μου γνῶμη καὶ νουλὴ ἀνφ᾽ ἐρετῶν·
πεπρακα εἰς σὲ οὐρσοῦ υἱοῦ τοῦ παγάνου· ἐν πετζι
χωράφι τὸ κειμενον εἰς τὸν νοῦν τῆς κείνης· πλι-
σίον τῶν υἱῶν τοῦ κιτζι· καὶ τὰ δένδρια τῆς οὔσιν
ἐν αὐτῇ· διὰ ἐν νοιδιον· καὶ β΄ ταρία· συν ἡρώδω
καὶ ἐξώδω αὐτῶν· ἵνα ἐχῇς ἐξούσια οὐρσοῦ τὴν αὐτὴν
χωράφιου· γένῃ πονὴν· πολλὴν· χαρίζην· ἀνταλλάτ-
τιν πρίξιν γράφει· περὶ τὴν ψυχὴν διδῶναι· καὶ ἡ τὶ
δ ἂν δελεῖς καὶ νουλεσε ἐστὶν δὲ περιορισμῶς τοῦ αὐ-
τοῦ χωράφιου· ἀπὸ ἀνατολικὸν μέρος· νικολάος κα-
ταπάνου· καὶ οἶλλι τοῦ κιτζι· καὶ ἀπο δίσσι· ἰωαν-
νης τοῦ ἀμάτου· καὶ παπα οὐρσοῦ τοῦ πρεσβυτέρου
γεόργι· καὶ ἀπὸ ἀκτρον· οἶλλι τοῦ κιτζι· καὶ ἀπὸ
μεσιμυρια· πρεσβύτερος νικολάος νοταρου· καὶ ἀγγε-
λος· ἰ δ ὄνπερ οὐκ ἰγούμει Φοραδὴ τίς ἐπὶ νῶχλοισιν

† Signum manus gloriosi, et inclyti, et pii, et
excelsi, et potentis, et veri Domini nostri Rogerii
de Caciano. Ego qui venerandam et vivificam cru-
cem signavi, de propria mea sententia et libera
voluntate vendo tibi Urso filio Pagani unam portio-
nem terrae sitam in colle Cesinae, iuxta terram fi-
liorum Citzi, cum arboribus ibi consitis, cum ingres-
su et egressu, pro uno bove et tarenis duobus; ut
tu, Urse, potestatem habeas idem praedium colendi,
vendendi, donandi, permutandi, in dotem assignandi,
pro tua anima dandi, et quidquid volueris facien-
di. Sunt autem fines praedictae terrae: ad orientem
Nicolaus Catapanus et filii Citzi; ad occidentem Ioan-
nes de Amato, et presbyter Ursus filius presbyteri
Georgii; ad septentrionem filii Citzi; ad meridiem
presbyter Nicolaus notarius, et Angelus. Si quis ve-
ro, quod non putamus, etiam ex habitatoribus Ca-
ciani, de huiusmodi territorio molestiam afferre ten-

περι τὸ τοιοῦτον χωραφίου ἦτε τὴς ἀνδρῶν του κακίανον· ἐμ πρῶτις. του στρεφειν τῶ δυπλῶν και εἰς τῶ διμῶσιον λς' νομισματὰ και ἀκω σιῶπαν και μὴ υουλαμένος· ἐμ παρουσια μαρτυρῶν παπα υασιλειος ο κριτης μαρτυρ νικολαος καταπάνου μαρτυρ δομινικου μαρτυρ ρουπερτου δαιεστικου μαρτυρ δημητριος νικολαου καταπανου. ἔγραφε δια χειρος νικολαου ἱεροῦ καὶ νοταριου δια προσταξιν του ἀφθῆντι μηρι δεκαμβριω εἰς τας ιγ' ἡμερα γ' ὦρα θ'· ἔτους χχχ' ἡνδριωνι ιγ' ἐν τες ἡμερες ἀφθῆντι ρουκερι και στρατιγῶν κυρ τανκριδα της σιλνα· και υισκῆμις πετρου θεδοσι.

taverit, in primis duplum pretii reddere teneatur, et publico Aerario solvat solidos sex et triginta, et invitatus nolensque taceat. Praesentibus testibus presbytero Basilio Iudice, Nicolao Catapano, Dominico, Ruperto Domestico, Demetrio filio Nicolai Catapani. Scriptum manu Nicolai presbyteri et notarii de mandato Domini die XIII mensis decembris, feria III, hora IX, anno 6658, indictione XIII, temporibus domini Rogerii, et Strategii domini Tancridae de Silva, et Vicecomitis Petri Theodosii.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 52.)

CXLVIII.

1152 — Indict. (XV).

Ascettinus cognomento Armus vendit tarenis Salernitanis decem Urso Pagani filio praedium positum in loco nuncupato Monte Pardi.

† σημείον χειρὸς του κυρ ἀσκηττινου, ὁ ἐπικληθεῖς, τοῦ ἄρμου.

Ἐν ὀνοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱου καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος. ἐγὼ ἀσκηττινος, ὁ ἀνωτέρω γεγραμμένος, ὁ καὶ τὸν τιμιον καὶ ζωοποιῶν σταυρον ποιῆσας, διὰ χειρὸς, τοῦ νοταριου, ἡλία μου γινῶμη καὶ ἀγαθῇ πρόθεσίᾳ καὶ οὐκ ἔκ τινος, τὸ παράπαν ἀνάγκης, ἢ ραδιούργιας, ἀλλ' ἐξ ἀγαθῆς μου προεραΐσεως, δι' ἧς φαίνωμαι καὶ ἐμολογῶ πράσκειν τα χωραφία ἐντα καὶ διακείμενον, εἰς τὸ τοπονπωδεσίαν, τοῦ βουῶν τοῦ πάρδου, πέπρακα τὸ αὐτὸ χωραφίον, τῶ οὔρῳ τοῦ παγάνου, οἰκειτῶρ τοῦ χωρίου τῆς περταύσας, διὰ τάρια σαλερίνα, ἰ', σὺν τὸ ἔστωδω, καὶ ἔξωδω, μετὰ ἡμεροδενδριων, καὶ ἀγρίων, εἰσὶν δὲ συνόρια περὶ του τοιούτου χωραφίου, ἀπὸ μέρος ἀνατολικόν, συνορῇ τὸ χωραφίον τοῦ κωνσταντίνου τοῦ φλώκκα οἰκειτῶρ παγγιάνου· καὶ ἀπὸ δυσμᾶς, χωραφίον τοῦ αὐτοῦ κωνσταντίνου, καὶ ἀπὸ ἄρκτρου, χωραφίον τοῦ διμητρίου, ὁ υἱος μηχατῆ τοῦ πρεσβυτέρου διμητρίου καὶ τῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν καὶ τῶν υἱῶν του νικολάου βραγχελίου· καὶ ἀπὸ μέρος μεσημβρινόν· τὸ χωραφίον τοῦ μαρτίνου, οἰκειτῶρ παγγιάνου· ἐγὼ δὲ ὁ ἀνωτέρω γεγραμμένος μετὰ τὸ ἀπολαβεῖν, τὰ τάρια ἐκ χειρὸς τοῦ οὔρσου, ἐποίησα αὐτῶ

† Signum manus domini Ascettini cognomento Armi.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego Ascettinus suprascriptus, qui sanctam et vivificam crucem signavi manu notarii, de propria mea sententia, et bona voluntate, nulla omnino vi compulsus, aut fraude, sed de bona mea deliberatione declaro et fateor vendere territorium, quod situm est in loco qui dicitur Mons Pardi, et pro vendito habeo hoc territorium Urso Pagani filio de casali Pertusiae pretio tarenorum Salernitanorum decem cum ingressu et egressu, et cum arboribus cultis et incultis. Sunt autem eius fines: ad orientem territorium Constantini de Flocca incolae Caggiani; ad occidentem territorium eiusdem Constantini; ad septentrionem territorium Demetrii filii Michaelis filii presbyteri Demetrii, eiusque fratrum, et territorium filiorum Nicolai Branchellii; ad meridiem territorium Martini de Caggiano. Ego vero suprascriptus, acceptis tarenis de manu Ursi, feci ipsi praesentem scripturam manu notarii, ut potestatem habeat ipse emptor di-

τὴν παρούσαν γραφὴν, διὰ χειρὸς τοῦ νωταρίου, ἵνα ἐχέτω ὁ ἀγωραστής, ἐξουσίαν τὸ χωράφιον· πωλεῖν· χαρίζειν· ἀνταλλάττειν· καὶ ποιεῖν ὅσα βούλεται, ὡς κυρίως, καὶ τὴν ἐξουσίαν, παρ' ἐμοῦ· εἰλιφῶτα. Ἐὰν δὲ φανῇ πωτὲ καιρῶ, ἥτε ἐγὼ, ἥτε ἐκ τῆς συγγενικῆς μου, ἢ ἄλλος, τίς ἀνθρώπος, ζητῶντα, ἢ μάχας ποιῶν, ἢ ἐνατιῶν, ζημιωθῇτω εἰς τὸν ἀγωραστήν, εἰς τὸ διπλοῦν, καὶ εἰς τὸν δημόσιον, λς' ῤιγάτα, καὶ αὐτὸς ὁ ἀγωραστής· ἐχέτω τὸ χωράφιον, στερῶς καὶ ἀπάρασαλευτος· Ἐγρᾶφη ἡ παρούσα γραφὴ διὰ χειρὸς βασιλείου νωταρίου, Ἐν ἔτει ς'χξ' ἰνδικτιωνι ιδ'. Ἐνώπιον καλῶν, καὶ αξιοπιστῶν μαρτύρων· † νικολάου κρητῆς, ὁ υἱὸς βιτάλη κρητῆς μαρτυρὺν υπεγράψα τὸν σταυρον· † οὐρσουλέον ὁ υἱὸς λέον τοῦ καγγιανου· μαρτυρὺν υπεγράψα τον σταυρον, δημίτριος ὁ υἱὸς μιχαὴλ τοῦ πρεσβυτερου. μαρτυρὺν † υπεγράψα τὸν σταυρον. Ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ κρατεωτάτου αὐθεντι, ἡμῶν, ρῖξ ρογερίου, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ρῖξ γουλιέλμου καὶ καμνηριλλίου ὁ κυρ ἄλφανος καστελλου μάρης καὶ στρατιγός· δὲ ὀλεττας ἰωαννης τῆς ὠρτης ὁ υἱὸς βιτάλη κρητῆς.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 53.)

ctum territorium vendendi, donandi, permutandi, et faciendi quicquid voluerit, tamquam dominus, potestate a me accepta. Si autem temporis progressu aut ego, aut aliquis de mea cognatione, aut quicumque alius praesumpserit molestiam, litem, aut controversiam inferre, poenae nomine duplum pretii emptori solvamus, atque Fisco nummos regales sex et triginta; et nihilominus ipse emptor territorium retineat firme et stabiliter. Scriptum est praesens instrumentum manu Basilii notarii, anno 6660, indictione XIV, coram probis et fide dignis testibus. † Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis crucem subscripsi. † Ursileo filius Leonis de Caggiano testis crucem subscripsi. † Demetrius filius Michaelis presbyteri testis crucem subscripsi. Temporibus potentissimi domini nostri Regis Rogerii, et filii eius Regis Gulielmi, et Cambrilingi domini Alphani de Castello Maris, et Strategii Olettae Ioannis de Corte filii Vitalis Iudicis.

CXLIX.

1154 — Indict. II.

Irene uxor defuncti Ioannis Franci vendit domino Umfredo priori Eremitarum sub titulo SS. Apostolorum praedium situm in loco dicto Arsaphia tarenis aureis octo.

† σῦγγον χειρὸς δόμνας τῆς ποτὲ γαιετῆς τοῦ ἀπὶ χαμίνου ἰωαννου φράνκου· † σῦγγον χειρὸς λεοντος υἱοῦ αὐτῆς· † σῦγγον χειρὸς ἐρήνης θυγατρὸς αὐτῆς· † σῦγγον χειρὸς θύρσου γαμυροῦ ἐρήνης· † σῦγγον χειρὸς ζῆης θυγατρὸς ἐρήνης· † σῦγγον χειρὸς καλῆς θυγατρὸς αὐτῆς· Καγῶ ἐρήνη ἡ ἀνωτέρω γραφῆσα εἰς το σῦγγον τοῦ τιμίου καὶ ζωῆπιου σταυροῦ εἰκόνις δακτύλοις καθ' ὑπογράψασα, ἐκουσία μου τι γνῶμι καὶ εἰκήα προέρεσι, καὶ οὐκ ἐκ τινος τῶ παραπάν ἀνάγκης. εἰ υἱίας. εἰ δόλου. εἰ χλευῖς. εἰ ραδιούργιας, εἰ ὅσα τοῖς νόμοις εἰσὶν ἀπιγορευμένα. μᾶλλον μὲν, οὖν σὺν πρωθυμία πᾶσι καὶ ὁλωψύχῳ προθέτι πιπράσκω εἰς σαι τὸν δοσιώτατον, ἱερωμναζωντα, καὶ πριούρον ἀγίων αποστόλων τῶν ἐριμίτων, χωράφιῳ τῶ ὄντα καὶ διακήμενον εἰς τόπον λεγομενον ἀρσαφίαν, τῶ ἄπερ

† Signum manus Domnae quondam uxoris Ioannis Franci. † Signum manus Leonis filii eius. † Signum manus Irenes filiae eius. † Signum manus Thyrsi generi Irenes. † Signum manus Zoës filiae Irenes. † Signum manus Calae eius filiae. Ego Irene suprascripta, quae signum venerabilis et vivificae crucis mea propria manu exaravi, libera mea voluntate et propria deliberatione, nulla omaino ex necessitate, vel vi, vel fraude, vel dolo, vel malitia, vel alia quavis ratione legibus vetita, magis vero cum omni alacritate, et totius animi proposito, vendo tibi sanctissimo monacho et priori Eremitarum, sub titulo sanctorum Apostolorum, praedium extans in loco dicto Arsaphia, quod habui ex paterna hereditate mea, tibi, inquam, domino Umfredo praec-

ἔσχον ἐκ πατρικῆς μου κληρονομίας, σὶ τῷ κυρῷ ὄν-
φρῳ τῷ προγραφέντι, πριούρω. οὐτίνος μὲν ὁ περιό-
ρησμός αὐτοῦ ἐστὶν οὕτως· κατὰ μὲν ἀνατολῆς σύ-
οροῦνται, τῶν χωραφίων, τὰ ἅπερ ἔχουν ἀγορὰν,
λεων ὁ ἀδελφός μου καὶ νικολαὸς ὁ συγγενής μου, ἐκ
τὴν γυνὴν πρεσβυτέρου νίκηφόρου τὴν ἐμὴν αὐταδελ-
φν. ἀπο δὲ δισμᾶς τα χωράφια του λυσσάρου· ἐκ
δὲ ἄρτρου τα χωράφια τῆς ἐγκλησίας ὑπεραγίας Θεο-
τοκου τῆς ἀρσαφίας· ἐκ δὲ μεσσυριᾶς τα χωράφια
του ριδέντος λεοντος του ἀδελφου καὶ των ἐτέρων μου
εἰδίων· ὑπερ δὲ ἄρχεται οὗτος· ὅς ἐκδέχεται ἀπο τῶ
συνορων τῆς αὐτῆς ἐγκλησίας. καὶ εἰσέρχεται τρακλὰ
τὲς ἀπιδας εἰς τὴν υαθειαν καὶ ἀναμένη κατὰ δη-
σμᾶς εἰς τὸ σάκρον καὶ εἰς τὴν ἀγριοἀπιδαν καὶ συν-
κλῦει· πέπρακα δὲ σὶ αὐτῷ διὰ χρίσιν ταρια ἡ·
ἅπανα λαβὼν αὐτὰ ἀπο τας σσᾶς, χείρας εἰς τας ἐ-
μᾶς χείρας, δέδωκά σοι αὐτῷ ἀπο τὴν σήμερον ἡμέ-
ραν καὶ ὥραν εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διυνέκῃς χρό-
νοις, ποιῆν ἐν αὐτῷ τα δοκούντα σοι ὡς τῷ κύρῳ
καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμοῦ ἡλυφός· ἡ δὲ ποτὲ κερῶ
εἰ χράνω φανῇ τίς, κύνῃσιν ζήτησιν εἰ ἀγωγῇν κείῃσι
ἵνα ἥσταμαι καὶ δεφειδέω αὐτῷ ἐκ παντός προσό-
που· εἰ δὲ κἀγὼ ἀστήσομαι εἰς ἐπαναστροφὴν πυραδῶ
ἐλθεῖν ἵνα μὴ ἥσασθωμαι. μέλλων δὲ ζημιούσθαι δέ
με εἰς τὸ δειμύσιον νομισματα λς'. καὶ σοὶ τῷ ἀ-
γωρακότι, τῷ τίμιμῳ δυπλοῦν. καὶ εἰθ οὕτω στέρ-
γειν καὶ ἐμμένην τὴν τίαντὴν καθαράν καὶ πληρεστά-
την καὶ τέλειαν διὰπρασιν. εἴτις καὶ ἐγράφη κατὰ
παρουσίας τῶν παρευρεθέντων ἀξιβλόγων καὶ χρεῖσμων
ἀρχόντων· καὶ ἐτέρων πλήστων καλῶν ἀνδράπων·
λέγω δὴ κυρου νόου· † βῆνος υἱός γουληέμου γω-
μανη μαρτυρ. † νικολαὸς καβαλλάριος . . . . .
ἰωρδανου μαρτυρ υπεγραφα ηκεια χηρι. † ρας στρα-
τηγὸς αγίας εγκατερίνας μαρτυρ υπεγραφα τῶν σταυ-
ρεῖν· † καγω λεων ἰὸς θαμμανου μαρτυρ υπεγραφα τῶν
τιμοιων σταυρον ἱκία χειρι. † καγω θηρσὸς ἰὸς ἀννης
κατὰ του ἱλარიου μαρτυρ υπεγραφα ηκεια χηρι τον
τίμιον σταυρον ηκία χηρι.

† εγγραφει δὲ τῷ παρὸν χαρτίον δια χειρὸς ευτελεις
πρεσβυτερου πετρου καραμαλλου. ἐπὶ ἔτους ςχξβ'
ινδικτιωνος β':

dicto priori. Eius praedii fines hi sunt: ab oriente
finitima sunt praedia, quae emerunt Leo frater meus
et Nicolaus meus cognatus ex uxore presbyteri Ni-
cephori mea sorore; ab occidente sunt praedia Lis-
sari; ad septentrionem praedia ecclesiae sanctissimae
Deiparae Arsaphiae; a meridie praedia dicti Leonis
fratris, et aliorum meorum propinquorum. Superiori
vero parte hoc habet initium: ut vadunt fines ipsius
ecclesiae, et ingreditur in Traciam pyri in vallem,
et ascendit ad occidentem ad lentiscum et ad pyrum
silvestrem, et clauditur. Hanc autem venditionem
tibi feci aureis tarenis octo; quos cum accepissem
a manibus tuis in meas, dedi tibi memoratum prae-
dium ab hac die et hora ad perpetuitatem, omni
cum potestate faciendi in eo quae tibi videantur,
utpote qui dominium et potestatem a me accepisti.
Si quis vero aliqua occasione vel tempore apparuerit
turbationem, quaestionem aut actionem intendens, te-
near obstare ac defendere ipsum (*praedium*) ab omni
persona. Quod si secus fecerim, et consilium muta-
re tentaverim, ne exaudiar, sed potius mulcter Fi-
sco numismatis sex et triginta, ac tibi emptori du-
plo pretii; et nihilominus firma et stabilis maneat
pura, plenissima et perfecta huiusmodi venditio, quae
scripta est coram dignis et probis proceribus, qui
interfuerunt, et aliis quamplurimis honestis homi-
nibus, videlicet domino Bono. † Bonus filius Gu-
lielmi Gomani testis. † Nicolaus Caballarius. . . . .
Iordani testis subscripsi propria manu. † Rhaus Stratc-
gus Sanctae Ecaterinae testis subscripsi crucem. †
Ego Leo filius Damiani testis subscripsi venerandam
crucem propria manu. † Ego Thyrsus filius Annae
de Hilario testis subscripsi propria manu venerandam
crucem.

† Scriptum est praesens instrumentum propria
manu humilis presbyteri Petri Caramalli, anno 6662,
indictione II.

1154 — Mense Octobri 20 — Indict. III.

Rupertus de Terrun donat ecclesiis SS. Deiparae et Stephani Protomartyris et Ioannis Baptistae vineam positam ad inferiorem Cuculi partem.

† Ἐν οἰάματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος †

† σίγνον χειρὸς ρωπέρτου, υἱοῦ ρωπέρτου δὲ τερ-
ροῦν. † σίγνον χειρὸς ἑμμᾶς συμβίου αὐτοῦ. † σίγνον
χειρὸς ροκερίου υἱοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς τυρόλδου
ἀδελφου αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς ρωπέρτου ἀδελφου
αὐτῶν.

τοὺς τῷ θεῷ δουλεύοντας, καὶ τῷ θεῷ ἱπης-
τούντας, νύκτωρ καὶ μεσημέρας καὶ μάλιστα θεοῖς
πατράσι καὶ ἀδελφοῖς, δίκαιόν ἐστιν καὶ ἀρμοδίον,
καὶ μᾶλα οἰκώτως, τοὺτους καὶ περιθαλπεῖν· καὶ
χεῖρα βωηθῆν ἐνέργειν· ἵνα καὶ αὐτοὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἱκε-
τεύοντες, εὐρωμεν ἡμεῖς τὸν κλητὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς
κρήσεως· ὅθεν καγὼ ὁ προρρηθεὶς ρωπέρτος καὶ ἡ ἐμοῦ
σύμβιος καὶ τὰ ἡμέτερα τέκνα, κοινῷ θελήματι, καὶ
ουλή μίᾳ· ἐδωρησάμεθα, ἀπο τῶν δικαίων κρατημά-
των ἡμῶν τοῦ κουκούλου. ἀμπελόνα, εἰς τὸν πάν-
σεπτον ναὸν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου· καὶ τοῦ ἁγίου
πρωτομάρτυρος καὶ πρωτοδιακόνου στεφάνου· τοῦ
ἔρους, καὶ εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν τοῦ ἁγίου ἰωάννου
τοῦ προφήτου· προδράμου καὶ νακτησδοῦ, τὸν ὑπο-
κάτω τῆς ἐμῆς χώρας τοῦ κουκούλου. καὶ πρὸς τὸν
πνευματικὸν πατέρα ἡμῶν καὶ ἀδελφὸν τὸν μαῖστορα
τοῦ ἔρους κυρὸν νικόλαον· καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀδελ-
φους, δεδώκαμεν εἰς αὐτοὺς ὡς προέφημεν ἀμπελόνα εἰς
τὸ ὑποκάτω μέρος τοῦ κουκούλου, ἔστιν δὲ ὁ διάχω-
ρησμός αὐτοῦ οὕτως, κατὰ μὲν ἀνατολὰς ὁ φραγμός
τοῦ αὐτοῦ ἀμπελώνος. καὶ ἀπέβηθεν τοῦ φραγμοῦ ἡ
ὁδὸς ἡ διάχωρίζουσα τὸ ἀμπέλον καὶ χωράφιον πέ-
τρου τοῦ μαλλῆα. καὶ ὡς κατέρχεται ὁ φραγμός καὶ
ἡ ὁδὸς, ἐπὶ τὸ ὑόρυον μέρος εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ἀπερ-
χομένην ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ ἁγίου ἰωάννου. καὶ ἀ-
πέρχεται ὁ φραγμός τοῦ αὐτοῦ ἀμπελώνος ἄχρι τοῦ
μεγάλου λίθου καὶ ἀνατρέχει ὁ φραγμός ὁ διαχωρί-
ζων τὸν ἀμπελόνα τῆς αὐτῆς μονῆς κατὰ δυσμοῦ.
καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ σύνορου τοῦ πρωτοκαρά-
βου, καὶ ἀπέρχεται κατὰ ἀνατολὰς ἄχρι τῆς ὁδοῦ
ἐν ᾧ τὴν ἐναρξὴν ἐποιήσαμεν καὶ σύγκλυει. τοῦτω

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

† Signum manus Ruperti filii Ruperti de Terrun.
† Signum manus Emmae eius uxoris. † Signum
manus Rogerii ipsius filii. † Signum manus Ty-
roldi eius fratris. † Signum manus Ruperti fratris
ipsorum.

Servientes Deo et sacra ministrantes diu noctuque,
et maxime divinos patres et fratres, iustum et aptum
et valde consentaneum est fovere, eisque dexteram
adiutricem porrigere, ut, ipsis quoque pro nobis pre-
cantibus, iudicem misericordem nanciscamur in die
iudicii. Quamobrem ego praedictus Rupertus, et uxor
mea, et nostri filii, communi voluntate et uno
consilio donavimus ex legitimis possessionibus nostris
de Cuculo vineam venerabili templo sanctissimae
Deiparae, et sancti Protomartyris et primi Diaconi
Stephani de Nemore, et venerabili templo sancti
Ioannis Prophetae, Praecursoris et Baptistae, quod
est in parte inferiori meae regionis Cuculi, et spiri-
tuali patri nostro ac fratri magistro de Nemore
domino Nicolao, et reliquis fratribus; dedimus ipsis,
ut praediximus, vineam positam in parte inferiori
Cuculi. Fines autem eius sunt huiusmodi: ex oriente
sepes eiusdem vineae, et extra sepem via, quae divi-
dit vineam et terras Petri de Mallea, et sicut de-
scendit sepes et via ex parte septentrionali ad viam,
quae vadit ad ipsum monasterium sancti Ioannis,
et procedit sepes eiusdem vineae usque ad magnum
lapidem, et vadit sepes, quae dividit vineam ipsius
monasterii ex occidente, et procedit usque ad con-
finium Protocarabi, et pergit ab oriente usque ad
viam unde initium duximus, et clauditur. Hanc, ut
definita est, cum intus posito inculto praedio de-

ὡς ἰδιωχρήσθη σὺν τοῦ ἀπέσωθεν ἀργοῦ χωραφίου
 δεδοκάμεν εἰς τὰς ρηθείας ἐκκλησίας καὶ ἀδελφοὺς,
 ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως τοῦ μακαρίου κόμητος ρο-
 γερίου, καὶ τοῦ μακαρίου καὶ ἁγίου ρηγός, καὶ μα-
 καρίας ἀναπαύσεως τοῦ ἡμοῦ πατρός. καὶ αὐξήσεως
 καὶ εὐμερίας τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου αὐθέντου ἡμῶν
 γουλιέλμου ρηγός· καὶ τοῦ ὑπερλαμπροῦ κόμητος ἀβη-
 ράρδου· καὶ ἡμῶν τῶν τὴν δωρεὰν δωρούμενον. ὅστις
 δὲ βουληθῇ καταλύσαι ἢ ἀκυρώσαι τὸ παρὸν ψυχι-
 κὸν· εἴτε ἡμῆς αὐτοί. εἴτε κληρονόμοι ἡμῶν εἴτε διὰ
 δόχοι ἡμῶν μὴ εἰσακουεταί. ἀλλ' ἔστω καὶ κατυρ-
 μένος παρὰ κυρίου Θεοῦ παντόκράτορος· καὶ ἐχέτω
 τῷ ἀνάθεμα. καὶ κατὰθεμα. καὶ παντανάθεμα. καὶ
 ἡ μερὴς αὐτοῦ μετὰ ἰούδα τοῦ προδότου. ζημιούσθω
 καὶ εἰς τὸ τοῦ ἁγίου ρηγός· καὶ τοῦ κόμητος σαγ-
 κήλιον ρηγάτους ρ' καὶ εἰδ' οὕτω· στέργειν καὶ ἡ-
 μένειν τὴν τοιαύτην ἀφίερωσιν μέχρι τελευτῶν αἰῶνων
 ἐν παρουσίᾳ καὶ ἐκδόσει τῶν ἀξιολόγων καὶ εὐρεθέν-
 των πιστῶν μαρτύρων. εἴτις καὶ ἐγγραφῇ ἡμοῦ χειρὶ
 πέτρου νοταρίου ἔτους σ'χξγ' ἐν μηνὶ ὁκτωβρίῳ εἰς τὰς
 κ' ἡμετέρας γ' + σὺν αὐτοῦ τοῦ δωρίματος καὶ
 τοῦ ἀνωτέρου συμφωνοῦ, ἐδωρησάμεθα εἰς αὐτοὺς καὶ
 πάροικον ἔιναι τὸν πέτρον πελεκανὸν σὺν τῶν παιδῶν,
 ὅστις δὲ ἄρει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ρηθείων ἐκκλησιῶν ἵνα
 ἐχῇ τὴν ἀνωτέρω πεινήν. + βασιλεῖος υἱὸς νοταρίου
 γρηγορίου καὶ στρατηγὸς σκυλλακίου μαρτυρὸν ὑπέγραψα.
 + Willhelmus. carbonellus. squillacii testis sum.
 + βασιλεῖος υἱὸς νικολάου σπαθαρίου μαρτυρὸν ὑπέγραψα
 τὸν τιμιον σταυρον + Trancredus. carbonellus. testis
 sum. + οἰγγουδουῆτος μαρτυρὸν + ἀσιμῆτος καμαρδῆς
 μαρτυρὸν + Rogerius. bolgre. testis sum.

+ ἐγὼ ρωπέρτος δὲ τερροῦν ἐποίησα καὶ ἐσφράγησα
 (Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 42.)

dimus dictis ecclesiis et fratribus pro redemptione
 et remissione beatae memoriae Comitis Rogerii, et
 beatae sanctaeque memoriae Regis, ac beata requie
 patris mei, et pro incremento et prosperitate potentis
 sancti domini nostri Gulielmi Regis, et clarissimi
 Comitis Aberardi, et nostri qui donationem fecimus.
 Quicumque autem voluerit infringere vel infirmare
 praesentem spirituale oblationem, vel nos ipsi, vel
 heredes nostri, nostrique successores, ne exaudiatur,
 sed sit maledictus a domino Deo omnipotente, et
 habeat anathema, catathema et pantanathema, et
 pars ipsius sit cum Iuda proditore, ac mulctetur
 Curiae sancti Regis, et Comitis centum regalibus; et
 nihilominus deinceps firma et stabilis remaneat haec
 oblatio usque ad finem saeculorum. Praesentibus et
 inspectantibus probis et fide dignis testibus, qui in-
 terfuerunt, scripta est manu mea Petri notarii, anno
 6663, mense octobri, die XX, indictione III. Cum
 ipsa donatione, et cum superiori pacto concessimus
 eisdem et colonum unum Petrum Pelecanum cum
 filiis. Quicumque autem hunc abstulerit a memoratis
 ecclesiis, antedictae poenae subiiciatur. + Basilius fi-
 lius notarii Gregorii et Strategus Scyllacensis testis
 subscripsi. + Basilius filius Nicolai Spatharii testis
 subscripsi venerandam crucem. + Inguduinus testis.
 + Asimius Camardis testis.

+ Ego Rupertus de Terrun feci et signavi.

CLI.

1154 — Mense Octobri — Indict. III.

*Rupertus de Terrun donat monasterio SS. Ioannis Baptistae et Stephani de Nemore quaedam praediola
 posita circum idem monasterium.*

+ Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
 ἁγίου πνεύματος. + σίγνον χειρὸς ρωπέρτου υἱοῦ ρω-
 πέρτου δὲ τερροῦν: + σίγνον χειρὸς ἑμῆς συμβίου αὐ-
 τοῦ. + σίγνον χειρὸς ροκερίου υἱοῦ αὐτοῦ. + σίγνον
 χειρὸς τυρόλδου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. + σίγνον χειρὸς ρω-

+ In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
 + Signum manus Ruperti filii Ruperti de Terrun.
 + Signum manus Emmae eius uxoris. + Signum ma-
 nus Rogerii filii ipsius. + Signum manus Tyroldi fra-
 tris ipsius. + Signum manus Ruperti fratris ipsius.

πέρτου ἀδελφου αὐτοῦ. οἱ μὲν οἱ ἀνωτέρω προγραφέν-
 τες. οἱ τὰ σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωόποιου σταυροῦ
 οἰκεῖς χερσὶν καθυπογράψαντες. ὡς ἐκ θεοῦ κεινηθέν-
 τες ἴδωμεν τὴν μετὴν τοῦ ἐν ἀγίοις πατρος ἡμῶν ἰω-
 ἀνου τοῦ προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, μὴ
 ἔχοντα ἀπλῶς τινα χωραφίαν, ἀλλὰ στενὴν ὑπάρ-
 χουσα, καὶ μηδὲν ἔχουσαν τοῦ τὰ κτοῖνοι αὐτῶν ἐξελ-
 θῶσι τῆς μοιῆς· διὰ τοῦτο ἐσύνιδον κοινῆς ἡμῶν νο-
 λῆς· καὶ ἐσυνάλλαξα μετὰ τῶν καλῶν μου ἀνθρώπων
 τὰ περίξ χωραφίτζια τῆς μονῆς, καὶ ἀφῆρῶσα αὐτὰ
 ἐν τῇ ρηθείσει μοιῇ. καὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτοκον,
 καὶ εἰς τὸν πάνσευτον ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ πρωτομάρ-
 τυρος καὶ πρωτοδιάκονου στεφάνου τοῦ ὄρους καὶ εἰς
 τὸν πνευματικὸν πατέρα ἡμῶν, καὶ μάλιστα τοῦ
 ὄρους κυρον निकολαν. καὶ εἰς τοὺς δε λειπούς ἀδελφοὺς·
 ἀρχεται δὲ ὁ περιόρησμός οὕτως ἀπο τὴν ὁδὸν τὴν ἐρ-
 χαμένην εἰς ἅγιον ἰωάννην ἀπο τὸ σύνορον τοῦ χωρα-
 φίου γρηγορίου κουκουλισάνου· καὶ ἀπέρχεται τὸ αἰ-
 τὸν σύνορον τοῦ αὐτοῦ χωραφίου εἰς τὴν δρὸν ἐν ᾧ τὸν
 σταυρὸν ἐποιήσαμεν· καὶ κατέρχεται ὁ χύμαρρος ἡ ρύσις
 τοῦ νεροῦ μέχρι τοῦ πωταμοῦ· καὶ ἀνέρχεται τὸ δυ-
 τικὸν μέρος ὁ πωταμός ἄχρι τοῦ ἡμετέρου μύλου· εἰς
 τὸ σύνορον τῆς ἐκκλησίας· καὶ ἀνέρχεται τὸ σύνορον
 τῆς ἐκκλησίας ἄχρι τῆς σουρβίας εἰς τὸ νο καὶ χύ-
 νει κάτω εἰς τὴν ναθεῖν καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν καρίαν
 καὶ ἀπο τὴν καρίαν ἀνατρέχει τὸ σύνορον ἄχρι τῆς
 δρὸς, καὶ ἀνέρχεται τὸ σύνορον ἄχρι τοῦ δυχαλῶτου
 λιῖδου καὶ ἀπικεῖσθαι εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ὑποστρέφῃ ἡ
 ὁδὸς μέχρι τοῦ σύνορου τοῦ χωραφίου τοῦ κουκουλι-
 σάνου ἐν ᾧ τὴν ἐναρξὴν ἐποιήσαμεν καὶ συνκλύει. τοῦτο
 ὡς ἐδιέχωρίσθη διεδώκαμεν πρὸς τὰς ρηθείσας ἐκκλη-
 σίας καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως
 αἱματιῶν τοῦ μακαριωτάτου ἀδελφῆ ἡμῶν κομητος
 ρογερίου. καὶ τοῦ ἀειμνήσθου καὶ μακαρίου καὶ ἁγίου
 ρηγὸς καὶ αὐθέντου ἡμῶν καὶ τῶν ἡμῶν γεννητόρων
 καὶ αὐξήσεως καὶ εὐμερίας τοῦ κραταιοῦ καὶ αὐθέν-
 του ἡμῶν γουλιέλμου ρηγὸς· καὶ τοῦ ὑπερλάμπρου
 κόμητος αβηράρδου καὶ ἡμῶν τῶν τὴν δωραῖαν δο-
 ρουμένων· τοῦ εἶναι ἀπο τὴν σήμερον ἡμέραν εἰς τὰς
 ρηθείσας μονὰς μέχρι τεματίων αἰώνων· ὅστις δὲ νο-
 λῇ μετὰ τρεῦσαι καὶ πυραδὴ καταλῦσαι τὸ παρὸν
 ψυχικὸν εἴτε ἐγὼ αὐτός, εἴτε παῖδες μου εἴτε παῖδες
 παίδων ἢ ἄλλος τις μὴ εἰσακούεται, ἀλλ' ἐστὼ ἐ-
 πικατάρατος παρὰ κυρίου θεοῦ παντοκράτορος. καὶ
 ἡ μερεῖς αὐτοῦ μετὰ ἰούδα τοῦ προδότη ζημιούσδω

Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivifican-
 tis crucis propriis manibus exaravimus, tanquam
 a Deo permoti, novimus monasterium sancti patris
 nostri Ioannis Prophetae, Praecursoris et Bapti-
 stae, amplis praediis carere, et locorum angustiiis
 laborare, nec habere quo iumenta e monasterio
 (ad pabulandum) prodeant. Propterea ex communi
 nostra voluntate convenimus, et commutavimus cum
 honestis nostris hominibus praediola circum monaste-
 rium posita, eaque obtulimus dicto monasterio, et
 Sanctissimae Deiparae, et venerabili templo sancti et
 Protomartyris et primi Diaconi Stephani de Nemore,
 et spirituali patri nostro et magistro de Nemore do-
 mino Nicolao, et reliquis fratribus. Hi vero sunt
 fines: a via quae vadit ad sanctum Ioannem ex con-
 finio terrae Gregorii Cuculisan, et abit ipsum con-
 finium eiusdem terrae ad quercum, in qua crucem
 fecimus, et descendit torrens seu fluentum Nigri
 usque ad fluvium, et ascendit pars occidentalis iuxta
 fluvium usque ad nostrum molendinum, ad confinium
 ecclesiae, et ascendit confinium ecclesiae usque ad
 sorbum, collem versus, et descendit ad vallem et
 vadit usque ad nucem, et a nuce procedit confi-
 nium usque ad quercum, et ascendit confinium usque
 ad scissum lapidem, et hinc ad viam, et revertit via
 usque ad confinium terrae Cuculisan, unde initium
 duximus, et clauditur. Hoc, prout divisum est, de-
 dimus dictis ecclesiis et fratribus pro redemptione
 et remissione peccatorum beatae memoriae Comitis
 Rogerii, et immortalis, beatae, sanctaeque memoriae
 Regis et domini nostri, nostrorumque parentum, et
 amplificatione ac faustitate potentis et domini nostri
 Gulielmi Regis, et clarissimi Comitis Aberardi, et no-
 stri qui donationem fecimus; ut ab hodierna die per-
 tineat ad dicta monasteria usque ad finem seculo-
 rum. Quicumque autem voluerit subvertere, et ten-
 taverit destruere hanc spiritualem oblationem, vel
 ego ipse, vel filii mei, vel filii filiorum, vel quis-
 piam alius, ne exaudiatur, sed sit maledictus a domi-

καὶ εἰς τὸ διμύσιον τοῦ κραταίου καὶ ἁγίου ρηγὸς καὶ τοῦ κομητοῦ ρηγάτους ρ'· καὶ εἶθ' οὕτως στέργειν καὶ ἐμμένειν ἢ παροῦσα ψυχικὴ δορατὶὰ μέχρι τεμνάτων αἰώνων, στέργω σοι καὶ τὴν ὑπόστασιν καὶ τὰ κρατήματα ἅπερ ἐκράτει ὁ ἄνθρωπος ὃν σοι ἔδωρυσάμην εἰς τὸ ἕτερον ἀφίερωμα τὸν πέτρον πελεκανὸν διὰ τῷ οὕτως ἀρστυῖναι ἡμᾶς ἐνώπιον μαρτυρῶν +

+ Ego. Willelmus carbonelli testis sum + Gondomus de cuculo testis sum. + Trancredus carbonellus testis sum. + ἀσιμῆος καμαρδῆς μαρτυρ + λέων στολιανὸς μάρτυρ + ἰωάννης τοῦ πρωτοκαρὰβου μαρτυρ + βασιλῆος σκληρυαδὸς μαρτυρ + πρεσβύτερος ἰωάννης τοῦ νέωκαστρίτου μάρτυρ. + πρεσβύτερος Θεόδωρος υἱὸς προκοπίου μάρτυρ. + λέων Φουκάς μαρτυρ. + βασιλῆος υἱὸς νοταρίου γριγορίου καὶ στρατηγὸς σκυλλακὸς μαρτυρ υπεγραψα + βασιλῆος υἱὸς νικολαοῦ σπαθαρίου μαρτυρ υπεγραψα + ρικάρδος κοινοστάβλὸς σκυλλακὸς μαρτυρ.

+ Ἐγράφῃ ἐμοὶ χειρὶ πέτρου νοταρίου ἔτους 5859' ὁκτωβρίου ἰνδικτιωνος. γ' +

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 43.)

no Deo omnipotente et pars ipsius sit cum Iuda pro-ditore, mulctetur quoque Fisco potentis et sancti Regis et Comitibus regalibus centum : et nihilominus firma deinceps ac stabilis maneat praesens spiritualis donatio usque ad finem seculorum. Confirmo tibi etiam bona et possessiones, quas habebat homo, quem tibi donavimus in altera oblatione, Petrus Pelecanus, quia sic placuit nobis. Coram testibus.

+ Asimius Camarda testis. + Leo Stolianus testis. + Ioannes de Protocarabo testis. + Basilius Sclibandus testis. + Presbyter Ioannes filius Neocastritae testis. + Presbyter Theodorus filius Procopii testis. + Leo Fuca testis. + Basilius filius notarii Gregorii et Strategii Scyllacii testis subscripsi. + Basilius filius Nicolai Spatharii testis subscripsi. + Riccardus Comestabulus Scyllacii testis.

+ Scripta est manu mea Petri notarii anno 6663, octobri, indictione III.

CLII.

1154 — Mense Octobri — Indict. III.

Basilius Madari et Leo Bacathari tradunt Ruperto de Terrun vineam, et pro ea recipiunt praedium positum ad Plagias.

+ σίγνον χειρὸς βασιλείου μάδαρι· + σίγνον χειρὸς λεοντος βακαθάρη.

Φαινόμεθα ἡμεῖς ἀνωτέρω γεγραμμένοι, οἱ τα σίγνα τοῦ τημίου σταυροῦ οἰκείαις χερσὶν καθυπογράφαντες, τῇ ἡμετέρα βουλῇ καὶ θελεῖσι, ἀναλαμβάνοντες καὶ τοὺς λοιποὺς ἡμῶν ἀδελφοὺς καὶ κληρονόμους, ἀλλάσσωμεν μετὰ σοῦ κυροῦ ρωπέτου δε τερροῦν καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ σὲ κληρονόμους, ἀμπέλων ὅπερ ἔχωμεν μεμυγμένον με τὸ ἔδικόν σου ρίζας χ', ὅπερ ἔδωκας εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου ἰωαννου· καὶ ἀπελάβομεν ἀντάλλαγμα τοῦ τιούτου ἀμπέλωνος εἰς τὰς πλαγίας καθάτι τὸ χαρτίον τῆς ἀλλαγῆς ὅπερ ἐποιήσας ἡμῖν δειλῇ. τὸ δὲ ἡμέτερον ἀμπέλον ὅπερ σὺ ἀνταλλάξαμεν, ὑπάρχει τὸ πλυσισῆζωντα ἐπὶ τὴν ὁδὸν· καὶ ἐποιήσαμεν σοι τὸ παρὸν χαρτίον τῆς ἀλλαγῆς, τοῦ ἔχειν σὲ αὐτὸ σύ τε καὶ οἱ κληρονόμοι σου ποιεῖν ἐξ

+ Signum manus Basilii Madari. + Signum manus Leonis Bacathari.

Nos suprascripti, qui signa venerabilis crucis propriis manibus exaravimus, nostro consilio et voluntate, nomine quoque reliquorum nostrorum fratrum et heredum, permutamus cum te domino Ruperto de Terrun et cum tuis heredibus vineam sexcentis vitibus consitam, quam habemus in commune cum vinea ad te pertinente, quam dedisti monasterio sancti Ioannis; et accepimus pro commutatione huius vineae (praedium) ad Plagias (situm), prout chartula permutationis, quam nobis fecisti, declarat. Vineam autem nostram, quam tecum permutavimus, est proxima viae. Et fecimus tibi praesens instrumentum permutationis, ut ipsum habeas tu tuique heredes, (cum facultate) faciendi vigore

αυτοῦ εἴτι θέλεις καὶ βούλεσε κυρίως καὶ αὐθεντῶς·
ἐὰν ποτὲ κερῶ μετὰμεληθώμεν τῆς τοιαύτης καλω-
θέλης γεναμένης ἡμῶν ἀλλαγῆς, μὴ εἰσάκούμεθα,
ἀλλὰ ζημιούσθω ἡμᾶς εἰς τὸ διμωσιον νομισματα
ιβ'. καὶ εἰδ' οὕτως στέργειν καὶ ἐμμένειν τὴν παροῦ-
σαν ἀλλαγὴν· μέχρι τερμάτων αἰῶνων ἐν παρουσίᾳ
μαρτυρων εἴτις ἐγράφη ἐμοὶ χειρὶ πέτρου νοταρίου ἔτους
ϡχξγ' ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνι γ'.

† Willelmus carbonellus testis sum. † ο κυρ δου-
μνος μαρτυρ † ροκαίρις βουλγαρος μαρτυρ † ογοιοφος
μαρτυρ † ασιμης καμαρδης μαρτυρ

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani n.º 44.)

eiusdem quidquid volueris, tamquam dominus et ar-
biter. Si autem aliquo tempore nos poenituerit huius
permutationis bona voluntate a nobis factae, ne ex-
audiamur, sed mulctemur Fisco numismatis duode-
cim; et nihilominus firma deinceps ac stabilis maneat
praesens permutatio usque ad finem seculorum; quae
scripta est coram testibus manu mea Petri notarii,
anno 6663, mense octobri, indictione III.

† Dominus Dumnus testis. † Rogerius Bulga-
rus testis. † Ogiophus testis. † Asimius Camarda
testis.

CLIII.

(1154) — Mense Decembri 20 — Indict. III — Messanae.

*Gulielmus Siciliae Rex mandat Iudicibus Calabriae, ne molestia afficiant, vel affici permittant monasterium
Beatae Virginis Mariae sanctique Stephani de Nemore, cui omnia bona antea donata confirmat.*

† γουλιέλμος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ, ἐυσεβῆς κραταιὸς
ῥήξ.

† τὸ ἐνθεον κράτος ἡμῶν, κελεύει διὰ τοῦ παρόν-
τος γράμματος, πᾶσι τοῖς κριταῖς, καὶ ἐξουσιασταῖς,
καλαβρίας, οἱ εἰς τὰ παρόντα γράμματα καταστήσουσι.
ἵνα τὸ μοναστήριον, τῆς ὑπεραγίας καὶ ἀειπαρθένου
θεοτόκου. τοῦ τε ἀγίου στεφάνου, τοῦ ὅρους τῶν
ἐρημητῶν. καὶ τὰ πράγματα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους
αὐτοῦ. παρατίθεμενους ἔξετε. καὶ μηδὲν (ἄδικον ἢ)
ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσητε· μήτε ἀπ' ἄλλων γενέσθαι
τούτοις, παραχωρήσητε. καὶ ἐάν τι (ἄδικον) ἐγί-
νητο, δίκαιως διορθώσητε· θέλωμεν γάρ, τὸ προ-
λεχθὲν μοναστήριον. διχὰ τίνος ἐναντιώσεως, ἢ βα-
ρύτητος, μετὰ πάντων τῶν ζευγαρίων, καὶ ζώων,
καὶ πάντων τῶν πραγμάτων αὐτοῦ, καὶ τῶν βελ-
λάνων τῶν δοθέντων, καὶ στερχθέντων αὐτῷ τῷ
μοναστηρίῳ ἀνεπάφως, καὶ διχὰ τίνος ἐνοχλήσεως,
διαμέειν. εἴ τις δαὶ ἐναντίον τοῦ παρόντος ἡμῶν προ-
τάγματος, ποιῆσαι πειράσεται. τὴν ἡμετέραν ἀναμ-
φιβόλως χολὴν αἰσθανθήσεται. εἰς δὲ πίστιωσιν πάν-
των ἐγράφη τὸ παρὸν ἐνταλμα εἰς μεσσήνη. μηνὶ δε-
κεμβρίῳ εἰκοστί. ἰνδικτιῶνος γ'.

Willielmus, dei gratia. Rex sicilie, ducatus apulie,
et principatus capue, Justitiarius, et universis baiulis
calabrie, fidelibus suis, ad quos, littere iste per-
venerint, salutem et dilectionem. Per hoc presens
scriptum mandamus fidelitati vestre et precipimus,
ut monasterium beate virginis marie Sanctique ste-
phani; de bosco heremitarum; et res et homines ejus,
Recommendatos habeatis, Nullumque iniustum vel
contrarium eis faciatis, nec ab aliis fieri permittatis,
et si quid eis iniustum factum fuerit, iuste emendari
faciatis; Volumus enim predictum monasterium, sine
alicuius controversia, vel molestia, cum omnibus
pariclis, et bestiis et universis rebus eius, et villanis
eidem monasterio, datis vel constitutis, quiete et
absque ulla disturbance, permanere, Si quis vero
contra hoc nostrum preceptum facere temptaverit,
nostram procul dubio sentiet indignationem, Data
messane; vicesimo die mensis decembris Indictionis
tertie:

(Ex originali membrana bilingui Archivi Neapolitani. n.º 45.)

EIUSDEM RECENS VERSIO

† Gulielmus in Christo Deo pius et potens Rex.

† Divina potentia nostra his literis mandat cunctis iudicibus, et baiulis Calabriae easdem literas inspecturis, ut monasterium SS. et semper Virginis Deiparae et sancti Stephani de Nemore Eremitarum, eiusque res et homines commendatos habeant, et nihil iniquum vel contrarium adversus ipsum patrent, neque ab aliis fieri permittant, et si qua illata fuerit iniuria, ex iure emendent. Volumus enim, ut

dictum monasterium absque quavis adversitate vel onere una cum cunctis bobus et animalibus, omnibusque rebus ad ipsum pertinentibus, et villicis datis et eidem confirmatis, cuiuscumque damni et molestiae sit expers. Si quis autem praesenti nostrae iussioni obsistere tentaverit, nostram certe indignationem incurret. Et ad omnium fidem scriptum est praesens mandatum Messanae, mense decembri, die XX, indictione III.

CLIV.

1155 — Mense Aprili — Indict. III — Nohae.

Philippus Crispinus donat monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo praedium situm in pertinentiis civitatis Nohae.

† σιγνο χειρος Φίληππου υιού γουλιέλμου κρησπη-
νου του και αποιχαμενου.

† Εν ονοματι του πατρος και του υιου και του αγίου πνευματος ο προγεγραμμένος Φηλιππος υιου γουλιέλμου κρησπήνου. ὁ τον σίγνον του τιμίου και ζωοποιού σταυρου εἰκεία χειρὶ πήξας, την παρουναν ἐγγραφον εκούσιον ευχάρηστον αμεταμελητον και τέλειαν ἀφῆρωσιν πῶν, εις τον πάνσεπτον ναόν και μονήν τῆς δεσποίνης ἡμῶν θεοτοκου και αἰπαρθενου μαριας της μονης του κυρ ζωσήμου, χωράφιον εις την διακράτησιν του ἀσθη ναῶν εις την τοπωθεσίαν του πασχαλίου, τα ἀπερ ἔχω εκ γωνηκῆς μου κληρονομίας. ὅπερ ἐστὶν πλησιον νικολέττα πελεγγρινου, τούτο αφιέρω εγὼ εις το προρηθεντα ναῶν τῆς δεσποίνης ἡμῶν θεοτοκου του κυρ ζωσίμου, ὑπερ λύτρου και ἀφέσεως τον ἡμῶν ἁμαρτιων, και τον ἡμῶν γεννητῶρον, του ἔχην αυτο εις ἰδιαν ἐξουσίαν και αυθεντικην κυριωτητα, ἡ μελλοντες προτεῦν ἑν τι προγραφουσι αγια ἐγκλησια, μέχρι τερμάτων εἰνων, σινορὴ δὲ τω τιουτο χοραφίον κατα μὲν ανατολας ὡ προρηθεις νηκολαος πελεγγρίνου και ἐπη δυσμάς τω αλώνην, και επη δ ἀρκτρον, ουρσος ὁ του μανδικατου, και επι μεσεμβρία, ἡ δημοσία ὁδός, και ἀπλὸς ὑπὴν καθὼς ὑπάρχει τετραχως περιόρτισμενον, συν τῶδω και ἐξόδω αὐτοῦ, ἀπεδῆδωμι τούτο εις την προλεχθίσαν ἐκκλησιαν, λόγω ἀφῆρώσεος, του ἔχειν αὐτό εις ἰδιαν

† Signum manus Philippi filii demortui Gulielmi Crispini.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Philippus filius Gulielmi Crispini, qui signum venerandae et vivificae crucis propria manu exaravi, praesenti instrumento sponte, libere, irrevocabiliter et perfecte offero venerabili ecclesiae et monasterio dominae nostrae Deiparae semperque Virginis Mariae de Cyr-Zosimo territorium, quod de paterna mea hereditate possideo in pertinentiis civitatis Nohae, ubi dicitur de Paschale, iuxta (possessionem) Nicolai Pelegrini. Hanc autem oblationem facio praedictae ecclesiae dominae nostrae Deiparae de Cyr-Zosimo pro redemptione et remissione meorum peccatorum meorumque parentum, ut sit in potestate et pleno dominio eorum, qui pro tempore praeerunt suprascriptae sanctae ecclesiae usque ad finem seculorum. Huiusmodi autem territorium his finibus continetur: ad orientem est praedictus Nicolaus Pelegrinus; ad occidentem area; ad septentrionem Ursus filius Mandicati; ad meridiem via publica. Et uno verbo, prout hoc (territorium) extat quatuor his finibus comprehensum, cum eius ingressu et egressu, concedo supradictae ecclesiae causa oblationis, ut sit in propria eius potestate faciendi de eo quicquid propriis dominis divinae et sacrae leges praecipunt, ut-

ἐξουσίαν, ποιῆν καὶ πράγτειν ἐν αὐτῷ, ὅσα τοῖς οἰ-
κειῇς δεσπόταις οἱ θεοὶ καὶ οἱ Φηλεσευεῖς νόμοι δια-
κελεύουσιν, ὃς το κυρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμοῦ
ἡλυφῶς, ἀναλαμναιόμενος ἐν τούτῳ πάντας τοὺς ἐ-
μοὺς κληρονόμους καὶ τὰ ἐμὰ τέκνα, μὴ ἐναντιούμε-
νος παρὰ τῆς τῶν κληρονόμων εἰ καὶ σὺν κληρονόμων,
μητὲ παρ ἐμοῦ αὐτοῦ, ἢ δὲ φοραθῶ ποτε κερῶ ἢ
χρόνῳ τοῦ γενέσθαι μετὰ μέλος μαλλον οὐκ ἦσταμε
καὶ διεκδηκᾶν αὐτο ἀπο παντός ἐναντιούμενου προσῶ-
που σχῆν μὲ τῷ ἀνάθεμα τῶν τιῇ ἁγίων θεοφόρων
πατρῶν, καὶ τῇ ἀρὰν ἰοῦδα τοῦ προδῶτου ζημιούσθαι
μὲ δὲ καὶ ὑπὲρ παραουσίας τοῦ τμήμου σταυροῦ, εἰς
τον υασιλικὸν σαγκελλιον τοῦ ρηγῶς ρηγάτας, λς',
καὶ ἰδ' οὕτως μενετῶ ὁ παρῶν αφιερόσις, στερῶ
υαυεα καὶ ἀπαρσάλευπτος ἐγραφῇ ὑπο τοῦ εὐσε-
βοῦς υασιλεως γουλιέλμου καὶ κραταίου ρηγῶς, χειρὶ
νικηφόρου νοταρίου κατ' ἐπητρωπὴν τοῦ νοταρίου νικο-
λαου ἱερέως καὶ ταουλαρίου ἀστὴ νοῶν, μηνὶ ἀπριλ-
λιῳ ἰνδικτιωνὶ γ'. ἐν ἔτει ςχξγ'. παρῶν μαρτυρῶν.

† μιχαὴλ καὶ κριτῆς ἀστὴ νοῶν μαρτυρ ὑπεγρα-
φα τὸν σταυρον.

† ρχος τοῦ κάστρου νωου καὶ κριτῆς νοῶν μαρ-
τυρ ὑπεγραφα τὸν σταυρον.

† ρανερῖος υἱοῦ πετροῦ φηρηκαρδου μαρτυρ ὑπε-
γραφα τὸν σταυρον.

† ροπέρτος υἱοῦ ἀνδρεου ὁ τοῦ χαλκεος μαρτυρ
ὑπεγραφα τὸν σταυρον.

† ἰωαννης τρινκελλίτης μαρτυρ ὑπεγραφα τὸν
σταυρον.

(Ex originali membrana Archivii Cavensis — n.º 54.)

pote quae dominium et potestatem a me accepit, et
meo nomine a meis heredibus filiisque; nec sit qui
impedimentum afferat, sive heredes, sive coheredes,
sive ego ipse. Si vero unquam contigerit ut huius-
modi oblationis me poeniteat, nec potius insurgam
eamque vindicem ab omni contraria persona, male-
dictus sim a tercentis octo et decem sanctis divi-
nisque Patribus, et execratus ut Iudas proditor, atque
ob violationem sanctae crucis poenae nomine solvere
debeam regio Fisco nummos regales sex et triginta;
et nihilominus rata, firma et immutabilis remaneat
praesens oblatio, scripta sub pio ac potente rege Gu-
lielmo manu Nicephori notarii de mandato presby-
teri Nicolai notarii et tabularii civitatis Nohae, men-
se aprili, indictione III, anno 6663, praesentibus
testibus.

† Michael Iudex civitatis Nohae testis crucem sub-
scripsi.

† Rhaus de Castro Novo Iudex Nohae testis cru-
cem subscripsi.

† Ranerius filius Petri Ferricardi testis crucem
subscripsi.

† Ropertus filius Andreae filii Ferrarii testis cru-
cem subscripsi.

† Ioannes Trincellites testis crucem subscripsi.

CLV.

1155 — Indict. III.

Basilii Muserra cum uxore Cala et filio Gregorio vendit Arno de Melphia praedium tareñis quatuordecim.

† σῆγνω χεῖρος υασηλήρου μουσερρα † σῆγνω χει-
ρος καλῆς σηνυγῆς αὐτῷ † σῆγνω χεῖρος γληγω-
ρήρου υἱοῦ αὐτοῦ ἀναλαμναιόμενῃ καὶ τοὺς δε ληποῦς
ἀδελφους τέκνα καὶ κληρονόμους ἡμοῖς εἰ πρόγεγραμ-
μένη ἡ τὰ σῆγνω τοῦ τμήμου καὶ ζῶντος σταυροῦ
ἡ κηρὲς χερσὶν. καθηπῶ γράψαντες. τὴν παρῶσαν ἐγχα-
φον. καὶ τελεῖαν δὴ ἀπρασιν χῶρὰ φηρου. τηθεμεθα.
καὶ πηρῶμεν ἥς σὲ κυρὶν ἀρνον τῆς μελφῆς. το οἶκ

† Signum manus Basilii Muserrae. † Signum ma-
nus Calae uxoris ipsius. † Signum manus Gregorii filii
ipsius. Nos suprascripti, qui signa venerandae et vivi-
ficae crucis propriis manibus exaravimus nomine quo-
que reliquorum fratrum, filiorum et heredum, prae-
sentem in scriptis redactam atque perfectam praedii
venditionem condimus et facimus tibi domino Arno de
Melphia, nulla omnino necessitate, vel vi, vel dolo,

ἐκ τήνους. το παρὰ πάν. ἀνάκῃς ἡ ὑπας· εἰ δολό φα-
κταύ· ἀγνητας· καὶ δικολώγητας· ἐκτὸς· οὐν· περη-
στασεὺς· δὴ· ἡς ἐν ἀληθείᾳ ὁμῶλογούμεν. πεπρακένε
το πρὸς ἡμᾶς χωράφην· ὅπερ ἔχωμεν. ἀγῶρᾶν. ἐκ
το κωστα τον πλοῦμον. κήτε δε τὸ τηδύτον. χω-
ραφίον· πληρὴν· χωραφίου του αγρου παντελε η-
μοιος τοῦτο πεπρακαμεν· προς σέ· τὸν πρόγραφέντα.
κυρον ἀρνων· χωρῆς πᾶσης ἀποιγωρευμενῆς εἰτας ἐ-
στην δε ὁ περιγύρησμός· τοῦ αὐτοῦ χωράφην· κατὰ
μεν· ἀνατολᾶς. του αὐτοῦ αγῶραστοῦ· ὅπερ αγῶ-
ρασέν. ἐκ τὸν λέων τον μαυρήν· καὶ κατὰ δὴρεος·
τὸ ἀντῆμέρτιμον. του αὐτοῦ χωραφίου κατὰ ἀκτροῦ·
πρεσβύτερος κόστας· του καρακαλλῆ· καὶ κατὰ με-
σηρῆς· το χωραφίου· λεου τῆς . . . αβερῆς· καὶ
σηκλή· ἐλαυομεθα τὸ τῆμοίμα τοῦ αὐτοῦ χωρα-
φίου· ἀπο σου ἀρνου. ταρια· ιδ'. ἐκ τήν μουνητάν·
του κρατεου ρηγῶς· καὶ ἐκπλήρωθέντες· ἀπὸ τοῦ
αὐτοῦ. τῆμμάτος. παρεδοκάμεν ση την πασαν· αυ-
θεντίαν καὶ κληροτῆτά τοῦ αὐτοῦ χωραφίου τοῦ ἐχγν
σε αὐτὸ ἐξουσιᾶν ἀπὸ τήν σημερον· ἡμεραν καὶ ὄραν·
πουλην. χάρηρηξην· ἀνταλάτην· καὶ ἡς πρήκιν. τέ-
κνω σοῦ καταγραφῆν. ὅς το κῆρως κε τήν αυθεν-
τίαν παρ ἐμοῦ ἡληφῶς· ἡ δε· ποτὲ κερῶ. Χρονο· με-
ταμελὸς φάνη· της· ἐκ τοῦ καδ ἡμον μερους ἡ παι-
δὲς· ἡ ἀδελφός· εἰ κλήρονομος. ζήτησιν. ἡ ἀγῶγειν.
πληρούμενος· ἡπὲρ τοῦ αὐτοῦ χωραφίου· μοι ἴσακουε-
στε. αὐτοῦς· παντῇ παρὰ τοῦ νομιου· ἀλλ ἡσαστά
μᾶς. καὶ δὴκέδηκάν. σέ· ἐπὶ πασῆς ἀρχεῖς καὶ ἐξού-
σιᾶς· εἰ δε ωκη ἐπηστάθουμεν· ἵνα ζημοιούμεθα. ἡς
τὸ δεμόσειόν· νομίσματα· λς'. καὶ το τῆμοίμάν τοῦ
διπλοῦ. σήκῃν κε το ἀνάθεμάν· παρὰ πατρῶς· καὶ
υίου καὶ ἀγρου πνευματος. των τιή. ἀγιῶν θεωφω-
ρον πατρων. τήν ἀραν. καὶ ἡθ οὗτός· στέργῃν κε
ἐμμενεν ἡ παρ ἡμον γενόμεον δὴάπρασῆς στέρᾶ κε
ἀπαρσάλευτως. εἰς τοῦς ἐξῆς ἀπαντὰς καὶ δὴήνεκας
χρόνους· ἐν παρουσια μαρτυρων. ἐγράφη χεῖρὶ παπα
ιωαννου καράκαλλῆ κατὰ προστάξεος· πέτρου πρεσβυ-
τερου καὶ ταβουλαρήου. ἐπισκοπῆς) νηκοτερας ἐτους
ϡχξγ'. ινδηκτηρήνης γ'. † Θεόδωρος ξωυγρητανος· μαρ-
τυρ. † νικόλαος λαλιας μάρτυρ. † νικόλαος υἱὸς
τηπεντιζιου μαρτυρ. † μουλῆς μαβρηκῆς μαρτυρ. †
καλὸς υἱὸς κόσταντήνου πρεσβυτερου μάρτυρ. † βα-
σῆλης· προυκζσης μαρτυρ. † υκσηλης υαττεπεδες
μαρτυρ. † μαρτυρ κώνσταντηνος μαρτυρ.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 46.)

nulla facti ignorantia et ambiguitate, et absque ulla
circumventionē; qua (scriptura) vere declaramus no-
strum vendidisse praedium, quod ex Consta nauta
emimus, situm iuxta praedium sancti Panteli. I-
tem hoc tibi suprascripto domino Arno vendidi-
mus, quavis illegitima causa remota. Eius autem
fines hi sunt: ab oriente praedium tui ipsius emptoris
venditum tibi a Leone Mauro; ab occidente pars ad-
versa eiusdem praedii; a septentrione presbyter Con-
sta filius Caracallae; et a meridie praedium Leonis
de . . . aberis, et clauditur. Accepimus pretium eius-
dem praedii a te Arno, tarenos quatuordecim de mo-
neta potentis Regis; et cum satis hoc pretio nobis
factum esset, tradidimus tibi omnem potestatem et
dominium in ipsum praedium, ut a praesenti die et
hora facultatem habeas illud vendendi, donandi, per-
mutandi, atque in dotem filiarum constituendi, utpote
qui ius et dominium a nobis accepisti. Si qua vero
occasione vel tempore aliquis ex parte mea filius,
sive frater, sive heres appareat, qui mutato consi-
lio ob idem praedium molestiam vel litem tibi in-
ferat, ne exaudiatur ultra legem, quin imo obsistere
debeamus, teque apud omnem magistratum potesta-
temque defendere. Sin vero id minime fecerimus,
tunc nummos sex et triginta Fisco solvere teneamur,
et tibi duplum pretii, nec non anathema habeamus
a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, atque in maledi-
ctionem tercentorum octo et decem sanctorum divi-
norum Patrum incurramus; et ita deinceps rata ac
firma maneat praesens venditio a nobis coram testibus
facta, et stabilis atque inconcussa sit omni futuro
tempore. Scriptum manu presbyteri Ioannis Caracal-
lae ex mandato Petri presbyteri et tabularii episcopa-
tus Nicoteræ, anno 6663, indictione III. † Theo-
dorus Zoigritanus testis. † Nicolaus Lalias testis. †
Nicolaus filius Tisentitii testis. † Mules Mauricius
testis. † Calus filius Constantini presbyteri testis. †
Basilius Proatius testis. † Basilius Battepedes testis.
† Testis Constantinus testis.

Curbulinus donat ecclesiae monasterii Eremitarum sub titulo S. Stephani Protomartyris quaedam praedia in agro Crottonensi.

† σίγνο χειρὸς κυρβουλίνου:

† ἐν ὀνοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὁ προγεγραμμένος κυρβουλίνος· ὁ τό σίγνον τοῦ τίμιου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ οἰκείοις δακτύλοις αὐτοῦ ὑπόσῃμιῶσας· τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον ἀπλήν· καὶ κἀθαράν ἀφ' ἑαίρων· καὶ χωρὶς τῆς ἡμῶν οὐκ αἰρεσέως· καὶ φιλονηκείας· τὴν ἐκ τῶν πανέυστων νόμων· ἰσχύν τε καὶ δύναμιν ἔχουσαν· καὶ μηδαμὸς ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ· ἢ ὅπως οὐκ ἀπαράσλευθῆναι ὀφείλουσαν· εὐπάρ ετέρου προσώπου ἢ ξανίου· ἀλλ' οὔτε πᾶρ ἐμοῦ τοῦ προῖρημένου· μάλλον σύμ· πάσει προθυμία· καὶ ολοφύχῳ προθέσει δοροῦμε καὶ ἀφ' ἑαίρων, ἡς τον πάντεσπον ναὸν τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος στέφανου· τῆς μονῆς των αἰρεμήτων· καὶ πρὸς σὲ τον κυρον νίκολαον τὸν μαῖστοράν· καὶ εἰς τον κυρον γαλτέρον ἐγγλύσει· καὶ εἰς τον κυρον γουλήλαμον πάνυ καὶ εἰς τον κυρον πέτρον ναζηλὸνα ἐκ τῶν χοραφίῶν μου τα ἔχο αἶν τῇ διακρατήσῃ κροτόνος ἡς το κακὸν ριάνην ἐστὶν μὲν ὁ διορῆσμός τῶν αὐτῶν χωραφίων κατὰ το μεσημῶν μέρους το σινοῦν του κυμηνὰ καὶ σιντρέχει ὁ δρόμος κατὰ το ἀνατολικῶν μέρους ἡς το ριάνην τὸ παλῆον· κακὴδε σιντρέχει ὁ φραγμός τῶν ἀμπελων· καὶ το κακὸν ριάνην κατὰ δισιν εἰς το σινοῦν τοῦ κυμινὰ εἶδεν τι ἑναρξὴν ἐπίσσεμεν καὶ οὗτος σιγκλή τὸ δε ἡμῶν χοραφίων ὑπάρχει κάτω ἡς τιν ἀρμηρήν· καὶ σινορὴ δὲ το αὐτὸν χοραφίον κατὰ μὲν ἀνατολὰς ὁ δρόμος που ἐρχεται ἐκ τα παντανήτζια καὶ ἀποδίδη ἡς τιν ἀρμηρὴ κακὴδε σιντρέχει ὁ δρόμος κατὰ το δυσηκῶν μέρους ἡς το σινοῦν κυρου δομά κατὰ το ἀρκτην μέρους· καὶ οὕτω σιγκλή καὶ σιν πρὸς καὶ ἐξόδῳ αὐτοῦ· δωροῦμε καὶ ἀφ' ἑαίρων αὐτὸ ἡς τὸ ἅγιον πρωτομάρτυρον στέφανον καὶ πρὸς σὰς τοὺς προῖρημένους ἀδελφοὺς· ἐχὶν σας αὐτὸ ἀπωδύμενον καὶ ἐυλογουμένον· ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμερᾶν· καὶ ὅταν δεσπόξῃν κυριεύειν ἡς το διήναικός ἢ τῆς δὲ φανῆ αἰναντίσσαι ἡμᾶς· ἵτε ἐγὼ ἦται ἀπο τῶν αἰμῶν τέκνων· ἢ ξενῶν ἀρὰ καὶ δεσμῷ ὑποκίςθο των τιῇ ἁγίων θεο-

† Signum manus Curbulini.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Curbulinus, qui signum venerandae et vivificae crucis propriis manibus exaravi, praesentem in scriptis, et munitam subscriptionibus simplicem ac puram oblationem, remoto quovis prorsus dissidio et contentione, sed vim atque robur ex piissimis legibus habentem, et nulla umquam occasione vel tempore vel quovis modo derogandam, neque ab alia persona, aut extraneo, neque etiam a me praedicto, potius vero omni alacritate et totius animi proposito dono et offero venerabili templo sancti Protomartyris Stephani monasterii Eremitarum, tibi que magistro domino Nicolao et domino Gualterio Englisi, et domino Gulielmo Pambi, et domino Petro Barzelonae, nimirum praedia mea, quae in territorio Crottonensi ad rivum Malum possideo. Sunt autem fines horum praediorum: ad meridiem terminus Cymenae, et vadit via ad orientem secus rivum Veterem, et inde decurrit sepes vinearum et rivus Malus occidentem versus ad terminum Cymenae, unde incepimus, et sic clauditur. Meum autem praedium situm est in inferiori parte ad Armiram, cuius fines sunt: ad orientem via, quae ex Pantanitzia ad Armiram vadit, et inde decurrit via occidentem versus ad finem domini Thomaie ad septentrionem, et sic clauditur. Dono et offero idem (praedium) cum introitu et exitu suo sancto Protomartyri Stephano et vobis praedictis fratribus, ut ipsum habeatis a praesenti die et hora cum facultate possidendi in perpetuum. Si quis autem huic oblationi adversabitur sive ego sive quisquam ex nostris filiis, aut extraneis, execratione tercentorum octo et decem sanctorum divinorum Patrum devin-

Φόρων πατρῶν καὶ ἡ μερὴς αὐτοῦ μετα ἰουδᾶ του
προδοτου· ἦτε καὶ ἐγράφη μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιωνί ζ'
χρητὶ Φωτοῦ ἱερέως καὶ ταουλλαρίου πολέως κροτόνος
ἐτους ςχξξ' ἐν παρουσίᾳ μαρτυρων.

† Ego G de ripitela testis sum.

† ρογέρης κολόμνος μαρτυρ δια του σταυρου.

† ματθαιος του υπατου μαρτυρ.

† ὁ του νοταρίου βασιλείου υἱὸς ρογέριος μάρτυρ
ὑπέγραψα.

† δονανδῆος υἱος σπαταφόρου μαρτυρ δια του σταυ-
ρου.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 47.)

ciatur, et pars eius sit cum Iuda proditore. Scriptum
est mense martio, indictione VII, manu Photi presby-
teri et tabularii civitatis Crotonis, anno 6667, co-
ram testibus.

† Rogerius Columbus testis per crucem.

† Matthaeus de Hypato testis.

† Rogerius filius notarii Basilii testis subscripsi.

† Donandeus filius Spataphori testis per crucem.

CLVII.

1159 — Mense Martio — Indict. VII — Crotone.

Corbulinus donat monasterio S. Stephani Protomartyris nonnulla praedia in agro Crotonensi posita.

† σηγνο χειρὸς κορβουλίνου.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ του
αγίου πνεύματος· ὁ ἀναγεγραμμένος κορβουλίνος· ὁ το
σιγνον τοῦ τιμίου σταυροῦ οἰκείοις δακτύλοις ὑποσι-
μιῶσας· τὴν παρούσαν ἐγγραφον· καὶ ἐνυπόγραφον
ἀπλὴν καὶ καθαρὰν ἀφαιρῶσιν· καὶ χωρὶς τις εἶας·
οὐκ αἰρεσεως καὶ φηλονικίας τὴν ἐκ τῶν πανευσευῶν
νάμων ἰσχυρὰ τε καὶ δύναιεν ἔχουσιν· καὶ μηδαμῶς
ποτὲ καίρω· ἢ χρώω· εἰ ὅπως οὐκ παρασαλευθῆναι
οφύλουσαν· ὅν παρ ἐμοῦ τοῦ προήρημέου τοῦ παρ
ετέρου προσώπου τοῦ εἰωδυποτε· μᾶλλον συμ πᾶσαι
μου προθυμία καὶ ὀλοφυχω προδέσει· δωροῦμαι καὶ
ἀφαιρῶ εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου πρωταμάρτυρος στε-
φανου τοῦ σκυλλακίου τῶν ἐρεμῆτων· καὶ εἰς σὲ τὸν
πρόεστώτα μαῖστωρα κυρον νικολαον μοναχον· ἀπο
τῶν χωραφίων μου τῶν ἔχω ἐν τῇ διακρατῇ κρο-
τονος· τὰ ὄντα καὶ διακείμενα εἰς τον κάμπον· ἔστιν
μὲν ὁ διόρισμός αὐτοῦ· κατα ἀνατολῆς ὁ δρομος ὁ
ἀπερχόμενος εἰς το κακὸν ριάκυν· καὶ τὸ σύνορον τῶν
χωραφίων παιδων τοῦ γαμβαρέλλου· καὶ ἀνέρχεται
τὸ αὐτὸν συνόριν ἄχρι εἰς τὸ σύνορον τῶν ποτὲ χω-
ραφίων κηλμερου· ἄπερ κρατει ἡ μεγάλη ἐγκλησία
ἡ ἐπισκοπὴ κροτόνος· κακίειν ἀναγκασθῆναι ἐκ το σύν-
ορον τῶν ποτὲ χωραφίων νικολάου ραυδᾶ· κατέρχεται
τὸ αὐτὸν συνόριν ἄχρι εἰς τον χαρακα τοῦ ἀμ-
πελῆος τῶν παιδων λέωντος ἱερέως τοῦ μαρκελλίνου·

† Signum manus Corbulini.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Suprascriptus Corbulinus, qui signum venerandae
crucis propria manu exaravi, praesentem in scri-
ptis et munitam subscriptionibus simplicem et pu-
ram oblationem, remoto quovis prorsus dissidio et
contentione, sed vim atque robur ex sanctissimis
legibus habentem, nullaue unquam occasione, vel
tempore, vel quovis modo subvertendam, neque a
me praedicto, neque ab alia quavis persona, potius
vero omni mea alacritate et totius animi proposito
dono et offero monasterio sancti Protomartyris Ste-
phani Scyllacensis Eremitarum, et tibi praefecto ma-
gistro domino Nicolao monacho, nimirum praedia mea,
quae possideo in agro Crotonensi, extantia et posita ad
Campum. Sunt autem fines eorum: ab oriente via, quae
vadit ad rivum Malum, et confinium praediorum ad
Gambarelli filios spectantium, et ascendit ipsum confi-
nium usque ad terminos praediorum olim ad Cilmerum
pertinentium, quae possidet maior episcopalis ecclesia
Crotonensis; illinc deflectit ex finibus praediorum, quae
olim fuerunt Nicolai Raldae, descendit idem termi-
nus usque ad fossam vineae filiorum presbyteri Leo-
nis Marcellini, et procedit recta ad fines praediorum
Andreae Muritani, et iterum flectit occidentem ver-
sus ad fines praediorum, quae olim ad Nicolaum

καὶ ἀποδίδει τὰ εἰσα εἰς τὸ σύνορον τῶν χωραφίων ἀνδρῶν μουριτάνου· καὶ πάλιν ὑποστρέφει κατὰ δύσιν εἰς τὸ σύνορον τῶν ποτῶν χωραφίων νικολάου κυμινᾶ· ἄχρι εἰς τὸ σύνορον τῶν ἐτέρων χωραφίων νικολάου κυμινᾶ· τὸ κατὰ νορράν μέρους· καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸ σύνορον τῶν χωραφίων τῶν παίδων πάπα ζωσίμου ὑπὲρ ἐκράτει παρὰ τοῦ ἀυθέντου αὐτοῦ· ἀνέρχεται τὸ αὐτὸν σύνορον ἄχρι εἰς τὸν δρόμον εἰς τὸ ξεροβιάξ τῆς βύνας τῆς ἀρμιρῆς· καὶ οὕτως συγκλήει· καθότι ὁ δρόμος ἀνέρχεται ἄχρι εἰς τὸ σύνορον τοῦ γαμβραρέλλου· ἔθεν τὴν ἐναρξιν ἐποιήσαμεν· καὶ σὺν προδῶ ἐξοδῶ· τὰυτα οὖν τα δειλοθέντα χωραφία ἔχεις σε· ἀποδόμενα καὶ εὐλογούμενα ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέραν καὶ ὥραν· σὺ ὁ προρηθεὶς εὐλαυεῖς καὶ μαῖιστωρ ἦτι προῖστως κυρον νικολάου μοναχον καὶ τῶν ἐτέρων ἀδελφῶν ἄχρι τερμάτων αἰῶνων ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφεισεως τῶν αἰμῶν γοναίων· οὐ μὲν ἄλλα καὶ εὐχεσθαι καὶ μνημονεύειν μου· ἐν τῇ ἀγίᾳ μονῇ· ἢ τις δὲ φανῇ ἐναντιῶσαι ἡμᾶς ἢ ἐνοχλῶσαι ἀπὸ τῶν τοιούτων χωραφίων ἢ τε ἐγὼ· ἢ τε ἀπὸ τῶν ἐμῶν κληρονόμων ἢ τέκνῳ ἀρὰ καὶ δεσμῶ αὐτὸν ὑποκύσθω τῶν τινῶν αγίων θεοφύρων πατρῶν· καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ ἰοῦδᾶ τοῦ προδῶτου· καὶ πᾶλιν ἔστω ἰσχυρὰ καὶ ναυιέα ἢ τιαῦτη καθαρά καὶ ἀδολοτος ἀφαιρίωσις εἰς τὸ διεῖναι· ἢ τις καὶ ἐγγραφῇ μηνὶ μαρτίῳ· ἰνδικτιωνὶ ζ' χειρὶ θεοφυλητοῦ ἱερέως πρωτοπαπα κροτωνος· τῇ προστάξει τοῦ θεοφύλεστατου ἡμῶν ἐπισκόπου κυροῦ φιλιππου· τοῦ ἔτους ςχξζ' ἐνοπιον τῶν παρευρεθέντων ἀξιολύτων μαρτυρῶν·

† ego rogerius marturani.

† Ego Robertus Capriellus concedo et concedendo affirmo hoc donum domini Corbelini. et inde testis sum.

† Ego tomas terravydande teste sum. † Ego robertus marturani † Ego. G. de ripiteia testis sum. † μιχαὴλ κατεπαὶν κροτωνος καὶ λοιποὶς ὑπέγραφα. † νικολάος μηχανιστρὸς τοῦ ἀγίου στεφάνου τοῦ υἱοσκου. † Φρέρι γούστανος πεττεινίου, Φρερι γαλτέριος λουγλέες, Φρέρη πέρρη δὲ μαρσιλόνφου.

† ρικκάρδος ἀγιοπετρίτος ὑπέγραφα. † ροπέρτος νοτάριος οκλῖος ὑπέγραφα.

Terram de georgi sido de falo.

† καὶ ἑτέρο χωραφίον τοῦ διδῶ τὸ ἐκράτει ὁ νικολάος στρουγγίλλος· ἡς τὸ αὐλάκα τοῦ μίλου κατὰ ἀνατολᾶς τοῦ δρόμου· καὶ κατὰ μεσιυρίας τὸ χω-

Ciminam spectabant, usque ad fines aliorum praediorum ipsius Nicolai Ciminæ septentrionem versus, et ascendit ubi terminantur praedia filiorum presbyteri Zosimi, quae habebat a Domino suo; ascendit idem terminus usque ad viam ad torrentem Venae de Armira, et sic clauditur prout via ascendit usque ad fines Gambarelli, unde initium duximus. Haec igitur memorata praedia cum introitu et exitu a praesenti die et hora trado et impertior tibi praedicto pio monacho ac magistro et praeposito domino Nicolao, et reliquis fratribus usque ad finem seculorum, non solum pro redemptione et absolutione meorum parentum, verum etiam ut oretis et recordemini mei in sancto monasterio. Si quis autem vobis adversabitur, aut de memoratis praediis vos deturbabit sive ego, sive quisquam meorum heredum, sive filii mei, sit illigatus maledictioni tercentorum octo et decem sanctorum divinorumque Patrum, et pars eius sit cum Iuda proditore; et nihilominus firma ac valida in perpetuum maneat haec pura doloque carens oblatio, quae scripta fuit mense martio, indictione VII, manu Theophileti sacerdotis protopapae Crotonis, de mandato nostri Deo penitus dilecti episcopi domini Philippi, anno 6667, coram fide dignis testibus, qui interfuerunt.

† Michael Catapanus Crotonis una cum aliis me subscripsi. † Nicolaus magister sancti Stephani de Nemore. † Frater Gustanus de Pettebino, Frater Galterius Luglees, Frater Petrus de Marsilonfo.

† Riccardus Agiopetrus subscripsi. † Rupertus notarius Oclius subscripsi.

† Et aliud praedium, quod dono, quodque possidebat Nicolaus Strongillus, positum est ad Fossam Molendini, ad orientem viae, et ad meridiem (fini-

ράφιον τοῦ νικολάου κημινά. καὶ ἐκ δίσι τὸ κακὸν
ριάκη· καὶ ἐνὶ τῷ αὐλακῶν τοῦ μίλου ἕως τῆς οδοῦ·
καὶ ἕτερον χωράφιον τοῦ διδῶ ἧς τὸ γιάλον ἧς τό-
πον λεγόμενον ἀρμιρὶ καὶ ἀνατολὰς ὑπάγι ἡ θαλασσο
καὶ ὑπάγι τον γιάλον γιάλλον, καὶ ἐγγίγει ἧς τὸν
πόταμον καὶ τὸν ἀρμιρὶ καὶ ὑπάγει ἡ ὁδός.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 48.)

timum est) praedium Nicolai Ciminae, et ad occiden-
tem rivus Malus, et pergit Fossa Molendini usque
ad viam. Ad haec aliud praedium, quod dono, situm
est ad litus in loco qui dicitur Armiri; ab oriente
vadit mare, et procedit iuxta litus, et protenditur
ad flumen et Armirum, et subsequitur via.

CLVIII.

1159 — Mense Martio — Indict. VII. — Crotone.

Rupertus Scalionus donat monasterio Scyllacensi S. Stephani Eremitarum praedium positum in Campo de Armira.

† σήγνον χειρός. Ego Rupertus. Scalione †
† ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνεύματος, καγὼ ὁ προγραφεὶς ροπέρτος. σκαλ-
λόνος ὁ τὸν τῆμνον σῆγνον σην ὁλω το ἴφω η-
πογραυσας, τὴν παρῶσαν ἐγγραφον καὶ ἐνηπόγραφων
ἀπλὴν καὶ καθαρὰν ἀφηρεωσιν καὶ χωρῆς τῆς ἱασοῦν
εραΐσεος καὶ φηλονηκῆας· τὴν ἐκ τῶν πανευσεβὸν νό-
μων· ἡσχίν τε καὶ δῆναμην ἔχουσιν. καὶ μὴδαμὸς ποτὲ
καιρῶ ἡ χρῶν ἀνατραπῆναι οἱ ὡποσοῦν παρασα-
λευθῆνε ὀφῆλουσαν, οὐ παρ αἰμοῦ τοῦ προοιρμένου.
οἱ παρ ἐτέρου προσόπου τοῦ ἰουδῆποτε. μαλλον σὺν
πασῇ προθυμῇ καὶ ολοφύχῳ προδέσει δοροῦμε καὶ
ἀφηρεῶ. ἡς τοιν μοιῇ τοῦ αἰοῦ πρωτομάρτυρος
στεφανου τοῦ σκηλλακίου τῶν εραμῆτων· καὶ ἡς
σὲ το προστότα κυρον νικολάον μοναχόν. το χω-
ραφὴν μου ὅπερ ἔχω ἰς τον κάμπον τῆς ἀρμιρὶς,
ἔστην μὲν οὖν ὁ δῆμιος αὐτου κατα μὲν ἀνατολῆς,
ὁ ξηρορίαξ τῆς βῆνας τῆς ἀρμηρῆς. ἀχρη ἰς το σην-
ορον χωραφίων κυρου κορβολίνου ἀπερ κρατοῦσιν ἰ
πέδες νικολάου κουλοῦμβου κατα βορράς, κακῆθεν
ἀναγαμμάδῃ τῶ αὐτο σῆνωρον κατὰ δῆμιος· ἀχρη
ἡς τὸν δρόμον τὸν βασιλικόν καὶ ὅς ἡτέρχεται ὁ αὐ-
τός δρόμος ἀχρη ἧς τὸν ξηρορίακα ὅθεν καὶ τὴν ἐναρ-
ξην ἐποιτῶσμεν καὶ σῆνκλῆϊ. τοῦτο οὖν τῶ δηλοδὲν
χωραφίον ἐχην σας αὐτὸ ἀποδόμενον καὶ εὐλογοῦμε-
νον· ἀπο τὴν σῆμερον ἡμέραν καὶ ὥραν σοι ὁ προοιρθεὶς
προστώως κυρος νικολάος μοναχός καὶ τον ἐταίρων
ἀδελφῶν ἀχρη τεμμάτον εἶνον· ὑπερ λητρου καὶ ἀφέ-
σεος τῶν ἐμῶν γωνίων, οὐ μῆν ἀλλὰ καὶ εὔχεσθαι
(ὕπερ ἐμοῦ ἐν τῇ ἀγία μοιῇ) ἡ τις δαὶ φανῇ ἐναντιῶσε

† Signum manus. Ego Rupertus Scalione.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. E-
go suprascriptus Rupertus Scalionus, qui honorabilem
crucem totumque nomen exaravi, praesens subscrip-
tionibus munitum instrumentum simplicis et purae
oblationis, ac sine quovis dissidio et contentione, ha-
bentis ex sacrosanctis legibus vim et potestatem, et
nullo unquam tempore vel occasione subvertendae,
vel quomodocumque perturbandae neque a me prae-
dicto, vel ab alia quavis persona, sed potius cum
omni alacritate, et totius animi proposito dono et
offero monasterio sancti Protomartyris Stephani Scyl-
lacensis Eremitarum, et tibi praefecto domino Nicolao
monacho, nimirum praedium meum, quod habeo in
Campo de Armira. Sunt autem fines ipsius: ab oriente
torrens Venae de Armira usque ad confinium prae-
diorum domini Corbulini, quae tenent filii Nicolai Co-
lumbi ad septentrionem, et illinc flectit ipsum con-
finium ad occidentem usque ad viam regiam, et ut
pergit ipsa via usque ad torrentem, unde initium
duximus, et clauditur. Hoc vero memoratum prae-
dium tibi tradimus et elargimur, ut ipsum possideatis
ab hodierna die et hora tu praedictus praepositus do-
minus Nicolaus monachus, et reliqui fratres usque ad
finem saeculorum, pro redemptione et remissione pa-
rentum meorum non solum, sed etiam ut oretis pro me
in eodem monasterio. Si quis autem apparuerit vobis
oppositionem aut molestiam de hoc praedio illatu-
rus, sive ego, sive aliquis ex meis heredibus, vel
filiis, maledictioni et vinculo ipse subiaceat tercen-

οιμας οἱ ενοχλήσῃ ἀπο τοῦ τοιοῦτου χωραφίου ἵτε ἐγὼ
ἵτε ἀπο τῶν κληρονομίων ἡ τέκνων. ἀρὰ καὶ δε-
σμῶσι κοινῶς τὸν τῆς ἁγίας Θεωφωρῶν πατέρα
καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ Ἰούδα τοῦ προδότου. καὶ
πάλιν ἔστω ἡσυχρά καὶ βεβέα ἡ τῆς αὐτῆς καθαρά καὶ
ἀδόλοτος ἀφθέρωσις ἰς τὸ δηνηκέες, οἷτις καὶ ἐγρά-
φη μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος ζ'. χεῖρι ἀμνοῦ ἱερέως
καὶ πρωτοπαπᾶ κρότωνος τοῦ προστάξῃ τοῦ Θεω-
φίλεστατου οἰκῶν ἐπισκόπου κυροῦ Φιλίππου τοῦ
ἐτους ςχξζ' ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων.

† ego rogerius marturani.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.° 49.)

torum octo et decem sanctorum divinorumque Pa-
trum, et pars ipsius sit cum Iuda proditore; ac ni-
hilominus firma et stabilis maneat haec pura et sin-
cera oblatio in perpetuum. Quae scripta est mense
martio, indictione VII, manu Amni sacerdotis et
protopapae Crotonis, ex mandato nostri Deo dilectis-
simi episcopi domini Philippi, anno 6667, coram
testibus.

CLIX.

1159 — Mense Martio — Indict. VII — Crotone.

*Robertus de Marturano donat monasterio Scyllacensi S. Stephani Eremitarum nonnulla praedia posita
in agro Crotonensi ad Campum rivi Mali.*

† σήγγον χεῖρος ἐγὼ robertu de marturano.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πνεύματος καγὼ ὁ προγραφεὶς ροπερτος τοῦ
μαρτουράνου ὁ τὸν τῆμιον σταυρῶν σὺν ὧλῳ τῷ ὕψῳ
ἡπογράφας οἰκτῆρις μου δακτύλῃς, τὴν παροῦσαν ἔν-
γραφῶν καὶ ἐνηγύγραφῶν, ἀπλῆν καὶ καθάραν ἀφθ-
έρωσιν, καὶ χωρὶς τῆς ἰσῶς οὐκ ἐρέσεως καὶ φηλονηκῆας.
τὴν ἐκ τῶν πανευσεβῶν νόμων. ἡσυχὴν τε καὶ δυνάμειν
ἔχουσαν, καὶ μηδ' αὖτις ποτὲ καὶρὸς ἢ χρεῶν ἢ ὅπως
οὐκ ἀποσταλέντων οὐκ ὀφείλουσαν· οὐκ ἀπὸ ἐμοῦ τοῦ προ-
ρημένου· οὐκ ἀπὸ ἐτέρου προσώπου τοῦ ἰουδαίου ποτε, ἀλλὰ
μᾶλλον σὺν πάσῃ προδεμνῇ καὶ οὐλύψυχῳ προδεδει-
δομένῳ καὶ ἀφθέρῳ ἡς τὸν πάνσεπτον ναὸν τοῦ ἁ-
γίου πρωτομαρτύρου στεφάνου τοῦ σκοιλλακίου τὴν
μονὴν τῶν ἐρασιμῶν. καὶ ἰς σαὶ τὸν ἐβλαβὴ προ-
στότα καὶ μαλίστορα κυρον νικόλαον μοναχόν· τα χω-
ραφία μου ἀπὲρ ἔχω ἐν τῇ δεκακρατῇ κρότωνος. ἰς
τὸν κάμπον τοῦ κακοῦ ριακῆου. ἔστιν μὲν ὁ δημη-
σιμὸς αὐτῶν κατὰ μὲν ἀνατολὰς ὁ δρόμος κατὰ ἀρχτροῦ
ἀνέρχεται ὁ ρίαξ τοῦ κακοῦ ριακῆου· κατὰ δὲ δὴ-
σας ἀπέρχεται ἐκ τῶν οὐμβρῶν τα ποδόβουνα ἄχρι ἡς
τὸν φραγμὸν τὸν ἀμπέλον κυροῦ ἀμνοῦ ἱερέως καὶ
πρωτοπαπᾶ τοῦ ναίου. ὅς κατέρχεται· τὸ σῦνορον το
ἥσον τοῦ φραγμοῦ καὶ χωράφιον τοῦ αὐτοῦ πρω-
τοπαπᾶ τοῦ προρημένου· ἄχρι ἡς τὸν δρόμον ὅθεν

† Signum manus. Ego Robertus de Marturano.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascriptus Robertus de Marturano, qui ho-
norabilem crucem totumque nomen propria mea ma-
nu exaravi, praesentem chartulam subscriptioni-
bus munitam simplicis et purae oblationis, ac sine
quovis dissidio et contentione, ex sanctis legibus
vim et robur habentis, et nulla unquam occasione
aut tempore quomodocumque evertendae neque a me
praefato, neque ab alia quavis persona, sed potius
cum omni alacritate, et totius animi proposito dono
et offero venerabili templo sancti Protomartyris Ste-
phani Scyllacensis, monasterio Eremitarum et tibi
religioso praefecto et magistro domino Nicolao mo-
nacho, nimirum praedia mea, quae habeo in agro
Crotonensi in Campo rivi Mali. Sunt autem fines
eorum: ab oriente via; a septentrione ascendit secus
rivum Malum; ab occidente procedunt collis radices
e cisterna usque ad sepem vineae domini Amni sa-
cerdotis et novi protopapae, sicut descendit confinium
iuxta sepem, et praedium praedicti protopapae, usque
ad viam unde initium duximus. Item (dono) et prae-
dium, quod habebant filii presbyteri Zosimi ad Cam-
pum. Fines quidem ipsius sunt huiusmodi: ab oriente
via regia; ab occidente confinium et praedia, quae

τὴν ἐναρξὴν ἐπιῆσμεν. οσαῦτος καὶ τὸ χωράφιον ὅπερ ἦχων ἡ πεδὲς παπα ξισήμου ἡς τὸν κάμπον ἐστὴν μὲν ὁ δῆμιος αὐτοῦ κατὰ ανατολάς· ὁ δρόμος ὁ βασιλικός, κατὰ δὲ δῆμιας τὸ σῆγορον καὶ τὰ χωράφια τὰ τοτὲ νικολάου κημίνου ομῶς καὶ κατὰ ἀρχτροῦ τὰ χωράφια τοῦ αὐτοῦ νικολάου κημίνου. ἐκ μεσημβρίας τὸ σιγορον τὸν χωραφίων κυροῦ κορβουλίνου, ὃς κατέρχεται ἡς τὸν δρόμον ἡς τὸν ξερορίακα τῆς βήνας καὶ σὺν κλημίνῃ ταῦτά οὖν τὰ δηλοῦντα χωράφια ἀφῆρυσεν αὐτὰ πρὸς σε κυρον νικολάου τὸν προεστώτα τῆς ριθῆσης μονῆς καὶ ἰς τοὺς ληπούς ἀδελφούς· τοῦ ἔχον σὰς αὐτὰ ἀποδόμενα καὶ εὐλωγούμενα ἀπὸ τὴν σήμερον ἡμέραν καὶ ὥραν ἱερὴ λήτρου καὶ ἀφέσεως τῶν ἐμῶν γονέων οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εὐχεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ μονῇ· ἵ τις δὲ φανὴ ἐναντησέτω ἡμᾶς ἢ ἐνοχλήσῃ ἀπὸ τῶν τῶντων χωραφίων ἡγε ἐγὼ ἦτε ἀπὸ τῶν ἐμῶν κληρονόμων ἀρὰ καὶ δεσμῶν αὐτῶν ἠποκρίσθω. τῶν τινὲς θεωφωρων πατέρον καὶ ἡ μερὶς αὐτῶν μετὰ ἰοῦδα τοῦ προδότη· καὶ πάλιν ἔστο ἰσχυρὰ καὶ βεβέχα ἡ τῆρα καὶ ἀδολότος ἀφῆρυσεν ἡς τὸ διήνεκές· ἡγὶς καὶ ἐγγραφῇ μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιωνὶ ζ'. χεὶρ ἀμνῶν ἱερέως καὶ νέου πρωτοπαπᾶ κρότωνος τῇ προστάξει τοῦ θεωφλεστάτου οὐμῶν ἐπισκόπου κυροῦ φηλίππου τοῦ ἔτους 6667. ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων †

† Ego rogerius marturani.

† κορβουλίνος καβαλλάριος διὰ τοῦ σταυροῦ ὑπέγραψα.

† βυράρδος δὲ πετρα βουνατα διὰ τοῦ σταυροῦ ὑπέγραψα †.

† Ego. G. de ripiteia testis sum.

† νικολαὸς χαννὶ ὑπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 50.)

olim fuerunt Nicolai Ciminae; et pariter a septentrione praedia ipsius Nicolai Ciminae; a meridie fines praediorum domini Curbulini, sicut descendunt viam versus ad torrentem de Vena, et clauditur. Haec igitur memorata praedia obtuli tibi domino Nicolao praeposito dicti monasterii et reliquis fratribus, ut habeatis ipsa tradita ac donata ab hodierna die et hora non solum pro redemptione et remissione parentum meorum, sed etiam ut preces fiant pro me in sancto monasterio. Si quis autem tentaverit oppositionem, vel molestiam vobis afferre de his praediis, sive ego, sive quispiam ex meis heredibus, maledictioni, et vinculo subiaceat divinorum tercensorum octo et decem Patrum, et pars ipsius sit cum Iuda proditore; et nihilominus firma ac stabilis maneat haec simplex et sincera oblatio in perpetuum. Quae scripta est mense martio, indictione VII, manu Amni sacerdotis et novi protopapae Crotonis, ex mandato nostri Deo dilectissimi episcopi domini Philippi, anno 6667, coram testibus.

† Corbulinus Caballarius per crucem subscripsi.

† Berardus de Petra Bonata per crucem subscripsi †.

† Nicolaus Channi subscripsi.

CLX.

1160 — Mense Maio — Indict. VIII.

Niceta Tzocellus vendit Petro Boburo praedium positum in loco dicto Petrosa tarenis Salernitanis novem.

† σηγνον χειρὸς νικίτας ὁ υἱὸς νικολάου τζοκελλος.

† Ἐν ὀνοματί τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω πρόγεγραμμένος, τὸν σηγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυρὸν ποίεας, ἰδὲ μοι βουλὴ φαίνωμαι πράσσοντα χωράφιον, ὅπερ

† Signum manus Nicetae filii Nicolai Tzocelli.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus, qui honorabilis et vivificae crucis signum exaravi, declaro de propria mea voluntate vendere territorium, quod meus pater emit,

ἡγώρασεν ὁ πατήρ μου εἰς τὸ τόπον πωδεσίαν τῆς πετρώσας, πεπρακα τὸ χωραφίον τούτον, τῷ πέτρῳ ὁ υἱὸς ἰωάννου βοβούρου. διὰ ταρία σαλερινά. Θ'. μετὰ ἡμεροδενδρίων καὶ αγρίων χώρης, ἐν ποδὰ καριδέαν. ἐστὶν ὁ περιόρισμός τοῦ χωραφίου ἀπο μερος ανατολικόν· χωραφίον τοῦ γουλιελμου πελεγγρίνος· καὶ ἀπὸ δυσμᾶς νικόλαος τοῦ δέπεντου. καὶ ἀπὸ ἀρκτρος· ἰωάννης ὁ υἱὸς πέτρος τοῦ δωνάτου· καὶ ἀπὸ μεσυμβρίας, χωραφίον τοῦ ἰωάννου ακάδαρτου. ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω πρόγεγραμμένος, μετὰ τὸ ἀπολαβεῖν τὰ ταρία ἐκ χειρὸς τοῦ πέτρου· ἐπόησα αὐτῷ τὴν παρούσαν γραφὴν· ἵνα ἐχέτω· ὁ ἀγγραστής· ἐξούσιαν τὸ χωραφίον ποιεῖν ὁ βούλεται· ὡς κύριος. ἐὰν δὲ φανῇ πωτὲ καίρως τίς ἀνθρωπος ζητόντα. ἡ μάχας ποιῶν· ζημιόδητῳ εἰς τὸν ἀγγραστήν· εἰς τὸ διπλουν· καὶ εἰς τὸ δημοσίον νομισματὰ. λς'. καὶ ἄκον συχάσι· ἐγγραφὴ τὸ παρὸν ἐγγραφον δια χειρὸς βασιλείου νοταρίου. ὁ υἱὸς τοῦ κώμιτε. ἐν εἰσι σκξή'. ἰνδικτιωνι ή'. μηνι μαΐῳ. ἐνωπιον τῶν καλῶν μαρτυρῶν. νικολάος κρητῆς ὁ υἱὸς βιταλῆς κρητῆς μαρτυρ + ἰδιοχειρῶς υπεγραφα τὸν σταυρόν. μαρτυρ + νικίτας γίτζος. μαρτυρ + λεον του βαραλέο. Ἐν τοῖς κειροῖς τοῦ εὐλαβεστατου αυθεντου ημων ριξ γουλιελμος καὶ στρατιγος ολεττας βασιλειου ὁ υἱὸς ἰωάννου τοῦ καλοῦ. καὶ δεσκώμης ἰωάννης γιτζος.

situm in loco dicto Petrosa; et vendidi huiusmodi territorium Petro Filio Ioannis Boburi, pretio tarenorum Salernitanorum novem, simul cum arboribus fructiferis et silvestribus, praeter unam arborem nucis. Eiusdem vero fines sunt hi: ad orientem territorium Gulielmi Pelegrini; ad occidentem Nicolaus de Thepento; ad septentrionem Ioannes filius Petri de Donato; et ad meridiem territorium Ioannis Acatharti. Et ego suprascriptus, acceptis praedictis tarenis de manu Petri, feci ipsi praesens instrumentum, ut ipse emptor tamquam dominus potestatem habeat de praedicto territorio faciendi quicquid voluerit. Si quis autem, procedente tempore, apparuerit litem aut molestiam illaturus, poenae nomine solvat emptori duplum pretii, et Fisco solidos sex et triginta, atque invitus sileat. Scriptum est praesens instrumentum manu Basilii notarii filii Comitum anno 6668, indictione VIII, mense maio, praesentibus probis testibus. Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis + propria manu crucem subscripsi. Testis + Niceta Gitzus. Testis + Leo de Baraleo. Temporibus piissimi domini nostri Regis Gulielmi et Strategii Olettae Basilii filii Ioannis de Calo, et Vicecomitis Ioannis Gitzi,

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 55.)

CLXI.

1160 — Mense Maio — Indict. VIII.

Vitalis Pitzellus vendit Bono Bonadiae praedium situm in loco dicto de Limpidanis, tarenis Salernitanis decem.

+ σήγνον χειρὸς βιτάλης ὁ υἱὸς κωνσταντίνου πιτζελλῆ.

Ἐν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ αγγίου πνεύματος. ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω πρόγεγραμμένος τὸν σήγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυρόν ποίξας ἰδία μου βουλή φαίνωμαι πράσχωντα τῷ βῶνῃ ὁ υἱὸς νικολάου βῶναδια. χωραφίον εἰς τὸ τόπον πωδεσίαν τῶν λιμπιδάνων· εἰς τιμὴν ταρία σαλερινα δέκα. μετὰ ἡμεροδενδρίων καὶ αγρίων εἰσὶν δὲ τὰ συνόρια τοῦ χωραφίου· τὸ ἀμπελιον τοῦ αὐτοῦ βῶνῃ· καὶ ἀπὸ δυσμᾶς χωραφίον τοῦ αὐτοῦ βιταλῆ· καὶ ἀπὸ ἀρκτρος·

+ Signum manus Vitalis filii Constantini Pitzelli.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus, qui signum honorabilis et vivificae crucis exaravi, de propria mea voluntate vendo Bono filio Nicolai Bonadiae praedium situm in loco dicto de Limpidanis cum arboribus fructiferis et silvestribus, pretio tarenorum Salernitanorum decem, his terminis comprehensum: (ad orientem) est vinea ipsius Boni; ad occidentem territorium eiusdem Vitalis; ad septentrionem vinea Ioannis filii

τὸ ἀμπέλιον τοῦ ἰωαννου τοῦ πέτρου δὲ ἀλφέρνη· καὶ ἀπὸ μεσυμβρίας· ὁ αὐτὸς βόνης ὁ ἀγῶρας· καὶ χωραφίον τοῦ βιταλη μύρρου· ἐγὼ δὲ ὁ ἀνωτέρω πρόγεγραμμενος· μετὰ τοῦ ἀπολαβεῖν τὴν τιμὴν ἐκ χειρὸς τοῦ βόνη ἐποίησα τὴν παρούσαν γραφὴν· ἵνα ἐχέτω ὁ ἀγῶρας· ἐξουσίαν· τὸ χωραφίον, πούλει· χαρίζειν καὶ ποιεῖν ὅσα βουλεται· ἐὰν δὲ φανῇ ποτὲ καιρῷ, ἥτε ἐγὼ· ἥτε υἱὸς ἢ ἄλλος τίς ἀνδρῶπος· ζητόντα· ἢ μάχας ποιῶν· ζηροδήτω εἰς τὸ ἀγῶρα· στήν· εἰς τὸ διπλὸν καὶ εἰς τὸ δημοσίον νομισματα λς·· καὶ ἄκον συχῆσῃ· ἐγγραφὴ τὸ παρὸν ἐγγραφον δια χειρὸς βασιλείου νοταρίου· ὁ υἱὸς τοῦ κωμίτη ἐν εἰσι σὺν ἰδιόκτιονι ἢ μηνὶ μαῖω· ἐνώπιον καλῶν μαρτυρῶν· νικολαὸς κρητῆς ὁ υἱὸς βιταλη κρητου μαρτυρ + ἰδίοχειρος υπεγραφε τὸν σταυρὸν· μαρτυρ + βιταλης ὁ υἱὸς οὐρσινου· μαρτυρ + πέτρος ὁ υἱὸς οὐρσινου· μαρτυρ + ρογερῖος ὁ υἱὸς σολδανος· Ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ εὐλαβεστατου· αὐθεντου ἡμῶν ριξ γου· λειλμου· καὶ στρατιγὸς ολεττης βασιλείου ὁ υἱὸς ἰω· αννου τοῦ καλοῦ· καὶ δεσκιῶν ἰωαννης γίτζος·

Petri de Alpherio; ad meridiem territorium ipsius Boni emptoris et praedium Vitalis Morri. Ego vero suprascriptus, accepto pretio de manibus Boni, condidi praesentem chartulam, qua potestatem facio emptori vendendi praedictum praedium, donandi, et de eo faciendi quicquid voluerit. Si quis vero aliquando praesumpserit, sive ego ipse, sive meus filius, sive quicumque alius, molestiam, aut controversiam inferre, solvat emptori duplum pretii, et Fisco solidos sex et triginta, et invitus sileat. Scripta est praesens chartula manu Basilii notarii filii Comitiss anno 6668, indictione VIII, mense maio, coram probis testibus. Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis + propria manu crucem subscripsi. Testis + Vitalis filius Ursini. Testis + Petrus filius Ursini. Testis + Rogerius filius Soldani. Temporibus piissimi domini nostri Regis Gulielmi, et Strategii Olettiae Basilii filii Ioannis Cali, et Vicecomitis Ioannis Gitzi.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 56.)

CLXII.

1161 — Mense Augusto — Indict. (IX).

Rupertus Satrianus cum fratribus Pagano et Grypho tradit monasterio S. Mariae de Pertusia territorium situm in loco dicto Tallata infra Fossam, et invicem recipit praedia, quae eidem monasterio donaverat presbyter Iordanus.

+ σήγγον χειρὸς ροπέρος ὁ υἱὸς οὐρσος, σατριά· νος, σήγγον χειρὸς παγάνου, καὶ ὁ πρεσβύτερος· γρή· φος, οἱ ἀδελφοί μου· σήγγον χειρὸς δωναδδέος· ὁ ἀ· νεψίος ἡμῶν·

+ Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω πρόγεγραμμενοί, τὸν σήγγον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυρὸν, πρόσ· τάξαντος, οἰκία ἡμῶν γνῶμη, καὶ ἀνδρετέω βουλῇ, καὶ οὐκ ἐκ τινος τὸ παράπαν ἀνάγκης, ἢ ἀγνοίας, ἢ ραδιοῦργίας, ἀλλ' ἐξ ἀγαθῆς ἡμῶν πρόεραΐσεως, φαινόμεθα ποιοῦντες ἀνταλλαγμ, ἐκ τὸ χωραφίον ὅπερ ἔχωμεν εἰς τὸ τόπον πωδεσίαν, τῆς ταλλάτας, ἐπικάτω τῆς φόσσας, ἐποίησαμεν τὸ ἀντάλλαγμα εἰς τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας θεοτόκου τῆς περτούσας· ἡμεῖς δὲ ἀπολάβωμεν παρὰ τοῦ προτόρη, νικολάου,

+ Signum manus Ruperti filii Ursi Satriani. Signum manus Pagani, et presbyteri Gryphi fratrum meorum. Signum manus Donadei consobrini nostri.

+ In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti, qui signum venerandae et vivificae crucis praeposuimus, de propria nostra sententia et libera voluntate, nulla omnino vi, ignorantia, aut dolo intercedente, sed recto nostro consilio declaramus facere cum monasterio S. Mariae de Pertusia permutationem territorii, quod possidemus in loco dicto Tallata infra Fossam. Nos autem recipimus a priore Nicolao de mandato Marini abbatis venerabilis monasterii Individuae Trinitatis de Cava praedia memorato monasterio S. Mariae de Per-

προσταξάμενος, του αββᾶ μαρίνου τῆς ευαγγελτάτης μονῆς, τῆς δημοσίου τριάδος τῆς κάβας, τὰ χωράφια ἀπερὶ προῆνεγκεν ὁ πρεσβύτερος ἰωρδάνος. εἰς τὴν προρηθήσαν μονὴν τῆς ἁγίας δεοτοκου τῆς περτουσας. καὶ ἐδώκαμεν. εἰς τὸ μοναστήριον τὸ ἡμέτερον χωράφην. μετὰ τῶν ἡμεροδενδρίων καὶ ἀγρίων, ἐστὶν δὲ ὁ περιόρισμός τοῦ αὐτοῦ χωραφίου ἀπὸ μέρος ανατολικὸν συνορὴ τὸ χωράφην τὸ ἴσον τοῦ ἰωαννου γρόφουλη. καὶ τῆς τζίτας τοῦ σιμίου καὶ ἀπο μέρος δυσμᾶς. τὸ χωράφιον τῶν υἱῶν τοῦ γουσταβίλε. καὶ ἀπο ἄρκτρος, ὁ πωταμός. καὶ ἀπὸ μεσημυρίας, ἡ ἐδὸς δημοσία ἡμῶς δὲ οἱ ἀνωτέρω πρόγεγραμμένοι, μετὰ τὸ ἀπόλαβεῖν τὰ χωράφια ἐκ τὸ μοναστήριον, τῆς κάβας. ἐποιήσαμεν τὸ παρὸν ἔγγραφον εἰς τὸ μοναστήριον ἐκ τὸ ἡμέτερον χωράφιον· ἵνα ἐχέτω, ὁ μοναστήριον ἐξουσίαν ποιηταὶ ὅσα βουλωνται· ἐὰν δὲ φανῇ πωτὲ καιρῶν ἢτε ἡμῶς, ἢ ἐκ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς, ἢ ἄλλός τις, ἄνθρωπος ζητόντα, ἢ μάχας ποιῶν, ζημιόδητω, εἰς τὸν μοναστήριον εἰς τὸ διπλουν. καὶ εἰς τὸ δημόσιον νομισματα λς, καὶ ὁ μοναστήριον. ἐχέτω τὸ χωράφην· στερεῶς καὶ ἀπαράσασαυτως· ἔγραψεν τὸ παρὸν ἔγγραφον δια χειρὸς βασιλείου νοταρίου, ὁ υἱος κώμιτος· παράκλησης τῶν ἀνωτέρω γεγραμμένων. ρωπερτου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ἐν ἔτει ςχξδ'. ἰνδικτιωνι ἢ· μηνι αὐγούστῳ. ἐνώπιον καλῶν καὶ αξιοπίστων μαρτυρῶν. νικολαος κρητῆς ὁ υἱος βιτάλη κρητου· μαρτυρ + ἰδιόχειρος ὑπέγραψα τὸν σταυρὸν. ἰωαννης τῆς κώρτης ὁ υἱος βιτάλη κρητου· μαρτυρ· μαρτυρ + λέον, ὁ υἱος νικολαου τοῦ θέπεντου. μαρτυρ + σατριάνος ὁ υἱος νικήτα τοῦ πρόξιμου. Ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ εὐλαβεστατου αὐθεντη ἡμῶν ριξ γουλιέλμου· καὶ στρατιγός ὀλέττας, κωνσταντίνος, ὁ υἱος λέον τοῦ θέπεντου καὶ δεσπότης· σατριάνος πρόξιμος.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 11.)

tusia oblata a presbytero Iordano, et dedimus eidem monasterio nostrum territorium cum arboribus cultis et incultis, cuius fines sunt: ad orientem praedia, quae erant Ioannis Groffuli et Tzitae de Simeone; ad occidentem praedia filiorum Gustabilis; ad septentrionem flumen; ad meridiem via publica. Nos vero suprascripti, acceptis praedictis terris a monasterio Cavensi, fecimus praesentem chartulam, qua eidem monasterio potestatem damus faciendi de nostro territorio quicquid voluerit. Quod si quis aliquando praesumpserit, sive nos ipsi, sive quisquam de nostra generatione, sive quicumque alius repetere, aut litem intendere, poenae nomine duplum monasterio solvat, et publico Aerario solidos sex et triginta; et nihilominus monasterium firme ac stabiliter retineat praedictum territorium. Scripta est praesens chartula manu Basilii notarii filii Comitum, ad requisitionem suprascriptorum Ruperti et fratrum eius, anno 6669, indictione VIII, mense augusto, coram probis et fide dignis testibus. Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis + propria manu crucem subscripsi. Ioannes de Curte filius Vitalis Iudicis testis. Testis + Leo filius Nicolai de Thepento. Testis + Satrianus filius Nicetae de Proximo. Temporibus piissimi domini nostri Regis Gulielmi, et Strategii Olettae Constantini filii Leonis de Thepento, et Vicecomitis Satriani Proximi.

Ioannes Ebulus et Gemma eius uxor vendunt Ioanni de Donato praedium positum trans rivum Larnacis pretio asini et unius tarenì.

† σήγγον χειρὸς ἰωαννου τοῦ ἔβουλη. σήγγον χειρὸς γέμμα. ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Εν ονοματι τοῦ πατρος, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος. ἡμῆς οἱ νωτερω πρόγεγραμμένοι τὸν σήγγον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυρὸν ποίξαντες. ἰδία ἡμῶν βουλὴ φαινωμαιδα πράσχωντης. εἰς σὲ ἰωαννην ὁ υἱὸς πέτρος του δωνάτου. τὸ χωράφιον ὁ περ ἐχωμεν, εἰς τὸ τόποπωθεσίαν πέραν του ρυακίου τῆς λάρνακος, διὰ ὀνικόν, ἔν, καὶ ταρὴν ἔν. εἰσὶν δὲ τὰ συνορία τοῦ χωραφίου ἀπὸ μέρος ανατολικόν. συνορὴ τὸ χωραφίον τῶν υἱῶν τοῦ βασιλείου του πρεσβυτερου νικίτας· καὶ ἀπὸ δυσμᾶς ὁ ρυάκης, καὶ ἀπὸ ἀρκτρος ἡ ὁδὸς δημοσία. καὶ νικολας ρουββιόλης καὶ ἀπὸ μεσημβρίας· χωραφίον τοῦ καστοδίου ὁ υἱὸς πρεσβυτερου νικολαου. ἡμῆς δὲ οἱ ἀνωτερω πρόγεγραμμένοι μετὰ τὸ ἀπόλαβεῖν τὸ ὀνικόν, καὶ τὸ ταρὴν. ἐποιήσαμεν τὴν παρούσαν γραφὴν. ἵνα ἔχῃτω ὁ ἰωαννης τοῦ δωνάτου ἐξουσίαν το χωραφίον· πουλεῖν χαρίζειν· ἀνταλλαττεῖν. καὶ ποιεῖν ὅσα βούλεται, ὡς καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἐλιφῶς. ἔαν δὲ φανῇ πωτὲ καιρῶ· ἦτε ἡμῆς, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας ἡμῶν. ἢ ἄλλος τίς ἀνθρωπος, ζητόντα, ἢ μάχας ποιῶν, περὶ τοῦ χωραφίου τοῦτου. ζημιόδητῶ εἰς τὸν ἀγωραστὴν εἰς τὸ διπλῶν καὶ εἰς τὸ δημοσίον νομισματα λς'. καὶ ὁ ἀγωραστής. ἐχέτω τὸ χωραφίον στερεῶς καὶ ἀπαρσάλευτως. Ἐγραφή τὸ παρὸν ἐγγράφον δια χειρὸς βασιλείου νοταρίου, ὁ υἱὸς τοῦ κωμιτος. ἐν ετεῖ 580β'. μηνὶ νοεμβριῶ. ἰνδικτιωνὶ ιβ'. ἐνώπιον καλῶν μαρτυρων. νικολας κρητης. ὁ υἱὸς βιταλης κρητης. μαρτυρ † ἰδιόχειρως υπεγράψα τον σταυρον. μαρτυρ † λεον ὁ υἱὸς νικολαου τοῦ δέπεντε. μαρτυρ † νικολας βωναδία. Εν τοῖς καιροῖς του εὐλαβεστατου αὐφθεντου ἡμῶν ριξ γουλιέλμος. καὶ στρατιγος ὀλεττας. μαῖίστωρ βασιλείος χαλκεὺς ὁ υἱὸς πρεσβυτερου νικολαου, καππελλου.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 58.)

† Signum manus Ioannis Ebuli. Signum manus Gemmae eius uxoris.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti, qui signum venerandae et vivificae crucis exaravimus, de propria sententia declaramus vendere tibi Ioanni filio Petri de Donato territorium, quod possidemus trans rivum Larnacis, pro uno asino et tareno uno. Sunt autem fines huius territorii: ad orientem praedium filiorum Basilii filii presbyteri Nicetae; ad occidentem rivus; ad septentrionem via publica, et Nicolaus Rubbiola; ad meridiem territorium Castolii filii presbyteri Nicolai. Nos vero suprascripti, accepto asino et tareno, fecimus praesentem chartulam, ut habeat ipse Ioannes de Donato potestatem vendendi, donandi, permutandi praedictum territorium, et faciendi de eo quicquid voluerit, utpote qui dominium a nobis accepit. Quod si procedente tempore sive nos ipsi, sive quisquam ex nostra cognatione, sive quicumque alius litem, aut molestiam inferre deprehensus fuerit de huiusmodi territorio, poenae nomine solvat emptori duplum pretii, et Fisco solidos sex et triginta, et nihilominus ipse emptor firme ac stabiliter territorium retineat. Scripta est praesens chartula manu Basilii notarii filii Comitis, anno 6672, mense novembri, indictione XII, coram probis testibus. Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis † propria manu crucem subscripsi. Testis † Leo filius Nicolai de Thepente. Testis † Nicolaus Bonadia. Temporibus piissimi domini nostri Regis Gulielmi, et Strategii Oletae magistri Basilii Ferrarii filii presbyteri Nicolai Cappelli.

1164 — Mense Ianuario — Indict. XII.

Ioannes Ebulus eiusque uxor Gemma vendunt Ioanni Gisandi filio praedium situm in loco dicto Larnace tarenis Salernitanis sexdecim.

† σήχνον χειρὸς ἰωαννου τοῦ ἔβουλη. σήχνον χειρὸς ὁ γέμμα. ἡ γυνὴ αὐτοῦ

Εν ονοματι τοῦ πατρος, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος. ἡμεῖς οἱ ἀνωτερῶ πρόγεγραμμενοι. τὸν σήχνον τοῦ τιμίον καὶ ζωοποιῶν σταυρὸν ποίξαντες· ἰδίᾳ ἡμῶν βουλὴ φαινόμεθα πράσχωντες, εἰς σὲ ἰωαννην ὁ υἱὸς γισάνδου ὁ ἡμετερος, γαμβρός. τὸ χωραφίον. ὅπερ ἔχωμεν. εἰς τὸ τόπον πωθεσίαν τοῦ λάρνακος, ἐγγὺς τοῦ ρυακίου· διὰ τάρια σαλερνα· δέκα ἕξ. εἰσὶν δὲ τὰ συνόρια τοῦ χωραφίου ἀπὸ μέρους ἀνατολικόν· συνορῇ ὁ αὐτὸς ἰωαννης ὁ γαμβρός (καὶ τὸ χωραφίον· ὅπερ ἔχει εἰς προίκιον καὶ ἀπὸ δυσμας (τὸ χωράφιον τῶν) υἱῶν τοῦ ἄρμη ὁ υἱὸς ἰωαννου τῆς ὀπτιμας καὶ ἀπὸ ἄρκτρος, χωραφίον τοῦ κῦρ δάριος· καὶ ἰωαννου δε. . υτης καὶ ἀπὸ μεσιμβρίας· ἡ ὁδὸς δημοσίᾳ· ἡμεῖς δὲ οἱ ἀνωτερῶ πρόγεγραμμενοι. μετὰ τὸ ἀπολαβεῖν τὰ τάρια ἐκ χειρὸς. τοῦ ἡμετέρου γαμβροῦ ἰωαννου· ἐποιήσαμεν αὐτῷ τὴν παρούσαν γραφὴν. ἵνα ἐχέτω τὸ χωραφίον ἐξουσίαν πουλεῖν· χαρίζειν ἀνταλλάττειν, καὶ ποιεῖν ὅσα βούλεται. ὡς κυριὸς καὶ τὴν ἐξουσίαν, παρ ἡμῶν εἰλιφῶς· ἔαν δὲ (Φανῇ) ποτε καιρῷ τίς, ἄνθρωπος ζητόντα ἡ μάχας ποιῶν περὶ τοῦ χωραφίου τοῦτου· ζητιοθήτω εἰς τὸν ἀγῶνα· εἰς τὸ διπλουν. καὶ εἰς τὸ δημοσίον, νομισματα λς'. καὶ ὁ ἀγῶνας ἐχέτω τὸ χωραφίον στερεῶς καὶ ἀπαρασάλευτως. Εἰ γραφὴ τὸ παρὸν ἐγγραφὸν δια χειρὸς βασιλείου νοταρίου ὁ υἱὸς κώμητος. ἐν εἵξει σ'χοβ'. ἡδικοτιωνι ἰβ'. μηνὶ ἰαννουαριῶ ἐνῶπιον καλῶν καὶ ἀξιόπιστων μαρτυρῶν.

† νικολαὸς (κριτῆς ὁ) υἱὸς βιταλῆς κρητῆς μαρτυρῶν ὑπεγραψά ἰδιοχειρῶς τὸν σταυρὸν μαρτυρῶν † λεὼν ὁ υἱὸς νικολαοῦ τοῦ θέπεντου. μαρτυρῶν † ἰωαννης ὁ υἱὸς πέτρος τοῦ δωνάτου. Εἰ τοῖς καιροῖς τοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδέντου. ἡμῶν ρίξ γουλιέλμος καὶ κατεπάνος, ὀλεττας λουπίνου παππακαρβούνε οικκετωρ σαλερνῶ καὶ δεσκόμης (πέτρος) γιτζος.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 57.)

† Signum manus Ioannis Ebuli. Signum manus Gemmae eius uxoris.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis exaravimus, de propria nostra sententia declaramus vendere tibi Ioanni filio Gisandi nostro genero territorium, quod possidemus in loco dicto Larnace iuxta rivum, tarenis Salernitanis sexdecim. Sunt vero fines eiusdem territorii: ad orientem ipse Ioannes gener noster, et praedium quod dotale accepit; ad occidentem territorium filiorum Armi filii Ioannis de Optima; ad septentrionem fundus domini Darii, et Ioannis de. . . . .; ad meridiem via publica. Nos autem suprascripti, acceptis tarenis de manu generi nostri Ioannis, fecimus ipsi praesens instrumentum, ut habeat facultatem, tanquam dominus, ipsum territorium vendendi, donandi, permu- tandi, et faciendi de eo quicquid voluerit, utpote qui dominium ac potestatem a nobis accepit. Si vero temporis progressu quisquam tentaverit litem, aut molestiam inferre de huiusmodi territorio, solvat poenae nomine emptori duplum pretii, et Fisco solidos sex et triginta, ac nihilominus ipse emptor firme et stabiliter territorium retineat. Scriptum est praesens instrumentum manu Basilii notarii filii Comitum, anno 6672, indictione XII, mense ianuario, praesentibus probis et fide dignis testibus.

† Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis propria manu crucem subscripsi. Testis † Leo filius Nicolai de Thepento. Testis † Ioannes filius Petri de Donato. Temporibus piissimi domini nostri Regis Gulielmi, et Catapani Olettae Lupini Pappacarbune de Salerno et Vicecomitis Petri Gitzi.

Zoë filia defuncti Arsenii Monachi cum eius viro et filiis vendit Ioanni genero Constae de Ursino partem vineae silae in pertinentiis Protomartyris Leontii tarenis aureis duobus et viginti.

† σίγνον χειρος ζώης θυγατρ τοῦ ἀπεχόμενου ἀρσένιου μοναχου· † σίγνον χειρος ιωαννου υἱοῦ αὐτῆς· † σίγνον χειρος ἀρκαδίου υἱοῦ αὐτῆς· † σίγνον χειρος υασιλείου κόβαρου συνεύου αὐτῆς †

ἡμεῖς οἱ ἀνοτέρω γεγραμένῃ· οἱ τὰ σίγνα του τιμίου σταυροῦ ταῖς οἰκίαις ἡμῶν χερσὶν καθύπογράψαντες, τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν γυνῇ καὶ οἰκίᾳ προέβρι, καὶ οὐκ ἐκ τῆς τοῦ παρὰπαν ἀνάγκης, ἢ χλεύης ἢ φαιδουργίας, ἢ ὅσα ἐν τοῖς θεοῖς νόμοις ἴσιν ἀπηγορευμένα. ἀλλὰ μάλλον σὺν προθυμίᾳ πάσῃ καὶ δλοφύχῳ προδεσει, δι οἷς ὁμολογοῦμεν πιπράσκει πρὸς σὲ ιωαννην γαμυρὸν κωνστα τοῦ οὐρσίνου· τὸ ἀμπελον ὅπερ ἔχομεν εἰς τὴν κρήνην προτομαρτυρος λεωντιου, τὸ μέρος ἡμῶν ὅπερ ἐκατέλαχεν ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐμφύτευσις ἣν ἐποίησαντο ἡ γονεῖς ἡμῶν εἰς τὸ ριζέντα ἀμπελον ὅπερ ἐφύτευσαν λέγο δι ὁ πατήρ μου πρεσβύτερος ἀρκαδιος καὶ ὁ πανταλεων, καὶ ἔχομεν αὐτῶ ἐκ τῆς προλεχθήσαν ἐμφύτευσις ὅπερ καὶ μεν ἐστὶν πλησίον τοῦ ἀμπελου κυρας ἡρήνης γυνῆς πανταλεοντος· ταυτο ὡς ἴριτε πεπράκαμέν σοι αὐτῶ σοι τῶ ριζέντι ιωαννη, εἰς χρυσὸν ταρια κβ'. ἄττην λαβων αὐτὰ ἀπὸ χειρῶν σου εἰς οἰκίας ἡμῶν χεῖρας δεδωκαμέν σοι τὴν ἀπασαν αὐτοῦ δεσποτίαν καὶ κυριότητα, ἀπὸ τῆς σημερον ἡμεραν καὶ ὥραν εἰς τοὺς ἐξῆς ἀπαντας καὶ διήναικοις χρόνοις ποιῇ ἐν αὐτῶ πάντα τα δοκοῦντα σοι· πουλεῖν, χαρίζην· ἀνταλλάγτην καὶ εἰς πρίκα τέκνων παραγραφῆσαι καὶ ὅσα ὁ νόμος τοῖς οἰκίαις δεσπόταις παρακελεύεται, ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν δεσποτίαν παρ ἡμῶν ἡλειφως. ἡ δὲ καὶ τίς φανῇ ποτὲ κληρῶ ἢ χρόνῳ κήνησιν ζήτησιν ἢ ἀγωγὴν ποιήσῃτω, ἥτε ἡμῶν κληρονόμων ἢ διαδόχων, ἵνα ἡσταμέδα καὶ διεκδικῶμεν αὐτῶ ἐκ παντός προσωπου· ἱ δὲ καὶ οὐ διεκδικήσωμεν ἀλλὰ μάλλον πρὸς ἐπιστροφὴν πηραδῶμεν ἐλθεῖν ἵνα μὴ εἰσακουῶμεδα, ἀλλ' ἵνα ζημιουμέδα, εἰς τὸ διμῶσιον νομισματὰ ε' καὶ λ' δια παρανόσεως τοῦ σταυροῦ· καὶ σοι τῶ ἀγορακῶτι δια τὴν πληότεραν ἀγανάκτισιν, τὸ τίμημα ἐκ δυπλου. καὶ ἡδ οὕτω στέργῃ τὴν καθάραν

† Signum manus Zoës filiae defuncti Arsenii Monachi. † Signum manus Ioannis eius filii. † Signum manus Arcadii eius filii. † Signum manus Basilii Coxari viri eius.

Nos suprascripti, qui signa venerabilis crucis nostris manibus exaravimus, proprio nostro consilio et deliberatione, nullaque omnino necessitate, vel fraude, vel malitia, vel quibuscumque aliis artibus, quae a divinis legibus prohibentur, sed potius cum omni alacritate et totius animi proposito declaramus vendere tibi Ioanni genero Constae de Ursino partem nostram vineae, quam habemus in pertinentiis Protomartyris Leontii, quaeque ad nos pervenit ex emphyteusi, quam fecerunt parentes nostri de eadem vinea, nempe pater meus presbyter Arcadius et Pantaleo, et eandem habemus ob praedictam emphyteusim prope vineam dominae Irenes uxoris Pantaleonis. Ipsam, ut dictum est, vendidimus tibi praedicto Ioanni tarenis aureis duobus et viginti; quos cum acceperimus a tuis manibus in nostras, dedimus tibi plenum dominium et facultatem a praesenti die et hora in omne aevum perficiendi in ea omnia quae tibi placuerint, vendendi, donandi, permutandi, et in dotem filiarum inscribendi, ac (faciendi) quidquid lex propriis dominis permittit, utpote qui ius et potestatem a nobis acceperis. Si quis vero aliqua occasione vel tempore litem, quaestionem aut actionem intendat, vel ex nostris heredibus, vel successoribus, tuebimur et defendemus te ab omni persona. Nisi vero defenderimus, sed potius hanc venditionem subvertere tentaverimus, ne exaudiamur, quin imo mulctemur Fisco numismatis sex et triginta propter crucis violationem, et tibi emptori ob maiorem indignationem duplo pretio; et nihilo-

παρ' ἡμῶν σοι γεναυμένην διὰ πρᾶσιν, ἥτις ἐγεγόνη ἐνό-
πιον τῶν καλῶν ἀνδρῶπων ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἰνδικτι-
νος ἱβ'. ἐγράφη χειρὶ εὐτελούς πετρῶν πρεσβυτέρου
καρμαλλοῦ. † κωνσταντῶν καλογεροπολλὸς μαρτυρ
υπεγράφη † παπᾶ θεοδώρος μαρτυρ υπεγράφη: †
θεοδώρος γαλιότος μαρτυρ υπεγράφη † ριγαρδὸς
μαρτυρ υπεγράφη † καλοκέρως φραγκοπέτρος μαρτυρ
υπεγράφη † ἰωάννης μακρῆς μαρτυρ υπεγράφη † ἡ-
κητᾶς πρεσβυταίος μαρτυρ υπεγράφη † πέτρος με-
λαχρινὸς μαρτυρ υπεγράφη.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 51.)

minus firma deinde maneat haec pura a nobis tibi
facta venditio, quae scripta est coram probis ho-
minibus, anno 6672, indictione XII, manu Petri Ca-
ramalli humilis presbyteri. † Consta Calogeropolus
testis subscripsi. † Presbyter Theodorus testis sub-
scripsi. † Theodorus Galiotus testis subscripsi. † Ric-
cardus testis subscripsi. † Calocerus Francopetrus
testis subscripsi. † Ioannes Macris testis subscripsi.
† Niceta presbyter testis subscripsi. † Petrus Me-
lachrinus testis subscripsi.

CLXVI.

1164 — Mense Octobri — Indict. XIII — Panormi.

*Sitelciul filia Caitseut una cum Nicolao filio suo vendit Sitelciul filiae Calae eiusque filiae Sitenni vineam
positam prope Panormum tarenis tercentis quinquaginta.*

† σίγγον χειρὸς σίττελκιουλ' θυγατρὸς καίτσευτ.
† σίγγον χειρὸς νικολάου υἱοῦ αὐτῆς.

σίττελκιουλ', σὺν τῷ ἡμῶν υἱῷ νικολάῳ. οἱ ἀνωτέρω
ἰδιοχείρως τὸν τύπον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυροῦ
ἐν τῷδε τῷ ὕφει χαράξατες, ὁμολογοῦμεν ὡς ὅτι ἡδὴ
ἡμῶν βουλῇ καὶ ἐκουσίᾳ προέβρισε χωρὴς δόλου καὶ
χλεύης ἢ ραδιουργίας καὶ πάσης ἄλλης ἀπιγωρευμένης
αἰτίας ἢ βίας. ἀλλ' ἐν ἐρρωμένῳ ἡμῶν τὸ νοῖ καὶ λο-
γισμῷ ὑγιέονται μετὰ παντὸς θελήματος. πεπράκαμεν
πρὸς ὑμᾶς σίττελκιουλ' τὴν θυγατέρα καλῆς τῆς θυ-
γατρὸς ἰωάννου ρομαίου. καὶ πρὸς τὴν σὶν θυγατέρα
σίττενῆς, ἐξ ἧσου. τὴν ἡμετέραν φυτίαν τοῦ ἀμπελῶνος
σὺν καὶ τῆς γῆς αὐτῆς, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς ἡμερο-
δένδρων, τὴν περιέλθουσαν τὸ γίδιον αὐτῆς ἡμῶν ἐκ
πατρικῆς κληρονομίας τοῦ πατρὸς ἡμοῦ νικολάου ζή-
κρῃ υἱοῦ λανγγουβάρδου τὴν αὐτονομίαν ἔχοντος. τὴν
οὔσαν καὶ διακειμένην ἐν τοῖς προάστεϊσι πόλεως πα-
νὸρμου εἰς τὸν ἀγρὸν μαρίας. διὰ ταρία τριάκοντα πεν-
τήκοντα κόκκου α'. ἅτινα καὶ παρ' ἡμῶν τέλεια καὶ
ἀνελλήπα αὐτὰ τὰ τριάκοντα πεντήκοντα ταρία ἀ-
νελαυμάμεθα, παρέδωκαμέν σοι αὐτῇ καὶ τὴν αὐτοῦ
δεσποτίαν καὶ πεποιήκαμέν σοι τῇ ρηθείᾳ σίττελκιουλ'
καὶ τῇ θυγατρὶ σου σίττενῆς ἐκ ταύτης τὴν τελείαν
διὰ πρᾶσιν τὸ ἐπεξουσὶος ἔχειν ὑμᾶς. αὐτὴν εἰς ἀπασαν
χρήσιν ὑμῶν καὶ κυριώτητα ποιῶν ἀπ' αὐτὴν τὸ νο-
ληθῆν ὑμᾶν, ποιεῖν χαρίζειν καὶ προεῖν γράφειν καὶ

† Signum manus Sitelciul filiae Caitseut. † Si-
gnum manus Nicolai filii eius.

Sitelciul et filius meus Nicolaus, qui supra si-
gnum venerabilis et vivificae crucis in hac char-
tula exaravimus, declaramus proprio nostro consilio
et voluntaria electione, sine dolo et fraude vel ma-
litia, ac omni alia vetita causa vel vi, sed integra
mente, sanoque iudicio atque omni voluntate ven-
dere tibi Sitelciul filiae Calae filiae Ioannis Ro-
maei, ac tuae filiae Sitenni ex aequo vineam no-
stram cum eius terra et arboribus fructiferis, quae
nobis obvenit una cum ipsius agello ex paterna he-
reditate patris mei Nicolai Zicri, filii Langobardi
eiusdem cognominis, sitam ac positam in suburbio
Panormi in agro Mariae, tarenis tercentis et quinqu-
aginta grani unius. Quos tarenos tercentos et quin-
quaginta iustos et integros a vobis accepimus, et
tradidimus vobis ipsam vineam et dominium in eadem,
atque concessimus tibi praedictae Sitelciul et filiae
tuae Sitenni, venditionis huiusce vi, facultatem, ut
ipsam possideatis ad omnem vestrum usum, cum
potestate faciendi de ipsa quidquid volueritis, ven-
dendi, donandi, in dotem scribendi, et de ea omnia
perficiendi, quae veris dominis lex facere permittit,
utpote quae ius et dominium a nobis accepistis. Sunt
autem fines ipsius huiusmodi: ab oriente procedit

πάντα ποιῆν ἐξ αὐτῆς ὅσα ὁ νόμος τοῖς τελείοις δεσπόταις παράκελεύεται ὅς τὸ κύριος καὶ τὴν δεσποτίαν αὐτῆς παρ ἡμῶν ἡλιφάντος· ὑπάρχει δὲ ὁ περιούρισμός αὐτῆς αὐτως. τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ φθάζει μέχρι τῆς στρατᾶς λιμῶνος δι' οὗ καὶ ἡ ἑσθὸς ἐξέρχεται αὐτῆς. καὶ ἐκ δύσεως τὸ ἀμπέλον τζήφινγς, καὶ ἐκ νότου τὸ ἀμπέλον ἰούδα δέπει. καὶ ἐκ νορρᾶς τὸ ἀμπέλον βασιλείου ράπτου. καὶ συνκλήει. οἰκίονμεθα πρὸς ἡμᾶς ἐκ τούτου καὶ τὴν νομικὴν διέκδοκῃσιν ἀπὸ παντός προσώπου ξένου τε καὶ ἰδίου. ὅστις δὲ καὶ φανήσεται ἐκ τοῦ ἡμετέρου μέρους ἰδίου ἢ ἀδελφός ἢ τέκνον ἢ συγγληρονόμος ὀχλησιν ἢ ἀγωγὴν ἐπιφερόμενος πρὸς ἡμᾶς ἐνεκα τούτου διδοκόμεν ζημιωθήτω εἰς τὸ δημόσιον νομίσματα λς' καὶ ἡδ' οὕτω ἐρρώσθαι τὸ παρὸν ἔγγραφον. ὡς γράφει ἐπὶ τῆς εὐσεβεστάτης βασιλείας τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν δεσπότης γουλιέλμου μεγάλου ρηγός· ἐνώπιον τῶν κατωτέρως ὑπογραφέντων κριτῶν· χειρὶ καλοκάρου ταουουλαρίου. μηνὶ ὀκτωβρίῳ τῆς ἰνδικτιῶνος ιγ' τῷ ς' χογ' ἔτει ἐνώπιον μαρτυρων.

† χριστόδουλος υἱὸς φιλίππου μαρτυρῶν ὑπέγραψα ἰδιοχείρως ὡς τὸ ὕψος δειλοῦ † θεόδωρος εἰ καὶ ἀνάξιος ἱερεὺς τοῦ ἁγίου μάρτυρος πανταλεόντος μαρτυρῶν ὑπέγραψα † निकόλαος υἱὸς λέοντος μαρτυρῶν ὑπέγραψα τὸν τίμιον σταυρὸν † κώνστας υἱὸς στεφάνου ρωμαίου μαρτυρῶν ὑπέγραψα τὸν τίμιον σταυρὸν † φιλίππος ὁ κουράτωρ μαρτυρῶν ὑπέγραψα τὸν τίμιον σταυρὸν † χριστόδουλος καὶ κριτῆς ὑπέγραψα ἰδιοχείρως :

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 52.)

usque ad viam portus, ubi suus ingressus et egressus extant; ab occidente vinea Tziphais; a meridie vinea Iudae Thepet; atque a septentrione vinea Basilii Rapti, et clauditur. Promittimus vobis a praesenti tempore legitimam defensionem ab omni persona extranea et propinqua. Quicumque vero apparuerit ex nostra parte vel propinquus, vel frater, vel filius, vel coheres molestiam vel actionem huius rei causa vobis afferens, huic obstabimus, et ipse mulctabitur Fisco sex et triginta numismatis. Et sic deinceps firmum sit praesens instrumentum, quod scriptum est sub piissimo regno potentis et sancti nostri domini Gulielmi magni regis, in praesentia subscriptorum iudicum, manu Calocyri tabularii, mense octobri, indictione XIII, anno 6673, coram testibus.

† Christodulus filius Philippi testis propria manu subscripsi, ut ex caractere patet. † Theodorus etsi indignus sacerdos sancti Martyris Pantaleonis testis subscripsi. † Nicolaus filius Leonis testis subscripsi venerabilem crucem. † Consta filius Stephani Romaei testis subscripsi venerabilem crucem. † Philippus Curator testis subscripsi venerabilem crucem. † Christodulus Iudex propria manu subscripsi.

CLXVII.

1165 — Mense Augusto 10 — Indict. XIII — Badulati.

Michael Camerlingus mandat famulis atque exactoribus vectigalium Badulati, ne qua molestia Eremitas de Nemore afficiant quoad colonos eorumdem.

† ἐπὶ δεῖκατὸν αὐγούστου μηνός τῆς ἰνδικτιῶνος ιγ' διατρίβοντος καμοῦ μιχαήλ καπριλλίγγου εἰς τὸν βαδουλάτον, καὶ πρῶς ἡμᾶς παραγενάμενος ὅτε κυρὸς λανδρίνος μάιστωρ τὸν ερεμιτῶν τοῦ δρους, κατὰ τὸν δουλευτὸν βαδουλάτου. οὐ μικρὸν καταγούγγιζεν, ὅτι πρὸς ἐνόχλουν αὐτῶν εἰς τοὺς παρίκους τῆς ἐκκλησίας οὓς ἐκράττει καὶ ἐδύσποζεν χρόνους μς'. καθότι

† Decimo die mensis augusti, indictionis XIII, degente me Michael Camerlingo Badulati, cum ad nos accessisset dominus Landrinus magister Eremitarum de Nemore, contra famulos (*plateae*) Badulati vehementer questus est de molestia, quam ipsi afferunt quoad colonos ecclesiae, quos tenebat et possidebat septem et quadraginta abhinc annis, prout sigillum

καὶ το σιγίλλιον ὅπερ ἐδίδκνουν ἐπὶ χεῖρας τῆς ἀφιερώσεως αὐτῶν ἐδείλου· ὅπερ ἐπῆρσεν καὶ ἀπέδωκε αὐτοῖς γουλιέλμος καρβουναῖλος· ἐνγραφῶντα καὶ ἐνὺπόγραφον ὑπο ἀξιολογῶν ἀνδρῶν· καὶ ἐν κερῶν ἀφίλον αὐτῶν τούτους οἱ κόμητες τῶν γαλαίων μοιλήτου διὰ τὸ ποιεῖν νηπτάς, ὡς ἔχοντες τὴν εἰσχὺν τῶν πλώϊμων. καὶ τῇ χάριτι καὶ ἀντολή τοῦ αἰγίου καὶ κραταιοῦ ρηγός, ἐδιεκδίκησαν τούτους ἐνώπιον τῶν μεγάλων κριτῶν καλαβρίας. ἐδίδκνυο δὲ καὶ ἐνγραφὸν τοπερ ἐκδείκνυσαν αὐτοῖς συν τῷ σιγίλλῳ, ἡμεῖς δὲ αὐτοῖς μεταπευσάμενοι, ἡγάγωμεν πάντας τοὺς δουλευτάς καὶ ἀπετητάς τεῖς πλατείας βαδουλατου, ἐνώπιον τῶν τούτων ὄντας ἀπο τὸν κερὸν τοῦ κόμητος ἰωσφρὲ καὶ τῇ κομητίσσης· τὸν τε γέροντα σφυνάρον. καὶ γέροντον παζούνον καὶ νικύλαον τοῦ παπᾶ ἀρκαδίου καὶ νοτάριον γένεισον, τὸν ὄντα ἀπετιτῆν εἰς τὸν κερὸν σικληγαίδας κομητίσσης· καὶ τούτους ἀκριβὸς ἐρωτῆσαντες ἅπασι δις καὶ πωλλάκις, ἐκ ἐπίσταντε ὅτι ἀπ αὐτῶν τεῖς ἀπέττην εἰς τὸν κερὸν τῆς κομητίσσης ταῖλος ἐκ τοῦς τιούτους ἀνθρώπους. οἱ δὲ μία φωνὴ ὕμων· ὅτι οὔτε εἰς τὸν κερὸν τοῦ κόμητος οὔτε εἰς τὸν κομητίσσης οὐ κομητῶμεθα ἀπετείσασθαι ἀπ αὐτῶν τέλος· ἡ μὲν μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰδόμεν γεγραμμένα εἰς τὴν πλατείαν κόμητοῦ βίου. ἀνμαρτυροῦντος δὲ σχεδὼν παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς χώρας ὅτι οὐδέποτε κερὸν ἀπετείσθησαν αὐτοῖς ἀνθρώποι παρὰ τὸν δουλευτῶν τοῦ κόμητος οὔτε τῆς κομητίσσης· πρὸς ταῦτα ἐφέρον ἡ συνκαθεζόμενοι συν ἡμῶν ἀρχῶντες. ἵνα ἀπο τῶν δουλευτῶν τῶν ἐριμῶν, ὁμῶδη εἰς τὰ ἅγια ευαγγέλια. ὅτι τοὺς τιούτους τῶν τε ἀνδρῶν λωνγύβαρδον συν τῶν δύνον ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἰωαννῇ τὸν συγγενῇ αὐτοῦ καὶ τὸν παῖδων αὐτοῦ, καθότι καὶ το σιγίλλιον διαγινώσκει· ἡ ἐκκλησία ἐκράτει καὶ ἐδέσποσεν αὐτοῖς εἰς τὸν κερὸν τοῦ κόμητος καὶ τεῖς κομητίσσης· καὶ ἔχην αὐτοῖς εἰς τὸ διήνεκές ὅπερ καὶ γέγωνε· ἐλθόντος τοῦ αἰγίου ευαγγελίου ὡμῶσε ὁ δουλευτῆς αὐτῶν ἀναστασιος υἱὸς ταβερνήτου· καὶ ἀποπαύσαμεν τοὺς δουλευτὰς μοῖκέτι πλέων ζητεῖν ἢ ἐνωχλῆν αὐτοῖς τοὺς ἐριμίτας ἐν ἰουδίπῳ τρωπῳ· ἐνθεν καὶ πρὸς ποίστωσιν τῶν ἐντιχανώντων ἐπείδη καὶ ἀπεδώδη αὐτοῖς τῷ παρὸν δικαίωμα ἐνώπιον τὸν παρεβρεθέντων καὶ υπογραφάντων χριστήμων ἀνδρῶν μὴν καὶ ἰνδικτιῶν προγεγραμμένοις· τοῦ ἔτους ςϞϞγ †

† νικύλαος στρατηγὸς στύλου καὶ ἁγίας αἰκαθε-

donationis ipsorum ab eo exhibitum declarabat, quod fecerat et dederat ipsis Gulielmus Carbonellus, scriptum et subscriptum a viris fide dignis. Dudum praedictos colonos ipsis (*Eremitis*) abstulerant Comites galearum Mileti, ut eos nautarum officio manciparent, et classis vires augerent; gratia vero et mandato sancti et potentis Regis hos sibi vindicarunt (*praedicti monachi*) coram maioribus Calabriae Iudicibus; et ostendit etiam (*memoratus Landrinus*) una cum sigillo sententiam, quam in iudicio retulerant. Nos autem rursus cum de tota re edocti essemus, arcessivimus coram nobis omnes famulos, et vectigalium exactores plateae Badulati, qui a temporibus usque Comitis Geofridi et Comitissae id muneris exercebant, videlicet senem Sfinarum, et Georgium Pazunum, et Nicolaum filium presbyteri Arcadii, et notarium Genesium, qui erat exactor temporibus Sicelgaidae Comitissae. Et cum hos accurate interrogavissimus semel, iterum ac saepius, num scirent si quis eorum temporibus Comitissae vectigal ex huiusmodi hominibus exegerit, una voce responderunt: Neque Comitis, neque Comitissae temporibus ex ipsis quodquam fuisse tributum exactum recordamur, sed tantum eorum nomina inscripta vidimus in platea Comitis Rhai; et insimul testabatur cunctus fere populus eiusdem regionis nullo unquam tempore famulos Comitis vel Comitissae tributum ab ipsis hominibus exegisse. Ad haec procures, qui nobis assidebant, statuerunt, ut famuli Eremitarum iurarent ad sancta evangelia, ecclesiam temporibus Comitis et Comitissae iugiter habuisse et possedisse hos homines, nempe Langobardum cum duobus suis fratribus, et Ioannem eius consanguineum cum filio, prout et sigillum declarat, quod et factum est. Cum sanctum evangelium allatum esset, iuravit eorum famulus Anastasius filius Tabernitae, et mandavimus, ne famuli amplius quavis ratione actionem instituerent, vel molestiam afferrent praedictis Eremitis. Unde ad legentium fidem factum et traditum est ipsis praesens iudicatum coram probis hominibus qui interfuerunt, et se subscripserunt, mense et indictione supradictis, anno 6673.

† Nicolaus Strategus Styli et Sanctae Aecatheri-

ρίνης παρεύρεθεῖς ἐπὶ τούτῳ μαρτυρῶν ὑπέγραψα τὴν
ἐμὴν μαρτυρίαν οἰκείᾳ χειρί

† Φίλιππος τῆς λάνδρας καὶ καβαλλάριος μαρτυ-
ρῶν ὑπέγραψα διὰ τοῦ σταυροῦ

† ἰωάννης μαιστῶρ καγκέλλαριος ἀγίας ἐγκατερί-
νης μαρτυρῶν ὑπεγράψα διὰ τοῦ σταυροῦ

† σήδερος κριτῆς βαδουλατοῦ μαρτυρῶν ὑπεγράψα
διὰ τοῦ σταυροῦ

† ρωπέρτος πλασταρος μαρτυρ

† γενεσιος καβαλλάριος μαρτυρ

† λέων ρουσάκης καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν στρατηγὸς
βαδουλατοῦ μαρτυρῶν ὑπέγραψα διὰ τοῦ σταυροῦ

† πρεσβύτερος θεοδωσιος καὶ πρωτοπαπὰ μαρτυρ

† παπας ἀρκαδῆος φρικνολλῆς μαρτυρῶν

† νικόλαος παζούνης μαρτυρῶν ὑπεγράψα

† ὁ καπριλλίγγος μίχαηλ

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 53.)

nae, qui huic sententiae interfui, testis subscripsi
meum testimonium propria manu.

† Philippus de Landra Caballarius testis subscri-
psi per crucem.

† Ioannes Magister Cancellarius Sanctae Aecathe-
rinae testis subscripsi per crucem.

† Siderus Iudex Badulati testis subscripsi per
crucem.

† Rupertus Plastarus testis.

† Genesius Caballarius testis.

† Leo Rusacis hodiernus Strategus Badulati te-
stis subscripsi per crucem.

† Theodosius presbyter et protopapa testis.

† Presbyter Arcadius Fricnolla testis.

† Nicolaus Pazunis testis subscripsi.

† Camerlingus Michael.

CLXVIII.

1165 — Indict. XIII — Cyr-Zosimi.

Ursus Synesiota donat monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo praedium positum in loco dicto S. Euplo.

† σύγιον χεῖρος κυρ οὔρσου ἐπωνυμία σινεσιῶται.

† κἀγὼ οὔρσος ὁ πρόγεγραμμένος ὁ τὸν τύπον τοῦ
τιμίου καὶ ζωώπιου ἐκείᾳ μου χεὶρί καθυπόγραψας·
ἀφ' ἐμῶ τὸ χωράφιον μὴ τὸ ὅπερ ἐστὶν εἰς τύπον
ἐπιλεγῶμενον ἀγίου εὐπλου· εἰς τὴν ἀγίαν θεοτοκε τοῦ
κυρ ζωσίμου καὶ εἰς τὸν πριουλον κυρ ἰωάννην βάρ-
σάνου· ὑπὲρ ψυχικῆς μου σωτηρίας, καὶ τῶν ἡμῶν γνῶ-
νέων· καὶ ἐστὶν δι' ἐσινδριῶτης ἀπὸ ἀνάτωλῆς ἢ στρατα
καὶ ὁ πρεσβύτερος ἰωάννης καὶ εἰς τὴν δύσι ὅπου σμη-
γουν. τὸ ὁ ριᾶκητζ με τὸ ὁ ριᾶκὴν μὲγάλως. καὶ
ἀπὸ ἄκτροῦ ὁ κυρ ἰωάννης τοῦ ἀργέντου. καὶ ἀπὸ
μίσυμβριά τὸ ὁ ριᾶκὴ τοῦ ἀγίου εὐπλου· καὶ ἀπο
γὰρ τὴν σήμερον ἡμέραν καὶ ὥρᾳ, ὁμύλωγω τοῦ ἐξου-
σίᾳς αὐτῇ ἡ ἐκκλησία τεμελάτου αἰῶνος· εἰ δὲ τίς
ἐκφείῃ· καὶ μέλλῃ κατὰλιδυναί τε τιαῦτι ἀφ' ἐέρω-
σιν, ἐστω κἀτιράμενος παρα κυριῷ θεῷ πάντοτε κἀτω-
ρι. καὶ εἰς τὸ δὲ μῶσιον νομισματὰ ε' καὶ ἡθ' οὕτως
στέργειν καὶ ἡμνεῖν· στέρκα καὶ ἀπαρσάλευτον· πα-
ρυσία τῶν ἀξιόπιστων μαρτυρῶν. γραφὴν διὰ χεῖρος
ἀρχιερέως ἰωάννου τοῦ κυρ ζωσίμου. ἐτεῖ 5709'. ἰν-
δικτιωνι 19'.

† Signum manus Domini Ursi cognomento Syne-
siotae.

† Ego suprascriptus Ursus, qui signum sanctae et
vivificae crucis propria mea manu exaravi, offero
meum territorium, situm in loco ubi dicitur S. Euplus,
sanctae Deiparae de Cyr-Zosimo et priori domino
Ioanni Barisano pro salute animae meae meorumque
parentum. Sunt autem eius fines huiusmodi: ad orien-
tem est via et presbyter Ioannes; ad occidentem,
ubi parvus rivus cum magno coniungitur; ad septen-
trionem dominus Ioannes de Argento; ad meridiem
rivus S. Eupli. Declaro igitur a praesenti die et
hora eandem terram esse in potestate ecclesiae usque
ad finem seculorum. Quod si quis surrexerit huius-
modi oblationem infractus, maledictus sit a domino
Deo omnipotente, et Fisco solvere teneatur solidos
sex, et nihilominus rata, firma et immutabilis per-
maneant haec oblatio facta coram fide dignis testibus,
et scripta manu archipresbyteri Ioannis de Cyr-Zosi-
mo anno 6673, indictione XIII.

† ἰωάννης του μοναχου μαρτυρ υπεγραφα † παπα
κωνσταντίνου σπανου μαρτυρ † ρινκαρδος νουκαρρι-
της μαρτυρ υπεγραφα.

† πετρος της χάρας μαρτυρ † ἰωάννης κηραλα-
ριτας μαρτυρ.

† νικολαος βέρβεκάρης μαρτυρ υπεγραφα.

† ρωκεριος της μοναστρεας μαρτυρ υπεγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 59.)

† Ioannes de Monacho testis subscripsi. † Pre-
sbyter Constantinus Spanus testis. † Riccardus Nu-
carrita testis subscripsi.

† Petrus de Cara testis. † Ioannes de Circlario
testis.

† Nicolaus Berbecaris testis subscripsi.

† Rogerius de Monacha testis subscripsi.

CLXIX.

1166 — Mense Julio — Indict. XIV.

*Petrus Coratzi, eiusque frater Philippus et soror Ursa donant monasterio S. Georgii Martyris praedium
situm in pertinentiis Episcopii.*

† σίγνον χειρος πέτρος, υἱός τοῦ ἀπηχομένου λεον-
τος χωρατζη

† σίγνον χειρός Φιλίππου ἀδελφός αὐτοῦ.

† σίγνον χειρός οὔρας ἀδελφῆς αὐτοῦ.

† Εν ονόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ του
αἰγίου πνευματος. οἱμοῖς αἱ προγραφέντες αἱ τα σίγνα
τοῦ τιμίου καὶ ζωπιῶν σταυροῦ, αἰκείας ἡμῶν χερ-
σὶν καθυπογράψαντες, τὸ δε ὕψος ὑπὸ του νοταρίου
προτάξας, τὴν παρούσαν ἔγγραφον καὶ καθαρὰν ἄ-
φιερωσιν. τιθεμεθα καὶ ποιῶμεν, ἐκουσία ἡμῶν τῇ
γιώμῃ καὶ αὐτωπροσετῶ βουλῇ· εκτος βίας ἀνάγ-
κης καὶ παντὸς ἀπηγορευομένου πρώτου. εἰς σὲ ἡ-
λὴν εὐλαβεστατον καθηγούμενον. τῆς ἐσιωπίας μο-
νης τοῦ αἰγίου καὶ ἀδελφώρου μάρτυρος γεωργίου,
καὶ πρὸς πάντας τοὺς μετὰ της σοῦ τελευτήν μὲλ-
λοντας ἔστε καθηγούμενους, ἐν ταύτῃ τῇ ἀγιωτατῇ
μονῇ τοῦ αἰγίου μαρτυρος γεωργίου, δι ἧς ἐν ἀλήθειᾳ
καὶ ἐνδότητι ὁμολογῶμεν, ἀπεντευθεν εἶδι δωρίσα-
σθαι καὶ ἀφιέρωσασθαι κατὰ τελείαν νομίμην, καὶ
δεσποτίαν δικαίου χωραφίον, ἐν τῇ διακρῆσει τῆς
ἐπίσκωπης, ἐν τῇ τωποθεσίᾳ τοῦ γαμίλλου, συνόρῃ
δὲ τοῦ τιοῦτοῦ χωραφίου κατὰ μὲν ἀνατολᾶς, τὸ
ριζικὴν τῆς περιόρισμίας τοῦ ἀρμετιου, καὶ κατὰ δυ-
σμάς, μέλης κριτῆς, ἀπο δὲ ἀρκτου, ἰωάννης σκα-
παλλήτης, ἐκ μεσιμβρίας δε νικολαος τζωκουλου,
τούτω τιγαροῦν τὸ τραχῶς περιόρισθεν, δωρούμεν,
καὶ ἀφιερωνόμεν· εἰς τὴν ρηθεῖσαν ἀγιωτατῇ μονῇ
τοῦ ἀδελφώρου μαρτυρος γεωργίου, οὐχ ὥς εἰπεῖ
καὶ ὥς ἔτυχεν. ἀλλὰ ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως, καὶ

† Signum manus Petri filii quondam Leonis Co-
ratzi.

† Signum manus Philippi fratris eius.

† Signum manus Ursae eius sororis.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Nos suprascripti, qui signa venerandae et vivificae
crucis propriis manibus exaravimus, nomina vero
manu notarii, de propria nostra sententia et libera
voluntate, sine vi, necessitate, et quovis vetito modo,
praesentis purae oblationis instrumentum facimus et
damus tibi Eliae piissimo praefecto sacratissimi mo-
nasterii sancti et invicti Martyris Georgii, omnibus-
que post tuum obitum eiusdem sanctissimi mona-
sterii S. Martyris Georgii futuris praepositis : quo
instrumento vere et recte declaramus amodo dare et
offerre terram perfecto iure et dominio, quam habe-
mus in pertinentiis Episcopii in loco ubi dicitur Ge-
mellus; cuius fines sunt hi: ad orientem rivus confinii
de Armetio; ad occidentem Melis Iudex; ad septen-
trionem Ioannes Scupallites; ad meridiem Nicolaus
Tzoculus. Hanc igitur terram quatuor his terminis
comprehensam concedimus et offerimus praedicto
sanctissimo monasterio gloriosi Martyris Georgii, non
temere, nec inconsulto, sed pro redemptione, re-
missione et salute animarum nostrarum, nostrorum-
que parentum, ut in vestris precibus et in sacris
diptychis nostri commemorationem faciatis; ut a
praesenti die sanctissima ecclesia potestatem habeat
praedictam terram vendendi, itemque donandi, et

σωτηρίας, τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ τῶν γυναικῶν ἡμῶν τοῦ εὐχεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι, ἡμᾶς, ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτυχοῖς, ἵνα ἀπο τοῦ παρόντος ἔχετε, ἡ ἀγίωτατη ἐκκλησία το ρηδεν χωραφίον πουλήν τε ἄσματος καὶ ἀφιερούσαι, καὶ πάντα ποιῆν, ὥσα τοῖς εἰδείς δεσποταῖς, παράκελεύουσιν, ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν λαβόν, μήτε κωλυμένος, παρὰ τινος οὔτε παρ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἡ μὲν Φανῇ τῆς ποτὲ κερῶ τοῦ ἐπιζητῆν τὴν ἀγίωτατην ἐκκλησίαν ἐκ τοῦτον τὸ ρηδεν χωραφίον, ἥσαστε ἡμᾶς καὶ διέκδικαν αὐτῶ ἀπὸ παντός ἐναντιούμενου προσόπου, ἡ δὲ καὶ τουτο οὐ ποιεῖμεν ἀλλὰ εἰς ἐπίστρωφιν τινᾶ χρυσώμεθα, πρῶτων μὲν ζημιόυσθαι ἡμᾶς ὑπὲρ παραβασίας τοῦ τιμίου καὶ ζωόποιου σταυροῦ νομίσματα λς', ὑπωκησθαι δὲ καὶ τὸ ἀνάδεμα τῶν τιῆ ἀγίων θεῶφωρων πατέρων, καὶ εἰδ οὕτως ἔστω στερεᾶ καὶ ἀπαρασάλευτος ἡ παρούσα καὶ παρ ἡμῶν γεναιμένην τελείαν καὶ καθαράν ἀφίερωσιν, διὰ τὸ οὕτως ἡμᾶς ἀρεσθῆναι.

γραφεν διὰ χειρὸς νικολαου νοταρίου ὁ τοῦ κασίνου μτρί ἰουλίω ἰνδικτιωνί ἰδ' εἶτους ςχρδ'. ἰνδικτιωνος ἰδ' παρουσία μαρτυρῶν

† γίδως ἱερουργός μαρτυρ υπεγραφα διὰ τοῦ σταυροῦ.

† νικόλαος παξιμαδιος μαρτυρ υπεγραφα δια τοῦ σταυροῦ.

† ἰωάννης κουνιγγαρης μαρτυρ υπεγραφα δια του σταυροῦ.

† ἰωάννης βινγγιάνιτης μαρτυρ υπεγραφα δια του σταυροῦ.

† νικολαος κρητής ἐπίσκοπιων μαρτυρῶν υπεγραφα διὰ τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 60.)

omnia faciendi, quae propriis dominis iure permittuntur, sicut auctoritatem a nobis accepit, ne impedimentum habeat a quacumque persona, nec a nobis ipsis. Et si quo tempore apparens aliquis, de hac ipsa terra sanctissimam ecclesiam molestare voluerit, nos debeamus obstare, ipsamque defendere ab omni contraria persona. Quod si hoc facere nolumus, sed contravenire proponamus, primum quidem solvere debeamus propter praevaricationem venerandae et vivificae crucis solidos sex et triginta, et maledictionem habeamus a tercentis octo et decem sanctis divinis Patribus, ac deinde firmum et inconcussum permaneat praesentis purae et absolutae oblationis a nobis factae instrumentum, quia haec est nostra voluntas.

Scriptum manu Nicolai notarii de Casino mense iulio, indictione XIV, anno 6674, coram testibus.

† Gidus sacerdos testis per crucem subscripsi.

† Nicolaus Paximadius testis per crucem subscripsi.

† Ioannes Cuningaris testis per crucem subscripsi.

† Ioannes Vigianita testis per crucem subscripsi.

† Nicolaus Iudex Episcopii testis per crucem subscripsi.

CLXX.

1166 — Mense Novembri — Indict. XV — Circlarii.

Tabulae dotales inter Sergium Villaritam et Argentiam Annae de Lando filiam.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος παναγία θεοτοκε σὺν τῷ μονογενῇ σου υἱῷ καὶ θεῷ ἡμῶν ευτυχῶς βοηθεῖ ἡμῖν εἶσεν τα ὀφίλοντα δοθεῖναι παρ ἡμοῦ νικητοῦ ὁ ἐστὶν υἱος σεργίου βίλλαριται πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ δωθεντα μὴ γαν-

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Sanctissima Deipara simul cum unigenito Filio tuo et Deo nostro prospere nos adiuva. Haec sunt, quae ego Nicetas filius Sergii Villaritae dare debeo Argentiae legitimae filiae Annae de Lando, divinitus

βρῆ ονοματι αργεντία θυγατρὶ ἀννης τοῦ λάν-
δου. τῷ ἐμῷ γνησίῳ υἱῷ ονοματι σέργιον νομιμος γυνή
ἐν πρώτοις δίδωμι τῇ ἐμῇ γυνὴ δια τὸν ὑποβολὸν
αὐτῆς νομισμα ἐν. καὶ τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ τὴν μύραν αὐ-
τοῦ καὶ τὰ ἔλξη του θεοῦ, λογῶ δὲ αὐτῆς θεωρε-
τροῦ το τέταρτον μέρος ὅπερ νῆν ἐχω καὶ μελλῶ
ὑποκτῆσαι ἀχρι βίου ζωῆς μου.

† ἀντιπροικίον γεναμένον παρ ἐμοῦ ἀννης τοῦ λάν-
δου πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ δωθέντα μοι γανυρον ονοματι
σεργίον, τῇ ἐμῇ γυνισίᾳ θυγατρὶ ὀνοματι αργεντία νο-
μιμον ἀνδρα ἐν πρώτοις δίδωμι τῷ ἐμῷ γανυρῷ δια
ταῖς φορεσίαις αὐτοῦ παννὴν λεῖον πυχαις μ'. καὶ
φουσταῖον α' ὃ ἐστὶν πυχαις ι', δίδωμι δὲ τῇ ἐ-
μῇ θυγατρὶ κρεβάγτωστρωσία γ' ἔχοντα ἀνφοτερὰ
σάγκους φρανκίους γ' καὶ κοπερτία γ'. καὶ συνδο-
νία ε'. καὶ προσκεφαλαίον α'. καὶ βοηδίων. καὶ πε-
ριστερας γ'. το (ἐν ἡμέρον) τα β'. ἀγρία καὶ στεγνα-
τον α' καὶ κρεμασταλίον α' καὶ τυγανὴν α'. καὶ το
μέρος μου τοῦ ὀσιπτιοῦ ἀπο τε ἀμπέλων χωραφίων
ἡμεροδενδρίων ἵνα ἐχῇ μου μέρος δίδωμι σὶ τα ἡμερο-
δενδρία, ἄνευ το χωραφίων τοῦ κολφοῦ των μυλων
τῆς τύμπης ὅπερ κρατεῖ ἐνεχυρὸν . . . . μαλφίτανος
ας ἐξηγώρασεν αὐτὰ, ε' δηναρία, καὶ ἐχῇ αὐτὰ προ-
τήμη, καὶ τὰ ἐλεῇ τοῦ θεοῦ· γράφει δια χειρὸς ἐ-
μοῦ μιχαὴλ νοταρίου παρακλησὶ νικολαοῦ νοταρίου
καὶ ταυταλαρίου ἄστειος κηρχλαρίου ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ
ἰνδικτιωνίᾳ ἐ' τοῦ ἐτους ε'χοε'. παρόντων ἀξιωμασίων
μαρτυρῶν.

† ὁτος κραπαρὴς μαρτυρ ὑπεγράφα.

† ἰωάννης πασχα μαρτυρ ὑπεγράφα.

† ἀναστάσιος βιλλαριτῆς μαρτυρ ὑπεγράφα.

† νικολαὸς μαῖος μαρτυρ ὑπεγράφα.

† ἰωάννης γρεκος μαρτυρ ὑπεγράφα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 61.)

mibi datae nurui, et legitimae uxori mei proprii
filii Sergii. In primis do praedictae meae nurui pro
incremento dotis eius numisma unum, et meo fi-
lio portionem suam, et Dei misericordiam. Ratione
autem donationis post nuptias do ei quartam par-
tem bonorum, quae possideo, et quae possessurus
sum dum vixero.

† Tabulae detales factae a me Anna de Lando,
et traditae Sergio meo genero divinitus mihi dato,
et legitimo viro Argentiae meae legitimae filiae. In
primis do meo genero pro indumentis ulnas telae li-
neae quadraginta, fustaneum unum decem ulnarum.
Do etiam meae filiae lectos tres, quorum singuli ha-
bent culcitas fimbriatas tres, stragula tria, lintea
sex, unum cervical, bovem, et tres columbas, unam
domesticam, et duas silvestres, patinam unam, unum
cremastalium, et unam sartaginem; et de aedibus
meam partem; et de vineis, agris, et arboribus
fructiferis meam partem, excepto territorio Colfi,
et molendino Tympae, quod pignori accepit Malita-
nus, liberatum pretio septem denariorum, et ipsum
retinet pro pecunia soluta; et Dei misericordiam.
Scriptum manu mea Michaelis notarii ad requisitio-
nem Nicolai notarii et tabularii civitatis Circlarii,
mense novembri, indictione XV, anno 6675, prae-
sentibus fide dignis testibus.

† Odo Craparis testis subscripsi.

† Ioannes Pascha testis subscripsi.

† Anastasius Villarites testis subscripsi.

† Nicolaus Maius testis subscripsi.

† Ioannes Graecus testis subscripsi.

1167 — Mense Iulio — Indict. XV — Rossani.

Ioannes archiepiscopus Rossanensis accipit ab Hierotheo praeposito monasterii S. Ioannis de Calveto nonnulla ecclesiastica ornamenta, eumque remuneratur donatione quorumdam bonorum.

† ἰωάννης ἐλαίῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος πόλεως ρουσιάνων.

† Ἐπὶ δὲ ἡμεῖς οὐ σεβασμιώτατος. . . . . καὶ παντρεῦτατος κυρος ἱερῶς θεός ὁ τῆς σεβασμίας μονῆς καθηγούμενος· τοῦ σωτηρίου πατρὸς ὑμῶν ἰωάννου τοῦ καληνίτου εἶπεν πρὸς τὴν ὑφ' ἡμῶν καθολικὴν ἐκκλησίαν μετὰ τινῶν τῶν ἐν τῇ ριθίσῃ μονῇ ἐυλαυνῶν καὶ εὐλογημοτάτων μοναχῶν. τῇ μὲν ὡς ὑπερᾶλλαξι τὴν ἀγίαν καθολικὴν ἐκκλησίαν· καὶ τὴν ὑμῶν ἀσθενότητα· φέρον μεθ' αὐτῶν καὶ ἀφαγνίζον ἐν τῷ ἁγίῳ ναῷ τῆς ἀχειροποιεῖται· τὰ εἶρα καὶ θαυμασία καὶ πολύτμημα κόσμια· λέγω δὲ· τὸ ἐπητραχίλῃον· καὶ τὸ γονατίον· καὶ τὰ ὑπερμάνικα διάφορα χρυσόπαστα· καὶ διαμαργάρου σκεδιασμένα. ἔχοντα διαφόρους ἀγίας ἡκούας. ὑπὲρ δὲ τῆς τημέτης χάριτος· καὶ τῇ μὲν εἰς ἐξέργου πρὸς ἡμᾶς ἐπεδίεστο ἡδύμεν καὶ ἡμεῖς ὁ προσεστὴς τῆς ἀγίας ἐκκλησίας διαφερόντων δικίων· πρὸς τὴν τοῦ καληνίτου σεβασμίαν μονὴν ἐπιδοῦναι· καὶ ἐπηχυρῶσαι· μητρὸν τῇ πρὸς ὀφέλῃ τῆς ριθίσῃς ἀγίας μονῆς. τῇ συμμουλῇ τινὶν τοῦ ὑφ' ἡμῶν ἐναγίου κλήρου. ἐκδιδόμεθα. πρὸς τὴν ριθίσαν ἀγίαν μονὴν· τοῦ προᾶστιον τῆς δράκουερας· καὶ τοῦ υραχίτατον ἐκί πορίτῃον· κατὰ ἐπικράτι ἡμεῖς τὸ προστεν· ἡ ἀγία καθολικὴ ἐκκλησία. ὁμῶς καὶ τὸν μίλον· τοῦ φηληκῆ· τὸν ὄντα ἡς τὸν κυλάδον ποταμὸν τριέντου. ὁμῶς καὶ τὰ χωραφίτῃον· τοῦ παλεωχωρίου· τὰ πλησίον τῶν ἀμπελίων· τῆς ριθίσῃς τοῦ καληνίτου μονῆς. τὰυτὰ ἅπαντα τὰ ρηθέντα· καὶ καλὸς ἐκτεθέντα· καὶ ἐκτεθέντα παρ ἡμῖν· πρὸς τὴν ριθίσαν καὶ σεβασμίαν τοῦ καληνίτου μονῆς· μὴ εἶναι δὲ ἡμεῖς· μητέ τῇ τῶν μετ' ἡμῶν μελλοντῶν διαδυῶσαι· τὸν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς θρόνον· ἀφελεῖν ἀπὸ τῆς ριθίσαν τοῦ καληνίτου μονῆς· ἐκ τῶν καλῶς· καὶ ευνομόνως παρ ἡμῖν πρὸς αὐτὴν ἐκδοθέντων τουρνοῦν· ἡ δὲ τῆς φανῆ ἐναντητοῦμενος ἐν ταυτοῖς τῇ διαπραξίσται· ὑποκίστο αὐτοὺς καὶ ἡ κεκατηραμένοι παρα κυρίου θεοῦ παντοκράτορος· τῶν τί· καὶ ἡ ἁγίων θεοφορῶν πατρῶν σχί· δε καὶ τὴν ἀρὰν ἰούδα τοῦ προδωτοῦ σχῆν· δε καὶ τὸν οσίον

† Ioannes divina misericordia archiepiscopus civitatis Rossani.

Cum venerabilissimus . . . . . et omnino sacrosanctus dominus Hierotheus, praepositus colendi monasterii servatoris patris nostri Ioannis de Calveto, venisset ad catholicam ecclesiam nobis concreditam cum quibusdam piis et honestissimis monachis dicti monasterii, ut succurreret permutationis nomine sanctae catholicae ecclesiae, et egestati nostrae, secum attulit et dicavit sancto templo Deiparae non humanitus factae sacra et mirifica pretiosaque ornamenta, idest stolam, mappulam et manipulos varios auro pictos et margaritis decoratos, habentes diversas sanctas imagines. Hoc vero pro munere et honore, quo reapse nos prosecutus est, censuimus et nos praepositus sanctae ecclesiae ex diversis iuribus (nostris) tradere et confirmare venerabili monasterio de Calveto exiguum quidquam praedicto sancto monasterio profuturum. Consilio igitur nostri pientissimi cleri, damus dicto sancto monasterio praedium suburbanum Dracunerae, et parvulum hortum ibidem positum, ut ea possedit antea sancta catholica ecclesia; item molendinum Feliciae, positum in valle fluminis Trienti; similiter et praediola Paleochori, prope vineas praedicti monasterii de Calveto. Haec omnia suprascripta probe donata et tradita sunt a nobis dicto venerabili monasterio de Calveto, nec liceat mihi, neque cuiquam eorum, qui post me in archiepiscopali solio consecrabuntur, auferre vel abiudicare a praedicto monasterio de Calveto (aliquid) ex iis, quae recte et benevole nos eidem donavimus. Si quis vero his in aliqua re adversabitur, subiaceat maledictioni domini Dei omnipotentis, et tercentorum octo et decem sanctorum divinorumque Patrum,

ιωαννην του καλυυτου την αντημαχμενον εν τη ημερα της κρίσεως· Ἐπη τούτω γάρ· καὶ τὸ παραποδοτηκόν· καὶ ἀνταλλακτικόν χαρτόν· πρὸς τὸν ριζέντα πανευλαεστατον καθηγουμενὸν κυρον ἱερόθεν· καὶ πρὸς τοὺς ὑπ αὐτῶ· ευλαεστατοὺς μοναχοὺς· καὶ πρὸς τὴν ριζεσαν σευασμὶαν μονήν· πεπεικάμεν· πρὸς δὲ περισσώτερην πίστοσιν καὶ ασφάλην ἀναδεν μὲν τοῦτω ἰδιωχειρος υπεγραφα· κατοθεν δὲ· τὴν διαμολυδου συνιδει νολλη εσφραγισα εγγραφη χειρι ιωαννου ευτελους ιερεως ευδομαριου καὶ υπομνηματογραφου Ἐπη της ἔσευους υασιλίας γουλιαλμου του φηλοχριστου υμων δεσπότου καὶ αγιου ριγος· μηνι ιουλιῳ ἰνδικτιωνι ιε' ετους γχοε· παρουντια των καὶ υπογραφεντων εν αὐτῶ· ἀξηρολογων ιερεων τε καὶ κληρικων.

† κωνσταντινος ευτελης διακονος μαρτυρων υπεγραφα † μιχαήλ ὁ ευτελής πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ υπεγραφα † νικόλαος ὁ ευτελής πρεσβύτερος καὶ ἐκκλησιαρχης μαρτυρ υπεγραφα † θεόδωρος ευτελής πρεσυτερος καὶ κατιχητης ὁ μανας υπεγραφα † ιωαννης ὁ ευτελής πρεσυτερος καὶ ευδομαριος υπεγραφα † ἰωάννης ευτελής πρεσβυτερος ευδομάριος καὶ υπομνηματογράφος τοῖς προγραφεισι υπεγραφα † μιχαήλ ὁ ευτελής διάκονος καὶ κανστρίσιος τῆς μεγάλης καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας ὁ μαλεῖνος υπεγραφα † σιμειον ὁ ευτελής πρεσυτερος ὁ λεόπαρδου υπεγραφα † ιωαννης ὁ ευτελής πρεσυτερος καὶ ταβουλαριος ἀρλειτας υπεγραφα † γρηγοριος ευτελής πρεσυτερος καὶ κληρικὸς ὁ μοσατος υπεγραφα † ιωαννης ευτελής πρεσυτερος, καὶ κληρικὸς υαρδολος υπεγραφα † ιωαννης ευτελής πρεσυτερος καὶ ευδομαριος ὁ κουνουτης υπεγραφα † ιωαννης ὁ ευτελής πρεσβυτερος καὶ ευδομαριος υπεγραφα † μικρος ευτελής διάκονος καὶ δευτερεύων υπεγραφα † υασιλειος ὁ ευτελής πρεσυτερος καὶ ευδομαριος μανδακας υπεγραφα † νικόλαος ὁ ευτελής πρεσβύτερος καὶ κληρικὸς ὁ μέλητης υπεγραφα † ἀδάμ ὁ ευτελής πρεσβύτερος καὶ ευδομάριος υπεγραφα τὸν τίμιον σταυρον † γρηγοριος ὁ ευτελής πρεσυτερος καὶ ευδομαριος ὁ ἱερόμνημων υπεγραφα † νικόλαος ὁ ευτελής πρεσβύτερος καὶ κληρικὸς ὁ ἀρκουδακος υπεγραφα † λέων ὁ ευτελής διάκονος ἀλανατης υπεγραφα † rostus gracianus † ιωαννης κληρικος καὶ υπομνησκος πρωτοπαπῃ υπεγραφα † . . . . .

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 51.)

habeat etiam exsecrationem Iudae proditoris, et adversarium nanciscatur in die iudicii sanctum Ioannem de Calveto. Qua de re fecimus hanc traditionis et permutationis chartulam dicto piissimo praeposito domino Hierotheo, eiusque religiosissimis monachis, et dicto venerabili monasterio. Ad maiorem porro fidem et securitatem superius propria manu hoc signavimus, inferius autem consueta plumbea bulla munivimus. Scriptum manu Ioannis humilis sacerdotis hebdomadarii et actuarii, sub pio regno Gulielmi religiosi nostri domini et sancti Regis, mense iulio, indictione XV, anno 6675, coram probis sacerdotibus et clericis in hac chartula subscriptis.

† Constantinus humilis diaconus testis subscripsi. † Michael humilis presbyter et scevophylax subscripsi. † Nicolaus humilis presbyter et ecclesiarcha testis subscripsi. † Theodorus humilis presbyter et catechista de Manna subscripsi. † Ioannes humilis presbyter et hebdomadarius subscripsi. † Ioannes humilis presbyter hebdomadarius et actuarius supradictis subscripsi. † Michael humilis diaconus et castrensis magnae et catholicae ecclesiae cognomento Maleinus subscripsi. † Simeon humilis presbyter filius Leopardi subscripsi. † Ioannes humilis presbyter et tabularius Arlites subscripsi. † Gregorius humilis presbyter et clericus Mosatus subscripsi. † Ioannes humilis presbyter et clericus Bardolus subscripsi. † Ioannes humilis presbyter et hebdomadarius Cunutes subscripsi. † Ioannes humilis presbyter et hebdomadarius subscripsi. † Micrus humilis diaconus et secundicerius subscripsi. † Basilus humilis presbyter et hebdomadarius Mandaces subscripsi. † Nicolaus humilis presbyter et clericus Melites subscripsi. † Adamus humilis presbyter et hebdomadarius subscripsi honorabilem crucem. † Gregorius humilis presbyter et hebdomadarius hieromnemon subscripsi. † Nicolaus humilis presbyter et clericus Archudacus subscripsi. † Leo humilis diaconus Alamnates subscripsi. † Ioannes clericus et monitor protopapae subscripsi.

1168 — Mense Iulio — Indict. I.

Leo filius Eliae, et Elia eius filius donant monasterio SS. Deiparae de Pertusia praeaium et vineam incultam posita ad S. Mariam de Groffulo.

† σήγγον χειρὸς λέοντος ὁ υἱὸς ἡλίας. † σήγγον χειρὸς ἡλίας ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

† Εν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἡμῆς οἱ ἀνωτέρω πρόγεγραμμενοι· τὸν σήγγον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυρὸν ποιῶντες οἰκίᾳ ἡμῶν γυνῆς, Φαινῶμεθα καὶ πρόσθεν ἔχομεν . . . . . εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτοκου τῆς περτούσας, ἐν (χωράφιον καὶ ἀμπέλιον) ἐρημον ἅπερ καὶ ἔχωμεν γραπτὸν, ἐν προῖξ, εἰς τὸν τόπωνπωθεσίαν τῆς ἁγίας Θεοτοκου τοῦ γρόφουλου ἐγγὺς τοῦ χωραφίου του νικολαου δάλφιου. ἔστιν δὲ τὰ συνόρια τοῦ αὐτοῦ χωραφίου ἀπο μέρους ἀνατολικῆς καὶ δυσμῆς καὶ μεσημβρίας συνορῇ χωραφίων τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τῆς ἁγίας Θεοτοκου τῆς περτούσας. καὶ ἀπὸ ἀρκτρος χωραφίων τοῦ ἰωαννου ὁ υἱὸς πετρος δὲ δωνάτου. ἡμεῖς, δὲ οἱ ἀνωτέρω προγεγραμμενοί. ἐποιήσαμεν τὴν παρούσαν γραφὴν. εἰς τὸ μοναστήριον διότι ἐγενώμεθα μοναχοὶ εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον. ἵνα ἔχῃ τὴν ἐξουσίαν τὸ χωράφιον καὶ τὸ ἔρημον ἀμπέλιον. τοῦ ποιεῖν ὅσα βούλεται. καὶ τὸ ἔρημον ἀμπέλιον. κῆτε εἰς τὸ τοπωνπωθεσίαν· εἰς τὰ ἔρημα ἀμπέλια, ἔπερ. εἰσαν πωτὲ τοῦ ἰωαννου τοῦ γρόφουλου, εἰσιν δὲ τὰ συνόρια. ἀπὸ μέρους ἀνατολικῆς, οἱ τοῦ γρόφουλου καὶ ἀπὸ δυσμῶν, οἱ αὐτοῦ τοῦ γρόφουλου καὶ ἀπὸ ἀρκτρος· χωράφιον τοῦ αὐτοῦ γρόφουλου καὶ ἀπὸ μεσημβρίας, χωράφιον τοῦ μοναστηρίου. Ἐὰν δὲ φανῇ ποτὲ καιρῷ τίς ἄνθρωπος. ζητῶντα ἢ μάχας ποιῶν, ἐπάνω τοῦ μοναστηρίου. ζημιωθήτω εἰς τὸ μοναστήριον. εἰς τὸ δηπλάσιον. τὸ χωράφιον. καὶ τὸ ἔρημον ἀμπέλιον. καὶ ἡ μονὴ ἐχέτω τὸ χωράφιον. καὶ τὸ ἔρημον ἀμπέλιον στερεῶς. καὶ εἰς τὸ δημοσίον νομισματὰ λς'. Ἐγγραφὴ τὸ παρὸν ἐγγραφὸν διὰ χειρὸς βασιλείου· νοταρίου ὁ υἱὸς κύμιτος. ἐν ἔτει ς'χσ' ἰνδικτιωνι α'. μηνὶ ἰουλίῳ. Ἐνώπιον καλῶν καὶ αξιοπιστῶν μαρτυρῶν † νικολαὸς κρητῆς ὁ υἱὸς βιτάλης κρητῆς μαρτυρ † ἰδιοχειρῶς υπεγράφη τον σταυρὸν † λέων κρητῆς ὁ υἱὸς ἰωαννου τῆς ὀπτιμας μαρτυρ ἰδιοχειρῶς υπεγράφη τον σταυρὸν. μαρτυρ † ἰωαννης ὁ υἱὸς βιτάλης κρητῆς.

† Signum manus Leonis filii Eliae. † Signum manus Eliae eius filii.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti, qui signum venerandae et vivificae crucis exaravimus, de propria nostra voluntate declaramus offerre . . . . . monasterio SS. Deiparae de Pertusia territorium et vineam incultam, quae dotalia accepimus, sita ad S. Mariam de Groffulo iuxta territorium Nicolai Dalfii. Sunt vero eiusdem territorii fines: ad orientem, occidentem et meridiem praedium ipsius monasterii S. Deiparae de Pertusia, ad septentrionem territorium Ioannis filii Petri de Donato. Nos autem suprascripti confecimus monasterio praesens instrumentum, quoniam monasticam vestem induimus in eodem monasterio, ut habeat potestatem faciendi quicquid voluerit de eodem territorio et vinea inculta. Ipsa vero vinea inculta sita est in loco (ubi dicitur) Vineae incultae, quae erant quondam Ioannis Groffuli. Sunt autem fines: ad orientem filii Groffuli; ad occidentem ipsi filii Groffuli; ad septentrionem territorium eiusdem Groffuli; ad meridiem territorium monasterii. Quod si procedente tempore quisquam praesumpserit litem aut molestiam inferre monasterio, poenae nomine solvat eidem duplum pretium tum pro territorio, tum pro vinea inculta, et monasterium firme retineat ipsum territorium et vineam incultam, et publico aerario solidos sex et triginta (solvat). Scripta est praesens chartula manu Basilii notarii filii Comitum anno 6676, indictione I, mense iulio, coram probis et fide dignis testibus. † Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis propria manu crucem subscripsi. † Leo Iudex filius Ioannis de Optima testis propria manu crucem subscri-

μαρτυρ ιδιόχειρως υπεγραψα τὸν σταυρόν· μαρτυρ †
σατριάος ὁ υἱὸς νικῆτας τοῦ πρόξιμου. Εν τοῖς και-
ροῖς τῷ εὐλαβεστατου αὐθεντου ἡμῶν ριξ γουλιέλ-
μου ὁ υἱὸς τοῦ ριγος γουλιέλμου· καὶ στρατιγὸς ὁ-
λέττας ατταβιάνο ὁ υἱὸς νικολαου βιτζιούσος καὶ δε-
σκάμης πέτρος γίτζος.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 62.)

psi. Testis † Ioannes filius Vitalis Iudicis propria
manu crucem subscripsi. Testis † Satrianus filius
Nicetae de Proximo. Temporibus piissimi domini
nostri regis Gulielmi filii regis Gulielmi, et Stra-
tegi Olettae Octaviani filii Nicolai Vitziusi et Vice-
comitis Petri Gitzi.

CLXXIII.

1168 — Indict. I.

Petrus Rapicellus vendit Arcadio Mesito vineam positam in agro S. Leontii tarenis aureis quinque et triginta.

† σίγνον χειρὸς κυρου πέτρου υἱοῦ χρυσοιωαννου
ραπηκέλλου· καγὼ πέτρος ὁ αντερω προγραφῆς, ὁ
τὸ σίγνον του τιμίου καὶ ζωόποιου σταυροῦ τῇ οἰ-
κῇ μου καθύπογράφας χειρὶ, ἐκουσία μου τῇ γνώ-
μη καὶ οἰκῇ πρωέρεση· καὶ οὐκ ἐκ τινος τὸ παράπαν
χλεύης εἰ ραδιουργίας, ἢ τῆς ἱας οὖν περιστάσεως·
ἢ ὥσα ἐν τοῖς νόμοις ἦσιν ἀπηγορευμένα. ἀλλὰ μαλ-
λον σὺν προθυμια πάσει καὶ ὁλοφύχῳ προθέσει δι-
ᾷς ὁμολογῶ πεπραχένε με προς σέ· ἀρχάδιον μεσίτων,
τὸ ἀμπελον τὸ ἀπερ ἔχω εἰς τὴν χῶραν τοῦ αγίου
λεωντίου, ὅπερ ὁ σχολάριος ἐκατεφύτευσεν ἐπὶ ἐμυ-
σιδιτιτος τὸ μέρος τὸ ἐπὶ λανχανοντα μοι. εἰς χρυσοῦν
ταρια λῆ'. ἀττηνα λαυῶν αὐτὰ ἀπὸ χειρῶν σου εἰς
τάς ἐμὰς χεῖρας. ἐπιδέδωκά σοι τὸ ρηθὲν ἀμπελον ἀπὸ
τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἀπαντας χρονους μέχρι τερ-
μάτων αἰῶνων. σοὶ τε καὶ εἰς τοὺς σοὺς διάδοχους
ἀπαντα ποιῆν ἐν αὐτῷ τα δωκοῦντα σοι. πουλεῖν
χαρίζειν ανταλλάττειν καὶ ἐν προίξη τῶν ἰδίων σου.
κατὰγράφην τέκνων. καὶ ὥσα οἱ θεοὶ νόμοι τῶν ἀ-
γίων βασιλέων τοῖς οἰκήοις δεσποταῖς παρεκελεύσαν-
το. ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμοῦ ἡλει-
φὸς καὶ ἡ μὲν ποτὲ καιρῷ εἰ χρῶνῳ φανῇ τίς κοι-
νησιν ζήτητην εἰ ἀγρογὴν ποιήσῃτο, ἵνα ἴσταμε καὶ
διεκδικῶ σοι αὐτῷ ἐκ παντός πρωςόπου. ἢ δὲ καὶ οὐ
διεκδεκτῆσω καὶ δεφενδεύσω σοι αὐτῷ, ἀλλὰ μαλλον
πρὸς επαναστροφὴν πηραδῶ ἐλθὴν ἵνα μὴ εἰσακούω-
με· καὶ ἵνα ζημιόυμαι ὑπερ παραβάσεως του τιμίου
σταυροῦ νομισματα λῆ'. καὶ σοὶ τῷ ἀγορακωτι τὸ
τίμιμα δυπλοῦν, καὶ ἡθ' οὕτω στέργη· καὶ ἔμενειν τὴν
παρ ἐμοῦ σοι γεναμένην καθαραν καὶ πληρεστατην
πράσιν· μαλλον καὶ ἵνα τελλῇ ἐξ αὐτου τέλος κατ-

† Signum manus domini Petri filii Chrysoioannis
Rapicelli. Ego suprascriptus Petrus, qui signum ve-
nerabilis et vivificae crucis mea propria manu sub-
scripsi, voluntario meo consilio et propria electione,
ac sine aliqua prorsus fraude, vel malitia, vel qua-
cumque circumventionem, vel quovis a legibus vetito
modo, sed potius cum omni alacritate et totius animi
proposito declaro praesenti (*chartula*) me vendidisse
tibi Arcadio Mesito vineam, quam habeo in agro
S. Leontii, quamque Scolarius in emphyteusim pro
medietate habuit, partem nempe, quae mihi obvenit,
pro tarenis aureis quinque et triginta; quibus acce-
ptis a tuis in meas manus, dedi tibi dictam vineam
ab hodierna die et in omne futurum tempus usque
ad finem seculorum. (*Do etiam facultatem*) tibi et
tuis successoribus omnia peragendi in ipsa (*vineae*),
quae tibi videantur, vendendi, donandi, permutandi
et in dotem constituendi tuis filiis; et omnia faciendi,
quae divinae leges sanctorum Regum propriis domi-
nis permittunt, utpote qui auctoritatem et potesta-
tem a me accepisti. Et si qua occasione vel tem-
pore quis litem, quaestionem aut actionem intenderit,
teneat ob stare teque defendere ab omni persona;
nisi vero tuear vel defendam, sed potius consilium
mutare praesumam, ne exaudiar, et solvam propter
violationem venerandae crucis numismata sex et tri-
ginta, ac tibi emptori duplum pretium. Et sic firma
atque inconcussa deinceps maneat praesens pura et

ενιαυτὸν εἰς τὸν ἅγιον λεόντιον ταρίον ἐν ἔγραφῃ ἐπὶ
εταῖς ἑξοσὶν ἰνδικτιωνος ἀ' ενοπιον μαρτυρων: † νι-
κητῆς πρεσβυτερος μαρτυρ υπεγραφα † καλοκυρος
Φρανκοπετρος μαρτυρ υπεγραφα † ἀνδρεας υἱος πρε-
σβυτερου νικηφορου μαρτυρ υπεγραφα † παπα νικο-
λαος υἱος θεοδωρου γαληροτου μαρτυρ υπεγραφα †
αλεξανδρος στρατηγος μαρτυρ υπεγραφα καὶ ἑτέρῃ
καὶ κυρωσα τὸ παρὸν χαρτίον: γραφὲν χειρὶ πετρου
πρεσβυτερου καραμαλλου † ego renaldus canonicus
hoc confirmo.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 55.)

plenissima venditio a me tibi facta. Insuper solvas
quotannis S. Leontio tributum tarenii unius. Scriptum
est anno 6676, indictione I, in praesentia testium.
† Nicetas presbyter testis subscripsi. † Calocyros
Francopetrus testis subscripsi. † Andreas filius pre-
sbyteri Nicephori testis subscripsi. † Presbyter Ni-
colaus filius Theodori Galioti testis subscripsi. †
Alexander Strategus testis subscripsi et confirmavi
ac roboravi praesens instrumentum scriptum manu
Petri presbyteri Caramalli.

CLXXIV.

1169 — Mense Novembri 20 — Indict. III.

Rupertus Cafirus vendit Petro de Bibulo praedium positum ad rivum Canterri pretio unius vaccae.

† σήγγον χειρὸς ροπέριου ὁ υἱὸς νικολαου κάφιρος
Ἐν ονοματι τοῦ πατρος, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ
αγίου πνεύματος. ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω πρόγεγραμμενος, τὸν
σήγγον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν ποιῆσας, ἰδίᾳ
μου βουλή φαίνωμαι πράσχωντα εἰς σὲ πέτρον, ὁ
υἱὸς ἰωαννου δε βίβουλου χωραφίον ὅπερ ἔχω ἀγω-
ραστὸν εἰς τὸ τόπον πωδεσίαν τοῦ ρυακίου τοῦ κά-
τερρη μετὰ ὑμεροδεοδρίων, καὶ ἀγρίων, διὰ ἐν. ἀγι-
λάδα εἰσιν δὲ τὰ συνόρια τοῦ χωραφίου ἀπο μέρους
ἀνατολικὸν σὺνορῇ, ὁ ρύακς τοῦ γιανέλλου. καὶ ἀπὸ
δυσιμῆς χωραφίον τοῦ αὐτοῦ πέτρου δὲ βίβουλου ὁ
ἀγωραστῆς. καὶ χωραφίον τοῦ ἰωαννου ὁ υἱὸς πέτρου
τοῦ δωνάτου, καὶ ἀπὸ ἄρκτρος, χωραφίον τοῦ βίτα
ὁ υἱὸς ροπεριου πέδε φερράτου. καὶ ἀπὸ μεσημβρίας
χωραφίον, τοῦ καστόλιου ὁ υἱὸς πρεσβυτερου νικόλα
τῆς κώρτης. ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω πρόγεγραμμενος, μετὰ
τὸ ἀπολαβεῖν τὴν ἀγελαδα, ἐποίησα εἰς τὸν ἀγωρα-
στήν. τὴν παρούσαν γραφὴν ἐκ χειρὸς τοῦ νοταριου
ἵνα ἐχέτω ἐξουσίαν τὸ χωραφίον καὶ τὰ δένδρα που-
λεῖν. χαρίζειν. ἀνταλλαττεῖν. καὶ ποιεῖν ὅσα βουλε-
ται. καὶ ἐὰν φανῇ ποτὲ καιρῷ, ἢ ἐγὼ, ἢ ἄλλος τις,
ἄνθρωπος, ζητῶντα ἢ μάχας ποιῶν, περὶ τοῦ χωρα-
φίου, ἢ ἐκ τῶν δένδρων. ζημιόδητῶ εἰς τὸν ἀγωρα-
στήν· εἰς τὸ διπλασίον, καὶ εἰς τὸν δέμοσιον νομισματα
λς'. καὶ ἡ πράσις μενετω στερεως. ἐγγραφῇ τὸ παρὸν
ἔγραφον, διὰ χειρὸς βασιλείου νοταριου ὁ υἱὸς κώμη-

† Signum manus Ruperti filii Nicolai Cafiri.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego
suprascriptus, qui signum venerandae et vivificae cru-
cis exaravi, declaro propria mea voluntate vendere
tibi Petro filio Ioannis de Bibulo territorium, quod
ex instrumento emptionis possideo iuxta rivum Can-
terri, cum arboribus fructiferis et silvestribus, pro
vacca una. Fines autem eiusdem territorii sunt: ad
orientem rivus Giannelli; ad occidentem territorium
eiusdem Petri de Bibulo emptoris, et territorium
Ioannis filii Petri de Donato; ad septentrionem ter-
ritorium Viti filii Ruperti Pedeferrati; ad meridiem
territorium Castolii filii presbyteri Nicolai de Curte.
Ego suprascriptus, cum vaccam accepissem, feci tibi
emptori praesens instrumentum manu notarii, ut
habeas potestatem vendendi praedictum territorium
cum arboribus, donandi, permutandi et faciendi
quodcumque volueris. Et si quis unquam apparue-
rit, sive ego ipse, sive quaecumque alia persona,
litem aut molestiam de praedicto territorio et ar-
boribus tibi inferre volens, solvat emptori poenae
nomine duplum pretii, et Fisco solidos sex et tri-
ginta; et nihilominus firma remaneat venditio. Prae-
sens instrumentum scriptum est manu Basilii no-

τος. ἐν ἔτει ᾗχοῃ. ἰνδικτιονι γ'· μηνι νοεμβριω κ'.
ἐνώπιον καλῶν καὶ ἀξιόπιστων μαρτυρῶν. νικολαος
κρητης ὁ υἱος βιταλι κρητης μαρτυρ. † ἰδιοχειρως
υπεγραψα τον σταυρόν.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 63.)

tarii filii Comitum, anno 6678, indictione III, mense
novembri, die XX, coram probis et fide dignis te-
stibus. Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis †
propria manu crucem subscripsi.

CLXXV.

1170 — Mense Maio — Indict. III — Rhegii.

*Rogierus archiepiscopus Rhegii tradit sub annuo censu tarenorum duorum Rogerio Alexandri fratri
nonnullas vineas.*

† σιγγιλλιον γεναμενον παρ ἐμῶ ρωγερίῳ αρχιε-
πισκωπῳ της μητροπολεως ριγίου. οἷτι τὸν μαῖον
μηνᾱ τῆς ἰνδικτιωνος γ' ἤλθες σὺ ρωγέριος ὁ ἀδελ-
φος ἀλεξάντρου· καὶ ἔτῃρας μοι τοῦ δῶνε συ ἡς τε-
λος τὰ ἀμπέλια ὡσα ἐπικράτησαν ὅτε γριγοριος ο
κανπλήτόνες, καὶ ὁ ἀδελφος αὐτοῦ· καὶ ἡνα δίδις
τέλος τὸν καδένιαυτὸν ταρίων β'· καδάτι καὶ ἐπὶ-
δίδον ἐκῆνῃ ἡ κανπλήτονες καὶ ἔστερξα αὐτοῦ. καὶ
ἐπέδωκα αὐτὰ τὰ ἀμπέλια μετὰ τὸν δένδρον τον
ἐκῆσε εἰς τὸν προγραφὲν τέλος εἰς σὲ τὸν ρωγέριον τοῦ
ἐχιν σε ἀπὸ τῶ νῦν αὐτὰ εἰς τὴν ἡδῖαν σου ἐξουσίαν
καὶ κυριώτητα ἐπὶ τέκνα τέκνων σου· ὡς τοῦ κύρος
καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμῶν ἡληθός. καὶ εἰ μὲν φανὶ
τίς ποτὲ καίρῳ ζητῶν ἢ ἐγκαλῶν ἡπὲρ ἀνατρεπῆς
τούτου παροντος σιγγιλλίου ἡνα δίδις εἰς τὴν ἀντίλη-
ψην τῆς κορτῆς ριγατους μ' καὶ ἡθ' αὐτῶς ἐχὶ τὸ
ἀναθεμα τῶν αγίων θεόφορων πατρῶν. καὶ ἡ μέρῃς
αὐτοῦ μετὰ ἰσκαριωτου . . . . . ἐγραφε μηνι καὶ
ἰνδικτιωνι τοῖς προγραφείοις εἰς τοὺς ᾗχοῃ ἐν παρουσία
μαρτυρῶν †. . . . . εὐτελῆς πρεσβυτερος μαρτυρ
υπεγραψα † γρηγοριος . . . . . μαρτυρ υπεγραψα †
βαρθωλομαιος φρανκος μαρτυρ υπεγραψα † θεοδω-
ρος πρεσβυτερος μαρτυρ υπεγραψα † σιμῶν μαρτυρ
υπεγραψα † νικολαος μεσιτάνος μαρτυρ υπεγραψα †
ριγκάρδος μαρτυρ υπεγραψα † κωνστας καλογερο-
πολλος μαρτυρ υπεγραψα † χριστόφορος μαρτυρ υ-
πεγραψα † Ego Michael regie cappelle canonicus
hoc confirmo † Ego Renaldus regie cappelle cano-
nicus hoc scriptum confirmo † ὁ γεώργιος ἔγραψα,
καὶ ὑπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 56.)

† Sigillum factum a me Rogerio archiepiscopo
sedis metropolitanae Rhegii. Mense maio, indictione
III, venisti tu Rogerius frater Alexandri, et petisti
a me, ut darem tibi sub censu vineas, quas tene-
rant Gregorius Camplitonis et frater ipsius, eo pa-
cto, ut solveres pro censu quotannis tarenos duos,
sicut et solverant illi Camplitones. Ego vero au-
nuens, tradidi ad praedictum censum ipsas vineas
cum arboribus inibi extantibus tibi Rogerio, ut ha-
beas tu iam nunc ipsas in propria tua potestate ac
dominio de filiis in filios tuos, quippe qui ius
et facultatem a nobis accepisti. Et si quis apparuerit
aliquo tempore quaestionem aut iudicium illaturus
ad subvertendum hoc praesens sigillum, solvat re-
gales quadraginta a Curia percipiendos, et insuper
habeat anathema sanctorum divinorumque Patrum,
et pars ipsius sit cum Iscariota . . . . . Scriptum
mense et indictione antedictis, anno 6678, coram
testibus. †. . . . . humilis presbyter testis sub-
scripsi. † Gregorius. . . . . testis subscripsi. †
Bartholomaeus Francus testis subscripsi. † Theodorus
presbyter testis subscripsi. † Simeon testis subscri-
psi. † Nicolaus Mesitanus testis subscripsi. † Ric-
cardus testis subscripsi. † Consta Calogeropollus te-
stis subscripsi. † Christophorus testis subscripsi. †
Georgius scripsi et subscripsi.

1170 — Indict. III — Acherontiae.

Sicilia Ioannis Ancinarisi filia eiusque soror Lucia cum viris suis donant ecclesiae S. Mariae de Cabria partem praedii positi ad Stapurniatam.

† σίγνον χειρὸς σικίλιας θυγατρος ιωαννου ἀγκινάρησι γινί δὲ ιωαννου κλιβανᾶς † σίγνο χειρὸς ιωαννου κλιβανᾶς † σίγνο χειρὸς νηκολαου βηταλῆ † σίγνον χειρὸς λουκίας θυγατῆρ ιωαννου ἀγκινάρησι γινί δὲ τοῦ πρωριθεντος νηκολαου βηταλῆ.

† Εν ὀνόματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἡμοῖς οἱ ἀνωτέρω ρηθέντες οἱ καὶ τα σίγνα των τημίων καὶ ζωοποιῶν σταυρων εἰκιο-
χειρὸς πιξαντες, ἐκουσία ἡμῶν τῇ γνώμῃ· εἰκία πρῶ-
ρέσι, καὶ οὐκ ἐκ τινος ἀνάγκης ἢ βίβας ἢ δόλου ἀλλ
ἐν προθυμίᾳ ἡμῶν πάσι καὶ ὁλοφύχῳ προθέσῃ, ἐκ-
διδόμεθα καὶ ἀφιερούμεν εἰς τὸν πάνσεπτον νῶν, τῆς
ὑπερυμνητου δεσποίνης ἡμῶν θεοτοκου τοῦ κάρυια,
τὸ χωράφιον ὅπερ ἔχουμεν ἐκ τοῦ πατρος ἡμῶν ιω-
αννου ἀγκινάρησι τὸ ὄντα εἰς το σταπουρνιάτην. ἐν
τοιούτῳ συμφόνῳ, το μὲν ἡμῖν· να ἔστω ἀφιερω-
μένον, τὸ δ ἕτερον ἡμῶν ἥτι καταφυτεύηται εἰς
αὐτῷ να γίνετα οὗτος πάλιν· μέρος ἢ ἐκκλησία· καὶ
μέρος ὃ ἡγοῦμενος· καὶ μέρος ἡμοῖς, αἱ δὲ καρδίαι
ἅς ὑπαρχοῖσι εἰς τὸ αὐτόν χωράφιον· να ἔχουμεν ἡ-
μοῖς αὐταῖς ἐλεύθερος· καὶ οὕτως ἀφιερώσαμεν τὸ αυ-
τόν χωράφιον, ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρ-
τιῶν τῶν ἡμῶν γοναίων, καὶ ἡμῶν, ἔχειν σας δὲ ἡ-
μᾶς εἰς μίαν εἰς τὴν ἀγίαν εὐχὴν σας, σύ τε καὶ οἱ
μετα σας μέλλοντες πρωτόδρου εἰς τὴν αὐτὴν θείαν
μονὴν τοῦ κάρυια. συνορί δὲ το τοιούτον χωράφιο·
κατα μὲν ἀνατολᾶς, ἢ πρωτοῦ ἀφιέρωσης ἢ ἀφιερώ-
σαμεν εἰς τὴν αὐτὴν θείαν μονὴν, κατα δὲ δυσμᾶς
τὰ ἐπίπλαγα, κατα δὲ ἀπτρον ὁ κριμνός, καὶ κα-
τα μεσέμυριαν ὁ ξυροριαξ. ὅταν δὲ πάλιν μέλλωμεν
εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐτὴν θείαν μονὴν, ἥτε ἡμοῖς ἥτε
παιδία ἡμῶν να ὑποδέχσθαι ἡμᾶς ὡς ἀδελφοῦς σας,
ταυτα οὕτως ἐστέρεξάμεν καλοθέλῳς, ἥτις φανὶ ταύτα
παρασαλεύων· ἢ ἡμοῖς ἢ ἡμῶν διάδοχοι, ἔστωσαν
κατηραμένοι παρα κυρίου θεου παντόκρατορος, καὶ
των ἁγίων πατρων· ἐγγράφη κατ ἐπίτροπη νοταριου
ἀνδρεου ταβουλαρίου ἀκερέτιας, χειρὶ νοταριου νηκο-
λαου, τοῦ ετους ῥχοῆ ἰνδικτιωνος γ'.

† Signum manus Siciliae filiae Ioannis Ancina-
rissi, uxoris vero Ioannis Clibanae. † Signum manus
Ioannis Clibanae. † Signum manus Nicolai Vitalis.
† Signum manus Luciae filiae Ioannis Ancinarisi,
uxoris vero supradicti Nicolai Vitalis.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Nos supradicti, qui signa honorabilis et vivifica-
e crucis propriis manibus exaravimus, nostra sponta-
nea voluntate, propria electione et nulla necessita-
te, vel vi, vel dolo, sed omni alacritate, totiusque
animi proposito damus et offerimus venerabili tem-
plo gloriosissimae dominae nostrae Deiparae de Ca-
bria praedium, quod habemus a patre nostro Ioan-
ne Ancinarisi, positum ad Stapurniatam, hoc pacto,
ut medietas ipsius (*dictae ecclesiae*) donetur; altera vero
medietas, quae plantis est consita, iterum dividatur
hoc modo, ut partem (*habeat*) ecclesia, partem prae-
positus, et partem nos ipsi; nuces vero, quae sunt
in eodem praedio, ad nos libere pertineant. Et sic
donavimus ipsum praedium pro redemptione et re-
missione peccatorum nostrorum parentum et nostrum,
ut de nobis commemorationem in sanctis vestris pre-
cibus faciatis tu, et qui post te eiusdem divini mo-
nasterii de Cabria praeposituram erunt suscepturi.
Fines autem huius praedii sunt: ab oriente prae-
dium, quod nuper donavimus dicto sancto monaste-
rio; ab occidente latera montium; a septentrione
rupes; et a meridie torrens. Cum vero rursus ingre-
di voluerimus in ipsum sanctum monasterium, sive
nos, sive filii nostri, nos excipiatis tanquam vestros
fratres; et haec ita sponte statuimus. Quod si quis
haec evertere voluerit, vel nos, vel successores no-
stri, maledicti simus a domino Deo omnipotente, et
a sanctis Patribus. Scriptum est ex mandato nota-
rii Andreae tabularii Acherontiae, manu notarii Ni-
colai, anno 6678, indictione III.

† βασιλειος υἱὸς ἰωαννου κλιβαιᾶ μαρτυρ υπεγρα-
ψα τὸν σταυρον.

† Ego Ioannes. trisoleme testis sum

† ἰωαννης γρὸς λεου εβρηατι μαρτυρ υπεγραψα

† νικολαος κατεπανος ἀπερετιας μαρτυρ υπε-
γραψα

† κωνσταντινος υἱὸς θεωδωρου φάρφαλλου μαρτυρ
υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani n.º 57.)

† Basilius filius Ioannis Clibanae testis crucem
subscripsi.

† Ioannes Leonis Ebriati filius testis subscripsi.

† Nicolaus Catapanus Acherontiae testis sub-
scripsi.

† Constantinus filius Theodori Farfalli testis sub-
scripsi.

CLXXVII.

1170 — Mense Septembri — Indict. IV — Olettae.

Bonus de Bonadia Marottam filiam uxoris suae in filiam adoptat.

† Εν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱου καὶ τοῦ
ἀγίου πνευματος, κυρις ὁ θεος ἡμῶν ὁ εἰπὼν ἐγὼ ἔ-
σωμι αὐτοῖς εἰς πατερα καὶ αὐτοῖς ἐσονται μοι, εἰς
υἱοὺς, καὶ καλέσας ἡμᾶς εἰς υἰωδεσίαν. διὸ καγὼ βίω-
ν δὲ βιάναδία. εἰς υἰωδεσίαν λαβὼν τὴν θυγατέρα
τῆς γυναικὸς μου μαρίας, ὀνοματι μαρόττα καὶ τέ-
κνοποιήσωμι αὐτήν ἵνα ἔσωμι αὐτῇ εἰς πατερα, καὶ
αὐτῇ ἔσται, εἰς θυγατέρα. καὶ σὺνκληρονόμη, ἐκ τῆς
τῆς κληρονομίας μου· ἀπο τῆς κίνιτόν καὶ ἀκίνιτων ἐν
τῷ τοιούτῳ τρόπῳ· ἵνα ἔχω πάντα ἐν τῇ ἐμοῦ ἐξ-
ουσία ἕως τῆς ζωῆς μου, εἰάν δὲ λάβῃ ἄνδρα ἐν τῇ
ζωῇ μου δεῖ μοι αὐτῇ ὡς πατερα τῷ τέκνῳ αὐτοῦ·
καὶ ἐν τῷ τέλος τῆς ζωῆς μου, εἰάν θέλῃ, ποιῆσαι,
διὰ τὴν ψυχὴν μου τὸ ἀρεσκον μοι ἔχέτω πάντα ὡς
υἱόν, μου γνησίον· καὶ τὴν ἀνδραγαθίαν γίνωσκων καὶ
δουλεύων· ὡς πατὴρ ἐγὼ, ἐποίησα καὶ εἰάν, οὐ θέλῃ,
δειδῶναι μοι διὰ τὴν ψυχὴν τὸ ἀρεσκον μοι, ἵνα ἔχω
ἐγὼ ἐξουσίαν διατυπῶσαι ἐκ τοῦ ἐμοῦ κατὰ τὸ ἐ-
δος τῆς χώρας· καὶ ἐκ τὸ ἐπὶ λειπον, δουλεύει. . .
. . . . . ἐκ τῆς σεργεντίας, καθὼς ποιῶ ἐγὼ.
καὶ ἔχέτω ἐξουσίαν τοῦ ποιῆσαι ὅσα βούλεται, ὡς
κύριος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμοῦ εἰλιφως. εἰάν δὲ φανῇ
ποτὲ καιρῷ, τίς, ἐκ τῆς συγγενίας μου ζητῶντα, ἢ
μάχας ποιῶν. περὶ τούτων. τῶν πρόγεγραμμενων,
ζημιόδητω, εἰς τὴν δημωσίαν· νομισματα· λς', καὶ
αὐτῇ καὶ αἱ συγκληρονόμοι αὐτῆς. στερεαν· καὶ ἀ-
παρασάλευτον· ἐχέτωσαν τὴν κληρονομίαν· ἐγγραφῇ
τὸ παρὸν ἐγγράφον διὰ χειρὸς βασιλείου νοταρίου ὁ
υἱὸς τοῦ κώμιτος. ἐν ἔτει σ'χοθ', ἰνδικτιωνος δ' μηνι

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Quoniam Dominus Deus noster dixit : Ego ero ipsis
in Patrem, et ipsi erunt mihi in filios, et vocavit
nos in adoptionem ; ideo ego Bonus de Bonadia in
adoptionem suscipiens filiam uxoris meae Mariae no-
mine Marottam, eam filiae loco habebo, ut ipse sim
in patrem, et ipsa mihi sit in filiam, et consors sit
hereditatis meae in rebus tam mobilibus, quam im-
mobilibus, hoc pacto, ut scilicet omnia ego habeam
in mea potestate donec vixero. Quod si me viven-
te nupserit, necesse est ut ad ea teneam, quae pa-
ter praestare tenetur propriae filiae : et in meo obi-
tu, si pro anima mea facere velit quod mihi pla-
cuerit, omnia habeat, perinde ac si vera et legitima
mea filia esset, dominium agnoscens et inserviens,
quemadmodum ego feci. Si vero noluerit pro anima
mea dare quod mihi placuerit, mihi liceat pro meo
arbitrio de bonis meis testari secundum loci con-
suetudinem. Et in posterum serviat, ... sergen-
tiae, prout ego facio, et facultatem habeat peragendi
quod sibi libuerit, utpote quae dominium et potesta-
tem a me accepit. Quod si quis de mea cognatione
aliquando surrexerit, volens actionem aut controver-
siam de suprascriptis instituere, poenae nomine solvat
Fisco solidos sex et triginta, et nihilominus ipsa,
eiusque coheredes firme et inconcusse huiusmodi he-
reditatem possideant. Scriptum est praesens instru-

σεπτεμβρίω. ἐν ὧν τῶν κρητῶν ὀλίγας. καὶ καλῶν μαρτυρῶν, νικολαὸς κρητῆς ὁ υἱὸς βιταλῆς κρητῆς μαρτυρ + ἰδιόχειρως υπεγραφα τὸν σταυρὸν. μαρτυρ ἰωαννῆς τῆς ὀπτιμας, ἰδιόχειρως υπεγραφα τὸν σταυρὸν. ὁ λεὼν κρητῆς ὁ υἱὸς + κωμιτὸς κριτοῦ καὶ νοταριος ὁ υἱὸς βασιλείου νοταρίου μαρτυρ + ἰδιόχειρως υπεγραφα τὸν σταυρὸν μαρτυρ σατράνιος ὁ υἱὸς νικητοῦ πρόξιμος + μαρτυρ βιταλῆς ὁ υἱὸς οὐρσίνου μαρτυρ +. Ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ ευλαβεστάτου αὐθεντοῦ ἡμῶν κύμης ὀρρήκος καὶ στρατηγὸς ὀλεττας· μαῖστωρ βασιλείος ὁ υἱὸς τοῦ πρεσβυτέρου νικολαοῦ δὲ καππῆλλου.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 64.)

CLXXVIII.

1171 — Indict. IV.

Rogerus Scullandus dominus Aëtae donat monasterio S. Protomartyris Stephani eiusque praeposito Gulielmo redditum olivarum extantium inter vineas eiusdem monasterii, in loco dicto Palaeochorio Suriani.

+ σῖγγον χειρὸς καμῶ ρωγερίου υἱοῦ τοῦ ἀπεχωμένου κυροῦ γουλιέλμου σκουλλανδου τοῦ κατὰ τὸν κερὸν. αὐθεντοῦ χωρᾶς ἀέτοῦ, δει οὐ φενωμαι καγῶ ὁ προγραφεῖς κυρος ρωγερῖος, ὁ το σύγγιον τοῦ τημίου καὶ ζωοποιου σταυροῦ, οἰκεία χειρῇ, ποιήσας, στεργωντα καὶ ἐπιδιδωντα πρὸς τὴν μονὴν τοῦ ἀγίου πρωτομαρτυρος στεφάνου καὶ πρὸς τὸν ἐκεῖσε προῖστω καὶ κατὰ τὸν κερὸν μαιστορα, κυρον γουλιέλμον· καὶ πρὸς τοὺς ἑτέρους ἀδελφοὺς, ἅπαντας· περιψυχηκῆς σωτηρίας· καὶ ἀφσεως ἀμαρτιῶν τῶν οἰμεταίρων γεννοιτόρων καὶ ἡμῶν· τοῦ ἐφεχαισθαι ἡπερ μῶν ἀπάντων εἰς τοὺς ἐξεῖς καὶ δειγναικῆς χρῶνους· καὶ ταυτα οὗτος, ἐστερξα αὐτὸν ὡς προῖστω τοῦ μερους μου· τῶν ἀποροιῶν, τῆς ἐλαίας τῆς ἐστῶσης ἀναμέστων τῶν ἀμπελοίων αὐτῶν, εἰς τοπον λεγόμενον παλεον χωριον συριάνου· καὶ οὗτος στεργω αὐτὰ τοῦ ποιῆν ὅσα ὁ θεὸς νομος τοῖς οἰκείοις δεσποταῖς ποιῆν παρακελευεται· τα δὲ ἀπορῖνα τοῦ μέρους ἡμῶν ἴσιν ταῦτα τοῦ μουλῆου σκῶρδου καὶ ἰωαννου ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ ἀρκαδίου χατσαραμουνου· καὶ ταῦτα οὗτος προσταττει το κράτος μου μηδεὶς ἔστω τολμηρὸς παρὰ των ἡμῶν ἐξουσιιστῶν κυνησιν ἢ αγωγῇν ποιῶν πρὸς ταῖτην τὴν δεικναιαν καὶ πλερεστά-

mentum manu Basilii notarii filii Comitis anno 6679, indictione IV, mense septembri, praesentibus Iudicibus Olettæ et prob'is testibus. Nicolaus Iudex filius Vitalis Iudicis testis + propria manu crucem subscripsi. Testis Ioannes de Optima propria manu crucem subscripsi. Leo Iudex filius + Comitis Iudicis et notarii filii Basilii notarii testis + propria manu crucem subscripsi. Testis Satrianus filius Nicetæ Proximi + testis. Vitalis filius Ursini testis +. Temporibus piissimi domini nostri Comitis Orriçi, et Strategii Olettæ Magistri Basilii filii presbyteri Nicolai de Cappello.

+ Signum manus mei Rogerii filii defuncti domini Gulielmi Scullandi pro tempore dynastæ regionis Aëtae. Ego antescriptus dominus Rogerius, qui signum honorabilis et vivificæ crucis propria manu exaravi, dono et trado (*tibi*) monasterio sancti Protomartyris Stephani, et domino Gulielmo inibi praeposito et pro tempore magistro, ac reliquis fratribus omnibus, pro spirituali salute et remissione peccatorum nostrorum parentum et meorum, ut oretis pro nobis omnibus in perpetuum, trado inquam, ut praedixi, partem meam de redditibus olivarum extantium inter vineas ipsius monasterii, in loco dicto Palaeochorio Suriani. Et sic offero ipsam, ut fiat de ea quidquid lex divina propriis dominis facere permittit. Reditus vero partis meae sunt hi, nempe (*quos solvunt*) Mules Scordus, et Ioannes frater ipsius, et Arcadius Cassaramunnus. Hanc donationem fieri iubet potestas mea, et nemo e meis officialibus audeat litem, vel actionem intendere contra hanc iustam et plenissimam oblationem. Quod si quis tentaverit aliquo

την δωρεάν· καὶ ἡ τις φανοῖ ποτὲ κερῶ, κινήσιν ἡ
αγωγήν ποιῶ πρὸς τὴν τιαυτὴν ἀνφιερῶσιν ἡν ποιῶ,
ἔστω ἑπάρματος παρα κυρίου θεοῦ πάντοκρατορος· σχεῖ
δὲ καὶ το ἀναδοίμα ὅπερ ἐκληρωνόμην· ἄριος καὶ
νεσθῶριος καὶ πᾶν ἐρσιάρχον καὶ τὴν λέπραν γηῆζει·
καὶ συν τούτῳ ζημιούστω εἰς το δειμύσιον νομισμα-
τα λς' καὶ ἡθ οὕτω στεργεῖ καὶ ἐμμενεῖ ἡ τιαυτὴ
δικαία καὶ πληρεστατὴ ἀμφὴῖρωσις, ἄχρη τερματων
ἰόνων, ἐμ παρουσία καὶ ἐπόψεσιν των ἐκείσε ἐντιχων-
των ἀξιοπιστων ἀρχωντων καὶ καβαλλαροίων † λέ-
γω δέ, † κυροῦ γουλιέλμου τριστάνου· † καὶ κυροῦ
πετροῦ γαμβροῦ αὐτοῦ † καὶ κυροῦ χαρρῆ δὲ ποι-
τοῦμ † καὶ βασιλείου τοῦ τότε μακίστορος ἀρένας· †
καὶ ροπερτοῦ γάττου· † καὶ υἱαλδου καβαλλαρίου
† καὶ νικολάου τοῦ τότε στρατηγού † καὶ λεοντος
κουκουτζου † καὶ ἰωαννου οὐρσουλεοντος † καὶ παν-
ταλεοντος βεσκομητος σουριζίου καὶ ἀρκαδίου βεσκο-
μητος καὶ ἐτέρων πλοιστων.

† ἐγράφη ἡ τιαυτὴ χαριστικὴ δωρεᾷ δια χειρὸς
γαλατοῦ τοῦ κατὰ τὸν κερὸν νοταρίου τῆς κορτῆς,
κατὰ προσταξίν τοῦ πάνευγενεστάτου ἡμῶν αὐθέντου
κυροῦ ρωγερίου † ἔτει 5803' ἰνδικτιωνι δ'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 58.)

tempore litem, vel actionem instituere adversus hanc
oblationem quam facio, sit maledictus a domino
Deo omnipotente, et habeat anathema quod sortiti
sunt Arius, Nestorius, et omnes haeresiarchae, ac
lepram Giezi, et insuper mulctetur Fisco numismatis
sex et triginta; atque nihilominus firma deinde ma-
neat haec iusta et plenissima oblatio usque ad fi-
nem seculorum. Praesentibus et inspectantibus fide-
dignis proceribus et caballariis, qui interfuerunt, vi-
delicet domino Gulielmo Tristano, † et domino
Petro genero ipsius, † et domino Charri de Pitum,
† et Basilio olim magistro Arenae, et Roberto Gat-
to, † et Biraldo Caballario, † et Nicolao olim Stra-
tego, † et Leone Cucutzo, † et Ioanne Ursoleone
† et Pantaleone Vicecomite Suriani, et Arcadio
Vicecomite, et aliis quamplurimis.

† Scripta est haec gratiosa donatio manu Galati
pro tempore notarii Curiae, ex mandato nobilissimi
nostri Dynastae domini Rogerii, anno 6679, indi-
ctione IV.

CLXXIX.

1172 — Mense Februario — Indict. V — Circlarii.

*Ioannes de Paschali eiusque filius Petrus donant Constae de Rusito praedium positum in pertinentiis
civitatis Circlarii.*

† συγγον χειρὸς παρ ἐμοῦ ἰωαννου τοῦ πασχάλιου.

† σύγγων χειρὸς παρ ἐμοῦ πέτρος υἱος αὐτοῦ :

† Εν ονοματι τοῦ πατρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνεύματος· ἡμεῖς οἱ προγεγραμμένοι ἰωαννης τοῦ
πασχάλιου καὶ πέτρος υἱος αὐτοῦ· οἱ τὰ σίγνα τοῦ
τιμῆου καὶ ζωοποιου σταυροῦ· εἰκίς χειρὶ ἡμῶν πολ-
ξαντες. το δὲ ὅλον ὕφος συν καὶ τῇ πατρίᾳ ἐπο-
νυμία γραφαντες διὰ τοῦ νοταρίου· τὴν παροῦσαν ἐγ-
γραφον· ἐκοῦσιν· εὐχάριστον ἀμειτάτρεπτον· ἀμετα-
μέλιτον· ἀπλὴν ἀποχὴν· καὶ καθαρὰν δωρεάν· μετὰ
καὶ δεφενσίονος· τίθυμοι καὶ ποιούμε· ἐκουσία ἡμῶν
γνώμη· καὶ προῆρέτω βουλή· ἐκτὸς υἱας ἀνάγκης· καὶ
παντὸς ἀπιγωρεμμένου τρωπου· εἰς σὲ κέστα υἱος τοῦ
κυρ γουλιέλμου τοῦ ρουσίτου· καὶ τοῖς σοῖς κληρω-

† Signum propriae manus Ioannis de Paschali.

† Signum propriae manus Petri eiusdem filii.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Nos suprascripti Ioannes de Paschali et Petrus meus
filius, qui signa venerandae et vivificae crucis pre-
priis manibus exaravimus, totam vero nostri nomi-
nis et paterni cognomenti scriptioem per nota-
rium, praesenti instrumento sponte, libenter, irre-
vocabiliter, perpetuo, simpliciter et pure, de pro-
pria nostra sententia et libera voluntate, nulla vi,
necessitate, aut alio modo vetito impuls, hanc do-
nationem facimus, eiusque defensionem promittimus
tibi Constae filio domini Gulielmi de Rusito, tuisque
heredibus, successoribus et quibuscumque tuorum

νόμοις· καὶ διάδωχοις· καὶ παντοίοις διακατήχοις· δι-
 ἥσπερ ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτῃ ἐμολογούμεν· ἀπεντεύ-
 θεν ἡδεῖ δωρῆσθαι καὶ ἀποχαρσασθῆ σοι. χωρα-
 φίον τοῦ φυτεύσαι ἀμπέλι· ἐν τῇ περιοχῇ ἀστέος
 κῆρχλαρίου· εἰς τόπον λεγόμενον τρεῖς μυλές· ἔστιν
 δὲ καὶ ὁ τοῦτου περιόρισμος· ἀπὸ ἀνατολῆς τὸ χω-
 ραφίον τοῦ πάπα λεοντος μάκρωλεοντος· καὶ ἀπὸ
 δυσμου ἡ ὁδὸς· καὶ ἀπὸ ἄκτρου τὸ ἀμπέλι τοῦ κυρ-
 ραὸς υἱὸς τοῦ κυρ ἀσχειττήνου· καὶ μεσσυμβρία· το χω-
 ραφίον τοῦ προρηθέντος λεοντος· τούτον μὲν δωρού-
 μαι καὶ ἀποχαρίζωμαι σὺ τῷ προρηθέντι κῆστα·
 εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ παροντος καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς· ἀπαντας
 καὶ διήνεκῃς χρόνης· ἐπεξοῦσις ἔχῃ σε τὸ τοιοῦτον·
 πούλῃ· χαρίζῃ· ἀνταλλάττειν· καὶ εἰς προίκα γρα-
 φεῖν· καὶ πάντα πράττειν ἐν αὐτῷ αὐθεντως καὶ κύ-
 ριος· ὡς τῇ ἐξουσίᾳ παρ ἐμοῦ ἡλιφὸς μῆδης ἔστω
 ὁ παρένχλῶν σε· ἡ κολήν σε εἰς τούτον· ἡ τοῦ με-
 ρους ἡμῶν τίς· ἡ ἐτέρου ξένου προσώπου· εἰ δ' ὅπερ
 οὐκ ηγοούμεν ἐπείδοι τίς τῶν τοιοῦτων ζήτησιν κίνη-
 σιν· ἡ ἀγωγὴν ὀφείλων κατὰ σοῦ ποιήσῃ· εἰς τούτον
 ἵστασθαι με καὶ διεκδικᾶν σοι αὐτὸ ἀπὸ παντός ἐν-
 αντιούμενου προσώπου· εἰ δὲ καὶ τούτο οὐ ποιήσωμαι
 ἀλλὰ πρὸς διαστροφὴν τινὰ χρίσωμαι· πρωτον μὲν
 εἶναι κάττηραμμενον παρα κυρίῳ θεῷ παντοκράτορι·
 καὶ τῶν τιῇ ἀγίων πατέρων καὶ τῶν ἱβ' ἀποστο-
 λων· καὶ ὑπὲρ παραουσίας τοῦ τοιμίου σταυροῦ ζυ-
 μιωσθωμεν· εἰς σαὶ νομισματα ἱβ'. καὶ ἐν τῷ διμο-
 σίῳ νομισματα λς'. καὶ ἡθ' οὕτω διαμενετω εἰς σέ·
 ἡ παρ ἡμῶν γενεμένη τέλεια καὶ καθαρά δωρεὰ καὶ
 χαριστία· στερεὰ· ὀχειρὰ· βευαία· καὶ ἀπαρασάλευ-
 τος· ἥτις ἐγράφη χειρὶ ἐμοὶ ἰορδάνης νοταριος καὶ
 ταβουλαριος ἀστέος κῆρχλαρίου μηνι φεβρουαριῳ τῆς
 ἰνδικτιωνος ε' ετους ςχπ'. παρουσία τῶν παρευρε-
 θέντων ἀξιωπιστων μαρτυρων.

† οτου γερβάσι μαρτυρ υπεγραψα † γριγόριος
 βετρισάνος καὶ κριτης μαρτυρ υπέγραψα.

† μακρίτωρ χριστοφορος μαρτυρ υπεγραψα.

† ράο υἱὸς τοῦ κυρ ασχειττήνου μαρτυρ υπέγραψα.

† ἀναστάσιος βηλλαρήτης μαρτυρ υπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 65.)

bonorum possessoribus; et in veritate ac iustitia de-
 claramus amodo nos tibi donare et concedere ter-
 ram ad plantandam vineam in pertinentia civitatis
 Circlarii, in loco ubi dicitur ad Molendinum, cuius
 fines sunt hi: ad orientem terra presbyteri Leonis
 Mauroleonis; ad occidentem via; ad septentrionem
 vinea domini Rhai filii domini Ascittini; ad meri-
 diem terra praedicti Leonis. Hanc autem terram
 damus et concedimus tibi praedicto domino Con-
 stae, ut a praesenti die et in omne deinceps fu-
 turum tempus habeas potestatem vendendi, do-
 nandi, permutandi, in dotem assignandi, et omnia
 faciendi de supradicta terra tanquam dominus et
 arbiter, quippe facultatem a nobis accepisti, neque
 impedimentum aliquando aut molestiam habeas de
 eadem terra ab aliquo, aut ex parte nostra, aut
 ab alia extranea persona. Si vero, quod fore non
 putamus, horum aliquis insurgat quaestionem, litem,
 vel actionem de his adversus te illaturus, obstare de-
 beamus, et te defendere ab omni contraria persona.
 Quod si hoc facere noluerimus, imo contravenire
 proposuerimus, in primis maledicamur a domino
 Deo omnipotente, a tercentis octo et decem san-
 ctis Patribus, et a duodecim Apostolis, ac propter
 praevaricationem venerandae crucis poenae nomine
 solvere tibi debeamus solidos duodecim, ac Fisco so-
 lidos sex et triginta; atque nihilominus huiusmodi
 absoluta et pura donatio ac concessio a nobis facta,
 rata, firma, stabilis et inconcussa permaneat; quae
 quidem scripta est manu mea Iordani notarii et ta-
 bularii civitatis Circlarii, mense februario, indictione
 V, anno 6680, in praesentia fide dignorum testium,
 qui interfuerunt.

† Odo Gervasi testis subscripsi. † Gregorius Ve-
 trisanus Iudex testis subscripsi.

† Magister Christophorus testis subscripsi.

† Rhais filius domini Ascittini testis subscripsi.

† Anastasius Villarites testis subscripsi.

1173 — Mense Maio — Indict. VI — Tropaeae.

Andreas filius Gregorii de Scholari vendit fratribus Ioanni et Philippo Calodibolo praedium in pertinentiis civitatis Tropaeae tarenis aureis quinque et viginti.

† σιγιον χειρος ανδρου υιου γρηγορη του σχολα-
ρη· ἔγωγε· ὁ προγραφεὶς ἀνωτέρω. ὁ τὸ ὄνομά μου
εν τῷδε τῷ ὕφει οἰκεία χειρὶ καὶ ὑπογραφῆς, ἀνα-
λαμνανόμενος ἀδελφοῦς ἰδίους τέκνα καὶ κληρονόμους,
τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἀπλὴν ἀποχτὴν ἀμετάτρεπτον,
καθαράν, τελείαν καὶ πληρεστάτην δι᾽ ἡμᾶς, τίθη-
μοι καὶ ποιῶ πρὸς σὲ ἰωάννην καὶ Φίλιππον, τοῖς
γνησίοις ἀδελφοῖς, καὶ υἱοῖς βασιλείου καλοδιώλου.
ἐκουσία μου βουλῇ καὶ θέλῃ, ἐμολογῶ πεπρα-
χέναι εἰς ὑμᾶς χωράφιον, εἰς τὴν περίχωρον ἀστεως
τροπίας, εἰς τὴν ουρδήαν, ὅπερ ἔχω ἐκ γυναικίας
μου κληρονομίας, οὗτινος ὁ περιόρισμός κεῖται οὕτως,
κατὰ μὲν ἀνατολάς, σοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ ἀπὸ
δύσεως. τοῦ ἀγίου νικολάου τῆς ουρδήλης, ἀπ᾽ ἄρ-
κτρον κυροῦ βοπέρτου βοτζουλίου, ἀπὸ μεσημβρίας,
ὁ ουνός, καὶ τῷ χωράφῃ τοῦ λεοπάρδου, καὶ συγ-
κλεῖ ὅσον καὶ οἷον ἐστίν, ὡς εἰ χωρήσεως μοδίου ἑνός,
ὡς λαβὼν ἀπὸ σοῦ τὴν τούτου τιμὴν ἐξ αὐτοῦ, χρυ-
σοῦ ταρία, εἰκῶσι καὶ τέσσαρα, ἃ λαβὼν ἀπὸ χειρῶν
σου εἰς χεῖρας μου, καὶ παραδίδω σοι αὐτὸ καθαρῶς
καὶ ἐμφανῆς, ποιεῖν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἥτις ἂν καὶ βούλη, ὡς
τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ᾽ ἐμοῦ εἰληφῶς, καὶ
μὴ ἐξεῖναι δὲ τιναν τοῦ λειποῦ καὶ πρὸς ἀνατροπὴν
χωρήσειν μητ᾽ ἡμᾶς μήτε τιναν τῶν ἐμῶν κληρονό-
μων, σχεῖ ἄδιαν ἐναντιώσεως εἰς αὐτό, ἀλλ᾽ ὅστις
ἀναφανῆ ζήτησιν ἢ ὀχλησιν ἐπάγειν σοι, ἴσταμαι
καὶ διέκδικῶ αὐτὸ ἀπὸ παντός προσώπου, εἰ δ οὐκ
ἴσταμαι, ἀλλ᾽ εἰς διάστροφὴν ἔλθω, ἐμολογῶ ζημι-
οῦσθαι με πρὸς σὲ τὸ αὐτὸ τίμημα ἐπὶ τοῦ διπλοῦν.
καὶ εἰς τὸ δημόσιον νομίσματα λς. ἡ δὲ παροῦσα
πράσις ἐπιμετεῖ στεραῖα καὶ υἱαῖα ἐς αἰ, ἐγράφη
χειρὶ ἰωάννου καρκέλλου, καὶ ταβουλαρίου τροπίας,
μηνὶ μαίῳ, ἰνδικτιῶνι ς, ἔτους ςχπα, παρουσία μαρ-
τυρων.

† λέων ὁ μουσούρι μάρτυρ ὑπέγραψα † λεων ὁ
του χρισίου μαρτυρ υπεγραψα † χριστοδούλος τοῦ
πρεσβυτέρου λόντος μαρτυρ υπεγραψα † εγο αιχ-

† Signum manus Andreae filii Gregorii de Scholari.
Ego suprascriptus, qui nomen meum in hoc instru-
mento propria manu exaravi, ex parte quoque meo-
rum fratrum, filiorum et heredum, praesentem char-
tulam simplicis acceptilationis, et irrevocabilis, purae,
perfectae et plenissimae venditionis condo et facio
vobis Ioanni et Philippo legitimis fratribus et filiis
Basili Calodiboli, qua spontaneo meo consilio et vo-
luntate declaro vendidisse vobis terram in circuitu ci-
vitat Tropaeae ad Burdelam, quanta et qualis est,
extensionis unius fere modii, quam habeo ex here-
ditate meae uxoris, cuius fines hi sunt: ab oriente
vos emptores; ab occidente sanctus Nicolaus de Bur-
dela; a septentrione dominus Robertus Rotzulinus;
a meridie collis, et praedium Leopardi, et clauditur.
Cumque acceperim de vestris in manus meas ipsius
terrae pretium, tarenos aureos quatuor et viginti,
trado vobis eandem pure et manifeste, ut faciatis de
ipsa quidquid vobis placuerit, quippe qui dominium
et potestatem a me accepistis; nec liceat cuiquam in
posterum vel nobis vel alicui nostrorum heredum
ad (huius venditionis) subversionem aggredi, nec ali-
quis potestatem habeat eam oppugnandi. At si quis
tentaverit quaestionem, vel molestiam vobis exhibe-
re, obsistam et vos defendam ab omni persona. Si
vero non obstitero, sed ad eversionem accessero, as-
sentior solvere pro mulcta vobis ipsum pretium in
duplum, et Fisco numismata sex et triginta. Praesens
autem venditio maneat firma et stabilis semper. Scri-
pta est manu Ioannis Carcelli tabularii Tropaeae,
mense maio, indictione VI, anno 6681, in prae-
sentia testium.

† Leo Musuri testis subscripsi. † Leo de Chry-
sio testis subscripsi. † Christodulus presbyteri Leo-
nis filius testis subscripsi. † Ego Anacles Musuris

πολὴς μουσουρης μαρτυρ † καγὼ εἰρήνη καὶ πανδε-
rōs τοῦ προγραφέντος αἰωτέρω ἀνδρέου τὰ ἀνώτερα
στέρῳ καὶ μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρόν.

† Ἰωάννης καρκέλλος καὶ ταβουλάριος τροπίας τα
αἰώτερα βεβαιῶν ὑπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 59.)

testis. † Ego Irene socrus suprascripti Andreae su-
periora confirmo, et testis subscripsi crucem.

† Ioannes Carcellus tabularius Tropaeae superiora
roborans subscripsi.

CLXXXI.

1173 — Indict. VI — Nicoterae.

*Ioannes filius Mastrollei vendit episcopo Pelegrino praedium situm in civitate Nicoterae
tarenis aureis octoginta.*

† σιγὸν χεῖρος ἰωαννου τοῦ μαστρολλεου.

ἡμεῖς οἱ γεγραμμένοι οἱ τὰ σίγνα τοῦ τιμίου καὶ
ζωοποιοῦ πταυροῦ ἰδίαις ἡμῶν χερσὶν καθ' ὑπογράψαν-
τες ἀναλαμνυόμενοι καὶ τοὺς ἡμῶν ἀδελφοὺς τέκνα
καὶ κληρονόμους· καὶ πάσαν ἐνέχλησιν ἀπο παντός
ἀνδρωπων ξένων τε καὶ ἰδίων· τὴν παροῦσαν ἔγγρα-
φον ἀπλὴν ἀποχεῖν καὶ τελείαν διάπραξιν χωραφίου
τιδέμεθα καὶ ποιῶμεν πρὸς σὲ εὐλαβεστάτον ἡμῶν δε-
σπότην ἐπίσκοπον κυρον πελεργίνον· καὶ πρὸς τὴν σὴν
ἀνδρωτάτην. . . . ἀγγελίαν· ἐκουσία ἡμῶν βουλή.
καὶ ἰδίᾳ προερέσει· καὶ οὐκ ἐκ τινος τὸ παραπαν ἡ-
νάγκης ἢ βίας. ἡ δόλου φάλκτου ἀγνοίας· οἱ τις αἰ-
σὺν περιστάσεως· δι' ἧς ἐν ἀληθείᾳ ἐμολογοῦμεν πι-
πρακέε σας τὸ προσὸν μας χωράφιον· ὅπερ ἔχουμεν
ἐν τῷ ἄστει ἰκωτέρων εἰς τὸν ἐγγιᾶλόν, περιόριζώμε-
νον οὕτως· ἀπο μὲν ἀνατωλᾶς ὁ δρόμος ὁ δεσποτι-
κός· καὶ ἐκ δυσμῶν, ὁ ἑτερος δρόμος· καὶ ἀπο ἀκ-
τροῦ· το περιούλην τοῦ κόμη παπα κώνστα καὶ το
ξυρὸν ριάκου καὶ κατέρχεται ἄχρι τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀπο
μισσημβρίας· τὸ ἀντίμερισμα τοῦ ἡμοῦ ἀδελφοῦ μαί-
στωρ κωνσταντίνου· καὶ συνκλή· τοῦτω σας πεπρά-
καμεν, εἰς τελείαν νομήν καὶ ἀναφέρειτον δεσπότην.
χωρεῖς πάσης ἀπηγρευμένης ἐτίας, εἰς χρυσοῦν τα-
ρια ὀγδωήχοντα καὶ ἐκ τὴν μουνήταν τοῦ κραταιοῦ
ριγίς· καὶ ταῦτα λαβῶτες καὶ ἐκπληρωθέντες ἀπο
τοῦ τιμήματος, παρεδωκαμέν σας τὴν πάσαν αὐθεν-
τίαν καὶ κυριότητα τοῦ ἡμῶν χωραφίου· τοῦ ἔχειν
σας αὐτῷ ἐξουσίαν· ἀπο τὴν σήμερον ἡμέραν καὶ ὡ-
ραν· πωλεῖν χαρίζειν ἀνταλλάττειν καὶ εἰς τοὺς κλη-
ρονόμους σὰς καταλυμπάνην· ὡς τὸ κέρς καὶ τὴν
ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν ἡλιφῶτες, καὶ μὴ ἐξέρχαι με τοῦ

† Signum manus Ioannis filii Mastrollei.

Nos suprascripti, qui signa venerabilis et vivificae
crucis propriis nostris manibus exaravimus, nomine
quoque nostrorum fratrum, filiorum et heredum,
in nos suscipientes omnem molestiam cuiuscumque
hominis extranei vel propinqui, praesens instrumen-
tum simplicis acceptionis, et perfectae venditionis
praedii condimus et facimus tibi piissimo nostro do-
mino episcopo domino Pelegrino et tuae fortissima
... angelicae voluntario nostro consilio, et propria
electione, nullaque omnino necessitate, vel vi, vel
dolo, vel facti ignorantia, vel quacumque circumven-
tione; quo (instrumento) vere declaramus vendidisse tibi
praedium ad nos pertinens, quod habemus in civitate
Nicoterae ad litus, sic circumscriptum: ab oriente (est)
via regia; et ab occidente alia via; et a septentrione
hortus Comitum presbyteri Constantini, et torrens, et
descendit usque ad viam; et a meridie pars opposita
mei fratris magistri Constantini, et clauditur. Hoc
vendidimus tibi in perfectam possessionem et non
auferendum dominium, sine quavis vetita causa, ta-
renis aureis octoginta ex moneta potentis regis; quos
cum acceperimus, nobisque de pretio satisfactum
fuerit, tradidimus tibi omne dominium et potestatem
nostri praedii, ut ipsum habeas cum facultate ab
hac die et hora vendendi, donandi, permutandi et
heredibus tuis relinquendi, quippe qui auctoritatem

λοιποῦ πρὸς ἀνατρωπεῖν χωρεῖν· μήτε ἡμῖς μήτε τίς τῶν κατ' αἰμῶν κληρονόμων ἢ διὰδόχων· ἀλλ' ὥστις Φωραθῇ ἐναντιούμενός σας εἰς τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἡστίαν μας καὶ διέδικαν σας ἀπο πάσις ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ ἀπο παντός προσώπου ξένων τε καὶ ἰδιῶν· οἱ δὲ οὐ μὴ ἐπισταδῶμεν, ἀλλὰ διὰστροφῇ χρήσωμαιθα, ομολογοῦμεν ἐντιμωσθαι εἰς τὸ διμόσιον ὑπὲρ παραβάσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ νομισματα λς'. καὶ πρὸς ἡμῶς τοὺς ἀγωρχστὰς τὸ τίμιον τοῦ χωραφίου τοῦ τριπλοῦν. καὶ ἡθ' οὕτως στεργεῖ καὶ ἐμμένει ἡ παρ' ἡμῶν γεναιμένη πράσις στερεὰ καὶ ἀπαρασάλευτος μέχρι τερμάτων αἰῶνων· ἐν παρούσῃ μαρτυρῶν.

† Ἰωάννης εὐτελής νοτάριος ὁ τοῦ ἐχμαλώτου παρκληθεὶς ὑπο τῶν ἀνωτέρω πρώτων μαρτυρῶν ὑπέγραφα ἡχῆα χεῖρ. † Ego Radulfus Cappellanus. testis. † Ego Iohannes clericus me subscripsi. † Ego Nicolaus constantini scafulli filius interfui. † αὐρσο; κανναβατζουλος μαρτυρ. † . . . . . πελληγέτης μαρτυρ † πέτρος κανναβατζουλος μαρτυρ † υασιλειος κάρρος καὶ κριτής μαρτυρ. † γουλιέλμος καστανίτω μαρτυρ υπεγραψα

† ἐγράφη χεῖρ. πέτρον εὐτελοῦς ἱερέως καὶ κληρικῶ τοῦ αἰγίου ιεροκλῆτος τῶν ἀγιγιστῶν καὶ ταυουλαρίου ἐπισκοπῆς νικωτέρων· τοῦ ἐτους ς' χαπά' ἰνδικτιωνος ς'.

† λέων υἱὸς μιστοπορος ἰωαννου μαρτυρ στεργω καὶ ἐμμένω τὴν νεβριαν γραφὴν. † μαϊστωρ Φανδῆνος ἀνεψίος αὐτοῦ στεργω καὶ ἐμμένω.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 60.)

a nobis habuisti; neque liceat in posterum neque nobis, vel alicui ex nostris heredibus aut successoribus (hanc venditionem) subvertere. Si quis autem apparuerit qui tibi adversabitur de hoc praedio, obstabimus et defendemus te a quovis magistratu ac potestate, atque ab omni persona extranea et propinqua. Nisi vero obstiterimus, sed venditionem subverterimus, assentimur mulctari Fisco pro violatione venerabilis crucis numismatis sex et triginta, et tibi emptori triplo pretio praedii. Et sic deinceps a nobis facta venditio firma, stabilis et inconcussa maneat usque ad finem seculorum. Coram testibus.

† Ioannes humilis notarius filius Aechmaloti vocatus a supradictis venditoribus testis subscripsi propria manu. † Ursus Cannabatzulus testis. † . . . . Pelleteris testis. † Petrus Cannabatzulus testis. † Basilius Carrus Iudex testis. † Gulielmus Castanitus testis subscripsi.

† Scripta est manu Petri humilis sacerdotis et clerici sancti Nicolai de Legistis et tabularii episcopi Nicoteræ, anno 6681, indictione VI.

† Leo filius magistri Ioannis testis roboro et confirmo hoc instrumentum. † Magister Phantinus consobrinus eius roboro et confirmo.

CLXXXII.

1173—Indict. VI.

Leo Malafera eiusque uxor et filii vendunt Calocyro presbytero hortum positum infra civitatem Nicoteræ sex tarenis aureis.

† σίγνον χεῖρος λέωντος τῇ ἐποποισίᾳ μάλαφρα· † σίγνον χεῖρος ὄλους σιμβίου αὐτοῦ· † σίγνον χεῖρος μουλου υἱοῦ αὐτοῦ· † σίγνον χεῖρος κωνσταντίνου υἱοῦ αὐτοῦ· † σίγνον χεῖρος μάριας θυγατρὸς αὐτοῦ· ἡμεῖς οἱ προγεγραμμένοι ἡ τὰ σίγνα του τιμίου καὶ ζωποιοῦ σταυροῦ ἡκεῖς ἡμῶν χερσιν τυποσάντες· τὴν παρούσαν ἐνγραφὸν καθαρὰν καὶ ἀμ-

† Signum manus Leonis cui cognomen Malafera. † Signum manus Olus uxoris ipsius. † Signum manus Muli eius filii. † Signum manus Constantini ipsius filii. † Signum manus Mariae eius filiae. Nos suprascripti, qui signa venerabilis et vivificae crucis nostris propriis manibus exaravimus, praesentem in scriptis puram et stabilem venditionem condimus

πάτρευτον διάπρασιν· τίθεμεθα καὶ ποιῶμεν σὺ κα-
λῶκυρον ἱερεῖ· ἐκυσία ἡμῶν υσουλὴ ἡκεῖα προῖρέσοι·
τὸ οὐκ ἐκ τήνος τὸ παράπαν ἀνάγκης ἢ υἱας οἱ δό-
λου φάκτου ἀγνήας ἢ τῆς ἰσσοῦν περιστάσεως· ἀλ-
λὰ μάλλων καθαρώς· καὶ ἐφανως· ποιπράσκω εἰς σέ
τὸν προρηθεται ἱερεα τὸν ἡμετερον κύπον· ὁπερ καὶ
ἐχαμεν εἰς τὸ κάτω κάστρου συν καὶ τὸν δένδρον
τὸν ἐκέσε πευφητευμένων καὶ φραγμῶν· διοῦ καὶ πε-
ριῶρίζεται οὕτως ἀνατολὰς ὁ κύπος τοῦ ἰωαννου ευχ-
μαλώτου· καὶ ἀπὸ δημιῶν ὁ κύπος παπα κώνστα
κομητος· ἀπο δὲ μεσιμβρίας τὸ χῶραφιον του μαστρο
ιωαννου· καὶ ἀπὸ ἀρκτρου το κύπος τῆς ἐυσέυιας καὶ
συνκληει· τοῦτον τὸν κυπον πεπράχαμεν εἰς σέ τὸν
προριθεται καλῶκυρον ἱερεα· ὡς λαυοντες παρα σοὶ
τὴν σιμφοιῆθήσαν καὶ ἀρεστήσαν ἡμῖν τμητὴν τοῦ
τιοῦτου κύπου ταρια εἴ· χρησοῦ ἐκ τὴν μῶνήταν
τοῦ ριγός· καὶ ταύτην λαυῶντες καὶ ἐκπληρωθεντες
ἀπο τοῦ τμημάτος· δεδοκαμέν σοι τὴν πάσαν αὐθεν-
τίαν καὶ κυριωτίτα τοῦ τιοῦτου κυπου· τοῦ ἐποικρα-
τεῖν αὐτον καὶ δεσπόζην κυριως καὶ αὐθεντικως εἰς τοὺς
ἐξεῖς ἀπαντας καὶ διεινεκεῖς χρόνους· πολεῖν χαρίζην
ἀντταλάττειν πριετὴν παιδων κατὰ γράφην· καὶ πάντα
πραττειν ἐν αὐτο μῆ ἐμποδιζόμενος εἰ κολυμμένος παρ
ἡμῶν ἢ παρα τον ἡμετερων διὰδοχων· ἀλλὰ μάλλων
ἢ τις φανὴ ἐναντιούμενός σε ἰστηκεῖν ἡμᾶς καὶ διεκδι-
κάν σε ἀπὸ παντος προσώπου· ξένου καὶ οἰδῆου ἢ δ
οὐκ ἡσθαμεθα· ἀλλὰ μάλλον διαστροφῇ χρησόμεθα
ζημοιουσθω ἡμᾶς ὑπερ πρᾶνσεως του τιμοῦτου σταυ-
ροῦ εἰς σέ το τίμοιμα τριπλοῦν καὶ εἰς τὸ υσουλικον
διμυσιον νομισματα λς·· καὶ ἰθ οὕτω μένην πρὸς σε
οἱ παρ ἡμῶν γεναμενη διαπρασις στερεὰ αἰς αἰῶ

† εγγραφη χηρῇ πέτρου νοταριου καὶ ταβουλαριου
· . . . . ετους εχπα' ἰνδικτιωνος ε' ἐν παρουσια
μαρτυρων· † σέργιος κομης γαλβας νικωτερας μαρτυρ
υπεγραψα· † βασιλειος καρρος μαρτυρ· † ἐγω κυρος
κωνστας γαλος νικωτερας μαρτυρ· † ἰωαννης . . .
· . . . . μαρτυρ· † ἰωαννης πρωτοπαπας μαρτυρ·

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 61.)

et facimus tibi Calocyro sacerdoti, voluntario no-
stro consilio et propria deliberatione, nulla omnino
necessitate, vel vi, vel dolo, vel facti ignorantia, vel
quacumque circumventionem, sed potius pure et ma-
nifeste vendimus tibi praedicto sacerdoti nostrum
hortum, quem habemus ad inferiorem civitatis par-
tem, cum arboribus ibidem consitis, et septis, his fi-
nibus circumscriptum: ab oriente (est) hortus Ioannis
Aechmaloti; ab occidente hortus presbyteri Constae
Comitis; a meridie terra magistri Ioannis; et a septen-
trione hortus Eusebiae, et clauditur. Hunc hortum
vendidimus tibi praedicto Calocyro sacerdoti, ac-
cepto a te convento nobisque placito pretio eiusdem
horti tarenorum sex aureorum de moneta regia ;
quos cum accepissemus, ac satisfactum nobis fuisset
de pretio, dedimus tibi omnem potestatem et domi-
nium huius horti, ut eum habeas ac possideas tam-
quam dominus et arbiter in omne futurum et per-
petuum tempus cum facultate vendendi, donandi,
permutandi, in dotem filiorum constituendi, omniaque
faciendi in eo ; neque impediaris aut prohibearis a
nobis vel a nostris successoribus; sed potius si quis
contradixerit tibi, te defendamus ab omni per:ona
extranea vel propinqua. Si vero minime obstiteri-
mus, sed potius (venditionem hanc) subverterimus,
multemur pro violatione venerabilis crucis tibi tri-
plo pretio, et regio Fisco numismatis sex et triginta;
et tamen maneat deinceps tibi venditio a nobis facta
stabilis in perpetuum.

† Scripta est manu Petri notarii et tabularii . .
· . . . . anno 6681, indictione VI, coram testibus.
† Sergius Comes Galbas de Nicotera testis subscri-
psi. † Basilius Carrus testis. † Ego dominus Con-
sta Galus Nicoterae testis subscripsi. † Ioannes . .
· . . . . testis. † Ioannes protopapa testis.

1174 — Indict. VII — Nicoterae.

Presbyter Philippus Liba et Nicolaus eius consobrinus vendunt Rano Contarato vineam positam ad Stauracones decem tarenis aureis.

+ σιγιο χηρος πρεσβυτερου Φιλίππου ληβα + σιγιο χειρος νικολαου ανιψιου αυτου.

ἡμεῖς οἱ γεγραμμένοι οἱ τα σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωόποιου ἁμα σὺν καὶ τοῦ ἡμῶν ονοματος ἰδίαις ἡμῶν χερσὶν καθυπογράψαντες· ἀναλαμβάνοντες καὶ πάσαν ἐνόχλησιν ἀπο παντός ἀνθρωπων ξένων τε καὶ ἰδίων, τὴν παρούσαν ἔγγραφον ἀπλὴν ἀποχεῖν· καὶ τελεῖαν δι᾿ ἀπρατὶν ἀμπελίου τιθέμεθα καὶ ποιῶμεν· πρὸς σὲ ραιὸν κονταράτον· ἐκυσία ἡμῶν υἱολῆ καὶ ἰδίᾳ προῖρέται· καὶ οὐκ ἐκ τινος τοῦ παράπαν ἀνάγκης ἢ βίας ἢ δόλου φαύλου ἀγνοῖας οἱ τις ἰαυτοῦν περιστάσεως. δι ἧς ἐν ἀληθείᾳ ἐμολογοῦμεν πεπραχέναι το πρὸς ὅν μας ἀμπελίον ὅπερ ἐχῶμεν ἐκ μητρικῆς ἡμῶν κληρονομίας, εἰς τὸ χωρίον τῷ σταυρακίων· ἐν ᾧ καὶ περιόριζεται οὕτως· ἀπο μὲν ἀναταλᾶς τὸ ἀμπελίον τοῦ ἰωαννου ριγιδάνου· καὶ ἀπὸ δυσμᾶς το χωραφίον πρεσβυτερου ἰωαννου σαραγαυδου. καὶ ἀπο ἄκτρον· τὸ ἀμπελίον τῶν παῖδων Φιλίππου σταυράκου, καὶ ἀπο μεσημβρίας· ἡ ἀγωγὰ τοῦ νικολάου γλαφια, καὶ ἐν κλῆ· τοῦτω σοι πεπραχμεν σύγγιον συν τῶν δένδρων τῶν ὄτων ἐκείσαι· καρπύμων καὶ ἀκάρπων· εἰς τελεῖαν ἰσμήν καὶ ἀναφέρειται δεσποτεῖαν. χωρὶς πάσης ἀπηγρωευσμένης ἑτίας· εἰς χρυσὸν ταρια δέκα· ἐκ τὴν μουνηταν τοῦ κραταιοῦ ριγος· καὶ ταυτα λαβῶντες καὶ ἐκπληρωθέντες ἀπο τοῦ τιμήματος· παρῶν καμὲν σοι τὴν πᾶσαν κῶνεντιαν καὶ κυριότητα τοῦ ἡμῶν ἀμπελίου, τοῦ ἔχειν σε αὐτῷ ἐξουσίαν, ἀπὸ τὴν σήμερον ἡμέραν καὶ ὥρην, πωλεῖν χαρίζειν ἀνταλλάγτειν καὶ εἰς προέας τέκνων σου ἐπιγραφειν, ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡλιφίως· καὶ μὴ ἐξείσαι μας τοῦ λοιποῦ πρὸς ἀνατρωπην χωρεῖν, μήτε ἡμεῖς μήτε τίς τῶν κατ οἰμῶν κληρονομίων ἢ διὰ δόχων· ἀλλ ὥστις φωραθῇ ἐναντιούμενός σε· εἰς τὸ τιουτον ἀμπελίον ἡστίην μας καὶ διέκδικάν σε ἀπο πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ ἀπο παντός ἀνθρωπων ξένων τε καὶ ἰδίων, οἱ δὲ οὐ μὴ ἐπισταθοῦμεν, ἀλλὰ διαστροφῇ χρησώμεθα, ἐμολογοῦμεν ζημιούσθαι εἰς τὸ διμίσιον ὑπερ παραβάσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ νομισμα-

+ Signum manus presbyteri Philippi Libae. + Signum manus Nicolai consobrini ipsius.

Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae (crucis) simul cum nominibus propriis, nostris manibus exaravimus, de quacumque molestia respondent, quae per quemvis hominem vel extraneum vel propinquum inferatur, praesens instrumentum simplicis acceptilationis et perfectae venditionis vineae condimus et facimus tibi Rano Contarato, spontanea nostra voluntate et propria electione, nullaque omnino necessitate, vel vi, vel dolo, vel facti ignorantia, vel quavis circumventionem; quo (instrumento) vere declaramus vendidisse vineam nostram, quam habemus ex materna nostra hereditate, positam in loco Stauraconum, ubi hos habet fines: ab oriente (est) vinea Ioannis Regitani; ab occidente praedium presbyteri Ioannis Saragaudi; a septentrione vinea filiorum Philippi Stauraci; et a meridie praedium emptum a Nicolao Glapsia, et clauditur. Antedictam vineam tibi vendidimus una cum eius humo et arboribus inibi extantibus fructiferis et infructuosus, ut eam habeas in integra potestate et non auferendo dominio, sine quavis velita causa, aureis tarenis decem de pecunia potentis regis. Et cum hos accepissemus, ac de pretio satisfactum nobis esset, tibi totam potestatem et dominium nostrae vineae dedimus, ut facultas tibi sit ab hodierna die et hora vendendi, donandi, permutandi et pro dotibus filiarum tuarum concedendi, utpote qui ius et auctoritatem a nobis accepisti. Neque in posterum liceat nobis, vel cuiquam nostrorum heredum aut successorum (hanc venditionem) evertere; sed si quis prodeat qui molestiam tibi inferat de huiusmodi vinea, nos antestabimus, teque tuebimur ab omni magistratu et potestate, et a quocumque homine extraneo vel propinquo. Nisi vero te defenderimus, sed (venditionem) subverterimus, assentimur muletari Fisco propter violationem honorabilis crucis numismatis sex et triginta, et tibi

τα λς', καὶ πρὸς σὲ τὸ αὐτῷ τιμιμὲν ἐπὶ τοῦ δου-
πλοῦν, καὶ ἡδ' οὕτως στέργῃ καὶ ἐμμενῇ, ἡ παρ' η-
μῶν γενεμένη πράξις στερεᾷ καὶ ἀπαρασάλευτος, μέχρι
τεριάτων αἰώνων ἥτις καὶ ἐγγραφὴ χειρὶ πετροῦ εὐ-
τελοῦς ἱερέως καὶ κληρικοῦ τοῦ αἱεροῦ νικολάου των
αλιγιστων, καὶ ταβουλαρίου ἐπισκοπῆς νικωτέρων
τοῦ ἔτους ςχπβ' ἰνδικτιωνος ζ' ἐν παρουσίᾳ μαρτυρων.

† πρεσβύτερος γριγοριος σταβρακις μαρτυρ ὑπε-
γραφα † νικολας υἱὸς θεωδωρου γλαψία μαρτυρ. †
νικολας τζοκλας μαρτυρ. † νικολας κοντάρτος
μαρτυρ. † νικολας υἱὸς μιχαήλ αλεξάνδρου μαρτυρ.
† ιωαννης οριτανος μαρτυρ. † βασιλειος υἱὸς λεοντος
γλαψία μαρτυρ. † νικηφορος πολλιχρονης μαρτυρ ὑ-
πεγραφα † λεων ἀδελφος αὐτοῦ μαρτυρ. † νικολας
γλαψίας μαρτυρ. † γριγοριος υἱὸς κωιστα σταυρακη
μαρτυρ. † βασιλειος υἱὸς φιλιππου σταυρακη μαρτυρ.

(Ex membrana originali Archivi Neapolitani—n.º 62.)

memoratum pretium in duplum. Et ita deinceps prae-
sens a nobis facta venditio firma, stabilis et incon-
cussa maneat usque ad finem seculorum. Quae scri-
pta fuit manu Petri humilis presbyteri et clerici sancti
Nicolai de Legistis et tabularii episcopi Nicoterae,
anno 6682, indictione VII, coram testibus.

† Presbyter Gregorius Stauracis testis subscripsi.
† Nicolaus filius Theodori Glapsiae testis. † Ni-
colaus Tzocalas testis. † Nicolaus Contaratus testis.
† Nicolaus filius Michaelis Alexandri testis. † Io-
annes Oritanus testis. † Basilius filius Leonis Gla-
psiae testis. † Nicephorus Polychronus testis subscri-
psi. † Leo frater ipsius testis. † Nicolaus Glapsia
testis. † Gregorius filius Constae Stauraci testis. †
Basilius filius Philippi Stauraci testis.

CLXXXIV.

1175 — Mense Ianuario — Indict. VIII — Nohae.

*Ioannes Faracli Catapanus Nohae litem dirimit obortam inter Mabiliam filiam Perretti, et Ioannem Iudicem
quoad vineae cuiusdam possessionem.*

† τὸν ἰάννουαριον μῆναν τῆς πάρατρεχούσης ἰνδι-
κτιωνος ἡ' τοῦ ἔτους ςχπγ' καθεζομένου μου κα-
μοῦ ιωαννου Φαρακλή κατεπανου νοῶν ἐν τῷ συνῆθει
πρετωρίῳ τῆς πρόριθισης χώρας, καὶ συνκαθεζομέ-
νων μετ' ἐμοῦ οἱ κριταὶ καὶ οἱ καλοὶ ἀνδρωποὶ τῆς
χώρας· λέγω δεῖ ρογέριος υἱὸς τοῦ πρεσβυτέρου ἀρ-
βεργου καὶ κριτῆς νοῶν. ρογέριος υἱὸς πέτρου· ὁ ποτε
κριτῆς νοῶν. ρωπερτος ἀγίου κυρικοῦ· ραος βαλλέμ-
με· ραος υἱὸς μιχαήλ κριτῆς· ἀλδιπραγδος ἀβαλλα-
ριος σάρλος καβαλλάριος· ρωπερτος ἀρραπίτης· ριγ-
κάρδος κῶρατης· καὶ ζοραυαυελ· καὶ ἐτέρων πλήστων·
ἦλθεν μαβήλιας θυγάτηρα πέρρεττα· ἀναγκάλῳν ὑπο
στόμαχος γουλλιελμου Φαβάττην τοιαδε λέγων· κάτα
τοῦ ιωαννου κριτοῦ καὶ ἀνέψιος ραοῦ κριτοῦ· θελων
εἶχειν δίκαιον ἐκ τοῦ προριθεντος ιωαννου κριτοῦ ὅς ἐστι
ἐγὼ ἴσον ἐνδεδυμένην ἀπὸ ἐνοῦ ἀμπελίου ὥπερ ὑπῆρ-
χεν. ἐκ τῆς ἐμῆς πατρώας· καὶ εἰσπιδίσειν ὁ πρόριθις
ιωαννης κριτῆς· μετὰ δὲ δυνάμει καὶ βίᾳ αὐτοῦ καὶ
ἀφίλει μοι το ριδεν ἀμπελίου ἀδίκως· καὶ ἐκρατει καὶ
κρατεῖ. μετὰ βίᾳ· ἡ δὲ κύρτη ἐρώτισεν τῇ ριθεισῇ

† Mense ianuario, decurrente indictione VIII,
anno 6683. Cum sederem ego Ioannes Faracli Cata-
panus Nohae in consueto praetorio dictae civitatis, et
una mecum assiderent Iudices et probi viri eiusdem
civitatis, nempe Rogerius filius presbyteri Arberti et
Iudex Nohae, Rogerius filius Petri quondam Iudicis
Nohae, Robertus Sancti Chirici, Rhaus Ballemme,
Rhaus filius Michaelis Iudicis, Aldiprandus Caballa-
rius, Sarlus Caballarius, Robertus Arrapites, Riccar-
dus Coratis, et Zorobabel, et alii quamplurimi,
venit Mabilia filia Pirretta accusans per os Gulielmi
Fabatzi, et haec exponens contra Ioannem Iudicem
et consobrinum Rhai Iudicis, volens sibi iustitiam
ministrari contra praedictum Ioannem Iudicem: E-
quidem possidebam unam vineam, quae ex paterna
hereditate mihi obtigerat; sed surrexit praedictus
Ioannes Iudex, et impetu facto memoratam vineam
per vim et iniuste mihi abstulit, et per vim tenuit
ac tenet. Curia autem interrogavit praedictam nu-
lierem: Ubiam sita est, et in quo tenimento iacet

γυναικὴ τοῦ ἐστὶν καὶ εἰς πᾶν τόπωνδεσιν ὑπαρχεῖ
τὸ ριθεῖν ἀμπελίον. ἡ δὲ γυνὴ εἶπεν· ὅτι ὑπαρχεῖ εἰς
τὴν τοπωνδεσίαν τοῦ ἀγίου ὑπατίου· πλησίον τοῦ ἀμ-
πελίου τοῦ αὐτοῦ ριθεντος ἰωαννου. ὁ δὲ ἰωαννης συμ-
βουλεύσας ἀπεκρίνατο· μὴ μοι γένοιτο· ὅτι ἐγὼ ἀμπε-
λίον τῇ ριθείᾳ γύναι· οὔτε πατρώας αὐτῆς οὔτε
ἄλλαν αὐτὴν οὐκ ἀφίλα. ἀλλὰ τὸ ριθεῖν ἀμπελίον
ὃν λέγει ἡ προριθείσα γυνὴ· ὁ θεὸς μου κυρ ραὸς ἐνδε-
δυμένον ὑπῆρχεν ἐκ τοῦ τοῦτο ἀμπελίον. εἰς τὴν ζωὴν
αὐτοῦ. καὶ καμοὶ ἀφίκεν ἐνδεδυσμένον ἐκ τούτου ὅς καὶ
ἐκ πάντων καὶ εἰς φέρον κρατῶ τούτον ὅς καὶ τὸν ἄλ-
λον πάντων. καὶ γὰρ δὲ ὁ πρόριθεις ἰωαννης κατεπαρὸς
ἐπρόσταξα τοῖς κριταῖς καὶ τοῖς λοιποῖς καλοῖς τοῦ
περιυλέψαι δίκαιον. ἐκ τούτου. ἐκρίνεν ἡ κωρτῆ. εἰ
μὲν δύνατε ὑποδείξαι ἡ προριθείσα μαβίλια· ὑπὸ δύο
καλῶν μαρτύρων. το πῶς ἐνδεδύμενη ὑπῆρχε ἐκ το
ριθεν ἀμπελίον. καὶ πατρώας αὐτῆς ὑπῆρχεν. τούτο
συστῶνται οἱ μαρτυρεῖς· ἡμελλεν στρεφῆναι ὁ κυρ ἰω-
αννης τὸ ριθεῖν ἀμπελίον. τῇ γυναικί καὶ αὐτὸς ὁ
ριθεις ἰωαννης ἦχεν ἐστὶν εἰς τὸ ἐμπροσθεν καθῶς. ἔχει
κρίναι ἡ κωρτῆ· διὸς αὐτῷ καὶ διορίαν κατὰ τὸ
δίκαιον. καὶ τῆς διορίας ἐλθούσης· καλέσαντες ἀμφώ-
τεροι εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ἐρωτίσαντες· τὴν ἐνάγου-
σαν ἢ ἔχει τὴν σύστασιν· ἡ δὲ οὐκ ἠδύνατο ἐπιδεί-
ξαι κατὰ τοὺς νόμους καὶ ἡμετέραν ἀπόφασιν· ἀλλὰ
ἀπύρισε ἀπὸ παντὸς δικαίου· ταῦτα ἡμεῖς ἀκοικοῦ-
τες. διορίσμεθα τῷ κριτῇ ἰωαννῇ. τοῦ ἐλθεῖν συν
αὐτῷ τρεῖς καὶ ἐμῶσαι καὶ ἐλευθερώσαι ἐκ τούτου ὑπο
ὄρκους τρεῖς. καὶ ἦλθεν ὁ πρόριθεις ἰωαννης καὶ συν
αὐτῷ ραὸς βαλλόμε καὶ ρογέριος τοῦ κριτοῦ· καὶ
ομώσασιν οὕτως. ὅτι μα τον θεῖον καὶ ἀγίον ευαγ-
γέλιον ὅπου ομνύωμεν ἀληθῆ λέγωμεν καὶ οὐ ψεύδω-
μεν. ὅτι τὸ προριθεῖν ἀμπελίον ἐξῶν τὴν κραυγὴν ἐποίη-
σεν ἡ γυνὴ. ὁ προριθεις κριτῆς ἐνδεδυσμένον ὑπῆρχεν
ἐκ τοῦ τοιούτου ἀμπελίον. εἰς τὴν ζωὴν αὐτοῦ· καὶ καμοὶ
ἀφίκεν αὐτὸ ἐνδεδυσμένον ἐκ τούτου ὅς καὶ ἐκ τὸν ἄλλων
πάντων. καὶ εἰς φέρον κρατῶ τούτο καὶ τὸν ἄλλον
πάντων. τοῦς δὲ ὄρκους τελεσθίντες ἐπρόσταξαμεν τῷ
ριθεντι ἰωαννῇ τοῦ ἔχειν καὶ ἐκικρατῆν· τὸ ριθεῖν ἀμ-
πελίον ὅς τὸ πρόην ἐπρόδικρατει. ταῦτα οὕτως ἐκρι-
θῆσαν ἐτυρίθῆσαν. ἀπεδώκῃμασθῆσαν καὶ πρὸς πε-
ρισωτέραν πίστωσιν ἐποιεθῆ αὐτῷ τὸ παρὸν κρίσιμον
εἰς βέβαιωσιν τοῦ προριθεντος ἰωαννου. καὶ εἰς ἀπό-
πᾶυσιν τῆς διαδικῆς αὐτοῦ. ἐγραφε χειρὶ πελετρι-
νου πρεσβυτερου νοταριου καὶ ταβουλαριου καὶ πρω-

dicta vinea? Mulier respondit, sitam esse in loco
ubi dicitur S. Hypatius iuxta vineam ipsius Ioannis
suprascripti. Ipse vero Ioannes, consilio habito, re-
spondit: Absit, ut ego vineam praefatae mulieri sive
paternam, sive quamlibet aliam abstulerim; sed huius-
modi vineae, de qua praedicta mulier loquitur,
patruus meus dominus Rhaus, qui eius investitu-
ram habuit dum viveret, mihi tradidit ut et alio-
rum omnium dominium, eamque ut et alia omnia
habeo in feudum. Ego autem praedictus Ioannes Ca-
tapanus mandavi Iudicibus et aliis probis viris, ut
de hac re cognoscerent. Curia igitur hoc iudicium
tulit: Si praedicta Mabilia poterit duorum bonorum
virorum testimonio probare quomodo investituram
praedictae vineae a patre habuerit, idque testes affir-
maverint, dominus Ioannes teneatur vineam prae-
dictae mulieri restituere; et ipse dictus Ioannes reti-
neat quod prius habebat, secundum iudicium Curiae;
atque ei diem ex iure constituit. Cum vero statuta
dies advenisset, accersita utraque parte in iudicium,
et interrogata muliere, quae accusationem instituerat,
an probationes afferret, nihil potuit exhibere secun-
dum leges et nostram sententiam, ac proinde omni
iure excidit. His a nobis auditis, diem diximus Ioan-
ni Iudici, qua venturus esset adductis secum tribus
testibus, qui vindiciarum testimonium cum iura-
mento dicerent. Ac venit quidem praedictus Ioan-
nes, et una cum eo Rhaus Balleme, et Rogerius
de Iudice, qui sic iuraverunt: Per hoc divinum et
sanctum Evangelium, in quo iuramus, veritatem sci-
mus, et non mentimur, quod memoratam vineam,
ex quo mulier conquesta est, praedictus Iudex in
dominio habebat dum viveret, eiusque investituram
mihi tradidit ut et aliorum omnium, eamque in
feudum habeo ut et alia omnia. Peracto autem iura-
mento, mandavimus praefato Ioanni, ut haberet et
possideret antedictam vineam quemadmodum prius
habebat. Ac ita quidem haec iudicavimus, servavi-
mus, et decrevimus: et ad maiorem fidem dedimus
ei praesentem decreti chartulam in confirmationem
praedicti Ioannis et finem controversiae. Scriptum
manu Pelegrini notarii et tabularii presbyteri et

τοπαπα. νόων μηνι και ινδικτιωνι τῷς προγραφήσι.

† ρωγέριος υιος του πρεσβυτερου αρβερτου. και κριτης νοῶν μαρτυρ υπεγραψα οικια χειρὶ τὸν σταυρον.

† ρωγέριος υιος πετρου κριτης νοῶν τα ανωτερω στέργῳ και μαρτυρω υπο του σταυρου. ἡ οικειο-χειρος εγραψα.

† ρως βαλλέμμε μαρτυρ υπέγραψα οικια χειρὶ τον σταυρον.

† αλδιπράνδος καβαλλαριος μαρτυρ υπεγραψα οικια χειρι τον σταυρον.

† ζόροβαβέλ μαρτυρ υπεγραψα οικια χειρὶ τὸν σταυρον.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 67.)

protopapae Nohae mense et indictione suprascriptis.

† Rogerius filius presbyteri Arberti et Iudex Nohae testis propria manu crucem subscripsi.

† Rogerius filius Petri Iudicis Nohae praedicta confirmo et testor crucis signo, quod propria manu exaravi.

† Rhaus Ballemme testis propria manu crucem subscripsi.

† Aldiprandus Caballarius testis propria manu crucem subscripsi.

† Zorobabel testis propria manu crucem subscripsi.

CLXXV.

1175 — Mense Februario — Indict. VIII — Circlarii.

Geofridus filius Hugonis Circlarii donat notario Nicolao de Tzitzicrudi praedium situm in Circlarii pertinentiis.

† ego gofredus filius. ugonis circlari feci propria manu mea hanc crucem.

† Εν ονοματι τοῦ πατρος και τοῦ υιου και τοῦ αγιου πνευματος κηγω ὁ προγεγραμμένος γιωσφρῆδος· ὁ το σίγνον το τοῦ τιμητου και ζωῶποιου σταυρου σὺν και τη πατρῳα ἐπουμιά· οικολία μου χειρὶ γραψας. το δὲ υφος διὰ τοῦ νοταριου την παρουσαν εγγραφον ἐκούσιον· εὐχάριστον· ἀμετάτρεπτον· ἀμεταμέλητον ἀπλήν αποχην και καθαράν δωρεάν· τηθημι και ποιω ἐκούσῳ μου τῇ γνωμῇ και αὐτῶνπρόερέτω βουλή και παντὸς ἀπηγωρεμμενου τρωπου πρὸς σὲ τὸν πιστοτατον μου ἀνδρωπον νοταριον νικολαον χωρῶφῳ εν τι διακρατησει τοῦ κηρχλαριου εις τοπον λεγωμενον τοῦ ξενοδωχιου πλησιον τοῦ ἀμπελιου τοῦ αὐτοῦ ξενοδωχειου· δυσικον μερὸς· διωρίζεται τὸ τιουτον χωρῶφῳ· ἀνατοληκον μερος· τὸ χανδάνκιον τοῦ προγραφέντος ἀμπελιου· και καθὰ κατέβαιναι το προρηθεντα χανδακιον αχρι εργιαῖς ρλγ'. και το δυσικον μερος καθὰ κατέβαιναι ἡ κουλταυρα ορχιαῖς ρμγ'. ἐπειθεῖν δὲ ἀνακάμπτει μεσημβρινὸν μερὸς· ἐργιαῖς ρε'. και ἀπερχεται και κροῦει ἕως το προρηθεντα χανδακιον ἀπο δὲ ἀργτρῳ, καθὰ ἀπερχεται ο μεγας δρωμος ορχιαῖς ρδ'. και κλύει. τουτο δὲ στεργῳ και χαρίζωμαι πρὸς σὲ νοταριον νικολαον υιος ιωαννου τοῦ

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Geofridus, qui signum sanctae et vivificae crucis ac paternum cognomentum propria manu exaravi, reliquam vero scripturam per notarium, praesenti instrumento sponte, libenter, irrevocabiliter, perpetuo, simpliciter et pure, de propria mea sententia ac libera voluntate, nulloque modo vetito tibi fidelissimo meo homini Nicolao notario donationem condo et facio territorii, quod situm est in pertinentiis Circlarii, ubi dicitur Xenodochium, iuxta vineam eiusdem Xenodochii occidentem versus. Fines vero huiusmodi territorii sunt: ad orientem fossa suprascriptae vineae, et sicut descendit praedicta fossa ad passus centum triginta tres; ad occidentem sicut descendit cultura ad passus centum quadraginta tres, unde deflectit meridiem versus ad passus centum quinque, et vadit et iungitur cum praedicta fossa; ad septentrionem sicut vadit via publica ad passus centum quatuor, et clauditur. Huiusmodi territorium do et concedo tibi Nicolao notario filio Ioannis Tzitzicrudi tuisque heredibus, et quibuscumque successoribus, non simpliciter, temere et inconsulto, sed ob plurima beneficia et multas re-

τῆς ξηροῦδης καὶ τοῖς σοῖς κληρονομοῖς καὶ παντοίοις
 διαδωχοῖς· οὐχ ἁπλῶς μὲν. ὥς οἶκει καὶ ὥς ἐτύχεν.
 ἀλλὰ δια τας πλίστας εὐεργεσίας καὶ πολλὰς ἀντα-
 μηβὰς ἃς παρὰ σου πέπονθα κατὰ διαφοροὺς ἐτη-
 καὶ τρωπούς· ἵνα ἐπέξουσία εἴης σὺ τὸν τιούτον χω-
 ραφίον γεῦπονέιν καλλιεργεῖν. φυτεῦν πούλειν. χα-
 ριζῆ. ἀνταλλάττειν. καὶ εἰς προικὰς τεκνῶν σου κα-
 ταγραφισθαι καὶ πάντα πράγτειν ἐν αὐτῷ ὡς αὐ-
 δεντῶς ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ εἶλωτος· ὅσαι ὁ
 νομος τοῖς ἰδίοις δεσποταῖς διακελευεταί· εἰ δὲ ποτε
 κερῶ ἡ χρονον φωραθῇ τίς· εἴτε ἐγώ· εἴτε τέκνον
 μου· εἴτε τίς τοῦ κατ' ἐμοῦ μέρος· ἡ ξένου προσω-
 που· ζητήσιν· κινήσει· ἡ ἀγωγὴν οφίλει κατὰ σου
 ποιῆσαι εἰς τοῦτον εἰσταστέ με. καὶ διέκδηκάν σε
 αὐτὸν ἀπο παντός ἐναντιούμενου προσώπου· εἰ δὲ καὶ
 ταῦτο οὐ ποιήσω ἀλλὰ πρὸς διαστροφὴν σινηρήσω-
 μαι πρὸτον μὲν εἶναι κατηραμένοι παρὰ τῷ θεῷ παν-
 τοκρατορί. καὶ ὑπὲρ παραβασίας τοῦ τμήρου καὶ
 ζωῶποιου σταυροῦ ζημιουσθαι εἰς τὸ δημοσίον ριγάτα
 λς'. καὶ ἡθ' οὕτως καὶ διαμειέτω πρὸς σὲ καὶ τοὺς
 σοὺς διαδωχοὺς· ἡ τταύτη καθαρά δωρεὰ ἣν καλο-
 δελῶς ἐποίησα· στερεὰ βεβαία καὶ ἀπαρασάλευτος·
 ἣτις ἐγγραφῇ χειρὶ ἐμοῦ ἰορδανου νοταρίου καὶ ταβου-
 λариου ἀστέος κῆρλαρίου ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ τῆς
 ἰνδικτιωνος ἡ' τοῦ ἐτους ς'κπγ'. παρουσία τῶν πα-
 ρεῦρεθέντων ἀξιωπιστῶν μαρτυρῶν.

† γρηγόριος βετρισανὸς μαρτυρὺν υπέγραψα οἰκείᾳ
 χειρὶ τὸν σταυρον.

† ὁτὸν κρίτης μαρτυρὺν υπεγραψα οἰκείᾳ χειρὶ τὸν
 σταυρον.

† ραὸς υἱὸς ἀσκητινοῦ μαρτυρὺν υπεγραψα διὰ τοῦ
 σταυρου.

† ἰωάννης ἀρχιερέος χώρας κυρκλαρίου μαρτυρὺν ὑ-
 πέγραψα οἰκείᾳ μου χερὶ.

† ρογέριος τοῦ ρουσιτοῦ μαρτυρὺν υπέγραψα οἰκείᾳ
 χειρὶ τὸν σταυρον.

† ὁ μαῖιστρος ρηχαρδὸς μαρτυρὺν υπεγραψα διὰ τοῦ
 σταυρου.

† ρογέριος καρρᾶνος καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν στρα-
 τηγὸς μαρτυρὺν υπεγραψα οἰκείᾳ χειρὶ τὸν σταυρον.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 66.)

tributiones quas abs te recepi variis de causis et
 rationibus, ut ipsum possideas cum facultate arandi,
 meliorandi, plantandi, vendendi, donandi, permu-
 tandi, dotis causa tuis filiis assignandi, et iure domi-
 nii et potestatis a me acceptae omnia de eo faciendi,
 quae leges propriis dominis permittunt. Si quis vero
 unquam insurgat, sive ego, sive filii mei, sive quis-
 quam de mea cognatione, aut extranea persona,
 et quaestionem, litem, aut actionem tibi intentare
 velit, promitto me tibi adfuturum, teque defensurum
 ab omni contraria persona. Quod si nedum hoc prae-
 stitero, sed et huiusmodi donationem subvertere prae-
 sumpsero, primum quidem maledictus sim a Deo
 omnipotente, et ob violationem venerabilis et vi-
 vificae crucis solvere tenear Fisco poenae nomine
 regales sex et triginta, et nihilominus huiusmodi
 pura donatio, quam sponte feci, rata, firma et im-
 mutabilis remaneat tibi tuisque successoribus. Scri-
 ptum manu mea Iordani notarii et tabularii civitatis
 Circlarii, mense februario, indictione VIII, anno
 6683, coram fide dignis testibus, qui forte inter-
 fuerunt.

† Gregorius Vetrisanus testis propria manu cru-
 cem subscripsi.

† Odo Iudex testis propria manu crucem sub-
 scripsi.

† Rhaus filius Ascettini testis per crucem sub-
 scripsi.

† Ioannes Archipresbyter civitatis Circlarii testis
 propria manu subscripsi.

† Rogerius de Rusito testis propria manu crucem
 subscripsi.

† Magister Riccardus testis per crucem subscripsi.

† Rogerius Carranus pro tempore Strategus pro-
 pria manu testis crucem subscripsi.

1175 — Mense Octobri — Indict. IX — Circlarii.

Odo de Gervasio donat filiae suae Mariae bona, quae ipse ex paterna hereditate possidebat, pro dote quam solvere nequiverat.

† σίγνον χειρὸς παρ ἐμοῦ ὅτου του γερβάσει.
 † Ἐν ὀνοματι τοῦ πατρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. (ὁ προγεγραμμένος ὅτου ὁ τὸ σίγνον το τοῦ τιμητοῦ καὶ ζωποιοῦ σταυροῦ οἰκείαις χερσὶν πίξας το δὲ ὅλον ὕφος σὺν καὶ τῇ πατρὶα ἐπ(οι-μία διὰ χειρὸς) τοῦ νοταρίου τὴν παρῶσαν ἐγγράφον· ἐκούσιαν· εὐχάριστον· καὶ . . . . . κυρὸν ὅτου χαρίζοντος καὶ διδάντος πρὸς σε μαριαν· ἡ ἐμοὶ θυγάτηρ τὴν πατρικὴν μου ὑπόστασιν· τον λαχοντα μοι μύραν· το ἅπερ ἔχω ἐν τῇ διάκρατῇ τοῦ κῆρ-κλαρίου· ἀπο τε ὁσπιτιων· χωρὰφιων υμεροδενδρων κυπουριων, οὐχ ἀπλὸς μὲν ὡς οἰκεῖν καὶ ὡς ἐτυ-χεν· ἀλλὰ διότι ἐπεσα εἰς ἐσχάτην πτωχίαν καὶ ταλειορίαν· καὶ ἐκ των πραγμάτων το ἀπερ σοι ἐκατέγραψα ἐκ τὸ πρὶκρον καὶ συμβολαιον οὐκ ἐπλη-ρωσα σοι τουτου χάριν στέργω σοι καὶ χαρίζομαι σοι τὴν ἐμὴν ὑπόστασιν πατρικὴν πρὸς σε μαριαν ἡ ἐμὴ θυγάτηρ καὶ τοῖς σοῖς διαδωχοῖς καὶ παντίοις διακατώχοις· ἵνα ἐξουσίαν ἐχῃς σε τῶν τοιούτων που-λειν· χαρίζειν (ἀνταλλάττειν καὶ εἰς προίκα) τεκνων κατὰγραφειν καὶ πάντα πράττειν ἐν αὐτῶν αὐθεν-τίκως καὶ κυρίως ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμοῦ ὕλφοτα· εἰ δὲ ποτὲ καὶ ῥῶ· ἡ χρόνῳ ἐπέλθῃ τις ἡ τον ἐμῶν μέρων ἡ ξένου προσώπου· ζήτησιν κίνησιν (ἡ ἀγωγὴν ποιῶντα) καὶ ἐνοχλοῦντα σε εἰς τουτον ἐστὼ αὐτον ἀναδέμα παρὰ τῶν (τινὲς ἀγίων πατρῶν) καὶ τῶν ἐβ' ἀποστολῶν ζημιούσθω δὲ εἰς το διμοσίον νομίσματα ἐβ'· καὶ ἡδ οὗτο διαμενετω πρὸς σε μαριαν· τὴν πα-ρουσαν χαριστικὴν ἀπερ σοι ἐποίησα καλοθελῶς ὀχυρὰ βαιβέα καὶ ἀπαρασάλευτος (εἰς αἰ· ἥ τις ἐγράφῃ) διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἰορδανου νοταρίου καὶ τάβουλαρίου ἀστειως κῆρκλαρίου· μηνὶ ὀκτωβρίῳ (ἰνδικτιῶνος θ') τοῦ ἐτους 5884 παρούσα μαρτύρων.

(Testium nomina deleuit aetas).

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 63.)

† Signum manus mei Odonis de Gervasio.
 † In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
 Ego suprascriptus Odo, qui signum venerandae et vivificae crucis propria manu, nomen vero et pater-
 num cognomen manu notarii exaravi, praesens in-
 strumentum sponte, gratiose et . . . . . facio ego
 Odo, quo dono et trado tibi filiae meae Mariae bona,
 quae mihi obvenerunt ex paterna hereditate pro
 portione mea, quae habeo in pertinentiis Circlarii,
 (quaeque constant) domibus, praediis, arboribus
 fructiferis et hortis, non simpliciter, temere et in-
 consulto, sed quia, cum in extremam inciderim pau-
 pertatem et miseriam, tibi non satisfecerim de re-
 bus quas tibi nuptiali contractu attribueram; et ideo
 confirmo et trado mea paterna bona tibi Mariae fi-
 liae meae, tuisque successoribus, et omnibus qui post
 te ea possessuri erunt; ut potestatem habeas eadem
 vendendi, donandi, permutandi, et in dotem filio-
 rum constituendi, omniaque de iis faciendi, tam-
 quam domina et arbitra, quippe quae facultatem a
 me accepisti. Si qua vero occasione vel tempore
 aliquis vel ex mea parte vel persona extranea quae-
 stionem, litem aut actionem intentaverit, vel mole-
 stiam tibi intulerit de hac donatione, maledictus sit
 a tercentis octo et decem sanctis Patribus et a duo-
 decim Apostolis, et mulctetur Fisco numismatis duo-
 decim. Attamen deinceps maneat praesens donatio
 benevole facta tibi Mariae, stabilis, firma et incon-
 cussa in perpetuum. Scripta manu mei Iordani no-
 tarii et tabularii civitatis Circlarii, mense octobri,
 indictione IX, anno 6684, coram testibus.

Tabulae nuptiales inter Hugonem filium Matthaei Sabuti, et Regaliam filiam Nicolai Maleini et Muriellae.

† Εν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, πρίκωσιν βώλεον. γενόμενον παρ ἐμοῦ χροῦ· υἱοῦ τοῦ ἀπὶ χωμίνου ματθέου, τοῦ σαβούτου· πρὸς τὴν ἐκ θεοῦ γεγαμένην μοι γυναῖκα, τούνημα αὐτῆς ριγάληα· θηγάτηρ οὕσα γνησία μουριέλλας γυνῆς τοῦ ἀπὶ χωμίνου κυρου νικολαου μαλεΐνου, ἣν καὶ ἡμωσάμην ἐμαυτῶ. ἐν πρώτοις δίδωμι αὐτῇ τὴν προ γαμοῦ δωρεάν, ἣτι το θεόρετρον αὐτῆς· οὕτω ἔχω φίον καβαλλαριων δ' ἀπ αὐτῶν θεόρετρον αὐτῆς το τρίτον. καὶ ἡ τι δ' ἀν κτώμε ἀπο τοῦ κυνητοῦ πράγματος καὶ αὐτωκυνητοῦ το τρίτον· οὕτως καὶ ἡτι κερδήσω ἀπὸ τε ἀκυνήτου πράγματος τῶ ἡμίσιον· καὶ ἀπο τοῦ κυνητοῦ· καὶ αὐτοκυνητοῦ το τρίτον· καὶ παρα κυρίου θεοῦ· το μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος † παναγία θεοτοκε συν τω μονωγενή σου υἱῷ καὶ θεῷ, εὐτυχως βοηθεῖ ὑμῖν μετα τω ἀρεστίῃαι με μουριέλλαν γυναῖκα τοῦ ἀπὶ χωμίνου νικολάου μαλεΐνου· ἐπὶ τοι τηαῦτη συναφία καὶ συζηγία πρὸς τον ἐκ θεοῦ γεγαμένον μοι γαμβρόν· τούνημα αὐτοῦ χροῦ τοῦ σαβούτου· ὣν καὶ ἡμωσάμην αὐτόν τη ἐμῇ γνησίᾳ θηγατρὶ τούνημα αὐτῆς ρυγάληε, δίδω δε τη ἐμῇ θηγατρὶ. χρυσῶν ταρία διάχαράγματα, χηληαδας τέσσαρα ἀπο δὲ των τοιοῦτων τεσσάρων χηληαδων τῶν ταρίων. δίδωμι αὐτῇ τα χοράφια ὅπερ ἔχω ἡς τὴν διακράτησιν τοῦ στόλου, συν τοῦ ὄρους καὶ ἐλεῶνος καὶ ἐτερόν δένδρων τα λεγάμενα τοῦ καταναγκη, δια ταρια χρυσοῦ ἐξακόσια. καὶ ἐτέρων τριῶν χηληαδων ταρίων ποσώτιτα, καὶ παρα κυρίου θεοῦ το μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος, ὅθεν ἐγράφη χειρὶ ἐμῷ βασιλείου ευτελοῦς πρωτοπαπα τῆς μεγάλης καθωληκῆς ἐκκλησίας· καὶ ταβουλαριου πόλεος, λουκιδου μηνὶ ἰουλίῳ τη δικτιωνος δ' ἐτὸς ςχπδ'. ἐνώπιον ἁξιολόγον καὶ ἁξιόπιστον μαρτυρῶν. † Φίλιππος βάλγερος μαρτυρ υπεγραφα τοῦ τίμιον σταυρόν. † Ego. . . . filius mathei sabuti testis sum, † Simon de nucera testis sum,

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 61.)

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Tabulae nuptiales factae a me Hugone filio demortui Matthaei Sabuti uxori mihi a Deo datae, cui nomen Regalia, filiae legitimae Muriellae coniugis defuncti domini Nicolai Maleini, quam mihi connubio iunxi. In primis trado ipsi ratione sive donationis ante nuptias, sive theoretri eius, tertiam partem feudi, quod habeo, quatuor caballariorum; et rerum mobilium ac semoventium, si qua possideo, tertiam quoque partem, et non solum medietatem bonorum immobilium, verum etiam tertiam partem bonorum mobilium ac semoventium, quae forte acquisivero, et domini Dei magnam ac divitem misericordiam. † Sanctissima Dei Genitrix cum Unigenito tuo filio et Deo feliciter nos adiuva. Cum mihi Muriellae uxori defuncti Nicolai Maleini placuerit nuptum dare filiam meam legitimam Regaliam divinitus mihi dato genero, cui nomen Hugo de Sabuto, dono eidem filiae meae tarenorum asperorum ex auro quatuor millia. Praeter vero huiusmodi tarenorum quatuor millia, do ipsi praedia, quae dicuntur de Catananci, quaeque possideo in pertinentiis Styli, cum nemore et oliveto et aliis arboribus, aureis tarenis sexcentis aestimata; ad haec alia tarenorum tria millia, et domini Dei magnam ac divitem misericordiam. Quare scriptum est manu mei Basilii humilis protopapae maioris catholicae ecclesiae, et tabularii civitatis Lucidi, mense iulio, indictione IX, anno 6684, coram honestis et fide dignis testibus. † Philippus Balgerus testis subscripsi venerandam crucem,

*Presbyter Constantinus de Ancaburi et presbyter Nicolaus eius frater tradunt Gulielmo magistro Ere-
miliarum praedium positum in loco dicto Silepa, et accipiunt in permutationem aliud praedium Ar-
saphiae situm.*

† σίγνον χειρὸς Χωνσταντινου ἱερέως υἱὸς πρεσβυ-
τερου ἰωαννου τοῦ ἀγκαβουρη. † σίγνο χηρὸς πρεσβυ-
τερου νικολάου ἀδελφου αὐτοῦ.

† ἡμεῖς οἱ ἀνοτέρω γεγραμμένοι, οἱ τὰ ἡμέτερα
σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωόποιου σταυροῦ ταῖς οἰκείαις
ἡμῶν χερσὶν καθ'ὑπογράφαντες ἐκουσία ἡμῶν γνώμη
καὶ ἰδία προέρεσει· καὶ οὐκ ἔκ τῆς τοῦ πάραπαν
ἀνάγκης, ἢ υἱας, ἢ δόλου, ἢ ραδιουργίας, ἢ καὶ ὅσα
μὲν ἐν τοῖς θείοις νομοῖς εἰσὴν ἀπηγορεύμενα· ἀλλὰ
συμπεροθιμία πάση καὶ ὀλοφύχῳ προδέσει, καὶ τρό-
πῳ ἀγαθωτάτῳ, δι' ἧς ὁμολογούμεν καὶ φεινόμεθα
ποιῶντα πρὸς σὲ τὸν ἡμέτερον ἅγιον αὐθεντην καὶ
δοσιότατον πατέρα καὶ μαῖστορα τῶν του πρωτομαρ-
τυρος καὶ ἀγίου στεφανου πατρων καὶ λοιπῶν ἀνα-
χωριτων καὶ εἰς τὸν κυρον πετρον ἱεραρχοῦντων καὶ
πριουρον ἁγίων ἀποστολων. λέγωμεν δι' τῶν αὐτῶν
ἁγίων μαϊστορα κυρον γουλλεῖλμον, ὡς προσέφημεν
ἀνταλλαγωγὴν ποιῶντα ἐκ τοῦ ἡμέτερου χωράφιον,
ὅπερ ἔχωμεν εἰς τόπον ἐπιλεγόμενον σιληπάν. ἐκ πα-
τρικῆς ἡμῶν κληρονομίας· ἐπάρχει δὲ ὁ περιόρισμός
αὐτοῦ οὕτως· ἀπὸ ἀνατολᾶς τὸ χωράφιον τοῦ μα-
γλούφα, καὶ ἀναβενὶ τὸ σύνορον ἀχρι εἰς τὸν σκινον·
καὶ διαβένι τρακλὰ ἀχρι τοῦ συνόρου χρίσονα· καὶ
κατέρχεται ὁ ρύαξ ἀχρι τοῦ μαγλουφα καὶ συνκλή-
διὰ τὸ ἀναλαβεῖν ἡμᾶς ἐξ υμῶν ἀντάγειν ὑπὲρ τοῦ
ριθεντος χωραφίου, ἑτερον χωράφιον ὅπερ ἔχετε ὑμεῖς
ἐκ τῆς ἀρσαφίας εἰς τὴν μουνίταν. τὸ πλησίον τοῦ
ποταμοῦ. καθὰ καὶ ἰδὲ ὁ περιόριστος ἐστίν, μέσον
τῶν χωραφίων ἀγίου ἰωαννου τοῦ θεριστου καὶ ἀπὸ
δυσμᾶς ἡλίας κονδιδος. τοῦ ἔχειν ὑμᾶς αὐτῶ ἐπέξου-
σίως· ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ διήνεκαῖς μέχρι τερ-
μάτων αἰώνων. ὡς τῷ κίρως καὶ τὴν αὐτοῦ ἐξου-
σίαν παρ' ἡμῶν ἰληφώτες· καὶ ἡ μὲν ποτὲ καίρῳ ἢ
χρόνῳ ὀραθήσεται τίς παρὰ τῶν ἡμετέρων ἰδίων ἢ
κληρονόμων, βουλόμενος ποιῆσαι κίνησιν ζητησιν ἥται
ἢ ἀν δίκποτε ἀγογὴν, ἢ ἀν ἰστάμεθα καὶ διέκδικούμεν
σας αὐτῶ ἐκ παντὸς προσώπου ἢ δὲ καὶ μετὰ μέλοι

† Signum manus Constantini sacerdotis filii pre-
sbyteri Ioannis de Ancaburi. † Signum manus pre-
sbyteri Nicolai fratris ipsius.

† Nos suprascripti, qui nostra signa honorabilis
et vivificae crucis propriis nostris manibus exara-
vimus, spontanea nostra sententia et propria ele-
ctione, nullaque prorsus necessitate, vel vi, vel
dolo, vel fraude, vel quovis modo vetito a divinis
legibus; sed omni alacritate, et totius animi pro-
posito, optimaque ratione, declaramus facere (*per-
mutationem*) tecum nostro sancto domino et religio-
sissimo patre ac magistro patrum Protomartyris et
sancti Stephani, ceterisque anachoretis, et domino
Petro monacho et praeposito sanctorum Apostolorum,
nempe cum eodem sancto magistro domino Gulielmo
permutamus, uti antea diximus, nostrum praedium,
quod habemus in loco dicto Silepa ex paterna nostra
hereditate. Circumscriptio vero ipsius ita se habet:
ab oriente exstat praedium Manglufae, et ascendit
confinium usque ad lentiscum, et transit inaequaliter
usque ad confinium Chrysonae, et descendit rivulus
usque ad Manglufam, et clauditur. Nos autem ac-
cepimus a vobis pro dicto praedio ex permutatio-
ne aliud praedium, quod vos possidetis Arsaphiae
ad Munitam, prope flumen, quemadmodum circum-
scriptum exstat in medio praediorum sancti Ioannis
Theristae, et ab occidente finitimum est Eliae Condi-
do, ut habeatis illud in vestra potestate a praesenti
die, et in omne aevum usque ad finem seculorum;
utpote qui dominium et facultatem a nobis accepi-
stis. Sin autem quacumque occasione vel tempore
quis ex nostris propinquis vel heredibus molestiam,
quaestionem, vel quamcumque actionem in vos in-
tenderit, nos antestabimus et defendemus vcsmetipsos
ab omni persona. Quod si consilium mutaverimus,

γενησώμεθα, ἵνα μὴ εἰσακούμεθα ἀλλ' ἵνα ζημιώ-
μεθα πρὸς ὑμᾶς νομισματὰ β'. Ἐγραφή ἐπὶ ἔτος ς'χ'πδ'
ινδικτιωνος θ' ἐνοπιον μαρτυρων :

† ἀρκαδιος εὐτελής πρωτοπαπας στύλου παρευραι-
δεις μαρτυρ υπεγραφα † πρεσβύτερος ρωγεριος μαρ-
τυρ υπεγραφα † ιωαννης καραμαλλος μαρτυρ † μου-
λης καὶ βεσκόμης μαρτυρ † ιωαννης ἀτζημάννας μαρ-
τυρ υπεγραφα † Φωτινὸς γίτζος μαρτυρ υπεγραφα
† πέτρος εὐτελής πρεσβύτερος καραμαλλος εγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 65.)

ne exaudiamur, sed pro muleta solvamus vobis nu-
mismata duodecim. Scriptum est anno 6684, inli-
ctione IX, coram testibus.

† Arcadius humilis protopapa Styli, qui interfui,
testis subscripsi. † Presbyter Rogerius testis sub-
scripsi. † Ioannes Caramallus testis. † Mules Vice-
comes testis. † Ioannes Atzimanna testis subscripsi.
† Photinus Gitzus testis subscripsi. † Petrus hu-
milis presbyter Caramallus scripsi.

CLXXXIX.

1177 — Mense Aprili — Indict. X — Tarenti.

*Vitalis filius Eugenii donat Basilio archiepiscopo Tarentino totam partem bonorum, quam possidebat in casali Castinnii, propter potestatem ei factam ab eodem archiepiscopo extruendi sibi monumen-
tum in maiore ecclesia Tarentina.*

† βίταλιος υἱος ευγενίου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁ-
γίου πνεύματος. ὁ προγεγραμμένος βιτάλιος. ὁ τὸν
τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος οἰ-
κειοχείρως προτάξας, τὸ παρὸν ἔγγραφον πρὸς σε τὸν
δεσπότην κύρ βασιλεῖον καὶ εὐλαβεστάτον ἀρχιεπίσκο-
πον ταρανίου καὶ πρὸς ἅπαν τὸ μέρος τῆς ὑπὸ σὲ
μεγάλῃ καὶ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ σου, οὕτως ἐδελου-
σίως ὑπεκτίθην. ἐπειδὴ τόπον δέδωκάς μοι ἔσθαι
τοῦ κοιμητηρίου τῆς δηλωθείσης μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ
σου ὅπου τῆς κόγχης τοῦ μεγάλου θησιαστήριου
καὶ παρεχώρησάς μοι τοῦ κτίσαι με ἐν αὐτῷ, μνημεῖον
ἰδίον μου τούτου χάριν καὶ ὑπὲρ ἀναπαύσεως ἔτι γε
τῶν γονέων μου δοροῦμαι σοὶ καὶ παντὶ τῷ μέρει τῆς
ἐκκλησίας σου ὅλον τὸ μέρος μου ὅπερ οἰωδύποτε
τρόπῳ ἔχω καὶ κέκτημαι εἰς τὸ χωρίον καστινίου
ἀπὸ τε χωραφίων, ἐλαιῶν, ἀγριελαιῶν, νομάδων, ἀμ-
φόδων, πηγᾶδων, καὶ κηπουριῶν, καὶ παντὸς ἄλλου
ἀρμόζοντός μοι ἐν αὐτῷ· μὴ φυλάξας εἰς τὴν ἐξουσίαν
μου ἐν αὐτῷ οὐδ' ὅσον βῆμα ποδος. ἐφ' ᾧ ἐξουσίαν
σοὶ καὶ παντὶ τῷ μέρει τῆς ἐκκλησίας σου ἐπὶ τὸ
μέρος μου τοῦ καστινίου καὶ παρρησιαν ἀπὸ σήμερον
ἐγχειρίζομαι, πωλεῖν αὐτὸ εἰ βούλῃσθε δωρεῖσθαι
ἀντικαταλλάττειν, βελτιοῦν. καὶ πᾶν ἄλλο ἀνύειν
καὶ ἐκπληροῦν ἐπ' αὐτὸ ὅσον τὸ δεδογμένον ὑμῖν. οὕ-
τως οὖν ἀπὸ σήμερον ὅλον καὶ ὁλόκληρον τὸ μέρος

† Vitalis filius Eugenii.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascriptus Vitalis, qui venerandam et vivifi-
cam crucem una cum nomine propria manu exaravi,
praesens instrumentum tibi Domino domino Basilio
piissimo Archiepiscopo Tarentino, omnique parti
maioris et catholicae ecclesiae, cui praees, hoc pacto
sponte trado. Quoniam locum mihi dedisti intra coe-
meterium dictae maioris ecclesiae tuae pone concham
magni altaris, et facultatem mihi tribuisti proprium
monumentum ibi extruendi; hac de causa, itemque
pro requie meorum parentum, concedo tibi totique
parti ecclesiae tuae totam meam portionem, quam
quocumque modo habeo et possideo in casali Castinnii,
tam de territoriis, oleis, oleastris, pascuis, semitis,
puteis et hortis, quam de quacumque alia re quae
est de mea pertinentia in dicto casali, nihil ibi re-
servans sub mea potestate ne passum quidem pedis.
Praeterea facultatem tibi trado, omnique parti ec-
clesiae tuae, et omnimodum ius tibi a praesenti die
concedo super dictam meam portionem Castinnii,
(nempe ipsam) vendendi, si tibi placuerit, donandi,
permutandi, meliorandi, et de ea faciendi quodcum-
que volueris. Hoc igitur pacto amodo do et concedo
totam et integram portionem meam, quam habeo in
casali Castinnii, et quae ad me pertinent quomodo-

μου ὃ ἔχω καὶ ἀρμόζει μοι οἰκωδῆποτε τρόπῳ εἰ τὸ χωρίον κασπίνιον χωραφίων ἐλαιῶν ἀγριελαίων νομάδων ἀμφοδῶν πηγαδῶν κηπουρίων καὶ παντός ἄλλου τῶν ἐκεῖ ἀνέχοντός μοι ἐμὴν δωρησάμενος καὶ παραδιδούς σὺν πᾶσι δικαίοις αὐτῶν, μηδὲν ἐν ὅλῳ τῷ χωρίῳ τούτῳ εἰς τὴν ἐξουσίαν μου διαφυλάξας, εἴπερ ὁφέποτε μεταμελοῦμενος κατὰ τινα μηχανὴν καὶ πρόσφασιν ἀφελεῖν δελέσσω ταῦτα ἀφ' ἡμῶν ἢ ἀπὸ διαδόχων ἡμῶν καὶ ἀπὸ παντός τοῦ μέρους τῆς ἐκκλησίας ἐγὼ ἢ κληρονόμοι μου, καὶ οὐχὶ μάλιστα διεκδικῆσαι ταῦτα ἡμῖν ἀπὸ παντός ἀνθρώπου, ἵνα παντὶ τῷ μέρει τῆς ἐκκλησίας σου νομίσματα ῥηγάτα δέκα καταβάλωμαι, καὶ τῷ δημοσίῳ τοσαῦτα ἕτερα, διὰ τὸ οὕτως ἀρεσθῆναί με. Φυλάττοντα μετὰ ταῦτα πρὸ παρόν τῆς δωρεᾶς ἐγγράφον ὀχυρόν ἐσαεὶ ὃ ἐγράφει ἀξιώσει ἡμοῦ χειρὶ στέφανίτζη ταβουλαρίου ταραντου καὶ υἱοῦ πέτρου, μηνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδικτιωνί ἑξήτους ςχπέ, παρουσία μαρτυρῶν †

† λέων μανιάκης ὁ υἱὸς πάντολεόντος τοῦ μανιάκη μαρτυρῶν ὑπέγραψα οἰκεία χειρὶ.

† ego Wilelmus Salvaticus. testis. sum.

† ἀδῆμάριος υἱὸς βυζαντίου μαρτυρῶν ὑπέγραψα οἰκεία χειρὶ.

cumque, nempe territoria, oleas, oleastros, pascua, vias, fontes, hortos, et quidquid aliud mei dominii sit, cum omnibus iuribus et privilegiis, nihil in toto hoc casali sub mea potestate reservans. Quod si temporis progressu poenitentia ductus, aut aliqua de causa aut praetextu haec repetere praesumpsero a vobis, sive a vestris successoribus et ab omni parte ecclesiae, sive ego sive mei heredes, ac non vel maxime vindicavero ab omni persona, solvere tenear omni parti ecclesiae tuae solidos regales decem, et Fisco publico tantundem, quoniam ita mihi placitum est: et nihilominus firmum remaneat in perpetuum huiusmodi concessionis instrumentum, quod meo rogatu scriptum est manu Stephanitzi tabularii Tarenti et filii Petri, mense aprili, indictione X, anno 6685, praesentibus testibus.

† Leo Maniaces filius Pantaleonis Maniacis testis propria manu subscripsi.

† Ademarius filius Byzantii testis propria manu subscripsi.

(Ex Paschalis Baffii apographo in maiori Neapolitana Bibliotheca adservato, in cuius fine haec verba leguntur: *Diligentissime descriptum ex apographo, quod asservatur in Tabulario Archiepiscopii Tarentini, rogante amicissimo viro Alex. M. Kalaephato Episcopo Uritano.*)

CXC.

1177 — Mense Iulio — Indict. X — Panormi.

Capila vidua Ioannis de Aliph eiusque filii vendunt Donato praeposito monasterii S. Ioannis Evangelistae vineam cum praedio inculto, positam in suburbio civitatis Panormi, tarenis septingentis.

† σίγνον χειρὸς καπίλης γυνῆς τοῦ ἀπιχομένου ἰωάννου δε αλῆφ, ἀναλαμνανωμένης καὶ τὰ ἀνεληκά μου τέκνα. † σίγνον χειρὸς ἰοσφρὲς υἱοῦ αὐτῶν.

ἡ προρηθείσα καπίλη σὺν τῷ υἱῷ μου ἰοσφρὲς, οἱ τὰ σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωόποιου σταυροῦ οἰκοίαις χερσὶν ἀνωτέρῳ τυπώσαντες ἐμολογοῦμεν ὡς ὅτι ἡδία ἡμῶν βουλῇ καὶ ἐκουσίᾳ προῆρέσει χωρὶς δόλου καὶ χλεύης ἢ ραδιούργιας καὶ πάσης ἄλλης ἀπιγωρευμένης αἰτείας ἢ υἱας ἄλλ ἐν ἐρρωμένῳ ἡμῶν τὸ νοὶ καὶ λογισμῷ ὑγιένοντι μετὰ παντός θελήματος. πεπραχάμεν πρὸς σὲ τὸν κύριον δωνάτον τὸν ἀδικοῦμενον τῆς

† Signum manus Capilae uxoris defuncti Ioannis de Aliph nomine quoque reliquorum meorum filiorum. † Signum manus Iosfredi filii ipsorum.

Ego supradicta Capila simul cum filio meo Iosfredo, qui signa honorabilis et vivificae crucis propriis manibus supra descripsimus, declaramus nostra propria voluntate et spontanea deliberatione, sine dolo, vel fraude, vel malitia, et quacumque alia vetita causa, vel vi, sed integra mente sanoque consilio, ac tota voluntate vendidisse tibi domino Donato praeposito venerabilis monasterii sancti Ioan-

σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ εὐαγγελιστοῦ. τοῦ ἐν τῷ κάτωθεν μέρει του θεόφρουρίτου καὶ μεγάλου παλατίου. καὶ πρὸς τοὺς μετα σοῦ ἀδελφούς· τὸ ἡμέτερον ἀμπέλιον ὅλον καὶ τὸ μετα αὐτοῦ ἀργὸν χωράφιον τὸ περιέχων διάφωρα δένδρα τὸ ἐν καὶ διάκείμενον ἐν τοῖς πράστεισις πόλεως πανόριου εἰς τὸ ἀγρὸν μαρίας· διὰ ταῖα ἐπτακύσια κοκκου α'. ἅτινα ἀπὸ τῶν χειρῶν σου εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας ἐδέξάμεθα τέλεια καὶ ἀνελληπῆ· παρεδώκαμεν τοῦτο τὸ ἀμπέλιον καὶ τὸ χωράφι πρὸς ὑμᾶς λόγῳ τοῦ προρηθέντος θείου ναυῦ τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ εὐαγγελιστοῦ· διὰ τὸ ἀγνωσθεῖναι τοῦτο ἀπὸ τοῦ πράγματος τῆς ἁγίας μονῆς· καὶ πεποιῆκαμεν ἐκ τούτου τοῦ ἀμπελώνος καὶ τοῦ χωραφίου πρὸς τὸν θεῖον ναὸν ταύτην τὴν τελείαν διάπρασιν τὸ ἐπέξουσας εἶχειν αὐτὸν εἰς τελείαν νομὴν καὶ κυριώτητα· ποιῆν ἅπ' αὐτῶν εἰ τι καὶ βούλη· οἷον πωλεῖν χαρίζειν καὶ πάντα ποιῆν ἅπ' αὐτῶν ὅσα θείος νόμος τοῖς τελείοις δεσπόταις παρέκκελεύεται· περιωρίζεται δὲ ὁ προρηθεὶς ἀμπελος οὕτω· τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ σέζει μέχρι ἀμπέλου κλάρου καὶ τοῦ προρηθέντος χωραφίου· καὶ ἐκ δύσεως ὑπάρχει χωράφιον δεσποτικόν· καὶ ἐκ νότου τὸ ἀμπέλιον τῆς ἐγκλησίας· καὶ ἐκ νορράς τὸ ἀμπέλιον κυροῦ ἀνσάλδου· καὶ τὸ χωράφι περιωρίζεται οὕτω· τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ ἄχρι τῆς στρατᾶς λημύνους· καὶ ἐκ δύσεως τὸ προρηθὲν ἀμπέλιον καὶ τὸ ἀμπέλιον τῆς μονῆς· καὶ ἐκ νότου τὸ ἀμπέλιον ἰωάννου ρηγίνου· καὶ ἐκ νορράς τὸ ἀμπέλιον μάλιστα κλάρου· καὶ συγκλήσυν· παρεδώκαμεν τοῦτο τὸ ἀμπέλιον καὶ τὸ ρηθὲν χωράφιον πρὸς τὸν ἅγιον ιαόν· σὺν πάντα δικαιώματι αὐτῶν καὶ ἡσοδούς ἐξόδους· καὶ ἄεσι· τοῦ ἔχειν ταῦτα ὁ θείος ναὸς κατὰ τελείαν νομὴν καὶ δεσποτίαν μέχρι τεματίων αἰώνων· ἡμεῖς δὲ ἵνα διέκδικώμεν τοῦτο ἀπὸ παντός προσώπου· ἀπὸ παντός ἀνθρώπου· ἀπὸ πάσης αἰτίας· ἀπὸ πάσης ζητήσεως καὶ πάσης ὀχλήσεως· ἡ δ' οὐχί· τότε μὴ μόνον τῇ τιμῇ ἣν ἡλήφαμεν διπλῇ ἀλλὰ καὶ τριπλῇ καταυκλωμένα· καὶ πρὸς τὸ δεσποτικὸν νομιστῆριον νομισματα οβ' ἀποτηρώμεθα· εἴτα στερεὰν καὶ ἀμετακίνητον τὴν παρούσαν αὐδέρετον πρᾶσιν διασφύρσωμεν σὺν κληρονόμοις ἡμετέροις καὶ διαδόχοις ἐνάπασιν· εἴ τις ἐγράφη τῇ χαρᾷ καὶ ἀντηλήφει τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν δεσπότης γουλιέλμου μεγάλου ρηγός· παροῦσία τοῦ ἱερωτάτου πρωτοπαπα πόλεως πανόριου κυροῦ κωνσταντίνου καὶ τῶν πα-

nis Evangelistae, quod extat in inferiori parte a Deo servati ac maioris Palatii, et fratribus tuis successoribus, vineam nostram integram simul cum praedio inculto prope ipsam extante, diversis arboribus circumdato, sitam ac positam in suburbio civitatis Panormi in agro Mariae, tarenis septingentis grani unius; quos cum a tuis in nostras manus accepissemus perfectos et integros, tradidimus tibi nomine antedicti templi sancti Ioannis Evangelistae vineam hanc et praedium, eo quod ea emisti pecunia sancti monasterii, et propterea fecimus sancto templo hanc perfectam venditionem vineae et praedii, ut ipsa possideat pleno iure et potestate, et de iis faciat quidquid voluerit, nempe vendat, donet et omnia peragat, quae divina lex absolutis dominis concedit. Hos vero confines habet dicta vinea: ab oriente vadit usque ad vineam Clari et praedictum praedium; ab occidente extat praedium Domini; ab austro vinea ecclesiae; et a septentrione vinea domini Ansaldi. Praedium vero hos habet confines: ab oriente vadit usque ad viam Portus; ab occidente extat praedicta vinea et vinea monasterii; ab austro vinea Ioannis Rhegini; et a septentrione vinea magistri Clari, et clauditur. Tradidimus vineam hanc et dictum praedium sancto templo cum cunctis iuribus ipsius, introitibus, exitibus, et aeribus, ut ea habeat divinum templum in perfecto dominio et potestate usque ad finem seculorum. Nos autem defendemus illud a quacumque persona et quocumque homine, et omni causa, omni lite, omni-que molestia; secus vero, non modo solvemus duplum pretii quod accepimus, sed triplum; et Fisco regio numismatis duobus et septuaginta mulctabimur. Deinde firmam et immutabilem praesentem voluntariam venditionem in omnibus servabimus cum heredibus nostris et successoribus, quae scripta est sub faustissimo principatu potentis et sancti domini nostri Gulielmi magni regis, coram venerabilissimo protopapa civitatis Panormi domino Constantino, et

ρευρεθέντων ἀξιόπιστων μαρτύρων. χειρὶ καλοκύρου ταουουλαρίου. μηνὶ ἰουλίῳ τῆς ἰνδικτιῶνος ι' τοῦ ς' χ' π' ε'τους.

† ρογερῖος τόκκος ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀπικρομέου ἰωάννου δε ἀλήφ μαρτυρῶν ὑπέγραψα τὸν τίμιον σταυρον καὶ στέργω ταύτην τὴν πράσιν πρὸς τὸ διὰ τῶν ψ' ταρίων ἀγωρασθῆναι κτήμα τῶν παίδων ἰωάννου ἀλήφ † ὅτων χαρυίτης μαῖστορος ἰωάννου μαρτυρῶν ὑπέγραψα οικηοχέως † θεόδωρος υἱὸς στεφάνου μαρτυρῶν ὑπέγραψα τὸν τίμιον σταυρόν . . . . . † ραμνερτος τοῦ σορακι νοηττελλαριος τοῦ κρηταιοῦ ρηγὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα τὸν τίμιον σταυρὸν.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 66.)

fide dignis testibus, qui interfuerunt, manu Calocyri tabularii, mense iulio, indictione X, anno 6685.

† Rogerius Toccus ex mandato defuncti Ioannis de Aliph testis subscripsi honorabilem crucem, et ratam habeo hanc venditionem praediorum tarenis septingentis a filiis Ioannis Aliph emptorum. † Odo Charbites filius magistri Ioannis testis subscripsi propria manu. † Theodorus filius Stephani testis subscripsi honorabilem crucem . . . . . † Robertus de Soraci Buttellarius potentis Regis testis subscripsi honorabilem crucem.

CXCI.

1178—Indict. X.

Leo filius Gulielmi Camerlingi et notarii cum fratre et matre Bia pignerat Nicolao Vesterario praedia, ad Larnacam posita, tarenis Salernitanis sex et nonaginta.

† ε'τους ς'χ'π'ε'. ἰνδικτιῶνος ι'. ἐν τοῖς. καιροῖς. τῆς κωμίτισσας. ἡμῶν ἀδίλαγία καπριλλίγγου δι' τῆς αὐτοῦ χωρᾶς νοταρίου· τῷ σαλλερνῷ τζωφου· καὶ καταιπᾶνου τῆς χωρᾶς ὀλέττας. γουλτζέλμου. ὁ υἱὸς νικόλαου τοῦ θέπεντου ἐν ονόματι τοῦ πατρὸς· καὶ τῷ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος σίμῳ γενόμενον· παρ' ἐμοῦ λεοντος· υἱοῦ γουλτζέλμου· καπριλλήγγου· καὶ νοταρίου· ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· μετὰ τῆς μητρος αὐτοῦ τῆς βίας. ἡμῆς. οἱ προγεγραμμένοι· οἰκοῖα ἡμῶν γνώμη. καὶ ἀγαθῇ πρὶ ἐρεσί· καὶ οὐκ ἐκ τινος το παρχπαν. ἀνακκη ἡ ραδιούργητας· φευνόμεθα· καὶ υἰάλωμεν. εἰς ἀμύχην ὅλα τα χωραφια. ἣν ἐχωμεν εἰς τοὺς λάρνακην. ὑπὸ τὸν δρόμων. καὶ ἐπὶ τὸν δρόμων. τῷ βεστεράρου νικόλαου· εἰς ταρία σαλεριὰ. 45. μετὰ υμεροδένδρια. καὶ ἀγρια. καὶ κύπον. καὶ τὸ ἄγρην. ἕως. δ'. χρόνους. καὶ μετὰ τὸν δ'. χρόνων. οὐκ ἔχη ὅριον· ἐπέκοιν. ὅταν δὲ θάλουσιν διδῆναι τα πεδία τα ταρία εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἃς ἔχουν ἡ τα πεδία ἡ τα χωραφια οὕτως. ἵνα κάμουν τα χωραφια. καὶ ἐκυαλλουν. τὸν καρπῶν οὗτος ὡς ἐστὴν δίκαιον καὶ συνηθῆναι. ἐὰν δὲ λάχην. καὶ θείλουν πούλῃν τὰ χωραφια. ἵνα. μὴδὲν ἔχουν ἐξουσίαν. οὐδὲ πούλῃν. οὐδὲ υἰάλῃν εἰς. ἀμύχην. εἰς ἀλλων ἀνδρω-

† Anno 6686, indictione X, temporibus Comitissae nostrae Adeiasiae, et Camerlingi eius civitatis notarii Tzoffi de Salerno, et Catapani civitatis Olettae Gulielmi filii Nicolai Thepentii. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Signum factum a me Leone filio Gulielmi Camerlingi et notarii, a meo fratre, et Bia matre mea. Nos suprascripti de propria nostra sententia et bona voluntate, nulla omnino necessitate, aut malitia intercedente, declaramus oppignerare omnes nostras terras, quas possidemus ad Larnacam infra et supra viam, Nicolao Vesterario pro tarenis Salernitanis sex et nonaginta, cum arboribus cultis et incultis, et hortum, et locum venationi destinatum, ad annos quatuor; et elapsis quatuor annis, nihil praeterea aliud definitum intelligatur. Si vero voluerit tradere ecclesiae campos et terras, possideat ipsa dictos campos et terras hoc pacto, ut agros colat, et fructus solvat, prout iuris et moris est. Quod si forte praedictas terras vendere voluerit, potestatem non habeat nec vendendi,

πων· οι μη τῆς τῆν ἐγκλισίαν τῆς ἀγίας δευτέρου
τῆς περτούσας· ὅτος· ἐάν δὲ θέλουν· δώσῃν· τίσου-
τον ὡς ἑναν· ἄλλον ἀνδρωπὸν· χορῆς παση ἀντηλο-
γίας ἢ ραδιουργίας· ὑπὸ υἱὸν καὶ ἐγγινητὴν· ἐγγι-
τῆς· γουληῆλμου τῆς κουστητήνοισ· ἀνταβιάνου του
βιζζηλίου· ἐνόπιον· καλῶν μαρτυρων ἰωαννης κριτῆς
ο υἱος· λεοντος κριτου † μαρτυρ κυρ δάριου † μαρ-
τυρ σατριάνου † μαρτυρ πρεσβυτερος σπάρανου †
μαρτυρ εὔρσου δὲ χριστοφωρου † μαρτυρ ἰωαννης
του δουμειστικου. †

† ἐγραφη· διὰ χειρος· πρεσβυτερου υἱτάλης· ὁ
υἱος· ἰωαννου τῆς· κορτῆς.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 68.)

nec cuiquam alii personae oppignerandi, nisi soli
ecclesiae S. Mariae de Pertusia. Si autem voluerit
tantum reddere, quantum et alii coloni, tunc siue
ulla controversia aut dolo res agatur per sponsores,
et fideiussores Gulielmum de Cusentina, et Octa-
vianum de Viziuso. Actum coram probis testibus,
Ioannes Iudex filius Leonis Iudicis. † Testis domi-
nus Darius. † Testis Satrianus. † Testis presbyter
Sparanus. † Testis Ursus de Christophoro. † Testis
Ioannes de Domestico. †

† Scriptum manu presbyteri Vitalis filii Ioannis
de Curte.

CXCII.

1179 — Mense Ianuario — Indict. XII.

Testamentum Ulu filiae Nicolai Rhegini.

† ἐν το ὅρος φιλοσοφίας· κατὰ τὸν μέγαν βασι-
λειον· μέλει θανάτου, τὸ γὰρ διάπαντὸς μελέτη θά-
νάτου ποιῆσαι τὸν ἀνδρωπὸν· τὰ πρὸς ψυχικὴν
σωτηρίαν ὄραν· ἕμα τε καὶ τῇ μελετῇ τῶν θείων
γραφῶν· διαμονῇ καὶ συντηρεῖται· ἐν οἷς θεὸς χαί-
ρει καὶ ἀνδρωπῶν γένος θεοπρεπὲς πολιτεύεται· κα-
θὼς περ καὶ ὁ προφῆτης δαβὶδ ἐντέλλεται λέγων·
ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνδρωπὸς ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ὀφεί-
ται θάνατον· οὔτε τίς ρύσεται τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἐκ χει-
ρὸς αὐτοῦ· καὶ ὁ κυριὸς ἡμῶν ἐν τοῖς θείοις εὐαγγε-
λίοις εἶπκεν· εἴ εἶδῃ ὁ οἰκοδεσπότης ποία φυλακὴ ὁ
κλέπτῃς ἔρχεται· ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶσε
διορηγῆναι τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· τοιγάρουν καγὼ οὐλῶ
θυγάτηρ νικολάου ρηγηνῶ· καὶ ἀπεγγομισση νοτα-
ρίου νικολάου καλαβροῦ, ἥ καὶ γυνὴ νοταρίου βασι-
λείου τῇ ἐπωνυμίᾳ προφήτου, ἐν ἀρρωστίᾳ δινη περι-
πισουσα· καὶ πτωχὴ καὶ τὸ τοῦ θανάτου ἄσπονδον τέ-
λος· μήποτε καὶ εἰς ἐμὲ, ἐφνηδίως ἐπεσθῇ ὃς πολ-
λοῖς πολλὰκις συνέβη τούτῳ γενέσθαι· καὶ τὰ κατ'
ἐμὲ γενέσθαι οὗτο καὶ . . . δέδισθαι· ἐὼς αὖ τον
νοῦν καὶ τὰς φρένας σώας υγιούς καὶ ἐρρωμείνας ἔχων
θέλω τὰ κατ' ἐμοῦ παραλειφθέντα γενέσθαι αὐτός·
ἐν πρώτοις ἐπαφίω ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας ἀπὸ τοῦ
ἐμοῦ πράγματος τὸν ἱερεῶν τὸν μελλοντῶν μοι ψάλ-
λιν γρικα καὶ λατυνῶν· τὰρῖα πεντίκοντα· ὡσαύτως

† Inter ea, quae sibi proponit philosophia, est
cogitatio mortis, prout magnus Basilius ait; nam
qui assiduo de morte cogitat, et quae ad spiritua-
lem salutem pertinent contemplatur simul cum di-
vinarum praeceptionum meditatione, immanet et
perseverat in iis, quibus Deus gaudet, et hominum
genus sese Deo dignum gerit. Ita et propheta Da-
vid admonet dicens: Non est homo qui vivet et
non videbit mortem, neque quis eripiet animam
suam de manu eius. Et Dominus noster in divinis
Evangeliiis inquit: Si sciret paterfamilias qua hora
fur veniat, vigilet utique et non sineret perfodi
domum suam. Quapropter ego Ulo filia Nicolai
Rhegiui et proneptis notarii Nicolai Calabri, et uxor
notarii Basillii cognomento Prophetiae, cum in gravio-
rem morbum inciderim, et metuam incertum mor-
tis adventum, ne me ex improvise adoriatur, quem-
admodum multis saepe accidit; hoc inquam ne mihi
est mens et animus sanus, incolumis et validus,
volo de rebus quas relinquam ita testari. In primis
relinquo pro animae salute ex hereditate mea sa-
cerdotibus, qui psallere debent pro me graece ac
latine, tarenos quinquaginta. Item relinquo domino
Ioanni, qui mihi adoptivus, domino autem notario

ἐπαφίω καὶ τοῦ ἐμοῦ πνευματικῶν υἱοῦ κυροῦ ἰωαννοῦ καὶ γιγνήσκει υἱοῦ τοῦ ἐμοῦ συνειμένου κυροῦ νοταρίου βασιλείου· ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ πράγματος καθὰ καὶ διέγνω-
 ρεῖν τὸ χαρτίον ὑπὲρ πρὸς αὐτὸν ἐποίησα· τῷ δὲ ἐμῷ συνευμένῳ ἐπαφίεμαι καὶ πρὸς αὐτὸν τὸ ἐμὸν θεῖον ἄπαν· ὑπὲρ μοι ἐκατέγραψατο τὸ δὲ ἕτερον ἐλ-
 λιπές μου πρᾶγμα ἔσον δ' ἂν ἐστὶν· κυνιτόν τε καὶ ἀκίνιτον καὶ αὐτοκύνιτον ἐπαφίεμαι αὐτὸ πρὸς τὸν ἐμὸν συνειμένον πρὸς τὸ ποιῆσαι τα νουμισμένα τῆς τα-
 φῆς μου· τριτέννατά τε καὶ σαρακαρι καὶ χρονίας καὶ ἀποδοῦναι τα προρηθέντα πεντήκοντα ταρία των ἱε-
 ρεῶν· ὑπαρχειν δὲ αὐτὸν κύριον καὶ αὐθεντήν· καὶ ποιῆν ἐν αὐτῷ ἥτι καὶ νοῦλεται· καὶ οἱ ποιήσοι διὰ τὴν ἐμὴν ψυχὴν· καὶ ὁ θεὸς αὐτῷ ἀνταμῆφεται· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ὥστις δὲ βουληθῇ ἀκυρῶσαι ταύ-
 την τὴν παρ' ἐμοῦ γενημένην πεντήκοντα διάταξιν· ἐν πρό-
 τοις δ' οὐδὲν ἔστω ξένος καὶ ἀλλότριος τῆς καθαρᾶς καὶ ἀμώμου πίστεως τῶν χριστιανῶν· καὶ σχύει τὸ ἀνάθεμα παρὰ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· ἐχέτω καὶ τὴν ἀρὰν τῶν τιμῶν ἁγίων θεοφόρων πα-
 τρῶν· καὶ τὴν ἀγχόνην ἰουδα τοῦ προδοτοῦ· καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ ἔστω· μετὰ τῶν σταυρωσαντων τὸν κυ-
 ριον καὶ εἰς αὐτῶς εἶνα ἐρρωσθῇ ἡ παροῦσα διαθήκη υἱαία καὶ ἀπαρασάλευτος ἀχρι τέλους αἰώνων· ἥ-
 τις ἐγγραφὴ ἐνόπιον ἀξιολογῶν καὶ ἀξιόπιστων μαρ-
 τυρῶν.

† ὁ εὐτελής· βασιλεὺς· πρωτοπαπᾶς δια τοῦ σταυ-
 ροῦ υπέγραψα. † ὁ εὐτελής νικολαὸς διακονὸς τῆς
 μεγάλης καθολικῆς ἐκκλησίας ἱερακὸς μαρτυρ υπε-
 γραψα. † ὁ εὐτελής λεων διακονὸς καὶ δευτερεύων
 τῆς μεγάλης καθολικῆς ἐκκλησίας μαρτυρ υπεγραψα.
 † ὁ εὐτελής ἀναγνοστής λεων ὁ σκευοφυλάξ τῆς
 μεγάλης καθολικῆς ἐκκλησίας ἱερακὸς υπογραφῶ καὶ
 μαρτυρῶ. † βενέδικτος σκυλλακὸς μαρτυρ υπεγραψα
 τῶν σταυρῶν αἰκία χειρὶ. † ὁ εὐτελής λεων ἀναγνο-
 στής καὶ πρωτοφάλης τῆς μεγάλης καθολικῆς ἐκ-
 κλησίας υπογραφῶ καὶ μαρτυρῶ. † ὁ εὐτελής ἀρ-
 καλὸς πρεσβύτερος καὶ πρωτοπαπᾶς καστελλοῦ υι-
 τερου μαρτυρ. † κωνσταντίνος ἀμαρτωλὸς ἐπίσκοπος
 ἱερακὸς τὴν παροῦσαν διάταξιν ἐκυρῶσα. † βασιλεὺς
 εὐτελής πρεσβύτερος ὁ καὶ ταβουλάριος χώρας καστελ-
 λου υιτερου ὁ καὶ τὰ ἀνώτερα γράψας ἐν μηνὶ ἰαν-
 νουαρίῳ ἰνδικτιωνί ἰβ' εἰτους ςχπζ'.

Basilio viro meo legitimus est filius, e meis bonis
 ea quorum mentionem habet instrumentum a me
 pro eodem conditum. Meo vero coniugi relinquo
 totum meum thetretrum, quod ipse mihi in tabu-
 lis nuptialibus scripsit. Reliqua autem bona mea,
 quotquot sunt, mobilia, immobilia et semoventia re-
 linquo viro meo, ut quaecumque fieri solent pro
 sepultura mea perficiat, nempe tricenaria, et qua-
 draginta missas, et anniversaria, solvatque (*prae-*
dictis) sacerdotibus memoratos quinquaginta tarenos;
 ipse autem dominus et arbiter sit, ac faciat de iis
 (*bonis*) quidquid voluerit, et quaecumque fecerit pro
 anima mea Deus ipsi retribuet. Haec quidem praefato
 modo fiant. Quicumque autem hanc a me factam
 tenuem dispositionem irritam reddere voluerit, in
 primis nullam partem habeat purae et inculpaetae
 christianorum fidei, et anathema nanciscatur a Patre,
 et Filio, et Sancto Spiritu, atque maledictionem ter-
 centorum octo et decem sanctorum divinorumque
 Patrum, nec non laqueum Iudae proditoris, ac sit
 consors eorum qui dominum crucifixerunt. Nihilominus
 praesens testamentum firmum et immutabile
 maneat usque ad finem seculorum. † Scriptum est
 coram probis et fide dignis testibus.

† Basilius humilis protopapa per crucem subscri-
 psi. † Nicolaus humilis diaconus maioris catholicae
 ecclesiae Hieracensis testis subscripsi. † Leo humilis
 diaconus et secundicerius maioris catholicae ecclesiae
 testis subscripsi. † Leo humilis lector sacrista maio-
 ris catholicae ecclesiae Hieracensis subscribo et testis
 sum. † Benedictus Scyllacensis testis subscripsi cru-
 cem propria manu. † Leo humilis lector et primus
 cantor maioris catholicae ecclesiae subscribo et te-
 stis sum. † Arcalus humilis presbyter et protopapa
 Castri Veteris testis. † Constantinus peccator epi-
 scopus Hieracensis praesens testamentum roboravi.
 † Basilius humilis presbyter et tabularius civitatis
 Castri Veteris, qui etiam superiora scripsi mense ia-
 nuario, indictione XII, anno 6687.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 67.)

1179 — Mense Maio 15 — Indict. XII.

Gener Stephani de Lapusa, aliique, quorum nomina desunt, vendunt Constae Probato vineam positam in agro Calabri tarenis sexdecim.

..... ιητας ἀναλαμβάνουμενοι
ιδίους καὶ κληρονόμους καὶ πάσαν ἐνὶ χλῆρῳ τιν πα-
ρούσαν ἐνγραφῶν ἀποχρῆν ἀποταγῇ καὶ τελῆαν διά-
πρασιν τίθημι καὶ πιῶμεν ἐκουσία ὑμῶν τι γνημοί·
βουλῇ· καὶ θελήσει· καὶ οὐκ αἰκ τινῶς τῷ παραπαν
ανάγκης· ἡ βίρας· ἡ ραδιουργίας καὶ τῆς οἰας· περι-
στάσεως φενωμεθ' ἡμοίς· ἡ προγεγραμμένοι πούλῳ· τα
τῷ ἡμετερον ἀπέλῃων· το ὦντα καὶ διὰ κῆμενον ἡς
χωρίον καλαβρῶ το ἀπερ ἐχόμεν· ἐκ τον ἐμον πεθε-
ρὸν κυρον στέφανον τις λάπουςας· περιωρίζεται δε
οὕτως· κατὰ μὲν ἀνατολὰς· ὁ ρίαξ καὶ το χωρὰ φιον
του ἀδάμου· κατὰ μεσινβρίας· το ἀποριω του πρε-
σβυτερου νικολάου του κηρτοῦ, ἀρκτοῦ· του αὐτου
πρεσβυτερου νικολάου του κηρτου· μεσινβρίας του αὐ-
του ἀγῶρστού· καὶ σινκλη· τούτω σι πέπρακάν ἡς
σε κοισταν προβατον· ὅς δια ταρία ιε'· ἀντίνα λαβῶν·
ἀπο τας χήρας σου· ἡς τας ἡμετερας χήρας· ἐπιτήσαν
σι το παρῶν τις πράσις χαρτίων· του ἐχῃν σε αὐτόν
ἀπο τιν σήμερο ἡμέραν καὶ ὥραν· ἐς ἀτῇ· πούλῃν χα-
ρίζην ἀνταλλάττη καὶ ἡς πρίκα τέκνο κατὰ γράφι ὡς
το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμου ἡληφός· μοι ἐνο-
χλούμενος μοι ἐμποδιζόμενος παρὰ τινος μοιτε ξένου
προσέπου το σινδῶλον· ἡ δὲ ποτὲ καιρῷ φανῇ τις
ἐναντητων σε· ἤσταμαι καὶ διεκδικῶ σε ἀπο παντὸς
ἀνθρώπου· ἡδίου καὶ ἀλοτρίου· ἡ δὲ μετὰ μέλη γε-
νόμεθα καὶ ἡς διαστροφὴν ἐπανελθόμε· μοί ἡρακουέ-
στο μας ἀλλ' ἐπρότις· ἡνα ζήμοιούμεθα· ἡς το δημο-
σιων· νομισματα λς'· καὶ πρὸς σε τον ἀγῶραστὴν·
διπλὴν τιν ποσοτήτα καὶ βλετησίσι· καὶ ἡδ οὕτω
στέργη καὶ ἐνμένι ἀχρι τερμάτο· ἐώνον· ἡ καθαρά
πράσις· ἐ παρούσα τον παρεβρεθέντο μαρτυρων ἡτὶς
ἐγράφι χειρὶ ἐμοῦ μαυρου τοῦ ἐτος ςχπς'· ἡδῖκτιω-
ρος ιβ' μαγῆω ιε'

† γεόργιος· υἱος λεπάρδου καὶ κατὰ των καιρων
δισκομης μαρτυρ υπέγραψα το τιμοιω σταυρω

† ἰωάννης υἱος λέωντος σκλάβου μαρτυρ υπέγραψα
τον σταυρω

..... suscipientes nomine
quoque propinquorum et heredum omnem molestiam,
praesens instrumentum acceptilationis, renunciationis,
et perfectae venditionis condimus et facimus propria
nostra sententia, consilio et voluntate, et nulla omni-
no necessitate, vel vi, vel fraude, vel quavis circum-
ventione; (quo instrumento) nos suprascripti vendi-
mus nostram vineam exstantem et positam in agro
Calabri, quam habemus a socero nostro domino Ste-
phano de Lapusa, cuius fines hi sunt: ab oriente
rivus et praedium Adami; a meridie aporium pre-
sbyteri Nicolai de Cirto; a septentrione (praedium)
ipsius presbyteri Nicolai de Cirto; a meridie (praed-
ium) ipsius emptoris, et ita clauditur. Hanc ven-
didimus tibi Constae Probato tarenis sexdecim; quos
cum a tuis in nostras manus acceperimus, fecimus
tibi praesentem venditionis chartam, ut habeas ipsam
ab hodierna die et hora in perpetuum, vendas,
dones, permutes et in dotem filiarum constituas,
utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti,
neque molestia vel impedimento afficiaris ab aliquo,
neque ab extranea persona in universum. Si quis
autem aliquo tempore apparuerit qui contradicat
tibi, obstabimus teque defendemus ab omni persona
sive propinqua sive aliena; quod si nos poenituerit et
(venditionem) subvertere aggressi fuerimus, ne audia-
mur, sed in primis solvamus pro mulcta Fisco nu-
mismata sex et triginta, et tibi emptori duplum
pretii ac meliorationes; et nihilominus robur firmita-
temque habeat usque ad finem seculorum haec pura
venditio. Coram testibus qui interfuerunt scripta est
manu mei Mauri, anno 6687, indictione XII, die
XV maii.

† Georgius filius Lepardi et pro tempore Viceco-
mes testis subscripsi venerabilem crucem.

† Ioannes filius Leonis Sclavi testis subscripsi
crucem.

† ἰωαννης υἱος ἀνδρέου γαβριλου μαρτυρ υπεγραψα τον σταυρων.

† λεων του καλου του αγιου γριγορίου παρεβρε-
δῆς μαρτυρ υπεγραψα τον σταυρων

† ἰωαννης κηκηλης μαρτυρ υπεγραψα τον σταυρων

† κόστας μαγουλας και δισκίμης κυρω

† ηγοιν το τοιουτον αμπελιον υπαρχει ορδινε ξε'.

† πρεσβυτερος ἰωαννης προτοπαπα μηλιτου εκη-
ροσεν.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 68.)

† Ioannes filius Andreae Gabrili testis subscripsi crucem.

† Leo filius Cali de Sancto Gregorio, qui interfui,
testis subscripsi crucem.

† Ioannes Cicilis testis subscripsi crucem.

† Consta Macu'la Vicecomes roboro.

† Praedicta nimirum vinea ordinibus quinque et
sexaginta constat.

† Presbyter Ioannes protopapa Meliti roboravit.

CXCIV.

1179 — Indict. XII.

*Riccardus filius Gulielmi Normandelli cum uxore Sibilia vendit Ioanni filio Mindoniae aedificium, positum
ad Nicephorum infra Mesam, tarenis undeviginti.*

† σίγιο χεῖρὸς ρῖγκαρδου υἱοῦ γουλιελμου νορμαν-
δελλου † σίγιο χεῖρὸς σιβηλιας συμβιου αὐτοῦ οἰμεις
εἰ πρόγεγραμμένοι· εἰ τα σίγια των τημίων καὶ ζωῶ-
πιων σταυρων τη εἰδίᾳ ημῶν χεῖρί καθ' ὑπογράφαν-
ταις. φενώμεθα πολυῶντες εἰς σὲ ἰωαννην τὸν υἱον
της μῦνδόνιας· το εμῆτερον οἰκοδόμιον· ὡν κτωμεθα
εἰς τον νηκήφορον το ἐπικάτω της μέσης ὅπερ αγω-
ρασε ο εμὸς πατήρ· εκ τὸν πέτρον πρεσβυτερον τον
κόσμά. κατὰ καὶ ο χαρτος ο παλῆός διαγωρευει
ἔστιν δὲ ο περίορισμός του αὐτοῦ οἰκοδοσίου· ὅυτος·
κατα μὲν ανατολῆς ὁ οἶκος βερναλδου το ἀπερ αγω-
ρασεν εκ τον ρουστικον· εκ δὲ δισεως το οἰκοδοσιον
ιωάννου χαλκίως. κατα μὲν μεσημβρίας οἱ ὁδοὶ εἰ
παλῆ εἰ κάτω· κατὰ δὲ ἀκτρον οἱ ὁδοὶ της μεσῆς
καὶ συνκλήει· υπαρχει δε το μυκος του οἰκοδοσίου ὄρ-
γηες ἐπτά· καὶ το πλατος ὀργηες γ' ἡμεις τουτο
εἰ πέπρακαν εἰς χρυσου ταρία ιη'· καὶ σολεριον της
κυρῆς σιβίλιας ταρίον α'. ατηνα λαβοντες ἀπὸ τας
χεῖρας σου εἰς τὰς ἐμάς· καὶ παντελῶς ἐγληθῆντες·
καὶ μισθὸν ἀποχρεῶστοίμενοι τί· ἀπέσττημεν της αὐτοῦ
δεσποτίας καὶ ἐνχειρίσεως· καὶ σὲ τὸν εἰρμιέον ἰωαν-
νην πεπεικαμεν κυριον καὶ αὐθεντην του ἔχην σὲ αὐτὸ
ἀπὸ της σήμερον καὶ ὡραν εἰς ἐξουσιαν σὶ καὶ οἱ κλη-
ρονόμοι σου πουλειν χαρίζην ἀνταλλαττη· καὶ εἰ τι
δ' ἂν κελειεις ἀπ αὐτου πῖεῖν· ος τῷ κύρος καὶ της
ἐξουσίας παρ ἐμου εἰληθὸς· μὴ ἐμποδιζωμένος παρὰ
τινος μῖστε παρ ἐμοῦ· μῖτε ἰδιων· η ἀδελφων· οὐ κλη-

† Signum manus Riccardi filii Gulielmi Norman-
delli. † Signum manus Sibiliae uxoris ipsius. Nos
suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis
propria nostra manu exaravimus, vendimus tibi
Ioanni filio Mindoniae nostrum aedificium, quod
habemus ad Nicephorum, in parte inferiori Mesae,
quodque emit parens noster a presbytero Cosma,
ut e vetere instrumento patet. Fines autem huius
aedificii sunt hi: ad orientem domus Bernaldi, quam
emit ex Rustico; ad occidentem aedificium Ioannis
Ferrarii; ad meridiem via antiqua inferior; ad
septentrionem via Mesae, et clauditur. Aedificium
habet in longitudinem passus septem, et in latitu-
dinem passus tres. Nos hoc tibi vendimus tarenis
aureis duodeviginti, et solarium dominae Sibiliae
tarenis uno, quos cum accepissemus a tuis in nostras
manus, et cum omne pretium sit persolutum, nec
quidquam supersit exigendum, exuimus nosmet-
ipsos potestate et possessione, teque dictum Ioan-
nem fecimus dominum et arbitrum, ut tu heredesque
tui ipsum habeatis ab hodierna die et hora, cum fa-
cultate vendendi, donandi, permutandi, et faciendi
omnia quaecumque de eo volueritis, utpote qui do-
minium et auctoritatem a nobis accepistis; a nemine
vero perturbemini, neque a nobis, neque a propin-
quis nostris, vel fratribus, vel heredibus. Sed qui-
cumque voluerit subvertere hanc puram venditionem,

ρονομων· ἀλλ ὅστις φοραθῇ κατὰ τῶν τιν τῶν
καθάρων πράσιν μὴ εἰσακουέστω· ἀλλ ἔστω κατηρα-
μενος παρὰ θεοῦ παντοκράτορος τῶν τῆς ἀγίων θεω-
φόρων πατρῶν ζημιούστω καὶ ὑπὲρ παραβάσεως τοῦ
τημίου σταυροῦ εἰς τὸ βασιλικὸν σαγγελὸν νομισμα-
τα λς· καὶ εἰθ οὕτως στεργῇ καὶ ἐνμένῃ εἰ κα-
θαρά καὶ ἀδιώλωτος πρᾶσις ἄχρι τελευτῶν αἰώνων
ἐν παρουσίᾳ τῶν αξιοπιστῶν μαρτυρῶν. † σταύλος
κορβουσερος μαρτυρ † ἰωάννης υἱὸς πρεσβυτέρου γεορ-
γίου μαρτυρ † ἰακώβ υἱὸς μαϊμουνῆ μαρτυρ † Φη-
ληππος υἱὸς πέτρου ραμουνδου μαρτυρ † πρεσβυτε-
ρος δοναδδεος μαρτυρ. † γιλιάνος υἱὸς οσβέρνου ἀρνεῖσι
μαρτυρ. † ἰωάννης τῆς πόρπουρας μαρτυρ.

† ἐγγράφη χειρὶ βασιλείου ἱερέως νομικῆς τοῦ ἔτους
ϡχπς' ἰνδικτιωνος ιβ'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 69.)

ne audiat, verum sit maledictus a Deo omnipotente,
et tercentis octo et decem sanctis divinisque Patri-
bus, mulctetur etiam pro violatione honorabilis cru-
cis regio Fisco numismatis sex et triginta; attamen
in posterum firma permaneat haec pura et sincera
venditio usque ad finem seculorum. Coram fide di-
gnis testibus. † Staulus Corbuserus testis. † Ioannes
filius presbyteri Georgii testis. † Iacobus filius Mai-
muni testis. † Philippus filius Petri Raimundi testis.
† Presbyter Donaddeus testis. † Gilianus filius Osber-
ni Arnisi testis. † Ioannes de Purpura testis.

† Scriptum manu Basilii sacerdotis notarii, auno
6687, indictione XII.

CXCV.

1179 — Indict. (XII).

*Ioannes filius Burnincelli cum uxore Cyneda offert ecclesiae S. Onuphrii praedium positum
ad rivum Columnae.*

* Ἐτους ϡ·χ·πς' ἰνδικτιῶνος ια' ἐν τοῖς καιροῖς
τῆς κομητιότητος ἡμῶν ἀδελφάγια καὶ καπριλλίγγου
κατὰ τῆς αὐτοῦ χωρᾶς κριτοῦ ράου διέβωλλον τίμιον
γενόμενον παρ' ἐμοῦ κυροῦ σωλωμιόντος· σίγγον χει-
ρος. ἰωάννου. ὁ υἱὸς βουρνιγκέλλου· ἀμχ. σὺν τῇ γυνῇ
αὐτοῦ κυνέδα. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡμεῖς οἱ πρωγεγραμ-
μένοι τὸν τίμιον σταυρὸν πίξαντες. οἰκία· ἡμῶν
γνώμῃ καὶ ἀγαθῇ πρῶερίσῃ φερόμεθα καὶ προσένεγ-
κωμεν. χωραφίον ὄν. καὶ διακείμενον ἡς τὸ ριζικὴν
τῆς κωλώνης. ἡς τὸν ἅγιον. ὀνούφριον περὶ ἀφαισεως.
καὶ. σὺν χώρισιν· ἐκ τῶν ψυχῶν τοὺς πρῶ ἐξ ἡμῶν
ἀπεδαμένους. συγγενῆς ἡμῶν. σὺν ἐσῶδῳ καὶ ἐξῶδῳ
μετὰ υμερωδένδρια. καὶ ἄγρια. καὶ ἵνα ἔχῃ ἐξουσίαν
τοῦ· πῆν ἀγωγῶν καὶ ἐπάρῃ τοῦ ὕδατος· οἱσὺν δὲ
τα σῖνωρα τοῦ χωραφίου ἀνατωληκοῦ μερὸς· δη-
μοσια ὁδῶν· δυσίκου μερὸς· τῶ ριζικῇ· ἀρχτροῦ μερὸς
ἰωάννης. ὁ υἱὸς βουρνιγκέλλου· καὶ δημοσια ὁδός· με-
σὺν θρία δὲ. τῶ ριζικῇ· καὶ ἰωάννης υἱὸς βουρνιγκέλλου.
ἡμεῖς δὲ. οἱ. πρωγεγραμμένοι μετὰ τῶ πρῶ-

Anno 6687, indictione XI, temporibus Comitissae
nostrae Adelasiae, et Camerlingi civitatis eius Iudi-
cis Rhai per privilegium honorandum factum a me
domino Salomone. Signum manus Ioannis filii Bur-
nincelli cum uxore sua Cyneda. In nomine Patris,
et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti, qui
venerandam crucem exaravimus, propria nostra
sententia et bona deliberatione offerimus S. Onu-
phrio praedium situm ac positum ad rivum Colu-
mnae pro remissione et venia animarum propinquo-
rum nostrorum, qui ante nos e vita migrarunt, cum
introitu et exitu, cum arboribus fructiferis et sil-
vestribus, et cum facultate aquam adducendi atque
hauriendi. Fines autem praedii sunt hi: ab oriente
via publica; ab occidente rivus; a septentrione Ioan-
nes filius Burnincelli, et via publica; a meridie ri-
vus, et Ioannes filius Burnincelli. Nos autem supra-

ἐνεκκῆν τῷ χωραφίον· εἰς τὸν ἅγιον οὐόφριον· ἐπιή-
σμεν· αὐτοῦ τὴν παροῦσαν καὶ ἀληθινήν· χαρτὴν ἵνα
ἔχῃ ἐξουσίαν· ἡ ἐγκλησηα πῖτῃ ἑσα θέλῃ· ἐὰν δὲ φανῇ
πῶτε· καὶ τῷ τις ζητῶντα· ἡ μαχας πῖωντα ζητη-
δώσιν ἡς τὴν ἐκκλησίαν· διπλοῦν τῷ χωραφίον· καὶ
τῇ τῷ δημοσίον νομισματα λς' ἄκον· δὲ· μὴ βουλω-
μενος· ἐνοπίων· καλῶν μαρτυρῶν μαρτυρῶν ἰωαννῆς χρι-
τῆς ὁ υἱὸς λεοντος χριτοῦ † μαρτυρῶν ἰκολαος σωλ-
δανος † μαρτυρῶν ρωπερτος σωλδανος † μαρτυρῶν ρωπερ-
τος δὲ δουμίνικου † μαρτυρῶν κωμίτε· δὲ πανταλεον-
τος † ἐγγραφῇ διὰ χειρὸς πρεσβυτέρου υἱταλου· ὁ υἱὸς·
ἰωαννου τῆς κωρτῆς.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 70.)

CXCVI.

1179 — Indict. XII.

Basilii filius Philippi Stauraci vendit Rano Contarato domum positam ad locum nuncupatum Stauraconum pretio tarenorum octo.

† σίγνον χειρὸς υασιλείου υἱοῦ Φιλίππου σταύρα-
κη· ἀναλαμβάνομαι καὶ τοὺς ἐμοὺς ἀδελφούς· ὁ προ-
γραφείς υασιλείος· ὁ το σίγνον τοῦ τιμοῦ καὶ ζῶ-
ποιοῦ σταυροῦ ἡκεια μου χερὴ τυπόσας· τὴν παρού-
σαν ἐγγραφὸν καθάραν εὐχάριστον καὶ τελείαν καὶ
ἀμετάτρευτον διάπρασιν· τίθειμοι καὶ ποιῶ πρὸς σὲ
ρανὸν κονταράτον· καὶ ἐμῶν συγγενῶν ἐκουσίᾳ μου νουλῇ
ἡκειᾳ προέρεσει· το οὐκ ἐκ τινὼς τὸ παράπαν ἀνάγκης
ἢ υἱᾶς οἱ δόλου φάκτου ἀγνήας ἢ τις ἱας οὐν περι-
στασεως ἀλλὰ μάλλον συμ πάσῃ προθυμοίᾳ καὶ ὁ-
λοφύχῳ ποιπράσκῳ συ τοῦ ἀνοτέρῳ δηλωθέντος ρα-
νοῦ· σπιτότοπον ὅπερ ἔχω ἀπὸ τῆς πατρικῆς μου υ-
ποστασεως· εἰς τὸ χωρίων σταυράκων τὸ καὶ πλη-
σιάζωντα εἰς τοῦ ἀρκτινὸν μέρος τοῦ σοῦ οἴκου τὸ
μήκῳς ὡργίης τέσσαραις καὶ τὸ πλατος ὡργίης δ·
τούτο σοι ποιπράσκῳ συν πάσῃ εἰσωδῶ καὶ ἐξῶδῶ·
ως λαβὼν παρα σοὶ τὴν συμφωνηθεῖσαν καὶ ἀρεστί-
σαν ὑμῖν τμητὴν τοῦ τιούτου σπιτοτόπου χρηροῦ τα-
ρίξ οκτῶ ἐκ τῆς μουνήταν του ριγὸς καὶ ταύτα λα-
υωτος καὶ ἐκπληρωθεῖς ἀπὸ τοῦ τμημάτος δεδωκά
σοι τὴν πάσαν ἀυθεντίαν καὶ κυριώτητα τοῦ τιού-
του σπιτοτόπου· τοῦ ἐποικρατεῖν αὐτὸ καὶ δεσπόζειν
κυρίως καὶ ἀυθεντικῶς εἰς τοῦς ἐξεις ἀπαντας καὶ δι-
εἰνεῖς χρόνους· πολλὴν χαρίζην ἀνταλλάττειν πριετῇ

scripti, postquam obtulimus hoc praedium S. Onu-
phrio, condidimus ipsi praesens et verum instrumen-
tum, ut ecclesia facultatem habeat faciendi quidquid
voluerit. Si quis autem aliquando litem vel quaestio-
nem intenderit, mulctetur praedictae ecclesiae du-
plo fundi pretio, et Fisco numismatis sex et trigin-
ta invitus nolensque. Coram probis testibus. Testis
Ioannes Iudex filius Leonis Iudicis. † Testis Nico-
laus Soldanus. † Testis Robertus Soldanus. † Testis
Robertus de Dominico. † Testis Comes de Panta-
leone. † Scriptum est manu presbyteri Vitalis filii
Ioannis de Corte.

† Signum manus Basilii filii Philippi Stauraci.
Ego suprascriptus Basilii, qui signum venerandae
et vivificae crucis propria manu exaravi, nomine
quoque fratrum meorum, praesentem scriptam ven-
ditionem, puram, gratiosam, perfectam atque in-
concussam condo et facio tibi Rano Contarato meo
consanguineo, spontanea mea voluntate, propria
deliberatione, nullaque omnino necessitate, vel vi,
vel dolo, vel facti ignorantia, vel quavis circum-
ventionem; sed potius omni alacritate et totius animi
proposito, tibi superius memorato Rano domum
vendo, quam habeo ex mea paterna hereditate, in
loco qui nuncupatur Stauraconum, prope septen-
trionalem partem domus tuae, longitudinis passuum
quatuor, totidemque latitudinis. Hanc tibi vendo
omni cum introitu et exitu, pretio inter nos con-
vento et placito tarenorum aureorum octo de regia
moneta, quos cum acceperim, et de pretio satisfactum
mihi sit, tradidi tibi omne dominium ac possessionem
huiusmodi domus, ut ipsam habeas ac possideas
tamquam dominus et arbiter in perpetuum, vendas,
dones, commutes, in tabulis nuptialibus filiorum

παιδων καταγραφειν και πάντα πράττην εν αυτω̃ ος
το κυρος και την εξουσίαν παρ' ἑμῶν ἰληφῶς και μη
ἐξέειναι του λοιπου προς ανατροπήν χωρὶν μητε
ἐγὼ μήτε τις των ἑμῶν κληρονόμων και διαδώχων·
αλλὰ μάλλον ἢ τις φανη ἐναντιούμενός σε ἰστίκην και
και διεγδικᾶν σε ἀπὸ παντός προσώπου ξένου και οι-
δείου. οι δὲ και οὐκ εἰσθαμαι ἀλλὰ μάλλον διαστρο-
φη χρησώμαι· ζημιοῦσθω και ὑπὲρ παράβασαιως
τοῦ τιμοῦ σταυροῦ εἰς σὲ τὸ τιμοῦμα δηλοῦν και
εἰς τὸ δημόσιον νομίσματα λς'. και ἰδ' οὕτως μένην
προς σὲ οἱ παρ' ἐμοῦ γενόμεναι διαπρασις εἰς τὸ αἰς αἰ.

† ἐγράφη χηρὴ πετροῦ ἱερέως και ταβουλαριου
ἐποίσκοπος νικοτερας ἐτους ςχπζ' ἰνδικτιωνος ἱβ' πα-
ρουσια μαρτυρων † πρεσβυτερος γριγοριος ἀδελφος του
πρατῆ μαρτυρ † πρεσβυτερος ἰωαννης σαραγαβδᾶς
μαρτυρ † νικολαος υἱὸς μηχαηλ ἀλεξάνδρου μαρτυρ
† υασίλειος υἱὸς λεώντος γλαψία μάρτυρ † θεῶχα-
ριστος υἱὸς νικολάου τζοκκλα μαρτυρ † λέων πολ-
λυχρόνης μάρτυρ † νικολαος ἀράκλῆς μαρτυρ υπε-
γραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 71.)

scribas, ac omnia inibi facias, quippe qui id iuris
ac potestatis a me accepisti. Nec mihi in posterum,
neve alicui meorum heredum et successorum liceat
subvertere (*praesentem venditionem*), sed potius si
quis adversus te insurrexerit, obstabo, teque ab
omni persona vel extranea, vel propria defendam.
Sin vero minime obstitero, sed (*hoc instrumentum*)
infringere tentavero, tunc propter violationem ve-
nerabilis crucis mulctabor tibi duplo pretio, et Fisco
numismatis sex et triginta; et nihilominus maneat
in perpetuum haec a me tibi facta venditio.

† Scripta fuit manu Petri sacerdotis et tabularii
episcopatus Nicoteræ, anno 6687, indictione XII,
coram testibus. † Presbyter Gregorius frater ven-
ditoris testis. † Presbyter Ioannes Saragabdas testis.
† Nicolaus filius Michaelis Alexandri testis. † Ba-
silius filius Leonis Glapsiae testis. † Theocharistus
filius Nicolai Tzocala testis. † Leo Pollychronus te-
stis. † Nicolaus Aracles testis subscripsi.

CXCVII.

1179 — Mense Decembri 2 — Indict. XIII — Nicoteræ.

Calocyrys protopapa Nicoteræ vendit Angelicæ hortum positum in pertinentiis dictæ civitatis tarenis octo.

† σίγνον χειρος καλοκύρου ἱερέως και πρότοπαπᾶ
νικοτερας φένομαι ἐγὼ ο πρύγραφης· καλοκυρος ἱε-
ρεὺς· φένεμε οἴκη μου βουλή και εκούση προερέ-
σῃ· ἐκτός πάσης ἀπιγορευμενῆς ἐτήας· πολόντα τὸν
ἐμον κυπον· ὅπερ ἐχω ἀγορὰν ἐκ τὸν λεοντα μαλα-
φέναν και ἐκ τοὺς παιδας αὐτου· ἡς τὸ κατὸ κα-
στρον· περρηορῆζεται δὲ οὗτος ο κύπος ἀπο μὲν ἀνα-
τολας· ο κύπος ἰωαννου ἐχμαλῶται· ἀπο δῆσεος· ο
κύπος παπα κόνστα κομητος· ἀπο ἀκτρον· το ὀλη-
γοστον κυπορηγῶν της εὐσεβίας· και ἀπο μεσυμβρίας·
το χωραφιον ὅπερ ἐχῇ ἀγορὰν ἡ κηρα ἀγγέληκα
ἐκ τὸν μαῖιστόρ ἰωαννην· και ος ο παλῆος χάρτης·
τῆς ἐμῆς πράσης δηλῇ· και σύνκληρῇ· τύνῃν τὸν δυ-
λοφεντα κηπὸν ὡς ὕρῃτε και περρηορῆξετε μετὰ πάν-
των αὐτου δικαίωματων· σὺν και τὸν ἐκτὸς δένδρων·
σέπρακα προς σὲ τὴν κυρὰν ἀγγέληκαν· ἡς ταρία
ἐκτὸς ὡς λαβὼν τα προγραφέντα ταρία· ἀπο χήρας

† Signum manus Calocyri sacerdotis et protopapæ
Nicoteræ. Ego suprascriptus Calocyrys sacerdos,
proprio meo consilio et voluntaria electione, absque
omni vetita causa, vendo meum hortum, quem emi
a Leone Malafera et a filiis eius inferiorem versus
civitatis partem. Fines huiusmodi horti sunt hi: ab
oriante hortus Ioannis Aechmaloti; ab occidente
hortus presbyteri Consta Comitis; a septentrione
parvus hortus Eusebiae; et a meridie praedium, quod
emit domina Angelica a magistro Ioanne, et sicut
designat vetus instrumentum meae venditionis, atque
clauditur. Memoratum igitur hortum, prout supe-
rius describitur, cum omnibus suis iuribus et ar-
boribus inibi extantibus, vendidi tibi dominae Ange-
licae tarenis octo; quos perfectos et integros cum
acceperim a tuis in meas manus, cumque me eius-
dem horti dominio exuerim, dedi tibi tuisque filiis

σου· ἥς χήρας μου τέλῃα καὶ ἀνέλυπη· ὡς ἀποξενώθεντα με ἀπ' αὐτοῦ δέδοκα· σὺ τὴν πᾶσαν ἀνθεντήαν καὶ κυρητότητα τοῦ τηρύτου κυρίου ἐπὶ τέκνων σου καὶ διαδωχόν· πολλὴν χαρίζην· ἀνταλλάττην πρήξην τέκνων σου γραφὴν· ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ ἡληφός· καὶ ὅσα ὁ θύος νόμος τῆς ἰδῆς δεσπότης διακελεβεται· ἡκηούμε δὲ καὶ τὴν νομικὴν διεκδήκῃσιν ἀπο παντός προσώπου ξένων καὶ ἰδιῶν· ὡστὴς καὶ φοραθῇ ποταὶ κερὸς ἡ χρώνο ἐκ τὸν ἐμῶν μερόν· ἡ ἀδελφῶν ἡ ταίκων· ἡ συγγένῃς· ἡ ξένων τὸν ἐθνηῶν πρωσωπων· ἡ κηρῶν· ἡ ἀλλήλων· ἡ τὲ ἐγὼ μετὰ μέλος γυνομαι ὑπὲρ τῆς τῆαυτης διαπράσεως· ἡνα ξημιούμε ἡπὲρ παραβασέος τοῦ σταυροῦ· ἥς τὸ δημοστον νομισματα λς· καὶ πρὸς σὲ τὸν ἀγοραστήν· το τήμημάν τοῦ δηπλοῦ καὶ εἰδ' οὗτος στέρῃν τὴν παρῶσαν ὠνῆν· βεβαν καὶ ἀμετάτρεπτων· † ἡτὴς καὶ ἐγραφή χηρὶ καλοκυροῦ εὐτέλους ἱερέως· καὶ προτοππα νικοτέρας τοῦ εἶους πχπῆ· ἰνδίκτιωνος ἰγ' μηνὶ δεκεμβριῳ ἡμερᾷ β' ὥρα θ'· ἐν παρῶσῃ μαρτυρῶν· † λεων υἱος ἰακκνου ἰωαννου μαρτυρ· † ἰωαννης υἱος κομητος κοστα μαρτυρ· † Ego Radulfus nicotere cappellanus me testor· † οὐρσος καναβατζουλος μαρτυρ † δόμνηκος κομης μαρτυρ ὑπεγραψα τὸν σταυρῶν.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani— n.º 72.)

CXCVIII.

1179 — Mense Decembri 9 — Indict. XIII — Nicoterae.

Ioannes Muserra vendit Nicolao Miliae vinetum positum in pertinentiis Nicoterae tarenis quatuor.

† σίγνον χεῖρὸς ἰωάννου μουσέρρα ἐγὼ ὁ ἀνοτέρω ὑρμένος ὁ τῶ σίγνον τοῦ τημίου καὶ ζωωποιοῦ σταυροῦ οἰκία μου χυρῇ πιήτας· ἀναλαβὼν καὶ πᾶσαν ὄχλησιν ἀπὸ παντός προσώπου ξένον τε καὶ οἰδίον· φερομαι αἰκῃ μου βουλὴ καὶ ἐκουσῆα προῆρσῃ ἐκ τὸς πάσης ἀπηγορευμένης ἐτῆς πολοῦντα τὸ ἐμὸν ὀλήγαστον ἀμπελότοπον, ὅσι ριζὴν τριακοσία, ὅπερ ἔχω ἐν τῇ διακρατησῇ νῆκωτερας, ἥς χωρίων γλαψάδον· περὶ ῥήξεται δὲ τὸ τῆουτον ἀμπελότοπον οὗτος ἀνατολᾶς τῶ ἀμπελίον ἄπὲρ ἐπρᾶσα καγὼ ἰωαννης μουσέρρας, κυρῶ οἰσάκει, ἀπο δὲ δίσαιος ἀμπελίον γλαψία, ἀπὸ ἀκτροῦ, ἀμπελὴν ρούσαρη ἀπο μεσυμβρίας ἀπόριων διακολινῶ καὶ συνκλήτῃ τήνῃν

et successoribus omne in ipsum ius et auctoritatem (*cum facultate*) vendendi, donandi, permutandi, et in dotem filiarum scribendi, utpote qui dominium et potestatem a me accepisti, et faciendi omnia quae lex divina propriis dominis tribuit. Polliceor autem et legitimam defensionem ab omni persona extranea ac propinqua. Quicumque verò molestiam intulerit quavis occasione vel tempore ex parte mea, vel fratrum, vel filiorum, vel consanguineorum, vel cuiusvis extraneae personae, sive dominorum, sive aliorum, aut me ipsum poenituerit huiusce venditionis, mulctabimur Fisco ob crucis violationem numismatis sex et triginta, tibi que emptori duplo pretio; attamen remaneat praesens venditio firma et stabilis, † quae scripta est manu Calocyri humilis sacerdotis et protopapae Nicoterae, anno 6688, indictione XIII, mense decembri, die II, hora IX, coram testibus. † Leo filius Iacobi Ioannis testis. † Ioannes filius Comitiss Constae testis. † Ursus Canabatzulus testis. † Dominicus Comes testis subscripsi crucem.

† Signum manus Ioannis Muserrae. Ego supradictus, qui signum venerabilis et vivificae crucis propria manu exaravi, omnem in me suscipiens molestiam cuiusvis personae extraneae vel propinquae, mea propria voluntate, ac spontanea deliberatione, remota quavis vetita causa, meum parvum vinetum vendo tercentis vitibus consitum, quod in pertinentiis Nicoterae possideo, in loco qui nuncupatur Glapsadum. Sic autem circumscribitur huiusmodi vinetum: ab oriente vinea, quam ego Ioannes Muserra vendidi domino Isac; ab occidente vinea Glapsiae; a septentrione vinea Rusari; a meridie aporium Diacolini, et clauditur. Vinetum igitur

το δηλοθεντα αμπελοτοπον, ος ὑρίται καὶ περι-
 ρήζεται, πέπρακα προς σε τον νικολαον μιλήαν εἰς
 ταρία τέσσερα ὡς λαβόντες τα προγραφεντα ταρήα.
 απο χηρός σου εἰς χήρας μου· τέλγα καὶ ανελλιπὰ·
 ἔδοκάν συ τήν πασάν αυθεντήαν καὶ κυριότητα του
 τηρουτου αμπελοτόπου, ἐποι τέκνα τέκνον σου. καὶ
 διαδοχων· πουλείν χαρήξην ανταλλάττειν καὶ ἡς
 πρικα σὸν τέκνων γράφειν, ὡς τὸ κύρος καὶ τήν ἐξού-
 σιαν παρ εμου ἡληφός καὶ ὅσα ο θειος νόμος τῆς
 ἰδῆης δεσπόταις διακείλεβεται, οἰκηόμεθα δὲ καὶ τήν
 νομικήν δηκδήκῃσιν· απο παντός προσώπου ξένων τε
 καὶ οἰδῆων. ὥσσης καὶ φοραθῇ ποτὶ καίρῳ ἡ χηρών
 ἐκ τὸ ἐμὸν μέρος, ἡ τέκνον, ἡ ἀδελφων, ἡ ξένων ἐν-
 ἀντιδόμενός σε εκ τήν τηκῶτην διάπρασιν, καὶ εγο
 μεταμελὸς γίνομαι υπερ τῆς τῆαῦτοις. δηκπράσεος,
 ἡνα ζημηνουστω με ἡπὲρ παραβάσεος του τῆμιου σταυ-
 ροῦ εἰς τὸ δεμόσιων νομίσματα λς' καὶ προς σε τὸν
 αγωραστῆν το τῆμιαν τοῦ διπλοῦ, καὶ εἰθ οὗτος
 στέργην τήν παρουσαν πρασιν βεβέαν καὶ ἀμετάτρε-
 πτων ἔχρι τερμάτων αἰώνων. † ἡτῆς καὶ ἐγραφη χηρὶ
 καλοκυρου εὔτελοῦς ἱερέως καὶ πρύτοπαπα νικοτερας
 τοῦ ἔτους 688 ἰνδικτιωνος 13' δεκεβριω 9' ἡμέρα
 κυριακῇ ὥρα 9' ἐν παρουσίᾳ μαρτυρων † νικόλαος
 υἱὸς μιχαηλ αλεξανδρου μαρτυρ † ιωαννης υἱὸς λεον-
 τος γλαυκῆ μαρτυρ † νικολαος ἀδελφος αὐτου
 μαρτυρ· † λεων ἀδελφος του πρατου μαρτυρ· † βα-
 σιλειος υἱὸς φηληππου σταυρακη μαρτυρ. † πρεσβη-
 τερὸς γριγόρτος πρὸς φηληππου σταβρακη μάρτυρ.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 73.)

supra memoratum, uti circumscribitur, vendidi tibi
 Nicolao Miliae tarenis quatuor, quibus acceptis ex
 tuis in meas manus perfectis atque integris, totum
 tibi tuisque filiis et successoribus dedi dominium,
 ac potestatem huiusce vineti cum facultate vendendi,
 donandi, permutandi, atque in dotem filiorum tuo-
 rum scribendi, ac omnia faciendi quae legitimis domi-
 nis divina lex permittit, utpote qui ius et auctorita-
 tem a me accepisti. Deinde omnem quoque legitimam
 defensionem a quavis persona extranea vel propin-
 qua tibi polliceor. Quod si quis ulla occasione vel
 tempore ex parte mea vel filiorum vel fratrum,
 vel extraneae personae tibi de huiusmodi venditione
 adversari molitur, et ego ipse sententiam mutem
 quoad hanc venditionem, ob venerandae crucis vio-
 lationem mulctemur numismatis sex et triginta,
 tibi que emptori duplo pretio; et nihilominus firma,
 stabilis atque inconcussa maneat praesens venditio
 usque ad finem seculorum; quae scripta fuit manu
 Calocyri humilis sacerdotis et protopapae Nicoteræ
 anno 6688, indictione XIII, die dominica, IX men-
 sis decembris, hora IX, coram testibus. † Nicolaus
 filius Michaelis Alexandri testis. † Ioannes filius
 Leonis Glaucae testis. † Nicolaus frater eius testis.
 † Leo frater venditoris testis. † Basilius filius Phi-
 lippi Stauraci testis. † Presbyter Gregorius filius
 Philippi Stauraci testis.

CXCIX.

1180 — Mense Febuario 3 — Indict. XIII — Nicoteræ.

*Leo filius Comitis presbyteri Constae cum fratribus suis vendit Angelicae hortum positum in pertinentiis
 civitatis Nicoteræ tarenis sexdecim.*

† σίγνον χειρὸς λεοντος υἱου κομητος παπα κον-
 στα † ιωαννης ἀδελφος αὐτοῦ † τάνκρες ἀδελφος
 αὐτοῦ † σίγνον χειρὸς νικολάου ἀδελφου αὐτοῦ· ἡ-
 μῆς οἱ ἀνοτέρω πρημένοι· εἰ τα σίγνα τοῦ τῆμιου καὶ
 ζωωπιου σταυρου ηκῆες ὑμῶν χερσὶν χαράξαντες· Φε-
 νόμεθα οἰκηα ὑμῶν βουλή· καὶ ἐκοῦσία προερέση· ἐκ-
 τὸς πάσης ἀπηγορευμένης ἐτηρας· ἀπεμπολήν τοῦ υ-
 μέτερων κυπον· ὡπερ ἐχωμεν πατριχόν μας· εἰς το

† Signum manus Leonis filii Comitis presbyteri
 Constae. † Ioannes frater eius. † Tancredus frater
 eius. † Signum manus Nicolai fratris eius. Nos supra-
 dicti, qui signa venerabilis et vivificae crucis pro-
 priis manibus exaravimus, proprio nostro consilio
 et voluntaria electione, absque omni vetita causa,
 vendimus tibi dominae Angelicae nostrum hortum,
 quem ex paterna hereditate habemus ad inferiorem

κάτο καστρων προς σὲ τὴν κυρὰν ἀγγέλικαν· περιο-
ρίζεται δὲ οὗτος· ὁ κήπος· ἀπο μὲν ἀνκτολάς· ὁ κη-
πος πρεσβυτέρου καλοκύρου· καὶ προτοπαπα νικοτε-
ρας· ὅπερ ἀγόρασεν ἐκ τὸν λεοντα μαλαφέραν· ἀπο δι-
σεος· ὁ κύπος μουλὲ μαλαφέρα· ὅπερ ἀγόρασεν ἡ κηρα
ἀγγέλικα κί κατήκη ἐκὴ· καὶ ἀπο ἀκτροῦ· τα ἄρ-
γυρ τοῦ ριγος· καὶ ὁ κήπος κυρου γριγορίου λευ-
κου· καὶ ἀπο μεσυμβρίας· το χωραφίον μάλιστα ιωαν-
νου· ὅπερ ἐχῃ ἀγοραν ἡ κηρα ἀγγέλικα· καὶ συνκλήη·
την τὸν δυλοθεντα κηπόν ὅς ὕρηται καὶ περηρη-
ζεται μετὰ πάντων αὐτοῦ δικαλωμάτων· πεπράκα-
μὲν· προς σὲ τὴν κηρὰν ἀγγέλικαν· ἥς ταρία δεκα ἕξε·
ὥς λαβύοντα τα προγραφέντα ταρία ἀπὸ χήρας σου·
τῆς χήρας ἡμετέρας· τέλη καὶ ἀνελήπτη· ὡς ἀποξένο-
θέντων ἡμῶν ἀπ αὐτοῦ δεδώκαμέν· σας· τὴν πασαν
αυθεντήαν καὶ κηριοτήτα του τηρούτου κυπου· ἐπη
τέκνα τέκνων σου καὶ διαδωχῶν· πολὴν· χαρίζην·
ἀνταλλάττην· πρὶξ τέκνων σου γραφιν· ὡς τό κήρος
καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡληφθήκα· καὶ ὡσα ὁ θεὸς
νόμω·ς· τῆς ἰδῆς δεσπότες διακελέβεται· ηκηρόμεθα
δὲ καὶ τὴν νομηκὴν διεκδήκησῃ· ἀπο παντός προσώ-
που ξένων τε καὶ οἰδιων· ὡστῆς καὶ φωραθῇ ποτὲ
κερο ἡ χρωτο· ἐκ τὸν ἐμῶν μερῶν· ἡ ἀδελφῶν· ἡ τέ-
κνων· ἡ συγγενῶν· ἡ ξένων τῶν ἐθνητων· προσώπο· ἡ
κηρῶν· ἡ ἀλλήων· ἡπερ ἀνατροπῆς τῆς τηαυτῆς δια-
πρασεως ἡνα ἐξημυοῦται εἰς τό δαιωσιων νομισματα
λς· καὶ εἰς σὲ τὸν ἀγοραστήν· το τήμημαν του δι-
πλου· καὶ εἰδ οὗτος· στέργην τὴν παρούσαν ὡτὴν βε-
βεαν καμετατρεπτων + ητῆς καὶ ἐγράφη κηρὶ καλο-
κυρου εὔτελοῦς ἱερεως καὶ προτοπαπά νικοτερας του
ἔτους 688 ἡνδίκτιωνος ιγ· φεβρουαριῶ γ' ἡμερα
κυριακῇ ἐν παρουσια μαρτυρων

+ λεων φράκος μαρτυρ + ιωαννης μαζάρις μαρτυρ
+ λαρέντζος παιμετέρης μαρτυρ + φήληππος υἱὸς ἰα-
κόνου ιωαννου μαρτυρ + πρεσβυτερος πέτρος σκάν-
δαλάρις μαρτυρ.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 74.)

partem civitatis. Fines vero hi sunt : ab oriente
hortus presbyteri Calocyri, et protopapae Nicoterae,
quem emit a Leone Malafera ; ab occidente hortus
Mules Malaferae, quem emit domina Angelica et inibi
habitat; a septentrione praedia Regis, atque hortus
domini Gregorii Leuci; et a meridie praedium ma-
gistri Ioannis, quod emit domina Angelica, et clau-
ditur. Memoratum igitur hortum, prout circumscri-
bitur, cum omnibus eius iuribus vendidimus tibi
dominae Angelicae tarenis sexdecim; quos perfectos
et integros cum de tuis in nostras manus accepe-
rimus, cumque omni nos dominio exuerimus, dedi-
mus tibi tuisque filiis et successoribus omnem potesta-
tem auctoritatemque hunc hortum vendendi, donandi,
permutandi, in tabulis dotalibus filiorum scribendi,
et faciendi quaecumque divina lex propriis dominis
permittit, utpote qui ius et facultatem a nobis acce-
pisti. Pollicemur autem legitimam defensionem ab
omni persona extranea et propinqua. Quod si quis
aliqua occasione vel tempore ex parte nostra vel
fratrum, vel filiorum vel consanguineorum, sive
quisquam extraneus, aut dominus, aut quivis alius
subvertere tentaverit hanc venditionem, solvat Fisco
numismata sex et triginta, ac tibi emptori duplum
pretii, nec idcirco minus stabilis, firma et incon-
cussa deinceps permaneat praesens chartula; + quae
scripta est manu Calocyri humilis sacerdotis et pro-
topapae Nicoterae, anno 6688, indictione XIII,
die dominica, III februarii, coram testibus.

+ Leo Francus testis. + Ioannes Mazaris testis.
+ Laurentius Pemteris testis. + Philippus filius Ia-
cobi Ioannis testis. + Presbyter Petrus Scandalaris
testis.

1180 — Mense Iulio 11 — Indict. XIII — Francicae.

Petrus de Francica eiusque filius Venerandus una cum eorum uxoribus tradunt Gulielmo de Meno viro nobilissimo praedia posita ad S. Paulum in agro Francicae in permutationem nonnullorum praediorum.

† ego petrus de Francica. † ego maria uxor eius.
† ego Venerandus filius eius. † ego maria uxor
predicti Venerandi.

† οἱ μὲν οἱ τὰ σίγητα τὸν τιμίον καὶ ζωοποιῶν σταυ-
ρῶν ἡχοῖς χερσὶν καθυπογράψαντες. ἀναλαμβάνωμε-
νοι ἡδίου καὶ ἀδελφούς καὶ κλυρονόμους· καὶ πᾶσαν
ἐνόχλυσιν. τὴν παρούσαν ἐγγράφον, ἀπλὴν καθάραν,
καὶ ἀδόλοτον. τιθέμεθα καὶ ποιοῦμεν, ἡχοῖα ἡμῶν
βουλή καὶ κληροδοτεῖν, καὶ οὐκ ἐκ τίνος τὸ πα-
ραπὰν ἀνάγκης, ἢ βίας, ἢ χλευσῆς, ἢ ραδιουργίας.
ἐκτος πάσης ἀπηγωνεμένης προφάσεως, δι' ἧς ἐν ἀ-
ληθείᾳ, ὁμολογοῦμεν ἐξήσφαλτο δῆλόν. καὶ ἀπατάξα-
σθαι, ἐπιδὶ ἐκ τίνος πράξεως ἢν ἐπείσαμεν εἰς σὲ τὸν
εὐγενεστάτον ἀρχόντα κυρον γουλιέλμον τοῦ μενοῦ,
τὴν ἅπασαν σύνκλησιν κοιλτοῦραν τῆς λεγωμένης
κλυσοῦρας, εἰς χωρίον φράγκηκας, καθὼς ἡ πρᾶσις ἦν
σοι ἐπείσαμεν δηλεῖ, καὶ διώτις ἀπο τῆς τιαύτης
σύνκλησεως ἐλήφθης ἀπαντα ὅσα διαχωρίζῃ ἡ δὸς
ἡ ἐρχομένη ἀπο τίνος ἐκκλησίας φράγκηκας ἀχρὶς τὸ
εὐγάμα τοῦ χωρίου. κήπους καὶ οἰκίσματα καὶ τέλη
καὶ δικαίωματα, ἐκ ταύτης ἐλήφθης χρόνους τρεῖς
πολημέων ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς μὴ δυνηθέντες διεκδικῆ-
σαι σοι ταῦτα, ἐλευθέρως καὶ ἀνενόχλητως κατὰ τὸν
τῆς πράξεως σύνφωνον, τοῦ εὐδὺς διεκδικᾶν σε ἐκ
παντός προσώπου, ὑπερὸν οὐ μὴ πρᾶχθῇ τα ἡρη-
μένα διεκδικῆσαι, δέξῃς ἐφέραμεν ἐπὶ σοὶ καὶ πρᾶσι-
μεν οὕτως, τοῦ ἔχῃς σε ἀνταλλαγὴν διὰ τὸν προη-
ρημένον τοποῖον καὶ πρῶτον ὃ ἐλήφθης. ἀνταλλαγὴν
ἔχῃς σε τοῦ ἡμετέρου χωραφίου ὃ ἔχουμεν εἰς τοῦ κρα-
τος τοῦ χωρίου φράγκηκας, τοῦ λεγόμενον εἰς τοῦ
πλησιον ἀγίου παύλου, ὅσων ὑπαρχει χωραφίων, καὶ
ἡκων, καὶ ἀμπέλων, καὶ καλαμιώνες, καὶ ἦτι δέν-
δρων καὶ φητῶν κτίτοτόπων, γίς τε καὶ ἡλῆς ἀχρὶ
τοῦ ριακος, συν τῶν εἰσώδοι-ξῶδων καὶ φραγμῶν
καὶ ἦτι δικαίωματων, ὃ ἀπο τῶν φυτευτῶν ἡμῶν
ἐκ ταῦτα ἡμῶν ἀμπέλια εἰς εἶδιον ἡμῶν μέ-
ρος ἐλάβομεν, περιορίζεται δὲ οὕτως κατὰ μὲν ἀνα-

† Nos qui signa honorabilis ac vivificae crucis pro-
priis manibus exaravimus, nomine quoque propin-
quorum et fratrum et heredum omnem molestiam
in nos suscipientes, condimus et facimus praesens
instrumentum simplex, purum et absque dolo, nostro
proprio consilio et bona voluntate, nullaque omnino
necessitate, vel vi, vel fraude, vel malitia, amoto
omni vetito praetextu; quo (*instrumento*) vere de-
claramus nostrum ius minime fuisse violatum. Quo-
niam post venditionem, quam tibi fecimus nobilis-
simo principi domino Gulielmo de Meno totius cir-
cumscriptionis culturae, quae dicitur Clysura, in agro
Francicae, ut ostendit chartula venditionis quam tibi
condidimus, tu pro circumscripto hoc praedio, poti-
tus es omnibus quae dividit via, procedens ab ecclesia
Francicae usque ad agri coniunctionem, hortis nempe,
et domibus, et praestationibus, et iuribus, idcirco haec
tribus annis tenuisti, nobis prohibentibus. Nos vero cum
nequeamus haec tibi asserere libere et sine molestia,
iuxta pacta venditionis, teque recte ab omni persona
tueri; cum non valeamus, inquam, praedicta servare,
te de hac re requisivimus, et inter nos conventum
est, ut tu habeas in permutationem praedicti loci et
redituum quos tibi asseruisti, nostrum praedium, quod
possidemus in agro Francicae, nuncupatum ad S.
Paulum, cum omnibus fundis, et domibus, et vi-
neis, et arundinetis, et arboribus, et plantis, sub-
structionibus, humo et silva, usque ad rivum, una
cum introitu et exitu, et sepibus et iuribus, quae
de praedictis vineis pro parte nostra ab emphyteutis
percepimus. Fines autem sunt hi: ab oriente via;

τολάς, ο δρόμος, δισμυς ο ριάξ του βαπτιστηρίου, ἄρκτρος χωραφίον του κραταιου ριγός, και το ἀμπέλιον ιωαννου μακεδονος, και ιωαννου τῆς τροττης, μεσιμβρίας τα χωράδια του κραταιού ριγός. και χωράφιον του κυρου βιτάλου, και ἀμπέλιον μαρίνου ανυψηκυ κυρου βιταλου Φραγκηκας, και τὸν παῖδων σιμιούνη του γιόφου, γίδου, και ἰοσφρίδου, και συνκλήη, τούτο σοι επιδιδωμεν ὅσων και ἦν ἐστιν συν πάντων τὸν δικαιωμάτων ἡμῶν, ἧς σὲ και εἰς τοὺς σοὺς κληρονομους και διαδόχους, και κατόχους, ἡς ἡδεῖαν ἡμῶν ἐξουσίαν και κυριώτητα, πουλεῖν χαρίζην, ανταλλάτιν, και ἧς πρίκα υἱῶν και κληρωνόμων καταγραφειν και καταλημπάειν, και ἀπλὸς γηπὴν πηπὴν ἀπαντα ἤτι βύλεσε, ὅς ἡ θεοὶ νομοὶ τοῖς οἰκοῖς δεσπόταις πραττιν διακελεύεται, ὅς τω κύρως και τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡληφως, ἀπο τὴν σήμερον ἡμέραν και ὥραν. και εἰς το αἰς αἰ̄ μι ἐνοχλουμενον μίτε ἐνποδιζωμενον παρά τινος, ἀλλ ἡ ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ ὕχλησις ἐπὶ τουτο φοραθῇ, ἤτε ἐπὶ σὶ. ἤτε ἐπὶ τοὺς σοὺς κληρωνόμους, του ἡθθαμέδα ἡμοῖς, και ἡ ἡμῶν κληρωνόμοι, και διεχδικωμεν σοι αὐτῷ ἐκ παντός προσωπου. ἡ δὲ ἡμεῖς μετὰ μελῇ Φωραδόμεν. μι εἰσακουσθῶ ἡμᾶς, ἀλλ ὡς ξένη και ἀλλώτρη και ἀρνίται τῆς ἀμωμίτου. και ἀληθινῆς πίστεως τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐστωμεν και κατίρχμενοι παρὰ κυρίῳ, θεῷ παντοκράτορος. τῶν τινῇ ἀγίων θεωφώρων πατρῶν το ἀνάδεμα, ζῆμιουστω ἡμᾶς ἡς τω διμύσιον του κραταιου ριγός νομίσματα αβ', και πρὸς σὲ τῶν ἀρχωντα διπλὸς το πῖς ἀλλαγῖς και τας βελτιόσεις ἀναπληροῦμεν σοι. και ἡθ οὕτω μῆνη στερρα και ἀπαρσάλευτα ἀπαντα τα τριμενα σίμφωνα τῆς καλοδελὸς γεναμίνης ἀλλαγῆς ἤτις και ἐγραφή χειρὶ ἐμοῦ γρηγωριου υἱου πρεσβυτερου βασιλειου και πρωτοπαπα αγίου γρηγορίου. ὅς και κατὰ τω κερῶν τῆς ἐξουσίας Φράγκηκας νοταριος ἐν εἰσι ἐσχπῇ ἰνδικτιωνες ιγ', μηνῇ ἰουλίῳ εἰς τας ια' ἐν παρῳσια μαρτυριων. † στέφανος υἱος πρεσβυτερου ιωαννου πουγγαδου και κατὰ τὸν κερὸν στρατηγὸς μιλητου και λιπων μαρτυρ. † βιτάλης υἱος κυρου μαρίνου μαρτυρῷ, γραφας εἰκοσιω χεῖρὸς τὸν τιμιον σταυρων. † δαμιανος πιτζούτος μαρτυρῶν υπεγραφα οἰκοῖα χειρὶ τῶν σταυρων. † ιωαννης κοσανος μαρτυρ † ὁ τοῦ βλαγακαρδου ευγενῆς υἱὸς ἰωάννης ὁ κατὰ τὸν κερὸν γραναταριος Φραγκηκας μαρτυρ υπεγραφα ἰδιοχειρὸς. † Ego Guido no-

ab occidente rivus Baptisterii; a septentrione praedium potentis Regis, et vinea Ioannis Macedonis, et Ioannis de Trotta; a meridie praedia potentis Regis, et praedium domini Vitalis, et vinea Marini consobrini domini Vitalis de Francica, et filiorum Si-meonis Giofi, Gidi et Iosfridi, et clauditur. Hoc donamus quantum et quaecumque est cum omnibus iuribus nostris tibi tuisque heredibus et successoribus, ac bonorum possessoribus, tradita vobis potestate et auctoritate vendendi, donandi, permutandi, et in dotem constituendi, ac relinquendi filiis et heredibus, atque in universum peragendi omnia quae volueritis, sicut divinae leges propriis dominis facere praecipunt, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti ab hodierna die et hora in perpetuum; neque molestia afficiaris, neque impediaris ab aliquo. Si qua vero occasione vel tempore molestia in hoc afferatur aut tibi aut tuis heredibus, nos nostrique heredes antestare debeamus, teque ab omni persona tueri. Quod si consilium mutaverimus, ne exaudiamur, sed sicut extranei et alieni ac proditores inculpatae et verae fidei orthodoxorum christianorum, maledicti simus a domino Deo omnipotente, et a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus, mulctemur Fisco potentis Regis numismatis duobus et septuaginta, et tibi Domino duplo (*pretio*) permutationis, et expensis factis pro meliorationibus; atque nihilominus firma et inconcussa deinceps manean pacta omnia huius voluntariae permutationis; quae scripta est manu mei Gregorii filii presbyteri Basilii et protopapae S. Gregorii, et pro tempore Francicae ditionis notarii, anno 6688, indictione XIII, mense iulio, die XI, coram testibus. † Stephanus filius presbyteri Ioannis Pungadi, et pro tempore Strategus Mileti et reliquorum (*pagorum*) testis. † Vitalis filius domini Marini testor scribens manu propria honorabilem crucem. † Damianus Pitzutus testis subscripsi manu propria crucem. † Ioannes Cosanus testis. † Ioannes

tarius testor. † ρανάλδος Φορνίνος μαρτυρ. † κων-
στας άργυρος μαρτυρ. † Ego presbiterum nicolaum
de franchica testis sum. † πέτρος κοππολα μαρτυρ.
† Ιωάννης τῆς μουντης μαρτυρ. † Ιωάννης τοῦ πρε-
σβυτέρου δωνατου μαρτυρ. † πέτρος υἱός πρεσβυτε-
ρου πουγγαδου μαρτυρ και κατα τον καιρον στρα-
τιγος μιλητου και Φαρχηκος.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 75.)

nobilis filius Blancardi, pro tempore Granatarius
Francicae, testis subscripsi manu propria. † Ranaldus
Forninus testis. † Consta Argyrus testis. † Petrus
Coppola testis. † Ioannes de Munte testis. † Ioannes
filius presbyteri Donati testis. † Petrus filius pre-
sbyteri Pungadi testis, et pro tempore Strategus
Mileti et Francicae.

CCI.

1180 — Mense Iulio — Indict. XIII — Circlarii.

*Odo Gervasius cum filia Maria et Gulielmo Pontefarte vendit presbytero Gulielmo Gervaso vineam et
plantationem positas in pertinentiis Circlarii loco dicto Giunco solidis tribus.*

† Signum proprie manus hodoni filius gervasi †
Signum proprie manus Willelmo pontefarte † Si-
gnum proprie manus Marie hodoni filia.

Εν ονοματι του πατρος και του υιου και του αγιου
πνευματος οἰμοῖς οἱ προγέγραμμαινοι· οι τας σοίγνας
του τιμίου και ζωοποιου σταυρου· τες ηχείες ημῶν
κερσιν καθυπωγράφαντες το δε ὕφος των ονομάτων
ημῶν δια χειρος του νοταρίου Φειώμεθα προς σαι πρε-
συητέρου γουλιέλμου· ὁ τι επωνυμία του γερυάσου·
και ἡμετέρου Δείου πιπράσκωντά σι αμπελιον και την
φυτήν· το ὅπερ ὑπαρχει εἰς την διακράτισιν χώρας
κηρχλαρίου· εἰς τω ἐπιλεγώμενον τώπων του γιοῦν-
κου· ωντινυ συνορίζεται και περιορίζεται οὕτως κατα
μὲν ανατολας ως ἀρχεται ἡ οδὼς το ὅπερ απερχεται εἰς
των ἀγίω σευσταϊανου· και ως διαυεννη η οδὸς και ρίκτι
εἰς τους Φρέξιοις· και απεκήθεν ὡς διαυεννη τα ἴσα·
και ρικτι ης τες κεντρωμαῖς απο αρκτρῶν μέρος· και
ανατολικον ως κατευεννη τα ἴσα και ρίκτι εἰς τω
σύνορον τω χωράφω του βρετζη και ως κρατεῖ το
λεγωμενων συνορων και ρίκτι εἰς τω σύνορων του αμ-
πελιου του νικόλα αγρουέ. και ὡς κρατεῖ το προ-
ρηθεν σύνορων και ρίκτι εἰς την προριθεῖσαν οδὼν και
συνκλη· τούτω τετραχῶς περιορισθεν ἀμπεληρον συν
το ἰσῶδω εξῶδω απενπουλυσαμεθα προς σέ του προ-
ριθέτως πρέσυητέρου γουληέλμου εἰς τημᾶς τας ανα-
μεταξῇ εμοῦ τε και σύ συνφωνηθέντα και ἀρῶθέντα
νομῆσματα τρία ἃ ἐδέξαμεθα παρα τας σᾶς χείρας
εἰς τας εμᾶς· ὅθεν δέ του απο του παρῶντος και εἰς
τους ἐξείς ἅπαντας και διηγεκῆς χρώνης ἐπεξοῦσιος ἔχην

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Nos suprascripti, qui signa venerandae et vivificae
crucis propriis manibus exaravimus, nominum vero
et cognominum seriem per manum notarii, vendi-
mus tibi Gulielmo presbytero cognomento Gervaso
patruo nostro vineam et plantationem sitas in perti-
nentiis civitatis Circlarii, in loco ubi dicitur Giun-
cus, quae his terminis comprehenduntur: ad orien-
tem sicut incipit via quae ducit ad S. Sebastianum, et
sicut vadit via et iungitur cum sepibus, et deinde si-
cut vadit recta ad Centromas septentrionem versus, et
ad orientem ut descendit recta, et iungitur cum ter-
minis terrae Bretzi, et sicut progrediuntur praedicti
termini, qui iunguntur cum terminis vineae Nico-
lai Agrue, et ut vadunt praedicti termini, et iun-
guntur cum memorata via, et clauduntur. Huiusmodi
vineam quadripartito conterminatam simul cum in-
gressu et egressu vendidimus tibi antedicto presby-
tero Gulielmo pro pretio inter nos pacto convento
solidorum trium, quos de tuis in nostras manus re-
cepimus, ut amodo et in perpetuum habeas in tua
potestate huiusmodi vineam, et plantationem, et
arbores fructiferas, et salices, vendas, dones, per-
mutes, in dotem tuis filiis et filiabus assignes, et
omnia de ea facias iure dominii et potestatis, prout

σε τουτιου αμπελιον καὶ την φητήαν καὶ συν τα
 ὑμερῶδ' ἔνδρια καὶ τα σαλήκει· πουλτὴν χαρίζη ανταλ-
 λάγτι καὶ εἰς πρίκας υἱων καὶ θυγατέρων σου κα-
 ταγράφεσθαι· καὶ παντα πραγτηνσαι ἐν τούτῳ αὐθεν-
 τός καὶ κυρίως ὡς ὁ νόμος τοῖς ἰδίῳις δεσποτες πα-
 ρακελευεται· καὶ μὴ ἔστω ἐν τουτω ὁ παρενοχλῶν
 σαι ὁ παρέμποδίζην σαι· μήτε μὴν αὐτοῦς μήτε ξένου
 προσώπου· ἰ δὲ ἐπέλθει τίς καὶ ζητήσιν κυνήσι η
 αγωγὴν ὄφιλι πῆσαι πρταμίδα καὶ διεκδικοῦμεν σαι·
 ἰ δὲ πρὸς ανατρωπῇν χρυσώμεδα οὐ μωνων την ἀρὰν
 των τριακωσίων δεκα ὀκτῶ ἁγίων θεοφύρων πατερων
 κληρωνομησωμεν ἀλλὰ ἀπετισώμεδα ἐν τῷ φίσκῳ
 νομισματα τριάκοντα ἔξ· καὶ πρὸς σὲ του αγραπτοῦ
 ἑτερα τοσαυτα καὶ ἡθ' οὕτως διαμενεταὶ πρὸς σὲ ἡ
 τιάυτην καθαρὰ διαπρασιν ἦν καλωδειλῶς ἐπείσασμεν
 στρεβλὴν υἱοαίαν καὶ ἀπαρσαλευτος.

† ἡτις ἐγραφή δια χειρὸς ἐμοῦ ἰωαννου νοταριου καὶ
 ταβουλαριου πρὸς ἐπιτροπῆς νίκολαου νοταριου καὶ
 ταβουλαριου ἀστεος κηρχλαριου ἐν μηνὶ ἰουλίῳ ἰδι-
 κτιωνος ιγ'. ετους ς' χηπ'· ἀξιωπιστων μαρτυρων.

† οτος κραπαριος κατὰ την ἡμεραν κριτης μαρτυρ
 υπεγραψα.

† ἰωαννης ἀρχιερεος χωρας κηρχλαριου μαρτυρ υπε-
 γραψα.

† ρογέριος του ρουσितου μαρτυρ υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 69.)

leges propriis dominis permittunt: nec sit qui tibi
 molestiam, vel impedimentum afferat, nec ego, nec
 alia quaevis extranea persona. Si quis autem sur-
 rexerit quaestionem, litem, aut actionem intentare
 volens, obstare debeamus, et tuam defensionem sus-
 cipere. Quod si (*hanc venditionem*) subvertere volue-
 rimus, non solum maledictionem habeamus a tercen-
 tis octo et decem sanctis divinis Patribus, sed et
 Fisco solvere teneamur solidos sex et triginta, ti-
 bique emptori tantundem; atque nihilominus huius-
 modi purae venditionis a nobis bona voluntate factae
 instrumentum ratum, firmum et inconcussum per-
 maneat.

† Scriptum manu mea Ioannis notarii et tabularii
 ad requisitionem Nicolai notarii et tabularii civi-
 tatis Circlarii, mense iulio, indictione XIII, anno
 6688, in praesentia fide dignorum testium.

† Odo Caprarius pro tempore Iudex testis sub-
 scripsi.

† Ioannes Archipresbyter civitatis Circlarii testis
 subscripsi.

† Rogerius de Rusito testis subscripsi.

CCII.

1180 — Mense Iulio — Indict. XIII — Circlarii.

*Ioannes Archipresbyter, Nicolaus Maurozumus aliique donant ecclesiae S. Phantini praedium, situm in loco
 dicto Petrosa, in pertinentiis civitatis Circlarii.*

† σήγνον χηρὸς ἰωαννου ἀρχιερεος υἱὸς πρεσβυτερου
 νικολαου.

† σήγνον χηρὸς νίκολαου μαβροζουμι.

† σήγνον χηρὸς παρ ἐμοῦ ἀνδρεου του ἀπιχομενου
 πρεσβυτερου νικολαου.

† σήγνον χηρὸς γουλιελμου υἱος του πρεσβυτερου
 κονσταντινου φερφερου.

† σήγνον χηρὸς θεοδωρου υἱος του ἀποιχομενου
 γουιδου

† σήγνον χηρὸς δρογῶνος κουκουλλομενου.

† σήγνον χηρὸς ἰωαννου κουκουλλομενου.

† Signum manus Ioannis archipresbyteri filii pre-
 sbyteri Nicolai.

† Signum manus Nicolai Maurozumi.

† Signum manus meae Andreae filii quondam pre-
 sbyteri Nicolai.

† Signum manus Gulielmi filii presbyteri Constan-
 tini Ferferi.

† Signum manus Theodori filii quondam Gui-
 donis.

† Signum manus Drogonis Cucullati.

† Signum manus Ioannis Cucullati.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος οἰμοῖς οἱ ἀνώτεροι προγεγραμμένοι· οἱ τὰς
σοίγιας τοῦ τημέρου καὶ ζωῶπιου σταυροῦ· τὲς οἰκεῖς
ἡμῶν χερσὶν καὶ ἀπογράφαντες· το δὲ ὕψος τῶν ὀνο-
μάτων ἡμῶν διὰ χειρὸς τοῦ νοταρίου προταξάντες·
φενώμεθα πρὸς σε πρεσβύτερον γουλιέλμον καὶ ἡκω-
νομε τοῦ πασιέπτου ναῦ τοῦ ἁγίου φαντίνου· χαρί-
ζοντα πρὸς σὲ καὶ εἰς τὴν προριδεῖσαν ἐγκλησίαν· τῶν
γωνηκῶν ἡμῶν χωράφιον· τῷ ὅπερ ἐστὶν εἰς τὴν δια-
κρατηρίαν χώρας κηκλαρίου εἰς τὴν λεγόμενον τῶπων
τῆς πετρώσας· διορίζεται δὲ οὕτως κατὰ μὲν ἀνατο-
λᾶς τῷ χωράφιον οἱ τοῦ μηζωτέρου δυσήκου μέρους
τῷ χωράφιον τοῦ πρεσυτέρου λεοντος φερφερον· περὶ
δὲ ἄρκτου· ὁ σωρὸς τῶν ληθαρίων· μεσημβρίας δὲ
το ἡμέτερον χωράφιον τούτῳ τετραχῶς περιορισθὲν
ἀγρικὸν χωράφιον χαρίζόμεθα πρὸς σε πρεσβύτερον
γουλιέλμον καὶ εἰς τῶν πασιέπτων ναῶν τοῦ ἁγίου
φαντίνου· ἵνα ὑπαρχῇ ἐκ τῆς ἐγκλησίας αἰὲν παντὶ·
ὥστις δὲ εὐρεθῇ ἐναντιούμενος ἐκ τῆς παρούσης δωρεᾶς
ἐστω ἀνάθεμα παρὰ πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνευ-
ματος· ζημιουσῶν δὲ καὶ ὑπὲρ παραουσίας τοῦ τι-
μέρου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ νομισματὰ λς' καὶ εἰς το
δυμοσίον ἑτέρα τῶσαυτα μετὰ δὲ τὴν τοῦ προστιμοῦ
καταβολὴν διαμενετε πρὸς σε ἡ τιαυτὴ τέλεια καὶ κα-
θαρα δωρεᾶ· ἥ τις ἐγγραφὴ διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἰωάννου
νοταρίου κατ' ἐπιτροπὴν νικόλαου νοταρίου καὶ ταυου-
λαρίου ἀστέος κηκλαρίου ἐν μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικτιωνος
ιγ'. ετους, ἡχπὴ παρούσης ἀξιωπιστῶν μαρτυρῶν.

† οτος κριτῆς μαρτυρ ὑπεγράψα διὰ τοῦ σταυροῦ.
† γηρβασιος κριτῆς μαρτυρ ὑπεγράψα διὰ τοῦ
σταυροῦ.

† ρογεριος ο φαβατζα μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.
† ἰωσφρεδος μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.
† κωνσταντίνος χαλκεὺς μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 70.)

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
suprascripti, qui signa sanctae et vivificae crucis pro-
priis manibus nostris effinximus, nominum vero no-
strorum seriem per manum notarii praeposuimus,
declaramus donare tibi Gulielmo presbytero et ve-
nerabilis ecclesiae S. Phantini oeconomo, et dictae
ecclesiae paternum nostrum territorium situm in per-
tinentiis civitatis Circlarii in loco dicto Petrosa, cuius
fines sunt hi : ad orientem territorium Mizoteri ;
ad occidentem territorium presbyteri Leonis Ferfe-
ri ; ad septentrionem congeries lapidum ; ad meri-
diem territorium nostrum. Huiusmodi terras arato-
rias quatuor his partibus conclusas concedimus tibi
presbytero Gulielmo et venerabili ecclesiae S. Phan-
tini, ut sint in potestate ecclesiae semper et in per-
petuum. Quicumque autem deprehensus fuerit op-
pugnare volens praesentem concessionem, maledi-
ctus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et ob
praevaricationem venerabilis et vivificae crucis sol-
vat poenae nomine solidos sex et triginta, et publico
Fisco tantundem: et nihilominus post poenae solu-
tionem maueat tibi haec perfecta et pura concessio;
quae scripta est manu mea Ioannis notarii de man-
dato Nicolai notarii et tabularii civitatis Circlarii
mense iulio, indictione XIII, anno 6688, praesentibus
fide dignis testibus.

† Odo Iudex testis subscripsi per crucem.

† Gervasius Iudex testis per crucem subscripsi.

† Rogerius Fabatza testis per crucem.

† Iosfredus testis per crucem.

† Constantinus Ferrarius testis per crucem.

1180—Mense Augusto—Indict. XIII—Sanctae Severinae.

Fillia cum filiis Georgio et Pasimna suaque sorore Anna donat Zachariae Muriciotae sacerdoti vineam positam in agro Sanctae Severinae, loco nuncupato Milia.

† σιγνον χειρος Φιλλιας. † σιγνον χειρος γεοργίου υἱου αὐτῆς. † σιγνον χειρὸς πασιμνης θυγατρος αὐτῆς. † σίγνον χειρὸς ἀνῆς (γυναικὸς) κωνσταντινου βίου. † ἐν οἰκάτῳ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ αγίου πνευματος· ἡμῆς αἱ ἀναγεγραμμένοι Φίλλια σὺν τοῖς ἡμῶν τέκνοις, γεοργίου, καὶ πασῆμνης, καὶ ἀνῆς ἡμῶν μὲν Φίλλιας σηγγένισσας, ἡμῶν δαὶ τῶν τέκνων αὐτῆς γεοργίου καὶ πασιμνης γισσίας μητροδείας, ἡ τα σίγνα τῶν τίμιον σταυρῶν οἰκίης ἡμῶν δακτύλοις, χαράξαντες, τίθωμεθα καὶ ποιῶμεν τὴν παρούσαν ἔγγραφον, ἀπλὴν εὐχαριστον, ἀμετάθετον, ἀμετάτρευτον, καὶ ἀμεταμέλητον καθαρὰν δορεῖν· χωρὶς τῆς ἰασοῦν ἐρέτης. καὶ Φιλονικίας ὑπάρχουσας πᾶσαν τὴν τῶν πανευσεβῶν νόμον ἰσχύν τε καὶ δύναμιν ἔχουσας, καὶ μηδαμὸς ποταὶ περὶ ἡ χρῶν ἀνατραπῖναι. ἡ ὅποσόν ἀπαρασαλευθεῖναι ὀφείλουσαν, οὐ παρ ἡμῶν τῶν προγεγραμμένων, οὐ παρὰ τῶν ἡμετέρων κληρονομον. ἡ διαδῶχον· οὐ παρ ἐτέρου προσώπου τοῦ ἰουδήποται ἰδίου ἡμῶν, ἡ ξένου το σῆνολον· δι οὗ εκουσίος ἀδόλως, καὶ ἀβιάστος, δοροῦμεθα καὶ ἀποχαρίζεμεθα, ἰς σὲ τὸν εὐλαβεστάτον ἱερέαν· κυρον ζαχαρίαν τὸν μουρικιότην, καὶ δια σοῦ τοῖς κληρονόμοις, καὶ διὰ δόχοις σου καθὼς ὑποτίταται· ἐπιδὶ ἐξάμπελον κληρονομῶμεν ἐκ γονικῆς ἡμῶν κληρονομίας. ἐν τῷ περικύρῳ αγίας σευρήνης εἰς τόπον λεγόμενον μιλίαν. σηνόρται δαὶ οὗτος. κατὰ ἀνατολῆς ὁ ρίαξ, ἐκ δύσεως, τὸ ἀμπέλιον σοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἱερέως κυρου ζαχαρίου· ὅπερ εἶχες ἀγορὰν παρὰ ἡρήνης ἐγγόνης κυρου κωνστούς, ἀρκυρό δαὶ μέρι, τὸ χωράφιον νικολάου δαμέτη τοῦ σοῦ πενθεροῦ, μεσέμβριαν δαὶ ὁ ρίαξ. τοῦτο οὖν τὸ τετραχὸς περιορισθὲν ἐξάμπελον ὅσον καὶ ἶον ἐστίν, παντελὸς καὶ ἐξολοκλήρος. μετὰ πᾶσης ἡρώδου ἐξόδου αὐτοῦ, δοροῦμεθα καὶ ἀποχαρίζεμεθα σὺ τῷ θεοφιλῇ ἱερὶ κυρω ζαχαρία, δια τῆς πολλῆς χάριτας. ἀμιβᾶς. δουλαγογίας καὶ κηβερνίσαις ἅς πρὸς ἡμᾶς πεπήχας καὶ πῆης, καὶ δια τοῦ υπερειχέσθαι σε ἐν τοῖς αγίῃς καὶ ἱερῇς διπτίχῃς, ἡμῶν καὶ τῶν προκπελθῶτον ἡμῶν γονίον, καὶ ἀδελφῶν. ἐχῆν δὲ σαι αὐτῷ, ἀπάρτι καὶ

† Signum manus Filliae. † Signum manus Georgii filii eius. † Signum manus Pasimnae filiae eius. † Signum manus Annae uxoris Constantini Vitae. † In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Fillia, Georgius et Pasimna eius filii, nec non Anna eiusdem Philliae soror, suorumque filiorum Georgii et Pasimnae legitima matertera, qui signa venerabilis crucis nostris manibus exaravimus, praesentem scriptis consignatam donationem condimus et facimus, simplicem, gratiosam, immutabilem, inconcussam, non poenitendam et puram, nullo inter nos dissidio, vel contentione, sed omni sanctorum legum robore et vi praeditam, et nulla unquam occasione vel tempore subvertendam, vel quoquo modo labefactandam a nobis suprascriptis, neque a nostris heredibus vel successoribus, neque ab alia qualibet persona propinqua vel extranea in universum; qua voluntarie, absque dolo ac vi, donamus et impertimur quod inferius statuitur tibi piissimo sacerdoti domino Zachariae Muriciotae, tisque heredibus et successoribus. Quandoquidem vineam habemus ex paterna nostra hereditate in pertinentiis Sanctae Severinae, loco ubi dicitur Milia, quae hisce finibus circumscribitur: ab oriente est rivus; ab occidente vinea tua piissimi sacerdotis domini Zachariae, quam emisti ab Irene nepte domini Constae; a septentrione praedium Nicolai Dometi soceri tui; a meridie vero rivus; hanc nimirum vineam quadripartito divisam, quanta et qualiscumque est, integre ac plene, cunctis cum introitibus et egressibus suis, tradimus et concedimus tibi Deo accepto sacerdoti domino Zachariae, ob multas gratias, retributiones, officia et curas, quas nobis praestitisti ac praestas, nec non ut ores pro nobis et pro mortuis nostris parentibus et fratribus in sanctis et sacris diptychis. Habeas vero ipse amodo et in per-

εις τὸ δηγεκὲς. ἐπεξουσὶος κυρίως καὶ αὐθεντικῶς πηγῇ
σαι ἐν αὐτῷ ὅσα ὁ νόμος ἐν ιδίῃ διακελεύεται. ὅς το
κύρος καὶ τὴν δεσποτίαν· παρ ἡμῶν ἰλιφός. ἡ δαὶ
κῆνις ζήτῃσις ἡ αγωγή γένεται παρ ἰωδίκωτε ἰνα
ἡσταμέδα καὶ διεκδικώμεν αὐτῷ ἐκ παντός ἐναντίου-
μένω προσώπου. ἡ δαὶ παρ ἡμῶν τῶτο γένεται ὅπερ
οὐκ ἡγοῦμεδα πῆρσαι ἥναι μας ἐπαράτον παρὰ τῆς
αρχηφώτου τριάδος· των αγίων καὶ οἰκουμενικόν συν-
όδων το ἀναδεματι καθυποβληθῆσῶμεδα· καὶ ὑπερ
παραβασως τοῦ τιμίου σταυροῦ ζημιῶσθαι μας ρι-
γατα λς καὶ ἡθ οὕτω στέργειν καὶ ἡμέειν τὴν παρ
ἡμῶν προς σαι γεναμένην καθαρὰν δореαν ἡτχυραν·
βεναίαν· κυρωμένην καὶ ἀπαρασάλευτον. ἀχρὶ λήξῃος
κόσμου, ἡ καλοθελὸς πεπιήκαμεν, ἐπὶ τῆς εὐσευούς
βασιλείας· γουλιέλμου ριγός καὶ αὐθέντου ἡμῶν, χειρὶ
μῖχαηλ ἀνικήτου καὶ εὐτέλους κληρίκου, χαρτουλα-
ρίου, ἡγδίκου, καὶ ταβουλαρίου αγίας σευερίνης αὐγού-
στου μηνός ἰνδίκτιωνος ιγ'. ἐν τῷ εἴχπῃ εἴτη, πα-
ρουσια μαρτυρων.

† νικόλαος εὐτελῆς πρεσβύτερος ὁ γρατζανητὶς μαρ-
τυρ ὑπεγραψα.

† λέων κληρικός καὶ νομικὸς ὑπεγραψα.

† μαλείνος πρωτοσπαθάριος ὑπεγραψα.

† βασίλειος δαμετῆς μαρτυρ δια τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.° 76.)

petuum facultatem tanquam arbiter et dominus fa-
ciendi ibidem quidquid in suis cuique rebus lex sinit,
utpote qui potestatem ac dominium a nobis acce-
pisti. Si vero ulla molestia, lis vel quaestio a quovis
propter hoc tibi allata fuerit, nos obstabimus, teque
ab omni contraria persona defendemus. Sin autem
id ex parte nostra evenerit, quod fore non putamus,
tunc in maledictionem incurramus Triadis, unde lu-
men omne manat, nec non excommunicatione cuius-
libet sancti et oecumenici concilii afficiamur, et ob
violationem venerabilis crucis regalibus sex et tri-
ginta mulctemur; atque nihilominus firmitatem ac
perennitatem habeat usque ad finem mundi huiusmodi
pura, valida, stabilis, rata et immutabilis donatio,
quam tibi bona fecimus voluntate, sub pia domina-
tione Gulielmi regis et domini nostri, manu Michaelis
Aniceti humilis clerici, chartularii, iudicis et tabu-
larii Sanctae Severinae, mense augusto, indictione
XIII, anno 6688, coram testibus.

† Nicolaus humilis presbyter Gratzanites testis
subscripsi.

† Leo clericus et notarius subscripsi.

† Maleinus Protospatharius subscripsi.

† Basilius Dometes testis per crucem.

CCIV.

1181 — Mense Ianuario — Indict. XIV — Circlarii.

*Ioannes de Cizota donat monasterio S. Nicolai de Nuda praedium positum apud Circlarium
in loco dicto Droseri.*

† σιγνῷ χηρὸς ἰωαννου υἱος ἰωαννου τοῦ κηζότου
ὁ ἐπονμαζόμενος πορκινός. Ἐν οἰκίᾳ τοῦ πατρός
καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος. καγῶ ὁ προ-
γεγραμμένος ἰωαννης ὁ τὸ σήγνῳ τοῦ τιμίου καὶ ζο-
ποίου σταυροῦ, εἰκία μου χηρὴ γραψας, τοῦ δὲ ὀνό-
ματος μου καὶ τῇ πατρόα ἐπονιμία δια τοῦ νοταρίου
γραψας, τὴν παρῶσαν ἐγγραφον, ἐκουσιον ἀμετάτρε-
πτον ἀπλῆν ἀποχῇ τήθῃμι καὶ πρὸ ἐκουσια μου τῇ
γνώμῃ εἰκία προῖρέσει οὐκ ἐκ τῆνος τὸ παραπαν ἀνάγ-
κης, ἀφῆρομαι· εἰς τον πάνσεπτον, γὰρ τοῦ ἁγίου
νικόλαου τῆς νοῦδας καὶ προς σὲ τὸν προῖστότα, κυρὸ
ἀναστάση, ὑπερ λύτρου καὶ ἀφεισως τῶν ἡμῶν γονέων,

† Signum manus Ioannis filii Ioannis de Cizote
cognomento Porcini. In nomine Patris, et Filii, et
Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Ioannes, qui pro-
pria mea manu sanctae et vivificae crucis signum
effinxi, nomen vero meum cum paterno cognomento
manu notarii, praesens in scriptis voluntarium, ir-
revocabile et simplex renunciationis instrumentum
condo et facio, quo de propria mea sententia, et
libera voluntate, nulla prorsus necessitate compulsus,
pro redemptione ac remissione meorum genitorum
offero venerabili ecclesiae S. Nicolai de Nuda, et
tibi domino Anastasio eius praefecto, patrimoniale

τὸ γονικόν μου χωράφιον, ὅπερ κήται, εἰς τὴν περιό-
χην τοῦ κηκλαρίου εἰς τὸν ἐπίλεγωμενον, τόπον
δρσέρι, πλησίον τοῦ χοραφίου ἀσμουνδου κηκερέλλη,
περιόριζεται αὐτός, ανατολῇ, ἡ ὁδὸς ἡ αναβενουσα ἡ
πριονία, δύση, τα ἡμέτερα χωράφια, μεσημβρία ὁ
ἐλεὼν το αὐθεντηκόν, ἄρκτρου ἡ αὐτῇ ὁδὸς τῆς προ-
νίας, ταῦτο τὸ προριδέν χωράφιον ἀφηρόννω εἰς τὸν
προριδέντα πανσεπτον ναόν τοῦ ἀγίου νικολάου τοῦ
ἀπο τοῦ παροντος καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας χρόνους
ἐπεξουσιν ἔχην, ἡ προριδείσα ἀγία μονή, καὶ ἡ προ-
τεύοντες ἐν αὐτῇ, πῆν ὅσαν ἂν βούλετε, καὶ μὴ ἔστο
ἐν τούτῳ ὁ παρενοχλὸν μήτε ἐγὼ μήτε τῆς τοῦ κατ' ἐ-
μοῦ μέρους ἡ ξείου προσώπου. ἵδ' ὅπερ οὐκ ἠγάμμι
ἐπέλθῃ τίς καὶ ζήτησιν κήνησιν εἰσταςθαι καὶ διέκδη-
κῆσθαι τὴν προριδείσαν ἀγίαν μονήν, ἡ δὲ καὶ τούτο
οὐ πῆν, ἀλλὰ τροπῇ χρίσμαι. ἡς τὴν μονήν τὴν
ἀρὰν τὸν τιή, ἀγίων θαιωφόρων πατέρων κληρονο-
μήσο ἀλλ' ἀποτησμαι εἰς τὸ δημόσιον νομισματὰ λς',
καὶ ἡδ' οὗτος μενέτω εἰς τὴν ἀγίαν μονήν ἡ παρούσα
ἀφ' ἡρώσης οχηρά, βεβέα καὶ ἀπαρσάλευπτος, ἡτῆς
εγράφῃ κηρῇ νικολάου νοταρίου καὶ ταβουλαρίου χω-
ρας κηκλαρίου μηνι ἰανουαριῳ ἰνδικτιωνι ἰδ'. εἰους.
ἡχπδ', παρουσία μαρτυρων.

† ρογέριος Φαβατζης μαρτυρ δια τοῦ σταυρου.

† ἱεσφρε υἱος οὐβου τῷ κηκλαρίου μαρτυρ διὰ
τοῦ σταυρου.

† γουλιέλμος γανβρός δρογώνος πουπουλινου μαρ-
τυρ δια τοῦ σταυροῦ.

† ἀλέξανδρος υἱος γουλιέλμου Φαβάτζη μαρτυρ
δια τοῦ σταυροῦ.

† ἰωαννης καρακλῆς μαρτυρ δια τοῦ σταυρου.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 75.)

meum praedium, situm in pertinentiis Circlarii, in
loco dicto Droseri, iuxta praedium Asmundi Cice-
relli, cuius fines sunt: ad orientem via, quae ducit
ad serram; ad occidentem alia nostra praedia; ad
meridiem olivetum dominicum; ad septentrionem
eadem via serrae. Memoratum hoc praedium offero
praedictae venerabili ecclesiae S. Nicolai, ut amodo
et in omne deinceps futurum tempus potestatem ha-
beat praedictum sanctum monasterium, eiusque pro
tempore praepositi, faciendi quicquid placuerit, nec
sit qui ea de causa molestiam afferat, nec ego, nec
quisquam de mea cognatione, aut alia extranea per-
sona. Si vero, quod fore non putaverim, quisquam
surrexerit quaestionem, aut molestiam illaturus,
debeam contra insurgere; et defensionem antedicti
sancti monasterii suscipere. Quod si nedum id ne-
glexero, sed et (huius oblationis) monasterio factae
me poenituerit, habeam maledictionem a tercentis
octo et decem sanctis divinisque Patribus, et poe-
nae nomine solvere teneam Fisco solidos sex et tri-
ginta; et nihilominus eidem sancto monasterio rema-
neat praesens oblatio rata, firma atque immutabilis,
quae scripta est manu Nicolai notarii et tabularii
civitatis Circlarii, mense ianuario, indictione XIV,
anno 6689, praesentibus testibus.

† Rogerius Fabatza testis per crucem.

† Goffredus filius Hugonis de Circlario testis per
crucem.

† Gulielmus gener Drogonis Pupulini testis per
crucem.

† Alexander filius Gulielmi Fabatzae testis per
crucem.

† Ioannes Caracles testis per crucem.

CCV.

1181 — Indict. XIV.

*Bonus et Nicolaus filii Melchisi vendunt Michaeli notario eorum patrueli vineam positam in agro
Muteri tarenis sexdecim.*

† σοιγῶν χειρὸς βοῦου υἱοῦ τοῦ ἀπικομένου μελ-
χισι † σοιγνο χειρὸς νικολάου ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
οἰμοῖς εἰ ἀνωτέρω γεγραμμένη ὑ τὰ σίγνη τοῦ τιμίου

† Signum manus Boni filii demortui Melchisi †
Signum manus Nicolai fratris ipsius.
Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivifi-

καὶ ζῶντιον σταυροῦ ἰκοῖς χερσὶν καθοῖτογράφαντες ἀπλὴν ἀμετρεῦτον καθαράν καὶ πλεῖτετην διάπρασιν τιθαίμεθα καὶ πηροῦμεν ἐκοῦσια μας βουλή καὶ θελήσει καὶ αὐτόπρορετο γιομὴ ἐκτος πασης αἰάγκης ὑβοῖας· ὡς φάκτου ἀγνης ὡς ραδιοῦργοις ὡς τῆς ἰάσι περοῖστας ἀλλὰ τῇ υκοῖα μας βουλή καὶ θελήσει πηπρασκομεν ὑμεῖς ὡς ἀνοτέρω γεγραμμεναι ὡς σαι τον κυρον νοταριον μιχαηλ τῶν ἡμετερον ἐξαδελφον των ὡν τοῦ ἡμετερου θηου κυρου νοταριου γούληάλμου. το ἡμετερον ἀμπελιον· ὡς ἐχομεν ἐκ πατρικοῖς ὡν κλήρονομιας τουτο σοῖ παιπρακαμεν περίφραγμαμεν καὶ χάρακαμεν. καὶ ὡς τῇ αν ο τοπος ἐχὶ σὺν των ημεροδενδρίων· ορους βελανούς καὶ νομας ἰδατον· καὶ καλμων καὶ ἡ τῇ αν ο τοπος ἐχὶ· καθως περοῖοριζετε το αυτον ἀμπελιῶν κατὰ μεν ἀνάτολῃς του αὐτοῦ ἀγοραστου νοταριου μιχαηλ το ἀμπελίον καὶ κατὰ δύσματος το ἀμπελιον πεδῶν κοστα τῆς φλαβοῖας· καὶ το χωραφιον κυρου ιωαννου μουτερου καὶ κατὰ ακτροῦ ὡς οδὸς ὡς ἀπερχομενη ὡς τον αγιον αἰδρεαν καὶ κατὰ μεσυνβριαν ὡς οδὸς ὡς τρήβουσα ὡς χωραφιον μουταιρου καὶ συνελή τουτο το προδηλοθεν ἀμπελίον ἱπαρχει ἡς χωραν μουτερου τουτο σι πεπρακαμεν ὡς ἀνοτέρω ἐφῆμεν ὡς σέ καὶ ὡς τους σους κληρονόμους καὶ διαδοχους ὡς χρῆσθῃν ταρια τοῦ κρατεῶ καὶ αγίου ριγος ἐς τα πολητέλομενα ἐν παση χωρα καλαιοῖας καὶ ὡς ἐλαβομεν ταῦτα ἀπὸ τας χηράς σου ὡς ἰσταμενα καὶ καλὰ ὡς τας ἡμετερας χηράς πηροῦμεν σι το παρών στερεον ὡν ἐγραφον του ἐχὶ σαι αυτον ἐξουσιοῖαν σοῖ καὶ ὡς κληρόνομι σου καὶ διαδοχι παντα πῆν ἀκολουτῶς ὡς ὡς ὡς νομος τοῖς υκοῖς δεσποταις πραττην διακελευαται ὡς το κοῖρος καὶ την ἐξουσίαν καὶ την κληρωτητα παρ ἡμων υληφως μῦ ἐνοχλοῦμενος· ὡς ἐνοδοῖζομενος παρα τινος ἀλλ οστις αν βουληθῇ τιν παρουναν πρᾶσιν ἀκοῖροσαι ἐκ τοῦ καθ ἡμῶν μερους. ὡς ἐξο προσοπον το σῖνολον ὡς ἀναθεμα παρα πατρος υιου καὶ αγίου πνευματος τον τιῇ αγιον θεοφορων πατορόν ζημιῶντο ὡς περ παρβασαιος τοῦ τιμιου σταυρου νομισματα ὡς καὶ ὡς οὔτο στερηγὴ καὶ ἐμμενη ὡς παρ ἡμων γεναμῆνη πρᾶσις οχηρα καὶ ἀσαλευτὸς ἀχρι τεματων ἐόνον ἐνοπην μαρτυρων † ιωαννης του κοστα της φλαβιας μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρων κυρος ιωαννης μουτερου μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρων † κοστας τῆς οδδης μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον σταυρων † ιωαννης ὡς κυρου βονου μαρτυρ υπεγραφα τον τιμιον

capitis crucis propriis manibus exaravimus, simplicem, irrevocabilem, puram et plenissimam venditionem condimus et facimus spontanea nostra sententia et voluntate, ac proprio consilio, sine quavis necessitate, vel vi, vel facti ignorantia, vel fraude, vel quacumque circumventionem; sed ex animi sententia et nostro arbitratu vendimus nos suprascripti tibi domino notario Michaeli patrueli nostro, filio nostri patru domini notarii Gulielmi, vineam nostram quam habemus ex paterna hereditate. Eam tibi vendidimus sepe et vallo communitam, et quidquid inibi continetur, cum arboribus fructiferis, nemore, villanis, aquarum divisionibus, arundinibus, et qualibet re ibidem extante, prout ipsa vinea circumscribitur; (*cuius fines sunt*): ab oriente vinea ipsius emptoris notarii Michaelis; ab occidente vinea filiorum Constae de Flavia, et praedium domini Ioannis Mutteri; a septentrione via quae vadit ad Sanctum Andrean; a meridie via quae ducit ad agrum Mutteri, et clauditur. Haec vinea exstat in agro Mutteri. Eam, uti praediximus, vendidimus tibi tuisque heredibus et successoribus aureis tarenis sexdecim potentis regis, quorum usus est in tota regione Calabriae, et cum eos acceperimus a tuis in nostras manus bonos et iusti ponderis, fecimus tibi praesens firmum instrumentum, ut tu et heredes ac successores tui habeatis potestatem libere faciendi de ea quidquid divina lex propriis dominis concedit, utpote qui ius, facultatem et dominium a nobis accepistis, nemine impediante vel molestiam afferente. Quicumque autem ex parte nostra, vel extranea persona in univsum, praesentem venditionis chartulam infirmare voluerit, maledictus sit a Patre, Filio et Spiritu Sancto, et tercentis octo ac decem sanctis divinisque Patribus, et solvat pro poena violationis honorabilis crucis numismata duo et septuaginta. Et nihilominus firma maneat haec a nobis facta venditio, stabilis et irrevocabilis usque ad finem seculorum. Coram testibus. † Ioannes filius Constae de Flavia testis subscripsi honorabilem crucem. Dominus Ioannes de Muttero testis subscripsi honorabilem crucem. † Consta de Odda testis subscripsi honorabilem crucem. † Ioannes filius domini Boni testis subscripsi ho-

σταυρων + ιωαννης υἱος κυρου καισταντινου μαρτυρ
υπεγραψα τον τιμιον σταυρων + κυρος μουλες λαμ-
πασης μαρτυρ υπεγραψα τον τιμιον σταυρων + κο-
στας υἱος χρίσηλου μαρτυρ υπεγραψα τον τιμιον σταυ-
ρων + πέτρος υἱος ιωαννου μουτερου μαρτυρ υπεγραψα
τον τιμιον σταυρων + τετος υἱος νοταριου ιωαννου
του σουφραγαρου μαρτυρ υπεγραψα.

+ εγράφη η παρούσα πράσις χηρή μου γαρτεριου
ευτελους νοταριου γαβερῷ ιωαννου μουτερου τι παρα-
κλῖσοι των ἀνοτέρω γεγραμμενων παιδον κυρου μελ-
χισι τη προσταξει πρεσβυτερου ιωαννου κοιλιβρανου
και πρωτοπαπα πολεως επισκοπης μηλητου και κα-
τα των κερων ταβουλαριου. ετους ςχπθ' ενδικτιω-
νος ιδ'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 77.)

norabilem crucem. + Ioannes filius domini Constan-
tini testis subscripsi honorabilem crucem. + Domi-
nus Mules Lampases testis subscripsi honorabilem
crucem. + Consta filius Chryseli testis subscripsi
honorabilem crucem. + Petrus filius Ioannis de Mu-
tero testis subscripsi honorabilem crucem. + Tetus
filius notarii Ioannis de Sufragaro testis subscripsi.

+ Scriptum est praesens venditionis instrumentum
manu mei Galterii humilis notarii generi Ioannis de
Muterio, rogatu suprascriptorum filiorum domini Mel-
chisi, ex mandato presbyteri Ioannis Colobrani et pro-
topapae civitatis Episcopi de Mileto, et pro tempore
tabularii, anno 6689, indictione XIV.

CCVI.

1181 — Indict. XIV.

Petrus de Muterio tradit instrumentum quoddam Petro Caletio.

+ σιγνων χειρὸς πέτρου υιου ιωαννου μουτερου.
+ ο το σίγνων τοῦ τιμίου και ζωοποιού σταυρου τι
ειδια μου χειρι καθυπογραφας. επιδη ανελαβον καγῶ
(ὁ προρηθεῖς) τὸ ἔγγραφον ὅπερ ὁ ἀδελφός τῆς γυνῆς
τοῦ ἀπηχαμέου στεφάνου τοῦ βηλληχου στεφάνου
εις χ(εῖρας ἡμᾶς ἔδωκε· ἐπιδίδωμι αὐτό) τῷ κυρῷ
πέτρῳ καλετω ὁ υἱος· του ἀπιχομενου νοταριου
ιωαννου του σουφραγαρου και εἰς ποτε κερῶ ἢ χρόνῳ
ἐλθῇ ζήτῃσις πρὸς ὑμᾶς εἴτε πρὸς τα ἐμὰ τεκνα ἢ
ἐκβάλλῃ ὁ κυρος πέτρος τὸ ἐγγραφον ἀπλῶς και ὁλο-
φυχως και εἰ μεν τοῖνι ποτε κερῶ ἢ χρόνῳ ἐλθῇ πρὸς
ὑμᾶς ζήτῃσις ἢ διχνης τὸ χαρτίον ἢ δε και φανῇ
τοῖς ποτε ἐνοχλῶν ζημίῳσθω· πρὸς σὲ τὸν κυρὸν
λειοντα και εἰς τοὺς σους κληρονόμους τα ταρία της
χαριτος τοῦ πλοῦ και πρὸς ἐμὰ και εἰς τοὺς ἡμε-
τέρους κληρονόμους τα ταρία ελευθερα και ἀπο μεν
του μερους σου πιηι ἀπ αὐτου ἢ τοι δ αἰ βουλή εἰσι
δε τα ταρία τῆς χάριτος ταρία· λβ'· ἐνωποιον μαρ-
τυρων.

+ κωνστας ἐγγών παπα κωστα μαρτυρ + ιωαννης
υἱος βαρθολομαχίου φρανκου μαρτυρ + ιωαννης μουτε-
ρος μαρτυρ + νικολαος υἱος αὐτου μαρτυρ + γαρτε-
ριος μουτερος υἱος πρεσβυτερου λεοντος μαρτυρ υπε-

+ Signum manus Petri filii Ioannis Muteri.
+ Ego qui signum honorabilis et vivificantis crucis
propria manu exaravi, cum acceperim instrumentum,
quod frater uxoris demortui Stephani filii villici Ste-
phani in manus meas tradidit, ipsum trado domino
Petro Caletio, filio defuncti notarii Ioannis de Su-
fragaro. Si qua occasione vel tempore aliquis a me
vel meis filiis (*antedictum instrumentum*) petierit, do-
minus Petrus ipsum simpliciter et bona voluntate
exhibeat; si vero quavis occasione vel tempore a te
requiratur, eadem chartula per te ostendatur. Quod
si olim appareat aliquis molestiam afferens, mulcte-
tur tibi tuisque heredibus duplo tarenorum debito-
rum pro remuneratione, et mihi meisque heredibus
totidem tarenis liberis; atque ex parte tua fiat inde
quod libuerit. Sunt autem tarenis remunerationis duo
et triginta. Coram testibus.

+ Consta filius presbyteri Constae testis. + Ioan-
nes filius Bartholomaei Franci testis. + Ioannes Mu-
terus testis. + Nicolaus eius filius testis. + Gal-
terius Muterus filius presbyteri Leonis testis sub-

γραφᾶ τον τιμιον σταυρον † ιωαννης υιος πετρου
μουτέρου μαρτυρ.

† εγραφη χηρι εμου ιωαννου ευτελους νοταριου
υιου νικολάου κηλεντανου αποκαμητος αγιου γριγοριου
τι παρακλησει κυρου πετρου μουτερου ο καὶ γραφας
την χαρτην τοῦ ετους ςχπθ' ινδικτιωνος ιδ'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 78.)

scripsi honorabilem crucem. † Ioannes filius Petri
Muteri testis.

† Scriptum manu mei Ioannis humilis notarii fi-
lii Nicolai Cilentani Vicecomitis Sancti Gregorii ,
qui ad requisitionem domini Petri Muteri chartu-
lam exaravi anno 6689, indictione XIV.

CCVII.

1181 — Indict. (XIV).

Leo de Gallo donat ecclesiae S. Mariae de Pertusia praedium situm ad Arnaces.

† ετους ς.χ.π.θ'. ινδικτιωνος ιγ'. εν της καιροῦ
τοῦ ἀγίου ἡμῶν αυθεντου ριγὸς γουλιέλμου καὶ κα-
πριλλιγγου της χωρης ολεττας νοταριου τζοφφου
δε σαλιερου. σιγγον χειρος λεον δε λου γάλλου. Εν ονο-
ματι του πατρος· καὶ του υιου καὶ του αγιου πνευ-
ματος καγῶ ο προγεγραμμενος λεον οικία μου γνώμη·
καὶ αγαθῇ πρωεραίσῃ· φενωμε· καὶ προσενεγκω· εις
την ἀγίαν δεωτοκον τῆς περτούσας χωραφιον· ὡντα·
καὶ διάκειμενον α λη αρνακῇ. συν εσωδω καὶ εξωδω με-
τα ημεροδενδρια. καὶ ἄγρια· οισὺν δε τα συνορια του
χωραφιου ανατολικου μερου χωραφια δημοσια. καὶ
χωραφια οι του βαρβαγγειουκκηου. δημοικου μέρου
χωραφιον οπερ προσενέγκεν κριτης νικολας ις την
εκκλησιαν της ἀγίας δεωτωκου τῆς περτούσας· καὶ
χωραφιον του ρῶγγερι· υιου λεοντος του γαλλου·
ακτρου μερου· εσωδος· καὶ εξωδος· τον γητόνον· και
το ριάκην μεσυμβρία δε· τὴν εκκλησιαν τῆς ἀγίας
δέωτόκου της περτούσας· καὶ χωραφιον του αλησσαν-
δρου υιου γουλιέλμου πελεγγρίνου· καὶ εγω μὲν λεων
ὁ πρωριδεις μετὰ τω προσενεγκειν τω χωραφιον· εις
τὴν εκκλησίαν ἐπίησα την παρούσαν· καὶ αληθινήν
χαρτὴν ἵνα ἔχη. η εκκλησία ἐξουσίαν ποιῇν παντα
ἴσα βουλετε· εἰν δὲ φανὴ πωτὲ· καιρῶ τῆς ζητωντα
ἡ μαχας ποιων ζημιοδὴ ης την εγκητιαν. δυπλοῦν
τω χωραφιον. καὶ ης τω δημοσιον νομισματα λς·
ενοπιον καλὼν μαρτυρων μαρτυρ ἰωαννης κριτης ὁ υιος
βιτάλης κριτης † μαρτυρ ιωαννης κριτης ο υιος λεον
κριτης † μαρτυρ ιωαννης κριτης ο υιος πανταλεον †
μαρτυρ κυρ δαριου † μαρτυρ δωνίβαζελ † μαρτυρ
ατταβιανου δε λου βιζζηουσου † μαρτυρ σατριάνου †
μαρτυρ βουνη αλλβωναδix † μαρτυρ γουσταβιλε †

† Anno 6689, indictione XIII, temporibus sancti
nostri domini Regis Gulielmi, et Camerlingi regio-
nis Olettae notarii Tzoffi de Salerno. Signum ma-
nus Leonis de lu Gallu. In nomine Patris, et Filii,
et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Leo de pro-
pria mea sententia et bona voluntate offero S. Dei-
parae de Pertusia terram sitam a li Arnaci, cum in-
gressu et egressu, et arboribus cultis et silvestri-
bus, his terminis comprehensam: ad orientem (*sunt*)
praedia publica, et praedia filiorum de Barbage-
nucchiu; ad occidentem terra, quam Nicolaus Iu-
dex obtulit ecclesiae S. Deiparae de Pertusia, et
terra Rogerii filii Leonis de Gallo; ad septentrionem
ingressus et egressus vicinorum, et rivus; ad meri-
diem ecclesia S. Deiparae de Pertusia, et terra Ale-
xandri filii Gulielmi Pellegrini. Atque ego quidem
supradictus Leo, oblata ecclesiae hac terra, feci prae-
sentem sinceram chartulam, ut potestatem habeat
ecclesia faciendi quodcumque voluerit. Quod si ali-
quando quis praesumpserit molestiam aut litem in-
ferre, poenae nomine solvat ecclesiae duplum pretii,
et Fisco solidos sex et trigiuta. Coram probis testibus.
Testis Ioannes Iudex filius Vitalis Iudicis. † Testis
Ioannes Iudex filius Leonis Iudicis. † Testis Ioan-
nes Iudex filius Pantaleonis. † Testis dominus Da-
rius. † Testis Donibazel. † Testis Octavianus de lu
Vizziusi. † Testis Satrianus. † Testis Buni al Bona-

μαρτυρ αγγελος δε παππατου † εγραφη. δια χειρος
πρεσβυτερου βιταλης υιου. ιωαννου της κώρτης †.
† ego. iohannes de pantaleo. olecte. iudex.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 71.)

dia. † Testis Gustabile. † Testis Angelus de Pap-
pato. † Scriptum manu presbyteri Vitalis filii Ioan-
nis de Corte.

CCVIII.

1181 — Indict. XIV.

Donatus de Deo vendit monasterio S. Mariae de Pertusia praedium situm ad Arnaces tarenis Salernitanis duobus et viginti.

† ἔτους, ςχπθ'. ινδικτιωνος ιδ'. ἐν τοῖς καίροις
τοῦ αἰγίου ἡμῶν αὐθεντοῦ ριγὸς γουληέλμου· καὶ
καπριλλήγγου της χωρας ὀλέττας· νοταρίου τζωφ-
φου δε σαλερνού σίγγον χειρος πρεσβυτερου δωνατου
δε δεου· ὁ υἱος πρεσβυτερου ιωαννου δαλφίου· ἐν ονο-
ματι· του πατρος καὶ του υἱου. καὶ τοῦ αἰγίου·
πνευματος· ἐγὼ ὁ πρωγεγραμμενος· οἰκία μου γνώμη
φείνωμαι πράσχωντα χωραφίον ὁπερ ἐκρινεν· κυρια
αννα· γυνεκὸς νικολαου δε λη ρουββήόλη· διὰ τὴν ἑαυ-
του ψυχὴν εἰς σὲ πρεσβυτερον. ιωαννην. ἡγουμενον
τῆς αἰγίας θεοτοκου· της περτουσας. διὰ ταρια σα-
λερινα κβ'. ὦντα. καὶ διακείμενον α λη ἀρνακι. σὺν
ἐσώδω· καὶ ἐξώδω· οἰσὴ δέ τα σύνωρια· του χωρα-
φίου· ἀνάτωληκὸν μέρος· χωραφίον· ἐκ των υἱων του
πρεσβυτερου κωνσταντινου καὶ χωραφίον ὁπερ ἦν ιω-
αννου μάνγγηαζέ· δυσικου· μερου· τὴν δημοσίαν οδόν.
ἄρκτρου δὲ μερου χωραφίον· ὁπερ ἦν ιωαννου μανγ-
γηαζωε μεσύνβρία δὲ τὴν δημοσίαν οδὸν καὶ το χω-
ραφίον. της ἐγκλητήας. της θεοτοκου τῆς περτοῦ-
σας. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ πρωγεγραμμένος ὁ ἐπίτρωπῶς πρε-
σβυτερος δωνατος δε δέου μετὰ τω ἀπώλαβειν. τὰ
ταρια ἐποίησα αὐτου· τὴν παρούσαν· καὶ αληθινὴν
χαρτήν· ἵνα εἴη εἰς ἐξουσίαν ἡ ἐγκησία της περτοῦ-
σας· πῆν πάντα. ὥσα βούλεται. ἐὰν δε φανῇ πωτε·
καίρῳ τις ζητῶντα εἰ μάχας· πῶν ζημηοθήτω εἰς
τὴν ἐγκλησίαν. τῆς αἰγίας θεοτοκου· τῆς περτοῦσας
δυπλοῦν τω χωραφίῳ καὶ εἰς τω δημοσίῳ νομισμα-
τα· λς'. ἐνοπίον καλὸν μαρτυρων μαρτυρ † ιωαννης
κριτης ὁ υἱος βιταλι· κριτης † μαρτυρ ιωαννης κρι-
της· ὁ υἱος παντολεο † μαρτυρ βοнос. δε βωναδια †
μαρτυρ λεο δε βαραλεο † μαρτυρ βασιλειος δε βα-
ραλεο † ἐγραφη διὰ χειρος· πρεσβυτερου· βιταλι ὁ
υἱός. ιωαννου τῆς κωρτης.

† ego. iohannes. de pantaleo. olecte. iudex.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 72.)

† Anno 6689, indictione XIV, temporibus sancti
domini nostri regis Gulielmi, et Camerlingi regionis
Olettæ notarii Tzoffi de Salerno. Signum manus
presbyteri Donati de Deo filii presbyteri Ioannis Dal-
phii. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascriptus de propria mea sententia decla-
ro vendere tibi presbytero Ioanni praeposito Sanctae
Deiparae de Pertusia praedium situm a li Arnaci
cum ingressu et egressu, quod pro anima sua ven-
dere constituit domina Anna uxor Nicolai de li Rub-
bioli tarenis Salernitanis duobus et viginti. His au-
tem finibus comprehenditur praedictum praedium:
ad orientem est praedium filiorum presbyteri Con-
stantini, et praedium Ioannis Mangiaboë; ad oc-
cidentem via publica; ad septentrionem praedium
quod erat eiusdem Nicolai Mangiaboë; ad meri-
diem via publica, et praedium ecclesiae sanctae
Deiparae de Pertusia. Ac ego quidem suprascriptus
curator presbyter Donatus de Deo, acceptis tarenis,
feci tibi praesens verum instrumentum, ut ecclesia
Pertusiae habeat potestatem faciendi quaecumque vo-
luerit. Si vero temporis progressu quis apparuerit,
volens (hac de re) litem aut molestiam inferre, poe-
nae nomine solvat ecclesiae S. Deiparae de Pertu-
sia duplum pretii, et Fisco solidos sex et triginta.
In praesentia proborum testium. Testis † Ioannes
Iudex filius Vitalis Iudicis. † Testis Ioannes Iudex
filius Pantaleonis. † Testis Bonus de Bonadia. †
Testis Leo de Baraleone. † Testis Basilus de Ba-
raleone. † Scriptum manu presbyteri Vitalis filii
Ioannis de Corte.

1181 — Indict. (XIV).

Alexander Pelegrinus tradit presbytero Ioanni de Alferio praedium positum ad Limpidanas, atque in permutationem accipit aliud praedium situm in loco vulgo dicto a lu Vallune de Liciferi.

† έτους ςχπθ'. ινδικτιωνος ιγ'. εν τς καίροις τοῦ ἁγίου ἡμῶν αὐθεντοῦ ἡμῶν ρτξ γουλιέλμου κα-
πριλλίγγου δὲ τῆς χωρᾶς ὀλέττας νοταρίου τζωφ-
φου δε σαλερνού σίγγον χειρὸς ἀλησάνδρου· υἱοῦ γου-
λιέλμου πελεγρίνου· ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ
υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἐγὼ ὁ προγεγραμ-
μένος ὁ τὸν τιμὴν σταυρὸν πίξας· ἡχῆα μου τῇ
γνώμῃ· καὶ ἀγαθῇ πρωερίῃ· φένομαι καὶ ἀνταλ-
λάττω· χωραφίον ὄντα καὶ διακείμενον· ἧς τοὺς λη-
πιδάνας ἧς σε· ἰωάννην δε ἀλφερί presbyterον. συν
εσώδω καὶ ἐξώδω· μετὰ υμερωδενδρία. καὶ ἀγρία.
καὶ ἔλαβα ἀπὸ σοῦ χωραφίον. ὡν καὶ διακείμενον.
α λου βαλλοῦνε δὲ ληκειφερί· ἦσαν δὲ τὰ σύνορα τοῦ
χωραφίου τὴν ἔλαβα· ἐγὼ presbyterος. ἰωάννης δὲ
ἀλφερί ἀνατωλητικὸν μέρος· ἀνπέλιον αὐτὸς presbu-
teros ἰωάννης. δῦσυχον μέρος ἔδον. καὶ ἀνπέλιον τοῦ
γουλιέλμου δωλδάου. καὶ ἀνπέλιον τῆς ἁγίας θείω-
τῶκου· ἀρκτροῦ μέρος ὁδός. καὶ αὐτὸς· ἀλησάν-
δρου ὁ πρῶτε γεγραμμένος· μεσσυβρία δὲ χωραφίον τοῦ
γουλιέλμου δὲ λη κουσυντίνη. καὶ ἐγὼ ἀλίσσαν-
δρος. ὁ πρῶτε γεγραμμένος· μετὰ τῷ ἀπὸ λαβὴν τῷ ἀν-
τάλλαγμα ἐπὶ ἡρα αὐτοῦ τὴν παρῶσαν. καὶ ἀληδι-
νὴν χαρτίν. ἵνα ἐχη ἡς ἐξουσίαν. presbyterος ἰωάννης
ἐκ τῷ χωραφίον πῖτῃ παντὰ ὥσα θέλη· ἐὰν δὲ φανῇ
πῶτε καίρω τίς ζητῶντα ἡ μάχας ποιῶν ζιμωδῶ-
σιν· ἡς τῶν presbyterον ἰωάννην δυπλοῦν τῷ χω-
ραφίον καὶ ἡς τῷ δημοσίῳ νομίσματα λς'. ἐνοπίων
καλῶν μαρτυρῶν μαρτυρ ἰωάννης κριτῆς ὁ υἱὸς παν-
τολεο † μαρτυρ νικόλαος. ὁ υἱὸς ἀγταβιᾶνος † μαρ-
τυρ γούληλμος σωλδανου † μαρτυρ ρωπερτος δε
λα πωλλα † ἐγγραφῇ δια χειρὸς presbyterου βιτά-
λῆς. υἱοῦ ἰωάννου τῆς κωρτῆς.

† ego. iohannes. de pantaleo. olecte. iudex.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 73.)

† Anno 6689, indictione XIII, temporibus sancti
domini nostri regis Gulielmi, et Camerlingi regionis
Olettae notarii Tzoffi de Salerno. Signum manus
Alexandri filii Gulielmi Pelegrini. In nomine Pa-
tris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus,
qui sanctae crucis signum effinxi, de propria sen-
tentia et bona voluntate declaro tibi presbytero Ioan-
ni de Alferio permutationem facere mei praedii, quod
situm est in loco ubi dicitur ad Limpidanas, cum
ingressu et egressu, et cum arboribus fructiferis ac
silvestribus: recepi autem abs te praedium situm
a lu Vallune de Liciferi. Praedictum vero prae-
dium, quod ego presbyter Ioannes de Alferio re-
cepi, his finibus concluditur: ad orientem est vinea
eiusdem presbyteri Ioannis; ad occidentem via, et
vinea Gulielmi Doldani, et vinea S. Deiparae: ad
septentrionem via, et idem Alexander suprascri-
ptus; ad meridiem praedium Gulielmi de li Cu-
sintini. Et ego Alexander suprascriptus, admissa
permutatione, feci eidem presbytero Ioanni prae-
sens verum instrumentum, ut habeat potestatem
faciendi de praedicto praedio omnia quaecumque vo-
luerit. Si vero quisquam aliquando apparuerit li-
tem aut molestiam illaturus, poenae nomine sol-
vat presbytero Ioanni duplum pretii, et Fisco so-
lidos sex et triginta. In praesentia proborum te-
stium. † Testis Ioannes Iudex filius Pantaleonis.
† Testis Nicolaus filius Octaviani. † Testis Guliel-
mus Soldanus. † Testis Robertus de la Polla. †
Scriptum manu presbyteri Vitalis filii Ioannis de
Corte.

1181 — Indict. (XIV).

Ioannes de Donato cum uxore et filiis vendit ecclesiae S. Mariae de Pertusia praedium positum ad rivum Larnacis tarenis Salernitanis sex et quadraginta.

† ἔτους ς·χ·π·θ'. ινδικτιωνος ιγ'· ἐν τοις· καί-
ροις· του αγίου· ἡμῶν· αὐθεντου· ριγὸς γουληέμου·
καὶ καπριλλίγγου· τῆς χωρας ὀλεττας νοταριου
τζώφφου δὲ σαλερνού· σιγνον· χεῖρος· ἰωαννου· δὲ δου-
νάτου· ἀμα· σὺν τῇ γυνὴ αὐτοῦ· μαρία· καὶ υἱοῦ αὐ-
τοῦ· Ἐν οὐμάτι· τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ του
αγίου πνευματος· ἡμῆς· οἱ πρωγεγραμμένοι· τῶν τί-
μιον· σταυρον· πιξάντες· οἰκήα· ἡμῶν γνώμη· καὶ
αγαθὴ πρωέρεση· φενάμεθα· πρᾶσχωντες χωραφίον
ᾧ καὶ διακήμενον· ἐγγῆς του ριακίου· της λάρνα-
κος εἰς σέ· πρεσβυτερον· ἰωαννην· ἡγουμενου· της α-
γίας θεοτοκου· τῆς περτούσας· διὰ ταρία· σαλερι-
να· μς'· συν· εὐώδω· καὶ ἐξώδω· εἰσὶν δὲ τὰ σύνορα
οὕτως ἀνὰ τωληκου μερου· χωραφίον τῶν υἱῶν τοῦ υα-
σίλειου· δὲ πρεσβυτερου νικητα· δυσικὸν μέρος· ὁ ριζ-
κης· ἀρκτρου· δὲ· τὴν δημοσίαν ἔδον· καὶ νικόλαον·
ρουβριόλι· μεσυνβριά· δὲ· χωραφίον· ὅπερ ἦν· του
πρεσβυτερου καστεληρυ· ἡμῆς μὲν· οἱ πρωγεγραμμε-
νοι· μετὰ το ἀπώλαβεῖν· τα ταρία· ἐπίηταμεν ἡς τοῦ-
το· την παροῦσαν· καὶ αληθινὴν χαρτὴν ἵνα· ἐχῇ ἐξου-
σίαν· ἡ ἐκκλησία της αγίας τριάδως· πῆν πάντα ὡσα
βούλεται· εἰάν· δὲ· φανῇ πωτε καίρῳ τις ζητωντα ἡ
μαχας ποιῶν· ζημηνδῇ ἡς την ἐκκλησίαν· δυπλουν τῷ
χωραφίον· καὶ ἡς τῷ δημοσίον νομισματα λς'· ἐνό-
πιον κελων μαρτυρων· μαρτυρ ἰωαννης κριτης ο υἱος
πανταλεο μαρτυρ † μαρτυρ κυρ δαριος † μαρτυρ αγ-
γελος υἱος νικολαου δὲ παππατου † μαρτυρ σατριά-
νου † ἐγγραφῇ διὰ χεῖρος πρεσβυτερου βιταλης υἱος
ιωαννου της κωρτης †.

† ego. iohannes. de pantaleo. olecte. iudex.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 74.)

† Anno 6689, indictione XIII, temporibus sancti
domini nostri regis Gulielmi, et Camerlingi civitatis
Olettae notarii Tzoffi de Salerno. Signum manus Ioan-
nis de Donato cum uxore Maria et eius filiis. In
nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
suprascripti, qui venerandam crucem signavimus,
de propria nostra sententia et bona voluntate ven-
dimus terram, sitam et positam iuxta rivum Lar-
nacis, tibi presbytero Ioanni praefecto S. Mariae
de Pertusia pretio tarenorum Salernitanorum sex
et quadraginta, cum ingressu et egressu, his fini-
bus comprehensam: ad orientem est terra filiorum
Basilii de presbytero Niceta; ad occidentem rivus;
ad septentrionem via publica, et Nicolaus Rubbioli;
ad meridiem terra, quae erat presbyteri Castelli.
Nos autem suprascripti, receptis tarenis, fecimus
praesentem veram chartulam, qua potestatem tribui-
mus ecclesiae S. Trinitatis faciendi omnia quae vo-
luerit. Quod si quis aliquando praesumpserit mole-
stiam aut litem inferre, poenae nomine solvat ecclesiae
duplum pretii, et Fisco solidos sex et triginta. Coram
probis testibus. Testis Iudex filius Pantaleonis. †
Testis dominus Darius. † Testis Angelus filius Ni-
colai de Pappato. † Testis Satrianus. † Scriptum
manu Presbyteri Vitalis filii Ioannis de Corte †.

1181 — Mense Novembri — Indict. XV — Circlarii.

Basilius de Eptapocamillo cum eius fratre ac sorore Andrea et Anna, nec non Leone Grande Dio praedium donat Gulielmo oeconomo ecclesiae S. Phantini positum in agro Circlarii.

† σύγνω χηρος παρ εμοῦ βασιλείου υἱος του ἀπιο-
χομενου κώστα ὁ ἐπωνυμαζόμενος του ἐκτὰποκα-
μιλλου.

† σύγνω χηρος παρ εμου ἀνδρέου ἀδελφού αὐτου.

† σύγνω χηρος παρ εμου ἀννης ἀδελφῇ αὐτοῖς.

† σύγνω χηρος παρ εμοῦ λεοντος γρανδε διώ.

Εν ονοματι του πατρός καὶ του υἱου καὶ του α-
γίου πνευματος. τους ἐν εὐλαλείᾳ καὶ σεμνῇ πολητεία
διάγωντας παρα πολλων μεμαρτυριμένων ὁρδος καὶ
καλὸς πολυτεύεσθαι καὶ καθ' ἐκάστην των θείων
ἐξιλεούμενον δικαίον ἐστιν καὶ εὐαπόδεκτον τοῖς υἱο-
λωμένοις προσφέρει καὶ ἀφιερῶσθαι αὐτοῖς ἀπο των
ἰδιαυτον πραγματων· διὸ οὖν ἡμοῖς ὁ ἀνωτερικω προ-
γεγραμμένοι ἰδωντες σε τον εὐλαβεστατον πρεσβυτε-
ρον γουλιελμον ὁ καὶ εἰκωνόμος ὑπαρχοντος του παν-
σεπτου ναου του αἱγιου Φαντινου ἀποδημία περιφη-
μον καὶ διατριυνωντα ἐν ἀγνῇ καὶ σεμνῇ πολητεία
ἀφιερουμεν σοι το ἡμῶν χωραφίον τω ὅπερ ἐστιν τῆς
τῆν διακρατησιν χωρας κηραλαριου εἰς τον ἐπιλεγω-
μενον τόπον τῆς πετρωσας ἐστιν δὲ ὁ περιορισμος του
τοιουτου χωραφίου οὗτος κατὰ μεν ἀνατολας τῶ
χωραφίον οἱ του νιέλλου κατὰ δυσμας τῶ χωρα-
φίον του αἱγιου σεναστιάνου πρὸς δε ἀρκτρον το χω-
ραφίον του λεοντος τῆς μεν δυσμας οἱ του πούλ-
πίνγου ταυτο τετραχως περιορισθεν χωραφίον ἀφιε-
ρούμεν τῶ προριθεν χωραφίον εἰς τὴν προριδεσαν
ἐγκλησιαν καὶ εἰς σε τον προριθεντα ἡγωνωμον ὑπερ
λύτρων καὶ ἀφέσεως τῶν πολλῶν ἡμῶν ἀμαρτιων καὶ
ὑπερ λυτρων καὶ ἀφεσεως τῶν ἡμων μητηρ το ὅπερ
ἀφῆρωσα ἐαυτῇ εἰς τον προριθεντα παισεπτων ναων
ἔπος ἐν τι ἀνευμακτῶ καὶ θείᾳ λειτουργίᾳ καὶ ἐν
τοῖς ἱεῖς δυπτυχοῖς ἀναφέρει τὴν ἡμων μετριωτητα
του ευρίν αὐτῇ εἰλεος καὶ ἡμᾶς ἐν ἡμερᾷ κρησεως· καὶ
εἰαν Φανῇ ποτε κερῶ ἡ χρωνου του ἐναντιώσε ἡ προ-
ριδεσα ἐγκλησια ἐστω ἀναθαμία παρα πατρός καὶ
υἱου καὶ ἀγίου πνευματος ζητηουσθω δὲ καὶ ὑπερ πα-
ρανοσιας του τιμηρυ καὶ ζωποιοῦ σταυρου νομισμα-
τα λς· καὶ εἰς το θυμισιον ἐτερεχ τοσαυτα μετὰ δε
τῆν του προστιμου καταβολὴν διαμενεται πρὸς σε ἡ

† Signum manus mei Basillii filii demortui Con-
stae cognomento de Eptapocamillo.

† Signum manus mei Andreae fratris eius.

† Signum manus mei Annae sororis eius.

† Signum manus mei Leonis Grande Dio.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Iis,
qui religiosam ac strictiorem vitae rationem servant,
quorum vita recte et probe instituta multorum testi-
monio perhibetur, quique assiduis ad Deum precibus
vacant, concessionibus atque oblationes ex propriis bo-
nis facere aequè iustum est ac Deo gratum. Quamob-
rem nos suprascripti videntes te piissimum presby-
terum Gulielmum, oeconomum venerabilis ecclesiae
S. Phantini, peregrinationibus clarum, et vitam caste
integreque degentem, concedimus tibi praedium no-
strum situm in pertinentiis terrae Circlarii ubi dicitur
Petrosa, his finibus comprehensum: ad orientem est
praedium filiorum Nielli; ad occidentem praedium
S. Sebastiani; ad septentrionem praedium Leonis;
ad meridiem filii Pulpingi. Hoc praedium quatuor
his finibus conclusum donamus praedictae ecclesiae
et tibi memorato oeconomo pro remissione ac re-
demptione multorum nostrorum peccatorum, et pro
redemptione ac remissione nostrae matris: quod
praedium ideo obtulimus praefatae venerabili eccle-
siae, ut in incruento et divino Missae Sacrificio,
et in sacris diptychis nostrae mediocritatis comme-
morationem facias, ut eadem nostra mater, et nos
misericordiam inveniamus in die iudicii. Quod si
quando quis apparuerit controversiam inferens prae-
dictae ecclesiae, maledictus sit a Patre, et Filio,
et Spiritu Sancto, atque ob violationem sanctae et
vivificae crucis solvat poenae nomine solidos sex et
triginta, ac Fisco tantundem: et nihilominus post

τιαντη καθαρά αφιερωσιν ην καλωδεῖλος ἐπισημαῖν
στερεά ναυναία και ἀπαρασαλευτος ητης ἐγγραφη χη-
ρει ἐμῃ ἰωαννου νοταριου καὶ ἀμαρτωλου διακωνου κατ'
ἐπιτροπήν νικολαου νοταριου και ταυουλαριου αστειος
κηρχλαριου ἐν μηνι νοῦνριω ἰνδικτιωνι ἐ'. ετους 574'.
παροντων ἀξιωπιστων μαρτυρων.

† ρογεριος του ρουσιτου μαρτυρ υπεγραφα.

† γερυασιος μαρτυρ υπεγραφα οικεία χειρι τω
σταυρω.

† οτος κριτης μαρτυρ υπεγραφα οικεία χειρι τω
σταυρω.

† πρεσβυτερος ουρσος υιος του νοταριου νικολαου ο
μειγας μαρτυρ υπεγραφα οικεία χειρι.

† ανθειμου μαρτυρ υπεγραφα,

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 76.)

poenae solutionem tibi remaneat haec pura conces-
sio, quam bona voluntate fecimus, rata, firma et
immutabilis. Scriptum manu mea peccatoris diaconi
Ioannis notarii de mandato Nicolai notarii et tabu-
larii civitatis Circlarii, mense novembri, indictione
XV, anno 6690, praesentibus fide dignis testibus.

† Rogerius de Rusito testis subscripsi.

† Gervasius testis propria manu crucem sub-
scripsi.

† Odo Iudex testis propria manu crucem sub-
scripsi.

† Presbyter Ursus filius notarii Nicolai Magni te-
stis propria manu subscripsi.

† Anthimus testis subscripsi.

CCXII.

1182 — Mense Augusto 24 — Indict. XV — Mileti.

*Letus filius notarii Ioannis Sufragrari donat Gulielmo Mesiano praedium positum in civitate Mileti
prope Sanctum Theodorum.*

† σιγνο χηρος λετου υιού νοταρίου ἰωάννου σου-
φραγάρι του μουτάρου.

† ἡμοῖς ἡ τα σίγνα τῶν τιμῶν. καὶ ζωοποιῶν
σταυρῶν, ἡκέια χειρὶ ἡμῶν καθηγογράφανται, ανα-
λαμβάνόμενοι εἰδίους καὶ κληρωνόμους καὶ πάσαν ἐν-
ώχλησιν τὴν παρούσαν ἐγγραφῶν ἀπλὴν ἀμετάδε-
τον καὶ ἀμεταμέλειτον. ἐκουσθὰ ἡμῶν βουλὴ καὶ δε-
λήσοι τήμεθα καὶ ποιούμεν· καὶ οὐκ ἐκ τινος τῷ πα-
ρίπαν ἀνάγκης, ἡ βείας ἡ χλευῆς ἡ ραδιουργίας,
ἐκτός φάκτου ἀγνήας. καὶ τῆς ἰασοῦν περιστάσιως.
δι εἰσπερ ἐν αλειδεία, τα ἐκ τῆς σῆς ἐνδοξότητος ἀ-
γαθα ἐργήματα· εὐεργεσίας· τιμάς· καὶ σκέπην· ἣν
ἡμοῖς· καὶ ἡ ἡμῶν· ἐκ σοῦ τοῦ ευγενικωτατου ἀρχον-
τος κυροῦ γουλιελμου τοῦ μέσειανου ἀπο ἀρχῆς ἀγα-
θωεργήθημεν. ὡς ὑπο τῶν πολλῶν σου δореῶν ἐν
τῆς υμᾶς ἐποίησας· καὶ μὴ ἔχοντα ἡμοῖς τι ἀντηχά-
ρητα ἀντηστρέψε σοι. τούτω το μικρόν. ἀντηχάρητα
ἐστ' ἐξαμεν καὶ ἀπιδώκαμέν σοι. εἰς τα ἐμάλλα του
χωρίου πουργαδῶν· ἐν τῇ ἀσταιος μιλητου· τα πλη-
σίαν ἀγίου θεοδώρου. ἃ ἤχωμεν ἀπο τῆς γυνῆς βιλ-
ληχέα χάρισμα χωράφιον τω εἰκρον ἡμῶν μέρος ἐκ
του τιούτου πετζήου· ὡση χωρίσεως μόδια ἐνέα,
σπορας σιταρίου καὶ δικαίου σπόρου, τω δε λοι-

† Signum manus Leti filii notarii Ioannis Sufra-
gari de Mutaro.

† Nos qui signa venerabilis et vivificae crucis
propria manu nostra praefiximus, nomine quoque
propinquorum et heredum in nos omnem mole-
stiam suscipientes, praesens instrumentum simplex,
inconcussum et irrevocabile spontaneo nostro con-
silio et voluntate condimus et facimus, nulla o-
muino ex necessitate, aut vi, aut fraude, aut im-
proba fide, aut facti ignorantia, et qualicumque
circumventionem, quo (*instrumento*) vere propter
praeclara tuae dignitatis officia, benefacta, honores
et existimationem, quae in nos nostrosque tu no-
bilissimus princeps dominus Gulielmus de Mesia-
no iamdiu contulisti, scilicet ob complura munera
quibus nos cumulasti, cum referendae tot beneficio-
rum gratiae impares simus, pro exigua remunera-
tione tradimus, donamus atque confirmamus tibi
praedium positum in planitie agri Pungadorum in
civitate Mileti, prope Sanctum Theodorum, quod
habuimus a muliere Villichia, videlicet propriam
nostram partem, quae constat novem modiis, ad iu-
stam frumenti mensuram. Reliqua autem pars huius

πὸν ἐκ τῶν τιούτων χωρᾶφῶν. ὑπάρχει τοῦ πέτρου
 υἱοῦ ἰωάννου μούταρι· καὶ διὰ τῶν μὴ ἔχῃν μᾶς
 εἰς τὸ διαμέσῳ συνόριον ὡς ἀμείρισται ὑπάρχεται· τὸ
 ἡμέσιον ὁ ἔχωμεν ἀπλὸς καὶ συνφωνήμενον τῶν προ-
 δηλοθέν μὸδια ἐνέκ. καὶ ὡς καὶ τετραμερωθέν τὸ
 σίνορον τοῦ τοιοῦτου χωραφίου ἐξ ονόματος δειλὴ τῶν
 χαρτῶν ὁ ἔχομεν ἀπὸ τῆς δηλοθείσης γυνῆς βιλλη-
 χίας· εἰς βεβεδῶσαν πίστωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐπι-
 δεδωκαμέν σοι· καὶ ἐγγράφως τὸ παρὸν ἀνταλλαγι-
 κὸν χαρτῶν τῆς ἀντηχάριτος ἡμῶν ἐπιήσαμέν σοι·
 τοῦ ἔχῃν σε αὐτῶν σὺ καὶ ἡ σὺ κληρονόμοι. καὶ δια-
 δωχοι· ἡς ἰδεῖν σου ἐξουσίαν καὶ κυριότητα ποιῇν ἀπ-
 αὐτῶν ὅσα οἱ θεοὶ νόμοι τοῖς εἰκοίς δεσπόταις πραγ-
 τῇ διακελεύονται. μὴ ἐνοχλοῦμενος ἡ ἐμποδίζόμε-
 νος παρὰ τήν. ἀλλ' ἡ μὲν ποτὲ καὶ ῥῶν ἡ χρώνω· Φω-
 ραθὴ τίς κήνησιν ζήτησιν ἡ οχλησιν φέρι σοι τοῦ
 εἰσταμεθα καὶ διέκδηκωμεν σοὶ ἐκ παντός ἀνθρώπου·
 οὐ μόνον τὰ τῆς δεκαετίας ἀλλὰ τῶν ἐς αἰὲν δεφεν-
 σίδων διέκδηκωμεν ἀναπληρώμεν σοι· ἀνένοχλητον καὶ
 ἀπεραίστον ἐκ παντός πρῶτον ἀρχεῖς καὶ ἐξουσίας·
 καὶ ἐγὼ τοῦτο διέκδηκῃν σε καὶ ἡ ἐμοὶ κληρονό-
 μοι ἡς σε καὶ τῆς τοὺς σου κληρονόμους. ἡ δὲ καὶ
 εἰς μεταμέλλειν βουληθούμεν τραπήναι μὴ εἰσακουαί-
 σθω ἡμᾶς· ἀλλ' ὑπὲρ παραβάσεως τῶν τιμίων καὶ
 ζωποίων σταυρῶν· ζημιούσθω μᾶς εἰς τῶν βιμώσιον
 τῶν κραταίου ρηγῶς νομισματα λς· καὶ πρὸς σὲ τὸν
 ἀρχοντα διπλῶς τῶν ἀντηχάριτος ἀναπληρῇ σοι.
 σὺ καὶ ἡ τῇ ἐξόδους καὶ κόπους τῆς στρατήας
 ἡ εἴ τι βελτιώσης. καὶ ἡ οὗτος μένην στερεὰ καὶ
 ἀπαρσάλευτος ἡ τιαυτὴ χαριστική δοξαῖα ἀχρι τερ-
 μῶν αἰῶνων, ἡττῆς καὶ ἐγγράφῃ χειρὶ ἐμοῦ γεωρ-
 γίου εὐτέλους νοταρίου υἱοῦ νοταρίου ρωπέρτου σκλη-
 βανδου· τῇ παρακλήσει τοῦ ἀνωτέρω λς· του. ἐν ἐτεῖ
 ρχλ' αὐγούστῳ κδ' ἰνδικτιῶν ιε' ἐν παρουσίᾳ μαρ-
 τυρῶν. † πέτρος υἱὸς κυροῦ χρισαφίου τῶν σκάμνα-
 κωνων μαρτυρ. † γουλιέλμος μανησκαλκός μιλῆτου
 μαρτυρ ὑπέγραψα τὸν τίμιον σταυρὸν οἰκείᾳ χειρὶ †
 ἰωάννης υἱὸς ρωπέρτου βονομάτῃ μαρτυρ ὑπέγραψα
 οἰκείᾳ χειρὶ.

† Ego petrus Militi Castellanus testis sum.

† ραὸς υἱὸς ρικκάρδου ἰσάκου ὑπὸ παρακλήσεως
 τοῦ ἀνωτέρω λς· του μαρτυρ.

† Ego Wilielmus domini Regis clericus interfui.

† Ego petrus filius roberti tropee testis sum.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 79.)

praedii ad Petrum Ioannis Mutari filium spectat;
 et cum inter utramque partem nulli extent fines,
 idcirco indivisum est praedium, et dimidium quod
 ad nos pertinet procul dubio ex conventionem, ut
 supra diximus, est novem modiorum, prout et qua-
 drifariam dispartitum confinium huius praedii no-
 minatim patet ex charta, quam habemus a praefata
 muliere Villichia, et ad firmiorem fidem et secu-
 ritate eam tibi tradimus. Praesens autem retri-
 butionis nostrae instrumentum in scriptis tibi feci-
 mus, ut hanc donationem habeas tu tuique heredes
 et successores, cum facultate ac potestate faciendi
 de ea quodcumque leges divinae propriis dominis
 permittunt. Neque molestiam aut impedimentum
 patiaris ab aliquo; quod si quavis occasione vel
 tempore deprehendatur aliquis, qui turbationem,
 quaestionem, vel molestiam tibi inferre velit, nos
 obstabimus, tuamque suscipiemus defensionem ad-
 versus quemlibet hominem, nec solum in decem
 annos, sed semper te tuebimur, teque a molestia
 liberum et indemnem praestabimus contra omnem
 personam, magistratum et potestatem. Ego et here-
 des mei hanc defensionem tibi tuisque heredibus
 promittimus. Quod si nos poenituerit, et volueri-
 mus evertere (*quod statuimus*), ne exaudiamur; sed
 pro violatione venerabilis et vivificae crucis mul-
 ctemur Fisco potentis Regis numismatis sex et tri-
 ginta, et tibi principi duplo, antedictae remunera-
 tionis, et satisfaciemus tibi de expensis, laboribus,
 vel semitis, ac de omni melioratione; et nihilomi-
 nus firma deinceps et inconcussa maneat haec do-
 natio usque ad finem seculorum; quae scripta est
 manu mei Georgii humilis notarii filii notarii Ro-
 berti Scilibandi, rogatu suprascripti Leti, anno
 6690, XXIV augusti, indictione XV, coram testi-
 bus. † Petrus filius domini Chrysaphii de Scamnaco-
 nibus testis. † Gulielmus Maniscalcus Mileti testis
 subscripsi honorabilem crucem propria manu. † Io-
 annes filius Roberti Bonomati testis subscripsi pro-
 pria manu.

† Rhaus filius Riccardi Isaaci rogatu suprascripti
 Leti testis.

1182 — Indict. XV.

Gregorius Preventzanus vendit Guidoni praeposito monasterii S. Stephani Eremitarum, et Adimari priori monasterii SS. Apostolorum, praedium Arsaphiae positum, tarenis aureis octo et decem.

† σιγνον χειρὸς γρηγορίου υἱοῦ τοῦ ἀπεχαιμένου νικολάου τῇ ἐπὶ νόμῳ τοῦ πρεσβυτέρου, ἀναλαμνα- νομένου πασαν ὀχλήσιν ἰδίων καὶ ξένων, καὶ κληρο- νάμων.

ἐγὼ δὲ προγραφεὶς γρηγόριος, ὁ τὸ σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ οἰκεία μου χειρὶ καθύ- πογράφας, τὴν παρούσαν ἐγγράφον καὶ ἐνυπόγραφον, ἀπλήν, ἀποχὴν, καὶ τελείαν διάπρασιν, τίθιμι καὶ ποιῶ, ἐκουσία μου τῇ γνώμῃ, οἰκεία προαίρεσι, καὶ οὐκ ἐκ τινος τὸ παρᾶπαν ἀνάγκης, ἡ υἱας, ἡ χλεύης ἡ ραδιοῦργίας. ἡ τῆς ἱσὸς οὖν περιστάσεως δι' ἧς ὁ- μολογῶ πεπρακέναι καὶ ἀποτάξασθαι, κατὰ τελείαν νομὴν καὶ δεσποτίαν πρὸς σέ τὸν εὐλαυέστατον καὶ τιμιωτάτον κυρὸν γουῖδον καὶ μοναχον, τὸν καὶ μαί- στορα τῆς ἀγίας μονῆς τοῦ ἀγίου στεφάνου τῶν ἐρε- μιτῶν, καὶ πρὸς σέ τὸν κυρὸν ἀδελφάρην τὸν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν, καὶ ἐμὸν κερὸν πριώρηγ τῶν ἀγίων ἀπο- στολων, τὸ ἐμὸν χωράφιον ὑπερ εἶχεν ὁ ἐμὸς πατήρ ἀγωρὰν ἐκ τὸν πρεσβύτερον νικηφόρον, τὸν τῇ ἐκνου- μίᾳ τοῦ μανδάρην, καθὰ καὶ ὁ παλαιὸς χάρτης διαγόρει, τοῦτο δὲ τὸ χωράφιον ὑπάρχει εἰς τὴν ἀρσαφίαν τὸν καὶ πλησιάζοντα ἐκ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τὸ χωράφην τοῦ ἀρδαυάστου, ἀπὸ δὲ μεσημ- βρίας τὸ χωράφην το λησσάρη, καὶ ἀποδίδει εἰς τὰ χωράφια τῶν ἐρεμιτῶν, καὶ συγχλήει, τοῦτο δὲ τὸ χωράφιον πιπράσκω πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἀνωτέρω προ- γραφέντας ὡς ἔφην, εἰς χρυσοῦν ταρία δέκα καὶ ὠκτὸ, ἀτινα λαυῶν ἀπὸ χειρῶν σας, εἰς τας ἡμετέρας χεῖρας, δίδωκα πρὸς ὑμᾶς τὴν πᾶσαν αὐτοῦ ἐξουσίαν καὶ κυ- ριωτητα, τοῦ ποιῆν ἐξ αὐτοῦ καθὰ καὶ οἱ θεοὶ νόμοι τῶν ἀγίων υασιλέων διακελεύουσιν, ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἐμοῦ εἰληφῶτες, ὥστις δὲ τοῦ κατ ἐμοῦ μέρους, κοίνησιν ζήτησιν, ἡ ἀγωγὴν ποιῇσι τὴν οἶαν αὖν φοράδῃ, ἵνα ἤσταμε διεκδικᾶν καὶ δε- φενδεύειν ἐκ παντὸς προσώπου, ἡ δ' οὐ μὴ διέκδικήσω, οἱ δ' οὐ μὴ δεφεντεύσω, ἀλλὰ καὶ πρὸς διάστροφὴν μετὰ μελὸν πειραδῶν ἐλθεῖν, ἵνα ζημιῶμαι εἰς τὸ δη- μόσιον ὑπερ παραυάσεως τῶν τιμίου σταυροῦ νομίσμα-

† Signum manus Gregorii filii defuncti Nicolai nuncupati Preventzani, nomine quoque propinquo- rum, extraneorum et heredum in me omnem mo- lestiam suscipientis.

Ego suprascriptus Gregorius, qui signum hono- rabilis et vivificae crucis propria mea manu exa- ravi, praesens scriptum et subscriptum simplicis acceptionis et perfectae venditionis instrumentum condo et facio, spontanea mea voluntate, propria electione, nullaque prorsus necessitate, vel vi, vel fraude, vel mala fide, vel quavis circumventionem; quo (instrumento) declaro vendere et renunciare ti- bi religiosissimo et reverendissimo domino Guidoni monacho et magistro venerabilis monasterii sancti Ste- phani Eremitarum, tibi quoque domino Adimari hodierno priori sanctorum Apostolorum integram possessionem et dominium mei praedii, quod meus pater emit a presbytero Nicephoro cognomento Mandarani, sicut vetus instrumentum declarat. Hoc autem praedium extat Arsaphiae, et propinquum ab orientali parte praedio Ardavasti, et a meridie praedio Lissari, et vadit ad praedia Eremitarum, et clauditur. Hoc igitur praedium vendo vobis suprascriptis, ut dixi, tare- nis aureis octo et decem; quos cum acceperim a vestris in meas manus, tradidi vobis omnem potestatem et dominium, ut faciatis de ipso, sicut et divinae leges sanctorum regum praecipunt, quippe qui ius et facultatem a me habuistis. Quicumque vero ex mea parte litem, quaestionem, vel actionem quamcum- que intendere praesumpserit, obstabo, vosque de- fendam ab omni persona. Quod si vos non tuebor, neque defendam, sed, mutato consilio, (praesens in- strumentum) subvertere conabor, mulcter Fisco ob

τα λς', καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀγνωστούς τὴν τιμὴν τοῦ διπλοῦ. καὶ εἶθ' οὕτως στέργειν καὶ ἐμμένειν τὴν παρ' ἐμοῦ γεναμένην καθαρὰν διάπρασιν υβραῖαν καὶ ἀπαρασάλευτον μέχρι τελευτῶν αἰώνων, ἥτις καὶ ἐγράφη χειρὶ ἐμοῦ νικολάου νοταρίου τοῦ ἀπὸ μιλίτου, ἐν ἔτει ςχζ' ἰνδικτιῶνι ιε', ἐν παρουσίᾳ τῶν ἀξιωματικῶν μαρτυρῶν.

† ἰωάννης πρεσβύτερος υἱὸς ἀρχαδίου μακρὶ μαρτυρ' ὑπεγράψα. † ἰωάννης ὁ τοῦ μιλητοῦ ἀνιψίος κυρου ρωγερίου κατιστορος μαρτυρ' ὑπεγράψα. † γεωργίος κυρου ρωγερίου. ἔγγον' κυρου νικολάου μωσχατοῦ μαρτυρ' ὑπεγράψα. † μαλιάρδος καυαλλάριος τοῦ στύλου μάρτυρ. † ἰωάννης υἱὸς λεοῦ βογκυσανου. ἐγγον' τοῦ κανακαρι μαρτυρ' ὑπεγράψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 80.)

violationem venerabilis crucis numismatis sex et triginta, vobisque emptoribus duplo pretio; et nihilominus firma deinceps maneat haec a me facta pura venditio stabilis et inconcussa usque ad finem seculorum; quae scripta est manu mei Nicolai notarii de Mileto, anno 6690, indictione XV, coram testibus fide dignis.

† Ioannes presbyter filius Arcadii Macri testis subscripsi. † Ioannes filius Mileti consobrini domini Rogerii Magistri testis subscripsi. † Georgius filius domini Rogerii nepos domini Nicolai Moschati testis subscripsi. † Maliardus Caballarius Styli testis. † Ioannes filius Leonis Roncisani nepos Canacari testis subscripsi.

CCXIV.

1182 — Mense Septembri 20 — Indict. I — Acrae.

Ioannes, Nicolaus et Ursus Politi fratres donant ecclesiae SS. Deiparae de Cabria praedium positum in agro civitatis Acrae in loco nuncupato Culumite.

† σίγνον χηρος ἰωάννου ὁ τι ἐπωνυμία πολιτι. † σίγνον χεῖρος νικολάου γνισίου ἀδελφου ἰωάννου πολιτου καὶ αὐτός. . . . † σίγνον χεῖρος οὔρσου καὶ αὐτὰδελφου ἰωάννου. καὶ νικολάου ὁ τι ἐπὶ ὀνυμία τοῦ πολυτου.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος οἱ μὲν οἱ προγεγραμμένοι ὅ ται ἰωάννης, καὶ νικολάος καὶ οὔρσος, ἡ τα σίγνα τῶν τιμίων καὶ ζωοποιῶν εἰκωνοχέρους ἡμῶν πίξαντες, ἐκουσία ἡμῶν τὴ γνώμη, οἰκεία ἡμῶν προῖρσει, καὶ οὐκ ἐκ τινος τὸ παρὰ πάντας, δόλου ἢ χλεύης, ἢ ραδιούργιας, ἢ ἑσα τοῖς νόμοις εἰσὶν ἀπηγορεύμενα, μᾶλλον δὲ σὺν προδοσίᾳ ἡμῶν, καὶ ὀλοφυχῶ προῖρσει ἀναλαμβάνοντες καὶ τα ἡμῶν ἀνήλικα ἀδελφία, δοράμεθα, καὶ ἀφιεράμεθα, ἀπο τὴν σήμερον ἡμέραν, καὶ εἰς αἰῶνα, εἰς τὸν πάνσεπτον ἱερὸν, τῆς ὑπερμνήτου δέσποινης ἡμῶν θεοτοκοῦ τοῦ λεγομένου τοῦ κάδρια, τὸ χωράφιον ἡμῶν, σὺν τῶν ἐκεῖσιν ἡμεροδενδριων, ὅπερ κτώμεθα ἐν τῇ διακρατήσῃ κάστρου ἀκέρως, εἰς τὸν πον λεγόμενον, κουλουμεῖτες συνορεῖται δὲ καὶ γνωρίζεται οὕτως, κατὰ μὲν ἀνατολὰς τὸ χωράφιον ἰωάννου βοθέρου, κατὰ δὲ δύσιν, ὁ ξυροράς, ἄκτρον,

† Signum manus Ioannis cognominati Politi. † Signum manus Nicolai legitimi fratris Ioannis Politi, et ipse . . . † Signum manus Ursi fratris Ioannis et Nicolai cognomento Politi.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Ioannes, et Nicolaus, et Ursus, qui signa honorabilis et vivificae crucis propria nostra manu exaravimus, spontanea nostra voluntate, propria deliberatione, nulloque prorsus dolo, vel fraude, vel mala fide, vel quacumque causa a legibus vetita, sed potius cum alacritate ac proposito totius animi, nomine quoque reliquorum nostrorum fratrum minoris aetatis, donamus et offerimus ab hodierna die et in perpetuum venerabili templo gloriosissimae dominae nostrae Deiparae, dicto de Cabria, praedium nostrum cum arboribus fructiferis in eo extantibus, quod possidemus in agro civitatis Acrae, in loco dicto Culumite. Hos vero habet confines et ita dignoscitur: ab oriente est praedium Ioannis Botheri; ab occidente torrens; a septentrione loca saxosa et praedium presbyteri Micri; a meridie praedium magi-

ὀλιθόδη τόπος, καὶ τὸ χωράφιον τοῦ πρεσβυτέρου
μικροῦ, ὡς δὲ μεσέμβριον, τὸ χωράφιον τοῦ μαϊστο-
ρος βασιλείου τοῦ ἀργέντου, περιήλθε δὲ ἡμῖν τὸ τιού-
τον χωράφιον, σὺν τῶν ἡμεροδενδρίων τῶν ἐκεῖσαι,
εἰς θεόρεθρον τῆς ἡμῶν μητρὸς, τούτῳ δὲ τὸ προ-
ρηθὲν χωράφιον, ὡς εἴρεται σὺν τῶν ἡμεροδένδρων,
ἀφιέρωμεθα, ἀπὸ τῆς σήμερον, καὶ εἰς αἰῶ, εἰς τὴν πᾶν-
σεπτον καὶ θείαν μοῖνῃ τὴν λεγομένην τοῦ κάυρια
καὶ εἰς σὲ τὸν ἐν αὐτῇ προσδρέοντα κυρὸν κυπρί-
νόν, καὶ εἰς τοὺς μετὰ σέ, καὶ τούτῳ ὑπὲρ ἀφέσεως
αμαρτιῶν, τῶν ἡμῶν γονέων, τοῦ ἀκούειν τοῦ ὑπὲρ
πάντων τῶν προκοπισάντων, καὶ ἀφιερσάντων, καὶ
ταῖς ἐξῆς, ἢ τις δὲ φωραθῇ, ἡμεῖς ἢ τίς ἐξ ἡμῶν, ἢ
ἐτέρου ξένου προσώπου, ἐμποδίζων, ἢ ἐνοχλίων, ὑπὲρ
οὗ ἡμεῖς καλοθελῶς ἀφιέρωσαμεν, τὰ πρῶτα μὲν, σὺν
τῷ ἀνάθεμα, παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ, καὶ αἰεὶ πνεύ-
ματος, καὶ παρὰ τῶν τριῶν ἁγίων θεοφώρων πατέρων,
οὐ μὴν δὲ ἄλλα καὶ ὑπὲρ παραβασίας τῶν τιμίων
σταυρῶν ζημιούμενοι εἰς τὸ βασιλικὸν ἡμῶν σακέλλιον,
ρηγάτα λς, ἢ οὕτως ἀσάλευτον μένῃ τὴν τιαυ-
τὴν ἀφιέρωσιν εἰς αἰῶνας, εἴ τις ἐγράφη ἐπὶ τῆς εὐ-
σεβοῦς καὶ φιλοχρήστου βασιλείας γουλιέλμου τοῦ
κραταιωτάτου ἡμῶν ρηγός, γραφὴν καὶ διὰ χειρὸς
νοταρίου νωῆ, κατ' ἐπιτροπὴν κυροῦ νοταρίου ἀνδρέου,
καὶ νομικοῦ ἀκέρου τοῦ ριτζούτου, ἐπὶ ἔτος ςχια'
ινδικτιωνος α' σепτεμβρίου μηνος κ', ἐποφει καὶ πα-
ρουσία τῶν αξιοπίστων μαρτυρῶν.

† παπᾶς μηνᾶς, ὁ καὶ υἱὸς πρεσβυτέρου ἀνδρέου
ἀπηχαιμένου, μαρτυρ' υπεγραφα διὰ τοῦ σταυροῦ.

† κωνστας τοῦ νοταρίου ἀνδρέου μάρτυρ' υπεγραφα.

† ῥωκέριος βρουτζάνος μαρτυρ' υπεγραφα.

† θερριανὸς καθητζανῆς μαρτυρ' υπεγραφα.

† λέων βορέλλος μαρτυρ' υπεγραφα διὰ τοῦ σταυροῦ.

† παῦσαλις υἱὸς νοταρίου λεοῦ μαρτυρ' υπεγραφα.

† ego rogerius testu sum.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 81.)

stri Basilii de Argento. Obtigit autem nobis huiusmodi
praedium cum arboribus fructiferis inibi extantibus,
quippe quod erat nuptiale donum matris nostrae,
ipsumque, ut dictum est, cum arboribus fructiferis,
donamus ab hodierna die et in posterum venerabili
sanctoque monasterio dicto de Cabria, et tibi eius-
dem praeposito domino Cypriano, tuisque successo-
ribus, ut peccata nostrorum parentum remittantur,
et preces fiant pro iis qui (*memoratum praedium*) ex-
coluerunt et obtulerunt, et cetera. Si quis vero sur-
rexerit, sive nos ipsi, sive nostrum aliquis, sive alia
extranea persona impedimentum vel molestiam al-
laturus huic donationi a nobis bona voluntate factae,
in primis non solum maledictus sit a Patre, Filio
et Spiritu Sancto, et tercentis octo et decem sanctis
Patribus; verum etiam ob violationem honorabilis
crucis mulctetur nostro regio Fisco regalibus sex
et triginta; et nihilominus immutabilis maneat prae-
sens donatio in omne aevum; quae scripta est sub
pio et christiano regno Gulielmi potentissimi nostri
regis, manu notarii Nohae, ex mandato domini An-
dreae Ritzuti notarii et tabularii Acrae, anno 6691,
indictione I, die XX mensis septembris, ininspectan-
tibus et adstantibus fide dignis testibus.

† Presbyter Mena filius presbyteri Andreae de-
functi testis per crucem subscripsi.

† Consta filius notarii Andreae testis subscripsi.

† Rogerius Brutzanus testis subscripsi.

† Therianus Cathetzaes testis subscripsi.

† Leo Bonellus testis per crucem subscripsi.

† Paschalis filius notarii Leonis testis subscripsi.

1182 — Mense Novembri — Indict. I — Circlarii.

Salomon filius Rogerii donat ecclesiae Circlarii praedium positum in loco nuncupato Petrosa sub annua praestatione unius denarii.

† σύγνω χηρος παρ εμοῦ σωλαμων υιος ρογερίου.

Εν ονοματι του πατρος και του υιου και του αγίου πνευματος καμῶ ὁ προγεγραμμενος ὁ τον συγνον τοῦ τιμήου καὶ ζωποιοῦ σταυρου τη ἡεῖα μου χηρι καδυπογραφας το δε υφος του ὀνοματός μου καὶ τι επωνυμεια χηρι του νοταριου φενωμαι προς αἰ πρεσβυτερον γουλιελμον χαριζωντα τι ἐγκλησια καὶ προς σέ του ευλαυεστατον ἡκύνονον χωραφίου πετζίη α'. υπερ λύτρων καὶ αφυσεως τῶν πολλων μου αμαρτιων καὶ τον εμὸν γωνεον ωντινεν συνορίζεται καὶ περιορίζεται αὐτως κατα μεν ανατολας τω χωραφίον της αυθέντης δυσμας το χωραφίον της εγκλησιας αρκτου ἡ ὁδος μεσινυριας τω χωραφίον του ιωαννου πεγτινατου· εις την διακρητησιν χωρας κηκλαριου εις τον ἐπιλεγωμενων τωπον της πετρώσας τουτο τετραχως περιορισθεν χωραφίον επιδεδωκα προς σε του ευλαυεστατου ηκυνόμου του ὑπαρχειν εκ της εγκλησιας αἰ παντωτε του επιδουσαι προς εμε κατ ετος δηναριον α' και την εμην κληρονομίαν. ωστις δὲ ευρεθεῖ εναντιούμενος εκ της παρουσης δωρεῆς ἐστω ανθεμα παρα πατρος και υιου καὶ αγίου πνεύματος τῶν τιῇ ἁγίων θεοφωρων πατερων των εν τι νηκαια υπογραφαντων ζητηουσῶν δε καὶ ὑπερ παρυσιας του τιμήου καὶ ζωποιοῦ σταυρου νομισματα λς'. καὶ εις το δυμισιον ετερα τοσαυτα μετα δε την του προστιμου καταβολην διαμενεται προς σε η τιαυτη καθαρα διαπρησις ην καλωδελος επιησα στερεα υαιυχια και παρσαλεύτος ητις εγραφη χηρι εμῇ ιωαννου νοταριου και ταυουλαριου αττεος κηκλαριου εν μηνι νοεμβριω ινδικτιωνι α'. ετους ςχζα' παρουσια αξιωπιστων μαρτυρων.

† οτος κριτης μαρτυρων υπεγραφα δια του σταυρου.

† μαλλιάρδος υιος δρογωνος ποπουλίνου μαρτυρων υπεγραφα δια τοῦ σταυροῦ.

† σάσσου υιος ιωαννου σάσσου μαρτυρων υπεγραφα δια τοῦ σταυρου.

† Signum manus mei Salomonis filii Rogerii.

In nomine Patris , et Filii , et Spiritus Sancti.

Ego suprascriptus, qui signum venerandae et vivificae crucis propria manu exaravi, nominis vero et cognomenti seriem manu notarii, declaro tibi presbytero Gulielmo donare ecclesiae et tibi piissimo oeconomo unam portionem terrae pro redemptione et remissione multorum meorum peccatorum, meorumque parentum, sitam in pertinentiis civitatis Circlarii ubi dicitur Petrosa, et his finibus comprehensam : ad orientem (est) terra dominica ; ad occidentem terra ecclesiae; ad septentrionem via; ad meridiem terra Ioannis Pectinati. Hanc terram quadrifariam circumscriptam dedi tibi piissimo oeconomo, ut sit in potestate ecclesiae in perpetuum, quae mihi meisque heredibus denarium unum quotannis solvere teneatur. Quisquis autem praesenti donationi adversabitur, maledictus sit a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus, qui Nicaenae Synodo subscripserunt, et ob violationem venerabilis et vivificae crucis solvat poenae nomine solidos sex et triginta, et Fisco tantundem; atque nihilominus post poenae solutionem remaneat tibi haec pura concessio a me sponte facta firma stabilis atque immutabilis ; quae scripta est manu mea Ioannis notarii et tabularii civitatis Circlarii mense novembri, indictione I, anno 6691, praesentibus fide dignis testibus.

† Odo Iudex testis per crucem subscripsi.

† Malliardus filius Drogonis Populini testis per crucem subscripsi.

† Sassus filius Ioannis Sassi testis per crucem subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 77.)

1182 — Mense Decembri — Indict. I.

*Andreas Mincus cum Olympia et Mabilia eius uxore ac filia vendit Riccardo Strambo vineam et hortum ,
posita in loco nuncupato Morphi, denariis quinque.*

† σίγνον χειρός ἀνδρεῶν τοῦ ἐπιλεγόμενου τοῦ μίνου.

† σίγνον χειρός ἀρίνπια γῆνι αὐτοῦ.

† σίγνον χειρός μάβιλια διγατρός αὐτῶν.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· οἵμεις οἱ προγεγραμμένοι· οἱ τὰ σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιου σταυροῦ· ἡγῆτες ἡμῶν χερσὶν ποιεῖαντες· τὰ δὲ ὀνόματα ἡμῶν σὺν καὶ τῇ πατρὶκι ἐπωνυμίᾳ γραφάντες διὰ χειρὸς τοῦ νοταρίου· φένομεθα ποῖπρασκοντες οἷς σε ῥιγκάρδον υἱὸν παιτροῦ στράννυ το ἀμπέλιον τὸ ἀπὲρ ἐχόμεν· εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ μορφί· σὶν καὶ τὰ ἡμεροδένδρια τὰ ὄντα ἐκεῖσέ· ἧς λογὸν ἰκτισμάτων· ἐ· ποῖπρασκαμεν τὸ ἀμπέλιον· καὶ τὰ ἡμεροδένδρια· οἷα· ἐστὶν τὶς σῆς κλήρονομιας· καὶ διαδοχῶν· καὶ πάντων τῶν διάκατοχῶν· σὶνορουνται δὲ κατὰ μὲν ἀνατολὰς τὰ ἀμπέλια· τοῦ ἰωαννοῦ μορφί· καὶ τὸ ἀμπέλιον τοῦ γιάκοντου ἰωαννοῦ τοῦ κυρ σπᾶραν· κατὰ δὲ δυσμᾶς· οἱ ὁδὸς διμοσσία· κατὰ δὲ ἀκτροῦ τὸ ἀμπέλιον τοῦ ἰωαννοῦ μῶρφί· μεσσηνρία δὲ· τὰ ἀμπέλια τῆς φαντισσᾶ· καὶ τὸ χωράφιον τοῦ μῶρφί· οὕτω σὶνκλήται τετραμερῶς· διδωμεν αὐτῷ καὶ τὸ κηπάριον τὸ ἀπὲρ ἐχόμεν ἐκῆσε σὶν καὶ τὰ μίροδενδρια τὰ ὄντα ἐκῆσε· σὶνορουνται δὲ τὸ κηπάριον τουτο· κατὰ μὲν ἀνατολὰς· τὸ κηπάριον τοῦ λεντινοῦ τοῦ πλατσαρρίου· κατὰ δὲ δυσμᾶς· καὶ ἀκτροῦ καὶ μεσσηνρίας· τὰ ἀμπέλια· καὶ τὸ χωράφιον τοῦ ἰωαννοῦ μῶρφί· πῖπρασκαμεν σοί· ταῦτα πάντα· ἀπο τοῦ νῦν μέχρι τερμάτων εὐωνῶν πούλειν χαρηζήν· ἀνταλλαττεῖν· ἧς πρίκα υἱῶν καὶ διγατέρων· καὶ πάντα πράττειν αὐθεντῶς· καὶ κήριως· ὥς κε τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν οἱ λήφους· μὴ κολυόμενος παρὰ τίνος· οἱ δὲ ποτὲ καιροῦ ἡ χρόνόν φάνι τὶς ἐκ τῶ ἐμῶν μερὸς· οἱ ἄλλος τὶς ξείνου προσώπων· ζήτῶν· ἐκ τοῦ ἀμπέλιον καὶ τοῦ κηπάριον τουτο· ὁμολογοῦμεν οἶνα ζημιούστού οἱς τὸ διμοσίον· νομισμάτα· μὲς· καὶ οἱς σε ἐπὶ τὸ διπλόν· δίδωμι αὐτῷ καὶ τὸ λανῶν· σὶν ἰσῶδω καὶ ἐξῶδω τὸ ἀμπέλιον τουτο· καὶ τὸ κηπάριον· καὶ ἡθ οὕτως

† Signum manus Andreae cognomento Minei.

† Signum manus Olympiae uxoris eius.

† Signum manus Mabiliae eorum filiae.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis propriis nostris manibus exaravimus, nomina vero nostra cum paterno cognomento manu notarii scripsimus, declaramus vendere tibi Riccardo filio Petri Strambi vineam, quam possidemus in loco dicto Morphi, cum arboribus fructiferis quae inibi extant, pretio solidorum quinque. Hanc vineam vendimus cum arboribus fructiferis, ut ad te tuosque heredes et successores ac omnes tuorum bonorum possessores pertineat. Hos autem habet fines: ad orientem sunt vineae Ioannis Morphi, et vinea Diaconi Ioannis filii domini Sparani; ad occidentem via publica; ad septentrionem vinea Ioannis Morphi; ad meridiem vinea Phantissae, et territorium Morphi, atque his quatuor finibus clauditur. Do praeterea tibi ipsi et hortum, quem in eo loco possideo, cum arboribus fructiferis ibi existentibus. Huius autem horti fines sunt: ad orientem hortus Lentini Platzarrii; ad occidentem, septentrionem, et meridiem vineae et terrae Ioannis Morphi. Vendimus tibi haec omnia, ut sint in tua potestate a praesenti tempore usque ad finem seculorum, (cum facultate) vendendi, donandi, permutandi, in tabulis dotalibus filiorum filiarumque scribendi, atque omnia pleno iure et dominio faciendi, utpote qui auctoritatem a nobis accepisti, sine ullo impedimento. Si vero aliqua occasione vel tempore apparuerit quisquam ex mea cognatione, aut alia extranea persona, et controversiam tibi movere voluerit de huiusmodi vinea et horto, poenae nomine solvere teneatur Fisco solidos sex et quadraginta, ac tibi duplum pretii. Do praeterea tibi ipsi et torcular, et ingressum ac egressum dictae meae vineae et horti;

εστὸ ἀρραγὲι καὶ ἀπαρασαλευτὸς· ἧτῃς ἐγραφή δια
χειρὸς ἐμοῦ λεοντος οἰερεὸς περὶ τοῦ θελήματος τοῦ ἐμοῦ
αὐθεντοῦ κυρ ναῖμουντου· καὶ ἐγὼ ταβουλαριὸς να-
ριχαλλὰ· τοῦ ἐτους ̅Ϛ̅χ̅ ἐνοητὰ ἀ΄· ἰνδικτιωνὸς ἀ΄
μηνὶ δεκεμβριῳ παρούσια μαρτυρῶν.

† ὁ πρεσβύτερος μαρτίνος μαρτυρὸν ὑπο τοῦ σταυροῦ.

† παῖτρος τοῦ υἱοῦ ἰωάννου μαρτυρὸν ὑπο τοῦ σταυ-
ρου.

† ὁ πρεσβύτερος παῖτρος υἱὸς τοῦ κυρ ἀνατολίου
ὁ καὶ καπέλλανος τοῦ ἁγίου ἰακώβου μαρτυρὸν ὑπο τοῦ
σταυροῦ.

† ρόμπερτος τοῦ ἰωάννου τοῦ ὀλῆα μαρτυρὸν ὑπο τοῦ
σταυροῦ.

† γηακοπὸς μαγῆρος τοῦ αὐθεντοῦ μαρτυρὸν ὑπο
τοῦ σταυροῦ.

† ραυ τρίςκα ὁ καὶ κριτῆς βαριχαλλὰ μαρτυρὸν
ὑπο τοῦ σταυροῦ.

† βιτάλῃ ὁ καὶ κριτῆς ναριχαλλὰ μαρτυρὸν ὑπο
τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 78.)

atque ita deinceps ratum et firmum permaneat (*huius-
modi venditionis instrumentum*), scriptum manu mea
Leonis sacerdotis et tabularii Barychallae, de volun-
tate mei Dynastae domini Boëmundi, anno 6691, in-
dictione I, mense decembri, praesentibus testibus.

† Presbyter Martinus testis per crucem.

† Petrus de Bisiniano testis per crucem.

† Presbyter Petrus filius domini Anatolii capel-
lanus S. Iacobi, testis per crucem.

† Robertus filius Ioannis de Oliva testis per
crucem.

† Iacobus coquus Domini testis per crucem.

† Rhaus Trisca Iudex Barychallae testis per
crucem.

† Vitalis Iudex Barychallae testis per crucem.

CCXVII.

1183 — Indict. I — Nicoterae.

Barsacius Picia vendit Nicolao de Conde vinetum positum prope Lavidium tarenis aureis quatuor.

† σίγνον χειρὸς βαρσακίου υἱοῦ ἰωάννου πικία.
† σίγνον χειρὸς θεοδώρου υἱοῦ αὐτοῦ· ἡμεῖς ὁ πρό-
γεγραμμένοι οἱ τὰ σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ
σταυροῦ. οἰκεία ἡμῶν χειρὶ καθύπογράφαντες· τὴν
παρούσαν ἐγγράφον ἀπλὴν ἀποχὴν καὶ τέλειαν διὰ-
πρασιν· ἀναλαμβάνοντες ἰδίους τέκνα καὶ κληρονόμους
καὶ ἐτέραν πάσαν ἐνόχλησιν ἀπὸ παντὸς ἀνθρώπου
ξένου τε καὶ ἰδίου. δι' ἧς ἐν ἀληθείᾳ ομολογοῦμεν πε-
πραχέναι πρὸς σὲ τὸν νικόλαον· τὸ προσόν μοι ἀμ-
πελώτοπον τὸ ὄντα καὶ διακειμενὸν πλησίον τοῦ λα-
υίδου· ὅπερ ἐχω ἀλλαγὴν ἐκ τὸν ἰωάννην ἐχμάλω-
τον. εἰς σὲ τὸν πρόριθέντα νικόλαον υἱὸν νασιλείου
τῆς κονδῆς. περιόριζεται οὕτως. ἀνατολῆς ἡ ὁδὸς
ἀπὸ δὲ δύσεως ἀμπέλιον νασιλείου ὑποστασάρι. ἄρ-
κτροῦ. ἀμπελώτοπον ζωσιμου τῆς κονδῆς. μεσιμ-
υρίας· χωράφιον τοῦ νοῦρρουκέτι· καὶ λέοντος χαλ-
κέλλου· καὶ συγκλῆ· τοῦτο πεπράχαμεν πρὸς σὲ τὸν
ριθέντα νικόλαον. εἰς τέλειαν νομὴν. εἰς χρυσοῦν τα-

† Signum manus Barsacii filii Ioannis Piciae.
† Signum manus Theodori filii eius. Nos supra-
scripti, qui signa venerabilis et vivificae crucis pro-
pria manu exaravimus, praesens simplicis accepti-
lationis et perfectae venditionis instrumentum (*fa-
cimur*), nomine quoque filiorum et heredum nostro-
rum in nos suscipientes omnem molestiam, quae a
quovis homine extraneo vel propinquo inferatur; quo
(*instrumento*) vere declaramus vendere tibi Nicolao
filio Basilii de Conde vinetum nostrum, situm ac
positum iuxta Lavidium, quod ad nos pertinet ex
commutatione cum Ioanne Aechmaloto facta. Hisce
autem finibus circumscribitur: ab oriente (*est*) via;
ab occidente vinea Basilii Hypostasari; a septentrione
vinetum Zosimi de Conde; a meridie praedium Bur-
rucetii et Leonis Chalcelli, et clauditur. Hoc (*vine-
tum*) tibi praedicto Nicolao vendidimus in perfectam
possessionem aureis tarenis quatuor ex moneta po-

ρία δ'. ἐκ τῆν μυνίταν τοῦ κραταιοῦ ριγός. καὶ ταῦτα λαυώτες καὶ ἐκπληρωθέντες ἀπὸ τοῦ τιμήματος, ἐδώκαμεν σοι τῆν πάσαν αὐθεντίαν καὶ κυριότητα τοῦ προριθέντος ἀμπελωτοποῦ. τοῦ εἶναι σε αὐτο εἰς τῆν ἰδίαν ἐξουσίαν. πουλεῖν. χαρίζην ἀνταλλάττειν. καὶ ἡ τοι νοῦλης πράττειν ἐν αὐτῷ. ὡς τὸ κῆρος καὶ τῆν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡληφῶς. καὶ μὴ ἐξείναι με τοῦ λοιποῦ πρὸς ἀνατροπὴν χωρῆν. μήτε ἡμῖς μήτε τῆς τοῦ κατ' ἐμοῦ μέρος ἀλλ' ὥστις φορᾶται ἐναντιούμενος εἰς τὸ προριθέντα ἀμπελώτοπον. ἡσθήκην με καὶ διέδικαίν σε ἀπο παντος προσώπου καὶ ἐπὶ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας· ἡ δὲ καὶ οὐ μὴ ἐπισταθούμεν. ἀλλ' εἰς διάστροφὴν χρησώμεθα. ομολογουμέν ζημιούσθαι ἡμᾶς ὑπὲρ παραβάσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ ἡς το διμύσιον νομίσματα λς'. καὶ εἰς σὲ τὸν ἀγνωραστὴν τὸ αὐτο τίμιμα εἰς τὸ διπλοῦν καὶ ἡδ' οὕτω μειέτω ἡ τοιαύτη πράσις εἰς τὸ αἰς αἰ: † ἡτίς καὶ ἐγράφη χειρὶ καμοῦ βασιλείου τοῦ ευτελοῦς τοῦ ἀποδραῖνας· κατ' ἐπιτροπὴν κυροῦ νικολαοῦ τῷ ἱερῇ τοῦ κουμέρκου καὶ ταβουλαρίῳ ἐπισκοπῆς νικοτέρων τοῦ ἔτους ςχζα' ἰνδικτιῶνος α'. ἐν παρούσῃ μαρτύρην: † ἰωάννης λαυιδος μάρτυρ· † ἰωάννης σκάρπα μάρτυρ † ἀρκαδιος υἱος κολιποῦ μαρκελλίνου μαρτυρ † νικηφορος υἱος κόνδου μαρτυρ † βασίλειος υἱος μιτζῆς μαρτυρ.

† νικόλαος ἱερεὺς τοῦ κουμέρκου καὶ ταβουλάριος ἐπισκοπῆς νικοτέρων τὰ ἀνωτέρα ἐκοίρωσα τοί ἐμοί χήρι.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 82.)

tentis regis; quos cum acceperimus, ac de pretio nobis satisfactum sit, tradidimus tibi dominium ac potestatem in memoratum vinetum, ut ipsum possideas cum facultate vendendi, donandi, commutandi, et omnia inibi faciendi quae tibi placuerint, utpote qui ius et auctoritatem a nobis habuisti; neque nobis, neque cuiquam ex parte nostra liceat in posterum (*hanc venditionem*) subvertere. Sed si quis tibi de supradicto vineto adversabitur, nos obstare, teque ab omni persona, magistratu ac potestate defendere teneamur; quod nisi obstiterimus, sed (*prae-sens instrumentum*) infringere tentaverimus, mulctari assentimur ob violationem honorabilis crucis Fisco numismatis sex et triginta, tibi que emptori duplo pretio; et nihilominus maneat in perpetuum huiusmodi venditio; † quae scripta est manu mei Basilii humilis de Apodraina ex mandato domini Nicolai sacerdotis de Cumeri, atque tabularii episcopii Nicoteræ, anno 6691, indictione I, coram testibus. † Ioannes Lavidius testis. † Ioannes Scarpa testis. † Arcadius filius Colipi Marcellini testis. † Nicephorus filius Condi testis. † Basilus filius Mitzae testis.

† Nicolaus sacerdos de Cumeri et tabularius episcopii Nicoteræ suprascripta mea manu roboravi.

CCXVIII.

1184—Mense Martio—Indict. II—Sanctae Severinae.

Regalia filia Nicolai Maleini vendit monasterio S. Stephani de Nemore nonnulla praedia posita in agro Styli tarenis aureis quingentis.

† σῖγνον χειρὸς ριγᾶλλης γνησίας θηγατρὸς. τοῦ ἐν μακρῇ τῇ μνημῇ κυροῦ νικολαοῦ μαλείνου. γαμετῇ δὲ ἐκ δευτέρου σπηχεσιου κυροῦ ἰωάννου στεφανηζου.

† ἐν ὀνοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καγὼ ἡ ἀναγεγραμμένη ριγᾶλλη, ἡ το σῖγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἡκέρως μου δακτύλοις πῆξας, ἀναλαμβάνωμεν πάσαν ὄχλην

† Signum manus Regaliae legitimae filiae domini Nicolai Maleini beatae memoriae, et uxoris in secundis nuptiis domini Ioannis Stephanitzi.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascripta Regalia, quae signum honorabilis et vivificantis crucis propria mea manu exaravi, in me recipiens omnem molestiam, quam tibi fratres,

σιν, ἀδελφῶν ἡδίων κληρονόμων καὶ συνκληρωνόμων. καὶ οὐκ ἐκ τινος, τῷ παραπάν ἀνάγκης ἢ βῆας ἢ δώλου ἢ χλεύεις. ἢ ἀπάτης ἢ ραδιουργίας ἢ ὅσα τοῖς νόμῳ ἡσὶν ἀπὶ γωρευμένα. μάλλον δὲ προθυμία μου πάση, καὶ ὁλοφύχῳ προθέσει. πῖπράσκω πρὸς τὸν πάνσεπτον ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου πρωτομάρτυρος καὶ πρωτodiaκόνου στεφάνου, καὶ ἡς σὲ τὸν ἐν αὐτῇ μαῖστορα κυρον γίδον τὰ χωράφια ὅπερ ἐπικρατῶ καὶ δεσπόζω ἐκ πατρικῆς μου κληρονωμίας· ἐν τῇ περιχώρῳ στύλου, καὶ δένδρα ἡμερὰ τε καὶ ἄγρια ὅπερ, καὶ ἡ ἐμὴ μητηρ μοι ἐκατηγεγραφατο, ἐν τῷ πριχῷ συνβύλῳ ὅπερ μοι ἐπήοισεν μετὰ κυρου οὐβου σαβούτου. καθὼς ἡσὶν περιόρισμένα κατὰ μὲν ἀνατωλας τὰ χωράφια τῆς δειλουμένης ἁγίας μωνῆς ἁγίου στεφάνου. τὰ ἅπερ κρατῇ παρα τοῦ ἀγιωτατοῦ ρίγος. ἐκ δύοσεος τοῦ ὁρος τῆς ἀχραντου θεοτοκου καὶ τοῦ ἁγίου νικολαου τῶν σαλτῶν. ἀκτρίῳ δὲ μέρη. ὁ ριάξ τοῦ ἀρέθα. καὶ ἡ διαχώρησης τῶν χωραφίων τοῦ ἁγίου ρίγος καὶ ἀναβένῃ ἡς τοῦ ληθαρῖον τῷ σταυρωτῶν. καὶ ἀποδείδῃ ἡς τοῦ παλατιον. μεσένβρια τοῦ σύνορος τοῦ ἁγίου λεοντίου, καὶ ἀποδήδῃ ἡς τῇ προγραφῇσαν κουλτούραν τοῦ ἁγίου στεφάνου· ταῦτα οὖν τὰ τετραχῶς περιόριστέντα χωράφια. ὅρι δένδρα ἡμερὰ τε καὶ ἄγρια, διὰ τοῦ πολλάκης ἀναγκάσας ὑπο συμμαρτυρίας χρυσήμων ἀνδρῶν, τὸν ἐμὸν ἀδελφον κυρον μίχαηλ τοῦ ἀγωράσαι αὐτὰ καὶ οὐδ' ὠλο θελήσας. πέπρακα αὐτά. πρὸς τὸν δειλωθέντα ἀγιωτατον ναὸν τοῦ ἁγίου στεφάνου τοῦ ὁρους, καὶ ἡς τὸν ἐν αὐτῇ μαῖστορα κυρον γίδον, διὰ χρυσὸν ταρία πεντακῶσια. τοῦ ἔχῃν αὐτὰ ἡ θῆα μωνῆ. ἀπαρτι καὶ ἡς τοῦ διηνεκῆς, ἅπερ ἀπο χειρῶν τοῦ προλεχθέντος μαῖστορος, εἰς τὰς ἐμὰς χεῖρας λαβούσα καὶ παντελῆς πληροθήσα· καὶ μιδὲν ἀποχρεοστούμεν· ἀπόδωκα αὐτὰ τὰ ριθέντα καὶ περιόριστεντα χωράφια καὶ δένδρα. τοῦ ἔχῃν αὐτά ἡ ἁγία μωνῆ. ἡς ἰκῆαν δεσποτίαν καὶ κυριώτητα ἄχρι λήξεος κόσμου, ἡ δὲ κύνῃς ζήτησις ἡ ἀγωγή, γέννητο. παρ' ἰου δῆπῳτε· ἵνα ἡσταμὲ καὶ διέκδικῳ αὐτὰ ἐκ παντός ἐναντιουμένου πρσώπου, ἡ δὲ παρ' ἐμὸν τοῦτῳ γένῃτο ὅπερ. οὐκ ἡγοῦμε ποιήσαι· ἵνα ζημιούμῃ ἐν τοῦ δεσποτικῷ σαγγελῶ χρυσὸν ὀγκῆς ἑκατὸν· καὶ πρὸς τὸν πάνσεπτον ναὸν, δηπλην τῇ ἀποτήμῳσιν, καὶ ἡθ' οὕτω στεργεῖν. καὶ ἐμμένειν τῇ παρ' ἐμου γεναμένην καθαραν πρᾶσιν στεργῶς. κυριμένην καὶ ἀπαρασάλευτον μέχρι τερματον αἰῶνων ἡτῆς

propinqui, heredes et coheredes (*inferre possint*), nulla omnino necessitate, vel vi, vel dolo, vel fraude, vel deceptione, vel mala fide, vel causa a lege vetita, omni potius alacritate, et totius animi proposito vendo venerabili templo sancti et gloriosi Protomartyris et Protodiaconi Stephani, et tibi ipsius magistro domino Gido, praedia quae habeo et possideo ex paterna mea hereditate in pertinentiis Styli, et arbores fructiferas et silvestres, quaeque mater mea mihi assignavit tabulis nuptialibus conditis pro me nubente domino Hugoni Sabuto; ea vero hos inter fines continentur: ab oriente exstant praedia antedicti venerabilis monasterii S. Stephani ei donata a sanctissimo rege; ab occidente nemus Immaculatae Deiparae et S. Nicolai de Nemore; a septentrione rivus Aretha, et partitio praediorum sancti regis, et ascendit usque ad crucem lapideam, et pervenit ad Palatium; a meridie fines S. Leontii, et pervenit ad praedictam culturam S. Stephani. Haec igitur quadrifariam circumscripta praedia, nemora, arbores fructiferas et silvestres, quae ad emenda saepenumero meum fratrem dominum Michaelem hortata sum coram probis testibus, ipse vero prorsus noluit, vendo dicto venerabili monasterio S. Stephani de Nemore, et ipsius magistro domino Gido tarenis aureis quingentis, ut ea habeat divinum monasterium amodo et in perpetuum; quos cum acceperim in meas manus a praedicto magistro, et omnino mihi satisfactum fuerit, nec quidquam persolvendum supersit, tradidi memorata praedia suis descripta finibus, et arbores, ut ipsa possideat sanctum monasterium in propriam potestatem et dominium usque ad finem mundi. Sin turbatio, quaestio, vel actio a quovis aliquando homine exoriat, antestabo, et res divenditas defendam adversus omnes eos qui contrarium fecerint. Si vero a me id fiat, quod fore non arbitror, multabor regio Fisco aureis unciiis centum, et vene-

και εγραφη ἐπὶ τῆς εὐσεβούς βασιλείας γουλιελμου του ὑπερλαμπρου καὶ θεωσεύτου μεγάλου ριγός. και αυθεντου ημων, χειρὶ μαλείνου ευτελους νοταριου ο τω επινίον πρωτοσπαθαριου κατ επιτρωπῆς πρεσβυτερου ιωαννου και. πρωτοπαπᾶ του κεντουκλά και ταβουλαριου πόλεος ἀγίας σευειρηνης και αὐτῇ ἡ πράσῃς ἐπιθήθη. ἥς την ριδήσαν χωραν. διὰ το μι δυναμένην την ἀρχωντήσσαν ἀπελθεῖν. ἐν ᾧ και τα χωράφια υπαρχει μνηὶ μαρτυιω ηνδικτιωνι β' τοῦ ἔτους ςχιβ' παρουσία μαρτυρων. † πετρος κοντονηκητας μαρτυρ υπεγραφα. † Ego Robertus miles iudex. † λέων κάρφιτζης υπεγραφα. † γαλτεριος καβαλλαριος μαρτυρ υπεγραφα των τίμιον σταυρων. † ἀρχάδιος ευτέλης προτοπαπᾶς στύλου υπεγραφα. † γουλιᾶλμος εὐτελῆς νοταριος. παρα τῆς κυρᾶς ρηγᾶλης παρακληθεῖς τὰ ἀνωτέρω ἐγράψα οἰκία χειρὶ. καὶ μαρτυρω. † γουλιᾶλμος υιος τριστινου καὶ καβαλλάριος στύλου τα ανωτέρω μαρτυρω. † χουῆς καυκλάριος υιος τρηστίνου καβαλλαριου στύλου μαρτυρ υπεγραφα. † ραϊκάλδος τοῦ αγίου γερμάνου μαρτυρ υπεγραφα. † νικόλαος ευτέλης πρεσβυτερος οὔρσουλου υπεγραφα. † ιωαννης στεφανητζης ο κε ανηρ της απεμπουλίσσας τα ανοτέρω επηκηρο. † ιωάννης ο εὐτελεῖς πρεσβύτερος καὶ πρωτοπαπας· ο κεντουκλας. ταβουλαριος ἀγίας· σευειρήνας. εκηρωσε. † ἀρχάδιος εὐτελῆς προτοπαπᾶς καὶ νομικος στύλου ἐκύρωσε.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.° 83.)

rabili templo duplo pretio, et nihilominus firma deinceps maneat haec a me facta pura venditio, stabilis, roborata et inconcussa usque ad finem seculorum; quae scripta fuit sub religioso regno Gulielmi illustrissimi et piissimi magni regis, et domini nostri, manu Maleini humilis notarii cognomento Protospatharii, ex mandato presbyteri Ioannis Centuclae protopapae et tabularii civitatis Sanctae Severinae. Quae venditio inita est in dicto oppido, quia Domina se conferre non potuit ubi praedia exstant, mense martio, indictione II, anno 6692, coram testibus. † Petrus Contoniceta testis subscripsi. † Leo Carfitza subscripsi. † Gualterius Caballarius testis subscripsi honorabilem crucem. † Arcadius humilis protopapa Styli subscripsi. † Gulielmus humilis notarius a domina Regalia rogatus superiora scripsi propria manu et testor. † Gulielmus filius Tristini et Caballarius Styli superscripta testor. † Hugo Basilius Caballarius filius Tristini Caballarii Styli testis subscripsi. † Rainaldus de Sancto Germano testis subscripsi. † Nicolaus humilis presbyter Ursuli subscripsi. † Ioannes Stephanitza vir venditricis superscripta roboro. † Ioannes Centucla humilis presbyter et protopapa tabularius Sanctae Severinae roboravit. † Arcadius humilis protopapa et tabellio Styli confirmavit.

CCXIX.

1184 — Mense Aprili — Indict. II — Panormi.

Ioseph filius presbyteri Basilii et Maria eius uxor vendunt Basilio Romaeo praedium situm in suburbio Panormi, in loco dicto Pelegrino, tarenis octo et quinquaginta.

† σίγιον χειρὸς μαρίας γυνῆς κυροῦ ιωσήφ υιοῦ βασιλείου ἱερέως. † σίγιον χειρὸς ιωσήφ υιοῦ βασιλείου ἱερέως.

† ἡμεῖς οἱ ὁμοζυγοὶ ιωσήφ ὁ χεννέτης καὶ μαρία. οἱ ἀνωτέρω προγραφέντες· ὁμολογοῦμεν· ὡς ὅτι μετὰ παντός καλοῦ θελήματος πεπράκαμεν πρὸς σὲ βασιλεῖον υἱὸν στεφάνου ῥωμαίου τὸ ἡμέτερον ἀργὸν χωράφιον τὸ ἐν τοῖς προαστείοις πόλεως πανόρμου εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ πελεग्रίνου διὰ ταῖα πεντικοντα ὀκτῶ κοκκου ᾶ καὶ ἀπεδωκαμέν σοι τὸ ῥηθὲν χωρά-

† Signum manus Mariae uxoris domini Iosephi filii presbyteri Basilii. † Signum manus Iosephi filii presbyteri Basilii.

† Nos superscripti coniuges Ioseph Chennetes et Maria declaramus omni prorsus bona voluntate vendidisse tibi Basilio Stephani Romaei filio praedium nostrum incultum in civitatis Panormi suburbio positum, in loco dicto Pelegrino, tarenis octo et quinquaginta grani unius, tibi que dedisse dictum praedium cum omnibus eius iuribus, comprehensionibus

Φιον συν πᾶσι αὐτοῦ δικαιώμασι καὶ περὶ οὐχὶ πασαις καὶ διακρατήμασι τοῦ ποιῆν σέ ἐξ αὐτοῦ εἴ τι βούληται σὺ καὶ οἱ κληρονόμοι σου. καὶ ὅπουδ' αὐτὸ μέλλῃς κατάλυσιπαινεῖν. καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ κληρονόμοι ἡμῶν δεκόμενοι σοὶ αὐτὸ ἀπὸ παντὸς προσώπου ξένου τε καὶ ἰδίου· εἰ δ' οὐχὶ διπλασμέν σοὶ τὰ πεντήκοντα ὀκτὼ ταρτά· καὶ τὰς βελτιώσεις αὐτοῦ· πρὸς δὲ τὸ διμοσίον νομισματα λς', εἴτα ἐρῶσθαι τὸ παρὸν ἔγγραφο· περιωρίζεται δὲ τὸ προρηθὲν ὅλον χωράφιον οὕτως, κατὰ μὲν ἀνατολὰς φθάνει ἕως τοῦ βουνοῦ πελεγγήνου. καὶ ἐκ δυσμᾶς μέχρι τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπιφερούσης εἰς τὸ μαρσιτουλον. καὶ τὸ νοτιον μέρος ἀχρι ἀμπέλου αὐδεσσεῖτ' τράυλις· τὸ βόριον ἡ φυτεία ῥιγκάρδου πελεκανοῦ καὶ συνκλύει. πρὸς γὰρ πίστωσιν καὶ βεβαῖαν ἀσφάλειαν ἐπισημαίν σοὶ τὸ παρὸν ἔγγραφο μηνὶ ὀκτωβρίῳ μᾶλλον δὲ ἀπριλίῳ ἰνδικτιωνί γ' ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ κραταίου ἡμῶν αὐθέντου γουλιέλμου μεγάλου ρηγός, χειρὶ ἰωάννου ἱερέως καὶ ταβουλαρίου πολέως πανόρμου προτροπῇ τοῦ ἱερωτάτου πρωτοπαπᾶ πολέως πανόρμου. κυροῦ κωνσταντίνου. μηνὶ ἀπριλίῳ τῆς ἰνδικτιωνος β' τῷ ςχλβ' ἔτει.

† ἀνδελμιαῆχ υἱὸς μαρτίνου πισανου μαρτυρ. † σολωμόν υἱὸς αὐραμίου μαρτυρ υπεγραψα. † νικέλαος υἱὸς θεωδώρου μαρτυρ υπεγραψα. † ρογερῖος υἱὸς γουλιέλμου μαλτζεπελ μαρτυρ υπεγραψα. † γεώργιος υἱὸς πρεσβυτέρου ρογερῖου μαρτυρ υπεγραψα. † ἀναστάς υἱὸς μαῖστορος λέοντος μαρτυρ υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 84.)

et pertinentiis, ut tu tuique heredes faciat de eo quidquid volueritis, atque ipsum quancumque relinquere possitis. Nos autem nostrique heredes eius possessionem tibi asseremus adversus quamlibet personam extraneam et propinquam. Secus vero in duplum solvemus tibi (*antedictos*) tarenos octo et quinquaginta et expensas, quas pertuleris pro meliorationibus, ac Fisco numismata sex et triginta; et firmum deinceps remaneat praesens instrumentum. Fines autem totius praedicti praedii sunt hi: ab oriente pervenit usque ad collem Pelegrini; ab occidente usque ad viam, quae ducit ad Marsitulum; a meridie usque ad vineam Abdesseit Traulis; a septentrione extat plantatio Riccardi Pelecani, et clauditur. Et ad fidem ac firmam securitatem fecimus tibi hanc chartulam mense octobri, vel potius aprili, indictione III, regnante invicto domino nostro Guilielmo magno rege, scriptam manu Ioannis sacerdotis et tabularii civitatis Panormi, ex mandato sanctissimi protopapae civitatis Panormi domini Constantini, mense aprili, indictione II, anno 6692.

† Abdelmiaich filius Martini Pisani testis. † Salomon filius Abraham testis subscripsi. † Nicolaus filius Theodori testis subscripsi. † Rogerius filius Gulielmi Maltzepel testis subscripsi. † Georgius filius presbyteri Rogerii testis subscripsi. † Anastasius filius magistri Leonis testis subscripsi.

CCXX.

1184 — Mense Augusto — Indict. II.

Ranaldus Capellanus S. Leontii in permutationem a Philippo accipit vineam, eique tradit duplum vineae Rositi positae.

† τον αὐγουστον μηνᾶ τῆς ἰνδικτιωνος β'. ἀνταλλάξαν κυρὸς ρανάλδως καὶ καπελάνας τοῦ ἀγίου λεοντίου, ἀντάξαν τῷ ἀνπελῆν τοῦ Φηληππου, τὸ ἀπαιρ ἔχῃ αἰγῖς τοῦ πρεσβυτέρου θεωδώρου, καὶ ἔγγυς τῆς ἐμφητῆας τῷ ἀπαιρ ἔχοι ἀγῶραν· ἐκ τον κυρον παίτρον τῶν υἱόν τοῦ χριστοιωάννου καὶ ἔδωσαν του ἥς το ρουσίτον τοῦ. διπλοῦν τῷ ἀπαιρ

† Mense augusto, indictione II. Ego dominus Ranaldus capellanus S. Leontii in permutationem accepi a Philippo vineam, quam ipse habet prope presbyterum Theodorum, et prope plantationem, quamque emit a domino Petro filio Chrysoioannis, eique tradidi duplum vineae Rositi positae, quam possidebat presbyter Petrus, nec non alteram (vi-

ἐκράτειν ὁ πρεσβύτερος πέτρος· καὶ το αλλον ἕτερον·
ἔδωσαν τουτο· καὶ ἔδωσεν μοῦ τας ἑκας καλτσας τα-
ρια ιβ'. καὶ ἔαν ποτε καιρό οἱ χρονο φανη τῆς ἐναντιόν-
οντος· ἐκ ταυτην τὴν ἀνταλλαγὴν ἦγα μελλει στρα-
φὴν ἡς τω αὐτο ἀπαιλλιον. καὶ τα μερδενδρηα τὰ
ἀπαὶρ ἔκρατει ὁ πρεσβύτερος παίτρος· ὁμῶς ἡγα τα
κράτει καὶ ὁ φηλλιππος· καὶ ἦγα τελή ἡς τὴν ἀγίαν
τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν· κατενηαῦτον ταρια. δ'. τοῦτο
δὲ ἐποίησεν κατενοποι αἰδιοῖστων μαρτυρων μαστρο
νασιλειος νουταμος μαρτυρ φογέρης ἀδελφος. αλεξαν-
δρου μαρτυρ· κοσταντινος σκουταρος μαρτυρ νικύλαος
πετραλητης μαρτυρ αρκουδιοις λαγοῦναρδος μαρτυρ
† νασιλειος ρουσατος μαρτυρ † γερασμος μαρτυρ ε-
γραφη χηρι ἔμου παπα πετρου· του φρακοπετρου
ετους ςχλβ' ινδικτιωνος β'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 85.)

neam). Has (vineas) tradidi, ac (Philippus) dedit mihi
calceos meos, et tarenos duodecim. Si vero aliqua
occasione vel tempore quis apparuerit qui huic per-
mutationi adversetur, restituat eisdem vineis (quidquid
inde abstulerit). Et arbores fructiferas, quas possi-
debat presbyter Petrus, similiter possideat Philippus,
et solvat quotannis sanctae Dei ecclesiae tarenos qua-
tuor. Scriptum coram testibus fide dignis. Magister
Basilius Butamus testis. Rogerius frater Alexandri
testis. Constantinus Scutarus testis. Nicolaus Petra-
letus testis. Arcudius Langobardus testis. † Basilius
Rusatus testis. † Gerasimus testis. Scriptum est
manu mei presbyteri Petri de Francopetro, anno
6692, indictione II.

CCXXI.

1185 — Mense Octobri — Indict. IV.

Sicligaita filia presbyteri Andreae declarat se quotannis solvere debere ecclesiae S. Phantini denarium unum propter vineam sibi ab eius viro donatam, quae post eiusdem Sicligaitae obitum memoratae ecclesiae adiudicanda erat.

† σύγγον χηρος παρ ἐμου σιγλιγαῖτα γνισια θυ-
γαττηρ του πρεσβυτερου ανδρεου.

† Εν ονοματι του πατρος καὶ του υἱοῦ καὶ του
ἀγίου πνεύματος, καγῶ ἡ προγεγραμμενη συκλιγαί-
τας ὁ τον συγγον του τιμιου καὶ ζωοποιου σταυρου
ἰκὴ μου χηρι ποιησας τὸ δὲ ὕφος ὑπο του νοταριου
ὑπόγράφας, φένωμαι προς σὲ τον κίρι γουλιαλμόν
οἰκονομον της ἀγίας ἐκκλησίας του ἀγίου φαντι-
νου· στέργον κατα χρόνον δηναριον α'. ἄχρι βιου ζωης
μου, δια το ἀμπέλιον τὸ ἀπερ μοι ἐκατέλειπεν ὁ ἕμος
αὐτῆς εἰς θεορεθρον, καὶ τουτον το ἀμπέλιον ου δυ-
ναμαι κρατῆσαι πλέον εἰ μὴ εἰς τὴν ζωὴν μου, καὶ
ἔπιτα ἵνα ἔστιν της ἐκκλησίας του αἱγιου φαντινου·
καὶ τουτο τὸ δηναριον ἵνα δώσω εἰς τὴν εορτὴν του
αἱγιου φαντινου· καὶ ἐαν οὐ θελω δῶσαι αὐτο, ἵνα
ἔχει ἐξουσιαν ἡ ἐκκλησία του ἐξεῶσαι με ἐξ αὐτῆς·
ἐγραφη τη ἐμοὶ χηρι νικολαου νοταριου ἄστος κηρ-
κληριου κατ ἐπιτροπῆς του ταβουλαριου ἐν μηνι ο-
κτωβριω ετους ςχλδ' ινδικτιωνος δ'.

† Signum manus mei Sicligaitae legitimae filiae
presbyteri Andreae.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascripta Sicligaita, quae signum sanctae et
vivificae crucis propria mea manu exaravi, reliquam
vero nominis scripturam manu notarii, declaro me
solvere debere tibi domino Gulielmo oeconomio ve-
nerabilis ecclesiae S. Phantini in singulos annos,
quandiu vixero, denarium unum, propter vineam
quam mihi reliquit meus vir ex donatione post
nuptias, nec ipsam possidere possum nisi ad vitam,
et deinceps tribuenda est ecclesiae S. Phantini. Prae-
dictum autem denarium solvere debeo in die festo
S. Phantini. Quod si solvere noluerim, potestatem
habeat ecclesia me ex ea eiiciendi. Scriptum manu
mea notarii Nicolai civitatis Circlarii de mandato
tabularii, mense octobri, anno 6694, indictione IV.

† ρογέριος ρουσίτου μάρτυρ υπεγραφα δια του σταυρου.

† μαιστωρ κοσμάς μάρτυρ υπεγραφα δια του σταυρου.

† ego bartolomeo postela testis sum.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 79.)

† Rogerius de Rusito testis per crucem subscripsi.

† Magister Cosmas testis per crucem subscripsi.

CCXXII.

1186 — Mense Decembri — Indict. V.

Constantinus filius presbyteri Michaelis eiusque filius Simeon donant presbytero Martino partem praedii in agro Orgioli positi, reliquam vero partem eidem Martino vendunt ducatis sex.

σιγνον † χειρὸς κώνσταντινου υἱοῦ τοῦ πρεσβυτερου μιχαήλ.

σίγνον † χειρὸς σιμεὼν υἱοῦ τοῦ προρηθέντος μιχαήλ.

Εν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. οἱ προγεγραμμένοι ἡμεῖς ἀδελφοὶ οἱ τὸν σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυροῦ ἄνευ τῶν ἡμῶν ὀνομάτων οἰκείαις χερσὶ προτάξαντες πῶς ἀσχομεν ὁμοφρόνως καὶ ἀμφιεροῦμεν οὐκ ἔκ τινος βίας, ἢ ἀνάγκης ἀλλ' ἔκ τῆς ἰδίας ἡμῶν θελήσεως καὶ προαιρέσεως πρὸς σὲ τὸν πρεσβύτερον μαρτίνον τὸν υἱὸν τοῦ ἱερέως νικολάου χωράφιον εἰς τὴν διακρίτησιν οργιόλου· καὶ εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ περδίου τοῦ ὃν ἡμῖν ἔκ πατρικῆς κληρονομίας· καὶ μέρος μὲν αὐτοῦ τοῦ χωραφίου ἀμφιεροῦμεν σοὶ δι' ἀφέσεως τῶν τοῦ ἡμετέρου πατρὸς ἀγνοημάτων ὅπως διὰ τῆς πρὸς θεὸν ἐντεύξεώς σου, ἰλασμόν παρὰ θεοῦ τύχη ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. μέρος δὲ αὐτοῦ πωλοῦμεν εἰς τιμὴν στοιχηθεῖσαν ἀνταμεταξὺ ἡμῶν δακάτα ζ'. ἅτινα ἀπὸ τῶν χειρῶν σου εἰς τὰς ἡμῶν δεξιὰς ἐξουσίαν σοὶ ἀφαίρετον καὶ παρησίαν ἐγχυρήζομεν πωλεῖν εἰ βούληθαι δωρεῖσθαι ἀντικαταλλάττειν· γράφειν προῖξιν κληρονομίαις σου ἰδίαις καὶ διαδόχοις καταλιπεῖν· καὶ πᾶν ἄλλο εἰς αὐτὸ ἀνύειν ὅς τὸ δεδογμένον σοὶ· σὺν ὅρα δὲ τοῦ εἰρημένου χωραφίου ταῦτα. ἐξ ανατολῶν ἡμεῖς οἱ πωλοῦντες· ἔκ δυσμῶν χωράφιον τοῦ ρηγός· ἔκ βορρᾶς οἱ κληρονόμοι βασιλείου βατάτου· ἔκ νότου τὸ χεῖμαρρον τὸ κατερχόμενον ἀπὸ τοῦ λούμπουλου· κλύει δὲ οὕτως. οὕτως οὖν ἀπὸ σήμερον τὸ δηλωθὲν χωράφιον ἀμφιεροῦντες καὶ διαπράσαντες σοὶ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις εἴπερ ὁψέ-

† Signum manus Constantini filii presbyteri Michaelis.

† Signum manus Simeonis filii praedicti Michaelis.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti fratres, qui signum venerandae et vivificae crucis, exceptis nostris nominibus, propria manu suprascripsimus, de communi consensu, nulla omnino vi aut necessitate compulsi, sed de propria voluntate et deliberatione vendimus et concedimus tibi Martino presbytero filio presbyteri Nicolai terram, quam de paterna hereditate habemus in pertinentia Orgioli in loco ubi dicitur Perditus. Ac huius quidem terrae partem unam tibi offerimus pro remissione peccatorum nostri genitoris, ut tuis ad Deum precibus misericordiam a Deo obtineat in die iudicii; alteram vero partem tibi vendimus pretio inter nos convento ducatorum sex, quos quum de tuis in nostras manus receperimus, potestatem et auctoritatem irrevocabilem tibi tradimus vendendi, si tibi placuerit, donandi, permittendi, in tabulis dotalibus scribendi, tuis heredibus ac successoribus relinquendi, et quidvis de ea pro tuo arbitrio faciendi. Sunt vero eiusdem terrae fines huiusmodi: ad orientem nos ipsi venditores; ad occidentem terra Regis; ad septentrionem heredes Basilii Batati; ad meridiem torrens, qui descendit de Luppulo; atque ita clauditur. Cum itaque hoc pacto a praesenti die praedictam terram donaverimus ac vendiderimus tibi tuisque heredibus, si temporis progressu poenitentia ducti aliquam excu-

ποτε κατά τινα μηχαίνῃ ἢ πρόφασιν μεταμελοῦμε-
νοι ἀφελεῖν ἀπὸ σοῦ ἢ τῶν σῶν κληρονόμων σπου-
δάσμεν καὶ οὐχὶ μάλιστα διεκδικῆσαι αὐτὸ ἀπὸ
παντὸς ἀνθρώπου σπουδάσμεν ἵνα παντὶ τῷ μερεῖ
σου τὸ διπλοῦν ἀποτίσωμεν. καὶ τὴν βελτίωσιν καὶ
τῷ δημοσίῳ νομίσματα βηγάτα λς'. καὶ δια τὴν πα-
ράβασιν τοῦ σταυροῦ τὴν ἀρὰν ὑπομένομεν τοῦ Θεοῦ
καὶ τῆς πάναρχάντου αὐτοῦ μητρὸς. Φιλᾶττοντες
καὶ μετὰ ταῦτα τὴν παρούσαν ἀμφιέρωσιν καὶ πράσιν
ὀχυρὰν εἰς αἰεὶ ἥτις ἐγράφη ἀξιῶσει ἡμῶν. Χειρὶ Φι-
λίππου ταραντινοῦ καὶ γραμματικοῦ καὶ παρακλήσει
τοῦ νοταρίου δαβὶδ μηνι δεκεμβρίῳ ἰνδικτιωνος ε'.
ἔτους ςχλξ' παρουσία μαρτύρων.

† λέων τῆς δόναβελλας. †

† निकολαος τοῦ βαβιδίου υπεγραφα μαρτυρων δικ-
τοῦ σταυρου.

† ego iohannes russellus iudex testis sum.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 80.)

sationem, aut praetextum obtendamus eandem abs-
te aut a tuis heredibus repetendi, nec potius vin-
dicare conemur ab omni contraria persona, omni
tuae parti duplum pretii poenae nomine solvere de-
beamus, et meliorationem, et Fisco solidos rega-
les sex et triginta, ac propter praevaricationem
crucis maledictionem subeamus Dei, eiusque puris-
simae Matris; atque nihilominus ratum omni tem-
pore habebimus praesentis donationis et venditio-
nis instrumentum, quod rogatu nostro scriptum
est manu Davidis Tarentini grammatici ad requi-
sitionem Philippi notarii, mense decembri, indictio-
ne V, anno 6695, praesentibus testibus.

† Leo de Donnabella.

† Nicolaus de Rabioso testis per crucem sub-
scripsi.

CCXXIII.

1187 — Mense Iunio — Indict. V.

*Irene vidua Nicolai Magni cum filiis Rogerio et Maria eiusque genero Martino Cotta vendit monasterio
S. Phantini praedium positum in agro Circlarii, loco dicto Petrosa, aureo numismate uno.*

† σίγνον χειρὸς ἡρίνη ἡ ποτε γυτή τοῦ ἀπὶ χαμ-
νου νοταρίου νικολαου του μεγαλου.

† σίγνον χειρὸς ρογερίου υἱου αὐτῆς.

† σίγνον χειρὸς μαρτίνου κόττα γαμβρου αὐτῆς.

† σίγνον χειρὸς μαρία θυγατερα αὐτῆς.

† Ἐν ὀνοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
αγίου πνεύματος. οἱ μὲν οἱ προγεγραμμένοι. οἱ τὰ σύ-
γνα τοῦς τιμίους καὶ ζωόποιους σταυροὺς οἰκείας ἡμῶν
χερσὶν ποιῆσαντες, τῷ δὲ ὅλῳ ὕψος διὰ χειρὸς τοῦ
νοταρίου προτάξας. τὴν παρούσαν ἐγγράφον καθαρὰν
καὶ τέλειαν διάπρασιν, τοιῶνδε καὶ ποιῶμεν ἐκου-
σια ἡμῶν γνώμη καὶ αὐθερέτῳ βουλή ἐκτος βείας
ἀνάγκης καὶ παντὸς ἀπειγομένου τροπου. εἰς σὲ
τὸν εὐλαβέστατον προέσδωτα τοῦ αγίου φαντίνου.
καὶ οἱ μετὰ σὲ μέλλοντες εἰς τὴν τηαύτη ἐκκλη-
σια, δι' ἧς ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτῃ ὁμολογοῦμεν ἀ-
πεντεύθεν, ἥδ' ἐπιπράσσειν καὶ ἀποταξάσθαι σοι.
κατὰ τέλειαν νικήτην καὶ δεσποτείαν δικαίου χωραφίον
εἰς τὴν ὑποδασιν τοῦ κηκλαρίου εἰς τόπον λέγωμε-

† Signum manus Irenes uxoris quondam Nico-
lai Magni.

† Signum manus Rogerii eius filii.

† Signum manus Martini Cottae eius generi.

† Signum manus Mariae eius filiae.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Nos suprascripti, qui signa venerandae et vivificae
crucis propriis manibus effinximus, totam vero no-
minis scripturam manu notarii confecimus, de pro-
pria nostra sententia et libera voluntate, nulla vi
aut necessitate compulsi, nec ullo alio modo vetito,
condimus et facimus tibi piissimo praefecto mo-
nasterii S. Phantini, et iis, qui post te eidem ec-
clesiae pro tempore praeerunt, praesens purae et
absolutae venditionis instrumentum, quo in veritate
et iustitia declaramus a praesenti hora iam vendere
et cedere tibi iure pleni et perfecti dominii ac po-
testatis praedium, quod de paterna hereditate reli-
quit nobis Rogerius et Maria soror mea, situm in

νων τῆς πετρῶτας, τὸ ὅπερ ἡμῖν ρογερῖος καὶ μαρία, ἡ ἐμῇ ἀδελφῇ πατρως μου κληρονομίας σύνροϋντος δὲ τὸ τοιοῦτου χωραφίον, ἀπο ἀνατολάς. τὸ χωραφίον τοῦ πρεσβυτέρου λέοντος φέρφῃ. καὶ τὸ χωραφίον τοῦ αἰγίου φαντινίου. δυσικὸν τὸ χωραφίον τοῦ ρικκάρδου υἱος ρικκάρδου. ἄρκτρον τὸ χωραφίον τοῦ αἰγίου φαντινίου, το ὅπερ ἡγῶρασεν παρα λέοντος κοῦρ-τζικῆλλα· μεσῶμβριας. τὸ χωραφίον τοῦ πέτρου ἀσπραμάνου. τοῦτο τετραχως περιορισθὲν χωραφίον πεπράκαμεν εἰς σέ τὸν προρεϊτεντα προσεσθῶτα κυρ γουλιέλμον. εἰς τῆμιν τῇν ἀναμεταξὺ συμφωνηθῆσαν καὶ ἀρεσθῆσαν εἰς χρυσου νομισμᾶ ἐν, ὃ ἀπελαβῶν ἀπο τας σᾶς χεῖρας εἰς τας ἡμετέρας, καὶ εὐθέως πεποιήκαμέν σοι τὸ παρὼν τῆς διάπρασεως, τοῦ ἐχῆν σε δὲ τὸ τοιοῦτον χωραφίον σύ. καὶ οἱ μετὰ σέ μέλλουν ελθεῖν. ἐξουσιαν· πούλην· χαρίζειν ἀνταλλαττεῖν καὶ παντὰ πρᾶττειν ἐξ αὐτῶν αὐθεντως καὶ κυρίως, ὥσα οἱ θῆοι καὶ οἱ φιλευσεβοῖς νόμοι διακελεύουσιν· καὶ μὴ ἔστω ὁ παρενοχλῶν σέ μήτε ἡμεῖς. μήτε. ἐκ τῶν ἡμῶν κληρονόμων. ἡ ἑτέρου ξένου προσώπου. ἐὰν δὲ φανῇ ποτε κερῶ εἰ χρόνω. καὶ ζήτησιν κοῖνησιν ἡ ἀγωγήν ὀφείλη ποιεῖν ὑπερ τα τσιαυτα εἰς τὴν ευαγεστάτην ἐκκλησία, σχῇ τὸ ἀναθεμα τῶν τιῇ ἀγίων θεοφόρων πατέρων καὶ ὑπὲρ παραβασίας τοῦς τιμίους καὶ ζωοποιους σταυροὺς ζημιωθῶμεν εἰς τὸ δημοσίον νομισματα ἰβ'. καὶ εἰς σέ τὸν προάγωρασθεντα το τῆμῃμα εἰς το δηπλοῦν· καὶ εἰδ οὕτως διόμενέτω εἰς σέ ἡ τοιαύτη κἀθαρά καὶ τελεῖα διάπρασις στερεὰ βεβαία καὶ ἀπαρασαλευτος· διὰ τὸ οὕτως ἡμᾶς ἀρεσθῆναι· γραφὲν χειρὶ λέοντος νοταρίου ὁ ἀπο τῆς πολεως καλυβραρου δι ἐπίτροπης νίκολαου διακῶνцу καὶ ταβουλαριου ἀστεως κηρχλαριου μῆνι ιουνιω ἰν-δικτιωνι ε' τοῦ ετους ςχλῆ'. παρουσία τῶν ἀξιοπίστων μαρτυρων.

† σαμφρέδος κριτῆς χωρας κηρχλαριου μαρτυρ ὑπο τοῦ σταυρου.

† ρογερῖος τᾶβούτος μαρτυρ ὑπέγραψα δια τοῦ σταυρου.

† Ego Rogerius filius Rogerii testi sum.

† ἀλέξανδρος φαβάτζαι μαρτυρ ὑπέγραψα δια τοῦ σταυρου.

† ἰωαννης υἱος τοῦ πρεσβυτέρου ούβου μαρτυρ ὑπέγραψα οικεία χηρῇ.

pertinentiis Circlarii in loco dicto Petrosa. Fines autem eiusdem praedii sunt : ad orientem praedium presbyteri Leonis Ferfi, et praedium S. Phantini; ad occidentem praedium Riccardi filii Riccardi; ad septentrionem praedium S. Phantini, quod emit a Leone Curtzicella; ad meridiem praedium Petri Aspramani. Antedictum praedium quatuor his finibus conclusum vendidimus tibi memorato praefecto domino Gulielmo pretio inter nos pacto convento unius numismatis aurei, quod a tuis in nostras manus recepimus, et statim tibi fecimus praesens venditionis instrumentum, ut tu et qui post te venturi sunt idem praedium possideatis cum facultate vendendi, donandi, permutandi, et omnia de eo faciendi perfecto iure et dominio, quae divinae et sacrae leges permittunt, nec sit qui molestiam tibi adferat, nec nos, nec quisquam ex nostris heredibus, aut aliqua extranea persona. Quod si quis unquam apparuerit, quaestionem, litem aut controversiam super huiusmodi praedio sanctissimae ecclesiae inferre proponens, maledictus sit a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus, et ob praevericationem venerandae et vivificae crucis solvere teneatur Fisco poenae nomine solidos duodecim, et tibi emptori duplum pretii; et nihilominus haec pura et perfecta venditio remaneat tibi rata, firma et immutabilis, quoniam ita nobis placuit. Scriptum manu Leonis notarii civitatis Colubrarii ex mandato Nicolai diaconi et tabularii civitatis Circlarii, mense iunio, indictione V, anno 6695, praesentibus fide dignis testibus.

† Sanfredus iudex civitatis Circlarii testis per crucem.

† Rogerius Tabutus testis subscripsi per crucem.

† Alexander Fabatza testis subscripsi per crucem.

† Ioannes filius presbyteri Hugonis testis propria manu subscripsi.

1187 — Indict. V.

Irene vidua filii Petri de Leta hortulum donat notario Michaeli eius nepoti.

† σιγνον χηρος ὕρινης γινῆς τοῦ ἀπάρχουμένου υἱοῦ πετρου τῆς λέτας· φερόμε καγὸ ἱρήνη ὃ τῶν τιμιον· καὶ ζῶωποιων σταύρων· ἰκία μου χίροϊ χάράξας χάριζόντα· το ἐμῶν κίποῦρῖεν συν τῶν ἡμεροδαινδριῶν· οὐσῶν καὶ ὧν ἐστὶν συν τοῦ σπιτιοῦ καὶ προαύλιῶν· καὶ ὃ τί δ' ἂν ὁ τόπος ἐχὶ σὶν τῆς ἡμετέρας βουλής καὶ τῶν ἐμῶν τεκνῶν· δоруμην τουτο πρὸς σὲ τῶν ἐμῶν ἐξαδελφον νοταριον μίχαϊλ διὰ τας πλίστας εὐεργησίᾳς, καὶ τιμᾶς· καὶ σκαίπτην· ἵν' ἐχόμεν διὰ σὲ μάλλων καὶ ἐδῶσῃς μᾶς ἀρτηρίαν λαγίνας β'· καὶ ἐλαδου λαγίνας καὶ α' τარიον· παλιν δὲ καγὸ ὕ προγραφεῖσα ἱρήνοι· ἀντημνοῖστήν τῆς σῆς χάροιτος· καὶ ἀντιδόρισαν σὲ· τα ἀνοτερα ὡς δοί· καὶ ἀτά περιόριζῶντε κατα μεν ἀνατολας τὸ κίποῦρῖον· συν τῶν ἡμεροδενδριῶν ὡπερ σου ἐδοσε ὡ σος πατήρ· ἡς μίραν σου καὶ δῶσμάς· ὁ κήπος συν τῶν ἡμεροδενδριῶν· ὡπερ ἀγόρασα· ἐκ τῶν ἐμῶν σεγγένη κυρον κόσταν καὶ κατα ἄκτροῦ· ἡ ὁδός· καὶ ὁ κύπος ὡπερ σου ἱλλάγισι· νασίλειος μαλακουργίας καὶ ἐμος ἐξαδελφος κυρος πέτρος μουταρος· καὶ κατὰ μεσιμβρίας το ἑτερον χωραφίον ὡπερ σου ἐκατήλλαξεν ὁ αὐτός νασίλειος σιν του κυρου πετρου· καὶ σὶν κλή σιν παντῶν· ὕ τη δ' ἂν ὁ τόπος κατεχεῖ· ἀπο δὲ την σήμερον ἡμεραν· καὶ ὡραν ἐχὶν σὲ αὐτὸν ἐξουσίαν πούλειν χαρίζην ἀνταλαντι καὶ ὡς προῖκας τεκνῶν καταγραφῆιν· ὡς το κύρος· καὶ τιν ἐξουσίαν ἐλαβον παρὰ τῶν ἐμῶν θίων κυρον πετρον καὶ ἰωαννην· καὶ ἀτά μὴ ἐδορίσατο οὕτω καγὸ δоруμην πρὸς σὲ ἡκήα ἡμῶν βουλή· καὶ θελήσι σιν τον ἡμετερων· ἡθίων καὶ τεκνῶν· του ἐχὶν σὲ αὐτῶν παντα πὶν ἀκολητος, ὡς το κύρος καὶ την ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν ἰληφῶς· καὶ ὡστις ποτε κέρω ἡ χρονω ἐνοχλῖσι· τιν τιαυτην καλοθέλος γεναμένην χαριστήκην δορεῖν ἱ παρα τῶν ἐμῶν ἰθίων ὕ τεκνῶν ἡμῶν το σιν ὅλων σὶν το ἀναθέμα· καὶ τιν ἀχονην του ἰσκαριότου καὶ ἱ μερίς αὐτοῦ μετὰ τῶν κραζοντων ἀρον ἀρον σταυρωσῶν ζήμιουστο ὡπερ παραβάσεος του τιμιου σταυρου νομισμαμα ἰβ' καὶ ἰθ οὕτω στέργειν καὶ ἐμμεῖν· ἱ παρ' ἡμῶν καλοθέλος γεναμένην δορεῖν ἀχρηματιστον ἐόνων ἐν παρουσίᾳ μαρτυρων· † καγὸ βο-

† Signum manus Irenes uxoris demortui filii Petri de Leta. Ego Irene, quae venerabilem et vivificam crucem propria manu exaravi, dono meum hortulum simul cum arboribus fructiferis, quantus et qualis est, cum domo et atriis, et si quid aliud locus continet, mea voluntate meorumque filiorum. Hunc dono tibi notario Michaeli nepoti meo, ob plurima beneficia, honores et praesidium, quae a te accepi, et eo magis quod mihi dedisti frumenti lagenas duas et olei unam, et tarenum unum. Quamobrem ego praedicta Irene ad rependendam liberalitatem tuam tradidi tibi memoratum hortulum, qui ita describitur: ab oriente extat hortulus cum arboribus fructiferis, quem tibi dedit pater tuus pro parte tua; ab occidente hortus cum arboribus fructiferis, quem emi a propinquo meo domino Consta; et a septentrione via et hortus, quem tibi in permutationem tradiderunt Basilius Malacorona, et nepos meus dominus Petrus Mutarus; et a meridie aliud praedium, quod permutationis causa accepisti ab ipso Basilio et domino Petro, atque clauditur cum omnibus quae inibi continentur. Ab hac vero die et hora habeas potestatem vendendi, donandi, permutandi et pro dote filiarum tuarum assignandi cum iisdem iuribus, quibus ipsa accepi a patruis meis domino Petro et Ioanne; nam donationem hanc eodem modo, quo mihi facta fuit, ipsa tibi facio ex mea propria sententia et voluntate cum meis propinquis et filiis, ut omnia sine impedimento facere possis, utpote qui a me dominium et potestatem accepisti. Si quis autem quacumque occasione vel tempore labefactet praesentem sponte conditam gratiosam donationem, sive e meis propinquis, sive e meis filiis in unum, anathema sit, et laqueum Iscariotae nanciscatur, et pars ipsius sit cum iis qui clamaverunt: Tolle, tolle, crucifige, et mulctetur ob violationem honorabilis crucis numismatis duodecim. Verum firma deinceps maneat haec a me bona voluntate facta

νος υιος ατῆς τα ανωτερα στεργω και μαρτυρω. †
ιωαννης αδελφος αυτου τα ανωτερα στεργω και μαρ-
τυρω. † νικολας αδελφος αυτων τα ανωτερω στερ-
γω και μαρτυρω. † κυρος πέτρος μουταρος μαρτυρ.
† νικολας αδελφος αυτου μαρτυρ. † ιωαννης υιος
πετρου μουταρου μαρτυρ. † ιωαννης υιος νοταριου
γουλιελμου μαρτυρ. † ιωαννης υιος βονου μουταρου
μαρτυρ. † πετρος υιος Φηλιππου μαρτυρ. † ρογι-
ριος αδελφος αυτου μαρτυρ.

† ἡτις καὶ ἐγραφή χηρι ἐμου πρεσβυτερου γεορ-
γιου καὶ ταβουλαριου ἐν ἐτει ςχλξ' της ἐνδικτιωνος ε'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 86.)

donatio usque ad finem seculorum. In praesentia te-
stium. † Ego Bonus filius Atae praedicta roboro et
testor. † Ioannes frater eius antedicta roboro et te-
stor. † Nicolaus frater eius praedicta roboro et
testor. † Dominus Petrus Mutarus testis. † Nico-
laus eius frater testis. † Ioannes filius Petri Mutari
testis. † Ioannes filius notarii Gulielmi testis. †
Ioannes filius Boni Mutari testis. † Petrus filius
Philippi testis. † Rogerius eius frater testis.

† Scriptum manu mei Georgii presbyteri et ta-
bularii anno 6695, indictione V.

CCXXV.

1188 — Mense Maio — Indict. VI — Oppidi.

Ioannes de Rhegio magnus Iudex Calabriae coram proceribus eiusdem regionis controversiam obortam de feudo Marescotti inter Ascettinum de Brui et fratres Hodiernae dominae Oppidi dirimit, auditis testibus, atque inspecto diplomate Maximillae Rogerii regis sororis allato in praesenti membrana, et tradit feudi possessionem praedicto Ascettino.

† Τὸ τοῖς βασιλικοῖς ὑπῆκειν προστάγμασι, λίαν
εἰσὶν ἀρμόδιον καὶ λυσιτελεῖς, πᾶσι τοῖς ὑπηκόοις ἄρ-
χουσί τε καὶ ἀρχομένοις, καὶ τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν
. . . . . πλεον δεῖ γε μᾶλλον ἐπάναγκες, τοῖς τὰς
δίκας ἐπικρατοῦσι, καὶ ψίφω νομίμω ταύτας διαπε-
ραιῶσι καθότι καὶ ὁ κραταιὸς καὶ θεοστεφῆς ἡμῶν
δεσπότης ὁ ῥῆξ ἡμᾶς ἐπετρέψατο ἀριδύλως . . . . .
Ἐνδὲν τοι ὁ κυρὸς ἀσκητῆνος ὁ τοῦ ἀποικισμένου
γουλιέλμου δεβρούϊ υἱὸς πρὸς ἡμᾶς τοὺς δικαιοδότας
καλαυρίας παραγενάμενος, γραφὴν ῥηγικὴν προσέκλι-
σε, πρὸς τε τὸν εὐγενέστατον ἄρχοντα κυρὸν βαρδο-
λομαῖον λουτζινόν. . . . . τῆς μαγίδας, καὶ εἰς ἐμὲ
ιωάννην ῥηγίου· ἐπέτρεπε δὲ ἡμᾶς ἡ ῥηγικὴ πρόστα-
ξις, ἵνα ἔλθωμεν μέχρι τοῦ ἐπιδίδου, καὶ ἐπιδόσωμεν
πρὸς τὸν προρηθέντα κυρὸν ἀσκητῆνον τὸ πατρικὸν
αὐτοῦ Φίον, καυαλλαρίων. . . . . κατὰ συγ-
κυρίαν κατέλαυε δεσποτικὴ γραφὴ πρὸς τὸν ἐμὸν σύν-
τροφον κυρὸν βαρδολομαῖον τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὸν πά-
νομον. ὁ δὲ κυρὸς ῥάος παρὸν οὐχ' ὑπῆρχεν· διὰ δὲ
τὸ πληρωθῆναι τὸ δεσποτικὸν πρόσταγμα, παρεγε-
νάμην . . . . . ἐπιτοπίως εἰς τὴν χώραν ὀππίδου·
μετὰ καὶ ἐτέρων υαρώων καὶ εὐλογίμων ἀνδρῶν·

† Regiis obtemperare mandatis plane congruum
et utile est omnibus subditis, sive cum imperio
sint, sive pareant, et sub regia potestate degant;
multo magis vero id praestare debent qui iudiciis
praesunt, eademque obeunt sententia legibus consona,
prout et potens et a Deo coronatus noster dominus
Rex nobis diserte praecepit. Quapropter dominus
Ascettinus demortui Gulielmi de Brui filius, cum
ad nos Calabriae iudices, nobilissimum procerem
dominum Bartholomaeum Lutzinum. . . . Maidae,
et me Ioannem de Rhegio accessisset, rescriptum
regium attulit, quod nos iubebat adire Oppidum,
et tradere memorato domino Ascettino paternum
ipsius feudum equitum. . . . . Casu mandatum
fuit alio regio rescripto, ut meus socius dominus
Bartholomaeus Panormum proficisceretur; dominus
vero Rhaus non aderat. Ut autem Regis iussum
expleretur, accessi. . . . . ad locum in agro Op-
pidi cum aliis baronibus et spectatissimis viris, no-
bilissimo procere domino. . . . de Bebalino, et do-
mino Gulielmo Hieracensi, et domino Hugone Rhe-
gino, et piissimo episcopo Oppidi, et archidiaconis

τοῦ τε εὐγενοστάτου ἄρχοντος κυροῦ. . . . . τοῦ
 υεβαλίνου. καὶ κυροῦ γουλιέλμου τοῦ ἱέρακος· καὶ
 κυροῦ χοῦ τοῦ ῥηγίου· καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπι-
 σκόπου ὀππίδου· καὶ τοῦ ἀρχidiaκόνου ῥηγίου· καὶ
 τοῦ ἀρχidiaκόνου μιλήτου. καὶ τοῦ ἀρχidiaκόνου
 ὀππίδου· καὶ τοῦ πρωτοπαπα σημαίνου· καὶ τοῦ
 καθηγουμένου μοιῆς ἀγίου Φιλαρίτου· καὶ κυροῦ πέ-
 τρου τῆς πεντάρτης· καὶ νοταρίου γεωργίου τοῦ ση-
 μινάου καὶ νοταρίου υασιλείου τοῦ εὐσταθίου· καὶ
 ἐτέρων πλείστων λελογισμένων καὶ χρησίμων ἀνδρῶν·
 τούτων οὖν τῶν εἰρημένων ἀρχόντων συνεδριαζόντων
 μοι, ἐπροσέταξα ἀχθῆναι ἐνώπιον ἡμῶν τοὺς γέρον-
 τας τῆς αὐτῆς περιχώρου· καὶ λεπτομερῶς αὐτοὺς
 ἐξερευνήσας ποῖον ἄρα ὑπάρχει τὸ Φίον κυροῦ γου-
 λιέλμου βρούϊ τοῦ πατρὸς κυροῦ ἀσκητίνου, ἀπε-
 κρίναντο πρὸς ἡμᾶς συγγνώμην αἰτοῦντες πρὸς ἐαυ-
 τοὺς ἀπελθεῖν· καὶ κατ' ἰδίαν λεπτομερῶς τὰ τῆς
 ὑποθέσεως συνδιασκέψασθαι, διὰ τὸ παρεληλυθέναι
 χρόνους τινάς· ἀπελθόντων οὖν ἐκεῖνων διασκέψαι πρὸς
 ἀλλήλους τὸν προρηθέντα κυρὸν ἀσκητίνον ἐρευνή-
 σαμεν· ὅτι εἰπὲ ἡμῖν ὡς σὺ ἀκριυέστερον ἐπίστασε,
 αἶαν ποιῆς ζήτησιν ἐκ τοῦ πατρικοῦ σου Φίου· ὁ δὲ,
 σὺν τῷ λόγῳ χαρτίον βαμνίκιον ὑπέδειξεν ἡμῖν, ἔχων
 σεσημειωμένα κατ' ὄνομα, τὰ τοῦ εἰρημένου Φίου πράγ-
 ματα, ἅπερ αὐτὸν δηλῶν ἐπροσῆκει· τὸν οὖν χαρτίον
 ἀναπτύξαντες, ἀνταποκρίναιτες οἱ αὐτάδελφοι τῆς
 τοῦ ὀππίδου αὐθέντριας κυρᾶς ὀδύριαις. ὃ τε κυρὸς
 υχιμούνδος. καὶ ὁ κυρὸς ἰωάννης· παρόντος καὶ τοῦ παι-
 δὸς τοῦ τῆς χώρας ὀππίδου αὐθέντου, μετὰ καὶ τῶν
 αὐτοῦ ἐξουσιαστῶν, λέγοντες οὕτως· ὅτι αὐτὰ τὰ
 σεσημειωμένα ὑποδεικνύει ὁ κυρὸς ἀσκητίνος οὐχ ὑ-
 πάρχουσιν ἅπαντα ἐκ τὰ τοῦ τοιούτου Φίου, ἀλλ'
 ἐν μέρη τινὰ ἐξ αὐτῶν· ἔφημεν δὲ ἡμεῖς πρὸς αὐτούς·
 καὶ ποῖα εἰσὶν ἀληθῆς τὰ πρὸς αὐτὸν ἀνήκοντα. οἱ
 δὲ, ἐπεξήτησαν ἡμῖν εἰς διάσκεψιν τὸν σεσημειωμένον
 χαρτίον ὅπερ ἔδεικνυν ὁ κυρὸς ἀσκητίνος, διὰ τὸ
 ἀνιστορίσαι παριδίως λεπτομερῶς, τὸ τί πρὸς αὐτὸν
 ἐκ τὸ Φίον διαφέρει. καὶ λαύότες τὸν αὐτὸν χαρτίον
 ἀπῆλθον εἰς μέρος σὺν καὶ τοῦ ἡμετέρου νοταρίου
 νικολάου· καὶ ἰδικῶς ταῦτα ἀνιστορίσαντες, προσή-
 γαγον σεσημειωμένα ἅπερ αὐτοὶ ὁμολόγησαν, ὡς ὁ
 λόγος προῖων δηλᾶσι· ἐν πρώτοις τοὺς παῖδας σερ-
 γίου. . . . . ρου. καὶ τοὺς παῖδας. . . . . λιτά-
 νου· καὶ τοὺς παῖδας νικήτου συρακοσέου, καὶ τοὺς
 παῖδας νικολάου κανίνου· καὶ τοὺς παῖδας. . . . .

Rhegii, Mileti et Oppidi, et protopapa Seminaræ,
 et praeposito monasterii sancti Philareti, et domi-
 no Petro de Pentarga, et notario Georgio de Se-
 minara, et notario Basilio de Eustathio, et complu-
 ribus aliis multae auctoritatis et probitatis viris.
 Cum igitur memorati primates mihi adsiderent,
 mandavi ut coram nobis adducerentur seniores eius-
 dem vicinia; et cum ab ipsis singulatim quaesi-
 vissem quodnam esset feudum domini Gulielmi Brui
 patris domini Ascettini, responderunt nobis veniam
 petentes, ut suas domos repeterent, et pro se quis-
 que accurate rem expenderent, eo quod aliquot anni
 intercessissent. His itaque profectis ut rem inter
 se examinarent, memoratum dominum Ascettinum
 ita interrogavimus: Dic nobis, quanto diligentius
 possis, quam litem moveris de paterno tuo feudo.
 Ille vero quae respondit confirmavit, ostensa nobis
 chartula bombycina praeseferente singula, quibus
 praedictum feudum constabat, ad ipsum indubie per-
 tinentia. Cum igitur chartulam explicuissemus, re-
 sponderunt fratres germani Hodiernae dominae Op-
 pidi, id est, dominus Baimundus et dominus Ioannes,
 praesente etiam filio domini regionis Oppidi cum
 eius magistratibus, ita locuti: A domino Ascettino
 declarata non omnia pertinent ad huiusmodi feudum,
 sed ipsorum quaedam pars. Nos autem iis dixi-
 mus: Et quanam sunt quae reapse ad ipsum (*feudum*)
 pertinent? Illi vero a nobis antedictam char-
 tulam, quam dominus Ascettinus protulerat, exami-
 nandam petierunt, ut unusquisque accurate nosceret
 quid ad eum de praedicto feudo spectaret; et accepta
 hac chartula, seorsim discesserunt cum nostro notario
 Nicolao; et cum haec speciatim scrutati essent, retu-
 lerunt et confirmarunt ea quae (*ex eadem chartula*)
 patebant, ut infra declarabitur. (*Feudum habet*) in pri-
 mis filios Sergii . . . ri, et filios. . . . Litani,
 et filios Nicetae Syracusani, et filios Nicolai Canini,
 et filios. . . . et filios domini Ioannis Conditae,
 et filios Christophori Cacostrati, et filios Tzirbuli, et

. . . . . καὶ τοὺς παῖδας κυροῦ ἰωάννου κονδιτῆ· καὶ τοὺς παῖδας χριστοφόρου κακοστράτου· καὶ τοὺς παῖδας τζιρβουλίου· καὶ τοὺς παῖδας . . . . . ἔχει δὲ καὶ τίνες ἀνθρώπους εἰς τὸν νεβαλίον. οὗσπερ οὐ γινώσκουμεν· ἀπὸ δὲ τῶν χωραφίων ἡ κολτοῦρα μοριάνων. μοδίων λ'. καὶ ἡ κολτοῦρα ἡ οὖσα εἰς τὸ ἐπάνω μέρος σφονδαλοῦ. μοδίων θ'. καὶ πετξια β' χωραφίων μοδίων γ'. εἰς τὸ πλάνιον τοῦ ἀρχαγγέλου· καὶ τὰ χωράφια τὰ εἰς τὸν Φωνίωκον· καὶ τὰ χωράφια τῶν λαρνακίων τὰ πλησίον τῆς ὁδοῦ· καὶ τὰ ἑτέρα χωράφια τὰ εἰς τὰ λαρνάκια παρακατιῶν τῆς τριώδου· καὶ τὰ χωράφια τὰ εἰς τὴν υῤῥδοναν, πλησίον Φουκατζάρι· καὶ τὸ χωράφιον τὸ τοῦ δυσικοῦ μέρους τοῦ ἁγίου κωνσταντίνου, μοδίων ε'. καὶ τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὸν ἅγιον νικόλαον δριόνων βουῶν γ', πλησίον τοῦ τόξια· καὶ τὰ ἀμπέλια τὰ ὄντα εἰς τὸν ἅγιον υἷάσιον· εἰς δὲ τὰ οἰκύτοπα, μέρος ἔχειν ἐξ αὐτῶν, τὰ δ' ἄλλα ὑπάρχουσι τῆς ἀρχοντίσσης. καὶ τὰ τῆς ἀνταλλαγῆς κυροῦ βάρου· ἐκ δὲ τοῦ . . . ἀμπέλια καὶ χωράφια ἅπερ ἐπεκράτει ὁ τζιρβουλός σὺν καὶ τοῦ ὄρους· καὶ πλέον οὐδέν· τὰ δὲ ἑτέρα πάντα εἰσὶν ἀνταλλάγματα. πρὸς ταῦτα δὲ ἀνταπεκρίνατο ὁ κυρὸς ἀσκητίνος λέγων· διασχεψάτω ἡ κοῦρτη τοῦ κραταιοῦ ῥηγός, εἰ ἀληθὴ εἰσὶ τὰ παρὰ τῶν ἀντιθέτων λεγόμενα. καὶ γὰρ ὁ ἐμὸς πατήρ, φίλον ἐπεκράτει κυυαλλάριου ἐνός, καὶ ὅτι καὶ ἡ δεσποτική διαγορεύει γραφῇ· οὗς δὲ ὀνομάζουσι βελλάνους καὶ πράγματα οὐχ ὑπάρχουσιν ἐκ τοῦ πατρικοῦ φίλου· ἐν τούτῳ δὲ, ἠρωτήσαμεν τὸν αὐτὸν κυρὸν ἀσκητίνον, εἰ ἔχει τί δικαίωμα παλαιὸν ἐπιδειξάι ἡμῖν ἕνεκα τοῦ τοιοῦτου φίλου· ὁ δὲ ὑπέδειξεν ἡμῖν ἑγγραφὸν δικαίωμα δηλῶν γεγονέναι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα γουλιέλμον βρούϊν, παρὰ τῆς ἐνδοξοτάτης ῥηγένης, κυρῆς μαξιμίλλης· προστάξει τοῦ αἰοδήμου ῥηγός βρογερίου. διαγορεύον οὕτως· Εἰς τὸν ἀπρίλλιον μῆνα τῆς Ἰνδικτιῶνος α', ἔτους σ'χμς'. οὗσης καμῶ μαξιμίλλης ῥηγένης εἰς τὴν ἐμὴν χώραν ὀππίδου, καὶ τοῦ αὐθέντου ἡμῶν καὶ μεγάλου ῥηγός βρογερίου τοῦ καὶ ἡμετέρου ἀδελφοῦ ἐπὶ τὴν καλαβρίαν παραγεναιμένου· μέλλοντος δὲ αὐτοῦ τὴν σαλερινὸν πόλιν καταλαβεῖν, καὶ δὴ τῇ τοῦ θεοῦ κελεύσει καὶ πρεσβεῖα τῆς αὐτὸν κυρῆσσης, Φιδάσαντος αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πόλει τροπέας· πρὸς ὑπάντησιν αὐτοῦ ἡγούμεν· καὶ δὴ τῇ αὐτῇ πόλει Φιδάσας, καὶ μετ' αὐτοῦ διαλεχθῆσα, συνῶν καὶ μετ' ἐμοὶ ὁ κυρὸς γουλιέλμος δὲ υρούϊς·

filios . . . . . Habet insuper quosdam homines Bebalini, quos non cognoscimus. Ex praediis vero culturam Morianorum modiorum triginta; et culturam, quae extat in parte superiore Sfondali, modiorum novem; et portiones duas praediorum modiorum trium in planitie Archangeli; et praedia quae extant Fonioeci; et praedia Larnaciorum, prope viam; et alia praedia ad Larnacia, infra trivium; et praedia Bordonae, prope Fucatzari; et praedium ad occidentem sancti Constantini modiorum quinque; et praedium ad sanctum Nicolaum de Driono ruborum trium, prope Toxiam; et vineas positas ad sanctum Blasium. Quoad vero habitacula, partem habet ipsorum, alia autem pertinent ad uxorem dynastae, et alia quae permutavit dominus Rhaus; ex . . . . . vineas et praedia, quae simul cum nemore possidebat Tzirbolus; et nihil amplius. Alia vero (*praedia*) reiiciuntur. Ad haec respondit dominus Ascettinus, dicens: Perpendat curia potentis Regis, an vera sint quae ab adversariis asseruntur; meus enim pater possedit feudum unius equitis, prout eruitur ex regia chartula; denotati autem villani et bona non deprehenduntur in paterno feudo. Tum quaesivimus ab ipso domino Ascettino num haberet quodpiam vetus documentum, quod nobis exhiberet de memorato feudo. Ille vero nobis ostendit scriptum diploma, declarans confectum fuisse eius patri Gulielmo Brui a gloriosissima regina domina Maximilla, ex mandato perillustris regis Rogerii, his conceptum verbis:—Mense aprili, indictione I, anno 6646. Cum ego Maximilla regina commorarer in mea civitate Oppidi, et dominus noster et magnus rex Rogerius frater noster Calabriam peteret, civitatem Salerni occupaturus, Deo iubente, et eius Genitrice intercedente, obviam ei profecta fui, qui Tropaeanam urbem iam adierat, et eandem in urbem me contuli, collocutaeque cum eo sum, et una mecum erat dominus Gulielmus de Brui. Quum sanctissimo nostro domino et potenti regi et fratri

καὶ δὴ τὰ παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀγιότατον ἱμῶν αὐθέντην καὶ κραταιὸν ῥήγα καὶ ἡμέτερον ἀδελφὸν δεῖλα ποιησάμενη. καὶ δεηθῆσα ἵνα τῇ ἰδῇσιν καὶ στερῆται αὐτοῦ, τὸ παρ' ἑμοῦ πρὸς τὸν προειρημένον γουλιέλμον δοθῇν Φίον τὸ λεγόμενον τοῦ μαρσκότου, τῇ ἰδῇσιν αὐτοῦ στερεχθῇ καὶ ἐπιδόθῃ αὐτῷ. τοῦ δὲ ἀγιότατος ἱμῶν αὐθέντης τῆς ἡμῆς παρακλήσεως ἀκούσας ἔστερεξε τοῦτο πρὸς αὐτὸν ἅπαν τὸ προειρημένον Φίον ὑπὲρ ἐπεκράτησεν ὁ μαρσκόττος ἐν τῷ καιρῷ τοῦ μαρσίσι. ἐκεῖθεν δὲ ἀποστρέψαντος ἐπὶ τὸ ὄππιδον καὶ τοὺς γέροντας καὶ καλοὺς ἀνθρώπους ἐνώπιόν μου συναθροίσας, καὶ ἐρευνήσας αὐτοὺς ἀκριυῶς ὅπως τὰ τοῦ προειρημένου Φίου πάντα ἀκριυῶς διαχωρήσωσιν. ἐκλέξαντες δὲ ἀπ' αὐτῶν ἰωάννην κλαστανίτην, καὶ νικολάον Φυσάπτον, καὶ ἰωάννην λουπινάρον, τούτους καὶ ἀκριβῶς ἐπισταμένους ἅπαντα τὰ τοῦ προειρημένου Φίου πράγματα διαχωρίζειν. μάλιστα δὲ καὶ ἐπομάσαντες ἅμω καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι. καὶ διεχώρισαν ἅπαντα οὕτως. λέγω δὴ ἀμπέλια καὶ χωράφια καὶ υἱελλάνους καὶ καστανίτα καὶ ὄρη καὶ ὑσπιτότοπα καὶ νοργισίους. οἵτινες εἰσὶν οὗτοι. ἐν πρῶτοις οἱ υἱελλάνοι. παῖδες σεργίου νοθέρου. παῖδες νικολάου μαλιτάνου. παῖδες χριστοφόρου κακοστράτου. παῖδες νικήτου συρακοσίου. παῖδες νικολάου κανίνου. παῖδες τζίρουουλου. παῖδες κώνστω Φυσάπτου. παῖδες τοῦ λιψοῦ. παῖδες λυκοδόντος. παῖδες ὀλιυάνι. παῖδες υἱμυάκου. παῖδες υἱσιλειοπόλλου. παῖδες καλοκῦρι μυληναροπόλλου. παῖδες νικήφορου Φωκᾶ. παῖδες ἰωάννου κριτοῦ. παῖδες τοῦ σάλικος. παῖδες καλοκῦρου σπαθαρίου. παῖδες ἀγάθου. παῖδες κώνστου μαλεστράτου. παῖδες ῥουσίου. παῖδες τοῦ ἀνθίμου. παῖδες σάρακα. παῖδες τοῦ μελαχρίνου. παῖδες τοῦ νερικάρου. παῖδες κώνστου νοικισιάνου. παῖδες πολέμου. παῖδες τοῦ ἀλάρι. παῖδες νικολάου τῆς . . . . . ἰδιτίας. παῖδες πρεσβυτέρου νοταρίου καρτελλοῦ. παῖδες μαγκούσου. παῖδες κληρονόμου. παῖδες Φιλίππου σαράφι. ἄρξομαι δὲ τὰ χωράφια. ἡ κολτοῦρα μοριάνου μοδίων λ'. ἡ κολτοῦρα ἡ οὔσα εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ οἴκου σφονδιλίου μοδίων κ'. ἡ κολτοῦρα τοῦ ἀγίου ἀρχαγγέλου σὺν τῶν πλάγων καὶ τὸ χωράφιον τῆς τριώδου ὡς κατέρχεται ἐκ τοῦ υἱμυίκου. καὶ ἕτερον χωράφιον πλησίον ἀμπέλου βαϊμουίνδου. καὶ ἕτερα δύο πετεζία χωραφίου μετὰ τῶν δύο. . . . . ἀνατολῆς ἢ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὸν ἅγιον ἀθηγόραν.

nostro eius petitiones exposuissem; cumque ab eo petiissem, ut cognosceret, confirmaret, atque concederet feudum nuncupatum de Marescotto, a me praedicto Gulielmo donatum, sanctissimus dominus noster, meis deprecationibus obsecundans, confirmavit eidem totum memoratum feudum, quod temporibus Marchisii Marescottus possederat. Inde cum ad Oppidum revertissem, seniores et probos homines coram me congregavi, et ab iis accurate quaesivi, ut adamussim definirent omnia quae ad memoratum feudum pertinerent. Cum autem ex iis selegissem Ioannem Clastanitam, et Nicolaum Physaptum, et Ioannem Luppinarum, qui noverant exacte definire quidquid ad praedictum feudum attineret; cumque hi iusiurandum praestitissent, declararunt omnia quae sequuntur (*ad dictum feudum spectare*), nempe vineas, et praedia, et villanos, et castaneta, et nemora, et domos, et burgenses. In primis villani sunt filii Sergii Botheri, filii Nicolai Malitani, filii Christophori Cacostrati, filii Nicetae Syracusani, filii Nicolai Canini, filii Tzirbuli, filii Constae Physapti, filii Lipsi, filii Lycodontis, filii Olibani, filii Bambaci, filii Basiliopolli, filii Calocyri Milinarapolli, filii Nicephori Phocae, filii Ioannis Iudicis, filii Salicis, filii Calocyri Spatharii, filii Agathi, filii Constae Malestrati, filii Rusii, filii Anthimi, filii Saracae, filii Melachrini, filii Berbicari, filii Constae Bucisiani, filii Polemi, filii Alari, filii Nicolai. . . . . nditiae, filii presbyteri notarii Cartelli, filii Mancusi, filii Cleronomi, filii Philippi Saraphi. Praedia vero sunt: cultura Moriani modiorum triginta; cultura, quae est in parte superiori domus Sfondali, modiorum viginti; cultura sancti Archangeli cum campis, et praedium Trivii, ut descendit a Bambico, et aliud praedium prope vineam Baimundi, et aliae duae portiones praedii simul cum duobus . . . . . ab oriente via quae ducit ad sanctum Athenagoram; ab occidente. . . . . descendens a sancto Elia; et aliud praedium in parte superiori

δύσεως. . . . κατερχομένη ἐκ τὸν ἅγιον ἡλίαν· καὶ ἕτερον χωράφιον εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τῶν οἰκημάτων Φωνιόκου· καὶ ἕτερον χωράφιον λεγόμενον τῆς ἀπιδῆς· καὶ ἕτερον χωράφιον εἰς τὰ λαρνάκια πλησίον τῆς ὁδοῦ· καὶ ἕτερον χωράφιον εἰς τὰ λαρνάκια παρακάτω τῆς τριώδου· καὶ ἕτερον χωράφιον εἰς τὴν βουρδύναν· πλησίον Φουκατζάρι· καὶ ἕτερον χωράφιον τοῦ ἀγραππιδίου· καὶ ἕτερον χωράφιον εἰς τὸ ὑποκάτω μέρος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· καὶ ἕτερον χωράφιον εἰς τὴν τρακλὶν τῆς κανναυρίας· εἰς τὸ ὑποκάτω μέρος τῆς κολ. τοῦρας· καὶ ἕτερον χωράφιον δθεν κατέρχεται ὁ δρόμος τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου· καὶ ἕτερον χωράφιον πλησίον τοῦ ἁγίου νικολάου κοδρινῶν εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀμπελίου τόξια· εἰς τὸ σύνορον ἀρχαδίου βουκαφούρου· καὶ ἕτερον χωράφιον εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ῥυακίου μαλλιὰ του σὺν καὶ τοῦ ὀμαλίου· καὶ τὰ ἀμπέλια του σαλάσου σὺν τοῦ ὄρου· ὁμοίως καὶ τὰ ὀσπιτότοπα ἔπου αἰεὶ ὁ μαρσεκόττος· ὡς κατέρχεται ἡ ὁδὸς ἀπὸ τοῦ καππέλλου, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸν ποταμὸν εἰς τὸ ὑποκάτω μέρος τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἐπὶ τὸ ἀρκτινὸν μέρος· ἡ διαχωρήσις τοῦ καστανίτου ὡς ἐξέρχεται ἡ ὁδὸς ἐκ τοῦς προατίνοῦς· καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν τριώδον ἔπου ὁ σταυρὸς ἐκ τὸ μέρος τὸ κατὰ δυσμὰς· καὶ ἀνατρέχει εἰς τοῦς λίθους τοῦς φυτευτᾶς, καὶ ἐξέρχεται εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ σύνορον τοῦ λυκοδόττος· ἐκεῖθεν δὲ πάλιν ἀνατρέχει ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν τριώδον ἔπου ὁ σταυρὸς· ἐκεῖθεν δὲ πάλιν ἀνατρέχει ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τοῦς προατίνοῦς καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ ἄκρον τῆς υαθείας τῶν αὐτῶν προατίνων· ἐκεῖθεν δὲ κατέρχεται τὸ ἄκρον καὶ συγκλείη εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δύσεως· ἐκ δὲ τοῦ ὄρου, ἀπὸ τοῦ ἐπάνω μέρους τῶν οἰκημάτων Φυσάπτου· καὶ Φιδάνη εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ἀπάγουσαν εἰς τὴν μάγιδαν· καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν λίμναν· ἐκεῖθεν δὲ ἀναυαίνει ἡ υαθεία, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸν μελίκοκκον εἰς τὸν δρόμον τὸν . . . ἐκεῖθεν ἀνατρέχει τὸν δρόμον ἄχρι εἰς τὸν δύντρατον· ἐκεῖθεν κατέρχεται τὸ μονοπάτιον ἐπὶ ἀριστερὰς· καὶ καταυαίνει εἰς τὴν βαθείαν, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸν λιθόκοπον· ἐκεῖθεν δὲ κατέρχεται εἰς τὸ ῥυάκιν, καὶ καταυαίνει τὸ ῥυάκιν καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ σύνορον τῶν χωραφίων τοῦ κυραῦ δούριου εἰς τὸν ἀργούστον· ἐκεῖθεν ἀνέρχεται τὸ ἄκρον ἄχρι εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τῶν οἰκημάτων Φυσάπτου καὶ συγκλείη· ὁμοίως καὶ τὸ Φίον ὅπερ κρα-

domorum Phonioeci ; et aliud praedium dictum de Pyro; et aliud ad Larnacia prope viam; et aliud ad Larnacia infra trivium; et aliud ad Burdonam prope Fucatzarum; et aliud ad silvestrem pyrum; et aliud in inferiori parte sancti Theodori; et aliud ad Tracelin de Cannabaria, in parte inferiori culturae ; et aliud unde descendit via sancti Constantini; et aliud prope sanctum Nicolaum Codrionorum in parte superiori vineae Toxiae , iuxta fines Arcadii Buccafurni; et aliud praedium ad caput rivuli Malliati cum planitie et vineis de Salaso cum nemore : item et domus ubi inhabitat Marescottus , ut descendit via a Cappello , et vadit ad flumen in inferiori parte ipsius viae septentrionem versus. Fines castaneti (sunt hi): ut vadit via ex Probatinis, et pervenit ad trivium ubi est crux ad occidentem , et ducit ad lapides phyteutas, et exit ad viam, et pervenit ad confinium Lycodontis; inde vero iterum vadit via quae ad trivium ducit ubi est crux; et hinc iterum vadit via quae ducit ad Probatinos, et pervenit ad summam vallem eorumdem Probatinorum , et inde descendit, et clauditur ad viam occidentalem. Fines autem nemoris sunt: ex parte superiori domorum Physapti, et pervenit ad viam quae ducit ad Maidam, et vadit ad paludem, et inde ascendit vallis et pervenit ad Melicocum prope viam. . . . inde pergit via ad bivium, inde vadit semita sinistrorsum , et descendit ad vallem et pervenit ad Lithocopum, et inde vadit ad rivum, et descendit rivus, et pervenit ad confinium praediorum domini Osberni ad Argustum , unde ascendit summitas usque ad partem superiorem domorum Physapti, et clauditur. Item et feudum quod possidet Gulielmus de Paterno, et feudum quod possidet Bibianus , et feudum quod possidet Ubaldinus. Haec igitur praedia supra memorata, prout sunt circumscripta, confirmavi, uti praedixi, scientia et consensu sanctissimi domini nostri et magni regis Rogerii , tibi domino Gulielmo de Brui , ut ea habeas tu tuique heredes et successo-

τεῖ γουλιέλμος δε πατέρου· καὶ τὸ Φίον ὅπερ κρατεῖ
βιβιάνος· καὶ τὸ Φίον ὅπερ κρατεῖ ὠαλδῖνος· ταῦτα
τοῖνυν τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα ὡς ἐδιαχωρίσθησαν,
ἔστερξα ὡς προέφημεν τῇ ἰδήσει καὶ στέρξει τοῦ ἀ-
γιοτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ μεγάλου βίγος βογερίου,
εἰς σὲ τὸν κυρὸν γουλιέλμον δε υρούιν· τοῦ ἔχειν αὐ-
τὰ σὺ καὶ οἱ κληρονόμοι σου καὶ διάδοχοι· πρὸς δὲ
περισσότεραν πίστωσιν καὶ υβαίαν ἀσφάλειαν, πε-
ποίηκά σοι τὸ παρὸν σιγίλλιον, παρουσία καὶ ἐπό-
ψεισι τῶν ἀξιολόγων καὶ πιστῶν μαρτύρων· ἐγράφη
χειρὶ ἰωάννου νοταρίου τῆς ἡμῆς αὐθεντίας βηγένης
μηρός καὶ ἰνδικτιῶνος τῆς προγραφείσης· † τοῦίνος
στρατηγός ὀππίδου, μαρτυρῶ· † μαρτίος υἱός, μαρ-
τρίνου ὀππίδου, μαρτυρῶ· † ναϊμούδος υἱός τοῦ
ἀποικοιμένου μαύρου, μαρτυρῶ· † κωνσταντίνος νο-
τάριος ὀππίδου, μαρτυρῶ· † ἰωάννης λουππινάρις,
μαρτυρῶ· † ἰωάννης κλατζανίτης, μαρτυρῶ· † νι-
κόλαος Φυσάπτος, μαρτυρῶ· † χρυσάφιος υἱός κων-
σταντίνου λουππινάρου, μαρτυρῶ· † κωνσταντίνος
υἱός παπὰ ἰωάννου· μαρτυρῶ· † πέτρος νοτάριος ὁ
τοῦ μαυρικωτέρου· μαρτυρῶ· † νικόλαος ἀλιγίστης·
μαρτυρῶ· † ἐγὼ λέτος κληρικός, μαρτυρῶ· † ἐγὼ
ἰωάννης κληρικός λατίνος, μαρτυρῶ· † μαξιμίλλα
βηγένη σύρορ δόμινι ρέτζι· Ταῦτα δὲ ἐνωτισθέντες οἱ
δηλωθέντες αὐτάδελφοι τῆς κυρᾶς οὐδέρνας καὶ οἱ
μετ' αὐτῶν, ἤτησαν ἡμῖν προθεσμίαν τοῦ ἀπελθεῖν
πρὸς τὴν εἰρημένην αὐτῶν ἀδελφὴν, καὶ δημοποιῆσαι
τὰ περὶ τοῦ τοιαύτου δικαιοῦματος ὅπερ ὁ κυρὸς ἀ-
σκηττῖνος ὑπέδειξεν· οἱ δὲ ἀπελθόντες· εἰς δευτέραν
ἡμέραν ὑπέστρεψαν πρὸς ἡμᾶς· ἠρωτήσαμεν δὲ αὐ-
τοὺς εἰ ἄρα πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς γραφῆς ἔχουσιν
λέγειν τι· καὶ ἔφησαν· ἡμεῖς μὲν, οὐχί· ἰδοὺ ὁ κλη-
ρονόμος· ὅπερ ταν ἔχῃ λέγειν ἅς εἶπη· ἐπὶ τούτῳ οὖν
ἐπετρέψαμεν συναθροισθῆναι τοὺς γέροντας τῆς αὐ-
τῆς περιχώρας· οἵτινες δὲ παραγενόμενοι, ἠρωτίσθησαν
ἀπραιφνῶς παρ' ἡμῶν· ἵνα ὅπερ ὁ καθεὶς ἐκ τοῦ τοιού-
του γινώσκει Φίου σαφεστέραν λύσιν δόσει ἡμῖν ἐν
ἐμοστέῳ ὅρκῳ· οἱ δὲ ἀπεκρίναντο· ὅτι τὸ ἀληθὲς ὅπερ
ἔξ ἡμῶν· . . . γινώσκειν· διὰ τίνος τρόπου οὐκ ἀ-
παρνήσομεν· καὶ οὕτως ἤρξαντο μαρτυροῦν, ὅτε λέων
κύρκας, καὶ κώνστας ἀρκόμενος καὶ νικῆτης ἀρκόμενος·
καὶ στέφανος μίττικας· καὶ γέρων ἀρκόμενος κορκού-
ας· καὶ θεόδωρος σπανός· καὶ θεόδωρος χαλκεύς· καὶ
νικόλαος σκλάβος· καὶ βασίλειος βεελξεουόλ· καὶ νι-
κόλαος τῆς ἀρχαδίας· καὶ κώνστας κουνοκλήσιος· καὶ

res; et ad maiorem fidem ac firmiorem securitatem
tibi condidi hoc sigillum, praesentibus et inspectan-
tibus probis et fide dignis testibus. Scriptum manu
Ioannis notarii meae dominae reginae, mense et in-
dictione suprascriptis. † Tobinus Strategus Oppidi
testor. † Martinus filius domini Marini de Oppido
testor. † Baimundus filius defuncti Mauri testor. †
Constantinus notarius Oppidi testor. † Ioannes Lup-
pinaris testor. † Ioannes Clatzanites testor. † Nico-
laus Physaptus testor. † Chrysaphius filius Constan-
tini Luppinari testor. † Constantinus filius presbyteri
Ioannis testor. † Petrus notarius de Mauricotero testor.
† Nicolaus Aligistes testor. † Ego Letus clericus te-
stor. † Ego Ioannes clericus latinus testor. † Maxi-
milla regina soror domini regis. — Cum haec audivis-
sent memorati fratres germani dominae Hodiernae, et
qui cum ipsis erant, a nobis petierunt tempus quo sese
conferrent ad dictam ipsorum sororem, eamque con-
docefacerent de iis quae in praedicto instrumento a
domino Ascettino exhibito continebantur. Hi profecti,
postero die ad nos rediverunt. Nos vero eos percon-
tati sumus num haberent aliquid quod dicerent ad-
versus documentum auctoritatem, et ipsi responderunt:
Nos quidem minime. Ecce heres: dicat quod dicere
habeat. Tum vero nos iussimus convocari seniores eius
vicinitatis; qui cum advenissent, fuerunt diligenter
a nobis rogati, ut quidquid singuli nossent de huius-
modi feudo, nobis luculentissime aperirent, praestito
iureiurando. Illi vero responderunt: Nos non infi-
ciabimur modo aliquo veritatem quam noscere po-
tuimus. Et sic testimonium dicere coeperunt Leo
Circas, et Consta Arcomenus, et Niceta Arcomenus,
et Stephanus Mitticas, et senex Arcomenus Corcuas,
et Theodorus Spanus, et Theodorus Ferrarius, et
Nicolaus Sclavus, et Basilius Beelzebul, et Nicolaus
de Arcadia, et Consta Cuboclisius, et Nicolaus Pla-
gitzanus, et Arcadius Cotzopodus. Hi vero ad sancta
Evangelia iuraverunt, et in haec verba locuti sunt:
Probe novimus Salicum, et Iudicem, et Physaptum

νικόλαος πλαγιτζάνος· καὶ ἀρκάδιος κοτζοπόδος· οὗτοι δὲ προκείμενοι τῶν ἀχράντων εὐαγγελίων· ἐπομόσαντο· ὅτι τὸν σάλικον· καὶ τὸν κριτὴν, καὶ τὸν Φυσάπτην, καὶ κώνσταν, καὶ λινάρόπολλον· καὶ νικηφόρον Φωκῶν· οἶδαμεν καὶ γινώσκουμεν· ὁ κώνστας υιοθέτος δουλευτῆς ὡν κυροῦ γουλιέλμου υρουῖ τοῦ πατρὸς κυροῦ ἀσκηττίνου, ἀπαίτει αὐτοὺς δόματα, καὶ ἀγγαρίας καὶ καννίσκια· ὡς οἰκέτους υελλάνους κυροῦ γουλιέλμου υρουῖ· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐβεβαίωσαν· καὶ ἕτεροι γέροντες . . . . ἐμαρτύρουν ὅ τε Θεόδωρος δουλοσκέλος ἀπὸ τῆς χώρας σακκούλλου· καὶ μανουήλ χρύσιος ἐκ τῆς ἀγίας χριστινῆς καὶ πατρὸς υρουῖ· καὶ ἱερομόναχος ἀπὸ τῆς ἀγίας παίδας ναμυάκου· τὸν τε παπὰ Θεόδωρον καὶ κόμητα· καὶ τὸν ἱερέα Θεόδωρον καὶ γρηγόριον γινώσκουμεν οἵτινες ὑπῆρχον οἴκαιοι υελλάνοι κυροῦ γουλιέλμου υρουῖ· καὶ ὁ υιοθέτος ἀπαίτει αὐτοὺς δόματα καὶ ἀγγαρίας καὶ καννίσκια· ὄντος αὐτοῦ ἐξουσιαστοῦ κυροῦ γουλιέλμου υρουῖ· καὶ οὕτως ὁμώσαντες, ἀπελύθυσαν· σὺν τούτοις δὲ καὶ ἕτεροι γέροντες ὁ τε νικόλαος καλάνδρος ἐκ τοῦ υαροπόδου· καὶ στέφανος γαλλιάρδος καὶ ἰωάννης γαλλιάρδος· καὶ γρηγόριος υαροπόδος· ὁμώσαν, ὅτι ὁ υιοθέτος ὁ δουλευτῆς κυροῦ γουλιέλμου υρουῖ ἀπαίτει τὸν υασιλειόπολλον καὶ τὸν σπαθάριον δόματα καὶ ἀγγαρίας ὡς οἰκέτους υελλάνους τοῦ εἰρημένου κυροῦ γουλιέλμου· καὶ οὕτως ἐμαρτυρήθη παρὰ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων περὶ τῶν υελλάνων· διὰ δὲ τὸ καστανίτον ἐμαρτύρησαν καὶ ἐδιεχώρησαν ὅτε γρηγόριος υαροπόδος, καὶ σεργονᾶς υἱὸς ἀρκαδίου καὶ ἰωάννης γαλλιάρδος ἐκ τῶν μεσινίδου, καὶ στέφανος ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ γαλλιάρδος· καὶ ἀρκάδιος σισινίικος· καὶ ἱερεὺς πέτρος ἱερομνήμων· ὅτι ἡ τοῦ καστανίτου διαχώρησις, ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ συνόρου λυκοδόντος, καὶ ἀποδίδει εἰς τοὺς φυτευτὰς λίδους· καὶ κεῖθεν ἀνατρέχει εἰς τὴν βαθείαν προατίνων καὶ συντρέχει εἰς τὴν τριώδον ἐν ᾗ ἐστὶ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ καστανίτου ἐνθα ὑπάρχει σταυρὸς· καὶ συγκλείη κατὰ τοῦ δρόμου ὡς κατέρχεται ἄχρι τοῦ συνόρου λυκοδόντος· ἀπὸ δὲ τοῦ ὅρους ἐμαρτύρησαν ὅ τε οὐρσος σπαθαρόπολλος ἐκ τῆς ἀγίας χριστινῆς καὶ γρηγόριος μαγιδίτης· καὶ νικόλαος τοῦ παραπέτρου· ὅτι τὸ ὅρος ὑπάρχει ἀπὸ τῶν οἰκοτόπων οὐσέρνου· καὶ καταναίνει ὁ δρόμος ὃ ἀπέρχεται εἰς τὴν μάγιδαν· καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν λίμνην καὶ εἰς τὸν μιλιποκχόν· καὶ κεῖθεν ὡς ἀναυαίνει ὁ μέγας δρόμος

et Constam, et Linaropollum, et Nicephorum Phocam, nobisque compertum est Constam Botherum famulum domini Gulielmi Brui patris domini Ascetini postulasse a praedictis tanquam villanis domini Gulielmi Brui domata, et angarias, et dona; et haec ita confirmarunt. Tum alii seniores . . . . testati sunt Theodorus Duloscelus de pago Sacculli, et Emmanuel Chrysicus de Sancta Christina, et presbyter Leo Canantzis, iureiurando ita asserentes: Nos cognoscimus filios Bambaci, presbyterum Theodorum, et Comitem, et presbyterum Theodorum, et Gregorium, fuisse villanos proprios domini Gulielmi Brui, et Botherum requisivisse ab ipsis domata, et angarias, et dona, cum esset minister domini Gulielmi Brui. Et quum in haec iurassent, abierunt. Cum his et alii seniores, id est, Nicolaus Calandrus de Baropodo, et Stephanus Galliardus, et Ioannes Galliardus, et Gregorius Baropodus iurati affirmarunt Botherum ministrum domini Gulielmi Brui exegisse domata et angarias a Basiliopollo et Spathario tanquam propriis villanis praedicti domini Gulielmi. Et hoc testimonium antedicti seniores de villanis exhibuerunt. Quoad vero castanetum, Gregorius Baropodus, et Sergonas filius Arcadii, et Ioannes Galliardus de Mesinido, et Stephanus frater eius Galliardus, et Arcadius Sisinniacus, et presbyter Petrus Hieromnemon testati sunt, et fines ita descripserunt: Confinium castaneti incipit a finibus Lycodontis, et pervenit ad lapides phyteutas, et inde vadit ad vallem Probatinorum, et ad trivium, ubi castaneti caput et crux extat, et clauditur ad viam, ut descendit usque ad fines Lycodontis. Quoad vero nemus, Ursus Spatharopollus de Sancta Christina, et Gregorius de Maida, et Nicolaus de Parapetro ita testati sunt: Nemus incipit e domibus Osberni, et descendit via quae ducit ad Maidam, et pervenit ad paludem et Melicoccum, et inde uti ascendit maior via usque ad bivium, et vadit ad Lithocoppum et ad rivum, et descendit iterum rivus usque

ἄχρι εἰς τὸν δίστρατον καὶ ἀπάγει εἰς τὸν λιθόκο-
πον καὶ εἰς τὸν ῥάακα καὶ καταναίνει πάλιν ὁ ῥάαξ
ἕως τοῦ ἀργούστου· καὶ κτεῖν ἀναναίνει εἰς τὸ ἐπάνω
μέρος τῶν οἰκοτόπων φυσάπτου καὶ συγκλείη· ταῦτα
δὲ πάντα ἐποιόσαντες οἱ δηλωθέντες μάρτυρες ὡς
εἴρηται, διὰ τοὺς υελλάνους καὶ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ
τε ὄρους καὶ καστανίτου, ἅτινα διαφέρουσι τούτου
τοῦ εἰριμένου Φίου τοῦ πατρὸς κυροῦ ἀσκητίνου·
καὶ οὕτω διατελεσθεῖναι συνῆδον οἱ συνεδριάζοντες ἄρ-
χοντες καὶ ἐγὼ. διὰ τε τὴν μερικὴν ὁμολογίαν τοῦ
μέρους τῆς εἰρημένης κυρᾶς οὐδέριας, καὶ τὰς τῶν δη-
λωθέντων ἀνθρώπων μαρτυρίας, ὅτι ἐβεβαίωτο, ἡ
τοῦ κυροῦ ἀσκητίνου ζήτησις καὶ ἐνεδυναμούτο
στερρότερον ἢ τοῦ δικαίου αὐτοῦ περιλήψις κα-
θότι ἀληθὲς ἐπεδείκνυν ἡ μερικὴ ὁμολογία καὶ αἱ
μαρτυρίαι· ἐφορέσαμεν τὸν κυρὸν ἀσκητῖνον τὸ εἰρι-
μενον γονικὸν αὐτοῦ Φίον τῷ τρόπῳ τοιοῦτω, κατὰ τὴν
τιμίαν τῆς ῥηγικῆς γραφῆς. . . . . ἡ δὲ ῥηγικὴ
γραφὴ ἐπεδόθη πρὸς τὸν κυρὸν ἀσκητῖνον εἰς μαρ-
τυρίας ἐπίδειξιν· ὅθεν καὶ τὸ παρὸν αὐτῷ ἐξετέθη.
καὶ ἐπεδόθη δικαίωμα· μηνὶ μαίῳ ἰνδικτιῶνι ε'· καὶ
πρὸς υεβαίαν πίστῳσιν τῇ ἡμετέρᾳ χειρὶ ὑπογραφὴν
ἐκηρώθη ἐν τῷ ςχλς' ἔτει.

† γουλιέλμος υἱὸς νικόλαου ιερακὸς υπεγραφα.

† ὁ τοῦ ῥηγίου Ἰωάννης καὶ μέγας κριτὴς καλα-
βρίας.

† ὁ κατὰ τὸν καιρὸν νοτάριος τοῦ εἰριμένου ἄρ-
χοντος καὶ μεγάλου κριτοῦ καλαυρίας κυροῦ Ἰωάννου
τοῦ ῥηγίου κελεύσει αὐτοῦ τὸ παρὸν ὕφος ἔγραφα
καὶ ὑπέγραφα μαρτυρῶν· νικόλαος τοῦ δανιὴλ †

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 87.)

ad Argustum, hinc ascendit ad partem superiorem
domorum Physapti, et clauditur. Cum autem in
haec iurassent memorati testes, uti dictum, quoad
villanos et fines nemoris et castaneti, quae perti-
nent ad memoratum feudum patris domini Ascettini,
ita rem definiri placuit proceribus mecum adsiden-
tibus, et mihi, tum ex peculiari declaratione di-
ctae dominae Hodiernae, tum ex antedictorum ho-
minum testimonio, quia confirmabatur petitio do-
mini Ascettini, et validius roborabantur quae in
eodem documento occurrebant, quoniam rei verita-
tem ostendebant non solum peculiaris declaratio, ve-
rum et testationes. Hoc modo tradidimus domino
Ascettino dicti paterni ipsius feudi possessionem,
iuxta auctoritatem regiae chartulae. . . . .
Regia vero chartula tradita est domino Ascettino ut
rei testibus comprobatae documentum. Quare prae-
sens conditum est et traditum ipsi iudicatum, mense
maio, indictione VI; et ad certam fidem nostra ma-
nu subscriptum et roboratum est, anno 6696.

† Gulielmus filius Nicolai Hieracensis subscripsi.

† Ioannes de Rhegio magnus Iudex Calabriae.

† Ego pro tempore notarius dicti proceris et
magni Iudicis Calabriae domini Ioannis de Rhegio,
ex mandato ipsius praesens instrumentum scripsi et
subscripsi testis Nicolaus filius Danielis. †

CCXXVI.

1189 — Mense Aprili — Indict. VII.

*Ioannes filius presbyteri Hugonis, aliiqve vendunt numismatis aureis duobus monasterio S. Phantini
praedium situm in agro Circlarii.*

† στήνον χειρὸς παρ ἐμοῦ ἰωαννου υἱὸς τοῦ πρε-
σβυτεροῦ οὐβου. †

† στήνον χειρὸς παρ ἐμοῦ ἰωαννου ιερεὸς τοῦ οὐρ-
σεττου. †

† στήνον χειρὸς ρογερίου υἱὸς τοῦ ἀπικαμένου νο-
ταρίου νικόλαου ὁ μέγας. †

† Signum manus meae Ioannis filii presbyteri
Hugonis.

† Signum manus meae Ioannis presbyteri de Ur-
setto.

† Signum manus Rogerii filii quondam notarii
Nicolai Magni.

† σιγνον χειρός οὔρσου υἱος τοῦ ἀπιχομένου νικολαου τοῦ πρεσβυτέρου οὔβου. †

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. οἱ μὲν οἱ προγεγραμμένοι· ὅτε ἰωάννης τοῦ πρεσβυτέρου οὔβου, καὶ ὁ πρεσβύτερος ἰωάννης υἱὸς τοῦ ἀπιχομένου λέοντος τοῦ οὔρσέττου· καὶ ρογέριος τοῦ νοταρίου νικολάου. καὶ οὔρσος τοῦ νικολάου, τοῦ πρεσβυτέρου οὔβου, οἱ τα σιγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωδοποῦ σταυροῦ. οἱ μὲν δὲ ἰωάννης τοῦ πρεσβυτέρου οὔβου, καὶ ἐγὼ ὁ πρεσβύτερος ἰωάννης οἰκείαις ἡμῶν χερσίν συν τῇ πατρὶά ἐπὶ οὐμῖα ἡμῶν ποιήσαντες. οἱ μὲν δὲ ρογέριος καὶ οὔρσος γραφέν διὰ χειρὸς τοῦ νοταρίου. τὴν παρούσαν ἐγγράφον τελείαν καὶ καθαράν διάπρασιν. τοιῶμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσία ἡμῶν γνώμη καὶ αὐθερέτως βουλήσει· ἐκ τὸς βίας ἀνάγκης. καὶ παντὸς ἀπογορεύμενου τρωῦπου. εἰς σὲ τὸν εὐλαβέστατον πρὸς δῶτα τοῦ σευσμίου ναοῦ τοῦ οἰοῦ πατρὸς ἡμῶν Φαντίνου κυρ γουλλιελμον δι' ἧς ἐν αλυθεία καὶ εὐδύτητι. ἐμολογοῦμεν ἀπεντεύθεν ἡδὲ πιπράσασθαι καὶ ἀποτῆξασθαι σοὶ κατὰ τελείαν νομὴν καὶ δεσποτείαν δικαίου χωράφιον ποτηστοική εἰς τὴν διακράτησιν τῆς χωῖρας κήρυκλαρίου εἰς τὴν ὑποδεσιν τοῦ κόλφου. ὅπερ ἀπέρχεται πρὸς ἐμὲ ἰωάννην τοῦ πρεσβυτέρου οὔβου. πατρικὴ κληρονομία· ἐμὲ δὲ πρεσβύτερον ἰωάννην· πατρίας μου κληρονομίας. ἐμὲ δὲ ρογέριον καὶ οὔρσος. πατρίας ἡμῶν κληρονομίας. συνδρίζεται· δὲ οὕτως. κατὰ μὲν ἀνατολάς. τὸ χωράφιον πάρα τοῦ κοιρτζιτζελλου· καὶ τὴν ὄχθραν τοῦ ποταμοῦ· ἀπὸ δὲ δυσμοῦ. τὸ χωράφιον τῆς προγραφείσης ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Φαντίνου. ἀπὸ δὲ ἄρκου. τὸ χωράφιον τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. μεσημβρινὸν μέρος. ἡ οδὸς. καὶ κλείει. τουτο τετραμερὺς περιόρισθεν χωραφίων σὺν το εἰσῶδω καὶ ἐξόδω αὐτοῦ· πεπράκαμῃ σοι. εἰς τιμὴν τὴν ἀναμεταξὺ σὺν Φωνηθήσαν καὶ ἀρεσθείσαν εἰς χρυσοῦ νομισματα δύο. οἱ· παραλαβामεν· ἀπὸ τῆς σῆς χείρας, εἰς τῆς ἡμετέρας· καὶ εἰδὺς ἐποιήσαμεν σοὶ τὸ παρὸν τῆς διάπρασεως ἐγγράφον· ἵνα ἔχῃς αὐτὸν εἰς ἐξουσίαν. ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. καὶ διδῶμεθα σοὶ ἁδιαν τοῦ τοιοῦτου χωραφίου· σὺ, καὶ τοῖς μέλλουσιν ἔλθειν μετὰ σε ἐν τῇ προγραφείσῃ μονῇ τοῦ πουλεῖν. χαρίζειν· ἀνταλλάττειν. καὶ πάντα ποιεῖν. εἰς αὐτὸ καὶ ἐξ αὐτοῦ αὐθεντῶς καὶ κυρίως· ὅσα οἱ θεοὶ καὶ θειώτατοι νόμοι παρακελεύουσιν. μὴ παρὰ τινος κολυμμένος μήτε παρ ἡμῶν αὐτῶν, μὴ τῆς τῶν ἡμετέ-

† Signum manus Ursi filii quondam Nicolai filii presbyteri Hugonis.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Ioannes filius presbyteri Hugonis, et presbyter Ioannes filius quondam Leonis Ursetti, et Rogerius filius notarii Nicolai, et Ursus filius Nicolai filii presbyteri Hugonis, qui signa venerandae et vivificae crucis exaravimus; nos autem Ioannes filius presbyteri Hugonis, et ego Ioannes presbyter propria nostra manu etiam paterna nostra cognomenta scripsimus, Rogerius vero, et Ursus manu notarii, de propria nostra sententia et libera voluntate, nulla vi, necessitate, aut aliquo vetito modo compulsi, condimus et facimus tibi domino Gulielmo piissimo praefecto venerabilis ecclesiae S. Patris nostri Phantini hoc absolutae et purae venditionis instrumentum, quo in veritate et iustitia declaramus a praesenti hora iam vendidisse et perfecto iure dominii tibi renunciassse praedium irriguum, situm in pertinentiis civitatis Circlarii ubi dicitur Colphus, quod de paterna hereditate mihi presbytero Ioanni filio presbyteri Hugonis, ac nobis Rogerio et Urso etiam de paterna nostra hereditate obvenit. His autem finibus comprehenditur: ad orientem praedio sito trans Curtitzellum, et ripa fluvii; ad occidentem fundo suprascriptae ecclesiae S. Phantini; ad septentrionem praedio eiusdem ecclesiae; ad meridiem via publica, ubi clauditur. Hoc praedium his quatuor finibus conclusum, simul cum ingressu et egressu vendidimus tibi pretio inter nos convento et approbato solidorum aureorum duorum, quo de tuis in nostras manus recepto, statim fecimus tibi praesens venditionis instrumentum, ut ipsum habeas in tua potestate a praesenti tempore in futura secula: et concedimus tibi, et iis qui post te venturi sunt in suprascripto monasterio facultatem ipsum vendendi, donandi, permutandi, et in eo ac de eo faciendi iure pleni et perfecti dominii omnia quae sacrae divinaeque leges praescribunt, absque ullo omnino impedimento, nec pro parte nostra, neque ullius ex

ρων κληρονομῶν· μὴ ἑτέρου ξένου προσώπου· ἐὰν δὲ
Φανῇ, τίς ποτε κερὼ εἴ χρωνω· καὶ ζήτησιν κοίτησιν,
εἰ ἀγωγὴν ὀφίλει ποιεῖν σοι κατὰ σοῦ· ἢ πρὸς τοὺς
μέλλωντας, ελθεῖν ἐν τῇ ρηθρησῇ μόνῃ· εἰσθασθαι
ἡμᾶς καὶ διέκδικαί σε αὐτὸ ἀπο παντός ἐναντιομένου·
καὶ σὲ ἀξίμιον καὶ ἀνεῷχλητον διαφυλάττειν· εἰ δὲ
τῷτο οὐ ποιῆσωμεν· ἃ διάστροφῇ τια χρῖσθμεθα·
σχῇ το ἀναθεμα· παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου
πνεύματος· καὶ εἰς πλεον ἐσθῶμεθα εἰς τὸ διμοσιον νο-
μισματα λς'. καὶ πρὸς σὲ τὸ τοῖμμημα εἰς τῷ δι-
πλων· τοῦτο δὲ πληρῶς διαμενέτω· ἡ τοιαύτη τε-
λεῖα καὶ καθαρά διαπρασις στέραϊά βαίβαια καὶ ἀ-
παρασαλευτος εἰς τοὺς αἰῶνας· γραφὴν χειρὶ λέοντος
νοταρίου ὁ ἀπο τῆς πόλεως καλοβερρου δι ἐπιτρω-
πης νίκολαου διακονου καὶ ταβουλαρίου ἀστέρως κήρ-
κλαριου μηνι ἀπριλιῳ ἰνδικτιωνι ζ'. τοῦ ἐτους ςχλζ'·
παρούσια, ἀξιωπίστων μαρτυρων.

† γερβάσιος χαβήτης καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν στρα-
τηγός μαρτυρ ὑπέγραψα δια τοῦ σταυρου.

† ἀλέξανδρος βονάτζου μαρτυρ ὑπέγραψα δια τοῦ
σταυρου.

† Ego Nicolaus filius Rogerii testis interfui.

† σμφρεῖδος κριτῆς κηκλαρίου μαρτυρ ὑπεγραψα
δια τοῦ σταυρου.

† ὁ νοταριος ἰορδανῆς καὶ κριτῆς κατὰ τὴν ἡμε-
ραν μαρτυρ ὑπεγραψα οἰκεία χηρι.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 82.)

nostris heredibus, aut alterius extraneae personae.
Si quis vero aliquando apparuerit litem, controver-
siam, aut molestiam illaturus tibi, aut futuris prae-
fectis memorati monasterii, teneamur antestare, et
tui defensionem suscipere ab omni contraria persona,
teque immunem ab omni damno et molestia prae-
stare. Quod si id non fecerimus, aut nos facti poe-
nituerit, maledicti simus a Patre, et Filio, et Spi-
ritu Sancto, et insuper poenae nomine solvere te-
neamur publico Fisco solidos sex et triginta, et tibi
duplum pretii; et nihilominus ratum, firmum et
immutabile in secula permaneat huiusmodi purae et
absolutae venditionis instrumentum, scriptum manu
Leonis notarii civitatis Colubrarii de mandato Nico-
lai diaconi et tabularii civitatis Circlarii, mense
aprili, indictione VII, anno 6697, praesentibus fide
dignis testibus.

† Gervasius Chabites pro tempore Strategus te-
stis per crucem subscripsi.

† Alexander Bonatzus testis per crucem sub-
scripsi.

† Samfredus Iudex Circlarii testis per crucem
subscripsi.

† Notarius Iordanes Iudex pro tempore propria
manu testis subscripsi.

CCXXVII.

1190 — Indict. (VIII).

*Andreas Tucharus eiusque filii sibi consociant presbyterum Gregorium Zeminitum et ipsius fratrem ac heredes
ad excolendum praedium acceptum a monasterio S. Phantini.*

† σίγνον χειρὸς ἀνδρεου υἱοῦ βασιλείου τουχαρου·
† σίγνον χειρὸς κωνσταντίνου υἱός αὐτοῦ· † σίγνον
χειρὸς ἰωάννου υἱός αὐτοῦ· † σίγνον χειρὸς λεοντος υἱός
αὐτοῦ· Ἐπιδῆπερ ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω προγραφέντες οἱ
τὰ σίγνα τῶν τιμῶν καὶ ζωδοποιῶν σταυρῶν οἰκείας
χερσεῖν καδυπογράφαντες· ἐν τῷδε τῷ ὕφει ἐκουσίως
καὶ ἀμεταμελήτως δίχα πάσεις βίας τε καὶ ἀνάγκης
καὶ παντός ἀπηγωρευμένου τρόπου δεῖλον ὅτι φενῶ-
μεθα ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω προγραφέντες ὡς ὅτι ἐποιή-

† Signum manus Andreae filii Basillii Tuchari.
† Signum manus Constantini filii ipsius. † Signum
manus Ioannis filii ipsius. † Signum manus Leonis
filii ipsius. Nos suprascripti, qui signa honorabilis et
vivificantis crucis propriis manibus exaravimus in
hoc instrumento, sponte et immutabiliter, sine quavis
vi et necessitate vetitaque ratione, declaramus prae-
sentem condere securitatis chartulam tibi presbytero
Gregorio filio cognominati Zeminiti, tuisque here-

σκιμεν τὸ παρόν ἐγγράφον ἀσφαλιστικὸν πρὸς τὸν
πρεσβύτερον γρηγόριον τοῦ ἐπιλεγόμενου ζεμινίτου καὶ
πρὸς τοὺς σοὺς κληρονομοὺς καὶ διαδοχοὺς. ὥς ὅτι
ἀνάλαβόμεν ἀπο τῶν χωραφίων τῶν διακρατιμάτων
τοῦ αἰγίου Φαντίνου ἐκ προσταξέως τοῦ ἐνδωξωτάτου
καππελλανου τοῦ ἁγίου ἡμῶν αὐθεντοῦ ριγῶς, κυ-
ροῦ βαναλδου ὃς καὶ τῷ ἐγγράφον μοι ἐποίησε ὑπαρ-
χει δε ὁ περιορισμὸς τοῦ τιούτου χωραφίου ἀπο μὲν
ἀνατωλας σύνορον τοῦ καστρου Φαγου ἀπὸ δὲ δυσείως
εἰσὶν τὰ κέντρα τὰ ἄπερ ἐκέντρήσαν οἱ μοναχοὶ τοῦ
αἰγίου νικοδήμου· ἐκ δὲ νωτοῦ ὁ ποταμὸς· ἀπο δὲ
ἄρκτρου ὁ ἄρμος· καὶ συνκλήει. ἵνα κεντρώμεν τοῦς
ἀγριελλαιούς καὶ τῇ δὴ ἑτέρῳ ὁ τόπως ἐλάχεν καὶ
ἀπιδας· καὶ ὑπερ τοῦτων ἔδυσamen σε ἀδελφούς καὶ
κληρονόμους σου εἰς τὸ μέρος μου. ἵνα μου βοηθή-
σεται εἰς τὰ κέντρα καὶ ἄπεξαι τὸν τόπον καὶ εἰς
ἐνφάνιαν ποιῆσαι καὶ μετὰ τῇν μύρισιν ὁ κυριοσωπος
τὸν τόπον . . . ἵνα μυράσωμεν τῷ μέρος χωραφίου
καὶ ἡμεροδένδρων ἐν ἰσότητι· ἀπόστρεψιν μοι εἰς τὴν
ἐξοδὸν τοῦ τῶπου τὰρία τέσσαρα. καὶ τουτω ἐποιή-
σαμεν ἐνωπίον ἀξιολογῶν καὶ ἀξιοπιστῶν μαρτυρῶν.

† δανιήλ ποτιριτῆς τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶ. †
γεώργιος. . . . υἱοῦ γρηγορίου μανδிலου μαρτυρ.
† ἰωάννης υἱοῦ γρηγορίου μανδிலου μαρτυρ. † ἀνδρέας
πασταπας μαρτυρ. † νικολαὸς πασταπας μαρτυρ.
† ἀνδρέας υἱοῦ ἀντωνίου μαρτυρ. † ἰωάννης νοταριος
ο τοῦ κληριμούντου τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶ.

† ἐγγράφη τὸ παρόν ἐγγράφον ἔτους ςχζή·

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 88.)

dibus et successoribus, quoniam accepimus unum
ex praediis in pertinentiis sancti Phantini, de man-
dato domini Ranaldi gloriosissimi capellani sancti
domini nostri Regis, qui Ranaldus instrumentum
mihi fecit. Est vero huiusmodi praedium ita circum-
scriptum: ab oriente (*exstat*) confinium castri Fagi;
ab occidente arbores, quas monachi sancti Nicode-
mi inseverunt; a meridie flumen; a septentrione
Armus, et clauditur. (*Hoc vero pacto habuimus*), ut
insereremus oleas sylvestres, et quascumque alias
arbores praedium continet, nec non pyros. Propterea
te, fratrem et heredes tuos nobis adiunximus, qui
nobis opitulemini in praedictis arboribus inserendis,
et in fundo expoliendo ac detergendo. Post partitio-
nem vero initam cum praedii domino, partem
(*quae nobis obtigit*) praedii et arborum fructiferarum
aequaliter dividemus, et pro expensis solvetis mihi
quatuor tarenos. Id autem fecimus coram egregiis et
fide dignis testibus.

† Daniel Topoterites quae supra testor. † Geor-
gius. . . . filius Gregorii Mandili testis. † Ioan-
nes filius Gregorii Mandili testis. † Andreas Pa-
stapa testis. † Nicolaus Pastapa testis. † Andreas
filius Antonii testis. † Ioannes notarius Clarimontis
filius quae supra testor.

† Scriptum est praesens instrumentum anno 6698.

CCXXVIII.

1191 — Indict. IX — Colubrarii.

*Ioannes de Asberno vendit ducalis octo et viginti ecclesiae S. Nicolai de Paratico portionem vineae
positae in agro Colubrarii.*

† σιγνον χειρὸς ἰωαννου τοῦ ασβέρνου οικείτωρ χῶ-
ρας καλοβράρου.

καὶ γὰρ ὁ προγεγραμμένος ἰωάννης· ὁ τὸ σίγνον τοῦ
τιμείου καὶ ζωοποιῶν σταυροῦ ἐν τῇ παρουσῇ χαρτῇ
ποιῶνς οικεία μου βούλη καὶ ἀλλῇ προερεσει. ἐν τῇ
τηαυτῇ χαρτῇ φαίνωμαι καὶ γὰρ· πούλωντα πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου νικολαου τῆς παράτικης· ἐν
πετξην ἀρρεμαμπέλον. ἀτινα ἔχω εἰς τὴν διακρατη-

† Signum manus Ioannis de Asberno habitatoris
civitatis Colubrarii.

Ego suprascriptus Ioannes, qui signum veneran-
dae et vivificae crucis in praesenti instrumento exa-
ravi, de propria mea sententia et bona voluntate
hac chartula declaro vendere ecclesiae S. Nicolai
de Paratico unam portionem vineae incultae, quam
possideo in pertinentiis Colubrarii ubi dicitur flu-

σιν τοῦ καλοβάρου εἰς τοπον λεγόμενον του πετα-
μοῦ σίγνου· διὰ τιμῆς δουκατων ἡκωσι ὁκτώ· καὶ
συνωρίζεται δὲ τὴν αὐτὴν ἀρρεμαμπέλον οὗτος· ἀνά-
τολάς μὲν τὸ μύλον· τῆς προγεγραμμένης ἐκκλησίας
του ἁγίου νικολαου. δυσμὰς δὲ παλιν· τὴν ἀμπέλον
του πρεσβυτερου κοστα. υἱος του λεοντος σιμίω. βορρ-
ε δὲ τὴν ἀμπέλον τῆς ἐκκλησίας μεσυμυρίας δὲ τὴν
οδὸν ἀτίνα ἀναβένει ἀπο τοῦ πωταμου. καὶ υπάγει.
διαπλησιον τοῦ πούληθέντος ἀρρέμαμπέλου. καὶ συν-
κλῆ τετραμερὸς σὺν εἰσόδῳ τε καὶ ἐξόδῳ αὐτου. καὶ
καθὼς περιέχει τὴν κλουσαν μου ὡθεν λαβὼν καγῶ
ο προγραφὴν ἰωαννης τῆν προγραφῆσαν τιμὴν παρα
τοῦ ἡγουμένου νιφου. ἐπίησα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τὴν
παρούσαν ταυτὴν ἐγγράφον· τελειαν καὶ πλήρηστα-
την· του ἔχει καὶ κρατεῖν τὴν ἐκκλησίαν παντοτε
εἰς αἰῶνα αἰώνων πούλειν χαρίζην καὶ ποιὴν τῶν αὐ-
τοῦ θέλῃσιν, ὅς τῆν ἐξουσίαν καὶ τὴν κυρίαν. παρ ε-
μου εἰσιῖφως. μὴ κολουωμένος παρα τινος εἰν δε πωτὲ
καίριῳ εἰ χρονῳ φανεί τις ζητήσιν. εἰ ἀγωγὴν κατα
τὴν ἐκκλησίαν ποιήσῃ· εἴσταμαι ἐγὼ του διεκδικᾶν
αὐτο ἐκ παντός προσώπου· καὶ ἀζημιωτον ποιῆσαι·
εἰ δὲ πρὸς ἀνατρωπὴν ποιήσωμαι· ὁμολογῶ καγῶ του
ζημιουσθαι ἐγὼ τε καὶ ο ζητῶν αὐτὸ ἐν το φίσκῳ
ριγάτα λς, ἡθ οὕτως. μενέτω ἀπαρασάλευτον πα-
ρουσία ευρεθέντων ἀξιωπίστων μαρτυρων. γραφὴν δια
χειρὸς πρεσβυτερου γουλιελμου. ετους ςχζθ'. ἰνδι-
κτιωνος θ'.

† ο τοῦ καλοβάρου κριτῆς Ἰωσφρεδος μαρτυρ
υπεγραφα διὰ του σταυρου.

† ο του καλοβάρου καὶ αὐτος κριτῆς ὁν μαιστωρ
ἰωαννης χαλκεῦς μαρτυρ υπεγραφα ὁμοίως.

† ο κυρ γουαλτεριος υἱος του κυρ ρογερίου μαρ-
τυρ υπεγραφα δια τοῦ σταυρου ὁμοίως.

† ο κατα τὴν ἡμερὰν στρατηγὸς καλοβάρου ρο-
γεριος μανδατωρ μαρτυρ υπεγραφα δια του σταυρου.

† ο κυρ γουιδος καβαλλέρης μαρτυρ υπεγραφα.

† ο κυρ ἀλεξάνδρος υἱος του κυρ γουλιελμου κουρ-
σάρης μαρτυρ υπεγραφα.

† ego robertus de pulemo testis sum.

† πρεσβύτερος λεων του κυρ σεργίου μαρτυρ υπε-
γραφα δια τοῦ σταυρου.

† πρεσβύτερος τωλωμαῖος υἱος του πρεσβυτερου
λεοντος μαρτυρ υπεγραφα ὁμοίως.

† ο πρεσβύτερος βαρισιάνος μαρτυρ υπεγραφα δια
του σταυρου.

men Signi, pretio ducatorum octo et viginti. Sunt
autem fines eiusdem vineae incultae: ad orientem
molendinum suprascriptae ecclesiae S. Nicolai ;
ad occidentem vinea presbyteri Constae filii Leonis
Simii; ad septentrionem vinea ecclesiae ; ad meri-
diem via , quae ascendit a flumine et vadit iuxta
vineam quam vendidi, et clauditur his quatuor fi-
nibus , cum ingressu et egressu , et sicut compre-
hendit clausuram meam. Quum igitur ego suprascri-
ptus Ioannes accepissem antedictum pretium ab he-
gumeno Nipho , feci ecclesiae praesens venditionis
plenae atque perfectae instrumentum , ut ecclesia
semper et in secula seculorum habeat et possideat
ipsam (vineam) cum facultate vendendi, donandi, et
faciendi quidquid voluerit, utpote quae dominium et
potestatem a me accepit, absque ullo impedimento.
Si quis vero aliquo tempore apparuerit volens litem
aut quaestionem ecclesiae inferre , debeam obsta-
re , eamque defendere a qualibet persona et ab
omni damno immunem praestare. Si autem contra-
rium fecerim, poenae nomine solvere tenear Fisco
tam ego, quam ille qui litem moverit, regales sex
et triginta ; et nihilominus ratum maneat praesens
instrumentum factum coram fide dignis testibus, qui
interfuerunt, et scriptum manu presbyteri Gulielmi
anno 6699, indictione IX.

† Goffredus Colubrarii iudex testis per crucem
subscripsi.

† Magister Ioannes Ferrarius et ipse Colubrarii
iudex testis similiter subscripsi.

† Dominus Gualterius filius domini Rogerii testis
item per crucem subscripsi.

† Rogerius Mandator pro tempore Colubrarii
Strategus testis per crucem subscripsi.

† Dominus Guido Caballarius testis subscripsi.

† Dominus Alexander filius domini Gulielmi Cur-
saris testis subscripsi.

† Presbyter Leo filius domini Sergii testis per
crucem subscripsi.

† Presbyter Ptolomaeus filius presbyteri Leonis
testis similiter subscripsi.

† Presbyter Barisanus testis subscripsi per cru-
cem.

† ὁ κυρ γραδάλανες υἱος τοῦ κυρ αλεξάνδρου τοῦ
μονδοῦ μαρτυρ υπέργραφκ.

† ego filippus filius tholomei testis sum.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 83.)

† Dominus Gradalaues filius domini Alexandri de
Mondo testis subscripsi.

CCXXIX.

1192 — Mense Ianuario — Indict. X.

Testamentum Gervasii filii defuncti Ioannis Chabitae.

† Ἐν ονοματι τοῦ πατρὸς. καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
αγίου πνεύματος. καγὼ γεββάσιος γνυσίος υἱὸς τοῦ
ἀποικωμένου ιωάννου τοῦ ἐπιλεγωμένου χαβήτου ἐν
νόσω βαρυτατῇ περίπεσῶν καὶ τὴν ἀδράαν τομήν
τοῦ θανάτου πτωοῦμενος ἕως οὗτο κύριος τοῦ ἰδίου
μου λογησμοῦ καθήσταμαι καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς φραί-
νας ἐρρωμένηας καὶ σώας ἔχω. Θέλω καὶ βούλομαι
ὅπως μετὰ τὴν ἐμὴν ἀπόβίωσιν γενεσθῶ οὕτως. ἐν
πρώτοις οὖν ἐπιτρέπω ὅπως δωδήτω ὑπὲρ ψυχῆς
μου σωτηρίας νομισματα δώδεκα. ὁμοίως καὶ ὑπὲρ
ψυχῆς σωτηρίας τῆς μακαριωτάτης μητρως μου
ρηγίνας εἰς τὸν πανσπεπτον ναὸν τοῦ σοτηρίου πατρός
ἡμῶν Φαντινίου τὴν μεγαλὴν ἀγαιλάδαν. ὡσαύτως καὶ
τῇ ἐμῇ ἀνεψία κωνσταντίζα ἀγαιλάδαν μίαν. καὶ χοι-
ριδίον μίαν καὶ πρῶτα καὶ ἀιγιδία κίνα δέκα.
περὶ δὲ τῶν ἐτέρων πρωβάτων. χοιρηδίων. βοιδίων.
καὶ ἀιγιδίων, σὺν τῷ ὀνίκῳ. ἔστωσαν τῆς ἡμῶν γυ-
νῆς μαρίας. καὶ τῶν τριῶν παιδῶν μου τῶν ἀρβῆ-
νων. λέγω δη. ιωάννου, καὶ οτοῦ, καὶ γουλιελμου.
ὁμοίως καὶ τὸν οἶκον ἐν ᾧ κατοικῶ σὺν τῶν ξυλοβα-
δίων καὶ ὁ οἶκος κενός ἔστω τῆς γυνῆς μου μαρίας,
καὶ τριῶν παιδῶν μου τῶν ἀρβῆων. περὶ δὲ τῶν
δωδεκάτων νομισμάτων. ἐξ ὧν ἔκρινα ὑπὲρ ψυχῆς
μου σωτηρίας ἐπιτρέπω οὕτως. ἵνα δωδῇτω ἐξ αυ-
τῶν. εἰς τὸν ναὸν τοῦ σοτηρίου πατρός ἡμῶν Φαν-
τινίου. ἐν ᾧ μελλεῖ κοιθεσθαι τὸν ἁμαρτολὸν μου σῶμα
νόμισμα εἰς. ὁμοίως καὶ εἰς τὴν μεγαλὴν ἐκκλησίαν
τῆς ἐπισκοπῆς κίνα δινάρια δώδεκα. ὁμοίως τῷ πνευ-
ματικῷ μου πατρὶ ἱερομονάζωντι ἀνάστασιω δινάρια
ιβ'. καὶ ταῖς καλογραιαῖς τῆς μονῆς τοῦ σοτηρίου πα-
τρός ἡμῶν νικολάου τῆς νοῦδας, δινάρια. ιβ'. καὶ τῇ
σουριανῇ ἡ ἀνεψία τῆς καλογραιας μάρθας δινάρια
ὀκτώ. ὡσαύτως καὶ τῷ ἱερομονάζωντι τῆς μονῆς τῆς

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego Gervasius legitimus filius defuncti Ioannis cogno-
mento Chabitae, cum in gravissimum morbum inci-
derim, et timeam ne mors acuto suo gladio in me
ingruat, dum mentis meae compos sum, animumque
validum ac sanum habeo, volo et mando, ut post
meum obitum fiant quae sequuntur. In primis dispono
ut pro animae meae salute dentur numismata duode-
cim. Item et pro salute animae beatissimae memoriae
matris meae Reginae (detur) venerabili templo serva-
toris patris nostri Phantini maior vacca. Item et con-
sobrinae meae Constantiae vacca una et sucula una,
et oves et capellae recens natae decem; reliquae
vero oves, porcelli, vituli et capellae cum asino
sint uxoris meae Mariae et trium filiorum meorum,
videlicet Ioannis, et Odonis, et Gulielmi. Item et
domus quam incolo cum ligneo pavimento, ac do-
mus nova sint uxoris meae Mariae et trium filiorum
meorum. De duodecim vero numismatis, quae animae
meae saluti destinavi, hoc modo dispono, ut detur
ex his templo servatoris patris nostri Phantini, in
quo corpus mei peccatoris sepeliendum erit, numisma
unum. Item et maiori ecclesiae episcopali denarii
duodecim recens cusi. Item spirituali patri meo
monacho Anastasio denarii duodecim. Et monia-
libus monasterii servatoris patris nostri Nicolai de
Nuda denarii duodecim. Et Surianae consobrinae
monialis Marthae denarii octo. Item et presbytero

ἀγίας Θεοτοκου τῶν ἀρμυων. διναρια. δ'. καὶ ταῖς
καλογραιαῖς τῆς αὐτῆς ἀγίας μονῆς διναρια. δ'. ὁ-
μοίως καὶ . . . . . τοῦ κοποιῶντος ἐν αὐτῇ
μονῇ διναρια. δ'. καὶ εἰς τὴν μονὴν τῆς σαβοκίνας
διναρια. δέκα. ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀρχιστρα-
τηγού μιχαήλ. . . . καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ λέοντι ὁ
διηκονητής ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ. διναρια. δ'. καὶ εἰς τὸ
ξενοδοχεῖον τοῦ ἀγίου βηθου. διναρια. κ'. ὁμοίως καὶ
ταῖς καλογραιαῖς τοῦ ἀγίου Φαντίου διναρια ἰκωσι.
καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀγίου ἰουλιανού. διναρια. η'.
καὶ τῷ καππελλανῷ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. διναρια.
η'. καὶ τῇ ἰδία μου τῇ πτωχομουνδα. δυγατρι. .
. . . . . διναρια. . . . καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ ἰωαννῇ
τοῦ μιλιωτου. διναρια. ιβ'. καὶ τῷ ἐξαδελφῷ μου
πρεσβυτέρῳ ἰωαννῇ χαβητη. διναρια. ιβ'. καὶ τῷ
πρωτοπαπᾷ ἰωαννῇ διναρια. . . . καὶ τοῖς ἱερευσιν
γρίκους τε καὶ λατινοὺς. τοὺς μέλλοντας ἐπιτελεῖν
τὴν κοιδίαν μου. ἐξωδιαξέσθαι αὐτοῖς νομίσματα β'
δύο. καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἀγίας Θεοτοκου τοῦ κοσμᾶ
θηναρια. δ'. καὶ ταῖς καλογραιαῖς τῆς αὐτῆς μονῆς
διναρια. δ'. περὶ δὲ τῶν ἐναπαμεινωτῶν ρηθεντων
νομισμάτων. ἐξ. . . . . ἱερεὺς ἵνα ποι-
οῦνται. ἐξ αὐτῶν. λειτουργίας. καὶ εὐχεσθαι ὑπὲρ
ψυχῆς μου σωτηρίας. καὶ τὰ νομίσματά μου τοῖς
πτωχοῖς. . . . . περὶ δὲ τῆς ὑπο-
στάσεως κλοιρονομικῆς· ἐπαφίω τῇ ἀνεψία μου κων-
σταντζα. ἀμπελων. ρήξες διάκωσιας ἐν τῷ ἀμπελίῳ
μου, ὅπερ ὑπάρχει ἐν τῷ . . . . . ἀρχοῖ
ὁμοίως καὶ εἰς τὸ ἀμπελίον μου τῆς πουργούρας· ἐ-
παφίω αὐτῇ ἀμπελῶν ρήξες. ἑκατὸν. καὶ οὕτως.
ἐὰν τελευτῇ. ἡ ρηθῆσα κωνσταντζα ἀνευ κλοιρονο-
μοῖας ἵνα διαμενέτω ἡ ρηθῆσα ὑπόστασις. τοῖς ἑμοῖς
παιδῶν τῶν ἀρραίνων περὶ τῶν ἐτέρων ἀμπελίων
ἡγουν τὸ ἀμπελίον τὸ ἐρωμενον τοῦ κληρματος τοῦ
Φαρίνου. καὶ τὸ ἀμπελίον. ὅπερ ἔχω εἰς τὸ ματυ
πλησίον τοῦ ἀμπελίου τοῦ ἐξαδελφου μου πρεσβυτε-
ρου ἰωαννου χαβητου. καὶ τὸ ἀμπελίον ὅπερ ἔχω εἰς
τὸ γουάλληάρδον πλησίον τοῦ ἀμπελίου. καὶ ἀποι-
χωμενον. οὐβου τοῦ σαλερινου. καὶ τὸ ἀμπελίον ὅπερ
ἔχω εἰς τὴν πουργούραν πλησίον τοῦ ἀμπελίου καὶ
ἀποιχωμενον νικολάου καβαλλαρίου. ταῦτα πάντα
ἐπαφίω τῇ γυνὴ μου μαρια. καὶ τοῖς τέκνοις μου τοῖς
ἀρραῖνοις ἔχω δὲ καὶ χωραφία ὑποκάτω τοῦ ναοῦ τοῦ
ἀρχιστρατηγού μιχαήλ λαχοῖδια δύο πλησίον τῆς
διμοσιᾶς οδοῦ τὸ μὲν, εἰς ἔχω αὐτὸς πατρικῆς μου

monacho monasterii sanctae Dei Genitricis de Ar-
mis denarii quatuor. Et monialibus eiusdem sancti
monasterii denarii quatuor. Item et . . . . .
qui eidem monasterio inservit denarii quatuor. Et
monasterio Sabocinae denarii decem. Item et tem-
plo Michaelis caelestis militiae principis. . . . .
Et presbytero Leoni eiusdem templi diacono denarii
quatuor. Et hospitio S. Viti denarii viginti. Item et
monialibus S. Phantini denarii viginti. Et templo
S. Iuliani denarii octo. Et capellano eiusdem eccle-
siae denarii octo. Et propinquae meae Ptochomundae
filiae . . . . denarii . . . . Et presbytero Ioanni
Milioti denarii duodecim. Et fratris mei filio presby-
tero Ioanni Chabitae denarii duodecim. Et protopapae
Ioanni denarii . . . . Et presbyteris graecis ac la-
tinis meas exsequias curaturis solvantur numismata
duo. Et templo sanctae Dei Genitricis de Cosma de-
narii quatuor. Et monialibus eiusdem monasterii de-
narii quatuor. De reliquis vero numismatis . . .
(lego) sacerdotibus ut missas ex his celebrent, et
orent pro animae meae salute, et numismata mea
pauperibus . . . . . De bonis vero ad heredita-
tem pertinentibus relinquo consobrinae meae Con-
stantiae vites ducentas in vinea mea sita in . . . .
. . . . Item et in vinea mea de Purpura relinquo
eidem vites centum; et si dicta Constantia sine
heredibus moriatur, spectent haec bona ad filios
meos mares. Reliquas autem vineas, videlicet vi-
neam quae dicitur de Clausura Farini, et vineam
quam habeo in Maty prope vineam nepotis mei pre-
sbyteri Ioannis Chabitae, et vineam quam habeo ad
Gualliardum prope vineam defuncti Hugonis de Sa-
lerno, et vineam quam habeo ad Purpuram prope
vineam demortui Nicolai Caballarii, has omnes in-
quam vineas relinquo uxori meae Mariae et meis fi-
liis maribus. Insuper possideo praedia duo in inferio-
ri parte templi S. Michaelis caelestis militiae ducis
apud viam publicam, quorum unum ex paterna
hereditate possideo, alterum situm sub Area in seu-

κλαιορονομίας τὸ δὲ ἕτερον ὅπερ ὑπάρχει ὑποκάτω τοῦ
 ἁλωνίου. ἔχω αὐτὸς Φιον. ἀπο τοῦ αὐθεντοῦ. κυροῦ
 βαϊμάριου. ἔχω δὲ ἕτερον χωράφιον εἰς τὸ χεῖμαρρον
 τοῦ τρεκτοπυλου. ὅπερ ἔχω αὐτὸς πατρικῆς κλοι-
 ρονομίας. ὅπερ μυράζω αὐτὸς. μετὰ τοῦ ἑξαδελφου
 πρεσβυτερου ιωαννου χαβητου. καὶ τοῦ μηχαηλ τοῦ
 κανδου. ἔχω δὲ ἑτέρα χωράφια εἰς τὸ μαστηκῶ. πλη-
 σιον τὸν χωράφιον. τὸ μὲν ἐν λαχοι. τῶν τοῦ βουρ-
 ζωνουτου. τὸ δὲ ἕτερον. πλησιον τοῦ χωράφιου πρω-
 τοπαπα ιωαννου. ομοίως ἔχω χωράφια εἰς τὰ πα-
 λαιὰ θερμὰ. πλησιον. καὶ συνέγγεις τοῦ χωράφιου.
 ὅπερ ἔδωκε. ἐν τῷ αὐτῷ τωπῳ. ὁ ἐλίου πατηρ. τῷ
 ιωαννῇ τοῦ Φιτεῦειν ἐν τῇ κολημβηθρα τοῦ βα-
 πτησματος. μυράζω αὐτὰ μετὰ τοὺς ἐμοὺς ἰδίους.
 ἔχω δὲ ἑτέρα χωράφια. εἰς τὸ πύρον τοῦ φραζα μοι-
 ράζω καὶ αὐτὰ μετὰ τοὺς ἐμοὺς ἰδίους. ὡσαύτως δὲ
 ἔχω. χωράφια. εἰς τὸν ἅγιον ἀρχιστράτηγον τοῦ
 λαυρετου. μυράζω καὶ αὐτὰ μετὰ τοὺς ἰδίους μου.
 ἔχω δὲ ἑτέρα χωράφια. εἰς τὸν τοπον τῆς βιγγιάρ-
 ρας. ομοίως ἔχω ἑτέρα χωράφια εἰς τὸν ἀππετζου-
 κλασον μυράζω καὶ αὐτὰ μετὰ τοὺς ἰδίους μου. ἔχω
 χωράφια εἰς τὸ τουβουλον τῆς πέτρας. πλησιον
 τοῦ χωράφιου ιωαννου . . . . . ἐπὶ ἀνα-
 τολικου μερους. καὶ τὸ χωράφιον τῶν τοῦ ιωαννου
 βισκωμιτος. ταῦτα μὲν τῶν ρηθέντων ὑποστάσεων.
 ἔχω αὐτὸς πατρικῆς μου κλαιορονομίας. καὶ μυράζω
 αὐτὰ. μετὰ τῶν ρηθέντων ἰδίων μου. τὸν τε. πρε-
 σβυτερον. ιωαννῇ χαβητην. ὁ ἐμὸς ἑξαδελφος. καὶ
 λοιπους. ἔχω δὲ ἑτέρα χωράφια ἐκ τῆς μητρικῆς μου
 κλαιορονομίας. εἰς τὸν γυάουκου. πλησιον τῆς ὁδοῦ ἣ
 ἀπάγουσα εἰς τὸν ἅγιον σεβαστιανον. καὶ ἀλλαχοῦν.
 μυράζω αὐτὰ μετὰ τοὺς ἰδίους μου τοὺς ἑξαδέλφους
 μου. ομοίως ἔχω χωράφια. εἰς τὸν καλλεντον. πα-
 τρώας μου κλαιορονομίας. πλησιον τοῦ χωράφιου τῶν
 τοῦ χρισιλίου. ὡσαύτως δὲ ἔχω ἑτέρα χωράφια. εἰς
 τὴν βαρβαρην. μητρικῆς μου κλαιορονομίας. καὶ πλη-
 σιον τῶν χωράφιων. τῶν τοῦ κυροῦ ράου ποκαυλι-
 νου. μυράζω αὐτὰ μετὰ τοὺς ἰδίους μου. ἔχω χω-
 ράφια εἰς τὸν κηκερελλον. πλησιον τῶν τοῦ βοιά-
 τζου. καὶ τὸν χωράφιον ὅπερ ὑπάρχει εἰς τὸ σαλή-
 κω. πλησιον τοῦ χωράφιου τῶν τοῦ αρτζέρι. καὶ
 αὐτὰ μητρικῆς μου κλαιορονομίας καὶ ἐπαφίω αὐτὰ
 τοῖς ἐμοῖς τέκνοις τῶν ἀρρένων. καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀνε-
 ψιῖς σῶα καὶ ὀλόκλοιρα. ἡγῶ τὰ τοῦ κηκερελλου.
 καὶ τοῦ σαλίκου. ταῦτα μὲν τῶν ρηθέντων χωρά-

dum teneo a dynasta domino Guaimario. Habeo
 autem aliud praedium apud torrentem Trectopili ex
 paterna hereditate, quod divido inter nepotem pre-
 sbyterum Ioannem Chabitam et Michaellem de Can-
 do. Habeo etiam alia praedia ad Masticum, quorum
 unum est situm prope praedia Burzonuti, alterum
 prope praedium protopape Ioannis. Item habeo prae-
 dia ad veteres Thermas prope fundum, quem in
 eodem loco prope baptisterium pater meus in em-
 phyteusim dedit Ioanni; haec praedia divido inter
 meos propinquos. Habeo etiam alia praedia in tran-
 situ Phraxae, quae divido inter meos propinquos.
 Item habeo praedia apud sanctum Michaellem de
 Laureto, quae divido inter meos propinquos. Habeo
 etiam alia praedia in loco Bingiarrae. Item habeo
 alia praedia ad Appetzuclasum, quae divido inter meos
 propinquos. Habeo praedia ad Tubulum lapideum
 prope fundum Ioannis . . . . . ab
 oriente, et fundum Ioannis Vicecomitis. Memorata
 bona ex paterna hereditate possideo et divido inter
 dictos meos propinquos presbyterum Ioannem Chabi-
 tam meum nepotem, et reliquos. Habeo etiam alia
 praedia ex materna mea hereditate apud Giabicum
 prope viam quae ducit ad S. Sebastianum et alibi,
 quae divido inter meos nepotes. Item habeo praedia
 ad Callentum ex paterna hereditate prope fundum
 filiorum Chryselii. Item habeo alia praedia ad Bar-
 baram ex materna hereditate prope fundos domini
 Rhai Populini, quae divido inter meos propinquos.
 Habeo praedia ad Cicerellum prope fundos Bonatzi, et
 praedium situm apud Salicum prope fundum Artzeri,
 et ipsa ex materna hereditate; quae integra et uni-
 versa relinquo meis filiis maribus et meis consobri-
 nis, videlicet ea quae extant ad Cicerellum et Sali-
 cum. Praedicta igitur praedia paternae et maternae
 hereditatis relinquo meis filiis maribus, et meis con-
 sobrinis et heredibus, ut ea habeant ac possideant,
 prout eruitur ex testamento beatissimae memoriae

Φίων πατρικῆς καὶ μητρικῆς κλοιρονομίας. επαφίω τοῖς ἐμοῖς τέκνοις των αρραίνων. καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀνεψίοις καὶ κληρονομίοις ἵνα ἔχωνται ἐξ αὐτῶν χωραφίων καὶ ἀναλαβωνται. καθά διλοποιοῖ. τῇν διάθεσιν. ἐν ἣ διατάξεν ὁ μακαριωτατος πατήρ μου καὶ πλοῖ . . . . . ἔχω χωραφία εἰς τὸ κορναρρον πλοισιον τῶν τοῦ χρισιλίου. καὶ θεοδώρου κεφαλίου. ὡς ἐπὶ ανατολικου μέρους. μυράζω αὐτὰ μετὰ τοῦς ἰδίους μου. ταῦτα μὲν τῶν προγραφέντων ὑποστάσεων ἀμπελιων χωραφίων ἔστω τῆς ἐμῆς γυνῆς. καὶ τῶν τριῶν παιδῶν μου. ἔχω δὲ οἰκοτοπον. εἰς τὸ μέσιν. μητρώας μου κλοιρονομίας. καὶ ἕτερον οἰκοτωπον πλησιον τῶν οἰκοτωπων τῶν τοῦ κηκερέλλου πατρως μου κλοιρονομίας ἐπιτρέπω οὕτως. ἵνα ἀπολάβωνται οἱ ἀνεψιοί μου τὴν μύραν αὐτῶν. καθὰ διλοῖ τὸ προκισύνφερων τῆς μητρός αὐτῶν. καὶ εἴ τι λυθῇ παρῆδραμιν. ἀπο τε κοινήτων ἀκοινήτων. καὶ αυτοκοινήτων πραγμάτων. ἔστω τῆς γυνῆς μου μαρίας. καὶ τῶν τριῶν παιδῶν μου τῶν ἀρραίνων. Ἰωάννου. καὶ ὅτου. καὶ γουλυάλλμου. ὅστις δὲ εὐρεθῇ ἐναντιούμενος. ἢ παρενοχλούμενος. ἔστω κτηραμένος παρὰ κυρίῳ θεῷ παντοκράτορι. κελεύω τοῦ εἶναι ἡ παρῶσα εὐτέλης μου διαταξέως. στερεὰ βραβεῖα καὶ ἀπαρσάλευτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἐπὶ παντός δικαστηρίῳ. καὶ ἐν τοῦτοις δὲ ἐπιτρωποῖς καταλυμπανῶ. τὸν τε τὸν κυρον ρογέριον τοῦ ρουσίτου. καὶ τὸν κμιστορα γριγύριον. καὶ τὸν κυρον ροπερτον τοῦ ἀμυρί. ἵνα ποιήσωσι ὑπὲρ τῆς ἀμαρτολῆς μου ψυχῆς πάντα καλῶς. καὶ οἷα ποιήσωσι. δῶσει αὐτοῖς κύριος ὁ θεός. ἐν τῇ ἐκκλήσει. ἥτις ἐγγραφει δια χειρὸς λεοντος νοταρίου τοῦ κασιανου δι ἐπιτρωπῆς ἰωάννου πρωποπῆκα καὶ ταβουλαρίου κηρκλαρίου μηγι ἰζνουαριῳ ἰνδικτιῶνος ι'. ἔτους 54' παρουσία μαρτυρων.

† ρικκαρδος υἱὸς ρικκάρδου μαρτυρ ὑπέγραφα δια τοῦ σταυροῦ.

† Ego bartolomeus de pustella iudex testis sum.

† ἀλέξανδρος Φαβάτζας μαρτυρ ὑπέγραφα δια του σταυρου.

† ρογέριος καρράνης μαρτυρ ὑπέγραφα δια του σταυρου.

† ἰωάννης ἱερεὺς χαβήτης μαρτυρ ὑπέγραφα δια τοῦ σταυροῦ.

† γουλλιελμος ἱερεὺς ὁ τοῦ λεοντος μαρτυρ ὑπέγραφα δια του σταυρου.

patris mei et. . . . . Habeo praedia apud Cornarrum prope bona Chryselii et Theodori Cephalii orientem versus, quae divido inter meos propinquos. Huiusmodi bona, vineae, praedia sint uxoris meae et trium filiorum meorum. Item habeo domum ad Mesin ex materna hereditate, et aliam domum ex paterna hereditate prope domos filiorum Cicerelli. Dispono ut fruantur consobrini mei sua portione, uti tabulae dotales eorum matris declarant. Et si qua ex mobilibus, immobilibus ac semoventibus oblivione praetermiserimus, haec spectent ad uxorem meam Mariam et tres filios meos mares Ioannem et Odonem et Gulielmum. Quisquis autem (*huiusmodi dispositioni*) obstiterit, atque refragatus fuerit, sit maledictus a domino Deo omnipotenti; et mando ut praesens humile meum testamentum firmum, validum et inconcussum usque ad finem seculorum sit apud quodcumque tribunal. Et ad haec executores relinquo dominum Rogerium de Rusito, et magistrum Gregorium, et dominum Robertum de Amyro, ut omnia pro me peccatore recte agant, et pro his quae fecerint retributionem eis dabit dominus Deus in die iudicii. Scriptum manu Leonis notarii de Caciono ex mandato Ioannis Protopapae et tabularii Circlarii mense ianuario, indictione X, anno 6700, coram testibus.

† Riccardus filius Riccardi testis subscripsi per crucem.

† Alexander Fabatza testis subscripsi per crucem.

† Rogerius Carranes testis subscripsi per crucem.

† Ioannes presbyter Chabita testis subscripsi per crucem.

† Gulielmus presbyter filius Leonis testis subscripsi per crucem.

† μαρτίνος λομβαρδός μαρτυρ υπεγραψα διὰ τοῦ
σταυροῦ.

† Martinus Lombardus testis subscripsi per cru-
cem.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 89.)

CCXXX.

1192 — Mense Martio — Indict. X — Messanae.

Eugenius de Calo et Ioannes de Rhegio tribuunt Mercurio filio Nicolai Hieracensis facultatem exstruendi molendinum ad flumen Praetorium sub annua praestatione medietatis proventuum solvenda baiulo Hieracensi.

† οἱ ἐπὶ τοῦ σεκρέτου εὐγένιος τοῦ καλοῦ, καὶ
ιωάννης τοῦ ρηγίου.

Κατὰ τὸν μάρτιον μῆνα τῆς Ἰνδικτιῶνος ι', δια-
τριυόντων ἡμῶν ἐν τῇ πόλει μεσίνης διὰ τὰς δεσπο-
τικὰς δουλείας, πρὸς ἡμᾶς ἐληλυθῶς σὺ ὁ κυρὸς μερ-
κούριος ὁ τοῦ μακαρίτου κυροῦ νικολάου τοῦ ἱέρακος
υἱός, ἡγήσω ἐκ υἱῶν οἰκοδομῆσαι ὑδρόμυλον ἐν τῷ
ποταμῷ τῷ λεγομένῳ πραιτοριάτῳ, τοῦ εἰς τὴν ἐ-
παρχίαν χωρὰς ἱέρακος, καὶ τέλλειν ὁ κατ' ἔτος λόγῳ
τῆς δεσπότης ἡμῶν πρὸς τὸν κατὰ τὸν καιρὸν ἐξου-
σιαστὴν ἱέρακος, τὸ ἡμῖσι τῆς συνεισφορᾶς αὐτοῦ,
ἐλεύθερον χωρὶς πάσης ἐξόδου. ἤξαντες οὖν ἡμεῖς τῇ
αἰτήσῃ σου. ὡς ἐποφελῆς τοῦτο ἴδοτες εἶναι πρὸς τὸ
δεσφρούριτον σέκρετον, ἐστέρξαμέν σοι τὸν τοιοῦτον
ὑδρόμυλον ποιῆσαι εἰς τὸν εἰρημένον ποταμὸν πραιτο-
ριάτον τοῦ τῆς ἐπαρχίας χωρὰς ἱέρακος, μετὰ πάσης
σου τῆς ἐξόδου καὶ οἰκονομίας. καὶ εἴ τι ἂν εἴη τὴν
τούτου συνεισφορὰν ἐν τῷ κατ' ἐνὶ χρόνῳ, παρέχειν
σε ἀκολύτως καὶ ἀπροφασίστως εἰς τὸν κατὰ τὸν και-
ρὸν ἐξουσιαστὴν ἱέρακος, τὸ ἡμῖσι. ἄτερ πάσης ἀνα-
βολῆς καὶ ἐξόδου. καὶ ὅσην ἂν ἐξοδὸν δεῖται ὁ αὐτὸς
ὑδρόμυλος κατ' ἑκάστον ἔτος. ἔσεται παρὰ σοῦ καὶ
παρὰ τῶν ὑπὸ σοῦ μελλόντων κατέχειν αὐτὸν κλη-
ρονόμων καὶ διαδόχων σου. καὶ αὐτῷ μὲν κατέχειν
τὸν αὐτὸν ὑδρόμυλον ἔσαι σὺ τὸ καὶ οἱ κληρονόμοι
σου ἐπὶ τέκνοις τέκνων σου καὶ διαδόχων. σωζωμένου
πρὸς τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐξουσιαστὴν τῆς χωρὰς
ἱέρακος τὸ ἡμῖσι τῆς συνεισφορᾶς αὐτοῦ ἐλεύθερον
πάσης ἐξόδου ὡς εἴρηται. καὶ μὴ ἔστω κανεὶς ἐμπο-
δίσων σε ἐν αὐτῷ, ἢ ἀφελῶν αὐτὸν ἀπὸ σοῦ ἢ ἀπὸ
ἐῶν σῶν κληρονόμων, ἐν ὅσῳ καὶ παρ' ὑμῶν διασώ-
ζεται πρὸς τὴν δεσπότην τὸ ἡμῖσι τῆς τούτου συν-

† Secretiae praepositi Eugenius de Calo et Ioan-
nes de Rhegio.

Mense martio, indictione X. Cum nos commora-
remur in civitate Messanae ad exigenda dominica
tributa, ad nos accessisti tu dominus Mercurius fi-
lius domini Nicolai Hieracensis beatae memoriae,
et petiisti ut a fundamentis aedificares molendinum
aquarium in flumine dicto Praetorio, in ditione
civitatis Hieracii, et solveres quotannis pro tri-
buto debito Dominae nostrae apud baiulum Hie-
racensem pro tempore medietatem proventus ipsius
liberam sine ulla expensa. Nos igitur obsecundan-
tes postulationi tuae, quia nobis visum est id pro-
desse aerario a Deo defenso, concessimus tibi ex-
struere dictum molendinum in memorato flumine
Praetorio, in ditione civitatis Hieracensis, tuis
prorsus expensis et administratione, et quisquis fue-
rit annuus inde proventus, huius dimidium ipse sol-
vas sine ullo impedimento ac praetextu, nullaque
mora et impensa baiulo Hieracensi pro tempore, et
quidquid oportuerit impendere singulos in annos pro
eodem molendino, solvatur a te et ab heredibus
et successoribus tuis post te illud possessuris. Et
sic habeas dictum molendinum semper tu et he-
redes tui et filii filiorum tuorum ac successores;
et libera ab omni expensa, uti dictum est, cedat
dimidia pars ipsius proventus baiulo pro tempore
civitatis Hieracensis. Nemo autem sit qui tibi in eo
impedimentum afferat, vel abducat illud a te sive
ab heredibus tuis, dummodo a vobis persolvatur

εισφοράς· καὶ ἐφθιάζειν ὑμᾶς τὸν αὐτὸν μύλον καὶ
ἐτούσιον ἀπὸ τοῦ οἰκείου ὑμῶν ὡς ἀνωτέρως δεδήλω-
ται· ὅθεν καὶ πρὸς πίστωσιν καὶ ἀσφάλειαν σοῦ καὶ
τῶν κληρονόμων σου, ἐποιήθη σοι παρ' ἡμῶν τὸ πα-
ρὸν ἀποδοτικὸν ἔγγραφον, γραφὲν μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι
τῆς προγραφείσι· ἐν τῷ 55 ἔτει· καὶ τοῖς ἡμετέροις
ἐπεκυρώθη χερσίν.

† εὐγένιος. † ἰωάννης ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 90.)

Dominae dimidia pars ipsius proventus, et reficia-
tur ipsum molendinum quotannis vestris expensis,
uti supra dictum est. Quamobrem ad fidem et secu-
ritatem tuam tuorumque heredum tibi a nobis prae-
sens concessionis chartula facta est, scripta mense
et indictione supradictis, anno 6700, et nostris ro-
borata est manibus.

† Eugenius. † Ioannes scripsi.

CCXXXI.

1192 — Indict. X — Colubrarii.

*Ioannes Nucarrita eiusque filius Rogerius vendunt ecclesiae S. Nicolai de Paratico portionem praedii
positi in agro Colubrarii.*

† σίγνον χειρὸς ἰωαννου νουκαρρήτου· εἰκείτωρ χω-
ρας καλόβραρου·

† σίγνον χειρὸς ρογερίου υἱος τοῦ πρόγραφεντος·
ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω προγεγραμμένοι οἱ τὰ σίγνα τῶν
τιμειῶν καὶ ζωοπιῶν σταυρῶν· ἐν τῇ παρουσίᾳ χαρ-
τῇ πίξαντες φαινόμεθα πωλῶντες· ἡμεῖς πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου νικολάου· τῆς παρατιχῆς· ἐν
πετζήν χωράφῃν ἅτινα ἔχωμεν εἰς τὴν διακρατῆσιν
καλοβράρου· εἰς τοπὸν λεγόμενον τῆς παρατιχῆς,
τοῦτο δὲ τὸ χωράφῃν πούλωμεν ἡμεῖς δια εἰκεία η-
μῶν βουλή καὶ καλῇ προερέσει· πρὸς τὴν ἐκκλησίαν
διὰ τιμὴν νομισμάτων χρυσοῦ δύο· καὶ συνορίζεται δὲ
τῇ αὐτῇ χωράφῃ οὕτως· ἀνατολὰς μὲν· χωράφῃν
τῶν υἱῶν τοῦ λεοντος σιμῶ· δυσμὰς δὲ χωράφῃν τῆς
αὐτῆς ἐκκλησίας· μεσσυριὰς τὸν μέγαν δρόμον· βο-
ρεας δὲ· ὁμοίως χωράφῃν· τῆς μεγάλης κυρίας καὶ
σύνκλη· τετραμερὸς σὺν εισόδῳ τε αὐτῆς ἐξόδῳ ὡθεν
λαβόν ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω προγεγραμμένοι τὴν προρ-
θεῖσαν τιμὴν παρὰ τῆς αὐτῆς· ἐκκλησίας, καὶ τῶν
ηγουμένων· ἡγουν ὁ ηγουμένος· καὶ ἐπονομαζον καὶ
ηγούμενος νίφον· ποιοῦμεν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τουτον
τῇ παρούσῃ ἐγγράφῳ τελείαν καὶ πληρεστάτην τοῦ
ἔχειν αὐτὴν εἰς ἅπαν αὐτῆς ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ
εἰς τὸ διδιναικὲς ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν εἰλειφὸς
μη κολυμμένος παρα τινος εἰ δὲ πωτὲ κείρῳ εἰ χρο-
νῷ φανεί τίς ζητήσῃ εἰ ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐκκλησίαν
ποιεῖν εἰστάμεν ἡμᾶς τοῦ διεκδικᾶν αὐτὴν ἀπὸ παν-

† Signum manus Ioannis Nucarritae incolae ci-
vitatis Colubrarii.

† Signum manus Rogerii filii praedicti Ioannis.
Nos suprascripti, qui signa sanctae et vivificae
crucis in praesenti instrumento exaravimus, decla-
ramus vendere ecclesiae S. Nicolai de Paratico unam
portionem terrae, quam possidemus in pertinentiis
Colubrarii in loco ubi dicitur de Paratico. Vendimus
autem ecclesiae huiusmodi praedium de pro-
pria nostra sententia et libera voluntate pretio so-
lidorum aureorum duorum. Sunt vero eius fines:
ad orientem praedium filiorum Leonis Simii; ad
occidentem praedium eiusdem ecclesiae; ad meridiem
via publica; ad septentrionem similiter praedium
magnae Dominae, et clauditur his quatuor partibus
designatum, cum ingressu et egressu. Quare nos su-
prascripti, accepto antedicto pretio ab eadem ec-
clesia, et ab eius hegumeno Nipho, facimus ecclesiae
praesens instrumentum plenae et perfectae venditio-
nis, ut amodo et in perpetuum habeat in sua potesta-
te memoratum praedium absque ullo impedimento,
quoniam dominium a nobis accepit. Si quis autem
aliquando litem aut quaestionem eidem ecclesiae
inferre praesumpserit, teneamur contra insurgere,
ipsamque defendere ab omni contraria persona. Quod

τὸς προσώπου· εἰ δὲ πρὸς ἀνατρωπὴν ποιησώμεν ἥστα-
μεν καὶ ὁμολογοῦμεν τοῦ ζημιουσθαι ἐν τῷ φίσκῳ ρι-
γάτα· λς'. εἰδ' οὕτω μένετω ἀπαρασαλευτὸν παρω-
σῖα εὐρεθέντων ἀξιώπιστων μαρτυρῶν· γραφὴν διὰ
χειρὸς πρεσβυτέρου γουλιέλμου. ἐτους 5ψ'. ἰνδικτιω-
νός ι'.

† ο τοῦ καλουραροῦ κριτῆς ἰωάννης χαλκεὺς μαρ-
τυρ ὑπεγράφη.

† ο τοῦ καλοβραροῦ κριτῆς ἰοσφρὲς τοῦ αἰοῦ
ἀρχαγγέλου μαρτυρ ὑπεγράφη διὰ τοῦ σταυροῦ.

† ὁ κατ' ἡμέραν στρατηγὸς καλουραροῦ ρογερῖος
παπα καλέκα μαρτυρ ὑπεγράφη.

† ὁ καστέλλανος μαρκαλδὸς μαρτυρ ὑπεγράφη.

† ο κυρ ρογερῖος υἱὸς τοῦ κυρ γουίδου μαρτυρ ὑ-
πεγράφη.

† ο κυρ κηβέλλος μαρτυρ ὑπεγράφη.

† ἰωάννης καρκατζίτα μαρτυρ ὑπεγράφη.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 84.)

si hoc facere neglexerimus, poenae nomine solvere
teneamur Fisco solidos regales sex et triginta ; et
nihilominus firmum remaneat hoc venditionis instru-
mentum factum coram fide dignis testibus, qui forte
interfuerunt, et scriptum manu presbyteri Gulielmi,
anno 6700, indictione X.

† Ioannes Ferrarius Colubrarii iudex testis sub-
scripsi.

† Goffredus de S. Archangelo Colubrarii iudex te-
stis per crucem subscripsi.

† Rogerius Papacaleca pro tempore Strategus
Colubrarii testis subscripsi.

† Castellamus Maraldus testis subscripsi.

† Rogerius filius domini Guidonis testis sub-
scripsi.

† Dominus Cibellus testis subscripsi.

† Ioannes Caratzita testis subscripsi.

CCXXXII.

1192 — Indict. (X) — Crotone.

*Trotta vidua Leonis Beluchi, eiusque filii Donnema, Cala et Ioannes donant monasterio S. Nicolai
de Cipullo praedium positum in agro Crotonensi prope Isarim.*

† σίγνω χειρὸς τρόττας ὃ ποτε γαμετὶ λέοντος
βελούχου. † σίγνω χειρὸς δόννεμας. θυγατὶς αὐτῆς.
σίγνω χειρὸς καλῆς θυγατὶς αὐτῆς. † σίγνω χει-
ρὸς ἰωάννου νοταρίου εὐτελοῦς καὶ γνήσιος υἱὸς τρότ-
τας τῆς προγραφείσης. ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ
τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. καγὼ τρόττα
ὃ προγραφείσα σὺν τῶν ἐμῶν ταίκων δόννεμας καὶ
καλῆς καὶ νοταρίου ἰωάννου τὸν ἀνοτέρω προγεγραμ-
μένων· δῆδωμε το παρὸν χωράφιον ὅπερ ἐχομεν ἐν τῇ
περιχόρῳ κροτώνος· πλησίον τοῦ ἡσαρι. περὶ ψηχητῆς
ἐμῶν σωτηρίας. ἧς τὸν πάνσευτον ναὸν τοῦ ὁσίου πα-
τρὸς ἐμῶν νικολάου τοῦ κυπούλλου. τοῦ ὑπερεύχε-
σθαι ὑμᾶς. ἐν τῇ ἁγίῃ καὶ ἡερὶς διπλίχῃ· σινο-
ρίται δὲ οὗτο κα μὲν ἀνατολὰς τα χωράφια τῆς ὑπερ-
αγίας θεοτοκοῦ τῆς ἐπισκοπῆς κροτώνος. κατὰ δὲ
σμάς τὰ χωράφια τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. ἀρχτρος ὁ
ἡσαρις· κατὰ δὲ μεσούμβριαν τα αὐτὰ χωράφια τῆς
ἐπίσκοπης. ὑπάρχει δὲ το τοιοῦτον χωράφιον. ὅγουν

† Signum manus Trottae uxoris quondam Leonis
Beluchi. † Signum manus Donnemae filiae eius. †
Signum manus Calae filiae eius. † Signum manus
Ioannis notarii humilis et filii legitimi suprascriptae
Trottae. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus San-
cti. Ego praefata Trotta, nec non mei filii Don-
nema, et Cala, et notarius Ioannes suprascripti, do-
namus venerabili templo sancti Patris nostri Nicolai
de Cipullo hoc praedium, quod possidemus in am-
bitu Crotonis prope Isarim, pro spirituali nostra sa-
lute, ut pro nobis preces fiant in sanctis et sacris
diptychis. Hos autem habet fines : ab oriente praedia
Sanctissimae Deiparae episcopatus Crotonis; ab occi-
dente praedia eiusdem ecclesiae; a septentrione Isa-
rim; a meridie eadem episcopatus praedia. Est vero
hoc praedium quinque modiorum, quod quadrifariam
circumscriptum, quantum et quale est, cum omni
introitu et exitu donamus et offerimus, sicut prae-

μύδια· πέντε· τούτο οὖν το τετραχὸς περιόρισθ' ἐν χω-
ράφιον ὅσον καὶ ἦν ἐστὴν σὶν πάσι ἡσθ'ω καὶ ἐξ'ωδ'ω·
δορούμεθα καὶ ἀφ'ηρούμεθα καθὸς προέφημεν. χορὶς
πάσις τέχνης καὶ ραδ'ιουργίας· ἀλλὰ σὶν προθυμ'ῃ
ἡμῶν πάσι καὶ δλοφύχο προδέσι· πηρούμεν ἡς σὲ τὸν
κυρὸν χρυσάφην τὸν μοναχόν· καὶ πριούριν τοῦ ἐσίου
πατρός ἡμῶν νικολάου τοῦ κηπούλλου. τὴν τιαντίτι
καθ'αὶν καὶ ἀδόλοτον ἀφ'ηρούσιν· ἐπεξούσιος ἐχ'ῃν αὐτῶ
ἡ ἀγία μονὴ δέσποζην κυριεύην· ανταλλάττην ὃ ἡ
δοίει κανόνες τῶν ἀγίων ἐκκλησιῶν προέδ'εσπισαν· α-
πάρτι καὶ ἡς το διήνεκ'ες. ἡ δὲ κύνησις ζητῖσις ἡ
ἀγῶγη γίνετε παρ' ἰουδ'ηποτε προσόπου· ἥνα ἡστα-
μεθα καὶ δηέκδηκούμεν αὐτὸν ἀπο παντός ἐναντιου-
μένου προσόπου· ἥτε οἱμ'εῖς ἐπίμελ'η γενόμεθα ἥνα μὴ
ἡσυχόμεθα. ἀλλὰ ἐπάρ'ατη γενόμεθα παρὰ κυρίου
θεοῦ παντοκράτορος καὶ παρὰ τῶν τριάκοντον δέκα
καὶ ἡ ἀγίων θεοφώρων πατέρων. καὶ τὴν ἀνχόνην
ἡοῦδα τοῦ προδότου. μὴ μόνον τούτο ἀλλὰ καὶ ζημή'ῃ
ὑποστ'ῃε μ'ῃς διμοσιάκῃ· ἡς τὸ βασιλικὸν σαγκαίλ-
λιὸν ριγάτα· ἑκατῶν· καὶ μετὰ τούτο ἥνα ὑπάρχη
καθαρά καὶ ἀπαρα καὶ ἀπαρασάλευτος· ἥτις καὶ
ἐγράφη. ἐπ'ῇ τῆς εὐσεβοῦς βασιλείας τανκρὲ ριγός καὶ
δεσπότου ἡμῶν. χειρὶ ἡμοῦ· ἰωαννου νοταρίου εὐτελοῦς·
οὕτω ἐπ'ὸν'ημα βελούχου. ἔτη ςψ'.

† πέτρος καστελλανος κροτωνός ὑπέγραψε διὰ τοῦ
σταυροῦ

† νικόλαος γαβαρρέτος κροτωνός ὑπέγραψε διὰ τοῦ
σταυροῦ.

† νικόλαος τῆς κροτονης ἡπεγραψε

† διμετρις νοτάριος ὁς τειχῶν παρόν καὶ παρα-
κληθεὶς παρὰ τοῦ προριθέντος ἰωάννου νοταρίου ὑπέ-
γραψε

† πρεσβοιτ'ερος λέων ὁ λαγκονιτης μαρτυρ ὑπεγρα-
ψε καὶ γνησιὸς υἱὸς καλῆς τῆς προγραφεύσης.

† σιγνο χειρὸς κωνσταντίνου καὶ γνήσιος υἱὸς τρότ-
τας τῆς προγραφεύσης. ὑπέγραψε τὸν τίμηον σταυρόν
ἐκ'ῆς χειρὶ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 91.)

diximus, absque ulla simulatione et fraude, sed cum
omni nostra alacritate et totius animi proposito faci-
mus tibi domino Chrysaphio monacho et priori sancti
Patris nostri Nicolai de Cipullo hanc puram et since-
ram donationem, ut sanctum monasterium tamquam
dominus et arbiter facultatem habeat illud tenendi,
possidendi et permutandi, prout divini sanctarum
ecclesiarum canones antea statuere, amodo et in
perpetuum. Si qua vero lis, quaestio, aut actio a
quovis moveatur, nos obstabimus, et monasterium
ab omni contraria persona defendemus. Quod si nos
(huiusce donationis) poenituerit, ne exaudiamur, sed
omnipotentis Dei et tercentorum decem et octo Pa-
trum maledictionem, et laqueum Iudae proditoris
sortiamur; nec solum haec, sed etiam subiiciamur
poenae publicae regaliū centum regio Fisco sol-
vendorum. Et postea maneat pura, simplex et in-
concussa haec chartula, quae scripta est sub pio
regno Tancredi regis et domini nostri manu mea
Ioannis humilis notarii cognomine Beluchi, anno
6700.

† Petrus Castellanus Crotonis subscripsit per
crucem.

† Nicolaus Gabarretus de Crotone subscripsit per
crucem.

† Nicolaus de Crotone subscripsit.

† Demetrius notarius, qui forte interfuit, et vo-
catus a supradicto Ioanne notario subscripsit.

† Presbyter Leo Lanconites legitimus filius su-
prascriptae Calae testis subscripsit.

† Signum manus Constantini legitimi filii prae-
fatae Trottae, qui manu propria venerabilem cru-
cem subscripsit,

Ioannes Turcus cum uxore Maria et filio Nicolao vendit aureis tarenis decem Paschali Lentae praedium positum in agro Nicoterae.

† σιγνο χειρος ιωάννου τούρκου. † σιγνο χειρος
νικολάου ἱοῦ αὐτοῦ. † σιγνο χειρος μαρίας συμβίου
αὐτοῦ.

ἡμεῖς ἡ ἀνωτέρω γεγραμμένη ἡ τὰ σίγνα του τι-
μίου καὶ ζωόπιου σταυροῦ ἐν τῷδε το ἡφῇ καθη-
πογραψαντες, τὴν παρουναν ἐγγραφον ευχρήστον α-
μετάτρευτον· καὶ τέλῃαν διαπραστῇ μετὰ καὶ τῆς
νομικῆς δεφενσιονος· τεθέμεθα καὶ πιούμεν· ἐκουσία
ἱμῶν· βουλή καὶ θελήσῃ· καὶ οὐκ αἰκ τινος τῷ πα-
ραπάνάκῃ· ἡ χλεύῃ· ἡ ραδιουργίας· ἡ τῆς ἱασουν
περιστασεος ἀλλὰ σὴν προδεσμια πάσι· καὶ ολοφύχῳ
προδεσι· δὲ ἡς τε ἐν ἀληθεια ομολογούμεν· πεπρα-
κέναι μᾶς τῷ υμπετερον χωραφιον τῷ ἀπερ ἔχῳ ἐκ
πατρικῆς ἱμῶν κληρωνομίας το ὠντα καὶ διακίμε-
νον ἡς περήχωρον νηκοτέρως περιόρῃξετε δε οὔτως·
κατὰ μὲν ἀνατολῆς· ἡ ὠδος· δυσσεως τὰ χωραφια
θεωδωρου κοκκαλου ἄκτρου ἡ ὠδος μεσυμβρίας τὰ
χωραφια πρεσβυτερου πασχαλίου καὶ συνκλήει· τουτο
σὴν πεπράκαμεν ἡμῆς ὑ προγεγραμμένη, εἰς σὲ πασχα-
λιον λεντὰ δια χριστον ταρια δέκα· ὅς καὶ λαβοντὰ
ἡμῆς ταῦτα ταρια εἰς τὰς ἡμετέρας χιρας παρδω-
καμεν σὶ τὴν πασαν αὐθεντιαν καὶ κυρηώτητα του
ἐχῇ σὲ αὐτο· ἡς ἰδιαν ἐξουσίαν πουλῇν χαρίζῃν ἀνταλ-
λάττην καὶ ἡς πικαν ἱόν σου καὶ θηγατέρων σου
καταγράφειν, ὅς τῷ κῦρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ
ἡμῶν ἡλῆφας, μὴ ἐνοχλούμενος· μίτε παρ ἡμῶν μίτε
παρὰ ἡμῶν ἡδίων ἡ κληρονομῶν, ἡ δια τουτο κερῶ
ἡ χρονο φανῇ τις ζητισιν πιησὴν εἰ ἀγωγῇν ἡς τὴν
παρουναν πρασιν του εἰσταμεθα καὶ διεκδικαν σὲ ἀπο
παντων προσόπου· ξενων τε καὶ ἡδίων, ἡ δὲ καὶ οὐκ
ἡτταμεθα καὶ ἡς διαστροφῇν ἐπανελθωμεν ομολογου-
μεν ὑπερ παραβυσεος του τιμιου σταυρου ζημιουστο
ἡμῆς νομισματὰ λς· καὶ ἡς σὲ τον ἀγωγαστῇν ἐπι
του διπλου καὶ τὰς βελτιώσης καὶ ἡδ οὕτω στερ-
γεῖν καὶ ἐμμενην· ἡ παρούσα καλοθελως γεναμενι πρά-
σις στερρα καὶ ἀπάρασάλευτος μέχρι τεμμάτων εἰων,
ἐν παρουσίᾳ μαρτυρων † ἰωαννης ζούρρας μαρτυρ †
νικωλαος ἀδελφός αὐτου μαρτυρ † γεοργίος πούρ-

† Signum manus Ioannis Turci. † Signum manus
Nicolai filii ipsius. † Signum manus Mariae uxoris
ipsius.

Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivifi-
cantis crucis in hoc instrumento exaravimus, prae-
sentem scripturam venditionis sane proficuae, immu-
tabilis et perfectae cum iuridica etiam defensione
condimus et facimus spontaneo nostro consilio et vo-
luntate, nullaque prorsus necessitate, vel fraude, vel
malitia, vel circumventionem, sed tota cum alacritate
et totius animi proposito; qua (scriptura) vere de-
claramus nos vendidisse praedium nostrum, quod ex
paterna nostra hereditate habemus, positum ac si-
tum in agro Nicoterae, et his finibus circumscriptum:
ab oriente (exstat) via; ab occidente praedia Theodori
Coccali; a septentrione via; et a meridie praedia
presbyteri Paschalis, et clauditur. Hoc vendidimus tibi
Paschali Lentae nos suprascripti aureis tarenis decem;
quibus acceptis in nostras manus, concessimus tibi
omne dominium et potestatem illud habendi cum
facultate vendendi, donandi, permutandi, et pro dote
filiorum filiarumque tuarum constituendi, utpote qui
dominium et potestatem a nobis accepisti, nec mo-
lestia tibi inferatur sive a nobis, sive a nostris
propinquis vel heredibus. Si vero quavis opportu-
nitate vel tempore apparuerit aliquis litem vel actionem
illaturus contra praesentem venditionem, nos
obstabimus teque defendemus ab omni persona, sive
extranea, sive propinqua, et nisi obstiterimus, sed
(hanc venditionem) evertere voluerimus, assentimur
pro violatione honorabilis crucis sex et triginta nu-
mismatis mulctari, et tibi venditori duplum solvere
ac (praedii) meliorationes. Et ita firma deinceps ma-
neat praesens venditio sponte facta, valida et im-
mutabilis usque ad finem seculorum, in praesentia
testium. † Ioannes Zurras testis. † Nicolaus frater

κος μαρτυρ † νηκωλος του σιληβηστρου μαρτυρ
† ιωαννης ρουβαλλος μαρτυρ.

† εἴτης καὶ εγγραφή χιρι εμου ιωαννου τουσκανου
κατὰ προσταξίως πρεσβυτερου στρατηγού πρότοπαπα
καὶ τὰβουλαρηου χωρας νηκότερων εν ετι ςψ' ἰνδι-
κτιωνι ι'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 92.)

ipsius testis. † Georgius Purcus testis. † Nicolaus
de Silvestro testis. † Ioannes Ruballus testis.

† Scriptum manu mei Ioannis Tuscani ex man-
dato presbyteri, strategī, protopapae et tabularii
civitatis Nicoterae, anno 6700, indictione X.

CCXXXIV.

1192 — Mense Novembri — Indict. (XI) — Panormi.

*Chusun Niphoti cum filiis Maimone et Ioanne vendit monasterio SS. Trinitatis de Cancellario domum
positam in civitate Panormi tarenis quinquaginta.*

† σίγνον χειρος χούσουν νήφωτη μουζωαι.

† σιγνον χειρος μαϊμωνι υἱού αυτοῦ.

† σίγνον χειρος ιωάννου υἱοῦ αυτοῦ.

ἡμεῖς οἱ προρηθέντες χούσουν σὺν τῶν παίδων μου
μαϊμόνου καὶ ιωάννου πεπραχμεν προς σὲ τὸν καθη-
γούμενον λόγῳ τῆς αγίας τριάδος τοῦ ἀγγελιαρίου
τὸ ὁσπίτιον ἡμῶν κείμενον εἰς τὸ χάριτέλτζητήτε
πόλεως πανόρμου πλησίον κεκολλημένον τοῦ ἐκείσε
δεσποτικῷ Φούρνου, εἰς ταρία πεντίκοντα κοκκου α'
ἔχειν ἐξουσίαν ἡ αγία μονῇ ἐπὶ γένεσιν γέναιων ποιεῖν
ἀπ' αὐτοῦ εἰτι καὶ βούλεται. ἡμεῖς δὲ διέκδικήσωμεν
αὐτὸ ἀπὸ παντός προσώπου ξένου τε καὶ ἰδιοῦ εἰ δ
οὐχὶ διπλάσωμεν τὰ ν' ταρία καὶ τὰς βέλτιώσεις καὶ
εἰς τὸ διμῶσιον ζημιωθώμεν νομισματὰ ριγατὰ λς'
εἰδ' οὕτως ἐρρώσθη το παρὸν ἐγγράφον τῆς καθαρᾶς
διαπράξεως ἐγγράφου, ἐς ἀεὶ. ἐγγραφή μηνὶ νοεμβρίῳ
ἰνδικτιωνος ι' προτροπῇ τοῦ ἱερωτάτου πρωτοπαπα
πόλεως πανόρμου κυροῦ κωνσταντίνου καὶ τοῦ ταβου-
λαρίου ιωάννου ἱερέως πόλεως πανόρμου τῷ ςψ' εἰτι.

† ταβουλάριος ιωάννης υπεγραφα.

† ο τοῦ ιωάννου ἱερέως υἱὸς βασιλείος μαρτυρων
υπεγραφα ἰδιοχειρῶς.

† ἐγὼ βονακουῖς πιονκεφαλδος μαρτυρ.

† ἐγὼ βιταλις πιον γαβρος βενεδίκτου μαρτυρ.

† ego frater benedictus testis sum.

† ego nicolaus de landulfo testis sum.

† ἱεροσολομων υἱος ιωάννου μαρτυρ.

† ο τοῦ πλουτῆου υἱὸς νικολάδος μάρτυρ υπέγρα-
φα ἰδιοχειρῶς.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 93.)

† Signum manus Chusun Niphoti Muzae.

† Signum manus Maimonis filii ipsius.

† Signum manus Ioannis filii ipsius.

Ego praedictus Chusun cum filiis meis Maimone et
Ioanne vendidi tibi priori Sanctae Trinitatis de Can-
cellario domum nostram positam in regione Charit-
teltzetetae civitatis Panormi adhaerentem furno do-
mini ibidem posito, tarenis quinquaginta grani unius,
ut sanctum monasterium potestatem habeat in per-
petuum faciendi de ea quidquid voluerit; nos vero
ipsam defendemus ab omni persona sive extranea
sive propinqua; et nisi id praestiterimus, in duplum
solvemus dictos quinquaginta tarenos, et meliora-
tiones; Fisco vero mulctabimur regalibus sex et tri-
ginta. Et sic firmum semper maneat huiusce purae
venditionis instrumentum. Scriptum mense novem-
bri, indictione X, ex mandato sanctissimi protopapae
civitatis Panormi domini Constantini, et tabularii
Ioannis presbyteri civitatis Panormi, anno 6700.

† Tabularius Ioannes subscripsi.

† Basilus filius Ioannis presbyteri testis subscri-
psi propria manu.

† Ego Bonaquis Pioncefaldus testis.

† Ego Vitalis Pius gener Benedicti testis.

† Hierosolomon filius Ioannis testis.

† Nicolaus Plutini filius testis subscripsi propria
manu.

1193 — Mense Aprili — Indict. XI — Ursuli.

Michael Totubonus eiusque frater Ioannes donant monasterio S. Nicolai de Cofina terram sitam in agro civitatis Ursuli.

† σίγγον χειρὸς μήχαήλ υἱοῦ λεοντος τοτουβόνου
† σίγγον χειρὸς ἰωάννου ἀδελφου αὐτοῦ †

† Ἐν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνεύματος. ἐπειδὴ περ τοῖς ἐν ευλαβείᾳ καὶ σεμνῇ
πολυτίᾳ διαγωμένοις, καὶ παρὰ πολλῶν μεμαρτυρι-
μένοις ὁρθῶς καὶ καλῶς πολυτεύεσθαι. δικαίον ἐστὶν
τοῖς βουλευμένοις προσφέρειν ὑπερ λύτρου καὶ ἀφέσεως
τῶν ἑαυτῶν πλημμελημάτων καὶ τῶν ἑαυτῶν γεννη-
τόρων καὶ ὑπερ παντός χριστιανικοῦ τάγματος· ὅθεν
τοιγαροῦν ἡμῖς οἱ ἀνατεταγμένοι αὐτάδελφοι. Φαι-
νώμεθα ποιῶντες τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ πλη-
ρεστάτην ἀφιέρωσιν, μετὰ καὶ δεφενσιῶνος· τιθέμενοι
καὶ ποιῶμενοι ἐκουσία ἡμῶν γινῶμη, ἐκτὸς πάσης βείας
καὶ πονηρᾶς ἐννοίας καὶ δίχα παντός ἀπηγωρευμένου
τρώπου δι ἧσπερ ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι ὁμολο-
γοῦμεν ἀπειτυθεῖν. εἶδι ἀφιερῶσασθαι κατὰ τελείαν
νομήν καὶ δεσποτίαν δικαίου, πρὸς σὲ τὸν πανέυλα-
βέστατον πρίδλον κυρ παῦλον καὶ πρὸς τὴν ὑπὸ σὲ
ἀγίαν μοιήν τοῦ ἀγίου νικολάου τοῦ κοφηνά· χω-
ράφιον ὃν ἔχωμεν ἐκ πατρώας ἡμῶν κληρονομίας ἐν
τῇ διακρατῇ αἰστέος ὁρζούλου καὶ εἰς τὴν τοπω-
θεσίαν λεγομένην τῆς κυρᾶς ἀργέντίας εἴτοι ὑποκά-
τοθεν, τῆς αὐτῆς μονῆς· εἰς τὸ πῶδωμα τοῦ κρι-
μνου, οὗ ὁ περιοριτμός οὕτως, ἐξ ἀνατολῶν· τὸ ριά-
κιν, ὅπερ ἐστὶν μετὰ τὸ τοιοῦτον χωράφιον καὶ
τῆς κολτοῦρᾶς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας· ἐκ δεξιμῶν· σύν-
ορον τῶν χωράφιων τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ ἀρκτροῦ
ὁμῶς σύνορον τῆς ἐκκλησίας· καὶ ἀπὸ μεσουμβρίας,
ὁ προρηθεὶς κρεμνός· τοῦτο οὖν τὸ τετραχῶς περιο-
ρισμένον χωράφιον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ διαφεροντων
δικαιωμάτων, ἄνευ τοῦ ἐριμαμπελίου τοῦ ριγός, ἀ-
φιερῶμεν πρὸς σὲ τὸν προριθεντα εὐλαβεστάτον πρίδ-
λον κυρ παῦλον καὶ πρὸς τὴν ριθῆσαν ἀγίαν μοιήν
τοῦ ἐσίου πατρὸς ἡμῶν νικολάου τοῦ κοφηνά, τοῦ
ἔχειν καὶ δεσπάζειν τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἢ ριθῆσα
ἀγία μονὴ ἀπ ἄρτι καὶ εἰς τὸ διηνεκές· τοῦ ποιεῖν
καὶ πράττειν ἐν αὐτῷ ἡ ἀγία μονὴ ὅσα οἱ θεοὶ νό-
μοι διακελεύονται ὡς τὴν δεσποτίαν παρ ἡμῶν εἰλη-

† Signum manus Michaelis filii Leonis Totuboni.

† Signum manus Ioannis fratris eius.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Quoniam iis, qui pietati addicti sanctum vitae in-
stitutum sequuntur, eorumque recta et bona conver-
satio multorum testimonio comprobatur, iustum est
spontaneas concessiones et oblationes facere pro re-
demptione ac remissione suorum peccatorum suo-
rumque genitorum, et pro universo Christianorum
ordine; ideo nos suprascripti fratres declaramus
hoc instrumento facere praesentem integram obla-
tionem cum defensionis promissione, propria vo-
luntate, sine vi et malo iugenio, et sine alio modo
vetito; atque in veritate ac iustitia confitemur amodo
iam concedere iure perfecti dominii tibi piissimo prio-
ri domino Paulo et venerabili monasterio S. Nicolai
de Cofina, cui praees, terram quam habemus de pa-
terna nostra hereditate in pertinentiis civitatis Orzuli
in loco dicto de domina Argentia, sive in inferiori
parte ipsius monasterii, et ad pedes rupis. Fines
autem huiusmodi terrae sunt hi: ad orientem rivus
qui decurrit inter hanc terram, et culturam eiusdem
ecclesiae; ad occidentem terra ecclesiae; ad septen-
trionem similiter sunt fines eiusdem ecclesiae; et ad
meridiem praedicta rupes. Hanc igitur terram his
quatuor finibus comprehensam cum omnibus ad eam
pertinentibus iuribus, excepta vinea regis inculta,
offerimus tibi praedicto domino Paulo piissimo priori,
et eidem venerabili monasterio sancti patris nostri
Nicolai de Cofina, ut dictum monasterium amodo et
in perpetuum habeat ac possideat memoratam ter-
ram cum facultate faciendi de ea quidquid sanctae
leges praecipiant, quippe dominium a nobis accepit,

Φῶς· μὴ κολυμμενος ἐν αὐτῷ παρα τινος τῶν ἡμε-
τερων κληρονομων, μήτε παρ ἡμῶν αὐτῶν, μήτε παρ
ἑτέρου ξένου προσώπου· σὺ δὲ καὶ οἱ μετὰ σέ, τοῦ
ὑπερεὔχεσθαι ἐν ταῖς τῶν ἐσπεριῶν καὶ ἐωθινῶν λυ-
ταῖς καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς δυπτύχοις ὑπερ λυτρου καὶ
ἀφ' ἑσέως τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιματων καὶ τῶν ἡμῶν
γεννητῶρων καὶ ὑπερ παντός χριστιανικοῦ τάγματος,
τοῦ τυχεῖν ἀνοχὴν καὶ ἔλεος ἐν ἡμέρᾳ κρήσεως καὶ
εἰ μὲν ποτὲ καιρῷ φανεῖ τίς τοῦ κολυμμεν τὴν ριθί-
σαν ἀγίαν μονὴν εἰς τοῦτο. ἴστασθαι ἡμᾶς καὶ διέκ-
δικᾶν αὐτὸ ἀπὸ παντός ἐναντιούμενου προσώπου· εἰ
δὲ καὶ τοῦτο οὐ ποιήσωμεν, ἀλλὰ πρὸς διαστρωφὴν
τινὰ χρησώμεθα, ὁμολογοῦμεν, ἵν' ἔπως ἐσώμεθα κα-
τηράμενοι παρὰ κυρίου Θεοῦ παντοκράτορος· τῶν τῆς
αγίων Θεοφόρων πατέρων· ἔπειτα δὲ, ζημιουσθαι ἡ-
μᾶς εἰς τὴν κόρτην τοῦ ἀγίου ἡμῶν αὐθεντου ριγός,
ριγάτα λς· καὶ πρὸς τὴν ριθίσαν ἀγίαν μονὴν τὸν
χρηζοντα τοῦ χωραφίου εἰς τὸ διπλάσιον καὶ τὰς
βελτιώσεις τοῦ αὐτοῦ χωραφίου· καὶ τὴν ἀγίαν μο-
νὴν ἀξίμιον διαφυλάττειν· καὶ εἰθ' οὕτως ἔρρωσθαι
τὴν παροῦσαν ἀφιερῶσιν πρὸς τὴν ἀγίαν μονὴν βέ-
βαιον εἰς αἰῶνας· ὅπερ ἐγράφη ἐπὶ τοῦ εὐσεβεστάτου
τανκρίδου· τοῦ φιλοχρήστου μεγάλου ριγός καὶ ἀ-
γίου ἡμῶν δεσπότης χειρὶ ἰωάννου νοταρίου παρακλή-
σει τοῦ ταβουλαρίου νοταρίου δαυὶδ ἄστειος ὀρζούλου
μητρί ἀπριλλίῳ τοῦ ἔτους ςψα' ἰνδικτιονος ια'. πα-
ρουσια τῶν ὑπογεγραμμένων μαρτύρων.

† ἰουλιανὸς τοῦ ρομανίτζη καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν
ἐξουσιαστῆς ὀρζούλου μαρτυρ ὑπεγραψα.

† domino leone presbiter de lumucati testus.

† κωνσταντίνος ἐξοῦιτης μαρτυρ ὑπεγραψα.

† निकόλαος ἀδελφός πρεσβυτερου ἀνδρεου τοῦ αὐρ-
σου χαλκεὺς μαρτυρ ὑπεγραψα.

† οὐρσος χαλκεὺς τοῦ βασκέλλου καὶ κριτῆς τοῦ
αὐτοῦ χωρίου μαρτυρ ὑπεγραψα.

Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 85.)

nec impedimentum aliquod habeat a nobis, vel a no-
stris heredibus, aut ab alia extranea persona. Te
autem, et eos, qui post te venturi sunt, orare oportet
vesperinis et matutinis precibus, et ex sacris dipty-
chis, pro redemptione ac remissione nostrorum pec-
catorum, et parentum nostrorum, et pro universo
christiano ordine, ut veniam ac misericordiam in die
iudicii obtineamus. Et si quis aliquando impedire
velit praedictum sanctum monasterium quoad hanc
donationem, obstare debeamus, et ipsum defendere
teneamur ab omni contraria persona. Quod nisi hoc
fecerimus, sed (*dictam donationem*) subvertere ten-
taverimus, assentimur nos esse maledictos a Deo
omnipotenti, a tercentis octo et decem sanctis di-
vinis Patribus, ac deinde poenae nomine solvere
Curiae domini nostri Regis regales sex et triginta,
et praedicto monasterio duplum pretii eiusdem terrae,
ac ipsius meliorationes, et ab omni damno immune
idem monasterium praestare: et nihilominus firmum
in perpetuum permaneat memorato sancto monasterio
praesentis oblationis instrumentum, quod scriptum
est, sub piissimo et Christum amante Tancredo magno
rege, et sancto domino nostro, manu Ioannis notarii
rogatu Davidis tabularii et notarii civitatis Orzuli,
mense aprili, 6701, indictione XI, praesentibus
subscriptis testibus.

† Iulianus de Romanitzi pro tempore baiulus Or-
zuli testis subscripsi.

† Constantinus Exubites testis subscripsi.

† Nicolaus frater presbyteri Andreae filii Ursi
Ferrarii testis subscripsi.

† Ursus Ferrarius de Vascello iudex eiusdem ter-
rae testis subscripsi.

1193 — Indict. (XI).

Lucia uxor magistri Constantini cum filiabus Olo et Maria, conventione inita cum Bartholomaeo fratre episcopi Briaticensis, relinquunt eidem possessionem quarumdam vinearum.

† σίγνον χειρὸς λουκίας συνείνου μαίστωρος κωνσταντίνου : † σίγνον χειρὸς ὁλοῦς θυγατρὸς αὐτῆς : † σίγνον χειρὸς , μαρίας θυγατρὸς τῆς αὐτῆς λουκίας : † σίγνον χειρὸς παρισίου, ἀνδρὸς ὁλοῦς νομίμου :

Ἐν ὀνόματι τῆς ἀγίας καὶ ἀδιαίρετου τριάδος· Ἡμεῖς, αἱ προειρημέναι, λουκία, ὁλὼν, καὶ μαρία, αἱ τὰ σίγνα, τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ, ἐν τῷ παρόντι ἐγγράφῳ προτάξασαι, τὸ παρὸν ἐγγράφον τῆς διαλύσεως, ποιούμεν πρὸς σέ βαρθολομαῖον, τὸν ἀδελφόν, τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου βριατικοῦ, ἐπεὶ γὰρ ἔλθομεν μεσίτην, προσκλαίονσαι κατὰ σοῦ, τῷ κατὰ τὴν ἡμέραν μεγάλῳ κριτῇ οὐβῳ τοῦ ρηγίου, ὄντι μεσίτῃ· μετὰ τῶν αὐθέντων ἡμῶν, τῶν κραταιῶν ῥηγῶν, ταγκρέδου, καὶ ρογερίου, περὶ τίνων ἀμπελώνων, ὄντων ἐν τῷ ἄστει νικοτέρας κατὰ τὸν αἰγιαλὸν πλησίον τῆς κουντούρας τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ὡς ἀδίκως κατακρατεῖς ἡμῖν αὐτοὺς τοὺς ἀμπελώνας, εἰς ἐνέχυρον γὰρ αὐτοῦσι, σοὶ, καὶ τῇ μητρὶ σου, ὁ πατήρ ἡμῶν ὑπέθηκε, καὶ ἤδη ἐκ τῆς ἐπικαρπίας, ἔχεις τὸ τίμημα τοῦ ἐνεχύρου, καὶ δεῖ σε ἀποδοῦναι ἡμῖν τὸ ἐνέχυρον, σὺ δὲ, ὅπερ ἡγνοοῦμεν ἐγγράφον ἡμῖν ὑπέδειξας πράσεως περὶ αὐτῶν τῶν ἀμπελώνων, ἐν ᾧ ἀντειπὴν, ἄλλο οὐκ εἶχομεν, εἰ μὴ ὅτι ἤττον ἐπωλήθησαν τοῦ ἡμίσεως τοῦ δικαίου τιμήματος, μεσίται φιλοθέων ἀνδρῶν, συνεβίβασθημεν μετὰ σοῦ, παρόντος, καὶ τοῦ προειρημένου ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπισκόπου βριατικοῦ, συναινέσει τοῦ προειρημένου μεγάλου κριτοῦ, καὶ παρουσίᾳ τῶν ὑπογραψάντων ἀνδρῶν, δοῦναι ἡμῖν σὺ, ὁ προειρημένος βαρθολομαῖος, ταρία, ἐκατὸν εἰκοσὶ, σίκελά, καὶ ἡμεῖς καὶ τὸ μέρος ἡμῶν, καταλίπειν, σοὶ καὶ κληρονόμοις σου καὶ διάδοχοις, τοὺς εἰρημένους ἀμπελώνας, οὕσπερ, σοὶ καὶ τῷ μητρὶ σου ὁ πατήρ ἡμῶν ἔπραξεν, ἐν εἰρήνῃ δεσπόζειν καὶ πρὸς τὸ ἐξῆς ὡς κύριοι καθάπερ μέχρι τοῦ νῦν ἐδεδόξατε, παρωχηκότων ἤδη ἐνικυτῶν εἰκοσι καὶ δύο. εἰ δ' ὅπερ οὐχ ἡγούμεθα, ἐναντιώσασθαι θέλομεν, σέ, ἢ τὸ μέρος σου, ἡμεῖς, ἢ ἄλλος τίς

† Signum manus Luciae uxoris magistri Constantini. † Signum manus Olus filiae ipsius. † Signum manus Mariae filiae eiusdem Luciae. † Signum manus Parisii viri legitimi Olus.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis. Nos supradictae Lucia, Olo et Maria, quae signa honorabilis et vivificae crucis in hac scriptura exaravimus, praesens instrumentum solutionis facimus tibi Bartholomaeo fratri piissimi Episcopi Briatici. Postquam venimus Messanam, ut conquereremur contra te apud hodiernum magnum Iudicem Hugonem de Rhegio, commorantem Messanae cum dominis nostris potentibus regibus Tancredo et Rogerio, de quibusdam vineis extantibus in civitate Nicoterae prope litus propinquum culturae Archiepiscopi, quippe qui iniuste tenes nostras vineas, quas loco pignoris tibi et matri tuae pater noster tradidit, et iam ex fructuum perceptione habes pretium pignoris, et oportet te reddere nobis pignus; tu nobis ostendisti chartulam, quam nos ignorabamus, venditionis earundem vinearum, cui nihil aliud obicere possumus, nisi quod divenditae fuerint minoris dimidio iusti pretii. Intervenantibus autem piis hominibus, convenimus tecum, praesente etiam praedicto fratre tuo Episcopo Briatici, consensu supradicti magni Iudicis, et coram subscriptis hominibus, ut nobis dares tu supradictus Bartholomaeus tarenos Siculos centum et viginti, et ut nos ac pars nostra sineremus te, tuosque heredes et successores praedictas vineas, quas tibi tuaeque parti pater noster vendidit, pacifice possidere etiam in posterum tamquam dominos, prout hactenus possedisti, elapsis iam duobus et viginti annis. Si vero, quod non putamus, quovis modo

ἐκ τοῦ μέρους ἡμῶν, κατὰ τῖνα τρόπον, μάλλον δὲ, ἂν διεκδικηταὶ οὐχ ἰστάμεθα, ὑμῖν καὶ τῷ ὑμέ-
τέρῳ μέρει, περὶ τῶν εἰρημένων ἀμπελώνων, μὴ θέ-
λουσαι, ἢ μὴ δυνάμεναι, ἀσφαλιζόμεθα, διὰ τοῦ
παρόντος ἐγγράφου, δοῦναι λόγῳ ποίτης, τῇ μὲν
ῥηγικῇ αὐτῇ ταρία τριακόσια· σοὶ δὲ, ἢ τῷ μέρει σου,
ἀλλὰ τρεῖς αὐτά, ἰσχυροῦ μένοντος, τοῦ παρόντος ἐγ-
γράφου τῆς συμβιβάσεως· ὃ ἐγράφη παρακλήσει ἡμε-
τέρῃ χειρὶ κριτοῦ τερέντου μηνὶ ἰνδικτίωνι τοῖς προ-
γεγραμμένοις· ἔτους διατρέχοντος 54.

† Ego hugo de regio iusticiarius calabrie interfui.

† Ego Magister philippus cosentinus archidiaconus
et Morrae canonicus.

† Ego Guilielmus de byenna interfui.

† Iudex Raynerius testatur ad hoc breve firmus.

† Ego Antonius Troia regalis iudex.

† Ego iudex Raynaldus interfui.

† Ego Iakelinus de melita, testes sumus.

† Ego Gulielmus filius Iaquilini de Milito testis
sum.

† Ego Gulielmus achilli suprascripta testor.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 94.)

CCXXXVII.

1194 — Indict. XII.

*Ioannes de Brundusio Camerarius Polychori donat ecclesiae S. Nicolai de Peratico praedium positum
in agro Colubrarii, ex mandato Margariti Comititis.*

† Iohannes de brundusio Camerarius Policorii.

ὁ θεὸς δια τῶν πρεσβήρων τῆς ἀγίας θεοτόκου καὶ
πάντων τῶν ἁγίων· φυλάξει τὸν στέφανον· τοῦ ρι-
γὸς ἡμῶν τανκρεδου· καὶ τῶν αὐτοῦ κληρονόμων·
καὶ ὁ θεὸς δώσει καὶ βάλλει τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ ὑπὸ
τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ὁ θεὸς καὶ τῶν ἁγίων αὐ-
τοῦ δώσει· κληρονόμους τῶν ἡμῶν χάμιτι μαργαρίτος·
ὕπερ ψυχῆς αὐτῶν σωτηρίας. ἐχάριζεν καὶ ἐπρω-
στὲν τοῖς ὑπάρχουσιν ἐξουσιασταῖς αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι
χάριτα δια ολίγον χωράφιν. ἀτὶνα ἐστὶν εἰς τὴν δια-
κρητῆσιν καλοβράρου. ὑπερ ἀνωθεν. τοῦ πῆγαδιου
τῆς τάρσιας. καὶ συνωρίζεται δὲ τὸ αὐτὸ χωράφιν
οὕτως. ἀνατολὰς μὲν τὸ χωράφιν τοῦ πρεσβυτέρου
αρσαφίου· καὶ ἀπὸ δυσικὸν μέρος· χωράφιν· ἣν ἐστὶν·

Deus, intercedentibus sancta Deipara omnibusque
Sanctis, custodiat coronam regis nostri Tancredi eius-
que heredum, ac det prosternendos sub pedibus eius
inimicos suos, et concedat, intercedentibus quoque
Sanctis suis, heredibus Comititis nostri Margariti spi-
ritualem salutem. (*Hic enim*) gratiose mandavit offi-
cialibus suis pro tempore, ut donarent praediolum,
quod situm est in ditione Colubrarii in parte superiori
putei Tarsiae, et circumscribitur his terminis: ad
orientem exstat terra, quae est presbyteri Arsaphiae;
ad occidentem terra Ioannis Phillae in inferiori parte
putei supradictae Tarsiae; ad meridiem terra, quae
erat Ioannis Cophuti; ad septentrionem praedium

τοῦ ἰωαννου φιλλας υποκατωθεν τοῦ πῖγαδιου τῆς προγεγραμμενης τῆς βίβλου. μεσουμυρίας δε χωράφην τοῦ υπηρχε ἰωαννου κοφούτου. βορέας δε. χωράφην ἐκείνων τοῦ κυρου ευστρατου. καὶ σὺν κλητῇ τετραμερὺς σὺν εἰσοδῶ τε αὐτοῦ καὶ ἐξωδῶ. του ἵναι τὸ χωράφην τούτο τῆς ἀφωερωσεως εἰς τὴν ἐκκλησίαν του ἁγίου νικολαου· τῆς παρατιχῆς ἀπο τῆς σήμερον ἡμέραν καὶ ὥρας του πηλὴν· ἰ ἀρεστόν· αὐτῶ πάντως ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν εἰλεϊφός. ὥστὴς δε ἀνάστη πῶτε κληρῶ εἰ χρονῶ. ἐναντιὸν τῇ ἐκκλησίαν του ἁγίου νικολαου· ἐκ τῆς ἀφωερώσεως ταυτα· σὺ τῶ ἀναδεμα· παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· καὶ τῶν τιῇ ἁγίων θεωφόρων πατέρων. καὶ τῇ ἀρὰν του ἰουδα· καὶ ἐν τῶ διμωσίῳ ριγχα λς· ἡδ αὐτός ἰσχυρὸν καὶ βεβέαν μενέτω τῇ παρουσαν ἀφωερῶσιν εἰς τὴν ἁλίαν ἐκκλησίαν εἰς αἰ· ὅπερ ἐγραφε παρὰ υπογραφάντων μαρτυρων γραφὴν δια χειρὸς πρεσβυτερου γουλιελμου· προστι τῆς κώρτης· ἔτους 543' ἰνδικτίωνος 13'.

† ο τοῦ καλοβρυκου κριτῆς ἰωαννης χαλκευς μαρτυρ υπεγραφα δια τοῦ σταυρου.

† ο κυρ γραδαλῶν τῆς μιανδρας μαρτυρ υπεγραφα.

† ego Ioannes filius domini Guidi testis sum.

† οὐβος του σαλερνου μαρτυρ υπεγραφα.

† ο κυρ αλεξανδρος υἱος τοῦ κυρου γουλιελμου.. κοινσαρι μαρτυρ υπεγραφα ομῶς.

† λεων υἱος ράου βαρβλάτου μαρτυρ υπεγραφα.

† λεων της βαλλακάντας μαρτυρ υπεγραφα.

† ο κα τῇ ἡμεραν στρατιγός ἰωαννης του παπα κροστα μαρτυρ υπεγραφα.

† ego filippus filius tolomei testis sum.

† ο κυρ γηραρδου υἱος του κυρου ακκαρδου μαρτυρ υπεγραφα δια του σταυρου.

† Ego notarius Theodorus testis sum.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — a. 86.)

heredum Eustrati, et elauditur quadrifariam cum ingressu et egressu; ut huiusmodi praedium ex hac die et hora dicatum sit ecclesiae sancti Nicolai de Paratico, quae faciat semper de ipso quidquid ei placuerit, utpote quae potestatem a nobis acceperit. Quicumque autem insurgat quovis tempore vel occasione contra ecclesiam sancti Nicolai propter hanc donationem, anathema sortiatur a Patre, et Filio, et Spiritu Sancto, et tercentorum octo et decem sanctorum divinorumque Patrum, ac maledictionem Iudae, et Fisco publico mulctetur regalibus sex et triginta; atque nihilominus firma et stabilis maneat in perpetuum huiusmodi donatio facta praedictae sanctae ecclesiae, cum subscriptione testium, manu presbyteri Gulielmi ex mandato Curiae anno 6702, indictione XII.

† Ioannes Ferrarius Colubrarii iudex testis subscripsi per crucem.

† Dominus Gradalone de Miandra testis subscripsi.

† Hugo de Salerno testis subscripsi.

† Dominus Alexander filius domini Gulielmi Curarii testis item subscripsi.

† Leo filius Rhai Barblati testis subscripsi.

† Leo de Ballacanta testis subscripsi.

† Ioannes pro tempore Strategus filius presbyteri Constae testis subscripsi.

† Dominus Girardus filius domini Accardi testis subscripsi per crucem.

CCXXXVIII.

1194 — Indict. XII.

Ioannes filius Lucae de Massanova cum uxore Irene et filio Bartholomaeo vendit Basilio Baimundo vineam positam in agro Catacii tarenis aureis sexdecim.

† σίγνον χειρός ιωαννου ὁ καὶ υἱοῦ λουκά· ὁ ἀπο χωρίου μασσονάβας· καὶ γαμβρος βόνος πρωτοκαρὰβου· † σίγνον χειρός ειρηνης συμβίου αὐτου· † σίγνον χειρός βαρθολομαίου υἱοῦ αὐτοῦ· Ἐν ονοματί τοῦ πατρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἡμεῖς οἱ ἀνοτέρῳ γεγραμμένοι οἱ τὰ σίγνα τῶν τιμίων καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν οἰκείαις χερσὶ καθυπογράφαντες· τὴν παρῶσαν ἐγγράφον ἀποχὴν ἀποταγὴν καὶ τελίαν πρασί· ἐκουσία ἡμῶν τῇ γνώμῃ καὶ οἰκείᾳ τῇ προαιρέσει· καὶ οὐκ ἐκ τινος τοῦ πράξαν ἀνάγκης· ἢ χλεύης ἢ δολοῦ· ἢ ἀπατης· ἢ ραδιουργίας· ἢ ὅσα τοῖς νόμοις εἰσὶν ἀπειγορευμένα· ἀλλὰ πολλὸν μὲν σὺν προθυμίᾳ πασῇ καὶ ὁλοφύχῳ προδεσσεῖ ἀριστοτέ· τιθώμεθα καὶ πουλούμεν πρὸς σὲ τὸν ἡμέτερον ἐξαδελφόν τὸν κύρον βασιλεῖον τὸν υἱὸν ρωμπερτοῦ βαϊμουντοῦ τὸ ἡμέτερον ἀμπελίον· τὸ κεῖμενον ἐν τοῖς χωροτοποῖσις καστρου κατανζαρίου· ἦγον ἐἰς τὴν γούλλαν· συνορεῖται δὲ οὕτως· κατὰ μὲν ἀνάτολιν ὑπαρχει ὁ ρύαξ· κατὰ μεσημβρίαν ὑπαρχει τὸ ἀμπελίον τῆς ἐπισκοπῆς· κατὰ ἀκτροῦ ὑπαρχει τὸ ἀμπελίον τοῦ αὐτοῦ ἀγωραστοῦ· κατὰ δὲ δύσεως· ὑπαρχει ἡ μεγάλη οδός· καὶ συνκλύει· τοῦτο οὖν τὸ προλεχθὲν ἀμπελίον ὑπαρχει ὁρδίνιες ἐπτὰ· πεπρασκωμέν σοι αὐτό· εἰς χρυσὸν ταρία δέκαξι· ἅτινα λαβόντες αὐτὰ ἡμεῖς οἱ πρατῆρες ἀπο χειρῶν σου τοῦ ἀγωραστοῦ εἰς χεῖρας ἡμετέρας· καὶ παντέλος πληρωθὲν· καὶ μηδὲν ἀποχρεωστοῦμενοι τί πρὸς ἡμᾶς· ἐποιήσαμεν σοι τὸ παρὸν ἐγγράφον· τοῦ ἔχειν σὲ τὸ δεῖλωθεν ἀμπελίον ἀπο τῆς σήμερον ἡμέραν καὶ ὥραν· αὐτεξουσίως ἐπικρατεῖν καὶ δεσπόζειν· καὶ εἰνεῖα χρίξε σὲ· πουλεῖν· χαρίζειν· ἀνταλλαττεῖν· καὶ εἰς πρὶ κατέκων καταγράφειν· οἰκείοις κληρονομίοις καὶ διαδοχοῖς καταλυμπαννεῖν· πάντα ποιεῖν σὲ ἐν αὐτῷ· ὅσα οἱ θεοὶ νόμοι τοῖς οἰκείοις δεσποταῖς παράκλειουσι· ὡς τὸ κῆρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν εἰληφῶς· ἡ δὲ ποτε κερῶ ἢ χοροῖω· ζήτησις· κοίνησις· ἡ ἀγωγὴ γένοιτο παρ ἰού διποτε· προσώπου· τοῦ ἰστασθαι μᾶς καὶ διέδικαν αὐτό καλὸς ἐκ παντὸς ἐκντιομε-

† Signum manus Ioannis filii Lucae de regione Massanovae et generi Boni Protocarabi. † Signum manus Irenes uxoris ipsius. † Signum manus Bartholomaei filii ipsius. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis propriis manibus exaravimus, praesens acceptilationis, cessionis et perfectae venditionis instrumentum, spontaneo nostro consilio et propria deliberatione, nullaque omnino necessitate, vel fraude, vel dolo, vel deceptione, vel malitia, vel modo a lege vetito, imo vero tota alacritate et sincero animi proposito volentes condimus; et vendimus tibi nostro nepoti ex fratre domino Basilio Roberti Baimundi filio vineam nostram positam in regione civitatis Catacii, in loco dicto Gullia. Hos vero habet confines: ab oriente est rivulus; a meridie vinea episcopii; a septentrione vinea ipsius emptoris; ab occidente via maior, et clauditur. Haec autem vinea constat septem ordinibus, eamque tibi vendimus aureis tarenis sexdecim; quos cum nos venditores acceperimus a manibus tui emptoris in nostras, et perfecte nobis esset satisfactum, ac nihil aliud nobis solvendum superesset, fecimus tibi praesentem scripturam, ut habeas memoratam vineam ab hodierna die et hora, libere possideas, et ibidem domineris, eaque utaris, vendas, dones, permutes, et pro dote filiarum constituas, propriis heredibus et successoribus transmittas, et omnia de ipsa facias quae divinae leges veris dominis concedunt, utpote qui dominium ac potestatem a nobis accepisti. Sin autem quacumque occasione vel tempore quaestio, molestia vel actio tibi inferatur a quovis homine, nos obstabimus, et strenue defendemus ab omni contraria persona.

του προσωπου· ἡ δὲ καὶ παρ ἡμῶν τί γένοιτο· καὶ βουληθῶμεν διαστρέφαι τὴν τοιαύτην οὐκ· τοῦ μηδὲν εἰσακουσθῆναι μας· μη παρα τῶν θείων νομῶν ἰσχὺν λαμβάνειν· ἀλλὰ καὶ τοῦ εἶναι κατηραμένους παρα κυρίου θεοῦ παντοκράτορος· τῶν τῆς ἀγίων θεόφορων πατρῶν καὶ ταῖς ἐξῆς· ζημιούσθω μας καὶ εἰς το δημύσιον ὑπὲρ παραβάσεως των τιμιων σταυρων νομισματα λς· καὶ προς σὲ τὸν ἀγνωραστὴν διπλὴν τὴν τιμὴν· καὶ εἰθ οὕτω στέργειν καὶ ἐμμένειν τὴν τοιαύτην διαπρασιν· ἣν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς οἱ προγραφέντες· προς σὲ τὸν ἡμέτερον ἐξαδελφον τὸν κυρον βασιλειον τὸν υἱὸν ρωμπερτου βαϊμουντου· παρὸς τῶν ἀξιολογῶν καὶ ἀξιόπιστων μαρτυρῶν.

† παπα βοιος υἱὸς τοῦ ἀπιχωμένου νικηφορου πρωτοκαρῶν μαρτυρ υπεγραφα: † παπα λειων ἀδελφος αυτου μαρτυρ υπεγραφα τὸν σταυρον: † πῆτρος υἱὸς μαύρου νικολεττου μαρτυρ υπεγραφα: † ρωγεριος γαμβρὸς βασιλειου βραμβούνη μαρτυρ υπεγραφα: † νικηφορος υἱὸς τοῦ ἀπιχωμένου βοιου πρωτοκαρῶν μαρτυρ υπεγραφα: † σεκρετος υἱὸς θεοδωρου λιβαδρου μαρτυρ υπεγραφα οικεία χειρὶ.

† εγγραφη διὰ χειρὸς νικολάου νοταρίου· ἐγγώνου γεωργίου ψύχρι τοῦ κατα τὴν ἡμέραν ταβουλαριου τοῦ ετους 543β' ἰνδικτιωνος ιβ'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.° 95.)

Quod si quis nostrum insurrexerit, et voluerit evertere huiusmodi emptionem, nequaquam exaudiat, nec a divinis legibus subsidium habeat; sed maledicatur a domino Deo omnipotente, a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus, et insuper mulctetur Fisco propter violationem sanctae crucis numismatis sex et triginta, tibi que emptori duplo pretio. Et nihilominus firma maneat praesens venditio, quam nos suprascripti fecimus tibi nostro nepoti domino Basilio Roberti Baimundi filio in praesentia honorabilium et fide dignorum testium.

† Presbyter Bonus, filius defuncti Nicephori Protocarabi testis subscripsi. † Presbyter Leo frater ipsius testis crucem subscripsi. † Petrus filius Mauri Nicoletti testis subscripsi. † Rogerius gener Basilii Brambunni testis subscripsi. † Nicephorus filius defuncti Boni Protocarabi testis subscripsi. † Secretus filius Theodori Libadii testis subscripsi propria manu.

† Scriptum manu Nicolai notarii filii Georgii Psychri pro tempore tabularii, anno 6702, indictione XII.

CCXXXIX.

1194 — Mense Decembri — Indict. XIII — Hieracii.

Lambertus magnus Iudex Calabriae dirimit quaestionem inter monasterium S. Stephani de Nemore et nonnullos homines Agriotherarum de quibusdam censibus.

† λαμβέτος τῆς βασιλικῆς αὐλῆς ἀρχων καὶ κεφαλικῶς μαιστῶρ καμπεραριου καὶ μέγας κριτῆς πασης καλαβρίας, σίγνου καὶ λαίνης καὶ χωρας ἰορδάνου.

Ἐπιδὴ κατα τον δεκεμβριον μηνα της ἐνστάμενης ἰνδικτιωνος ιγ'· ὄντος μου εἰς τὴν χωραν ἱεράκος, κακεῖσε καὶ τεροῦντος μου διὰ τινος ἀναγκαίας δεσποτικας δουλείας· ἦλθον πρὸς με οἱ μονάχοι ἀγίου στεφάνου τῆς ευαγγελτάτης μονῆς τοῦ ὅρους οἱ ἀδελφοι γαλτεριος καὶ κατα τὴν ἡμέραν κελλαραριος καὶ συν αὐτῶ ἕτεροι ἀδελφοι τῆς αὐτῆς μονῆς ὡς ἐκ τὸ μέρος πάσης τῆς μονῆς καὶ του σιωπτικου καθήγουμένου

† Lambertus regiae Curiae praepositus et principalis magister Camerarius ac magnus Iudex totius Calabriae, Sinni, Laini et regionis Iordani.

Mense decembri, praesenti indictione XIII. Cum in civitate Hieracii commorarer, ibique propter quaedam necessaria domini negotia degerem, coram me venerunt monachi S. Stephani sanctissimi monasterii de Nemore, frater Gualterius pro tempore cellerarius, alii que cum eo fratres ipsius monasterii, nomine totius monasterii et pientissimi praepositi domini Gulielmi, litem intendentes in quosdam

κυρου γουλιέλμου κοινοῦντες αγωγήν κατὰ τινων ανδρων απο του μερόης των αγριοθηρων λεγοντες οὕτως, ὅτι χωράφια και αμπελία και ελει σικαμινα τε και αλλα δενδρι ατινα υπηρχον της μονης αγιου στεφάνου εις τελει παρα των αυτων ανδρων τυραννιονται οθεν ο κατα τον καιρον εκεινον κυρος βαϊμουνδος της παδουλης οπερ της καλαβριας μέγας κριτής την αυτην υποδεσιν εξετάσας και τους τυραννουντας την αυτην αγιαν μονην ανδρωνπους ακριβώς εξετας εμφορεσε υπο δικκίας σκεψος την αυτην αγιαν μονην υπο εγγραφου υπομιστικου οι δε ρηθέντες ανθρωποι αγμη τυραννουν τα τοιαυτα τελει της μονης αγίου φαντίνου ονομαζωμενης εκ τουτων δε ζητουμεν εχειν δικαίον τους δε ανδρωνπους επι χειρας εχωντες εγγραφον οι μύναχοι, εκέλευσα τουτους ενωπιων ημων το βήματι παρστίνα. διὰ τι πάλιν εγώ τουτους εξετας και αυτοι υπο του οδμασθεντος παρα του μεγάλου κριτου ποτε της καλαβριας, κυρου βαϊμουνδου ελληγχωμένοι και κατακριθεντες παρα της δικαιοσύνης εκέλευσαμεν μετα δικκίας σκεψος ινα οσα δ αν εισιν χωράφια σποριμα και αρδευομενα η και δενδρα παντοια εντός τουτων εισιν οίον· ελαιαι σικαμινά τε και ληπά παντοία, εκ τουτων ινα λαμβανειν αυτη αγια μονη· κατ ετουσοιόν την πενταμεριαν, εξ οσα εισιν απο του αγίου φαντινου ως ειρηται· ὁμοιως και απο του αμπελου και τω μετα των ημεροδενδριων, την πενταμεριαν εχειν η μονη· εκ δε των χερσων χωράφιων και των εντός αυτων δενδρων εχειν η αγία μονη η ανωτερω ριθσα ολα τα ημίσια πάρεως ειρηται από των εντυγχανώντων εποίειδη τη ρηθηρη αγια μονή, αγίου στεφάνου του ὄρους το σιγίλλιον απόδοτικον της εμφορεσεως, ινα και αμπελη περιβολέον και τον καικλησμενον πρόαστειων εκ τουτου την πενταμεριαν δι οὗ και προς ασφαλή βεβαίωσιν των ενδυγχαν εποίειδη τη ρηθειση αγία μοιη αγίου στεφάνου του ὄρους το παρων σιγίλλιον απόδοτικον της εμφορεσεως ινα από την σημερον ημεραν και ωραν μιδεις εστώ τόλμηρός αντιπροῶν το παρον τουτο σιγίλλιον· δε και τις τουτο επιφοραδη ποιείσε η αντιπροῶσε αλλα και τα ρηθέντα τέλει τὰ ανωτερω του αγιου στεφάνου του πολσε, η εμποδῦσαι προς αυτην την ευαγιστάτην μονην αγίου στεφάνου του ὄρους, ο τοιουτος ινα εστω εις την του πανυπερλαμπρου βασιλεως αντιληφιν πινην ταρια χιλία οθεν και προς περισσώτεραν πι-

homines de regione Agriotherarum, ita dicentes: Praediis, vineis, oleis, sycaminis et aliis arboribus, quae ipsum monasterium S. Stephani ad censum possidebat, iidem homines iniuste potiti fuerunt. Quapropter dominus Baimundus de Padula, tunc temporis magnus Calabriae Iudex cum eadem quaestionem perpendisset, et homines vexantes sanctum monasterium diligenter percontatus esset, post iustum examen, condito ad rei memoriam instrumento, investituram dedit eidem sancto monasterio. Praedicti vero homines de huiusmodi censibus monasterium sub titulo S. Phantini adhuc vexant. Idcirco petimus, ut ius nobis reddatur adversus memoratos homines. Cum autem monachi exhiberent instrumentum, iussi eos homines sese apud nostrum tribunal sistere. Quamobrem ego iterum ipsos percontatus sum; et cum hi a praedicto magno olim Iudice Calabriae domino Baimundo merito convicti et condemnati fuissent, mandavi post legitimam discussionem, ut ex praediis sive sativis sive irriguis, et ex arboribus omnigenis, quae in illis extant, id est oleis, sycaminis, et reliquis omnibus, accipiat dictum sanctum monasterium quotannis quintam partem, ex iis nempe, quae ad sanctum Phantinum pertinent, uti praedictum est. Item ex vinea et fructiferis arboribus quintam partem habeat monasterium. Ex praediis vero incultis et arboribus inibi consitis, praedictum sanctum monasterium habeat medietatem. Hinc ab intervenientibus factum est praedicto sancto monasterio S. Stephani de Nemore sigillum concessionis investiturae, ut ex vineis, et hortis, et clusuris suburbanis quintam partem (accipiat). Quare ad validiorem securitatem intervenientium conditum est memorato venerabili monasterio S. Stephani de Nemore praesens sigillum concessionis investiturae, ut ab hodierna die et hora nemo audeat adversari huic sigillo; et si quis id fecerit, et impedimento fuerit quominus praedicta iura S. Stephani exigantur ab eodem sanctissimo monasterio, sol-

στῶσιν τῶν ἐντυγχανόντων τοῖς ἡμετέροις σιμῖματι καὶ τῇ ἐξέδῃ ἡμετέρα βουλλῇ ἐπισφραγισθῇ τὸ ἡμετέρῳ σιμῖματι καὶ τῇ ἐξέδῃ ἡμετέρα βουλλῇσμεν τοῦτο ἐν μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνί τοις προγραφείοις ἐτεῖ 547 καὶ τοῦτο γέγωνεν ἐνοπιὸν ἀξιολόγων καὶ ἀξιόπιστων ἀνδρῶν οἷον τοῦ ἐπισκόπου ἱερακῶς λεωντος κυροῦ μερκουρίου τοῦ ἱερακῶς καὶ κυροῦ ἀλδουίνου υἱοῦ χροῦ τοῦ ρήγιου καὶ γίδου τοῦ κουβούκλησιου, καὶ τοῦ ἀρχόντος κυροῦ λεωντος γουβτζῆ καὶ κυροῦ ραῦ της ἀγίας ἐκατερίνας καὶ ἐτέρων πλῆστων ἀρχόντων καὶ καλῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκτὶ λαχωντῶν. † μερκουρί μαρτυρ ὑπεγράφα † λεωντος γουβτζῆς μαρτυρ ἀλδουίνος υἱὸς χροῦ τοῦ ριγίου μαρτυρ † τοῦ ἱερακῶς γίδου ἱὸν βωνοῦ κουβούκλησιου μαρτυρ † ραῦ της ἀγίας ἐκατερίνας μαρτυρ ἀμαρτωλὸς λεων ἐπισκοπὸς ἱερακῶς ὑπεγράφα.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.º 96.)

vat poenae nomine perillustri Regi tarenos mille. Quapropter et ad maiorem fidem eorum, qui interfuerunt, nostro signo et consueta nostra bulla consignavimus, mense et indictione supradictis, anno 6703. Idque factum est coram probis et fide dignis hominibus, id est episcopo Hieracensi Leone, domino Mercurio Hieracensi, et domino Alduino filio Hugonis de Rhegio, et Aegidio de Cubucisio, et dynasta domino Leone Gubitzi, et domino Rhao de Sancta Ecatharina, et pluribus aliis dynastis et bonis hominibus, qui illic aderant. † Mercurius testis subscripsi. † Leo Gubitzi testis. Alduinus filius Hugonis de Rhegio testis. † Aegidius Hieracensis filius Boni Cubucisii testis. † Rhao de sancta Ecatharina testis. Leo peccator episcopus Hieracensis subscripsi.

CCXL.

1196 — Mense Maio — Indict. XIV — Circlarii.

Tabulae nuptiales inter Petrum de Iona et Alexandriam Tzangarim.

† Ἐν οἰκῇ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ αἰοῦ πνεύματος. πανάγια θεοτοκε σὺν τῷ μονογενεῖ σου υἱῷ καὶ θεῷ ἡμῶν. εὐτυχῶς βοηθεῖ ἡμῖν. εἰσὶν τὰ ὀφειλόμενα δωδεκάτην παρ' ἐμοῦ πέτρου υἱοῦ τοῦ ἀποικωμένου λουκηφῆρου τοῦ ἰωνά. πρὸς τὴν ἐκ θεοῦ δωδεκάτην μοι νύμφη οἰκῇ ἀλεξάνδρια. γυνὴ θυγατὴρ τοῦ ἀποικωμένου μακίστρου ἰωσφῆς τζαγγάρης ὁ ἀπὸ τοῦ κασιάνου. ἐν πρώτοις δίδωμι αὐτῇ λογὴν ὑποκόλου αὐτῆς νυμφισματὰ ὀκτώ. λογὴ δὲ αὐτῆς θεορέδρου, τὸ τρίτον μέρος τῆς οὐσίας μου, ἐξ ἧς νῦν ἐχω. καὶ μέλλω σὺν αὐτῇ, ὑποκτεῖσαι ἀπὸ τῆς κοινήτων, ἀκινήτων, καὶ αὐτῶκοινήτων πραγμάτων καὶ τοῦ ἐλεος τοῦ θεοῦ :

† ἀγία τριάς ὁ θεὸς ἡμῶν βοηθεῖ ἡμῖν. εἰσὶν τὰ ὀφειλόμενα δωδεκάτην παρ' ἐμοῦ ρικκάρδου υἱοῦ τοῦ ἀποικωμένου μακίστρου ἰωσφῆς ὁ προρηθείς πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ δωδεκάτην μοι σύγγενὴν ὀνοματὶ πέτρον ὁ προγραφείς. τῇ ἐμῇ γυνὴ ἀδελφῇ ὀνοματὶ ἀλεξάνδρια. ἐν πρώτοις δίδωμι αὐτῇ. λογὴν φορεσίων παννίνων. περὶ μ'. τα μὲν εἰκὼσι λεπτά, καὶ τα ἑτέρα χονδρά. καὶ φουστάνον, ἓν καὶ τῇ ἐμῇ ἀδελφῇ ἐδόναι

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Sanctissima Deipara simul cum unigenito tuo Filio et Deo nostro prospere nos adiuva. Haec sunt, quae ego Petrus filius quondam Luciferi de Iona datum me spondeo divinitus mihi concessae uxori, nomine Alexandriae legitimae filiae quondam magistri Goffredi Tzangaris de Casiano. In primis do ei loco donationis ante nuptias solidos octo; loco vero donationis post nuptias tertiam bonorum meorum partem, quae nunc possideo, et quae cum ipsa (uxore) acquisiturus sum, mobilia, immobilia et semoventia, et Dei misericordiam.

† Sancta Trinitas, Deus noster, adiuva nos. Haec sunt, quae ego Riccardus filius quondam magistri Goffredi supradicti datum me spondeo divinitus mihi concesso cognato Petro superscripto. In primis do legitimae meae sorori nomine Alexandriae pro indumentis telae lineae ulnas quadraginta, quarum viginti quidem tenui filo sunt textae, reliquae autem crasso; fustanam unam; et eidem meae sorori indu-

τρία· λάργα τρία· μανδύλια τρία· κάγεις τρία· χει-
ρομανδύλια τρία· κρεβάτοστρώσια τρία· ἔχοντα ἀμ-
φωπέρα, σο μὲν· τῆλο προσκεφάλαια· καὶ ὑπευχήν.
σα δὲ· σάγκους· β'· πλαγιούνια· δ'· κοπέρας δύο.
καὶ δεκ βοῖδια καὶ ὄϊκόν νομισματα ὅκτω· σταγνα-
τον, τηγάνον· κρημασταλήν σηδηροῦν· καὶ ἀπο τῶν
ἀμπελίων, χωραφίων, οἰκοτοπιῶν, κιπῶν· ὅπουδ' ἂν
ὑπάρχει μύραν κατα ἀδελφὴν· καὶ το ἔλσος τοῦ Θεοῦ.
μέρος δὲ τὸ μὴ ἐμμένων καὶ μὴ στεργόντα, τα στοι-
χῆθεντα, δωδετημ τῷ ἐμμένωντι καὶ στεργόντι νο-
μισματα λς'. καὶ εἰς το δημοσίον, ὁμοίως· ἐγράφη
διὰ χειρὸς λέοντος ἀρχιερέως καὶ ταβουλαρίου κήρ-
ταλاریου· μηνι μαῖῳ ἰνδικτιωνι ιδ'. ἔτους ςψδ'. πα-
ροντων μαρτυρῶν.

† Θύρσος τοῦ Φίλε καὶ κριτῆς μαρτυρ ὑπέγραψα
δια τοῦ σταυροῦ.

† Πελεγρινος τοῦ ἰωαννοῦ γρέκου μαρτυρ ὑπέγρα-
ψα δια σταυροῦ.

† μέλεις τοῦ τραπεζακίου μαρτυρ ὑπέγραψα δια
τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 87.)

sia tria, larga tria, mantilia tria, cagias tres, mappas
tres, lectos tres habentes unum quidem cervical et
stragulum, alios vero saccos duos, tabulas quatuor,
copertas duas; praeterea duos boves, et asinum aesti-
matis solidis octo, patellam stamno obductam, fer-
reum instrumentum ad ahenum sustinendum; et de
vineis, agris, aedibus, hortis, ubicumque fuerint,
portionem sororiam; et Dei misericordiam. Pars vero,
quae pactis conventis stare nolit, poenae loco solidos
aureos sex et triginta solvat alteri, quae ea obser-
vaverit, totidemque publico aerario. Scriptum manu
Leonis archipresbyteri et tabularii Circlarii, mense
maio, indictione XIV, anno 6704, praesentibus te-
stibus.

† Thyrsus de Phile iudex testis subscripsi per
crucem.

† Pelegrinus filius Ioannis Graeci testis per cru-
cem subscripsi.

† Melis de Trapezacio testis per crucem sub-
scripsi.

CCXLI.

1196 — Indict. XIV.

Maria Cuculi Domina confirmat Ioanni Bapheo possessionem praedioli positi ad Flumen.

† σύγγον χειρὸς κυρας μαρίας καὶ αὐθαντρίας κου-
καλου· φένομεν ἐγὼ ἡ πρόγραψα· ἡ το σύγγον τοῦ
τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ ἡ καὶ μου χειρὶ πῆξας πη-
νόντα ἐγγράφον ἀσφάλτιστικόν πρὸς σὲ ἰωάννην βάρβαρον·
ἐκ τὸ ὁλόγον χωραφίτην ὡπὲρ ἐκράτησας ἐκ τοὺς
πρῶ αἰμοῦ· δηὰ τὲς καλὲς δουλείες ὡπὲρ ἐδούλεψες
αὐτὸν· ἡλθες σὺ ὁ ρηθεὶς ἰωαννης καὶ ἐπαρὰ κλήθης
ὡμίν· μετὰ καλῶν ἀνδρώπων· ὅπως στερεῶσο πρὸς
σὲ τὸ ριθὲν χωραφίτην· ἐγὼ δὲ ἰδὼν καὶ μαθὼν τὲς
καλὲς δουλίας ὅπῃ εἰς τοὺς πρῶ οἴμοῦ ἐπῆς· καὶ
πάλιν διὰ τὲς καλὲς δουλίας ὡπὲρ καὶ ἡς αἰμὰς ἐπῆ-
σες· στέργω καὶ δίδω αὐτῷ πρὸς σὲ τοῦ ἔχης αὐτῶν
ἐξούτιαν ἀπὸ τοῦ νῆν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἀπαντας χρό-
νους· παῖδας παιδῶν σου· ἔστιν δὲ τὸ τιτύτων χω-
ραφίτην εἰς τόπον λεγόμενον εἰς τὸν ποταμὸν· συν-
ορουντα τὸν ἀμπέλον ἀγίου ἰωαννοῦ τῶν ἐρημίτων·
ἡ δὲ δολέψις ἡπάσχει τὸν παντὰ μηνὰ ἡμερῶν β'.

† Signum manus dominae Mariae dominae Cu-
culi. Ego suprascripta, quae signum honorabilis et
vivificae crucis propria mea manu exaravi, facio tibi
Ioanni Bapheo instrumentum confirmationis de parvo
praedio, quod habuisti ex praecessoribus meis propter
bona servitia, quae ipsis praestitisti. Venisti tu dictus
Ioannes, et nos rogasti cum probis viris, ut confir-
marem tibi dictum praediolum. Ego vero videns et
cognoscens bona servitia, quibus de praecessoribus
meis bene meruisti, et ea quae mihi impendisti,
confirmo et trado tibi illud, ut in eo a praesenti
tempore et in perpetuum potestatem habeas tu,
tuorumque filiorum filii. Est autem hoc praediolum
in loco, qui dicitur ad Flumen, et conterminum est
vineae sancti Ioannis Eremitarum. Servitus autem
inest duorum dierum singulis mensibus. Et ecce feci

καὶ ἰδοὺ ἐπίσης πρὸς σὲ το πατρὶν ασφαλιστικὸν ἔγγραφον· ἐνωπιον μαρτυρῶν.

† μακίστωρ γριφουχνος πέλλητερος μαρτυρ υπεγράφα. † βασιλεις τοῦ μακίστορος, καὶ κατὰ τὴν ἡμεραν στρατηγος μαρτυρ υπεγράφα † ἀργυρὸς γρανιτεριος κατα την ἡμεραν μαρτυρ υπεγράφα. † νικολας μιλης ὁ του κυρου φαυστερου μαρτυρ † λεων στολανὸς μαρτυρ. † πρεσβυτερος λεων στολανὸς μαρτυρ υπεγράφα. † ἐγὼ κυρὸς μανδάρνης τα ανωτέρω στέργω καὶ επικυρῶ διὰ τοῦ σταυροῦ. † ἐγὼ κονσταντίνος νοτάριος τῇ προσταξῇ τῆς αὐθεντίας ἐγράφα. εἰτε ςψδ' ἰνδικτιωνι ἰδ'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 97.)

tibi praesens confirmationis instrumentum coram testibus.

† Magister Grinfuchnus Pelliteris testis subscripsi. † Basilius de Magistro pro tempore Strategus testis subscripsi. † Argyrus pro tempore Granatarius testis subscripsi. † Nicolaus Miles filius domini Fabasteri testis. † Leo Stolanus testis. † Presbyter Leo Stolanus testis subscripsi. † Ego dominus Mandaranes suprascripta confirmo et roboro per crucem. † Ego Constantinus notarius ex mandato Dominae scripsi anno 6704, indictione XIV.

CCXLII.

1196 — Mense Octobri — Indict. XV — Acherontiae.

Emma Buttelleri vendit Roberto Chrysolemo nonnulla praedia posita in agro Acherontiae loco dicto ad Plagam Baviorum, tarenis aureis duobus et denariis duodecim.

† Σίγνον χειρὸς αἵμας γνησίας θυγατρὸς τοῦ ἀπηχομένου γαλτέρη τοῦ τῇ ἐπωνυμία βουττελλέρη.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἐγὼ ἡ προγεγραμμένη αἵμα ἡ καὶ γνησία θυγάτηρ τοῦ μακαρίου κυρου γαλτέρη τοῦ τῇ ἐπωνυμία βουττελλέρη· ἡ τὸ σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοπιῶν σταυροῦ· τῇ οἰκείᾳ μου χειρὶ καὶ ὑπογράψατα· ἐκουσία μου τῇ γνώμῃ οἰκείᾳ μου προᾶίρει· καὶ οὐκ ἔκ τινος τὸ παράπαν δόλου χλεύης· ἡ ἀπάτης· ἡ ραδιουργίας· ἡ ὅσα τοῖς νόμοις εἰσὶν ἀπηγορευόμενα· ἀλλὰ μᾶλλον δὲ σὺν προθυμίᾳ μου πάσα καὶ ὀλοφύχῳ μου προᾶίσει ἀναλαμνανομένη καὶ τον ἐμὸν ἀνήλικον παῖδα· ἰωαννην τούνομα· πέπρακα πρὸς σὲ τὸν κυρον ρωμπέρτον χρυσολέμον· καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους χωράφια γεωργοῦμενα ἅπερ κεκτάμαι ἐκ πατρικῆς μου κληρονομίας· τὰ ὄντα καὶ διακείμενα ἐν τῇ διακρατῇσι κάστρου ἀκρεντέας εἰς τύπον ἐπιλεγόμενον τὰ ὑπὸ πλαγα τῶν βαβείων, ὅσα καὶ οἱ εἰσὶν καθὼς καὶ ὁ μακάριος τοῦ ἐμοῦ πατρὸς ἐκράτησεν καὶ ἔδεσπασεν· ὡς συνωροῦνται καὶ γνωρίζονται· κατὰ μὲν ἀνατολὰς· ὁ ξηροῦν· καὶ τὰ χωράφια σοῦ τοῦ ἀγωραστοῦ· κατὰ δὲ δυσμᾶς· χωράφια σοῦ τοῦ ἀγωραστοῦ καὶ τὸ χωράφιον τὸ λεγόμενον παπὰ νικολάου τοῦ θεοτίμου· ἅκτρον χωράφια

† Signum manus Emmae legitimae filiae defuncti Gualterii cognomento Buttelleri.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascripta Emma legitima filia beatae memoriae domini Gualterii cognomento Buttelleri, quae signum honorabilis et vivificae crucis propria mea manu exaravi, voluntario consilio et propria electione, nulloque omnino dolo, fraude, vel deceptione, vel malitia, vel modo a legibus prohibito, imo vero omni alacritate et totius animi proposito simul cum meo filio minoris aetatis, cui nomen Ioannes, vendidi tibi Roberto Chrysolemo tuique heredibus et successoribus praedia exulta, quae possideo ex paterna mea hereditate, sita et posita in tenimento civitatis Acherontiae in loco dicto ad Plagam Baviorum, quae et qualia sunt, uti habuit et possedit pater meus beatae memoriae, quorum fines et signa huiusmodi sunt: ab oriente torrens et praedia quae ad te emptorem pertinent; ab occidente praedia tui emptoris, et praedium dictum presbyteri Nicolai de Theotimo; a septentrio-

ἄπερ ὑπήρχωσιν τοῦ μακαρίου πρεσβυτέρου ῥωμπέρ-
του ἀγκινρήση· καὶ χωράφια θεοδώρου τοῦ τζοκ-
καλά· ὡς δὲ μεσέμβριαν χωράφια σοῦ τοῦ ἀγνωρastoῦ·
καὶ συγκαλείει· ἀπόλυτα δὲ καγῶ ἡ προγεγραμμένη
αἵμα· παρὰ σοῦ τοῦ κυροῦ ῥωμπέρτου τὴν συμφω-
νηθεῖσαν καὶ ἀρεσθεῖσαν ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἡμῶν δικαίαν
τιμὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων χωραφίων χρυσοῦν νομί-
σματὰ δύο, καὶ δηνάρια δώδεκα· ταῦτα λαοῦσα καὶ
παντελῶς πληρωθεῖσα· καὶ μὴδὲν ἀποχρεωστουμένη
παραδεδωκά σοι τὰ τοιούτα χωράφια καὶ τὴν δε-
σποτείαν αὐτῶν· τοῦ ἐπεξουσίως ἔχειν σε αὐτὰ, πολεῖν
χαρίζειν· ἀνταλλάγειν· προεῖ καταγράφειν· καὶ πάν-
τα ποιεῖν ἐν αὐτὰ εἴτι υἱοῦ καὶ θέλεις, καὶ ὅσα ὁ
νόμος τοῖς ἰδίους δεσπῶτες διακελεύεται· ὡς τὸ κύρος
καὶ τὴν δεσποτείαν παρ' ἐμοῦ εἰληφῶς εἰ δὲ φανῶ ποτὲ
καιρῶ ἢ χρόνῳ μετὰ μὲλος γίνεσθαι καὶ εἰς διαστρο-
φὴν ἔλθω· ἢ ἐγὼ αὐτῇ· ἢ ἐμὸς κληρόνομος ἢ διαδοχος,
ἢ τίς παρ' ἑτέρου ξένου καὶ ἰδίου προσώπου, ὀχλησιν
ἢ ζήτησιν ἢ ἐπερέασιν τοῖν οἰανοῦν ποιήσασθαι σοι
ὑπὲρ τῶν τοιούτων χωραφίων· καὶ οὐκ ἴσταμαι μάλ-
λον διέκδικῶν σοι αὐτὰ ἐκ παντός ἐναντιουμένου σε·
ἵνα ζημιῶμαι πρὸς σὲ τὰς τιμὰς καὶ βελτιώσεις εἰς
τὸ δυπλοῦν· ὑπὲρ δὲ λόγῳ προστίμου καὶ ὑπὲρ πα-
ραβασίας τοῦ τιμίου σταυροῦ οὐ σκευοχείρως μου ἐπιξα
εἰς τὸ δημῶσιον ζημιούσθωμαι ῥήματα λς', εἰδ' οὐ-
τως, ἀσάλευτον μένει τὴν τοιαύτην πρᾶσιν εἰς αἰῶνας·
ἥτις ἐγράφη ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς καὶ φιλοχρίστου βασι-
λείας τοῦ κραταιωτάτου δεσπότη τοῦ ἡμῶν καὶ θεοσε-
πτου βασιλέως ἐννήκον· καὶ τῆς εὐσεβεστάτης δε-
σποίνης ἡμῶν καὶ αὐγουστής κωνσταντίνης· γραφὴν
χειρὶ θεοδώρου ἐντελοῦς νοταρίου καὶ ταβουλαρίου
ἀπερεντίας· ἐπὶ ἔτους ςψε' ὀκτοβρίῳ μηνὶ τῆς ἰνδι-
κτιῶνος ιε', παρουσία μακρυῶν.

+ σιμεῶν ὁμώτης κριτῆς, μαρτυρ ὑπέγραφα +
+ γερούικος ἀλαμάνος μαρτυρ ὑπέγραφα: +
+ λείων ὁ τοῦ μαγείρου μαρτυρ ὑπέγραφα +
+ ῥωκέριος βρουτζάνος μαρτυρ ὑπέγραφα: +
+ ῥωγέριος γράνδες· μαρτυρ ὑπέγραφα +
+ ἰωάννης κριτῆς ὑπέγραφα +
+ Ρογέριος σαρακεῖνος μαρτυρ ὑπέγραφα +

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 98.)

ne praedia quae pertinebant ad beatam memoriam
presbyteri Roberti Anginarisi, et praedia Theodori
Tzoccalà; a meridie praedia quae ad te emptorem
pertinent, et clauditur. Et ego suprascripta Emma
accepi a te domino Roberto iustum pretium inter
nos conventum et statutum huiusmodi praediorum,
aureos tarenos duos et denarios duodecim; quibus
acceptis, cum mihi integre satisfactum sit, ac nihil
aliud repetere debeam, tradidi tibi huiusmodi praedia
et dominium ipsorum, ut ea possideas cum facultate
vendendi, donandi, permutandi, pro dotibus conce-
dendi, et faciendi de ipsis quidquid tibi placuerit,
et leges propriis dominis concedunt, utpote qui do-
minium et potestatem a me accepisti. Si vero qua-
cumque occasione vel tempore me poenituerit, et
hanc venditionem evertere voluero, vel ego ipsa, vel
meus heres, vel successor, vel quacvis extranea aut
propinqua persona molestiam, vel quaestionem, vel
damnum cuiuscumque generis tibi intulerit de his
praediis, et non obstitero potius defendens tibi ea ab
omni contraria persona, mulctabor tibi duplo pretii
et meliorationum, ratione vero poenae propter vio-
lationem venerandae crucis, quam propria manu mea
exaravi, solvam Fisco regales sex et triginta. Et
nihilominus firma deinceps maneat praesens venditio
in omne aevum, quae scripta est sub pio et christiano
regno potentissimi nostri domini et venerandi regis
Henrici, et piissimae dominae nostrae et augustae
Constantiae, manu Theodori humilis notarii et tabula-
rii Acherontiae, anno 6705, mense octobri, indictio-
ne XV, coram testibus.

+ Simeon iudex iuratus testis subscripsi.
+ Geruicus Alamannus testis subscripsi.
+ Leo filius Magiri testis subscripsi.
+ Rogerius Brutzanus testis subscripsi.
+ Rogerius Grandes testis subscripsi.
+ Ioannes iudex subscripsi.
+ Rogerius Saracinius testis subscripsi.

1198 — Mense Martio — Indict. I — Aëtae.

Ioannes Aëtae dominus cum Clementia eius matre, Matthaeo, Lucia et Maria fratre ac sororibus eiusdem donat monasterio S. Eliae praedia posita apud Petricellam.

† σιγγίλλιον γενόμενων παρ εμοῦ ἰωάννου αὐθέντου ἄστρος αἵτου· † σιγγίλλιον γενόμενον παρ εμοῦ ματθαίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ· † σιγγίλλιον γενόμενων παρ εμοῦ κλιμεντζης αὐθεντρίας χόρας αἵτου· τὸν μαρτιον μηνᾶ τῆς ἰνδικτιῶνος αἵτου ἔτους 545· ἐλθὼν τὰ καγὼ ἰωάννης ὁ προγραφῆς αὐθεντης χόρας αἵτου συν τῆς ἐμῆς μητρος κυρας κλιμεντζης συν καὶ των ἐμῶν ἀδελφῶν κυρου ματθαίου καὶ κυρας λουκίας ἡς προσκύνεισιν ἡς τῶν πάνσευπτον ναῶν τοῦ προφίτου ἡλιοῦ· ἡδὸς δὲ ἐγὼ καὶ ἡ ἐμὴ μητὴρ καὶ ἡ ἐμὴ ἀδελφοὶ τὴν χάριν τοῦ αἱίου ἡ καὶ τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ δέσποτου θεοῦ· κατὰ τὸ γεγραμμένον τοῦ αἱίου εὐαγγελίου· μακάριη ἡ ἐλεήμονες ὅτι αὐτὴ ἐλεήθισονται· ὅθεν ἐπέδοκαν καγὼ ἰωάννης αὐθεντης χόρας αἵτου· ἡς τὸν πάνσευπτον ναῶν τοῦ προφίτου ἡλιοῦ· διὰ μακαρίας καὶ ἀνάπαυσεως τῶν ἐμῶν γεννητῶρων· καὶ διὰ υἱμερίαν τοῦ ἐμοῦ σώματος· καὶ τῆς ἐμῆς μητρος καὶ τῶν ἐμῶν ἀδελφῶν· καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ ἐπέδοκαν τὰ χοράφια σὶν τοῦ ὄρους· που ὑπάρχουν πλισίῶν τῆς πετρίκελλας· ὅθεν ἡ ἐναρξῆς τῶν σινορίων γεγένησιν· ἀρχήσταιμεν ἀπο τὴν ὁδὸν τὴν ὑπερχομένην καὶ ἐξερχομένην· ὅς αἰνεύνη ὁ ριὰξ ἀπὸ τῆς τιαύτης ὁδὸν· ἀνατολικῶς σιδηρῶνται· τῆς διακρίσεως τοῦ πάνσευπτον ναοῦ τοῦ προφίτου ἡλιοῦ· ἀπέρχεται ἀνατολικῶς ὁ ριὰξ· ἀχρι ἐπανο του ὄρους· καὶ συνσιμγγί ἡς το σίνορον τῆς ἐκκλησίας· ἀνατολῆς· κακί· ὅθεν ἀπέρχετε τρακλα το σίνορων· καὶ κατευένη· καὶ ἡς τὸν ριὰξ· δισικῶ· κακῆ· ὅθεν ἀναποδίξη καὶ κατέρχετε ἡς τὰ λιθάρια τὰ μεγάλα· ποῦ ὑπάρχουν ἐπάνο τῆς κουλτουρας κυρου ρωπέ· του παρίσι σίνορων· κακῆ· ὅθεν κατερχεται ἡς τὸν ριὰξ· καὶ κατέρχεται ὁ ριὰξ· δισικῶς ἄχρη ἡς τὴν ὁδὸν ὅθεν ἡ ἐναρξῆς γέγονε καὶ συγκαλὶ ἡς τὴν αὐτὴν ὁδὸν τὴν δισικῶν τὴν ὑπερχομένην καὶ ἐξερχομένην ἡς τὴν πετρίκελλαν· ὅθεν ἐπέδοκαν καὶ παρίκους ἐ· ὅν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐγράψισαν· ἰωάννης τῆς ἀρχώντισσας· πέτρος ἀδελφός αὐτοῦ· λεων κονδός· ἰωάννης φιτίας· καὶ ψίλλος ἐξ ἀδελφός αὐτοῦ· πετρος φλάμης· καὶ υασιλῆος κοί-

† Sigillum factum a me Ioanne domino civitatis Aëtae. † Sigillum factum a me Matthaeo fratre ipsius. † Sigillum factum a me Clementia domina civitatis Aëtae. Mense martio, indictione I, anno 6706. Cum ego Ioannes praedictus dominus civitatis Aëtae una cum matre mea domina Clementia, et fratribus meis domino Matthaeo et domina Lucia, Deum adoraturus venissem in venerabile templum Prophetae Eliae; cumque ego et mater mea et fratres mei gratiam eiusdem Sancti, atque domini Dei in homines amorem noverimus, prout scriptum est in sancto Evangelio: Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequuntur; ego Ioannes dominus civitatis Aëtae dedi venerabili ecclesiae Prophetae Eliae, pro beatitudine et requie meorum parentum, et pro salute corporis mei et matris meae meorumque fratrum ac Dei amore, et donavi praedia cum nemore ubi sunt prope Petricellam, unde etiam confinia initium ducunt: ascendit (finis) iuxta rivum, nempe a via ingrediente et exeunte; ab oriente sunt finitima possessionibus venerabilis templi Prophetae Eliae; vadunt indidem iuxta rivum usque ad partem superiorem nemoris, et iunguntur confinio ecclesiae orientem versus, et inde procedunt inaequaliter, et descendunt in rivum a parte occidentali, et illinc flectunt et descendunt ad lapides maiores extantes supra culturam domini Roberti Parisi, et illinc etiam descendunt ad rivum, et vadit rivus ab occidente usque ad viam, unde incepimus, et clauduntur ad ipsam viam occidentalem, qua introitus et exitus ad Petricellam habetur. Donavi etiam quindecim villanos, quorum haec sunt nomina: Ioannes de Archontissa, Petrus frater eius, Leo Condus, Ioannes Phitias et Psillus eius patruejis,

παρης· ἰωάννης τοῦ οὐρσου· ἡ πέδες ἰωάννου τριμήκτα-
ρου· νικηφόρος χαγγέλης συν των ἀδελφῶν αὐτοῦ·
πρεσβύτερος λείων πέτρος καλόγερος· καὶ ερεμάχας·
καὶ γεωργίος Φιτίας· καὶ μούλες ἐγγῶν τοῦ κούπαρι·
ομιὸς ἐπιδιδῶ καὶ τὰ ἀπελα που ὑπαρχονται ἡς το
κατρίκιων· τὰ ἀπὲρ ἐπεκράτει Φίων ἐκ τὴν κόρττι
ἀρυτῆς υριτούνης· ὁμιὸς ἐπιδδὸ καὶ το μέρος μου τῶν
τρίων ἐλεων των μεδιαφερροντων ἡς τα υράτζά-
ρια που ἔχο με τον ἰωαννη ἀπελουργον· ταύτα
ἐπέδοκν ἡς τον ναον του αγίου ηλίου καὶ ἡς τον
προέστον κυρον νίμφον· καὶ ἡς τοὺς μελλοντας ἐσεστὲ
μοναχοὺς ἡς τὴν μονὴν του αγίου ηλίου· τουτο δε
γένονεν κατενοπιον τῶν ἐκίσε εὐρεθέντων ἀξήροπιστων
ἀρχοντων μαρτυριῶν ομιὸς πῶ καὶ το μοναστηριον
ελεύθερον παντελεύθερον· ἀπο χηλοτικού· καὶ ἀπὸ
αρυατικού· τοῦ μιδᾶν ἐστὴν τολμερός· οὔτε μιστορ
οὔτε στρατιγος· οὔτε υεσκώμης· οὔτε πλατζάρος τοῦ
πιάσειν ἀπο του πράγματος του μοναστηρίου τὸ ἡ-
όνουν· ἡ μὲ ἐὰν κατάντισι ἡνα λάβη ἐλεημοσίην ἀπο
του μοναστηρίου· καὶ ἡ τις Φανὶ κατὰ τον τε το τιαυ-
τον σιγιλλιον· ἡνα ἔστι ἀναθεματιμένος παρὰ πατρὸς
υιοῦ καὶ αγίου πνεύματος· καὶ ἡ μερῆς αὐτοῦ μετὰ
του ἡούδα· καὶ ζημηροῦτε καὶ το σόμαν αὐτοῦ καὶ το
πράγμα· ἡς τὴν ἐμὴν κόρτην· καὶ γὰρ πρὸς περισ-
σοτέραν πίστοσιν· καὶ ἀσφάλιαν· τι σινίθι ἡμῶν
κυρουούλλῶ· ουλλώσας † ἡσφρὲς πιτούνης μαρτυρ.
† κοιςταινίνος υιος νοταριου γαλατου μαρτυρ. † ρο-
περτος γατος μαρτυρ. † Ego Iohannes filius notarii
de neocastro interfui. † ροπερτος σὺπέρκας μαρτυρ.
† γουλιέλμος σκαλδέτος μαρτυρ. † ρογεριος ρυγίτου
μαρτυρ. † κᾶγῶ μαρία διγατηρ κυρας κλιμεντζης
καὶ λουκίας διγατηρ τῆς κυρας κλιμεντζης· τὰ κῆ-
τέρω γεγραμμενα στεργομεν καὶ ἐπεκυρου †

† ἐγράφη το παρόν σιγγιλλιον χιρι ἐμου γαλατου
υιοῦ νοταριου γεωργίου τοῦ ἀπικομένου· τι πρὸς τὰς
τοῦ πανευγενεστάτου ἡμῶν αὐθέντου κυρου ἰωαννου
καὶ κυρου ματέου ἀδελφου αὐτοῦ· καὶ κυρας κλι-
μεντζης μητρος αὐτων καὶ κυρας μαρίας διγατρος
αὐτῆς καὶ κυρας λουκίας ἀδελφῆς αὐτῆς.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 99.)

Petrus Flavias et Basilius Cuparis, Ioannes de Urso,
filii Ioannis Trimectari, Nicephorus Changemis cum
eius fratribus, presbyter Leo, Petrus Calogerus, et
Eremachas, et Georgius Phitias, et Mules nepos Cu-
pari. Item trado vineas quae sunt ad Catricium, quas
possidebat in feudum a Curia Arbes Britunes. Do-
no etiam partem meam trium olivetorum, quae ex-
stant ad Bratzaria, eaque possideo cum Ioanne A-
pelurgo. Haec donavi ecclesiae S. Eliae eiusque
praeposito domino Nympho et monachis successori-
bus in monasterio S. Eliae. Hoc vero factum est
coram proceribus fide dignis, qui inibi interfuerunt.
Item praedictum monasterium facio omnino libe-
rum a lignagio et herbagio. Nemo autem audeat
sive Magister, sive Strategus, sive Vicecomes, sive
Plazarius surripere aliquid ex bonis monasterii,
nisi acciderit ut quidquam pro eleemosyna a mo-
nasterio accipiat; et si quis insurrexerit contra
hoc sigillum, anathemate percutiatur Patris, Filii
et Spiritus Sancti, et pars eius sit cum Iuda, atque
plectatur corporaliter et realiter a mea curia. Et
ad maiorem fidem et securitatem consueta mea cerea
bulla signavi. † Iosfridus Pitunus testis. † Constan-
tinus filius notarii Galati testis. † Robertus Gatus
testis. † Robertus Sipercias testis. † Gulielmus
Scaldetus testis. † Rogerius Rhegites testis. † Ego
Maria filia dominae Clementiae, et Lucia filia dominae
Clementiae suprascripta probamus et confirmamus.

† Scriptum est praesens sigillum manu mei Ga-
lati filii quondam notarii Georgii de mandato illu-
strissimi domini nostri Ioannis, et domini Matthaei
fratris eius, et dominae Clementiae eorum matris,
et dominae Mariae eius filiae, et dominae Luciae so-
roris eius.

1198 — Indict. I — Nicoterae.

Irene cum filiis Leone et Sibilia vendit Rogerio Marrae duos hortulos positos in agro civitatis Nicoterae tarenis aureis triginta.

† σίγγον χειρός ηρίνης γυνῆς τοῦ ἀπεχωμένου νο-
ταρίου νικόλαου ριγίνου † σίγγον χειρός λέοντος υιοῦ
αὐτῆς † συγγον χειρός σιβίλλης θυγατρος αὐτῆς.

ἡμεῖς ἰ ἀνωτέρω ἰ τα σήγγα τοῦ τιμίου καὶ ζω-
ποίου σταυροῦ ἐν τωδαὶ τῷ ὕψος ἰ ἀνωτέρω ἰκεία
οιμῶν χειρὶ καδυπογραψαντες, ἀναλαμβάνοντες καὶ
πάσαν ἐνώχλησιν ἀπο πάντων ἀνθρώπων ξένον τε καὶ
γδοίων τὴν παρούσαν ἐγγράφον ἀπλήν ἐυχάριστον ἀμε-
τάτρευτον καὶ πληρεστάτην διάπρασιν κυπουρίων
τιθέμεθα καὶ ποιοῦμεν ἐκουσθῆα οἰμῶν βουλὴ καὶ
γνώμη καὶ ἡκεῖα πρωερέσι, τῷ οὐκ ἐκ τεινος το πα-
ράπαν ἀνάγκης ἰ βίας ἰ δούλου ἰ χλεύης ἰ ραδιουργίας,
Φάκτου ἀγνίας ἡ τῆς οἰας οὐν περιστάσεως, ἐκτός
πάσης ἀπηγωρευμένης ἐτήας, δι οἷς ἐν ἀλιδεῖα ὁμο-
λογοῦμεν ἡμεῖς ἰ ἀνωτέρω εἰρήνη μετὰ τῶν ἐμῶν τέκνων
λέοντος καὶ σιβίλλας, πεπραχέναι τα πρὸς ἡμᾶς δύο
κύπουρμα ἀπὲρ ἔχωμεν ἡς τῷ κατω κάστρον νικότε-
ρου. τὸ ἐν ἔχωμεν ἐκ πατριᾶς ἡμῶν κληρωνυμίας
καὶ τὸ ἕτερον ἔχωμεν ἀγοράν ἐκ τὸν ἰαννῖνον σκάν-
νάπαϊκον ἐκ τὸν παῖδα καὶ τὴν γυνῆν αὐτοῦ, ὅπερ
καὶ περὶ ὁρίζονται οὗτος ἀπο μὲν ἀνατολάς τὸ ἀργον
χωρὶν τῶν παίδων πρεσβυτέρου πέτρου λεοπάδου,
δύσεως τὸ ἀργον χωράφιον τῆς δεσποτῆς καὶ τὸ ὅλον
ἕτερον, ἀρκτροῦ ὁ δρομος ὁ βασιλικός, μεσύνβριος ὁ
τοπος σου τοῦ κυροῦ ρογερίου μαρρῆ καὶ ἀγοράστῳν,
καὶ συνκλῆ ὅσον καὶ ἰον ἐστὶ, ταῦτα τα προγρα-
φέντα δύο κυπούρια, ἀτινα ὑπάρχει ἐν, πεπράχμεν
αὐτὰ πρὸς σὲ τὸν ἀρχοντα τὸν κυρὸν ρογερῖον μαρρῆ
ἡς πληρεστάτην νόμῳ καὶ ἀνάφερον δεσποτῆαν
χωρὶς πάσης ἀπηγωρευμένης ἡς χριστοῦν ταρία τριᾶ-
κοντα ἄττηα λαβὼν ἡμεῖς ἀπο χειρῶν σου τέλεια καὶ
ἀνελλοίπα, παρεδωκαμέν σοι τὴν πᾶσαν ἀυθεντίαν καὶ
κυριώτητα τῶν τήούτων κυπουρίων, ἵνα ἔχῃς αὐτὰ
ἡς οἰδίαν σου ἐξουσίαν ἵνα ἀπο τὴν σύμερον ἡμέραν καὶ
ὥραν πούλῃν χαρήξῃν ἀνταλλάττειν, καὶ ἡς πρήκας
τέκνον γράφειν ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν
ἰλοϊφός, μὴ ἐνποδιζόμενος ἰ κωλοῦμενος παρ οἰμῶν
μιτε πρὸς τινος, ἀλλ ὥστις δὲ φωρὰ δὴ ἐναγισιού-

† Signum manus Irenes uxoris defuncti notarii
Nicolai Rhegini. † Signum manus Leonis filii ipsius.
† Signum manus Sibiliae filiae ipsius.

Nos supradicti, qui signa venerandae et vivifi-
cae crucis propria nostra manu in hoc instrumento
exaravimus, suscipientes in nos omnem molestiam
cuiusvis hominis tum extranei tum propinqui, prae-
sentem scripturam simplicis, acceptae, immutabilis
et plenissimae venditionis hortulorum condimus et
facimus voluntario nostro consilio ac sententia et
propria deliberatione, nulla prorsus necessitate, vel
vi, vel dolo, vel fraude, vel malitia, facti igno-
rantia, vel circumventionem, aut vetita causa; qua
(scriptura) vere fatemur nos supradicti Irene meique
filii Leo et Sibilia vendidisse nostros duos hortulos,
quos habemus in parte inferiori civitatis Nicoterae;
unum quidem ex paterna nostra hereditate, alterum
quem a Iannino Scannapeco, atque ex eius filio et
uxore emimus. Hi vero sunt eorum fines: ab oriente
praedium incultum filiorum presbyteri Petri Leopardi;
ab occidente incultum praedium Dominae, et totum
reliquum; a septentrione via regia; a meridie prae-
dium, quod pertinet ad te dominum Rogerium Marram
emptorem, et clauditur. Quanti et quales sunt hi
supradicti duo hortuli, vendidimus tibi dynastae do-
mino Rogerio Marrae in plenissimam potestatem et
non auferendum dominium, ex nulla vetita causa, ta-
renis aureis triginta; quibus perfectis et integris acce-
ptis ex manibus tuis, tradidimus tibi omnem possessio-
nem et dominium horum hortulorum, ut habeas
ipsos in propria tua potestate, et ab hodierna die
et hora utaris facultate eos vendendi, donandi, per-
mutandi, et in dotem filiarum assignandi, quippe
qui ius et auctoritatem a nobis accepisti; neque

μενὺς σε ἀπὸ τῶν τιαυτῶν δύο κυπουρίων, ἡστίκειν οἴμας καὶ δῖεκδικάν σαι, ἀπο πάντων ἀνδρώπων ξένον τε καὶ ἰδοίων, ἱδὲ καὶ οὐ διέκδικησιμέν σε καὶ μετὰμελοῖ γινῶμαιδα ομολογοῦμεν ζημιοῦσται υμᾶς ὑπὲρ παραβάσεως τοῦ τημίου καὶ ζωοπίου σταυροῦ ἡς το δημοσιον νομισματα λς' καὶ πρὸς σὲ τον ἀγωραστὴν τὸν κυρὸν ρογεριον τοῦ μαρρῆν τω τημοιμαν ἐπὶ το διπλοῦν, καὶ οἱδ οὕτω μένετο υ παρούσα πράσις πληρῆσταπη πρὸς σὲ τον ἀγωραστὴν ἀχρι τεριμᾶτων αἰώνων, εἰτις καὶ ἐγραφη χηρεῖ καμουῖ ἰωαννου τοῦ καστελλάνου τι προστάξει κυροῦ πετρου τῆς σαλερινου καὶ κατὰ τῶν κερῶν ἐξουσιάστου νῖχωτερας. ετος. ςψ' ἰνδικτιωνος α' ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων. † ἰωάννης νεοφωτίστης νῖχωτερας μάρτυρ † ἰωάννης μαζάρης μάρτυρ † ἰοφὸς του πανδόλφου μαρτυρ † μαρτίνος χαλκεύς μάρτυρ † παένος, ευτελής νοτάριος ο ἰομικῆς μάρτυρ υπέγραψα.

† ego petrus de salerno et stratigo nicoteræ confirmo.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 100.)

impediari vel prohibearis a nobis vel a quovis alio. Sed si quis apparuerit qui oppositionem faciat quoad hos duos hortulos, nos antestabimus, et te defendemus ab omnibus hominibus extraneis et propinquis. Si autem te non defenderimus, et consilium mutaverimus, assentimur mulctari ob violationem venerandæ et vivificæ crucis Fisco numismatis sex et triginta, et tibi emptori domino Rogerio Marrae duplo pretio. Atque ita deinceps maneat praesens venditio plenissima tibi emptori usque ad finem seculorum; quae scripta est manu mei Ioannis Castellani ex mandato domini Petri de Salerno pro tempore baiuli Nicoteræ, anno 6706, indictione I, coram testibus. † Ioannes Neophotistes Nicoteræ testis. † Ioannes Mazares testis. † Iophus de Pandolpho testis. † Martinus Ferrarius testis. † Paënus humilis notarius legalis testis subscripsi.

CCXLV.

1198 — Indict. I — Nicoteræ.

Basilius Lagopatus cum filiis aliisque vendit Zoa uxori defuncti presbyteri Ioannis Corticoni praedium situm in agro Nicoteræ tarenis aureis triginta.

† σίγνον χειρός βασιλείου. λαγῶπάτρου † σίγνον χειρός νικολάου. υἱοῦ αὐτοῦ † σίγνον χειρός λεοντος. ἀδελφοῦ αὐτοῦ † σίγνον χειρός νικολάου. ανυφίῳ αὐτοῦ † σίγνον χειρός βασιλείου. ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

ἐγὼ ὁ προγραφεῖς, βασιλείς. ἀμὰ σὺν τῶν ἐμῶν υἱῶν ἡ τὸν τιπον τοῦ τημίῳ καὶ ζωοποιου σταυροῦ ἡκίες ἡμῶν χερσὶν καθήπογραψαμεν ἀναλαμβάνων μὲν ἀδελφοῦς· εἰδοιοῦς· τέκνα καὶ κληρωνομοῦς· τὴν παροῦσαν ἐνγραφὴν καθάραν ευχάριστόν καὶ τελίαν καὶ ἀμετατρεπτὴν διάπρασιν· τηθεμέδα καὶ πῆνῳ μὲν ἡς σὲ τὴν γίνην τοῦ ἀπὸ χωμμένου πρεσβυτέρου ἰωάννου· τὸν κωρτίκονδ· τὴν κυραν ζώην· ἐκουσία ἡμῶν βουλή· ἡκία προερέσει· τὸ οὐκ ἐκ τινος· τὸ παράπαν ἀνάγκης· ἡ βίας· ἡ δόλου· ἡ φόβου· ἡ φαγκτου· ἀγνοίας· ἡ τῆς ἰατοῦν ἐπίστασεως· ἀλλὰ μαλλον· σὺμ πασί· προθυμία· καὶ ολόψυχω πρόδῃσει· πιπρασκομέν ἡς σὲ τὴν ἀνοτερως ρῖθεισαν ζώην· τῷ χωραφίῳ ἡμῶν·

† Signum manus Basilii Lagopati. † Signum manus Nicolai filii eius. † Signum manus Leonis fratris eius. † Signum manus Nicolai consobrini eius. † Signum manus Basilii fratris eius.

Nos suprascripti Basilius et mei filii, qui signa venerandæ et vivificantis crucis propriis nostris manibus exaravimus, nomine quoque fratrum, propinquorum, filiorum et successorum, praesentem scripturam purae, gratae, perfectae et immutabilis venditionis condimus et facimus tibi dominae Zoa uxori quondam presbyteri Ioannis Corticoni, spontanea nostra voluntate, ac propria deliberatione, nulla quavis necessitate, vel vi, vel dolo, vel metu, vel facti ignorantia, vel circumventionem; potius vero cum omni alacritate, et totius animi proposito vendimus tibi supradictae Zoa nostrum praedium, quod habemus in pertinentiis Nicoteræ

οπερ εχωμεν ης το περιχωρῶν νικοτέρας· τὸ καὶ πλησιω. τοῦ ἁγίου ευσταθίου· οπερ εχωμεν εκ μιτρίκῃς μας· κληρωνόμιας· ὑπερ καὶ πείριόριζέται ουτως· κατα μὲν ανατόλῃς τῷ συνορίῳ τὸν πεδῶν. ἰωάννου του λίβῃ· κατὰ δὲ δυσσεως· ὃ πύταμος· κατὰ δὲ ἀγκτροῦ· ἢ ὁδῶς· κατὰ δὲ μεσσημβρίας ἑμῶς· ἢ ὁδός· καὶ συν-κλιτὴ ὕδων καὶ υον ἐστὶν. τοῦτο νῦν τῷ χωραφίῳ· ἐπράξαμεν ἡς σὲ τὴν ἀνοτέρῳ ριθῆσαν· διὰ χρίσθον ταρία τρίακοτά· ἅτινα ἐλάβομεν ἀπὸ σῶν χήρῶν· ἡς τας ἑμας. χήρας· σῶα καὶ ἀνελλίπες· καὶ ταῦτά λαβόντες· καὶ ἐκπληρωθέντες· ἀπο τοῦ τιμήματος· πᾶρδοκαμὲν σι· τὴν πασάν ἀυθεντίαν· καὶ κυριωτικῶν· του ριθέντος· χωραφίου· του ἐπικρατεῖν· αὐτο· καὶ δεσποζῆν· κυριως· καὶ ἀυθεντικῶς· ἡς τοῦς· ἐξῆς ἀπαντας καὶ δυηέκῃς χρωῶνους· ἡνα πουλεῖν· χίρῖζην· ἀνταλλαττεῖν· καὶ ἡς πρικὴν τέκνον σου· καταγράφειν ὡς το· κίρος· καὶ τὴν ἐξουσίαν· πᾶρί ὑμῶν· ἡλιφως· καὶ μί ἐξείνε μας· του λιποῦ πρὸς ἀναστρέφῃν χωρὴν· μιτε υμεις· μιτε τις εκ τοῦ καθ' ὑμῶν· μεροῦς· ἀδελφός· ἡ ἡδῖός· ἡ ἄλλος τις· ἀλλ' οστις ἂν· φοραθῇ ἐναντιούμενος· σὲ ἐστὶκὶν μας· καὶ διέγδικαν· σὲ ἀπο παντος ἐναντιούμενου προσώπου· ξενῶν τέ· καὶ εἰδοίων· ἢ δ' οὐκ ἰσταμέθα· ἀλλὰ μεταμελοῖ γενομεθα· καὶ ἡς διαστροφὴν ἐπανελθῶμεν ὁμολογοῦμεν· ζήμιου· σται υμῶς· ὑπὲρ πᾶραβάσεως· του τιμήου· καὶ ζωοπαοῦ σταυροῦ· ἡς τὸ δέμοσιω· νομισματὰ λς· καὶ πρὸς σὲ τῶν ἀγοραστην· τὸ τιμημῶν ἐπὶ τοῦ διπλου· καὶ τας βελτίστῃς· καὶ ἡθ' ουτως· μενέτω ἡ τιζυτη πρᾶσις στέρεα· καὶ βεβέα· καὶ ἀπαρσαλευτος· ἡς το ἐς αἰ· ἥτις καὶ ἐγράφη· δια χειρὸς ἐμου κοσταντινου· ευτελῶς ἡέρεως· καὶ ταβουλαρίου· ἐπισκοπῆς νικοτέρας· κατ' ἐπιτροπῆς πρεσβυτέρου ἰωαννου· χάλῃ· πᾶρί· καὶ πρεσβυτέρου ἰωάννου· υἱοῦ πρεσβυτέρου ἀρχαδίου· τον προτευνοντων διακρατησεως νικοτέρας ἐπὶ ετους 545· ἰνδικτιωνος α'. † ἰωάννης· ἀνατολός· μάρτυρ· † νικόλαος ἀδελφός αὐτοῦ· μάρτυρ· † κοσταντινός· λίβας· μάρτυρ· † λεων ἀδελφός αὐτοῦ· μάρτυρ. . .

prope sanctum Eustathium ex materna nostra hereditate, et ita circumscribitur : ab oriente fines filiorum Ioannis Libae; ab occidente flumen; a septentrione via; a meridie etiam via, et clauditur. Hoc igitur praedium, quantum et quale est, tibi superius dictae vendidimus tarenis aureis triginta, quos accepimus a tuis in nostras manus iustos et integros; et his acceptis, pretioque ita nobis persoluto, totum tibi concessimus dominium et potestatem dicti praedii, ut ipso potiaris ac fruaris iure dominico et possessorio omni futuro tempore, nec non vendas, dones, permutes, et in dotem filiorum tuorum scribas, quippe quae potestatem et dominium a nobis accepisti. Neque nobis, neque alteri ex parte nostra, fratri, vel propinquo, vel cuiquam liceat subversionem huiusce venditionis tentare; at si quis unquam tibi adversari moliat, nos obstabimus, et temetipsam defendemus ab omni contraria persona extranea vel propinqua. Sin autem minus obstiterimus et nos poenituerit, nec non ad subversionem venditionis venerimus, tunc pro violatione venerandae et vivificae crucis numismata sex et triginta Fisco solvere assentimur, et tibi emptrici duplum pretium cum meliorationibus. Et sic deinceps maneat huiusmodi venditio firma, stabilis et inconcussa in perpetuum. Scripta fuit manu mei Constantini humilis sacerdotis et tabularii episcopatus Nicoteræ, ex mandato presbyteri Ioannis Calipari, et presbyteri Ioannis filii presbyteri Arcadii primicerii in territorio Nicoteræ, anno 6706, indictione I. † Ioannes Anatolus testis. † Nicolaus frater eius testis. † Constantinus Libas testis. † Leo frater eius testis. . . .

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 101.)

1198 — Mense Decembri 10 — Indict. II — Aëtae.

Testamentum Ioannis Scullandi domini Aëtae.

† τὴν πάλαι τὴν παρὰ Θεοῦ δοθεῖσαν ἡμῖν ἐντολὴν ἐφυλάξαμεν· καὶ τοῦ ἀπυγωρευμένου ξύλου ἀκέρως οὐ κατελήφθημεν· οὐκ ἂν τοῦ παραδείσου γεγῶναμεν· οὐδὲ τῆς πολυμόχθου ζωῆς ἐδεήθαιμεν. ἀλλ' ἐν εὐδρωτῇ τῆς ναιῶντος· κατεδικάσθημεν· ἐξῆς ἐλήφθη ἡμᾶς ἡ θάνατος· διὰ τὴν τοῦ πρωτοπλάστου ἀποφάγησιν· διὰ δὲ καμοῦ ἰωάννου αὐθέντου χῶρας αἰτου· ὃ καὶ υἱὸς τοῦ ἀπηχωμένου μακαρίτου κυροῦ ρικκάρδου σκουλλανδου. ἔτι ἐρῶμενο τὸ νοῖ καὶ τὸ λογισμῶ· τῇ ἐμὲ κλήνῃ ἐν τῇ ἀρροστίᾳ μὲν διανωσόμεν τὰ κατ' ἐμὲ διάτάσσεται· μὴ πῶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἀφῆξιν· λόγουμαχίαι καὶ ἀντιρρύσεις· ὑπο τῶν ἐμῶν τοῖς ἐμοῖς γίνονται· Ἐν πρώτης· ἀφίω τὴν ἡμετέραν χῶραν· τῆς ἐμῆς μητρὸς· καὶ αὐθέντριας κυρας κλημέντζη· κρατὴ τηραύτην ἥς βάλλιον· καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἡμετέρου ἰδίου κυρου γουλιέλμου τῆς ἀμιγδαλίας· καὶ ἡ μὲν ἡ μητέρα μου, οὐ κελεύσει κρατῆσαι τὴν χῶραν, ἐπικρατήσασθαι αὐτὴν ἥς βάλλιον· ὁ ἡμέτερος ἰδίου κυρος γουλιέλμος τῆς ἀμιγδαλίας· καὶ ἀπὸ τῶν εἰσόδων τῆς χῶρας· ἵνα ἐγλήωνται πάντα τὰ χρεωστήματα· ἀνευ τῶ κράτει τοῦ σουριάνου· ἅπερ ἐστὶν θεῶρετρος τῆς ἐμῆς μητρὸς· καὶ αὐθέντριας κυρας κλημέντζη, καθότι καὶ ὁ πατήρ μου αὐτῷ ἀφῆκεν αὐτῇ· οὗτος καὶ ἐγὼ στέργω αὐτῇ· τοῦ ἔχειν αὐτῷ, καὶ ποιῇτω ἥ τι κελεύει καὶ βούλεται· Ἰδὲ ἀπὸ τῆς ἐτέρας χῶρας· ἵνα ὑπάρχει ἡ ἡμεσος θεῶρετρον τῆς ἐμῆς γυνῆς· καὶ τὴν ἄλλην ἐτέραν ἡμεσιν χῶραν· εἵνα ἔχει αὐτὴν ὁ ἐμὸς ἀδελφός κυρος ματθαίος· καὶ ἀπὸ τῆς τιαύτης χῶρας· ἐξ ὅν μὲν τοῦ ματθαίου· ἀφίω ἀπὸ τῶν εἰσόδων αὐτῆς, ταρία χιλιάδας τριακοντα· διὰ τὸ ξευχθῆναι ἡ ἐμὴ ἀδελφῇ κυρα λουκία· ἀφίω δὲ, καὶ περὶ ψυχικῆς μου σωτηρίας· εἰς τὸν ἅγιον στέφανον τῶν ἐρημητῶν, τὸ φῖον ἅπερ ὑπῆρχε ποτὲ ροπέριου χουσάρδου· σὺν παντός τοῦ κρατήματος αὐτοῦ· καὶ ἡ μὲν θελήσει ὁ ἡμέτερος ἀδελφός κυρος ματθαίος· ἵνα ἐξαγοράσῃ αὐτῷ καθότι χρῆξη· οὗτος ἐχέτω αὐτῷ· περὶ δὲ τοῦ κοινοῦ μου, ἐξ ὅν ἀφορμόζημεν· ἵνα ἔχει ἡ γυνή μου τὸ ἡμέσιον· τὸ δὲ ἔτερον ἐναπομένοντα ἡμέσιον.

† Vetera mandata a Deo nobis data custodivimus, et vetitam arborem temere non attigimus, non in paradiso fuimus; vita autem aerumnosa non caruimus, sed in sudore iuventutem agere, et deinceps diem supremum obire, propter fructum a primo homine degustatum, damnati fuimus. Propterea ego Ioannes dominus terrae Aëtae filius defuncti domini Riccardi Scullandi beatae memoriae, cum adhuc sana mente et iudicio praeditus in meo lecto aeger decumbam, mecum cogito de his quae possideo disponere, ne post meum obitum lites et quaestiones de meis rebus inter meos exoriantur. Primum relinquo terram meam matri meae et herae dominae Clementiae, ut illam habeat in bailia et administratione pro nostro propinquo domino Gulielmo de Amygdalia. Et si mater mea recusaverit tenere terram, habeat ipsam in bailia noster propinquus dominus Gulielmus de Amygdalia; et volo ut solvantur cuncta debita ex redditibus ipsius terrae, exceptis possessionibus Suriani, quae sunt dotales meae matris et herae dominae Clementiae, et prout pater meus eas ipsi reliquit, ita et ego ipsi confirmo, ut easdem habeat, et faciat de ipsis quidquid ei placuerit. Alterius vero terrae dimidia pars cedat pro donatione dotali meae uxoris, et alteram dimidiam habeat frater meus dominus Matthaeus, et ex redditibus huiusce portionis terrae, quam habebit Matthaeus, relinquo tarenorum triginta millia, ut nubat soror mea domina Lucia. Relinquo etiam pro salute animae meae sancto Stephano Eremitarum feudum, quod olim pertinuit ad Robertum Chusardum, cum toto ipsius tenimento. Et si frater noster dominus Matthaeus illud emere voluerit, prout sibi placi-

ἀφίω τῆς ἐμῆς μητρὸς καὶ ἀνδεντρίας. ἀφίω δὲ τοῦ περρέττου τοῦ ἐμοῦ κάμπριλλίγγου, ἅπερ πιστά μου ἐδοῦλευσεν· ἀφίω αὐτοῦ τῷ ἀπόριον τοῦ καλαβροῦ. εἰς τοῦ παποῦ· ἡγουν ἀμπέλων χιλιάδας τέσσαρχας· καὶ εἰς τὸν κάτω μέρος τῆς χῶρας· ἀφίω αὐτοῦ χωραφίον μοδιὰ εἰκόσιοι· ἀφίω καὶ τοῦ κυρου τοιμᾶς ροῦσσου· τὸν μέσαμύλον τοῦ κάστρου· καὶ ἀπὸ τῶν ἐμῶν ἀπορίων· ἀφίω αὐτοῦ ἀμπέλων χιλιάδας τέσσαρχας· καὶ ἵνα ἔχει ἐπέξουσιν ἐποιδῶσαι εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ. περὶ δὲ τῶν ἐτέρων μου· οἷος μου ἐδοῦλευσεν· ἀφίω τῇ ἐμῇ μητερι καὶ ἀνδεντρίαν· καὶ τὸν καλὸν μου ἴδιον κυρον γουλιέλμου τῆς ἀμιγδαλίας· ὅπερ ἐπιδύσκει τοῦ καθεὸς καλῶς· καὶ ὅτι ἐδοῦλευσεν· ὡς ἀπολογίαν δοῖναι τῷ θεῷ ἡμῶν· καὶ διὰ τὴν μεγάλην πιστώτητα καὶ δουλεύειν, ἣν ἐκαρτέρητο ὁ νοτάριος γαλάτος· καὶ ἐδοῦλευσεν τοῦ θείου μου· κυρου ρογέρου· καὶ τοῦ πατρός μου κυρου ριγκάρου· καὶ πάλιν εἰς ἡμᾶς ἐλευθερώσαν αὐτόν· καὶ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ· καὶ τοὺς κληρονόμους τῶν κληρονόμων αὐτοῦ· καὶ ὅτι καὶ σιγίλλιον αὐτοῦ ἐποίησα οὗτος ἵνα ὑπάρχει ἐλεύθερος· πάντελεύθερος· ἀπὸ τῆς δωμάτος· ἀγγαρίας· καὶ παντὸς ἐπυρίας· ὡς φράγγγοι ἄνθρωποι· ὁμοίος πάλιν· ἀφίω εἰς τὸν ἅγιον στέφανον τῶν ἐρημητῶν· σιτου μόδια πέντακῶσια· κρασί λαγήνια χίλια· καὶ τὸ ἀλογόν μου τὸ μαύρον· τὸ δὲ ἀλογόν μου τὸ βάδιον· ἀφίω τοῦ ἡμετέρου ἴδιου κυρου γουλιέλμου ἀμιγδαλίας· καὶ μὴδὲν κατὰλίτω· τὰ παρ ἐμοῦ στερχθέντα· ἢ καὶ φανῇ τίς· κατὰλίτω ταῦτα ἐχέτω τὸ ἀνάθεμα· παρὰ πατρὸς υἱοῦ παντοκράτορος· τῶν τινῶν ἁγίων θεοφόρων πατρῶν· καὶ ἡθ' οὗτος μενέτω· ἢ καλωθελῇ παρ ἐμοῦ γενεμένη· καὶ στερχθέντα διὰ ταῖς, ἀκατάλυτος ἄχρι τῆς τοῦ κόσμου συστολῆς· ἐν παρουσία μαρτύρων·

κωνσταντίνος λήμπιδος μαρτυρ ὑπέγραψα· γουλιέλμος σκαλδάτος μαρτυρ ὑπέγραψα· ρογέριος ραίυτο μαρτυρ ὑπέγραψα· ρογέριος σάνσο μαρτυρ ὑπέγραψα· γαλάτος υἱὸς νοταρίου γεωργίου μαρτυρ ὑπέγραψα· ρογέρτος γάττος μαρτυρ ὑπέγραψα· ὁ τῆς μονῆς τῶν ἀποστολῶν σπάνοπέτρου προεστὼς παφνοῦτιος μαρτυρ ὑπέγραψα. Ego enruinus mili testis. Abbas testis sum. ἀγγιλλημέρις δδέρρες· μαρτυρ ὑπέγραψα. Ego G. magister cappellanus arenarum testis sum. τοῦ μᾶς τροπὸς μαρτυρ. γιωσφὲς πιτοῦνης μαρτυρ. καγῶ ματθαίος ἀδελφὸς τοῦ ἀπεχωμένου κυρου ἰωάννου

tum fuerit, ita ipsum habeat. Quoad vero mobilia, cum e vita excessero, ipsorum dimidium habeat uxor mea, et aliud quod supererit dimidium relinquo matri et herae meae. Relinquo etiam Perretto meo camerlingo, eo quod fideliter mihi inservit, possessionem Calabri ad Papum, id est vites quatuor mille, et in parte inferiori terrae relinquo ipsi viginti modios praedii. Item relinquo Thomae Russo molendinum civitatis, et e meis bonis relinquo ipsi vites quatuor mille, et facultatem habeat dandi filiis suis. Quoad vero alios qui mihi inservierunt, mater mea et domina, et bonus propinquus meus dominus Gulielmus de Amygdalia donum tribuant singulis pro cuiusque merito, ut apud Deum nostrum peccatorum remissionem nanciscar. Et ob magnam fidem et sedulitatem qua excelluit notarius Galatus, qui et deservit patruo meo domino Rogerio, et patri meo domino Riccardo, et postea nobis ipsis, libertatem ei donent et heredibus ipsius et heredibus heredum, quemadmodum patet ex sigillo nostro quod ei fecimus, ut ipse sit immunis, omnino immunis a iure hospitii, angaria et omni molestia, uti liberi homines. Item et relinquo sancto Stephano Eremitarum frumenti modios quingentos, vini lagenas mille, et equum meum nigrum, badium vero relinquo propinquo meo domino Gulielmo de Amygdalia. Nihil autem immutetur de his a me constitutis; et si quis apparuerit qui haec subvertere voluerit, habeat anathema a Patre, et Filio omnipotente, et a tercentis octo et decem sanctis divinisque Patribus. Et sic deinceps hoc a me bona voluntate factum testamentum maneat immutabile usque ad excidium mundi. Coram testibus.

Constantinus Limpidus testis subscripsi. Gulielmus Scaldatus testis subscripsi. Rogerius Raiti filius testis subscripsi. Rogerius Sanso testis subscripsi. Galatus filius notarii Georgii testis subscripsi. Robertus Gattus testis subscripsi. Pafautius praepositus monasterii Apostolorum Spanopetri testis subscripsi. Angilimeris Derres testis subscripsi. Thomas Tropus testis. Geofridus Pitunis testis. Ego Matthaeus frater de-

σκουλλαίδου· τα ἀνωτέρω στέργω καὶ ἐπικυρῶ διὰ τοῦ σταυρου μου.

Πελεγρίνος υἱὸς νικολάου τοῦ σέργι κατὰ τὸν κερὸν νοτάριος τοῦ προδιλωθέντος ἀπηχωμένου αὐθέντου κυρου ἰωάννου· Ἐγράφῃ μηνὴ δεκεμβρίῳ ἰ' ἰνδικτιωνι β'. ἔτου 555'.

(Ex membrana Archivi Neapolitani. n.º 102.)

mortui domini Ioannis Scullandi quae supra confirmo et per crucem meam rata facio.

Pelegrinus filius Nicolai de Sergio pro tempore notarius praedicti demortui dynastae domini Ioannis. Scriptum mense decembri, die X, indictione II, anno 6707.

Quae sequuntur, in calce superioris membranae occurrunt.

Notum sit omnibus presentem paginam inspecturis. quod Bernardinus abbas Sancti Stephani de nemore accedens ad nos canonicos Squillacensis Capituli. videndum nobis obtulit quoddam testamentum pie memorie domini Iohannis quondam domini Arenarum. in quo instrumento inter cetera continebatur quoddam donum quod ipse legaverat domui Sancti Stephani de nemore apud Vallem longam attestantibus multis et magnis viris qui aderant. laudante etiam et confirmante domino Matheo, fratre predicti domini Iohannis. Quia vero scriptum illud originale retinere non poterat. illud fecit transcribi predictus Abbas. Quo transcripto. nobis presentavit utrumque. et eundem omnino tenorem deprehendi-

mus in utroque; Ad petitionem igitur predicti Abbatidis et fratrum suorum; nos ita vidisse testimonium peribemus. Actum est hoc anno incarnationis dominice. Millesimo. CC. IX. Mense augusti Indictione. XII. apud Squillacium in maiori ecclesia.

† Ego rao cantor. Ita vidisse me testor † Ego Iocilinus canonicus similiter † Ego Stephanus Canonicus similiter. † Ego Iohannes canonicus similiter. † Ego thomas canonicus similiter. † Ego presbyter Sergius similiter. † Ego presbyter Iohannes similiter. † Ego Robertus presbyter similiter † Ego presbyter Andreas similiter † Ego Nicolaus diaconus similiter † Ego petrus diaconus similiter.

CCXLVII.

1199 — Mense Augusto — Indict. II — Crotone.

Presbyter Consta Cattobus donat monasterio S. Nicolai de Cipullo praedium positum in agro Crottonensi loco nuncupato Cipullo.

† σιγνον χηρος πρεσβυτέρου κοστα καττοβου.
† ἐν ονοματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ αἰγίου πνευματος. ἐγὼ κωνσταντὸς ἱερεὺς ὁ ἀνωτερο σιγνολο μου τῷ ἡφω σιγνον πρότζας· τήθιμι καὶ ποιῶ τὴν παρούσαν ἔγγραφον καὶ καθαράν ἀφ' ἑρῶσιν. αἰκουσίως ἀδύλως καὶ ἀβιάστως· μαλλόν μὲν οὖν σὴμ πᾶση μου πρόδιμία καὶ ὀλοφύχῳ πρόθῆσει ἐπαφιερούμαι ἀπο τὴν σήμερον ἡμέραν καὶ ὥραν. τῷ χοραφιδόν μου· ὅπερ κληρονομίῳ ἐκ πατρικῆς μου κληρονομίας· τῷ ὄντα καὶ διακόμενον. ἐν τῇ διακρατισαί κροτονου. καὶ τωποθεσία τοῦ κηπούλλου· πρὸς τὴν ἱερὰν μονήν. τοῦ αἰγίου νικολαου κηπούλλου μετοχίον ὄντα τοῦ αἰγίου πρωτοκρυτρου στεφάνου τοῦ βοσκου καὶ πρὸς

† Signum manus presbyteri Constae Cattobi.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego Consta presbyter, qui supra signum totumque nomen mea manu exaravi, praesentem scripturam purae donationis condo et facio, qua sponte, sine dolo et vi, quin imo omni mea alacritate et totius animi proposito, ab hodierna die et hora offero praedium meum, quod habeo ex paterna mea hereditate, exstans et positum in pertinentiis Crotonis et in loco Cipulli, venerabili monasterio sancti Nicolai de Cipullo, quod est obedientia sancti Protomartyris Stephani de Nemore, et tibi fratri Basilio, omnibusque sodalibus huius sancti monasterii. Ab oriente est maior via,

σὲ τὸν Φρέρην υασίλειον. καὶ εἰς πάντα πρόσπονον ταύτης τῆς αγίας μονῆς· ἐξ ανατολῆς ὁ δρόμος ὁ μέγας, ἐκ δισμᾶς καὶ ἄρκτρου, καὶ μεσιμυρήας. καὶ ὡς κατέρχεσθε το υαδος ούλον. ἄχρι τοῦ εἰριμένου δρομου τὰ εἰσα· ἀΦιερω τοῦτω το εἰριμένον χωράφιον πρὸς ταύτην την αγίαν μονήν. ὕπερ λυτρου καὶ ἀφεισεως αμαρτιων τῶν αιμῶν γεννητῶρων εὔχεςθαι, καὶ ἀναφέρεισθαι. ἐν τοῖς ἀγίοις καὶ ἱεροῖς διπτυχοῖς. ἐμὲ τῶν ἀμκρολὸν κονσταντίνον ἱερέα. σὴν τοῦ τουτου τοῦ περιωρισμοῦ καὶ σὴν εισόδου ἐξόδου αὐτοῦ, ἔχην πατὴν νομὴν καὶ δεσποτίαν ταυτη εἰ αγία μονή. καὶ πάντα ποιῆν ὡσα θέλη καὶ βούλετε. ταυτη η αγία μονή. ὕπερ δὲ μετὰ ταῦτα κατὰ τηνα μηχανην. ἡ πρόφασιν μεταμελεία τῇ νικόμενος ανατρεπειν επιχειρίσω τὴν παρούσαν αφιερωσιν καθαραν ουσαν καὶ ἀδόλοτον. ἐγὼ αὐτὸς τυχὸν ἡ κληρονόμος αιμὸς καὶ διάδοχος. τῷ ἀναθέματι τῶν αγίων τιτῇ ἁγίων θεοφῶρων πατέρων. ὑποκείμενοι ἐστῶσαμεν. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ λόγῳ πῆνης πρὸς το διμόσιον· ζημιούστε με ρηατα λς· ἡ καὶ οὐ θελήσω ἔστε παντὶ τῷ μέρει τῆς αγίας ταύτης μονῆς. ἔτῃμος διεκδικητής· ἀπὸ ἐναντιουμένου προσώπου παντὸς ἐν ταῖς αὐταῖς πῆνησιν ἡμῖν στέργων. ὁχειρὸν μετὰ ταῦτα τον παρόντα ἔγγραφον. αἰς αἰὲ διατηρουμένος. δια τῷ οὔτω μοι ἀρεσθῆναι καὶ τῇ αιμὶ ἀξιῶσοι γραφῆναι καὶ ὑπογραφῆναι. αὐγουστῳ μηνι ἰνδικτιωνος β' χεῖρι θεοφωρου ἱερέως καὶ δευτερεύοντος καὶ ταβουλαριου πολεως κροτόνου. εἴτε ςψζ' παρουσία μαρτυρων.

- † ἰωαννης ἱερεὺς κουβουκλησης υπεγραφα.
- † νικόλαος ἱερεὺς του μουλὲ υπεγραφα.
- † ἰωάννης κουράτωρ μάρτυρ δια του σταυροῦ.
- † πέτρος μεντος κριτής μαρτυρ δια του σταυρου.
- † του ὁλου ἡφου γραφεὺς θεοφωρος ἱερέως καὶ δευτερέων ὑπερέγραφε.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 103.)

ab occidente, septentrione et meridie, ut descendit cuncta vallis recta usque ad dictam viam. Memoratum praedium dono huic sancto monasterio cum dictis finibus, ipsius introitu et exitu, ut pro redemptione et remissione peccatorum meorum parentum oretis, et in sanctis et venerabilibus diptychis me peccatorem presbyterum Constantinum recenseatis. Sanctum igitur monasterium habeat plenam potestatem et dominium faciendi de eo quidquid voluerit. Sin autem deinceps aliqua fraude vel praetextu vel poenitentia motus, hanc puram doloque carentem donationem subvertere tentavero, sive ego ipse, sive mei heredes et successores, incurram anathema tercentorum octo et decem sanctorum divinorum Patrum, et pro poena solvam Fisco regales sex et triginta, et si nolueromnem partem huius sancti monasterii a quacunque contraria persona alacriter defendere, in eadem poenas incurram, firmum deinceps praesens instrumentum in perpetuum servans, siquidem ita mihi meaeque dignitati placuit ipsum scribi et subscribi, mense augusto, indictione II, manu Theophori presbyteri secundicerii et tabularii civitatis Crotonis, anno 6707, coram testibus.

- † Ioannes presbyter Cubuclisis subscripsi.
- † Nicolaus presbyter de Mule subscripsi.
- † Ioannes Curator testis per crucem.
- † Petrus Mentus iudex testis per crucem.
- † Totum instrumentum scriba Theophorus presbyter et secundicerius subscripsit.

CCXLVIII.

1199 — Mense Novembri 14 — Indict. III — Cuculi.

Presbyter Consta Coxari eiusque filius Petrus donant monasteriis S. Ioannis de Cuculo et S. Stephani de Nemore praedium positum in agro Galliati.

† σιγνων χειρος πρεσβυτερου κωνστα κοζαρι. †
 συγνων χειρὸς πέτρου υἱοῦ αὐτοῦ. Εν ονόματι τοῦ
 πατρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀμὴν·
 κατὰ τὸν νοεμβριον μὴν εἰς τὰς ιδ'. τῆς ἐνησταμένης
 ἰνδικτιωνος γ' τοῦ ἔτους ςηϛ'. Φερόμεθα ὁμοῖς οἱ
 ἀνωτέρω γεγραμμένοι· οἱ τὰ σίγνα των τιμίων καὶ
 ζωωποιῶν σταυρῶν· ἡκούεις ἡμῶν χέρσιν πῆξαντες.
 ἀμφ' ἡερῶντωντες πρὸς σέ τον ἀγιώτατον ἀδελφόν οὐ
 τοῦνωμα χαρρῆν της μωνῆς ἁγίου ιωάννου του κου-
 κούλου· ἐν πρωτῆς τῆς ἡπεραγίας Θεοτοκοῦ καὶ τοῦ
 ἁγίου πρωτομάρτυρος στέφανου· τοῦ ὄρους· τὸ ἡμέ-
 τερων χωράφιων τὸ ὄντα καὶ διακείμενον πλησίον
 τῆς κουλτούρας αγίας παρασκευῆς τοῦ γαλήατου·
 ἀμφιερώνημεν αὐτῷ περὶ ψυχῆς σωτηρίας ἡμῶν
 καὶ των ἡμετέρων γωνάων· ἡγουμενέωντος δὲ ἐν
 τιμονη τῆς ἡπεραγίας Θεοτοκου καὶ τοῦ ἁγίου στε-
 φάνου τοῦ ὄρους κυρου σὺδέρου. ἐν δὲ τιμονη ἁγίου
 ιωαννου κουκουλου ἀδελφοῦ ὄντος κυρου χαρρι· ἀμ-
 φιέρωννημεν δὲ αὐτῷ τὸ ἡμέτερον χωράφιον εἰς τὰς
 αγίας μωνάς. ὅς ἀνωτερῶ ἔφωμεν. πρὸς ἄφωσιν καὶ
 λήτρον τὸν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν. σὺ δὲ ὁ ἀδελφος κυ-
 ρος χαρρῆς ἔδωσας ἡς μᾶς αντιχάριν ἀγελαδαν μίαν
 εἰν τοῦ μοσχάρου αὐτῆς· καὶ πρὸς πίστωσιν καὶ
 τεληαν ἀμφιέρωσιν ἐπὶ ἡσάμεν σας τὸ παρον ἐγγραφον·
 καὶ ἡ μὲν τεῖς ἄλλην φωρὰν φανῆ τεῖς ἐκ τοῦ μέρους
 μας ἡ ξένος· ἡ ἡδυσ· ἡ κληρωνόμος· ἡ σὶν κληρωνόμος·
 ζήτησιν· ἡ κύντην· ἡ ἀγογὴν πῆσαι ἡα μὴ ἡσακούεται·
 μὴδὲ πὰρα τοῦ θυου νομου βωθδειαν ἐχην· ὅτι μάλ-
 λος ἔδωκαμεν καὶ ἡς ἡμᾶς τον ἀγωρασίως χαρτίον
 ὅπερ ἡχῶμεν τοῦ αὐτοῦ χωράφιου· καὶ τὸ κρήσιμον·
 ὅπερ ἡχῶμεν ἐκ τῶν ἐρεμίτων· καὶ ἡ τις φανῆ ἐνεχλοντα
 σχῆ· τὸ ἀναθεμα παρὰ πατρος υἱου καὶ ἁγίου πνευ-
 ματος των τη' ἁγίων· Δεωφορων πατρων· καὶ ζη-
 μιούστω εἰς τὸ δεσποτικον σαγκέλλιον του κραταιου
 καὶ ἁγίου αὐθεντου ἡμῶν ριγὸς νομισματα λς ἡ πα-
 ρουσια μαρτυρων· † βασιλειος υἱὸς γουνδινου μαῖστωρ
 μαρτυρ· † γουνδίνος υἱὸς αὐτου μαρτυρ † μαῖστωρ
 νικόλαος γαντατος του ἀργυρου μαρτυρ· † μαῖστωρ

† Signum manus presbyteri Constae Coxari. †
 Signum manus Petri eius filii. In nomine Patris ,
 et Filii, et Spiritus Sancti , amen. Mense novem-
 bri , die XIV , decurrente indictione III , anno
 6708. Nos suprascripti , qui signa venerabilis et
 vivificantis crucis propriis nostris manibus exaravi-
 mus, offerimus tibi sanctissimo fratri, cuius nomen
 Charrin , monasterii sancti Ioannis de Cuculo , ac
 in primis sanctissimae Dei Genitrici, et sancto Pro-
 tomartyri Stephano de Nemore nostrum praedium
 extans et positum prope culturam sanctae Parasce-
 ves de Galliato pro salute animae nostrae et no-
 strorum parentum, sub antistite in monasterio san-
 ctissimae Genitricis Dei et sancti Stephani de Ne-
 more domino Sidero, et in monasterio sancti Ioannis
 de Cuculo fratre domino Charri. Offerimus autem
 ipsum nostrum praedium sanctis monasteriis, ut supra
 diximus, pro remissione et venia nostrorum peccato-
 rum. Tu vero frater dominus Charris pro remunera-
 tione dedisti nobis vaccam unam cum vitulo eius; et
 ad fidem et perfectam oblationem fecimus tibi prae-
 sentem scripturam. Si quis vero aliquando apparuerit
 ex parte nostra vel extraneus, vel propinquus, vel he-
 res, vel coheres quaestionem, litem aut actionem illa-
 turus , ne audiat , neque a divina lege auxilium
 habeat. Ad haec dedimus vobis emptionis chartulam,
 quam habemus de ipso praedio, et iudicatum quod
 habuimus ab Eremitis; et si quis apparuerit mo-
 lestiam afferens , habeat anathema a Patre , Filio
 et Spiritu Sancto, et a tercentis octo et decem sanctis
 divinisque Patribus , ac mulctetur regio Fisco po-
 tentis et sancti domini nostri Regis numismatis sex
 et triginta. Coram testibus. † Basilius filius Gundini
 magister testis. † Gundinus filius ipsius testis. †
 Magister Nicolaus Gantatus de Argyro testis. † Ma-

γριμφουλανος μαρτυρ. † μιχαηλ υιος αυτου μαρτυρ
υπεγραφα † γρηγοριος υιος πρεσβυτερου κωνστα
κοξαρου μαρτυρ † ασιμιος αδελφος αυτου μαρτυρ.

† ἐγράφη χειρὶ ἐμοῦ πρεσβυτερου κωνσταντίνου ἀπὸ
ἀστειος κουκούλου μηνος καὶ ἐτους καὶ ἰνδικτιωνος τῆς
πρωγραφείσης.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 104.)

gister Grimphulanus testis. † Michael filius ipsius
testis subscripsi. † Gregorius filius presbyteri Con-
stae Coxari testis. † Asimius frater ipsius testis.

† Scriptum manu mei presbyteri Constantini de
civitate Cuculi mense et anno et indictione supra-
dictis.

CCXLIX.

1200 — Indict. III — Nicoterae.

*Supercia vidua presbyteri Rhai vendit Matthaeo filio Ebuli domum sitam in civitate Nicoterae
tarenis aureis triginta.*

† σίγνον χειρός σουπέρκιας τῆς ποτὲ γυνῆς πρεσβυ-
τέρου ράου υιοῦ πρεσβυτέρου πέτρου του καππελ-
λάνου τῆς καπέλλας νικοτέρας.

Ἐγὼ ἡ προγραφεῖσα σουπέρκια δὲ τῶ σίγνον του τι-
μοίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἰκύν μου χηρὶ καδῆπο-
γράφας, τὴν παροῦσαν ἐγγράφον ἀπλὴν εὐχάριστον
αμετάτρευτον, καὶ πληρῆστέτην διάπρασιν οἴκου τῆ-
δεμοι καὶ ποιῶ εκουσία μου βουλῇ καὶ γνώμῃ καὶ
ηκία πρόβρεσει, τὸ οὐκ ἐκ τήνος το παρὰπαν ἀνᾶγ-
κης, ἡ βίας ἡ δόλου ἡ χλεύης, ἡ ραδιουργίας, ἐκτὸς
πᾶσης ἀπηγωρευμένης ἐτίας, δὴ ἵς ἐν ἀληθείᾳ ὁμω-
λογὸ ἡ ἀνωτέρω σουπέρκια πεπρακέναι το προσόν μου
οσπῆτοιον, τῶ ὄντα καὶ διακείμενον ἐν τῷ ἀστὶ νικο-
τέρας καὶ το ὤπερ μου ἀφῆκε ἐν μακαρία τῇ μνημῇ
αυτοῦ ὁ πρεσβύτερος ράος ὁ πωτὲ καππελλάνος του
αγίου μαθθαίου νικοτέρας, δια τὴν δοῦλεψιν τῆς
σαρκὸς μου ὁπερ ἐπῆσαν πρὸς αὐτῶν ἐν τῇ ζωῇ
αὐτοῦ. πρὸς σὲ τον κύρον μαθθαίον τοῦ ἐβουλου τὸν
κὲ γανβρόν του γέροντος λεοντος φράνκου ὁπερ καὶ
περιορίζεται ὁ τηρῦτος οἶκος αὐτος, ἀπο μὲν ανατο-
λᾶς ὁ οἶκος κύρου νικολάου καβαλλαρίου το ὁπερ
υπήρχε γιοφφου σάντανέλλου, δίστειος ὁ οἶκος ὁ χα-
λασμός τοῦ κραταιοῦ βηγῶς που υπήρχε τοῦ λάζα-
ρου, ἀπο δὲ βωρρᾶς ἡ βηνέλλα ποῦ ὑπάρχει ἡς το
ὠπησδεν μέρος του γιάννουτου καὶ του προγραφέντος
οἴκου, καὶ ὁ οἶκος ποῦ ὑπήρχε του γιάννουτου, περὶ
δὲ του νωτῖου μέρους, τῶ οἰκδοκων ἀχρι του κρημινοῦ
τὸ ἀπερ ἐπρασεν προῦ σου του αγοράστοῦ, καὶ συν-
κλῖ ὁσὸν καὶ ἴον ἐστῆν, ταῦτων τὸν πρόγραφέντα
οἶκον πέρασαν αὐτὸ πρὸς σὲ τοῦ κυροῦ μαθθαίου τοῦ

† Signum manus Superciae viduae presbyteri
Rhai filii presbyteri Petri Capellani Capellae Nico-
terae.

Ego suprascripta Supercia, quae signum veneran-
dae et vivificae crucis propria mea manu exaravi,
hoc simplicis, gratae, inconcussae, ac plenissimae
venditionis domus instrumentum condo et facio spon-
tanea mea voluntate ac mente, et propria delibera-
tione, absque omnimoda necessitate, vel vi, vel dolo,
vel fraude, vel malitia, ac sine quacumque ve-
tita causa; quo (instrumento) vere declaro ego su-
prascripta Supercia vendidisse tibi domino Matthaeo
filio Ebuli ac genero senioris Leonis Franci domum
meam sitam et positam in civitate Nicoterae, quae
mihi obvenit ex beata memoria eiusdem presbyteri
Rhai olim capellani sancti Matthaei de Nicotera,
propter servitia, quae ego corpore meo ipsi prae-
stisti tempore eius vitae. Huiusmodi autem finibus
haec domus circumscribitur: ab oriente domus Ni-
colai Caballarii, quae erat Gioffi Santanelli; ab oc-
cidente domus diruta potentis Regis, quae erat
Lazari; a septentrione Vineha posita ad posticam
partem Giannuti, et suprascriptae domus, nec non
domus, quae Giannuti erat; atque a meridie do-
mus, quae extenditur usque ad rupem, quamque ma-
iores tui emerunt; et clauditur. Suprascriptam igitur

ἐβουλου τον κὲ γανβρόν του γέροντος λέοντος Φραν-
κου ης τελίαν νωμίν καὶ αναφέρειτον δεσπωτίαν χωρῆς
πάσης απηγωρευμένης ετίας ἥς χρίσοῦν ταρία τρία-
κοντα εκ την μουνῆταν του αγίου και κραταιού ρηγός
Φρεδερίκου, ἄτηνα λαβόν καγὸ ταῦτα απο χηρῶν σου
τέλια καὶ ανελλοιπα. και πληρωθῆν απο του τιαῦτου
τμηοῦματος παρεδωκῆ συ τήν πᾶσαν αυθεντίαν και
κυρηῶτητα του τιουτου οἴκου, ἵνα απο την σύμερον
ἡμέραν και ὦραν, ἵνα ἔχης αυτῶ ἰς ἡδῆαν εξουσίαν
πουλήν χαρήξην ανταλλάττην και ης πρῆξ τέκνων
γράφην και η τη βουληθῆς ποιοῖν απ αὐτοῦ, ος τὸ
κύρος και την εξουσίαν παρ' εμοῦ ἡλυφῆς, ηκυῶμαιδα
δὲ και τήν νωμηκῆν δεφενσίωνα, μη ἐμποδιζῶμενος οι
κωλιῶμενος παρ' εμοῦ μήτε παρὰ τήνος, ἀλλ ὅστις
δὲ Φωραθῆ ἐναντηρουμηγός σε ἀπο του τηαῦτου οἴκου,
στῆκην και δι:εκδικᾶν σαι απο παντός ἀνδρωπων
ξένων τε και ἡδοῖων, ἱ δε και ου διεκδικῆσω σαι, ἀλλ
μετάμελος γίνωμε απο τῆς τηαντης πρᾶσεως, ομο-
λωγὸ ζημοῖουστε με ὑπερ παραβάσεως του τμηοῦ
και ζωποιοῦ σταυροῦ προς σὲ τὸν αγωράστιν τω
τῆμοιμαν ἐπὶ του διπλοῦν, και ης την κόρτην του
κράτεοῦ ρηγός, νομίσματα λς, και ἡθ οὕτω μενέτο
ι παροῦσα πρᾶσης προς σὲ τὸν αγωραστῆν βέβαια
και απαρασῆλευτος αχρη τερμάτων αἰώνων ητις ἐγρά-
φη χιρεῖ καμοῦ ιωάννου καστ:ελλάδιου και κατὰ των
κερὸν εξουσιᾶστήν νικοτέρας του ἔτοις 5ψή ἰνδικτιῶ-
νος γ' εν παρούσοῖα μαρτύρων.

† Ego petrus de nicotera testis sum.

† δαιωδάτος υἱὸς πετρου κουντζατέρου μάρτυρ.

† ιωάννης νοτάριος μάρτυρ.

† ιωάννης μαζάρας μάρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 105.)

domum, quanta et qualis est, vendidi tibi domino
Matthaeo filio Ebuli, et genero senioris Leonis Franci
in perfectum dominium et potestatem non auferen-
dam, absque omni prohibita causa, tarenis aureis
triginta de moneta sancti et potentis regis Friderici.
Quibus perfectis et integris acceptis ex tuis manibus,
cum mihi satisfactum sit de huiusmodi pretio, totum
dominium et potestatem huiusce domus tibi tradidi,
ut a praesenti die et hora ipsam possideas cum fa-
cultate vendendi, donandi, commutandi, atque in do-
tem filiorum scribendi, ac de ea quidquid volueris
faciendi, utpote qui ius auctoritatemque a me ac-
cepisti. Polliceor etiam tibi legitimam defensionem,
ut nullum impedimentum vel obstaculum tibi a me
vel a quovis inferatur. Si quis autem propter hanc
domum tibi adversari molitur, me obstituram at-
que ab omni persona extranea vel propinqua te
defensuram promitto. Nisi vero te defendero, sed
huiusmodi venditionis me poenituerit, tunc propter
venerandae et vivificae crucis violationem tibi emptori
duplo pretio, ac Curiae potentis Regis sex et tri-
ginta numismatis mulctari consentio. Et sic deinceps
praesens venditio maneat tibi emptori stabilis et
inconcussa usque ad finem seculorum; quae scripta
fuit manu mei Ioannis Castellani atque pro tempore
Nicoterae baiuli anno 6708, indictione III, coram
testibus.

† Adeodatus filius Petri Cuntzateri testis.

† Ioannes notarius testis.

† Ioannes Mazara testis.

CCL.

1200 — Indict. III — Cyr-Zosimi.

Landus prior monasterii Cyr-Zosimi vendit presbytero Eliae praedium positum in loco dicto Alonitzi.

† σύγνον χηρὸς κυροῦ λάνδου πρίόλῳ τοῦ κυροῦ
ζωσήμου.

† Ἐν ονόματι τοῦ πατρὸς και τοῦ υἱοῦ και τοῦ
ἀγίου πνευματος· ἐγὼ ὁ προγεγραμμένος· ὁ τὸν σύγνον
τοῦ τιμήου και ζωῶποιοῦ σταυροῦ ἤκῃα μου χηρῇ
πύξας. Φαίνομε πουλοντα εἰς σὲ ἱερέος ἡλῆα· ἀμα μὲ

† Signum manus domini Landi prioris Cyr-Zo-
simi.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascriptus, qui signum venerandae et vivifi-
cae crucis propria manu mea exaravi, vendo tibi
presbytero Eliae simul cum curatoribus vineam, quae

τοὺς ἐπιτρῶπους τὸ ἀμπέλον τὸ ὥπερ ἦν τῆς γηγενῆς τοῦ νικόλα γαλληκλάνου δια νομισμα ἐν καὶ δουκά-
τα. δ'. ἐστὶν δὲ τὸν τιούτον ἀμπέλον εἰς τὴν τοπο-
θεσίαν τοῦ ἀλονήτζη τοῦ ἐπρόσθεν τοῦ χορίου καὶ
εἰσὶν οἱ ὀρίσθης ἀπο μὲν ἀνατολὰς καὶ μεσήμεβρης
ρικκάρδου υἱοῦ τοῦ ἰωαννου τῆς πόλλας καὶ δῆτιν·
δοιᾶτου τῆς πόλλας καὶ ἐκ βορρὰς ἢ ἀπάγουσα·
ἢ οδὸς· εἰς τὸν ἀμπέλον πᾶπα γουλιέλμου. καὶ δῆ-
δωμέν σοι ἐξουσίαν πουλεῖν· χαρῆζην ἀντηκατάλλατ-
τειν· γραφεῖν προιεῖ· κληρωνώμοι σου ἡδίοις καὶ
διαδῶχοις καταληπεῖν, ὡς τω κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν
πᾶρ ἐμοῦ ἡληφός· καὶ γνωρήζωμεν· ὅτι τὸν τιούτον
ἀμπέλον ρίζες εἰσιν. ρ'. π'. ἐγράφη δὲ χερῇ ἰωαννου ἱε-
ρεος· ἐκ προστάξεως τοῦ ηγουμένου ταβουλαρίου τοῦ
κῦρ ζωσύμου ἐν ἔτους· ς.ψ.η' ἰνδικτιωνος. γ'. πᾶρου-
σία μαρτυρων ὑπογραψάντων.

† ὁ ἀρχιερέος βιτάλι μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.

† ἱερέος ἰωαννου τῆς χρηστουδοῦλι· καὶ ἐπίτροπος
τῆς γηγενῆς· καὶ μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.

† ἰωαννης μαλουπουντου· ἐπίτροπος τῆς γηγενῆς·
καὶ μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.

† ἱερέος μαρήνου μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.

† βασίλιος κρητῆς μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 88.)

erat uxoris Nicolai Galliclani, solido uno et ducatis
quatuor. Sita autem est huiusmodi vinea in loco
ubi dicitur Alonitzi e regione castri, eiusque fines
sunt hi: ad orientem et meridiem Riccardus filius
Ioannis de Polla; ad occidentem Donatus de Polla;
ad septentrionem via, quae ducit ad vineam Guliel-
mi presbyteri. Et potestatem tibi tradimus vendendi,
donandi, permutandi, in dotem assignandi, heredi-
bus et successoribus tuis relinquendi, utpote qui
dominium et auctoritatem a me accepisti. Et de-
claro in eadem vinea consitas esse vites centum
octoginta. Scriptum est manu Ioannis presbyteri
tabularii Cyr-Zosimi de mandato praepositi anno
6708, indictione III, in praesentia subscriptorum te-
stium.

† Archipresbyter Vitalis testis per crucem.

† Presbyter Ioannes de Christodulo curator mu-
lieris testis per crucem.

† Ioannes Malupuntus curator mulieris testis per
crucem.

† Presbyter Marinus testis per crucem.

† Basilius Iudex testis per crucem.

CCLI.

1201 — Mense Ianuario 20 — Indict. IV — Scyllacii.

*Gulielmus Comes Scyllacii donat monasterio S. Stephani de Nemore nonnulla praedia posita in agro
Scyllacensi sub annua praestatione quinquaginta carphopetalorum.*

† Ἐν ονόματι τοῦ Θεοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ ἀμήν. Τοῦ ἔτους ςψθ'· μηνι ἰαννουαριω
εἰκωσι τῆς ἐνισταμένης ἰνδικτιωνος δ'.

τῶν μεγίστων ἀξίων ἐστὴν, ἔφημον καὶ πρέπων. ἵνα
τοῖς ἐαίτοις πιστῶς δουλευούσις. ἀγαθὴν ἀνταμιῶν
ἐπιστρέφῃ μάλλον δὲ τοῦτους αὐξάνῃ καὶ περιθάλ-
πῃ. ὅπως αἰεὶ οἱ εὐχριστοὶ καὶ πιστοὶ, ἐπὶ τὸ κρίτ-
των προκόψωσιν. οἱ δὲ ἀπιστοὶ καὶ ὀκνηροὶ εἰς τα-
ὐτίς ἐπὶ τὴν χώραν ἐπιτρέψωσιν. διὸ δι' καγῶ
γουλιέλμος τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι κόμης σκύλλακος·
μνησθῆς τὰς πολλὰς ἀγαθὰς καὶ ἀόκνους δεήσης. ἃς
ἐκπαλι καὶ πρὸ πολλῶν τῶν χρόνων καὶ παντα-

† In nomine domini Dei et Salvatoris nostri Iesu
Christi, amen. Anno 6709, mense ianuario, die XX,
praesente indictione IV.

Maxime dignum, laudabile et decorum est iis, qui
nobis fidelem operam praestiterunt, bonam gratiam
referre, quin imo eos augere et fovere, ut boni ac
fideles in melius semper proficiant; infideles autem
et ignavi ad bonam frugem se recipiant. Quapropter
cum ego Gulielmus, Dei gratia comes Scyllacensis,
multarum meminerim bonarum assiduarumque pre-
cium, quas iamdudum, et multis abhinc annis, et
ubique accepi . . . . . temporibus defuncti

χοῦ ἀνέλαβον . . . . . ἐν τῷ κερῷ τοῦ μακαρίτου μου πατρὸς κόμητος ἀμφοῦσου καὶ τῆς κομιτῆσης ἡμῆς μητρὸς καὶ ἡμοῦ ἄχρι τοῦ νῦν. καὶ πάλιν . . . . . πιστῶς ἐπὶ τὸ κρίττων . . . . . ἐπρωίδων δὲ γυνῆ ἀγαθῇ καὶ πρόερέτῳ βουλῇ τοῦ δοῦνε σοι χωράφια ἀπὸ τῶν ἡμετέρων κραττημάτων ὧντων εἰς τὴν ἡμῶν χωρὰν σκύλλακος ἡγουν τα χωράφια τα πέραν τοῦ ποταμοῦ πελλίπου . . . . . ἐν ᾧ ὑπῆρχον τα χωράφια τοῦ κόμητος καὶ ἡμοῦ πατρὸς καὶ τα χωράφια. ἐν ᾧ ὑπῆρχε το παντανον το τῆς . . . σκυλλακος. συνωροῦνται δὲ οὕτως. ἀπο τὴν ὁδὸν τὴν ἀπιούσαν εἰς το ἡμετερον ἀλοιιον τὸ ἴσον ἄχρι τῆς . . . . . καὶ ἀναβέννη ὁ ποταμὸς. ἕως ἐπικάτω τοῦ ἡμετέρου . . . . . καὶ ἀναβέννη . . . . . καὶ ἀπέρχωνται ἄχρι τῆς ὁδοῦ τῆς μεγάλης ὅθεν καὶ τὴν ἐναρξὴν ἐπιήσαμεν ὁσαῦτος ἐστερῆα σὶ τοῦ ἔχην α ἀπο τῶν ἡμῶν ἀμπέλων τῆς ἀγίας βαρβαρας ρίζες χαλιιάδες πένται. ταυτα οὖν τὰ προγραφέντα καὶ περιόρησθέντα ἀμπελα καὶ χωράφια. ἐστερῆα καὶ ἔδωσα εἰς σὲ τὴν προγραφεῖσαν μονήν τοῦ ἀγίου στεφάνου τοῦ ὁρους. καὶ εἰς τοὺς σοὺς εἰσιῶντας κληρονόμους πρᾶτῆν καὶ δεσπόζην ἄχρι τερμάτων αἰῶνων. τιούτω δὲ τρώπω καὶ συμφώνῳ ἵνα σὲ καὶ τοὺς σοὺς κληρονόμους τέλλην. καὶ ἀπονέμην. πρὸς με καὶ εἰς τοὺς ἡμοῦς κληρονόμους. ὅταν ἡ δουλεῖα τοῦ κραταιοῦ ῥηγὸς εἰς ὅταν γίνεταί. καρφοπεταλα πεντίκωντα. καὶ πλέων οὐ. ὅθεν εἰς πίστωσιν καὶ στερεᾶν κραττησῇ, σὺ καὶ τῶν σῶν κληρονόμων ἐπὶ τῇ σου τὸ παρὸν σιγγίλιον. τῇ εἰκία μου χειρὶ κεκυρωμένον τῇ καὶ διαβουλλῇ κύρῳ ἐσφραγισμένον καὶ παρὰ τῶν ἡμῶν πιστῶν καὶ χρηρῶν ἀνθρώπων μεμαρτήρημένων. τῶν καὶ κατιῶν γεγράμμένων. μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνὶ καὶ ἔτει τῆς προγραφείσει.

† Ego Guillelmus dei et Regia gratia Comes squillacii supradicta confirmo et concedo. † Ego Medina dei et Regia gratia Comitissa Squillacii suprascripta confirmo. † Ego rao archidiaconus squillacii testis sum. † Ego galgānus de oletā qui interfui. † ρογίριος σκυλλακος μαρτυρ υπεγραφα τον σταυρον. † γρήμυλδος τῆς ρογέλλης μαρτυρ υπεγραφα τον σταυρον. † λουκάς Φουρνος καὶ καστελλανος σκύλλακος μαρτυρ υπεγραφα τον σταυρον. † καγῶ λείων τοῦ Φλουμάδου μαρτυρ υπεγραφα τον σταυρον. † καγῶ οὐβος σπαθάριος μαρτυρ υπεγραφα τον σταυ-

patris mei comitis Amphusi et matris meae Comitissae, et mei hucusque, et iterum. . . . . fideliter in melius . . . . . constitui benevolō animo et libero consilio donare tibi praedia ex meis possessionibus positīs in mea terra Scyllacii, nimirum ea quae extant trans flumen Pelipum . . . , ubi fuerunt praedia Comit̄is patris mei, et praedium ubi erat stagnum . . . . Scyllacii. His vero finibus (*huiusmodi praedia*) comprehenduntur: (*Incipiunt*) a via quae vadit ad nostram aream recta usque ad. . . . et ascendunt iuxta flumen usque ad inferiorem partem nostri . . . . et ascendunt . . . . et vadunt usque ad viam maiorem, unde initium duximus. Item statui te habere ex meis vineis sanctae Barbarae vitium quinque millia. Has igitur praedictas et circumscriptas vineas et praedia confirmavi et donavi tibi memorato monasterio sancti Stephani de Nemore, et omnibus tuis futuris heredibus, ut possideatis et in potestatem habeatis usque ad finem seculorum, hoc tamen pacto et conventionē, ut tu tuique heredes solvatis et tribuatis mihi meisque heredibus, quo tempore potentis Regis tributum solvitur, quinquaginta carphopetala, et nihil amplius. Quapropter ad fidem et firmam possessionem tibi et tuis heredibus praesens sigillum feci propria mea manu roboratum et propria bulla consignatum, et meorum fidelium proborumque hominum subscriptorum testimonio roboratum, mense et indictione et anno suprascriptis.

† Rogerius Scyllacensis testis crucem subscripsi.

† Grimaldus de Roccella testis crucem subscripsi.

† Lucas Furnus castellanus Scyllacensis testis crucem subscripsi. † Ego Leo de Flumaro testis crucem subscripsi.

† Ego Hugo Spatharius testis cru-

ρόν. † Ego Riccardus Imperialis aule Camerarius supradicta concedo et confirmo. † Costans seccula testis. † καγῶ γαρινος συνεσκάλας τοῦ κόμητος μαρτυρ ὑπέγραφα τὸν σταυρόν. † καγῶ ρωγέριος καρβουνέλλης μαρτυρ ὑπέγραφα τὸν σταυρόν.

† Ἐγράφη χειρὶ ἐμοῦ βιταλειάνου νοταρίου τῇ πρὸςτάξει τοῦ ὑπερλάμπρου καμητος σκυλλακος μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς πρόγραφεσι.

† Ego Helisabeth de altavilla domina Squillacii uxor domini Riccardi Imperialis aulae Camerarii supradicta concedo et confirmo.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 106.)

cem subscripsi.

† Ego Garinus Senescalcus Comitis testis crucem subscripsi. † Ego Rogerius Carbonellus testis crucem subscripsi.

† Scriptum manu mea Vitaliani notarii ex mandato illustrissimi Comitis Scyllacii mense et indictione suprascriptis.

CCLII.

1202 — Mense Maio — Indict. V.

Helena uxor demortui presbyteri Nicolai cum filiis Theodoro et Philippo vendit Ioanni praedium positum in agro Bebalini loco nuncupato Eupraxi tarenis aureis quatuor et viginti.

† σοίγονν χειρὸς ἑλενης γυνῆς του ἀπικωμενου πρεσβυτέρου νίκολαου τοῦ αρκωφαγαρου. † σοίγονν χειρὸς ἠεωδώρου υἱου αὐτῆς. † σοίγονν χειρὸς Φιλίππου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἐποιδῆπερ ἔγωγε ἡ πρωγραφεῖσα ἑλένη σὺν καὶ των αἰμῶν τέκνων οἱ καὶ τα σίγνα τῶν τημίων καὶ ζωπιῶν σταυρῶν ἰδιωχειρως καδυπογράψαντες ἐν τῷδε τῷ ὕφει ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελείτως. ἐκτος πάσης βίας τε καὶ τυραννίδος καὶ παντος ἀπειγωρευμένου τρόπου. δείλον ὅτι πεπράκαμεν. πρὸς σὲ τὸν ἄρχοντα κύρον ἰωάννην καὶ πρὸς τοὺς σοὺς κληρονόμους καὶ διαδωχους το χωράφιον ἡμῶν το ὡνπερ κτωμεθα ἐν τῇ διακρητῇσι βεβαλίου ης τόπον λεγόμενον του ευπραξῆ περιωριζόμενον δὲ οὕτως ἀπο μὲν ανατολας συνόρον χωραφίου σὲ τοῦ αγωρακατος ἀπο δὲ δύσαιος συνόρον χωραφίων τῶν αυθεντικῶν. ἀπὸ δὲ ἄρκτρου το αὐλάκιον τοῦ μίλου τοῦ ευπραξῆ καὶ συνόρον χωραφίου του ραιτακιώτου. ἀπο δὲ νῶτου ο δρόμος καὶ συνορον χωραφίων της αυθεντρίας καὶ συναλθεῖ παραλάβομεν δὲ ἀπὸ σοῦ τὴν δικαίαν αὐτοῦ τιμὴν τὴν ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἡμῶν ἀρεσθίσαν χρυσοῦν ταρία οἴκωση καὶ τέσσαρα καὶ ταῦτα λαβόντες ἡμεῖς ἀπὸ χειρῶν σου ης χεῖρας αἰμας ἰνώπιον τον υπωτετιμένων μαρτύρων πεποιηκαμέν σοι καὶ ἡμεῖς τὴν τελίαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν, τοῦ ἔχην σὲ τό υποδηλω-

† Signum manus Helenae uxoris demortui presbyteri Nicolai Arcophagari. † Signum manus Theodori filii ipsius. † Signum manus Philippi fratris ipsius. Ego praedicta Helena et mei filii, qui signa honorabilis et vivificae crucis propria manu exaravimus in hoc instrumento, libenter et immutabiliter, sine quavis vi et coactione ac quocumque prohibito modo, declaramus vendere tibi dynastae domino Ioanni et tuis heredibus ac successoribus praedium nostrum, quod habemus in pertinentiis Bebalini in loco dicto Eupraxi, quodque ita circumscribitur: ab oriente est confinium praedii quod ad te emptorem pertinet; ab occidente confinium praediorum Domini; a septentrione aquaeductus molendini Eupraxi, et confinium praedii Rantacioti; ab austro via, et confinium praediorum Herae; et clauditur. Accepimus vero a te iustum ipsius pretium inter nos conventum, id est tarenos aureos quatuor et viginti, et his a tuis in nostras manus acceptis, coram subscriptis testibus, tibi fecimus perfectam et plenissimam venditionem, ut tu cum tuorum fi-

δεν χωράφιον ἡμῶν ἀπο τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐφεξῆς χρόνους· εἰς ἀπασάν σου ἐξουσίαν καὶ κυριότητα. τεχνὰ ἐπὶ τεχνῶν σου· επικρατήν αὐτῷ καὶ δεσποζήν· πουλὴν· χαρίζην· ανταλλάττην· ἐν κρημῖ υπογράφειν· καὶ ἰς ἰδίους κληρονόμους καταλυμπάνην· ὡς τῷ κύρῳ καὶ τῇ δεσποσίᾳ αὐτοῦ παρ ἡμῶν ἡλειφός· μὴ κωλυόμενος· εἰ ἐμπωδιζόμενος παρά τινος· τῶν ἰδίων ἡμῶν· εἰ ἀδελφῶν· εἰ κληρονόμων· εἰ συνκληρονόμων· εἰ ἐτέρου τινός· ἢ δὲ ποτὲ καιρῷ· εἰ χρωρῶ ἀναφύῃ τις· ἐχλήσιν τινὰ ἐπάξει πρὸς σέ· ὑπὲρ τοῦ τιούτου χωραφίου· ἡσταςθαι ἡμᾶς τοῦ διεφεντεῖν αὐτῷ πρὸς σέ καὶ διεκδικᾶν· καὶ ποιῆν σε ἀνεύχλητον· ἀπο παντός πρῶσιππου ξένου τε καὶ ἡδίου· ἡ δὲ σὺ μὴ σταθῶμεν καὶ διεφεντεύσῃμεν αὐτῷ καὶ διεκδικήσομεν πρὸς σέ· ἀλλ' εἰς μεταμέλειαν ἐπαναστροφῆς πειραδῶμεν τοῦ ἐπανελθεῖν· ὁμολογούμεν ἡκεῖν ἡμῶν στόματι· τοῦ στρέφην σοι τὴν προγραφὴν τῆμιμα τοῦ διπλοῦ· κῶπους τε καὶ ἐξωδους καὶ βελτιώσεις· εἰ τι ἐπιδίξῃς ἡμᾶς ἐν αὐτῷ ἐν τρίπλῳ καὶ ὑπὲρ παραβασίῳ τῶν τιμιῶν καὶ ζωποίων σταυρῶν ζημιούσθαι ἡμᾶς ἐν τῷ δεσποτικῷ σαγκέλλῳ νομισματα ς' καὶ λ'. ὡς δὲ ταῖς ἀρνηταῖς τῶν ἰδίων ἐγγραφῶν ἡδ' αὐτῷ ὀχειραν· ἀρραγῇ βεβαίαν καὶ ἀπαρασαλευτον στείγην· καὶ ἐμμένην τὴν παροῦσαν ἐγγράφον καὶ τελίαν διαπρασίαν πρὸς σέ τὸν ριθέντα κύρον ἰωάννην καὶ πρὸς τοὺς σοὺς κληρονόμους καὶ διαδῶχους μέχρι τεματίων αἰώνων. † ὅθεν ἐγγραφῆσαν ἡ μὲν τῆμιμοι σταυροί· παρ ἡμῶν τῶν πεπρακῶτων· τῷ ὅλον ὕφος χερσὶ ἐμοῦ εὐτελοῦς νικολαου νωταρίου τῇ πρωτρωπῇ καὶ παρακλήσει τοῦ πρεσβυτέρου Θεοδώρου τοῦ πλατάνου καὶ ταβουλαρίου μερῶν βεβαλίνου· ἐν μηνί μαιῷ τῆς ἰνδικτιωνος ε' ἐν εἴκει ςψ' ἐνώπιον ἀξιωλωγῶν καὶ ἀξιωπιστῶν μαρτύρων.

† Θεόδωρος παστήλλος μαρτυρ † νικολαὸς παστήλλος μαρτυρ † βασιλεῖος παγχιωτὸς μαρτυρ † ἰωάννης γουβιτζῆς μαρτυρ † νικολαὸς γουβιτζῆς μαρτυρ † βασιλεῖος μαντὸς μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.° 107.)

liorum filiis habeas praedictum nostrum praedium amodo et in futurum tempus cum omnimoda facultate illud possidendi, vendendi, donandi, permutandi, in dotem constituendi, et tuis heredibus relinquendi, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti, neque ulla molestia vel impedimento afficiaris ab aliquo nostrorum propinquorum, sive fratrum, sive heredum, sive coheredum, sive a quocumque alio. Sin autem quavis occasione vel tempore aliquis molestiam tibi inferat quoad ipsum praedium, nos (*promittimus*) tibi antestare, teque defendere et illaesum servare ab omni persona tam extranea, quam propinqua. Nisi vero obstiterimus tibi quae ipsum defenderimus, et vindicaverimus, sed nos poenituerit, et conati fuerimus subvertere huiusmodi venditionem, assentimur propriis nostris verbis tibi restituere duplum antedicti pretii, et triplum laborum, expensarum et meliorationum, quas ostenderis fecisse in eodem praedio. Et pro violatione honorabilis et vivificae crucis multabimur Fisco publico numismatis sex et triginta, ut aequum est (*multari*) eos qui proprias scripturas negaverint. Sic deinceps praesens scriptura et perfecta venditio firma, integra, valida et inconcussa sit et maneat tibi dicto domino Ioanni tuisque heredibus ac successoribus usque ad finem seculorum. Quare exaratae sunt honorabiles cruces a nobis venditoribus, et totum instrumentum (*scriptum est*) manu mea humilis notarii Nicolai ex mandato et rogatu presbyteri Theodori Platani tabularii regionis Bebalini mense maio, indictione V, anno 6710, coram probis et fide dignis testibus.

† Theodorus Pastillus testis. † Nicolaus Pastillus testis. † Basilius Panchiotus testis. † Ioannes Gubitzes testis. † Nicolaus Gubitzes testis. † Basilius Mantus testis.

1202 — Indict. V — Scyllacii.

Gregorius Aracli eiusque frater Michael vendunt Nicolao Caballario vineam positam in loco dicto Stalacto tarenis viginti.

† σίγνον χειρὸς γριγορίου υιοῦ λεοντος ἀράκλη.
† σίγνον χειρὸς μιχαήλ ἀδελφου αὐτοῦ.

Οἱ μὲν οἱ ἀνωτέρω γεγραμμένοι οἱ τα σίγνα του τιμίου καὶ ζωόπιου σταυροῦ εἰδὲς χερσὶν ἡμῶν ἐν τῷδε τῷ ὕφει χαραξαντες τῇ ἡμετέρᾳ βουλῇ καὶ θελήσει· καὶ οὐκ ἐκ τίνος τῷ παρκαπᾶν ἀνάγκης ἢ δόλου ἢ ραδιουργίας· ἢ φακτου ἀγνῆας· ἢ ἄλλης ἀπί- γωρευμένης ἐτίας· ἀλλὰ πασι ἡμῶν προθυμία καὶ ὁλοφύχῳ προθέσει ἀναλαμβάνομεθα. καὶ τοὺς δε- λοίπους ἡμῶν ἀδελφοὺς ἰδίους κληρονόμους καὶ σὺν- κληρονόμους. καὶ ἀπλὸς ὑπὲρ πάντα ἀνδρῶν· καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν. δι' εἰς καθολοῦν γούμεν πιπρασκειν πρὸς σὲ τὸν κυρον νικολαον καβαλλαριον υἱὸν του κυ- ρου νικεῖτου νοταριου του μαιστορος ιανακου τῷ ἡ- μετερον ἐρμιοαμπέλῳ· ἅπερ ἐχομεν ἐν τῇ τῷ παλαιᾷ σταλακτου· ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κληρονομίας· συνο- ριάζεται δὲ οὕτως κατὰ μὲν ἀνατολὰς. ἀμπέλος του· λεοντος ἀράκλη καὶ δισαῖος ἀμπέλος του κυρου νω- ταριου κωστὰ βουκία· ἀκτροῦ ἀμπέλος του γαν- νάδου· ἐκ δὲ μεσημβρίας σου του ἀγωραστού· καὶ σὺν κλη· ὅσον καὶ υἱὸν ἐστὶν οἱ τὶ ρίζας ἐκατῶν πεν- τηκοντα· τουτο ὅς οὐδὲ μασθῇ καὶ περιόρισθῇ. πεπρα- καμεν αὐτὸ πρὸς σὲ τὸν διλωθέντα· δια ταῖα οἰ- κῶσι ἀτῆνα λαβῶν αὐτὰ ἀπὸ χειρὸν σου εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας· καὶ παντελῶς ἐγλυθήμεν· καὶ μὴδὲν ἀπόχρεοστουμέν τὶ πρὸς ἡμᾶς· ἀπεστιμέν ἀπ' αὐτοῦ τῆς αὐτῆς δεσποτίας καὶ κερύωτης· καὶ σὲ πεπει- καμεν αὐτον κυριον καὶ ἀνδέντην του ἀπέξουσιως ἐχὺν σὲ αὐτο σὺ τε καὶ οἱ κληρονόμοι σου εἰς αἰὶ του πειν ἀπ' αὐτου εἰ τι θελεται καὶ βουλεσθῆναι· που- λειν· χαρίζην πρὶ κωδοτεῖν καταλλαγεῖν καὶ ὅσα ὁ νόμος τοῖς κυρίοις διακελεύει μὴ κωλύμενος οἱ ἐν πύ- διζόμενος παρὰ τίνος. καὶ ἡ μὲν ποτε κερῶ χρωνω φωραδῇ. τίς κυνῆσιν ἢ ἀγωγὴν ἐπαῦξαι σὶ ἀπὸ του ριδέντος ἐρμιοαμπέλου. ἵνα στίκωμεν καὶ διεκδικου- μέν σοι αὐτῷ· ἀπο παντος προσώπου ξένου τε καὶ ἰδίου· ἢ δὲ καὶ αὐτοὶ μετὰ μέλοι γινώμεθα· ὅς βούλω- μενοι μετατρέπειν τὴν καθάραν πρᾶσιν ἣν καλοθελῶς

† Signum manus Gregorii filii Leonis Aracli. †
Signum manus Michaelis fratris ipsius.

Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis propriis nostris manibus in hoc instrumento exaravimus, nostro arbitrio et voluntate, nullaque omnino necessitate, vel dolo, vel malitia, vel igno- rantia facti, vel alia prohibita causa, sed omni nostra alacritate et totius animi deliberatione, nomine quoque nostrorum fratrum, heredum et coheredum, atque uno verbo cunctorum hominum, et cuiusvis magistratus, declaramus vendere tibi domino Nicolao Caballario filio domini Nicetae notarii magistri Ian- naci filii nostram incultam vineam, quam habemus in loco dicto Stalacto ex paterna nostra hereditate. Hos vero habet fines: ab oriente extat vinea Leonis Aracli; ab occidente vinea domini notarii Constae Buciae; a septentrione vinea Gannadei; a meridie vero tui emptoris vinea, et clauditur. Quam quidem vineam, quanta et qualis est, consitam vitibus centum quinquaginta, prout eam memoravimus, et definivimus, vendimus tibi supradicto tarenis vigin- ti, quibus a tuis in nostras manus acceptis, cum plane nobis satisfactum sit, nec quidquam solvendum supersit, nos exuimus eius dominio et possessione, teque instituimus eiusdem dominum et herum, ita ut tu tuique heredes semper ipsam habeatis cum facul- tate faciendi de ea quidquid volueritis et vobis pla- cuerit, vendendi, donandi, in dotem concedendi, per- mutandi, et peragendi omnia quae ex lege dominis facere licet. Nemo vero molestiam vel impedimentum inferat; sin autem quacumque occasione vel tempore aliquis deprehensus fuerit litem vel actionem tibi instituere quoad dictam incultam vineam, nos an- testabimus teque defendemus ab omni persona ex- tranea vel propinqua. Quod si nos poeniteat, ac

ἐπεισάμεν. ἵνα μὴ εἰσακουῶμεθα. μῆτε παρὰ τοῦ
 Θεοῦ νόμου βροδῶμεν σχάμεν ἀλλὰ διὰ τὴν παράβα-
 σιν τοῦ τιμίου σταυροῦ ἵνα ζῆμιουμεθα εἰς τὸ δι-
 μωσιον ριγατοῦς λς' καὶ πρὸς σὲ τὸν ἀγῶρασθῇ τε-
 τραπλὴν τὴν οὐτὴν καὶ ἰδὼ οὕτω στεργῇ καὶ ἐμμε-
 νῇ τὴν καθάραν πρᾶσιν στερρᾶν καὶ ἀπαρασαλευτον
 ἄχρι τερματῶν αἰῶνων ἐν παρουσίᾳ μαρτυρῶν· ἐγρα-
 φῇ καὶ ἐκυρωθῇ διὰ χειρὸς Θεοδώρου νοταρίου ὁ τοῦ
 χαρῶνου καὶ νομικοῦ ταβουλαρίου τῆς μεγάλης ἐκ-
 κλησίας σκυλλακος τοῦ ἐτους 5ψί'· ἰνδικτιωνος ε'.

† λέος υἱὸς παπᾶ ἀνδρέου ἐρακλῖ μαρτυρ † νικολας
 ἀδελφὸς αὐτοῦ μαρτυρ † βασιλείος υἱὸς κυροῦ νηκο-
 λας βρουκῆ μαρτυρ † νηκόλαος υἱὸς κυροῦ μιτζου
 μαρτυρ † νηκῆτης υἱὸς μαῖστορος βασιλείου μαρτυρ
 διὰ τοῦ σταυροῦ † βασιλείος ἀρακλῆς μαρτυρ † μαῖ-
 στῶρ ἀναστασιος καθουρῆτης μαρτυρ † λεων ἀκῆμης
 μαρτυρ † μαῖστῶρ νικολας τραγηνικατὸς μαρτυρ †
 νηκολας μιτζος μαρτυρ διὰ τοῦ σταυροῦ † βαρδο-
 λομῆος ἀρουγχισσᾶστος μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 108.)

velimus subvertere hanc puram venditionem, quam
 bona voluntate fecimus, ne exaudiamur, neque a
 divina lege subsidium habeamus, sed pro violatione
 honorabilis crucis mulctemur Fisco regalibus sex et
 triginta, et tibi emptori quadruplo pretio emptionis.
 Et sic deinceps firma, stabilis et inconcussa perma-
 neat haec pura venditio usque ad finem seculorum.
 Coram testibus scripta et roborata est manu Theo-
 dori notarii filii Caruni et legitimi tabularii maioris
 ecclesiae Scyllacensis anno 6710, indictione V.

† Leo filius presbyteri Andreae Heraclii testis. †
 Nicolaus frater ipsius testis. † Basilius filius do-
 mini Nicolai Buciae testis. † Nicolaus filius domini
 Mitzi testis. † Nicetas filius magistri Basilii testis
 per crucem. † Basilius Araclis testis. † Magister
 Anastasius Cafurnis testis. † Leo Acimis testis. †
 Magister Nicolaus Traginicatus testis. † Nicolaus
 Mitzus testis per crucem. † Bartholomaeus Arun-
 cisassus testis.

CCLIV.

1202 — Indict. V — Scyllacii.

Nicolaus filius magistri Leonis eiusque frater Basilius vendunt Caballario Nicolao Buciae vineam positam in loco nuncupato Stalacta tarenis octo.

† σιγγὼν χεῖρς νικολας υἱοῦ μαῖστορος λεοντος
 τοῦ ἀπεχωμένου μαῖστορος κωστα. † σιγγὼν χεῖρς
 βασιλείου υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ ὁ προγραφείς νικολας σιν
 τοῦ ἡμετέρου τεκνίου· ἢ τὰ σιγγὰ τοῦ τιμίου καὶ
 ζωπιοῦ σταυροῦ· ἡμεῖς μὲν χέρσιν καθυπόγραψαν-
 τες· τί ἴδια μὲν νοῦλῃ καὶ θελήσῃ· οὐκ αἰετίνος τῷ
 παραπᾶν ἀνακῆς· ἢ βῆρας· ἢ δολού· ἢ ραδιουργίας·
 ἢ φακτοῦ ἀγνίας· ἀλλ' ἐν πάσι ἡμῶν προθυμία καὶ
 ολοφύχῳ προθέσει· ἀναλαμβανόμεθα. καὶ τοὺς δὲ
 ληγικοὺς ἡμῶν ἀδελφοὺς ἡδικοὺς καὶ κληρωνομοὺς· καὶ
 συνκληρωνομοὺς· καὶ ἀπλὸς ἡποῖν πάσης ἀρχῆς καὶ
 ἐξουσίας ἄρχοντας καὶ ἀρχαμένους· συνιδόμεν κινήβουλη
 καὶ θελήσῃ· μία ἐξ ἀρεσκίας ἀμφοτέρων πεπράσε· πρὸς
 σὲ τὸν κυρὸν νικολᾶν καυαλλάριον υἱὸν κυροῦ νοταρίου
 νικίτου τοῦ τοῦ βουκιά· τῷ ἡμετέρῳ ἀμπελίῳ ὑπὲρ
 ἐχωμένῃ ἐκ πατρικῆς μὲν κληρωνομίας ἐν τῇ τοπω-
 θέσει σταλακτῆς τὸ πλησιάζοντά σου κατὰ ἀνατο-

† Signum manus Nicolai filii magistri Leonis filii
 defuncti magistri Constae. † Signum manus Basilii
 filii eius. Ego supradictus Nicolaus et meus filius,
 qui exaravimus signa venerandae et salutaris crucis
 propriis nostris manibus, nostro consilio et vo-
 luntate, nulla prorsus necessitate, vel vi, vel
 dolo, vel malitia, vel ignorantia facti, sed cum
 omni alacritate et totius animi proposito, nomine
 quoque ceterorum nostrorum fratrum, propinquo-
 rum, heredum, ac coheredum, et uno verbo omnis
 potestatis ac magistratus, omniumque imperantium
 et subditorum, statuimus communi consilio et vo-
 luntate, nostro utriusque consensu vendere tibi do-
 mino Nicolao Caballario filio domini notarii Nicetae
 filii Buciae nostram vineam, quam habemus ex no-
 stra paterna hereditate, positam in pertinentiis Sta-
 lactae. Ab oriente, septentrione et meridie finitima

λᾶς σου του αγωραστου και δις εως λεοντος πουλκαρι·
ακτρού και μεσυβρίας σου του αγωραστου· και σίν-
κληι τουτω ος ωνομασθαι και περιορισται· πεπρα-
καμεν σοι αὐτῷ δια ταρια ωκτῶ· ἄττηνα λαβὼν τα
ριθεντα ταρια του τιμηματος· ἀπὸ χειρῶν σου· εἰς
χειρας ημεταιρας και παντέλος εγληθμεν· ἀπεστι-
μεν της αὐτου δεσποτίας και κυριοτητος· και σὲ πε-
ποιήκαμεν κυριον και αυθεντην του επεξουστος εχῆν
σαι αὐτῷ πουλειν χαριζην ανταλλαττιν· και ης
πρικα τέκνων γραφειν· ὅς τὸ κυρος και την ἐξουσιαν
παρ ἡμῶν ἡλιφος· μι κολιομενος ἢ ενποδιζωμενος παρ
τινος μήτε παρ' ἡμῶν μήτε παρ ετερων αδελφῶν η-
διων· ἀλλ ημεῖς ινα στικωμεν και διεγδικαν σοι αὐτῷ
ἀπὸ πάντος προσωπου ξειον τε και ἰδιων· και ἀπὸ
πασης ἀρχῆς και ἐξουσίας· η δε και τουτω ου διεγ-
δικισωμεν· μάλλον και προστρέφῃν ποιρασθωμεν· ὅς
βουλομενοι μετατρέψει τιν τηαῦτην καλοθελος γενα-
μενην πράσιν μι ἡσακουόμεθα μιδὲ παρα του θιου
νομου· βοιθειαν σχωμεν ἀλλὰ δι διὰ τὴν παραβατοι
του τιμιου και ζωπιου σταυρου ζημιουσθω μᾶς της
το διμωσιῶν· του κρατέου ρηγος νομισματα· λς' και
της σε τον αγωραστην τριπλην την ονην και ηθ ουτω
στεργη και εμμενη ἢ τιαῦτοι πρασις ἄχρι τεριματος
εωνων εν παρουσια μαρτυρων· † εγραφη χειρῖ νικο-
λαου νοταριου ὃ του μαυρικου κατα προσταξέως πρε-
συτερου νικολαυ δευτερευοντος· και νομικου σκυλλα-
κος τοῦ ετοῦς ςψι' εινδικτιωνος ε'. μαρνικος υἱος κυ-
ρου μιτζου μαρτυρ· † λεων υἱος μιχιστορος βασιλειου
του μιχιστορος κωστα μαρτυρ † νικητας αδελφος
αυτου μαρτυρ † νικιτας υἱος βασιλειου του πρεσυ-
τερου νικιτου μαρτυρ † εγω πρεσβυτερος νικολκος ο
του δευτερευοντος κονσταντινου μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 109.)

est praedio tui emptoris; ab occidente (*praedio*) Leonis
Pulcari; et clauditur. Hanc vineam, prout de-
notata ac definita fuit, vendidimus tibi tarenis octo,
quibus acceptis pro pretio ex tuis in manus nostras,
cum plene nobis satisfactum sit, abstitimus ab
eius dominio et possessione, et fecimus te dominum,
et arbitrum, ut facultatem habeas illam vendendi,
donandi, permutandi, et in dotem filiorum assignandi,
tanquam dominus, utpote qui ius et auctoritatem a no-
bis accepisti, neque impediaris vel prohibearis ab ali-
quo, neque a nobis, neque a ceteris nostris fratribus.
Nos autem antestabimus, teque defendemus ab omni
persona extranea vel propinqua, et ab omni magistratu
ac potestate. Quod si tibi hanc non defenderimus, sed
magis mutato consilio tentaverimus subvertere huius-
modi bona voluntate factam venditionem, ne exau-
diamur, nec a lege divina auxilium accipiamus; sed
ob violationem venerandae et salutaris crucis mul-
ctemur Fisco potentis Regis numismatis sex et triginta,
tibi que emptori triplo pretio emptionis. Et nihilomi-
nus firma maneat haec venditio usque ad finem seculo-
rum. Coram testibus. † Scripta manu Nicolai no-
tarii filii Maurici ex mandato presbyteri Nicolai
secundicerii et tabularii Scyllacii anno 6710, indi-
ctione V. † Marnicus filius domini Mitzi testis.
† Leo filius magistri Basilii filii magistri Constae
testis. † Nicetas frater eius testis. † Nicetas filius
Basilii filii presbyteri Nicetae testis. † Ego presby-
ter Nicolaus filius secundicerii Constantini testis.

CCLV.

1202 — Mense Septembri — Indict. VI—Albidonae.

*Ioannes Barbutzone eiusque filii Nicolaus et Gulielmus vendunt Goffredo Ferraro vineam
positam in agro Albidonae loco nuncupato Canna Flaca numismatis duobus.*

† σιγιον χειρός ιωαννου βαρβουτζόε † σίγιον χειρος
νικολαου υἱοῦ αὐτοῦ † σιγιον χειρός γουλιελμου ετε-
ρου υἱοῦ αὐτοῦ.

† Ἐν ονοματι τοῦ πατρος και τοῦ υἱοῦ και τοῦ
ἀγίου πνευματος. ἐγὼ ιωαννης βαρβονι συν τοὺς υἱοὺς

† Signum manus Ioannis Barbutzone. † Signum
manus Nicolai eius filii. † Signum manus Gulielmi
alterius eius filii.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego
Ioannes Barbone cum meis filiis Nicolao et Leone, qui

μου νικολαον καὶ λεόντα οἱ τὰ σίγνα του τιμίου καὶ
ζωοποιοῦ σταυροῦ ἡμίαις ἡμῶν χερσὶν προτάξαντες
τὰ δὲ ὀνόματα ἡμῶν καὶ τῇ ἐπονυμῖα δια χειρὸς του
νοταρίου πιπρασκώμεν ἐκουσία ἡμῶν βούλη καὶ αυ-
τοπροερετω θελήσει. καὶ χωρὶς ἀπιγωρεύμενου τρο-
που τὸ ἔμον ἀμπελίον συν πάσιν τοῖς δικαιομασί-
ν ὅπερ ἐχωμεν εἰς τὴν περιοχὴν χῶρας ἀλβιδονας εἰς
τοπον λεγομένον καννα φλακα τῷ ἐμῷ συγγενῇ οἰ-
ματι ἰωσφρεδῷ του νικολαου φερραρου· εἰς τιμὴν τὴν
ἀναμεταξὺ ἡμῶν στιχηθεῖσαι καὶ ἀρεσθῆσαι νομισμα-
των β'. ἀτίνα ἐκ τας χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὰς χεῖρας
ἡμῶν ἐλαβομεν ἀλλὰ τὰ συνορα αὐτοῦ του ἀμπελίου
οὕτως ἐστίν. ἐξ ἀνατὸ το ξεροποταμιον καὶ ρῶς του
γρεκου ἐκ δυσμῶν πρεσβύτερος ἰωάννης ἐκ βορρῆ καὶ
ἐκ νοτοῦ αὐτὸς ὁ ἀγγραστής. οὕτως οὖν ἀπὸ σημε-
ρον σοῖ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις δίδωμι σοὶ τὴν
ἐξουσίαν ἀν βούλῃσαι πωλεῖν χαρίζειν καταλλαττεῖν
γραφεῖν προῖξιν καὶ πᾶν ἄλλο ποιῇν ὡς κύριος καὶ
αὐθεντῆς ἐπὶ τὸ ἴδιον πρᾶγμα μὴ ἐναντιούμενος ἀφ-
ῆμων μὴτε ἀπὸ τῶν ἐμῶν κληρονόμων ἀλλὰ μαλ-
λον δὲ ἀν ποτε καιροῦ ἢ χρόνου θελήσωμεν ἡμεῖς ἢ
τις ἐκ τῶν ἐμῶν κληρονόμων ἀφελῇ ἀπο σοῦ· ἢ ἀπο
τῶν σῶν κληρονόμων καὶ οὐχὶ μαλλον του ἐκδικαν
σε ἀπὸ παντῶν τῶν ἐναντιουμένων σε ἵνα καταβάλω-
μεν εἰς τὸ δημοσίον νομισματα ριγάτα λ'. καὶ ἔξ καὶ
εἰθ οὕτως του μένειν τὸ παρὸν ἐγγράφον οὐχυρῶν καὶ
ἀσφαλῆστον ἐς αἰὶ ὅπερ ἐγγραφῇ δια χειρὸς νοταρίου
φανουήλ ταβουλαρίου ἀστέος ἀλβιδονας μηνὶ σεπτεμ-
βριῳ ἰνδίκτιωνος ς' ἐτους ς' φια'.

† ἐγὼ εἰρηνὴ γυνὴ του ἀπιχομένου ἰωάννου μαρ-
τυρῶν καὶ στεργῶ δια τοῦ σταυροῦ.

† ἐγὼ ἀνσαλμος υἱὸς του κυρ δανιήλ μαρτυρ ὑπε-
γραφα δια τοῦ σταυροῦ.

† ἐγὼ γουλιέλμος υἱὸς του κυρ οὐβου μαρτυρ ὑ-
πεγραφα διὰ του σταυροῦ.

† ἐγὼ ἀλφάνος υἱὸς ματθαίου κριτῆς μαρτυρ ὑπε-
γραφα διὰ τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 89.)

signa honorabilis et vivificae crucis propriis nostris
manibus supra exaravimus, nostra vero nomina ac
cognomina manu notarii, de propria nostra sententia
et libera voluntate, ac sine modo aliquo vetito,
vendo meo cognato Goffredo filio Nicolai Ferrari
vineam cum omnibus iuribus, quam habeo in
pertinentiis terrae Albidonae, ubi dicitur Canna Fla-
ca, pretio inter nos pacto et constituto solidorum
duorum, quod ex eius manibus in nostras recepi-
mus. His autem finibus ipsa vinea comprehenditur:
ad orientem est torrens et (terrae) Rhaonis filii Graeci;
ad occidentem (terrae) presbyteri Ioannis; ad septen-
trionem et meridiem (terrae) ipsius emptoris. Hoc
igitur pacto a praesenti die trado tibi tuisque here-
dibus potestatem, si volueris, vendendi, donandi, per-
mutandi, in tabulis dotalibus conscribendi, et quid-
vis faciendi, tanquam domino ac possessori in propria
re; absque ullo impedimento sive pro parte nostra,
sive pro parte meorum heredum; quinimo si ausi
fuerimus, tempore procedente, aut nos ipsi, aut
quisquam ex meis heredibus tibi aut tuis heredibus
(praedictam vineam) auferre, nec tui defensionem sus-
ceperimus adversus omnem contrariam personam,
solvere teneamur publico Fisco solidos regales sex et
triginta; et nihilominus ratum et firmum in perpetuum
maneant praesens instrumentum, scriptum manu nota-
rii Phanuelis tabularii civitatis Albidonae mense se-
ptembri, indictione VI, anno 6711.

† Ego Irene uxor demortui Ioannis testis sum
et confirmo per crucem.

† Ego Anselmus filius domini Danielis testis sub-
scripsi per crucem.

† Ego Gulielmus filius domini Hugonis testis sub-
scripsi per crucem.

† Ego Alphanus filius Matthaei iudex testis sub-
scripsi per crucem.

Pelegrinus Tzocala et Consta filius Leonis Tzocalae vendunt Ioanni Martino praediolum positum in agro Nicoterae loco nuncupato ad Stauraconas tarenis aureis sex.

† σίγνον χειρός πελεγρινου τζοκαλα. † σίγνον
χειρός κωνστα· υίου λέοντος τζοκαλα. εμοῖς ἡ ἀνο-
τέρῳ γεγράμμενη· ἡ τὸν τιπὸν τοῦ τιμίου καὶ ζω-
ποιοῦ σταυροῦ· ἡ κυὰ μας χηρὶ καθηγογράφαντες.
ἀναλαμβάνωμενη ἀδελφούς· εἰδοιοῦς· τέκνα· καὶ κλη-
ρόνιοι. τὴν παρουσαν ἐνγραφον. καθαρὰν· εὐχάρι-
στον· καὶ τελίαν· καὶ ἀμετάτρευτον διαπρατίν· τη-
θέμεθα· καὶ πωμὲν ἡς σὲ ἰωάννην τὸν υἱὸν πέτρου
μαρτίνου· ἐκουσία μας βούλη· ἡ κυὰ προερεσεῖ· τῶ
οὐκ ἐκ τίνος το παρὰπαν ἀνέγκυς· ἡ βιάς ἡ δόλου
Φαγκτοῦ ἀγνίας· ἡ τῆς οἰασούν περιστασεως. ἀλλὰ
μαλλον σὺμ πασι προθυμία· καὶ ολοφίχῳ πρᾶξι·
πηπρᾶσχωμεν. ἡς σὲ τὸν ἀνωτέρῳ ριθίντα ἰωάννην·
το ὀλιγαστόν μας χωραφίν· ὅπερ ἐχομεν ἡς τό πε-
ριχωρίον νικοτέρης. ἡς τοῦς σταυράκωνας. ἐκ πα-
τρικῆς μας κληρόνιοι. περὶορίζωμεν οὕτως· κατὰ
μὲν ἀνατολὰς ἡ ὁδός· κατὰ δυσέως· καὶ ἀγκτροῦ τα
χωραφία· σου τοῦ αγοραστοῦ. ὅπερ ἐχῖς ἀγορὰν ἐκ
τὸν κυρον ἡράκυν. κατὰ μεσημβρίας· ἡ ὁδός· καὶ σὶν-
κλή· τοῦτο τὴν τὸ ὀλιγαστόν μας χωραφίον·
ἐπράσαμεν. ἡς σὲ τὸν ἀνωτέρῳ ριθίντα ἰωάννην· διὰ
χρίσαν ταρία ἐξ· ἐκ τὴν μουνιτὴν τοῦ ριγός· καὶ
ταυτὰ λαβόντες· καὶ ἐκπληροθέντες ἀπο τοῦ τιμι-
ματος· παρεδοκαμεν σὶ τὴν πασαν ἀνθεντίαν· καὶ
κυριωτίτα τοῦ ἐπικρατεῖν αὐτό καὶ δεσποζίν· κυ-
ριως καὶ ἀνθεντικῶς· ἡς τοῦς ἐξῖς ἀπαντάς· καὶ διη-
κευς χρόνους· πούλιν χαρίζην ἀνταλλάττειν· καὶ ἡς
πρικὰ τεχνῶν σου ἐπίγραφείν· καὶ ἡ τι βούλη πρατ-
τεῖν ἐν αὐτῷ· ὡς το κυρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ὑμῶν
ἡλῖφος· καὶ μὲ ἐξίενε μας τοῦ λιπού πρὸς ἀναστρο-
φὴν χωρὶν· μίτε ἐγὼ μίτε τίς ἐκ τοῦς καθ ἡμῶν
κληρονομοῦς· ἡ διαδόχους· ἀλλ ὅστις ἀν φοραθῇ ἐναν-
τιούμενος σὲ ὑμοῖς ἡρα ἰσταμεθα· καὶ διεκδυκωμεν
αὐτά· ἡ δ οὐκ ἰσταμεθα· ἀλλὰ μεταμελοὶ γενόμεθα·
καὶ ἡς διχαστροφὴν ἐπαελθόμεν· ὡμολογοῦμεν ζημιού-
σται ἡμᾶς. ὅπερ παρὰβασεως τοῦ τιμίου σταυροῦ·
ἡς το δέμοσιων· νομισματα λς· καὶ πρὸς σὲ τὸν ἀγω-
ραστὴν· το τιμικ ἐπὶ τοῦ διπλοῦ· καὶ τὰς βελ-

† Signum manus Pelegrini Tzocalae. † Signum
manus Consta filii Leonis Tzocalae.

Nos suprascripti, qui signa venerabilis et vivificae
crucis propria nostra manu exaravimus, nomine
quoque fratrum, propinquorum, filiorum, et here-
dum, praesentem in scriptis redactam puram, gratam,
perfectam et inconcussam venditionem tibi Ioanni
filio Petri Martini condimus et facimus spontanea
nostra voluntate ac propria deliberatione, sine omni-
moda necessitate, vel vi, vel dolo, vel facti igno-
rantia, vel quacumque circumventionem; sed potius
omni cum alacritate et totius animi proposito tibi
supradicto Ioanni vendimus parvulum nostrum prae-
dium, quod ex paterna habemus hereditate in te-
nimento Nicoterae ad Stauraconas, quodque ita cir-
cumscribitur: ab oriente via; ab occidente et
septentrione praedia tui emptoris, quae ex domino
Isaaco emisti; a meridie via; et clauditur. Hoc igitur
nostrum praediolum tibi supradicto Ioanni vendidi-
mus tarenis aureis sex, de regali moneta, et cum
hos acceperimus, atque de pretio nobis satisfactum
sit, omne tibi ipsius dominium, potestatemque tra-
didimus, ut ipsum habeas et possideas tamquam
dominus et arbiter omni futuro tempore, vendas,
dones, commutes, atque in dotem tuorum filiorum
scribas, omniaque in ipso facias quae volueris, quippe
qui dominium et potestatem a nobis accepisti. Neque
liceat in posterum sive nobis, sive alicui ex nostris
heredibus vel successoribus huiusmodi venditionem
subvertere; sed si quis tibi molestiam inferre mo-
liatur, nos obstabimus teque defendemus. Nisi vero
obstiterimus, sed nos poenituerit, atque subversio-
nem tentaverimus, pro violatione venerandae crucis
numismatis sex et triginta Fisco mulctari assen-
timur, tibi quoque emptori duplo pretio et melioratio-

τηρσίς· καὶ ἡδ' οὕτως μένετο· ἡ τιαυτὴ πρᾶσις ἡς τὸ
αἰς αἰ· † ἐγγραφὴ χήρῃ ἐμου κωνσταντίνου εὐτελούς
ἱερέως καὶ πρωτοπαπᾶ ἐπισκοπῆς νικοτέρας· ἐπὶ ἐτους
ϛψια· ἰνδικτιωνος ϛ'.

† πρεσβύτερος πέτρος σταβρακῆς μαρτυρ † ἰωάν-
νης· ἀδελφός αὐτοῦ· μαρτυρ. † βασίλειος· ἀδελφός
αὐτοῦ μαρτυρ † κανδίδος υἱός νικολάου τῆς σιγι-
γάτας μαρτυρ † βασιλείος λῦμβος μαρτυρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 110.)

nibus. Et sic deinceps maneat huiusmodi venditio
in perpetuum. † Scriptum manu mei Constantini
humilis sacerdotis et protopapae Episcopatus Nico-
terae anno 6711, indictione VI.

† Presbyter Petrus Stauracis testis. † Ioannes
frater eius testis. † Basilius frater eius testis. †
Candidus filius Nicolai de Sigigata testis. † Basilius
Limbus testis.

CCLVII.

1203 — Indict. VI — Nicoterae.

*Isaacus filius presbyteri Isaaci, eiusque filius Petrus vendunt Ioanni Martino quatuor
portiones praedii positi in loco nuncupato Stauracono tarenis aureis quinquaginta*

† σίγνον χιρὸς εἰσαῆχιου ἰοῦ πρεσβυτέρου ἰσαάκι· †
σίγνον χιρὸς πέτρου ἰοῦ ἰσακί.

Εγὼ ὁ πρόγραφεῖς· ἡσάκυς· ἀμὰ τοῦ ἐμου υἱοῦ
πέτρου· ἡ τὸν τιπὸν τοῦ τιμιοῦ καὶ ζωοποιοῦ σταυ-
ροῦ· ἡμᾶ μᾶς χήρῃ καθ' ἐπὶ γράψαντες· ἀνὰ λαμβαν-
νωμενῇ ἀδελφοῦς· εἰδοιοῦς· τεκνί· καὶ κληῖρονωμοῦς·
τὴν παρῶσαν ἐγγραφὴν· καθαράν· εὐχαριστόν· καὶ
τέλειαν· καὶ ἀμετατρέψτον διάπρασιν· τηθέμεθα· καὶ
πιωμεν ἡς σὲ ἰωαννὴν, τὸν υἱὸν τοῦ ἀπεχόμενου πε-
τρου μαρτίνου· ἐκουσίᾳ μᾶς βουλῇ· ἡμῶς προερεσει·
πῶ οὐκ ἐκ τίνος το παραπαν ἀναγκῆς· ἡ βίας· ἡ
δύλου φακτοῦ ἀγνίας· ἡ τῆς οἰασοῦ περιστάσεως·
ἀλλὰ μᾶλλον σὺμ πασι πρόθυμῶ· καὶ ολοφύχῳ
πρόθυμῳ πηπρασκωμεν ἡς σὲ τὸν ἀνοτέρῳ ριθέντῃ ἰω-
άννῃ· ἐκ τὰ ἡμετέρα χωραφία· πετζιά τεσσέρα· ἡς
τοπον λεγόμενον σταυρακωνῶν· περιοριζομένων οὕτως·
τὸ πρῶτον πᾶιτζιν· κατὰ μὲν ἀνατολᾶς· τὸ εἰνῶρον
νικολάου· τζοκαλά κατὰ δυσέως· χωραφίον· τῶν
παίδων ῥανοῦ κονταράτου· κατὰ ἀγκτροῦ· τὸ ἀμπέ-
λιον· σταύρακον· κατὰ μεσημβρίας ἡ ὁδὸς· καὶ σὶν κλη-
τὸ δὲ ἕτερον πετζιν· ἡς τὸν αὐτὸν τοπον ὅπερ ἔχῳ
ἀλλαγίν· με τοῦς παῖδας πρεσβυτέρου γριγορίου·
σταυρακῶν· περιορίζετ· οὕτως· κατὰ μὲν ἀνατολᾶς·
τὸ ἀνοτέρῳ ριθέν πᾶιτζιν· κατὰ δυσέως· χωραφίον·
πέλεγγίνου· υἱοῦ πρεσβυτέρου ἰωάννου· σάραγανδοῦ·
κατὰ ἀγκτροῦ· χωραφίον τῶν παίδων ῥανοῦ κοντα-
ράτου· κατὰ μεσημβρίας· τὸ σινόρων τοῦ τζοκαλά·
καὶ σὶν κλη· τὸ δὲ ἕτερον πετζιν· ἡς τὸν ἐκυσὲ τῶν

† Signum manus Isaaci filii sacerdotis Isaaci. †
Signum manus Petri filii Isaaci.

Nos suprascripti Isaacus et Petrus meus filius, qui
signa venerandae et vivificantis crucis propria nostra
manu exaravimus, nomine quoque fratrum, propin-
quorum, filiorum et heredum, praesentem in scriptis
redactam, puram, gratam, perfectam et inconcus-
sam venditionem tibi Ioanni filio quondam Petri
Martini condimus et facimus spontanea nostra volun-
tate, propria deliberatione, et sine omnimoda neces-
sitate, vel vi, vel dolo, vel facti ignorantia, vel
quacumque circumventionem, sed potius cum omni
alacritate ac totius animi proposito tibi suprascripto
Ioanni vendimus portiones quatuor praedii nostri
in loco Stauracono nuncupato. Prima portio ita
circumscribitur: ab oriente fines Nicolai Tzocalae;
ab occidente praedium filiorum Rani Contarati; a
septentrione vinea Stauraci; a meridie via; et clau-
ditur. Altera portio, quam in permutationem habui
a filiis sacerdotis Gregorii Stauraci, eodem loco
exstat, atque hosce habet fines: ab oriente su-
pradicta portio; ab occidente praedium Pelegri-
ni filii sacerdotis Ioannis Saragandi; a septentrione
praedium filiorum Rani Contarati; a meridie fines
Tzocalae; et clauditur. Tertia portio ibidem po-
sita sic circumscribitur: ab oriente aporium do-
mini Gualterii domini nostri; ab occidente vinea,
quae ad te emptorem pertinet; a septentrione si-

περιδριζετε οὕτως· κατὰ μὲν ἀνατολὰς· το ἀποριω κυρου γαλτερίου· του ημετέρου αυθέντου· κατὰ δυσσεως· το ἀμπελίου· σοῦ του ἀγοραστού· κατὰ αγκτροῦ· ὁμοίως σοῦ τοῦ ἀγωραστού· κατὰ μεσὺμβριας· το σινόρων του τζοκαλα· καὶ σὶνκλή· και ετερον παίτζιν ης τον αυτὸν τοπιῶν· περιδριζετε οὕτως· κατὰ μὲν ἀνατολὰς· το σινόρων του πελεγρίνου· σαραγανδού· κατὰ δυσσεως· το ανωτέρω ριδέν απορίω· τοῦ ημετέρου αυθέντου· κυρου γαλτερίου· κατὰ αγκτροῦ· σί του ἀγοραστού· ὅπερ εχεῖς αγοραν εκ τοῦς παιδας πρεσβυτέρου γριγορίου σταυράκυ· κατὰ μεσὺμβριας· το σινόρων του τζοκαλα· καὶ σὶνκλή· ταυτα τινυν τα ριδέντα· τεσσερα παίτζια· επρασμεν ης σε τον ανωτέρω ριδέντα ιωαννην· δια χρισοῦν· ταρία· πεντήκωντα· ἐκ τὴν μουίτην του ριγός· καὶ ταυτα λαβοντες· καὶ εκπληροθέντες απο τοῦ τιμίματος· παρεδοκαμέν· σι τὴν πασαν αυθεντίαν· καὶ κυριωτιτα του επικρατειν αυτα· καὶ δεσποζήν· κυριως καὶ αυθεντικῶς· ης τοῦς ἐξὶς απάντας· καὶ διηγεκς· χρονοῦς· πουλην χάριζήν· ανταλλαττειν· καὶ ης πρικαν· τεκνῶν σοῦ επιγράφειν· καὶ η τι βουλη πραττειν εν αυτοίς· ως το κυρος· καὶ τὴν εξουσίαν παρ υμῶν ηλιφός· και μι ἐξίενε· μας τοῦ λιπού· πρὸς αναστροφον χωρὶν· μιτε ιμαῖς· μιτε τῆς εκ τοῦς καθ υμῶν κληρονῶμοῦς η διάδόχους· αλλ οσπὶς ἂν φοραδὴ εναντιουμενος· σὲ ης τα ριδέντα χωραφία· ὑμοῖς ηνα ισταμεθα· καὶ διέγδυ· κοίμεν αυτὰ· η δ οὐκ ισταμεθα· αλλα μεταμελοι· γένμεθα· καὶ ης διαστροφον επανελθόμεν· ωμολογούμεν· ζημιούσθαι· ημας ὑπερ παρὰβασεως· του τιμιου σταυραύ· ης το δημοσιων· νομισματα λς· καὶ πρὸς σὲ τον ἀγωραστήν· το τιμιμα· επι του διπλού· καὶ τας βελτιόσις· καὶ ηδ οὕτως μενετω η τοιαυτη πρασις· ης το αἰ· † εγραφη· χήρὶ εμου· κυνσταντινου· ευτελους· ἱερεως· καὶ πρωτοπαπα· επισκοπῆς· νικοτέρας· επι ετους· ςψιὰ· ἰνδικτιωνος· ς·

† πρεσβυτερος πέτρος σταβράκης μαρτυρ † ιωαννης· αδελφός· αυτου· μάρτυρ· † βασίλιος· ἀδελφός· αυτου· μάρτυρ· † βασίλειος· λιμβός· μάρτυρ † πελεγρίνος· τζοκαλας· μάρτυρ·

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 111.)

militer; a meridie fines Tzocalae; et clauditur.

Quarta portio in eodem loco posita, hisce finibus conterminatur: ab oriente (*sunt*) fines Pelegrini Saragandi; ab occidente supradictum aporium nostri dynastae domini Gualterii; a septentrione praedium tui emptoris, quod ex filiis presbyteri Gregorii Stauraci emisti; a meridie fines Tzocalae; et clauditur. Has igitur praedictas quatuor terrae portiones tibi suprascripto Ioanni vendidimus tarenis aureis quinquaginta de regali moneta, quos cum acceperimus, nobisque de pretio satisfactum sit, totum dominium et potestatem tibi tradidimus, ut ipsas habeas et possideas omni futuro tempore tamquam dominus et arbiter, vendas, dones, commutes, in dotem filiorum tuorum scribas, et de ipsis facias quidquid volueris, quippe qui potestatem et dominium a nobis accepisti. Neque nobis, neve alicui ex nostris heredibus aut successoribus liceat in posterum huiusce venditionis subversionem tentare. Si quis vero tibi molestiam inferre molietur de dicto praedio, nos obstabimus, teque defendemus. Quod si id minime fecerimus, atque mutato consilio huiusmodi venditionem subvertere tentaverimus, pro venerandae crucis violatione sex et triginta numismatis Fisco mulctari assentimur, et tibi emptori duplo pretio una cum meliorationibus. Et sic deinceps maneat praesens venditio in perpetuum. † Scriptum manu mei Constantini humilis sacerdotis et protopapae Episcopatus Nicoteræ anno 6711, indictione VI.

† Presbyter Petrus Stauracis testis. † Ioannes frater eius testis. † Basilius frater eius testis. † Basilius Limbus testis. † Pelegrinus Tzocalas testis.

CCLVIII.

1204 — Indict. VIII — Nicoterae.

Presbyter Stauracus eiusque fratres Ioannes et Basilius vendunt Ioanni Martino vineam positam ad Stauraconas tarenis aureis quadraginta.

† σιγνον χειρὸς πρεσβυτέρου πέτρου σταυβάρχη
† σίγνον χειρὸς ἰωαννου ἀδελφου αὐτοῦ. † σίγνον
χειρὸς βασιλείου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. εἰμοῖς ἡ ἀνοτέρω
γεγραμμένη· ἡ τον τιπον του τιμιού καὶ ζωοποιού
σταυροῦ. ἡ κυὰ μας χεῖρί καθυπογράφαντες. ἀνάλαμ-
βανωμένη ἀδελφούς· εἰδοιῶς τεκνα καὶ κληρῶνιμοῦς·
τὴν παροῦσαν ἐνγραφὴν. καθαράν εὐχαριστόν· καὶ
τελικὴν καὶ ἀμετατρέψτον διαπρασιν· τηθεμεδα· καὶ
πιωμένῃ ἡς σὲ ἰωάννην· τον υἱὸν πέτρου μαρτίνου·
ἐκουσία μας βουλή ἡ κυὰ πρὸς ἐρείσει· τῷ οὐκ ἐκ τινος
το παραπαν ἀνάγκης· ἡ βίας ἡ δόλου φαγκτοῦ ἀγνίας·
ἡ τις ἰασὺν πέριστασέως· ἀλλὰ μάλλον σὺμ πασι
πρόδιμία καὶ ολοψυχῷ πρὸς ἐσί πηπράσκωμεν ἡς σὲ
τον ἀνοτέρω ριθέντα ἰωάννην· το ἀμπέλιον μας
συγγίω· ὅπερ ἐχομεν ἡς τιν περιχωρίον νικοτέρας·
ἐκ πατρικῆς ὑμῶν κληρῶνιμίας· ἡ τοὺς σταυράκω-
νιαις· περιδριζωμένον οὕτως· κατὰ μὲν ἀνατολὰς· ἡ
ὄδος· κατὰ δυσέως· σὶ του ἀγωραστού· κατ' ἀγκυρῶν·
το χωράφιον λεοντος κονταράτου· κατὰ μεσσημβρίας
ὁμῶς σὶ τοῦ ἀγωραστού· καὶ ἀποδίδῃ ἡς το χω-
ράφιον λεοντος κονταράτου· καὶ σινκλείει· τουτο τινὲν
το ἀμπέλιον· συγγίω σὶν κε των ἐκυσε δένδρων· ἐπρά-
σαμεν ἡς σὲ τον ἀνοτέρω ριθέντα ἰωάννην· διὰ χρί-
στων· τάρια· σάρακωντά· ἐκ τὴν μονιτην του ριγός·
καὶ ταυτα λαβόντες καὶ ἐκπληροθέντες ἀπο του τι-
μιμματος παρεδοκάμεν σὶ τὴν πασαν ἀνθεντικὴν καὶ
κυριωτικὴν του ριθέντος ἀμπελίου· τοῦ ἐπικρατεῖν
αὐτό καὶ δεσποζὴν· κυριῶς καὶ ἀνθεντικῶς· ἡς τοῦς
ἐξῆς ἀπαντας· καὶ διηγεκὺς χρόνους· πουλεῖν χαρίζην·
ἀνταλλαττεῖν καὶ ἡς πριχᾶν τέκνον σου ἐπιγραφεῖν·
καὶ ἡτι βουλή πραττεῖν ἐν αὐτῷ· ὡς το κυρος καὶ
τὴν ἐξουσίαν παρ ὑμῶν· ἡλίφος· καὶ μὴ ἐξῆνε μας
του λιπου πρὸς ἀναστροφὴν χωρὶν· μίτε ὑμοῖς μίτε
τῆς ἐκ τοῦς καθ' ἡμῶν κληρῶνιμοῦς· ἡ διάδοχους·
ἀλλ' ὅστις ἂν φοραθῇ ἐναντιούμενος σὲ ἡς το ριθὲν
ἀμπέλιον· ὑμοῖς ἡγὰ ἰσταμεδα· καὶ διεκδυκόμεν αὐτό,
ἡ δ' οὐκ στάμεδα· ἀλλὰ μεταμελοὶ γενόμεδα· καὶ
ἡς διαστροφὴν ἐπανελθομεν· ὡμολογαμεν ζημιουστὰι

† Signum manus presbyteri Petri Stauraci. † Si-
gnum manus Ioannis fratris eius. † Signum manus
Basillii fratris eius. Nos suprascripti, qui venerandae
et vivificae crucis signum propria manu exaravimus,
nomine quoque fratrum, propinquorum, filiorum et
heredum, hanc in scriptis redactam venditionem pu-
ram, gratam, perfectam et immutabilem tibi Ioanni fi-
lio Petri Martini condimus et facimus spontanea nostra
voluntate ac propria deliberatione, et sine ulla prorsus
necessitate, vel vi, vel dolo, vel facti ignorantia,
vel quavis circumventionem, potius vero omni cum
alacritate ac totius animi proposito tibi supradicto
Ioanni vineam nostram simul cum eius humo ven-
dimus, quam habemus ex paterna nostra hereditate
in pertinentiis Nicoterae, ad Stauraconas, hisce fini-
bus circumscriptam: ab oriente est via; ab occi-
dente tu emptor; a septentrione praedium Leonis
Contarati; a meridie item tu emptor, et vadit ad
praedium Leonis Contarati; et clauditur. Hanc igitur
vineam cum eius humo et suis arboribus tibi supra-
dicto Ioanni vendidimus tarenis aureis quadraginta
de regia moneta, quos cum acceperimus, nobisque
plene de pretio satisfactum sit, totum dominium et
potestatem dictae vineae tibi tradidimus, ut ipsam
habeas et possideas in perpetuum tamquam dominus
et arbiter, vendas, dones, commutes, in dotem
filiorum tuorum scribas, et in ea facias quidquid
volueris, quippe qui facultatem et licentiam a nobis
accepisti. Neque in posterum nobis, neve nostris
heredibus et successoribus liceat subversionem (*hu-
iusce venditionis*) tentare; sed si quis tibi adversari
moliatur de dicta vinea, nos obstabimus, teque
defendemus; sin minus hoc fecerimus, et nos poeni-
tuerit, atque ad evertendam hanc venditionem ag-
gressi fuerimus, pro violatione venerandae crucis

ημης υπὲρ παρὰβασεως· του τιμίου σταυρού· ης το
δεμοσιων· νομισματα λς· καὶ προς σας τὸν ἀγῶρα-
στήν· το τιμιμα ἐπὶ τοῦ διπλου· καὶ τὰς βελτιθσις·
καὶ ηθ ουτως μενετω η τοιαυτη πρασις· ης το αἰς αἰ.

† ἐγρᾶφῃ χειρί· ἐμοῦ κωνσταντίνου ευτελαῦς· ἱερεως
καὶ πρωτοπαπα επισκοπης νικοτέρας· ετους ςψιβ·
ινδικτιωνος· ἡ· παρουσία μαρτυρων :

† κωνσταντινος· αλεξανδρός· μαρτυρ· † βασιλειος·
λῆμβος· μάρτυρ· † λεων· κωνταρατος· μάρτυρ †
κωνσταντίνος υἱός κυούρχου· μαρτυρ· † ιωαννης· γαρ-
δαλός, μαρτυρ· † Ego iohannes pintu teste sum.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 112.)

sex et triginta numismatis Fisco mulctari assentimur,
et tibi emptori pretio duplo una cum meliorationi-
bus. Et sic deinceps maneat huiusmodi venditio in
perpetuum.

† Scriptum manu mei Constantini humilis sacer-
dotis et protopapae Episcopatus Nicoterae anno 6712,
indictione VIII, coram testibus.

† Constantinus Alexander testis. † Basilus
Limbus testis. † Leo Contaratus testis. † Con-
stantinus filius Ciurci testis. † Ioannes Gardalus
testis.

CCLIX.

1204 — Mense Novembri 15 — Indict. VIII.

Rogerus de Dominico vendit Petro de Consta domum sitam in civitate Nicephori tarenis aureis decem.

† ἐν ονόματι τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ
ἀγίου πνευματος ἀμὴν.

† σίγνον χειρος ρογερίου υἱὸς σταύλου τοῦ δομί-
νηκου. ἐγὼ ὁ προγραφῆς ὁ τῶν τύπον του τιμίου
καὶ ζωοποιῶ σταυροῦ, οἰκὴν χειρῇ καθύπογράφας·
τῇ ἡμετέρα βουλῇ, καὶ καλῇ θελήσει, καὶ οὐκ ἐκ
τίνος υἱας ἢ ἀνάγκης, ἢ ραδιουργίας ἐκτός, φάκτου
ἀγνοίας· ἢ τις ἰσοῦν περιστάσεως. ἀλλὰ σὺν πασῇ
πρόθυμει. καὶ ὠλωφύχῳ προθέτει. φένωμεθα πι-
πρασκώντες· εἰς σὲ τὸν πέτρον τὸν υἱὸν ἰωάννου τοῦ
κύνστα τὸ ἡμέτερον οἰκοτόπον, τῷ ἅπερ ἔχω. ἀπέσω
του θεοσώστου ἀστειως νηκηφόρου· εἰς το ἐπάνω μέρος
τῆς μονῆς, τῶν ἅπερ καὶ ἔχω ἐκ πατρικῆς ἡ-
μῶν κληρονομίας, περιορίζεται δὲ, καθότι, καὶ ὁ
χάρτος· ὁ παλεῖος· ἅπερ σοὶ ἐδῶσαν διλοποιοῦ· τοῦ-
τω ὡς ἀνοτέρω εἴρητε, πεπραχά σοὶ αὐτῷ· δια-
ταροία χρυσία· δέκα· καὶ ταῦτα λαβωντες ἀπὸ χει-
ρῶν σου εἰς τὰς ἡμετέρας· καὶ παντελῶς ἐγληθέντες·
καὶ μιδὲν ἀπὸ χρεωστούμενοι τῷ ἀπέστῃμεν τῆς αὐτοῦ
δεσποτίας καὶ κρίσεως, καὶ σὲ τὸν ριθέντα πέτρον,
καὶ τοὺς σοὺς κληρονόμους, κατστήσαν κυρίους·
καὶ αὐθέντας. ἀπὸ τῆν σήμερον ἡμεραν καὶ ὥραν τοῦ
ποιῆν ἀπ αὐτοῦ, ἢ τῇ δ ἀν θελήτε, καὶ βούλεσθε
πουλεῖν χαρίζειν ἀνταλλάττειν. πριξιν διδόναι καὶ εἰς
οικῆους διαδόχους καταλυμπάνειν, ὡς τὸ κύριον καὶ
τῇν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἐληφθῇ· μὴ ἐνοχλούμενος, ἢ

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti,
amen.

† Signum manus Rogerii filii Stabli de Dominico.
Ego supradictus, qui signum honorabilis et vivificae
crucis propria manu exaravi, meo consilio et bona
voluntate, nullaue vi, vel necessitate, vel fraude,
sine facti ignorantia, vel quacumque circumventio-
ne; sed omni alacritate et totius animi proposito
vendo tibi Petro filio Ioannis de Consta domum
quam habeo in civitate Nicephori a Deo custodita
in parte superiori monasterii, quamque accepi ex
mea paterna hereditate, circumscriptam, prout
vetus chartula ostendit quam tibi tradidi. Hanc, ut
supra dictum, vendidi tibi tarenis aureis decem, qui-
bus acceptis a tuis in nostras manus, cum prorsus
mihi satisfactum sit, et nihil solvendum supersit, exui
me dominio et usu ipsius, teque dictum Petrum ac
tuos heredes arbitros atque dominos constitui ab
hodierna die et hora, ut faciatis de ea quidquid
volueritis et vobis placuerit, vendatis, donetis, per-
mutetis, in dotem inscribatis, et propriis successo-
ribus relinquatis, utpote qui dominium et potestatem

ἐμποδιζόμενος παρα τινος, μήτε παρ ἡμῶν, μήτε τῶν παρ ἡμῶν κληρωνομῶν, ἀλλ' οὐδὲ Φωραδῇ μετὰ τρεῖς ταύτην τὴν ἀγαθὴν πρᾶσιν, μὴ εἰσακουέστω. ἰ δὲ ἐγὼ εἰς μετατροπὴν νομολογῶ ἐπισελθεῖν μηδὲν εἰσακουέστωμε. ἀλλ' ομολογῶ, εἶνε με ἐπ' αὐτὸν. παρὰ κυρίου Θεοῦ πάντοκτορος, τῶν τῆς ἀγίας Θεοφύλων πατέρων. ζημιουστῶμε εἰς τὸ δεσποτικὸν σαγγελὸν νομισμᾶτα λ' καὶ πρὸς σὲ τῷ τίμῳ τριπλασιασῶν καὶ ἢ τῇ κωπῇ ἐπιδι διπλασιασῶν καὶ ἢ οὕτω στέργη καὶ ἐμμένη ἢ παροῦσα πρᾶσις εἰς σὲ τὸν ριζέντα πέτρον. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους εἰς τὸ διήνεκαῖς ἐνωποῖον ἀξιολόγων. καὶ ποιῶν μαρτυρῶν.

† λαράντζης καὶ κατὰ τιν ἡμῶν στρατιγὸς νικητοῦ μαρτυρ. † ρωγέριος υἱὸς πέτρου ρήγινου μαρτυρ. † υἱὸς ὁ γαμυρὸς ἰωαννου . . . . μαρτυρ. † νίκολας ὁ γαμυρὸς σὴλυεστρου τῶν γουκερῶν μαρτυρ. . . . . μαρτυρ. † πρεσβύτερος ἀνδρέας. . . . .

† ἰωάννης κριτῆς τοῦ μχχ. . . . . μτνι νομῆμβριω εἰς τοῦ ἔτους. σφίγ' ἰνδικτιωνος (ή').

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 113.)

a nobis accepistis; neque ulla molestia vel impedimento afficiamini sive a nobis, sive a nostris heredibus. Quod si quis subvertere voluerit hanc bonam venditionem, ne exaudiatur; neque ipse exaudiar, si eam immutare voluero; sed maledicar a domino Deo omnipotente, et tercentis octo ac decem divinis Patribus, et mulcter regio Fisco numismatis sex et triginta, tibi que triplo pretio, et duplo laborum quos ostenderis (fecisse). Et nihilominus praesens venditio firma permaneat tibi dicto Petro tuisque heredibus in perpetuum. Coram bonis et fide dignis testibus.

† Laurentius pro tempore Strategus Nicephori testis. † Rogerius filius Petri Rhegini testis. † Bonus gener Ioannis . . . . . testis. † Nicolaus gener Silvestri de Guceris testis. . . . . testis. † Presbyter Andreas . . . . .

† Ioannes Iudex filius defuncti . . . . . mense novembri, die XV, anno 6713, indictione VIII.

CCLX.

1206 — Mense Decembri — Indict. X — Sanctae Catharinae.

Leo Sancti Pancharii notarius et iudex Sanctae Catharinae quaestionem dirimit obortam inter monasterium S. Stephani de Nemore et filios Ziglari, quoad usurpationem finium cuiusdam praedii ab iis adversus idem monasterium perpetrata.

† Τὸν δεκεμβρίον μῆνα τῆς ἰνδικτιωνος ἰ' τοῦ σφίε' ἔτους. καμῶ νοταρίου λέοντος ἀγίου παγχαρίου. τὸ ἄρχον καὶ τὴν ἐξουσίαν ἐμπειστικῶς ἀπάσης χῶρας ἀγίας ἐκατέρνας. τοῦ δίκαιον καὶ κρίνην καὶ τὸ εἶσον ἀπὸναιμεῖν τοῖς πάσιν τὸ δίκαιον. παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἀδελφέντου κυροῦ ματθαίου ἀρένας. καὶ κυρίου τῆς ἐνθάδε χῶρας ἀγίας ἐκατέρνας καὶ λοιπῶν καὶ καθεζομένου μου. ἐπὶ τὸ κατὰ συνήθεις δικαστήριον. μετὰ τῶν ἐκ συνήθους ἀρχόντων καὶ καλῶν ἀνδρῶν. οἵτινες παρακατιῶν δειλῶσω. ἤλθεν πρὸς ἡμᾶς ὁ ται φρέρις βενεδίττος. ἀπὸ τῆς μονῆς ἀγίου στεφάνου τοῦ ὅρου. κατὰ τῶν παιδῶν ζηγλάρει. ἐδιμαγῶγει καὶ ἔλεγεν. ὡς ὅτι κουλτούραν ἔχωμεν ἐν τῇ ταύτῃ χῶρα ἀγίας ἐκατέρνας. εἰς τὴν τὸ-

† Mense decembri, indictione X, anno 6713. Cum ego notarius Leo Sancti Pancharii, cui in toto Sanctae Catharinae territorio demandata est auctoritas et facultas ius dicendi, sententias ferendi, et suum cuique ius tribuendi a nostro dynasta domino Matthaeo Arena, domino huiusce terrae Sanctae Catharinae et ceterarum, de more pro tribunali sederem cum consuetis proceribus et probis hominibus, quos infra declarabo, ad nos venit Benedictus frater monasterii Sancti Stephani de Nemore, qui de filiis Ziglari questus est, et ait: Culturam habemus in hac terra Sanctae Catharinae, in loco dicto Umbrito, ubi praedicti (filii Ziglari) nobis sunt contermini. Cum non parum temporis effluxis-

ποδεσίαν οὐμβρυτοῦ· αὐτοῖ ἰδίῳ συνοροῦνται ἡμῶν·
 ἱκανῶν χρόνων παρελθουσῶν· οἱ γονοῖς αὐτῶν καὶ
 αὐτοῖ τὰ ὅρια σὺνθλάσαντες· ἐκατήρπασαν ἡμῖν ἀπ
 αὐτῆς τῆς κουλτουρας μέρος ἓν· καὶ πολλαῖς εἰς
 στρατηγους καὶ εἰς κριτὰς τούτο ἐπιδικνύοντες καὶ
 ἐγκαλωντες· καὶ οὐκ ἠδινθημεν ἀπ αὐτοῦς δίκαιον
 εἶναι· ἡμέραν ἐξ ἡμέραν παραβιβάζην ἡμᾶς· οἰμοῖς δὲ
 ταῦτα ἀκηκώτες· ἐπροσιτάξαμεν τοῖς ἐναγομένοις
 παιδᾶς ζηγγάρι ἐνώπιον ἐλθῆναι· καὶ τὰ ἐναγομένα
 ἀκηκώτες· ἀπεκρίναντο, ὡς γὰρ αὐτὸς λέγει, ὅτι
 οἱ γονοῖς ἡμῶν καὶ ἡμῖς, ἐσὺνθλάσαμεν τὰ ὅρια καὶ
 ἀπὸ τῆς κουλτουρας αὐτῆς ἐκατήρπασαμεν, μὴ εἶναι
 ἀληθῆς· ἀλλ ὡς ἐκράτισαν οἱ πάπποι ἡμῶν, οὕτως
 οἱ γονοῖς ἡμῶν καὶ πάλιν ἡμῖς· ἡμοῖς δὲ τὰ παρα
 τῶν ἀμφοτέρων ἀκούσαντες, ἐκρίναμεν τοῦ ἀπελθεῖναι
 ἢ κόρτη ἐπὶ τοπίος, ὡς γέγραπται ἐν τοῖς θείοις
 βίβλοις, ὅπου τὸ πτομα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀέτοῖ συναχθή
 σονται, ὃ καὶ γέγονεν· ἐσὺνἀθρίσα τοῖς γυρεοῦς καὶ
 εὐχριστοτέρους ἀνθρώπους, μάλλον καὶ πλησιοφό
 ρους· καὶ ἀπηλθαμεν ἐπὶ τοπίος· καὶ ἐν ᾧ ἐν τὸ τόπω
 ἐκατέλαβον, οἶδαμεν τὴν ἀλιθὴς γεγωνεῖαν ἀρπα
 γὴν· καὶ τὰ ὅρια σιντετριμεία ἐνθεν καὶ ἐνθεν· καὶ
 οἱ τῆς χῶρας ἀπ αὐτῆς ἔλεγων· ἀληθὴς οὗτοι ἀπὸ
 τῆς κουλτούρας ἐκατήρπασαν· ἡμῖς τούτο βεβεοθέν
 τες καὶ τὸ ἀλιθὴς πιστευθέντες, ἐπροσιτάξαμεν δια
 τῶν πλησιοφόρων διὰχωρισθεῖναι τούτους· ὃ δὲ πρε
 σβυτερος ἰωαννης μακαριος· καὶ ὁ πρεσβυτερος ἀνδρεας,
 καὶ γεόργιος πλατοπόδος, ἄραντες τὸ ἅγιον εὐαγγέ
 λιον ἐπάνω κορηφῆς αὐτῶν· ἀπήλθον διαχωρίζων
 τὸν τόπον· καὶ ἡμῖς ὀπισθεν αὐτοῦς ἀκολουθόντες,
 τεῖμόνια φυτεύοντες· ἤρξαμεν ἐπάνωθεν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
 κατερχομένης τὸ εἶσον μέχρι εἰς τὸν λάγκον· ἐκεῖσαι
 τεῖμόνιον θέσαντες· καὶ ἀπέρχεται τρακλὰ καὶ ἀπό
 δίδει εἰς τὸ σύνορον τοῦ πλατοπόδου ἐν ᾧ ὁ λανὸς
 ὑπηρχε· ἐκεῖσαι θέσαντες ἕτερον τεῖμόνιον· ἀπ αὐτοῦ
 δὲ κατερχεται τὸ εἶσον καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν ἀμπίδαν
 ἐκεῖσε δὲ τρίτον τερμονιον ἐπέβάλαμεν· κακὴθεν κα
 τερχεται καὶ ἀποδίδει τὸ ἄκρον τοῦ ἀμπέλου εἰς τὸν
 ρύακα τὸν μέγαν· ταῦτα οὕτω διὰχωρίσαντες, ἐπέ
 θυκε τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἐπάνω τοῦ τερμονίου· καὶ
 ὁ πρεσβυτερος ἰωαννης μακαριος· κλίνας τὰ γόνατα
 καὶ τὴν χεῖρα τήνας ἐπάνω τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου
 ἐπομάσματο οὕτω· μα τὴν θείαν χάριν καὶ τὰ ἄχραντα
 εὐαγγέλια τοῦ χριστοῦ ἐν οἷς ὁμνιῶ καὶ οὐδὲν ἐπιόρκω,
 ὅτι ὡς ἐδιαχωρίσαμεν οὕτω ἐπιγινώσκω τοῖς ἐρεμίταις

set, parentes ipsorum, et ipsi, confiniis exturbatis,
 nobis usurparunt partem unam praedictae culturae.
 Nos vero saepe ad Strategos et Iudices hoc detuli
 mus, et litem intendimus, sed nunquam fieri potuit ut
 nobis ius ab iis tribueretur; et semper comperen
 dinatum est. Quae cum audissem, mandavi ut in
 cusati filii Ziglari se mihi sisterent, qui querelis
 auditis, responderunt: Quod iste dicit, parentes no
 stros et nos exturbasse confinia, et eiusdem culturae
 partem usurpasse, minime verum est; sed ut pos
 sederunt avi nostri, ita et nostri parentes ac postea
 nos ipsi (*possedimus*). Ego autem cum audissem
 quae utrinque afferebantur, statui ut Curia se ad
 locum conferret, uti scriptum est in sacris libris:
 Ubi cadaver, illuc et aquilae concursabunt; quod
 accidit. Convocavi seniores et optimos homines, ac
 praesertim vicinos, et accessimus ad locum. Et cum
 illuc ventum esset, vidimus usurpationem revera
 factam, et terminos hinc inde exturbatos, et incolae
 eiusdem regionis dixerunt: Vere quidem isti ex cul
 tura usurparunt. Quod cum certum verumque esse
 comperissem, mandavi ut per vicinos termini fige
 rentur. Presbyter autem Ioannes Macarius, et pre
 sbyter Andreas, et Georgius Platopodus, sublato sancto
 evangelio supra ipsorum caput, discesserunt locum
 circumscripturi; et nos secuti ipsos confinia statuentes,
 incepimus a superiori parte viae, quae descendit recta
 usque ad fossam, ubi terminum posuimus, et pro
 cedit finis inaequaliter, et iungitur confinio Platopodi,
 ubi torcular est, ibique alterum terminum posuimus,
 indeque descendit recta et vadit ad pyrum, ubi ter
 tium terminum fiximus; inde descendit et pervenit
 ad summam vineam prope rivum maiorem. Limi
 tibus ita constitutis, sanctum evangelium depositum
 fuit supra terminum; et presbyter Ioannes Macarius
 genibus flexis et manu extensa supra sanctum evan
 gelium, ita iuravit: Per divinam gratiam, et imma
 culata evangelia Christi, super quae iuro, et minime
 peiero, uti conterminavimus, ita mihi compertum

κρατόντας καὶ δεσπόζοντας· τὰ ὅμοια ἐπομύσατο καὶ γεόργιος πλατοπόδος· ὅτι ὡς ἐπὶ φόβου Θεοῦ καὶ ἀλιθείας, καὶ μὴ τὰ ἄχραντα εὐαγγέλια τοῦ Χριστοῦ ἐν οἷς ὁμολῶ καὶ οὐδὲν ἐπιόρκω, ὅτι τοῦς ἐρημίτας γυνύσκω δεσπόζοντας τὴν τοπον, καθως καὶ τοῦτο ἐδιέχωρησα, καὶ οὕτω βοῶ· εἰς τὸ μοί ὁ Θεὸς καὶ τὰ ἅγια εὐαγγέλια, τοῦτου δὲ ὅρκου τελεσθέντος· ἤλεφε τέλος ἡ δική· ἐσὺ μαρτύρησάν δὲ· καὶ μαρινὸς λούτζος, καὶ ἰωάννης υἱὸς χριστοδούλου, καὶ πρεσβύτερος ἰωάννης μαρτίνος καὶ ἕτεροι πλείστοι· ἀληθεύον τοῦς τιτύτους μαρτυρας· ταῦτα οὕτως ἐκρίθη ἐτηρίδη, ἐξετάσθη, ἐδικαιοθῆ, παρ ἐμοῦ νοταρίου λεοντος στρατηγού συνεδριάζόντων ἡμῖν χρησίων ἀνδρῶν· καὶ ἐπεδώθη τοῦ Φρέρη βενεδίττου, πρὸς πίστωσιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς μονῆς, σὺν πασῇ τῇς ἀδελφοτητος, καὶ πρὸς ἀπόκασιν τῶν ἀντιδικῶν αὐτοῦ παιδῶν ζηγλάρει. ἐν μηνὶ καὶ ἔτει καὶ ἰνδικτιωνὶ τοῖς πρόγραφεσις. † πρεσβύτερος νικόλαος στρατοπόδος διὰ τοῦ σταυροῦ τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶ † ἰωάννης πρεσβύτερος ἐγγωνίου μαρτίνου μαρτυρῶ εἰπεγράφει εἰς χυρὶ. † πρεσβύτερος ἀνδρέας μαρτυρῶ ὑπεγράφει εἰς χεῖρ. † πρεσβύτερος παγκράτιος διὰ τοῦ σταυροῦ τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶ † παπὰς νικολαὸς σπαθαρῖος διὰ τοῦ σταυροῦ μαρτυρῶ † Ego presbyter emanuel testis sum † Ego Berbenzonus castellanus sanctae catherine testis sum. † γεόργιος υἱὸς πρεσβυτέρου γρηγορίου διὰ τοῦ σταυροῦ τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶ † εἰς τὴν ἐγγραφὴν χεῖρ ἐμοῦ νικολάου μᾶζαρι κατ' ἐπιτροπῇ νοταρίου λεοντος στρατηγού.

† νοτάριος λέων καὶ στρατηγὸς πάσης χώρας ἁγίας ἐγκατερίνας τὰ ἀνωτέρω ἐδικαίωσα καὶ ἐκύρωσα διὰ τοῦ ἐμοῦ σίγιου.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani. n. 9114.)

est Eremitas habuisse et possedisse. Item iuravit Georgius Platopodus: Per metum Dei et veritatem, et immaculata evangelia Christi, super quae iuro, et minime peiero, novi Eremitas possedisse locum. ut illum conterminavimus; et ita Deus et sancta evangelia me adjuvent. Quo peracto iuramento, iudicio finis impositus est. Marinus vero Lutzus et Ioannes filius Christoduli, et presbyter Ioannes Martinus, et complures alii confirmarunt praedictos homines verum asseruisse. Haec ita definita, servata, statuta ac diiudicata fuerunt a me notario Leone Stratego, adsidentibus mihi probis hominibus; et (praesens chartula) tradita fuit fratri Benedicto, tum ad fidem et securitatem monasterii, nec non totius sodaliti, tum ut ipsius adversarii filii Ziglari a quavis molestia desisterent, mense, anno et indictione suprascriptis. † Presbyter Nicolaus Strabopodus per crucem quae supra testor. † Ioannes presbyter nepos Martini testis subscripsi propria manu. † Presbyter Andreas testis subscripsi propria manu. † Presbyter Pancrati per crucem quae supra testor. † Presbyter Nicolaus Spatharius per crucem testis. † Georgius filius presbyteri Gregorii per crucem quae supra testor. † Scriptum manu mea Nicolai Mazari, ex mandato notarii Leonis Strategii.

† Notarius Leo Strategus totius civitatis Sanctae Catharinae quae supra iudicavi, meoque signo roboravi.

CCLXI.

1211 — Mense Ianuario — Indict. XIV — Hieracii.

Tabulae nuptiales inter Ioannem Condonicolaum et Calam de Aegido.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. προικοσυμβόλαιον γενόμενον παρ' ἐμοῦ ἰωάννου, υἱοῦ τοῦ ἀπ' ἰωάννου πέτρου τῇ ἐπονημία κονδονικολάου. τοῦ ὄντος, ἀπὸ χωρῆς τροπίων. πρὸς τὴν ἐκ Θεοῦ γεννημένην μοὶ γυναῖκα τὴν οὖν.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Tabulae nuptiales factae a me Ioanne filio demortui Petri cognomento Condonicolai de civitate Tropaeae, pro divinitus data mihi uxore nomine Cala, filia legitima defuncti sacerdotis Nicolai, cognomi-

αὐτῆς, καλὴν· θυγατέραν οὖσαν γνησίαν τοῦ ἀπί-
χωμένου ἱερέως νικολάου, τῇ ἐπωνυμίᾳ τοῦ ἐγίδου·
τὴν καὶ ἡρμοσάμειν, ἐμαύτῳ· ἐν πρῶτοις δίδωμοι αὐτῇ
τὴν πρωγάμου δωρεὰν εἶτι τὸ θεύρετρον, ἀμπέλων
χιλίαδαν μίαν, εἰς τὴν διακράτησιν χῶρας νουρέλ-
λου, εἰς τὸ φερουλλήτον, πλησίον ἀμπέλου τοῦ
πρεσυυτέρου νικολάου, λαχάνου· καὶ χωράφιον μωδίων
δέκα εἰς τύπον λεγόμενον γιόφρηίου τῶν ἐρημίτων,
πλησίον χωραφίων Φιλίππου τοῦ Φαρελλοῦ· καὶ τὸ
τρίτον μέρος τοῦ περιουλοῦ, ὅπερ ἔχω ἀπέσω εἰς
τὸ χωρίον τοῦ Φερουλλήτου, πλησίον τοῦ ἱαυῦ τρις-
αγίου. καὶ τὸ ἡμίσιον τοῦ ὀσπητίου, ὅπερ ἔχω
ἀπέσω εἰς τὸ αὐτὸν χωρίον, πλησίον ὀσπητίου, ἀρκα-
δίου, τοῦ Φοτιῖνου· ἐσθῆταν δὲ αὐτῆς· στρίτταν καὶ
παλληδάλλιον καὶ γιούππαν τζηνδάτον· κεφαλόδη
δύο ἐκ μετᾶξου καὶ γλύμπια γαϊτάνια σπάνηκα. ζω-
νάρια, δακτύλια δύο ἀργυροῦ, καὶ σολήδια. καὶ
μαντήλλια, λογήν μίαν, καὶ παρὰ κυρίου Θεοῦ τὸ
πλούσιον ἔλεος.

† Παναγία Θεοτόκε σὺν τῷ μονογενεῖ σου υἱῷ
καὶ Θεῷ ἡμῶν, εὐτυχῶς νοήθῃ, ἡμῖν. ἀμῖν. μετὰ
τὸ ἀρεσθῆναι καμὲ οὐλῶ γυντὴν τοῦ ἀπίχομένου
νικολάου ἱερέως τοῦ ἐγίδου· ἐπὶ τοῖς τοιαύτῃ συνα-
φείᾳ καὶ σὺνζυγείᾳ, πρὸς τὸν ἐκ Θεοῦ γεννημένον μοι
γαμῦρὸν, τόνονομα αὐτοῦ ἰωάννιν, υἱὸν ὄντα γνήσιον
τοῦ ἀπίχομένου πέτρου τῇ ἐπωνυμίᾳ κόνδονικολάου,
τοῦ ὄντος ἀπὸ χῶρας τροπίων. ὃν καὶ ἡρμοσάμεν
τῇ ἐμοὶ γνησίᾳ θυγατρὶ καλὴν· ἐν πρῶτοις δίδωμοι
αὐτῇ κρεσπυττωστράμνια δύο ἔχοντα σάκκους, δύο
λεντζούλους τέσσαρα· κῶπέρτας δύο ἐκ μετᾶξου,
μουχαῖδιδα δύο καὶ κορτίαν, ἐγχείρια δύο, μεσάλα,
καὶ ἀρκλόν. ἀπὸ τε χαλκάματος, σίτλαν, λευήτην,
καὶ βραζήλον· ἀπὸ δὲ ὑπόστασεως, τὸ ἀμπέλιον τὸ
μέγαν, ἅπαν, σὺν τῇς σύνεγγυς αὐτοῦ Φυτίας καὶ
ἡμεροδενδρίων ἅπερ κτῶμαι εἰς τὴν τοπωθεσίαν τῶν
οὐρσινάδων, πλησίον ἀμπέλου τοῦ . . . . .
. . . . . αὐλιανοῦ. καὶ χωράφιον μωδίων
δέκα εἰς τὴν πλαγίαν τοῦ ἁγίου, πολυκάρπου, πλη-
σίον χωραφίου τοῦ κυροῦ νικολάου ἱλαρίου· καὶ τὸ
χωράφιον ἅπαν τοῦ κάμπου, ὅπερ ἔχω εἰς ἐμὸν μοι-
ράδιον, πλησίον χωραφίου τῶν πρήγγωνων, καὶ ὀσπή-
τιον ἀνώγε· ἀπέσω ἐν τῷ ἅστι ἱεράκος εἰς τὴν ἐνορίαν
τοῦ ἱαυῦ τοῦ ἁγίου ἀποστολίου Φιλίππου πλησίον
ὀσπητίου τοῦ κυροῦ ἰωάννου κυμῖνου· καὶ παρὰ κυ-
ρίου Θεοῦ τὸ πλούσιον ἔλεος. ἔθεν ἐγράφη διὰ χει-

nati de Aegido, mihi connubio iuncta. In primis
ei facio donationem ante nuptias, nempe pro theo-
retro (*do ei*) vites mille in pertinentiis civitatis Burrelli
ad Ferulletum prope vineam presbyteri Nicolai La-
chani, et praedium modiorum decem in loco dicto
Geofirio Eremitarum, prope praedium Philippi Tu-
farelli, et tertiam partem horti, quem habeo in terra
Ferulleti, prope templum Sanctissimae Trinitatis, et
dimidium domus, quam habeo in eadem terra, prope
domum Arcadii de Photino. Pro eius autem indu-
mentis trado strophium, pallidallium, sindonem, tuni-
cam et mappas duas sericas ad caput operiendum, et
glympia, vittas, fimbrias, cingula, annulos duos ar-
genteos, soleas et mantilia unius generis; et dominus
Deus (*suam tribuat*) divitem misericordiam.

† Sanctissima Deipara cum unigenito filio et Deo
nostro feliciter nos adiuva. Amen. Cum mihi Ulo
uxori defuncti Nicolai sacerdotis de Aegido pla-
citae sint nuptiae et coniunctio cum genere a
Deo mihi dato, cuius nomen est Ioannes, legi-
timo filio defuncti Petri cognomento Condonicolai
de civitate Tropaeae, quem connubio iunxi meae
legitimae filiae Calae, in primis ei dono duos lectos
habentes duas culcitas, et quatuor lintea, duas lo-
dices sericas, mucandida duo, cortinam, mappas duas,
stragulum mensae et arculam. Quoad vero aeream
supellectilem dono situlam, lebetem et malluvium;
de immobilibus autem integram vineam maiorem
cum plantatione huic propinqua, et fructiferis ar-
boribus, quas possideo in loco nuncupato de Ursina-
dis, prope vineam . . . . . Auliani, et praedium
decem modiorum in planitie sancti Polycarpi pro-
pe terram domini Nicolai Hilarii; itemque dono
praedium dictum de Campo, quod possideo pro mea
portione prope terram Pringonorum, et domum
superiorem positam in civitate Hieracii, in ambitu
templi sancti Apostoli Philippi prope domum domini
Ioannis Cimini; et a domino Deo copiosa (*tribuat*) mi-
sericordia. Quare haec chartula scripta est manu Con-

ρός, κωνσταντίνου διάκονου καὶ πρωτονοταρίου τῆς μεγάλης καθολικῆς ἐκκλησίας, προτροπῆς τοῦ ἁγίου τάτου ἡμῶν ἐπισκόπου ἱερακος κυροῦ λέωντος, ἐν μηνὶ ἰαννουαρίῳ τῆς ἰνδικτιῶνος ιδ' ἔτους ςψιθ', ἐνώπιον ἀξιολόγων καὶ ἀξιόπιστων μαρτύρων.

† ὁ εὐτελής ἰωάννης ἱερεὺς καὶ χαρτοφυλαξ μρ-
τυρ υπεγραψα † νικόλαος κουκουκλήσιος μαρτυρῶν
† ὁ εὐτελής νικόλαος πρωτοπαπᾶς μαρτυρ ὑπέγρα-
ψα † ὁ εὐτελής νικόλαος ἱερεὺς καὶ δευτερεύων μρ-
τυρ υπεγραψα † Ego Henricus de calabria testis
sum. † ὁ εὐτελής κωνσταντίνος διάκονος καὶ πρωτο-
νοτάριος τῆς μεγάλης καθολικῆς ἐκκλησίας, τὴν
παρουῶσαν προικα ὑπέγραψα καὶ ἐκύρωσα προτροπῇ
τοῦ ἁγιωτάτου ἡμῶν ἐπισκόπου ἱερακος, κυροῦ
λέοντος.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 115.)

stantini diaconi et protonotarii maioris catholicae Ecclesiae, ex mandato sanctissimi Episcopi Hieracensis domini Leonis, mense ianuario, indictione XIV, anno 6719, coram probis et fide dignis testibus.

† Humilis Ioannes sacerdos et tabularius testis subscripsi. † Nicolaus Cubicularius testis sum. † Nicolaus humilis protopapa testis subscripsi. † Nicolaus humilis sacerdos et secundicerius testis subscripsi.

† Constantinus humilis diaconus et protonotarius maioris catholicae Ecclesiae praesens dotale instrumentum subscripsi et roboravi ex mandato sanctissimi nostri Episcopi Hieracensis domini Leonis.

CCLXII.

1211 — Mense Ianuario — Indict. XIV.

Philippus Severitanus vendit monasterio de Chiure duas partes praediorum in territorio civitatis Acherontiae loco dicto Brito tarenis novem.

† Σίγνον χειρὸς, Φιλίππου. υἱοῦ τοῦ ἀπιχωμένου ἰωάννου σιβεριτάνου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἐγὼ ὁ ἀναγεγραμμένος Φίλιππος. ὁ καὶ υἱὸς τοῦ ἀπηχομένου ἰωάννου σιβεριτάνου. ὁ τὸ σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ τῇ οἰκείᾳ μου χειρὶ καθύπογράψας. ἐκουσία μου τῇ γνωμῇ οἰκείᾳ μου προαίρεσει. καὶ οὐκ ἐκ τινος τὸ παράπαν δόλου· χλεύης· ἢ ἀπάτης, ἢ ραδιουργίας, ἢ ὅσα τοῖς νόμοις εἰσὶν ἀπηγορευόμενα· ἀλλὰ μᾶλλον δι', σὺν προθυμίᾳ μου πᾶσα· καὶ ὁλοφύχῳ μου προθέσει· πέπρακα πρὸς τὴν εὐαγῇ μοῦν τὴν ἐπιλεγομένην τοῦ χείουρε. χωράφια, ὡς εἰ λαχίδια δύο, ἅπερ κεκτῶμαι ἐκ μητρικῆς μου κληρονομίας. ἐν τῇ διακρατῆσει κάστρου ἀπερεντίας· εἰς τόπον ἐπιλεγόμενον ὑρυτόν, τὸ μὲν ἓν λαχίδιον· ὑπάρχει εἰς τὸ ἐκείθεν μέρος τοῦ ῥέακος, καθ' ὅτι καὶ συνωρεῖται οὕτως· κατὰ μὲν ἀνατολὰς. ὁ ῥέας τοῦ ὑρυτοῦ καὶ κατὰ δυσμᾶς· χωράφιον ἀπὸ τῶν ἀπορίων τοῦ μακαρίου κυροῦ ναρθολομαίου πισσίουν· καὶ τὸ χωράφιον τῆς αὐτῆς μοῦνης, τὸ ἀφισρωδὲν παρὰ κυροῦ νουρέδου· ἄκτρον·

† Signum manus Philippi filii defuncti Ioannis Severitani.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego praedictus Philippus filius defuncti Ioannis Severitani, qui signum honorabilis et vivificantis crucis voluntario meo consilio et propria electione mea manu exaravi, nullo prorsus dolo, fraude vel captionem, vel malitia, vel omnibus iis quae a legibus prohibita sunt, immo omni alacritate et totius animi proposito vendidi sancto monasterio, cui nomen Chiure, praedia, id est partes duas, quas possideo acceptas ex materna mea hereditate in tenimento civitatis Acherontiae positas in loco dicto Brito; quarum partium una est in ea parte rivi, et hos habet fines: ab oriente rivum Briti, et ab occidente praedium emphyteuticum beatae memoriae domini Bartholomaei Pissiuni, et praedium ipsius monasterii donatum a domino Nuredo; a septentrione praedium magistri Gulielmi de Englisi, et praedium Constae Xeni; a meridie (praedium) eiusdem monasterii oblatum a domino Nuredo, et praedium dictum Nicolai Chammurri:

χωράφιον μαῖστρο γουλιέλμου τοῦ ἐγγλήσου· καὶ τὸ χωράφιον κύνστα ξένου· ὡς δὲ μεσέμβριον· τῆς αὐτῆς μονῆς, ἐκ τὴν ἀφίερωσιν κυροῦ νορέδου, καὶ χωράφιον λεγόμενον νικολάου τοῦ χαμμούρρη· καὶ συγκλείει· τὸ δὲ ἕτερον λαχίδιον τοῦ χωραφίου, ἐστὶν εἰς τὸ ἐνθάδε μέρος τοῦ ρύκκος· καὶ ἐστὶν ἡ υαθειούλη· καὶ συνωρεῖται οἷτως· κατὰ μὲν ἀνατολὰς ὁ παλαιὸς δρόμος· καὶ κατὰ δυσμᾶς, ὁ ρύαξ τοῦ υρυτοῦ, ἄκτρον· χωράφιον τῆς ἐπισκοπῆς· καὶ χωράφιον· ἐκ τῶν ἀπορίων τοῦ μακαρίου κυροῦ υαρδολομαίου πιστεύου· ὡς δὲ μεσέμβριον· χωράφιον ρύπιον ἀπὸ τοῦ φοῖου τοῦ μακαρίου κυροῦ ρωγέρη υρουτζάνου· καὶ συγκλείει εἰς τὸν παλαιὸν δρομον, ταῦτα οὖν τὰ δηλωθέντα δύο λαχίδια τῶν χωραφίων· πέπρακα αὐτὰ πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν μονὴν τοῦ χείουρε· καὶ εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ ἀδελφούς· ὡς ἀπολαυῶν παρὰ τοῦ ἐν αὐτῇ εὐλαυεστάτου καθηγουμένου κυροῦ ματθαίου· καὶ παρὰ τῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν· τὴν συμφωνηθεῖσαν· καὶ ἀρσεθεῖσαν ἐν τῷ ἀναμιταξὺ ἡμῶν δικαίαν τιμὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων δύο λαχιδίων τῶν χωραφίων· ταρία ἐνέα· ἅπερ λαυῶν ἀπὸ τῶν χειρῶν σας· εἰς τὰς ἐμὰς χεῖρας καὶ παντελῶς πληρωθέντες, καὶ μὴδὲν ἀποχρεωστούμενοι· παραδέδωκα τὰ τοιαῦτα δύο λαχίδια τῶν χωραφίων, καὶ τὴν δεσποτίαν αὐτῶν πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν ἀγίαν μονὴν· τοῦ ἐπεξουσῖως ἔχειν αὐτὰ ἡ τοιαύτη μονὴ· ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διήνεκεις χρόνους, τοῦ πουλεῖν, δωρεῖσθαι καὶ ἀντάλλάττειν, καὶ πάντα ποιεῖν ἐν αὐτοῖς, εἴ τι νούλεσθαι καὶ θέλεται, ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν δεσποτίαν παρ' ἐμοῦ εἰληφῶντες, εἰ δὲ φανῶ ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ μετὰμελος γίνεσθαι καὶ εἰς διαστροφὴν ἔλθω· ἢ ἐγὼ αὐτός· ἢ ἐμὸς διάδοχος ἢ κληρονόμος· ὅχλησιν ἢ ζήτησιν· ἢ ἐπερέασιν τοῖν ἱανὲν ποιήσασθαι πρὸς τὴν λεχθεῖσαν μονὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων δύο λαχιδίων τῶν χωραφίων, καὶ οὐκ ἴσταμαι μᾶλλον· διέκδικῶν αὐτὰ πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν μονὴν ἐκ παντὸς ἐναντιούμενου· ἢ α ζημιῶμαι πρὸς τὴν μονὴν· τὰς τιμὰς καὶ ἀναλώσεις εἰς τὸ δυπλοῦν, ὑπὲρ δὲ παραβασίας τοῦ τιμίου σταυροῦ· οὐ οἰκειοχείρως μοῦ ἐπιξά, ἵνα ζημιῶμαι εἰς τὸ δημόσιον χρυσίου ὀγκύαις δώδεκα· εἰθ οὕτως, ἀσάλευτον μένειν τὴν τοιαύτην πράσιν εἰς αἰῶνας ἥτις ἐγράφη· ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς καὶ φιλοχρίστου βασιλείας τοῦ κραταιωτάτου δεσπότη τοῦ ἡμῶν Φερδερήκου ῥηγός· χειρὶ Θεοδώρου εὐτελους νοταρίου κατὰ ἐπιτροπῆς τοῦ εὐλαυεστάτου ἐπισκόπου ἡμῶν

et clauditur. Portio vero altera praedii extat in eadem parte rivi, et parva vallis est, cuius fines sunt: ab oriente via vetus; ab occidente rivus Briti; a septentrione praedium episcopii, et praedium emphyteuticum defuncti domini Bartholomaei Pissiumi; ad meridiem vero praedium rypium ex feudo beatae memoriae domini Rogerii Brutzani; et clauditur in via vetere. Has igitur descriptas duas partes praediorum vendidimus dicto monasterio de Chiure, et eius fratribus, accepto a religioso ipsius praeposito domino Matthaeo et ab eiusdem fratribus iusto pretio tarenorum novem inter nos convento et placito pro huiusmodi duabus partibus praediorum; quos cum accepissemus a tuis in nostras manus et omnino satisfactum nobis esset, nec quidquam solvendum superesset, tradidimus praefatas duas partes praediorum, et dominium ipsarum dicto sancto monasterio cum potestate habendi easdem ab hodierna die in omne futurum tempus, vendendi, donandi, permu- tandi, et faciendi de iis omnia quae voluerit et illi placuerit, utpote quod dominium et auctoritatem a me accepit. Si qua vero occasione vel tempore me poenituerit, et venditionem evertere voluero, vel ego ipse, vel meus successor vel heres, et molestiam aut quaestionem aut quaecumque damnum dicto monasterio intulerimus de his duabus partibus praediorum, et non potius obstitero ac defendero easdem dicto monasterio contra quemvis adversarium, mulctet duplo pretii et expensarum, et pro violatione honorabilis crucis, quam propria mea manu exaravi, solvam Fisco uncias auri duodecim. Et sic immutabilis deinceps maneat praesens venditio in secula. Quae scripta fuit sub pio et christiano regno potentissimi domini nostri regis Frederici, manu Theodori humilis notarii, ad requi-

κυροῦ βερνάρδου· ἐπὶ ἔτους ςψιδ'· ἱαννουαρίου μηνὸς τῆς ἰνδικτιῶνος ιδ'. παρουσία τῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων.

† ρουπερτος χρυσολέμος μαρτυρ υπεγραψα.

† νικολαος κουσκούνης, μαρτυρ υπεγραψα.

† κώνστας ξένος μαρτυρ υπεγραψα.

† ἰωαννης υἱος νοταριου ἀνδρεου ριτζουτου μαρτυρ υπεγραψα οικεια χειρὶ.

† οὐρλάνδος δε πέκκηλο. μαρτυρ υπεγραψα τὸν σταυρον.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 116.)

sitionem religiosissimi nostri episcopi Bernardi, anno 6719, mense ianuario, indictione XIV, in praesentia testium fide dignorum.

† Robertus Chrysoslemus testis subscripsi.

† Nicolaus Cuscunis testis subscripsi.

† Consta Xenus testis subscripsi.

† Ioannes filius notarii Andreae Ritzuti testis subscripsi propria manu.

† Orlandus de Peccilo testis subscripsi crucem.

CCLXIII.

1213 — Mense Martio — Indict. I — Agriotherae.

Presbyter Nicolaus Zermoniotus eiusque filius Ioannes vendunt monasterio S. Stephani de Nemore praedium positum in agro S. Phantini tarenis aureis quatuor et viginti.

† σίγνον χειρὸς παπᾶ νικολάου ξερμονιώτου· † σίγνον χειρὸς ἰωάννου υἱοῦ αὐτοῦ· ἀναλαμναινόμενου καὶ αἰκίους ἀδελφούς ἡμῶν ἰδίους τέκνα καὶ κληρονόμους· καὶ ἑτέραν πᾶσαν ὀχλησίαν.

† ἐπειδήπερ ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω γεγραμμένοι οἱ τὰ σίγνα τῶν τιμίων καὶ ζωόποιων σταυρῶν· οἰκίαις ἡμῶν χερσὶν καθύπογράψαντες· ἐν τῷδε τῷ ὕφει ἱκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως· δύχα πᾶσης βίας τε καὶ ἀνάγκης· καὶ παντὸς ἀπηγορευμένου τρόπου· δήλον ὅτι πεπράκαμεν πρὸς σέ· τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἀγίου πρωτομάρτυρος τοῦ χριστοῦ καὶ ἀρχιδιάκονου στεφάνου τοῦ ὁρους τῶν ἐρημητῶν ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἐλαίων· τῶν ἅπερ ἐγκέντρισα εἰς τὰ διακρατήματα τοῦ ἀγίου φαντίνου καὶ σὴν δεσποτίαν· ἥγουν ἀπὸ τοῦ μυραδίου μου· μέρος· ὃ καὶ περιορίζεται οὕτως· ἀπὸ μὲν ἀνατολᾶς· σύνορον ἢ εἰσῶδος τοῦ ὕδατος καὶ σύνορον τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ὅπερ καὶ ἐναπομένει εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας· εἰς καμάτευσιν ἀπὸ δὲ δύσεως σύνορον ὁ ποταμὸς· ἐμοίως καὶ ἀπὸ ἄρκτρου· σύνορον σοῦ τῆς σεβασμίας μονῆς· τῆς ἀγοραζούσης· τὸ ἅπερ ἐπικράτουν εἰς καμάτευσιν πετὲ καιρῶν οἱ χάροντες· καὶ ἀπὸ νότου σῆς τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ὁμοίως· καὶ συνκλύει· ὀλικῶς καὶ ἐξ ὀλοκλήρως· τὸ ποτιστικὸν ὅσον ἐστίν· σὺν τῶν ἐν αὐτῷ ἐλαίων καὶ ἀππίδων· καὶ ἡ τι δ' αὖ εἰσὶν· ἐπαραλάωμεν δε τὴν δικαίαν αὐτοῦ τιμὴν ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς μονῆς· τὴν ἐν

† Signum manus presbyteri Nicolai Zermonioti.

† Signum manus Ioannis filii ipsius, qui nomine quoque nostrorum fratrum, filiorum et heredum in nos omnem molestiam suscipimus.

† Nos suprascripti, qui signa venerabilis et vivificae crucis propriis manibus exaravimus in hoc instrumento, voluntaria et immutabili deliberatione, citra omnem vim et necessitatem, et quemlibet prohibitum modum vendidimus nimirum tibi venerabili monasterio Erëmitarum sancti Protomartyris Christi et Archidiaconi Stephani de Nemore Eremitarum ex nostris oleis, quas insevimus in pertinentiis sancti Phantini tuaque dominatione, eas quae in portionem nobis obvenerunt, et hisce finibus continentur: ab oriente est finis ingressus aquae, et praedium ecclesiae, quod remanet in nostris manibus ad culturam; ab occidente autem est flumen; et item a septentrione confinium tui ipsius venerabilis monasterii emptoris, quod olim possederunt ad culturam Charontes; a meridie bona tuae sanctae ecclesiae; et clauduntur. (*Hoc praedium*) irriguum integrum ac totum vendidimus, quantulumcumque est, cum oleis inibi consitis et pyris, et si quid praeterea in eo occurrit. Accepimus vero iustum eius pretium a fratribus monasterii, quod nobis vicissim placuit, tarenos aureos quatuor et viginti integros, nec quidquam imminutos. Et hos cum accepissemus

τῷ ἀνμεταξὺ ἡμῶν ἀρεσθῆσαν χρυσοῦν ταρία εἰκωση καὶ τέσσαρα· σῶα καὶ ἀνέλοιπα· καὶ ταῦτα λαυῶ-
τες ἡμεῖς ἀπὸ χειρῶν τῶν τῆς μονῆς ἀδελφῶν ὡς
προέφημεν· πεποιήκαμέν σοι τελείαν καὶ πληρυστά-
την διάπρασιν· τοῦ ἔχειν σε τῆς δηλωθῆσας ἐλαίης καὶ
ἀπιδίδεις· ὅς εἰσιν εἰς τὸ ποτιστικόν· ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ
εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας χρόνους· εἰς ἅπασάν σου ἐξου-
σίαν καὶ κυριώτητα· πολεῖν χαρίζειν ἀνταλλάττειν·
καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν· τοῦ ποιεῖν ἐξ αὐτοῦ· ἡ τι καὶ
βούλη· ὅσα καὶ ὁ θεὸς νόμος· τοῖς οἰκίοις δεσπόταις
παρακελεύεται· ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ'
ἡμῶν εἰληφοῦσα· μὴ κολυομένη· ἢ ἐμποδιζομένη παρὰ
τίνος· ἀλλ' ἡ μὲν ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ ἀναφύει ἀπὸ
τοῦ ἡμετέρου μέρους τῆς διανοχλῶν τὴν σὴν δεσποτίαν
εἰς τὸ προλεχθῆν τόπον καὶ ἐλαίης καὶ ἀπιδίδεις·
καὶ ἡ τι δ' ἂν εἰσιν εἰς τὸ ποτιστικόν· ἴστασθαι
ἡμῶν· τοῦ διηφενδεύειν καὶ διεκδικᾶν αὐτὰ πρὸς σέ·
καὶ ἀνενόχλητόν σε ποιεῖν ἀπο παντός προσώπου·
ξένου τε καὶ ἰδίου· ἢ δ' οὐ μὴ σταθῶμεν καὶ διεκ-
δικῶμεν αὐτὰ πρὸς σέ· ἀλλὰ μάλλον εἰς ἀποστρο-
φὴν βουλευθῶμεν ἐλθεῖν· ὁμολογοῦμεν· οἰκίῳ ἡμῶν
στόματι· τοῦ στρέφειν· πρὸς σέ τῷ τίμῳ τῷ δη-
λωθῆν τοῦ δυπλοῦ· καὶ ἡ τι κώπους καὶ ἐξωδους
ἐπιδείξης ἐν τριπλῷ· καὶ ὑπὲρ παράβασεως τῶν τι-
μίων καὶ ζωποίων σταυρῶν· ζημιούσθαι ἡμῶν καὶ
ἐν τῷ δεσποτικῷ σαγκελλίῳ· νομίσματα ἔξε καὶ τριά-
κωντα· ὡς δεῖ τοῖς ἀρνηταῖς· τῶν ἰδίων ἐγγράφων·
εἰδ' οὕτω στέργεσθαι καὶ ἐμμένειν τὴν παροῦσαν διά-
πρασιν πρὸς τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τοὺς ταῦτα
προσεστοὺς στεραιὰν βεβαῖαν καὶ ἀπαρασάλευτον· ἄχρι
στάσεως κόσμου ὅθεν καὶ ἐγράφησαν· οἱ μὲν τίμιοι σταυ-
ροῖ· χειρὶ τῶν πεπρακῶτων· τὸ δ' ὅλον ὕφος χειρὶ
ἐμοῦ εὐτελοῦς νικήτου ἀνάγνωστοῦ καὶ ταβουλαρίου
χώρας ἀγριοθήρας· ἐν μηνὶ μαρτίῳ τῆς ἰνδικτιῶνος
α' τοῦ ἔτους ςψκα'· ἐνώπιον ἀξιολόγων καὶ ἀξιο-
πίστων μαρτύρων.

† ο εὐτελής πρεσβύτερος γριγόριος μανδήλης μαρτυρ.
† ἰωάννης μανδήλης τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶ. † ἰωάν-
νης τυποτερετῆς μαρτυρ. ὑπεγραψα. † ἰωάννης κον-
δολεῖων μαρτυρ. † ὁ εὐτελής πρεσβύτερος σέργιος ὦ
ἀπο χώρας ἱερακος μαρτυρ.

† ὁ εὐτελής νηκητας ἀνάγνωστοῦ καὶ ταβουλαρίου
ἀγριοθήρας. τὴν παροῦσαν πρᾶσιν ἐγραψα καὶ ἐκύ-
ρῃσα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.° 117.)

a manibus fratrum monasterii, ut praediximus, fecimus tibi perfectam plenissimamque venditionem, ut habeas ipsas oleas et pyros, prout extant in agro irriguo, ab hodierna die in omne futurum tempus, cum omni potestate et arbitrio tibi delato vendendi, donandi, permutandi, et ne plura dicam, faciendi ex eo quidquid volueris, et sacra lex propriis dominis permittit, utpote quod dominium et facultatem a nobis accepisti, nec prohibearis aut impediaris ab aliquo. Si qua vero occasione vel tempore apparuerit aliquis ex parte nostra molestiam illaturus dominio tuo in antedictum praedium, et oleas et pyros et quidquid aliud sit in memorato praedio irriguo, nos antestabimus, ut ea pro te tueamur ac defendamus, teque cuiusvis molestiae expertem a quacumque persona extranea vel propinqua praestemus. Quod nisi obstiterimus eaque tibi defenderimus, sed potius subvertere huiusmodi venditionem voluerimus, assentimur proprio nostro ore reddere tibi duplum pretium antedictum, et, quidquid laborum et expensarum pertulisse ostenderis, in triplum, ac propter violationem venerabilis et vivificae crucis mulctari. Fisco regio numismatis sex et triginta, ut plecti oportet inficiatores suarum scripturarum; et nihilominus praesens venditio pro sancta ecclesia eiusque praepositis maneat firma, stabilis et inconcussa usque ad finem mundi. Quare scriptae sunt venerabiles quidem cruces manu venditorum, totum vero instrumentum manu mei humilis Nicetae lectoris et tabularii terrae Agriotherae, mense martio, indictione I, anno 6721, coram probis et fide dignis testibus.

† Humilis presbyter Gregorius Mandilas testis.
† Ioannes Mandilas supradicta testor. † Ioannes To-
poterites testis subscripsi. † Ioannes Condoleo testis.
† Humilis presbyter Sergius civitatis Hieracensis testis.

† Humilis Niceta lector et tabularius Agriotherae praesentem venditionem scripsi et roboravi.

1213 — Mense Martio — Indict. I — Agriotherae.

Anna uxor demortui Ioannis Cypri eiusque filius Nicolaus vendunt monasterio S. Stephani de Nemore praedium positum in regione Agriotherae aureis tarenis octo.

† σίγνον χειρὸς ἄνης γυνῆς τοῦ ἀπηχωμένου ἰωαν-
νου κυπρού † σίγνον χειρὸς νικολάου υἱοῦ αὐτῆς.
ἀναλαμβάνοντες τοὺς ἰδίους ἡμῶν ἀδελφοὺς καὶ κλη-
ρονόμους καὶ ἑτέραν πᾶσαν ὀχλησιν. ἐπειδὴ περ ἡμεῖς
οἱ ἀνωτέρω προγραφέντες οἱ τὰ σίγνα τῶν τιμίων
καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν. οἰκίαις ἡμῶν χειρὶν καὶ
πογρῆφοντες· ἐν τῷδε τῷ ὕφει ἐκουσίως καὶ ἀμετά-
μελήτως· δύχα πάσης βίας τε καὶ ἀνάγκης· καὶ παν-
τὸς ἀπηγυρευμένου τροποῦ δήλονότι πεπρακάμεν πρὸς
σέ τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος.
καὶ ἀρχιδιάκωνου στεφάνου τοῦ ὁρους· τὸ ἡμέτερον
χωράφιον· τὸ ἅπερ ἔχουμεν ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κλη-
ρονομίας. τὸ ὄντα καὶ διακείμενον ἐν τῇ διακρατήσει
χώρας ἀγριωθηνῆς εἰς τὴν τοπωθεσίαν τῆς καστα-
νίας. περιριζόμενον δὲ οὕτως. ἀπὸ μὲν ἀνατολᾶς. σύν-
ορον χωραφίου τοῦ πρεσβυτέρου γρηγορίου μανδήλη
τὸ ἅπερ ἐπικρατεῖ ἐκ τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν τοῦ σο-
τηρίου πατρὸς ἡμῶν φαντινίου. ἀπὸ δὲ δύσεως ἡ πριονία
ἡμετέρα· ὁμοίως καὶ ἀπὸ ἀρκτροῦ. ὁ ῥίαξ· κατὰ δὲ
πάντου· σύνορον σοῦ τῆς σεβασμίας μονῆς· τὸ ἅπερ
ἔχεις ἀγορὰν ἐκ τὸν ἰωάννην μανδηλην· καὶ συναλῆει·
ὀλικῶς καὶ ἐξολοκλήρως· σὺν τῶν ἐν αὐτῷ ἡμεροδέν-
δρων πάντων ἐπαρλαβομεν δὲ τὴν δικαίαν αὐτοῦ
τιμὴν ἀπὸ σοῦ· τὴν ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἡμῶν ἀρσεδήσαν·
χρυσοῦν ταρία ὀκτώ· σῶα καὶ ἀνέλοιπα. καὶ ταῦτα
λαυῶτες ἡμεῖς ἀπὸ χειρῶν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μονῆς·
λέγω δὲ τοῦ φέρε γουλιέλμου· ἐνώπιον μαρτύρων·
πεποιήκαμέν σοι τελείαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν·
τῷ εἶναι σε τῷ δηλωθῆν χωραφίον· καὶ τὰ ἐν αὐτῷ
ἡμεροδένδρα· ἀπὸ γε τοῦ παρόντος· καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς
χρόνους· εἰς ἅπασάν σου ἐξουσίαν καὶ κυριωτητα· πο-
λεῖν χαρίζειν ἀνταλλάττειν καὶ ἐν προξίνῃ ἰδίῳ κα-
θὺπογράφαι· καὶ ποιεῖν σε εἰς αὐτὸ ἥτι καὶ βούλη·
ὥς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν εἰληφοῦσα·
μὴ κολουμένη· ἢ ἐμποδιζομένη παρὰ τίνος· ἀλλ' ἢ
μὲν ποτὲ καιρῶ· ἢ χρόνῳ ἀναφύει· τίς διανοχλῶν τὴν
ἁγίαν ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ταύτης προσετοῦς· ἴστα-
σθαι ἡμᾶς τοῦ διηφενδεῖν καὶ διεκδικᾶν αὐτὰ πρὸς

† Signum manus Annae uxoris defuncti Ioannis
Cypri. † Signum manus Nicolai filii eius, qui nomi-
ne quoque nostrorum fratrum et heredum suscipimus
in nos omnem molestiam. Nos suprascripti, qui si-
gna venerabilis et vivificae crucis propriis manibus
nostris exaravimus in hac chartula, sponte, irrevocabiliter,
sine ulla vi et necessitate, et quovis prohibito modo,
vendidimus tibi venerabili monasterio sancti Protomartyris
et Archidiaconi Stephani de Nemore praedium nostrum,
quod habemus ex paterna nostra hereditate, situm et positum
in agro civitatis Agriotherae, in loco dicto Castania, hisce
circumscriptionibus: ab oriente conterminum est praedium
presbyteri Gregorii Mandilae, quod possidet a sancta ecclesia
servatoris nostri patris Phantini; ab occidente serra nostra;
item a septentrione rivus; a meridie vero confinium tui
venerabilis monasterii, quod emisti a Ioanne Mandila, et
clauditur totum et universum, una cum arboribus fructiferis
in eo extantibus. Accepimus vero a te iustum ipsius
pretium inter nos conventum, tarenos octo aureos integros
et non imminutos, et his acceptis a manibus fratris
monasterii, nempe a fratre Gulielmo, coram testibus,
fecimus tibi perfectam et plenissimam venditionem, ut
habeas antedictum praedium, et arbores fructiferas in
eo extantes, iam nunc et in futurum tempus, in plena tua
potestate et dominio, vendas, dones, permutes et in dotem
filiarum scribas, et facias de eo quidquid volueris, utpote
qui ius et facultatem a nobis accepisti, neque impedimentum
vel obstaculum a quovis habeas. Quod si aliqua occasione
vel tempore quisquam molestiam sanctae ecclesiae et eius
praepositis apparuerit il-

σε καὶ ἀνινόχλητόν σε ποιεῖν ἀπὸ παντὸς προσώπου·
 ξένου τε καὶ ἰδίου· ἰδ οὐ μὴ σταδῶμεν καὶ διεκδι-
 κήσωμεν αὐτὸ πρὸς σέ· ἀλλ εἰς μεταμέλειαν ἔπανα-
 στροφῆς βουληθῶμεν ἔλθειν· ὁμολογοῦμεν οἰκίῳ ἡμῶν
 στόματι· τοῦ στρέφειν πρὸς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν·
 τῷ δηλωθῆν τίμημα τοῦ δυπλοῦ· καὶ ἡ τι κωπους
 καὶ ἐξώδους καὶ βελτιώσεως ἐπιδείξεως ἐν τριπλῷ καὶ
 ὑπὲρ παραβάσεως τῶν τιμίων καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν·
 ζήμιουσθω ἡμᾶς καὶ ἐν τῷ δεσποτικῷ σαγκελλίῳ·
 νομισματὰ ἕξ καὶ τριάκοντα· ὡς δεῖ τοῖς ἀρνηταῖς
 τῶν ἰδίων ἐγγράφων· εἰδ οὕτω στέργεσθαι καὶ ἐμ-
 μένειν τὴν παροῦσαν καθαρὰν διάπρασιν· πρὸς τὴν
 ἁγίαν ἐκκλησίαν· στερεὰν βεβαίαν καὶ ἀπαυσάλευ-
 τον· ἄχρι στασεως κόσμου· ὅθεν καὶ ἐγραφήσαν οἱ
 μὲν τίμιοι σταυροὶ χειρὶ τῶν πεπρακῶτων· τὸ δὲ
 ὅλον ὕψος χειρὶ ἐμοῦ εὐτελοῦς νικήτου ἀναγνωστοῦ
 καὶ ταβουλαρίου χωρᾶς ἀγριωθήρας ἐν μηνί μαρτίῳ·
 τῆς ἰνδικτιωνος πρώτης· τοῦ ἔτους ςψκα' ἐνώπιον
 ἀξιολόγων καὶ ἀξιόπιστων μαρτύρων.

† εὐτελῆς πρεσβύτερος γρηγόριος μανδηλῆς· τὰ
 ἀνωτέρω μαρτυρῶ. † παπᾶς νικολαὸς ξερομονιωτῆς
 τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶ. † ἰωάννης κονδολεων τὰ ἀνω-
 τέρω μαρτυρῶ. † ἰωάννης μανδηλῆς τὰ ἀνωτέρω
 μαρτυρῶ. † ἰωάννης τυποτερητῆς τὰ ἀνωτέρω μαρ-
 τυρῶ. † εὐτελῆς πρεσβύτερος σέργιος ὁ ἀπο χωρᾶς
 ἱέρακος μαρτυρ.

† ὁ εὐτελῆς νηκητῆς ἀναγνωστῆς καὶ ταβουλάριος
 ἀγριωθήρας τὴν παροῦσαν διάπρασιν ἐγραψα καὶ ἐκυ-
 ρωσα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º118.)

laturus, nos obstabimus, te defendemus, ipsum-
 que vindicabimus, et illaesum te praestabimus ab
 omni persona extranea vel propinqua. Nisi autem
 obstiterimus et asseruerimus tibi (*memoratum prae-*
dium), sed nos venditionis poenituerit, et eam sub-
 vertere voluerimus, declaramus ex proprio ore
 nos reddituros sanctae ecclesiae antedictum pretium
 in duplum, et labores, expensas ac meliorationes,
 si quas fecisse ostenderis, in triplum; atque pro vio-
 latione honorabilis et vivificae crucis mulctemur etiam
 Fisco regio numismatis sex et triginta, uti par est
 mulctari inficiatores suarum scripturarum. Et nihilo-
 minus firma, valida, stabilis et inconcussa sanctae
 ecclesiae permaneat pura haec venditio usque ad
 finem mundi. Quapropter descriptae sunt honorabi-
 les cruces manu venditorum, et totum instrumentum
 manu mei humilis Nicetae lectoris et tabularii ci-
 vitatis Agriotherae, mense martio, indictione I, an-
 no 6721, coram probis et fide dignis testibus.

† Humilis presbyter Gregorius Mandilas quae su-
 pra testor. † Presbyter Nicolaus Zermoniotes quae
 supra testor. † Ioannes Condoleo quae supra testor.
 Ioannes Mandilas quae supra testor. † Ioannes To-
 poterites quae supra testor. † Humilis presbyter
 Sergius de civitate Hieracii testis.

† Humilis Niceta lector et tabularius Agriotherae
 praesentem venditionem scripsi et roboravi.

CCLXV.

1213 — Mense Aprili — Indict. I — Agriotherae.

*Nicolaus Calcenus, Theodotus eius frater, aliiue vendunt tarenis quinque monasterio S. Stephani de Nemore
 quasdam arbores extantes in praediis eiusdem monasterii loco dicto Ozomeno ad Mauropegum.*

† σίγνον χειρὸς νικολαου καλκένου † σίγνον . . .
 . . . . . † σίγνον χειρὸς
 Θεοδοτου ἀδελφοῦ τοῦ προγραφευτος νικολάου. (ἀνα-
 λαμβανόμενοι ἰδίους ἡμῶν ἀδελφούς καὶ κληρονό-
 μους· καὶ ἑτέραν πασαν ὀχλήσιν. † ἐπειδήπερ ἡμεῖς
 οἱ ἀνωτέρω (γεγραμμένοι οἱ τὰ σίγνα τῶν) τιμίων
 καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν· οἰκίαις ἡμῶν χερσὶν καθύ-

† Signum manus Nicolai Calceni. † Signum . . .
 . . . . . † Signum manus
 Theodoti fratris praedicti Nicolai, qui nomine quo-
 que nostrorum fratrum et heredum in nos omnem
 molestiam suscipimus. Nos suprascripti, qui si-
 gna honorabilis et vivificae crucis propriis nostris
 manibus exaravimus in hoc instrumento, sponte

πογρᾶ(ψαντες ἐν τῷδε) τῷ ὕφει κουσίως καὶ ἀμε-
ταμελήτως. δύχα πᾶσης βίας τε καὶ ἀνάγκης· καὶ
παντός ἀπηγωρευμένου τροπου· δῆλονότι πεπράκα-
μεν πρὸς σέ τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἁγίου πρωτο-
μαρτυρος τοῦ χριστοῦ καὶ ἀρχidiaκόνου στεφάνου τοῦ
όρους τῶν ἐρημῶν τὲς ἡμετέραις ἐλαιαῖς καὶ ἀππί-
δαις· καὶ ἡ τι δ' ἂν εἰσὶν· τὰ ἅπερ ἐλεοκωπηρεν ὁ
πατήρ ἡμῶν εἰς τὰ σὰ δίκαια κρατήματα· εἰς τὴν
διάκράττησιν τῶν ἀγριωθηρῶν· εἰς τὴν τοπωθεσίαν
τοῦ ὄξωμένου· εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ μαυροπήγου
ὀλικῶς καὶ ἐξολοκλήρως ἐπαρалаύωμεν δὲ τὴν δικαίαν
αὐτοῦ τιμὴν ἀπο τοῦ σοῦ ἀδελφοῦ· ἡγουν τοῦ φρερου
γολιελμου· τὴν δηλοθήσαν τιμὴν αὐτοῦ· ταρίχ πεντε·
σῶα καὶ ἀνέλοιπα καὶ ταυτα λαυωτες ἡμεῖς ἀπὸ
χειρῶν αὐτοῦ εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας ἐνώπιον μαρ-
τυρῶν· πεποίηκαμέν σοι τελείαν καὶ πληρεστατήν·
διάπρασιν τοῦ ἔχειν σε αὐτὰ· ἀπὸ γε τοῦ παρόντος·
καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς χρόνους· εἰς σὴν ἐξουσίαν καὶ κυριω-
τητα τοῦ ποιεῖν σε ἐξ αὐτῶν ἡ τι καὶ βούλει· ἡ
δὲ ποτε καιρῷ ἡ χρόνῳ φανεῖ θενοχλῶν σε τίς τις
δηλωθεῖσαις ἐλαιαῖς καὶ ἀππίδαις· καὶ χωραφίον ὅσον
ἐστὶν τὸ μοιράδιόν μας ἴστασθαι ἡμᾶς τοῦ διηφενδεύειν
καὶ διεκδικᾶν αὐτὰ πρὸς σέ καὶ ἀνενόχλητόν σε ποιεῖν
ἀπὸ παντός προσώπου· ξένου τε καὶ ἰδίου ἰδ οὐ μὴ
σταθῶμεν καὶ διεκδικήσωμεν ταύτην πρὸς σέ· ἀλλ
εἰς μεταμέλειαν ἐπαναστροφῆς βουληθῶμεν ἐλθεῖν· ὁμο-
λογουμέν (οἰκίῳ στόματι) ἡμῶν· τοῦ διηφενδεύειν καὶ
διεκδικᾶν (αὐτὰ πρὸς σέ) καὶ ἀνενόχλητόν σε ποιεῖν
ἀπὸ (παντός προσώπου ξένου τε καὶ ἰδίου) τοῦ στρέ-
φειν τῷ τίμημα τοῦ δυπλοῦ καὶ ἔσους (ἐξόδους καὶ
βελτιώσεις ἐπιδειξῆς) ἐν τριπλῷ· καὶ ὑπὲρ παραυ-
σεως τῶν τιμίων καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν· ζημιούσθαι
ἡμᾶς ἐν τῷ δεσποτικῷ σαγκελλίῳ νομισματα ἐξ καὶ
τριάκοντα· ὡς δεῖ τοῖς ἀρνηταῖς τῶν ἰδίων ἐγγρά-
φων· εἰθ οὕτω στέργεσθαι καὶ ἐμμενῖν τὴν παρούσαν
διαπρασιν· στερεῖαν βεβαίαν καὶ ἀπαρασαλευτόν· ἄχρι
τεματων αἰώνων· ὁθεν ἐγραφήσαν· οἱ μὲν τίμιοι σταυ-
ροι χειρὶ των πεπρακτων· τὸ δὲ ὅλον ὕφος χειρὶ
ἐμῇ· εὐτελοῦς νικητοῦ ἀναγνωστοῦ καὶ ταβουλαρίου
ἀγριωθηρῶν ἐν μηνὶ ἀπριλίῳ τῆς ἰνδικτιωνος α': τοῦ
έτους ςψκ' ἐνωπίον ἀξιολόγων καὶ αξιοπιστων μαρ-
τυρῶν· † νικόλαος φαρακλὸς παρβεβρεῖς μαρτυρῶ.
† πέτρος κονδὸς μάρτυρῶ. † βασιλείος υἱὸς ἀνδρέου
πάστοπου μαρτυρῶ. † ἰωάννης κονδολεῶν μαρτυρῶ.

et irrevocabiliter, sine ulla vi et necessitate,
et quavis prohibita ratione, vendidimus tibi vene-
rabili monasterio Eremitarum sancti Protomartyris
Christi et Archidiaconi Stephani de Nemore nostras
oleas et pyros et quidquid aliud extat, quod parens
noster excoluit in praediis, quae iure ad te pertinent,
in territorio Agriotherae, in loco dicto Ozomeno
ad Mauropegum, totum et universum, et accepimus
iustum et conventum ipsius pretium a tuo fratre,
scilicet a fratre Gulielmo, tarenos quinque integros
et non imminutos. Quibus acceptis a suis in nostras
manus coram testibus, tibi fecimus perfectam et
plenissimam venditionem, ut ea habeas amodo et
in omne aevum in tua potestate et dominio, cum fa-
cultate faciendi de iis quidquid volueris: sin autem
quacumque occasione vel tempore quis molestiam tibi
inferat quoad dictas oleas et pyros et praedia, quanta est
portio nostra, nos antestabimus et defendemus, eaque
tibi adseremus, et illaesum te tuebimur ab omni
persona extranea vel propinqua. Nisi vero obste-
rimus, nec ea tibi defenderimus, sed poenitentia
ducti huiusmodi venditionem subvertere voluerimus,
declaramus proprio ore nostro tibi ea defendere ac
tueri, et illaesum te praestare ab omni persona extra-
nea vel propinqua, ac solvere pretium duplum, et,
quantum laboris et expensarum et meliorationum
pertulisse ostenderis, in triplum, atque pro violatione
honorabilis ac vivificae crucis regio Fisco numi-
smata sex et triginta, ut aequum est mulctari
inficiatores suarum scripturarum. Et sic firma, va-
lida, stabilis et inconcussa permaneat praesens ven-
ditio usque ad finem seculorum. Quare scriptae sunt
honorabiles quidem cruces manu venditorum, totum
vero instrumentum manu mea humilis Nicetae le-
ctoris et tabularii Agriotherae, mense aprili, indi-
ctione I, anno 6721, coram probis et fide dignis
testibus. † Nicolaus Faraculus testis interfui. † Pe-
trus Condilus testor. † Basilus filius Andreae Pa-
stopi testor. † Ioannes Condoleo testor.

† ὁ εὐτελῆς νηκήτας ἀναγνώστης καὶ ταβουλάριος ἀγριωθήρων τὴν παροῦσαν πρᾶσιν ἔγραψα καὶ ἐκύρωσα ἰδία μου χειρί.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 119.)

† Humilis Niceta lector et tabularius Agriotherae praesentem venditionem scripsi et roboravi propria manu mea.

CCLXVI.

1213 — Mense Decembri 7 — Indict. II — Catacii.

Maria uxor quondam Petri Malasaberi una cum suis filiis vendit Ceritziae praedium positum in agro civitatis Catacii loco nuncupato Pyrgelle prope litus aureis tarenis duobus et quinquaginta.

† σῖγνόν χειρός μαρίας, ὃ ποτε γυνή κυροῦ πέρρι μαλασαβερού † σῖγνόν χειρός ἀντιόχειας θυγατρος αὐτῆς † σῖγνόν χειρός ἰωάννου υἱοῦ αὐτῆς † σῖγνόν χειρός ἰορδάνου υἱοῦ αὐτῆς· ἐν οἴματι τοῦ πατρός· καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἡμοῖς ἡ ἀνωτέρω γεγραμμένοι ὁ το σῖγνόν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἡκειοῖς δακτύλοις ἡμῶν χαράξαντες, τὴν παροῦσαν ἔγγραφόν, ἀποχὴν, ἀποταγὴν καὶ τελεῖαν πρᾶσιν, ἐκουσία ἡμῶν τῇ γνώμῃ, καὶ ἡκειᾷ τῇ προέρεσει, καὶ οὐκ ἔκ τινός το παράπαν ἀνάγκης, ἢ χλευεῖς, ἢ δόλου, ἢ ἀπάτης, εἰ ὥσα τοῖς νόμοις, εἴσυν ἀπηγορευμένα, ἀλλὰ σὺν προθυμίᾳ ἡμῶν πάση, καὶ ὁλωφύχῳ προθέσει, ἀρεσθῶτες τυθώμεθα καὶ πουλῶμεν πρὸς σε τὴν κυράν κερύττῃαν, τὴν ἀδελφὴν πρεσβυτέρου ἰωάννου τοῦ ὁτοῦ, καὶ κανωνικοῦ, τῷ ὧντα καὶ διακεῖμενον, ἐν τῆς χοροτοπιοῖς, πόλεως καταντζαρίου, εἰς τὸ ἐγιάλον, εἰς τοπὸν ἐπιλεγόμενον πυργέλλην· σινορίται δὲ οὗτος, κατὰ μὲν ἀνατολὰς ὑπάρχει το χωράφιον ἰωάννου ἁγίου λεανδρου, καὶ κατὰ ἄρκτου, καὶ κατὰ δημοῦ τὰ χωράφια τοῦ πελεγρίνου, καὶ ἡμοῦ ἀδελφοῦ, ὁ καὶ υἱὸς πρεσβυτέρου ἰωάννου γαρίνου, καὶ κατὰ μεσημβρίας το χωράφιον. σοῦ τῆς ἀγῶρᾶστριάς, καὶ σὺν κλυεῖ, τοῦτο οὖν το τετραχῶς περιόρισθὲν χωράφιον, ὑπάρχει μωδίων ὀκτῶ, πιπρᾶσκομέν συ αὐτῷ διὰ χρυσοῦν ταρία πεντήκωντα, καὶ δύο, ἄττην λαβώτες ἡμοῖς ἢ προγραφέντες, τὴν σὺμφωνιθεῖσαν, καὶ ἀρεσθῆσαν ἡμῶν δικεῖν τμητῇ, παρὰ σοῦ τῆς ἀγῶρᾶστριάς, ἥς χεῖρας ἡμετέρας, καὶ παντελῶς πληρωθεῖς, καὶ μηδὲν ἀποχρέωστουμένός τη πρὸς ἡμᾶς, παραδεδωκαμέν σὺ το προλεχθὲν χωράφιον ἀπο τὴν σύμερον ἡμέραν καὶ ὅραν, αὐτοξουσίως ἐπεκρατεῖν καὶ δεσπάζειν, καὶ οἶνικα χρίζειν σὲ, πουλεῖν, χερρίζειν, ἀντταλ-

† Signum manus Mariae uxoris quondam Perri Malasaberi. † Signum manus Antiochiae filiae eius. † Signum manus Ioannis filii eius. † Signum manus Iordani filii eius. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti, qui signum venerandae et vivificae crucis propriis manibus exaravimus, praesens instrumentum acceptilationis, cessionis et perfectae venditionis, spontanea nostra sententia ac propria deliberatione, nullaque omnino necessitate, vel fraude, vel dolo, vel deceptione, vel quavis ratione a lege vetita, sed potius cum omni nostra alacritate, ac totius animi proposito, cum ita nobis visum sit, condimus, et vendimus tibi dominae Ceritziae sorori Ioannis de Oto sacerdotis et canonici (praedium) situm et positum in pertinentiis civitatis Catacii prope litus in loco dicto Pyrgelle, atque hisce finibus circumscriptum: ab oriente est praedium Ioannis de Sancto Leandro; a septentrione et occidente praedia Pelegrini et fratris mei filii sacerdotis Ioannis Garini; et a meridie praedium tuum empticis; et clauditur. Hoc ergo a quatuor partibus definitum praedium, octo constans modiis, vendimus tibi tarenis aureis duobus et quinquaginta, quos cum nos suprascripti a te emptrice in manus nostras acceperimus, pro iusto pretio inter nos convento et placito, ac omnino nobis satisfactum sit, nec quidquam aliud debeatur, supradictum praedium tibi tradidimus, ut a praesenti die et hora in tuo dominio ac potestate

λάττειν, καὶ ἥς προικας τέκνων καταγράψῃ, πάντα πῆν σὲ ἐξ αὐτοῦ, ὥσα οἱ θεοὶ νόμῳ τοῖς ἡκείοις διαπόταις παράκειουσιν, ὡς το κῦρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡλοιφῶς καὶ ἡ μὲν ποτε κερῶ, ἡ χρόνῳ, ζήτησῆς ἡ κύνῃς, ἡ ἀγωγὴ γένῃτω παρ ἰουδίποτε προσώπου, τοῦ εἰστάμεθα καὶ διέχδικάν σου αὐτῷ, καλῶς ἐκ παντός ἐναντιούμενου προσώπου, εἴ δὲ καὶ παρ ἡμῶν τῇ γενῇτο ὅπερ οὐκ εἰγοῦμεθα ποιεῖν. καὶ σουλιδῶμεν μεταστρέψαι τὴν τιαυτὴν πράσιν, τοῦ μηδὲν εἰσακουέσθω με, μητὲ παρά τοῦ θείου νόμου ἰσχὺν λαμβάνειν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἵναi κατηραμένον παρά κυρίου θεοῦ παντοκράτορος, τῶν τῆς ἀγίων θεοφύρων πατρῶν, καὶ τὰ ἐξῆς. ζημιούσθω μοι καὶ εἰς τὸ δημῶσυν ὑπὲρ παραβάσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ, νομίσματα λς', καὶ πρὸς σὲ τὴν ἀγνωρίαν, διπλὴν τὴν τιμὴν καὶ εἴθ' οὕτω στρεγγί, καὶ ἐμμένειν τὴν τοιαυτὴν καλωδελῶς γεναμένην πράσιν, ἣν ἐπίεισαμεν ἡμῶς ἡ πρᾶται πρὸς σὲ τὴν ἀγνωρίαν παρουσία τῶν ἀξιολογῶν, καὶ ἀξιόπιστων μαρτυρῶν.

† ἐγὼ νικολαὸς υἱὸς σεργίου τῶν λλουτζῶν μαρτυρ ὑπεγράψα οικείᾳ χειρὶ.

† ἰωάννης κοῦβέρνης, μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρόν.

† ἐγὼ πελεγρινὸς ὡς πρεσβυτέρου ἰωάννου γαρίνου μαρτυρ ὑπεγράψα οικείᾳ χειρὶ.

† βασιλείος εὐτελῆς κριτῆς κατὰντζαρίου, οἰδῶν χειρὶς ὑπέγραψα.

† νικόλαος υἱὸς πρεσβυτέρου ἰωάννου γαρίνου, μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρόν.

† λέων υἱὸς πρεσβυτέρου ἰωάννου γαρίνου, μάρτυρ ὑπέγραψα τὸν σταυρόν.

† ἐγράψῃ χειρὶ ἐμοῦ ευτελοῦς νικολάου νοταρίου, ὁ καὶ υἱὸς φιλήππου τοῦ ἀτζούπου, καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν νομικὸς ταβουλάριος πόλεως κατὰντζαρίου τοῦ ἔτους ςψκβ' ἰνδικτιωνος β', μηνὶ δεκεμβρίῳ εἰς τὰς ζ'.

ipsum habeas, et ut eo utaris, ipsumque vendas, donec, permutes, et in dotem filiorum scribas, ac cetera omnia facias quae divinae leges legitimis praecipunt dominis, utpote qui dominium ac potestatem a me accepisti. Et si ulla occasione vel tempore quaevis persona petitionem, iudicium, aut actionem contra te intenderit, nos obstabimus, teque ab omni contraria persona strenue defendemus. Si vero quid ex parte nostra obvenerit, quod fore non putamus, atque venditionem hanc infringere voluerimus, ne exaudiamur, nec praesidium a divinis legibus nanciscamur, sed in maledictionem domini omnipotentis Dei, ac tercentorum octo et decem Patrum incurramus, deinde sex et triginta numismatis Fisco mulctemur pro violatione venerabilis crucis, tibi quoque emptrici duplo pretio. Et nihilominus firma deinceps maneat huiusmodi venditio, quam voluntarie fecimus nos suprascripti tibi emptrici, coram testibus probis ac fide dignis.

† Ego Nicolaus filius Sergii de Lutiis testis propria manu subscripsi.

† Ioannes Gubernis testis crucem subscripsi.

† Ego Pelegrinus filius presbyteri Ioannis Garini testis propria manu subscripsi.

† Basilus humilis iudex Catacii testis propria manu subscripsi.

† Nicolaus filius presbyteri Ioannis Garini testis crucem subscripsi.

† Leo filius presbyteri Ioannis Garini testis crucem subscripsi.

† Scriptum manu mea Nicolai humilis notarii, filii Philippi de Atzupo, ac pro tempore legitimi tabularii civitatis Catacii anno 6722, indictione II, mense decembri, die VII.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 120.)

1214 — Mense Ianuario 13 — Indict. II — Catacii.

Tabulae nuptiales inter Nicolaum filium Balduini et Clementiam filiam Roberti de Camarda.

† Εν ονόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
αγίου πνεύματος· παναγία θεοτοκε συν τὸ μονογενῆ
σου υἱῷ καὶ θεῷ ἡμῶν. εὐτηχία καὶ βοήθεια γενοῦ
τοῖς δούλης σου ταύτης ἀμήν· προῖξ ἐν θεῷ γενα-
μένην παρ ἐμοῦ βαλδουίνου· πρὸς τὴν ἐκ θεοῦ δω-
θέντα μοι γαμβρὴν· τὴν κυράν κλημέτζησαν· θυγα-
τέρα γνησίαν καὶ νομίμην οὖσαν· κυροῦ ρωπέρτου τῆς
καμάρδας καὶ κυρᾶς αγγαίσσας γυνῆς αὐτοῦ. εἰς τον
ἐμῶν γνῖσιον καὶ νόμιμον υἱὸν τὸν κυρὸν νικολαον· εἰσὺν
τὰ ὀφίλουτα δοῦναι. λογῶ θέρειδρου αὐτῆς τάρια
χιλία πεντακώσια. τὰ μὲν χίλεια ἐπάνω τῆς ἐμῆς
χωρᾶς τοῦ Φίου· τὰ δὲ πεντακώσια ἐπάνω εἰς ὁ μελλει
δοῦναι ἀμφοτέροις ὁ θεὸς κερδίσαι· τοῦ ται ἐμοῦ
υἱοῦ καὶ τῆς αὐτοῦ γυνῆς· καὶ ὁ θεὸς τὸ αἰλέως.

† ἀντίπροικων γενόμενον· παρ ἐμοῦ ρωπερτου τῆς
καμάρδας· ἀμὰ τῇ ἐμῇ συμβίῳ κυρᾶς αγγέσσα. πρὸς
τὸν ἐκ θεοῦ δωθέντα ἡμῇ γαμβρόν· τὸν κυρὸν νικο-
λαον υἱὸν γνῖσιον καὶ νόμιμον κυροῦ βαλδουίνου. εἰς
τὴν ἡμετέραν γνῖσιαν καὶ νόμιμων θυγατέρα τὴν κυράν
κλημέτζησαν· συμφονοῦμεν δὲ δοῦναι τῷ ἡμετέρῳ γαμ-
βρῷ· τῷ ἡμετέρῳ Φίῳ τῷ ἀπερ ἔχωμεν καὶ δεσπό-
ζωμεν καὶ ἐπικρατοῦμεν· εἰς τὴν χωρὰν κατάντζαρίου·
καὶ πασης τῆς διακρατήσαιος αὐτοῦ· καὶ εἰς τὴν
διακρατησιν χωρᾶς ρόγκας Φαλλούκου· καὶ εἰς τὴν
διακρατησιν χωρᾶς τεριολου· καὶ εἰς τὴν διακρατησιν
χωρᾶς υαδουλάτου· καὶ εἰς τὴν διάκράτησιν χωρᾶς
τάκωνα· τῶσον τῶν ἀνθρώπων του ρηθέντος Φίου
Φραγκον τε καὶ βελλάνων· τῶσον τὰ χωράδια κα-
ματηρα καὶ ἀκαματηρα τῶσων τῶν ἡμεροδενδριων·
καὶ ἄγρια· καὶ τὸ βόσκημα τοῦ μανδρίου τῆς λοῦμ-
βουλῆς· ὅπερ ἐμὶ ἐφάρμίζην ἀπασαν δικαίσύνην· σώ-
ζομένον δὲ τὸ ἡμίσιον τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ ρηθέντος
Φίου· μεχρι βίου ζωῆς μου. μετὰ δὲ τῆς ἐμῆς ἀπό-
βιώσαιος κρενω καὶ ἀφίω τὴν πατρικὴν μου κληρο-
νομίαν ὅπερ ἔχω εἰς τὴν χωρὰν καμάρδας καὶ τῆς
διακρατήσεως αὐτῆς· μετὰ πασῶν τῶν διαφεροντων
αὐτοῦ κρατῆματων· καὶ ἐσεσθαι κύρει ἐκ παντων·
καὶ ἡ μὲν ποτε κερῶ ἢ χρωγῶ ἀλλό τῇ θείεϊσιν ἐπι-
στρέψαι· ἢ διασοῖσαι· τοῦ μὲν εἰσακουεσθαι αὐτόν.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Sanctissima Deipara cum unigenito filio tuo ac Deo
nostro adsis propitia et auxiliatrix famulis tuis.
Amen. Tabulae nuptiales, Deo adiuvante, factae a me
Balduino dominae Clementiae divinitus mihi conces-
sae nurui, filiae naturali ac legitimae domini Roberti
de Camarda, et dominae Agnetis uxoris eiusdem,
(desponsatae) filio meo naturali et legitimo domino
Nicolao. Haec sunt tradenda a me pro sponsae theo-
retro, nempe tarenī mille et quingenti, mille scilicet
super terram meam feudalem, tarenī autem quin-
genti super illud, quod uterque, nempe filius meus
et eius uxor, Deo volente, lucrifecerint, et Deus
(suam eis) misericordiam (largiatur).

† Tabulae nuptiales conditae ex altera parte a me
Roberto de Camarda una cum uxore mea domina
Agnete domino Nicolao genero divinitus nobis dato,
filio naturali ac legitimo domini Balduini (sponso) do-
minae Clementiae, naturali ac legitimae filiae meae.
Assentior dare genero meo feudum meum, quod
habeo, possideo ac teneo in territorio Catacii
et omnibus eius pertinentiis, atque in territoriis
Roccae Phallucae, Terioli, Badulati et Tacynae,
una cum cunctis hominibus dicti feudi, liberis et
villanis, praediis cultis et incultis, arboribus fru-
ctiferis et infructuosis, et pascuo mandriae de Lum-
bulo, cuius totam iurisdictionem mihi comparavi,
reservato tamen mihi dimidio redituum praedicti feu-
di, quoad vixerim, et postquam diem supremum
obierim, volo et relinquo (memoratis sponsis) pater-
nae hereditatis bona, quae in terra Camardae et in
eius pertinentiis habeo, cum omnibus possessionibus
ad ipsam pertinentibus, ut omnia possideant. Si qua
vero occasione vel tempore aliquis huiusmodi bona
evertere vel turbare praesumpserit, ne exaudiatur,

μήται παρα τοῦ Θεοῦ νόμου ισχύει λαβάνειν· ἀλλ
ως ἀντηστιάτης καὶ παραβάτης πατρικῆς καὶ μητρι-
κῆς προσταγματος. καὶ Θεὸν καὶ νομικὸν ἐνταλμά-
των. εἶναι αὐτὸν εἰς ποινὴν πρὸς τα ριγικά σαγκουλ-
λεια· χρυσοῦν ὀγκίας ἑκατόν. καὶ εἰς τὸ μέρος ετέρας
ογκοίας ἑκατῶν. εἴτα ἐπιμενέτωσαν ταῦτα στερεῶ
καὶ πάγεια· ὥς ἀνωτέρω ἔφημεν μεχρι τερματων
αἰῶνων, εἶνα εἰσῶνται πρὸς ἡμᾶς ἐν πάσει αὐτῶν τῇ
Φροντήδι καὶ εἶνα νομιμὸς ἐπιγαμβρεύσειται αὐτὰς
ἐντήμος ὥς ἔδωκε εἶν· καὶ ὁ Θεὸς τὸ ἔλαιος παροντων
καὶ συνευβρεθέντων αξιολογων μαρτύρων.

† ρογέριος κριτῆς καταντζαρίου· μάρτυρ δια τοῦ
σταυροῦ.

† βασιλειος ευτελης κριτης καταντζαρίου ἰδιῶχειρος
υπεγραφα.

† πρεσβύτερος νικολαος καὶ προτοπαπας μάρτυρ
δια τοῦ σταυροῦ.

† σέργης υἱὸς κυρου νικολαου μακρι· μάρτυρ δια
τοῦ σταυροῦ.

† ισοφρὲς καβαλλάριος ὁ τοῦ φλούμαρου· μάρτυρ
δια τοῦ σταυρου·

† ρωπερτος υἱὸς οὔβου τοῦ μεγάλου μάρτυρ δια
τοῦ σταυροῦ.

† ἐγὼ νικολαος υἱος σεργίου τῶν λουτζων μάρτυρ
υπεγραφα οικεια χειρὶ.

† ἐγράφη χειρὶ ἐμοῦ ευτελοῦς νικολαου νοταρίου
υἱὸς φιληππου τοῦ ατζουπου καὶ νομικῶς ταβουλάρ-
μιος πολεως καταντζαρίου ἔτους ςψκβ· ἰνδικτιῶνος
β· ἰῆννοαρίου εἰς τας ιγ' †.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 121.)

neve divina lex ei praesidio sit, sed tamquam ini-
micus et violator eorum, quae a patribus et ma-
tribus, nec non a divinis legibus mandantur, regiae
Curiae uncias auri centum et totidem parti pro poena
persolvat. Et sic firma et inconcussa maneant haec
omnia, sicuti superius dixi, usque ad finem secu-
lorum. Sponsi vero maximam nostri curam susci-
pian, et gener aequae ac honeste mecum agat, ut moris
est; et Deus (ipsis suam) misericordiam (impertiat).
Praesentibus et intervenientibus probis testibus.

† Rogerius Catacii iudex testis per crucem.

† Basilius humilis Catacii iudex propria manu
subscripsi.

† Nicolaus presbyter et protopapa testis per cru-
cem.

† Sergius filius domini Nicolai Macri testis per
crucem.

† Geofridus Caballarius de Flumari testis per
crucem.

† Robertus filius Hugonis Magni testis per cru-
cem.

† Ego Nicolaus filius Sergii de Lutiis testis subscri-
psi propria manu.

† Scriptum fuit manu mei Nicolai filii Philippi
de Atzupo, humilis notarii et legitimi tabularii ci-
vitatatis Catacii, anno 6722, indictione II, die XIII
ianuarii.

CCLVXIII.

1214 — Mense Maio — Indict. II.

*Simeo Crupollianites Strategus Satriani diiudicat litem de finibus praediorum spectantium ad monasterium
sancti Stephani de Nemore.*

† Ὁ ἐνεστὸς καιρὸς, πολλὰς κακίας ἀνάπτῃ, καὶ
πρὸς παντοδαπὰς κακοτεχνίας μεταναλλόμενος, τρώ-
πους ραδιουργιῶν ἀναφιλαφᾶ, ὅπως τὸ ἀληθὲς ἀπο
τοῦ ψεύδους περιτραπῇ. κανοποιῶν οὖν καὶ ἡ το πρὸς
τινα γινομένην ἀρπαγὴν, ἀλλὰ πρὸς γαλήνην καὶ
εἰρμήαν διεινεκεῖν, ἐγγραφα καὶ σιγνωνγραφίαι τίθενται,
ἵνα μὴ χωρὰν ἔχει τὸ ψεῦδος πλησιάζειν τῇ ἀλη-

† Praesens aetas multarum iniquitatum effectrix
est, et multiplicium maleficiorum formas assumens,
fraudulentas rationes excogitat, ut mendacium veri-
tatem evertat, eo usque ut vel admissa furta legitima
faciat. Verumtamen ad tranquillitatem et quietem
parandam instrumenta et diplomata signis roborata
conduntur, ne falsum possit ad verum accedere, et

Θεία. καὶ ἀναπαλαι εἰ ποτὲ τὴν τῶν γινομένων ἀρ-
παγὴν περιεργία τοῖς κεικριμένοις, καὶ καιρὸν ἐπιζη-
τούσα τῶν πρὸς Φανέρωσιν ἐπιτιδιῶν· ἀλλ' ὅμως· καὶ
ὁ χριστὸς τοῖς πάσιν ἀλήθεια, τοῖς θειοτάτοις καὶ
εὐσεβεστάτοις βασιλεύσιν. νόμους ἐνρύπτει· πρὸς κα-
τάπαυσιν τῶν ἀδίκων καὶ ἀνόρθωσιν τῶν ἀδικουμέ-
νων· καὶ δὴ κατὰ τὸν μᾶλλον μῆνα τῆς ἰνδικτιῶνος
β', τοῦ ἔτους παρατρέχοντος ἀπὸ καταστάσεως κό-
σμου ςψβ'. ὄντος καμοῦ συμαῖων στρατηγὸς σα-
τριάνου, ἐν τῇ προελεύσει τοῦ γενναιωτάτου καὶ ὑπερ-
λαμπροῦ ἡμῶν αὐθέντου κυροῦ μαλγερίου αλταβίλλα,
τοῦ δικαίῃ πλουσίους καὶ παίνοιτας καὶ ἀποδιδεῖν
ἐκάστω τὸ ἐφαρμοζόν δίκαιον· ἐλθὼν δὲ τῆς μονῆς
καμμοροτας καὶ ἀγίου σῶζωντος προτεῶν ἀδελφὸς
κυρὸς μίχαηλ, πρσευτικὴν ἱεσίαν πεποίηκεν πρὸς
με ὡς ἐκ τὸ μέρος τοῦ ἐνδοξωτάτου ἡμῶν αὐθέντου
κυροῦ μαλγερίου αλταβίλλα, καὶ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ
ἀγάπην καὶ τοῦ ἀγίου μεγαλαμάρτυρος στεφάνου τοῦ
ὄρους, ὡς ὅτι τίς τῶν τοῦ δημοσίου ὑπηρετῶν τού-
τοιμα ἰωάννης Φαρακλος, ὁχλεῖ ἡμῖν καὶ προσφάει
πρὸς τὰ τῆς μονῆς τοῦ ἀγίου μεγαλαμάρτυρος σῶ-
ζωντος σύνορα· καὶ ὅτι ἀξιῶ καὶ ἀντιβόλῳ σε τοῦ
ἐλθῆναι μετὰ τῶν γερόντων καὶ καλῶν ἀνδρώπων
τῶν ἐπισταμείων τὰ σύνορα. καὶ σκέψασθαι καὶ
ιδεῖναι. καὶ διαγορησάσαι τὸ ἀληθὲς καὶ τὰ σι-
γίλλια τῆς μονῆς διλοῦσιν· ταῦτα καγὼ ἀκούσας,
τοῦτο οὐκ ἴνεγκον, ἵνα μηδὲν πρῶτον ὁ ἐμὸς αὐθέν-
της ἀπο τῆς χῶρας αὐτοῦ προστεθῇ εἰς τὸ τοῦ μο-
ναστηρίου κράτος· μήτε ἀπο τῶν τῆς μονῆς δικαιο-
μάτων καὶ ἐκ πάντων κρατημάτων καὶ δεσπομάτων
ἀρπαγῇ· τούτου χάριν τοὺς γέροντας καὶ ἐπισμο-
τέρους ἀνδρωποὺς χωρίου ἀγίου σῶζωντος συνάψας.
τοὺς ἐπισταμένους τὰ τῆς μονῆς σύνορα· μέτ' αὐτῶν
ἐπὶ τὸν τόπον ἀπηλθὼν εἶσαν γὰρ οὗτοι. ὅτε πρεσβυ-
τερος βασιλείος σκουταρος· καὶ ὁ γέρον νικόλαος κο-
λουράρος· καὶ θεοχάριστος ὁ ἔγγων κονδου· καὶ νοτά-
ριος χρυσάφιος· καὶ ὁ γέρον λέων βαττάλλιας· καὶ
ἔτεροι πλείστοι, καὶ διέχωρησαν τὰ τῆς μονῆς σύνορα·
Ἐπὶ τοῦτο ἐκυκλῶν ὁ ρηθεὶς ἀδελφὸς κυρὸς μίχαηλ
ἀπο τοῦ αὐτοῦ σακελλίου τὰ τῆς μονῆς σιγίλλια
ἅπερ ἐποίησαν οἱ ἀγιώτατοι μητροπολῆται. ὅτε κυρὸς
στεφάνος καὶ κυρὸς ἰωάννης· οἱ πάσης καλαυρίας μη-
τροπολῆται ἐποίησαν τῶ ἐν μακαρία τῇ μνήμῃ κυρῶ
ἰλαρίωνι καθηγουμένῳ μοιῆς ἀγίου σῶζωντος ἐποίη-
σαν· καὶ ἴσως Φασὶν οἱ ἀνδρωποὶ ὅς καὶ τὰ σιγιλ-

rursus sit aliquando adversus patrata furti accurata
ratio explorandi occulta, et investigandi quae rebus
patefaciendis sint accommodata. Quin imo Christus,
in omnibus veritas, divinis et pientissimis regibus
leges concessit, quae improbos coerceant, et iniuria
affectis ius tribuant. Cum igitur mense maio,
indictione II, anni currentis ab orbe condito
6722, ego Simeo Strategus Satriani perlustrarem
(ditionem) nobilissimi ac peregregii nostri dynastae
domini Malgerii Altavillae, ut divites ac pauperes
iudicarem, et suum cuique ius redderem, accessit ad
me dominus Michael, frater praepositus monasterii
Cammarotae et sancti Servatoris, meque supplicavit,
tamquam legatus ex parte gloriosissimi nostri dy-
nastae domini Malgerii Altavillae, per amorem Dei
et Protomartyris sancti Stephani de Nemore, et ait:
Quidam e publicis ministris, nomine Ioannes Fara-
clus, molestiam nobis infert, et usurpat confinia mo-
nasterii magni martyris et servatoris (nostri Stephani),
et te precor atque obsecro, ut accedas cum senioribus
et probis hominibus, qui confinia norint, et expendas,
cognoscas, atque iudices veritatem, quemadmodum
et monasterii sigilla ostendunt. Quae cum ego au-
divissem, minime pertuli ut meus Dominus in pri-
mis aliquid suae ditionis (amitteret, idque) monasterii
possessionibus adderetur, et quidquam eriperetur
iuribus, omnibus possessionibus et dominiis mona-
sterii. Quapropter cum convocassem seniores et prae-
clariores homines ex agro sancti Servatoris, qui
confinia ipsius monasterii norant, simul cum iis me
contuli ad locum; id est presbytero Basilio Scutaro,
et sene Nicolao Colobraro, et Theocharisto nepote
Condi, et notario Chrysaphio, et sene Leone Battallia,
et pluribus aliis, qui statuerunt monasterii confinia.
Tum memoratus frater dominus Michael e suo sacco
eduxit monasterii sigilla, quae confecerant sanctis-
simi Metropolitae, dominus Stephanus et Ioannes
totius, inquam, Calabriae Metropolitae, domino

λικ· ὡς ἀναβείη ἡ υαθεία ἀπο τον ποταμόν ἀλάκου· καὶ ἀποδιδεῖ εἰς τὸ σταυρῶ τὸν λιθάριν· καὶ ἀναυείη ὁ ράχωνας Ἰσα, ἄχρι ἄνω εἰς τὴν παλαιάν ὁδὸν καὶ ὡς διαυίνει ἡ ὁδὸς καὶ ἀπέρχεται κατα ἀρκτρου, ἄχρι εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς βαθείας· κακεῖθεν καταβαίνει ἡ υαθεια ὡς ἐπὶ ἀνατολὰς ἄχρι εἰς τὸν ποταμόν· καὶ συγχλεῖ· οὗτος καγὼ τὴν περικύκλωσιν ὡς Φυσὶν τὰ σιγίλλια ἰδῶς, ἐποίησα τούτο τὸ ἔγγραφον εἰς ἀνάμνησιν καὶ υειβαίωσιν, στερέωμα καὶ ἀσφάλιαν του μηδέπω τίς προσφάσει· ἐσω τῶν τῆς μονῆς συνόρων· μήτε πάλιν οἱ τοῖς μονῆς προσθήσουν ἔξω τῶν αὐτῶν συνόρων. ἀλλ' ἵνα εἰς ἕκαστος ἔχη τὸ αἰτοῦ ἀφορμόζων· τούτο ἐγεγώνη κατένοποιον τῶν παρευρεθέντων καὶ μαρτυροσάντων τὸ παρὸν ἥθος μνητὴ καὶ ἔτους καὶ ἰνδικτιῶνος τῆς προγραφείσης· ἐγράφη τούτο τὸ παρὸν ἔγγραφον κατ' ἐπιτροπὴν κυροῦ συμακίων στρατηγοῦ σατριάου διὰ χειρὸς καμοῦ ἰωάννου ταχα καὶ νηταρίου τῇ ἐπινομα τοῦ πατσαβαντου· κατένοποιον ἀξιόπιστων μαρτύρων.

† πρεσβύτερος βασιλεὺς ηπεγράψεν τῷ σταβρο † πικπα χρισσαφιος μαρτυρ ὑπέγραψα τὸν τιμιον σταυρον † μακίστωρ λεων τοῦ βονου τα ἀνοτερα μαρτυρων ὑπέγραψα τὸν τιμιον σταυρον. † ἀναστασιος Φαρακλὸς τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † γεργιος ἀδελφος αὐτοῦ τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † Θεοχαριστος ἐγγων κοιδού τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † λεων βατταλλιας τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † μάνιλος σεργωτατος τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † Φοτινος ανεψιος Θεοχαριστου μαρτυρ. † πρεσβήτης· ρος Δίρσος μαρτιρ † νικόλαος σι . . . . τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † κωστας κουσεντίνος τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † κωστας ἐγγων πρεσβυτερου κωστου μαρτυρ. † κοττοφρες τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν. † νικολαος υἱὸς γεροντος Φοτινου τὰ ἀνοτερα μαρτυρῶν † νικολαος κολουραρος μαρτυρ † νικολαος νουβελλησιος πατὰ την ἡμεραι βεσκομῆς μαρτυρῶν. † λεων καλογερος μαρτυρ.

† συμακίον κρουπολληνητης καὶ στρατυγος σατρηανο ἐκηροσα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 122.)

Hilarioni beatae memoriae praeposito monasterii sancti Servatoris, et ratos habuerunt fines, qui ita in sigillis denotabantur: ut adscendit vallis ex flumine Alaco, et pervenit ad crucem lapideam, et adscendit sepes recta usque ad superiorem partem viae veteris, et ut vadit via et pervenit septentrionem versus usque ad caput vallis, indeque descendit vallis ex oriente usque ad flumen, et clauduntur. Cum ego viderim fines ita descriptos, ut ex sigillis patet, condidi hanc scripturam ad memoriam, confirmationem, stabilitatem et securitatem, ne quis unquam in monasterii fines invadat, neque monasterii fratres quidpiam extra ipsorum confinium sibi arrogant, sed ut quisque habeat quod ad se pertinet. Actum coram testibus qui interfuerunt. Praesens chartula condita fuit mense, anno et indictione supradictis, ex mandato domini Simeonis Strategii Satriani, manu mea Ioannis Tachae notarii cognomento Passavante, coram testibus fide dignis.

† Presbyter Basilus crucem subscripsit. † Presbyter Chrysaphius testis subscripsi honorabilem crucem. † Magister Leo de Bono quae supra testatus subscripsi honorabilem crucem. † Anastasius Faracius quae supra testor. † Georgius frater ipsius quae supra testor. † Theocharistus nepos Condi quae supra testor. † Leo Battallias quae supra testor. † Manilus Sergotatus quae supra testor. † Photinus consobrinus Theocharisti testis. † Presbyter Thyrsus testis. † Nicolaus Si . . . . quae supra testor. † Consta Cusentinus quae supra testor. † Consta nepos presbyteri Constae testis. † Gothofredus quae supra testor. † Nicolaus filius senis Photini quae supra testor. † Nicolaus Colobrarus testis. † Nicolaus Nuvelisius pro tempore Vicecomes testis. † Leo Calogerus testis.

† Simeo Crupollianites Strategus Satriani roboravi.

1217 — Mense Februario — Indict. V — Tarenti.

Samarus filius Euphemii Samari Philippo abbati ecclesiae et monasterii S. Petri Imperialis, ceterisque monachis declarat eos sibi tradidisse vineam, pro qua libram cerae quotannis monasterio foret soluturus.

† σιγγον χειρὸς σακάρου υἱοῦ εὐφημίου σαμάρου.
 Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
 πνεύματος ὁ πρόγεγραμμένος σάμαρος ὁ τον τίμιον
 καὶ ζωοποιὸν σταυρόν ἀνευ τοῦ ὀνόματος οἰκιοχείρως
 προτάξας, τὸ παρὸν τῆς ἀσφαλείας ἔγγραφον πρὸς
 σὲ τὸν κύριον Φίλιππον ἱερέα καὶ προεστῶτα τῆς σε-
 βασμίας ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου πέτρου τοῦ βασιλικοῦ
 καὶ τοὺς σοὺς διαδόχους καὶ πρὸς ἅπαν τὸ μέρος τῆς
 εἰρημένης ἐκκλησίας, οὕτως ἐδελοῦσιν ὑπεκτίθηναι.
 Ἐπεὶ μοι παρέδωκας ἀμπελότοπον ἐν πεντηκώτα
 εἰς τὸ ὅρτε ἕνεκα τοῦ ἐμρυτεῦσαι με αὐτό, καὶ κατ' ἔ-
 τος δοῦναι ὑμῖν εἰς ἀναγνώρισμα αὐτοῦ μίαν λίτραν
 κηρίου καὶ πλέον οὐδὲν, καὶ ταῦτα ἐν τῇ ἐορτῇ τῶν
 βαίων μετὰ τὸ παρελθεῖν χρόνους τρεῖς ἀρχομένους
 ἀπὸ τῆς ἐμρυτεύσεως ἐνεστῶσης ἐπ' ἐκεῖνα, καὶ εἰ
 συμβῇ καταλιπεῖν ταῦτα ἐρημωμένα καὶ μὴ δοῦναι
 ὑμῖν, καὶ τῇ εἰρημένῃ ἐκκλησίᾳ θελήσωμεν κατ' ἔτος
 τὴν μίαν λίτραν τοῦ κηρίου ὡς περιέχει τὸ ἔγγρα-
 φον τὸ ἐκτεθέν μοι παρὰ σοῦ. ἔχειν ὑμᾶς ἐξουσίαν
 ἀφελεῖν ταῦτα ἀφ' ἡμῶν, καὶ εἶναι αἰωνίως τῆς
 εἰρημένης ἐκκλησίας. διὰ τοι τοῦτο ἀσφαλίζομαι πρὸς
 σὲ καὶ διαδόχους σου καὶ πρὸς ἅπαν τὸ μέρος τῆς
 ἐκκλησίας ὡς εἴπερ ἐγὼ ἢ κληρονόμοι μου μὴ θελή-
 σωμεν δοῦναι ὑμῖν κατ' ἔτος ὡς εἴρηται τὴν εἰρημένην
 μίαν λίτραν τοῦ κηρίου, ἵνα ἡ εἰρημένη ἐκκλησία ἔξει
 ἐξουσίαν ἀκωλύτως ἐπαναλήφαι ταῦτα εἰς ἐξουσίαν
 αὐτῆς, εἰ δέ γε εἰς τοῦτο ἐναντιώσωμεν ὑμᾶς, ἵνα
 παντὶ τῷ μέρει ὑμῶν νομίσματα ρηγάτα δέκα κατα-
 βάλωμεν, καὶ ἄλλα τοσαῦτα τῷ δημοσίῳ, φυλάτ-
 τοντες μετὰ ταῦτα τὸ παρὸν ἔγγραφον ὀχυρόν εἰς
 αἰὲν ὅπερ ἐγράφη ἀξιώσει ἐμῇ χειρὶ γεντιλίου ἱερέως
 υἱοῦ νικωλάου καὶ ταβουλαρίου ταραντοῦ μητρί Φε-
 ρουαρίῳ ἰνδικτιωνος ε'. ἔτους ςψκ' παρουσία μαρ-
 τύρων.

† ὀρσιλέον ὁ τοῦ νικολάου υἱὸς ὑπέγραψα οἰκιο-
 χειρὸς μαρτυρ.

† Aripertus filius Leonis testis.

† Ego Leo filius Goffridi testis.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 30.)

† Signum manus Samari filii Euphemii Samari.
 In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Supra-
 scriptus Samarus, qui venerandam ac vivificam crucem
 absque nomine propria manu exaravi, praesens se-
 curitatis instrumentum tibi domino Philippo sacer-
 doti et rectori venerabilis ecclesiae sancti Petri
 Imperialis, tuisque successoribus, et omni parti antedi-
 ctæ ecclesiae, hoc modo libenter condo. Quoniam
 mihi tradidisti vineam quinquagenariam in loco
 Orte, ut illam colerem, et quotannis darem vobis
 in recognitionem libram cerae non amplius unam
 in festo Palmarum, per tres annos, incipientes
 a praesenti cultura et sic deinceps; et si acciderit ut
 relinquam dictam vineam desertam, ideoque persol-
 vere nolim vobis et dictæ ecclesiae annuam libram
 unam cerae, sicut continet scriptura a te mihi tradita,
 liceat vobis illam auferre a me, ac perpetuo te-
 nere in potestate dictæ ecclesiae; quapropter caveo
 tibi et successoribus tuis, totique parti ecclesiae,
 ut si ego, vel mei heredes noluerimus vobis quot-
 annis dare, sicut dictum est, praefatam libram unam
 cerae, ecclesia antedicta habeat facultatem sine im-
 pedimento eandem (vineam) in suam potestatem
 revocandi; si vero in hoc vobis adversemur, solvamus
 toti parti vestrae decem nummos regales, totidemque
 regio Fisco, servantes postea praesens instrumentum
 firmum semper; quod scriptum est rogatu meo,
 manu Gentilis sacerdotis filii Nicolai et tabularii
 Tarenti, mense februario, indictione V, anno 6725,
 coram testibus.

† Ursileo Nicolai filius subscripsi testis propria
 manu.

1217 — Mense Augusto — Indict. V — Tarenti.

Gulielmus Lociservator declarat Philippo rectori ecclesiae S. Petri Imperialis se soluturum quotannis libram cerae pro vineis in loco Aquaro, quas ab eo excolendas acceperat.

† σίγνον χειρὸς γουλιέλμου τοποτηριτου υἱοῦ βο-
νακάου. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου πνεύματος, ὁ προγεγραμμένος γουλιέλμος το-
ποτηρίτης, ὁ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιόν σταυρον ἄνευ
τοῦ ὀνόματος οἰκιοχείρως προτάξας, ὁμολογῶ διὰ
τοῦ παρόντος τούτου ἐγγράφου, ὅτι μέλλω δοῦναι
κατ' ἔτος ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ὑπαπαντὸς τοῦ κυρίου
ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ σοὶ τῷ εὐλαβεῖ ἱερεῖ κυρῷ Φιλίπ-
πῳ καὶ πρεσβυτέρῳ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου πέτρου
τοῦ βασιλικοῦ, καὶ παντὶ τῷ μέρει τῆς εἰρημένης
ἐκκλησίας μίαν λίτραν κηρίου ἕνεκα τῶν ἀμπελοτό-
πων ὧν μοι παρέδωκας εἰς τὸ ἀκκουάριον, ὡς ἐκτεί-
νονται ἀπὸ τοῦ λεμέτουρίου τῶν ἀμπελοτόπων μαϊ-
στρου γρημάλδου ἄχρι τῆς ὁδοῦ τῆς στρατέλλας,
καὶ γὰρ δὲ περιπότων, συμβιβαστικῶς ἤντρεπίσα καὶ
εὐθίασα τὰ μέγαλα τράβατα ἐκ ματερίων, καὶ σανι-
δίων καὶ σιδήρου, καὶ ἐξ ὧν χρεῖαν εἶχον ἐξοικίασα
ἕξοδον αὐτοῦ. ὁθεν ἀσφαλίζομαι πρὸς σέ, καὶ πρὸς
ἅπαν τὸ μέρος τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας, ὡς εἶπερ ἐγὼ,
ἢ κληρονόμοι μου μὴ θελήσωμεν ὑμῖν δοῦναι κατ' ἔτος
ὡς εἴρηται τὴν μίαν λίτραν τοῦ κηρίου περὶ τῶν
εἰρημένων τούτων ἀμπελοτόπων, ἵνα παντὶ τῷ μέρει
τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας νομίσματα ρηγάτα δέκα κα-
ταβάλλωμεν, καὶ ἄλλα τσαῦτα τῷ δημοσίῳ, δώσω
δὲ ὑμῖν τὴν μίαν λίτραν τοῦ κηρίου κατ' ἔτος καθὼς
περιέχεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς συμβιβάσεως τῷ ἐκτε-
θέντι μοι παρ' ὑμῶν, φυλάττοντες μέτα ταῦτα τὸ
παρὸν ἐγγράφον ὁχυρὸν εἰς αἰεὶ ὅπερ ἐγράφη ἀξιώσει
ἐμῇ χειρὶ γεντιλίου ἱερέως υἱοῦ νικολάου ταβουλαρίου
ταράντου μνητὶ αὐγούστῳ ἰνδικτιωνος ε' ἔτους ςψκ'
παρουσία μαρτύρων.

† . . . . ὁ τοῦ νικολάου υἱὸς ὑπέγραψα οἰκιο-
χειρὸς μαρτυρῶν.

† παγανὸς ὁ τοῦ κυρῆ υἱὸς ὑπέγραψα μαρτυρῶν.

† Iordanus filius Iohannis Blatti.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 31.)

† Signum manus Gulielmi Lociservatoris filii Bo-
naecausae. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus
Sancti. Suprascriptus Gulielmus Lociservator, qui
venerandam ac vivificam crucem sine nomine propria
manu exaravi, declaro praesenti scriptura me solu-
turum quotannis in festo Purificationis Beatae Mariae
tibi venerabili domino Philippo sacerdoti et rectori
ecclesiae sancti Petri Imperialis, et toti parti dictae
ecclesiae, libram unam cerae pro vineis, quas mihi
dedisti in loco Aquaro, sicut excurrunt a confinio
vinearum magistri Grimaldi usque in viam Stra-
tellae. Ego vero cum alacritate ex conventione paravi
et complanavi magnas trabes ligneas, tabulas et fer-
rum, et ex omnibus, quibus mihi opus erat, exitum
praedictis vineis confeci. Quare praesto tibi, totique
parti memoratae ecclesiae, ut si ego vel heredes
mei noluerimus vobis quotannis tradere praedi-
ctam libram cerae pro his vineis, solvamus toti
parti dictae ecclesiae nummos regales decem, et
totidem alios Fisco; insuper reddamus vobis li-
bram unam cerae quotannis, prout continetur in
instrumento conventionis mihi a vobis dato, servantes
postea praesens instrumentum semper firmum; quod
scriptum est rogatu meo, manu Gentilis sacerdotis,
filii Nicolai, tabularii Tarenti, mense augusto, in-
dictione V, anno 6725, coram testibus.

† . . . . . Nicolai filius subscripsi propria
manu testis.

† Paganus filius Cyri subscripsi testis.

1219 — Mense Augusto — Indict. VII — Crotone.

Bartholomaeus Neapolitanus, Perrettus Caballarius et Girardus Calaphatus tradunt monasterio S. Stephani de Nemore partem vinearum eidem monasterio legatam testamento dominae Siclegrimae nuncupatam Lycopezam et in agro Crotonensi positam.

σίγνον † χειρὸς υαρθωλωμαιου ναπολιτάνου : σί-
γιον † χειρὸς περρέττω καυαλλάρη: σίγνον † χειρὸς
γυράδου καλαφάτου. εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ
τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· οἱ εἰρημένοι οἱ
τὰ·σίγνα τῶν τιμίων σταυρῶν οἰκιοχέρως ποιή-
σαντες. ἐπὶ τῆς κυρᾶς σικληγρίμης τῆς γυναικὸς
ἄττου αγκονητάνου ἐπίτροποι παρ' αὐτῆς ἐνδιαθή-
κως καταλειπόμενοι, κατὰ τὴν περίληψιν τῆς αὐτῆς
διατάξεως, τὸ πετζόπουλλον τῶν ἀμπελίων, ὃ ἦδι-
σται ὀνομάζεσθαι λυκοπέτζιν. ἐν τῇ τῆς κροτόνος
διακρατήσῃ ἐν, εἰς τὴν τοῦ ἁγίου νικολάου τοῦ κη-
πούλλη τοποθεσίαν πλησίον τοῦ ἀμπέλου τῆς εὐνί-
κης, καὶ υαρθωλωμαίου φασούλου· ὅπερ ἐνδιαθήκως
αὐτῇ ἡ εἰρημένη σικληγρίμης πρὸς τὴν ἁγίαν μονὴν
τοῦ ἁγίου στεφάνου τῶν ἐρημίτων ἔασε, διὰ τοῦ
παρόντος ἐγγράφου καὶ ἐνυπογράφου κατὰ τὸν αὐτῆς
ὀρισμὸν, αὐτὸ, τῇ εἰρημένῃ μονῇ ἀποδίδωμεν μετὰ
πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ. ὣν, ἡ αὐτῇ, ἐν
αὐτῷ εἶχε. καὶ τοῦθ' ἔεικα, πεποιήκαμεν τὸ παρὸν
ἀποδοτικὸν ἐγγραφοῦ, αὐτῇ, καὶ τοῖς ταύτῃ ἀδελ-
φοῖς, πρὸς ἰσχὺν καὶ υἰήθειαν· ἀπόπασιν δὲ πάντων
τῶν ἐκ τούτου ἀντιλεγόντων, καὶ ἐναντιόντων ἐν
τούτῳ γραφὲν χειρὶ μαῦρου ἀναγιώστου ἐπιτροπῇ
κυροῦ περεγρίνου πρωτοφάλτου καὶ ταουλαρίου πό-
λεως κροτόνος· αὐγουστου μηνὸς ἰνδικτιωνος ἐυδόμησ.
ἔτει ςψκζ' παρουσίᾳ τῶν ὑπογραψάντων.

† πασλεῖον σηβερητανος υπέγραψα † Φίλιππος ἱερεὺς
καὶ πρωτόπαπᾶς υπέγραψα † πέτρος εὐροιάτης ὁ νομο-
φυλάξ υπέγραψα. † περεγρίνος πρωτοφάλτης καὶ τα-
βουλάριος υπέγραψα. † νικόλαος νοτάριος νικήτα μαρ-
τυρ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ πάλιν μάρτυρ εἰς τὸ ὁμοίως
ἀποδοτικὸν ἐγγραφοῦ υπέγραψα.

† μάσος καστέλλου τῆς θαλάσσης καὶ αὐτὸς ἐγὼ
μάρτυρ εἰς τοὶν ἀμφοῖν γραφαῖν υπέγραψα.

† μαῖστωρ πέτρος καὶ αὐτὸς μάρτυρ σὺν τοῖς δυσὶν
νικολάω καὶ μάσῳ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 123.)

Signum † manus Bartholomaei Neapolitani : Si-
gnum † manus Perretti Caballarii: Signum † manus
Girardi Calaphati. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus
Sancti. Nos memorati, qui signa honorabilis crucis
propria manu exaravimus, qui sumus executores
testamentarii dominae Siclegrimae, uxoris Atti Auco-
nitani, ex ipsius testamento, petiolam vineae, uti
praecipit idem testamentum, quae dici solet Lyco-
petza, in pertinentiis Crotonis positam, in tenimento
Sancti Nicolai de Cipullo, prope vineam Eunices et
Bartholomaei Fasuli, quam dicta Siclegrima testa-
mento legavit sancto monasterio sancti Stephani
Eremitarum, praesenti scriptura subscriptionibus mu-
nita ex eius mandato tradimus dicto monasterio
cum omnibus eius iuribus, quae ipsa in ea habebat;
et propterea fecimus praesentem traditionis scriptu-
ram memorato monasterio eiusque fratribus, ad robur
et subsidium, et ut omnes, qui his se opponant vel
adversentur, removeantur. Scriptum manu Mauri le-
ctoris ex mandato domini Peregrini primi cantoris
et tabularii civitatis Crotonis, mense augusto, iudi-
ctione VII, anno 6727, in praesentia subscriptorum.

† Pantaleo Severitanus subscripsi. † Philippus pre-
sbyter et protopapa subscripsi. † Petrus de Briatleo
Nomophylax subscripsi. † Peregrinus primus cautor
et tabularius subscripsi. † Nicolaus notarius Niceta
testis in mandati scriptura, et iterum testis in eadem
traditionis chartula subscripsi.

† Mansus de Castro maris et ipse testis in utraque
chartula subscripsi.

† Magister Petrus et ego testis cum duobus Ni-
colao et Manso.

1223 — Mense Ianuario — Indict. XI.

Presbyter Andreas Scaldieris eiusque filius Nicolaus donant monasterio S. Ioannis de Flore vineam ac domum positas in agro Sanctae Severinae.

† σίγνον χειρός ἀνδρέου ἱερέος τι ἐπωνυμία σκαλ-
διέρις.

† σίγνον χειρός νικολάου γνισίου υἱου αὐτοῦ.

Ἐν ονόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος. ὁ προγεγραμμένος καὶ ανατεταγμένος ἀν-
δρέας ἱερεὺς, καὶ νικόλαος ὁ ἐμὸς υἱὸς ἡ τα σίγνα
τῶν τοιμῶν καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν τοῖς οἰκῆς
δακτοίλοις καθευπογράφαντες τὴν παρουσαν ἔνγραφον
καὶ ἐνῦγράφον καθαρὰν ἀφιέρωσιν τίθῃμι καὶ ποιῶ
ἐκουσία τῶν τι γνῶμη οἰκία τι προῖρῃσι καὶ οὐκ ἐκ
τινος τὸ παράπαν ἀνάγκης ἢ δόλου ἢ ἀπατης ἢ
χλεύης· ἢ ραδιουργίας· ἡ οσα τὸν τοῖς νόμῳ ἡσὶν
ἀπειγορευμένα ἀλλὰ μᾶλλον συν προθυμῇ πᾶσι· καὶ
ολοψύχῳ πρῶθῃσι. ἀφιερῶμεν ἡς τὴν ἁγίαν μονὴν
τοῦ θεολόγου καὶ ευαγγελιστοῦ ἰωάννου τῆς λεγομέ-
νης χειουρε· καὶ πρὸς σε τὸν ευλαβέστατον καθευγού-
μενον καὶ θεοπρόβλιντον κύρον ματθῆον το ἡμέτερον
ἀμπελούμενον χωράφιν τὸν οὔτα ἐν τι περιχώρῳ ἁγίας
σευιρινῆς· ἡς τοπον λεγόμενον κουττούφιν. τὸ ἀπερ-
μῇ ἀφιέρωσεν ἡ ἐν μακκρία τι μνῆμη ἡ ἐμὴ πνευμα-
τικὴ θειοτάτη κυρὰ κωστάντζια τι ἐπωνυμῇ κανι-
νέου· περιορίζετε δὲ οὗτος κατὰ ἀνατολὰς· το χωρά-
φοιον τὸ λεγόμενον τοῦ ράυτι· ἐκ δὲ δισμὸν τὸ χω-
ράφιον τοῦ θεολόγου· ἀρκτου τα χωράφια ἐμῆς
κωστάντζιας· καὶ μεστρινβρίας τὸ χωράφιν περεγρινου
κουττούφιν· ὁμῆος καὶ τὸ οἰκοτῶποιον ὑπὲρ μῇ ἀφιέ-
ρῃσεν ἡ αὐτὴ κυρὰ κωστάντζια τὸ οὔτα εἰς τὴν ἁγίαν
σευερίνιν· ἡς τὴν ἐνορίαν θεολόγου πλίσιον τὸν οσπι-
τοῖον ἰοσηφ· ἱερέος τοῦ κουβουκλίσιν καὶ τὸν οσποιτίον
τοῦ γαυδίσι καὶ νικολάου ἱερέος τοῦ φύσυ τουτο οὖν
τὸ περιορισμένον χωράφον συν καὶ τοῦ αὐτοῦ περιο-
ρισμένου σπιτοτοπου· καθὼς ἀνωτερος ἦρινται καὶ
περιορίζονται ἀφιεραμεν ἡς τὴν ἁγίαν μονὴν τοῦ ἁγίου
ἰωάννου τοῦ χυουρε· τοῦ ἐχὶν ἐξουσίαν ἐκ τούτου ἡ
ἁγία μονὴ ὅς καὶ ἐν τοῖς λυκοῖς αὐτῆς κτήμασιν εἰς
εἶνα τὸν ἀπαντα κατὰ τὸν κάνονα τὸν λέγοντα τὸ
ἀπαξ ἀφιερῶμενον οὐ καταδολοῦται· ὑπὲρ μετὰ ταῦτα
κατὰ τινὰ μηχανὴν· ὃ προφασιν μεταμελία τίνι νικό-

† Signum manus Andreae presbyteri cognomento
Scaldieris.

† Signum manus Nicolai legitimi filii ipsius.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Ego suprascriptus et praenominatus Andreas presby-
ter, et Nicolaus filius meus, qui signa honorabilis
et vivificae crucis propriis manibus exaravimus, prae-
sentem purae donationis chartulam subscriptionibus
munitam condimus et facimus spontaneo nostro cou-
silio et propria deliberatione, nullaque prorsus neces-
sitate, vel dolo, vel deceptione, vel fraude, vel malitia
vel quavis ratione a legibus vetita, quin imo omni
alacritate, et totius animi proposito donamus sancto
monasterio Theologi et Evangelistae Ioannis nuncu-
pato de Flore, et tibi pientissimo ac defenso a Deo
praeposito domino Matthaeo, nostrum vineale prae-
dium positum in agro Sanctae Severinae, in loco dicto
Cuttufin, quod quidem mihi donavit mea bonae me-
moriae spiritualis filia domina Constantia, cognomento
Caninea, et hos habet fines: ab oriente praedium dictum
Rabti; ab occidente praedium Theologi; a septentrio-
ne praedia meae Constantiae; et a meridie praedium
Peregrini Cuttufin. Item et donamus domum, quam
mihi ipsa domina Constantia donavit, Sanctae Seve-
rinae positam, intra terminos Theologi, prope domum
Iosephi presbyteri Cubicularii, et domum Gau-
diosi, et Nicolai presbyteri de Phiso. Hoc igitur
praedium et ipsius domum suis confiniis designatam,
uti supra denotantur et circumscribuntur, donamus
sancto Monasterio sancti Ioannis de Flore, ut illud
habeat in aevum omne cum ceteris suis possessionibus,
iuxta legem quae praecipit semel donata revocari non
posse. Quod si in posterum machinatione aliqua vel

μενι βουλιθόμεν μεν τούτο μετατρέψει μη ησυχουέσθαι
μας ἄλλος παραβάτης των τοιμῶν καὶ ζωοποιῶν
σταυρῶν τὸ ἀνὰ δεξιᾷ καθεποβλιθόμεν καὶ τὸ μέρος
ἡμῶν μετὰ τῶν σταυρωσάντων τοῦ κυρίου· πρὸς ἐπι-
τούτοις καὶ τὸ βασιλικὸ βεστιάριον λογῶ πονηρῆς ριγάτα
λς' οχειρᾶς δε μετὰ ταυτὰ τῆς παρουσίᾳ ἀφιέρσεως
εἰς αἱ σινδικμενους διὰ το οὕτως ἡμᾶς ἀρεσθῆναι καὶ
τι ἡμετέριον ἀξίον γράφειν χειρὶ τοῦ εὐτελοῦς πρω-
τοκαπὰ γεωργίου αἰγίου πέτρου κρεμαστοῦ μηνὶ ιαν-
νουαρίου τῆς ἰνδικτιῶνος ια' τοῦ ἔτους ς' φλά' κατ'
ἐνόμιον των ὑπογραψάντων μαρτυρῶν.

† πέτρος καβαλλάρις ὁ ἀπο ἀκρεντίας μαρτυρῶν
διὰ τοῦ σταυροῦ.

† Θεόδωρος ὁ ἀπο ρουσιάνου μαρτυρῶν διὰ τοῦ σταυ-
ρου.

† βασιλῖος ὁ ἀπο ρουσιάνου μαρτυρῶν διὰ τοῦ σταυ-
ροῦ.

† σιμεῶν ἀπο νουκῆς μαρτυρῶν διὰ τοῦ σταυρου.

† λεων μελισσιωτος μαρτυρῶν διὰ τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani. n. 124.)

praetextu, ob aliquam poenitentiam, quae nos evicerit, hanc (oblationem) subvertere voluerimus, ne exaudiamur, sed tamquam violatores venerabilis et vivificae crucis anathemati subiiciamur, et partem habeamus cum iis qui Dominum crucifixerunt. Praeterea regio Fisco pro poena regalibus sex et triginta mulctemur, et firma deinceps praesens donatio in perpetuum maneat tibi, quia ita nobis placuit. Rogatu nostro scripta est manu humilis protopapae Georgii Sancti Petri Cremasti, mense ianuario, indictione XI, anno 6731, in praesentia subscriptorum testium.

† Petrus Caballarius de Acherontia testatur per crucem.

† Theodorus de Rossano testatur per crucem.

† Basilius de Rossano testatur per crucem.

† Simeo de Nucibus testatur per crucem.

† Leo Melissiotus testatur per crucem.

CCLXXIII.

1225 — Mense Aprili — Indict. XIII — Circlarii.

Carabuna filia demortuae Argentiae de Lando tradit monasterio S. Phantini se ipsam una cum omnibus suis bonis mobilibus et immobilibus.

† σίγνο χειρὸς καραβούνας θυγατρὸς τῆς ἀπηχο-
μένης ἀργεντίας τοῦ λάνδου. καὶ γυνῇ τοῦ ἀπηχο-
μένου μαῖστρου ραοῦλ φράγκος.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πνεύματος. καγὼ ἡ προγεγραμμένη καραβουνα
ἡ τὸν σίγνον τοῦ τιμήου καὶ ζωοποιου σταυροῦ ἰδία
μου χειρὶ ποιήσας το δε ὅλον υἶος τοῦ ὀνόματος μου
συν τῇ ἐκονυμῇ διὰ χειρὸς τοῦ νοταρίου γραφείσα
φένωμαι ἐγὼ διδοῦντα καὶ ἀμφιερόνωντα εἰς τὴν σενα-
σιμῶν καὶ ἁγίαν μονὴν τοῦ ἁγίου φαντίνου καὶ πρὸς
σὲ τὸν εὐλαβεστάτον οἰκονομον καὶ προσετώτα κύρ-
τοῦ δύνου ἱερῶμονάζον. καὶ ὄντος ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ
οἰκονομοῦ ρογερῖου τοῦ καστροβιλλαρης. ἰδοὺ ἐκτος
βίας ἀναγκῆς καὶ παντὸς ἀπηγορευμένου τρόπου
ἐκουσία μου γνωμῇ καὶ ἀνδρετω βουλή. ὑπὲρ λυ-
τηρίου καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν των ἡμῶν γεννητορῶν
καὶ γονέων. ἐν προτοῖς δίδωμι εἰς τὴν προρηθείσαν

† Signum manus Carabunae filiae Argentiae de Lando defunctae, et uxoris defuncti magistri Rodolphi Franci.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascripta Carabuna, quae signum sanctae et vivificae crucis propria mea manu exaravi, reliquam vero nominis et cognominis mei seriem manu notarii, concedo et offero venerabili sanctoque monasterio S. Phantini, et tibi piissimo oeconomo et praefecto domino de Dino sacerdoti et monacho, ac Rogerio de Castrovallari vice tua oeconomo eiusdem monasterii, et nulla vi aut necessitate adducta, aut quocumque alio per leges vetito modo, sed de propria mea sententia et spontanea voluntate, pro redemptione et remissione meorum peccatorum meorumque genitorum, in primis trado praedictae ecclesiae corpus meum, et omnia bona mobilia et immobilia cum

ἐκκλησίαν τὸν ἐμὸν σωμα σὺν πάντα τα κινίτα πραγ-
ματα καὶ ἀκινίτα ἀπο τε ἀμπελίον χωραφίον. χωρὶς
τὸ χωράφιον τοῦ ὄρους ὅπερ ἐστὶν εἰς τὴν διάκρυψιν
τῆς χωρᾶς κῆρυκαριου εἰς τοπον λεγόμενον τοῦ ἁγίου
ιωαννου ὅπερ ἀμφιέρωσα καλῶς θελω. εἰς τὸν ἅγιον
σευαστιανον καὶ εἰς τὴν ἁγίαν θεοτοκον τοῦ πηγα-
δίου. περὶ τὰ ἄλλα χωραφία καὶ τὸ ἀμπελίον τῆς
ματῆας ὅπερ ἐφύτεύθη ποτε κερῶ ὃ ἀπηχομενος
μαῖστωρ ἱάκοβος εἰς μεσινον καὶ αὐτο δίδωμι τῇ
προλεχθῆσα ἐκκλησίᾳ σὺν καὶ τα ἄλλα εἰρημένα
ἀμπελία καὶ χωραφία. καθὼς προῆρηκα· τοῦ ἔχειν
αὐτὴ ἡ ἐκκλησία ἀεὶ πάντοτε ἐξουσίαν πούλειν χα-
ρίζειν, ἀνταλλάττειν καὶ πάντα πραττεῖν ὡς ο νομος
τοῖς ἰδίοις δεσποταῖς διακελεύεται· καὶ ὡς τὴν ἐξου-
σίαν παρ ἐμοῦ εἰληφота μὴ παρὰ τινος κολυόμενος
μητε ἐμποδιζόμενος· εἰ δὲ ποτε κερῶ ἢ χρονῶ φανῇ
τις ζητήσιν κίνισιν· ἢ ἀγωγὴν τινὰ ὀφείλει ποιῆσαι
κατὰ τὴν προρηθῆσαν ἐκκλησίαν καὶ κατὰ τῶν προ-
στωτα· ἦστασθαι με καὶ διέκδικᾶν ταῦτα ἀπο παντος
ἐναντίου προσώπου καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἀζύμιον διαφυ-
λαττεῖν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο οὐ ποιοῦμαι ἀλλὰ εἰς δια-
στροφὴν τινὰ χρῆσμαι ὁμολογῶ τοῦ εἶναι με καὶ
κατηραμμενον παρὰ τοῦ θεοῦ πάντοκράτορος. καὶ τῶν
ἁγίων καὶ ἐνδόξων πατέρων ἀποστόλων καὶ τῶν
ἁγίων τιμῇ θεόφορων πατέρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων·
καὶ εἰδὼς οὕτως διαμενέτω τὸ παρον τῆς ἀμφιέρουσῆς
ἐγγραφον βεβαιον πάγιον καὶ ἀπαρασάλευτον εἰς τοὺς
αἰῶνας ὅπερ ἐγράφη χειρὶ λεοντος ἱερέως υἱος νοταρίου
ϊορδανου διὰ παρακλήσεως σαλέρου νοταρίου καὶ κρι-
του καὶ ταβουλαρίου ἀστεος κῆρυκαριου ἐν μηνὶ ἀπρι-
λιῳ τῆς ἰνδικτιωνος ιγ' ετους· ςψλγ'. παρουσία
ἀξιόπιστων καὶ υπογράφαντων μαρτυρῶν.

† τοῦ κηρυκαρίου νοταριος μαρτυρ ὑπέγραφα
τῇ ἰδία χειρὶ.

† πετρὸν τοῦ γουτοῦ καὶ κριτῆς κηρυκαριου μαρ-
τυρ ὑπεγραφα διὰ τον σταυρον.

† निकολαος υἱος μηχαηλ πορτερῆς μαρτυρ ὑπεγρα-
φα διὰ τον σταυρον.

† ἀνδρεας του μυλε μαρτυρ ὑπεγραφα ἡδία χειρὶ.

† σαλέρνος κριτῆς καὶ ταυουλαριος του κηρυκα-
ριου μαρτυρ ὑπεγραφα ἰδία χειρὶ.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 90.)

terris et vineis, excepto territorio montuoso in per-
tinentiis civitatis Circlarii, in loco ubi dicitur Sanctus
Ioannes, quod de mea bona voluntate obtuli S. Seba-
stiano et S. Deiparae de Fonte. Quoad vero alias terras
et vineam Matinae, quam olim plantavit demortuus
Magister Iacobus ad Mesinum, has etiam offero praedi-
ctae ecclesiae cum aliis vineis et terris, prout antea
dixi; ut praefata ecclesia habeat potestatem in per-
petuum vendendi, donandi, permutandi, et omnia
faciendi quae propriis dominis leges permittunt, quo-
niam potestatem a me accepit, neque impedimentum
aut molestiam ab aliquo patiat. Si quis autem
quadam occasione vel tempore ausus fuerit molestiam,
litem, aut quaestionem inferre praedictae ecclesiae
eiusque praefecto, tenear ego obstar et vindica-
re ab omni contraria persona, et ecclesiam a quo-
vis damno immunem praestare. Quod si hoc facere
neglexero, et poenitentia ducta (*hanc donationem*)
subvertere voluero, assentior maledici a Deo omni-
potenti, a sanctis et gloriosis et perillustribus Apo-
stolis, a tercentis octo et decem sanctis divinisque
Patribus, et ab omnibus Sanctis: et nihilominus prae-
sens oblationis instrumentum firmum, stabile et
inviolabile remaneat in omne aevum. Scriptum manu
Leonis presbyteri filii notarii Iordani, rogatu Salerni
notarii, iudicis et tabularii civitatis Circlarii, mense
aprili, indictione XIII, anno 6733, praesentibus sub-
scriptis fide dignis testibus.

† Odo notarius Circlarii testis subscripsi propria
manu.

† Petrus de Guto iudex Circlarii testis per cru-
cem subscripsi.

† Nicolaus filius Michaelis Porteris testis per cru-
cem subscripsi.

† Andreas de Myle testis propria manu subscripsi.

† Salernus iudex et tabularius Circlarii testis
propria manu subscripsi.

1226 — Mense Ianuario — Indict. XIV.

Testamentum Clementiae uxoris Laurentii Caballarii.

† Εν ονόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. τῆς ὑπερμνήτου δεισποίνης ἡμῶν Θεοτοκου καὶ ἀειπαρθένου μαρίας. καγὼ κλημέντζα. ἡ καὶ σύνβιο κυροῦ λυρεντου καβαλλαριου. καὶ ὁμωτου κρητου· νόσω βαρυτατω περῆπεσῶν καὶ το τοῦ θανάτου ἄσπον τέλος Φουουμένη. μηπὸς εἰλθῃ ἐπ ἐμε ἡ τοῦ θανάτου ἄσπρά τομῇ. ἀλλ ὅς ωτι κύριος τοῦ νοῦ μου καὶ τὸν Φραϊνόν μου καθήσταμαι. Δέλω διάτάξασθαι τὰ ἐμὰ πράγματα οὕτως. ἐν προτοῖς ἀφίω εἰς τὴν ἱερὰν μητροπολιν ἐν ᾧ μελλῶ ἐνταφιασθῆναι ταριων καρτὴν μίαν καὶ εἰς τὸν ἐμὸν ἐξαδελφον τῆς λητρικῆς ταριων καρτὴν μίαν· εἰς τὰς τρεῖς ἐτέρων καρτὴν καὶ εἰς τὰς ἑννα ἐτέρων ταριων καρτὴν μίαν· ὁμῖος καὶ εἰς τὸν σακοστὰ ἐτέρων καρτὴν τοῦ πατρὸς μου τοῦ πνευματικοῦ καρτὴν μίαν· τοῦ πρεσβυτερου βασιλείου ἱεροῦργου τὸν ἀποστόλων ταρια δ'. τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς τῆς μοναστριας καρτὴν μίαν· εἰς τὴν ἐμὴν χρονεάν Δέλω ἵνα δωθῇ εἰς τὸν ἅγιον σπηρητον διότης ὑπαρχεῖ ἐκείσε ἀδελφῇ καρτὴν μίαν· καὶ ἡμῇσι ὁγκείας ἵνα ἐξοδιαζεταὶ διὰ τὴν ἐμὴν ψυχὴν· τῇ· ἐμῆς ἀδελφῆς μιχαλδᾶς δωθῇτω τῷ ἐμὸν μαντιλλιον τῷ ἀληθινον καὶ τὴν τζηππαν μετεκληστον καὶ τὰ ἀργηρογάτανα· τὴν δὲ ἐμὴν κουτελλαν ἀφίω τῆς ἐμῆς ἀνεψίας χιούρητας· δωθῇτω τῆς ἐμῆς ἐτέρας ἀνεψίας βαβυλωνίας ζευγάριν ληττες· τῆς δὲ ἡρήνης τῆς ἀνεψίας τοῦ ἐμοῦ ἀνδρός Δέλω ἵνα δωθῇτο ἑτέρον ζευγάριν το ληστιν καὶ τὰ σχουλαρηκά· τοῦ δρογου ἵνα δωθῇ το ἐμὸν μαντιλλιον πράσινον· τῆς δὲ κακοταρείας δωθῇτω ἡ ἐμὴ γιουππα· τὰ δὲ χωραφια τοῦ σελλαπιου ὅπερ ἔχω ἐκ τὸν ἐμὸν θυόν κυρον ρανίλδον βαρδέλλον καὶ τὸν αὐτοῦ υἱον κυρον ἱοσφρεῖ· τὰ τοῦ γεμέλλου. Δέλω ἵνα ἔχῃ αὐτὰ ἡ μονῇ τοῦ χιούρε ὑπὲρ ψυχικεῖς μου σωτηρίας· ἀφίω δὲ ἐπιτρόπους καὶ διήκειτας ταύτης τῆς διαταξέως τὸν ἐμὸν ἀνὴρ καὶ τὸν ἐμὸν πνευματικὸν πατερων πρεσβυτερον ιωαννην λατίνον· καὶ τὸν ἐμὸν σύγγενη κυρον ιωαννην λωκηφερον· ἵνα διήκησῃ αὐτὰ καλῶς ἕς τοῦ Θεοῦ τὸν φόβον ἔχουσιν καὶ εἰα ποιῇσιν διὰ τὴν ἐμὴν ψυχὴν δώσει αὐτῶν κύριος ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· εἰ τις

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et gloriosissimae Dominae nostrae Dei Genitricis et semper Virginis Mariae. Ego Clementia uxor domini Laurentii Caballarii et Iudicis iurati cum in morbum gravissimum inciderim, mortis horam incertam reformidans, (*metuensque*) ne acuto suo gladio in me ingruat, dum mentis animique compos sum, volo de meis rebus ita disponere. In primis relinquo sanctae metropolitanae ecclesiae, in qua tumultanda ero, tarenorum quartam unam; meoque fratris filio librae tarenorum quartam unam; tribus quartam alteram; et novem alteram tarenorum quartam unam; item et Sacostae alteram quartam; patri meo spirituali quartam unam; presbytero Basilio, qui sacris operatur in templo Apostolorum, tarenos quatuor; sorori meae moniali quartam unam; meae Chronae degenti in monasterio S. Spiritus, quia inibi moratur soror, volo dari quartam unam, et dimidium unciae, ut oret pro anima mea; sorori meae Michaldae dentur meum mantile bonum, tzeppa metallica, et lemnisci argentei. Relinquo vero tudiculam meam Floritae consobrinae meae. Detur alteri meae consobrinae Babylonae par listarum. Insuper volo dari Irene consobrinae viri mei alterum par listarum, et inaures; Drogo mantile meum prasinum, et Catharinae tunicam meam. Praedia vero nuncupata de Sellapio, quae possideo ex patruo meo domino Ranaldo Bardello, eiusque filio domino Iosfrido, et praedia de Gemello volo ut possideat monasterium de Flore pro spirituali mea salute. Relinquo autem curatores et executores huiusmodi testamenti virum meum, ac spirituale meum patrem presbyterum Ioannem Latinum, et consanguineum meum dominum Ioannem Lociferum, ut probe illud exequantur, quippe qui Dei timorem habent. Et quidquid fecerint pro anima

καὶ ἐγράφη ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς βασιλείας Φρειδουρήκου βασιλέως καὶ αὐθέντου ἡμῶν· χειρὶ Φιλίππου ἱερέως καὶ μεγάλου πρωτοπαπα ἐκ προστάξεως τοῦ ἀγιοτάτου μητροπολίτου καὶ δεσπότης ἡμῶν κυρίου διόνυσίου· ἱκνουαρίου μηνος ἰνδικτιωνος ἰδ' ἔτους ςψλδ' παρουσία μαρτυρων.

† ἰωάννης ὁ εὐτελής ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπᾶς ὑπέγραψα.

† γρηγόριος ὁ εὐτελής ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπᾶς ὁ ἐπίφορος ὑπέγραψα.

† νικόλαος προμηχέριος τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως ὑπέγραψα.

† πετρος πρωτοψάλτης ὑπέγραψα.

† βασιλείος ὁ εὐτελής ἱερεὺς καὶ ἐξαρχὴς ὑπέγραψα.

† ἰορδάνος ὁ καὶ γυνσιος ἰος κυροῦ ἰοσφρὲς κυροῦ ἡλία ὑπέγραψα διὰ τοῦ σταυροῦ.

† νικόλαος ἐλλάδας ὑπέγραψα διὰ τοῦ σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 125.)

mea, retribuet ipsis Dominus in die Iudicii. Scriptum sub pio imperio Friderici Imperatoris et domini nostri manu Philippi sacerdotis et magni protopapae, ex mandato sanctissimi Metropolitae et Domini nostri domini Dionysii, mense ianuario, indictione XIV, anno 6734, coram testibus.

† Ioannes humilis sacerdos et protopapa subscripsi.

† Gregorius Epiphorus humilis presbyter et protopapa subscripsi.

† Nicolaus primicerius sanctae metropolitanae Ecclesiae subscripsi.

† Petrus primus cantor subscripsi.

† Basilius humilis presbyter et exarchus subscripsi.

† Iordanus legitimus filius domini Iosfridi filii domini Eliae subscripsi per crucem.

† Nicolaus Elladas subscripsi per crucem.

CCLXXV.

1226 — Mense Septembri 19 — Indict. XV — Catacii.

Tabulae nuptiales inter Hugonem Lupunum et Agnetem de Francisco.

† Εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου, ἀδιερίτου, ἀσυγχείτου, καὶ ἀχωρίστου ἁγίας τριάδος, προκειδὸν σὺν θεῷ γενόμενον παρ ἐμοῦ κυροῦ οὕζου λουποῦναι πρὸς τὴν ἐκ θεοῦ μέλλοντα μοι γενέσθαι νύμφημῶν γυνήν τὴν ἀνέσταν, τὴν καὶ θυγατέρα γνισίαν καὶ νόμιμον κυροῦ ἰωάννου Φραγκῆσκου. ἀμὰ δὲ καὶ θυγατέρα τῆς κυρᾶς βενεδίττας τοῦ γαπατοῦρι. ἀπὸ τῆς μεσότητος. τῆς ποταμὸς συζήγου ἐκείνου τοῦ ἀπεχωμένου κυροῦ ἰωάννου Φραγκῆσκου, εἰσὺν τα ὀφίλοντα μὴ δοῦναι παρ ἐμοῦ πρὸς αὐτὴν, ἄλλοι δὲ θεορέτρου αὐτῆς ταρεῖν χίλεια. δίδω δὲ αὐτῆς καὶ νυμφοστέλισμον ταρεῖν τριακάκωσσίον, καὶ ὁ θεὸς το ἔλεος †††

† ἀντίπροικὸν γενόμενον παρ ἐμοῦ κυρᾶς βενεδίττας, ὑποταὶ σύζηγος ἐκείνου τοῦ ἀπεχωμένου κυροῦ ἰωάννου Φραγκῆσκου, πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ μέλλοντά μὴ γενέσθαι γαμβρόν τὸν ἀνωτέρω κυρόν οὕζον λουποῦνον, καὶ σὺνζευχθεῖναι νόμιμον ἀνὴρ αὐτῶν, εἰς τὴν ἐμὴν γνισίαν καὶ νόμιμον θυγατέρα τὴν ἀνέσταν, εἰσὺν τα ὀφίλοντα μὴ δοῦναι παρ ἐμοῦ πρὸς αὐτῶν, λεγῶ δὲ ἡγουν το ἡμεῖσὺν τῆς ἡμῆς στασείας, ὅπρ ἐχω

† In nomine consubstantialis, individuae, distinctae et inseparabilis sanctae Trinitatis. Tabulae nuptiales Dei gratia factae a me domino Hugone Lupuno Agneti meae divinitus futurae legitimae uxori, filiae verae et legitimae domini Ioannis Francisci, et filiae dominae Benedictae de Gapaturo Messanensis, quondam uxoris defuncti domini Ioannis Francisci. Haec sunt quae ei tradere debeo, nempe ratione theoretri ipsius tarenī mille, et pro nuptiali ornatu tarenī tercenti; et Deus (tribuat) misericordiam.

† Tabulae nuptiales factae ex altera parte a me domina Benedicta quondam uxore defuncti domini Ioannis Francisci, futuro divinitus meo genero supradicto domino Hugoni Lupuno, qui legitime ducturus erit uxorem veram et legitimam meam filiam Agnetem. Haec sunt quae ipsi tradere debeo, nimirum dimidium meorum bonorum, quae habeo in civitate Messanae et in pertinentiis ipsius.

ἔσω εἰς τὴν χώραν τῆς μεσυνῆς καὶ ἐξο εἰς τὴν κράτησιν, τῆς μεσύνης, ὡσαύτως καὶ ἐγὼ ὁ γαλ-
τίριος, υἱὸς κυροῦ ἰωάννου Φραγκῆσκου, στέργω
ταύτην τὴν δώσιν τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς τῆς ἀνῆσας, ὅπερ
ἐσυνεφονευσεν εἰς ἐμὴν μητὴρ ἢ κυρᾷ βενεδίττα πρὸς τοὺς
ἐμῶν συγγενῶν τὸν ἀνωτέρω κυρον οὐβὸν λλουπούνον.
λλεγω δὲ τὴν ἡμισὺν στάσιν τῆς μεσύνης, ἀπὸ τῶν
δοσιτιῶν. καὶ ἀμπέλων. τὰ δὲ ὡσπίτια εἰσὺν εἰς τὴν
ρροῦγαν τοῦ γαπατοῦρι, τὸ συνεκόλλημένον συν
τοῦ οἴκου τοῦ ποτὲ κυροῦ ἐνρίκου. τοῦ γαπατοῦρι,
καὶ εἰς τὸ προσώπον στήκουν τοῦ οἴκου ματθεοῦ
γώττου. τῷ δὲ ἀμπέλῳ ὑπάρχει ἔξω εἰς τὴν κρά-
τησιν τῆς μεσύνης, εἰς τοπὸν ἐπιλεγόμενον κατα-
ράκτον, τὸ καὶ πλυσίον τοῦ ἀμπέλου βηράλδου
ἀργαρία, τοῦτο συ στέργωμεν τὸ ἡμισὺν ἀμπέλου,
μετὰ πάντων τῶν ἐκείσιν ἡμερωδενδρίων καρπομῶν
καὶ ἀκαρπῶν, ὡσαύτως στεργῶ καὶ βενεδίττα,
ἀμ δὲ συν τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ τοῦ γαλτερίου, καὶ ἐπι-
δειδᾶμιν, πρὸς σὲ τὸν κυρὸν οὐβὸν λλουπούνον, τῷ
ἡμίσειόν, εἰγὼν τῆς στάσεως, λλεγω δὲ ὅπερ ἐχώ-
μαι, εἰς τὴν κράτησιν χώρας καταντζάρου ἀπὸ ἀμπέ-
λων, χωραφίων, ἡμερωδενδρίων, καὶ ὡσπίτιων, καὶ
οἰκοτοποιῶν, καὶ κύπων, καὶ ἀνθρωπῶν, φράγκων,
καὶ βελλάνων, καὶ τοῦτο διὰ σώζωμεν τὸ τέλος
τῆς βασιλείας, τὸ ἡμῖν, καὶ ὁ Θεὸς το ἔλεος.

† καὶ γὰρ κυρᾷ βενεδίττα ὑποτέ σύζηγόν ἐκείνου τοῦ
ἀπεχωμένου κυροῦ ἰωάννου Φραγκῆσκου, τὰ ἀνωτέρα
στεργῶν ἐκურωσα διὰ τοῦ σταυροῦ.

† ego gualterius filius domini ioannis farnagani
et domine benedictae superdicta concedo et confirmo.

† Ego Goffredus decolle testis sum.

† ἐγὼ κυρὸς ἰωάννης τῆς κηβείτης, μαρτυρῶ διὰ
τοῦ σταυροῦ.

† Ego iordanus carbonellus idem testor.

† βασιλῆιος εὐτελῆς κριτῆς καταντζαρίου, ἰδιό-
χειρος ὑπεγραψα.

† Ego iohannes de lorito testis sum.

† Rogerius scripto de conca testatur in isto.

† ego petrus catacensis canonicus testis sum.

† ἐγράφη χειρὶ ἐμοῦ εὐτελοῦς νικολάου νοταρίου
υἱοῦ φιλήπου, τοῦ ἀτζουπου, καὶ νόμικῶς ταβου-
λάριος πόλεις καταντζαρίου, τοῦ ἔτους 6735, ἰν-
δικτιωνος ιε', σепτεμβρίου μηνὶ εἰς τὰς ιδ'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 126.)

Item ego Gualterius filius domini Ioannis Francisci
confirmo hanc donationem meae sorori Agueti, de
qua convenit mater mea domina Benedicta cum meo
supradicto cognato domino Hugone Lupuno, id est
dimidium bonorum Messanae extantium, nempe do-
mos et vineas. Domus extant in vico Gapaturi adnexae
domui quondam domini Henrici Gapaturi, et e re-
gione domus Matthaei Gotti: vinea vero extat in
pertinentiis Messanae, in loco dicto Cataracto, prope
vineam Beraldi Argariae. Quod dimidium vineae do-
namus cum omnibus arboribus fructiferis et infructi-
feris inibi extantibus. Item ego Benedicta cum meo
filio Gualterio ratum habeo et dono tibi domino Hugo-
ni Lupuno dimidium bonorum meorum, id est quae
habeo in pertinentiis civitatis Catacii, quaeque constant
e vineis, praediis, arboribus fructiferis et domibus,
aedibus et hortis, et hominibus liberis ac villanis;
et in hoc comprehendatur dimidium tributis regiae
Curiae solvendi; suamque Deus (*largiatur*) miseri-
cordiam.

† Ego domina Benedicta quondam uxor defuncti
domini Ioannis Francisci, quae supra confirmans
rata habeo per crucem.

† Ego dominus Ioannes de Cebeta testor per
crucem.

† Basilus humilis iudex Catacii propria manu
subscripsi.

† Scriptum manu mea humilis Nicolai notarii
filii Philippi Atzupi, et legitimi tabularii civitatis
Catacii, anno 6735, indictione XV, die XIX mensis
septembris.

1227 — Mense Ianuario 22 — Indict. XV — Nohae.

Riccardus de Claromonte eiusque filius Bulotta donant Venuto vineam sitam in agro Nohae in loco ubi dicitur S. Hypatius.

† σιγνου χειρὸς τοῦ αυθεντου ἡμων κυρ ρικαρδου τοῦ κληρομοντε.

† σιγνου χειρὸς τοῦ βουλοττα υιος αὐτοῦ. Ἐν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υιοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνευματος· Φενωμεν οἰμοῖς οἱ ἀνότεροι γεγραμμενοι ἐγὼ ρικαρδος καὶ οὐβουλόττα ποιουντες τα σίγνα τοὺς τιμητους καὶ ζωοποιους σταυροῦς ἰδίης χερσὶν ποιησαντες· τὰ δὲ ονοματα ἡμῶν καὶ τῇ πατρῶα ἐπονυμία ὑπο τοῦ υφους τοῦ νοταριου γραφοντες φενωμεθα οἰμοῖς διδοντες καὶ χαριζοντες εἰς σὲ νεεντον καὶ τοὺς σοὺς κληρονόμους τὴν ἀμπελον μετα τῷ χωραφίον ἀργὸν τῇ ἐστὶν ἐπάνω τὴν ἀμπελον ἣν ἀπαίλαβεν ἀνταλαγὶν ἀπο τοῦ πανδοχίου τοῦ νωῶν καὶ ἐστὶ τιαύτην ἀμπελον εἰς τὴν διακράτισιν τοῦ νωῶν εἰς τι τοποθεσίαν τοῦ ἀγίου ἡπατίου οὐχ ἀπλὸς οἶκη καὶ ὥς εὐτυχεν χαρίζω σοὶ τὴν αὐτὴν δια τὴν καλὴν δουλίαν ἣν ἔλαβε ὁ πατρος μου καὶ ἡ μητηρ μου ἀπὸ τοῦ πατρος σου καὶ ἀπὸ τῆς μητρος σου καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀπο σοῦ ἔλαβεν καλὸν δουλίαν καὶ δια τοῦτω ἀγαπησαμέν σοι καὶ χαρισαμέν σοι ἀπὸ τῶν ἐμῶν καὶ ἀσφαλισαμέν σοι εἰς σὲ καὶ τοὺς σοὺς κληρονόμους· τιαύτην δореὰν καὶ τὴν ἀγωγὰν ἣν ἐπουλῆσά σοι ροσανα θυγάτηρ τοῦ πρεσβυτερου νικολάου καὶ διοριζεται τὴν ἀμπελον ὣν οἰμῆς ἐδωρεισαμέν σοι καὶ τὴν ἀγορὰν σου οὕτως ἀπὸ ἀνατολας τὴν ἀμπελον τοῦ κρητοῦ ἰωαννου σφερραμολουνα, ἀπὸ δυσμῶν σὺ αὐτος βενούτος ἀπὸ αὐτροῦ τὴν οδὸν καὶ τὴν ἀμπελον τοῦ Φίου τοῦ σερρανέρη ἀπὸ μεσιυρια ἀλήσανδρος βελενμε καὶ κλῆ συν ἡρωδω καὶ ἐξωδω μετα πάσης αὐτοῦ δικαίας καὶ λεγωμεν μετα καθαράς καρδιας τοῦ ποιήσε ἐξ αὐτοῦ ὥσα ἐστὶν τα θεληματα σου τοῦ πουλεῖν χαρίζην ἀνταλαγτειν καὶ εἰς πρὶκα· ἐπιγρῆ· φισθαὶ καὶ διαδοχοῖς καταλυπανειν ὅς τό κυρος καὶ τὴν δεσποσίαν παρ ἡμεῖς ἡλυφός μὴ κολυόμενος παρά τῆρος ἐὰν τίς ἐλθοι τίς ἐβελῆ καταλήσε εἰς σὲ ἡ τοὺς κληρονόμους λεγωμεν μὴ γένητο ἀλλὰ λέγωμεν τοῦ εἶναι ἡμᾶς ἀνεόχλητο· καὶ ἀνεπρόδιστο καὶ ἄζημο πασας τας ἡμέρας τοῦ αἰωνος ναιυεάν καὶ στερεάν

† Signum manus Domini nostri domini Riccardi de Claromonte.

† Signum manus Bulottae eius filii. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos suprascripti Riccardus et Bulotta, qui signum venerandae et vivificae crucis propria manu exaravimus, nomina vero nostra et paterna cognomina manu notarii, donamus et concedimus tibi Venuto, tuisque heredibus vineam cum territorio inculto sitam in parte superiori vineae, quam ex permutatione accepi a Xenodochio Nohae. Sita vero est huiusmodi vinea in pertinentiis Nohae in loco ubi dicitur Sanctus Hypatius. Nec vero simpliciter, temere, et inconsiderate eam vineam tibi concedo, sed ob praeclaram operam, quam meis parentibus mihique ipsi tu tuique parentes praestitisti. Quapropter in benevolentiae testimonium tradimus tibi tuisque heredibus huius concessionis instrumentum, quo etiam confirmamus venditionem tibi factam a Rosana filia Nicolai presbyteri. Vineam autem quam tibi donavimus, et ea quam tu emisti, his finibus comprehenduntur: ad orientem est vinea iudicis Ioannis Sferramolinae; ad occidentem tu ipse Venutus; ad septentrionem via, et vinea de feudo Serraneri; ad meridiem Alexander Belemme; et clauditur. (*Donamus inquam*) cum ingressu et egressu, et omnibus iuribus ad eam pertinentibus; et puro corde tibi permittimus facere de ea quodcumque tibi visum fuerit, vendere, donare, permutare, in tabulis dotalibus scribere, et successoribus relinquere, sine impedimento, utpote qui potestatem et dominium a nobis accepisti. Si quis vero surrexerit, volens hanc concessionem tibi, aut tuis heredibus infringere, ne id fiat, immo volumus te immunem esse a quovis damno et impedimento omni tempore, (*et huius concessionis instrumentum*) firmum, ratum et in-

καὶ ἀπαρσαλευτοὶ καὶ λεγώμεν τοῦ δεφινδένσε ὑμᾶς ἀπο παντός προσώπου ἵάν τις ἀνυστά του καταλύσει τῇ αὐτῇ δωρεᾷ ἐστὼ ζημιουμένου ἀπο τοῦ δημοσίου ριγάτας λς' ἥστερον μενετω πρὸς σὲ καὶ τοὺς σου; κληρονομῶς πάσας τὰς ἡμέρας του αἰῶνος καὶ δη- δωμέ σοι τὴν χαρτὴν τὴν ἀλλαγὴν ἥτις ἐγράφη ἐπὶ τοῦ εὐσευούς. βασιλέως Φουλδερίου δια χειρὸς του πρεσβυτέρου ἰωάννου ὁ ἀνυφίος του ἡγουμένου ὁ νο- ταριος καὶ ταβουλάριος ἀστέος νῶε μηνὶ ἰαννουάριος κβ'. ἡμέρα ε' τοῦς ςψλξ'. ἰνδικτιωνος ιε'. παρουσία μαρτυρῶν υπογραψαντων.

† ἰωαννῆς σφερραμολινα κρητῆς νῶων μαρτυρῶν υπεγραψα.

† κυρ βερναρδος γαβρός τοῦ κυρ ρικάρδου βελεμμε μαρτυρ υπεγραψα.

† ἐγὼ ἡκηγας μάστρου σινεσκάλκου τῇ οἰκίᾳ του αὐθέντου ἡμῶν κυρ ρικάρδου τοῦ κληρομοντε.

† ἀλεξάνδρος υἱὸς ρικάρδου βελλεμμε μαρτυρ υπε- γραψα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 91.)

concussum (*permanere*). Praeterea tibi promittimus nostram defeusionem a quacumque persona; quod si quis insurgat huiusmodi concessionem infirmare volens, poenae nomine solvat Fisco regales sex et triginta; et nihilominus omni tempore ipsa firma re- maneat tibi, tuisque heredibus. Tradimus autem tibi hanc concessionis chartulam scriptam sub Fri- derico pio Imperatore manu Ioannis presbyteri, con- sobrini hegumeni notarii et tabularii civitatis Nohae; mense ianuario, die XXII, feria VI, anno 6735, indi- ctione XV, praesentibus testibus subscriptis.

† Ioannes Sferramoliua iudex Nohae testis sub- scripsi.

† Dominus Bernardus gener domini Riccardi Bel- lemme testis subscripsi.

† Ego Nicetas Magister Senescalcus domus Domini nostri domini Riccardi de Claromonte.

† Alexander filius Riccardi Bellemme testis sub- scripsi.

CCLXXVII.

1227 — Mense Martio 19 — Indict. XV.

Theodorus cognomento de domina Eupraxia, et Anna eius coniux vendunt sexaginta tarenis Ioanni de Messina medietates nonnullorum praediorum positas in agro Badulati, una cum homine Basilio Scolario.

† σίγγον χειρὸς Θεοδώρου υἱοῦ τοῦ ἀπεχομένου κυροῦ νικολάου σατριάνου, τὴν ἐποιμίαν τῆς κυρᾶς εὐπρα- ξίας † σίγγον χειρὸς ἀντὶς συμβίου αὐτοῦ.

ἡμεῖς οἱ προγεγραμμένοι οἱ τὰ σίγγα τῶν τιμίων καὶ ζωοποιῶν σταυρῶν οἰκίαις χερσὶν καὶ ὑπογρά- φαντες, ἀναλαμβάνοντες καὶ τοὺς δὲ λοιποὺς ἡμῶν ἀδελφοὺς. ἰδίους κληρονόμους καὶ συνκληρονόμους καὶ πᾶσαν ἐτέραν ὀχλήσιν, τὴν παρούσαν ἐγγράφον ἀπο- χτὴν ἀπόταγὴν καὶ τελίαν διάπρασιν, τιθέμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσία ἡμῶν τῇ γνῶμῃ καὶ οἰκίᾳ πρωέρε- σει, καὶ οὐκ ἔκ τινος τὸ παρὶπὸν ἀνάγκης, ἢ υἱας, ἢ δόλου, χλεύης, καὶ διουργίας ἐκτός, εἰς σὲ τὸν ἰωάννην τῆς μεσίνης τὸν ἡμέτερον ἀνεψιὸν πεπράχα- μέν σοι, ἐξ ὧν ἔχω ἐκ τοῦ ἐμοῦ πατρός, εἰς τὸ κράτον χώρας βαδουλάτου, τὴν ἡμισὸν κυλτούραν τὴν ἐπο- νομαζομένην βουνάκην, καὶ τὸ ἡμισὶ τῶν πέντε μο- δίων τοῦ χωραφίου ὧν ὑπάρχει πλησίον τῆς αὐτῆς

† Signum manus Theodori filii quondam domini Nicolai Satriani, cognomento de domina Eupraxia.

† Signum manus Annae coniugis ipsius.

Nos suprascripti, qui signa venerandae et salutaris crucis propriis manibus exaravimus, nomine quoque ceterorum nostrorum fratrum, heredum et cohere- dum in nos suscipiendo omnem molestiam, praesens instrumentum acceptilationis, cessionis et perfectae venditionis condimus et facimus, voluntario nostro consilio, ac propria deliberatione, nullaque prorsus necessitate, vel vi, vel dolo, citra fraudem ac ma- litiam, (*quo instrumento*) tibi Ioanni de Messina con- sobrino nostro vendidimus ex paternis possessionibus, quas habemus in territorio Badulati, dimidium culturae denominatae Bunaci, et dimidium quinque modiorum praedii, qui extant prope ipsam culturam infra viam regiam, et dimidiam partem ex mille vitibus vineae

κουλτούρας ἐπικατῶ τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ, καὶ τὸ ἥμισον τῶν χιλίων ριζίων τοῦ ἀμπέλου, ἐν ᾧ ἔχωμεν εἰς τὸν κάλλιπορον, ὃ ὑπῆρχε τοῦ γεωργίου πλαστάρως καὶ τὸ ἥμισον ἀπόριον, τοῦ ἀπεχομένου ἡμέτερου ἀνθρώπου ἰωάννου νίλου, ἡ δὲ ἑτέρα ἥμισο κουλτούρα καὶ τὸ ἥμισον τῶν πέντε μοδίων ὧν ὑπάρχει ἐπικατῶ τῆς ὁδοῦ ὡς προῆφθην, καὶ τὸ ἥμισι τοῦ ἀμπέλου τοῦ καλληπόρου, καὶ τὸ ἥμισι ἀπόριον εἰρημένου ἰωάννου νίλου, ἔλαχον εἰς μυράδιον τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ κυροῦ κωνσταντίνου, καὶ τὰ ἑτέρα ἥμισι ἔλαχον εἰς ἐμὸν μυράδιον, αὐτῷ τὸ ἐμὸν μέρος πιπράκαμεν εἰς σὲ τὸν προλεχθέντα ἰωάννην τῆς μεσίτης καὶ ἡμέτερον ἀνεψιόν. ὡς δια ταῖα ἐξήχοντα, σωζόμενα τῶν αὐθεντικῶν τελεματιῶν, ὧν ἀρμύζουμι μοι τελεσω ταῖα δ', τὰ δὲ ἑτέρα δ'. ταῖα τελλεῖ αὐτὰ ὁ ἐμὸς ἀδελφός ὁ ρηθὴς κυρὸς κωνσταντίνος, ὡσαύτως εἰς τὴν πράσιν τῶν ἐξήχοντα ταρίων πεπρακαμέν σοὶ τον ἡμέτερον ἀνδρῶπον τὸν βασιλείον σχολάριον τὸν ἀδελφὸν ἰωάννου σχολαρίου, ἐξ ὧν καὶ ὁ ἐμὸς πατὴρ εσχεν αὐτοὺς ἀγῶρῃν, ὁ δὲ ἑτέρος ἀδελφός ὁ ρηθὴς ἰωάννης σχολάριος συν τοῦ θείου αὐτοῦ νικολάου σχολαρίου, ἔλαχον εἰς μυράδιον τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ρηθέντος κυροῦ κωνσταντίνου, πεπρακαμέν σοι δὲ τὸ ἀνωτέρω λεχθέντι τὸ ἡμίσιον, ὡς προῆφθην, ὃ ἐστὶν ἐμὸν πατριμόνιον, δια τα ρηθέντα ξ' ταῖα, ἅτινα λαβὼν αὐτὰ τὰ ταῖα ἀπο τας χεῖρας σου, εἰς χεῖρας ἡμετέρας, εὐθὺς ἐποιήταμέν σοι τελείαν καὶ πληρεστάτην πράσιν, καθαρωτάτῳ νοί, καὶ ἀμετατρέπτῳ λογισμῷ, ὅτι ὁ πούλων ἐκδικος ἐστίν, καὶ ὁ ἀγοράζων ὁμῖος, ἀνευ μὲν ἀμφιβόλῃς, ἴδεν ἀγοράζειν ἐκ τοῦ πουλόντος, καὶ ἴδῶν τοῦ ἔχειν σε αὐτὸν ἐξουσίαν ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμεραν καὶ ὥραν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας χρόνους πούλειν, χαρίζειν ἀνταλλάγτην καὶ εἰς πρικα υἱῶν καὶ θυγατέρων καταγράφην, καὶ εἰς κληρονόμους καὶ εἰς ἰδίους καὶ διαδόχους καταλημπάνειν, ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν ἡλυφός, μὴ ἐνοχλούμενος, ἢ ἐμποδίζόμενος παρὰ τινος, ἡ δὲ ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ φωραδὴ τίς ἀπο τοῦ κατ' ἐμοῦ μέρους ζητήσιν, κύνῃσιν ἢ ἀγωγῇ ποιῆσαι ἐκ τούτου στίξιν ἡμᾶς καὶ διεκδικαὶ σοὶ αὐτῷ ἐκ παντὸς προσώπου, ἡ δὲ καὶ ἡμεῖς μεταμελεῖ βουλευθῶμεν εἰσελθεῖν, ἵνα μὴ εἰσακουσόμεθα ἐν τινὶ κριτηρίῳ, μήτε τὴν τοῦ θείου νόμου βωθῆσαν σχώμεν, ἀλλὰ μᾶλλον, ἵνα ἡμᾶς ζημιούμενους εἰς τὴν βασιλικὴν κόρτην νομίσματα ἰβ'. καὶ

quam habemus prope Calliporum, quaeque fuit Georgii Plastarae, et dimidium aporii demortui nostri hominis Ioannis Nili. Alterum vero dimidium culturae, et dimidium quinque modiorum, qui sunt infra viam, uti supra diximus, et dimidium vineae de Calliporo, et dimidium aporii praedicti Ioannis Nili obtigerunt in portionem fratri meo domino Constantino, et reliquae medietates obvenērunt mihi pro mea portione. Quam quidem meam partem vendidimus tibi dicto Ioanni de Messana consobрино meo tarenis sexaginta exemptis a dominicis tributis quatuor tarenorum, quos ego solvere tenear, reliquos vero quatuor tarenos solvat frater meus praedictus dominus Constantinus. Item in hac venditione sexaginta tarenorum vendidimus tibi nostrum hominem Basilium Scolariū, fratrem Ioannis Scolarii, quos emptos habuit pater meus. Alter vero frater, dictus Ioannes Scolarius, una cum patruo suo Nicolao Scolari obtigit in portionem fratri meo praedicto domino Constantino. Vendidimus vero tibi memorandum dimidium, uti praediximus, quod est patrimonium meum, pro dictis sexaginta tarenis, quibus acceptis a tuis in meas manus, illico fecimus tibi perfectam plenissimamque venditionem, de purissima mente et immutabili deliberatione, quoniam venditor de re divendita tenetur, et emptor pariter sine ambiguitate novit se emere a venditore. Idcirco facultatem habeas a praesenti die et hora et in omne deinceps futurum tempus vendendi, donandi, permutandi, in dotem filiorum filiarumque inscribendi, heredibus, propinquis ac successoribus relinquendi, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti; neque molestia aut impedimento ab aliquo afficiaris. Si qua vero occasione vel tempore deprehendatur quisquam ex parte mea, qui litem, quaestionem aut iudicium intendat, nos propterea obstabimus et defendemus te ab omni persona. Quod si et nos consilium mutare voluerimus, ne exaudiamur in aliquo iudicio, nec divinae legis subsidium habeamus, sed potius multemur regiae Curiae numismatis duodecim; ac tibi

πρὸς σὲ τὸν αγωρακότα, τὸ ἡλυφὸς παρ αὐτοῦ, καὶ ἡδ' οὕτως μενέτω ἡ τιαυτή καλοθελὴ γεναιμένη πράσις στερρὰ νευαία καὶ ἀπαρασάλευτος ἄχρι τερματῶν αἰώνων, ἐμ παρουσία καὶ ἐπόψεσιν τῶν αξιολόγων καὶ αξιοπίστων παρευρεθέντων μαρτύρων.

† Ἐγὼ νικόλαος καλαυρὸς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν στρατηγὸς σατρινου τῇ παρακλήσει τοῦ ἀνωτέρω γραφέντος δεοδώρου τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶν δια τοῦ τιμίου σταυροῦ. † γουλιέλμος λουμβάρδος τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶν ὑπέγραψα οὐκ ἔχω χεὶρ † ἰωάννης κημινος καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν κριτῆς χῶρας σατρινου τῇ παρακλήσει τοῦ προγραφέντος δεοδώρου τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶν διὰ τοῦ σταυροῦ ὑπέγραψα † ἐγὼ μαστῶρ ιακωβὸς τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶν † ἐγὼ γρηγόριος τοῦ ματθαίου τῇ παρακλήσει τοῦ προλέχθεντος δεοδώρου τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶν † ἐγὼ λεων ἀρχιδάριος τὰ ἀνωτέρω μαρτυρῶν δια τοῦ σταυροῦ ὑπεγράψα οὐκ ἔχω χεὶρ. † Signo manus Ricardus filius domini Constantino de strino confirmo.

† Ἐγράφη ἡ παροῦσα πράσις δια χεὶρὸς ἐμοῦ Φιλίππου εὐτελοῦς νοταρίου τῇ ἐπωνυμίᾳ τοῦ ῥήνα. τῇ παρακλήσει τοῦ ἀνωτέρω γραφέντος δεοδώρου, μηνὶ μαρτίῳ ι.θ'. ἐν ἔτει ςψλ' Ἰνδικτιῶνος ιε'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 127.)

emptori pretio quod a te accepimus; et nihilominus deinceps huiusmodi venditio bona voluntate facta permaneat firma, stabilis et inconcussa ad finem usque seculorum, praesentibus et inspectantibus probis et fide dignis testibus, qui interfuerunt.

† Ego Nicolaus Calabrus pro tempore Strategus Satriani rogatu antedicti Theodori suprascripta testor per venerandam crucem. † Gulielmus Lumbardus suprascripta testans propria manu subsignavi. † Ioannes Ciminus pro tempore iudex terrae Satriani rogatus a dicto Theodoro suprascripta testans per crucem subscripsi. † Ego Magister Iacobus quae supra testor. † Ego Gregorius filius Matthaei rogatus a supradicto Theodoro quae supra testor. † Ego Leo Arclarius supradicta testans per crucem propria manu subscripsi.

† Scriptum est praesens venditionis instrumentum manu mei Philippi humilis notarii, cognomento de Naso, rogatu supradicti Theodori, mense martio, die XIX, anno 6735, indictione XV.

CCLXXVIII.

1228 — Mense Februario — Indict. I.

Christiana filia Armanni eiusque filia Margarita donant monasterio S. Nicolai de Cipullo parvam terram et silvam prope praedia eiusdem monasterii positas.

† σίγνον χεὶρὸς χριστιάνας του κυροῦ αρμάννου. συμβίου δὲ κυροῦ ιωάννου τοῦ ἀγίου λαυρεντίου.

† σίγνον χεὶρὸς μαργαρίτης συμβίου κυροῦ νοναγιούντου λαμπουρίκκου. θυγατρός κυρᾶς χριστιανας.

† ἐν ὁνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος· ἡμεῖς αἱ πρόειρημέναι γυναῖκες χριστιάνα καὶ μαργαρίτα αἱ ἡμετέρας χερσὶν ἡμῶν ποιήσασαι τὸ ἐκτύπωμα τοῦ τιμίου καὶ ζωδόχοι τοῦ σταυροῦ. τιθέμεθα καὶ ποιοῦμεν τὴν παρούσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον, ἀπλὴν τε καὶ καθάρην ἀφιέρωσιν· ἐκουσίως, ἀδόλως, καὶ ἀβιάστως· μᾶλλον μὲν. σὺν πάνσι ἡμῶν προθυμία καὶ ολοφύχῳ προθέσει, ἀφίε-

† Signum manus Christianae domini Armanni filiae, coniugis vero domini Ioannis de Sancto Laurentio.

† Signum manus Margaritae coniugis domini Bonagiunti Lampuricci, filiae dominae Christianae.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos praedictae mulieres Christiana et Margarita, quae propriis nostris manibus exaravimus signum honorabilis et vivificae crucis, condimus et facimus praesentem chartulam subscriptionibus munitam simplicis et purae donationis, sponte, sine dolo et vi, quia imo omni nostra alacritate et totius animi proposito; qua donamus venerabili templo sancti Nicolai de

ρούμεν εἰς τὸν πάνσεπτον νεὸν τοῦ ἁγίου νικολάου κηπούλλου· τοῦ μετοχίου τοῦ ἁγίου πρωταμάρτυρος στεφάνου τοῦ ὑσκού. καὶ εἰς τοὺς ἐκείσαι πάντας ἀδελφοὺς· καὶ μετέπιτα μέλλοντας ἔσεσθαι, ἀπὸ τῶν χωραφίων τῶν πατρικῶν ἡμῶν, ὀλιγὸν χωράφιον μετὰ τῆς κατα βωρρᾶν αὐτοῦ ὀλιγῆς Φορέστας τα ὄντα πλησίον εἰς ἓν σύνορον μετὰ τῶν χωραφίων καὶ τῆς Φορέστας τοῦ αὐτοῦ ἁγίου νικολάου κηπούλλου. καὶ ὡς καὶ συνόρουνται οὕτως. ἐξ ἀνατολῶν αὐτοῦ, τὰ χωράφια καὶ ἡ Φορέστα τοῦ προειρημένου ἁγίου νικολάου κηπούλλου, ἐκ δύσμων ὁ ρύαξ ὁ κατερχόμενος μεσὸν τῆς αὐτῆς Φορέστας τῆς ἀφιέρωμένης καὶ τοῦ χωραφίου ὁμοίως, ὑπάρχει ἑτέρα ἡμῶν Φορέστα καὶ τα ἡμέτερα ἐριμοῦμπελα. καὶ τὸ χωράφιον πρεσβυτέρου κωνστα τοῦ ρουσέλλου. ἐκ μεσημβρίας, ὁ δρόμος ὁ ἀπερχόμενος ἀπὸ τοῦ ἁγίου νικολάου. εἰς τὸ χωρίον τοῦ στρογγυλίου καὶ ἀλλαχοῦ ἀπὸ δὲ ἄρκτου· ἡ Φορέστα τοῦ αὐτοῦ ἁγίου νικολάου καὶ τα ἀμπέλια τῶν κληρονόμων κυροῦ γοῖδου λύπατου· ἐκ τούτου τοῖνον τοῦ διορισμοῦ τὸ εἰρημένον ὀλιγὸν χωράφιον σὺν τῆς ὀλιγῆς Φορέστας τὰ ὄντα κατὰ δύσμων τῶν χωραφίων καὶ τῆς Φορέστας τοῦ αὐτοῦ ἁγίου νικολάου μέχρι τοῦ συνόρου τοῦ ρουσέλλου, καὶ τοῦ μεσὸν ρύακος, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας Φορέστας καὶ ἐριμοῦμπελων, καὶ σὺν τῆς ἡμετέρας ἐξόδου καὶ πᾶσι δικαιοῖς αὐτῶν καὶ προνομίαις, ἀφιέρωσαμεν αὐτὰ ἡμεῖς αἱ ρηθῆσαι· χριστιᾶνα καὶ μαργαρίτα, ὑπὲρ ψυχικῆς στήριξης τῶν ἡμετέρων γοναίων, καὶ ἵνα τοῦ ἔχειν αὐτὰ καὶ δεσπάζειν καὶ ἰεμεσθαι ἡ πρόρηθῆσα μονὴ τοῦ ἁγίου στεφάνου τοῦ ὑσκού, καὶ ὁ ἅγιος νικολάος τοῦ κηπούλλου τὸ μετόχιον αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέραν καὶ ὥραν. ποιεῖν ἐξ αὐτῶν ὁ κατὴν ἡμέραν ἡγούμενος καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες ἥτοι θελοῦν καὶ βούλωνται ἐλευθέρως παντελευθέρως· κυρίως καὶ αὐθεντῶς· μὴ ἐναντιούμενοι παρά τινος τῶν ἡμετέρων κληρονόμων. ἢ σὺν κληρονόμων, ἀλλ' οὔτε παρ' ἡμῶν αὐτῶν ζήτησιν ἢ ἀγωγὴν τινὰ κοινὴν καθ' ἡμῶν. μήτε τὸ υὐλλανικὸν δόγμα πρόσταλόμεναι τὸ ταῖς ἀπατωμέναις γυναῖξιν νοσηθεῖ. οὔτε ἄλλοτι τῶν ἐκ τῶν φιλευσῶν νόμων τὸ νοσηθὸν ἡμᾶς. μᾶλλον τοῦ ἰστάμεθα καὶ διέκδικᾶν αὐτοὺς ἐκ παντῶν τῶν βουλομένων ἐναντιοῖν τὴν ἁγίαν μονὴν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς εἰ δὲ καὶ μεταμελίᾳ τοιγὴν τραπώμεν τοῦ μὴ διέκδικᾶν αὐτοὺς ἐλευθέρως ὑπὲρ τῆς μονῆς ἐκ παντός ἐναντιούμενου προσώπου, οὐ μόνον

Cipullo, obedientiae sancti Protomartyris Stephani de Nemore et cunctis fratribus qui inibi sunt, eruntque in posterum, ex paternis nostris possessionibus praediolum et parvam ex septentrionali ipsius parte silvam, quae finitima sunt praediis et silvae ipsius sancti Nicolai de Cipullo, et ita circumscribuntur: ab oriente extant praedia et silva praedicti sancti Nicolai de Cipullo; ab occidente rivus qui transit per ipsam silvam, quam donamus, et praedium; similiter extant alia nostra silva et nostrae incultae vineae, et praedium presbyteri Constae de Rusello; a meridie via quae vadit a sancto Nicolao ad locum dictum de Strongilito et aliorum; a septentrione silva ipsius sancti Nicolai et vineae heredum domini Goidi Lipati. Dictum igitur parvum praedium ita circumscriptum, nec non parvam silvam, quae extant ex parte occidentali praediorum et silvae ipsius sancti Nicolai usque ad confinium Ruselli et ad Mesorum rivum de nostris silva et vineis incultis cum introitu et exitu, et cunctis ipsius iuribus et privilegiis, donamus nos memoratae Christiana et Margarita pro spirituali salute nostrorum parentum, et ut praedictum monasterium sancti Stephani de Nemore, et illud sancti Nicolai de Cipullo, obedientia ipsius, habeant et possideant ab hodierna die et hora, et faciant ex iis praepositus pro tempore et fratres omnes quidquid voluerint et ipsis placuerit, libere, omnino libere, et uti domini et arbitri, neque adversetur eis quispiam nostrorum heredum et coheredum, neque a nobis ipsis quaestio vel actio in vos intendatur, neque legem Velleianam praetexamus mulieribus quae decipiantur opitulantes, neque quidquam aliud ex piis legibus in nostrum subsidium advocemus, quin imo antestabimus et defendemus vosmetipsos contra omnes qui voluerint adversari sancto monasterio et fratribus. Si vero mutato consilio non vindicaverimus vos nomine monasterii ab omni contraria persona,

τοῦ εἶναι ἡμᾶς κεκατηρμένους παρα κυρίου Θεοῦ παντοκράτορος, ἀλλὰ καὶ ζημιῶσθαι ἡμᾶς πρὸς το διμόσιον καὶ πρὸς τὴν μονὴν ρηγατοῦς λς'. ἡθ' οὕτω ἐστὼ στερεὰ καὶ ἀπαράσάλευτος ἡ παρούσα καθαρὰ ἀφίερωσις, ἕχρι τερμᾶτον αἰῶνων· ἐγράφη μὲν Φεβρουαρίῳ ἰνδικτίωνι πρώτῃ· χειρὶ περεγρίνου πρωτοψάλτου καὶ ταβουλαρίου πολέως κροτόνος· ἐν ἔτει 5445' ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων.

† Ego Marcus manduca Iudex Cotroni subscripsi.

† κωνσταντίνος του ασπρου υπεγραψα.

† κακουρης νομηκτησης υπεγραψα.

† Constantinus avo testatur de caligrapho.

† ιοσφρες μαιδουκας υπεγραψα.

† ιωαννης του αγίου λαυρεντίου τα ἀνώτερα στέργω καὶ ἐπικυρῶ διὰ τοῦ σταυροῦ.

† υοναγιούντος λαμπουρίκκος τα ἀνώτερα στέργω καὶ ἐπικυρῶ διὰ του σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 128.)

non modo maledictae simus a domino Deo omnipotente, sed mulctemur Fisco et monasterio regalibus sex et triginta. Ita firma et immutabilis deinceps sit praesens pura donatio usque ad finem seculorum, scripta mense februario, indictione I, manu Peregrini primi cantoris et tabularii civitatis Crotonis, anno 6736, coram testibus.

† Constantinus de Aspro subscripsi.

† Cacures Nomicises subscripsi.

† Iosfridus Manduca subscripsi.

† Ioannes de Sancto Laurentio quae supra firmo et roboro per crucem.

† Bonagiuntus Lamporiccus suprascripta confirmo et roboro per crucem.

CCLXXIX.

1228 — Mense Martio — Indict. I.

Nicolaus Primicerius donat Monasterio S. Ioannis de Flore praedium positum in agro Sanctae Severinae loco nuncupato Bitauro.

† σινγνο χηρὸς νικολάου προμικηρίου γαμβρὸς πρᾶσινάκη.

Ἐν ὀνοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υιοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος. ἐγὼ ὁ προγραφεὶς νικόλαος πρῆμικερίος. ὁ καὶ γαμβρος διακονοῦ νικολάου πρᾶσινάκου· ὁ το σίγγον τοῦ τιμίου καὶ ζωδπιῶν σταυροῦ· συν ὅλον τῷ ὕφως ἡδιδόχειρος γραφας. ἐκουσιν μου γνῆμη οἰκεία προῖρέσει· μαλλον ἀναλαμβάνω πάσαν ὀχλῆσιν ἀδελφῶν ἡδίων κληρονομοῦν καὶ συνκληρονομοῦν· τίθωμαι καὶ ποιῶ τῇ παρούσῃ ἐγγραφῇ ἀπλῶν εὐχάρηστον ἀμετάτρευτον ἀμετάθετον καὶ ἀμεταμέλυτον καθαρὰν ἀφίερωσιν χωρὶς τῆς εἰας ὧν ἐρεσεως καὶ φιλονικίας ὑπάρχουσιν πάσαν τὴν τῶν πανεπισβῶν νόμων ἰσχύν τε καὶ δύναμιν ἔχουσιν· καὶ μηδαμῶς ποτὶ ἡ χρόνῳ ἀνατραπῆναι ὀφίλουσαν· καὶ μηδαμῶς ποτὶ καίρῳ ἡ χρόνῳ οὐ παρ ἐμοῦ τοῦ προγγραμμένου νικολάου. οὐ παρ τῶν ἐμῶν κληρονομοῦν ἡ διδόχων· οὐ παρ ἐτέρου προσώπου ξένου ἡρῶδιποτε ἡδίου μου το σύνολον· ἀλλ' ἐπηρῆς ἀδολως

† Signum manus Nicolai Primicerii generi Prasinaci.

In nomine Patris, Filii et Spiritus Sancti. Ego praedictus Nicolaus Primicerius, gener diaconi Nicolai Prasinaci, qui signum honorabilis et vivificae crucis totumque meum nomen et cognomen propria manu scripsi, spontaneo meo consilio, propria deliberatione, suscepta potius in me quavis molestia meorum fratrum, propinquorum, heredum et coheredum, condo et facio praesens instrumentum simplicis, gratiosae, immutabilis, inconcussae et non poenitendae puraeque donationis, amota quavis dissensione et controversia, et praeditum omni sanctorum legum vi et robore, nullaque omnino occasione vel tempore subvertendum neque a me praedicto Nicolao, neque a meis heredibus et successoribus, neque ab alia extranea persona vel propinquo meo in univsum. (Quo instrumento) sine dolo et vi dono Deo et venerabili monasterio de Flore, Ioanni Apostolo

καὶ ἀγιώτατος ἀφ' ἑρῶ τῷ θεῷ καὶ τῇ σεβασμῇ μονῇ τοῦ χιούρι εἰς τὸν ἀπόστολον ἰωάννην καὶ εὐαγγελιστὴν τῶν θεολόγων καὶ εἰς σὲ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν καθηγουμένων τῶν τιμιότατον κύριον ματθαῖον· καὶ εἰς τοὺς ἐν χριστῷ ἐκείνους ἀδελφούς· ἐπηδεῖ χωράφιον κληρονομῶν. ἐκ γυναικείας μου κληρονομίας ἐν τῇ διακρατίμασιν τῆς δεῦφρουρήτου πόλεως ἀγίας σευιρίνας ἐν τῇ τοποθεσίᾳ βυταίρου· περηροῖται δὲ καὶ ἐκφαίνῃ οὗτος ἐξ ανατολῆς τὰ χωράφια τῆς μονῆς καλαυρομαρίας· ἅπερ ἀφιερώθησαν τῷ μάλα γενεᾷ· ἐκ δυσμοῦ ἢ οὐδὲς ἢ παλαιᾷ ἢ ἀπάγουσα εἰς ποτὶ στρόγγιλον· ἀρκτηρῶ δὲ μέρει τὰ χωράφια τῆς καλαυρομαρίας καὶ ἡ δημοσία οὐδὲς· εἰς δὲ μεσημερίαν τὰ χωράφια τοῦ ἀρχιεπισκόπου ρεῦσιάνου ἅπερ ἔσχεν παρὰ τῆς αὐτοῦ συνελπί· καὶ σὺν κλήρῳ· τοῦτο οὖν τῷ διλωθῆν χωράφιον ὅσον καὶ οἷον ὑπάρχει· ἀφ' ἑρῶ αὐτῷ ὡς προῖφην εἰς τὴν ἀγίαν μονὴν τοῦ χιούρι εἰς τὸν ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν ἰωάννην· τοῦ ὑπερεὐχαισθαί μου ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱεροῖς διπτύχοις τῶν ἐμῶν γεννητῶρον· καὶ τοῦ ἐμοῦ πενθεροῦ· καὶ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτολό· καὶ ὅπως ἐρτμεν ἔλεος ἐν τῇ τῆς· τούτου χάριν καγὼ ἐπροῖνοῦσάμην τοῦ ἐγγραφῶν ἐκδέσθαι ἐν ταύτῃ· τοῦ ἔχειν αὐτῷ ἡ ἀγία μονή, ἀπὸ γε τοῦ νῦν εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ ἡνεκεῖς χρόνους ἐπεξοῦσίως καὶ αὐθεντικῶς· ποιῶν ἀπ' αὐτοῦ εἴτι ἀρεστόν ὑπάρχει τῆς ἀγίας μονῆς· ὅς τῷ κύριος καὶ τὴν δεσποτείαν παρ' ἐμοῦ ἡλιφῶς· μη ἐναντιούμενος παρὰ τινος· οἱ δὲ τῆς ποτέ καιρῷ ἢ χρόνῳ ἀπὸ τῶν ἐμῶν κληρονομῶν ἢ ξένου πρῶτόπου το σὺνολον· διαστρέψει τὴν παρ' ἐμοῦ κληρονομίαν γενεαμένην ἀφ' ἑρῶσιν· μη ἰσακούστω· ἀλλ' οἶται ἐπάρωτος παραπατρός υἱοῦ θεοῦ παντοκράτορος· τῶν τιμῇ ἀγίων θεοφορῶν πατέρων τὸ ἀναθέματι καθηποβληθεῖσονται οἱ δὲ παρ' ἐμοῦ τῇ διάστροφῇ θελήσω ποιῆσαι καὶ οὐ διεκδικῶ αὐτῷ ἀπὸ παντός προσώπου ἦν με ὑποζήμιον εἰς τὸ διμωσιον ριγάτα λς'· καὶ ἡδ' οὕτω μένῃν στερρα καὶ ἀπαρασάλευτος μεχρι τερμάτων αἰώνων· ἥτης καὶ ἐγράφη ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς βασιλείας φρεδουρηκου τοῦ ὑπερλαμπροῦ βασιλέως καὶ αὐθεντοῦ ἡμῶν χειρὶ στεφάνου ἱερέως καὶ μεγάλου πρωτοπαπα· ἐκ προσταξέως τοῦ ἀγιοτάτου μητροπολίτου καὶ δεσπότης ἡμῶν κυροῦ διόνυσίου· μαρτυρῶ μὴν ἰνδικτιωνι α' ἔτους 545' παρῶσιν μαρτυρῶν.

† ego iohannes stefanici testi sum.

Evangelistae et Theologo, tibi que pro tempore praeposito valde honorabili domino Matthaео, et fratribus in Christo inibi extantibus, praedium quod possideo ex hereditate uxoris meae in agro a Deo custoditae civitatis Sanctae Severinae in loco dicto Bitauro. Hos vero habet fines et ita distinguitur: ab oriente praedia monasterii Calabro-Mariae, quae donata fuerunt a Malagenea; ab occidente via antiqua, quae vadit ad Strongilum; a septentrionali vero latere praedia Calabro-Mariae et via publica; a meridie autem praedia archiepiscopi Rossanensis, quae habuit a (mea) ipsius uxore; et clauditur. Hoc igitur designatum praedium quantum et quaecumque est dono, ut praedixi, memorato praeposito sancti monasterii de Flore, atque Apostolo et Evangelistae Ioanni, ut oretis in divinis sacrisque diptychis pro meis parentibus et socero meo et me peccatore, ut misericordiam inveniamus in die (*Iudicii*). Qua de causa scripturam hanc facere statui, ut ipsum (*praedium*) habeat dictum monasterium ab hodierna die in omnes quae sequuntur, et in omne futurum tempus, in suo dominio et potestate, et faciat de eo quidquid sibi placuerit, ius enim et auctoritatem a me accepit, nemine molestiam ei inferente. Si qua vero occasione vel tempore a meis heredibus vel a quovis extraneo in universum subvertatur donatio a me bona voluntate facta, ne exaudiat, sed maledictus sit a Patre, a Filio Dei omnipotentis, a tercentis octo et decem divinis Patribus, et anathemate percutiatur. Sin autem ego ipse subversionem facere voluero, neque monasterium defendam ab omni persona, obnoxius sim mulctae Fisco solvendae regaliū sex et triginta; et nihilominus firma et inconcussa usque ad finem seculorum (*haec donatio*) maneat; quae scripta fuit sub pio regno Friderici illustrissimi Regis et domini nostri, manu Stephani presbyteri et magni protopapae, ex mandato sanctissimi Metropolitanī et domini nostri Dionysii, mense martio, indictione I, anno 6736, coram testibus.

† γρηγοριος ο ευτελης ιερευς και πρωτοπαπας ο επιφορος υπεγραφα.

† νικολαός ελλαδάς υπεγραφα δια του σταυρου.

† ιορδάνος ο και γνήσιος υιός ιοσφρέ κυρου ήλίου υπεγραφα δια του σταυρου.

† ιωαννης ο ευτελης διακονος και δευτέρων βο-
ιμαίος υπεγραφα.

† ιωαννης ελλαδάς υπεγραφα.

† Ego iohannes sacerdos de caccurio testis sum.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 129.)

† Gregorius humilis presbyter et protopapa Epi-
phorus subacripsi.

† Nicolaus Ellada per crucem subacripsi.

† Iordanus legitimus filius Iosfredi filii domini
Eliae subacripsi per crucem.

† Ioannes humilis diaconus et secundicerius Bo-
nomantus subacripsi.

† Ioannes Ellada subacripsi.

CCLXXX.

1228 — Indict. I.

*Riccardus Falloccus et Simeona eius uxor donant monasterio S. Theodori Eremitarum praedium
positum in loco dicto S. Theodoro.*

† Ego Riccardus fallocco concedo et dono.

† σημείον χειρός σημειούνης συμβίου αυτοῦ. Επιδεί-
τα δὲ καὶ θείοις οἴκοις ἀφιερῶμενα θεῖον τη χρήμα
καὶ ψυχῶν οφείλια καρπύσασθαι ἐγνώμεν. διὸ δεῖ
καὶ ἡμεῖς οἱ προγραφέντες ἐν νῷ λαβόμενοι τοῦ της
γραφῆς λόγιον τοῦ κυρίου ἡγαγίστα εὐπρέποιαν οἴκου
σου καὶ τοποῦ σκηνώματος δόξης σου καὶ ἀγίατον τοῦς
ἀγαπώντας τὴν εὐπρέποιαν τοῦ οἴκου σου· ὅθεν του-
των χάριν τῶν προλεχθέντων ἔτη δὲ καὶ ὑπὲρ ψυ-
χηκῆς σωτηρίας τῶν ἡμετέρων γοναίων καὶ ὑπὲρ
λύτρου καὶ ἀφίσεως τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν ἀφει-
ροῦμεθα εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν ἁγίου θεοδώρου τῶν
ερεμῆτον· τοῦ ἡμετέρου χωραφίου τοῦ ὄντα εἰς τὸν τρι-
μεινον τοποῦ ἁγίου θεοδώρου ὅπερ ὑπάρχει ἀπὸ τῶν
ἡμῶν ἐκ τοῦ γαλλεῖου· συνορῆται δὲ κατὰ μὲν ἀνὰ-
τολάς· χωραφίον τῆς κυρας ἀδελήτης ὅπερ ἔχει ἀπὸ
ριον ἐκ τοῦ μὴ χρίζης· καὶ δύσεως· χωραφίον τῶν
παίδων ἀδονῆτοι· καὶ ἄρκτου· χωραφίον μαλγερίου
υἱοῦ γουλιέλμου κουνουσταύλου· καὶ μεσημβρίας τῶ
χωραφίον τῆς ἡριμένης μονῆς ἁγίου θεοδώρου καὶ συν-
κλητῆ. τοῦτο δὲ τὸ προῆρημενον χωράφιον· ἀφιερῶ-
σαμεν αὐτῷ ἡμεῖς οἱ προγραφέντες εἰς τὴν ἡριμένην
μόνην ἁγίου θεοδώρου ὡς προέβημεν· τοῦ ἔχην αὐτὸ
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἀπαντας χρόνους μέχρι
τελευτῶν αἰώνων εἰς παντελῆ δεσποτίαν καὶ κυριο-
τητα· μὴ ἐνοχλουμένη· εἰς αὐτὸ ὑπο τινος· μητε-
παρ ἡμῶν μητε παρὰ τῶν ἡμετέρων κληρονομῶν καὶ

† Signum manus Simeonae uxoris ipsius. Quo-
niam persuasum habemus res Deo sacrisque aedibus
dicatas quid divinum esse, et animarum utilitatem
parere, nos suprascripti mente repetentes verba
sacrarum litterarum: Domine dilexi decorem domus
tuae, et tabernacula gloriae tuae; et: Sanctifica diligen-
tes decorem domus tuae; ideo et pro spiritali salute
nostrorum parentum, et pro redemptione ac remissione
peccatorum nostrorum, donamus venerabilissimo
templo sancti Theodori Eremitarum praedium no-
strum positum in dicto loco sancti Theodori, quod
est aporium nobis traditum a Galliano. Ita autem
circumscribitur: ab oriente extat praedium domi-
nae Adelasiae, quod habet in aporium a Michrizi;
ab occidente praedium filiorum Adonisi; a septen-
trione praedium Malgerii filii Gulielmi Comestabuli;
et a meridie praedium dicti monasterii sancti Theodori;
atque clauditur. Hoc itaque praedictum praedium nos
memorati donamus dicto monasterio sancti Theodori,
prout antea diximus, ut ipsum habeat amodo
et in omne aevum, usque ad finem seculorum, in
integrali dominio et possessione, neque molestia ipsi
ab aliquo inferatur, neque a nobis, neque a nostris

διδάσκων. ἡ δὲ τῆς τοῦτω βουληθῆ ἐποιχειρηται
μὴ εἰσακουέστω ἀλλὰ μάλλον ἀραις υποβληθῆσεται
ταῖς ἐκ τῶν τῆς ἀγίας Θεοφύλων πατρῶν καὶ τα
ἐξῆς. ἡ δὲ οὕτω μειέτω ἡ αὐτὴ ἀφείρῃσι στερεὰ καὶ
ἀπαρσάλευτος μέχρι τετριχτῶν αἰῶνων ἐν παροῦσι
μαρτυρῶν.

† ροβέρτος τοῦ ἀλεξάνδρου μαρτυρῶν υπεγραφα
τον σταυρον. † κυρος νικολαος κρητῆς μαρτυρῶν
υπεγραφα τον σταυρον. † ἰωσφρὶς καμπερρουνος μαρ
τυρῶν υπεγραφα τον σταυρον. † γουλιελμος λουπού
νος μαρτυρῶν υπεγραφα τον σταυρον. † ὁ μεσινὸς
ιωαννης καὶ ὁ κώτος τοῦ δικαίου μαρτυρες. † ἰωαννης
γαμβρος ἀδονησι μαρτυρῶν υπεγραφα τον σταυρον. †
πρεσβυτερος λεων δηπλομουίνης καὶ κανόνικος μαρ
τυρῶν υπεγραφα τον σταυρον. † σινατέρος υἱὸς πρε
σβυτέρου οἰνόμου καὶ πρωτοπαπα σημέρου μαρτυρῶν
υπεγραφα οικεία χειρῇ.

† εγγραφη χειρὶ Θεοδώρου ἱερέως καὶ πρωτοπαπα
σημέρου εἰς 543 ἰνδικτιωνι α'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n. 130.)

heredibus et successoribus. Si quis autem haec in
vadere praesumat, ne exaudiat, quin maledictio
nibus subiiciatur tercentorum octo et decem sancto
rum divinorumque Patrum, et cetera. Et nihilomi
nus maneat haec donatio firma atque immutabilis
usque ad finem seculorum. Coram testibus.

† Robertus de Alexandro testis crucem subscripsi.
† Dominus Nicolaus iudex testis crucem subscripsi.
† Iosfredus Camperrunus testis crucem subscripsi.
† Gulielmus Lupunus testis crucem subscripsi. †
Ioannes Mesinus et Cotus de Iusto testes. † Ioannes
gener Adonisi testis crucem subscripsi. † Presbyter
Leo Diplomunnes canonicus crucem subscripsi. † Si
naterus filius presbyteri Oenomi et protopapa Simeri,
testis subscripsi propria manu.

† Scriptum manu Theodori presbyteri et proto
papae Simeri anno 6736, indictione I.

CCLXXI.

1228 — Mense Novembri — Indict. II — Tarenti.

*Ioannes filius Constantini Medici pollicetur se quotannis soluturum ecclesiae S. Petri Imperialis tres ceras
libras pro vineis quas in emphyteusim acceperat.*

† σίγνον χειρὸς ἰωάννου υἱοῦ κωνσταντίνου ἱατροῦ.
Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος ὁ προγεγραμμένος ἰωάννης ὁ τὸν τίμιον καὶ
ζωοποιὸν σταυρον ἄνευ τοῦ ὀνόματος οἰκειωχείρως
προτάξας. τὸ παρὸν τῆς ἀσφαλείας ἐγγράφον πρὸς
σὲ οὐρανόθεν εὐλαβῇ προεστῶτα τῆς ἐκκλησίας τοῦ
ἁγίου τοῦ βασιλικοῦ πέτρου καὶ πρὸς ἅπαν τὸ μέρος
τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας, οὕτως ἐδελουσίως ὑπεκτίθη
μι. Ἐπεὶ περ σύ μοι παρέδωκας τέσσαρα ἀμπελότοπα
τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου πέτρου τοῦ βασιλικοῦ ἧα
ἐμφυτεύσω ἐν αὐτοῖς ἀμπέλια καὶ κατέτος δώσω
ὑμῖν λίτρας κηρίου τρεῖς ἐν τῇ ἐορτῇ τοῦ ἁγίου
πέτρου ὡς περιέχει τὸ ἐγγράφον τὸ ἐκτεθέν μοι παρὰ
σοῦ τούτου χάριν ἀνεφώνησά σοι καὶ ἡσφαλίσθη
πρὸς σὲ καὶ τὸ μέρος τῆς ἐκκλησίας ὡς εἶπερ ἐγὼ ἡ
κληρονόμοι μου μὴ διελθώμεν ὑμῖν δοῦναι ὡς εἴρηται
κατ' ἔτος τὰς τρεῖς λίτρας τοῦ κηρίου, ἵνα τῷ μέρει

† Signum manus Ioannis filii Constantini Medici.
† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Suprascriptus Ioannes, qui venerandam et vivificam
crucem propria manu sine nomine praefixi, praesens
securitatis instrumentum tibi Ursinaldo, pio praefecto
ecclesiae sancti Petri Imperialis, et omni parti an
tedictae ecclesiae, ita mea sponte condo. Quoniam
mihi tradidisti quatuor praedia vinealia ad ecclesiam
sancti Petri Imperialis spectantia, ut inibi vites se
rerem, et quotannis vobis traderem libras tres cerae
in festo S. Petri, sicut continet instrumentum, quod
idcirco mihi fecisti; ideo declaravi et confirmavi
tibi et parti ecclesiae meae et heredes meos, si no
luerimus quotannis dare dietas tres libras cerae, ut

σου νομίματα ρηγάτα δέκα καταβάλωμεν, καὶ ἄλλα
ποσαῦτα τῷ δημοσίῳ. Φυλάττοντες μετὰ ταῦτα τὸ
παρόν ἔγγραφον ὄχυρόν εἰς αἰὲ ὅπερ ἔγγραφη ἀξιῶσαι
ἐμῇ χειρὶ· γεντιλίου ἱερέως υἱοῦ νῆκωλου βασιλικοῦ
ταβουλαρίου τάραντου μηνὶ νοεμβρίῳ, Ἰνδικτιωνος
β' ἔτους 'ςψλζ' παρουσία μαρτύρων.

† Leo Sire Guinisi filius.

† Iaspidus filius Iudicis Alexandri.

† Ego Paganus Malignus.

(Ex originali membrana Archivi Casinensis — n.º 32.)

conventum est, soluturos parti tuae decem regales
nummos, totidemque Fisco, observantes postea
praesens instrumentum firmum in perpetuum; quod
scriptum est rogatu meo, manu Gentilis sacerdotis
filii Nicolai imperialis tabularii Tarenti, mense no-
vembri, indictione II, anno 6737, coram testibus.

CCLXXXII.

1228 — Indict. II — Simeri.

*Adelasia filia Gulielmi Grandi donat monasterio sancti Theodori praedium situm in tenimento
eiusdem monasterii.*

† σίγνον χειρὸς κυρὰς ἀδελυτζίης θυγατρὸς γου-
λιέλμου γράνδου. ἐγὼ ἡ πρωγραφισα ἀδελήτσια ἡ
το σίγνον τοῦ τιμίου σταυροῦ οἰκεία μου χειρὶ ἀνω-
τερῶ χαράξας. Φένωμαι στέργοντα καὶ ἐπιδιδόντα·
εἰς τὴν πάνσεπτον μονὴν αἰγίου θεοδώρου τὴν αὔσαν
εἰς τὴν κρατησιν σήμερον μετόχιον δὲ ἔτα αἰγίου στε-
φάνου τοῦ βόσκου. το ἡμετέρον χωραφίον το οντα
καὶ διαχειμεινον ἔδον τῆς διακρατησεως τῆς ἡμετέρας
μονῆς αἰγίου θεοδώρου ὅπερ ἔχω εἰς ἀπόριον ἐκ τοῦ
μήχριξῃ υπαρχῇ κατα σποραν σιταρίου ρουβου ἀ' σιν-
ορητε δὲ. κατα μεν ανατολῆς καὶ δύσεως καὶ ἀρκτρον·
τα χωραφία τῆς ἡμετέρας μονῆς· καὶ μεσημβρίας το
χωραφίον τοῦ ἀπεχωμεινοῦ λεοντος γεντζάνου· καὶ
σινκλῆ. τοῦτω δὲ το προρηθεν χωραφίον δέδωκα
αὐτὸ εἰς τὴν ἡμετέραν μονὴν ὑπὲρ ψυχῆς σοτηρίας
τῶν ἡμετέρων γοναίων καὶ ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως
τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν. ἔχην δὲ ἡ αὐτῇ μονῇ το
αὐτὸν χωραφίον ἀπο τοῦ νῦν καὶ εἰς το διηνεχές· μὴ
ἐνοχλούμενος εἰς αὐτὸν ὑπὸ τινος· μήτε παρ ἐμοῦ· μή-
ται παρὰ τῶν ἐμῶν κληρονόμων καὶ διαδοχῶν· ἡ δὲ
τῆς βουληθῆ ἐπιχειρησῇ πρὸς νοσφησμένων ἀδικειῶν ἐκ
τῶν τοῦ θεοῦ χειρῶν ἀφαρπασαὶ βουλόμενος· ὅστις
τούτο ἐπιχειρήσει· μὴ εἰσακουέστω· ἀλλὰ μάλλον
ἔστω ἐπάρατος παρὰ κυρίου θεοῦ πάντοκρατορος καὶ
τῶν τιτῶν αἰγίων θεοφορῶν πατρῶν καὶ τα ἐξῆς καὶ
ἡδ. οὕτω μείτω ἡ αὐτῇ ἀφῆρως στερρὰ καὶ ἀπα-

† Signum manus dominae Adelasiae filiae Gulielmi
Grandi. Ego suprascripta Adelasia, quae signum ho-
norabilis crucis propria mea manu supra exaravi,
trado et confirmo venerabili monasterio Sancti Theo-
dori, quod situm est in pertinentiis Simeri et est
obedientia sancti Stephani de Nemore, praedium
meum positum et situm in tenimento dicti monasterii
sancti Theodori, quod in aporium habeo a Michri-
zi; est vero capax sationis unius rubi frumenti;
et hos habet fines: ab oriente, occidente et septen-
trione praedia dicti monasterii, et a meridie praedium
defuncti Leonis Genzani, et clauditur. Hoc autem
memoratum praedium donavi dicto monasterio pro
spirituali salute nostrorum parentum, et pro redem-
ptione et remissione nostrorum peccatorum; et ipsum
monasterium habeat idem praedium ab hodierna
die et in perpetuum, neque molestiam a quovis pa-
tiatur, neque a me, neque a meis heredibus et suc-
cessoribus. Quicumque autem tentaverit per iniustam
usurpationem illud a Dei manibus eripere, ne exau-
diatur, quin immo anathema sortiatur a domino Deo
omnipotente, et tercentis octo ac decem sanctis divinis
patribus, et cetera; et nihilominus maneat haec do-

ρασάλευτος μέχρι τεματων αιώων εν παρυσια μαρτυρων.

† Θωμάς μανεσκαλκος μαρτυρώ. † ιωαννης Φαβάρας μαρτυρώ. † πρεσβυτερος λεων κανόνικος του σταυρου μαρτυρώ. † γρηγόριος προτόνης μαρτυρω. † νικολαος λιούλος μαρτυρώ.

† εγραφη χειρί Θεοδώρου ἱερέως και πρωτοπαπα σιμερου ετει ςψλς' ἰνδικτιωνι β'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 131.)

natio firma et inconcussa usque ad finem seculorum. Coram testibus.

† Thomas Manescalcus testor. † Ioannes Fabaras testor. † Presbyter Leo canonicus de Cruce testor. † Gricelus Crotonis testor. † Nicolaus Liulus testor.

† Scriptum manu Theodori presbyteri et protopapae Simeri anno 6736, indictione II.

CCLXXXIII.

1229 — Mense Maio — Indict. II.

Nicolaus Magidiota et Theodorus eius consobrinus donant monasterio S. Ioannis de Flore tres vineas sitas apud flumen Netum, ad rivum S. Orontii, et in valle Buthnisiadorum.

† σίγνον χειρὸς νικολάου ὁ το ἐπίνιον μαγιδιότης
† σίγνον χειρὸν Θεοδώρου ἀνεψίου νικολάου εκ του
αυτου γένους.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρος και του υιοῦ και του
αγίου πνευματος· αἰμῆς οἱ προγραφευτες ὅ τε νικό-
λαος και Θεόδωρος· οἱ τα σιγνα των τιμίων και
ζωόπιων σταυρων ἰδιόχειρὸς γράψαντες ἐκοῦσία ἡμῶν
γνώμη και αὐτῶν προέρετω βουλῇ· μάλλον αιολαμι-
βάτωμεν πάσαν ὀχλῆσιν ἀδελφῶν ἰδίον κληρονόμων
και συνκληρονόμων· τιθάμεθα και ποιῶμεν τὴν πα-
ροῦσαν ἔγγραφον ἀφίερωσιν· ἀπλὴν εὐχάριστον ἀμε-
τάτρευτον και ἀμεταμέλιτον· χωρὶς δολου η ρα-
διουργίας λαβῶντες οὖν κατὰ νοῦν· τῇ μικρὸν δόρον
δουναι τῷ Θεῷ ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν
τῶν ἐμῶν γονέων και ἡμῶν τῶν ἀμαρτολῶν· διῶ
ἀμπέλιον και χωραφίον κτώμεθα και δεσπόζωμεν
ἐκ γωνικῆς ἡμῶν κληρονομίας εἰς το ἐκεῖδε μέρος πο-
ταμοῦ ἰέτου· εἰς τὴν ριάνην τὴν λεγωμένην τοῦ αγίου
αργύριου ὅπερ ἔσχειν ἀγῶρὰν ὁ ἐμὸς πάππος κυρος
ἀλεξάνδρος ρούτταρις παρα ἐκίνου ἀπιχωμένου βασι-
λειου καρδοπατου και τῆς αὐτοῦ συμβίου ἡρήνης και
τῶν αὐτῶν τέκνων· και ἕτερον ἀμπέλιον ὅπερ ἔσχειν
αγῶρὰν ὁ ἐμὸς πατηρ ἐμοῦ νικολάου ιωαννης μαγι-
διότης παρὰ ιωαννου κονδομιχανου και τῶν τέκνων
αὐτοῦ εἰς τὴν βαθειαν ἢ λεγωμένην βουδνητιάδων
ὁμοιος και ἕτερον ἀμπέλιον ὅπερ και αὐτῶν ἔσχειν
ἀγῶρὰν ὁ αὐτός· ἐμὸς πατηρ εἰς τὴν αὐτὴν βαθεῖαν
παρα ἀχιλλεία κονδομιχανον και τῶν αὐτοῦ τέκνων·

† Signum manus Nicolai cognomento Magidiotae.

† Signum manus Theodori consobrini Nicolai ex eadem familia.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Nos suprascripti Nicolaus et Theodorus, qui signa honorandae ac vivificae crucis propria manu scripsimus, nostra voluntaria sententia et spontaneo consilio, quin immo in nos suscipientes omnem molestiam fratrum, propinquorum, heredum et coheredum, condimus et facimus praesens oblationis instrumentum simplex, gratum, inviolabile et immutabile sine dolo vel fraude. Cogitantes igitur aliquod parvum donum pro spirituali salute animarum parentum meorum ac nostri peccatorum Deo offerre, cum ex paterna nostra hereditate vineam et praedium possideamus et habeamus sita apud flumen Netum ad rivum dictum S. Orontii, quae emit avus meus dominus Alexander Ruttaris a demortuo Basilio Cardopato et eius uxore Irene, eorumque filiis; nec non alteram vineam quam emit pater mei Nicolai Ioannes Magidiota a Ioanne Condomichano eiusque filiis ad vallem dictam Buthnisiadorum, item et alteram vineam quam et emit idem pater meus in eadem valle ab Achille Condomichano eiusque filiis;

ταυτα ὧν τα δῖλῳθεντα ἀμπέλια τὰ προνόμα-
σθέντα διὰ το τοῦ καίρου ἀναμάλου εἰς ἐρήμοσιν κα-
τήλξαν καὶ ὑπαρχουσι ἐξαμπέλια· ὅθεν βουλή ἡμῶν
καλὴ καὶ ἡδίοι μη βιαζόμενοι παρὰ τινος· ἀφιερούμεν
αὐτὰ καὶ ἀφαινεζόμεθα εἰς τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ
χιούρε εἰς τὸν ἅγιον καὶ ἀπόστολον εὐαγγελιστὴν
ιωάννην τὸν θεόλογον καὶ εἰς σὲ τὸν τιμιότατον κα-
θηγούμενον κύρον ματθαιον καὶ εἰς τοὺς ἐνχωριούς
ἐκῆστε ἀδελφούς· καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἀγωρέων πρα-
τιρίων χαρτίων τῶν παλαιῶν ὃν ἐπὶ χεῖρας πρὸς σὲ
τὸν τιμιότατον πρεσβύτερον πέτρον ἀποδωσαμεν· εἴτι
χαρτια τέσσαρα παλαιὰ τούτων χάριν ἡμῶν ἐπρο-
σποήσαμεν τοῦ εγγραφον ἐκδέσθαι ἐν ταύτῃ τοῦ ὑπερ-
εἰχέσθαι μας ἐν τῆς θείois καὶ ἱεροῖς διπτύχοις· τοῦ
εἶναι αὐτὰ ἡ ἀγία τοῦ θεοῦ μονὴ ἀπο τοῦ νῦν καὶ εἰς
τοὺς ἐξῆς ἅπαντας χρόνους ἐπιεξουσῖος καὶ αὐθεντικῶς
ποιῆν ἀπ αὐτῶν εἰ τι ἀρεστόν ὑπάρχει μη ἐναντιου-
μένη παρὰ τινος· εἰ δὲ τῆς ποτέ κερῶ ἡ χρόνῳ βου-
λυθῇ ἀνατρεύσει τὴν παρ ἡμῶν καλοδελην ἀφίερωσιν
μη ἡσυχουέστω ἀλλ ἡται ἐπάρωτον παρὰ πατρος
κυρίου θεοῦ παντοκράτορος· τῶν τῆς ἁγίων θεόφο-
ρων πατρῶν το ἀναθέματι καθηγοβληθείσονται· ἡ
δὲ καὶ ἡμῶς μεταμέλοισι θελήσωμεν γενέσθαι ἦνε μας
ἐν τῆς αὐτῆς ἐπιτημένους· οὐ μὴν τοῦτο ἀλλὰ καὶ
ζημίαν ὑποστήναι μας διμωσιακὴν ριγατῶς λς· καὶ
ἡθ οὕτω μένη στερεὰ καὶ ἀπαρσάλευτος μέχρι τερ-
ματος αἰώνων· ἡν ἐπίησαμεν ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς βασι-
λείας φρεδουρήκου τοῦ ὑπερλαμπροῦ βασιλέως καὶ
αὐθεντοῦ ἡμῶν χειρῇ στεφάνου ἱερέως καὶ μεγάλου
πρωτοπάπα· ἐκ προσταγματος τοῦ ἁγιοτάτου μη-
τροπολίτου καὶ δεσποτοῦ ἡμῶν κυροῦ διογυσίου· μακίῳ
μηνι ἡδικτιωνος β· ἔτους 573· παρουσία μαρτυ-
ρων.

† νικόλαος μαυρολέων καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐξου-
σιαστῆς ὑπέγραψα δια τοῦ σταυροῦ †

† βαρδωλομαῖος κοῦμερκος ὑπεγράψα.

† ἰωάννης ο εὐτελής διακονος καὶ δευτερεβον ο μαν-
δilos ὑπεγράψα.

† μιχαὴλ μαρτέλλος μαρτυρ ὑπεγράψα δια τοῦ
σταυροῦ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 132.)

has igitur dictas vineas superius nominatas, quia
multis abhinc annis desertae fuerunt et sunt, no-
stro bono et proprio consilio, non ab aliquo coacti, of-
ferimus et consecramus venerabili monasterio de Flo-
re, sancto et apostolo Evangelistae Ioanni Theologo
et tibi honorabilissimo praeposito domino Matthaeo,
fratribusque ibidem inhabitantibus, una cum antiquis
emptionum instrumentis, quae in manus tui hono-
rabilissimi presbyteri Petri dedimus, videlicet qua-
tuor vetera instrumenta. Quamobrem nos in hoc
scripto statuendum curavimus, ut oretis pro no-
bis in divinis et sacris diptychis, et eas (vineas) ha-
beat sanctum Dei monasterium a praesenti die et
in omne aevum cum facultate et potestate facienda
de eis quicquid (sibi) placuerit, nullo adversante.
Si quis autem aliqua occasione vel tempore volue-
rit subvertere hanc a nobis bona voluntate factam
donationem, ne exaudiat, sed maledictus sit a Patre
Domino Deo omnipotente, et tercentorum octo et
decem sanctorum divinatorum Patrum anathemate
feriatur. Quod si nosmetipsi consilium mutare vo-
luerimus, eodem modo puniamur non solum, sed
etiam mulctemur Fisco regalibus sex et trigin-
ta. Et ita deinceps firma et stabilis maneat us-
que ad finem seculorum (haec donatio) quam feci-
mus sub pio imperio Friderici perillustris Impera-
toris et domini nostri, manu Stephani presbyteri et
magni protopapae, ex mandato sanctissimi Metropo-
litae et Domini nostri domini Dionysii, mense maio,
indictione II, anno 6737, coram testibus.

† Nicolaus Mauroleo et pro tempore Baiulus sub-
scripsi per crucem.

† Bartholomaeus Cumericus subscripsi.

† Ioannes humilis diaconus et secundicerius Man-
dilos subscripsi.

† Michael Martellus testis subscripsi per cru-
cem.

CCLXXXIV.

1232 — Mense Iulio 22 — Indict. V — Seminarae.

Ioannes Agellitanus se ipsum et bona sua dicat monasterio S. Stephani de Nemore.

† σίγον χειρος Ιωάννου τὸ ἐπινόμια ἀγγελιτάνου.
Ἐπιθεῖπερ ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς, οἱ θεῶτατοι καὶ
Φιλανθρωπεῖς νόμοι, καὶ οἱ ἱερῆ κανῶνες, τοὺς θεῶς
καὶ εὐαγῆς οἴκους, ἐξέστησαν καὶ διόρησαντο, ὡς
θεῶν ἀληθῆς καὶ εὐάρεστον τῷ θεῷ τουτο τυγχᾶ-
νοντα, ἵνα πᾶσι τοῖς φιλοθέοις, τοῖς ἐν αὐτοῖς τοῖς
θεῶς οἴκοις ἐκτετηθεμένοις, ἔσονται λυμὴν ἀχίμα-
στος, καὶ σωτηρία ψυχῆς τε καὶ σώματος, τουτου
χάριν ἐγὼ γὰρ ὁ προγραφῆς Ιωάννης ἀγγελιτάνος, ὁ
τὸ σίγον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶ σταυροῦ εἰδιω-
χειρος ποιῆσας ἐν τῷδε τῷ ὄφει, εἰβουλῆθην καλὴν
βουλὴν καὶ πιστὴν, ὡς ἐξ ὅλης τῆς ἡμῶν ψυχῆς καὶ
δια μέσης τῆς καρδίας ὑψαμένην, τοῦ ἑαυτοῦ ἀπὸ
τοῦ νῦν ψυχῆ τε καὶ σώματι, δωρήσασθαι με καὶ
ἀφείρουσθαι με εἰς ἀδελφόν, συν τῆς ἡμῶν ὑποστα-
τικῆς περιουσίας, ἡγουν οἶκον καὶ χωρᾶφια, τοῖς
κατωτέρως λεχθησομένοις καὶ διόρησμένοις, πρὸς τὸν
πάσιςπτον καὶ θεῶν νόον τοῦ αγίου πρωτομάρτυρος
καὶ πρωτοδιάκονου στεφάνου τῶν ἐρεμίτων, ὑπερ λύ-
τρου καὶ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν τῶν ἡμῶν προγόνων καὶ
ἐμοῦ, τοῦ ἔσεσθαι με εἰς ἀδελφόν κατὰ τὸν ὥρον καὶ
τύπον καὶ κανῶνες τοῦ αὐτοῦ θεῶν νοῦ, σωζομένου
τούτου, τοῦ ἔχειν ἡ αὐτῇ ἀγίᾳ μονῇ ἀπο τῆς σή-
μερον ἡμέραν καὶ ὥραν, αὐτὰ τὰ ἡμᾶ ὑποστατικὰ
πράγματα ἅπερ κατωτέρως λεχθησονται, εἰς εἰκὴν
ἐξουσίαν καὶ αἰώνιαν κρᾶττησιν καὶ δεσποσίαν, ποιῶν
αὐτὰ εἴπι καὶ βουλονται οἱ ἐν αὐτῇ τῇ αγίᾳ μονῇ
οἰκούντες ἀδελφοί, ὡς τὸ κύριος καὶ τὴν ἐξουσίαν
παρ' ἐμοῦ εἰλυφώτες, καὶ ἵνα ἐν ὅλῃ τῇ ἡμῶν ζωῇ,
δια τὸ ἡμᾶ πλῆστα γεγηρακῶς καὶ ἀνίσχυρον ὄντα με
τοῦ καθ' ἑξῆς εἶναι ἐν αὐτῷ τῷ ἡμῶν οἴκῳ χάριν ἐλεείμο-
σύνης ὡς ἀδελφός τῆς αὐτῆς αγίας μονῆς, καὶ ἐξοῦ
ἐστὶν τὰ ἡμᾶ κυνητὰ πράγματα τοῦ ἔχειν με αὐτὰ
ποιῶν αὐτὰ καὶ βούλωμι, καὶ ἔχειν με ὁμοίως τὴν
συεισφορὰν τῶν αὐτῶν χωραφίων ὅπερ ἐδωρησάμην
εἰς τὸν αὐτὸν θεῶν νόον πρὸς ἡμῶν διείκτῃσιν, καὶ ἵνα
ὀφίλωσιν οἱ ἀδελφοί ἐν τῇ ἡμῶν τελευτῇ κηδεύειν με
ὡς πρεπὸν ἐστὶν, καὶ οὕτως μένῃ αὐτὰ τὰ ἡμᾶ
πράγματα αἰώνιως εἰς τὴν αὐτὴν αγίαν μονὴν καὶ

† Signum manus Ioannis cognominati Agellitani.
Cum antiquitus et ab initio sanctissimae et piis-
simae leges et sacri canones sanxerint atque statuerint
sanctas et sacras domos esse opus divinum, verum
Deoque acceptum, ut omnibus Christifidelibus
ipsas sacras aedes inhabitantibus essent tranquil-
litatis portus, et salus tum animae, tum cor-
poris, propterea ego suprascriptus Ioannes Agel-
litanus, qui signum honorabilis et vivificae crucis
propria manu exaravi in hoc instrumento, decrevi
bona et fideli voluntate prodeunte e toto meo animo
et imo corde, meipsum donare et dicare ab hodie-
na die animo et corpore ut fratrem cum omnibus meis
bonis, id est domo et praediis inferius denotandis
atque describendis, venerabili et sacro templo sancti
Protomartyris et Protodiaconi Stephani Eremitarum,
pro redemptione et remissione peccatorum Maiorum
meorum et mei, ut sim ipse frater iuxta regulam,
institutum et canones ipsius sancti templi, et hoc pa-
cto, ut memoratum sanctum monasterium habeat ab
hodierna die et hora ipsa mea bona, quae infra di-
centur, in sua potestate ac perpetuo dominio et pos-
sessione, et faciat de iis quidquid voluerint fratres
in eodem sancto monasterio degentes, qui ius et au-
ctoritatem a me acceperunt, et ut tota mea vita, cum
imbecilli et devexa in senium aetate sim, vivam in
memorata mea domo pro eleemosyna ut frater eius-
dem sancti monasterii; et cum praeterea ego possi-
deam bona mobilia, potestas mihi sit faciendi de iis
quidquid voluero, et insuper conferatur mihi ad-
ministratio eorumdem praediorum, quae memorato
sancto templo donavi, et fratres in obitu meo fu-
nus mihi parare debeant, prout decet. His igitur con-
ditionibus in perpetuum remaneant ipsa mea bona

πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ οἰκοῦντας ἀδελφοὺς ὡς εἴρηται , καὶ ἡ μὲν τυχὸν ἀπὸ τοῦ νῦν θελήσωσι, οἱ ἀδελφοὶ ἀνακινήσει τὸν αὐτὸν οἶκον καὶ ποιήσιν τὴν ἀγαθοεργίαν, ἢ τὰ χωραφία φυτεύειν αὐτὰ ἀμπέλων, ἢ ἔχουσιν τοιοῦτο ἐξουσίαν ποιῆν ὡς εἶχον αὐτῶν πραγμα καὶ δεσποτία, καὶ οἰδεμίαν συνεισφοράν οὐ θελω τοῦ ἔχειν με ἀπο τῶν χωραφίων, ἡ μὲ τοῦ καθ' ἐξέσθαι καὶ μένῃ ἐν τῷ οἴκῳ χάριν ἐλεημοσύνης, τὰ δὲ πρᾶγματα εἰσὶν ταῦτα, ἡγουν ὁ οἶκος ὅπερ ἔχω εἰς χώραν σεμιναρίου, ἐκ πατρικῆς μου κληρονομίας ἀμα συν τοῦ ἐκείσε κυπουργίου καὶ προαύλιου, κατὰ καὶ περιόριζονται, ἀπὸ μὲν ἀνατολῆς, τὸ χωραφίον λέοντος υἱοῦ μεσίτκλου, δῦσεως ἡ οδός, ἀκτρον, τὸ στενὸν στρατον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀπιχομένου λέοντος κουραδου, καὶ ὁ οἶκος ἰωάννου γουδιλή, μεσυμβρίας, ὁ οἶκος λέοντος κητζήνι καὶ ἐμοῦ ἀνεψιοῦ, καὶ ὁ οἶκος ἰωάννου κασῆρι καὶ ὁ κατὰ καιρον ξυρορῦαζ, τὰ δὲ χωράφια ἅπερ ἔδωρησάμιν ὡς εἴρηται, εἰσὶν πετρία τρεῖς καὶ αὐτὰ ὑπάρχουσιν εἰς τὸ γαγιαῖον, τὸ ἐν πετρίῃ ἐκ τούτων, ὑπάρχει πλησιον τῶν χωραφίων τῆς ἀγκουῆσας πρεσβυτερου γρηγορίου λογαρά. καὶ πλησιον χωραφίου πυρρογενι, καὶ πλησιον τῆς οδοῦ, τὸ δὲ ἕτερον χωραφίον ὑπάρχει πλησιον τῆς πυγῆς γαγιανοῦ, καὶ πλησιον χωραφίων λήβερι, καὶ πλησιον χωραφίων μεσίτκληχου, τὸ δὲ ἕτερον χωραφίον ὑπάρχει εἰς τὸ κλήσμαν τὸ λεγόμενον τοῦ σηλεβέστρου, ἡγουν τα δύο μεροὶ παντός τοῦ αὐτοῦ κλήσματος, ἀπὸ τε χωραφίων καὶ εἰμεροδενδρίων, καὶ αὐτὰ ὑπάρχει πλησιον τοῦ ἀμπέλου πλουτίνου, καὶ πλησιον χωραφίων κυρου ἰωάννου κυρου χοῦ, καὶ πλησιον τοῦ χωραφίου τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ θεολόγου, ταῦτα τὰ πρᾶγματα ἔδωρησάμιν καὶ ἀφιερωσάμιν εἰς τὸν αὐτὸν θεῖον ναὸν τοῦ ἁγίου στεφανου τῶν ἐρεμίτων, τοῦ ἔχειν αὐτὰ ἡ αὐτῇ αγία μονὴ καὶ οἱ ἐν αὐτῇ οἰκούντες ἀδελφοὶ καὶ οἱ μελλοντες ἔσεσθαι εἰς αἰώνιαν κράτησιν καὶ κυριότητα ποιῆν αὐτὰ εἴτι καὶ βούλονται πρὸς ὀφέλιαν τῆς αὐτῆς αγίας μονῆς, καὶ ἡ μὲν τυχὸν τινὶ καιρῷ βουληθῶ ἐγὼ μετ' ἀμελος γενεσθαι ἐκ ταύτης τῆς ἀδελφότητος καὶ τῆς δωρικῆς ταύτης εἰς μετ' ἀστρεψιν τῶν αὐτῶν πραγμάτων, ἵνα σχῶ τὸ ἀνάδεμα τῷ δωδεῖν παρὰ τῶν ἁγίων τριακοσίων δεκα ὀκτῶ θεοφόρων πατέρων, καὶ τὴν ἀγχορὴν ἰουδα τοῦ προδωτου, καὶ πάσας ἀράς εἶνε με μετοχον, καὶ ἡμεῖς οἱ ἀδελφοὶ τῆς αὐτῆς αγίας μονῆς, ἔχειν σας ἐξουσίαν, δεσμιζέιν

penes dictum sanctum monasterium, fratresque illud incolentes, ut dictum est. Quod si forte fratres amodo voluerint dictam domum instaurare, et in splendidiorem formam adducere, vel praedia vitibus serere, facultatem habeant hoc peragendi, tamquam propria ipsorum bona et possessiones sint; nullumque redditum percipere volo ex praediis, sed tantum domum incolere, atque inibi pro eleemosyna manere. Possessiones vero hae sunt. Domus quam habeo in civitate Seminariae expaternal mea hereditate simul cum hortu et vestibulo inibi extantibus, ita circumscriptam: ab oriente est praedium Leonis filii Mesicli; ab occidente via; a septentrione vicus, et domus demortui Leonis Curadi, et domus Ioannis Gudili; a meridie domus Leonis Cetzenni mei consobrini; et domus Ioannis Casiri, et pro tempore torrens. Praedia vero quae, ut dictum est, donavimus, sunt tres terrae portiones, quae extant ad Gagianum, quarum una sita est prope praedia de Anguissā (nuncupata) presbyteri Gregorii Logarà, et prope praedium Pyrrhogeni et viam; aliud vero praedium extat prope fontem Gagiani, et praedia Liveri, et praedia Mesiclichi; aliud vero praedium extat ad clausuram dictam de Silvestro, id est duae partes ipsius clausurae, quae constant praediis et arboribus fructiferis, ac positae sunt prope vineam Plutini, et praedium domini Ioannis domini Hugonis filii, et praedium templi sancti Ioannis Theologi. Memorata bona dedi et consecravi ipsi divino templo sancti Stephani Eremitarum, ut ea habeant dictum sanctum monasterium et fratres in ipso habitantes, atque habitaturi, in perpetua possessione et dominio (cum facultate) faciendi de iis quidquid voluerint, pro commodo ipsius sancti monasterii. Et si forte aliqua occasione huiusce sodaliti me participem esse poenituerit, atque praesentem dictorum bonorum donationem infringere voluerit, nanciscar anathema tercentorum octo et decem divinorum Patrum, et laqueum Iudae proditoris, et incurram omnes maledictiones; et vobis fratribus ipsius

με καὶ ἀναθεματίζειν με καὶ ἀφορῆξιν με ἀπο πάσης
 χριστιανώτιτος, ὡς παραβάτις τῶν τοῦ θεοῦ ἐντο-
 λῶν, καὶ εἶθ οὕτως μέγην αὐτᾶ τὰ πραγματά ὡς
 εἴρηνται αἰώνίως εἰς τὴν αὐτὴν ἀγίαν μονὴν, ὅθεν ταῦτα
 πάντα τὰ πράγματα τὰ προλεχθέντα ἀνωτέρως,
 ἔδωσα αὐτᾶ τὰ νῦν εἰς εἰκίαν καὶ αἰώνίαν κρᾶτησιν
 καὶ δεσποτίαν καὶ ἐμφώρεσιν τῆς αὐτῆς ἀγίας μονῆς
 καὶ εἰς σὲ τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ἡγουμένον τῆς αὐτῆς
 ἀγίας μονῆς, κυρον ἀνδρέαν καὶ πρὸς τοὺς συν σοί,
 ἐναρέτους ἀδελφούς, δι οὗ καὶ τὸ παρὸν ἐγγράφον
 ἐποίησα καὶ ἐπέδωκα αὐτὸ πρὸς τὴν αὐτὴν μονὴν
 μεμαρτυρημένοι παρα τῶν κριτῶν χωῖρας σεμιναρίου καὶ
 ἑτερων καλῶν ἀνδρώπων τῆς αὐτῆς, μονῆς μηνὶ
 ἰουλίῳ εἰς τας κβ', ἰνδικτιωνος ε', ἔτει ςψμ'.

† νικόλαος χανδακῆς καὶ κριτῆς σεμιναρίου μαρ-
 τυρ. † νικόλαος υἱὸς γεωργίου σεμιναρίου μαρτυρ. †
 νικόλαος τῆς παλούμβας καὶ κιστελλανὸς σεμιναρίου
 μαρτυρ. † ἰωάννης τοῦ κυροῦ χου καὶ κριτῆς σεμι-
 ναρίου μαρτυρ. † νικόλαος εὐτελῆς νοτάριος υἱὸς βα-
 σιλίου χαλκαίου μαρτυρῶ. † τολομεὺς ἐκ τοῦ κανοιᾶνον
 καὶ κριτῆς σεμιναρίου μαρτυρ. † γούλιέλμος ἀσκέτ-
 τας μαρτυρ. † ἰωάννης τοῦ μοντάλτου μαρτυρ. †
 θεόδωρος τοῦ χρυσαφίου καὶ παρὰ τῆς κραταιᾶς
 κόρτης πούπλικος νοτάριος χωῖρας σεμιναρίου μάρ-
 τυρῶ. † κώνστας καλαβρίτης μαρτυρ. † μανολος
 μαρτυρ. † σέργιος μαλφιδάνος μαρτυρ. † ἀμμιριγος
 μαρτυρ. † ego andrea de canniano testi sum †
 ἐγὼ πέτρος τοῦ νερεοῦ μαρτυρ. † νικόλαος κυροῦ
 βερυτράμου μαρτυρῶν.

† Διοῦ ἐγράφη τὸ παρὸν ἐγγράφον, δια χειρὸς ἐμοῦ
 νικολάου τι ἐπινομία τοῦ γραῖσσο, καὶ παρα τῆς
 βασιλικῆς κόρτης ὄντος νοταρίου πούπλικου χωῖρας
 σεμιναρίου, μηνὶ καὶ ἰνδικτιώνι καὶ ἔτει τοῖς προ-
 γραφῆσι.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 133.)

sancti monasterii potestas sit me anathemate devin-
 ciendi, atque seiungendi a tota Christianorum com-
 munionem, utpote qui violaverim Dei praecepta. Et
 sic maneant semper memoratae possessiones, uti an-
 tdictum est, ipsi sancto monasterio; quare supra-
 dicta omnia bona modo dedi in propriam et perpe-
 tuam possessionem ac dominium et usum eidem san-
 cto monasterio, tibi que pro tempore eius praeposito
 domino Andreae, et fratribus tuis virtute praeditis.
 Quamobrem praesens instrumentum condidi et tra-
 didi dicto monasterio, cum testes interfuissent iudices
 civitatis Seminarae, et alii probi homines ipsius
 monasterii, mense iulio, die XXII, indictione V,
 anno 6740.

† Nicolaus Chandaces iudex Seminarae testis. †
 Nicolaus filius Georgii de Seminara testis. † Nico-
 laus de Palomba castellanus Seminarae testis. † Ioan-
 nes domini Hugonis filius iudex Seminarae testis.
 † Nicolaus humilis notarius filius Basilii Ferrarii
 testis. † Ptolomaeus ex Caniano iudex Seminarae te-
 stis. † Gulielmus Ascettas testis. † Ioannes de Mon-
 talto testis. † Theodorus de Chrysaphio apud po-
 tentem curiam publicus notarius civitatis Seminarae
 testis. † Consta Calabritus testis. † Manolus testis.
 † Sergius Malfitanus testis. † Ammirigus testis. †
 Ego Petrus de Nereo testis. † Nicolaus domini Be-
 ritrami filius testis.

† Scriptum est praesens instrumentum manu mei
 Nicolai cognominati de Grasso, et apud imperialem
 curiam publici notarii civitatis Seminarae, mense,
 indictione et anno supradictis.

1232 — Mense Iulio 26 — Indict. (V) — Nohae.

Presbyter Manasses tradit monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo terram positam in agro Nohae, atque in permutationem accipit praedium situm in loco qui dicitur S. Iulianus Calogherorum.

† σιγνον χειρός του πρεσβυτέρου μανασσή υιος του πρεσβυτέρου συμεών.

Εν ονοματι του πατρος και του υιου και του αγίου πνευματος. ἐγὼ ο προγεγραμμένος πρεσβυτέρου μανασσή ο τον σιγνόν του τιμήου και ζωδοποιού σταυρου ιδίοχειρός ποιήσας τό δὲ ονομα και τη πατρωα επονομια υπο του υφός του νοταριου γραφας φενωμαι ποιουντα· ανταλλαγήν πρός σέ κυρ του δυνου πριόλου της μονής του κυρ ζωσιμου διδωντα εις σέ και τῷ μοναστηρίῳ ενα πετζή του χωραφιου εις διακρτησιν του καστρου νωών εις την τοποθεσίαν του άπποιου· ἡς αλλαγήν περιωχης χωραφιου ἦν ελαυον παρ ημων εις την τοποθεσίαν του αγίου ἰουλιανου τῶν καλογερων· και ποιησω εις σέ τω παρῶν έγγραφον· δια το ἴδιον θελημα του αυθεντου ἡμων κυριου ρικαρδου του κλερομοντε και υιος αυτου βουλοττα και διοριζεται ούτος απο μὲν ανατολων τῷ χωραφιον του ιωαννου πρεσυυτέρου γουληέλμου απο δυσμων τω ξεροποταμόν του μαρκου· απο ακτρου τῷ χωραφιον του ἰδίου αυθεντου ημων· απο μεσιυριας τω ρικακη του μανδικαπουλλη και κλησυν ησινωδω και ἐξώδω αυτου και πάσα δικαίης αὐτή λεγω δὴ πῶς έχω αὐτη τῷ χωραφιον ὅτι έχω αυτο από χαρισιας καθως το χαρτιον δηλῇ λέγω δη του χειν σε αυτο εις την εξουσιαν τῇ αγία εκκλησία απο της σημερον ημερα και ωρας του νῦν· εις το διηνεκές χρόνους και ποιήν των βουλημα ἡμῶν ος τω κυρος και την δεσποτιαν παρ ημῶν ηληφός μὴ κοληρόμενος παρατηρος· εἰαν ελθοι τις ειτε ἐγὼ ἢ τε υιος ημων η διαδόχους ἢ τις εκ τῶν ἡμῶν μερους ἢ αλλος τις ξενου προσωπου του ενοχλῇ ἢ ζητῇ ἢ αγωγην ποιουντα κατα σε ἢ κατὰ των εκκλήον λεγω δὴ του στέγη ἐγὼ και ἡμῶν κληρονομων και διεκδικάν σε απο παντός εναντιουμένου προσωπου ἢ δε και τοῦτο ου ποιησωμαι αλλα προ διαστροφῇ τινα χρησωμεθα ομολογῶ του ηναι ἡμας ζημιουμένον απο του δημοσιου ρηγατας λς· και ειστερον μενετω το παρον ανταλλαγμα τῇ αγία εκκλησία του κυριου ζωσιμου εις αἰῶνα αἰῶνος

† Signum manus presbyteri Manassis filii presbyteri Simeonis.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus presbyter Manasses, qui propria manu signum venerandae et vivificae crucis exaravi, nomen vero et paternum cognomentum manu notarii, hoc permutationis instrumentum facio tibi domino Dino Priori monasterii de Cyr-Zosimo, tradens tibi et monasterio portionem terrae in pertinentia civitatis Nohae in loco, ubi dicitur Appium, et hanc permutans cum tenimento terrae, quam a vobis recepi in loco qui dicitur S. Iulianus Calogherorum. Et facio tibi praesens instrumentum de propria voluntate Domini nostri domini Riccardi de Claromonte eiusque filii Bulottae. Sunt vero eius fines hi: ad orientem terra Joannis filii presbyteri Gulielmi; ad occidentem torrens Marci; ad septentrionem terra Domini nostri; ad meridiem rivus Mandicapulli; et clauditur, cum ingressu et egressu, et cum omnibus iuribus ad eam pertinentibus. Dico autem me habere huiusmodi terram ex donatione, ut ex instrumento patet. Et de supradicta terra potestatem habeat sancta ecclesia a praesenti die et hora in perpetuum faciendi quidquid voluerit, sicut auctoritatem et dominium a nobis recepit, sine cuiusculque personae impedimento. Et si apparens aliquis, sive ego, sive meus filius, vel successor, aut aliquis ex parte mea, aut alia extranea persona, molestiam tibi vel ecclesiae adferre voluerit, aut petere vel movere actionem; obstare debeam ego meique heredes, teque ab omni contraria persona defendere. Et si hoc facere noluerimus, sed contravenire proponamus, poenae nomine solvere debeamus Fisco regales sex et triginta; atque nihilominus praesens permutationis instrumentum maneat deinceps sanctae ecclesiae de

βαιυῶν καὶ στέριον καὶ ἀπαρσάλευτον οὗτος ἱεραφε-
 επι τοῦ εὐσεβοῦς βασιλεὺς ἡμῶν Φουλδερίκος. διὰ χει-
 ρος τοῦ πρεσβυτέρου ἰωάννου οὐ νίσιος τοῦ ἰγουμεῖνου
 οὐ νοτάριος καὶ ταβουλαριος ἀστέως νῶν μηνὶ ἰουλίῳ
 εἰς τὰς κς'. ἡμέρα β'. ἐτους ςψμ'. ἰνδικτιονος δ'. πα-
 ρουσία μαρτυρῶν υπογεγραμμένων.

† κοττοφρέδος κριτῆς νῶν μαρτυρὶς ὑπεγράφη ὑπο
 ἰδίου σταυροῦ.

† κυρ βερναρδος γαβρός τοῦ κυρ ρικάρδου νελλεμε
 μαρτυρὶς ὑπεγράφη ὑπο ἰδίου σταυροῦ.

† βενουτος υἱος πέτρου τῆς ὁρᾶ μαρτυρὶς ὑπέγραψε
 ὑπο ἰδίου σταυροῦ.

† βασιλῖος τοῦ κορατόρα μαρτυρὶς ὑπεγράφη.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 92.)

Cyr-Zosimo ratum, firmum et inconcussum in per-
 petuum. Scriptum sub pio imperio Friderici, manu
 presbyteri Ioannis, consobrini praepositi, notarii et
 tabularii civitatis Nohae, mense iulio, die XXVI,
 feria II, anno 6740, indictione IV, in praesentia
 subscriptorum testium.

† Gothofredus Iudex Nohae testis subscripsi pro-
 pria cruce.

† Dominus Bernardus gener domini Riccardi Bel-
 leme testis propria cruce subscripsi.

† Venutus filius Petri de Hora testis propria
 cruce subscripsi.

† Basilius de Curatore testis subscripsi.

CCLXXXVI.

1232 — Mense Septembri — Indict. VI.

*Gervasius praepositus monasterii S. Nicodemi, Basilius Curator alique in emphyteusim accipiunt praedium
 a monasterio S. Phantini.*

† σίγνον χειρὸς γεφυραίου ἀδελφειοῦ μονῆς τοῦ
 ἁγίου νικοδήμου. † σίγνον χειρὸς βασιλείου υἱοῦ γεωρ-
 γίου τοῦ κορατόρος. † σίγνον χειρὸς περεγρίνου ἀδελ-
 φοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς πέτρου υἱοῦ μιχαήλ τοῦ
 γεωργίου. † σίγνον χειρὸς λέοντος υἱοῦ παπα πέτρου
 μυλωνά. οἱ τὰ σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ οἰκοι-
 οχείως προτάξαντες. ὁμοθυμαδὸν καὶ μετὰ Φωνῆ ὁμο-
 λογοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου ἐγγράφου ὅτι
 κατὰ τὸν παρόντα Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ε' ἰνδικτιώ-
 νος τοῦ ςψμ' ἐτους. ἤλθομεν πρὸς τὴν ἁγίαν μονὴν
 τοῦ ἁγίου Φαντίνου, καὶ αἰτήθημεν τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ
 ἐκκλησίᾳ καὶ σοὶ τῷ ἐσιοτάτῳ ἀδελφῷ βαρθολομαίῳ
 καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τὰ δεύτερα τοῦ μεσστήριου κε-
 λαραρίου τῆς μεγάλης μονῆς ἁγίου στεφάνου φέρον-
 τος. ὅπως ἡμῖν ἐκ τῶν ἐλαίων ὧν κατέχομεν παρὰ
 τῆς ἐκκλησίας σας νεοστοὶ ποιήσης ἐμψυτευτὴν ἐγ-
 γραφον. σοὶ δὲ καλῶς σου ἔχοντας τὴν ἡμετέραν αἰ-
 τησίην μὴ παρίδων, ἀλλὰ δεχόμενος. ἀπεδώκας εἰς
 ἡμᾶς διὰ ἐγγράφου συστατικοῦ τὸν αὐτὸν τύπον
 καὶ ἐλαίας. καὶ περιορίσας καὶ σημειώσας τὸν τύπον
 κατὰ τὴν περιοχὴν τοῦ λιβελλοῦ. ἀνελάβομεν δὲ τὸν
 τόπον· ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν. καθαίρομεν καὶ ἐργάζομεν
 καὶ κεντρώνωμεν καὶ εἰς ἐμφάνειαν ἐπιδεικνύομεν. ὁφεί-

† Signum manus Gervasii praepositi monasterii
 sancti Nicodemi. † Signum manus Basilii filii Geor-
 gii de Curatore. † Signum manus Peregrini fratris
 ipsius. † Signum manus Petri filii Michaelis de Geor-
 gio. † Signum manus Leonis filii presbyteri Petri
 Milonae. Nos, qui signa honorabilis et vivificae (cru-
 cis) propria manu exaravimus, unanimes et una vo-
 ce declaramus praesenti nostra chartula, nos hoc
 mense septembri, VI indictione, anno 6741, adi-
 visse venerabile monasterium sancti Phantini, et
 petiisse a memorata sancta ecclesia et a te sanctis-
 simo fratre Bartholomaeo, qui pro tempore vices
 agis magistri cellerarii magni monasterii sancti Ste-
 phani, ut de olivetis, quae nuper a tua ecclesia ac-
 cepimus, nobis instrumentum emphyteuticum con-
 deres. Tu vero cum benigne nos exceperis, petiti-
 one nostra minime reiecta, sed exaudita, nobis tra-
 didisti stabili contractu praedium ipsum et oleas,
 et circumscripsisti, et terminos in eo constituisti,
 prout in libello continetur. Nos autem accepimus
 praedium, ut amodo purgemus et excolamus, et
 insitionem faciamus, et in splendidiorem formam
 adducamus. Alternis vero annis colendum nobis est,

λομεν δὲ τὸν ἕνα χρόνον ἐργάζην, καὶ τὸν ἕτερον σπείρειν. καὶ δίδειν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τὴν πενταμερῆσαν προστίθει δὲ καὶ τοῦτο. εἰ μὲν ἡ ἐκκλησία ἔξει χρίαν εἰς τὸ χωραφίον, τοῦ σπείρειν τι, ἵνα δεχόμεθα αὐτὴν καὶ σπέρη μεθ' ἡμῶν. καὶ ἐκ πάντων τῶν ἐλαίων μέλλομεν ἔχειν τὸ ἥμισυ ὁμοίως. καὶ ἐξ ὧν μέλλομεν ἡλοκοπῆσαι. ταῦτα τοίνυν οὕτως ἀναλαβότες. ἐστέρξαμεν τοῦ μὴ ἀνελεῖν ἀλλὰ νή φάνει . . . . . αὐξήσιν καὶ ἐμφάνειαν. καὶ εἰ μὲν ἀκαματήσομεν, ἵνα ὡς ἀκαμάται διοκόμεθα. ὑπὲρ οὗ πάλιν τὸ παρὸν ὁμολογοῦμεν (τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ) ποιήσαντες ἀπεδώκαμεν ἐν μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι καὶ ἔπει τοῦ προγραφέντος ἔχων ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ ὑφ' οὗς τὸ ἥμισυ τοῦ ὁρισθέντος (ἀλφα)βήτου καὶ . .

† ὁ εὐτέλης πρεσβύτερος βασιλείος τὰ ἀνότερα μαρτυρῶ
† εὐτέλης πρεσβύτερος κωνσταντίνος μανδύλος
τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶν ὑπέγραψα.

† καὶ ἐγὼ νικύτης νοταριος τῇ παρακλησει τῶν ἀνωτέρω σίγνογραφέντων τὸ ὅλον ὕψον ἐπύγραψα, καὶ διὰ τοῦ σταυροῦ ὑπέγραψα καὶ μαρτυρῶ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 134.)

et serendum, et quintam fructuum partem dare tenemur ecclesiae. Additum vero et hoc est, ut, si ecclesia necesse habuerit quid in praedio serere, una nobiscum serat, atque ex omnibus oleis, itemque ex materie quae caedatur dimidium habeamus. Quibus cum adsentiti fuerimus, contenti sumus (*praedium*) non incultum deserere sed . . . . . incrementum pulcritudinemque afferre; et si cultura abstiterimus, tamquam ignavi exterminemur. Quapropter iterum praesens conventionis instrumentum facientes tradidimus, mense, indictione et anno supradictis. Et in principio chartulae extat dimidium alphabeti (*bifariam*) divisi, et . . . . .

† Basilius humilis presbyter quae supra testor.

† Constantinus Mandilus humilis presbyter quae supra testans subscripsi.

† Ego Niceta notarius rogatu superius constitutorum totum instrumentum scripsi, et per crucem subscripsi et testor.

CCLXXXVII.

(1232) — Mense Septembri — Indict. VI.

Ioannes Appidoriacus alique conventionem ineunt cum monasterio S. Stephani de Nemore de praestatione annua imminuenda.

† σίγνον χειρὸς ἰωάννου ἀπιδοριάρχου. † σίγνον χειρὸς πέτρου υἱοῦ λέοντος ἀπιδοριάρχου † σίγνον χειρὸς νικολάου ἀδελφοῦ αὐτοῦ † σίγνον χειρὸς νικολάου ἀπιδοριάρχου υἱοῦ ματθαίου. σίγνον χειρὸς ἰωάννου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς πέτρου υἱοῦ γρηγορίου ἀπιδοριάρχου. σίγνον χειρὸς ἰωάννου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς φιλιππου τοῦ λεγομένου οὐρσίνου. † σίγνον χειρὸς λεοντος υἱοῦ ἰωάννου κροκλησιάνου. Ὁμολογοῦμεν πάντες ἡμεῖς, ὅτι κατὰ τὸν παρὸν σепτεμβριον μῆνα τῆς ἰνδικτιωνος ε'. ἤλθαμεν πρὸς τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου στεφάνου τοῦ ὁρους, καὶ πρὸς σὲ τὸν κυρὸν βαρδολομαίον τὸν μακιστορα κελεραρίον τῆς αὐτῆς μονῆς, ἔσω εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀγίου φαντίνου, καὶ ἐκράξαμεν ἕλκος ὑπὲρ τῆς πενταμερείας τῶν πραγμάτων ὧν περ κρατοῦμεν ἐκ τῆς

† Siguum manus Ioannis Appidoriaci. † Siguum manus Petri filii Leonis Appidoriaci. † Siguum manus Nicolai fratris eius. † Siguum manus Nicolai Appidoriaci filii Matthaei. Siguum manus Ioannis fratris eius. † Siguum manus Petri filii Gregorii Appidoriaci. Siguum manus Ioannis fratris eius. † Siguum manus Philippi cognominati Ursini. † Siguum manus Leonis filii Ioannis Croclesiani. Nos omnes declaramus accessisse hoc mense septembri, indictione VI, ad sanctam ecclesiam sancti Stephani de Nemore, et ad te dominum Bartholomaeum magistrum cellerarium eiusdem monasterii, in domum sancti Phantini, et misericordiam efflagitasse, ut nobis condonaretur quinta super bona quae possidemus ex sancta vestra ecclesia, pro quibus con-

ἀγίαν ἐκκλησίαν ἡμῶν. ἐξ ὧν εἰσάγαμεν τέλλειν ἐπτα-
σίως πενταμερίας· ἡντινα βαρυνθέντες καὶ ἀπορήσαντες,
ἰδεήθημεν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ ἡμετέρᾳ ὁσιώτῃτι,
καὶ ἐσυμβηθῆσθαι, τοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν παρέχειν ἀπὸ
πάντων τῶν πραγμάτων ὡν περ κατέχομεν ἀμπελίων
καὶ χωραφίων κύπων καὶ λοιπῶν ἡμεροδενδρίων καὶ
πάσης διαφόρᾳς κατέτος μούστου λαγνηκας δεκατέσ-
σαρα· ἅτινα ὁμολογοῦμεν παρέχειν κατέτος ἐν εἰρήνῃ
καὶ χωρὶς πάσης προφάσεως· εἰ δὲ καὶ τοῦτο ποτὶ
καίρῳ φανῶμεν ἀρνούμενοι αὐτὸ ἢ κωλύοντες ἐξ αὐτοῦ·
ἵνα ἐν πρώτοις ἐσόμεθα κατακριμένοι, καὶ ὑμεῖς ἵνα
ἔχετε ἄδιαν· ἢ ἵνα διώκετε ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πραγμα-
των, ἢ ἵνα στρέψετε ἡ ἐκκλησία εἰς τὸ λαμβάνειν
τὴν πεντημερίαν ὡς τὸ πρότερον· ὑπὲρ οὗ καὶ πρὸς
περισσώτερον ἀσφάλειαν πάλιν ἡμεῖς τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ
τὸ παρὸν ἐμολογοῦμεν ποιήσαντες ἐξεδώκαμεν,
ἐν μηνι καὶ ἰνδικτιωνι, καὶ ἔτει τοῦ προγραφέντος·
ἐν παρουσίᾳ μαρτυρῶν.

† εὐτελῆς γεράσιος καθειγόμενος τῆς εὐβαγῆς μο-
νῆς αἰγίου νικολάου μαρτυρῶν. † εὐτελῆς νικύλαος
πρωτοπαπα χώρας αἰγριοθέρου τῇ παρχαλήσει τὸν
ανοτέρῳ μαρτυρῶν υπεγραφα. † ὁ εὐτελῆς πρεσβύτερος
κωνσταντίνος μάιδιλος τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶν υπέ-
γραφα. † ego constantinus armenius testo sum. †
ἐγὼ ρογέριος τῆς μάμμουλας τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶν
υπεγραφα. † καὶ ἐγὼ νικήτης ὁ εὐτελῆς νοτάριος
ὁ ἀπὸ χώρας αἰγριοθέρου τὰ ἀνώτερα ἔγραφα καὶ
μαρτυρῶν.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 135.)

CCLXXXVIII.

1233 — Indict. VI — Castri Veteris.

Ioannes de Tzannela magnus Iudex Calabriae lata sententia adiudicat monasterio S. Ioannis de Alaro, posito in agro Castri Veteris, bona quae Gulielmus Pabillanus usurpaverat.

† ἔτους εξακισχιλιοστῷ ἐπτακισιοστῷ σερακοστῷ
πρώτῳ ἰνδικτιωνος ε', κατὰ τὴν κοινῇ τῆσαν ἀγω-
γῇν, καὶ ζήτησιν κατενόησαν τοῦ ἐνδωξωτατοῦ ἀνδρός
κυροῦ ἰωάννου τῆς τζαννέλης, καὶ μεγάλου χρίτου
καλαυρίας, ἑκ μέρους τοῦ ἀδελφοῦ ἀνδρου, καὶ πριούρου
ἀγίου ἰωάννου τοῦ ἀλαρου, τοῦ ἐκκοιμένου ἐν τῇ δια-
κρατῇ καστελλοῦ νετερου, καὶ υπακωῆς μηλητου,

suevimus solvere quotannis quintam, quae cum nobis
oneri esset, et inopia premeremur, precati sumus
sanctam ecclesiam et pietatem vestram, et inter
nos convenimus amodo praebere quotannis ex omni-
bus bonis, quae possidemus, vineis, praediis, hor-
tis et reliquis arboribus fructiferis, et omni redi-
tu, musti lagenas quatuordecim, quas pollicemur
tradere singulis annis in pace et sine quovis prae-
textu. Quod si aliqua occasione id denegaverimus,
vel impedimentum attulerimus, in primis damne-
mur, et vobis facultas sit nos expellendi ex prae-
diis, aut ecclesia iterum accipiat quintam ut antea.
Quapropter ad plenioram securitatem parem huius
declarationis chartulam conditam dedimus sanctae
ecclesiae mense, indictione et anno suprascriptis,
coram testibus.

† Humilis Gerasius praepositus venerabilis mo-
nasterii sancti Nicolai testor. † Humilis Nicolaus
protopapa civitatis Agriotherae, rogatu suprascri-
ptorum, testis subscripsi. † Humilis presbyter Con-
stantinus Mandilus quae supra testans subscripsi. †
Ego Rogerius de Mammula quae supra testans sub-
scripsi. † Ego Niceta humilis notarius civitatis A-
griotherae quae supra scripsi et testor.

† Anno 6741, indictione VI. De lite et quae-
stione intentata coram gloriosissimo viro domino
Ioanne de Tzannela magno Iudice Calabriae ex par-
te fratris Andreae Prioris S. Ioannis de Alaro ex-
tantis in agro Castri Veteris et ditione Mileti, acto-
ris ex parte una, adversus dominum Gulielmum Pa-
billanum reum ex altera, in haec verba loquentis:

ἀκτωρεύωντος ἐκ μέρους, κατὰ τοῦ κυροῦ γουλιαλμου παβιλλάνου. ρίου ἐκ τοῦ ἑτέρου, οὗτο, ἐγὼ ἀδελφός ἀνδρέας πρωτιθῆμι κατὰ τοῦ κυροῦ γουλιαλμου παβιλλάνου· ὅτι πραγμαὶν, ὅπερ ἡ ἐκκλησία ἐδέσπωνεν αταράχως, τὴν αὐτὴν δεσπυτεῖαν καὶ πράγματι, τὸ ὄντα τοῦ ἰωάννου κορατωρας καὶ τῆς ἐκκλησίας βελλάνου, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πρωρηθηντος βελλάνου, ὁ πρωλεχθὴς κυρος γουλιαλμος τῇ αὐτοῦ ἀκτωρίᾳ. ἐπαιέττι κατὰ τῆς ηρημένης ὑποστάσεως, καὶ αποφῶρεσε τὴν ηρημένην μονὴν, ὅθεν ἐτῶ, του καταυληθῆναι αὐτον, κατὰ τὴν κέλευσιν τῶν βασιλικῶν διατάξαιων, σῶζον, καὶ τὰ ἀπόλοιπα, ὁ οὖν μέγας κριτῆς ἐνωτῆσθῆς, τὴν τοιαύτην προδεσιν, ὄρησε τῷ καστελλανῷ καὶ τοῖς κριταῖς· διότι αὐτὸ περιεσπάτο εἰς ἐτέρας ἀνακαίας δουλαίς, ἵνα ἡ τιαυτή, ἐρέμνα, κατὰ τάξιν δικαίου ἀποφανθῇ ἐνώπιον ἡμῶν, ἡμοῖς δὲ κατὰ τὴν δωθῆσαν ἡμῖν ἀκτωρίαν, ἐρήσασμεν τὸν κυρον γουλιαλμον, καὶ ἤλθε ἐνώπιον ἡμῶν, διὰ τὸ ἀπολωγμίδεῖναι ἐν τῇ ἐκτεθῆσῃ ἀγωγῇ τοῦ ἀδελφου ἀνδρεου, καὶ ὁ κυρος γουλιαλμος ἠτισεν διωρίαν. καὶ ἡμοῖς ἐπιβουλεψάμενοι, ἐχωρηγίσασμεν αὐτῷ, τελευτέαν διόριαν, ἡμερῶν τριῶντα, καὶ εἰς τὴν πρωτεθῆσαν διόριαν, ὁ κυρος γουλιαλμος, ἔσφαλε, οὔτε πρωκουρτωρα, οὔτε, ἐκδηκτητὴν ἤγαγε, ἡμοῖς οὖν ἰδόντες ὅτι ἐφυγῶ δίκειν, ἐπιβουλεψάμενοι, διαμέσω λῶγων σκέψους, ἀποδωκάμεν τὴν ἐμφόρεσιν, τῷ ἡγμένῳ ἀδελφῷ ἀνδρεᾷ, καὶ πρὸς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου ἰωαννου, οὗτο δὲ παρελθεῖς ὁ χρόνος, τῆς ηρημένης ἐμφόρεσεως, ἐπιβουλεψάμενοι, ἐκρίναμεν τὴν αὐτὴν ὑπόστασιν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὃ οὖν ἀδελφός ἀνδρέας, του ἐνιούτου παροχικότος, ἐξακολουθῶν τὸ τῆς ἐκκλησίας δίκαιον. παραστὰς ἐνώπιον ἡμῶν ἔφη. διόττις τῷ δίκαιον ἐχωρήγησεν τὴν ἐμφόρεσιν καὶ δεσπυτεῖαν τῇ ἐκκλησίᾳ. θέλωμι ὑποδίσαι τὰ δικαῖματά τῆς ἐκκλησίας ὥς καθύστε, καὶ ἡ ἡδύκτησιν αὐτὴν διαφέρει· τοῦτο οὖν ἡμῖς ἀκαιοῦταις ἡγάγωμεν ἐνώπιον τὸν ρηθέντα κυρον γουλιαλμον, καὶ ἐρεμνήσασμεν ἡ μὲν δύναιτε ὑποδίσαι, δικαῖματά, ἰδιοκτήσεως. ὥστις ἔσφαλε τῶν δικαιομάτων, τῆς ἐπίδεσπυτεως· καὶ αὐτὸς ἀποκριθῇ, ἐμφανίζον τὴν δίκην· ὅτι τὰ πράγματα, ἀπερ ὁ ἀδελφός ἀνδρέας ἐπίζητει, ἐγὼ καταγνωρίζω ὅτι ὁ πρωλεχθὴς ἰωάννης κορατωρ καὶ βελλάνος τῆς ἐκκλησίας, ἐπεκρατεῖ αὐτὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀποτασσομαι, τὴν πρωλεχθῆσαν ὑπόστασιν καὶ δεσπυτεῖαν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀσφαλίζωμαι

Ego frater Andreas actionem moveo adversus dominum Gulielmum Pabillanum, quippe qui, cum ecclesia pacifice bona possideret, quae ad Ioannem curatorem et ecclesiae villanum pertinuerunt, post obitum praedicti villani auctoritate propria adortus fuerit memorata bona atque abstulerit praefato monasterio. Quapropter peto ut ex iussione imperialium constitutionum inde eiiciatur citra praeiudicium ceterorum iurium. Itaque magnus Iudex cum audivisset huiusmodi actionem, mandavit castellano et iudicibus, ut, cum antedicta bona affecta fuerint aliis necessariis servitutibus, huiusmodi (*questionis*) examen ex iuris norma coram nobis fieret. Nos autem de auctoritate nobis data iussimus dominum Gulielmum ad nos accedere, ut se defenderet in lite adversus se mota a fratre Andrea. Gulielmus vero petit ut ei constitueretur dies, quo se in iudicio sisteret; et nos, inito consilio, ipsi concessimus finalem terminum dierum triginta. Attamen dominus Gulielmus intra terminum ei praestitutum non comparuit, neque procuratorem vel defensorem adduxit. Nos igitur eum ius declinare videntes, allatis rationibus expensis, (*eorumdem bonorum*) investituram tribuimus dicto fratri Andreae et monasterio S. Ioannis. Cum autem tempus huiusmodi investiturae praeteriisset, facta deliberatione, adiudicavimus ecclesiae antedicta bona. Frater igitur Andreas, anno elapso, ecclesiae ius persequens, cum se coram nobis stitisset, inquit: Quoniam ius tribuit ecclesiae investituram et dominium, volo ostendere instrumenta ecclesiae, e quibus ipsius possessio eruitur. Nos itaque cum haec audivissemus, arcessivimus coram nobis dictum dominum Gulielmum, et percontati sumus, num posset instrumenta propriae possessionis exhibere. Ipse vero huiusmodi titulis possessoriis carebat, et ius ante oculos nostros ponens, ita respondit: Bona quae frater Andreas requirit, ego non inficior praedictum dominum curatorem et villanum ecclesiae possedissee ab ecclesia; ideoquo

οὕτω διὰ ποιότητος, ἢ μὲν πωτε καιρῷ, ἐγὼ τε ἢ τίς του κατ' ἐμοῦ μέρους, ἀναφῇ. ἐναντιόνην, ἢ παρενοχλῇ τὴν ἀνοτέρω μονῇ, ἀπὸ τῶν ρηθέντων πραγμάτων, καταβαλλέσθω ἐν τῷ βασιλικῷ φήσκω αὐγουσταλία δέκα, καὶ εἰς τὴν μονὴν ἕτερα αὐγουσταλία δέκα. διού, ὁ προλεχθῆς κυρὸς γουλιέλμος ἀποταξάμενος, τὴν δεσποτικὴν καὶ ιδιόκτησιν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ἡμῶς οἱ τεταγμένοι κριταί, ἐπιβουλευόμενοι συν τῶν ἐτέρων χρυστῶν ἀνδρῶν, δεδωκάμεν σχέψην τελευτέαν, τοῦ ἔχειν ἡ ἐκκλησία τῶσον τὴν ἐπικράτησιν, ὥς καὶ τὴν ιδιόκτησιν, διού πρὸς πίστωσιν καὶ στερεῶσιν, ἐπιῆσταμέν σὺ, τῷ προλεχθέντι ἀδελφῷ ἀνδρῶν, καὶ πριουρῷ αἰγίου ἰωαννου ἀλάρου τῆς ὑπόκοῆς μηλητου, τὸ παρὸν ἔγγραφον διαμένον τε βεβρον καὶ στερρον. ἄχρι περατος κοσμου, καὶ τούτο ἐτελέσθη καὶ ἐκρίθη παρα τῶν ἐπιταχθέντων κριτων, λέγω δὲ κυρὸς νικολαου πιτζίνην. καὶ καστελλανου καστελλου νετερου, καὶ κυρὸς γαλτεριου ἱέρακος, καὶ κριτου, καὶ νοταριου ἰωαννου χρυσοχωῦ καὶ κριτου. καὶ βασιλείου φραγκεπανου καὶ κριτου, γραφὴν διὰ χειρὸς νοταριου ἀνδρεου πουπλικου νοταριου καὶ ταβουλαριου χώρας καστελλου νετερου μηνη, ἰνδικτιωνι καὶ ετοῦς τῶν προγραφέντων, ἐν παρουσίᾳ μαρτυρων.

† ἐγὼ γαλτεριος καὶ κριτης μαρτυρῶ.

† ἰωαννης ὁ κριτης χώρας καστελλου νετερου ἔγραφα καὶ μαρτυρῶ τι ἰδία χερσὶ.

† ἐγὼ βασιλείος φραγκεπανος καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν κριτης μαρτυρῶ.

† Ego nicolaus picernus castellanus castri veteris testis sum.

† Θωμᾶς καὶ στρατιγὸς τις βασιλικὸς κορτης καστελλου νετερου μαρτυρῶ.

† περεγρινος υἱὸς μάγι καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐξουσιαστῆς καστελλου νετερου μαρτυρῶ.

† νικόλαος ὁ ἀπὸ τοῦ σκύλλακος καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐξουσιαστῆς καστελλου νετερου μαρτυρῶ.

† ευτελῆς ἀνδρεᾶς πουπληκος νοταριος καὶ ταβουλαριος χώρας καστελλου νετερου τὸ ἀνοτέρω δικαίωμα ἔγραφα καὶ μαρτυρῶ.

ecclesiae renuncio memorata bona eorumque dominium ; et poena caveo , si quando ego vel quis ex parte mea adversatus fuerit, vel molestiam intulerit antedicto monasterio de iisdem bonis, nos soluturos regio Fisco augustales decem , totidemque monasterio. Quare praefatus dominus Gulielmus , cum se dictorum bonorum dominio et possessione exisset erga ecclesiam , nos constituti Iudices consilio inito cum aliis probis hominibus , definitivam sententiam emisimus , ut ecclesia tum dominium tum possessionem haberet. Quapropter ad fidem et robur fecimus tibi memorato fratri Andreae et praeposito sancti Ioannis de Alaro ditionis Mileti praesentem chartulam stabilem, validam et firmam usque ad finem mundi. Et haec peracta et iudicata sunt a constitutis iudicibus , id est domino Nicolao Pitzinni castellano Castri Veteris, et domino Gualterio Hieracensi iudice, et notario Ioanne Chrysochoo iudice, et Basilio Frangepano iudice. Scriptum manu notarii Andreae publici notarii et tabularii civitatis Castri Veteris , mense , indictione et anno superscriptis. Coram testibus.

† Ego Gualterius iudex testis.

† Ioannes iudex civitatis Castri Veteris scripsi et testor propria manu.

† Ego Basilius Frangepanus pro tempore iudex testor.

† Thoma strategus regiae curiae Castri Veteris testor.

† Peregrinus filius Magi pro tempore baiulus Castri Veteris testor.

† Nicolaus de Scyllacio pro tempore baiulus Castri Veteris testor.

† Humilis Andreas publicus notarius et tabularius civitatis Castri Veteris superscriptam sententiam exaravi, et testor.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 136.)

1233 — Mense Decembri — Indict. VII — Crotone.

Constantinus Cuccia et uxor eius Aluisa inter se permutant praedium et domum posita in agro Crotonensi.

† σίγνον χειρὸς κωνσταντίνου υἱοῦ λέοντος τοῦ κοῦκκία τοῦ ἀποικομένου.

† ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ προγεγράμμενος κωνσταντίνος τοῦ κοῦκκία· ὁ τὸ σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοπιῶν σταυροῦ οἰκίοις δακτύλοις ὑπόσειμησας. τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπογραφον ἀπλὴν καὶ καθαράν ἀνταλλαγωγὴν τῆς ἐμοῦ ἐκουσίως, εὐγνωμόνως, οἰκείῳ θελήματι, ἐκτὸς φόβου δόλου νίας ἀνάγκης, ἢ καὶ τοῦ οἰοῦντο παρονόμου τρόπου· μάλλον δὲ σὺν πάσῃ μου προθυμίᾳ καὶ ὀλοφύχῳ προθέσει, ὁμολογῶ ἀνταλλάξαι καθαρὸς καὶ ἐνόμως μετὰ σοὶ κυρὰς ἀλουεῖσας καὶ ἐμῆς συνυίου θυγατρὸς δὲ κυροῦ. . . μουρρουνου τοῦ ἀποικομένου καὶ διὰ σοῦ καὶ εἰς τοὺς ὑπο σὲ κληρονόμους καὶ διαδόχους· κατὰ τέλειαν νομὴν καὶ δεσπότηαν, ἀπο τοῦ χοροφίου ὅπερ ὁ κυρὸς . . . μουρρουνος καὶ ἐμὸς πενθερὸς καὶ τῆς κυρᾶς ἀλουεῖσης πατὴρ ἔγραψαν μοι αὐτὸ εἰς προίκα, ἵνα φυτεύσω σοι ἐν αὐτῷ μετὰ τῆς ἐμῆς ἐξόδου ἀμπέλων χιλιάδαν μίαν. καὶ ἀναστήσω αὐτὴν κεφαλὴν ἀμπέλου. ὑπάρχει δὲ τὸ εἰρημένον χωράφιον ὅπερ μέλλει φυτεύσει ἐν τῇ διακρατήσῃ κροτώνης εἰς τὴν λαμπρινὴν συνορίται δὲ οὕτως κατὰ μὲν ἀνατολὰς τὸ χωράφιον κυροῦ ράου τοῦ ληγροῦ· ἐπὶ δυσμὰς τὸ χωράφιον κυρᾶς ἀγγρουλλίνης τοῦ κουρτήσου· ἐκ βορρᾶς ὁ δρόμος· ἐπὶ μεσημυρίας ὁ ρίαξ τῆς λαμπήσης· τοῦτο οὖν τὸ εἰρημένον χωράφιον ὅπερ σοι μέλλει φυτεύσει ἐν αὐτῷ τὴν εἰρημένην χιλιάδαν μίαν τοῦ ἀμπέλου τὸ παρ ἡμῶν ἀνωτέρῳ τετραχῶς συνορισθὲν σὺν εἰσόδῳ καὶ ἐξόδῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι δικαίοις καὶ προνομίοις αὐτοῦ· τραπεζεύω σοι αὐτὸ νομίμως διὰ τοῦ παρόντος ἔγγραφου πρὸς σὲ τὴν εἰρημένην κυρὰν ἀλουεῖσαν καὶ ἐμὴν συνυίον καὶ διὰ σου τοῖς ὑπο σοῦ κληρονόμοις καὶ διαδοχοῖς, διὰ τὸ ἀπολαβεῖν καὶ ἐγὼ κωνσταντίνος ἀπὸ σὴ τῆς κυρᾶς ἀλουεῖσας τῆς προεἰρημένης καὶ ἐμῆς συνυίου λόγῳ ἀνταλλαγῆς διὰ το αὐτὸν χωράφιον, ὅπερ σοὶ μέλλει φυτεύσει ἐν αὐτῷ ἀμπέλων χιλιάδαν μίαν· το σον ἡμεῖς ὅσπτιον ὅπερ ἔστιν ἐν τῷ ἐξωκύλῳ

† Signum manus Constantini filii quondam Leonis Cucciae.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego suprascriptus Constantinus de Cuccia, qui signum venerandae et salutaris crucis propriis manibus exaravi, praesens instrumentum simplicis et purae permutationis subscriptionibus munitum condo et facio libenter, bono animo, propria voluntate, absque metu, dolo, vi, necessitate, vel quolibet vetito modo; imo cum omni alacritate, et totius animi proposito declaro pure et legitime permutasse tecum domina Aluisa coniuge mea filia domini. . . Murruni defuncti, et per te tuis heredibus et successoribus in absolutam possessionem et dominium partem praedii, quod dominus. . . Murrinus et socer meus, ac dominae Aluisae pater, mihi in dotem scripsit, ut in ea meis expensis mille vites tibi plantarem, eamque optimam vinearum redderem. Huiusmodi autem praedium, quod plantari debet, extat in pertinentiis Crotonis ad Lampisim, atque ita circumscribitur: ab oriente (est) praedium domini Rhai de Ligo; ab occidente praedium dominae Angrullinae de Cortese; a borea via; a meridie rivus de Lampisi. Hoc igitur dictum praedium, in quo tibi plantaturus sum dictas mille vites, quadrifariam a nobis supra conterminatum, cum introitu et exitu ipsius omnibusque eius iuribus et pertinentiis, praesenti instrumento legitime tibi memoratae dominae Aluisae coniugi meae trado, et per te tuis heredibus et successoribus, ut ego Constantinus recipiam a te dicta domina Aluisa coniuge mea permutationis titulo, pro eodem praedio, in quo tibi plantare debeo mille vites, dimidiam domum tuam ex-

προτώνης· εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ ἁγίου πάντελεμονος· καὶ τὰ ἑκατὸν ἐξήκοντα ἐξ ριζία τοῦ ἀμπέλου ὅπερ ἐστὶν ἐν τῇ διακρατήσῃ προτώνης εἰς τὸν κυρὸν ἀμάτου, συνορίται δὲ οὕτως τὸ εἰρημένον ἡμῃσι ὅσπῃτιον ἐξ ἀνατολᾶς ὁ δρόμος καὶ τὰ οἰκότοπα τῆς ποτὲ γυνὸς βασιλείου ματζούκου καὶ τῆς αὐτῆς εξαδελφῆς· ἐκ δυσμᾶς τὸ ἕτερον ἡμῃσι ὅσπῃτιον μαῖστορος ἰωάννου κουκκία· ἐκ βορρᾶς στενὸν καὶ τὰ οἰκότοπα τῶν παίδων νοταρίου Θεοφανίου· ἐκ μεσημερίας τὰ οἰκότοπα τῶν παίδων κυροῦ ἰωάννου ρούσσου· τὰ δὲ ριζία τοῦ ἀμπέλου τὰ εἰρημένα συνορουνται οὕτως· ἐξ ἀνατολᾶς τὰ χωράφια κυροῦ ριγκάρδου βυνέττου· ἐκ δυσμᾶς τὰ χωράφια τοῦ ἁγίου μαρτίνου τοῦ σπηταλίου προτώνης· ἐκ βορρᾶς τὸ ἀμπέλιον μαῖστορος ἰωάννου κουκκία· ἐκ μεσημερίας ὁ Φραγκὸς καὶ τὰ ἀμπέλια κυροῦ σιμῶν τοῦ παλεοκαστροῦ· τὸ ὅπερ ἡμῃσι ὅσπῃτιον καὶ τὰ εἰρημένα ριζία τοῦ ἀμπέλου εἶχες παρ ἐμοῦ κωνσταντίνου τοῦ προεἰρημένου εἰς τὸ σὴν προίκιον γεγραμμένον ἥς ὑπόουλον καὶ θεωρετρον· καὶ διὰ τοῦτο ἐπῆρσα τὴν εἰρημένην ἀνταλλαγωγὴν, ἐγὼ κωνσταντίνος· μετὰ σου κυρας ἀλουήσας καὶ ἐμῆς σινυίου· διὰ μεγάλην ἀνάγκην ὅπερ εἶχον· καὶ ἔπρασα αὐτὸ τὸ εἰρημένον ἡμῃσι ὅσπῃτιον καὶ τὰ εἰρημένα ριζία τοῦ ἀμπέλου, τὸ ἐμὸ ἀδελφῷ μαῖστορι ἰωάννῃ κουκκία· διὰ παρία χρυσοῦ σεράκοντα καὶ δύο, καὶ ἀγῶ-
ρασα ἀπ αὐτῶν βοῖδιον τοῦ σπέρνειν μετ αὐτοῦ, ὅπως τραφῶμαι μετ αὐτοῦ μετὰ τῶν ἡμετέρων τέκνων· τοίγαροῦν τὸ προεἰρημένον χωράφιον ὅπερ σοὶ μέλλει φυτεύσει· στεργῶ ἀπὸ τοῦ παρόντος καὶ εἰς τὸ δαινεῖς ἐγὼ ὁ σίγγον προτάξας, ἔχειν σε δὲ σὺ ἢ εἰρημένη κυρὰ ἀλουήσα καὶ ἢ σοὶ κληρονόμοι καὶ διαδόχοι· τοῦ ἐπικρατεῖν αὐτὸ καὶ δεσπόζειν ἀκολούτως εἰσεῖ· καὶ ποιεῖν σὺ καὶ οἱ μετὰ σε ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀμπέλου ἅπαν τὸ συλῆθῃ ἡμῖν· ἥτι πολεῖν ἢ θέλεις δωρεῖσθαι, ἀντίκατάλλαττειν· προεῖ δούνη, καὶ πᾶν ἄλλο ποιεῖν ὑμᾶς ἀπ αὐτοῦ τὸ κελευόμενον ἡμῖν· οἷα κύρια καὶ αὐθεντρία, εἰα τὴν ἐξουσίαν καὶ δεσπότητιαν παρ ἐμοῦ εἰληφῶς, καὶ ἢ μὲν ποτὲ κερῶ ἢ χρόνῳ, φανείη τις, ἐγὼ αὐτὸς ἢ κληρονόμος ἐμὸς καὶ διάδοχος, ἀναστρέψῃ θελήσει τὸ παρὸν οἰκείοθελὸς γενόμενον τῆς ἀλλαγῆς ἔγγραφον· καὶ οὐχὲν μᾶλλον διέκδικητῆς καὶ δεφένσωρ ἐπὶ τῇδῃς ἐσομε ἐκ παντὸς ἐναντιουμένου προσώπου, ζητηθῶσιν σου ἴσως πρὸς τινος ὑπὲρ τούτου ἐπὶ πάσι δικαστηρίοις, ἀλλὰ πρὸς διάστροφὴν τίνα τραπῶ.

tantem in suburbio Crotonis, in ditione Sancti Pan-
telemonis; et centum sexaginta sex vites vineae
positae in pertinentiis Crotonis (*in loco dicto*) ad
dominum Amatam. Haec autem dimidia domus ita
circumscribitur: ab oriente sunt via et domus quon-
dam uxoris Basilii Matzuci, et neptis ipsius; ab oc-
cidente reliqua dimidia domus magistri Ioannis Cuc-
ciae; a septentrione angiportus, et domus filiorum
notarii Theophanii; a meridie domus filiorum do-
mini Ioannis Russi. Vineae autem praedictae his finibus
designatur: ab oriente (*sunt*) praedia domini Riccardi
Binetti; ab occidente praedia sancti Martini de Ho-
spitali Crotonis; a septentrione vinea magistri Ioan-
nis Cucciae; a meridie sepes et vineae domini Si-
meonis de Polycastro. Memoratam autem dimidiam
domum et vites vineae habuisti a me praedicto
Constantino in tabulis nuptialibus pro augmento do-
tis et theoretro; ideoque feci dictam permutatio-
nem ego Constantinus cum te domina Aluisa con-
iuge mea propter inopiam magnam qua premebar,
et vendidi ipsam dimidiam domum et dictas vites
meo fratri magistro Ioanni Cucciae aureis tarenis
duobus et quadraginta, quibus emi bovem ad hu-
mum cum eo excolendam, victumque mihi ac meis
filiis parandum. Dictum igitur praedium, quod tibi
plantare debeo, volo ego, qui crucis signum prae-
fixi, ut a praesenti die et in perpetuum tu memo-
rata domina Aluisa, tuique heredes et successores
sine impedimento habeatis, teneatis, ac possideatis
in omne aevum, et tu tuique successores facias
de praefata vinea quidquid volueritis, nempe ven-
datis, si vobis libuerit, donetis, permutetis, in do-
tem scribatis, et peragatis omnia quae vobis per-
missa sunt, tamquam domini et arbitri, qui facul-
tatem auctoritatemque a me accepistis. Et si qua
occasione vel tempore vel ego vel heres vel suc-
cessor meus subvertere voluerimus praesens permu-
tationis instrumentum propria voluntate conditum,
nec potius te defenderimus ab omni contraria per-
sona, quae tibi adversabitur, apud quodcunque tri-

ζημιούσθαι με δὲ πρὸς σὲ καὶ παντὶ τῷ σῷ μέρει χρυσοῦ ταρία διακόσια. καὶ πρὸς τὸ δημόσιον διὰ παραβάσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ, χρυσοῦ, ρηγατοῦς. τριάκοντα καὶ ἕξ. καὶ ἰδὺ οὕτως ἔστω στερεὰ καὶ ἀρραγὴς ἡ τοιαύτη καθαρά καὶ ἀδόλωτος ἀνταλλαγή ἄχρι τελευτῶν αἰώνων ἡ τῆς καὶ ἐγγράφῃ ἐποὶ τῆς εὐσεβοῦς βασιλείας τοῦ κραταιοῦ καὶ αὐθέντου ἡμῶν Φραιδερίκου ρωμαίων βασιλέως ἀεὶ αὐγούστου, ἱεροῦσαλῆμ καὶ σικελίας ρηγός· χειρὶ ματθαίου μεγαλάμου πουβλήκου νοταρίου πόλεως κροτώνης, μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδικτιώνος ζ'. ἔτους ςψμβ'. παρουσία μαρτύρων.

† Ego Marcus manduca Iudex Cotronis subscripsi.

† Ego Stephanus Iudex Cotroni subscripi.

† Ego pantaleo Neapolanus testus sum.

† निकολαος μετῆτος μαρτυρ υπεγραφα.

† ματθαῖος τοῦ μεγαλάμου καὶ πουβλήκου νοτάριος πόλεως κροτώνης ἔγραφα καὶ βεβαιῶν ὑπέγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 137.)

bunal, sed (hanc permutationem) subvertere tentaverimus, mulctabimur tibi omnique parti tuae aureis tarenis ducentis, et Fisco ob violationem venerabilis crucis aureis regalibus sex et triginta; et nihilominus stabilis maneat atque immutabilis haec pura et sine dolo facta permutatio usque ad finem seculorum. Scripta est sub pio imperio potentis domini nostri Friderici Romanorum Imperatoris semper Augusti, Hierusalem et Siciliae regis, manu Matthaei Mencilami publici notarii civitatis Crotonis, mense decembri, indictione VII, anno 6742, coram testibus.

† Nicolaus Metitus testis subscripsi.

† Matthaeus de Mencilamo publicus notarius civitatis Crotonis scripsi et roborans subsignavi.

CCXC.

1238 — Mense Ianuario 28 — Indict. XI — Seminaræ.

Ioannes Bibianus vendit Nicolao et Rogerio Chandacari domum et hortum extantia in agro Seminaræ tarenis duodecim.

† σίγνον χειρὸς ἰωάννου βιβιάνου.

Ἡμεῖς οἱ προγεγραμμένοι, οἱ τὸ σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωόποιου σταυροῦ, εἰκειωχεῖρως ποιήσαντες ἐν τῷδε τῷ ὕφει, ἀναλαμβανόμενοι καὶ πᾶσαν ὄχλησιν, ξένων τε καὶ ἰδίων προσώπων, τὴν παροῦσαν ἔγγραφον, τιθεμεθα καὶ ποιῶμεν αὐτὴν, ἐκουσίᾳ ἡμῶν βουλῇ καὶ καλῇ θελήσει, ἀπλήν, εὐχάριστον, ἀμετάτρεπτον, καὶ τελίαν δι᾿ ἀπρασιν, μετὰ καὶ δυσεσίονος, καὶ ἐκτὸς πάσης ἀπηγορευμένης αἰτίας, τὸν ἡμέτερον οἶκον καὶ κύπον σὺν καὶ τῶν ἐκεῖσε οἰμεροδενδρίων. ὅπερ ἔχωμεν ἀγορὰν ἐκ τὸν κουμπάννιαν καππελλέρην, ὅντα καὶ κήμενα εἰς τὴν χῶραν σεμιναρίου. καὶ αὐτὰ τελικά ἐκ τὸν ναὸν τῶν ἁγίων σαρακῶντα. περιόρύζωνται δὲ οὕτως, ἀπὸ μεν ἀνατολᾶς, ἡ ὁδὸς ἡ εἰσοδοῦς τῆς χῶρας σεμιναρίου, δύσεως καὶ μεσημβρίας, χωράφιον τοῦ πολέμι, ἄκτρον, χωράφιον τοῦ αὐτοῦ πολέμι, καὶ τὰ ὁσπῆτια τῶν παίδων βιβιάνου, καὶ συνκλύει, τούτο τοῖνυν τὸν εἰρημένον

† Signum manus Ioannis Bibiani.

Nos suprascripti, qui signum honorabilis et vivificae crucis propria manu in hoc instrumento exaravimus, ac in nos suscipientes quamcunque molestiam quae ab extraneis vel propinquis nostris inferri possit, spontanea nostra voluntate et bona deliberatione condimus et facimus praesentem chartulam simplicis, gratiosae, immutabilis et perfectae venditionis, cum defensione, et absque quacunque vetita causa, nostrae domus et viridiarii cum arboribus fructiferis in eo extantibus, quae emimus ex Cumpannia Cappellero, sita et posita in civitate Seminaræ, et tributaria templi Sanctorum Quadraginta. Confines vero ipsorum sunt huiusmodi: ab oriente extat via ingressus et egressus civitatis Seminaræ; ab occidente et meridie praedium Polemi; a septentrione praedium ipsius Polemi, et domus filiorum Bibiani, et clauduntur. Hanc igitur

ἡμέτερον οἶκον, κήπον, καὶ οἰμερωδένδροια, καθύτι καὶ περιδύζωνται ἀνωτέρως, συν τῶν αὐτοῦ εἰσόδων τε καὶ ἐξόδων, καὶ πάντων αὐτῶν τῶν δικαιομάτων, φερόμεθα αὐτὰ πιπράσκοντες, πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἀμφωμέωνας, κυρον νικόλαον χανδακάριν, καὶ κυρον ρωγέριον, καὶ εἰς τοὺς ὑμῶν κληρονόμους καὶ διδύχους αἰς αἰῶ, διὰ χρυσοῦν, ταρία δώδεκα, καὶ ταῦτα πιπράσκωμεν ὑμῖν, σωζομένου τοῦ τέλους τοῦ ναοῦ τῶν αγίων σαράκωντα, κατ' ἐνιαυτον, ἀνακόμους πεντε, καὶ ταῦτα τὰ δώδεκα ταρία, λαβώτες ἀπὸ χειρῶν σας, πρὸς τὰς ἡμετέρας χεῖρας σῶα καὶ ἀνεκλυπες. ὑπετάξαμεν τοῦ ἐγγράφως σοῖ, τουτο γενέσθαι, καὶ ἐπιδωθεῖναι ὑμῖν τὴν παροῦσαν πρᾶσιν ἰσχὺν τὴν δέουσαν ἔχουσαν, καὶ μὴδαμὺ ποτὲ καιρῷ ὀφίλουσαν παρατραπῖναι, οὐ παρ' ἡμῶν ἢ παρα τῶν ἡμετέρων ἰδίων ἢ κληρονόμων. ἀλλ' ἢ καὶ φραδῇ τίς κίνησιν ἀγωγὴν ὑφεξέρειν εἰς τούτο, ἵνα μὴ εἰσάκουέτω, ἀλλ' ἵνα εἰσδάναι ἡμᾶς διέδικαν καὶ δυφεντεύειν ὑμῖν αὐτὰ ἀπὸ παντός προσώπου, ἡ δέ γε καὶ οὐκ διέδικήτωμεν ὑμῖν αὐτὰ ἀλλ' εἰς διόστροφὴν ἔλθωμεν, ἐμολογοῦμεν, στέργωμεν, καὶ ὑποκλύνομεν ἐαυτοῦς. ἐσσεῖσθαι ζημιούμενοι ποιήνῃ εἰς τὴν βασιλικὴν κόρτην, αὐγουστᾶλια δέκα, καὶ πρὸς ὑμᾶς τὸ ρηθὲν τίμιμα ἐπὶ τοῦ δυπλοῦ, καὶ εἴτι κόπους καὶ ἐξόδους ἐν τρειπλῶ, καὶ εἰθ' οὕτως στέργειν καὶ ἐμμένειν ταύτην τὴν παρ' ἡμῶν καλοθελῶς γεναμένην καθαρὰν πρᾶσιν, στεραῖαν, βεβαίαν, καὶ ἀμετάτρεπτον, αἰωνίως, δι' οὗ καὶ τὸ παρὸν τῆς παροῦσης πράσεως, ἐποίησαμέν σοι γεγραμμένον παρὰ τοῦ νοταρίου νικόλαου πούπλικου σεμιναρίου, καὶ μεμαρτυρημένον παρὰ τῶν κριτῶν σεμιναρίου, λέγω δὲ, κυρου ἰωαννου κυρου χρῶ, καὶ νοταρίου νικόλαου ἱερακος, καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνθρώπων τῆς αὐτῆς, οἵτιναις ρητῶς διὰ ἡμετέρας παρακλήσεως τὰ προερχόμενα, ὁ καθεὶς αὐτῶν κατωτέρως ὑπεγράψαντο. ἔθεν καὶ ἐπιδώκαμεν ὑμῖν αὐτὸ, μηνί, ἰαννουαρίῳ, εἰς τας κη' ἰνδικτιωνι ια', τοῦ ετους ςψμς'.

† ο τοῦ ἱερακος νικόλαος καὶ τοῦ σεμιναρίου κρητῆς μαρτυρ.

† νικόλαος εὐτελῆς νοτάριος υἱὸς βασιλείου χαλκαίου μαρτυρῶν ὑπέγραψα.

† ἰωαννης τοῦ κυροῦ χρῶ κρητῆς σεμιναρίου μαρτυρ.

† νικόλαος εὐτελῆς ἱερεὺς τῆ ἐποινόμια τοῦ χρυσοφίου καὶ ἱερουργῶ τῶν αγίων μ' μαρτύρων τὰ

memorata nostram domum, viridarium et arbores fructiferas, uti supra circumscribuntur, cum ipsorum introitibus et exitibus omnibusque iuribus vendimus vobis domino Nicolao Chandacari et domino Rogerio, ac vestris heredibus et successoribus in omne tempus, tarenis aureis duodecim; et haec vobis vendimus excepto censu granorum quinque quotannis debito templo Sanctorum Quadraginta. Quos tarenos duodecim cum acceperimus a tuis in nostras manus integros et nihil imminutos, effecimus ut haec chartula venditionis vobis conderetur et traderetur, necessariam habens vim, et nunquam quacunque occasione subvertenda, nec a nobis neque a nostris propinquis et heredibus. Nam si quis litem vel actionem moverit de huiusmodi venditione, ne exaudiatur, et nos teneamur antestare, vobisque ipsam defendere a quacunque persona. Quod nisi eam vobis defenderimus, sed subvertere voluerimus, declaramus, confirmamus et assentimur solvere, poenae nomine, regiae curiae augustales decem, et vobis duplum antedicti pretii, et triplum laborum et expensarum, si quas pertuleritis. Attamen haec a nobis bona voluntate facta pura venditio firma, stabilis, inconcussa et immutabilis in perpetuum maneat. Quapropter hoc praesens venditionis instrumentum vobis fecimus, scriptum a notario publico Seminarum Nicolao, et roboratum testimonio iudicum Seminarum, id est domino Iohanne domini Hugonis filio, et notario Nicolao Hieracensi, et aliis probis hominibus ipsius civitatis, qui expresse, rogatu nostro, singuli se subscripserunt; quare tradidimus vobis (hanc chartulam) mense ianuario, die XXVIII, indictione XI, anno 6746.

† Nicolaus Hieracensis Seminarum iudex testis.

† Nicolaus humilis notarius filius Basilii Ferrarii testis subscripsi.

† Iohannes domini Hugonis filius iudex Seminarum testis.

† Nicolaus humilis sacerdos cognominatus de Chrysaphio, et presbyter Quadraginta Sanctorum

ἀνότερα μαρτυρῶ καὶ στέργω.

† Ego Notarius Nicolaus de Seminara subscripsi.

† νικόλαος τι ἐπινομία τοῦ γρασσοῦ, βασιλικὸς πούπλικος νοταριος χῳρας σεμινარიου, παρακληθεῖς παρα τῶν προγραφέντων σίγνογράφῳ τὴν παροῦσαν πράσιν ἐγράψα καὶ ὑπέγραψα, μῆνι, ἰνδικτιῶνι, καὶ εἴτει τοῖς προγραφῆσι.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.°138.)

Martyrum, quae supra, testor et confirmo.

† Nicolaus cognominatus de Grasso regius publicus notarius civitatis Seminarae, rogatus a suprascriptis, qui crucis signum effinxerunt, praesentem venditionem scripsi et subscripsi mense, indictione et anno supradictis.

CCXCI.

1239 — Mense Septembri — Indict. XIII — Seminarae.

Frater Nicolaus et Rogerius Chandacari donant monasterio S. Stephani Eremitarum de Nemore domum et hortum, quorum mentio est in proxime superiori membrana.

† σίγνον χειρὸς νικολαου χανδακαρι † σίγνον χειρὸς ρωγερίου χανδακαρι ἀδελφοῦ αὐτου.

† Ἐν ονόματι τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ αἰὲν σωτήρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἀμήν. σεπτεμβρίῳ μηνὶ ἰνδικτιῶνι ιγ', τοῦ ἔτους ςψμγ', ἀπὸ δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἔτους αςμ', βασιλευόντος τοῦ κυρίου ἡμῶν φηρηερίγου θεῷ χάριτι ῥωμικῶν βασιλεως αἰὲν αὐγούστου, ἱερουσαλήμ καὶ σικελίας ρηγός. ἡμεῖς οἱ ἄμφω αὐτάδελφοι, ὅτε νικόλαος χανδακαρις καὶ ρωγέριος, οἱ ἀνωτέρως ὑ προγραφέντες δια τοῦ οἰκίου ἡμῶν σίγνου τοῦ σταυροῦ καὶ γραμμάτων, ὁμολογοῦμεν δια τοῦ παρόντος ἐγγράφου, ὡς ὅτι τὸν ἡμέτερον οἶκον καὶ κύπον σὺν τῶν εἰμεροδενδρίων ὅπερ ἔχωμεν εἰς χῳραν σεμινარიου, καὶ αὐτὰ ἀγορὰν ἐκ τὸν ἰωάννην βηβιάνον, καθὰ συνίσταται καὶ περιόρῳζεται, ἀπὸ μὲν ανατολῆς ἡ ὁδὸς ἡ εἰσοδοῦξοδος χῳρας σεμινარიου, δύσεως δὲ καὶ μεσημβρίας χωραφίον τοῦ πολέμι, ἄκτρον χωράφιον τοῦ αὐτοῦ πολέμι καὶ τὰ ὁσπήτια τῶν παίδων βηβιάνου τοῦ πέτρου καὶ λέωντος, καὶ συγχλύει. τούτο ταῖν τὸν ἡμέτερον οἶκον καθότι καὶ περιόρῳσται ἀνωτέρως ἅμα σὺν τοῦ ἐκεῖσε κύπου καὶ εἰμερωδενδρίων, ιδιῶβούλως ἡμῶν καλωθελῶς, διδῶμεν καὶ ἀφιέρῳμεν αὐτὰ μετὰ παντός δικαιοῦματος αὐτοῦ καὶ παῆσης συνεισφορὰς, πρὸς τὴν ἀγίαν μονὴν τοῦ ἀγίου πρωτομάρτυρος στεφάνου τοῦ ὁρους τὴν ἐπικαλούμενην κατὰ γρέκους τῶν ἐρεμίτων, τοῦ ἔχον αὐτὰ ἡ αὐτῇ ἀγίᾳ μονῇ αἰὲς ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως ἡμετέρων ἁμαρτιῶν καὶ τῶν ἡμετέρων γεννητόρων, σωζομένου τούτου ἵνα ὀφίλῃσι τέλλειν, ἡ αὐτῇ ἀγίᾳ

† Signum manus Nicolai Chandacari. † Signum manus Rogerii Chandacari fratris ipsius.

† In nomine Domini et Dei semper Salvatoris nostri Iesu Christi. Amen. Mense septembri, indictione XIII, anno 6748, et ab incarnatione domini nostri Iesu Christi anno 1240; regnante domino nostro Friderico, Dei gratia, Romanorum imperatore semper augusto, Hierusalem et Siciliae rege. Nos ambo fratres germani, Nicolaus et Rogerius Chandacari, qui nostrum proprium crucis signum et nomina superius exaravimus, declaramus praesenti chartula domum et viridiarium cum arboribus fructiferis possidere in civitate Seminarae extantia, quae emimus a Ioanne Bibiano ita circumscripta, id est, ad orientem a via ingressus et egressus civitatis Seminarae; ad occidentem et meridiem a praedio Polemi; ad septentrionem a praedio eiusdem Polemi et domibus filiorum Bibiani Petri et Leonis, et clauduntur. Hanc inquam nostram domum, uti supra circumscripta est, cum viridario inibi posito et arboribus fructiferis, nostro consilio et bona voluntate donamus et offerimus cum omnibus eius iuribus omnique redditu sancto monasterio sancti Protomartyris Stephani de Nemore, vocato apud Graecos Eremitarum, ut ea in perpetuum habeat ipsum sanctum monasterium pro redemptione et remissione peccatorum nostrorum, nostrorumque parentum, hoc pacto, ut memoratum sanctum monasterium solvere debeat ecclesiae Quadraginta Sanctorum Martyrum, positae

μονῇ, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἀγίων σαρκῶντα μαρ-
τύρων τὴν ἐν τῇ χώρᾳ σεμιναρίου ἐν ἑκάστῳ χρόνῳ
ἐν τῇ πανηγύρει ἀγίου ἡλίου τοῦ σπήλῃτου κύκ-
λους πεντε καὶ πλεόν οὐδὲν κατὰ τὴν δίκλῳσιν τοῦ
ἀγοράου ἡμῶν χαρτίου, διου καὶ διδῶμεν τὰ νῦν τῇ
αὐτῇ αγία μονῇ τοῦ ἀγίου στεφάνου τοῦ αὐτοῦ οἴκου
καὶ κύπου, καὶ εἰμεροδενδρίων πᾶσαν δεσποτίαν καὶ
κυριότητα διὰφέρουσιν ἡμῖν ἐν τοῖς αὐτοῖς πραγμασί, καὶ
πληρεστάτην ἐμφώρεσιν, τοῦ μηδέποτε καιρῷ ἢ
χρόνῳ ταύτην τὴν παρ ἡμῶν καλοδελεῶς γενεμένην
ἀφιέρωσιν μετατρέψαι βουληθῶμεν οὐ παρ ἡμῶν ἢ
παρὰ τῶν ἡμετέρων ιδίων ἢ κληρονόμων, ἀλλ' ἢ καὶ
φοραθῇ τίς ἐκ τοῦ καθ' ἡμῶν μέρους ἢ ἰδίου ἢ κλη-
ρονόμου, ὡς βουλόμενος τοῦτο μετατρέψαι, οὐ μόνον
ἵνα μὴ εἰσάκουεται, ἀλλ' ἵνα ἔσεται ζημιούμενος
ποινῇ εἰς τὴν βασιλικὴν κέρτην αὐγουστάλια κ', οὐ
μόνον τοῦτο, ἀλλὰ μάλλον σχύει τὸ ἀνάθεμα τῷ
δωθῆν παρὰ τῶν ἀγίων τῇ αγίαν θεοφόρων πατέ-
ρων, καὶ πᾶσας ἀρὰς γενήσεται μέτοχος. διου καὶ
τὸ παρὸν ἀφιέρωτικον ἐγγράφον ἐποιήσαμεν πρὸς τὴν
αὐτὴν ἀγίαν μονήν, καὶ εἰς τὸν ἐνεστώτα νῦν καθη-
γούμενον τῆς αὐτῆς ἀγίας μονῆς, κυρον ἀνδρέαν καὶ
εἰς τὴν ἐν χριστῷ αὐτοῦ ἀδελφότητα, γεγραμμένον
παρὰ τοῦ νοταρίου νικολάου πούπλικου χῶρας σε-
μιναρίου, καὶ μαρτυρημένον παρὰ τῶν κριτῶν χῶρας
τῆς αὐτῆς καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνδρώπων, οἵτιναις
ρητῶς κατωτέρως διὰ παρακλήσεως ἡμετέρας ὁ κα-
θεὶς αὐτῶν ὑπεγράψαντο, καὶ ἐπεδώκαμεν αὐτῶν πρὸς
τὴν αὐτὴν ἀγίαν μονήν τοῦ ἀγίου πρώτομάρτυρος
στεφάνου, μηνι, ἰνδικτιῶνι καὶ ἔτει τοῖς προγραφῆσι.

† Ego Stephanus Iudex Seminare testis.

† ἰωάννης τοῦ κίρου χου κριτῆς σημιναρίου μαρ-
τυρ.

† γουλιέλμος ευτελής νοτάριος οὐ τὶ ἐπινεμία τοῦ
αλῆμβέρτου μαρτυρῶ.

† κώστας κλοβρίτος μαρτυρ.

† εὐτελής λέων ἱερεὺς τοῦ αλῆμβέρτου μαρτυρ.

† ἀμμιρίκος μαρτυρ.

† ἐγὼ νικόλαος τῇ ἐπινεμία τοῦ γράσσου, βα-
σιλικὸς πούπλικος νοταριος χῶρας σεμιναρίου τὴν πα-
ροῦσαν ἐγγράφον τῆς ἀφιερώσεως, ἐγραψα καὶ ὑπέ-
γραψα.

† εἰς τᾶς 15' Σεπτεμβρίου ἰνδικτιῶνος 19', ἐλαβαμεν
ἐμφώρεσιν λογω τῆς ἀγίας ἡμῶν μονῆς ἐκ τοῦ προ-
γραφέν προῆγαν ἐγὼ ὁ ἀδελφὸς στέφανος μοναχός

in civitate Seminaræ, quotannis in festo sancti Eliae
Speleotæ, grana quinque, et nihil amplius, uti pa-
tet ex chartula nostræ emptionis. Quapropter amo-
do concedimus venerabili monasterio S. Stephani
praedicta omnia cum iure et dominio in memoratam
domum et viridiarium et arbores fructiferas, quæ ad
nos pertinent in his praediis, et plenissimam possessio-
nem. Neque vero quacumque occasione vel tempo-
re nobis liceat hanc donationem, quam sponte fecimus,
subvertere neque nobis, neque nostris propinquis vel
heredibus; sed si quis nostro nomine, sive propinquus
sive heres, voluerit haec infringere, non modo ne
exaudiat, sed mulctetur regiae Curiae augusta-
libus viginti, et anathemate feriat, octo et de-
cem tercentorum sanctorum divinorumque Patrum,
et omnibus maledictionibus subiiciatur. Quare prae-
sentem donationis chartulam fecimus memorato san-
cto monasterio et pro tempore ipsius praeposito
domino Andreae, et eiusdem in Christo fratribus,
scriptam a Nicolao notario publico civitatis Semi-
naræ, et testimoniis roboratam iudicum eiusdem ci-
vitat, aliorumque honestorum hominum, qui sin-
guli expresse rogatu nostro inferius se subscripserunt,
et eam tradidimus ipsi venerabili monasterio sancti
Protomartyris Stephani mense, indictione et anno
suprascriptis.

† Ioannes domini Hugonis filius iudex Seminaræ
testis.

† Gulielmus humilis notarius cognominatus de
Alimberto testis.

† Consta Calobritus testis.

† Leo de Alimberto humilis presbyter testis.

† Ammiricus testis.

† Ego Nicolaus cognominatus de Grasso regius
publicus notarius civitatis Seminaræ praesentem char-
tulam donationis scripsi et subscripsi.

† Die 17 mensis septembris, indictione XIII,
ego frater Stephanus monachus venerabilis mona-
sterii S. Stephani accepi possessionem supradi-

τῆς ἁγίας μονῆς ἁγίου στεφάνου, προβλεψεί, κυρου
ιωαννου κυρου χου κριτου σεμινარიου, καὶ κυρου στε-
φανου κριτου τῆς αὐτῆς χωρᾶς, κυρου κωνστα κα-
λοβριτου, μαίστορος ἀμυρίγου, πετρου νορετοῦ, καὶ
νοταριου νικολάου πούπλικου σεμινარიού, διακονου
ἰλάριος, τὴν πᾶν ἐμφωρεσιν ἔδωσεν ἡμῖν ὁ κυρος ρω-
γεριος χανδακαρις ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφου
αὐτοῦ κυρου νικολαου χανδακάρη.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 139.)

ctorum bonorum, nomine nostri sancti monasterii,
praesentibus domino Ioanne domini Hugonis filio
iudice Seminarae, et domino Stephano iudice i-
psius civitatis, domino Consta Calobrito, magistro
Ammirico, Petro Noreto, et Nicolao publico nota-
rio Seminarae, diacono Hilario; quam possessionem
nobis dedit dominus Rogerius Chandacari nomine et
parte sui ipsius et fratris domini Nicolai Chandacari.

CCXCH.

1242 — Mense Septembri — Indict. I — Scyllacii.

*Gratia praepositus monasterii SS. Deiparae Scyllacensis in permutationem accipit a Gerasimo praeposito
monasterii S. Gregorii Thaumaturgi praedium positum in agro Stalacti loco dicto Cropiani, eique tradit
aliud praedium situm in agro Mentauri, loco nuncupato de Franco.*

† Σήγγον χειρὸς χαρίτος ἱερομονάζοντος. καὶ κα-
θηγουμένου μονῆς τῆς ὑπεράγιας θεοτοκου πολεως
σκαυλλακος. † Σήγγον χειρὸς ἀθανασίου μοναχοῦ
τῆς αὐτῆς μονῆς. † Σήγγον χειρὸς ἰωάννησιου μοναχοῦ
τῆς αὐτῆς μονῆς.

τιμῆς υ προγραφέντες οἱ τα σίγνα του τιμιου καὶ
ζωοπιου σταυρου. εἰδίαις ἡμῶν χερσίν. ἐν τῷδε νόμῳ
χαρᾶξαντες τῇ ἡμετέρᾳ βουλῇ καὶ θελήσει ἀναλαμ-
βανόμεθα πάντας τοὺς ἡμετέρους ἀδελφους τοὺς ἐν
τῇ ἡμετέρα μονῇ τόσον τοὺς ὄντας τόσον τοὺς μέλ-
λοντας εἶναι ἐν αὐτῇ προτεῦν καὶ κηνοβίαν καὶ ἀπλως
ὑπὲρ εἰς πάντα ἄνθρωπον ἀχὴν καὶ ἐξουσίαν. δι οἷς
ὁμολογοῦμεν διὰ του παρόντος πονηλικοῦ ἐγγραφου.
ἀλλαγὴν ἐπιῆσμεν. μετὰ τοῦ κυρου γερασίου. ἱερο-
μονάζον καὶ καθιγουμενον μονῆς ἁγίου γρηγορίου του
θαυματουργου καὶ κυνοβιου τῆς αὐτῆς. οἱ ἐλαβα-
μεν ἀφ υμῶν. λόγῳ τῆς ἱριμένης ἡμετέρας μονῆς τὴν
χωράφιον ἐν ᾧ ὑπῆρχε τῆς μονῆς ἁγίου γρηγορίου
το ὄντα χωράφιον εἰς τὴν τοποθεσίαν σταλακτης
εἰς τοπον λεγόμενον κροπανν. ὡς ἐννοεῖται τῷ
αὐτῷ χωράφιον τετραχῶς. κατὰ τὴν διλῶσιν του
ἐγγραφου. τὴν πρὸς τὴν ἡμετέραν μονὴν ἐπιῆσμεν. καὶ
ἐπεδωκετο οἰμῶς ἐδωκετο ἡμῖν δύο δένδρα ἐλέας τα
ὄντα εἰς τιν τοποθεσίαν κομῆς μενταβρίου. τῷ ἐν
δένδρῳ ἡγάμεν. ψυχικῶς ἐκ του κολοφόσση. καὶ τὴν
ἐτέραν ἐκ του λαμπακου. ἀντ αὐτῶν δὲ ἡμῖς ἐδώ-
σαμεν πρὸς σας λόγῳ τῆς μονῆς ἁγίου γρηγορίου τὴν

† Signum manus Gratiae monachi et praepositi
monasterii sanctissimae Deiparae civitatis Scyllacii.
† Signum manus Athanasii monachi ipsius mona-
sterii. † Signum manus Ioannicii monachi ipsius mo-
nasterii.

Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivifi-
cae crucis propriis nostris manibus in hoc instrumento
exaravimus, nostro consilio et voluntate, nomine quo-
que omnium fratrum nostrorum in nostro monaste-
rio degentium, tam praesentium, quam futurorum
praepositorum ac coenobitarum, et uno verbo cuius-
cumque hominis, magistratus ac officialis, declara-
mus praesenti publica scriptura permutationem facere
cum domino Gerasimo monacho et praeposito mo-
nasterii sancti Gregorii Thaumaturgi ipsoque coe-
nobio, quia a vobis accepimus, nomine memorati
nostri monasterii, quoddam praedium pertinens ad
monasterium sancti Gregorii, quod extat in teni-
mento Stalacti, in loco dicto Cropiani. Ex quatuor
vero lateribus dictum praedium circumscribitur, uti
chartula ostendit, quae nostro monasterio condita
et tradita fuit. Item et datae nobis fuerunt duae
arbores oleae, quae sunt in tenimento pagi Mentauri,
quarum unam habuimus pro spirituali salute a Co-
lofossa, et alteram a Lampaco. Nos autem pro his
dedimus vobis, nomine monasterii sancti Gregorii,
quoddam praedium nostri monasterii sanctae Deipa-

χωράφιον της ημετέρας μονής αγίας θεοτοκου το ότα
χωράφιον ης τιν τοποθεσιαν κομης μενταβριού εις
τόπον λεγομενον του φράγκου συν των εκύσε δένδρων.
ημερων τε και αγρικων. σινορίται το αυτον χωράφιον
ούτως εξ ανατολης χωράφιον των παιδων νικολαου
γούνναρη δύσεως χωράφιον νικολαου κλήμη. και πε-
τρου γερακάρη. άκτρου χωράφιον των παιδων νικο-
λαου γούνναρη. μεσημβριας του νικολαου κλημῆ. και
οποτα μεν του φράγκου. και συνκλή. τουτο το δι-
λωθεντα χωράφιον συν των δένδρων ούν και εστιν.
μετα παντων αυτου δικαιματων. εστερξαμεν σās εχην
αυτο. ι ρηθησα μωνη αγιου γρηγορίου αλλαγιν ος
έφημεν. εχην πληρεστάτην αδιαν. τοςόν· υμῆς τότον.
η εν αυτη μελλοντα προτεύνειν και κυνοβιαν πιην εξ
αυτου του χωράφιου και δένδρων εις επικέρδιον της
μονής ει τῇ και βουληθήτω αῖς αεί. μη κοληομενη
η εμποδιζωμενη παρά τινος. και η μεν ποτε κερο φανι
τίς ενοχλόν σας εξ αυτων. ίνα στικομεν εκδικάν σας
αυτα εκ παντος εναντιουμένου προσόπου. ει δε ου
δηκεδικασμεν σας αυτᾶ. ος βουλομενη μετατρέψετε την
παρ ημων καλοδελως γυνομενην. αλλαγήν μη εισα-
κούμεθα μητε παρα του διου νομου βοιθειαν σχάμεν.
ου μόνον τούτω. αλλ υπερ παραβάσεως του τιμιου
σταυρου ζημιουστο. ημετερα μονη. εν τω βασιλικω
φύσκω αγουσταλια ηκωσν. και προς την μονην αγιου
γρηγοριου. το αξιουμενον του πραγματος επι του
διπλου· και ιδ ουτω στεργην. και εμμενειν υ πα-
ρούσα στερεῖς τῆς αλλαγῆς προς την αγίαν μονήν
στερκια βαυαία. και απαρασαλευτος αχρη τερμάτων
αιώνων εν παρουσια μαρτυρων.

† Ego Nicolaus de Cusentia Iudex Squillacii tes-
stor. † Nicolaos Sasuni iudex squillacii testor. †
Ego rao adrano iudex squillacii testor. † ανδρεας
υιός πρεσβυτερου βασιλειου ο του ταβερνίτου και σκευό-
φιλαξ τῆς επίσκωπῆς ασύλων παρακληθεις μαρτυρ
υπεγραφα ηκεια χειρι. † ego Alexander de calatagro
testor. † κωσταντινος· νοταριος ο του μορρου υπε-
γραφα. † ego rogerius de contomolini testor. † εγω
σέργιος μακρῆς παρακληθεις μαρτυρ υπεγραφα.

† εγράφη υπεγράφη και εκυρώθη το παρόν έγγρα-
φον χειρί· καμου περεγρίνου σαμωνά πουπληκου νοτα-
ρίου χωρας σκύλλακος μηνι σεπτεμβριω ινδικτιωνι
α' έτουῖς ςψνα'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 140.)

rae, quod extat in tenimento pagi Mentauri, loco di-
cto de Franco, cum arboribus fructiferis et agresti-
bus inibi positis. Hi veró sunt fines huiusmodi prae-
dii: ad orientem praedium filiorum Nicolai Gunnari;
ad occidentem praedium Nicolai Clemi et Petri Ge-
racari; ad septentrionem praedium filiorum Nico-
lai Gunnari; ad meridiem (*praedium*) Nicolai Cle-
mi, et olim Franci, et clauditur. Dictum prae-
dium cum arboribus quantum est et cum omnibus
ipsius iuribus voluimus ut habeat memoratum mo-
nasterium sancti Gregorii permutationis loco, uti
dictum est, et ut tum vos, tum futuri praepositi
et monachi facultatem habeatis faciendi de ipso
praedio et arboribus quidquid volueritis pro utili-
tate monasterii in perpetuum, neque impedimen-
tum vel molestia vobis a quovis afferatur. Si vero
quocumque tempore quis molestiam vobis intulerit
quoad dictum praedium, nos tuebimur vobis ipsum
a quacumque contraria persona. Quod nisi id prae-
stiterimus, sed voluerimus subvertere hanc permu-
tationem a nobis bona voluntate factam, ne exau-
diamur, et nedum a divina lege subsidium habea-
mus, sed pro violatione honorabilis crucis mulcte-
tur nostrum monasterium regio Fisco augustalibus vi-
ginti, et monasterio sancti Gregorii duplo pre-
tio. Et nihilominus praesens permutatio facta san-
cto monasterio firma, valida, stabilis et inconcussa
maneant usque ad finem saeculorum. Coram testibus.

† Andreas filius presbyteri Basilii filii Taberniti et
sacrista episcopii Asylorum rogatus testis subscripsi
propria manu.

† Constantinus notarius de Morro subscripsi.

† Ego Sergius Macris rogatus testis subscripsi.

† Scripta, subscripta et roborata est praesens
chartula manu mei Peregrini Samonae, publici notarii
civitatis Scyllacii mense septembri, indictione I,
anno 6751.

1243 — Mense Iunio — Indict. I — Scyllacii.

Conventio inita inter monasteria S. Gregorii Thaumaturgi et S. Stephani de Nemore Eremitarum, qua eadem monasteria inter se permutant nonnulla praedia in agris Scyllacensi et Mentaurensi posita.

† Εν ονόματι τοῦ κυρίου ἁμῶν. ἔτους τοῦ παρα-
τρέχοντος τῆς τοῦ κυρίου οἰμῶν σαρκώσεως χυλιο-
στῷ. διακοσιοστῷ. σαρακοστῷ τρίτῳ. μηνὶ ἰουνίῳ
τῆς ἐνισταμένης ἰνδικτιωνος α' ἐν τῷ ριθεντι κερῷ
καὶ ἰνδικτιωνι. βασιλεύοντος τοῦ εὐσεβεῦς καὶ αὐτῶ-
κρατορος οἰμῶν Φρεδερίκου βασιλέως. εἰς ἀνάμνησιν
τῶν γυνόμενων πραγμάτων υπᾶρχει ἰκονομιμένον προ-
θεοριτικός ἐλευθερως. ὅτι τα γινόμενα ἔνδον τῶν
τεθνεῶτων μὴ παθὼν ζήμιον λυθαργησεως διὰ μα-
κροτητα κερου διάδωχῆν εἰς ἀνάμνησιν γραφῆν τα-
πια ἀναμνίσκουν τὰ παρεληληθότα καὶ τα ἐνεστώτα
ἀναδῖχνυν. ὁθεν ἡμῆς γερᾶσιμος ἱερομονᾶζον καὶ τῷ
θεῷ χάρητι. καθιγούμενος καὶ το κυνῶβιον αἰγίου
γρηγορίου του θαυματουργου. διὰ τῶ παρόντος που-
πληκου ἐγγρηφου ομολογουμεν τὸςδὲ τῶν ἐνεστώτων
τοσὸν τῶν μελλόντων ἐξὸν ἐστὶν ὅτι ὑπὸ ἡμῶν ἦχον
δίχην συν τοῦ ποτε καθιγουμενου αἰγίου στεφάνου
τοῦ ορους ἰγούν κυροῦ πέτρου καὶ κυνοβίου αὐτοῦ.
εἰδῶσιον τῶν εὐλαβεστατων ἐπισκόπων του καταντζα-
ριου καὶ του γινεκοκάστρου κριτῶν ἀπεσταλμένων
ἐκ τῆν ἀποστολικῆν καθεδρᾶν. ἐπᾶν τῶν δικαιο-
μάτων τῶν χωραφίων εἰς τὴν κράτεσιν σκυλλακος
τα λεγόμενα τῶν ἀγραριων ἅτινα ἡ οἰμέτερα μόνι
ἐδῆσπονεν ἰκία αὐτῆς, πρὶν δὲ αὐτὴ διχὴ μετὰ σκευ-
σεως περὶώδη. κυνιδεντων κυνῶν ἀμφοτερῶν οἰμων
φύλων διὰ ἀγαθὸν τῆς ἱρίνης εἰς τιαύτην καταθεσιν.
καὶ εἰς ἀγαπητικὴν σύνεσιν ἡσῶλθασιν ὅτι κατετόυ-
σιον να ἐδίδεν το ἡμέτερον μοναστήριον αἰγίου γρηγο-
ριου πρὸς τῆν μονὴν αἰγίου στέφανου τοῦ ὄρους. σι-
ταρὶν ρούβες ἐπτὰ καὶ κριθήρου ρούβες ἐπτὰ. καὶ
διατὴ ἐν τῇ ἀποφλύσει του ριθέντος καρποῦ. πλῆ-
στας φώρας συνῆτρεχεν ἀμφιβόλως μέσων τῶν μέρων.
ἐν τιούτῃ καταθέσει ἐσυνεῖδημεν. ὅτι σὺ ὁ κυρὸς
ἀνδραίας θεῷ χάρητι καθιγούμενος καὶ το κυνῶβιον
αἰγίου στεφάνου του ὄρους. ἐκ μέρους του ριθέντος
μοναστηρίου σας αἰγίου στεφάνου. εἰς ὄνομα ἀλλαγῆς.
ἀπετάξατε ἐωνίως. πρὸς ἡμᾶς. καὶ τοῦ ὀνομασμένου
ἡμετέρου μοναστηρίου αἰγίου γρηγορίου πᾶσαν ἀγωγὴν

† In nomine Domini. Amen. Decurrente anno In-
carnationis Domini nostri millesimo ducesimo qua-
dragesimo tertio, mense iunio, praesenti indictio-
ne I; imperante in praefato anno et indictione pio
nostro imperatore et rege Friderico. Ad memo-
riam rerum quae aguntur sapiens ac liberale
consilium initum est, ne a maioribus gesta da-
mnum oblivionis a temporis diuturnitate patian-
tur, ea litteris consignari, quae anteacta recor-
dentur, et praesentia ante oculos ponant. Quapro-
pter nos Gerasimus monachus, et Dei gratia prae-
positus, ac coenobium S. Gregorii Thaumaturgi,
praesenti publico instrumento declaramus, quoad
fieri potest, tum praesentibus, tum futuris, prae-
cessores nostros litem habuisse cum olim praeposi-
to S. Stephani de Nemore, id est domino Petro
eiusque coenobio, coram potentissimis episcopis Ca-
taciai et Gynecocastri, iudicibus ex apostolica sede
missis, de nonnullis iuribus quorundam praedio-
rum in pertinentiis Scyllacii, quae dicuntur de A-
grariis, quaeque nostrum monasterium possedit ut-
pote ad ipsum pertinentia. Prius vero quam hu-
iusmodi lis disceptando prorogaretur, cum utrim-
que nostri se amici interposuissent, pro bono pacis
ad hanc deliberationem et benevolam conventionem
deventum est, ut nostrum monasterium S. Grego-
gii quotannis solveret monasterio S. Stephani de
Nemore frumenti rubos septem, et hordei tantun-
dem. Et quoniam de pensitatione dictarum frugum
saepenumero inter partes oborta fuit controversia, hac
conventionem statuimus, ut tu dominus Andreas, Dei
gratia praepositus, et coenobium S. Stephani de
Nemore, ex parte memorati monasterii S. Ste-
phani, cedatis in perpetuum, permutationis nomi-
ne, nobis et memorato nostro monasterio S. Gre-
gorii omnem actionem, quae olim pertinuit et in
posterum omne tempus pertinebit ad te, tuumque
monasterium; item cedatis nobis quodvis ius, domi-

τὴν πῖαν ποτε ἐδιέφερινεν καὶ μέλλον διαφέρειν πρὸς
 σὰς καὶ τοῦ μοναστηρίου σας ἐωνίως. ομῶς ἀποτά-
 ξατε πρὸς ἡμᾶς πάσαν σίστασιν δεσποτιαν. καὶ πᾶσα
 δίκαιον τα πια λαγχάνοντα. καὶ δύνονται λάχην τοῦ
 αὐτοῦ μοναστηρίου ἁγίου στεφάνου. ἐκ τα χωράφια
 τῶν ἀγρариων ἀποταξάμενη δὲ· εἰς πᾶσαν βοϊθίαν
 διέριον καὶ δικαιοματων. τὸσον κληρικῶν τὸσον χρι-
 ματικῶν. κατὰ τὴν δῆλωσιν τοῦ ἐγγράφου ἣν πρὸς
 ἡμᾶς ἐπιθήσατε. ἐκ τα χωράφια τοῦ ἀγρариου τα
 ἕντα χωράφια. εἰς τιν τοποθεσίαν στάλακτης. τα
 ἅπερ συνροῦνται καὶ περὶορίζονται. κατὰ τιν διλωσιν
 τοῦ ἐγγράφου τοῦ γινόμενου ἐκς ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς.
 ονομαζοῦνται δὲ τα αὐτα χωράφια οὕτως. τα χω-
 ράφια τοῦ καμβρου. το χωράφιον τοῦ σμβρατάκη.
 το χωράφιον τῆς κροπαῆς. το χωράφιον το λεγό-
 μενον ἁγίου λουκα. καὶ το χωράφιον το ονομαζόμενον
 εἰς τιν σκῆλαν. δια τὴν αὐτὴν ἱριμειν ἀπύταξιν. ἣν
 ἐπιθήσατε ἐδωσαμεν. καὶ παρδύκαμεν ὑμῶς πρὸς ὑμᾶς
 λόγου τοῦ ριθιεντος μοναστηρίου ἁγίου στεφάνου τοῦ
 ὄρου. ἀπο τῆς στάσεως τοῦ ἡμετέρου μοναστηρίου,
 τὴν αὔσαν στασιν. ἐν τοποθεσίᾳ κάμης μενταβριου το
 ἐν πετξῆν εἰς τόπον λεγόμενον το Φράγκου τῷ πῖν
 ἀλλαγὴν ἐσχῆκαμεν. ἐκ τοῦ παιδάς τοῦ ἀπεχόμενου
 πρεσβυτερου λέοντος βαρβαράς το πλησίον τῆς οἰαῖ.
 καὶ τοῦ ἰωάννου γερακάρη τῷ ἑτέρου πετξῆν. χω-
 ραφίου ἧς τοπον λεγόμενον ἀγριλλεάνον· πλῆσιόν τοῦ
 χωράφιου τοῦ σκεπέστου. καὶ τοῦ λέου γούνιαρη.
 ἑτέρον πετξῆν χωράφιον εἰς τόπον λεγόμενον τοῦ
 Φραγκου. τῷ ἅπερ ἠχαμεν ἀλλαγὴν. ἐκ τὴν μονίᾳ
 τῆς θεοτοκού τοῦ παλεού σκυλλακός. συν τῶν ἐκῆσε
 δῆδρων ἡμέρον τε καὶ ἀγριων. τῷ πλησίον τῶν χω-
 ραφίων. τῶν παιδῶν ἰωάννου γούνιαρη. καὶ νικολάου
 κλίμη. ταυτὴν τὴν ριθιενσαν στάσιν, ὅς οὐκ ἔμασθε
 καὶ αὐτὴν πρὸς σὰς ἐστέρξαμεν. ἔχην το μο-
 ναστήριον ἁγίου στεφάνου τοῦ ὄρου ομῶς ἐδώκαμεν
 πρὸς σὰς· καὶ τα ἐγγράφα τα ἅπερ ἐξ αὐτῆς τῆς
 στάσεως ἔχκαμεν. διδωμεν δὲ καὶ παρδωμεν ἡμῶν
 πρὸς σὰς. ἡ ριθιενσα στάσις. ἔχην σας πλῆρι-
 στάτην ἀδιαν. ἰκοιομῖσατε. καὶ πιρῆτε ἐξ αὐτῶν.
 ὅς ἐκς ἰκία πράγματα τῆς μωνῆς ἁγίου στεφάνου.
 μιδέν ἐνατιονοντα. οὐδεμίαν ἐναντί·σιν. ἐκς ἡμῶν.
 μητε ἐκ των ἑπιτα διαδωχων. ἡμετέρων ἀλλ ἡστᾶ-
 μεθα. ἐκδικᾶν σὰς αὐτὰ ἐκ παντος ἐναντιουμένου προ-
 σόπου, διδωμεν δὲ ὑμῶς. ἐκ το μέρος τοῦ ριθιεντος.
 ἡμετέρου μοναστηρίου. σίστασιν πᾶσαν. καὶ δεσποτιαν.

nium et auctoritatem, quae ad ipsum monasterium
 S. Stephani spectant et spectare possint de prae-
 diis Agrariorum, et quodvis subsidium renunciatis
 decisionum et sententiarum tam canonicarum, quam
 civilium, prout patet ex chartula quam nobis con-
 didistis quoad praedia Agrarii, quae sita sunt in te-
 nimento Stalacti, et ita circumscribuntur, ut eru-
 tur ex chartula nobis per vos facta. Haec vero
 praedia ita vocantur: praedia Campi, praedium Sam-
 bataci, praedium Cropanae, praedium dictum Sancti
 Lucae, et praedium dictum ad Scalum. Pro memorata
 cessione, quam fecistis, nos dedimus et tradidimus vobis,
 nomine dicti monasterii S. Stephani de Nemore, non-
 nulla ex bonis nostri monasterii quae sita sunt in te-
 nimento pagi Mentauro, quorum una petia extat in loco
 dicto de Franco, quam in permutationem accepimus
 a filiis demortui presbyteri Leonis Barbarae, pro-
 pe viam et Ioannem Geracarim; altera terrae petia
 extat in loco dicto Agrilleano prope praedium Sce-
 pesti et Leonis Gunnari; alia terrae petia in loco
 dicto de Franco, quam in permutationem accepi-
 mus a monasterio Deiparae veteris Scyllacii, cum
 arboribus fructiferis et silvestribus inibi positis, pro-
 pe praedia filiorum Ioannis Gunnari et Nicolai Cli-
 mi. Quae quidem bona, uti superius nominantur, vo-
 bis firmiter tradidimus, ut ea habeat monasterium
 S. Stephani de Nemore. Item et dedimus vobis
 chartulas, quae de ipsis apud nos erant. Dedimus
 vero et tradidimus vobis huiusmodi bona eo quidem
 pacto, ut plenissimam potestatem habeatis ea ad-
 ministrandi, et ipsis utendi tamquam bonis pro-
 priis monasterii S. Stephani. Neque quis nostrum
 vel nostrorum successorum vobis adversari poterit;
 quin imo vobis defendere ac tueri eadem bona te-
 neamur a quacumque contraria persona. Praeterea
 vobis cedimus, nomine dicti nostri monasterii, to-
 tam possessionem et dominium et quodcumque ius,
 quod monasterium S. Gregorii habeat et habere

καὶ πάντα δίκαιον. τα πια λαγχάνονται. καὶ δύνονται
λαχῆν του μοναστηρίου αγίου γρηγορίου εκ τα ρη-
θεντα χωραφια. ην πρὸς σὰς ἐπεδώσαμεν. αποταξα-
μενοι εἰς πᾶσαν βοῖδιαν. καὶ διέριον. καὶ δικαίωματων.
τόσον κανονικῶν τόσον χρηματικῶν. ης υμᾶς καὶ του
μοναστηρίου διαφέρνουνται· καὶ δύνονται διαφέρειν. ἐξ
ἐναντίας της ριθσις ἀλλαγίς. καὶ αποτάξεως αἰω-
νίως. καὶ ἐὰν ἡμεῖς. ἤτε εἰ διαδώχοι. ἡμῶν ἐγγίσο-
μεν. ἐλθῖναι ἐξ ἐναντίας τῆς ριθσις ἀλλαγίς. καὶ
αποτάξεως αἰωνίως. συνδεδεμένοι. ἔχον ὀπληκεύμε-
θα. ἡμεῖς. καὶ το ἡμέτερον μοναστήριον. πρὸς σὰς.
καὶ τοῦ μοναστηρίου αγίου στεφάνου. εἰς πύνην ἀγου-
σταλια πεντήκωντα. ἡ ἀλλαγι δὲ. καὶ ἡ ἀποτάξης
εἰωνίως ἐν της αὐτῆς δυνάμειως ἐμμένοντα στερεᾶ. ὁθεν
εἰς ἀσφάλειαν. καὶ στερεότητα. του ριθέντος μονα-
στηρίου εἰωνίως χρυσιμούντα το παρὸν ἀσφαλιστικον
ἔγγραφον γενέστω πεπιήκαμεν. χειρὶ. νοταρίου περε-
γρίνου σαμωναῦ πουπληκου νοταρίου χωρας σκυλλα-
κος. παρουσία τῶν κριτῶν σκύλλακος ἰγούν του κυρου
νικολαου σανσούνου. κυροῦ νικολάου τῆς κουσεντίας
καὶ κυρου ρου ἀδριανου. εἰς πious. ὅς ἡς ἡμῶν κριτῶν
εἰσιστέρεξάμεν καὶ ἐτέρων χρυσίμων ἀνδρῶν. ἐπὶ τουτο·
καὶ εἰς τούτο ἰδικῶς φωνιθέντων. καὶ παρακληθέντων.
ὁχειρόμενον παρ ἐμου του ριθέντος γερασίου καδιγου-
μενου. καὶ κυνοβίου ἡμετέρου. καὶ ἱμμένων κριτῶν καὶ
μαρτυρῶν στερεωμένον.

† Ego Nicolaus de Cusencia Iudex Squillacii
testor. † Nicolaos sasuni iudex squillacii testor.
† Ego rao adriano iudex squillacii testor. † ἐγὼ
βαρθολομαίος ἱερομοναζὼν τα ἀνωτέρα μαρτυρῶ καὶ
στεργῶ. † ἐγὼ ἀνίκος ἐιρομοναζὼν τα ἀνωτέρα μαρ-
τυρῶ καὶ στεργῶ. † ἐγὼ λεόντιος ἱερομοναζὼν τα
ἀνωτέρα στέργῶ καὶ μαρτυρῶ. † ἐγὼ θεοδουλος ἱε-
ροναχὸς τα ἀνωτέρα μαρτυρῶ καὶ στεργῶ. † ἐγὼ
πᾶνφινουτος καὶ μῶναχὸς μαρτυρῶ καὶ στέργῶ. †
ἐγὼ σεργίος μακρίσις παρακληθεῖς μαρτυρῶ υπεγρα-
ψα. † ἐγὼ γερασίμος ἐιρομοναζὼν καὶ καδιγουμενός
μῶνους του αγίου γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ στεργῶ
καὶ ἐπικυρῶ.

† ἐγγραφῇ υπεγράφη καὶ ἐκυρωθῇ το παρὸν ἔγγρα-
φον χειρὶ καμοῦ περεγρίνου σαμωναῦ πουπληκῶ νο-
ταρίου χωρας σκύλλακος μηνὶ ἰνδικτιωνι καὶ ἔτους
του προγραφέντος.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 141.)

possit in memoratis praediis, quae vobis tradidi-
mus, in perpetuum renunciantes omne subsidium
decisionum tam canonicarum quam civilium, quae
ad nos et memoratum monasterium pertinent et per-
tinere possint pro dicta permutatione et perenni
cessionione. Quod si nos vel successores nostri tenta-
verimus adversari dictae permutationi et perpetuae
cessioni, obstringamur semper et teneamur nos et no-
strum monasterium solvere vobis et monasterio S. Ste-
phani poenae nomine augustales quinquaginta; per-
mutatio vero et cessio eadem vi munitae firmiter per-
maneant in omne aevum. Quamobrem ad securitatem
et confirmationem ipsius monasterii praesentem se-
curitatis chartulam ei semper profuturam condi-
dimus manu notarii Peregrini Samonae publici no-
tarii civitatis Scyllacii, coram Scyllacensibus iudi-
cibus, idest domino Nicolao Sansuno, domino Nicolao
de Cusentia, et domio Rhao Hadriano, quibuscum
ut nostris iudicibus, et cum aliis probis hominibus,
ad hoc et in hoc peculiariter vocatis et arcessitis,
eam firmavimus, roboratam a dicto Gerasimo prae-
posito, et ab eius coenobio, et a dictis iudicibus ac
testibus.

† Ego Bartholomaeus monachus quae supra testor
et firmo. † Ego Anicius monachus quae supra testor et
firmo. † Ego Leontius monachus quae supra firmo et
testor. † Ego Theodulus monachus quae supra testor
et firmo. † Ego Pafnutius monachus testor et
firmo. † Ego Sergius Macrises vocatus testis sub-
scripsi. † Ego Gerasimus monachus et praepositus
monasterii S. Gregorii Thaumaturgi firmo et ro-
boro.

† Scripta, subscripta et roborata est praesens char-
tula manu mei Peregrini Samonae publici notarii
civitatis Scyllacii mense, indictione et anno su-
pradictis.

1244 — Mense Maio — Indict. II. — Scyllacii.

Sententia lata a Gulielmo de Panormo Stratego Scyllacensi et Iudicibus de vinea posita in agro Stalacti, de qua Rogerius Ranus et Nicetas Papilliuni inter se contendebant.

† Οὐδενί γὰρ τῷ θεῷ εὐαπόδεκτον. ὅς ἐπὶ δίκαιοι κρίσις. κατὰ γὰρ τὸν μαῖον μήνα τῆς ἰνδικτιωνος β' τοῦ ἐτους ἐξ ἀρχῆς 575β'. βασιλεύοντος τοῦ εὐσεβοῦς καὶ αυτοκράτορος οὐμῶν φρεδερίκου βασιλέως στρατηγούντος κάμου γουλιάδμου τῆς πανόρμου. ἐν τῇ χώρᾳ σκύλλακος καὶ δὴ καθεζομένου μου. ἐν τῷ συνιδεῖ κριτηρίῳ. μετὰ τῶν χρυσίμων ἀνδρῶν. καὶ μετὰ τῶν ὁμοτῶν κριτῶν σκύλλακος λέγω δὴ κυροῦ νικολάου σανσοῦνου καὶ κυροῦ βῆου ἀδριανου. αὐτῶν καὶ τῶν κατοτέρω υπογραφέντων. ἐπὶ τοῦτου ἰδικὸς ἐμφανιστέντων. ἐνώπιον ἡμῶν ἐλθὼν ρογέριος ράνος. καὶ ἀγωγὴν κινίσας κατὰ τοῦ νικήτου παπυλλιούνη ἡμεῖς δὲ οἱ ριθεῖς ἐξουσιαστὴς καὶ ἱριμένοι κριταί. ἐπὶ ἤσασμεν αὐτὸν ἐλθεῖν. ἐνώπιον ἡμῶν. ἀκούσῃς τὰ κατ' αὐτοῦ ἐναγώμενα. παρησταμένων τῶν δὲ μετ' αὐτοῦ ἐνώπιον κριτηρίου. ὁ ρηθὴς ρογέριος ἤρξατο λέγειν τὴν ἀγωγὴν ὅς κατοτέρω περιεχθῇ. γνοῦς δὲ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν ὁ ριθεῖς νικητῆς. ἔτησεν διορίαν τοῦ ἀποκριθῆναι καὶ δηχθῆναι αὐτοῦ τῷτε ἀγωγῇ ἀμπέλου. ἐδώθη αὐτοῦ διορία ἡμερῶν οκτῶ. καὶ ἐδηχθῇ αὐτῷ παρὰ τοῦ ἄκτορος τῷ ἀμπέλιον. τῆς διορίας ἐλθοῦσιν τὰ δὴ μέρη ἐνώπιον κριτηρίου παρησταμένα. ὁ ριθεῖς νικήτης ἀπεκρίθη αὐτῷ. ἐκ τῷ ἀμπέλιον ἡ κατηγοριμένος ὑπάρχει. ἐκδικητὴν ἐξ αὐτοῦ. ἔχω τὸν ἐμὸν πεινερὸν κυρον νικολάον βουκιαν. ὅτι παρ' αὐτοῦ ἔλαβα αὐτὸν εἰς δῶτες λογῶ τῆς ἐμῆς συνβίου κυρας ἱρίνης. καὶ αὐτὸς ζῆσυνφῶνος ὑπάρχει. ἐτῶ αὐτὸν ἐκδικητὴν τοῦ αὐτοῦ ἀμπέλωνος. παλὴν ἐδώθη αὐτοῦ εὐχερία. καὶ ἀγαγὼν ἐνώπιον κριτηρίου. τὸν ἱριμένον αὐτοῦ ἐκδικητὴν. ἐξετίησαμεν αὐτὸν ἡμῖς εἰάν ἐκδικητῆς ὑπάρχει τοῦ αὐτοῦ μαῖστορος νικήτης ἐκ τῷ ἀμπέλιον τῆς ἀγωγῆς. αὐτὸς καδ' αὐτὸς ἔφη. ἐκδικητὴς αὐτοῦ ὑπάρχω ἐκ τῷ αὐτῷ ἀμπέλιον. ὅτι αὐτοῦ αὐτῷ εἰς δῶτες ἔδωσα. τῷ μερὸς ρογερίου ἔφη. κατὰ τοῦ κρατοῦντος τῷ ἀμπέλιον ἐναγῶ πῇ οὐδὲν κατὰ τοῦ ἐκδικητοῦ. ἡμῖς δὲ οἱ κριταί. ἠβουλήθημεν ἵνα ὁ ἐκδικητῆς μετὰ τοῦ κατέχοντος τὸ πρᾶγμα. παρίη εἰς

† Nihil quidem est Deo acceptius, quam iudicium iustitiae consentaneum. Mense maio, indictione II, anno ab orbe condito 6752, regnante pio nostro imperatore et rege Friderico. Cum ego Gulielmus de Panormo in civitate Scyllacii Stratego munere fungerer, et pro consueto tribunali sederem cum quibusdam probis viris et iuratis iudicibus Scyllacii, id est domino Nicolao Sansuno, et domino Rhao Hadriano, et iis qui infra subscripti sunt, et huic rei expresse interfuerunt, coram nobis venit Rogerius Ranus, et actionem intendit contra Nicetam Papilliuni. Nos autem dictus Magistratus et memorati Iudices, ut coram nobis se sisteret, mandavimus, ad audiendum quatenam in ipsum actio intentaretur. Cum autem utraque pars ad tribunal accessisset, dictus Rogerius adgressus est actionem exponere, ut infra continetur. Quam cum cognovisset dictus Nicetas, petiit terminum ut responderet, et sibi probaretur actio de vinea. Datus ipsi fuit terminus dierum octo, et probata ei fuit (actio) de vinea. Elapso autem termino, utraque pars se ad tribunal stitit, et dictus Nicetas ita respondit: Quoad vineam, de qua lis mihi intenditur, defensorem habeo socerum meum, dominum Nicolaum Buciam, eo quod ipsam ab eo pro dote accepi coniugis meae dominae Irenes; et cum viva sit adhuc eius vox, peto ut ipse mihi asserat eandem vineam. Facta igitur fuit ei copia (advocandi socerum); et cum ad tribunal adduxisset dictum suum defensorem, nos illum interrogavimus, num defensor esset eiusdem magistri Nicetae quoad vineam, de qua agebatur. Ille autem seorsim dixit: Reapse illius defensor sum quoad ipsam vineam, quam ei pro dote constitui. Ex altera vero parte Rogerius inquit: Contra possessorem vineae actionem intendo, minime contra defensorem. Nos autem iudices deliberavimus, ut defensor et praedii possessor se sisterent ad tribunal, ac responderent, et ius omnino

κριτήριον αποκριθῆναι. καὶ τα τοῦ δικαίου εκπλη-
ρῶται. αὐτὸς δὲ ὁ κυρὸς νικολάος. ὅς ἐκδικητῆς στέρ-
ξας τῷτο. οὗτος δὲ τὴν αγωγὴν ἐγγράφος ἐπιδώσας
τὸ μέρος ρογερίου λέγων. ἐνίγη ρογέριος ῥῆνος εἰς τὴν
βασίλειχην κέρτην ἐξεναντίας κυροῦ νικολάου βουκία
ἐκδικητοῦ νικήτα παπυλλιοῦνου γαμβροῦ αὐτοῦ. ὅτι
ἐπρὸς αὐτοῦ τοῦ ρογερίου νικολάος σουρράκας· πρι-
κονάτωρας πᾶππος αὐτοῦ. καὶ δωμίνικος υἱὸς αὐτοῦ
θίος τοῦ ἄκτωρος. ὑπῆρχον πρεκονάτωρες σχίλλα-
κος. ἐξ αὐτῶν αὐτὸς ὁ ρογέριος δι᾿δωχὸς αὐτὸν ἐπιτὰ
ἐνὶ καὶ πρεκονίον· αὐτὸς ὁ νικήτας κρατεῖ τὴν αμ-
πελον. κατοτέρως συνοριασμένον ὅς νομαῖζή ἐξ αὐτῶν.
ρογερίου δικαιομάτων πρεκονίων διαφέρνῃ. ἔτι εἰ ημι-
μένη προσυ αὐτοῦ δικαιομάτα πρεκονίου βέλκασυ.
κρατόντα καὶ ἐχόντα. οὗ ἐν τῇ αὐτοῦ τῷ ἱμμένον
κριθεῖναι ἀμπέλιον καὶ μετὰ ἐπικαρπιῶν καὶ παντός
πράγματος. τῷ ἀμπέλιον ὑπάρχει ἐν τῇ τωποθεσίᾳ
σταλάκτης· ὅπερ νομαῖζεται νικολάος σουρράκα. τα
σίνορα αὐτοῦ εἰσὶν ταυτά. πλησίον ἀμπέλου λεῖου
βουκία καὶ ἀμπέλου το κρατοῦμενον παρὰ τοῦ ρε-
νάλδου σκαγκέρου. καὶ ἀμπέλου νικολάου τῆς ἀνα-
στάσις. τῷ μέρος κυροῦ νικολάου βουκία ἐκδικητοῦ.
καὶ νικήτου παπυλλιοῦνου. ἀπεκρίθη οὕτως. ομολό-
γησαν κρατὶν καὶ δεσπότην τῷ ἀμπέλιον τῆς αγω-
γῆς. καὶ τα ληπὰ προθυμέμενα. τοῦ λημβέλλου
ἀρνέσθην σοξομένης τῆς αἰσεψιῶνας καὶ παραγρα-
φῆς αὐτοῦ. ἐδωδην τρηλοκητωρία. καταστήναι ὁ
ρογέριος τὴν ἄρνησιν τοῦ ῥέου. αὐτὸς δὲ στέρξας κα-
ταστήναι μετὰ ἐγγράφων καὶ μαρτύρων. ἐπὶ δὲ δυὸ
ἡμερῶν ἐπέδωκεν ἡμῖν μάρτυρας τοὺς κατοτέρως
υπογραμμένους. ομῶς καὶ τὸ μέρος τοῦ ῥέου ἐπέδωκεν
ἀψευδίζωναν. καὶ παραγραφὴν λέγον. ὅτι το αὐτὸν
ἀμπέλιον ἐν ἰκία δεσποτία δεσπώσας αὐτῷ ἀσχλή-
τως ἐν προσόπῳ. καὶ παροψία. τῶν προσυ τοῦ
ἀκτορος καὶ αὐτοῦ. ἐπαρήλθον ἐνιαυτὴν τριᾶκοντα.
καὶ πλέον καὶ ἐὰν τὴν δικαίον κατα τοῦ αὐτοῦ ἀμπέλου
ὁ ἀκτὼρ ἦχεν ἡ ἔχη ἐκ τοῦς προσυ αὐτοῦ· εἴτε αὐτοῦ.
δια τὴν μακρότητα τοῦ κερὸς τῆς παραγραφῆς ἐπα-
ρεγράφη. καὶ μάρτυρας ἐπέδωκεν καταστήναι τὴν
αὐτὴν αἰσεψιῶναν καὶ παραγραφὴν. τοὺς κατοτέ-
ρους δηλουμένους. το μέρος τοῦ ἀκτορος ἐπέδωκε
τοὺς αὐτοῦ μάρτυρας νομοῦ καὶ ἄπαξ. τον τε βασί-
λειον κουκωτῆγ. λεον καννάτον. γέροντα λεόν πυλη-
λῆγ. καὶ γέροντα νικολάον ἰουδά εἰνὲς ἐνωπιῶν τῶν
δυὸ μερῶν ορκῶ ομύσασιν. εἰς καὶ εἰς. καὶ ἐξ ἡμῶν

demonstrarent, ipse vero dominus Nicolaus, uti
defensor, haec confirmaret. Hic autem actionem pro-
tulit ex parte Rogerii in haec verba scriptam: Ro-
gerius Ranus apud regiam curiam litem instituit
adversus dominum Niclaum Buciam defensorem
Nicetae Papilliuni generi eius, quod ante ipsum
Rogerium Nicolaus Surracas praeco avus ipsius,
et Dominicus eius filius, patruus actoris, fuerunt
praecones Scyllacii, quorum ipse Rogerius est suc-
cessor, et etiam praeconis officio fungitur, ipse
Niceta possidet quamdam vineam inferius descri-
ptam, quam ex Rogerii instrumentis eruitur ad
praecones pertinere; nam ex praedictis titulis eli-
citur praeconem Belcasum eorumdem possessorum
praecessorem in sua potestate habuisse. Quapropter
petit (*Rogerius*) adiudicari sibi dictam vineam una
cum omnibus fructibus et pertinentiis. Vineam au-
tem extat in agro Stalacti, ubi dicitur Nicolaus
Surraca, et fines sunt hi: prope vineam Leonis
Buciae, et vineam quam possidet Renaldus Scange-
rus, et vineam Nicolai de Anastasia. Ex parte au-
tem domini Nicolai Buciae defensoris, et Nicetae
Papilliuni, ita responsum fuit: Fatemur habere et
possidere vineam, de qua controversia est, et re-
liqua proposita in libello reiicimus, nobis reser-
vantes praescriptionis exceptionem. Data fuit Ro-
gerio comperendinatio ad refellenda quae reus as-
serebat, et ad petitionem suam probandam scripturis
et testibus. Intra biduum exhibuit nobis testes in-
ferius subscriptos. Item ex parte rei proposita fuit
praescriptionis exceptio, quod memoratam vineam
pacifice et personaliter in suo dominio habuit, et
ob negligentiam tum actoris, tum eius praecesso-
rum decurrerant anni triginta et amplius; et si
quid iuris in eamdem vineam actor habuerit, vel
habeat ex praecessoribus suis, vel ex semetipso,
propter temporis diuturnitatem praescriptione ami-
sit; et ad dictam praescriptionis exceptionem con-
firmandam testes produxit inferius denotandos. Ac-
tor ex sua parte suos attulit testes simul et
semel, Basilium Cucotzam, Leonem Cannatum,
senem Leonem Pililin, et senem Nicolaum Iu-
dam, qui singuli coram utraque parte iusiuran-
dum dixerunt, et a nobis iudicibus de re interro-
gati fuerunt, ad declarandam controversiam; et

τῶν κριτῶν ἐξετάστησαν περὶ τοῦ πράγματος· κατὰ τὴν διλωσὴν τῆς αγωγῆς· καὶ καὶς ἐξ αὐτῶν τῶν μαρτυρῶν οὐκ ἔφη· ὅτι τὸ ἀμπέλιον τῆς αγωγῆς ἐγύνοςκεν τοῦ υπῆρχεν· νικολάου σοῦρρακα πάππου τοῦ αὐτοῦ ρογερίου· οὔτε τοῦ θίου αὐτοῦ δομινίκου· οὔτε τῇ ηχασιν αὐτῷ δικαίῳματι τοῦ πρεκονίου· οὔτε ἐτέρῳ τυνι δικαίῳματι· οὔτε αὐτὸν τὸν ρογέριον· ἵνε διαδωχόν αὐτὸν ὅς ἐν τῷ λημβέλλῳ διλή· τῷ μέρῳ δὲ τὸ βέου ἐδωσε· μάστρας· τὸν γέροντα ἀνδρέαν μανδδιδιάν· γέροντα νικύλαον ἐράκλῃν· γέροντα ἀνδρέαν καρτουλάριον· καὶ ἑτέροισι τυνάς· ἥτινες μετ' ὁρκου ομώσαν· ἐνώπιον τῶν δυο μέρων· καὶ παρ' ἡμῶν τῶν κριτῶν ἐξετάστησαν· εἰς· καὶ εἰς πάντες ἔσυνειθέσαν· ἐν τοῖς ρήματιν· ὑπὸν οὕτως· ὅτι τὸ ἀμπέλιον τῆς αγωγῆς δεσπόμενον καὶ κρατούμενον υπῆρχε· καὶ υπάρχει· ἐν ἐκείνῳ κυριώτερι· καὶ δεσποτία τοῦ αὐτοῦ κερῶν νικολάου βούκι· καὶ πάλιν τοῦ αὐτοῦ νικήτα· αιοχλήτος· καὶ ἀνεμποδίστος· ἐν προσώπῳ τῶν πρῶτον τοῦ ἄκτορος· καὶ αὐτοῦ· ἐπαρήλθον ἐν αὐτῇ τριάκωντα· καὶ πλέον· ἐξετασμένοι περὶ πράγματος γνωσεως· εἰς καὶ εἰς· ἔφησαν ἐγύνοςκον τοῦτο ὅς πλῆσιον γύτονες· ἐπὶ τοῦτο τὰ μέρη ἐδιωρίθησαν ἀπλοθῆναι ἐνώπιον αὐτῶν τὰ ρήματα τῶν μαρτυρῶν· ἐν τῇ διωρία ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ τὰ δυὸ μέρη παρησταμένη· ἐξετάστισαν παρ' ἡμῶν τῶν κριτῶν· ἐν τῇ δικαίῳματι μαρτύρων ἡτε ἔγγραφα ἐχοῦν ἐπιδουναί· αὐτῇ ἐπεκρίθησαν· οὐκ ἔχουσιν πλέον· τῇ μαρτυρίᾳ ἐπιδουναί· μαλλὸν ὁ ρογέριος ἄκτορας· ἀπετάξατο ὅτι καὶν ἔγγραφον δικαίωμα τοῦ αὐτοῦ ἀμπέλωνος οὐκ ἔχει· οὔτε αὐτοῦ οὔτε τὸν πρῶτον αὐτοῦ· οὕτως δὲ ἀποταξαμένων τῶν μέρων· τὰ ρήματα τῶν μαρτυρῶν ἀπλόθησαν· καὶ τὰ μέρη ἐνώπιον κριτηρίου ἐτίσαν· ἐν ἐκείνῳ· ἡπὶν κατὰ τῶν ριμάτων τῶν μαρτύρων· ἐδώθησαν δὲ αὐτῶν· καὶ ἔφησαν κατὰ τῶν ριμάτων ἡτῇ ἡ βουλήθησαν· πάλιν ἀποταξαμένων τῶν μέρων εἰς ἅπαν δίκαιον τῶν προτιθέμενων ἀπ' αὐτῶν καὶ μετὰ τῇ ἀποτάξῃ ἐτίσαν τὴν σκεῦσιν· ἡμῆς δὲ οἱ κριταὶ ἔχοντα· βουλήν ἱρινικήν μετὰ τινος νομικῶν καὶ χρυσιμῶν ἀνδρῶν· καὶ τῶν κατωτέρων υπογραφείτων· κατὰ τῆς αγωγῆς ἀπολογίας· ριμάτων τῶν μαρτύρων ἀλληγοριῶν· παντός δικαίωματος τῶν ὑπῶντων καὶ ἀποταξῶν· ἐπὶ τῇ δικαίῳματι τὰ μέρη· διῶτις ὁ ρογέριος ἄκτωρας· τὸ οὐδὲν ἐκατάστησαν ἐκ τὰ προτιθέμενα αὐτοῦ· καὶ τὸ μέρος τῷ βέον ἐκατάστησαν· ὅς ἀνοτέρῳ διλεί· τὴν παρὰ γράφῃ τῶν

nemo ex ipsis testibus ait sibi compertum esse vineam controversam fuisse Nicolai Surracae avi eiusdem Rogerii, vel patruī eius Dominici, aut habuisse ex titulo praeconis, aut quovis alio, vel ipsum Rogerium praedictis maioribus successisse, uti scriptum est in libello. Reus vero ex parte sua testes protulit senem Andreā Mandilam, senem Nicolaum Herculem, senem Andreā Chartularium, et quosdam alios, qui iusiurandum dixerunt coram utraque parte, et a nobis iudicibus singuli interrogati fuerunt, et omnes concordēs dixerunt, vineam controversam suo iure et potestate habuisse et possedisse ipsum dominum Nicolaum Buciam, et postea ipsum Nicetam, libere, sine impedimento et personaliter, et iam iude ab actore et eius maioribus elapsi fuerant triginta anni et amplius. Interrogati autem quid de *(controverso)* praedio cognitum haberent, singuli responderunt se vineam nosse, utpote qui ei propinqui essent. Tum partibus datum fuit tempus, quo inter se de testium verbis dissererent. Constituto tempore, utraque pars cum ad tribunal accessisset, a nobis iudicibus interrogata fuit, num alia instrumenta, testes vel scripturas haberet quas produceret; responderunt: Nihil amplius habemus quod testimoniis addamus. Magis vero Rogerius actor negavit se aliam scripturam vel suam, vel maiorum suorum de eadem vinea habere. Cum autem ita partes respondissent, testium verba declarata fuerunt, ipsaeque partes petierunt ut sibi copia fieret dicendi apud tribunal de testium verbis; qua eis data, quidquid voluerunt adversus testium depositiones dixerunt. Deinde cum partes renunciassent cuilibet iuri quoad ab iis exposita, post huiusmodi renunciationem petierunt ut sententia ferretur. Nos autem iudices pacificum consilium ineuntes cum quibusdam legisperitis et probis viris, et cum inferius subscriptis de actione, defensione, testium depositionibus, allegationibus cuiusvis chartulae, partium verbis, et earum renunciationibus quoad exhibitionem aliarum scripturarum; quoniam Rogerius actor nihil aliud protulit praeter ea quae proposuerat, et reus ex parte sua produxit, ut supra patet, praescriptionem an-

τριάκοντα ἐτῶν καὶ πλέον μετὰ ἀποφαντικῆς σκεύ-
σεως. κατακρίνοντες τὸν ἄκτωρα. ἐν τῇ ἱριμένη ἐτίσῃ
καὶ προτεδέρῃ του αὐτοῦ λημβέλλου. ἐκρίναμεν τῷ
ἱριμένῳ ἀμπελίῳ τῆς ἀγωγῆς του ριθέντος νικήτα
παπυλλιοῦν. καὶ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ. τὰ δυσὶν
μέρη τὴν σκευσὶν ἀκούσαντα. καὶ μηδὲν ἐν αὐτῇ ἐκλ-
τεύοντα. ὁ ριθεὶς νικήτας παπυλλιοῦνος δεσπότης του
πράγματος. ἐτίσεν ἡμῖν ἐχὴν δικαίωμα ἔγγραφον τῆς
τιαυτῆς δίκης ἡμῆς δὲ ὁ ριθεὶς ἐξουσιαστής καὶ ἱριμένη
κριταί. εἰς σιοπὴν συγῆν καὶ πρόκλημα ρογερίου
ράνου ἀκτορος. τῶν κληρονόμων αὐτοῦ καὶ διαδόχων.
ἐπιτηραμεν γενέσθαι τὸ παρὸν δικαίωμα ἔγγραφον. του
νικήτα παπυλλιοῦν. δεσπότης του πράγματος. των
κληρονόμων αὐτοῦ καὶ διαδοχῶν. εἰς στερεάν αὐτοῦ
ἐρχαμένην ἐωνίαν ἀνάμνησιν καὶ ἀποδοῦναι. καθότι παρ
ἡμῶν ἐκρίθη. ἐπύσασμεν δὲ αὐτῷ γραφῆναι χειρὶ
νοταρίου περεγρίνου σαμονα πουπλικου νοταρίου σκύλ-
λακος. ἐστερεώθη δὲ παρ ἡμῶν. καὶ υπεγράφη. καὶ
πρὸς σὲ τον ἱριμένον νικήταν παπυλλιοῦν. ἐπεδωθη
ἐν μηνὶ ἰνδικτίωνι. ἐτους του προγραφέντος.

† Nicolaos sosuni iudex squillacii testor † Ego rao
adrano iudex squillacii testor. † κωνσταντίνος νοτάριος
δὲ του μουρμερου μάρτυρ ὑπέγραφα. † κωνσταντίνος
υἱος του ἀπεχομένου νοταρίου πετρου φαντινου μαρτυρ
ὑπέγραφα † ἐγὼ νικολαος τι ἐπωνυμία του μιτζού.
μαρτυρ δια του σταυρου. † Ego Iohannes de Natali
testor. † Ἐγὼ γουλιάλμος τῆς πανόρμου ἡριμένος καὶ
ἐξουσιαστής σκύλλακος τὰ ἀνωτέρω ἐκύρωσα. † Ego
Silvester striverius testor † Ego Iohannes Rumbulus
testor.

† ἐγράφη υπεγράφη καὶ ἐκυρώθη τὸ παρὸν ἔγγρα-
φον χειρὶ καμοῦ περεγρίνου σαμονά πουπλικου νοτα-
ρίου σκύλλακος μηνὶ ἰνδικτίωνι καὶ ἔτους του προ-
γραφέντος.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 142.)

norum triginta et amplius , post accuratam disce-
ptationem, condemnantes actorem quoad praedictam
postulationem et propositionem ipsius libelli, adiu-
dicavimus memoratam vineam controversam praedi-
cto Nicetae Papilliuni , suisque heredibus. Quam
sententiam cum utraque pars audivisset , et nihil
contra eam excepisset, dictus Nicetas Papilliuni do-
minus praedii petiit a nobis ut haberet documentum
scriptum huiusmodi iudicii. Nos igitur dictus Ma-
gistratus et memorati Iudices , ad silentium , taci-
turnitatem et praeiudicium Rogerii Rani actoris ,
eiusque heredum ac successorum mandavimus , ut
praesens sententia scripta traderetur Nicetae Papil-
liuni domino praedii, et heredibus ac successoribus
suis, ad firmam et perpetuam futuri temporis me-
moriā, uti a nobis iudicatum fuit. Eam vero exarari
iussimus manu Peregrini Samonae publici notarii
Scyllacii. Roborata autem et subscripta a nobis tibi
memorato Nicetae tradita fuit mense, indictione et
anno suprascriptis.

† Constantinus notarius de Murmero testis subscri-
psi. † Constantinus filius defuncti notarii Petri Phan-
tini testis subscripsi. † Ego Nicolaus cognomento
de Mitzo testis per crucem.

† Ego supradictus Gulielmus de Panormo baiulus
Scyllacii superiora confirmavi.

† Scriptum, subscriptum et roboratum est praesens
iudicatum manu mei Peregrini Samonae publici nota-
rii Scyllacii , mense , indictione et anno supradi-
ctis.

1245 — Mense Februario — Indict. III. — Briatici.

Virga Ballavia eiusque vir Gulielmus vendunt Ioanni Rabtae praedium positum in agro Briatici loco dicto S. Marco.

† Σίγνον χειρὸς βέργας θυγατρὸς τοῦ ἀποίχωμένου ρογερίου βαλλάβεια. † Σίγνον χειρὸς γουλέλμου ἀνὴρ αὐτεῖς.

Ἡμεῖς ἡ ἀδελφὸι ὁμοζυγοὶ. ἡ τὰ σίγνα τοῦ τήμιου καὶ ζωῶποιου σταυροῦ ἡκεῖα ἡμῶν χειρὶ ποιήσαντες. ἐν τοδὲ το ἡρεῖ ἡκεῖαις ἡμῶν χειρὶ γράψαντες. ἀναλαμβάνοντες. ἀδελφοὺς. ἡδῖους τέκνα. καὶ κληρονόμους. καὶ πασαν ὀχλήσιν. ἡδῖων ται καὶ ξένον, τὴν παρούσαν ἐγγραφον. ἀπλήν. ἀποχὴν ἀμετάστρετον. καθαρὰν. τέλην. καὶ πληρεστάτην. δι᾽ ἅπασιν. τηθέμεθα. καὶ ποιούμεν. πρὸς σὲ ἰωάννην ραύτην. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους. ἐπὶ τῇ βουλῇ καὶ σύνεσσι τοῦ ἡμετέρου. ἡμῶν ἀνὴρ. ὅντινᾳ κάτεστησάμεν ἡμετέρον προκούρατωνα καὶ μουνδουαλδον. καὶ ἐκουσία ἡμῶν βουλῇ καὶ θέλει. καὶ οὐκ αἰκ τινος. το παρὰν ἀνάγκης. ἡ βείας. εἰ χλεύεις ἡ ραδιούργιας. ἡ ὅσα τεῖς θεοῖς νόμοις. ἦσαν ἀποικωρευμένα. ἀλλὰ μάλλον μὲν οὖν σὶν παση προθέμια. καὶ ὁλωφύχων προθεσεῖ. δι τῆς θείας. ἐν ἀλῖθειας. ὁμολογοῦμεν. διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου. ὅτι ἐνόποιον κωνσταντίνου σοφοῦ. κριτοῦ. χώρας ευρηατικοῦ. ἰωάννου χελιδωνισου. βασιλικὸν πευβλίχου νοταρίου. τῆς αὐτεῖς. καὶ ἐτερον χρησίμων. ἀνδρῶν. τον κατωτέρων. ὁνοματθέντων. καὶ προσκληθέντα. εἰς βεβαιώσιν μάρτυρας. ἐπράσαμεν πρὸς σὲ τὸν προγραφέντα. το ἡμετέρον. χωράφιον υἱον ἐκτομέθα ἐκ πατρικεῖς μου κληρονομίας εἰς κράτησιν ἀστεὺς ευρηατικοῦ. εἰς χωρίον αἰγίου μαρκου. περιορίζεται. δι οὗτο. κατὰ μὲν ἀνατολᾶς. ὁ κύπος τοῦ αὐτοῦ αἰγωραστοῦ. διόσος τὸ χωράφιον νικόλαου πρασύνακου. ἄρκτρου. ὁμιος. τὸ χωράφιον. νικόλαου πρασύνακου. μεσίμβρια. ὁ ναὸς τῆς ὑπὲραγίας θεοτοκου. αἰγίου μάρκου. καὶ σὺν κληδῶν καὶ υἱὸν ἐστὴν. τοῦτο πεπράκαμεν. πρὸς σὲ τὸν προγραφέντα. ἐν τῇ τριήκῳ καταστασεὶ τοῦ κυρου ἡμῶν ὑπερλαμπρου βασιλέως. εἰς συναρθεύσαν. ἡμῶν. ἡμῶν. αὐτοῦ ληφθῆναι χρυσὸν ταρια εὐτᾶ. ἀττηᾶ τα εἰρημμένα. ταρια εὐτᾶ. ἀνάλαβαμεν. ἀπὸ χεῖρὸν

† Signum manus Virgae filiae defuncti Rogerii Ballaviae † Signum manus Gulielmi viri ipsius.

Nos suprascripti coniuges, qui signa honorabilis et vivificae crucis propria nostra manu exaravimus in hoc instrumento, nomine quoque nostrorum fratrum, propinquorum, filiorum et heredum, ac suscipientes in nos quamcumque molestiam propinquorum et extraneorum, praesentem chartulam simplicis acceptilationis, immutabilis, purae, perfectae et plenissimae venditionis facimus et condimus tibi Ioanni Rabtae et tuis heredibus, voluntate et consensu nostri viri, quem constituimus procuratorem et mundualdum nostrum, spontaneo nostro consilio et voluntate, nullaque omnino necessitate, vel vi, vel fraude, vel malitia, vel quavis ratione a divinis legibus vetita, quin imo cum omni alacritate et totius animi proposito. Quo (*instrumento*) vere declaramus nos, coram Constantino Sopho iudice civitatis Briatici, Ioanne Chelidonisi regio publico notario ipsius civitatis, et aliis honestis hominibus infra nominatis et rogatis, testibus ad contractum roborandum, vendidisse tibi suprascripto praedium nostrum, quod possidemus ex paterna nostra hereditate in agro civitatis Briatici loco dicto Sancto Marco. Confines vero sunt hi: ab oriente hortus ipsius emptoris, ab occidente praedium Nicolai Prasinaci, a septentrione item praedium Nicolai Prasinaci, a meridie templum sanctissimae Deiparae Sancti Marci, et clauditur. Hoc igitur, quantum et quale est, vendidimus tibi suprascripto iuxta pacificam constitutionem illustrissimi nostri Imperatoris, pretio inter nos convento tarenorum aureorum septem; quos cum acceperimus a tuis in nostras manus, aureos, non imminutos, generalis ponderis, coram dicto iudice,

σου. εἰς τας ἡμέτερας χεῖρας ἤρησᾶ. καὶ ἡκανῶς· ἀπόφλημεία. εἰς το γενηκόν ζυγῶν. κατέσποιον του ηἱμμένου κριτοῦ νοταριου. καὶ ἑτερων χρυσμων. ἀνδρῶν. καὶ ἡμείσι ἐπαρεδόκαμεν το προριθὲν χωρ-
φιον. καθαρόν. καὶ ἐνφανῶς· ποιῆν ἀπ αὐτοῦ. ἥτις καὶ βουλιθῆ. πευλὶν χαρῖζην. ἄτταλ. αττη. εἰς προ-
κα τέκνον σου καταγράφην καὶ πάντα. ποιῆν. ὅσα εἴ· θείη νόμοι. τῆς γδῆς δεσπώταις. διὰ καλῶν οὐσί. ος το κύρος. καὶ την ἐξοσίαν. παρ ἡμῶν. ἡλειφῶς. μῖται ἡμῖς. μῖται τυνᾶ· ἀπὸ τον ἡμετερων κληρο-
νομων σχοῖ ἀδιαν. ἐναντίσως ἥς αὐτῶ. ἀλλ ὅστις φωραθῇ ζητησιν ἢ οχλησιν ποιησε σοι. ηρταμεθα. καὶ διέκδικάμεν αὐτὸ πρὸς σέ. ἀπὸ παντός· προσώ-
που· ἢ δὲ οὐκ εἰστάμεθα. ἀλλ εἰς. δίκαστροφῶν ἐπα-
ιέλωμεν. ἐμολόγουμεν ζημιῶσθαι μας. εἰς το βα-
σιλικόν. φησκον ἄγουστυλ. δ'. καὶ πρὸς σέ. το τίμημα ἐπὶ τοῦ διπλοῦ. ἢ δὲ παρῖσα δίκπρωτις. διαμένει στεριαῖα καὶ ἀπαρσάλευτος. αἰσαεῖ. εγράφι
χειρὶ ἰωάννου χελιδώνισου. βασιλικὸν ποῦβλικὸν νο-
ταρίου χώρας ευρηατικῶν μηνι φεβρουαριο. ἰδ. δικτιωνι
γ' εν ετ. 571γ'. τῆς βασιλείας οὐν του κυριου ἡμῶν
υπερλάμπρου βασιλέως. φρέδερίκου τῶν ρομεον αει
αἰγουστου. ετους κ'. καὶ τοῦ ριγατου ιεροῦσαλῆμ
ετους κ'. τευ δὲ θεῶφρουρίτου ριγατου αὐτοῦ σῖκα-
λ. ετους μῆ. ευτυχῶς ἄμην. παρούσα μαρτύρων.

† κωνσταντίνος σοφος καὶ κριτης χωρας ευρηατι-
κου μαρτυρ † εγω γιδος βαλλαβίας μάρτυρ. † εγω
νικολαος πρασυνάκος μάρτυρ † εγὼ γουλέλμος ἄλ-
ταβήλλας μαρτυρ.

† ἰωάννης χελιδονίσις βασιλικὸς ποῦβλικὸς νοταριος
χώρας ευρηατικῶν εἰκία χειρὶ υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 143.)

notario et aliis honestis hominibus, tradidimus memoratum praedium pure et manifeste, ut facias de eo quidquid volueris, vendas, dones, permutes, pro dote filiarum constituas, et facias omnia quae divinae leges propriis dominis permittunt, utpote qui dominium et facultatem a nobis accepisti; neque nos, neque quisquam nostrorum heredum potestatem habeat tibi in ipso adversari. Sed quisquis molestiam tibi inferat vel actionem intendat, nos antestabimus, tibi que ipsum (*praedium*) vindicabimus ab omni persona. Quod nisi antestabimus, sed (*huiusmodi stipulationem*) subvertere tentabimus, mulctari assentimur regio Fisco augustalibus quatuor, et tibi duplo pretio. Praesens vero venditio maneat perpetua firma et inconcussa. Scripta est manu Ioannis Chelidonis publici regii notarii civitatis Briatici, mense februario, indictione III, anno 6753; imperii illustrissimi domini nostri Friderici imperatoris Romanorum semper augusti anno XXV, et regni Hierusalem anno XX, et regni ipsius Siciliae a Deo defensi anno XLVIII, feliciter amen, coram testibus.

† Constantinus Sophus iudex civitatis Briatici testis. † Ego Gidus Ballavia testis. † Ego Nicolaus Prasinacus testis. † Ego Gulielmus Altavilla testis.

† Ioannes Chelidonis regius publicus notarius civitatis Briatici propria manu subscripsi.

CCXCVI.

1248 — Mense Augusto — Indict. VI. — Burelli.

Matthaeus Lathadarus cum uxore Irene et filio Basilio vendit Adeodato praedium positum Belbussani in pertinentiis Burelli tarenis octo et quadraginta.

† σύγγνον χειρὸς ματθαίου λαθαδάρη: † σύγγνον
χειρὸς εἰρήνης γυνῆς αὐτου: † σύγγνον χειρὸς βασι-
λείου υἱοῦ αὐτοῦ.

Ἀναλαμβάνομεν τοὺς ἰδίους ἡμῶν καὶ ξένους καὶ
πᾶσαν πρόφασιν καὶ τέκνα μετέποιτα γεννησάμενα.

† Signum manus Matthaei Lathadari. † Signum
manus Irenes uxoris ipsius. † Signum manus Basilii
filii ipsius.

Nos suprascripti, qui nomine propinquorum no-
strorum, extraneorum, et filiorum qui nascentur

ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω προγεγραμμένοι. οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ ιδιωχείρως ποιήσαντες ἐκουσία ἡμῶν τῇ βουλῇ καὶ ἀρεσκίᾳ. καὶ οὐκ ἐκ τεινος τὸ παράπαν ἀνάγκης. ἢ δόλου ἢ φάκτου ἀγνοίας ἢ χλείης ἢ ῥαδιουργίας, ἢ τοίας οὖν περιστασεως, ἀλλὰ ὀλοφύχῳ καρδίᾳ καὶ ἀληθεϊνῇ γνώμῃ. δίχα πάσης ἡμῶν ἀνάκειμένης ποτὲ παραγραφῆς : ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐπραγμαίμεν πρὸς σὲ τὸν κυρον δαιωδοτον υἱὸν τοῦ κυροῦ ἰωαχέμου. τὸ ἡμέτερον χωράφην. ὅπερ ἔχωμεν πατρικὸν μᾶς ἰδιῶν εἶχεν ἐκ παλαιᾶς κληρονομίας ὁ πατὴρ ἡμῶν· μὴ ὃν ἐκ δημοσιακὸν τέλος. τὸ ὅτι καὶ διακείμενον εἰς τὸ κράτος βελβασάνου, τῆς περιχώρου βουρέλλου. ἔστιν δὲ ὁ περιορισμὸς τοῦ τοιούτου χωραφίου. κατὰ μὲν ανατολὰς τὰ χωραφία τῆς μαρίας κουμέρκιας. καὶ ἀπὸ δυσμᾶς. τὸ σύνορον τῶν χωραφίων τῆς αὐτῆς μαρίας λεγόμενα τῶν κεντρίων. καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ σύνορον τῶν χωραφίων τῆς γραΐας ἐρήνης. ἀπὸ δὲ βορινοῦ. ἢ κατάρξης τοῦ πηγαδου βελβασάνου. καὶ τὰ χωραφία κυρᾶς ῥωμβέρτης φάλαξης. ἐκ δὲ τοῦ νωτίου μέρους. τὸ σύνορον τῶν χωραφίων τοῦ βασιλέως καὶ συνκλή. τοῦτο τοίνυν ὡς εἴρηται τὸ ρηθὲν χωράφιον ὅσον καὶ οἶον ἔστιν ἔσω τοῦ ρηθέντος περιορισμοῦ. ἐπράξαμέν σοι αὐτῷ διὰ ταρία σεράκοντα ὀκτῶ. καὶ ταῦτα τὰ σεράκοντα ὀκτῶ ταρία λαβόντες ἀπὸ σοῦ εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας. σὼν δίκαια καὶ ἀνελληπῇ. ἐδώσαμεν πρὸς σε αὐτῷ σωματικὴν φόρσιν. ἐνώπιον ματθαίου υἱοῦ. καὶ νικολάου τοῦ κυροῦ ἰωσφραῖ, ἐπὶ τῶν συναλλάγματων κριτῶν τῆς χώρας βουρέλλου. καὶ νικολάου νοταρίου βασιλικῷ πρόβλικου τῆς αὐτῆς, συν ἐτέρων κλητῶν ἀνθρώπων. οἵτινες κατωτέρω εἰς μαρτυρας κληθεῖτες. καὶ πεποιήκαμέν σοι ἐν τῷ ἀγίῳ εὐαγγελίῳ μετὰ ὅρκου ταύτην τὴν τέλειαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν, τοῦ ἔχειν σε αὐτῷ αἰς αἰὶ ἀφ' ἡμῶν, πουλεῖν χαρίζειν, ἀνταλλαττεῖν. καὶ εἰς προίκα τέκνων γράφην. καὶ ποιεῖν ἐξ αὐτοῦ ὅσα βούλη. ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν ἡληφῶς. μὴ κωλιώμενος παρὰ τινος, μήτε παρ' ἡμῶν μήτε παρὰ ἰδίου ἡμῶν τινός. ὡς κύριον εἰς αὐτῷ σὲ ποιήσαντα. ἰκισύμεθα δὲ καὶ τὴν νομικὴν διεκδίκησιν. καὶ ἡμεν φοραθὴ ποτε καιρῷ ἐξ ἡμῶν τίς. ἢ ἀπὸ ἀλλοτρίου τινός ὀχλήσῃ σε· ἰσχύμεθα καὶ διεκδικᾶν σοι αὐτῷ ἐνωποῖον παντός προσώπου. ξένων τε καὶ ἰδίων. εἰ δὲ καὶ εἰς ἀπότροπὴν ἐπανέλθωμεν, καὶ ζητήσομεν ἢ μὴ ἐκδικήσωμεν. μὴ εἰσακουσθῆναι ἡμᾶς. ἀλλ

suscipientes in nos quemcumque praetextum, signa honorabilis crucis propria manu exaravimus, spontaneo nostro consilio, et voluntate, nullaque omnino necessitate, vel dolo, vel facti ignorantia, vel fraude, vel malitia, vel quacumque circumventionem, sed sincero corde et vera deliberatione, nulla a nobis ipsis exceptione interposita, declaramus vendidisse tibi domino Adeodato, filio domini Ioachimi, praedium nostrum, quod habemus ex paterna hereditate; noster vero pater ex vetere hereditate, quodque immune est a publico tributo, situm et positum in ditione Belbasani, in pertinentiis Burelli. Fines autem huiusmodi praedii sunt hi: ad orientem praedia Mariae Cumercenae; ad occidentem confinium praediorum eiusdem Mariae, quae vocantur de Centriis, et pervenit ad fines praediorum quae ad vetulam Irenem pertinent; ad septentrionem initium rivi Belbasani, et praedia dominae Robertae Fazalae; ad meridiem confinium extat praediorum regis; et clauditur. Hoc igitur memoratum praedium quantum et quale est, dictis circumscriptum finibus, tibi vendidimus tarenis octo et quadraginta; quos quidem tarenos octo et quadraginta cum a tuis in nostras manus acceperimus integros, iustos et non imminutos, tibi dedimus corporalem (praedii) possessionem coram Matthaeo Botho, et Nicolao domini Iosfredi filio, et iudicibus ad contractus civitatis Burelli, et Nicolao regio publico notario ipsius, cumque aliis honestis hominibus, qui infra testes rogati sunt. Et iureiurantes super sanctum evangelium, tibi fecimus hanc perfectam et plenissimam venditionem, ut memoratum praedium habeas a nobis in perpetuum, vendas, dones, permutes, pro dote filiarum inscribas, et facias de eo quaecumque voveris, utpote qui dominium et facultatem a nobis accepisti, neque molestia tibi inferatur sive a nobis, sive ab aliquo propinquorum nostrorum, quia (ipsius praedii) te dominum fecimus. Promittimus autem legitimam quoque defensionem; et si quacumque occasione vel tempore quisquam nostrum vel extraneus molestiam tibi intulerit, nos obstabimus, et tibi ipsum praedium vindicabimus a quavis persona tum extra-

ἐπίτοκον ἐσώμεθα καὶ κατὰκρίται· καὶ ὁμολογοῦμεν
ζημιουῖσθαι ἡμᾶς εἰς τὸν βασιλικὸν φόσκον ὑπερ πα-
ραβίσεως τοῦ σταυροῦ αὐγουστᾶλια λς καὶ πρὸς
σὲ τὸν κῆρον δαιωδοτον καὶ πρὸς τοὺς σοὺς κληρο-
νόμους· δυπλὴν τὴν ποσώτητα. καὶ πασας δικαίας ἐξό-
δους ἃς ἐπιδήξης· ἔχειν σε καὶ τὸ ῥηθὲν χωραφίον
καθάτι αὐτῷ παρ' ἡμῶν ὀνικας. ἰ δ' οὕτω στέργει
καὶ ἔμμενει βεβαία ἡ τοιαύτη δικαία πράσεις ὀχυρὰ
καὶ ἀπαρασάλευτος. ἄχρι τερμᾶτων αἰῶνων· γραφὲν
χειρὶ νικολαου νοταρίου βασιλικου πόβλικου χωρας
βουρελλου, τῇ παρακλήσει τῶν ἀνωτέρων πράτων.
ἐν εἰκοστῷ ἐγδῶ τῆς βασιλείας τοῦ κυρίου ἡμῶν
Φρειδερίκου βασιλέως ρωμαίων, τοῦ δὲ τῆς ἱερουσα-
λὴμ ῥηγάτου ἀεὶ κατέχωμενου. εἰκοστῷ τρίτῳ, καὶ
τοῦ τῆς συκελίας γῆς, ἐν εἰκοστικῶν πρώτῳ.
ἐπὶ ἔτους 5756, ἐν μηνὶ αὐγούστῳ τῆς ἰνδικτιωνος
ἑκτης· παρὰ τῶν προλεχθέντων μαρτυρηθέντων.

† ἐγὼ νικολαος τοῦ κουρου ιωσφραί κριτῆς τὸν
ἐγγραφο χωρας βουρελλου τα ἀνωτέρω μαρτηρῶ.

† ego matheus botronio ex cuntrati burelli testor.

† Ego Riccardus de castro veteri supra dicta te-
stor.

† ego iohannes de cusenca supradictis testor.

† ἐγὼ μαρία κουμερκίνα, ἡ τοῦ ῥηθέντος χωρα-
φίου συνόρου πλησιέστερα τὰ ἀνωτέρω μαρτηρῶ. †
ἐγὼ παγάνος τοῦ σωλινῶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐξουσια-
στης χώρας σωματος βουρέλλου τὰ ἀνωτέρω μαρ-
τηρῶ.

† νικόλαος νοτάριος ταβουλάριος πόβλικος χωρας
βουρέλλου πρὸς πίστωσιν ἰδιωχείρως ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 144.)

nea, tum propinqua. Si vero (*hanc venditionem*) subver-
tere tentaverimus, vel non defenderimus, ne exaudia-
mur, sed uti periuri et damnati habeamur; et assenti-
mur regio Fisco mulctari propter violationem crucis au-
gustalibus sex et triginta, tibiue domino Adeodato,
tuisque heredibus duplo pretio et iustis expensis, quas
nobis ostenderis; atque habeas memoratum praedium
prout a nobis emeris. Et nihilominus haec iusta
venditio stabilis, firma et inconcussa sit ac per-
maneant usque ad finem seculorum; quae scripta est
manu Nicolai regii publici notarii civitatis Burelli,
qui rogatus a suprascriptis venditoribus hoc instru-
mentum confeci anno vicesimo octavo imperii nostri
domini Friderici imperatoris Romanorum, et vicesi-
mo tertio regni Hierusalem semper possessi, et
Siciliae quinquagesimo primo, anno 6756, mens:
augusto, indictione VII, coram praedictis testibus.

† Ego Nicolaus domini Iosfredi filius, iudex ad
contractus civitatis Burelli, quae supra robor.

† Ego Maria Cumerkena, quae proxima sum con-
finio memorati praedii, quae supra testor. † Ego
Paganus de Solino pro tempore baiulus civitatis Bu-
relli, quae supra testor.

† Nicolaus notarius, tabularius publicus civitatis
Burelli ad fidem propria manu scripsi.

CCXCVII.

1251 — Mense Augusto 21 — Indict. IX — Catacii.

*Ioannes Meliotus canonicus Catacensis et Riccardus filius Nicolai inter se permulant quaedam praedia
posita in agro Catacii.*

† Ego Iohannes Meliotus catacensis canonicus
subscripta concedo et confirmo.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
αγίου πνεύματος· ρηγέοντος τοῦ ἐνδῶξωτότου καὶ
θεωτίμιτου ἡμῶν ρηγός κυρου κῶρράδου εἰπὺς πρω-
του ευτυχῶς ἀμῆν. ἡμοῖς ἰωαννης μίλῃωτης. οἱ το

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Regnante gloriosissimo et pientissimo rege nostro
domino Conrado, anno primo, feliciter amen. Ego
Ioannes Meliotes, qui signum honorabilis et vivifi-

σῖγον τοῦ τίμιου καὶ ζῶντος σταυροῦ· καὶ το ἐμὸν ὄνομα τῇ ἰδίᾳ μου χειρὶ διὰ γραμματα λατινα ανω-
 τερῳ καθηπῶγραψας. δι' ἧς ὁμολογῶ καθαρὸς καὶ
 ὁλοφυχῶς διὰ τοῦ παροντος ὁμολογίτικοῦ καὶ ἀσφα-
 λεισθικοῦ πούπλοικου ἐγγραφου. ὅς ὅτι ἐνῶπιον ἐμοῦ
 ἦσ' ἐληλθες· σὺ κυρος ρίγκάρδος· υἱὸς κυρου νικολάου
 τοῦ κυρου βαλδουίνου. καὶ ἐτήθη μοι τοῦ ἐπιδούναι
 σοι ἡς ανταλλαγῆν. δύο πετζῶπουλλα χῶραφιων.
 σὺν των ἐκεῖσαι ὧν των δειδρῶν καρποίμων καὶ ἀκάρ-
 πων. ἡγουν δαιδρῶν ἐλαιας μιᾶς· εἷα χῶραφια ἐσχων
 αὐτὰ εἰς βενεφίκειον· ἀπο τῆς μεγάλῃς ἐκκλησίας
 ἐπισκοπῆς κάταντζαριου. ἀτοινα εἰσὶν εἰς το ἐπὶ κατω
 μέρους. τῆς χώρας κάταντζαριου. ἐπὶ κατω τοῦ τοῦ-
 βουλου. σὺνῶρουνται μὲν ουτος. το ἐν πετζῶπουλλον
 τοῦ χῶραφιου· ὑπάρχει πλησιον χῶραφιου· παπᾶ
 πέτρου κῶκεινου. καὶ πλησιον χῶραφιου. τῶν παίδων
 παπᾶ βασιλείου ἀγαποῦτοῦ. καὶ πλησιον χῶραφιου
 ἐρῆτης γροῦδαινας. το δ' ἄλλο πετζῆν τοῦ χῶραφιου.
 σὺν τῆς εἰρημένης ἐκεῖσαι δειδρῶν ἐλαιας. ὑπάρχει καὶ
 αὐτῷ πλησιον χῶραφιου τοῦ ριδεντος παπᾶ πέτρου
 κῶκεινου· καὶ πλησιον τῆς βασιλικῆς οδοῦ· καὶ πλη-
 σιον χῶραφιου σοῦ τοῦ ριδεντος κυρου ρίγκάρδου. καὶ
 πλησιον χῶραφιου κυρου λίκειφερου. καὶ σὺν γαλουῶν.
 ἐγὼ δὲ ὅς ἐπὶ τοῦτο ἀκραιῶς. τὴν σὺν παράκλη-
 σιν. εἴτε δὲ γνοῦς πρόσφέρνη ἡς αὐξῆσιν τα πράγματα
 τα του ριδεντος ἡμετερου βενεφίκειου, ἐσχων βουλῆν
 μετὰ τοῦ ἡμετερου θεωτίμιτοῦ ἐπὶ ψίφιου κυρου
 φῶρτοῦνατου ἐπίσκοπου κάταντζαριου· καὶ μετὰ τοῦ
 θεωσιλλέκτου αὐτοῦ καποῖτουλου. καὶ μετὰ ηρεῖου
 ἡμῶν θέληματος· θέλωμεν καὶ στέργωμεν καὶ ἐπι-
 διδάμεν συ αὐτὰ τα πρῶλεχθεντα χῶραφια· ὥσα
 καὶ εἷα εἰσὶν· σὺν τῆς ἐκῦσαι ὧντος δειδρῶν ἐλαιας.
 ὡς ανωτέρῳ εἰρηται καὶ περιῶρισθαι. προς σὲ τὸν εἰ-
 ριμενον κυρον ρίγκάρδον· ἐξῶν καὶ διῶτι ἀπὸ λᾶ-
 βαμεν καὶ ἡμοῖς παρα σοῦ ανταλλαγῆμεν. τα σὰ
 δυὸ πετζῶπουλλα τῶν χῶραφιων. σὺν τῆς ἐκῦσαι
 ὧντος δειδρῶν ἐλαιας. ἀτοινα εἰσεῖν εἰς τὴν κράτησιν
 κάταντζαριου· το ἐν πετζῆν ὑπάρχει πλησιον χῶ-
 ραφιου κυρου ιωαννου τοῦ κυροῦ οὐβου καὶ πλησιον
 χῶραφιου τῆς κῶρτης. καὶ πλησιον ἀμπελου βαρ-
 θωλομαίου κοῦβερνιου. ὑπάρχει το ριδεν χῶραφιον
 εἰς τον ἅγιον αἰανιαν. το δ' ἄλλο πετζῶπουλλον του
 χῶραφιου. ὑπάρχει εἰς τὴν βουνήν τοῦ καλῆ. πλησιον
 χῶραφιου. κυρου βενεδίττου τοῦ κυροῦ μαλγερίου.
 καὶ πλησιον χῶραφιου. ιωαννου υἱοῦ γριγόριου ἱερα-

cae crucis, meumque nomen mea propria manu
 latinis litteris supra exaravi, pure et toto corde
 palam facio praesenti declarationis et securitatis publi-
 co instrumento coram me venisse te dominum Ric-
 cardum, filium domini Nicolai, filii domini Balduini,
 et petiisse a me ut in permutationem darem tibi duas
 portiones terrae cum arboribus inibi extantibus tum
 silvestribus, tum fructiferis, nempe olea una, quae
 praedia in beneficium habui a maiori ecclesia epi-
 scopii Catacensis, et extant in inferiori parte civi-
 tatis Catacii infra Tubulum. Hos vero habent fines:
 portio una terrae sita est prope praedium presby-
 teri Petri Cocini, et praedium filiorum presbyteri
 Basilii Agapiti, et praedium Irenes Grudenae; altera
 vero portio terrae cum dicta olea posita etiam est
 prope praedium dicti presbyteri Petri Cocini et re-
 giam viam, et prope praedium quod ad te dictum
 dominum Riccardum pertinet, et prope praedium
 domini Licipheri, et clauduntur. Ego autem cum
 petitioni tuae obsecundassem, et cognovissem id con-
 ferre ad incrementum bonorum dicti nostri benefi-
 cii, consilium inivi cum nostro piissimo domino For-
 tunato electo episcopo Catacii, et eius capitulo Deo
 adiuvante convocato, et propria mea voluntate
 assentior, confirmo et trado tibi memorata praedia
 quanta et qualia sunt cum olea inibi extante, uti
 supra dictum est, et cum descriptis confiniis, tibi
 inquam praefato domino Riccardo; nam et ego accepi
 a te in permutationem duas portiones ad te spectantes
 cum olea ibidem consita, quae positae sunt in agro
 Catacii, videlicet una portio ad sanctum Ananiam prope
 praedium domini Ioannis filii domini Hugonis et prae-
 dium curiae, et vineam Bartholomaei Cuberni; altera
 vero portio terrae extat ad collem Cali, prope praedium
 domini Benedicti filii domini Malgerii, et praedium Ioan-
 nis filii Gregorii Hieracensis, et viam, ac clauditur. Item
 mihi dedisti in dictam permutationem oleam unam,
 quam tibi donavit Basilius filius domini Sergii Ma-

κος. καὶ πλησίον τῆς ὁδοῦ. καὶ σὺν γκλῦει. ὁσάυτως ἐδώσε πρὸς ἡμᾶς εἰς τὴν εἰρμιμένην ανταλλαγὴν. δένδρον ἐλαῖαν μίαν. ἅπερ σὺ ἐδωσέ· ὁ βασιλεῖος υἱὸς κυροῦ σεργίου μακρί. καί·ται δὲ ἡ ριθῆσα δένδρων ἐλαῖα. ἐσω εἰς τὸ χῶραφιον τοῦ ἐλαιωνοῦ τοῦ ριθεντος βασιλεῖου· εἶων χῶραφιον ὑπάρχει εἰς τὴν ἀγίαν κυριακῆν· ἐν ᾧ ὑπῆρχε βαλδουῖνου τοῦ ταβουλαρίου. τοῖγαρ οὖν τα πρῶλεχθῆντα δυὸ πετζῶπουλλα τῶν χῶραφίων· ὡσα καὶ εἰς εἰσίν. συν τῆς ἐκύσαι ὠντος δένδρου ἐλαῖας. καὶ εταῖρων αγροίων δένδρων. ἐπιδίδωμεν καὶ τραδιτεύωμεν αὐτὰ εἰς ανταλλαγὴν· πρὸς σὲ τὸν εἰρμιμένον κυρον ριγκάρδον· τοῦ ἔχον αὐτὰ σὺ καὶ εἰ σὺ κλειρῶνομοι καὶ διῶδωχοι· εἰς τὴν σὺν ἐξουσίαν καὶ κυριότητά· πουλεῖν αὐτὰ χαρίζειν ανταλλαττειν. καὶ εἰς προῖκα τέκνων γραφεῖν· ὅς το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡλῆφῶς· εἰ μὲν ποτὲ κερῶ ἢ χρώνω· φανῇ ζήτησης κύνσεις· εἰα τῆς γενυτο παρ ἰοῦ διποτε προσώπου· τοῦ σταναι ἡμοῖς· καὶ εἰ ἐπιτα μετ' ἐμοῦ μέλλωντες προεδρεύειν καὶ κυριεῦν το ριθῆν βενεφικεῖον· καὶ διῆδῖκαῖν συ αὐτὰ ἐκ παντὸς ἐναντιωμένου προσώπου· εἰ καὶ αὐτοῖς ἡμοῖς· μετὰ μέλοι γύνωμεθα· καὶ διῆστρεψαι ταυτα βουλειδῶμεν· του μι ἰσακουεσθῶμεν, μίτε παρὰ του θεῖου νόμου ἰσχὺν λαμβανωμεν. ἀλλ ἐσωμεθα κρητιμένοι ἐκ σιμφῶνου καὶ λῶγου εἰς ποινὴν αὐγουσταλια δώδεκα· το ἡμισὺ εἰς τὴν βασιλικὴν κορτην. το δ' ἄλλο ἡμισὺ εἰς τὸ μέρος. καὶ οὗτος μινέτω τὸ παρὼν ἔγγραφον τῆς εἰρμῆνης ανταλλαγῆς. πρὸς σὲ τὸν εἰρμιμένον κυρον ριγκάρδον· καὶ πρὸς τοὺς σοὺς κλειρῶνωμους καὶ διῶδωχους· στερεῶν βεβαιον. καὶ ἀπαρασάλευτον μεῖχρι τερμάτων αἰώνων. ὅθεν πρὸς περισσοτέραν πίστωσιν· καὶ βεβαιαν ἀσφαλειαν. ἐπεισμέν· σας ποιειθῆναι το παρὼν ποῦπλεικον ἐγγραφον· τη ἐμῇ χειρὶ ἀνωτέρω κυρωμένου. καὶ ὑπὸ του ἡμετέρου ὑπωφίφίου κυρου φῶρτουνατου ἐπισκοπου κατάνζαριου κατεικυρωμενον· καὶ μετὰ τοῦ θεῶσιλλεχτοῦ αὐτοῦ καπεϊτουλου σὺν μαρτυριμένον. καὶ διὰ χειρὸς νοταρίου ιωαννου· υἱοῦ πρεσβυτέρου πετρου νοταρίου μαυρικοῦ. τετυπῶμενου ὑπὸ τῆς βασιλικῆς μεγαλειώτητος ποῦπλεικου νοταρίου πόλεις κατάνζαριου τη ἡμετέρα παρακλήσει γεγραμμένον· τοῦ ετους· ςψνθ'· ἰνδικτιῶνος θ'. αὐγουστου μηνος εἰς τας κα'. ἐν παρουσίᾳ μαρτυρων.

† Nos fortunatus catacensis ecclesiae Electus subscribimus.

cri, quaeque posita est in oliveto dicti Basilii; quod olivetum iacet ad Sanctam Cyriacen, et fuit Balduini tabularii. Has igitur praedictas duas portiones terrae, quantae et quales sunt, cum olea ibidem consita, et aliis silvestribus arboribus, do et trade in permutationem tibi dicto domino Riccardo, ut eas habeatis tu tuique heredes et successores in vestra potestate et dominio, vendatis, donetis, permutetis, et in dotem filiarum constitutis, utpote qui dominium et potestatem a me accepistis. Si qua vero occasione vel tempore lis vel actio a quovis intendatur, ego et successores mei, qui idem beneficium possessuri erunt, obstare teneamur, et tibi ipsas (terras) vindicare ab omni contraria persona. Quod si poenitentia ductus (huiusmodi stipulationem) subvertere voluero, ne exaudiar, nec divinae legis praesidium habeam, sed, prout conventum est, mulctet duodecim augustalibus, quorum dimidium cedat regiae curiae, et alterum dimidium parti. Et nihilominus maneat praesens scriptura dictae permutationis tibi praefato domino Riccardo tuisque heredibus et successoribus valida, stabilis et inconcussa usque ad finem seculorum. Quapropter ad maiorem fidem et firmam securitatem feci tibi praesens publicum instrumentum mea manu superius roboratum, et inferius a domino Fortunato nostro electo episcopo Catacii confirmatum, et ipsius Deo adjuvante convocati capituli testimonio comprobatum, et conditum manu notarii Ioannis filii presbyteri Petri notarii Maurici publici regia munificentia notarii civitatis Catacii, ad requisitionem meam scriptum anno 6759, indictione IX, mense augusto, die XXI, coram testibus.

† Ego Iohannes de policastro catacensis Archidiaconus testor.

† Ego neocastrus catacensis cantor testor.

† Ego bartholomaeus Maturanensis decanus et catacensis canonicus testor.

† Ego Ioanes erancietus catancensis canonicus testor.

† Ego ioannes vallensis catacensis canonicus rogatus subscripsi.

† Ego Gualterius de Rocca falluccio Catacensis Canonicus testor.

† Ego Rogerius Catacensis Canonicus testor.

† Ego Guillelmus thesaurarius et canonicus catacensis ecclesiae testor.

† Ego andreas catacensis canonicus predicta concedo.

† ἔγραψεν το παρόν ἔνγραφον τῆς εἰρημῆς ανταλλαγῆς. χειρὶ ἐμοῦ νοταρίου ἰωάννου. υἱὸς πρεσβυτέρου πέτρου νοταρίου μαυρίκου· τετυπωμένου ὑπὸ τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος προπλείκου νοταρίου πολέως κάταντζαρίου· του ετους· μηνὴ καὶ ἰνδικτιῶνι τῆς ἀνωτέρω.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 145.)

† Scripta est praesens chartula dictae permutationis manu mei notarii Ioannis, filii presbyteri Petri notarii Maurici, publici regia munificentia notarii civitatis Catacii, anno, mense et indictione suprascriptis.

CCXCVIII.

1256 — Mense Ianuario 12 — Indict. XIV — Catacii.

Archontissa vidua Nicolai Scumbari, eiusque filia Garrera vendunt Mariae Pentenitae domum positam in civitate Catacii aureis tarenis quindecim.

† σίγγον χειρὸς ἀρχοντισσας· ἡποτὲ γυνὴ νικόλαου σκοῦμβαρι· καὶ ἀνεψιὰ παπᾶ μαυρίκου. † σίγγον χειρὸς γαρρέρας θυγατρὸς αὐτῆς. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ριγέοντος τοῦ ἐνδῶξωτάτου καὶ θεοτίμιτου ἡμῶν ριγος κυροῦ κῶρραδου δευτέρου. ετους· τριτοῦ εὐτοίχως ἀμῆν. εἰμοῖς ἢ ἀνωτέρω γεγραμμένοι οἱ το σίγγον τοῦ τιμίτου σταυροῦ. ἡκειοῖς ἡμῶν δακτύλοις ἀνωτέρω καθηπῶγραψαντες. τὴν παροῦσαν ἔνγραφον ἀποχτῆν ἀπῶταγῆν· τέλειαν καὶ πλειρεστάτην πρᾶσιν. ἐκοῦσία ἡμῶν τῇ γυνάμῃ. ἡκεία τῇ πρῶῃρσει· καὶ οὐκ ἐκ τεινος δόλου. ἢ φῶβου ἢ ἀπάτης τινὸς· ἀλλὰ σὺν πρῶθυμῖα ἡμῶν πάση καὶ ὁλοφύχῳ προθέσει· μᾶλλον δὲ μετ' ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ εἰμῶν μούν-

† Signum manus Archontissae uxoris quondam Nicolai Scumbari et consobrinae presbyteri Maurici.

† Signum manus Garrerae filiae ipsius. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, regnante gloriosissimo et pientissimo rege nostro domino Conrado II, anno tertio, feliciter amen. Nos suprascripti, qui signum honorabilis crucis propria nostra manu supra exaravimus, praesentem scripturam acceptilationis, cessionis, perfectae et plenissimae venditionis spontaneo consilio, propria deliberatione, nulloque dolo, metu vel fraude, sed cum omni alacritate et totius animi proposito, quin imo cum beneplacito et auctoritate nostri mundualdi magistri Marci Piloplasti propinqui nostri, item cum bene-

δουάλδου· μῆιστορος μαρκου πιλῶπλαστου· ἡμετέρου
ιδίου· ὁσαύτως καὶ μετὰ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ
εἰμῶν προκοῦρατόρος νίκολαοῦ καλῶκτίνιστου· τυ-
θῶμεθα. καὶ ποῦλουμεν πρὸς σὲ μαρίαν. ἡποτὲ θῦ-
γάττη παπαῖ ἀνδρεοῦ πέντενίτη· ἐν κλησμένον οσπίτιον·
ὅσον καὶ εἶον ἐστῆν· ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡμέτερα ἀγῶρᾱ.
καθώτι καὶ το ἐγγραφον δι' ἡ· ἐν ᾧ ἐδῶσαμεν ἡς τᾶς
χεῖρας σου· εἶον οσπίτιον ὑπάρχει ἐσῶ ἐν τῇ πόλει
κάταντζαριου· ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ ὁσίου πατρος ἡμῶν
νίκολαοῦ του ουστοῦγκει περιῶρίται μὲν οὗτος· ἐξ
ἀνατολῆς αὐτοῦ ἐστῆν· το οσπίτιον· σου τῆς ἀγῶ-
ρασάσης· ἀρκτου· καὶ δῆσεως αὐτοῦ ἐστῆν· ἡ ὁδός·
κατὰ δὲ μεσημβρίας αὐτοῦ ἐστῆν ἡ κύνι· μεσαρτη·
ἐν ᾧ ἐστῆν· μετὰ τοῦ οσπιτίου· νίκολαοῦ τῆς μα-
βῆλῆας· καὶ σὺν κλῦει· τουτο οὖν το τετραχος καὶ
περιῶρισθεν οσπίτιον· συγγιον· κτησμένον· σκεπομε-
νοι· σὺν ἔϋλῳ· σάνδοις· σὺν ἰσῶδου· καὶ ἐξῶδῳ· καὶ
πασὶ δικαίοις· καὶ προιομίσι αὐτοῦ· δικάϊωσύνις· πέ-
πρακαμὲν σὶ αὐτῷ ὡς διὰ χρυσοῦν ταρία δέκα πεντέ·
ὡς δὲ ἐλάβαμεν αὐτὰ τα οἰριμένα χρυσουν ταρία δέ-
καπεντε· εἰς τᾶς ἡμετέρας χεῖρας· ἀπο χεῖρῶν σου
τῆς ἀγῶραστῆς· καὶ ἐκ παντὸς ἀπῶφλημεν ἡμᾶς ἀπ
αὐτοῦ καὶ μὴδὲν ἀπῶχρεόστουμενοι· τί πρὸς ἡμᾶς·
ἐπείσαιμεν σὶ τελῆαν καὶ πληρεστάτην· πρᾶσιν· τοῦ
ἐχῶν σὲ αὐτῷ το προλεχθὲν οσπίτιον· ὅς ἀνωτέρω
εἴριται καὶ περιῶρισθαι· σὺ καὶ εἰ σὺ κλειρονῶμοι καὶ
διάδωχοι· καὶ τραδίτεύωμεν σὺ αὐτῷ ἀπο τοῦ νῦν·
ἡς τὴν σὺν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα· πουλεῖν αὐτῷ
χαρίζην· ἀνταλλάττειν· καὶ ἡς πρῆκα τέκνων γρα-
φειν· ὅς το κύρος· καὶ τῆν ἐξουσίαν· παρ ἡμῶν ἡλη-
φῶς· καὶ ἀπο τοῦ νῦν ἀπώτάσσωμεθα· καὶ ἐγκατα-
λιμπάνωμεν πᾶσαν ἡμῶν δικαίωσιν· ἣν ἔχωμεν καὶ
μελλῇ ἡμῶν διάφερῖν ἡς το ριθὲν οσπίτιον· ἐὰν ὑπαρ-
χομεν λαδώμενοι ἐν λυπῷ παρα τοῦ ἡμισὶ δικαίου
τιμῆματος ἀπο τῆς ἡριμένης πρᾶσεως· ὁμῶς ἀποτασ-
σωμεθα· σὺν ἰθὺν παράγραφην· δύναμιν· καὶ ἰσχῶν
του νόμου δεκρετώντος καὶ τῶν θῆν βασιλικῶν διέ-
ταξιων καὶ του . . . νόμου καὶ πάσαν ἐταῖραν
βῶρήθῃαν· τῆν ὠφίλωμένην εἰμῆν βῶθῃ· ἢ βούλη-
θῶμεν· ἐξ ἐναντίας ἐλθῆν ἀπο τῆς αὐτῆς πρᾶσεως·
καὶ εἰ μὲν ποτε· κεῖν ἢ χρῶνῳ φάνη ζήτησις· κήϊ-
σις· εἰα τῆς σύ γενιτο παρ ἰουδιποτε· προσωπου· του
στασθαι· εἰμοῖς καὶ δι' ἐκδικᾶν σὶ αὐτο· ἐκ παντος
ἐναντιουμένου· πρόσῳπου· εἰ καὶ μεταμελοὶ γύνῳμεθα
καὶ διάστρεψαι ταῦτα βούληθῶμεν· τοῦ μὴ ἰσακοῦ-

placito et auctoritate procuratoris nostri Nicolai Ca-
loctenisti, condimus; qua vendimus tibi Mariae,
filiae quondam presbyteri Andreae Penteniti clau-
sam domum, quanta et qualis est, quae a nobis
empta fuit, prout ex instrumento patet, quod in
tuas manus tradidimus. Dicta domus posita est in
civitate Catacii in ditione sancti patris nostri Nico-
lai Ustunci, et hos habet fines: ab oriente est do-
mus tui emptricis; a septentrione et occidente est
via; a meridie est communis Mesarte simul cum do-
mu Nicolai Mabiliae; et clauditur. Hanc igitur qua-
drifariam circumscriptam domum humo conditam,
et materie asseribusque coopertam, cum introitu et
exitu, omnibusque iuribus et quavis re ad ipsam legi-
time spectante, vendidimus tibi aureis tarenis quin-
decim; quos cum acceperimus in nostras manus a
manibus tui emptricis, et cum omnino satisfactum
nobis sit, nihilque aliud persolvendum supersit, fa-
cimus tibi perfectam et plenissimam venditionem,
ut tu tuique heredes et successores habeatis me-
moratam domum, uti supra dictum est, cum prae-
fatis confiniis, et tradimus tibi ipsam amodo in
tuam potestatem et dominium, (*cum facultate*) ven-
dendi, donandi, permutandi, et in dotem filiarum
constituendi, utpote quae ius et auctoritatem a no-
bis accepisti; et a praesenti die recedimus et nos
exuimus quovis iure quod ad nos spectat vel in po-
sterum spectare possit in dictam domum. Quod si tem-
poris progressu acciderit ut palam fiat venditionem
ultra dimidium iusti pretii factam fuisse, pariter
renunciamus consuetae praescriptioni, auctoritati
et robori legis scriptae, divinis regisque constitu-
tionibus, et. . . . legi, et cuivis alii subsidio no-
bis debito. Sin autem huiusmodi venditioni nos ad-
versari voluerimus, et si quacunque occasione vel
tempore quaestio vel actio intendatur a quavis per-
sona, obstare debeamus, tibi quae antedictam (*domum*)
vindicare ab omni contraria persona. Quod si nos

σθῶμεν· μίτε πάρα τοῦ θ' του νόμου ἰσχύον λαμβάνωμεν· ἀλλ' ἐσῶμεθα κρατημένοι ἐκ σὺμφωνοῦ καὶ λογῶν εἰς ποινὴν· ἐν τῇ κορτῇ τοῦ ρίγος αὐγουσταλίας οκτῶ· καὶ πρὸς τὴν ἀγῶραστὴν καὶ εἰς τοὺς σὺς κλειρονώμους καὶ διαδώχους· στρέψαι εἰς τὸ τρεῖςπλήν τὴν τμητὴν· εἴτα ἔμμενιν σε ἐν τοῦτο αἶμα κλειρονώμους, καὶ σὺν κλειρονώμοις, καὶ σὺς διαδώχοις στερεῶς καὶ ἀτρέπτος μέχρι τερμῶν αἰῶνων· γραφέν τῇ ἡμετέρᾳ παρακλησὶ χηρὴ νοταρίου ἰωάννου νοταρίου μαυρίκου· πούπληκου νοταρίου πολέως κατάντζαριου· τοῦ ἔτους ςψξδ'. ἰνδικτιῶνος ἰδ' ἰαννουαρίῳ μηνὶ εἰς τας ιβ'· ἐν παρούσῃ μαρτυρῶν.

† ἐγὼ μαῖστωρ μαρκὸς πῖλῳπλαστὸς τα ἀνωτέρῳ μουνδοῦαλδος· μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἑμοῦ σταυροῦ.

† ἐγὼ νικόλαος καλῶκτένιστης τα ἀνωτέρῳ προκουράτωρ· μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἑμοῦ σταυροῦ.

† Ego maurus iudex· catacii rogatus subscripsi.

† ἐγὼ πρεσβύτερος περεγρίνος θαμβὸς· παρακληθεὶς μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἑμοῦ σταυροῦ.

† ἐγὼ ἀλέξανδρος χρύσαφίς παρακληθεὶς μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἑμοῦ σταυροῦ.

† ἐγὼ πέτρος ἀνήψης νοταρίου ἰωάννου παρακληθεὶς υπεγραψα.

† ego presbyter fuscus testor.

† ἐγράφη το παρὸν ἐνγραφον χειρὶ ἑμοῦ νοταρίου ἰωάννου νοταρίου μαυρίκου· πούπληκου νοταρίου πολέως κατάντζαριου· τοῦ ἔτους· μηνὸς καὶ ἰνδικτιῶνος τῆς ἀνωτέρῳ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 146.)

poenituerit, et subvertere hanc venditionem voluerimus, ne exaudiamur, neque a divina lege praesidium habeamus, sed ex conventione damnemur, et pro poena solvamus regiae curiae augustales octo, et tibi emptrici, tuisque heredibus et successoribus triplum pretium. Et deinceps tibi, heredibus, coheredibus et successoribus tuis maneat haec (*venditio*) firma et immutabilis usque ad finem seculorum. Scriptum rogatu nostro manu notarii Ioannis filii notarii Maurici publici notarii civitatis Catacii anno 6764, indictione XIV, mense ianuario, die XII, in praesentia testium.

† Ego magister Marcus Piloplastus, ut supra mundualdus, testor per meam crucem.

† Ego Nicolaus Caloctenistes, ut supra procurator, testor per meam crucem.

† Ego presbyter Peregrinus Thambus rogatus testor per meam crucem.

† Ego Alexander Chrysaphis rogatus testor per meam crucem.

† Ego Petrus consobrinus notarii Ioannis, rogatus subscripsi.

† Scriptum est praesens instrumentum manu mei notarii Ioannis filii notarii Maurici publici notarii civitatis Catacii, anno, mense et indictione suprascriptis.

CCXCIX.

1257—Mense Novembri 26—Indict. I—Rhegi.

Petrus, Georgius et Bartholomaeus fratres germani vendunt Basilio Calabro duas portiones cuiusdam domus ad eos spectantis posilae in agro Mesorum aureis tarenis centum.

† ἐν ὀνόματι κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἀμήν· Ἐν τῷ αὐτῷ. ἔτει, τῆς αὐτοῦ σωτηριώδους σαρκώσεως. μηνὶ νοεμβρίῳ κς'. ἰνδικτιῶνος πρώτης. δεσπότης του κυρίου ἡμῶν κονράδου δευτέρου θεοῦ χάριτι, ἱεροσολύμων καὶ σικελίας ῥηγὸς καὶ δουκὸς σουαβίας. τετάρτῳ ἔτει τοῦ αμφοτέρου αὐτοῦ κράτους. ἐπίτροπέοντος αὐτοῦ γενικῶς ἐν τῷ κράτει σικελίας, τοῦ κυρίου ἡμῶν μάγφρέδου υἱοῦ τοῦ ποτὲ

† In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen. Anno a salutari eiusdem Incarnatione 1257, die XXVI mensis novembris, indictione I, regnante domino nostro Conrado II, Dei gratia Hierusalem et Siciliae rege, et duce Sueviae, dominationum eius utrarumque anno quarto, Vicario eius generali in regno Siciliae domino nostro Manfredo filio quondam domini nostri Friderici Romanorum imperatoris,

κυρίου ημων Φεδερίκου βασιλέως βωμαίων Θεοῦ χάριτι πρίγκιπος ταρέντου καὶ τῆς τιμῆς τοῦ βουνοῦ τοῦ ἁγίου ἀγγέλου κυρίου, εὐτυχῶς ἀμήν. Ἐνὸς ἡμῶν ἰωαννου λεάνδρου κριτοῦ πόλεως βηγίου, καί-στρου νικάνδρου πονυλίκου νοταρίου τῆς αὐτῆς καὶ μαρτύρων τῶν ὑπογεγραμμένων εἰς τοῦτο κεκλημένων καὶ ἡξιωμένων. Οἱ αὐτάδελφοι πέτρος, γεώργιος καὶ βάρθολομαῖος, υἱοὶ τοῦ ποτῆ γρηγορίου, λαγωδάρη, κάτοικοι χωρίου λαγωδαρίων διαπραγμῆσεως μεσῶν, οἰκεία αὐτῶν καὶ ἐλευθέρα τῇ θελήσει, μὴ βιαζόμενοι, ἢ ὀχλούμενοι παρὰ τινος. ἀναλαμπάνοντες ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν ὀχλήσιν ξένων τε καὶ ἰδίων, πεπραχασί, παρεδώκασί καὶ παρουσιαστικῶς ἐφόρεσαν μετὰ τινος ξύλου, τῷ βασιλείῳ υἱῷ νικολάου καλαυρου, τὸ δῖμοιρον αὐτῶν μέρος ὃ ἐκέκτηντο ἐν τῷ ὑπογραφισμένῳ αὐτῶν οἴκῳ, ὃ ὡμολόγησαν κειτῆσθαι εἰς τὴν τοποθεσίαν χωρίου ἐρρασιῶν, κοινῶς καὶ ἀμοιράστως μετὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλείου, ὅστις τὸ ἕτερον τρίτον οἴκου τοῦ εἰρημένου, ἐκέκτητο ἀδιαχωρίστως μετ' αὐτῶν ὡς ἐφ' ἑκ διακαίου ἀνταλλαγῆς ποιηθείσης περὶ αὐτοὺς ἤδη καιροῦ συχνοῦ παρωχηκότος, μετὰ παντός αὐτοῦ τοῦ διμοίρου μέρους, δίκαιώματος εἰσοδοῦξοδου, περὶοχῆς καὶ διαπραγμῆσεως, ὁλόκληρον καὶ διόλου ἐλεύθερον, διὰ χρυσοῦ ταρία ἑκατόν. τοῦ γενικοῦ ζυγοῦ ἄτινα ἑκατόν ταρία, οἱ εἰρημένοι αὐτάδελφοι, ὡμολόγησαν ἀνελιφέναι καὶ δέξασθαι παρὰ τοῦ εἰρημένου βασιλείου ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν τέλεια, καὶ καλῶς ἐξυγιάσμένα, ὑπὲρ δικαίου καὶ τελείου τιμήματος διμοίρου αὐτῶν οἴκου τοῦ εἰρημένου. καὶ ἀποξενώσαντες αὐτοὺς καὶ τοὺς αὐτῶν κληρονόμους ἀπὸ τοῦ εἰρημένου οἴκου διόλου, πρὸς τὸν εἰρημένον ἀγοραστήν, καὶ τοὺς αὐτοῦ κληρονόμους τοῦτον μετέφερον. καὶ ἐξουσίαν αὐτῷ ἔδωκαν, τοῦ κρατεῖν αὐτόν τοῦτον ἔχειν καὶ γέμεσθαι ἐνθεν διηγεκῶς, εἰς ἰδίαν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα, καὶ ἐξεῖναι αὐτῷ πωλεῖν τοῦτον καὶ ποιεῖν ἐν αὐτῷ καὶ ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὸ ἴδιον βούλημα. καὶ ἀποτάσσομενοι τῇ περὶ ἀναργυρίας ἀξυγίας, δόλου καὶ πλάνης παραγραφῇ. καὶ βοηθεία παντός νόμου καὶ συνήθως δυναμένη ἀντιθέσθαι, κατὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου καὶ πράσεως ἐκ συμφώνου καὶ ἐπερωτήσεως ἡσόλιδου ἐν ὑποθήκῃ τῶν αὐτῶν ἀγαθῶν, ἔστρεξαν καὶ ὑπέσχοιτο αὐτῷ τὴν τούτου νόμιμον διεκδίκησιν, ἀπὸ παντός προσώπου. καὶ ὑπεξείρουν ἀπὸ πάσης ἀγωγῆς καὶ βάρους, καὶ ἵνα διηγεκῶς τὴν παροῦσαν

Dei gratia principis Tarenti, et honoris Montis sancti Angeli domini feliciter amen. Constituti in praesentia nostri Ioannis Leandri iudicis civitatis Rhegii, magistri Nicandri publici eiusdem civitatis notarii, et testium subscriptorum, qui ad hoc rogati sunt et interfuerunt, Petrus, Georgius et Bartholomaeus fratres germani filii quondam Gregorii Lagedari (*incolae*) terrae Lagodarorum in pertinentiis Mesorum, de propria et libera voluntate, non vi nec metu a quoquam coacti, immo in se ipsos omnem molestiam suscipientes extraneorum et priorum, vendiderunt, tradiderunt, et personaliter dederunt per fustem Basilio filio Nicolai Calabri duas portiones quas habent in infrascripta ipsorum domo, quam dixerunt possidere in terra Erasiorum in communi et indivisim cum eodem Basilio, qui aliam tertiam dictae domus partem possidebat indivisim cum illis, ut dixit, permutatam ex iusta conventionione cum ipsis facta multis abhinc annis, et cum duabus illis domus partibus ius ingressus et egressus, aedium ambitum et tementum, integra omnia et omnino libera, pretio aureorum tarenorum centum generalis ponderis. Quos tarenos centum dicti fratres germani asseruerunt sumpsisse et recepissee a praedicto Basilio in proprias manus integros et bene ponderatos pro iusto et definito pretio earumdem duarum portionum praefatae domus. Et dicta domo se prorsus abdicantes tam ipsi quam eorum heredes, eam memorato emptori omnino tradiderunt, eique potestatem dederunt tenendi, habendi et possidendi abhinc et in perpetuum in eius potestate et dominio, ut ei liceat vendere et facere in ipsa et de ipsa quidquid voluerit. Et renunciantes exceptioni non numeratae pecuniae, doli, et fraudis, praescriptioni, et beneficio cuiuscumque iuris et consuetudinis, quod opponi possit praesenti instrumento venditionis, de consensu et in solidum stipulationi et obligationi priorum bonorum assensi sunt, et promiserunt se legitime eum defensuros a quacumque persona et immunem praestituros ab omni lite ac

πράσιν στερεὰν ἔξουσιν καὶ ἀσφαλῆ, ὑπὸ ποιῆς αὐγου-
σταλίων ὀκτὼ, τῆς ποιῆς ἀποφληθείσης ἢ οὐ, τῶν
εἰρημέων μενόντων αἰ ἀρραγῶν καὶ παγίων. περὶ-
ρίζεσθαι δ' ἔφησαν τὸν εἰρημέιον οἶκον, οὕτως. ἔξ
ἀνατολῆς, οἶκος καὶ κήποι νοταρίου βασιλείου δυσ-
κίμητος. δις μὲν οἶκος μαρίας τοῦ παχί. βορρᾶς
οἶκος περιερίνου μηχαλίτζη. καὶ νότου κήπος τῶν
εἰρημέων ἀδελφῶν. Ὅθεν εἰς ὑπὸ μνήσιν μέλλουσαν,
καὶ διηγεκῇ ἀσφάλειν τοῦ εἰρημέου ἀγοραστοῦ.
αἰτησάτων πρατῶν τῶν εἰρημέων, καὶ συναινεσά-
των πρὸς ἡμᾶς τοὺς εἰρημένους κριτὴν καὶ νοτάριον,
ὡς εἰς οἰκείους αὐτῶν, ἐν τῷ γινῶναι μὴ εἶναι οἰκείους
αὐτῶν κριτὴν καὶ νοτάριον, ἐποιήσαμεν αὐτοῖς ἔνθεν
τὸ πρῶτον ἔγγραφον, διὰ χειρῶν ἡμῶν τοῦ εἰρημέου
μαίστρου νικάνδρου πουυλίου νοταρίου ρηγίου. ὑπο-
γράψαν παρ' ἡμῶν ἰδιοχειρῶς. Ἐγράφη εἰς τὸ ῥήγιον,
μητρί καὶ ἰνδικτιῶνι, τοῖς εἰρημέοις. ἔτει τοῦ κο-
σμου ςψξς'.

- † ἰωαννὴς λεάνδρου κριτῆς ρηγίου ὑπεγράψα.
- † νικολαὸς υἱὸς ο τοῦ βαλδινερβίνου μαρτυρ.
- † καὶ ἐγὼ θεοδώρος του γερμανίτου μαρτυρ ἰδιο-
χειρῶς.
- † καὶ ἐγὼ βασιλείος του μαβρίκου. μαρτυρ ὑπε-
γράψα ἰδιοχειρῶς ὑπεγράψα.
- † καὶ ἐγὼ νικολαὸς του θεοπριπου, ἰδιοχειρῶς
μαρτυρ.
- † καὶ ἐγὼ γεώργιος τοῦ ξυροῦ παρακληθεὶς ὑπε-
γράψα ἰδιοχειρῶς.
- † καὶ ὁ προσσημανθεὶς μαίστρος νικάνδρος πουύλι-
ος νοταριος ρηγίου ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis—n.º 93.)

molestia ; et ut ratam firmamque habeant in perpe-
tuum praesentem venditionem, poenae loco daturus
augustales octo, et sive mulctati fuerint, sive non ,
maneant praedicta semper rata et firma. Hos
vero dixerunt esse terminos praedictae domus : ad
orientem domus et horti notarii Basilii Vicecomitis;
ad occidentem domus Mariae Pachae; ad septentrionem
domus Peregrini Michalitzzi; ad meridiem hortus prae-
dictorum fratrum. Quapropter ad futuram memoriam
et perpetuam securitatem memorati emptoris, cum
de consensu praedicti venditores rogassent (nos) supra-
dictos iudicem et notarium tamquam eorum proprios,
licet ipsi scirent nos non esse proprios eorum iudicem
et notarium, ideo fecimus ipsis praesens instrumen-
tum scriptum manu mei praedicti magistri Nicandri
publici notarii Rhegini, et propria manu subscriptum
a nobis. Scriptum Rhegii mense et indictione prae-
dictis, anno ab orbe condito 6766.

- † Ioannes Leander iudex Rheginus subscripsi.
- † Nicolaus filius Baldinervini testis.
- † Et ego Theodorus de Germanito testis propria
manu.
- † Et ego Basilius de Maurico testis propria manu
subscripsi.
- † Et ego Nicolaus de Theoprepo propria manu
testis.
- † Et ego Georgius de Xyro rogatus subscripsi
propria manu.
- † Et ego praenotatus Magister Nicander publicus
notarius Rheginus scripsi et subscripsi.

CCC.

1265 — Mense Martio — Indict. VIII — Aëtae.

*Andreas Agattileo cum uxore et filiis vendit Nicolao Comiti praedium , positum in agro Melissaroni
in pertinentiis Aëtae , tarenis aureis decem.*

(† σιγγον ἰδιοχειρῶς ἀνδρέου ἀγαττηλεόντος. † σίγγον)
ἰδιοχειρῶς δομήνητας· συμβίου αὐτοῦ. † σίγγον ἰδιο-
χειρῶς ἰωαννου υἱου αὐτοῦ. † σιγγον ἰδιοχειρῶς νι-
κολάου ἐτέρου υἱου αὐτοῦ. † σιγγον ἰδιοχειρῶς ρω-
γερίου ἐτέρου υἱοῦ αὐτῶν.

† Signum propriae manus Andreae Agattileonis.
† Signum propriae manus Dominicae uxoris eius.
† Signum propriae manus Ioannis filii eius. † Signum
propriae manus Nicolai alterius filii eius. † Signum
propriae manus Rogerii alterius filii eorum.

(Ἐν δόγματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἀμὴν. χρόνῳ τῆς θείας. σαρκήσεως. κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· χιλιστῶ. διὰκοσι(οστῶ ἐξηκοστῶ πέμπτῳ) κυριεύν-
τος. τοῦ ὑπερλάμπρου κυρίου ἡμῶν ρηγὸς μανφρίδου·
θεοῦ χάριτι ρηγὸς συκειλίας· αὐτοῦ (κυριώτερος εὐ-
δόμῳ ἔτι. ἐπὶ ἔτους) ἑξακισχίλια ὑπτακσία· εὐ-
δομηκόντα τρία· μηνῇ μαρτίῳ τῆς ἰνδικτιωνος ὀγδόης.
προ(λήψει. . . . . κριτῶν χώρας αἰτου.
καὶ νικολαου νοταριου προβλукου τῆς αὐτῆς χώρας·
καὶ ἑτερων (καλῶν ἀνθρώπων παρακληθέντων κε-
κληθέντων κατωτέρω εἰς μαρτυρας. εὐτύχως ἀμὴν,
ἀναλαμβάνοντες τοὺς ἰδίους (ἡμῶν καὶ ξένους καὶ
πάσαν πρόφασιν ἡμῖς οἱ) ἀνωτέρω γεγραμμένοι. αν-
δρεας ἀγαττηλεων· δομήνικας· ἡμέτερα σύνζυγος. καὶ
τὰ ρηθέντα προγραφέντα. ἀνωτέρω (οἱ τὰ σίγνα
τοῦ τιμίου σταυροῦ) ἰδιωχειρῶς ποιήσαντες. ἐκουσία
ἡμῶν τῇ βουλή καὶ ἀρεσσίᾳ. καὶ οὐκ ἐκ τινος·
τῷ παράπαν ἀνάγκης· (ἢ βίας ἢ τῆς οἰασοῦν περι-
στάσεως· ἀλλὰ ὁλοφύ)χω καρδία. καὶ ἀληθινῇ γνώσει·
ἐκτὸς πύσης ἀπυγῶρευμένης ἐτείας καὶ παραγραφῆς.
ὁμολογοῦμεν (σωματικῶς ὅτι ἐπράσαμεν πρὸς σέ) τὸν
λέον κομιτα καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους. τῷ ἡμέ-
τερον χωράφιον. ὃν κτάμεθα . . . . . ὄντα)
καὶ διάκήμενον. εἰς το κράτος χωρίου μελίσσάρωνου·
περιχωρου αἰτου. εἰς τοπον λεγόμενον παππ . .
. . (περιοριζόμενον δὲ οὕτως ἀπὸ) ἀνατολας. καὶ
δισμάς. ἀμπέλιον ρηθέντος ἀγωραστοῦ· αρκτου. ἀμ-
πέλιον βασιλείου κομιτος. νοτίου. . . . . (τοῦτο
τινιν) τῷ ρηθέν χωράφιον, ὅσον καὶ οἷον ἐστὶ, ἔσω
τοῦ ρηθέντος περιορισμοῦ, ὡς (εἴρηται ἐπράσαμεν
σοι τῷ ρηθέντι λέοντι καὶ τοῖς σοῖς) κληρονόμοις δια
χρυσούν ταρία δέκα· καὶ ταῦτα· τὰ ἡριμένα ταρία
δέκα (λαβόντες αὐτὰ ἀπὸ σοῦ εἰς) τὰς ἡμετέρας χεῖρας
σῶα δίκαια. καὶ ἀνέλληπτη· ἐν δικαίῳ σταθμῷ καὶ
ἔδωσαμεν σε. εἰς τὸ (ρηθέν χωράφιον σωματικὴν
φώρεσιν καὶ) πεπιτῆκαμέν σε· σωματικὸν ὄρκον. εἰς
ταύτην τὴν τελείαν· καὶ πληρεστάτην (διάπρασιν
τοῦ ἔχειν σε τὸ ρηθέν χωρά)φιον μετὰ τῶν σῶν κλη-
ρονόμων. αἷς αἰεὶ ἐξ ἡμῶν· πουλεῖν· χαρίζην· ἀνταλ-
λάττειν (καὶ εἰς προίκα τέκνων σου γράφειν καὶ
ποιεῖν) ἐξ αὐτῶν· καὶ ἐν αὐτῷ ὅσον νοῦλη· ἀποτασ-
σόμενος δὲ ἐγὼ ὁ προγραφῆς ἀνδρέας ἀγαττηλεων
(ἀπὸ τοῦ ρηθέντος χωραφίου πάση παραγραφῇ) καὶ
ἀρωγῇ συνηδείων τε καὶ νόμου· καὶ τῷ βεληγειῶ-
νιον δόγμα· παντὸς κανονικοῦ· καὶ πολητικοῦ (δι-

In nomine Domini nostri. Amen. Anno divinae
Incarnationis Domini nostri Iesu Christi millesimo
ducentesimo sexagesimo quinto. Regnante illustris-
simo domino nostro rege Manfredo, Dei gratia re-
ge Siciliae, regni eius anno septimo, (ab orbe con-
dito) sexmillesimo septingentesimo septuagesimo ter-
tio, mense martio, indictione octava. Coram. . .
. . . . . iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico
notario eiusdem civitatis, et aliis probis hominibus
vocatis et rogatis testibus subscriptis feliciter amen.
Nos supradicti Andreas Agattileo et Dominica con-
iux nostra et alii suprascripti, qui nomine propin-
quorum nostrorum et extraneorum in nos omnem
praetextum suscipientes, superius signa honorabilis
crucis propria manu exaravimus, spontanea nostra
voluntate et consensu, nullaque omnino necessi-
tate, vel vi, vel quavis circumventionem, sed sin-
cero animo, et certa scientia, absque ulla vetita
causa et exceptione, personaliter declaramus vendi-
disse tibi Leoni Comiti tuisque heredibus praedium
nostrum, quod habemus . . . . . situm et positum
in agro Melissaroni, in pertinentiis Aëtae, loco
qui dicitur Papp . . . ita circumscriptum: ab orien-
te et occidente est vinea memorati emptoris; a se-
ptentrione vinea Basilii Comitis; a meridie . . . .
Hoc igitur praedium quantum et quale est, cum
his confiniis, uti dictum est, vendidimus tibi memorato
Leoni et tuis heredibus aureis tarenis decem; quos cum
acceperimus a tuis in nostras manus integros, ius-
tos, et non imminutos, ac legitimum pondus ha-
bentes, dedimus tibi dicti praedii corporalem pos-
sessionem, et personale iuramentum tibi praestiti-
mus de hac perfecta et plenissima venditione, ut
habeas memoratum praedium a nobis in perpetuum
cum tuis heredibus, vendas, dones, permutas, in
dotem filiorum scribas, et facias de eo et in eo quid-
quid volueris. Ego vero suprascriptus Andreas Agat-
tileo renuncio quoad antedictum praedium cuivis
exceptioni et subsidio consuetudinis et legis, nec
non legi Velleianae et iuri canonico ac civili, quae

μερην τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. ὁδὲν καγὼ λοῦμβαρδος
ρουσσοσ, νῦσο βαριτατω περιπεσῶν· καὶ πτωοίμενος
τὴν τοῦ θανάτου δρεπανον· εἰς ὧτε τον νοῦν καὶ τὰς
φρένας ἔρρωμένας ἔχω. καὶ τὸ τοῦ θανάτου ὄρον
τέλος πτωοίμενος· θείλω διαταχῆσθαι τα κατ ἐμὴ
οἴτως. ἐν πρῶτοις τυπῶμαι καὶ πῶ ἑμὸν κλειρο-
νόμον· τὴν ἐμὴν θυγατέρα κυκυραν κλημεντζεϊαν· καὶ
τα τέκνα αὐτῆς, εἰς ἀπασαν τὴν ἐμὴν στάσιν· τὴν
ἐκ πατρικεῖς. καὶ μητρικεῖς μου κληρονωμίας. καὶ
εἰς τας ἐμὲ ἰγωράς· καὶ ἐμὰ κερδῆματα· καὶ εἰς ἀπαν-
τα· τα ἐφάρμωζωντα ἑμὰ δικαιώματα· ἀπερ ἐχῶ
νῦν. καὶ μελλεῖ ἡμοῖν διαφέρειν. ὅπου δ' ἂν εἰσὺν καὶ
ὡσα εἰσὺν ἐσὼ ἐν τῇ χώρᾳ καταντζαριου· χώρας
σήμερι· καὶ διακρατῆσεως αὐτῶν· καὶ ἀλλαχού· ἀπο
τε ὡσπῆτιων· εἰκωτοποιων. κυπων· ἀμπέλων· χῶ-
ραφίων· ἡμερῶδεϊδρων· καὶ αὐτῇ θείλω. καὶ κελεύω·
τοῦ δοῦναι εἰς χεῖρας τῶν ἐμῶν ἐπιτρόπων· χρυσοῦν
ὀνκεῖας πένται· καὶ αὐτὰ διανέμετωσαν αὐτῶν ὑπερ
ψυχῆκεῖς μου σωτηρίας· εἰς πασαν ἐμὴν ἐξωδον· τὴν
ἡμεραν του ἐνταφίασμου μου· εἰς τρεῖςτεντατον σερά-
κωστον καὶ χράνιον· χρυσῶν σὺ μὲν ἑρκαδῶ βαμ-
βάκω. ακωπα. λυθαρια ἐξηκόντα· ὅσαπτως χρῶ-
στήμαι· ταρία τέσσαρα· ἐγγηγητα βαρθωλωμαίω του
μιλήτου· χρυσῶν τῶν σαπάτω ἰουδαίος. χρυσοῦν
ὀνκεῖας οκτώ. ἐκ τῇ ἐκείωσιν· ἐν ᾧ μὲν ἔδειτο πρὸς
τὸν κυρον γαλτέριον φρανκεῖσκον· χρυσῶν τῶν
σταντήνω υἱω πρεσβυτερου βασιλείου πασχάλου. τα-
ρία ἑξαι· ἀφίω αὐτοῦ. ἀπ αὐτῶν τῶν ταριων· ταρία
τέσσαρα. χρυσῶν τῶν μιιστορω ἰωαννη φασσας. ταρία
δέκα πεντε· ἐκ του ἐύλου. ἐν ᾧ ἐμελλε μι δοῦναι·
στέργω καὶ ἐπικυρῶ· τὴν δῶραιαν· ἐν ᾧ ἔδωσα ἐν
λόγῳ δῶσίματος. θεοδωτη. θυγατρι της καλῆς·
καδῶς ἡ προῖξ αὐτῆς διλεῖ. κρένω της μιτρῶς αὐτῆς
της καλῆς. βωαῖδιον ἐν. ἡτε ἄρρεν· ἡτε θυλον· ἀφίω
τοῦ νικολάου υἱοῦ της μαρίας μαύρεῖς· βῶοιδιον ἐν·
ἐξ ὧν μι ἐδούλευσεν· κρένω καὶ ἀφίω τῆς εἰρμένης
καλῆς. τοῦ γλίκωμάχρου· καὶ τοῦ ριδέντος νικολάου
υἱοῦ μαρίας τῆς μαυρεῖς· το ἀμπέλιον σὺν τοῦ χῶ-
ραφίου· ἐν ᾧ ἔχω αὐτὸ εἰς ἀνταλλαγῇ· παρα τοῦ
μιιστορος βασσάλλου· τοῦ μιρασίου αὐτοῦ ἐξ ἴσος·
ἐμῖος ἀφίω της εἰρμένης καλῆς· το ἑμὸν κρεβαττοστρώ-
σιον· καδῶς ὑπάρχει με σάγκον ἐν· ματαράτζον ἐν κου-
πέρτούρειν ἐν· καὶ ἐν ξευγαρι λεντζούλων· εἰς ἀμ-
πέλιον· ὑπάρχει εἰς τὴν κράττησιν καταντζαριου· ἐν
τοπῳ λεγωμένῳ σχεκῳ· πλησιον ἀμπέλου· μιιστορος

metuens, dum mentis animique compos sum, incer-
tum mortis adventum pertimescens, volo disponere
de rebus meis hoc modo. In primis instituo et facio
meam heredem filiam meam dominam Clementiam;
et ipsius filios in omnibus bonis meis paternae et
maternae hereditatis meae, et in iis quae emi et
lucratus sum, atque in omnibus iuribus quae ad
me pertinent, quaeque nunc habeo, et quae habiturus
sum, ubicumque ea bona extent, et quanta sint in ci-
vitate Catacii, in civitate Simeris, et in agris ipsa-
rum, et alibi, videlicet aedificia, domus, horti;
vineae, praedia, arbores fructiferae. Volo et mando
ut dentur in manus meorum executorum testa-
mentariorum aureae unciae quinque, quae ab
iis erogentur ob meam spiritualem salutem pro
expensis in die meae sepulturae, tricenario, qua-
draginta missis et anniversario. Debeo vero tibi Ar-
cadio Bambaco lapides rudes sexaginta. Item debeo
tarenos quatuor promissos Bartholomaeo de Mileto.
Debeo Sabbato Iudaeo uncias aureas octo ob fami-
liaritatem, quam mihi conciliavit cum domino Gual-
terio Francisco. Debeo Constantino filio presbyteri
Basilii Paschalis tarenos sex, e quibus ei quatuor
relinquo. Debeo magistro Ioanni Fassae tarenos quin-
decim propter ligna quae mihi dare debebat. Con-
firmo et ratum habeo munus, quod doni caussa tribui
Theodotae filiae Calae, uti patet ex eius tabulis nu-
ptialibus. Lego matri ipsius Calae bovem unum, sive
masculum sive feminam. Relinquo Nicolao filio Mariae
Maurae bovem unum propter servitia quae mihi
impendit. Lego et relinquo dictae Calae de Glyco-
macro et dicto Nicolao filio Mariae Maurae vineam
cum praedio, quam in permutationem accepi a ma-
gistro Vassallo, pariter inter eos dividendam. Item
lego dictae Calae meum lectum, qualis est cum sacco
uno, culcita cum stragulo uno, et pari uno lin-
teorum. Vineae quidem extat in agro Catacii, in lo-
co dicto Scheco, prope vineam magistri Nicolai Sca-
ramangi. Relinquo dictae Calae scrofas duas, por-
cellum unum et asellum unum. Item confirmo et ra-
tam habeo dispositionem, quam feci Riccardo filio
Thomae de domina Alisea, uti ex instrumento pro

νικολάου σκαράμανγου· ἀφίω της εἰρημένης καλῆς·
σχοῦφαις δύο· δελφάκα ἐν· ὀνοίκον ἐν· ὁμῶς στέργω
καὶ ἐπικυρῶ τὴν καταθεσιν· ὅπερ ἐπίεσα του ρίγ-
καῖρου· υἱοῦ θωμᾶ της κυρῆς ἀλῖσεας· καθὼς καὶ
το ἱγγραφον αὐτοῦ διελ· ἔχω πρῶβρων κέφλα τι-
τράκωσια· κρίνω ἀπ αὐτῶν κεφαλὰ δῖακωσια πέν-
τηκωντα· καὶ τα δυὸ μερῆ· ἀπὸ τοῦ καρποῦ καὶ
μουστარი· του πραδείτωσαν ὑπὸ τῶν ἑμῶν ἐπιτρῶ-
πων· καὶ το τίμημα αὐτῶν διανμετέωσαν ὑπὲρ ψυ-
χηαῖς μου σοττηαῖς· τα δε ἀναπῶμένωντα πρῶβρατα·
καὶ τῷ τριτον μέρος του καρποῦ καὶ μουστάρ· ἀφίω
αὐτὸ· της εἰρημένης κυρῆς κλημέντζης ἐμῆς θυγατρὸς·
καὶ ἐμῆς κλειρονόμου· ἀπὸ δὲ των εἰρημένων πρῶβράτων
κρίνω της εἰρημένης καλῆς κεφαλὰ δέκα της θυγατρὸς
αὐτῆς θεοδώτης· κεφαλὰ δέκα· καὶ του ριδέντος·
νικολάου υἱοῦ της μαριας· κεφαλὰ δέκα· ἀφίω βαρ-
θαλομακίῳ γαμῶν της εἰρημένης καλῆς· ὀνοίκον ἐν·
καὶ ἐν ὀνοίκον ἀφίω δέκα τὴν ἑμῆν ψυχὴν· το δ ἄλλον
ὀνοίκον το καλλῖον ἀφίω τις ἐμῆς θυγατρὸς· ἀφίω
του ριδέντος νικολάου· τρακτουραν μίαν καὶ της
θεοδώτης· τρακτουραν μίαν· ἐμῆς ἀφίω αὐτῆς σὺν
της μητρὸς αὐτῆς καλῆς ἀπὸ του καρποῦ· μοδία
δέκα· το δύμειρον σιτιρον· καὶ το τριτον κριδιρον·
ἀφίω της ἐμῆς ἀνεψίας τῆς βλανκας· πρῶβρων κε-
φαλὰ δέκα· ἀφίω της θυγατρὸς λανδον ἐμῶν ἀδελ-
φου· κρεβαττοστρωσιον ἐν· ἀφίω εἰς τοὺς ἀδελφους
μινουρίους καττιτζαριου· ταρία δέκα πεντε· εἰς τας
ὡπερας της ἐπισκοπῆς ταρία δέκα· δέκα ἱερουργεῖν
χρυσῶν ὀνκῆας τρεῖς· εἰς τον νόον του ἁγίου νικολαου
σίκύλλου ταρία τέσσαρα· εἰς τον ἅγιον βασιλειον τῷ
μοῦρμερον· ταρία δυῶ· εἰς τας ὡπερας ἁγίου γεοργίου
ταρὶν ἐν· εἰς την ἁγίαν θεοτοκον του καδιτζούνου
ταρὶν ἐν· εἰς την ἁγίαν θεοτοκον του περιμόλου ταρὶν
ἐν· εἰς την μωνὴν ἁγίου λεονάρδου ταρία τέσσαρα·
εἰς την ὡπεραν μωνῆς ἁγίου φιλιππου ταρία δυῶ·
της εἰρημένης καλῆς αὐγουσταλιον ἐν· δῖα το με-
τέλλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς· καὶ εἴτερα ταρία τρεῖς· ἐν ὡ
ἐδώσαμεν αὐτὰ εἰς δανον· πρεσβυτερου πετρου τζαν-
γαριωνου ταρία δυῶ· πρεσβυτερου ἐνρίκου ταρία δυῶ·
νοταριου ἰωαννου νοταριου μαυρικου· ταρία δυῶ· καὶ
μα τὴν θειαν χάριν καὶ φῶβερὰν φρίκωδὴ τέλειωμα
τῷ νωί καὶ τῷ φρῶνιματι εἶπω· ἀφίω ἐπιτρῶπύων-
τας ταῦτα· τὸν κυρον βαρδολομαιον τοῦ κυροῦ βαλ-
δίνου· κυρον γουλιελμον της ρώγκας· καὶ λοῦκα σινον
ἐμῶν γαμῶν· εἶνα ὅς τοῦ θεοῦ τὸν φόβον ἐχωντες

eodem condito eruitur. Habeo ovium capita quadrin-
genta. Lego ex iis ducenta et quinquaginta pro
spirituali mea salute, et pretium duarum partium
fructuum et musti a meis testamentariis executoribus
vendendorum, reliquas vero oves et tertiam partem
fructuum et musti relinquo dictae dominae Clementiae
meae filiae et heredi. Ex praedictis autem ovibus lego
dictae Calae decem, filiae ipsius Theodotae decem,
et dicto Nicolao Mariae filio decem. Lego Bartholo-
maeo genero dictae Calae asellum unum, et alterum
relinquo pro anima mea, alterum vero asellum pul-
criorem relinquo filiae meae. Relinquo dicto Nicolao
tracturam unam, et Theodotae tracturam unam. Item
relinquo ipsi et matri suae Calae ex frugibus mo-
dios decem, quorum dimidiam partem frumentum, et
alteram dimidiam partem hordeum. Relinquo conse-
brinae meae Blancae oves decem. Relinquo filiae Landi
fratris mei lectum unum. Relinquo Fratribus Minori-
bus Catacii tarenos quindecim; pro operis episcopatus
tarenos decem; pro sacris officiis aureas uncias tres;
templo sancti Nicolai Sicilli tarenos quatuor; sancto
Basilio de Murmero tarenos duos; pro operis sancti
Georgii tarenum unum; sanctae Deiparae de Catitzuno
tarenum unum; sanctae Deiparae de Horto tarenum
unum; monasterio sancti Leonardi tarenos quatuor;
pro operis monasterii sancti Philippi tarenos duos;
dictae Calae augustalem unum pro penula filii ipsius,
et alios tarenos tres quos ei mutuatus sum; pre-
sbytero Petro Tzangariono tarenos duos; presbytero
Henrico tarenos duos; notario Ioanni filio notarii Mau-
rici tarenos duos. Et per divinam gratiam, ac metuen-
dum et horribilem (vitae) finem (sana) mente et intelle-
ctu (ita) aio. Relinquo executores huius testamentariae
dispositionis dominum Bartholomaeum, filium domini
Baldini, dominum Gulielmum de Ronca, et Lucam
Sinum generum meum, ut, quippe qui Dei metum
habeant in suo corde, recte procurent quae sunt
a me disposita, et de hac re rationem reddant pro

εν τη καρδια αυτων· καλως δι' ἡκουσίωσιν τα κατ' ἐμὲ διάταχθεντα· καὶ λογον δοῦναι ἐκ τοῦτου ὑπὲρ ἐμὲ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ὥτι σῶς καὶ ἔρρωμενος ἔχω τας φρένας καθως εἶριται διετεθῆ· καὶ ἡ παρούσα διάταξις· μενέτω στερεᾶ· βέβαιος καὶ ἀπάρασάλευτος αἷς αἰὲς μέχρι περιόρων αἰωνων· καὶ εἰ τις δ' ἂν φανῇ βουλειθῆς ἐλθεῖναι ἐξ ἐναντίας αὐτῆς· του μὴ ἰσακούεσθω· καὶ ἐὰν ἡ ριθῆσα διάταξις· οὐ χριζεσθω· οὐ δὲ ἰσακούεσθω· ὅς ἐμὴ διαθήκη. Δέλω τοῦ χριζεσθαι καὶ ἰσακούεσθαι· ἐν παντι τρόπῳ. μετὰ τῆς ἐμῆς ἀπώβειώσεως· του βείου τούτου· στεικωντε καὶ μενέτω ἡ ριθῆσα κυρα κλειμέντζεια. ἐμὸς νομικός κλειρωνώμος· ὅς ἀνωτέρω ἐφῆμιν· ἐν παρουσία τῶν παρευρεθέντων μαρτυρων. οσαυτως ἀφίω τῆς λεονορας· γῆνης μαιστορος ἰουλιανου· πρωβατων κεφαλα δέκα.

† Ego Rogerius de Cusencia iudex Catanzarii interfui et rogatus subscripsi.

† Ego Iohannes francigena medicus rogatus subscripsi.

† Ego Bartholomeus de domino baldi interfui et rogatus subscripsi.

† Ego Jacobus Theatinus interfui et rogatus subscripsi.

† ἐγὼ βαρδολομαιος τοῦ μιλήτου· παρευρεθεῖς καὶ παρακληθεῖς μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἐμοῦ σταυρου.

† ἐγὼ θωμᾶς μαθαρὸς· παρευρεθεῖς καὶ παρακληθεῖς μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἐμοῦ σταυροῦ.

† ἐγράφῃ ἡ παρούσα διάταξις χειρὶ ἐμοῦ νοταρίου ἰωάννου νοταρίου μυρικου· ποῦπλεικου νοταρίου πόλεως κατάντζαριου· του ἔτους· μηνὸς καὶ ἡμερολογίου τῆς ἀνωτέρω.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º148.)

me in die iudicii. Quae sana et valida mente, uti dictum est, disposita sunt, et praesens testamentum maneat firmum, validum et inconcussum semper usque ad finem seculorum. Si quis autem insurgat volens ipsi adversari, ne exaudiatur. Et si dicta dispositio vim ac robur non sortiatur tanquam meum testamentum, mando ut valeat et vim nanciscatur quocumque modo post meam ex hac vita migrationem; et dicta domina Clementia sit et maneat mea heres legitima, uti supra diximus. Coram testibus qui interfuerunt. Item relinquo Eleonorae uxori magistri Iuliani oves decem.

† Ego Bartholomaeus de Mileto interfui rogatus, et testor per meam crucem.

† Ego Thomas Matharus interfui rogatus, et testor per meam crucem.

† Scriptum est praesens testamentum manu mea notarii Ioannis filii notarii Maurici, publici notarii civitatis Catacii, anno, mense et indictione supradictis.

CCCII.

1266 — Mense Iunio — Indict. IX — Aëtae.

Thomasius de Cyninia vendit notario Paulo Füzurri praedium Aëtae positum in loco dicto Sancta Parasceve tarenis aureis quindecim.

† σιγνον ιδιωχειρος τοῦμασιου κυνοίνης.
Ἐν ὀνόματι του αἰωνίου ἡμῶν θεοῦ ἀμήν. χρόνῳ τῆς θείας σαρκώσεως κυροῦ ἡμῶν ἡγοῦ χριστοῦ·

† Signum propriae manus Thomasii de Cyninia.
In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno divinae Incarnationis domini nostri Iesu Christi millesimo

χιλιωπτω διακοσιωστῳ· ἑξικωνστῳ· καὶ ἑκτῶν κυ-
ριεύοντος· τοῦ κυροῦ ἡμῶν κάρουλλου· ριγὸς συκελίας·
δουκατου ἀπουλίας· πριγκηπατου κάπουας· ἀνδεγα-
βίας· διάκρατῆσαιος· καὶ φουλκάριας κόμιτος· ἔτει
τῆς αὐτοῦ κυριότητος· πρῶτω εἴτει· εὐτύχους ἀμήν,
ἐπὶ τοὺς ἑξακισχίλις· εὐπτακόσια εὐδομήκοιτα τέσ-
σαρα· μηνῇ ἰουνίῳ τῆς ἐνάτης ἰνδικτιωνος· προλήψει·
ρογερίου τῆς βαλληλογγῆς· καὶ νοταρίου ρικκάρδου
νίκης· κριτῶν χώρας αἰτοῦ· καὶ νικολαου νοταρίου
ποβλῆκου· ἑαυτῆς χώρας· καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνθρω-
πων παρακληθέντων· κεκληθέντων κατωτέρω εἰς
μυρτυρας, ἀναλαμβάνων τοὺς ἰδίους ἑμοῦ καὶ ξένους
καὶ πασαν πρόφασιν· ἐγὼ ὁ προγραφῆς τοῦμά-
σις κυνηρίας· οἱ τῷ σύγγον τοῦ τιμίου σταυρου
ιδιωχείρος ποιήσαντες· ἑκουσία ἑμοῦ τῇ βουλῇ καὶ
ἀρεσκίᾳ· καὶ οὐκ ἐκ τινος τῷ παραπαν ἀνάγκης· ἡ
βῆας· ἡ τίς οὖν περιστάσεως· ἀλλὰ ὀλοφύχω καρ-
δία καὶ ἀληθινή γνώσει· ἐκτὸς πάσης ἀφυγρεμένης
εἰτίας καὶ παραγραφῆς· ὁμολογῶ σωματικὸς εἶ-
ἔπρασα· πρὸς σὲ τον νοταριον παύλον Φιτζεφρην·
καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους· τῷ ἡμετέρον χωρα-
φίον· ὃν κτώμε· ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κληρονομίας· ὄντι
καὶ διακόμενον· εἰς τὸ κρᾶτος χώρας αἰτοῦ· λεγώ-
μενον τῶπον· ἀγίας παρασκεβῆς· περιόριζόμενον δὲ
αὐτῷ οὕτως· ἀνατολᾶς· δυσμᾶς· καὶ ἀρκτου τῶπως·
καὶ χωραφίον· παιδων· στεφάνου νικηφώρου· ἀπο δὲ
μεσημβρίας· τῷ χωραφίον κήκουλου· καὶ συγκλήσει·
τούτο τίνην· τῷ ρηθὲν χωράφιον ὅσον καὶ αἶον ἐστίν·
ἔσω τοῦ ρηθέντος περιόρισμου ἔπρασα σὲ· τῷ ρηθέντι
νοταριῳ παύλῳ· καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις· διὰ χρυσοῦν
ταρία δέκα πέντε· καὶ ταῦτα τα ἡρημένα ταρία πέντε
καὶ δέκα τοῦ χρυσοῦ λαβόντες αὐτὰ ἀπὸ σοῦ εἰς τὰς
ἡμετέρας χεῖρας· σὺ δίκαια καὶ ἀνέλληπῃ· ἐν δικαίῳ
σταδμῷ· καὶ ἰδωσά σὲ εἰς το ρηθὲν χωράφιον σω-
ματικὴν φώρεσιν· καὶ πεποιήκᾳ σὲ· σωματικὸν ὄρκον·
εἰς ταῦτην τὴν τέλειαν· καὶ πληρεστάτην διαπρασεῖν,
τοῦ ἔχειν σὲ τῷ ρηθὲν χωράφιον· μετὰ τῶν σῶν
κληρονόμων· αἰς αἶε ἐξ ἑμοῦ· πρυλὴν· χαρίζην· ἀν-
ταλλαττεῖν· καὶ εἰς προίκα τέκνων σου γραφῆν· καὶ
ποιεῖν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ ὅσον βουλή· ἀποτασσώ-
μενος δὲ ἐγὼ ὁ ρηθῆς τοῦμασιος· ἀπὸ τοῦ ρηθέντος
χωραφίου· πάσης παραγραφῆς καὶ ἀρωγῆς συνηθειῶν
τε καὶ νόμου παντός κανωνικοῦ· καὶ πολιτικοῦ δι-
καίου· τοῦ δυναμένου ἐμὴ βωῆθῆσαι· εἰς ἀκύρωσιν, ἀπο-
κατάστασιν ἢ μετὰτραπὴν τῆς παρούσης πράξεως·

ducentesimo sexagesimo sexto, regnante domino no-
stro Carolo, rege Siciliae, ducatus Apuliae, princi-
patus Capuae, Andegaviae dominationis et Forcal-
querii comite, anno primo ipsius regni feliciter amen;
anno ab orbe condito sexmillesimo septingentesimo
sexagesimo quarto, mense iunio, indictione nona.
Coram Rogerio de Vallenga et notario Riccardo
Nice, iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico
notario eiusdem civitatis, atque aliis probis hominibus
vocatis et rogatis testibus subscriptis. Ego praeno-
minatus Thomasius de Cyninia, qui nomine propin-
quorum meorum et extraneorum in me omnem
praetextum suscipiens, signum honorabilis crucis
propria manu exaravi, spontanea mea voluntate et
consensu, nullaque omnino necessitate, vel vi, vel
quacumque circumventionem, sed sincero corde et
certa scientia, absque ulla vetita caussa et exceptio-
ne, declaro personaliter vendidisse tibi notario Paulo
Fitzurri et tuis heredibus praedium meum, quod
habeo ex paterna mea hereditate, situm et positum
in agro civitatis Aëtae, loco dicto Sanctae Parasceves.
Hos vero habet confines: ab oriente, occidente et
septentrione locum et praedium filiorum Stephani Ni-
cephori; a meridie praedium Ciculi, et clauditur.
Hoc igitur memoratum praedium quantum et quale
est, hisce finibus circumscriptum, vendidi tibi an-
tedicto notario Paulo et tuis heredibus aureis tarenis
quindecim; quos cum acceperim a tuis in manus
meas integros, iustos, non imminutos ac legitimum
pondus habentes, dedi tibi corporalem possessionem
antedicti praedii, et personale iuramentum tibi praes-
titi de hac perfecta et plenissima venditione, ut
habeas a me praefatum praedium cum tuis heredibus
in perpetuum, vendas, dones, permutes, in do-
tem filiarum tuarum inscribas, et facias de eo et
in eo quidquid volueris. Ego vero dictus Thomasius
renuncio quoad memoratum praedium cuivis exce-
ptioni et subsidio consuetudinis et legis canonicae
et civilis, quod mihi prodesse poterit ad infirmam-

ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ λαβὼν. μη
κοληρόμενος παρὰ τινος. ἐγγιούμεθα δὲ καὶ τιν νομι-
κην δεφενσίωνα. καὶ ἡ μὲν Φωραθὴ ποτὲ κέρω ἐξ
ἐμοῦ τίς. οἱ ἀπὸ ἀλλωτρίου τινος εἰς αὐτῷ σέ· οἱ
τοὺς σοὺς κληρονόμους ἐνοχλῆσαι βουληθῇ μὴ ὑπα-
κουσθῆτο. ἀλλ' ἐγὼ καὶ ἡμετέροι κληρόνομοι. στα-
μέθα. καὶ διέδικαν ἡμᾶς αὐτῷ ἐκ παντός προσω-
που ξένων τε καὶ ἰδίων· ἡ δὲ καὶ εἰς ἀποτροπὴν ἐπα-
νέλθω ἵνε μὲ εἰς τῷ τίς ἐπιόρκίας ποινῇ. καὶ ὁμο-
λογῶ ζημιούσθω μὲ ἐν τῷ ρηγικῷ φίσκῳ αὐγουστά-
λια ἡκαστοι. καὶ πρὸς σέ τὸν ρηθέντα ἀγωραστήν.
καὶ σὲ κληρονόμους τετραπλοῦν, τὴν ρηθῆσαν πο-
σῶπιτα τοῦ τιμύματος. καὶ πάσας τὰς δικαίας ἐξω-
δους. οὐχ ἑλάττω. ἔχειν σὲ καὶ τῷ ρηθέν χωράφιον
μετὰ τῶν σῶν κληρόνων. καθάτι αὐτῷ παρ' ἡμῶν
δοιοικας. ἡ δὲ οὐτὸ στέργει. καὶ ἐμένει βαμβέα· ἡ τιαύ-
τη δικαία πράσις· ὡχρα. καὶ ἀπαρασάλευτος ἀχρι
στασεως κόσμου. πρὸς σέ τὸν ἡρήμενον νοτάριον παύ-
λον. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους. καὶ διὰ δούλους.
δῶ καὶ ἐπίγραφέν, τῇ ἡμῶν παρακλησει. χειρὶ νο-
κολκου νοταρίου πύβλυκου. ἀνωτέρω. παρὰ τῶν πρω-
λεχθέντων κριτῶν. καὶ ἑτέρων κάλων ἀνθρώπων
μαρτυρωθέν. ἐν εἰσι μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνί τῶν ἀνω-
τέρω.

† ἐγὼ ρογερῖος τῆς βαυλολογγῆς. κριτῆς χώρας
αἰτου. τα ἀνωτέρω μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοτᾶριος ριγκάρδος νίκης καὶ κριτῆς αἰτου.
τα ἀνωτέρω μαρτυρῶ.

† νικολᾶος νοτᾶριος ταβουλαριος ποβλικος χώρας
αἰτου πρὸς πιστωσιν ἰδιωχίρως ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 149.)

dam, dissolvendam, vel subvertendam praesentem
venditionem; nam tu dominium et potestatem a me
accepisti, sine cuiuslibet impedimento. Promitto vero
legitimam quoque defensionem; et si quavis occa-
sione quis apparuerit ex parte mea, vel ex persona
extranea, qui de antedicto praedio tibi vel tuis he-
redibus molestiam inferre voluerit, ne exaudia-
tur, sed ego et heredes mei obstabimus, ipsū-
que tibi defendemus ab omni persona extranea vel
propinqua. Quod si (hanc venditionem) subvertere
voluero, incurram in periurii poenam, et assentior
muletari regio Fisco augustalibus viginti, tibi-
que memorato emptori tuisque heredibus quadruplo dictae
quantitatis pretio, et omnibus iustis expensis; atque
nihilominus habeas memoratum praelium cum tuis
heredibus, prout a me emisti. Et deinceps firma,
valida et inconcussa usque ad finem mundi perma-
neat tibi antedicto notario Paulo tuisque heredibus
ac successoribus haec iusta venditio. Quare rogatu
nostro scripta est manu Nicolai praedicti publici no-
tarii, praefatorum iudicum et aliorum proborum
hominum testimonio roborata, anno, mense et in-
dictione suprascriptis.

† Ego Rogerius de Vallelonga iudex civitatis Aëtae
quae supra testor.

† Ego Notarius Riccardus Nices iudex Aëtae
quae supra testor.

† Ego Nicolaus notarius et tabularius publicus
civitatis Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

CCCCIII.

1266 — Mense Augusto — Indict. IX — Aëtae.

*Anna Matzarella, assentiente Matthaeo eius viro et mundualdo, vendit notario Paulo Fitzurri praedium situm
in agro Aëtae loco dicto de Zerbo tarenis aureis tribus et viginti.*

† σίγνον χειρὸς ἀννης· θυγατρὸς τοῦ ἀποτυχόν-
τος. κωνσταντίνου ματσαρέλλου· † σίγνον χειρὸς
ματθαίου ἀνὴρ αὐτῆς, προκουράτωρ καὶ μουνδουάλδος
αὐτῆς.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου ἡμῶν θεοῦ ἀμήν. ἀπὸ τοῦ
ἐνσάρκου σωτηριώδους κυροῦ ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· χι-

† Signum manus Annae filiae defuncti Constan-
tini Matzarelli. † Signum manus Matthaei viri ipsius,
procuratoris et mundualdi eius.

In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno a sa-
lutari Incarnatione domini nostri Iesu Christi mille-

λωστῷ διλκοσιωστῷ ἐξικωνστῷ καὶ ἑκτῷ· κυριόνο-
τος τοῦ κυροῦ ἡμῶν κάρολου· ρηγὸς σικελίας· δου-
κὸς ἀπουλίας· πριγκηπάτου κάπουας· ἀνδεγαβίας
διάκριτήσεως· καὶ Φουλκαρίας κόμιτος· ἐπὶ τῆς αὐτοῦ
κυριώτιτος προτῶ ἔτει αἰ ἀμὴν. μηνῇ αὐγούστῳ
τῆς ἐνάτης ἰνδικτιωνος· παρουσία ρογερίου τῆς βα-
ληληγγης. καὶ νοταρίου ρηγκάρδου νίκης· δικατῶν
χώρας αἰτοῦ· καὶ νικολάου νοταρίου πόβληκου ἐκ-
τῆς χώρας. καὶ ἑτέρων καλῶν ἀνδρωπων παρακλη-
θέντων κεληθέντων κατωτέρω εἰς μάρτυρας· ἀνα-
λαμβάνων τοὺς ἰδίους ἐμοῦ καὶ ξένους. καὶ πάσαν
πρόφασιν. ἐγὼ ἡ προγραφῆσα ἀννα· θυγάτηρ τοῦ
ἀποτυχόντος κωνσταντίνου ματζαρέλλου. μετὰ βουλῆς
στέρξεως καὶ θελήματος· ματθαίου τοῦ τουμάσιου
βενεδίττου. ἡμέτερος ἀνὴρ νομῆμος. προκουράτωρ ἐμῆς
καὶ μουνδουάλδος· ἡ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ
ἰδιωχειρῶς ποιήσαντες. ἐκουσία ἐμοῦ τῇ νουλῇ. ἀνα
καὶ τοῦ ρηθέντος ἡμετέρου προκουράτορος καὶ μουν-
δουαλδου. καὶ οὐκ ἐκ τινος τῶ παράπαν ἀνάγκης.
ἡ βίας. ἡ χλεύης. ἡ ραδιουργίας. ἡ φάκτου ἀγνίας.
ἡ τίας οὖν περιστάσεως. ἀλλὰ ὁλοφύχῳ καρδίᾳ καὶ
ἀληθινῇ γνώσει. ἐκτὸς πάσης ἀπυγορευμένης ἐτίας
καὶ παραγραφῆς. ὁμολογῶ σωματικῶς. ὅτι ἔπρασα
πρὸς σὲ τὸν νοτάριον παῦλον Φιτζουρρήν. καὶ εἰς τοὺς
σοὺς κληρονόμους. τῷ ἡμέτερον χωράφιον· ὃν κτῶμε
ἐκ μητρικῆς μου κληρονομίας. τὸ ὄντι καὶ διάκήμενον
εἰς τὸ κράτος χώρας αἰτοῦ, περιχωρου βροτζαρίων.
εἰς τόπον λεγόμενον τῷ ξερβοῦ. περιόριζόμενον δὲ
αὐτῷ οὕτως. κατὰ μὲν ἀνατολῆς τῷ χωράφιον φά-
ζαλη. καὶ ἀπὸ δυσμῆς ἡ ὁδὸς ξερβοῦ. ἀπὸ δε βορινοῦ
τῷ χωράφιον κόρτης αἰτοῦ. ἐκ δὲ τοῦ νοτίου μέρους
τῷ χωράφιον, ρηθέντος ἀγωραστοῦ. ὅπερ ἐχει ἀγω-
ράν ἐκ τῆν γρούσαν. γυνῆν. νικολάου ρικιμούδου.
καὶ συγκλῆει· τούτο τὴν τῷ ρηθέν χωράφιον. ὅσον
καὶ οἷον ἐστίν. ἔσω τοῦ ρηθέντος περιόρισμου ἔπρασα
σεὶ αὐτῷ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις διὰ χρυσοῦν ταρία.
ἤκοσει καὶ τρία. καὶ ταῦτα τὰ ἡρημένα ταρία τρία
καὶ ἤκοσει τοῦ χρυσίου λαβόντες αὐτὰ ἀπὸ σοῦ εἰς
χύρας ἡμετέρας. σῶα δίκαια καὶ ἀνέλληπη ἐγκα-
θαρῶ χρυσίου. ἐν δίκαιῳ σταθμῷ. καὶ ἔδωσά σε.
εἰς τὸ ρηθέν χωράφιον σωματικὴν φώρεσιν καὶ πε-
ποίηκά σε σωματικὸν ὄρκον. εἰς ταύτην τὴν τελίαν
καὶ πληρῆσταττην διάπρασιν. τοῦ ἔχειν σε τὸ ρηθέν
χωράφιον. μετὰ τῶν σῶν κληρονομίων αἰς αἰὲ ἐξ ἐμοῦ·
πουλεῖν. χαρίζην ἀταλλάττειν. καὶ ἡς προῖκα τέκνων

aimo duecentesimo sexagesimo sexto, regnante do-
mino nostro Carolo rege Siciliae, duce Apuliae, prin-
cipatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalque-
rii comite, anno eius dominationis primo semper
amen; mense augusto, nona indictione. Coram Ro-
gerio de Vallenga, et notario Riccardo Nice,
iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao notario publico
ipsius civitatis, et aliis probis hominibus, qui infra
vocati et rogati sunt testes, nomine quidem propin-
quorum meorum et extraneorum suscipiens in me
quemcumque praetextum, ego Anna antedicta filia
demortui Constantini Matzarelli, voluntate, aucto-
ritate et consensu Matthaei filii Thomasia Benedicti,
viri mei, legitimi procuratoris et mundualdi mei, quae
signa honorabilis crucis propria manu exaravi, spon-
tanea mea voluntate, una cum memorato meo procu-
ratore et mundualdo, nullaue omnino necessitate,
vel vi, vel fraude, vel malitia, vel facti ignorantia,
vel quacumque circumventionem, sed sincero corde et
certa scientia, absque quavis prohibita causa vel ex-
ceptione, personaliter declaro me vendidisse tibi nota-
rio Paulo Fitzurri tuisque heredibus praedium meum,
quod habeo ex materna mea hereditate, situm et po-
situm in ditione civitatis Aëtae, in pertinentiis Brot-
zariorum, loco dicto de Zerbo. Eius vero fines sunt
hi: ad orientem praedium Fazali; ad occidentem via
Zerbi; ad septentrionem praedium curiae Aëtae; ad
meridiem vero praedium memorati emptoris, quod
emit ex Grusa uxore Nicolai Ricimundi; et clau-
ditur. Hoc igitur dictum praedium quantum et quale
est, cum hisce finibus, vendidi tibi ipsi et tuis he-
redibus aureis tarenis tribus et viginti; quibus acce-
ptis a tuis in meas manus, integris, iustis, non immi-
nutis, ex obryzo auro, et iustum pondus habentibus,
dedi tibi corporalem possessionem memorati prae-
dii, tibi que personale iusiurandum praestiti de hac
perfecta et plenissima venditione, ut tu habeas a me
antedictum praedium cum tuis heredibus in omne

σου γράφην. καὶ ποιῆν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ ὅσον
 οὐλόη. ὡς τῷ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ ἐσχη-
 κῶς· ἀποτάσσάμενη δὲ ἐμὴ ἐξ αὐτοῦ, πᾶση παρὶ-
 γραφῇ. καὶ ἀρωγῇ. συνηθείων τε καὶ νόμου. παντὸς
 κἀνδονικού. καὶ πολιτικοῦ δικαίου. τοῦ δυνάμενου ἐμῇ
 βοήθειᾳ εἰς ἀκύρωσιν. ἀποκατάστασιν. ἢ μετὰτρα-
 πην τῆς παρούσης πράξεως. μὴ κοληόμενος παρά-
 τινος· ἐγγυῶμε δὲ καὶ τὴν νομικὴν διέκδικουσιν. καὶ
 ἡ μὲν Φοραδὴ ποτὲ κερῶ ἐξ ἐμοῦ τίς, οἱ ἀπὸ ἄλλω-
 τρίου τινός· εἰς αὐτῷ σε ἢ τοὺς σοὺς κληρονόμους
 ἐνοχλήσαι βουληθεῖς. μὴ ἡσακουσθήτω· ἀλλ' ἐγὼ
 καὶ ἡμέτεροι κληρονόμοι. στάμεθα καὶ ἐκδικᾶν ὑμᾶς
 αὐτῶ. ἐκ παντὸς ἐναντίου προσώπου· ξένων τε καὶ
 ἰδίων. ἢ δὲ καὶ εἰς ἀποτροπὴν ἐπ' ἀνέλθωμαι· ἵνε με
 εἰς τὴν τῆς ἐπιδρόκας ποίνην. καὶ ὁμολογῶ ζημιού-
 σθω με· ἐν τῇ ἡμέτέρᾳ κόρτῃ αἵτου· αὐγουστάλια
 ἔξαι καὶ τριακοντα. καὶ πρὸς σε τὸν ρηθέντα ἀγω-
 ραστήν· καὶ σεῖ κληρονόμους τετραπλοῦν τὴν ρηθήταν
 ποσώτητα τοῦ τιμήματος. καὶ πάσας τὰς ἐξώδας.
 οὐχ ἔλαττον. ἔχειν σε καὶ τῷ ρηθέν χωράφιον. μετὰ
 τῶν σῶν κληρονόμων. καθότι αὐτῷ παρ' ἐμοῦ οὐκας,
 ἢ δ' οὕτω στέργει καὶ ἐμένει βεβαία. ἢ τιαυτῇ δι-
 καία πράξεις ὡχυρά· καὶ ἀπαρσάλευτος· ἄχρι στα-
 σεως κόσμου. πρὸς σὲ τὸν ἡρημένον νοτάριον παύλον
 Φιτζουρρήν. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους· καὶ δια-
 δοχους. διῶ καὶ ἐπιγραφὴν τῇ ἐμῇ παρακλήσει. χειρὶ
 νικολάου νοταρίου πόβλυκου ἀνωτέρου. παρα τῶν
 προλεχθέντων κριτῶν. καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνδρῶπων
 μαρτυρωθέν. ἐν ἔτει ἑξοδ' ἰνδικτιωνι ἐνάτῃ.

† ἐγὼ ρογέριος τῆς βαλὴλῶνγγης κριτῆς χῶρας
 αἵτου τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοτάριος ρικκαρδος νίκης. καὶ κριτῆς αἵτου·
 τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοτάριος ἰωάννης σαμιάτωρ μάλιστα χωρας
 αἵτου παρημοὶ καὶ ἐγραψα τὴν αἰμὴν μαρτυρίαν.

† ἐγὼ δαυὶδ τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοτάριος ἰωάννης τῆς κυράς γρούσας τα ἀνώ-
 τερα μαρτυρῶ.

† Ego Nicolaus de Agrario testor.

† νικόλαος νοτάριος ταβουλαριος πόβλικος χωρας
 αἵτου πρὸς πιστωσιν ἰδιοχείρως ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 150.)

aevum, vendas, dones, permutes, et pro dote filia-
 rum tuarum inscribas, et facias de eo et in eo quid-
 quid volueris, utpote qui dominium et potestatem a
 me acceperis. Renuncio insuper cuilibet exceptioni et
 subsidio consuetudinum et legis, et cuilibet canonico
 ac civili iuri, quod mihi prodesse possit ad infirman-
 dam, labefaciendam, vel subvertendam praesen-
 tem venditionem, sine cuiusvis impedimento. Pro-
 mitto vero legitimam quoque defensionem praestare,
 et si ullo unquam tempore quisquam apparuerit sive
 e meis propinquis, sive extranea persona, qui mo-
 lestiam tibi ipsi vel tuis heredibus afferat, ne exau-
 diatur, verum ego et nostri heredes obstabimus,
 vobisque asseremus ipsum praedium ab omni con-
 traria persona extranea et propinqua. Sin autem
 (hanc venditionem) subvertere voluero, periurii poe-
 nam incurram, et assentior mulctari nostrae curiae
 Aëtae augustalibus sex et triginta, et tibi antedicto
 emptori et tuis heredibus quadrupla quantitate me-
 morati pretii, et cunctis expensis, atque nihilominus
 habeas tu tuique heredes antedictum praedium, prout
 illud a me emisti. Et ita maneat huiusmodi iusta
 venditio firma, stabilis atque irrevocabilis usque ad fi-
 nem mundi, tibi memorato notario Paulo Fitzurri
 tuisque heredibus et successoribus. Quapropter scri-
 pta est rogatu meo, manu praedicti Nicolai publici
 notarii, et memoratorum iudicum aliorumque pro-
 borum hominum testimonio roborata, anno 6774,
 indictione IX.

† Ego Rogerius de Vallelonga iudex civitatis Aë-
 tae quae supra testor.

† Ego notarius Riccardus Nices iudex Aëtae quae
 supra testor.

† Ego notarius Ioannes Samiator magister civi-
 tatis Aëtae adsum, et scripsi meum testimonium.

† Ego David quae supra testor.

† Ego notarius Ioannes de domina Grusa quae
 supra testor.

† Nicolaus notarius tabularius publicus civitatis
 Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

1267 — Mense Iulio 31 — Indict. X — Catacii.

Tabulae dotales inter Gualterium Scillianum et Margaritam Ballisiam.

† Εν οιοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ· καὶ τοῦ ἁγίου πνευματος· ριγέοντος τοῦ ἐνδῶξωτατου καὶ θεοτίμιτου ἡμῶν ριγῶς κυρου καρουλλου. Θεου χάριτι σίκελείας ριγῶς· ετους δευτερου ευτοιχῶς ἁμῆν. προΐκειον σὺν θεῷ γενώμενον παρ εμοῦ γαλτερίου· υἱοῦ του ποτὲ ἀλεξάνδρου σκελλειάνου· προς τὴν ἐκ θεου γενεσθαι καὶ σὺνζευχθεῖν μοι ἰάμιμον γηγήν· τὴν μαργαρίταν· τὴν τε θυγατέρα γνισίαν καὶ ἐνόμον τοῦ ποτὲ μαίστορος ιωάννου βαλλεισηου· εἰσὺν τα ὠφίλωντά μοι δοῦναι παρ εμοῦ προς αὐτὴν λόγῳ θεωρέτρου χρυσοῦν ὀγκείας ἐπτὰ· ἐπᾶνω τῶν αγαθων ἐμῶν πράγματων. τῆς ἀκυνίτου. στασεος· τὴν ἐκ πατρικῆς καὶ μητρικῆς μου κλειρονομίας καὶ ἐμῶν κερδιμάτων· ὅπου δ ἂν κτῶ καὶ δεσπῶζω αὐτὰ ἐσω ἐν τῇ πολει κατάντζαριου· καὶ διακρατήσεος αὐτοῦ· καὶ ἀλλαχοῦ. καὶ οπου δᾶν δυνυθῆναι σῶσε ἔχυν. μαντέλλον το ἀξιούμενον χρυσῶν ταρία τρίακωντα. κουττέλλαν πράσινην· εἴται βλεβειων καὶ νῆμφωστολισμόν αὐτῆς ταριων δέκα. καὶ ὁ θεος το ἔλεος.

† ἀντιπροικιον γενώμενον παρ εμοῦ ἀντιῶχειας καὶ θωμᾶ ἐμοῦ υἱοῦ· γηγή τοῦ ριθέντος μαίστορος ιωάννου βαλλεισηου. προς τὸν ἐκ θεου γενεσθαι καὶ δῶθαι μοι γαμυρῶν γαλτεριον τὸν ἀνωτερω· εἰς τὴν εἰριμίνην ἐμὴν θυγατέρα τὴν μαργαρίτην· καμοῦ δὲ θωμᾶ ἀδελφην. εἰσὺν τα ὠφίλωντά μοι δοῦναι παρ εμου προς αὐτὴν λογω προικῶς· ἀπο των ημετερων χῶραφειων χωραφιον μωδίων ἑνέα· ἀτοινα εἰσὺν ἐν τῇ διακρατήσει κατάντζαριου· εἰς τὴν βαθειάν της μούλας· ἀπ αυτων εἰσὺν ροῦβῶν τρειῶν τοῦ χῶραφιου εἰς τὸ σπαρτού· σον· πλησιον χῶραφιου τῶν παίδων μαίστορος γαλτερίου γαβαρρεττου· καὶ τοῦ ραχωνίου· τα δὲ ἔταιρα χωραφια. εἰσὺν εἰς τὸν αὐτον τωπον. εἰς τὴν βαθειάν τοῦ μαυρωλέου· πλησιον χῶραφιου· φένσου· καὶ πλησιον χῶραφιου τῶν παίδων λέου ἀπέρατου· καὶ πλησιον χῶραφιου. τῶν παίδων γίλειπέρτου. καὶ πλησιον χῶραφιου. μαίστορος ρωπέρτου του μαρκελλίνου· ταῦτα οὖν τα πρῶλεχθέντα χῶράφια· ὥσα καὶ εἶα εἰσυν. ὅς ανωτέρω εφημεν· ἐποιδιδῶμεν αὐτῇ· καὶ εἰς νομικήν φῶρεσιν ἐδεσμεν αὐτην οσαυτως διδῶμι αὐτη·

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Regnante gloriosissimo et pientissimo nostro rege domino Carolo Dei gratia Siciliae rege, anno secundo feliciter amen. Tabulae nuptiales Deo adiuvante factae a me Gualterio filio defuncti Alexandri Scilliani Margaritae filiae naturali et legitimae quondam magistri Ioannis Ballisii, quae mihi Deo volente legitime nuptura erit. Haec sunt quae ipsi dare debeo ratione donationis post nuptias, nempe septem uncias aureas super mea bona immobilia paternae et maternae hereditatis meae, et super ea, quae lucrifecerim, ubicumque ea habeo et possideo in civitate Catacii eiusque pertinentiis et alibi, atque ubicumque sita esse poterunt; pallium aestimatum aureis tarenis triginta; tunicam prasinam sive caeruleam, et vestem nuptialem aestimatam tarenis decem, et Deus (suam tribuat) misericordiam.

† Tabulae nuptiales ex altera parte conditae a me Antiochia uxore praedicti magistri Ioannis Ballisii, et Thoma filio meo, suprascripto Gualterio a Deo mihi dato futuro genero, et filiae meae Margaritae sorori Thomae. Haec sunt quae ipsi (filiae meae) dare debeo ratione dotis, videlicet ex praediis meis praedium novem modiorum, quae extant in agro Catacii in valle de Mula. Ex iisdem praediis rubi tres terrae positi sunt ad Spartusum iuxta praedium filiorum magistri Gualterii Gabarretti et Rachonii; reliqua autem praedia in eodem posita sunt loco ad vallem Mauroleonis prope fundum Fensi, et prope fundum filiorum Leonis Aperati, et iuxta praedium filiorum Giliperti, et magistri Roberti de Marcellino. Haec igitur memorata praedia quanta et qualia sunt, prout superius dictum est, trado ipsi, legitimamque possessionem ei tribuo. Item dono ipsi apothecam, et partem unam alterius domus, cuius longitudo ab oriente ad occidentem est ulnarum quinque et cubiti unius ac dimidii; quae domus extat in civitate

το οσπιτιον τῆς πουτεκας· καὶ ἐν μέρος ἀπὸ τοῦ
εταίρου οσπιτιου· ἐν ᾧ ὑπάρχει τὸ μίκρος αὐτῶν·
ἀπὸ ανατολῆς. μέχρι δυσμῶν. ὀργίης πένται καὶ ἀγ-
κωνάρι ἐν καὶ ἡμῖσι· εἶον οσπιτιον ὑπάρχει ἐσὼ ἐν τῇ
πόλει κατάντζαριου. ἐν τῇ ἐνορία τοῦ αἰγίου αγγέλου
τῶν μαλφειτανων· περιῶρίζεται μὲν οὕτω· ἐξ ανατο-
λῆς αὐτοῦ ἐστὶν· ἡ ἀπλῇ καὶ θυμώσια οδὸς. τῆς
μεσεῖς. κατὰ δὲ δῆσμος αὐτοῦ ἐστὶν σὺν κεκωλλεμένοι
το ἐτέρω ἡμέτερω ὡσπιτίω· ἀρκτου ἐστὶν ἰσωδός·
καὶ ἐξωδός· καὶ πρῶκύλιον τῶν ἐτέρων ἡμῶν ὡσπι-
τιων· κατὰ δὲ μεσεῖμυρίας αὐτοῦ ἐστὶν· τὸ ὡσπι-
τιον· ἐν ᾧ ὑπήρχε βῶνου φάτξου λοῦμβάρδου· κρεβατ-
τοστρωσία· τέσσαρα· τὰ δυὸ ἐκ μετὰξου· κουρτίναν
μίαν· τοῦ βάλλου ἀγκωνάρι τρίακοντα· τῇ ἐμῇ θυ-
γατρὶ Φῶρεσις· πέντε· ἡ μία ἀπ αὐτῶν ἐκ μετὰξου·
πρωσώψια τέσσαρα· ἐν αὐτῶν ἐκ μετὰξου· καὶ τὰ
τρεῖς κοῦκοῦλλαρικα· ἀρκλὴν ἐν βούλῃ κενον· βουττιον
ἐν βῶνκον ἐν· στεγνυον ἐν λαγηνιου ἐνός· τυγάιον ἐν·
ἀλυσιν σίδηρου· ἀπο δὲ εἰμερωδένδρων πατρικων καὶ
μητρικων· καὶ ἀγώραιων οπου δ' ἂν εἰσῶν· καὶ ὅπου
δ' ἂν ἐχωμαι αὐτᾶ· δίδωμι αὐτοῦ ἀπ αὐτῶν παίδων
μύραν· πλὴν δὲ μέλλω ἐχὺν ἐγὼ ἡ ριῆθησα ἀντιώ-
χια· ἀπαν τὸ τρεῖτον μέρος ἀπὸ τῆς επικαρπίας τῶν
ειριμένων δένδρων· μέχρι βείου ζωῆς μου· καὶ ὁ θεὸς
δωσει πρὸς ἡμᾶς· καὶ πρὸς σᾶς τὸ πλοῦσιον ἔλεος.

† Ego Baldynus Iudex Catanzarii rogatus sub-
scripsi.

† Ego Ricardus de domino baluino testis sum.

† ἐγὼ μαιστρω βαρδολομαῖος τοῦ μανεσκάλκου.
παρακληθεῖς μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἡμοῦ σταυρου.

† Ego Guido de Roca testor.

† Ego Robertus de leta Canonicus Catacensis
testor.

† Ego Bommatius de angelo testor.

† Ego Rogerius Catacensis Canonicus rogatus
subscripsi.

† ἐγράφη τὸ παρὸν προῖκειον χειρὶ ἡμοῦ νοταρίου
ιωάννου νοταρίου μαυρικου· ποῦπλεικου νοταρίου πό-
λεως κατάντζαριου τοῦ ἐτους ςψςϛ'. ἰνδικτιωνος ι'.
ἰουλίου μηνος λα'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 151.)

Catacii in ditione S. Angeli Malfitanorum, et his fi-
nibus circumscribitur: ab oriente est recta et publica
via Mesae; ab occidente adhaeret alia mea domus;
a septentrione est ingressus et egressus, et atrium
aliarum mearum domorum; a meridie extat domus
Bonifacii Lombardi. (Item dono ipsi) stragula quatuor,
quorum duo serica, cortinam unam, telae linteae ulnas
triginta; filiae meae vestes quinque, quarum una seri-
ca; vela quatuor ad faciem operiendam, quorum unum
sericum et tria cucullata; arculam unam, buli novum,
dolum unum, scamnum unum, patinam unam lage-
nae unius, sartaginem unam, catenam ferream.
Ex arboribus autem fructiferis paternis et maternis
atque a me emptis ubicumque extent, et ubicum-
que eas habeam, do ipsi partem quae ad eam, ut
meam filiam, spectare poterit, mihi reservans ego
praedicta Antiochia totam tertiam partem fructuum
dictarum arborum usque ad terminum vitae meae,
et Deus mihi et ipsi suam tribuat divitem miseri-
cordiam.

† Ego magister Bartholomaeus de Manesca!co ro-
gatus testor per meam crucem.

† Scriptum est praesens dotale instrumentum
manu mea notarii Ioannis filii notarii Maurici pu-
blici notarii civitatis Catacii, anno 6775, indictione
X, mense iulio, die XXXI.

1267 — Mense Octobri — Indict. XI.

Nicolaus filius Amphusi Tropaeani vendit notario Philliano Tuscano praedium positum in agro Briatici tarenis aureis quinque et triginta.

† Σίγνον χειρὸς νικόλαου υἱοῦ τοῦ ποτὲ κυροῦ ἄμφοῦσου τρώπειον, ἐγὼ γὰρ ὁ προγραφεὶς ὁ τῷ σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιου σταυροῦ ἡλικία μου χειρὶ ποιήσας ἐν τῷδε τῷ ἡφαι γράφας ἀναλαμβάνοντες· ἀδελφοὺς ἡδIOUS τέκνα καὶ κληρωνομους καὶ πασαν ὀχλησιν ἡδίων τε καὶ ξένον τὴν παρούσαν ἐγγραφον ἀπλὴν ἀπώχην ἀμετάτρεπτον καθαράν τέλειαν καὶ πληρεστάτην διαπρασιν τοιδεῖμι καὶ ποιῶ πρὸς σέ νοταριον Φιλλιανον τουσκάνον καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους. καὶ ἐκούσια μού βουλὴ καὶ θελήσει καὶ οὐκ αἰκί τινος τῷ παραπαν ἀνάγκης ἢ βοικας. ἢ χλῆυσις ἢ ραδιοῦργιας ἢ οσα τοῖς θεοῖς νόμοις ἦσαν ἀπογωρευμένα ἄλλα μᾶλλον μὲν οὖν συν πᾶσῃ προθεσίμῃ καὶ ὁλωφύχῳ προῑσὶ δι' ἧς θάμιν ἐν ἀλιδεῖα ὁμολογῶ, διὰ τοῦ παροντος ἐγγράφου ὅτι ἐνὸς ποιοῦ ἰωαννου τοῦ κυρου ληκιφερου κριτου χωρας ευρηάτικου ἰωαννου χελιδονησι πουυλικου νοταριου τῆς αὐτῆς χιώρας καὶ ἑτερων χριστιμων ἀνδρων τὸν κατώτερῳ ὀνομασθέντων καὶ παρακληθέντων εἰς υἱοβελῶν μαρτυρων ἐπράσαμεν πρὸς σέ τὸν προγραφέντα τῷ ἡμέτερον χωράφιον σὺν τῶν ἡμεροδένδρων καὶ ἀγριων δένδρων υἱὸν ἐχῶ δικαίῳ κίριότητι εἰς κρατησιν ευρηάτικου· εἰς χῶριον μάκρωνον περὶορίζεται οὗτο, ἀνάτολης χωράφιον ποτὲ ἰωαννου ρακία δισέος χῶραφιον μαρίας θυγατῆρ νικόλαου τρομάρχελλου. ἀρκτροῦ ομῖος χοραφιον ρακία μεσίμβριας ἀμπελον βασιλείου βαρachaλλα. καὶ συγκλῆ οσόν καὶ υἱὸν ἐστὴν τοῦτο πέπρακα πρὸς σέ τὸν προγραφέντα νοταριον Φιλλιανον τοῖς ἡρίνικη καταστασῇ τοῦ κυρου τῶν μίγος καρλλου εἰς σὺναρισθῶσαν ἡμῶν ἡμῶν αὐτοῦ ληφθῆναι χρίσῳ ταρία σερακοντα πέντε ἅτινα ἀναλαβὼν ἀπὸ χειρόν σου εἰς τας ἡμετέρας χείρας χρῆσθαι καὶ ἡκανα ἀπόφλημένα εἰς τὸν γενικὸν ζυγὸν κατενοποιον τοῦ ἡριμένου κριτου νοταριου καὶ ἑτερων χριστιμων ἀνδρων. καὶ ἐγὼ σὶ ἐπαρέδοκα τῷ προριθὲν χοραφιον καθαρὸς καὶ ἐνφανῶς ποιεῖν ἀπ' αὐτοῦ ἡτοῖνα καὶ βούληθῆς, ἀπο τῆς σήμερον ἡμεραν. καὶ ὅραν ἧς ἰδίαν σου ἐξουσίαν καὶ κίριότητα πουλεῖν χαρίζην ἀνταλλάττειν

† Signum manus Nicolai filii defuncti domini Amphusi Tropaeani. Ego suprascriptus, qui signum honorabilis et vivificae crucis propria mea manu exaravi in hoc instrumento, nomine fratrum, propinquorum, filiorum et heredum meorum in me suscipiens quamcumque molestiam propinquorum et extraneorum, praesentem chartulam simplicis acceptilationis, immutabilis, purae, perfectae et plenissimae venditionis condo et facio tibi notario Philliano Tuscano et heredibus tuis, spontaneo meo consilio et voluntate, nulla prorsus necessitate coactus, vel vi, vel fraude, vel malitia, vel quavis ratione a divinis legibus vetita, quin imo omni alacritate et totius animi proposito; qua chartula in veritate declaro, me coram Ioanne filio domini Lycipheri iudice civitatis Briatici, Ioanne Chelidonisi publico notario ipsius civitatis, et aliis honestis hominibus, qui infra nominantur et rogati sunt ad confirmandum (*hunc contractum*) suo testimonio, vendidisse tibi memorato praedium meum simul cum arboribus fructiferis et silvestribus, quod iusto dominio possideo in agro Briatici, regione Macro-num, cuiusque fines sunt hi: ab oriente extat praedium quondam Ioannis Raciae; ab occidente praedium Mariae filiae Nicolai Tromarchelli; a septentrione aliud quoque praedium Raciae; a meridie vinea Basilii Barachallae, et clauditur. Antedictum praedium quantum et quale est vendidi tibi praefato notario Philliano ex pacifica constitutione domini nostri regis Caroli, pretio inter nos convento aureorum tarenorum quinque et quadraginta, quos cum acceperim a tuis in meas manus, aureos, integros, non immixtos et ponderis generalis, coram memoratis iudice, notario et aliis honestis hominibus, tibi tradidi pure et manifeste antedictum praedium, ut facias de eo ab hac die et hora quaecumque volueris uti dominus et possessor, vendas, dones, permutes, in dotem

εἰς πρὶν τεκνον σου καταγράφῃ. καὶ πάντα τοῦτ'
ὅσα εἰς θεῖα νομοὶ τοῖς ἡδὴ δέσποταις διακαίλευσι
ὅς το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν εἰληφῶς μετ'
ἐγὼ μετ' ἐνὰ ἀπο τὸν ἡμετέρων κληρονομῶν σχεῖ
ἀδελφὴν ἐνάντησιν ἡς αὐτῶν ἀλλ' ὅστις φοραδὴ ζητη-
σὶν ἡ ὠχλῶσιν ποιήσῃ σοὶ ἤσταμε καὶ διεκδικῶ αὐτῶ
πρὸς σὲ ἀπὸ παντός προσώπου· ἐγὼ καὶ ἡ κληρο-
νόμοι μου. ἡ δὲ οὐκ οἶσταμε ἀλλ' ἡς δαστρωφῇν ἐπα-
νελθῶ ὁμῶς λογῶ ζημιουσθαι με εἰς τὸν ρίγικον φησκόν
αὐγουστάλια δέκα καὶ πρὸς σὲ τῷ τίμῳ ἐποι τοῦ
διπλοῦ ἡ δὲ παρούσα διαπρασις διαμενεὶ στερεῖ καὶ
ἀπαρασαλευτος εἰς αἰῶ. ἐγράφη χειρὶ ἰωάννου χελί-
δονσι πούλικου νοταρίου χώρας ευρηάτικου μηνι
ἑκτωμβριῳ ἰνδικτιωνι ια' ἐν εἰς εἰς εὐδομίκονστῳ
εἰς. κίριευστος τοῦ κυροῦ ἡμῶν ρίγος καρολου θεοῦ
χαριτι σὶχάιλης ρίγος τοῦ ριγατοῦ αὐτοῦ ἐτος τρι-
τον εὐτυχῶς ἀμῆν παρούσα μαρτυρῶν.

† ἐγὼ ἰωαννης ληκοίφεις κριτῆς χωρᾶς ευρη-
ατικῶν μαρτυρῶν.

† Ego Nicolaus de Cusentia rogatus me sub-
scripsi.

† κωνσταντίνος τοῦ πουγγου μαρτυρῶν.

† ἰωαννης πούγγης μαρτυρῶν.

† Ego Michael pungi testor.

† ἐγὼ πρεσβύτερος γρηγοριος τοῦ πουγγου μαρ-
τυρῶν ὑπεγράφη.

† Ego Gregorius pannachius interfui et me sub-
scripsi.

† Ego Iacobus de Marturano testor.

† ἐγὼ λεὼν σοφός μαρτυρῶν.

† ἰωάννης χελιδονίσις πούβλικος νοτάριος χώρας
εὐρηατικῶν εἰκία χειρὶ ὑπεγράφη.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n. 152.)

filiarum tuarum inscribas, et facias quidquid dominis
divinae leges facere permittunt, utpote qui domi-
nium et potestatem a nobis accepisti. Neque mihi
neque cuiquam nostrorum heredum liceat huiusmo-
di venditioni adversari; sed si quis insurrexerit quae-
stionem vel molestiam tibi illaturus, ego vel heredes
mei obstabimus, tibi que memoratum (*praedium*) vin-
dicabimus a quacumque persona. Quod si minime
obstitero, sed (*hanc venditionem*) subvertere volue-
rio, assentior mulctari regio Fisco augustalibus
decem, tibi que duplo pretio. Praesens autem vendi-
tio maneat firma et inconcussa in omne aevum; quae
scripta est manu Ioannis Chelidonisi publici notarii
civitatis Briatici, mense octobri, indictione XI, anno
6776, regnante domino nostro rege Carolo, Dei gra-
tia Siciliae rege, regni ipsius anno III, feliciter
amen. Coram testibus.

† Ego Ioannes Lycipheris iudex civitatis Briatici
testis.

† Constantinus de Pungo testis.

† Ioannes Punges testis.

† Ego presbyter Gregorius de Pungo testans sub-
scripsi.

† Ego Leo Sophus testis.

† Ioannes Chelidonisi publicus notarius civitatis
Briatici propria manu subscripsi.

CCCVI.

1267 — Mense Octobri — Indict. XI — Badulati.

*Nicolaus Eulampus et eius uxor Anna vendunt presbytero Stephano praedium situm in loco dicto Calipari
in ditone Badulati tarenis aureis quinque.*

† σίγνον χειρὸς νικολάου εὐλάμπου. † σίγνον χειρὸς
ἄννας συμβίου αὐτοῦ.

Ἐν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ ἀμῆν, εἴτι τῆς αὐτοῦ θείας σαρκῶ-

† Signum manus Nicolai Eulampi. † Signum ma-
nus Annae coniugis ipsius.

In nomine aeterni Dei et Salvatoris nostri Iesu
Christi. Amen. Anno eius divinae Incarnationis mille-

σειως, χηλιοστῶ διακοσιοστῶ ἐξηκοστῶ εὐδῶμο. κυ-
ριεύοντος τοῦ ἐπὶ τῆς ἡμῶν δεσπότητος ριγὸς κάρου-
λου, θεοῦ χάριτι ριγὸς σικελίας, πριγκιπατοῦ κά-
πουας, δουκάτου ἀπούλιας, ἀνδεγάβιου Φωλκαλκερίου,
καὶ πρωβέντζιας κομιτοῦ, τοῦ δὲ αὐτοῦ ριγὰτος
σικελίας χρόνῳ τρίτῳ εὐτηχῶς ἀμῆν. ἐν τῷ μηνὶ
οκτωβρίῳ τῆς Ἰνδικτιωνος ἑνδεκάτης, παρουσία τοῦ
βαρθολομαίου πλαστᾶρου καὶ λεοῦνου πλαστᾶρου κρι-
τῶν χώρας βαδουλάτου· ἰωάννου νικηπάρου πουβλή-
κου νοταρίου τῆς αὐτῆς χώρας καὶ ἐταίρων μαρτύρων
κληθέντων ὡς ἐπὶ τούτῳ ἡδικοῦς καὶ παράκληθέντων.
οἱ μὲν οἱ ἀνωτέρω πρόγραφεῖς, ὡς τε νικόλαος εὐλάμ-
πος καὶ ἄννα συνβίος αὐτοῦ· σινεναίση βουλῇ καὶ
στέρξῃ βαρθολομαίου μουντσαρκου προκουράτωρος,
καὶ ἰωάννου πλαστᾶρου μουνδουάλδου αἰμοῦ τῆς
πρόνομασθῆσης ἀννας, δια τοῦ παρόντος πουβλήκου
εγγράφου ἐμολογοῦμεν, φανεροῦμεν καὶ μαρτυροῦμεν,
ὅτι τῇ καλῇ ἡμῶν θελήσει καὶ ἡκίχῃ πρόερέσει, ἄνευ
δύλου ἢ ἀπάτης ἢ ἀνάγκης ἢ ἄλλης τινὸς ἐτείας
ἐχόμενοι, ἢ ἐμπεζόμενοι. ἀλλὰ σὺν πάσῃ ἡμῶν προ-
θυμίᾳ καὶ οὐλοφύχῳ προθέσει. ἐπράκαμεν σὺ τῷ
πρεσβυτέρῳ στεφάνῳ τοῦ ἱερέως θεοδώρου ἐκ τοῦ βα-
δουλάτου, τὸ ἡμέτερον χωράφιον ὃν ἔχωμεν καὶ
νικηπάρου καὶ ἡμῶν δικέου ὃ ἔσχιχα ἡς δώτα ἐγὼ
ἢ πρόνομασθέντα ἀνωτέρω ἄννα ἐκ τῆς αἰμῆς μητρός.
ἐν τῇ τωποθεσίᾳ καλυπάρου τῆς κρατήσεως βαδου-
λάτου, ὡς δια χρυσῶν ταρια πέντε. ὃν τὰ πέρατα
τοῦ αὐτοῦ χωραφίου κατωτέρω δηλοθεῖσονται,
τούτῳ τὸ εἰρημένον χωράφιον ὡς οἶον ἐστὶν μετὰ
πάσης οἰσώδου ἐξώδου καὶ πασῶν αὐτοῦ δηκεσιμῶν
πεπράκαμεν σὺ τῷ εἰρημένῳ πρεσβυτέρῳ στεφάνῳ καὶ
τοῖς σὺς δηγῶσι καὶ κληρονόμοις, δια τὰ περὶ-
εχόμενα ἀνωτέρω τοῦ χρυσῶν ταρία πέντε. ἅτινα
ταῦτα ἀπὸ χειρῶν σου εἰς χεῖρας ἡμῶν λαβώτες σῶως
καὶ καλῶς ἐν τῷ γενικῷ ζυγῷ. δια τῆς τιμῆς καὶ
τελείας πληρεστάτης πράσιν τοῦ αὐτοῦ χωραφίου.
ἡνικα ἐπείσαμεν τῇ νῦν πληρεστάτῃ πράσιν καθα-
ρῷ τῷ νοί καὶ λογισμῷ ἀμετατρέπτῳ. ἀπεγδοῖσαντες
αἵμαυτοὺς ἀπὸ πάσης νομῆς καὶ δεσποτείας τοῦ αὐτοῦ
χωραφίου. καὶ σὲ τὸν ἀγγραστὴν καὶ τοῦ σου δγα-
δῶχους ἐναιδύσαμεν εἰς τῇ πάσῃ νομῇ καὶ δεσπο-
τείᾳ αὐτοῦ. καὶ εἰς σωματικὴν ἐμφώρεσιν μετηγά-
γωμεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωραφίου. δοιδῶντες καὶ ἀπο-
δοιδῶντες αὐτὸ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ἀπαν
τὸ διηνεχὲς τοῦ ἔχην καὶ ἐπέχην σὺ καὶ οἱ σὺ διά-

simo biscentesimo sexagesimo septimo, regnante felice
nostro domino rege Carolo, Dei gratia Siciliae
rege, principatus Capuae, ducatus Apuliae, Andega-
viae, Forcalquerii et Provinciae comite, eius regni
Siciliae anno tertio, feliciter amen, mense octobri,
indictione undecima, coram Bartholomaeo Pla-
staro et Leone Plastaro, iudicibus civitatis Badulati,
Ioanne Namparo notario publico ipsius civitatis, et
aliis testibus ad hoc specialiter vocatis et rogatis.
Nos suprascripti Nicolaus Eulampus et Anna con-
iux ipsius, consensu, voluntate et auctoritate Bar-
tholomaei Montesarci procuratoris, et Ioannis Pla-
stari mundualdi mei praenominatae Annae, prae-
senti publico instrumento declaramus, palam faci-
mus et testamur bona nostra voluntate et propria
deliberatione, nullo nos dolo, deceptione, necessi-
tate, vel alia quavis causa cohibente vel impellente,
sed tota nostra alacritate et totius animi proposito,
vendidisse tibi presbytero Stephano filio presbyteri
Theodori de Badulato praedium nostrum, quod ha-
bemus et possidemus proprio nostro iure; et ego
praenominata Anna in dotem habui ex matre mea in
loco Calipari, in ditione Badulati, aureis tarenis quin-
que, cuius praedii fines infra describuntur. Quod
quidem praedium, quantum et quale est, toto cum
introitu et exitu et omnibus eius iuribus vendidimus
tibi memorato presbytero Stephano tuisque successo-
ribus et heredibus aureis tarenis antedictis quin-
que, quibus quidem acceptis a tuis in nostras manus
integris, bonis et generalis ponderis in pretium et
perfectam ac plenissimam venditionem eiusdem prae-
dii, fecimus hanc plenissimam venditionem pura
mente et immutabili deliberatione, exuentes nosmet-
ipsos quocumque iure et dominio ipsius praedii, et
tibi emptori tuisque successoribus dedimus totum ius
ac dominium eius, et ipsius corporalem possessionem
tibi contulimus, dedimus atque tradidimus amodo in
omne aevum, ut habeatis et possideatis tu et tui

δωχοι και νομιύην αὐτὸ αἰς αἰῖ ἀνεκολύτως, ὅς ἅπαξ τῷ κύρος καὶ τῇ ἐξουσίᾳ παρ ἡμῶν εἰλυφώτες. μοι αἰνωχλούμενοι οὔτε ἐμποδοιζόμενοι παρὰ τινος. οὔτε παρ' ἡμῶν οὔτε παρ' ἄλλου προσώπου. αἰνωχους ποι-
οῦμεν ἡμᾶς καὶ τοὺς ἡμετέρους κληρονόμους· τοῦ στίκην μας καὶ διεγδοικᾶν σοι τῷ εἰριμένον χωράφιον. ἀπὸ παντός ἐνωχῆς δίκης καὶ τρώπου· ἡ δὲ τοῦτο
οὐ πιείσωμεν, δεφενδέυσε καὶ γαρεντεύσε· καὶ εἰς ἐλατ-
τον ἔλθωμεν. ἡ ἐξ ἐναντίας τοῦτο εὐρεθῶμεν. ὁμολο-
γούμεν καὶ στέργωμεν. ὀνόματι ποινηῆς δοῦναι καὶ
ἀποφλῆσαι, ἐν τῇ κόρτῃ αὐγουστάλια δύο, καὶ
πρὸς σὲ τὸν αἰνωχαστῆν, ἡ εἰς τοὺς δηαδῶχους.
ἑτέρα δύο αὐγουστάλια. καὶ πάσας τὰς ἐξόδους ἃ
συμβῇ ὑμῖν περὶ τοῦτο πιεῖσε, ἀπόβιλλώμενοι τῇ
παραγραφῇ του μὴ ζυγισθέντος του χρησίου ἡ μὴ
ἀναλαμβάνοντος τοῦ τιμήματος. καὶ πᾶσαν ἀρωγῇ
νόμων καὶ σοινηθείων αἰνεστώτων καὶ τῶν μελλόντων
ἀποτασσόμενοι, καὶ τῇ τοῦ χρηματικοῦ καὶ κανο-
νικοῦ δικαίου βωθήσει· τῆς δὲ νῦν πράσεως βεβαίας
διαμενούσης αἰς αἰῖ. ὅθεν εἰς μελλούσαν μνήμην. καὶ
ἀεικὴν ἀσφάλειαν σὺ τῷ αἰνωχαστῇ καὶ τοῖς σὺς δηα-
δῶχοις τῷ παρὸν τῆς πράσεως πούβλητον ἔγγραφον
ἐπιείσαμέν σοι ποιηθῆναι δια χειρὸς τοῦ ἀνωτέρω ἰωάννου
πουβλήκου νοταρίου βαδουλάτου, τῇ ὑπόγραφῃ τῶν
ἀνωτέρω κριτῶν τοῦ αὐτοῦ νοταρίου καὶ ἐτέρων μαρ-
τυρων οὐχυρώμενον. δηωρήται δὲ τῷ ἀνωτέρω χωρά-
φιον, ἀνατολᾶς, χωράφιον περεγρηνοῦ μουρισάνου
καὶ λεοῦ ξένου, δυσσεως χωράφιον τοῦ λάσσικου.
ἀκτροῦ, χωράφιον τῆς κόρτης, μεσιμυρίας τοῦ αὐτοῦ
αἰνωχαστοῦ πρεσυυτερου στεφάνου. καὶ συνκλῖοι. ἔγρα-
φη εἰς βαδουλάτον ἐν τῷ ἐτει 5705'. ἐν μηνὶ καὶ
ἰνδικτιωνι τοῖς γεγραμμένοις ἀνωτέρω.

† ἐγὼ βαρδωλαμῖος πλαστᾶρος κριτῆς χῶρας βα-
δουλάτου τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶν ἰδιοχειρῶς ὑπέγραψα.

† ἐγὼ λεόντος πλαστᾶρος κριτῆς χῶρας βαδου-
λάτου τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶ. † ἐγὼ νικόλαος νεα-
πολιτάνος τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶ. † ἐγὼ κονσταντίνος
νοταρίου ἰωάννου τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶν. ἰδιοχειρῶς
υπέγραψα. † . . . . . μαρτυρ.
† ἐγὼ βαρδολαμῖος δρονγγαρος τὰ ἀνώτερα μαρτυ-
ρων ἰδιοχειρῶς ὑπέγραψα.

† ἐγὼ ἰωάννης νάμπαρος καὶ ἐν τῇ χῶρᾳ βαδου-
λάτου πούβληκος νοταριος, τῷ παρὸν τῆς πράσεως
πούβληκον ἔγγραφον ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 153.)

successores, et semper administretis sine ulla mole-
stia, utpote qui dominium et potestatem semel a no-
bis accepistis, neque molestiam vel impedimentum
sive a nobis, sive ab alia quacumque persona habeatis,
et nos nostrique heredes obstabimus et vindicabimus
tibi ipsum praedium a quocumque nexu, actione,
vel eventu; et nisi hoc (*praedium vobis*) defenderi-
mus ac adseruerimus, sed defecerimus, aut adver-
sati fuerimus, declaramus et assentimur solvere Curiae
poenae nomine augustales duos, totidemque tibi em-
ptori aut tuis successoribus, et expensas omnes quas hac
de re facere contigerit, renunciantes exceptioni non nu-
meratae pecuniae vel non accepti pretii, et cuicum-
que subsidio legum vel consuetudinum praesentium
ac futurarum, et subsidio civilis et canonici iuris.
Haec autem venditio firma semper maneat. Quapro-
pter ad futuram rei memoriam et perpetuam secu-
ritatem fecimus tibi emptori et tuis successoribus
praesentem publicam venditionis chartulam exarari
manu praefati Ioannis publici notarii Badulati, sub-
scriptione antedictorum iudicum, ipsius notarii, et
aliorum testium roboratam. Memoratum vero prae-
dium ita circumscribitur: ab oriente extat praedium
Peregrini Murisani et Leonis Hospitis; ab occidente
praedium Lassici; a septentrione praedium Curiae;
a meridie praedium ipsius emptoris presbyteri Ste-
phani, et clauditur. Scriptum Badulati anno 6776,
mense et indictione supradictis.

† Ego Bartholomaeus Plastarus iudex civitatis
Badulati ut supra testatus, propria manu subscripsi.

† Ego Leo Plastarus iudex civitatis Badulati quae
supra testor. † Ego Nicolaus Neapolitanus quae su-
pra testor. † Ego Constantinus filius notarii Ioannis
suprascripta testatus propria manu subscripsi. †
. . . . . testis.

† Ego Bartholomaeus Drongarus suprascripta testa-
tus propria manu subscripsi.

† Ego Ioannes Namparus publicus in civitate Ba-
dulati notarius praesens venditionis publicum instru-
mentum scripsi et subscripsi.

1268 — Mense Iunio — Indict. XI — Aëtae.

Robertus Sumererus cum filiis aliisque vendit Paulo Filderri praedium positum in agro Aëtae tarenis aureis duobus et quadraginta.

† σίγνον ἰδιωχείρως ρουπερτου σουμερέρι. † σιγνον ἰδιωχείρως νικολαου υἱου αὐτοῦ. † σιγνον ἰδιωχείρως ρηγκάρδου ἑτέρου υἱου αὐτοῦ. † σιγνον ἰδιωχείρως κωνσταντῆς ἀνηψίας αὐτοῦ. † σίγνον ἰδιωχείρως Φλόρίας ἀδελφῆς αὐτῆς. † σιγνον ἰδιωχείρως λουκας ἀδελφου αὐτῆς. † σιγνον ἰδιωχείρως ἰωαννου υἱου αὐτῆς. † σιγνον ἰδιωχείρως ματθαίου υἱου ἑτέρου υἱου αὐτῆς. † σιγνον ἰδιωχείρως ἰακώβου ἀδελφοῦ αὐτῶν.

Ἐν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου ἡμῶν Θεοῦ ἀμήν, ἐν τῷ ἑξακίσχιλιωστῷ ἑπτακωσιωστῷ, εὐδομικωνστῷ καὶ ἑκτῷ ἔτει· κυριεύοντος τοῦ ὑπερλάμπρου κυροῦ ἡμῶν κωνρράδου. ρηγὸς συκελίας. δουκατου ἀπουλίας. πριγκηπάτου κάπουας. ἀνδεγαβῆας διὰ κρατησεως. καὶ Φουλκαρίας κόμιτος. εἰς τῆς αὐτοῦ κυριώτιστος τρίτω. μηνὴ ἰουνίῳ τῆς ἑνδεκάτης ἰνδικτιωνος. παρουσία γουλιάλμου τοῦ ἀγκούρου. καὶ νοταρίου ἰωάννου τῆς κυρας γρουσας. δικαστῶν χώρας αἰτοῦ. καὶ νικολαου νοταρίου ποβληκου ἐαυτῆς χώρας. καὶ ἑτέρων καλῶν ἀνδρῶπων παρακληθέντων κεκληθέντων κατωτερῶ εἰς μάρτυρας ευτυχῶς ἀμην. ἀνὰ λάμβάνωμεν τοὺς ἰδίους ἡμῶν καὶ ξένους καὶ πάσαν πρόφασιν, ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω γεγράμμενοι. οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ. ἰδιωχείρως ποιήσαντες, ἔκουσῖα ἡμῶν τῇ βούλῃ καὶ ἀρεσκίᾳ. καὶ οὐκ ἐκ τινος τῷ παράπαν ἀνάγκης. ἢ βίας. ἢ τίας οὐδὲν περιστάσεως. ἀλλὰ ὁλοψύχῳ καρδίᾳ. καὶ ἀληθινῇ γνώσει. ἑκτὸς πάσης ἀπυγωρεῖμνης ἐτείας καὶ παραγραφῆς. ὁμολογοῦμεν σωματικῶς· ὅτι ἐπράξαμεν πρὸς σὲ τὸν παῦλον φιλδερρί, καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους. τὸ ἡμέτερον χωράφιον· ὃν κτώμεθα ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κληρονομίας, τὸ ὅτι καὶ διακήμενον, εἰς τῷ κρᾶτῳ χωρίῳ κρεβαττάδων τῆς περιοχῆς αἰτοῦ, εἰς τύπον λῆγόμενον τζάγκανον, περιόριζώμενον δὲ αὐτῷ οὕτως, ἀνατολᾷ, τῷ χωράφιον πέτρου σκαδῖτου καὶ τῷ χωράφιον τῆς Θεοτοκυῦ ὁμαλίου. καὶ ἀπο δυσμᾶς τῷ χωράφιον βασιλείου γέμελλου. βορινῶ ἰδιμωσίᾳ ὁδὸς ἡ καλούμενη μελρσάρη. ἐκ δὲ τοῦ νοτίου μέρους.

† Signum propriae manus Roberti Sumereri. † Signum propriae manus Nicolai filii eius. † Signum propriae manus Riccardi alterius filii eius. † Signum propriae manus Constantiae consobrinae eius. † Signum propriae manus Floriae sororis eius. † Signum propriae manus Lucae fratris eius. † Signum propriae manus Ioannis filii eius. † Signum propriae manus Matthaei alterius filii eius. † Signum propriae manus Iacobi fratris eorum.

In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno sexmillesimo septingentesimo septuagesimo sexto, regnante illustrissimo domino nostro Corrado, rege Siciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalquerii comite, anno eius regni tertio, mense iunio, indictione undecima, coram Gulielmo de Anguro, et notario Ioanne de domina Grusa, iudicibus civitatis Aëtae, atque Nicolao publico notario eiusdem civitatis, et aliis honestis hominibus testibus infra vocatis et rogatis, feliciter amen. Nomine propinquorum nostrorum et extraneorum suscipientes in nos quemcumque praetextum, nos suprascripti, qui signa honorabilis crucis propria manu exaravimus, sponte et consensu nostro, nulla prorsus necessitate, vel vi, vel quacumque circumventionem, sed sincero corde et certa scientia, absque ulla prohibita causa vel exceptione, declaramus personaliter vendidisse tibi Paulo Filderri et tuis heredibus praedium nostrum, quod habemus ex paterna nostra hereditate, situm et positum in ditione regionis Crebattadorum, in pertinentiis Aëtae, loco dicto Tzancano. Fines vero eius sunt hi: ab oriente praedium Petri Scaditi, et praedium Deiparae de Planitie; ab occidente praedium Basilii Gemelli; a septentrione via publica dicta Melissare; a meridie praedium filiorum Sclapi, et praedium filiorum Mancari; et clauditur. Hoc igitur praedium quantum et quale est, dictis confiniis circumscriptum, vendidimus tibi tuisque heredibus tarenis aureis duobus

τῷ χωράφῳ παίδων σκλαπου. καὶ τῷ χωράφῳ παιδῶν μάνχαρι. καὶ συγκλήσει. τοῦτο τυιν τῷ ρηθὲν χωράφῳ, ὅσον· καὶ οἶον ἐστίν· ἔσω τοῦ ρηθέντος περιόριστου. ἐπράσαμεν σὲ αὐτῷ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις, δια χρυσοῦν ταρία σεράκωντα καὶ δύο· καὶ ταῦτα τὰ ηρημένα ταρία δύο, καὶ σεράκωντα, λαβόντες αὐτὰ ἀπο σοῦ εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας. σὺ δίκαια καὶ ἀνέλληπτη, ἐν δίκαιῳ σταδμῷ. καὶ ἰδωσαμεν σὲ εἰς τὸ ρηθὲν χωράφῳ σωματικὴν φώρεσιν· καὶ πεποιτῆκαμεν σὲ σωματικὸν ὅρκον· εἰς ταύτην τὴν τελίαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν, τοῦ ἔχειν σὲ τὸ ρηθὲν χωράφῳ μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων αἰς αἰετὶ ἐξ ἡμῶν. πουλεῖν χαρίζην. καὶ ἀνταλλάττειν. καὶ εἰς προίκα τέκνων σου γράφην, καὶ ποιῆν ἐξ αὐτῷ καὶ ἐν αὐτῷ ὅσον βούλη. ἀποτάσσόμενοι δὲ ἡμεῖς ἐξ αὐτοῦ· πάσει παραγραφῇ, καὶ ἀρωγῇ. συνηθείωνται καὶ νόμου, παντός κἀνωνήκου· καὶ πολιτικοῦ δικαίου, τοῦ δυνάμενου ἡμᾶς βωτῆθήσαι εἰς ἀκώρῳσιν ἀποκατάστασιν. ἡ μετατραπὴν τῆς παροῦσης πράσεως, ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡληφῶς· μὴ κολητῶμενος παρὰ τινος. ἐγγηοίμει δὲ καὶ τὴν νομικὴν δεφενσίωνα. καὶ ἡ μὲν φωραθῇ ποτὲ κερῶ ἐξ ἡμῶν τις, οἱ ἀπὸ ἀλλωτρίου τινός, εἰς αὐτῷ σέ. ἡ τοῦς σοῦς κληρονόμους ἐνοχλήσαι βουλῆθῃ μὴ εἰσακουσθήτω. ἀλλ' ἡμεῖς καὶ ἡμετέροι κληρονόμοι στάμεθα· καὶ διέδικαν ἡμᾶς αὐτῷ ἐκ πάντος προσώπου ξένων τε καὶ ἰδίων· ἡ δὲ καὶ εἰς ἀπότροπὴν ἐπανελέθωμεν. ἵνε ἡμᾶς εἰς τῷ τῆς ἐπιτοχίας ποίησιν. καὶ ἐμολογούμεν ζημιούσθω ἡμᾶς. εἰς τὴν ἡμετέραν κόρτην αἰτοῦ. αὐγουστάλια ἔξει καὶ τριάκοντα, καὶ πρὸς σέ τὸν ρηθέντα ἀγρωστὴν. καὶ σὲ κλορονόμους, τετραπλοῦν τὴν ρηθήσαν ποσώματα τοῦ τιμήματος. καὶ πάσας τὰς δικαίας ἐξόδους. οὐχ ἔλαττον. ἔχειν σὲ καὶ τῷ ρηθὲν χωράφῳ μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων καθάτι αὐτῷ παρ ἡμῶν ὄνησας, ἵδ' οὕτω στέργει καὶ ἐμένει βεβαία. ἡ τιαύτη δικαία πράσεις ὀχυρὰ καὶ ἀπαρασάλευτος, ἀχρι στασεως κόσμου. πρὸς σέ τὸν ηρημένον παυλον. Φηλδερεῖς. καὶ εἰς τοῦς σοῦς κληρονόμους καὶ διαδόχους. διῶ καὶ ἐπιγραφὴν τῇ ἡμῶν παρακλήσει. χειρὶ νικολάου νοταρίου πρόβλήκου ἀνωτέρω. παρὰ τῶν προλεχθέντων κριτῶν. καὶ ἐτέρων κελῶν ἀνδρωπῶν μαρτυρωθὲν, ἐν ἐτει μηνῇ καὶ ἰνδικτιωνι τῶν ἀνωτέρω.

† ἐγὼ νοτάριος. ἰωάννης τῆς κυρᾶς γρουσας κριτῆς χώρας αἰτου τα ἀνωτερα μαρτυρώ.

et quadraginta, quos quidem tarenos duos et quadraginta cum accepissemus a tuis in nostras manus integros, perfectos, non imminutos, et iusti ponderis, tibi dedimus antedicti praedii personalem possessionem, et praestitimus tibi corporale iusiurandum de hac perfecta et plenissima venditione, ut habeas a nobis memoratum praedium in perpetuum cum tuis heredibus, vendas, dones, permutes, et in dotem filiarum tuarum inscribas, ac facias de eo et in eo quidquid volueris, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti, nemine molestiam afferente. Renunciamus insuper quoad ipsum (praedium) cuicumque exceptioni et subsidio consuetudinum ac legis, et cuivis iuri canonico et civili, quod nobis prodesse possit ad infirmendam, subvertendam, vel infringendam praesentem venditionem, et promittimus legitimam defensionem; nam si quacumque occasione vel tempore quis ex nobis vel extranea persona insurrexerit molestiam tibi ipsi vel tuis heredibus illaturus, ne exaudiat, sed nos nostrique heredes obstabimus et defendemus a quacumque persona extranea vel propinqua. Quod si nos (hanc venditionem) labefactare voluerimus, periurii poenam incurramus; et assentimur mulctari nostrae curiae Aëtae augustalibus sex et triginta, tibi quoque memorato emptori ac tuis heredibus quadrupla quantitate dicti pretii et omnibus iustis expensis. Atque nihilominus tu et tui heredes habeatis antedictum praedium prout a nobis emisti, et ita haec iusta venditio firma, stabilis, valida et inconcussa maneat usque ad finem mundi tibi memorato Paulo Filderri, tuisque heredibus et successoribus. Quapropter rogatu nostro scripta est manu supradicti Nicolai publici notarii, roborata a praenominatis iudicibus et aliis honestis hominibus, anno, mense, et indictione superscriptis.

† Ego Notarius Ioannes de domina Grusa iudex civitatis Aëtae quae supra testor.

† ἐγὼ νοτάριος δαυὶδ κριτῆς χώρας αἰτοῦ τα ἀνώ-
τερα μαρτυρῶ.

† Ego malgerius filius notarii Iacobi de arena
testor.

† Ego Bartholomeus de fogia testor.

† ἐγὼ βεντουρας τῆς μάγιδας, καὶ μαϊστῶρ οἰώ-
της χώρας αἰτοῦ τα ἀνωτέρα μαρτυρῶ.

† Ego Bartholomeus filius notarii Ioannis de do-
mina Grusa testor.

† निकόλαος νοτάριος ταβουλαριος πόβλικος χώρας
αἰτοῦ πρὸς πιστωσιν ιδιωχέρως ἔγραψα.

† Ego Notarius David iudex civitatis Aëtae quae
supra testor.

† Ego Ventura de Maida magister iuratus civitatis
Aëtae quae supra testor.

† Nicolaus notarius tabularius publicus civita-
tis Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 154.)

CCCVIII.

1268 — Mense Octobri — Indict. XII — Briatici.

*Leo Mandanus cum suis filiis vendit notario Phylliano Tuscano duo praedia posita in agro Briatici
tarenis aureis quadraginta.*

† σίγνον χειρὸς λέοντος μανδανου † σίγνον χειρὸς
ανδρέου υἱοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς βασιλείου ετερου
υἱοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς γουλιελμου ετέρου υἱοῦ
αὐτοῦ. ἡμοῖς ἡ ἀνοτέρω γεγράμενοι ἡ τὰ σίγνα τοῦ
τῆμῆος καὶ ζωῦποιου σταυροῦ ηκίαις ημον χειρὸν ποιή-
σαντες ἐν τῷδε τῷ ἡφει γραφάντες ἀνάλξιμβαννόμενοι.
ἀδελφοῖς ἡδίοις τέκνῃ καὶ κληρονόμοις καὶ πασαν ὁ-
χλησιν ἡδίων τε καὶ ξένον τῇν παρούσαν ἔγγραφον ἀπλὴν
ἀπόχῃν ἀμετάτρεπτων καθαρῶν τέλειαν καὶ πληρ-
στάτην δι᾽ ἔμπρασιν τοιθεμέδα καὶ ποιούμεν πρὸς σὲ
νοταριον Φίλλιαν τουσκνον καὶ εἰς τοὺς σοῦς κλη-
ρονόμους, καὶ ἐκουσία ημον βουλῇ καὶ θελήσει καὶ
οὐκ αἰκ τινος τῷ παραπαν ἀνάγκης ἡ βροίας ἡ χλεύσις
ἡ ραδιοῖργιγῆς ἡ ὅσα τοῖς θεοῖς νόμοις ἡσὶν ἀποιγω-
βευμένα ἀλλὰ μάλλον μὲν οὖν συν παση προθεμία
καὶ ὀλωφηνω πρόθετει δι ἡς θὰ ἐν ἀλίδεία ὅμω-
λογοῦμεν. διὰ τοῦ παρόντος ἔγγράφου ἔτι ἐνόποιον
κωστατίνου ποῦνγγου κριτοῦ χώρας ευρηατηχοῦ
ιωαννου χελιδονησου πουυλικου νοταριου της αὐτῆς
χώρας. καὶ ετερων χριστῶν ανδρων τον κατωτερω
ὀνομασθεντων καὶ πρόσκληθῆτων εἰς υαιβεῖσιν μαρ-
τυρων ἐπράσαμεν πρὸς σὲ τῶν προγραφέντα νοταριον
Φίλλῃανόν. το ημέτερον χωράφισιν οἶον ἐκτῶμεθα ἐκ
πατρικῆς ημον κληρονομίας εἰς κρατησιν ευρηατικῶν
εἰς χώριον μανδαράιον που ὑπαρχει εἰς τοπους δύο τῷ

† Signum manus Leonis Mandani. † Signum ma-
nus Andreae filii eius. † Signum manus Basili al-
terius filii eius. † Signum manus Gulielmi alterius
filii eius. Nos suprascripti, qui signa honorabilis et
vivificae crucis propriis nostris manibus hac chartula
exaravimus, nomine fratrum nostrorum, filiorum
et heredum suscipientes in nos quamcumque mo-
lestiam tum propinquorum tum cuiusvis extraneae
personae, hanc chartulam simplicis acceptilationis,
inconcussae, purae, perfectae et plenissimae vendi-
tionis facimus et condimus tibi notario Phylliano
Tuscano et tuis heredibus de spontaneo nostro con-
silio et voluntate, nullaue omnino necessitate,
fraude, vi, vel circumventionem, vel quavis causa
divinis legibus vetita, sed potius tota alacritate et
totius animi proposito; qua chartula vere declara-
mus coram Constantino de Pungo iudice civitatis
Briatici, Ioanne Chelidonisi, publico notario eius-
dem civitatis, et aliis probis hominibus infra no-
minatis et rogatis ad rem confirmandam, vendidisse
tibi suprascripto notario Phylliano praedia nostra,
quae habemus ex paterna nostra hereditate in agro
Briatici in regione Mandaronorum duobus locis sita.
Unum praedium ita circumscribitur: ab oriente
est praedium filiorum defuncti Nicolai Mandani; ab

εν χωράφιον περιδρίζεται οὗτος ἀνατολῆς τῷ χω-
ραφίον παιδων του ποτέ νικολάου μανδανου. δίσκος
τῷ χωραφίον παιδων βασιλοτάτου μανδανου. αρκτρώ
τῷ ἀμπέλιον παιδων μανδανου, μεσίμβρια ὁμῶς τῷ
χωραφίον παιδων βασιλοτάτου μανδανου καὶ σύνκλη
ὅσον ἢ καὶ υἱὸν ἐστὶν τῷ δὲ ἄλλον περιδρίζεται οὗτος
ἀνατολῆς τῷ χωραφίον σου του αὐτοῦ αγωραστοῦ
δίσκος τα ὑπὸπλαγα παιδων ἀνκελλέρου ἄρκτρου
τῷ χωραφίον παιδων του πότε βασιλοτάτου μαν-
δανου. μεσίμβρια τῷ χωραφίον παιδων του ποτέ νι-
κολαου μῶνια καὶ σύνκλη ὅσον καὶ υἱὸν ἐστὶν συν-
τον ἐκύσε ἡμεροδενδρων. ταῦτα πεπράκαμεν πρὸς σέ
τὸν προγραφέντα νοταριον Φιλληάνον· ἐν τοι ἡρινικῇ
καταστασει του κυρου ἡμον ριγὸς καρλόλλου εἰς σὶν-
δύσαν ἡμον ἡμῶν αὐτοῦ ληφθῆναι χρίσούν ταρία
σεράκοντα ἄτινα ἀναλαβόμεν ἀπο χειρὸν σου εἰς τας
ἡμετέρας χειρας χρῆσθαι καὶ ἡκανά ἀποφλημένα εἰς το
γενηκον ζῆγον κατένοποιον του ἡρίμενου κριτοῦ νει-
κητου καὶ ἐτερων χρησίμων ἀνδρων, καὶ ἡμοῖσι ἐπα-
ρεδώκαμεν τῷ προριθὲν χωραφίον καθάρως καὶ ἐνφανεῖς
ποιήν ἀπ αὐτοῦ ἡτοιμα καὶ βουλῆθῆς ἀπὸ τὴν σί-
μερον, ἡμεραν καὶ ὕραν ἡς ἴδιαν σου ἐξουσιαν καὶ
κῆριότητα πουλεῖν χαρίζην ἀνταλλάττειν εἰς πρικα
τέκνον σου κατὰγράφην. καὶ παντα ποιήν ὅσα εἰ θεῖη
νομοὶ τοῖς ἡδῆς δεσπόταις διακαίλευουσὶ ὅς τό κύρος
καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμον εἴληφῶς. μίτε. ἡμοῖς μίτε
τυνὰ ἀπο τον ἡμετερων κληρωνομων σχεῖ ἀδιαν ἐν-
τίσσε σε ἡς αὐτᾶ. ἀλλ ὅστις Φοραθῇ ζήτησιν ἢ οχλη-
σιν ποιῆσε σε ἡστάμεθα καὶ διεκδικούμεν. αὐτὰ πρὸς
σέ ἀπὸ παντος προσωπου. ἡ δὲ οὐκ οἴσταμεθα, ἀλλ
ἡς διαστρώφην ἐπατέλθωμεν ὁμωλογούμεν ζημιόυσθαι
μας εἰς το ρίγικον Φησκον αὐγουσταλια. δέκα καὶ
πρὸς σέ τῷ τιμῆμα ἐποι του διπλοῦ ἢ δὲ παρούσα
διαπρασις διαμένει στερεὰ καὶ ἀπαρασάλευτος αἰς αἰ-
ἐγράφι χειρὶ ἰωαννου χελιδωνησου πουυλικου νοταριου
χώρας ευρήατηκου μηνι ὁκτώμβριω ἰνδικτιωνι ιβ' ἐν
ετει ςψ ευδομίκοντα ἐπτά κίριευντος του κυρου ἡμον
ριγὸς καρλόλλου. θεου χαριτι σίκαλλης ριγὸς του
ρίγάτου αὐτοῦ ἐπὸς τεταρτον ευτυχως αμῆν παρού-
σία ματυρων.

† κωνσταντίνος τοῦ πουγγου καὶ κριτης χωρας
ευριατηκοῦ μαρτυρ.

† ego michael pungi testor.

† Ego Gregorius pannachius interfui et me sub-
scripsi.

occidente praedium filiorum Basilotati Mandani; a se-
ptentrione vinea filiorum Mandani; a meridie si-
militer praedium filiorum Basilotati Mandani; et clau-
ditur quantum et quale est. Alterum vero his finibus
continetur: ab oriente est praedium, quod ad te
ipsum emptorem pertinet; ab occidente planities fi-
liorum Cancelleri; a septentrione praedium filio-
rum defuncti Basilotati Mandani; a meridie prae-
dium filiorum demortui Nicolai Moniae; et claudi-
tur quantum et quale est cum nostris arboribus
inibi extantibus. Haec vendidimus tibi suprascripto
notario Phylliano sub pacifico regno domini nostri
regis Caroli, pretio inter nos convento aureorum
tarenorum quadraginta, quibus acceptis a tuis in
nostras manus aureis, iustis, non abrais, et generalis
ponderis, coram memorato iudice Niceta et aliis pro-
bis hominibus, tibi tradidimus antedictum praedium
pure et manifeste, ut facias de eo quidquid volue-
ris ab hodierna die et hora, et habeas in tua potestate
et dominio (*cum facultate*) vendendi, donandi, per-
mutandi, in dotem filiarum tuarum scribendi, et
faciendi quidquid divinae leges propriis dominis
permittunt, utpote qui dominium et potestatem a
nobis accepisti; nec nos, vel aliquis de nostris he-
redibus ius habeat tibi de iis adversari; sed si quis
actionem vel molestiam tibi intendant, obstabimus,
et defendemus tibi ea contra quamcumque perso-
nam; si vero non obstiterimus, sed (*hanc venditio-
nem*) subvertere tentaverimus, assentimur mulctari
regio Fisco augustalibus decem, et tibi duplo pre-
tio. Haec autem venditio maneat semper firma et
inconcussa. Scripta est manu Ioannis Chelidonisis,
publici notarii civitatis Briatici, mense octobri, in-
dictione XII, anno 6777, regnante domino nostro
rege Carolo, Dei gratia Siciliae rege, anno ipsius
regni quarto, feliciter amen. Coram testibus.

† Constantinus de Pungo iudex civitatis Briatici
testis.

† ἐγὼ πρεσβύτερος γρηγόριος τοῦ πονγγου μαρτυρ.
 † ego Iacobus de arcumanno testor.
 † ἐγὼ λεων σοφὸς μαρτυρ.
 † Ego Nicolaus de cessanito rogatus me subscripsi.
 † ἰωάννης χελιδονίσις πουβλικὸς νοτάριος χώρας
 ἐρηιατικοῦ εἰκία χειρὶ υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º155.)

† Ego Presbyter Gregorius de Pungo testis.
 † Ego Leo Sophus testis.
 † Ioannes Chelidonisis publicus notarius civita-
 tis Briatici propria manu subscripsi.

CCCIX.

1268 — Mense Decembri — Indict. XII — Briatici.

Basilius Mandanus et Rogerius frater eius vendunt notario Phylliano Tuscano praedium in agro Briatici aureis tarenis quadraginta.

† Σίγγον χειρὸς βασιλείου υἱοῦ τοῦ ποτὲ νικολάου
 μανδανου. † Σίγγον χειρὸς ρωγερίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
 ἡμοῖς ἢ ἀντέρω γεγραμμένοι ἡ τα σίγγα του τίμιου
 καὶ ζωῶσιον σταυροῦ ημεῖς ἡμεῖς χειρὶ ποιήσαντες
 ἐν τῷδε τῷ ἡφοὶ γράφαντες ἀναλαμβάνοντες ἀδελ-
 φοῦς ἡδῖους τέκνα καὶ κληρονόμους καὶ πασαν ὁχληριν
 ἡδῖων τε καὶ ξένων τῇν παρούσαν ἐγγραφον ἀπλῆν
 ἀπόχῃν ἀμετάτρεπτων ἀδελφῶν τέλειαν καὶ πληρε-
 στῆτην διαπρασιν τοιθέμεθα καὶ ποιῶμεν προς σὲ
 νοτάριον Φῖλλῆανον τρουσκάνον καὶ εἰς τοὺς σοὺς κλη-
 ρονόμους, καὶ ἐκουσία ἡμεῶν βουλῇ καὶ θέλῃ καὶ
 οὐκ αἰκτινος, τῷ παραπαν ἀνάγκης ἢ βῆας ἢ χλεῦσις
 ἢ ραδιοῦργιας ἡ σα τοῖς θεοῖς. νομοῖς ἡσυν ἀπογίω-
 ρεῦμενα ἀλλὰ μᾶλλον μὲν οὖν συν πασῇ προδεμία
 καὶ ὁλώψυχῳ προθεσῇ δι' ἧς θὰ ἐν ἀληθείᾳ ὁμω-
 λογοῦμεν δια τοῦ παρόντος ἐγγράφου ὅτι ἐνόποιον
 κωσταντινου πονγγου κριτοῦ χώρας ἐρηιατικοῦ ἰωαν-
 νου χελιδονηπου πουυλικου νοταριου τῆς αὐτοῖς χώρας
 καὶ ἐτέρων χρησίμων ἀνδρῶν τῶν κατωτέρω ὀνομα-
 σθέντων καὶ πρόσκληθέντων εἰς υαῖβεσίην μαρτυρῶν
 ἐπράσαμεν προς σὲ τον προγραφέντα τῷ ἡμετερον
 χωραφίον υἱὸν ἐκτῶμεθα ἐκ πατρικῆς ἡμεῶν κληρω-
 νομίας εἰς κράτησιν ἐρηιατικοῦ εἰς χώραν μανδανόνον
 περιῶριζεται οὕτω ἀνατολῆς τῷ χωραφίον παπα ἰωαν-
 νου καὶ τῷ χωραφίον σου του αὐτοῦ ἀγωράστοῦ
 διίσχος ομῖος τῷ χωραφίον παπα ἰωαννου ἄρκτρου τῷ
 χωραφίον βασιλείου μανδανου, μεσιμβρία ομῖος τῷ
 χωραφίον παπα ἰωαννου καὶ συνκλῆ οσὼν καὶ οἶδν
 ἐστὶν τουτο πεπράκαμεν προς σὲ τὸν προγραφέντα
 νοταριον Φῖλλῆανον ἐν τοῖς ἡρίνικῃ καταστασει, του

† Signum manus Basilii filii defuncti Nicolai Man-
 dani. † Signum manus Rogerii fratris eius. Nos su-
 prascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis
 propriis nostris manibus hac chartula exaravimus, no-
 mine fratrum, propinquorum, filiorum et heredum
 nostrorum, suscipientes in nos quamcumque mole-
 stiam propinquorum et extraneorum, hoc instrumen-
 tum simplicis acceptilationis, inconcussae, purae, per-
 fectae et plenissimae venditionis facimus et condi-
 mus tibi notario Phylliano Tuscano et tuis heredi-
 bus, spontaneo nostro consilio et voluntate nulla-
 que prorsus necessitate, vel vi, vel fraude, vel cir-
 cumventionem, vel quavis ratione divinis legibus ve-
 tita, sed potius cum omni alacritate et totius ani-
 mi proposito; qua chartula vere declaramus coram
 Constantino de Pungo, iudice civitatis Briatici, Ioan-
 ne Chelidonisi publico notario eiusdem civitatis, et
 aliis probis hominibus infra nominatis et rogatis ad
 (hunc contractum) suo testimonio roborandum, ven-
 didisse tibi suprascripto praedium nostrum, quod ha-
 bemus ex paterna nostra hereditate in agro Briati-
 ci, in loco Mandaronorum, ita circumscriptum:
 ab oriente est praedium presbyteri Ioannis, et prae-
 dium quod ad te ipsum emptorem pertinet; ab occi-
 dente item praedium presbyteri Ioannis; a septen-
 trione praedium Basilii Mandani; a meridie item
 praedium presbyteri Ioannis; et clauditur quantum
 et quale est. Hoc vendidimus tibi suprascripto no-
 tario Phylliano sub pacifico regno domini nostri regis
 Caroli pretio inter nos convento aureorum tarenorum

κυρου ημων ριγός καρολλου εις σύναρεσθήσαν ημων
 ημῶν αὐτου ληφθήναι χρίσου ταρία σεράκοντα· ἅτινα
 αναλαβामεν ἀπο χειρόν σου εις τας ημετέρας χείρας
 χρυσά καὶ ἡκανά αποφλημένα εις το γένικον ζυγόν
 κατένόποιον τῶν ηριμένων κριτοῦ νοταριου καὶ ἑτερων
 χρυσιμον ανδρων, καὶ ημοισι ἐπαρέδωκαμεν τω προ-
 ριθεν χωράφιον καθαρώς καὶ ενφανες. ποιειν απ' αυ-
 του. ἢ τοινα καὶ βουληθης ἀπό τήν σήμερον. ημεραν
 καὶ οραν ης ἰδίαν σου ἐξουσίαν καὶ κυριότητα πουλειν
 χαρίζην ανταλλάττην καὶ εις προίκα τέκνων σου
 καταγράψην· καὶ πάντα ποιῆν ὅσα εἰ θῆι νόμοι τοῖς
 ἡδίστης δεσπόταις διάκαιλεύουσιν ὡς τὸ κύρος καὶ την
 ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡληφώς μίτε ἐγὼ μίτε τυνά ἀπό
 τον ημετερων κληρονόμων σχεῖ ἀδίαν ἐναντίοσε σε ης
 αὐτῶν ἀλλ' ὅστις φωραθῇ ζητησιν η ωχλησιν ποιησε
 σὲ ησταμέμεθα καὶ διεκδικούμεν αὐτο προς σὲ ἀπό παν-
 τὸς προσωπου ἡμοῖς καὶ ἡ κληρωνομοι ημων· ἢ δὲ
 οὐκ οιστάμεθα. ἀλλ ης διαστρώψῃν ἐπανελάωμεν ὁμο-
 λογοῦμεν ζημιούσθαι μας εις το ριγικον φήσκον αὐγου-
 στάλια δέκα καὶ προς σὲ τῶν τίμιμα εποι του δίπλεῦ
 ἢ δὲ παρούσα διάπρασιν μένει στερεά καὶ ἀπαρασά-
 λευτος αἰς αἰετ εγραφι χειρι ιωαννου χελιδωνησου
 πούλικου νοταριου χώρας ευρηάτικου μηνι δεκεμβριω
 ἰδicktωνι ιβ' εν ετει ςψ ευδομίκοντα καὶ επτά κυ-
 ρεύοντος του κυρου ημων ριγός καρολλου θεου χαριτι
 σικαίλλης ριγός του ρηγατου αὐτου ετὸς τέταρτον
 ευτυχῶς αμῆν παρούσια μαρτυρων.

† εγω κωνσταντινος του πούγγου κριτης χωρας
 ευριατικου μαρτυρ.

† . . . . .
 † . . . . .

† Ego Iacobus de Arcumanno testor.

† ἐγὼ λεων σοφὸς μαρτυρ.

† Ego Gregorius pannachius interfui et me sub-
 scripsi.

† Ego michael pungi testor.

† Ego Nicolaus de cessanito interfui rogatus et
 me subscripsi.

† ιωάννης χελιδονισις πουβλικος νοταριος χωρας
 ευριατικου· εικια χειρι υπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 156.)

quadraginta, quibus acceptis a tuis in nostras manus
 aureis, non imminutis, et generale pondus habentibus,
 coram memorato iudice, notario et aliis probis homi-
 nibus, tibi tradidimus antedictum praedium pure et
 manifeste, ut facias de eo quidquid volueris ex
 hodierna die et hora, cum iure et facultate vendendi,
 donandi, permutandi, in dotem filiarum tuarum
 scribendi, et omnia faciendi, quae divinae leges pro-
 priis dominis permittunt, utpote qui dominium et
 potestatem a nobis accepisti. Neque mihi, neque
 cuiquam nostrorum heredum liceat tibi de eo ad-
 versari; sed si quis litem vel molestiam tibi inten-
 derit, nos ac nostri heredes obstabimus, tibi que ipsam
 vindicabimus a quacumque persona. Quod si id mi-
 nus praestiterimus, sed (*hanc venditionem*) sub-
 vertere voluerimus, assentimur mulctari regio Fi-
 sco augustalibus decem et tibi duplo pretio. Prae-
 sens autem venditio maneat firma semper et im-
 mutabilis. Scripta est manu Ioannis Chelidonisis pu-
 blici notarii civitatis Briatici, mense decembri, in-
 dictione XII, anno 6777, regnante domino nostro re-
 ge Carolo, Dei gratia Siciliae rege, anno ipsius
 regni quarto, feliciter amen. Coram testibus.

† Ego Constantinus de Pungo iudex civitatis
 Briatici testis.

† . . . . .
 † . . . . .

† Ego Leo Sophus testis.

† Ioannes Chelidonisis publicus notarius civita-
 tis Briatici propria manu subscripsi.

1268 — Mense Decembri — Indict. XII — Briatici.

Spatharius cum filiis Nicolao et Leone vendit notario Phylliano Tuscano quaedam praedia in agro Briatici tarenis aureis quinque et septuaginta.

† Σίγνον χειρὸς σπαθαρίου υἱοῦ τοῦ ποτε λεόντος τῇ ἐπωνυμίᾳ. . ἐμου † σίγνον χειρὸς νικολάου υιοῦ αὐτοῦ. † σίγνον χειρὸς λεόντος ἐτέρου υιοῦ αὐτοῦ. ἡμῖς ἢ ἀνότερω γεγραμμένοι ἢ τα σίγια τοῦ τιμίου καὶ ζωῶποιου σταυροῦ ἡκίαις ἡμιν χειρὶν ποιήσαντες ἐν τῷδε τῷ ἡφοί γραφάντες ἀναλαμβάνόμενοι ἀδέλφους ἡδίων τέκνα καὶ κληρονόμους καὶ πασαν ὅχλησιν ἡδίων τε καὶ ξενόν τῇν παροῦσαν ἔγγραφον ἀπλὴν ἀπόχτῃν ἀμετάτρεπτων καθάραν τέλειαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν τοιδέμεθα καὶ ποιούμεν προς σέ νοταριον Φίλλιανον τουσκάνον καὶ εἰς τοὺς σους κληρονόμους· καὶ ἐκουσῖα ἡμιν βουλὴ καὶ θελήσει καὶ οὐκ αἶψά τίνος τῷ πρᾶπταν ἀνάγκῃς ἢ βίαιας ἢ χλεύοις ἢ ραδιουργίας ἢ οὐα τοῖς θεοῖς νόμοις ἦσαν ἀποιγωρευμένα ἄλλα μάλλον μὲν οὖν σὺν πασῇ προθεμίᾳ καὶ ὁλωφρεῶς προδεῖσι δι τῆς θᾶλ ἐν ἀλιδείᾳ ὁμολογοῦμεν δια τοῦ παρόντος ἐγγράφου ὅτι εἰσποῖον κώσταντινου πουγγου ἰωάννου τοῦ κυροῦ ληκοιφέρου κρίτον χώρας ευριχτικῶ ἰωαννοῦ χελιδωνησοῦ ποῦνλικου νοταριου τῆς αὐτῆς χώρας καὶ ἑτερων χριστίμων ἀνδρων τὸν κατώτερω ονομασθέντων καὶ κατακληθέντων εἰς οὐκίβεσσιν μαρτυρων ἐπράξαμεν προς σέ τὸν προγραφέντα νοταριον Φίλλιανον τα ἡμέτερα χωράφια ποῦ ὑπάρχει εἰς τοποὺς δύο καὶ ἀμπέλιον καὶ κήπον ποῦ ὑπάρχει εἰς τόπον ἐν σὺν τὸν ἐκῦσε ἡμεροδένδρων εἰὼν ἐκτωμεθα ἐκ πατρικῆς ἡμιν κληρονομίας εἰς κρατητὴν ευρηάτικῶ εἰς χώριον μάκρωνον. τῷ ἐν χωράφιον περιορίζεται οὗτος κατα μὲν ἀνάτολας τῷ χωράφιον σου τοῦ αὐτοῦ ἀγωράστοῦ τῷ ἀπερ ἔχοι ἀγωρᾶν ἐκ τον βασιλεῖον ἀδραγμόνιτον, δίσσεος ἡ οδὸς ἀρκτροῦ τῷ χωράφιον παπα λεόντος κούννελλου· καὶ τῷ χωράφιον σου τοῦ αὐτοῦ ἀγωράστοῦ· μεσίμβρῃα· ἡ οδὸς καὶ σὺν κλῇ τῷ δὲ ἄλλον ἑτερον χωράφιον περιορίζεται οὗτος κατα μὲν ἀνάτολας τῷ χωράφιον κάρρου δίσσεος τῷ χωράφιον σου τοῦ ἀγωράστοῦ ἀρκτροῦ ἡ οδὸς μεσίμβρῃα τῷ χωράφιον παιδων κοταρᾶ καὶ σὺν κλῇ οὐδὸν καὶ υἱὸν ἐστην. τῷ δὲ ἀμπελίον καὶ ὁ κηπος σὺν τὸν ἐκῆσαι ἡμεροδένδρων πε-

† Signum manus Spatharii filii defuncti Leonis cognomento . . emi. † Signum manus Nicolai filii eius. † Signum manus Leonis alterius filii eius. Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis propriis nostris manibus hoc instrumento exaravimus, nomine fratrum, propinquorum et heredum suscipientes in nos quamcumque molestiam propinquorum et extraneorum, hanc chartulam simplicis acceptilationis, immutabilis, purae, perfectae et plenissimae venditionis facimus et condimus tibi notario Phylliano Tuscano et tuis heredibus, spontaneo nostro consilio et voluntate, nullaque prorsus necessitate vel vi, vel fraude, vel circumventionem, vel quavis ratione a divinis legibus vetita, sed potius cum omni alacritate et totius animi proposito ; qua vere declaramus coram Constantino de Pungo, Ioanne domini Licipheri filio, iudicibus civitatis Briatici, Ioanne Chelidonisi publico notario eiusdem civitatis, et aliis probis hominibus infra nominatis et rogatis ad (*huiusmodi contractum*) roborandum, vendidisse tibi suprascripto notario Phylliano praedia nostra, quae extant duobus in locis, et vineam et hortum sita uno in loco, una cum inibi extantibus fructiferis arboribus, quae habemus ex paterna nostra hereditate in agro Briatici, in loco Macronorum. Quorum praediorum unum hos habet fines : ab oriente est praedium, quod ad te emptorem pertinet, quodque emisti a Basilio Adragmonito ; ab occidente via ; a septentrione praedium presbyteri Leonis Cunnelli, et praedium tui ipsius emptoris ; a meridie via ; et clauditur. Alterum vero praedium ita circumscribitur : ab oriente est praedium Carri ; ab occidente praedium, quod ad te emptorem pertinet ; a septentrione via ; a meridie praedium filiorum Cotarae ; et clauditur quantum et quale est. Vineam vero et hortum cum fructiferis arboribus inibi extantibus hos fines habent : ab oriente est perillustre templum sancti Nicolai Macronorum ; ab occidente

ριορίζεται οὗτος κατὰ μὲν ἀνατολὰς τῷ ἀγλαῶφορον
ναὸν ἀγίου νικολάου μακρῶνον· δίσκος τῷ χωράφιον
βασίλειου κάρρου· ἄρκτρου τῷ χωράφιον παιδων
κυρου ἀμφούσου μεσίμβρη η οδὸς καὶ συνκλήσας
καὶ οἷον ἐστὶν. ταῦτα πεπρακαμεν πρὸς σὲ τὸν προ-
γραφεῖντα νοταριον Φηλλητανον ἐν τοῖς ἡρινικῇ κατα-
στάσει τοῦ κυρου ἡμον ριγὸς καρολλου εἰς συναρ-
σθῶσαν ἡμον ἡμῶν αὐτοῦ ληφθῆναι χρύσειον ταρία
εὐδομικόντα πέντε· αὐτὰ ἀναλίσκωμεν ἀπο χειρὸν
σου εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας χρυσᾶ καὶ ἱκανὰ ἀπο-
φλῆμενα εἰς τὸ γενηκὸν ζηγῶν κατενοποιοῦν τῶν ἡρι-
μένων κριτόν νοταρίου καὶ ἑτερων χρυσιμων ἀνδρων
καὶ ἡμοῖσι ἐπαρεδώκαμεν σοὶ τα προγραφεῖντα χωράφια
καὶ ἀμπέλιον καὶ κήπον σὺν τῶν ἐκυσε ἡμεροδένδρων
καθαρὸς καὶ ἐμφανὲς ποιῆν ἀπ' αὐτῶν ἥτοινα καὶ
βουληθῆς πουλεῖν χαρίζειν ἀνταλλάττειν εἰς προίκα
τέκνον σου καταγράψην καὶ πάντα ποιεῖν ὅσα εἰ θεοὶ
νόμοι τοῖς ἡδῆς δεσπόταις διακαλεύουσι ὅς τὸ κύρος
καὶ τὴν δεσποτίαν παρ' ἡμῶν ἡληφὸς μίτε ἡμῶν μίτε
τινα ἀπὸ τῶν ἡμετέρων κληρονομον σχεῖ ἀδιαν ἐναν-
τιοσε σὲ εἰς αὐτὰ ἀλλ' ὅστις φωραθῇ ζήτησιν ἢ ὅχλη-
σιν ποιῆσαι σὲ ἡστάμεθα καὶ διεκδικούμεν αὐτῷ πρὸς
σὲ· ἀπὸ παντὸς προσώπου ἡ δὲ οὐκ οἰστάμεθα ἀλλὰ
μαλλον εἰς διαστροφὴν ἐπανελθωμεν ὁμολογούμεν ζη-
μιούσθαι μὲν εἰς τὸ ριγικὸν φήσκον αὐγουστάλια.
ἡκάσι· καὶ πρὸς σὲ τῷ τίμῳ ἐποι τοῦ διπλου ἡ
δὲ παρούσα διαπρασις διαμένει στέρη καὶ ἀπαρασα-
λευτος αἰς αἰ· ἐγράφη χειρὶ ἰωαννου χελιδωνησου
πουυλικου νοταρίου χώρας ευρηάτικου μηνὶ δεκεμβριῳ
ινδιχτιωνι ιβ' ἐν εἰσι 55 εὐδομικόντα ἑπτὰ κυριεύων-
τος τοῦ κυρου ἡμον ριγὸς καρολλου θεου χαριτος
σικαίλης ριγὸς τοῦ ριγάτου αὐτοῦ ἐτὸς τέταρτον
ευτυχως ἀμὴν παρούσα μαρτυρων.

† κωνσταντίνος τοῦ πουγγου καὶ κριτῆς χώρας
ευριατικου μαρτυρ. † ἐγὼ ἰωαννης ληκοίφερης κριτῆς
χώρας ευρηάτικου μαρτυρ υπεγραψα. † ἐγὼ πρεσβυ-
τερος γρηγοριος τοῦ πουγγου μάρτυρ υπεγραψα. † Ego
michael pungi testor. † Ego andreas de charro testor.
† Ego iacobus de arcumanno testor. † Ego nicolaus
de cessaneto rogatus me subscripsi.

† ἰωαννης χελιδονισις πουυλικος νοταριος χώρας
ευριατικου εἰς χεῖρι υπεγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 157.)

praedium Basilii Carri; a septentrione praedium fi-
liorum domini Amphusi; a meridie via; et clauditur
quantum et quale est. Haec vendidimus tibi suprascri-
pto notario Phylliano sub pacifico regno nostri domini
regis Caroli pretio inter nos convento aureorum ta-
renorum quinque et septuaginta; quibus acceptis a
tuis in nostras manus, aureis, non imminutis, et
generale pondus habentibus, coram memoratis iu-
dicibus, notario, et aliis probis hominibus, nos pure
et manifeste tradidimus tibi suprascripta praedia,
vineam et hortum cum arboribus fructiferis inibi
extantibus, cum facultate faciendi de iis quidquid
volueris, vendendi, donandi, permutandi, in dotem
filiarum inscribendi, et omnia peragendi quae divi-
nae leges propriis dominis permittunt, utpote qui
dominium et potestatem a nobis accepisti, neque
nobis neque cuiquam ex nostris heredibus liceat tibi
de iis adversari; sed si quis quaestionem vel mole-
stiam tibi intulerit, nos obstabimus, ipsaque tibi vin-
dicabimus a quacumque persona. Quod si id minus
praestiterimus, sed potius (hanc venditionem) sub-
vertere voluerimus, assentimur mulctari regio Fisco
augustalibus viginti tibi que duplo pretio. Praesens
autem venditio firma et immutabis semper per-
maneant. Scripta est manu Ioannis Chelidonisis pu-
blici notarii civitatis Briatici, mense decembri, in-
dictione XII, anno 6777, regnante domino nostro
rege Carolo, Dei gratia Siciliae rege, regni eius
anno quarto, feliciter amen. Coram testibus.

† Constantinus de Pungo iudex civitatis Briatici
testis. † Ego Ioannes Licipherus iudex civitatis Bri-
atici testis subscripsi. † Ego Presbyter Gregorius de
Pungo testis subscripsi.

† Ioannes Chelidonisis publicus notarius civitatis
Briatici propria manu subscripsi.

1269 — Mense Februario — Indict. XII — Briatici.

Sica filia defuncti Ioannis Suncae vendit notario Phylliano Tuscano praedium in agro Briatici tarenis aureis triginta.

† σίγνον χειρὸς σικας θηγατρὸς του ποτε ιωαννου σούγκα. εγωγὲ ἡ προγραφίσα σίκα ἡ τῶ σιγνον του τιμιου και ζωοποιου σταυρου ηγια μου χειρὶ ποιήσας εν τῷδε τῷ ηφοι γράφας αναλαμβαννομενη ἀδελφούς ἡδious τέκνα και κληρονόμους και πασαν ὀχλησιν ηδίων τε και ξένον τὴν παρούσαν έγγραφον ἀπλὴν ἀποχὴν ἀμετατρέπτου καθαρὰν τελείαν και πληρεστάτην διάπρασιν τοιθέμεθα καὶ ποιουμεν προς σε νοτάριον Φιληάνον τουσκανον καὶ εἰς τοὺς σούς κληρονόμους σὺν ἰδία μου τῇ βουλῇ καὶ σύνεσι λεοντος του βασιλοτάτου ὄντινα κατὰστησα ἐκ μερούς μου προκουράτορα και μουνοδουάλδον. ἐγὼ προγραφεῖσα σικα εχὴν ηρετήσάμην και ουκ αἰκτινος τῷ παραπαν ἀνάγκης ἢ βίας ἢ χλεύης ἢ ραδιουργίας ἢ οσα τοις θῆης νομοις ἦσυν ἀποιγωρευμενα ἄλλα μᾶλλον μὲν οὖν συν πασῇ προθεμια και ὀλωφυχω προθεσει διης θαι εν ἀλιθειας ομωλῳγω δια του παρόντος ἐγγραφου ὅτι ἐνόποιον κωνσταντινου του πουγγου κριτοῦ χωρας ευρηατηκου ιωάννου χελιδονησου πουυλικου νοταριου τῆς αὐτῆς χώρας και ἐτέρων χρυσίμων ἀνδρων τῶν κατωτέρω ονομασθέντων και πρόσκληθέντων εἰς υαιβεοσιν μαρτυρων ἐπράσαν προς σε τὸν προγραφεντα νοταριον Φιλλιανον τῷ ημετερον χωραφιον τῷ ἅπερ εχω ἀλλαγῇ εκ του ημετερον συγγενη λεοντα μινδανον καθα το ημετερον χαρτιον διλῇ εἰς κράτησιν ευρηατικου εἰς χωρίον μινδανου περιόριζεται αὐτος ἀνατολῆς η οδὸς διςέως τῷ χωραφιον σου τοῦ αὐτοῦ αγοραστοῦ ἀρκτρου ομῖος τῷ χωραφιον σου τοῦ αὐτοῦ αγοραστοῦ. τῷ ἅπερ εχοι ο ριθεῖς αγοραστης εκ τοῦς παιδας μινδανου. ιωαννην και γριγώριον. μεσιμβρίας τῷ χωραφιον παιδων του ποτε δωμῖνικου κολοπράριου, και συνκλη ὅσον και οἶδν εστῇν τουτο πέπρακα προς σε τὸν προγραφεντα νοτάριον Φιλλιανον εν τη ηρινικη κατὰστασει του κυροῦ ημον ριγος καρόλλου εἰς τὴν ἀρεσθύσαν, ημον, τμητῇ αὐτοῦ ληφθῆναι χρύσου τρια τριάκοντα ἀτνα ἀναλαβων ἀπὸ χείρον σου εἰς τας ημιστερς χειρας χρυσᾶ και ἡκανα ἀπόφλημενα εἰς τον γενικον ζυγον κατενόποιον του ηριμενου κριτου νοτα-

† Signum manus Sicae filiae defuncti Ioannis Suncae. Ego suprascripta Sica, quae signum honorabilis et vivificae crucis propria mea manu hoc instrumento exaravi, nomine fratrum meorum, filiorum et heredum in me suscipiens quamcumque molestiam propinquorum et extraneorum, praesentem chartulam simplicis acceptilationis, inconcussae, purae, perfectae et plenissimae venditionis facio et condo tibi notario Phylliano Tuscano et tuis heredibus mea voluntate, et consensu Leonis Basilotati mei procuratoris et munduāldi. Ego suprascripta Sica electione mea et nulla prorsus necessitate, vel vi, vel fraude, vel malitia, vel quavis ratione a divinis legibus vetita, sed potius cum omni alacritate et totius animi proposito vere declaro praesenti chartula me coram Constantino de Pungo iudice civitatis Briatici, Ioanne Chelidonisi, publico notario eiusdem civitatis et aliis probis hominibus infra vocatis et rogatis testibus ad rem confirmandam, vendidisse tibi suprascripto notario Phylliano praedium meum, quod in permutationem accepi ex propinquo meo Leone Mandano, prout patet ex mea chartula, quodque positum in agro Briatici, in loco Mandani, hos habet fines: ab oriente extat via; ab occidente praedium tui ipsius emptoris; a septentrione item praedium tui ipsius emptoris, quod tu dictus emptor habuisti ex Mandani filiis Ioanne et Gregorio; a meridie extat praedium filiorum demortui Dominici Coloprarii; et clauditur. Hoc praedium, quantum et quale est, vendidi tibi suprascripto notario Phylliano sub pacifico regno domini nostri regis Caroli pretio inter nos convento tarenorum aureorum triginta, quos cum acceperim a tuis in manus meas aureos, perfectos et ponderis

ριου καὶ ἑτέρων χρυσιμῶν ἀνδρῶν καὶ ἐγὼ σὶ ἐπαρέ-
δωκα τὼ προριθὲν χωραφίον καθαρὸς καὶ ἐνφανὲς
ποιήν ἀπ' αὐτοῦ εἴτινα καὶ βουλιθῆς. πούλῃν χριζὴν
ἀνταλλαττεῖν εἰς πρίκα τέκνον σου κατάγράφην καὶ
πάντα ποιήν ὅσα εἰ δεῖν νομῇ τοῖς ἡδῆς δημοταῖς
διακελεύουσι ὡς το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμῶν
εἰληφῶς μίτε ἐγὼ μίτε τίνα ἀπο τῶν ἡμετέρων κλη-
ρονομῶν σχεῖ. ἀδιαν ἐνάντιόν σε ἡς αὐτῷ ἀλλ' ὅστις
Φωραδὴ ζητήσιν ἡ ὠχλῆσιν ποιήσε σε ἥσταμε καὶ
διεκδικᾶν αὐτῷ πρὸς σὲ ἀπὸ παντός προσώπου. ἡ δὲ
οὐκ οἴσταμε ἀλλ' ἡς διάστροφῇ ἐπανελθῶ ἔμωλογο
ζημιούσθαι με εἰς τὸ ρίγιον φήσκον ἀγούσταλια
δέκα καὶ πρὸς σὲ τὼ τίμημα ἐποι τοῦ διπλοῦ ἡ δὲ
παρούσα διάπρασις διαμενεῖ στρεῖα καὶ ἀπαρσάλευ-
τος αἰς αἰῶ. ἐγράφη χειρὶ ἰωάννου χελιδωνήσου που-
υλίκου νοταρίου χώρας ευρηατικῆς μηνὶ Φεβρουαρίου
ἡδῆς τῶν β' ἐν εἰς ψ' εὐδομῶντα ἐπτά κηρύσσωντος
τοῦ κυροῦ ἡμῶν ρίγος καρολλου θεοῦ χαρίτι σικλί-
της ρίγος τοῦ ριγῆτος αὐτοῦ ἐτὸ τέταρτον ἐυτύχου
ἀμῆν παρούσα μαρτυρῶν.

† κώσταντίνος τοῦ πουγγου καὶ κριτῆς χώρας
ευρηατικῆς μαρτυρ. † Ego Iacobus de arcumanno
testor. † Ego michael pungi testor. † Ego Rogerius
pannachus rogatus testor. † Ego andreas de Charro
testor. † ἐγὼ πρεσβύτερος γρηγόριος τοῦ πουγγου
μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † ἐγὼ λεων βασιλότατος ἐποι τὴ
παρακλητὴν προκουρατωρ καὶ μουνδουαλδος μαρτυρῶ
διὰ τοῦ σταυροῦ.

† ἰωάννης χελιδονίσις πουβλικὸς νοταριὸς χώρας
ευρηατικῆς ἐκ χειρὶ ὑπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 158.)

generalis, coram antedicto iudice, notario et aliis
probis hominibus, tibi tradidi supradictum praedium
pure et manifeste, ut facias de ipso quidquid
volueris, vendas, dones, permutes, in dotem
filiarum tuarum scribas, et facias omnia quae
divinae leges propriis dominis concedunt, utpote
qui dominium et potestatem a me accepisti. Neque
mihi, neque cuiquam e meis heredibus liceat
tibi de ipso adversari, sed quicumque molestiam
vel actionem tibi inferat, obstabo, tibi que ipsum
vindicare a quacumque persona. Nisi vero obstitero,
sed (venditionem hanc) subvertere voluero, multa-
bor regio Fisco augustalibus decem, et tibi duplo
pretio. Praesens autem venditio maneat firma et
inconcussa in omne aevum. Scripta est manu Ioannis
Chelidonis publici notarii civitatis Briatici, mense
februario, indictione XII, anno 6777, regnante
domino nostro rege Carolo, Dei gratia Siciliae
rege, regni ipsius anno IV, feliciter, amen. Coram
testibus.

† Costantinus de Pungo iudex civitatis Briatici
testis.

† Ego presbyter Gregorius de Pungo testis
subscripsi. † Ego Leo Basilotatus ex rogatu pro-
curator et mundualdus testor per crucem.

† Ioannes Chelidonis publicus notarius civitatis
Briatici propria manu subscripsi.

CCCCXII.

1269—Mense Martio—Indict. XII—Aëtae.

*Robertus Sumerus cum filiis aliisque vendit Paulo Fitzurro quaedam praedia sita in agro civitatis Aëtae
tarenis aureis sex et triginta.*

† σῖγγον ἰδιωχειρῶς. ρουμβέρτου σουμέρου. † σῖ-
γγον ἰδιωχειρῶς νικολάου υἱοῦ αὐτοῦ. † σῖγγον ἰδιω-
χειρῶς ρηγκάρδου ἑτέρου υἱοῦ αὐτοῦ. † σῖγγον ἰδιω-
χειρῶς φλόριας θυγατρὸς ματθαίου ἀποτυχόντος
σουμέρου. † σῖγγον ἰδιωχειρῶς κωνσταντίνου ἀδελφῆς
ρηθῆσης φλόριας. † σῖγγον ἰδιωχειρῶς ἰωάννου υἱοῦ

† Signum propriae manus Roberti Sumeri. †
Signum propriae manus Nicolai filii eius. † Signum
propriae manus Riccardi alterius filii eius. † Signum
propriae manus Floriae filiae demortui Matthaei Su-
meri. † Signum propriae manus Constantiae sororis
memoratae Floriae. † Signum propriae manus Ioan-

αὐτῆς. † σιγνον ιδιωχειρως μκτθαιου ετερου υιου
αυτης. † σιγνον ιδιωχειρως ιακαβου αδελφου αυ-
του.

Ἐν ὀνοματι τοῦ αἰῶνου ἡμῶν θεοῦ αμήν. ἐν τῷ
ἐξάκισχιλιωστῷ. εὔπτακωσιωστῷ. εὐδομηκωσιωστῷ.
καὶ εὐδόμῳ ἔτει κυριεύοντος τοῦ ὑπερλάμπρου κυροῦ
ἡμῶν χάρουλλου. ρηγὸς συκελίας δουκάτου ἀπούλιας.
πρινκηπάτου κάπουας. ἀνδεγαβῆτας διάκρατῆσαιος.
καὶ φουλκαρίας κώμιτος. ἔτει τῆς αὐτοῦ κυριωτιτος·
τετάρτῳ. μηνὴ μαρτίῳ τῇ δωδεκάτῃς ἰνδικτιωνος
παρουσία νοταριου ἰωαννου τῆς κύρας γρούσας. καὶ
νοταριου δαυιδ· δικαστῶν χώρας αἰτοῦ. καὶ νικολάου
νοταριου ποβλίχου ἐαυτῆς χώρας, καὶ ἐτέρων καλῶν
ἀνδρωπων παρακληθεντων κεκληθεντων κατωτερῶ
εἰς μαρτυρας· εὐτύχους ἀμήν. ἀναλαμβάνωνμεν τοῖς
ιδίους ἡμῶν καὶ ξένους. καὶ πάσαν πρόφασιν ἡμεῖς
οἱ ἀνωτέρω γεγραμμένοι. οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου
σταυροῦ. ἰδιοχειρως ποιήσαντες. ἐκουσία ἡμῶν τῇ
ουλή καὶ ἀρεσκείᾳ. καὶ οὐκ ἔκ τινος. τῷ παράπαν
ἀνάγκης. ἢ βῆτας, ἢ τίασούν περιστάσεως. ἀλλὰ
ὀλοφύχῳ καρδίᾳ. καὶ ἀληθινῇ γνώσει. ἐκτός πάσης,
ἀπυγερύμένης ἐτείας καὶ παραγραφῆς, ἐμολογοῦμεν
σωματικῶς, ὅτι ἐπράσαμεν πρὸς σὲ τὸν κυρον παύλον
φίτζουρρον. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους. τὰ ἡμέ-
τερα χωράφια. ἀ πτώμεθα. ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κλη-
ρονομίας. τὰ ὄντα καὶ διάκείμενα. εἰς τὸ κράτος χώ-
ρας αἰτοῦ. περιχωρίου βρατζαρίων. εἰς τόπον λέγώ-
μενον γρούττας, περιόριζώμενον δὲ αὐτῷ οὗτος, κατα-
μεν ἀνατολῆς τῷ χωράφιον κυρου ρογερίου βαληλογ-
γῆς. δυσμᾶς, ὃ μάβρος ποταμὸς. βοριου χωράφιον
κόρτης αἰτοῦ. ἐκ δὲ τοῦ νοτίου μέρους. τῷ χωράφιον
ρηθῆνης κόρτης αἰτοῦ. ἕτερον πετζήν χωράφιον. εἰς
τὸ κράτος χωρίου κρεβαττάδων περιχωρίου αἰτοῦ·
τὸ λέγώμενον τόπον λυμβήν. περιόριζώμενον δὲ αὐτῷ
οὕτως, κατα μεν ἀνατολῆς. χωράφιον. παιδων τυ-
γάτη. δυσμᾶς τῷ χωράφιον κυρου ρογερίου βαληλογ-
γῆς. βοριου χωράφιον βασιλείου γέμελλου. καὶ τῷ
χωράφιον ἀναστασιου μακέδου. ἐκ δὲ τοῦ νοτίου μέ-
ρους. ἡ διμωσία οὐδὸς, ἢ ἐλθούσα· καὶ ἐξέλθουσα·
εἰς τὸ ρηθὲν χωρίον κρεβαττάδων. καὶ συγχλῆει.
τοῦτο τύνυν τα ρηθέντα χωράφια. ὥς ἀνωτέρω οἴ-
ρηται. ὥσα καὶ οἱ ὕσιν, ἐσω τοῦ ρηθέντος περιόρισμου.
ἐπράσαμεν σοι αὐτὰ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις. διὰ
χρυσούν ταρι τριάκοντα ἐξαι. καὶ ταῦτα τὰ οἰρι-
μῖνα ταρία ἐξαι καὶ τριάκοντα. λαβῶντες αὐτὰ ἀπὸ

nis eius filii. † Signum propriae manus Matthaei
alterius filii eius. † Signum propriae manus Iacobi
fratris eius.

In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno sex-
millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, re-
gnante illustrissimo domino nostro Carolo, rege Si-
ciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae, An-
degaviae ditionis, et Forcalquerii comite, anno eius
regni quarto, mense martio, duodecima indictione,
coram notario Ioanne de domina Grusa, et notario
Davide, iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico
notario eiusdem civitatis, et aliis honestis homini-
bus infra vocatis et rogatis testibus, feliciter, amen.
Nos suprascripti, qui signa honorabilis crucis propria
manu exaravimus, nomine propinquorum nostrorum
et extraneorum, in nos suscipientes omnem prae-
textum, voluntario nostro consilio et beneplacito,
et nulla prorsus necessitate, vel vi, vel quacumque
circumventionem, sed sincero corde et certa scientia,
quavis remota prohibita causa et exceptione, perso-
naliter declaramus vendidisse tibi domino Paulo Fit-
zurro et tuis heredibus praedia nostra, quae habe-
mus e paterna nostra hereditate, sita et posita in
ditione civitatis Aëtae, in tenimento Bratzariorum,
loco dicto Grutta, quorum unum ita circumscribi-
tur: ab oriente est praedium domini Rogerii de Val-
lelonga; ab occidente Flumen Nigrum; a septen-
trione praedium curiae Aëtae; et a meridie prae-
dium memoratae curiae Aëtae. Altera vero portio
praedii extat in agro Crebattadorum, in teni-
mento Aëtae, loco dicto Limba, et hos habet fi-
nes: ab oriente est praedium filiorum Tigani; ab
occidente praedium domini Rogerii de Vallelonga;
a septentrione praedium Basilii Gemelli, et prae-
dium Anastasii Macedi; a meridie est via publica,
quae intrat et exit a dicto agro Crebattadorum;
et clauditur. Haec igitur memorata praedia, uti
supra descripta, qualia et quanta sunt, et intra su-
pradictos fines vendidimus tibi tuisque heredibus au-
reis tarenis sex et triginta; quibus acceptis a tuis

σοῦ εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας, σὺν δίκαια καὶ ἀνέλλι-
πη, ἐν δίκαιῳ σταθμῷ, καὶ ἐδωσμένῃ σὺν εἰς τὰ ρη-
θέντα χωράφια, σωματικὴν Φώρεσιν, καὶ πεποιτῆ-
καί, σωματικὸν ὄρκον, εἰς ταύτην τὴν τελείαν,
καὶ πληρεστάτην διάπρασιν τοῦ ἔχειν σὺν τὰ ρη-
θέντα χωράφια μετὰ τῶν σὺν κληρονόμων αἰς αἰ-
εὶ ἐξ ἡμῶν, πούλει χαρίζην, ἀνταλλάττην καὶ εἰς
προίκα τέκνων σου γράφην, καὶ ποιῆν ἐξ αὐτῶν καὶ
ἐν αὐτὰ ὅσον βουλή, ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν
παρ ἡμῶν λαβῶν, μὴ κοληόμενος παρα τινός, ἀπο-
τάσσόμενοι δὲ ἡμεῖς αἱ ρηθέντες ἀπο τῶν ρηθέντων
χωράφιων, πάσει παραγραφῇ, καὶ ἀρωγῇ, συνηθῶν
τε καὶ νόμου παντός κανονικοῦ καὶ πολιτικοῦ δι-
καίου, τοῦ δυναμένου ἡμᾶς βωτῆσαι, εἰς ἀκύρωσιν
ἀποκατάστασιν, ἢ μετὰ τράπιν τῆς παρουσίας πρᾶ-
σιος, ἐγγυούμε, δὲ καὶ τὴν νομικὴν δεφενσοίωνα, καὶ
ἢ μὲν φοραθεῖ ποτε κερῶ ἐξ ἡμῶν τις, οἱ ἀπὸ ἀλ-
λωτριου τινός, εἰς αὐτὰ σέ, ἢ τοῦς σῶς κληρονόμους,
ἐνοχλῆσαι νουληθεῖ, μὴ ἡσυχουσιτω, ἀλλ τμείς,
καὶ ἡμετεροὶ κληρονόμοι, στάμεθα καὶ διέκδικαν ὑμᾶς
αὐτὰ, ἐκ παντός προσώπου, ξένων τε καὶ ἰδίων, ἢ
δὲ καὶ εἰς ἀποτροπὴν ἐπανέλθομεν, ἵνε ἡμᾶς εἰς τὴν
τῆς ἐπιτορίας ποιήν, καὶ ὁμολογοῦμεν ζημιούσθω
ἡμᾶς εἰς τὴν ἡμετέραν κέρτην αἰτοῦ αὐγουστάλια
ἐξαι καὶ τριάκοντα, καὶ πρὸς σέ τὸν ρηθέντα ἀγω-
ραστήν, καὶ σὺν κληρονόμους τετραπλοῦν τὴν ρηθῆ-
σαν πωσώτητα τοῦ τιμήματος, καὶ πάσας τὰς δι-
καίας ἐξώδους, οὐχ ἐλαττον εἶναι σὺν καὶ τὰ ρηθέντα
χωράφια μετὰ τῶν σὺν κληρονόμων, καθάτι αὐτὰ
παρ ἡμῶν ὄντας, ἰδ οὕτω στέργει καὶ ἐμμενεῖ βεβεα,
ἢ τιχὺν δικαία πρᾶσις ὀχυρά καὶ ἀπαρασάλευτος,
ἄχρι στάσεως κόσμου, πρὸς σέ τὸν ἡρημένον νοταριον
παύλον καὶ εἰς τοὺς σῶς κληρονόμους καὶ διάδω-
χους, διὼ καὶ ἐπιγραφὴν τῇ ἡμῶν παρακλήσει, χειρὶ
νικολάου νοταρίου ποβλικου ἀνωτέρω παρα τῶν πρό-
λεχθέντων κριτῶν, καὶ ἑτερων καλῶν ἀνδρῶν
μαρτυρωθέν, ἐν ἐτεῖ μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνί τῶν ἀνοτέρω.

† ἐγὼ νοταριος ἰωαννης τῆς κυρας γρουσας κριτῆς
χωρας αἰτου τα ἀνοτερα μαρτυρω.

† ἐγὼ νοταριος δαυιδ κριτῆς χωρας αἰτου τα ἀνο-
τερα μαρτυρω.

† Ego Bartholomeus filius notarii Ioannis de
domina Grusa testor.

† Ego Bartolomeus de fogia testor.

† ἐγὼ βεντουρας τῆς μαγιδας καὶ μαϊάτωρ ὁμῶς

in nostras manus integris, perfectis, non imminu-
tis et iusto pondere, tibi dedimus antedictorum
praediorum corporalem possessionem, et corporale
iusiurandum tibi fecimus de hac perfecta et plenis-
sima venditione, ut habeas antedicta praedia a no-
bis in omne aevum cum tuis heredibus, ven-
das, dones, permutes et pro dote filiarum tuarum
inscribas, et facias ex iis et in iis quidquid volue-
ris, utpote qui dominium et potestatem a nobis ac-
cepisti, nemine tibi molestiam inferente. Nos vero
supradicti renunciamus omni exceptioni et actioni
de ipsis praediis, consuetudinibus ac legibus, et cui-
vis canonico ac civili iuri, quod nobis subsidio esse
possit ad infirmendam, subvertendam, vel labefa-
ctandam praesentem venditionem, et legitimam de-
fensionem promittimus; nam si quis quocumque
tempore vel propinquus noster, vel extraneus de-
prehendatur, qui tibi vel tuis heredibus molestiam
de ipsis praediis inferre voluerit, ne exaudiat;
sed nos nostrique heredes obstabimus et eadem vo-
bis defendemus a quacumque persona, sive extra-
nea, sive propinqua. Sin autem (hanc venditio-
nem) nos subvertere voluerimus, poenam periurii
nanciscamur, et assentimur mulctari nostrae curiae
Aëtae augustalibus sex et triginta, et tibi praedicto
emptori ac tuis heredibus quadrupla quantitate di-
cti pretii, nec non omnibus iustis expensis; et ni-
hilominus habeas cum tuis heredibus antedicta
praedia uti a nobis emeris. Atque ita deinceps huius-
modi iusta venditio firma, certa, stabilis et incon-
cussa maneat usque ad finem mundi tibi memorato
notario Paulo et tuis heredibus ac successoribus.
Quare scripta est (haec chartula) rogatu nostro
manu supradicti Nicolai publici notarii coram ante-
dictis iudicibus, aliorum proborum hominum testi-
monio roborata, anno, mense, et indictione supra-
dictis.

† Ego notarius Ioannes de domina Grusa iudex
civitatis Aëtae quae supra testor.

† Ego notarius David iudex civitatis Aëtae quae
supra testor.

† Ego Ventura de Maida magister iuratus ci-

χωρας αἰτου. τὰ ἀνωτερα μαρτυρω.

† Ego malgerius filius notarii Iacobi de Arena testor.

† νικολαὸς νοτάριος ταβουλαριος ποβλικος χωρας αἰτου πρὸς πιστωσιν ιδιωχίρως ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 159.)

vitatis Aëtae quae supra testor.

† Nicolaus notarius tabularius publicus civitatis Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

CCCXIII.

1269 — Mense Martio — Indict. XII — Aëtae.

Anna Sclapena, Perrunus Iulianus eius procurator aliique vendunt notario Paulo Fitzurro duo praedia sita in agro Aëtae tarenis aureis quinque et viginti.

† σίγνον ἰδιωχίρως ἀνας σκλαπένας. † σίγνον ἰδιωχίρως μαῖστορος περρουνου γιουλιανου. προκουρατορος αὐτῆς καὶ μουνδουαλδος. † σίγνον χεῖρὸς περρουνου αἰου αὐτῆς. † σίγνον χεῖρὸς νικολάου ἑτερου υἱου αὐτῆς. † σίγνον χεῖρὸς λεοντος ἀδελφου αὐτῶν. † σίγνον χεῖρὸς βασιλείου ἀδελφου αὐτῶν. † σίγνον χεῖρὸς ἰωαννου ἑτερου ἀδελφου αὐτῶν.

Ἐν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου ἡμῶν Θεοῦ ἀμήν. ἐν τῷ ἑξακισχιλιωστῷ. ἐν πτακοσιιστῷ. ἐν δομικονστῷ καὶ ἐν δέκῳ ἔτει. κυριεύοντος τοῦ ὑπερλάμπρου κυροῦ ἡμῶν ακροῦλλου. ρηγὸς σκελίας. δουκατου ἀπουλίας. πριγκιπάτου κάπουας. ἀνδειαβήας διάκρατῆσις. καὶ Φουλκάριας κόμιτος. ἔτει τῆς αὐτοῦ κυριώπιτος τεφάρτω. μηνὴ μαρτίῳ τῆς δωδεκάτης ἰνδικτιωνος. παρουσία νοταριου ἰωαννου τῆς κυρας γρούσας. καὶ νοταριου δαυίδ. κριτῶν χώρας αἰτου. καὶ νικολάου νοταριου ποβλύκου ἰαυτῆς χώρας. καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνδρῶπων παρακληθέντων κεκληθέντων κατοτερω εἰς μαρτυρας ἐντύχους ἀμήν, ἀνάλαμβάνων τοὺς ἰδίους ἐμοῦ καὶ ξένους καὶ πάσαν πρόφασιν. ἐγὼ ἡ προγραφήσα ἀνα σκλαπένα. μετὰ βουλῆς. ἀδίας στέρξεος καὶ θελήματος. μαῖστορος περρουνου γιουλιανου. ἡμετέρου προκουρατόρος καὶ μουνδουαλδου. οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ. ἰδιωχίρως ποιήσαντες. ἐκουσία ἡμῇ τῇ νουλῇ ἀμα καὶ τοῦ ρηθέντος ἡμετέρου προκουρατόρος καὶ μουνδουαλδου. καὶ οὐκ ἐκ τινος. τῷ παράπαν ἀνάγκης. ἢ βῆας. ἢ τίας οὐκ περιστασιως. ἀλλὰ ὀλοφύχω καρδιά. καὶ αληθινῇ γνώσει. ἐκτός πάσις ἀπυγωνιμένης ετείας καὶ παράγραφῆς. ὁμολογῶ σωματικῶς. ὅτι ἐπράσα πρὸς σὲ τον νοτάριον παδλὸν φητζουρρίν. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους.

† Signum propriae manus Annae Sclapenae. † Signum propriae manus magistri Perruni Iuliani, procuratoris et mundualdi eius. † Signum manus Perruni filii eius. † Signum manus Nicolai alterius filii eius. † Signum manus Leonis fratris eorum. † Signum manus Basilii fratris eorum. † Signum manus Ioannis alterius fratris eorum.

† In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno sexmillesimo septingentesimo septuagesimo septimo; regnante illustrissimo domino nostro Carolo rege Siciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalquerii comite, anno ipsius regni quarto, mense martio, XII indictione, coram notario Ioanne de domina Grusa, et notario Davide, iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico notario eiusdem civitatis, et aliis probis hominibus infra vocatis et rogatis testibus, feliciter, amec. Ego suprascripta Anna Sclapena, nomine propinquorum meorum et extraneorum suscipiens in me quemcumque praetextum, consensu, auctoritate et voluntate magistri Perruni Iuliani mei procuratoris et mundualdi, quae signa honorabilis crucis propria manu exaravi, propria mea voluntate et dicti mei procuratoris ac mundualdi, nullaque prorsus necessitate, vel vi, vel quacumque demum circumventionem, sed sincero corde et certa scientia, remota quavis prohibita causa et exceptione, personaliter declaro vendidisse tibi notario Paulo Fitzurro et tuis heredibus praedium meum, quod habeo ex iusta patris mei emptione, situm et positum in termino civitatis Aëtae, loco dicto Garino, his fin-

τω ἡμέτερον χωράφιον. ὃν κτωμε ἐκ πατρικοῦ δικαίου αγωρασίας. τὸ ὄντι καὶ διὰκείμενον εἰς το κράτος χώρας αἰτοῦ. εἰς τοπον λεγόμενον γαρήνον. περιόριζόμενον δὲ αὐτῷ οὕτως. κατὰ μὲν ἀνατολῆς. τῷ χωράφιον παίδων κυρου ὅτου ἀγκουρου. δύσμῃς τῷ χωράφιον γουλιελλμου κυρου λέτου. καὶ χωράφιον Φίου ταφούρη. ἀκτρου. χωράφιον ρηθῆσης πράτης. ἐκ δὲ τοῦ νοτίου μέρους ὁ ποταμὸς ὁ κατερχόμενος, ἐκ τὸν ἅγιον πέτρον. ἑτέρον χωράφιον, σὺν τῶν ἐκῦσαι αἰλέων καὶ ἑτέρων ἡμεροδενδρων. εἰς την πρεονίαν. ρηθῆσης περιοχῆς αἰτοῦ. περιοριζόμενον δὲ αὐτῷ οὕτως, ἀνατολῆς. τῷ χωράφιον περρουνου νοταριου γαλάτου. δυσμῇς τῷ χωράφιον βασιλείου κάμπουλου ἄκτρου. τῷ ἀμπέλιον ἁγίου πέτρου σπανοπέτρου. νοτίου χωράφιον κωνσταντινου στράβομανδίου. καὶ συγχλῆρον. τοῦτο τὴν τὰ ρηθέντα χωράφια. σὺν τῶν ἐκῦσαι αἰλέων. καὶ ἑτέρων ἡμεροδενδρων. ὅσα καὶ οἷα ὑσεῖν. ἔσω τοῦ ρηθέντος περιόρισμου. ἐπρατὰ σει αὐτὰ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις. διὰ χρυσοῦν ταρία ἡκοσε πέντε. καὶ ταῦτα τὰ ἡρημένα ταρία ἡκοσε πέντε. λαβόντες αὐτὰ ἀπὸ σοῦ. εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας. σὺν δίκαια καὶ ἀιέλληπη. ἐν δίκαιω σταθμῷ. καὶ ἰδωσά σει εἰς τα ρηθέντα χωράφια καὶ ἡμεροδένδρια. σωματικὴν φώρεσιν. καὶ πεποιήκα σει σωματικὸν ὄρκον. εἰς ταῦτην τὴν τέλειαν καὶ πληρῆστάτην διάπρασιν. τοῦ εχειν σαι τὰ ρηθέντα χωράφια καὶ ἡμεροδένδρια. μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων αἰς αἰ ἐξ ἡμῶν. πουλην. χαρίζην. ἀνττάλλάττειν. καὶ εἰς προίκα τέκνων σου γράφην. καὶ ποιὴν ἐξ αὐτὰ καὶ ἐν αὐτὰ ὅσον βούλη ἀποτάσσωμένη δὲ ἐγὼ ἡ ρηθῆσα ἀννη. ἀπὸ τῶν ρηθέντων χωραφίων καὶ ἡμεροδενδρίων παση παραγραφῇ. καὶ ἀρωγῇ, συνηθείων τε καὶ νόμου. πάντος κἀνονήκου. καὶ πολιτικῷ δικαίῳ τοῦ δυνάμενου ἡμῖν βοήθησαι. εἰς ἀκύρωσιν ἀποκατάστασιν, ἢ μετὰ τραπεῖν τῆς παρούσης πράσαις. ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν λαβῶν. μὴ κολῶμενος παρα τινός. ἐγγιούμε δε. καὶ την νομικὴν δεφεισίωνα, καὶ ἡ μὲν φωραδεῖ ποτὲ κερῶ ἐξ ἡμῶν τίς. οἱ ἀπο αλλοτριου τινός. εἰς αὐτὰ σὲ οἱ τοῦς σοῦς κληρονόμους ἐνοχλῆσαι βουληθῇ. μὴ ὑσακουσθίτω. ἀλλ ἐγὼ καὶ ἡμέτεροι κληρονόμοι. στάμεθα καὶ διεκδικᾶν ὑμᾶς ἀπὸ παντός προσώπου ξένων τε καὶ ἰδίων. ἢ δὲ καὶ εἰς ἀποτροπὴν ἐπανέλθωμεν. ἵνε ἡμῶς εἰς τῷ τῆς ἐπιπορκίας ποιήν καὶ ὁμολογούμεν ζημιούσθω ἡμᾶς. εἰς την ἡμετέραν κέρτην αἰτοῦ. αὐγουστάλια τριάκοντα ἐξαι. καὶ προς

bus circumscriptum: ab oriente est praedium filiorum domini Odonis Ancuri; ab occidente praedium Gulielmi domini Leti filii, et praedium de feudo Tafuri; a septentrione praedium tui venditricis; a meridie flumen, quod defluit a Sancto Petro. Praeterea (*declaro me vendidisse tibi*) aliud praedium cum oleis inibi extantibus et aliis arboribus fructiferis ad Seram in agro memoratae regionis Aëtae, quod ita circumscribitur: ab oriente extat praedium Perroni filii notarii Galati; ab occidente praedium Basilii Campuli; a septentrione vinea Sancti Petri Spanopetri; a meridie praedium Constantini Strabomandili; et clauditur. Haec igitur memorata praedia cum oleis, et aliis frugiferis arboribus inibi extantibus, quanta et qualia sunt, intra dictos confines, vendidi tibi et tuis heredibus aureis tarenis quinque et viginti; quibus acceptis a tuis in meas manus, integris, perfectis, non imminutis et iusto pondere, dedi tibi corporalem possessionem dictorum praediorum et fructiferarum arborum, et corporale tibi feci iuramentum de hac perfecta et plenissima venditione, ut habeas in perpetuum a me memorata praedia et frugiferas arbores cum tuis heredibus, vendas, dones, permutes, in dotem filiarum tuarum inscribas, et facias de iis et in iis quidquid volueris, utpote qui dominium et potestatem a me accepisti, nemine molestiam afferente. Renuncio insuper ego memorata Anna, quoad dicta praedia et arbores fructiferas, omni exceptioni et subsidio consuetudinum, ac legum, et cuiusvis canonici ac civilis iuris, quod mihi opitulari possit ad infirmandam, dissolvendam vel subvertendam praesentem venditionem; et legitimam defensionem promitto; nam si quacumque occasione vel tempore aliquis nostrorum vel extraneus tibi vel tuis heredibus molestiam inferre voluerit, ne exaudiatur, sed ego et mei heredes obstabimus et defendemus te ab omni persona extranea vel propinqua. Si vero et subvertere (*hanc donationem*) voluero, periurii poenae subiiciar,

σε· τὸν ρηθέντα αγωραστὴν καὶ σὺ κληρονόμους· τετραπλοῦν τὴν ρηθήσαν ποσώτητα τοῦ τιμήματος· καὶ πάσας τὰς δικαίας ἐξόδους οὐχ ἑλάττον· ἔχειν σαι καὶ τὰ ρηθέντα χωράφια· αἰλέας καὶ ἡμεροδενδρία· μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων· καὶ δάτι αὐτὰ παρ' ἡμῶν ὄνηκας· Ἴδ ουτω στέργει καὶ ἐμμενεὶ βαμβέα· ἡ τιαύτη δικαία πράσεις ὀχυρὰ καὶ ἀπαράσάλευτος· ἄχρι στασεως κόσμου· πρὸς σὲ τὸν ἡρήμενον νοταριον παῦλον Φιτζουρρίν· καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους· καὶ διάδοχους διῶ καὶ ἐπιγραφὴν τῇ ἡμῶν παράκλησει χειρὶ νικολαου νοταριου πρόβλυκου ἀνωτερου· παρὰ τῶν προλῆχθέντων κριτῶν· καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνδρῶν μαρτυρωθέν· ἐν εἰς μηνὶ καὶ ἰδικοτιῶνι τῶν ἀνωτέρω·

† ἐγὼ νοτάριος ἰωαννης τῆς κυρας γρουσας κριτῆς χώρας αἰτου τὰ ἀνώτερα μαρτυρώ.

† ἐγὼ νοτάριος δαυὶδ κριτῆς χώρας αἰτου τὰ ἀνώτερα μαρτυρώ.

† Ego malgerius filius notarii Iacobi de arena testor.

† Ego Bartholomeus de fogia testor.

† ἐγὼ βεντουρα τῆς μαγιδας καὶ μιῆςτωρ ομωτης χώρας αἰτου τὰ ἀνωτερα μαρτυρω.

† Ego Bartholomeus filius notarii Ioannis de domina Grusa testor.

† νικολαος νοταριος παβουλαριος πρόβλικος χωρας αἰτου πρὸς πιστωσιν ἰδιοχειρῶς ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 160.)

et adsentior mulctari nostrae curiae Aëtae augustalibus sex et triginta, et tibi memorato emptori ac tuis heredibus quadrupla dicti pretii quantitate, nedum cunctis iustis expensis; et nihilominus habeas memorata praedia, oleas et arbores fructiferas una cum tuis heredibus prout a me emisti. Ac deinceps haec iusta venditio firma, stabilis, valida et inconcussa usque ad mundi finem permaneat tibi dicto notario Paulo Fitzurro tuisque heredibus et successoribus. Quapropter scripta est rogatu nostro manu Nicolai publici suprascripti notarii, antedictorum iudicum et aliorum proborum hominum testimonio roborata, anno, mense et indictione suprascriptis.

† Ego notarius Ioannes de domina Grusa iudex civitatis Aëtae quae supra testor.

† Ego notarius David iudex civitatis Aëtae quae supra testor.

† Ego Ventura de Maida magister iuratus civitatis Aëtae quae supra testor.

† Nicolaus notarius tabularius publicus civitatis Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

CCCXIV.

1269 — Mense Martio — Indict. XII — Aëtae.

Bartholomaeus Nicus cum eius matre, sorore et fratre vendit notario Paulo Fitzurro duo praedia posita in agro Aëtae tarenis aureis uno et triginta.

† σίγνον ἰδιωχείρως βαρδωλομαίου· υἱοῦ τοῦ ἀποτυχοντος ἰωάννου νήκου· † σίγνον ἰδιωχείρως ἀννης μητρος αὐτοῦ· † σίγνον ἰδιωχείρως νικολαου ἀδελφου αὐτοῦ· † σίγνον ἰδιωχείρως μαργαρίτης θυγατρὸς αὐτης·

Ἐν· ονόματι τοῦ αἰωνίου ἡμῶν Θεοῦ ἀμήν· ἐν τῷ ἐξάκισχιλιωστῷ· ἐπτακωσιμῶ· εὐδομικῶ· καὶ εὐδόμῳ· κυριεύοντος τοῦ ὑπὲρλαμπροῦ κυροῦ ἡμῶν κάρουλλου· ρηγὸς συκελίας· δουκάτου ἀπουλίας· πριγκηπάτου· κάπουας· ἀνδεγαβήας· διακρατήσεως· καὶ

† Signum propriae manus Bartholomaei filii defuncti Ioannis Nici. † Signum propriae manus Annae matris eius. † Signum propriae manus Nicolai fratris eius. † Signum propriae manus Margaritae filiae eius.

In nomine aeterni Dei nostri. Amen. Anno sexmillesimo septingentesimo septuagesimo septimo, regnante illustrissimo domino nostro Carolo Siciliae rege, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalquerii comite, anno eius regni

Φούλακαρίας κήμιτος. ἔτει τῆς αὐτοῦ κυριότητος τετάρτῳ. μηνὴ μαρτίῳ τῆς δωδεκάτης ἰνδικτιωνος. παρουσία νοταρίου ἰωάννου τῆς κυρας γρουσῆς. καὶ νοταρίου δαυιδ. κριτῶν χώρας αἰτοῦ. καὶ νικολαου νοταρίου ποβλυκου ἐκ τῆς χώρας. καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνθρωπῶν παρὰ κληθέντων κληθέντων κατωτέρω εἰς μαρτυρας εὐτόχους ἡμῶν, ἀνὰ λαμβάνωμεν τοὺς ἰδίους ἡμῶν καὶ ξένους καὶ πάσαν πρόφασιν. ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω γεγράμμενοι οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ ἰδιωχειῶς ποιήσαντες. ἔκουσία ἡμῶν τῇ βουλή καὶ ἀρεσσίᾳ. καὶ οὐκ ἐκ τινος τῷ παρὰ πᾶν ἀνάγκης. ἡ βῆας. ἡ τίς οὖν περιστάσεως ἀλλὰ ὁλοψύχῳ καρδίᾳ. καὶ ἀληθινῇ γνώσει. ἐκτὸς πάσης ἀπυγορεύμενης ετείας. καὶ παραγραφῆς. ὁμολογοῦμεν σωματικῶς. ὅτι ἐπράξαμεν πρὸς σὲ τον νοταριον παύλον Φιτζουρρίν. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους. τὰ ἡμέτερα χωράφια. ὃν κτώμεθα. ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κληρονομίας, ὄντα καὶ διακείμενα. εἰς το κράτος χώρας αἰτοῦ. περιοχὴ βρατζαρίων. περιόριζεται δὲ τῷ ἐν πεντζῆν χωράφιον οὕτως, ἀνατολῆς ὁ κύπος ἰωάννου τυγάνη. δύσμᾶς ὁ ριάξ. καὶ τῷ χωράφιον ρηθέντος ἀγοραστοῦ. βορινου τῷ χωράφιον παιδῶν νοταρίου περεγρινου. νοτίου χωράφιον κωιστου. μωνωντου. ἕτερον χωράφιον εἰς το ρηθὲν κράτος, ἀνατολῆς τῷ χωράφιον παιδῶν παπα πέτρου. δυσμᾶς χωράφιον κυρου ρογερίου βαλλόγγης. βορινου. χωράφιον ματθαιου κυρας κάλλης. ἐκ δὲ τοῦ νοτίου μέρους, τῷ χωράφιον μαῖστορος βεντουρας μάγιδας, καὶ συγκλῆει. τοῦτο τύνην, τὰ ρηθέντα χωράφια ὡς ἀνωτέρω ἤρηνται. ὧστα καὶ ὅσα ὕσιν. ἔσω τοῦ ρηθέντος περιόρισμοῦ. ἐπρασάμεν σοι αὐτὰ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις. διὰ χρυσοῦν ταρία ἐν καὶ τριάκοντα. καὶ ταῦτα τὰ ἡρημένα ταρία τριάκοντα τοῦ χρυσοῦ λαβώντες αὐτὰ ἀπο σοῦ εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας, σὺ δὲ δίκαια καὶ ἀνέλληπτη. ἐν δίκαιῳ σταθμῷ. καὶ ἔδωσάμεν σοι εἰς τὰ ρηθέντα χωράφια σωματικὴν φώρεσιν. καὶ πεποιήκαμεν σοι σωματικὸν ὄρκον. εἰς ταύτην τὴν τέλειαν καὶ πληρεστάτην διαπραξίαν, τοῦ ἔχειν σε τὰ ρηθέντα χωράφια. μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων αἰς αἰῶ. ἐξ ἡμῶν. πουλεῖν. χαρίζην. ἀντταλλαττήν. καὶ εἰς προίκα τέκνων σου γράφην. καὶ ποιῆν ἐξ αὐτὰ καὶ ἐν αὐτὰ. ὅσον βούλη. ὅς το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν λαβῶν. ἀποτάσσόμενοι δὲ ἡμεῖς ἐξ αὐτῶν τῶν ρηθέντων χωραφίων. πάσει παραγραφῇ. καὶ ἀρωγῇ. συνηθείων τε καὶ νό-

quarto, mense martio, XII indictione, coram notario Ioanne de domina Grusa, et notario Davide iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico notario eiusdem civitatis, atque aliis probis hominibus infra vocatis et rogatis testibus, feliciter, amen. Nos superscripti, qui signa honorabilis crucis propria manu exaravimus, nomine propinquorum nostrorum et extraneorum quemcumque in nos suscipientes praetextum, spontanea nostra voluntate et beneplacito, nullaque omnino necessitate, vel vi, vel quavis circumventionem, sed sincero corde et certa scientia, nulla prohibita causa vel exceptione, personaliter declaramus vendidisse tibi notario Paulo Fitzurro tuisque heredibus praedia nostra, quae habemus ex paterna nostra hereditate, sita et posita in agro civitatis Aëtae, in pertinentiis Bratzariorum, quorum unum his finibus comprehenditur: ab oriente extat viridiarium Ioannis Tigani; ab occidente rivus et praedium dicti emptoris; a septentrione praedium filiorum notarii Peregrini; a meridie praedium Constae Mononti. Alterum vero praedium in dicto agro (*hos habet finis*): ab oriente est praedium filiorum presbyteri Petri; ab occidente praedium domini Rogerii de Vallelonga; a septentrione praedium Matthaei de domina Calla; a meridie praedium magistri Venturae de Maida; et clauditur. Haec igitur memorata praedia, uti supra descripta sunt, quanta et qualia sunt, dictis finibus comprehensa, vendidimus tibi tuisque heredibus aureis tarenis uno et triginta, quibus acceptis a tuis in nostras manus, integris, perfectis, non imminutis et iusto pondere, dedimus tibi corporalem possessionem dictorum praediorum, et personale iuramentum tibi praestitimus de hac perfecta et plenissima venditione, ut habeas in perpetuum memorata praedia a nobis cum tuis heredibus, vendas, dones, permutes, in dotem filiarum tuarum scribas, et facias de iis et in iis quidquid volueris, utpote qui dominium et potestatem a nobis acceperis. Renun-

παντός κληρονομή. καὶ πολιτικοῦ δικαίου. τοῦ
δυναμένου ἡμᾶς βωθῆσαι. εἰς ἀκύρωσιν. ἀποκατά-
στασιν. ἢ μετὰ τραπεῖν τῆς παρούσης πράξεως· μη-
κολήμενος παρὰ τινος. ἐγγυούμεθα δε. καὶ τὴν νο-
μίμην δεφεισόμεθα. καὶ ἡ μὲν Φωραθὴ ποτὲ κερῶ ἐξ
ἡμῶν κέρει· οἱ ἀπὸ ἀλλωτρίου τινός. εἰς αὐτὰ σέ. ἡ
τοῦς σοῦς κληρονόμοις. ἐνοχλήσει βουληθῇ. μὴ ὑπα-
κουσάτω. ἀλλ ἡμεῖς καὶ ἡμετέροι κληρονόμοι. στά-
μεθα καὶ διέδικαν ὑμᾶς αὐτά. ἐκ παντός προσώπου.
Ξένων τε καὶ ἰδίων. ἢ δὲ καὶ εἰς ἀποτροπὴν ἐπανελ-
θωμεν ἵνε ἡμᾶς εἰς τὴν τῆς ἐπιτοχίας ποιήν. καὶ
ἀποδοχόμεν ζῆμιούσθω ἡμᾶς. εἰς τὴν ἡμετέραν κόρτην
ἀετοῦ ἀγροῦσταλῖα ἡκωσι πέντε. καὶ πρὸς σέ τὸν
ρηθέντα ἀγοραστήν. καὶ σὲ κληρονόμους τετράπλουν
τῆν ρηθένσαν ποσώτητα τοῦ τιμήματος. καὶ πάσας
τὰς δικαίας ἐξόδους οὐχ ἔλαττον, ἔχειν σέ καὶ τὰ
ρηθέντα χωράφια. μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων. καθα-
τὶ αὐτὰ παρ ἡμῶν. ὄνηκας. ἰδ οὕτω στέργει καὶ
ἐπιβλέπει βεβαία· ἡ τιμὴ τῆς δικαίας πράξεως ὀχυρὰ καὶ
ἀπαρσιτάλευτος. ἄχρι στασεως κόσμου. πρὸς σέ τὸν
ἡρχόμενον νοταρίον παύλον. καὶ εἰς τοῦς σοῦς κληρο-
νόμους. καὶ διάδοχους. διῶ καὶ ἐπιγραφὴν τῇ ἡμῶν
παράκληση. χειρὶ νικολαοῦ νοταρίου πόβλικου ἀνω-
τέρου. παρὰ τῶν προλεχθέντων κριτῶν. καὶ ἐτέρων
καλῶν ἀνθρώπων μαρτυρωθῇ ἐν ἐτει μηνὶ καὶ ἡμέ-
ραι τῶν ἀνοτήρων.

† ἐγὼ νοτάριος ἰωάννης τῆς γρουσας κριτῆς χώρας
ἀετοῦ τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοτάριος δαυὶδ κριτῆς χώρας ἀετοῦ τὰ ἀνώ-
τερα μαρτυρῶ.

† Ego Bartholomeus de Fogia testor.

† Ego Bartholomeus filius notarii Ioannis de do-
mina Grusa testor.

† ἐγὼ βεντούρας τῆς μάγιδας. καὶ μαῖστωρ ὁμώ-
της ἀετοῦ τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶ.

† Ego malgerius filius notarii Iacobi de Arena
testor.

† νικολαὸς νοτάριος ταβουλαριος ποβλικος χώρας
αετοῦ πρὸς πιστώσιν ἰδιωχειρῶς ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n. 161.)

ciamus vero quoad ipsa praedia omni exceptioni et
subsidio consuetudinum et legum, cuiusvis canonici et
civilis iuris, quod nobis opitulari possit ad infirman-
dam, abrogandam vel subvertendam praesentem
venditionem, neque a quovis impediari. Promit-
timus insuper legitimam defensionem; et si quo
tempore quis vel ex nostris propinquis vel extranea
persona molestiam de dictis (praediis) tibi vel tuis
heredibus inferre voluerit, ne exaudiat; sed nos
nostrique heredes obstabimus, et eadem vobis vindic-
abimus ab omni persona tum extranea, tum pro-
pinqua. Sin autem et (hanc venditionem) subvertere vo-
luerimus, subiiciamur periurii poenae; et assenti-
mur mulctari nostrae curiae Aëtae augustalibus
quinque et viginti, tibi quoque memorato emptori et tuis
heredibus quadrupla quantitate dicti pretii, nedum
omnibus iustis expensis; et nihilominus habeas me-
morata praedia una cum tuis heredibus, prout ipsa a
nobis emisti; atque ita deinceps huiusmodi iusta ven-
ditio, firma, stabilis, valida et inconcussa permaneat
usque ad finem mundi tibi memorato notario Paulo
tuisque heredibus et successoribus. Quare scripta est
rogatu meo manu praefati publici notarii Nicolai,
antedictorum iudicum et aliorum proborum ho-
minum testimonio roborata, anno, mense et indi-
ctione suprascriptis.

† Ego notarius Ioannes de Grusa iudex civitatis
Aëtae quae supra testor.

† Ego notarius David iudex civitatis Aëtae quae
supra testor.

† Ego Ventura de Maida magister iuratus Aëtae
quae supra testor.

† Nicolaus notarius tabularius publicus civitatis
Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

1269 — Mense Martio — Indict. XII — Aëtae.

Leo Dracus vendit notario Paulo Fitzurro praedium positum in agro S. Ioannis Mandiladorum in pertinentiis Aëtae aureis tarinis novem.

† σίγγον ἰδωχειρος λειντος δράκου.

Ἐν οὐνάτι τοῦ αἰῶνιου ἡμῶν θεοῦ ἀμήν. ἐν τῷ ἐξακίσχιλιωστῷ· εὐπτὰκοσιωστῷ· εὐδομικωνστῷ καὶ εὐδώμῳ ἔτει· κυριεύοντος τοῦ ὑπερλάμπρου κυροῦ ἡμῶν κάρουλλου. ρηγὸς σικελίας. δευκάτου ἀπούλιος· πρηνικιπάτου κάπουας· ἀνδραβήας διακρατήσεως· καὶ Φουλκαρίας κάμητος· ἔτει τῆς αὐτοῦ κυριότητος τέτάρτῳ μηνὶ μαρτίῳ τῆς ἰνδικτιωνος δωδεκάτης. παρουσία νοταρίου ιωάννου τῆς κύρας γρούσας· καὶ νοταρίου δαβιδ. κριτῶν χώρας ἀετοῦ. καὶ νικολάου νοταρίου ποβληκου ἐκτῆς χώρας, καὶ ἐτέρων κελῶν ἀνδρωπων παρχληθέντων κεληθέντων κατοτέρῳ εἰς μάρτυρας. εὐτύχους ἀμήν. ἀναλαμβάνοντες τοὺς ἰδίους ἡμῶν καὶ ξένους, καὶ πάσαν πρόφασιν. ἡμεῖς οἱ ἀνοτέρω γεγραμμένοι. οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἰδιωχειρῶς ποιήσαντες. ἐκουσία ἡμῶν τῇ νουλή καὶ ἀρεσκίᾳ. καὶ οὐκ ἐκ τινος τῷ παράπαν ἀνάγκης, ἢ βήας. ἢ τῆς αὐτῆς περιστάσεως. ἀλλὰ ολοφύχῳ καρδίᾳ. καὶ ἀληθινῇ γνώσει. ἐκτὸς πάσης ἀπύγορεύμενης ἐτέας καὶ παραγραφῆς ἀμωλογομένη σωματικῶς. ὅτι ἐπράξαμεν πρὸς σὲ τον νοτάριον παύλον Φιτζουρρὴν καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους, τῶν ἡμέτερον χωράφιον. ὃν κτόμεθα ἐκ μητρικῆς ἡμῶν κληρονόμοις, το ὦντι καὶ διακείμενον. εἰς τῷ κρατος χωρίου αγίου ιωάννου μανδηλάδων τῆς περιχωρας ἀετοῦ. περιόριζόμενον δὲ αὐτῷ οὕτως. ἀνατολὴς χωράφιον παιδων πάπα βασιλείου ριάκᾶ. δυσμᾶς ἰ διμωσία ὁδός. καὶ χωράφιον κόρτης ἀετοῦ, ἀρκτρον χωράφιον ρηθέντων παιδων ριακᾶ νοτου ὁ ποταμός. ὁ κατερχώμενος ἐκ τὴν ἀγίαν βαρβάραν. καὶ συγκλῆι· τουτο τύνην. τῷ ρηθὲν χωράφιον· ὅσον καὶ οἷον ἐστὶν· ἔσω τοῦ ρηθέντος περιόρισμοῦ. ἐπράξαμέν σοι αὐτῷ καὶ τοῖς σοῖς κληρονόμοις. διὰ χρυσοῦν ταρία ἑνναία· καὶ ταῦτα τα ἡρήμενα ταρία ἑνναία. λάβωντες αὐτὰ ἀπὸ σοῦ· εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας· σὺν δίκαια καὶ ἀνέλληπῃ. ἐν δίκαιῳ σταθμῷ. καὶ ἔδωσαμέν σοι· εἰς το ρηθὲν χωράφιον. σωματικὴν φόρεσιν. καὶ πεποῆ· χαμέν σοι· σωματικὸν ὄρπον· εἰς ταῦτην τὴν τελείαν· καὶ πληρεστάτην διάπρασιν. τοῦ ἔχειν σε τὸ ρηθὲν

† Signum propriae manus Leonis Draci.

In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno sexmillesimo septingentesimo septuagesimo septimo, regnante illustrissimo domino nostro Carolo rege Siciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalquerii comite, anno eius regni IV, mense martio, indictione XII. Coram notario Ioanne de domina Grusa, et notario Davide, iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico notario eiusdem civitatis, aliisque probis hominibus testibus infra vocatis et rogatis, feliciter, amen. Nos superscripti, qui signa honorabilis crucis propria manu exaravimus, nomine propinquorum nostrorum et extraneorum in nos suscipientes quemcumque praetextum, spontanea nostra voluntate et consensu, nullaque omnino ex necessitate, vel vi, vel quavis circumventionem, sed sincero corde, et certa scientia, amota quavis vetita causa vel exceptione, personaliter declaramus vendidisse tibi notario Paulo Fitzurro tuisque heredibus praedium nostrum, quod habemus ex materna nostra hereditate, situm et positum in tenimento agri S. Ioannis Mandiladorum, in pertinentiis Aëtae, quod hos habet fines: ab oriente praedium filiorum presbyteri Basili Riaci; ab occidente viam publicam, et praedium curiae Aëtae; a septentrione praedium dictorum filiorum Riaci; a meridie flumen quod descendit ex Sancta Barbara; et clauditur. Hoc igitur praedium, quantum et quale est, his finibus comprehensum vendidimus tibi ipsi tuisque heredibus aureis tarinis novem; quibus acceptis a tuis in nostras manus integris, perfectis, non imminutis et iusto pondere, dedimus tibi personalem possessionem memorati praedii, et corporale iuramentum praestitimus de hac

χωράφιον μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων. αἷς αἰ ἐξ ἡμῶν. πουλεῖν. χαρίζην. ἀντάλλάττειν. καὶ εἰς προίκα τέκνων σου γράφην. καὶ ποιῇ ἐξ αὐτῶ καὶ ἐν αὐτῶ ὅσον βούλη. ἀποτασσόμενοι δὲ ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ ρηθέντος χωραφίου, πάσει παραγραφῇ. καὶ ἀρωγῇ. συνηθείων τε καὶ νόμου. παντός κανωνικοῦ. καὶ πολιτικοῦ δικαίου. τοῦ δυναμένου ἡμᾶς βοηθήσαι. εἰς ἀκύρωσιν. ἀποκατάστασιν. ἢ μετὰ τραπεζῇ τῆς παρούσης πράξεως. ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν λαβῶν. μὴ κωλυόμενος παρὰ τινος. ἐγγυοῦμε δὲ καὶ τὴν νομικὴν διέκδικήσιν. καὶ ἡ μὲν Φορκαδεῖ ποταλὴ κερῶ ἐξ ἡμῶν τις αἰ ἀπὸ ἀλλωτριου τινός εἰς αὐτῶ σὲ ἢ τοῦς σους κληρονόμους ἐνοχλήσαι βουληθεῖ μετ' ἐσκακουσθῆτω. ἀλλ' ἡμεῖς ἰστάμεθα καὶ διέκδικαν ἡμᾶς αὐτῶ ἐκ πάντος προσώπου. ξένων τε καὶ ἰδίων, ἢ δὲ καὶ εἰς ἀπότροπὴν ἐπαινέλωμεν. ἵνα ἡμᾶς εἰς τὴν τῆς ἐπιτοκίας ποιήν. καὶ ὁμολογοῦμεν ζημιούσθω ἡμᾶς. εἰς τὴν ἡμετέραν κόρτην αἰτοῦ αὐγουστάλια ἡκοσει πάντε. καὶ πρὸς σὲ τὸν ρηθέντα ἀγῶραστὴν καὶ σὲ κληρονόμους. τετραπλοῦν τὴν ρηθῆσαν ποσώτιτα τοῦ τιμήματος. καὶ πασας τὰς δικίας ἐξώδους. οὐχ ἔλαττον. ἔχειν σοι καὶ τῷ ρηθέν χωράφιον. μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων. καθάτι αὐτῶ παρ' ἡμῶν ὄντας. ἢ δ' οὕτω στέργει καὶ ἡμεῖς βεβαία. ἢ τοιαύτη δικαία πράξεις ὄχυρα καὶ ἀπαρασάλευτος. ἄχρι στάσεως κόσμου. πρὸς σὲ τὸν ἡρμένιον νοτάριον παύλον καὶ εἰς τοὺς σους κληρονόμους. διῶ καὶ ἐπιγράφει. τῇ ἡμῶν παρὰ κλήσει. χειρὶ νικολάου νοταρίου ποβλικου ἀνωτέρου παρὰ τῶν προέχοντων κριτῶν. καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνδρῶν μαρτυρωθέν. ἐν ἔτει μῆνι καὶ ἡμερῇ τῶν ἀνωτέρων.

† ἐγὼ νοτάριος ἰωαννης τῆς κυρας γρούσας κριτῆς χώρας αἰτοῦ τα ἀνωτέρα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοτάριος δαβίδ κριτῆς χώρας αἰτοῦ τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶ.

† Ego Bartholomeus filius notarii Ioannis de domina Grusa testor.

† Ego Bartholomeus de fogia testor.

† ἐγὼ βεντούρας τῆς μάγιδας καὶ μαίστωρ ἡμῶν τῆς χώρας αἰτοῦ τα ἀνωτέρα μαρτυρῶ.

† Ego malgerius filius Notarii Iacobi de Arena testor.

† νικολάος νοτάριος ταβουλκάριος ποβλικὸς χώρας αἰτοῦ πρὸς πιστωσὶν ἰδιωχειρῶς ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 162.)

perfecta et plenissima venditione, ut tu una cum tuis heredibus antedictum praedium a nobis habeas in perpetuum, vendas, dones, permutes, in dotem filiarum tuarum scribas, ac facias de eo et in eo quidquid volueris, utpote qui dominium et facultatem a nobis accepisti, nullo impediante. Renunciamus insuper quoad memoratum praedium omni exceptioni et subsidio consuetudinum ac legum, totiusque canonici et civilis iuris, quod nobis opitulari possit ad infirmendam, abrogandam vel subvertendam praesentem venditionem; et legitimam defensionem promittimus. Nam si quo tempore quis ex nostris propinquis, vel extranea persona tibi vel tuis heredibus molestiam de hoc (praedio) inferre voluerit, ne exaudiat; sed nos obstabimus, ipsumque vobis defendemus ab omni persona tum extranea, tum propinqua. Quod si (venditionem hanc) subvertere voluerimus, periurii poenae subiiciamur, et assentimur mulctari nostrae curiae Aëtae augustalibus viginti quinque, et tibi memorato emptori tuisque heredibus quadrupla quantitate dicti pretii et omnibus iustis expensis; ac nihilominus antedictum praedium possideas una cum tuis heredibus, prout ipsum a nobis emisti; et ita deinceps huiusmodi iusta venditio firma, stabilis, valida et inconcussa usque ad finem mundi permaneat tibi memorato notario Paulo tuisque heredibus. Quare scripta est rogatu nostro manu praefati Nicolai publici notarii, antedictorum iudicum aliorumque proborum hominum testimonio roborata, anno, mense et indictione suprascriptis.

† Ego notarius Ioannes de domina Grusa iudex civitatis Aëtae quae supra testor.

† Ego notarius David iudex civitatis Aëtae quae supra testor.

† Ego Ventura de Maida magister iuratus civitatis Aëtae quae supra testor.

† Nicolaus notarius tabularius publicus civitatis Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

1269 — Mense Aprili — Indict. XII — Briatici.

Leo Mandanus cum filiis vendit notario Phylliano Tuscano praedium et vineam posita in agro Briatici tarentis aureis quinque et quadraginta.

† Σίγνον χειρὸς λέοντος μανδάνου † Σίγνον χειρὸς
ανδρείου υἱοῦ αὐτοῦ † Σίγνον χειρὸς βασιλείου ἑτέρου
υἱοῦ αὐτοῦ † Σίγνον χειρὸς γουλιέλμου ἑτέρου υἱοῦ
αὐτοῦ ἡκοῖς ἢ ἀνοτέρω γεγραμμένοι ἢ τα σήνα του
τιμίου καὶ ζωδοποῦ σταυροῦ οικιαῖς ἡμῶν χερσὶ
ποιήσαντες ἐν τῷδε τῷ ἡφοι γράψαντες ἀνάλαβάν-
νομενοι. ἀδελφοὺς ἡδίων τέκνα καὶ κληρονόμους καὶ
πάσαν ὄχλησιν ἡδίων τε καὶ ξένων τὴν παρούσαν ἐγ-
γραφον ἀπλὴν ἀπόχην ἀμετάτρεπτων καθαρῶν τέ-
λοιων καὶ πληρεστάτην διάπρασιν τοιςδεκάδα καὶ
ποιοῦμεν πρὸς σὲ νοταριον Φιλλήανον ταύσανον καὶ
εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους καὶ ἐκουστά ἡμῶν βουλή
καὶ θελήσει καὶ οὐκ αἰκ τινος τῷ παραπαν ἀνάγκης
ἢ χλεύοις ἢ ραδιοῦργιας ἢ ὅσα τοῖς θεοῖς νόμοις
ἦσιν ἀπογορευμένα. ἀλλὰ μᾶλλον μὲν οὖν σὺν πάσῃ
προθεσίμῃ καὶ ὀλωφύχῃ προθεσσεῖ δι' ἧς δαί ἐν αἰ-
θερίᾳ ἐμωλογοῦμεν δια τοῦ παρόντος ἐγγράφου ὅτι
ἐνδοκίον κωνσταντίνου πουργου κριτοῦ χώρης εὐριά-
τικοῦ ἰωάννου χελιδονήσου πουλίκου νοταριου τῆς
αὐτῆς χώρας καὶ ἐτέρων χρησίμων ἀνδρῶν τῶν κατω-
τέρω δομοκασθέντων καὶ προσκληθέντων εἰς νεβαῖδιν
μάρτυρων ἐπράσαμεν πρὸς σὲ τὸν προγραφέντα νοτά-
ριον Φιλλήανον τῷ ἡμέτερον χωράφιον καὶ ἀμπελώ-
τωπον τῷ μὲν χωράφιον ἔσχειν ὁ ἡμέτερος πατήρ ἄλ-
λάγην ἐκ τὴν μωνην αγίου αγγέλου τῷ δὲ ἀμπελώ-
τωπον ἔχωμεν ἐκ πατρικῆς κληρονομίας εἰς κράτησιν
εὐριάτικου εἰς χωρίον μανδανόν τῷ δὲ χωράφιον
περιῶριζεται οὗτος. ἀνατολῆς τῷ χωράφιον σοῦ του
αυτοῦ αγοραστοῦ δίσσεος ὁ ποταμὸς ἄρκτρου χωρά-
φιον βασιλείου κάρρου καὶ παίδων κἀνκελλέρου με-
σίμβρια τῷ χωράφιον παπα ἰωαννου καὶ συνκλῆ ὡσον
καὶ οἷον ἐστὶν τῷ δὲ ἀμπελωτώπον περιῶριζεται
οὗτος. ἀνατολῆς χωράφιον παίδων βασιλωτάτου
δίσσεως οἷος τῷ χωράφιον παίδων βασιλωτάτου ἄρ-
κτρου τῷ ἀμπελωτώπων ἀνδρέα λεμώκηνου. μεσίμ-
βρια τῷ χωράφιον σοῦ τοῦ αὐτοῦ ἀγγραστόου καὶ
χωράφιον παίδων βασιλωτάτου καὶ συνκλῆ ὡσον καὶ
οἷον ἐστὶν ταῦτα πεπράκαμεν πρὸς σὲ τὸν προγρα-

† Signum manus Leonis Mandani. † Signum manus
Andreae filii eius. † Signum manus Basilii alterius fi-
lii eius. † Signum manus Gulielmi alterius filii eius.
Nos suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae
crucis propriis nostris manibus exaravimus in hac
chartula, nomine quoque fratrum, propinquorum,
filiorum et heredum nostrorum suscipientes in nos
quancumque molestiam propinquorum et extraneo-
rum, facimus et condimus praesentem chartulam
simplicis acceptilationis, inconcussae, purae, perfe-
ctae et plenissimae venditionis tibi notario Phyllia-
no Tuscano et tuis heredibus spontaneo nostro con-
silio et voluntate, nullaue prorsus necessitate, vel
vi, vel fraude, vel circumventionem, vel quavis ra-
tione a divinis legibus vetita, sed potius cum omni
alacritate, totiusque animi proposito; qua chartula
vere declaramus coram Constantino de Pungo iudice
civitatis Briatici, Ioanne Chelidonisi publico notario
eiusdem civitatis, et aliis probis hominibus infra
nominatis et rogatis ad (hunc contractum) suo testimo-
nio roborandum, vendidisse tibi suprascripto nota-
rio Phylliano praedium et vineam nostram. Prae-
dium habuit pater noster in permutationem e mo-
nasterio sancti Angeli; vineam vero habemus e pa-
terna hereditate sitam in agro Briatici, loco Man-
darani. Praedium autem ita circumscribitur: ab
oriente est praedium quod ad temetipsum empto-
rem pertinet; ab occidente flumen; a septentrione
praedium Basilii Carri et filiorum Cancollerii; a me-
ridie praedium presbyteri Ioannis; et clauditur quan-
tum et quale est. Vineam vero hos habet fines: ab
oriente exiat praedium filiorum Basilotati; ab oc-
cidente item praedium filiorum Basilotati; a se-
ptentrione vinea Andreae Lemocini; a meridie prae-

φείτα νοτάριον Φιλλιάνον εν τη ηρινική κατάστασι του κυρου ημῶν ριγὸς καρούλλου εις συνάρεσθυσαν ημὸν ημιν αὐτοῦ ληφθῆναι χρίσουν ταρία σεράκωντα πέντε ἄτυνα αναλάβαι ἀπὸ χειρὸν σου εἰς τας ἡμετέρας χείρας χρυσὰ καὶ ἥκανα ἀπόφλημενα εἰς το γενηκον ζηγῶν κατενόποιον του ἡριμενου κριτοῦ νοταρίου καὶ ἑτέρων χρισίμων ανδρῶν. καὶ ημοισι επαρεδωκαμεν τὸν προριθὲν χωράφιον καὶ ἀμπελώτωπον καθαρὸς καὶ ἐνφανὲς ποιήν ἀπ' αὐτὰ ἢ τοινὰ καὶ βουληθῆς ἀπὸ τὴν σημερον ἡμέραν καὶ ὥραν ἢς ἰδίαν σου ἐξουσίαν καὶ κίριότητα, πουλεῖν χαρίζην, ἄτταλλαττειν εἰς πρίκα τέκνον σου καταγράφην καὶ πάντα ποιήν ὅσα εἰ δεῖν νόμοι τῆς ἰδίας δεσπότης διακαλέουσιν ὅς το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν εἴληφῶς μίτε ἡμοῖς μίτε τινὰ ἀπο τῶν ημετέρων κληρώνομων σχεῖ ἄδιαν ἐγκνίωτε σὲ εἰς αὐτὰ, ἀλλ' ὅστις φωραθῇ ζήτησιν ἢ οχλησιν ποιήσῃ σὲ ἡσταμέδα καὶ διεκδικούμεν αὐτῷ πρὸς σὲ ἀπὸ παντος προσωπου ἡμοῖς καὶ ἢ κληρονόμοι ημῶν. ἢ δὲ οὐκ οιστάμεδα ἄλλ' ἢς διαστροφὴν ἐπαελθούμεν ομολογούμεν ζημιῶσθαι μας εἰς το ριγίκον φήσκον αὐγουστάλια δέκα καὶ πρὸς σὲ τὸν τίμημα ἐπὶ τοῦ δίπλου ἢ δὲ παρούσα διὰ πρασις διαμενῇ στερεᾷ. καὶ ἀπαρασάλευτος αἰς αἰ., ἐγράφι χειρὶ ἰωάννου χελιδωνησου πουβλικου νοταρίου χώρας ευριατικῆς μηνι ἀπριλίῳ ἰνδικτιωνι β' ἐν ἔτει 54 εὐδομίκοντα ἑπτὰ κίριεωντος του κυρου ημῶν ριγὸς καρούλλου θεου χαριτι σικελίης ριγὸς τοῦ ριγᾶτου αὐτοῦ ἐπὸς τέταρτον εὐτυχως ἀμήν. παρούσα μαρτυρων.

† κωνσταντίνος του πουγγου καὶ κριτης χωρης ευριατικῆς μαρτυρ.

† Ego Nicolaus de Cessaneto rogatus me subscripsi.

† Ego Gregorius pannachius rogatus me subscripsi.

† Ego Iacobus de arcumanno rogatus me subscripsi.

† ἐγὼ πρεσβύτερος γρηγόριος τοῦ πουγγου μαρτυρ ὑπεγράφα.

† Ego Michael pungi testor

† Ego Andreas de charro interfui et me subscripsi.

† ἰωάννης χελιδονισις πουβλικὸς νοτάριος χώρας εὐριατικῆς οἰκία χειρὶ ὑπεγράφα.

(Ex originali membrana Archivii Neapolitani — n.º 163.)

dium tui emptoris, et praedium filiorum Basilotati; et clauditur quanta et qualis est. Haec vendimus tibi suprascripto notario Phylliano sub pacifico regno domini nostri regis Caroli, pretio inter nos convento aureorum tarenorum quinque et quadraginta; quibus acceptis a tuis in nostras manus aureis, iustis, non imminutis, et ponderis generalis, coram memorato iudice, notario et aliis probis hominibus, in proprium dominium et potestatem tibi tradidimus antedictum praedium et vineam pure et manifeste, ut facias de iis quidquid volueris ab hodierna die et hora, vendas, dones, permutes, indotem filiarum tuarum, inscribas, et omnia facias quaecumque divinae leges propriis dominis permittunt, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti. Neque nobis vel cuiquam nostrorum heredum liceat tibi de his adversari; sed si quis quaestionem vel molestiam tibi intulerit, nos et nostri heredes obstabimus, et eadem tibi asseremus a quavis persona. Nisi vero obstiterimus, sed (venditionem hanc) subvertere voluerimus, assentimur multari regio Fisco augustalibus decem, tibi quoque duplo pretio. Praesens autem venditio maneat semper firma et inconcussa. Scripta est manu Ioannis Chelidonisis, publici notarii civitatis Briatici, mense aprili, indictione XII, anno 6777, regnante domino nostro rege Carolo, Dei gratia Siciliae rege, regni eius anno quarto, feliciter, amen. Coram testibus.

† Constantinus de Pungo iudex civitatis Briatici testis.

† Ego presbyter Gregorius de Pungo testis subscripsi.

† Ego Ioannes Chelidonisis publicus notarius civitatis Briatici propria manu subscripsi.

† Ego Ioannes Chelidonisis publicus notarius civitatis Briatici propria manu subscripsi.

1269 — Mense Maio — Indict. XII — Aëtae.

Anna filia Tarsiae vendit notario Paulo Filderri dimidium praedii positi in agro Aquarii loco dicto Rivo tarenis aureis decem.

† σίγνον ιδιωχείρως ἄννης θυγατρὸς τάρσια
 † σίγνον ιδιωχείρως κωνσταντίνου μούσα ἀνδρὸς
 αὐτῆς προκουράτορος καὶ μουνδουάλλου αὐτῆς
 Ἐν οὐρανῷ τοῦ αἰωνίου ἡμῶν θεοῦ ἀμήν. ἐν τῷ
 ἐξακισχιλιωστῷ. εὐπτακωσιωστῷ. εὐδομηκοσιωστῷ καὶ
 εὐδύμῳ κυριεύοντος τοῦ ὑπερλάμπρου κυροῦ ἡμῶν κέρ-
 λου. ρηγὸς συκελίας. δουκάτου ἀπουλίας. πριγκη-
 πάτου κάπουας. ἀνδεγαβρίας διακρατησιῶς καὶ φούλ-
 καρίας κέμητος. ἐπεὶ τῆς αὐτοῦ κυριώτερος τετάρ-
 του. μηνὴ μαΐου τῆς δωδεκάτης ἰνδικτιωνος. παρου-
 σία νοταρίου ἰωάννου τῆς κυρας γρουσας. καὶ νοταρίου
 δαβίδ. κριτῶν χώρας ἀστοῦ καὶ νικολάου νοταρίου
 πουλίκου. ἐκείτης χώρας καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνδρω-
 πων παρακληθέντων κεκληθέντων κατωτέρω εἰς μαρ-
 τυρας εὐτόχους ἀμήν, ἀνἀλαμβάνω τῶς ἰδίους
 ἐμῇ καὶ ξένους καὶ πᾶσαν πρόφασιν. ἐγὼ ἡ προγρα-
 φήσα ἄννη θυγάτηρ τάρσια. μετὰ βουλῆς ἀδίας στέρ-
 ξιος καὶ θελήματος. κωνσταντίνου μούσα. ἡμετερος
 ἀνὴρ νομομιμος. προκουρατωρ ἐμῆς καὶ μουνδουάλλος.
 οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταιροῦ ἰδιωχείρως ποιή-
 σαντες ἐκουσία ἡμῶν τῇ βουλῇ καὶ ἀρεσκίᾳ. καὶ οὐκ
 ἐκ τινος τῷ παράπαν ἀνάγκης. ἡ βίας, ἡτίας οὐκ
 περιστάσεως. ἀλλὰ ολοφύχῳ καρδίᾳ. καὶ ἀληθινῇ
 γνώσει. ἐκτός πατρὸς ἀπυγερύμενης ἐτίας καὶ πα-
 ραγρηφῆς. οὐκ οἰογῶ σωματικῶς. ὅτι ἐπρασα πρὸς σὲ
 τὸν νοταριον παύλων. Φηλδερί. καὶ εἰς τοὺς σοῦς
 κληρονόμους, τῷ μοιράδιόν μας, τῷ ἡμέσῃ τῶν τριῶν
 ἐλαιῶν. καὶ ἐτέρων ἐκῦσαι ἡμεροδενδρίων. ὃν κτώμε-
 θα πατρικοῦ δικαίου ὄντα καὶ διάκείμενα. εἰς το χω-
 ριον ἀγκουρου. εἰς τοπον λεγόμενον ριακία. περιόρι-
 ζόμενα δὲ αὐτὰ οὕτως, ἀνὰ τολῆς. δύσμη. ἀκτρον.
 καὶ μεσὺμβρίας, ἀμπέλιον. καὶ κύπῳς. ἰωάννου τῆς
 γημάρας. καὶ συγλήει. τούτο τυνην τῷ ρηθέν ἡμέσῃ
 μοιράδιον. ρηθέντων τριῶν ἐλαιῶν. καὶ ἐτέρων ἡμε-
 ροδενδρίων. σὺν τοῦ ὑποκάτω αὐτῶν κημένου χωρα-
 φίου. καὶ κηκλωθέν. ὅσον καὶ οἶον ἐστὶν ἔσω τοῦ
 ρηθέντος περιόρισμα. ἐπράσαμεν σὲ αὐτῷ καὶ τοῖς
 σοῖς κληρονόμοις. διὰ χρυσοῦν ταρία δέκα. καὶ ταῦτα

† Signum propriae manus Annae filiae Tarsiae.
 † Signum propriae manus Constantini Musae vi-
 ri, procuratoris et mundualdi ipsius.
 In nomine aeterni Dei nostri. Amen. Anno sex-
 millesimo septingentesimo septuagesimo septimo, re-
 gnante illustrissimo domino nostro Carolo rege Siciliae,
 ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae diti-
 nis et Forcalquerii comite, anno eius regni quarto,
 mense maio, indictione XII. Coram notario Ioanne de
 domina Grusa, et notario Davide iudicibus civitatis
 Aëtae, et Nicolao publico notario eiusdem civitatis
 aliisque probis hominibus infra vocatis et rogatis te-
 stibus, feliciter, amen. Ego suprascripta Anna filia
 Tarsiae, nomine propinquorum et extraneorum
 in me quemcumque praetextum suscipiens, be-
 neplacito, consensu, auctoritate et voluntate Co-
 nstantini Musae viri mei, legitimi procuratoris et mun-
 dualdi, qui signa honorabilis crucis propriis man-
 bus fecimus, spontaneo meo consilio et voluntate,
 nullaque prorsus necessitate vel vi vel quavis cir-
 cumventione, sed toto corde et certa scientia, nulla
 prohibita causa vel exceptione, personaliter dedisse
 vendidisse tibi notario Paulo Filderri tuisque he-
 redibus dimidiam trium olearum aliarumque arbo-
 rum fructiferarum partem, quam pro portione mea
 ex paterna hereditate possideo, sitam ac positam
 in agro Aquarii loco dicto Rivo, atque ita circum-
 scriptam: ab oriente, occidente, septentrione et me-
 ridie est vinea et hortus Ioannis Gimareae, et
 clauditur. Hanc igitur dimidiam partem dictarum
 trium olearum et aliarum arborum fructiferarum
 una cum terra subtus et circum extante, quanta
 et qualis est, memoratis finibus comprehensam, ven-

τὰ ἡρημένα ταρία δέκα τοῦ χρυσοῦ. λαβόντες αὐτὰ ἀπὸ σοῦ εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας, σὺν δίκαια καὶ ἀνέλληπῃ. ἐν δίκαιῳ στάθμῳ. καὶ ἔδωσαμεν σοι εἰς το ρηθὲν μοιράδιον ἡμῆς. τριῶν ἐλαιῶν. καὶ ἐκῦσαι ἡμερωδενδρίων. ἡμῆς, σωματικῇ φώρῃσιν. καὶ πεποιήκαμέν σοι σωματικὸν ὄρκον· εἰς ταύτην τὴν τέλειαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν. τοῦ ἔχειν σε τὴν ρηθὲν μοιράδιον ἐλαιῶν καὶ ἐτέρων ἐκῦσαι ἡμερωδενδρίων. ὥς ἀνωτέρω ἐφῆμεν. μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων. αἷς αἱ εἰς ἡμῶν· πούλην· χαρίζην. ἀνταλλάττειν. καὶ εἰς προίκα τέκνων σου γράφην. καὶ ποιῇν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ ὅσον νοσή· ἀποτάσσωμενοι δὲ ἡμεῖς οἱ ρηθέντες. ἀπὸ τῶν ρηθέντων ἐλαιῶν καὶ ἐτέρων ἡμερωδενδρίων. παση παραγραφῇ· καὶ ἀρωγῇ. συνηθείων τε καὶ νόμου. παντὸς κληρονόμου· καὶ πολλητικῷ δικαίῳ· τοῦ δυνάμενου ἡμᾶς βοήθῃσαι. εἰς ἀκύρωσιν ἀποκατάστασιν· ἢ μετατραπὴν τῆς παρούσης. πράσαις· ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν λαβῶν. μὴ κολῆμενος παρὰ τινος. ἐγγυούμε δὲ καὶ τὴν νομικὴν δεφενσίωνα. καὶ ἡ μὲν Φωραδεῖ ποτὲ κερῶ ἐξ ἡμῶν τίς. οἱ ἀπο αλλωτριου τινός· εἰς αὐτὰ σὲ, οἱ τοὺς σοὺς κληρονόμους ἐνοχλῆσαι νοσήθῃ. μὴ ὑσακουσθήτω. ἀλλ' ἡμεῖς καὶ ἡμέτεροι κληρονόμοι. στάμεθα. καὶ διέκδικαν ὑμᾶς αὐτὰ ἐκ πάντως προσώπου ξένων τε καὶ ἰδίων· ἢ δὲ καὶ εἰς ἀποτροπὴν ἐπαυλῶμεν. ἡναι ἡμᾶς εἰς τῷ τῆς ἐπιτοκίας ποιῇν. καὶ ὁμολογούμεν ζημιούσθω ἡμᾶς· εἰς τὴν ἡμετέραν κορτὴν αἰτοῦ· αὐγουστάλια δέκα. καὶ πρὸς σὲ τὸν ρηθέντα αἰωραστὴν καὶ σοι κληρονόμους, τετράπλοῦν τὴν ρηθήσαν ποσωτὶτα τοῦ τιμήματος. καὶ πᾶσας τὰς δικαίας ἐξόδους. εὐχ' ἐλαττον. ἔχειν σε καὶ τὴν ρηθὲν μοιράδιον τῶν ἐλαιῶν· καὶ ἐτέρων ἡμερωδενδρίων ἐκῦσαι μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων· καθάτι αὐτὰ παρ' ἡμῶν ὄνηκας. ἰδ' αὐτῷ στέργει καὶ ἐμμενεῖ βεβαία. ἢ τιαύτη δικαία πράσεις ὀχυρὰ καὶ ἀπαράσάλευτος. ἄχρι στασεως κσμου. πρὸς σὲ τὸν ἡρημένον νοταριον παυλον. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους καὶ διάδοχους. διῶ καὶ ἐπιγραφῇ τῇ ἡμῶν παρακλήσει. χειρὶ νικολάου νοταριου προβλῦκου ἀνωτέρω. παρὰ τῶν προλέχθέντων κριτῶν καὶ ἐτέρων κλητῶν ἀνδρῶν μαρτυρωδὲν. ἐν ἔτει μηνῇ καὶ ἡμερῇ τῶν ἀνωτέρω.

† ἐγὼ νοταριος δαβίδ κριτῆς. χώρας αἰτοῦ τὰ αἰωτέρα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοταριος ἰωαννης τῆς κυρας γρούτας κριτῆς

didi tibi tuisque heredibus tarenis aureis decem ; quibus acceptis a tuis in meas manus integris, perfectis, non imminutis et iusti ponderis, tradidi tibi praefatae dimidiae portionis trium olearum, aliarumque arborum fructiferarum personalem possessionem, et personale iuramentum de hac perfecta et plenissima venditione tibi praestiti, ut habeas a me in perpetuum dictam dimidiam partem olearum et aliarum arborum fructiferarum, ut superius dixi, cum tuis heredibus, vendas, dones, permutes, in dotem filiarum tuarum scribas, et facias de ea et in ea quidquid volueris, utpote qui dominium et facultatem a me accepisti, nemine impediante. Insuper ego suprascripta renuncio, quoad dictas oleas et alias arbores fructiferas, omni exceptioni et subsidio consuetudinum ac legum, cuiusvis canonici et civilis iuris, quod mihi opitulari possit ad infirmendam, abrogandam vel subvertendam praesentem venditionem, et promitto tibi legitimam defensionem ; nam si quo tempore aliquis nostrum vel extraneus molestiam tibi vel tuis heredibus de memorato praedio inferre voluerit, ne exaudiatur ; sed nos nostrique heredes obstabimus, et tibi ipsum (*praedium*) defendemus ab omni persona extranea vel propinqua. Quod si (*hanc venditionem*) subvertere voluerimus, periurii poenae subiiciamur ; et assentimur mulctari nostrae curiae Aëtae augustalibus decem, et tibi memorato emptori tuisque heredibus quadrupla quantitate dicti pretii et omnibus iustis expensis ; atque nihilominus possideas cum tuis heredibus praefatam partem olearum aliarumque arborum fructiferarum, prout eam a me emisisti ; et ita deinceps haec iusta venditio firma, stabilis atque inconcussa usque ad finem mundi maneat tibi memorato notario Paulo, tuisque heredibus et successoribus. Quare scripta est rogatu nostro manu praefati Nicolai publici notarii, et antedictorum iudicum aliorumque proborum hominum testimonio roborata, anno, mense et indictione suprascriptis.

† Ego notarius David iudex civitatis Aëtae quae supra testor.

† Ego notarius Ioannes de domina Grusa iudex

χωρας αἰτοῦ τα ἀνωτέρα μαρτυρώ.

† Ego Rogerius de aquario testor.

† Ego Bartholomeus de fogia testor.

† Ego Bartholomeus de Grusa testor.

† Ego Bartholomeus de Irene testor.

† νικολαος νοταριος ταβουλάριος ποπλικος χωρας
αἰτοῦ πρὸς πιστωσιν ιδιωχειρως ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 164.)

civitatis Aëtae quae supra testor.

† Nicolaus notarius tabularius publicus civitatis
Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

CCCXVIII.

1269 — Mense Augusto — Indict. XII — Badulati.

*Notarius Rogerius Catalanus restituit monasterio Cammaroti Obedientiae S. Stephani de Nemore
quaedam praedia posita in agro Badulati.*

Ἐν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἀμήν: Ἐν ἔτη δὲ κόσμου κτῆσεις:
ἐξακείσχειλειστῶν: ἐπτακοσίῳστων: εὐδομικοστων καὶ
εὐδόμῳ ἔτη: Μηνῇ αὐγοῦστω, τῆς ἐνισταμένης ἰνδι-
κτιωνος δεκάτης δευτέρας: κυρίῳοντος τοῦ ἐνδόξου
κυροῦ ἡμῶν κυροῦ ριγὸς κάρουλου: Θεοῦ χάρητι ἡψυ-
λού ριγὸς σίκελείας: δουκάτου ἀποῦλειας πρῆγκηπά-
του καπουας: ἀνδεγάβιας: Φωλκαλκέρου καὶ προ-
βήντζης κόμητος: τοῦ δὲ αὐτοῦ ριγᾶτου χρόνῳ τῷ-
ταρτῳ ευτυχῶς ἀμήν: οἱμῆς ὅτε λέων πλασταρὸς
κριτῆς χῶρας βαδουλάτου: βαρδωλομαίος πλασταρὸς
νοτάριος τῆς χῶρας: καὶ ἕτεροι υπογραφέντες μάρ-
τυρες: πρὸς τοῦτο οἰδικὸς κληθέντες καὶ παρακλη-
θέντες: ἐν τῷ παρόντι ποβληκῷ ἐγγράφῳ φανεροῦμεν
καὶ μαρτυροῦμεν: κατασπειμένων ἐνῶποιον οἰμῶν: τῶν
προειρημένων: κριτοῦ καὶ νοταρίου: ὁ νοτάριος ρω-
γέριος καταλάιος: καὶ ὁ δόμνος ματθῆος ὅτι νῦν ἡγοῦ-
μενος τοῦ αἰγίου στεφάνου τοῦ ὁρους: ὁ προρηθεὶς
νοτάριος ρωγέριος καταλάιος ὁμολόγησεν εἰς αἰμᾶς:
ὅτι Φίλιτικῶς καὶ ἀγαπιτικῶς: ἀναζητῆσεν αὐτόν
καὶ ἀνήμνησε αὐτοῦ ὁ ρηθεὶς ἡγοῦμενος: ὅτι κρατῇ
καὶ νομῇ τινὰ ποσῶτητα χωραφείων καὶ ἀμπελείων:
ὁ προρηθεὶς νοτάριος ρωγέριος: τὰ ἅπερ ἀρμύζον
τὸ μοναστήριον καμπαρῶτου: ὁ ἐστὶν μετοχῆς αἰγίου
στεφάνου τοῦ ὁρους: ἡπαρχει δὲ ἐν τῇ δῖακρατῆσει
βαδουλάτου: δικαίῳ ὅτι εἰσὺν τα προειρημένα χω-
ράφια καὶ ἀμπελία: ἐκ τῆς κουλτοῦρας τοῦ ἡρημένου
μοναστηρίου καμπαρῶτου: ὅπερ ἐστὶν περιόρησιν
τῆς λεγωμένης τοῦ σταυρίου. μᾶλλον δὲ εἰσὺν ἔσω

† In nomine aeterni Dei et Salvatoris nostri Iesu
Christi. Amen. Anno ab orbe condito ~~sexmillesimo~~
septingentesimo septuagesimo septimo, mense augu-
sto praesentis indictionis XII, regnante glorioso do-
mino nostro rege Carolo, Dei gratia excolae Sici-
liae rege, ducatus Apuliae, principatus Capuae, An-
degaviae, Forcalquerii ac Provinciae comite, regi
vero eius anno quarto, feliciter, amen. Nos Leo
Plastarus iudex civitatis Badulati, Bartholomeus
Plastarus notarius eiusdem civitatis, et ceteri sub-
scripti testes ad hoc specialiter vocati et rogati,
praesenti publico instrumento declaramus et testa-
mur coram nobis praedictis iudice et notario se
constituisset notarium Rogerium Catalanum, et do-
minum Matthaeum, pro tempore praepositum sancti
Stephani de Nemore. Praedictus vero notarius Ro-
gerius Catalanus nobis asseruit memoratum prae-
positum amice ac benevolae a se petiisse, sibi que in
memoriam revocasse ipsum notarium Rogerium pos-
sidere et habere quamdam partem terrae et vinea-
rum pertinentium ad monasterium Cammaroti, quod
est Obedientia sancti Stephani de Nemore. Antedi-
cta praedia et vineae extant in ditione Badulati, et
spectant ad culturam memorati monasterii Camma-
roti nuncupatam de Cruce, prout suis terminis cir-
cumscribuntur, quin imo sita sunt in finibus eiusdem
culturae meridiem versus, uti palam fit ex petitione
et commemoratione facta a praeposito sancti Stephani
antedicto notario Rogerio. Quibus permotus supra-

τοῦ περιόρισμου τῆς αὐτῆς κουλτούρας τὰ ἐρημίνα χωράφια καὶ ἀμπέλια: ἐκ τῆν μεσυμυρίαν, ἐν τῇ αὐτῇ συνδέσει τῆς ἀναζητήσεως, καὶ ἀνάμνησεως; γιναμένης παρὰ τοῦ ηγουμένου αγίου στεφάνου: εἰς τὸν προηρῆμενον νοτάριον ρωγέριον; καὶ κυνηθῆς ὁ προγραφῆς νοτάριος ρωγέριος καταλάνος: καὶ τῆς διανίας αὐτοῦ ἐκδεμένης: κατὰ τὴν περίοχῃν τοῦ πρεβελεγίου ὃν ἔχῃ το ἡρημένον μοναστήριον καμμαρῶτου παρὰ τοῦ κυροῦ τοῦ ταυτῆν τῆν κουλτούραν θῶσας καὶ στέρξας εἰς τὸ αὐτὸν μοναστήριον; αὐτοῦ ἀναπηξαμένου: ἴδεν καὶ καλὸς ἐνωτίσθη: ὅτι ἡ ποσῶτης τῶν προεργημένων χωραφείων καὶ ἀμπελίων: ὡν κρατῇ καὶ νομιῇ: εἰσὺν ἐκ τῆν κουλτούραν καὶ ἐκ τὸν περιόρισμον τῆς ἡρημένης κουλτούρας τῆς λεγωμένης τοῦ σταυρίου: καὶ ἀρμύζουσι τὸ ἡρημένον μοναστήριον καμμαρῶτου: δικαίω τῆς αὐτῆς κουλτούρας: προῖδῶς γὰρ ὁ προγεγραμμένος νοτάριος ρωγέριος καταλάνος: εἰς τὸ μὴ κατακρίναι τὴν οἰκίαν ψυχὴν: κατὰδανειν καὶ κατὰ τὸ δίκαιον: ἀνευ δόλου· χλιῆς ἢ ἀπῆτης: ἀλλὰ μετὰ καθαράς συνηδῆσεως: ἐκουσίως καὶ αὐτόπροαίρετος: ἄψασι τῆν ποσῶτητα; τῶν προρηθέντων χωραφείων καὶ ἀμπελίων; ὡν αὐτὸς κρατῇ καὶ νομιῇ; τὰ ἅπαν ἐἰσὺν ἐκ τῆν κουλτούραν καὶ ἔσω τοῦ περιόρισμου τῆς λεγωμένης κουλτούρας σταυρίου ὅπερ ἐστὶν τοῦ ἡρημένου μοναστηρίου καμμαρῶτου: ἀπετάξκτω καὶ αἶψαν αὐτὰ εἰς τὸ ἡρημένον μοναστήριον καμμαρῶτου: ὡς προεῖρηται: καὶ συνῆταξκτω αὐτὰ μετὰ πάντων δικαιόμάτων αὐτῶν: εἰς το ρηθὲν μοναστήριον διηγεκός: καὶ τῆς νομῆς αὐτῶν ἀπεγδῆσασιν; οὐδενὸς οἰκίστιος: οὔτε καρποφορίας τινος εἰς αὐτὰ: ἐν κινή κερῶ: δίκην παρὰφυλάξεως: ἀλλὰ ἀπο τοῦ νῦν τὸν προηρημένον δόμον ματθεον ηγουμένου αγίου στεφάνου τοῦ ὄρους: καὶ ἅπαν τὸ κυνώβιον: οὐμίμνι τοῦ ἡρημένου μοναστηρίου καμμαρῶτου ὅ ἐστὶν μετοχίον αγίου στεφάνου: εἰς σωματικὴν ἔμφορσιν ἔδετο ὁ προρηθεὶς νοτάριος ρωγέριος: εἰς τὰ προηρημένα χωράφια καὶ ἀμπέλια: μετὰ πασῶν εἰσῶδων ἐξῶδων: καὶ δικαιόματων αὐτῶν: ἔδωσεν αὐτοῖς πλειρεστάτην ἄδιαν καὶ ἐλεύθεραν ἐξουσίαν κρατῆσαι: δεσποτῆσαι καὶ συνηφορῆσαι τὰ προηρημένα υποστατικὰ πρᾶγματα διηγεκός ὡς ἀληθεινοῖ κύριοι: καὶ οὐδέποτε ἐλθῆναι ἀπεναντίαν τοῦτῶν: ὁ προρηθεὶς νοτάριος ρωγέριος: καὶ ἐάν ποτε καιρῶ μετὰμειλος εὐρηθῇ τοῦ ἐναντιῶσε ἢ μετὰτρίψαι τὸ παρον συνᾶλλαγμα ἤτε ἄλλος τίς θελήσει ἐμπο-

scriptus notarius Rogerius Catalanus cum suam aperuisset mentem de iis quae continebantur in privilegio, quod habet memoratum monasterium Cammaroti a domino qui hanc culturam dedit et confirmavit eidem monasterio, huiusmodi (*privilegio*) explicato, novit et certior factus fuit antedictorum praediorum et vinearum quantitatem, quam habet et possidet, attinere ad culturam quae dicitur de Cruce, exstare in eiusdem confiniis, et spectare ad memoratum monasterium Cammaroti iure ipsius culturae. Quae cum comperta habuisset antedictus notarius Rogerius Catalanus, ne propriam animam aeternis poenis damnet, ex iure, sine dolo, fraude vel deceptione, sed pura conscientia, sponte et propria deliberatione totam antedictorum praediorum et vinearum quantitatem, quam ipse habet et possidet, quaeque exstat in confiniis eiusdem culturae, quae dicitur de Cruce, et pertinet ad memoratum monasterium Cammaroti, cessit et renunciavit in perpetuum eidem monasterio Cammaroti, ut ante dictum est, una cum omnibus ipsius iuribus, et exiit se ipsius dominio, nullum in ea sibi quovis tempore ius reservans sive proprietatis, sive fructuum; sed amodo praedictus notarius Rogerius tradidit praefato domino Matthaeo praeposito sancti Stephani de Nemore, et toti coenobio, nomine memorati monasterii Cammaroti, quod est Obedientia sancti Stephani, corporalem possessionem suprascriptorum praediorum et vinearum simul cum omnibus introitibus, exitibus et iuribus ipsorum, ac dedit ipsi plenissimam potestatem et liberam facultatem habendi et possidendi antedicta praedia, iisque semper utendi, prout verus dominus, et numquam his quae statuimus adversabitur praedictus notarius Rogerius; nam si quando aut

δῆσαι τὸ ηρημένον μοναστήριον ἐκ τὰ προηρημένα
 πράγματα: τοῦ μὴ εἰσακουσθῆναι καὶ ἔξασθε τὸ
 ἀναθεμα παρὰ πατρὸς υἱοῦ καὶ αἰοῦ πνεύματος:
 οὐκ ἔλαττον καὶ ἐν τῷ φύσκῳ τῆς ριγικῆς κόρτης
 ἐνοχος ποιήσεν καταδικασθῆναι πινῆς: μιᾷ λύτρῳ
 χρυσίου ὃ τὸ ἐνάντιον ποιῶν: ὅθεν εἰς μέλλουσαν
 ἀναμνησιν καὶ βεβαίωσιν τοῦ ηρημένου μοναστηρίου
 καμμαρωτοῦ ἐκ τὰ προηρημένα χωράφια καὶ ἀμπέ-
 λια: παρακληῖται τοῦ προδελωθέντος νοταρίου ρω-
 γερίου: τὸ παρὸν τῆς παρὰδεύσεως καὶ ἀποταγῆς
 ποῦβληκον ἔγγραφον ἐποιήσαμεν ποιηθῆναι: καὶ ἔστιν
 γεναμένων: δια χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀνοτέρῳ προλεχθέν-
 τος βαρδωλομεῦ νοταρίου βαδουλάτου: τῆς υπο-
 γραφῆς ἐμοῦ τοῦ ηρημένου κριτοῦ τοῦ αὐτοῦ νοτα-
 ρίου: ναῖμην καὶ τῆς υπογραφῆς τοῦ προηρημένου
 νοταρίου ρωγερίου καταλάνου: καὶ ἑτερων μαρτύρων
 ὀχυρωμένων: ἐγράφη: εἰς βαδουλάτον ἐν ἔτη μηνῇ
 καὶ ἰνδικτιωνι τῶν προγραφέντων.

† Ego qui supra Rogerius catalanus suprascripta
 concedo et confirmo.

† ἐγὼ ὁ ἀνότερος λειων πλασταρᾶς κριτῆς χωρὶς
 βαδουλάτου τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶν ὑπέγραφα.

† ἐγὼ κοσταντίνος νοταρίου ἰωάννου τὰ ἀνωτέρα
 μαρτυρῶν ἰδιοχείρως ὑπέγραφα.

† Ego constantinus de martino lecta supradicta
 testor.

† ἐγὼ κοσταντίνος μυθριανός τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νικολᾶος πικκυλός τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶ

† ἐγὼ βαρδωλομεῖος πλασταρᾶς ὁ προλεχθῆς
 ποῦβληκός νοτᾶριος βαδουλάτου τὸ παρὸν ποῦβλη-
 κον ἔγγραφον ἐδιοχείρως ἔγραφα καὶ ὑπέγραφα καὶ
 ἐμὲ ὑπέγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 1465.)

ipse mutato consilio tentaverit adversari vel subver-
 tere praesentem conventionem, aut quicumque alius
 voluerit impedimentum afferre memorato monaste-
 rio de antedictis praediis, ne exaudiat, sed sor-
 tiatur anathema Patris, Filii et Spiritus Sancti, et
 praeterea Fisco regiae riae Cumuletur una libra
 auri. Quare ad futuram memoriam et securitatem
 dicti monasterii Cammaroti de antedictis praediis et
 vineis, rogatu praedicti notarii Rogerii, condi iussi-
 mus praesentem cessionis et renunciationis publicam
 chartulam, scriptam manu praenominati Bartholo-
 maei notarii Badulati, subscriptionibus mei memo-
 rati iudicis, ipsius notarii, et antedicti notarii Roge-
 rii Catalani, aliorumque testium roboratam. Scripta
 est Badulati anno, mense et indictione supradictis.

† Ego suprascriptus Leo Plastaras iudex civitatis
 Badulati quae supra testans subscripsi.

† Ego Constantinus filius notarii Ioannis quae su-
 pra testans propria manu subscripsi.

† Ego Constantinus Mambrianus quae supra testor.

† Ego Nicolaus Piccilus quae supra testor.

† Ego Bartholomaeus Plastaras antedictus publi-
 cus notarius Badulati praesens publicum instrumen-
 tum propria manu scripsi et subscripsi et me sub-
 scripsi.

CCCXIX.

1269 — Mense Augusto — Indict. XII — Sancti Menae.

*Flandina vidua Ioannis Gobitzi tradit monasterio SS. Deiparae Camposforani quaedam praedia posita in
 agro S. Menae, ut inibi molendinum extrueretur, sub annuo censu dimidii rotuli cerae.*

† ἐγὼ φλανδῖνα σύζηγος τοῦ ἀπεχωμένου ποτε
 κυροῦ ἰωαννου γωβήτζου τὰ κατοτέρως γραμμένα
 στέργω καὶ ἐπικυρῶ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ

† Ego Flandina coniux demortui domini Ioannis
 Gobitzi quae infra scripta sunt confirmo et rata
 habeo.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

αγίου πνεύματος αμὴν. τοὺς βουλευμένους τα εἶδια
 κτοίματα εἰς τινὰς στέρξαι. χρὶ. ἐξ ἐκείας ορμίσθαι
 αγαθῆς βουλῆς καὶ θελήσεως· καὶ δια δικαιοματίων
 εγγράφων. τὸ ἀσφαλὲς αὐτοῖς περιποιῆσθαι του-
 τοῦ χάριν καὶ ὡφελείαν· σύζητος του ἀπεχωμένου
 ποτὲ κυροῦ ἰωαννου γουβήτρου. μετὰ ἀκριβεστάτης
 βουλῆς. ἀδείας καὶ συνενέσεως τοῦ συνετοῦ ἀνδρὸς
 ἰωάννου κρισπίνου κἀτῆκος κράτους χώρας αγίου με-
 να· ημετέρου προκουράτορος καὶ μουνδουάλλου. ἐν
 τι τιούτῃ ὑπωθῆσει ἐμὴ παρὰ τῆς κύρτης δεδωμέ-
 νου. ἥς το ἀποκλίσει πάσαν εὐρισιλογεῖαν καὶ πρῶ-
 φασιν· τὴν ἐνισχύουσαν γενηθῆναι εἰς τὴν τῆς παροί-
 σης στέρξεως ἐκποιέσιν· γνῶστον θεῷ τοῦ εἶναι τοῖς
 πάσαν τόσον τοῖς παροῦσιν ὥσον τοῖς μέλλουσιν· ὅτι
 ἐλθὼν εἰς ἐμὴ. ὁ ἱερεὺς κλήμης μοναχὸς καὶ καθηγου-
 μένος τῆς αγιοτάτης μονῆς· τῆς υπερμνήτου δεσπίνης
 ἡμῶν θεοτοκοῦ τοῦ καμποφωράνου· ἐν τῷ περιτρε-
 χωμένῳ κερῷ. ἀξιοσέει με πλεόντα· ἵνα ἀπο τῶν
 ἡμετέρων αγαθῶν. ἡγοῦν χωραφίαν. στέρξω αὐτῷ
 εἰς ὄνομα τέλους· δια το ἀναγίρει καὶ ποιῇ ἐν αὐτοῖς
 αγνεστοῦ τινὰ ἰδρύματων λόγου καὶ εἰς ὄνομα τῆς
 ρηθῆσης μονῆς· ἐγὼ δὲ τὸν εἰρημενον κλήμιν καὶ κα-
 θηγουμένον τῆς αὐτῆς αγίας μονῆς. ἀνδρὰ ἐναργὲς ἐπι-
 στάμενον. εἰς τὰς ἐμὰς χρείας· καὶ ὅτι τὴν ἐμὴν ὠφέ-
 λειαν ἡ ἐτίσις αὐτοῦ ἀναγίρει· αγαθοποιὸς ἦξας τῇ
 αὐτοῦ δειήσει. ἐξ ἐκείας μεν αγαθῆς βουλῆς καὶ θε-
 λήσεως· καὶ ἀνευ πάσης ἀπιγωρευμένης ἐτίας· μετὰ
 βουλῆς καὶ ἀδείας τοῦ ἡριμένου ἰωαννου κρισπίνου ἐμοῦ
 προκουράτορος καὶ μουνδουάλλου ὡς εἴρηται. στέρξω
 τὸ ρηθέντι καθηγουμένῳ τῆς ρηθῆσης αγίας μονῆς.
 καὶ τῶν μετὰ αὐτοῦ πάντων ἔπιτα. ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ
 καρτεροῦντες καὶ ἐνεργούντας. αἰωνίως. τα τοιαῦτα
 χωράφια ἡμῶν. ἀσυνίστανται καὶ περιορίζωνται αὐτός·
 ἐξ ἀνατολῆς ὁ ποταμὸς βακχάλη· δίσσεως τελικὸν γου-
 λειάμου αρουβάλλου καὶ τελικὸν περιεργίνου παπα
 ἰωαννου καὶ ἰακώβου τζαγγάρου. μεσιμυρίας ὁ δρόμος
 ὁ βασιλικὸς εἰσερχόμενος καὶ ἐξερχόμενος ἀπὸ κόμης
 πλάκιδου. εἰς τα πολίστινα καὶ εἰς το μιλιστατον
 καφούρνον. ἀρκτου ἑτέρα ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὸν
 ἅγιον νικολαον μίλλη καὶ ἀλλαχῶ. καὶ οὗτο συν-
 κλίσθ. τα τοιαῦτα χωράφια ἀπώρια τοῦ ἡμετέρου
 θεορέτρου γυνόσκωντες αὐτὰ εἶναι μικρὰς χρῆσεις καὶ
 ἀκαμάτευτα ἀκούσαντα τὰς ἐτίσεις τοῦ αὐτοῦ καθη-
 γουμένου ἐγὼ μέρους τῆς αὐτῆς αγίας μονῆς. ἀπλὸς
 στέρξω καὶ ἐπικυρῶ αὐτὰ ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ εἰς αὐτόν

Qui volunt propria bona in alios transferre, necesse
 est ut suo impellantur bono consilio et voluntate, et
 scriptis instrumentis securitatem iis comparent. Qua-
 propter ego Flandina coniux demortui domini Ioan-
 nis Gubitzi, diligentissimo consilio, facultate et con-
 sensu prudentis hominis Ioannis Crispini, incolae
 agri civitatis Sancti Menae, mei procuratoris et mun-
 dualdi, in huiusmodi negotio a Curia mihi dati ad
 declinandam quamvis cavillationem et praetextum,
 qui oboriri possit in condendo hoc concessio-
 nis instrumento, volo ut innotescat omnibus tam
 praesentibus quam futuris ad me hoc decurrente an-
 no venisse presbyterum Clementem monachum et
 praepositum sanctissimi monasterii gloriosissimae do-
 minae nostrae Deiparae Campoforani, et a me vehe-
 menter petiisse, ut ex meis bonis, nempe praediis, ipsi
 quaedam traderem, sub census pensitatione, ut inibi
 ab inchoato exstrueret et faceret molendinum aqua-
 rium nomine et pro parte memorati monasterii. Ego
 autem cum nossem dictum Clementem praeposi-
 tum ipsius sancti monasterii solertem in meis neces-
 sitatibus, et eius petitionem vel mihi utilitati esse,
 benefice obsecundans eius postulationi, proprio meo
 bono consilio et voluntate, nulla prorsus vetita causa,
 consentiente et approbante memorato Ioanne Crispi-
 no, meo procuratore et mundualdo, prout dictum
 est, concedo dicto praeposito praefati sancti monaste-
 rii, et omnibus qui post eum fortiter ac strenue ope-
 ram in eodem monasterio navabunt in perpetuum,
 haec praedia mea, quae ita circumscribuntur: ab
 oriente est flumen Vacale; ab occidente praedia cen-
 suaria Gulielmi Aruballi et Peregrini filii presbyteri
 Ioannis et Iacobi Tzangari; a meridie via regia quae
 intrat et exit ex pago Placidi ad Polistina et ad Mi-
 lostatum Cafurnum; a septentrione alia via quae
 vadit ad Sanctum Nicolaum Milli et alioversus; et
 ita clauduntur. Huiusmodi praedia censuaria, quae
 mihi obvenerunt ex donatione post nuptias, cum co-
 gnovissem parum utilitatis mihi asferre et inculta es-

καὶ εἰς τὸ μετ' αὐτοῦ ἀπαντας αἰώνας. εἰς δεσποτίαν καὶ κυριότητα ποιείσει ἐν αὐτοῖς ὡς αὐτὸς ἐφη ὑδρώμυλον λόγου τῆς αὐτῆς μονῆς καὶ ἡ τι ἄλλον ἀγαθὸν βουληθῇ καὶ δυνηθῇ ποιείσει αὐτὸς καὶ εἴ μετ' αὐτοῦ ἀπανταίς. ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ὁ ριθεὶς καθηγουμένος οφίλη τέλλειν καὶ ἐπιδιδῖν λόγου καὶ εἰς ὄνομα τέλους εἰς ἐμὲ καὶ οἷς τοῖς ἐμοῦς κλειρωνόμοις καὶ διαδόχοις. ἦται εἰς ὃν ἀναθέσωμεν ἀπετίσει τὰ ἡμέτερα δικαία. κατ'ἐτος εἰς τὰς οκτῶ ἡμέρας τοῦ μινὸς σεπτεμβρίου· ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς ἀγίας καὶ δεσπότης ἡμῶν θεοτοκοῦ τοῦ γενεθλίου αὐτῆς· κερὶον ρωτοῦλον γενήκεν τῷ ἡμῖσι· καὶ οὗτο τελομένου τοῦ αὐτοῦ τέλους· ἀπὸ τῶν ὧντων καὶ δεσπύζωντων ἐν τῇ αὐτῇ μοιῃ. εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τοὺς ἐμοῦς κλειρωνόμοις καὶ διαδόχους. ὑπωκλίομεν μὴ ἔχειν ἄδιαν· μίται ἡμοῖς· μίται τοὺς μέλλωντας ἐξ ἡμῶν. τούτο ἐκποιείσει εἴ ἀκυρώσει. ἡ δὲ καὶ τῷ τέλει καλίσσεται εἰ αὐτὸς ὁ ριθεὶς καθηγουμένος ὅτ' ἡ μετ' αὐτοῦ ἀπαντες ἡ ἄλλην κυριότητα ἀπ' αὐτοῦ ζητίσωσιν. ἦται οἱ ἡμετέροι κλειρωνόμοι ἀπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἄλλο τι ἀνεῦ τοῦ τέλους ἐτίσωσιν· ὅτ' ροιθεύταις τελοῖται ἀπ' αὐτῶν διόχθῃσονται· καὶ οἱ ἡμετέροι κλειρωνόμοι μὴ εἰσκαουσθεῖσονται. ἡ δὲ καὶ τὰ ἀνότερα φοιλαχθοῖσονται το ρηθὲν τέλος καὶ ἡ γνωριμὴ ἐν τῇ ριθῇ διορίᾳ· ἀπωδούναι πρὸς ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους κλειρωνόμοις ἦτα πρὸς ὃν ἀναθέσωμεν ἀπετίσει αὐτὰ· ἔχειν αὐτὰ ἡ αὐτῇ ἀγιοτάτῃ μονῇ αἰωνίως. ὡς συνεχὲς ἐγράφη εἰς ὠχειρὰν δεσποτίαν ἡμῖν αἰς αἰῶ. γενικός καὶ ἀνεπεράστος ὧν εἰς μνήμην τῆς ριθῆς εἰδόξου μονῆς· τελίτριας τῶν ροιθεντων πραγμάτων. τῷ παρῶν ἐγγραφον τῷ ρηθέντι καθηγουμένῳ ἐποιεῖσα γενέσθαι· γραφὴν χειρὶ ἰωάννου τοῦ κλιστοῦ παροχεικῶς πονπληκὸς ταβελλίονος χώρας τῆς ριθῆς τοῦ αἰοῦ μινὰ εἰς ἐλαττων νοτάριος πούπληκος μὴ ὄντα τῇ αὐτῇ χώρᾳ παρα τῆς ριγηκῆς κόρτης τετηπωμενον. τοῖς ὑπωγραφῆς· γουλιεμου τοῦ κυροῦ ἀνδρέου μακροῦ καὶ ἀντονίου κρισπίνου δικαστῶν χώρας αἰοῦ μινὰ. καὶ ἐπερων μαρτυρῶν ὠχειρωθέν· δια τῆς ὑπωγραφῆς καὶ σιγίλλου· ἐμὴ τῆς ριθῆς κυρας φλανδίνας στεργαύσης καὶ ἐπικυρούσης τὰ οἰριμένα. ἐν ἐτὶ ἐξακισχιλιοστῶ· ἐπτακοσιοστῶ εὐδομικοστῶ εὐδόμῳ· ἐν μινῇ αὐγοῦστῳ ἰνδικτίωνος δωδεκάτης. κυριεύοντος τοῦ ἡμετέρου κυρίου ὑπερλάμπρου ριγός· κάρουλου· ριγάτου σικελίας ρῆξ· δουκάτου ποντίας πρηγκιπάτου κάπουας· ἀνδεγάβης προβήντης

se, et audivissem petitiones memorati praepositi factas nomine praefati sancti monasterii, ea prorsus confirmo et trado ipsi monasterio, et eius praeposito omnibusque qui ei sunt successuri in perpetuum, cum potestate et facultate faciendi in iis, prout idem praepositus dixit, molendinum aquarium, nomine ipsius monasterii, et quidquid aliud boni voluerit et potuerit facere ipse et omnes eius successores. Pro his memoratus praepositus solvat et tradat census nomine mihi meisque heredibus et successoribus, vel quibus mandaverimus nostra iura repetere singulis annis, die octava mensis septembris, in festo sanctae dominae nostrae Deiparae die ipsius natalitio, dimidium rotulum cerae generalis ponderis; et ita persoluto huiusmodi censu a praepositis ipsius monasterii mihi meisque heredibus et successoribus, nulli mihi meisque successoribus sit potestas hoc instrumentum infirmandi, et irritum reddendi. Sin autem aut censum solvere noluerint vel ipse memoratus praepositus, vel successores omnes, sive aliud dominium quaesierint, aut mei heredes de dictis praediis aliud quidpiam praeter censum petierint, memorati censuarii ex iis expellantur, et mei heredes ne exaudiantur. Si vero supradictae conditiones observatae fuerint, nempe memoratus census et recognitio ad statutam diem reddantur mihi et meis heredibus, vel cui mandaverim haec repetere, memoratum monasterium habeat semper huiusmodi praedia, prout saepe dictum est, sub meo stabili dominio in perpetuum, sine quavis exceptione et damno. Quare ad memoriam dicti gloriosi monasterii censuarii dictorum bonorum, praesentem chartulam condi iussi memorato praeposito, scriptam manu Ioannis de Clisto vices gerentis publici tabellionis dictae civitatis Sancti Menae, infimi publici notarii, cum nullus esset notarius in eadem civitate a regia Curia constitutus, subscriptam a Gulielmo filio domini Andreae Macri, et Antonio Crispino iudicibus civitatis Sancti Menae, et ab aliis testibus roboratam, nec non subscriptione et sigillo mei memoratae dominae Flaudinae, quae confirmavi et roboravi suprascripta, anno sexmillesimo septingentesimo septuagesimo septimo, mense augusto, indictione XII, regnante domino nostro illustrissimo rege Carolo, regni Siciliae rege, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andega-

καὶ Φολκαλκέριας κόμιτος. τῷ κρᾶτῃ τῆς αὐτοῦ κυριοκτητος ἔτος τέταρτον εὐτυχῶς ἀμὴν.

† ἐγὼ γουλλιέλμος τοῦ κυροῦ ἀνδρέα ὁ ἀνωτερος κρητῆς χώρας ἀγίου μείνα μαρτυρ.

† Ego qui supra Antonius Crispinus Iudex terre sancti Mene que supra testor.

† ἐγὼ ἰωάννης κρισπίνος προκουρατωρ καὶ μουνδουαλδὸς τῆς αὐτῆς κυρας φλανδινᾶς στεργῶ καὶ μαρτυρῶ.

† ἐγὼ ὁ αἰοτέρω γραφῆς ἰωάννης. τοῦ κλιστοῦ παροχεικὸς πούπληκος νοτάριος χώρας ἀγίου μείνα εἰς ἑλάττον νοτάριος πουπληκός. τῷ παρόν ἑγραφον. ἔγραφα καὶ υπέγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 166.)

viae, Provinciae, et Forcalquerii comite, anno quarto ipsius dominationis, feliciter, amen.

† Ego Gulielmus filius domini Andreae, qui supra iudex civitatis Sancti Menae testor.

† Ego Ioannes Crispinus procurator et mundualdus ipsius dominae Flandinae confirmo et testor.

† Ego suprascriptus Ioannes de Clisto vices gerens publici notarii civitatis Sancti Menae, infimus notarius publicus, praesens instrumentum scripsi et subscripsi.

CCCXX.

1270 — Mense Maio — Indict. XIII — Aëtae.

Theodorus de Core vendit notario Paulo Filderri dimidiam partem trium olearum exstantem in agro Aëtae tarenis aureis octo.

† σίγνον ἰδωχειρος Θεωδору τῆς κέρης.

Εἰς οὐμάτι τοῦ αἰωνίου ἡμῶν Θεοῦ ἀμὴν. ἐν τῷ ἐξακισχιλιωστῷ. εὐπτακωσιωστῷ. εὐδωμτχονστῷ. καὶ ὄγδω. κυριεύοντος τοῦ ὑπερλάμπρου κυροῦ ἡμῶν κάρουλλου. ρηγὸς συκελίας. δουκάτου ἀπουλίας. πριγκιπάτου καπουας. ἀνδεγαβρίας διακρατησεως καὶ Φουλκαρίας κόμιτος. ἔτει τῆς αὐτοῦ κυριότητος πέμπτῳ. μηνὴ μαίῳ τῆς τρίτης καὶ δεκάτης ἰνδικτιωνος. παρούσια γουλιέλμου τοῦ ἀγκουρου. καὶ νοταρίου ἰωάννου τῆς κυρας γρουσας. κριτῶν χώρας αἰετοῦ, καὶ νικολάου νοταρίου ποβλυκου ἐαυτῆς χώρας. καὶ ἑτερω καλῶν ἀνδρωπων παρακληθέντων κεκληθέντων κατωτέρω εἰς μάρτυρας εὐτυχούς ἀμὴν. ἀνάλλμβάνωμεν τοὺς ἰδίους ἡμῶν καὶ ξένους καὶ πασαν πρόφασιν. ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω γεγραμμένοι. οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυροῦ ἰδωχειρῶς ποιήσαντες. ἐκουσίᾳ ἡμῶν τῇ συλλή καὶ ἀρεσκίᾳ καὶ οὐκ ἐκ τινος τῷ παρᾶπαν ἀνάγκης. ἢ βήας, ἢ τίς οὖν περιστάσεως. ἀλλὰ ὁλοφύχῳ καρδίᾳ καὶ ἀληθινῇ γνώσει. ἐκτός πασης ἀπύγωρεμένης εἰτίας καὶ παραγραφῆς. ὁμολογοῦμεν σωματικῶς. ὅτι ἐπράσαμεν πρὸς σὲ τὸν νοταριον παυλον Φιλδερεῖς. καὶ εἰς τοὺς σοὺς κληρονόμους, τῷ ἀφορμωζέντα ἡμῶν μοιράδιον ἐκ τὸν τριῶν.

† Signum propriae manus Theodori de Core.

In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno sexmillesimo septingentesimo septuagesimo octavo, regnante illustrissimo domino nostro Carolo rege Siciliae, ducatus Apuliae, Principatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalquerii comite, anno eius dominationis quinto, mense maio, indictione XIII, coram Gulielmo de Aquaro, et notario Ioanne de domina Grusa, iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico notario eiusdem civitatis, et aliis probis hominibus testibus infra vocatis et rogatis, feliciter, amen. Ego suprascriptus, qui nomine propinquorum nostrorum et extraneorum signum honorabilis et vivificae crucis propria manu exaravi, suscipiens in me quemcumque praetextum, spontanea mea voluntate et consensu, et nulla omnino ex necessitate, vel vi, vel quavis circumventionem, sed sincero corde et certa scientia, absque omni vetita causa et exceptione, declaro personaliter vendidisse tibi notario Paulo Filderri et tuis heredibus partem.

ποδίων αἰλεων. ὅπερ ἔλαχεν ἡμῶν λόγου ἡμερίου ἐμ-
 φητεύσεως, ἐκ τοῦ σκουλλάδου. καὶ βοναβίτου. εἰς
 το χωρίον ἀγκουρου περιχωρίου ἀετοῦ. περιδριζώμενοι
 δὲ αὐτὲς οὕτως. ἀνὰ τοῦ χωράφιον βοῦντρον. δὲ
 σμᾶς χωράφιον ρηθέντος πράτου. ἀρκτου χωράφιον
 βοναβίτου. μεσημβρίας ὁ οἰκὼς ρηθέντος πράτου. καὶ
 συγκληῖ. τοῦτο ἴνουν τῷ ρηθὲν ἡμέσιον μοιράδιον
 ρηθέντων τριπόδων αἰλεων. σὺν τοῦ ὑπόκατο κη-
 μέου αὐτῶν χωράφίου. ἐπράσαμέν σοι αὐτῷ καὶ
 τοῖς σοῖς κληρονόμοις διὰ χρυσοῦν ταρία ὀκτώ. καὶ
 ταῦτα τὰ ἡρημένα ταρία ὀκτὼ τοῦ χρυσοῦ. λαβύντες
 αὐτὰ ἀπὸ σοῦ εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας, σὺν δικαίᾳ
 καὶ ἀνέλληπῃ. ἐν δικαίᾳ σταδμῷ καὶ ἐδύσαμέν σοι
 εἰς τῷ ρηθὲν μοιράδιον ἡμερίαι ελαιων. σωματικὴν
 φώρεσιν. καὶ πεπιθήκαμεν σοι σωματικὸν ὄρκον. εἰς
 ταύτην τὴν τέλειαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν τοῦ
 εἶναι σε τῷ ρηθὲν ἡμέσι μοιράδιον ρηθέντων ελαιων
 ὡς ἀνωτέρω ἐφθμεν. μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων αἰς
 αἰετὶς ἐξ ἡμῶν. πούλει. χαρίζην ἀνταλλάττειν. καὶ εἰς
 προικὰ τέκνων σου γράψην. καὶ ποιῇ ἐξ αὐτῆς καὶ
 ἐν αὐτῆς ὅσον βούλη. ἀποτασσόμενοι δὲ ἡμεῖς ἐξ αὐ-
 τῶν πάσης παραγραφῆς καὶ ἀρωγῆς συνθήκων τε καὶ
 νόμου. παντός κἀνωικίου. καὶ πολιτικοῦ δικαίου τοῦ
 δυνάμειον ἡμᾶς βωηθῆσαι εἰς ἀκύρωσιν ἀποκατάστα-
 σιν ἢ μετατρέψιν τῆς παρούσης πράσεως, ὅς τὸ
 κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν λαβῶν. μὴ κολή-
 μενος παρά τινος. ἐγγυοῖμε δὲ καὶ τὴν νομικήν δι-
 φεισίαν. καὶ ἡ μὲν φωραθὴ ποτὶ κερῶ ἐξ ἡμῶν τίς
 οἱ ἀπὸ ἀλλωτρίου τινὸς εἰς αὐτῷ τῷ μοιράδιον. σὲ
 ἢ τοῦς σοῖς κληρονόμοις ἐνοχλήσαι νουληθεῖς μὴ
 ἡσυχασθῇτω. ἀλλ' ἡμεῖς καὶ ἡμέτεροι κληρονόμοι
 στάμεθα καὶ διέκδικα ἡμᾶς αὐτῶν ἐκ παντός προ-
 σώπου. ξένων τε καὶ ἰδίων. ἢ δὲ καὶ εἰς ἀπότρεπν
 ἐπανελάθωμεν ἢ καὶ ἡμᾶς εἰς τῷ τῆς ἐπιωρκείας πινῇ.
 καὶ ἐμολογοῖμεν ζημιούσθω ἡμᾶς. εἰς τὴν ἡμετέραν
 κορτὴν ἀετοῦ αὐγουστάλις δέκα πέντε. καὶ πρὸς σὲ
 τὸν ρηθέντα ἀγωραστήν καὶ σοι κληρονόμοις τιτρα-
 πλοῦν τὴν ρηθῆσαν ποσώτητα τοῦ τιμήματος. καὶ
 πάσας τὰς δικαίας ἐξόδους. οὐχ ἔλαττον. ἔχειν σε
 καὶ τῷ ρηθὲν ἡμέσι μοιράδιον ρηθέντων αἰλεων ὡς
 ἀνωτέρω ἡρηνται. μετὰ τῶν σῶν κληρονόμων. κα-
 θάτι αὐτῷ παρ' ἡμῶν ὄνικας. ἰδ' οὕτω στέργει καὶ
 ἐμμενὶ βεβαία. ἢ ταύτην δικαίαν πράσιν ὡχρὰ καὶ
 ἀπαράσάλευτως ἀχρι στασεως κόσμου πρὸς σὲ τον
 ἡρημένον νοταριον παύλον. καὶ εἰς τοῦς σοῦς κληρο-

meam trium olearum, quae mihi obtigit pro me-
 dietate emphyteusis a Scullado et Bonavita, in loco
 Aquaro, pertinentiis Aëtae, et hos habet fines: ab
 oriente est praedium Butroni; ab occidente prae-
 dium memorati venditoris; a septentrione praedium
 Bonavitae; a meridie domus memorati venditoris;
 et clauditur. Hanc igitur dimidiam partem dictarum
 trium olearum, una cum humo subtus exstante, ven-
 didi tibi ipsi et tuis heredibus aureis tarenis octo,
 quos cum a te in meas manus acceperim, integros,
 iustos, non imminutos et iusto pondere, tibi dedi
 dictae dimidiaie partis olearum personalem possessio-
 nem, et corporale iuramentum tibi praestiti de hac
 perfecta et plenissima venditione, ut habeas memo-
 ratam dimidiam partem olearum, uti antea dixi, a me
 in omne aevum una cum tuis heredibus, vendas,
 dones, permutes, in dotem filiarum inscribas, et fa-
 cias de ea et in ea quidquid volueris, utpote qui do-
 minium et potestatem a me acceperis, nemine im-
 pediente. Renunciamus insuper omni exceptioni et
 subsidio consuetudinum et legum, et cuiusvis cano-
 nici et civilis iuris, quod nobis prodesse possit ad in-
 firmandam, subvertendam, vel dissolvendam prae-
 sentem venditionem, et promittimus legitimam de-
 fensionem. Nam si quando aliquis nostrum vel extra-
 nea persona apparuerit, qui te vel tuos heredes de
 ipsa parte molestare voluerit, ne exaudiatur, sed
 ego meique heredes obstabimus, et vobis ipsam asse-
 remus a quacumque persona extranea vel propinqua.
 Si vero (hanc venditionem) subvertere voluero, in poe-
 nam periurii incidam, et assentior mulctari nostrae
 curiae Aëtae augustalibus quinque et decem, tibi que
 memorato emptori et tuis heredibus quadrupla quan-
 titate dicti pretii, et omnibus iustis expensis. Et nihi-
 lominus habeas memoratam dimidiam partem olea-
 rum, uti supra dictum, una cum tuis heredibus, prout
 a me emisti, et huiusmodi iusta venditio firma, stabilis,
 valida et immutabilis permaneat usque ad finem mun-

νέμους καὶ διὰδοχους. διῶ καὶ ἐπιγραφῆν. τῇ ἡμῶν παρακλήσει. χειρὶ νικολάου νοταρίου προβλύκου ἀνω-
τερου. παρὰ τῶν προλῆχθέντων κριτῶν. καὶ ἐτέρων
καλῶν ἀνδρῶπων μαρτυροῦν. ἐν ἔτει μηνῇ καὶ ἡδι-
κτιῳ τῶν ἀνωτέρω.

† ἐγὼ γουλιελμος τοῦ ἀγκουρου κριτῆς χωρας
αἰτοῦ τὰ ἀνωτέρα μαρτυρω.

† ἐγὼ νοταριος ἰωαννης τῆς κυρας γρουσας κριτῆς
χωρας αἰτοῦ τὰ ἀνώτερα μαρτυρω.

† ego rogerius de aquario testor.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 167.)

di tibi memorato notario Paulo tuisque heredibus et
successoribus. Quare scripta est rogatu meo manu
Nicolai publici supradicti notarii, praefatorum iudi-
cum aliorumque proborum hominum testimonio ro-
borata, anno, mense et indictione suprascriptis.

† Ego Gulielmus de Aquaro iudex civitatis Aë-
tae quae supra testor.

† Ego notarius Ioannes de domina Grusa iudex
civitatis Aëtae quae supra testor.

CCCXXI.

1270 — Mense Augusto 25 — Indict. (XIII).

*Boëmundus dominus Oppidi a monasterio S. Georgii accipit decem annis quaedam pascua posita ad collem
Pistillariae et flumen Coecum pretio unciarum aurearum quinque et annua praestatione arietis et lactis
unius gregis.*

† ἐγὼ βοάμουνδος κυριος ὀπίδου τὰ ὑπόγεγραμ-
μένα στέργω καὶ ἐμμενω καὶ ἐπίκυρῶ διὰ τοῦ εἰκίου
μου σταυροῦ :

† Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.
αἰωνίου Θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν ἀμήν. τῇ εἰκαστῇ
πέμπτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς αὐγούστου. τῆς ἡδικτιωνος
δεκάτης. ἐν τῷ ἑξακισχιλιῷστῷ. ἑπτακισιῷστῷ.
εὐδοκισιῷστῷ ὁγδῶν ἔτει κόσμου. κυριεύοντος τοῦ
ὑπεράμπερου κυρίου ἡμῶν κάρουλου. Θεοῦ χάριτι
ρηγῆς σικελίας. δουκάτου ποῦλιας καὶ πριγκυπάτου
κάπουας. ἀνδεγαβίας. προβετείας καὶ Φολκαλκερίας
κώμιτος. τῆς αὐτοῦ κυριότητος ἔτος δεύτερον εὐτύ-
χως ἀμήν. Ἡμεῖς ματθαῖος τῆς ρώτου κρητῆς χωρας
σεμιναρίου. ἰωάννης τοῦ χαλδακαρίου. τῆς αὐτῆς χω-
ρας ποῦπλικος ταβελλίων καὶ οἱ ἐγγεγραμμένοι μάρ-
τυρες οἱ εἰς τούτῳ κληθέντες καὶ παρακληθέντες,
διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου δειλωποιοῦμεν τοῖς πα-
ροῦσι καὶ τοῖς μέλλουσι. ὅτι ὁ εὐγενῆς ἀνὴρ κυρος
βαῖμούνδος κύριος χωρας ὀππείδου. πεπιστευκῶς εἰς
ἡμᾶς. ὡς εἰς ἐαυτοῦ κρητὴν καὶ νοτάριον. ὁμολογῆ-
σατω, ὅτι ὁ σεβάσμιος ἀνὴρ κυρος λουκάς καδηγοῦ-
μενος τῆς μονῆς τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος τοῦ χρῆ-
στοῦ γεωργίου χωρας βεβαλίου. καὶ τὸ τοῦτου
κοινῶβιον μοναχοὶ τῆς αὐτῆς μονῆς. διὰ τὸ ἐνδύσθαι
τὴν ἐρημίαν μονὴν αὐτῶν ἐκ διαφόρων πραγμάτων,

† Ego Boëmundus dominus Oppidi subscripta
firmo, rata habeo et roboro propria mea cruce.

† In nomine domini nostri Iesu Christi aeterni
Dei et Salvatoris nostri. Amen. Vicesima quinta die
mensis augusti, indictione decima, anno mundi sexmil-
lesimo septingentesimo septuagesimo octavo, regnan-
te illustrissimo domino nostro Carolo, Dei gratia
rege Siciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae,
Andegaviae, Provinciae et Forcalquerii comite, re-
gni eius anno secundo, feliciter, amen. Nos Mat-
thaeus de Roto iudex civitatis Seminarae, Ioannes
de Chandacario eiusdem civitatis publicus tabellio,
et subscripti testes ad hoc vocati et rogati, per
hanc chartulam notum facimus praesentibus et fu-
turis, nobilem virum Boëmundum, dominum civi-
tatis Oppidi, nobis fidem habentem, utpote eius iu-
dici et notario, declarasse venerabilem virum do-
minum Lucam praepositum monasterii sancti magni
martyris Christi Georgii de civitate Bebalini, et
monachos eiusdem monasterii, cum praedictum eo-
rum coenobium ob diversas possessiones teneretur
ad fiscalia tributa solvenda, ut eius necessitatibus
consulerent, atque eiusdem negotia procurarent et
adiuvarent, sibi vendidisse, confirmasse et tradidisse

εἰς ρηγικὰς δουλείας καὶ ἀνάγκαις. καὶ τὸν τῆς αὐτῆς
μονῆς διήκεισθαι πράγματα καὶ ἐξάκολουθεῖν, πῖπρα-
καν αὐτῷ. ἔστερξαν καὶ ἀπαίδωκαν αὐτῷ ὀνόματι
καβάλας. εἰς τὸ βοσκήσαι τὰ ζῶα αὐτοῦ καὶ θρέμ-
ματα. ἔνθεν ἐνιαυτοῦς δέκα ἀπ' ἐντεύθεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν
ψηφισομένους· πᾶσαν τὴν βοσκήν· τοῦ βουνὸς ἀνωτέ-
ρου. πιστηλλαρίας· καὶ τὰ παντὰνα πάντα τῶν δυο-
μερων τοῦ ποταμοῦ τυφλοῦ. ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ
ἔσα εἰσὶν. δι' ὅγκειας χρυσοῦ πέντε ἐν τῷ γενικῷ
ζυγίῳ ἐνζυγισμένας. ὥς αὐτῷ τῷ καθηγουμένῳ ἐνωπιον
ἡμῶν δεδώκεν λογω ταύτης. συμφώνῳ μὲν τοι καὶ
πάκτω τιῶδε. ἵνα ὁ εἰρημένος ἄρχων κυρὸς βαϊμου-
δος καὶ εἰ τούτου κληρονόμοι. κρατῆσωσιν. δεσπό-
σωσιν. ἔπει δε καὶ επικαρπέυσωσιν μετὰ τῶν ζῶων
αὐτοῦ καὶ θρεμματων βόσκωντες τὰ εἰρημένα κράτει
τοῦ αὐτοῦ βουνὸς ἀνωτέρου. πηστηλλαρίας. καὶ τὰ
αὐτὰ παντὰνα τῶν δυο μερων τοῦ ποταμοῦ τυφλοῦ
ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ὀνόματι τῆς αὐτῆς καβαλας ἐκ με-
ρους τῆς αὐτῆς μονῆς. ἔνθεν πλήρωμα τῶν εἰρημένων
δέκα ἐνιαυτῶν ἀπ' ἐντεύθεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν ψηφί-
σμένων. καὶ διὰ καθ' ἑκάστου χρόνου τῆς αὐτῆς κα-
βάλας. ὀνόματι ἐγνωρημῆς τοῦ αὐτοῦ κράτους. ὁ
εἰρημένος ἄρχων κυρὸς βαϊμουδος. καὶ ἡ τούτου κλη-
ρονόμοι. ἐκ συμφώνῳ δίδωται ὀφειλωσιν. τῷ αὐτῷ
καθηγουμένῳ καὶ κοινῶν λογω τῆς αὐτῆς μονῆς.
καὶ τοῖς διάδοχοις αὐτῶν ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ἱσομένοις·
τῇ ἡμέρᾳ τοῦ εἰρημένου ἁγίου μεγαλομάρτυρος τοῦ
χριστοῦ γεωργίου. ταρία χρυσοῦ δέκα ἐν τῷ γενι-
κῷ ζυγίῳ. καὶ τὸ γάλας ἅπαν ἐνὸς μανδρίου, ὅπερ
ἐπέρχεται ἀπὸ τῶν προβατων τοῦ αὐτοῦ μανδρίου·
τῷ πρῶτῳ τῆς αὐτῆς ἐόρτῆς μετὰ ἐνὸς κριοῦ· ἀναμ-
φιβόλως. καὶ ἡ τυχῶν ὡς ἴωθεν. σπαρῆται εὐρεθῆ-
σεται εἰς αὐτὰ κράτει· ἀπὸ τῶν ἀνδρῶπων τῆς αὐ-
τῆς χῦρας, αἱ συνηφοραὶ τῶν αὐτῶν σπορήμων.
τῇ αὐτῇ μονῇ ἔσονται καὶ ἀποδωθήσονται ἀνακολύ-
τως· οἷα κράτει βοσκάμενα παρὰ τῶν θρεμματων τοῦ
αὐτοῦ ἄρχοντος καὶ ζῶων. ἔνθεν τῆς αὐτῆς διωρίας
τῶν εἰρημένων δεκα ἐνιαυτῶν. ὁ εἰρημένος ἄρχων ἐκου-
σίως αὐτοῦ ὑπέκλινεν ἑαυτον. ἡ μὲν τὰ εἰρημένα
δεκα ταρία τοῦ χρυσοῦ· τὸ γάλας ἅπαν ἐνὸς μαν-
δρίου. καὶ τὸν κριὸν τῆς ἐγνωρημῆς τοῦ αὐτοῦ κρά-
τους καὶ καβάλας. τῇ εἰρημένῃ διωρίᾳ. οὐκ ἀποδῶσει
ὡς εἴρηται. καὶ πληρωθέντων τῶν αὐτῶν δεκα ἐνιαυ-
τῶν τῆς αὐτῆς καβάλας. ἀπ' ἐντεύθεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν
ψηφισομένης. τὰ αὐτὰ κράτει. τῇ εἰρημένῃ μονῇ ἐν

ratione pascui, scilicet ut pabularentur eius animalia
et pecora, annis decem amodo decurrendis, universa
pascua superioris collis Pistillariae, et cuncta sta-
gna posita ad utraque fluminis Caeci latera, et quid-
quid inibi exstat, unciis aureis quinque ponderis ge-
neralis, ipsasque eidem praeposito coram nobis tra-
didisse ob huiusmodi venditionem hoc pacto et con-
ditione, ut memoratus princeps dominus Boëmundus
et eius heredes habeant et teneant antedictam pos-
sessionem eiusdem collis Pistillariae, et omnia stagna
posita ad utraque fluminis Caeci latera, iisque utan-
tur una cum eorum animalibus et pecoribus ratione
eiusdem pabulationis concessae ex parte ipsius mona-
sterii, usquedum expleantur dicti decem anni amodo
decurrendi; et singulis annis eiusdem pabulationis,
ratione recognitionis ipsius dominii, dictus princeps
dominus Boëmundus et eius heredes ex convento, et
sine quovis praetextu pendere debeant ipsi praeposito
et coenobio nomine eiusdem monasterii, eiusque in ipso
futuris successoribus, die dicti sancti magni marty-
ris Christi Georgii, tarenos aureos decem generalis
ponderis, et totum lac unius gregis, quod ex ovi-
bus ipsius gregis proveniat, mane eiusdem festi,
cum uno ariete. Sin autem forte acciderit, uti as-
solet, ut homines eiusdem civitatis in iis possessioni-
bus severint, earumdem sationum proventus ad
dictum monasterium pertineant, ipsique sine impe-
dimento tradantur. Cum vero in hisce fundis oves
et animalia eiusdem principis intra constitutum ter-
minum annorum decem pabulata fuerint, dictus prin-
ceps se suosque heredes sponte obligavit, nisi memo-
ratos aureos tarenos decem, totum lac unius gregis,
et arietem, ratione recognitionis dominii et pabulatio-
nis ab ipso monasterio concessae, praefato termino
praestiterint, ut dictum est, et elapsis iisdem decem
annis memoratae pabulationis amodo decurrendis in
proprium dominium et potestatem praedicti coenobii

παραχωρήσῃεν, αναμφιβόλως εἰς ἰδίαν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα ὡς τὸ ἀρχῆς, ἐκ συμφώνου καὶ ἐπερωτήσεως. καὶ δι' ὑποσχέσεως δημοσίας ὑπέκλινας αὐτον ὁ εἰρημίνος ἀρχων καὶ τοὺς αὐτοὺς κληρονόμους. ζήμιώδυναι διὰ ποιήν, οὐγκείας χυσιου δώδεκα. τῷ ρηγικῷ φίσκῳ καταβάλλεσθαι καὶ τὰς ἐξώδους πάσας τοῦ ἐναντιώθεντι μερὴ ἀποδιδεῖν ἂν περι τουτου ποιῇσειεν ἐν κορτῇ ἢ ἐξω. καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς εἴρηται ἐν τῇ ἰδίᾳ ἰσχύει μένοιτος, ἀποταξάμενος ἐκουσιως αὐτοῦ εἰς τοῦτω πᾶσῃ παραγραφῇ. καὶ πᾶν νόμιμον δικαίον. φυσικόν. ἡθικόν. καὶ πολιτικόν. δεῖας δι' ἀτάξεις παρεῦσας ἢ μελλοῦσας. ἐκκλησιαστικά δεκρέτα· νόμον τοῦ βελλειανίου ἀπάτιν τινα. βρεβλεγίοις. καὶ ρηγικοῖς γραμμικῶν ἀνηταμένοις καὶ μελλοῦσις ἀνῆσασθαι. νόμῳ γραπτῷ ἢ ἀγράφῳ. δυναμένῳ εὐρεθῆναι εἰς τὸ παραδραῦσαι ταῦτα ἢ ἐξ ἐναντι τῶν παρόντων ἐν ἐν τινι ὠφθῆναι. ἀλλὰ φυλάχθῆναι αὐτὰ στερεὰ καὶ βεβαία ἐνθεν τῆς αὐτῆς καβάλας τέλους καὶ πλήρωμα εἰρημένον. ὅθεν πρὸς μελλοῦσαν μετῆμιν. καὶ τοῦ πράγματος τούτου στερεὰν ὠχύρωσιν καὶ βεβαίωσιν. τὸ παρὸν τῆς ἐμολογίας τοῦ αὐτοῦ ἀρχοντος κυροῦ βοαιμόνδου κυρίου χῳρας ὀππειδου. ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ κληρονόμων τῷ αὐτῷ καθηγουμένῳ κυρῷ λουκά, καὶ κοινοβίῳ αὐτοῦ. ἐκ μέρους καὶ ὀνύμχτι τῆς αὐτῆς μονῆς ἁγίου γεωργίου βεβαλῆνου ἐποιήσαμεν ποιηθῆναι. τῇ παρακλητῇ τοῦ αὐτοῦ ἀρχοντος κυροῦ βοαιμόνδου. τόσον διὰ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ αὐτοῦ ἀρχοντος κυροῦ βοαιμόνδου ἀνωτέρου ποιηθῆται, ὅσον διὰ τῆς ὑπογραφῆς ἡμῶν τε του εἰρημένου κρητου. νοταρίου. καὶ των ἄλλων μαρτυρῶν ὠχυρωθῆν. ἐν ἡμέρᾳ. μηνί, ἰνδιχτιωνί. ἔτει, καὶ κυριότητι. τοῖς προεἰρημένοις.

† Ego Matheus de Roto qui supra iudex seminare subscripsi.

† ἐγὼ ρωμβερτος μερίτζος σύντροφος καὶ φημι-λιξίος τοῦ εἰρημένου ἀρχοντος κυροῦ βοαιμόνδου κυρίου τῆς χῳρας ὀππειδου παρακληθεὶς τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶ δια τοῦ αἵμου σταυροῦ.

† εὐτέλης πετρος ἱερεὺς τοῦ ἐπιτιρίτι παρακληθεὶς τὰ ἀνωτέρα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ νοταρίος κωνσταντίνος φρασσαλος παρακληθεὶς μαρτυρῶν ὑπέγραψα ἰδίῳ χεῖρὸς.

† ὁ τοῦ χανδακαρίου ἰωάννης καὶ τῆς χῳρας σεμναρίου ποῦπλικος ταβελλίῳν τὰ ἀνωτέρως ἔγραψε καὶ παρακληθεὶς αὐτὸν ὑπέγραψε ἰδιοχείρως.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 168.)

quemvis praetextum restituerint antedictos fundos, quales ab initio erant, ex pacto, requisitione et publica promissione, mulctari regio Fisco poenae nomine uncii aureis duodecim, et parti adversanti solvere quidquid expensarum fecerit in Curia vel extra, contractu, ut dictum est, in suo robore permanente, cum propter hoc ipse sponte renunciaverit cui-cumque exceptioni, et iuri legitimo, naturali, consuetudinario et civili, divinis constitutionibus praesentibus, vel futuris, decretis ecclesiasticis, legi Velleianae, cavillationi, privilegiis et regiis litteris promulgatis vel promulgandis, legi scriptae vel non scriptae, quae ad haec labefactanda inveniri possit, vel contraria in aliqua re videri cuilibet ex praesentibus pactis, quae servantur firma et inconcussa intra eiusdem pabulationis terminum et complementum praedictum. Quare ad futuram memoriam et ad validam confirmationem ac securitatem huiusce contractus praesentem declarationis chartulam ipsius principis domini Boëmundi, domini civitatis Oppidi, ex eius parte suorumque heredum, memorato praeposito domino Lucae et coenobio eius, ex parte et nomine ipsius monasterii sancti Georgii de Bebalino, condi iussimus rogatu eiusdem principis domini Boëmundi, roboratam tum praesignatione eiusdem principis domini Boëmundi, tum subscriptione nostra, dictorum iudicis, notarii et aliorum testium, die, mense, indictione, anno et regno superscriptis.

† Ego Robertus Meritzus convictor et familiaris dicti principis domini Boëmundi, domini civitatis Oppidi, rogatus quae supra testor per meam crucem.

† Petrus humilis sacerdos de Epitirito rogatus quae supra testor.

† Ego notarius Constantinus Frassalus rogatus testis propria manu subscripsi.

† Ioannes filius Chandacarii, publicus tabellio civitatis Seminarae, quae supra scripsit, et rogatus se ipsum propria manu subscripsit.

1270 — Mense Augusto — Indict. XIII — Scyllacii.

Coniuges Philippus Bibillus et Maria cum filiis vendunt Roberto Buciae vineam positam ad Mamuracam aureis tarenis duodecim.

† σίγνον χειρός Φυλιππου βῆβίλλου † σίγνον
χειρός μαρίας συυβίου αὐτοῦ † σίγνον χειρός του-
σχάνας θηγατρος αὐτῶν † σίγνον χειρός ἀδάδου ἀδελ-
φου αὐτῆς † σίγνον χειρός ἰωάννου ἀδελφου αὐτῶν
ἡμῆς υ προγραφέντες οἱ τα σίγνα του τιμίου σταυρου
ειδικαῖς ἡμῶν χερσὶν ἐν τῷδε τόμῳ χαράξαντες τῇ ἡμέ-
τέρᾳ βουλῇ καὶ θέλῃσι ἀναλαμβάνόμεθα τοὺς ἡμέτε-
ρους ἀδελφοὺς εἰδίους κλοῖρονόμους καὶ σὺν κλοῖρονομούς
καὶ ἀπλῶς ὑπὴν εἰς πάντα ἄνθρωπον ἀρχόντα καὶ ἐξου-
σίαν δι οἷς ἀμολογοῦμεν διὰ του παρόντος πουπληκου ἐγ-
γραφου παρούσια των υπογραμμενων κριτων σκηλλακος
περεγρίνου σμμοιὰ π.υπληκου νοταρίου τῆς αὐτῆς καὶ
τῶν υπογραμμενων μαρτυρῶν εἰς τουτο κληθειτων καὶ
παρὰ κληθέντων ἀδολῶς καὶ θάρῶς ἐκουσίως καὶ ἐλευ-
θερῶς ἐπρασαμεν σὺ τοῦ ρουπέρτου τοῦ βουκῆ καὶ
τῆς σοῖς κλοῖρονόμοις τῷ ἡμέτερον ἀμπέλιον σινγγήρον
το ὄντα εἰς τον μαμούρακαν το σινοροῦνται σὺ του
αγωραστού. ἕτερον σίνορον τοῦ χρυσαφῆ κουκουλλῆ-
του. ἄλλον σίνορον τοῦ ἀπορίου βελωνα. σιρόρηται
καὶ ο δρόμος. αὐτὸν τῷ ἀμπέλιον εἰτῇ ρίζας τετρα-
κωσίας. μετὰ παντων αὐτοῦ δικαιοματων. καὶ ἐκῆσε
δεῖδρῶν ἐγγεῖξῃ ἐκῆσε. τῷ ἐνλυπῆς ἡμέτερον ἀμπέλιον.
αὐτὰ τα ριθεντα τετρακωσια ριζῆα του ἀμπέλου.
ἐπρασαμεν αὐτὰ σὺ του ονομασμενου ρουπέρτου καὶ
τῆς σοῖς κλοῖρονόμοις διὰ χρυσου τρια δώδεκα. ἀτίνα
ταρια δώδεκα τὴν δικεαν ἐπιτιμητὴν του πράγματος
ἐλάβαμεν ἀπο σου καὶ ἀπετάξαμεν πάσαν παραγρα-
φὴν ἡττίσεως τῶν ριθεντων ταραίων ος ἀνελλήπη
αὐτὰ ἐλάβαμεν. ομῶς ἀπετάξαμεν ἅπαν δίκεον τῷ
δυναμεινῷ ἡμᾶς βωιδῆσαι εἰς μετατραπὴν τῆς αὐτῆς
πρασεως ἀπίστημεν τῆς δεσποτίας του πραγματος
καὶ πρὸς σὰς τὴν νομὴν καὶ δεσποτιαν ἐπαρεδωσαμεν
υπεξουσίως ἐχὴν σὰς αὐτὰ πουλεῖν. χαρίζην ἀνταλ-
λάττειν καὶ ἐν πριξὴν τεκνων γραφῆν ος το κῆρος
καὶ τὴν αὐθεντιαν παρ ἡμῶν λαβὼν μὴ κολυόμενος
ἡ ἐμποδιζόμενος παρὰ τινος καὶ ἡ μὲν ποτε κερῶ Φανι
τῆς ἐνοχλησας εἰς αὐτὰ ἰνα στικῶμεν ἐκδικάν σὰς αὐτὰ
ἐκ παντός ἐναντιουμένου προσώπου εἰ δὲ οὐκ ἐκδικῶ

† Signum manus Philippi Bibilli. † Signum ma-
nus Mariae coniugis eius. † Signum manus Tusca-
nae filiae eorum. † Signum manus Adadi fratris eius.
† Signum manus Ioannis fratris eorum. Nos supra-
scripti, qui signa honorabilis crucis propriis nostris
manibus hac chartula exaravimus, nostro consilio
et voluntate, nomine nostrorum fratrum, propinquo-
rum, heredum et coheredum, et uno verbo cuius-
libet hominis, magistratus et baiuli, declaramus hac
publica scriptura, coram subscriptis iudicibus Scyl-
laccii, Peregrino Samona publico notario eiusdem
civitatis, et testibus ad hoc vocatis et rogatis, sine
dolo, pure, sponte et libere vendidisse tibi Roberto
de Bucia et tuis heredibus vineam nostram cum
humo, positam ad Mamuracam, attiguam ex una
parte bonis tui emptoris; ex altera Chrysaphii Cu-
cullitae; ex altera aporio Belonae, et viae. Hanc
igitur vineam quae vitibus quadringentis constat,
una cum omnibus ipsius iuribus et arboribus inibi
extantibus, et quavis alia re ad ipsam spectante
vendidimus tibi nominato Roberto et tuis heredibus
aureis tarenis duodecim, quibus quidem a te acce-
ptis pro iusto rei pretio, renunciavimus cuique ex-
ceptioni requisitionis dictorum tarenorum, cum eos
non imminutos acceperimus. Item renunciavimus cui-
que iuri quod nobis subsidio sit ad hanc venditio-
nem subvertendam, nosque exuimus dominio prae-
dii, eiusque tibi possessionem tradidimus cum facul-
tate ipsum vendendi, donandi, permutandi, et in do-
tem filiarum scribendi, utpote qui ius et potestatem
a nobis acceperis; neque obstaculum vel impedi-
mentum a quovis patiaris. Si vero aliquando quis-
quam molestiam de antedicta vinea tibi intulerit,
nos obstabimus, tibi que eam asseremus ab omni con-

σωμεις σας αυτα ος βουληθωμενοι μετατρευσαι την παρ
ημων καλοθελως γυνομένην σας πρασιν μη εισακου-
όμεθα μητε παρα του θειου νόμου βωιδειαν σχώμεν
ου μονον τουτο αλλ υπερ παραβασαιως του τιμιου
σταυρου ζημιούστω ημας εν τω δεσποτικω φίσκω
αγουσταλια δέκα και πρός σάς τούς αγωραστάς
τριπλην την ονν και ιδ ουτου στεργγει και εμένει
η παρούσα πρασις πρός σας και παντα τον κληρο-
νομον σας στερρα βαίβεια και απαρασαλεύτος αχρη
τερματων αιονων εν παρουσια μαρτυρων.

† ἐγὼ Φίλιππος του νοταριου ρογεριου κριτου
σκυλλαχος μαρτυρω και υπεγραφα. † Ego Scallio-
nus de notario Roberto testor. † Ego Leo de mayda
rogatus testor et me subscripsi. † Ego Iohannes
cucune testor. † Ego Andreas de neocastro testor.
† Ego Robbertus de bonacruza testor. † ἐγὼ ἰωαννης
τουρλυνα του ασπρου μαρτυρ υγεγραφα.

† εγγραφη υπογράφη και εκηρώθη το παρον ε-
γγραφον χειρι μου περιεγρίνου σαμονα πουπληκου νο-
ταριου σκηλλαχός μηνι αυγουστω ινδικτιωνι ιγ'
ετους ςψοη'.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 169.)

traria persona. Et nisi id praestiterimus, sed huius-
modi venditionem tibi de bona voluntate factam
subvertere tentaverimus, ne exaudiamur, neque a
divina lege subsidium habeamus; neque id tantum,
verum ob violationem honorabilis crucis mulctemur
regio Fisco augustalibus decem, et tibi emptori tri-
plo pretio emptionis. Et ita deinceps firma, stabilis et
inconcussa maneat usque ad finem seculorum prae-
sens venditio tibi et omnibus tuis heredibus facta
coram testibus.

† Ego Philippus, notarii Rogerii filius, iudex
Scyllacii, testor et me subscripsi.

† Ego Ioannes Turlina de Aspro testis subscripsi.

† Scripta, subscripta et roborata est praesens
chartula manu mei Peregrini Samonae, publici no-
tarii Scyllacii, mense augusto, indictione XIII, an-
no 6778.

CCCXXIII.

1270 — Mense Octobri — Indict. XIV — Catacii.

*Notarius Ioannes Musca mutuatur ad annum unum cuidam Fenso de Garisinda unciam auream unam, et in
pignus accipit quaedam praedia.*

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος· καὶ δι' κατὰ τὸν οκτῶβριον μῆνα τῆς ἐνι-
σταμένης ἰνδικτιωνος ιδ'. εν τω ςψοδ' ετει. ριγέρον-
τος του ἐνδῶξωτατου καὶ θεοτίμιτου ημων ριγὸς
κυροῦ καρουλου. Θεου χάριτος σικελιας ριγὸς. δού-
κας τῆς πούλλειας. καὶ προῖξ τῆς κάπουκας. αἰγιας
πολεως σεαῦτωρ. ἀνδεγάβειας. πρῶβέντζας. καὶ Φῶρ-
καλκεριου κώμιτος· καὶ τῆς βασιλειας ρωμης καὶ ὑπὸ
τῆς ἁγιας ρῶμαϊκῆς ἐκλεισίας εν τῇ δουσκάνα· βίκα-
ριος γενικός τῆς του ριγατου αὐτοῦ ετοῦς εκτου ευ-
τειχως ἀμην· εἰμοῖς ἐνριχος τοῦ κυρου αλῆμβερτου·
κροιτῆς πόλειως καταντζαριου. καὶ νοτάριος ἰωαννης
νοταρίου μαυρικίου. πούπλεικος νοταριος τῆς αὐτῆς·
ομολογῶμεν διὰ του παροντος πούπλεικου ἐνγραφου·
ὅς ὅτι ἐνώπιον ημων ἡτέλληθη. νοτάριος ἰωαννης μού-

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
Mense octobri, praesente indictione XIV, anno 6779.
Regnante gloriosissimo et piissimo rege nostro do-
mino Carolo, Dei gratia Siciliae rege, Apuliae du-
ce, Capuae principe, sanctae urbis senatore, Ande-
gaviae, Provinciae et Forcalquerii comite, et Roma-
ni Imperii in Tuscia per sanctam romanam Eccle-
siam vicario generali, regni ipsius anno sexto, fe-
liciter, amen. Nos Henricus domini Aliberti filius,
iudex civitatis Catacii, et notarius Ioannes filius notarii
Mauricii, publicus notarius eiusdem civitatis, notum
facimus praesenti publica scriptura coram nobis ve-
nisse notarium Ioannem Muscam, et Fensum de Ga-
risinda, et dictum Fensum declarasse coram nobis
se in foenus accepisse ex manibus memorati notarii

σκας. καὶ φέντος τῆς γαρῖσηνδᾶς. καὶ ὁμολόγησεν ὁ
ριθεῖς φέντος ἐνωπιον ἡμῶν ὅτι ἀνέλαβεν διὰ χειρὸς
τοῦ ριθεντος νοταρίου ἰωάννου μούσκα· εἰς δάνους χρυ-
σοῦν ὀνκεῖν μίαν. τοῦ εἶχον αὐτὴν τὴν εἰριμένην ὀγκειαν
μίαν τοῦ χρυσοῦν. ὁ ριθεῖς φέντος. διὰ ὅλου τοῦ εἰσέρ-
χομένου ὀκτωβρίου μηνός. τοῦ ἐνὶ αὐτοῦ. ἰνδικτιωνος
δεκάτης πέπτης. ὁ δὲ ριθεῖς φέντος ἐνωπιον ἡμῶν.
ἐθεσεν εἰς ἐνεχίρον τοῦ ριθεντος νοταρίου ἰωάννου διὰ
τὴν εἰριμένην χρυσοῦ ὀνκεῖν μίαν. ἐν πετζῆν ἀμπέλου.
ἡγοῦν ρίζεια ἐπτακῶσια. καὶ χῶραφίου. πετζῶπουλ-
λα τρεῖς. σὺν τῶν ἐκῦσαι ὠντων δένδρων καρποῖμων
καὶ ἀκαρπῶν· ἐν τῶν τρώπων. καὶ τῶν σὺμφωνων
μελλεῖ τρώγειν. καὶ δαπανᾶν πᾶσαν τὴν ἐπὶ καρπῶν
αὐτοῦ ὁ ριθεῖς νοταρῖος ἰωάννης διὰ ὅλου τοῦ εἰσέρ-
χομένου ὀκτωβρίου μηνός. τῆς ἰνδικτιωνος ἐ'. πλη-
ρουμένου δὲ τοῦ ριθεντος μηνός. τοῦ ἑᾶσε τα εἰριμένα
χῶραφια. σὺν τοῦ ριθεντος ἀμπέλου. πρὸς τὸν εἰρι-
μένον φέντον· ἐλεύθερα. καὶ ὁ ριθεῖς φέντος τοῦ ἐπί-
στρεψαι εἰς τὸν εἰριμένον νοταρίον ἰωάννην. τὴν εἰρι-
μένην χρυσοῦν ὀνκεῖν μίαν· ἀκωλείτως· καὶ ἀνεμπο-
δίστος· ἢ δ' οὐχὶ καὶ οὐ δύνηθι ὁ ριθεῖς φέντος τοῦ
ἐπιδεῦναι τοῦ ριθεντος νοταρίου ἰωάννου τὴν εἰριμένην
χρυσοῦν ὀνκεῖν μίαν· ὅς ἀνωτέρω διλεῖ· τοῦ μελλεῖ
δοῖναι ὁ ριθεῖς νοταρῖος ἰωάννης· τοῦ ριθεντος φέντου.
χρυσοῦν ταρία δέκα πεντέ. καὶ ὁ ριθεῖς φέντος εἶνα
μελλεῖ ποιῆσαι τοῦ ριθεντος νοταρίου ἰωάννου. ἀγῶ-
ρᾶν. ἀπὸ τοῦ ριθεντος ἀμπέλου. καὶ τῶν εἰριμένων
χῶραφίων· ἐν λόγῳ πράσεως· διὰ χρυσοῦν ταρία σε-
ράκωντα πεντέ. καὶ ὁπλίκευθῇ ὁ ριθεῖς φέντος· ἐάν
βούληθῇ εἰσεῖν ἐξεναντίας ἀπὸ τῆς εἰριμένης καταθέ-
σεως· καὶ οὐκ ἐκπληρῶσαι αὐτὴν τοῦτο πρῶτῳ μὲν
ὅς ἀνωτέρω ἐφθμὲν· τοῦ εἶναι κρατῆμενον ἐκ σὺμφῶ-
νου καὶ λογῶν εἰς πόλιν χρυσοῦ ὀνκεῖας τέσσαρας·
τὰς δύο εἰς τὴν κόρτην. τὰς δὲ ἀλλὰς δύο· εἰς το
μέρος· καὶ ἡ παρούσα καταθεσις μέντω στερεῶ βε-
βαιος καὶ ἀπαρσάλευτος μέχρι τοῦ ριθεντος σὺμφῶ-
νου. ὑπάρχει το ριθέν ἀμπέλιον. καὶ τα εἰριμένα χῶ-
ραφια· ἐν τῇ διακράτῃ πόλεως κατὰ ντζαρίου· εἰς
τὸ βαδὸς τῆς μούλης· το μὲν ἀμπέλιον ὑπάρχει πλη-
σιον ἀμπέλιου· τῶν παίδων λέου ἀπεράτου. καὶ
τῶν παίδων νικολᾶου ποῦλλεῖσι· καὶ τομ κρούδου·
καὶ τῆς ὁδοῦ· το δὲ πρῶτον πέτζῶπουλλον τοῦ χῶ-
ραφίου ὑπάρχει πλησιον χῶραφίου κυροῦ τῶναφραν-
τζα· καὶ πλησιον χῶραφίου ρωπερτου τοῦ λείκατου·
καὶ πλησιον χῶραφίου βασιλεῖου μουρμερου· καὶ τῶν

Ioannis Muscae auream unciam unam, ut ipsam
haberet per totum mensem octobrem futuri anni,
indictionis decimae quintae. Praefatus vero Fensus
coram nobis oppigneravit memorato notario Ioanni
pro dicta aurea uncia portionem vineae, id est vi-
tes septingentas, et tres portiones praedii cum arbo-
ribus inibi extantibus tum fructiferis tum silvestri-
bus, hoc sane modo et pacto, ut dictus notarius
Ioannes utatur ac fruatur cunctis fructibus ipsorum per
totum venturum mensem octobrem indictionis XV;
impleto vero dicto mense, relinquat memorato Fen-
so antedicta praedia et vineam libera, et dictus
Fensus restituat eidem notario Ioanni dictam unciam
auream libere et sine impedimento; secus autem,
et si nequiverit dictus Fensus restituere ipsi nota-
rio Ioanni dictam auream unciam, uti supra decla-
ratum est, debeat idem notarius Ioannes dare dicto
Fenso aureos tarenos quindecim, et ipse Fensus de-
beat vendere notario Ioanni dictam vineam et prae-
dia aureis tarenis quinque et quadraginta; et rursus
si dictus Fensus voluerit adversari huiusmodi pactis,
eaeque alacriter non servare, uti supra dictum est,
solvat ex convento pro poena aureas uncias qua-
tuor, quarum duas Curiae, et reliquas duas parti.
Et praesens contractus firmus, stabilis et inconcus-
sus sit donec haec conventio permaneat. Extant vero
dicta vinea et praedia in agro civitatis Catacii in
valle Mulae, vinea extat prope vineam filiorum Leo-
nis Aperati et filiorum Nicolai Puglisi, et prope
Crudum et viam. Prima vero portio praedii ex-
tat prope praedium domini Tornafrantzae, et prope
praedium Roberti Lipati, et Basilii Murmeri, et filio-
rum Garriosi, et constat modio uno. Alterum vero

παίδων γαρρεῖωσαι· ὑπάρχει δὲ μῶδιον εἰδός· το δὲ
 ἄλλον χωράφιον· ὑπάρχει ρουβου τρειῶν· το καὶ
 πλῆσιον χωράφιον· γαλτερίου τοῦ σκελλειανου· καὶ
 πλῆσιον χωράφιον· ρωπερτου του λειπατου· καὶ
 πλῆσιον χωράφιον του κυροῦ σίλβεστρου· το δὲ ἄλ-
 λον τρίτον χωράφιον· ὑπάρχει καὶ αὐτο μῶδιον εἰδός·
 πλῆσιον χωράφιον κυροῦ ρικαρδου του κυροῦ βαλδι-
 νου· καὶ πλῆσιον χωράφιον· των παίδων τοῦ ριδέν-
 τος λέου ἀπέρατου· καὶ πλῆσιον χωράφιον της κόρ-
 τής· ρώγκας Φάλλουκας· καὶ σὺνκλύουν· ὅθεν πρὸς
 περισσωτέραν πίστωτιν καὶ βεβαιαν ἀσφάλειαν του
 ριδέντος νοταρίου ιωαννου μουσκα· καὶ των αὐτου
 κλειρῶντων· τη παρακλήσει· καὶ στέρεξι τοῦ ριδέν-
 τος Φένσου· ἐπιείσμενι του ριδέντος νοταρίου ιωαν-
 νου· το παρὸν ὁμολογιτικὸν πούπλειον ἐγγράφον·
 τῇ ἡμετέρᾳ χειρὶ καὶ τοῦ ριδέντος Φένσου καὶ ἑτερων
 καλῶν ἀνδρωπων· κατεκυρώμενον· καὶ συναρτυρι-
 μένον· καὶ δια χειρὸς καμου του προλεχθέντος νο-
 ταρίου ιωάννου νοταρίου μυρικίου· πουπλεικου νο-
 ταρίου πολεως καταντζαριου· τη παρακλήσει· καὶ
 στερξει· του ριδέντος Φένσου· γεγραμμένον· μηνι ἔτους
 καὶ ἰνδικτιωνος τῆς προγραφείσης.

† Ego henricus de domino Alberto iudex Catan-
 zarii qui supra.

† ἐγὼ Φένσος τῆς γαρισεῖνδας· τα ἀνωτέρα ὁμο-
 λογῶ καὶ στέργω καὶ μαρτυρῶ διὰ τοῦ ἐμοῦ
 σταυροῦ.

† Signum manus proprie Ioannis de martino.

† Signum manus proprie Simonis Arcarii.

† Ego Goffredus eisdem interfui et testor.

† ἐγγραφή το παρὸν ἐγγράφον χειρὶ ἐμου νοταρίου
 ιωάννου νοταρίου· μαυρικίου πουπλεικου νοταρίου πο-
 λεως καταντζαριου· του ετους μηνι καὶ ἰνδικτιωνι
 της ἀνωτέρω.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 170.)

praedium constat tribus rubis, et extat prope prae-
 dium Galterii de Scilliano, et Roberti Lipati, et do-
 mini Silvestri. Tertium vero praedium constat et
 ipsum modio uno, (*et situm est*) prope praedium do-
 mini Riccardi filii domini Baldini, et filiorum dicti
 Leonis Aperati, et praedium Curiae Roccae Fallucae,
 et clauditur. Quare ad maiorem fidem et firmam
 securitatem dicti notarii Ioannis Muscae, et ipsius
 heredum, ex requisitione et consensu dicti Fensi,
 fecimus dicto notario Ioanni praesentem publicam
 declarationis scripturam, roboratam et testatam ma-
 nu nostra et dicti Fensi aliorumque proborum ho-
 minum, et manu mea praedicti notarii Ioannis filii
 notarii Mauricii, publici notarii civitatis Catacii, re-
 quisitione et consensu eiusdem Fensi. Scriptum men-
 se, anno et indictione supradictis.

† Ego Fensus de Garisinda quae supra confirmo,
 roboro et testor per meam crucem.

† Scripta est praesens chartula manu mea nota-
 rii Ioannis filii notarii Mauricii, publici notarii ci-
 vitatis Catacii, anno, mense et indictione supra me-
 moratis.

1271 — Mense Ianuario — Indict. XIV — Badulati.

Petrus de Iudice et Nicolaus de Bona vendunt monasterio Cammaroti Obedientiae S. Stephani de Nemore praedium positum in agro Badulati aureis tarenis quindecim.

† Σίγγον εικίας χειρὸς πέτρου επονομία τοῦ κριτοῦ.
† Σίγγον εικίας χειρὸς νικολάου επονομία τῆς βῶνας κατήκητῳρ εἰς τὸ χώριον ἀγίου λεωντίου.

Εν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου Θεοῦ καὶ σωτηρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ Ἀμήν: ἔτη τῆς κυριακῆς αὐτοῦ σαρκώσεως, χειλίσσῳ διακωσισσῳ εὐδωμικισσῳ πρῶτω: Μητῇ ἱαννουαρίῳ τῆς ἰνδικτιωνος δεκάτης τετάρτης: κυριεύοντος τοῦ ἐνδόξου κυρου ἡμῶν κυρου ρηγὸς κῆρουλου Θεοῦ χάριτι, ἡψυλου ρηγὸς σικελείας· δουκάτου ἀποῦλεις: πρηκηπάτου κᾶπουας ἀνδεγὰβιου Φολκαλκῆριου καὶ προβήντζης κόμητος, τοῦ δε αὐτοῦ ριγάτου ἐνῆαυτῶ ἐκτω. ευτυχῶς ἀμήν: οἱ μὲν οἱ ἀνώτεροι προγράφοντες οἱ τα σίγγα τοῦ τημίου σταυροῦ ποιεῖσαντες ἀνωτέρω. ἀνὰ λαμβανόμενοι πάντα ἄνθρωπον καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν, Ἐμ παρουσία τοῦ περρουνου κᾶπουτου κριτοῦ χώρας βαδουλάτου. τοῦ βαρδωλομίου πλασταροῦ Νοταρίου τῆς αὐτῆς χώρας: ὡν οἰδικὸς ἐγὼ ὁ ἀνοτέρος νικόλαος· τῆς βῶνας, ἐσυνέεσα εἰς ἰδίους ἐμοὺς: κριτῇν. καὶ νοτᾶριον ὡς γινώσκοντα μὴ ἔσεσθαι ἐμοὺς: κριτῇν καὶ νοτᾶριον: καὶ ἐτερων υπογραφέντων. ὀχυρωμένων μαρτυρων κληθέντων πρὸς τοῦτο οἰδικὸς καὶ παρακληθέντων· ἐν τῷ παρόντι προβληκῶ ἐγγράφω, ὁμολογοῦμεν. καὶ μαρτυροῦμεν τοῖς πάσι, διλωποιοῦμεν, ὅτι ἄνευ. Φύου: δόλου. χλεῖτης βίας: ἀπάτης ἀνάγκης, ἢ ἀλλῆς ἐτίας ὠδοῦμενοι ἢ ἐμπαχθέντες: οὔτε εἰς κριτηριον εἰσαγωγόμενοι περὶ τοῦτου, ἀλλ οἰδῶτες ὀφελῆσαι τὴν ἔρεσιν ἡμῶν τοῦτω ἐποιεσαμεν ἐκουσίως καὶ αὐτοπροαίρετοι τελεῖος πῆπράκαμεν; ἐδόσαμεν καὶ ἀπόδοσαμεν; τὸ οἰμέτερον δίκαιον; τῷ δόμνω γουλίελλμω τῆς μᾶγιδας: μοναχῷ, καὶ μάλιστα κέλλαρχίῳ ἀγίου στεφάνου: τοῦ ὄρους; ὀνόματι τῆς μονῆς τοῦ ἡρημένου ἀγίου στεφάνου; τοῦτ ἐστίν: εἰς τὸ μετόχειον καμμάτου: ἡγουν χωραφίου πετζῆν ἕναν: ἀπο των οἰμέτερων χωραφίων: ὅπερ κατέχωμεν καὶ ἐξαδιέρετος νομιζόμεν: δικάιο ἐκ πατρικῆς ἡμῶν κληρονομίας. ἐν τωποθεσία καλουμένη: ἡ ἔρκαν διακρατῆσεως χώρας βαδουλάτου: κατοτερῶ πέρατα αὐτοῦ διεροῦμεν:

† Signum propriae manus Petri cognominati de Iudice. † Signum propriae manus Nicolai cognominati de Bona incolae civitatis S. Leontii.

In nomine aeterni Dei et Salvatoris nostri Iesu Christi. Amen. Anno eius dominicae incarnationis millesimo ducentesimo septuagesimo primo, mense ianuario, indictione decima quarta, regnante glorioso domino nostro Carolo Dei gratia excelso rege Siciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae, Forcalquerii et Provinciae comite, regni vero eius anno sexto, feliciter, amen. Nos suprascripti, qui signa honorabilis crucis superius exaravimus, quorumvis hominum ac magistratuum (*molestiam*) in nos suscipientes, coram Perruno Caputo, iudice civitatis Badulati, Bartholomaeo Plastara, notario ipsius civitatis, quos specialiter ego suprascriptus Nicolaus de Bona assentitus sum mei ipsius iudicem et notarium esse, quamvis noverim meos non esse iudicem et notarium, et aliis subscriptis validis testibus expresse ad hoc vocatis et rogatis, praesenti publico instrumento declaramus, testamur et notum omnibus facimus nos nullo metu, dolo, fraude, vi, deceptione, necessitate, vel alia causa compulsos vel coactos, neque in iudicium vocatos de hac re, sed compertum habentes nostrum propositum utile esse, sponte et propria electione et perfecte vendidisse, dedisse et tradidisse domino Gulielmo de Maida, monacho et magistro cellerario sancti Stephani de Nemore, nomine dicti monasterii sancti Stephani, videlicet Obedientiae Cammaroti, nostram possessionem, nempe portionem unam praedii ex praediis nostris, quae iure possidemus et indivisim habemus ex paterna nostra hereditate in loco vocato Erca, in agro civitatis Badulati, uti eius fines infra describemus. Eam vero vendidimus aureis tarenis quindecim ponderis generalis; quibus acceptis integris, iusto pondere, perfectis et puro auro, ob plenissimum pre-

αὐτὸ δὲ πεπραχάμεν. εἰς τὸν γενικὸν ζυγῶν δια χρη-
 σίου ταραία δεκαπέντε: ἄτινα τοῦ χρυσίου ταραία
 δεκαπέντε, σωῆς ζυγισμένα τελείως ἀναλῶμεν καὶ
 ἐσχέκαμεν καθαρὰ χρηστὰ. δια πλεῖρεστέων τμητῶν
 καὶ ἀποφλησιν τοῦ αὐτοῦ χωραφίου: ἀπετεξέχμεν τῇ
 παραγραφῇ τοῦ μὴ ζυγισμένου χρυσοῦ, καὶ μὴ ἀρηθ-
 μουμένων χρημάτων: ἢ οὐ ἀναλαμβάνωμένων, καὶ
 πέρους τῆς ἐλάττου ημερίσας τοῦ δικαίου τμημάτος
 τοῦ αὐτοῦ χωραφίου. λαβῶντες δὲ τὸ τμήμα καὶ
 πλήρης ἀπόφλημεν οἰκίαν τῆς νομῆς καὶ δεσποτείας
 τοῦ αὐτοῦ χωραφίου: καὶ τοὺς μετέρους κληρονόμους
 ἀπεγδήσαμεν: ἀπεγδηθέντες, αὐτίκα ἐμοῦ καὶ ἅπα-
 εἰσυγάγαμεν καὶ τεθήκαμεν εἰς σωματικὴν ἐμφόρῃσιν
 τῶν ἡρημένων ἀγωραστῶν: ἐνόματι τῇ ριθῇ μονῇ
 ἀγίου στεφάνου: εἰς τὸ αὐτὸν χωράφιον: μετὰ πασῶν,
 εἰσῶδων, ἐξῶδων; καὶ τῶν περιέχωμενων, αἰκουν-
 τῶν δικαιόματων αὐτοῦ, τῶν εἰσαγάγωμεν καὶ
 ἐπεδωσαμεν: τοῦ αὐτοῦ ἀγωραστοῦ ἐνόματι τῆς αὐ-
 τῆς μονῆς: πᾶν δίκαιον καὶ πᾶσαν παραγραφὴν: καὶ
 ὅσων εἰς ἐμὰς ἐπιζητῇ ἢ ἐπιζητῆσαι δυνήθῃ ἐν τῷ
 ἐνεστώτι καὶ τῷ μέλλοντι, διδοῦντες τοῦ αὐτοῦ ἀγω-
 ραστοῦ; δια τῇ ἡρημένην μονὴν ἀγίου στεφάνου:
 τοῦτ' ἐστὶ τὸ μετέχρον καμπαρῶτου ὁ ἐν τοῦτοις
 νομοῖς πλεῖσιζων; πλεῖρεστέων ἁδῖαν καὶ ἐλεῦθερον
 ἐξουσίαν. κρατῆσαι, δεσπόσαι συνησφορῆσαι βελτίστε
 εἰς τὸ αὐτὸν χωράφιον: ποιεῖν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐν αὐ-
 τῷ ἅπαντα τῇ ἐκβούλῃ καὶ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἀνε-
 κωλυτῶς ὥς ἐξ οἰκείων πραγμάτων: ὥς καὶ ἐν
 τοῖς λοιποῖς πράγμασιν τῆς ἡρημένης μονῆς: ἢ τῶν
 μετοχοίων αὐτῆς, καὶ διηλεκτῶς καὶ αἰωνίως κρατῇ
 καὶ νομῇ αὐτὸ ὥς προήρηται: οὐδενὸς οἰκιστοῦ
 οὔτε καρπόφορίας ἡμεῖν ἐν αὐτῷ παραφυλαττωμένου
 δικαίου, καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ ευαγγέλια σω-
 ματικὸν ὄρεον ἀποδῶσαμεν: δι' ἡμᾶς, ἢ δι' ἐτέρου
 ἐπιτηδεύοντος προσώπου; οὐδεποτε ἐλθεῖναι ἐξενάντιον
 τῆς παρούσης πράσεως, ἀλλὰ τοῦ δεφινδῆν γαρ-
 τεῦν καὶ διεκδικᾶν τῇ ἡρημένην μονὴν: τοῦτ' ἐστὶ:
 προκουράτορις ἢ ηγουμένοις τῆς αὐτῆς μονῆς: ἐν
 κριτηρίῳ ἢ ἐξω κριτηρίου δελῆτη τίς ἐμποδῆσαι
 αὐτοῖς ἐκ τοῦτω ὥς νομίμου κέρου διεκᾶν αὐτοῖς; καὶ
 ἢ μὲν τοῦ τιούτου συμφῶνου προρηθέντες, προφᾶσι
 τινὴ σφάλωμεν: ἢ ἐξεναντίας πεισίσωμεν: ἢ ἐν ἄλλῳ
 τί τῶν προρημένων, εὐρεθῶμεν, ἐνοχοποιούμεν ἡμᾶς
 καὶ τοὺς ἐμετέρους κληρονόμους; δι' αἰωραστικὴν
 ἐπερωτήτην, καταδικασθῆναι τῇ ριγικῇ κόρτῃ, πᾶρεξ

tium et satisfactionem ipsius praedii, renunciavi-
 mus exceptioni non ponderati auri, et non numeratae
 pecuniae vel non receptae, aut (receptae) minus dimi-
 dio iusti pretii eiusdem praedii. Quo pretio acce-
 pto, nos et nostri heredes prorsus renunciavimus pos-
 sessioni et dominio ipsius praedii, eoque nos exuimus,
 et deinceps statim et semel concessimus et dedimus
 memorato emptori, nomine dicti monasterii sancti
 Stephani, corporalem possessionem eiusdem praedii
 cum omnibus introitibus, exitibus et iuribus ad
 ipsum pertinentibus, tantum iuris et exceptionis tri-
 buentes et concedentes eidem emptori, nomine ante-
 dicti monasterii sancti Stephani, quantum nobis com-
 petit et competere possit in praesenti et futuro tem-
 pore, dantes ipsi emptori nomine praefati monaste-
 rii sancti Stephani, nempe Obedientiae Cammaroti
 eiusdem monasterii legibus subiectae, plenissimam
 facultatem et liberam potestatem possidendi, habendi,
 fructus colligendi, in meliorem statum ipsum
 praedium adducendi, et faciendi ex eo et in eo quid-
 quid voluerit, sine impedimento, ut in re propria et
 in aliis bonis memorati monasterii vel eius Obedien-
 tiarum, ac semper et perpetuo possideat et habeat,
 uti antedictum est, nullum ius proprietatis vel fru-
 ctus nobis in eo reservantes, et corporale iuramentum
 praestitimus ad sancta Dei Evangelia, nunquam vel
 nos vel quamvis aliam personam obstitutores praesenti
 venditioni, sed eam dicto monasterio, nempe procu-
 ratoribus vel praepositis eiusdem in iudicio vel extra,
 si quis voluerit impedimentum ipsis afferre de hu-
 iusmodi venditione, usque ad legitimum tempus de-
 fensuros, asserturos et vindicatueros. Si vero nos su-
 prascripti aliquo praetextu recesserimus a praesenti
 conventionem, vel eidem adversati fuerimus, vel quid-
 vis aliud contrarium antedictis pactis fecerimus, obli-
 gamus nos nostrosque heredes. solemni stipulatione
 condemnari in regia Curia, praeter periurii poenam,
 ad solvendum poenae nomine Fisco Curiae uncias

τῇν τῆς ἐπιτοχίας πιτῆν; πιτῆς οὐκ ἀποφλῆται
τῷ φύσκῳ τῆς κύρτης: οὐκ αἰεὶ δύο χρυσοῦ; καὶ τῇ
αὐτῇ μονῇ: οἱ τῶν οὐτῶν ἡγουν; προκουρατορων; ἡ
ηγουμενῶν τῆς αὐτῆς μονῆς, ἀλλῶ τσοουτων, οὐκ
οὐδὲν καὶ πασας τὰς δικαίους ἐξῶδους. οὐκ ἔλαττον,
καὶ τῆς ριθγῆς αὐτῆς πιτῆς ἀποφληθῆς ἡ οὐ ἡ
παροῦσα πράσις διηγεκός ἐν τῇ ἰσχύι τῆς ηἱμένης
μονῆς ἀγίου στεφάνου στερρὰ μινῶτω, ἀπότασσωμενοι
οἱ μὲν πᾶσαν παραγραφὴν καὶ ἐπιλογὴν ἢ ἀρω-
γῆν δικαίου, δικαιοσύνην καὶ πᾶσαν νομοῦ βωθδειαν:
παντος κανονικοῦ καὶ πολιτικοῦ δικαίου. τῇ ἀπόκα-
ταστάσει τοῦ βελιγισιοῦ καὶ μακεδωνίου δόγματος;
καὶ οἰδικὸς τῇ ἀρωγῇ των βασιλικῶν διατάξεων.
καὶ πᾶσας συνθηκὰς τὰς δυναμένας βωθδειν ἐν τῷ
ἐνεστῶτι καὶ τὸ μέλλοντι: εἰς μετὰ τῆς κένωσιν
ἡ ἀκέρωσιν τῆς παροῦσης πράξεως, διωρῆται δὲ τὸ
αὐτὸ χωράφιον οὗτος: ἀπο ἀνατολῆς πλησίον οὐ ρῆαξ.
τῆς οδοῦ δύσεως χω τοῦ καμμερῶτου. ἀρκτροῦ πλη-
σιον τὸ χωράφιον τῶν φλογειᾶδων: μεσιμυρίας πλη-
σιον τὸ χωράφιον τῶν αὐτοῦ πων: καὶ συγκλείη τε-
τραχῶς, ὅθεν εἰς μέλλουσαν ἀνᾶστησιν καὶ αἰκὴν ἀσφά-
λειαν, τῆς μονῆς ἀγίου στεφάνου τοῦ ὅρους εἰς τὸν
ἡρμῆνον δομῶν γουλιελμον, μοναχον καὶ μακίστορα
κελλαράριον τῆς αὐτῆς μονῆς: ἀγωραστὴν τοῦ αὐ-
τοῦ χωραφίου δια τῇν αὐτὴν μονῆν, ἐποιήσαμεν αὐ-
τοῦ τὸ παρον τῆς πράξεως ποῦβλικον ἐγγράφον:
δια τῇν ἡρμῆνην μονῆν, καὶ ἐστὶν γεννημένον. δια
χειρὸς τοῦ ἀνοτέρω προλεχθέντος βαρδωλομαίου νο-
ταρίου βαδουλάτου τῆς υπογραφῆς τοῦ ἡρμῆνον κρι-
τοῦ τοῦ αὐτοῦ νοταρίου καὶ ἐτέρων υπογράφοντων
ὁχιρῶμενων μαρτυρων: ἐγράφη εἰς βαδουλάτον ἐν ἔτει
μητῇ καὶ ἰνδικτιωνι των ἀνοτέρων ἐν ἔτει δὲ κοσμοῦ
κτησεως 5603 ἰνδικτιωνι 14.

† Ego qui supra perronus caputis. iudex terre
badulati rogatus testor propria manu subscripsi.

† ἐγὼ θεοδορος φρητῆς τα ἀνωτερα μαρτυρων
ἰδωχειρῶς ὑπεγράψα.

† Ego constantinus de martino testor.

† ἐγὼ νοταριος κωνσταντινος τὰ ἀνωτερα μαρτυ-
ρων ἰδωχειρῶς ὑπεγράψα.

† ἐγὼ νικολαος πιγκυλος τα ἀνωτερα μαρτυρων
ἰδωχειρῶς ὑπεγράψα.

† ἐγὼ νικολαος πρεσυτερου βασιλείου τὰ ἀνωτερα
μαρτυρων ἰδω χειρὶ ὑπεγράψα.

† ἐγὼ βαρδωλομαίος πλασταρᾶς ὁ προλεχθῆς νο-

duas aureas, et ipsi monasterio sive procuratoribus
sive praepositis pro tempore eiusdem monasterii tan-
tumdem, et insuper omnes iustas expensas. Et nihi-
lominus eadem poena soluta vel non, praesens ven-
ditio maneat semper valida memorato monasterio
sancti Stephani, renunciantibus nobis cuilibet exce-
ptioni, clausulae, vel subsidio iuris, aequitatis, et
cuiuscumque legis, canonici et civilis iuris, restitutio-
ni in integrum, senatusconsultis Velleiano et Ma-
cedoniano, et praecipue subsidio regiarum constitu-
tionum, et omnibus consuetudinibus, quae possint
sive nunc sive in posterum nobis opitulari ad sub-
vertendam, abrogandam vel infirmendam praesen-
tem venditionem. Fines vero supradicti praedii sunt
hi: ab oriente rivus viae; ab occidente Hugo de
Cammaroto; a septentrione praedium Flogiadorum;
a meridie praedium Atzuponum; et clauditur qua-
drupartito. Quapropter ad futuram memoriam et
perpetuam securitatem monasterii sancti Stephani de
Nemore fecimus memorato domino Guhélmo mona-
cho et eius magistro cellerario, qui hoc praedium
nomine illius emit, praesentem publicam venditio-
nis chartulam pro dicto monasterio, scriptam Ba-
dulati manu antedicti Bartholomaei notarii Badulati,
et roboratam subscriptione memorati iudicis, ipsius
notarii, et aliorum subscriptorum testium, anno,
mense et indictione supradictis, anno vero ab orbe
condito 6779, indictione XIV.

† Ego Theodorus Fretzes quae supra testatus pro-
pria manu subscripsi.

† Ego notarius Constantinus quae supra testatus
propria manu subscripsi.

† Ego Nicolaus Piccilus quae supra testatus pro-
pria manu subscripsi.

† Ego Nicolaus filius presbyteri Basilii quae su-
pra testatus propria manu subscripsi.

† Ego Bartholomaeus Plastaras antedictus notarius

τῆς χωρᾶς βαδουλάτου τὸ παρον τῆς πράσεως
πρὸς βληκον ἔγγραφον ἰδιοχείρως ἔγραψα καὶ υπέγρα-
ψα καὶ ἐμὲ υπέγραψα.

civitatis Badulati praesens venditionis publicum in-
strumentum propria manu scripsi et subscripsi et
me ipsum subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 171.)

CCCXXV.

1271 — Mense Februario — Indict. XIV — Briatici.

*Gregorius Staropullus cum suis filiis Gulielmo, Leone et Nicolao vendit notario Philliano praedium situm
in agro Briatici aureis tarenis viginti.*

† Σίγνον χειρὸς γριῶντιου στάρπουλλου. † σίγνον
χειρὸς γωίδου υἱου αὐτοῦ. σίγνον χειρὸς λεοντος
ἐτέρου υἱοῦ αὐτοῦ σίγνον χειρὸς νικολάου ἑτέρου υἱοῦ
αὐτοῦ, ἐγὼ γὰρ ὁ προγράψας γριῶντιος ὁ τῷ σίγνον
του τῆμιου καὶ ζωῶποιου σταυροῦ ἡχῆα μου χειρὶ,
ποιήσας ἐν τῷδε τῷ ἡφοὶ γράψας ἀναλαμβάνοντες
ἀδελφοὺς ἡδIOUS τέκνα καὶ κληρονόμους καὶ πασαν
οὐχλησιν ἡδίων τε καὶ ξένων. τῇν παροῦσαν, ἔγγραφον
ἄπλην ἀποχῆν ἀμετάσπρωτων καθαρὰν τέλειαν· καὶ
πληρεστάτην διὰ πρᾶσιν τοῖδε μὲ καὶ ποιῶ πρὸς σὲ
νόταριον φοῖλλιανόν καὶ εἰς τοὺς σους κληρονόμους,
καὶ ἐκούσια μου βουλῇ καὶ θέλῃ καὶ οὐκ αἰκ τῆρος
τῷ παρᾶπαν ἀνάγκης ἢ βίας ἢ χλεύσεως ἢ ραδιούρ-
γιας. ἡ ὅσα τοῖς θεοῖς νόμοις ἦσαν ἀπογορευμένα
ἀλλὰ μάλλον μὲν οὖν συν πασῇ προθεσμῇ. καὶ ὅλ-
ψηχω πρόθεσι δι' ἡς θάει ἐν ἀληθείᾳ ἀμωλογοῦμέν
διὰ τοῦ παρόντος ἔγγράφου. ὅτι ἐνόποιον δανοῖλου
τοῦ μεσιάνου κριτοῦ χώρας ευρῆατικῶ· ἰωαννου χε-
ληδωνισσοῦ παύλικου νοταριεῦ τῆς αὐτῆς χώρας καὶ
ἐτέρων χρησίμων ἀνδρῶν τῶν κατωτέρων ὀνομασθέν-
των καὶ προσκληθέντων εἰς ναὶ βέδσην μαρτυρῶν ἐπρά-
σα πρὸς σὲ τῶν προγραφέντων νοτάριον φοῖλλιανόν τῷ
ἡμετέρῳ χωραφίον τῷ ἄπερ ἔχω ἀγορᾶν ἐκ τῶν βα-
σίλειον μανδάνων. καὶ ὅτι ὁ ἡμετέρος χάριτος διλοῖ
εἰς τὴν κρατησιν ευρῆατικοῦ εἰς χώριον μανδανῶν· εἰς
τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ χώριου περιδρίζεται δὲ οὗτος
ἀνατωλῆς τῷ χωραφίον τῷ λεγόμενον τῆς κορτῆς.
δῖσε δὲ τῷ χωραφίον γρηγορίου στάρπουλλου καὶ
τοῦ σου αὐτοῦ ἀγοραστοῦ ἄρχτρον τῷ χωραφίον
τοῦ σου αὐτοῦ ἀγοραστοῦ μεσημβρία τῷ χωραφίον
γρηγορίου στάρπουλλου καὶ σὺν κλητῇ ὅσων καὶ υἱῶν
ἐστὶν. τοῦτῳ πεπράκαμεν. πρὸς σὲ τὸν προγραφέντα

† Signum manus Gregorii Staropulli. † Signum
manus Goidi filii eius. Signum manus Leonis
alterius filii eius. Signum manus Nicolai alterius
filii eius. Ego suprascriptus Gregorius, qui signum
honorabilis et vivificae crucis propria manu mea hoc
instrumento exaravi, nomine fratrum, propinquorum,
filiorum et heredum meorum suscipiens in me quam-
cumque molestiam propinquorum et extraneorum,
hanc chartulam simplicis acceptilationis, inconcus-
sae, purae, perfectae et plenissimae venditionis con-
do et facio tibi notario Philliano et tuis heredibus
spontaneo meo consilio et deliberatione, nullaque
omnino necessitate, vel vi, vel fraude, vel ma-
litia, vel causa a divinis legibus vetita, sed po-
tius tota alacritate et totius animi proposito; qua
chartula vere declaro me coram Daniele de Mesia-
no iudice civitatis Briatici, Ioanne Chelidonisi pu-
blico notario eiusdem civitatis, et aliis probis ho-
minibus, infra vocatis et rogatis testibus ad hunc
contractum roborandum, vendidisse tibi suprascripto
notario Philliano praedium meum quod emi a Ba-
silio Mandano, uti nostra chartula ostendit, positum
in agro Briatici loco Mandani, in parte eius supe-
riori. Fines vero sunt: ab oriente praedium quod di-
citur Curiae; ab occidente praedium Gregorii Sta-
ropulli, et aliud quod ad te emptorem pertinet; a
septentrione praedium tui ipsius emptoris; a me-
ridie praedium Gregorii Staropulli, et clauditur

νοταριον Φοῖλλοιῶνον ἐν τῇ ἡρίνικῃ καταστασει τοῦ κυροῦ ἡμῶν ρίγος καρολλου εἰς συναρσεσθήσαν ἡμῖν τη-
μὴν αὐτοῦ ληφθῆναι χρήσουν τάρια ἤκωσι, ἅτινα ἀναλαβὼν ἀπὸ χειρὸν σου εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας χρυσᾶ καὶ ἤκανα ἀποφλήμενα εἰς τὸ γενήκον ζήγον κατ'ἐνόμιον τοῦ ἡρίμενου κριτοῦ νοταρίου καὶ ἐτέρων χρύσειων ἀνδρῶν τὸν κάτωτερων ὀνομάσθεντων καὶ πρόσκληθέντων εἰς βεβαῖουσιν μαρτυρῶν καὶ ἡμῶσι ἐπαρέδωκαμεν τῷ προριθῶν χωραφίον καθαρὸς καὶ ἐμφανῆς. ποιῆν ἅπ' αὐτοῦ ἡττινα καὶ βουλήθῃς που-
λεῖν χαρίξην ἀντταλλάττειν, εἰς πρηκὰ τέκνον σου καταγράβῃ. καὶ πάντα ποιῆν ὅσα εἴθ' εἴθ' εἴθ' νόμι τοῖς ἡδῆς δέσποταις διακαλλεύουσι· ὅς τῷ κυρὸς καὶ τὴν ἐξούσιαν παρ' ἡμῶν ἐλθοῖς· μίτε ἐγὼ μίτε τινὰ ἀπὸ τῶν ἡμετέρων κληρώνομῶν σχεῖ ἄδιαν ἐντὶντῶς σε ἡς αὐτῷ. ἀλλ' ὅστις φωραθῇ ζητησιν ἢ ὠχλήτῃν ποιήσῃ σε ἡσταμε καὶ διεκδικῶ αὐτῷ πρὸς σὲ ἀπὸ παντὸς προ-
σωπου ἡ δὲ οὐκ οἰσταμέν ἀλλ' εἰς διαστροφῇ ἐπαεῖλω ὁμολογῶ ζημιῶσθαι με εἰς τὸ ρίγικον φησκον αὐ-
γούσταλῖα δ' καὶ πρὸς σὲ τῷ τοίμῳ ἐποι τοῦ δι-
πλοῦ· ἡ δὲ παρούσα διαπρασις διαμένει στερεῇ καὶ ἀπαρσάλευτος αἰς αἰὲ ἐγράφῃ χειρὶ ἰωάννου χελιδωνίου πούυλῃκου νοταρίου χώρας ευρηατικοῦ μηνι φεβρουαριῳ ἰνδικτιωνι ἰδ' ἐν ἐτει ς' φ' ο' κ' κηρύσσοντος τοῦ κυροῦ ἡμῶν καρολλου. Θεοῦ χάριτι σικαίλῃς ρι-
γος. τοῦ ριγατοῦ αὐτοῦ ἐτος τρήτον ευτυχως ἀμῆν παρούσια μαρτυρῶν.

† Ego qui supra Daniel iudex interfui et me subscripsi.

† Ego Iordanus Campanus me subscripsi.

† Ego Gregorius pannachius me subscripsi.

† ἐγὼ πρεσβύτερος γρηγοριος τοῦ πουγγου μαρτυρ ὑπεγράφα.

† ἰωάννης χελιδονίσις πούυλῃκος νοταριος χώρας ευρηατικοῦ οικία χειρὶ ὑπεγράφα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 172.)

quantum et quale est. Hoc tibi vendidi supra-
scripto notario Philliano sub pacifico regno domini nostri regis Caroli, pretio inter nos convento tare-
norum aureorum viginti, quibus acceptis a tuis in meas manus aureis, integris, non imminutis et generalis ponderis, coram memorato iudice, notario et aliis probis hominibus infra vocatis et rogatis ad haec confirmanda, tibi tradidi antedictum praedium pure et manifeste, ut facias de eo quidquid volueris, vendas, dones, permutes, in dotem filiarum tuarum scribas, et quodcumque divinae leges propriis do-
minis permittunt, utpote qui dominium et potesta- tem a me accepisti. Neque mihi neque cuiquam meorum heredum liceat tibi de eo adversari; sed si quis quaestionem vel molestiam tibi intulerit, ego obstabo, ipsumque tibi defendam a quacumque per-
sona. Quod si id minus praestitero et (hanc condi- tionem) subvertere tentavero, assentior mulctari re-
gio Fisco augustalibus quatuor, et tibi duplo pretio. Praesens vero venditio firma semper et inconcussa permaneat. Scripta est manu Ioannis Chelidonis pu-
blici notarii civitatis Briatici, mense februario, in-
dictione XIV, anno 6779, regnante domino nostro Carolo, Dei gratia Siciliae rege, regni eius anno tertio, feliciter amen, coram testibus.

† Ego presbyter Gregorius de Pungo testis sub-
scripsi.

† Ioannes Chelidounis publicus notarius civitatis Briatici propria manu subscripsi.

CCCXXVI.

1272 — Mense Martio — Indict. XV — Aëtae.

Nicolaus de Aquaro, Constantinus filius presbyteri Nicetae aliiue vendunt Adeodato de Burello olivetum situm in agro Aëtae, accepta a singulis sua pretii portione.

† Signum proprie manus Nicholai de Aquario filii spiritualis Helenae Gellarae.

† σίγνον ιδιωχειρως κωνσταντινου παπα νικήτου. † σίγνον ιδιωχειρως ανδρέου αδελφου αὐτοῦ. † σίγνον ιδιωχειρως νικήτου μάνικου. † σίγνον ιδιωχειρως ανδρεου υἱου αὐτοῦ. † σίγνον ιδιωχειρως στεφανου ετερου υιου αὐτου. † Ego constantinus filius andreae de aquario testor suprascripta et fateor. . . . .
† σίγνον ιδιωχειρως μαργαρίτης γυνης τοῦ ἀποτυχόντος νικολάου ρωμανου. † σίγνον ιδιωχειρως ανδρεου υἱοῦ αὐτῆς· προκουράτωρ αὐτῆς καὶ μουνδουαλδου. † σίγνον ιδιωχειρως κωνσταντινου. υἱοῦ ανδρεου· πιτουνου. † σίγνον ιδιωχειρως ιωαννου πιτουιου. † σίγνον ιδιωχειρως ραου υιου αὐτου. † σίγνον ιδιωχειρως μαχαλδας θυγατρος νικολαου της αιλιας. † σίγνον ιδιωχειρως ἐρρύγου γιάννυκαρου ανῆρ αὐτῆς. προκουράτωρ αὐτῆς καὶ μουνδουαλδος.

Ἐν οὐρανῷ τοῦ αἰωνιου ἡμῶν Θεοῦ ἀμήν, ἐν τῷ ἐξακισχιλιωστῷ· εὑπακωσιωστῷ· καὶ ὀγδῷ ετει. κυριεύοντος τοῦ ὑπερλάμπρου κυρου ἡμῶν καρουλλου. ρηγὸς συκελίας. δουκάτου αποουλίας. πρηνηκηπάτου κάπουας. ἀνδεγαβρίας διακρατησεως· καὶ Φουλκαρίας κώμιτος· ετει τῆς αὐτοῦ κυριώτητος ευδόμῳ· μηνῇ μαρτιῳ. τῆς πέμπτης. καὶ δεκάτης ἰνδικτιωνος. παρουςία· νοταριου δαυιδ. καὶ νοταριου ρωγεριου τοῦ ἀγκουρου. δικαστῶν χώρας αετοῦ. καὶ νικολάου νοταριου ποβλύκου ἐαυτῆς χωρας. καὶ ετέρων καλων ἀνδρώπων παρακληθέντων. κεκληθέντων· κατωτερω εἰς μαρτυρας αἰεὶ ἀμήν, ἀναλαμβάνωμεν τοὺς ἰδίους ἡμῶν καὶ ξένους καὶ πάσαν πρόφασιν· ἡμεῖς οἱ ἀνωτερω γεγραμμένοι· οἱ τὰ σύγνα τοῦ τιμίου σταυρου. ἰδιωχειρως ποιήσαντες. εκουσία ἡμῶν τῇ βουλῇ καὶ ἀρεσσίᾳ· καὶ οὐκ ἐκ τινος τῷ παράπαν ἀνάγκης. ἢ βῆας. ἢ χλέβης. ἢ βαδιουργίας. ἢ φάκτου ἀγνίας. οἱ τίς οὖν περιστάσεως ἀλλὰ ὀλοφύχῳ καρδίᾳ. καὶ αληθινή γνώσει. ἐκτὸς πασης ἀπυγωρεῦμένης ετείας καὶ παραγραφῆς. ὁμολογοῦμεν σωματικῶς. ὅτι ἐπράσαμεν πρὸς σέ. τὸν κυρον δεωδάτον τοῦ νουρέλλου.

† Signum propriae manus Constantini presbyteri Nicetae filii. † Signum propriae manus Andreae fratris eius. † Signum propriae manus Nicetae Mancii. † Signum propriae manus Andreae filii eius. † Signum propriae manus Stephani alterius filii eius.

† Signum propriae manus Margaritae uxoris demortui Nicolai Romani. † Signum propriae manus Andreae filii eius, procuratoris et mundualdi eiusdem. † Signum propriae manus Constantini filii Andreae Pituni. † Signum propriae manus Ioannis Pituni. † Signum propriae manus Rhai filii eius. † Signum propriae manus Machaldae filiae Nicolai de Elia. † Signum propriae manus Henrici Gianoncari viri eius, procuratoris et mundualdi eiusdem.

In nomine aeterni nostri Dei. Amen. Anno sexmillesimo septingentesimo octuagesimo, regnante illustrissimo domino nostro Carolo rege Siciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalquerii comite, anno eius dominationis septimo, mense martio, decimaquinta indictione, coram notario Davide et notario Rogerio de Aquaro iudicibus civitatis Aëtae, et Nicolao publico notario eiusdem civitatis, et aliis probis hominibus testibus infra vocatis et rogatis, semper, amen. Nos suprascripti, qui signa honorabilis crucis propria manu exaravimus, nomine propinquorum nostrorum et extraneorum suscipientes in nos quemcumque praetextum, spontanea nostra voluntate et beneplacito, nullaque prorsus necessitate, vel vi, vel fraude, vel malitia, vel facti ignorantia, vel quacumque circumventionem, sed sincero corde et certa scientia, ac sine quavis vetita causa et exceptione, personaliter declaramus, vendidisse tibi domino Adeodato de Burello et tuis heredibus oleas nostras, quas habemus ex paterna et materna nostra hereditate,

καὶ εἰς τοῦς σοῦς κληρονόμους. τῆς ἡμετέρας ἐλαίης. ὑπερ κτώμεθα. ἐκ πατρικῆς. καὶ μητρικῆς ἡμῶν κληρονομίας. ὄντες καὶ διακίμενες. ἔσω εἰς τὸ χωρίον ἀγκουρου· περιχωρίου αὐτοῦ, περιόριζονται δὲ αὐτῆς οὕτως. κατὰ μὲν ἀνατολῆς τῷ χωράφιον μετὰ ἐλαιῶν γουλιέλου τοῦ κυροῦ λέτου. καὶ ἀγγηλημέρου ἀγκουρου. δυσσεως χωραφίον. μετὰ ἐλαιῶν. τῶν παιδῶν. κυροῦ ὀδδου ἀγκουρου. βορινοῦ. ὁ κύπος μετὰ ἐλαιῶν. καὶ ἡμεροδεδρων. τῆς κυρας σμαραρδας. θυγατρὸς κυροῦ ὀδδου ἀγκουρου. ἐκ δὲ του νοτίου μέρους. ὁ ποταμὸς ἀγκουρου. καὶ σύγκληται. τούτες τίνην. τῆς ρηθεντες ἐλαίης, ὃ καθεὶς ἐξ ἡμῶν. καὶ πάντες ἡμεῖς. ἐπράσαμεν σει. τῷ ρηθέντι κυρῷ δεωδάτω· καὶ εἰς τοῦς σοῦς κληρονόμους. τῷ μοιράδιον ἡμῶν. ἣν κατωτέρω. ὀνομασθήσονται. ὕγουν, ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω νικόλαος. υἱὸς κυροῦ ὀδδου ἀγκουρου. ἐπράσα σει. ἐλαίης πόδα τρία. περιτρίτον. ἐνδον τοῦ ρηθέντος περιόρισμου. ὅπερ κτώμεν δικαίου υἱωδεσιας. ἀπο τῆς αἰλενης κελλάρης. πνευματικῆς ἡμῆς μητρὸς, διὰ χρυσοῦν ταρία εὐδομήκοντα πέντε· ὁσαύτως ἡμεῖς κωνσταντίνος· τοῦ παπα νικήτα καὶ ἀνδρέας ἀδελφὸς αὐτοῦ· ἐπράσαμεν σει. αἰλέας πόδα πέντε ἡμῶν. δικαίου πατριμονίου ἡμῶν. διὰ χρυσοῦν. ταρία. ἑκατὸν. δέκα· ὁσαύτως· καὶ ἐγὼ νικήτης μάνκαρης. σὺν τῶν ἡμετέρων παιδῶν. ἀνδρέου. καὶ στεφάνου. ἐπράσαμεν σει. ἐλαίης πόδα τέσσαρα. περὶ τέταρτον. δικαίου πατριμονίου ἡμῶν. διὰ χρυσοῦν. ταρία. ἑκατῶν. καὶ πέντε. ὁσαύτως ἐπράσαμεν σει. καὶ ἐγὼ ἡ προγραφῆσα μαργαρίτη. σιμβιος. τοῦ ἀπότυχάντος. νικολάου ρωμάνου. σὺν τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ ἀνδρέου. τρίτον ποδὸς ἐλαίας. δικαίου μητρικοῦ ἡμῶν. διὰ χρυσοῦν ταρία ὀκτῶ. καὶ κόκκους ευπτά. ὁσαύτως. καὶ ἐγὼ ἡ προγραφῆσα μαχαλδα. μετὰ τοῦ ἐρρήγου. γιζινόγκαρου. ἡμέτερος ἀνὴρ. προκουράτωρ ἡμῆς καὶ μουνδουάλδος· ἐπόφει τῆς κόρτης. εἰς τὸ ρηθέν. ἐπράσαμεν σει· αἰλέας πόδα δυο. δικαίου μητρικοῦ ἡμῶν. διὰ χρυσοῦν ταρία ἡκωσι ἕξ. ὁσαύτως. καὶ ἐγὼ ὁ ἀνωτέρω. ἰωαννης πιτουνος. σὺν τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ ράου. ἐπράσαμεν σει. ἑκτὸν μέρος ποδὸς ἐνὸς αἰλέας. δικαίου μητρικοῦ ἡμῶν διὰ χρυσοῦν ταρία τέσσαρα. ὁσαύτως. καὶ ἐγὼ κωνσταντίνος. υἱὸς τοῦ ἀπότυχάντος ἀνδρέου πιτουνου. ἐπράσα σει. τέταρτας μῆρας ποδὸς ἐλαίας. δικαίου πατριμονίου ἡμῶν. διὰ χρυσοῦν ταρία ἕξ. τούτες τίνυν. τῆς ρηθεντες αἰλέας. ὅσες καὶ οἷς ὑσεῖν. ἔσω τοῦ ρηθέντος περιόρισμου· σὺν τού ἐκίσαι χω-

sitas et positas in agro Aquari, in tenimento Aëtae his finibus circumscriptas: ab oriente est praedium cum oleis Gulielmi de domino Leto et Angilimeri Aquari; ab occidente praedium cum oleis filiorum domini Odonis Aquari; a septentrione hortus cum oleis et arboribus fructiferis dominae Smarardae, filiae domini Oddonis Aquari; a meridie flumen Aquari, et clauditur. Has igitur dictas oleas vendidimus tibi memorato domino Adeodato et tuis heredibus quisque nostrum et cuncti partem suam inferius denotandam, id est ego qui supra Nicolaus, filius domini Oddonis Aquari, vendidi tibi tres arbores oleae cum tertia parte intra dictos fines, quas possideo iure adoptionis ex Helena Cellara, matre mea adoptiva, aureis tarenis quinque et septuaginta. Item nos Constantinus presbyteri Nicetae filius et Andreas frater meus vendidimus tibi quinque nostri iuris oleas cum dimidio, aureis tarenis centum et decem. Item ego Niceta Mancares cum meis filiis Andrea et Stephano vendidi tibi quatuor oleas cum quarta parte, ex iure mei patrimonii, aureis tarenis quinque et centum. Item vendidi tibi ego praedicta Margarita, uxor defuncti Nicolai Romani, una cum meo filio Andrea, tertiam partem oleae, iure maternae hereditatis meae, aureis tarenis octo et granis septem. Item et ego praedicta Machalda una cum Henrico Giannoncaro viro meo, procuratore et mundualdo meo, assentiente Curia, vendidi tibi oleas duas, ex iure maternae hereditatis, aureis tarenis sex et viginti. Item et ego qui supra Ioannes Pitunus, simul cum meo filio Rhao, vendidi tibi sextam partem oleae, ex iure successionis meae maternae, aureis tarenis quatuor. Item et ego Constantinus, filius demortui Andreæ Pituni, vendidi tibi quartam partem oleae, ex iure patrimonii mei, aureis tarenis sex. Has igitur dictas oleas, quales et quantae extant, memoratis circumscriptas confiniis, cum praedio inibi extante (tibi vendidimus). Nos autem omnes praedicti accepimus in manus

ραφίου. ἡμεῖς δὲ πάντες οἱ προρηθέντες. ἐλάβαμεν. ἀπο σοῦ κυρου δευδάτου. ο καθεῖς. ἐξ ἡμῶν. τὴν προδηλοθῆσαν πωσώτιτα ταραίων. ὡς ἀνωτέρω ῥηγνται. σὺν δίκαια καὶ ἀνέλληπη. ἐν δίκαιω σταθμῷ. εἰς τὰς ἡμετέρας χύρας. καὶ ἔδωσαμέν σε. εἰς τὰς ρηθέντας ελαίας. σωματικὴν φώρεσιν. καὶ πεποιηκαμέν σε. σωματικόν ὄρκον. εἰς ταύτην τὴν τέλειαν καὶ πληρεστάτην διάπρασιν. τοῦ ἔχειν σε τὲς ρηθέντες αἰλέες. μετὰ τῶν σὺν κληρονόμων. αἷς αἰ ἐξ ἡμῶν. πουλεῖν. χαρίζειν ἀνταλλάττειν. καὶ εἰς προίκα. τέκνων σου γράφειν. καὶ ποιεῖν ἐξ αὐτῆς καὶ ἐν αὐτῆς ὅσον βούλη. ἀποτασσωμεθα δὲ ἡμεῖς οἱ ροιθέντες πρατήρες. ἀπο τῶν ρηθέντων ελαίων. παση παραγραφῇ. καὶ ἀρωγῇ. συνηδείων τε καὶ νόμου. παντος κανόνου. καὶ πολυτικού δικαίου. τοῦ δυνάμενου ἡμᾶς βωθῆσαι εἰς ἀκέρωσιν ἀποκατάστασιν. ἡ μετὰ τραπεῖν τῆς παροῦσης πράξεως. ὅς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡληθῶς. μὴ κοληόμενος παρατινός. ἐγγυούμεθα δὲ καὶ τὴν νομικήν. δεφισίωνα. καὶ ἡ μὲν Φωραδεῖ. ποτε κερῶ ἐξ ἡμῶν τίς. οἱ ἀπὸ ἀλλωτριου τινός. εἰς τὰς ρηθέντας αἰλέας. σὲ. οἱ τοῦς σοῦς κληρονόμους. ἐνοχλήσαι βουληθῶσι. μὴ υσάκουσθωσι. ἀλλ ἡμεῖς καὶ ἡμετέροι κληρονόμοι. στάμεθα. καὶ διέκδικαν ὑμᾶς αὐτῆς. ἐκ παντος προσώπου. ξένων τε καὶ ἰδίων. ἡ δὲ καὶ εἰς ἀπότροπην. ἐπανελάθωμεν ἵνε ἡμᾶς εἰς τὴν τῆς επιτοκίας ποιητὴν καὶ ἐμολογούμεν ζημιούσθω ἡμᾶς, ὁ καθεῖς ἐξ ἡμῶν. ἐν τῇ ρηγικῇ κόρτῃ. αὐγουσταλία ἤκοσει. καὶ πρὸς σὲ τὸν ρηθέντα ἀγωραστήν. καὶ σὲ κληρονόμους τετραπλῶν τὴν ρηθῆσαν πωσώτιτα του τιμήματος. καὶ πασας τὰς δικαίας ἐξόδους. οὐχ ἐλάττον. ἔχειν σε. καὶ τὰς ρηθέντας ελαίας. μετὰ τῶν σὺν κληρονόμων. καθότι παρ ἡμῶν ὄνησας. ἡ δ' οὕτω στέργει. καὶ ἐμμενεῖ βεβαία. ἡ τιαύτη δικαία πράξεις ὅχυρὰ καὶ ἀπαρσάλευτος. ἄχρι πέρας αἰώνων. πρὸς σὲ τὸν ἡρμένον κυρον δευδάτου του ουρελλου καὶ εἰς τοῦς σοῦς κληρονόμους καὶ διὰδοχους. διὰ καὶ ἐπιγραφῆν. τῇ ἡμῶν παρακλήσει. χειρὶ νικολάου νοταριου. ποβλύκου ἀνωτέρω. παρὰ τῶν προλεχθέντων κριτῶν. καὶ ἐτέρων καλῶν ἀνδρῶν μαρτυρωθέν. ἐν ἐτει μηνῇ. καὶ ἰνδικτιωνι τῶν ἀνωτέρω.

† ἐγὼ νοταριος δαυιδ κριτῆς χωρας αετοῦ τα ἀνωτέρα μαρτυρώ.

† Ego Rogerius de Aquaro iudex terre arenarum testor.

nostras a te domino Adeodato, quisque nostrum prae-fatam quantitatem tarenorum, ut supra dictum est, integram, perfectam, non imminutam et iusto pondere, et tibi dedimus corporalem possessionem dictarum olearum, et praestitimus personale iuramentum de hac perfecta et plenissima venditione, ut habeas a nobis praedictas oleas una cum tuis heredibus in omne aevum, vendas, dones, permutes, pro dote filiarum tuarum inscribas et facias de iis et in iis quidquid volueris, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti, nemine impediante. Renunciamus insuper nos memorati venditores quoad antedictas oleas exceptioni et subsidio consuetudinum ac legum, cuiusvis canonici et civilis iuris, quod nobis opitulari possit ad infirmendam, labefactandam, vel subvertendam praesentem venditionem. Promittimus vero et legitimam defensionem, et si quacumque occasione vel tempore quisquam e nostris vel extraneus de dictis oleis molestiam tibi aut tuis heredibus inferre voluerit, ne exaudiat, sed nos et nostri heredes obstabimus et eas contra quaecumque personam extraneam, vel propinquam tibi defendemus. Sin autem nos (*praedictam venditionem*) subvertere voluerimus, per iurii poena teneamur, et assentimur mulctari nos et unumquemque nostrum regiae Curiae augustalibus viginti, et tibi memorato emptori tuisque heredibus quadruplo pretio, et (*solvere*) omnes iustas expensas. Et nihilominus habeas dictas oleas una cum tuis heredibus, uti a nobis emeris; atque ita haec iusta venditio firma, stabilis et inconcussa permaneat ad finem seculorum tibi memorato domino Adeodato de Burello tuisque heredibus et successoribus. Quapropter scripta est, rogatu nostro, manu supradicti Nicolai publici notarii, et roborata testimonio memoratorum iudicum aliorumque proborum hominum, anno, mense et indictione suprascriptis.

† Ego notarius David iudex civitatis Aëtae quae supra testor.

† ἐγὼ ἰωάννης του σαμιατορος παρῆμι και υπέ-
γραψα τὴν αἰμὴν μαρτυριαν.

† ἐγὼ βεντιβένιας υἱὸς νοταρίου ἰωάννου του σα-
μιατορος τὰ ἀνωτέρα μαρτυρω.

† ἐγὼ ἀγγηλημέρος ἀγχοῦρος τὰ ἀνωτέρα μαρ-
τυρω.

† Ego Guillelmus de Aguaro testor.

† Ego Baimundus de Aguaro testor.

† ἐγὼ μιστωρ βεντουρας τῆς μαγίδας τα ἀνώ-
τερα μαρτυρω.

† Ego castelino de gudione testo suo.

† νικόλαος νοταριος ταβουλαριος πόβλικος χωρας
αὐτοῦ πρὸς πιστωσιν ιδιωχειρῶς ἔγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 173.)

† Ego Ioannes de Samiatore adsum et subscripsi
meum testimonium.

† Ego Bentivenia filius notarii Ioannis de Samia-
tore quae supra testor.

† Ego Angilimerus Aquarus quae supra testor.

† Ego magister Ventura de Maida quae supra
testor.

† Nicolaus notarius publicus tabularius civitatis
Aëtae ad fidem propria manu scripsi.

CCCXXVII.

1273 — Mense Ianuario — Indict. I — Rhegii.

Tabulae dotales inter Gualterium filium Riccardi Monaphacae et Dominicam filiam Basilii de Calamo.

† Ἐν ὀνόματι κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. ἀμήν.
Ἐν τῷ ἁσού' ἔτει, τῆς αὐτοῦ, σωτηριῶδους, σαρ-
κώσεως. μηνὶ Ἰαννουαριῳ ἰνδικτιωνος α'. δεσποζοντος
τοῦ κυρίου ἡμῶν καρδίου Θεοῦ χάριτι ὑπερλαμπρου,
σικελίας, ρηγός, δουκάτου, ἀπουλίας, καὶ πριγκί-
πάτου καπυίης, τῆς ἱερᾶς πόλεως ῥώμης σενατωρος,
ανδαιγαυίας, προνίντζας καὶ Φουλκαλκουερίου, κώ-
μητος, καὶ τῆς, θείας βασιλείας, ῥώμης, παρὰ τῆς
ρωμαϊκῆς, ἀγίας ἐκκλησίας ἐν τῇ τουσκανία γενικοῦ
βικαρίου, ἔτους ἐνάτου, τοῦ αὐτοῦ κρᾶτους, εὐτυ-
χῶς, ἀμήν. ἡμεῖς βοισιγνόρος, λουκκῆσης κριτῆς πό-
λεως ρηγίου, νικόλαος, τοῦ Θεοπρέπου πούυλικος
νοτάριος τῆς αὐτῆς. καὶ μάρτυρες, οἱ ὑπογεγραμμένοι
εἰς τοῦτο κεκλημένοι, καὶ ἡξιωμένοι, ὁμολογοῦμεν,
διὰ τοῦ παρόντος, ἐγγράφου, καὶ μαρτυροῦμεν. ὅτι
ἐνώπιον ἡμῶν ἐν τῷ ἐν ἀγαθῇ, τύχῃ συνοικέσσουν
τρακταίζεσθαι, παρὰ γαλτερίου μουνάφακα, υἱοῦ ἱερέως
ῤηκκάρδου τοῦ μονάφακα κατοίκου κώμης ρουσσότου.
ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξ ἐνὸς μέρους, καὶ παρὰ βασιλείου τοῦ
κκλαμα, κατοίκου κώμης ἐρασιων, διακρατήσεως
μεσῶν, ὀνόματι, δομένικης, θυγατρος, αὐτοῦ ἐκ
μέρους ἐτέρου. ἄγοντος τοῦ εἰρημένου γαλτερίου τὴν
εἰρημένην δομένικην εἰς αὐτοῦ, γυναῖκα νόμιμον κατὰ
τὴν ἐκκλησιαστικὴν, θεῖον κανόνα, καὶ διατύπωσιν

† In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen.
Anno salutaris eius Incarnationis 1273, mense ianuario,
indictione I, regnante domino nostro Carolo Dei gra-
tia inclyto Siciliae rege, ducatus Apuliae, et prin-
cipatus Capuae, sacrae civitatis Romae senatore,
Andegaviae, Provinciae et Forcalquerii comite, et
divini regni Romae pro parte sanctae romanae Eccle-
siae in Etruria vicario generali, regni eius anno no-
no, feliciter, amen. Nos Bonsignorus Lucensis iudex
civitatis Rhegii, Nicolaus de Theoprepo publicus eius-
dem civitatis notarius, et testes subscripti ad hoc
vocati et rogati fidem facimus, et testamur prae-
senti instrumento, quod, cum in nostri praesentia,
quod bonum faustumque sit, de matrimonio agere-
tur a Gualterio Monaphaca filio presbyteri Riccardi
Monaphacae de pago Russoti pro se ex una, et a Ba-
silio de Calamo de pago Erasiorum, in pertinentiis
Mesorum, nomine Dominicae filiae suae ex altera
parte, ducente praedicto Gualterio memoratam Do-
minicam in uxorem legitimam secundum divinos eccle-

ο αὐτὸς γαλτῆριος, ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου σιμονῶ, συν-
αλλάγματος, διετύπωσε, ὠκονόμησε, καὶ ἐποίησε,
τῇ εἰρημένῃ δομένικῃ, συζύγῳ αὐτοῦ διὰ θεωρέτρου,
αὐτῆς, ἣ διὰ γάμου, δωρεάν, τὸ ἥμισυ, πάντων
τῶν αὐτοῦ ἀγαθῶν κινήτων καὶ ἀκινήτων ἔχουσιν
καὶ ἔξουσιν· καὶ δι' ἐνδυμασίαν αὐτῆς, στρίττα δύο,
παννιδύλλια δύο, γυόππας δύο, ἢ μία ἐκ μετὰξου ἢ
δ' ἄλλη λίνης κυττέλλαν πράσινον, μανδύλια κοκουλλί-
κια, δύο, ἐνώτια ἀργυρὰ ζεύγος ἐν δακτυλίδι, τέσσαρα,
τὰ μὲν δυο χρυσᾶ, καὶ τὰ ἄλλα, ἀργυρὰ· ριτικέλλας
γαῖτας· ἰσπάνια, ζωνάριον τῆς σαλιρινῆς, κίλτζας·
συν τοῖς φελλοκαλλίγοις, καὶ μέλχαφεν τῆς πα-
ιορμου.

† Καὶ ὁ προσημειωθεὶς βασιλεὺς ἐν προικίσι καὶ
διὰ προικιμῶν, τῆς εἰρημένης δομένικῃ θυγατρὸς
αὐτοῦ καὶ ὀνόματι αὐτῆς, ἔστρεψε καὶ ὑπέχετο δοῦ-
ναι, τῷ εἰρημένῳ γαλτῆρῳ, τὰ ὑπογεγραμμένα αὐτοῦ
ἀγαθὰ. ἤγουν δι' ἐνδυμασίαν αὐτοῦ ὑποκαμῖσοβράκια,
τρία, γυόππας, τρεῖς, ἢ μία ἐκ μετὰξου, αἱ δ' ἄλλαι
λιναί. καὶ τῆς εἰρημένης δομένικῃ στρίττα· δύο, παν-
νιδύλλια δύο, γυόππας δύο, ἢ μία ἐκ μετὰξου, ἢ
δ' ἄλλη λινή. μανδύλια τρία κοκουλλίκια. καὶ ἀπὸ τε
στρωμνῆς κρεβαττοστρώμνια τρία, ἔχοντα μετράχους
δύο, σάκκον ἓνα λινόν κοπερτα, τρία τὰ μὲν δύο λινὰ,
καὶ τὸ ἕτερον ἐκ μετὰξου, σιδόναν, ζυγάρια τρία,
καπητάλια τρία, κορτήνην, καὶ ἀρκλή. καὶ διὰ
χαλκοῦ βατζίλιον, λέβητα, τήγανον καὶ πυροστά-
την, ἐγχέριον, τῶν χειρῶν τέσσαρα, τουυάλλιας,
δύο καὶ ἀπὸ τε ὑποστάσεως, το ἀμπέλιον αὐτοῦ
κεῖμενον ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ, τὸ πλησίον τῷ ποτα-
μῷ καὶ πλησίον ἀμπελίῳ πιγαδίτου, καὶ τοῖς χω-
ραφίοις λέοντος τοῦ βαπτη, ὁλοκληρον ὅπερ ἀμπε-
λιον, ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἔλαυνεν εἰς αὐτοῦ προικίων,
τὰ χωράφια αὐτοῦ τὰ εἰς τὰ τρακλά ὁλόκληρα, τὰ
πλησίον τοῖς χωραφίοις βασιλείου, τοῦ πέρρε, καὶ
χωραφίοις Ἰωάννου μαυρίχιου, καὶ οἶκον αὐτοῦ σὺν
τῷ κηπωρίῳ ὁλόκληρον κεῖμενον ἐν τῷ χωρίῳ ερασιων,
τὸν πλησίον, τοῖς οἴκοις περεγρίνου μίχαλίτζη, καὶ
τοῦ θεοῦ, τὸ ἔλεος, ταῦτα πάντα, τὰ ἀμφο-
τέρα μέρη ἔστρεψαν, ἀμοιβὰς, ἀλλήλοισι, δοῦναι,
ποιῆσαι πληρῶσαι, στερεὰ ἔξαι εἰσεῖν καὶ ἐξ ἐναντίας
μὴ παραγενέσθαι ὑπὸ ποινῆς αὐγουσταλίων, τριά-
κοντα· τῇ κούρτῃ, ἀποφλοιμενων, οὐχ ἥττον κρα-
τεῖσθαι αὐτοὺς εἰς πάσας τὰς ἐξόδους καὶ ὄλον τὸ
ἀξίμιον τῆς ποινῆς, ἀποφληθείσης, ἢ οὐ, τῶν εἰρημε-

siae canones et statuta; ipse Gualterius honesti huius
contractus gratia disposuit, constituit, et concessit dictae
Dominicae eius uxori propter eius theoretrum, sive ob
nuptiale donum, medietatem omnium suorum bonorum
mobiliū, et immobiliū, tam quae nunc possidet,
quam eorum, quae postea possessurus erit: et de
vestibus lacinias duas, panniculos duos, tunicas duas,
alteram sericam, alteram lineam, cotellam viridem,
mantilia cucullata duo, et inaurium ex argento par
unum, annulos quatuor, duos aureos, et duos ar-
genteos, reticellam, et taeniolam de Hispania, zo-
nulam de Salerno, calceos cum crepidis et melcha-
fen de Panormo.

† Et praenotatus Basilius in dotem et causa do-
tis praedictae Dominicae filiae suae, et nomine ipsius
confirmavit et promisit daturum praedicto Gualterio
infrascripta sua bona, nempe in vestibus braccas li-
neas tres, tunicas tres, unam sericam, et alias li-
neas; et praedictae Dominicae lacinias duas, pan-
niculos duos, tunicas duas, alteram sericam, alte-
ram lineam, mantilia cucullata tria, lectos tres ha-
bentes stragula duo, et culcitam stramentitiam de
lino unam, copertas tres, duas lineas, et alteram se-
ricam, linteorum paria tria, capitalia tria, cortinam
et capsulam: et ex aenea supellectile malluvium, lebe-
tem, sartaginem, ollam: mappulas quatuor, tobal-
lias duas: et de possessionibus vineam integram si-
tam in eodem pago iuxta flumen, et vineam Pega-
ditae, et terras Leonis Raptae; quam vineam in-
tegram ipse Basilius dotalem accepit; territoria, quae
possidet in loco, ubi dicitur Tracla, iuxta territo-
ria Basilio Perre, et Ioannis Mauricii; domum in-
tegram cum horto, quam possidet in pago Era-
siorum, iuxta domos Peregrini Michalitz; et Dei
misericordiam. Haec omnia utraque pars assen-
sit invicem dare, facere, adimplere, rata semper ha-
bere, nec unquam ab iis recedere sub poena augu-
staliū triginta Curiae solvendorum; et nihilominus
teneri ipsos ad omnes expensas, et ad omnem poe-
nae sive solutae, sive minus, immunitatem praestan-

νων, μενόντων. ἀπὸ στεινῶν. καὶ παγίων. Ὅθεν εἰς ὑπόμνησιν μέλλουσιν, καὶ διηνεκῇ αὐτῶν ἀσφαλείαν, αἰτήσαντων αὐτῶν τῶν εἰρημίων, καὶ συναινεσάντων, πρὸς ἡμᾶς τοῖς εἰρημέτοις κριτῆν, καὶ νοταρίον ἐν τῇ παρούσῃ ὑποδείξει ὡς οἰκίους αὐτῶν κριτῆν, καὶ νοταρίον, καὶ περ γνόντες, ἡμᾶς μὴ εἶναι αὐτῶν οἰκίους, ἐποιήσαμεν αὐτοῖς ἐνθάδε τὸ παρὸν ἔγγραφον διὰ χειρὸς ἡμοῦ εἰρημέτου, νικολάου τοῦ Θεοπρέπου, πούλικου νοταρίου ῥηγίου, ὑπογραφέν, παρ' ἡμῶν, ἰδιοχειρῶς, ἐγράφη εἰς τὸ ῥήγιον μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνι τοῖς εἰρημέτοις.

† Ego qui supra Bonsignorus Lucensis Iudex Regii praedicta subscripsi.

† ego Iacobus de Messana rogatus testor.

† καὶ ἐγὼ νικολάος ξανθοῦ παρακληθεὶς μαρτυρῶ ἰδιοχειρῶς.

† καὶ ἐγὼ νικολάος Θεοπρέπου πούλικος νοταρίου ῥηγίου ἔγραφα καὶ ὑπέγραφα.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 94.)

dam, manentibus supradictis semper ratis et firmis. Quare ad futuram memoriam, et perpetuam ipsorum securitatem, cum ipsi supradicti suo consensu requisivissent nos praedictos iudicem et notarium, tamquam proprios eorum in praesenti negotio iudicem et notarium, etsi scirent nos non esse eorum proprios, ideo fecimus ipsis praesens instrumentum scriptum manu mea supradicti Nicolai de Theoprepo publici notarii civitatis Rhegii et subscriptum a nobis propria manu. Scriptum est Rhegii mense et indictione praedictis.

† Ego Nicolaus Blondus rogatus testor propria manu.

† Ego Nicolaus de Theoprepo publicus notarius Rhegii scripsi et subscripsi.

CCCXXVIII.

1277 — Mense Martio — Indict. V — Badulati.

Divisio cuiusdam vineae positae in agro civitatis Badulati inter fratres Constantinum, Petrum et Calam de Malepunto, nec non Bartholomaeum filium dictae Calae ex una, et presbyterum Stephanum de Badulato ex altera parte.

† Ἐν ὀνόματι Θεοῦ αἰωνίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἀμήν. Ἐτι τῆς αὐτοῦ θείας σαρκώσεως χιλιοστῶ διακωσιστῶ εὐδομικοστῶ εκτῶ· καὶ τῶν κόσμου κτίσεως αἰῶς τοῦ νῦν ἔτους ἑξακισχιλιοστῶ επτακωσιστῶ ογδωκηκοστῶ πέμπτῳ μαρτίῳ μηνὶ τῆς ἐνισταμένης ἰνδικτιῶνος πέμπτης· ρηγούντος τοῦ εὐτηχοῦς ἡμῶν δεσπότης ρηγὸς κάρουλου Θεοῦ χάριτι σικελίας εὐσεβεστάτου ρηγὸς· πρυγκηπάτου κάπουας, δουκάτου ἀπουλίας, ἀνδεγαβίου Φωλκαλκερίου πρωβετζίας κόμητος· ἔτους δωδεκάτου ἐν τῇ νῦν ρηγάτου αὐτοῦ κυριώτῃτι εὐτηχῶς ἀμήν· ἐμπάρουσία τοῦ λεοίνου πλαστάρου κριτοῦ χώρας βαδουλάτου ἰωάννου νόμπαρου πουβλήκου νοταρίου τῆς αὐτῆς χώρας· καὶ ἐτέρων μαρτύρων ὑπογεγραμμένων· κληθέντες ὡς ἐπὶ τούτῳ οἰδικῶς καὶ παρακληθέντες· ἡμεῖς ὅτε κωνσταντίνος καὶ πέτρος παῖδες πρεσυτέρου λέου τοῦ περρέττου μαλεπούντου. ἀμὰ σὺν τοῦ

† In nomine aeterni Dei et Salvatoris nostri Iesu Christi. Amen. Anno eius divinae Incarnationis millesimo ducentesimo septuagesimo sexto, et ab orbe condito usque nunc sexmillesimo septingentesimo septuagesimo quinto, mense martio, praesente indictione V. Regnante felice nostro domino rege Carolo, Dei gratia Siciliae pientissimo rege, principatus Capuae, ducatus Apuliae, Andegaviae, Forcalquerii, Provinciae comite, anno duodecimo praesentis regni et dominationis eius, feliciter, amen. Coram Leone Plastro, iudice civitatis Badulati, Ioanne Namparo publico notario eiusdem civitatis, et aliis testibus subscriptis ad hoc specialiter vocatis et rogatis, nos Constantinus et Petrus filii presbyteri Leonis de Perretto Malepunto, una cum presbytero Peregrino Murisano nostro procuratore, Cala filia suprascripti Perretti Malepunti et Bartholomaeo

ιερέως περιεργήνου μουρυσάνου ἡμετέρου προκουράτορος. καλῇ θυγάτηρ τοῦ πρόγραφέντος περρέττου μαλεπούντου· καὶ βαρδολωμέος υἱὸς αὐτῆς· δια τοῦ παρόντος πουβλήκου ἐγγράφου ὁμοῦ καὶ ἀπαξ ομολογούμεν καὶ μαρτυρούμεν· ὅτι ἡμῶν σοιναρεσθέντων ἀγάπη καὶ καλῇ θελήσει· εἰμιάταμεν ἐξήσος συν σοὶ πρεσυτέρω στεφάνω· ἐκ τοῦ βαδουλάτου· τὸν ἀμπελῶνα ὃν ὁ πρόγραφεὶς πρεσύτερος λέος περρέττος καὶ ἡμεῖς ἡ προριθήσα καλῇ καὶ βαρδολωμέος υἱὸς αὐτῆς· δεδώκαμεν σοὶ τὸ πρόνομασθέντι πρεσυτέρω στεφάνω· ἐκ τὰ ἡμέτερα χωράφεια τῆς μητρικῆς ἡμῶν κληρονομίας τὰ ὄντα καὶ διακείμενα ἐν τῇ κρητήσει χώρας βαδουλάτου εἰς τῶπον καλούμενον κεορκήδον· πλησοιαζόμενα ἀμπέλιον λέου Φιλώρη. καὶ κατεφύτευσας ἐν τοῖς αὐτῆς χωραφίοις ἀμπέλιον ἐν ἡμῶν· δειλαδῇ τοῦ ἔχην ἡμῖς τὸ τμήσιον. καὶ σοὶ ὁ πρόριθεὶς πρεσύτερος στεφανὸς τῷ ἑτέρῳ ἡμῶν δικαιομάτι τῆς ἐμφυτεύσεως. καὶ κατὰ τὸν πάκτω καὶ συμφῶνῳ· κατεφύτευσας ἐν τοῖς αὐτοῖς χωραφίοις ἀμπέλιον ἐκ διούλου γεμοισμένον. καὶ τὴν συνηγοράν τοῦ αὐτοῦ ἀμπέλου ἐνώμευσας εἰς οἶδον σου κέρδος ἐν αὐτοῖς ἔξ· καὶ ἐν τῷ εβδοματικῷ χρόνῳ οἰσομοιράζην μὲς τὸν αὐτὸν ἀμπελῶνα. ἔτι δὲ τῆς συμπληρώσεως τοῦ εβδοματικῷ χρόνου ἐληλυθός. ἐνώπιον χρυσίμων ἀνδρῶν. οἰσομυράσαμεν τὸν αὐτὸν ἀμπελῶνα. ἐκ τοῦ μέρους ἡμῶν τῶν ἀνωτέρων παιδῶν πρεσυτέρου λέου. ἔλαχεν σοὶ τὸ πρεσυτέρω στεφάνῳ δικαιομάτι τῆς ἐμφυτεύσεως. ρίζας τριακοσίας. ὧς ἐκ τοῦ ἀνατολικῶν μέρους. καὶ μέχρι τοῦ οἰκίου σου ὃν ἔσχεις ἀγοράν παρὰ τῆς ἐρίνης θυγατρὸς περρέττου μαλεπούντου τοῦ πρόγραφέντος, καὶ ἡμῖν ἔλαχεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀμπέλου ἑτέρας ρίζας τριακοσίας δικαιομάτι τῷ ἡμετέρῳ χωραφίῳ. ὃς ἐκ τοῦ μέρους ἐνθα κείται τὸ ἀμπέλιον λέου Φυλῶρη. ἐκ δὲ τοῦ μέρους ἡμῶν τῆς εἰρμένης καλῆς καὶ βαρδολωμέου υἱοῦ αὐτῆς. εἰσῆλθεν αἰῶς σὺ τῷ πρεσυτέρῳ στεφάνῳ δικαιομάτι τῆς ἐμφυτεύσεως τοῦ ἀμπέλου. ρίζας ἑκατὸν πεντίκοντα. καὶ ἡμῶν δικαιομάτι τῷ ἡμετέρῳ χωραφίῳ. ἑτέρας ρίζας ἑκατὸν πεντίκοντα ἐν τῷ αὐτῷ τῶπῳ. ταύτας τὰς μυρασιας ἡμεῖς ἐκτελέσαντες· καὶ τῷ σὸν μέρος τῆς ἐμφυτεύσεως αἰῶσαμέν σοι ἀνενοχλήτος καὶ ἀνεμποδήςτος μετὰ πάσης οἰσώδου ἐξώδου συνηδῶν καὶ πάσης ανοικούσης αὐτοῦ δικαιοσύνης. γῆς καὶ αἵματος. ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τοὺς ἑξῆς καὶ διεικαιεῖς ἅπαντας χρόνους.

ipsius filio, praesente publico instrumento simul ac semel declaramus et testamur nostro mutuo consensu et bona voluntate aequis partibus divisisse tecum presbytero Stephano de Badulato vineam, quam suprascriptus presbyter Leo Perrettus, et nos memorata Cala et Bartholomaeus meus filius dedimus tibi antedicto presbytero Stephano, ex praediis nostris, quae nobis prout heredibus obvenerunt ex materna nostra hereditate, sitis et positis in agro civitatis Badulati, in loco vocato Ceorcido, prope vineam Leonis Filori; et in ipsis praediis vineam plantasti pro medietate, id est ut nos habeamus mediam partem, et tu antedictus presbyter Stephanus alteram mediam partem iure tuae plantationis. Hoc quidem pacto et conventionem plantasti in memoratis praediis vineam, ac totam vitibus consevesti, et fructus ipsius tuos omnino fecisti sex annis; septimo autem anno partiti sumus ipsam vineam. Qui septimus annus cum totus decurrisset, coram probis hominibus aequaliter divisimus eandem vineam, et ex parte nostra antedictorum filiorum presbyteri Leonis tibi presbytero Stephano ex iure plantationis tuae obtigerunt vites tercentae, quae sunt ad latus meridionale usque ad domum tuam, quam emisti ab Irene filia suprascripti Perretti Malepunti, et ex ipsa vinea obvenerunt nobis aliae vites tercentae ex iure nostrorum praediorum positae iuxta vineam Leonis Filori; ex parte vero nostra dictae Calae et Bartholomaei eius filii obvenerunt etiam tibi presbytero Stephano, ex iure plantationis tuae, centum et quinquaginta vites, et nobis, ex iure nostrorum praediorum, aliae vites centum et quinquaginta in eodem loco. Quas quidem partes cum perfecissemus, concessimus tibi tuam partem plantationis, ut eam sine molestia et impedimento cum omnibus introitibus et exitibus consuetis, omnibusque iuribus ad eam pertinentibus, humo et aëre habeatis ac possideatis ab hodierna die et in perpetuum, et fructus colligatis tu suprascriptus presbyter Stephanus tuique successores, et faciatis

ἐπικρατῆν· δεσπότην· σοινησφωρῆν· σοὶ ο προγραφεὶς
 πρεσβύτερος στέφανος καὶ οἱ σοὶ διάδωχοι. καὶ ποιῆν
 ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ ἅπαν τῷ υμέτερον θέλημα ὡς
 ἀπὸ οἰκίου πράγματος· καὶ ἔτοιμοι διεγδοικῆται σοὶ
 γενεσόμεθα ἀπὸ παντὸς προσώπου. ἀπόβαλλόμενοι
 πάσης παραγραφῆς· πάσης βωηθείας νόμων. χρημα-
 τικοῦ καὶ καινικοῦ δικαίου. καὶ πάσων σοινηθείων
 ἐνεστώτων καὶ τῶν μελλόντων δυναμένων ἡμῖν βοη-
 θῆσαι μετατρέψει. ἢ ἐμποδῆσει ἢ κενώσει τὸ παρὸν σοι-
 ἀλλαγμα. ἄλλ' ἐς αἰὲν στερρὸν οχυρὸν διαμένει· ἢ δὲ
 καὶ εἰς διαπτροπὴν πειραδόμεν· ἢ ἐξεναντίας εἰσέλ-
 θωμεν· ἢ ὑπὸ ἐτέρῳ προσώπῳ ἐποιηθεμένου παρ-
 ἡμῶν. ἐνοχοὺς ποιούμεν ἡμᾶς καὶ τοὺς ἡμετέρους δια-
 δώχους. εἰς ποιῆν καὶ διὰ ποιῆς ζυμοιωθεῖναι·
 χρυσίον ογκίας δύο· τὸ ἡμῶν ἐν τῇ κέρτῃ καὶ τῷ
 ἑτέρῳ ἡμῶν πρὸς σὲ τὸν πρεσβύτερον στέφανον. ἢ
 εἰς τοὺς σοὺς δοιαδώχους. οὐκ ἔλαττον δὲ τῆς ριθί-
 σης ποιῆς ἀποφληθῆσης ἢ οὐ. τὸ παρὸν σοινάλλαγμα
 στερρὸν οχυρὸν διαμένει· ἔθεν δια μέλλουσιν μνήμην
 καὶ οχυρὰν ἀσφάλειαν σοῦ τοῦ προγραφέντος πρε-
 σβυτέρου στεφάνῳ καὶ τοῖς δοιαδώχοις. ἐπίεισamen
 ὑμῶν ποιηθεῖναι τὸ παρὸν πούβλητον ἔγγραφον διὰ
 χεῖρὸς τοῦ ἀνωτέρου ἰωάννου πουβλητοῦ νοταρίου βα-
 δουλάτου· τῇ ὑπόγραφῃ τοῦ ἀνωτέρου κρίτου τοῦ
 αὐτοῦ νοταρίου· καὶ διὰ τῶν οἰκίων ἡμῶν ὑπόγρα-
 φῶν καὶ ἐτέρων μαρτύρων οχυρῶμενον. ἐγγραφὴ εἰς
 βαδουλάτον. ἐν ετεῖ μηνὴ καὶ ἰνδικτίωνι τοῖς ἀνω-
 τέρω.

† ἐγὼ λεόνιος πλασταρᾶς κριτῆς χώρας βαδουλά-
 του τὰ ἀνώτερα μαρτυρῶ.

† ἐγὼ πρεσβύτερος περεγρίνος μουρισάνος· ὁ ἀνωτέ-
 ρω προκουράτωρ εἰδιοχειρῶς υπέγραψα.

† ἐγὼ κωνσταντῖνος πρεσυντέρου λέου περρέττου
 ο πρόνομιασθεῖς τὰ ἀνώτερα ομολογῶ στέργω καὶ
 μαρτυρῶ.

† ἐγὼ πέτρος ἕτερος υἱὸς πρεσβυτέρου λέου περρέτ-
 του ο πρόνομιασθεῖς· τὰ ἀνώτερα ομολογῶ στέργω
 καὶ μαρτυρῶ.

† ἐγὼ βαρθολαίμειος υἱὸς τῆς ἀνωτέρας καλῆς τοῦ
 περρέττου ἰδιοχειρῶς υπέγραψα.

† ἐγὼ καλὴ θυγάτηρ περρέττου μαλεπούντου ἡ
 ἀνωτέρα· τὰ προγραφέντα ομολογῶ στέργω καὶ μαρ-
 τυρῶ.

† ἐγὼ κωνσταντῖνος μαλεπούντος τὰ ἀνωτέρα μαρ-
 τυρῶν ἰδιοχειρῶς υπέγραψα.

de ea et in ea quaecumque volueritis ut in re pro-
 pria; et alacres defensores tibi erimus contra quamvis
 personam. Renunciamus insuper cuicumque exce-
 ptioni et subsidio legum, civilis et canonici iuris,
 et omnium consuetudinum praesentium et futurarum,
 quae nobis opitulari possint ad subvertendum, im-
 pediendum, vel irritum faciendum hunc contractum,
 qui semper firmus et validus maneat. Sin autem
 illum abrogare tentaverimus, vel ipsi adversati fue-
 rimus, vel per aliam personam, quae a nobis man-
 datum acceperit, molestiam nos et nostri successores
 tibi intulerimus, multemur poenae nomine aureis
 uncis duabus, nempe earum dimidia parte Curiae, et
 altera dimidia parte tibi presbytero Stephano vel tuis
 successoribus; et nihilominus dicta poena soluta,
 vel non, praesens conventio permaneat firma et
 valida. Quapropter ad futuram rei memoriam, et
 validam securitatem tui suprascripti presbyteri Ste-
 phani et tuorum successorum, vobis condi iussimus
 hoc publicum instrumentum manu antedicti Ioannis
 publici notarii Badulati, subscriptum a supradictis
 iudice et notario, et nostris propriis subscriptionibus,
 aliorumque testium roboratum. Scriptum Badulati,
 anno, mense et indictione supradictis.

† Ego Leo Plastaras iudex civitatis Badulati quae
 supra testor.

† Ego presbyter Peregrinus Murisanus, qui su-
 pra procurator, propria manu subscripsi.

† Ego antedictus Constantinus filius presbyteri
 Leonis Perretti, quae supra declaro, firmo et
 testor.

† Ego antedictus Petrus alter filius presbyteri
 Leonis Perretti quae supra declaro, roboro et
 testor.

† Ego Bartholomaeus filius antedictae Calae Per-
 retti filiae propria manu subscripsi.

† Ego antedicta Cala filia Perretti Malepunti
 suprascripta declaro, roboro et testor.

† Ego Constantinus Malepuntus quae supra te-
 status propria manu subscripsi.

† Εγώ Ιωάννης ναμπάρους πούβληκος νοτάριος βα-
δουλάτου. παρακληθεὶς τῶν ανωτέρων· τὸ παρὸν ἔγ-
γραφοι ἰδιοχείρως ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα.

† Ego Ioannes Namparus publicus notarius Ba-
dulati a supradictis rogatus hanc chartulam pro-
pria manu scripsi et subscripsi.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 174.)

CCCCXIX.

1281 — Mense Februario 16 — Indict. IX — Catacii.

*Galerius Chrysaphus eiusque uxor Ventura Rogerio de Murmero vendunt domum
positam in civitate Catacii aureis tarenis duodecim.*

† σιγνον χειρὸς γαλτερίου υἱοῦ τοῦ ποτῆ νοταρίου βασι-
λείου χρίσας· σίγνον χειρὸς βεντούρας γηνῆς αὐτοῦ. Ἐν
ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευ-
ματος· ριγεβόντος τοῦ ἐνδύζωτῆτος καὶ θεοτίμιτοῦ
ἡμῶν ριγος κυροῦ κάρουλου θεοῦ χάριτι ἱερουσαλημ
καὶ σίκελης ριγός. δούκατος ἀπούλης· καὶ πρηνκη-
πάτου καπούας· πρῆντζης τῆς αμοῦρας, ἀνδεγαβήας·
προβέντζας· Φωρκαλκερίου καὶ τὸρναδωριῦ κῶμιτος.
τῆς τῶν ρίγατων αὐτοῦ τῆς ἱερουσαλημ ἔτους τε-
τάρτου· τῆς δὲ σίκελης ἔτους δεκάτου ἐκτοῦ εὐτοι-
χως ἀμῆν· ἐμοῖς ἢ ἀνωτέρω γεγραμμένοι οἱ το σί-
γνον τοῦ τίμιου καὶ ζωόπιου σταυροῦ· ἡκίους ἡμῶν
δακτεῖλσις ἀνωτέρω καθυπῶγραψαντες· δι τῆς ὁμολο-
γοῦμεν καθαρῶς καὶ ὁλοφυχω δια τοῦ παρόντος πού-
πληκου ἔγραφοι· ἐνωπιον τοῦ κροίτου μάρκου γά-
λῳτου· κροίτου κατάντζαριου· καὶ νοταρίου ἰωάννου
νοταρίου μαυρικίου πούπληκου νοταρίου τῆς αὐτῆς καὶ
εταῖρων καλῶν ἀνδρῶπων οἵτινες κατῆ τη ἡμετέρα
παρακλησὶ μέλλωντες ὑπεγράψαι· ὅς ὅτι μετὰ βου-
λῆς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ ἐμοῦ μουνδουάλδου· μαϊ-
στορος νικολάου τῆς μεσεινης· καμῶ βεντούρας τῆς
προγραφείσης· ὅσαυτως καὶ μετὰ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας
τοῦ ἐμοῦ προκοῦρατορος τοῦ ριδεντος ἐμοῦ σύνενοῦ
γαλτερίου· τυθῶμεθα καὶ πούλοῦμεν πρὸς σέ ρωγε-
ριον τοῦ μουρμέρου· ἅπαν το ἐμὸν οσπίτιον· ἐν ᾧ
ἐστὶν κλεισμὸν ἐν τῷ ᾧ ἐκ πατρικῆς μου κληρο-
νομίας· καμῶ γαλτερίου τοῦ προγραφέντος· τῷ ᾧντα
καὶ διάκειμενον ἐσὼ ἐν τῇ πόλει κατάντζαριου· ἐν τῇ
ἐνορίᾳ τοῦ ἁγίου νικολάου τοῦ ρουστουόγχει περιώριται
μὲν οὕτως· ἐξ ἀνατολῆς αὐτοῦ ἐστὶν· σύνκεκῶλλει-
μενον το οσπίτιον μαϊστορος νικολάου φαστεγία.
ἀρχτοῦ ἐστὶν ἰσῶδος καὶ ἐξῶδος· καὶ προαυλίον τοῦ
πραδεντος οσπιτίου· δυσμας ἐστὶν σύνκεκῶλλειμενον

† Signum manus Galterii filii quondam notarii
Basillii Chrysaphi. Signum manus Venturae uxoris
ipsius. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus San-
cti. Regnante gloriosissimo et pientissimo rege no-
stro domino Carolo, Dei gratia Hierusalem et Si-
ciliae rege, ducatus Apuliae et principatus Capuae,
principe Moreae, Andegaviae, Provinciae, Forcal-
querii et Tornodori comite, regni ipsius Hierusa-
lem anno quarto, Siciliae anno decimo sexto, feli-
citer, amen. Nos suprascripti, qui signum honora-
bilis et vivificae crucis propriis nostris manibus su-
pra exaravimus, declaramus pure et sincere prae-
senti publica scriptura, coram iudice Marco Galeo-
to iudice Catacii, et notario Ioanne filio notarii
Mauricii, publico notario ipsius civitatis, et aliis
probis hominibus, qui rogatu nostro inferius sub-
scribent, voluntate, auctoritate et facultate mei mun-
dualdi, magistri Nicolai de Mesina, et mei Venturae su-
prascriptae, similiter auctoritate et potestate mei pro-
curatoris dicti mei coniugis Galterii, vendere tibi Ro-
gerio de Murmero totam meam domum, ubi exstat clau-
sura una, quae mihi suprascripto Galterio obvenit
ex paterna hereditate, et sita ac posita est in ci-
vitate Catacii, in ditione Sancti Nicolai de Rustun-
ci. Sic vero circumscribitur: ab oriente adhaeret
domui magistri Nicolai Fastegiae; a septentrione
exstat introitus et exitus et atrium venditae do-
mus; ab occidente adhaeret domui magistri Ioan-

του οσπιτίου μιῆστορος ιωαννου ζαχαρια. κατὰ δε
 μεσειμβρίας αὐτοῦ ἐστὴν ἡ οδὸς· ἡ ἀπάγουσα εἰς
 τα πῖγαδάχεια· καὶ σύνκλειει· τοῦτο οὖν το εἰ-
 ριμενον οσπίτιον κτεισμενον. σκεπομενόν. σύν ξύλοις.
 σανιδίοις μετὰ πλευρῶν δυῶ. συν ἰσῶδω. καὶ ἐξωδω.
 καὶ προαυλίω. καὶ πασι δίκαιοις καὶ προνομίοις
 αὐτοῦ δίκαιώσυνις· ἐπρασαμὲν σι αὐτῶ· ὡς διὰ χρυ-
 σούν ταρια δῶδεκα ὡς δὲ ἐλάβαμεν αὐτὰ τα εἰρμένα
 χρυσοῦν ταρια δῶδεκα· εἰς τας ἡμετερας χειρας· ἀπὼ
 χειρῶν σου τοῦ ἀγώραστου καὶ ἐκ παντος ἀπώφλη-
 μεν ἡμας ἀπ αὐτοῦ. καὶ μὴδὲν ἀπὼχρέσταιμενοι τί
 πρὸς ἡμᾶς. ἐπιείσμεν σι τελειαν καὶ πλεῖρεστάτην
 πρᾶσιν. τοῦ ἐχὺν σε αὐτο το προλεχθῆν οσπίτιον.
 σὺ καὶ εἰ σὺ κληρωνωμοὶ καὶ διαδωχοὶ αἰς αἰ· καὶ
 παραδιδεύμεν σι αὐτῶ ἀπο τοῦ νῦν. ἡς τῇν σὺν ἐξου-
 σίαν καὶ κυριώτητα. πωλεῖν αὐτῶ χαρίζην. ἀνταλ-
 λάττειν. καὶ ἡς πρήκα τέκνων γράφειν. ὅς το κύρος
 καὶ τῇν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν ἡληφῶς. καὶ ἀπο του
 νῦν ἀπωτασώμεθα καὶ ἐκκατάλυμπάνωμεν· πάσαν
 ἡμῶν δίκαιώσυνιν· ἣν ἐχωμαι καὶ μέλλει ἡμῶν δια-
 φέρι εἰς το ριθεν οσπίτιον· συνιδεῖον· παραγραφῇ·
 δύναμιν. καὶ ἰσχύν τούνομα. δεκρετῶν τε· καὶ των
 θειων βασιλειῶν διάταξιων· καὶ του βελλειανου
 νόμου καὶ πασαν ἐταίραν βρώθειαν· τὴν ὠφίλωμενην
 ἡμοῖν βωθεῖν· ἡ βουλειθῶμεν ἐξ ἐναντεῖας ελθεῖν ἀπὸ
 τῆς αὐτοῦ πράσεως. καὶ ἡ μὲν ποτε κέρῳ ἡ χρώνῳ·
 φανη ζήτησις. κυνίσις. εἰάτις σύ γενιτο παρ ἰού δι-
 ποτε προσωπου. τοῦ σταῖνα εἰμοῖς καὶ διέκδικᾶν σι
 αὐτὸ ἐκ παντος ἐναντιούμενου προσωπου. εἰ καὶ με-
 τάμελοι γυνώμεθα καὶ διάστρεψαι ταυτα βουλειθω-
 μεν. τοῦ μὴ ἰσχοῦσθωμαι. μίτε παρὰ τοῦ θείου
 νόμου ἰσχύν λαμβανόμεν ἀλλ ἐσωμεθα κρατείμενοι ἐκ
 σὺμφωνου καὶ λόγου εἰς ποιην ἐν τη κόρτη τοῦ ριγός
 αὐγουσταλια ἐξαί· καὶ πρὸς σὲ τῶν ἀγώραστην καὶ
 εἰς τοὺς σους κληρονώμους καὶ διαδωχους στρέψαι εἰς
 τὴν τρειπλην τὴν τιμήν· εἴτα ἐμμενιν σε ἐν τούτο
 ἅμα κληρονώμων καὶ συνκληρονώμων καὶ σὺς διὰδω-
 χοις στερεῶς καὶ ἀτρεπτος μέχρι τερματων αἰώνων.
 γραφῇ το παρόν ποῦπλεικον ἐνγραφον· ἡμετερα παρὰ-
 κλήσει χειρὶ τοῦ ριθεντος νοταριου ιωαννου νοταριου
 μαυρικίου. ποῦπλεικου νοταριου πολεως κατάντζαριου.
 του ἐτοῦς ςψπθ· ἰνδικτιωνι θ'. φεβρουαριω μηνι
 εἰς τας ις'.

† ἐγὼ μαιστορ νικολαος τῆς μεσείνης· τα ἀνωτε-

nis Zachariae; a meridie est via, quae vadit ad
 parvos puteos; et clauditur. Hanc igitur dictam
 domum fabricatam et coopertam lignis, et trabibus,
 habentem duplex latus, cum introitu et exitu et
 atrio et cunctis iuribus et legitimis privilegiis ven-
 didimus tibi aureis tarenis duodecim, quos cum ac-
 ceperimus e manibus tui emptoris in nostras, nos-
 que exuerimus omni eius dominio, et nihil nobis
 solvendum superesset, fecimus tibi perfectam et
 plenissimam venditionem, ut tu tuique heredes et
 successores in perpetuum habeatis dictam domum,
 eamque a praesenti die tibi tradimus in tuum do-
 minium et potestatem cum facultate ipsam venden-
 di, donandi, permutandi, et pro dote filiarum con-
 stituendi, utpote qui dominium et potestatem a no-
 bis accepisti. Insuper amodo renunciamus cuilibet
 iuri quod in eadem domo habemus et competere
 nobis possit, consuetudinariae exceptioni, robori de-
 cretorum et imperialium constitutionum, legi Vel-
 leianae et cuicumque subsidio, quod nobis opitu-
 lari possit. Sin autem voluerimus huic venditioni
 adversari, et si qua occasione vel tempore quaevis
 tibi molestia intendatur a qualibet persona, pro-
 mittimus antestare et te defendere a quacumque
 contraria persona. Quod si mutato consilio haec sub-
 vertere voluerimus, ne exaudiamur, neque a divina
 lege auxilium sortiamur, sed ex conventionem tenea-
 mur poenae nomine solvere Curiae regiae augusta-
 les sex, et tibi emptori tuisque heredibus et suc-
 cessoribus reddere triplum pretii. Deinceps maneat
 haec emptio tibi tuisque heredibus et coheredi-
 bus et successoribus firma et immutabilis usque
 ad finem saeculorum. Scriptum est praesens publi-
 cum instrumentum rogatu nostro manu dicti nota-
 rii Ioannis filii notarii Mauricii, publici notarii ci-
 vitatis Catacii, anno 6789, indictione IX, mense
 februario, die XVI.

† Ego magister Nicolaus de Mesina, ut supra

ρα μούνδουάλδος παρχλειδεῖς μαρτυρω δια τοῦ ἐμοῦ
σταυροῦ.

† Ego Marcus Galiotus terre Catanzarii iudex
qui supra.

† Ego Johannes de odone rogatus subscripsi.

† Ego Jaconus Johannes oxgalogensis Rogatus sub-
scripsi.

† Ego Johannes de amico Rogatus subscripsi.

† Ego guillelmus de castellis rogatus subscripsi.

† ἐγράφη το παρὸν ἐνγραφον χειρὶ ἐμοῦ νοταρίου
ιωάννου νοταρίου μαυρικίου. πούπλεικου νοταρίου πρὸς
λεως κατὰντζαρίου τοῦ ἐταῦς μηνὴ καὶ ἰνδικτίωνος
τῆς ἀνωτέρω.

mundualdus, vocatus testor per meam crucem.

† Scriptum est praesens instrumentum manu
mei notarii Ioannis filii notarii Mauricii, publici no-
tarii civitatis Catacii, anno, mense et indictione su-
pradictis.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º175.)

CCCXXX.

1283 — Mense Martio 7 — Indict. XI — Seminarae.

Tabulae dotaless inter Andream Carcarellum et Calam de Massena.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
ἀμην. μαρτυριον μνηα εἰς τας ζ' ἰνδικτίωνος ια' τοῦ
ἐτος ςψ ἐνεπικοντα εἰς τοῦ ριγευοντος τοῦ κυροῦ ἡμῶν
ριγος κάρουλλου θεοῦ χαριτι ριγος τῆς σικελείας
δουκας τῆς πουλλίας πριγκίπος τῆς καπουας ἀδδε-
γαβίας προβηγτζίας φούλκεριου κομῆς τῆς του ριγα-
του σικελείας ἐτους ιζ' εὐτυχῶς ἀμην. προικεῖον· συν
θεῷ γενόμενον· παρ ἐμοῦ ἀνδρεοῦ καρχαρελλοῦ· πρὸς
τὴν ἐκ θεοῦ γενέσθαι μοι νόμιμην γυνῆν τὴν καλὴν
δυγατέρα τοῦ ποτε νικολαοῦ τῆς μασσένας. εἰσὺν τα
ἐπιδεδωμένα παρ ἐμοῦ πρὸς αὐτὴν ἐν πρῶτοις εἰς θεο-
ρετρον αὐτῆς ἀμπελων ρίζαι ... ἐν τῇ διακρατισί χω-
ρας σημινარიου εἰς τὴν βαθειαν τοῦ ἀγίου ἰωάννου πλη-
σιον τοῦ ἀμπελοῦ τοῦ παραλεισι. καὶ πλησιον τοῦ
ἀμπελοῦ τοῦ ταβουλαριου· καὶ ἐν πετρῇ χῶραφιου
εἰς τὸ κιννωχαριον· πλησιον τοῦ χωραφίου πελεγρινου
καρχαρελλοῦ· καὶ πλησιον τῆς οδοῦ. καὶ μαντελλιον
ταρια εἰ' καὶ ἐνωταργυρια καὶ φαλοδεσμια ταρια δ' καὶ
ὁ θεὸς το ελεος.

ἀντιπροικεῖον γεναμενον παρ ἐμοῦ πελεγρινῆς· γυνῆς
τοῦ ποτε νικολαοῦ τῆς μασσένας πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ
γενέσθαι νόμιμον γαυρον τὸν ἀνωτέρω καὶ προνομη-
σθέντα ἀνδρεαν εἰς ἐμὴν δυγατέρα τὴν καλὴν. εἰσὺν
τα ἐπιδιδωμένα παρ ἐμοῦ πρὸς αὐτόν. ἐν πρῶτοις·

† In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen.
Mense martio, die VII, indictione XI, anno 6791.
Regnante domino nostro rege Carolo Dei gratia rege
Siciliae, duce Apuliae, Capuae principe, Andega-
viae, Provinciae et Forcalquerii comite, regni eius
Siciliae anno XVII, feliciter, amen. Tabulae dota-
les Deo adiuvante factae a me Andrea Carcarello
Calae filiae defuncti Nicolai de Massena meae futu-
rae legitimae uxori a Deo mihi datae. Hae sunt
res a me ei traditae. In primis ratione donationis
post nuptias vites . . . . . positae in agro Semi-
narae in valle S. Ioannis prope vineam Paralisi et
Tabularii; et una portio praedii siti ad Cannocha-
rium prope fundum Peregrini Carcarelli, et viam;
et mantile aestimatum tarenis quindecim; et inau-
res argenteae, et frontale aestimatum tarenis qua-
tuor; et Deus (*suam tribuat*) misericordiam.

Tabulae nuptiales ex altera parte a me Peregri-
na uxore demortui Nicolai de Massena factae ante-
dicto et praenominato Andreae meo futuro legiti-
mo genero a Deo mihi dato, et viro meae filiae
Calae. Haec sunt quae ei a me dantur. In primis,

κρεβαττοστροφισ β' τουβαλλου αγκνας. ιβ'. καὶ φορεσιν ανδριαν μιαν, καὶ φορεσεις γυναικίαις β'. μανδελλια γ' στεγνατον· και τιγανον καὶ αρκλιν. και εν πετξην χωραφιου εις το κρικλον· εις την αγίαν κυριακην ηγουν ρουβους γ'. πλησιον του χωραφιου, του τραγκουδου· και πλησιον της οδοῦ, και ετερον πετξην ρουβων γ'. εις το κορασιον πλησιον του χωραφιου ρεναδου βρουνου και πλησιον του χωραφιου του χαρενγα. περι μεν αμπελιων και οιμεροδενδριων οπου δαν και εχω αυτα μιραν αδελφηκῆν. και πρωβατων κεφαλαι ζ' και ο θεος το ελεος.

† σίγνον χειρος ανδρεου αδελφου της ειρημενης καλῆς τα ανωτέρω γεγραμμενα στεργω.

† σιγνον χειρος καρνελεβαρης αδελφου της ειρημενης καλῆς τα ανωτέρω στεργω.

† σιγνον χειρος ρογεριου ετερου αδελφου της ειρημενης καλῆς τα ανωτέρω στεργω.

† σιγνον χειρος σιμιου βαρβουτου τα ανωτέρω μαρτυρω.

† ἐγὼ ανδρέας εισρεὺς κηρίτζης τὰ ανωτέρω μαρτυρώ.

† σιγνον χειρὸς ἰωαννου καιτου τα ανωτέρω μαρτυρω.

† σιγνον χειρὸς ἰωαννου υἱος νικολαου βαρβουτου τα ανωτέρω μαρτυρω.

† σιγνον χειρος νικολαου χρυsoleontos τα ανωτέρω μαρτυρω.

† εγραφη το παρον προικιον χειρι βασιλειου τρικασι πουβληκου νοταριου χωρας σημινარიου εν μηνι και ετει και ινδικτιωνι τοις προγραφεισι.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 176)

lecti duo, telae lineae ulnae duodecim, vestis virilis una, et vestes muliebres duae, mantilia tria, patina et sartago, nec non arcuola, et una portio praedii ad Criclum siti prope sanctam Cyriacam ruborum nempe trium iuxta fundum Trancudi, et viam, et altera portio ruborum trium ad Corasium prope fundum Renadi Bruni, et Charengae, insuper vitium et arborum fructiferarum, ubi ipsas habeo, portio paterna, et ovium capita septem; et Deus (suam tribuat) misericordiam.

† Signum manus Andreae fratris dictae Calae, qui suprascripta roboro.

† Signum manus Carnelebaris fratris praedictae Calae, qui suprascripta roboro.

† Signum manus Rogerii alterius fratris memoratae Calae, qui suprascripta roboro.

† Signum manus Simii Barbuti, qui suprascripta testor.

† Ego Andreas presbyter Cyritzes quae supra testor.

† Signum manus Ioannis Ceti, qui suprascripta testor.

† Signum manus Ioannis filii Nicolai Barbuti, qui suprascripta testor.

† Signum manus Nicolai Chrysoleonis, qui suprascripta testor.

† Scriptae sunt hae nuptiales tabulae manu Basilii Tricasi publici notarii civitatis Seminarae mense, anno et indictione suprascriptis.

CCCXXXI.

1283 — Mense Septembri — Indict. XII — Vibonae.

Tzitanna vidua presbyteri Leonis et Petrus eius filius vendunt Petro de Mylis domum positam in agro Vibonae tarenis aureis quindecim.

Εν ονόματι τοῦ αἰωνίου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἀμήν : ἐν τῷ ἑξακισχιλίῳστῷ ἑπτακωτιστῷ ἐννενηκοστῷ δευτέρῳ ἰνδικτιῶνος ιβ'. ρηγείοντος) τοῦ κυρίου ἡμῶν, ριγος κυροῦ κάρουλου χάριτι Θεοῦ υπερλαμπρου ριγὸς συκελίας· δοῦκάτου ἀποῦλιας, πρίν-καπάτου (καπούας) . . . . .

† In nomine aeterni Dei et Salvatoris nostri. Amen. Anno sexmillesimo septingentesimo nonagesimo secundo, indictione XII, regnante domino nostro rege Carolo, Dei gratia illustrissimo rege Siciliae, ducatus Apuliae, principatus Capuae. . . . Andegaviae, Provinciae et Forcalquerii comite, ipsius

ἀνδεγαβίας πρωβιντζίας καὶ φουλκαλκίμου κώμιτος·
τῆς αὐτοῦ θείσεύτου κυριωτητος ἔτει δεκάτω ο(γδὼ
εὐτυχῶς ἀμήν. παρουσίᾳ) βασιλείου γρεκου. κριτοῦ
χωρὰς βιβόνης· ἱερέως λέωντος ἀπὸ κώμης σητίνωνων·
διομοτικῶ νοταρίου καὶ . . . . .
ἱερέως γριγορίου μουντανάρι αγίας τριαδος μιλίτου·
καὶ ἐτέρων ἀνδρῶν τῶν κατωτέρω ονομασθέντων καὶ
πρόσκληθέντων εἰς μαρτυρας. προηλθε τζητάννα
γυνὴ τοῦ πωτὲ παπὰ λέωνου, τοῦ ἱερέως Φιλίππου.
καὶ πέτρου υἱοῦ αὐτῆς, ὁ αὐτὸς προκουρατωρ καὶ
μουνδουαλδος αὐτῆς τῇ Ἰῖα αὐτῶν βουλή καὶ θεί-
λῃσει καὶ οὐκ ἐκ τινος το παρήπαν. ἀνάγκης. ἡ
χλεύης. ἡ δόλου. ἡ ραδιουργίας, ἡ φάκτου ἀγνίας.
ἡ τῆς οἰας οὐν περίττασεως. ἀλλ αὐθέρτο γνῶμη
αὐτῶν. καὶ καθαρωτατῶ νῶν. πέπρακαν τῶ παρόντι.
πέτρω τῶν μυλῶν. τὸν παρ' αὐτῶν δεσποζόμενον οἶ-
κον ὄντα καὶ διακείμενον εἰς κρήτην βιβόνης. εἰς
χωρίον κάτουβίνας. περιϊρίζεται δὲ ὁ ριθὶς οἶκος οὐ-
τως· ἀνατολικῶν, ὁ οἶκος ἀλαμάνου γαμβροῦ αμαν-
δου τοῦ κυροῦ λαμβαρδου. δυσμῆς οἰκοτοπος λέωνου
στραχία· ἄκτρον ὁ κῦπος τοῦ ριθεντος ἀλαμάνου.
ἀπὸ δὲ μεσημβρίας, ὁ οἶκος νοταρίου γρηγορίου παν-
νακίου. καὶ συνκλείη αὐτὸ συν παντος εἰσώδου καὶ
εξώδου καὶ πασῶν δικαιομάτων αὐτοῦ· τοῦτον τοι-
νων τον ριθεντα οἶκον πέπρακαν ὡς ἀνωτέρω ἐφημιν.
οἱ ριθεντες πραταῖ· τζητάννα καὶ πέτρος υἱὸς αὐ-
τῆς· εἰς τὴν ἀρεθίσαν αὐτῶν τιμὴν τοῦ ριθεντος
οἴκου ὡς δια χρυσοῦ ταρία δέκα καὶ πέντε· εἰς τέ-
λειαν πρασιν ἄτινα τὰ ηρημένα ταρία τοῦ χρυσοῦ
ἀναλαβῶντες οἱ ηρημενοὶ πραταῖ ἐκ τας χήρας ριθεν-
τος· πέτρου ἀγωραστοῦ ὡς καὶ ἡμῶν ἐπίσταντων τα
ρηθεντα τάρια δέκα καὶ πέντε χρυσὰ καὶ ἱκανῶς ἀπό-
φλήμενα, καὶ μῆδὲν ἀπόχρεωστοῦμενοι τὸ καθόλου.
ἔδωσαν καὶ ἀπέδωσαν τῶ ρηθεντι ἀγωραστῇ, εἰς τον
διλοθεντα οἶκον σωματικὴν ἐμφώρεσιν καὶ ἐλεύθερικὴν
ἄδιαν. ἀπὸ τοῦ νῦν τῇ ἐξῆς τοῦ ἔχην αὐτὸν καὶ δε-
σπόζειν ὡς οἶκιον αὐτοῦ· καὶ ἅπαξ ἀπλῶς εἰπῆν ποιῆν
ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ριθεντος οἴκου ἥτι καὶ βουληθῇ· αὐ-
τὸς καὶ οἱ αὐτοῦ καταγῶμενοι· ἡγουν πουλεῖν χα-
ρίζειν. ἀνταλλάττειν. καὶ εἰς προικα τεκνῶν γρῶφην
καὶ διὰ ἰδίαν ψυχὴν διακριναί· ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν
ἐξουσίαν παρ' αὐτῶν. ἡλιφῶς. μὴ ἐνοχλούμενος ἢ ἐμ-
ποδιζόμενος παρὰ τινος· πρωτερον δὲ μαθοῦσα καὶ
παιδευθῆσα ἡ ριθεῖσα τζητάννα παρ' ἡμῶν κριτοῦ καὶ
νοταρίου τῆς ἡ τῶν νόμων ἰσχὺς. καὶ αὐτὴ ὀλυκως.

piae dominationis anno decimo octavo feliciter ,
amen. Coram Basilio Graeco iudice civitatis Vibonae,
presbytero Leone e pago Sisinnorum publico no-
tario et . . . . . presbytero Gregorio Muntanaro
sanctae Trinitatis Mileti , et aliis hominibus infra
vocatis et rogatis testibus. Ad nos accesserunt Tzi-
tanna uxor demortui presbyteri Leonis filii presby-
teri Philippi, et Petrus filius ipsius , procurator et
mundualdus eiusdem, qui proprio consilio et volun-
tate, et nulla prorsus necessitate , vel fraude, vel
dolo, vel malitia, vel facti ignorantia , vel quavis
circumventione, sed spontanea ipsorum sententia et
sincerissimo animo vendiderunt praesenti Petro de My-
lis domum ab iis possessam, sitam et positam in te-
nimento Vibonae, in loco Catubinae. Praedicta vero
domus his finibus circumscribitur: ab oriente extat
domus Alamanni generi Amandi , domini Lambar-
di filii ; ab occidente domus Leonis Straciae ; a
septentrione hortus dicti Alamanni ; a meridie do-
mus notarii Gregorii Pannachii ; et clauditur cum
omnibus introitibus et exitibus, et iuribus ipsius.
Hanc igitur memoratam domum praedicti vendito-
res, ut supra diximus, Tzitanna et Petrus filius ipsius
absolute vendiderunt, pretio convento eiusdem do-
mus tarenorum aureorum quindecim, quos cum ac-
ceperint antedicti venditores e manibus memorati
emptoris Petri, cumque nobis compertum sit antedictos
tarenos aureos quindecim integros et non imminutos
esse, et nihil ipsis persolvendum superesse, dede-
runt et concesserunt dicto emptori corporalem pos-
sessionem dictae domus, et liberam facultatem amo-
do et in posterum eam habendi et possidendi , uti
propriam domum, et uno verbo faciendi de ea quid-
quid voluerint ipse et ipsius successores, id est ven-
dendi, donandi, permutandi, in dotem filiarum con-
stituendi, et pro salute animae suae destinandi, ut-
pote qui dominium et potestatem a nobis accepit,
neque impedimentum vel molestiam a quovis patia-

ἔστρεψεν καὶ ὑπέσχετο. τὸν ριθιντὶ ἀγωραστὴν τὸ σύμ-
 Φωνον ὑπὸ υποθήκης τῶν αὐτοῦ ἀγαθῶν· τοῦ αἰ-
 διέκδικαν αὐτῷ τὸν ημιμένον οἶκον ἀπὸ παντός. προ-
 σωπου· αποτασσόμενη τὴν βοϊθίαν τοῦ νομοῦ ἐβελ-
 λαγιανοῦ· καὶ ἐκλογὴν φόρου τοῦ νόμου, τοῦ λυλίου,
 τὴν περὶ ἐδάφους προίκη. . . . . καρίου τὴν παρα-
 γραφὴν τῆς ἡμυπράσεως, τὴν μὴ ἀποδῶχὴν τῶν χρη-
 μάτων· πάσαν παραγραφὴν καὶ ἀλλήλα. . . . .
 κατὰ τῆς παρούσης πράσεως καὶ ἐγγράφου· τὸ αὐτὸ
 καὶ ὁ ριθινὸς πέτερος ἔστρεψεν. ἡτὶς δὲ φωραθὴ ποτε
 κερῶ ἢ χρόνῳ τα ἐξέυ. . . . . τοῦ ημιμένου
 ἀγοραστοῦ ἀπὸ τοῦ ριθιντοῦ οἴκου το σύνολον. . .
 αμφοτεροὶ οἱ πρατῆ ἴστασθαι καὶ διέκδικαν αὐτὸν
 αὐτοῦ ἀπὸ παντός (προσώπου ξένου τε) καὶ ἰδίου ἐκ
 πάσης ἀγωγῆς καὶ ἐπηρίας. ἡ δὲ καὶ οὕτως οὐ ποιή-
 σωσιν ἀλλ' ἡς δίκαστροφὴν ἐξανελθεῖν δώξωσιν ἢ ἐναν-
 τιούμενον διέκδικαν (οὐ θελήσωσιν) ἀμολόγησαν καὶ
 ἐνοχοποίησαν ἑαυτοὺς· καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν καταγω-
 μένους εἰς τὴν κορτὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν ριγος λόγῳ
 ποιότης αὐγουσταλίας, ἐξ, καὶ εἰς τὸ μέρος τὸ ριθιν
 τίμημα ἐπὶ τοῦ δυπλοῦ καὶ τὰς βελτιώσεις καὶ νο-
 μίμας ἐξωδους τὸ ἕμιον· καὶ οὐχ ἔλαττον ἢ παρούσα
 πράσις καὶ το παρον ὕφος αὐτο στέργην· καὶ ἐμμέ-
 νειν αἰωνίως. στερρον βεβαιον καὶ ἀπαρσάλευτον,
 ἄχρι τερμάτων αἰωνων. Ὅθεν εἰς ὑπάντησιν μένουσιν
 καὶ βεβαιαν ἀσφάλαν καὶ τοῦ ριθιντοῦ πετροῦ αγω-
 ραστοῦ στεραιὸν δικαίωμα ἐνθεν τὸ παρον τῆς πρα-
 σεως ἐγγράφον ἐποίησαμεν ἐξ ἡκεσίας τῶν ημιμένων
 πρατῶν τζητάννας καὶ πετροῦ· γραφὴν τῇ ἐμῇ χερῇ
 τοῦ σιμανθέντος ἱερέως λέωντος. ἐν μηνὶ σεπτεμβριῳ
 ἰνδικτιωνι, καὶ εἰς τοὺς προγραφῆσι.

ἐγὼ δ' ἀνωτέρω ριθινὸς βασιλεὺς γράκος κριτῆς
 χῶρας βιβονης ἐμὲ ὑπεγράψα δια τοῦ σταυροῦ.

† ὁ εὐτελής πρεσβύτερος λέων ὁ ἀπὸ κύμης ση-
 σίνωνων νοταριος ταβουλάριος τῆς εὐαγους. . . . ἀγίας
 τριάδος (μιλήτου) . . .

† ἐγὼ πρεσβύτερος γριγοριος μούντανάρος καὶ πρω-
 τοπαπὰ ἀγίας τριάδος μιλήτου ἐκύρωσα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 177.)

tur. Primum autem dicta Tzitanna a nobis iudice
 et notario edocta quatenus sit legum vis, et ipsa
 omnino confirmavit et promisit dicto emptori se pa-
 cta servaturam esse sub pignore suorum bonorum,
 ut semper defendat ipsi dictam domum a quavis
 persona, renunciando subsidio legis Velleianae et ele-
 ctioni fori legis Iulianae, nec non legi de solo . .
 . . . . . exceptioni semivenditionis, non acceptae pe-
 cuniae, cuicumque exceptioni et . . . . . con-
 tra praesentem venditionem et instrumentum. Ea-
 dem et dictus Petrus confirmavit. Si quis autem
 quacumque occasione vel tempore apparuerit . .
 . . . dicti emptoris de memorata domo omnino .
 . . . . ambo venditores antestare, eumque immu-
 nem praestare a quavis actione et damno contra
 quamcumque personam extraneam et propinquam.
 Nisi vero ita fecerint, sed hanc venditionem subver-
 tere praesumpserint, vel a quavis oppositione ipsum
 defendere noluerint, assensi sunt et se ipsos suos-
 que successores obligarunt ad solvendum poenae
 nomine Curiae domini nostri regis augustales sex et
 parti duplum dicti pretii et meliorationes, pari-
 terque legitimas expensas. Et nihilominus praesens
 venditio et instrumentum firmum, inconcussum et
 immutabile permaneat semper usque ad finem se-
 culorum. Quare ad firmam memoriam et stabilem
 securitatem et validum ius dicti Petri emptoris,
 fecimus praesens venditionis instrumentum rogatu
 dictorum venditorum Tzitannae et Petri. Scriptum
 manu mea antedicti presbyteri Leonis, mense se-
 ptembri, indictione et anno suprascriptis.

Ego qui supra dictus Basilius Graecus iudex civitatis
 Vibonae me per crucem subscripsi.

† Humilis presbyter Leo de pago Sisinnorum nota-
 rius, tabularius sanctae . . . Trinitatis Mileti. . .

† Ego Gregorius Muntanarus presbyter et protopa-
 pa sanctae Trinitatis Mileti roboravi.

1290 — Mense Ianuario — Indict. III — Catacii.

Riccardus Minurita et eius uxor Elisabeth vendunt Bartholomaeo Ladico praedia sita in agro Catacii aureis tarenis triginta.

† Ego ricardus filius Ioannis minurite subscripsisse fateor. † σίγνον χειρός λισαμβεττης γυνῆς αὐτοῦ.

Εν ονόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἰαννουαριου μηνος εἰς τας λα'. ἰνδικτιωνος γ'. ἐν τῷ ψψζη' εἴτει ριγέβοντος τοῦ ἐνδῶ-ξωτάτου καὶ θεοτίμιτου ἡμῶν ριγὸς κυρου κᾶρουλλου δευτέρου. Θεοῦ χάριτι ἱερουσαλημ καὶ σικελίας ριγὸς. δοῦκατου ἀποῦλειας· καὶ πρηνικιπάτου κᾶπουας πρῖντζης τῆς ἀμούρεας. ἀνδ:γάβιας· προβέντζας καὶ Φουρκαλκερίου κᾶμιτος τῆς του ρίγατου αὐτοῦ ἔτους πεπτού εὐτοιχως ἀμῆν. ἡμεῖς οἱ προγραφέντες οἱ το σίγνον τοῦ τίμιου καὶ ζωοπιου σταυρου μᾶλλον δε καὶ το ἑμὸν ὄνομα τῇ εἰκῇ χειρὶ καμου τοῦ ριθεν-τος ριγχαρδου· διὰ γραμματῶν λατινῶν καθυπωγρα-φαντος δι' ἧς ὁμολογοῦμεν καθαρως καὶ ὁλωφυχως δια τοῦ παροντος πονυλικου ἐγγραφου ἐνωπιον τῷ κριτῷ νικόλαου σταφίδου κριτοῦ πολέως καταντζα-ριου· καὶ νοταριου ἰωαννου νοταριου μυυρικίου. ποῦ-πλειου νοταριου τῆς αὐτῆς· καὶ ἐταίρων καλῶν ἀν-θρῶπων οἱ τοῖν ἐς κατὰ τὴν ἡμετέραν παρακλησιν μελ-λωντες υπογραψασθαι ὅσοι μετὰ βουλῆς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ ἐμοῦ μουνδουχλδου νοταριου μαρκου γα-λιωτου καμου λῖσαμβεττης τῆς προγραφείσης οσαυ-τως καὶ μετὰ ἀρχῆς· βουλῆς καὶ στέρξεος τοῦ ἐμοῦ προκουρατορος· τοῦ ριθεντος ριγχαρδου ἐμοῦ συνιου τυθῶμεθα καὶ πουλῶμεν πρὸς σε βαρθολομαιον λα-δίκον· ἡμετέρον ἴδιον· ἀπαντα ἡμετερα χωραφια τὰ ἀπερ ἐπικρατοῦμεν καὶ δεσπόζωμεν ἡμερὰ τε καὶ ἀγροια συν των ἐκυσαι ὠντων δένδρων· καρπομῶν καὶ ἀκαρ-πομῶν· ἀτοῖνα εἰσείν· εἰς τὸ βαθὸς τοῦ ἁγίου λεου. τὴν κλουμένην τοῦ κυρ Φρανκεῖνου· διακρατησεως κατὰντζαριου· συνῶρονται μὲν οὕτως· ἐξ ἀνατολῆς αὐ-των εἰσὶν τὰ χωραφια σοῦ τοῦ ἀγρωαστου. καὶ τὰ χωραφια τοῦ κριτοῦ ἰὸςφρείδου Φρανκεῖσκου· ἀρκτου εἰσὶν τὰ χωραφια τοῦ σπιταλίου· καὶ χῶραφια τοῦ ἁγίου λεου· δυσμᾶς εἰσιν χῶραφια των παιδων νο-ταριου νικόλαου πεντουπου εἰς τὰ δε μετεμυρια αὐ-

† Signum manus Elisabeth uxoris eius.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Mense ianuario, die tricesima prima, indictione III, anno sex millesimo septingentesimo nonagesimo octavo; regnante gloriosissimo et pientissimo nostro rege domino Carolo secundo, Dei gratia Hierusalem et Siciliae rege, ducatus Apuliae, et principatus Capuae, Moreae principe, Andegaviae, Provinciae et Forcalquerii comite, anno eius regni quinto, feliciter, amen. Nos suprascripti, qui signum honorabilis et vivificae crucis, quin imo nomen meum propria manu, et mei memorati Riccardi latinis verbis exaravimus, declaramus pure et sincero corde hac publica chartula, coram Nicolao Staphida iudice Catacii, et Ioanne notario filio notarii Mauricii, publico notario ipsius civitatis, et aliis probis hominibus, qui rogatu nostro se subscriptent, consilio, auctoritate et facultate mei mundualdi notarii Marci Galioti, et mei suprascriptae Elisabeth, etiam auctoritate, consilio et beneplacito mei procuratoris, memorati Riccardi viri mei, vendere tibi Bartholomaeo Ladico, propinquo nostro, omnia nostra praedia quae habemus et possidemus culta et inculta, una cum arboribus ibidem extantibus fructiferis et infructuosus, sita ad vallem Sancti Leonis, vocatam de domino Francino, in tenimento Catacii, et his finibus circumscripta: ab oriente eorum sunt praedia tui emptoris, et iudicis Iosfredi Francisci; a septentrione praedia hospitalis, et Sancti Leonis; ab occidente praedia filiorum notarii Nicolai Pentupi; a meridie rivus, et praedia tui emptoris Bartholomaei;

των εισειν ὁ ρίαξ· και τα χωραφια σου τοῦ αγῶρα-
 στου βαρθολομαιου· και συνκλείουν· ταυτα οὖν τα
 ειρημενα χωραφια ὡσα και εἰα εισειν· ἡμερα τε και
 αγρεια· σὺν τῶν ἐκῦσαι ὠντων δενδρων· καρποιμων
 και ἀκαρποιμων ἐπράσαμεν αὐτα προς σε τὸν ειρημ-
 νον βαρθωλομαιον λάδικον διὰ χρυσοῦν ταρια τρια-
 κωντα· εἰα ταρια τριακωντα ἐλαβαμεν αὐτᾶ εἰς τας
 χειρας ἡμων· ἀπῶ χειρῶν σου τοῦ αγωραστου· και
 ἐκ παντός ἀπώφλημενοι ἡμεῖς απ αὐτων και μιδεν
 χρεοστούμενοι τὶ προς ἡμας απο της αὐτης πρᾶσεως
 ἐπιείσαμεν σι τελειαν και πλειρεστάτην πρᾶσιν· τοῦ
 ἔχυν σε αὐτά τα πρωλεχθεντα χωράφια σὺ ὁ ριδεις
 βαρθολομαιος και εἰ συ κλειρονώμοι και διᾶδωχοι
 αἱς αἰς· και τραδιτεύωμεν σι αὐτά απο τοῦ νυν και
 εἰς νομίμην φώρεσιν και δεσποτιαν τοιθεμεν σι ἀπαν-
 τα· τοῦ εχυν σε αὐτά εἰς την σὺν ἐξουσιαν και κυ-
 ριώτητα· πουλειν αὐτα χαρίζειν ανταλλάττειν· και
 εἰς πρικα τέκνων γραφειν· ὅς το κυρος και την ἐξου-
 σιαν παρ ἡμων ἡληφῶς· και απο τοῦ νῦν ἀπώτασ-
 σωμεθα και εγκαταλυμπάνωμεν· πασαν ἡμων δίκαι-
 ωσυνιν ἡν εχωμεν και δυνηθῆναι σῶσαι εχυν εἰς τα
 ἡριμενα χωραφια· σὺνιδειον παραγραφην· δυναμιν και
 ἰσχυν τοῦ νομου δεκρετων τε· και τῶν θειων βασιλι-
 κων διαταξαιων και τοῦ βελλειανου νόμου· και πα-
 σαν εταίραν βωηθειαν· τῇν ὠφίλωμένην εἰμοῖν βωη-
 θεῖν· ἢ βουληθωμεν ἐξ ἐναντίας ελθειν ἀπο τοιαύτης
 πρᾶσεως· και ἡ μὲν ποτε κερῶ ἡ χρόνω φανῇ ζή-
 τησις κυνῖσις εἰατης σύ γενιτο παρ ιού διποτε προ-
 σωπου· τοῦ σταναι εἰμοῖς και διέκδικάν σι αὐτά εκ
 παντος ἐναντιουμένου προσωπου· εἰ καὶ μετᾶμελοι γύ-
 νῳμεθα καὶ διαστρεφειν ταυτα βουλευθωμεν· τοῦ μι
 ἰσακοῦσεσθωμεν παρὰ τοῦ θειου νομου ἰσχύν λαμβαν-
 ει·ν· αλλ ἐσῳμεθα κρατειμενοι ἐκ σύμφωνου και λογω
 εἰς ποιηην εν τη κόρτη τοῦ ριγός αὐγαῦσταλια ἐξαι·
 και προς σε τον αγοραστην και εἰς τους σους κλει-
 ρονώμους και διαδώχους στρεφειν εἰς την τρεῖπλήν
 τήν τμηγ·ν· εἰτα ἐμμενί σε ἐν τοῦτο· ἀμᾶ κληρονω-
 μους· και συνκληρονώμους και συς διαδωχους· στερερῶς
 και ατρεπτος μέχρι τερμάτων αἰώνων· γραφειν το
 παρόν πούπλεικον ἐγγραφον ἡμετερα παρακλησει χειρὶ
 τοῦ ριδεντος νοταριου ιωαννου νοταριου μαυρικιου·
 πούπλεικου νοταριου πόλεως καταντζαρίου· του ετούς
 μηνῇ και ἰνδικτιωνι τοῖς προγραφεισι·

† Ego Nicolaus Staphida Iudex Catanzarii qui
 supra.

et clauduntur. Haec igitur memorata praedia quanta
 et qualia sunt culta et inculta, cum arboribus
 fructiferis et infructuosis inibi sitis, vendidimus tibi
 memorato Bartholomaeo Ladico aureis tarenis trigin-
 ta, quibus acceptis e tui emptoris manibus in nostras,
 cum omni eorum dominio nos exuerimus, et nihil
 nobis persolvendum supersit quoad huiusmodi ven-
 ditionem, fecimus tibi perfectam et plenissimam ven-
 ditionem, ut habeas antedicta praedia tu memoratus
 Bartholomaeus et tui heredes et successores in perpe-
 tuum, et ea tibi tradidimus amodo, eorumque legitimam
 possessionem et dominium tibi concessimus, ut ea ha-
 beas cum facultate et potestate vendendi, donandi, per-
 mutandi, et in dotem filiarum scribendi, utpote qui ius et
 auctoritatem a nobis accepisti. Insuper a praesenti die
 renunciamus cuilibet iuri quod habemus vel habere
 possimus in memoratis praediis, consuetae exceptioni,
 vi et robori legis et decretorum, divinis regisque con-
 stitutionibus, senatusconsulto Velleiano, et cuivis
 alii subsidio quod nobis opitulari queat, si huic ven-
 ditioni adversari voluerimus. Si qua vero occasione
 vel tempore quaestio, lis vel actio a quolibet in-
 tendatur, nos ob stare promittimus et defendere te
 ab omni contraria persona. Sin autem nos mutato
 consilio haec subvertere tentaverimus, ne exaudia-
 mur, neque a divina lege subsidium quaeramus,
 sed tenebimur ex conventionem, et poenae nomine
 solvere Curiae regis augustales sex, et tibi emptori
 tuisque heredibus et successoribus restituere duplum
 pretium. Sic deinceps haec venditio tuis heredibus
 et coheredibus firma et immutabilis permaneat usque
 ad finem seculorum. Scriptum est praesens publicum
 instrumentum rogatu nostro, manu memorati notarii
 Ioannis filii notarii Mauricii, publici notarii civitatis
 Catacii, anno, mense et indictione suprascriptis.

† Ego Marcus Galiotus Mundualdus qui supra.
† Ego Goffredus franciscus Rogatus interfui et subscripsi.

† Ego Iohannes de Archipresbytero Rogatus subscripsi.

† Ego Matthaëus de Iudice donato Rogatus subscripsi.

† ego Thomas de presbytero Andrea Rogatus subscripsi.

† Ego Adymarius filius Andreae Rogatus subscripsi.

† ἔγραψεν το παρόν ἐγγράφον χειρὶ ἐμοῦ νοταρίου ἰωαννου νοταρίου μαυρικίου πύλεικου νοταρίου πόλεως κατὰντζαρίου τοῦ ἐτοῦς μηνὸς καὶ ἰνδικτιωνι τοῖς ἀνωτέρω.

† Scripta est praesens chartula manu mei Ioannis notarii filii notarii Mauricii, publici notarii civitatis Catacii, anno, mense et indictione suprascriptis.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 178.)

CCCXXXIII.

1291 — Mense Martio — Indict. IV — Roncae de Falluco.

Andreas Spanus vendit Adeodato Oeconomo praedium Roncae positum aureis tarenis quatuor.

† σίγνον χειρὸς ἀνδρέας σπανοῦ. Ἐν ὀνόματι κυρίου ἀμῆν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ἐνσαρκώσεως οἰκονομίας. ἡσυχά' ἔτει μηνὶ μαρτίῳ τῆς ἐπισταμίνης. ἰνδικτιῶνος δ'. καὶ ἔτους πάρατρέχοντος ἀπὸ κτίσεως κόσμου. ςψλθ'. ρηγέοντος τοῦ ἐνδοξοτάτου ἡμῶν ριγῶς κυροῦ κάροϋλου δευτέρου. Θεοῦ χάριτι ἱερουσαλήμ καὶ σικελίας ριγῶς. δουκάτου ἀπουλίας καὶ πριγκηπάτου κάπουας καὶ αμουρέας ἀνδεγγαυίας προνηντζίας καὶ Φόλκαλκερίου κίμιτος. τῆς τοῦ ριγάτου αὐτοῦ. ἔτους εὐδόμενου εὐτυχῶς ἀμην. δι' εἰς φενομαι ἐγὼ ὁ προγραφεὶς ἀνδρέας σπανός. ὁ τὸ σίγνον τοῦ τιμίου καὶ ζοόπιου σταυροῦ ἐν τοδὲ τό τῶμω ἀνοτέρω οἰκίοις δακτύλοις καὶ υπογράφας. ἐνοπίον ὀττίνου τοῦ νοταρίου νικολάου. καὶ δδέμιλουδεδε τῆς κυρας λαοῦρεττης. κριτῶν χωῖρας ρόγκας τοῦ φαλλουκου. ἄτε δὲ καὶ νοταρίου γουλλιάλμου. νοταρίου ἀσμούνδου ποῦ-υλίκου νοταρίου τῆς αὐτῆς καὶ ἑτέρων χρυσίμων ἀνδρῶν τῶν ὑποκατιῶν παρευρεθέντων καὶ ὑπογράψαντων μαρτύρων. τὸ παρον στερρον ποῦνιληκον ἐγγράφον καθαρώς ὁμολογῶ. ὡς ὅτι οὐκ ἐκ τινος τὸ παρχπαν ἀνάγκης. υἱάς ἢ χλεύης ἢ ραδιούργιας ἢ ἀπάτης. ἢ ἕσα τοῖς νόμοις εἰσιν ἀπιγορευμένα. ἀλλ' ἐμ

† Signum manus Andreae Spani. In nomine Domini. Amen. Anno ab eius incarnatione 1291, mense martio, praesenti indictione IV, et currente anno a mundi creatione 6799; regnante gloriosissimo rege nostro domino Carolo secundo, Dei gratia Hierusalem et Siciliae rege, ducatus Apuliae et principatus Capuae et Moreae, Andegaviae, Provinciae et Forcalquerii comite, ipsius regni anno septimo, feliciter, amen. Ego praedictus Andreas Spanus, qui signum honorabilis et vivificantis crucis hac chartula supra propriis manibus exaravi, coram Ottino filio Nicolai notarii et Deomilude de domina Lauretta, iudicibus civitatis Roncae de Falluco, et notario Gulielmo, filio notarii Asmundi, publico notario ipsius civitatis, et aliis probis hominibus, qui infra forte interfuerunt et se subscripserunt testes, hoc stabili publico instrumento sincere declaro me nulla prorsus necessitate, vel vi, vel fraude, vel malitia, vel dolo, vel ratione a divinis legibus vetita, sed cum omni

προδημία πάση καὶ ὀλωφύχῳ προδέσει· ἀρεσθέντες
τέθηκα καὶ πέπρακα ἐν πετρίνῳ χοραφίῳ συν τῶν
ἐκῆσαι δένδρων· ἡμερον τε καὶ ἀγρίων· τὸ ἄπερ ἐπι-
κρατῶ καὶ δεσπόζω ἐν τῇ διάκρατίσῃ χώρας ρόγκας·
εἰς τοπον λεγωμένον κλοῦκλους· σινορίζετε μὲν οὗτος
κατὰ μὲν ἀνατολῆς αὐτοῦ ἐστὶν τὸ χοράφιον· στε-
φανίας τοῦ γ. . . δύσεως αὐτοῦ ἐστὶν τὸ χοράφιον·
νικολάου γρασσου· ἄρκτου αὐτοῦ ἐστὶν τὸ χοράφιον·
νόναχάϊας· μεσημυρίας αὐτοῦ ἐστὶν τὸ χοράφιον· δε-
δάτου τοῦ οἰκονόμου ὁ καὶ ἀγοραστοῦ· καὶ οὗτος
συνκλήει· τοῦτο τίνυν τὸ ρηθὲν χοράφιον σιν τὸν ἐκῆ-
σαι ἡμεροδένδρων· ὅσον καὶ οἶόν ἐστιν καὶ ἐμὶ σιμφέρρη
συν πασῇ τῇ εἰσῶδῳ καὶ ἐξόδῳ αὐτοῦ· καὶ μετὰ πα-
σῶν τῶν διάφερωντων αὐτοῦ δικαιομάτων· πέπρακα
αὐτοῦ πρὸς σὲ δεδάτον τοῦ οἰκονόμου· εἰς τὴν συν-
φωνηθῆσαν καὶ ἀρεσθῆσαν ἡμῶν δικαίαν τημίν· ὡς
διὰ χρυσῶν ταρία τέσσαρα· ἅτινα λαυνότες αὐτὰ
τὰ ἡριμένα τέσσαρα ταρία τοῦ χρυσοῦ ἀπο χειρῶν
σου εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖρας· καὶ μὴδὲν ἀπ' αὐτῶν
ἀποχρεόστουμένος πρὸς με τὰ οἰόνου· ἐπὶ ἡσά σι ποιη-
θῆναι ἐξ αὐτοῦ τὸ παρόν ποῦυληκον ἔγγραφον τῆς
ὀνῆς· τοῦ ἔχυν σε αὐτῶ σὺ· καὶ διὰ σὲ ὑπο σοῦ κλη-
ρονόμοι καὶ διζόχοι· αἷς αἰ καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαν-
τας καὶ διήνεκοις χρόνους· αὐτεξουσὶως ἐπικρατῆν καὶ
δεσπόζην· καὶ ἡνίκα κρίξην σε πολὺν· χαρῆξην ἀν-
ταλλάττην· καὶ ἀπλῶς πῆν σε ἐξ αὐτοῦ ὅσα οἱ
θῆει νόμοι τοῖς ἰδίῳις δεσπόταις πράττην διακείλου-
σιν· ὡς το κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ ἰληφός·
μὴ ἐνοχλοῦμενος· ἢ ἐμποδιζόμενος παρὰ τίνος τῶν ἐμῶν
ιδίῳν ἢ κληρονόμων· καὶ ἢ μὲν ποτε κερῶ ἢ χρόνῳ·
ζήτησις κύνησης· ἢ ἀγῶγῃ ἀνίστατε παρ' οὐδενὸς γί-
νεται· τοῦ ἡστανάι με καὶ διέκδικάν σοί αὐτῷ· ἀπὸ
παντὸς ἐναντιοῦμένου πρόσπου ξένον τε καὶ ἰδίῳν· ἢ
δὲ καὶ παρ' ἐμοῦ τῇ γένητε ὅπερ οὐκ ἡγοῦμαι ποιῆσαι
καὶ ταῦτα νοῦληθῶ μετὰτρέψαι· τοῦ μὴδὲν ἰσακουέ-
σθαι με· μίτε πάρα τοῦ θεοῦ ἰόμου ἰσχὺν καὶ νοῦ-
θῆν λαμυάνειν· ἀλλ' ὑπερ' παραυάσεως τοῦ ἐμοῦ σί-
γνου· καὶ διαφανέρας συνταγῆς· ὀπληκευμαι γὰρ
ἐμαυτον· ἐκ συνφόνου καὶ λόγου εἰς πινῆν ἀποφλῆ-
σε ἐν τῇ κόρτῃ αὐγουσταλῖα δέκα· καὶ πρὸς σὲ τὸν
ἀγοραστῆν· ἢ πρὸς τοῦς σοῦς κληρονόμους· διπλῆν
τῆν τημίν· καὶ ἢ οὗτος μενέτο τὸ παρόν ἔγ-
γραφον τῆς ἡριμένης ἀγορας· στερρόν ὡχηρον· ἄτρε-
πτον ἀπαρσάλευτον· μέχρη τερμάτων αἰώνων· ὅθεν
εἰς μέλλουσαν μνήμην τοῦ πράγματος· πρὸς σὲ καὶ

alacritate et totius animi proposito, meoque benepla-
cito, vendidisse petiam unam praedii cum arboribus
inibi exstantibus tum fructiferis, tum silvestribus,
quam possideo et uti dominus habeo in tenimento
civitatis Roncae, in loco qui dicitur Cluelus, his
finibus circumscriptam: ab oriente ipsius exstat prae-
dium Stephaniae de . . . ab occidente praedium
Nicolai Grassi; a septentrione praedium Bonachai-
ae; a meridie praedium Adeodati Oeconomi empto-
ris; et clauditur. Hoc igitur dictum praedium cum
arboribus fructiferis inibi positum quantum et quale
est et ad me spectat, cum omni introitu et exitu
ipsius, et iuribus omnibus quae ad illud pertinent,
vendidi tibi Adeodato Oeconomo pro convento inter
nos et constituto pretio, id est pro aureis tarenis
quatuor. Quos cum acceperim e tuis in meas ma-
nus, nihilque mihi persolvendum supersit, praesens
publicum instrumentum emptionis tibi feci, ut tu,
heredes et successores tui, semper et in perpetuum
possideatis memoratum praedium tamquam domini et
arbitri, et si quando opus sit, donetis, permutetis et fa-
ciatis omnino de eo quidquid divinae leges veris do-
minis facere sinunt, utpote qui dominium et pote-
statem a me accepistis, nec molestia vel impedimen-
tum a quovis propinquorum vel heredum vobis af-
feratur. Et si qua occasione vel tempore quaestio, actio
vel lis ab aliquo vobis moveatur, ego antestabo, i-
psumque praedium vobis asseram a quacumque con-
traria persona extranea et propinqua. Ac si quid
(*contra hanc stipulationem*) a me fiat, quod me fa-
cturum non arbitror, et hanc subvertere velim, ne
exaudiar, neque a divina lege vim et subsidium ha-
beam, sed pro violatione mei signi, et manifesto pa-
cto tenear ex conventionem solvere poenae nomine
Curiae augustales decem, et tibi emptori tuisque he-
redibus duplum pretium. Et nihilominus praesens
instrumentum dictae emptionis validum, firmum, in-
concussum et immutabile maneat usque ad finem

προς τους σοῦς κληρονόμους νευκιωτέραν ἀσφάλειαν
τὸ παρὸν ἔγγραφον τῇ ἐμῇ παρακλητῇ διὰ χειρὸς
τοῦ οἰρημένου νοταρίου γραφῆνε συ πεποίηκα ποιηθέν·
καὶ διὰ τοῦ ἐμοῦ σίγνου ἀνωτέρω κεκρωκα· τῶν
ἡρμένων κριτῶν τοῦ λεχθέντος νοταρίου· τῶν ἐντιχών-
των χρυσίμων ἀνδρῶν· καὶ ὑπόγραψαντων μαρτύρων
ὑπόγραφαίς κεκρωμενον· ἔγραφη ἐν τῇ ρόγκαφα-
λουκα· ἔτει μηνὶ καὶ ἰνδικτιωνί τῆς ἡρμένης.

† Ego hotinus de notario nicolao qui supra iudex
subscripsi.

† Ego deumiludede de domina lauretta qui supra
iudex subscripsi.

† Ego bartholomeus de domino aliberto Rogatus
testor.

† Ego Guido de iudice Gualteris Rogatus sub-
scripsi.

† Ego Michael de domina maria Rogatus testor.

† Ego Nicolaus Grassus rogatus testor.

† ἔγράφῃ ὑπεγράφῃ καὶ ἐκυρώθῃ τὸ παρὸν ποῦ-
νληκον ἔγγραφον· διὰ χειρὸς νοταρίου γουλλιάλμου
νοταρίου ασμουηδδου ποῦνληκου νοταρίου χωρας ρόγ-
κας τοῦ φαλλουκου· ἔτει μηνί, καὶ ἰνδικτιωνί τῆς
ἡρμένης.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 179.)

seculorum. Quare ad futuram rei memoriam et fir-
miorem validitatem tibi tuisque heredibus praesens
instrumentum rogatu meo condi iussi manu antedicti
notarii exaratum, et meo signo superius roboratum,
nec non praedictorum iudicum et notarii, proborum
hominum qui forte interfuerunt, et testium sub-
scriptionibus firmatum. Scriptum Roncae de Falluco
anno, mense, et indictione supradictis.

† Scriptum, subscriptum et roboratum est praesens
publicum instrumentum manu notarii Gulielmi, filii
notarii Asmundi, publici notarii civitatis Roncae de
Falluco anno, mense et indictione supradictis.

CCCXXXIV.

1303 — Mense Decembri 15 — Indict. II — Catacii.

*Ioannes de Presbytera vendit Ioanni Rapto dimidiam domum positam in civitate Catacii aureis tarenis
quinque et quadraginta.*

† σίγνον χειρὸς μαιστορος ἰωαννου υἱοῦ του ποτε
μαιστορος γουλιελμου τῆς πρεσβητερας τῇ επονομα-
τῶν ἀράτων· κατηκου πολεως κτταντζαριου.

† Ἐν ὀνοματι· τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ του
αγίου πνευματος· εἴτε ρωιβ' ἔτει δεκεμβριῳ μηνὶ εἰς
τας ἱε' τῆς ἰνδικτιωνος β'. ριγευοντος τοῦ ἐνδὲξω-
τατου καὶ θεοτημιτου ἡμῶν ριγος κυροῦ κάρολου
δευτέρου θεοῦ χαριτι ιερουσαλημ καὶ σικελίας ριγος·
δουκάτου ἀπουλίας καὶ πριγκιπατου καπουας· προυείν-
κειας καὶ φορκαλκεριου κομιτος· τῶν δε ριγατου αυ-
του ετους. δεκάτου ἐννατου ευτυχως ἀμῆν· καγω
ο προγραφεις. μαιστωρ ἰωαννης ὁ το σίγνον του τῆ-
μιου καὶ ζωποιοιου σταυροῦ ἡκειά μου χειρὶ ἀνωτέρω

† Signum manus magistri Ioannis filii quondam
magistri Gulielmi de Presbytera cognominati de Aratis
incolae civitatis Catacii.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. An-
no 6812, mense decembri, die XV, indictione II, re-
gnante illustrissimo et pientissimo rege nostro do-
mino Carolo secundo, Dei gratia Hierusalem et Si-
ciliae rege, ducatus Apuliae et principatus Capuae,
Provinciae et Forcalquerii comite, regni ipsius an-
no decimo nono, feliciter, amen. Ego praedictus ma-
gister Ioannes, qui signum honorabilis et vivificae
crucis propria mea manu supra exaravi, declaro hoc
publico instrumento coram iudice Nicolao Staphido.

καθυπόγραφας· δι ἧς ὁμωλογῶ διὰ τοῦ παῖροντος
 ποῦβληκου ἐγγραφου· ἐνωπιον κριτοῦ νικόλαου στα-
 φειδου κριτοῦ πολέως καταντζαρίου· νοταρίου ἰωαν-
 νου τοῦ πρωτοπαπα ποῦβληκου νοταρίου τῆς αὐτῆς·
 καὶ ἐταίρων κατῇ μαρτυρῶν ἐν τούτῳ παράκληθέν-
 των καὶ παραβραϊδεντων· ἔς ὧτῃ ἐκεία μου βούλη
 καὶ θελήσει ἄνευ δόλου εἰ φόβου ἢ ἀπάτης τῆνος·
 ἀλλὰ σὺν προθυμῳ μου πασῇ καὶ ολοψυχῳ προδῶσει
 τηθῶμαι καὶ πούλω πρὸς σὲ ἰωαννὴν υἱὸν τοῦ ποτε
 μαιστορος λεοντος ραπτοῦ· ἀπο χωρίου γαλληανοῦ το
 ἡμῆς ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ οσπιτιοῦ τοῦ οντος ἐσὼ ἐν τῇ
 πόλει καταντζαρίου. καὶ ἐνορία τῆς υπεραγίας θεο-
 τοκοῦ τοῦ καποῦρροῦ βωνοῦ. ἐκ τοῦ μεσημβρίνου μέ-
 ρος, συνορίζεται μὲν οὕτως ἀνατολῆς αὐτοῦ ἐστὶν τὸ
 οσπιτιον θεοδору ἀρχερὶ ἐν ὃ ἔχει· εἰς τέλος ἀπὸ
 τινὲς μεγάλην ἐγκλησίαν πολέως καταντζαρίου καὶ ἡ
 μεσαρτή τῶν ριθεντων οσπιτιῶν· δις αὐτῆς ἡ δημοσία
 οδός· ἐκ δὲ ἀρκτοῦ αὐτοῦ ἐστὶν τὸ ἐναπνευμένο· μί.
 ἡμῆς τοῦ ριθεντος οσπιτιοῦ· κατὰ δὲ μεσημβρίας
 αὐτοῦ ἐστὶν ἡκωτοπᾶ γαλτερίου υἱοῦ τοῦ ποτε νο-
 ταρίου νικόλαου τοῦ ἀλεξάνδρου καὶ συνκλητῇ τούτο
 δὲ τῷ ριθεν ἡμῆς τοῦ ριθεντος ἐμοῦ οσπιτιοῦ. ὃς
 ἤρτηται καὶ περιορισθῇ· σὺν ξειλοῖς κεραμοῖς σκεπα-
 σμένοι σὺν ἡρώδου ἐξόδου· καὶ πασῶν τῶν δικαίωνμα-
 των αὐτοῦ καὶ δικαίωνσεων ἐπρασσαμέν αὐτὸ πρὸς σὲ
 τῶν ἡρμένων ἰωαννὴν τοῦ μαιστορος λεοντος διὰ χρυ-
 σοῦν ταρία σερράκωντα πεντε· ἄτῃνα λαβῶν· εἰς τὰς
 ἐμας χεῖρας ἀπὸ χεῖρῶν σου τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ ἐκ
 παντος ἀπόφληγα ἐμαὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ γενεαῇ τῇ
 ζει· καλῶς ζειγιστάμενα καὶ μὴδὲν ἀποχρησιστου-
 μένοι τῇ πρὸς ἐμὲ ἐπῆρσά σοι ἐξ αὐτοῦ τοῦ ριθεν ἡμῆς
 τοῦ ἐμοῦ οσπιτιοῦ ταίλαιαν καὶ πλήρῃστατην πρᾶσιν
 τοῦ ἔχον σὲ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν σὺν ἐξου-
 σίαν καὶ κυριότητῃ καὶ τραδιτεύει σὲ αὐτὸ καὶ εἰς
 νομικὴν φορεσίαν καὶ δεσποτείαν· δεττω σὲ ἐξ αὐτοῦ
 τοῦ εἶνεκα χρίζειν σὲ πούλειν αὐτὸ χαρίζην ἀνταλλατ-
 τειν καὶ εἰς πρὶκα τέκνων γράφειν ὅς τοῦ κυρος καὶ
 τῇ ἐξουσίαν παρ' ἐμοῦ ἡλείφός καὶ ἀπὸ τοῦ νυν ἀπο-
 τάσσωμαι καὶ ἐγκαταλημπανῶ πασαν ἀρχὴν καὶ ἐξου-
 σίαν ἣν ἔχω καὶ διαφέρει μοι εἰς τὸ ριθεν ἡμῆς τοῦ
 οσπιτιοῦ· συνηθείαν παρᾶ γραφὴν δίνω καὶ ἰσχύιν
 τοῦ νομοῦ δαικραίων καὶ τῶν θῶν βασιλικῶν
 διατάξεων καὶ πασαν ἐταίραν βοήθειαν τῇν ὀφι-
 λουμένην με βοηθῆσαι· ἐὰν υπαρχῶ λαθόμενός μὲν παρα-
 τοῦ ἡμῆς δικαίου τιμῆματος τῆς ἡρμένης πρᾶσεως.

iudice civitatis Catacii, notario Ioanne de Protopapa
 publico notario ipsius civitatis, et aliis testibus infra
 ad hoc vocatis et rogatis, me propria voluntate et
 consilio, sine dolo vel metu vel quavis fraude, sed
 cum omni animi alacritate et sincero proposito ven-
 didisse tibi Ioanni filio quondam magistri Leonis Rap-
 ti de oppido Galliani dimidiam meam domum, quae po-
 sita est in civitate Catacii in ditione Sanctissimae Dei-
 parae de colle Capurri ad meridionale latus, et his fini-
 bus circumscribitur: ab oriente extat domus Theodori
 Arceri, quam ipse ad censum habet a maiori Ecclesia
 civitatis Catacii, et Mesarte dictarum domorum; ab
 occidente extat via publica; a septentrione altera di-
 midia domus quae ad me spectat; a meridie domus
 Galterii filii quondam notarii Nicolai de Alexandro;
 et clauditur. Hanc igitur praedictam dimidiam meam
 domum, uti dictum est, et cum his confiniis, cooper-
 tam tabulis et tegulis, cum exitu et introitu et cum
 omnibus iuribus et privilegiis ipsius, vendidi tibi di-
 cto Ioanni filio magistri Leonis tarenis aureis quin-
 que et quadraginta; quos cum acceperim e manibus
 tui emptoris in meas iuxta pondus generale bene pon-
 deratos, et cum nihil mihi persolvendum supersit, me
 prorsus exui quovis eius dominio, et feci tibi prae-
 dictae dimidiae meae domus perfectam et plenissi-
 mam venditionem, ut tu ipsam habeas in tua pote-
 state et dominio, eiusque legitimam possessionem et
 dominium tibi trado, cum facultate ea utendi, ipsam-
 que vendendi, donandi, permutandi et in dotem fi-
 liarum constituendi, utpote qui dominium et pote-
 statem a me accepisti. A praesenti vero die renun-
 cio cuicumque iuri et facultati quam habeo, quae-
 que mihi competit in praedicta dimidia domo, con-
 suetudinae exceptioni, vi et robori legis, decre-
 torum et divinarum ac imperialium constitutionum,
 et cuilibet auxilio quod mihi opitulari possit, si de-
 prehendat fraudatus fuisse plus dimidio iusti pretii
 dictae venditionis. Pariter renuncio beneficio perfe-

ομιος αποτασσωμαι τὸ βενεφικίῳ τῆς τελείας. ἐπὶ-
στρεφείως καὶ τὴν ἀνᾱμετρίαν τῶν ἡμιμενῶν ταριῶν.
ἡ δὲ ποτε καίρο φανῇ τις ἐμποδίζον σὲ ἀπο τῆς ἡμι-
μενης πράξεως τοῦ στάνε με καὶ διεκδικᾶν σὶ αὐτο
ἐκ παντός ἐναντιουμένου προσώπου. ἡ δὲ καὶ μετὰ-
μέλος γυνομαὶ καὶ διάστρεφαι ταῦτα βουληθῶ τοῦ
μὴ εἰσακλῦεσθωμαι μίτε παρὰ τοῦ θεοῦ νόμου ἰσχυρὴν
λαμβάνῃν· ἀλλ' ἐσώμαι κρατημένος ἐκ συνφονοῦ καὶ
λογῶ εἰς ποιήν τοῦ διπλῆν· τοῦ ριθέντος τμητήμα-
τος τῆς ριθῆσης πράξεως τοῦ ἡμῆς αὐτοῦ εἰς τὴν
κορτήν τοῦ δ' ἄλλον ἡμῆς εἰς τὸ μέρος σου τοῦ ἀγο-
ρασθῆναι καὶ οὐ μὴν ἡ παρουσία πράσις μενετω στερρὰ
καὶ βεβαιὸς πρὸς σὲ τῶν αγορασθῆναι καὶ εἰς τοὺς σοῦς
κληρῶνομους καὶ διὰδωχους ἐς αἰ. γραφὲν δὲ τι ἐμὶ
παρὰ κληρεῖς ὑ παρουσία πράσις χειρὶ τοῦ ριθέντος νοτα-
ρίου ἰωαννοῦ τοῦ πρωτοπαπα. ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω κρι-
τοῦ νοταρίου καὶ μαρτυρῶν κατὰ κρυομένον. ἐν εἰ-
μηνι ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιωνί τῆς ἀνωτέροις· τοῦ δὲ ριθέν
ἡμῆς τοῦ ριθέντος ἐμοῦ οσπιτίου. ἐπράσα πρὸς σὲ
τῶν ἀνωτέρω ἰωαννὴν καὶ εἰς τὴν σὺν συνβόλῃ τῇ.
χοῦρεν. καὶ εἰς τοὺς σοὺς ὑμεταίρους κληρῶνδρους ὅς
ἀνωτέρω δὴλ. γραφὲν ὅς ἀνωτέρω ἡρῖται.

† Ego Nicolaus Staphida iudex Civitatis Catan-
zarii qui supra.

† Ego Gualterius de Iudice Balduyno Rogatus
subscripsi.

† Ego Marinus de Antiopia Rogatus subscripsi.

† Ego Guido Gactus Rogatus subscripsi.

† Ego Gualterius Capraruba Rogatus subscripsi.

† ἐγὼ πρεσβύτερος ἰωαννὴς υἱὸς πρεσβυτέρου πε-
λεγρινου καὶ πρωτοπαπα πόλεως καταζαρίου τα
ἡπεραιου γεγραμμένα στερῶ καὶ ἐπηκίρο.

† Ego Iacobinus de guardiis Rogatus subscripsi.

† Ego Gualterius de Alexandro Rogatus sub-
scripsi.

† ἐγὼ ἡμεῖς χειρὶ ἐμοῦ. ἰωαννοῦ τοῦ ἀνωτέρω τοῦ
πρωτοπαπᾶ. ποῦβληκου νοταρίου πόλεως κατὰ ντζα-
ρίου. τοῦ ἐτοῦς μηνι. ἡμέρᾳ. καὶ ἰνδικτιωνί τῆς ἀ-
νωτέρω.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 180.)

ctae restitutionis et aestimationis dictorum tarenorum. Si quo vero tempore quis apparuerit impedimentum tibi allaturus de memorata venditione, promitto me obstiturum, tibi que ipsam vindicaturum a quacumque contraria persona. Si autem me poenituerit (*huiusce contractus*), eumque subvertere voluero, ne exaudiar, neque a divina lege praesidium habeam, sed ex conventionione tenear poenae nomine solvere duplum dicti pretii memoratae venditionis, nempe dimidium Curiae, alterum vero dimidium parti tui emptoris; et nihilominus haec venditio firma et valida maneat semper tibi emptori tuisque heredibus et successoribus. Scripta est rogatu meo praesens venditio, manu antedicti notarii Ioannis protopapae, a praefatis iudice, notario et testibus roborata, anno, mense, die et indictione suprascriptis. Dictam dimidiam meam domum vendidi tibi memorato Ioanni et tuae uxori Florae vestrisque successoribus, ut antea declaratum fuit. Scriptum ut antea dictum est.

† Ego presbyter Ioannes filius presbyteri Peregrini, et protopapa civitatis Catacii suprascripta firmo et roboro.

† Scriptum manu mea Ioannis praedicti protopapae publici notarii civitatis Catacii, anno, mense, die et indictione antedictis.

1334 — Mense Martio 10 — Indict. XIV — Allistis.

Nicolaus Linatza vendit Cyriaco Lachybaro oleas sex tarenis octo.

Σίγνον † χειρὸς νικολάου ἰωάννου λινάτζα. Ἐν
 ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύ-
 ματος. Βασιλεύοντος τοῦ αὐθέντου ἡμῶν κυροῦ ῥου-
 βέρτου, θεοῦ χάριτι ἱερουσαλήμ καὶ σικελίας κραται-
 οτάτου ῥηγὸς δουκάτου ἀπουλίας πριγκιπάτου κα-
 πούας προβίντζας φορκαλκερίου καὶ πεδιμόντος κό-
 μιτος. τοῦ ῥηγάτου αὐτοῦ ἔτει εἰκοστῷ δευτέρῳ. καὶ
 μὴν κυριεύοντος τοῦ ἐνδοξοτάτου αὐθέντου ἡμῶν κυροῦ
 Φιλίππου τοῦ λαμπρᾷ τῇ μνήμῃ ἱερουσαλήμ καὶ σι-
 κελίας ῥηγὸς υἱοῦ, ἀγακλυτοῦ πρίγκιπος ταραντου.
 εὐτυχῶς. ἀμὴν. μηνὶ μαρτίῳ τῇ δεκάτῃ ἡμέρᾳ αὐ-
 τοῦ τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ ἰνδικτίωνι. ἔτει ἑξακισχι-
 λιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τριακοστῷ ἐνάτῳ. Ἐν τῇ
 χώρᾳ ἀλίτζων τῇ ἐν τῇ διακρατήσῃ καλλιπόλεως.
 ὁ σιγνοπροτάξας ἐγὼ ἀνωτέρω νικολάος τὸ παρὸν
 πρατήριον πούβλικον ἔγγραφον τίθιμι καὶ ποιῶ
 ἔκουςίᾳ μου τῇ γνώμῃ καὶ αὐτοπροαιρέτῳ βουλήσῃ
 ἔκτος δόλου καὶ πάσης κακαμνηχάνου προφάσεως πρὸς
 σὲ κυρίακον ἰωάννου λαχυβάρου, καὶ διὰ σου πρὸς
 τοὺς σοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους. δι' αὐτὸ ἐμολογῶ
 ἐνώπιον μαύρου μαιστορος ἰωάννου κριτοῦ καλλιπόλεως,
 βασιλείου παγάρου ῥηγικῆς ἀδείας κατὰ πάσαν χω-
 ραν ὑδρουντῆς πουβλίκου ταβουλαρίου, νικολάου ἱερέ-
 ως τοῦ λαχυβάρου, λέοντος ἰωάννου τοῦ πρωτοντί-
 ου, ῥογερίου ἀναστασίου τοῦ βαρυκέλλου, καὶ κυ-
 ριακοῦ τοῦ υἱοῦ στεφάνου . . . τῶν ἀπὸ τῆς
 αὐτῆς πολεως καλλιπόλεως χρησίμων ἀνδρῶν μαρ-
 τύρων, πρὸς τοῦτο ἰδίᾳ κληθέντων καὶ ἀξίω-
 θέντων, ὅτι πέπρακα (εἰς τὴν ἀναμειταξίαν) ἡμῶν συμ-
 φωνηθεῖσαν καὶ ἀρεσθεῖσαν δικαίαν τιμὴν, ἥτη ταρία
 ὀκτὼ τοῖς τουρνήσοις μικροῖς λεπτοῖς ἀνὰ τεσσαρά-
 κοντα ἐν τοῦ ταρίου ψηφίζομένοις ἐνὸς ἐνώπιον τῶν ἀνω-
 τέρων κριτοῦ νοταρίου καὶ μαρτύρων ἀπείληφα καὶ
 τοῦ ἀπειληθῆναι με ἐμολόγησα δένδρα ἑλαῖκα ἐξ .
 . . ἔχειν . . .
 ὡς τὰ εἰρημένα ταρία ὀκτὼ τῶν τουρνήσων τῶν μικρῶν.
 . . .
 ἐτραδίτευσα καὶ σωματικὸν διὰ παρόντος ἔγγραφον.
 . . . ῥηθέντος ἀγοραστοῦ τὴν τῶν εἰρημέ-
 νων δένδρων νομὴν καὶ δεσποσίαν τὴν ἀναφέρουσαν

Signum † manus Nicolai filii Ioannis Linatze.
 In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Re-
 gnante domino nostro domino Roberto Dei gratia
 Ierusalem et Siciliae potentissimo rege, ducatus Apu-
 liae, principatus Capuae, provinciae, Forcalquerii
 et Pedimontis comite, regni eius anno vicesimo se-
 cundo; dominante etiam gloriosissimo domino nostro
 domino Philippo illustris memoriae Ierusalem et Si-
 ciliae regis filio, inclyto principe Tarenti, feliciter,
 amen. Mense martio, die decima eiusdem, indi-
 ctione decimaquarta, anno sexmillesimo octingente-
 simo tricesimo nono, in terra Allistarum in perti-
 nentiis Gallipolis. Ego Nicolaus, qui superius si-
 gnum exaravi, praesens publicum venditionis instru-
 mentum condo et facio spontaneo meo consilio et
 propria voluntate, sine dolo vel quovis malo praete-
 xtu, tibi Cyriaco filio Ioannis Lachybari, et per te
 tuis heredibus atque successoribus; quo (instru-
 mento) declaro coram Mauro filio Magistri Ioannis
 iudice Gallipolis, Basilio Pagaro regia auctoritate in
 tota Hydruntina terra publico tabulario, Nicolao
 presbytero Lachybaro, Leone filio Ioannis Proton-
 tini, Rogerio filio Anastasii Barycelli et Cyriaco
 filio Stephani . . . eiusdem civitatis Gallipolis
 honestis hominibus, testibus ad hoc specialiter
 vocatis et rogatis, vendidisse iusto pretio inter nos
 convento et accepto, nempe tarenis octo, singulis per
 turonenses parvos et tenuiores unum et quadraginta
 computatis, quos coram supradictis iudice, notario et
 testibus accepi et accepisse declaravi, oleas sex
 . . habere . . .
 ut memoratos tarenos octo per turonenses parvos
 . . .
 tradidi, et corporale praesenti instrumento . . .
 . . . memorati venditoris dictarum arborum pos-

καὶ εἰς κενὴν σε πάντων ὡς εἴδεται εἰσῆξα νομήν. τοῦ ἐν αὐτοῖς καὶ ἐξ αὐτῶν ποιεῖν σὲ καὶ κληρονόμους σου καὶ διαδόχους πάντα ὅσα οἱ νόμοι τοῖς ἀληθείᾳ δεισπόταις, ἐν τοῖς οἰκίοις καὶ ἀπὸ τῶν οἰκίων ποιεῖν διορίζονται. ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν τούτων παρ' ἡμῶν εἰληφότα σε. ἐνθέντοι ἐνοχοποιῶ ἐμὲ μετὰ κληρονόμους ἐμοὺς πρὸς σὲ καὶ κληρονόμους σου ἀκριβοῦς ἐπιζητήσεως ἐπεντιθείσης, ὡς εἴ ποτε τῶν καιρῶν κατὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου, τῆς τοιαύτης πράξεως χωρῆσθαι πειραδῶμεν ἅπαν φάκτου ἡνίκου δόγμα τὸ οἰονοῦν διάταξιν ἐκφωνηθεῖσαν ἢ ἐκφωνηθησομένην, πλάνην ἀναγυρίου τιμήματος ἀπεταξάμεν, ἀποκατάστασιν ἢ ἐτέραν τινὰ ἐνικῶς εἰπεῖν αἰτίαν, ἢ δίκαιον προβαλλόμενοι εἰς βοήθειαν ἢ τὴν τῶν εἰρημένων δένδρων νομίμην δεφενσίωνα καίρω τῷ προσήκοντι μὴ ἐπάγομεν οὐ . . . τοῦ μὴ ἐκδικεῖσθαι ὑμᾶς βουλόμενοι ἐφ' οἷς ἂν ἰσχὺν ἔχομεν ἀλλ' ἐξ ἐπαιρωτήσεως καὶ συμφώνου ἀπο. . . . ἐνάγεσθαι ἐμὲ καὶ ἅπαν τὸ μέρος καταβαλεῖν σοι καὶ παντὶ τῷ σὺ μέρει ποιητῆς ἐνεκα αὐγουστάλια χρυσοῦ δύο καὶ τῆς ποιητῆς καταβληθείσης ἢ μὴ ἦτις ὅσας πλῆμμεληθῇ, τοσάκις καταβληθῇ. τοῦ παρόντος ἐγγράφου οὐδὲν ἦττον, ἰσχυροῦ μετὰ ταῦτα διαμένοντος ἔσται τοῦ γραφέντος τῇ ἐμῇ ἀξιώσει χειρὶ τοῦ ἀνωτέρω βασιλείου ῥηγικῇ ἀδείᾳ κατὰ πάσαν χώραν ὑδρουντῆς πουβλίκου ταβουλάριου. τῷ συνήθει τούτου σημείῳ καὶ τῇ πρὸς ἐπικύρωσιν ὑπογραφῇ. καὶ μὴν καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν ἀνωτέρω κριτοῦ καὶ μαρτύρων ἐπικυρωθέντος καὶ ἐμπροσθέντος, ἅτινα πάντα ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω κριτῆς νοτάριος καὶ μάρτυρες ὁμολογοῦμεν ἀληθῆ εἶναι. ἐνώπιον ἡμῶν γεγενῆσθαι καὶ τελεσθῆναι. μηνί, ἡμέρα, ἰνδικτίωνι, ἔτει, καὶ τόπῳ τοῖς προγραφείοις.

† μαῦρος μαίστορος ἰωάννου κριτῆς καλλιπόλεως ὁ ἀνωτέρω μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† νικύλαος ἱερεὺς ὁ λαχύνχρος ὁ ἀνωτέρω μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† λέων ὁ υἱὸς ἰωάννου πρωτοντίνου ὁ ἀνωτέρω μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† ρογέριος ἀναστάσιος ὁ τοῦ βαρικέλλου ὁ ἀνωτέρω μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† κυριακὸς ἀναγνωστῆς ὁ τοῦ σαζάρου ὁ ἀνωτέρω μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† καὶ ὁ ταβουλάριος νοτάριος βασίλειος ὁ ἀνωτέρω ἔγραψε καὶ ὑπέγραψε πρὸς ἐπικύρωσιν.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini—n.º 15.)

sessionem et dominium competens, et in vacuum omnium possessionem, uti assolet, te immisi, ut in ipsis et de ipsis tu tuique heredes et successores omnia faciatis, quae leges veris dominis in rebus propriis et de propriis facere permittunt, utpote qui harum dominium et ius a nobis accepisti. Quare tibi tuique heredibus caveo me et heredes meos, accurata requisitione imposita, si quando a praesenti scriptura huius venditionis recedere tentaverimus, quodvis facti vel legis praeceptum, constitutionem latam vel ferendam, errorem non numeratae pecuniae, redhibitionem, vel quamcumque aliam uno verbo causam, vel ius in auxilium invocantes, aut (*pro venditione*) dictarum arborum legitimam defensionem tempore opportuno non susceperimus, neque tueri voluerimus quantum nobis licuerit, ex requisitione et conventionem . . . . me (*inquam*) et omnem partem meam soluturos tibi et omni parti tuae poenae nomine augustales aureos duos; quae poena soluta, vel non, quoties in commissum incidatur, toties pendatur. Et nihilominus praesens instrumentum firmum posthac maneat in perpetuum, scriptum rogatu meo manu supradicti Basilii regia auctoritate per totam terram Hydruntinam publici tabularii, consueto eius signo, et subscriptione ad roborandum, quin imo et subscriptionibus praefatorum iudicis et testium confirmatum et constabilitum. Quae omnia nos supradicti iudex, notarius et testes fate-mur vera esse, et coram nobis acta et perfecta, mense, die, indictione, anno et loco supradictis.

† Maurus filius magistri Ioannis iudex Gallipolis supradictus subscripsit.

† Nicolaus Lachybarus presbyter supradictus subscripsit.

† Leo filius Ioannis Protontini supradictus testis subscripsit.

† Rogerius Anastasius filius Barycelli supradictus testis subscripsit.

† Cyriacus filius Sazari lector supradictus testis subscripsit.

† Et praefatus tabularius notarius Basilius scripsit et ad roborationem subscripsit.

CCCCXXXVI.

1331 — Mense Septembri — Indict. (XV) — Allistis.

Ioannes Alpherius et eius uxor vendunt Nicolao Lochomimo nonnulla bona.

..... γυναικὸς ἰωάννου τοῦ αλφερίου.
 σίγγον + χειρὸς ἰωάννου τοῦ εἰρειμένου. (Ἐν ὀνόματι
 τοῦ πατρὸς) καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.
 βασιλεύοντος τοῦ αὐθέντου ἡμῶν κυροῦ ρομβέρτου
 θεοῦ χάριτι ἱερουσαλήμ (καὶ σικελίας ρηγός) καὶ
 περιγικιάτου καπούας προβιντζίας φορκαλχερίου καὶ
 πεδιμόντος κήμητος. τοῦ κράτους (αὐτοῦ ἔτει εἰκο-
 στῷ δευτέρῳ· καὶ μὴ κυριεύοντος τοῦ) ἐνδοξοτάτου
 αὐθέντου ἡμῶν κυροῦ φιλίππου τοῦ λαμπρᾶ τῇ μνήμῃ
 ἱερουσαλήμ καὶ σικελίας ρηγός (υἱοῦ, ἀγακλυτοῦ
 πρίγκιπος ταραντοῦ· εὐτυχῶς. ἀμήν.) Ἐν τῇ χώρᾳ
 ἀλίτζων τῇ ἐν τῇ διακρατήσῃ καλλιπόλεως, ἡ σι-
 γνοπροτάξασα ἐγὼ .....
 νομίμου ἀνδρὸς καὶ ἀντιστάτορος, τὸ παρὸν πρ-
 τήριον πούυλικον ἔγγραφον ἐκ(ουσία μου τῇ γνῶ-
 μη καὶ αὐτοπρ)ραιρέτῳ βουλήσῃ, ἐκτὸς δόλου, καὶ
 πάσης κακομηχανοῦ προφάσεως. ....
 ..... ταῖς ἀπατωμέναις γυναιξὶ βοηθοῦντας πρὸς σέ
 νικόλαον λοχο(μίμον). ....
 ..... ἐνώπιον κυριακοῦ ρούσσου ἡδὴ κριτοῦ καλλιπό-
 λεως. .... τῆς εἰρη-
 μένης χώρας ἀλίτζων, κατὰ τὸν παρόντα ἐνικυτὸν
 ἐνεστῶτος. .... πουβλίκου νοταρίου αὐτῆς
 πύλεως, καὶ τῶν κατωτέρῳ ὑπογραψάντων χρησί-
 μων ἀνδρῶν ..... καὶ ..... πέπρακ-
 σοι τι. .... νικολάω λοχομίμου νοταριῷ δ. ....
 ..... ἐξ ὧν τὰ μὲν δύο εἰσὶν τῷ
 δυσικῷ λιμητῷ τῆς ἐμῆς. .... ἀμπέλου καὶ
 τὸ ἐπίλοιπον εἶτω τοῦ ἐμοῦ χωραφίου, εἰς τὴν δη-
 λαδὴ δικαίαν τήν. .... καρολλένους ἀργυ-
 ρίους αἰὰ δύο τοῦ ταρίου ψηφισμένου ἐνός ἐνώπιον
 τῶν ἀνωτέρῳ κριτοῦ καὶ νοταρίου .....
 ὡμολόγησα τούτου χάριν ὡς τὰ εἰρημέσια ταρία δέκα
 τῶν καρολλένων. ....
 ..... σου τούτων ὡς εἴδισται. .... κληρονόμους
 σοὺς καὶ διαδόχους πάντα ὅσα οἱ νόμοι τοῖς ἀληθοῖς
 δε(σπύταις πράττειν διακελεύουσι) ὡς τὸ κύρος καὶ
 τὴν ἐξουσίαν τούτων παρ' ἐμοῦ· εἰληφύτος σου ἐνθέντοι

..... uxoris Ioannis Alpherii. Signum
 + manus praedicti Ioannis. In nomine Patris, et Fi-
 lii, et Spiritus Sancti. Regnante domino nostro rege
 Roberto Dei gratia Hierusalem et Siciliae rege, et
 principatus Capuae, Provinciae, Forcalquerii ac Pe-
 dimontis comite, regni eius anno vicesimo secundo,
 dominante etiam gloriosissimo dynasta nostro domi-
 no Philippo illustris memoriae Hierusalem et Sici-
 liae regis filio, inclyto principe Tarenti, feliciter,
 amen. In terra Allistarum posita in agro Gallipolis.
 Ego, quae signum antea exaravi .....
 ..... legitimo viro et mundualdo praesens
 venditionis publicum instrumentum spontanea mea
 sententia et propria deliberatione, absque dolo, et quo-
 vis malo praetextu. .... dece-
 ptis mulieribus opitulantes; tibi Nicolao Lochomimo
 .....
 coram Cyriaco Russo iam iudice Gallipolis .....
 ..... antedictae terrae Al-
 listarum, praesenti anno instante. .... publico
 notario ipsius civitatis, et qui infra se subscripserunt
 probis hominibus ..... et. .... vendidi
 tibi ..... Nicolao Lochomimo notario. ....
 ..... e quibus duo
 sunt prope occidentalem limitem meae .....
 vineae, et reliquum intus fundum meum in iustum
 certe ..... carolenos argenteos, quorum
 duo pro tareno uno computantur, coram supra-
 scriptis iudice et notario ..... declaravi
 huius rei gratia dictos tarenos decem de carolenis. ....
 .....
 tui horum, ut moris est. .... heredes tuos
 et successores quidquid leges veris dominis facere
 permittunt, utpote qui horum dominium et ius a me

ἐ. . . . . ἀκριβοῦς ἐπερωτήσεως ἐπεν-
 τεθείσης, ὡς εἶποτε τῶν καιρῶν. . . . . Φάκτου
 καὶ νόμου, δόγμα τὸ οἰονοῦν, διάταξιν ἐκφονηθεῖσαν. . .
 . . . . . ἀπε)ταξάμην, ἀποκατάστασιν, ἡ ἑτέραν
 τινὰ ἐνικῶς εἰπεῖν αἰτίαν ἢ δέ. . . . . ἡμεῖς
 βούλομεν ἀφοιστάναι καὶ λύσιν ἔχωμεν ἄλλε. . . . .
 . . . ἅπαν τὸ μέρος μου καταβάλλειν σοι καὶ παντὶ
 τῷ μέρει σου . . . . . εἰς περισσοτέραν δὲ σὴν
 ἀσφάλειαν τῶν δείων καὶ ἀχράντων. . . . .
 . . . . . τοῦ τοιούτου ἐγγράφου. . . . . τοῦ γρα-
 φέντος τῇ ἐμῇ ἀξιώσει χειρὶ. . . . . τούτου ση-
 μίῳ καὶ τῇ πρὸς ἐπικύρωσιν ὑπογραφῇ, καὶ μὴν καὶ
 ταῖς ὑπογραφαῖς). . . . . καὶ ἐμπεδωθέντος.
 ἅτινα πάντα ἡμεῖς οἱ ἀνωτέρω κριτῆς νοτάριος, καὶ
 οἱ . . . . . γεγενῆσθαι καὶ τελεσθῆναι, μηνὶ
 σεπτεμβρίῳ, τῇ τετάρτῃ (ἡμέρα αὐτοῦ τῆς ἰνδικτίω-
 νος ιε'. ἔτει ἐξάκισχιλιοστῷ) ὀκτακοσιοστῷ τεσσαρα-
 κοστῷ . . . . . ἐξυσταὶ τῷ δεκάτῳ τρίτῳ . . . .
 . . . . . κερ . . . . .
 ἀλλὰ κατὰ . . . . .
 † κυριακὸς ὁ τοῦ ρόσσου ἡδὴ κριτῆς κα(λλιπό-
 λεως) . . . . .
 † καὶ ὁ ταβουλάριος νοτάριος γουλιέλμος ὁ ἀ-
 νωτέρω ἔγ(ραψε) . . . . .

accepisti, unde quidem . . . . .
 accurata requisitione imposita, ut si quo tempo-
 re . . . . . facti et legis, praecepto cui-
 cumque, constitutioni latae . . . . . renun-
 ciavimus, redhibitioni, vel uno verbo cuicumque
 praetextui. Si vero . . . . . nos velimus ab
 huiusmodi contractu recedere, ipsumque rescindere
 . . . . . omnis pars mea teneatur solvere
 tibi et omni parti tuae. . . . . Ad pleniorē
 vero tuam securitatem, divinorum et immaculorum.
 . . . . . huiusmodi chartulae . . .
 quae scripta est rogatu meo manu . . . . .
 eius signo, et subscriptione ad roborandum, quin imo
 et subscriptionibus . . . . . et confirmatae;
 quae omnia nos suprascripti iudex, notarius et . . .
 . . . . . acta et confecta, mense septembri, quarta
 eids die, indictione XV, anno 6840. . . . .
 decimotertio . . . . .
 † Cyriacus Russi filius iam Gallipolis iudex . .
 . . . . .
 † Gulielmus supradictus tabularius notarius scri-
 psit . . . . .

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 16.)

A P P E N D I X

PARS PRIOR

quae membranas in Neapolitanum Archivum serius delatas,
et tria Byzantina diplomata complectitur.

I.

1112 — Indict. V.

Testamentum uxoris Ioannis Gastrae.

† Ἐν (ὀνόματι τοῦ κυρίου) Θεοῦ καὶ σοτῆρος ἡμῶν
ἰησοῦ χριστοῦ· τῆς παννυμνῆτος. . . . . ἡμεῖς
δε(σποίνης ἡμῶν) Θεοτοκοῦ καὶ ἀειπαρθένου μαρίας·
βασιλείας (τοῦ ὑπερλάμπρου) ἡμῶν βασιλείας) . . .
. . . πορφυρογεννήτου (ἰωάννου) τὸ δὲ κτίσεως κόσμου (ἔτος
ς) χκ' ἰνδικτίωνος ἐμηνί. . . . . ἡ σὺνζυγος ἰωάννου
τοῦ γαστρά· ἐν ἄρρωστίᾳ τινὶ σωματικῇ (περὶ) πεσοῦσα
σῶν δὲ καὶ ἔρρωμένον τὸν ἰοῦν καὶ τὰς φρένας ἔχου-
σα· (καὶ φοβου) μένη τὸ τοῦ θανάτου ἄσπον καὶ
ἀδιάθετον τέλος (ὃ) πολλοῖς πολλάκις (συμβ)ᾶν,
μήπως ἐπιστῇ καὶ πρὸς ἐμοὶ ἡ αἰφνίδιος ὥρα
τοῦ θανάτου, καὶ ἀδοίκα(η)τα κα)ταληφθῶσιν. ἔστιν
οὕτως· θέλω καὶ βούλομαι μετὰ τὴν ἐκ τούδε
μου τοῦ σ(ώμα)τος ἐκδημίαν, λαμῶναι τοὺς ἱερεῖς
τοὺς μέλλοντας εὐρεθῆναι ἐν τῇ κηδία (μου) λόγῳ
ψάλτρου αὐτῶν, νόμισμα μιχαηλάτων ἑν. εἰς δὲ τὰ
τριτόνευα καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἐν χρόνῳ μου ἵνα
δίδονται εἰς τὰ λειτουργικά μου νομίσματα μι-
χαηλάτα τέσσαρα. καὶ σιτάρην καὶ κριθὴν τὸ ἄρ-
κοῦν· διορίζομαι δὲ καὶ τοῦτο· ἵνα ἔχει χρυσῇ
ἀδελφῇ μου εἰς τὸ ἀπολαύειν παρὰ τῶν ἐπιτρό-
πων μου νομίσματα μιχαηλάτα . . . ἐμοίως καὶ
προσκεφάλαιον καὶ τριγλίν· καὶ παννὴν πίχας εἴκοσι
τέσσαρες· καὶ εἰρκιόλια δύο· καὶ κκκκβίτζιν μικρὸν
τῆς δουλείας· καὶ πελλιτζοῦνιν ὅπερ φέρω τὸ ἱμά-
τιόν μου τὸ καθημερινόν· ἐχέτω δὲ καὶ γεώργιος ἱε-
ρεὺς ἱερωνήμων καὶ ὁ πρεσβύτερος σινάτορ· νό-
μισμα· καὶ ἵνα μου δουλεύουσιν ἐξ αὐτοῦ, εἴ τι

† In nomine Domini Dei et Salvatoris nostri Iesu
Christi, gloriosissimae. . . . . Dominae nostrae
Deiparae et semper Virginis Mariae. Sub imperio
perillustri nostri imperatoris. . . . . Porphyrogeniti
Ioannis, anno vero ab orbe condito 6620, indictione V,
mense . . . . . Ego uxor Ioannis Gastrae cum
in corporalem morbum inciderim, sanum vero et in-
tegrum animum et mentem habeam, mortisque termi-
num pertimescam, qui incertus est et praevideri non
potest, ac metuam ne, quod multis saepe accidit, su-
perveniat mihi quoque improvisa mortis hora, et in-
ordinata (mea bona) relinquantur, ita dispono. Volo
et cupio ut post obitum meum sacerdotes, qui fune-
rationi meae intervenerint, ratione mercedis pro eorum
cantu recipiant michelatum unum; pro missarum sa-
crificio tertio, nono, quadragesimo, et anniversario
mortis meae die pro me celebrandarum dentur miche-
lati quatuor, et frumentum ac hordeum quod satis sit.
Mando vero et hoc, ut Chryse soror mea ad fruen-
dum habeat a meis testamentariis executoribus mi-
chelatos. . . . . item et cervical et triglin, et panni
ulnas quatuor et viginti, et urceolos duos et caccabum
parvum, quo uti potest, et pelliceam tunicam, quam
fero vestem meam quotidianam. Habeant vero et
Georgius sacerdos hieromnemon et presbyter Se-
nator numisma unum, ut propterea mihi in-

ἑδιδίγει αὐτοὺς ὁ θεός. ὁμοίως ἐχέτω ἀρκάδιος ἱερεὺς
ὁ κοουβουκλήσιος· καὶ ὁ πρεσβύτερος λέων τοῦ λο-
ροτόμιου ἄλλο νόμισμα· καὶ δουλεύουσίν μοι καὶ αὐτοὶ
ἐξ αὐτοῦ εἴ τι ὠδηγῇ αὐτοὺς ὁ θεός. ὁ δὲ πατήρ
μου ὁ πνευματικός, ἐχέτω καὶ αὐτὸς τὰ σχολαρί-
κιά μου· καὶ ἵνα μοι δουλεύει καὶ αὐτὸς τὸ δυνατόν
αὐτῶ. καὶ εὐχεται (διὰ τῆς πνευματικῆς μου σω-
τηρίας. ὁμοίως ἐχέτω καὶ νασίλειος ἱερεὺς ὁ τοῦ ἀγίου
ἐπιφανίου . . . . . μελλ . . . ἐπαφίω
δὲ καὶ νικολάου τοῦ ἐξαδέλφου μου τοῦ παιδίου τῆς
θεοφ(άνης) . . . . . μαλφίτα καὶ . . . . . κελ-
σούνια ἀληθινά. καὶ τὰ σωλέρια μου ὑπὲρ ψυχῆς
μου σωτηρίας. ἡ δὲ κατασπορά τοῦ ζευγαρίου ἔση
δὲν ἐστίν. ἵνα τελεῖται ἐξ αὐτῆς τόσον ἔσον μοι ἐπι-
λαγχάνει εἰς τὰς ἡμέρας τῶν λειτουργιῶν μου. καὶ
ἔσον ἀπο(μένει ἐξ) αὐτοῦ τοῦ μέρους μου, ἐχέτω καὶ
αὐτὸ χρυσὴ ἡ ἀδελφὴ μου· τὰ δὲ λοιπὰ μου πάντα
ἔσα δὲν εὐρεθῶσιν . . . . . κινήτὰ ἀκίνητα
καὶ αὐτοκίνητα ἔσω τὲ καὶ ἔξω καλλιουπόλεως αὐ-
τῶν . . . . . μου ὀγκίων, ἔστωσαν πάντα
ἰωάννου τοῦ ἀνδρός μου. καὶ νικολάου τοῦ υἱοῦ μου·
καὶ ἃ . . . . . τοῖς παρ' ἐμοῦ διάτεταγμένοις.
Θέλω δὲ τοῦ εἶναι ἐπιτρόπους ταύτης τῆς (παρού-
σης) μου διατάξεως. ἰωάννην τὸν σύνζυγόν μου. καὶ
ἀρκάδιον) . . . . . καὶ χρυσὴν τὴν ἀδελφὴν
μου· καὶ διοικῶσιν αὐτὰ, ὡς τοῦ θεοῦ τὸν (φόβον
ἔχοντας) . . . . . τῶν (μηρῶς) ἰνδικτίωνος καὶ
ἔτους τοῖς προγεγραμμένοις· γραφέν χειρὶ γρηγορίου
ἱερέως καὶ πρωτοσυγκέλλου τοῦ νομικοῦ καὶ . . .
καλλιουπόλεως παρουσίᾳ ἀξιολόγων καὶ ἀξιολόγων
ἀνδρῶν.

- † γεωργίος ἱερεὺς καὶ (ἱερομνή)μον μαρτυρ.
- † ἀρκάδιος ὁ εὐτελής ἱερεὺς καὶ κοουβουκλήσιος
μάρτυρ ὑπέγραψε.
- † σινατρο ἱερεὺς μαρτυρ.
- † λέων ὁ εὐτελής ἱερεὺς μαρτυρ ὑπεγράψε.
- † νικολαὸς υἱὸς βασιλείου μαρτυρ.
- † μονομάχος υἱὸς θεοφυλάκτου μαρτυρ.
- † ὁ νομικὸς καλλιουπόλεως γρηγόριος ἱερεὺς καὶ
πρωτοσύγκελλος σύμφημι καὶ μαρτυρῶ.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 1.)

serviant, si quid eis Deus inspiret. Item habeant
Arcadius presbyter cubicularius, et presbyter Leo
filius Lorotomi aliud numisma, et inserviant propte-
rea mihi etiam ipsi, si quid Deus eis inspiret. Pater
vero meus spiritualis habeat et ipse in aures meas,
ut vel ipse mihi inserviat quantum possit, et pre-
cetur pro spirituali mea salute. Pariter habeat et
Basilius sacerdos sancti Epiphanii. . . . .
. . . . . Relinquo autem Nicolao nepoti meo Theo-
phanis filio. . . . . Amalphitano et. . . . .
bracas veras, et soleas meas pro spirituali mea salute.
Ex satione vero soli quod par boum araverit, quan-
tum mihi obveniat, impendatur in missas pro me
celebrandas, et quod supersit de ipsa portione mea
habeat Chryse soror mea; reliqua vero mea bona,
quaecumque inveniantur . . . . . mobilia,
immobilia, et semoventia intus et extra Gallipolim
. . . . . unciis, sint cuncta Ioanni viro meo,
et Nicolao eius filio . . . . . a me statutis.
Volo autem ut sint executores huiusmodi meae di-
spositionis Ioannes vir meus, et Arcadius. . . . .
. . . et Chryse soror mea, et mandata mea perfi-
ciant utpote qui Dei timorem habent . . . . .
mense, indictione et anno supra memoratis. Scri-
ptum manu Gregorii presbyteri et protosyncelli, no-
tarii et . . . Gallipolis coram fide dignis et probis
hominibus.

- † Georgius sacerdos et hieromnemon testis.
- † Arcadius humilis sacerdos et cubicularius te-
stis subscripsit.
- † Senator presbyter testis.
- † Leo humilis sacerdos testis subscripsit.
- † Nicolaus filius Basilii testis.
- † Monomachus filius Theophylacti testis.
- † Gregorius sacerdos et protosyncellus Gallipolis
notarius roboro et testor.

II.

1134 — Indict. XII — Neriti.

Gulielmus de Gutzulina filius Artzimbaldi libertate donat quemdam hominem clericum filium Arcadii Tzinduri.

σίγνον † χειρός γουιδέλμου. τοῦ τῆς γουτζουλί-
νης λεγομένου. οὐδὲ ἀρτζιμβάλδου τοῦ ἀποικισμένου.
Ἐν (ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ) τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος. ἐγὼ ὁ ριθεῖς γουιδέλμος ὁ τὸν τιμὴν καὶ
ζωοποιὸν σταυρον τῇ οἰκείᾳ (μου χειρὶ γράψας) φαί-
νωμαι ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ ὥρας τῇ ἰδίᾳ μου
βουλῇ καὶ αὐθαιρεσίᾳ προέρεσι . . . . . τὸν
ἐμὸν ἀνδρῶπον κληρικὸν ὄντα. τὸν καὶ υἱὸν ἀρχαδίου
ἱερέως τοῦ τι ἐπωνυμία τζινδούρη εκτ . . . . .
(Φράγ)κον ἀνδρῶπον σὲ τὲ αὐτὸν καὶ τοὺς σούς κληρονό-
μους καὶ δ(ιαδόχους) καὶ ἵνα ἔχῃς Φράγκα . . . . .
. . . ἐκλή καὶ τὰ ἀμπέλια καὶ ἵνα ὑπ(άρχωσί σοι αὐ)τὰ
ἀνενοχλητὰ καὶ α. . . . . ἐμὸν μέρος καὶ ἐκ τῶν
μοναχῶν ὑπάρχειν σε δὲ ἀφιερούμε(ον εἰς τὴν) σκεπήν·
καὶ ἀντίλυσιν τοῦ. . . . . ἀνδρώπου ἀπολαβῶν
δὲ παρὰ σοῦ ἐγὼ ὁ προριθεῖς γουιδέλμος (καί) σίματα μι-
χαηλάτα δέ) κατρία καὶ ἀπό. . . . . (ἀνερό)κλη-
ται καὶ ἀνεπερέαστον παραπάσιν ἔλευθερον. . . . .
καὶ τῆς. . . . . πολλὰς μετὰ μελὸς γένουσι καὶ
βουληθῶ αντι. . . . . ἡμιόδελὸς καὶ αὐτωβούλος
πεποιηκωτί. . . . . ἐμὸν κληρονόμων. καὶ δια-
δόχων τῷ ἐρηοῦ ἢ παρενοχλῶν σε ἐξ αὐτοῦ. . . . .
. . . ὑπάρχει. ἀλλότριος τῆς (καθαρᾶς) καὶ ἀμωμί-
του πίστews. σὺν δὲ καὶ τὴν ἀράν (τῶν τρια)κοσίων
ἡ ἁγίων (θεοφόρων πατρῶν καὶ τῶν) τοῦ ἰουδα ἀγ-
χότην κληρονόμην. καὶ ἵνα (ζημιόσθω) παραβασίας
χάριν τοῦ (τιμίου σταυροῦ πρὸς τὸ δημόσιον νο-
μίσματα μιχαηλάτα πεντίκοντα. καὶ ἡδ οὕτω (στέρ-
γειν). . . . . καὶ ἐμμένη. ἢ παρ(ούσα παρ' ἐμοῦ
γε)ταμένη. ἐγγραφοφραγκία· δια τὸ οὕτως ἐμὲ ἀρι-
σθῆναι κατενώπιον (τῶν παρευρεθέντων μαρτύρων).
γραφεῖν χειρὶ ἐμοῦ ραῦδου κληρικοῦ καὶ νοταρίου. . .
. . . . . πόλεως δὲ νερετου. . . . . ἰνδικτιω-
νος ἐβ' ἐπὶ ἔτους σχμβ'.

(*Testium nomina et subscriptio notarii desiderantur,
eo quod membrana mutila est.*)

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 2.)

Signum † manus Gulielmi nuncupati de Gutzu-
lina, filii Artzimbaldi defuncti. In nomine Patris, et
Filii, et Spiritus Sancti. Ego memoratus Gulielmus,
qui venerabilem et vivificam crucem propria mea
manu exaravi, a praesenti die et hora propria mea
voluntate et spontanea deliberatione . . . . . ho-
minem meum, qui est clericus et filius Arcadii pre-
sbyteri cognominati Tzinduri. . . . . francum
hominem te ipsum tuosque heredes ac successores, et
ut habeas franca. . . . . et vineas, et ut
ea possideas sine molestia, et . . . . . parti
meae et monachorum; dicatus vero sis ad defen-
sionem et praesidium. . . . . hominis. Cum
autem acceperim a te ego praedictus Gulielmus miche-
latus tres et decem, et. . . . . sine molestia
et damno, omnino liberum. . . . . et . . . . .
. . . . . si quando poenitentia ductus voluero. . . . .
. . . . . cum propria voluntate et deliberatione fecerim
. . . . . heredum meorum et successorum
heredis, vel turbare te de ipso . . . . . seiungatur
apura et immaculata fide, incurrat autem maledictionem
tercentorum octo et decem sanctorum divinorumque
Patrum, et Iudae laqueum sortiatur, atque ob violatio-
nem venerandae crucis mulctetur Fisco michelatis
quingenta. Et nihilominus firma. . . . . et per-
maneant praesens libertatis chartula a me facta, eo
quod sic mihi placuit, coram testibus qui interfue-
runt. Scriptum manu mea Rabdi clerici et notarii. .
. . . . . civitatis autem Neriti . . . . .
indictione XII, anno 6642.

III.

1149 — Mense Maio — Indict. (XII).

Salomon dominus terrae Aradaei, eiusque filii Gulielmus et Henricus monasterio S. Mauri domum donant.

Σίγνον † χειρὸς σολομῶντος αὐθέντου τοῦ χωρίου
αραταίου. σίγνον † χειρὸς γουλιέλμου νομίμου υἱοῦ
αὐτοῦ. σίγνον † χειρὸς ἐνρίκου ἐτέρου υἱοῦ αὐτοῦ.
Εν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος· ἡμεῖς οἱ προειρημένοι καὶ τὰ σίγνα τοῦ
τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ οἰκίαις ἡμῶν χερσὶν
ποιήσαντες· φαινόμεθα διωροῦντες καὶ ἀφιερῶντες. .
. . . . . ἡμετέραν οἰκίαν σὺν τοῖς αὐτῆς νομοῖς εἰς
τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος μαύρου ἐν τῷ τόπῳ
ἀναφοραρίῳ καὶ εἰς σὲ γεράσιμον τὸν καθηγουμένον
τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας
(ἡγουμενεύειν τὴν) ἐκκλησίαν ταύτην. τοῦτο δὲ ποι-
ήσαντες . . . . . πρὸς ἀγάπην τὴν εἰς χριστὸν
καὶ ὑπὲρ ψυχικῆς ἡμῶν σωτηρίας· τοῦ μήτε ἡμεῖς
ἀπὸ τοῦ δεῦρο μήτε τις τῶν ἡμῶν κληρονόμων καὶ
διαδόχων κίνησιν ἢ ζήτησιν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἀφιε-
ρώσεως (ποιήσωμεν) . . . . . δουλεύειν τῷ θεῷ καὶ
τῆς ἁγίας μονῆς κατὰ τὴν τοῦ προσεστώτος τῆς θείας
μονῆς πρὸς αὐτοὺς ἀπόφασιν τέκνα τέκνων εἰς μακροβί-
ους χρόνους. ἔδωκεν καὶ χάριν εὐλογίας, ἐλάτουμεν ἀπὸ
τῆς ἁγίας μονῆς καὶ παρὰ τοῦ καθηγουμένου, νομί-
σματα τριάκοντα μιχαλάτα· καὶ βοήδιον ἔν· καὶ
ἐποιήσαμεν τελείαν ἐγγράφως ἀφίερωσιν, εἴτε ἡμεῖς
μετάμελοι γενησόμεθα τοῦτο ποιεῖν ζημίαν ἀποτίσω-
μεν τῷ δημοσίῳ, χάριν καὶ παραβασίαν τοῦ τιμίου
σταυροῦ νομίσματα. . . . . καὶ εἰδὼς οὕτως ἰσχυ-
ρὰ καὶ παγία αὕτη ἡ ἀφίερωσις διαφυλαχθῇ εἰς
ἀπέρατον. ἦτις καὶ ἐγράφη χειρὶ Θεοδώρου κριτοῦ
καὶ νοταρίου. ἐν μηνὶ μαίῳ τῆς ἰνδικτίωνος γ' ἐν
ἔτει ςχνζ'. ἐνώπιον ὑπογραψάντων μαρτύρων.

† στέφανος ὀρφανὸς ἐπιλεγόμενος τῷ παρόντι καιρῷ
πράκτωρ ὢν μαρτυρῶν ὑπέγραψα.

† γουλιέλμος βούης ἐπονομαζόμενος καὶ κριτῆς τῆς
κόρτης νερέτου μαρτυρῶν ὑπέγραψα.

† σαμφὼν στρατιώτης μανσιλέρας μαρτυρῶν ὑπέ-
γραψα.

† maroldus de matere testi sum.

† ἰωάννης ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπὰς τοῦ ἀρχαίου
μαρτυρῶν ὑπέγραψα.

Signum † manus Salomonis domini terrae Ara-
daei. Signum † manus Gulielmi legitimi filii eius.
Signum † manus Henrici alterius filii eius. In no-
mine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos antedicti,
qui signa honorabilis et vivificae crucis propriis no-
stris manibus exaravimus, donamus et dicamus
. . . . . nostram domum cum suis iuribus
templo sancti martyris Mauri in loco Anaphorario,
et tibi Gerasimo praeposito huius sancti monaste-
rii, et futuris rectoribus eiusdem ecclesiae. Hoc
vero facientes . . . . . pro Christi amore et
spirituali nostra salute, ita vero ut neque nos amo-
do, nec quisquam nostrorum heredum et successo-
rum molestiam vel quaestionem de huiusmodi dona-
tione inferamus . . . . . inservire Deo et san-
cto monasterio ad nutum praepositi venerabilis mo-
nasterii natos natorum in longum aevum. Quapro-
pter ratione eleemosynae accepimus a sancto mo-
nasterio et a praeposito michelatos triginta et
vitulum unum, et perfectae donationis chartulam
condidimus. Si autem hoc fecisse nos poenitue-
rit, mulctabimur Fisco ob violationem honora-
bilis crucis numismatis. . . . . Et nihilominus
huiusmodi donatio valida et firma permaneat in
perpetuum, quae scripta est manu Theodori iudicis
et notarii, mense maio, indictione III, anno 6657,
coram subscriptis testibus.

† Stephanus Orphanus cognominatus, nunc tribu-
torum exactor, testis subscripsi.

† Gulielmus cognominatus Bues iudex curiae Ne-
ritinae testis subscripsi.

† Sampson Mansileras miles testis subscripsi.

† Ioannes sacerdos et protopapa Aradaei testis
subscripsi.

† . . . . .
† Θεόδωρος υἱὸς γεωργίου ἱερέως τοῦ μιμίκου μαρ-
τυρῶν ὑπέγραψα.

† . . . . .
† Theodorus filius Georgii presbyteri de Mimico
testis subscripsi.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini—n.º 3.)

IV.

(1167) — Mense Decembri — Indict. I — Gallipoli.

Hilario et Angelus filii Nieri se ipsos eorumque bona Gallipoli sita monasterio S. Mauri dicant.

Σίγνον † χειρὸς Ἰλαρίωνος μοναχοῦ, υἱοῦ νεβρου τοῦ
ἐρολύχου ἐκείνου τοῦ ἀποικομένου. σίγνον † χειρὸς
ἀγγέλου γνησίου αὐταδέλφου αὐτοῦ. Ἐν ὀνόματι τοῦ
πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡμεῖς
(οἱ σιγνο)προτάξαντες ἄνωθεν αὐτοὺς μετὰ τοὺς
τιμίους καὶ ζωόποιους σταυροὺς (τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν χειρὶ
προτάξαντες. τὸ παρὸν ἡμ . . . . . ἔγγραφοι .
. . . . . εὐαγεστάτην μονὴν
τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος μαύρου . . . . .
. . . . . μόνον τὸν καὶ καθηγούμενον ταύτης,
καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς . . . . .
εὐνομῶνως, καὶ οἰκιδέλως, ἐκτὸς δόλου καὶ πε-
ρινοίας τινός, ἀλλ ἐπεὶ ἐγὼ . . . . . ὁ σί-
γνοπροτάξας, σὺν . . . . . τῷ σιγνοπροτάξαντι αὐ-
ταδέλφῳ μου ἀγγέλῳ ἀφιέρωθμένῳ ἐν τῇ προ-
δηλωθῆσα μονῇ. καὶ μου καρίντος. τοῦ αὐταδέλ-
φου μου δὲ μὴ καρείντος. μὴν δεχθεῖσθε τὸ ἱερὸν
καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα Θεοῦ θέλοντος ὅτε καὶ νούλε-
ται ὁ ἡμέτερος πρῶτος. Συν(αφιε)ρῶμεν (οὖν) τοῖς
σώμασιν ἡμῶν, τῇ σεβασμίᾳ μονῇ πατρικῇ ἡμῶν
(πράγματα) τὰ ὄντα καὶ διακείμενα ἔνδον καλὶ πολλὰ
ἐν τῇ ρίμῃ τῶν ναυήτων. τὸ μὲν ἀνογνωστόγειον
ματερίων τριῶν. μετὰ . . . . . καὶ πᾶσι δι-
καιοῖς, ὃ ἐστὶ συνοριζόμενον οὕτως, ἐκ μὲν ἀνατο-
λῶν στένον ἐπίκεινος ὃν ἔχωμεν μετὰ τοῦ ἐξάρχου
καὶ τὰ ὀσπίτια αὐτοῦ, ἐκ δυσμῶν ἢ ἐπίκεινη αὐλῇ,
ἐκ νορρὰν ὀσπίτιον ἀγγέλου τοῦ καὶ ἡμῶν πρωτεξ-
αδέλφου. ἐκ νότου ὀσπίτιον λέωντος τοῦ σαμονά,
τὸ ἕτερον χαμόγειον ματερίου ἐνός, μετὰ πάντων αὐ-
τοῦ τῶν δικαιομάτων, ὃ καὶ αὐτὸς οὕτως ἐστὶ συν-
οριζόμενον, ἐκ μὲν ἀνατολῶν ἢ ἐπίκεινη αὐλῇ καὶ
εἰσοδοῦ ἐξόδου. ἐκ δυσμῶν στένον, ἐκ νορρὰν ὀσπίτιον
καλοκέρου ἀρατὶ γάτου. ἐκ νότου ὀσπίτιον. . . . .
. . . ἀγγέλου πρὸς τούτοις καὶ τὸ . . . . . ἐπὶ κρατεῖ

Signum † manus Hilarionis monachi filii Nieri
Erolychi defuncti. Signum † manus Angeli legitimi
fratris eius. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus San-
cti. Nos, qui propria nostra manu signa venerandae
et vivificae crucis supra exaravimus, praesentem
. . . . . scripturam . . . . .
. . . . . sanctissimo monasterio sancti martyris
Mauri . . . . . nec non mona-
cho et praeposito eiusdem cunctisque fratribus .
. . . . . sincero animo et propria volunta-
te, absque dolo et malitia; sed quoniam ego . .
. . . . . qui signum antea exaravi cum .
. . . . . fratre meo Angelo, qui iam dicatus memo-
rato monasterio, signum et ipse praefixit, cum ton-
suram acceperim, et frater meus ipsam non receperit,
induet vero sacram et monasticam vestem Deo volen-
te, et quando praepositus noster voluerit; donamus
igitur venerabili monasterio una cum corporibus
nostris bona nostra paterna quae sequuntur, et po-
sita sunt intus Gallipolim in platea de Naonetis:
domum superiorem et inferiorem trium trabium
cum. . . . . et omnibus iuribus, ita circumscri-
ptam: ab oriente est angiportus, quem in commune
habemus cum exarcho, et eius aedes; ab occidente atrium
commune; a septentrione domus Angeli nepotis nostri;
a meridie domus Leonis de Samona: alteram terraneam
domum trabis unius cum omnibus eius iuribus,
quae domus et ipsa ita circumscribitur: ab oriente
atrium commune, ingressus et egressus; ab occidente

.. καὶ ὁ οὐ πρότερον ἔγεν. . . σήμερον ἐν αἵρ. . .
 . . . . . μὲν εἰς τὰ κινητὰ, καὶ . . . . . τὰ
 ἀκίνητα. καὶ δὴ εἰ . . . . . προσὰφιερω τέρα. . .
 . . . ἀλλήτως κεκοσμηκόν. . . . . ἔργον τὸ π. . .
 . . . κάγκ. καὶ . . . . . ἐν, καὶ χρυσοῦ παρίων
 οὐγκίαν μίαν· πρὸς δὲ καὶ. . . ἐλαίας καὶ δένδρα εἰς τὸ
 χωράφϊον δημητροῦ. . . . . χωράφϊον ἐκίσε κήπους
 δύο τὸ εἰς το ποθεσίαν ἐπιλεγομένην τοῦ ναι. . . . .
 . . . . . ἐλαϊκῶν δένδρων. . . . . ἀνατολάς,
 τὸ δὲ κατὰ τὸν λιμητόν καὶ πρὸς τὸν ἐκίσε λινουπο-
 λιν. . . . . ἀφιερω. ὦ. . . . . ὦ βουληθῇ
 ὁ τὴν σεβασμίαν μοιῶν . . . . . ηθύνων ἡγουμενικῶ
 ἀξιωματι. . . . . κατακρατήσων αὐτήν, ἐκ
 . . . . . νὰ ποιῆσαι τῶν τοιούτων ἀκινήτων πραγ-
 μάτων ἢτε πρᾶσιν ἢ . . . . .
 . . . ὡς τὴν οἰανοῦν ἐκποίησιν . . . . . πρὸς. . . .
 . . πρόσωπον ἐχέτω . . . . . ὅς π. . . .
 . ἀδελφοῦς. . . . . τὸν τε νοτάριον ἰωάννην τὸν
 μου. . . καὶ καλὴν τὴν αὐτοῦ ὁ αἰξισιν. . . . .
 . των πρὸς τοὺς ἐξ αὐτῶν. . . . . ἀρίσκαμαι
 καὶ ὡτῶ τρόπῳ ταῦτα ὠκονομῶ. . . . . μνη-
 μοεύσθαι (ἐν τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς δυκτύχοις . .
 . . τῇ τοιαύτῃ μοιῇ . . . . . καλὴ καλός.
 . . . . . ταπινὸς ἔγωγε μοναχὸς ἰωαννῆκιος διὰ τοῦ-
 του . . . . . προσὰφιερωσιν ἐποιήσαμην τῇ σεβα-
 σ(μία μοιῇ) ὡς εἰ οὕτω πραχθήσεται τὰ δόξαντά
 μοι, τὰ π. . . καὶ τὴν ἀναφ. . . . .
 οὕτως, μὴ ἰσχύν ταύτην μου τὴν ἀφιερωσιν. . . .
 . . . . . ἀξιῶσει ἡμοῦ, χειρὶ γεωργίου ἱε-
 ρείως ταβουλαρίου . . . . . μαύρου . . .
 . . Θεοδοσίου ἐπισκόπου καλλιπολεως μηνὶ αὐγού-
 στου ἰνδικτίωνος ἐΐτους ςχπ' παρουσία μαρτύρων.
 † παντολέων ο υἱος . . . . . οικεία χειρὶ ὑπέ-
 γραψα.
 † νικολαὸς ο (αὐγ)ερινος (μαρτυρῶν) υπεγραψα.
 † ὁ τοῦ αὐγ(ε)ρινου νικολάου υἱός) γρηγοριος μαρ-
 τυρῶν ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ . .
 † . . . . .
 † (ὁ τῆς) καλιπόλεως νοταριος (γεωργιος ἱερεὺς)
 . . . Θεοδοσίου ἐπισκόπου καλιπόλεως ἐπικυρῶ.

.. et qui non prius. . . . . hodie in.
 . . . . . in mobilia et . .
 . . . . . immobilia, et certe . . . . . dono. .
 . . . . . ornatum. . . . . opus
 . . . . . et . . . . . unum, et ta-
 renorum aureorum unciam unam; insuper autem
 et . . . . . oleas et arbores prope fundum Deme-
 trii . . . . . praedium illic positum, hortos
 duos in loco qui dicitur. . . . .
 . . . . . olearum et arborum . . . . . orientem,
 alterum vero iuxta limitem et ad illic extan-
 tem Linupolim . . . . . dono . . . .
 . . . . . voluerit qui venerabile monasterium . . . .
 . . . . . regit praepositi dignitate . . . . .
 qui ipsam obtinuerit, et . . . . . facere
 de his immobilibus bonis, vel venditionem, vel
 . . . . . quam-
 cumque alienationem . . . . . ad . . . . .
 . . . . . personam habeat . . . . .
 . . . . . fratres . . . . ., . . et notarium Ioannem . . .
 . . . . . et Calam filiam eius, qui incrementum. . .
 . . . . . ad eos ex ipsis . . . . .
 contentus sum, et quavis ratione haec administret. . .
 . . . . . ut mentio mei fiat in sacris diptychis. . .
 . . . . . huiusmodi monasterio. . . . .
 . . . . . Cala probe. . . . . humilis ego monachus
 Ioannicius per hoc . . . . . donationem feci
 venerabili monasterio, ut si ita fient quae visa sunt
 mihi . . . . . et . . . . . sic,
 vim non habeat huiusmodi mea donatio . . . . .
 . . . . . rogatu meo, manu Geor-
 gii presbyteri tabularii. . . . .
 Mauri . . . . . Theodosii episcopi Gallipolis
 mense augusto, indictione V, anno 6680, coram
 testibus.
 † Pantaleo filius . . . . . propria manu
 subscripsi.
 † Nicolaus Augerinus testis subscripsi.
 † Gregorius filius Nicolai Augerini testis subscri-
 psi manu mea.
 † . . . . .
 † Georgius presbyter notarius Gallipolis . . .
 Theodosii episcopi Gallipolis roboro.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 5.)

1181 — Mense Octobri — Indict. XV — Gallipoli.

Sergius Barinus et eius uxor Donata praedium donant Theodoro Cathecae.

Σίγνον † χειρὸς δονάτας γνησίας θυγατρὸς μιχαήλ τοῦ βλάττωνος. Σίγνον † χειρὸς σεργίου βαρινοῦ νομίμου ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἀντιστάτωρος. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἡμεῖς οἱ σιγνοπροτάξαντες γνήσιοι καὶ νόμιμοι σύβιοι τὸ παρὸν ἐνυπόγραφον ἔγγραφον τῆς παρούσης κα-
θαράς καὶ ἀκιβδίου δωρεᾶς τιθέμεθα καὶ ποιῶμεν ἐκουσίως εὐνομόνως καὶ οἰκειοδελῶς ἐκτὸς φόβου ἢ δόλου ἢ ἀνάγκης ἢ τοῦ οἰουδήποτε παρηνόμου τρό-
που. ὡς ἀποφαλλομένης κλήρου τῆς προρηθήσης δο-
νάτας πάντα ἴσμον τὸν βοηδοῦντα μοι. δι' ἧς φαινό-
μεθα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ ὥρας δωροῦμενοι καὶ ἀποχαρίζεσθαι σοὶ Θεοδώρῳ τῷ κἀθηκα χωρά-
φιον ἐν τῇ τῆς ἁγίας διακρατήσεϊ, ὡς ἐγχαρσίσεως κύπους δύο ἔχων μέρος ἐξ αὐτοῦ ἐν χ. . . καὶ τῆς παρεπινίας τῆς οὐσης εἰς τὸ αὐτὸ χωράφιον καὶ τοῦ μέρους ἡμῶν τῆς συκέας τῆς ἐν αὐτῷ οὐσης. σίνορα δὲ τοῦ τοιαύτου χωράφου τοιαῦτε εἰσὶν ἐξ ἀνατω-
λῶν . . . ἐκ δυσμῶν ἀμπέλιον τοῦ ρηθέντος Θεοδώρου. ἐκ βορ-
ρᾶν . . . ἀμπέλιον τῶν παίδων δρογωτὸς εἰς τὸ ἀλοχὸν τοῦ κακκα. . . εἰσδοῦς εἰσοδεῖσθαι, ἐκ . . . ἀνατολῶν. καὶ ἐξέρχεσθαι ἐκ τοῦ χωράφου τ. . . μας, μέχρι τῆς δημοσίας οδοῦ. (ἡμεῖς) τοιγαροῦν ἀγωρασάμενοι καὶ ἀποχαρισάμενοι τῷ δηλωθέντι Θεο-
δώρῳ τὸ ρηθὲν χωράφιον ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται . . . ἐν σοὶ καὶ παρρησίαν αὐτῷ τὴν ἀναφέρειτον διεγ-
χερίζομεν. ὥστε πουλεῖν. . . δωρεῖσθαι· ἀνταλ-
λάττειν πρὶν γράφειν κληρονόμοις σου ἰδίους καὶ δια-
δόχοις καταλοιπεῖν καὶ πᾶν ἄλλο ἀνύειν καὶ ἐκπλη-
ρεῖν σε ἐν αὐτῷ, ὅσα οἱ νόμοι τοῖς ἰδίους δεσπύταις διακελεύουσιν. εἰ δέ ποτε καιρῷ ἢ χρόνῳ ἡμεῖς ἢ κληρονόμοι ἡμῶν καὶ διάδοχοι μεταμελίσαι τινὶ φανῶ-
μεν νικῶμενοι ὥστε ἀφελεῖν θελήσωμεν τοῦτο ἀπὸ σοῦ ἢ ἀπὸ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων, καὶ οὐ μάλλον διεκδικῶμεν σοὶ τοῦτο ἀπὸ παντὸς ἀνδράπου καὶ δι-
καστηρίου, ἀλλὰ πρὸς διαστροφὴν τινὰ τραπῶμεν, ἐν πρώτοις εἶναι ἡμᾶς ἀλλοτρίους τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως. ἔχειν δὲ ἡμᾶς καὶ τὴν ἀρὰν τῶν τῆς

Signum † manus Donatae legitimae filiae Michaelis Blattonis. Signum † manus Sergii Barini legiti-
mi eius viri et procuratoris. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos veri et legitimi con-
iuges, qui signa ante exaravimus, hanc subscri-
ptam chartulam purae et sincerae donationis faci-
mus et condimus sponte, benevole, propriaque volun-
tate, citra metum, vel dolum, vel necessitatem, vel quamcumque aliam vetitam rationem, cum et ego praedicta Donata cuivis legi renunciaverim, quae mihi opitulari possit; qua chartula a praesenti die et hora donamus et concedimus tibi Theodoro Cathecae praedium in Sanctae tenimento positum, quod duos hortos habet, partem eius in . . . . .
. . . et Parepiniae extantis in eodem praedio, et partem ficus nostrae in eodem praedio consitae. Fines autem huiusmodi praedii sunt hi: ex orien-
te . . . . . ex occi-
dente vinea memorati Theodori; ex septentrio-
ne. . . . . vinea filiorum Drogotis prope Alo-
chum Cacciae. . . . cum ingressu et egressu, ex. . .
. . . oriente, et exit e praedio. . . . . usque ad viam publicam. Quod igitur praedium, ut supra dictum est, cum emerimus et donaverimus tibi memorato Theodoro . . . . . tradimus tibi eius dominium, quod auferri non potest, cum facultate vendendi . . . . . donandi, permutandi, in dotem constituendi, tuis propriis heredibus ac successoribus relinquendi, faciendi, et adimplendi in ipso quidquid leges propriis dominis permittunt. Si vero quavis occasione vel tempore nos vel nostri heredes et successores poenitentia quadam ducamur, ut memoratum praedium tibi vel tuis heredibus ac successoribus eripere voluerimus, et non potius ipsum tibi asseruerimus a quovis homine et tribunali, sed eius donationem subvertere quaesi-
verimus, in primis a christianorum fide seiungamur, maledictionem autem sortiamur tercentorum

ἀγίων θεοφόρων πατρῶν καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ (ἰουδαῖ-
ζη)μιουῶσθω δὲ καὶ ἡμᾶς τῆς παραβασίας χάριν τοῦ
τιμίου σταυροῦ νομίσματα ρηγᾶτα γ'. (εἰδ' οὕτως
ὀχυρόν διαμένη) τὸ παρὸν τῆς καθάρως δωρεᾶς ἔγγρα-
φον ὅπερ ἐγράφη τῇ ἡμετέρᾳ ἀξιῶσει χειρὶ νοταρίου
ἰωάννου τοῦ σκάρτου καὶ ταβουλάρου καλλιπόλεως
μηνὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδικτίωνι ιε' ἔτει ςχλ' παρουσία μαρ-
τύρων.

(*Testium nomina et subscriptionem notarii delevit
aetas.*)

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini—n.º 6.)

octo et decem sanctorum divinatorumque Patrum, et
Iudae laqueum; mulctemur vero ob violationem
venerandae crucis regalibus tribus; et nihilomi-
nus sic firmum permaneat praesens instrumentum
purae donationis, quod scriptum est rogatu nostro
manu notarii Ioannis Scarti et tabularii Gallipolis
mense octobri, indictione XV, anno 6690, coram
testibus.

VII.

1191 — Mense Augusto — Indict. IX — Gallipoli.

Nuptialis contractus inter Nicolaum filium Annae, et Mariam filiam defuncti Mauri.

Σίγνον † χειρὸς (εἰρήνης) γυναικὸς τοῦ ἀποικομείου
μιχαήλ τοῦ ἐπιλεγομένου λωροτόμου. σίγνον † χειρὸς
στεφάνου. σίγνον † χειρὸς γεωργίου υἱῶν γνησίων τῶν
εἰρημένων συζύγῳ μιχαήλ καὶ εἰρήνης. Ἐν ὀνόματι
τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.
ὑπόουλον θεωρέτρων γενόμενον παρ' ἡμῶν, καὶ δοθῆναι
ὀφείλον, σοὶ μαρία τῇ γνησίᾳ θυγατρὶ τοῦ ἀποικο-
μείου μαῦρου τρο. . . καὶ ἡμετέρᾳ νομίμῃ γαμυρῇ.
εἰς νικόλαον τὸν ἡμῶν μὲν ἀνιὸς γνήσιον υἱόν. ἡμῶν δὲ
τῶν αὐταδέλφων αὐτάδελφον. ἐν πρώτοις γράφομεν
σοι, ὅσπιτότεπεν ματερίων πέιτε κατὰ τὴν ῥύμην τοῦ
δερμάτος, κραυυχτόξυλον ἔχον, τηλάρι, προσκεφα-
λῶδιον, σινδόντι ἐν καὶ κουπερτουριν λινουάμμακον,
ἀμπελοκύπους δύο εἰς ῥοδοκαλλον πλησίον τοῦ ναοῦ
τῆς θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης ἀτόκου μετὰ καὶ τοῦ
μέρους αὐτῆς τοῦ ληνο ὑποληρίου. σκολαρίκια διά-
χρυσα. τὸ δὲ ληνο ὑποληριον ὅλον, καὶ μαντέλλον
υρλίον γυναικίον καὶ γίππαν καθαριμέταξον. καὶ
ταῦτα μὲν λόγῳ ὑπουολου· θεωρέτρου δε ἕνεκα. οὕ-
γιας χρυσοῦ ταριων σικελων δύο. μέρος δὲ τὸ μὴ
ἑμμένον μὴδὲ στοιχοῦν τῷ παρόντι γαμικῷ συμφώ-
νω παρεχέτω τῷ ἐμμένοντι καὶ στέργοντι μέρει, ἐκ
συμφωνοῦ καὶ ἐπερωτῆσεως, νομίσματα ρηγᾶτα τριά-
κοντα ἕξ καὶ τῷ δημοσίῳ ἄλλα τόσα. μένοντος αὐθις
ἀλύτῳ εἰς τὸ ἐξῆς τοῦ δε γαμικοῦ συμφώνου γρα-
φέν ἀξιῶσει ἡμῶν τῶν σιγγοπροταξάντων δια χειρὸς
νικολάου υἱοῦ ἰωάννου τοῦ διανοῦ. τῇ προτροπῇ

Signum † manus Irenes uxoris defuncti Michaelis
cognominati Lorotomi. Signum † manus Ste-
phani. Signum † manus Georgii legitimorum filiorum
memoratorum coniugum Michaelis et Irenes. In no-
mine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Dotalitium fa-
ctum a nobis, tibi que dandum Mariae legitimae fi-
liae defuncti Mauri Tro . . . nostraeque legi-
timae nurui, nec non Nicolao mei Annae legi-
timo filio et nostrum fratrum fratri. In primis tibi scri-
bimus domum quinque trabium in platea Der-
mati, lectum ligneum habentem culcitam, cer-
vical, et sindonem unam, et lodicem lineam
gossipio infartam, hortos duos vineales ad Rhodo-
callum sitos prope templum Dei Genitricis, quae
cognominatur Atoca, cum sua parte lini hypolinii,
inaures ex auro, linum autem hypolinium totum, et
mantile breve femineum, et tunicam ex puro se-
rico; et haec ratione dotalicii; theoretri vero causa
uncias aureas duas de tarenis sicut. Pars au-
tem quae non observaverit praesentem nuptialem
contractum, et in eo non acquieverit, solvat ex
pacto et stipulatione parti observanti, et adque-
scenti regales sex et triginta, et Fisco tantundem,
manente posthac firmo in perpetuum hoc nuptiali
contractu. Scriptum rogatu nostro, qui signa an-
tea exaravimus, manu Nicolai filii Ioannis Diani,

κυροῦ νικολάου γραμματικοῦ καὶ ταβουλαρίου καλλιπόλεως. μηνὶ αὐγούστῳ ἰνδίκτιωνι θ' ἔτους ςχλθ' παρυσία μαρτύρων.

† θεωριάνος ἱερεὺς καὶ ἐξάρχος ὁ φαρατῆς ὑπέγραψε οἰκεῖα χειρῖ.

† παντολέων ἱερεὺς ὁ φοτινὸς μαρτυρ οἰκεῖα χειρῖ.

† ὁ εὐτελὴς ἱερεὺς ἰοσφρὲς ὁ κύλλης μαρτυρ ὑπέγραψε.

† ἰωάννης ἱερεὺς ὁ τοῦ λοροτόμου μαρτυρ ὑπεγράψε. † καὶ ὁ γραφεὺς τοῦ ὕφους ὑπέγραψε.

† ὁ τῆς καλλιπόλεως ταβουλάριος νικόλαος ὁ γραμματικὸς ἐπικυρῶ.

ex mandato domini Nicolai notarii et tabularii Gallipolis, mense augusto, indictione IX, anno 6699, coram testibus.

† Theorianus Faratis presbyter et exarchus subscripsit propria manu.

† Pantaleo Photinus presbyter testis propria manu.

† Iosfres Cyllius humilis presbyter testis subscripsit.

† Ioannes de Lorotomo presbyter testis subscripsit. † Et scriptor huius contractus subscripsit.

† Nicolaus notarius tabularius Gallipolis roboro.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 7.)

VIII.

1193 — Mense Februario 5 — Indict. XIII — Gallipoli.

Peregrina vidua Leonis Perdicanī eiusque filius Petrus vendunt Barnabae praeposito monasterii S. Stephani de Fonte domum positam in platea Cutzubelli.

Σίγνον † χειρὸς πελεγρίνης τῆς ποτὲ γυνῆς λέοντος περδικάνου τοῦ ἡδὴ ἀποικομένου. σίγνον † χειρὸς πέτρου γηγασίου υἱοῦ αὐτῆς τῆς βηθείσης πέλεγρίνης συμπράτορος καὶ ἀντίστατῶρος. Ἐν ἐνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡμεῖς ἦτε μητὴρ καὶ υἱός, οἱ τὰ σίγνα τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἰδιοχείρως ποιήσαντες. πίπρασκαμεν καθαρῶς καὶ ἀδόλως δίχα πάσης κακομιχάου προφάσεως. μᾶλλον δὲ μεμεταμελετημένου σκόπου καὶ καθαρὰς νοῆς καὶ θελήσεως, πρὸς σὲ τὸν εὐλαβίστατον υφραίαν μοναχόν, καὶ καθηγοούμενον μονῆς τοῦ ἁγίου στεφάνου τῆς πηγῆς καὶ πρὸς τὴν ἁγίαν μονήν. οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς μετὰ σὲ, μέλλοντας διαδόχους κατόχους καὶ ἀδελφούς ἐκείσε ἔσεσθαι τὸ ἡμέτερον ὁσπήτιον χαμόγαλον ματερίων δύο, τὸ ὃν καὶ διακείμενον κατὰ τὴν ῥύμην τοῦ κουτζουσελάου, ὃ καὶ συνορίζεται οὕτως. ἐξ ἀνατολῶν, ὁσπήτιον ὑμέτερα τῆς ἁγίας μονῆς τοῦ πρωτομάρτυρος στεφάνου. καὶ ἡ αὐλὴ ἥνπερ εἶχμεν κοινήν. Ἐκ δυσμῶν, τοπίον κυροῦ λέοντος τοῦ κυροῦ χαρζιανίου. Ἐκ νορρᾶ, ἡ δημοσία ὁδὸς καὶ ὁ πύργος τῆς χώρας. Ἐκ νότου ὁσπήτιον εἰρήνης τῆς τζιχονίας. πίπρασκαμεν δὲ σοι τοῦτο, εἰς τιμὴν τὴν ἀναμεσὸν ἡμῶν, συμφωνηθεῖσαν καὶ ἀρεσθεῖσαν, καὶ ἀπὸ χειρῶν

Signum † manus Peregrinae quondam uxoris iam demortui Leonis Perdicanī. Signum † manus Petri legitimi filii memoratae Peregrinae, qui una cum ea vendit, et ipsius procurator est. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos mater et filius, qui signa venerabilis et vivificae crucis propriis manibus exaravimus, vendimus pure, sine dolo et quovis improbo praetextu, sed scopo haud poenitendo, puraque mente ac voluntate tibi Barnabae piissimo monacho et praeposito monasterii S. Stephani de Fonte, et sancto monasterio non solum, sed fratribus post te in eodem futuris successoribus et possessoribus, domum nostram terraneam duarum trabium, quae sita et posita est in platea Cutzubelli, atque ita circumscribitur: ad orientem sunt domus, quae ad vestrum sanctum monasterium Protomartyris Stephani pertinent, et atrium quod in commune possidemus; ad occidentem locus domini Leonis filii domini Chartzianitae; ad septentrionem via publica et turris civitatis; ad meridiem domus Irenes de Tziconia. Huiusmodi autem (domum) vendimus tibi pretio inter nos convento et placito, et a manibus nostri. . . . . Hoc igitur quod nobis placuit iustum pre-

τοῦ ἡμετέρου. . . . . ταύτην
 τοιγαροῦν τὴν ἀρεσθεῖσαντα ἡμῖν δικαίαν τίμην ἀπο-
 λαυότες, τελείαν νομὴν καὶ δεσποτίαν, σοὶ τε καὶ τοῖς
 μετὰ σέ: διὰ τοῦδε τοῦ ἐγγράφου ἐγείναμεν τοῦ ποιῆν
 ἐν αὐτὸ ἐῖ τι καὶ νούλεσθαι, ὥς τὸ κύρος καὶ τὴν
 ἐξουσίαν εἰληφότες παρ' ἡμῶν μὴ δυναμένων ἡμῶν ποτὶ
 καιρῷ ἢ χρόνῳ, κίνησιν, ζήτησιν τὴν οἰانوῦν ποιῆ-
 σαι. ἢ ἀναργυρίαν προφασίσθῃναι, ἢ τὸ νελλιάνειον
 δόγμα, ἢ νόμον τινὰ ἀκαιρον ἐπικαλεσθῇναι ἀλλὰ
 μᾶλλον ἵστασθαι καὶ διεκδικᾶν ἀπὸ παντός ἐναντίου-
 μένου (προσώπου καὶ) δεφένσορες εἶναι ἄοκνοι ἐν καιρῷ
 τῷ προσίκοντι. εἰ δὲ καὶ τοῦτο οὐ ποιήσομεν ἡμεῖς
 καὶ οἱ ἡμέτεροι κληρονόμοι καὶ τὴν δεφεσίονα φύ-
 γωμεν, πρὸς ὑμᾶς, καὶ τοὺς μετ' ὑμῶν, ἐκ συμφώ-
 νου, καὶ ἐπερωτίσεως ἀρέσκομεν ζημιούσθαι ἡμᾶς τὴν
 τίμην ἐν διπλῇ ποσότητι, καὶ πρὸς τὸ δημόσιον ὁμολο-
 ῶς. μένοντος αὖθις τῆςδε τῆς ἐγγραφῆς, ἀπαρασα-
 λεύτου ἀρραγοῦς ἀλύτου καὶ νευρίας, εἰς τοὺς ἐξῆς
 ἅπαντας καὶ διηλεκτῆς χρόνους. ἦν καὶ γραφῆναι ἡμε-
 τέρα (ἄξιώσει) χειρὶ περιεγρίνου πολίτου. προτροπῇ
 μαγιστροῦ νομικοῦ καὶ ταυουλαρίου καλλιπόλεως.
 μπὲ Φευρουαρίῳ πεντε τῆς ἰνδικτίωνος ιγ' ἔτους
 5ψ(γ').

† ὁ εὐτελεῖς ἱερεὺς γεώργιος ὁ σπαθάριος μάρτυρ
 ὑπέγραψε οἰκιοχείρως. † λέων ἱερεὺς καὶ κληρικὸς
 ὁ μεταχειρ μάρτυρ ὑπέγραψε οἰκιοχείρως.

† στεφανος υἱος μαγιστροῦ μαρτυρ ὑπεγράψε.

† ἰωαννης υἱος μαγιστροῦ μαρτυρ ὑπεγράψε.

† ὁ τῆς καλλιπόλεως κριτῆς ἰωάννης ὁ ἀλφείριος
 ὑπέγραψε μαρτυρῶν.

† νικολαος ἀναστάσιος καπτάλβος, νομικὸς καὶ
 ἱερομνήμων, ὑπέγραψε.

† καὶ τὸ ὕφος γράφας σύμφημι.

† καὶ ὁ ταβουλαριος μαγίστρος ἐπικυρῶ.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 8.)

tium cum acceperimus, perfectam possessionem et
 dominium praesenti instrumento tibi tuisque succes-
 soribus concedimus, ut faciatis in ea quidquid vo-
 lueritis, utpote qui ius et auctoritatem a nobis ac-
 cepistis. Neque nobis unquam liceat quavis occa-
 sione vel tempore actionem aut quaestionem ullam
 vobis movere, vel praetextum non numeratae pe-
 cuniae opponere, vel legem Velleianam, vel quam-
 piam non opportunam legem invocare; sed potius
 obstare atque vos vindicare a quavis contraria per-
 sona, et, cum opus fuerit, defensores impigri esse
 teneamur. Quod nisi nos nostrique heredes hoc fe-
 cerimus, et defensionem effugerimus, ex pacto et re-
 quisitione vobis vestrisque posteris, nec non Fisco
 mulctari assentimur duplo pretio; et haec chartula
 deinceps inconcussa, stabilis, irrevocabilis et firma
 permaneat omni futuro tempore; quae scripta est
 rogatu nostro manu Peregrini Politaе ex mandato
 Magistri notarii et tabularii Gallipolis, mense fe-
 bruario, die V, indictione XIII, anno 6703.

† Humilis sacerdos Georgius Spatharius testis
 propria manu subscripsit. † Leo sacerdos et clericus
 Metachirus testis propria manu subscripsit.

† Stephanus filius Magistri testis subscripsit.

† Ioannes filius Magistri testis subscripsit.

† Ioannes Alferius iudex Gallipolis testis sub-
 scripsit.

† Nicolaus Anastasius Captalbus notarius et hie-
 romnemon subscripsit.

† Et ego, qui instrumentum exaravi, subscripsi.

† Tabularius Magister roboro.

IX.

1202 — Mense Maio — Indict. V — Scyllacii.

Donatio facta a Gulielmo Scyllacii comite cuidam monasterio cuius nomen intercidit.

† ΣΥΓΓΛΛΙΟΝ ΓΕΝΑΜΕΝΟΝ ΠΑΡ ΕΜΟΤ
ΓΟΥΛΛΗΕΛΜΟΤ ΚΟΜΙ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ.

Επιδι κατὰ τον μακρον μηνα τῆς ενισταμενης ινδι-
κτιωιος ε' εν ετει ςψι' δι(ατρίβοντ)ος μου εν τι εμι
χωρα σκυλλακος αμα και συν εμου ο' εμου (σὺβριος
ἡ ἐνδοξωτάτη καὶ ὑψιλωτάτη κομιτισσα κυρα με-
δάνια. σὺν ἡδεσει . . . . . καὶ γινῶσι . . . . .
σις τῶ θεῷ εκκλησίας πρὸς αφετιν τῶν (ἁμαρτιῶν
μου καὶ) τῶν ἐμῶν . . . . .
(*Medium membranae humiditate deletum non legitur*). .
. . . . . απο τον ποταμον σεβιραν αχρι εις τον. . .
. . . . . απο τιν σιμερον ημεραν εχιν αἰς αἱ τ
αυτη μωνη μοι κολιομενη (ἢ ἐμποδιζομένη) παρα τινος
μοιτε παρα των ημετερων κληρονομων οἱ απο των
ημετερων εξουσιαστων . . . . . μι εισακουσθω
αλλ ηναι επικαταρατον παρα κυριου θεου παντο-
κρατορος ζομιοισθω (δὲ καὶ εἰς) το δεσποτικον σακ-
κελλον . . . . . εκατον και προς πιστουν τις αυτης
μονης τῇ ἡδῖα μου (χειρὶ ἐκύρωσα καὶ τῇ συνήθει
διὰ κηροῦ) μου βουλλα εσφραγισα εν μηνῇ και ινδι-
κτιωνι και ετει (τοῖς προγεγραμμένοις).

† ἐγω γουλλιέλμος κόμης σκυλλακος δια του
σταυρου εκυρωσα.

† μέδανιᾶ κομιτίσσα σκυλλακος εκυρωσα και στερ-
γω τα ανωτερα.

† χαρρῆς καρβουνελλος μαρτυρ. † ρογεριος καρ-
βουνελλος μαρτυρ. † λεων βουγκαφουρνος μαρτυρ.
† ego iordanus carbunellus testus sum † βιζανοτης
καὶ κατα την ημεραν καστελλανος σκυλλακος μαρ-
τυρ † μαλγεριος δαῖ πινν. . . μαρτυρ.

† εγραφη δια χειρος ροπερτου νοταριου τι προσ-
ταξει του ηφίλωτατου κομιτος.

† Sigillum factum a me Gulielmo comite Scyl-
laciai.

Mense maio, praesenti indictione V, anno 6710.
Cum ego degerem in mea civitate Scyllacii, et una
mecum esset uxor mea gloriosissima et excelsissima
comitissa domina Medania, consensu . . . . . et
auctoritate . . . . . Dei ecclesiae pro redemptione
peccatorum meorum meorumque . . . . .

. . . . . a flumine Sebira usque ad . . . . . a
praesenti die in perpetuum ipsum monasterium habeat
nemine impediante aut molestiam afferente vel ex
nostris heredibus aut officialibus . . . . . ne
exaudiat, sed maledictus sit a domino Deo omni-
potente; et insuper mulctetur regio Fisco . . .
centum; et ad securitatem eiusdem monasterii pro-
pria mea manu roboravi, ac consueta mea cerea
bulla signavi mense, indictione et anno supradictis.

† Ego Gulielmus comes Scyllacii per crucem ro-
boravi.

† Medania comitissa Scyllacii quae supra robo-
ravi et confirmo.

† Henricus Carhunellus testis. † Rogerius Car-
hunellus testis. † Leo Buccafurnus testis.

† Bizanotes pro tempore castellanus Scyllacii te-
stis. † Malgerius de Pinn . . . testis.

† Scriptum manu Roberti notarii ex mandato
excelsissimi Comitis.

(Ex originali membrana Archivj Neapolitani—n.º 107 bis.)

X.

1203 — Mense Ianuario — Indict. VI — Gallipoli.

Maria filia Iordani, eiusque mater Rametta, et sorores Anna ac Theodota Iacobo priori monasterii S. Mauri praedium donant.

Σίγγον († χειρὸς μαρίας) θυγατὸς Ἰορδάνου καὶ ῥαμέττης. (Σίγγον) † χειρὸς ῥαμέττης. Σίγγον † (χειρὸς ἁννης). Σίγγον † χειρὸς Θεοδότης νομίμων καὶ γνησίων θυγατρῶν αὐτῆς. † σέργιος ἱερεὺς ὁ κοιστανεὺς καὶ ἀπτοιστατῶρ αὐτῶν.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἡμεῖς αἱ σιγνοπροτάξασαι ἅμα τῷ ἡμετέρῳ ἀντιστάτορι τὸ παρὸν τῆς Ἀφιερώσεως ἔγγραφον τιθέμεθα καὶ ποιῶμεν, ἐκουσίως εὐγνωμόνως καὶ αὐτοπροαιρέτως, χωρὶς δόλου καὶ πάσης κακομιχίου προδόσεως, ἀποτασσόμεναι παντὶ νόμῳ καὶ δόγματι Ἰσως προσβηθῶντι ἡμῖν εἰς (ἀνατροπήν) αὐτοῦ, πρὸς δὲ κυρον ἱακώβον ἱερομοναχόν καὶ καθηγούμενον μονῆς τοῦ σοτηρίου πατρὸς ἡμῶν μαύρου τῆς ἐν τῷ ἀναφοραρίῳ καλλιπόλεως, καὶ διὰ σοῦ πρὸς τὴν ὑπὸ σὲ ἁγίαν μονήν, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ἐν χριστῷ ἀδελφότητι. δι' οὗ σοι προσαφιεροῦμεν, τὸ κλεισμά τοῦ χωραφίου, ἥτε αὐτὸ τὸ χωράφιον ἅπαν πάρεξ τῶν ἐλαϊκῶν δένδρων ἡμετέρων τῶν ἐν αὐτῷ σωρευομένων παρ' ἡμῶν χωρὶς πάσης κωλύσεως τῆς γενησομένης παρὰ τίνος. ποιῶμεν δὲ διὰ σοῦ τῇ μονῇ ταύτῃ τὴν ἀφ' ἑρῶνιν λυτρώσεως ἕνεκα καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἡμετέρων γονέων καὶ ἡμῶν αὐτῶν. καὶ διὰ τὸ ἵσκει μνημονεύεσθαι αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς ἐν τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς δυπτύχοις τῆς ἁγίας μονῆς. συνορίζεται δὲ τὸ εἰρημένον κλεισμά οὕτως. ἐξ ἀνατολῆς χωράφιον τῶν παιδων. . . . τοῦ τυρόλδου. ἐκ δυτικῶν ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου πρὸς κοπίου, καὶ αὐλὴ ἡμετέρα. ἐκ βορρᾶ χωράφιον τῶν παιδων τοῦ κυριακοῦ. ἐκ νότου χωράφιον τῶν παιδων κυροῦ ἀλφερίου. τοιούτων γὰρ συντρέθεν ἅπαν χωράφια ἀφ' ἑρῶν. ῥάσαντες σοι καὶ ὡς ὑπάρχει περικλεισμένον διὰ τοίχους, πάρεξ τῶν ἐν αὐτῷ ὄλων ἡμετέρων δένδρων τραδιτεύοιεν σοι καὶ διὰ σοῦ τῇ εἰρημένῃ ἁγίᾳ μονῇ, τὴν ἅπασαν αὐτοῦ νῆκην καὶ δεσποσίαν, τοῦ πάντα ποιεῖν ἅπ' αὐτῶν ἔσα οἱ νόμοι τοῖς ἰδίοις δεσπότης δι(ακλεῶνται). εἰ δὲ ποτε καιρῷ ἢ χρόνῳ φαιῶμεν κατὰ τινὰ τρόπον ἀνατρέψαι βουλόμενοι ταύτην τὴν

Signum † manus Mariae filiae Iordani et Ramettae. Signum † manus Ramettae. Signum † manus Annae. Signum † manus Theodotae legitimarum filiarum ipsius. † Sergius presbyter Cistanis earum procurator.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos, quae una cum nostro procuratore signum supra exaravimus, praesentem donationis chartulam, renunciantes cuicumque legi, vel iuri, quod nobis forte opitulari possit ad ipsam infringendam, sponte, bona voluntate, propriaque electione, absque dolo improboque praetextu condimus et facimus tibi domino Iacobo presbytero monacho et praeposito monasterii servatoris patris nostri Mauri, extantis in Anaphorario Gallipolis, et per te sancto monasterio cui praees, et in Christo fratribus ibidem commorantibus; qua chartula clausuram praedii, sive totum ipsum praedium, praeter oleas nostras a nobis ibi consitas, tibi donamus sine quocumque impedimento, quod tibi a quovis inferri possit. Facimus autem per te monasterio huiusmodi donationem ob veniam et remissionem peccatorum parentum nostrorum ac nostri, et ut in divinis et sacris diptychis sancti monasterii semper nostri memoria fiat. Ita vero praedicta clausura circumscribitur: ex oriente praedium filiorum. . . . Tyroldi; ex occidente templum sancti Procopii, et atrium nostrum; e septentrione praedium filiorum Mauriani; e meridie praedium filiorum domini Alferii. Sic igitur circumscriptum totum praedium, prout muro circumclausum extat, praeter cunctas nostras arbores inibi consitas, tibi donantes, concedimus tibi et per te memorato sancto monasterio omne ipsius dominium et potestatem cum facultate faciendi de eo quidquid leges propriis dominis permittunt. Si vero quavis occasione vel tempore volentes quomodocumque

ἀφιέρωσιν τὴν δεφινσίωνα αὐτῆς ἀποφύγομεν, νόμον ἴσως δόγμα πλάνην, ἀναργυρίαν δι' ὑποσχέσεώς τίνος διίσχυριζόμενοι παρὰ σοῦ ὑμῖν γεγονέναι ἢ ἑτέραν τῖνα αἰτίαν ἐπικαλούμενοι εἰς βοήθειαν, μὴ εἰσακούεσθαι βουλόμεθα, ἀλλ' ἐν πρώτοις εἶναι ἡμᾶς ἀλλοτρίους τῆς καθαρᾶς καὶ ἀμωμήτου πίστεως τῶν χριστιανῶν, ὑπὸ τε τὴν ἀρὰν τῶν τιμῶν ἀγίων θεοφόρων πατρῶν, ἐνέχεσθαι δὲ ἡμᾶς καὶ πᾶν τὸ μέρος ἡμῶν καταβάλλειν σοι, καὶ παντὶ τῷ μέρει τῆς ἀγίας μονῆς, νομίσματα ῥηγάτα δέκα· καὶ τῷ δημοσίῳ ὁμοίως. μένοντος μετὰ ταῦτα τοῦ παρόντος (ἐγγράφου) βεβαίως καὶ ἀπαρσαλεύτου ἔσαι. τοῦ γραφέντος ἀξιῶσαι ἡμετέρᾳ, χειρὶ ἰωάννου κριτοῦ κατ' ἐπιτροπὴν πασχάλιου τοῦ (ταβουλαρίου τῆς καλ)λιπόλεως· μηνὶ ἰαννουαρίῳ τῆς ἰνδικτιῶνος ε'. ἔτει ςψ ἐνδεκάτῳ.

† ὁ τῆς καλλιπόλεως κριτῆς ἰωάννης ὁ ἀλφερίος παρακληθεὶς παρὰ τῶν σιγνοπροτάξαντων ὑπέγραψε.

† σεβαστὸς ὁ γραμματικὸς ὑπέγραψε.

† Ego magister nicolaus comitatus licii proiudex.

† γεώργιος ἀναγνωστὴς τῆς ἀγίας μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† κριτῆς ὁ γράψας μαρτυρῶν ὕψος τόδε, ὡς ἦθος ὑπέγραψε γοῦν ἰωάννης.

† ὁ τῆς καλλιπόλεως μὲν ταβουλάριος πασχάλιος· υἱὸς δὲ κριτοῦ ἰωάννου ὑπέγραψε πρὸς ἐπικύρωσιν.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 9.)

hanc donationem evertere, ab ea tuenda recesserimus, legem fortasse, decretum, errorem praetendentes, pecuniam a te non numeratam nobis fuisse sub quadam pollicitatione adfirmantes, vel quamvis aliam causam in adiumentum invocantes, exaudiri nolumus; sed in primis seiungamur a pura et immaculata Christianorum fide, et maledictioni subiiciamur tercentorum octo et decem sanctorum divinorumque Patrum, et nos omnisque pars nostra teneamur solvere tibi et omni parti sancti monasterii regales decem, et Fisco tantundem, manente posthac praesenti chartula firma et stabili in perpetuum, scripta rogatu nostro manu Ioannis iudicis ex mandato Paschalis tabularii Gallipolis, mense ianuario, indictione VI, anno 6711.

† Ioannes Alferius iudex Gallipolis rogatus ab iis, qui crucis signum supra exararunt, subscripsit.

† Sebastus Grammaticus subscripsit.

† Georgius lector Sanctae testans subscripsit.

† Ioannes iudex, qui hunc contractum scripsit, testans, ut moris est, subscripsit.

† Paschalis Gallipolis tabularius filius iudicis Ioannis ad roborandum subscripsit.

XI.

Maria filia Iordani, eiusque mater Rametta, et sorores Anna ac Theodota, donant Iacobo priori monasterii S. Mauri quaedam praedia sita in pertinentiis Aradaei.

Σίγνον † χειρὸς μαρίας θυγατρὸς ἰορδάνου καὶ ῥαμέττης· Σίγνον † χειρὸς ῥαμέττης· Σίγνον † χειρὸς ἄννης· Σίγνον † χειρὸς θεοδότης. θυγατρῶν αὐτῆς· † σέργιος ἱερεὺς ὁ κοιστάνεις αττιστατορ αὐτον. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος· Ἡμεῖς αἱ σιγνοπροτάξασαι, ἅμιν τῷ ἡμετέρῳ ἀντιστάτορι τὸ παρὸν (τῆς ἀφιέρωσεως ἐγγράφον τιθέ)μεθα καὶ ποιοῦμεν ἐκουσίως εὐγνωμόνως καὶ αὐτοπροκίρετῶς, ἀπο(τασσόμεναι) παντὶ νόμῳ καὶ δόγματι ἴσως προσβοηδοῦντι ἡμῖν εἰς ἀνατροπὴν αὐτοῦ, πρὸς σὲ κυρὸν ἰάκωβον ἱερομοναχὸν καὶ κα-

Signum † manus Mariae filiae Iordani et Ramettae. Signum † manus Ramettae. Signum † manus Annae. Signum † manus Theodotae filiarum eius. † Sergius presbyter Cistanis earum procurator. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos, quae una cum nostro procuratore signa superius exaravimus, praesentem donationis chartulam, renunciantes cuicumque legi vel iuri, quod nobis forte opitulari possit ad ipsam infringendam, sponte, bona voluntate, propriaque electione condimus et facimus tibi domino Iacobo presbytero monacho et praeposito mo-

Θηγοῦμενον μονῆς τοῦ σοτηρίου πατρὸς ἡμῶν μύρου, τῆς ἐν τῷ ἀναφοραρίῳ καλλιπόλεως, καὶ διὰ σοῦ, πρὸς τὴν ὑπὸ σὲ ἀγίαν μονήν, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ἐν χριστῷ ἀδελφότητι. δι' οὗ προσαφίερόμεν σοι, τὰ ἡμέτερα δῶ ἄμφοδα τὰ εἰς τὴν διακράτησιν ἀραταίου διακειμένα, ἅπερ εἴχομεν ἐξ ἀγορασίας παρὰ εἰρήνης τῆς αὐταδέλφους ἡμοῦ μαρτίᾳ σύνεγγυς ὄντα τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου προκοπίου· ἔτι δὲ ἀφίερόμεν σοι, καὶ τὸ μανδρίον μετὰ τοῦ ἐκεῖσε ὄντος ὀσπιτίου, εἰσοδοεξόδου τῆς καὶ πάντων ἐτέρων αὐτῶν δικαίων συνοριζομένων οὕτως. ἐξ ἀνατολῶν τὸ κλεισμά τοῦ χωραφίου ὅπερ προσαφίερώσαμεν τῇ θείᾳ μονῇ· ἐκ δε. . . . ὁδὸς ἐκ. . . . ἐκ βορρᾶ ὁ προειρημένος ναός· οὕτω γοῦν ἀφίερόμεντες τὰ (εἰρημένα λύ)τρου ἕνεκα καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν ἡμετέρων γονέων καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ διὰ τὸ ἔσαι μνημονεύεσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς ἑυπτύχοις τῆς ὁσίας μονῆς τραδιτεύομέν σοι διὰ τούτου δὲ τοῦ δικαιώματος τὴν ἄψαν νομὴν καὶ δεσποτίαν τῶν δηλωθέντων ἀμφοδῶν μανδρίου καὶ ὀσπιτίου μετὰ πάντων αὐτῶν δικαίων, τοῦ ἔχειν αὐτὰ ἡ ἀγία μονὴ ἔσαι εἰς τελείαν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα τοῦ ποιεῖν ἀπ' αὐτῶν ὅσα οἱ νόμοι τοῖς (ἰδίοις δεσπύταις δια)κελεύονται· εἰ δὲ ποτὲ καιρῷ ἢ χρένῳ φα(νῶμεν κατὰ) τῆς τρόπον (ἀνατρέψαι βουλόμεναι ταύτην τὴν ἀφίερωσιν) τὴν δεφενσίωνα αὐτῆς ἀποφύγομεν ἰάμον ἰσως δόγμα (πλάνην, ὑπόσχασιν ἢ ἑτέραν τινὰ αἰτίαν ἐπικαλούμεναι) μὴ εἰσακούεσθαι βουλόμεθα, ἀλλ' ἐν (πρώτοις εἶναι ἡμᾶς ἀλλοτρίους τῆς καθαρῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως τῶν χριστιανῶν, ὑπὸ τῇ τὴν ἀρὰν τῶν τιμῶν ἁγίων θεοφόρων (πατρῶν. ἐνέχεσθαι δὲ ἡμᾶς καὶ πᾶν τὸ μέρος ἡμῶν καταβάλλειν σοι, καὶ παντὶ τῷ μέρει) τῆς ἀγίας μονῆς (νομίσματα) ῥηγάτα δέκα καὶ τῷ δημοσίῳ (ὁμοίως. μενοντος μετὰ ταῦτα τοῦ παρόντος ἐγγράφου βεβαίῳ καὶ ἀπαρσαλεύτου ἔσαι· τοῦ γραφέντος ἀξιῶσι ἡμέτερα χεῖρι ἰωάννου χριστοῦ κατ' ἐπιτροπῆς πασχαλίου. . . . . μηνὶ . . . . τῆς) ἰνδικτιωνος . . . . (ἔτει. . . .).

† (Ego magister nic)olaus comitatus (licii) proiudex.

† . . . . . μάρτυρ ὑπέγραψα.
† λεων ἀναγνωστῆς ὁ του συν. . . . μαρτυρ ὑπέγραψα.

† σεργιος ἱερεὺς τοῦ ἱατροῦ μάρτυρ ὑπέγραψα.
† πετρος . . . . . μάρτυρ ὑπέγραψα.

nasterii servatoris patris nostri Mauri, quod extat in Anaphorario Gallipolis, et per te sancto monasterio cui praees, et in Christo fratribus ibidem commorantibus; qua chartula donamus tibi duas nostras terrae petias sitas in agro Aradaei, quas emimus ab Irene sorore germana mei Mariae, extantes prope templum sancti Procopii. Iusuper autem donamus tibi et caulam ac domum inibi positam, cum ingressu, egressu ceterisque ipsarum iuribus, quae ita circumscribuntur: ex oriente est clausura praedii, quod donavimus sancto monasterio; ex. . . . . via; ex . . . . .; ex septentrione memoratum templum. Sic igitur praedicta donantes ob veniam et remissionem peccatorum parentum nostrorum, ac nostri, et ut semper in sacris diptychis sancti monasterii mentio fiat nostri, tradimus tibi per hanc scripturam omne ius ac dominium in praefatas petias, caulam et domum cum cunctis earundem iuribus, ut sanctum monasterium in perfecto dominio et potestate eas semper habeat cum facultate faciendi de iis quidquid leges propriis dominis permittunt. Si autem quavis occasione vel tempore volentes quomodocumque hanc donationem labefactare, ab ipsa tuenda recesserimus, legem, decretum, errorem, promissionem, vel quamcumque aliam causam forte invocantes, exaudiri nolumus; sed in primis a pura et immaculata Christianorum fide seiungamur, et maledictioni subiiciamur tercentorum octo et decem sanctorum divinorumque Patrum; teneamur vero nos et omnis pars nostra solvere tibi omnique parti sancti monasterii regales decem, et Fisco tantumdem, manente posthac praesenti chartula firma et stabili in perpetuum, scripta rogatu nostro manu Ioannis iudicis ex mandato Paschalis . . . . . mense . . . . . indictione . . . . . anno . . . . .

† . . . . ., testis subscripsi.

† Leo lector filius . . . . . testis subscripsi.

† Sergius presbyter de Iatro testis subscripsi.

† Petrus . . . . . testis subscripsi.

† κριτῆς ὁ γράψας μαρτυρῶν ὕψος τόδε, ὡς ἦθος
ὑπέγραψε γοῦν ἰωάννης.

† (ὁ τῆς καλι)πόλεως μὲν ταβουλάριος πασχά-
λιος. υἱὸς (δὲ κριτοῦ ἰωάννου ὑπέγραψε πρὸς ἐπικύ-
ρωσιν).

† Ioannes iudex qui exaravit hunc contractum
testans, ut moris est, subscripsit.

† Paschalis Gallipolis tabularius filius iudicis
Ioannis ad roborandum subscripsit.

(Hinc membranam epocha carentem edidimus post proxime superiorem membranam, eo quod in ipsa occurrunt eadem
contrahentium et notarii nomina.)

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 10.)

XII.

1203 — Mense Februario — Indict. VI — Gallipoli.

*Donata filia defuncti Nicolai Cateci Iacobo priori monasterii S. Mauri partem superiorem et inferiorem
suae domus donat.*

Σίγνον † χειρὸς δονάτης θυγατρὸς νικολάου κα-
τηκου τοῦ ἤδη ἀποικομένου. Σίγνον † χειρὸς γεωρ-
γίου νομίμου ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἀντιστάτορος. Ἐν ἐνό-
ματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύ-
ματος. Ἐγὼ ἡ σίγνοπροτάξασα δονάτα ἅμα τῷ ἐμῷ
ἀνδρὶ τῷ σίγνοπροτάξαντι καὶ ἀντιστάτορι τὸ παρὸν
τῆς ἀφ' ἐρώσεως ἐγγραφὸν τίδῃμι καὶ ποιῶ. ἐκου-
σίως, ἐγνώμωνως καὶ αὐτοπραϊρέτως, ἀποτασσομένη
παντὶ νόμῳ καὶ δόγματι Ἰσως προσβηθεῖν μοι εἰς
ἀνατροπὴν αὐτοῦ πρὸς σε ἰάκωβον ἱερομοναχόν, καὶ
καθηγούμενον μονῆς τοῦ σοτηρίου πατρὸς ἡμῶν ἱερο-
μάρτυρος μαύρου τῆς ἐν τῷ ἀναφοραρίῳ καλλιπόλεως,
καὶ διὰ σου πρὸς τὴν ὑπὸ σε ἀγίαν μονήν, καὶ τὴν
ἐν αὐτῇ ἐν χριστῷ ἀδελφότητι. δι' οὗ προσαφιερῶ
λυτρώσεως ἕνεκα καὶ ἀφ' ἐρώσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν γο-
νέων μου τῆς τε προαποικομένης μου θυγατρὸς ἄν-
νης, καὶ τοῦ πρωτείου μου ἀνδρὸς κηλοῦ, καὶ ἐμοῦ
αὐτῆς, καὶ διὰ τὸ ἔσαι αὐτοὺς καὶ με μνημονεύσθαι
ἐν τοῖς ἱερῶν καὶ θείων δυπτύχοις τῆς (ἀγίας μον)ῆς,
τὸ ἀνώγειν κατώγειν μου ὁσπίτιον ἅπαν μετὰ τῆς
πρὸς ἰότου ἀπάσης αὐτοῦ αὐλῆς καὶ πάντων ἐτέρων
αὐτοῦ δικαίων. τὸ κατὰ τὴν . . . . διακείμε-
ιον, καὶ οὕτω συνοριζόμενον. ἐξ ἀνατολῶν ὁσπίτιον
τῆς μονῆς ἀφιεροθέντα παρα θεοδώρου ἱερέως καὶ
πρωτοπαπα. . . . καὶ ἡ δημοσία ὁδὸς ἐκ βορρᾶ
πύργος τῆς πόλεως. οὕτω γοῦν ἀφιερώσασα τὸ δη-
λωθὲν ὁσπίτιον μετὰ τῆς αὐλῆς καὶ πάντων (αὐτοῦ)
δικαίων τῇ προδηλωθείσῃ μοι, τραδιτεύω σοι τὴν
ἄπασαν αὐτοῦ νομὴν καὶ δεσποτίαν, τοῦ ἔχειν αὐτὸ

Signum † manus Donatae filiae defuncti Nicolai
Cateci. † Signum † manus Georgii legitimi viri
et procuratoris eius. In nomine Patris, et Filii, et
Spiritus Sancti. Ego Donata, quae signum antea
exaravi, una cum meo viro et procuratore, qui
signum antea exaravit, praesentem donationis char-
tulam, renunciens cuicumque legi, vel decreto, quod
mihi forte opitulari possit ad ipsam infringendam,
sponte, bona voluntate, propriaque electione condo
et facio tibi Iacobo presbytero monacho et praepo-
sito monasterii servatoris patris nostri sancti mar-
tyris Mauri, quod extat in Anaphorario Gallipolis,
et per te sancto monasterio, cui praees, et in Chri-
sto fratribus ibidem commorantibus; qua chartula
tibi dono cunctam partem superiorem et inferiorem
meae domus cum toto eiusdem atrio meridiem
versus posito, ceterisque aliis ipsius iuribus, ob re-
missionem ac veniam peccatorum parentum meorum,
ac defunctae filiae meae Annae, nec non primi
viri mei Cali, et mei ipsius, et ut in sacris divi-
nisque diptychis sancti monasterii eorumdem ac mei
semper mentio fiat. Quae quidem domus. . . . .
. posita est, atque ita circumscribitur: ex oriente
est domus monasterii donata a Theodoro presbytero et
protopapa . . . . . et via publica; e septentrione
turris civitatis. Sic igitur donans praedicto mona-
sterio memoratam domum cum atrio et omni-
bus eius iuribus, trado tibi omne ipsius ius et pos-

εἰς τελείαν (ἐξουσίαν καὶ κυριότητα ἢ) ἀγία μονή, πάντα ποιεῖν ἀπ' αὐτοῦ ὅσα οἱ νόμοι δεσπόταις διακελεύονται. εἰ δὲ ποτὲ καιρῷ ἢ χρόνῳ Φαιῶ κατὰ τὴν (τρόπον ἀντρεῖψαι βουλευμένη) ταύτην τὴν ἀφ' ἱερῶσιν, νόμον, δόγμα, πλάνην, ὑπόσχεσιν, ἢ ἑτέραν τιῶν αἰτίαν ἐπικαλουμένη εἰς (βοήθειαν μὴ εἰσα)κούσθαι βούλομαι, ἀλλ' ἐν πρώτοις εἶναι με ὑπὸ τὴν ἀρὰν τῶν τῆς ἀγίων θεοφόρων πατρῶν ἔξω τε τῆς καθαρᾶς καὶ ἀμωμήτου πίστεως τῶν χριστιανῶν, ἐνέχεσθαι δέ με καταβάλλειν καὶ πᾶν τὸ μέρος μου, σοὶ καὶ παντὶ τῷ μέρει τῆς μονῆς. χάριν ποιήσης . . . ῥηγάτων τὴν δεφενσίωνα ἀποφύγουσα, καὶ τῷ δημοσίῳ ὁμολογῶς. μένοντος μετὰ ταῦτα τοῦ παρόντος ἐγγράφου βεβαίου (καὶ ἀπαρταλεύ)του ἑτασὶ παρέχοντος καὶ διαιεμένου τοῦ εἰρημένου ἡγουμένου μετὰ τὴν ἐμὴν θάνην ψυχικοῦ μου χάριν, μί. . . . . ταριῶν σικελικῶν εἰς τε κηδεῖαν καὶ λυπηρὴς μου ἑορτᾶς· ἐγγράφῃ τὸ παρὶν ἐγγραφον ἀξιῶσαι ἐμῇ, χειρὶ ἰωαννου κριτοῦ (κατ' ἐ)πιτροπῆς πασχαλίου τοῦ ταβουλαρίου καλλιπόλεως· μηνὶ Φεβρουαρίῳ τῆς ἰνδικτίωνος ε' ἔτι ψ' ἐνδεκάτῳ.

† ὁ τοῦ αὐγερηνοῦ νικολάου υἱὸς γρηγοριος μαρτυρῶ καὶ ἐπικυρῶ.

† ὁ εὐτελὴς ἱερεὺς νικύλαος καὶ κληρικὸς ὁ τοῦ . . . . .

† ὁ τοῦ πρωτοπαπα Θεοδοσίου ἱερείου υἱὸς παν. . . . . ἀνακαλούμενος ἀπὸ τῶν σίγνοπροταζάντων. . . . . ὑπέγραψε μαρτυρῶν.

† Ego magister nicolaus comitatus licii proiudex.

† σεργιος ἱερεὺς ὁ κοιστανεὺς μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† πέτρος ἱερεὺς ὁ κ. . . . . ὑπέγραψε μαρτυρῶν.

† κριτῆς ὁ γράφας μαρτυρῶν ὕψος τὸδε ὡς ἦθος ὑπέγραψε γοῦν ἰωάννης.

sessionem, ut sanctum monasterium ipsam habeat in perfectam proprietatem ac dominium et omnia de ea faciat, quae leges dominis permittunt. Si vero quavis occasione vel tempore quomodocumque voluero hanc donationem subvertere, legem, decretum, errorem, promissionem, vel quamcumque aliam causam in adiumentum invocans, exaudiri nolo, sed in primis maledictioni subiiciar tercencorum octo et decem sanctorum divinorumque Patrum, et seiungar a pura et immaculata Christianorum fide; teneam vero ego et omnis pars mea solve tibi, omnique parti monasterii poenae nomine regales . . . cum ab eadem domo tuenda recesserim, et Fisco tantundem, manente posthac praesenti scriptura firma et stabili in perpetuum, et solvente praedicto priore post obitum meum pro eleemosyna . . . . . tarenos siculos ad sepulturam et exequias meas procurandas. Scripta est praesens charthula rogatu meo manu Ioannis iudicis ex mandato Paschalis tabularii Gallipolis, mense februario, indictione VI, anno 6711.

† Gregorius filius Nicolai Augerini testor et roboro.

† Nicolaus humilis presbyter et clericus filius . . . . .

† Pan . . . . filius protopapae Theodosii Icesii rogatus ab iis qui signum praefixerunt. . . . testans subscripsit.

† Sergius Cistanis sacerdos testans subscripsit.

† Petrus presbyter. . . . . testans subscripsit.

† Ioannes iudex, qui scripsit praesentem contractum, testans, ut moris est, subscripsit.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 11.)

XIII.

1208 — Mense Iunio — Indict. (XI) — Gallipoli.

Donatio praedii facta Nicodemo praeposito monasterii S. Mauri.

σῖγγον † χειρὸς. . . . . σῖγγον † χειρὸς
 νικολάου. σῖγγον † χειρὸς . . . . . γνησίου . . .
 . . . . . (ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ) καὶ
 τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡμεῖς οἱ σῖγγοπροτάξαντες. .
 . . . . . ὑπόγραφον ἔγγραφον τι-
 θέμεθα καὶ ποιούμεν . . . . . ἡ βίβας
 ἢ ἀνάγκης . . . . .
 νικόδομον καὶ καθηγούμενον τοῦ ἁγίου μαύρου. . .
 . . . . . οὐ πρὸς. . . . . ἀνωτ-
 ρω ἐκκλησίαν . . . . . σωτηρίας ἡμῶν
 τοῦ μνημονεύσθαι ἡμῶν ἐν τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς δι-
 πτύχοις τὸ χωράφιον ὃ ἔχομεν ἐν τῇ διακρατίσει
 ανατῶ . . ὡσεὶ . . . . . καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν . . . .
 . . τῶν δικαίων αὐτοῦ τὸ καὶ οὕτω συνορίζεται.
 ἐξ ἀνατολῆς νορρὰ καὶ νότου, χωράφια . . . . .
 . . . ἐκκλησίας . . . . .
 . . . . . (ἀγί)αν ἐκκλησίαν τὸ βῆθ' ἐν χωρα-
 φιον . . . . . τραδιτεύομεν καὶ εἰ
 ποτὲ καιρῶ. . . . . ταύτην
 τὴν καθαρὰν ἡμῶν ἀφίερωσιν προυκλλόμενοι τῖνα νό-
 μον. . . . . ἢ ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἐν τῷ ἡμε-
 τέρω βοηθήματι ἐν πρώτοις εἶναι νοούλομεν ἀλλοτρίους
 τῆς καθαρᾶς καὶ ἀμωμήτου πίστεως τῶν χριστιανῶν.
 σχῆθ' καὶ τὴν τῶν τῆς ἁγίων θεοφόρων πα-
 τρῶν ἀρεὰν καὶ τὴν ἀγχοῖν τοῦ ἱσθ'α. παραβασίας
 δὲ χάριν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυροῦ. ζημιού-
 σθω ἡμᾶς ἐκ συμφώνου καὶ ἐπερωτήσεως πρὸς . .
 . . . ὑπὸ δὲ τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν . . . . .
 . . . . . παρόντος ἔγγραφου
 ἰσχυροῦ καὶ ἀπαρασαλεύτου. . . . .
 . . . . . καὶ ἐξάρχου τοῦ φυζα-
 τερου νομικοῦ καὶ ταβουλαρίου καλλιπόλεως μὴνι
 ἰουνίῳ (ἰνδικτίωνι ια'). ἔπει π'φίς'.

† ὁ τοῦ αὐγερινῶν νικολάου υἱὸς γρηγόριος μαρτυ-
 ρῶν ὑπέγραψε οἰκεία χειρὶ.

† πέτρος ἱερεὺς ὁ κανδίδου μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

† παντολῆων πρεσβύτερος ὑπέγραψε μαρτυρῶν.

† σέργιος ἱερεὺς ὁ κοιστανεὺς μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

(† ὁ τῆς) καλλιπόλεως ταβουλάριος θεόδοτος.

. . . . .

Signum † manus . . . . . Signum † manus

Nicolai. Signum † manus. . . . . legitimi . . . . .

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos

qui signum exaravimus . . . . .

subscriptionibus munitum instrumentum condimus

et facimus . . . . . vel vi, vel

necessitate . . . . . Nicode-

mo praeposito sancti Mauri . . . . .

. . . . . supradictae ecclesiae . . . . .

. . . . . salutis nostrae, ut nostrum recorde-

mini in divinis et sacris diptychis, praedium quod

habemus in pertinentiis . . . . . et uno

verbo . . . . . iuribus ipsius. Quod (prae-

dium) ita circumscribitur: ab oriente, septentrione

et meridie sunt praedia . . . . . ecclesiae. . . .

. . . . . sanctae eccle-

siae dictum praedium. . . . . tradimus.

Et si quavis occasione . . . . .

hanc puram nostram donationem, praetexentes ali-

quam legem. . . . . vel quamvis aliam causam

in nostrum auxilium, in primis seiungamur a pura et

immaculata Christianorum fide, et habeamus anathema

tercentorum octo et decem sanctorum divinorumque

Patrum, et laqueum iudae, ac propter praevarica-

tionem venerabilis et vivificae crucis mulctemur ex

pacto et requisitione . . . . . sanctae vero eccle-

siae . . . . . praesenti in-

strumento valido et inconcusso . . . . .

. . . . . et exarchi Phyzateri notarii et

tabularii Gallipolis, mense iunio, indictione XI,

anno 6716.

† Gregorius filius Nicolai Augerini testans pro-

pria manu subscripsit.

† Petrus sacerdos filius Candidi testans subscripsit.

† Pantaleo presbyter subscripsit testans.

† Sergius presbyter Cistanis testans subscripsit.

† Gallipolis tabularius Theodotus . . . . .

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 12.)

XIV.

1219 — Mense Octobri — Indict. VIII.

Sententia contra Sergium lata, qua monasterio S. Mauri certam pecuniae quantitatem quotannis solvere damnatur.

† κατὰ τὸ δεκάτωριον μῆνα τῆς ὀγδόης ἰνδικτίωνος . . . . . ἐν τῷ (συνηθεῖ ἡ)μῶν δικαστηρίῳ καθήμενος . . . . . τοῦτου . . . . . κριτῶν. ὁ θεότος . . . . . καθηγούμενος τοῦ ἁγίου μαύρου . . . . . μοναχὸς . . . . . ἤρπεν ἐγκλητῶν κατὰ σεργίου . . . . . τῆς δηλωθείσης ἐκκλησίας . . . . . (Sequuntur quinque versus in quibus pauca tantum verba leguntur nullum sensum repraesentantia). . . . . καθηγούμενος. . . . . τῷ ἐγγράφῳ. . . . . καὶ πολλὰν δίκαιοιολογίαν ἀντι. . . . . τοῦ ἐγκαγομένου σεργίου τοῦναντίον διίσχυρίζοντος . . . . . τὴν πράσιν . . . . . εἰς ὠφέλειαν τῆς ἐκκλησίας . . . . . οἱνοὶ φίλοι. . . . . ἔμπροσθεν ἡμῶν τῶν . . . . . εἰς ταύτην δίλωσιν . . . . . ὥστε τὸν δηλωθέντα ἐναγόμενον σέγγιον εἰς τὴν αὐτοῦ . . . . . τῇ εἰρημνίῃ μονῇ τελεῖν ἐκουσίως κατ' ἔτος ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου μαύρου ἡμέσιαν ὀγκίαν. . . . . σώων διαμενόντων τῶν δίκαιοιολογίων τοῦ φέδου τοῦ ἐνδοξοτάτου κἀμνητος . . . . . πρὸς δὲ ἀσφάλειαν πλείονα καὶ υεβαίωσιν. . . . . τῷ προειρημένῳ καθηγουμένῳ . . . . . ἐγγράφῳ. . . . . αὐτῷ . . . . . ὠναμειν . . . . . τὴν δηλωθεῖσαν μονὴν καὶ αὐτὸν ἔχειν αὐτά. . . . . καὶ ἀνάμνησιν. . . . . τὸ παρὸν σημειωθὲν τῇ ἡμετέρᾳ προτροπῇ ἐγγραφῇ διὰ χειρὸς γεωργίου νοταρίου υἱοῦ κριτοῦ πέτρου καὶ ταβουλλαρίου τερέντου μὴν καὶ ἰνδικτίωνι τοῖς προαναγεγραμμένοις. ἔτει ςψκγ'.

† ὁ προανατεταγμένος ἔγωγε σέργιος καὶ προειρημένος τὰ ἀνωτέρω ἐπικυρῶ τῇ τοῦ σταυροῦ σημειώσει.
† οὗτος κριτὴς ὁ κακπρίλλγγος ὑπέγραψε.
† . . . . . ὑπογράφω.
† . . . . .

† Mense octobri, octava indictione . . . . . Cum pro consueto nostro tribunali sederem . . . . . huius . . . . . iudicum, Theodatus . . . . . praepositus S. Mauri . . . . . monachus . . . . . Sergium accusans . . . . . praedictae ecclesiae . . . . . praepositus . . . . . scriptura . . . . . et multam accusationem . . . . . Sergium in ius adductum, qui contrarium affirmabat . . . . . venditionem . . . . . in utilitatem ecclesiae . . . . . amici . . . . . coram nobis . . . . . in huiusmodi declarationem . . . . . ut praedictus accusatus Sergius in eius . . . . . memorato monasterio sponte solveret quotannis in festo S. Mauri unciam dimidiam . . . . . salvis manentibus iuribus feudi gloriosissimi Comitis . . . . . ad maiorem vero securitatem et confirmationem . . . . . antedicto praeposito . . . . . per scripturam . . . . . ipsi . . . . . memoratum monasterium et ipsum habere ea . . . . . et recordationem . . . . . praesens signatum nostro mandato. Exaratum est manu Georgii notarii filii iudicis Petri et tabularii Tarenti mense et indictione praedictis, anno 6728.

† Ego Sergius supra constitutus et suprascriptus quae supra roboro signo crucis.
† Hugo Caprilingus iudex subscripsit.
† . . . . . subscribo.
† . . . . .

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini—n.º 13.)

XV.

1227 — Mense Augusto — Indict. XV — Gallipoli.

Blancus Genuitus et eius uxor monasterio S. Mauri spondent se quotannis soluturos solidos octo pro domo, quam ab eodem incolendam acceperant.

σίγον + χειρός υἱός. σίγον + χειρός υἱάκου
γενουίτου νομίμου ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἀντιστάτορος. ἐν
ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύ-
ματος. οἱ σιγνοπροτάξαντες ἡμεῖς ὁμόζυγοι, τὸ παρὸν
τῆς ἐμολογίας ποῦβλικον ἐγγραφον ποιοῦμεν, πρὸς
σὲ τὸν ὀσιότατον καθηγούμενον τῆς σεβασμίας μονῆς
τοῦ ἁγίου μαύρου καὶ πωμένα, καὶ πρὸς τὴν ὑπὸ
σὲ μονήν, τρῖπω τοιῶδε. ἐπεὶ περ ἡ σὴ τίμια πρῶτης
ἐμοῦ μετὰ τῶν ὑπὸ σὲ μοναχῶν ἀπεδώκατε πρὸς
ἡμᾶς, τὸ τῆς ἐκκλησίας ὑμῶν, ἐργαστήριον αἶψμα
τὸ εἰς τὸν φόρον δι' ὅλης τῆς ἡμετέρας ζωῆς, τοῦ
κρατεῖν τοῦτο καὶ οἰκεῖν ἐν αὐτῷ καὶ ἡμεῖς αὐτοῖς
ὑπὲρ τούτου, κατατίθεμεθα διὰ τοῦ παρόντος ἐγ-
γράφου, καὶ ἐμολογοῦμεν ἀσφαλίζόμενοι πρὸς σὲ, καὶ
πρὸς τὴν μονήν, ἵνα κατ' ἐτουςίως ἀδιαλείπως ἀπο-
τεύτου ἐνῆαυτοῦ δι' ὅλης ἡμετέρας ζωῆς τελεῖν τῇ
ἐορτῇ τοῦ ἁγίου μαύρου, πρὸς σὲ καὶ πρὸς τὴν μονήν,
λυχνάφιας χάριν, σόλδια ἀπο υληνίων ὀκτῶ
ἀλλὰ μὴ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ τελευτῇ ἔχειν ἡ μὴ
ουλόμεθα ἀφ' ἡμῶν. ἀπὸ μὲν βλάγκου. ἡμίσειαν
ὠγκίαν χρυσοῦ· ἀπ' ἐμοῦ δὲ υἱός, ταρία χρυσοῦ δέ-
κα, καθάπερ καὶ ἐν τῇ παρὰ σοῦ καὶ τῶν σοῦ μονα-
χῶν ἐτέρα ἀμοιβαία ἐγγραφῇ περιέχεται. διάτοι
τοίνυν, καὶ ὡς εἶποτε τῶν καιρῶν, φανῶμεν κατὰ τίνα
τρόπον ἀνατρέψαι τὸ παρὸν ἐγγραφον, νόμον φάκτου
ἄγνωτον. δόγμα τὸ νελλιάνον, πλάνην, υἱάν, ἢ τινὰ
ἄλλην αἰτίαν ἐπὶ καλοῦμενοι εἰς νοήθειαν, οὐ μόνον μὴ
εἰσακούεσθαι ἡμᾶς ουλόμεθα ἐν οὐδενὶ παρ' αὐθένος,
ἀλλ' ἐκ σιμφώνου καὶ ἐπερωτήσεως ἐμολογοῦμεν κατα-
υάλλειν σοὶ, καὶ παντὶ τῷ μέρει τῆς ὑπὸ σὲ μονῆς,
νόμισματὰ ῥηγάτα δέκα καὶ τῷ δημοσίῳ τὸ διαφέ-
ρον. μένοντος μετὰ ταῦτα τοῦ παρόντος ἐγγράφου
υεβαίου καὶ ἀπαρασαλεύτου ἐς ἀεί. γραφέντος ἀξιῶσει
ἐμῇ. χειρὶ λαυρεντίου ἱερέως καὶ πρωτοπαπῆ τοῦ
αὐγγρέλλη. νομικοῦ καὶ ταβουλαρίου καλλιπόλεως.
μηνὶ αὐγούστῳ. ἰνδικτίωνος ιε'. ἔτους ςψλβ'. ἀνακτος
ὄντος ῥωμικίων φρεδδερίκου.

+ Θεωριανὸς ἱερεὺς ὁ μουργουλίτης ὑπέγραψε μαρ-
τυρῶν.

Signum + manus Bonae. Signum + manus Blanci
Genuiti legitimi eius viri et mundualdi. In nomine
Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos coniuges, qui
signa praefiximus, praesens declarationis publicum
instrumentum condimus tibi sanctissimo praeposito
et rectori venerabilis monasterii sancti Mauri, et mo-
nasterio cui praees, hoc modo. Cum tu venerabilis re-
ctor una cum monachis, quibus praepositus es, dede-
ris nobis officinam ecclesiae vestrae inhabitandam, ad
Forum positam, ut ipsam teneremus et incolemus
toto vitae nostrae cursu, nos contra propter hoc prae-
senti scriptura constituimus et declaramus, tibi ac mo-
nasterio caventes nos quotannis indesinenter ab hoc
anno per totam vitam nostram in festo sancti Mauri
soluturos tibi et monasterio ob lucernarum accen-
sionem solidos octo ex lucris; quis imò in obi-
tus nostri tempore habere monasterium volumus a
nobis, nempe a me. Blanco unciam dimidiam au-
ri, a me vero Bona tarenos aureos decem, prout in
alia scriptura inter nos et te tuosque monachos
inita continetur. Si quando autem quavis ratione
huiusmodi instrumentum subvertere tentaverimus,
legem, facti ignorantiam, Velleianum praeceptum,
errorem, vim, vel quamcumque aliam causam in
auxilium invocantes, non solum in quacumque re,
vel a quacumque persona exaudiri nolumus, sed
ex pacto et requisitione tibi, et omni parti mona-
sterii, cui praees, soluturos spondemus regales de-
cem, et Fisco id quod spectat, manente posthac
praesenti chartula firma et inconcussa in perpe-
tuum, quae scripta fuit rogatu nostro manu Lau-
rentii Ungrelli presbyteri et protopapae notarii et
tabularii Gallipolis, mense augusto, indictione XV,
anno 6735, imperante Friderico Romanorum im-
peratore.

+ Theorianus Murtulites presbyter testis sub-
scripsit.

† λεων κριτῆς ὁ ἀπο νερετοῦ εὐρεθεὶς ἐπὶ τῷ πα-
ρόντι συναλλάγματι ὑπέγραψε μαρτυρῶν.

† ρογερῖος πνα . . ὁ γάττος ὑπέγραψε μαρτυ-
ρῶν.

† μηνᾶς ἀνά . . . ὑπέγραψε μαρτυρῶν.

† καὶ ὁ ταβουλάριος λαυρέντιος ὁ πρωτοπαπᾶς
ἐπικυρῶ.

† Leo Neritinus iudex, qui huiusmodi contra-
ctui interfuit, testis subscripsit.

† Rogerius . . . Gattus testis subscripsit.

† Menas . . . . . testis subscripsit.

† Laurentius protopapa tabularius roboro.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini—n.º 14.)

XVI.

1251 — Mense Februario — Indict. IX — Briatici.

Tabulae dotales inter Robertum de Vallelonga et Anfusam Felleci.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ αἰδίου κυροῦ ἡμῶν ἀμήν. προ-
κοσμησόμενοι γενόμενοι παρ' ἐμοῦ νεμεδύττου τῆς βα-
λελώγγας πρὸς τὴν ἐκ θεοῦ δοθεῖσαν μοι γαμβρίν.
καὶ νόμιμον γυνῆν· τὴν γνησίαν· θηγατέρα κυροῦ λέου
φελλέκη· τούνομα αἰτῆς ἀφούσα· εἰς τὸν ἐμὸν γνη-
σιον υἱὸν τούνομα αὐτοῦ ρωμβέρτος, εἰσὺν τὰ δο-
θέντα μοι πρὸς αὐτὴν δια νυμφοστολισμὸν αὐτῆς,
ἐν προτοῖς, κουτέλλαν καὶ μαντήλιον· τρεῶν ἑκα-
τόν· περὶ δὲ ἐνοτῶν σκουλαρικῶν· κεφαλοδεσμίον· τα-
ρεῶν κ' καὶ δια θρόνον αὐτῆς ἀπὸ τε πάσης ἐμοῖς
ὑπόστασεως ἀκοινοῦτον· πρᾶγματός ἐν τῷ περιχωρῷ.
υαλλελόγγας· δίδομαι αἰτῆς χωράφια· μὲν ὅκτω
εἰς τόπους δύο. τὸ μὲν ἐν πετρεῖν· ὑπαρχει πλησίον
χωραφίου· ἱερεως οὐρσοῦ καὶ ἱερεως λεοντος· τοῦ κον-
δοῦ τὸ δὲ ἄλλον πετρεῖν· ὑπαρχει πλησίον χωραφίου
κυροῦ ρωγερῖου τῆς βαλελώγγας· καὶ πέτρου προ-
κοπου· καὶ ἀμπελου· χιλιᾶδας δύο· πλησίον τοῦ
χορταρίου· καὶ εἷκον· ἐν· πλησίον τῶν ἐμῶν οἰκειμά-
των· συν τὸν εἰσοδοῦν καὶ ὁ θεὸς τὸ εἰς.

† ἀντοίπροιον γενόμενοι παρ' ἐμοῦ νοταρίας τοῦ
φελλέκη ἐπὶ τῇ βουλῇ στέρξοι καὶ συνένοι· κυροῦ
ἀμφοῦ τοῦ τὸν τρωπὸν τὴν ἡμετέραν πρόκουρατορα
καὶ μουνδουᾶλλον· ἐνωπίον· μιχαήλ ὁ τοῦ ποῦγγου.
φιλῆππου πανάχιου· κριτῶν χώρας ευριατικῆς· γρη-
γορίου· τοῦ ποῦγγου βασιλικῆς πούβλητος νοταρίου
χώρας τῆς αὐτῆς· καὶ ἑτέρων υπογραπτῶν μαρτυρῶν
εἰρεστησάμεν· πρὸς τὸν ἐκ θεοῦ δοθέντα νόμιμον ἀνὴρ·
τῆς ἐμοῖς ἐγγύτης ἀφούσας· τὸν γνησίον υἱὸν· κυ-
ροῦ νεμεδύττου· τῆς υαλλελόγγας· τούνομα· αὐτοῦ·
ρωμβέρτος· εἰσὺν τὰ δοθέντα μοι πρὸς αὐτὸν· ἐν πρῶ-

† In nomine aeterni Dei domini nostri. Amen.

Tabulae dotales factae a me Benedicto de Valle-
longa nurui meae a Deo mihi datae, cui nomen
Anfusa, legitimae filiae domini Leonis Felleci, legiti-
mae uxori mei legitimi filii, cui nomen Robertus.
Res ei a me datae pro ipsius nuptiali ornatu hae-
sunt. In primis cotella et mantile aestimata tarenis
centum, insuper inares, et frontale tarenis vigin-
ti. Ratione doni post nuptias ipsi do ex omnibus
meis bonis immobilibus, sitis in tenimento Vallelongae,
octo modios praedii, duobus in locis extantes. Por-
tio una sita est prope praedium presbyteri Ursi et
presbyteri Leonis de Condo, altera vero prope prae-
dium domini Rogerii de Vallelonga et Petri Proco-
pi, et praeterea duo millia vitium prope pratam, et
domum unam iuxta domos meas cum introitu et
exitu; et Deus (suam tribuat) misericordiam.

† Tabulae nuptiales ex altera parte factae a me
Notaria de Felleci, consilio, auctoritate et consensu
domini Anfusi quodammodo mei procuratoris et mun-
dualdi Roberto legitimo filio domini Benedicti de Val-
lelonga a Deo dato legitimo viro nepti meae Anfusae,
coram Michaeli de Pungo et Philippo Pannachio iu-
dibus civitatis Briatici, Gregorio de Pungo regio
publico notario eiusdem civitatis et aliis subscriptis
testibus. Haec vero sunt ei a me donata. In pri-
mis cotella aestimata tarenis viginti, et tunica una
linea. Dono insuper meae nepti vestes sex, quarum

τοις, κουτέλλαν· ταριῶν. ἤκωσι. γιούππαν μίαν. λυνῆν· διδὸ δὲ καὶ τῆς ἐμοῖς ἐγγονῆσας Φορεστὶ· ἑ' ἀπ' αὐτῶν ἡ μὲν δυὸ γιουππῶν ἐκ μετᾶξου συν τῆς υπερ-
οχῆς αὐτῶν· σκεπατάματα· ἐπτὰ, ἐκ μετᾶξου, τοῦ-
βῆλλες, πέντε. κρευαττοστρῶσια πέντε καὶ δυο ἐκ
μετᾶξου καὶ τὰ ἑτερα. λαγα· κουρτης μετροκ· δόδε-
κα· στὲγνάτα β.' τὺγάνη· λεκάνη· βαζήλᾳ δυο·
καὶ νοῦττι· παιγοῦμαριον ἐξήκοντα. ζεῦγος νόων κα-
ματήριον· ὄνοικα δυο. ἀπο τε πάσης ἐμοῖς υποστᾶ-
σεως ἀκοινείτου πράγματος ἐν τῷ περὶ χόρῳ νίκωτε-
ρας· εἰς τοῖς πατερνήτας· καὶ ἐν τῷ περὶ χόρῳ ευρια-
τικου. καὶ ὁπουδὴν καὶ οἰτὺν. ὅσον τῆς ἐμοῖς κληρο-
νομίας· τοσόν οἷα ἐκτήσατο καὶ διεκτήσατο ὁ ἐμὸς
υἱὸς λέος ὁ πατὴρ τῆς ἐμοῖς ἐγγονῆσας· ἀπο· τὴν
σήμερον ἡμεῖραν καὶ ὡραν· ἔδωκαν αὐτὰ καὶ ἐσημείωσα
εἰς οἰκοίαν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα· τῆς ἐμοῖς ἐγγό-
νης. ἀμφούσας· τῆς δουλοθείσης· ἔχων ἐλευθερικὴν
ἀδιαν· ποίεισαι αὐτὰ εἰ τι ἂν κε βουληθῇ· ἀμπελῶν
χωραφία· ὅσπιτια· δένδρῃ. καλαμόνας· νόμας ὕδατων·
κοινεῖτον τε καὶ αὐτόκοινεῖτον· καὶ ὅσα οἷα ἡμεῖν
ἐποφύλουν· καὶ ἐν ἡμεῖν πρέπει ἐποφυλεῖν· καὶ ὁ θεὸς
τὸ ἔλεος· γραφὴν χειρὶ νοταρίου γρηγορίου· τοῦ πογγ-
γου· βασιλικου· πουληκου· νοταρίου· χώρας· ευριατι-
κου· ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἐπὶ ἔτους· ςψνθ', ἰνδικτιω-
νος θ', εὐτυχῶς ἀμην.

† Ego michael pungi iudex briatici testor. † Φι-
λῆππος· παννάχιος καὶ κρητῆς· χώρας· ευριατικου· μαρ-
τυρ. † νικολαὸς· ιερὸς· πουνκου· μαρτυρ. † Nos Am-
fusus de Tropea statutus procurator et mundualdus
prenominati notarii testor et confirmo. † ego ro-
gerius de vallelonga testor. † ἐγὼ· ἰωαννῆς· τοῦ βήρου
τὰ ἀνότερα· μαρτυρῶ. †, λέως· νοταριος· ἀρχουμανου
μαρτυρ· διὰ τοῦ σταυρου.

† γρηγοριος· τοῦ πογγου· βασιλικὸς· πρύουληκός
νοταριος· χώρας· ευριατικου· τὰ ἀνότερα· εἰς· χειρὶ
ἐγραψα καὶ υπέγραψα.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.° 144 bis.)

duae sunt tunicae sericae, una cum superiori earum
parte, stragula septem serica, mappas quinque, cul-
citas quinque, quarum duae sericae et reliquae laneae,
cortinae mensuras duodecim, patinas duas, sartagi-
nem, lebetem, et malluvia duo, et dolium pegnariorum
sexaginta, par boum iugo subditorum, et asellos duos.

Omnia vero bona mea immobilia in agro Nicoteræ, ad
Paternitas, in agro Briatici, et ubicumque posita, tum
hereditatis meae, tum ea quae possedit et acquisivit
meus filius Leo pater neptis meae, ex hodierna die et
hora dedi et tradidi in dominium et potestatem me-
moratae meae neptis Anfusae cum libera facultate
faciendi de iis quidquid voluerit, nempe vineas,
praedia, domos, arbores, arundineta, aquarum divisio-
nes, bona mobilia ac semoventia, et quidquid ad me
pertinet et pertinere poterit; et Deus (*suam tribuat*)
misericordiam. Scriptum manu notarii Gregorii de
Pungo, regii publici notarii civitatis Briatici, mense
februario, anno 6759, indictione IX, feliciter, amen.

† Philippus Pannacchius iudex civitatis Briatici te-
stis. † Nicolaus presbyter de Pungo testis.

† Ego Ioannes de Vita quae supra testor. † Leo
notarius de Arcumano testis per crucem.

† Gregorius de Pungo regius publicus notarius
civitatis Briatici quae supra propria manu scripsi
et subscripsi.

XVII.

1427 — Mense Novembri — Indict. VI.

Theodorus Palaeologus Porphyrogenitus Despotus donat Georgio Gemisto, eiusque tum filiis Demetrio et Andronico, tum posteris, castrum et terram Phanarii.

† Ἡ βασιλεία μου τὸν παρόντα ἀργυρόβουλλον ὁρίσμων αὐτῆς ἀπολύει δι' οὗ δὴ καὶ διορίζεται ὡς ἂν κρατῇ καὶ κεφαλατικεύῃ ὁ οἰκῆσις τῇ βασιλείᾳ μου κύρ γεώργιος ὁ γεμιστὸς τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου μετὰ πάσης τῆς αὐτοῦ νομῆς καὶ συνηθείας καὶ περιχῆς λαμβάνον κατ' ἔτος ἐντὸς τοῦ προσοδίου αὐτοῦ πάντα τὰ δίκαια τοῦ κεφαλατικίου τῆς αὐτῆς χώρας τὰς μύζας καὶ εἴτι ἄλλον ὀφείλουσιν οἱ ἔποικοι τῆς αὐτῆς χώρας αὐθεντικὸν δίκαιον χωρὶς μόνης τῆς τοῦ Φλωριατικοῦ δόσεως ἥτις ὀφείλει εἶναι τοῦ δημοσίου καὶ οὐδὲν ἔχει εἰς τὰ αὐτὰ παρά τινος τὴν τυχεῦσαν διενόχλησιν ἢ παρασάλευσιν ἀλλὰ ἀπολαύῃ πάσης ἀνενοχλησίας καὶ δεφειδέσεως τῇ ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος ἀργυροβούλου ὁρίσμου τῆς βασιλείας μου, κρατῶν καὶ κεφαλατικεύων αὐτῶ ὡς ἂν ὦν εἴρηται παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν καὶ ἐκδουλεύων ὀφείλει καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτήν, ἵνα κρατῶσι καὶ κεφαλατικεύωσι τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου καὶ οἱ γνήσιοι παῖδες αὐτοῦ ὅ τε κύρ δημήτριος καὶ ὁ κύρ ἀνδρόνικος παρ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν κατὰ τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον ὡς καὶ οἱ τούτων παῖδες καὶ εἰ μὲν Φανῶσιν ἄλλοι περισσοτέρως εὐεργεσίας, ἵνα γένηται εἰς αὐτοὺς εἰ δὲ μὴ ἵνα λαμβάνωσιν εἰς προσόδιον αὐτῶν κατ' ἔτος πάσας τὰς ἀναγεγραμμένας δόσεις χωρὶς μόνης τῆς τοῦ Φλωριατικοῦ δόσεως ἥτις ὀφείλει εἶναι τοῦ δημοσίου καὶ ἐκδουλεύωσι τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν τὴν ἀνήκουσαν ὑπὲρ τούτων δουλείαν· εἶς δὲ προτελευτήσῃ ἐκ τούτων ἵνα ὁ ζῶν κατέχῃ καὶ τὴν τοῦ τεθνεώτος μερίδα ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάσθως παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν· ἐπεὶ καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων βεβαίωσιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν ἐγένετο πρὸς αὐτοὺς καὶ ὁ παρὼν ἀργυρόβουλλος ὁρίσμος τῆς βασιλείας μου ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα νοέμβριον τῆς ἐνισταμένης ε' ἡδικτίωνος τοῦ εἰδ' ἔτους ἐν ᾧ καὶ ἡ βασιλεία μου ὑπεσημήνατο.

† Θεόδωρος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ εὐσεβὲς δεσπότης παλαιολόγος ὁ πορφυρογέννητος.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 181.)

† Imperium meum praesens decretum argentea bulla munitum concedit, quo definitur, ut domesticus imperii mei dominus Georgius Gemistus habeat et possideat castrum et terram Phanarii, cunctis cum suis iuribus, rationibus, ac pertinentiis, recipiens quotannis inter eiusdem redditus omnia iura dominationis ipsius terrae, praestationes, ac si quod aliud dominicum ius debeant incolae eiusdem terrae, excepta tantum Floriatici solutione, quae Fisco est tribuenda. Neque ullo modo (*ipse Gemistus*) in huiusmodi possessione ab aliquo turbetur vel molestia afficiatur; sed omni fruatur tranquillitate ac defensione, robore ac vigore praesentis decreti imperii mei argentea bulla muniti, habens ac possidens ipsum castrum, sicut superius dictum est, toto suae vitae tempore, ac servitium praestare debens. Post vero ipsius mortem habeant ac possideant memoratum castrum terramque Phanarii etiam ipsius legitimi filii, dominus Demetrius, et dominus Andronicus, quoad vixerint, modo suprascripto, pariterque horum filii. Si vero digni videantur maioribus beneficiis, maiora in eos conferantur. Secus vero habeant pro eorum redditu, singulis annis, suprascriptas omnes concessionem, praeter illam dumtaxat, quae Floriaticum respicit, Fisco solvendam, atque imperio nostro competens pro istis praestent servitium. Si quis eorum praemoriatur, tunc habeat superstes et defuncti partem, minime ab eo auferendam et abstrahendam, quoad vixerit. Atque ad rerum harum firmitatem et securitatem hoc conditum fuit decretum imperii mei argentea bulla munitum, datum mense novembri praesentis sextae indictionis, anno 6936, in quo (*decreto*) et imperium meum se subsignavit.

† Theodorus in Christo Deo pius Despotus Palaeologus Porphyrogenitus.

XVIII.

1428 — Mense Octobri — Indict. VII.

Ioannes Palaeologus Constantinopolitanus Imperator confirmat Georgio Gemisto Brysim et Phanarium, quas terras Theodorus Palaeologus Despotus eiusdem Imperatoris frater ipsi Gemisto donaverat.

† Ὁ οἰκεῖος τῆς βασιλείας μου κυρ γεώργιος ὁ γε-
μιστός, ἐνεφάνισεν εἰς αὐτὴν ἀργυρόβουλον τοῦ περι-
ποδήτου αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου πανευτυ-
χεστάτου δεσπότη τοῦ πορφυρογεννήτου κυρίου θεο-
δώρου τοῦ παλαιολόγου· διαλαμβάνον, ἵνα ἔχῃ τὸ
περὶ τὸ καστρίον χωρίον τὴν βρύσιν μετὰ τῆς αὐτοῦ
νομῆς καὶ περιόχης· καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ πᾶσαν καὶ παν-
τοίαν ἀποφέρηται καὶ ἀποκερδαίνῃ πρόσδορον· τὴν τε
ὑπὲρ τοῦ κεφαλατικίου δηλονότι· καὶ τὰς δύο μείζας
τά τε ἐν αὐτῷ ἐξαλειματικὰ στασίς· καὶ πᾶν ἄλλο
δημοσῖακόν δίκαιον· ἀνευ μὲν τῶν ὑπὲρ τοῦ ἐξαμῖλίου
ἀποταχθέντων ἢ ἀποταχθισμένων κεφαλαίων· ἔχων
ἀδειαν, αὐξῆσαι καὶ βελτιοῦν αὐτὸ, κατὰ τὸν ἐνόντα
τρόπον· ὁμοίως καὶ ὅσους ἂν προσφέρηται ἢ αὐτὸς ἢ
οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ξένους· καὶ τοῦ δημοσίου ἀνεπι-
γνώστους καὶ προσκαθήσωσιν ἐκεῖσε ἐν τῷ τοιούτῳ
χωρίῳ, ἵνα ἔχωσι καὶ αὐτοὺς κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
πον· μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ, καθέξῃ καὶ ἱεμη-
θήσεται τὸ αὐτὸ χωρίον μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ γενησο-
μένης ὑπὲρ αὐτοῦ αὐξήσεως, εἰς τῶν γνησίων παίδων
καὶ κληρονόμων αὐτοῦ, ὁ προτιμότερος· καὶ τοῦτο
γίνεται κατὰ διαδοχὴν εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνιον·
ὀφείλοντος τοῦ κατέχοντος αὐτὸ αἰεὶ ἀποδιδόναι ὑπὲρ
αὐτοῦ, τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν. (Ὁμοίως) ἐιφάνισεν
καὶ ἕτερον ἀργυρόβουλον τοῦ εἰρημένου περιποδήτου
αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου· διαλαμβάνον ὡς ἂν
κρατῇ καὶ κεφαλατικεὺς ὁ εἰρημένος κῖρ γεώργιος ὁ
γεμιστός, τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου·
μετὰ πάσης τῆς αὐτοῦ νομῆς καὶ συνηθείας καὶ πε-
ριοχῆς· λαμβάνων κατ' ἔτος ἐντὸς τοῦ προσοδίου αὐ-
τοῦ, πάντα τὰ δίκαια τοῦ κεφαλατικίου τῆς αὐτῆς
χώρας· τὰς τε μείζας καὶ εἴ τι ἄλλο ὀφείλουσιν οἱ
ἔποικοι τῆς αὐτῆς χώρας βασιλικὸν δίκαιον· χωρὶς
μὲν τῆς τοῦ Φλωριατικοῦ δόσεως· μετὰ δὲ τὴν αἰ-
τοῦ τελευταίαν, ἵνα κρατῶσι καὶ κεφαλατικεύωσι τὸ
τοιούτον κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου καὶ
οἱ γνήσιοι υἱοὶ αὐτοῦ παρ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν κα-
τὰ τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον· ὀφείλοντες ἀποδιδόναι

† Domesticus imperii mei Dominus Georgius Gemi-
stus ipsi ostendit bullam argenteam dilectissimi fra-
tris imperii mei, felicissimi Despoti Porphyroge-
niti domini Theodori Palaeologi, quo statuebatur,
ut (ipse Gemistus) terram haberet Brysim, quae circa
Castrum posita est, suis cum iuribus ac pertinen-
tiis, nec non omni omnigenoque proventu potiretur
et frueretur, illo scilicet qui dominium respicit, dua-
bus praestationibus, et omnibus bonis immobilibus,
quae avectigalibus sint immunia, nec non omni
fiscali iure, praeter tributa imposita aut imponenda
in capita super Hexamilio, cum facultate augendi
ac meliorandi eum locum quoad eius fieri possit.
Item (statuebatur), ut quotquot advenas vel ipse, vel
sui successores illuc adducerent, et Fisco inscio ibi-
dem constituerent, eos simili modo possiderent. Post
vero ipsius mortem unus ex suis legitimis filiis at-
que heredibus, dignior videlicet, locum ipsum ha-
beret ac possideret una cum omni accessione quae
inibi ab eo facta fuerit, idque omni futuro tempore
in singulas successiones fieret, hoc pacto, ut eius-
dem loci possessor competens servitium praestare
teneretur. Item ostendit et alteram argenteam bul-
lam praedicti amatissimi fratris imperii mei, qua
praecipiebatur, ut haberet ac possideret dictus do-
minus Georgius Gemistus castrum terramque Pha-
narii cunctis cum suis iuribus, rationibus atque per-
tinentiis, accipiens inter eiusdem redditus singulis
annis omnia iura dominationis ipsius terrae, prae-
stationes, ac si quod aliud regium ius haberent in-
colae memoratae terrae, excepta tantum Floriatici
solutione; post eius vero obitum, ut suprascripto

ὑπὲρ αὐτοῦ, τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν· καὶ ἔαν προτε-
 λευτήσῃ ὁ ἕτερος αὐτῶν, ἵνα ὁ ζῶν κατέχῃ καὶ τὴν
 τοῦ τεθνεῶτος μερίδα παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν·
 ταῦτα δὲ οὖν τὰ ἀργυροβούλα ἐμφανίσας τῇ βασι-
 λείᾳ μου ὁ εἰρημένος κῦρ γεώργιος ὁ γαμίστος, πα-
 ρεκάλεσεν ἵνα πορίσῃται καὶ χρυσόβουλον τῆς βασι-
 λείας μου, εἰς πλείονα τὴν αὐτοῦ ἀσφάλειαν· ἡ βα-
 σιλεῖα μου οὖν εὐμενῶς τὴν αὐτοῦ παράκλησιν προσ-
 δεξαμένη, τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον ἐπιχωρη-
 γεῖ καὶ ἐπιῤῥαβεύει αὐτῷ. δι' οὗ εὐδοκεῖ θεσπίζει πρὸς
 ταῦτα καὶ διορίζεται· ἵνα τὰ εἰρημένα ἀργυροβούλλα
 τοῦ περιποθέτου ἀνταδέλφου τῆς βασιλείας μου
 ἔχῃσι τὸ κύρος· τὸ στέργον· καὶ τὸ βέβαιον· καὶ
 κατέχῃ ὁ εἰρημένος οἰκείος τῆς βασιλείας μου κῦρ γεώρ-
 γιος ὁ γαμίστος τὸ περὶ τὸ καστρίον χωρίον τὴν
 βρύσιν μετὰ πάντων τῶν εἰσδομμάτων αὐτοῦ, ἄνευ
 τῆς ὑπὲρ τοῦ ἑξαμιλίου μόνης δόσεως ὡς προείρηται.
 ἔχων ἄδειαν αὐτεῖν καὶ βελτίον αὐτὸ καὶ παραπέμ-
 πειν καὶ πρὸς τοὺς ἐξ αὐτοῦ γνησίους παῖδας, ἐπὶ
 τῷ παράπλεμψθαι καὶ παρ' ἐκείνων τὸν ἴσον καὶ ὁμοιον
 τρόπον πρὸς τοῖς ἐξ αὐτῶν, κατὰ διαδοχὴν ἀδιάκο-
 πον, εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρόνον· ὀφειλόντων τῶν αἰ-
 κατεχόντων αὐτὸ, ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνή-
 κουσαν δουλείαν· ὁμοίως ἵνα ἔχῃ ὁ εἰρημένος κῦρ γεώρ-
 γιος ὁ γαμίστος τὸ κάστρον καὶ τὴν χώραν τοῦ Φα-
 ναρίου· λαμβάνων ἐντὸς τοῦ προσοδίου αὐτοῦ πάντα
 τὰ δίκαια τοῦ κεφαλατικίου τῆς αὐτῆς χώρας καὶ
 τὰς μεῖζας· καὶ ἥ τι ἄλλο ὀφείλουσιν οἱ ἔποικοι τῆς
 αὐτῆς χώρας βασιλικὸν δίκαιον· χωρὶς μόνης τῆς τοῦ
 Φλωριάτικου δόσεως· μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευτήν,
 ἵνα κρατῶσι καὶ κεφαλατικεύωσι τὸ τοιοῦτον κάστρον
 καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου, καὶ οἱ γνήσιοι δύο υἱοὶ
 αὐτοῦ παρ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν κατὰ τὸν ἀναγε-
 γραμμένον τρόπον· ὀφείλοντες ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ,
 τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν· καὶ ὅταν προτελευτήσῃ ὁ
 ἕτερος αὐτῶν, ἵνα ὁ ζῶν κατέξῃ καὶ τὴν τοῦ τεθνεῶ-
 τος μερίδα παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν. κατὰ τὴν πε-
 ρίληψιν καὶ ἰσχὺν καὶ δυνάμει τῶν εἰρημένων ἀργυ-
 ροβούλλων τοῦ περιποθέτου ἀνταδέλφου τῆς βασι-
 λείας μου πανευτυχιστάτου δεσπότη, τοῦ πορφυρο-
 γενήτου· τῇ γοῦν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος
 χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου κατέξῃ ὁ
 εἰρημένος κῦρ γεώργιος ὁ γαμίστος, τὸ περὶ τὸ κα-
 στρίον χωρίον τὴν βρύσιν μετὰ πάντων τῶν εἰσδο-
 μμάτων αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ὑπὲρ τοῦ ἑξαμιλίου μόνης

modo haberent ac possiderent castrum terramque
 Phanarii sui quoque legitimi filii, quoad viverent,
 debentes pro ipso loco competens praestare servi-
 tium : ac si eorum alteruter praemoreretur, super-
 stes partem etiam defuncti possideret toto suae vitae
 tempore. Cum igitur huiuscemodi argenteas bullas
 dictus Georgius Gemistus meo imperio ostendisset,
 rogavit ut auream imperii mei bullam ad suam ma-
 iorem securitatem consequeretur. Meum igitur impe-
 rium eius petitionem benigne excipiens, praesentem
 auream bullam ei largitur atque concedit, qua ratam
 habet (*concessionem*), mandat praeterea ac decernit, ut
 dictae argenteae bullae amatissimi fratris imperii mei
 auctoritatem, approbationem, ac firmitatem habeant,
 et memoratus dominus Georgius Gemistus domesticus
 imperii mei possideat terram Brysim positam circa
 Castrum, cum omnibus eius proventibus, praeter
 illum dumtaxat qui Hexamilium respicit, sicut prae-
 dicitur, cum facultate eam augendi ac meliorandi,
 suisque legitimis filiis transmittendi; a quibus etiam
 aequali similique modo eorum heredibus iuxta suc-
 cessionem nulla intermissione in omne posterum
 tempus transmittatur, eo pacto ut ipsius terrae pos-
 sessores competens servitium praestare semper de-
 beant. Item dictus dominus Georgius Gemistus habeat
 castrum terramque Phanarii, percipiens inter suos
 reditus iura omnia dominationis eiusdem terrae, prae-
 stationes, et si quod aliud regium ius debent huius
 terrae habitatores, excepta solummodo Floriatici pen-
 sitatione. Postquam vero ipse vita migrarit, habeant
 ac possideant huiusmodi castrum terramque Phana-
 rii et duo legitimi eius filii, quoad vixerint, modo
 suprascripto; pro eadem vero terra competens ser-
 vitium praestare debeant. Et cum eorum alteruter
 praemoriatur, obtineat superstes et defuncti partem
 toto suae vitae tempore, iuxta tenorem, vim ac ro-
 bur dictarum ex argento bullarum, quas amatis-
 simus imperii mei germanus felicissimus Despotus
 Porphyrogenitus concessit. Robore igitur ac vi prae-
 sentis aureae bullae imperii mei, dictus dominus

δόσεως ὡς προείρηται· ἔχων ἄδειαν, αὐξῆσαι καὶ βελ-
τιοῦν αὐτὸ καὶ παραπέμπειν· καὶ πρὸς τοὺς ἐξ αὐτοῦ
γενήσους παῖδας, ἐπὶ τῷ παραπέμπεσθαι καὶ παρ' ἐκεί-
νων τὸν ἴσον καὶ ὅμοιον τρόπον πρὸς τοὺς ἐξ αὐτῶν
κατὰ διαδοχὴν ἀδιάκοπον, εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα χρό-
νον ὀφειλόντων τῶν αἰὲ κατεχόντων αὐτὸ, ἀποδιδό-
ναι ὑπὲρ αὐτοῦ, τὴν ἀνήκουσαν δουλείαν· ἔστι ἵνα
ἔχῃ ὁ εἰρημένος κύρ γεώργιος ὁ γεμιστός, τὸ κάστρον
καὶ τὴν χώραν τοῦ Φαναρίου λαμβάνων ἐντός τοῦ
προσοδίου αὐτοῦ, πάντα τὰ δίκαια τοῦ κεφαλαικίου
τῆς αὐτῆς χώρας καὶ τὰς μείζας· καὶ εἴ τι ἄλλο
ὀφείλουσιν οἱ ἔποικοι τῆς αὐτῆς χώρας βασιλικὸν δι-
καιον· χωρὶς μόντης τῆς τοῦ Φλωρίτικου δόσεως.
μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν, κρατήσωσι καὶ κεφα-
λατικέως τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ τὴν χώραν
τοῦ Φαναρίου, καὶ οἱ γνήσιοι δύο υἱοὶ αὐτοῦ, παρ' ὅλην
αὐτῶν τὴν ζωὴν, κατὰ τὸν ἀναγεγραμμένον τρόπον·
ὀφείλοντες ἀποδιδόναι ὑπὲρ αὐτοῦ, τὴν ἀνήκουσαν
δουλείαν· καὶ ὅταν τελευτήσῃ ὁ ἕτερος αὐτῶν, ἵνα ὁ
ζῶν κατέχῃ καὶ τὴν τοῦ τεθνεῶτος μερίδα παρ' ὅλην
αὐτοῦ τὴν ζωὴν, κατὰ τὴν περίληψιν καὶ ἰσχὺν καὶ
δύναμιν τῶν εἰρημένων ἀργυροβούλλων τοῦ περιποδή-
του αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου πανευτυχιστάτου
δεσπότη· τοῦ πορφυρογενήτου. Εἰς καὶ τὴν περὶ
τούτων δῆλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ ὁ παρὼν
χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου· ἀπολυθεὶς
κατὰ μῆνα ὁκτώβριον τῆς νῦν ἐβδόμης ἰνδικτιῶνος τοῦ
ἑξακισχιλίστου ἑνακισίτου τριακισίτου ἐβδόμου
ἔτους ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον
ὑπεσημείνατο κράτος.

† Ἰωάννης ἐν χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς
καὶ αὐτοκράτωρ ῥωμαίων ὁ παλαιολόγος.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 182.)

Georgius Gemistus possidebit terram Brysium circa
Castrum sitam cunctis cum proventibus suis prae-
ter illum dumtaxat qui Hexamilium respicit, ut
praedicatur, cum facultate eam augendi ac melio-
randi, suisque legitimis filiis transmittendi, a qui-
bus etiam aequali similique modo nulla successio-
nis interruptione eorum heredibus ac successoribus
transmittatur omni futuro tempore, eo pacto ut
ipsius terrae possessores competens pro eo servitium
praestare teneantur. Praeterea dictus dominus Geor-
gius Gemistus habeat castrum terramque Phanarii,
recipiens inter suos redditus omnia iura dominatio-
nis eiusdem terrae, praestationes, ac si quod aliud
regium ius ab eiusdem terrae incolis sit persol-
vendum praeter solam Floriatici solutionem. Suam
vero post mortem habeant ac possideant huiusmodi
castrum et terram Phanarii duo quoque legitimi
sui filii, tota eorum vita, modo suprascripto; pro
eadem vero terra competens servitium praestare
debeant; et cum eorum alteruter praemoriatur,
occupet superstes vel defuncti partem quoad vixe-
rit, iuxta tenorem, robur ac vim dictarum ex ar-
gento bullarum, quas amatissimus imperii mei ger-
manus, felicissimus Despotus Porphyrogenitus con-
cessit. Et ut omnibus haec paterent ac rata habe-
rentur, facta est praesens aurea-bulla imperii mei,
data mense octobri septimae currentis indictionis,
anno sexmillesimo nongentesimo tricesimo septimo,
in quo et meum pium, atque a Deo promotum im-
perium sese subsignavit.

† Ioannes in Christo Deo fidelis Imperator et
Autocrator Romanorum Palaeologus.

XIX.

1450 — Mense Iulio — Indict. XIII.

Demetrius Palaeologus confirmat fratribus Demetrio et Andronico Gemistis donationes Phanarii et Brysis eidem olim factas a Theodoro Despoto et Ioanne Imperatore eius fratribus.

† Οἱ οἰκεῖοι τῆς βασιλείας μου ὃ τε κύρις δημήτριος καὶ κύρις ἀνδρόνικος οἱ γεμιστοὶ ἐνεφάνισαν ἀργυροβούλλον τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ ἀριδίου καὶ μακαρίτου δεσπότη τοῦ πορφυρογεννήτου, δι' οὗ εὐεργετῶνται ὁ μὲν κύρις δημήτριος τὸ κάστρον τοῦ Φαναρίου ὁ δὲ κύρις ἀνδρόνικος τὸ χωρίον τὴν βρύσιν, μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ δηλουμένης δυνάμεως, καὶ τῶν καθόλου εἰσοδημάτων αὐτῶν, ἅνευ τῆς δόσεως τοῦ Φλωριατικοῦ, ἐνεφάνισαν δὲ καὶ θεῖον καὶ σεπτὸν χρυσοβούλλον ὀρίσμον τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ βασιλέως, δι' οὗ τὴν τε πρὸς τοὺς τοιοῦτους γεμιστοὺς διὰ τοῦ εἰρημένου ἀργυροβούλλου ἐπιβεβαίωσεν τοιαύτην εὐεργεσίαν καὶ προστίθησιν αὐτοῖς καὶ τὴν τοῦ Φλωριατικοῦ δόσιν, μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν τελευτήν καὶ εὐεργετῇ αὐτοὺς ἔχειν καὶ ταύτην, καὶ ὃν τρόπον ἔχει ἕκαστος τούτων, ὁ μὲν τοῦ Φαναρίου, ὁ δὲ τῆς βρύσεως τὴν τε ἀρχὴν, καὶ τὰ ἄλλα εἰσοδήματα. καὶ ἐξήτησαν καὶ παρεκάλεσαν ἵνα τίχῃσιν καὶ ἀργυροβούλλου ὀρίσμου τῆς βασιλείας μου ἐπὶ τούτοις, πλείονος αὐτῶν ἀσφαλείας καὶ βεβαιώσεως ἕνεκα ἡ βασιλεία μου οὖν τὴν τοιαύτην ζήτησιν καὶ παράκλησιν εὐμενῶς προσδεξαμένη, τὸν παρόντα ἀργυροβούλλον ὀρίσμον αὐτῆς ἀπολύει δι' οὗ δὴ καὶ διόριζεται καὶ εὐεργετῇ πρὸς αὐτοὺς, ὡς ἂν κατὰ τὴν δυνάμιν καὶ περίληψιν τοῦ τε εἰρημένου ἀργυροβούλλου, καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ προβάτος σεπτοῦ χρυσοβούλλου, ὁ μὲν κύρις δημήτριος κατέχη καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ κάστρον τὸ Φανάριον μετὰ πάσης τῆς νομῆς αὐτοῦ καὶ περιοχῆς, καὶ ἀρχὴ οὗτος αὐτοῦ καὶ κεφαλατικὴν παρὰ μηδενὸς τῶν ἀπάντων εἰς τοῦτο διειοχλούμενος. καὶ νέμηται αὐτὸ κυρίως (καὶ δεσποτικῶς ἔτι καὶ ἀναφαιρέτως) καὶ ἀναποσπάστως, λαμβάνων ἐξ αὐτοῦ καὶ τὰς συνήδεις καὶ τεταγμένας δόσεις αὐθεντικὰς, καθὼς ἂν παραδίδωνται πρὸς αὐτὸν ἀπογραφικῶς, καὶ ἂν αὐξήσῃ ποτε εἰς αὐτὰς (ἡτισσὼν εὐρίσκηται τὰς τε ὑπὲρ τοῦ) κεφαλατικίου δηλονότι καταλογισομένης, καὶ τὰς μύζας ἀμφοτέρως, εἴτε τι ἐκεῖσε ἐξαλειμματικὸν ἔστιν ἢ ἔσται. καὶ ἀπλῶς

† Domestici imperii mei dominus Demetrius et dominus Andronicus Gemisti bullam argenteam illustris atque beatae memoriae fratris mei Despoti Porphyrogeniti ostenderunt, qua donantur dominus quidem Demetrius castro Phanarii, dominus autem Andronicus terra Brysi, cunctis cum iuribus in ipsa bulla declaratis, atque cum universis eorum redditibus, praeter Floriatici solutionem. Ostenderunt autem et divinum atque venerandum praeceptum bulla aurea munitum concessum a fratre meo Imperatore, quo donationem istam dicta argentea bulla eidem factam Gemistis confirmat, ipsisque impartitur etiam Floriatici tributum post eorum patris obitum; nec non eis concedit, ut hoc quoque habeant, eo nempe modo, quo eorum alter Phanarii, alter autem Brysis dominium aliosque obtineat proventus. Petierunt quoque ac precati sunt, ut ad maiorem eorum securitatem atque cautelam vel argenteae bullae praeceptum imperii mei super his consequerentur. Meum igitur imperium eorum requisitioni ac precibus benigne annuens, praesens suum praeceptum argentea bulla munitum dat, quo statuitur eisque conceditur, ut iuxta vim atque tenorem tum dictae argenteae bullae, tum praecedentis venerandae bullae aureae dominus Demetrius Phanarii castrum et nunc et deinceps retineat cunctis cum suis iuribus et pertinentiis, atque huiusce castri principatum et dominationem habeat sine ulla cuiusvis molestia; nec non ipsum pleno ac dominico iure possideat, quin distrahi vel auferri sibi possit, recipiens inde consueta statutaque tributa domino debita, quemadmodum ex scriptura ei traduntur, etiamsi augmentum aliquod olim ibidem reperiatur, ea videlicet quae dominium respiciunt, utramque praestationem, et si quid ibidem immune a vectigalibus est vel erit, atque, ut uno verbo dicam, omnes omnigenasque dominicas concessionem. Praeterea adiunxit, ut dictum est, idem dominus frater meus Imperator dicta ve-

εἰπεῖν τὰς πάσας τε καὶ παντοίας δόσεις αὐθεντικάς. Ἐπεὶ προσ(έθηκεν) ὡς εἴρηται καὶ ὁ αὐθέντης μου ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦ εἰρημένου σεπτοῦ χρυσοβούλλου αὐτοῦ, τὸ Φλωριατικόν τοῦ αὐτοῦ κάστρου. ἵνα ἐπιλάβηται καὶ τούτου μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτὴν καὶ νέμῃται καὶ ταύτην τὴν δόσιν, καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκεῖ αὐθεντικάς. ὁ δὲ κύρις ἀνδρόνικος ὁ γεμιστός κατέχῃ ὁμοίως καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ περὶ τὸ κάστρον χωρίον τὴν βρύσιν, μετὰ πάσης τῆς αὐτοῦ νομῆς καὶ περιοχῆς. καὶ ἀρχὴ οὗτος αὐτοῦ καὶ κεφαλατικὴ, ἰδίᾳ τε καὶ χωρὶς ἀπὸ τοῦ καστρίου κεφαλατικίου. καὶ παρὰ μηδενὸς τῶν ἀπάντων εἰς τοῦτο διανοχλούμενος. καὶ νέμῃται αὐτὸ κυρίως καὶ δεσποτικῶς, ἐπὶ τε ἀναφαίρετως καὶ ἀναποσπάστως. λαμβάνων ἐξ αὐτοῦ, καὶ τὰς συνήδεις τε καὶ τεταγμένας δόσεις αὐθεντικάς καθὼς παρεδόθησαν τε καὶ παραδίδονται πρὸς αὐτὸν ἀπογραφικῶς καὶ ἀνῆλθῃς ποτε εἰς αὐτὰς ἡγιστοῦν εὐρίσκηται τὴν τε ὑπὲρ κεφαλατικίου δηλονότι καταλογιζομένην, καὶ τὴν τοῦ βιγλιατικῶ. καὶ τὰς μύζας ἀμφοτέρως. τότε ἐκεῖ ὄντα ἢ ἐξαλειμματικὰ στασεῖα μετὰ καὶ τῆς προεργετηθείσης αὐτῷ γῆς παρὰ αὐτοῦ αὐθέντου μου τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ βασιλέως, τῆς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως τρόπῳ ἀνταλλαγῆς περιελθούσης τῷ δημοσίῳ· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, τὰς πάσας τε καὶ παντοίας δόσεις αὐθεντικάς. Ἐπεὶ προσέθηκεν ὡς εἴρηται καὶ ὁ αὐθέντης μου ὁ ἀδελφός μου ὁ βασιλεὺς, διὰ τοῦ εἰρημένου σεπτοῦ χρυσοβούλλου αὐτοῦ, τὸ Φλωριατικόν τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἵνα ἐπιλάβηται καὶ τούτου ὁ τοιοῦτος κύρις ἀνδρόνικος γεμιστός, μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτὴν. καὶ νέμῃται καὶ ταύτην τὴν δόσιν καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκεῖ αὐθεντικάς. ἀλλὰ καὶ ἐάν ποτέ τις τεθῇ ἐν τῷ καδύλου τόπῳ καὶ νεότερα δόσεις, εἴτε κατὰ ἐναλλαγὴν τῶν νῦν συνήθως διδομένων, εἴτε κατὰ προσηγήνην τινὰ, διηνεχῆς καὶ οὐ πρόσκαιρος, ἵνα λαμβάνωσι καὶ ταύτην οὗτοι ἀμφοτέρω· ὁ μὲν τοῦ Φαναρίου, ὁ δὲ τῆς βρύσεως· καὶ νέμονται καὶ ταύτας καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας δόσεις. τῇ γοῦν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος ἀργυροβούλλου ὀρισμοῦ τῆς βασιλείας μου, καδέξουσιν ἑκάτερος τῶν εἰρημένων γεμιστῶν, ὁ μὲν τὸ Φανάριον, ὁ δὲ, τὴν βρύσιν· λαμβάνοντες ἐξ αὐτῶν καὶ τὰς ἀναγεγραμμένας ἀπάσας δόσεις, ἐφ' ὧν τῆς ἑαυτῶν ζωῆς, ἀποδιδόντες καὶ τὴν ἀνήκουσαν, ὑπὲρ τούτων δουλείαν δεχόμενοι τε πάσας

nerabili aurea eius bulla Floriaticum eiusdem castris, ut ipse Demetrius hoc etiam accipiat post sui patris obitum, nec non huiusmodi quoque tributum possideat, sicuti et cetera, quae ibi ad dominum spectant. Dominus autem Andronicus Gemistus retineat similiter et nunc et deinceps terram Brysis, circa Castrum positam cunctis cum suis iuribus et pertinentiis, eiusque dominio ac principatu ipse potiat seorsim et absque Castri dominatione. Neque ulla molestia in hoc a quoquam afficiatur, et terram ipsam pleno ac dominico iure possideat, numquam auferendam vel distrahendam ab eo, recipiens inde consueta atque statuta tributa ad dominum spectantia, quemadmodum ex scriptura ei tradita fuerunt ac traduntur, etiamsi quaelibet unquam auctio in ipsis reperiat, iura videlicet quae ad dominium atque excubias pertinent, utramque praestationem, atque bona immobilia, quae ibi sunt vel erunt a vectigalibus immunita, etiam cum terra a domino fratre meo Imperatore ipsi concessa, quae a Metropoli propter permutationem ad Fiscum pervenerat, et ut breviter dicam, omnia omnigenaque iura ad dominum spectantia. Postea adiunxit, ut dictum est, idem dominus frater meus Imperator praefato venerando chrysobullo ipsius terrae Floriaticum, quod ipse Andronicus Gemistus accipiat post sui patris obitum, nec non huiusmodi quoque possideat tributum sicuti et cetera ad dominum ibidem pertinentia. Si quod vero recentius tributum universis locis impositum sit, perpetuum et non temporarium, sive ob permutationem illorum, quae iuxta consuetudinem nunc donantur, sive ob aliquam accessionem, recipiant et illud iidem duo (*Gemisti*), tam dominus Phanarii quam dominus Brysis, et huiusmodi quoque tributis perinde ac ceteris omnibus fruantur. Robore igitur atque vi huiusce praecepti imperii mei argentea bulla muniti, uterque dictorum Gemistorum possideat, alter quidem Phanarium, alter vero Brysim, atque recipiant ex ipsis superscripta omnia tributa quoad vixerint, reddentes competens pro his servitium. Dicta omnia tributa habeant in eorum

τάς εἰρημέας δόσεις, εἰς προσόδικα καὶ οἰκονομίας αὐ-
τῶν, ἄνευ τῆς οἰασοῦν ἀφαιρέσεως· καὶ ἐκδουλεύουσιν.
ἐὰν δὲ καὶ μειζόνων κριθῶσιν ἄξιοι προσοδίων, δέχο-
μενοι καὶ ταύτας, ἐντὸς τῆς ποσότητος τῶν προσο-
δίων αὐτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἑκατέρου αὐτῶν τελευταίαν,
ἐπιλήφονται τῶν τοιοῦτων τοῦ τε Φαναρίου δηλον-
ότι καὶ τῆς βρύσεως, καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν ἐσόμενοι γνή-
σιοι παῖδες, ἄρρενές τε καὶ ἐξ ἄρρενογονίας κατὰ δια-
δοχὴν, καὶ καδέξουσιν καὶ νεμηθήσονται ταύτας καὶ
αὐτοὶ, κατὰ τὸν ἴσον καὶ ὅμοιον τρόπον. οὕτω μέν-
τοι, ὥστε ἓνα μὲν τοῦ Φαναρίου, ἓνα δὲ τῆς βρύσεως,
τοὺς πρεσβυτάτους δηλονότι, τῶν ἀπὸ γένους ἑκατέ-
ρου αὐτῶν ἐπιλαμβάνεσθαι, καὶ τούτων ἑκάτερον τε-
λευτήσαντα αὐτοῖς ἓνα ὁμοίως διαδέχεσθαι, καὶ τοῦτο
οὕτως αἰεὶ γίγνεσθαι, ἄχρις ἂν τις τῶν ἀπὸ γένους
αὐτοῦ γεμίστου ἄρρενες καὶ ἐξ ἄρρενογονίας γεγωνῶς
ὑπολείπηται. ἐὰν μέντοι συμβῇ, ἀπὸ μὲν τοῦ ἑτέρου
αὐτῶν μηδεὶνα ἄρρενα, ἢ μηδὲ ἐξ ἄρρενογονίας ὑπολειφθῆ-
ναι, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑτέρου πλήρους, καὶ οὕτω, τῶν ἀπὸ
γένους τοῦ αὐτοῦ ἓνα μὲν τοῦ Φαναρίου, ἓνα δὲ τῆς
βρύσεως ἐπιλαμβάνεσθαι, ἔτι ἐὰν συμβῇ ποτὶ τὸν πρε-
σβύτατον τῶν ἀπὸ γένους ἑκατέρου αὐτῶν καὶ ὃ γί-
γνεσθαι ἢ διαδοχὴ, παντάπασιν ἀνάξιον γενέσθαι τῆς
τοιαύτης δωρεᾶς, ἵνα ἕτερος τῶν ἀπὸ γένους τοῦ αὐτοῦ
γεμίστου, ἄξιός μὲλλον ἐκείνου, εἰς τὴν ἐκείνου, ἀντισ-
τάσσεται διαδοχὴν. Ἐπὶ διορίζεται ἡ βασιλεία μου
καὶ εὐεργετῇ, ἵνα ὅσους ἂν ἀνθρώπους ξένους τε καὶ
τῷ δημοσίῳ ἀνεπιγνώστους φέρωσι καὶ προσκαθίσω-
σιν οἱ αὐτοὶ γεμίστοι, ἢ τινὲς τῶν διαδόχων αὐτῶν,
εἴτε ἐν τῷ Φαναρίῳ εἴτε ἐν τῇ βρύσει, κατέχωσι
καὶ τούτους καὶ νέμονται. τὸν ἴσον καὶ ὅμοιον τρό-
πον, παρὰ μηδενὸς τῶν ἀπάντων, μηδὲ τούτων ἕνεκα
διενοχλούμενοι, ἀλλὰ πάσης ἀνενοχλησίας ἀπολαύον-
τες. Καὶ εἰς περὶ τούτων πάντων δήλωσιν καὶ ἀσφά-
λειαν, γέγονε καὶ ὁ παρὼν ἀργυροβούλλος ὀρίσμος τῆς
βασιλείας μου ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα ἰούλιον τῆς νῦν
πρεχούσης ἰνδικτίωνος ιγ' τοῦ 5^{ου} πεντηκοστοῦ ὁγ-
δίου ἔτους ἐν ᾧ καὶ ἡ βασιλεία μου ὑπεσημήνατο.

† δημήτριος ἐν χριστῷ τῷ θεῷ εὐσεβῆς δεσπότης
παλαιολόγος ὁ πορφυρογέννητος.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 183.)

proventum atque usum sine qualicumque diminutione,
atque servitium praestare teneantur. Si vero et ma-
ioribus digni credantur redditibus, etiam hos accipiant
inter reliquos suos proventus. Post vero utriusque
fratris obitum, donationes has accipient, illam vi-
delicet Phanarii et alteram Brysis etiam eorum fu-
turi legitimi filii, mares nempe, atque ex linea ma-
sculina iuxta successionem; et hi quidem aequali
similique modo terras ipsas tenebunt ac possidebunt,
ita quidem, ut alter Phanarium, alter vero Bry-
sim accipiat, natu maiores nimirum ex stirpe
utriusque eorum. Et cum ipsorum alteruter diem
suum obiverit, iterum alter succedat non absimili
ratione; idque semper ita fiat, usquedum mares at-
que ex linea masculina descendentes ipsius Gemisti
superstitibus extiterint. Si vero contigerit ut nullus
ab altero eorum mas vel ex linea masculina de-
scendens supersit, ex altero autem plures; tunc
etiam ex huius stirpe alter Phanarii, alter Brysis
possessionem accipiat. Praeterea si quando conti-
gerit, ut natu maior ex alterius eorum stirpe, et
ad quem pertinet successio, omnino huiusmodi do-
natione indignus sit, tunc alius ex eiusdem Gemi-
sti genere dignior videlicet prae illo, eius vice suc-
cessionem nanciscatur. Insuper imperium meum
statuit atque concedit, ut quotquot advenas, etiam
sine Fisci cognitione, tum ipsi Gemisti, tum aliqui
ex eorum successoribus, sive in Phanarium, sive
in Brysim adduxerint, ibidemque constituerint, ae-
quali similique modo hos etiam retineant ac possi-
deant, et propter eos a nemine omnino molestia
afficiantur, sed omni fruuntur tranquillitate. Et ut
haec omnia palam fiant, rataque habeantur, condi-
tum quoque fuit praesens cum argentea bulla prae-
ceptum imperii mei, datum mense iulio, currentis
tertia decimae indictionis, anno sexmillesimo non-
gentesimo quinquagesimo octavo, in quo sese im-
perium meum subsignavit.

† Demetrius in Christo Deo pius Despotus Palae-
ologus Porphyrogenitus.

PARS ALTERA

membranas exhibens, in quibus annus desideratur.

I.

Ecclesiae S. Michaelis de Fabalo dantur a monasterio SS. Trinitatis pro duobus numismatis quotannis persolvendis par iuvenorum et asinorum, et porcelli novem.

† Εν ονοματι τοῦ πατρος καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πνευματος . . . . .
... δια τὸν χειρῶν τοῦ νοταρίου Φε-
νωμι. . . . . ὡντες ὁ οἰκόνομος κυρος ρα. . . . .
πρεσβυτερος καὶ ὁ κυρος μαναδ. . . . .
...
ποιήσομεν ἡμεῖς . . . . . εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας
τοῦ σεπτεμβρίου· ἐπεδοδώμεν τοῦ αἰγίου ἀρχωστρα-
τηγου τοῦ Φαυαλου· εἰς τὸν πρεσβυτερον κυρ γρῶσσο.
ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς τῆς αἰγίας
τριάδος· καὶ πάντων τὸν ἀδελφῶν καὶ μοναχῶν ὁμῶς
δὲ καὶ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ κυρου γουδῆλμου ἐπεδοδώ-
μεν δὲ καὶ μεταστὸν ζευγάρειν νουδιων· καὶ ὀνικῶν.
καὶ κεφάλεια χειριδιων θ'. καὶ ὁ πρεσβυτερος γροσ-
σος ἐν ἐκάστου τοῦ ἔτους ἵνα ἐποιδώσει ἡς ἡμῶς νο-
μισματα β'. εἰς τὸ πάσχα· καὶ ταῦτα πάντα ὧν
ἡμεῖς ἐπεδοδώμεν αὐτῶν ἵνα ἔσται εὐθυσμένης· ὥσ-
τεις δὲ ἐπαναστεῖ πωταὶ περὶ καταλήφῃ διαστρέ-
ψαι ἔσται κατηραμένος παρα κυρίου θεοῦ παντοκρά-
τορος· τὴν ἀρὰν ἐπισπόμενος τὸν τιτὴν αἰγίων θεοφώ-
ρων πατρων καὶ τὴν ἀγχωνὴν τοῦ ἰουδα του εἰσκα-
ριωτου . . . . .

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti
...
manu notarii . . . . .
oeconomus dominus Ra. . . . . presbyter, et do-
minus Manad . . . . .
...
nos faciemus. . . . . ad tertiam septembris diem,
dedimus ecclesiae S. Michaelis Archangeli de Fabalo
(sive) presbytero domino Grosso ex parte praepositi
monasterii S. Trinitatis et omnium fratrum atque mo-
nachorum; item et ex parte domini Gulielmi, dedimus
etiam par iuvenorum et asinorum et capita porcello-
rum novem, et presbyter Grossus singulis annis dabit
nobis numismata duo in festo Paschali: atque haec
omnia quae nos ipsis dedimus sint rite consecra-
ta. Si quis autem aliquando insurrexerit, (et) de-
prehensus fuerit subvertere (hunc contractum), male-
dictus erit a domino Deo omnipotente, atque execra-
tionem tercentorum decem et octo sanctorum di-
vinorum Patrum, et laqueum Iudae Iscariotae sor-
tiatur. . . . .

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 14.)

II.

Mense Maio — Indict. II.

Nicolaus eiusque uxor Maria cum Composta et filia Calanna vendunt Ioanni vineam positam ad S. Constantinum aureis numismatis duobus totidemque tarenis.

† σηγων χειρος νικολάου † σίγων χειρος μαρίας
συμνιου αυτου † σίγων χειρος κομπόστας † σίγων
χειρος καλαννα θυγατρος αυτου † ἡμεῖς οἱ προγε-
γραμμένοι ὅτε νικολαος καὶ μαρια καὶ κομπόστα καὶ
καλαννα οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωόποιους σταυροὺς ἰδίαις
χερσὶν ποιήσαντες. φενόμεθα πιπράσκοντες ἰς σὲ ἰωαν-
νην τὸ γονικὸν ἡμῶν ἀμπέλην τὸ ὄντα καὶ διακειμενον
εἰς τὸν ἁγίον κωνσταντινον εἰς χρυσοῦ νομισματα β'
καὶ ταρια β'. ἡδία ἡμῶν βουλή καὶ ἰδία προερεσει
καὶ οὐκ ἀνάγκη τινὴ οὐ χλευεῖς οὐ ποίησ' ἀλλ' αυ-
τοπροερέτω ἡμῶν βουλῇ καὶ γνώμῃ· ἔστιν δὲ ὁ πε-
ριορισμὸς τοῦ τοιοῦτου ἀμπελίου· κατὰ μὲν ἀνατολάς
ἐχω συνορίτην τὸν πῖνα· κατὰ δυσμὰς φιλόμενος ὁ
ἐμὸς πενθέρος· καὶ κατὰ μεσιμβρίας ὁ ρωμανός· καὶ
κατὰ ἄκτρον ὁ προγραφθὴς πῖνας· ἔχην σε δὲ σὺ ὁ
προριδεὶς ἰωαννης τὸ τοιοῦτον πετξὴν τοῦ ἀμπελίου
σὶν καὶ ταῖς ε' συκαῖς ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ
ὥραν εἰς ἀπασαν σου ἐξουσίαν πολλὴν χαρίξην ἀνταλ-
λάττην εἰς προικὰς διδόναι καὶ εἰς ἰδίους κληρονόμους
καὶ διαδοχοὺς καταλιμπανῆν ὡς τὴν ἐξουσίαν παρ
ἡμῶν εἰλειφῶς· ἔστις δὲ φανὴ ἐνοχλῶν σε παρα τῶν
ἐμῶν συνοριτῶν ἵστασθαι μὲς καὶ δεφενδεύειν σε καὶ
ἀζημιότον σε ποιῆσαι ἢ δὲ ἡμεῖς οἱ πρῶτες μετὰ μελι-
δῶμεν καὶ ἀγωγὴν ἢ ζήτησιν ποιήσωμεν κατὰ σοῦ
ἰωαννου εἴτε τὸν ἡμῶν διαδοχῶν ὁμολογοῦμεν τοῦ
ὑποστρεφῆν μὲς τὴν τιμὴν εἰς τὸν ἀγοραστὴν εἰς το
διπλασίον καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ λογῷ προστίμου νομι-
σματα λς' δια το οὕτως ἀρεσθῆναι μὲ ἐγραφε διὰ χει-
ρος ἰωαννου πρεσβυτερου καὶ ἀρχιμανδριτου μὴνι μαῖω
ινδικτιωνος β' παρουσια αξιοπιστων μαρτυρων.

† λέων της ἀρχοντίας μαρτυρ † μιχαηλ τοῦ ουρ-
σουλεοντος μαρτυρ.

† θεόδωρος της πρεσυτερας μαρτυρ † ὁ παπα
νηκολαος πεντεταρης μαρτυρ.

† Signum manus Nicolai. † Signum manus Ma-
riae eius uxoris. † Signum manus Compostae. † Si-
gnum manus Calannae eius filiae. † Nos suprascri-
pti Nicolaus, Maria, Composta, et Calanna, qui
venerandas et vivificas cruces propriis manibus exa-
ravimus, vendimus tibi Ioanni paternam nostram vi-
neam, sitam et positam ad S. Constantinum, pretio
aureorum numismatum duorum, et duorum tare-
norum, sponte, et de propria nostra electione, nulla
necessitate, dolo, fraude, aut poena, sed de libera
nostra voluntate et sententia. Hi vero sunt eiusdem
vineae fines: ad orientem habeo finitimum Pinnam;
ad occidentem Philomenum meum socerum; ad me-
ridiem Romanum; et ad septentrionem supradictum
Pinnam. Habeas autem tu praedictus Ioannes ean-
dem portionem vineae simul et quinque arbores fi-
cus a praesenti die et hora in omnimoda tua po-
testate vendendi, donandi, permutandi, in dotem
assignandi, et propriis heredibus ac successoribus re-
linquendi, utpote qui facultatem a me accepisti. Si
quis vero ex meis finitimis tibi molestiam creaverit,
nos obstabimus, et defensionem tui suscipiemus,
ac ab omni noxa te immunem praestabimus. Quod
si nos venditores poenitentia ducti actionem aut li-
tem tibi Ioanni vel tuis successoribus intendere vo-
luerimus, pretii duplum tibi emptori reddituros nos
spondemus, et poenae loco soluturos Fisco nummos
sex et triginta, quoniam ita nobis placitum est. Scri-
ptum manu Ioannis presbyteri et Archimandritae
mense maio, indictione II, praesentibus fide dignis
testibus.

† Leo de Archontissa testis. † Michael de Urso-
leone testis.

† Theodorus de Presbyteria testis. † Presbyter
Nicolaus Pentetaris testis.

(Ex originali membrana Archivi Cavensis — n.º 96.)

III.

Nicolaus prior monasterii S. Mariae de Pertusia permutat cum Roberto de Satriano quaedam praedia.

† ἐγὼ ὁ πριώρης νικολαὸς τῆς μονῆς τῆς ἁγίας
Θεοτοκου τῆς περτούσας· ἐποίησα ἀντάλλαγμα μετὰ
ροπερτον δε σατριανου ἐκ τὰ χωράφια τὰ ποτὶ ὄντα
τοῦ οὐτοῦ πρεσβυτέρου ἰωρδάνου. χωρῆς τὸ κανίτζιον.
ἔπερ εἶπεν· εἰγωρασμενον παρὰ τοῦ νικολάου βαρβα-
rellου. εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ βρατζαλλόγγη· ἀπὸ τῆς
ὁδοῦ εἰς κάτω μετὰ τὸ χωράφιον καὶ ὑμεροδενδριον
καὶ ἀγρίων· ἐνώπιον καλῶν μαρτυρων.

μαρτυρ νικολαὸς κρητης· † μαρτυρ ἰωαννης τῆς
κώρτης † μαρτυρ † σατριάνος ὁ υἱὸς νικητας πρό-
ξιμος μαρτυρ·

† Ego Nicolaus prior monasterii S. Mariae de
Pertusia permutavi cum Roberto de Satriano prae-
dia quae prius erant Odonis filii presbyteri Iordani,
excepto arundineto, quod se emisse dixit a Nico-
lao Barbarello iuxta viam de Bratzalonga, nem-
pe a via deorsum, cum territorio et arboribus cultis
et incultis. Coram probis testibus.

Testis Nicolaus Iudex. † Testis Ioannes de Corte.
† Testis † Satrianus filius Nicetae Proximi.

(Ex membrana Archivi Cavensis — n.º 97.)

IV.

Mense Martio 26.

*Pascha prior Monasterii S. Mariae de Cyr-Zosimo una cum reliquis fratribus tradit cuidam monacho non
denotato monasterium S. Michaelis una cum nonnullis rebus sub annua praestatione duorum solidorum.*

† σήγνος χηρος γουλλιέλμος πασχα πρηολός της
μονῆς το κυρ ζωσημου· σήγνος χυρος τρυστάνος μο-
ναχος· σήγνός χηρος γουλλιέλμος των φαυαλών· ση-
γνος χηρος ραόν ἡος ἀσχυγτινος μοναχος καγω γούλ-
λῶελμος πασχα και οι αλλοι ἀδελφύ ο τω νυν γε-
γραμμενη φενομεθα αφηρονοντα τόν αγυόν μυχαηλ
στην κε τα πραγματα ταυτα. εν ζευγαρην υοηδια και
ονικον κε θ' κεφαλεα χιρυδια κε στεγνατον κε σφουγ-
γατερόν κε καμυστρά κε β' μονοπελεκα κε ἀξίναρῆν
κε εμειη ἡπερ τιούτο στιχύμα οπως οδέ ἡς χρονον
να μοῦ δυδι ἐν νομισματα και απο τον χρονον τόν ἐμ-
προς να δυδυ ἀνα ἐκαστος χρονος β'. νομισματα κε ινα
ορθοσι το μοναστιρῆν κε βαλλη ἡς ἐμπρος κε εἰν ἀμε-
λῃσι και μυ ορθοσι το μοναστιρην ινα στρεψη το
μοιαστιρυ σην κε τα πραγματα η δέ κε ορθοσι
το μοναστιρη να το εχυ αυτον πασας τας μερας της
ζοης αυτου γραφεν δια χιρῶς λουκυδοῦ ἡς τας κ' ἐξε
τοῦ μαρτιου μυνος κατενοπιον σαρκου κε μυλοῦ κε ο
γυοσφρεδος κε ο βαλδουινῶς ἡερεος κε ο καλοκωρῆς
κνηῆς κε ἰωαννης υαρμεδος κε ο αλγερῆς.

† Signum manus Gulielmi Paschae prioris mona-
sterii de Cyr-Zosimo. Signum manus Tristani mo-
nachi. Signum manus Gulielmi de Fabalis. Signum
manus Rhai filii Ascittini monachi. Ego Gulielmus
Pascha et reliqui fratres modo scripti tradimus
monasterium sancti Michaelis cum his rebus, sci-
licet pari uno boum, asino uno, porcorum ca-
pitibus novem, lebetes uno, una sartagine, catena
ad ollam sustinendam, duabus securibus, una ascia,
hoc pacto, ut pro hoc anno monachus ibidem de-
gens det nobis quinque solidos, et ab hoc anno deinceps
in singulos annos solidos duos, utque mona-
sterium bene administret, et in melius provehat.
Quod si id facere neglexerit, nec monasterium rite
administraverit, restituat monasterium una cum prae-
dictis rebus. Sin vero monasterium recte admini-
stret, ipsum possideat toto vitae suae tempore. Scri-
ptum manu Lucidi die XXVI mensis martii, prae-
sentibus Sarno, Mylo, Iosfredo, Balduino presby-
tero, Calocyro Cynio, Ioanne Barbedo, et Algerio.

(Ex membrana Archivi Cavensis — n.º 98.)

V.

Mense Marjio — Indict. XV.

Venditio vinearum in pertinentiis S. Cyrici facta Pardo a quibusdam, quorum nomina sunt deleta.

† σίγνον † χειρὸς . . . . . τοῦ ἀποικομένου
ἐκεῖνου . . . . . σίγνον † χειρὸς λο . . . . . αὐτῆς.
† Ἐν ὀνόματι τοῦ (πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ) ἁγίου
πνεύματος οἱ σιγνοπροτάξαντες ἐν τῇ τοῦ ὕψους ἀρχῇ
τοὺς τύπους τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ. σταυροῦ . .
. . . . . τῆς τελείας καὶ καθαρᾶς πράξεως πρὸς
σὲ πάρδον, χωρὶς δόλου καὶ κακῆς ἐπινοίας ἐκτός. .
. . . . . μεμεριμένης καὶ χρονίας διασκέψεως·
δι' οὗ ὁμολογοῦμεν πῖπράσκειν σοι ἐκ τῶν ἡμετέρων
ἀμπελων . . . . . ὑπαρχόντων εἰς τὸ φῖον
κυροῦ μαῖόρε εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ ἁγίου κυρικοῦ.
εἰς τὴν τὴν ἀναμεταξὺ ἡμῶν τελεσθεῖσαν συμΦω-
τηθεῖσαν καὶ ἀρεσθεῖσαν. ἥτη χρυσοῦ σῖκελίκων τα-
ρίων εὐσταθμῶν (sic) σύνορα δὲ τῶν προρηθέντων
. . . . . τὰ ὑπόλοιπα. . . . . ἐκ
δυσμῶν τὸ στιχεῖον . . . . . πραθέντων σοι
παρὰ . . . . . ἐκ νορρά . . . . .
ἀπολαύοντες τοίνυν ἡμεῖς οἱ προλεχθέντες πράττει
τὴν ρηθεῖσαν τιμὴν ἀπὸ τῶν χειρῶν σου εἰς τὰς (ἡμε-
τέρας χεῖρας) παρεδώκαμέν σοι. . . . . τὰ ὀρισθέντα
καὶ δηλωθέντα ἀμπέλια εἰς τέλειαν σοῦ δεσποτεῖαν
καὶ (πλειρεστάτην) ἐξουσίαν. ὥστε ἀπὸ τῆς σύμερον
ἡμέρας καὶ ὥρας (ἔχης αὐτὰ μετὰ τὴν) ἐξουσίαν,
υελτιοῦν. . . ὡδὴ τῇν τρόπον τοῖς κληρονόμοις σου
καὶ διὰδόχοις παραπέμπει καὶ ἀπλῶς πάντα (ποιεῖν
ἐν αὐτοῖς) ὅσα ὁ νόμος δεσπόταις ἐν τοῖς οἰκείοις αὐτῶν
πράγμασι διαπράττειν παρκαλεύη. μὴ δυναμένου τινὸς
τῶν ἀπάντων πρὸς τοῦτο . . . . . ἢ ἀντιπίπτειν
μήτε ἡμεῖς αὐτοῖς μήτε τίς κληρονόμος ἡμέτερος ἢ
διὰδοχος ὡς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν
εἰληφώς. σῶα ὥμως τὰ δίκαια. . . . . φῖου. ἥτοι
καδέκαστον ἔτος ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τρύγου ἐξ ἐνὸς
ἐκάστου κήπου πρεσσοῦρας τέσσαρα καὶ . . . . .
ποτε γένοιτο, καὶ οἷον δὴποτε τρόπον ἐν οἷῳ δὴποτε
καιρῷ θελήσωμεν ἡμεῖς ἢ ἡμέτεροι κληρονόμοι (ἢ τὴν
παροῦσαν) πράσιν ἀνατρέψαι θελήσωμεν . . . . .
. . . . . γινόμεθα ἡμεῖς καὶ (ἡμέτεροι) κλη-
ρονόμοι καὶ πρὸς σὲ καὶ πρὸς τοὺς σοὺς κληρονόμους
. . . . . παντὸς ἐναντιώσεως . . . . . ὡπου

Signum † manus . . . . . demortui illius .
. . . . . Signum † manus Lo . . . . . ipsius. In no-
mine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos qui
in huius chartulae initio signa venerabilis et vivi-
ficae crucis exaravimus . . . . . perfectae et
purae venditionis tibi Pardo, sine dolo maloque con-
silio . . . . . sed potius sollicita et diutina
deliberatione, qua (chartula) declaramus vendere tibi
ex nostris vineis . . . . . sitis in feudo domini
Maioris in pertinentiis S. Cyrici pretio inter nos
transacto, convento et accepto aureorum tarenorum
siculorum iusti ponderis . . . . . Fines vero
praedictarum . . . . . reliqua ;
ad occidentem ordo . . . . . tibi divenditorum
a . . . . . a septentrione. . . . .
. . . Cum igitur nos suprascripti venditores memora-
tum pretium a tuis in nostras manus accepissemus,
tradidimus tibi. . . . . praefatas vineas suis finibus
in perfectum tuum dominium plenissimumque ius,
ut a praesenti die et hora ipsas possideas cum fa-
cultate eas in meliorem statum adducendi . . . . .
quovis modo, heredibus et successoribus tuis re-
linquendi, et uno verbo omnia in iis faciendi, quae
lex dominis in propriis rebus facere permittit; ne-
que ullus omnino huic venditioni. . . . . vel ad-
versetur, neque nos ipsi neque aliquis ex nostris he-
redibus vel successoribus, utpote qui robur et aucto-
ritatem a nobis accepisti, salvis tamen iuribus. . . . .
. . . feudi, nempe quatuor pressuris ex qualibet vi-
nea debitis quotannis tempore vindemiae. Et . . . . .
. . . olim fit, quovis modo vel tempore volueri-
mus nos nostrique heredes, vel praesentem vendi-
tionem subvertere voluerimus. . . . .
. . . . . simus nos et nostri heredes, et tibi tuisque

παρ' οὐδεμίας παραγραφῆς υιοθετούμενοι. ὡς. . . καὶ
 ἥθος ἔγγραφον καὶ ἄγραφον καὶ . . . . . τὸ
 τὸ υελεάνειον δογμα τὸ ταῖς ἀπατωμέναις γυναίξει
 υιοθουν. . . καὶ ἐξ ἐπερωτήσεως τῆς ἡμετέρας απο-
 κρίσεως ὁμολογοῦμεν καταβαλεῖν σοι ἢ κληρονόμοις
 σου τὴν τιμὴν ἐν διπλῇ ποσότητι καὶ τῷ δημοσίῳ
 τὸ τρίτον συντ. . καὶ οὕτως ἐρράσθη τὸ παρὸν ἔγ-
 γραφον ἴσασι. ὃ τι ἐγράφη παρακλήτει ἡμετέρα καὶ
 π(ροτροπῇ) τοῦ δηλωθέντος κυροῦ μαϊόρε χειρὶ γρη-
 γορίου κριτοῦ ἐν μηνὶ μαρτίῳ τῆς ιε' ἰνδικτίωνος
 ἔτους ςψ. . .

† μαρία ἡ θυγατὴρ τῆς ρηθίσσης καλαπρίσας ἐπι-
κυρω . . . . .

+

† Ἰωάννης x . . . ὑπέγραψε.

† Ego R. . . . testis sum.

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 17.)

heredibus . . . . . cuiusvis adversationis . . . .
. . . . . nullius exceptionis auxilio subnixi . . . .
. . . . . consuetudinem scriptam et non scriptam, et
. . . . . legem Velleianam deceptis mulieribus opi-
tulantem. . . . et ex requisitione nostrae responsio-
nis assentimur solvere tibi et heredibus tuis du-
plum pretii atque triplum Fisco . . . . . et ita
firmum maneat praesens instrumentum in perpe-
tuum, quod scriptum est rogatu nostro et mandato
memorati domini Maioris manu Gregorii iudicis,
mense martio, indictione XV, anno 67. . .

† Maria filia nominatae Calaprisae roboro . . .
 . . .

† . . . . .

† Ioannes C . . . subscripsit.

VI.

Riccardus Martellus donat monasterio S. Mauri nonnullos homines.

† (σίγονον χειρὸς ρικκάρδου μαρτέλλου) . . . . .
. . . . . συνένου αὐτά. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς
καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἐγὼ ρικάρ-
δος ὁ μαρτελλος ὁ τὸν σίγονον, τοῦ τιμίου καὶ ζωο-
ποιοῦ σταυροῦ διὰ τῆς χειρὸς μου τοῦ ἁνωτέρω γρα-
ψας ἐν τῷδε τῷ χαρτίῳ, τίθημι ἐκουσία γνῶμη καὶ
οἰκία προερέσει· δια τῆς σωτηρίας ψυχῆς τοῦ παν-
αθητόν, μου υἱόν, κυρον, βαρδολομαίου τοῦ μακα-
ριστάτου· ἀφηερώνω εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου ἱερομάρ-
τυρος μαύρου τοῦ . . μουτράρου· τοῦ Φραγκο . . .
. . μου οἱ αὐτάδελφοι, τοῦνομα αγραῖμοι, καὶ γρι-
γόριον, τεκνα, οὗτοι, ἀπο τοῦ χωραφίου κουλου-
πάτζε· σὺν τῆς ὑποστάσεως αὐτῶν, καὶ τῶν παιδίῳ
αὐτῶν· τοῦ τω . . ὑπὲρ λύτρου καὶ ἀφέσεως τῶν
ἀμαρτιῶν τοῦ υἱοῦ μου βαρδολομαίου καὶ ἵνα δια-
φέρουσιν αὐτῷ εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς μονῆς
τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος μαύρου κατωτέρου. καὶ ὑπὲρ
ἀφέσαις τῶν ἀμαρτιῶν ἐμῶν καὶ παντός χριστιανοῦ.
καὶ ἢ τις Φανῇ (βουλόμενος ἀνα)τρέψαι ταύτην τὴν
ψυχοφέλυμον ἀφῆρῶσιν ἢ τε (ἐγὼ) ἢ τίς τῶν ἐμῶν
διαδώχων ἢ κληρονόμων. μὴ εἰσακουσθῶ ἀλλ' ἔστω
καταραμένος παρὰ πατρός υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος·
. . . . . καὶ τῶν β' ἁγίων ἀποστόλων καὶ

† Signum manus Riccardi Martelli. . . . .
. . coniugis eius. In nomine Patris, et Filii, et Spi-
ritus Sancti. Ego Riccardus Martellus, qui signum
venerabilis et vivificae crucis manu mea in hac char-
tula exaravi, spontaneo consilio et propria delibe-
ratione ob salutem animae demortui filii mei do-
mini Bartholomaei felicissimae memoriae (*hanc char-
tulam*) condo, qua dono monasterio sancti martyris
Mauri de . . mutraro Franci . . . . . fratres
quorum nomen Agrimi, et Gregorium, filios Hugonis
e fundo Culupatzi cum suis bonis et filiis eorum . .
. . . pro expiatione et remissione peccatorum filii
mei Bartholomaei, et ut suam operam navent in di-
vinis officiis supradicti monasterii sancti martyris
Mauri pro remissione peccatorum meorum, cuncto-
rumque christianorum. Et si quis huiusmodi dona-
tionem factam ob spiritualem utilitatem subvertere
voluerit, sive ego, sive aliquis e meis successoribus
et heredibus, ne exaudiatur, sed maledictus sit a
Patre, Filio et Spiritu Sancto . . . . .
. . . et duodecim sanctorum Apostolorum, ac san-

τῶν ἀγίων τριακσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατρῶν, καὶ
 ἵνα σύμμαχον, τὸν ἅγιον μαῦρον . . ἔχη ἐν τῷ νῦν
 καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, ζημιούσθω δὲ καὶ εἰς τὴν
 . . . . . νομίσματα ρ' . . . . . εἰς οὕτως
 εἰσχυρὰν καὶ νευχίαν (εἶναι) ἢ καὶ ἡμῶν ἀφ' ἐρώσης
 ἐνόπιον τῶν παρευρεθέντων μαρτύρων. Ἐγράφη διὰ
 χειρὸς λέοντος . . . . .

(Epocham et testium nomina deleuit aetas.)

(Ex originali membrana episcopalis Archivi Neritini — n.º 18.)

ctorum tercentorum octo et decem Patrum, et ut
 adversarium habeat sanctum Maurum in praesenti et
 in futuro seculo; mulctetur vero . . . . .
 . . . . . numismatis centum . . . . . Atque ni-
 hilominus firma ac stabilis sit praesens mea donatio.
 Coram testibus qui interfuerunt. Scriptum manu
 Leonis . . . . .

VII.

Matthaeus dominus castri Aëtae instaurat templum et hospitium S. Michaelis.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ ἁγίου
 πνεύματος. Ἐγὼ ματθαῖος καὶ μετὰ θεόν κύριος καὶ
 δεσπότης καστελλοῦ αἰτοῦ. υἱὸς τοῦ μακαριστάτου
 ἀρχοντος κυροῦ ρικκάρδου καὶ κυρίας κλημέντζης.
 ἀνοικοδομῶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ἀρχιστρατηγοῦ μη-
 χαὴλ εἰς τὴν ἡμετέραν χῶραν, καστελλοῦ αἰτοῦ,
 ἀνω εἰς τὸ ὄρος, πρὸς ψυχικήν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ
 ζωῆν τὴν αἰώνιαν, καὶ αὐξίσιν καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιαν
 τῶν ἐμῶν τε καὶ τῶν ἐμῶν τέκνων καὶ ἀδελφῶν καὶ
 ἰδίων. καὶ ψυχικῆς σωτηρίας τῶν ἐμῶν γοναίων καὶ
 ἀδελφῶν. πάππων καὶ πρῶπάππων. καὶ τούτου τοῦ
 ἐπεσθαι ξηνοδοχείου. λατίως δὲ σπιτάλου. εἰς πρόσ-
 θέεται αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς ὡς τοῦ ἀβράαμ τὴν σκη-
 νήν. δίδωμι δὲ πρὸς ἀνοικοδομὴν τοῦ παρόντος σπι-
 τάλου καὶ ὑπερχὴν τῶν ξένων. ἐν πρώτοις. τὴν δε-
 κατίαν τοῦ κινούργου χωρίου καὶ τὰ χωράφια τοῦ
 ἁγίου ἀρχιστρατηγοῦ. ὡς καθεὶ καὶ ἡ ἐκκλησία
 ἐκ πάσαι ἐπικράτει· καὶ τὸν μύλον. εἰς τὴν χωρίαν
 τοῦ κινούργου χωρίου· ἔπου ὑπῆρχε ἐκ τοῦ παλαιοῦ
 καὶ τὸ ὑμπέλιον τοῦ ἀρχιστρατηγοῦ τὸ ὄντα εἰς τὸ
 χωρίον βρατζαρίων καὶ ἔστιν· δίδωμι δὲ. καὶ εἰς τὰ
 βρατζάρια καὶ εἰς τὴν ἀκανθὰν χωράφιν μοδίων ἥκο-
 σι· τῶν μὲν βρατζαρίων τὰ χωράφια συνοροῦνται οὕ-
 τως· εἰς τὸ ἄνω βρατζάρια ἀπόριν, πλησίον τοῦ γα-
 βρίλου. συνοροῦνται καλωμιν κινούρον κατὰ ἀνατολήν.
 καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν ἡ ὁδός. καὶ εἰς τὸν πόδα ὁ ριάξ.
 καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους γαβρίλου χωράφιν μοδίων
 δύο. καὶ τὸ ἀπόριν πύτταρι συνοροῦνται κατὰ ἀνα-
 τολήν τοῦ καλαμάτου· κατὰ δύσιν ὁ πρικαλλίδος·
 χωράφιν μοδίων τριῶν καὶ τὸ ἀπόριν τοῦ τυγάνου·
 τὸ χωράφιν τῆς κερασίας· συνοροῦνται τοῦ νικολάου

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
 Ego Matthaeus, Dei gratia, dominus et possessor
 castri Aëtae, filius beatissimae memoriae principis
 domini Riccardi et dominae Clementiae, reficio tem-
 plum sancto Archangelo Michaeli dicatum in nostra
 civitate castri Aëtae supra Montem, pro spirituali
 nostra salute et vita aeterna, et pro incremento et
 aeterna salute mea et filiorum, fratrum et propin-
 quorum meorum, nedum pro spirituali salute meo-
 rum parentum et fratrum, avorum et proavorum.
 Quod quidem templum erit xenodochium, latine autem
 hospitale, ac dominus Deus ipsum tueatur velut A-
 braham habitaculum. Ad instaurandum vero huius-
 modi hospitale, et hospites digne excipiendos, in pri-
 mis dono decimam praedii Cinurgi; et praedia sancti
 Michaelis, prout ecclesia iamdudum possidet; et
 molendinum, quod extat in ambitu praedii Cinurgi,
 et ubi antiquitus extabat; et vineam sancti Michaelis
 sitam in loco dicto Bratzariorum. Dono insuper vi-
 ginti modios praedii positos ad Bratzaria, et ad Spi-
 nam, e quibus qui extant Bratzariis his finibus cir-
 cumscribuntur: ad superiorem Bratzariorum partem
 est aporium prope Gabrilum conterminum Calomini
 Cynuro orientem versus, et ad caput est via, ae
 ad pedes rivus; ex altera vero parte Gabrili prae-
 dium duorum modiorum, et aporium Pittari finiti-
 mum ad orientem praedio Calamati, ad occi-
 dentem Pricallidi; praedium modiorum trium, et
 aporium Tigani; praedium Cerasiae conterminum
 Nicolao Tigano, et Gabrilo; praedium trium mo-
 diorum, et aporium Garini; praedium modiorum duo-

του γάμου· καὶ τοῦ γαβρίλου· χωράφιον μωδίων τριῶν· καὶ τὸ ἀπὸ ῥιν γαργηνο χωράφιον μωδίων δύο· καὶ ἑμψι· συνόρου·ται χωράφιοι γουλλιάλμου βερνάρδου· καὶ τῆς περὶ στέρην· καὶ τὸ ἀπὸ ῥιν τῆς μουτάρην· χωράφιοι μωδίων δύο· ἐκ τὸ κάτω μέρος συνόρου·ται χωράφια τοῦ κυρου ακιμῆρι τοῦ καστέλλου· καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν συνόρου·ται τοῦ φλοῦ· καὶ εἰς τὴν ἀλάνην· τὸ ἀπὸ ῥιν τὸ μυράδιον τοῦ αὐθέντου· συνόρου· τοῦ κινδίδου καὶ γαβρίλου· καὶ τοῦ ἀνδρέου δυνάμου· καὶ τοῦ καταβαίνῃ ἢ πρίονι οὐκ καὶ ἀναβαίνῃ μεσα ἡ ναυδύα καὶ ἀποδίδι· εἰς τὸ ἄνω πρίονος τὸ δυ· σικόν μέρος χωράφιον μωδίου ἑνός· καὶ εἰς τὸ ἀκινθόν χωράφιον μωδίων πέντε· πλησίον τοῦ γαλλιάρδου· καὶ συνόρου·ται παγκαλλου· κολλουρίδου· καὶ συνόρου·ται στέφανος μαγαριτσόγος· καὶ ἡ ἐδὸς ποῦ κατ· α· βαίνει ἐκ τοῦς σανατικούς καὶ χωράφια υλαμίνου· καὶ συνόρου·ται τοῦ νικίτου γαλλιάρδου καὶ ὁ ποτα· μὸς τοῦ πιτεράνου· καὶ τὸ ἀπὸ ῥιν τοῦ αἰδίου· ὅπερ ἐπικράτει ὁ πῆτρος ἀρχλάς· ἐλαίαις σὺν τοῦ χωράφιοι συνόρου·ται ἀμπελιον κλαύσαρει· καὶ χωράφιοι βου· λ· πίνου· καὶ ὁ ποταμὸς ἀγκό· . . καὶ σὺν κλίει εἰς τὸ ἀμπελιον μελίδου τοῦ αὐθέντου· στέργω δὲ καὶ τοῦ ἀμ· πληχεύσαι εἰς τὸ χωράφιον τοῦ σπητάλου ἀνθρώπου· ξένους εἰς τὸ ἀγκουμάνδευσιν τοῦ σπιτάλου· σπῆτια δέκα· καὶ τὸ πρᾶγμα τοῦ σπιτάλου, ἵνα περὶ πατεῖ ἐλευθέρως εἰς ἅπασαν μου τὴν χῶραν· νοῖδια, πρὸντα χοιρίδια· καὶ ἡτι ἄλλον· καὶ δύο ζευγάρια τοῦ σπιτάλου ἵνα καματεύσουν ἐλευθέρως εἰς τὸ χωράφιοι μου τοῦ ὄρους· καὶ οὕτως ἐπιδίδωμι τὴν ἐξουσίαν ταύτην τῶν τοιού· των πραγμάτων καὶ κτημάτων ἐπὶ σὲ τὸν ἱερέαν ἱω· ἄνην τῶν ἀπο σικελίας· μέχρι ζωῆς σου, καὶ ὀρδυ· νίης σου· καὶ εἰ μὲν ποτὲ καίρω ἡ χρόνω, φοραδῇ καὶ εἰς, ἢ τε ἴδιος, ἢ τε ξένος ἢ ἐξ ἡμῶν κανεῖς, κατ· α· στρέφοντα, ἢ κατ· α· λουῖντα· τὰ παροντα δηλοῦμενα ἀμφιέξοματα τοῦ σπιτάλου ἀγίου ἀρχιστρατιγοῦ μη· χαηλ· καὶ οὐκ ἔασι αὐτὰ ὡς καδῶτι καὶ τὸ παρὸν συγίλλιον δὴλῇ οὐκ ἔασι αὐτὰ ἀπαράτρευτα μέχρι τερμάτων αἰώνων· σχῇ τὸ ἀνάθεμα περὶ πατρός υιοῦ καὶ ἀγίου πνεύματος, καὶ τῶν ἁγίων ιβ' καὶ εβδομί· κωντα ἀποστόλων· καὶ τῇ θ· ε· φόρων πατρῶν· καὶ οὗτος στέργω καλωδελῶς τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα πάντα· καὶ πρὸς περισσώτερον πίστῳσιν ἡκία μου χειρὶ ἐποίησα τὸ σημεῖον τοῦ κυρέματος· καὶ τῇ ἡμε· τερα βουλλῇ ἐπιέχ· ἐν παρουσίᾳ ἀξιόλογων μαρτύ· ρων·

rum cum dimidio, finitimum praedio Gulielmi Bernardi et Peristerenae; et aporium Mutarenae; praedium duorum modiorum; ex inferiori vero parte finitima sunt praedia domini Acilmeri de Castro, et ad caput finitima sunt praedia Flori, et ad aream est aporii domini parva pars contermia. Candido, et Gabrilo, et Andreae Dynami, et descendit tota serra, et ascendit media vallis ac pervenit ad superiorem serram; ad occidentem est praedium unius modii. Ad Spinam vero est praedium quinque modiorum prope Galliardum, et finitima sunt praedia Pancalli Culluridi, Stephani Magaritzuni, et via, quae descendit ex Samnaticis, et praedia Blammeni, ac finitima sunt praedia Nicetae Galliardi et flumen Piterani, et aporium Aedni, quod possidet Petrus Arclas. Oleis cum praedio finitima est vinea Clausari, et praedium Vulpini, et flumen Anco . . et clauditur in vinea Melidae Domini. Ut autem commorentur in praedio hospitii advenae, qui commenditi eiusdem sint, concedo domos decem, usumque hospitii, et ut libere obambulent per totum meum agrum boves, oves, sues, et si quid aliud, et duo boum paria ad hospitium spectantia, ut libere terram arent in meo territorio de Monte. Et ita hanc possessionem huiusmodi bonorum et rerum trado tibi presbytero Ioanni de Sicilia, quoad tu tuusque Ordo vixeritis. Si vero quacumque occasione vel tempore quis apparuerit vel propinquus, vel extraneus, vel quis nostrum eversurus aut labefactor praesentes donationes factas hospitio sancti Archangeli Michaelis, et non siverit ut eae, prout hoc sigillum ostendit, sint immutabiles usque ad finem seculorum, anathema incurrat Patris, Filii et Spiritus Sancti, sanctorum duodecim Apostolorum, et tercentorum octo et decem divinorum Patrum. Ita vero benevole confirmo omnia suprascripta; et ad maiorem fidem propria manu mea signum confirmationis feci, meoque sigillo roboravi coram fide dignis testibus.

† Κλιμεντζα τῶν ἀρενῶν κηρία μαρτυρ υπεγραφα τὸν σταυρον. † Ego presbyter Petrus bonus interfui. † Ego Bertheramus bove testor. † Ego Angilmerius deremis testor. † Ego rogerius gatus testis sum. † πετρος μακρὶς στρατιότης μαρτυρ υπεγραφα τὸν σταυρόν † ρικκαρδος γαττος μαρτυρ υπεγραφα τὸν σταυρόν.

† ἐγὼ ματθαῖος αὐθέντης καστέλλου αἵτου τὰ ἀνοτέρω γεγραμμένα στέργω καὶ ἐπίκυρῶ. †

(Ex membrana Archivi Neapolitani n.º 481.)

† Clementia Arenarum domina testis crucem subscripsi.

† Petrus Macri miles testis crucem subscripsi. † Riccardus Gattus testis crucem subscripsi.

† Ego Matthaeus dominus castri Aëtae superscripta confirmo et roboro.

VIII.

Presbyter Leo de Mutero donat templo SS. Deiparae de Surnis duas portiones praedii positas in planitie Buchortae.

† σίγνον χειρὸς πάπα λεοντός τοῦ μουτέρου φεομαι ἐγὼ παπᾶς λειῶν ὡ προγραφῆς τῷ σιγνῷ του τιμηοῦ καὶ ζωῶππου σταυροῦ κηρία κηρή γράφας· διδῶντα τὰ χοραφῆρα μοῦ τὰ ἀπὲρ ἔχο ης τὰ πλάγῃα τοῦ βουχόρτα. ἡγορασιες πετζηὰ δίο. το ἐν τὸ ἡγορασάν ἐκ τὴν βλάκκαν θυγατὶρ μαρηας της σέλη· μοῦς ροβῶν τρημῶν διορίζετε δε οὐτὸς κατὰ μὲν ἀνατολας το χοραφῆρὸν πάπα νηκολαου του καπαντονᾶ το οἱπερ ἐποῦλησέν τοῦ κυροῦ ραου· υιοῦ προτονοβελλισιμου· καὶ κατὰ δισέος το χοραφῆρὸν ἰωαννου του σελημὰ τοῦ θρου αὐτης· καὶ κατὰ ἀρκτροῦ τὸ σινορόν το χόνδρο· καὶ κατὰ μεσιβρηας ὡ ρηκκας· καὶ σικλῆ· το δε ετερῶν λουρῆν υπαρχει οὐτὸς· ρουβον πέντε· ἐστὶ δε καὶ ο περηορησμος αὐτοῦ κατὰ μὲν ἀνατολάς· το χοραφῆρὸν παπα κονστα του μουτέρου το ἀπὲρ ἐδοκᾶ ης τιν ἁγίαν θεοτοκον των στουρνῶν περη ψηχηκης σοτηρης· καὶ κατὰ δισέος το χοραφῆρὸν του προφητου· καὶ κατὰ ἀρκτροῦ η ὠδος καὶ κατὰ ἀρκτροῦ καὶ κατὰ μεσιβρηας ο ρηκκας· καὶ σιν· κλη· τουτο δεδοκα ης τον πανσεπτῶν νῶν τη υπεργιας θεοτοκου τον στουρνῶν· καὶ ης τον μαηητοράν ἀνδρεαν· καὶ ης τους δε λήπους ἀδελφοῦς περη ψηχηκης σοτηρης καὶ τον ἐμον γοιεῶν· του ἐχην σὰς το τιωτον χοραφῆρῶν ἀπεντευδέν καὶ οσὰ ης κηρήος καὶ αὐθέντός πουλειν χαρῆξην καὶ η τοι δ' ἀν κελ· βη πην πῆξε μὴ κολουμένους παρὰ ττηγός. μὴ παρ ἐμου μητε τὸν ἐμόν τεκνον η κληρονομων η σὶνκληρονομων· η ξενο προσοποῦ τῷ σινολον· ἀλλ ὁστη φανι ἐνοχλὸν ττην τιαυτιν χαρηστηκην δωρεαν· ἐστο ξενός

† Signum manns presbyteri Leonis de Mutero. Ego suprascriptus presbyter Leo, qui signum honorabilis et vivificae crucis propria manu exaravi, dono praedia mea, quae habeo ad latera Buchortae et emi, nempe duas portiones, quarum unam emi ex Blanca filia Mariae de Selima, et constat tribus rubis, hosque habet fines: ab oriente praedium presbyteri Nicolai de Capantona, quod ipsi vendidit dominus Rhaus, filius Protonobilissimi; ab occidente praedium Ioannis de Selima, patruī ipsius; a septentrione confinium Chondri; et a meridie rivus; atque clauditur. Altera vero portio constat quinque rubis, et ita circumscribitur: ab oriente est praedium presbyteri Constaе de Mutero, quod ipse donavit Sanctae Deiparae de Surnis pro spiritali salute; ab occidente praedium Prophetae; a septentrione via; et a septentrione et meridie rivus; atque clauditur. Hoc praedium dono venerabili templo Sanctissimae Deiparae de Surnis, et magistro Andreae, et ceteris fratribus pro spiritali salute mea et meorum parentum, ut habeat huiusmodi praedium amodo, et tamquam dominus ac possessor vendat, donet et de eo faciat quidquid (*lex*) facere concedit, neque molestiam patiatur ab aliquo, neque a me, vel a meis filiis, vel heredibus, vel coheredibus, vel extranea persona in universum; sed quisquis in huiusmodi gratiosam

και αλλότρητος της καθαρως και αμομοιτου των χρη-
στήων πιστεος ζημηουτό και ης το δεμόσιον νομι-
σματα λς' εν παρουσια μαρτυρων † ο κηρης γαμμος
μαρτυρ υπεγραψε τον σταυρον.

† νηκίτας γαβρός του πρεσβυτερου πετρού μαρτυρ
υπεγραψε τον σταυρον.

† παπας ιωαννης υιος του πρεσβυτερου πετρού
μαρτυρ υπεγραψε.

† ιωαννης ο του νοταριου χριστοφóρου υιός μαρ-
τυρ υπεγραψε.

† βονος υιός πέτρου μουτερου μαρτυρ εγραψε τον
σταυρον οιδιωχείρως.

† κωνσταντινος υιός του ανοτέρω παπα λεοντος
μαρτυρ υπεγραψε ηδια χειρι.

† βωνώς αδελφος αυτου μαρτυρ υπεγραψε.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 185.)

donationem insurgat, seiungatur a pura et incul-
pata Christianorum fide, et solvat poenae nomine
Fisco numismata sex et triginta. Coram testibus. †
Dominus Gemmus testis crucem subscripsit.

† Niceta gener presbyteri Petri testis crucem
subscripsit.

† Presbyter Ioannes filius presbyteri Petri testis
subscripsit.

† Ioannes filius notarii Christophori testis sub-
scripsit.

† Bonus filius Petri de Mutero testis scripsit cru-
cem manu propria.

† Constantinus filius suprascripti presbyteri Leo-
nis testis manu propria subscripsit.

† Bonus frater ipsius testis subscripsit.

IX.

Mense Novembri — Indict. XI.

*Ioannes Notanus cum uxore Maria vendit monasterio S. Phantini tertiam partem vineae pretio-
cuiusdam quantitatatis frumenti, fabarum et lini.*

† σιγνον χειρος ιωαννου υιού γεωργίου νοτανου. †
σιγιον χειρός μαριας σύμβιος αυτού.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος ἡμοῖς οἱ προγεγραμμένοι οἱ τα σίγηνα τοῦ
τιμίου καὶ ζωόποιου σταυροῦ οἰκείαις ἡμῶν χερσὶν ποιή-
σαντες. τὸ δὲ ὅλος ὕφος τοῦ οἰκησίου καὶ ἐξοικισμοῦ
ἡμῶν γραφὴν δια χειρὸς τοῦ νοταρίου. τὴν (παρουσαν)
ταυλὴν καὶ καθαρὰν διάπρασιν· τοιδαίμεθα καὶ ποιῶμεν
ἐκουσία ἡμῶν τῇ γνώμῃ καὶ αὐτοπροαιρέσει ἐκτὸς βίας
ἀνάγκης καὶ παντὸς ἀποικωρευμένου τρόπου. εἰς σὲ
τὸν εὐλαβέστατον ἱερομοναχὸν καὶ προσδοτὰ (τῆς
ἁγίας μονῆς τοῦ πατρὸς) ἡμῶν Φαντίνου· καὶ πρὸς
τοὺς ἀπαντας τοὺς μελλόντας εἰσελθεῖν τῇ προγραφείσῃ
μονῇ τοῦ εἶναι προσδοτὰς καὶ κυριεύειν αὐτήν. δι' ἧς
ἐν (ἀληθείᾳ) καὶ εὐδύτητι ὁμολογοῦμεν ἀπειτευθεῖν.
ἴδι πιπράσασθαι καὶ ἀποτάξασθαι κατὰ ταυλὴν νο-
μην καὶ δεσποτείαν σου τὸ τρίτον μέρος ἐμὸν τοῦ ἀμ-
πελου. ἐξ ὧν ἐφυτεύσαμεν κοινοτερῶς μετὰ τοῦς ἀδελ-
φοῦς μου. τοὺς σπ . . . . . ωτας νικολαον. καὶ
ἀνδρεῖν. περισφίξεταί σου οὕτως. ἐξ ανατολῆς. ἡ ὁδὸς ἡ
ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἀμπέλιον, τοῦ ἀ . . . . . ποκαμισί

† Signum manus Ioannis filii Georgii Notani. †
Signum manus Mariae uxoris eius.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Nos
suprascripti, qui signa honorabilis et vivificae crucis
propriis nostris manibus effinximus, totam vero nomi-
nis et cognomenti nostri scripturam manu notarii exa-
ravimus, huius perfectae et purae venditionis instru-
mentum condimus et facimus spontanea nostra volun-
tate et libera electione, absque vi, necessitate, et
quovis vetito modo tibi pientissimo monacho et prae-
posito sancti monasterii patris nostri Phantini, et om-
nibus futuris praepositis ac moderatoribus antedicti
monasterii; quo (instrumento) in veritate et iustitia
declaramus amodo vendidisse et cessisse in perfe-
ctum tuum dominium et possessionem tertiam meam
partem vineae, quam in commune plantavimus una
cum fratribus meis . . . . . Nicolao et Andrea.
Hos vero habet fines: ab oriente viam quae vadit
ad vineam . . . . . pocamisi et aliorum; ab occi-

καὶ ἀλλαχῶς. δῆτις. το ἀμπελιον, της ρηθηςτης αγίας
μονης του αγίου Φαντινου. ἄκτρυν, τὸ χωραφίον
τῆς. . . . . μεσημβρίας· τὸ μέρος τοῦ ἀμπελου τοῦ
ἀδελφού μου καὶ ἀποικωμενου ἀνδρου. τοῦτο οὖν τι-
τραμερως πε(ριορισθὲν) σὺν τὸ ἀργον χωραφίον μέρος
ἐστὼς σὺν ὑμεροδενδροις. καὶ εἰσωδω ἐξωδω καὶ πασι
δικαίοις αὐτου πε(πρα(καμεν σοι) αὐτὰ εἰς τιμὴν τὴν ἀνα-
μεταξὺ σὺν Φωνηθήσαν· καὶ ἀρεσθήσαν· σιτον. Φάβαν
καὶ λιναρον, το χριζομενον . . . . . ἐλαβαμεν. ἡμοῖς
ἀπο τας σὰς χεῖρας εἰς τας ἡμετέρας. καὶ εὐδέως.
ἐποιήσαμεν σοι τὸ παρον τῆς (πράσεως ἔγγραφον).
τὸ προρηθεν ἀμπελίον εἰς τοπον λεγῶμεν παντα-
τον. ἵνα ἀπο του νῦν. καὶ εἰς το διηναικοῖς χρόνοις.
ἐπεξουσιως εχειν σε αὐτο το μέρος μου τοῦ ἀμπελου
ἦγουν το τρίτον. καὶ το ἀργον χωραφίον. σοι. καὶ
ἡ ευαγεστατη μονη τοῦ ποιειν παντα εἰς αὐτο καὶ ἐξ
αυτου ως κυρίως. ὅσα οἱ θεοὶ καὶ οἱ θειωτατοι νό-
μοι παρακελεύεται. μὴ παρὰ τινος κολυμμένος. μητε
παρ ἡμῶν αὐτων. ἐὰν Φανὴ τις ἀπο το μέρος ἡμῶν
ἢ ἐτέρου ξένου προσωπου τινὸς ζητήσιν κόνιτην τινα
ποιούμενος ἐνεκεν το ρηθεντα ἀμπελιον. καὶ ὡς ἀνω-
τερως διό. ἴσθασθαι ἡμᾶς καὶ διεκδικᾶν αὐτὰ ἀπο
παντος ἐναντιούμενου προσωπου, καὶ σὲ, καὶ ἡ ευα-
γεστατη μονη αὐτοὶ καὶ ἀτάραχοι (ποιεῖν. εἰ δὲ) τουτο
οὐ ποιήσωμεν, ἀλλὰ εἰς ἐπιστροφὴν τινα χριστῶμε-
θα. ὁμολογοῦμεν τοῦ ζυμιοῦσθαι (ἡμᾶς εἰς τὸ δημό-
σιον) νομισματα λς'. καὶ πρὸς σε το τιμημα εἰς το
δυσκοῦν, καὶ τὰς βελτιώσεις. καὶ ἡθ (οὕτω στέργη
καὶ ἐμμένη ἢ τοιαύτη) διάπρασις στερμα βαίβια καὶ
ἀπαρσάλευτος εἰς τοὺς αἰωνας. ἡτις ἐγράφη . . .
. . . δι επιτροκης ιωαννου πρωτοπαπα καὶ ταβουλα-
ριου κοιρκλαριου μηνι νοεμβριω ἰνδικτιωνι ια' ἐτους.

† ρογεριος Φαβάτζας μαρτυρ υπεγραφα δια του
σταυρου.

† εγω ἀλεξάνδρος Φαβάτζας μαρτυρ υπέγραφα δια
του σταυρου.

† Ego Bartolomeus iudex testis sum.

† εγω βασιλειος κριτης μαρτυρ υπέγραφα δια του
σταυρου.

† εγω ἰωρδανος καὶ κριτης κῆρκλαριου μαρτυρ υπε-
γραφα οικεία χειρ.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani — n.º 186.)

dente vineam dicti venerabilis monasterii sancti
Phantini; a septentrione praedium. . . . . a me-
ridie partem vineae fratris mei demortui Andreae.
Hanc igitur vineam quadrifariam circumscriptam
una cum inculti praedii parte, cumque fructiferis
arboribus, introitu et exitu, et omnibus eius iuri-
bus, vendidimus tibi pretio inter nos pacto et con-
vento frumenti, fabarum et lini, quae necessaria
sunt . . . . . accepimus a tuis in nostras ma-
nus, et tibi fecimus hoc instrumentum venditionis
antedictae vineae sitae in loco qui vocatur Panta-
num, ut amodo et in futurum tempus tu et san-
ctissimum monasterium possideatis ipsam partem
meae vineae, nempe tertiam, et incultum praedium,
cum potestate faciendi in ea et de ea quidquid di-
vinae leges propriis dominis permittunt, neque ab
aliquo, sive a nobis impedimentum patiaris. Si vero
quis ex parte nostra, vel extranea persona quae-
stionem vel actionem de memorata vinea tibi in-
tendat, uti antea dictum, nos obstabimus, et te ac
sanctissimum monasterium defendemus a quavis con-
traria persona, et illaesos et indemnes vos praesta-
bimus. Nisi autem id fecerimus, sed haec evertere
aliquo modo tentaverimus, assentimur mulctae no-
mine solvere Fisco numismata sex et triginta, et
tibi duplum pretium ac meliorationes. Et nihilomi-
nus firma, valida et immutabilis in omne aevum
huiusmodi venditio permaneat, quae scripta est . .
. . . . . ex mandato Ioannis protopapae et tabularii
Circlarii, mense novembri, indictione XI, anno

† Rogerius Fabatzas testis per crucem subscripsi.

† Ego Alexander Fabatzas testis per crucem sub-
scripsi.

† Ego Basilius iudex testis per crucem subscri-
psi.

† Ego Iordanus iudex Circlarii testis propria
manu subscripsi.

X.

Ioannes Marionitus cum fratre Arcadio vendit Basilio Andreamo vineam positam in loco dicto de Gadurice aureis tarenis sex.

† Σύγγο χειρὸς ἰωαννου τῇ ἐπονομῇ του μαρίονι-
 νειτῇ † σήγνῳ χηρὸς ἀρχαδείου ἀδελφου αὐτου † σή-
 γνῳ χῆρὸς θαυμαστῆς μητρὸς αὐτῶν ἡμῆς ἡ ἀνό-
 ττερο γεγραμμενὴ ἡ τὰ σίγνα του τημηῶν καὶ ζοπηρῶν
 σταυρῶν ἡκειες χερσὶν καθεμπογραφάντες· ἀναλυναν-
 νόμενι καὶ τοὺς δὲ λιπούς· ἀδελφούς· ἡδIOUS καὶ
 κληρονομούς· καὶ σὺν κληρονόμους· καὶ ἀπλὸς ἡπῆν ἡς
 πάντα ἀνδρωπὸν· φένομεθα πουλόντα εἰς σε κηρεῖν
 νασίλιον ἀνδρεάμον· το ἀνπέλιον· το ἀπερ ἐχομεν ἐκ
 πατρίκῃς μας κληρονομείας· ἡς τοπὸν λεγόμενον της
 γαδουρηκείας· δειορεῖτε κατὰ ἀνατολὰς του ψυχρα-
 λεου καὶ του αὐτου πράτῃ· καὶ δεισιος του αὐτου
 πράτῃ· κατὰ ἀκτροῦ· ἡ οδὸς· καὶ μεσινυρίαν ἡ του
 ναχυοῦτου· καὶ σὺν κλεί· τουτο δὲ ση πεπρακμεν·
 δεῖα χρῆσθον ταρία εἴ· ἀτῆνα ἀπολάουμεν· ἀπο τὰς
 χερίας σου· ἡς χῆρας ἐμὰς· ἐπῆρισαμεν σὺ τελίαν καὶ
 πληρεστάτην· πρᾶσυν· του εχειν σε αὐτο ἐξουσίαν·
 ἀπὸ τυν σήμερον ἡμεραν καὶ ὅραν ἡς τοῦς ἐξεις χρόνους·
 πολὺν χαρίζειν ἀνταλλάτῃ· καὶ ἡς πριχὰς τέκνον
 γράφειν· ὅς το κείρος· καὶ τῇν ἐξουσίαν παρ ἡμῶν·
 ἡλιφῶς· καὶ εἰαν ποτε καίρο φανει της ζειτοῦντα· ἡ
 ἐνοχλοῦντα· ἡνα στήκομεν· καὶ δεικδεικούμεν· αἰκ
 παντὸς προσόπου ξενοῦ· τε καὶ ἡδαιοῦ· ἡ δὲ καὶ ἡμῆς
 μετὰ μέλι γένόμεθα εἶνα μὴ ἡσακούμεθα· μεῖδε παρα
 του νόμου νοηθείτο· ἀλλὰ σχῇ το ἀναδεμα· παρα
 πατρος καὶ υἱου καὶ ἀγίου πνευματος· τον τιτῇ· ἀγίον
 θεοφόρον· πατρων· καὶ ζειμειουσθο ἡς το δεμόσυνο·
 νομισματα· λς· καὶ ἡς σὲ τὸν ἀγορακότα το τρίπλου·
 καὶ ἡθ οὗτος στεργί καὶ ἐνμενει· ἡ τηρατῃ πρᾶσῶ·
 ἡν καλοθελὸς· ἐπῆρισαμέν· ἀχρι τέρματὸν ἐόνον πα-
 ρουσία μαρτυρων· † νεικόλας νάρυοῦτῶς· μαρτυρ· †
 νοταριος ἰωαννης βαρβουτος μαρτυρ·

† Signum manus Ioannis cognominati Marioniti.
 † Signum manus Arcadii fratris eius. † Signum ma-
 nus Thaumastae matris eorum. Nos suprascripti, qui
 signa honorabilis et vivificae crucis propriis mani-
 bus exaravimus, nomine quoque ceterorum fra-
 trum, propinquorum, heredum et coheredum, et uno
 verbo cuiusvis hominis, vendimus tibi domino Ba-
 silio Andreamo vineam, quam habemus ex paterna
 nostra hereditate in loco dicto de Gadurice. His
 vero finibus circumscribitur: ab oriente est Psi-
 chraleus et idem venditor; ab occidente ipse ven-
 ditor; a septentrione via; et a meridie filii Bar-
 buti; et clauditur. Hanc igitur vineam vendidimus
 tibi aureis tarenis sex, quibus acceptis a tuis in no-
 stras manus, fecimus tibi perfectam et plenissimam
 venditionem, ut habeas ex hodierna die et hora et in
 futurum tempus facultatem eam vendendi, donandi,
 permutandi, et in dotem filiarum constituendi, ut-
 pote qui dominium et potestatem a nobis accepisti.
 Si vero aliquando quisquam quaestionem vel mole-
 stiam tibi inferat, nos obstabimus et te defendemus
 a quavis persona tum extranea tum propinqua. Sin
 autem consilium mutaverimus, ne exaudiamur, ne-
 que a lege subsidium quaeramus, sed anathemate
 percutiamur Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et ter-
 centorum decem et octo sanctorum divinorumque Pa-
 trum, et Fisco mulctemur numismatis sex et tri-
 ginta, tibi quoque emptori triplo pretio. Ac nihilominus
 firma maneat huiusmodi venditio, quam bona vo-
 luntate fecimus, usque ad finem seculorum. Coram
 testibus. † Nicolaus Barbutus testis. † Notarius
 Ioannes Barbutus testis.

(Ex membrana Archivii Neapolitani — n.º 187.)

XI.

Testamentum Monachae Marinae Atzimannae.

† ἐποιδίπερ ἀδῖλον· τὸ τοῦ θανάτου πέρας κατέ-
 στεικεν· καὶ οὐδεὶς ἀσφαλῶς ἐποισταιται. τὴν ἡμέραν.
 ἤτε τὴν ὥραν. τῆς ἐντεύθεν ἀποδειμίας. κατὰ τον
 τοῦ κυριοῦ λόγων. ὅτι οὐκ εἶδατε· ποία ὥρα ὁ κυριος
 ἔρχεται· ταῦτα καὶ τα τοῦτοις ὅμοια· οἷς νῦν μου
 λαβῶν· καγὼ μαρίνη μοναχῇ· τῇ ἐπονιμῖα τοῦ αἰξει-
 μάννα· ἐν ἀσθενίᾳ βαρυτάτῃ· περηπεσῶν, καὶ φοβο-
 δείσα μοιπῶς ἐφνηδίως ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ, ὁ θάνατος,
 καὶ καταλυπῶ τα πρόσόντα μοι ἀδιαθέντα. ὥς καὶ
 πολλοῖς, πολλάκις συνέβει, ἐν ρώμῃ νοῖ καὶ λογισμῶ
 νίφοντι, θείλῳ καὶ βούλομαι διατάξασθαι τα τοῖς πε-
 νιχράς μου οὐσίας πράγματα, ἐν πρώτοις, ἐπαφίω
 ὑπερ ψιχηρεῖς μου σωτηρίας, καὶ διὰ τὰς πολλὰς,
 ἑβεργείας ἣν ἐπήρην εἰς ἐμὲν. ὁ ἐμὸν ἐγγων ὁ νικέ-
 λαος, ἀφία του μέρος ἀπὸ τὸ ἀμπελιον. τὸ ἔχω εἰς
 το πατάκονες, πλησιον τοῦ γουρρῶφι καὶ τῷ βούρ-
 χου. ἔστιν δὲ ρίζας ἑκατόν· ὁμίως καὶ τὴν φητίαν τὴν
 ἄκρῃ ἐφίτευσεν ἐν τὸ κίπῳ καὶ τὸ χοράφιον· το ἐκ-
 βαλον· τὸ δὲ ἕτερον ἀμπελιον, ἀφίω τοῖς ἐμῇς θυγα-
 τρός, τῆς θεοδώτης, ἐπαφίω, καὶ τοῦ νικολάου. τοῦ
 ἐμοῦ ἐγγου. τῷ οσπίτιων σὺν τοῦ τρακτουρίου, καὶ,
 τοῦ τιναρίου, καὶ ἣ τῇ δὲν ἄλλα ἡσὺν, ταῦτα πάντα
 διατίδωμαι ἐνόποιον τῶν παρεβρεθέντων μάρτυρων, ἣ
 τῆς δὲ φανῆ ἀπὸ τὸν ἐμὸν τέκνων αἰδίων οἱ κληρονό-
 μων, βουλιθεῖς, μετατρέψαι· ταῦτα μοι καλοθελῶς,
 διατάξαντα σχεῖ τὸ ἀνάθεμα καὶ τὴν ἄρὰν τῶν τιτῶ
 ἀγίων θεοφωρων πατρων, καὶ τὴν αχῶνην ἰουδα του
 προδώτου † μίχαηλ πρεσβυτερος. μαρτυρ † πᾶπα
 νικεῖφωρος μαρτυρ. κύνστα βλέφαρος μαρτυρ † λεων
 βούρχος μαρτυρ † μμοῦνεις λαγούτζεις μαρτυρ †
 ιωνάνης μιζότερος μαρτυρ λεων υἱὸς φιλίππου.

† Quoniam obscurus est mortis adventus, ac
 nemo certo scit diem et horam qua e vita migrare
 debeat, iuxta Domini verbum: Nescitis homines qua
 hora Dominus veniet; haec et his similia animo
 meo reputans ego Marina Monacha cognominata
 Atzimanna, cum in gravissimum morbum incide-
 rim, metuens ne improvise me mors adoriatur, et
 quae ad me pertinent intestata relinquam, prout
 multis saepe accidit, dum viribus non destituor, ac
 mentis animique compos sum, volo de meo te-
 nui patrimonio disponere. In primis pro mea spi-
 rituali salute, et propter plurima beneficia quibus
 me complexus est nepos meus Nicolaus, ei relin-
 quo partem meae vineae, quam habeo ad Patacones,
 prope Gurrufium et Burchum, centum viti-
 bus constantem; item et plantationem, quam fecit
 in horto, et praedium extra situm. Aliam vero vi-
 neam relinquo filiae meae Theodotae, et Nicolao ne-
 poti meo domum cum tracturio et cella vinaria, et
 si quae alia sunt. De his omnibus dispono coram te-
 stibus qui interfuerunt. Si vero quis ex meis filiis
 propinquis vel heredibus apparuerit, qui haec, quae
 ego bona voluntate statui, evertere voluerit, habeat
 anathema et maledictionem tercentorum octo et de-
 cem sanctorum divinorumque Patrum, et laqueum
 Iudae proditoris. † Michael presbyter testis. †
 Presbyter Nicephorus testis. Consta Blepharus te-
 stis. † Leo Burchus testis. † Mamunes Lagutzes te-
 stis. † Ioannes Mizoterus testis. Leo filius Philippi.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 188.)

XII.

Nicolaus Burrelites cum uxore et filiis vendit Roberto Buciae vineam aureis tarenis triginta.

† σῖγγον χειρός νικολάου επονημία βουρρελήτου κατοικητοῦ ἐν τῷ χωρίῳ βηλλάδων † σῖγγον χειρός κάλλης συμβίου αὐτοῦ † σῖγγον χειρός λεοντος υἱοῦ τῆς αὐτῆς καλλῆς † σῖγγον χειρός εἰρηνῆς θηγατρὸς τοῦ αὐτοῦ νικολάου καὶ τῆς ριθῆσις καλλῆς † σῖγγον χειρός μαχλάδας ἀνεψίας αὐτοῦ.

Ἡμεῖς ὑπογράφοντες οἱ τὰ σῖγγα τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰδίας ἡμῶν χερσὶν ἐν τῷδε τιμῷ χαραξάντες τῇ ἡμετέρᾳ βουλῇ καὶ θελήσει ἀναλαμβάνονμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡδίοις κλοῖρονομους καὶ σὺν κλοῖρονομους καὶ ἀπλῶς ὑπὲρ εἰς πάντα ἀνθρώπον ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν δι' οἷς ὁμολογοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος πούπληκτῳ ἐγγράφῳ παρουσία τῶν υπογραμμένων κριτῶν σκηλλακίου περεγγίνου σάμονα πούπληκτου νοταρίου τῆς αὐτῆς καὶ τῶν υπογραμμένων μαρτυρῶν εἰς τοῦτο κληθέντων καὶ παρακληθέντων ἀδολῶς καθάρως ἐκουσίως καὶ ἐλευθέρως ἐπράξαμεν σὺ τοῦ ρυπέρτου βουκῆα καὶ τῆς σοῖς κλοῖροιόμοις τῷ ἡμετέρῳ οἰκίῳ ἀμπελίῳ το οὐτὰ εἰς τὴν περὶ τῆς χωρίου. . . . καὶ συνοροῦντα τοῦ φυλιππου βήβήλλου ἑτερον σῖνον τοῦ πρεσβυτέρου σχολαρίου ἣν ἔχη ἐκ τοῦ κελωνὰ συνορηται καὶ εἰ οὕτως καὶ σὺν κλοῖ τοῦ αὐτοῦ ἀμπελίῳ ὅσον καὶ ἐστὶν τελαγγανόντα ἡμᾶς. μετὰ πάντων αὐτοῦ δικαιοματιῶν καὶ ἐκεῖσε δένδρων σινγγία πεπρακαμεν αὐτὸ σὶ τοῦ διλωθέντος ρουπέρτου τοῦ βουκῆα καὶ τῆς σοῖς κληρονομοῖς διὰ χρυσοῦν ταρία τριάκωντα. ἅτινα ταρία τριάκωντα τὴν δικίαν ἐπητιμησιν τοῦ πραγματος ἐλαβόμεν ἀπο σοῦ καὶ ἀπετάξαμεν πάσαν παραγραφὴν ζητήσαις τῶν προγεγραμμένων ταραίων ὅς ἀνέλλειπη αὐτὰ ἐλαβομεν ὁμῶς ἀπετάξαμεν ἅπαν δικαίον τῷ δυναμένῳ ἡμᾶς βωιδῆσαι εἰς μεταπρατὴν τῆς αὐτῆς πράξεως, μᾶλλον ὅρκῳ ἐμωσάμεν σὰς οὐ μὴ εἰσελθῶμεν κατεναντίον τοῦτου εἰ δ' οὐχ ὑποκείσῃμεθα τῇ πυνὶ τῆς ἐπιτοκῆς ἀπέστειμεν τῆς δεσποτείας τοῦ πράγματος καὶ πρὸς σὰς τὴν νομὴν καὶ δεσποτικὴν ἐπαρῶσαμεν ὑπο ἐξουσίως ἔχειν σὰς αὐτὸ πούλειν χαρίζην ἀνταλλάττειν καὶ ἐν πρίξιν τεκνῶν γράφειν ὅς το κῆρος καὶ τὴν αὐθεντικὴν παρ ἡμῶν λαβῶν μὴ κολιόμενος ἢ ἐμποδιζόμενος παρ τινός. καὶ ἡ μὲν ποτὲ κερῶ φανὴ τρεῖς ἐνοχλήσας εἰς αὐτῷ εἶνα στίκωμεν ἐκδικᾶν σὰς αὐτο ἐκ παντός ἐναν-

† Signum manus Nicolai cognominati Burrelitaе incolae terrae Villadorum. † Signum manus Calae uxoris eius. † Signum manus Leonis filii eiusdem Calae. † Signum manus Irenes filiae eiusdem Nicolai et memoratae Calae. † Signum manus Machaldaе neptis eius.

Nos suprascripti, qui signa honorabilis crucis propriis nostris manibus in hoc instrumento exaravimus, nostra sententia et voluntate, nomine quoque fratrum, propinquorum, hereditum et coheredum nostrorum, et uno verbo cuiusvis hominis, magistratus atque officialis, declaramus praesenti publica scriptura coram subscriptis iudicibus Scyllacii, Peregrino Samona publico notario eiusdem civitatis, et subscriptis testibus ad hoc vocatis et rogatis, nos absque dolo, sed sincero animo, sponte et libere vendidisse tibi Roberto Buciae tuisque heredibus nostram propriam vineam, quae extat in loco . . . . et est finitima Philippo Bibillo, ex alia parte vineae presbyteri Scolarii, quam habet ex Celona, et insuper viae, ac clauditur. Hanc vineam, quantacumque est, ad nos spectantem, cum omnibus eius iuribus et arboribus inibi consitis, una cum eius humo, vendidimus tibi memorato Roberto de Bucia tuisque heredibus aureis tarenis triginta, quos pro iusto rei divenditae pretio accepimus a te, et renunciavimus cuivis exceptioni eosdem repetendi, quoniam non imminutos ipsos accepimus. Item renunciavimus cuilibet iuri quod nobis opitulari possit ad evertendam huiusmodi venditionem, quin imo iureiurando tibi promittimus numquam ei obstituros, et nisi id fecerimus, subiiciamur periurii poenae. Insuper exuimus nosmetipsos dominio rei, et tibi ius ac possessionem eius tradidimus, cum facultate eam vendendi, donandi, permutandi et in dotem filiarum scribendi, utpote qui dominium et potestatem a nobis accepisti; neque quisquam te impediat vel deturbet. Si quis vero aliquando tibi molestiam inferat, nos obstabimus, et tibi ipsam defendemus a quavis contraria persona;

τιομένου προσώπου ει δὲ οὐ διεκδήκησώμε' σας αὐτὸς
 ἐς βουληθῶμεν μετατρέψαι τὴν παρ ἡμῶν καλωδι-
 λως γενεμένην σὰς πρᾶσιν μὴ εἰσακούμεθα μητε παρὰ
 τοῦ θείου νομοῦ βωιδεῖαν σχώμεν οὐ μόνον τοῦτο
 ἀλλ' ἡπὲρ παραβασίαν τοῦ τιμίου σταυροῦ ζημιώστω
 ἡμᾶς ἐν τῷ δεσποτικῷ φύσκῳ αὐγουσταλῶν δεκά καὶ
 πρὸς σὰς τοὺς ἀγῶραστας τρηπλὴν τὴν ἐνὺν καὶ εἰς
 οὕτω στεργῇ καὶ ἐμμένῃ ὑπαρῶσα πρᾶσις πρὸς σὰς
 καὶ τῶν κλοῖρονόμων σας στερρα βαίβεια καὶ ἀπαρασῶ-
 λευτος ἀχρὴ τεριμάτων αἰῶνων ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων.

† ἐγὼ Φίλιππος τοῦ νοταρίου ρογερίου χριτῆς
 σκηλλαχὸς μαρτυρῶ καὶ ὑπέγραψα.

† Ego Sabinus specialis testor.

† ἀνδρεᾶς υἱὸς πρεσβυτέρου βασιλείου ὁ τοῦ τα-
 βερνίτου καὶ σκευοφυλάξ τῆς ἐπισκοπῆς μου παρακλη-
 ρεῖς μαρτυρῶν ὑπέγραψα ἡκεῖα χηρῇ.

† Ego Rao buchia testor καὶ ὑπέγραψα.

† Ego Iohannes asperus testor.

† Ego Iohannes de perrino testor.

† Ego Leo de Mayda rogatus testor et me sub-
 scripsi.

† ἐγράφη ὑπογράφη καὶ ὑπογράφη καὶ ἐκηρωθῇ
 τῶ παρόν ἔγγραφον χεῖρι ἐμοῦ περεγρίνου σαμονά που-
 πλῆκου νοταρίου σκηλλαχὸς.

et nisi eam tibi vindicaverimus, sed voluerimus
 evertere hanc nostram sponte tibi factam venditio-
 nem, ne exaudiamur, neque a divina lege subsi-
 dium habeamus; neque hoc tantum, sed ob viola-
 tionem honorabilis crucis mulctemur regio Fisco
 augustalibus decem, et tibi emptori triplo emptio-
 nis pretio; atque nihilominus firma permaneat prae-
 sens venditio tibi tuisque heredibus facta, stabilis,
 valida et immutabilis usque ad finem saeculorum.
 Coram testibus.

† Ego Philippus notarii Rogerii filius, iudex
 Scyllacii testor et subscripsi.

† Andreas filius presbyteri Basilii Tabernitae
 sacrista episcopii mei rogatus testis subscripsi pro-
 pria manu.

† Scriptum, subscriptum et roboratum est prae-
 sens instrumentum manu mea Peregrini Samonae
 publici notarii Scyllacii.

(Ex originali membrana Archivi Neapolitani—n.º 169.)

XIII.

Marina donat ecclesiae S. Ananiae praedium situm in loco dicto Musoleone.

† Ἐγὼ τε ἡ μαρτὴν ἀφ' ἐρῶν ἡς τὸν πᾶνσεπτόν
 τὸν τοῦ ἀποστόλου ἀνάνη τοῦ χοράφην τῷ ὡντα
 τῆς τοῦ μουσουλῶντα ἐστὴν δὲ ὁ σιγορησμός τοῦ
 χοράφην πίουτος ἐστὴν δὲ ἐπὶ δητῆς νηκύλος τοῦ
 υαττεπέδε.

† ορτουλέος γαβρος αὐτοῦ μαρτυρ ὑπέγραψε.

† Θεόδωρος ὁ λευκολοῦ γαβρος αὐτοῦ μαρτυρ ὑπέ-
 γραψε.

† νηκύλος σιγισκαλῶν μαρτυρ ὑπέγραψε.

† γρηγόρης ἀδελφὸς τοῦ πρεσβυτέρου ἡλια μαρ-
 τυρ ὑπέγραψε.

† γρηγόρης στουαλᾶς μαρτυρ ὑπέγραψε.

ἡ τῆς δὲ σουλίθῃ ἀκαίρῳσὲ τὴν παρ ἐμοῦ ἀφ' ἐ-
 ρωσὴν τῇ ἐχῇ το ἀνάθημα παρὰ πατρός καὶ υἱοῦ

† Ego Marina offerò venerabili templo Apostoli
 Ananiae praedium, quod extat Musoleone, et hos
 habet fines: ab occidente est Nicolaus Battepede.

† Ursoleò gener eius testis subscripsit.

† Theodorus de Leucolo gener eius testis sub-
 scripsit.

† Nicolaus Sinescalcus testis subscripsit.

† Gregorius frater presbyteri Eliae testis sub-
 scripsit.

† Gregorius Stobalas testis subscripsit.

Si quis autem voluerit infirmare hanc a me fa-
 ctam oblationem, habeat anathema a Patre, et Fi-

καὶ ἁγίου πνευματος· τὸν τῆς ἁγίου Θεοφορον πα-
τρων καὶ ἐστὴν ἡ μερὴς αὐτὸ μετὰ των ηποιτων
αρον σταυροτον.

(Ex membrana Archivi Neapolitani — n.° 190.)

lio, et Spiritu Sancto, a tercentis octo et decem
sanctis divinis Patribus, et sit pars ipsius cum il-
lis qui dixerunt: Tolle, crucifige.

XIV.

Descriptio finium quorundam praediorum monasterii S. Stephani de Nemore.

† αὕτη ἐστὴν ἡ ἐναρξὶς τῶν σύνορων τῶν κοιλτουρῶν
ὧν ἐδωρῆτατο ὁ κραταιὸς ρῆξ τῶν ἐρημίτων· ἐν πρωτοῖς
ἡ σύνορος τῆς κοιλτουρας τοῦ κατὰνάνκη· καὶ κατέρχεται
ἀνατολικά τὸ ριάκην τοῦ κατὰνάνκη ἄχρι τῶν χωρα-
φιων ἁγίου λεωντίου, εἰς τὸν σπήνον, ἐνῶ τὸν λίθον ἐδέ-
σαμεν. καὶ ἀναβέννη ἀναφορικά τὸ ἀρκτρώων μέρος εἰς τὸν
βουνόν, ἐν ὃ τὸν λίθον ἐδέσαμεν. ἐκῆθεν ἀναβέννη δυ-
σικά τὴν πριόνίαν τα χημένα ὕδατα ἄχρι τοῦ σταυ-
ρωμένου λίθου, καὶ ἀποδίδει, εἰς τὴν παλεῖν ἀσβε-
στάραν· καὶ ὑπάγει ὑπὸ πριονία ἄχρι τῆς πορτικέλλας
εἰς τὸ σύνορον κατὰνάνκη· ὁμοίως ἤδωμεν καὶ τῶν συν-
οριζσμῶν τῆς κοιλτουρας τοῦ ἁγίου παντελεήμονος
ὡς ἀναβέννη ἀνατολικά ὁ ριάξ ἄχρι τοῦ ἁγίου παν-
τελεήμονος καὶ ἀναβέννη ἡ πριόνία εἰς τὸν λίθον τὸν
σταυρωμένον· καὶ σχήζει τὸ βουνὴν εἰς μέσον καὶ ἀπο-
δίδει εἰς τὸν δρόμον τῆς κασαμόνας· ὅπου ἐδέσαμεν
τὸν λίθον· καὶ κατέρχεται τὸ σύνορον τοῦ ἁγίου
λεωντίου ἄχρι τοῦ σταυρωμένου δένδρου, καὶ ἀποδί-
δει εἰς τὸ ρυάκην, καὶ κατέρχεται τὸ σύνορον τοῦ
ἁγίου λεωντίου ἄχρι τοῦ τέλους τοῦ κάμπου, καὶ
διὰβέννη τὸ ἄκρος τοῦ κάμπου τῆς κασαμόνας ἄχρι
τοῦ λίθου τοῦ σταυροτοῦ εἰς τὸ ἀκροτήρη τῆς κα-
σαμόνας, καὶ ἀναβέννη τὸ χεῖλος τοῦ κάμπου ἄχρι
τῆς ἀγρικῆς ἀππίδας ἐν ἡ καὶ ἐδέσαμεν τὸν λίθον
καὶ καταβέννη ὁ ρυάξ τοῦ πηγαδίου ἄχρι τοῦ μεγά-
λου ρυάκος· καὶ καταβέννη ὁ ρυάξ ἄχρι τῆς δρηῆς τῆς
σταυρωμένης, καὶ ἀναβέννη ὁ ψευδορύαξ, ἄχρι τοῦ
σταυρωθέντος λίθου· καὶ ἀναβέννη εἰς τὸ δένδρον τὸ
σταυρωμένον, εἰς τὸ ποδόβουνον τοῦ πούτζου, καὶ ἀνα-
βέννη εἰς τὴν ἀγρικαῖς ἀππίδαις εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κάμ-
που τῆς κοιλτουρας τοῦ πούτζου ὅπου ὑπάρχει ὁ
λίθος ὁ σταυρομένος· καὶ ἀναβέννη δυσικά τὸ ἄκρον
τοῦ κάμπου τοῦ πούτζου ἄχρι τοῦ παλεῖν ἀλονιου
ὅπου τὸν λίθον ἐπέξαμεν· καὶ ἀναβέννη ὁ πριόνία δυ-
σικά εἰς τὸν βουνόν εἰς τὸν διαχωρισμὸν τῆς κοιλτου-
ρας τῆς κοιλτουρῆς εἰς τὸν λίθον τὸν σταυρο-

† Hoc est initium finium culturarum, quas po-
tens Rex donavit Eremitis. Primum est confinium
culturae Catananci, et ex orientali latere descen-
dit rivus Catananci usque ad praedia sancti Leon-
tii, prope habitaculum, ubi lapidem posuimus; et
sursum ascendit a septentrione ad collem, ubi lapi-
dem posuimus; inde adscendit ab occidente per ser-
ram et decurrentes aquas usque ad lapidem cruce-
signatum, et pervenit ad veterem calcariam, et
vadit serra usque ad porticulam prope confinium
Catananci. Item vidimus et confinia culturae san-
cti Panteleemonis, prout ab oriente vadit rivus us-
que ad sanctum Panteleemonem, et serra adscen-
dit ad lapidem crucesignatum, et dividit collem in
duas partes, et pervenit ad viam Casamonae, ubi
lapidem fiximus, et descendit confinium sancti Leon-
tii usque ad crucesignatam arborem, et vadit ad ri-
vum, et descendit confinium sancti Leontii usque
ad finem Campi, et transit per verticem Campi Ca-
samonae usque ad lapidem crucesignatum prope sum-
mitatem Casamonae, et adscendit ora Campi usque
ad silvestrem pyrum, ubi lapidem posuimus, et de-
scendit rivus putei usque ad magnum rivum, et
adscendit rivus usque ad quercum crucesignatam,
et adscendit torrens usque ad lapidem crucesigna-
tum, et adscendit ad arborem crucesignatam, pro-
pe pedem collis Putzi, et adscendit ad silvestres py-
ros extremitatem versus Campi culturae Putzi, ubi
exstat lapis crucesignatus, et adscendit ab occiden-
te per extremitatem Campi Putzi usque ad veterem

μένον. κακήθει καταβένει τὸ ἥσον ἄχρι εἰς τὴν σταυροθῆσαν ἀγρικτὴν ἀππίδαν τῆς πλυσίον τοῦ λίμου, καὶ ἀπὸ τῆς ἀγρικτῆς ἀππίδας ἀποδίδει τὰ ἥσα εἰς τὸν οὐμβρον, ὅπου τὸν λίδον ἐπίξαμεν τὸ τερμύνην, καὶ ἀναβένει εἰς οὐμβρον καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ ρυάκην ὅπου ἀναβένει εἰς τὴν κακὴν χαμούρραν τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ. καὶ ἔρχεται ἡ ὁδὸς ἄχρι τοῦ δύστρατου ὧθεν κατέρχεται ἡ ὁδὸς τῆς ἀγίας ἀγάθας, καὶ ὑπάρχει ὁ σταυραμένος λίδος· καὶ κατέρχεται ἡ ὁδὸς τοῦ λίμου ἐπάνου τοῦ πηγαδίου τοῦ λίμου· ὅπου τὸ τερμύνην ἐθέσαμεν. καὶ ὑπάγει δυσικὰ ἡ ψευδοβαθία εἰς τὸν λίδον τὸ τερμύνην καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ ψευδορυάκην καὶ πατέρχεται εἰς τὸ μέγαν βυάκην ὅπου ἡ σικέαις. καὶ ἀναβένει τὸ ρυάκην ἄχρι τοῦ σινύρου τοῦ αλεϊρή· καὶ ὁ χεῖμαρρος ἄχρι τῆς ὁδοῦ καὶ ἡ ὁδὸς ἀποδίδει εἰς τὸ τερμύνην τὸν λίδον, εἰς τὴν κουλτοῦραν τοῦ ἀρβού. κακήθει καταβένει ἀνατόληκα ἡ πριονία ἄχρι τοῦ τέλους τῆς κουλτούρας ἀρβῆ. εἰς τὸν σκηνὸν ὅπου τὸ τερμύνην εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς βαθείας. καὶ καταβένει ἡ βαθεια ἄχρι τοῦ ρυάκος· καὶ ἀναβένει ὁ ρυάξ ἄχρι τοῦ ρυάκος ἀγίου παντελεήμονος, καὶ συνκλύ.

† ἐγὼ πέτρος υἱὸς κυροῦ στανοτέρου τοῦ ρουσσου καλχους ἐκ τῶν στίλων.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 494.)

aream, ubi lapidem fiximus, atque adscendit serra ab occidente ad collem prope seiunctionem culturae Culutzustrenae ad lapidem cruce signatum, indeque aequaliter descendit usque ad cruce signatam silvestrem pyrum prope Limum, et a silvestri pyro pervenit aequaliter ad Umbrum, ubi lapidem pro limite posuimus, et adscendit ad Umbrum, et vadit ad rivum, ubi adscendit ad malam Chamurram regiae viae, vadit vero via usque ad bivium, unde descendit via sanctae Agathae, et ubi est lapis cruce signatus, et descendit via Limi supra puteum Limi, ubi limitem posuimus; vadit autem ad occidentem falsa vallis ad terminum lapideum, et pervenit ad torrentem, ac descendit ad magnum rivum, ubi est ficus, et adscendit rivus usque ad confinium Aleuri, et torrens usque ad viam, via autem pervenit ad terminum lapideum prope culturam Arbi, indeque descendit ad orientem serra usque ad finem culturae Arbi ad habitaculum ubi est limes in capite vallis, et descendit vallis usque ad rivum, et adscendit rivus usque ad rivum sancti Panteleemonis, et clauditur.

† Ego Petrus filius domini Stanoteri de Russo ferrarii Styli.

XV.

Descriptio finium praediorum monasterii S. Leontii extantium Styli et Praetoriati.

† ἔστιν δὲ ὁ περιόρισμός τοῦ ἀγίου λεοντίου εἰς τὸν στύλον, ἦγουν τῆς μονῆς, ὡς ἀνέρχεται ἀπὸ τὸν ποταμὸν, τὸν κατερχόμενον ἀπὸ το καστρου, καὶ ἀνέρχεται ὁ πρίον τοῦ καλμίτου, καὶ κατέρχεται ἕως τὸ χορίον τὸ τρύγιον καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν, εἰς τὸ σύνορον τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ στύλου, καὶ ὑπάγει ἡ ὁδὸς διάστημα ὀλιγοσπὸν, χωρίζοντα τὰ τοῦ ἀγίου λεοντίου καὶ τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ ἀνακίμπτη καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ ὑδρευόμενον ὕδωρ τοῦ προβήθεντος τρεῖου, ὅπου τὸ σαλίαν ἐστίν, καὶ κατέρχεται τὸ αὐτὸ ὕδωρ, χωρίζοντα τῶν κληρονομῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ μέρη, καὶ τὰ τοῦ ἀγίου λεοντίου ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ, καὶ κατέρχεται τὸ αὐτὸ ρυάκην ἕως τοῦ ἀμπελωνος, ὅπου ἐφύτευσεν ἰωάννης ὁ ναρπηδόης, καὶ τὰ παιδιά τοῦ πανορμίτι, ὅπου καὶ ἔστιν εἰς ἀντι-

† Haec est descriptio finium (praediorum) monasterii sancti Leontii quae Styli extant: ut ascendit (finis) a flumine quod descendit a Castro, et adscendit serra Calmiti, et descendit usque ad pagum Troginum, et pervenit ad viam publicam prope confinium episcopii Styli, et procedit brevi spatio via, quae seiungit praedia sancti Leontii a fundis episcopii, et deflectit, et pervenit ad fluentem aquam antedicti Trogini, ubi exstat salix, et descendit ipsa aqua dividens dextrorsum bona heredum, et sinistrorsum bona sancti Leontii, et descendit ipse rivus usque ad vineam, quam plantaverunt Ioannes Baripodes, et filii Panormiti, de qua lis est propter usurpationem ab heredibus perpetratam; serra vero flectit ad occidentem, ubi est calcaria, et de-

λογίαν, διὰ τὴν ἀρπαγὴν ἣν ἐποίησαν οἱ κληρονομοὶ, καὶ κάμπτι ὁ πρὶον ἐπὶ δύσμας, ὅπου ἡ ἀσυσταρία ἐστίν, καὶ ἀνακάμπτι. ἕτερος πρὶον ἐπὶ τὰ μέρη τὸ τρογίου, μέχρι τοῦ κικεράλι, καὶ ἀνακάμπτι ἕως τὸ ριάκη τοῦ ἀλυκῆτου, καὶ χωρίζει τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ ἀγίου νικολάου, καὶ τὸ εὐώνυμον τοῦ ἀγίου λεοντίου, καὶ κατέρχεται τὸ αὐτὸ ριάκην μέχρι τῆς ἐκκλησίας, ἐνῶ καὶ τὸ ἅγιον ὕδωρ ἐστίν, καὶ ἀνακάμπτι ὁ πρὶον ὁρθὸς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀνακαμπτεὶ τὸν αἰγιαλὸν ἐπὶ ἀνατολὰς ἕως τὸν ποταμὸν τοῦ κάστρου, πλὴν τῆς ρουσοῦσας, καὶ ἀνατρέχει τὸν ποταμὸν ἕως τῆς ἀρχῆς τοῦ προγραφέντος περιορισμοῦ, ὅπου καὶ τὸ ποτάμιν τῶν σαλτῶν μήνηται, μετὰ τοῦ ποταμοῦ τὸ κάστρον, ἐν τούτῳ τὸ περιορισμὸς ὑπάρχει καὶ ἡ καθέδρα τῆς μονῆς, καὶ ἐκδότα ἀμπέλια καὶ ὄρι καὶ νοτιὸν τῇ μονῇ, καὶ νομαδιαῖοι τόποι, καὶ χωρελασίαι, χωρίον τὸ ρουσίτον, προάστιον ἰδίῳ περιόριστον, ὅπερ κρατῶσιν τὰ παιδία τοῦ νιτάλη, καὶ τοῦ κραπαταῶνι, καθὼς ἀρχεται ἀπὸ τὸ κάρατρον τοῦ ποταμοῦ, καὶ χωρίζει τὸ σύνορον τῆς ἀρσαφίας, καὶ τοῦ ἀγίου λεοντίου, ἀπὸ τὸ ἀκάνθιν τὸ ἐπονομαζόμενον βήανος, καὶ ἀναυαίνει ἕως τῆς σικῆς, ὅπου καὶ ὁ ἀλδὸς πετιγμένος ἐστίν, τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς ἀρσαφίας, καὶ τὸ δεξιὸν τοῦ ἀγίου λεοντίου, καὶ ἀναυαίνει ἕως τοῦ νοινῶ, καὶ ἀνακάμπτι ἡ ὁδὸς ἐπὶ ἀνατολὰς, ἕως τοῦ ἑτέρου νοινῶ, καὶ ἀνακάμπτι ὁ πρὶον ὁρθὸς ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ κάστρου, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ σῆγορον τὸ χωραφίον τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῶν σαλτῶν, καὶ κατέρχεται συγχλίων τὴν ναδίαν ὄλην, ἕως τοῦ προριθέντος κάρατρον τοῦ ποταμοῦ, ἐπὶ δύσμας χωρίζων τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἀρσαφίας, ὅπου κρατῶν τὰ παιδία τοῦ φόρκα, καὶ τὸ εὐώνυμον μέρος τοῦ ἀγίου λεοντίου ὅπου κρατῶν τὰ παιδία τοῦ ἀντιλήξ μέχρι τοῦ ποταμοῦ, καὶ συνελήει εἰς τὸν προριθέντα περιορισμὸν, ἔχων ἀμπέλια καὶ χωράφια, καὶ δρίετα, χωράφιον τὸ πανάριν, ὡς χωρίζει ἀπὸ τὸν ποταμὸν, πλησίον τοῦ μίλου τῆς ἀρσαφίας, ὅπερ ἐκρατοῦσαν τὰ παιδία τοῦ ἰωάννου κέλλου, καὶ τοῦ λέου τοῦ μηλονά, καὶ ἀναυαίνει εἰς τὸ νοινίτζην μέρος τοῦ ληναδίου, καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ ριάκην τοῦ ἀγίου φαντίνου, τὸ μὲν ἀριστερὸν μέρος τῆς ἀρσαφίας, καὶ τὸ ἕτερον τοῦ ἀγίου λεοντίου, καὶ ἀναυαίνει τὸ αὐτὸ ριάκην, ἕως τοῦ σύνορου τοῦ σπαθαρίου ἰωάννι, καὶ ἀνακάμπτι καὶ διὰ χωρίζει ἐπὶ τὰ ἀκτῶνα

flectit altera serra ad partem Trogini usque ad Cicerale, et declinat usque ad rivum Albiceti, et dividit dexteram sancti Nicolai partem a sinistra sancti Leontii, et descendit ipse rivus usque ad ecclesiam, ubi est etiam sancta aqua, et deflectit serra recta ad mare, et flectit litus ab oriente usque ad flumen Castri, praeter Rubusam, et defluit flumen usque ad initium antedictae finium descriptionis, ubi et flumen Saltorum miscetur flumini Castri. In his finibus exstat sedes monasterii, nec non vineae, nemora et colles monasterio donata, et pascua, et loca equitationi addicta, pagus Rusitus, villa suburbana suis circumscripta finibus, quam possident filii Vitalis et Crapatuni, prout incipit a capite fluminis, et dividit confinium Arsaphiae et sancti Leontii a Spina quae vocatur Rhamnus, et adscendit usque ad ficum, ubi lapis fixus est, per sinistrum Arsaphiae latus, et dexterum sancti Leontii, et adscendit ad collem, et deflectit via orientem versus usque ad alium collem, et flectit serra recta Castrum versus, et pervenit ad confinium praedii sanctissimae Dei Genitricis de Saltis, et descendit complectens totam vallem, usque ad antedictum caput fluminis ad occidentem, dividens dexterum latus Arsaphiae, ubi sunt possessiones filiorum Forcae, et sinistrum sancti Leontii, ubi exstant possessiones filiorum Anteliae, usque ad flumen, et clauditur ad praedictum confinium cum vineis, praediis, quercetis, et praedio Panari, prout dividitur a flumine prope molendinum Arsaphiae, quod possederunt filii Ioannis Celli et Leonis de Milona, et adscendit ad collem per pratum ac pervenit ad rivum sancti Phantini, sinistrorsum linquens latus Arsaphiae, et dextrorsum latus sancti Leontii, et adscendit iuxta ipsum rivum usque ad confinium Spatharii Ioannis, et deflectit, et dividit ad septentrionem usque ad confinium Arsaphiae prope Sacellum, laevum latus Castrum

μέρει ἕως τοῦ συνόρου τῆς ἀρσαφίας, πλησίον τοῦ
σελκέλλου, τὸ μὲν ἀριστερὸν μέρος ἐπὶ τοῦ κάστρου
τοῦ σπαθαρίου ἰωάννι, καὶ τὸ δεξιὸν τῷ ἁγίῳ λεον-
τίου, καὶ κατέρχεται ὁ διαχωρισμὸς πρὸς τὴν ποτα-
μὸν, ἐνὼ τὸ θυμῶσιον λυτρὸν ὑπῆρχεν, τὸ μὲν ἀρι-
στερὸν μέρος τῆς ἀρσαφίας, καὶ τὸ δεξιὸν τοῦ ἁγίου
λεοντίου, καὶ συγκλείη ὁ περιορισμὸς, ἕως τοῦ προ-
γραφέντος περιορισμοῦ τὸ ἴσον τοῦ κώδικος.

ἔστιν δὲ ὁ περιόρισμός τῶν χωραφίων τοῦ ἁγίου
λεοντίου, εἰς τὸ πρετοριάτιον, κατὰ τὸ ἴσον τοῦ κώ-
δικος, ὡς ἀνέρεται ὁ ρίαξ, τοῦ ἁγίου φαντίνου, καὶ
ἀποδίδει εἰς τὸν ὀξηκάρυφον υνυτὸν, καὶ κατέρχεται
εἰς τὴν σελλαδαν, καὶ πάλιν κατέρχεται ὁ ρίαξ, ὅπου
τὸ υνυτὸν ὕδωρ ὑπάρχει, καὶ κατέρχεται εἰς τὸν πο-
ταμὸν τοῦ ἐλμίτου, καὶ περὶ τὸ ἴσον ὁ ποταμὸς ὁ
ἐλμίτος, καὶ ἀποδίδει εἰς ἑτέρον μάκην, ἔχων ὕδωρ,
καὶ ἀνέρεται ἄχρι τοῦ ὑφίλου υνυτοῦ, καὶ περὶ
τὸ ἴσον τὴν σελλαδαν, ὅπου τὸ ράσιον χοῦμα ὑπάρ-
χει, καὶ κατέρχεται ὁ κρίων ἄχρι τοῦ λάτρου, καὶ
καταυλίνει ἡ ἑτέρος υαθία μέχρι τῆς καστανίας,
καὶ ἀποδίδει τὸ ἴσον εἰς τὸ ἀρχέστρατον, καὶ κα-
τέρχεται εἰς τὸν ποταμὸν τὸν αὐλαρίν, καὶ στρέφεται
κατὰ δίσμας εἰς τὸ ὕδωρ τὸ υνυτὸν, καὶ ἀνέρεται
τὸ ἴσον ὁ ρίαξ, καὶ ῥύπτει εἰς τὰ μάμωρα εἰς τὸ
ἀρχέστρατον, καὶ καταυλίνει ὁ ρίαξ μέχρι τοῦ πο-
ταμοῦ τοῦ πρετουριάτι, καὶ ἀνέρεται ὁ πρετουριά-
της καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν υτήν, καὶ ἀνέρεται ἡ
μαμμουλα, μέχρι τοῦ προγραφέντος ρίακος τοῦ ἁγίου
φαντίνου, καὶ συγκλείη τὸ πᾶν.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 192.)

versus Spatharii Ioannis, et dextrum sancti Leon-
tii, et descendit limitum divisio ad flumen, ubi
publicum balneum exstabat distermians sinistror-
sum Arsaphiam, et dextrorsum sanctum Leontium,
et clauditur finium descriptio ad antedictum limitem
iuxta codicem.

Hi vero sunt fines praediorum sancti Leontii ad
Praetorium iuxta codicem, prout adscendit ri-
vus sancti Phantini, et pervenit ad summum col-
lem, et descendit ad Selladam, et iterum descen-
dit rivus ubi exstat aqua pluvia, et descendit
ad flumen Elmitum, et transit recta flumen Elmi-
tum, et iungitur cum alio rivo aquam habente, et
adscendit usque ad verticem collis, et transit recta
per Selladam, ubi exstat agger rubeus, et descendit ser-
ra ad Latrum, et descendit alia vallis usque ad ca-
staneam, pervenitque recta ad veterem viam, de-
scendit ad flumen Aularim, et flectit occidentem ver-
sus ad aquam pluviam, et adscendit recta rivus, et
pervenit ad Marmora prope veterem viam, et de-
scendit rivus usque ad flumen Praetorium, et ad-
scendit Praetorium, ac pervenit ad Venam, ad-
scendit vero Mammula usque ad antedictum rivum
sancti Phantini, et totum clauditur.

XVI.

Index hominum monasterii S. Leontii.

† αὗτοι εἰσιν οἱ ἄνθρωποι ἁγίου λεωντίου, ἐν
πρώτοις ἐκ τοῦς σιγίλλατους· निकολος συνκίμμενος
συν του εξαδελφου αυτου· τοῦ υἱοῦ μιχαηλ—νικη-
φορος τῷ στεφάνῳ τοῦ κωρυσιαίου—φίληππος δαι-
μενίτης—ὁ ἀνθιμος—καλοκρηος τοῦ φασσιμένου—
λεων ἐκ τοῦ ἐμβλήχου ὑπάρχει τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ
. . . —ἰωάννης λαγγοβάρδος. ὑπάρχει ἐκ τοῦ βε-
νίσου—ὠρσίνος συν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔχει ἡ ἐκ-
κλησια ἀφιέρωσιν ἐκ τοῦ σίρουχου τὸν ρούσιον—ὁ
κωνδοπετρος ὑπάρχει ἐκ τοῦς σιγίλλατους—οἱ παι-

† Hi sunt homines sancti Leontii. In primis e
sigillatis Nicolaus Syncimmenus cum ipsius nepote fi-
lio Michaelis—Nicephorus de Stephano de Corasiano—
Philippus Demmenites—Anthimus—Calocyros de Fas-
siomeno—Leo de Emblico cognominatus . . .
Ioannes Langobardus est de Venusia—Ursinus cum
fratre ipsius, quos Ecclesia ex donatione possidet a
Sirucho Rusio—Condopetrus est e sigillatis—Filii
Constae Chirobosci, quos possidet e Murinis Castrive-
teris—Ioannes Vicecomes cum consobrino ipsius,

δεις κῶστα χοιροβῶσκου̃ εχει αυτον αφει̃ρωσιν̃ ἐκ τῶν μουρίων̃ ἐκ τοῦ καστέλλου βετερου̃ — ιωαννης βεσκόμης̃ συν τῷ ἀιψιου̃ αυτοῦ εχει αυτον̃ ἐκ τοῦ ραχερου̃ βουρμελλου̃ — ιωάννης κηνωβιτης̃ σιγιλλατος̃ — ὁ Φραγκοπέτρος̃ υπ̃άρχει̃ ἐκ τῶν σουβερίνων̃ εχωμεν̃ αυτον̃ αφει̃ρωσιν̃ ἐκ τοῦ κυρου̃ Φραγμου̃νδου̃ — ιωάννης τοῦ αμ̃άτου̃ υπ̃άρχει̃ ἐκ τῆς μαγιδαν̃ τοῦ κομινιου̃ — οἱ παίδες̃ κυρου̃ καλογέρου̃ αγίου̃ λεώντιου̃ υπ̃άρχονται̃ ἐκ τοῦ μιλήτου̃ νίκολας̃ καὶ νηκηφώρος̃ — ἀρκαδιος̃ ὁ Φωβερὸς̃ σιγιλλατος̃ — ἀρκαδιος̃ σιγγεν̃της̃ τοῦ ικονόμου̃ υπ̃άρχει̃ ἐκ τοῦ νικηφώρου̃ ἐχωμεν̃ αυτον̃ αφει̃ρωσιν̃ ἐκ τοῦ νουρμανδέλλου̃ — νηκήτης̃ λαγγοβαρδος̃ υπ̃άρχει̃ ἐκ τῆς μαγιδας̃ — νικολας̃ ροίσιος̃ του̃ σεργον̃α̃ υπ̃άρχει̃ ἐκ τοῦ σουβερατου̃ — νικολας̃ σαληνητος̃ υπ̃άρχει̃ τῆς βερούσης̃ ἐκ τοῦ αγιου̃ μεινου̃ — δ̃ παντολ̃έων̃ τέλλει̃ εἰς τῷ πλοιω̃ ἱερακος̃ καὶ καθε̃ζεται̃ εἰς τὴν χωραν̃ τῆς ἐγκκλησιας̃ καὶ ἡ̃ τι̃ ἐχει̃ τῆς ἐγκκλησιας̃ — κῶστα̃ σκλάβος̃ ἀφει̃ρωσιν̃ τῆς ἐκκλησιας̃ — βατίλειος̃ κανακος̃ ἀνθρωπος̃ τοῦ ραμβέρτου̃ ἀργούκου̃ τέλλει̃ αὐτοῦ̃ δόμα̃ — θεόδωρος̃ τοῦ κόκου̃ στρέβη̃ δόμα̃ καὶ ἀγκαρι̃ εἰς τὸν σοβερ̃άτον̃ — ιωάννης̃ νοταριος̃ στρεφη̃ δόμας̃ εἰς τὸν ἅγιον̃ μνηαν̃ — ἀρκαδιος̃ κορεφογένης̃ υπ̃άρχει̃ ἀνθρωπος̃ ρικκάρδου̃ βιλάρου̃ τέλλι̃ αὐτῷ̃ δόμα̃ — νικολας̃ τοῦ νορδονάρι̃ υπ̃άρχει̃ ἀνθρωπος̃ τοῦ κώμητος̃ ἰωσφρ̃ε̃ τέλλει̃ αὐτῷ̃ τὸ δόμα̃ — νικολας̃ σίττιιός̃. υπ̃άρχει̃ ἐκ τὴν̃ ἀεταν̃ ἀκκομαντευμενος̃ — νικολας̃ τοῦ απεράτου̃ υπ̃άρχει̃ ἐκ τὸν̃ ἅγιον̃ μνηαν̃ ἀκκομαντευμενος̃ — θεόδωρος̃ τορβῆς̃. τέλλει̃ το δόμα̃ τοῦ νοταριου̃ λέοντος̃ τοῦ πλασταρά̃ ἐκ τὸν̃ υδρολατον̃ — πέτρος̃ ἀτζήμανιας̃ υπ̃άρχει̃ τῆς ἀγίας̃ τριάδος̃ μνηητου̃ — ὁ καστέλλης̃ ἀνθρωπος̃ τῶν̃ ερεμητῶν̃ — κωσμάς̃ του̃ γριτζότου̃ καὶ ιωαννης̃ ἀδελφος̃ αὐτου̃ ἀνθρωποι̃ τῶν̃ ἐρεμητῶν̃ — ιωαννης̃ κονδολεων̃ ἀνθρωπος̃ τοῦ ἀγίου̃ ιωαννου̃ τοῦ̃ θ̃εριστοῦ̃ — παπ̃ας̃ λέων̃ τῶν̃ τοῦ̃ υπ̃αρχει̃ βελλάνος̃ τοῦ̃ κουλτζέστρα̃ — λέων̃ χαθ̃άς̃ ἀνθρωπος̃ του̃ βαλδέρου̃ ἐκ̃ του̃ βρουτζάνου̃ — σιλιεστρος̃ τέλλει̃ το̃ ἀγετριον̃ τοῦ̃ ῥηγος̃. ὁ̃ πρεσβυτερός̃ οὐρος̃. υπ̃αρχει̃ ἐκ̃ τὸν̃ αστόν̃ βελλανος̃ τοῦ̃ φιλλιοχου̃ τέλλει̃ αὐτῷ̃ δόμα̃. καὶ̃ ἀνδρεας̃ βελώ.̃ πρεσβυτερος̃ νηκηφορος̃ ἐκ̃ τοῦ̃ σκυλλακίου̃ ἀνθρωπος̃ τοῦ̃ κύρου̃ ῥογεριου̃. κωνστα̃ χοιροβῶσκός̃ ἀνθρωπος̃ τῶν̃ ἐρεμητων̃, ὁ̃ θεοφυλακτης̃ ζευγίτης̃ υπ̃άρχει̃ ἐκ̃ τὸν̃ καταναζαριν̃ ἀνθρωπος̃ τοῦ̃ σκαναβούλπια̃ τέλλει̃ αὐτῷ̃ δόμα̃ ιωαννης̃ μάρτυρ̃ σὺν̃ τῷ̃ ἀδελφῷ̃ αὐ-

quem habet a Rachero Burmello—Ioannes Coenobita sigillatus—Francopetrus de Suberinis, quem ex donatione habet a domino Fragmaundo—Ioannes de Amato de Maida Comniani—Filii Cynocalogeri sancti Leontii Nicolaus et Nicephorus de Mileto—Arcadius Foberus sigillatus—Arcadius propinquus Oeconomi de Nicephoro, quem Nurmandellus ei donavit—Nicetas Langobardus de Maida—Nicolaus Rusius de Sergona de Suberato—Nicolaus Salinitos de Venusia Sancti Menae—Pantaleo tributarius est communitatis Hieracensis, et commoratur in terra Ecclesiae, et quidquid habet, ab Ecclesia habet—Constas Slavus donatus Ecclesiae—Basilius Canacus homo Roberti Arguci, qui solvit ipsi ius hospitii—Theodorus de Coco, qui solvit Soberato ius hospitii et angariam—Ioannes notarius, qui solvit ius hospitii Sancto Menae—Arcadius Corepsogenes homo Riccardi Vilari, qui solvit ipsi ius hospitii—Nicolaus de Bordonari homo Comitatus Iosfredi, qui solvit ipsi ius hospitii—Nicolaus Sittinus de Aëta commenditus—Nicolaus de Aperato de Sancto Mena commenditus—Theodorus Torbes solvit ius hospitii notario Leoni Plastarae de Badulato—Petrus Atzimana Sanctae Trinitatis Mileti—Castellis homo Eremitarum—Cosmas de Gritzoto et Ioannes frater eius homines Eremitarum—Ioannes Condoleo homo sancti Ioannis de Theristo—Presbyter Leo de Torto est villanus Cultzestri—Leo Chathas homo Balderi de Brutzano—Silvester solvit agetrium Regi. Presbyter Ursus de Aëta villanus Psilliochi solvit ipsi ius hospitii. Andreas Belus presbyter. Nicephorus de Scyllacio homo domini Rogerii. Constas Chiroboscus homo Eremitarum. Theophylactus Zeugites de Catacio homo Scannayulpae solvit ipsi ius hospitii. Ioannes Mar-

τοῦ τέλλει δόμα καὶ ἀγγάριαν τοῦ βῆγος. κόνστα.
 . . . συν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τέλλει εἰς τὸ πλεμικόν
 ιερᾶκος. παπας λεων μαρabiότης ὑπάρχει ἐκ το μη-
 λητου της μεγαλης ἐκκλησίας.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 193.)

tyr cum ipsius fratre solvit ius hospitii et angariam
 Regi. Constat. . . . cum ipsius fratre solvit Com-
 munitati Hieracensi. Presbyter Leo Marabiota Maio-
 ris Ecclesiae Mileti.

XVII.

Index alter hominum monasterii S. Leontii.

† τῷ κατόνομα τῶν ἀνθρώπων ἁγίου λεοντηνου
 το ηκρον—πετρος μελαχρινος—πετρος ἀνιψίος αὐ-
 του—παιδὲς δὲ μεννήτου—βασιλῆιος λανγούβαρδος—
 βασιλῆιος κοῦδουκῆνης—κόνστα δὲ κάταρο—ιωαννης
 κυκουβάγας—νικολαος σκήττος—ιωαννης τῆς Φίλ-
 λης—ἀνδρίας τουρκος—ἀρκαδιος λανγούβαρδος—
 βασιλῆιος πρεσβυτερου Θεοδώρου—ὁ χριστόφωρος—
 νικολαος πετραλητης—βασιλῆιος γήτζος—πετρος
 ρούσιος—κόνστα Φαβέλλα—βασιλῆιος δὲ καταρο—
 ιωαννης τῆς κᾶλλης—βασιλῆιος ράπας—γεόργιος
 καστανιτης—ιωαννης μούκαταρος—ὁ ράος—ὁ χρι-
 σάφιος—νικολαος ουρσίος—ἀρκαδιος ρούφαρης—
 γληγοριος βουτάνος—νικητης βουτάνος—παιδὲς ξαν-
 θεῖς—νικολαος βαρόνος—ἀρκαδιος κάκαλουπουδος
 —νικηφορος ράστης— . . . . . —Θεοδωρος.
 . . . . . —λεων μαυροκούτζης—ὁ μαγης— . . . . .
 . . . . .

† ἡ ἀκρυμνδεμμενοι—βασιλῆιος ρουσάτης—νικο-
 λαος σπαθαρος—πρεσβυτερος νικολαος—πρεσβυτερος
 κόνστα—γεόργιος μαγισανος—κόνστα κορνούτος—ὁ
 Φίληππος—νικολαος κουλλουριχτός—παιδὲς μουλῆ-
 —ὁ οὔρτος—ιωαννης γαυρός χρισάφης—λεων σπη-
 ληγγᾶς.

† ἡ υἱλλανη τοῦ ἁγίου λέοντιου· ἐν πρωτοις—
 ἡ γῆνῃ τοῦ γουναρη—ἀρκαδης λακουβαρδος—λεων
 μινταυρητης—πεδὲς μελαχρηνου—πετρος μελαχρη-
 νος—ιωαννης ροῦμφαρης—μαβρόλεος—ὁ ροδοκαλ-
 λος—πετρος ἀδελφος αὐτοῦ—ὁ ναρουνης—κόνστας
 δὲ κατάρης—ιωαννης δὲ καταρης—λεων τρηπαπέλος
 —ο νικητης ληγερως—νικολαος δεμεινητης—ο μα-
 μουνης ρῶδαθης—νικολαος λακουναρδος—ουρτος
 γερακητανος—κόνστας δὲ καταρης—γεόργιος μουτ-
 ζταφαλλος—ιωαννης γαβρός του αὐτου γερουκηκα-
 λα—ἡ ἰκουκζμνη—πεδὲς τοῦ κορνουτου—ιωαννης
 ρουσατος. σῖν τῆς κηρας αὐτου—τοῦ κοινδου ιωαν-

† Index hominum pertinentium ad S. Leontium
 —Petrus Melachrinus—Petrus consobrinus ipsius—
 Filii De Mennito—Basilus Langobardus—Basilus
 Cuducines—Constat de Cataro—Ioannes Cucuba-
 gas—Nicolaus Scittus—Ioannes de Phillia—Andreas
 Turcus—Arcadius Langobardus—Basilus filius pre-
 sbyteri Theodori—Christophorus—Nicolaus Petralti-
 tes—Basilus Gitzus—Petrus Rusius—Constat Fa-
 bella—Basilus de Cataro—Ioannes de Calla—Ba-
 silus Rapa—Georgius Castanites—Ioannes Muca-
 tarus—Rhaus—Chrysaphius—Nicolaus Ursinus—
 Arcadius Rufares—Gregorius Butanus—Niceta Bu-
 tanus—Filii Xanthis—Nicolaus Baronus—Arcadius
 Cacalupudus—Nicephorus Rastes— . . . . . Theo-
 dorus . . . . . —Leo Maurocutzes—Mages. . . . .
 . . . . .

† Commenditi—Basilus Rusates—Nicolaus Spa-
 tharus—Presbyter Nicolaus—Presbyter Constat—
 Georgius Magisanus—Constat Cornutus—Philip-
 pus—Nicolaus Culluriatus—Filii Mulae—Ursus—
 Ioannes gener Chrysaphii—Leo Spilingas.

† Villani sancti Leontii. In primis—Uxor Gu-
 nari—Arcadius Langobardus—Leo Mentaures—Filii
 Melachrini—Petrus Melachrinus—Ioannes Rumfa-
 res—Mauroleo—Rodocallus—Petrus frater ipsius—
 Barunes—Constat de Catara—Ioannes de Catara—
 Leo Tripapelus—Nicetas Ligerus—Nicolaus De Men-
 nite—Mamunes Rodathes—Nicolaus Langobardus—
 Ursus Hieracitanus—Constat de Catara—Georgius
 Mutzaphallus—Ioannes Gerucicala gener eiusdem—
 Icuczmene—Filii Cornuti—Ioannes Rusatus cum do-

νης· — αὐρσος γερακητanos — Φηληππος γέρακητanos
— η πρεσβήτέρα — ὁ χρησαφης — ὁ μαρηνος — ὁ τρῆ-
κουλης — ἰωαννης ρουσιος — γεόργης κορκοδιλλος —
νικολαος βρουτζανητης — Θεόδωρος τῆς μακηλας —
νικολαος γέρακητanos· — βασιλειος γητζος· — βασι-
λειος χρηστοφορος· — Θεόδωρος τῆς ξανθης· — πετρος
ρουσήος — νικολαος ληγέρος — ἰωαννης μουκταρης —
ἀνδρηας τουρκος — νικολαος περατῆκο· — βασιλειος
δεμένῆτης — Θεόδωρος τιμουσκαττινα — ἰρῆνη σκαρ-
πατρενα — ἰ ραπενα — ἑρῆνη πετραλατινα — πεδες
τοῦ μακαροῦνου.

mina eius—Ioannes filius Condi — Ursus Hieracita-
nus—Philippus Hieracitanus—Presbyter — Chrysa-
phius—Marinus—Tricules — Ioannes Rusius —Geor-
gius Corcodillus—Nicolaus Brutzanites —Theodorus
de Macilia—Nicolaus Hieracitanus—Basilius Gitzus—
Basilius Christophorus—Theodorus de Xanthe—Pe-
trus Rusius—Nicolaus Ligerus—Ioannes Muctares—
Andreas Turcus—Nicolaus Peraticus — Basilius De-
mennite—Theodorus Timuscattina — Irene Scarpate-
rena—Rapena—Irene Petralatina — Filii Macaruni.

(Ex membrana Archivi Neapolitani—n.º 194.)

INDEX RERUM ET VERBORUM

Litterae *n. l.* denotant nomen loci — *t.* testis — *tt.* testes

V. vide — *v.* villanus — *vv.* villani

A

'Αβανρησβύτερος, presbyter abbas, 23.
 Abbatissae puteus, 'Αββατίσσης ὀρίαρ, n.l. prope Tarentum, 48.
 Abdelmiaich filius Martini Pisani t. 288.
 Abdesseit Traulis vinea in agro Panormi 288.
 Aberardus comes 200.
 Abucci superiores, 'Ανούκκος ἄνω, n. l. in Calabria 81.
 Acathartus Ioannes possessor praedii in agro Olettae 212.
 Accepta monialis neptis Muscati vendit cuidam Ioanni nepoti Belari domum in oppido Asculi 10.
 Acherontia urbs Lucaniae, 'Αχερὼν, ital. *Acerenza*.
 Catapanus Nicolaus 231.
 Locorum in eiusdem agro nomina: Britum 357, 358,
 Plaga Baviorum, Πλάγα τῶν βαβείων, 326, Stapurniata 231.
 Notarii: Andreas et Nicolaus 231, Theodorus 327.
 Praedia: Ancinarisi 327, Brutzani 358, Chamurri 357,
 de Englisi 357, Pissiumi 357, 358, Theotimi 326, Tzocalae 327, Xenii 357.
 Venditionum et donationum instrumenta ibidem condita 231, 326, 357.
 Achilli Gulielmus t. 318.
 Achimanna (filii Ioannis de) Petrus et Constan v. 77.
 Acilmerus de Castro 546.
 Acimis Leo t. 345.
 Aciris, Ἀκρι, flumen in Principatu citer. 145.
 'Ακουμανδεδήν, commendari, 78.
 Acra Calabriae oppidum, 'Ακίρα, ital. *Acri*.
 Loci nomen: Culumite 280.
 Notarius Andreas Ritzutus 281.
 Praedia: Argenti 281, Botheri 280, Micri ibid.
 Venditionis instrumentum 280.
 'Ακτωρείων, actor, 398.
 'Ακτωρία, auctoritas, 398.
 Actuarius, ὑπομνηματογράφος, 226.
 Adelasia Olettae comitissa. Mentio eius 251, 256.
 — Roberti de Basabilia comitis demortui filia donat vineam monasterio Eremitarum de Driene 175.

Adelasia cum viro suo comite Rogerio donat Eremitis Styli quosdam homines 78—Ipsa et eius filius Rogerius (qui postea primus Siciliae Rex fuit) iusserunt aedificari de integro basilianum monasterium S. Philippi in agro Locrensi 88—Donavit episcopatus Scyllacensi ecclesiam Roccellae 184—Mentio eiusdem 87.
 Adelinae nutrici Henrici filii Rogerii regis et eius viro Adamo Rogerius rex donat praedium in agro Boici 155.
 Ademarius Praepositus S. Benedicti Montis Casini. V. Monasterium Casinense.
 —Prior SS. Apostolorum. V. Monasterium SS. Apostolorum Styli.
 Adeodatus. V. Lathadarus Matthaeus.
 Adiacentia Deo, res sacrae, 62.
 Adonisi filiorum praedia in Calabria 386.
 Adoptiones in locum filiorum 189, 232.
 Adragmonitus Basilius 447.
 Adranus Rhaus iudex Scyllacii t. 407, 410, 411, 414.
 Adualdi vinea in Calabria 147.
 Advenae qui volebant se commendare praediorum dominis. V. Commendati.
 Advocator, advocatus in iudiciis, 3.
 Aechmalotus Ioannes possessor praedii in agro Nicoterae 239, 258, 284.
 — Leo, Christophorus et Calocyrrus 6. V. Monast. S. Petri Imperialis.
 Aedni aporium in agro Aëtae 546.
 Aegidio (Ieremias de S.) Capellanus Comitum Rogerii 78.
 Aegido (Calae de) et Ioannis Condonicolai Hieracensis tabulae nuptiales 355.
 Aëres i. e. lumina aedium, quae dono erant data una cum aedibus vel praediis 250—Huiusmodi vocis mentio passim occurrit etiam in latinis membranis. Confer vol. 1. Veterum monument. Reg. Neap. Archivi, p. 78, adnotat. 2.
 Aëta oppidum in Calabria, 'Αετς, ital. *Aieta*.
 Domini possessores eiusdem; Rogerius Scullandus filius demortui Rogerii donat monasterio S. Stephani redditum qua-

rumdam olivarum 233—Ioannes Scullandus filius Riccardi et eius mater Clementia, Matthaeus, Lucia ac Maria frater et sorores ipsius donant praedia monasterio S. Eliae 328, 329 — Testamentum eiusdem Ioannis 333—Matthaeus instaurat templum et hospitium S. Michaelis 545.

Feudum Tafuri 454.

Flumina: Aquarum 484, flumen descendens a S. Barbara 458, Nigrum 451, descendens a S. Petro 454, Piteranum 546.

Locorum nomina: Aquarum 470, 484, Bratazia 329, 433, 451, 456, 545, Crebattadi 441, 451, Gabrilum 545, Galliardum 546, Garinum 453, Grutta 454, S. Ioannes Mandiladorum 458, Limba 451, S. Parasceve 431, Rivus 462, Samnatici 546, Serra 454, Spina, Ἀκανθα, 546, Tzancanum 441, Zerbum 433.

Magister Andreas 167.

Notarius Nicolaus 427, 431, 432, 433, 434, 441, 443, 451, 453, 455, 456, 457, 458, 459, 462, 464, 469, 471, 483.

Praedia: Aedni 546, Ancuri sive Aquari 454, 484, Ape-lurgi 329, Bernardi 546, Blammeni 546, Bonavitae 470, Butroni 470, Calamati 545, Cambuli 454, de Castro 546, Cerasiae 545, Ciculi 431, Cinurgi 545, Clausari 546, Cul-luridi 546, Curiae Aëtae 433, 451, 458, Dynamis 546, Fazali 433, Flori 546, Gabrili 545, Galati 454, Galliardi 546, Garini 545, Gemelli 441, 451, Gimarae 462, de Leto 484, Macaritzuni 546, Macedi 451, de Maida 456, Mancari 441, S. Mariae de Planitie 441, Melidae 546, Melissaroni 426, S. Michaelis 545, Mononti 456, Mutare-nae 546, Nicephori 431, Peregrini 456, Pittari 545, S. Petri Spanopetri 454, Pricallidi 545, Ryaci 458, Samna-tici 546, Scaditi 441, Scilapi 441, Strabomandili 451, Ti-gani 451, 456, 545, Valleslongae 451, 456, Vulpini 546.

Venditionum et donationum instrumenta, 425, 430, 432, 450 453, 455, 458, 462, 469, 483, 545.

Via Melissare 441.

Stemma dominorum huius oppidi aquilam exhibebat, fortasse quia a graeca voce ἀετός aquilam denotante Aëta nomen accepit. Huiusmodi cereum stemma insculptum conspicitur in sigillo, quod extat in calce membranae, quam edidimus p. 328.

Affrancationis chartula 513.

Aflamas Basilius et Leo vv. 183.

Agapiti Basilii praedium in agro Catacii 419.

Agareneus Leo filius Theodori vendit presbytero Leoni praedium in loco dicto de Buchorta 133.

Agarenos Christophorus Bochomace Spatharocandidatus bello petit 9—Vastatio monasteriorum ab iisdem perpetrata 91.

Agathae (Via S.) in Calabria 555.

Agattileo Andreas cum uxore et filiis vendit Nicolao Comiti praedium in agro Aëtae 425.

Ἀγκωνάριον, cubitus, 100.

Ἀγκουας σάλτσας rivus in Calabria 146.

Ἀγκουμανδύειν 545. V. Commendare.

Agellitanus Ioannes se ipsum et bona sua dicat monasterio S. Stephani de Nemore 391.

Agetrium, ἀγέτριον, genus tributi, 558.

Ἀγγελικὸν σχῆμα, monastica vestis, 80, 93, 515.

Agiopepitrus Riccardus t. 208.

Aglaus Ioannes v. 101.

Agrariorum praedium in agro Scyllacii 408, 409.

Agrario (Nicolaus de) t. 434.

Agrilleum n. l. in agro Scyllacii 409.

Agrillium n. l. in agro Styli 74, 125.

Agrimilia n. l. in Calabria 81.

Agriothera, Ἀγριοθήρα, ital. *Agrotteria* vel *Grotteria*, Calabriae oppidum.

Locorum nomina: Castania 361, Ozomenum ad Mauropegum 363.

Mentio eiusdem 323.

Praedium Mandili 361.

Protopapa Nicolaus 397.

Tabularius et lector Niceta 362, 364.

Venditionum instrumenta 361, 362, 397.

Huius oppidi ἔννεμον Iustinianus (*Dizionario geografico ragionato del regno di Napoli*) arcessendum duxit a voce Cryptaurea, vulgo *Grotteria*. At nos membranarum nostrarum testimonio innixi, potius autumamus Agriotherae nomen ducendum esse a duabus graecanicis vocibus ἄγριος, agrestis, et θήρα, venatio, eo quod fortasse locus erat agresti venationi quammaxime aptus.

Agroe Nicolai vinea in agro Circlarii 264.

Αἰκατερίνα ἡ ἀγία. V. Catharina.

Αἰσιψύκη, exceptio, 412.

Alacum, flumen in Calabria, Ἀλακος, ital. *Alaca* vel *Aleccia*, 369.

Alamanni praedia in agro Vibonae 495.

Alamannus Geruicus t. 327.

Alannates Leo t. 226.

Alaro (S. Ioannis de) monasterium. V. Monast.

Alarum, Calabriae pagus, Ἀλαρον, 182.

Albanus mons in agro Troiano 21.

Albiceti, Ἀλβικήτου, rivus in Calabria, 556.

Albidona, Ἀλβιδόνα, ital. *Albidona* vel *Alvidona*, Calabriae oppidum.

Loci nomen: Canna flaca 347.

Notarius Phanuel 347.

Venditio vineae 346.

Via Albidonae 109.

Albus Leo possessor praedii prope Pertusiam 119.

Aleuri confinium in Calabria 555.

Alexander Nicolaus t. 258, 260.

Alexandri et Leonis Byzantinorum Impp. mentio 3, 4.
 Alexandria ex qua navis Genuensium erat profecta 146.
 Alexandro (Galterius de) filius notarii Nicolai possessor domus in Civitate Calacii 502, 503.
 — (Robertus de) t. 387.
 Alexi (Fons de) prope Scyllacium 87.
 Alexii Comneni Imperatoris mentio 65 — Epistolae ipsius ad Oderisium Abbatem Casinensem 78, 79, 83, praef. p. XXV, ad Abbatem Girardum 113, praef. p. XXVI.
 — Protospatharii mentio 18.
 Alfara 73.
 Alferana (Ioannes de) Protospatharius 18.
 Alferanae et Ioannis dotale instrumentum 79.
 Alferi (Ioannes de). V. Pelegrinus Alexander.
 Alferii filiorum praedia in agro Gallipolis 523.
 Alferio (Ioannis et Petri de) vinea 212, 213.
 — (Petrus de) eiusque filius Ioannes cum sua quisque uxore Sica et Marsilia nec non Nicolao Bono vendunt vineam Leonis de Mule 192.
 Alferius Ioannes et eius uxor vendunt Nicolao Lochomimo nonnulla bona in agro Gallipolis 506.
 — Ioannes iudex Gallipolis t. 521, 524.
 Aliph (Ioannes de) 251.
 Aligernus Abbas S. Benedicti 5. V. Monasterium Casinense.
 Aligistes Nicolaus t. 299.
 Ἀλιγιστῶν (S. Nicolaus τῶν). V. Monasterium S. Nicolai de Legistis.
 Alimberto (Gulielmus de) notarius t. 405—Leo t. ibid.
 Alisea (Thomas de domina). Legatum eidem factum a Lombardo Russo 429.
 Alitzi n. l. prope Pertusiam 119.
 — Ioannis praedium 82, 84.
 Ἀλληγορία, allegorium, 413.
 Alleptoraci filii vv. 85.
 Allistae, Ἀλίσται, ital. *Alliste* vel *Liste*, oppidum prope Gallipolim.
 Notarius eiusdem Gulielmus 507.
 Venditionum instrumenta 504, 506.
 Almirum n. l. 130.
 Ἀλογος βᾶδιος, μαῦρος, equus badius, niger, 334.
 Alonitzi n. l. in agro Cyr-Zosimi 340.
 Alphabeti litterae bifariam divisae in principio chartulae 396.
 V. Pariclae.
 Ἀλσώσης, silvens, 186.
 Altavilla (Gulielmus de) testis in diplomate Rogerii Comitis 78.
 — Gulielmus t. 416.
 — (Elisabeth de) Scyllacii domina 342. V. Scyllacium.
 — Malgerius dominus Roncae tradit monasterio S. Nicolai de Camato praedium sub annua praestatione 180—Mentio eiusdem 368.
 Altronda (Petrus de) t. 113.

Aluisa. V. Cuccia Constantinus.
 Amato (Ioannis de) praedium 194.
 — (Ioannes de) v. 558.
 Amatus n. l. in agro Crotonis 401.
 Ambrosius praepositus S. Nicolai de Monopoli. V. Monast. S. Nicolai.
 Ἀμφοδον, terrae petia, 525.
 Amglenus Giraldus t. 124.
 Amico (Ioannes de) t. 493.
 Amiras Christodulus et Protonotarius 139.
 Ammiricus t. 405.
 Ammiropulus Ioannes Anthypatus Patricius 18.
 Ammitzi n. l. in Calabria 102.
 Amni presbyteri et protopapae Crotonis vinea 210, 211.
 Ἀμπελότοπα πεντηκοντάρια. V. Vineale.
 Ἀμπελότοπον, terra vinealis, 51, 52 et alibi.
 Ἀμπιδέα, vineola, 74.
 Amphusi filiorum praedium in agro Briatici 448.
 Amphusus Scyllacii comes 341.
 Ἀμπλικεύειν 546. V. Applicare.
 Amygdalia (Gulielmus de) 333, 334.
 Amyro (Robertus de) 309.
 Ananiae (Monasterium S.). V. Monast.
 — terminus in Calabria 124.
 Anaphorarium n. l. in civitate Gallipolis 514, 523, 525, 526.
 Ἀναργυρίου τιμήματος πλάνη, error non numeratae pecuniae, 505, 521 et alibi.
 Anastasia (Nicolai de) vinea in agro Scyllacii 412.
 Anastasii (Monasterium S.) ad Carbumum. V. Monast.
 Anastasio (Ecclesia S. Angeli de) 109.
 Anatolo (Nicolaus de) v. 185.
 Anatolus Ioannes t. 332.
 Ancaburi (Constantinus de) eiusque frater Nicolaus permutant praedium cum monasterio S. Stephani de Nemore 247.
 Ancinalites Nicolaus t. 117.
 Ancinaria (Helena de) et alii donant coenobio Cavensi monasterium S. Mennae 64.
 Ancinarisi Ioannis filiae Sicilia et Lucia cum viris suis donant praedium ecclesiae S. Mariae de Cabria 231.
 Ancinarisi Roberti praedium in agro Acherontiae 327.
 Ancitanorum vallis 127.
 Anconitanus Altus 372.
 Ancuissa (Praedia de) in agro Seminarum 392.
 Andegavia. V. Carolus.
 Andrae villa apud Trantum 11, 25.
 Andrae Apostoli monasterium. V. Monast.
 Andreamus Basilius 550. V. Marionitus Ioannes.
 Andreas Archimandrita notarius Tarenti 59, 67.
 — notarius tabularius Acherontiae 231.
 — Praepositus S. Ioannis de Alaro 397.

Andreas Praepositus S. Stephani de Nemore 393.
 — (S.) in agro Muteri in Calabria 270.
 — Spatharius et notarius 65.
 Angariae 300, 334, 558, 559 — Angariam facere 22 —
 Ἀγγαρίας παροχή 54.
 Angeli (Ecclesia S.) de Anastasio 109.
 — (Honor Montis S.) 424.
 — (Monasterium S.) de Battepede. V. Monast.
 — (Monasterium S.) in agro Briatoci 460.
 — (Serra S.) n. l. in agro Caciali 71.
 Angelica 258, 260. V. Calocyus protopapa Nicoterae.
 Angelo (Bommatus de) t. 436.
 Angelus (S.) n. l. 15.
 — de Gravina 186.
 — Malfitanorum in agro Catacii 436.
 — de Rascla n. l. apud Tarentum 30, 36.
 Angilmerius Deremis t. 547.
 Anglia octavo exeunte seculo Graeci sermonis non ignara fuit,
 praefat. p. X.
 Anicetus Michael clericus, chartularius, iudex et tabularius S.
 Severinae 268.
 Anna vidua Nicolai Cypri 361. V. Monast. S. Stephani de Ne-
 more, venditiones.
 Anningus advocator Praepositi S. Benedicti 3.
 Annus chartarum. V. Praefat p. XIX et seqq.
 Ἀνογκαστόγειον ὁσπίτιον. V. Domus.
 Antellae filiorum possessiones in agro Styli 556.
 Ἀνδροπορία, homines, 101.
 Anthypatus Calocyus, Marianus, Michael. V. Catapani.
 Antiochia (Marinus de) t. 503.
 Antiochus Imperialis Protospatharius et Strategus Calabriae
 57, 58. V. Catapani.
 Antiochus Felicius Theodori filius t. 112.
 Ἀντιπροσώπων. V. Πρόσωπον.
 Ἀντιστάτωρ vel ἀττιστάτωρ, procurator, 523, 524, 526, 530.
 Antistator monasterii, praepositus, 103. 186.
 Antzerius archiepiscopus Rheginus confirmat Brunoni privilegium
 Theodori Mesimerii Scyllacensis episcopi 69—Antzerius hic
 ab Ughellio Rangerius dicitur, et an. 1090 ad illam ar-
 chiepiscopalem sedem evectus. (Ital. sac. tom. IX. pag. 324.)
 Ἀπαιτητής, vectigalium exactor, 220.
 Apate (Ursus de) vicecomes Olettae 137, 138.
 Apelato (Presbyter de) Ioannes Cotrus t. 142.
 Apelurgi Ioannis possessiones in agro Aëtae 329.
 Aperato (Nicolaus de) v. 558.
 Aperatus Leo possessor praediorum in agro Catacii 435 476,
 477.
 Apices, epistolae, 83.
 Ἀπλήκεμα, diversorium, 187. et ἀπλινεύειν, divertere. V. Ap-
 plicare.
 Apodixa, ἀπόδειξις, chartula receptionis pecuniae, 17.

Apodraina (Basilus de) notarius Nicoterae 285.
 Apollinaris (Monasterium S.) in Calabria 139.
 Ἀπωρίω, possum, pro vulgari ἔμπορῳ, 97.
 Aporium, ἀπόριον, 233, 254, 259, 334, 350, 357, 358,
 381, 386, 388, 467, 474, 545, 546—Hoc vocabulum oc-
 currit etiam in charta Constantiae Imperatricis apud Rocchum
 Pyrrhum in notitia Eccl. Siciliae tom. 1. p. 131. Cangius
 vero quod ad eiusdem vocabuli significationem attinet, lecto-
 rem amandat ad vocem Apportum, quae tributum vel cen-
 sum denotat, qui dominis praestari solebat. Inde fit ut sub
 aporii nomine in nostris membranarum nil aliud veniat, nisi
 fundus, cuius possessio censui obnoxia erat.
 Aposcepus Nicolaus presbyter t. 100.
 Apostolica Sedes constituit episcopos Catacii et Gynaecocastri
 iudices in quaestione inter monasteria S. Stephani de Ne-
 more et S. Gregorii Thaumaturgi 408.
 Apostolorum SS. Spanopetri monasterium. V. Monast.
 — Styli monasterium Eremitarum. V. Monast.
 — Tarenti monasterium V. Monast. S. Petri Imperialis.
 Appetzuclum n. l. 308.
 Appidoriacus Ioannes, Petrus alique conventionem ineunt cum
 monasterio S. Stephani de Nemore de praestatione annua
 imminuenda 396.
 Appium n. l. in agro Nobae 34, 60, 105, 394—Fons Ap-
 pii 109.
 Applicare, divertere, hospitari 2, ἀπλινεύειν 147, 185, 410.
 Applicatio 2.
 Applicatus in civitate Salerni Basilus Protospatharius 44.
 Apraxe—V. Monasterium S. Mariae Scalitorum.
 Apulia. Possessiones S. Benedicti in themate Apuliae 10,
 11, 25.
 — dux Carolus. V. Carolus.
 — dux Rogerius. V. Rogerius.
 Aqua sancta n. l. in Calabria 81.
 Aqua viva, ὕδωρ ζώνη, n. l. prope Pertusiam 118.
 Aquae saltzae, ἄγκουας σάλτσας, rivus in Calabria 146.
 Aquara n. l. apud Tarentum 103.
 Aquario (Rogerius de) t. 464.
 Aquaro (Angilimerus, Oddo, alique de) possessores praediorum
 in agro Aëtae 484.
 — (Gulielmus de) iudex Aëtae 441, 469, 471.
 — (Nicolaus de) alique vendunt Adeodato de Burello prae-
 dium in agro Aëtae 483.
 — (Rogerius de) t. 471—Aëtae et Arenarum iudex 483, 485.
 Aquarium, Ἀκκουάριον, vel Ἀγκουῖον, n. l. in agro Aëtae, 462,
 470, 484.
 — flumen in agro Aëtae 481.
 Aquarus vel Ancurus Odo 454.
 Aquilonis fluminis in agro Troiano mentio 21.
 Aradaei, Ἀραταίου, terrae dominus Salomon eiusque filii Gu-
 lielmus et Henricus monasterio S. Mauri donum donant in

- civitate Gallipolis 514.
 Ecclesia S. Procopii in agro eiusdem terrae Aradaei 525.
 Presbyter et protopapa Ioannes 514.
 Arades Nicolaus t. 258.
 Aradi Gregorius filius Leonis et frater Michael vendunt Nicolao Caballario vineam in agro Scyllacii 344.
 Aratigeti Calocyri domus in civitate Gallipolis 516.
 Aratis (Gulielmus de Presbyteria cognominatus de) 501.
 Aratus mons in agro Troiae 21.
 Ἀρωατικόν, herbagium, 329.
 Arbes Britunes possessor feudi in agro Aëtae 329.
 Arbi cultura in Calabria 555.
 Arcadia (Nicolaus de) 299.
 Arcadius Notarius Sichelgaitae Marchisiae 129.
 Arcarius Simon t. 477.
 Arceri Theodori domus in civitate Catacii 502.
 Archangeli planities in Calabria 296.
 — (Cultura S.) in Calabria 297.
 Archangelo (Ioannes de S.) Colubrarii iudex 312.
 — (Ioannes de S.) t. 189.
 Archangelus Ioannicius monachus nonnulla bona monasterio S. Mauri donat 516.
 Archiepiscopus Consentinus Arnulfus 86.
 — Rheginus Antzerius 70. V. Antzerius—Rogerius 85, 86—Rogerius tradit sub annua praestatione cuidam Rogerio nonnullas vineas 230.
 — Rossanensis Cosmas 141—Romanus 69—Ioannes 225. V. Monast. S. Ioannis de Calveto—Archiepiscopus Rossanensis, qui diploma anni 1091 nomine Rogerii Ducis Italiae, Calabriae et Siciliae roboravit, nomen suum subscripsit prioribus solum litteris graecis ρω, ut videre est inter specimina characterum a nobis edita in quarta tabula, n. LII. Eaedem litterae in aliis membranis sunt procul dubio initiales nominis Rogerii. Paschalis Baffius, qui tum hoc diploma, tum aliud anni 1088 subscriptum ab eodem Archiepiscopo prae oculis habuit, uti dictum a nobis est in Praefatione pag. XXIV, non Rogerium sed Romanum interpretatus fuit. Nos nihil tanti habuimus, cur ab eius interpretatione recederemus.
 — S. Severinae Metropoli Dionysius 377, 385, 390.
 — Tarentinus Basilius—Donatio praedii eidem facta a quodam Vitali 248.
 Archimandrita Andreas. V. Andreas.
 — Ioannes. V. Ioannes.
 Archimandritalis ecclesia S. Nicolai de Cyr-Zosimo 46.
 Archiprevite Ioannes t. 134.
 Archipresbytero (Ioannes de) t. 499.
 Archivum Casinense, praefat. p. XV, XVI et XVIII.
 — Cavense SS. Trinitatis, praefat. p. XIV et seq.
 — Neapolitanum, praefat. p. XIV et seq.
 — Neritinae ecclesiae episcopalis, praefat. p. XVI et XIX.
 V. Neritum.
 Archivum Panormitanum, praefat. p. XIV.
 Archontissa (Ioannes de) v. 328.
 — (Leo de) t. 541.
 — Nicolai Scumbari vidua eiusque filia Garrera vendunt Mariae Pentenitae domum in civitate Catacii 421.
 Arcia (Robertus de) t. 141.
 Arcarius Leo t. 382.
 Arcas Petrus possidet aporium in agro Aëtae 516.
 Ἀρχλη 487, 494, et ἄρχλον 356, arcula, capsula.
 Arcolicum, n. l. in agro Ursuli 107.
 Arcolicus Basilius v. 184.
 Arcomenus Consta et Niceta 299.
 Arcophagarus Nicolaus 342.
 Arcudacus Nicolaus t. 226.
 Arcudi Orophylacis praedia in Calabria 95.
 Arcumanni filius Sergius v. 77.
 Arcumanno (Iacobus de) t. 445, 446, 448, 450.
 Arcumano (Leo notarius de) t. 532.
 Arcurum Vellum n. l. 135.
 Ardavasti praedium in Calabria 279.
 Ardavastus Ioannes, Leo et Theodorus vv. 77.
 Ardibastus Georgius v. 76.
 Ardobastus Nicolaus v. 101.
 Areae, ἀλώνια, n. l. 122.
 Arena (Iacobus de) notarius t. 443.
 — (Malgerius de) filius notarii Iacobi t. 452, 455, 457, 459.
 — (Rogerius de) 146.
 Arenarum magister capellanus 334—Magister Basilius t. 234. Mentio 485.
 Aresces clericus t. 7.
 Aretes Ioannes v. 184.
 Aretha rivus in Calabria 286.
 Arethi praedia in agro Styli 74.
 Argariae Beraldi vinea in agro Catacii 378.
 Argentia (Domina). n. l. in civitate Ursuli 316.
 Argento (Basili de) praedium in territorio Acrae 281.
 — (Ioannis de) praedium in agro Cyr-Zosimi 221.
 Argilla (Vidua de) v. 77.
 Argillorum capita, Ἀργίλλων κεφαλώματα, n. l. 173.
 Argillus Petrus v. 102.
 Ἀργυρ τοῦ ρηγός, praedia regis, 261.
 Argucus Robertus v. 558.
 Argustum oppidum in Calabria 298, 301.
 Argyri presbyteri terra in agro Tarenti 49.
 Argyrus Pothus. V. Catapani.
 Argyro (Anastasius de) 154.
 Ἀργυρόβουλλος. V. Bulla.
 Ἀργυρογάτανα, lemnisci argentei, 376.
 Argyrus Consta t. 264.
 — Constantinus t. 39.
 — Magister, Vestis et Dux Italiae etc. V. Catapani.

Argyrus Nobae iudex 97.
 Arie fons, πηγὴ τῆς ἀρίας, n. l. in agro Circlarii 131.
 Arianenses Comites 18, 21.
 Arian anathema 234. V. Imprecationes.
 Arintha, Πένδων, (Michael de) Magister et Strategus Circlarii 94.
 Arlites Ioannes presbyter et tabularius t. 226.
 Ἀρμαμέντα βασιλικά, exercitus imperiales, 27.
 Armeni Turmarchi 2.
 Armenius Constantinus t. 397.
 Armentanus Leo et Riccardus donant monasterio S. Georgii
 Martyris praedium in agro Episcopii 168.
 Armetano (Leonis de) praedium 160.
 Armetii rivus in agro Episcopii 222.
 Armira n. l. in agro Crotonis 206, 208, 209.
 Armis (Monasterium S. Mariae de) 307.
 Armo (Ascettinus de) vendit praedium Urso Pagani filio 195.
 Armus, ἄρμος, 84, 99, 161, 304.
 Arnaci. V. Larnaci.
 Arnisi Gilianus t. 256.
 Arnulfus Consentinus Archiepiscopus 86.
 Arpi celeberrima olim Dauniae urbs 21.
 Arsaphia n. l. in Calabria 77, 196, 217, 279, 556, 557.
 — V. Monasterium S. Mariae de.
 Arsaphiae molendinum 57, 77, quod possidebant filii Ioannis
 Celli et Leonis de Milona 556.
 Ἀρρησίαν 293—Vox ista in graecis lexicis desideratur, cum
 primitivum tantum nomen ἄρρος, panis, in iis occurrat. Nos
 ex analogia frumentum latine vertimus.
 Artzeri praedium 308.
 Aruballi Gulielmi praedium in agro S. Menae 467.
 Arunciani vel Aruncii pagus donatus a Comite Rogerio monaste-
 rio Eremitarum 86.
 Aruncisassus Bartholomaeus t. 345.
 Asberno (Ioannes de) vendit ecclesiae S. Nicolai de Peratico
 portionem vineae in agro Colubrarii 304.
 Ἀσβιστάρα vel ἀσβεσταρία, calcaria, 554, 556.
 Asbestarus Nicolaus 162.
 Ascetta Gulielmus t. 393.
 Ascettinus de Brui. V. Brui.
 Asculum urbs Apuliae—Possessiones monasterii S. Benedicti in
 hac civitate et agro eiusdem 2, 4, 10, 11, 14, 24—
 Templum S. Benedicti 11, 25—S. Decurentius n. l. 11, 14,
 25—Villa Lanniani in agro eiusdem 11, 14, 25.
 Asisco (Simeonis de) vinea in agro Tarenti 59.
 Asperus Ioannes t. 553.
 Aspramani Petri praedium in agro Circlarii 292.
 Aspro (Constantinus de) t. 384.
 — (Ioannes Turlina de) t. 475.
 Asprum Litharinoli, Ἀσπρον λιθαρινώλιν, n. l. in Calabria 117.
 Astropirus Consta v. 183.
 Asylorum castrum in Calabria 146, vel dictum Asyilia castrum

edito loco positum inter Allium et Semirim amnes, ut ha-
 bet Barrius p. 267 — Episcopium 407 — Monasterium S.
 Constantini. V. Monast.
 Ata nurus Hugonis filii Ranerii. V. Hugo Ranerii filius.
 Atenulfus Abbas Casinensis 20.
 Athenagoras (S.) n. l. in Calabria 297.
 Athenogene (Petrus de S.) presbyter t. 163.
 Atrulina de Tivillia 117.
 Atzimanna Ioannes t. 248.
 — Petrus v. 558.
 Atzimannae Marinae monialis testamentum 551.
 Atzum n. l. in Calabria 50.
 Atzupo (Philippus de) tabularius Catacii 365, 367, 372.
 Atzuponum praedium in agro Badulati 480.
 Augerini praedium 163.
 Augerino (Nicolaus et Gregorius de) t. 517, 527, 528.
 — (Petrus de) filius Nicolai notarius Gallipolis 546.
 Augustae (Ecclesia S.) in agro Troiano 19. V. Ecclesia.
 Augustales, nummorum genus, 399, 410, 416, 422, 553 et
 alibi—Aurei 505.
 Aularis flumen in Calabria 557.
 Auletta. V. Oletta.
 Auliani praedium in agro Hieracii 356.
 Avaro (Leo de) 45.
 Avenna de Claromonte. V. Claromonte.
 Aventinus mons in agro Troiano 21.
 Avillano (Alexander frater dominae de) t. 134.
 Avus Constantinus t. 384.
 Axiarchus Ioannes t. 58.

B

Babiorum vel Bavorum Plaga, n. l. in agro Acherontiae, 226.
 Bacale flumen. V. Vacale.
 Βακαρίτζαι. V. Vaccaritienses.
 Bachathari Leo. V. Madari Basilus.
 Baccaris Philippus t. 162.
 Baculum Praepositi, βακτηρία τοῦ καθηγουμένου, 46.
 Βαδιμόνιον, fideiussio, 190.
 Badulati oppidum in Calabria, Βαδουλάτον, ital. *Badolati* vel
Badulato.
 Camerlingus huius oppidi Michael 219.
 Comites Geofridus et Rhaus 220—Comitissa Sicelgaida ibid.
 Feudum in eadem terra ad Robertum de Camarda perti-
 nens 366.
 Iudices: Caputus Perrunus 478, Plastarus Bartholomaeus
 et Leo 439, Leo 464, 488.
 Locorum nomina: Calliporum 381, Ceorcidum 489, Erea
 478, S. Mena 147.
 Mentio 558.
 Notarii: Namparus Ioannes 439, 488, 491, Plastarus

- Bartholomaeus 464, 478.
 Platea Badulati 219, 220.
 Praedia: Atzuponi 480, Bunaci 380, Cammaroti monasterii 464, 478, Cammaroto (Hugonis de) 480, S. Crucis 146, 464, 465, Curiae 440, Filori 489, Flogiadorum 480, Hospitis 440, Lassici, ibid., Malepunti 488, Murisani 440, Nili 381, Plastarae 381.
 Strategus Rusacis Leo 221.
 Venditionum instrumenta 380, 438, 478.
 Bafeae Ioanni Maria Cuculi domina confirmat possessionem praedioli 325.
 Baffius Michael praefat. p. VIII, XV et XVI.
 Baffius Paschalis praefat. p. XIII, not. 2, XIV et XVII.
 Baiuli Imperiales Basilius Boianus 18, 21 — Gregorius 1 — Leo de Maralda 18, 21. V. Catapani.
 Balatorum rivus apud Panormum 156.
 Balduini tabularii praedium ad S. Cyriacum in agro Catacii 420.
 Balgerus Philippus t. 246.
 Ballavia Rogerius 415—Gidus t. 416—Virga filia Rogerii vendit Ioanni Rabtae praedium in agro Briatici 415.
 Ballacanta (Leo de) t. 178, 320.
 Ballemme Rhaus 241, 242, 243.
 — Robertus baiulus Curiae Nohae 106.
 Βάλλον, bailia, administratio rerum ad pupillum pertinentium 333.
 Βάλλον, tela lintea, 436.
 Ballisiae Margaritae et Gualterii Scilliani tabulae nuptiales 435.
 Balneum publicum in agro Styli in Calabria 557—Balneorum usus, qui, teste Mazochio in Kalend. tom. I. p. 8, septimo exeunte seculo perduraverat, et cuius mentio hic tantum occurrit, anno 1280, ut ex latina membrana huius Archivi in Arca I, Fasc. 7, n. 3, accipimus, Neapoli tam frequens evaserat, ut inter onera publica vel cabella balneorum numeraretur.
 Balterinus Gualterius et Ioannes tt. 189.
 Bambaci filii Theodorus et Comes vv. 300.
 Bambacus Arcadius 428.
 Βανδόροπος, vexillarius, 55.
 Baptisterii rivus 263.
 Barachallae Basilii vinea in agro Briatici 437.
 Baraleone (Leo de) t. 212, Basilius 273, Petrus 175.
 Baraleonis praedium 174.
 Barbagenucchi filiorum praedia 272.
 Barbara n. l. 308.
 — Leo 409.
 — (S.) in agro Soriano 341, 458.
 Barbarae seu de Gallico flumen in Calabria 120.
 Barbarellus Nicolaus 542.
 Barbedus Ioannes t. 542.
 Barblatus Leo t. 320.
 Barbutus Nicolaus et Ioannes tt. 550. Simius et Ioannes 494.
 Barbutzone Ioannes eiusque filii Nicolaus et Gulielmus vendunt Goffredo Ferraro vineam in agro Albidonae 346.
 Barbutzulum n. l. in agro Ursuli 15.
 Barda filius Leonis de Avaro t. 45.
 Bardellus Ranaldus et Iosfridus 376.
 Bardolus Ioannes t. 226.
 Barii mentio 10, 28—Possessiones S. Benedicti in agro eiusdem civitatis 1.
 Barinus Ioannes t. 128.
 — Sergius et eius uxor Donata praedium donant Theodoro Cathedae in agro Gallipolis 518.
 Barlaam Praepositus monasterii S. Philippi Locrensis 88.
 Βαρώνες, barones, 294.
 Baronus Nicolaus v. 559.
 Baropodo (Nicolaus Calandrus de) 300.
 Baropodus Gregorius 300.
 Barsacius archidiaconus et imperialis clericus ecclesiae Locrensis notarius 90, 92.
 Bartholomaeus Praepositus S. Petri Imperialis 22, 31, 48, 51.
 Barunes Elia t. 96.
 Barycellus Rogerius filius Anastasii t. 504, 505.
 Barychallae, Βαρυχάλλα, dominus Boëmundus 284.
 Iudices Rhaus Trisca et Vitalis ibid.
 Tabularius Leo, ibid.
 Monasterium S. Petri. V. Monast.
 Barypodes Ioannes 555.
 Barysanus Ioannes Prior monasterii S. Mariae de Cyr-Zosimo 221.
 Barzilona Petrus monachus S. Stephani 206.
 Basavillia Comes Robertus eiusque filia Adelasia. V. Adelasia.
 Βασιλιᾶ 533 et seqq. V. Imperium.
 Basilianum monasterium S. Philippi in regione Locrensi. V. Monast.
 Basilii et Constantini graecorum Imperatorum mentio 7, 20, 21. Vocati Θεοτίμητοι, piissimi, 15.
 Basiliopolus 300.
 Basilius Archiepiscopus Tarentinus. V. Vitalis Eugenii filius.
 — Boianus Catapanus. V. Catapani.
 — Basilius Caciani iudex 195.
 — faber ferrarius et Ioannes filius Constantinae dividunt inter se duo praedia ad Palos posita 47.
 — Mesardonites vel de Mesardonia Protospatharius et Catapanus Italiae. V. Catapani.
 — Nicolai Vicarii filius. Mentio donationis ab eo factae monasterio S. Petri Imperialis 67.
 — notarius (Olettae) filius Comitis 122, 138, 154, 170, 175, 193, 196, 212, 213, 214, 215, 227, 229, 233, 256.
 — Praepositus Capuani coenobii S. Benedicti 24.
 — presbyter notarius Tarenti 24, 27, 30, 37, 39.
 — presbyter notarius, νομικός, 256.
 — presbyter et tabularius Castri Veteris 253.

Basilius protopapa et tabularius Lucidi 246.
 — (S.) de Murmero 429.
 Basilolatus Leo 449, 450, 460, 461.
 Basolzeris (Fulci de) possessiones 139.
 Bastaruchio (Leo de) t. 158, 169.
 Batati Basilii praedia in agro Ursuli 290.
 Βαθεία, vallis, 50, 58, 60 et alibi.
 Βαθείουλη, parva vallis, 358.
 Battallia Leo 368, 369.
 Battepede, Βαγτεπαίδε, (Monasterium S. Angeli de). V. Monast.
 — Basilus t. 205.
 — (Nicolaus de) 553.
 Battius Vincentius praefat. p. XV et XVI.
 Βατζήλιον, ναζήλιον, malluvium, 356, 487, 532.
 Bebalinum, Τεβαλίνον vel Βεβαλίνον, terra prope Oppidum in Calabria.
 Dominus eiusdem Ioannes 312.
 Mentio 294, 296.
 Monasterium S. Georgii Martyris 471.
 Notarius Theodorus de Platano 343.
 Praedia Eupraxi et Rantaciotti 342.
 Venditionis instrumentum 342.
 Beelzebul Basilus 299.
 Belbasani fons 417.
 Belcasus possessor praedii in agro Scyllacensi 412.
 Belemme Alexandri et Riccardi praedia in agro Nohae 379, 380, 395.
 Belonae aporium in agro Scyllacii 474.
 Beluchus Leo. V. Trotta eius vidua.
 — Ioannes notarius 313.
 Belus Andreas presbyter v. 558.
 Benedicti (Ecclesia S.) in civitate Asculi 11, 25.
 — in civitate Canusii 11, 44.
 — extra portam civitatis Lesinae 11, 25.
 — (Monasterium Casinense S.) V. Monast.
 — (Monasterium S.) in civitate Capuae 24.
 Benedictus Thomasius 433.
 Βενερίκιον, beneficium, 419.
 Benenatus Ursus donat Mariae libertae praedium vocatum U-nianum 26.
 Beneventum. Monasterium S. Sophiae in hac civitate subditum Casinensi coenobio 2.
 Berbecaris Ioannes t. 222.
 Berbenzonus Castellanus S. Catharinae 355.
 Berengerius antistes S. Petri Imperialis 186.
 Bernardi Gulielmi praedium in agro Aëtae 516.
 Bernardinus Abbas S. Stephani de Nemore 335.
 Bernardus episcopus 359.
 — Praepositus S. Petri Imperialis 103, 144.
 Berta Comitissa Loritelli 146. V. Loritelli.
 Bertheramus Bove t. 547.

Βεστιάριον. V. Vestiarium.
 Βιβάριον. V. Vivarium.
 Bibianus Ioannes vendit Nicolao et Rogerio Chandacari domum et hortum in civitate Seminarae 402, 404.
 — possessor feudi in Calabria 298.
 Bibilli presbyteri filius Nicolaus v. 184.
 Bibillus Philippus et Maria coniuges cum filiis vendunt Roberto Buciae vineam in agro Scyllacii 474.
 — Philippus possessor praedii in agro Scyllacii 552.
 Βιβόνη. V. Vibona.
 Bibulo (Petrus de) 229. V. Cafirus Robertus.
 Bideli (Rogerius de) 151.
 Βιγλιατίκου δόσις, praestatio propter excubias, a voce *vigilia*, 538.
 Binconalo (Leo de) t. 24.
 Βινέλλα, vinella, 338.
 Binetti Riccardi praedia in agro Crotonis 401.
 Bingiarra n. l. 308.
 Βινιάλις. V. Vineale.
 Bisicus Leo v. 184.
 Bisiniano (Petrus de) t. 284.
 Bitaurum n. l. in agro S. Severinae 385.
 Bitrascellum 21, vel τραβικελλον 49, n. l. in agro Troiae.
 Bivini via in agro Troiae, forsan Bovini, 19, 21.
 Bizanotes castellanus Scyllacii 522.
 Blammeni praedia in agro Aëtae 546.
 Blancardo (Ioannes de) Granatarius Francicae 264.
 Blasius (S.) n. l. in Calabria 128, 296.
 Blatti Iordanus t. 317.
 Blatto Michael eiusque filia Donata 518.
 Βλέβειον, caeruleus color, 435, vox deducta a voce infimae latinitatis *blavius*, de qua V. Cangium.
 Blepharus Consta t. 551.
 Βλήσιον, luerum, 530, forsan pro Βλησιδι, quod ea notione occurrit in Cangii lexico.
 Blundus Sarullus t. 124.
 Boburus Petrus. V. Tzocellus Niceta.
 Bochomace Christophorus Spatharocandidatus 9. V. Catapani, Gregorius Trachaniotes.
 Boëmundus Barchallae dominus 284.
 — Basilus 321. V. Massanova (Ioannes de).
 — frater Hodiernae dominae Oppidi 295.
 — Oppidi dominus a monasterio S. Georgii accipit decem annis quaedam praedia posita ad Collem Pistillariae et flumen Coecum sub annua praestatione 471.
 — Polychorii dominus 126.
 — Tarenti princeps filius Roberti Ducis confirmat monasterio S. Petri Imperialis instrumentum donationis 65.
 Boianus Basilus Protospatharius. V. Catapani.
 Boici terra apud Panormum 156.
 Boitus Petrus 126.

Bolgre Rogerius t. 199.
 Bona ecclesiarum. V. Ecclesiastica bona.
 — (Nicolaus de). V. Iudice (Petrus de).
 Bonace (Area de) n. l. 106.
 Bonachiae praedium in agro Roncae de Falluco 500.
 Bonacruza (Robertus de) t. 475.
 Bonadia Bonus 212. V. Pitzellus Vitalis—Marottam privignam suam in filiam adoptat 232—t. 272, 273.
 Bonaeausae filius Gulielmus 371.
 Bonaquis Pioncephaldus t. 315.
 Bonati civitatis mentio 80.
 Bonatzus Alexander t. 303, 308.
 Bonavitae praedium in agro Aëtae 470.
 Bonellus Leo t. 281.
 Bono (Leo de) t. 369.
 Bonomanus Ioannes t. 386.
 Bonemine (Vitalis de) monachus t. 34.
 Bonohomine n. l. apud Noham 96.
 Bonsignorus Lucensis. V. Lucensis.
 Bonus Candidi filius t. 17.
 — Chrysanthus, Falco et Sardus. V. Chrysanthus.
 — Nicolaus. V. Alferio (Petrus de).
 — presbyter t. 547.
 Βοργίσιοι, burgenses, 297.
 Bordona, Τορδονα, n. l. in Calabria 296, 298.
 Bordonari (Nicolaus de) v. 558.
 Borellum. V. Burrellum.
 Boronito (Theodorus de) 13.
 Boscus Ursus v. 184.
 Botheri Ioannis praedium in territorio Acrae 280.
 Botherus Sergius v. 297, et Consta 300.
 Bothus Matthaeus 417.
 Boti (Theodotus de) v. 184.
 Botronius Matthaeus t. 418.
 Βουλι κενον, buli novum, quid? 436.
 Βούττια, dolia, 64.
 Bove Bertheramus t. 547.
 Brachus Basilius t. 181.
 Brambunus Basilius 322.
 Branchelius Nicolaus possessor praedii prope Olettam 195.
 Bratzalonga, Βρατζαλόγγη, via apud Pertusiam 542.
 Bratzavia n. l. in agro Aëtae 329, 433, 451, 456, 545.
 Βραϊον, υραϊον μαντέλλον, mantile breve, 519.
 Βρεβίον, breve, 57.
 Bretzi praedium in agro Circlarii 264.
 Brevilegium seu Privilegium pro praecepto imperialis Prothospatharii 1—Huius significationis non meminit Cangius.
 Briaticum Calabriae oppidum, Εὐριάτικον, ital. *Briatico* vel *Umbriatico*.
 Dotalis tabulae ibi conditae 531.
 Ecclesia S. Nicolai Macronum 447.

Episcopi mentio 318.
 Indices: Ioannes Lyciferi filius 437, Mesiano (Daniel de) 481, Pannachius Philippus 531, Pungo (Constantinus de) 443, 445, 449, 460, et Michael 531, Sophus Constantinus 475.
 Locorum nomina: Macrones 437, 447, Mandani 449, 481, Mandarani 443, 445, 460, S. Marcus 415.
 Notarii: Chelidonisis Ioannes 415, 438, 445, 449, 460, 481, Pungo (Gregorius de) 532.
 Praedia: Amphusi 448, Barachallae 437, Basilotati 460, 461, Cancelleri 444, 460, Carri 447, 448, 460, Coloprarii 449, Cotarae 447, Cunnelli 447, Curiae 481, Lemocini 460, Mandani 443, 444, 445, Moniae 444, Prasinaci 415, Rabtae 415, Raciae 437, Staropulli 481, Tromarchelli 437, Tuscani 437, 443, 445, 447, 449, 460, 481.
 Protopapa et Tabularius Leo 142.
 Venditionum instrumenta 415, 437, 443, 445, 447, 449, 460, 481.
 Graecum hoc vocabulum Εὐριάτικον Ughellius (*Italia Sacra Venetiis* 1717, t. 1, pag. 943) interpretatus fuit pro dammo in diplomate Rogerii Comitis Siciliae, ubi legitur: Ἔτι ἵνα λαμβάνη τὸ χόρτον τῆς ἀγρας ἐκ τοῦ εὐριάτικου, καὶ πλέκειν τὰ σκήνητα καὶ τὴν ἀγραν ἐκτὶ ἐλευθέρως, quae sic vertit Nicolaus Alemannus: Item possit agri foeno uti absque suo damno, funes texere libere etc. Ughellii vero auctoritate Cangius in glossario graecitatis non alia significatione eandem vocem accepit. Sed uterque perperam, nam verba ἐκ τοῦ εὐριάτικου denotant agrum Briatici unde foenum erat decerpendum, uti complures nostrae membranae testantur.
 Briatis Rogerius t. 124.
 Bricione Milo t. 96.
 Britum n. l. in agro Acherontiae 357, 358.
 Britunes Arbes 329. V. Arbes.
 Brui (Ascettinus de) Gulielmi filius. Quaestio inter eum et fratres Hodiernae dominae Oppidi de feudo Marescotti in Calabria, diiudicata a Ioanne de Rhegio magno Iudice Calabriae 294.
 — (Gulielmo de) Maximilla soror regis Rogerii donat feudum Marescotti in Calabria 296.
 Brundusio (Ioannes de) Camerarius Polychorii ex mandato Comitum Margariti donat ecclesiae S. Nicolai de Peratico praedium in agro Colubrarii 319.
 Bruno et Lanuinus 69, 76, 77, 85, 86. V. Monasterium S. Stephani de Nemore.
 Brunus Renadus possessor praedii in agro Seminarae 494.
 Brutzani oppidi mentio 558.
 Brutzanites Nicolaus v. 560.
 Brutzanus Rogerius t. 281, 327, 358.
 Brysis terra in Graecia donata Georgio Gemisto ab Imperatore

Ioanne Palaeologo 534 et seqq.
Buccafurnus Arcadius possessor praedii in Calabria 298.
 — Leo t. 522.
Buccalumpi Nicolaus 57.
Buccinum. V. **Bulcini**.
Buchia Rhaus t. 553.
Buchorta n. l. in Calabria 133, 172, 547.
Bucia Basilius Nicolai filius t. 345.
 — Consta notarius possessor praedii in agro Scyllacii 344.
 — Leo 412.
 — Nicolaus caballarius emit vineam a Nicolao filio magistri Leonis 345, 413.
 — Robertus 474, 552. V. **Bibillus Philippus** et **Maria**, et **Burrellita** Nicolaus,
Bucetorum, *Βουκήτων*, Monasterium S. Mariae, 91. V. **Episcopus Locrensis** Leontius.
Buccisiani Constae filii vv. 297.
Bucutias Leo 77, Ioannes 102 et Nicolaus 77 vv.
Bues Gulielmus t. 514.
Bufardus Leo de Cariato t. 159, 160, 178.
Bugianus Robertus t. 117, 179.
Bulcini, *Βουλκίνου*, comes Gulielmus donat Urso de Sadriano praedium extans infra Fossam 122.
Buleups lapides apud Panormum 156.
Bulfaracus v. 185.
Bulgarus Rogerius t. 202.
Bullae: **Argenteae**, *ἀργυρόβουλλος*, 533, 537—**Aureae**, *χρυσόβουλλος*, 62, 141, 534—**Cereae**, *διὰ κηροῦ*, 66, 114, 116, 121, 127, 144, 162, 181, 329, 341—**Plumbeae**, *διὰ μολύβδου*, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 17, 20, 25, 33, 74, 77, 78, 90, 110, 147, 185.
Bullitirium vel **bullotirium** plumbeum, *Βουλλοτήριον διαμόλυβδον*, 1, 9, 10, 11, 69 et alibi.
Bunaci cultura in agro Badulati 380.
Bunciardum n. l. in agro Roncae 180.
Bunellus Gulielmus possessor praedii in Sicilia 156.
 — Nicolaus presbyter v. 184.
Buravites Leo v. 185.
Burburussi rivus in Calabria 129.
Burchum n. l. 551.
Burchus Leo t. 551.
Burdela n. l. in agro Tropaeae 236—S. Nicolaus de **Burdela**, *ibid.*
Burello (Adeodatus de) 483. V. **Aquaro** (Nicolaus de).
Burellus Robertus t. 74, 78, 87.
Burrellum, seu **Borellum**, *Βουρέλλον*, edito loco positum ad aquilonem seu boream vergens, unde nomen fluxit, ital. **Borello** vel **Borello**, Calabriae oppidum.
Baiulus eiusdem, *ἐξουσιαστής*, Paganus de Solino 418.
Domus Photini 356.
Ecclesia SS. Trinitatis 356.

Iudices ad contractus: **Matthaeus Bothus** 417 vel de **Butronio** 418, et **Nicolaus Iosfredi filius** 417, 418.
Locorum nomina: **Belbassanum** et rivus **Belbassani** 417, **Ferulletum** 356, **Geofirium Eremitarum** 356.
Praedia: de **Centriis**, **Cumercenae**, **Fazalae** 417, **Lachani** 356, **Regis** 417, **Tufarelli** 356.
Burganum flumen in agro Troiae 21.
Burmellus Racherus v. 558.
Burnincelli filius Ioannes cum uxore **Cyneda** donat praedium ecclesiae S. **Onuphrii** 256.
Burre Riccardus t. 154.
Burrelites Nicolaus cum uxore et filiis vendit **Roberto Buciae** vineam in agro Scyllacii 552.
Burreri Riccardus Strategus **Olettae** 193.
Burruccetii praedium in agro **Nicoterae** 284.
Burzonuti praedia 308.
Butamus Basilius t. 289.
 — **Gregorius** et **Niceta** vv. 559.
Butnisiadorum vallis in Calabria 389.
Butires v. 183.
Butroni praedium in agro **Aëtae** 470.
Buttari filiorum praedia 137.
Buttellarius, *νοηττελλάριος*, regis 251.
Buttelleri Emma filia **Gualterii** vendit **Roberto Chrysolemo** nonnulla praedia in agro **Acherontiae** 326.
Buttileri Ioannes vendit **Petro Molinari** praedium in loco dicto **Spelunca Molendinorum Caggiani** 174.
Byenna (Gulielmus de) t. 319.
Bysantius Comes **Curiae** 18, 21. V. **Comes Cortis**.
 — frater **Protospatharii** **Ioannis** de **Alferana** custos civitatis **Troiae** 21. V. **Lociservator**.
Byzantius Ademarii filius t. 249.
 — Ioannes possessor praedii in agro **Tarenti** 52, accipit in emphyteusim a monasterio S. **Petri Imperialis** duo praedia posita ad **Aquaram** 103.

C ET K

Καβάλα 472, 473, vox quae deest in **Cangii** lexico graeco, pascuum, habita contextu ratione, vertere visum est.
Καβαλλαρίου ἐνὸς φίλον 296. V. **Feudum**.
Caballarius Aldiprandus **Nohae** iudex 241, 243.
 — **Basilius** possessor praedii in agro **Pertusiae** 118.
 — **Gilbertus** t. 145.
 — **Gregorius** t. 155.
 — **Gualterius** t. 287.
 — **Guarinus** t. 118.
 — **Guido** t. 305.
 — **Iosfredus** de **Flumaro** t. 367.
 — **Isnardus** 122.
 — **Laurentius** 376.

Caballarius Nicolaus t. 197, 307, possessor domus in civitate Nicoterae 338. V. Aracii Gregorius et Michael 344, 345.

— Perrettus 372.

— Petrus t. 374.

— Philippus et Geofridus eius consobrinus donant templo S. Petri de Barychalla praedium in agro Ursuli 107.

— Sarlus iudex Nohae 241.

— Vitalis et Gulielmus tt. 178.

Cabetzulae vinea in agro Tarenti 66.

Cabria (S. Maria de). V. Monasterium.

Cacalupudus Arcadius v. 559.

Κακαβίτζι τῆς δουλείας, caccabus, 511.

Caccurio (Ioannes de) t. 386.

Cacianum. V. Cagianum.

Cacocosmos v. 185.

Caconiceta Ursus et alii vv. 183.

Κακὸν ρυάκη. V. Malus rivus.

Cacostratus Christophorus v. 295, 297.

Caecus torrens in agro Nohae 98, 105, 115.

Caela Gulielmus t. 181.

Caëtzani vinea in Calabria 125.

Cafiro (Andreas de) vicecomes t. 165, 167.

— (Ioannes de) t. 55, 61, 129.

Cafirus Robertus filius Nicolai vendit Petro de Bibulo praedium ad rivum Canturi 229.

Cafurnis Anastasius t. 315.

Cafurnum n. l. in Calabria 467.

Cagiano (Leo de) t. 170, 196.

Cagianum, oppidum in Principatu Citeriori, Καγιάνον, Καγιάνον, Κανκιγιάνον, ital. Cagiano vel Caggiano.

Domini dictae terrae: Robertus Gulielmi filius eiusque fratres Gulielmus et Omfrida donant praedia monasterio S. Mariae de Pertusia, in loco dicto Strata Consina 71, 82, et praedium quod erat Ioannis Alitzi 84—Idem Robertus cum uxore Adilitza et filio Rogerio donat monasteriis SS. Trinitatis Cavensis et S. Mariae de Pertusia ecclesiam S. Nicolai de Pertusia cum terris 118—Mentio ipsius 120, 134—Mentio Eliae fratris Roberti 71, 118, 134—Rogerius filius Roberti cum matre Adelitza donat praedictis monasteriis ecclesiam S. Nicolai, et bona quae fuerunt Abbatis Canaci 134—Vendit Urso Pagani filio praedium situm in Colle Cesinae 194—Mentio huius Rogerii 101, et praefat. p. XX.

Mentio terrae Cagiani 118, 134, 135, 194, 195, 196, 324.

Loci nomen: Spelunca moleadinorum 174.

Notarii: Leo 309, Niceta presbyter 71, 83, 84, Nicolaus presbyter 119, 120, 134, 135 195, donat cum fratre Leone terram monasteriis SS. Trinitatis et S. Mariae de Cyr-Zosimo 119.

Strategus Tancredus de Silva 195.

Vicecomites: Corviseri Constantinus 134, Iudice (Constantinus de) 101, 136, Theodosius Petrus 195.

Καγίς 325.

Caiae filius Pancallus t. 45.

Caito (Niceta de). V. Comitoleone (Niceta de) etc.

Caitseut. V. Sitelciul.

Cala vidua Nicetae de Suraco. V. Suraco.

Calabri aporium in agro Aëtae 334.

— praedium 254.

— vinea in agro Circlarii 191.

Calabria (Henricus de) t. 357.

Calabriae mentio 49, 68, 73, 270.

Duces Argyrus, Rogerius. V. Argyrus, Rogerius.

Iudex Leo. V. Leo.

Iustitarius Hugo de Rhegio 319.

Magni Iudices: Boëmundus 323, Hugo de Rhegio 319, Ioannes de Rhegio 294 et seqq., Ioannes de Tzannella 397, Lambertus 322.

Metropolitae Stephanus et Ioannes 368.

Protomandrita Theodorus 51.

Strategi Antiochus et Marianus. V. Catapani.

Calabritus Consta t. 393.

Calabromariae monasterium 385.

Calabrus Basilius possessor praedii in agro Circlarii 191. V. Lagodari fratres 423.

— Nicolaus notarius 252, Strategus Satriani 382.

Calafatus Girardus 372.

Calamati praedium in agro Aëtae 545.

Calamo (Dominicae de) filiae Basilii et Riccardi Monaphacae tabulae nuptiales 486.

Calander Leo v. 183.

— Nicolaus 300.

Calanna. V. Composta.

Calatagro (Alexander de) t. 407.

Calcenis Ioannes 181. V. Monasterium S. Mennae.

Calcenus Nicolaus et Theodotus vendunt quasdam arbores monasterio S. Stephani de Nemore 362.

Caldarari Georgius 58.

Caldararii gener Leo t. 41.

Cale collis in agro Catacii 419.

Kalephatus Sebastianus coenobita Casinensis praefat. p. XV, et XVIII.

Caletus Petrus filius notarii Ioannis de Suffragaro accipit instrumentum a Petro de Mutero 271.

Calfuri Nicephorus possessor vineae in agro Polychorii 145.

Καλύβι, domus, 28.

Calimera (Michael de) Constantini filius possessor praedii in agro Olettae 143.

Calipari Ioannes presbyter 332.

Caliparum 439, et Calliporum 381, n. l. in agro Badulati.

Calla Gregorius v. 183.

— (Ioannes de) v. 559.

— (Matthaei de domina) praedium in agro Aëtae 456.

Callentum n. l. in Calabria 308.

Calleo (Vitalis de) t. 122, 136, 138, 143, 154.

Καλλίγεια, calcei, 80.

Calligraphus Cinnamus. V. Episcopus Tarentinus Cinnamus.

— presbyter notarius in Calabria 165, 167.

Calliporum 381. V. Caliparum.

Callipolis, Καλλίπολις, ital. *Gallipoli*, terrae Hydruntinae oppidum. Antiqui codices Callipolim non Gallipolim memorant; hanc enim urbem a pulchritudine non immerito nomen sortitam esse, ideo que non a Gallis Senonibus, quos inibi habitasse creditur Antonius Galateus in descriptione Callipolis refert.

Domus in hac civitate pertinentes ad Aratigetum, 516, Monasterium S. Mauri, 514, 515, 520, 526, 530, Samonam, 515, Tziconiam 520.

Donationes factae in eadem 514, 515, 516, 518, 523, 526, 528, 544.

Dotale instrumentum 519.

Ecclesiae: S. Epiphani 512, S. Mariae Alotae 519, S. Procopii 523, 525.

Episcopus Theodosius 517.

Iudices: Alferius Ioannes 521, 524, Maurus filius Magistri Ioannis 504, Russus Cyriacus 506.

Locorum nomina: Alochum de Cacca, 518, Anaphorarium 514, 523, 525, 526, Rodocallum 519.

Monasterium S. Mauri. V. Monasterium.

Notarii et tabularii: Augerius Petrus 516, Georgius presbyter 517, Gregorius presbyter et protosyncellus 512, Magister 521, Nicolaus 520, Paschalis 524-528, Phytzaterus exarchus 528, Scarto (Ioannes de) 519, Theodotus 528, Ungrellus Laurentius 530.

Plateae, *ρῦμαι*: Cutzubelli 520, Dermati 519, de Naoneitis 515.

Praedia: Cathecae 518, Culupatzi 544, S. Mauri 523, 528.

Tenimentum dictum Sanctae 518, 524.

Terra Allistarum in pertinentiis eiusdem civitatis. V. Allistae.

Testamentum 512.

Turris civitatis 520, 526.

Venditionis instrumentum 520.

Callutzius. Sententia lata pro eodem a Nicolao Mauroleone iudice S. Severinae 113.

— Constantinus t. 145.

Calmiti Serra n. l. in Calabria 555. V. Serra.

Calo (Basilus de) Ioannis filius Strategus Olettae 212, 213.

— (Eugenius de) Secretus. V. Rhegio (Ioannes de).

— Theodorus v. 77.

Calobritus Consta t. 405, 406.

Caloctenistus Nicolaus 422, 423.

Calocyricallus Nicolaus et Basilus vv. 183.

Calocyris v. 185.

Calocyrys Aechmalotus 6. V. Aechmalotus Leo.

Calocyrys Anthypalus Patricius 18.

— clericus t. 8.

— presbyter 238. V. Malafera Leo.

— protopapa Nicoteræ vendit Angelicae hortum in agro diclae civitatis 258.

— tabularius Panormi 219, 251.

Calodibolus Ioannes et Philippus filii Basilii 236. V. Scholari (Andreas de).

Calogeritius Gregorius v. 76, 77.

Calogeropollus Consta t. 218, 230.

Calogerorum rivus in agro Trani 11, 25.

Calogerus Leo t. 369.

— Petrus 329.

Καλογραῖαι, moniales, 81.

Caloleonis filius Sasso. V. Sasso.

Calomo Cynurus possessor praedii in agro Aëtae 545.

Καλσούνια ἀληθινὰ 512.

Κάλτζα, pecunia, 289.

Calunnia 87.

Calus iubet testamento donari monasterio S. Petri Imperialis terram quam possidebat Abbatisae 48.

— protopapa filius Domnandi notarii 104, 144.

Calveto (S. Ioannis de) monasterium. V. Monast.

Canarda Asimius t. 199, 201, 202.

— (Clementiae de) Roberti filiae, et Nicolai filii Balduini tabulae nuptiales 366.

Camardae terra in agro Catacii 366.

Καμάστρα pro κρεμαστάλι 542. V. Κρεμαστάλι.

Camato (S. Nicolaus de). V. Monasterium.

Camberlarius Nicolaus 87.

Cambrilingus Alphanus de Castromari 196.

— Malgerii Altavillae Basilus 181.

— Petrus t. 116, 128.

Camera S. Eleutherii n. l. in agro Troiano 19, 21.

Camerarius imperialis Aulae Riccardus 342.

— (Magister) Lambertus 322.

— Polychori Ioannes de Brundisio 319.

Camerlingus Leo cum fratre et matre Bia pignerat Nicolao Vesterario quaedam praedia 251.

Cammarotae monasterium S. Servatoris 268.

Cammaroti monasterium obedientia S. Stephani de Nemore 164, 478. V. Monast. S. Stephani.

Camplitones Gregorius 230.

Campanus Iordanus t. 482.

Camperrunus Iosfredus t. 387.

Campi praedia in agro Hieracii 356, Scyllacii 409.

Campilongi praedium ad Robertum Lapetram pertinens 135.

Campoforani monasterium SS. Deiparae 466.

Camposirti monasterium. V. Monast. S. Onuphrii.

Campulus Basilus possessor praedii in agro Aëtae 454.

Campus n. l. in agro Crotonis 206, 207, 209, 210.

- Campus Appii n. l. 60.
 — Casanovae et Putzi n. l. in Calabria 554.
 Cana (Chrysaphius de) t. 61.
 Canabatzulus Ursus t. 259.
 Canaci monachi et Abbatis bona donata SS. Trinitati Cavensi
 et S. Mariae de Pertusia a Rogerio domino Cagiani 134.
 Canaco (Ioannes de) presbyter t. 108.
 Canacus Basilius v. 558.
 Κανάλια, canales, 102.
 Canantzis Leo presbyter 300.
 Cancellario (SS. Trinitas de). V. Monasterium.
 Cancellarius Ioannes magister S. Catharinae 221.
 Cancelleri filiorum praedia in agro Briatici 444, 460.
 Cancelli rivus 100.
 Cancellio (Georgius de) presbyter t. 94.
 Candela Constantinus t. 104.
 Candida Monacha 5.
 Candidati Spatharii 3, 4.
 Candidatus Medalspus imperialis Spatharius. V. Catapani.
 Candidi filius Bonus t. 17.
 — praedia in agro Aëtae 546.
 Candidus Ioannes t. 34.
 Cando (Michael de) 308.
 Canicia Leo v. 77.
 Canineo Constantia 373.
 Caninus Nicolaus v. 295, 297.
 Cannabaria n. l. in Calabria 298.
 Cannabatzulus Ursus t. 238.
 Cannaflica n. l. in agro Albidonae 347.
 Καννάτη, mensurae genus, 161.
 Cannatus Leo t. 412.
 Canniano (Andreas et Ptolomaeus de) tt. 393.
 Cannicella n. l. in agro Circlarii 93.
 Καννίσκια, dona, genus praestationis, 300.
 Cannitiana (Leo de) t. 57.
 Cannitum n. l. 1.
 Cannocharium n. l. in agro Seminarae 493.
 Canonarcha, κανονάρχης, dignitas ecclesiastica, 65.
 Canonici Scyllacenses 182, 335.
 Canonicus 364, 378, 387, 389, 421 et alibi.
 — Capellae regiae 229, 230.
 — Rhegii Peregrinus 182.
 Κανσπρίσιος, castrensis, dignitas ecclesiastica, 226.
 Cantatoris rivus in agro Nohae 100.
 Canterri rivus 229.
 Canusium, Κανούσιον, ital. *Canosa*, Apuliae oppidum—Ecclesiae
 S. Euphemiae et S. Benedicti in hac civitate 11, 14, 25—
 Possessiones Casinensis coenobii in eadem, ibid.
 Capani praedium in Calabria 125.
 Capano (Petrus de) notarius 125.
 Capantona (Nicolai de) presbyteri praedium in Calabria 172, 547.
 Capantona notarius filius Leonis t. 133.
 Capedechorius Basilius v. 85, 86.
 Capella S. Matthaei de Nicotera 338.
 Capellae regiae canonicus Renaldus 229, 230, Michael, ibid.
 Capellani Comitis Rogerii Giraldu, Fulco et Hieremias de S.
 Aegidio 78.
 — Regis Ranaldus 304.
 Capigrassa Constantinus t. 16.
 — Ioannes dux militaris manipuli, ταξιάρχης, t. 16.
 — Paschalis t. 16.
 Capita vidua Ioannis de Aliph eiusque filii vendunt vineam et
 praedium monasterio S. Ioannis Evangelistae Panormi 249.
 Capillus n. l. apud Noham 96—Rivus Capilli 116.
 Capistri Ioannis praedium 98.
 Capitulum, καπίτουλον, Catacense 419, Scyllacense 335.
 Capita Argillorum, κεφαλώματα τῶν Ἀργίλλων, n. l. in agro
 Iscae, 173.
 Καπητάλια, capitalia, 487.
 Capitis excidium 18. V. Poena mortis.
 Cappelleris Cumpania 402.
 Cappella (Magister Basilius de) filius Nicolai Strategus Olet-
 tae 233.
 Cappellum n. l. in Calabria 298.
 Cappellus Nicolaus 215.
 Caprarius Petrus et Consta vv. 183.
 Capraruba Gualterius t. 503.
 Capriellus Robertus t. 208.
 Caprilingus Hugo iudex t. 529.
 — Michael mandat exactoribus vectigalium Badulati ne qua
 molestia afficiant Eremitas de Nemore 219.
 Caprilus Georgius t. 124.
 Caprio (Ioannes de) t. 104.
 Captalbus Nicolaus Anastasius t. 521.
 Capuae, Κάπουας et Κάπυης mentio 10—Monasterium S. Be-
 nedicti in hac civitate 24—Comes Rogerius eam anno 1098
 obsidet 83—Capuae Princeps Carolus. V. Carolus.
 Capurri (S. Maria de colle) in civitate Catacii 502.
 Caputus Perrunus Badulati iudex 478, 480.
 Cara (Petrus de) t. 222.
 Carabuna filia demortuae Argentiae de Lando tradit monaste-
 rio S. Phantini se ipsam una cum omnibus suis bonis 375.
 Caracalla (Consta de) et Ioannes notarius 205.
 Caracles Ioannes t. 269.
 Caralea (Alpheranae de) testamentum 191.
 Caralea Landus, Ioannes, Anna et Nicolaus 191.
 Caramallus Constantinus 101, et Nicolaus presbyter 77 vv.
 — Ioannes et Petrus tt. 248.
 — Petrus notarius 197, 218, 229.
 Κάρατρον τοῦ ποταμοῦ, caput fluminis, 556.
 Caratrum n. l. in Calabria 58.
 Caratzita Ioannes t. 312.

- Carbonellus Iordanus t. 378.
 Carbotza (Ursoleo de) possessor praedii in agro Tarenti 49.
 Carhunellus Gulielmus 220, et Tancredus tt. 199, 201, 202.
 — Henricus, *Χάρης*, Rogerius et Iordanus tt. 522. Rogerius 352.
 Carbuneris Gulielmus donat monasterio S. Mariae de Turribus ecclesiam S. Theodori 123—Emma eius uxor 125.
 Carbuneris Riccardus t. 124.
 Carhunes Theodorus notarius 152.
 Carbuni filiorum praedia 137.
 Carbuno (S. Anastasius de) 126. V. Monasterium.
 Carcarelli Andreae et Culae de Messana tabulae nuptiales 493.
 Carcarellus Peregrinus 493.
 — Ioannes tabularius Tropaeae 236.
 Cardopatus Basilius 389.
 Carfitza Leo t. 287.
Καρφοπέταλα, monetae genus, 341.
 Cariato (Leo de) t. 111.
 Cariota Basilius, Gregorius et alii vv. 184.
 Cernelabaris t. 494.
 Caroleni argentei 506.
 Caroli I tituli: Siciliae Rex, ducatus Apuliae, principatus Capuae, Andegaviae ditionis et Forcalquerii Comes 431, 433, 435, 437, 438. Forcalquerii et Provinciae Comes 439, 444, 446, 448, 449, 450, 451, 453, 455, 458, 461, 462, 464, 468, 471. Sanctae Urbis Senator et Romani Imperii in Tuscia per sanctam Romanam Ecclesiam Vicarius generalis 475, 478, 482, 486, 488, 492. Moreae Princeps et Tornodori Comes 491, 493, 495.
 Caroli II tituli: Hierusalem et Siciliae Rex, ducatus Apuliae et principatus Capuae, Moreae Princeps, Andegaviae Provinciae et Forcalquerii Comes 497, 499, 501.
 Carpineti collis, *φιλίτη βουνός*, in agro Troiano, 19, 21.
 Carranus Rogerius Strategus Circlarii 244, 309.
 Carricatae vinea in agro Circlarii 191.
 Carricato (Gulielmus de) t. 150.
 Carrus Basilius t. 238, 239, possessor praedii in agro Briatici 447, 448, 460.
Κάρτη παρίων, librae tarenorum quarta, 376.
 Carucius Gulielmus t. 110.
 Casa. V. Domus.
 Casalimum 25.
 Casamonae via in Calabria 554, Campus ibid.
 Casanitis Niceta t. 131.
 Casile 4.
 Casinense coenobium. V. Monasterium.
 Casini castrum 2.
 — notarius Nicolaus 223.
 Casiri Ioannis domus in civitate Seminarae 392.
 Cassani, *Κασάνου*, mentio 33, 34—Cassanenses episcopi: Sasso 86, Vitalis 116.
 Cassaniti n. l. in Calabria 117.
 Castania n. l. in agro Agriotherae 361.
 Castanites Georgius v. 559.
Καστανίτον, castanetum, 137, 297, 300, 301.
 Castanitus Gulielmus t. 238.
 Castellanus Ioannes notarius 331—Bainlus Nicoterae 339.
 Castellis (Gulielmus de) t. 493.
 Castinnii praedium in agro Tarenti 248.
 Castolius filius presbyteri Nicolai possessor praedii 215.
Καστηνός, civis, 54.
 Castrii terra in Graecia 534 et seqq.
 Castrimaris Camerlingus Alfanus 196.
 Castrinovi mentio 128, 204.
 Castro (Acilmeri de) praedia in agro Aëtae 546.
Καστροκτησία, auxilium pro castello aedificando, 55.
 Castro mari (Mansus de) t. 372.
 Castroveteri (Riccardus de) t. 418.
 Castrovillari (Rogerius de) oeconomus S. Phantini 374.
 Castrum in Calabria. Mentio fluminis quod descendit a Castro 555, 556.
 Castrum dictum Petra Coeci, *Πέτρα τοῦ Τυφλοῦ*, apud Ursulum 15.
 Castrum vetus, *Καστίλλον Τέτιρον* vel *Βίτερον*, vel *Παλαιόκαστρον*, et apud Barrium Castrovetum, ital. *Castelvetere* vel *Castelvecchio*, Calabriae oppidum.
 Baiuli Peregrinus et Nicolaus de Scyllacio 399.
 Castellanus Nicolaus Pitzinni vel Picernus 399.
 Iudex Ioannes 399.
 Mentio 401, 557.
 — Monasterium S. Ioannis de Alaro 307. V. Monast.
 Notarius Andreas 399.
 Protopapa Arcalus 253.
 Sententia 397.
 Strategus Thomas 399.
 Tabularius Basilius presbyter 243.
 Castrum vetus, collis in Calabria, 152.
 Catacallo (Arcumenus de) t. 142.
 Cataci presbyter t. 118.
 Catacium, *Κατανζάριον*, ital. Catanzaro, Calabriae civitas.
 Archidiaconus eiusdem 421.
 Canonici 378, 418, 421, 436.
 Cantor 421.
 Capitulum 419.
 Domus: Alexandri 502, Arceri ibid., Ballisiae 436, Fastegiae 491, Lombardi 436, Mabiliae 422, Penteniti 422, de Presbyteria 502, Rapti ibid., Zachariae 492.
 Dotalia instrumenta ibidem condita 366, 377, 435.
 Ecclesiae: S. Ananiae 419, S. Angeli Malfitanorum 536, S. Cyriaces 420, S. Mariae de Colle Capurri 502, S. Nicolai Ustunci 422 vel de Rustunci 491.
 Episcopus catacensis constitutus ab Apostolica Sede iudex

in quaestione inter monasteria S. Stephani de Nemore et S. Gregorii Thaumaturgi 408, Episcopus Fortunatus 419, 420—Episcopium 419—Possidet cenum supra domum Arceri 502—Legatum eidem factum a Lombardo Russo 429.

Feudalis terra in agro Catacii ad Balduinum pertinens 366, feudum Roberti de Camarda ibid.

Fratres minores, ἀδελφοὶ μινούριοι, 429.

Hospitale, σπιτάλιον, 497.

Iudices: Balduinus 436, Basilius 365, 367, 378, Galeotus Marcus 491, Henricus 475, Maurus 423, Rogerius 367, 378, Staphida Nicolaus 497, 498, 501, 503.

Locorum nomina: Cali collis 419, Crudum 476, Gullia 321, Lumbuli mandria 366, Pyrgelle 364, Secum 428, Spartusum 435, Tubulum 419, Vallis S. Leonis dicta de domino Francino 497, Vallis Mulae 435, 476.

Mentio Catacii 475.

Mutuatio in eadem civitate 475.

Notarii et tabularii: Atzupo (Nicolaus de) 365, 367, Mauricii filius Ioannes 421, 422, 428, 436, 475, 477, 491, 492, 493, 497, 499, Protopapa (Ioannes de) 502, Psychri Nicolaus et Georgius 322.

Permutationis instrumentum 418.

Praedia: Agapiti 435, 476, 477, Aperati 419, Baimundi 321, Ballisii 435, Chrysaphi 491, Cocini 419, Cuberni 419, Curiae ibid., Episcopii 321, Fensi 435, Francisci 497, Gabarreti 435, Garini 364, Garriosi 476, Giliberti 435, Ladici 497, de S. Leandro 364, Lipati 476, Macri 419, Marcellini 435, Melioti 418, Minurita 497, Murmeri 476, 491, Muscae 476, de Oto 364, Pelegrini 364, Pentupi 497, Puglisi 476, Rachonii 435, Curiae Roccae Fal-lucae 477, Scaramangi 429, Scilliani 435, 477, Silvestri 477, Tornafrantzae 476.

Protopapae: Ioannes 503, Nicolaus 367.

Venditionum instrumenta 321, 364, 421, 491, 497, 501.

Via Mesae 436.

Κατακόπτειν, lignare, 75.

Catalanus Rogerius notarius restituit quaedam praedia monasterio Cammaroti 464.

Καταλήψεις, occupatio, 130.

Catananci praedia in agro Styli 216.

— Cultura S. Stephani de Nemore 554.

— Rivus in Calabria 554.

— Leoni Comes Rogerius donat praedium prope Stylum 74.

Catapani, Protospatharii et Spatharii imperiales:

Gregorius Primicerius imperialis Protospatharius, an. 885, reddit Casinensi coenobio quaedam ecclesiastica praedia in themate Longobardiae posita 1, et praefat. p. XX.

Gaidersius imperialis Protospatharius, cuius mentio fit in antedicto diplomate, an. 885, p. 1.

Sympathicus imperialis Protospatharius et Strategus Macedoniae, Thraciae, Cephaloniae ac Longobardiae in aula Bene-

ventana degens, an. 892, confirmat Casinensi coenobio quaedam praedia 2, et praefat. p. XXI—Praeceptum Sympathicii a nobis sub num. III editum memoratur a Leone Ostiensi (Chron. Casin. lib. I, cap. XLIX). Gattula vero (Hist. Abb. Casin. p. 51) integrum protulit, sed annum, quo datum fuit, definire minime curavit.

Medalspus imperialis Spatharius Cupersani degens ad causas definiendas, an. 899, controversiam inter monasterium S. Benedicti et Maigelarum diiudicat 3—Huius imperialis Spatharii in nostris provinciis nomen nunc primum innotescit ex hoc diplomate, quod in lucem emittimus, cum nulla eius mentio habeatur tum apud nostros chronographos, tum apud scriptores byzantinos.

Ioannacius imperialis Protospatharius et Strategus Longobardiae, an. 911, confirmat monasterio S. Benedicti quidquid in civitate et finibus Asculi ad ipsum pertinebat 4—Huius Ioannacii mentio nulla apud historicos, cuius proinde nomen nunc primum e praesenti membrana eruitur. Nec vero habendus est idem ac Ioannicius, de quo consule praefat. p. XX.

Marianus Anthypatus Patricius et Strategus Calabriae et Longobardiae, an. 956, facultatem tribuit monasterio S. Benedicti sibi vindicandi res, quae eidem ereptae in alienam migraverant potestatem, 5, et praefat. p. XXII.

Michael Anthypatus Patricius et Catapanus Italiae, an. 975, confirmat monasterio S. Petri in civitate Tarenti privilegium olim datum a Constantino imperiali Spathario ab aureo triclinio et Stratego Longobardiae 5—Michaelis Catapani nomen desideratur tum in Cangio, qui anno 975 nostrae membranae Zachariam huiusmodi dignitate praeditum memorat, tum in nostris chronographis.

Gregorius imperialis Protospatharius et Catapanus Italiae Trachaniotes donat, an. 999, monasterium S. Petri Christophoro Spatharocandidato pro rebus ab eo strenue gestis adversus Agarenos 9—Vindicat monasterio S. Benedicti quamdam in oppido Asculi domum, an. 999, p. 10—Confirmat Casinensi coenobio nonnullas possessiones quas in Apulia idem coenobium obtinebat, an. 1000, p. 10—Mentio ipsius 14. V. praefat. p. XXII—Huius Catapani meminit Lupus Protospatha ad annum 999. Quem Chronographus ibi Trachiamotum vocat, a Graecis Τραχανιώτης dicebatur, uti patet ex nostris membranis.

Basilius Mesardonites vel de Mesardonis Protospatharius et Catapanus Italiae, an. 1011, Casinensibus coenobitis confirmat possessionem hereditatam, quae eorumdem coenobio obveniant in nonnullis Apuliae civitatibus, et vindicatae fuerant ab iniquis possessoribus auxilio Catapani Gregorii Trachaniotae, 14—Mentio ipsius an. 1015, p. 15—Declarat an. 1016, accepisse nummos aureos sex et triginta a Cinnamo Calligrapho pro tributo castri Pelagiani 17—Mentio altera ipsius 24. V. praefat. p. XXII.

- Basilus Boianus, Bugianus vel Boius Protospatharius et Catapanus Italiae ex iussione Constantini Imperatoris, an. 1018, praecipit ne quis auferat bona ecclesiarum, et praecipue S. Benedicti, atque eiusmodi praecepta ab aliis quoque Anthypatis et Protospathariis data confirmat 18 — Describit fines agri Troiani, an. 1019 et 1024, p. 18, 21 — Mandat Falconi Turmarchae ut tradat coenobio Casinensi omnia bona quae ad Maraldum rebellem pertinebant, an. 1021, p. 20 — Donaverat Basilio de Crommyda domum in civitate Barii 28. V. praefat. p. XXII.
- Ioannes de Alferana, Protospatharius cuius mentio fit in diplomatis an. 1019 et 1024 p. 18 et 21.
- Tornicius Contoleo Protospatharius et Catapanus Italiae. Mentio praelii sub hoc Catapano gesti ad ecclesiam S. Augustae in agro Troiano 19.
- Leo (Potus) Spatharocandidatus, a secretis et iudex Longobardiae et Calabriae, an. 1026, addicit monasterio S. Petri imperialis praedium nuncupatum Muru vetere 22, et praefat. p. XXII.
- Pothus Argyrius Protospatharius et Catapanus Italiae, an. 1032, confirmat Casinensi coenobio possessionem praediorum in ambitu thematis Longobardiae 24 — Confirmat Basilio de Crommyda concessionem cuiusdam domus in civitate Barii positae, eidem factam a Protospathario Basilio Boiano 28. V. praefat. XXIII.
- Constantinus Opus Patricius et Catapanus Italiae, an. 1034, confirmat monasterio SS. Deiparae in montis Arati pertinentiis posito immunitates, quas Catapani eius praecessores eidem monasterio concesserant 32, et praef. p. XXIII.
- Argyrus Magister, Vestis et Dux Italiae, Calabriae, Siciliae ac Paphlagoniae Meli filius confirmat Ambrosio Praeposito monasterii S. Nicolai de Monopoli quaedam privilegia et immunitates, an. 1054, p. 53, et praefat. p. XXIII.
- Mentio Protospatharii Rusi Charzanitae 53.
- Antiochus imperialis Protospatharius et Strategus Calabriae, an. 1059, p. 57 et 58, et praefat. p. XXIII.
- Mentio Protospathariorum Calocyri, Sympathicii, Gregorii, Medalspi, Falci, Pothi, Delfinae, Genesii, Romani, Ioannis, Theodori, Alexii, Xiphi, in diplomate an. 1018, p. 18.
- Catapanus Acherontiae 231, Crotonis 208, Nohae diiudicat litem 241, Olettae 216, 251 — Ex Hugone Falcando (*Bibliotheca Sicula*, tom. I. fol. 498.) constat sub Nortmannis Regibus Catapanos atque Strategos habitos fuisse eodem ordine ac Iustitios, Stratigotos, Camerarios.
- Catapanus Nicolaus possessor praedii siti in Colle Cesinae 194, 195.
- Cataractum n. l. in agro Messanae 378.
- Cataro (Basilus, Consta alique de) vv. 559.
- Κατηχήτης, catechista, 226.
- Cateci Donata filia defuncti Nicolai domum donat monasterio S. Mauri Gallipolis 526.
- Κατιῶχαριον ὄδος, oratorii via in agro Troiano, 19.
- Catharina (S.), ἡ ἀγία Αἰκατερίνα, Ἐκατερίνα vel Ἐγκάτινα, ital. *Santa Catarina Pizzileo*, Calabriae oppidum. Castellanus dictae terrae Berbenzonus 355.
- Domini ipsius: Sichelgaita vidua Odonis Marchisii 128. V. Sichelgaita—Matthaeus Arena 353.
- Loci nomen Umbritum 353.
- Magister Cancellarius Ioannes 220.
- Notarius et iudex Leo S. Pancharii 353, 355.
- Praedia: Monasterii S. Stephani Eremitarum 353, Platopodi 354, Ziglari 353.
- Strategi: Nicolaus 220, Rhauus 197.
- (Nicolaus de S.) 27. V. Crommyda (Basilus de).
- (Rhauus de S.) t. 324.
- Cathario (Theodorus de) v. 185.
- Catheca Theodorus 518. V. Barinus Sergius.
- Cathetzanus Thermanus t. 280.
- Cathitzuno (S. Maria de) 429.
- Catholica (S. Nicolai de) Monasterium 120.
- Catillus Basilus v. 183.
- Κατόνομα et κατόνομαν, indiculus, 76, 77 et alibi.
- Catricium n. l. in agro Aëlae 329.
- Cattobus Consta donat praedium monasterio S. Nicolai de C. pullo 335.
- Cathusae tympan, καθυσάσας τύμπαν, n. l. in Calabria 50.
- Catubina n. l. in agro Vibonae 495.
- Κατίνα 66.
- Cava n. l. 62.
- Cavae monasterium SS. Trinitatis. V. Monast.
- Causare pro litem movere 3.
- Cavuri rivus 165.
- Cellara Helena 484.
- Κελλαράριος, cellerarius, 478.
- Cellari (Arcudis de) v. 78.
- Celli Ioannis filii possessores molendini Arsaphiae 556.
- Κέλλα, cellae, 88.
- Celonae praedium in agro Scyllacii 552.
- Celsio Scyllacensis ecclesiae episcopo Rogerius Rex confirmat tria diplomata 182.
- Genapiari Theodorus emit praedium a Constantino presbytero S. Nicolai 13.
- Census. V. Emphyteusis.
- Centriorum praedia in agro Burelli 417.
- Centromae n. l. in agro Circelarii 264.
- Centucla Ioannes protopapa et tabularius S. Severinae 287.
- Georcidum, γεορκήδον, n. l. in agro Badulati 489.
- Κεφάλαιον tributi genus in capita distributi 534 et seqq.
- Κεφαλατικεύειν, possidere 533 et seqq.
- Κεφαλατίσιον, ius dominationis, 533, et seqq.
- Cephaloniae Strategus Sympathicius Protospatharius. V. Catapani.

- Cephalus Theodorus 309.
 Ceramidi praepositus Nicolaus t. 51.
 Ceramis n. l. in Calabria 59.
 Cerasiae praedium in agro Aëtae 545.
 Ceritzia emit praedium a Maria vidua Petri Malasaberi 364.
 Cervari, Κερβάρου, fluminis mentio 19, 21.
 Cesinae collis in agro Cagiani 194,
 Cessanito (Nicolaus de) t. 445, 446, 448, 461.
 Cetus Ioannes t. 494.
 Cetzeuni Leonis domus in civitate Seminarae 392.
 Chabita Gervasius Strategus t. 303—Eius testamentum 306—
 Ioannes Odo et Gulielmus eius filii, ibid.
 Chagar Elgurap lapides n. l. in agro Panormi 156.
 Chalcellus Leo possessor praedii in agro Nicoterae 284.
 Chalcho (Theodorus de). V. Nicolaus notarius et Strategus Me-
 sorum.
 Chalcus Galatus v. 185.
 Chamenia et Simeo. V. Simeo.
 Chamodraco v. 185.
 Χαμόγειον ὀσπίτιον, domus terranea, 515, 520. V. Domus.
 Chamurra mala, κακή χαμουρρα n. l. in Calabria 555.
 Chamurra (Nicolaus de) t. 357.
 Chandacario (Ioannes de) tabellio Seminarae 474, 473.
 Chandacaris Nicolaus et Rogerius emunt domum et hortum a
 Ioanne Bibiano 402, eaque donant monasterio S. Stephani
 de Nemore 404.
 Chandace (Ecclesia S. Mariae de) in Calabria 95.
 Chandaces Nicolaus iudex Seminarae 393.
 Changemis Nicephorus v. 329.
 Channi Nicolaus t. 211.
 Χαόννη, ἵνα χαόννη ἡ γυνή, ut mulier ore hiante remane-
 ret, convinceretur, a χαίνω, 73.
 Charbertus filius Argyri iudicis Nohae donat monasteriis SS.
 Trinitatis Cavensis et S. Mariae de Cyr-Zosimo terras sitas
 prope Noham 97.
 Charbites Odo t. 251.
 Charengae praedium in agro Seminarae 494.
 Chariberto (Balduinus de) 151.
 Charitektzite n. l. in agro Panormi 315.
 Charontes nomen culturae in agro Agriotherae 359.
 Χάρρης, Henricus, 522.
 Charro (Andreas de) t. 450, 462.
 Χάρτες pro χαρτία 91.
 Χαρτόαι δικπιωμάτων, instrumenta, 11.
 Χαρτοφύλαξ, tabularius, 92.
 Chartularii imperiales 3.
 Chartularius, χαρτουλάριος, 152—Ecclesiae Locrensis 90—
 Materae Stephanus 18.
 — Andreas 413.
 Charunus Theodorus notarius et tabularius ecclesiae Scylla-
 censis 345.
 Charzalegambius Constantinus t. 57.
 Charzanites Protospatharius Rusus 53.
 Chascari (Leo de) v. 185.
 Chassaramunnus Arcadius 233.
 Chatas Leo v. 558.
 Chelandrae, Χελάνδρας, flumen 127.
 Χηλοτικόν, lignagium, 329.
 Chelidonisis Ioannes notarius Briatici 415, 416, 437, 438,
 443, 448, 461, 481, 482.
 Χήνω, vado, protendor, pervenio, 102, 146.
 Chennetes Ioseph et Maria eius uxor vendunt Basilio Romaeo
 praedium in agro Panormi 287.
 Χήρης Henricus filius Regis Rogerii 156.
 Χίτη, serra, 15 et alibi.
 Chimaria Theophylactus Hebraeus. V. Theophylactus.
 Χιοῦρε. V. Monasterium S. Ioannis de Flore.
 Chiroboscus Constas v. 557, 558.
 Chondinus Andreas v. 183.
 Chondri praedium 547.
 Chondris Leo v. 185.
 Choracis Calocyus 151.
 Χωφαφαίοι τόποι, praedia, 11 et alibi.
 Χωραπόλλη. V. Polychorium.
 Χωρελασίαι, loca equitationi addicta, 556.
 Χρείων καὶ χορτασμάτων ἀπαιτήσεις, rerum necessariorum et
 comneatum requisitiones, 54 et 55.
 Christiana filia Armanni eiusque filia Margarita donant terram
 monasterio S. Nicolai de Cipullo 382.
 Christinae (S.) oppidi mentio 300.
 Christodulus Ammiras et Protonotarius 139.
 — Ioannes t. 340.
 Christophoro (Ursus de) t. 252.
 Christophorus Basilius v. 560.
 — Bochomaces Spatharocandidatus 9. V. Catapani, Gregorius
 Trachaniotes.
 — (S.) in Calabria 130.
 Χρονίον, χρονίον, ἐγχρόνιον, anniversarium, 253, 376, 428,
 511.
 Chronologia membranarum graecarum praefat. p. XIX et seqq.
 Chrysantho (Ursus de) v. 85.
 Chrysanthus, Sardus, Falco et Bonus ad medietatem in em-
 phyteusim accipiunt a monasterio S. Petri Imperialis hortos
 octo 35.
 Chrysaphio (Nicolaus de) t. 403.
 — (Theodorus de) notarius Seminarae 393.
 Chrysaphis Alexander t. 422.
 Chrysaphius presbyter et tabularius 56.
 Chrysaphus Gualterius eiusque uxor Ventura vendunt Rogerio
 de Murmero domum positam in civitate Catacii 491.
 Chryselii filii 308, 309.
 Chryses Ioannes v. 183.

- Chrysicus Emmanuel 300.
 Chrysilus Ioannes v. 183.
 Chrysio (Leo de) t. 236.
 Chryso (Ursus de) v. 85, 86.
 Χρυσοβούλλεια et χρυσόβουλλος 9, 138, 534.
 Chrysochous Ioannes iudex Castriveteris 399.
 Chrysoioannes tabularius 56.
 Chrysolemus Robertus 326, 359. V. Buttelleri Emma.
 Chrysoleo Nicolaus t. 494.
 Χρυσοσταρίον 13. V. Tareni.
 Χρυσοστρίκλινον, aureum triclinium, 5.
 Chusardus Robertus possessor feudi in Calabria 333.
 Chusum Nifoti Muzoe cum filiis Maimone et Ioanne vendit domum monasterio SS. Trinitatis de Cancellario 315.
 Cibita (Ioannes de) t. 378.
 Cicali (Leo de) t. 106.
 Cicerale n. l. in Calabria 556.
 Cicere Michael filius Vitalis donat praedium monasterio S. Mariae de Pertusia 153.
 — Vitalis filius Petri donat ecclesiae S. Andreae vineam positam in loco nuncupato Pettinari 136.
 Cicerelli Asmundus possessor praedii in agro Circlarii 269.
 Cicerellum n. l. in Calabria 308, 309.
 Cicilis Ioannes t. 255.
 Ciconia Nicolaus. V. Licastro (Nicolaus de).
 Ciculi praedium in agro Aëtae 431.
 Cilabus Ioannes t. 182.
 Cilentanus Ioannes notarius filius Nicolai Vicecomitis S. Gregorii 272.
 Cilento (Ioannes de) t. 72.
 Cilmerus possessor praedii in agro Crotonis 207.
 Ciminae vel Cymenae Nicolai praedium in agro Crotonis 206, 208, 211.
 Ciminus Ioannes possessor domus in civitate Hieracii 356, t. 382.
 Cingla (S. Maria de) 2. V. Monasterium.
 Cinnamus episcopus S. Memnonis 38, 40, 41, 42, 44. V. Episcopus Tarentinus Cinnamus.
 — Calligraphus 17. V. Pelagianum.
 Cipullo (S. Nicolaus de). V. Monasterium.
 Cipullum n. l. in agro Crotonis 335.
 Circlarium, Κηκλάριον, seu Querquarium, ital. *Cerchiara*, *Cerchiaro* vel *Circhiaro*, Calabriae oppidum.
 Eius Archipresbyter Ioannes 244, 265.
 Donationes factae in eadem terra 234, 243, 245, 265, 268, 276, 282, 289, 374.
 Dotalia instrumenta 223, 324.
 Ecclesia Circlarii 282.
 Iudices: Caprarius Odo 265, Iordanus 549, Salernus 375, Sanfredus 292, 303.
 Molendinum Tympae 224.
 Monasteria: S. Angeli de Battepede 93, S. Nicolai de Nuda 268, S. Phantini 266, 276, 289, 375, 548. V. Monast.
 Locorum nomina: Cannicella 93, Centromae 264, Colplus 302, Curtitzellum 302, Drosori 269, Fons Ariae 131, Giuncus 264, S. Ioannes 375, Mesium ibid., ad Molendinum 235, Pantanum 549, Petrosa 266, 276, S. Sebastianus 264, Spelunca S. Helenae 191, Xenodochium 243.
 Notarii et tabularii: Eustratius 94, Ioannes 265, 266, 277, 282, 309, 549, Iordanus 235, 244, 245, Lx-303, 325, 375, Michael 224, Nicolaus 192, 224, 265, 266, 269, 277, 289, 292, Odo 375, Zaë filius Eustratii 132.
 Permutationis instrumentum 94.
 Praedia: Agrue 264, Aspramani 292, Breti 264, Calabri 191, Caraleae ibid., Carricatae ibid., Cicerelli 269, Cizoti 268, Coli 224, Crinari 131, Ecclesiae Circlarii 282, Ferferi 266, Ferri 292, Gervasi 245, 264, Landi 224, Magni 291, Matinae 375, Mauroleonis 235, Maurozami 266, Mizoteri ibid., Nielli 276, Patelli 131, Pectinati 282, S. Phantini 266, 276, 289, 291, 301, 375, 548, Pulpi 276, Riccardi 292, Rusiti 191, 235, S. Sebastiani 276, Spetzaniti 93, 94, Tzizicrudi 243.
 Protopapa Ioannes 309.
 Strategi: Carranus Rogerius 244, Chabites Gervasius 303, Eustratius 94.
 Testamentum 191.
 Venditionum instrumenta 131, 264, 291, 301, 548.
 Cirto (Nicolai de) presbyteri praedium in agro Calabriae 254.
 Cistanis Sergius presbyter 523, 524, 527, 528.
 Cizti filiorum praedium in agro Cagiani 194.
 Cizotes Ioannes cognomento Porcinus donat praedium monasterio S. Nicolai de Nuda 268.
 Clarimontis Κλαρομόντου et Κλερεμόντου, Lucaniae oppidi, ital. *Chiaromonte*, dominus Alexander filius Alexandri 101—
 Notarii: Ioannes 304, Nicolaus filius Chrysoioannis 76.
 Claromonte (Alexander et Riccardus de) Nohae domini 75, 96, 104, 115, 379, 394, donant S. Mariae de Zosimo monasterium S. Onuphrii 75, praedia prope Sarmentum 115, et confirmant monasterio S. Anastasii donationem monasterii Polychorii et ecclesiae S. Mariae de Scanzana 125—Alberda eorum amita, ibid. 126.
 Claromonte (Alexander, Hugo et Riccardus de) fratres donant monasteriis SS. Trinitatis Cavensis et S. Mariae de Cyr-Zosimo praedia in agro Nohae 96—Eorum avi Hugo et Gimarcha, ac parentes Alexander et Avenna, ibid., 105, 139.
 Claromonte (Alexander, Iuditha eius uxor et frater Riccardus de) donant terras in agro Nohae praedictis monasteriis, et alias donationes confirmant 104.
 — (Constantinus de) notarius 188.
 — (Gregorius de) t. 132.
 — (Hugo de) t. 86, 105, 139.
 — (Riccardus de) Polychorii dominus 144. V. Polychorium.

- (Riccardus et Bu'otta de) donant Venuto vineam in agro Nohae 379—Eorum mentio 394.
- Clastanita et Clatzanita Ioannes 297, t. 299.
- Clatzae malae rivus in agro Nohae 75.
- Clausari vinea in agro Aëtae 546.
- Clausurae 11, 14.
- Clemi Nicolai praedium in agro Scyllacii 407, 409.
- Clementia domina Arenarum 545, 547.
- mater Ioannis Scullandi Aëtae domini 333.
- Clementiae uxoris Laurentii Caballarii testamentum 376.
- Clericus libertate donatus 512.
- imperialis 52, 90.
- presbyter 527. V. Presbyter.
- Clibana Ioannes 234, eius filius Rasilius t. ibid.
- Cilsuriarchus Cosma t. 24.
- Clisto (Ioannes de) notarius S. Menae 468, 469.
- Clucius n. l. in agro Roncae de Falluco 501.
- Coccalus Theodorus possessor praediorum in agro Nicoterae 314. *Κόκκοι*, monetae genus, 403, 505, 484. V. Tareni—*Κόκκος* granum denotat, p. 403, et ad discriminandum tarenorum genus usurpabatur, prout Morsus autumat, qui plura huiusmodi tarenorum exempla e Siculis chartis profert tum unius, tum duorum granorum. (*Descrizione di Palermo antico*, p. 308, 352, 372, 386, 404 not. 16.)
- Cocinus Petrus possessor praedii in agro Catacii 419.
- Coco (Theodorus de) v. 558.
- Codalus Ioannes et Leo vv. 183.
- Codinus Michael filius Constantini t. 187.
- Κόδιξ*, codex, 57, 58, 114, 557.
- Codrionis (S. Nicolaus de) in Calabria 298.
- Coecum flumen in Calabria 472.
- Coeci Petra. V. Petra.
- Coenobita Ioannes v. 558.
- Cofina (S. Nicolai de) ecclesia. V. Ecclesiae.
- Cofutus Ioannes possessor praedii in agro Colubrarum 319.
- Colfi praedium in agro Circlarii 224.
- Colfum n. l. in agro Circlarii 302.
- Colla Palumbarae n. l. in agro Ursuli 109.
- Colle (Goffredus de) t. 378.
- Colobranus Ioannes protopapa Episcopii 271.
- Colobrarium vel Colubrarium, *Κολοβράριον*, ital. *Colobraro*, Lucaniae oppidum.
- Donatio facta in hac terra 319.
- Flumen Signi 305.
- Iudices: Ferrarius Ioannes 312, 320, Goffredus de S. Archangelo 305, 312.
- Loci nomen Tarsiae puteus 319.
- Mentio eiusdem oppidi 122.
- Molendinum S. Nicolai de Peratico 305.
- Monasterium S. Nicolai de Peratico 145, 304, 311, 319.
- Notarii: Leo 292, 303, Thomas 123.
- Praedia: Arsaphiae 319, Asberni 304, Cophnti 319, Eustrati 320, S. Nicolai de Peratico 304, 311, 319, Nuncarritae 311, Phillae 319, Simii 305, 311.
- Strategi: Ioannes filius presbyteri Constae 320, Gualterius 305, Mandator Rogerius ibid., Papacaleca Rogerius 312.
- Venditionum instrumenta 304, 311.
- Vicecomes Arsaphius de Pitzileo 123.
- Colofossae praedium donatum SS. Deiparae Scyllacii 466.
- Coloniae pauperum, *Κολονίαι τῶν γυνῶν*, n. l. in agro Tarenti 66.
- Colobrarus Nicolaus 368, 369.
- Coloni, *παρόικοι*, 139, 199, 201, 219, 220.
- Colonnelli transitus, n. l. in agro Troiano, 21.
- Coloprarius Dominicus possessor praedii in agro Briatici 449.
- Colubrarium. V. Colobrarium.
- Columbae domesticae et silvestres, *περιστερὰ ἡμερὰ καὶ ἄγρια*, donatae in tabulis nuptialibus 223.
- Columbarum iugum, *κρημὸς τῶν περιστερῶν*, n. l. in Calabria, 102.
- Columbus Nicolaus possessor praedii in agro Crotonis 209.
- Rogerius t. 207.
- Columnae rivus, *κωλώνας ῥύαξ*, 256.
- Comes Basilius possessor praedii in agro Aëtae 426.
- Consta possessor horti in agro Nicoterae 239, 258—Petrus eius filius cum fratribus Ioanne, Tancredo et Nicolao vendit Angelicae hortum in agro Nicoterae 260.
- Cortis vel Curiae, *Κόμης Κόρτης*, Petrus 11 — Passari 18—Byzantius 19—Eudocimus 22—Ioannes 24—Nicolaus et Stephanus tt. 29.
- Ioannes et Dominicus tt. 259.
- Leo 425. V. Agatilleo Andreas.
- Sergius Galbas Nicoterae t. 239.
- Comestabuli Gulielmi praedium in Calabria 386.
- Comestabulus Hugo t. 128.
- Scyllacii Riccardus 201.
- Comite (Basilius de) v. 76.
- Comites Arianenses 18, 21.
- galearum Miletii 220.
- Comitis Ursini filius Basilius 55. V. Monasterium Cyr-Zosimi.
- Comitoleone (Niceta, Calocyrys alique de), Leo Mauroleo et Niceta de Caito donant ecclesiae S. Nicolai de Cofina praedia in agro Orgili 148.
- Commendati monasteriorum, advenae, *ξένοι, ὄνιοι, ξένοι ἀκουμανδευόμενοι*, 3, 74, 78, 534, et seq., 539, 546, 558, 559. V. *Νέστοι* 81.
- Commercium, tributum a mercatoribus debitum, 21.
- Comnenus Alexius. V. Alexius.
- Comniani mentio, forsan Conneianne, Calabriae oppidi 558.
- Compèrendinatio 412.
- Composta, Calanna, Nicolaus et Maria vendunt cuidam Ioanni vineam positam ad S. Constantinum 541.

Conca (Rogerius de) t. 378.
 Conde (Nicolaus de) 284. V. Picia Barsacius.
 — (Zosimi de) vinea in agro Nicoterae 284.
 Condidi Eliae praedium in Calabria 247.
 Condilus Gregorius et alii vv. 184.
 — Nicolaus et Leo vendunt vineam monasterio S. Stephani de Nemore 165.
 Conditio Ioannes v. 295.
 Condo (Ursus et Leo de) possessores praedii in agro Briatici 531.
 Condoleo Ioannes t. 360, 362, 363.
 — Ioannes v. 558.
 — Theodorus et Ioannes tt. 166.
 — Nicolaus et Consta possessores praediorum in Calabria 166.
 Condolucus Basilius v. 184.
 Condomichanus Ioannes et Achilles 389.
 Condonicolai Ioannis filii Petri et Calae de Aegido tabulae nuptiales 355.
 Condus Leo v. 328.
 — Petrus t. 363.
 Conicum fortasse n. l. 120.
 Conradi II regis mentio 418, 421, 423. *Κωνράδος* 414, Conradum vertimus, ne a graecanico textu discederemus; sed procul dubio notarii errore pro Carolo in membranam irrepsit.
 Consentiae Archiepiscopus Arnulfus 86. Eius mentio 74.
 Consina via prope Pertusiam 71.
 Consta notarius et Strategus S. Severinae et Crotonis 114.
 — (Petrus de) 352. V. Dominico (Rogerius de).
 — presbyter filius dominae Flaviae emit praedium ab Irene vidua Ioannis Franci in loco dicto Mutero 164.
 Constantiae Imperatricis mentio 327.
 Constantinae filius Ioannes 47. V. Basilius faber ferrarius.
 Constantinopolis mentio 113.
 Constantino (Papa Basilius de) t. 106.
 Constantinus diaconus et protonotarius maioris Ecclesiae Hieracensis 253.
 — episcopus Hieracensis 253.
 — Imperator praecipit ne quis auferat bona ecclesiarum et praecipue S. Benedicti 18—Constantini et Basilii Imperatorum mentio 7, 20, 22.
 — notarius Oppidi 299.
 — notarius dominae Cuculi 326.
 — Opus Patricius et Catapanus. V. Catapani.
 — presbyter Cuculi notarius 338.
 — presbyter S. Nicolai vendit Theodoro Coenapiari filio praedium situm sub monasterio S. Nicolai trans torrentem 13.
 — presbyter et tabularius episcopatus Nicoterae 322, 349, 350, 352.
 — presbyteri Michaelis filius eiusque filius Simeon donant presbytero Martino partem praedii in agro Orgioli et reliquam partem eidem vendunt 290.

Constantinus protopapa Panormi 250, 288.
 — (S.) n. l. in Calabria 296, 298, 541.
 — Spatharius imperialis 5.
 Contoniceta Petrus t. 287.
 Contaras Theodorus t. 181.
 Contaratorum et Conturorum expulsio, *Κοντούρων καὶ Κονταράτων ἐκβολή*, 55—Contarati dicti sunt homines, qui contis, sive hastis armati, et cum equis, qui conturi vocitabantur, auxilio erant Graecis Strategis ad hostes, et praecipue Saracenos, e provinciis nostris exterminandos. Cum vero ipsi quoque Contarati facti essent Graecorum hostes, ad expulsionem eorum Graeci arma converterunt, ut Lupus Protospatha in suo Chronico ad annum 1040, alique Chronographi testantur. Chartula nostra quae Conturorum et Contaratorum mentionem habet, non longissime abest a temporibus, quibus Graeci ad eos expellendos incubuisse Chronographi tradiderunt; idcirco voces *ἐκβολή τῶν Κοντούρων καὶ τῶν Κονταράτων* magis pro expulsionem Conturorum et Contaratorum, quam pro utrorumque praestatione visae sunt interpretandae; idque nobis eo magis arrisit, quod nullum Glossarium, nullaue membranarum nostrarum vocem *ἐκβολή* affert ad significandam praestationum solutionem, quarum frequens in iisdem membranarum occurrit mentio.
 Contaratus Leo possessor praedii in agro Nicoterae 351, 352.
 — Nicolaus t. 244.
 — Ranus 240, 257, 349. V. Liba Philippus, et Stauraci Basilius.
 — Theodorus v. 184.
 Conteratus Basilius v. 78.
 Contoleo Tornicius Catapanus Italiae. V. Catapani.
 Contomolini (Rogerius de) t. 407.
 Conturorum et Contaratorum expulsio 55. V. Contaratorum.
 Contzillius Arethus t. 129.
Κοπίτρα, coperta, 325.
 Coppola Petrus t. 264.
 Copsorino (Ursa de) v. 77.
 Copsorinorum bona in Calabria 113, 114.
 Coras Calocyrus t. 108.
 Corasiano (Nicephorus de Stephano de) v. 557.
 Corasinum n. l. in agro Seminarum 494.
 Corates Riccardus iudex Nohae 244.
 Coratora (Basilius et Peregrinus de) tt. 395.
 Coratoras Leo t. 162, 181.
 Coratza Petrus eiusque frater Philippus et soror Ursa donant monasterio S. Georgii praedium in agro Episcopii 222.
 Corbuserus Staulus t. 256.
 Corcodillus Georgius v. 560.
 Corcuas Arcomenus t. 299.
 Core (Theodorus de) vendit notario Paulo Filderri dimidiam partem trium olearum extantium in agro Aetae 469.
 Corepsogenes Arcadius v. 558.

Cormido (Rogerius et Leo de) lt. 142.
 Cormus v. 185.
 Cornarrum n. l. in Calabria 309.
 Corneto (Leo de) Vicecomes t. 71, 81, 101, 134, 136.
 Cornisano (Leo de) filius Moleganni 143. V. Dardano (Nicolaus de).
 Cornutus Consta v. 559.
 Corte (Castolius de) possessor praedii 229.
 — (Ioannes de) Strategus Olettae 196, 214, 542—Vitalis eius filius t. 252, 273, 274, 275.
 Cortese (Angrullinae de) praedium in agro Crotonis 400.
 Corticae filius Ciritza t. 42.
 Corticonis (Ioannes de) 331.
 Κορτίνα, cortina, 356, 487.
 Cortis Comes. V. Comes.
 Corviseri (Nicolaus filius Constantini) Vicecomes 134.
 Coschius Andreas et alii vv. 183.
 Cosentinus Philippus Archidiaconus et Canonicus Morrae 319.
 Cosma (S. Mariae de) Ecclesia 307.
 Cosmas monachus et Archiepiscopus Rossanensis 141.
 — monachus et Praepositus S. Leontii 57.
 Cospillingus mons in agro Nohae 75.
 Costarellus filius Pancalli. V. Pancallus.
 Cotarae filiorum praedia in agro Briatici 447.
 Cotrus Ioannes filius Galati t. 142.
 Cotta Martinus 291.
 Cottofredus iudex Nohae t. 395.
 Cotzopodus Arcadius t. 299.
 Coxari Consta eiusque filius Petrus donant praedium monasteriis S. Ioannis de Cuculo et S. Stephani 337.
 Coxarus Basilius. V. Zoë filia defuncti Arsenii.
 Κουρτίνα, cortina, 436.
 Κουτίλλα et Κουττίλλα, cotella, tunica, 375, 435, 531, 532.
 Craparis Odo t. 223, 265.
 Crapatuni filiorum praedia in agro Styli 556.
 Crathis vallis, Γράτου βαθεία, 139.
 Crebattadorum praedium in agro Aëtae 441, 451.
 Κρεμαστάλην σιδηροῦν 325, vel καμάστρα 542, idem ac κρεμαστήρι, quod in graeca lingua vernacula denotat id quo aliquid suspenditur, a graeco κρεμάννυμι, et fortasse ferrea catena ad ollam sustinendam.
 Cremastus (S. Petrus) 374.
 Κρημνός. V. Rupes.
 Crepalzuni rivus in Calabria 146.
 Criati, Κριάτοι, n. l. 170, 171.
 Criato (Theodorus de) possessor praedii 170, et Leo 171.
 Criclum n. l. in agro Seminarae 494.
 Crinaro (Leo de) 131. V. Patello (Nicolaus de).
 Crispinus Antonius iudex S. Menae 468, 469—Ioannes 467, 469.
 Crispinus Gulielmus donat praedium S. Mariae de Cyr-Zosimo 203.

Crispus Ioannes t. 72.
 Critene (Petrus de) t. 65.
 Critona (Basilius de) iudex 141.
 Critis imperialis Petrus t. 29.
 Crizas n. l. 161.
 Cromida Nicolaus t. 129.
 Cromidae fons 127.
 Crommyda (Basilius de) Loricatus et primus mandatorum, πρωτομανδάτωρ, imperialis exercitus vendit Nicolao de S. Catharina domum in civitate Barii positam 27.
 Cropanae praedia in agro Scyllacii 409.
 Cropani n. l. in agro Scyllacii 406.
 Croto, Κρότων, ital. Crotone, Calabriae oppidum.
 Eius Catap-nus Michael 208.
 Castellanus Petrus 313.
 Donationes factae in agro eiusdem 206, 207, 209, 210, 312, 332, 372.
 Episcopium 207, 312.
 Episcopus Philippus 208, 210, 211.
 Hospitale 401.
 Iudices: Manduca Marcus 402, Stephanus 402.
 Mentio 389.
 Locorum nomina: Armira 206, 209, Campus 207, 210, Campus de Armira 209, Campus Rivi Mali 210, Cipulum 335, ad Dominum Amatam 401, Fossa Molendini 208, 209, Isaris 312, Lampisi 400, Pantanitzia 206, S. Pantelemon in suburbio Crotonis 401, Rivus Lampisi 400, Rivus Malus 206, 207, 209, 210, Rivus Vetus 206, Vena de Armira 207, 209, 211.
 Monasterium S. Constantini Asylorum 140.
 Notarii et Tabularii: Beluchus Ioannes 313, Constas 114, Mencalamus Mathaeus 402, Peregrinus 372, 384, Photus 207, Theophorus 336.
 Praedia: Anni 210, Beluchi 312, Binetti 401, Cattobi 335, Cimenae 206, Ciminae 208, 209, 210, Columbi 209, de Cortese 400, Cucciae 400, 401, Curbulini 206, 207, 209, 210, Episcopii 207, 312, Eunices 372, Fasuli 372, Gambarelli 207, 208, Ligri 400, Marcellini 207, S. Martini de Hospitali 401, Marturani 210, Matzuci 401, Monasterii S. Stephani 206, 207, 209, 210, 312, 332, 372, Muritani 207, S. Nicolai de Cipullo 312, 332, Rabdae 207, Russi 401, Scalioni 207, Strongilli 208.
 Permutationis instrumentum 400.
 Protopapae: Amnus 210, 211, Theophiletus 208.
 Torrens Venae de Armira 208, 209, 211.
 Cruce (Cultura de), τοῦ σταυρίου, in agro Badulati 464, 462.
 Cruce (Leo de) t. 389.
 — (Consta de S.) t. 136.
 Crudum n. l. in agro Calacii 476.
 Crupollianita Simeo Strategus Satriani diiudicat litem de finibus praediorum monasterii S. Stephani de Nemore 367.

- Cruxa Leo v. 184.
 Crypsanae praedium Aphasaniticum 130.
 Ctisti Ioannes 151.
 Cubernus Bartholomaeus possessor vineae in agro Catacii 419.
 — Ioannes t. 365.
 Cubicularius ecclesiae, *κουβουκλήσιος*, 90, 373. 512.
 — Nicolaus t. 357.
 Cubucisio (Gidus et Bonus de) tt. 324.
 Cubucisio Ioannes t. 336.
 Cubucisius iniustus possessor praedii ad monasterium S. Petri pertinentis nuncupati Muru Vetere 22.
 — Consta t. 299.
 Cuccia (Constantinus de) et uxor eius Aluisa inter se permittant praedium et domum posita in agro Crotonensi 400.
 — Ioannes possessor praedii in agro Crotonis 401.
 Cucotza Basilius t. 412.
 Cuculum, *Κούκουλον*, Calabriae terra.
 Eius domini: Robertus de Terrun donat nonnulla praedia monasteriis S. Stephani de Nemore et S. Ioannis Eremitarum 198, 201—Maria confirmat Ioanni Bafeo possessionem praedioli positi ad flumen 325.
 Granatarius Argyrus 326.
 Loci nomen: Agapitum 179.
 Monasterium S. Ioannis 179, 198, 201, 325.
 Notarii: Constantinus 326, Petrus 199.
 Praedia: Bafei 325, Malleae 198, Protocarabi 198, S. Stephani 179, 198.
 Strategus Basilius de Magistro 326.
 Cucubagas Ioannes v. 559.
 Cuculisani Gregorii terra in Calabria 200.
 Cucullitae Chrysaphii praedium in agro Scyllacii 474.
 Cucune Ioannes t. 475.
 Cucutzu Leo t. 234.
 Cuducines Basilius v. 559.
 Cufo Basilius v. 77.
 Cullurae Leonis praedium prope Cagianum 118.
 Culluriatus Nicolaus v. 559.
 Culluridi Pancalli praedia in agro Aëtae 546.
 Cultzestri villanus presbyter Leo de Torto 558.
 Culumba (Basilius de domina) t. 72.
 — (Gregorius de) v. 185.
 Culumbus Gualterius t. 111.
 Culumites n. l. in territorio Acræ 280.
 Culupatzi praedium 544.
 Culutzeitrenae cultura in Calabria 555.
 Cumercenae Mariae praedia in agro Burelli 417, 418.
 Cumerci (Nicolaus de) presbyter tabularius Episcopii Nicoterae 285.
 Cumercus Bartholomaeus t. 390.
 Cuminus Nicolaus t. 192.
 Cumno (Nicephorus de) t. 132.
 Cumpannia Cappellerus 402.
 Cuncipretta Rogerius 124.
 Cuningares Ioannes t. 223.
 Cunnelli Leonis praedium in agro Briatici 447.
 Cunnutes Ioannes t. 226.
 Cunsulo (Leo de) v. 185.
 Cuntzaterus Adeodatus filius Petri t. 339.
 Cuparis Basilius v. 329.
 Cupersani casalis mentio 3—Eius diaconus et notarius Erme-causus 4—Terra Ferae ibid.
Κουπίρτα 356, *Κουπιερτούριν*, coperta, 428, *Κουπιερτούρι* *Λιγούάμμακον*, lodix linea gossipio infarta, 519.
 Cura Constantinus t. 96.
 Curadi Leonis domus in civitate Seminarae 392.
 Curator Ioannes t. 145, 336.
 — Philippus t. 219.
 Curatore (Ursus de) t. 134.
 Curatores 66.
 Curbulinus donat monasterio S. Stephani Eremitarum quaedam praedia in agro Crotonensi 206, 207—Mentio eiusdem 209, 210.
 — Caballarius 211.
 Curcius Ioannes notarius Tarentinus 32, 42, 43, 45, 49, 52.
 — notarius filius Ioannis 179, 187.
 Cursaris Alexander filius Gulielmi t. 305, 320.
 Cursus leporum, *λαγοδρόμιον*, n. l. apud Rusianum 64.
 Curtice protopapa tabularius Tarenti 7, 8.
 Curtzalea (Ioannes et Constantinus de) tt. 34.
 Curtzicellae Leonis praedium 292.
 Curtzitzellus n. l. in agro Circlarii 302.
 Cuscunes Nicolaus t. 359.
 Cusentia (Ioannes de) t. 418.
 — (Nicolaus de) iudex Scyllacii t. 407, 410, 438.
 — (Rogerius de) t. 430.
 Cusentina (Gulielmus de) 252.
 Cusentini (Gulielmi de li) praedium in agro Olettae 274.
 Cusentinus Ioannes et alii vv. 183.
 — Nicolaus vicecomes 119, 120, t. 369.
 — Ursus t. 84, possessor praedii 119.
 Custos civitatis. V. Lociservator.
 Cuttufi n. l. in agro S. Severinae 373.
 Cutzubelli platea in civitate Callipolis 520.
Κυβερνήτης τοῦ μοναστηρίου, gubernator, praepositus, 15.
 Cybertioto (Petrus de) t. 120.
Κυλάδον, vallis, 225.
 Cyllius Iosfres t. 520.
 Cyninia Thomas vendit notario Paulo Fitzurri praedium in agro Aëtae 430.
 Cynocalogerus Nicolaus et Nicephorus vv. 558.
 Cynurgi praedium in agro Aëtae 545.
 Cynuri Calominis praedium in agro Aëtae 545.

Κυραρωδούς ἡμῆς, Cyrarodi medietas, quid? 113, 114.
 Cyrus Ioannes 361.
 Cyrcas Leo t. 299.
 Cyriaces de Phitali (Ecclesia S.) donata ab Odone Marchisio Sergio monacho 81.
 Cyriace (S.) in agro Catacii 420.
 — in agro Seminarae 494.
 Cyrici (Oppidi S.) mentio 50, 543.
 — (Robertus S.) iudex Nohae, 241, 543.
 Cyritzae filius Cortices t. 42.
 Cyritzes Andreas t. 494.
 Cyr-Zosimus, Κύρ Ζώσιμος, ital. *Cersosimo*, Lucaniae oppidum.
 Eius mentio 98, 111, 112.
 Monasterium S. Mariae . V. Monast.
 Tabularius Ioannes presbyter 194, 221, 340.

D ET Δ

Dagellus Nicolaus v. 184.
 Dalfius Ioannes presbyter 273.
 — Nicolaus possessor praedii prope Pertusiam 169, 227.
 Damascenus Basilius t. 174.
 Damnare pro damnum inferre 2.
 Daniele (Ioannes de) t. 132.
 Dapifer provinciae Maraldus 21, δομέστικος τοῦ θέματος 18.
 Dardano (Nicolaus de) filius Sergii vendit Leoni de Cornisano vineam trans flumen Nigrum 143.
 Darius t. 252, 272, 275.
 Dathan, Abiron et Core 75, 98. V. Imprecationes.
 David notarius Ursuli 591, 317.
 — iudex Aëtae 443, 452, 453, 455, 457, 459, 465, 463, 483, 485.
 Debrui Ascettinus. V. Brui.
 Decima, δέκατον, 70.
 Decurentius, (S.) ὁ ἅγιος Δεκουργίτιος, n. l. prope Asculum, 11, 14, 25.
 Decurtare pro damnum inferre 78.
 Defensio legalis, διαφενδείω, δεφενδείσις 8 et alibi, etiam in chartis byzantinis 553.
 Defensor civitatis. V. Lociservator.
 Delfina Protospatharius 18.
 Demegenites Leo v. 183.
 Demetri (Michael et Basilius de) tt. 136, 138, 143.
 Demetrius Palaeologus. V. Palaeologus.
 — (S.) n. l. in Calabria 136, 138, 143.
 Denarii, δηνάρια, 111, πέντε, recens cusi, 306.
 Deo (Donatus de) vendit praedium monasterio S. Mariae de Pertusia 273.
 Deodatus. V. Adeodatus.
 Deomilude de domina Lauretta iudex Roncae de Falluco 499, 501.

Depositum instrumenti 271.
 Deremis Angilmerius t. 547.
 Dermati platea in civitate Callipolis 519.
 Derres Angilimeris t. 334.
 Descriptiones finium 18, 21, 554, 555.
 Desiderius Abbas Casinensis 62.
 Despolliatus Petrus 111.
 Δευτερείων 65, δεύτερος 92 et alibi, secundicerius.
 Διαχράγματα νομίσματα. V. Numisma.
 Diaco (Nicolaus de) v. 85.
 Diacolini aporium in agro Nicoterae 259.
 Dianus Nicolaus filius Ioannis 519.
 Dicaeo (Cotus de) t. 387.
 Dicizi filii vv. 183.
 Διφούρχιον τοῦ ρυαχίου, locus ubi bifariam dividitur rivus, 109.
 Digtor Ioannes t. 194.
 Dinant (Giozzulinus de) 176.
 Dinus Praepositus monasterii S. Phantini 374.
 — Praepositus S. Mariae de Cyr-Zosimo 394.
 Διοικητής, oeconomus ecclesiae, 90.
 Diomedes Constantini Domestici filius. Mentio oblationis ab eo factae ecclesiae S. Memnonis 41.
 Dionysius Metropolita S. Severinae 377, 385, 390,
 Diplomunnes Leo t. 387.
 Diptycha, δύπτυχα, 50 et alibi.
 Disilus diaconus et notarius civitatis Trani 20.
 Divisionum instrumenta 7, 47, 125, 488.
 Doldanus Gulielmus possessor vineae in agro Olettae 274.
 Δόμα, ius hospitii, 300, 334, 558.
 Domestici 4.
 Δομέστικοι τῆς τάξεως, domestici comitatus imperatorii, 54.
 Domestico (Ioannes de) t. 188, 194, 252.
 Δομέστικος τοῦ θέματος Μαράγδος 18, Dapifer provinciae Maraldus 21.
 Domesticus ecclesiae Locrensis 90, 92.
 — Constantinus et Maia coniuges possessores terrarum 30, 37.
 — Georgius Constantini filius eiusque soror Maria donant Cinnamo episcopo ecclesiae S. Memnonis duas portiones materni praedii 41.
 — Gregorius v. 184.
 — Nicolaus t. 47.
 — Robertus t. 195.
 Dometes Basilius t. 268.
 Dometi Nicolai praedium in agro S. Severinae 267.
 Dominico (Robertus de) t. 257.
 — (Rogerius de) vendit Petro de Consta domum in civitate Nicoterae 338.
 Dominicus Scyllacensis episcopus 129.
 Domna vidua Ioannis alique donant quasdam terras monasterio S. Mariae de Zosimo 60.

Domnandi filius Calus notarius 104.
 Domnella monialis donat vivarium monasterio S. Petri Imperialis 7.
 Domnelli filius Melitus 58. V. Melitus.
 Δόμνος pro κύριος 464, 465.
 Domus, ὁσπίτιον, 11, 25, 26, et alibi, ὁσπινότοπος, σπιτότοπος 257 et alibi—'Ανώγει ὁσπίτιον, domus superior, 356—Χαμόγειον ὁσπίτιον, domus terranea, 515, 520—'Ανωγοκατόγειον ὁσπίτιον vel οἶκημα 11, 25, 515, 526, et alibi—Casa 3, 4—Casile 4—Casa laborata super et subter 10—Casa diruta 11, 14—Casa solariata ibid.—Casa super horreum et sub horreum 25—Οἰκήδισ ἀπορχ, domus transitus servitute immunes, 5—'Οσπίτιον κατάλυμα, diversorium 11, 25—'Οσπίτιον τῆς ποντίκας, apotheca, 435, 436—'Οσπίτιον ματερίου ἐνός, τρώων etc. domus trabis unius, trium etc. 515, 519, 520—Μισάρτη τῶν ὁσπιντίων 422, 502.
 Donaca n. l. in Calabria 166.
 Donata et Martinus coniuges. V. Martinus.
 Donati (Ecclesia S.) in agro Uniani 26.
 Donationes inter laicos 26, 74, 122, 155, 215, 267, 277, 290, 293, 379, 518, 533, 534, 537.
 — sacrae 2, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 18, 20, 24, 31, 32, 33, 38, 41, 48, 49, 53, 55, 60, 62, 64, 65, 67, 68, 69, 71, 72, 75, 76, 77, 78, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 91, 96, 97, 99, 100, 101, 104, 106, 107, 108, 110, 115, 116, 118, 119, 123, 125, 128, 129, 134, 136, 137, 138, 141, 144, 146, 148, 153, 154, 157, 159, 168, 175, 177, 179, 180, 182, 187, 193, 198, 199, 202, 203, 206, 207, 209, 210, 221, 222, 227, 231, 233, 234, 243, 248, 256, 265, 268, 272, 276, 280, 282, 312, 316, 319, 328, 335, 337, 340, 372, 373, 374, 382, 384, 386, 388, 389, 391, 404, 514, 515, 516, 522, 523, 524, 526, 528, 544, 545, 547, 553.
 Donato (Ioannes de) filius Petri 215. V. Ebulus Ioannes—Possidet praedia 212, 216, 227, 229—Cum uxore et filiis vendit praedium S. Mariae de Pertusia 275.
 Donatus Rhaus Strategus Clarimontis 128.
 Donibazel t. 272.
 Donnabella (Leo de) t. 291.
 Donnalea (Ioannes de) iudex 189.
 Dorotheus Boroniti filius 13.
 Dotalia instrumenta 79, 223, 246, 324, 355, 366, 377, 435, 486, 493, 519, 531—Columbae donatae in tabulis nuptialibus 223.
 Δωτες, dos, 411, 439.
 Δουκάτον, ducatus, moneta, 186, 305, 340.
 Δουλεύειν,olvere, 144, 178, 179, 186—Δουλεύια 187.
 Δουλεύτης, famulus exactor vectigalium, 219.
 Doxioles Ioannes t. 192.
 Dracunerae praedium suburbanum in agro Rossani 225.

Dracus Leo vendit Paulo Fitzurro praedium in agro Aëtae 458.
 Driena vel Driane (Eremitae de) in Calabria 176.
 Drionis (S. Nicolaus de) in Calabria 296.
 Drogo Comes 126.
 Drongari Pancallus et Calocyros comites 172.
 — praedia in Calabria 142.
 Drongarus Bartholomaeus t. 440.
 Droseri n. l. in agro Circlari 269.
 Δρύετον, quercetum, 556.
 Duloscelus Theodorus t. 300.
 Durachii mentio 79.
 Durante (Rogerius de) t. 192.
 Durres Nicolaus t. 152, 153.
 Dux Italiae, Calabriae etc. Argirus. V. Catapani.
 — Italiae, Calabriae et Siciliae Rogerius. V. Rogerius.
 — Michael Imperator 62.
 Dynamis Andreas possessor praedii in agro Aëtae 546.
 Dystomo (SS. Deipara de) in agro Ursuli 107.

E

Ebriati Ioannes filius Leonis t. 231.
 'Εβριάτικον, V. Briaticum.
 Ebulo (Ioannes de) et Gemma eius uxor vendunt praedium Ioanni de Donato 215, alterum praedium Ioanni Cisanii filio 216.
 Ebulo (Matthaeus de) 338. V. Supercia.
 'Εκατέρηνα ἡ ἀγία. V. Calbarina.
 Ecclesia S. Ananiae. Marina donat eidem praedium in loco dicto Musoleone 553.
 — S. Andreae Apostoli. V. Monasterium.
 — S. Angeli de Anastasio in agro Ursuli 109.
 — SS. Apostolorum Styli 101, 376. V. Monasterium.
 — S. Athenagorae in pertinentiis Oppidi 297.
 — S. Augustae in agro Troiae, ubi praelium fuit sub Tericio Contoleone Catapano Italiae, 19.
 — S. Basilii de Murmero 429.
 — S. Benedicti in civitate Canusii 11, 14, 25.
 — S. Benedicti Casinensis. V. Monasterium.
 — S. Benedicti in civitate Lesinae 11, 14, 25.
 — S. Blasii in pertinentiis Oppidi 296.
 — Catacensis 419, 429. Mentio census debiti a Theodoro Arcero 502.
 — S. Constantini in pertinentiis Oppidi 296, 298.
 — S. Cyriacae de Phitali donata ab Odone Marchisio Sergio monacho 80.
 — S. Cyriacae in agro Seminarae 494.
 — S. Donati in agro Uniani 26.
 — S. Eliae in pertinentiis Oppidi 297.
 — S. Epiphanii in civitate Callipolis 512.
 — S. Euphemiae in civitate Canusii 11, 14, 25.

Ecclesia S. Eustathii in agro Nicoterae 332.
 — S. Georgii apud Carbonem 127, 429.
 — S. Gregorii de Francica 263.
 — Hieracensis 324, 357.
 — S. Iacobi in agro Barychallae 284.
 — S. Ioannis Baptistae. Donatio eidem facta a Rogerio et Gulielmo de Tivillia 116.
 — S. Ioannis de Cuculo 179.
 — S. Ioannis Eremitarum 69. V. Monasterium S. Stephani de Nemore.
 — S. Ioannis Theologi in agro Seminarae 392.
 — S. Ioannis de Valle Polluci 2.
 — S. Iuliani 307.
 — Lareti 163.
 — S. Leonis in Locrensi dioecesi 89.
 — Locrensis 87, 91.
 — S. Mariae Atocae prope Callipolim 519.
 — S. Mariae de Cabria. Donatio Siciliae et Luciae. Ancinacensis 231. V. Monasterium.
 — S. Mariae in Cannito 1. V. Monasterium.
 — S. Mariae de Colle Capurri in civitate Catacii 502.
 — S. Mariae de Cathitzuno 429.
 — S. Mariae de Cosma 307.
 — S. Mariae de Fonte in civitate Circlarii 375.
 — S. Mariae de Fossa, τὸ χανδάκη, prope Lardariam in Calabria 95.
 — S. Mariae de Groffulo prope Pertusiam 227.
 — S. Mariae de Horto, τοῦ περιβόλου, 429.
 — S. Mariae in Locrensi dioecesi 91. V. Episcopus Locrensis Leontius.
 — S. Mariae de S. Marco in agro Briatici 415.
 — S. Mariae de Metizzia in civitate Barii 28.
 — S. Mariae de Nemore, τῶν σαλτῶν, in agro Styli 286, 556.
 — S. Mariae in finibus Uriae 1.
 — S. Mariae de Planitie, τοῦ ὀμαλίου, in agro Aëtae 441.
 — S. Mariae de Scanzana donata monasterio S. Anastasii ab Alexandro de Claromonte 125.
 — S. Mariae de Sturnis. Leo de Mutero donat eidem duas portiones praedii in planitie Buchertae 547.
 — S. Mariae de Terenzano in agro Troiano 21.
 — S. Mariae de Turribus 69, 117. V. Monasterium S. Stephani.
 — S. Mariae de Zosimo vel Cyr-Zosimo. Mentio dedicationis ipsius 116. V. Monasterium.
 — S. Martini de Hospitali Crotonis 401.
 — S. Matthaei de Nicotera 338.
 — S. Memnonis. V. Episcopus Tarentinus Cinnamus.
 — S. Michaelis in civitate Aëtae 545.
 — S. Michaelis donata a Cavensi coenobio Gulielmo de Fabali 72, et ab hoc coenobio collata cum nonnullis rebus presbytero Grosso sub annua praestatione 540, 542. V. Monasterium S. Michaelis.

Ecclesia S. Michaelis de Laureto 130, 307, 308.
 — S. Nicolai 13.
 — S. Nicolai Archimandritae in pertinentiis monasterii Cyr-Zosimi 46.
 — S. Nicolai de Cofina in agro Orgili. V. Monasterium.
 — S. Nicolai Drioni in pertinentiis Oppidi 296, vel Codrionorum 298.
 — S. Nicolai de Legistis, τῶν ἀλγιστῶν, in civitate Nicoterae 238, 241.
 — S. Nicolai Macronorum in agro Briatici 447.
 — S. Nicolai de Nemore, τῶν σαλτῶν, 286.
 — S. Nicolai de Pertusia donata monasterio Cavensi et S. Mariae de Pertusia a Roberto et Rogerio dominis Caciali 118, 134.
 — S. Nicolai de Petra Caeci 16.
 — S. Nicolai Sicilli 429.
 — S. Nicolai de Ustunci 422, vel de Rustunci 491, in civitate Catacii.
 — Oranium Sanctorum in Calabria 147.
 — S. Onuphrii in agro Nohae 75, 256. V. Monasterium.
 — S. Pancratii apud Cyr-Zosimum 60.
 — S. Parasceves 137.
 — S. Parasceves de Galiato in Calabria 337.
 — S. Petri de Bragalla vel Barychalla. V. Monasterium.
 — S. Petri Cremastae 374.
 — S. Petri Imperialis Tarenti. V. Monasterium.
 — S. Phantini apud Circlarium donata Sergio monacho ab Odone Marchisio 80 — Donatio praedii facta eidem ab Archipresbytero Ioanne, Nicolao Maurozumo, Gulielmo Ferfero, Drogone et Ioanne Cucullato, aliisque 265.
 — S. Philippi Hieracensis 356.
 — S. Procopii in agro Callipolis 523, 525.
 — Quadraginta Sanctorum in civitate Seminarae 402 — Mentio census granorum quinque eidem debiti a monasterio Eremitarum 404, 405.
 — Rhegii 69.
 — Roccellae donata episcopo Scyllacensi a comite Rogerio, et confirmata a rege Rogerio 185.
 — S. Salvatoris in civitate Minervii 11, 14, 25.
 — S. Sebastiani in agro Circlarii 264, 308, 375.
 — Tarentina 58.
 — S. Theodori in civitate Miletii 277.
 — S. Theodori in pertinentiis Oppidi donata monasterio S. Stephani Eremitarum 123, 298.
 — S. Theodori monasterii Cyr-Zosimi 34, 56. V. Monast. S. Mariae de Cyr-Zosimo.
 — SS. Trinitatis Cavensis. V. Monasterium.
 — SS. Trinitatis Ferulleti in agro Hieracensi 356.
 — S. Vincentii 1.
 Ecclesiae donatae monasteriis a laicis 72, 80, 118, 123, 125, 134.

Ecclesiarcha, ἐκκλησιαρχης, dignitas ecclesiastica, 90, 92, 226, et alibi.
 Ecclesiastica bona non possunt divendi 10; permutata vero aut tradita in emphyteusium fuisse testantur membranae sub numeris XLV, CIX, CXXI, CLXII, CLXXI, CLXXXVIII, CCLXIX, CCLXX, CCLXXXI, CCLXXXV, CCLXXXVI, CCXCII, CCXCIII, CCXCVII, et aliis.
 Ἐκδικος, defensor, 90, et alibi.
 Ἐκπρώσσω, vicarius 54. V. Πρώσσω.
 Ἐκπορεύται, ἐκπορεύται, nautae, 87.
 Ecubris Robertus t. 176.
 Ἐφορος, praeses monasterii, 67.
 Ἐγγραφοφραγξία, affrancationis chartula, 513.
 Ἐγχείρια τῶν χειρῶν, mappulae, 487.
 Ἐγχρόνια. V. Χρόνια.
 Egidus Margaritus t. 120, 121.
 Ἐγλύθει 171, forte pro ἐκλύθει ab ἐκλύω solvo.
 Ἐγνεοστῷ pro ἐκνεοστῷ, ab incolato, 467.
 Εἰρκιόλις, urceoli, 211.
 Elada (Ursoleo de) 162.
 Eladas Nicolaus 114.
 Ἐλαδὴ, oleum, 161.
 Ἐλαιοκοπῶ, oleas colo, 363.
 Elasoeladus Leo v. 184.
 Electus, ὑποψήφιος. Scyllacensis. V. Episcopi.
 Elegzil rupes n. l. prope Panormum 156.
 Elia (Machalda de) filia Nicolai 483.
 Eliae (Monasterium S.) in agro Aëtae 328. V. Monast.
 Elias (S.) in pertinentiis Oppidi 298.
 Elladas Ioannes et Nicolaus tt. 377, 386.
 Elmiti flumen in Calabria 557.
 Eleutherii (Camera S.) n. l. in agro Troiae 19, 21.
 Emblico (Leo de) v. 557.
 Ἡμίσεια, contractus emphyteuticus, medietas, 35, 103, 228, 470, 489.
 Emphyteusis contractus et annuae praestationes 35, 103, 144, 161, 178, 181, 186, 230, 289, 310, 370, 374, 387, 395, 396, 466, 471, 530.
 Encumbre Trustainus filius Gulielmi 176.
 Ἐνεγκαμένη, patria, 28.
 Englisi Gualterius monachus S. Stephani 206.
 — (Gulielmus de) possessor praedii in Calabria 357.
 Entelma vel entilma, ἔνταλμα, Protospatharii Ioannaci 4, Sympathicii 2. V. Praecepta.
 Epicigli (Ioannes de) t. 173.
 Epiphanii (Ecclesia S.) in civitate Callipolis 512.
 Epiphorus Gregorius t. 386.
 Epiloricum oxydeauratum 83.
 Ἐπίπλαγα, latera montium, 231.
 Episceptites civitatis Trani Falcus. V. Falcus.
 Episcopium, Πισκόπιον, ital. *Episcopia*, Lucaniae oppidum.

Donationes factae in agro eiusdem 159, 168, 177, 222.
 Eius iudex Nicolaus 223.
 Locorum nomina: Gemellus 157, 168, 222, Puteus inopiae, λάκκος τῆς ἐντελείας, 160, Zarbus 158.
 Monasterium S. Georgii 157-160, 168, 177, 222. V. Monast.
 Notarius et tabularius Leo 158, 159, 160, 168, 178.
 Praedia: Armetani 160, Armetii 222, Gemelli 157, 168, S. Georgii 157-160, 168, 222, Scupallitae 222, Tzoculi 222.
 Venditio facta in agro eiusdem 158.
 Episcopium, Ἐπισκοπή Μελίτου, Calabriae oppidum, ital. *Piscopio*.—Eius protopapa Ioannes Colobranus 271.
 Episcopus Acherontiae Bernardus 359.
 — Anglonensis et Tursiensis Michael 45.—Ioannes de Turma 116.
 — Callipolis Theodosius 517.
 — Cassanensis et Papae Vicarius Sasso 86.
 — Cassiani Vitalis 116.
 — Catacensis Fortunatus 419.
 — Crotonensis Philippus 208, 210, 211.
 — Hieracensis Constantinus 253.—Leo 324, 357.
 — Locrensis Leontius tradit monachis Ordinis S. Basilii possessionem monasterii S. Philippi, 87.—Donat monasterium SS. Deiparae Bucetorum templo Deiparae semper Virginis Mariae, et monasterium S. Ioannis Baptistae dictum Eremitarum Lavino praeposito eiusdem 91. V. Locri.
 — electus Melitensis Robertus 87.
 — Neocastrensis Henricus 92.
 — Nicoterae Pelegrinus emit praedium a Ioanne filio Mastrollei 237.
 — Scyllacii, Styli et Tabernae Theodorus Mesimerius concedit Brunoni, Lanuino, ceterisque eorum sodalibus praedium, montem et molendinum Scyllacii sita 69.—Dominicus 129.
 — Styli. V. Episcopus Scyllacii.
 — Syracusanus Rogerius 87.
 — Tarentinus Cinnamus dominus ecclesiae S. Memnonis denatur nonnullis praediis pro eadem ecclesia a coniugibus Leone et Flavia 38, a Georgio Domestico 41.—Emit terram a Maria vidua Falci 40, et domum a Phantino Abbate 44.—Permutat praedia cum coniugibus Martino et Donata 42.
 Epistolae Imperatoris Alexii ad Oderisium Abbatem Casinensem 78, 79, 83, ad Abbatem Gerardum 113.
 Epitirito (Petrus Sacerdos de) t. 473.
 Epominiscus Ioannes v. 85.
 Eptapocamillo (Basilius de) cum aliis donat praedium ecclesiae S. Phantini 276.
 Erancietus Ioannes Catacensis canonicus 421.
 Erasierum praedium in pertinentiis Mesorum 424, 486, 487.
 Erca n. l. in agro Badulati 478.
 Eremitae SS. Apostolorum vel Nemoris. V. Monasterium S. Stephani.

Eremitae Drienes. V. Monasterium Eremitarum de Driene.
 Ἐρημίτης, heres, 513.
 Erissus medicus et Praepositus monasterii S. Sophiae Bene-
 venti 2.
 Ermecausus diaconus et notarius Cupersani 4.
 Erminnus dynastes Styli 73.
 Erolychus Nierus 515.
 Ἐρωπίσις, fabrilis instrumenta, fortasse pro ἑξοπλίσις, 171.
 Esseret pro esset 10.
 Ἡσθαράμεταξα, acu picta, 130.
 Eteriotus n. l. in agro Tarenti 67.
 Ethnicorum incursio, ἑθνῶν ἐπιδρομή, 16.
 Eudocia uxor Eustathii Maraviliae 64. V. Helena Monialis.
 Eudocimus Comes Cortis restituit monasterio S. Petri Impe-
 rialis praedium ab eius patre Cubuclesio usurpatum 22.
 Eulampus Nicolaus et uxor Anna vendunt presbytero Stephano
 praedium in agro Badulati 438.
 Euphemiae (Ecclesiae S.) in civitate Canusii 11, 14, 25.
 Euplus (S.) n. l. in agro Nohae 187, 221 — Rivus S. Eu-
 pli, ibid.
 Eupraxe, n. l. in agro Bebalini, 342.
 Eupraxia (Theodorus de domina). V. Satrianus Theodorus.
 Euptacallae filius Sergius t. 48.
 Eustathii presbyteri filius Basilus. Mentio donationis ab eo fa-
 ctae monasterio Cyr-Zosimi 188.
 Eustathio (Basilus de) notarius 295.
 Eustathius (S.) in agro Nicoteræ 332.
 Eustrathius notarius et strategus Circlarii 94.
 Εὐτελίας (Λάκκος τῆς), puteus inopiae, n. l. in agro Episco-
 pii 160.
 Ἐξαλειματικά στασία, bona immobilia a vectigalibus immunia,
 534 et seqq.
 Ἐξαμπίλια, vineae desertae, 390.
 Exarcho (Leo de) 142.
 Exceptio triginta annorum 412, 414.
 Ἐξκουσάτοι monasterii S. Petri Imperialis 9.
 Ἐξκουσία, immunitas, 33.
 Exipolita Theodorus t. 166.
 Exopilo (Paschalis protopapa de) t. 90.
 Exubita Constantinus t. 317.
 Ἐξουσιαστής 78 et alibi. — Baiulus 202. — Petrus de Salerno
 ἔξουσιαστής se strategum subscribit 331. — Strategus Gu-
 lielmus de Panormo vocatur etiam ἔξουσιαστής 414.

F et Φ

Fabali (Gulielmus de) et frater eius Rogerius donant Cavensi
 coenobio monasterium S. Michaelis 72.
 Fabalibus (Gulielmus de) adoptat in filii locum Philippum Nico-
 lai filium 189.
 — (Nicolaus de) 151.

Fabaras Ioannes t. 389.
 Fabatza Alexander et Rogerius tt. 266, 269, 292, 309, 549.
 Fabella Constas v. 559.
 Fabellus Basilius, Ioannes et Georgius 141.
 Facti ignorantia, φάκτου ἀγνοία, 6, et in omnibus fere mem-
 branis.
 Faczeoli caput, n. l. in agro Troiae, 21.
 Fagi castrum 304.
 Fagone (Chumbertus de) t. 106.
 — (Lenita de) cum filiis donat monasterio S. Nicolai de Pe-
 ratico possessiones in loco nuncupato Mostaci 106.
 Φάλβα φοραδά, fulva equa, 194.
 Falconis Tranensis monachi bona tradita Casinensi coenobio 20.
 Falcus presbyter emit a Grosso praedium in agro Nohae 111.
 — Protospatharius 18.
 — Riccardus t. 125.
 — Turmarcha et Episceptites civitatis Trani tradit Casinensi
 coenobio bona quae ad Maraldum rebellem pertinebant 20.
 Falloccus Riccardus eiusque uxor donant praedium monasterio
 S. Theodori Eremitarum 386.
 Falluci Ronca. V. Ronca.
 Falpus Gilibertus t. 176.
 Fanuel tabularius Albidonae 347.
 Faracii Ioannes Catapanus Nohae litem dirimit inter Mabiliam
 filiam Pirrettae et Ioannem Iudicem 241.
 — rivus in agro Nohae 75.
 Faracius Anastasius et Georgius tt. 369.
 — Ioannes 368.
 — Nicolaus t. 363.
 Faratis Theorianus t. 520.
 Farfallus Constantinus filius Ioannis t. 231.
 Farini vinea 307.
 Farnagani Gualterius filius Ioannis 378.
 Fasanise Marinus filius Ioannis possessor praedii in agro Olet-
 tae 154.
 Fassa Ioannes 428.
 Fassiomeno (Calocyros de) v. 557.
 Fastegiae Nicolai domus in civitate Catacii 491.
 Fasulus Bartholomaeus possessor vineae in agro Crotonis 372.
 Fazalae Robertae praedium in agro Burelli 417.
 Fazali praedium in agro Aëtae 433.
 Φείδον, feudum, 529.
 Feliciae molendinum in agro Rossani 225.
 Felleci Anfusae, et Roberti de Valledonga tabulae nuptiales 532.
 Φελλοκαλλίγοι, crepidae, 487.
 Felnieli Iosfredus et Gulielmus tt. 144.
 Fensi praedium in agro Catacii 435.
 Fensus de Garisinda. V. Garisinda.
 Ferae terra prope Cupersanum 4.
 Feraviva n. l. prope Ursulum 155.
 Ferettus Gulielmus t. 124.

Ferferus Gulielmus. V. Ioannes Archipresbyter Circlarii.
 — Leo possessor praedii in agro Circlarii 266.
 Ferfi Leonis praedium in agro Circlarii 292.
 Ferrarius, Χαλκίης, Basilius Strategus Olettæ 215.
 — Constantinus t. 266.
 — Ioannes possessor domus ad Nicephorum 255 — Iudex Colubrarrii 305, 312, 320.
 — Leo t. 169.
 — Martinus t. 331.
 — Nicolaus 98, et Ursus tt. 317.
 — Nicolaus notarius t. 395, 403.
 — Rhaus filius Ioannis t. 96.
 — Robertus t. 201.
 — Rogerius t. 176.
 — Theodorus t. 299.
 Ferrarus Iosfredus 347. V. Barbutzone Ioannes.
 Ferricardus Ranerius t. 201.
 Ferulleti praedium in agro Burrelli 356.
 Feudum unius equitis, *είον καβαλλαρίσι α'*, 296, *καβαλλαρίων δ'* 246, 291, 296.
 Ficaromae via 34.
 Ficus de Lampadara n. l. in agro Uniani 27.
 Fideiussio, *νάδη*, 252.
 Figules Leo v. 184.
 Filderres Paulus emit praedia a Roberto Sumerero aliisque 441, ab Anna filia Tarsiae 462, et a Theodoro de Core 469.
 Filiioannis vinea 135.
 Fillia cum filiis donat Zachariae Muriciotæ vineam in agro Sanctae Severinae 267.
 Filori Leonis vinea in agro Badulati 489.
 Filrenaldus Hugo t. 128.
Φίον. V. Feudum.
Φίσκον, fiscus, 475.
 Fitzurres Paulus emit nonnulla praedia in agro Aëtae 430, 432, 438, 450, 453, 455.
 Flandina vidua Ioannis Gobitzi 466. V. Monasterium S. Mariae Campoforani.
 Flavia (Constae de) praedia in Calabria 270.
 Flaviae coniux Leo filius Ischanacii Comit. V. Ischanacius.
 Flavias Petrus v. 329.
 Flocca (Constantinus de) possessor praedii in agro Cagiani 195.
 Flogiadorum praedium in agro Badulati 480.
 Florentina (Ioannes de) presbyter 119.
 Flori praedia in agro Aëtae 516.
 Floriaticum, *φλωριατικόν*, tributum in Imperio Graeco debitum Fisco 533 et seqq.
 Floritus Basilius 151.
 Flumaro (Iosfredus de) Caballarius t. 367.
 — (Leo de) t. 341.
 Flumen, *ποταμός*, n. l. in Calabria 325.
 Foherus Arcadius v. 558.

Fogia (Bartholomaeus de) t. 443, 452, 455, 457, 458, 464.
 Fongioli filia Maria donat vineam ecclesiae S. Mariae de Cofina 154.
 Foniocum n. l. in agro Oppidi 296.
 Fons de Alexi, n. l. prope Scyllacium, 87.
 — Ariae, n. l. in agro Circlarii 131.
 — Belhasani in agro Borelli 417.
 — Placae in agro Nohae 75.
 Fonte (S. Maria de) in agro Circlarii 375.
Φοραισίαι, indumenta, 80.
Φόρκα τοῦ ριάνη, furca rivi, 100.
 Forcae filiorum praedia in agro Styli 556.
 Forcalquerii, *Φουλκαρίας*, comes Carolus. V. Carolus.
Φορίστα, silva, 383.
 Forninus Ranaldus t. 264.
 Fortia, pro vis, 2, 14.
 Fortunatus episcopus Catacensis 419.
 Fossa, n. l. in agro Olettæ 122, 213.
 — molendini, *αῖλαρον τοῦ μύλου*, n. l. in Calabria 208, 209.
Φραγινοὶ σάκκοι, culcitae fimbriatae, 223.
 Fragmundus. Mentio donationis ab eo factae monasterio S. Leontii 558.
 Framundi possessiones in valle Crathis 139.
 Francorum Regum concessionem factae Casinensibus monasteriis confirmatae a Protospathario Sympathicio 3 — Francorum Rex Troiam obsidet 21 — Alexius Comnenus promittit Odesio Abbati Casinensi se opem laturum eisdem 83 — Mentio ipsorum 18, 50.
 Francica, *Φράγκικα*, ital. *Francica*, Calabriae oppidum.
 Eius Granatarius Ioannes 264.
 Loci nomen S. Paulus 262.
 Notarius Gregorius 263.
 Permutatio facta in agro eiusdem 262.
 Praedia: Cultura dicta Clysuræ 262, praedium Nacele-
 nis 263, Regis ibid., Trotæ ibid.
 Rivus Baptistæ 263.
 Strategus Petrus Pungadus 264.
 — (Marinus de) t. 125.
 — (Nicolaus de) t. 264.
 — (Petrus de) eiusque filius Venerandus una cum eorum uo-
 ribus permutant praedia cum Gulielmo de Meno 262.
 Francigena Ioannes medicus t. 429.
 — via in agro Troiano 21.
 Francino. V. S. Leonis Vallis.
 Francisco (Agnethis de) et Hugonis Lupini tabulae nuptiales 377.
 Franciscus Gualterius 428.
 — Iosfredus possessor praedii in agro Catacii 497, 499.
 Francopetro (Petrus de) notarius 289.
 Francopetrus Calocerus t. 218, 229.
 Francum, n. l. in agro Scyllacii, 407, 409.
 Francus homo 513.

Francus Bartholomaeus t. 230.
 — Basilius t. 133.
 — Ioannes et Andreas vv. 183.
 — Ioannes. Eius vidua Irene cum filiis Basilio et Hugone vendit presbytero Constae praedium in loco dicto Mutaro 164, et alterum praediolum Arsaphiae situm Eremitis Styli 196.
 — Leo t. 261, 338, 339.
 — Rodolfus, Ραούλ, 374.
 Frangepanus Basilius iudex Castri Veteris 399.
 Frassalus Constantinus notarius t. 473.
 Frassorum fons dictus de Prete in agro Ursuli 109.
 Fratres minores Catacii, ἀδελφοὶ μινούριοι, 429.
 Fraxa n. l. 308.
 Fraxitanus Basilius v. 184.
 Φράξον, fraxinus, 112, 122.
 Friderici Regis mentio 339, 358, 377, 380, 385, 390, 395, 402, 404, 408, 411, 416, 418, 421, 430. — Eiusdem merita in universas, maximeque graecas litteras recensentur praefat. p. XI.
 Φρίρης, frater, 208, 336, 353, 361, 363.
 Frestolus Gualterius et Ranaldus 176.
 Fretzes Theodorus t. 480.
 Fricnolles Arcadius t. 221.
 Frons alba, Μέτοπος λευκὸς τοῦ Σιγία, n. l. 109.
 Φροντιστήριον μοναχικόν 49, vel ψυχικόν 138, monasterium.
 Frugiare pro frui 3.
 Fuca (Chrysoleo de) t. 117.
 Fucas Leo t. 201.
 Fucatzari, n. l. in agro Oppidi, 298.
 — (Spatharius de) 162, 181, 296.
 Fulcus de Basolzeris possessor praediorum in Valle Crathis 139.
 — Capellanus Comititis Rogerii 78.
 Furca fluminum, Φοῦρα τῶν ποταμῶν, n. l. in Calabria, 50.
 Furnus Lucas Castellanus Scyllacensis 341.

G ET Γ

Gabarreti Gualterii praedium in agro Catacii 435.
 Gabarretus Nicolaus t. 313.
 Gabrilum, n. l. in agro Aëtae, 545, 546.
 Gabrilus Ioannes t. 255.
 Gadile filii vv. 85.
 Gadurice n. l. 550.
 Gagliani fons, n. l. in agro Seminarae, 392.
 Gaidiletus vel Gadeletus Prior S. Mariae de Pertusia 101, 120, 154.
 Gaiderisius imperialis Protospatharius 1. V. Catapani.
 Γάϊρα, taeniola, 487.
 Gaitzae vivarium apud Tarentum 65.
 Galateus Antonius praefat. p. V.
 Galatus Aëtae notarius 329, 334.

Galatus notarius Curiae 234.
 — Perrunus notarius 454, v. 78.
 Galbae comes Sergius t. 239.
 Galclus Rhaus t. 129.
 Galeoti praedium in Calabria 146.
 Galeotus Marcus Catacii iudex 491, 493, 497, 499.
 Galianus Pantaleo v. 77.
 Galiatum, n. l. in agro Cuculi, 337.
 Galiotus Theodorus t. 218. Eius filius Nicolaus 229.
 Gallandus Ioannes v. 184.
 Galliani aporium in Calabria 386.
 — oppidi mentio 502.
 Galliardum n. l. in agro Aëtae 546.
 Galliardus Constantinus v. 101.
 — Niceta possessor praedii in agro Aëtae 546.
 — Stephanus et Ioannes iurati 300.
 Galliclanus Nicolaus 340.
 Gallici flumen sive de Barbara in Calabria, τοῦ Γαλλικού, sive τῆς Βαρβάρας, 120.
 Gallipolis. V. Callipolis.
 Gallo (Leo de) donat praedium S. Mariae de Pertusia 272—
 Rogerius eius filius, ibid.
 Galus Consta t. 239.
 Galterius notarius 271.
 Gambarelli praedia in agro Crotonis 207, 208.
 Gannadei filia Theodota. V. Theodota.
 — vinea in agro Scyllacii 344.
 Gannuluti rivus in Calabria 50.
 Ganatus Nicolaus t. 337.
 Gapaturi vicus in civitate Messanae 378.
 Gapaturo (Benedicta de) 377—Henrici de Gapaturo domus in civitate Messanae 378.
 Gardalus Ioannes t. 352.
 Γαρεντεύειν, adserere, 440.
 Garini aporium in agro Aëtae 545.
 Garinum, n. l. in agro Aëtae, 453.
 Garinus Ioannes possessor praedii in agro Catacii 364.—Nicolaus et Leo tt. 365.
 — Sinescalus Comititis Scyllacii 342.
 Garisinda (Fensus de) 475. V. Musca Ioannes.
 Garramune (Ioannes de) Caballarius Polychorii filius Byzantii 445.
 Garrioli filiorum praedium in agro Catacii 476.
 Gastaldorum mentio 3, 4.
 Gastrae Ioannis uxoris testamentum 511.
 Gattus Guido t. 503.
 — Robertus t. 234, 329, 334. — Rogerius 531, Rogerius et Riccardus tt. 547.
 Gaudiosi domus in civitate S. Severinae 373.
 Γεφύριτζι, pons, 143.
 Gellara Helena 483.
 Gemelli praedia 376.

- Gemello (Nicolaus de) t. 56.
 Gemellum n. l. in agro Episcopii 157, 159, 168, 222.
 Gemellus Basilius possessor praedii in agro Aëtae 441, 451.
 — Ioannes 159, 160, 168.
 — Leo possessor terrarum in agro Episcopii 157, donat nonnulla praedia monasterio S. Georgii 159.
 Gemistus Georgius eiusque filii Demetrius et Andronicus 533 et seqq. V. Palaeologus Theodorus, Ioannes et Demetrius.
 Genepius Comitiss t. 131.
 Genesis Caballarius t. 221.
 — Protospatharius 18.
 Genisus notarius Badulati 520.
 Gennaci (Ioannes de) t. 123.
 Gennaco (Theodorus de) v. 185.
 Gennaropollus Leo 152.
 Gentilis presbyter tabularius Tarenti 370, 371, 388.
 Gentzani Leonis praedium in agro Simeri 388.
 Genuenses commercium exercebant Alexandriae 146.
 Genuensis Iosephus praefat. p. XXIII.
 Genuitus Blancus et eius uxor Bona 530. V. Monasterium S. Mauri.
 Geofridus Comes Badulati 220.
 Georgii (Monasterium S.) de Bebalino. V. Monast.
 — (Monasterium S.) prope Episcopium. V. Monast.
 Georgio (Petrus de) filius Michaelis 395.
 Georgius (S.) 429.
 — filius Iudicis Petri notarius et tabularius Tarenti 529.
 — presbyter et tabularius 294.
 — protopapa S. Petri Cremasti 374.
 Geracari Petri praedium in agro Scyllacii 407, Ioannis 409.
 Geracaris Thyrsus t. 165, 167.
 Gerardus Abbas Casinensis 113, et praefat. p. XXVI.
 Gerasimus praepositus S. Gregorii Thaumaturgi 406, 408.
 Germanito (Theodorus de) t. 425.
 Germano (Rainaldus de S.) t. 287.
 Gervasius Odo t. 235. — Donat filiae suae Mariae quaedam bona in agro Circlarii 245. — Cum filia Maria et Gulielmo Pontefarte vendit vineam Gulielmo Gervaso 264.
 Gervasius praepositus S. Nicodemi alique in emphyteusim accipiunt praedium a monasterio S. Phantini 395.
 — Praepositus S. Nicolai 397.
 — Gulielmus 264. V. Gervasius Odo.
 Gerucicala Ioannes v. 559.
 Gisandi filius Ioannes 216. V. Ebulus Ioannes.
 Giabicus n. l. 308.
 Giannelli rivus 338.
 Giannuti domus in civitate Nicoterae 338.
 Gianoncarus Henricus 483, 484.
 Giezi lepra 56 et alibi. V. Imprecationes.
 Gimarca (Ioannes de) possessor praediorum in agro Aëtae 462.
 Gimarcha de Claromonte. V. Claromonte.
 Giosirium Eremitarum n. l. in agro Hieracii 356.
 Giraldu Capellanus Comitum Rogerii 78.
 Gitius Arcadius 78, et Theodorus vv. 77.
 Gitzus Basilius v. 559, 560.
 — Ioannes Vicecomes Olettae 212, 213.
 — Niceta t. 212.
 — Nicolaus v. 101.
 — Petrus Vicecomes Olettae 228.
 — Photinus t. 218.
 Giuncus n. l. in agro Circlarii 264.
 Γιούρρα 356, 376, 532, et γιόρρα 487, tunica, voces quae in Cangii lexico desiderantur.
 Glapsadum n. l. in agro Nicoterae 259.
 Glapsia Nicolaus 240.
 — Theodorus et Basilius filius Leonis tt. 258.
 Glapsiae vinea in agro Nicoterae 259.
 Glaucia Ioannes et Nicolaus Leonis filii tt. 260.
 Γλύμια 356.
 Γνωρίμ 468, ἔγνωρίμ 472, recognitio.
 Gobitzus Ioannes 466.
 Godinus notarius 108.
 — t. 100, Strategus t. 150, 155.
 Goffoni n. l. in pertinentiis Rusiani 64.
 Goffredus filius Hugonis Circlarii vendit praedium Nicolao de Tzizicrudi 213.
 Gomane Bonus t. 197.
 Gorga (S. Maria de) in Calabria 102.
 Gorgani fluvius, βρύσις, in agro Troiae 19.
 Gorgiis (Paganus de) t. 78.
 Gotti Matthaei domus in civitate Catacii 378.
 Gotzulinus notarius 100.
 Γουμάρις 171, forte pro κουμάρις, arbutus.
 Gravina (S. Angelus de) 186.
 Grabuni praedium in Calabria 146.
 Gradalone de Miandra t. 320.
 Graecae subscriptiones in latinis membranarum seculi X et XI praefat. p. VIII.
 Graecanicae membranae Neapolitani Archivi praefat. p. XIII et seqq.
 Graecanicum gymnasium. V. Neritum.
 Graeci sermonis vices, praefat. p. V. et seqq.
 Graeci Turmarchae 3.
 Graeciae Magnae legislatores Zaleucus et Charondas, praefat. p. VI.
 — transmarinae et Magnae laudes, praefat. p. V. et VI.
 Graeco (Rhaonis de) terrae in agro Albidonae 347.
 Graecus Basilius Vibonae iudex 494, 496.
 — Ioannes t. 223 v. 147.
 — Pelegrinus t. 325.
 Grammaticus 58.
 — Sebastus t. 524.
 Granatarius Francicae Ioannes de Blancardo 261.
 Granaterius Argyrus t. 326.

Granca (Nicolai de) praedia 137.
 Grandedio. Leo 276. V. Eptapocamillo (Basilus de).
 Grandemani Philippus filius Vicecomitis Caballarii Gulielmi donat monasterio Cavensi SS. Trinitatis, eiusque suffraganeo monasterio Apostoli Petri de Barychalla, praedium in agro Ursuli 99.
 Grandemanil Gulielmi mentio 139 — Eius vidua Mabilia. V. Mabilia.
 Grandes Rogerius t. 227.
 Grandis Gulielmi filia Adelasia donat praedium monasterio S. Theodori 388.
 Granitus Angelus praefat. p. XV.
 Granulli Lupi heredum praedia in agro Tarenti 186.
 Grassi Nicolai praedium in agro Roncae de Falluco 500, 501.
 Grasso (Nicolai de) notarius Seminarum 393, 404.
 Gratia Praepositus SS. Deiparae Scyllacensis 406.
 Gratzanites Nicolaus t. 268.
 Gregorii (Ecclesia S.) in agro Francicae 263.
 — (Monasterium S.) Thaumaturgi 406, 408. V. Monast.
 — (S.) Vicecomes Nicolaus Celentanus 272.
 Gregorius Primicerius imperialis Protospatharius 1. V. Catapani.
 — Trachaniotes Catapanus 9, 10. V. Catapani.
 Grinfucnus Pelliterus t. 326.
 Grinfulanus t. 338.
 Grisa (Theodorus de) 143.
 Grisonas de Mosuri v. 77.
 Gritzoto (Cosmas et Ioannes de) vv. 558.
 Groffuli Ioannis praedia apud Pertusiam 122, 214, 227.
 Groffulo (S. Maria de) 227.
 Grossus presbyter debet monasterio SS. Trinitatis annuam praestationem 540.
 Grossus Ursini filius vendit presbytero Falco praedium in agro Nohae 111.
 Grudenae Irenes praedium in agro Catacii 419.
 Grusa (Ioannes de domina) notarius Aëtae. V. Aëta. Eius filius Bartholomaeus 443.
 Grutta n. l. in agro Aëtae 451.
 Guaimarius dominus (Circlarii?) 308.
 Gualliardum n. l. 307, 312.
 Gualterius dominus (Scyllacii?) 319.
 Guardiis (Iacobinus de) t. 503.
 Gubitzi Ioannes et Nicolaus tt. 343.
 Gubitzes Leo t. 324.
 Gudili Ioannis domus in civitate Seminarum 392.
 Gudione (Castellinus de) t. 486.
 Guido Magister Eremitarum S. Stephani 279.
 Guido Roberti Ducis filius 86.
 Gulielmus I Rex mandat Iudicibus Calabriae ne molestia afficiant monasterium S. Stephani de Nemore 202, et praefat. p. XXVI. — Eius mentio 196, 199, 204, 212, 213, 214, 215, 216, 219.

Gulielmus II Rex, 226, 228, 250, 268, 272-275, 287, 288.
 — Bulcini Comes 122. V. Bulcini.
 — de Cagiano. V. Cagianum.
 — presbyter notarius Colubrarum 305, 320.
 — Scyllacii Comes 340, 342, 522. V. Scyllacium.
 Gullia, n. l. in civitate Catacii, 321.
 Gunari uxor v. 559.
 Gunnari Ioannis et Leonis praedia in agro Scyllacii 409. Ioannis 407.
 Gurafus Robertus t. 124.
 Gurgilla, n. l. in Calabria, 146.
 Gurrufes v. 185.
 Gurrufum n. l. 551.
 Gurtutus Nicolaus 114.
 Gussia (Petrus de) 152.
 Gustabilis filiorum praedia prope Pertusiam 122, 214.
 Guto (Petrus de) iudex Circlarii t. 375.
 Gutzulina (Gulielmus de) libertate donat quemdam hominem clericum 513.
 Γυμνῶν Κολόνιαι, pauperum Coloniae, n. l. in agro Tarenti 66.
 Gynaecocastri mentio 408.

H

Hadriani (Monasterium S.) in pertinentiis Rusiani donatum Cavensi coenobio a Rogerio Duce Italiae 68.
 Hebdomadarius, ἑβδομάριος, 66 et alibi.
 Hebraeus Theophylactus. V. Theophylactus.
 Helena vidua Nicolai Arcophagari cum filiis vendit Ioanni praedium in agro Bebalini 342.
 Helenae (S.) Spelunca in agro Circlarii 191.
 Helena Monialis, de Ancinaria, Λέα μοναχή, cum consobrino Nicolao Portarita donat ecclesiae S. Theodori et monasterio S. Mariae de Zosimo quaedam predia supra Appium posita 33.
 Hellenismus praefat. p. V. et seqq.
 Henrici Regis mentio 327.
 Henricus Neocastrensis episcopus 92.
 Henricus Rogerii Regis filius 156.
 Herbaticum 22, νόμιστρον 20, αρνατικόν 329.
 Hercules Theodotus t. 131.
 Hercules Nicolaus t. 413.
 Hexamilium in Graecia 534 et seqq.
 Hieracio (Gualterius de) iudex Castri veteris 399.
 Hieracio (Gulielmus de) 294.
 Hieracio (Mercurio de) tribuitur facultas extruendi molendinum ad flumen Praetorium 310, 324.
 Hieracio (Nicolaus de) Seminarum iudex 403.
 Hieracitanus Ursus et alii vv. 559, 560.
 Hieracium, Τέραξ, Λόκη, ital. Gerace, Calabriae oppidum. V. Locri.
 Diaconus episcopi huius civitatis 253, diaconus protonotarius Constantinus 357.

Domus: Cimini 356, Condonicolai, ibid.
 Episcopalis ecclesiae mentio et nonnullarum dignitatum eiusdem 90, 92.
 Episcopi: Constantinus 253, Leo 324, 357, Leontius 87, 91. V. Episcopi.
 Flumen Praetorium 310.
 Mentio eiusdem civitatis 360, 362, 558, 559.
 Molendinum Mercurii de Hieracio 310.
 Monasterium S. Philippi 87. V. Monast.
 Protospatharius et Strategus Philippus 152.
 Protonotarius diaconus Constantinus 357.
 Sententia 322.
 Strategus Philippus 152.
 Tabulae nuptiales 355.
 Hieromnemon, dignitas ecclesiastica, 226, 300, 512 et alibi.
 Hierotheus Praepositus monasterii S. Ioannis de Calveto 225.
 Hilaris mons in agro Troiano 21.
 Hilaris Nicolaus possessor praedii 356.
 Hipsantus t. 13.
 Hodegetriae Novae Patris monasterium. V. Monast.
 Hodierna domina Oppidi 295.
 Honor Montis S. Angeli, τιμὴ τοῦ βοῦνοῦ ἀγ. Ἀγγέλου, 424.
 Honorati, in dignitatibus constituti, 4.
 Hora (Venutus de) t. 395.
 Hortale 3.
 Horto (S. Mariae de), τοῦ περιβόλου, 429.
 Hospes Leo possessor praedii in agro Badulati 440.
 Hospitale, σπητάλιον vel ξενοδοχεῖον, Catacii 497, Circlarii 243, Crotonis 401, S. Viti 307.
 Hospites, ξένοι. V. Commendati.
 Hospitium. V. Domus.
 Hugo Abbas SS. Trinitatis Venusinae. V. Monasterium.
 Hugo Ranerii filius vendit vineam ecclesiae S. Georgii Martiris 158, cum Ata eius uxore et filio Rogerio donat monasterium S. Georgii SS. Trinitati Cavensi et S. Mariae de Cyr-Zosimo 177.
 Hyacintha filia Pamphili donat speluncam monasterio S. Petri Imperialis 67.
 Hyacinthellae filius Nicolaus 178.
 Hydruntinae terrae tabularius Basilius Pagarus 504.
 Hypatii (Crux S.) n. l. 109.
 Hypatius (S.) n. l. in agro Nohae 242, 379.
 Hypato (Matthaeus de) t. 207.
 — (Niceta et Nicolaus de) vv. 183
 Hypostasari Basilii vinea in agro Nicoterae 284.

I

Iacobus (S.) de Barychalla 284.
 Ianus Parrhasius Calabrensis complures graecos codices con-
 gessit, qui diu in monasterio S. Ioannis ad Carbonariam
 fuerunt asservati, praefat. p. XIII.

Iatro (Sergius de) t. 525.
 Icesius Theodosius protopapa 527.
 Icucmene v. 559.
 Ἰεροῦζυγος, presbyter caelebs, 120, 121.
 Ierusalem Rex Fridericus. V. Fridericus.
 Iepactri de Podiso notarius Constantinus Chamalus 142.
 Ἰλλι pro filii 119, 135, υἱοὶ Κίτζί et Ἰλλι Κίτζί 194.
 Imperatores Graeci dicti sancti 3, et sanctissimi ibid.— Con-
 cessiones ab ipsis factae Casinensibus Coenobiis. V. Mo-
 nasterium Casinense.
 Imperatores: Leo 2 — Leo et Alexander 3, 4 — Basilius et Con-
 stantinus 15, 20 — Constantinus 18, 22 — Michael 62 — Ale-
 xius Comnenus 65, 78, 79, 83, 113. V. Leo, Basilius etc.
 Imperium, βασιλεία, titulus honorarius Imperatoribus atque
 Despotis attributus, 62, 78, 79, 93, 113, 533 et seq.
 Imprecationes—Maledictio Patris, Filii et Spiritus Sancti, San-
 ctae Dei Genitricis, ac tercentorum octo et decem Sancto-
 rum divinarumque Patrum 6 et alibi. — Condemnatio vel
 laqueus Iudae Iscariotae 7 et alibi. — Giezi lepra 56 et
 alibi. — Dathan, Abiron et Core 75, 78 et alibi. — Nesto-
 rii anathema 234.
 Inclitus, pro integer, totus, 4.
 Indices hominum 77, 557, 559.
 Ingardia 18.
 Ἴνον, (urceolus?), 171.
 Investitura prioratus monasterii an. 1050, p. 45.
 Ioannes Aëtae dominus 328. V. Aëta.
 — de Alferana Protospatharius 18, 21. V. Catapani.
 — Anthypatus Patricius 18.
 — Archiepiscopus Rossanensis 225. V. Monasterium S. Ioan-
 nis de Calveto.
 — Archimandrita notarius 544.
 — Archipresbyter civitatis Circlarii 244, 265. V. Ecclesia S.
 Phantini.
 — Asculensis nepos Abellari 10. V. Monasterium. Casinense.
 — Comes Cortis t. 24.
 — Comnenus Imperator 131.
 — Constantinae filius et Basilius faber ferrarius dividunt in-
 ter se duo praedia ad Palos posita 47.
 — grammaticus, archidiaconus et scriniarius maioris Taren-
 tinae ecclesiae 58.
 — Hodiernae Dominae Oppidi frater 295.
 — Hugonis presbyteri filius alique vendunt praedium mona-
 sterio S. Phantini 301.
 — Iudex consobrinus Rhai Iudicis. Lis inter eum et Mabi-
 liam filiam Pirrettae diiudicata a Ioanne Faracli Catapano
 Nohae 241.
 — notarius Circlarii 132, 282.
 — notarius Clarimontis 304.
 — notarius Maximillae sororis Rogerii Regis 299.
 — notarius Nohae 379, 395.

Ioannes notarius 44.
 — Palaeologus Imperator 534. V. Palaeologus.
 — Porphyrogenitus Imperator 511.
 — presbyter et notarius Cyr-Zosimi 47, 111, 194, 340.
 — presbyter et tabularius Panormi 288, 315.
 — protopapa et tabularius Circlarii 309.
 — Spatharius 57.
 — de Turma episcopus Tursiensis 116.
 — (S.) in agro Circlarii 375.
 — (S.) Mandiladorum 458.
 — (S.) in Ruliana apud Asculum 11, 25, vel de Rutta 25,
 — (S.) de Theristo 247, 558.
 Ioannis (Canalis S.) apud Noham 96.
 — (Ecclesia S.) Baptistae 70.
 — (Ecclesia S.) de Valle Polluci 2.
 — (Ecclesia S.) Baptistae Eremitarum 325. V. Monasterium.
 — (Ecclesia S.) Theologi 392.
 — (Monasterium S.) de Alaro 397. V. Monast.
 — (Monast. S.) de Calveto 129, 225. V. Monast.
 — (Monast. S.) de Cuculo, 179, 201, 337. V. Monast.
 — (Monast. S.) Evangelistae prope Panormum 249. V. Monasterium.
 — (Monast. S.) de Flore 357, 373, 376, 384, 389. V. Monast.
 — (Monast. S.) in civitate Tarenti 66.
 — (Puteus S.) n. l. prope Tarentum 43.
 — (Vallis S.) in agro Seminarum 493.
 Iona Petri Luciferi filii, et Alexandriae Tzangaris tabulae nuptiales 324.
 Iordani terra 322.
 Iordanus presbyter 214, 542, notarius et tabularius Circlarii 235, 244, 303, 375.
 Iordanus Gabriel praefat. p. XV.
 Irebolta de Meli n. l. in agro Colubrarii 145.
 Irene (Bartholomaeus de) t. 464.
 — vidua filii Petri de Leta hortulum donat notario Michaeli eius nepoti 293.
 — vidua notarii Nicolai Rhegini cum filiis Leone et Sibilia vendit Rogerio Marrae duos hortulos in agro Nicoterae 330.
 Isaacus filius presbyteri Isaaci eiusque filius Petrus vendunt Ioanni Martino quatuor portiones praedii in agro Nicole-
 rae 349.
 — Rhans t. 278.
 sari n. l. in agro Crotonis 312.
 sca, Ἰσχα, Calabriae Oppidum—Locum nomen: Capita Argil-
 lorum, Κεφαλῶματα τῶν ἀργύλλων 173—Andreas nota-
 rius huius civitatis emit quaedam praedia a Cala vidua Ni-
 cetae de Suraca, ibid.
 schanacius Comes Tarentinus 29—Eius filius Leo vendit Theo-
 phylacto Chimariae duo praedia vinealia sub Rascla posita,
 ibid.—Cum uxore Flavia vendit Theophylacto Hebraeo vineam
 positam in agro S. Angeli de Rascla 36, et donat praedium

ecclesiae S. Memnonis 38.
 Isnardi filius Robertus. V. Robertus.
 Italiae Catapani. V. Catapani.
 — Dux Argyrus 53. V. Catapani.
 — Dux Rogerius. V. Rogerius.
 — fines 62.
 — thema 11.
 Italicae regionis totius Comes Rogerius 101.
 Iuda Nicolaus t. 412.
 Iudae Isariotae condemnatio 7, et alibi. V. Imprecationes.
 Iudaeus Sabbatus 428.
 Iudetta uxor Alexandri de Claromonte. V. Claromonte.
 Iudex Longobardiae et Calabriae Leo. V. Leo.
 Iudicata. V. Sententiae.
 Iudicatum Medalspi imperialis Spatharii pro S. Benedicti coe-
 nobio 3 — Gregorii Trachaniotae Catapani 11.
 Iudice (Constantinus de) Vicecomes Cacicani 101, 136.
 Iudice (Petrus de) et Nicolaus de Bona vendunt monasterio
 Cammaroti praedium positum in agro Badulati 478.
 Iudices ad contractus, ἐπὶ τῶν συναλλαγμάτων, 417.
 Iudices iurati. V. Iurati iudices.
 Iugerum, Ζωγάρι, 64.
 Iuliani (Ecclesia S.) 307.
 Iulianus (S.) Calogerorum in agro Nohae 394.
 — Perrunus 453.
 Ivo Strategus 113.
 Iurati iudices, κριταὶ ὁμῶται, 327, 376, 411, et alibi.
 Iuratus magister 443.
 Iustitarius Calabriae Hugo de Rhegio 319.

L ET A

Lachanus Nicolaus possessor vineae in agro Hieracii 356.
 Λαχιδία, quae obtingunt, obveniunt, 357.
 Lachybarus Cyriacus 504. V. Linatza Nicolaus.
 — Nicolaus presbyter t. 504, 505.
 Ladicus Bartholomaeus 497. V. Minurita Riccardus.
 Λάγκος, vallis, 82.
 Lago (Demetrius de) t. 101.
 Λαγήνια, lagena, mensurae genus, 103, 170, 293, 334.
 Lagodari fratres vendunt Basilio Calabro domum in civitate
 Rhegii 423.
 Lagodarorum terra in pertinentiis Mesorum 424.
 Λαγοδρόμιον, Cursus Leporum, n. l. in agro Rusiani, 64.
 Lagopatus Basilius cum filiis aliisque vendit Zoae praedium in
 agro Nicoterae 331.
 Lagutzes Mamunes t. 551.
 Lainae terra in Calabria 322.
 Lalia Nicolaus t. 205.
 Lambarda (Rhans de) t. 113.
 Lambertus magnus Iudex Calabriae dirimit quaestionem inter

- monasterium S. Stephani de Nemore et nonnullos homines Agriotherarum 322.
- Lampacus possessor praedii in agro Mentauro 406.
- Lampadaria (Ficus de), n. l. in agro Uniani, 27.
- Lampas Theodorus t. 164.
- Lampases Mules t. 271.
- Lampisis n. l. in agro Crotonis 400.
- Lampuricus Bonagiuntus 382, 384.
- Lanuinus et Bruno. V. Monasterium S. Stephani de Nemore.
- Lanconites Leo t. 313.
- Lando (Anna de) 223. V. Villarjta Sergius.
- (Argentia de) 374.
- Landrinus Magister Eremitarum S. Stephani 219.
- Landra (Philippus de) Caballarius 220.
- Landolfus diaconus notarius Tranensis 1.
- Landulfo (Nicolaus de) t. 315.
- Landus prior monasterii Cyr-Zosimi 339.
- Langobardus Arcadius, Basilius et alii vv. 559.
- Arcudius t. 289.
- Ioannes v. 557.
- Niceta v. 558.
- Langubardia (Mariae de) vinea in Calabria 165.
- Langubardus Petrus t. 173.
- Lanniani villa in agro civitatis Asculi 11, 12, 14, 25.
- Λανόν 283, et Λανός 354, fortasse pro Ληνός, torcular.
- Lapetra Robertus 135.
- Lapides asperi, ἄσπεροι λίθοι, n. l. in agro Panormi, 156.
- Lapusa (Stephanus de) 254.
- Lardaria, n. l. in Calabria, 95.
- Lardophorus Constas v. 184.
- Lareti ecclesiae Ioannes protopapa et tabularius 163.
- Λάργα 325.
- Larnaci, Larnacium vel Li Arnaci, n. l. apud Pertusiam, 215, 216, 251, 272, 273, 275, 296, 298.
- Lassici praedium in agro Badulati 440.
- Lathadari Matthaeus cum uxore Irene et filio Basilio vendit A-
deodato praedium positum in agro Burelli 416.
- Λατρίνα ἱερμηνεύειν 12.
- Latinius Ioannes 376.
- Latrones in agro Nohae 150.
- Latronico (Chuardus de) t. 106.
- (Constantinus de) t. 62.
- Latrum n. l. in Calabria 557.
- Lavella, λαβέλα, flumen in agro Troiano 19, 21.
- Lavidium n. l. in agro Nicoterae 284.
- Lavinus Praepositus monasterii S. Ioannis Baptistae 91 95. V. Monast.
- Lavita Petrus t. 59.
- Laurentio (Ioannes de S.) 382, 384.
- Laurentius (S.) in monasterio S. Mariae de Turribus 128.
- Strategus Nicephori t. 353.
- Laureto (S. Michael de) 308.
- Lauri fluminis mentio 11, 14, 25.
- Laurofredus Nicolaus t. 193.
- Lazarus possessor praedii in agro Nicoterae 338.
- Lea Monacha. V. Helena.
- Leandro (Ioannis de S.) praedium in agro Catacii 364.
- Leandrus Ioannes iudex Rhegii 424.
- Λεγάτον, legatum, 26.
- Λιμενούσιον, confinium, 371.
- Lemocinus Andreas possessor vineae in agro Briatici 460.
- Lenita filia Theoctisti de Fagone. V. Fagone.
- Lenta Paschalis 314. V. Turcus Ioannes.
- Lentitius Theodorus v. 78.
- Λεπτοζούλοι 356, Λεπτοζούλον 428, lintea.
- Leo abbas S. Benedicti 4.
- archipresbyter et tabularius Circlearii 325, 375.
- Eliae filius cum Columba eius uxore vendit territorium et vineam monasterio S. Mariae de Pertusia 169, et donat praedium eidem monasterio 227.
- episcopus Hieracensis 324, 357.
- et Alexander Imperatores 3, 4.
- VI Imperator 2, et praefat. p. XXI. V. Monasterium Casinense.
- Ischanacii Comitis filius 29, 36. V. Ischanacius Comes.
- de Maralda baiulus Imperialis 18, 22.
- notarius presbyter 94.
- notarius Barychallae, 284.
- notarius Casiani 309.
- notarius Colubrarum 292.
- notarius Curiae 148, 150.
- notarius Episcopii 158, 159, 160, 169.
- notarius S. Nicodemi 161. V. Monasterium SS. Trinitatis Venusinae.
- praepositus monasterii Eremitarum 128.
- protopapa et tabularius Briatici 142.
- Spatharocandidatus 2, a secretis, et iudex Longobardiae et Calabriae 22. V. Catapani.
- Turmarcha filius Romualdi 10.
- Leonardi (Monasterium S.) 429.
- Leone (Ioannes de) t. 106.
- Leonis (Ecclesia S.) donata monasterio S. Philippi a Leontis episcopo Locrensi 90.
- (Vallis S.) vocata de domino Francino in agro Catacii 497.
- Leontii (Monasterium S.) V. Monast.
- Leontitza Constantinus Antistes monasterii S. Petri Imperialis 100.
- Leontitza v. 76.
- Leontius episcopus Locrensis. V. Episcopi.
- Praepositus SS. Trinitatis Cavensis. V. Monasterium.
- (S.) Calabriae pagus—Mentio eiusdem 286, 478—Molesterium monasterii S. Leontii in hac terra situm 57—Vendit vineae in agro ipsius 228.

Leopardo (Leo de) t. 165, 167.
 Leopardus Petrus possessor praediorum in agro Nicoterae 330.
 Leporum cursus. V. Cursus.
 Lepra Giezi 56. V. Imprecationes.
 Lesina. Possessiones S. Benedicti in hac civitate et agro eiusdem 11, 12, 14, 25.
 Leta (Petrus de) 293.
 — (Robertus de) canonicus t. 436.
 Leti filii Gulielmi praedia in agro Aëtae 454.
 Leuca rivus in agro Nohae 98.
 Leucolo (Theodorus de) t. 553.
 Leucus Gregorius possessor horti in agro Nicoterae 261.
 Liandri praedia et rivus apud Cyr-Zosimum 60.
 Liba Philippus et Nicolaus eius consobrinus vendunt Rano Con-
 tarato vineam in agro Nicoterae 240.
 Libadius Secretus t. 322.
 Libani Ioannis vinea 137.
 Libanus n. l. in Calabria 102.
 Libas Constantinus et Ioannes tt. 332.
 Libellaria concessio 1.
 Liberi praedia in agro Seminarae 392.
 Libiani pagi homines donati monasterio Eremitarum a Comite
 Rogerio 87.
 Librae auri 4, argenti 10, *λίτρα τανίων* 376, *λίτρα χρυσίου*
 466.
 Licasti filii vv. 77.
 Licastro (Nicolaus de) et Nicolaus Ciconia vendunt Nicolao filio
 Meli de Licastro eiusque fratribus Leoni et Roberto vineam
 positam ad Umbrecem 190.
 Licastus de Ursino t. 51.
 Liciferi (Vallone de), *βαλλουνε δε ληκσιφερι*, n. l. prope Per-
 tusiam, 274.
 Licifero (Ioannes de domino) iudex Briatici 437, 438, 447,
 448.
 Ligerus Niceta 559, et Nicolaus vv. 560.
 Lignagium, *χηλοστικόν*, 329.
 Ligo (Rhaus de) possessor praedii in agro Crotonis 400.
 Limba n. l. in agro Aëtae 451.
 Limbus Basilius t. 349, 350, 352.
 Limi via et puteus in Calabria 555.
 Limpidana (Serra de) 137, et Limpidani n. l. in agro Olettæ
 212, 274.
 Limpidus Constantinus t. 334.
 Linaropollus v. 300.
 Linatza Nicolaus vendit Cyriaco Lachybaro oleas sex in agro
 Callipolis 504.
 Linum n. l. 26.
 Linupolis n. l. apud Callipolim 517.
 Liopetrida n. l. in Calabria 149.
 Lipatus Goidus possessor praedii 383.
 — Robertus possessor praedii in agro Catacii 476, 477.

Liscari praedia in Calabria 197, 279.
 Listurus Niceta v. 183.
Λισάρισσον, lapidicinae, 146.
Λίσσι φατταί 298.
 Livas Constat v. 77.
 Liulus Nicolaus t. 389.
 Locatio decennalis 471.
 Lochomimus Nicolaus 506. V. Alferius Ioannes.
 Lociferus Ioannes 376.
 Lociservator, *τοποτηρίτης*, custos civitatis, 16, 18, 19, 21,
 24, 29, 360, 362, 371. — Topoterita Imperialis Trifilius 10.
 Lociservator Gulielmus filius Bonaecausae declarat censum de-
 bitum ecclesiae S. Petri Imperialis 371.
 Locri, *Λόκρη*, Calabriae oppidum 87-92, quae cum a Sara-
 cenis fuisset excisa, eius sedes episcopalis Hieracium fuit trans-
 lata. Inde factum est ut Hieracenses episcopi quandoque se
 Locrenses episcopos appellarent. V. Hieracium.
 Logarae Gregorii praedia in agro Seminarae 392.
Λόγος, χρυσόβουλλος Λόγος 555 et seqq.
 Lombardus Bonifacius possessor domus in civitate Catacii 436.
 — Gulielmus t. 382.
 — Martinus t. 310.
 — Nicolaus vicecomes t. 194.
 Longisanus Georgius t. 164.
 Longobardi Turmarchae 2. — Longobardorum Principum con-
 cessiones factae monasteriis Casinensibus confirmatae a Pro-
 tospathario Sympathicio, ibid.
 Longobardiae thema 5. — Sub potestate Imperatorum 21. —
 Huius thematis archiepiscopi et episcopi, quod ad civilia spe-
 ctabat negotia, Imperatoribus Orientalibus erant subiecti 2. —
 Confirmatio possessionum quas in eo Casinense coenobium
 obtinebat 1, 2, 14, 24, 26. — Longobardiae Index Leo
 22. — Strategi: Marianus 5, Sympathicus 2. V. Cata-
 pani.
 Longus Ioannes 135.
 Loricatus Basilius de Crommyda 27. V. Crommyda.
Λωρίον χώρας, corrigium terrae, scilicet agri modus in longum
 instar lori productus, 30, *Λωρή* 547.
 Loritello (Iosfredus de) Comes filius Comitis Rhai confirmat do-
 nationes quas ipse et mater eius Berta fecerant monasterio
 S. Stephani de Nemore 146. — Montfauconius huius Ber-
 tae diploma edidit Palaeogr. Graec. p. 396.
 Lorito (Ioannes de) t. 378.
 Lorotomi Michaelis vidua Irene et filii 519.
 Lorotomo (Ioannes de) t. 520, Leo 512.
Λουτρόν, baptisterium, 27.
 Lubetrani canalis apud Noham 96.
 Lucae (Praedium S.) in agro Scyllacii 409.
 Lucas S. Evangelista 170.
 — Tromarcha. V. Tromarcha.
 Lucensis, *Λουκκήσης*, Bonsignorus Rhegii iudex 486, 488.

Lucia uxor magistri Constantini eiusque filiae Olo et Maria
conveniunt cum Bartholomaeo de possessione quarundam
vinearum 318.
Luciaco (Iosbertus de) t. 78, 87.
Lucidi tabularius Basilius 246.
Lucidus notarius 542.
Lucifer Turusanus t. 144.
Luglees frater Gualterius t. 208.
Lumbuli mandria in agro Catacii 366.
Lumucati (Leo de) t. 317.
Luppinarus Ioannes et Chrysaphius tt. 297, 299.
Luppulo (Stephanus de) t. 150.
Luppulum n. l. in agro Ursuli 109, 290.
Luponus Gulielmus t. 387.
Lupuni Hugonis et Agnetis de Francisco tabulae nuptiales 377.
Lutzi (Bartholomaei de) cultura in Calabria 129.
Lutzinus Bartholomaeus 294.
Lutzi (Nicolaus de) t. 365, 367.
Lutzius Marinus 355.
Lycii comitatus proiudex Magister Nicolaus 524, 525, 527.
Lycodontis praedium in Calabria 298, 300 — Lycodontis filii
vv. 297.
Lycopetza nomen vineae in agro Crotonis 372.

M

Mabilia comitissa Ursuli vidua Gulielmi Grandemanil Protose-
basti eiusque filius Gulielmus donant monasterio Cavensi
SS. Trinitatis ecclesiam S. Petri de Bragalla 108.
— Pirretae filia. Lis inter eam et Ioannem Iudicem diudi-
cata a Ioanne Faracii Catapano Nohae 241.
— (Nicolaus de) possessor domus in civitate Catacii 422.
Macarius Ioannes 354.
Μαχαρίωτατος, defunctus, 45 et alibi.
Macaruni filii vv. 560.
Macedo Basilius v. 76, 78.
— Epiphanius v. 101.
— Ioannes possessor vineae in agro Francicae 263.
— (Michael notarius de) 114.
Macedoniae Strategus Sympathicius Protospatharius V. Catapani.
Macedus Anastasius possessor praedii in agro Aëtae 451.
Machalda neptis Nicolai Burrelitae 552.
Macilia (Theodorus de) v. 560.
Macri Eustachius v. 85, 86.
— Gulielmus filius Andreae iudex S. Menae 468, 469.
— Ioannes, Georgius, Sisinnius et Volenta vv. 77.
— Ioannes t. 218, filius Arcadii 280.
— Leo filius Constae t. 133.
— Petrus miles t. 547.
Macria (Gregorius de) eiusque patruus Nicolaus. vendunt vi-
neam Andreae Magistro Eremitarum 166, 167.

Macris Sergius filius Nicolai t. 367, 407, 410, 420.
Macro Ioannes v. 185.
Macrones n. l. in agro Briatici 437, 447. — S. Nicolaus Ma-
cronum 447.
Madari Basilius et Petrus Bachatari permutant praedium cum
Roberto de Terrun 201.
Magaritzunus Stephanus possessor praedii in agro Aëtae 516.
Magidiota Nicolaus et Theodorus eius consobrinus donant tres
vineas monasterio S. Ioannis de Flore 389.
Magiri filius Leo t. 327.
Magirus Albanus t. 190.
Magisanus Georgius v. 559.
Magister notarius Callipolis 521.
— μαίστωρ, civitatis Aëtae 167. — S. Catharinae 221. —
Olettae 143, 154 et alibi.
— dignitas monastica 166, 167 et alibi.
— cellarius 478, et alibi.
— iuratus civitatis Aëtae 443, 452 et alibi.
— Ioannes v. 183.
— Nicolaus possessor praedii in agro Tarenti 186.
Magistro (Basilius de) Strategus 326.
Magistro (Leo de) 114.
Magiurelles Protospatharius filius Nicolai 63.
Maglabites Nicolaus t. 174.
Magni Nicolai vidua Irene cum filiis et genero Martino Cotta
vendit praedium monasterio S. Phantini 291.
Magno (Nicolaus de), τοῦ Μεγάλου, v. 183.
Magnus Robertus filius Hugonis t. 367.
— Rogerius filius Nicolai 301. V. Ioannes Hugonis presby-
teri filius.
Magula Consta t. 255.
Magulus presbyter Nicolaus notarius 173.
Magus Consta t. 125.
Maiae et Constantini Domestici heredum terra in agro Tarenti 30.
Maida, Μάγδα, Calabriae terra. — Eius mentio 294, 298,
300. — Madae pratum 74. — Madae Comniani mentio 558.
— (Gregorius de) t. 300.
— (Gulielmus de) monachus et magister cellarius S. Ste-
phani 478.
— (Leo de) t. 475, 553.
Maigalgarius contendit cum Theodino S. Benedicti praeposito
de quodam hortio et duobus puteis prope Cupersanum po-
sitis 3.
Maior mons in agro Troiano 21.
Maioris (Feudum domini) in pertinentiis S. Cyrici 543.
Maius Nicolaus t. 223.
— Praepositus S. Petri de Barychalla 99.
Malaciano (Alexius de) 114.
Malacorona Basilius 293.
Malacubunattus Iosfredus t. 148.
Malafera Leo eiusque uxor et filii vendunt presbytero Calocyro

- hortum infra civitatem Nicoterae 238, 258, 261. — Mules, *ibid.*
- Malagenea. Mentio donationis ab eo factae monasterio Calabro-Mariae 385.
- Malasaberus Petrus 364.
- Maledictiones. V. Imprecationes.
- Maleina Regalia filia Nicolai. Tabulae nuptiales inter eam et Hugonem Sabutum 246. — Vendit monasterio S. Stephani de Nemore nonnulla praedia 285.
- Maleinus Michael diaconus et Castrensis 226.
- Protospatharius 73, t. 268, notarius 287.
- Stephanus. Philippus Protospatharius constituit fines inter sua et Eremitarum praedia 152.
- Malenus. V. Sophus Gregorius 141.
- Senator t. 141.
- Malepunto (Constantinus, Petrus alique de) dividunt vineam cum Stephano de Badulato 488.
- Malestratus Consta v. 297.
- Malfitanis (S. Angelus de) 436.
- Malfitanus Sergius t. 293.
- Malgerius Altavilla. V. Altavilla.
- filius Gulielmi Comestabuli 386.
- Rogerii-Comitis filius 78.
- Malia n. l. 34.
- Maliardus Caballarius Styli t. 280.
- Malignus Paganus t. 388.
- Maliscalcus Perroni t. 194.
- Malitanus Nicolaus v. 297.
- Mallani caput, n. l. in agro Troiano, 21.
- Mallea (Petri de) possessiones in Calabria 198.
- Mallia (S. Petrus de), n. l. in agro Nohae, 112.
- Malliali rivus in Calabria 298.
- Malomine Basilius t. 171.
- Malophagus v. 183.
- Malsana flumen apud Asculum 11, 25, in membranis n. XII et XIV Melesseca 11, 14.
- Maltha praedium 122.
- Maltzepei Gulielmus t. 288.
- Malopuntus Gulielmus 151.
- Ioannes t. 340.
- Malus rivus, καὸν ῥύακην, in agro Crotonis 206, 207, 209, 210.
- Mamma (Basilius, Philippus et Nicolaus de) vv. 183.
- Mammana (Petri de) praedium 192.
- Mammula n. l. in Calabria 557.
- (Rogerius de) t. 397.
- Mamunes Lagutzes t. 551.
- Rodathes v. 559.
- Mamuraca n. l. in agro Scyllacensi 474.
- Manasses presbyter permutat praedium cum monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo 394.
- Mancari filiorum praedium in agro Aëtae 441, Nicetae, Andreae et Stephani 483, 484.
- Mandaces Basilius t. 226.
- Mandanum n. l. in agro Briatici 481.
- Mandanus Basilius et Rogerius vendunt notario Phylliano Tuscano praedium in agro Briatici 445. — Basilius 481.
- Leo cum filiis vendit notario Phylliano Tuscano duo praedia 443, 449, praedium et vineam 460.
- Mandanus Basilotatus et Nicolaus possessores praediorum in agro Briatici 444.
- Mandaranes t. 326.
- Mandarani filii vv. 77.
- (Nicephorus de) 279.
- Mandarorum praedium in agro Briatici 443, 445, 460.
- Mandarinus Arcadius v. 101.
- Mandator Imperialis. V. Πρωτομανδάτωρ,
- Epiphanius praedium vendit monasterio S. Stephani de Nemore 95.
- Rogerius Strategus Colubrarii 305.
- Mandatore (Leo de) t. 96. Possessor praedii in Calabria 166.
- Mandicapulli rivus in agro Nohae 394.
- Mandicati filius Ursus possessor praedii in agro Nohae 203.
- Mandila Andreas t. 413.
- Constantinus et Ursus vv. 85.
- Mandiladorum S. Ioannes in agro Aëtae 458.
- Μανδύλη, mantle, 80.
- Mandili vinea 161,
- Mandilus Constantinus t. 396, 397.
- Georgius et Ioannes tt. 304.
- Gregorius et Ioannes tt. 361, 362, 366.
- Ioannes t. 390.
- Mandria de Lumbulo in agro Catacii 366.
- Μανδρίον, caula, 525.
- Manduca Iosfredus t. 384.
- Marcus iudex Crotonis 384, 482.
- Manescalco (Bartholomaeus de) t. 436.
- Manescalco Miletii Gulielmus 278.
- Manescalco Thomas t. 389.
- Manfredus vicarius Conradi in regno Siciliae 423, Rex 426, 427.
- Mangiaboe Ioannes possessor praedii 161, 273. Nicolaus 273.
- Manglufa Nicolaus v. 77.
- Manglufae praedium in Calabria 247.
- Maniaces Guido 153.
- Leo t. 249.
- Mansileras Sampson miles t. 514.
- Mantus Basilius t. 343.
- Manufredda vel Manufredda Constantinus possessor praedii apud Pertusiam 71, 100.
- Marabiota Leo v. 559.
- Maragdus domesticus thematis 18.
- Maralda (Leo de) Baiulus imperialis 18, 22.

- Maraldi tranensis rebellis bona tradita coenobio Casinensi 20.
 Maraldus Castellanus t. 312.
 — Iacobus t. 83.
 — iudex in civitate Asculi 10.
 Marathosa n. l. apud Cyr-Zosimum 56.
 Maravilia Eustathius 64.
 — Nicolaus t. 65.
 Marcellini Leonis filii possessores praedii in agro Crotonis 207.
 Marcellino (Roberti de) filiorum praedium in agro Catacii 435.
 Marchisius Odo donat Sergio monacho ecclesias S. Phantini et S. Cyriacae 80, praefat. p. XXV. — Eius vidua Sichelgaita. V. Sichelgaita. — Marchisii mentio 297.
 Marci rivus 105. — Torrens in agro Nohae 304.
 Marci (Praedium S.) in agro Briatici 415.
 Marcus Hydruntinus episcopus plurimis graecis operibus a se conscriptis inclaruit, praefat. p. X.
 Mare magnum apud Tarentum, *θάλασσα μεγάλη*, 6, mare parvum, *θάλασσα μικρά*, 22, duo maria, *αἱ δύο θάλασσαι*, 6.
 Marescotti feudum in Calabria concessum Gulielmo de Brui 296. V. Brui.
 Margaritus Comes mandat Camerario Polychorii ut donet praedium ecclesiae S. Nicolai de Peratico 319.
 Margiottius Federicus praefat. p. XVI.
 Maria Cuculi domina 325. V. Cuculum.
 — vidua Falci vendit Cinnamo terram sitam prope ecclesiam S. Memnonis 40.
 — vidua Petri Malasaberi eiusque filii Antiochia, Ioannes et Iordanus vendunt Ceritizae praedium in agro Catacii 364.
 Mariae praedium prope Panormum 218, 250,
 — (Ecclesiae S.) in Canneto, S. Mariae de Cathitzuno, de Colle Capurri, de Fossa etc. V. Ecclesiae.
 — (Monasterium S.) Campoforani, S. Mariae de Cingla, de Cyr-Zosimo, de Pertuzia, de Plumbariota etc. V. Monasteria.
 Mariano (Churbertus de) t. 189.
 Marianus Anthypatus, Patricius etc. 5. V. Catapani.
 Marinus Abbas SS. Trinitatis Cavensis 213.
 Marionitus Ioannes cum fratre Arcadio vendit Basilio Andrea-mo vineam in loco dicto de Gadurice 550.
 Marmora n. l. in Calabria 557.
 Marollo (Charbertus de) t. 76.
 Marra Rogerius 330. V. Irene Nicolai Rhegini vidua.
 Marrosfactus Nicolaus v. 184.
 Marsilonfo (Frater Petrus de) t. 208.
 Marsitulum n. l. in agro Panormi 288.
 Martellus Michael t. 390.
 — Riccardus donat monasterio S. Mauri nonnullos homines 544.
 Martino (Andreas de) t. 128.
 — (Constantinus de) t. 466, 480.
 — (Ioannes de) t. 477.
 Martinus gener Constantini Domestici et Donata eius uxor 42. V. Episcopus Tarentinus Cinnamus.
 Martinus Ioannes emit a Pelegrino et Consta Tzocala praedium in agro Nicoterae 348, quatuor portiones praedii ab Isaaco 349, vineam a Ioanne et Basilio Stauraco 351, 355.
 — praesbyter emit a Constantino et Simeone partem praedii in agro Orgioli 290.
 — Sanctus 85, S. Martinus de Hospitali Crotonis 401.
 Marturano (Iacobus de) t. 438.
 — (Robertus de) donat praedium monasterio S. Stephani Eremitarum 210.
 Marturanus Robertus et Rogerius tt. 208, 210, 211.
 Martyr Ioannes v. 558.
 Marvela (Claravertus de) t. 97.
 Masculistius Theophanes v. 77.
 Massanova (Ioannes de) filius Lucae cum uxore et filio vendit vineam Basilio Baimundo 321.
 Massanova terra in Calabria 321.
 Massavetere n. l. 118.
 Massena (Calae de) et Andreae Carcarelli tabulae nuptiales 493.
 — Andreas, Cernelabaris et Rogerius tt. 494.
 Masticum n. l. 308.
 Mestrollei filius Ioannes vendit episcopo Pelegrino praedium situm in civitate Nicoterae 237.
Ματαράτζον 428, vel *μετράχος* 487, culcita.
 Matera (Maroldus de) t. 514.
 Materae Chartularius Stephanus 18.
Ματρίου ἐνὸς, τρίου, etc. *ὁσπίτιον*, domus trabis unius, trium etc. 515, 519 520.
 Matharus Thomas t. 430.
 Mati n. l. 307.
 Matina n. l. in agro Circlarii 375.
 Matremona n. l. in Calabria 152—Matremonae flumen, ibid.—
 Matremonae praedia 128.
 Matthaeus Aëtae dominus 545. V. Aëta.
 — (S.) de Nicotera 338.
 Mattolio (Sarius de) Caballarius t. 116.
 Maturanensis Bartholomaeus decanus Catacensis canonicus 421.
 Matzarella Anna vendit Paulo Fitzurro praedium in agro Aëtae 432.
 Matzuci Basillii uxoris domus in civitate Crotonis 401.
 Maura Maria 428.
 Mauri filiorum praedium in loco dicto Alitzi 119.
 — (S.) ager in Calabria 139.
 — (Monasterium S.) in civitate Callipolis. V. Monast.
 Mauriani filiorum praedium in agro Callipolis 523, 525.
 Maurianus Constantinus t. 466.
 Mauricius Ioannes Catacensis notarius. V. Catacium.
 — Ioannes possessor praedii in agro Rhegii 457.
 — Mules t. 205.
 Maurico (Basilius de) t. 425.
 — (Nicolaus de) notarius 346.
 Mauricotero (Petrus de) notarius 299.

Mauricus Nicolaus t. 174.
 Mauritani rivus 135.
 Maurocutzes Leo v. 559.
 Mauroleo Leo possessor praedii in agro Circlarii 235. V. Comitoleone (Niceta de) 148.
 — Nicolaus iudex S. Severinae fert sententiam pro quodam Callutzi 113.
 — Nicolaus t. 390.
 Mauroleonis vallis in agro Catacii 435.
 Mauropegum n. l. in agro Agriotherae 363.
 Mauropegus Leo et Ioannes Calcenus accipiunt a monasterio S. Menae praedium de Umbrosa sub annuo censu 181.
 Maurozumus Nicolaus 265. V. Ecclesia S. Phantini.
 Maurubue rivus in Calabria 50.
 Maurum flumen. V. Nigrum.
 Maurus Leo 205.
 — notarius 254.
 Maxima Gregorius t. 131.
 Maximilla Regina soror Regis Rogerii concedit Gulielmo de Brui feudum Marescotti in Calabria 296.
 Mazara Ioannes t. 261, 331, 339.
 Mazarus Nicolaus notarius S. Catharinae 355.
 Medalspus imperialis Spatharius 3, 18. V. Catapani.
 Medania Scyllacii comitissa 522, vel Medina 341.
 Μεδιαφέρωντα, extantia, 329.
 Medicus, ἰατρός, Ioannes filius Constantini declarat censum ab eo debitum ecclesiae S. Petri Imperialis 387.
 Medietas, ἡμίσιος, contractus emphyteuticus, 35, 103, 228, 470, 489.
 Medietatis iura, μέσης δίκαια, 147.
 Medima n. l. in agro Mutari 164.
 Medina comitissa Scyllacii 341, vel Medania 522.
 Melachrinus Petrus t. 218, v. 559.
 Melchafen de Panormo 487.
 Melchisi Bonus et Nicolaus fratres vendunt Michaeli notario eorum patrueli vineam in agro Mutari 269.
 Mele presbyter t. 134.
 Melessecna. V. Malsana.
 Melfia (Arnus de) 264. V. Muserra Basilus.
 — (Hugo de) t. 78.
 Meli filius Argyrus 53. V. Catapani.
 — (Irebolta de) n. l. in agro Colubrarii 145.
 Melicocum n. l. in Calabria 298, 300.
 Melida Stephanus t. 65.
 Melidae vinea in agro Aëtae 546.
 Meliotus Ioannes et Riccardus filius Nicolai inter se permutant quaedam praedia sita in agro Catacii 418.
 Melis Nicolaus t. 179, 187.
 Melissari Chrysus t. 96.
 — Gregorius v. 183.
 Melissari via in agro Aëtae 441.

Melissaroni praedium in agro Aëtae 426.
 Melissi rivus apud Cyr-Zosimum 115.
 Melissiotus Leo t. 374.
 Melitensis electus Robertus 87.
 Melites Nicolaus t. 226.
 Melito (Ursi de) vinea in agro Olettae 193.
 Melitus filius Domnelli. Mentio Donationis ab eo factae monasterio S. Petri Imperialis 58.
 Membranae Graecanicae. V. Graecanicae membranae.
 Memnonis (S.) ecclesia. V. Episcopus Tarentinus Cinnamus.
 Mempatza Blattonis Offuli filius t. 179.
 Mencalamus Matthaëus notarius Crotonis 402.
 Mena Ioannes notarius 152,
 — (S.), ἅγιος Μήνα, Calabriae oppidum in pertinentiis Badulati 147.
 Census instrumentum in eo conditum 466.
 Curator eiusdem Leo 162.
 Flumen Vacale 467.
 Iudices: Antonius Crispinus, et Gulielmus 469.
 Mentio 558.
 Locorum nomina: Pagus Placidi, Polistina, Milostatium Cafurni et S. Nicolaus Milli 469.
 Monasterium S. Mariae Campoforani 466. V. Monast.
 Notarius Ioannes de Clisto 468, 469.
 Praedia: Aruballi, Gubitzi, S. Mariae Campoforani, S. Stephani et Tzangari 467.
 Menna notarius fratrum de Claromonte 115, 127.
 Mennae (Monasterium S.) in loco dicto Goffone 64, 181. V. Monast.
 Mennetis (Philippus et alii de) v. 557, 560.
 Mennito (filii de) v. 559.
 Meno (Gulielmus de) permutat praedia cum Petro et Venerando de Francica 262.
 Mensurae: Ἀγκωνάριον 190, ἀγκώνη 494, ὄργια 190, 436, πυχή 224, 324, ulna. — Καννάτη ἐλάδας, cannata olei, 161. — Λαγήνη, lagena, 103, 170, 293, 334. — Μόδιος, modius, 296, 334, 429. — Ρόβος vel ρούβος, robus, 296, 388, 408, 435, 477, 494, 547. — Τινάριον οἴνου, tinarium vini, 170. — Τρακτοῦρα οἴνου, tractoria vini, 170. — Ζωγάρι, iugerum, 64.
 Mentaurei pagus in agro Scyllacii, Μενταύριον.
 Eius homines a Comite Rogerio donati monasterio S. Stephani Eremitarum 87.
 Locorum nomina: Agrilleum 409, Francus 407, 409.
 Praedia: Clemi, Geracari, et Gunnari 407, 409, Monasterii S. Gregorii Thaumaturgi 407, Scepesti 409.
 Mentaures Leo v. 559.
 Mentinum n. l. in agro Troiano 19.
 Mentus Petrus t. 336.
 Mercurius Hieracensis facultatem accipit a Secretis extruendi molendinum ad flumen Praetorium 310.

Meritzus Robertus t. 473.
 Mesa (Nicolaus de) t. 78.
 Mesae via in agro Catacii 255, 436.
 Μεσάλον, stragulum mensae, 356.
 Mesardonites Basilius 14, 15, 25. V. Catapani.
 Μεσάρτη, mesarte domorum, 422, 502.
 Mesi n. l. 309.
 Mesiano (Daniel de) iudex Briat'ci 481.
 Mesiano (Gulielmus de) ἄρχων 277. V. Sufragaro (Letus de).
 Mesimerius Theodorus Episcopus 69, 73. V. Episcopi.
 Mesina (Nicolaus de) 491, 492.
 Mesinido (Galliardus de) t. 300.
 Mesinum n. l. in agro Circlarii 375.
 Mesinus Ioannes t. 387.
 Mesiscli filius Leo possessor praedii in agro Seminarae 392.
 Mesitanus Nicolaus t. 230.
 Mesitus Arcadius 228. V. Rapiellus Petrus.
 Mesocampi praedium 130.
 Mesogiani territorium, fortasse Mesianum in Calabria, 140.
 Mesorum terra, Μεσῶν χωρὰ, in Calabria, fortasse Mesianum.
 — Eius notarius et Strategus Nicolaus dirimit controversiam inter monasterium S. Nicolai et Theodorum presbyterum de Chalco 120. — Tabularius Sergius 174. — Terrae Erasiorum 486, et Logodarorum 424, in pertinentiis eiusdem.
 Messina, Μεσίνη, ital. *Messina*.
 Diplomata in hac civitate condita a regibus Rogerio 138, et Gulielmo 202.
 Domus in eadem Gapaturi et Gotti 378.
 Mentio ipsius 310, 318,
 Loci nomen Cataractum 378.
 Praedia: Argariae 378, Francisci 377.
 Vicus, ρούγα, Gapaturi 378.
 — (Iacobus de) t. 488.
 — (Ioannes de) 380. V. Satrianus Theodorus.
 Metachirus Leo sacerdos et clericus t. 521.
 Μεταστὸν ζευγάρι βοῶν 540. — Μεταστὸν forte pro μετὰσσὸν scriptum fuit, cum non male huiusmodi vox duci posset a graeca radice μέσος, medius, quae postea per epenthesim μετασσὸς evasit, et significandae accommodari secundae bubuli generis aetati, quae, teste Varrone, iuvenco completebatur.
 Μητάτου βαρύτης, metatorum onus, 54.
 Μετεάλιστον 376.
 Metilianum n. l. prope Salernum, ubi extat monasterium SS. Trinitatis Cavensis 68.
 Metitus Nicolaus t. 402.
 Metitzia (S. Mariae de) ecclesia in civitate Barii 28.
 Μετοχίς, latine obedientiae, seu domus monasticae maiori monasterio obnoxiae, 24, 68 et alibi.
 Metopium n. l. 109.
 Μέτοπος λευκός, Frons alba, n. l. 109.

Μετράχοι 487, vel ματεράτσα 428, stragula.
 Metzamesa Robertus 151.
 Metzarutza Ioannes 151.
 Metzonae putens in agro Orgili 149.
 Miandra (Gradalone de) t. 320.
 Michael Anthypatus Patricius et Catapanus Italiae 5. V. Catapani.
 — Catapanus Crotonis 208.
 — Episcopus Anglonensis 45. V. Episcopi.
 — Imperator 62, et praefat. p. XXIV. V. Casimense coenobium.
 — notarius donationem accipit ab Irene eius amita 293.
 — notarius Circlarii 223.
 — notarius Comitissae Mabiliae 110.
 — notarius 155.
 — presbyter et tabularius Turani 131.
 Michaelis (Ecclesia S.) Aëtae, de Fabalo, de Laureto. V. Ecclesiae.
 Michalitz Peregrini domus in civitate Rhegii 425, 487.
 Michelati nummi. V. Numisma.
 Michrizi aporium in Calabria 386, 388.
 Mile (Andreas de) t. 375.
 Miles Nicolaus t. 326.
 Mileto (Bartholomaeus de) 428, 430.
 — (Iakelinus et Gulielmus de) t. 319.
 — (Nicolaus de) notarius 280.
 Miletum, Μηλίτον vel Μιλήτον, Calabriae oppidum, *Mileto*.
 Eius castellanus Petrus 278.
 Comites galearum 220.
 Donatio facta in agro eiusdem 277.
 Ecclesia S. Theodori 277.
 Episcopium 559.
 Maniscalcus Gulielmus 278.
 Mentio ipsius 271, 295.
 Monasteria S. Ioannis do Alaro 397, et S. Mariae Scallitorum. V. Monast.
 Notarii: Nicolaus 280, Scilbandus Robertus 278.
 Pagi: Castrum vetus 397, SS. Trinitas 495, 558, protopapa eiusdem Gregorius Muntanarus et tabularius presbyter Leo 496.
 Planities Pungadorum 277.
 Praedia: Mesiani 277, Mutari 278, Sufragari 277.
 Protopapa Ioannes 255.
 Strategus Stephanus Pungadus 263.
 Mili Enruinus t. 334.
 Mila n. l. in agro S. Severinae 267.
 — Nicolaus 259. V. Muserra Ioannes.
 Milinaropollus Calocyus v. 297.
 Miliotes Ioannes 307.
 Milis (Petrus de). V. Tzitanna.
 Milli S. Nicolaus 467.
 Μίλλιον, μιλλιχρίσιον, milliarisium, nummus, 40, 171.
 Milona (Leo de) 395. — Eius filii possessores molendini Araphiae 556.

Milostatium Cafurnum n. 1. in agro S. Menae 467.
 Mimico (Theodorus de) t. 515.
 Minada iudex 190.
 Mindonia (Ioannes de) 255. V. Normandellus Riccardus.
 Minervium, *Μινερβίνον*.—Spelunca cum ecclesia S. Salvatoris in agro huius civitatis ad monasterium S. Benedicti pertinens 11, 14, 25.
 Mineus Andreas cum uxore et filia vendit Riccardo Strambo vineam et hortum in loco dicto Morphi 283.
 Minio subscribere 62.
Μινύριοι ἀδελφοί, Frâtres minores Catacii, 429.
 Mintene aqua prope Panormum 156.
 Minurita Riccardus et eius uxor vendunt Bartholomaeo Ladico praedia sita in agro Catacii 497.
 Mittica Stephanus t. 299.
 Mitzetes Basilius v. 185.
 Mitzo (Nicolaus de) t. 414.
 Mitzurica Andreas 120.
 — Ioannes possessor praedii apud Pertusiam 419.
 — Nicephorus t. 121.
Μεΐζαι, praestationes, 533, et seqq.
 Mizoteri filiorum praedium in agro Circlarii 266.
 Mizotero (Ioannes de) t. 132, 551.
 Mizoterus v. 184.
Μοιρασία 48, et *μοιρογράφιον* 114, divisio.
 Molbacus Theophylactus t. 32.
 Molinaris Basilius t. 94.
 — Petrus 174. V. Buttillerus Ioannes.
Μολύβδον βούλη. V. Bulla.
 Monacha (Leo de) v. 183.
 — (Rogerius de) t. 222.
 — (Teirae de) apud Pertusiam 118.
 Monachi Marina v. 77.
 Monacho (Constantinus de) possessor praedii in agro Peraticorum 111.
 — (Ioannes de) t. 222.
 Monachus Arsenius 217.
 — nomen culturae 161.
 — rivus apud civitatem Trani 11, 14, 25.
 Monaphacae Gualterii et Dominicae de Calame tabulae nuptiales 486.
Μονάπλω, indusium, 80.
 Monasteria, *φροντιστήρια*, 49, 138—Ius successionis ad praeposituram et investitura prioratus 45, 46—Electio praepositi 54—Immunitas quorundam ab episcopali iurisdictione 89—Conferuntur ad vitam sub annua praestatione 542—Quaestio inter monasteria dirempta ab episcopo constituto ab Apostolica Sede 408—Licet iisdem propria bona commutare 93—Dominium laicum in ipsa 9, 15, 50, 54, 71, 80 et seq. 177—Dominium regium 140—Principes imponebant ipsis munera 46.

Monasterium S. Ananiae in pertinentiis Ursuli.—Nicon monachus et Ursulus Turmarcha eius filius, alique donant Praeposito Lucae fundum dictum Petram Caeci cum eodem monasterio S. Ananiae, et castro in cuius suburbio seculares possent aedificare et haberent perfugium si Ethnicorum incursiones fierent 15.
 — S. Ananiae in Calabria 91, 419.
 — S. Anastasii de Carbuno.—Alexander et Riccardus de Claramonte confirmant Nilo Praeposito eiusdem donationem monasterii Polychorii et ecclesiae S. Mariae de Scanzana 125.
 — S. Andreae Apostoli desertum in Calabria donatum a Luca Tromarcho et fratribus Cavensi coenobio SS. Trinitatis 49—Donationes eidem factae a Vitali de Cicere 136, a Ioanne de Picceno 137—Mentio ipsius 152.
 — S. Angeli de Battipede.—Nicomemus Antonius et Pancratius monachi eiusdem tradunt Andreae Spetzanito vineas positas in agro Circlarii pro sacra suppellectile 93.
 — S. Angeli in agro Briatici 460.
 — S. Apollinaris in Calabria 139.
 — SS. Apostolorum Spanopetri. Pafnutius eius Praepositus 334.
 — SS. Apostolorum Styli dictum Eremitarum.
 Eius Priores. Umfredus 196, Adimaris 279.
 Rogerius rex donat ipsi nonnullos homines 101.
 Venditiones praediorum in loco dicto Arsaphia, eidem factae ab Irene vidua Ioannis Franci 196, et a Gregorio Prevetzano 279.
 — SS. Apostolorum Tarenti. V. Monast. S. Petri Imperialis.
 — S. Benedicti intus Capuam.—Eius Praepositus Basilius 24.
 — Calabromariae. Mentio quorundam eius praediorum 385.
 — Casinense S. Benedicti, *Μονήτε Κασίνου μονή*.
 Eius Abbates et Praepositi: Ragembrandus 2, Theodinus 3, Leo 4, Aligernus 5, Ademarius 10, Maurus 10, Atenolfus 20, Desiderius 62, Oderisius 78, 79, 83, Gerardus 113.
 Archivi huius monasterii membranae graecae, praefat. p. XV, XVI, XVIII.
 Concessionones et epistolae Imperatorum graecorum, nempe, Leonis VI, p. 2, Michaelis 62, Alexii Comneni 78, 79, 83, 113.
 Concessionones et privilegiorum confirmationes factae a Catapanis et Protospathariis de possessionibus praesertim quas in Apulia idem monasterium obtinebat, nempe a Sympathicio 2, Ioannacio 4, Mariano 5, Gregorio Trachaniota 10, Basilio Mesardonita 14, 21, Boiano 18, 20, Potho Argyrio 24. V. Catapani.
 Obedientiae huius coenobii: S. Maria de Canneto 1, S. Maria de Cingla, S. Maria de Plumbariola, et S. Sophia Beneventi 2.
 Gregorius Protospatharius reddit eidem ecclesiastica praedia posita in themate Longobardiae, quae libellaria concessione acceperat 1.
 Controversia inter Theodinum S. Benedicti Praepositum et

Maigelgarium oborta de quodam horto et duobus puteis prope Cupersanum positus diiudicata a Medalspo Imperiali Spathario 3.

Monasterium Cavense SS. Trinitatis. V. Monast. SS. Trinitatis. — S. Constantii Asylorum obedientia coenobii novae Hodegetriae 140.

— S. Eliae. — Ioannes Aëtae dominus donat praedia Nympho Praeposito eiusdem 328.

— Eremitarum SS. Apostolorum vel S. Mariae de Turre. V. Monast. S. Stephani de Nemore.

— Eremitarum de Driene. — Adelsia filia demortui Comitis Roberti de Basabilia donat eidem vineam 175.

— S. Georgii de Bebalino. — Eius Praepositus Lucas tradit Boë mundo domino Oppidi quaedam praedia sub annua praestatione 471.

— S. Georgii de Episcopo.

Eius Abbas: Ioseph 157, 160, 168, Praepositus Elias 222.

Donationes factae eidem monasterio: a Guidone de Pascali 157, a Leone Gemello 159, a Leone et Riccardo Armentano 168, a Petro, Philippo et Urso Coratzi 222.

Venditio vineae facta ab Hugone filio Ranerii 158.

Idem monasterium donatur monasteriis SS. Trinitatis Cavensis et S. Mariae de Cyr-Zosimo ab Hugone filio Ranerii 177. — Mentio ipsius 194.

— S. Gregorii Thaumaturgi in Calabria. — Gerasimus eius Praepositus permutat praedia cum monasteriis SS. Deiparae Scylacensis 406, et S. Stephani de Nemore 408.

— S. Hadriani in pertinentiis Rossani a Rogerio Duce donatum Cavensi Coenobio SS. Trinitatis 68, et praefat. p. XXIV.

— Hodegetriae. V. Monast. S. Mariae Hodegetriae.

— S. Ioannis Baptistae. — Donatio eidem facta a Rogerio et Gulielmo de Tivillia 116.

— S. Ioannis de Alaro positum in agro Castri Veteris. — Ioannes de Tzannella adiudicat Andreae Priori eiusdem bona quae Gulielmus Pabillanus usurpaverat 397.

— S. Ioannis de Calveto nunc Calviti. — Donatio praediorum eidem facta a Theogno vidua Gregorii Trasimundi 129. — Ioannes Archiepiscopus Rossanensis accipit ab Hierotheo Praeposito eiusdem monasterii nonnulla ecclesiastica ornamenta, eumque remuneratur donatione quorundam praediorum 225.

— S. Ioannis de Cuculo obedientia S. Stephani de Nemore 179. — Donatio facta Charri Praeposito eiusdem a Constantino et Petro Coxari 337.

— S. Ioannis Eremitarum 325.

— S. Ioannis de Flore, τοῦ Χίου.

Donationes factae Matthaeo Praeposito eiusdem ab Andrea et Nicolao Scaldieri 373, a Clementia uxore Laurentii Caballarii 376, a Nicolao Primicerio 384, a Nicolao et Theodoro Magidiota 389.

Venditio praediorum facta eidem Praeposito a Ioanne Severitano 357.

Monasterium S. Ioannis Baptistae in Locrensi dioecesi. — Leontius episcopus Locrensis donat Lavino Praeposito eiusdem monasterium Eremitarum 91.

— S. Ioannis Evangelistae Panormi. — Venditio praedii facta eius Praeposito Donato a Capila vidua Ioannis de Alif, eiusque filiis 249.

— S. Ioannis in civitate Tarenti 66.

— S. Ioannis Theristae 247.

— S. Leonardi 429.

— S. Leontii de Stylo.

Describuntur fines bonorum ipsius monasterii extantium Styli et Praetoriati 555.

Indices hominum eiusdem 557, 559.

Stephanus vicarius Antiochi Protospatharii molendinum vindicat Cosmae ipsius Praeposito 57.

Mentio eiusdem 74, 217, 288, 554.

— S. Mariae de Armis 307.

— S. Mariae de Arsaphia Styli. — Rogerius Comes confirmat eidem possessiones omnes 101.

— S. Mariae Bucetorum donatum a Leontio episcopo Locrensi ecclesiae Deiparae semper Virginis Mariae 91.

— S. Mariae de Cabria. — Donatio praedii eidem facta a Sicilia Ancinarisi et aliis 231. Altera donatio facta Praeposito Cipriano a Ioanne, Nicolao et Urso Politi 280.

— S. Mariae Campoforani. — Flandina vidua Ioannis Gobitzi tradit sub annuo censu Clementi Praeposito eiusdem quaedam praedia posita in agro S. Menae 466.

— S. Mariae de Canneto subditam Casinensi coenobio 1.

— S. Mariae de Cingla prope flumen Vulturum subditam Casinensi coenobio 2.

— S. Mariae de Cyr-Zosimo vel Zosimo, obedientia SS. Trinitatis Cavensis 177.

Eius Praepositi: Theodorus 33, Lucas frater defuncti Theodori cedit eiusdem monasterii praefecturam Theophylacto praesbytero 45, 56, 60, Petrus 96, Rogerius 187, Ioannes Barisanus 221, Landus 339, Dinus 394, Gulielmus Pascha 512.

Donationes factae eidem monasterio ab Helena Moniali filia Leandri, aliisque 33, a Ioanne filio Caphiri, a filiis Ursini Comitis aliisque 55, a Domna vidua Ioannis, Nicolao et Leone eiusdem cognatis 60, ab Alexandro et Riccardo de Claromonte 115, a praedictis et Hugone eorum fratre 96, ab Alexandro de Claromonte, ab Iuditha eius uxore et Riccardo fratre 104, a Charberto filio Argyri Iudicis 97, ab Irene vidua Mule Troglari 187, a Basilio filio presbyteri Eustachii 188, a Constantino Pelegriano 193, a Philippo Crispino 203, ab Urso Synesiota 221.

Ecclesia S. Theodori ad dictum monasterium pertinens 34, 60. Permutatio praedii facta cum presbytero Manasse 391.

Venditio praedii facta presbytero Eliae a Praeposito Landus 339.

Monasterium S. Michaelis a Gulielmo Pascha Priore S.

Mariae Cyr-Zosimi traditum cuidam monacho sub annua praestatione 542.

Monasterium S. Onuphrii ab Alexandro et Riccardo de Claromonte donatum S. Mariae de Zosimo cum potestate lignandi et pabulandi in agro Nohae 75.

Enumeratio furtorum eidem monasterio factis a Roberto filio Riccardi 150, et praefat. p. XXVI.

Monasterium S. Mariae Hodegetriae novae Patris.—Rex Rogerius confirmat Lucae Praeposito eiusdem omnes donationes 138.

— S. Mariae in Locrensi dioecesi ab episcopo Leontio restauratum 91.

— S. Mariae Montis Arati, *Μοναστήριον*, 32. V. Catapani, Constantinus Opus.

— S. Mariae de Pertusia suffraganeum SS. Trinitatis Cavensis.

Eius Praepositi: Gadiletus 101, 120, 154, 169, Nicolaus 213, Ioannes de Alferio 273, 274, 275.

Donationes eidem factae a Roberto et Onfrida de Caciarno 71, 82, 84, a Pancallo, Roberto et Costarello 100, et praefat. p. XXV, a Nicolao notario et Leone eius fratre 119, a Michaeli de Cicere 153, a presbytero Iordano 214, a Leone filio Eliae et Elia eius filio 227, a Leone de Gallo 272, a Iudice Nicolao 272.

Ecclesia S. Nicolai de Pertusia donata huic monasterio a Roberto domino Caciari, et eius uxore Adelitza et filio Rogerio 118. Altera donatio eiusdem ecclesiae et bonorum Abbatibus Canaci facta a Rogerio domino Caciari et eius matre Adelitza 134.

Emptiones praediorum 169, 273, 275.

Permutationes 213, 274, 542.

Mentio eiusdem 252.

— S. Mariae de Plumbariola subditum Casinensi coenobio 2.

— S. Mariae de Polychorio 125. V. Monast. S. Anastasii.

— S. Mariae Scyllacensis.—Eius Praepositus Gratia 406. V. Monast. S. Gregorii Thaumaturgi.

— S. Mariae Scyllacii veteris, *τῷ παλαιῷ Σκύλλακος*, 409.

— S. Mariae de Turre. V. Monast. S. Stephani de Nemore.

— S. Mauri in civitate Callipolis.

Eius Praepositi: Gerasimus 514, Iacobus 523, 524, 526, Nicodemus 528, Theotus 529.

Census annuus octo solidorum pro lucernarum accensione debitus a Blanco Lanuito et eius uxore 530.

Donationes eidem factae a Salomone domino terrae Aradaei eiusque filiis 514, ab Hilarione et Angelo Nieri de Erolico 515, et praefat. p. XXVII, a Monacho Ioannicio Archangelo 516, a Maria filia Iordani eiusque matre Rametta et aliis 523, 524, 525, a Donata filia defuncti Nicolai Cateci 526, a quodam cuius nomen in membrana deletum est 528, a Riccardo Martello 544.

Quidam Sergius damnatur solvere eidem monasterio certam pecuniae quantitatem 529.

— S. Mennae donatum monasterio Cavensi SS. Trinitatis ab

Helena Moniali aliisque 64. — Nicolaus oeconomus eiusdem tradit praedium de Umbrosa Leoni Mauropego et Ioanni Calceno sub annuo censu 181.

Monasterium S. Michaelis donatum cuidam monacho sub annua praestatione a Pascha Priori S. Mariae de Cyr-Zosimo 542. V. Ecclesia S. Michaelis de Fabalo.

— Montis Virginis.—Archivi huius coenobii extant in Tabulario Neapolitano duae graecae membranae editae in hoc Sylabo sub numeris LXXXIII, p. 108, et CXCV, p. 256.

— S. Nicodemi.—Eius Praepositus Gervasius, alique in emphyteusim accipiunt praedium a monasterio S. Phantini 395.

— S. Nicolai 13.

— S. Nicolai de Burdela 236.

— S. Nicolai de Camato.—Donatio facta eius Praeposito Philareto a Malgerio Altavilla 180.

— S. Nicolai de Catholica 120. V. Mesorum terra.

— S. Nicolai de Cipullo obedientia S. Stephani de Nemore, 335, 383.

Donatio facta eius Praeposito Chrysaphio a Trotta vidua Leonis Beluchi eiusque filiis 312—Donationes Constae Catobi 337, Christianae et Margaritae 382.

Mentio ipsius 372.

— S. Nicolai de Colina.

Eius Praepositi: Cosmas 148, Paulus 316.

Donationes: Leonis Mauroleonis et nonnullorum de Conioteleone 148, Mariae de Phongiola 154, Michaelis et Ioannis Totuboni 316.

— S. Nicolai de Drionis 296.

— S. Nicolai Milli 467.

— S. Nicolai Monopolis 53. V. Catapani, Argyrus.

— S. Nicolai de Nemore in agro Styli 286, 556.

— S. Nicolai de Nuda.—Donatio facta Anastasio Praeposito eiusdem a Ioanne de Cizota 268.—Legatum Gervasii Chabatae 306.

— S. Nicolai de Peratico.

Eius Praepositi: Nicodemus 144, Niphus 305, 311.

Donationes: Lenitae de Fagone 106, Gulielmi de Monte 110, Riccardi de Claromonte 144, Ioannis de Brundusio Camerarii Polychorii ex mandato Margariti Comitis 319.

Emptiones praediorum 304, 311.

Mentio ipsius 123.

— SS. Nicolai et Philippi in civitate Tarenti 23.

— S. Onuphrii in agro Nohae dictum de Camposirto donatum S. Mariae de Zosimo ab Alexandro et Riccardo de Claromonte 75—Donatio eidem facta a Ioanne filio Burnincelli et eius uxore Cyueda 256.

— S. Parasceves a Leontio episcopo Locrensi restauratum 91.

— S. Petri 9. V. Catapani, Gregorius Trachaniotes.

— S. Petri Apostoli de Barychalla, vel Bragalla suffraganeum SS. Trinitatis Cavensis—Donationes factae Maio eiusdem Praeposito a Philippo Grandemani 99, et Philippo Caballario ac

- Geofrido eius consobriuo 107.—Donatur monasterio SS. Trinitatis a Comitissa Mabilia 108.
- Monasterium S. Petri Imperialis Tarenti.
- Eius Praepositi: Simeo 7, Bartholomaeus 22, 48, 51, Theodosius 35, Ursus 58, Ioannes 65, 67, Bernardus 103, Antonius 178, Ioannes 178, 186, Philippus 370, 371, Ursinaldus 387.
- Census debiti a Lociservatore Gulielmo 371, a Medico Ioanne 387, a Nicolao filio Hyacinthellae 178, a Samaro 370, a Siconulfo 144.
- Donationes et concessiones eidem monasterio factae: a Michaele Catapano Italiae 5, a Leone Aechmaloto et filiis 6, a Domnella moniali 7, a Sardo filio Chrysanthi 31, a Calo 48, a Boëmunlo Tarenti Principe 65, ab Hyacintha filia demortui Pamphili 67, a Basilio filio Nicolai vicarii 67.
- Emptio vinearum 51.
- Permutatio praedii facta cum Ioanne grammatico archidiacono et scriniario maioris Tarentinae ecclesiae 58.
- Praedia ab eodem monasterio tradita in emphyteusim Chrysantho, Sardo, Falconi, et Bono 35, Ioanni filio Byzantii 103, Theophylacto 186.
- Praedium nuncupatum Muru vetere addictum eidem monasterio a Leone Spatharocandidato 22.
- et ecclesia S. Phantini apud Circlarium.
- Eius Praepositi: Gulielmus 266, 276, 282, 289, 291, 301, Dinus 374.
- Census eidem debitus a Sichelgaita filia presbyteri Andreae, 289.
- Donationes factae eidem monasterio a Ioanne Archipresbytero Circlarii, Nicolao Maurozumo aliisque 265, a Basilio, Andrea et Anna de Eptapocamillo, nec non Leone Grandedio 276, a Salomone filio Rogerii 282, a Carabuna 374.
- Emptiones praediorum 291, 301, 548.
- Legatum Gervasii Chabitaë 306.
- S. Phantini Praetoriati.—Praedia eiusdem monasterii tradita in emphyteusim Leoni notario S. Nicodemi 161, Andreae Tucharo 303, Gervasio Praeposito S. Nicodemi 395.
- Mentio ipsius 323, 359, 361, 396.
- S. Phantini de Scido 80. V. Marchisius Odo.
- S. Philareti 295.
- S. Philippi Locrensis conditum ab Adelasia ac Rogerio Comitibus et traditum Praeposito Barlaam et monachis ordinis S. Basilii a Leontio episcopo 87.—Eius possessiones, ibid.—Mentio eiusdem 429.
- S. Philippi et S. Nicolai Tarenti 23.—Eius Abbas presbyter Ursenandus vendit cuidam Ioanni vineam in loco dicto Montefrese, ibid.
- Sabocinae 307.
- Salvatoris Cammarotae, obedientia S. Stephani de Nemore 368.—Notarius Rogerius Catalanus restituit eidem quaedam

- praedia posita in agro Badulati 464.—Emptio praedii in hoc agro 478.
- Monasterium Sanctorum Omnium 147.
- S. Sophiae Beneventi subditum Casinensi coenobio 2.
- S. Spiritus 376.
- S. Stephani de Fonte in civitate Callipolis.—Venditio facta Praeposito Barnabae a Peregrina vidua Leonis Perdicanus eiusque filio Petro 520.
- S. Stephani Eremitarum de Nemore, τοῦ Ὁποῦς, vel S. Mariae de Turre 69, 76, 77, 85, 86, 123, vel SS. Apostolorum 196, 279.
- Eius Praepositi et Magistri: Bruno et Lanuinus 69, 76, 77, 85, 86, 95, Leo 128, Radulfus 146, Ioannes 147, Sicheris 153, Andreas 165, Umfredus 196, Nicolaus 198, 199, 206, 207, 209, 210, Landrinus 219, Gulielmus 233, 247, Guido 279, 285, Gulielmus 322, Bernardinus 335, Siderus 337, Andreas 391, Bartholomaeus 395, 396, Andreas 401, Petrus 408, Matthaeus 478.
- Divisio honorum cum uxore Rhai et fratribus ipsius 125.
- Donationes eidem factae ab Agellitano Ioanne 394, ab Anterio Archiepiscopo Rhegino 69, a Carburneri Gulielmo 123, a Chandacari Nicolao et Rogerio 404, a Coxari Consta et Petro 337, a Curbulino 206, 207, a Gulielmo Rege 202, a Loritelli Comitibus Geofrido 146, et Rhao 147, a Marchisi Sichelgaita 128, a Marturano Roberto 210, a Mesimerio Theodoro 69, a Rogerio Comite 76, 77, 86, et Duce 85, a Rogerio et filiis 179, a Scalione Roberto 209, a Scullando Rogerio 233, et Scullando Ioanne Aetae dominis 333, a Scyllacii Comite Gulielmo 310, a Siclegrima 372, a Terrun Roberto 198, 199.
- Ecclesia S. Theodori eidem donata a Gulielmo Carburneri 123.
- Emptiones praediorum 95, 165, 166, 167, 172, 196, 279, 285, 359, 361, 362.
- Fines praediorum constituti et descripti 152, 554.
- Obedientiae huius monasterii: S. Ioannes de Cuelo, S. Nicolaus de Cipullo, S. Salvator Cammarotae, S. Theodorus Eremitarum. V. Monasteria sub his nominibus.
- Permutationes praediorum cum Constantino et Nicolao Ancaburi 217, et monasterio S. Gregorii Thaumaturgi 408.
- Praestatio annua debita ab Appidoriacis 396, et praefat. p. XXVII.
- Quaestiones, cum quibusdam hominibus Agriotherarum 322, cum filiis Ziglari 353, et de finibus praediorum 367.
- Michael Camerlingus mandat exactoribus vectigalium Badulati ne qua molestia afficiant Eremitas de Nemore 219.
- Tabularium insigne huius coenobii, praefat. p. XV. Graecae eiusdem membranae a νοδείας suspicione vindicatae a Trombyo, Franchio et Anonymo Chartusiano adversus Vargam Macciuccam, ibid.
- S. Theodori, obedientia S. Stephani de Nemore.—Donationes eidem factae a Riccardo Fallocco et eius uxore 386, ab Adelasia Grandi 388.

- Monasterium SS. Trinitatis de Cancellario. — Venditio domus eidem facta a Chusun, Niphoti et filiis 315.
- SS. Trinitatis Cavensis.
- Eius Abbates et Praepositi: Leontius 49, Petrus 68, 108, Romualdus 137, 138, Falcus 177, Marinus 214.
- Archivi huius monasterii membranae graecae, praefat. p. XIV. et seq.
- Donationes eidem factae a Luca Thromarcho et fratribus 49, ab Helena Moniali et aliis 61, a Rogerio Duce Italiae Calabriae et Siciliae 68, a fratribus de Fabalo 72, a fratribus de Claromonte 96, 104, a Charberto filio Argyri Iudicis Nohae 97, a Philippo Grandemani 99, a Pancallo, Roberto et Costarello 100, a Comitissa Mabilia et filio Guilielmo Grandemani 108, a Roberto domino Caciani, uxore Adeliza et filio Rogerio 118, a Nicolao Notario et Leone eius fratre 119, a Rogerio domino Caciani 134, ab Hugone filio Ranerii, Ata et Rogerio 177, a Constantino Pelegriano 193.
- Ecclesiae S. Michaelis de Fabalo et S. Nicolai de Pertusia ad hoc coenobium pertinentes. V. Ecclesiae.
- Monasteria suffraganea SS. Trinitatis: S. Andreas, S. Georgius, S. Hadrianus, S. Maria Cyr-Zosimi, S. Maria de Pertusia, S. Petrus de Barychalla. V. Monast. S. Andreae, S. Georgii etc.
- SS. Trinitatis Venusinae. — Hugo Abbas eiusdem tradit Leoni notario S. Nicodemi nonnulla praedia ad monasterium S. Phantini pertinentia 161.
- Vivariense a Cassiodoro conditum, praefat. p. X.
- Monclaro (Nicolaus de) t. 96.
- Monetae — Augustales — Carphopetali — *Κόκκοι* seu grana — Denarii — Ducatus — Libra argenti — Libra auri — Libra tarenorum — Nomisma — Obolus — Scyphati — Solidi — Solidi Michalati — Tareni — Quarta tarenorum — Turonenses — Uncia aurea. V. Sub singulis his vocibus.
- Monia Nicolaus possessor praedii in agro Briatici 441.
- Monitor, *ὑπόμενος*, dignitas ecclesiastica, 226.
- Mononti Constaë praedium in agro Aëtae 456.
- Monopolis monasterium S. Nicolai. V. Catapani, Argyrus. — Promontorium, *ἀκροτήριον*, 53.
- Monoscellus Petrus et Christophorus 152, 153.
- Mons Acutus, *βουνὴ ὄξυς*, in agro Orgili 149.
- Casinus. V. Monasterium Casinense.
- Montalto (Ioannes de) t. 393.
- Montani (Demetrius de) 101, 134, et Vitalis tt. 136.
- Monte (Guilielmus de) donat vineam monasterio S. Nicolai de Peratico 110.
- (Rhaus de) t. 124.
- Montis Arati monasterium S. Mariae in agro Troiano 32. V. Catapani, Constantinus Opus.
- Calvelli mentio 19.
- Frese in agro Tarentino mentio 23.
- Montis Persigii via in agro Troiano 19.
- Morcles Basilius v. 185.
- Moreae princeps Carolus 491.
- Mori flumen in Calabria 120.
- Μορία*, sycomorus, 27.
- Morianorum cultura in Calabria 296, 297.
- Morphi Ioannis praedium in agro Barychallae 283.
- n. l. in agro Barychallae 283.
- Morrae Canonicus magister Philippus Cosentinus 319.
- Morri Vitalis praedium in agro Olettae 213.
- Morro (Constantinus de) notarius t. 407.
- Mosatus Gregorius t. 226.
- Moschatus Georgius, Rogerius, Nicolaus tt. 280.
- Nicolaus 57.
- Rotri filius donat monasterio S. Benedicti domum in civitate Asculi 10, 14, 25.
- Mostaci n. l. 106.
- Mosura (Vidua et Grisonas de) vv. 77.
- Μουνδυάλδος*. V. Mundualdus.
- Μουχάνδιδας* 356.
- Mucatarus Ioannes v. 559.
- Mucato (Niceta de) t. 150.
- Muctares Ioannes v. 560.
- Mulae vallis in agro Catacii 435, 476.
- Mulcta, *Ζημία*, 6, 8, et alibi.
- Mule nonnulli vv. 77, 85, 86, 559.
- (Leo de) 192. V. Alferio (Petrus et Ioannes de).
- (Nicolaus de) t. 336.
- Troglari. V. Troglari.
- Mulus Bentia t. 120, 121.
- Muncarada n. l. in agro Troiano 19.
- Munda (Leo de) possessor praedii in agro Cagiani 174, t. 175.
- Mundualdus 415, 421 et alibi, *ἀντιστάτωρ*, 523, 524 et alibi.
- Munita n. l. in Calabria 247.
- Munitor civitatis 96.
- Munsurus, Nicolaus et Ioannes partiantur cum monasterio S. Petri Imperialis vivarium, cuius dimidium a Domuella Moniali fuerat eidem monasterio donatum 7.
- Muntanarus Gregorius protopapa SS. Trinitatis Mileti 495, 496.
- Munte (Ioannes de) t. 264.
- Muntemelio (Robertus de) t. 144.
- Muntasarcus Bartholomaeus 439.
- Murcle (Ioannes de) v. 185.
- Muriciota Zacharia 267. V. Fillia.
- Muriella uxor Nicolai Maleini 246.
- Murini Castriveteris 557.
- Murisanus Peregrinus possessor praedii in agro Badulati 440, 488, 490.
- Muritani Andreae praedia in agro Crotónis 208.
- Murmero (S. Basilius de) 429.
- (Constantinus de) notarius 414.

Murmero (Rogerius de) 491. V. Chrysaphus Galterius.
 Murmerus Basilius possessor praedii in agro Catacii 476.
 Murruni praedium in agro Crotonis 400.
 Murtulites Theorianus presbyter t. 530.
 Muru vetere nomen praedii in agro Tarenti 22.
 Musa Constantinus 462.
 Musandus *δομίστικος*, 18, dapifer provinciae 22.
 — Iudex in civitate Asculi 10.
 Musca Ioannes notarius mutuatur uno anno cuidam Fenso de Garisinda unciam auream unam 475.
 Muschatus Praepositus S. Benedicti 10. V. Accepta monialis.
 — Robertus 152, 153.
 — Rotri filius. V. Moschatus.
 Muserra Basilius cum filiis vendit praedium Arno de Melphia 204.
 — Ioannes vendit Nicolao Miliae vinetum in agro Nicoterae 259.
 Musitracla n. l. 102.
 Musoleo n. l. 553.
 Musuri Leo et Anatole tt. 236, 237.
 Mutarenae aporium in agro Aëtae 516.
 Mutari praedium in loco dicto Buchorta 172.
 Mutaro vel Mutero (Bonus Consta Petrus et alii de) tt. 125, 133, 164, 270, 293, 294, 547, 518.
 Mutero (Leo de) cum filiis vendit monasterio S. Stephani praedium in loco dicto Buchorta 172, donat praedium ecclesiae S. Mariae de Sturnis 547.
 — (Ioannes et Petrus de) possessores praediorum 270, 272, 278. — Petrus eius filius tradit instrumentum quoddam Petro Caletto 271.
 Mutarum vel Mutterum Francicae pagus. — Possessores praediorum in agro eiusdem, Flavia 270, Mangiaboe 164, Melchisius 270, Mutarus 270, Saba et Selimus 164.
 Mutuatio 475.
 Mutzafallus Georgius v. 559.
 Mylees molendinum in agro Circlarii 235.
 Myri castrum in agro Orgili 149.
 — de Luppulo filius Stephanus t. 150.
 Myromanna (Lucidus de) notarius 72.

N

Namparus Ioannes notarius Badulati 439, 440.
 Naonetis (Platea de) in civitate Callipolis 515.
 Naso (Philippus de), *τοῦ ρήνα*, notarius 382.
 Natali (Ioannes de) t. 414.
 Neapolanus Pantaleo t. 402.
 — Bartholomaeus aliiue tradunt monasterio S. Stephani de Nemore partem vinearum eidem legatam testamento Sicelgrimae 372.
 — Nicolaus t. 440.
 Nemore (S. Maria et S. Nicolaus de), *τῶν σαλτῶν*, 286.

— (S. Stephanus de). V. Monast.
 Neocastrensis episcopus Henricus 92.
 Neocastrito (Ioannes de) t. 201.
 Neocastro (Andreas de) t. 475.
 Neocastrus Catacensis cantor 421.
 Nereo (Petrus de) t. 393.
 Neritum, *Νέπερον*, ital. *Nardò*, 513, 531.
 De membranis Episcopalis Archivi Neritini in Neapolitanum Archivum delatis adi praefat. p. XVI, XIX, et Sylab. p. 504-521, 523-531, 513-545.
 Graecanicum gymnasium Neritina in urbe institutum per monachos, qui Constantinopoli Iapygiam IX saec. advenrunt, praefat. p. X.
Νερόν flumen. V. Nigrum.
 Nestorii anathema 234. V. Imprecationes.
 Netum flumen in Calabria 389.
 Neuphotistes Ioannes t. 331.
 Nialates vel Niblat Consta v. 78.
 Nicander notarius Rhegii 421, 425.
 — (S.) Mentio obsidionis huius civitatis 119.
 Nice Riccardus iudex Aëtae 431-434.
 Nicephorum 255, 558. — Venditio domus in hac civitate 352. — Eius Strategus Laurentius 353.
 Nicephorus Stephanus possessor praedii in agro Aëtae 431.
 Niceta lector et tabularius Agriotherae 360, 362, 363, 396, 397.
 — presbyter et notarius Cagiani 71, 83, 84.
 Niciteutae Nicolai filii Leonis praedium in agro Olettæ 143.
 Nicodemi (Monasterium S.). V. Monast.
 Nicodemi (Leo notarius S.). V. Monasterium SS. Trinitatis Venusinae.
 Nicodemus Praepositus S. Nicolai de Peratico 145.
 Nicolai (Ecclesia S.) de Legistis. V. Ecclesia.
 — (Ecclesia S.) in castro dicto Petra Caeci 16.
 — (Monasteria S.) de Camato, de Catholica, de Cipullo etc. V. Monast.
 Nicolaus eiusque uxor Maria 541. V. Composta.
 — filius Hyacinthellae 178. V. Monasterium S. Petri Imperialis, Census.
 — filius Magistri Leonis 345. V. Bucia Nicolaus.
 — Comes Olettæ 137, 138, 143, 154, 170, 175.
 — notarius Acherontiae, Nicolaus notarius Aëtae, Nicolaus notarius et strategus Mesorum, etc. V. Acherontia, Aëta, Mesorum terra, etc.
 Nicolettus Petrus t. 322.
 Nicotera, *Νικοτήρα*, ital. *Nicotera*, Calabriae oppidum.
 Baiuli eiusdem: Ioannes 339, Petrus de Salerno 331.
 Capella 338.
 Castellanus Ioannes 339.
 Dominus dictae terrae Gualterius 349, 350.
 Domus in eadem pertinentes ad Caballarium, Giammutar Lazarum, Regem, Santanellum, Superciam 338.

Ecclesia S. Matthaei 338.
 Episcopatus 205, 238, 239, 241, 285, 332, 349, 350, 352.—Episcopus. Pelegrinus 237.
 Locorum nomina: Glapsadum 259, S. Eustathius 332, Lavidium 283, Stauracones 348, 349, 351.
 Mentio ipsius 318.
 Notarii: Caracalla Ioannes 205, Tuscanus Ioannes 315.
 Praedia in agro eiusdem pertinentia ad Aechmalotum 239, 258, 284, Burrucetium 284, Chalcellum 284, Coccalum 314, Comitem 237, 239, 258, Condem 284, Contaratum 240, 249, 351, Diacolinum 259, Episcopatum 237, Eusebiam 239, 258, Fellectium 532, Glapsiam 240, 259, Gualterium Domini 319, 350, Hypostasurum 284, Lagopatium 334, Lentam 314, Leopardum 330, Leucum 261, Libam 240, 332, Malaferam 238, 258, 261, Marram 330, Martinum 318-351, Mastrolleum 237, Milliam 259, Muserram 259, Piciam 284, Regem 261, Regitanum 240, Rusarum 259, Saragandum 240, 349, 350, Scannapecum 330, Stauracum 240, 349, 350, 351, Turcum 314, Tzocalam 348, 349, 350.
 Primicerius presbyter Ioannes 332.
 Protopapa notarius Calocyus 259, 260, 261.
 Tabularii et presbyteri episcopatus: Constantinus 332, 349, 350, 352, Cumeri (Nicolaus de) 285, Petrus 205, 238, 239, 241.
 Tabularius presbyter strategus et protopapa 315.
 Venditiones factae in eodem agro 205, 237, 238, 240, 258, 259, 260, 285, 314, 330, 332, 338, 348, 349, 351.
 Nicus Bartholomaeus cum eius matre et filia vendit notario Paulo Fitzurro duo praedia in agro Aetae 455.
 Nielli filiorum praedia in agro Circelarii 276.
 Nieri filii Hilario et Angelus 515. V. Monasterium S. Mauri.
 Nifoti Chusun 315. V. Chusun.
 Nigrum flumen in regione Lucaniae, Νεῖρον, 84, 117, 200, vel Μαῦρος 136, 138, 143, 451, ital. *Negro* vel *Tanagro*. Iustinianus (*Dizionario dei fiumi*) sub voce *Tanagro* duas graecas memorat membranas, quas p. 136 et 143 edidimus, easque asservari dicit in Maiori Neapolitana Bibliotheca; sed procul dubio de Paschalis Baffii apographis loquitur, nam originales membranae in Cavensi Tabulario extant.
 Nihilo (Nicolai de), τοῦ τίποτε, praedium 137.
 Nilus Ioannes v. 381.
 — Praepositus monasterii S. Anastasii 126.
 — (S.) Rossanensis monachus S. Benedicti hymnum compluresque epistolas graece scripsit, praef. p. XI.
 Noha, Νόα, ital. *Noia*, Lucaniae oppidum.
 Catapanus huius civitatis Ioannes Faracli 244. V. Faracli.
 Custodes: Osmundus 96, Ioannes de Ullano 98.
 Domini eiusdem terrae fratres de Claromonte 75, 96, 104, 115, 379, 394. V. Claromonte.
 Donationes factae in eadem 34, 60, 75, 96, 97, 104,

115, 187, 203, 379.
 Ecclesia S. Pancratii 60.
 Feudum Serraneri 379.
 Flumen Sarmentum 75, 115, 187, vel Salmiantum 96.
 Iudices: Candidus 96, 98, Gothofredus 395, Michael 204, Sferramolina Ioannes 380. Iudices nonnulli in iudicio constituti 241.
 Lignandi et pabulandi facultas in hoc agro concessa monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo 75.
 Locorum nomina: Appium 34, 60, 394, Bonohomine 96, Capillus 96, S. Euplus 187, S. Hypatius 242, 379, Sancti Ioannis Canalis 96, S. Iulianus Calogororum 394, Lubetrani Canalis 96, Mons Cospillingus 75, Mons Nudae 105, 115, Ooga 105, de Paschale 203, S. Paulus 97, 111, 112, S. Petrus de Mallia 112, Putzirra 115, Serra Palumbarae 75, Serra Petrae Albae 60, Spartum 112.
 Monasteria S. Mariae de Cyr-Zosimo et S. Onuphrii. V. Monast.
 Monitor civitatis Osmundus 96.
 Notarii: Constantinus de Claromonte 188, Nicephorus 204, Nicolaus 98, 105, 113.
 Permutatio praedii 394.
 Praedia pertinentia ad Seremelum 112, Capistrum 98, fratres de Claromonte. V. Claromonte, Iudicem 242, Malliam 34, Manassem 394, Mandicatum 203, Monasterium S. Mariae de Cyr-Zosimo. V. Monast. Pelegrinum 203, Scribitzum 61, Seremelum 112, Sferramolinam 379.
 Rivi: Capilli 115, Clatzae Malae 75, Leucae 98, Lian-dri 60, Mandicapulli 394, Marci 105, Melissi 115, Pharacli 75.
 Sententia 241.
 Strategus Ivo 113.
 Tabularii: presbyter Chrysaphius 61, Ioannes 380, 395, Nicolaus 204.
 Torrens Caecus 98, 105, 115, Torrens Marci 394.
 Venditionis instrumentum 111.
 Via Ficaromae 34.
 Xenodochium 379.
 Nomicises Cacures t. 384.
 Νόμιστρον, herbaticum, 20.
 Nomophylax Petrus de Briatico t. 372.
 Noretus Petrus t. 406.
 Normandellus Riccardus vendit Ioanni filio Mindoniae domum infra Mesam 255.
 Norre (Rhaus de) t. 110, 115.
 Notanus Ioannes vendit vineam monasterio S. Phantini 548.
 Notaria de Fellecti 531. V. Vallelonga (Robertus de).
 Notarii quorum mentio in hoc Syllabo habetur adnotati sunt sub vocibus oppidorum ad quae pertinent.
 Notarius domini Aetae 335.
 — fratrum de Claromonte 115.

Notarius Comitissae Mabiliae et Gulielmi Grandemani 110.
 — Magni Iudicis Calabriae 301.
 — Maximillae sororis Regis Rogerii 299.
 — Ioannes v. 558.
 Νόμοι homines, seculares, monachi, presbyteri et moniales
 scilicet peregrini, qui migrabant in terras ecclesiarum ut
 inibi illaesi degerent 81.
 Nucara (Durantes de) t. 188.
 Nucarrites Ioannes eiusque filius Rogerius vendunt praedium
 S. Nicolao do Peratico 311.
 — Riccardus t. 222.
 Nucarrota Ioannes emit praedium a Roberto filio Isnardi 122.
 Nucera (Simon de) t. 246.
 Nuchita (Maria de) v. 77.
 Nucibus (Simeo de) t. 373.
 Nuda (S. Nicolaus de). V. Monasterium.
 Nudae mons in agro Nohae 105.
 Numisma aureum, νόμισμα χρυσῶν, 7, χρυσῶν διαχαράγματον,
 inscriptum, 17, 27, 39, σωτηρίκιον, δλοτράχεον, signo san-
 ctae crucis inscriptum, asperum, 23, 28, ρωμανάτον 30,
 36, σκυφάτον 22, 51, 71, 130, 149, ριάλεις 178, vel
 ριγάτον 347, 388, 519, 524, 525, 527 et alibi, μιχαη-
 λάτον 511, 513, 514.
 De Romanatis aureis Cangius in eo falsus est, quod hu-
 iusmodi nummos ita appellatos censuerit, quia Romani Dio-
 genis Imp. imaginem prae se ferrent, cum ex nostra men-
 brana anni 1039, edita sub nom. XXXI, eruatur non a
 Romano Diogene, qui ab anno 1068 ad annum 1071 im-
 peravit, sed ab uno e tribus homonymis Imperatoribus, qui
 Imperii Byzantini gubernaculis ante eum adsederant, primum
 fuisse cusos.
 Nuredi praedium in Calabria 357, 358.
 Nurmandellus 558.
 Nuvelisius Nicolaus Vicecomes t. 369.
 Νυχθήμερον κρατεῖν 127, μίαν ἡμέραν καὶ μία νύκτα 134.
 Νυμφοστολισμὸν, nuptiales vestes 377, 531 et alibi.
 Nymphus Praepositus monasterii S. Eliae 329.

○

Obedientia 25. V. Μετοχή.
 Ὀβολός, obolus, 81.
 Oclifabae Sergii praedium in agro Olettae 82, 84. — Clau-
 sura 118.
 Oclius Robertus notarius t. 208.
 Odda (Consta de) t. 270.
 Oderisius Abbas Casinensis 78, 79, 83.
 Odo Marchisius. V. Marchisius.
 — Nicolaus t. 61.
 Odone (Ioannes de) t. 493.
 Ὀγκία. V. Uncia.
 Ogitzus v. 77.

Oleastri collis, ἀγριελαίου βουνός, in Calabria 127.
 Oleta (Galganus de) t. 341.
 Oletta, Ὀλίττα, Ὀλῆτα vel Ὀλῆδα, ital. *Auletta*, oppidum
 provinciae Principatus Citerioris.
 Adoptionis instrumentum conditum in hac terra 232.
 Donationum instrumenta 136, 137, 153, 228, 256, 272.
 Camerlingi eiusdem: Rhaus 256, notarius Goffus de Sa-
 lerno 251, 272-275.
 Catapani: Lupinus Pappacarbune 216, Gulielmus The-
 pente 251.
 Comites: Nicolaus 137, 138, 143, 151, 170, 175,
 Orricus 233, Comitissa Adelasia 251, 256.
 Flumen Nigrum, Μαῦρον, 136, 143.
 Loci nomen Serra de Oletta 82.
 Magistri civitatis: Argyrus 143, Leo 154, Nicolaus Te-
 pente 170, filius Nicephori Vicecomitis 175.
 Monasterium S. Mariae de Pertusia. V. Monast.
 Notarii: Basilius 137, 138, filius Comitum 154, 170, 193,
 213, 214, 215, 216, 227, 233, Cilentanus Ioannes 272,
 Corte (Vitalis de) presbyter 252, 273, 274, 275.
 Permutationum instrumenta 213, 274.
 Pignerationis instrumentum 251.
 Strategi: Burreri Riccardus 193, Calo (Basilius de) 212,
 213, Cappello (Basilius de) 215, 233, Corte (Ioannes de)
 196, Pepe Gulielmus 137, 138, Thepento (Constantinus
 de) 214, Vitiziusus Octavianus 228.
 Vicecomites: Apatē (Ursus de) 137, 138, Gitzus Ioannes
 212, 213, Gitzus Petrus 216, 228, Perga (Ioannes de)
 143, Proximus Satrianus 214.
 Venditionum instrumenta 143, 169, 192, 195, 212,
 215, 273, 275.
 Oliva (Robertus de) t. 284.
 Olivas v. 77.
 Olivetaliae pro oleae 11, 14.
 Olivianum. V. Libianum.
 Ollico (Ioannes de) t. 96.
 Olliontesta Ioannes 151.
 Ὀλοτράχεια νομίσματα. V. Numisma.
 Omalia (S. Maria de). V. Ecclesia S. Mariae de Planitie.
 Ombrosa. V. Umbrosa.
 Onufrii (Monasterium S.). V. Monast.
 Ooga n. l. in agro Nohae 105.
 Opazenus Constantinus t. 29.
 Ὀπραι, operae, 429.
 Oppido (Nicolaus de) t. 129.
 Oppidum, Ὀππίδον, Calabriae urbs. — Domina eiusdem He-
 dierna 295. — Eius fratres Boëmundus et Ioannes 295. —
 Quaestio de feudo Marescotti inter eos et Ascettinum de
 Brui diiudicata a Ioanne de Rhegio Magno Iudice Calabriae
 294-301. — Dominus Boëmundus 471. V. Monast. S. Geor-
 gii de Bebalino.

Notarius huius civitatis Constantinus 299.
 Strategus Tobinus 299.
 Optima (Ioannes de) possessor praedii in agro (Olettae) 216,
 t. 233. — Leo eius filius t. 227.
 Opus Constantinus Catapanus 32. V. Catapani.
 Ὀρδινοὶ βινταλίων. V. Vineale.
 Ordioli terra. V. Ursulum.
 Orengia uxor Rogerii Cunciprettae 124.
 Orestes notarius Barii 29.
 Orgili terra. V. Ursulum.
 Oria. V. Uria.
 Orioli terra. V. Ursulum.
 Oritanus Ioannes t. 241.
 Orontii (Rivus S.), τοῦ ἀγ. Ἀρόντζου, in Calabria 389.
 Orophylacis Arcudi praedium in Calabria 95.
 Ὀροὺς monasterium. V. Monast. S. Stephani de Nemore.
 Orphanus Leo. Mentio venditionis ab eo factae monasterio S.
 Mariae de Arsaphia et a Comite Rogerio confirmatae 102.
 — Stephanus t. 514.
 Orricus Comes Olettae 233.
 Orte n. l. in agro Tarenti 186, 370.
 Ὀρδοδόξος 46.
 Osberni praedia ad Argustum in Calabria 298, 300.
 Ὀσεῖδιον, obsidio, 119.
 Osmundus iunior et custos Nobae 96.
 Ὀσπίτιον, ὁσπίτιοτοπος. V. Domus.
 Oto (Ioannes de) 364.
 Ὀρόνη vel ὀρόνια, tunica, 80, 325 et alibi.
 Ὀθῖνοι ξῖνοι 74. V. Commendati.
 Οὔβος, V. Hugo.
 Οὔμβρος, receptaculum aquae pluvialis, 146, 210.
 Oxgalogensis Iaconus Ioannes t. 493.
 Oxideauratum epiloricum 83.
 Ozomenum n. l. in agro Agriotherae 263.

P Π ET Ψ

Pabillanus Gulielmus 397. V. Monasterium S. Ioannis de Alaro.
 Pachae Mariae domus in pertinentiis Mesorum 425.
 Padula (Boëmundus de) Magnus Iudex Calabriae 323.
 Paënus notarius t. 331.
 Paflagoniae Dux Argyrus. V. Catapani, Argyrus.
 Pafnutius Praepositus monasterii Apostolorum Spanopetri 334.
 Paganus Consta presbyter t. 121.
 Pagarus Basilius publicus tabularius in terra Hydruntina 504, 505.
 Palaeochorii praediola in agro Rossani 225.
 Palaeochorium Suriani n. l. in Calabria 233.
 Palaeologus Demetrius Despotus Porphyrogenitus confirmat fra-
 tribus Demetrio et Andronico Gemistis donationes terrarum
 Phanarii et Brysis, 537 et seqq.
 — Ioannes Imperator et Romanorum Autocrator confirmat

Georgio Gemisto donationem terrarum Brysis et Phanarii,
 534 et seqq.
 — Theodorus Porphyrogenitus Despotus donat Georgio Gemi-
 sto eiusque filiis Demetrio et Andronico castrum et terram
 Phanarii, 533.
 Palagianum. V. Pelagianum.
 Palatium n. l. in agro S. Severinae 286.
 — Imperiale 62.
 — Panormi 250.
 Pali n. l. 47.
 Παλληγάλλιον, forsan panniculi, 356. V. Παννυδύλλια.
 Pallium triacontasium 79.
 Palmenteri Leo t. 190.
 Palumba (Nicolaus de) Castellanus Seminarae 393.
 Palumbara (Colla de) n. l. 109.
 Palumbarae Serra 75.
 Palus apud Tarentum 58.
 Pambi Gulielmus monachus S. Stephani 206.
 Panarum flumen apud Stylum 57.
 Panarum praedium in Calabria 556.
 Pancallus (Constantinus) v. 85.
 — cum filiis Roberto et Costarello donat monasterio S. Ma-
 riae de Pertusia praedium dictum de Vado Malo 100, prae-
 fat. p. XXV.
 — filius Ioannis Curcusi notarius 63.
 — Neocastrensis notarius 117.
 Pancharii (Leo S.) notarius et iudex S. Catharinae dirimit con-
 troversiam inter monasterium S. Stephani de Nemore et fi-
 lios Ziglari 353.
 Panchiotus Basilius t. 343.
 Pancratii (Ecclesia S.) 60.
 Pandi via in Calabria 102.
 Pandolfo (Giosus de) t. 331.
 Pandus. Mentio donationis ab eo factae prope Cupersanum coe-
 nobio S. Benedicti 3.
 Pannachius Gregorius t. 438, 444, 445, 450, 461, 482,
 495. Philippus iudex Briatici 531, 532.
 Pannaconum praedium in Calabria 142.
 Panneus Leo t. 37.
 Παννυδύλλια, panniculi, 487.
 Panormi filii 555.
 Panormo (Gulielmus de) Strategus Scyllacii diiudicat contro-
 versiam inter Rogerium Ranum et Nicetam Papilliuni 411.
 Panormum Siciliae civitas, Πανόρμον.
 Archivi huius urbis membranae graecae editae a Iosepho
 Spada, praefat. p. XIV.
 Domus in eadem ad monasterium SS. Trinitatis de Can-
 cellario pertinens 315.
 Donatio facta in agro eiusdem 155.
 Mentio ipsius 182, 294.
 Monasteria: S. Ioannis Evangelistae 249, SS. Trinitatis

- de Cancellario 315. V. Monast.
Mons Pelegrinus 288.
Mulchafen Panormi 487.
Locorum nomina: Boicum, Bulchups, Chagar Elgurap 156, Chariteltzeteta 315, Elegzel 156, Maria 218, 250, Marsitulum 288, Mintene aqua 156, Pelegrinus 287, Pelegrinus collis 288, Phitalia, Pyrizin, Rachala Exames, Sumes, Zendupe 156.
Palatium maius 250.
Praedia in agro eiusdem pertinentia ad Abdesseit Traullis 288, Aliph 249, Ansaldum 250, Bunellum 156, Clarum 250, Monasteria S. Ioannis Evangelistae 250, et SS. Trinitatis de Cancellario 315, Pelecanum 288, Raptum 219, Rheginum 250, Romaeum 287, Thepet 219, Tziphuim 219, Zicrim 218.
Protopapa Constantinus 250, 288, 315.
Rivus Balatorum 156,
Tabularii: Calocyus 219, 251, Ioannes 288, 315.
Venditiones conditae in eadem civitate 218, 249, 287, 315.
Pantaleemon (S.) in agro Crotonis 401.
Pantaleemonis (Cultura S.) ad monasterium S. Stephani pertinens. Descriptio eius finium 554. — Rivus S. Pantaleemonis 555.
Pantaleone (Ioannes de) iudex Olettae 273, 274, 275.
Pantanitzia in agro Crotonis 206.
Pantanum n. l. 549.
— in Calabria 117.
Pantheus praefectus 53.
Papacaleca Rogerius Strategus Colubrarii 312.
Papae mentio 113. — Papae Vicarius Sasso Cassanensis episcopus 86.
Papassy subdiaconus t. 59.
Papilliuni Niceta et Rogerius Ranus 411. V. Panormo (Gulielmus de).
Papu n. l. in agro Aëtae 334.
Pappacarbune Lupinus Catapanus Olettae 246.
Pappato (Angelus de) t. 273, 275.
Paralisi vinea in agro Seminarae 493.
Parapetro (Nicolaus de) t. 300.
Paraponimius Arcadius v. 183.
Παραπόρτιον, parva portula, 66, 67.
Parasceves (Monasterium S.) 91. V. Monast.
Parasceve (S.) de Aëta 431.
— de Galiato 337.
Pardi collis 195.
Pardus emit vineas in pertinentiis S. Cyrici 543.
Παρεπινία 518.
Pareta n. l. prope Tarentum 66.
Paride (Robertus de) t. 87.
Parisi Roberti cultura in agro Aëtae 328.
Πάρροις 139, 219, 220, 328, et alibi.
Partzellutza Nicolaus v. 85, 86.
Pascha Gulielmus Prior S. Mariae de Cyr-Zosimo 542.
Pascha Gulielmus t. 223.
Paschali (Guidus de) filius Georgii donat praedium monasterio S. Georgii 157.
— (Ioannes de) eiusque filius Petrus donant praedium Constae de Rusito 234.
— (Stephanus de) filius Ioannis possessor praedii in agro Tarenti 52.
Paschalis tabularius Callipolis 524-527.
— Basilius 428.
Paschalius n. l. in agro Nohae 203.
Pasimna. V. Phillia.
Passavante (Ioannes Tacha de) notarius Satriani 369.
Passer Comes Curiae 18, 21. V. Comes Curiae.
Pastapas Andreas et Nicolaus tt. 304.
Pastillus Theodorus et Nicolaus tt. 343.
Pastopus Basilius t. 363.
Patacones n. l. 551.
Patello (Nicolaus de) alique vendunt Leoni de Crinaro vineam in agro Circlarii 131.
Paternitae n. l. in agro Briatici 532.
Paterno (Gulielmi de) feudum 298.
Patibulum magnum, sive poena mortis, 3.
Patriarcha oecumenicus Sergius 15. V. Sergius.
— oecumenicus sub cuius protectione synaxis celebratur a monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo 45.
Patricii, Marianus, Michael, Opus. V. Catapani.
Patricius Calocyus 18.
— Nicolaus accipit a Stratilato speluncam ut in ea trapetum extruat 62.
Patris monasterium. V. Monast. S. Mariae Hodegetriae.
Pauli et Petri monasterium. V. Monast. S. Petri Imperialis.
Paulo (Petrus de) presbyter possessor praedii 100.
Paulus (S.) apud Francicam 262.
— in agro Nohae 97, 111, 112.
Paximadius Nicolaus t. 223.
Pazunus Georgius 220, et Nicolaus t. 221.
Peccilo (Orlandus de) t. 359.
Pectinati Ioannis terra in agro Circlarii 282.
Pedeferratus Vitus filius Roberti possessor praedii 229.
Pedemolle Demetrius t. 101.
Pediso (Constantinus Chamalus notarius Iepactri de) t. 142.
Πηγάδιον ὑμβρτόν, cisterna, 74.
Pegaditae vinea in Calabria 487.
Πεγουνάριον 532, forsan pro πεγουνάριον, peguarium, mensurae genus.
Pelagianum Terrae Hydruntinae oppidum. Cinnamus Calligraphus solvit tributum Basilio Mesardonitae Catapano Italiae pro castro huius oppidi 17.
Pelecanus Petrus v. 199, 201.

- Pelecanus Riccardus possessor praedii in agro Panormi 288.
 — Theodorus v. 185.
 Pelegrini montis prope Panormum mentio 287, 288.
 Pelegrinus Alexander filius Gulielmi possessor praedii in agro Olettae 272, permutat praedium cum monasterio S. Mariae de Pertusia 274.
 — Constantinus donat praedium SS. Trinitati Cavensi et S. Mariae de Cyr-Zosimo 193.
 — Gulielmus possessor praedii in agro Olettae 212.
 — Nicolaus possessor praedii in agro Nohae 203.
 — episcopus emit praedium a Ioanne filio Mastrollei 237.
 — notarius, tabularius, presbyter et protopapa Nohae 242.
 Pellipum flumen in agro Scyllacii 341.
 Pelliteris t. 238.
 — Pelliterus Grinfuchnus t. 326.
 Πελλιτζούνι, tunica pellicea, 511.
 Pemteris Laurentius t. 261.
 Πενταμερία, quinta pars, 323.
 Pentarga (Petrus de) 295.
 Pentenite Maria emit domum ab Archontissa 421.
 Πεντηντάρια βινιάλια. V. Vineale.
 Pentetaris Nicolaus presbyter t. 541.
 Pentupus Nicolaus possessor praedii in agro Calacii 497.
 Pepe Gulielmus Strategus Olettae 137, 138.
 Peratico (Monasterium S. Nicolai de). V. Monast.
 Peraticus Nicolaus v. 560.
 Perdevo vel Perdebua Nicephorus v. 85.
 Perdicani Leonis vidua Peregrina. V. Monasterium S. Stephani de Fonte.
 Perdicaris Michael v. 78.
 Perditum n. l. in agro Ursuli 290.
 Peregrinus primus cantor et tabularius Crotonis 372, 384.
 — notarius 456.
 Perga (Ioannes de) filius Boni Vicecomes Olettae 143.
 Περιούλιον, atrium, 11, 25, 42 et alibi.
 Περιβόλης, hortus, 94 et alibi.
 Peristerenae praedium in agro Aëtae 546.
 Περιτρίτον, περιτέταρτον etc. cum tertia parte, cum quarta parte etc. 481.
 Permutationum instrumenta 42, 58, 93, 201, 213, 225, 246, 262, 271, 288, 294, 400, 406, 418, 512.
 Perre Basilius possessor praedii in Calabria 487.
 Perrettus Camerlingus Ioannis Scullandi domini Aëtae 334.
 Perrino (Ioannes de) t. 553.
 Perruci n. l. in Calabria 102.
 Perrunus filius Galati notarii possessor praedii in agro Aëtae 454.
 Perrunus Iulianus 453.
 Pertusiae pagus apud Olettam 118, 195. V. Monasterium S. Mariae de Pertusia.
 Pertze Gulielmus t. 176.
 Petra (Ioannes Vicecomes de) t. 100.
 Petra Alba (Serra de) n. l. 60.
 — Bunata (Berardus de) t. 211.
 — Caeci (Castrum de) 15. V. Monasterium S. Ananiae.
 — Firma n. l. 71.
 — Pizzuta n. l. 109.
 Petralatina Irene v. 560.
 Petralites Nicolaus t. 289, v. 559.
 Petri Diaconi regestum praefat. p. XVIII.
 Petri (Rivus S.) 15.
 Petricella n. l. in agro Aëtae 328.
 Petrona (Theodorus de). V. Sellitta.
 Petrosa n. l. in agro Circlarii 266, 276, 282, 292, Olettae 212.
 — (Monasterium S.). V. Monast. S. Petri Imperialis.
 Petrus Abbas SS. Trinitatis 68, 108.
 — Comes Curiae 11, 12.
 — Tabularius episcopi Nicoterae 238, 239, 241, 258.
 — (S.) Spanopetri n. l. in agro Aëtae 454.
 — (S.) Malliae n. l. in agro Nohae 112.
 Pettevinus Tustanus t. 208.
 Phanarii castrum et terra. V. Palaeologus.
 Phantini (Monasterium S.). V. Monast.
 — (Rivus S.) in Calabria apud Stylum 57, 556, 557.
 Phantinus Constantinus filius Petri t. 414.
 — monachus Praepositus. V. Episcopus Tarentinus Cinnamus.
 Phantissae vinea 283.
 Philagathus Rossanensis praefat. p. XI.
 Philareti (Monasterium S.) 295.
 Philo (Thyrus de) t. 325.
 Philenus Michael Turmarcha t. 32.
 Philetae vel Carpineti collis 19.
 Philippi Apostoli (Ecclesia S.) Hieracensis 356.
 — (Monasterium S.) Locrensis. V. Monast.
 — (Monasterium S.) In civitate Tarenti 23.
 Philippus Episcopus Crotonensis 208, 210, 211.
 — Princeps Tarenti Caroli II filius 504, 506.
 — protopapa et notarius 377.
 — Protospatharius et Strategus Hieracii et Styli constituit fines inter praedia Stephani Maleini et Eremitarum 152.
 — Vicecomes Ursuli 110.
 Philitristiano (Hugo de) t. 97.
 Philla Ioannes possessor praedii in agro Colubrarii 319.
 — de Tangaria n. l. in Calabria 81.
 — Phillia (Ioannes de) v. 559.
 Phillianus Tuscanus. V. Tuscanus.
 Philocalo (Elias de) t. 150.
 Philomenus possessor praedii 541.
 Phiso (Nicolaus de) possessor domus in agro S. Severinae 373.
 Phitaliae ager prope Panormum 156.
 Phitalis n. l. in Calabria 81.
 Phitia Georgius v. 329.

Phoca Nicephorus v. 279, 300.
 Phonioci domus in Calabria 295.
 Photae praedia in agro Ursuli 149.
 Photino (Bonus de). V. Chrysanthus, Sardus etc.
 — (Arcadius de) 356.
 Photinus Pantaleo t. 520.
 Photus presbyter et tabularius Crotonis 207.
 Physaptus Nicolaus et Consta possessores praediorum in Calabria 297-301.
 Phyzateri exarchus notarius et tabularius Callipolis 528.
 Picceno (Ioannes de) filius Christophori donat monasterio S. Andreae quaedam praedia posita ad S. Parascevem 137.
 Piccilus Nicolaus t. 466, 480.
 Picernus vel Pitzinni Nicolaus Castellanus Castri Veteris 399.
 Picia Barsacius eiusque filius Theodorus vendunt Nicolao de Conde vineam in agro Nicoteræ 284.
 Pidete Ioannes t. 135, 136.
 Pignerationes 251, 318.
 Pillis Leo t. 412.
 Pilliciani bona adiudicata a Comite Rogerio Theodotæ Ganadei filiae 152.
 Piloplastus Marcus 421, 423.
 Pinna possessor praedii 541.
 Pinniaterus Elia et alii vv. 183.
 Pintu Ioannes t. 352.
 Pioncefaldus Rogerius t. 315.
 Pipino (Ioannes de) t. 118, 119, 134, 136.
 Pirriacus Georgius t. 163.
 Pisanus Abdelmiaich t. 288.
 Piscara S. Benedicti in flumine Lauri 11, 14.
 Piscialupus Robertus t. 121.
 Piscopium. V. Episcopium.
 Pissiuni Bartholomaeus possessor praedii in agro Acherontiae 357, 358.
 Pistillariae collis in Calabria 472.
 Pithicus Ursus 151.
 Pittari aporium in agro Aëtae 545.
 Pitum (Henricus de) t. 234.
 Pitunus Andreas et alii 483. V. Aquarō (Nicolaus de).
 — Iosfredus t. 329, 334.
 Pitza (Leo de) filius Ioannis t. 39.
 — (Pancalus de) t. 96.
 — Thyrsus t. 165, 167.
 Pitzella Vitalis vendit praedium Bono Bonadie 212.
 Pitzileone (Arsaphius de) Vicecomes Colubrarum 123.
 Pitzutus Damianus t. 263.
 Pius Vitalis t. 315.
 Placae fons in agro Nohæ 75.
 Placidi pagus in Calabria 467.
 Placidus Ioannes v. 85.
 — Paschalis praefat. XIX.

Placitum. Solvere aliquid in Curia pro placito 22.
 Πλάγια vel πλαγία, planities, campus 152, 173, 201, 326.
 Πλαγιοίονια, tabulae, 325.
 Plagitianus Nicolaus t. 299.
 Planitie (S. Maria de) in agro Aëtae 441.
 Planities Archangeli in Calabria 296.
 Plastara Arcudis et Theodorus vv. 78.
 — Bartholomaeus et Leo iudices Badulati 439, 440, 464, 466, 478, 480, 488, 490.
 — Georgius possessor praedii in agro Badulati 381.
 — Leo notarius Badulati 558.
 — Nicolaus t. 165, 167.
 Platarus Robertus t. 221.
 Platano (Theodorus de) tabularius Bebalini 343.
 Platea, πλατεία, Badulati 220.
 Plateaticum tributum 21, πλατζα 33.
 Platogeni Ioannes v. 85.
 Platopodus Basilius et Ioannes vv. 183.
 Platopodus Georgius 351.
 Πλάτζα, plateaticum, 33.
 Πλάτζαριος, plazarius, 329.
 Platzarius Lentinus possessor praedii in agro Barychallae 283.
 Πλεμικόν, communitas, 559.
 Πλείω, communitas, 558.
 Πλοοίμοι, nautae, 87.
 Plumbariola (S. Maria de) 2. V. Monasterium.
 Πλούπποι, populi, 121.
 Plutini vinea in agro Seminaræ 392.
 Ποδοβούνον, radices collis, 116.
 Πόδωμαν, inferior pars, 112.
 Poena mortis indicta iis qui Casinensi, 18, vel S. Petri coenobio 66, molestiam afferrent.
 Polemi praedium in agro Seminaræ 402, 404.
 Πολίχνης, oppidum, 147.
 Polistina n. l. in Calabria 467.
 Polita Peregrinus notarius Callipolis 521.
 — Petrus t. 125.
 — Sergius v. 184.
 Politus Ioannes, Nicolaus et Ursus fratres donant praedium ecclesiae S. Mariae de Cabria 280.
 Polla (Petrus de) 151.
 — (Riccardus, Ioannes et Donatus de) possessores praediorum in agro Cyr-Zosimi 340.
 — (Robertus de) t. 274.
 Polle (Ioannes de) t. 96.
 Polluci (S. Ioannes de Valle) 2.
 Polycarpi (Praedium S.) in Calabria 142. — Planities 356.
 Polycastro (Ioannes de) Catacensis Archidiaconus 421.
 Polychorium, Πολλυχώριον 126, 319, vel Χωραπόλλα 144.
 Lucaniae oppidum
 Caballarius dictae terrae Ioannes de Garramune 145.

- Camerarius Ioannes de Brundusio 319.
 Domini: Boëmundus 126, Alexander et Riccardus de Claromonte 126, 144.
 Monasterium S. Mariae 126. V. Monast.
 Notarius Ioannes 145.
 Polychronus Leo t. 162, Nicephorus et Leo tt. 241, 258.
 Ponte n. l. prope Tarentum 51.
 Pontefarte Gulielmus. V. Gervasus Odo.
 Populinus Malliardus t. 282.
 — Rhau 308.
 Porcinus Ioannes. V. Cizota Ioannes.
 Πορίτζιον, parvus hortus, 225.
 Porphyrogenitus Ioannes. V. Palaeologus.
 Πορτα pro Δύρα 11.
 Portarites Nicolaus. V. Helena Monialis.
 Portaticum et portunaticum tributū genus 3.
 Porterus Ioannes v. 101.
 — Milus 117 et Nicolaus 375, tt.
 Portzellae Ascettini territorium in Calabria donatum monasterio S. Mariae Hodegetriae 139.
 Postela Bartholomaeus t. 290, 309.
 Potamus Theodorus t. 181.
 Potestatis (S.), της αγ. Δυνάμεως, praedia donata monasterio S. Philippi Locrensis 89.
 Potho (Andreas de) t. 56.
 Pothus Argyrius Catapanus. V. Catapani.
 Πουλαδίτζιον, pullus equinus, 194.
 Πουτέκας (Ὀσπίτιον της), apotheca, 436.
 Praecepta, ὑπομνήματα, 5, 11, entelmata 2, 4, vel πρικέπτιον 118.
 Catapanorum: Basilli Boiani 18, 21, Basilli Mesardonitae 14, Falci Turmarchae 20, Gregorii Primicerii 1, Gregorii Protospatharii 10, Ioannacii 4, Mariani 5, Medalspi 3, Sympathicii 2.
 Imperatorum: Leonis 2, Michaelis et Constantini 62.
 Regis Gu'elmi 202.
 Roberti domini Cagiani 118. V. Sigilla.
 Πρεκονάτωρ, πρεκονίζων et πρεκόνιος, praeco, 412.
 Πρεπόσιτος, praepositus, 10.
 Praetoria n. l. in Calabria 124.
 Praetoriati (Monasterium S. Phantini) 161. V. Monast.
 Praetorium flumen in Calabria 310, 557. — Bona monasterii S. Leontii ibidem extantia 557.
 Πρακτώριον vel πρετώρι, 29, 83, 241.
 Praescriptio triginta annorum 1.
 Praestationes. V. Emphyteusis.
 Πραγματεύτης, curialis, 176.
 Prasinacus Nicolaus 384. — Possessor praedii in agro Briatici 415. — Gulielmus t. 416.
 Πρεβελέγιον, privilegium, 465.
 Presbyter abbas 23, presbyter clericus 226, 238, 241, 527, presbyteri villani 183, 184.
 Presbyteria (Ioannes de) vendit Ioanni Rapto domum in civitate Catacii 501.
 — (Theodorus de) t. 544.
 Πρεσσοῦρα, pressura, ius torcularium, 543.
 Prete puteus in agro Ursuli 109.
 Preventzanus Gregorius filius Nicolai vendit praedium monasterio S. Stephani Eremitarum 279.
 Πρένιτς pro πρεσβύτερος 136.
 Pricallidi praedium in agro Aetae 545.
 Πρικέπτιον, praeceptum, 118.
 Primicerius imperialis Gregorius 1. V. Catapani.
 Primicerius Nicolaus donat praedium monasterio S. Ioannis de Flore 384.
 Pringenorum praedia in agro Hieracii 356.
 Πριόλος, Prior, 339.
 Probatini n. l. in Calabria 298, 300.
 Probatus Consta emit vineam in agro Calabri 254.
 Probatza Basilius t. 205.
 Procopii (Ecclesia S.) in agro Callipolis 523, 525.
 Procopus Petrus possessor praedii in agro Briatici 531.
 Προικιμαῖα, dotes, 487.
 Proiudex comitatus Lycii magister Nicolaus 524, 525, 527.
 Propheta Basilius notarius 252, Ioannes, ibid. 253.
 — (Consta de) t. 133, 164.
 Prophetae praedium in Calabria 517.
 Πρόπιος, proprius, 116, 147, 151.
 Prosecutare 14.
 Πρόσωπον, ἐκ προσώπου, ἀντιπροσωπῶν, vicarius 58. 62, 67.
 Protocarabo (Georgius de) t. 198.
 Protocarabus Bonus filius Nicephori t. 322.
 — Ioannes t. 117.
 Πρωτομανδάτωρ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν ἀρμαμέντων, primus Mandatorum imperialis exercitus, 27.
 Protomandrita Calabriae Theodorus t. 51.
 Protonobilissimi praedium in Calabria 547.
 Protonobilissimus Bonus notarius 172.
 Protonotarii 3. — Protonotarius Comitatus Rogerii Ioannes de Traginiis 78.
 Protontinus Leo filius Ioannis t. 504, 505.
 Protopapa (Ioannes de) notarius Catacii 502.
 Protosebastus Gulielmus Grandemanil 108.
 Πρωτσόγκελλος Callipolis 512. — Protosinquillus Theodorus Mesimerius. V. Episcopus Scyllacensis.
 Protospatharii Longobardiae 2, 3, 4.
 Protospatharius. V. Catapani.
 — Magiurelles filius Nicolai t. 63.
 — Maleinus 73, t. 268, notarius 287.
 — Michael possessor praedii 163.
 Proximo (Satrianus de) filius Nicetae Vicecomes Olettae 214, 228, 233, 254.

Proximus Opazenus Constantinus t. 29.
 Προϋχίζειν pro προύχειν, 111.
 Προϋχος, Prior monasterii, 46.
 Pruntus Guarinus filius Leonis t. 132.
 Ψευδοβασις 555.
 Ψευδορύαξ, torrens, 554, 555.
 Psychri Nicolaus notarius 322.
 Psomas Constantinus t. 37, pistor 41.
 Puglisi Nicolai praedium in agro Catacii 476.
 Pugnae electio ob causarum definitionem 3.
 Pulari Arcadius t. 166.
 — (Calocnuris de) t. 165, 167.
 — Ioannes Vicecomes 95. — Filius Nicephori et Nicolaus tt. 165, 167.
 — Leo cum uxore et filio vendit vineas monasterio Eremitarum 166.
 Pulcari Leonis praedium in agro Scyllacii 346.
 Pulemo (Robertus de) t. 305.
 Pulingi filiorum praedium in agro Circlarii 276.
 Pumarisis Leo v. 77.
 Pungadum praedium in agro Miletii 277.
 Pungadus Stephanus Strategus Miletii 263. — Petrus Strategus Miletii et Francicae, ibid. 264.
 Pungo (Constantinus, Ioannes, Michael, Gregorius de) tt. 438. Iudex Briatici Constantinus 443-450, 460, 461, 462, 482. — Michael iudex Briatici 531, 532. — Gregorius notarius Briatici 531, 532. — Nicolaus presbyter t. 532.
 Pupulinus Drogo 269.
 Purpura (Ioannes de) t. 256.
 Purpurae vinea 307.
 Putente fons in agro Ursuli 109.
 Puteus S. Ioannis prope Tarentum 43.
 — Abbatissae prope Tarentum 49.
 Putzirra n. l. prope flumen Sarmentum 115.
 Putzus n. l. in Calabria 554.
 Pyrgelle n. l. in agro Catacii 364.
 Pyri praedium, τῆς ἀπριδῆς, in Calabria 298.
 Pyrichus Theodorus lector ecclesiae Locrensis 92.
 Pyrizi n. l. prope Panormum 156.
 Pyrrhogeni praedium in agro Seminarum 392.
 Πυροστάνη, olla, 487.

Q

Quadragesima Sanctorum ecclesia. V. Ecclesia.
 Quarta librae tarenorum 376.
 Quintini (Robertus S.) t. 162.

R ET P

Rabda Nicolaus possessor praedii in agro Crotonis 207.
 Rabdus clericus et notarius Neriti 513.

Rabiani collis in agro Troiano 19.
 Rabioso (Nicolaus de) t. 291.
 Rabta Ioannes 415. V. Virga.
 Rabi praedium in Calabria 373.
 Rachala Exames nomen praedii in agro Boici prope Panormum 156.
 Ραχάνας 369, et ραχώνη 114.
 Rachonii filiorum praedium in agro Catacii 435.
 Racia Ioannes possessor praedii in agro Briatici 437.
 Radulfus Magister Eremitarum S. Stephani de Nemore 146.
 Ragembrandus Abbas Casinensis. V. Monasterium Casinense.
 Raibtus Rogerius t. 334.
 Rametta eiusque filiae donant praedia et domum monasterio S. Mauri 523, 524, 525.
 Ranaldus Capellanus regius 304.
 — Capellanus S. Leontii permutat vineam cum Philippo 288.
 Ranerus Petrus Iudex Comitum 125.
 Rantaciotes praedium in Calabria 342.
 Rarus Rogerius et Papilliuni Niceta. Lis inter eos de quadam vinea diiudicata a Gulielmo de Panormo Stratego Scyllacensi 411.
 Rapa Basilius v. 559.
 Rapena v. 560.
 Rapicellus Petrus vendit Arcadio Mesito vineam in agro S. Leontii 228.
 Raptus Leo possessor praedii in agro Rhegii 487.
 Rapti Basilii vinea in agro Panormi 219.
 Raptus Ioannes 501. V. Presbyteria (Ioannes de).
 Rascla (S. Angelus de) apud Tarentum 30, 36.
 Rastes Nicephorus v. 559.
 Reccorum praedia 130.
 Regales. V. Numisma.
 Relupum n. l. in agro Troiano 21.
 Rendae V. Arintha 94.
 Restitutionis instrumentum 464.
 Retornare 1.
 Retradere pro restituere 4.
 Ρέος, reus, 398, 412, 413.
 Ρηζοτηλῆς 161.
 Rhaus comes Badulati 220.
 Rhamnae praedium in Calabria 120.
 Rhamnus n. l. in Calabria 556.
 Rheginae Ulu testamentum 252.
 Reginus Ioannes possessor vineae in agro Panormi 250.
 — Nicolaus notarius 330.
 — Rogerius t. 353.
 Rhegio (Hugo de) 294, magnus Iudex Calabriae 318, Iustitarius Calabriae 349, Alduinus eius filius 324.
 — (Ioannes de) Magnus Iudex Calabriae dirimit controversiam inter Ascettinum de Brui et fratres Hodiernae dominae Oppidi de feudo Marescotti 294. — Cum Eugenio de Calo Se-

- creto tribuit Mercurio Hieracensi facultatem extruendi molendinum 310.
- Rhegitanus Ioannes possessor vineae in agro Nicoteræ 210.
- Rhegites Rogerius t. 329.
- Rhegium, Ρήγιον, ital. *Reggio*, Calabriae civitas.
- Archiepiscopus eiusdem Rogerius 86, 230.
- Canonicus Peregrinus 182.
- Dotale instrumentum 486.
- Emphyteusis instrumentum 230.
- Iudices: Ioannes Leander 424, Bonsignorus Lucensis 486, 487.
- Mentio 57.
- Notarii: magister Nicander 424, 425, Nicolaus de Theoprepo 486, 487.
- Venditionis instrumentum 423.
- Ριζάλης vel Ριγάλη. V. Numisma.
- Rialis rivus 25.
- Riccardus Aëtae dominus 515.
- Imperialis Aulae Camerarius 342.
- Ricimundus Nicolaus 433.
- Ripaticum tributum 3.
- Ripiteia (G. de) t. 208, 211.
- Rithfictus Philippus Protospatharius et Strategus Hieracii 153.
- Ριτικέλλα, reticella, 487.
- Riticella Basilius t. 190.
- Ritzpsiti Ioannis vinea 171.
- Ritzus Basilius et Ascinus 152.
- Ritzutus Andreas notarius Acrae 281.
- Ioannes eius filius t. 359.
- Roberti Ducis filius Guido 86.
- Regis mentio 504, 506.
- Robertus filius Isnardi Caballarii vendit praedium Ioanni Nucarrotae 122.
- electus Melitensis 87.
- filius Riccardi. Enumeratio furtorum ab eo factis monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo 150.
- Ρόβος. V. Mensurae.
- Roca (Guido de) t. 436.
- Rocca de Falluco, Ρόγκα τοῦ Φαλλούκου, Calabriae oppidum.
- Iudices ipsius: Ottinus et Deomiludede 499, 501.
- Nomen loci Cluclus 500.
- Notarius Gulielmus filius notarii Asmundi 499, 501.
- Praedia pertinentia ad Bonachaiam 500, Camardam 336, Grassum 500, Spanum 499.
- Venditionis instrumentum 499.
- Fallucio (Gualterius de) Catacensis Canonicus 421.
- Nicephori 85, 86.
- S. Severinae 139.
- Roccellae ecclesia donata episcopo Scyllacensi a Rogerio Comite 185.
- Rodocallum n. l. prope Callipolim 519.
- Rodocallus Nicolaus v. 182.
- Rogerius Archiepiscopus Rheginus 230.
- Comes Calabriae et Siciliae fert sententiam pro Theodota filia Gannadei 72. — Describit fines cuiusdam praedii quod Leoni Catananci donaverat 74. — Donationes ab eo factae Brunoni, Lanuino, ceterisque sodalibus Eremitis 76, 77, 86, et praefat. p. XXV. — Capuam obsidet 83. — Donatio ab eo facta ecclesiae Scyllacensi 182. — Mentio ipsius 69, 70, 128, 199, 200.
- Comes Calabriae Siciliae et totius Italicae regionis 101, cum eius matre Adelasia condit basilianum monasterium S. Philippi in Locrensi regione 88. — Donat episcopatu Scyllacensi Roccellam cum omnibus pertinentiis eius 184. — Donatio ab eo facta ecclesiae SS. Apostolorum Styli et monasterio S. Mariae de Arsaphia 101, et praefat. p. XXVI. — Idem Rogerius Siciliae Rex confirmat monasterio Novae Hodegetriae Patris privilegia et donationes terrarum in Valle Chrathis 138. — Donatio ab eo facta Adelineae nutrici filii sui Henrici 155. — Petit Calabriam occupaturus civitatem Salerni 296. — Confirmat tria diplomata Celsio episcopo Scyllacensi 182. — Soror ipsius Maximilla. V. Maximilla. — Eius medicus Theophylactus 186. — Eius mentio praefat. p. XXVI, 150, 193, 196, 318.
- Dux Italiae Calabriae et Siciliae donat monasterium S. Hadriani Cavensi coenobio SS. Trinitatis 68. — Donat nonnullos homines monasterio S. Mariae de Turre 85. — Subscribit post subscriptionem Archiepiscopi Rhegini 86.
- episcopus Syracusanus 87.
- Strategus Ursuli 100.
- Rogus Ioannes v. 85, 86.
- Romae mentio 113.
- Romaeus Basilius v. 184. V. Chennetus Joseph 287.
- Consta filius Stephani t. 219.
- Ioannes 218.
- Romanata numismata. V. Numismata.
- Romani vinea in agro Troiano 19.
- Imperii in Tuscia per Sanctam Romanam Ecclesiam Vicarius generalis Carolus 475. V. Carolus.
- Romanitza Iulianus t. 317.
- Romanorum Imperatores: Ioannes Palaeologus 536, Michael 62, Fridericus. V. Fridericus.
- Romanus possessor domus in agro Tarentino 44.
- possessor praedii 541.
- Anthypatus Patricius 18.
- Archiepiscopus Rossani 69.
- clericus t. 52.
- Nicolaus 483, 484.
- Romualdus Praepositus SS. Trinitatis 137, 138.
- Ronca (Gulielmus de) 429.
- Roncae oppidum ad Malgerium Altavillam pertinens 180.
- Roncisanus Ioannes filius Leonis t. 280.

Roscini oppidi mentio 34.
 Rossano (Theodorus de) t. 374.
 Rossanum, Ρουσιάνον, ital. *Rossano*, Calabriae oppidum.
     Archiepiscopatus huius civitatis 385.
     Archiepiscopi: Cosmas 144, Ioannes 225. V. Monast. S.
     Ioannis de Calveto, Romanus 69. V. Archiepiscopi.
     Donationes inibi factae 64, 68.
     Flumen Trientum 225.
     Locorum nomina: Cursus leporum, λαγοδρομίον, 64,
     Draconera 225, Goffone 64.
     Monasteria: S. Hadriani 68, S. Ioannis de Calveto 225,
     S. Mennae 64. V. Monast.
     Notarius Leo 155.
     Permutatio bonorum 225.
     Praedia pertinentia ad monasteria S. Mariae Novae Hu-
     degetriae 139, et SS. Trinitatis Cavensis 64, 68.
 Rossemannus iudex in civitate Asculi 10.
 Roto (Matthaeus de) iudex Seminarum 474, 473.
 Rotulum, ponderis genus, ρώτουλον γενικόν, 468.
 Rotunda n. l. in agro Ursuli 109.
 Rotzulinus Robertus possessor praedii in agro Tropacae 236.
 Ρουγα, vicus, 377.
 Ruballus Ioannes t. 345.
 Rubbiola Nicolaus, de li *Rubbioli*, possessor praedii in agro
     Olettae, 215, 273, 275.
 Rubusa n. l. in Calabria 556.
 Ruchari Ioannis praedium in Calabria 172.
 Rufares Arcadius v. 559.
 Ruliana (S. Ioannes in) apud Asculum 14, 14, vel de Rutta 25.
 Rumbulus Ioannes t. 444.
 Rumfates Ioannes v. 559.
 Rundello (Gulielmus de) t. 148.
 Rupes Ariae n. l. in agro Ursuli 109.
     — Columbarum in Calabria 102.
     — Elegzel prope Panormum 156.
     — Rubra in agro Ursuli 109.
 Rusaces Leo Strategus Badulati 221.
 Rusari vinea in agro Nicoteræ 259.
 Rusatus Ioannes v. 559.
 Rusello (Constae de) praedium in Calabria 383.
 Rusiti pagus in Calabria 288, 556.
 Rusito (Consta de) 234. V. Paschali (Ioannes de).
     — (Rogerius de) t. 244, 255, 276.
     — (Salomon) filius Gulielmi possessor praedii in agro Circla-
     rii 191.
 Rusitus Rogerius t. 290, 309.
 Rusius Petrus 559, et Ioannes 560, vv.
     — Sirucus. Mentio donationis ab eo factae ecclesiae S. Leon-
     tii 557.
 Russellus Ioannes t. 291.
 Russi Lombardi testamentum 427.

Russo (Petrus de) filius Stanoteri t. 555.
 Russoti pagus in Calabria 486.
 Russus Cyriacus iudex Callipolis 506, 507.
     — Ioannes possessor domus in pertinentiis Crotonis 401.
     — Thomas possessor molendini in agro Aëtae 334.
 Rustunci (S. Nicolaus de) in urbe Catacii 491.
 Rusus Protospatharius Charzanites monasterium S. Nicolai de
     Monopoli in propriam potestatem vindicat 53.
 Rutta (S. Ioannes de) apud Asculum 14, 25, vel de Rulia-
     na 14, 14.
 Ruttaris Alexander 389.
 Rutundo (Ioannes de) 151.
 Ryaci Basilii filiorum praedia in agro Aëtae 458.
 Ρύμη, platea, 515, 519, 520.
 Ρύπιον χωράριον 358.

S ET Σ

Saba praedia in Calabria 133, 164.
 Sabocinae monasterium 307.
 Sabuto (Hugonis de) et Regaliae Maleinae tabulae nuptiales
     246.—Mentio 286.
 Sacca (Eustachius de) v. 184.
 Sacellum, Σακέλλον, n. l. in Calabria 58.
 Sacculli, Σακκούλλου, terra in Calabria 300.
 Saccullo (Nicolaus presbyter de) notarius 96.
 Σακέλλα, 7, σακκέλλον 47, σακκέλλον 522 et alibi, Aera-
     rium.
 Σαγίς, stragulum, 80.
 Salasi vinea in Calabria 298.
 Salerno (Hugo de) t. 320.
     — (Petrus de) baiulus Nicoteræ 331.
     — (Tzoffus de) 7. Tzoffus.
 Salernum urbs, Σαλέρνον, *Salerno*, occupanda a Rogerio Rege
     296.—Mentio ipsius 14, 64, 68.—Monasterium SS. Trini-
     tatis in pertinentiis ipsius. V. Monaster.—Salernitani taren-
     i. V. Tarenii.—Salerni zonulae 487.
 Salicum n. l. 308.
 Σαλίκια, salices, 265.
 Salinae veteris, τῆς παλαιᾶς ἀλινης, praedium 130.
 Salinitus Nicolaus v. 558.
 Salmiantum flumen apud Nobam 96. V. Sarmentum.
 Σαλτων (S. Maria et S. Nicolaus τῶν), de Nemore, 386, 556.
 Saltorum flumen in Calabria 556.
 Salvaticus Gulielmus t. 249.
 Salvator (S.) in agro Styli 102.
     — (S.) Cammarotae V. Monasterium.
 Salvatoris (Ecclesia S.) in agro Minervino 11, 14, 25.
 Samarus filius Euphemii declarat praestationem debitam eccle-
     siae S. Petri Imperialis 370.
 Sambataci praedia in agro Scyllacii 409.
 Samfredus iudex Circlarii t. 292, 303.

- Samiator Ioannes notarius magister terrae Aëtae 434, 486.
 Samnatici n. l. in agro Aëtae 546.
 Samona (Leonis de) domus in civitate Callipolis 515.
 — Peregrinus notarius Scyllacensis 407, 410, 414, 474, 475, 552, 553.
 Samparo (Alexander de) t. 106.
 Σάγκιν, culcita, 80.
 Sancto Flore (Leo de) v. 85, 86.
 Sanctorum Omnium monasterium 147.
 Sanctus Nicander. V. Nicander.
 Sanduri flumen in agro Troiano 19.
 Sangilianus Gulielmus t. 128.
 Sanso Rogerius t. 334.
 Santamaria (Gulielmus de) t. 117.
 Santanellus Gioffus possessor domus in civitate Nicoteræ 338.
 Saracæ filii vv. 297.
 Σαρακάρι 253, vel σερακοστόν 428, vel τεσσαράκοντα 511, pro σαραντάρι, quadragies missarum pro defunctis.
 Saraceni. V. Agareni.
 Saracenus Landolfus possessor praedii in agro Olettae 136.
 — Rogerius t. 327.
 Saracianus Riccardus possessor praedii in agro Roncae 180.
 Sarafi Philippus v. 297.
 Saragandus Pelegrinus filius Ioannis possessor praedii in agro Nicoteræ 349, 350.
 Saragandi Ioannis praedium in agro Nicoteræ 240, 258.
 Sarcialinus Tzocala Ioannes t. 123.
 Sardus filius Chrysanthi 34. V. Monasterium S. Petri Imperialis.
 — Chrysanthus, Falco et Bonus. V. Chrysanthus.
 Sarmentum flumen in agro Nohæ 25, 115, 187, vel Salmiantum 96.
 Sasso filius Caloleonis liberat monasterium S. Nicolai de Monopoli a iure quod in ipsum habebat 53.
 — Cassanensis episcopus et Papæ vicarius 86.
 — (Odo de) 83.
 Sassus Ioannes t. 282.
 Sasuni Nicolaus iudex Scyllacii t. 407, 410, 411, 414.
 Satriani Strategi Nicolaus Calabrus 382, et Simeo Crupollanita 367.
 Satriano (Ursus de) 122. V. Bulcini Comes.
 Satrianus Constantinus possessor praedii in agro Badulati 381.
 — Robertus et fratres permutant praedium cum monasterio S. Mariae de Pertusia 213.
 — Theodorus cognomento de Domina Eupraxia vendit Ioanni de Messana medietates nonnullorum praediorum 380.
 Scaditi Petri praedium in agro Aëtae 441.
 Scafullus Nicolaus t. 238.
 Scala n. l. in agro Scyllacii 409.
 Scaldatus Gulielmus t. 329, 334.
 Scaldieris Andreas et Nicolaus donant praedium monasterio S. Ioannis de Flore 373.
 Scalitorum (S. Maria) sive Apraxe monasterium in Calabria 140.
 Scallionus Robertus donat praedium monasterio S. Stephani Eremitarum 213.
 — de notario Roberto t. 475.
 Scaltzatitzi vinea in agro Tarenti 66.
 Scamnaconibus (Petrus et Chrysaphius de) tt. 278.
 Scanceri Renaldi vinea in agro Scyllacii 412.
 Scandalaris Petrus t. 261.
 Scandalo (Constantinus de) t. 34.
 Scannapecus Ioannes 330.
 Scannavulpa 558.
 Scantzana (S. Maria de) in planitie Polychorii 126.
 Scaramangus Nicolaus possessor vineae 428.
 Scarpaterena Irene v. 560.
 Σκήβη τὸ ὄρος, descendit per montem, 152.
 Σκελλίζω, vergo, 50.
 Σκήνος, corpus, 97.
 Scepastus Nicolaus v. 184.
 Scepesti praedia in agro Scyllacii 409.
 Σκενοφύλαξ 90.
 Schecum n. l. in Calabria 428.
 Σχήμα ἀγγελικόν, vestis monastica, 93.
 Scholari (Andreas de) vendit Ioanni et Philippo Calodibole praedium in agro Tropaeae 236.
 Scido (S. Phantinus de) 81.
 Scilliani Gualterii et Margaritæ Ballisiae tabulae nuptiales 435.
 — praedium in agro Catacii 477.
 Scimina Nicolaus t. 163.
 Scini collis 122.
 Scittus Nicolaus v. 559.
 Sclapena Anna alique vendunt Paulo Fitzurro duo praedia in agro Aëtae 453.
 Scilapi filiorum praedium in agro Aëtae 441.
 Slavopetro (Rogerius de) notarius 152, 153.
 Slavus Consta v. 558.
 — Ioannes t. 254.
 — Nicolaus v. 299.
 Scilibandus Basilius t. 201.
 — Robertus notarius 278.
 Scolari (Basilius de) v. 77.
 Scolarii vinea in agro Scyllacii 552.
 Scolarius Ioannes v. 183. — Basilius et Ioannes 381.
 Scordus Mules 233.
 Scoto (Petrus de) et Irene vv. 77.
 Scottius Angelus Antonius, praefat. p. XXIII.
 Scribitzi (Philippus de) 60. V. Domna vidua Ioannis.
 Scribus Nicolaus t. 165, 167.
 Σκουλαρίκιον, inauris, 80.
 Sculladus 470.
 Scullandus. Mentio donationis ab eo factae monasterio S. Stephani 95.

Scullandus Aëtae dominus. V. Aëta. — Ioannes dominus Arenarum 335.

Scumbari Nicolaus 421.

Scupallitae Ioannis praedium in agro Episcopii 222.

Scutarus Basilius 368.

— Constantinus t. 289.

Scyllacium, Σκύλαξ, ital. *Squillace*, Calabriae oppidum.

Capitulum huius civitatis 335.

Castellani: Bizanotes 522, Lucas Furnus 341.

Comes Gulielmus filius Amphusi donat monasterio S. Stephani nonnulla praedia 340, 522.

Comitissa Medina 341, vel Medania 522.

Elisabeth de Altavilla domina Scyllacii 342.

Comestabulus Riccardus 201.

Donationes factae ibidem 340, 522.

Episcopalis tabularius Theodorus notarius 345.

Episcopi: Celsius, Dominicus, Theodorus Mesimerius. V. Episcopi.

Flumina: Pelipum 341, Sebira 522.

Iudices: Nicolaus de Cosentia 407, 410, Rhaus Hadrianus 407, 410, 411, 414, Philippus 553, Nicolaus Sansuni 407, 410, 411, 414.

Locorum nomina: Agrarii 408, 409, Agrilleum 409, S. Barbara 341, Campus 409, Cropani 406, 409, Francus 407, 409, S. Luca 409, Mamuraca 474, Sambatium 409, Scala 409, Stalactum 341, 345, 406, 409, 412.

Mentio eiusdem 85.

Monasteria S. Stephani de Nemore, S. Mariae, et S. Gregorii. V. Monasteria.

Notarii: Nicolaus filius Mauricii 346, Robertus 522, Samona Peregrinus 407, 410, 414, 474, 475, 552, 553.

Pagi in agro Scyllacensi donati monasterio Eremitarum a Rogerio Duce: Aruncium 87, Libianum vel Olivianum 87, Mentaureum 87, 406, 409.

Permutationum instrumenta 406, 408.

Praecones 412.

Praedia in agro eiusdem pertinentia ad Anastasiam 412, Araclum 344, Barbaram 409, Belonam 474, Bibillum 474, 552, Buciam 344, 345, 412, 474, 552, Burrellitum 552, Clemem 407, 409, Cucullitum 474, Francum 407, Ganadeum 344, Geracarum 407, 409, Gunnarum 407, 409, Monasteria S. Gregorii 406, 408, S. Mariae 406, S. Stephani 340, 408, Papillium 411, Pulcharum 346, Scangerum 412, Scolarium 552, Surracum 412.

Sententia 411.

Strategi: Basilius 199, 201, Gulielmus de Panormo 411, 414.

Tabularius episcopatus 345. Tabularius Nicolaus presbyter et secundicerius 346.

Venditionum instrumenta 344, 345, 474, 552.

Scyphati nummi. V. Numisma.

Sebastianus (S.) 308, in agro Circlarii 264, 276.

Sebastus Grammaticus t. 524.

Sebesti heredum vinea in agro Tarenti 52.

Sebira flumen. V. Sybaris.

Seccula Constans t. 342.

Σήκνος 13.

Σεπρέτον 310. — ἀσηπρήτης Λίων 22.

Sectatio 25.

Segia n. l. 109.

Seguinus Ianuarius, praefat. p. XV.

Selima (Maria de) 547.

Selimi praedium in Calabria 164.

Sellada n. l. in Calabria 557.

Sellapii praedia 376.

Sellitta Georgius et Theodorus filius Leonis de Petrona vendunt monasterio SS. Apostolorum (Tarenti) duas terras vineales 51.

Seminara, Σημινάρον, Calabriae oppidum.

Castellanus eiusdem Nicolaus de Palomba 393.

Domus in ea pertinentes ad Bibianum 402, Casirum 392, Chandacarim 403, 404, Curadum 392, Getzennum 392, Gudilum 392, Monasterium S. Stephani de Nemore 392, 404.

Donationum instrumenta 391, 404.

Dotales tabulae 493.

Ecclesiae: S. Ioannis Theologi 392, SS. Quadraginta 402, 403.

Iudices nonnulli 392, 403, 405, 406, 471, 473.

Locorum nomina: Canocharium 493, Corasium 494, Criclum 494, Sancta Cyriaca 494, Gagianum et Gagianifons 392, Vallis S. Ioannis 493.

Notarii: Theodorus de Chrysaphio 393, Nicolaus de Grasso 393, 401, 405, Basilius Tricasi 494.

Praedia pertinentia ad Agellitanum 391, Anguissam 392, Bibianum 402, Brunum 494, Carcarellum 493, Chandacarim 403, 404, Cappellerum 402, Charengam 494, Ecclesiam S. Ioannis Theologi, Liverum, Mesiscum 392, Monasterium S. Stephani 391, 404, Paralium 493, Plutium 392, Polemum 402, 404, Silvestrum 392, Trancudum 494.

Protopapa 295.

Tabellio Ioannes de Chandacari 471, 473.

Vallis S. Ioannis 495.

Venditionis instrumentum 402.

Seminara (Georgius de) notarius 295.

Senator Sanctae Urbis Carolus 475.

— Protospatharius 57.

Senatoris filius Theodotus t. 56.

Senescalcus Riccardi de Claromonte 380.

— Comitiss Scyllacii 342.

— Riccardus filius Drogonis Comitiss 126.

Sententiae 3, 10, 22, 57, 72, 113, 120, 422, 152, 219, 241, 294, 322, 353, 367, 397, 411, 529.

Seppopa (Consta de) possessor praedii in agro Tarenti 186.

Στρακοστόν 428. V. Σαραπάρι.

Σίρε pro Κύριος 134, 136, σίρ 154.

Σεργεντία 232.

Sergenti Calocyri filius Constantius t. 145.

Sergio (Pelegrinus de) filius Nicolai notarius Domini Aëtae 335.

Serģius monachus 80. V. Marchisius Odo.

— notarius et tabularius Mesorum 174.

— sanctissimus et Patriarcha oecumenicus 15.

Sergona Ioannes v. 185.

— (Nicolaus Rusius de) v. 558.

— Philippus t. 134.

Sergotatus Manilus t. 369.

Serra Palumbarae 75.

— σέρα, S. Angeli 71.

— Olettae 82.

— de Stincis 21.

Serraneri feudum in agro Nohae 379.

Servitium debitum a possessoribus terrarum in imperio graeco 533 et seqq.

Servitus, δουλεία, militaris 13, duorum dierum singulis mensibus 325.

Σέρα, serra, 71, 82, 118.

Severina (S.) ἡ ἀγ. Σιωνίνα, Calabriae civitas.

Archiepiscopus Metropoli eiusdem Dionysius 377, 385, 390.

Chartularius Michael Anicetus 268.

Donationes factae in eadem 267, 373, 385.

Iudices: Anicetus Michael 268, Mauroleo Nicolaus 113.

V. Mauroleo.

Locorum nomina: Bitaurum 385, Cuttufin 373, Milia 267, Umbrum 114.

Mentio ipsius 85.

Notarius et Strategus Consta 114. — Notarius Stephanus protopapa 385.

Praedia pertinentia ad Archiepiscopatum Rossanensem 385, Callutzum 114, Copsorinos 114, Cuttufin 373, Dometum 267, Monasteria Calabro-Mariae 385, et S. Ioannis de Flore 373, 384, Muriciotam 267, Primicerium 384, Rabtum 373, Scaldierim 373, Thelacem 114, Theologum 373.

Protopapa tabularius Ioannes Centucla 287, Stephanus 385.

Rocca S. Severinae 139.

Sententia 113.

Strategus Consta 114.

Tabularius clericus chartularius iudex Michael 268, Tabularius protopapa Ioannes Centucla 287.

Severitanus Leo v. 85, 86.

— Philippus filius Ioannis vendit monasterio S. Ioannis de Flore duas partes praediorum 357.

— Pantaleo t. 372.

Sferranmolina Ioannes iudex Nohae possessor praedii in agro eiusdem 379, t. 380.

Sfondalum n. l. in Calabria 296.

Sfondili domus in Calabria 297.

Sfruntzaris Nicolaus t. 61.

Sgurus Basilius v. 101.

Sica filia Ioannis Suncae vendit notario Philliano Tuscano praedium in agro Briatici 449.

Siceli area in Calabria 50.

Sicelius Nicolaus v. 183.

Sicella (Alferius de la) t. 97.

Sicelus Basilius, Nicolaus, Irene vv. 77.

Sichelgaita Comitissa Badulati 220.

— vidua Odonis Marchisii domina S. Catharinae donat praedium monasterio S. Stephani Eremitarum 128.

— filia presbyteri Andreae 289. V. Monasterium S. Phantini prope Circlarium.

Sicilia (Ioannes de) Praepositus S. Michaelis in civitate Aëtae 546.

Siciliae Comes Rogerius. V. Rogerius. — Dux Argyrus. V.

Catapanus Argyrus. — Dux Rogerius. V. Rogerius. — Rex

Fridericus. V. Fridericus etc.

Sicillus S. Nicolaus, ecclesia in Calabria, 429.

Sielegrima donat vineam monasterio S. Stephani de Nemore 372.

Siconulfus spondet se quotannis soluturum monasterio S. Petri Imperialis numisma unum pro hortulo 144.

Σικίσουν τὴν μονήν, monasterium amplificare, 75.

Sicotaci Basilius v. 185.

Siderus Praepositus S. Stephani de Nemore 337.

— v. 183.

Sigigata (Candidus de) t. 349.

Sigillati homines 557, 558.

Sigilla: Archiepiscopi Rhagini Rogerii 230.

Catapanorum: Argyri 53, Constantini Opi 32, Gregorii Trachaniotae 9, Mariani 5, Pothi Argyri 24.

Comitum, Ducum et Dynastarum: Aëtae domini Ioannis Scullandi 328, Altavillae Malgerii 180, Carburneri Gulielmi 123, Claromontis Alexandri 125 et Riccardi 144, Loritelli Comitissae Iosfredi 146, Mabillae Comitissae viduae Gulielmi Grandemani 108, Marchisii Odonis 80, Maximillae Sororis Regis Rogerii 296, Rogerii Comitissae Calabriae et Siciliae 72, 74, 76, 77, 101, Rogerii Ducis Italiae, Calabriae et Siciliae 68, 85, Scyllacii Comitissae Gulielmi 340, 522, Tarenti Principis Boëmundi 65.

Episcopi Scyllacensis Theodori Mesimerii 69.

Regis Rogerii 138, 182. V. Praecepta.

Sigillorum graecorum huius syllabi explicationes, praefat. p. XXVIII et XXIX.

Signum flumen in agro Colubrarii 305, 322.

Silepa n. l. in Calabria 247.

Silva (Tancredus de) t. 195.

Silvestri clausura in agro Seminarae 392.

Silvestro (Nicolaus de) t. 315.

Simaris, Σίμειρον, Ital. Simari, Calabriae oppidum.

Donatio ibi facta 388.

- Monasterium S. Theodori obedientia S. Stephani de Ne-
more 388.
- Praedia in agro eiusdem pertinentia ad Genzanum, Gran-
dem et Monasterium S. Theodori 388, Russum 428.
- Protopapa Sinaterus 387, Protopapa et notarius Theodo-
rus 387, 389.
- Simeo et Chamenia 72. V. Theodota Gannadei filia.
- Simeone (Constantinus de) t. 123.
- (Ioannes de) t. 136.
- Simero (Chrysoiannis de) praedium in Calabria 124.
- Simius Consta filius Leonis possessor praedii in agro Colubrarii
305, 311.
- Simillus Robertus t. 148.
- Sinaterus protopapa Simaris t. 387.
- Sinescalcus Nicolaus t. 553.
- Sinus Lucas 429.
- Sipercia Robertus t. 329.
- Siponti fines in agro Troiano 19, 22.
- Σίρι pro κύριος 95.
- Siri Guinisi filius Leo t. 388.
- Rego (Calus de) t. 96.
- Siruchus Rusius 557.
- Sisinniacus Arcadius t. 300.
- Sisinnianus Rogerius Strategus 190.
- Sisinnius Maeri v. 77.
- Sisinnorum pagus 495.
- Sitelciul filia Caitseut vendit vineam Sitekiul filiae Calae eius-
que filiae Sitennae 218.
- Sitenna 218. V. Sitekiul.
- Σίτλα, situla, 356.
- Sittinus Nicolaus v. 558.
- Σμήνη, iungitur, 34.
- Societas usus 62.
- Societatis instrumentum 303.
- Soldanus Nicolaus et Robertus tt. 257, Gulielmus t. 274.
- Σόλδια, solidi, 530. V. Solidi.
- Σολήδια, solea, 356.
- Σολέριον, solarium domus, 256.
- Solidi 10, 530, Michelati 79. V. Numisma.
- Solomon filius Rogerii donat praedium ecclesiae Circlarii 282.
- Sonante Hugo t. 194.
- Sophia (Leo et Consta de) vv. 183.
- Sophiae (Monasterium S.) 2. V. Monast.
- Sopho (Gregorius et Philippus de) donat praedia nepoti Maleno
141.
- Sophus Constantinus iudex Briatici 445.
- Leo t. 438, 445, 446.
- Soraci (Robertus de) buttellerius regis 251.
- Σωτηρίκια νομίσματα. V. Numisma.
- Σουρεύειν ξένους, aggregare hospites, 185.
- Σούρινα, sorbus, 200.
- Spada Iosephus Chartarium graecum Panormitani Archivi edi-
dit, praefat. p. XIV.
- Σπάνικα, limbria, 356.
- Spano (Ioannes de) t. 124, 135.
- Spanochus Consta v. 183.
- Spanopetro (Monasterium SS. Apostolorum de) 334.
- (S. Petrus de) in agro Aëtae 454.
- Spanus Andreas vendit Adeodato Oeconomo praedium Roncae
positum 499.
- Constantinus t. 222.
- Leo 183, et Theodorus vv. 289.
- presbyter 80.
- Sparanus Ioannes possessor praedii in agro Barychallae 283.
- presbyter t. 252.
- Sparnites Gregorius et alii vv. 184.
- Spartum n. l. in agro Nohae 112.
- Spartusum n. l. in agro Catacii 435.
- Spastricus Theodorus t. 174.
- Spathaphori filius Donandus t. 207.
- Spatharii Candidati 3, 4, vel Σπαθαροκandidάτος Christopho-
rus 9, Leo 22, Nicolaus 57, Tubacius 53.
- Spatharius Imperialis Medalspus 3, ab aureo triclinio Con-
stantinus 5. V. Catapani.
- cum filiis vendit notario Filliano Tuscano praedia in agro
Briatici 447.
- Andreas notarius 65.
- Basilius 199, 201.
- Calocyrrus v. 297, 300.
- de Fueatzari notarius 182.
- Georgius 521, Hugo 341, et Nicolaus u. 355.
- Ioannes 57. Possessor praedii in agro Styli 556.
- Spatharopollus Ursus t. 300.
- Spatharus Nicolaus v. 559.
- Spathitza Theodorus t. 174.
- Specialis Sabinus t. 553.
- Speliota S. Elias in agro Seminarae 405.
- Spelunca molendinorum Caggiani 174.
- S. Elenae in agro Circlarii 191.
- Σπητάλιον, hospitale, 401.
- Spetzanitus Andreas 93. V. Monasterium S. Angeli de Battepede.
- Spilingas Leo v. 559.
- Spina n. l. in agro Aëtae 545, 546.
- Spinellius Antonius, praefat. p. XV.
- Spiritu (Magister Bernardus de S.) t. 148.
- Spiritualis mater, πνευματική μητήρ, 47.
- Spiritus (Monasterium S.) 376.
- Stalactum n. l. in agro Scyllacii 343, 345, 406, 409, 412.
- Staphida Nicolaus iudex Catacii 497, 498, 501.
- Stapurniata n. l. in agro Acherontiae 231.
- Staropullus Gregorius cum filiis vendit notario Philliano pra-
edium in agro Briatici 481.

Stauraconum terra 240, 257, in agro Nicoterae 348, 349, 351.
 Stauracus Basilius filius Philippi vendit Rano Contarato domum in civitate Nicoterae 257.
 — Basilius, Petrus et Ioannes tt. 349, 350, vendunt Ioanni Martino vineam in agro Nicoterae 351.
 — Gregorius Consta et Basilius tt. 241, possessores praediorum in agro Nicoterae 240, 260, 349, 350.
 Στιγνάτον, patina, 80 et alibi.
 Στινόν, angiportus, 515.
 Stephani (Monasterium. S.). V. Monast.
 Stephanici Ioannes t. 385.
 Stephanitz tabularius Tarenti 249.
 Stephanitz Ioannes 285, 287.
 Stephano (Presbyteri Petri de) filii possessores praediorum in Calabria 124.
 Stephanus Chartularius Materae 18, 22.
 — Maleinus vicarius in themate Calabriae 57.
 — protopapa et notarius 385, 390.
 — vicarius Antiochi Imperialis Protopatharii et Strategi Calabriae molendinum vindicat monasterio S. Leontii in civitate Styli 57, et praefat. p. XXIII.
 Στίχημα, conditio, 84.
 Stiliga Gregorius t. 163.
 Stincorum copia, et serra de Stincis 21.
 Stobalus Gregorius t. 553.
 Stolanus Leo t. 326.
 Stolianus Leo t. 201.
 Strabomandilus Constantinus possessor praedii in agro Aëtae 454.
 Strabopodus Nicolaus t. 355.
 Straboryacii rivus in agro Styli 102.
 Strabotus Nicolaus lector ecclesiae Locrensis 92.
 Stracia Leo possessor domus in agro Vibonae 495.
 Strambus Riccardus 283. V. Mineus Andreas.
 Στράτα pro ὁδός, via, 19, 34, 71, 82.
 Strategus Longobardiae 2, et Calabriae 5 et alibi, Macedoniae, Traciae, Cephaloniae 2. V. Catapani.
 — Nohae 113, Olettae 212, 213, 215 et alibi, atque aliorum oppidorum. V. sub vocibus singularum civitatum.
 Stratelatus filius Ioannis 62. V. Patricius Nicolaus.
 Stratellae via in agro Tarenti 371.
 Stratigoti 21.
 Sratiota Basilius 118, et Hadrianus 136 tt.
 Στρίψμα τῶν βοδίων, bubile, 192.
 Στρίπτα, strophium, 356, 487.
 Striverius Silvester t. 414, 416.
 Strongillus Nicolaus possessor praedii in agro Crotonis 208.
 Στρόγγιλον 385, vel Στρογγυλίου χωρίον 383, fortasse Strongoli in Calabria.
 Stuppa n. l. in agro Ursuli 99.
 Stuppae petra n. l. 109.

Sturnis (S. Maria de) 517. V. Ecclesia.
 Stylum, Στύλον, Stilo, Calabriae oppidum.
 Balneum publicum extans in agro eiusdem 556.
 Caballarii huius civitatis: Basilius 287, Gulielmus 287, Maliardus 280, Tristinus 287, Tustanus 153.
 Donationes ibi factae 74, 76, 77, 101.
 Episcopium 555.
 Episcopus Scyllacii et Styli Theodorus Mesimerius 69. V. Episcopus Scyllacii.
 Flumina: Castri 555, 556, Matremonae 152, Panari 57, Saltorum 556.
 Locorum nomina: Arsaphia 556. V. Arsaphia, Castrum vetus 152, Catananci 246, Matremona 152, Palatium 286, Pillicianum 73, 152, Plagia 152, Rhamnus 556, Rubusa 556, Serra Calmiti 555, Spina 555, Troginum 555, 556.
 Magister Castri Styli 153.
 Monasteria S. Leontii, S. Nicolai de Saltis, et S. Stephani Eremitarum. V. Monast.
 Pagus Rusitus 556.
 Praedia pertinentia ad Aretum 74, Barypodem 555, Catancum 74, vel Catanancum 246, Cellum, Crapatuhum, et Ecclesiam S. Mariae de Saltis 556, Episcopium 555, Forcam 556, Gannadeum 73, Maleinum 286, Milonam 556, Monasteria S. Leontii. V. Monast., S. Nicolai de Nemore 286, 556, et S. Stephani de Nemore 76, 286, V. Monast. Panarum 556, Panormitum 555, Pillicianum 73, 152, Sabutum 246, Vitalem 556.
 Protopapa Arcadius 248, 287.
 Protopatharius et Strategus Philippus Rithphictus 152.
 Rivi: Albiceti 556, Arethae 286, S. Phantini 556.
 Sententiae 57, 72.
 Strategus: Ioannes Mena 152, Nicolaus 220, Philippus Rithphictus 152.
 Tabellio protopapa Arcadius 287.
 Villani 182.
 Suabiae Dux Conradus 423. V. Conradus.
 Suberati mentio 558.
 Suberinis (Francopetrus de) v. 558.
 Subscriptiones graecanicae in latinis membranis, praefat. p. VIII.
 Suda n. l. in agro Tarenti 22.
 Sufragaro (Ioannes de) notarius filius notarii Christophori 164, Tetus 271, vel Caletus eius filius donat praedium Gulielmo Mesito 277.
 Sumereri vel Sumerus Robertus cum filiis aliisque vendit Paulo Filderri praedia in agro Aëtae 441, 450.
 Sumes terra in agro Panormi 156.
 Sunca Ioannes 449.
 Supercia vidua Rhai vendit Matthaeo domum in civitate Nicoterae 338.
 Suraco (Cala vidua Nicetae de) cum filiis vendit praedia notario Andreae de Isca 173.

Suracus Nicolaus notarius t. 121.
 Suriani Calabriae oppidi mentio 81, 233. — Eius Vicecomes
 Pantaleo 234.
 Surraca Nicolaus 412, 413.
 Sybaris flumen, Συβήρια, apud Scyllacium 522.
 Συβάζω, adnecto, 38.
 Sympathicius Patricius 2, 18. V. Catapani.
 Syncimmenus Nicolaus v. 557.
 Σύγγια 552, σύγγιον 240, 422, σύγγιω 351, et alibi, pro
 σύν σῇ γῇ, una cum humo.
 Συνεσκάλκος. V. Senescalcus.
 Synesi (Ioannes de) t. 34.
 Synesii mentio 116, fortasse *Seniae*, quod Lucaniae oppidum est.
 Synesiota Ursus donat praedium monasterio S. Mariae de Cyr-
 Zosimo 221.
 Συνήθεια, tributum 17, vel ratio 533.
 Συνοριάζω pro συνορίζω 37.
 Συνοικίσσον 486.
 Syracusanus episcopus Rogerius 87.

T

Tabernae episcopus Theodorus Mesimerius. V. Episcopus Scyllacii.
 Tabernise Leo filius Photi, Leo Thepente et alii ex mandato
 demortui Michaelis de Cicere tradunt praedium S. Mariae de
 Pertusia 153.
 Tabernita Andreas t. 407, 553.
 — Ioannes v. 147.
 Tabutus Rogerius t. 292.
 Tacha Ioannes de Passavante notarius 369.
 Tacinae terra in Calabria 366.
 Tafuri feudum in agro Aëtae 454.
 Ταγματοφύλαξ 63.
 Tallata n. l. apud Pertusiam 213.
 Tancredi Regis mentio 313, 317, 318, 319.
 Tangarelli Ioannis testamentum 170.
 Tangaria (Philla de) n. l. in Calabria 81.
 Tara n. l. in agro Tarenti 66.
 Tarantinus Philippus Grammaticus 291.
 Tarasius presbyter t. 43.
 Tarentum, Τάραντον, *Taranto*, Terrae Hydruntinae civitas.
 Archidiaconus maioris ecclesiae Ioannes 58.
 Archiepiscopus Basilius 248.
 Divisionis instrumentum 7.
 Domus pertinentes ad Ecclesiam S. Donati 26, Episco-
 pum Cinnamum 44, Monasterium S. Petri 5.
 Donationum instrumenta 6, 26, 31, 38, 41, 48, 65,
 67, 248.
 Ecclesiae: S. Donati 26, S. Memnonis. V. Ecclesia.
 Emphyteusis 35, 103, 144, 178, 186, 370, 371, 387.
 Episcopus S. Memnonis Cinnamus 38, 40, 42, 44.

Grammaticus maioris ecclesiae Ioannes 58.
 Locorum nomina: Abbadissa 48, S. Angelus sub Rascla
 30, 36, Aquarum 371, Castinnium 248, Cava 62, Colo-
 niae pauperum 66, Etaeriota 67, Lampadaria 27, Linum
 26, Montefrese 23, Muruvetere 22, Orte 186, 370, Palus
 58, Paretac 66, Ponta 51, Poteus Abbatissae 48, 49, Pu-
 teus S. Ioannis 43, Rascla 30, Sudae 22, Tara 66, Unia-
 num 26.
 Maria duo 6. — Mare magnum 6. — Mare parvum 22.
 Mentio Tarenti 127.
 Monasteria: S. Ioannis Baptistae 66, S. Petri Imperialis.
 V. Monasterium, S. Philippi et Nicolai 23.
 Notarii: Andreas Archimandrita 59, 67, Basilus 23, 26,
 30, 37, 39, Calus Protopapa 144, Calus filius Domnandi
 104, Curcius Ioannes 32, 42, 43, 45, 49, 52, 62,
 Curcius filius Ioannis 179, 187, Gentilis 370, 371, 388,
 Georgius 529, Ioannes 41, Nicolaus 36.
 Permutationum instrumenta 42, 58.
 Praeceptum Catapani Michaelis 5.
 Praedia pertinentia ad Archiepiscopatum 248, Asiscum 59,
 Benenatum 26, Byzantium 52, Carbotzam 49, Chimariam
 30, 36, Domesticum 30, 37, Ecclesiam S. Memnonis 38,
 40, 42, 43, Granullum 186, Ischavacium Conitem 29,
 36, Magistrum 186, Monasteria S. Benedicti 1, S. Petri
 Imperialis 5, 22, 31, 35, 48, 51, 58, 66, 67, 103, 144,
 178, 186, 370, 371, 387, S. Philippi et Nicolai 23, de
 Pashale 52, Sarantarum 51, Scaltzatitzum 66, Sebestum 52,
 Seppoppam 186.
 Principes: Boëmundus 65, Manfredus 423, Philippus 504,
 506.
 Protopapae: Articus 7, Calus 144, Curticus tabularius 78.
 Scriptorius maioris ecclesiae Ioannes 58.
 Sententia 22.
 Societas usus 62.
 Tabularii: Curticus protopapa 7, 8, Georgius 529, Ni-
 colaus 370, 371, 388, Stephanitzus 219.
 Trapetum in spelunca sita in loco dicto Cava 62.
 Venditionum instrumenta 23, 29, 36, 40, 44, 51.
 Via ad S. Angelum de Gravina 186. — Via Stratella 371.
 Vivaria: Aechmaloti 6, Curticis protopapae 6, Gaitzae 65,
 Ioannis filii Ursileonis 6, Monasterii S. Petri 6, 7, 65,
 Munsuri 7.
 Tarenus, τάριον, 13. — Aureus ibid., 246 et alibi. — Saler-
 nitanus 192, 195, 251, 273, 275. — Siculus 318, 519,
 527. — Grani unius, κόκκου α', 218, 250, 287, 315. —
 Διαχαράγματον, insculptus, asper, sive recens cusus, 246. —
 Τῆς χάριτος 271, remunerationem latine vertimus vocem
 χάρις, cum nullibi nobis occurrerit pro tarenorum διακρι-
 τικῶ. — Per turonenses parvos et tenuiores quadraginta et
 unum computatus 504. — Per carolenos duos 506. — Uncia
 tarenorum 517. — Quarta librae tarenorum 376.

Ταρία 251. — Hanc vocem pro *χωράφια* scriptam putamus, ideoque *terras* latine vertimus cum id membranae contextus requirere videatur.

Tarsia n. l. in agro Colubrarii 319, 320.

— Anna vendit Paulo Filderrii praedium in agro Aëtae 462.

Tauriacus Hugo 180.

Taurini collis in Calabria 89.

Tauroleone (Vicephorus de) t. 34.

Tauromentus Nicolaus t. 31.

Τάξιως δομέστικος 4. V. Domesticici.

Ταξίαρχης, dux militaris manipuli, 16.

Τελικόν, praedium tributarium, 467.

Temptare 2, temptatio 18.

Τηνήδος 170.

Terchiras Gulielmus t. 176.

Terenzano (S. Maria de). V. Ecclesia.

Terjoli terra in Calabria 366.

Τερμόνα 56, et *τερμόνιον* 354, terminus.

Terni (Michael de) t. 97.

Terrata (Theodorus de) presbyter notarius 133.

Terraticum 4.

Terravidande Thomas t. 208.

Τερρίρις, terrarii, 184, 185.

Terrun (Robertus de) cum uxore et filiis donat nonnulla praedia monasterio S. Stephani de Nemore 198, 199. — Permutat praedium cum Basilio Madari et Leone Bacathari 201.

Τεσσαράκοντα. V. *Σαρακάρη*.

Testamenta 170, 191, 252, 306, 333, 376, 427, 511, 551.

Thambus Peregrinus t. 423.

Θανή pro *Θάνατος* 97.

Theatinus Iacobus t. 429.

Thelace n. l. in Calabria 114.

Thema, *Θέμα*, Calabriae 57, Italiae 11, Longobardiae 25 et alibi. — *Thematis* domesticus Maraldus 18.

Theoctisti filii vv. 77.

Theogno vidua Gregorii Trasimundi donat monasterio S. Ioannis de Calveto nonnulla praedia 129.

Theodinus Praepositus S. Benedicti 3.

Theodori (Ecclesia S.). V. Ecclesia.

— (Monasterium S.) V. Monast.

Theodorus Mesimerius. V. Episcopus Scyllacensis.

— notarius et tabularius Acherontiae 327, 358.

— Palaeologus. V. Palaeologus.

— Protospatharius 18.

Theodosio (Basilus de) t. 136.

Theodosius episcopus Callipolis 517.

Theodota filia Gannadei. Quaestio inter eam ac Simonem eiusque fratres de possessione Pilliciani in Calabria a Comite Rogerio definita 72.

Theophanes presbyter et tabularius 171.

Theophanius presbyter notarius 80.

Theophorus scriba, presbyter, secundicerius et tabularius Crotonis 336.

Theophylactus Chimaria Hebraeus emit a Leone Tarentino praedia vinealia posita sub Rascla 29, 36.

Theophylactus medicus Regis Rogerii accipit vineam a monasterio S. Petri Imperialis sub annua praestatione 186.

— Nicolaus possessor praedii in agro Olettae 143.

— protopapa S. Cyrici notarius 50.

Theoprepo (Nicolaus de) t. 425. Rhegii notarius 486, 488.

Θεόρετρον, donum nuptiale, 80, 487, 493, 531, et alibi.

Θεοστρίπτος, piissimus, 15.

Thepente Constantinus filius Leonis Strategus Olettae 214.

— Gulielmus Catapanus Olettae 251.

— Leo magister Olettae 170, 215, 216.

— Nicolaus possessor praedii in agro Olettae 212.

Thepet Iuda possessor praedii in agro Panormi 219.

Theristo (S. Ioannes de) 247.

Thoma (Ioannes de) presbyter t. 96.

Thomas notarius Colubrarii 123.

Thraciae Strategus Sympathicus 2.

Thrumarchi 3. V. Turmarchae.

Τρυάνη, sartago, 78, et alibi.

Tigani (Nicephorus de) v. 185. — Ioannes v. 456.

— Nicolai aporium in agro Aëtae 545.

Tiganissa Monacha v. 185.

Timuscattina Theodorus v. 560.

Τισοτί (Nicolaus de), Nihilo, possessor praedii in agro Olettae 137.

Tivillia Adamus t. 117.

— Gulielmus et Rogerius donant ecclesiae S. Mariae et S. Ioannis Baptistae praedia prope flumen Nigrum 116. — Atrulina soror praedictorum 117.

Tobinus Strategus Oppidi 298.

Toccus Rogerius t. 251.

Todari t. 136.

Tolumerus Gulielmus t. 148.

Τόποι χωραφιαίοι pro *χωράφια* 11, 25 et alibi.

Topoterita. V. Lociservator.

Torbes Theodorus v. 558.

Torelupum n. l. in agro Troiae 19.

Tormarcha Ioannes t. 31.

Tornafrantzae praedium in agro Catacii 476.

Tornator Nicolaus v. 183.

Tornicius Contoleo. V. Catapani.

Tornodori Comes Carolus 491.

Torto (Leo de) presbyter v. 558.

Totubonus Michael eiusque frater Ioannes donant praedium monasterio S. Nicolai de Cofina 316.

Τουβάλλαι, toballiae, 487, 532.

Τουβάλλον, tela linea, 494.

Τουρνοῦν, abiudicare, 225.

- Toxiae n. l. in Calabria 296, 298.
Τράβατα, trabes, 371.
Trabicellum n. l. in agro Troiae 19.
Trachachaneus tagmatophylax t. 63.
Trachaniotes Gregorius. V. Catapani.
Τρακλά, 197, 247, 298, 328, 351, 487.
Τρακταίζωθαι 486.
Τρακτούριον, palmentum, 551.
Τρακτούρον οἶνον, tractoria vini, mensurae genus, 170.
Traginicatus Nicolaus t. 345.
Traginiis (Ioannes de) Protonotarius 78.
Traiturus Ioannes v. 183.
Tramuntano (S. Maria de) in Calabria 101.
Trancudi praedium iu agro Seminarae 494.
Tranum, *Τράνας κάστρον*, *Trani*, Apuliae urbs. — Possessiones S. Benedicti in agro huius civitatis 11, 12, 14, 20, 25. — Nomen loci Andra 11, 14, 26. — Rivus Calogororum 11, 25. — Turmarcha et episceptites eiusdem Falcus 20.
Trapezacio (Melis de) t. 325.
Trasimundus Gregorius 129.
Traulis Abdesseit possessor vineae in agro Panormi 288.
Traulo (Cosmas et Leo de) vv. 183.
Τρηλοκητορία 412, vox quae desideratur in Cangii lexico. Contextu ducti pro comperendinatione habuimus.
Trectopili torrens in Calabria 308.
Triacontasinum pallium 79.
Tributa et onera: *Ἀγέριον* 558. — *Angariae* 22, 54, 300, 334, 558, 559. — *Καννίσκια* sive dona 300. — *Καστροκτισία* sive tributum pro castello aedificando 51. — *Χρσιων και χρητασμάτων αἰτήσεις*, rerum necessariorum et comestuum requisitiones, 51, 55. — *Commercium* 21. — *Decima*, *δέκατον*, 70. — *Δόμα*, ius hospitii, 300, 334, 558. — *Δουλιττα δεσποτική* 310, 322, 341. — *Floriaticum* 533 et seqq. — *Herbaticum*, *ἀρνατικόν*, 329, *νόμιστρον*, 20. — *Μείζαι* 533 et seq. — *Metatorum onus*, *μητάτον*, 54. — *Plateaticum* 21, 33. — *Portaticum et portunaticum* 3. — *Pressura*, ius torcularium, 543. — *Ripaticum* 3. — *Terraticum* 4. — *Βιγλιατικόν* 538.
Tributum centum scyphatorum quotannis persolvendum Imperiali Curiae a Troianis 21.
Tricasi Basilius Seminarae notarius 494.
Tricules v. 560.
Trientum flumen in agro Rossani 225.
Trifilius Imperialis Topoterita 10.
Τρηγλιν 511.
Trimictares Ioannes v. 329.
Trincellites Ioannes t. 204.
Trinchera Franciscus Neapolitani Archivi Praefectus quid egit, ut hic Syllabus conderetur, praefat. p. XV et seq.
Trinitatis (Ecclesia SS.) Ferulleti 356.
 — (Monasteria SS.). V. Monast.
Tripapelus Leo v. 559.
Tripitorum saxum n. l. in Calabria 102.
Trisca Rhaus t. 284.
Tristaini area in Calabria 146.
Tristanus Gulielmus t. 234.
Tristenus episcopus Tropaeanus 86.
Τριτεννάτα, tricenaria, officium pro defunctis 253, 428, 511.
Trium virginum locus in agro Troiano 21.
Trogini pagus in Calabria 555, 556.
Troglaro (Irene de) donat praedium monasterio S. Mariae de Cyr-Zosimo 187.
Troiae urbs, *Τρώας κάστρον*, in Apulia, a Boiano Italiae Catapano restaurata, ipsiusque agri fines descripti 18, 21. — Plura locorum et fluminum nomina in ea descriptione occurrunt. — Mentio praelii gesti sub Catapano Tornicio ConSOLEONE ad ecclesiam S. Augustae in agro eiusdem urbis, ibid.
Troiani per invidiam a Stratigotis accusati 21, *se morti tradiderunt* quando rex Francorum illorum urbem obsedit, ideoque tributis eximuntur, et Imperiali Curiae centum scyphatos tantum solvere debent 21. — Communia pasceña habent cum Vaccaritiensibus 22. — Constantinus Opus Italiae Catapanus mandat ipsis ne monasterium S. Mariae de Monte Arato in iuris pascendi possessione perturbent 33.
Tromarchella Maria filia Nicolai possidet praedium in agro Briatici 437.
Troncellites Ioannes 151.
Tropaea, *Τροπέια*, *Tropea*, Calabriae urbs.
 Episcopus eiusdem Tristenus 86.
 Loci nomen Burdela 236.
 Mentio 296, 355, 356.
 Monasterium S. Nicolai de Burdela 236.
 Praedia pertinentia ad Calodibolum, Leopardum, Nicolaum de Burdela, Rotzulinum, Scholarum 236.
 Tabularius Ioannes Carcellus 236, 237.
 Venditionis instrumentum 236.
 Villani 85.
Tropaea (Amfusus de) t. 532.
Tropaeanus Nicolaus vendit notario Philliano Tuscano praedium in agro Briatici 437.
Trope flumen in Calabria 89.
Tropus Thomas t. 334.
Trotta vidua Leonis Beluchi eiusque filii donant praedium S. Nicolao de Cipullo 312.
 — (Hugo de) possessor vineae in agro Olettae 192.
Trulla Constantinus t. 13.
Trustaino (Hugo de) t. 106.
Tubacius Spatharocandidatus, alique exuunt sese dominatione monasterii S. Nicolai de Monopoli 53.
Tubulum n. l. in Calabria 308.
Tubulus lapideus n. l. in Calabria 308.
Tucharus Andreas eiusque filii sibi consociant Gregorium Ze-

minutum et ipsius fratrem ad excolendum praedium 303.
 Tufarelli Philippi praedium in agro Burrelli 356.
 Tulachi n. l. 135.
 Turani notarius Michael 131.
 Turcus Andreas v. 559, 560.
 Turcus Ioannes cum uxore et filio Nicolao vendit Paschali Lentae praedium in agro Nicoterae 314.
 Turlina Ioannes de Aspro t. 475.
 Turma (Ioannes de) episcopus Tursici 116.
 Turmarcha Argyrus 10.
 — Euphemius Ancinarises t. 65.
 — Falcus. V. Falcus.
 — Ioannes de Tyranno t. 36, 37.
 — Leo 10, t. 59. — Leo et Neophytus tt. 32.
 — Lucas cum fratribus donat Cavensi Coenobio monasterium S. Andreae desertum in Calabria 49.
 — Michael Philenus t. 32.
 — Stephanus t. 41.
 — Ursulus. V. Monasterium S. Ananiae.
 Turmarchae 69, 115. — Armeni, Graeci seu Longobardi 3. — Turmarchae Longobardiae 2.
 Turnichus Galatus v. 76.
 Turonenses, *Τουρνήσοι*. V. Tareni.
 Turres nomen terrae in Calabria traditae Brunoni a Theodoro Mesimerio episcopo Scyllacensi 69, 85, 86. V. Monasterium S. Stephani de Nemore et S. Mariae de Turre.
 Tursiensis episcopus Ioannes de Turma 116.
 Turusanus Lucifer et Paschalis tt. 141.
 Tuscana filia Philippi Bibilli 474.
 Tuscanus Phillianus notarius emit praedia in agro Briatici a Nicolao Tropaeano 437, a Leone Mandano et filiis 443, 460, a Basilio et Rogerio Mandano 445, a Spathario et filiis 447, a Sica filia demortui Ioannis Suncae 449, a Gregorio Staropulle et filiis 481.
 — Ioannes notarius 315.
 Tuscia. V. Carolus I.
 Tustainus Caballarius Styli 152, 153.
 Τύμπαν της Κασσούσας, tumulus Catthusae, n. l. in Calabria, 50.
 Τυρλητίνα ἀγελᾶδα, nomen vaccae, 171.
 Τυρλὸς ποταμός. V. Coecum flumen.
 Tyroldi filii possessores praedii in agro Callipolis 523.
 Tzampia Constantinus et Ioannes vendunt praedium Leoni Valinaco 162.
 Tzancanum n. l. in agro Aëtae 441.
 Tzangaris Alexandriae et Petri de Iona tabulae nuptiales 321. — Riccardus 321.
 Tzangaropollus Nicolaus 152.
 Tzangarionus Petrus 429.
 Tzangarus Iacobus possessor praedii in agro S. Menae 467.
 Tzannela (Ioannes de) Magnus iudex Calabriae adiudicat mo-

nasterio S. Ioannis de Alaro bona quae Gulielmus Pabillanus usurpaverat 397.
 Tzappacunnes Ursus v. 184.
 Τζενδάτον κεφαλὸν, mappa ad caput operiendum 356.
 Τζήππα μετεάλιστον 376.
 Tziconia (Irene de) possidet domum in urbe Callipolis 520.
 Tzifnes vinca in agro Panormi 219.
 Tzindurus Arcadius 513.
 Tzirbulus possessor praedii in Calabria 296.
 Tzita de Simeone possessor praedii in agro Olettae 214.
 Tzitanna vidua eiusque filius vendunt Petro de Mylis domum in agro Vibonae 494.
 Tzizicrudo (Ioannes de) t. 94.
 — (Nicolaus de) emit praedium a Geofrido Circlarii 243.
 Tzocala Peregrinus et Consta vendunt Ioanni Martino praedium in agro Nicoterae 348.
 — Nicolaus possessor praedii in agro Nicoterae 349, t. 241, eius filius Theocharistus 258.
 — Theodorus possessor praediorum in agro Acherontiae 327.
 Tzocalus Basilius t. 61.
 Tzocellus Niceta vendit praedium Petro Boburo 211.
 Tzoculi Nicolai praedium in agro Episcopii 222.
 Tzoffus de Salerno notarius Camerlingus Olettae 251, 272 ad 275.
 Tzoncala Ioannes Sarcialinus t. 123.
 Tzpanus n. l. in Calabria 102.

U

Ubal dini feudum in Calabria 298.
 Ullano (Ioannes de) custos Nohae 98, 116.
 Ulo vidua Nicolai de Aegido 356.
 Ulus Rheginae testamentum 252.
 Umbrece n. l. 190.
 Umbritum n. l. 353.
 Umbrosae praedium in agro S. Menae 181.
 Umbrum n. l. in Calabria 114, 555.
 Uncia aurea, *ὄγκια χρυσῶν*, 358, 367, 376, 428, 472, 490.
 Uncia tarenorum 517, siculorum 519.
 Ungrellus Laurentius presbyter et protopapa notarius et tabularius Callipolis 530, 531.
 Uniani ager prope Tarentum 26.
 Uria. Res S. Benedicti in agro dictae urbis 1.
 Ursa (Ioannes de) t. 94.
 Ursariae spelunca in agro Troiano 21.
 Ursenandus 23. V. Monasterium SS. Philippi et Nicolai Tarenti.
 Ursetto (Ioannes de) 301.
 Ursinadi n. l. in agro Hieracii 356.
 Ursinaldus Praepositus S. Petri Imperialis 387.
 Ursini (Consta de) 217.
 Ursinus Nicolaus v. 559.

Ursinus Petrus Archivista Monasterii Cavensis 97, 106.
 Urso (Ioannes de) v. 329.
 Ursileo Nicolaus 152.
 Ursulum, Οὐρτζουλον 16, Ὀρζούλον 316, Ὀργίλον 149, Ὀργιόλον 290, ital. *Ordiole* et *Oriolo*, Calabriae oppidum.
 Baiulus eiusdem, ἔξουσιάστης, Iulianus de Romanitzi 317.
 Domini possessores dictae terrae: Gulielmus Grandemani 99, Comitissa Mabilia eius vidua 108. V. Grandemani.
 Donationes ibi factae 99, 107, 108, 148, 154, 290, 316.
 Ecclesia S. Angeli de Anastasio 109, 290.
 Flumen magnum 109.
 Index Ursus Ferrarius de Vascello 317.
 Locorum nomina: Arcolicum 107, domina Argentia 316, Armus 99, Castrum de Myro 149, Colla de Palombara 109, Collis Acutus 149, Crux S. Hyatii 109, Feraviva 155, Frons alba de Segia 109, Fons Appii et Fons Putentae ibid., Liopetra 149, Luppulum 109, 290, Metopidium 109, Perditus 290, Petra Pizuta 109, Phota 149, Puteus Frassorum seu de Prete 109, Puteus Metzonae 149, Rotunda 109, Rupes de Aria et Rupes rubra ibid., Stuppa 99, 109.
 Notarii: David 317, Godinus 108, Gotzulinus 100, Leo 16, 150, Michael 155.
 Praedia pertinentia ad Batatum 290, Caballarium 107, Comitoleonem 148, Monasteria S. Petri de Barychalla 99, 107, SS. Philippi et Nicolai de Cofina 148, 154, 316, SS. Trinitatis Cavensis 108, Phongiolam 154, Regem 290, Totubonum 316.
 Rivus S. Vitalis 109.
 Strategii: Godinus 150, 155, Rogerius 100.
 Tabularii et notarii: David 317, Godinus 108.
 Torrens qui descendit a Luppulo 290.
 Via Albidoni 109. Via quae ducit ad S. Mariam de Dystomo 107.
 Vicecomes Philippus 110.
 Ursulus Ioannes 135.
 Ursus filius Gregorii tradit monasterio SS. Apostolorum Tarenti terram sitam ad puteum Abbatissae 48.
 — Pagani filius emit praedia a Rogerio domino Cagianì 194, et ab Ascettino Armo 195.
 Ustunci (S. Nicolaus de) in agro Catacii 422.

V

Vacale flumen in Calabria 467.
 Vaccaritienses, Βακαρίτζαι, communia pascua habent cum Troianis, 20, 22. — Mandat ipsis Catapanus Opus ne monasterium S. Mariae de Moniterato in iuris pascendi possessione perturbent 33.
 Vadi mali rivus apud Pertusiam 71. — Mons 100.
 Valinaces Leo 162. V. Tzampia.
 Vallananus t. 111.

Valle (Sergius de) t. 138, 154.
 Vallelonga (Roberti de) et Anfusae Felleci tabulae nuptiales 531.
 — (Rogerius de) iudex Aëtae 431-434. — Possessor praedii in agro Aëtae 451, 456, 531.
 Valle Polluci (S. Ioannes de) 2.
 Vallensis Ioannes Catacensis canonicus 421.
 Vallis Crathis, Γράτου βαθεία, 139.
 Vallis longa in agro Aëtae 335, 531.
 Valloncellum caput fluminis Cervari 21.
 Vallone de Liciferi in agro Olettæ 274.
 Vals (Robertus de) t. 110.
 Wamelfridus Praepositus S. Benedicti 4.
 Vascello (Ursus de) t. 317.
 Velleiana lex, νελλιανικὸν δόγμα, 383, 426.
 Vena n. l. in Calabria 557.
 — de Armira in agro Crotonis 208, 209. — Venae torrens 211.
 Venditio in solidum, ισολιδουμ, 424. — Per fustem, μετὰ τῆς ξύλου, ibid. — Ultra dimidium iusti pretii 318, 422, 503.
 — bonorum ecclesiasticorum 10. V. Ecclesiastica bona.
 Venditionum instrumenta 13, 23, 27, 29, 36, 40, 44, 51, 95, 111, 131, 133, 135, 143, 158, 162, 164, 165, 166, 167, 169, 172, 173, 174, 190, 192, 194, 195, 196, 204, 211, 212, 215, 216, 217, 218, 228, 229, 236, 237, 238, 240, 249, 254, 255, 257, 258, 259, 260, 264, 269, 273, 275, 279, 283, 284, 285, 287, 290, 291, 301, 304, 311, 314, 315, 318, 321, 326, 330, 331, 338, 339, 342, 344, 345, 346, 348, 349, 351, 352, 357, 359, 361, 362, 364, 380, 402, 415, 416, 421, 423, 425, 430, 432, 437, 438, 441, 443, 445, 447, 449, 450, 453, 455, 458, 460, 462, 469, 474, 478, 481, 483, 491, 494, 497, 499, 501, 504, 506, 520, 541, 543, 548, 550, 552.
 Venundare aliquid proprietatis causa 10.
 Venusiae mentio 10, 557, 558. — Monasterium SS. Trinitatis. V. Monast.
 Venuto Riccardus de Claromonte donat vineam in agro Nohae 379.
 Vesterarius Nicolans accipit in pignus quaedam praedia 251.
 Vesti, Βέστης, dignitas palatina, 53, 55.
 Vestiarites Gregorius t. 110.
 Vestiarium imperiale, βεστιάριον βασιλικόν, aerarium, 15, 27, 32, 41, 42, 43, 44, 52, 59, 63, 67, 127, 374.
 Vetrisanus Gregorius t. 192, 235, 244.
 Vexillarius, βανδόφορος, 55.
 Vibona, Βιβόνη, Calabriae oppidum.
 Domus pertinentes ad Alamannum, Lambardum, Mylum, Pannachium, Straciam 495.
 Index civitatis Basilius Graecus 495.
 Loci nomen Catubina 495.
 Venditionis instrumentum 494.
 Vicecomes civitatis 110, 137, 138, 143, 212, 213, 214, 216, 228, et alibi.

Vicecomes Basilius notarius 425.
 — Ioannes t. 108, v. 557.
 Viganita Ioannes t. 223.
 — Nicolaus t. 159.
 Vilarus Riccardus 558.
 Villa Lanniana in agro Asculensi 11.
 Villadorum terra 552.
 Villani praediorum 76, 77, 147, 156, 557, 559 et alibi—
 Villani presbyteri 183, 184.
 Villaritae Sergii et Argentiae de Lando tabulae nuptiales 159.
 Villarites Anastasius t. 224, 235.
 Villicha Stephanus t. 173.
 Villichiae praedium in agro Miletii 277, 278.
 Vincentii (Ecclesia S.) 1.
 Vineale, βινιάλιον ἀπὸ πεντήκοντα ὀρδίνων τετραχῶς 30, πεν-
 τηκοντάρια ibid. 36, 37, ἀμπελότοπα πεντηκοντάρια 103,
 ξηκοντάρια 186.—Κῆπος ἀπὸ πεντήκοντα ὀρδίνων 35, 36, 43.
 Virga filia Rogerii Ballaviae 415. V. Ballavia.
 Virgineolum n. l. in agro Troiano 21.
 Vita Constantinus 267.
 — (Ioannes de), τοῦ βίου, t. 532.
 Vitalianus notarius Scyllacensis 342.
 Vitalis episcopus Cassiani 116.
 — Eugenii filius 248. V. Archiepiscopus Tarentinus
 — filiorum praedia in agro Styli 556.
 — Iudex 170, 193, 212-216, 227, 228, 230, 233, 272, 273.
 — Nicolaus 231.
 — (Rivus S.) in agro Ursuli 109.
 Viti (Hospitium S.) 307.
 Vitzitzio (Gregorius de) 171.
 Vitziuso (Octavianus de) filius Nicolai Strategus Olettae 228, 254.
 — (Riccardus de) filius Nicolai possessor praedii in agro O-
 lettae 137, 154.
 Vivariense coenobium, praefat. p. X.
 Vivarium, βιβάριον, 6, 8, 9, 11, 25, 65.
 Volentas Macri v. 77.
 Vulpini praedium in agro Aëtae 546.
 Vultella Nicolaus t. et Ioannes Baiulus 190.
 Vulturini fluminis mentio 2.

X ET Ξ

Xanthis filii vv. 559, 560.
 Xanthus Nicolaus t. 121, 488.

Ξενοδοχεῖον. V. Hospitale.
 Ξένος. V. Commendati.
 Xenus Consta possessor praedii in agro Acherontiae 358, t. 359.
 Ξηρορύακι et Ξηροποταμός, torrens, 34 et alibi.
 Xiphus Protospatharius 18.
 Xiro (Georgius de) t. 425.

Υ

Υάδη, fideiussio, 252.
 Ὑπερχή, stragulum, 325.
 Ὑποβλημαῖος, suppositus, 8.
 Ὑπόουλον, dotalitium, 519.
 Ὑποκαμισοβράκκια. bracciae, 487.
 Ὑπολίσιον 519.
 Ὑπόμνησκος, monitor, dignitas ecclesiastica, 226.
 Ὑπομνηματόγραφος, actuarinus, 226.
 Ὑποψήφιος, electus episcopus, 69.

Z VIDE ETIAM TZ

Zacharia Ioannes possessor domus in agro Catacii 492.
 Zaë filius Eustrathii t. 132.
 Zafarraro (Michael de) t. 171.
 Zarbum 158. V. Zerbum.
 Zeminites Gregorius. V. Tucharus Andreas.
 Zendupe n. l. prope Panormum 156.
 Zerbum 433, vel Zarbum 158, n. l. in agro Aëtae.
 Zerminiotes Nicolaus et Ioannes vendunt praedium monasterio
 S. Stephani de Nemore 359. — Nicolaus t. 362.
 Ζευγάρι, pro agri mensura 64.
 Zeugites Theophylactus v. 558.
 Zicri Nicolai hereditas 218.
 Ziglari filii 353. V. Pancharii.
 Zimarcha Ascettinus t. 131.
 Zoë filia defuncti Arsenii Monachi cum aliis vendit cuidam Ioan-
 ni vineam in Calabria 217.
 — vidua Ioannis Corticoni 334. V. Lagopatus Basilius.
 Zoigritanus Theodorus t. 205.
 Zorobabel Iudex Nohae 244.
 Ζωσφυῶνος, vivam vocem habens, 411.
 Ζώσιμος. V. Κυρ-Ζώσιμος.
 Zurra Ioannes et Nicolaus tt. 314.
 Zygunia n. l. in Calabria 127.

ERRATA

- PAG. 5, n.º VII, v. 11. — δηλωθέντων ταῦτα
 » 12, *subscriptio* — † ἐγὼ γρηγορίου πρωτοσπάθαριος καὶ
 κατεπανω ἡταλίας ο τραπεζηνωτης
 » 29, v. 1. — πατ' ἐμέ
 » 37, v. 12. — 'πιδεως, equili
 » 54, v. 17. — ψυχωρελῃ
 » 68, n.º LII, v. 19. — στησαμένον
 Ibid. v. 20. — ἡμεῖς δυναμένως
 Ibid. *in versione*. — Quapropter cum talem te geras in
 spiritualis salutis negotio tu, domine Petre piissime mo-
 nache praedicti monasterii S. Trinitatis, quod est sub
 nostra ditione et potestate, idcirco nos pro benevolen-
 tia, qua idem monasterium, cui tu praees, prosequi-
 mur, tuas petitiones, quantum in nobis est, benigne
 excipientes, primum, etc.
 » 69, n.º LII, v. 7. — κατακλαπτειν
 » 81, v. 36. — μιταί ποιησε . . . . .
 μεχρι ουολου ενος
 » 87, n.º LXIX, v. 15. — καὶ γιουσέρτου καὶ λούτζι
 Ibid. *in versione*. — et Giusberto, et Lutz, et Nicolao
 Cubiculariis
 » 93, v. 1. — σίγνον χειρος νικοδημος
 » 104, n.º LXXX, v. 1. — χειρό
 Ibid. v. 2. — αυθέντης του κλερεμοντε
 » v. 3. — σιγνό χειρο ιουδεττα
 » v. 7. — καὶ τοῦ ποῦ
 » v. 11. — σὺνκρατούσαν
 » 105, v. 27. — ηλιωτα
 Ibid. v. 34. — ἀνέπαφα ανεπερέαστα
 » 106, v. 1. — οὔτος
 Ibid. v. 4. — χρυσωστομου ιωαννοί
 » 115, n.º LXXXVIII, v. 1. — σιγνον χειρος αλιξανδρου
 ο του κλυρεμνντι
 Ibid. v. 2. — σιγνον χειρος ριγκιαρδου ο αδελφος αυτου
 » v. 5. — κλυρεμοντε, και ριγκαρδος ο αδελφος
 Ibid. v. 16. — καὶ σμοίγοντε εις τα λεγομενα
 PAG. 116, v. 18. — προγραφμεντι
 » 117, v. 6 et 7. — Chandacem
 » 146, v. 17. — et sigillis
 Ibid. v. 38. — Chandacium
 » 154, n.º CXVI, *in membranae argumento*. — S. Mariae
 de Cofina
 » 205, v. 6. — παντελε ημοιος
 Ibid. *in versione*. — sancti Panteli
 » 241, n.º CLXXXIV, *in membranae argumento*. — Mabi-
 liam filiam Perretti
 » 281, v. 21. — notarii Nohae

CORRIGE

- δηλωθέντων τοῦ τι
 † γρηγοριος πρωτοσπαθαριος και καταπανω ἡταλίας ο
 τραπεζηνωτης
 πατ' ἐμέ
 forsan pro ἀπιδεως, pyro
 ψυχωρελῃ
 ἐτισταμένον
 ἡμεῖς δὲ εὐμένως
 Quapropter cum te dominum Petrum piissimum monachum
 praedicti monasterii S. Trinitatis auctoritatem potestatem-
 que nostram pro utilitate eiusdem monasterii, cui tu
 praees, rogantem, nos benigne exceperimus, propter has
 causas primum, etc.
 κατακλαπτειν
 Interpretari potest: μιταί ποιησε σας απολογιαν τινος μεχρι
 ουολου ενος
 καὶ γιουσέρτου δὲ λούτζι
 et Giusberto de Lutz et Nicolao Mesorum
 σιγνον χειρος νικοδημος
 χειρό
 αυθέντου τοῦ κλερεμοντου
 σιγνό χειρόσ ιουδεττα
 καὶ του ιου
 σὺνκρατούσαν
 ἡληπώς
 ἀνέπαφα καὶ ἀνεπερέαστα
 οὔτως
 χρυσωιωαννοί, *et in versione*, Chrysoioannis
 σίγνον χειρὸς ἀλιξανδρου ο του κλερεμόντι
 σίγνον χειρὸς ριγκιαρδου αδελφου αυτου
 κλερεμοντε. και ριγκαρδος αδελφος
 καὶ σμοίγοντε εις τὰ ὄρρεα κατα δεξιὰς. και ἀπο τα ὄρ-
 ρεα καταβέννει την κάτου κατα δυσμὰς. και σμειγνείτε
 εις τα etc.
 προγραφμεντι
 fossam
 ex sigillis
 fossam
 S. Nicolai de Cofina
 παντελεμονος
 sancti Pantelemonis
 Mabiliam filiam Pirrettiae
 notarii Noë

Pađ. 289, n.º CCXX, v. 2.— dedit mihi calceos meos et tarenos duodecim

• 290, n.º CCXXII, *in membranae argumento*.— eiusque filius

• 291, n.º CCXXII, v. 11. — manu Davidis Tarentini grammatici ad requisitionem Philippi

• 315, n.º CCXXXIV. — 1292 Mense Nov. Ind. (XI).

• 341, v. 36. — Ego Medina

• 345, n.º CCLIV, *in membranae argumento*. — eiusque frater

• 401, v. 15. — de Polycastro

• 464, n.º CCCXVIII, v. 10 et 11. — πλασταρῶς, *et in versione* Plastarus

• 467, v. 21. — αγνιστοῦ

• 483, v. 5. — μάγκου, *et in versione* Mancari

• 583, Dominico (Rogerius de) vendit Petro de Consta domum in civitate Nicoteræ 338.

dedit mihi pecuniam meam nempe tarenos duodecim

eiusque frater

manu Philippi Tarentini grammatici ad requisitionem Davidis

1291. Mense Nov. Ind. X.

Ego Medania

eiusque filius

de Castroveteræ

πλασταρᾶς et Plastaras

εγνιστοῦ

μαγκάρου et Mancari

Dominico (Rogerius de) vendit Petro de Consta domum in civitate Nicephori 352.

SUBSCRIPTION

Tab. 11

[Handwritten signature]

XXI

Frei Koranicki K. A. 1861
S. 100

Sistema 9

da
body
—
mek
T
Ka
rd
le
/

ἡ γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρῶν ἐν ἡρώων ἀδελφῶν τοῦ οἴκου

EMBRANA N.º CXCIV.

Tab. VI.

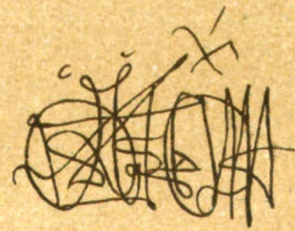
Δοδωλεδον εδω
 ου. ανδραβιασ
 ποδωδεκατην
 ωρασ. βι τρωικα
 ιχθωιν λιβζινωσ
 ματ. κρηνημον
 μοι τωμοι ταμουδ

SCRIPTIO NOTARII IN EADEM .

σπιν : -

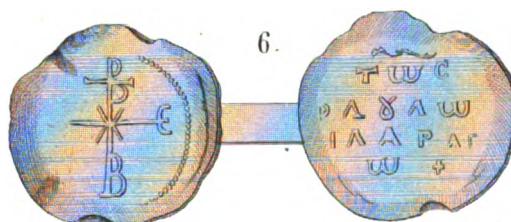
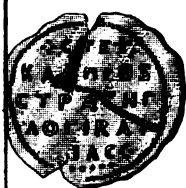
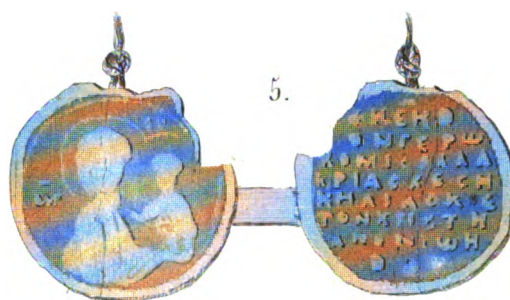
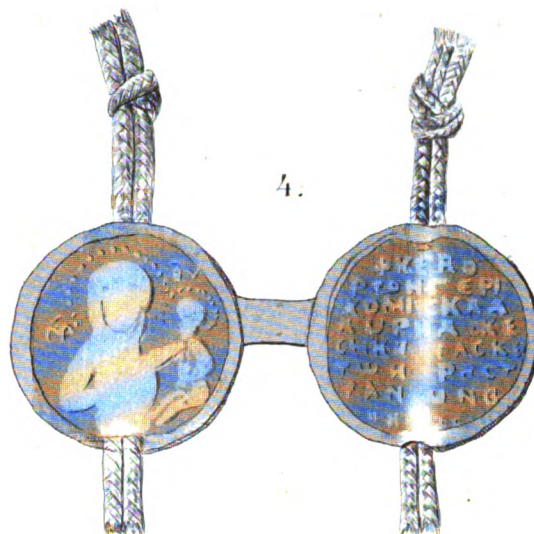
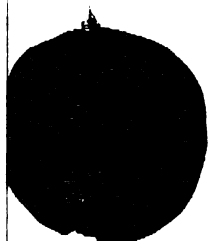
. τωσφ Δκνο. ενωδζακισχινοσ. (πτακοσ)
 ελγος σικχιασ. δοκατου πούχιασ (παι πειγκπα
 ια πύχαιω. Ημφοματ πν σφτ κετ χωρασ
 ετ κισωτοσ και ηακχιασ ιπα. Αγαπυητ
 υεσπη. ποησασσ σσ αμασ. σσ σσ εαυτοσ κετ
 ρχδρ σδχιν. και σπυ κινεσ. ιωναχ. πσ ατ
 ιγατ πωαυτ μων. Αιτ φασα πρημ ιωδζακχου.
 μασ. ετ σφ ατ δα σπεν ταδ σσ τοιμ πρσδ

κααγ
 και η κη εαυτ

tionem cuiusque sigilli habes in praefatione pag. XXVIII et XXIX.

Acquis 5 fr., 22 mai 1908, G. Desbarax, Louvain.

15615

